ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΑΝΔΡΕΑΣ Β. ΚΡΙΓΚΟΣ

Ἡ διατριβὴ αὐτὴ ὑποβλήθηκε πρὸς ἀπόκτηση

διδακτορικοῦ τίτλου σπουδῶν

στὸ Πανεπιστήμιο Κύπρου

Συστήνεται πρὸς ἀποδοχὴ

ἀπὸ τὸ Τμῆμα Κλασικῶν Σπουδῶν καὶ Φιλοσοφίας

Μάιος 2008

© Πνευματικὰ δικαιώματα τοῦ

ΑΝΔΡΕΑ Β. ΚΡΙΓΚΟΥ

Ὅλα τὰ δικαιώματα διατηροῦνται

Μάιος 2008

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Παρουσιάστηκε ἀπὸ τὸν

Ἀνδρέα Β. Κρίγκο

Ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπή:

Ἐρευνητικὸς Σύμβουλος: Ἄννα Παναγιώτου – Τριανταφυλλοπούλου
Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κύπρου

Μέλος Ἐπιτροπῆς: Ἰωάννης Ταϊφάκος
Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Κύπρου

Μέλος Ἐπιτροπῆς: Ἀθανάσιος Ῥιζάκης
Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Nancy 2

Μέλος Ἐπιτροπῆς: Δημήτριος Μιχαηλίδης
Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Κύπρου

Μέλος Ἐπιτροπῆς: Σπυρίδων Τζούνακας
Λέκτορας Πανεπιστημίου Κύπρου

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Μάιος 2008

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ἡ παροῦσα μελέτη φιλοδοξεῖ νὰ καλύψει ἕνα κενὸ στὴν ἔρευνα, καθὼς δὲν ὑπῆρχε ὡς τώρα σύνταγμα ἐπιγραφῶν τῆς Κύπρου τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου οὔτε συνθετικὴ μελέτη βάσει τῶν πηγῶν (τῆς ἀρχαίας Γραμματείας καὶ τῶν ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν). Ἡ συγκέντρωση, ταξινόμηση, περιγραφή, σχολιασμὸς καὶ σύνθεση γιὰ πρώτη φορὰ σὲ ἑνιαῖο σύνταγμα τῶν ἐπιγραφῶν (ἑλληνικῶν καὶ λατινικῶν) ἀπὸ τὴ ῥωμαϊκὴ Κύπρο ἦταν ἀποτέλεσμα μακρᾶς καὶ ἐπίπονης ἔρευνας, ἐνῶ γιὰ τὶς πλεῖστες ἐπιγραφὲς ποὺ ἔχουν σωθεῖ στὶς ἐλεύθερες περιοχὲς πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὸν γράφοντα αὐτοψία.

Στὸν πρῶτο τόμο τῆς διατριβῆς, στὴν Εἰσαγωγή, ἐπιχειρεῖται ἡ σύνθεση τῶν ἐπιγραφικῶν κυρίως δεδομένων παραλλήλως μὲ τὶς φιλολογικὲς πηγὲς γιὰ τὴ μελέτη τῆς διοίκησης τῆς ἐπαρχίας καὶ διαφόρων πτυχῶν τοῦ κοινωνικοῦ, οἰκονομικοῦ καὶ πολιτισμικοῦ βίου τῆς Κύπρου κατὰ τὴ διάρκεια τῆς περιόδου αὐτῆς σὲ συνεξέταση μὲ ἄλλες ἐπαρχίες τῆς αὐτοκρατορίας, ὅπου αὐτὸ ἦταν δυνατόν.

Μετὰ ἀπὸ σύντομη ἱστορικὴ ἀναδρομή, ὅπου ἀναφέρονται τὰ κυριότερα γεγονότα τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων στὴν Κύπρο βάσει κυρίως τῶν ἱστορικῶν μαρτυριῶν, μελετήθηκαν διάφορα ζητήματα, ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα γιὰ πρώτη φορὰ καὶ ἄλλα στὰ ὁποῖα ἀναθεωρεῖται ἡ μέχρι σήμερα ἔρευνα, μεταξὺ ἄλλων ὁ τρόπος διοικήσεως τῆς νήσου, οἱ Ῥωμαῖοι ἀξιωματοῦχοι, ἡ δράση τῶν ἐπιφανῶν πολιτῶν στὶς διάφορες πόλεις τῆς νήσου, καταγραφὴ καὶ ἐπεξήγηση τῶν ἀξιωμάτων, κατάλογος τῶν ἀξιωματούχων κατὰ πόλεις, ἡ αὐτοκρατορικὴ λατρεία, οἱ τοπικὲς λατρεῖες, οἱ κυριότερες πόλεις, τὰ ἐπαγγέλματα, οἱ πάτρωνες, ἀπελεύθεροι καὶ δοῦλοι, οἱ ξένοι, οἱ ἁρμοδιότητες καὶ ἡ δραστηριότητα τοῦ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κοινοῦ τῶν Κυπρίων, ἡ θέση τῆς γυναίκας στὴν κοινωνία τῆς ἐποχῆς, ἡ κοινωνικὴ ζωὴ τῆς νήσου εἰδικότερα μέσα ἀπὸ τὸν ἀθλητισμὸ καὶ τὴ διοργάνωση ἀγώνων· ἡ χρήση τῆς λατινικῆς γλώσσας, οἱ Ῥωμαῖοι πολίτες τῆς Κύπρου, οἱ τρόποι ἀποκτήσεως τῆς ὑπηκοότητας τῶν *peregrini*, ἡ διαδικασία τῆς ὀνοματοδοσίας κατὰ τὴν υἱοθεσία, ἡ χρήση ῥωμαϊκῶν ὀνομάτων ἀπὸ ἄτομα ποὺ δὲν ἀπέκτησαν τὴ ῥωμαϊκὴ *πολιτεία*, τὸ κοινωνικὸ στρῶμα στὸ ὁποῖο ἀνῆκαν οἱ κάτοχοι τῆς ῥωμαϊκῆς πολιτείας· ἑρμηνεία τοῦ γεγονότος ὅτι ἐπιφανεῖς πολῖτες, μὲ οἰκονομικὴ ἐπιφάνεια καὶ κάτοχοι σημαινόντων ἀξιωμάτων, δὲν ἀπέκτησαν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία, ἡ παρουσία τῶν Ἰουδαίων στὴ νῆσο, ὁ σταδιακὸς ἐκχριστιανισμὸς τῆς Κύπρου.

Στὸ δεύτερο μέρος τῆς διατριβῆς παρουσιάζεται τὸ σύνταγμα ἐπιγραφῶν, στὸ ὁποῖο συγκεντρώνονται, ταξινομοῦνται, περιγράφονται, ἐκδίδονται μὲ κριτικὸ ὑπόμνημα καὶ σχολιάζονται οἱ ἑλληνικὲς καὶ λατινικὲς ἐπιγραφὲς ποὺ χρονολογοῦνται στὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο. Ἡ ταξινόμηση τῶν ἐπιγραφῶν ἔγινε κατὰ γεωγραφικὲς ἑνότητες βάσει τῶν πόλεων καὶ τῆς χώρας ἑκάστης, σύμφωνα μὲ τὰ εἰωθότα στὰ συντάγματα ἐπιγραφῶν. Γιὰ τὴν ἐσωτερικὴ διάταξη τῶν ἐπιγραφικῶν κειμένων τῆς κάθε περιοχῆς ἀκολουθήθηκε ὁ συνήθης τρόπος διακρίσεως κατὰ κατηγορίες (ἐπίσημες, τιμητικές, ἀναθηματικές, ἐπιτύμβιες καὶ ἄλλα εἴδη ἐπιγραφῶν, ὅπως μαγικὰ κείμενα, σφραγίσματα κτλ.). Ἐντὸς ἑκάστης θεματικῆς κατηγορίας ἡ κατάταξη εἶναι χρονολογική, ἀπὸ τὶς παλαιότερες στὶς νεώτερες, καὶ ἐντὸς τῆς κάθε χρονολογικῆς ὑποπεριόδου ἔγινε διάκριση κατὰ γεωγραφικὴ προέλευση, ὅπως στὴ συλλογὴ τῶν συλλαβικῶν ἐπιγραφῶν τῆς Κύπρου (Masson, *ICS* 1983²). Τὸ σύνταγμα ἀποτελεῖται ἀπὸ 1602 ἐπιγραφές, ἀπὸ τὶς ὁποῖες 1508 ἐπὶ λίθου καὶ 94 ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων. Κάθε ἐπιγραφῆς προτάσσεται ἐνδεικτικὸς τίτλος μὲ τὸ περιεχόμενο καὶ ἡ χρονολογία της. Ἐν συνεχείᾳ, παρατίθεται περιγραφὴ τοῦ μνημείου καὶ οἱ διαστάσεις του, καθὼς καὶ τῶν

γραμμάτων. Ἀκολουθεῖ ὁ ἀκριβὴς τόπος ἀνεύρεσης τῆς ἐπιγραφῆς, ὁ χῶρος φύλαξης τοῦ μνημείου καὶ ὁ ἀριθμὸς εὑρετηρίου, ἐφόσον ὑπάρχουν. Μετὰ τὸ βιβλιογραφικὸ λῆμμα, παρατίθεται σὲ μικρογράμματη μεταγραφὴ τὸ κείμενο τῆς ἐπιγραφῆς μὲ κριτικὸ ὑπόμνημα. Τέλος, σχολιάζονται θέματα γλώσσας, τὰ ἀνθρωπωνύμια καὶ παρατίθενται ἑρμηνευτικά, τοπογραφικὰ ἢ ἱστορικὰ σχόλια. Τὸ τρίτο μέρος ἀποτελεῖται ἀπὸ λεπτομερῆ εὑρετήρια.

ABSTRACT

The present thesis intends to cover a gap space in the research. There have not been published till now corpus of inscriptions from Cyprus during the Roman Era, neither contemporary and detailed study based on the *testimonia* of ancient sources and inscriptions. The collection, classification, description, explanation and synthesis, for the first time, in a corpus of both Greek and Latin inscriptions from Roman Cyprus are the result of long-term research. For many of the inscriptions there have been a revision after a first hand autopsy by the author.

In the first volume of this thesis, the Introduction, an attempt has been made to make a synthesis or a reconsideration of the data provided by the inscriptions, the literary sources and the contemporary state of knowledge of the Roman Rule of the province. Various aspects of the social, economical and cultural life of Cyprus during this period have been studied, in parallel with other provinces of Rome. After a brief historical overview, where the most significant facts are presented during the Roman period in Cyprus, essentially based on the literary sources, various issues are discussed: Roman institutions

and the administrative system of the island under Roman rule; Roman magistrates; the career and the activities of eminent citizens in various cities of the isle and their social standing; classification and commentary upon civic or religious offices listed for each town; imperial and local cults; the principal cities; the professions; the patrons, freedmen and slaves; the foreigners; the authority of the Koinon of Cypriots; the status of women; religious and secular games; the use of Latin language; *cives* and *peregrini* in Cyprus; Roman citizenship and its extension on Cyprus, Roman names in Cyprus; Jews in the island and the gradual conversion of Cypriots to christianity.

In the second part of the thesis, the *Corpus*, the Greek and Latin inscriptions from Roman Cyprus are collected, classified, edited with a description and commentary. The classification of inscriptions was the expected one in corpora, an investigation of ancient cities in geographical order. For the internal classification of the epigraphical material of an area the usual one was followed (decrees, formal, honorary inscriptions, dedications, funerary and finally other types of documents, namely lead tablets, sealings, mosaics, etc). In each thematic category the arrangement is chronological from the oldest to the most recent ones and within each geographical unit (city, sanctuary, cemetery, etc) the material is presented in chronological order, a classification that has already been followed by Masson (*ICS* 1983²) in the corpus of syllabic inscriptions of Cyprus. The corpus contains 1602 inscriptions (1508 are inscribed on stone and 94 on other writing material). Each inscription is preceded by an indicative title and chronology. Description of the monument, measurements, origin, and present location follow. After the bibliography, the text is edited with a commentary on linguistic phenomena, personal names, topographical and historical issues etc. Detailed indices comprise the third part of the thesis.

ΑΝΔΡΕΑΣ Β. ΚΡΙΓΚΟΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ἡ ὁλοκλήρωση τῆς διατριβῆς δὲν θὰ μποροῦσε να πραγματοποιηθεῖ χωρὶς τὴν καθοδήγηση καὶ τὶς ὑποδείξεις κάποιων ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ὀφείλω νὰ εὐχαριστήσω. Πρῶτα-πρῶτα ὁλόψυχα εὐχαριστῶ τὴν καθηγήτρια κα Ἄννα Παναγιώτου – Τριανταφυλλοπούλου, ἡ ὁποία ἐπόπτευσε μὲ ἀδιάπτωτο ἐνδιαφέρον τὴν ἐξέλιξη τῆς μελέτης συμβάλλοντας καθοριστικὰ μὲ τὸν συστηματικὸ ἔλεγχο καὶ τὴν ὑπομονετικὴ καθοδήγησή της, σὺν τοῖς ἄλλοις, στὴν ἀποφυγὴ σφαλμάτων, στὴν ἀποσαφήνιση προβλημάτων καὶ στὴ βιβλιογραφικὴ ἐνημέρωση. Ὁ καθηγητὴς κ. Ἰωάννης Ταϊφάκος, ὡς Συντονιστὴς τοῦ Μεταπτυχιακοῦ Προγράμματος Κλασικῶν Σπουδῶν, βοήθησε μεταξὺ ἄλλων καὶ στὴ χορηγία ταξιδιῶν στὴ Ῥώμη καὶ τὴν Ἀθήνα μὲ σκοπὸ ἀφενὸς τὴ συμμετοχὴ μου σὲ συνέδρια καὶ σεμινάρια Ἐπιγραφικῆς γιὰ τὴν περαιτέρω κατάρτιση καὶ ἐπιμόρφωσή μου καὶ ἀφετέρου στὴ συγκέντρωση τῶν σπανίων μονογραφιῶν καὶ περιοδικῶν, ποὺ δὲν ὑπῆρχαν στὶς ἐν Κύπρῳ βιβλιοθῆκες. Ὁ κ. Ἀνδρέας Βοσκός, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μοῦ συμπαραστάθηκε ἠθικῶς καθ’ ὅλη τὴ διάρκεια τῶν σπουδῶν μου καὶ μοῦ μετέδωσε τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν ἀρχαιότητα. Εὐχαριστῶ ἐπίσης τὰ μέλη τῆς τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, τὸν Λέκτορα κ. Σπυρίδωνα Τζούνακα καὶ τὸν Λέκτορα κ. Δημόκριτο Καλτσά, γιὰ τὶς καίριες ὑποδείξεις τους, ὅπως καὶ τὰ μέλη τῆς πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, τὸν Καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Νανσὺ 2 κ. Ἀθανάσιο Ῥιζάκη καὶ τὸν Καθηγητὴ τοῦ Παναπιστημίου Κύπρου κ. Δημήτριο Μιχαηλίδη, γιὰ τὶς ὀξυδερκεῖς καὶ ἐνδιαφέρουσες παρατηρήσεις τους. Εὐχαριστίες ὀφείλω καὶ στὸν Διευθυντὴ τοῦ Τμήματος Ἀρχαιοτήτων Κύπρου κ. Παῦλο Φλουρέντζο, τὴν Ἔφορο Μουσείων Κύπρου κα Μαρία Χατζηκωστῆ καὶ τοὺς ὑπευθύνους τῶν κατὰ τόπους Μουσείων γιὰ τὴ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

διευκόλυνση τῆς ἐπιτόπιας ἔρευνας. Ἐπιπρόσθετα, εἰλικρινεῖς εὐχαριστίες ἐκφράζω στὸ Ἵδρυμα Federico Zeri του Πανεπιστημίου της Bologna γιὰ τὴν παραχώρηση ὑποτροφίας γιὰ παρακολούθηση σεμιναρίου στὴν Ἐπιγραφικὴ καὶ Παπυρολογία στὴ Ῥώμη ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Διεθνοῦς Ἕνωσης Ἐπιγραφικῆς. Τέλος, εὐχαριστῶ θερμᾶ τὸ Ἵδρυμα «Ἀναστάσιος Γ. Λεβέντης» γιὰ τὴν ἐπὶ τριετία χορήγηση ὑποτροφίας, ποὺ ἀπετέλεσε σημαντικὴ προσφορά, ἡ ὁποία βοήθησε στὴν πρόοδο τῆς ἔρευνας. Γιὰ τὴν κατανόηση καὶ τὴν ἀδιάκοπη ἠθικὴ συμπαράσταση εἶμαι εὐγνώμων στὴ σύζυγό μου Νικολέττα, τὴν οἰκογένεια καὶ τοὺς φίλους μου.

ΑΝΔΡΕΑΣ Β. ΚΡΙΓΚΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ I-XIV

ΣΥΜΒΟΛΑ XV

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΕΙΣΑΓΩΓΗ 1-247

Η ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΡΩΜΑΪΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ

1. Ἱστορικὴ ἀναδρομή. Τὰ κυριότερα γεγονότα τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων στὴν Κύπρο. 1-13

2. Διοίκηση – Ῥωμαῖοι ἀξιωματοῦχοι 14-26

3. Ἐπιφανεῖς πολῖτες 27-48

4. Πολιτειακὰ καὶ θρησκευτικὰ ἀξιώματα 49-76

Πολιτειακά: 49-66

- γυμνασίαρχοι 50-54
- ἐφήβαρχοι 54-55
- ἀγωνοθέτες 55-56
- ἀγορανόμοι 56-58
- ἄρχοντες 58-60
- γραμματεῖς 61-62
- ταμίες 62
- προνοητές 63
- δεκάπρωτοι 63-64
- ἵππαρχοι 64-65
- τιμητές 65
- πρεσβευτές 65-66
- ξυστάρχες 66
- ἀρχειοφύλαξ 66

Θρησκευτικά: 67-76

- κνεισευτήρ 67
- ἱερομνήμων 67

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

προστάτες 67
ἱερεῖς 68-70
ἀρχιερεῖς 70-73
ἀρχιέρειες 73-74
ἀρχιερεῖς διὰ βίου 75-76

5. Αὐτοκρατορικὴ λατρεία 77-89

6. Οἱ τοπικὲς λατρεῖες 90-131

I. Θεὸς Ὕψιστος 90-94

II. Ἀφροδίτη Παφία 94-99

III. Ἀφροδίτη Ἀμαθουσία 99-100

IV. Ἀφροδίτη Γολγία 101-102

V. Ἀφροδίτη στὸ Κούριον 102

VI. Ἀφροδίτη Ὀρεία 102

VII. Ἀφροδίτη Ἀκραία 103

VIII. Ἀφροδίτη στοὺς Σόλους 104

IX. Ἀφροδίτη χωρὶς ἐπίθετο 104-105

X. Ἀπόλλων Ὀπάων Μελάνθιος 105-106

XI. Ἀπόλλων Κερυνήτης 107

XII. Ἀπόλλων Ὑλάτης 107-110

XIII. Ἀπόλλων Καῖσαρ 110-111

XIV. Ἀπόλλων χωρὶς ἐπίθετο 112

XV. Δήμητρα καὶ Κόρη 112-113

XVI. Ἥρα 113-114

XVII. Ἄρτεμις Παραλία 114-115

XVIII. Ἀσκληπιὸς καὶ Ὑγεία 115-116

XIX. Διόνυσος 116-117

XX. Διόσκουροι 117

XXI. Ἑκάτη καὶ Πλούτων 118

XXII. Ἑρμῆς 118

XXIII. Ἑστία Βουλαία 119

XXIV. Ἴσις 119
XXV. Ἄδωνις 120
XXVI. Ἀθηνᾶ 121
XXVII. Τύχη 122
XXVIII. Ὁμόνοια 122-123
XXIX. Νέμεσις 123
XXX. Ὕπνος 124
XXXI. Ἥλιος 124-125
XXXII. Ἐρινύες 125
XXXIII. Οἱ ἀπὸ Κρόνου ἐκτεθέντες θεοί 125
XXXIV. Ζεὺς Ὀλύμπιος 126-128
XXXV. Ζεὺς Κεραύνιος 128-129
XXXVI. Ζεὺς Λαβράνιος 129-130
XXXVII. Ζεὺς Οὐράνιος 130-131
XXXVIII. Ζεὺς χωρὶς ἐπίθετο 131

7. Οἱ κυριότερες πόλεις 132-167
I. Πάφος καὶ Παλαίπαφος 132-137
II. Κούριον 137-141
III. Ἀμαθοῦς 141-143
IV. Σόλοι 143-146
V. Χύτροι 146-147
VI. Ταμασσός 148-149
VII. Κερύνεια 149-151
VIII. Λάπηθος 151-154
IX. Ἀρσινόη 154-155
X. Κίτιον 155-159
XI. Σαλαμίς 159-165
XII. Καρπασία 165-167

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

8. Ἐπαγγέλματα 168-174

9. Ἀπελευθερωτές – Πάτρωνες. Ἀπελεύθεροι – Δοῦλοι. 175-179

10. Ξένοι στὴν Κύπρο 180-185

11. Κοινὸν Κυπρίων 186-191

12. Ἡ θέση τῶν γυναικῶν 192-197

13. Ἀθλητισμὸς – Ἀγῶνες 198-206

14. Ἡ χρήση τῆς λατινικῆς γλώσσας 207-212

15. Ἡ ῥωμαϊκὴ πολιτεία 213-232

16. Ἰουδαϊσμὸς καὶ χριστιανισμός 233-244

17. Χάρτες 245-247

I. Ἐπαρχίες Πάφου καὶ Λεμεσοῦ 245

II. Ἐπαρχίες Λευκωσίας καὶ Κερυνείας 246

III. Ἐπαρχίες Λάρνακας καὶ Ἀμμοχώστου 247

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΣΩΜΑ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ 248-1252

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

I. ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ (**Πάφ. 1-158**) 248-380

1. ΝΕΑ ΠΑΦΟΣ (**Πάφ. 1-52**) 248-286

Α. Ἐπίσημη ἐπιγραφή (**Πάφ. 1**) 248-249

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (**Πάφ. 2-14**) 250-260

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (**Πάφ. 15-24**) 261-270

Δ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (**Πάφ. 25-29**) 271-274

Ε. Διάφορα (**Πάφ. 30-36**) 275-278

I. Κτιτορικὴ ἐπιγραφή (**Πάφ. 30**) 275-276

II. Varia (**Πάφ. 31-36**) 276-278

ΣΤ. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων (**Πάφ. 37-45**) 279-283

I. Ἐπιγραφὴ σὲ ὄστρακο (**Πάφ. 37**) 279

II. Ἐπιγραφὴ σὲ λύχνο (**Πάφ. 38**) 279-280

III. Ἐπιγραφὴ σὲ δακτύλιο (**Πάφ. 39**) 280

IV. Ψηφιδωτὲς ἐπιγραφές (**Πάφ. 40-45**) 280-283

Ζ. Ἀδιάγνωστες ἐπιγραφές (**Πάφ. 46-52**) 284-286

2. ΠΑΛΑΙΠΑΦΟΣ (**Πάφ. 53-114**) 287-338

Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (**Πάφ. 53-54**) 287-290

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (**Πάφ. 55-71**) 291-301

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (**Πάφ. 72-105**) 302-330

Δ. Ἐπιτύμβια ἐπιγραφή (**Πάφ. 106**) 331

Ε. Διάφορα (**Πάφ. 107-113**) 332-337

I. Μιλιοδεῖκτες (**Πάφ. 107-109**) 332-335

II. Κτιτορικὲς ἐπιγραφές (**Πάφ. 110-111**) 335-336

III. Varia (**Πάφ. 112-113**) 336-337

Ζ. Ἀδιάγνωστη ἐπιγραφή (**Πάφ. 114**) 338

3. ΡΑΝΤΙΔΙ (**Πάφ. 115-118**) 339-342

Α. Μιλιοδεῖκτες (**Πάφ. 115-117**) 339-341

Β. Ὅρος (**Πάφ. 118**) 342

4. ΑΜΑΡΓΕΤΗ (**Πάφ. 119-138**) 343-358

Α. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (**Πάφ. 119-120**) 343-345

Β. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (**Πάφ. 121-135**) 346-355

Γ. Ἐπιτύμβια ἐπιγραφή (**Πάφ. 136**) 356

Δ. Ἀδιάγνωστες ἐπιγραφές (**Πάφ. 137-138**) 357-358

5. ΜΑΡΙΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΗ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ (**Πάφ. 139-143**) 359-363

Α. Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή (**Πάφ. 139**) 359

Β. Μιλιοδεῖκτες (**Πάφ. 140-142**) 360-361

Γ. Ἐπίκληση (**Πάφ. 143**) 362-363

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

6. ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ (**Πάφ. 144**) 364-365

7. ΑΡΜΟΥ (**Πάφ. 145**) 366

8. ΧΛΩΡΑΚΑ (**Πάφ. 146**) 367

9. ΕΜΠΑ (**Πάφ. 147**) 368

10. ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΑ (**Πάφ. 148-150**) 369-371

11. ΠΕΓΕΙΑ (**Πάφ. 151**) 372-373

12. ΠΑΝΩ ΑΡΟΔΕΣ (**Πάφ. 152**) 374-375

13. ΣΤΕΝΗ (**Πάφ. 153**) 376

14. ΠΙΣΣΟΥΡΙ (**Πάφ. 154**) 377

15. ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ (**Πάφ. 155-158**) 378-380

Α. Τιμητικὴ ἐπιγραφή (**Πάφ. 155**) 378

Β. Ἐπιγραφὴ ἐπὶ ἰγδίου (**Πάφ. 156**) 379

Γ. Ἀδιάγνωστες ἐπιγραφές (**Πάφ. 157-158**) 380

II. ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ (**Λεμ. 1-810**) 381-842

1. ΚΟΥΡΙΟΝ (**Λεμ. 1-141**) 381-478

Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (**Λεμ. 1-11**) 381-391

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (**Λεμ. 12-48**) 392-422

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (**Λεμ. 49-78**) 423-446

Δ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (**Λεμ. 79-100**) 447-459

Ε. Διάφορα (**Λεμ. 101-117**) 460-468

I. Ἐπιγράμματα (**Λεμ. 101-103**) 460-461

II. Varia (**Λεμ. 104-108**) 461-464

III. Ἐπιγραφὲς καλωσορίσματος (**Λεμ. 109-111**) 464

IV. Κτιτορικὲς ἐπιγραφές (**Λεμ. 112-115**) 465-467

V. Ἐπιγραφὴ ποὺ ἀναφέρεται σὲ βάρος (**Λεμ. 116**) 467

VI. Ἐπιγραφὴ σχετικὰ μὲ τοκογλυφία (;) (**Λεμ. 117**) 468

ΣΤ. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων (**Λεμ. 118-123**) 469-471

I. Ἐπιγραφὴ σὲ πήλινο εἶδος (**Λεμ. 118**) 469

II. Ἐπιγραφὴ ἐπὶ ἰγδίου (**Λεμ. 119**) 469-470

III. Ψηφιδωτὲς ἐπιγραφές (**Λεμ. 120-123**) 470-471

Ζ. Ἀδιάγνωστες ἐπιγραφές (**Λεμ. 124-141**) 472-478

2. ΑΜΑΘΟΥΣ (**Λεμ. 142-801**) 479-842

Α. Ἐπίσημη ἐπιγραφή (**Λεμ. 142**) 479-480

Β. Τιμητικὴ ἐπιγραφή (**Λεμ. 143**) 480

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (**Λεμ. 144-182**) 481-506

Δ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (**Λεμ. 183-768**) 507-798

Ε. Διάφορα (**Λεμ. 769-791**) 799-830

I. Μαγικὲς πινακίδες (**Λεμ. 769-785**) 799-827

II. Varia (**Λεμ. 786-788**) 827-828

II. Ἐπιγραφὴ καλωσορίσματος (**Λεμ. 789**) 828-829

IV. Κτιτορικὲς ἐπιγραφές (**Λεμ. 790-791**) 829-830

ΣΤ. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων (**Λεμ. 792-797**) 831-833

I. Ἐπιγραφὲς σὲ πήλινα εἴδη (**Λεμ. 792-796**) 831-833

II. Ἐπιγραφὴ σὲ planta pedis (**Λεμ. 797**) 833

3. ΑΥΔΗΜΟΥ (**Λεμ. 798-806**) 834-840

4. ΠΑΡΑΜΑΛΙ (**Λεμ. 807-810**) 841-842

III. ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ (**Λευκ. 1-106**) 843-913

1. ΣΟΛΟΙ (**Λευκ. 1-45**) 843-877

Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (**Λευκ. 1-3**) 843-845

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (**Λευκ. 4-8**) 846-849

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (**Λευκ. 9-13**) 850-853

Δ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (**Λευκ. 14-27**) 854-863

Ε. Διάφορα (**Λευκ. 28-40**) 864-877

I. Ἔμμετρος χρησμός (**Λευκ. 28**) 864-865

II. Μιλιοδεῖκτες (**Λευκ. 29-38**) 865-873

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΙΙ. Κτιτορικὴ ἐπιγραφή (**Λευκ. 39**)	873-875
ΙV. Ἐπίτευγμα τοῦ Φαβατίωνος (**Λευκ. 40**)	875
Ζ. Ἀδιάγνωστες ἐπιγραφές (**Λευκ. 41-45**)	876-877
2. ΧΥΤΡΟΙ (**Λευκ. 46-49**)	878-881
Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (**Λευκ. 46-47**)	878-879
Β. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (**Λευκ. 48-49**)	880-881
3. ΛΗΔΡΑ (**Λευκ. 50-59**)	882-887
4. ΙΔΑΛΙΟΝ (**Λευκ. 60-74**)	888-895
Α. Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή (**Λευκ. 60**)	888
Β. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (**Λευκ. 61-74**)	889-895
5. ΤΑΜΑΣΣΟΣ (**Λευκ. 75-106**)	896-913
Α. Τιμητικὴ ἐπιγραφή (**Λευκ. 75**)	896
Β. Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή (**Λευκ. 76**)	897
Γ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (**Λευκ. 77-106**)	898-913
IV. ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ (**Κερ. 1-24**)	914-936
1. ΚΕΡΥΝΕΙΑ (**Κερ. 1-4**)	914-919
Α. Ἐπίσημη ἐπιγραφή (**Κερ. 1**)	914-915
Β. Τιμητικὴ ἐπιγραφή (**Κερ. 2**)	916
Γ. Ἐπιτύμβια ἐπιγραφή (**Κερ. 3**)	917-918
Δ. Μιλιοδείκτης (**Κερ. 4**)	918-919
2. ΛΑΠΗΘΟΣ (**Κερ. 5-23**)	920-935
Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (**Κερ. 5-6**)	920-921
Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (**Κερ. 7-13**)	922-928
Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (**Κερ. 14-15**)	929-930
Δ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (**Κερ. 16-23**)	931-935
3. ΑΓΙΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ (**Κερ. 24**)	936

V. ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ (**Λάρ. 1-212**) 937-1067

1. ΚΙΤΙΟΝ (**Λάρ. 1-178**) 937-1044

Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (**Λάρ. 1-2**) 937-938

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (**Λάρ. 3-28**) 939-961

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (**Λάρ. 29-36**) 962-968

Δ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (**Λάρ. 37-178**) 969-1044

2. ΓΟΛΓΟΙ (**Λάρ. 179-192**) 1045-1054

Α. Τιμητικὴ ἐπιγραφή (**Λάρ. 179**) 1045-1046

Β. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (**Λάρ. 180-184**) 1047-1049

Γ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (**Λάρ. 185-190**) 1050-1052

Δ. Διάφορα (**Λάρ. 191-192**) 1053-1054

I. Προσευχή (**Λάρ. 191**) 1053

II. Χάραγμα (**Λάρ. 192**) 1054

3. ΤΡΕΜΙΘΟΥΣ (**Λάρ. 193-203**) 1055-1060

Α. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (**Λάρ. 193-202**) 1055-1058

Β. Διάφορα (**Λάρ. 203**) 1059-1060

4. ΚΟΦΙΝΟΥ (**Λάρ. 204**) 1061

5. ΜΑΡΙ (**Λάρ. 205**) 1062

6. ΔΕΚΕΛΕΙΑ (**Λάρ. 206**) 1063

7. ΜΑΖΩΤΟΣ (**Λάρ. 207**) 1064

8. ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ (**Λάρ. 208-212**) 1065-1067

VI. ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ (**Ἀμμ. 1-246**) 1068-1226

1. ΣΑΛΑΜΙΣ (**Ἀμμ. 1-231**) 1068-1212

Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (**Ἀμμ. 1-12**) 1068-1081

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (**Ἀμμ. 13-78**) 1082-1129

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (**Ἀμμ. 79-120**) 1130-1158

Δ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (**Ἀμμ. 121-141**) 1159-1173

Ε. Διάφορα (**Ἀμμ. 142-186**) 1174-1193

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. Ἐπιστολές (**Ἀμμ. 142-144**) 1174-1176

II. Μιλιοδεῖκτες (**Ἀμμ. 145-146**) 1176-1177

III. Ἰουδαϊκὴ ἐπιγραφή (**Ἀμμ. 147**) 1177-1178

IV. Varia (**Ἀμμ. 148-185**) 1179-1192

V. Ἐπιγραφὴ σχετικὰ μὲ βάρος (**Ἀμμ. 186**) 1193

ΣΤ. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων (**Ἀμμ. 187-192**) 1194-1196

I. Ἐπιγραφὲς σὲ πήλινα εἴδη (**Ἀμμ. 187-188**) 1194-1195

II. Ἐπιγραφὴ σὲ λύχνο (**Ἀμμ. 189**) 1195

III. Ἐπιγραφὴ σὲ κύαθο (**Ἀμμ. 190**) 1195

IV. Ἐπιγραφὴ σὲ κύπελλο (**Ἀμμ. 191**) 1196

V. Ψηφιδωτὴ ἐπιγραφή (**Ἀμμ. 192**) 1196

Ζ. Ἀδιάγνωστες ἐπιγραφές (**Ἀμμ. 193-231**) 1197-1212

2. ΚΑΡΠΑΣΙΑ (**Ἀμμ. 232-245**) 1213-1225

Α. Ἐπίσημη ἐπιγραφή (**Ἀμμ. 232**) 1213

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (**Ἀμμ. 233-235**) 1214-1216

Γ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (**Ἀμμ. 236-238**) 1217-1218

Δ. Διάφορα (**Ἀμμ. 239-242**) 1219-1223

I. Δωρεὰ περιουσίας στὴν Ἀκραία Ἀφροδίτη (**Ἀμμ. 239**) 1219-1220

II. Ἐπιγραφὴ σχετικὰ μὲ κληρονομιά (**Ἀμμ. 240**) 1220-1221

III. Ἐπιγραφὴ σχετικὰ μὲ ἀπελευθέρωση (**Ἀμμ. 241**) 1221

IV. Ἐπιγραφὴ ἐπὶ ἰγδίου (**Ἀμμ. 242**) 1222-1223

Ε. Ἀδιάγνωστες ἐπιγραφές (**Ἀμμ. 243-245**) 1224-1225

3. ΑΓΓΑΣΤΙΝΑ (**Ἀμμ. 246**) 1226

VII. ΑΒΕΒΑΙΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ (**Ἀβ. Πρ. 1-46**) 1227-1252

Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (**Ἀβ. Πρ. 1-2**) 1227-1228

Β. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (**Ἀβ. Πρ. 3-10**) 1229-1233

Γ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (**Ἀβ. Πρ. 11-37**) 1234-1246

Δ. Διάφορα (**Ἀβ. Πρ. 38-39**) 1247-1248

I. Ἀρά (**Ἀβ. Πρ. 38**) 1247

II. Μιλιοδείκτης (**Ἀβ. Πρ. 39**) 1248

Ε. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων (**Ἀβ. Πρ. 40-45**) 1249-1251

I. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ ὑδριῶν καὶ λύχνου (**Ἀβ. Πρ. 40-42**) 1249-1250

II. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ κυάθων (**Ἀβ. Πρ. 43-45**) 1250-1251

ΣΤ. Ἀδιάγνωστη ἐπιγραφή (**Ἀβ. Πρ. 46**) 1252

ΜΕΡΟΣ Γ': ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ 1253-1556

I. Ὀνόματα ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν 1254-1328

1. Ὀνόματα στὴν ἑλληνική 1254-1326

2. Ὀνόματα στὴ λατινική 1327-1328

II. Προωνύμια, ὀνόματα γένους, cognomina, παρωνύμια 1329-1354

1. Προωνύμια (praenomina) 1329-1334

2. Ὀνόματα γένους (nomina) 1335-1343

3. Ἐπώνυμα (cognomina) 1344-1352

4. Παρωνύμια (supernomina) 1353-1354

III. Ὀνόματα αὐτοκρατόρων καὶ Ῥωμαίων ἀξιωματούχων 1355-1366

1. Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες καὶ μέλη τῆς οἰκογένειάς τους 1355-1361

2. Ῥωμαῖοι ἀξιωματοῦχοι καὶ μέλη τῆς οἰκογένειάς τους 1362-1366

I. Ἀνθύπατοι 1362-1365

II. Ταμίες 1365

III. Λογιστές 1365

IV. Χιλίαρχοι 1366

V. Πρεσβευτές 1366

3. Αὐτοκρατορικὰ ἐπίθετα στὴν ἑλληνική 1367-1370

4. Αὐτοκρατορικὰ ἐπίθετα στὴ λατινική 1371-1372

IV. Χρονολογικὸς κατάλογος Κυπρίων ἀξιωματούχων καὶ ἱερέων 1373-1388

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. Πολιτειακὰ ἀξιώματα 1373-1380

Β. Θρησκευτικὰ ἀξιώματα 1381-1388

V. Ὀνόματα καὶ λατρευτικὰ ἐπίθετα θεοτήτων καὶ μυθικῶν προσώπων 1389-1394

1. Ὀνόματα καὶ λατρευτικὰ ἐπίθετα στὴν ἑλληνική 1389-1394

2. Ὀνόματα καὶ λατρευτικὰ ἐπίθετα στὴ λατινική 1394

VI. Ὀνόματα μηνῶν 1395

VII. Τοπωνύμια καὶ ἐθνικά 1395-1398

1. Τοπωνύμια καὶ ἐθνικὰ στὴν ἑλληνική 1395-1397

2. Τοπωνύμια καὶ ἐθνικὰ στὴ λατινική 1398

VIII. Λεξιλόγιο 1399-1447

1. Λέξεις στὴν ἑλληνική 1399-1442

2. Λέξεις στὴ λατινική 1443-1447

IX. Ἀνθρωπωνύμια 1448-1452

X. Ἀντιστοιχίες μὲ τὶς προηγούμενες δημοσιεύσεις 1453-1556

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ 1557-1591

Α. Συντομογραφίες ἀρχαίων συγγραφέων καὶ ἔργων – Ἐκδόσεις 1557-1563

Β. Βιβλιογραφία καὶ συντομογραφίες 1564-1591

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στόχος τῆς παρούσης διατριβῆς εἶναι ἀφενὸς ἡ συγκέντρωση γιὰ πρώτη φορὰ σὲ ἕνα ἑνιαῖο σύνταγμα τῶν ἐπιγραφῶν ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ χρονολογοῦνται στὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, στὸ ὁποῖο, πέρα ἀπὸ τὴν ταξινόμηση, περιγραφὴ καὶ παρουσίαση μὲ κριτικὸ ὑπόμνημα, γίνονται παρατηρήσεις στὶς ἀναγνώσεις, τὰ τοπογραφικὰ καὶ ἱστορικὰ στοιχεῖα, τὰ κύρια ὀνόματα, τὴ γλῶσσα, τὶς τυπικὲς ἐκφράσεις κ.ἄ. τῶν ἐπιγραφῶν, καὶ ἀφετέρου ἡ ἱστορικὴ ἀξιοποίηση τῶν ἐπιγραφικῶν πηγῶν παράλληλα μὲ τὶς φιλολογικὲς γιὰ θέματα σχετικὰ μὲ πτυχὲς τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς στὴν Κύπρο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο.

Ἡ συγκέντρωση, ταξινόμηση, σχολιασμὸς καὶ σύνθεση τῶν ἐπιγραφικῶν πηγῶν ἦταν ἀποτέλεσμα μακρᾶς ἔρευνας, ἐνῶ γιὰ τὶς πλεῖστες ἐπιγραφὲς ποὺ ἔχουν σωθεῖ ἔγινε αὐτοψία μὲ ἐπιτόπια μελέτη. Οἱ ἐπιγραφὲς ποὺ συμπεριελήφθησαν εἶχαν δημοσιευθεῖ σὲ διάφορα, ἐνίοτε δυσπρόσιτα καὶ σπάνια, περιοδικὰ καὶ μονογραφίες, ἐνῶ ἀρκετὲς δὲν εἶχαν, γιὰ διάφορους λόγους, ἀναδημοσιευθεῖ καὶ κριθεῖ στὶς εἰδικὲς περιοδικὲς ἐκδόσεις (*Supplementum Epigraphicum Graecum* καὶ *Année épigraphique*).

Ἡ συγκέντρωση τοῦ ὑλικοῦ κατέστη δυνατὴ κατὰ πρῶτον μέσῳ τῶν ποικίλων δημοσιεύσεων γιὰ τὰ εὑρήματα ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν, ποὺ χρονολογοῦνται ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ προπερασμένου αἰῶνος, διαφόρων περιηγητῶν, ἐπιγραφικῶν, ἀρχαιολόγων, ἰδιωτῶν ἢ στὴν καλύτερη τῶν περιπτώσεων ὀργανωμένων ἐπιστημονικῶν ἀποστολῶν στὴν Κύπρο.[1] Οἱ

1. Γιὰ τὶς περιηγήσεις, τὶς ἀποστολές, τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν, τὶς δημοσιεύσεις τῶν ἐπιγραφῶν καὶ γενικὰ τὴν παρουσίαση τῆς δράσης τῶν ἐρευνητῶν ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ ΙΘ' αἰ. μέχρι τὸ 1960 βλ. Masson, *ICS*, σ. 17-29, καὶ ἀπὸ τὸ 1960 μέχρι τὰ τέλη τοῦ Κ' αἰ. βλ. Αἰκ. Θεοδωροπούλου, *Ἔρευνες στὸ Κυπριακὸ Ἐπίγραμμα*, διδ. διατρ., Ἀθήνα 1997, σ. 2-3.

κυριότερες συμβολὲς γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ μᾶς ἀπασχολοῦν εἶναι οἱ ἀκόλουθες: Ὁ L. Ross τὸ 1845 δημοσίευσε ἐπιγραφὲς ποὺ μελέτησε κατὰ τὴν ἐπίσκεψή του στὸ Κούριο καὶ τὴν Ταμασσό, ἐνῶ ὁ Δ. Πιερίδης τὸ ἴδιο ἔτος ἱδρύει τὴν ὁμώνυμη συλλογή του ποὺ περιελάμβανε ἔργα τέχνης καὶ ἐπιγραφές· Τὸ 1862 τοποθετοῦνται ἡ περιήγηση στὴ νῆσο τοῦ Waddington καὶ ἡ ἀποστολὴ Vogué, ἐνῶ κατὰ τὴν πενταετία 1865-1870 ὁ L. Palma di Cesnola, εὑρισκόμενος στὴν Κύπρο ὡς Ἀμερικανὸς ἀξιωματοῦχος, συγκεντρώνει πλήθος ἀρχαιοτήτων, μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἐπιγραφές, κυρίως ἀπὸ τὴν Παλαίπαφο καὶ τοὺς Γόλγους· ἡ συλλογή του πωλεῖται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης τὸ 1872, ἐνῶ κατὰ τὸ ἴδιο ἔτος δημιουργεῖται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο ἡ πρώτη συλλογὴ κυπριακῶν ἐπιγραφῶν. Ὁ Cesnola ἐπιστρέφει στὴν Κύπρο μαζὶ μὲ τὸν ἀδελφό του τὸ 1873 γιὰ τὴ δεύτερη ἀποστολή στοὺς Γόλγους καὶ τὸ 1875 μέχρι καὶ τὸ ἑπόμενο ἔτος στὸ Κούριον καὶ τοὺς Χύτρους. Ὁ Alessander P. di Cesnola, μετὰ τὴν τοποθέτηση τοῦ Luis ὡς Διευθυντοῦ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μουσείου τῆς Νέας Ὑόρκης, συνεχίζει τὴν ἔρευνα στὴ Σαλαμῖνα καὶ τὴν Ἔγκωμη, μέχρι τὸ 1878, ὁπότε οἱ Ἄγγλοι, κάτοχοι πλέον τῆς νήσου, ἀπαγορεύουν τὶς μὴ ἐπίσημες ἀρχαιολογικὲς ἀποστολές. Τὸ 1879 οἱ M. Beaudouin καὶ E. Pottier δημοσιεύουν τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ μελέτησαν κατὰ τὴν περιήγησή τους στὴ νῆσο ἕναν χρόνο νωρίτερα. Ἀπὸ τὸ 1879 μέχρι τὸ 1910 ὁ M. Ohnefalsch-Richter πραγματοποιεῖ ἔρευνες στὸ Κίτιον, τὴν Ταμασσό, τοὺς Χύτρους, τὸ Μάριον, τὰ Κούκλια καὶ τὸ Ῥαντίδι· παράλληλα ἀπὸ τὸ 1888 ἡ ἀγγλικὴ ἀρχαιολογικὴ ἀποστολὴ ὑπὸ τὴ διεύθυνση τῶν E. A. Gardner καὶ D. G. Hogarth ἐρευνᾶ τὸ Μάριον καὶ τὴν Ἀμαθοῦντα, ἐνῶ μέλη τῆς ἀποστολῆς ἐρευνοῦν ἄλλες περιοχές, ὅπως ὁ H. B. Walters τὸ Κούριον, οἱ A. S. Murray καὶ A. H. Smith τὴν περιοχὴ τῆς Σαλαμῖνος καὶ τῆς Ἔγκωμης, ἐνῶ ὁ Hogarth ταξιδεύει στὴ νῆσο καὶ ἐρευνᾶ τὴν Καρπασία. Τὸ 1889 οἱ J. A. R. Munro καὶ H. A. Tubbs μελετοῦν τὰ ἀρχαιολογικὰ εὑρήματα, καὶ ἰδιαίτερα τὶς ἐπιγραφές, τοῦ Μαρίου καὶ

τῆς Σαλαμῖνος. Ὁ J. L. Myres ἐκδίδει τὸ 1899 κατάλογο γιὰ τὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας, τὸ ὁποῖο εἶχε ἰδρυθεῖ τὸ 1883. Μεταξὺ τῶν τελευταίων περιηγητῶν ποὺ δημοσιεύουν ἐπιγραφικὸ ὑλικὸ συγκαταλέγονται ὁ P. Perdrizet (1896) καὶ ὁ E. Sittig (1913). Συστηματικότερη ἀρχαιολογικὴ ἀποστολή, μὲ υἱοθέτηση νέων ἐπιστημονικῶν μεθόδων καὶ λεπτομερῆ δημοσίευση τῶν εὑρημάτων, ὑπῆρξε ἡ ἀρχαιολογικὴ ἀποστολὴ τῶν Σουηδῶν ὑπὸ τοὺς E. Gjerstand, J. Lindros, E. Sjöqvist, A. Westholm ἀπὸ τὸ 1927 μέχρι τὸ 1931, ἐνῶ ἐκείνη τὴ χρονιὰ ὁ Π. Δίκαιος ἀρχίζει τὴν ἀναδιοργάνωση τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου στὴ Λευκωσία. Τὸ 1934 ἰδρύεται ἡ Ὑπηρεσία Ἀρχαιοτήτων Κύπρου μὲ ἐτήσια περιοδικὰ τὰ *ARDA* καὶ *RDAC*, ἐνῶ τὸ ἴδιο ἔτος ἀρχίζουν οἱ ἀνασκαφὲς τῆς ἀμερικανικῆς ἀποστολῆς στὸ Κούριον ὑπὸ τὸν B. H. Hill. Τὸ 1936 ἡ ἀγγλικὴ ἀρχαιολογικὴ ἀποστολὴ ἐρευνᾶ τὸν Ἅγιο Φίλωνα. Τὸ 1936 ξεκινᾶ τὶς ἐτήσιες ἐπισκέψεις καὶ ἔρευνές του στὴ νῆσο ὁ T. B. Mitford, οἱ δημοσιεύσεις τοῦ ὁποίου καλύπτουν τὴν ἑπόμενη τριακονταετία καὶ προέρχονται ἀπὸ ὅλη σχεδὸν τὴν Κύπρο. Ὁ Ἄγγλος ἐπιγραφικὸς συνεργάζεται μὲ τὸν Π. Δίκαιο στὶς ἀνασκαφὲς στὸ Καφίζιν μεταξὺ 1949 καὶ 1955, ἐνῶ τὸ 1950 ἀρχίζουν οἱ ἀνασκαφὲς στὰ Κούκλια ὑπὸ τὸν Mitford καὶ τὸν J. H. Iliffe. Τὸ 1954 ὀργανώνεται τὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου στὸ Κτῆμα καὶ τὸ ἑπόμενο ἔτος τὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου στὰ Κούκλια. Μετὰ τὴν ἀνακήρυξη τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ὡς ἀνεξάρτητου κράτους (1960) τὶς ἀνασκαφὲς ἀναλαμβάνουν ὁ K. Νικολάου (Πόλη Χρυσοχοῦς, Νέα Πάφος) καὶ ὁ B. Καραγεώργης (Σαλαμῖνα, Ἔγκωμη, Κίτιον). Κατὰ τὰ νεώτερα χρόνια, ἀνασκαφὲς πραγματοποίησε στὴν περιοχὴ τῆς Νέας Πάφου ἡ πολωνικὴ ἀρχαιολογικὴ ἀποστολὴ ἀπὸ τὸ 1965 κέ. ὑπὸ τὸν W. Daszewski καὶ ἀπὸ τὸ 1990 ὑπὸ τὴν J. Mlynarczyk, στὰ Κούκλια ἡ γερμανικὴ ἀρχαιολογικὴ ἀποστολὴ ὑπὸ τὸν F. Maier κ.ἄ. (1968-1972) καὶ στὴν Ἀμαθοῦντα ἡ γαλλικὴ ἀρχαιολογικὴ σχολὴ τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τὸν P. Aupert κ.ἄ. (1975-2000).

Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς δημοσιεύσεις διαφόρων μελετητῶν σὲ ἐπιστημονικὰ περιοδικά, ὅπως τὰ *ABSA*, *AJA*, *AJPh*, *Ἀθηνᾶ*, *Athenaeum*, *BCH*, *Berytus*, *Chiron*, *Epigraphica*, *Hellenica*, *JHS*, *JRS*, *ΚΣπ*, *ΚΧ*, *OA*, *OAth*, *RA*, *REG*, *RFIC*, *Syria*, *TAPhA*, *TAPhS*, *ZPE* κ.ἄ., καθὼς καὶ τῶν ἐκδόσεων ἀπὸ τὶς ἀρχαιολογικὲς ἀποστολές, σημαντικὴ γιὰ τὸν ἐντοπισμὸ καὶ τὴ μελέτη τῶν ἐπιγραφῶν ἀπὸ τὴν Κύπρο κατὰ τὴν περίοδο ποὺ ἐξετάζεται ὑπῆρξε ἡ συμβολὴ τῶν ἔργων τοῦ T. B. Mitford γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὸ Κούριον (*IK* 1971), τῶν T. B. Mitford καὶ Ἰνοῦς Μιχαηλίδου-Νικολάου (*Salamis* 1974), τῶν Pouilloux κ.ἄ. (*Salamine* 1987) γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα, τῆς Ἰνοῦς Μιχαηλίδου-Νικολάου (σειρὰ «Inscriptiones Cypriae Alphabeticae» στὸ *Berytus* 14, 1963 καὶ στὸ *RDAC* ἀπὸ τὸ 1963 καὶ ἑξῆς), τοῦ Κ. Χατζηιωάννου γιὰ τὸν σχολιασμὸ κάποιων ἐπιγραφῶν (*ΑΚΕΠ*), τοῦ Ἀ. Βοσκοῦ (*ΑΚΥΓ* 2 1997) γιὰ τὰ ἐπιγράμματα τῆς νήσου καὶ τῶν Yon κ.ἄ. (*KB* V, 2004) γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὸ Κίτιον.

Στὸ χρήσιμο κατὰ τὰ ἄλλα ἔργο τῆς Nicolle Hirschfeld, *The PASP Data Base for the Use of Scripts on Cyprus*, Salamanca 1996, ὑπάρχουν πληροφορίες θεωρητικῶς γιὰ τὸ σύνολο τῶν ἐπιγραφῶν, ἐλλιπεῖς δυστυχῶς κυρίως ὡς πρὸς τὴ βιβλιογραφία καὶ τὴ χρονολόγησή τους, ἐνῶ ὑπάρχουν καὶ κάποια σφάλματα.[2] Στὸν πρῶτο τόμο τοῦ λεξικοῦ τῶν ἑλληνικῶν κυρίων

2. Γιὰ παράδειγμα ἡ Hirschfeld ἀναφέρει ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ σὲ μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ἡ ὁποία παραδίδεται στὸ *SEG* 20, 316, προέρχεται ἀπὸ τὴ Λάρνακα, χρονολογεῖται δὲ πιθανὸν τὸν Α' αἰ. μ.Χ. καὶ εἶναι τιμητικὴ πρὸς τὸν Μνασέα. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ ὅμως εἶναι ἡ **Λάρ. 23**, τὴν ὁποία παραδίδει ὁ Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 76-8, ἀρ. 42. Στὸ *SEG* 20, 316 παραδίδεται ἡ **Ἀμμ. 239**, ποὺ εἶναι μαρμάρινη στήλη ποὺ βρέθηκε στὸν Ἅγιο Φίλωνα καὶ ἀναφέρεται σὲ δωρεὰ στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης Ἀκραίας καὶ ἡ ὁποία χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ. Ἐπαναλαμβάνει τὴν ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ σὲ βάση ἀγάλματος τοῦ ποιητῆ Λ. Σεπτιμίου Νέστορος (**Πάφ. 103**) τὴ μιὰ φορὰ χρονολογῶντας την μεταξὺ τοῦ Β' καὶ Γ' αἰ. μ.Χ., ἐνῶ τὴν ἄλλη στὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. Χρονολογεῖ τὴν ἐπιγραφὴ ποὺ παραδίδει ἡ Ἰ. Νικολάου, *RDAC* 1991, σ. 200-1, ἀρ. 21, κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ ἐποχὴ καὶ συγκεκριμένα τὸ 54 μ.Χ., ἐνῶ ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ ποὺ βρέθηκε στὰ Κούκλια εἶναι τιμητικὴ πρὸς τὸν Καλλικλῆ, υἱὸ τοῦ Καλλικλέους ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια, καὶ χρονολογεῖται τὸ 154 π.Χ. Ἐπιπρόσθετα δὲν χρονολογεῖ καὶ οὔτε κατατάσσει ἔστω σὲ εὐρύτερη χρονικὴ περίοδο πολλὲς ἐπιγραφές, ποὺ παραδίδονται ἀπὸ τὸν Boeckh, *CIG* II, 1843· *LBW* 1870· Colonna – Ceccaldi, *RA* 29, 1875· Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879· Cesnola, *Cyprus* 1877, *Salaminia*[2] 1884, *Atlas* 1885-1903· Hogarth, *Devia Cypria* 1889· Munro – Tubbs, *JHS*

ὀνομάτων τῶν P. M. Fraser καὶ E. Matthews, Oxford 1987 (*LGPN* I), ὅπου ἀποθησαυρίζονται τὰ ὀνόματα τῶν προσώπων ποὺ ἔζησαν στὶς νήσους τοῦ Αἰγαίου, στὴν Κύπρο καὶ τὴν Κυρηναϊκή, ὑπάρχουν ἐπίσης σφάλματα καὶ παραλείψεις.[3]

12, 1891· Perdrizet, *BCH* 20, 1896· Cagnat, *IGR* 3, 1906· Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910· Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910· Myres, *HCC* 1914, καθὼς καὶ μερικὲς ἀπὸ Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979.

3. Παράλειψη τῶν ὀνομάτων *Ἀπολλώνιος* (Λάπηθος: **Κερ. 17**), *Ἀρήγων* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 398**), *Δημητριανή* (**Λάρ. 144** καὶ **148**), *Διόνικος* (Καρπασία: **Ἀμμ. 242**), *Εἰρηναῖος* (Δεκέλεια: **Λάρ. 206**), *Ἔξοδία* (Καρπασία: **Ἀμμ. 238**), *Ἐπάνθης* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 414**), *Ἐπίγονος* (**Ἀβ. Πρ. 37**), *Ἐπικτησίς* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 454**), *Ἕρμων* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 190**), *Εὐτυχίς* (Σόλοι: **Λευκ. 15**), *Εὔφαμος* (Κίτιον: **Λάρ. 11**), *Εὐφαμώ* (Κίτιον: **Λάρ. 11**), *Εὐφορίων* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 155**), *Ζωίλα* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 561** καὶ Κίτιον: **Λάρ. 49** καὶ **140**), *Ζωίς* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 303**), *Ζωσίμη* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 403**), *Ἱκέτων* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 171**), *Ἰσιάς* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 190**), *Καλάτυχος* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 275**), *Καρποφόρος* (Τρεμιθοῦς: **Λάρ. 197**), *Κλωδία* (Κούκλια: **Πάφ. 98**), *Κοτυλᾶς* (Λήδρα: **Λευκ. 54**), *Κτησίων* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 145**), *Λέων* (Λάπηθος: **Κερ. 17**), *Μαλλαῖος* (**Λάρ. 11**), *Μᾶρος* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 289**), *Μόσχος* (Σαλαμίς: **Ἀμμ. 13**), *Μύστιον* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 617**), *Νέμεσος* (**Ἀβ. Πρ. 37**), *Νικοκλῆς* (Σαλαμίς: **Ἀμμ. 148**), *Νίκων* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 192**), *Νουμήνιος* (Σαλαμίς: **Ἀμμ. 148**), *Ὀλύμπα* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 295**), *Ὀνήσιμος* (Κίτιον: **Λάρ. 156**), *Πάντανδρος* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 392**), *Πλοῦς* (Κούκλια: **Πάφ. 76**), *Πρόκλα* (Κούριον: **Λεμ. 43**), *Ῥόδων* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 145**), *Σεκοῦνδος* (Κίτιον: **Λάρ. 30**), *Σώτερος* (**Λάρ. 99**), *Σωτηρία* (**Ἀβ. Πρ. 24**), *Σῶτος* (Λάπηθος: **Κερ. 14**), *Σωφροσύνη* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 357**), *Τιμόχαρις* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 179**), *Τιτιανός* (Σαλαμίς: **Ἀμμ. 64**), *Τυχαία* (Ἀμαθοῦς: **Λεμ. 404**), *Φιλοκράτης* (Κίτιον: **Λάρ. 55**). Οἱ ἐκδότες τοῦ *LGPN* I θεωροῦν τὸ οὐσιαστικὸ *ἀρχιερέου* στὴν **Λάρ. 84** ὡς κύριο ὄνομα (πατρωνυμικό), ἀλλὰ κάτι τέτοιο πιθανότατα δὲν ἰσχύει. Συγκαταλέγουν στὸ λῆμμα *Αὐξησίς* τὸ *Α<ὐ>ξήσις* στὴν **Λεμ. 422** (*SEG* 31, 1328), τὸ ὁποῖο θεωροῦν ὡς θηλυκὸ *Α(ὐ)ξησίς*. Τὸ ὄνομα *Αὐξησίς* ὅμως εἶναι θηλυκοῦ γένους, πβ. **Λεμ. 660** καὶ **Λευκ. 27**, ἐνῶ στὴν **Λεμ. 422**, μετὰ τὸ ΑΞΗΣΙΣ εἶναι χαραγμένο *χρητέ*. Κατὰ συνέπεια πρόκειται γιὰ τὸ ὄνομα *Αὐξήσις*, τὸ ὁποῖο προκύπτει ἀπὸ τὴν ὑφαίρεση τοῦ [ο] τῆς καταλήξεως: *Αὐξήσιος* > *Αὐξήσις*, ὅπως τὸ *Ἀφροδίσις* ἐκ τοῦ *Ἀφροδίσιος* (**Λεμ. 771**, **Λάρ. 116** καὶ **181**), τὸ *Βάκχις* τοῦ *Βάκχιος* (**Λάρ. 167**), τὸ *Δημήτρις* τοῦ *Δημήτριος* (**Λεμ. 178**), τὸ *Διονύσις* τοῦ *Διονύσιος* (**Λεμ. 492**, **571**, **656**, **657**, **Λευκ. 24**, **82**, **Λάρ. 97** καὶ **106**), τὸ *Εὐστόχις* τοῦ *Εὐστόχιος* (**Λεμ. 77**), τὸ *Θεοδόσις* τοῦ *Θεοδόσιος* (**Λεμ. 467**), τὸ *Λούκις* τοῦ *Λούκιος* (**Λεμ. 459**), τὸ *Πολυχρόνις* τοῦ *Πολυχρόνιος* (**Λεμ. 541**) κτλ. Τὸ ὄνομα *Γαμιανός* (Κίτιον: **Λάρ. 47**) τὸ παραδίδουν ὡς *Γαλλιανός*, κατὰ τὴν ἀνάγνωση τοῦ T. B. Mitford. Θεωροῦν ὅτι τὸ *Ἔξοδία*, ποὺ παραδίδουν οἱ Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 66 (Καρπασία: **Ἀμμ. 238**), εἶναι ἐσφαλμένη γραφὴ ἀντὶ τοῦ *Ἔδοξία* = *Ε<ὐ>δοξία* κατὰ τὴν διόρθωση τοῦ Mitford. Τὸ ὄνομα *Ἐλλόφιλος* (**Λεμ. 4**) μεταγράφεται μὲ ψιλὴ καὶ ὄχι μὲ δασεία. Στὸ λῆμμα *Εὐφροσύνη*, ἀρ. 8, παραπέμπουν στοὺς Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 37. Οἱ ἐκδότες ὅμως τῆς ἐπιγραφῆς, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν Τρεμιθοῦντα, διαβάζουν ΕΥΦΡΟΣΥΝΙ | ΧΡΗΣΤΑΙ | ΧΑΙΡΕ. Κατὰ συνέπεια, ἕνεκα τοῦ *χρησταί*, ἔχουμε ἐδῶ τὸ ἀρσενικὸ *Εὐφρόσυνος* καὶ ὄχι τὸ θηλυκὸ *Εὐφροσύνη*, βλ. τὴν ἔκδοση τῆς ἐπιγραφῆς στὴν **Λάρ. 199**. Τὸ ὄνομα *Ζώσιμος*, ἀρ. 25, τὸ κατατάσσουν στὰ ἀβεβαίας προελεύσεως ἐκ Κύπρου, ἀλλὰ προέρχεται ἀπὸ τὴ Λευκωσία, βλ. **Λευκ. 58**. Τὸ ὑπ. ἀρ. 1 λῆμμα τοῦ ὀνόματος *Θεοτίμη* ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα, βλ. **Λεμ. 266**, χρονολογεῖται μεταξὺ Β' καὶ Α' αἰ. π.Χ., ὅπως ἀκριβῶς εἶχε ἀρχικὰ χρονολογήσει ἡ Νικολάου, *RDAC* 1974, σ. 191, ἀρ. 3, ἡ ὁποία ὀρθῶς εἰς *Amathonte*, σ. 199, ἀρ. 16 (= *SEG* 41, 1440) χρονολογεῖ τὴν ἐπιγραφὴ μεταξὺ Α' καὶ Β' αἰ. μ.Χ. Γιὰ τὸ ὄνομα *Θεότιμος*, ἀρ. 7, ἀναφέρουν ὅτι τὸ -

Στὸ σῶμα τῶν ἐπιγραφῶν τῆς Κύπρου κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, στὸ ὁποῖο μὲ τὴ συγκέντρωση, κατάταξη καὶ σχολιασμὸ τῶν ἐπιγραφῶν καλύπτεται ἕνα σημαντικὸ κενὸ στὴ σχετικὴ ἔρευνα, καταγράφονται, ὅπως εἶναι ἀναμενόμενο, στὸ κριτικὸ ὑπόμνημα καὶ οἱ διαφορὲς στὶς

τι- εἶναι γραμμένο ὡς *–τει-*, ἐνῶ στὴν ἐπιγραφὴ εἶναι *–τοι-*, βλ. **Λεμ. 643**. Στὸ λῆμμα 6 τοῦ ὀνόματος *Θεόφιλος* μὲ προέλευση τὴν Ἀμαθοῦντα καὶ χρονολογία τὸν Δ' αἰ. μ.Χ., παραπέμπουν στὴν Ἰ. Νικολάου, *RDAC* 1973, σ. 219, ἀρ. 16, σημειώνοντας ὅτι τὴν ἀνάγνωση πρότεινε ὁ T. B. Mitford. Στὸ *RDAC* 1973 ὅμως στὴ σ. 219 δὲν ὑπάρχει ἀρ. 16, ἐνῶ στὸν ἀρ. 16 τοῦ *RDAC* 1973 δὲν ὑπάρχει τὸ ὄνομα αὐτό. Ἐπίσης σὲ κανένα ἄρθρο τῆς Νικολάου στὰ *RDAC* δὲν ὑπάρχει ὄνομα *Θεόφιλος* οὔτε στὴ σ. 219 οὔτε στὸν ἀρ. 16. Ἡ μόνη ἐξήγηση ποὺ πιθανὸν νὰ μποροῦσε νὰ δοθεῖ γιὰ τὸ σφάλμα εἶναι νὰ ἔγραψαν κατὰ λάθος ἀρ. 16 ἀντὶ ἀρ. 11, ὅπου ὑπάρχει τὸ ὄνομα *Θεότιμος*, γραμμένο μὲ *-τοι-*, τὸ ὁποῖο ὅμως κατέγραψαν ἐσφαλμένως μὲ *-τει*, ὅπως προανέφερα. Στὴν ἐπιγραφὴ **Λεμ. 80**, 2 (Κούριον), παραδίδεται ἡ γενικὴ *Εἰσιᾶτος* τοῦ ὀνόματος *Ἰσιᾶς*, καὶ ὄχι *Ἰσίας*, ὅπως ἀναφέρεται ἀπὸ τοὺς ἐκδότες τοῦ *LGPN* I. Τὰ ὀνόματα *Καπίτων* καὶ *Σωσίβιος* καταχωροῦνται μὲ προέλευση τὴ Σαλαμῖνα, ἀλλὰ εἶναι ἀβεβαίας προελεύσεως, βλ. Marshall, *GIBM* 4, 999 (**Ἀβ. Πρ. 15**). Στὸ λῆμμα *Κιδεκράτης*, χρονολογοῦν τὴν ἐπιγραφὴ ποὺ φέρει τὸ ὄνομα μεταξὺ Γ' καὶ Β' αἰ. π.Χ., ἐνῶ ἡ Ἰ. Νικολάου, *RDAC* 1971, σ. 70-1, ἀρ. 9 (**Λεμ. 69**), ποὺ πρώτη ἐξέδωσε τὴν ἐπιγραφὴ καὶ στὴν ὁποία παραπέμπουν, χρονολογεῖ βάσει παλαιογραφικῶν κριτηρίων πιθανῶς τὸν Β' αἰ. μ.Χ. Θεωροῦν τὸ ὄνομα στὴν **Λεμ. 223** (Ἀμαθοῦς) *Κλεάρχης* θηλυκοῦ γένους, γι' αὐτὸ καὶ τὸ ἐκδίδουν ὡς *Κλεάρχη* καὶ σὲ παρένθεση ἀναφέρουν ὅτι πρόκειται γιὰ τὴν «d. *Φίλανδρος*». Ὁ τύπος ὅμως *Κλεάρχη* εἶναι κλητικὴ τοῦ ἀρσενικοῦ ὀνόματος *Κλεάρχης*, πρᾶγμα ποὺ εἶναι φανερὸ ἀπὸ τὴν προσφώνηση *χρηστέ, χαῖρε*. Στὴν **Λεμ. 145** (Ἀμαθοῦς) τὸ ὄνομα διαβάζεται Κούτταλος καὶ ὄχι Κούττιλλος, ὅπως εἰσηγήθηκε ὁ T. B. Mitford. Στὴν **Λεμ. 152** (Ἀμαθοῦς) τὸ ὄνομα εἶναι *Κυπρής, Κυπρῆτος*, θηλυκοῦ γένους καὶ ὄχι *Κύπρης, Κύπρητος*, ἀρσενικοῦ, ὅπως τὸ ἀναγνωρίζουν οἱ Fraser καὶ Matthews. Τὸ ὄνομα *Νέος* (Σόλοι: **Λευκ. 18**), τὸ θεωροῦν ὡς ἐπίθετο τοῦ ὀνόματος *Τίμων*, βλ. λ. *Τίμων*, ἀρ. 37. Χρονολογοῦν ἐσφαλμένως τὰ ὀνόματα *Μοκάπολις* καὶ *Νικάριον*, ποὺ ἀπαντοῦν στὴν **Πάφ. 92**, τὸν Β αἰ. π.Χ. (;), ἐνῶ ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀνάμεσα στὰ τέλη τοῦ Α' καὶ τὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. Συγκαταλέγεται ὑπὸ τὸ λῆμμα *Ὀλύμπιος* (5), τὸ ὄνομα ποὺ μαρτυρεῖται στὴν ἐπιγραφὴ **Λάρ. 46**, ποὺ πρῶτος ἐξέδωσε ὁ Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 344, ἀρ. 18. Σύμφωνα ὅμως μὲ τὸ τι παραδίδει ὁ λίθος (ΟΛΥΜΠΙ.), δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ εἶναι βέβαιος ὄχι μόνο ἐὰν πρόκειται γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀλύμπιος* ἢ γιὰ τὰ *Ὀλυμπίων* ἢ *Ὄλυμπος* ἢ *Ὀλυμπᾶς*, ἀλλὰ ἀκόμη εἶναι ἀβέβαιο καὶ τὸ γένος (ΧΡΗΣΤ.), ἀφοῦ θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι *Ὀλυμπία* ἢ *Ὀλυμπιάς*. Στὸ λῆμμα *Σωκράτης* (11), θεωροῦν ὅτι ὁ Σωκράτης τῶν ἐπιγραφῶν **Λεμ. 468** (Ἰ. Νικολάου, *RDAC* 1983, σ. 263, ἀρ. 11) καὶ **591** (Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 131, ἀρ. 10) εἶναι ὁ ἴδιος ἄνθρωπος. Παρασύρθηκαν μᾶλλον ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι καὶ ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος Σωκράτης εἶναι πατέρας μιᾶς Ἀπολλωνίας. Οἱ δύο ὅμως ἐπιγραφὲς εἶναι διαφορετικές, ἀφοῦ στὴν πρώτη ὑπάρχει ἡ φράση *γυνὴ δὲ Ἀπολλω[νί]ου* ποὺ ἀπουσιάζει στὴ δεύτερη. Ἐπαναλαμβάνουν τὸ ὄνομα *Ὡραία*, μητέρα τοῦ *Ζωσίμου* (λ. ὑπ. 4 καὶ 5) παραπέμποντας στὴν Ἰ. Νικολάου, *RDAC* 1972, σ. 261, ἀρ. 22, ὅπου ὅμως δημοσιεύεται μία μόνο ἐπιγραφή, βλ. **Λεμ. 483**. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὸ ὄνομα *Ὠφελία*, τὸ ὁποῖο μαρτυρεῖται στὴν Κύπρο μόνο μία φορά, σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ δημοσίευσε πρώτη ἡ Ἰ. Νικολάου, *RDAC* 1981, σ. 189 (i) καὶ ἀναδημοσιεύθηκε μὲ παραπομπὴ στὴν πρώτη ἐκδότρια στὸ *SEG* 31, 1344, βλ. **Λεμ. 227**. Στὸ *LGPN* I ἐσφαλμένως ὑπάρχουν δύο ἀναφορὲς στὸ ὄνομα *Ὠφελία*, ἡ μία μὲ παραπομπὴ στὴ Νικολάου, ὅ.π., καὶ ἡ ἄλλη στὸ *SEG* ὅ.π.

ἀποκαταστάσεις, οἱ προσθῆκες, οἱ ὀβελισμοὶ κ.λπ. ἐκ μέρους τῶν προηγουμένων ἐκδοτῶν, καθὼς καὶ οἱ νέες ἀναγνώσεις καὶ διαφορὲς τοῦ παρόντος κειμένου. Ἐπίσης ἐπανεκδίδονται καὶ σχολιάζονται γιὰ πρώτη φορὰ μετὰ πολλὲς δεκαετίες —στὶς πλεῖστες τῶν περιπτώσεων μετὰ ἀπὸ ἕναν καὶ πλέον αἰῶνα— ἀρκετὲς ἐπιγραφές, ποὺ εἶχαν δημοσιευθεῖ στὰ ἔργα: Boeckh, *CIG* II 1843 (**Πάφ. 55**, **Λεμ. 206-208**, **791· Κερ. 17· Ἀβ. Πρ. 18**), *CIL* 1862-1943 (**Ἀβ. Πρ. 17**), *LBW* 1870 (**Πάφ. 79· Λεμ. 230**, **240**, **274**, **280**, **281**, **294**, **538**, **615**, **808-810· Λευκ. 47· Κερ. 8-9**, **20**), Cesnola, *Cyprus* 1877 (**Λευκ. 14**, **61**, **64-65**, **69-71**, **74**), Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879 (**Λεμ. 144**, **238-239**, **279**, **587-590**, **596**, **607**, **680-681**, **707· Λευκ. 75**, **78**, **89**, **99-103· Κερ. 10· Ἀμμ. 137**, **238**), Cesnola, *Atlas* 1885 (**Ἀβ. Πρ. 46**), Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888 (**Πάφ. 64**, **68**, **75**, **94**, **96**, **98-99**), Perdrizet, *BCH* 20, 1896 (**Λεμ. 194-196**, **228-233**, **373-375**, **633**), *MSW* 1900 (**Λεμ. 226**), Cesnola, *Atlas Suppl.* 1903 (**Ἀβ. Πρ. 24-29**), Cagnat, *IGR* 3, 1906 (**Πάφ. 59**, **70**, **80**, **95**, **97**, **104· Κερ. 12· Ἀμμ. 52**), Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.* 1910 (**Πάφ. 85· Λεμ. 197**, **646· Λευκ. 62-63**, **66-67· Κερ. 16**, **24**), Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910 (**Λεμ. 405-406**, **409-413**, **556**, **569-571**, **582-585**, **591-592**, **598-600**, **605-606**, **638-639**, **642**, **644-645**, **690-704· Κερ. 21**), Myres, *HCC* 1914 (**Ἀβ. Πρ. 22**) καὶ Marshall, *GIBM* IV, 1916 (**Ἀβ. Πρ. 15**). Ἐπιπρόσθετα, γιὰ πρώτη φορὰ δίδονται οἱ διαστάσεις τοῦ λίθου ἢ τῶν γραμμάτων ἢ καὶ τῶν δύο στὶς ἐπιγραφὲς **Πάφ. 61**, **62**, **66**, **73**, **77**, **79**, **80**, **83**, **95**, **99**, **101**, **103**, **104**, **105** καὶ **Λευκ. 106**.

Ἡ ταξινόμηση τῶν ἐπιγραφῶν ἔγινε κατὰ τὶς σημερινὲς ἐπαρχίες Πάφ(ος), Λεμ(εσός), Λευκ(ωσία) κτλ. καὶ στὸ ἐσωτερικὸ ἑκάστης ἐπαρχίας κατάταξη σὲ γεωγραφικὲς ἑνότητες μὲ βάση τὶς ἀρχαῖες πόλεις καὶ τὴ χώρα τους, σύμφωνα μὲ τὰ εἰωθότα στὰ ἐπιγραφικὰ συντάγματα. Γιὰ τὴν ἐσωτερικὴ διάταξη τῶν ἐπιγραφικῶν κειμένων τῆς κάθε περιοχῆς ἀκολουθήθηκε ἡ ἀναμενόμενη κατὰ κατηγορίες (ἐπίσημες, τιμητικές, ἀναθηματικές, ἐπιτύμβιες καὶ τέλος ἄλλα εἴδη ἐπιγραφῶν, ὅπως μαγικὰ κείμενα, σφραγίδες κτλ.). Ἐντὸς τῆς κάθε θεματικῆς κατηγορίας ἡ

κατάταξη εἶναι χρονολογικὴ ἀπὸ τὶς παλαιότερες στὶς νεώτερες, καὶ ἐντὸς τῆς κάθε χρονολογικῆς ὑποπεριόδου κατὰ τὴ γεωγραφικὴ προέλευση, ὅπως ἔχει ἤδη γίνει στὴ συλλογὴ τῶν συλλαβικῶν ἐπιγραφῶν τῆς Κύπρου (Masson, *ICS*, ἀπὸ ὅπου καὶ οἱ χάρτες τῶν ἐπαρχιῶν).

Τὸ σύνταγμα ἀποτελεῖται ἀπὸ 1602 ἐπιγραφές, ἀπὸ τὶς ὁποῖες 1509 ἐπὶ λίθου καὶ 93 ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων (16 ἐπὶ λύχνων, 5 ἐπὶ ἰγδίων, 11 ἐπὶ ἀμφορέων, 2 ἐπὶ κεράμων, 10 ἐπὶ πηλίνων λοπάδων, 4 ἐπὶ πηλίνων κυπέλλων, 2 ἐπὶ ἄλλων πηλίνων ἀγγείων, 4 ἐπὶ κυάθων, 3 ἐπὶ ὑδριῶν, 5 ἐπὶ πηλίνων ὑδροσωλήνων, 17 ἐπὶ μαγικῶν πινακίδων, ἀπὸ μία ἐπὶ ὀστράκου, δακτυλιολίθου, πηλίνου πίθου καὶ 11 ἐπὶ ψηφιδωτῶν δαπέδων.

Ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν ἐπιγραφῶν εἶναι ἑλληνικές, 71 εἶναι λατινικὲς καὶ 12 δίγλωσσες. Ποσοτικά, οἱ 158 προέρχονται ἀπὸ τὴν ἐπαρχία Πάφου, 810 ἀπὸ τὴν ἐπαρχία Λεμεσοῦ, 106 ἀπὸ τὴν ἐπαρχία Λευκωσίας, 24 ἀπὸ τὴν ἐπαρχία Κερύνειας, 212 ἀπὸ τὴν ἐπαρχία Λάρνακας, 246 ἀπὸ τὴν ἐπαρχία Ἀμμοχώστου καὶ 46 εἶναι ἀβεβαίας προελεύσεως.

Ἀναφορικὰ μὲ τὴ γεωγραφικὴ κατανομὴ τῶν κατηγοριῶν, λίγες ἐπίσημες ἐπιγραφὲς προέρχονται ἀπὸ τὶς πόλεις: 12 ἀπὸ τὸ Κούριον, 12 ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα, 4 ἀπὸ τὴν Παλαίπαφο, 3 ἀπὸ τοὺς Σόλους, 2 ἀπὸ τοὺς Χύτρους, 2 ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ τὴ Λάπηθο καὶ ἀπὸ μία ἀπὸ τὴ Νέα Πάφο, τὴν Ἀμαθοῦντα, τὴν Κερύνεια καὶ τὴν Καρπασία, ἐνῶ ὑπάρχουν καὶ δύο ἀβεβαίας προελεύσεως. Οἱ περισσότερες τιμητικὲς ἐπιγραφὲς προέρχονται ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα (66) καὶ ἀκολουθοῦν τὸ Κούριον (37), τὸ Κίτιον (26), ἡ Παλαίπαφος (17), ἡ Νέα Πάφος (13), ἡ Λάπηθος (7), οἱ Σόλοι (5), ἡ Καρπασία καὶ ἡ Ἀμαργέτη (2) καὶ ἡ Ἀμαθοῦς, ἡ Ταμασσός, ἡ Κερύνεια καὶ οἱ Γόλγοι (1). Ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα προέρχονται καὶ οἱ περισσότερες ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (42), ἐνῶ ἀκολουθοῦν ἡ Ἀμαθοῦς (39), ἡ Παλαίπαφος (34), τὸ Κούριον (30), ἡ Ἀμαργέτη (15), ἡ Νέα Πάφος (10), τὸ Κίτιον (8), οἱ Σόλοι καὶ οἱ Γόλγοι (5), οἱ Χύτροι καὶ ἡ Λάπηθος (2)

καὶ ἡ Ταμασσός (1), ἐνῶ ὑπάρχουν καὶ ὀκτὼ ἀβεβαίας προελεύσεως. Ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν ἐπιτυμβίων ἐπιγραφῶν προέρχεται ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα (586), ἐνῶ πολὺ λίγες προέρχονται ἀπὸ τὴν ἐπαρχία τῆς Πάφου (πέντε στὴ Νέα Πάφο, μία στὴν Παλαίπαφο καὶ μία στὴν Ἀμαργέτη)· ἀρκετὲς ἐπιτύμβιες ὑπάρχουν καὶ στὸ Κίτιον (142) καὶ ἀκολουθοῦν ἡ Ταμασσός (30), τὸ Κούριον (22), ἡ Σαλαμίς (21), οἱ Σόλοι (14), ἡ Τρεμιθούς (10), ἡ Λάπηθος (8), οἱ Γόλγοι (6), ἡ Καρπασία (3) καὶ ἡ Κερύνεια (1), ἐνῶ ὑπάρχουν καὶ εἴκοσι ἑπτὰ ἀβεβαίας προελεύσεως.

Σὲ κάθε παρουσίαση ἐπιγραφῆς προτάσσεται ἐνδεικτικὸς τίτλος καὶ ἡ χρονολογία της· ἡ προτεινόμενη χρονολογία εἶναι ἀποτέλεσμα μελέτης τῆς ἐξέλιξης τῆς γραφῆς στὴ νῆσο κατὰ τὴν περίοδο ποὺ ἐξετάζεται, ἐνῶ ὅταν τὰ ἐσωτερικὰ στοιχεῖα μιᾶς ἐπιγραφῆς ἐπιτρέπουν ἀκριβέστερη χρονολόγηση, αὐτὴ αἰτιολογεῖται στὸ σχολιασμὸ μετὰ τὸ κριτικὸ ὑπόμνημα. Στὴ συνέχεια παρατίθεται ἡ περιγραφὴ τοῦ μνημείου καὶ σημειώνονται οἱ διαστάσεις του, καθὼς καὶ ἐκεῖνες τῶν γραμμάτων. Ἀκολουθοῦν ὁ τόπος ἀνεύρεσης τῆς ἐπιγραφῆς, ὁ χῶρος φύλαξης τοῦ μνημείου καὶ ὁ ἀριθμὸς εὑρετηρίου, ἐφόσον ὑπάρχει. Ὡς πρὸς τὸ βιβλιογραφικὸ λῆμμα, ἀκολουθήθηκαν οἱ ἀρχὲς ποὺ διατυπώθηκαν ἀπὸ τὸν L. Robert, *La Carie* II, Paris 1954, σ. 9-14, σύμφωνα μὲ τὶς ὁποῖες παρατίθενται κατὰ χρονολογικὴ σειρὰ οἱ πρωτογενεῖς ἐκδόσεις μιᾶς ἐπιγραφῆς, ποὺ στηρίζονται στὴν προσωπικὴ ἐξέταση τοῦ κειμένου ἐκ τοῦ λίθου, τοῦ ἐκτύπου, τῆς φωτογραφίας ἢ ἑνὸς ἀπογράφου, ἐνῶ οἱ δευτερογενεῖς ἐκδόσεις, οἱ ὁποῖες ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὶς προηγούμενες, καταχωροῦνται μέσα σὲ παρενθέσεις. Σημειωτέον ὅτι γιὰ τὴν πληρότητα τοῦ βιβλιογραφικοῦ λήμματος, δὲν ἐξαιρέθηκαν οἱ μέτριες ἢ οἱ ἐλλιπεῖς ἐκδόσεις. Δημοσιεύσεις ποὺ πραγματεύονται θέματα γλωσσικοῦ, τοπογραφικοῦ ἢ ἱστορικοῦ χαρακτῆρος ἢ ποὺ ἐπιφέρουν διορθώσεις στὸ κείμενο τῆς ἐπιγραφῆς καταχωροῦνται σὲ εἰδικὴ παράγραφο.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σὲ ὅλες τὶς περιπτώσεις παρατίθεται ἡ μικρογράμματη μεταγραφὴ τοῦ κειμένου, ἐνῶ ἡ μεγαλογράμματη μόνο γιὰ λέξεις ἢ τμήματα λέξεων τῶν ὁποίων ἡ κατανόηση εἶναι προβληματική. Γιὰ τὶς ἀποκαταστάσεις, διορθώσεις, ἀναλύσεις βραχυγραφιῶν, προσθῆκες κτλ. χρησιμοποιήθηκαν τὰ καθιερωμένα στὴν ἐπιγραφικὴ σύμβολα. Στὸ κριτικὸ ὑπόμνημα σημειώνονται οἱ διαφορὲς στὶς ἀναγνώσεις τῶν προηγουμένων ἐκδοτῶν, καθὼς καὶ οἱ πιθανὲς νέες ἀποκαταστάσεις καὶ διορθώσεις. Ἡ παρουσίαση κλείνει μὲ σχόλια γλωσσικά, καθὼς καὶ μὲ παρατηρήσεις στὰ ἀνθρωπωνύμια καὶ τὶς διάφορες τυπικὲς φράσεις μιᾶς ἐπιγραφῆς, ποὺ ἐπεκτείνονται κατὰ περίπτωση σὲ τοπογραφικὰ ἢ ἱστορικὰ σχόλια. Στὶς πλεῖστες τῶν περιπτώσεων οἱ ἀναφορὲς εἶναι περιεκτικὲς καὶ παραπέμπουν σὲ εἰδικὲς γιὰ κάθε θέμα μελέτες, ἕνεκα τοῦ ὅτι στὴν εἰσαγωγὴ τοῦ ἔργου ἐπιχειρεῖται κατὰ κεφάλαια ἐκτενὴς καὶ συνθετικὴ πραγμάτευση τῶν θεμάτων ποὺ σχετίζονται μὲ τὶς ἐπιγραφές.

Ἡ συλλογὴ τῶν ἐπιγραφικῶν μνημείων στὴν Κύπρο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο στὸ παρὸν σύνταγμα καὶ ἡ παράλληλη μελέτη καὶ ἀξιοποίηση τῶν πληροφοριῶν ποὺ προσφέρουν, μποροῦν νὰ ἀποτελέσουν μία ἀσφαλῆ βάση γιὰ τὴ μελέτη καὶ κατανόηση τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ὀργάνωσης τῶν πόλεων τῆς νήσου κατὰ τὴν περίοδο ποὺ ἐξετάζεται. Στὴν Εἰσαγωγὴ τοῦ ἔργου ἐξετάζονται οἱ γραπτὲς πηγές, τόσο τὸ ἐπιγραφικὸ ὑλικὸ ὅσο καὶ οἱ φιλολογικὲς μαρτυρίες (ἔγινε ἔλεγχος τῶν παρατεθέντων χωρίων ἀπὸ τὶς ἐγκυρότερες ἐκδόσεις), μὲ σκοπὸ τὴ μελέτη τῆς ῥωμαϊκῆς διοίκησης τῆς ἐπαρχίας καὶ διαφόρων πτυχῶν τοῦ κοινωνικοῦ, οἰκονομικοῦ καὶ πολιτισμικοῦ βίου τῆς Κύπρου κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου.

Γιὰ πολλὲς πτυχὲς τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς στὴν Κύπρο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, οἱ γραμματειακὲς καὶ ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες εἶναι

ἐλλιπεῖς ἢ ἀποσπασματικὲς καὶ σὲ ὁρισμένες περιπτώσεις ἀποῦσες.[4] Γιὰ τὸν λόγο αὐτό, ἐπειδὴ εἶναι παρακινδυνευμένη μία λεπτομερὴς ἱστορικὴ ἀνασύνθεση, ἐπικεντρώθηκα σὲ ἀνάλυση ἐπιλεγμένων θεμάτων γιὰ τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν πληροφορίες κυρίως μέσῳ τῶν ἐπιγραφῶν, πάντοτε σὲ σύγκριση μὲ τὶς ὑπόλοιπες ἀνατολικὲς ἐπαρχίες τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Μετὰ ἀπὸ μία σύντομη ἱστορικὴ ἀναδρομή, ὅπου ἀναφέρονται τὰ κυριότερα γεγονότα τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων στὴν Κύπρο βάσει κυρίως τῶν πηγῶν τῆς ἀρχαίας γραμματείας, στὸ δεύτερο κεφάλαιο ἐξετάζεται ὁ τρόπος διοικήσεως τῆς νήσου (ἡ εἴσπραξη τοῦ φόρου ὑποτελείας, ὁ δανεισμὸς μὲ ὑπέρογκο τόκο, ἡ σπουδαιότητα καὶ τὸ κῦρος τῶν ἀνθυπάτων, τὰ καθήκοντα καὶ οἱ ἁρμοδιότητες τῶν διοικητῶν, οἱ εὐθύνες τῶν ἄλλων Ῥωμαίων ἀξιωματούχων) καὶ καταγράφονται οἱ Ῥωμαῖοι ἀξιωματοῦχοι (ἀνθύπατοι, λογιστές, ταμίες, αὐτοκρατορικοὶ ἐπίτροποι, ὕπαρχοι) ποὺ παραδίδονται στὶς ἐπιγραφές.

Προσπάθεια συμβολῆς στὴν ἔρευνα αὐτῆς τῆς περιόδου ἀποτελεῖ ἡ παρουσίαση στὸ τρίτο κεφάλαιο τῆς δράσεως τῶν ἐπιφανῶν πολιτῶν στὶς διάφορες πόλεις τῆς νήσου, μελῶν τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας. Ἐξετάζονται ἡ ἀνάληψη διάφορων ἀξιωμάτων ἀπὸ τοὺς ἐν λόγῳ πολίτες, οἱ δυνατότητες πρόσβασής τους στὴν αὐτοκρατορικὴ ὑπηρεσία, οἱ διάφορες εὐεργεσίες τους πρὸς τὶς πόλεις ἢ ἡ διάθεση χρημάτων γιὰ τὴν κατασκευὴ μνημείων καὶ γενικὰ ἐξετάζεται ἡ παρουσία καὶ ἡ διὰ τῶν ἔργων ἢ τῆς ἀναλήψεως ἀξιωμάτων προβολὴ τῶν πολιτῶν ποὺ ἀνῆκαν στὸ ἀνώτερο στρῶμα τῆς κυπριακῆς κοινωνίας στὶς σημαντικότερες πόλεις καὶ ἱερὰ τῆς Κύπρου.

Στὸ κεφάλαιο «Πολιτειακὰ καὶ θρησκευτικὰ ἀξιώματα» γιὰ πρώτη φορὰ καταγράφονται καὶ σχολιάζονται κατὰ πόλεις τὰ τοπικὰ ἢ παγκύπρια πολιτειακὰ καὶ θρησκευτικὰ ἀξιώματα, μὲ ἀπαρίθμηση τῶν

4. Βλ. Potter, σ. 786.

κατόχων τους κατὰ πόλη (24 γυμνασίαρχοι, 4 ἐφήβαρχοι, 7 ἀγωνοθέται, 14 ἀγορανόμοι, 15 ἄρχοντες, 7 γραμματεῖς, 4 ταμῖαι, 4 προνοηταί, 6 δεκάπρωτοι, 2 ἵππαρχοι, 3 τιμηταί, 3 πρεσβευταί, ἕνας ξυστάρχης, ἕνας ἀρχειοφύλακας, ἕνας κνισευτήρ, ἕνας ἱερομνήμων, 6 προστάται, 13 ἱερεῖς, 20 ἀρχιερεῖς, 4 ἀρχιέρειες καὶ 8 ἀρχιερεῖς διὰ βίου).

Στὰ ἑπόμενα δύο κεφάλαια ἀναλύονται τὰ ζητήματα περὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς καὶ τῶν τοπικῶν θεοτήτων λατρείας βάσει τῶν ἐπιγραφικῶν καὶ φιλολογικῶν μαρτυριῶν σὲ συνάρτηση καὶ μὲ τὸ τί συνέβαινε καὶ στὶς ὑπόλοιπες ἐπαρχίες τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας.

Στὸ ἕβδομο κεφάλαιο περιγράφεται καὶ ἐξετάζεται ἡ πολιτική, θρησκευτικὴ καὶ κοινωνικὴ κατάσταση τῶν κυριοτέρων πόλεων τῆς νήσου. Στὸ ὄγδοο κεφάλαιο, ἀναφέρονται τὰ ἐπαγγέλματα ποὺ ἀπαντοῦν στὴ νῆσο κατὰ τὴν περίοδο ποὺ ἐξετάζεται καὶ σχολιάζονται οἱ οἰκονομικὲς καὶ κοινωνικὲς δραστηριότητες τῶν προσώπων ποὺ ἀσκοῦν τὰ ἐπαγγέλματα τοῦ ἰατροῦ, τοῦ τραπεζίτου, τοῦ οἰκοδόμου, τοῦ ἀγγειοπλάστου, τοῦ ἀγαλματοποιοῦ, τοῦ λινουργοῦ, τοῦ κεραμιδοποιοῦ, τοῦ γεωργοῦ, τοῦ ἐμπόρου, τοῦ ἁμαξηλάτου, τοῦ ὀνηλάτου, τοῦ ἁλιέως, τοῦ μάγειρα, τοῦ ἀγρονόμου, τοῦ μιμολόγου, τοῦ βιολόγου, τοῦ διδασκάλου καὶ τοῦ κωπιάτου.

Στὸ ἑπόμενο κεφάλαιο, συζητεῖται τὸ θέμα τῶν ἀπελευθερωτῶν καὶ πατρώνων ἀφενὸς καὶ τῶν ἀπελευθέρων καὶ δούλων ἀφετέρου κατὰ τὴ ῥωμαιοκρατία στὴν Κύπρο βάσει καὶ τῆς προγενεστέρας ἐρεύνης σὲ ἄλλες ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης. Στὴν κοινωνία τῶν πολιτῶν τῆς Κύπρου ἀναλύουμε ὡς εἰδικὴ κατηγορία τοὺς ξένους στὸ δέκατο κεφάλαιο.

Ὅπως καὶ σὲ ἄλλες διοικητικὲς περιφέρειες, τὸ Κοινὸν διαδραμάτισε σημαντικὸ ῥόλο καὶ στὴ θρησκευτικὴ καὶ στὴν πολιτιστικὴ ζωὴ τῆς ἐπαρχίας. Γι' αὐτὸ καὶ ἐξετάζονται βάσει τῶν φιλολογικῶν καὶ ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν στὸ ἐνδέκατο κεφάλαιο οἱ ἁρμοδιότητες τοῦ *Κοινοῦ Κυπρίων*, ὅπως ἡ διεύθυνση τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας στὴ

νῆσο, ἡ ἐκπροσώπηση τῶν συμφερόντων εἴτε μεμονωμένων πόλεων εἴτε τῆς νήσου ὡς συνόλου στὴ Σύγκλητο ἢ στοὺς αὐτοκράτορες, ἡ ἔκδοση χάλκινων νομισμάτων μικρῆς ἀξίας, ποὺ χρησίμευαν γιὰ τὶς ἐπιτόπιες συναλλαγές, ἡ διοργάνωση ἑορτῶν σχετιζομένων μὲ τὴ λατρεία τῶν κύριων θεοτήτων καὶ τῶν αὐτοκρατόρων, ἡ φροντίδα γιὰ τὴν εὔνοια προηγουμένων διοικητῶν τῆς Κύπρου, ἡ ἀπόδοση τιμῶν πρὸς εὐεργέτες τοῦ κοινοῦ, αὐτοκράτορες, ἀνθυπάτους, ἀρχιερεῖς, γυμνασιάρχους.

Ἐξετάζεται ἐπίσης τὸ θέμα τῆς θέσεως τῶν γυναικῶν στὴν κοινωνία τῆς ἐποχῆς καὶ γιὰ τὸ ποιὲς καὶ γιὰ ποιοὺς λόγους κατεῖχαν σημαίνουσα θέση στὴν κοινωνικὴ προβολὴ στὴ νῆσο. Τὸ κεφάλαιο «Ἀθλητισμὸς – Ἀγῶνες» φωτίζει κάποιες ἀπὸ τὶς πτυχὲς τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τῆς νήσου ἄμεσα συνδεδεμένης μὲ τὴ λατρεία καὶ τὴν παιδεία, ὅπως καὶ στὶς ὑπόλοιπες περιοχὲς τῆς αὐτοκρατορίας. Στὸ δέκατο τέταρτο κεφάλαιο ἀναλύεται ἡ χρήση τῆς λατινικῆς γλώσσας στὶς ἐπιγραφὲς τῆς νήσου καὶ δίδονται ἀπαντήσεις στὰ ἐρωτήματα ποῦ, γιατὶ καὶ πότε χρησιμοποιεῖται ἡ λατινικὴ ἀντὶ τῆς ἑλληνικῆς, ποὺ ἦταν ἡ πλέον διαδεδομένη γλῶσσα τῶν ἐπαρχιῶν τῆς ἀνατολικῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας.

Στὸ κεφάλαιο «Ῥωμαϊκὴ *πολιτεία*» καταγράφονται οἱ Ῥωμαῖοι πολῖτες τῆς Κύπρου, ἀναλύονται οἱ τρόποι ἀποκτήσεως τῆς ὑπηκοότητας τῶν *peregrini* τῆς νήσου καὶ ἡ ὀνοματοθεσία κατὰ τὴν υἱοθεσία, ἐξετάζεται ἡ θέση τῶν κατόχων ῥωμαϊκῆς πολιτείας στὶς τοπικὲς κοινωνίες καὶ ἐπιχειρεῖται νὰ δοθεῖ ἑρμηνεία τοῦ γεγονότος ὅτι ἐπιφανεῖς πολῖτες κάτοχοι σημαινόντων ἀξιωμάτων, πολιτικῶν καὶ ἱερατικῶν, δὲν ἀπέκτησαν τὴ ῥωμαϊκὴ ὑπηκοότητα. Ἐξετάζεται ἐπίσης ἡ χρήση ῥωμαϊκῶν ὀνομάτων ἀπὸ ἄτομα ποὺ δὲν εἶχαν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία. Συμπληρώνεται ἔτσι ἕνα κενὸ στὴν ἔρευνα γιὰ τὴν παραχώρηση πολιτείας στὴ νῆσο συγκρινόμενη μὲ τὴν παραχώρηση πολιτικῶν δικαιωμάτων στοὺς κατοίκους ἄλλων ἐπαρχιῶν κατὰ τὴν αὐτοκρατορικὴ ἐποχή. Στὸ τελευταῖο κεφάλαιο, ἐπιχειρεῖται μία συστηματικὴ καὶ

τεκμηριωμένη βάσει τῶν ἐπιγραφικῶν καὶ φιλολογικῶν πηγῶν ἀνάλυση τῆς παρουσίας καὶ τῶν σχέσεων συνυπάρξεως μὲ τὸ γηγενὲς στοιχεῖο τῶν Ἰουδαίων τῆς Κύπρου, καθὼς καὶ τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ χριστιανισμοῦ στὴ νῆσο.

Ἡ διατριβὴ συμπληρώνεται μὲ ποικίλα εὑρετήρια (I-X), μὲ τὰ ὀνόματα ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τὰ προωνύμια, ὀνόματα γένους, *cognomina*, παρωνύμια, τὰ ὀνόματα Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων καὶ ἀξιωματούχων καὶ μελῶν τῆς οἰκογένειάς τους, τὰ αὐτοκρατορικὰ ἐπίθετα, τὸν χρονολογικὸ κατάλογο ἀξιωματούχων καὶ ἱερέων, τὰ ὀνόματα καὶ λατρευτικὰ ἐπίθετα θεοτήτων καὶ μυθικῶν προσώπων, τὰ ὀνόματα μηνῶν, τὰ τοπωνύμια καὶ ἐθνικὰ καὶ τὸ λεξιλόγιο στὴν ἑλληνικὴ καὶ λατινικὴ γλῶσσα. Προσετέθη ὁ κατάλογος ἀνθρωπωνυμίων βάσει τῆς σημασίας καὶ τοῦ τρόπου παραγωγῆς τους. Στὸ τέλος παρατίθεται κατάλογος ἀντιστοιχιῶν προγενεστέρων δημοσιεύσεων μὲ τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ παρόντος συντάγματος.

ΣΥΜΒΟΛΑ

[αβ]:	Ἀποκατάσταση γραμμάτων ποὺ ὑπῆρχαν καὶ ἔχουν ἐξαφανισθεῖ (ἀποκατάσταση τῶν κενῶν ἢ κατεστραμμένων ἢ θραυσμένων τμημάτων τοῦ λίθου).
{αβ}:	Γράμματα ποὺ προσετέθησαν ἐσφαλμένως ἀπὸ τὸν χαράκτη τοῦ κειμένου καὶ ὀβελίζονται ἀπὸ τὸν ἐκδότη.
(αβ):	Ἀνάλυση συντομογραφιῶν καὶ γράμματα ποὺ ἐσφαλμένως χαράχθηκαν ἀντὶ ἄλλων (διόρθωση σφαλμάτων κατὰ τὴ χάραξη).
<αβ>:	Προσθήκη γραμμάτων ποὺ παραλείφθηκαν ἀπὸ ἀβλεψία τοῦ χαράκτου.
[[αβ]]:	Ἀποκατάσταση γραμμάτων ποὺ σκόπιμα εἶχαν ἀπαλειφθεῖ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα.
[- - -]:	Χάσμα μὲ ἀκαθόριστο ἀριθμὸ γραμμάτων ποὺ λείπουν.
[. . .]:	Χάσμα καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν γραμμάτων ποὺ φαίνεται ὅτι ἦταν χαραγμένα ἀλλὰ ἔχουν χαθεῖ.
ν:	Ἐλεύθερος χῶρος στὸν λίθο γιὰ ἕνα γράμμα.
vac.:	Τὸ ὑπόλοιπο μέρος τοῦ λίθου δὲν χαράχθηκε.
[*ca.* 3]:	Δήλωση πιθανοῦ ἀριθμοῦ γραμμάτων ποὺ λείπουν.
α̣:	Γράμμα ποὺ εἶναι ἀνεγνωσμένο ἀβέβαια καὶ τοῦ ὁποίου τὰ ὑπολείμματα θὰ μποροῦσαν νὰ ἑρμηνευθοῦν διαφορετικά.
|:	Τέλος στίχου.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΡΩΜΑΪΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ

1. Ἱστορικὴ ἀναδρομή. Τὰ κυριότερα γεγονότα τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων στὴν Κύπρο

Ἀπὸ τὸ 168, ὁπότε οἱ Ῥωμαῖοι παρενέβησαν ὑπὲρ τῆς Αἰγύπτου καὶ ἐναντίον τοῦ Ἀντιόχου Δ' τοῦ Ἐπιφανοῦς,[5] μέχρι τὸ 58 π.Χ., ὁπότε προσηρτήθη γιὰ πρώτη φορὰ ἡ Κύπρος στὸ ῥωμαϊκὸ κράτος, διεξήχθη σειρὰ ἐπαφῶν τῆς Ῥώμης μὲ τὴν ὑπὸ τοὺς Πτολεμαίους Κύπρο: Ἡ προσπάθεια τοῦ Ἀντιόχου Δ' τοῦ Ἐπιφανοῦς τὸ 168 π.Χ. νὰ καταλάβει τὴν Κύπρο[6] ἀπέτυχε μετὰ τὴν ἐπέμβαση τῶν Ῥωμαίων ὑπὲρ τοῦ Πτολεμαίου

5. Ὁ Ἀντίοχος Δ' ὁ Ἐπιφανής, (περίπου 215-163 π.Χ.), τρίτος υἱὸς τοῦ Ἀντιόχου Γ', ἔγινε βασιλεὺς τῆς Συρίας τὸ 175 διαδεχθεὶς τὸν ἀδελφό του Σέλευκον τὸν Φιλοπάτορα. Κατὰ τὸν ΣΤ' συριακὸ πόλεμο (170-168 π.Χ.) ὁ Ἀντίοχος ἐκινήθη κατὰ τῆς Αἰγύπτου καὶ κατέλαβε τὴ Φοινίκη, τὴν Παλαιστίνη καὶ τὴν Κοίλην Συρία, καθὼς καὶ μέρος τῆς Αἰγύπτου, ἡ ῥωμαϊκὴ ὅμως παρέμβαση διὰ τοῦ Ῥωμαίου πρέσβεως Ποπιλίου Λαίνα τὸ 168, ἀπέτρεψε τὴν προσπάθεια τοῦ Ἀντιόχου νὰ καταλάβει τὴν πτολεμαϊκὴ Αἴγυπτο καὶ τὴν Κύπρο. Ἀφοῦ ἐπέστρεψε, ἀπαγόρευσε τὴ λατρεία τοῦ θεοῦ τῶν Ἑβραίων καὶ οἰκοδόμησε ναὸ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς στὴν Ἰερουσαλήμ, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐξεγερθοῦν οἱ Μακκαβαῖοι.

6. Ὁ Ἀντίοχος τὴν ἄνοιξη τοῦ 168 π.Χ. κινήθηκε μὲ τὸν στρατό του κατὰ τῆς Αἰγύπτου διὰ τῆς Κοίλης Συρίας, ἀφοῦ ἔστειλε τὸν στόλο του ἐναντίον τῆς Κύπρου βλ. Liv. 45.11.9: *Cyprum ex templo classem misit; ipse primo vere cum exercitu Aegyptum petens in Coelem Syriam processit*. Ἀξίωσε ἀπὸ τοὺς πρέσβεις τοῦ Φιλομήτορος νὰ τοῦ παραχωρηθοῦν ἡ Κύπρος καὶ τὸ Πηλούσιο στὸ Δέλτα τοῦ Νείλου βλ. Liv. 45.11.11: *respondit non aliter neque classem revocaturum neque exercitum reducturum, nisi sibi et tota Cypro et Pelusio agroque, qui circa Pelusiacum ostium Nili esset, cederetur*. Ὁ πρέσβης τῆς Ῥώμης Ποπίλιος Λαίνας ἐπέδωσε στὸν Ἀντίοχο, ποὺ βρισκόταν κοντὰ στὴν Ἀλεξάνδρεια, ψήφισμα της ῥωμαϊκῆς Συγκλήτου, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπέβαλλε τὴν ἀπομάκρυνσή του ἀπὸ τὴν Κύπρο. Ὁ Ἀντίοχος ἀπάντησε ὅτι θὰ ὑπακούσει στὴ Σύγκλητο καὶ οἱ Ρωμαῖοι κατέπλευσαν στὴν Κύπρο, ἀπὸ ὅπου κατεδίωξαν τὰ πλοῖα τοῦ Ἀντιόχου βλ. Liv. 45.12.3-4 καὶ 7-8.

Στ' τοῦ Φιλομήτορος.[7] Στὸν «περὶ πειρατείας νόμο» τοῦ 101/100 π.Χ.,[8] ἡ Κύπρος περιλαμβανόταν ἀνάμεσα στοὺς «φίλους καὶ συμμάχους» τῶν Ῥωμαίων σύμφωνα μὲ τὸ διαβούλιον· μὲ τὸν νόμο αὐτὸν ὑποχρεωνόταν ὁ διοικητὴς τῆς Ἀσίας νὰ ἀπευθύνεται στὸν κυβερνήτη τῆς Κύπρου, γιὰ νὰ μεριμνήσει γιὰ τὴν πάταξη τῆς πειρατείας καὶ τὴν ἐξασφάλιση τῆς ἀσφαλοῦς ναυσιπλοΐας. Ὁ Πτολεμαῖος Ἀλέξανδρος Α' τὸ 88 π.Χ. ἐπεχείρησε νὰ ἀνακτήσει τὸν ἔλεγχο τῆς θαλάσσιας περιοχῆς τῆς νήσου μὲ στόλο, τὸν ὁποῖο εἶχε συγκεντρώσει ἐν μέρει μὲ ῥωμαϊκὴ χρηματικὴ ἐπιχορήγηση. Ὡς ὑποθήκη γιὰ τὸ δάνειο ποὺ εἶχε συνάψει, εἶχε κληροδοτήσει στὴ διαθήκη του τὸ βασίλειό του στὴ Ῥώμη, ὅπως συνέβη καὶ μὲ ἄλλους μονάρχες, π.χ. τὸν Ἄτταλο Γ'· ἐὰν δὲ εἶχε καταλάβει τὴ νῆσο, ἡ βασιλικὴ περιουσία στὴν Κύπρο θὰ μποροῦσε νὰ εἶχε θεωρηθεῖ ὡς ῥωμαϊκή. Ὁ Λικίνιος Λούκουλλος κατὰ τὸ 86 π.Χ. ἀφίχθη στὴν Κύπρο καὶ προσπάθησε νὰ ἀποκτήσει ἀπὸ τὸν Πτολεμαῖο Σωτῆρα Β'[9] πλοῖα καὶ

7. Βλ. Hill, *History*, σ. 191. Ὁ Πτολεμαῖος Στ' ὁ Φιλομήτωρ, ὁ καὶ Τρύφων ἐπικαλούμενος, ἀνῆλθε στὴ βασιλεία σὲ ἡλικία ἕξι ἐτῶν (180-145 π.Χ.), διατελῶν ὑπὸ τὴν ἐπιτροπεία τῆς μητρός του Κλεοπάτρας. Τὸ 169 π.Χ., ὑπὸ τὴν ἀπειλὴ τῆς κατάληψης τῆς Αἰγύπτου ἀπὸ τὸν Ἀντίοχο Δ' τὸν Ἐπιφανῆ, ἐπεβλήθη στὸν Φιλομήτορα ὡς συνάρχων ὁ νεώτερος ἀδελφός του Εὐεργέτης Β' ὁ καὶ Φύσκων μέχρι τὸ 164. Ὁ Φιλομήτωρ διώχθηκε ἀπὸ τὸν ἀδελφό του τὸ 164 καὶ κατέφυγε στὴ Ῥώμη. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐπωφελήθηκαν ἀπὸ τὴν ἀντίθεση τῶν δύο ἀδελφῶν καὶ πέτυχαν τὴ διάσπαση τῆς πτολεμαϊκῆς ἐπικράτειας, ἀναθέτοντας τὴν Κυρηναϊκὴ στὸν Φύσκωνα ἀφενὸς καὶ τὴν Αἴγυπτο καὶ τὴν Κύπρο στὸν Φιλομήτορα ἀφετέρου. Τὸ 157 ἐπέστρεψε ὁ Φιλομήτωρ ὡς βασιλεύς, ἀλλὰ οἱ διενέξεις καὶ συγκρούσεις μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν ἐξασθένησαν τὴν Αἴγυπτο.

8. Γιὰ τὸν νόμο αὐτό βλ. Hassal κ.ἄ., *JRS* 64, 1974, σ. 195-200.

9. Ὁ Πτολεμαῖος Θ' Σωτὴρ Β' (142-80 π.Χ.) ὁ ἐπονομαζόμενος καὶ Λάθυρος, πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ Πτολεμαίου Θ' καὶ τῆς Κλεοπάτρας Γ', βασίλευσε στὴν Αἴγυπτο κατὰ τὶς περιόδους 116-110, 109-107 καὶ 88-81 π.Χ. Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατρός του τὸ 116, ἡ μητέρα του τὸν τοποθέτησε στὸν θρόνο τῆς Αἰγύπτου ὡς συμβασιλέα μὲ ἐκείνη καὶ γιὰ σύντομο χρονικὸ διάστημα καὶ μὲ τὴν Κλεοπάτρα Β'. Τὸ 107 π.Χ. ὅταν ἡ Κλεοπάτρα Γ' τὸν ἔδιωξε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ ἔδωσε τὴν ἐξουσία στὸν νεώτερο υἱό της, Ἀλέξανδρο Α', ὁ Σωτὴρ ἐγκαταστάθηκε στὴν Κύπρο. Μετὰ τὸν θάνατο τῆς μητρός του τὸ 101 καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του τὸ 88 π.Χ. ἀνέλαβε μόνος τὴν ἐξουσία καὶ προσπάθησε νὰ διαφυλάξει τὴν Αἴγυπτο ἀπὸ τὴν αὐξανόμενη ῥωμαϊκὴ ἐπιρροή. Ἀρνήθηκε νὰ παράσχει βοήθεια στοὺς Ῥωμαίους στὸν πόλεμό τους κατὰ τοῦ βασιλείου τοῦ Πόντου.

στρατιωτικὲς δυνάμεις γιὰ νὰ τὰ χρησιμοποιήσει στὸν πόλεμο κατὰ τοῦ Μιθριδάτου.[10]

Ἡ προσάρτηση τῆς Κύπρου ἀπὸ τὴ Ῥώμη τὸ 58 π.Χ. ὀφείλεται ἐν μέρει σὲ στρατιωτικούς, πολιτικοὺς καὶ οἰκονομικοὺς λόγους[11] καὶ κυρίως στὴ φιλοδοξία τοῦ Ποπλίου Κλωδίου Πούλχερος[12] ὡς μέσον γιὰ νὰ ἀποκτήσει ἐπιρροὴ στὴ Ῥώμη. Ὅταν οἱ Ῥωμαῖοι ὑπέταξαν τὴ Μακεδονία καὶ τὴν ὑπόλοιπη Ἑλλάδα, τὴ Συρία καὶ τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, στράφηκαν στὴν Αἴγυπτο καὶ τὴν Κύπρο. Οἱ Ῥωμαῖοι προετοίμαζαν τὴν κατάκτηση τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Κύπρου, παρεμβαίνοντας, ὅπως ἔχει ἀναφερθεῖ, ὡς σύμμαχοι.[13] Ἀπὸ τὴν ἄλλη, πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ στὴ Ῥώμη, μετὰ τὴν κληρονομία ἀπὸ τὴ Ῥώμη τοῦ θησαυροῦ τοῦ βασιλείου τῆς Περγάμου, ἀπέβλεπαν στὶς πλούσιες περιοχὲς τῆς Αἰγύπτου, τῆς Κυρηναϊκῆς καὶ τῆς Κύπρου καὶ προσπαθοῦσαν νὰ τὶς προσαρτήσουν καὶ αὐτὲς μὲ διαθήκη, πρᾶγμα ποὺ πέτυχαν στὴν περίπτωση τῆς Κυρηναϊκῆς, ἐνῶ ἡ προσπάθεια τοῦ Σύλλα νὰ βοηθήσει τὸν Πτολεμαῖο ΙΑ΄ Ἀλέξανδρο Β΄ νὰ ἀνέλθει στὸν θρόνο τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ τὴν προϋπόθεση νὰ ἀφήσει μὲ διαθήκη κληρονόμους τοῦ βασιλείου του τοὺς Ῥωμαίους ἀπέτυχε.[14]

---

10. Πλουτάρχου, *Λούκουλλ.* 3.

11. Βλ. Chapot, *Romains et Chypre*, σ. 60-61.

12. Ὁ Πόπλιος Κλώδιος Ποῦλχερ (93-52 π.Χ.), καταγόμενος ἀπὸ οἰκογένεια πατρικίων, τὸ 68 π.Χ. ἀγωνίστηκε ἐναντίον τοῦ Μιθριδάτου ὑπὸ τὸν γαμπρό του Λικίννιο Λούκουλλο, ἀλλὰ μετὰ τὴ νίκη τοῦ 67 π.Χ., παρακίνησε τὸν στρατὸ σὲ ἐπανάσταση. Ἐπειδὴ ἀπέτυχε, κατέφυγε στὴν Κιλικία καὶ ἔπειτα στὴ Συρία. Μὲ τὴν ἐπιστροφή του στὴ Ῥώμη, ὁ Κικέρων τὸν κατηγόρησε γιὰ τὴν προσβολὴ τῶν ἠθῶν τῆς Ῥώμης μὲ τὴν προσπάθειά του νὰ ἀποπλανήσει ἐρωτικὰ τὴν Πομπηία, γυναίκα τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, στὴν ἑορτὴ τῆς Bona Dea τὸ 62 ποὺ ἔγινε στὴν κατοικία τοῦ Καίσαρος, στὴν ὁποία συμμετείχαν μόνο γυναῖκες, ἀλλὰ δὲν τιμωρήθηκε. Τὸ 60 π.Χ. ἦταν ἀνθύπατος τῆς ἐπαρχίας τῆς Κιλικίας, τὸ 59 υἱοθετήθηκε ἀπὸ οἰκογένεια πληβείων καὶ τὸ 58 π.Χ. ἐξελέγη δήμαρχος. Ἐξέδωσε δημοκρατικοὺς νόμους ποὺ περιόριζαν τὴ δύναμη τῆς Συγκλήτου. Κατάφερε μὲ τὴν ἐξουσία ποὺ εἶχε ἀποκτήσει νὰ ψηφισθεῖ διάταγμα μὲ τὸ ὁποῖο ὁ Κικέρων ἐξορίστηκε μὲ τὴν κατηγορία ὅτι εἶχε ἀπαγχονίσει τοὺς συνωμότες τοῦ Κατιλίνα, χωρὶς τὴ συγκατάθεση τοῦ λαοῦ. Δολοφονήθηκε ἀπὸ τον Ἄννιο Μίλωνα, τὸν ὁποῖο ὑπερασπίστηκε ὁ Κικέρων.

13. Βλ. Chapot, *Romains et Chypre*, σ. 63-65.

14. Βλ. Κουτρούμπα 1972, σ. 584.

Κατὰ τὸ 59/58 π.Χ. οἱ σχέσεις τῶν μελῶν τῆς πρῶτης τριανδρίας χαρακτηρίζονταν ἀπὸ ἀμοιβαῖα αἰσθήματα καχυποψίας καὶ ὁ Καῖσαρ[15] φοβούμενος μήπως οἱ Πομπήιος[16] καὶ Κράσσος[17] δὲν θὰ τὸν στήριζαν ἔναντι τῶν ἐχθρῶν του, πῆρε στὴν ὑπηρεσία του τὸν Κλώδιο. Ὁ Πόπλιος Κλώδιος Ποῦλχερ θέλοντας ἀφενὸς νὰ ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴ Ῥώμη τὸν Μάρκο Κάτωνα τὸν νεώτερο[18] καὶ νὰ ἐξορίσει τὸν Κικέρωνα καὶ ἀφετέρου νὰ προσφέρει στὸ ῥωμαϊκὸ λαὸ μία εὐεργεσία οἰκειοποιούμενος τὰ

15. Ὁ Γάιος Ἰούλιος Καῖσαρ (100-44π.Χ.), τὸ 74 π.Χ., ὅταν ὁ Μιθριδάτης ΣΤ' ὁ Εὐπάτωρ ἐπανήρχισε τὸν πόλεμο κατὰ τῶν Ῥωμαίων, συγκέντρωσε ἰδιωτικὸ στρατὸ γιὰ νὰ τὸν πολεμήσει. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἀπουσίας του ἀπὸ τὴ Ῥώμη, ἀναγορεύθηκε ἀρχιερεὺς καὶ ἐπιστρέφοντας ἔγινε χιλίαρχος. Τὸ 69 ἢ 68 π.Χ. ἐξελέγη ταμίας, τὸ 65 ἀγορανόμος, τὸ 63 ὕπατος ἀρχιερεύς καὶ πραίτωρ τὸ 62. Ὑπῆρξε διοικητὴς τῆς Ἰβηρίας κατὰ τὸ 61-60 π.Χ. Τὸ 59 ἐκλέχθηκε ὕπατος. Ἀπὸ τὸ 58 μέχρι τὸ 50 π.Χ. ὁ Καῖσαρ κατέλαβε τὴ Γαλατία. Στὸν ἐμφύλιο πόλεμο τῶν ἐτῶν 49-48π.Χ. ὁ Καῖσαρ ἐπικράτησε τοῦ Πομπηίου. Τὸ 47 π.Χ. ἔλαβε τὸν τίτλο τοῦ δικτάτορος. Στὶς 15 Μαρτίου τοῦ 44, δολοφονήθηκε ἀπὸ τοὺς πολιτικούς του ἀντιπάλους, μὲ πρωτεργάτες τὸν Βροῦτο καὶ τὸν Κάσσιο καὶ ἰθύνοντα νοῦ τὸν Λογγῖνο.

16. Ὁ Γναῖος Πομπήιος (106-48 π.Χ), ὁ ἐπονομαζόμενος καὶ Μέγας, υἱὸς τοῦ Γναίου Πομπηίου Στράβωνος, διακεκριμένου στρατηγοῦ, ὑπῆρξε στρατιωτικὸς καὶ πολιτικὸς καὶ δεσπόζουσα προσωπικότητα, ὅπως καὶ ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ, κατὰ τὶς τελευταῖες δεκαετίες τῆς ῥωμαϊκῆς δημοκρατίας. Μετὰ ἀπὸ τὶς σημαντικὲς ἐπιτυχίες ποὺ εἶχε ὡς στρατηγὸς κατὰ τῶν Μαριανῶν στὴ Σικελία καὶ Ἀφρικὴ σὲ δύο ἐκστρατεῖες τὸ 82-81 π.Χ. καὶ ἐναντίον τοῦ Σερτωρίου στὴν Ἰσπανία, ἐκλέχθηκε ὕπατος τὸ 70 π.Χ. Στὴ συνέχεια ἀναδιοργάνωσε τὴν Ἀνατολή, τοῦ ἀνατέθηκε τὸ 67 νὰ λύσει τὸ πρόβλημα τῆς πειρατείας καὶ τοῦ δόθηκε ἡ διοίκηση τῆς ἐκστρατείας κατὰ τοῦ Μιθριδάτη. Ἡ δεκαετία ἀπὸ τὸ 61 κέ. ὑπῆρξε ἡ περίοδος τῆς ἡγεμονίας του στὴ Ῥώμη. Στὸν ἐμφύλιο πόλεμο μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Καίσαρος, ἔχασε στὴν πεδιάδα τῆς Φαρσάλου τὸ 48, κατέφυγε στὴν Αἴγυπτο καὶ ζήτησε βοήθεια ἀπὸ τὸν Πτολεμαῖο βασιλέα, ἀλλὰ δολοφονήθηκε ἀπὸ ἀξιωματούχους τοῦ Πτολεμαίου Διονύσου.

17. Ὁ Μᾶρκος Λικίνιος Κράσσος (περίπου 115-53 π.Χ.) σχημάτισε μαζὶ μὲ τὸν Γάιο Ἰούλιο Καίσαρα καὶ τὸν Γναῖο Πομπήιο τὴν πρώτη τριανδρία τὸ 60/59 π.Χ. Ὑποστήριξε ὡς στρατηγὸς τὸν Σύλλα στὸν ἐμφύλιο πόλεμο ἐναντίον τοῦ Μαρίου. Τὸ 73 ἔγινε πραίτωρ, τὸ 72-71 κατέστειλε τὴν ἐπανάσταση τῶν δούλων ὑπὸ τὸν Σπάρτακο, τὸ 70 ἐξελέγη ὕπατος, τὸ 65 ὑπηρέτησε ὡς τιμητής, τὸ 55 ἐξελέγη ξανὰ ὕπατος, τὸ 54 ὑπηρέτησε ὡς διοικητὴς τῆς ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας τῆς Συρίας. Σκοτώθηκε στὴ μάχη τῶν Καρρῶν στὴ Συρία.

18. Ὁ Μάρκος Πόρκιος Κάτων (95-46 π.Χ.) ἦταν δισέγγονος τοῦ τιμητῆ Κάτωνος καὶ ἡγέτης τῆς συντηρητικῆς συγκλητικῆς ἀριστοκρατίας. Πολέμησε κατὰ τοῦ ἐπαναστάτη Σπάρτακου τὸ 72 π.Χ., χρημάτισε χιλίαρχος στὴ Μακεδονία τὸ 67, ταμίας τὸ 64, «ἐνδεδειγμένος δήμαρχος» τὸ 62. Ὁ Πόπλιος Κλώδιος Ποῦλχερ τοῦ ἀνέθεσε τὸ 58 τὴν ἐκστρατεία γιὰ τὴν προσάρτηση τῆς Κύπρου στὴ ῥωμαϊκὴ κυριαρχία. Τὸ 51 ἀπέτυχε νὰ ἐκλεγεῖ ὕπατος. Κατὰ τὸν ἐμφύλιο πόλεμο μεταξὺ Καίσαρος καὶ Πομπηίου, τάχθηκε στὸ πλευρὸ τοῦ δεύτερου, θεωρῶντας ὅτι μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ὑπεράσπιζε τὴ δημοκρατία. Ἀνέλαβε νὰ προστατεύσει τὴ Σικελία, ἀλλὰ ὁ Καῖσαρ τὴν κατέλαβε. Αὐτοκτόνησε τὸ 46 π.Χ. στὴν Ἰτύκη τῆς Ἀφρικῆς.

χρήματα τῆς βασιλικῆς περιουσίας στὴν Κύπρο, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἀνῆκε στὴ Ῥώμη σύμφωνα μὲ τοὺς ὅρους τῆς διαθήκης τοῦ Πτολεμαίου Ἀλεξάνδρου Α΄,[19] ἐφρόντισε ὡς δήμαρχος τὸν Δεκέμβριο τοῦ 59 π.Χ. νὰ ψηφισθεῖ ἕνα διάταγμα, βάσει τοῦ ὁποίου ἡ Κύπρος, τμῆμα τοῦ βασιλείου τῆς Αἰγύπτου καὶ ὡς ἐκ τούτου τῆς κληρονομιᾶς, καθίστατο ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία καὶ δημευόταν ἡ ἐκεῖ πτολεμαϊκὴ περιουσία.[20] Θέλοντας νὰ ἐξυπηρετήσει καὶ τοὺς πολιτικούς του στόχους ὁ Κλώδιος Ποῦλχερ ἀνέθεσε τὴν ἐκτέλεση τοῦ ψηφίσματος στὸν πολιτικό του ἀντίπαλο Μᾶρκο Κάτωνα διότι σκόπευε νὰ τὸν ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴ Ῥώμη,[21] οὕτως ὥστε νὰ μπορέσει ἀπρόσκοπτα νὰ ἐξορίσει τὸν Κικέρωνα.[22] Ὁ Κανίδιος

19. Luzzatto, *SDHI* 1941, σ. 280 καὶ ὑποσ. 70.

20. Βλ. Badian, *JRS* 55, 1965, σ. 110-121, γιὰ τὸ νομοσχέδιο τοῦ Κλωδίου. Παραδίδεται μάλιστα ὅτι ὁ Κλώδιος ἔπαιρνε μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ἐκδίκηση μὲ τὴν ἀπόφασή του κατὰ τοῦ Πτολεμαίου γιὰ τὴν προσβολὴ ποὺ ὑπέστη κάποτε ἀπὸ τὸν κυβερνήτη τῆς Κύπρου βλ. Hill, *History*, σ. 205 κέ.: ὅταν ὁ Κλώδιος συνελήφθη ἀπὸ πειρατὲς ἀπευθύνθηκε πρὸς τὸν Πτολεμαῖο ἀπὸ τὸν ὁποῖο ζήτησε οἰκονομικὴ ἐνίσχυση γιὰ νὰ καταβάλει τὰ λύτρα (50 τάλαντα) πρὸς ἀπελευθέρωσή του. Ὁ Πτολεμαῖος ὅμως ἔστειλε ἕνα τόσο μικρὸ ποσὸ (2 τάλαντα), ποὺ καὶ οἱ ἴδιοι οἱ πειρατὲς θεώρησαν προσβλητικὸ ἀλλὰ παρ' ὅλα αὐτὰ τὸν ἄφησαν ἐλεύθερο: βλ. Ἀππ. Ἐμφ. Β΄ 23: *καὶ πρῶτος ὑπάτων ὅδε ἔθνη τε δύο μέγιστα καὶ στρατιὰν ἔχων καὶ χρήματα καὶ τὴν τῆς πόλεως μοναρχίαν διὰ τὸ μόνος ὕπατος εἶναι, Κάτωνα μὲν ἐψηφίσατο, ἵνα μὴ παρὼν ἐνοχλοίη, Κύπρον ἀφελέσθαι Πτολεμαίου βασιλέως, νενομοθετημένον ἤδη τοῦτο ὑπὸ Κλωδίου, ὅτι οἵ ποτὲ ἁλόντι ὑπὸ ληστῶν ὁ Πτολεμαῖος ἐς λύτρα ὑπὸ σμικρολογίας δύο τάλαντα ἐπεπόμφει·* πβ. Δίωνος Κασσ. 38.30.5 καὶ Στράβ. 14.684.6: *ἀφ' οὗ δ' οἱ Πτολεμαϊκοὶ βασιλεῖς κύριοι τῆς Αἰγύπτου κατέστησαν, εἰς ἐκείνους καὶ ἡ Κύπρος περιέστη συμπραττόντων πολλάκις καὶ τῶν Ῥωμαίων. ἐπεὶ δ' ὁ τελευταῖος ἄρξας Πτολεμαῖος, ἀδελφὸς τοῦ Κλεοπάτρας πατρὸς τῆς καθ' ἡμᾶς βασιλίσσης, ἔδοξε πλημμελής τε εἶναι καὶ ἀχάριστος εἰς τοὺς εὐεργέτας, ἐκεῖνος μὲν κατελύθη, Ῥωμαῖοι δὲ κατέσχον τὴν νῆσον, καὶ γέγονε στρατηγικὴ ἐπαρχία καθ' αὑτήν. μάλιστα δ' αἴτιος τοῦ ὀλέθρου κατέστη τῷ βασιλεῖ Πόπλιος Κλαύδιος Ποῦλχερ· ἐμπεσὼν γὰρ εἰς τὰ ληστήρια, τῶν Κιλίκων ἀκμαζόντων τότε, λύτρον αἰτούμενος ἐπέστειλε τῷ βασιλεῖ δεόμενος πέμψαι καὶ ῥύσασθαι αὐτόν· ὁ δ' ἔπεμψε μὲν μικρὸν δὲ τελέως ὥστε καὶ τοὺς ληστὰς αἰδεσθῆναι λαβεῖν καὶ ἀναπέμψαι πάλιν, τὸν δ' ἄνευ λύτρων ἀπολῦσαι. σωθεὶς δ' ἐκεῖνος ἀπεμνημόνευσεν ἀμφοτέροις τὴν χάριν, καὶ γενόμενος δήμαρχος ἴσχυσε τοσοῦτον ὥστε ἐπέμφθη Μάρκος Κάτων ἀφαιρησόμενος τὴν Κύπρον τὸν κατέχοντα.*

21. Βλ. Δίωνος Κασσ. 38.30.5: *πρὶν δὲ ἢ ἐς τοῦτο ἀφικέσθαι, βουληθεὶς ὁ Κλώδιος τόν τε Κάτωνα ἐκποδών, ὅπως ῥᾷον ὅσα ἔπραττε κατορθώσῃ, ποιήσασθαι, καὶ τὸν Πτολεμαῖον τότε τὴν Κύπρον ἔχοντα ἀμύνασθαι ὅτι αὐτὸν παρὰ τῶν καταποντιστῶν οὐκ ἐλύσατο, τήν τε νῆσον ἐδημοσίωσε καὶ πρὸς τὴν διοίκησιν αὐτῆς τὸν Κάτωνα καὶ μάλα ἄκοντα ἀπέστειλε.*

22. Πλουτ. *Κάτ.* 34.2: *ὁ δὲ Κλώδιος οὐδὲ Κικέρωνα καταλύσειν ἤλπιζε Κάτωνος παρόντος, ἀλλὰ τοῦτο διαμηχανώμενος πρῶτον, ὡς εἰς ἀρχὴν κατέστη, μετεπέμψατο τὸν Κάτωνα καὶ λόγους αὐτῷ προσήνεγκεν ὡς πάντων ἐκεῖνον ἡγούμενος ἄνδρα Ῥωμαίων καθαρώτατον ἔργῳ διδόναι πιστὸν ἕτοιμός ἐστι· πολλῶν γὰρ αἰτουμένων τὴν ἐπὶ Κύπρον καὶ Πτολεμαῖον*

Κράσσος[23] ἐστάλη στὴν Κύπρο ἀπὸ τὸν Κάτωνα νὰ πείσει τὸν Πτολεμαῖο νὰ παραδοθεῖ χωρὶς μάχη μὲ τὴν ὑπόσχεση ὅτι θὰ τοῦ δοθεῖ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιερέως τῆς Ἀφροδίτης στὴν Πάφο, πρᾶγμα ποὺ θὰ τοῦ ἐξασφάλιζε καὶ χρήματα καὶ τιμές·[24] Ὁ Πτολεμαῖος ΙΒ' Νέος Διόνυσος, υἱὸς τοῦ Πτολεμαίου Σωτῆρος Β' (τοῦ καὶ Λαθύρου), προτίμησε ὅμως νὰ αὐτοκτονήσει[25] μὲ ἀποτέλεσμα νὰ διευκολυνθεῖ τὸ ἔργο του Κάτωνος γιὰ τὴ δήμευση τῆς περιουσίας· ὁ Κάτων ἔστειλε τὸν φίλο του Βροῦτο νὰ προσέχει τὰ λαφυραγωγηθέντα χρήματα τῆς βασιλικῆς περιουσίας στὴ νῆσο διότι δὲν ἐμπιστευόταν τὸν Κανίδιο.[26] Ὁ Κάτων μετὰ τὴν ἀμαχητὶ κατάληψη τῆς νήσου δήμευσε τὴν περιουσία, ἡ ὁποία, ὅταν ἐκποιήθηκε μὲ μεγάλη τιμιότητα ἐκ μέρους του,[27] ἀπέφερε στὴ Ῥώμη ποὺ τὸν

ἀρχὴν καὶ δεομένων ἀποσταλῆναι μόνον ἄξιον ἐκεῖνον ἡγεῖσθαι καὶ διδόναι τὴν χάριν ἡδέως· πβ. *Κάτ.* 35.1: *Τοιαύτῃ δὲ καταληφθεὶς ἀνάγκῃ Κικέρωνι μὲν ἐλαυνομένῳ παρῄνεσε μὴ στασιάσαι μηδ' εἰς ὅπλα καὶ φόνους τὴν πόλιν ἐμβαλεῖν, ἀλλ' ὑπεκστάντα τῷ καιρῷ πάλιν γενέσθαι σωτῆρα τῆς πατρίδος*, πβ. Cicero, *De dom.* XXV.65: *Cato fuerat proximus. Quid ageres? non erat ut qui modus odiis fuerat, idem esset iniuriae? Quid posses? extrudere ad Cypriam pecuniam? praeda perierit: alia non deerit: hinc modo amandandus est. Sic M. Cato invisus quasi per beneficium Cyprum relegatur*.

23. Ὁ Πόπλιος Κανίδιος Κράσσος ἐξελέγη ὕπατος στὰ τέλη τοῦ 40 π.Χ. καὶ ὑπηρέτησε στὴ συνέχεια τὸν Μάρκο Ἀντώνιο στὴν Ἀνατολή. Στὶς ἀρχὲς τοῦ 36 νίκησε τοὺς Ἴβηρες στὴν περιοχὴ τοῦ Καυκάσου. Διορίστηκε πιθανὸν ἀπὸ τὸν Ἀντώνιο ἀρχηγὸς στὴν Ἀρμενία καὶ τὸ 32 ἔνωσε τὸν στρατό του μὲ αὐτὸν τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου καὶ ἔλαβε μέρος στὴν ἐκστρατεία στὸ Ἄκτιο. Μετὰ τὴν ἥττα κατέφυγε μὲ τὸν Ἀντώνιο στὴν Αἴγυπτο, συνελήφθη ἀπὸ τὸν Αὔγουστο καὶ εἴτε ἐκτελέστηκε εἴτε αὐτοκτόνησε.

24. Πλουτ. *Κάτ.* 35.1: *Κανίδιον δέ τινα τῶν φίλων προπέμψας εἰς Κύπρον ἔπειθε τὸν Πτολεμαῖον ἄνευ μάχης εἴκειν, ὡς οὔτε χρημάτων οὔτε τιμῆς ἐνδεᾶ βιωσόμενον· ἱερωσύνην γὰρ αὐτῷ τῆς ἐν Πάφῳ θεοῦ δώσειν τὸν δῆμον*.

25. Πλουτ. *Κάτ.* 36.1: *Ὁ δὲ ἐν Κύπρῳ Πτολεμαῖος εὐτυχίᾳ τινὶ τοῦ Κάτωνος ἑαυτὸν φαρμάκοις ἀπέκτεινε...·* πβ. Πλουτ. *Βροῦτ.* 3.1: *...Πτολεμαίου δὲ διαφθείραντος ἑαυτὸν...·* πβ. Δίωνος Κασσ. 39.22.3: *... φάρμακον πιὼν ἀπέθανε*.

26. Πλουτ. *Κάτ.* 36.1: *...πολλῶν δὲ χρημάτων ἀπολελεῖφθαι λεγομένων, αὐτὸς μὲν ἔγνω πλεῖν εἰς Βυζαντίους, πρὸς δὲ Κύπρον ἐξέπεμψε τὸν ἀδελφιδοῦν Βροῦτον, οὐ πάνυ τι πιστεύων τῷ Κανιδίῳ...·* πβ. Πλουτ. *Βροῦτ.* 3.1: *Ἔτι δὲ μειράκιον ὢν* [ὁ Βροῦτος] *Κάτωνι τῷ θείῳ συναπεδήμησεν εἰς Κύπρον ἐπὶ Πτολεμαῖον ἀποσταλέντι. Πτολεμαίου δὲ διαφθείραντος ἑαυτὸν ὁ Κάτων αὐτὸς ἐν Ῥόδῳ διατριβὴν ἔχων ἀναγκαίαν ἔτυχε μὲν ἤδη τινὰ τῶν φίλων Κανίδιον ἐπὶ τὴν τῶν χρημάτων φυλακὴν ἀπεσταλκώς, δείσας δ' ἐκεῖνον ὡς οὐκ ἀφεξόμενον κλοπῆς, ἔγραψε τῷ Βρούτῳ πλεῖν τὴν ταχίστην εἰς Κύπρον ἐκ Παμφυλίας*.

27. Πλουτ. *Κάτ.* 36.2: *καὶ οὔσης δὲ πολλῆς καὶ βασιλικῆς ἐν εκπώμασι καὶ τραπέζαις καὶ λίθοις καὶ πορφύραις κατασκευῆς, ἥν ἔδει πραθεῖσαν ἐξαργυρισθῆναι, πάντα βουλόμενος ἐξακριβοῦν καὶ πάντα κατατείνειν εἰς ἄκραν τιμὴν καὶ πᾶσιν αὐτὸς παρεῖναι καὶ προσάγειν τὸν ἔσχατον ἐκλογισμόν, οὐδὲ τοῖς ἐθᾶσι τῆς ἀγορᾶς ἐπίστευεν, ἀλλὰ ὑπονοῶν ὁμοῦ*

ὑποδέχθηκε μὲ ἐνθουσιασμὸ[28] τὸ ποσὸν τῶν 7.000 σχεδὸν ταλάντων,[29] σημαντικὴ βοήθεια γιὰ τὸν ἐπικείμενο ἐμφύλιο πόλεμο τοῦ Καίσαρα.

Οἱ Κύπριοι ὑποδέχθηκαν εὐνοϊκὰ τὸν Κάτωνα, ἐπειδὴ πίστευαν ὅτι ἦταν θετικὴ γιὰ ἐκείνους ἐξέλιξη ἡ ἀνάληψη τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους, διότι θὰ γίνονταν φίλοι καὶ σύμμαχοί τους.[30] Ὁ Κικέρων μετὰ τὴν ἐπιστροφή του ἀπὸ τὴν ἐξορία τὸ 57 π.Χ. ἐπικρίνει τὴν ἀνάληψη ἐκστρατείας κατὰ τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου καὶ τὴ δήμευση τῶν ἀγαθῶν του, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε φίλος καὶ σύμμαχος καὶ πιστὸς στὸ ῥωμαϊκὸ κράτος,[31] ὅπως καὶ οἱ πρόγονοί του,[32] θεωρῶντας την πράξη ἄδικη καὶ ἐπονείδιστη.[33] Ὁμοίως ὁ Ἀμμιανὸς Μαρκελλῖνος ἀναφέρει ὅτι ὁ ῥωμαϊκὸς λαὸς εἰσέβαλε ἄδικα στὴν Κύπρο ἀπὸ ἀπληστία, ἐνῶ ὁ Πτολεμαῖος,

---

πάντας, ὑπηρέτας, κήρυκας, ὠνητάς, φίλους, τέλος αὐτὸς ἰδίᾳ τοῖς ὠνουμένοις διαλεγόμενος καὶ προσβιβάζων ἕκαστον, οὕτω τὰ πλεῖστα τῶν ἀγορασμάτων ἐπώλει. Γιὰ τὴν ὅλη συμπεριφορὰ τοῦ Κάτωνος βλ. Hill, *History*, σ. 208-9, πβ. Oost, *CPh* 50, 1955, σ. 98-112.

28. Val. Max. VIII.15.10: *Potest et M. Catonis ex Cypro cum regia pecunia revertentis adpulsus ad ripam urbis memorabilis videri, cui nave egredienti consules et ceteri magistratus et universus senatus populusque Romanus officii gratia praesto fuit, non quod magnum pondus auri et argenti, sed quod M. Catonem classis illa incolumen advexerat laetatus*.

29. Πλουτ. *Κάτ.* 38.1: *Τῷ δὲ Κάτωνι συνήχθη μὲν ἀργυρίου τάλαντα μικρὸν ἑπτακισχιλίων ἀποδέοντα...*

30. Δίων Κασσ. 39.22.3: *... καὶ οἱ Κύπριοι τὸν Κάτωνα οὐκ ἀκουσίως, ἅτε καὶ φίλοι καὶ σύμμαχοι τῶν Ῥωμαίων ἀντὶ δούλων ἔσεσθαι προσδοκήσαντες, ἐσεδέξαντο*.

31. Cicero, *Pro Sest.* XXVI.57*: Rex Ptolemaeus, qui si nondum erat ipse a senatu socius appellatus, erat tamen frater eius regis, qui cum esset in eadem causa, iam erat a senatu honorem istum consecutus, erat eodem genere eisdemque maioribus, eadem vetustate societatis, denique erat rex si nondum socius, at non hostis; pacatus, quietus, fretus imperio populi Romani regno paterno atque avito regali otio perfruebatur: de hoc nihil cogitante, nihil suspicante eisdem operis suffragium ferentibus est rogatum, ut sedens cum purpura et sceptro et illis insignibus regiis praeconi publico subiceretur et imperante populo Romano, qui etiam bello victis regibus regna reddere consuevit, rex amicus nulla iniuria commemorata, nullis rebus repetitis cum bonis omnibus publicaretur*. Πβ. *Pro Sest.* XXVII.59: *Rex igitur Armenius, qui et ipse hostis fuit populi Romani et acerrimum hostem in regnum recepit, qui conflixit, qui signa contulit, qui de imperio paene certavit, regnat hodie et amicitiae nomen ac societatis, quod armis violarat, id precibus est consecutus; ille Cyprius miser, qui semper amicus, semper socius fuit, de quo nulla umquam suspicio durior aut ad senatum aut ad imperatores allata nostros est, vivus, ut aiunt, est et videns cum victu ac vestitu suo publicatus*.

32. Cicero, *De dom.* XIX.52-53: *Tam hercule est unum, quam quod idem tu lege una tulisti, ut Cyprius rex, cuius maiores huic populo socii atque amici semper fuerunt, cum bonis omnibus sub praeconem subiiceretur et exsules Byzantium reducerentur…* (53) *Quod si iam populus Romanus de ista re consultus esset et non omnia per servos latronesque gessisses, nonne fieri poterat ut populo de Cyprio rege placeret, de exsulibus Byzantiis displiceret*?

33. Cicero, *De dom.* XIII.20.

βασιλεὺς τῆς νήσου, ἦταν φίλος τῆς Ῥώμης.[34] Ἡ προσπάθεια τοῦ Κικέρωνος νὰ ἀποκαλύψει τὸ ἐπαίσχυντο σχέδιο τοῦ Κλωδίου ἀποδείχθηκε ἀνώφελη.

Ἀπὸ τὸ ἔτος τῆς προσαρτήσεώς της ἀπὸ τὴ Ῥώμη καὶ μετά, ἡ Κύπρος πέρασε ἀπὸ διάφορες διακυμάνσεις, ποὺ ὅμως δὲν ἀπέφεραν σημαντικὲς ἀλλαγὲς στὴ νῆσο.[35] Ἡ Κύπρος ἀπὸ τὸ 58 ἕως τὸ 48/47 π.Χ. δὲν ἀπετέλεσε ξεχωριστὴ ἐπαρχία ἀλλὰ ὑπῆρξε παράρτημα τῆς ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας τῆς Κιλικίας γι' αὐτὸ καὶ ἐτέθη ὑπὸ τὴ δικαιοδοσία τοῦ ἐκεῖ διοικητοῦ. Τὸ 48/47 π.Χ. στὸ πλαίσιο τοῦ πολέμου τοῦ Καίσαρος στὴν Ἀλεξάνδρεια, ἡ Κύπρος λόγῳ τῆς ἐπιρροῆς ποὺ ἀσκεῖ ἡ Κλεοπάτρα[36] σ' αὐτόν, δίδεται στὴν Αἴγυπτο πρὸς χάριν τῶν δύο νεωτέρων τέκνων τοῦ Πτολεμαίου ΙΒ' τοῦ Αὐλητοῦ, τῆς Ἀρσινόης καὶ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ νεωτέρου.[37] Νομίσματα τῆς ἐποχῆς αὐτῆς, ὅπου παριστάνεται ἡ Κλεοπάτρα μὲ τὴ μορφὴ τῆς Ἀφροδίτης νὰ κρατᾶ τὸν υἱὸ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, Καισαρίωνα, μαρτυροῦν τὸ γεγονός.[38] Ἡ Κύπρος παρέμεινε ὑπὸ τὸν πτολεμαϊκὸ ἔλεγχο μέχρι τὴν ἄφιξη τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου στὴν ἀνατολικὴ Μεσόγειο μετὰ

34. Βλ. Amm. Marc. XIV.8.15: *Nec piget dicere avide magis hanc insulam populum Romanum invasisse quam iuste. Ptolemaeo enim rege foederato nobis et socio, ob aerarii nostri angustias iusso sine ulla culpa proscribi, ideoque hausto venero voluntaria morte deleto et tributaria facta est et velut hostiles eius exuviae classi impositae in urbem advectae sunt per Catonem*.

35. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1290.

36. Ἡ Κλεοπάτρα ἡ Ζ' (69-30 π.Χ.), ἡ ἐπονομαζόμενη καὶ Φιλοπάτωρ, ἔγινε βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου τὸ 51 π.Χ. μετὰ τὸν θάνατο τοῦ πατρός της Πτολεμαίου ΙΒ' τοῦ Αὐλητοῦ. Συμβασίλευσε διαδοχικὰ μὲ τοὺς ἀδελφούς της Πτολεμαῖο ΙΓ' (51-47) καὶ Πτολεμαῖο ΙΔ' (47-44 π.Χ.), καθὼς καὶ μὲ τὸν υἱό της Πτολεμαῖο ΙΕ' Καίσαρα (44-30). Ὑπῆρξε ἐρωμένη τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἴσως ἀπέκτησε ἕναν υἱό, τὸν Πτολεμαῖο ΙΕ' Καίσαρα, τὸν ἐπονομαζόμενο καὶ Καισαρίωνα, καὶ σύζυγος τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου. Ἡ Κλεοπάτρα συνδέθηκε μὲ τοὺς δύο κραταιοὺς ἄνδρες τῆς Ῥώμης στὴν προσπάθειά της νὰ ἰσχυροποιηθεῖ καὶ νὰ ἀποκαταστήσει τὴ δόξα τῶν πρώτων Πτολεμαίων. Ὁ Ἀντώνιος καὶ ἡ Κλεοπάτρα αὐτοκτόνησαν μετὰ τὴν ἧττα τους ἀπὸ τὸν Ὀκταβιανό, καὶ ἡ Αἴγυπτος πέρασε ὁριστικὰ στὴν κυριαρχία τῆς Ῥώμης.

37. Βλ. Δίων Κασσ. 42.34.5: *πράξας δὲ τοῦτο, καὶ ἐπειπὼν ὅτι ἑαυτῷ, δικτάτορι ὄντι καὶ πᾶν τὸ τοῦ δήμου κράτος ἔχοντι, τήν τε ἐπιμέλειαν τῶν παίδων ποιεῖσθαι καὶ τὰ δόξαντα τῷ πατρὶ αὐτῶν ἐπιτελεῖν προσήκει, ἐκείνοις τε τὴν βασιλείαν ἀμφοτέροις ἔδωκε, καὶ τῇ Ἀρσινόῃ τῷ Πτολεμαίῳ τῷ νεωτέρῳ, τοῖς ἀδελφοῖς σφῶν, Κύπρον ἐχαρίσατο*, πβ. Hill, *History*, σ. 210 καὶ Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1293.

38. Hill, *BMCoins. Ptolemies*, pl. XXX, 6.

τοὺς Φιλίππους.[39] Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἐμφυλίου πολέμου στὴ Ῥώμη, ὁ πτολεμαϊκὸς διοικητὴς στὴν Κύπρο, ὁ Σεραπίων, τὸ καλοκαίρι τοῦ 43 π.Χ. ἐξαναγκάσθηκε νὰ παραχωρήσει πλοῖα στὸν Κάσσιο γιὰ τὴν καταδίωξη τοῦ στόλου τοῦ Δολαβέλλα.[40] Τὸ ἑπόμενο ἔτος ἡ Κλεοπάτρα, ἀφοῦ διέταξε τὴν ἐκτέλεση τοῦ Σεραπίωνος στὴν Ταρσό, παρέδωσε τὴ νῆσο στὸν Μᾶρκο Ἀντώνιο,[41] ὁ ὁποῖος ἐπισκέφθηκε τὴν Κύπρο[42] κατὰ τὸ ταξίδι του στὴν Ἰταλία τὸ 41 π.Χ.[43] καὶ πιθανώτατα τὴν ἐπανέφερε στὴ δικαιοδοσία τοῦ διοικητῆ τῆς Κιλικίας, ὅπως συνάγεται ἀπὸ τὸ ὅτι τὸ 39 π.Χ. ἀναφέρεται ὡς διοικητής της ὁ Γ. Ἰούλιος Δημήτριος, ἀπελεύθερος τοῦ Γ. Ἰουλίου Καίσαρος.[44] Τὸ 36 π.Χ. ὅμως ἡ νῆσος τίθεται καὶ πάλι κάτω ἀπὸ

39. Βλ. Potter, σ. 783.

40. Ἀππ. *Ἐμφ.* Δ' 61: *καὶ ὁ Κάσσιος αὖθις ἔπεμπεν εἰς τοὺς ὑπεριδόντας αὐτοῦ, καὶ ἐς Κλεοπάτραν τὴν Αἰγύπτου βασιλίδα καὶ ἐς Σεραπίωνα τὸν ἐν Κύπρῳ τῇ Κλεοπάτρᾳ στρατηγοῦντα. Τύριοι μὲν δὴ καὶ Ἀράδιοι καὶ Σεραπίων, οὐδὲν τῆς Κλεοπάτρας προμαθών, ἔπεμψαν αὐτῷ ναῦς ὅσας εἶχον.*

41. Ὁ Μᾶρκος Ἀντώνιος (82 ἢ 81-31 π.Χ.) ὑπῆρξε διακεκριμένος πολιτικὸς καὶ στρατιωτικός, στενὸς συνεργάτης τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, γνωστὸς καὶ ὡς ἐραστὴς τῆς Κλεοπάτρας καὶ σύμμαχός της ἐναντίον τῆς Ῥώμης. Ἀπὸ τὸ 57 ἕως τὸ 54 ὑπηρέτησε ὡς διοικητὴς ἱππικοῦ στὴν Ἰουδαία καὶ τὴν Αἴγυπτο ὑπὸ τὸν Ἰούλιο Καίσαρα. Τὸ 51 π.Χ. ἔγινε ταμίας, τὸ 51/50 μέλος τοῦ ἱερατείου τῶν οἰωνοσκόπων καὶ τὸ 49 δήμαρχος. Στὸν ἐμφύλιο πόλεμο μεταξὺ Καίσαρα καὶ Πομπηίου τάχθηκε μὲ τὸ μέρος τοῦ Καίσαρος, ὁ ὁποῖος τὸν ἔθεσε ἐπικεφαλῆς τῆς Ἰταλίας ὡς ἵππαρχο. Τὸ 44 ἔγινε ὕπατος μαζὶ μὲ τὸν Ἰούλιο Καίσαρα. Ὁ Ὀκταβιανός, ὁ Λέπιδος καὶ ὁ Ἀντώνιος σχημάτισαν τὴ δεύτερη τριανδρία τὸ 43 π.Χ. Ὁ Ἀντώνιος ὡς στρατηγὸς ἐξουδετέρωσε τοὺς δολοφόνους τοῦ Καίσαρος, Μᾶρκο Βροῦτο καὶ Γάιο Κάσσιο, ἀφοῦ τοὺς νίκησε στοὺς Φιλίππους. Μετὰ τὴ διανομὴ τῆς ἐξουσίας, ἀνέλαβε τὴ διοίκηση τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν. Σαγηνεύθηκε ἀπὸ τὴν Κλεοπάτρα καὶ τὸ 37 π.Χ. τὴν παντρεύτηκε μὲ ἀποτέλεσμα ὁ λαὸς τῆς Ῥώμης νὰ στραφεῖ ἐναντίον του. Στὶς 2 Σεπτεμβρίου τοῦ 31 π.Χ., στὴ ναυμαχία κοντὰ στὸ Ἄκτιο, ὁ Ἀντώνιος ἡττήθηκε ἀπὸ τὸν Ὀκταβιανὸ καὶ τὸν Αὔγουστο τοῦ 30 π.Χ. αὐτοκτόνησε.

42. Ἀππ. *Ἐμφ.* Ε' 52: *Ὁ δὲ Ἀντώνιος χειμῶνος μὲν ἔτι τοὺς πρέσβεις κατεῖχε τοὺς ἀπὸ τῶν κληρουχιῶν πρὸς αὐτὸν ἐλθόντας, ἔτι ἐπικρύπτων ἃ ἐφρόνει, ἦρι δ' ἐκ μὲν Ἀλεξανδρείας ἐς Τύρον ὥδευεν, ἐκ δὲ Τύρου διαπλέων ἐπὶ Κύπρου καὶ Ῥόδου καὶ Ἀσίας ἤσθετο τῶν ἐν τῇ Περυσίᾳ γεγονότων, καὶ τὸν ἀδελφὸν ἐμέμφετο καὶ Φουλουίαν, καὶ μάλιστα πάντων Μάνιον.*

43. Ἀππ. *Ἐμφ.* Ε' 9.

44. Δίωνος Κασσ. 48.40.5-6: *καὶ ἐκεῖνος* [*ὁ Λαβιῆνος*] *δὲ τότε μὲν τὴν ἐσθῆτα μετεκδὺς διέφυγε, καὶ χρόνον τινὰ ἐν τῇ Κιλικίᾳ διέλαθεν, ὕστερον δὲ ὑπὸ Δημητρίου ἑάλω· οὗτος γὰρ ἐξελεύθερός τε τοῦ Καίσαρος τοῦ προτέρου ὤν, καὶ τότε τῇ Κύπρῳ πρὸς τοῦ Ἀντωνίου προστεταγμένος, ἀνεζήτησέ τε αὐτὸν μαθὼν ὅτι κρύπτοιτο, καὶ συνέλαβε.* Ὁ ἀπελεύθερος Ἰούλιος Δημήτριος, ὁ ὁποῖος κυβερνοῦσε στὴν Κύπρο ὡς *praefectus* πρέπει νὰ ἦταν ὑπόλογος στὸν διοικητὴ τῆς Κιλικίας καὶ ἡ θέση του δυνατὸν νὰ ἦταν ἀνάλογη μὲ ἐκείνη τοῦ quaestor Σεξτιλίου Ῥούφου τὸ 49 π.Χ.

τὸν πτολεμαϊκὸ ἔλεγχο, ἀφοῦ ὁ Ἀντώνιος ἀναγνώρισε ὡς δικά του παιδιά, ἀπὸ τὴν Κλεοπάτρα, τὸν Ἀλέξανδρο, τὴν Κλεοπάτρα καὶ τὸν Πτολεμαῖο Φιλάδελφο, στὰ ὁποῖα χάρισε πολλὲς περιοχὲς μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὴν Κύπρο.[45] Τὸ 34 π.Χ. ἡ κατοχὴ τῆς Κύπρου ἀπὸ τοὺς Λαγίδες ἐπαναβεβαιώνεται ὅταν ὁ Ἀντώνιος μετὰ ἀπὸ τὴν κατάκτηση τῆς Ἀρμενίας καὶ τὴ θριαμβευτική του εἴσοδο στὴν Ἀλεξάνδρεια ἔδωσε μὲ νέα διανομὴ στὴν Κλεοπάτρα, τὴ γυναῖκα τοῦ Καίσαρος, καὶ τὸν Καισαρίωνα, τὸν γνήσιο υἱὸ τοῦ Καίσαρος, τὴν Αἴγυπτο καὶ τὴν Κύπρο.[46] Κατὰ τὴ διάρκεια αὐτῶν τῶν ἐτῶν φαίνεται ὅτι ἡ Κύπρος εἶχε μεγαλύτερη σημασία γιὰ τὴ Ῥώμη ὡς μέσο διαπραγμάτευσης μὲ τὴν Κλεοπάτρα παρὰ ὡς διοικητικὴ περιφέρεια.[47]

Λίγους μῆνες μετὰ τὴ ναυμαχία στὸ Ἄκτιο τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 31 π.Χ. ὁ Ὀκταβιανὸς προσάρτησε ὁριστικὰ τὴν Κύπρο στὴ ῥωμαϊκὴ ἐξουσία, ἐνῶ μὲ τὸν θάνατο τῆς Κλεοπάτρας τὸν Αὔγουστο τοῦ 30 π.Χ. περιῆλθε καὶ ἡ Αἴγυπτος στὰ χέρια τῶν Ῥωμαίων. Ἡ Κύπρος παρέμεινε ὑπὸ τὸν ἔλεγχο τοῦ Αὐγούστου μέχρι τὸ 22 π.Χ., καὶ ὁ Ῥωμαῖος κυβερνήτης τῆς Κύπρου ἔφερε τὸν τίτλο *legatus Augusti pro praetore*.[48] Ὁ Αὔγουστος παραχωρεῖ τὴ

---

45. Δίωνος Κασσ. 49.32.4-5: *ἐπὶ δὲ δὴ τῇ Κλεοπάτρᾳ μεγάλως διεβλήθη* [Ἀντώνιος], *ὅτι τε παῖδας ἐξ αὐτῆς, πρεσβυτέρους μὲν Ἀλέξανδρον καὶ Κλεοπάτραν (καὶ δίδυμοι γὰρ ἐτέχθησαν) νεώτερον δὲ Πτολεμαῖον τὸν καὶ Φιλάδελφον ἐπικληθέντα, ἀνείλετο,* (5) *καὶ ὅτι πολλὰ μὲν τῆς Ἀραβίας τῆς τε Μάλχου καὶ τῆς τῶν Ἰτυραίων (τὸν γὰρ Λυσανίαν, ὃν αὐτὸς βασιλέα σφῶν ἐπεποιήκει, ἀπέκτεινεν ὡς τὰ τοῦ Πακόρου πράξαντα), πολλὰ δὲ καὶ τῆς Φοινίκης τῆς τε Παλαιστίνης, Κρήτης τέ τινα καὶ Κυρήνην τήν τε Κύπρον αὐτοῖς ἐχαρίσατο.*

46. Δίωνος Κασσ. 49.41.1-2: *Μετὰ δὲ τοῦτο ὁ Ἀντώνιος τούς τε Ἀλεξανδρέας εἱστίασε, καὶ τὴν Κλεοπάτραν τούς τε παῖδας αὐτῆς ἐν ἐκκλησίᾳ παρεκαθίσατο, δημηγορήσας τέ τινα ἐκείνην τε βασιλίδα βασιλέων καὶ τὸν Πτολεμαῖον, ὃν Καισαρίωνα ἐπωνόμαζον, βασιλέα βασιλέων καλεῖσθαι ἐκέλευσε.* (2) *καὶ αὐτοῖς καὶ τὴν Αἴγυπτον τήν τε Κύπρον, ἄλλην διανομήν τινα ποιησάμενος, ἔδωκε· τοῦ τε γὰρ προτέρου Καίσαρος τὴν μὲν γυναῖκα τὸν δὲ υἱὸν ὄντως γεγονέναι ἔλεγε, καὶ ἐς τὴν ἐκείνου δὴ χάριν ταῦτα ποιεῖν ἐσκήπτετο, ὅπως τὸν Καίσαρα τὸν Ὀκταουιανὸν ἐκ τούτου, ὅτι ποιητὸς ἀλλ' οὐ γνήσιος παῖς ἦν, διαβάλλοι*. Βλ. καὶ Cary, *Ῥωμ.Ἱστορία*, σ. 113.

47. Βλ. Potter, σ. 784.

48. **Ἀμμ. 79**: *[- - - leg. Au]g(usti) pro pr[aetore - - -]* | *[- - - Salaminioru]m For[um (;) - -]*. Γιὰ τὸν τίτλο αὐτόν, καθὼς καὶ ἄλλους ποὺ σχετίζονται μὲ τὴ διοίκηση τῶν ἐπαρχιῶν, ὅπως *ἀνθύπατος*, *ταμίας*, *λογιστής*, *αὐτοκρατορικὸς ἐπίτροπος* κ.ἄ. βλ. Mason, *Greek Terms for Roman Institutions (Lexicon and Analysis)*, 1974.

νῆσο τὸ 22 π.Χ. στὴ Σύγκλητο,[49] καὶ ἔτσι ἡ Κύπρος μετατρέπεται σὲ «δημόσια» διοικητικὴ περιφέρεια[50] καὶ κυβερνᾶται ἀπὸ ἀνθύπατο, ἡ θητεία τοῦ ὁποίου εἶναι ἐνιαύσια, ἀλλὰ καθὼς πρόκειται γιὰ μικρὴ συγκλητικὴ ἐπαρχία, χωρὶς ἰδιαίτερη στρατιωτικὴ παρουσία, θεωρεῖται δυσμενὴς μετάθεση γιὰ τοὺς φιλόδοξους στρατιωτικοὺς τῆς Ῥώμης.[51]

Μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐμφυλίων πολέμων καὶ τὴν ἐπικράτηση τοῦ Αὐγούστου, κυριάρχησε ἡ *pax Romana* στὴν ἐπικράτεια τῆς αὐτοκρατορίας.[52] Ἔτσι καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Κύπρου ἔζησαν ἀπὸ τὸ 22 π.Χ. καὶ γιὰ περισσότερο ἀπὸ τρεῖς αἰῶνες μακρὰ περίοδο εἰρήνης, ἠρεμίας καὶ ἀσφάλειας ἀπὸ ἐξωτερικοὺς ἐχθροὺς τουλάχιστον,[53] ἡ ὁποία διεκόπη ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση τῶν Ἰουδαίων στὴ Σαλαμῖνα, ἐπέκταση τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Ἰουδαίων στὴν Αἴγυπτο καὶ τὴν Κυρήνη[54] τὸ 116 μ.Χ. ἐπὶ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ.[55] Οἱ Ἰουδαῖοι ὑπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ Ἀρτεμίωνος προκάλεσαν μεγάλες καταστροφὲς καὶ ἐπεδόθησαν σὲ ἐκτεταμένες βιαιότητες καὶ λεηλασίες. Ἀναφέρεται μάλιστα ὅτι σκότωσαν 240.000 Κυπρίους καὶ ὅτι ὁ μὴ ἰουδαϊκὸς πληθυσμὸς στὴ Σαλαμῖνα

---

49. Τὸ 22 π.Χ. ἡ Κύπρος πέρασε στὴ δικαιοδοσία τῆς Συγκλήτου ποὺ ἔστελνε γιὰ κυβερνήτη ἀνθύπατο: βλ. Δίωνος Κασσ. 53.12.7: *ὕστερον γὰρ τὴν μὲν Κύπρον καὶ τὴν Γαλατίαν τὴν περὶ Νάρβωνα τῷ δήμῳ ἀπέδωκεν, αὐτὸς δὲ τὴν Δελματίαν ἀντέλαβε*... καὶ 54.4.1: *τότε δ' οὖν καὶ τὴν Κύπρον καὶ τὴν Γαλατίαν τὴν Ναρβωνησίαν ἀπέδωκε τῷ δήμῳ ὡς μηδὲν τῶν ὅπλων αὐτοῦ δεομένας· καὶ οὕτως ἀνθύπατοι καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ ἔθνη πέμπεσθαι ἤρξαντο·* πβ. Στράβ. 17.3.25: *Αἱ δὲ ἐπαρχίαι διήρηνται ἄλλοτε μὲν ἄλλως, ἐν δὲ τῷ παρόντι ὡς Καῖσαρ ὁ Σεβαστὸς διέταξεν. ἐπειδὴ γὰρ ἡ πατρὶς ἐπέτρεψεν αὐτῷ τὴν προστασίαν τῆς ἡγεμονίας, καὶ πολέμου καὶ εἰρήνης κατέστη κύριος διὰ βίου, δίχα διεῖλε πᾶσαν τὴν χώραν καὶ τὴν μὲν ἀπέδειξεν ἑαυτῷ τὴν δὲ τῷ δήμῳ, ἑαυτῷ μὲν ὅση στρατιωτικῆς φρουρᾶς ἔχει χρείαν... καὶ εἰς μὲν τὰς Καίσαρος ἡγεμόνας καὶ διοικητὰς Καῖσαρ πέμπει... εἰς δὲ τὰς δημοσίας ὁ δῆμος στρατηγοὺς ἢ ὑπάτους... ἀλλ' ἐν ἀρχαῖς γε διέθηκε ποιήσας ὑπατικὰς μὲν δύο.... δέκα δὲ στρατηγικάς.... ἐνάτην δὲ Κύπρον*.

50. Γιὰ τὶς «αὐτοκρατορικὲς» καὶ «δημόσιες» διοικητικὲς περιφέρειες βλ. Millar, *JRS* 56, 1966, 165-166.

51. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1291.

52. Rostovtzeff, *Ῥωμ.Ἱστ.*, σ. 245.

53. Ἡ ἔλλειψη ὀχυρωματικῶν ἔργων ἀφενὸς καὶ ἡ ἀπουσία σημαντικῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων ἀφετέρου μαρτυροῦν τὴν ἥρεμη ζωὴ ποὺ ὑπῆρχε στὴ νῆσο.

54. Βλ. Mommsen, *ProvincesRomEmp*, σ. 221-3.

55. Βλ. Hill, *History*, σ. 242 καὶ ὑποσ. 1.

ἐξολοθρεύθηκε·[56] ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς φαίνεται ὑπερβολικὸς μὲν ἀλλὰ φανερώνει καὶ τὸ μέγεθος τῆς καταστροφῆς ἀλλὰ καὶ τὸν μεγάλο πληθυσμὸ τῆς Σαλαμῖνος. Οἱ Ῥωμαῖοι, ἀφοῦ κατέστειλαν τὴν ἐπανάσταση, ἀπαγόρευσαν νὰ ἐγκαθίστανται ἢ νὰ ἔρχονται Ἰουδαῖοι στὴ νῆσο μὲ τέτοια αὐστηρότητα, ὥστε ἀκόμη καὶ οἱ ναυαγοὶ θανατώνονταν.[57] Ἀργότερα ὅμως τὰ ἀπαγορευτικὰ μέτρα χαλαρώθηκαν ἢ ἔπαψαν νὰ ἰσχύουν, ἀφοῦ μαρτυρεῖται σὲ ἐπιγραφὲς ἡ παρουσία Ἰουδαίων στὴ νῆσο τουλάχιστον ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Γ' αἰ. π.Χ.[58]

Ἡ ἀναδιοργάνωση τοῦ Διοκλητιανοῦ μὲ τὸ σύστημα τῆς τετραρχίας τὸ 293 μ.Χ.[59] δὲν ἐπέφερε σημαντικὲς ἀλλαγὲς στὴν Κύπρο, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ὅτι ὑπαγόταν πλέον στὴ διοίκηση τῆς Ἀνατολῆς, στὴν *praefectus praetorio orientis*, μὲ ἕδρα τὴν Ἀντιόχεια, χάνοντας ἔτσι τὴν τοπική της αὐτονομία. Ὁ *proconsul* μὲ ἐνιαύσια θητεία ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὸν κυβερνήτη, ὁ ὁποῖος ἔχει μεγαλύτερη θητεία. Ὅταν ἐπεκράτησε ὡς μοναδικὸς αὐτοκράτωρ ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος, ἡ Κύπρος παρέμεινε στὴ διοίκηση τῆς Ἀνατολῆς ὑπὸ τὸν *comes orientis*.

Ἕνα ἄλλο γεγονός, ποὺ διασάλευσε τὴν εἰρήνη καὶ τὴ γαλήνη στὴ νῆσο ἦταν κατὰ τὸν Δ' αἰ. μ.Χ. ἡ ἐπανάσταση τοῦ Καλόκαιρου τὸ 333/334, ἡ ὁποία ἀντανακλᾶ ἀφενὸς τὰ σοβαρὰ προβλήματα ποὺ διήρχετο τότε ἡ ῥωμαϊκὴ αὐτοκρατορία καὶ ἀφετέρου τὴ δυσαρέσκεια καὶ τὴν ἀντίδραση γιὰ τὶς ἐπιλογὲς τοῦ κράτους.[60] Ὁ Καλόκαιρος εἶχε σταλεῖ ἀπὸ τὸν

56. Εὐσέβ. *Χρον. Β'* 20.297: *Τοὺς ἐν Σαλαμῖνι τῆς Κύπρου Ἕλληνας Ἰουδαῖοι ἀνελόντες τὴν πόλιν κατέσκαψαν.*

57. Δίων Κασσ. 68.32.3: *ἔν τε Αἰγύπτῳ πολλὰ ἔδρασαν ὅμοια καὶ ἐν τῇ Κύπρῳ, ἡγουμένου τινός σφισιν Ἀρτεμίωνος· καὶ ἀπώλοντο καὶ ἐκεῖ μυριάδες τέσσαρες καὶ εἴκοσι. καὶ διὰ τοῦτ' οὐδενὶ Ἰουδαίῳ ἐπιβῆναι αὐτῆς ἔξεστιν, ἀλλὰ κἂν ἀνέμῳ τις βιασθεὶς εἰς τὴν νῆσον ἐκπέσῃ θανατοῦται. ἀλλ' Ἰουδαίους μὲ ἄλλοι τε καὶ Λούσιος ὑπὸ Τραϊανοῦ πεμφθεὶς κατεστρέψατο.*

58. Βλ. κατωτέρω κεφάλαιο «Ἰουδαϊσμὸς καὶ Χριστιανισμός», σ. 146 κέ.

59. Γιὰ τὸ σύστημα τῆς τετραρχίας ἐπὶ Διοκλητιανοῦ, καθὼς καὶ γιὰ τὶς διοικητικὲς διαιρέσεις τῆς αὐτοκρατορίας ἀπὸ τὸ 305 μέχρι καὶ τὸ 313 μ.Χ. βλ. Rostovtzeff, *Ρωμ.Ἱστ.*, σ. 315-24, πβ. Christol, *Emp.Rom.III*[e] 1997, σ. 205-234.

60. Βλ. Potter, σ. 861.

Μεγάλο Κωνσταντῖνο ὡς διοικητὴς τῆς νήσου, ἐπιφορτισμένος πιθανὸν καὶ μὲ τὸ ἔργο νὰ ἀνοικοδομήσει τὶς περιοχὲς ποὺ ἐπλήγησαν, ἰδιαίτερα ἡ Σαλαμίς, ἀπὸ τὸ σεισμὸ τοῦ 332 μ.Χ.[61] Ὁ Καλόκαιρος ὅμως στασίασε ἐναντίον τοῦ αὐτοκράτορος καὶ προσπάθησε νὰ γίνει ἀπόλυτος κυρίαρχος τῆς νήσου. Ὁ Κωνσταντῖνος ἔστειλε πρὸς καταστολὴ τῆς ἐπαναστάσεως τὸν ἑτεροθαλῆ ἀδελφό του Δαλμάτιο.[62] Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ νικηθεῖ ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους, ἐνῶ σύμφωνα μὲ τὶς πηγὲς ἐκτελέστηκε στὴν Ταρσὸ τῆς Κιλικίας, ἀφοῦ κάηκε ζωντανὸς ἀπὸ τὸν Δαλμάτιο.[63] Τὸ σύνταγμα τῶν ἑλληνικῶν καὶ λατινικῶν ἐπιγραφῶν τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο καλύπτει τὴν περίοδο ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Α΄ αἰ. π.Χ. μέχρι καὶ τὸ τελευταῖο τέταρτο τοῦ Δ΄ αἰ. μ.Χ.

61. Βλ. Hill, *History*, σ. 244.

62. Ὁ Δαλμάτιος τιμήθηκε μὲ τοὺς τίτλους τοῦ ὑπάτου καὶ τοῦ καίσαρος. Ἀνέλαβε τὴ διοίκηση τῆς Μακεδονίας, τῆς Θράκης καὶ τῆς Ἀχαΐας. Σκοτώθηκε τὸ 337 μ.Χ. κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς στάσης στὴν Κωνσταντινούπολη.

63. Βλ. Θεοφάν. *Χρονογραφία* Α.Μ. 5825: *Τούτῳ τῷ ἔτει Δαλμάτιος Καῖσαρ ἀνηγορεύθη. Καλόκαιρος δὲ ἐν Κύπρῳ τῇ νήσῳ τυραννήσας, οὐκ ἀντέσχεν τῇ Ῥωμαίων προσβολῇ· καὶ ἡττηθεὶς ἅμα τοῖς αἰτίοις, ἀνηρέθη ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, καυθεὶς ζῶν ὑπὸ Δαλματίου Καίσαρος·* πβ. Κεδρηνοῦ, *Σύνοψις P.G.* 121 col. 565: *Τῷ κθ᾽ ἔτει [τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου] Δαλμάτιος Καῖσαρ ἀνηγορεύθη. Καλόκαιρος δὲ ἐν Κύπρῳ τυραννήσας ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας ὑπὸ Δαλματίου ζῶν κατακαίεται.*

2. Διοίκηση – Ῥωμαῖοι ἀξιωματοῦχοι.

Ὅπως ἔχει ἀναφερθεῖ, ἡ Κύπρος κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς προσαρτήσεώς της ἀπὸ τὴ Ῥώμη (58-47 π.Χ.) δὲν ἀποτέλεσε ξεχωριστὴ διοικητικὴ περιφέρεια ἀλλὰ προσαρτήθηκε στὴ ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία τῆς Κιλικίας, τὴν ὁποία διοικοῦσαν ἀνθύπατοι, οἱ ὁποῖοι διόριζαν τοὺς διοικητὲς στὴ νῆσο. Γιὰ μία πτυχὴ τῆς ῥωμαϊκῆς διοίκησης, τὴν εἴσπραξη τοῦ φόρου ὑποτελείας,[64] ἐλάχιστες εἶναι οἱ μαρτυρίες, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχουν πηγὲς γιὰ τὸ ὕψος τοῦ φόρου καὶ τὴν ἀποτελεσματικότητα εἰσπράξεώς του,[65] ἐνῶ εἶναι δύσκολο νὰ ἐκτιμηθεῖ τὸ βάρος ποὺ ἐπωμίσθησαν οἱ Κύπριοι λόγω τῆς παρουσίας μιᾶς κοινότητας ἀπὸ δημοσιῶνες στὴ νῆσο τὸ 48 π.Χ.[66]

Κατὰ τὸν Α' αἰ. π.Χ. ἕνα σκάνδαλο ποὺ συνδεόταν μὲ τὴν ἐπαρχιακὴ διοίκηση στὴν αὐτοκρατορία ἦταν οἱ οἰκονομικὲς ἐπιχειρήσεις ὁρισμένων κεφαλαιούχων, οἱ ὁποῖοι δάνειζαν χρήματα στοὺς κατοίκους τῶν ἐπαρχιῶν, πολλὲς φορὲς μὲ ὑπέρογκο τόκο.[67] Τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ῥωμαιοκρατίας ὑπῆρξε μεγάλη ἐκμετάλλευση τῶν κατοίκων τῆς Κύπρου

---

64. Γιὰ τὸν τρόπο διοίκησης τῶν ἐπαρχιῶν τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τὴν εἴσπραξη τοῦ φόρου ὑποτελείας βλ. Burton, *Roman World* 1990, σ. 423-39. Γιὰ τὴ σχέση τῶν πόλεων ἀφενὸς καὶ τῶν ῥωμαϊκῶν ἀρχῶν ἀφετέρου ὡς πρὸς τὴν κατανομὴ καὶ εἴσπραξη τῶν φόρων βλ. Merola, *Autonomia* 2001.

65. Οὔτε οἱ Σαλαμίνιοι τὸ 50 π.Χ. κατὰ τὴν ἐξιστόρηση τοῦ προβλήματος μὲ τοὺς δανειστές τους στὸν Κικέρωνα, δὲν ἀναφέρονται στὸν φόρο ὑποτελείας. Βάσει τούτου ὁ Potter, σ. 778, ὑποστηρίζει ὅτι τὸ μόνο ποὺ μπορεῖ νὰ λεχθεῖ γιὰ τὴ φορολογία βάσει τῶν διαθέσιμων πληροφοριῶν εἶναι ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἦταν ὑπερβολική. Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι κατ' ἀνάγκην ὀρθό, ἕνεκα τοῦ ὅτι οἱ Σαλαμίνιοι πιθανώτατα ἀναγκάστηκαν νὰ συνάψουν δάνειο λόγῳ τοῦ ὅτι ἀδυνατοῦσαν νὰ πληρώσουν τὴν ὑπέρογκη φορολογία, ὅπως συνέβαινε καὶ μὲ ἄλλες πόλεις τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ῥώμης κατὰ τὸν Α' αἰ. π.Χ. βλ. κατωτ. σημ. 69 καὶ 71.

66. Βλ. Caes., *BG* III, 103, 1: *quibus cognitis rebus Pompeius deposito adeundae Syriae consilio pecunia societatis sublata et a quibusdam privatis sumpta et aeris magno pondere ad militarem usum in navis imposito duobusque milibus hominum armatis, partum quos ex familiis societatum delegerat, partim a negotiatoribus coegerat*.

67. Τὶς δυσκολίες τῶν πόλεων νὰ πληρώσουν τὶς εἰσφορὲς γιὰ συντήρηση τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τοῦ ἑκάστοτε διεκδικητοῦ τῆς ἐξουσίας, ἰδιαίτερα κατὰ τὴν περίοδο τῶν ἐμφυλίων πολέμων στὴ Ῥώμη, ἐκμεταλλεύονταν Ῥωμαῖοι τραπεζῖτες καὶ κεφαλαιοῦχοι, εἴτε συγκλητικοὶ εἴτε ἱππεῖς, οἱ ὁποῖοι ζητοῦσαν ὑπέρογκο τόκο καὶ συχνὰ ὁλόκληρη τὴν περιουσία τῆς πόλεως γιὰ ἐγγύηση βλ. Rostovtzeff, *Ρωμ.Ιστ.*, σ. 173.

στὸν οἰκονομικὸ τομέα, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης, ἕνεκα τῆς ἐκτεταμένης διοικητικῆς δωροληψίας[68] καὶ τῆς ἀπληστίας τῶν Ῥωμαίων δημοσιονόμων.[69] Ὅταν τὸ 51 π.Χ. ὁ Κικέρων διορίστηκε ἀνθύπατος τῆς Κιλικίας προσπάθησε νὰ κυβερνήσει δίκαια, ἀφοῦ ἐπιχείρησε νὰ μειώσει τὰ ἐπιτόκια τῶν δανείων, νὰ περιορίσει τοὺς φόρους καὶ δὲν ἀποδέχθηκε νὰ πληρώνουν χρήματα οἱ πόλεις στοὺς κυβερνῆτες, γιὰ νὰ ἀποφεύγουν τὴ στρατοπέδευση κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ χειμῶνος στρατευμάτων.[70]

Τὸ δάνειο μὲ τοκογλυφικοὺς ὅρους ποὺ παραχώρησε ὁ Μᾶρκος Ἰούνιος Βροῦτος,[71] ὁ ὁποῖος ἐπένδυσε τὰ χρήματά του σὲ διάφορες πόλεις τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ῥώμης καὶ ἀπαιτοῦσε τεράστιο τόκο, στὴ Σαλαμῖνα τὸ 56 π.Χ. καὶ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο οἱ ἐκπρόσωποί του ἀπαίτησαν τὴν εἴσπραξή του τὸ 51 π.Χ. δείχνουν τοὺς κινδύνους ποὺ διέτρεχαν οἱ κάτοικοι διοικητικῶν περιφερειῶν ἀπὸ τὴν ἀπληστία μελῶν τῆς ῥωμαϊκῆς ἀριστοκρατίας.[72] Ὁ Βροῦτος ἔδωσε τὸ δάνειο στοὺς Σαλαμινίους[73] μέσω

68. Γιὰ δοσοληψίες διοικητῶν καὶ πόλεων καὶ ἄλλες μορφὲς δωροδοκιῶν καὶ διαφθορᾶς κατὰ τὴν περίοδο τῆς Δημοκρατίας βλ. I. Shatzman, *Roman Politics*, σ. 53-63.

69. Κατὰ τὸν Α' αἰ. π.Χ. συγκλητικοί, ἱππεῖς καὶ στρατιωτικοὶ ἡγέτες τῶν ἐμφυλίων πολέμων μεταχειρίζονταν τὶς ἐπαρχίες ὡς πηγὴ ἄντλησης χρημάτων βλ. Rostovtzeff, *Ῥωμ.Ἱστ.*, σ. 175.

70. Ὁ Κικέρων ἀναφέρει ὅτι ὁ ἴδιος δὲν ἀποδέχθηκε τὸ ποσὸ τῶν 200 ταλάντων ποὺ συνήθιζε νὰ δίνει τὸ Κοινὸν τῶν Κυπρίων στὸν ἀνθύπατο τῆς Κιλικίας, γιὰ νὰ μὴν ἐπιτρέπει τὴ στρατοπέδευση στὴ νῆσο βλ. *Ad Att.* V. 21, 7: *civitates locupletes ne in hiberna milites reciperent magnas pecunias debant, Cyprii Attica CC, qua ex insula* (*non sed verissime loquor*) *nummus nullus me obtingere erogabitur*. Ἐπιπρόσθετα, ὁ Κικέρων δὲν ἀπεδέχθη πληρωμὴ ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Σαλαμῖνος βλ. *Ad Att.* V. 21, 11: *Homines non modo non recusare, sed etiam hoc dicere, se a me solvere, quod enim praetori dare consuessent, quoniam ego non acceperam*.

71. Ὁ Μάρκος Ἰούνιος Βροῦτος (85-42 π.Χ.), ἐπικεφαλῆς τῶν συνομοτῶν ποὺ δολοφόνησαν τὸν Ἰούλιο Καίσαρα, εἶχε ἔρθει στὴν Κύπρο τὸ 58 π.Χ. (βλ. Πλουτ. *Κάτ.* 36.1: *πολλῶν δὲ χρημάτων ἀπολελεῖφθαι λεγομένων, αὐτὸς μὲν ἔγνω πλεῖν εἰς Βυζαντίους, πρὸς δὲ Κύπρον ἐξέπεμψε τὸν ἀδελφιδοῦν Βροῦτον...*, πβ. *Βροῦτ.* 3.1: *Ἔτι δὲ μειράκιον ὢν* [*ὁ Βροῦτος*] *Κάτωνι τῷ θείῳ συναπεδήμησεν εἰς Κύπρον ἐπὶ Πτολεμαῖον ἀποσταλέντι...*) μαζὶ μὲ τὸν θεῖο του Κάτωνα, γιὰ νὰ ἐπιβλέψει τὴ φύλαξη τοῦ θησαυροῦ τοῦ Πτολεμαίου. Ὁ Κικέρων ἀναφέρει τὸ 50 π.Χ. ὅτι ἡ Σαλαμῖνα ἦταν ὑπὸ τὴν προστασία τους βλ. *Ad Att.* VI. 1, 5: *...nam ab edicto meo recessissem et civitatem in Catonis et in ipsius Bruti fide locatam meisque beneficiis ornatam funditus perdidissem....*

72. Σὲ περίπτωση ποὺ μία πόλη δὲν μποροῦσε νὰ ἐξοφλήσει τὸ δάνειο μὲ τὸν ὑπερβολικὰ ὑψηλὸ τόκο, ὁ δανειστής, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν κάλυψη τῆς ῥωμαϊκῆς ἐξουσίας, ἀπαιτοῦσε τὴν ἐξόφλησή του μὲ τὴν ὑποστήριξη στρατιωτικῶν δυνάμεων, βλ. Rostovtzeff, *Ῥωμ.Ἱστ.*, σ. 173.

τῶν ἀντιπροσώπων του Μ. Σκαπτίου καὶ Π. Ματινίου, ἀλλὰ μὲ τόκο 48% ἀντὶ τοῦ ἰσχύοντος 12%. Ὅταν τὸ 51 π.Χ. οἱ Σαλαμίνιοι ἀνέστειλαν τὴν ἀποπληρωμὴ τοῦ δανείου τους, ὁ Σκάπτιος, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ διοικητῆ Ἀππίου Κλαυδίου, ἔλαβε τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐπάρχου καὶ ὡς ἀρχηγὸς ἱππικοῦ τρομοκρατοῦσε τοὺς Σαλαμινίους. Ἔφθασε μάλιστα στὸ σημεῖο νὰ κλείσει γιὰ πολλὲς ἡμέρες τοὺς βουλευτὲς τῆς Σαλαμῖνος στὸ *Βουλευτήριον* καὶ δὲν θὰ ἐγκατέλειπε τὴν πολιορκία, ἐὰν δὲν διατασσόταν ἀπὸ τὸν Κικέρωνα, ὁ ὁποῖος πληροφορήθηκε τὰ τεκταινόμενα ἀπὸ πρεσβευτὲς τῶν Σαλαμινίων ποὺ τὸν συνάντησαν στὴν Ἔφεσο. Ὑπάρχει μάλιστα ἡ πληροφορία ὅτι πέθαναν πέντε μέλη τῆς Γερουσίας τῶν Σαλαμινίων ἀπὸ τὴν πεῖνα.[74]

Κατὰ τὴν πρώτη αὐτὴ περίοδο τῆς ῥωμαιοκρατίας τῆς νήσου, ὅταν διῳκεῖτο ἀπὸ τὸν κυβερνήτη τῆς Κιλικίας, μαρτυροῦνται τέσσερεις ἀνθύπατοι. Πρόκειται γιὰ τοὺς Π. Κορνήλιο Λέντουλο Σπινθῆρα (56-53 π.Χ.),[75] Ἄππιο Κλαύδιο Ποῦλχερ (53-51 π.Χ.), Μ. Τύλλιο Κικέρωνα (51-50 π.Χ.) καὶ Λ. Κοίλιο Πάμφιλο (50-48/47 π.Χ.), ἀνθύπατο καὶ στρατηγό.[76] Κατὰ τὴ δεύτερη περίοδο τῆς ῥωμαιοκρατίας, ὁπότε καὶ πάλι ἡ Κύπρος

---

73. Σύμφωνα μὲ τὴν *lex Gabinia*, δὲν ἐπιτρεπόταν οἱ κάτοικοι ἐπαρχιῶν νὰ δανείζονται χρήματα στὴ Ῥώμη βλ. Broughton, *MRR*, σ. 145, πβ. Κικέρ. *Ad Att.* V. 21, 12: *Salaminii cum Romae versuram facere vellent, non poterant, quod lex Gabinia vetebat. Tum iis Bruti familiares freti gratia Bruti dare volebant quaternis, si sibi senatus consulto caveretur*... καὶ *Ad Att.* VI. 2, 7: *eo consilio factum est, quod pecuniam Salaminii contra legem Gabiniam sumpserant*. Γιὰ αὐτὸν τὸν λόγο ὁ Βροῦτος διευθέτησε νὰ χρεώσει τέσσερεις φορὲς τὸ ἰσχύον ἐπιτόκιο βλ. Rauh 1986, σ. 3-5.

74. *Ad Att.* V.21: *Fuerat enim* (sc. Scaptius) *praefectus Appio et quidem habuerat turmas equitum, quibus inclusum in curia senatum Salamine obsederat, ut fame senatores quinque morerentur*· πβ. *Ad Att.* VI.1*: Nunc cognosce de Salaminiis, quod video tibi etiam novum accidisse tamquam mihi. Numquam enim ex illo audivi illam pecuniam esse suam; quin etiam libellum ipsius habeo, in quo est: "Salaminii pecuniam debent M. Scaptio et P. Matinio, familiaribus meis." Eos mihi commendat; adscribit etiam et quasi calcar admonet intercessisse se pro iis magnam pecuniam. Confeceram, ut solverent centesimis sexennii ductis cum renovatione singulorum annorum. At Scaptius quaternas postulabat...*· πβ. *Ad Att.* VI. 2*: Inclusum in curia senatum habuerunt Salaminium ita multos dies, ut interierint non nulli fame*.

75. Κικέρ. *Ad fam.* I. 7.4.

76. Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Πάφου πρὸς τιμὴν τοῦ ἀνθυπάτου καὶ στρατηγοῦ Λευκίου Κοιλίου Παμφίλου: *Ἀφροδίτηι Παφίαι* | *Ἡ πόλις ἡ Παφίων Λεύκιον Κοίλιον* | *Πάμφιλον τὸν ἀνθύπατον καὶ* | *στρατηγόν* (**Πάφ. 72**).

ἦταν ὑπὸ τὴ δικαιοδοσία τοῦ ἀνθυπάτου τῆς Κιλικίας, μαρτυρεῖται ὁ Μ. Βεχίλιος (ἴσως 42-39 π.Χ.).[77] Κατὰ τὴν περίοδο αὐτὴ ἡ Κύπρος διῳκεῖτο ἀπὸ ἄνδρες μεγάλου κύρους καὶ ἐπιρροῆς. Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 30 μὲ 22 π.Χ., ὁπότε ἡ νῆσος διετέλεσε αὐτοκρατορικὴ διοικητικὴ περιφέρεια ἐκυβερνᾶτο ἀπὸ διοικητὲς οἱ ὁποῖοι ἔφεραν τὸν τίτλο *legati Augusti pro praetore*.[78]

Μετὰ τὸ 22 π.Χ. ἡ Κύπρος ἀνεδείχθη σὲ συγκλητικὴ διοικητικὴ περιφέρεια καὶ διῳκεῖτο ἀπὸ ἀνθύπατο μὲ ἐνιαύσια θητεία, ἡ ὁποία ἄρχιζε τὴν 1η Ἰουλίου.[79] Σημειωτέον ὅτι οἱ πόλεις τῆς Κύπρου, ὅλες ἀρχαιότερες τῆς ῥωμαϊκῆς κατακτήσεως, διατηροῦν τοὺς παλαιοὺς πολιτικοὺς τους θεσμούς: τὸν δῆμο, τὴ βουλὴ καὶ τοὺς ἄρχοντες,[80] ὅπως συνέβαινε καὶ στὶς ὑπόλοιπες ἑλληνόφωνες περιοχὲς τῆς ἀνατολικῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας.[81] Ἡ σημασία μιᾶς διοικητικῆς περιφέρειας φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴ σπουδαιότητα καὶ τὸ κῦρος τῶν ἀνθυπάτων ποὺ τὴν διοικοῦσαν. Μέσα ἀπὸ τὴ σύγκριση τοῦ καταλόγου τῶν διοικητῶν τῆς Κύπρου[82] μὲ τοὺς καταλόγους τῶν ὑπάτων προκύπτει τὸ συμπέρασμα ὅτι —ἐν ἀντιθέσει μὲ τὴν προηγούμενη φάση τῆς ῥωμαιοκρατίας— ἡ νῆσος ἐκυβερνᾶτο ἀπὸ ἄνδρες ἄνευ ἐπιρροῆς ἀλλὰ καὶ στηρίξεως οὐσιαστικῆς ἀπὸ τὴ Ῥώμη, οἱ ὁποῖοι κατὰ κανόνα δὲν ἐτύγχαναν τῆς εὐνοίας καὶ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν αὐτοκρατόρων καὶ εἶχαν ἐλάχιστες πιθανότητες καὶ

77. Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους πολίτες πρὸς τιμὴν τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀνθυπάτου Μάρκου Βεχιλίου): *M. Vehilio pontif(ici)*, | *proco(n)s(uli)*, *cives R(omani)* | *Paphiae diocen(seos)* (**Πάφ. 15**).

78. **Ἀμμ. 79**. Παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 48. Ἡ θέση τοῦ κυβερνήτου αὐτοκρατορικῆς ἐπαρχίας ἀνῆκε στὸν τομέα ὑπηρεσιῶν τοῦ αὐτοκράτορος βλ. Alföldy, *ΙστΡωμΚοιν*, σ. 214.

79. Γιὰ τοὺς διοικητὲς τῶν ἐπαρχιῶν τῆς αὐτοκρατορίας κατὰ τὴν περίοδο τοῦ Αὐγούστου βλ. Szramkiewicz, *Gouverneurs* 1975-6. Γιὰ τὸν ῥόλο τῶν διοικητῶν ὡς συνεκτικῶν κρίκων μεταξὺ τῶν πόλεων μιᾶς ἐπαρχίας τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας βλ. Burton, *Oikistes* 2002, σ. 113-128.

80. Βλ. κεφ. 7: Οἱ κυριότερες πόλεις, σ. 115.

81. Gaudemet, *Institutions*, σ. 331-5.

82. Γιὰ καταλόγους τῶν Ῥωμαίων ἀνθυπάτων τῆς Κύπρου βλ. W. Eck, *Zephyrus* 23-24, 1972-3, σ. 250-3, Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1299-1305 καὶ Thomasson, *Praesidium* 1984, σ. 299-305.

προοπτικὲς ἀποκτήσεως ἀνωτέρου ἀξιώματος. Ὅσοι ἀνέλαβαν τὴ διακυβέρνηση τῆς νήσου μετὰ τὸ 22 κατεῖχαν τὸ ἀξίωμα τοῦ πραίτωρος καὶ ἐπιλέγονταν μὲ κλῆρο γιὰ τὴ διοίκηση τῶν συγκλητικῶν ἐπαρχιῶν, ἀφοῦ ὅμως ὁ αὐτοκράτωρ ἐπέλεγε αὐτοὺς ποὺ θεωροῦσε ἱκανότερους γιὰ τὴ διοίκηση τῶν λεγεώνων του καὶ τῶν διοικητικῶν περιφερειῶν, οἱ ὁποῖες ἦσαν ὑπὸ τὴν ἐποπτεία του.[83] Ἀπὸ τοὺς ἀνθυπάτους τῆς Κύπρου μόνο ἕξι εἶναι γνωστὸ ὅτι ἔφθασαν στὸ ἀξίωμα τοῦ ὑπάτου: ὁ Λ. Τάριος Ῥοῦφος (*consul suffectus* τὸ 15 π.Χ.),[84] ὁ Γάιος Οὐμμίδιος Δούρμιος Κουαδρᾶτος (*curule aedile* τὸ 16 μ.Χ., *praetor aerarii* τὸ 18 μ.Χ., *curator labulorum publicorum* τὸ 19 μ.Χ. καὶ *consul* τὸ 37 μ.Χ.),[85] ὁ Τ. Κλώδιος Ἔπριος Μάρκελλος (ὕπατος τὸ 62 καὶ τὸ 74 μ.Χ.)[86], ὁ Κ. Ἰούλιος Κόρδος,[87] ὁ Λ. Ἄννιος Βάσσος[88] καὶ ὁ Γ. Καλπούρνιος Φλάκκος[89] (ὕπατος τὸ 123 μ.Χ.). Ἀπὸ τοὺς τριάντα περίπου ἀνθυπάτους τῆς Κύπρου ποὺ μαρτυροῦνται γιὰ τὴν περίοδο μετὰ τὸν Βεσπασιανό, μόνο δύο ἔφθασαν μέχρι τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀναπληρωτοῦ ὑπάτου.[90]

Οἱ διοικητὲς τῆς νήσου εἶχαν ἀρκετὲς ἁρμοδιότητες, ὅπως συνάγεται ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς καὶ τὶς φιλολογικὲς μαρτυρίες.[91] Ἕνα ἀπὸ τὰ σημαντικά τους καθήκοντα, πέρα ἀπὸ τὴ διασφάλιση τῆς δημόσιας τάξης καὶ τῆς δημόσιας χρηστῆς διοίκησης, τὴν ἐπίβλεψη τῶν διορισμῶν σὲ δημόσιες θέσεις, τὴν ἐκδίκαση διαφορῶν μεταξὺ ἀτόμων καὶ πόλεων καὶ

83. Potter, σ. 788-9.

84. Βλ. *PIR*[1] 3, σ. 295, ἀρ. 14 καὶ σ. 386, ἀρ. 193.

85. Tac., *Ann.* XII 45, 48, 54 καὶ XIII 8 καὶ 9, πβ. Ἰωσ., *Ἰουδ. πολ*. 12.5.6. Βλ. καὶ Syme, «The Ummidii», *Historia* 17, 1968, σ. 73-75.

86. Βλ. *PIR*[2] E, σ. 82 ἀρ. 84, πβ. Tac., *Dial*. 8.

87. Βλ. *PIR*[2] J, σ. 201, ἀρ. 272.

88. Βλ. *PIR*[2] A, σ. 108, ἀρ. 637.

89. Βλ. *PIR*[2] C 268 καὶ F 171.

90. Eck, *Zephyrus* 23-24, 1972-3, σ. 252-3.

91. Γιὰ τὰ καθήκοντα τῶν διοικητῶν τῶν ῥωμαϊκῶν ἐπαρχιῶν βλ. G. P. Burton, *JRS* 65, 1975, σ. 92-106, πβ. Derout, *LLRM* 1980, σ. 412-435. Γιὰ ἐπισκόπηση τῶν ῥωμαϊκῶν θεσμῶν βλ. Reynolds κ.ἄ., *JRS* 76, 1986, σ. 126-138, ὅπου καὶ ἡ προηγούμενη βιβλιογραφία. Γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο διοικοῦσαν οἱ ἀνθύπατοι τὶς συγκλητικὲς ἐπαρχίες βλ. Meyer-Zwiffelhoffer 2002.

τὴ διατήρηση τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν πόλεων τῆς διοικητικῆς τους περιφέρειας, ἦταν νὰ φροντίζουν νὰ χρηματοδοτοῦνται οἱ πόλεις γιὰ διάφορα ἔργα ὑποδομῆς λειτουργῶντας ὡς μεσάζοντες γιὰ τὴ διοχέτευση χρημάτων σὲ αὐτές. Στὸ Κούριον ὑπάρχουν πέντε παραδείγματα ποὺ φανερώνουν τὴν παρέμβαση τοῦ ἀνθυπάτου στὶς δαπάνες τῆς πόλεως. Ὁ Ἰούλιος Κόρδος τὸ 64-65 ἐπόπτευσε τὴν ἀνακατασκευὴ τοῦ θεάτρου, γιὰ τὴν ὁποία τιμᾶται ὁ αὐτοκράτωρ Νέρων.[92] Ἐπιπρόσθετα, οἱ Κουριεῖς ἀφιέρωσαν ἄγαλμα πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος Νέρωνος, ποὺ θὰ ἐκαλύπτετο ἀπὸ χρήματα ποὺ ἐνέκρινε καὶ ταμίευσε ὁ Ἰούλιος Κόρδος ἀλλὰ ἀποδεσμεύτηκαν ἀπὸ τὸν Λούκιο Ἄννιο Βάσσο τὸ 65-66 μ.Χ.[93] Ὁ Τραϊανὸς χρηματοδότησε τὴν κατασκευὴ δύο ἐξεδρῶν γιὰ τὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα καὶ τὸν Ἀπόλλωνα Ὑλάτη τὸ 100-101 μ.Χ. διὰ τοῦ ἀνθυπάτου Κ. Λαβερίου Κοκκείου Λεπίδου, ὁ ὁποῖος ἐπέβλεψε τὴν κατασκευὴ τοῦ ἔργου καὶ *καθιέρωσεν* τὴν ἀφιέρωση.[94] Ὁ *Q. Caelius Honoratus*[95] ἐπιμελήθηκε ἐπὶ Τραϊανοῦ κατασκευὲς στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου, τὴν πύλη τοῦ Κουρίου καὶ ἑνὸς παρακειμένου κτηρίου,[96] ἐνῶ ἐπόπτευσε τῆς κατασκευῆς τῶν λουτρῶν τὰ ὁποία ἔγιναν μὲ δαπάνη τῶν πολιτῶν καὶ ὄχι τοῦ αὐτοκράτορος.[97] Ὁ Τραϊανὸς ἐπιχορήγησε μέσῳ κάποιου ἢ κάποιων διοικητῶν τὴν ἀποκατάσταση τῆς ὀροφῆς τῶν λουτρῶν τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος, ἡ ὁποία εἶχε καταρρεύσει.[98] Ὁ Τίτος Κομίνιος Πρόκουλος[99] καὶ

92. **Λεμ. 5:** Πρόκειται γιὰ δίγλωσση ἐπιγραφή, ἡ ὁποία εἶναι μὲν ἀποσπασματικὴ ἀλλὰ σώζεται τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθυπάτου.

93. **Λεμ. 51**. Ὁ αὐτοκράτωρ Νέρων τιμᾶται πιθανότατα σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ γιὰ τὴν ἀνακατασκευὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος μέσω τοῦ ἀνθυπάτου *L. Annius Bassus* ἢ καὶ προηγουμένως μέσω τοῦ *Q. Julius Cordus*.

94. **Λεμ. 56**. Σύμφωνα μὲ τὶς ἀνασκαφὲς ποὺ ἔγιναν στὸ Κούριον ὑπῆρχαν πέντε *exedrae*, ὁπότε ὁ αὐτοκράτωρ οἰκοδόμησε τὶς δύο ποὺ ὑπολείπονταν, ἐνῶ ἡ ἐπιγραφὴ ποὺ θὰ ἀνέφερε τὴν οἰκοδόμηση τῶν τριῶν πρώτων δὲν ἔχει διασωθεῖ καὶ ἔτσι δὲν μποροῦμε νὰ γνωρίζουμε τὴ χρονολογία ποὺ ἄρχισε ἡ κατασκευὴ τῶν *ἐξεδρῶν* στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος.

95. Βλ. *PIR*² C, σ. 297, ἀρ. 1244.

96. **Λεμ. 9**.

97. **Λεμ. 59**.

98. **Ἀμμ. 6**.

ὁ ὕπαρχος Τ. Κατιῆνος Σαβῖνος[100] ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Κλαυδίου τὸ 42-43 μ.Χ. κατεσκεύασαν ὑδραγωγεῖο γιὰ τὴν Κερύνεια. Ὑδραγωγεῖο ἐπὶ Νέρωνος προσέφερε στοὺς Σόλους ὁ Βίβιος Μειλιώνιος,[101] ἐνῶ κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδο ὁ ἴδιος ἢ ἄλλος ἀνθύπατος ἐνδιαφέρθηκε γιὰ τὴ χρηματοδότηση ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα ὑδραγωγείου ποὺ θὰ μετέφερε νερὸ ἀπὸ τοὺς Χύτρους στὴ Σαλαμῖνα.[102]

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ συμβολὴ τῶν διοικητῶν στὴν ἐξεύρεση πόρων καὶ δωρεῶν γιὰ τὴ διοικητικὴ ἐπαρχία πρὸς κατασκευὴν διαφόρων οἰκοδομικῶν ἔργων καὶ τὴν ἐπίβλεψή τους,[103] καθὼς καὶ τὸν ρόλο τους γιὰ δαπάνες συντηρήσεως καὶ κατασκευῆς τοῦ ὁδικοῦ δικτύου τῆς νήσου,[104] μία ἄλλη τους δημοσιονομικὴ ἁρμοδιότητα ἀφοροῦσε στὸν ἔλεγχο τῶν κοινοτικῶν δαπανῶν. Γιὰ τὴ δραστηριότητά του αὐτή, ὁ ἀνθύπατος πιθανὸν νὰ ἐβοηθεῖτο ἀπὸ κάποιον λογιστή.[105] Ὁ Κουῖντος Καικίλιος Ὀνεᾶτος τὸ 101-102 μ.Χ. ἐπέβλεψε τὴν κατασκευὴ τῶν λουτρῶν τὴν οἰκονομικὴ συνδρομὴ τῶν πολιτῶν.[106] Ὁ Τραϊανὸς τὸ 114 μ.Χ. πιστώνεται τὴν ἐπέκταση τοῦ λιθοστρώτου δυτικῶς ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ δρόμου γιὰ 45 περίπου μέτρα μέχρι τὸ *πρόπυλον*. Γιὰ τὴν κατασκευὴ αὐτὴ ἡ βουλὴ ἐνέκρινε τὰ χρήματα καὶ ὁ ἀνθύπατος Κ. Σέππιος Κέλερ ἐπικύρωσε τὴ δαπάνη καὶ ἐπόπτευσε τὸ

---

99. Βλ. *PIR*² 2, σ. 302, ἀρ. 1270.

100. **Κερ. 1**.

101. **Λευκ. 1**.

102. **Ἀμμ. 246**. Ἑκατὸν περίπου μέτρα ἀπὸ τὸ σημεῖο ὅπου βρέθηκε ἡ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία σώζεται ἀποσπασματικῶς, ἐντοπίσθηκαν ἐρείπια ὑδραγωγείου.

103. Εἶναι πιθανὸν οἱ πολλὲς τιμητικὲς ἐπιγραφὲς γιὰ ἀνθυπάτους, οἱ ὁποῖες βρέθηκαν σὲ διάφορες πόλεις τῆς νήσου, νὰ ὀφείλονται καὶ σὲ εὐχαριστίες γιὰ τὴ συμβολὴ τῶν διοικητῶν γιὰ τὴν κατασκευὴ διαφόρων ἔργων. Γιὰ τὶς τιμητικὲς ἐπιγραφὲς πρὸς Ῥωμαίους ἀξιωματούχους τῶν ἐπαρχιῶν (τυπικὲς ἐκφράσεις, μνημεῖα, πόλεις - ἐπαρχίες – πολῖτες ποὺ τοὺς τιμοῦν κτλ.) βλ. Erkelenz, *Optimo praes.* 2003, σ. 215-343.

104. Ἡ κατασκευὴ καὶ συντήρηση τοῦ βασικοῦ ὁδικοῦ δικτύου ὑπαγόταν στὴν ἁρμοδιότητα τοῦ διοικητοῦ τῆς ἐπαρχίας, ἐνῶ ἡ κατασκευὴ ἐπαρχιακῶν καὶ λιγότερο σημαντικῶν δρόμων στὴν ἁρμοδιότητα τῶν τοπικῶν ἀρχῶν βλ. Rostovtzeff, *Ῥωμ.Ἱστ.*, σ. 263. Γιὰ τὸ ὁδικὸ δίκτυο τῆς Κύπρου βλ. σημ. 1091.

105. Γιὰ τοὺς λογιστές βλ. Camodeca, *Curatores* 1980, σ. 453-534, πβ. Lassère, *ManuelER*¹, σ. 376-8, πβ. σ. 18-19.

106. **Λεμ. 59**.

ἔργο.[107] Γιὰ τέτοια κατασκευαστικὰ ἔργα ποὺ καλύφθηκαν μὲ δαπάνη ἀπὸ τοὺς βουλευτὲς ἢ τοὺς πολίτες τῆς πόλεως, ἂν καὶ δὲν ἦταν μεγάλα, ἦταν ἀναγκαῖο νὰ ζητηθεῖ ἡ ἔγκριση τοῦ διοικητῆ, γεγονὸς ποὺ φανερώνει τὸν βαθμὸ παρέμβασής του στὶς κοινοτικὲς δαπάνες.[108] Ἐπιπρόσθετα, ὁ διοικητὴς εἶχε καὶ δικαστικὴ ἁρμοδιότητα σὲ θέματα ποινικοῦ, ἰδιωτικοῦ καὶ διοικητικοῦ δικαίου, ἐνῶ οἱ ἄρχοντες τῶν πόλεων εἶχαν δικαστικὴ ἁρμοδιότητα γιὰ ζητήματα δευτερευούσης σημασίας.[109]

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἀνθυπάτους ὑπῆρχαν καὶ ἄλλοι Ῥωμαῖοι ἀξιωματοῦχοι τῆς ῥωμαϊκῆς διοίκησης ποὺ ὑπάγονταν στὸν διοικητὴ ἢ στὸν αὐτοκράτορα, ὅπως οἱ *curatores*, *procuratores*, *quaestores* καὶ *legati provinciae*.[110] Οἱ *curatores*,[111] οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχαν θητεία συγκεκριμένης διάρκειας καὶ διορίζονταν κυρίως ἀπὸ τοὺς διοικητὲς καὶ σπανίως ἀπὸ τοὺς αὐτοκράτορες, ἦσαν ἀνώτεροι ἀξιωματοῦχοι, ὑπεύθυνοι γιὰ τὰ οἰκονομικὰ τῆς περιοχῆς στὴν ὁποία εἶχαν διορισθεῖ καὶ βοηθοῦσαν τὸν διοικητὴ στὸ ἔργο του, ἀφοῦ μποροῦσαν νὰ ἀσχοληθοῦν προσεκτικότερα μὲ τὰ τοπικὰ οἰκονομικὰ καθὼς δὲν εἶχαν ἄλλη ἁρμοδιότητα ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸν διοικητὴ ποὺ ἦταν ὑπεύθυνος γιὰ πολλὲς ὑποθέσεις σὲ ὅλη τὴν ἐπικράτεια τῆς νήσου. Τρεῖς εἶναι οἱ λογιστές, οἱ *curatores civitatis*, οἱ ὁποῖοι εἶναι γνωστοὶ ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες στὴν Κύπρο: ὁ *C. Julius Helianus Polybianus* στὴν Πάφο τὸ πρῶτο τέταρτο Γ΄ αἰ. μ.Χ.,[112] ὁ *Fulvius*

107. **Λεμ. 64**.

108. Βλ. Potter, σ. 800.

109. Βλ. Gaudemet, *Institutions*, σ. 228-9.

110. Γιὰ τοὺς τίτλους ποὺ σχετίζονται μὲ τὴ διοίκηση τῶν ἐπαρχιῶν βλ. Mason, *GTRI* 1974. Γιὰ τὴ μετάφραση τῶν ὅρων στὰ ἑλληνικά βλ. τοῦ ἰδίου, *Phoenix* 24, 1970, σ. 100-159.

111. Γιὰ τὸν θεσμὸ τοῦ *curator civitatis* βλ. Jones, *Cities. The Greek City*, σ. 136-8, πβ. Burton, *Chiron* 9, 1979, σ. 465-487. Κατάλογο τέτοιων *curatores* δίδει ὁ M. N. Tod στὸ *JHS* 42, 1922, σ. 172 κέ.

112. **Πάφ. 14**: *Τύχῃ Ἀγαθῇ· | Αὐτοκράτορα Καίσαρα Μ. Αὐρήλιον Ἀντωνεῖν[ον Εὐσεβ]ῆ Εὐτυχ[ῆ] | Σεβαστὸν Ἀραβικὸν Ἀδιαβηνικὸν Παρθικὸν Μ(έγιστον) Βρεταν[νικὸ]ν Σεβαστὴ | Κλ(αυδία) Φλ(αουία) Πάφος ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων, παρόντων | καὶ καθιερούντων τοῦ τε κρατίστου ἀνθυπάτου Ἰουλίου Φρόντωνος | Τληπολέμου καὶ τοῦ ἀξιολογωτάτου λογιστοῦ Ἡλιανοῦ Πολυβιανοῦ | δοθέντος ὑπὸ τῶν κυρίων ἡμῶν Αὐτοκρατόρων | καὶ καταστήσαντος τὸν ἀνδριάντα ἀπὸ (δηναρίων) φ΄ | ἀπὸ πόρων τῶν*

Arrianus στοὺς Σόλους, ποὺ ὑπῆρξε ταμίας καὶ λογιστής στὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[113] καὶ ὁ [- - -]*us Appianus* στὸ Κίτιον στὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[114]

Ἐκτὸς ἀπὸ *curatores* ὁ ἀνθύπατος ἐβοηθεῖτο στὴ διαχείριση τῆς οἰκονομίας τῆς διοικητικῆς περιφέρειας καὶ ἀπὸ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς ἐπιτρόπους (*procuratores*). Οἱ τελευταῖοι ἦσαν καὶ αὐτοὶ Ῥωμαῖοι ἀξιωματοῦχοι ἐντεταλμένοι στὰ οἰκονομικά, ἀλλὰ ἀσχολοῦνταν ἐπίσης μὲ ὑποθέσεις, ποὺ σχετίζονταν μὲ τὴν αὐτοκρατορικὴ ἰδιοκτησία στὶς ῥωμαϊκὲς ἐπαρχίες ὡς προσωπικοὶ οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ αὐτοκράτορος.[115] Οἱ *procuratores* κατόρθωσαν ὄχι μόνο νὰ ἀποκτήσουν μεγάλη δύναμη λόγῳ τῆς σχέσεώς τους μὲ τὴν ἀκίνητη περιουσία τῶν αὐτοκρατόρων, ἀφοῦ εἶχαν τὴ διαχείριση τῶν κτημάτων, οἰκοδομημάτων, δασῶν, ὀρυχείων καὶ βιοτεχνιῶν ποὺ ἀνῆκαν στὸν αὐτοκράτορα,[116] ἀλλὰ καὶ νὰ λάβουν μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. ἀξιώματα ποὺ κατεῖχαν ὡς τότε οἱ συγκλητικοί. Στὴν Κύπρο ὅμως ὑπῆρχε μικρὴ αὐτοκρατορικὴ περιουσία, καὶ ὡς ἐκ τούτου λίγοι *procuratores*.[117] Εἶναι γνωστὸς ἕνας *procurator*, τὸν ὁποῖο συνάντησε ὁ Γαληνὸς ὅταν ἐπισκέφθηκε τὴν περιοχὴ

δογματισθέντων ὑπὸ τῶ[ν] | *ἀρχόντων τοῦ ἐνεστῶτος ιθ' τοῦ καὶ ιδ'* | *καὶ κθ' ἔτους*, πβ. **Πάφ. 71**, 7: *[καὶ] Γαΐου Ἰουλίου Ἡλιανο[ῦ Πολυβιανοῦ λ]ογ[ιστοῦ - - -]*.

113. **Λευκ. 8**: *Δ(όγματι) β(ουλῆς) δ(ήμου)* | *ὁ ἥρως* | *ἀ[ω]ρόβιος* | *Μᾶρ(κος) Φούλ(βιος)* | *Μᾶκρος ὁ λαμ(πρότατος)* | *υἱὸς Ἀρριανοῦ* | *τοῦ λαμπροτ(άτου)* | *ταμ(ίου) κ(αὶ) λογ(ιστοῦ)*.

114. **Λάρ. 28**: *[Ἰουλίαν Δόμν]αν Σεβαστήν, μητέρα* | *[στρατοπέδων, ἐ]πὶ Σέξτου Κλωδίου* | *[- - -]νιανοῦ ἀνθυπάτου* | *[καὶ - - -]ου Ἀππιανοῦ λογιστοῦ,* | *[ἡ βουλὴ (;) ἐκ τῶν ἰ]δίων προσόδων*.

115. Βλ. Pflaum, *Carrières* γιὰ ἐμπεριστατωμένη μελέτη τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ· πβ. Brunt, *Latomus* 25, 1966, σ. 461-485 γιὰ τὶς ἁρμοδιότητες καὶ τὴν ἐξέλιξη τοῦ συστήματος.

116. Ὁ Οὐλπιανὸς ἀναφέρει ὅτι ὁ διοικητὴς μιᾶς ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας ἀπέφευγε νὰ ἀναμειχθεῖ σὲ ὑποθέσεις τὶς ὁποῖες χειριζόταν ὁ *procurator*, γιατὶ ὁτιδήποτε γινόταν ἀπὸ τὸ *procurator* τοῦ αὐτοκράτορος εἶχε τὴν ἴδια ἀξία, σημασία καὶ κῦρος σὰν νὰ γινόταν ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν αὐτοκράτορα: *Digest* 1. 16.9.1: *nec quicquam est in provincia, quod non per ipsum expediatur. sane si fiscalis pecuniaria causa sit, quae ad procuratorem principis respicit, melius fecerit, si abstineat*, πβ. ὅ.π., 1. 19.1: *quae acta gestaque sunt a procuratore Caesaris, si ab eo comprobantur, atque si Caesare gesta sunt*. Γιὰ τὴν κτηματικὴ περιουσία τοῦ αὐτοκράτορος βλ. Crawford, *SRP* 1976, σ. 35 κέ.

117. Γιὰ τὴ σημασία τοῦ γεγονότος αὐτοῦ σὲ σχέση μὲ τὴν τοπικὴ ἀριστοκρατία βλ. σ. 24-25.

τὸ 167 περίπου μ.Χ.[118] καὶ ἦταν ὑπεύθυνος γιὰ τὰ μεταλλεῖα χαλκοῦ στοὺς Σόλους.[119] Μιὰ τοπικὴ ἑταιρεία ἐργολάβων ποὺ ἐργοδοτήθηκε ἀπὸ τὸν *procurator* τῶν μεταλλείων τριῶν κοινοτήτων (μία ἀπὸ τὶς ὁποῖες εἶναι ἡ Φλάσου), τὸν τιμοῦν σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στοὺς Σόλους καὶ χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ.[120] Ὑπῆρχαν *procuratores*, οἱ ὁποῖοι ἀσκοῦσαν ἔλεγχο στὴν αὐτοκρατορικὴ ἰδιοκτησία σὲ περισσότερες ἀπὸ μία διοικητικὲς περιφέρειες μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Κύπρος, γεγονὸς ποὺ ἀφενὸς πιστοποιεῖ ὅτι στὴ νῆσο ἡ περιουσία τοῦ αὐτοκράτορος ἦταν περιορισμένη καὶ ἀφετέρου φανερώνει τὴ στενὴ σχέση τῆς οἰκονομίας τῆς νήσου καὶ τῆς νότιας Μικρᾶς Ἀσίας.[121] Ὁ Aemilius Juncus[122] ὑπῆρξε *procurator* τῆς Κιλικίας καὶ τῆς Κύπρου κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἁδριανοῦ καὶ ὁ T. Statilius Apollinarius[123] τῆς Λυκίας, Παμφυλίας καὶ τῆς Κύπρου κατὰ τὴν περίοδο βασιλείας τοῦ Ἁδριανοῦ. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ Β' καὶ τὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. μαρτυροῦνται ἀξιωματοῦχοι, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ὑπεύθυνοι μόνο γιὰ τὴν Κύπρο καὶ ἀποφάσιζαν γιὰ ὑποθέσεις οἰκονομικῆς φύσεως ποὺ

118. Βλ. Γαλ., *π. ἀντιδ* 1.2 (Kühn 14, σ. 7): *Κύπρον γοῦν ἱστορῆσαι βουληθεὶς ἐγὼ διὰ ταῦτα [τὰ φάρμακα], φίλον τε ἔχων τὸν ἐν αὐτῇ πολὺ δυνάμενον, ἑταῖρον ὄντα τοῦ προεστῶτος τῶν μετάλλων ἐπιτρόπου Καίσαρος, καδμείαν τε πολλὴν ἐκεῖθεν ἐκόμισα καὶ διφρυγὲς καὶ σπόδιον καὶ πομφόλυγα χαλκῖτίν τε καὶ μίσυ καὶ σῶρυ καὶ χάλκανθον·* πβ. Γαλ., *π. ἁπλ. φαρμ.* 9 (Kühn 12, σ. 214): *ἐκόμισα δὲ καὶ τούτου τοῦ φαρμάκου πολύ τι πλῆθος ἐκ τῶν ἐν Κύπρῳ Σόλων, ἔνθα τὸ μέταλλόν ἐστιν, ὡς ἀπὸ σταδίων τῆς πόλεως τριάκοντα. ἔρριπτο γὰρ ἐν τῷ μεταξὺ τόπῳ τοῦ τε προκειμένου κατὰ τὸ μέταλλον οἴκου καὶ τῆς ὑποκειμένης αὐτῷ κώμης. ὁ δὲ προεστὼς ἐπίτροπος τοῦ μετάλλου τὸ μετὰ τὴν καδμείαν εὑρισκόμενον ἄχρηστον ἔλεγεν ὑπάρχειν αὐτό, διὸ καὶ ῥίπτεσθαι παραπλησίως τῇ κατὰ τὰς ἑστίας τέφρᾳ τῶν καόντων ξύλων*...

119. Τὰ μεταλλεῖα χαλκοῦ στὴν Κύπρο ἦταν ἰδιοκτησία τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων καὶ ὁ Ὀκταβιανὸς Αὔγουστος χάρισε στὸν Ἡρώδη τὸν Μεγάλο, διοικητὴ τῆς Ἰουδαίας, τὰ μισὰ ἔσοδα καὶ τὴ διαχείριση τοῦ ἄλλου μισοῦ (βλ. Ἰωσ. *Ἰουδ. Ἀρχ.* 16.128: *Ἐν δὲ ταῖς ὑστέραις ἡμέραις Ἡρώδης μὲν ἐδωρεῖτο Καίσαρα τριακοσίοις ταλάντοις, θέας τε καὶ διανομὰς ποιούμενον τῷ Ῥωμαίων δήμῳ, Καῖσαρ δὲ αὐτῷ τοῦ μετάλλου τοῦ Κυπρίων χαλκοῦ τὴν ἡμίσειαν πρόσοδον καὶ τῆς ἡμισείας τὴν ἐπιμέλειαν ἔδωκεν*) ἀλλὰ πιθανὸν νὰ ἐπανῆλθαν ὑπὸ τὸν ῥωμαϊκὸ ἔλεγχο μετὰ τὸν θάνατό του βλ. Hill, *History*, σ. 238.

120. **Λευκ. 5**: *[- - - - - - - - - - - - κοι]|νωνῶν [- - - - - - - - με]|τάλλων χ[αλκοῦ κατὰ τὰς]* | *κώμας Λα[- - - καὶ - - - καὶ]* | *Φλάσου τὸν ἑ[αυτοῦ πάτρωνα (;)]* | *τειμῆς [χάριν]*. Γιὰ τὶς τιμητικὲς ἐπιγραφές βλ. Guarducci, *Epigrafia greca*, σ. 155-166, πβ. Klaffenbach, *Ἑλλ.Ἐπιγραφ.*, σ. 103-6.

121. Βλ. Potter, σ. 802.

122. Βλ. Pflaum, *Carrières*, ἀρ. 116.

123. Βλ. *MAMA* 6, σ. 36, ἀρ. 97, πβ. Pflaum, *Carrières*, ἀρ. 124.

συνδέονταν μὲ τὴν αὐτοκρατορικὴ ἰδιοκτησία στὴ νῆσο.[124] Ὁ M. Campanius Marcellus[125] ὑπῆρξε *procurator* τῆς Κύπρου τὴν ἐποχὴ τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου, ὅπως καὶ ὁ Fl. Glaucus μεταξὺ τῶν ἐτῶν 180 μὲ 220 μ.Χ.,[126] καθὼς καὶ ὁ L. Valerius Valerianus κατὰ τὰ τέλη τοῦ Β' καὶ τὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[127]

Ένας ἀκόμη Ῥωμαῖος ἀξιωματοῦχος μὲ τὸν ὁποῖο ἔρχονταν σὲ ἐπαφὴ καὶ συναλλάσσονταν οἱ κάτοικοι τῆς Κύπρου ἦταν ὁ *procurator*, ὁ ὁποῖος ἦταν ὑπεύθυνος γιὰ τὰ στρατεύματα τῶν μονομάχων στὶς διοικητικὲς περιφέρειες τῆς Ἀνατολῆς, δηλαδὴ στὴν Ἀσία, τὴ Βιθυνία, τὴ Γαλατία, τὴν Καππαδοκία, τὴ Λυκία, τὴν Παμφυλία, τὴν Κιλικία, τὴν Κύπρο, τὸν Πόντο καὶ τὴν Παμφλαγονία.[128]

Οἱ ἀνθύπατοι βοηθοῦνταν στὸ ἔργο τους ἀπὸ ἕναν *quaestor provinciae* (*ταμίας Ῥωμαίων* ἢ *ταμίας δήμου Ῥωμαίων*) καὶ ἕναν *legatus pro praetore provinciae* (*πρεσβευτὴς ἀντιστράτηγος*), οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἐπίσης ἐνιαύσια θητεία. Ὁ πρῶτος ταμίας τῆς νήσου ὑπῆρξε ὁ C. Sextilius Rufus τὸ 49 π.Χ.[129] Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Γ. Σεξτίλιο Ῥοῦφο μαρτυροῦνται σὲ ἐπιγραφὲς ἀκόμη 13 *quaestores* καὶ *proquaestores*, οἱ ὁποῖοι ὡς ἀνώτεροι ἀξιωματοῦχοι βοηθοῦσαν τοὺς διοικητὲς στὸν ἔλεγχο τῶν δαπανῶν τῶν πόλεων.[130] Πρόκειται γιὰ

124. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἦταν ὑπεύθυνοι μόνο γιὰ τὴν Κύπρο γιὰ τὴν ἰδιοκτησία ποὺ ἀνῆκε στὸν αὐτοκράτορα δὲν σημαίνει ὅτι αὐξήθηκε ἡ αὐτοκρατορικὴ ἰδιοκτησία στὴ νῆσο ἀλλὰ μᾶλλον φανερώνει τὴν ἐπέκταση τῆς γραφειοκρατείας κατὰ τὸν Potter, σ. 802.

125. Βλ. *CIL* X, 3847, πβ. *ILS* 1398.

126. *IG* II-III² 3662, 3709.

127. Duncan-Jones, *CPh* 65, 1970, σ. 107-109, πβ. *AE* 1969, 109.

128. Γιὰ τοὺς ἀξιωματούχους αὐτοὺς βλ. *CIL* III, 1492 καὶ *AE* 1933, 281, πβ. Pflaum, *Carrières*, ἀρ. 284 καὶ 295. Γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον στὴν Κύπρο γιὰ ἀγῶνες μονομάχων βλ. Potter, σ. 839-840.

129. Ὁ Κικέρων συστήνει τοὺς Κυπρίους καὶ κυρίως τοὺς Παφίους στὸν Γάιο Σεξτίλιο Ροῦφο καὶ τὸν συμβουλεύει γιὰ τὴν πολιτικὴ ποὺ εἶναι ὀρθὸ νὰ ἀκολουθήσει, διότι πρόκειται νὰ πάει στὴν Κύπρο ὡς ὁ πρῶτος ταμίας βλ. *Ad fam.* XIII.48: *Omnes tibi commendo Cyprios, sed magis Paphios; quibus tu quaecumque commodaris, erunt mihi gratissima. Eoque facio libentius, ut eos tibi commendem, quod et tuae laudi, cuius ego fautor sum, conducere arbitror, cum primus in eam insulam quaestor veneris, ea te instituere, quae sequantur alii; quae, ut spero, facilius consequere, si et P. Lentuli, necessari tui, legem, et ea, quae a me constituta sunt, sequi volueris. Quam rem tibi confido magnae laudi fore·* πβ. Badian, *JRS* 55, 1965, σ. 114.

130. Βλ. Burton, *Chiron* 9, σ. 465-487.

τὸν L. Aquillius C. fil. Pomptina Frolus Turcianus Gallus κατὰ τὴν πρώιμη περίοδο τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου (*proquaestor provinciae Cypri*),[131] τὸν T. Apicatus Sabinus (*ταμίας καὶ ἀντιστράτηγος*) ποὺ διετέλεσε ταμίας μεταξὺ τῶν ἐτῶν 2 π.Χ. καὶ 2 μ.Χ.,[132] τὸν C. Flavius Figulus τὸ 29 μ.Χ.,[133] τὸν T. Manlius Sura Septicianus (*ταμίας καὶ ἀντιστράτηγος*) μεταξὺ τῶν ἐτῶν 14 καὶ 37,[134] τὸν L. Servenius L. f. Aem. Cornutus μεταξὺ τῶν ἐτῶν 54 καὶ 68 μ.Χ.,[135] τὸν P. Baebius P. f. Ofentina Italicus τὴν ἐποχὴ τῶν Φλαβίων,[136] τὸν L. Flavius L. f. Septimius Aper Octavianus κατὰ τὴν περίοδο βασιλείας τοῦ Ἁδριανοῦ,[137] τὸν Ti. Claudius Flavianus Titianus Q. Vilius Proculus L. Marcius Celer M. Calpurnius Longus (ὁ ὁποῖος διετέλεσε καὶ ἀνθύπατος) κατὰ τὴν πρώιμη ἀντωνίνειο περίοδο,[138] τὸν P. Flavonius Paulinus μεταξὺ τῶν ἐτῶν 140 καὶ 181 μ.Χ.,[139] τὸν Q. Marcius Faustinianus πιθανὸν τὸν Β' αἰ. μ.Χ.,[140] τὸν Ti. Claudius Ti. fil. Gordianus (*quaestor* καὶ *legatus provinciae*) κατὰ τὸ τέλος τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[141] καὶ τὸν Fulvius Arrianus (*ταμίας* καὶ *λογιστής*) στὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[142] Παραδίδεται σὲ ἐπιγραφὴ ἀκόμη ἕνας ταμίας,

131. *ILS* 928, πβ. *PIR*² A, σ. 194, ἀρ. 993.

132. **Πάφ. 119** (Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ γιὰ τὸν αὐτοκράτορα Αὔγουστο ἀπὸ τὸν Τ. Ἀπικᾶτο Σαβῖνο): *[Κ]αίσαρ[ι θεοῦ υἱῶι Σε]βαστῷ[ι] | Τίτος Ἀ[πικᾶτος Σαβε]ῖνος, ταμίας | καὶ ἀντ[ιστράτηγος] καθιέρωσεν*. Πβ. **Πάφ. 120** (Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ γιὰ τὸν Γάιο καὶ Λούκιο Καίσαρα ἀπὸ τὸν Τ. Ἀπικᾶτο Σαβῖνο): *[Τοῖς τοῦ θ]εοῦ [Σεβαστοῦ υἱοῖς, Γαΐωι Καίσαρι] | [κ]αὶ Λευκίωι Καίσαρ[ι, ἡγεμόσι τῆς νεότητος], | Τίτος Ἀπικᾶτος Σαβ[εῖνος, ταμίας Ῥωμαίων]*.

133. **Κερ. 9**, 4 (Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ γιὰ τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο ἀπὸ τὸν Ἄδραστο, υἱὸν τοῦ Ἀδράστου): *Ἐτρειλίου Λουπέρκου πρεσβευτοῦ καὶ Γαΐου Φλαβίου Φίγλου ταμίαι*, πβ. *PIR*¹ II, σ. 68, ἀρ. 181.

134. **Λάρ. 1** (Ὁ Τ. Μάνλιος Σούρας Σεπτικιανὸς ἀφιερώνει μνημεῖο ἀνεγερθὲν ἀπὸ τὴν πόλη τοῦ Κιτίου): *Κιτιέων ἡ πόλις | Τίτος Μάνλιος Σούρας Σεπτικιανὸς | ταμίας ν καὶ ἀντιστράτηγος καθιέρωσεν*, πβ. *PIR*¹ II, σ. 329, ἀρ. 121.

135. *MAMA* 6, ἀρ. 254, πβ. *PIR*¹ III, σ. 224, ἀρ. 404.

136. *ILS* 8818, πβ. *PIR*² B, σ. 346, ἀρ. 17.

137. *CIL* VI, 1415, πβ. *PIR*¹ II, σ. 75, ἀρ. 239.

138. *ILS* 8835, πβ. *PIR*¹ II, σ. 372, ἀρ. 696.

139. *SEG* 6, 555, πβ. *PIR*² F, σ. 193, ἀρ. 448.

140. *CIL* XIV, 2931, πβ. *PIR*¹ II, σ. 337, ἀρ. 168.

141. *AE* 1954, 138, πβ. *PIR*² C, σ. 205, ἀρ. 880.

142. Βλ. **Λευκ. 8**. Παράθεση στὴ σημ. 115.

τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται, τὸ 41 μ.Χ.,[143] ἐνῶ πιθανὸν νὰ ἦταν *quaestor* καὶ ὁ M. Firmius Secundus ([*ταμίας καὶ ἀντιστράτηγος* (;) *δήμου*] *Ῥωμαίων*) τὸ 37/38 μ.Χ.[144]

Οἱ ἐννέα ὕπαρχοι τῆς Κύπρου (*legati pro praetore provinciae*), ποὺ εἶναι γνωστοὶ βάσει τῶν ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν, εἶναι οἱ ἀκόλουθοι: ὁ M. Etrilius Lupercus τὸ 29 μ.Χ.,[145] ὁ T. Catienus Sabinus (πρεσβευτὴς καὶ ἀντιστράτηγος) τὸ 43/44 μ.Χ.,[146] ὁ M. Julius Romulus περὶ τὰ τέλη τῆς βασιλείας τοῦ Κλαυδίου,[147] ὁ L. Julius L. f. Fab. Marinus Caecilius Simplex πιθανὸν μεταξὺ 85 καὶ 90 μ.Χ.,[148] ὁ M. Calpurnius M. f. Rufus στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.,[149] ὁ Q. Seppius Celer M. Titius Sassius Candidus τὸ 112/113 μ.Χ., ὁ ὁποῖος τὸ ἑπόμενο ἔτος ἔγινε ἀνθύπατος,[150] ὁ T. Flavius Philinus στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[151] καὶ ὁ Ti. Claudius Ti. fil. Gordianus (*quaestor* καὶ *legatus provinciae*) κατὰ τὸ τέλος τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[152] Ἐπιπροσθέτως, ἕνας πρεσβευτὴς καὶ ἀντιστράτηγος Κύπρου. ἕνας *legatus provinciae*, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφή, ἀφιερώνει στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος κατὰ τὸ 130-131 μ.Χ., ἕναν ὕμνο στὸν Ἀντίνοο.[153]

---

143. **Κερ. 1**, (*β*) 1: *ταμιεύων τὴν ἀρχήν*.

144. **Πάφ. 82**, 4-5 (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν Καλιγούλα): *Μᾶρκος Φίρμιος Σεκο[ῦνδος, ταμίας καὶ ἀντιστράτηγος (;) δήμου]* | *Ῥωμαίων*...

145. **Κερ. 9**, 3-4 (Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴ Λάπηθο γιὰ τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο ἀπὸ τὸν Ἄδραστο, υἱὸ τοῦ Ἀδράστου): *τὸ λα', ἐπὶ Λευκίου Ἀξίου Νάσωνος ἀνθυπάτου καὶ Μάρκου* | *Ἐτρειλίου Λουπέρκου πρεσβευτοῦ καὶ Γαΐου Φλαβίου Φίγλου ταμῖαι*, πβ. *PIR*² E, σ. 89, ἀρ. 103.

146. **Κερ. 1**, (*α*) 6-10 (ἐπιγραφὴ ποὺ ἀναφέρεται στὸ ὑδραγωγεῖο τῆς πόλης): *Τίτος Κομίνιος Πρόκλος* | *[ἀ]νθύπατος καὶ Τίτος* | *[Κ]ᾳτιῆνος Σαβεῖνος* | *πρεσβευτὴς καὶ* | *[ἀν]τιστράτηγος*, πβ. *PIR*² C, σ. 126, ἀρ. 552.

147. *AE* 1925, 85, πβ. *PIR*² J, σ. 264, ἀρ. 523.

148. *ILS* 1026, πβ. *PIR*¹ II, σ. 200, ἀρ. 274.

149. *CIL* III, 6072, πβ. *PIR*² C, σ. 75, ἀρ. 313.

150. **Ἀμμ. 54**, **Λεμ. 19** καὶ **Λεμ. 64**. Σὲ τουλάχιστον μία ἐπιγραφή, στὴν ὁποία παραδίδεται τὸ ὄνομά του, περιγράφεται ὡς *ἐκ πρεσβευτοῦ ἐπαρχείας ἀνθύπατος*, πρᾶγμα ποὺ δηλοῖ ὅτι προήχθη ἀπὸ *legatus pro praetore provinciae* σὲ *proconsul*.

151. *AE* 1967, 459, πβ. *PIR*² F, σ. 161, ἀρ. 331.

152. Βλ. σημ. 143.

153. **Λεμ. 67**.

3. Ἐπιφανεῖς πολῖτες.

Βάσει τοῦ ἐπιγραφικοῦ ὑλικοῦ μαρτυροῦνται ἀμέσως ἢ ἐμμέσως στοιχεῖα γιὰ τὴ δράση ἐπιφανῶν πολιτῶν στὶς διάφορες πόλεις τῆς νήσου, μελῶν τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας. Ὅπως σὲ ὅλες τὶς περιοχὲς τοῦ ῥωμαϊκοῦ κόσμου, παραδίδονται στὶς ἐπιγραφὲς π.χ. ἡ ἀνάληψη διάφορων ἀξιωμάτων ἀπὸ τοὺς ἐν λόγῳ πολῖτες εἴτε στὶς πόλεις τους εἴτε σὲ ὅλη τὴν Κύπρο ἢ ἄλλες δραστηριότητες, ὅπως πρεσβεῖες σὲ αὐτοκράτορες· συχνὰ ἀποτυπώνονται οἱ διάφορες εὐεργεσίες τους πρὸς τὶς πόλεις[154] ἢ ἡ διάθεση χρημάτων γιὰ τὴν κατασκευὴ μνημείων.

Πρέπει κατ' ἀρχὰς νὰ τονισθεῖ ὅτι ἡ τοπικὴ ἀριστοκρατία στὴν Κύπρο εἶχε πολὺ λίγες δυνατότητες πρόσβασης στὴν αὐτοκρατορικὴ ὑπηρεσία καὶ πιθανότητες ἐπαφῆς καὶ διασύνδεσης μὲ Ῥωμαίους, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ τοὺς βοηθήσουν νὰ ἐξασφαλίσουν θέσεις στὰ ἀνώτερα ἀξιώματα τῆς Ῥώμης, ὅπως συνέβαινε σὲ ἄλλες ἐπαρχίες τῆς αὐτοκρατορίας.[155] Αὐτὸ ὀφείλεται κατὰ κύριο λόγο στὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Κύπρος δὲν ὑπῆρξε χῶρος μεγάλης σημασίας γιὰ τὸ ῥωμαϊκὸ κράτος, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ οἱ Ῥωμαῖοι ἤλεγχαν τὶς ἀκτὲς τῆς Μεσογείου μετὰ τὴν κατάκτηση τῆς Κιλικίας, τὴν ἐκκαθάριση τῶν πειρατῶν ἀπὸ τὴν εὐρύτερη περιοχὴ καὶ τὴν προσάρτηση τῶν βασιλείων τῶν Σελευκιδῶν καὶ τῶν Πτολεμαίων. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ ἀνθύπατοι ποὺ στέλλονταν νὰ διοικήσουν τὴ νῆσο ἦταν, ὅπως ἔχει ἀναφερθεῖ, ἄνδρες ἥσσονος σημασίας ποὺ εἶχαν ἐλάχιστες πιθανότητες νὰ ἀποκτήσουν ἀνώτερο ἀξίωμα, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν μποροῦσαν νὰ φέρουν σὲ ἐπαφὴ τὴν τοπικὴ ἀριστοκρατία μὲ τὰ

154. Γιὰ τὸν τρόπο καὶ τὸ εἶδος τῶν εὐεργεσιῶν βλ. Danker, *Epigraphic study*. Γιὰ τὰ κίνητα ποὺ εἶχε ἡ τοπικὴ ἀριστοκρατία νὰ προβαίνει σὲ εὐεργεσίες βλ. Veyne, *LPC*, σ. 230-271.

155. Γιὰ τὴν ἄνοδο διαφόρων κατοίκων τῶν ἐπαρχιῶν τῆς αὐτοκρατορίας στὴν τάξη τῶν ἱππέων ἢ στὴ Σύγκλητο βλ. Alföldy, *ΙστΡωμΚοιν*, σ. 164-5, πβ. Wiseman, *NMRS*, σ. 19 κέ.

ὑψηλότερα στρώματα τῆς ῥωμαϊκῆς κοινωνίας.[156] Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ ἀριθμὸς τῶν Ῥωμαίων ποὺ εἶχαν οἰκονομικὰ συμφέροντα στὴν Κύπρο ἦταν πολὺ μικρὸς καὶ δὲν μετέβαλε δραστικὰ τὴ σύνθεση τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατικῆς τάξης, ἡ ὁποία φαίνεται ὅτι τοὺς ἀφομοίωσε πολὺ γρήγορα.[157] Ἐπιπλέον, ὅπως ἔχει ἀναφερθεῖ ἀνωτέρω, οἱ *procuratores* τοῦ αὐτοκράτορος ἦσαν πολὺ λίγοι στὴ νῆσο, γιατὶ ἦσαν λίγες καὶ οἱ αὐτοκρατορικὲς κτήσεις καὶ αὐτὸ τὸ γεγονὸς μείωνε ἀκόμη περισσότερο τὶς πιθανότητες πρόσβασης τῆς κυπριακῆς ἀριστοκρατίας στοὺς αὐτοκρατορικοὺς κύκλους. Κανένας Κύπριος δὲν ἐντάχθηκε στὴν τάξη τῶν ἱππέων·[158] μόνο ἕνα ἢ δύο ἄτομα ἐνδεχομένως ἔγιναν μέλη τῆς συγκλητικῆς τάξεως σὲ ὅλη τὴν περίοδο τῆς ῥωμαιοκρατίας μετὰ τὸν Αὔγουστο, ἐνῶ εἶναι πιθανὸν ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ δύο ἄτομα ἦσαν μέλη τῆς ἴδιας οἰκογένειας.[159] Πρόκειται γιὰ τὸν Λούκιο Σέργιο Ἀρριανὸ ποὺ ἦταν συγκλητικὸς τριττύαρχος τὸν Α᾽ αἰ. μ.Χ.,[160] ἡ οἰκογένεια τοῦ ὁποίου, ἀφοῦ ἔλαβε προνόμια πιθανώτατα ἀπὸ τὸν ἀνθύπατο L. Sergius Paulus,[161] ἦταν, σύμφωνα μὲ τὶς ὑπάρχουσες μαρτυρίες, ἡ μόνη συγκλητικὴ τῆς νήσου. Γόνος αὐτῆς τῆς οἰκογένειας πιθανῶς ἦταν καὶ ἡ Σεργία Αὐρηλία Ῥηγῖνα,

156. Μέσῳ τοῦ διοικητοῦ μιᾶς ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας ἡ τοπικὴ ἀριστοκρατία εἶχε τὴ δυνατότητα νὰ προσελκύσει τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ αὐτοκράτορος, ὥστε νὰ ἀποκτήσει κάποιο ἀξίωμα στὴ διοίκηση τῆς αὐτοκρατορίας βλ. Stein, *ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ*, σ. 300-311.

157. Βλ. κεφάλαιο «Ξένοι στὴν Κύπρο», σ. 112 κέ.

158. Ὁ Potter, σ. 802, ὑποσ. 122, ὑποστηρίζει ὅτι μόνο ἕνα ἄτομο ἀπὸ τὴν τάξη τῶν ἱππέων πιθανὸν νὰ προέρχεται ἀπὸ τὴν Κύπρο, ἀλλὰ τὸ ὄνομά του δὲν σώζεται στὴν ἐπιγραφή (βλ. **Ἀμμ. 62**), ἀλλὰ ἡ ἄποψη αὐτὴ στηρίζεται σὲ ἀποκαταστάσεις.

159. Γιὰ τὴ σταδιοδρομία βάσει ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν ἐπιφανῶν πολιτῶν τῆς ἑλληνόφωνης Ἀνατολῆς ποὺ ἔγιναν μέλη τῆς συγκλητικῆς τάξεως βλ. Halfmann, *Hypomnemata* 58, 1979.

160. **Πάφ. 66** (τιμητικὴ ἐπιγραφή, ποὺ βρέθηκε στὴν Παλαίπαφο καὶ χρονολογεῖται τὸν Α᾽ αἰ. μ.Χ., ποὺ ἀνετέθη ἀπὸ τὴ Σεργία Δημητρία γιὰ τὸν ἀδελφό της): *[Λ]ούκιον Σέργιον Κα[- - -] | Ἀρριανόν, συνκλητικὸν τρι|βοῦνον, Σεργία Δημητρία | τὸν ἀδελφόν*. Ὁ Bowersock, *Tituli* 5, 1982, σ. 669-670, ἀπορρίπτει μὲ πειστικὰ ἐπιχειρήματα τὴν προσπάθεια τοῦ Mitford (*ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1326) νὰ ἀναγνωρίσει τὸν Κλαύδιο Λεόντιχο στὴν **Κερ. 6**.

161. Ὁ ἀνθύπατος αὐτός, ὁ ὁποῖος συνδέεται μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ ἐκχριστιανισμοῦ τῆς νήσου, διοίκησε τὴν Κύπρο μεταξὺ τῶν ἐτῶν 46 καὶ 48 μ.Χ. βλ. *Πράξεις* 13, 7, πβ. *PIR*[1] II, σ. 221, ἀρ. 376.

ποὺ ἤκμασε περὶ τὰ τέλη Β' αἰ. μ.Χ. καὶ χαρακτηρίζεται ὡς ὑπατικὴ[162] (*femina consularis*) καὶ ἀπόγονος ὑπάτων (*ἐξ ὑπάτων ὑπάτη*) σὲ ἐπιγραφὲς ποὺ βρέθηκαν στὸ ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ στὸ ἱερὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον.[163]

Ἑπομένως, οἱ ἐπιφανεῖς πολῖτες τῆς Κύπρου ἦταν δύσκολο νὰ ἀποκτήσουν κῦρος καὶ ἀξιώματα μακριὰ ἀπὸ τὴ νῆσο λόγῳ τῶν περιορισμένων κοινωνικῶν τους διασυνδέσεων μὲ ἐπιφανεῖς Ῥωμαίους ἀξιωματούχους ἢ ἄτομα μὲ ἐπιρροὴ ἐν ἀντιθέσει μὲ τὴν ἀριστοκρατικὴ τάξη σὲ ἄλλες ἐπαρχίες τῆς αὐτοκρατορίας.[164] Γι' αὐτὸν τὸν λόγο ἐπικεντρώνονταν στὴν ἀπόκτηση ἀξιωμάτων τόσο τοπικῶν ὅσο καὶ σὲ ἐπίπεδο διοικητικῆς περιφέρειας, ἀφοῦ τὰ ἀξιώματα αὐτὰ ὑποδηλοῦσαν κῦρος καὶ ἐπιρροή. Οἱ πολῖτες ποὺ ἀνελάμβαναν τὰ λειτουργικοῦ καὶ ἱερατικοῦ χαρακτῆρος ἀξιώματα στὶς πόλεις τους, καθὼς καὶ τὰ ἀξιώματα τοῦ *Κοινοῦ* ἀνήκουν προφανῶς στὸ ἀνώτερο ἢ τουλάχιστον στὸ ἀνερχόμενο μεσαῖο κοινωνικὸ στρῶμα.

Ἡ παρουσία καὶ προβολὴ τῶν πολιτῶν ποὺ ἀνῆκαν στὸ ἀνώτερο στρῶμα τῆς κυπριακῆς κοινωνίας θὰ πρέπει νὰ ἀναζητηθεῖ στὶς σημαντικότερες πόλεις ἢ ἱερὰ τῆς Κύπρου. Στὴν Πάφο ὁ Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός,[165] ὁ ὁποῖος ἔζησε κατὰ τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ἔλαβε τὰ ἀξιώματα τοῦ γυμνασιάρχου, τοῦ ἀρχιερέως διὰ βίου

162. Ὁ τίτλος *ὑπατική* σημαίνει τὴ γυναῖκα ποὺ κατάγεται ἀπὸ οἰκογένεια συγκλητικῶν, βλ. A. Arjava, *Tyche* 6, 1991, σ. 17-35.

163. **Πάφ. 102** (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὴν Παφία Ἀφροδίτη ἀπὸ τὸν ἀοιδὸ Νέστορα τὸν Λανδαρέα γιὰ τὴ Σεργία Αὐρηλία Ῥηγῖνα): *Ἀφροδείτῃ Παφί[ᾳ]· | [Σεργίαν] Αὐρηλ[ία]ν Ῥηγεῖ|[ναν] ὑπατικὴν [- - - - - -] | [Νέστ]ωρ ὁ [ἀοιδὸς τ]ὴν εὐεργ[έτιν]*, **Πάφ. 103** (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὴν Παφία Ἀφροδίτη ἀπὸ τὴ Σεργία Αὐρηλία Ῥηγῖνα γιὰ τὸν ἀοιδὸ Νέστορα): Ἀφροδείτηι Παφίαι· | *[Ν]ἑστορα τῆι Παφίῃ τὸν ἀοίδιμον ἡ φιλόμουσ[ος]* | *Ῥηγῖνα σθεναρῶν ἐξ ὑπάτων ὑπάτη* καὶ **Λεμ. 26** (Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ γιὰ τὴ Ῥηγῖνα ἀπὸ δύο ἀπελεύθερές της): *[Σε]ργίαν Αὐ|[ρηλί]αν Ῥηγεῖ|[ναν] τὴν κρα|[τίστ]η[ν] ὑπα|[τικ]ήν, [Α]ὐρηλία | κα[ὶ Αἰ]λία (;) | τὴν πα[τρ]ώνισσαν*.

164. Τὸ σχετικὰ ὑψηλὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο τῆς κυπριακῆς ἀριστοκρατίας ὀφειλόταν στὸν συνδυασμὸ κατοχῆς κτηματικῆς περιουσίας καὶ διεξαγωγῆς ἐμπορίου κατὰ τὸν Potter, σ. 787.

165. Εἶναι γνωστὸς ἀπὸ τρεῖς ἐπιγραφές: **Πάφ. 4**, **89** καὶ **90**, ὅπου καὶ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας.

περὶ τὰ τέλη τῆς βασιλείας τοῦ Νέρωνος καὶ τοῦ ἱερέως τοῦ *κώμου*. Ἦταν μέλος ἐπιφανοῦς οἰκογένειας ποὺ κυριάρχησε στὴν Πάφο τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ., ἀφοῦ κατεῖχε ἐπὶ μακρὸν σπουδαῖα ἀξιώματα: ὁ υἱὸς τοῦ Γ. Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ, ὁ Γ. Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος ὁ καὶ Πανταυχιανὸς ὑπῆρξε ἀρχιερεύς·[166] ἡ μητέρα του, ἡ Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον, ἦταν *ἀρχιέρεια τῶν κατὰ Κύπρον Δήμητρος ἱερῶν*·[167] ὁ παππούς του, ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Τεῦκρος, ὑπῆρξε ἀρχιερεὺς τῆς λατρείας τῆς Ἀφροδίτης·[168] ὁ προπάππος του, ὁ [Τιβέριος Κλαύ]διος (;) Ῥοδοκλῆς, γνωστὸς καὶ ὡς Στασικράτης, ὑπῆρξε ἀρχιερεὺς τῆς πόλεως, ἀρχιερεὺς τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου σὲ ὁλόκληρη τὴ νῆσο πρὶν ἀπὸ τὸ 14 μ.Χ. καὶ ἐθελοντὴς *ἀγωνοθέτης* τῶν ἱερῶν νησιωτικῶν πενταετηρικῶν ἀγώνων ποὺ ἐγκαινιάστηκαν πρὸς τιμὴν τοῦ Καίσαρος Γερμανικοῦ γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Σεβαστὴ Πάφο ἀπὸ τὸ κοινὸν τῶν Κυπρίων τὸ 18/19 μ.Χ. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο ἀναγνωρίζεται ἡ προσφορά του καὶ τιμᾶται *ἀρετῆς χάριν* ἀπὸ τὸ σύνολο τῆς διοικητικῆς περιφέρειας.[169] Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ὀνησικράτης, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἄρχων, γραμματεὺς καὶ γυμνασίαρχος στὰ μέσα τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ., πρέπει νὰ ἦταν πολίτης ἐγνωσμένου κύρους μὲ σημαντικὴ προσφορὰ ἢ εὐεργεσία ἀφοῦ τιμᾶται ἀπὸ τὸ Κοινὸν τῶν Κυπρίων.[170] Ὁ Ἀριστοκλῆς, υἱὸς τοῦ Ἀριστοκλέους, εἶχε τὴν οἰκονομικὴ δυνατότητα νὰ τιμήσει μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος τὸν Τ. Κλώδιο Ἔπριο Μάρκελλο, ἀνθύπατο κατὰ τὸ 58-59 μ.Χ., καὶ ἴσως νὰ ἀπέκτησε ἀργότερα

166. **Πάφ. 90**.

167. **Πάφ. 4**, **89** καὶ **90**.

168. **Πάφ. 63**.

169. **Πάφ. 78**: *Ἀφροδίτηι Παφίαι· | Κυπρίων το κοινὸν Ῥοδοκλέα Ῥοδοκλέους τὸν | καὶ Στασικράτην, ἀρχιερασάμενον νησιωτικῶς τοῦ θεοῦ | Σεβαστοῦ Καίσαρος, τὸν αὐθαίρετον ἀγωνοθέτην τῶν | ἀχθέντων ὑπὸ τοῦ κοινοῦ Κυπρίων πρώτως ἐν Σεβαστῆι | Πάφωι νησιωτικῶν ἱερῶν ἀγώνων πενταετηρικῶν | Καισαρογερμανικείων, ἀρετῆς χάριν*.

170. **Πάφ. 5**: *Κυπρίων τὸ κοινὸν Τιβέριον | Κλαύδιον Ὀνησικράτους | υἱόν, Κυρίνα, Ὀνησικράτην, | ἄρξαντα, γραμματεύσαν|τα, γυμνασιαρχήσαντα*.

καὶ τὸν τίτλο τοῦ Ῥωμαίου πολίτη χάρη στὴ σχέση του μὲ τὸν διοικητὴ τῆς ἐπαρχίας.[171]

Σὲ μία ἀπὸ τὶς ἐπιφανέστερες οἰκογένειες τῆς πόλεως θὰ ἀνῆκε καὶ ἡ Σεργία Δημητρία,[172] ἡ ὁποία τιμᾶ τὸν ἄνδρα της, Αὐρή(λιον) Τείμωνα Ὀνήσιλον Ἑταιρειδίωνα σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο καὶ χρονολογεῖται στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. Πιθανὸν νὰ εἶναι ἀπόγονος τῆς Σεργίας Δημητρίας ποὺ τιμᾶ τὸν ἀδελφό της Λ. Σέργιο Ἀρριανό, τὸν συγκλητικὸ τριττύαρχο.[173] Ἀκόμη μία γυναῖκα ποὺ ἀνῆκε σὲ οἰκογένεια μὲ σημαντικὸ κῦρος εἶναι ἡ Νεικάριον, θυγάτηρ τοῦ Μοκαπόλεως ποὺ διετέλεσε ἀγωνοθέτης, ἡ ὁποία τιμᾶται μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος *εὐσεβείας χάριν* ἀπὸ τὸ Κοινὸν τῆς νήσου σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Α' ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[174] Οἱ ἐκδηλώσεις τιμῆς ἀπὸ τὸ σῶμα ὁλόκληρης τῆς διοικητικῆς περιφέρειας ἦταν ἀναμφισβήτητα κάτι ἰδιαίτερο.

Σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται τὸ 35/36 μ.Χ. τιμᾶται ὁ Ἀμύντωρ, υἱὸς τοῦ Λυσίου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Ὀλύμπου, ὡς ἰσόβιος ἀρχιερέας τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας, πρᾶγμα ποὺ φανερώνει ὅτι πιθανώτατα εἶχε δεσμοὺς μὲ τὴ ῥωμαϊκὴ διοίκηση.[175] Ἀκόμη ἕνα σημαῖνον ἄτομο, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται, τῆς ἀριστοκρατίας τῆς πόλεως ἀναφέρεται ὡς ἱερεὺς τοῦ ναοῦ τῆς τοπικῆς θεᾶς καὶ ἀρχιερεὺς πιθανῶς ὁλόκληρης τῆς νήσου κατὰ τὸν Α' αἰ. μ.Χ. σὲ ἐπιγραφὴ τῆς Παλαιπάφου.[176]

---

171. **Πάφ. 6**.
172. **Πάφ. 11**.
173. Βλ. σ. 25 καὶ σημ. 162.
174. **Πάφ. 92**.
175. **Πάφ. 61**, 5-6: *[ἀρ]χιερέα διὰ βίου τῆς σωτηρίας* | *τοῦ οἴκου τῶν Σεβαστῶν· L κβ'*. Ὁ τιμώμενος δὲν φέρει τὸν τίτλο τοῦ Ῥωμαίου πολίτη.
176. **Πάφ. 65**, 2: *[Παφίας ἱ]ερεὺς καὶ ἀρχ[ιερεὺς τῆς νήσου]*.

Οἰκογένεια ποὺ ἀνῆκε στὸ ἀνώτερο ἢ ἴσως στὸ μεσαῖο[177] κοινωνικὸ στρῶμα τῆς Πάφου κατὰ τὸν Α' αἰ. μ.Χ. ἦταν αὐτὴ τῆς Λικιννίας Ἀγαπωμένης. Οἱ σύζυγοι τῶν θυγατέρων τῆς Λικιννίας, ὁ Γ. Ἰούλιος Κρίσπος σύζυγος τῆς Λικιννίας Μοδέστας καὶ ὁ Γ. Ἰούλιος Ποτάμων σύζυγος τῆς Λικιννίας Ἰσουλλάνας, εἶναι πολίτες, οἱ ὁποῖοι εἶχαν πολιτογραφηθεῖ, ἴσως μὲ διάταγμα τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος. Ὁ Κρίσπος ἴσως εἶναι ἀπελεύθερος ἰταλικῆς καταγωγῆς, ἐνῶ ὁ Ποτάμων μέλος τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας.[178] Ὁ Γ. Ἰούλιος Ποτάμων εἶχε ἕναν υἱὸ μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα, ἐνῶ θυγατέρα τοῦ Γ. Ἰουλίου Κρίσπου ἦταν ἡ Ἰουλία Σακρικόλα Μοδέστα, ἡ ὁποία τιμᾶ τοὺς ἐγγονούς της Γ. Ἰούλιο Κρίσπο καὶ Γ. Ἰούλιο Ἀριστόδαμο σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο.[179] Στὸ ἴδιο κοινωνικὸ στρῶμα πρέπει νὰ ἀνῆκε καὶ ὁ Γάιος Ἰούλιος Ἑρμογένης καὶ ἡ οἰκογένειά του.[180] Ὅλα αὐτὰ τὰ μέλη τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας σχετίζονταν κατὰ πᾶσα πιθανότητα μὲ τοὺς ἐγκατεστημένους στὴν Πάφο ἐξ Ἰταλίας *negotiatores* (*πραγματευομένους*).[181]

Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπολλωνίου (;), ὁ ὁποῖος καλεῖται καὶ *Πλοῦς*, φιλόσοφος, διέθετε μεγάλο κοινωνικὸ κῦρος, ἀφοῦ ὑπῆρξε *ἀρχιερεὺς διὰ βίου* τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου καὶ τιμᾶται ἀπὸ τὴν πόλη του ὡς εὐεργέτης της. Ἀναγνωρίζεται ἡ προσφορά του στὴν πόλη ἂν καὶ δὲν ἀναφέρεται κανένα στοιχεῖο γιὰ τὶς εὐεργεσίες του. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται μεταξὺ τῶν

177. Τὸ ὅτι ἀνῆκε μὲν στὴν τοπικὴ ἀριστοκρατία αὐτὴ ἡ οἰκογένεια ἀλλὰ δὲν ἦταν τόσο σπουδαία, ὅπως ἄλλες, συνάγεται ἀπὸ τὸ ὅτι τὰ μέλη της δὲν ἔλαβαν κάποιο ἀξίωμα, βλ. τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας στὴν **Πάφ. 83**.

178. Βλ. *OGIS* 164 καὶ 165.

179. **Πάφ. 62**.

180. **Πάφ. 85**.

181. Γιὰ τὴ ῥωμαϊκὴ κοινότητα τῶν πραγματευομένων στὴν Πάφο πβ. τὴ δίγλωσση ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τοῦ Β' αἰ. π.Χ., ποὺ παραδίδεται ἀπὸ τοὺς Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 234-5, ἀρ. 28· *CIL* III 12101 (= *IGR* 3, 965)· *ILS* 7208· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 226, ὑποσ. 106 (= *SEG* 20, 212): [*Cives Romani qui Pa*]*phi negotiantur* | [*Ἀφροδίτηι*] *Παφίαι* | [*οἱ πραγματευόμενοι ἐν*] *Πάφωι Ῥωμαῖοι* (γιὰ σχολιασμὸ βλ. σημ. 964), καθὼς καὶ τὴν **Πάφ. 18** (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους πολῖτες στὸν ἀνθύπατο Μ. Βεχίλιο τὸ 42-39 π.Χ.): *M. Vehilio pontif(ici),* | *proco(n)s(uli), cives R(omani)* | *Paphiae diocen(seos).*

ἐτῶν 15 π.Χ., ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖο ἡ Πάφος ἔλαβε τὸν τίτλο *Σεβαστή*, μέχρι τὸ 14 μ.Χ., ἔτος θανάτου τοῦ Αὐγούστου.[182] Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι μία ἀπὸ αὐτὲς ποὺ ἀναφέρονται σὲ μὴ Παφίους Ῥωμαίους πολῖτες, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἀξιώματα εἴτε πολιτικὰ εἴτε ἱερατικά.[183]

Στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. τὸ Κοινὸν Κυπρίων ἀφιέρωσε στὸν ναὸ τῆς Παφίας Ἀφροδίτης τὰ ἀγάλματα τῆς Ἀπολλωνίας, θυγατρὸς τοῦ Κρατέρου, καὶ τοῦ ἀνδρός της Πατροκλέους, υἱοῦ τοῦ Πατροκλέους, πρὸς ἔκφρασιν εὐγνωμοσύνης γιὰ τὸ ἔμπρακτο ἐνδιαφέρον τους, τὴν προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τους καὶ τὴ γενναιοδωρία τους σὲ ὅλη τὴν ἐπαρχία τῆς Κύπρου καὶ στὴ γενέθλιά τους πόλη. Ὑπῆρξαν οἱ χορηγοὶ ναοῦ ἀφιερωμένου στὴ θεὰ Τύχη στὴν Πάφο, στὸν ὁποῖο ἦταν *ἀρχιερεῖς διὰ βίου*. Ἡ τιμὴ ἀποδίδεται ἀπὸ τὸ σύνολο τῆς διοικητικῆς περιφέρειας, ἐπειδὴ ἡ προσφορὰ τῆς Ἀπολλωνίας καὶ τοῦ Πατροκλέους ἀφοροῦσε σὲ ὁλόκληρη τὴ νῆσο.[184]

Στὸ Κούριον σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ 31-30 π.Χ. ποὺ βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ὁ τιμώμενος ἀπὸ τὴν πόλη φαίνεται ὅτι εἶχε εὐγενῆ καταγωγὴ καὶ κοινωνικὸ κῦρος ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ὑπῆρξε ἀρχιερεὺς τῆς Ῥώμης καὶ δύο φορὲς ἀγορανόμος.[185] Μὲ τὴν ἀνάθεση τῆς στήλης ἀναφέρονται οἱ τιμὲς[186] πρὸς τὸν ἐπιφανῆ πολίτη, ὥστε ὅλοι νὰ γνωρίζουν ἀφενὸς τὶς εὐεργεσίες τοῦ τιμωμένου καὶ ἀφετέρου τὴν εὐγνώμονα γενναιοδωρία τῆς πόλεως τοῦ Κουρίου. Τὸν Α' αἰ. μ.Χ. τὸ *κολλήγιον* τοῦ

182. **Πάφ. 76**.

183. Πβ. **Πάφ. 61** γιὰ τὸν Ἀμύντορα ποὺ ἦταν ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας, **Πάφ. 78** γιὰ τὸν Ῥοδοκλῆ, υἱὸ τοῦ Ῥοδοκλέους *ἀρχιερασάμενον νησιωτικῶς τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος*, κ.ἄ.

184. **Πάφ. 101**: *Ἀφ[ροδίτ]ῃ Παφίᾳ· | κοινὸν Κυπρίων | Ἀπολλωνίαν Κρατέρου καὶ τὸν ταύτης ἄνδρα, | Πατροκλέα Πατροκλέους, τοὺς κτίστας τοῦ | Τυχαίου καὶ ἀρχιερεῖς διὰ βίου τῆς Τύχης | τῆς μητροπόλεως Πάφου ὑπὲρ τῆς ἰς τὴν | ἐπαρχείαν φιλοτειμίας καὶ τῆς πρὸς τὴν | πατρίδα εὐνοίας χάριν*.

185. **Λεμ. 1**. Τιμητικὸ ψήφισμα.

186. Οἱ τιμὲς ποὺ ἀναφέρονται εἶναι: α) χρυσὸ στεφάνι, β) *εἰκόνα γραπτή* σὲ ἐπενδεδυμένη μὲ χρυσὸ ἀσπίδα καὶ γ) πρόσκληση σὲ συμπόσιο στὸ *πρυτανεῖον* τῆς πόλεως· πβ. Guarducci, *Epigrafia greca*, σ. 120.

γυμνασίου τοῦ Κουρίου ἀποφάσισε α) νὰ ἐπαινέσει καὶ νὰ τιμήσει τὸν *Ἐλλόφιλο*, τὸν κατὰ πᾶσα πιθανότητα προστάτη του, καὶ νὰ στεφανώσει αὐτὸν καθὼς καὶ τοὺς τρεῖς υἱούς του, *Ἀσκληπιάδην*, ἕναν τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται καὶ τὸν *Ὀνησικλῆν*, μὲ τὸν *τῆς ἀρετῆς στέφανον*·[187] β) νὰ ἀναθέσει χάλκινο ἄγαλμα τοῦ *Ἐλλοφίλου* στὸ πιὸ ἐπιφανὲς σημεῖο τοῦ γυμνασίου· γ) νὰ τοῦ ἀφιερώσει γραπτὴ εἰκόνα σὲ ἐπίχρυσο ἀσπίδιον καὶ δ) ἀφοῦ γραφεῖ τὸ ψήφισμα στὴ στήλη νὰ τὴν ἀναθέσουν δίπλα στὸ ἄγαλμα τοῦ τιμωμένου, ὥστε νὰ γίνει γνωστὴ σὲ ὅλους ἡ ἀρετὴ τοῦ ἀνδρός. Ἡ προσφορὰ τοῦ Ἐλλοφίλου πρὸς τὸ *κολλήγιον*[188] ἔχει ἀπαθανατιστεῖ μὲ μνημειακὸ τρόπο σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφαση καὶ μάλιστα τὸ ἄγαλμά του ἐξετέθη στὸν πιὸ ἐπιφανῆ τόπο τοῦ γυμνασίου.[189]

Σὲ ἀπότμημα μαρμάρινης στήλης ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον γίνεται ἀναφορὰ γιὰ ἕναν εὐεργέτη πιθανῶς τῆς πόλεως, ὁ ὁποῖος ἦταν καὶ ἀγορανόμος.[190] Ἡ πόλις τοῦ Κουρίου στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. τιμᾶ καὶ τὸν υἱὸ τοῦ Ἀρίστωνος, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου σώζεται ἀποσπασματικῶς στὴν ἐπιγραφή, προφανῶς λόγῳ εὐεργεσίας του πρὸς τὴν πόλη.[191] Σὲ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ τῆς ἰδίας περιόδου ποὺ βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου τιμώμενος, μέλος τῶν *δεκαπρώτων*, ἦταν υἱὸς σημαντικοῦ πολίτη τῆς πόλεως, γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἔμφαση δίδεται στὸν πατέρα, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἄρχων καὶ ἀγορανόμος καὶ σαφῶς ἦταν μέλος ἐπιφανοῦς οἰκογένειας τοῦ Κουρίου. Οὔτε ὁ υἱὸς οὔτε ὁ πατέρας ὅμως εἶχαν τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas*.[192]

187. Γιὰ τὸν *χρυσοῦν στέφανον* βλ. Guarducci, *Epigrafia greca*, σ. 118 (2).

188. Γιὰ τὴν ὀργάνωση καὶ τὴ δραστηριότητα τῶν *κολλεγίων* βλ. Lassère, *ManuelER*[1], σ. 471-490.

189. **Λεμ. 4**. Τιμητικὸ ψήφισμα σὲ στήλη ποὺ βρέθηκε στὴν Ἐπισκοπή.

190. **Λεμ. 12**.

191. **Λεμ. 27**.

192. **Λεμ. 29**.

Σὲ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ χρονολογουμένη στὰ τέλη τοῦ Β' ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[193] ὁ υἱὸς τοῦ Μ. Αὐρηλίου Τίμωνος καὶ τῆς Ἡλιοδώρας αὐτοπροβάλλεται ἀναφέροντας τὰ ἀξιώματά του.[194] Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὸν Μ. Αὐρήλιο Ἄμεμπτο, ὁ ὁποῖος τὸ 220 μ.Χ. τιμῶντας τὴ μνήμη τοῦ υἱοῦ του προβάλλει καὶ τὰ δικά του ἀξιώματα: ὑπῆρξε δύο φορὲς *ἄρχων* τῆς πόλεώς του, μία φορὰ γραμματεὺς καὶ ἀγορανόμος καὶ δύο φορὲς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν *δεκαπρώτων*.[195] Τὴν ἴδια περίοδο *τὸ κοι[νόν]* ἴσως τοῦ Κουρίου ἀποφασίζει νὰ τιμήσει μία νεκρὴ (*ἡρωίδα*) μετὰ ἀπὸ πρωτοβουλία κατὰ πᾶσα πιθανότητα τοῦ υἱοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς της Αὐρηλίας Ἡλιοδώρας.[196] Ὁ *Τ. Αὐρ(ήλιος) Τί[μων;]*,[197] ποὺ ὑπῆρξε ἀγορανόμος τὸν Γ' αἰ., ἴσως ἀνήκει σὲ σημαντικὴ οἰκογένεια τοῦ Κουρίου, τὰ μέλη τῆς ὁποίας ἔλαβαν τὰ ἀξιώματα τοῦ *ἄρχοντος*, τοῦ *ἀγορανόμου* καὶ διετέλεσαν στὴν ἐπιτροπὴ τῶν *δεκαπρώτων*.

Τὰ λουτρὰ στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος[198] δὲν ἔγιναν μὲ προσφορὰ αὐτοκράτορος ἢ ἀνθυπάτου ἀλλὰ μὲ τὴ συνδρομὴ ἐπιφανῶν μελῶν τῆς ἀριστοκρατίας τῆς πόλεως. Κατὰ τὴν περίοδο ἐκείνη μία κοινὴ μέθοδος συλλογῆς πόρων γιὰ τὴν κατασκευὴ κτηρίου ἦταν νὰ δεσμευθοῦν ἐκ τῶν προτέρων εὔποροι πολίτες γιὰ κάλυψη τῶν ἐξόδων τμήματος ἢ ὁλοκλήρου τοῦ ἔργου. Αὐτὲς οἱ δωρεὲς γίνονταν *ἐξ ἐπαγγελίας* ἢ *ἐξ ὑποσχέσεως*.[199]

Στὴν Ἀμαθοῦντα τιμᾶται ἕνας πολίτης, πιθανώτατα ἀγορανόμος, ὁ ὁποῖος ἔδειξε τὴ μεγαλοψυχία του διὰ τῶν *δαπανημάτων* καὶ τῆς χορηγίας

193. **Λεμ. 36**.

194. Πρόκειται γιὰ συνήθη τρόπο αὐτοπροβολῆς τῶν μελῶν τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας, γιὰ νὰ προβάλλει τὴν ἡγετική τους θέση στὶς πόλεις τους.

195. **Λεμ. 45**: [- - - - - - - - - - -] *Μ. Ἀὐ[ρ.] (;) Ἡλι|[όδωρον, ἄρξαντ]α (;), ὁ πατὴρ Μ. Αὐρ.* | *[- - 7 ἢ 8 -]ης Ἄμεμπτος, ἄρξας β', | [γραμματε]ύσας, ἀγορα[ν]ο[μήσ]ας, δε|[καπρωτεύσ]ας β', μνή[μης χάρι]ν.*

196. **Λεμ. 46**: *[3 ἢ 4]μενον [- - - - - - - - - -]* | *κρν Φιλοτείμ[ου τοῦ υἱοῦ]* (;) | *καὶ Αὐρ(ηλίας) Ἡλιοδ[ώρας τῆς ἀ]|δελφῆς τὸ κοι[νὸν τῶν - - - - -]* | *ωτων τὴν ἡρω[ΐδα].*

197. **Λεμ. 48**.

198. **Λεμ. 59**.

199. L. Robert, *BCH* 60, 1936, σ. 194 κέ.

του *περὶ τὴν ἀγοράν*.[200] Ὁ Λούκιος Οὐιτέλλιος Καλλίνικος ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ. εἶχε τὴν οἰκονομικὴ ἐπιφάνεια νὰ κατασκευάσει μὲ δικά του χρήματα τὴν *ἀνάβασιν* μαζὶ μὲ τὴν ἀψῖδα στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ τείχους τῆς πόλεως.[201]

Στοὺς Σόλους, ἄλλο ἀστικὸ κέντρο τῆς νήσου, οἱ τοπικοὶ οἰκονομικοὶ ἄρχοντες (*ταμίαι*), οἱ φυλάττοντες τὸν θησαυρὸ τῆς πόλεως τιμοῦν τὸν αὐτοκράτορα Μ. Αὐρήλιο Ἀντωνῖνο.[202] Γνωστὸς καὶ ἐπιφανὴς πολίτης ὑπῆρξε ὁ Ἀπολλώνιος, ὁ ὁποῖος σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται περὶ τὸ 126 μ.Χ. ἀναφέρεται ὅτι κατεσκεύασε ἕνα περίφραγμα (*περίβολον*) καὶ ἕναν τάφο οἰκογενειακὸ γιὰ τοὺς γονεῖς του, τὸν ἑαυτό του καὶ τὰ παιδιά του, παραθέτει δὲ καὶ τὶς πολιτικὲς καὶ κοινωνικές του δραστηριότητες: ὑπῆρξε ἀρχιερεὺς τῆς πόλεως, ἵππαρχος, γραμματεύς, δεκαπρωτεύσας καὶ φύλακας τοῦ ἀρχειοφυλακείου τῆς πόλεως.[203]

Ἡ πόλις τῶν Χύτρων κατὰ τὸν Α΄ αἰ. π.Χ. - Α΄ αἰ. μ.Χ. τιμᾶ μὲ ἀνάθεση στήλης ἕναν πολίτη γιὰ τὴ φιλοτιμία του, τὸν ζῆλο του γιὰ τὴν κοινὴ εὐημερία, τὴν ὑποστήριξή του στὶς θυσίες καὶ ἑορτὲς τῆς πόλεως καὶ τὶς γενναιόδωρές του δαπάνες (*ἀμ*[*ε*]*λῶ*|[*ς*], [*δα*]*πανήσαντος*, *δωρεάν*).[204]

Ἀπὸ τὴν Κερύνεια εἶναι γνωστὸς γιὰ τὶς εὐεργεσίες του στὴν πόλη ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Αἰνείας, ποὺ ἔδρασε κατὰ τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ. Ὁ δῆμος τῶν *Κερυνητῶν* ἀναθέτει ὡς ἔνδειξη τιμῆς τὸ ἄγαλμά του, ἐπειδὴ ἦταν εὐεργέτης τῆς πόλεώς του μὲ δικά του ἔξοδα, χωρὶς ὅμως νὰ

200. **Λεμ. 142** (Τιμητικὸ ψήφισμα σὲ μαρμάρινη στήλη, ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη Α΄ αἰ. π.Χ. ἢ στὶς ἀρχὲς Α΄ αἰ. μ.Χ.): *τῶν εὐχαρίσ[τω(;)]ς ὧν ΑΙ[- - - - τε]|λουμένας ἀρχὰς δαπανημάτω[ν - -] | πατρίδος ἔτυχε πρὸς μαρτυ[- - γε]|νομένην (;) ἀρχὴν πλείστην [- - - -] | ΤΩΝ περὶ τὴν ἀγορὰν χο[ρηγίαν -- ἀνει(;)]|πεῖν τὸ μεγαλόψυχον. [- - - - - - φι]|λοδοξίας, ὧν δὴ χάριν ἄγ[ειν - - -] | λουσαις ἀνταμείψας ο.[- - - -].*

201. **Λεμ. 791**: *Λούκιος Οὐιτέλ|λιος Καλλίνικος | τὴν ἀνάβασιν ταύ|την σὺν τῇ ἀψῖδι | ἐκ τοῦ ἰδίου κατεσκεύ|ασεν.*

202. **Λευκ. 6**.

203. **Λευκ. 39**.

204. **Λευκ. 46**.

ἀναφέρονται ποιές συγκεκριμένα ἦταν οἱ προσφορὲς καὶ οἱ ὑπηρεσίες του στὴν πόλη.[205]

Στὴ Λάπηθο, πολίτης ποὺ θὰ ἀνῆκε στὴν τοπικὴ ἀριστοκρατία ἦταν ὁ γυμνασίαρχος, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν διασώζεται, ὁ ὁποῖος ἦταν χορηγὸς στοὺς ἀγῶνες γιὰ τὰ ἐπινίκια *τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος*, ποὺ ἔγιναν στὸ Γυμνάσιο τῆς Λαπήθου κατὰ τὸ 27 π.Χ., καὶ τέλεσε *θυσίαν* μετὰ τὸ πέρας τοῦ *γυμνικοῦ* καὶ *ἱππικοῦ* ἀγῶνος.[206] Στὴν ἴδια πόλη διακεκριμένος πολίτης ὑπῆρξε ὁ Ἄδραστος, υἱὸς τοῦ Ἀδράστου, ὁ ὁποῖος, σὲ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ σὲ βάση ἀγάλματος πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο τὸ 29 μ.Χ., προβάλλει τὰ ἀξιώματα ποὺ ἔλαβε κατὰ τὴ σταδιοδρομία του, καθὼς καὶ τὰ ἔργα ποὺ ἐπετέλεσε: ὑπῆρξε ἱερεὺς τοῦ Τιβερίου καὶ τοῦ ναοῦ του ποὺ ἔκτισε μὲ δικά του χρήματα στὸν χῶρο τοῦ γυμνασίου, ἔκανε τὰ ἀπαραίτητα ἔξοδα γιὰ τὴ φιλοτέχνηση τοῦ λατρευτικοῦ ἀγάλματος τοῦ θεοῦ, ὑπηρέτησε ὡς γυμνασίαρχος ἐθελοντικὰ καὶ μὲ δικά του ἔξοδα καὶ ἱερεὺς τῶν *ἐν γυμνασίωι* θεῶν. Ὁ Ἄδραστος προβάλλει μέσα ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ὄχι μόνο τὰ ἀξιώματα ποὺ κατέλαβε ἀλλὰ καὶ ἰδιότητές του: δηλώνει ὅτι ἦταν *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις* καὶ καθ' ὅλα ἐνάρετος. Ὁ υἱός του, ὁ ὁποῖος ἐπίσης ὀνομαζόταν Ἄδραστος, ὑπῆρξε γυμνασίαρχος τῶν *παίδων*,[207] ἐνῶ ἡ οἰκογένειά του φαίνεται ὅτι κυριάρχησε γιὰ πολλὰ χρόνια στὴν πόλη, ἀφοῦ ἕναν σχεδὸν αἰῶνα ἀργότερα ὁ ἐγγονὸς ἢ ὁ δισέγγονός του, ὁ ὁποῖος ὀνομάζεται καὶ αὐτὸς Ἄδραστος, ἀναθέτει ἄγαλμα πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ.[208]

Ἡ πόλις τοῦ Κιτίου στὰ μέσα ἢ στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. π.Χ. τιμᾶ τὸν Λούκιον Αὐιάνιον Φλάκκον, χωρὶς νὰ δίδονται περαιτέρω πληροφορίες

205. **Κερ. 2**: *Τι(βέριον) Κλαύδιον Τι(βερίου)* | *Κλαυδίου Αἰνείου υἱὸν* | *Κυρείνᾳ Αἰνείαν ὁ Κερυ*|*νητῶν δῆμος τὸν ἴδι*|*ον εὐεργέτην τιμῆς* | *χάριν*.

206. **Κερ. 7**.

207. **Κερ. 9**.

208. **Κερ. 11**: *Αὐτοκράτορα θ[εοῦ Σεβαστοῦ υἱὸν]* | *Νέρουαν Τραϊανὸν [Καίσαρα]* | *Γερμανικὸν Δ[ακικὸν]* | *Ἄδραστος Ἀδράστο[υ - - - -]*.

γιὰ τοὺς λόγους ἀνάθεσης τοῦ ἀγάλματος πρὸς τιμὴν του.[209] Σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ[210] ποὺ χρονολογεῖται στὴν περίοδο 44-31 π.Χ., πρὸς τὸν Γ. Ἰούλιο Καίσαρα, τὸν Δία Κεραύνιο (τὸν κατ' ἐξοχὴν θεὸ τοῦ Κιτίου), στὴν Ἀφροδίτη (τὴ θεὰ τῆς Κύπρου), στὴν πόλη, στὸν δῆμο καὶ στὴν Ὁμόνοια, ἡ Αὐιανία καὶ ὁ Αὐιάνιος κατασκευάζουν μὲ δικά τους ἔξοδα *τὰς στοὰς* καὶ *τὰ ἐν αὐταῖς πάντα*.[211] Ὁ Λούκιος Αὐιάνιος Φλάκκος πιθανὸν νὰ εἶναι ὁ πατέρας τῶν ἀφιερωτῶν αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς καὶ ἡ οἰκογένεια τῶν Αὐιανίων τοῦ Κιτίου, Ῥωμαίων πολιτῶν τοῦ Κιτίου, σχετίζεται ἴσως μὲ τὴ γνωστὴ οἰκογένεια τῶν *Avianii Flacci*,[212] ἡ ὁποία εἶναι γνωστὴ καὶ ἀπὸ τὸν Κικέρωνα.[213] Στὸ Κίτιον θὰ διέθετε κοινωνικὸ κῦρος καὶ ἴσως διατηροῦσε κάποιους ἰδιαίτερους δεσμοὺς μὲ τὴ ῥωμαϊκὴ διοίκηση ὁ Φιλόδωρος, ὁ ὁποῖος μὲ διάταγμα τοῦ ἀνθυπάτου Τιβερίου Κλαυδίου Ἰούνκου,[214] ποὺ διοίκησε τὴ νῆσο στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ., τιμᾶται λόγῳ τῆς *φιλοτιμίας* καὶ εὐεργεσίας του ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν πρὸς τὴν πατρίδα.[215]

Σὲ μία ἀπὸ τὶς ἐπιφανέστερες οἰκογένειες τοῦ Κιτίου ἀνῆκε καὶ ὁ Ἀσκληπιόδωρος, υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιοδώρου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Σίλλιδος, μέλος ἑνὸς συνδέσμου τῶν πρώην γυμνασιαρχῶν καὶ ἀγορανόμων, δεύτερος κτίστης τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀρχιερέας τῆς τοπικῆς λατρείας τοῦ *Ἀσκληπιοῦ* καὶ τῆς *Ὑγιείας*. Γυναῖκα του ἦταν ἡ Πνυτάριον, τὴν ὁποία ἡ πόλη καὶ ὁ δῆμος τῆς πόλεως λόγῳ τοῦ ἐνδιαφέροντος ποὺ ἐπέδειξε πρὸς

---

209. **Λάρ. 3**.

210. Γιὰ τὶς ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς στὸν ἑλληνικὸ κόσμο (εἰδικὰ στὴν Ἀχαΐα) ἐπὶ ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας, στὶς ὁποῖες ἀναφέρονται πολλοὶ θεοὶ βλ. Schörner,*Votive* 2003, σ. 57-59.

211. **Λάρ. 29**.

212. Πβ. Mitford, Roman Civitas, σ. 286.

213. *Ad Fam.* XII 37: *C. Avianius Philoxenus antiquus est hospes meus... quem Caesar meo beneficio in Novocomenses rettulit; nomen autem Avianii secutus est quod homine nullo plus usus est quam Flacco Avianio, meo familiarissimo*.

214. Γιὰ τὸν *Ti. Claudius Juncus*, πβ. *PIR*² C, σ. 210, ἀρ. 904.

215. **Λάρ. 2**: *Τι(βέριος) Κλαύδιος Ἰοῦνκος | ἀνθύπατος λέγει· | Φιλοδώρου τὴν εἰς τὴν πα|τρίδα φιλοτειμίαν καὶ δι' | ὧν ἐκ πάλαι αὐτὴν εὐεργε|[τεῖ - - - - - - - -].*

τὸ Κίτιον καὶ προφανῶς κάποιας σημαντικῆς προσφορᾶς της πρὸς τὴν πόλη ἔκρινε σκόπιμο νὰ τὴν τιμήσει μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος, ἀφοῦ ἀναφέρει στὴν ἐπιγραφὴ τὰ ἀξιώματα τοῦ ἀνδρός της.[216] Σημειωτέον ὅτι τὸ ἀνδρόγυνο δὲν εἶχε τὰ ῥωμαϊκὰ πολιτικὰ δικαιώματα στὶς ἀρχὲς τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ., φαινόμενο οὐδόλως παράδοξο γιὰ τὴν ἐποχή. Στὸ ἀνώτερο ἢ τουλάχιστον στὸ μεσαῖο κοινωνικὸ στρῶμα τῆς πόλεως κατὰ τὶς ἀρχὲς τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ. ἀνῆκε ἡ οἰκογένεια τῶν *C. Iulii*, δηλαδὴ τοῦ Γ. Ἰουλίου Φλαυιανοῦ Ἱππάρχου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του Γ. Ἰουλίου Φλαυιανοῦ Μνασέου.[217] Τὰ δύο ἀδέλφια ἔλαβαν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία εἴτε ὑπὸ τὸν Καίσαρα εἴτε ὑπὸ τὸν Αὔγουστο. Ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸ ὄνομα Φλαβιανός, αὐτὴ ἡ οἰκογένεια συνδεόταν μὲ ἐπιγαμία μὲ μία ἄλλη στὴν ὁποία δόθηκαν πολιτικὰ δικαιώματα ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Φλάβιο Βεσπασιανό. Τὰ ἄτομα ποὺ τιμήθηκαν ἀπὸ αὐτὸν τὸν αὐτοκράτορα πρέπει νὰ ἦταν μεγάλης τοπικῆς σημασίας.[218]

Εὐρεῖα ἀναγνώριση ἀπὸ τὸ σύνολο τῆς διοικητικῆς περιφέρειας εἶχε ἄλλος ἕνας σημαίνων πολίτης τοῦ Κιτίου, ὁ Ἡρακλείδης, υἱὸς τοῦ Ἑρμοδάμαντος. Ὁ Ἡρακλείδης στὶς ἀρχὲς τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ. τιμᾶται ἀπὸ τὸ *Κοινὸν Κυπρίων* γιὰ τὴ λειτουργία ποὺ ἐπιτέλεσε στὴ νῆσο ὡς γυμνασίαρχος, ἀγωνοθέτης καὶ μέσα ἀπὸ τὴν πρεσβεία του δικά του ἔξοδα πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο ἢ τὸν Νέρωνα γιὰ θέματα τῆς νήσου.[219] Ἀκόμη ἕνας ἐπιφανὴς Κιτιεὺς ποὺ ἔδρασε στὰ μέσα τοῦ ἴδιου αἰῶνος, ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, ἀναφέρεται ὡς *πρεσβεύσας πρὸς τοὺς Σεβαστοὺς πολλάκις προῖκα*. Γιὰ τὸν Τιβέριο Κλαύδιο Ἰσίδωρο, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε *ἄρχων* τοῦ Κιτίου καὶ συμμετεῖχε πολλὲς φορὲς σὲ

216. **Λάρ. 4**: *[Ἡ] πόλις καὶ ὁ δῆμος Πνυτάριον Ἱππάρ.χ.[ου]* | *τὴν γυναῖκα Ἀσκληπιοδώρου ν τοῦ.* | *Ἀσκληπιοδώρου τοῦ Σίλλιδος τῶν* | *γεγυμνασιαρχηκότων καὶ ἠγορανομ[η]*|*κό[τ]ων, τοῦ δευτέρου κτίστου τοῦ ἱεροῦ* | *[κ]αὶ ἀρχιερέως Ἀσκληπιοῦ καὶ Ὑγιεία[ς].*

217. **Λάρ. 5**.

218. Βλ. Potter, σ. 832.

219. **Λάρ. 6**: *Τὸ κοινὸν τὸ Κυπρίων* | *Ἡρακλείδην Ἑρμο*|*δάμαντος τὸν* | *γυμνασίαρχον καὶ* | *ἀγωνοθέτην καὶ* | *προῖκα πρεσβεύ*|*σαντα πρὸς τὸ[ν]* | *Σεβαστὸν ὑπ[ὲρ]* | *τῆς νήσου.*

ἀποστολὲς πρὸς τοὺς *Σεβαστούς* (δηλ. πρὸς τοὺς Αὔγουστο καὶ Τιβέριο) μὲ δικά του ἔξοδα, ἐνῶ ἦταν καὶ γυμνασίαρχος καὶ πάλι μὲ δικά του ἔξοδα,[220] γνωρίζουμε διὰ τοῦ ὀνόματός του ὅτι ἔλαβε τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas*, ἐνῶ ὁ Ἡρακλείδης, υἱὸς τοῦ Ἑρμοδάμαντος, δὲν ὑπῆρξε Ῥωμαῖος πολίτης.[221]

Τὸ Κίτιον κατὰ τὸ πρῶτο ἥμισυ τοῦ Α᾽ αἰ. μ.Χ. τιμᾶ καὶ ἕναν ἀρχιερέα τῆς Ῥώμης καὶ ἀγωνοθέτη, ὁ ὁποῖος προσέφερε τὸ *ἄλειμμα* μὲ τὸ ὁποῖο ἀλείφονταν οἱ ἀθλητὲς κατὰ τὴν πενταετηρίδα ποὺ ἔγινε τὸ *η᾽ ἔτος* κάποιου αὐτοκράτορος.[222] Δεσμοὺς μὲ τὴ ῥωμαϊκὴ διοίκηση διέθετε ἀναμφίβολα καὶ ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος ἀπὸ τὸ Κίτιον, ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας, ποὺ ἔλαβε τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas* κατὰ τὸν Α᾽ αἰ. μ.Χ. Ὁ Γάιος Γερελλάνος Ῥοῦφος, *ἄρχων* τῆς πόλεως, καὶ οἱ τρεῖς υἱοί του ἀφιέρωσαν ἄγαλμα πρὸς τιμήν τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Νικοπολίνου Ἱππάρχου, ὁ ὁποῖος ἦταν ἕνας διακεκριμένος πολίτης, ἀφοῦ ὑπηρέτησε τὴν πόλη καὶ θρησκευτικὰ καὶ ἀπὸ πολιτειακὰ ἀξιώματα: ὑπῆρξε *ἱερομνήμων*, ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς ἱερᾶς Συγκλήτου, *ἄρχων* τῆς πόλεως, τέσσερεις φορὲς ἀγωνοθέτης καὶ γραμματέας τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου. Ἡ ἀναγνώριση τῆς προσφορᾶς του στὴν πόλη καὶ τὸ κοινωνικὸ κῦρος ποὺ διέθετε προκύπτει καὶ ἀπὸ τὸν χαρακτηριστικὸ τιμητικὸ τίτλο *φιλόπατρις* καὶ *πανάρετος υἱὸς τῆς πόλεως*.[223]

Ἐπιφανὴς πολίτης ὄχι μόνον σὲ τοπικὸ ἀλλὰ καὶ σὲ ἐπίπεδο διοικητικῆς περιφέρειας ὑπῆρξε ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος (;) Ἰοῦστος, ὁ ὁποῖος τιμᾶται ἀπὸ τὴ βουλὴ τῆς πόλεώς του ὡς ἀρχιερεύς τῆς νήσου.[224] Ἀπὸ ὁλόκληρη τὴ νῆσο μέσω τοῦ Κοινοῦ τὸν Α᾽ αἰ. τιμᾶται μὲ τὴν ἀνάθεση

220. **Λάρ. 38**.

221. Ἔδρασε στὶς ἀρχὲς τοῦ Α᾽ αἰ. μ.Χ., γι᾽ αὐτὸ καὶ δὲν εἶχε λάβει τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas* βλ. σ. 189-190.

222. **Λάρ. 7**.

223. **Λάρ. 8**. Γιὰ τὸν τίτλο *φιλόπατρις* βλ. Buraselis, *KosHellRome* 2000, σ. 105-109.

224. **Λάρ. 9** (Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ σὲ μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ποὺ χρονολογεῖται στὰ μέσα τοῦ Α᾽ αἰ. μ.Χ.): *Ἡ βουλὴ | Τιβέριον Κλαύδιον | Ὕλ(λ)ον (;) Ἰοῦστον, τὸν | ἀρχιερέα τῆς νήσου*.

ἀγάλματος ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Μνασέας Λούκιος, ὁ ὁποῖος ὑπηρέτησε ὡς ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας.[225]

Σημαντικὴ πρέπει νὰ ἦταν ἡ προσφορὰ στὴν πόλη τοῦ Κιτίου τοῦ ἰατροῦ Ἀρτεμιδώρου[226] καὶ τοῦ γυμνασιάρχου Ἀντιπάτρου, υἱοῦ τοῦ Χρυσίππου[227] ποὺ ἔδρασαν τὸν Α' αἰ. μ.Χ., καὶ γι' αὐτὸ ἡ πόλις τοὺς τιμᾶ μὲ ἀνάθεση ἀγαλμάτων. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὸν Γάιον Τέττιον Καικιλιανόν, ὁ ὁποῖος τιμᾶται ἀπὸ τὴν πόλη χωρὶς νὰ ἀναφέρεται τὸ εἶδος τῆς προσφορᾶς ἢ εὐεργεσίας ποὺ ἔκανε πρὸς αὐτήν.[228] Ἡ πόλη τοῦ Κιτίου τιμᾶ κατὰ τὸν Α' πᾶσα πιθανότητα αἰῶνα μ.Χ. καὶ τὸν Διονύσιο, υἱὸ τοῦ Διονυσίου, ἐγγονὸ τοῦ Ἑρμίου. Σ' αὐτὴν τὴν τιμητικὴ ἐπιγραφή, γίνεται ἰδιαίτερη ἀναφορὰ στὰ ἀξιώματα τοῦ πατρὸς τοῦ τιμωμένου, τοῦ Διονυσίου, υἱοῦ τοῦ Ἑρμίου, ὁ ὁποῖος εἶχε διατελέσει δύο φορὲς *ἄρχων*, ὑπῆρξε γραμματεύς, καθὼς καὶ *τιμητὴς* τῆς τοπικῆς βουλῆς.[229] Τὸ Κίτιον τιμᾶ μὲ ἰδιαίτερο τρόπο τὸν Σώδαμο, υἱὸ τοῦ Σωδάμου, ποὺ κατέλαβε τὰ ἀξιώματα τοῦ γυμνασιάρχου καὶ τοῦ ἀγορανόμου ἀποδίδοντάς του τὸν τιμητικὸ χαρακτηρισμὸ *φιλόπατρις*,[230] διότι ὑπῆρξε πολὺ γενναιόδωρος πρὸς τὴν πόλη του, ἀφοῦ ἔκτισε ἐκ θεμελίων τὸ τοῦ Κιτίου θέατρο καὶ τὰ προσκτίσματά του μὲ δικά του ἔξοδα περὶ τὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.[231] Φιλόπατρις χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν πόλη του, ποὺ τὸν τιμᾶ καὶ ὁ Μνασέας, υἱὸς τοῦ Μνασέου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Ἱππάρχου στὶς ἀρχὲς τοῦ Β'

225. **Λάρ. 10**.

226. **Λάρ. 13**.

227. **Λάρ. 14**: *Ἡ πόλις, | Ἀντίπατρον Χρυσίππου | τὸν γυμνασίαρχον.*

228. **Λάρ. 20** (Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος): *Ἡ πόλις | Γάιον Τέττιον [Κ]αικιλιανόν, | υἱὸν Γαΐου Τεττίου [Κ]αικιλιανοῦ.*

229. **Λάρ. 16**: *Ἡ πόλις Διονύσιον υἱὸν Διονυ|σίου τοῦ Ἑρμίου δὶς ἄρξαντος | γραμματεύσαντος, τιμητεύσαντος.*

230. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων της, ὅπως *φιλόπατρις*, *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ. βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80.

231. **Λάρ. 18**: *Ἡ πόλις Σώδαμον Σωδάμ[ου] | τ[ὸν] φιλόπατριν τὸν γυμν[α]|[σι]αρχήσαντα καὶ ἀγορ[ανο]|μήσαντα καὶ τὸ θέατρ[ον] | κατασκευάσαντα ἐκ θ[ε]|μελίων καὶ τὰ ἐν αὐτ[ῷ] |[ἰδί]οις ἀναλώμ[ασι].*

αἰ. μ.Χ.[232] Σημειωτέον ὅτι ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρω προφανῶς πλουσίους καὶ ἰσχυροὺς ἄνδρες σὲ τοπικὸ ἐπίπεδο οἱ περισσότεροι δὲν ἔλαβαν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία, σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιγραφικὲς πηγὲς ποὺ σώθηκαν.

Στὴ Σαλαμῖνα, στὴ σύντομη τιμητικὴ ἐπιγραφὴ στὴ βάση τοῦ ἀγάλματός του, ἡ πόλη τιμᾶ ἕναν σημαίνοντα πολίτη τὸν Μόσχο, υἱὸ τοῦ Μόσχου, ὁ ὁποῖος διετέλεσε *ἄρχων* χωρὶς νὰ ἀναφέρεται κάποιο στοιχεῖο γιὰ τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους ὁ ἄνδρας αὐτὸς τιμήθηκε. Ὁ Μόσχος ὑπῆρξε *ἄρχων τὸ πρῶτον ἔτος*, ποὺ εἶναι εἴτε ὁ πρῶτος χρόνος κατὰ τὸν ὁποῖο ἡ Κύπρος ἔγινε συγκλητικὴ ἐπαρχία, δηλ. τὸ 22 π.Χ., εἴτε ὁ πρῶτος χρόνος τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Αὐγούστου, τὸ 27 π.Χ. Ὁ τιμώμενος δὲν φέρει τὸν τίτλο τοῦ Ῥωμαίου πολίτη.[233]

Πολίτης μὲ εὐγενῆ καταγωγὴ καὶ μὲ μεγάλο κοινωνικὸ κῦρος στὴ Σαλαμῖνα, ὑπῆρξε ὁ Ὕλλος, υἱὸς τοῦ Ὕλλου, ὁ ὁποῖος τιμᾶται ἀπὸ τὴν πόλη μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος τὸ 6 ἢ 11 μ.Χ. γιὰ τὶς ὑπηρεσίες του ὡς γυμνασίαρχος καὶ ὡς ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου ὁλόκληρης τῆς Κύπρου.[234] Ἀπὸ τὴν πόλη τιμᾶται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ὕλλου, ὁ Ἡρακλείδης, διάδοχος τοῦ πατρός του στὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιερέως τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας. Ὁ Ἡρακλείδης, γυμνασίαρχος τὸ 31-32 μ.Χ., ἦταν ἀρχιερέας διὰ βίου καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ τῶν Σεβαστῶν Αὐγούστου καὶ Τιβερίου.[235] Πιθανὸν ὁ Ἡρακλείδης ποὺ τιμᾶ τὸν αὐτοκράτορα Νέρωνα σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται τὸ 60 μ.Χ. νὰ εἶναι ἀπόγονος τῆς ἴδιας ἐπιφανοῦς οἰκογένειας.[236] Ἡ οἰκογένεια αὐτὴ πιθανὸν

232. **Λάρ. 23**: *Ἡ πόλ[ις]* | *[Μ]νασέαν Μν[ασέου]* | *τοῦ Ἱππάρχο[υ]* | *[τὸ]ν φιλόπατριν.*

233. **Ἀμμ. 13**: *Ἡ πόλις ἡ Σαλαμινίω[ν]* | *Μόσχον Μόσχου ἄρξαν[τα]* | *τὸ πρῶτον υαc. ἔτος.*

234. **Ἀμμ. 19**: *Ἡ πόλις* | *Ὕλλον Ὕλλου γυμνασιαρ*|*χήσαντα προῖκα L λγ' καὶ* | *ἀρχιερευσάμενον τῆς* | *Κύπρου τοῦ Σεβαστοῦ* | *θεοῦ Καίσαρος.*

235. **Ἀμμ. 20**: *Ἡ πόλις* | *Ἡρακλείδην νν Ὕλλου* | *γυμνασιαρ[χή]σα[ν]τα ν τὸ ιη' L* | *καὶ ἀρχιερέα διὰ [βί]ου τοῦ τε Διὸς* | *τοῦ Ὀλυμπίου καὶ τῶν Σεβαστῶν.*

236. **Ἀμμ. 23**.

νὰ συνδέθηκε μὲ ἐπιγαμία μὲ τὴν οἰκογένεια τοῦ ἐπιφανοῦς Σαλαμινίου Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ.[237]

Στὸ ἀνώτερο κοινωνικὸ στρῶμα μὲ σημαντικὸ κοινωνικὸ κῦρος καὶ ἔχοντας καὶ αὐτὸς δεσμοὺς μὲ τὴ ῥωμαϊκὴ διοίκηση ἀνῆκε ὁ Διόδωρος, υἱὸς τοῦ Διοδώρου, ἀρχιερεὺς τοῦ *Σεβαστοῦ Καίσαρος* ὁλόκληρης τῆς νήσου. Ὁ Διόδωρος ἐπέβλεψε τὴν ἀνάθεση ἀγάλματος τοῦ αὐτοκράτορος Οὐεσπασιανοῦ ἀπὸ τοὺς γυμνασιάρχους τῆς πόλεως κατὰ τὸ 70-72 μ.Χ.[238]

Σὲ μία ἀπὸ τὶς σπουδαιότερες καὶ ἐπιφανέστερες οἰκογένειες τῆς πόλεως θὰ ἀνῆκε ὁ Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός, ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Α᾽ αἰ. μ.Χ. Ὑπάρχουν ἀρκετὲς τιμητικὲς ἐπιγραφὲς πρὸς τὸν ἴδιο καὶ πρὸς μέλη τῆς οἰκογένειάς του.[239] Οἱ ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες γιὰ *τὸν Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν* εἶναι σὲ τρεῖς πόλεις: τοὺς Γόλγους, τὴ Σαλαμῖνα καὶ τὴν Καρπασία. Ὁ Παγκλῆς ὑπῆρξε κατήγετο ἀπὸ τὴ Σαλαμίνα, ἔλαβε τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas* πιθανῶς ἀπὸ τὸν πατέρα του Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα.[240] Ὑπῆρξε πολὺ διακεκριμένος Σαλαμίνιος καὶ μέγας εὐεργέτης τῆς πόλεώς του: Οἰκοδόμησε μὲ δικά του ἔξοδα πιθανῶς τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος, τὸ ἀμφιθέατρο καὶ ἕνα ἄλλο κτήριο (ἴσως γυμνασίου), ἀφιέρωσε ἐπίσης τὰ χρυσὰ ἀγάλματα.[241] Ἐπιπροσθέτως ὑπῆρξε ἀγωνοθέτης καθὼς καὶ γυμνασίαρχος μὲ δικά του ἔξοδα καὶ τρεῖς φορὲς πρεσβευτὴς πρὸς τοὺς αὐτοκράτορες. Ἐπίσης, εὐεργέτησε τὴν πόλη διαθέτοντας χρήματα γιὰ τὴν προμήθεια σιτηρῶν. Γιὰ ὅλες αὐτὲς τὶς

237. Βλ. τὸ σχόλιο στὴν **Ἀμμ. 23**.

238. **Ἀμμ. 90**.

239. Δεκαπέντε ἐπιγραφὲς πρὸς τὸν ἴδιο καὶ δώδεκα πρὸς μέλη τῆς οἰκογένειάς του.

240. Ὁ πατέρας του ἔλαβε τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία ὑπὸ τὸν αὐτοκράτορα Γάλβα μεταξὺ τοῦ Ἰουνίου τοῦ 68 καὶ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 69 μ.Χ. Τὸ *agnomen* του *Veranianus* τὸ ἔλαβε κατὰ πᾶσα πιθανότητα ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς μητρός του: βλ. κεφάλαιο «ῥωμαϊκὴ *πολιτεία*».

241. **Ἀμμ. 29** καὶ **Ἀμμ. 30**.

εὐεργεσίες τιμήθηκε μὲ τὸν τίτλο *εἰς αἰῶνα γυμνασίαρχος*.[242] Ἐπιπλέον ἀναγνωρίσθηκε καὶ διακρίθηκε καὶ σὲ ἐπίπεδο διοικητικῆς περιφέρειας, ἀφοῦ ὑπῆρξε τρεῖς φορὲς ἀρχιερέας τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας τῶν Φλαβίων αὐτοκρατόρων ὁλόκληρης τῆς Κύπρου. Ἄφησε κληροδοτήματα στοὺς *φίλους* του, οἱ ὁποῖοι τὸν τιμοῦν: Ὁ φίλος του Κράτης, υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιάδου, τιμᾶ τὸν Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν μὲ τὴν ἀνάθεση τοῦ ἀγάλματός του σὲ δύο διαφορετικὲς πόλεις, στὴ Σαλαμῖνα[243] καὶ τοὺς Γόλγους.[244] Ὁ *πατρῷος* φίλος του, ὁ μόνος *civis* ἀπὸ τοὺς *φίλους* ποὺ εὐεργέτησε ὁ Παγκλῆς, Τίτος Φλάβιος Ἡλιόδωρος τὸν τιμᾶ ἀναφέροντας ὅλες τὶς κοινωνικὲς καὶ πολιτικές του δραστηριότητες.[245] Ὁ Ζήνων, υἱὸς τοῦ Ὀνησάνδρου, ἀρχιερέας τῆς πόλεως, ἀναθέτει ἄγαλμα πρὸς τιμήν του,[246] ὅπως καὶ ὁ Ὀνήσανδρος, υἱὸς τοῦ Ἀρταβάτου, *κατὰ διαθήκην*,[247] καθὼς καὶ στὴν Καρπασία ὁ Νικήρατος, υἱὸς τοῦ Νικηράτου, ὁ ὁποῖος τὸν ἀποκαλεῖ *σωτῆρα* καὶ *εὐεργέτη* του.[248]

Μέλος τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας πρέπει νὰ ἦταν καὶ ὁ Ἔμπυλος, υἱὸς τοῦ Ἐμπύλου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Χαρίου, ὁ ὁποῖος τιμᾶται ἀπὸ τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων χωρὶς νὰ μᾶς παραδίδεται ὁ λόγος τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτῆς τιμῆς πρὸς αὐτόν. Τὸ μόνο ποὺ ἀναφέρεται στὴ σύντομη ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν Δία Ὀλύμπιο στὴ βάση ἀγάλματος εἶναι ὅτι ὑπῆρξε γυμνασίαρχος τὸ *θ' L ἐκ τοῦ ἰδίου προῖκα*.[249] Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται εἴτε τὸ ἕνατο ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου (19 π.Χ.) εἴτε τὸ ἕνατο

242. **Ἀμμ. 30**: *[Σέρουιον Σουλπίκ]ιον Παγκλέ[α]* | *[Οὐηρανιανόν, τὸ]ν εἰς αἰῶνα γυμν[ασίαρ]*|*[χον καὶ ἀγ]ωνοθέτην ἐκ τῶν ἰδ[ίων, τὸν]* | *[κατασκ]ευάσαντα τὸ θέατρον κα[ὶ τὸ γυμ]*|*[νάσιο]ν σὺν τοῖς ἐν αὐτῷ Σεβα[στῶν]* | *[χρυσ]είοις ἀγάλμασιν καὶ τὸ παρα[κεί]*|*[μεν]ον ἀμφιθέατρον ἐκ τοῦ ἰδίο[υ, καὶ]* | *[ἀρχ]ιερασάμενον τῆς Κύπρου τρίς, κα[ὶ]* | *[πρ]εσβεύσαντα πρὸς τοὺς Σεβαστοὺς* | *τρίς, καὶ ἀνιερώσαντα εἰς εὐθηνίαν* | *ἀργύριον, Τίτος Φλάουιος Ἡλιόδωρος* | *τὸν πατρῷον φίλον*.

243. **Ἀμμ. 27**.

244. **Λάρ. 179**.

245. **Ἀμμ. 30** (παράθεση στη σημ. 242).

246. **Ἀμμ. 31**.

247. **Ἀμμ. 32**.

248. **Ἀμμ. 234**.

249. **Ἀμμ. 80**.

ἔτος ἀφ' ὅτου ἡ Κύπρος ἔγινε συγκλητικὴ ἐπαρχία (14 π.Χ.). Πιθανὸν νὰ εἶναι ἀπόγονός του ὁ υἱὸς τοῦ Ἐμπύλου ὁ ἀγορανόμος ποὺ κατασκεύασε κάποιο ἔργο στὴν πόλη του σὲ συνεργασία μὲ κάποιον ἄλλον ἀγορανόμο.[250] Ἀπὸ τὸ Κοινόν, τὸ σύνολο τῆς διοικητικῆς περιφέρειας, τιμᾶται στὰ τέλη τοῦ Α' ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος ἡ Κειωνία Καλλιστὼ Ἀττική,[251] γυναῖκα τοῦ Φλαβίου, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ συνδεόταν μὲ τὴ ῥωμαϊκὴ διοίκηση ἀφοῦ ἦταν ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας.

Ἐπιφανὴς πολίτης ποὺ προσέφερε σημαντικὲς ὑπηρεσίες σὲ τοπικὸ ἐπίπεδο ὑπῆρξε καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Σώσου. Σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται πιθανῶς στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. τιμᾶται ἀπὸ τὴν γερουσία τῆς Σαλαμῖνος.[252] Ὁ τιμώμενος ὑπῆρξε *ἀγορανόμος*, *προνοητὴς* καὶ *δεκαπρωτεύσας*.[253] Σὲ διακεκριμένη οἰκογένεια τῆς πόλεως θὰ ἀνῆκε καὶ ὁ σύζυγος τῆς Ἰσιδώρας, ὁ ὁποῖος κατέλαβε τὰ ἀξιώματα τοῦ *προνοητοῦ*, *ἀγορανόμου*, τοῦ *δεκαπρώτου*, ἐνῶ ὑπῆρξε καὶ *ἐπιμελητὴς* ἔργου στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς κατὰ τὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[254] Ὅπως καὶ ὁ Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανὸς ἔτσι καὶ ὁ Διαγόρας, ὁ υἱὸς τοῦ Τεύκρου, ποὺ ἔδρασε μεταξὺ τοῦ Α' αἰ. π.Χ. καὶ τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. φέρει τὸν τιμητικὸ τίτλο *ὁ εἰς αἰῶνα γυμνασίαρχος*.[255]

Στὴν Καρπασία, διακεκριμένος πολίτης μὲ ἐπαφὲς μὲ τὴ ῥωμαϊκὴ διοίκηση ἦταν ὁ Φανοκλῆς, υἱὸς τοῦ Νικολάου, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε *πολιτικὸς* ἀρχιερέας διὰ βίου *τῆς ἀθανασίας τῶν Σεβαστῶν*, ἐνῶ διετέλεσε καὶ

250. **Ἀμμ. 94**.
251. **Ἀμμ. 51**.
252. Ἡ γερουσία ἀπαντᾶ μόνο στὴ Σαλαμῖνα, καὶ πρέπει νὰ ἦταν σῶμα ἀποτελούμενο ἀπὸ μεγαλύτερους σὲ ἡλικία πολῖτες, οἱ ὁποῖοι ψήφιζαν γιὰ τὶς τιμὲς ποὺ ἀποδίδονταν, ἐνῶ θὰ εἶχαν πιθανότατα καὶ θρησκευτικὰ καθήκοντα.
253. **Ἀμμ. 69**: *[Ἡ] κατὰ Σαλαμῖνα | γερουσία | [- -]ον Σώσου ἀγορανομήσαν[τα] | [π]ρονοητεύσαντα, δεκαπρωτεύσ[αντα], | [κ]αὶ ἑτέρας λειτουργίας τῇ πατ[ρίδι] | ἐκτελέσαντα.*
254. **Ἀμμ. 70**.
255. **Ἀμμ. 82**.

γυμνασίαρχος τὸ ἕβδομο ἔτος εἴτε τῆς βασιλείας τοῦ Τιβερίου, δηλ. τὸ 20-21 μ.Χ., εἴτε τοῦ Κλαυδίου, τὸ 46-47 μ.Χ. Ὁ Φανοκλῆς ὑπῆρξε πολιτικὸς ἀρχιερέας διὰ βίου τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας· ὁ τίτλος του ἦταν μοναδικὸς μὲ τὰ μέχρι σήμερα δεδομένα γιὰ τὴ νῆσο, καὶ σαφῶς διαφοροποιημένος ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιερέως τῆς ἐπαρχίας. Ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος τῆς πόλεως τὸν τιμοῦν μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος ἀποδίδοντάς του καὶ τοὺς τιμητικοὺς τίτλους *πανάρετον* καὶ *φιλόπατριν*.[256]

Συμπερασματικά, τὰ ἀξιώματα κατέχονταν ὡς τεκμήρια κύρους καὶ ὡς τρόπος αὐτοπροβολῆς τῶν μελῶν τῆς ἀριστοκρατίας τῶν διαφόρων πόλεων τῆς νήσου. Ὑπῆρχαν τὰ ἱερατικὰ ἀξιώματα γιὰ τὰ ὁποῖα θὰ ὑπῆρχε μεγάλος ἀνταγωνισμός, καὶ εἰδικὰ γιὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιερέως τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας τῆς Κύπρου. Ὑπῆρχαν ὅμως καὶ τὰ πολιτειακὰ ἀξιώματα, ποὺ θὰ μποροῦσαν οἱ ἐπιφανεῖς ἄνδρες νὰ ἀποκτήσουν. Αὐτὰ τὰ πολιτειακὰ ἀξιώματα κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνες τῆς ῥωμαιοκρατίας ἀντανακλοῦσαν τὴν οἰκονομικὴ ἐπιφάνεια τοῦ κατόχου, ὁ ὁποῖος ἐπεδίωκε τὴν ἀπόκτησή του, ἐπειδὴ πρωταρχικὸ ῥόλο στὸν καθορισμὸ τῆς κοινωνικῆς ὑπόστασης στὴ νῆσο, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες ἐπαρχίες, κατὰ τὴ διάρκεια κυρίως τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου κατεῖχε ὁ πλοῦτος. Οἱ ὑπηρεσίες ποὺ παρέχονταν πρὸς τὴν πόλη ἦταν πολυέξοδες καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ., δηλαδὴ μετὰ τὴν οἰκονομικὴ κατάρρευση καὶ τὸν πληθωρισμὸ ποὺ ταλάνισε ὅλη τὴν αὐτοκρατορία, τὸ κόστος τοῦ νὰ εἶναι κανεὶς ἀγορανόμος ἢ γυμνασίαρχος κατέληξε νὰ ἀναλαμβάνεται ἀπὸ ἄνδρες λιγότερο ἱκανοὺς νὰ ἀνταποκριθοῦν σὲ αὐτὲς τὶς δαπάνες.[257]

256. **Ἀμμ. 233**: *Φανοκλέα Νικολάου φιλο|καίσαρα, τὸν πολιτικὸν | ἀρχιερέα διὰ βίου τῆς | ἀθανασίας τῶν Σεβαστῶν, | γυμνασιαρχήσαντα τὸ ζ' L, | πανάρετον καὶ φιλόπατριν, | ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμ[ο]ς | τιμῆς χάριν.*

257. Βλ. Potter, σ. 857. Δὲν μαρτυροῦνται σὲ ἐπιγραφὲς πολιτικοὶ ἀξιωματοῦχοι μετὰ ἀπὸ αὐτὴν τὴν περίοδο.

Τὸ ἐπιγραφικὸ ὑλικὸ ποὺ διαθέτουμε μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἀντιληφθοῦμε τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἐννοοῦσαν οἱ ἐπιφανεῖς πολῖτες τὴν παρουσία τους στὶς πόλεις τους, ἕναν τρόπο ποὺ δὲν διαφέρει ἀπὸ ἐκεῖνον μὲ τὸν ὁποῖο ἀντιλαμβανόταν τὸν ρόλο της ἡ τοπικὴ ἀριστοκρατία τῶν ἄλλων διοικητικῶν περιφερειῶν ἰδιαιτέρως τῶν ἑλληνικῶν πόλεων κατὰ τὴν ἴδια περίοδο.[258] Κατ' ἀρχὰς μὲ τὴν ἀνάληψη τῶν ἀξιωμάτων καὶ τὴν προσφορὰ χρημάτων γιὰ τὴν κάλυψη διαφόρων ἀναγκῶν τῆς πόλεως, ὑπῆρχε στὴν ἀριστοκρατικὴ τάξη ἡ πεποίθηση ὅτι ἀπὸ αὐτὴν ἐξηρτᾶτο σὲ μεγάλο βαθμὸ ἡ λειτουργία τῆς πόλεως καὶ γι' αὐτὸ ἔπρεπε ἡ προσφορὰ της νὰ τύχει τῆς ἀνάλογης ἀναγνώρισης. Αὐτὴ ἡ διαπίστωση προκύπτει καὶ ἀπὸ τὴ χρησιμοποιούμενη φρασεολογία μὲ τιμητικοὺς χαρακτηρισμοὺς ὅπως *φιλόπατρις*, *πανάρετος* καὶ *εὐεργέτης*, *υἱὸς πόλεως*, ὅπως καὶ μὲ τὶς φράσεις *τιμῆς* καὶ *εὐνοίας* χάριν, ποὺ εἶναι κοινοὶ σὲ ὅλη τὴν αὐτοκρατορία.

Δεύτερον, ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς ἐπιφανεῖς πολῖτες τῶν κυριοτέρων πόλεων τῆς νήσου συνδέονταν καὶ ἐπιθυμοῦσαν νὰ ἔχουν δεσμοὺς μὲ τὴ ῥωμαϊκὴ διοίκηση, καὶ μάλιστα προέβαλλαν αὐτὴν τὴ σχέση. Τὸ νὰ γίνει κανεὶς ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας εἴτε σὲ τοπικὸ ἐπίπεδο εἴτε στὸ σύνολο τῆς νήσου ἢ πρεσβευτὴς πρὸς τοὺς αὐτοκράτορες εἶχε ὡς προϋπόθεση τόσο τὸ φιλορωμαϊκὸ φρόνημα ὅσο καὶ τὸ ὑψηλὸ κοινωνικὸ κῦρος.[259] Γι' αὐτὸν τὸν λόγο τονίζεται στὶς ἐπιγραφὲς μὲ ἔμφαση ἡ κατοχὴ αὐτοῦ τοῦ σημαντικοῦ ἀξιώματος, ἀναμφίβολα μὲ ἐπιθυμία τῶν κατόχων του.

Τρίτον, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἐπιφανεῖς πολῖτες τῶν ἀστικῶν κέντρων τῆς Κύπρου, ὅπως ἀκριβῶς καὶ τὰ μέλη τῶν τοπικῶν

258. Βλ. Σβέρκου, *ΣΙΑΜ*, σ. 84, πβ. Quass, *Gymnasium* 99, 1992, σ. 422-434.
259. Βλ. Σβέρκου, *ΣΙΑΜ*, σ. 87. Γιὰ τοὺς ἀρχιερεῖς βλ. Stein, *ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ*, σ. 300-311.

ἀριστοκρατιῶν ἄλλων διοικητικῶν περιφερειῶν,[260] εἶχαν ἀποκτήσει τὸν τίτλο τοῦ Ῥωμαίου πολίτου πρὸ τοῦ 212 μ.Χ., ἂν καὶ ἡ πολιτικὴ παραχώρησης τῆς ῥωμαϊκῆς πολιτείας ἐξηρτᾶτο κυρίως ἀπὸ τὸν ἑκάστοτε αὐτοκράτορα.[261] Μὲ τὴ σημαντικὴ θέση ποὺ κατεῖχαν στὶς πόλεις τους οἱ ἀριστοκράτες καὶ μὲ τοὺς δεσμοὺς ποὺ πιθανώτατα εἶχαν μὲ Ῥωμαίους ἀξιωματούχους ἐπεδίωκαν νὰ προβληθοῦν ἐκτὸς τῶν πόλεών τους σὲ ἐπίπεδο Κοινοῦ· θεωροῦσαν σημαντικὸ ὄχι μόνο νὰ τονίσουν τὴν ἡγετική τους θέση στὶς συγκεκριμένες πόλεις ποὺ ζοῦσαν ἀλλὰ καὶ σὲ ἐπίπεδο διοικητικῆς περιφέρειας καὶ σὲ σπάνιες περιπτώσεις στὴ διοίκηση τῆς αὐτοκρατορίας, ὅπως ὁ Λούκιος Σέργιος Ἀρριανὸς ποὺ ἦταν συγκλητικὸς τριττύαρχος τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ.[262]

260. Γιὰ τὴν παροχὴ τοῦ τίτλου τοῦ Ῥωμαίου πολίτη στὰ μέλη τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατικῆς τάξης βλ. Bowersock, *AGW*, σ. 82-100· Vittingoff, Sozialer Systeme, σ. 21 κέ. καὶ Μπουραζέλη, *Θεία Δωρεά*, σ. 17 καὶ ὑποσ. 17, ὅπου καὶ ἡ προγενέστερη βιβλιογραφία.

261. Βλ. κεφάλαιο «ρωμαϊκὴ *πολιτεία*».

262. Βλ. σημ. 162.

4. Πολιτειακὰ καὶ θρησκευτικὰ ἀξιώματα

Τὰ πολιτικὰ ἀξιώματα ποὺ μαρτυροῦνται στὰ ἐπιγραφικὰ κείμενα εἶναι ἐκεῖνα τοῦ *γυμνασιάρχου*, τοῦ *ἐφηβάρχου*, τοῦ *ἀγωνοθέτου*, τοῦ *ἀγορανόμου*, τοῦ *ἄρχοντος*, τοῦ *γραμματέως* τῆς *βουλῆς* καὶ τοῦ *δήμου*, τοῦ *ταμίου*, τοῦ *δεκαπρώτου*, τοῦ *προνοητοῦ*, τοῦ *ἱππάρχου*, τοῦ *βιβλιοφύλακος*, τοῦ *τιμητοῦ* καὶ τοῦ *πρεσβευτοῦ*. Οἱ κατέχοντες τὰ πολιτειακὰ ἀξιώματα ἐνεργοῦσαν ἀπὸ κοινοῦ μὲ τὴ βουλή, ἡ ὁποία ἀπαρτιζόταν ἀπὸ τοὺς ἐπιφανεῖς ἄνδρες τῆς πόλεως.[263]

Τὰ περισσότερα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἀξιώματα ἀποτελοῦσαν ἕνα εἶδος κοινωνικῆς ὑπηρεσίας πρὸς τὴν πόλη καὶ τοὺς πολίτες της, καθὼς σὲ ὁρισμένες περιπτώσεις ὁ κάτοχος τοῦ ἀξιώματος ἐπιβαρυνόταν μὲ τὰ ἔξοδα ποὺ συνεπαγόταν ἡ ἀνάληψή του. Χαρακτηριστικὲς εἶναι οἱ φράσεις *ἐκ τοῦ ἰδίου*, *ἰδίοις ἀναλώμασι*, *προῖκα* κ.ἄ. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο καταλαμβάνονταν ἀπὸ πολῖτες μὲ σημαντικὴ οἰκονομικὴ ἐπιφάνεια καὶ μὲ τὸ ἀνάλογο κοινωνικὸ κῦρος.[264] Γιὰ παράδειγμα οἱ γυμνασίαρχοι ἦταν ἐπιφορτισμένοι, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν εὐθύνη γιὰ διαπαιδαγώγηση τῶν νέων καὶ μὲ τὴν κάλυψη τῶν ἐξόδων γιὰ τὴν προμήθεια ἀλείμματος, ὥστε οἱ ἀθλητὲς νὰ καθαρίζουν τὸ σῶμα τους μετὰ τὴν ἄσκηση στὸ γυμνάσιο, τὸ ὁποῖο ὑπῆρξε τὸ κέντρο τῆς ἀθλητικῆς καὶ πολιτιστικῆς ζωῆς στὴν πόλη. Ἐπίσης ἐπέβλεπαν τὶς δραστηριότητες ποὺ ἐλάμβαναν χώρα στὰ ὅρια τῆς πόλεως.

Ἐξαιτίας τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ κόστους ποὺ συνεπαγόταν ἡ ἀνάληψή τους, τὰ ἀξιώματα ἀναλαμβάνονταν συχνὰ ἀπὸ τὰ ἴδια ἄτομα, ἢ ἀπὸ μέλη τῆς ἴδιας οἰκογένειας. Ἐπίσης τὰ ἴδια ἄτομα πολλὲς φορὲς κατελάμβαναν περισσότερα ἀξιώματα. Τὰ παραδείγματα εἶναι ἀρκετὰ

263. Ἡ διαδικασία ἐκλογῆς σὲ αὐτὸ τὸ σῶμα ἢ στὰ ἀξιώματα ποὺ ἀναφέρονται ἀνωτέρω εἶναι ἐντελῶς ἀσαφὴς στὴν Κύπρο βλ. Potter, σ. 836.

264. Quass, *HSGrO*, σ. 56 κέ.

καὶ ἡ σημασία τους γιὰ τὴ σταδιοδρομία τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας μπορεῖ νὰ ἀποτιμηθεῖ μὲ τὴν καταγραφὴ τῶν κυριοτέρων ἀξιωμάτων καὶ τῶν κατόχων τους ποὺ ἀκολουθεῖ.

Οἱ **γυμνασίαρχοι**, οἱ ὁποῖοι ἐπόπτευαν τὴν πνευματικὴ καὶ ἀθλητικὴ δραστηριότητα στὸ γυμνάσιο καὶ στὴν πόλη εὐρύτερα, ποὺ εἶναι γνωστοὶ μέσα ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες στὶς διάφορες πόλεις τῆς Κύπρου εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

Α. Πάφος

1. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ὀνησικράτης, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε *ἄρχων* καὶ γραμματεὺς στὰ μέσα τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.[265]
2. Ὁ Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός,[266] ὁ ὁποῖος ἔζησε κατὰ τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ. Ἐκτὸς ἀπὸ γυμνασίαρχος διετέλεσε ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῆς Ἀφροδίτης Παφίας καὶ ἱερεὺς τοῦ *κώμου*.

Β. Κούριον

3. Ὁ Τιμόστρατος (πατέρας τοῦ ἱερέως Διονυσίου), ὁ ὁποῖος ἔζησε στὰ τέλη τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ. Ὑπῆρξε καὶ γραμματεὺς τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου.[267]

265. Βλ. σημ. 172.
266. Βλ. σημ. 167.
267. **Λεμ. 25** (Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ σὲ βάση ἀγάλματος γιὰ τὸν ἱερέα Διονύσιο ἀπὸ τὸν πατέρα του Τιμόστρατο): *Διονύσιον Τιμοστράτου* | *ἱερέα γραμματεύσαντος* | *βουλῆς καὶ δήμου ν γυμνα[σι|αρ]χήσαντος ν Τιμόστρατος* | *[Τιμοκ]ράτου (;) ν τὸν ἴδιον ν υἱόν*.

Γ. Λάπηθος

4. Ἀναφορὰ πιθανώτατα σὲ γυμνασίαρχο, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται, ποὺ χορήγησε τοὺς ἀγῶνες στὰ ἐπινίκια τοῦ Αὐγούστου τὸ 27 π.Χ. στὸ γυμνάσιο τῆς Λαπήθου.[268]
5. Ὁ Ἄδραστος, υἱὸς τοῦ Ἀδράστου, ὁ ὁποῖος ὑπηρέτησε ὡς γυμνασίαρχος ἐθελοντικὰ καὶ μὲ δικά του ἔξοδα (*δωρεὰν καὶ αὐθαίρετος γυμνασίαρχος*) πρὶν τὸ 29 μ.Χ. Ἐπίσης ὑπῆρξε ἱερεὺς τοῦ Τιβερίου καὶ τῶν ἐν γυμνασίωι θεῶν.[269]
6. Ὁ Ἄδραστος, υἱὸς τοῦ προαναφερθέντος Ἀδράστου, ποὺ καὶ αὐτὸς ἀνεδείχθη *δωρεὰν καὶ αὐθαίρετος γυμνασίαρχος τῶν παίδων*.[270]
7. Ὁ Ὀρόντης, υἱὸς τοῦ Ὀρόντου, ὁ ὁποῖος διηύθυνε τὸ γυμνάσιο τὸ 136 ἢ τὸ 157/158 μ.Χ., καθὼς καὶ τρία χρόνια προηγουμένως.[271]

Δ. Κίτιον

8. Ὁ Ἀσκληπιόδωρος, σύζυγος τῆς Πνυταρίου ποὺ τιμᾶται ἀπὸ τὸ Κοινὸν[272] υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιοδώρου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Σίλλιδος, μέλος ἑνὸς σώματος τῶν πρώην γυμνασιαρχῶν καὶ ἀγορανόμων, δεύτερος ἱδρυτὴς καὶ ἀρχιερεὺς τῆς λατρείας τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς Ὑγιείας.[273] Ἔδρασε στὶς ἀρχὲς τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.

---

268. **Κερ. 7**.
269. **Κερ. 9**.
270. **Κερ. 9**, 13-14: *καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀδράστου φιλοκαίσαρος, τοῦ καὶ αὐτοῦ δωρεὰν* | *καὶ αὐθαιρέτου γυμνασιάρχου τῶν παίδων*...
271. **Κερ. 14**: *Ἀγαθῆι Τύχηι·* | *ἔτους ἑνὸς καὶ* | *ἰκοστοῦ, γυμνασι*|*αρχοῦντος* | *Ὀρόντου τοῦ Ὀρόντου* | *τοῦ καὶ τὸ ιη΄ ἔτος* | *γυμνασιαρχήσαντος,* | *ἐφηβαρχοῦντος* | *Σώτου τοῦ Ἀσκληπι*|*άδου, ἔφηβοι να΄*. Γιὰ τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς τὸ εἰκοστὸ πρῶτο ἔτος μπορεῖ νὰ εἶναι τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Ἁδριανοῦ ἢ τοῦ Ἀντωνίνου Πίου.
272. Βλ. σ. 33.
273. **Λάρ. 4** καὶ σημ. 216.

9. Ὁ Ἡρακλείδης, υἱὸς τοῦ Ἑρμοδάμαντος στὶς ἀρχὲς ἢ τὰ μέσα τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ. Ὑπῆρξε καὶ ἀγωνοθέτης καὶ πρεσβευτὴς ἀμισθὶ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο ἢ τὸν Νέρωνα.[274]
10. Ὁ Ἀντίπατρος, υἱὸς τοῦ Χρυσίππου, τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ.[275]
11. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος στὰ μέσα τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ. *ἐκ τῶν ἰδίων προῖκα*. Ὑπῆρξε καὶ ἄρχων τοῦ Κιτίου καὶ συμμετεῖχε πολλὲς φορὲς σὲ ἀποστολὲς πρὸς τοὺς *Σεβαστούς* (τὸν Αὔγουστο καὶ τὸν Τιβέριο) καὶ αὐτὸς ἀμισθί.[276]
12. Ὁ Σώδαμος, υἱὸς τοῦ Σωδάμου, στὰ τέλη τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ. Διετέλεσε καὶ ἀγορανόμος.[277]

Ε. Σαλαμίς

13. Ὁ Ἔμπυλος, υἱὸς τοῦ Ἐμπύλου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Χαρία, τὸ 19 π.Χ ἢ 14 π.Χ. *ἐκ τοῦ ἰδίου προῖκα*.[278]
14. Ὁ Διαγόρας, ὁ υἱὸς τοῦ Τεύκρου, ποὺ ἔζησε μεταξὺ τοῦ Α΄ αἰ. π.Χ. καὶ τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ., *ὁ εἰς αἰῶνα γυμνασίαρχος*.[279]
15. Ἀναφορὰ σὲ γυμνασίαρχο, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται, ποὺ ἦταν καὶ ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου καὶ τῶν ἐγγονῶν του καὶ ἀργότερα τοῦ Τιβερίου καὶ τῶν ἐγγονῶν του. Ἀνέθεσε ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται μεταξὺ τοῦ 2 π.Χ. καὶ 2 μ.Χ., στὸν Αὔγουστο καὶ τοὺς ἐγγονούς του (τὸν Γάιο καὶ τὸν Λούκιο, υἱοὺς τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Ἰουλίας, θυγατρὸς τοῦ αὐτοκράτορος).[280] Ὁ

274. **Λάρ. 6** καὶ σημ. 219.
275. **Λάρ. 14** καὶ σημ. 227.
276. **Λάρ. 38**.
277. **Λάρ. 18** καὶ σημ. 231.
278. **Ἀμμ. 80**.
279. **Ἀμμ. 82**.
280. **Ἀμμ. 85**.

ἴδιος ἄνδρας, ἀρχιερέας πλέον τοῦ Τιβερίου καὶ τῶν ἐγγονῶν του (τοῦ Γερμανικοῦ καὶ τοῦ Τιβερίου, υἱῶν τοῦ Δρούσου), ποὺ ἦταν ἐκ νέου γυμνασίαρχος, ἀλλάζει τὴν ἐπιγραφὴ γιὰ νὰ ταιριάζει μὲ ἐκείνη τὴν ἐποχή, γιὰ νὰ εἶναι σύγχρονη. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται μεταξὺ 19 καὶ 23 μ.Χ.[281]

16. Ὁ Ὕλλος, υἱὸς τοῦ Ὕλλου, ἀμισθὶ (*προῖκα*) τὸ 6 ἢ τὸ 11 μ.Χ. Ὑπῆρξε καὶ ἀρχιερέας τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου *τῆς Κύπρου*.[282]
17. Ὁ Ἡρακλείδης, υἱὸς τοῦ προαναφερθέντος Ὕλλου, γυμνασίαρχος τὸ 31-32 μ.Χ. Ἦταν καὶ ἀρχιερέας διὰ βίου τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ τῶν αὐτοκρατόρων Αὐγούστου καὶ Τιβερίου.[283]
18. Ἀναφορὰ σὲ γυμνασίαρχο κατὰ τὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. Τὸ ὄνομά του σώζεται ἀποσπασματικῶς: *[- - -]ικράτην*, πιθανῶς *[Στασ]ικράτην*.[284]
19. Ὁ Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός, *ὁ εἰς αἰῶνα γυμνασίαρχος*, ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., *ἐκ τῶν ἰδίων*. Ὑπῆρξε καὶ ἀγωνοθέτης καὶ πάλι μὲ δικά του ἔξοδα, ἐνῶ τρεῖς φορὲς ἦταν ἀρχιερέας τῆς λατρείας τῶν Φλαβίων αὐτοκρατόρων *τῆς Κύπρου*. Ἐπιπλέον, συμμετεῖχε τρεῖς φορὲς σὲ ἀποστολὲς πρὸς τοὺς *Σεβαστούς*.[285]
20. Ἀναφορὰ σὲ γυμνασιάρχους τῆς Σαλαμῖνος, οἱ ὁποῖοι ἀνέθεσαν ἄγαλμα πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος Οὐεσπασιανοῦ τὸ 70-72 μ.Χ.[286]
21. Ἀναφορὰ σὲ γυμνασίαρχο, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται, σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.[287]
22. Ὁ Διογένης, ποὺ μαρτυρεῖται σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται μεταξὺ τοῦ Α' καὶ τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[288]

---

281. **Ἀμμ. 86**.
282. **Ἀμμ. 19**. Παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 234.
283. **Ἀμμ. 20**. Παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 235.
284. **Ἀμμ. 21**.
285. Βλ. σ. 36-37.
286. **Ἀμμ. 90**.
287. **Ἀμμ. 45**.

ΣΤ. Καρπασία

23. Ὁ Φανοκλῆς, υἱὸς τοῦ Νικολάου, τὸ ἕβδομο αὐτοκρατορικὸ ἔτος εἴτε τῆς βασιλείας τοῦ Τιβερίου (δηλ. τὸ 20-21 μ.Χ.) εἴτε τοῦ Κλαυδίου (τὸ 60-61 μ.Χ.). Ὑπῆρξε καὶ *πολιτικὸς ἀρχιερεὺς* διὰ βίου τῶν ἀθανάτων Καισάρων.[289]
24. Ἀναφορὰ πιθανώτατα σὲ γυμνασίαρχο, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται, σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ τοῦ Α' καὶ τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[290]

Οἱ **ἐφήβαρχοι** ἦσαν ἐπιφορτισμένοι μὲ τὴν ἐπίβλεψη τῆς διαπαιδαγώγησης τῶν ἐφήβων·[291] εἶναι γνωστοὶ οἱ ἀκόλουθοι ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες τῶν διαφόρων πόλεων τῆς Κύπρου:

Α. Ἀμαθοῦς

1. Πιθανώτατα ὁ Φιλοκράτης σὲ ἐπιγραφὴ τῶν ἀρχῶν τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου.[292]

Β. Χύτροι

2. Ὁ Φιλοκράτης, ὁ καὶ Μενέστρατος, πιθανώτατα κατὰ τὴν περίοδο 37 μὲ 41 μ.Χ.[293]

---

288. **Ἀμμ. 123**.
289. **Ἀμμ. 233**. Παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 258.
290. **Ἀμμ. 232**.
291. Γιὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐφηβάρχου κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ καὶ ῥωμαϊκὴ ἐποχὴ βλ. Kennel, *Tyche* 15, 2000, σ. 103-108.
292. **Λεμ. 790**: *Κατε[σκευάσθη]* | *ὁ τόπος* | *ὑπὸ τῶν* | *Φιλοκράτο[υς]* | *ἐφήβων*.
293. **Λευκ. 49**.

Γ. Λάπηθος

3. Ὁ Διονύσιος, υἱὸς τοῦ Διονυσίου ποὺ ἦταν γνωστὸς καὶ ὡς Ἀπολλόδοτος τὸ 29 μ.Χ.[294]
4. Ὁ Σῶτος, υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιάδου, τὸ 136 ἢ τὸ 157/158 μ.Χ.[295]

Οἱ **ἀγωνοθέτες** εἶχαν τὴν εὐθύνη γιὰ τὴν ἄριστη διεξαγωγὴ τῶν ἀγώνων στὴν πόλη τους· εἶναι γνωστοὶ ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες στὶς διάφορες πόλεις τῆς Κύπρου οἱ ἀκόλουθοι:

Α. Πάφος

1. Ἀναφορὰ σὲ ἀγωνοθέτη σὲ ἀποσπασματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται τὸν Α' αἰ. μ.Χ. Ὁ πολίτης αὐτὸς ὑπῆρξε καὶ ἀγορανόμος.[296]
2. Ὁ Ῥοδοκλῆς, υἱὸς τοῦ Ῥοδοκλέους, ὁ καὶ Στασικράτης, ἐθελοντὴς *ἀγωνοθέτης* τῶν ἱερῶν νησιωτικῶν πενταετηρικῶν ἀγώνων πρὸς τιμὴν τοῦ Καίσαρος Γερμανικοῦ στὴ Σεβαστὴ Πάφο ἀπὸ τὸ κοινὸν τῶν Κυπρίων στὰ τέλη τοῦ 18 εἴτε στὶς ἀρχὲς τοῦ 19 μ.Χ. Ἐπίσης χρημάτισε ἀρχιερεὺς τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου *νησιωτικῶς*.[297]

Β. Κίτιον

3. Ὁ Ἡρακλείδης, υἱὸς τοῦ Ἑρμοδάμαντος στὶς ἀρχὲς ἢ τὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 9).

294. **Κερ. 9**.
295. **Κερ. 14** καὶ σημ. 271.
296. **Πάφ. 8**.
297. **Πάφ. 78** καὶ σημ. 169.

4. Ἀναφορὰ σὲ ἀγωνοθέτη, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται, κατὰ τὴν πενταετηρίδα κατὰ τὸ ὄγδοο ἔτος τῆς βασιλείας αὐτοκράτορος τοῦ πρώτου ἡμίσεος τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. Ὑπῆρξε καὶ ἀρχιερεὺς τῆς θεᾶς Ῥώμης.[298]
5. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος, τέσσερεις φορὲς ἀγωνοθέτης (*ἀγωνοθετήσαντα τετράκις*) κατὰ τὸν Α' αἰ. μ.Χ. Ὑπῆρξε καὶ ἱερομνήμων, ἀρχιερέας διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς ἱερᾶς Συγκλήτου, ἄρχων τῆς πόλεως, ἐνῶ στὸ παρελθὸν εἶχε διατελέσει γραμματέας τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου.[299]

Γ. Σαλαμίς

6. Ὁ Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός, μὲ δικά του ἔξοδα (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 18).
7. Ἀναφορὰ σὲ ἀγωνοθέτη, πιθανῶς υἱὸ τοῦ Τρύφωνος, σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται τὸ 117 ἢ τὸ 136 μ.Χ.

Οἱ **ἀγορανόμοι** εἶχαν τὴν εὐθύνη νὰ ῥυθμίζουν τὶς ἀγοραπωλησίες στὴν ἀγορά (καθορισμὸς καὶ ἔλεγχος τιμῶν, βάρος καὶ τρόπος μέτρησης τῶν ἀγαθῶν, ἐπιβολὴ ποινῶν στοὺς παραβάτες)·[300] οἱ γνωστοὶ ἀγορανόμοι μέσα ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες στὶς διάφορες πόλεις τῆς Κύπρου εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

298. **Λάρ. 7**.
299. **Λάρ. 8**.
300. Γιὰ τὰ καθήκοντα τῶν ἀγορανόμων βλ. Jakab, *Marktkauf* 1997, σ. 70-93. Γιὰ τὸν καθορισμὸ τῆς τιμῆς τῶν προϊόντων στὴν ἀγορὰ βλ. Migeotte 1997, σ. 33-52.

Α. Πάφος

1. Ἀναφορὰ σὲ ἀγορανόμο σὲ ἀποσπασματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται τὸν Α' αἰ. μ.Χ. (ό ἀγωνοθέτης ύπ. ἀρ. 1).

Β. Κούριον

2. Ἀναφορὰ σὲ ἀγορανόμο, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται, σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ 31/30 π.Χ. Ὁ πολίτης αὐτὸς ὑπῆρξε καὶ ἀρχιερέας τῆς θεᾶς Ῥώμης.[301]
3. Ἀναφορὰ σὲ ἀγορανόμο σὲ ἀπόσπασμα τιμητικῆς ἐπιγραφῆς, ἡ ὁποία χρονολογεῖται τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.[302]
4. Ὁ [Δη]μοσθ[ένης] (;), ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε καὶ ἄρχων καὶ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν δεκαπρώτων πιθανώτατα στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[303]
5. Ὁ υἱὸς τοῦ Μ. Αὐρηλίου Τίμωνος καὶ τῆς Ἡλιοδώρας, ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. ὑπῆρξε πιθανῶς καὶ *ἄρχων* καὶ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν *δεκαπρώτων*.[304]
6. Ἀναφορὰ σὲ ἀγορανόμο σὲ ἀποσπασματικὴ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[305]
7. Ὁ Μ. Αὐρήλιος Ἄμεμπτος, ὁ ὁποῖος τὸ 220 μ.Χ. τιμῶντας τὴ μνήμη τοῦ υἱοῦ του προβάλλει καὶ τὰ δικά του ἀξιώματα. Ἐκτὸς ἀπὸ ἀγορανόμος, ὑπῆρξε δύο φορὲς *ἄρχων* τῆς πόλεώς του, μία φορὰ γραμματεὺς καὶ δύο φορὲς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν *δεκαπρώτων*.[306]
8. Ὁ Τ. Αὐρήλιος Τί̣[μων;] τὸν Γ' αἰ. μ.Χ.[307]

---

301. **Λεμ. 1**.
302. **Λεμ. 12**.
303. **Λεμ. 29**.
304. **Λεμ. 36**.
305. **Λεμ. 37**.
306. **Λεμ. 45** καὶ σημ. 195.
307. **Λεμ. 48**: *Τ. Αὐρ. Τί̣[μωνα (;) - - -] | ἀγορανόμ[ον (;) - - - -].*

Γ. Κίτιον

9. Ὁ Ἀσκληπιόδωρος, υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιοδώρου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Σίλλιδος, στὶς ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 8).
10. Ὁ Σώδαμος, υἱὸς τοῦ Σωδάμου, στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 12).

Δ. Σαλαμίς

11. Ὁ [Στασικρά]της (;), υἱὸς τοῦ Ἐμπύλου, τὸν Α' αἰ. μ.Χ.[308]
12. Ὁ Ἰάσων, υἱὸς τοῦ Καρπίωνος, τὸν Α' αἰ. μ.Χ.[309]
13. Ὁ υἱὸς τοῦ Σώσου, ποὺ ἔδρασε πιθανώτατα στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. ἀνέλαβε καὶ τὰ ἀξιώματα τοῦ *προνοητοῦ* καὶ τοῦ *δεκαπρώτου*.[310]
14. Ὁ σύζυγος τῆς Ἰσιδώρας, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφή. Ὑπῆρξε καὶ *προνοητὴς* καὶ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν *δεκαπρώτων* στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[311]

Οἱ **ἄρχοντες**, οἱ ὁποῖοι ἀσκοῦσαν καθήκοντα ἀρχιδικαστῶν, ποὺ εἶναι γνωστοὶ ἀπὸ τὰ ἐπιγραφικὰ κείμενα στὶς διάφορες πόλεις τῆς Κύπρου εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

Α. Πάφος

1. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ὀνησικράτης στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 1).

308. **Ἀμμ. 94**.
309. **Ἀμμ. 94**.
310. **Ἀμμ. 69** καὶ σημ. 255.
311. **Ἀμμ. 70**.

Β. Κούριον

2. Ἀναφορὰ σὲ ἄρχοντα σὲ ἀποσπασματικὸ τιμητικὸ ψήφισμα, ποὺ χρονολογεῖται τὸν Α' αἰ. μ.Χ.[312]
3. Ὁ Διονύσιος, υἱὸς τοῦ Τρύφωνος καὶ ἐγγονὸς τοῦ Κράτητος, στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. Ὑπῆρξε καὶ *προνοητής*.[313]
4. Πιθανῶς ὁ Ἀ[ριστ - -], υἱὸς τοῦ Ἀρίστωνος, στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[314]
5. Ὁ [Δη]μοσθ[ένης] (;) πιθανώτατα στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. (ὁ ἀγορανόμος ὑπ. ἀρ. 4).
6. Πιθανῶς ὁ υἱὸς τοῦ Μ. Αὐρηλίου Τίμωνος καὶ τῆς Ἡλιοδώρας, ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. (ὁ ἀγορανόμος ὑπ. ἀρ. 5).
7. Ὁ Μ. Αὐρήλιος Ἀμεμπτος, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε δύο φορὲς *ἄρχων* τῆς πόλεώς του πρὶν τὸ 220 μ.Χ. (ὁ ἀγορανόμος ὑπ. ἀρ. 7).

Γ. Ἀμαθοῦς

8. Πιθανῶς ὁ Φιλοκράτης στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[315]

Δ. Σόλοι

9. Ἀναφορὰ σὲ ἄρχοντα, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ, περὶ τὸ 116/117 μ.Χ., τελευταῖο ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Τραϊανοῦ.[316]

313. **Λεμ. 7**.
314. **Λεμ. 17**.
315. **Λεμ. 27**.
316. **Λεμ. 157**.
317. **Λευκ. 9**.

Ε. Κίτιον

10. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος κατὰ τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ. (ὁ ἀγωνοθέτης ὑπ. ἀρ. 5).
11. Ὁ Γάιος Γερελλάνος Ῥοῦφος κατὰ τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ.[317]
12. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος στὰ μέσα τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ. (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 11).
13. Ὁ Διονύσιος, υἱὸς τοῦ Διονυσίου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Ἑρμίου, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀναλάβει δύο φορὲς τὸ ἀξίωμα τοῦ *ἄρχοντος* κατὰ πᾶσα πιθανότητα τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ. Ἐπιπλέον, ὑπῆρξε γραμματεὺς τῆς πόλεως, καθὼς καὶ *τιμητὴς* τῆς τοπικῆς βουλῆς.[318]

ΣΤ. Σαλαμίς

14. Ὁ Μόσχος, υἱὸς τοῦ Μόσχου, *ἄρχων* τὸ 27, τὸν πρῶτο χρόνο τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Αὐγούστου ἢ τὸ 22 π.Χ., ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖο ἡ Κύπρος ἔγινε συγκλητικὴ ἐπαρχία.[319]
15. Ἀναφορὰ σὲ ἄρχοντες σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ περιέχει οἰκονομικὸ κανονισμό, ἡ ὁποία χρονολογεῖται ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Α΄ αἰ. π.Χ. μέχρι τὶς ἀρχὲς Α΄ αἰ. μ.Χ.[320]

318. **Λάρ. 8**.
319. **Λάρ. 16**.
320. **Ἀμμ. 13**. Παράθεση στὴ σημ. 233.
321. **Ἀμμ. 1**.

Οἱ **γραμματεῖς** ἦσαν γραμματεῖς τοῦ συμβουλίου τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τῆς πόλεως· σὲ πόλεις ποὺ δὲν διέθεταν ἄρχοντες, ἀσκοῦσαν καθήκοντα ἀρχόντων·[321] οἱ γνωστοὶ γραμματεῖς ἀπὸ τὰ ἐπιγραφικὰ κείμενα στὶς διάφορες πόλεις τῆς Κύπρου εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

Α. Πάφος

1. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ὀνησικράτης στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 1).

Β. Κούριον

2. Ὁ Τιμόστρατος, γραμματέας τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου, πατέρας τοῦ ἱερέως Διονυσίου, στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 3).
3. Ὁ Μ. Αὐρήλιος Ἄμεμπτος, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε δύο φορὲς *ἄρχων* τῆς πόλεώς του πρὶν τὸ 220 μ.Χ. (ὁ ἀγορανόμος ὑπ. ἀρ. 7).
4. Ἀναφορὰ σὲ γραμματέα τῆς πόλεως σὲ ἀπόσπασμα ἐπιγραφῆς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[322]

Γ. Σόλοι

5. Ὁ Ἀπολλώνιος, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ 126 μ.Χ. Ὑπῆρξε καὶ ἀρχιερέας τῆς πόλεως, ἵππαρχος, δεκαπρωτεύσας, φύλακας τοῦ ἀρχειοφυλακείου τῆς πόλεως καὶ *τιμητής*.[323]

321. Γιὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ γραμματέως βλ. Zimmermann 2002.
322. **Λεμ. 139**.
323. **Λευκ. 39**.

Δ. Κίτιον

6. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος, γραμματέας τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου, κατὰ τὸν Α᾽ αἰ. μ.Χ. (ὁ ἀγωνοθέτης ὑπ. ἀρ. 5).
7. Ὁ Διονύσιος, υἱὸς τοῦ Διονυσίου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Ἑρμίου, κατὰ πᾶσα πιθανότητα τὸν Α᾽ αἰ. μ.Χ. (ὁ ἄρχων ὑπ. ἀρ. 13).

Οἱ **ταμίες**, τοπικοὶ οἰκονομικοὶ ἄρχοντες,[324] ποὺ εἶναι γνωστοὶ ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες τῶν πόλεων τῆς Κύπρου εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

Α. Πάφος

1. Ὁ Παπεῖς, υἱὸς τοῦ Παπείτου στὶς ἀρχὲς τοῦ Α᾽ αἰ. μ.Χ.[325]
2. Ἀναφορὰ σὲ ταμία, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται, κατὰ τὸ 37-38 μ.Χ.[326]

Β. Σόλοι

3-4. Οἱ ταμίες Πτολεμαῖος, υἱὸς τοῦ Ὀνασαγόρου (;) καὶ κάποιος ἄλλος, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφή, οἱ ὁποῖοι τιμοῦν τὸν αὐτοκράτορα Μ. Αὐρήλιο Ἀντωνῖνο.[327]

324. Γιὰ τὸ ἀξίωμα καὶ τὶς ἁρμοδιότητες τοῦ ταμίου βλ. Guarducci, *Epigrafia greca*, σ. 177-191.
325. **Πάφ. 77**.
326. **Πάφ. 82**.
327. **Λευκ. 6**.

Οἱ **προνοητές**, οἱ ὁποῖοι ὑπῆρξαν ἐπιμελητές,[328] ποὺ εἶναι γνωστοὶ ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες ἀπὸ τὶς διάφορες πόλεις τῆς Κύπρου εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

Α. Κούριον

1. Ὁ Διονύσιος, υἱὸς τοῦ Τρύφωνος καὶ ἐγγονὸς τοῦ Κράτητος, στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. (ὁ ἄρχων ὑπ. ἀρ. 3).

Β. Σαλαμίς

2. Ὁ υἱὸς τοῦ Σώσου, ποὺ ἔδρασε πιθανώτατα στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. (ὁ ἀγορανόμος ὑπ. ἀρ. 13).
3. Ὁ σύζυγος τῆς Ἰσιδώρας, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφή (ὁ ἀγορανόμος ὑπ. ἀρ. 14).

Γ. Καρπασία

4. Ἀναφορὰ σὲ προνοητή, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφή, τὸν υἱὸ τοῦ Ἀντιόχου, σὲ κείμενο ποὺ χρονολογεῖται περὶ τὸ 130 μ.Χ.[329]

Οἱ **δεκάπρωτοι**, σῶμα ἀποτελούμενο ἀπὸ πλούσιους πολῖτες ποὺ εἶχε ὡς καθῆκον τὴν κατανομὴ καὶ εἴσπραξη τῆς αὐτοκρατορικῆς φορολογίας.[330] Οἱ γνωστοὶ δεκάπρωτοι ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες στὶς διάφορες πόλεις τῆς Κύπρου εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

328. Γιὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐπιμελητοῦ, βλ. Zimmermann 2002.
329. **Ἀμμ. 235**.
330. Γιὰ τοὺς δεκαπρώτους βλ. Burton, *Administration* 2001, σ. 207-210.

Α. Κούριον

1. Ὁ [Δη]μοσθ[ένης] (;) πιθανώτατα στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. (ὁ ἀγορανόμος ὑπ. ἀρ. 4).
2. Πιθανῶς ὁ υἱὸς τοῦ Μ. Αὐρηλίου Τίμωνος καὶ τῆς Ἡλιοδώρας, ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. (ὁ ἀγορανόμος ὑπ. ἀρ. 5).
3. Ὁ Μ. Αὐρήλιος Ἄμεμπτος, ὁ ὁποῖος διετέλεσε δύο φορὲς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν *δεκαπρώτων* πρὶν τὸ 220 μ.Χ. (ὁ ἀγορανόμος ὑπ. ἀρ. 7).

Β. Σόλοι

4. Ὁ Ἀπολλώνιος κατὰ πᾶσα πιθανότητα πρὶν τὸ 126 μ.Χ. (ὁ γραμματεύς, ὑπ. ἀρ. 5).

Γ. Σαλαμίς

5. Ὁ υἱὸς τοῦ Σώσου, ποὺ ἔδρασε πιθανώτατα στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. (ὁ ἀγορανόμος ὑπ. ἀρ. 13).
6. Ὁ σύζυγος τῆς Ἰσιδώρας, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφή (ὁ ἀγορανόμος ὑπ. ἀρ. 14).

Οἱ **ἵππαρχοι**, εἶδος ἀστυνόμων, ποὺ εἶναι γνωστοὶ ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες τῆς Κύπρου εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

Α. Σόλοι

1. Ὁ Ἀπολλώνιος κατὰ πᾶσαν πιθανότητα πρὶν τὸ 126 μ.Χ. (ὁ γραμματεὺς ὑπ. ἀρ. 5).

Β. Σαλαμίς

2. Ἀναφορὰ πιθανῶς σὲ ἵππαρχο σὲ ἀπόσπασμα ἐπιγραφῆς ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ Γ' καὶ Δ' αἰ. μ.Χ.[331]

Οἱ **τιμητὲς** ἐκτιμοῦσαν τὴν περιουσία τῶν πολιτῶν· οἱ γνωστοὶ τιμητὲς ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

Α. Σόλοι

1. Ὁ Ἀπολλώνιος κατὰ πᾶσα πιθανότητα πρὶν τὸ 126 μ.Χ. (ὁ γραμματεὺς ὑπ. ἀρ. 5).

Β. Κίτιον

2. Ὁ Διονύσιος, υἱὸς τοῦ Διονυσίου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Ἑρμίου, κατὰ πᾶσα πιθανότητα τὸν Α' αἰ. μ.Χ. (ὁ ἄρχων ὑπ. ἀρ. 13).

Γ. Σαλαμίς

3. Ὁ Ἡρακλείδης, περίπου τὸ 60 μ.Χ.[332]

Οἱ **πρεσβευτές**, οἱ ὁποῖοι συμμετεῖχαν σὲ ἀποστολὲς πρὸς τοὺς αὐτοκράτορες κυρίως,[333] ποὺ εἶναι γνωστοὶ μέσα ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

331. **Ἀμμ. 11**.
332. **Ἀμμ. 23**.

Α. Κίτιον

1. Ὁ Ἡρακλείδης, υἱὸς τοῦ Ἑρμοδάμαντος στὶς ἀρχὲς ἢ στὰ μέσα τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ., πρεσβευτὴς ἀμισθί (*προῖκα*) στὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο ἢ τὸν Νέρωνα (ὁ γυμνασίαρχος, ὑπ. ἀρ. 9).
2. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, ὁ ὁποῖος συμμετεῖχε πολλὲς φορὲς σὲ ἀποστολὲς πρὸς τοὺς *Σεβαστούς*, δηλ. πρὸς τοὺς Αὔγουστο καὶ Τιβέριο, ἀμισθί (*πρεσβεύσαντα πρὸς τοὺς Σεβαστοὺς πολλάκις προῖκα*) (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 11).

Β. Σαλαμίς

3. Ὁ Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός, ὁ ὁποῖος συμμετεῖχε τρεῖς φορὲς σὲ ἀποστολὲς πρὸς τοὺς *Σεβαστούς*, δηλ. τοὺς Φλαβίους αὐτοκράτορες (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 19).

Ἄλλα πολιτειακὰ ἀξιώματα ποὺ μαρτυροῦνται εἶναι αὐτὰ τοῦ **ξυστάρχου** (ἐπιστάτου ξυστοῦ, παλαίστρας ἢ γυμναστηρίου)[334] καὶ τοῦ **ἀρχειοφύλακος** (φύλακος τοῦ *βιβλιοφυλακίου* τῆς πόλεως).[335]

333. Γιὰ τὶς πρεσβεῖες πρὸς τοὺς αὐτοκράτορες, τὴ Σύγκλητο ἢ τὸν κυβερνήτη, καθὼς καὶ τὰ συναφῆ θέματα ὅπως ὁ προορισμός, τὰ ἔξοδα τοῦ ταξιδιοῦ, τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους χρειαζόταν ἡ πρεσβεία κτλ. βλ. Chr. Habicht, *Ἀρχαιογνωσία* 11, 2001/2002, σ. 11-28 (= *SEG* 52, 1887), ὅπου ἐξετάζονται 149 ἐπιγραφὲς ποὺ σχετίζονται μὲ ἀποστολὲς ἀπὸ τὶς ἑλληνικὲς πόλεις εἴτε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα. Γιὰ τοὺς κινδύνους ποὺ διέτρεχαν οἱ πρεσβευτὲς κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἀποστολῆς τους βλ. Chr. Habicht εἰς B. Virgilio (ἐκδ.), *Studi Ellenistici* 13, 2001, σ. 9-17 (= *SEG* 51, 2275).

334. Ὁ Ἰσίδωρος, υἱὸς τοῦ Θρέπτου, βλ. **Λάρ. 21** καὶ ὁ Δημήτριος ὁ Σαλαμίνιος, ἰσόβιος ξυστάρχης βλ. σ. 176.

335. Ὁ Ἀπολλώνιος, ὁ γραμματεὺς ὑπ. ἀρ. 5, βλ. **Λευκ. 39**.

Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, γιὰ τὶς ὁποῖες ἡ θητεία ἔτεινε νὰ εἶναι ἰσόβια, ἦταν ἕνας τρόπος συμμετοχῆς στὰ κοινὰ ἀλλὰ καὶ αὐτοπροβολῆς.[336] Ἡ λατρεία εἴτε τῶν τοπικῶν θεοτήτων εἴτε κυρίως τῶν αὐτοκρατόρων ἦταν μέσο ἀναγνώρισης καὶ δόξας γιὰ τὴν τοπικὴ ἀριστοκρατία τῆς νήσου, ὅπως συνέβαινε σὲ ὅλες τὶς περιοχὲς τῆς αὐτοκρατορίας. Ἡ ἱερατεία στὴν αὐτοκρατορικὴ λατρεία σὲ ἐπίπεδο διοικητικῆς περιφέρειας ἦταν τὸ ὕψιστο θρησκευτικὸ καὶ πολιτικὸ ἀξίωμα, τεκμήριο κύρους καὶ μέσον προβολῆς ἢ καὶ ἀναγνώρισης, γι' αὐτὸ καὶ ἦταν ἀντικείμενο ἀνταγωνισμοῦ ἐκ μέρους τῶν ἐπιφανῶν πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι ἦταν ἤδη ἐπικεφαλῆς τῶν τοπικῶν τους κοινωνιῶν.[337]

Τὰ θρησκευτικὰ ἀξιώματα ποὺ μαρτυροῦνται στὰ ἐπιγραφικὰ κείμενα, πέραν ἀπὸ αὐτὰ τοῦ *κνισευτῆρος*,[338] τοῦ *ἱερομνήμονος*[339] καὶ τοῦ *προστάτου*,[340] εἶναι ἐκεῖνα τοῦ *ἱερέως* ἢ τοῦ *ἀρχιερέως* τῶν τοπικῶν

336. Κατὰ τὸν Potter, σ. 827, ἐὰν κάποιος διέθετε ἀρκετὰ χρήματα, μποροῦσε νὰ οἰκοδομήσει μὲ δικά του ἔξοδα ναὸ πρὸς τιμὴ τοῦ δικοῦ του θεοῦ καὶ νὰ ὑπηρετήσει ὡς ἱερεὺς ἐκείνου τοῦ θεοῦ γιὰ ὅλη του τὴ ζωή: ἡ ἰσόβια θητεία συνεπαγόταν καὶ τὴν προσέλκυση ἰσόβιας προσοχῆς.

337. Βλ. κεφάλαιο «Αὐτοκρατορικὴ λατρεία».

338. Ὁ Φίλων, ὁ νεώτερος υἱὸς τοῦ Φιλοκράτους ἴσως τοῦ ἱερέως τῆς λατρείας τοῦ Διὸς Λαβρανίου στὴν περιοχὴ τῶν Χανδριῶν (ὁ ἱερεὺς ὑπ. ἀρ. 10) βλ. **Λεμ. 158** (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε ἕνα περίπου χιλιόμετρο βορειοανατολικῶς τοῦ χωριοῦ Χανδριά, ἡ ὁποία χρονολογεῖται τὸ 190-191 μ.Χ.): *Ἐπ' ἀγαθοῖς· | L ιβ' Αὐτοκράτορος Ἀντωνείνο[υ Σεβ]|αστοῦ Κομόδου, Διὶ Λαβρανίῳ Φίλ[ων] | Φιλοκράτους νεώτερος, κνεισευτ[ὴρ] | θεῶν οὐρανίων καὶ Διὸς Λαβρα[νίου], | τὰς στοὰς εὐξάμενος*. Ὁ Φίλων κατέχει τὸ ἀξίωμα *κνεισευτήρ* (τὸ ὁποῖο εἶναι ἅπαξ λεγόμενον καὶ προέρχεται πιθανότατα ἀπὸ τὴν ὁμηρικὴ λέξη *κνῖσα*, βλ. *LSJ⁹ Suppl*. λ. *κνισευτήρ*), οἰκοδόμησε δὲ *τὰς στοάς*.

339. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε τέσσερεις φορὲς ἀγωνοθέτης, ἀρχιερέας διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς ἱερᾶς Συγκλήτου, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες τῆς πόλεως, γραμματέας τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου, κατεῖχε καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱερομνήμονος κατὰ τὸν Α' αἰ. μ.Χ. βλ. **Λάρ. 8**. Τὸ ἀξίωμα τοῦ *ἱερομνήμονος* εἶναι θρησκευτικῆς φύσεως βλ. Guarducci, *Epigrafia greca*, σ. 195-6. Δύο εἶναι οἱ ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου ποὺ ἀναφέρονται σὲ ἱερομνήμονες, προέρχονται δὲ καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὸ Κίτιον. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Ναύαρχο, πατέρα τῆς Στρατηγίδος καὶ γυμνασίαρχο, ποὺ ἀπαντᾶ σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τῆς πτολεμαϊκῆς περιόδου (*LBW* 2736· Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 113, ὑποσ. 79), ὁ ὁποῖος ἦταν *ἱερομνήμων διὰ βίου*, ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος ἀναφέρεται ἁπλῶς ὡς *ἱερομνήμων*.

340. **Πάφ. 77** (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὴν Ἀφροδίτη Παφία, ποὺ χρονολογεῖται στὶς ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.): *ἐπὶ προστατῶν Αἰνεί[ου], Εἰρηναίου, Τρύφωνος | καὶ ταμ[ίου] Παπείτου Παπεί[του]*. Ἀναφέρονται τρεῖς *προστάται*, ὁ Αἰνείας, ὁ Εἰρηναῖος καὶ ὁ Τρύφων καὶ ἕνας ταμίας, ὁ Παπεῖς υἱὸς τοῦ Παπείτου, στὴν ὑπηρεσία τῆς Ἀφροδίτης, πβ. **Πάφ. 82**,

λατρειῶν καὶ τοῦ *ἀρχιερέως* τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας ἢ τῆς Ῥώμης ἢ τῆς Συγκλήτου εἴτε σὲ τοπικὸ ἐπίπεδο εἴτε σὲ ἐπίπεδο διοικητικῆς περιφέρειας. Στοὺς ἀρχιερεῖς τῶν κατὰ τόπους θεοτήτων ὑπάρχει καὶ ἡ διάκριση ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ποὺ φέρουν τὸν τιμητικὸ τίτλο *διὰ βίου*. Ἡ μόνη φιλολογικὴ μαρτυρία γιὰ ἀξιωματοῦχο ποὺ διαθέτουμε εἶναι γιὰ τὸν ἱερέα τῆς Παφίας Ἀφροδίτης Σώστρατο (βλ. κατωτ. ἀρ. 3).

Οἱ **ἱερεῖς** τῶν κατὰ τόπους λατρειῶν, ποὺ εἶναι γνωστοὶ ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς καὶ φιλολογικὲς μαρτυρίες στὶς διάφορες πόλεις τῆς Κύπρου εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

Α. Πάφος

1. Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπολλωνίου, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται, ὁ ὁποῖος διετέλεσε ἱερεὺς τῆς λατρείας τῆς Παφίας Ἀφροδίτης, καὶ πιθανώτατα καὶ ἀρχιερεὺς *τῆς νήσου* τὸν Α' αἰ. μ.Χ.[341]
2. Ὁ Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός, *ἱερεὺς τοῦ κώμου*, ὁ ὁποῖος ἔζησε κατὰ τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 2).
3. Ὁ Σώστρατος, ὁ ὁποῖος, ὅπως ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Τάκιτο,[342] διετέλεσε ἱερεὺς τῆς Παφίας Ἀφροδίτης τὸ 69 μ.Χ.

6-8 (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν Καλιγούλα, ποὺ χρονολογεῖται τὸ 37-38 μ.Χ.): *ἐπὶ προστατῶν Δί̣ω̣νος (;) [τοῦ δεῖνα, τοῦ δεῖνα τοῦ δεῖνα],* | *Ἀπολλωνίου τ̣οῦ ΜΕΟΝΕ̣Ο̣[- -, καὶ τοῦ δεῖνα τοῦ δεῖνα]* | *ταμίου τοῦ ἔτους [β'] Γα[ΐου Καίσαρος Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ].* Καὶ σὲ αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ἀναφέρονται προστάτες (ἴσως τρεῖς) καὶ ἕνας ταμίας, ὅλοι συνδεδεμένοι μὲ τὴ λατρεία τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο. Γιὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ προστάτου βλ. Zimmermann 2002.

341. **Πάφ. 65** (Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀπολλωνίου πρὸς τὴν ἀδελφή του): *[ὁ δεῖνα Ἀπολλωνίου Ἀφροδίτης]* | *[Παφίας ἱ]ερεὺς καὶ ἀρχ[ιερεὺς τῆς νήσου]* | *[Ἡλιοδώ(;)]ραν Ἀπολλων[ίου]* | *[τὴν ἀδελ]φήν.*

342. Tac., *Hist.* II. 4: ... *Sostratus (sacerdotis id nomen erat) ubi laeta et congruentia exta magnisque consultis adnuere deam videt, pauca in praesens et solita respondens, petito secreto futura aperit...*

4. Ὁ ἱερεὺς πιθανῶς τοῦ Θεοῦ Ὑψίστου Τρύφων, ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Α΄ μὲ ἀρχὲς Β΄ αἰ. μ.Χ.[343]

Β. Κούριον

5. Ὁ Διονύσιος, υἱὸς τοῦ Τιμοστράτου, ἱερεὺς πιθανῶς τῆς λατρείας τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου στὰ τέλη τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ.[344]
6. Πιθανῶς ὁ Μ. Αὐρήλιος Τίμων τὸ πρῶτο τέταρτο τοῦ Γ΄ αἰ. μ.Χ.[345]

Γ. Ἀμαθοῦς

7. - 8. Ὁ Πόπλιος καὶ ὁ Ἀπολλώνιος, ἱερεῖς στὸ Ἡραῖον τῆς Ἀμαθοῦντος τὸ 51 μ.Χ.[346]
9. Ὁ Τίμων, ἱερεὺς θεότητος ποὺ δὲν προσδιορίζεται, τὸν Β΄ αἰ. μ.Χ.[347]
10. Ὁ Φιλοκράτης, ἱερεὺς τῆς λατρείας τοῦ Διὸς Λαβρανίου καὶ τῶν οὐρανίων θεῶν στὴν περιοχὴ τῶν Χανδριῶν στὰ τέλη τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ., ὁ ὁποῖος εἶναι πιθανὸν νὰ ἀνήγειρε κτήριο γιὰ τὸν θεό του.[348]

---

343. **Πάφ. 91** (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν Θεὸ Ὕψιστο): *Θεῶι Ὑψίστωι* | *Τρύφων ἱερεὺς* | *εὐχήν*.

344. **Λεμ. 25** (Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ σὲ βάση ἀγάλματος ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀκροπόλεως τοῦ Κουρίου). Παράθεση τῆς ἐπιγραφῆς στὴ σημ. 267.

345. **Λεμ. 44**, 7-8 (Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ γιὰ τὸν Ἡλιόδωρο ἀπὸ τὸν Μ. Αὐρήλιο Τίμωνα): *[τοῦ δεῖνα - - - - - - - ὁ ἱερε]ὺς (;) Μ. [Αὐρ.]* | *[Τί]μων* ...

346. **Λεμ. 145** (Πλάκα ἀπὸ ἀμμόλιθο ποὺ βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα): *L ι΄ Κλαυδίου Καίσαρος* | *ἐπὶ ἱερέων Ποπλίου* | *καὶ Ἀπολλωνίου παρ[α]*|*νυμφευσάντων ν* | *[Ἀ]ρίστωνος, Κουττά*|*λου καὶ Ῥώδωνος* | *Κτησίωνος [- - - -]* | *ΙΟΣΕ (;)- - - - -*. Τὸ ὅτι ὑπῆρξαν ἱερεῖς στὸ Ἡραῖον τῆς Ἀμαθοῦντος, συμπεραίνεται ἀπὸ τὴν ὕπαρξη τῆς λέξεως παρανυμφευσάντων, ἀφοῦ οἱ παράνυμφοι, ὅπως σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ὁ *Ἀρίστων*, υἱὸς τοῦ *Κουττάλου*, καὶ ὁ *Ῥόδων*, υἱὸς τοῦ *Κτησίωνος*, μετεῖχαν ὡς ἀκόλουθοι τῆς θεᾶς Ἥρας γιὰ τὸν ἐτήσιο ἱερὸ γάμο της μὲ τὸν Δία βλ. Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 352-3 καὶ Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 107, ὑποσ. 55.

347. **Λεμ. 363** (Ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴν τοποθεσία «Ἐκάλη»): *Τίμων ἱε*|*ρεῦ, χαῖρε*.

348. **Λεμ. 157**: *[Διὶ Λαβρανίῳ] Φιλοκράτης* | *[Φίλωνος ἄρχω]ν κ(αὶ) ἱερεὺς* | *[τὸ]ν ναὸν (;)] ἐποίησε*.

Δ. Σόλοι

11. Ἀναφορὰ πιθανώτατα σὲ ἱερέα σὲ ἀπότμημα μαρμάρινης πλάκας, ποὺ χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ.[349]

Ε. Κίτιον

12. Ἀναφορὰ στὸν ἱερέα Κορωναῖο, σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται τὸ 194 μ.Χ., ποὺ βρέθηκε στὸ χωριὸ Λουρουτζήνα, ποὺ βρίσκεται σὲ ἀπόσταση δύο περίπου χιλιομέτρων νοτιοανατολικῶς τοῦ Ἰδαλίου καὶ εἴκοσι περίπου χιλιομέτρων βορειοδυτικῶς τοῦ Κιτίου.[350]

ΣΤ. Λάπηθος

13. Ὁ Ἄδραστος, υἱὸς τοῦ Ἀδράστου ὑπῆρξε ἱερεὺς τῆς λατρείας τοῦ Τιβερίου πρὸ τοῦ 29 μ.Χ., ἐνῶ διετέλεσε καὶ ἱερεὺς τῶν ἐν τῷ γυμνασίῳ θεῶν τῆς πόλεώς του. Ἔκτισε μὲ δικά του ἔξοδα ναὸ τοῦ Τιβερίου στὸ γυμνάσιο καὶ μὲ δικά του ἔξοδα χρηματοδότησε καὶ τὴν κατασκευὴ τοῦ ἀγάλματος τοῦ θεοῦ του Τιβερίου.[351]

Οἱ **ἀρχιερεῖς** τῶν θεοτήτων ἢ τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας εἴτε σὲ τοπικὸ εἴτε σὲ ἐπίπεδο διοικητικῆς περιφέρειας, ποὺ εἶναι γνωστοὶ ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες στὶς διάφορες πόλεις τῆς Κύπρου εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

349. **Λευκ. 42**: *[- - -] | ἀλλὰ (ἢ ἄλλα) | [ἱ]ερεὺ[ς] (;) | [- - -].*
350. **Λάρ. 33**.
351. **Κερ. 9**.

Α. Πάφος

1. Ὁ (Τιβέριος Κλαύδ]ιος Ῥοδοκλῆς, υἱὸς τοῦ Ῥοδοκλέους, ὁ ὁποῖος καλεῖται ἐπίσης *Στασικράτης*, χρημάτισε ἀρχιερεὺς τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου *νησιωτικῶς* (ὁ ἀγωνοθέτης ὑπ. ἀρ. 2).
2. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Τεῦκρος, υἱὸς τοῦ Ῥοδοκλέους, ὑπῆρξε πιθανώτατα ἀρχιερεὺς τῆς Ἀφροδίτης στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.[352]
3. Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπολλωνίου, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἀρχιερεὺς πιθανῶς τῆς νήσου τὸν Α' αἰ. μ.Χ. (ὁ ἱερεὺς ὑπ. ἀρ. 1).
4. Ὁ Γ. Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος, ὁ καὶ Πανταυχιανός, υἱὸς τοῦ Γ. Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ, ἀρχιερεὺς τῆς Ἀφροδίτης Παφίας στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.[353]
5. Ἀναφορὰ σὲ δύο ἀρχιερεῖς, κατὰ πᾶσα πιθανότητα πατέρα καὶ υἱό, σὲ ἀπόσπασμα ἀναθηματικῆς πρὸς τὴν Ἀφροδίτη Παφία ἐπιγραφῆς, ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. ἢ στὶς ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.[354]
6. Ἀναφορὰ σὲ ἀρχιερέα, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ σὲ ἀπόσπασμα ἀναθηματικῆς ἐπιγραφῆς, ἡ ὁποία χρονολογεῖται στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[355]
7. Ὁ Διονυσόδωρος, κατὰ πᾶσα πιθανότητα ἀρχιερεὺς τῆς Ἀφροδίτης, τὸ τρίτο τέταρτο τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[356]
8. Ἀναφορὰ σὲ ἀρχιερέα τῆς Παφίας Ἀφροδίτης, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφὴ μὲ τὴν ὁποία ἡ πόλη τῆς Πάφου τιμᾶ τὸν αὐτοκράτορα Καρακάλλα.[357]

---

352. **Πάφ. 63**.
353. **Πάφ. 90**.
354. **Πάφ. 93**.
355. **Πάφ. 100**.
356. **Πάφ. 69**.
357. **Πάφ. 71**, 9: *[ἀρχιερ]έως Παφίας Ἀφρο[δίτης - - - -]*.

Β. Κούριον

9. Ἀναφορὰ σὲ ἀρχιερέα τῆς λατρείας τῆς Ῥώμης, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται τὸ 31/30 π.Χ. (ὁ ἀγορανόμος ὑπ. ἀρ. 2).

Γ. Σόλοι

10. Ὁ Ἀπολλώνιος ὑπῆρξε πιθανῶς ἀρχιερέας τῆς πόλεως πρὶν ἀπὸ τὸ 126 μ.Χ. (ὁ γραμματεὺς ὑπ. ἀρ. 5).

Δ. Κίτιον

11. Ὁ Ἀσκληπιόδωρος, υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιοδώρου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Σίλλιδος, ὑπῆρξε ὁ δεύτερος ἱδρυτὴς τοῦ ναοῦ καὶ ἀρχιερεὺς τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς Ὑγιείας στὶς ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 8).
12. Ἀναφορὰ σὲ ἀρχιερέα τῆς λατρείας τῆς Ῥώμης, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται στὶς ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. (ὁ ἀγωνοθέτης ὑπ. ἀρ. 4).
13. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Μνασέας Λούκιος, ὁ ὁποῖος ὑπηρέτησε ὡς ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας καὶ πιθανῶς τῆς θεᾶς Ῥώμης στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.[358]
14. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος (;) Ἰοῦστος, ὁ ὁποῖος ἔδρασε στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ὑπῆρξε ἀρχιερεύς τῆς νήσου.[359]
15. Ὁ πατέρας τοῦ Ἀθηναίου ποὺ ἔζησε πιθανῶς τὸν Β' αἰ. μ.Χ. (**Λάρ. 84**).

358. **Λάρ. 10**.
359. **Λάρ. 9** καὶ σημ. 224.

Ε. Σαλαμίς

16. Ὁ Ὕλλος, υἱὸς τοῦ Ὕλλου, ποὺ ἔδρασε τὸ πρῶτο τέταρτο τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. Ὑπῆρξε ἀρχιερέας τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου τῆς Κύπρου (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 16).
17. Ὁ Διόδωρος, υἱὸς τοῦ Διοδώρου, ἀρχιερεὺς σὲ ὁλόκληρη τὴ διοικητικὴ περιφέρεια τῆς λατρείας τοῦ αὐτοκράτορος Οὐεσπασιανοῦ.[360]
18. Ὁ Ζήνων στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.[361]
19. Ὁ Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός, ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ὑπῆρξε τρεῖς φορὲς ἀρχιερέας τῆς λατρείας τῶν Φλαβίων αὐτοκρατόρων ὁλόκληρης τῆς Κύπρου (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 18).
20. Ὁ Φλάβιος Φι[- - -], σύζυγος τῆς Κειωνίας Καλλιστοῦς Ἀττικῆς, ἡ ὁποία τιμᾶται ἀπὸ τὸ Κοινόν, ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας, στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[362]

Οἱ **ἀρχιέρειες** ποὺ εἶναι γνωστὲς ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες στὶς διάφορες πόλεις τῆς Κύπρου εἶναι οἱ ἀκόλουθες:

Α. Πάφος

1. Ἡ Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον, σύζυγος τοῦ Γ. Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ μητέρα τοῦ Γ. Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ,

360. **Ἀμμ. 90**.
361. **Ἀμμ. 31**.
362. **Ἀμμ. 51**.

ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ἡ ὁποία ὑπῆρξε *ἀρχιέρεια τῶν κατὰ Κύπρον Δήμητρος ἱερῶν*.[363]

2. Ἡ Ἀπολλωνία, θυγάτηρ τοῦ Κρατέρου καὶ γυναῖκα τοῦ Πατροκλέους, υἱοῦ τοῦ Πατροκλέους, ποὺ ἔδρασε στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.. Τὸ Κοινὸν τιμᾶ αὐτὴν καὶ τὸν ἄνδρα της πρὸς ἔκφραση εὐγνωμοσύνης γιὰ τὴν προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τους σὲ ὅλη τὴν ἐπαρχία τῆς Κύπρου καὶ στὴ γενέθλιά τους πόλη. Ὑπῆρξαν οἱ χορηγοὶ τοῦ Τυχαίου, ναοῦ ἀφιερωμένου στὴν Τύχη. Ἡ Ἀπολλωνία ὑπῆρξε ἀρχιέρεια διὰ βίου τῆς Τύχης *τῆς μητροπόλεως Πάφου*.[364]

Β. Κούριον

3. Ἀναφορὰ σὲ ἀρχιέρεια, τὸ ὄνομα τῆς ὁποίας δὲν σώζεται, σὲ ἀπόσπασμα τιμητικῆς ἐπιγραφῆς ποὺ χρονολογεῖται στὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.[365]

Γ. Κίτιον

4. Ἡ θυγατέρα τοῦ Εὐφάμου, ἡ ὁποία τιμᾶται ἀπὸ τὸν Μαλλαῖο, υἱὸ τοῦ Ἀπολλωνίου καὶ ἀδελφὸ τοῦ πατρός της στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ὑπῆρξε ἀρχιέρεια τῆς Ἰουλίας Σεβαστῆς, τῆς συζύγου τοῦ Αὐγούστου, ἡ ὁποία ἀποθεώθηκε ἀπὸ τὸν Κλαύδιο.[366]

363. **Πάφ. 4**, **89** καὶ **90**.
364. **Πάφ. 101**. Παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 184.
365. **Λεμ. 15**.
366. **Λάρ. 11**.

Οἱ **ἀρχιερεῖς διὰ βίου** τῆς τοπικῆς ἢ τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας, ποὺ εἶναι γνωστοὶ βάσει τῶν ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν στὶς διάφορες πόλεις τῆς Κύπρου εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

Α. Πάφος

1. Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπολλωνίου (;), ὁ ὁποῖος καλεῖται καὶ Πλοῦς, φιλόσοφος, ὑπῆρξε ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου. Ἀναφέρεται σὲ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται μεταξὺ 15 π.Χ. καὶ 14 μ.Χ.[367]
2. Ὁ Ἀμύντωρ, ἰσόβιος ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας τοῦ Τιβερίου τὸ 35-36 μ.Χ.[368]
3. Ὁ Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός, ὁ ὁποῖος ἔζησε κατὰ τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 2).
4. Ὁ Πατροκλῆς, υἱὸς τοῦ Πατροκλέους, σύζυγος τῆς Ἀπολλωνίας, θυγατρὸς τοῦ Κρατέρου στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. Μαζὶ μὲ τὴ σύζυγό του ἦσαν *ἀρχιερεῖς διὰ βίου* τοῦ ναοῦ τῆς Τύχης, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξαν χορηγοί, *τῆς μητροπόλεως Πάφου*.[369]

Β. Κίτιον

5. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος κατὰ τὸν Α' αἰ. μ.Χ. (ὁ ἀγωνοθέτης ὑπ. ἀρ. 5). Ὑπῆρξε ἀρχιερέας διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς ἱερᾶς Συγκλήτου, καθὼς καὶ ἱερομνήμων.

---

367. **Πάφ. 76**, 4-5 (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὴν Παφία Ἀφροδίτη): *[- - - - ἀρχι]ερέ̣α̣ διὰ βίου θ[εοῦ] | Αὐτοκράτορος Καίσ]αρος Σεβασ[τοῦ].*

368. **Πάφ. 61**: *[ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνα - - - -] | - - - - κ̣αὶ̣ Σάμιον (;) Ἀμύντορα τὸν υἱὸν | [τῆς] θυγατρὸς αὐτῶν Τρυφώσης | [τοῦ] δὲ Λυσίου τοῦ Ὀλύμπου, | [ἀρ]χιερέα διὰ βίου τῆς σωτηρίας | τοῦ οἴκου τῶν Σεβαστῶν· L κβ'.*

369. **Πάφ. 101** καὶ σημ. 186.

Γ. Σαλαμίς

6. Ἀναφορὰ σὲ ἀρχιερέα διὰ βίου τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου, καθὼς καὶ τοῦ Τιβερίου, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται στὶς ἐπιγραφές (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 15).
7. Ὁ Ἡρακλείδης, υἱὸς τοῦ Ὕλλου, γυμνασίαρχος τὸ 31-32 μ.Χ. Ἦταν καὶ ἀρχιερέας διὰ βίου τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ τῶν αὐτοκρατόρων Αὐγούστου καὶ Τιβερίου (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 17).

Δ. Καρπασία

8. Ὁ Φανοκλῆς, υἱὸς τοῦ Νικολάου, ὁ ὁποῖος ἔδρασε τὸ πρῶτο ἥμισυ τοῦ Α᾽ αἰ. μ.Χ., ὑπῆρξε *πολιτικὸς ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῆς ἀθανασίας τῶν Σεβαστῶν* (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 23).

5. Αὐτοκρατορικὴ λατρεία.

Ὅπως ἔχει λεχθεῖ, τὰ ἀξιώματα κατέχονταν ἀπὸ τὰ μέλη τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας καὶ ὡς τεκμήρια κύρους καὶ μέσο αὐτοπροβολῆς καὶ ἑπομένως ἀναγνώρισης ἀλλὰ καὶ ὡς μέσο σύνδεσης μὲ τοὺς ἀξιωματούχους τῆς ῥωμαϊκῆς διοίκησης. Τὸ πιὸ σημαντικὸ ἀξίωμα, μὲ τὸ ὁποῖο μποροῦσε ἐπιφανὴς πολίτης νὰ ἐπιτύχει τὰ ἀνωτέρω, ὅπως καὶ στὶς ἄλλες ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης, ἦταν αὐτὸ τοῦ ἀρχιερέως τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας,[370] κυρίως σὲ ἐπίπεδο διοικητικῆς περιφέρειας. Ὅσα μέλη τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας δὲν μποροῦσαν νὰ ἐπιτύχουν νὰ γίνουν ἀρχιερεῖς σὲ ὁλόκληρη τὴ νῆσο, ἀξίωμα ἄρρηκτα συνδεδεμένο μὲ μία ἀπὸ τὶς βασικὲς ἁρμοδιότητες τοῦ Κοινοῦ τῶν Κυπρίων (βλ. κατωτ. σ. 157), ἐπεδίωκαν τὴν προβολή τους σὲ τοπικὸ ἐπίπεδο, στὶς πόλεις τους, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀρχιερεῖς εἴτε τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας, εἴτε τῆς Ῥώμης, εἴτε τῆς Συγκλήτου. Ἡ ἀνάληψη θρησκευτικῶν ἀξιωμάτων τῆς λατρείας πρὸς αὐτοκράτορες ἀπὸ τὰ μέλη τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας δὲν ἦταν μόνο μέσον ἐπίδειξης· ἀντιστρόφως ἀποτελοῦν τὸ διάμεσον ἐκρωμαϊσμοῦ καὶ ἐπιβολῆς τῆς πολιτικῆς τῆς Ῥώμης ποὺ διαχέεται πρὸς τὸν πληθυσμὸ τῶν ἐπαρχιῶν της μέσῳ τῆς θρησκείας καὶ ἐν τέλει τῶν πολιτικῶν μηχανισμῶν ποὺ αὐτὴ διαθέτει.

---

370. Ἡ γέννηση τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας τοποθετεῖται στὸν ἑλληνικὸ χῶρο, καὶ ἰδιαίτερα στὴ Μικρὰ Ἀσία, γύρω στὸ 29 π.Χ., ὅταν ὁ Αὔγουστος ἐνέκρινε τὴν οἰκοδόμηση δύο ναῶν. Ὁ πρῶτος στὴν Ἔφεσο γιὰ τοὺς Ῥωμαίους πολῖτες πρὸς τιμὴ τῆς Ῥώμης καὶ τοῦ ἀποθεωμένου πατρός του, καὶ ὁ δεύτερος στὴν Πέργαμο γιὰ τὸν ντόπιο πληθυσμὸ πρὸς τιμὴ τῆς Ῥώμης καὶ τοῦ ἰδίου βλ. Cary, *Ῥωμ.Ἱστορία*, σ. 199· τὸ ἴδιο χρονικὸ διάστημα οἰκοδομήθηκαν αὐτοκρατορικοὶ ναοὶ στὴ Νίκαια καὶ τὴ Νικομήδεια βλ. Δίων Κάσσ., 50.20.6-9. Ἡ λατρεία τῆς θεᾶς Ῥώμης καὶ τοῦ *Divus Iulius* δὲν διήρκεσε ἐπὶ μακρὸν ἐκεῖ σύμφωνα μὲ τὸν Herz, *Kultorganisation* 2003, σ. 133-148. Γιὰ τὴ λατρεία τοῦ αὐτοκράτορος, τὰ σύμβολα καὶ τὸ τυπικὸ στὴ Ῥώμη καὶ τὶς ἐπαρχίες βλ. Taeger, *Charisma* 1960, πβ. Beard, *Ῥωμ.Θρησκεία* 2003², σ. 558-565. Γιὰ τὶς ἑλληνικὲς καὶ λατινικὲς ἐπιγραφὲς καὶ τὶς νομισματικὲς καὶ φιλολογικὲς μαρτυρίες γιὰ τὴ λατρεία τοῦ Αὐγούστου στὴ Ῥώμη καὶ στὶς ἐπαρχίες βλ. Hänlein-Schäfer 1985, σποράδην. Γιὰ τὶς τελετὲς καὶ τὶς ἑορτὲς σὲ σχέση μὲ τὴν αὐτοκρατορικὴ λατρεία βλ. Chaniotis, *Kaiserkult* 2003, σ. 3-28.

Ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς πολίτες, οἱ ὁποῖοι ἀνήκουν στὸ ἀνώτερο κοινωνικὸ στρῶμα τῶν πόλεων, ἔχουν ἀποκτήσει τὸν τίτλο τοῦ Ῥωμαίου πολίτη καὶ δηλώνουν τὸ φιλορωμαϊκό τους αἴσθημα, ὄχι μόνο ὡς ἀρχιερεῖς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας, ἀλλὰ καὶ μὲ ἄλλους τρόπους, ὅπως ἡ ἀνάθεση ἀνδριάντων γιὰ τοὺς αὐτοκράτορες ἢ ἡ διάθεση χρημάτων εἴτε γιὰ τὴν οἰκοδόμηση ναῶν τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας εἴτε γιὰ τὴ διοργάνωση ἑορτασμῶν ἢ ἀγώνων.

Ἡ θέσπιση τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας στῖς διάφορες πόλεις καὶ σὲ ὁλόκληρη τὴ νῆσο ἀφενὸς ἀνταποκρινόταν στὴν ἀνάγκη ἰδεολογικῆς στήριξης τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐξουσίας καὶ ἀφετέρου ἀποτέλεσε τὸν οὐσιαστικότερο τρόπο ἐπικοινωνίας τοῦ ἐπιφανοῦς ντόπιου πληθυσμοῦ μὲ αὐτὴν τὴν ἐξουσία καὶ δήλωσης τῆς νομιμοφροσύνης τους, ὅπως καὶ στὶς ἄλλες ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης.[371] Οἱ ἐκδηλώσεις της δὲν ὑπῆρξαν ἐπιφανειακὲς καὶ εὐκαιριακὲς ἀλλὰ θεσπίστηκαν σὲ μακροχρόνια καὶ σταθερὴ βάση.[372] Ἐκδηλώσεις τῆς λατρείας γίνονταν καὶ σὲ τοπικὸ ἐπίπεδο, ἀλλὰ ἡ πιὸ σημαντικὴ ὀργάνωσή της γινόταν σὲ ἐπίπεδο Κοινοῦ, τοῦ ὁποίου ὁ σημαντικότερος ῥόλος του κατ' αὐτὴν τὴν περίοδο ἦταν ἡ ἐξυπηρέτηση τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας.[373]

Ἡ αὐτοκρατορικὴ λατρεία στὴ νῆσο, κατεξοχὴν φορέας τῆς ὁποίας ἀποτέλεσε ἡ τοπικὴ ἀριστοκρατία, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες διοικητικὲς περιφέρειες τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου, εἶχε τὶς ῥίζες καὶ τὰ πρότυπά της στὴ λατρεία τῶν βασιλέων τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου ὡς θεῶν καὶ ἀργότερα τῆς Ῥώμης, λατρείας τῆς ὁποίας θεωρεῖται συνέχεια καὶ ἐξέλιξη.[374]

---

371. Kantirea, *Culte impérial* 2007, σ. 11-16.

372. Price, *RPRIC*, σ. 1-22 καὶ 53-77.

373. Millar, *TERW*, σ. 363-437.

374. Βλ. Sartre, *L'Orient romain*, σ. 105-106, πβ. Quass, *HSGrO*, σποράδην. Οἱ Ῥωμαῖοι πολῖτες και οἱ κάτοικοι τῶν ἐπαρχιῶν ἔχοντας συνηθίσει νὰ λατρεύουν τὴν κρατικὴ ἐξουσία περιβεβλημένη μὲ θεϊκὴ δύναμη καὶ κῦρος μὲ τὴ μορφὴ τῆς θεᾶς Ῥώμης, καθὼς καὶ τὴν Ἑστία, σύμβολο τῆς ἑστίας καὶ τῆς ἄσβεστης φλόγας τοῦ ῥωμαϊκοῦ οἴκου, προσέθεσαν καὶ τὴ λατρεία τοῦ συμβόλου τῆς πηγῆς τοῦ ῥωμαϊκοῦ μεγαλείου, ποὺ ἦταν ἡ θεϊκὴ δύναμη τοῦ Αὐγούστου βλ. Rostovtzeff, *Ῥωμ.Ἱστ.*, σ. 215. Ὁ Αὔγουστος καὶ ἡ

Ἔτσι, ἡ Κύπρος πέρασε μὲ εὐκολία ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς Πτολεμαίους καὶ τὰ μέλη τῆς οικογένειάς τους ὡς θεούς, στὴ λατρεία τῆς θεᾶς Ῥώμης καὶ στὴ συνέχεια στὸν ἀποθεωμένο Αὔγουστο.[375] Κατὰ κάποιον τρόπο ἡ μετάβαση αὐτὴ θὰ διευκολύνθηκε καὶ μέσῳ τῶν ῥωμαϊκῶν ἐμπορικῶν ἀποικιῶν, τῶν ἐγκατεστημένων στὴν Κύπρο ἐξ Ἰταλίας πολιτῶν, ποὺ ἀναπτύχθηκαν κατὰ τὴν ὕστερη ἑλληνιστικὴ καὶ πρώιμη ῥωμαϊκὴ περίοδο στὴ νῆσο καὶ συγκεκριμένα στὴν Πάφο,[376] στὴ Σαλαμῖνα[377] καὶ στὸ Κίτιον.[378] Βάσει τῶν ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν συνάγεται ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς νήσου γενικὰ ἀντιμετώπισαν τὶς θρησκευτικὲς ὑποχρεώσεις πρὸς τοὺς αὐτοκράτορες μὲ ἐνθουσιασμό, ὅπως συνέβη καὶ σὲ ἄλλες ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης.[379]

Στὸν ὅρκο ὑποταγῆς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο, σὲ ἐπιγραφὴ ἡ ὁποία εἶναι μοναδικὴ στὸ εἶδος της στὴν Κύπρο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, γίνεται ἐπίκληση κατ' ἀρχὰς στοὺς τοπικοὺς θεοὺς τῆς νήσου, τὴν *Ἀφροδίτην Ἀκραίαν*, τὴν *Κόρην*, τὸν *Ἀπόλλωνα Ὑλάτη*, τὸν *Ἀπόλλωνα*

λατρεία τῆς Ἑστίας συνδέθηκαν τὸ 12 π.Χ., ὅταν ὁ Αὔγουστος ἔλαβε τὸ ἀξίωμα τοῦ *pontifex maximus* καὶ ἐγκαινιάσθηκε στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Domus Augusta ναὸς τῆς Ἑστίας στὸν Παλατινὸ λόφο, ποὺ διακρινόταν γιὰ τὴ μεγάλη του λιτότητα βλ. Beard, *Ρωμ.Θρησκεία* 2003², σ. 551.

375. Βλ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2194. Γιὰ τὴ λατρεία τοῦ Αὐγούστου στὴν ἀνατολικὴ καὶ δυτικὴ αὐτοκρατορία βλ. Sherk, *Roman Empire*, σ. 11-16.

376. Βλ. τὴ δίγλωσση ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τοῦ Β' αἰ. π.Χ., ποὺ παραδίδεται ἀπὸ τοὺς D. G. Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 234-5, ἀρ. 28· *CIL* III 12101 (= *IGR* 3, 965)· *ILS* 7208· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 226, ὑποσ. 106 (= *SEG* 20, 212): [*Cives Romani qui Pa*]*phi negotiantur* | [*Ἀφροδίτηι*] *Παφίαι* | [*οἱ πραγματευόμενοι ἐν*] *Πάφωι Ῥωμαῖοι* (γιὰ σχολιασμὸ βλ. σημ. 964), πβ. **Πάφ. 18** (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν ἀνθύπατο Μ. Βεχίλιο, ποὺ κυβέρνησε τὴ νῆσο μεταξὺ 42 καὶ 39 π.Χ. ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους πολῖτες: *M. Vehilio pontif(ici),* | *proco(n)s(uli), cives R(omani)* | *Paphiae diocen(seos)*.

377. **Ἀμμ. 99**, 2-3 (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους ἐμπόρους τῆς Σαλαμῖνος, οἱ ὁποῖοι πιθανὸν νὰ ἀναφέρονται στὸν Ἰούλιο Καίσαρα): *[Rom]ani qui in Salam[ine]* | *[negot]iantur*...

378. Στὸ Κίτιον δύο ἐπιφανεῖς πολῖτες, ὁ Αὐιάνιος καὶ ἡ Αὐιανία, ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποθέωση τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος ὡς *divus Julius*, ἀφιερώνουν στοὰς καὶ *τὰ ἐν αὐταῖς πάντα* στὸν θεὸ Καίσαρα, στὸν Δία Κεραύνιο (τὸν θεὸ τοῦ Κιτίου), στὴν Ἀφροδίτη (τὴν θεὰ τῆς Κύπρου), στὴν πόλη, στὸν δῆμο καὶ στὴν Ὁμόνοια. Ὁ Ἰούλιος Καίσαρας ἀναφέρεται πρὶν ἀπὸ τὸν θεὸ τῆς πόλεως βλ. **Λάρ. 29**.

379. Βλ. Reynolds κ.ἄ., *JRS* 76, 1986, σ. 138-9. Γιὰ τὴν αὐτοκρατορικὴ λατρεία στὴν Ἑλλάδα ἐπὶ Ἰουλιοκλαυδιανῶν καὶ Φλαβίων αὐτοκρατόρων βλ. Kantirea, *Culte impérial* 2007.

Κερυνήτην, τοὺς σωτῆρες *Διοσκούρους*, τὴν *Βουλαίαν Ἑστίαν* καὶ σὲ ὅλους τοὺς προγονικοὺς θεοὺς καὶ θεές, ποὺ λατρεύονται σὲ ὅλη τὴ νῆσο, δεύτερον στὸν *Καίσαρα Αὔγουστο*, *ἔκγονον* τῆς Ἀφροδίτης, καθὼς καὶ στὴ *Ῥώμη* καὶ τέλος σὲ ὅλους τοὺς θεοὺς καὶ θεές. Οἱ Κύπριοι καὶ τὰ παιδιά τους ὑπόσχονται ὅτι θὰ ὑπακούουν, θὰ πειθαρχοῦν κατὰ γῆν καὶ κατὰ σὲ θάλατταν καὶ θὰ σέβονται τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο καὶ ὅλον του τὸν οἶκο, ὅτι θὰ ἔχουν τοὺς ἴδιους φίλους καὶ ἐχθροὺς μὲ ἐκεῖνον καὶ ὅτι θὰ προτείνουν τὴν ψήφιση θεϊκῶν τιμῶν ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους θεοὺς μόνο στὴ Ῥώμη, τὸν Τιβέριο καὶ τοὺς ἐξ αἵματος συγγενεῖς του.[380] Αὐτὸς ὁ ὅρκος πρέπει νὰ ἦταν πανομοιότυπος μὲ αὐτὸν ποὺ ἔδωσαν οἱ Κύπριοι πρὸς τὸν προκάτοχο τοῦ Τιβερίου.

Ὁ Αὔγουστος ὑπῆρξε ὁ μόνος αὐτοκράτωρ, ὁ ὁποῖος ἀξιώθηκε λατρείας ὡς θεὸς ἐνῶ βρισκόταν ἐν ζωῇ. Ὁ Αὔγουστος ὡς ἐν ζωῇ θεὸς ἀπαντᾶ στὴν Πάφο καὶ στὴ Σαλαμῖνα, στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ στὴν Λάπηθο. Σὲ ἕναν μιλιοδείκτη στὴν Πάφο ὁ Αὔγουστος προσφωνεῖται στὴν ὀνομαστικὴ πτώση ὡς θεός.[381] Στὴν Παλαίπαφο ἡ πόλη ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνη της πρὸς ἐπιφανῆ πολίτη, τὸν Πλοῦν, *[ἀρχι]ερέα διὰ βίου θ[εοῦ Αὐτοκράτορος Καίσ]αρος Σεβασ[τοῦ]* μεταξὺ τῶν ἐτῶν 15 π.Χ., ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖο ἡ Πάφος ἔλαβε τὸν τίτλο *Σεβαστή*, μέχρι τὸ 14 μ.Χ., ἔτος θανάτου τοῦ Αὐγούστου.[382] Τὸ Κοινὸν τιμᾶ *ἀρετῆς χάριν* τὸν Ῥοδοκλῆ, υἱὸν τοῦ Ῥοδοκλέους, ὁ ὁποῖος ἦταν ἐθελοντὴς ἀγωνοθέτης τῶν ἱερῶν νησιωτικῶν πενταετηρικῶν ἀγώνων, ποὺ ἐγκαινιάστηκαν πρὸς τιμὴν τοῦ Καίσαρος Γερμανικοῦ γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Σεβαστὴ Πάφο ἀπὸ τὸ Κοινὸν τῶν Κυπρίων στὰ τέλη τοῦ 18 ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ 19 μ.Χ. Ὁ Ῥοδοκλῆς ὑπῆρξε ἀρχιερεὺς τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου τῆς νήσου (*ἀρχιερασάμενον νησιωτικῶς τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος*), ἕνα ἀξίωμα ποὺ πιθανώτατα

380. **Πάφ. 53**.

381. **Πάφ. 107**: *[Imp(erator) Ca]esar Aug(ustus)* | *[divi f(ilius)] pontif.[ex max(imus)]* | *[trib(unicia) pot(estate) - - - co(n)s(ul)]*.

382. **Πάφ. 76**.

ἔλαβε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοῦ αὐτοκράτορος.[383] Ἡ Λιβία, ἡ σύζυγός του, λατρευόταν ὡς θεὰ *Νέα Ἀφροδίτη* στὴν Πάφο καὶ στὸ Κίτιον εἶχε ἀρχιέρεια τῆς λατρείας της,[384] ἐνῶ ἡ θυγατέρα του, ἡ Ἰουλία, ὡς *θεὰ Σεβαστὴ*[385] στὴν Παλαίπαφο. Στὴ Σαλαμῖνα, ὁ Αὔγουστος λατρευόταν ἐν ζωῇ ἀπὸ τὸν ἐπαρχιακό του ἀρχιερέα, τὸν Ὕλλο, υἱὸ τοῦ Ὕλλου,[386] καὶ ἀπὸ τὸν ἀρχιερέα διὰ βίου τῆς πόλεως.[387] Στὴν Ἀμαθοῦντα ὁ Αὔγουστος ἀναφέρεται ὡς θεὸς Σεβαστὸς σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται κατὰ τὰ ἔτη βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος,[388] ἐνῶ μὲ τὴν ἴδια προσφώνηση ἀπαντᾶ καὶ σὲ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ ἐπὶ βάσεως ἀγάλματος στὴ Λάπηθο.[389]

Μετὰ τὸν Αὔγουστο, παραλείπεται ἀπὸ τὶς ἐπιγραφὲς ἡ λέξη *θεός* στὰ ὀνόματα καὶ τοὺς τίτλους τῶν αὐτοκρατόρων, ὅσο ἀκόμη εἶναι ζωντανοί, ἐνῶ σημειώνεται μόνο μετὰ θάνατον καὶ ἀφοῦ ὑπάρξει ἐπίσημη ἀποθέωσή τους.[390] Μάλιστα πρέπει νὰ ὑπῆρξε ἀπαίτηση καὶ παρέμβαση τοῦ διαδόχου τοῦ Αὐγούστου Τιβερίου νὰ ἀφαιρεθεῖ ἡ προσφώνηση *θεός* ἀπὸ τὸν ὅρκο ὑποταγῆς ποὺ ἔδωσαν οἱ Κύπριοι πρὸς αὐτόν, τὴ Ῥώμη καὶ τοὺς ἐξ αἵματος συγγενεῖς του, καὶ ἔτσι πιθανώτατα ἐξηγοῦνται τὰ δύο χάσματα στὸ κείμενο. Στὴ νῆσο κατὰ κανόνα τηρήθηκε ἡ ἀπόρριψη ἀπὸ τὸν Τιβέριο τῆς θεοποίησής του ἐν ζωῇ· οὔτε γιὰ τὸν Τιβέριο οὔτε γιὰ κάποιον ἀπὸ τοὺς διαδόχους του παραδίδεται λατρεία ὡς θεὸ στὴ νῆσο σὲ ἐπίσημα κείμενα. Ἐξαίρεση ἀποτελεῖ ἡ θεοποίηση τοῦ αὐτοκράτορος αὐτοῦ καὶ τοῦ Νέρωνος, ἐνῶ βρίσκονταν στὴ ζωή, ἀπὸ τοὺς δικούς τους ἱερεῖς: Ὁ Τιβέριος τὸ 29 μ.Χ. προσφωνεῖται ὡς θεός (*Τιβερίωι Καίσαρι*

383. **Πάφ. 78** καὶ σημ. 169.
384. **Πάφ. 74** καὶ **Λάρ. 11**.
385. **Πάφ. 59**: *Ἰ[ου]λίαν θεὰν Σεβαστή[ν], | θυγατέρα Αὐτοκράτορο[ς] | Καίσαρος, θεοῦ υἱοῦ, θεο[ῦ] | Σεβαστοῦ, γυναῖκα δὲ Ἀγ[ρίππα].*
386. **Ἀμμ. 19** καὶ σημ. 236.
387. **Ἀμμ. 85**.
388. **Λεμ. 144**: *Αὐτο[κ]ράτορι | Καίσαρι, [θ]εοῦ υἱῶι, | θεῶι σεβασ{σ}τῶι...*
389. **Κερ. 8**.
390. Βλ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2195.

Σεβαστῶι θεῶι) ἀπὸ τὸν Ἄδραστο, υἱὸ τοῦ Ἀδράστου, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἱερεὺς τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ μάλιστα *κατεσκεύασεν τὸν ναὸν καὶ τὸ ἄγαλμα ἰδίοις ἀναλώμασιν τῶι ἀτοῦ θεῶι* στὸ γυμνάσιο.[391] Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὸν Ἡρακλείδη στὴ Σαλαμῖνα, ποὺ προσφωνεῖ τὸν Νέρωνα ὡς θεό (*[Ν]έρωνα Κλα[ύδιον Καίσαρα Σεβαστὸν θ]εόν*), ἱερεὺς ὢν αὐτοῦ τοῦ αὐτοκράτορος,[392] καθὼς καὶ γιὰ τὸν ἀναθέτη σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ ἀναφέρεται στὸν Νέρωνα (χρονολογεῖται τὸ 60-61 μ.Χ.), ὁποῖος προσφωνεῖ τὸν αὐτοκράτορα δικό του θεό (*τῷ ἰδίῳ θεῷ*).[393]

Ἡ αὐτοκρατορικὴ λατρεία συνδέεται καὶ τελικῶς ταυτίζεται μὲ τὴν παραδοσιακὴ λατρεία τῶν κυριοτέρων θεῶν τῆς Κύπρου. Ἡ αὐτοκράτειρα τοῦ Αὐγούστου, ἡ Λιβία, ὅπως ἔχουμε ἐπισημάνει, λατρευόταν στὴν Παλαίπαφο ὡς ἡ *Νέα Ἀφροδίτη*, ἐξισουμένη μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο μὲ τὴν κυρίαρχη θεότητα τῆς πόλεως. Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ στὸ Κίτιον ἀναφέρεται πρὶν ἀπὸ τὸν κατ' ἐξοχὴν θεὸ τῆς πόλεως, Δία Κεραύνιο.[394] Στὸ Κούριον ὁ Ἀπόλλων Καῖσαρ, ποὺ ἀναφέρεται δίπλα ἀπὸ τὸν θεὸ τῆς πόλεως Ἀπόλλωνα Ὑλάτη, ἦταν ἔμμεση λατρεία πρὸς τὸν ἴδιο τὸν Τραϊανό, ἀφοῦ ὄχι μόνο σχετίζεται μὲ αὐτὸν τὸν αὐτοκράτορα ἀλλὰ ταυτίζονται, πρᾶγμα ποὺ συνιστᾶ παράκαμψη μὲ ἔμμεσο τρόπο τῆς ἀπαγορεύσεως λατρείας τῶν ζώντων αὐτοκρατόρων ὡς θεῶν.[395]

Ἡ μαρτυρία γιὰ τὴν αὐτοκρατορικὴ λατρεία στὴν Κύπρο φθάνει μέχρι καὶ τὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων.[396] Στὶς ἀρχὲς καὶ μέσα τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. ἡ παραδοσιακὴ λατρεία τῶν κυριοτέρων θεοτήτων τῆς νήσου παρήκμασε (δὲν ὑπάρχουν ἐπιγραφὲς πρὸς τὴν Παφία Ἀφροδίτη, τὸν Δία Ὀλύμπιο καὶ τὸν Ἀπόλλωνα Ὑλάτη), καὶ ἡ Κύπρος ἐξέφραζε τὴν ἀφοσίωσή της πρὸς

391. **Κερ. 9**.
392. **Ἀμμ. 23**.
393. **Ἀμμ. 88**.
394. **Λάρ. 29**.
395. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν *Ἀπόλλωνα Καίσαρα* σὲ σχέση μὲ τὸν Τραϊανό βλ. σημ. 565.
396. Βλ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2202.

αὐτὴν τὴ δυναστεία αὐτοκρατόρων, εἰδικὰ τὸν Σεπτίμιο Σεβῆρο, ἂν καὶ δὲν εἶναι σαφὲς μὲ ποιόν τρόπο εὐεργέτησε τὶς διάφορες πόλεις, τὴν Πάφο,[397] τὸ Κούριον,[398] τὸ Κίτιον[399] καὶ τὴ Σαλαμῖνα,[400] οἱ ὁποῖες τιμοῦν αὐτὸν καὶ μέλη τῆς οἰκογένειάς του.

Οἱ ἱερεῖς καὶ ἀρχιερεῖς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας εἶναι εἴτε σὲ τοπικὸ ἐπίπεδο εἴτε σὲ ἐπίπεδο τῆς νήσου. Τὸ πιὸ σημαντικὸ ἀξίωμα, τὸ ὁποῖο μποροῦσε κάποιος ἐπιφανὴς πολίτης νὰ ἀποκτήσει ἦταν αὐτὸ τοῦ ἀρχιερέως τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας σὲ ἐπίπεδο διοικητικῆς περιφέρειας. Τὸ ἀξίωμα αὐτὸ ἦταν ἐτήσιο. Οἱ τῶν πόλεων ἀρχιερεῖς διὰ βίου ἐπέβλεπαν τὶς λειτουργίες καὶ ἐκδηλώσεις, ποὺ χορηγοῦσαν μὲ δικά τους ἔξοδα, τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας στὶς πόλεις τους. Ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς κατὰ πόλεις ἀρχιερεῖς διὰ βίου τῆς λατρείας τῶν αὐτοκρατόρων ἐπιλεγόταν ἐτησίως ὁ ἀρχιερεὺς τῶν *Σεβαστῶν* τῆς νήσου. Στὴν Κύπρο δὲν ὑπῆρχε κυπριάρχης, ὅπως στὶς γειτονικές της περιοχὲς ποὺ ὑπῆρχε ἀσιάρχης, λυκιάρχης, βιθυνιάρχης, παμφυλιάρχης, γαλατάρχης, ποντάρχης, κιλικιάρχης, ἀρμενιάρχης καὶ συριάρχης. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, οἱ ἐπαρχιακοὶ ἀρχιερεῖς θὰ εἶχαν τὶς ἴδιες ἁρμοδιότητες καὶ ἐκτελοῦσαν τὶς ἴδιες λειτουργίες μὲ αὐτούς, δηλαδὴ θὰ προήδρευαν τοῦ Κοινοῦ τῶν Κυπρίων καὶ θὰ ἐπέβλεπαν τὴν αὐτοκρατορικὴ λατρεία σὲ ὅλη τὴν ἐπικράτεια τῆς νήσου. Πιθανὸν τὸ Κοινὸν νὰ συνεδρίαζε στὴν κοινὴ τῆς νήσου Βουλαία Ἑστία ποὺ ἀναφέρεται στὸν ὅρκο ὑποταγῆς πρὸς τὸν Τιβέριο.[401] Οἱ ἀρχιερεῖς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας ὁλόκληρης τῆς διοικητικῆς περιφέρειας ποὺ μαρτυροῦνται στὶς ἐπιγραφὲς ποὺ βρέθηκαν σὲ διάφορες πόλεις τῆς Κύπρου, κατὰ χρονολογικὴ σειρὰ εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

397. **Πάφ. 13**, **14**, **22**, **24** καὶ **71**.
398. **Λεμ. 28**, **31-34**, **38-42**, **47** καὶ **70**.
399. **Λάρ. 28**. Παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 114.
400. **Ἀμμ. 72-75**, **113** καὶ **115-116**.
401. Βλ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2197.

1. Ὁ Ὕλλος, υἱὸς τοῦ Ὕλλου, ὁ ὁποῖος τιμᾶται ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Σαλαμῖνος γιὰ τὶς ὑπηρεσίες του ὡς γυμνασίαρχος τὸ 6 ἢ 11 μ.Χ. καὶ ὡς ἀρχιερέας ὁλόκληρης τῆς Κύπρου τοῦ Αὐγούστου.[402]
2. Στὴν Πάφο, ὁ Ῥοδοκλῆς, υἱὸς τοῦ Ῥοδοκλέους, ὁ ὁποῖος καλεῖται ἐπίσης Στασικράτης, ποὺ χρημάτισε ἀρχιερεὺς τοῦ Αὐγούστου σὲ ὁλόκληρη τὴ νῆσο κατὰ τὰ τελευταία ἔτη τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοῦ αὐτοκράτορος. Ὑπῆρξε ἐπίσης ἐθελοντὴς ἀγωνοθέτης τῶν ἱερῶν νησιωτικῶν πενταετηρικῶν ἀγώνων ποὺ ἐγκαινιάστηκαν πρὸς τιμὴν τοῦ Καίσαρος Γερμανικοῦ γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Σεβαστὴ Πάφο ἀπὸ τὸ Κοινὸν τῶν Κυπρίων, τὸ 18/19 μ.Χ. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο ἀναγνωρίζεται ἡ προσφορά του καὶ τυγχάνει τιμῆς *ἀρετῆς χάριν* ἀπὸ τὸ Κοινόν.[403]
3. Στὸ Κίτιον, ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος (;) Ἰοῦστος, κατὰ πᾶσα πιθανότητα Κιτιεύς, τιμᾶται ἀπὸ τὴ βουλὴ τῆς πόλεώς του στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. ὡς *ἀρχιερεὺς τῆς νήσου*.[404]
4. Στὴν Πάφο, πιθανῶς ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπολλωνίου τὸν Α' αἰ. μ.Χ.[405]
5. Στὴ Σαλαμῖνα, ὁ Διόδωρος, υἱὸς τοῦ Διοδώρου, ἀρχιερεὺς τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος (δηλ. τοῦ Οὐεσπασιανοῦ) σὲ ὁλόκληρη τὴν Κύπρο, ἐπέβλεψε τὴν ἀνάθεση ἀγάλματος τοῦ αὐτοκράτορος ἀπὸ τοὺς γυμνασιάρχους τῆς πόλεως κατὰ τὸ 70/72 μ.Χ.[406]
6. Στὴν ἴδια πόλη, ὁ Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός, ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ἀναφέρεται ὡς *[ἀρχ]ιερασάμενος τῆς Κύπρου τρίς, κα[ὶ πρ]εσβεύσας πρὸς τοὺς Σεβαστοὺς τρίς*. Ὑπῆρξε τρεῖς φορὲς ἀρχιερέας τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας τῶν Φλαβίων αὐτοκρατόρων ὁλόκληρης τῆς Κύπρου. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μὲ

402. **Ἀμμ. 19** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 234).
403. **Πάφ. 78** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 169).
404. **Λάρ. 9** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 224).
405. **Πάφ. 65** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 341).
406. **Ἀμμ. 90**.

αὐτὸ τὸ ἀξίωμα συμμετεῖχε τρεῖς φορὲς σὲ ἀποστολὲς πρὸς τοὺς *Σεβαστούς* (τὸν Οὐεσπασιανὸ καὶ τὸν υἱὸ ἢ υἱούς του).[407]

Οἱ κατὰ πόλεις ἀρχιερεῖς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας, οἱ ὁποῖοι ἐπέβλεπαν τὶς λειτουργίες καὶ ἐκδηλώσεις τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας στὶς πόλεις τους, κατὰ χρονολογικὴ σειρὰ εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:[408]

1. Στὴν Παλαίπαφο, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπολλωνίου (;), ὁ ὁποῖος καλεῖται καὶ Πλοῦς, φιλόσοφος, διετέλεσε ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου. Ἀναφέρεται σὲ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται μεταξὺ 15 π.Χ. καὶ 14 μ.Χ.[409]
2. Στὴ Σαλαμῖνα, ὁ ἀρχιερέας τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου καὶ γυμνασίαρχος, συντάσσει τιμητικὴ ἐπιγραφὴ στὸν αὐτοκράτορα καὶ στοὺς ἐγγονούς του μεταξὺ 2 π.Χ. καὶ 20 Αὐγούστου τοῦ 2 μ.Χ., ὁπότε

---

407. **Ἀμμ. 30** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 242).

408. Ὁ Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2197, ἀναφέρει ὡς ἀστικὸ ἀρχιερέα τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας καὶ τὸν Γάιο Οὐμμίδιο Πάνταυχο Κουαδρατιανό (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 2)· βάσει ὅμως τῶν ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν ἀπαντᾶ μόνο ὡς *ἀρχιερεὺς διὰ βίου*, τίτλος ποὺ δὲν συνεπάγεται αὐτόματα ὅτι θὰ ἦταν ἰσόβιος ἀρχιερέας στὴν πόλη του λατρείας αὐτοκράτορος, καὶ συγκεκριμένα τοῦ Νέρωνος. Θὰ μποροῦσε κάλλιστα νὰ εἶναι ἀρχιερεὺς τῆς λατρείας εἴτε τῆς Ἀφροδίτης εἴτε κάποιας ἄλλης θεότητος. Γιὰ παράδειγμα, ὁ Πατροκλῆς, υἱὸς τοῦ Πατροκλέους, καὶ ἡ σύζυγός του Ἀπολλωνία, θυγάτηρ τοῦ Κρατέρου, στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. ὑπῆρξαν *ἀρχιερεῖς διὰ βίου* τοῦ ναοῦ τῆς Τύχης, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξαν ἱδρυτές, *τῆς μητροπόλεως Πάφου* (βλ. **Πάφ. 101**). Ὁ Mitford βασιζόμενος στὸ ὅτι ὁ Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανὸς εἶναι ἀρχιερεὺς τοῦ Νέρωνος θεωρεῖ ὅτι καὶ ὁ υἱός του, ὁ Γ. Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος Πανταυχιανός, ὁ ὁποῖος ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. (βλ. **Πάφ. 90**) ὑπῆρξε καὶ αὐτὸς ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας. Μὲ βάση ὅμως τὸ ἐπιγραφικὸ ὑλικὸ ποὺ διαθέτουμε, ὁ Πανταυχιανὸς ἀναφέρεται μόνο ὡς ἀρχιερεύς, καὶ θὰ μποροῦσε κάλλιστα νὰ ἦταν ἀρχιερέας εἴτε τῆς Ἀφροδίτης εἴτε κάποιας ἄλλης τοπικῆς θεότητας. Ἐπίσης ὁ Mitford, ὅ.π., σ. 2198 καὶ ὑποσ. 115, θεωρεῖ ὡς ἀρχιερέα τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας καὶ τὸν Ἀπολλώνιο (βλ. **Λευκ. 39**) ὁ ὁποῖος ὅμως καὶ πάλι ἀναφέρεται ἁπλῶς ὡς ἀρχιερεὺς καὶ εἶναι πιθανότερο νὰ ἦταν ἀστικὸς ἀρχιερέας παρὰ τῶν αὐτοκρατόρων (κατεῖχε κι ἄλλα πολιτειακὰ ἀξιώματα: ἵππαρχος, γραμματεύς, δεκαπρωτεύσας καὶ φύλακας τοῦ ἀρχειοφυλακείου τῆς πόλεως). Ἐπιπρόσθετα, ὁ Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2198 καὶ ὑποσ. 113, ἀναφέρει ὡς ἀρχιερέα τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας τῆς πόλεως καὶ τὸν Σέρουιο Σουλπίκιο Παγκλέα Οὐηρανιανὸν ἀναφερόμενος στὴν **Ἀμμ. 31**: *Σέρουιον Σουλπίκιον* | *Παγκλέα Οὐηρανιανὸν* | *Ζήνων Ὀνησάνδρου* | *ἀρχιερασάμενος*. Συνδέει ὅμως ἐσφαλμένα τὸν Παγκλῆ μὲ τὴ μετοχὴ *ἀρχιερασάμενος*, ἡ ὁποία ὅμως ἕνεκα τῆς ὀνομαστικῆς πτώσεως συνδέεται σαφῶς μὲ τὸν Ζήνωνα, υἱὸ τοῦ Ὀνησάνδρου.

409. **Πάφ. 76** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 367).

πέθανε ὁ Λούκιος. Ὁ ἴδιος ἄνδρας, ἀρχιερέας πλέον τοῦ Τιβερίου καὶ τῶν ἐγγονῶν του, ἐκ νέου γυμνασίαρχος, ἀλλάζει τὴν ἐπιγραφὴ γιὰ νὰ ταιριάζει μὲ ἐκείνη τὴν ἐποχή. Ἡ δεύτερη ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται μεταξὺ 19 μ.Χ., ὁπότε γεννήθηκαν ἀπὸ τὸν Δροῦσο ὁ Γερμανικὸς καὶ Τιβέριος, καὶ 23 μ.Χ., ὁπότε ἀπεβίωσε ὁ Γερμανικός.[410]

3. Στὴν Καρπασία τὸ 20-21 μ.Χ. ἢ 46-47 μ.Χ., ὁ Φανοκλῆς, υἱὸς τοῦ Νικολάου, ὑπῆρξε *πολιτικὸς* ἀρχιερέας διὰ βίου τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας τῆς *ἀθανασίας τῶν Σεβαστῶν*, ἐνῶ διετέλεσε καὶ γυμνασίαρχος. Ὁ τίτλος *πολιτικὸς ἀρχιερεύς* ἦταν μοναδικὸς γιὰ τὴ νῆσο, καὶ φαίνεται σαφῶς διαφοροποιημένος ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιερέως τῆς νήσου.[411]

4. Στὴ Λάπηθο, τὴν ἡμέρα τῶν γενεθλίων τοῦ Τιβερίου τὸ 29 μ.Χ., ὁ *φιλόκαισαρ* καὶ *φιλόπατρις*[412] Ἄδραστος, υἱὸς τοῦ Ἀδράστου, ὁ ὁποῖος περιγράφει τὸν ἑαυτό του ὡς *ὁ ἐνγενικὸς ἱερεὺς τοῦ ἐν τῷ γυμνασίωι κατεσκευασμένου ὑπὸ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἰδίου Τιβερίου Καίσαρος Σεβαστοῦ ναοῦ καὶ ἀγάλματος*, ἀφιερώνει μὲ δικά του ἔξοδα ναὸ καὶ ἄγαλμα *τῶι ἀτοῦ θεῶι*.[413]

5. Στὴ Σαλαμῖνα τὸ 31-32 μ.Χ., ὁ Ἡρακλείδης εἶναι διάδοχος τοῦ πατρός του, τοῦ Ὕλλου, υἱοῦ τοῦ Ὕλλου, ὡς ἀρχιερέας τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας, ἀρχιερεὺς ὢν *διὰ [βί]ου τοῦ τε Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου καὶ τῶν Σεβαστῶν*.[414]

---

410. **Ἀμμ. 85** καὶ **86**. Πιθανὸν νὰ πρόκειται γιὰ τὸν Ὕλλον Ὕλλου, ἀρχιερέα τῆς Κύπρου τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου, βλ. **Ἀμμ. 19**.

411. **Ἀμμ. 233** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 256).

412. Γιὰ τὸ ζεῦγος τῶν τίτλων *φιλόκαισαρ* καὶ *φιλόπατρις* βλ. Oliver, *AthExpSALaw*, σ. 87-89, πβ. Veligianni, *Friendship*, σ. 63-80.

413. **Κερ. 9**.

414. **Ἀμμ. 20** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 235).

6. Στὴν Παλαίπαφο, ὁ Ἀμύντωρ, υἱὸς τοῦ Λυσίου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Ὀλύμπου, ὑπῆρξε ἰσόβιος ἀρχιερεὺς τῆς λατρείας τοῦ Τιβερίου τὸ 35-36 μ.Χ.[415]
7. Στὸ Κίτιον στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ἡ θυγατέρα τοῦ Εὐφάμου, ὑπῆρξε ἀρχιέρεια τῆς Ἰουλίας Σεβαστῆς,[416] τῆς συζύγου τοῦ Αὐγούστου, ἡ ὁποία ἀποθεώθηκε ἀπὸ τὸν Κλαύδιο.[417]
8. Στὸ Κίτιον, ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος, ποὺ ἔδρασε τὸν Α' αἰ. μ.Χ., διετέλεσε διὰ βίου ἀρχιερεὺς τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς ἱερᾶς Συγκλήτου. Πρόκειται γιὰ τὴ μοναδικὴ μαρτυρία σὲ ὅλο τὸ ῥωμαϊκὸ κόσμο γιὰ λατρεία τῆς ἱερᾶς Συγκλήτου.[418]
9. Στὴν ἴδια πόλη, ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Μνασέας Λούκιος, ὁ ὁποῖος διετέλεσε ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας, τιμᾶται ἀπὸ τὸ Κοινὸν τὸν Α' αἰ. μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος.[419]
10. Στὴ Σαλαμῖνα περὶ τὸ 60 μ.Χ., ὁ Ἡρακλείδης, υἱὸς πιθανῶς τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος, ἀναθέτει ἕνα ἄγαλμα τοῦ Νέρωνος ὡς θεοῦ (τὸ ὅτι ἀναφέρεται στὸν αὐτοκράτορα ὡς ζῶντα θεὸ πιθανὸν νὰ δηλοῖ ὅτι πρόκειται γιὰ ἀτομικὴ λατρεία παρὰ ἀστική).[420]

---

415. **Πάφ. 61**, 5-6 (Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ γιὰ τὸν Ἀμύντορα ἀπὸ τοὺς παπποῦδες του): *[ἀρ]χιερέα διὰ βίου τῆς σωτηρίας | τοῦ οἴκου τῶν Σεβαστῶν· L κβ'*.

416. Ὁ Mitford εἰς *OA* 6, 1950, σ. 81-3, ἀρ. 44 θεωρεῖ ὅτι ἡ *Ἰουλία Σεβαστή*, ἡ ἱέρεια τῆς ὁποίας τιμᾶται ἀπὸ τὸν θεῖο της *Ἀπολλώνιο Μαλλαῖο*, εἶναι ἡ *Julia Domna Augusta* ἡ δεύτερη σύζυγος τοῦ *Septimius Severus*. Ὁ ἴδιος ὅμως ὀρθῶς ἀναθεωρεῖ τὴν ἄποψή του στὸ *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1354, ὑποσ. 334, ἀφοῦ ἡ μορφὴ τῶν γραμμάτων δηλώνει ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἀνήκει παλαιογραφικὰ κατὰ πᾶσα πιθανότητα στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. Σ' αὐτὸ τὸ ἔργο ὑποστηρίζει ὅτι ἡ *Ἰουλία Σεβαστὴ* ἴσως νὰ εἶναι ἡ *Livia* ὡς *Julia Augusta* ἀποθεωμένη ἀπὸ τὸν Κλαύδιο ἢ ἡ Ἰουλία, κόρη τοῦ Τίτου. Στὸ *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2199-2200, ὑποσ. 123, ὑποστηρίζει ὅτι πρόκειται γιὰ τὴ σύζυγο τοῦ Αὐγούστου.

417. **Λάρ. 11**.

418. **Λάρ. 8**. Γιὰ τὸ ὅτι δὲν συνηθιζόταν λατρεία τῆς Συγκλήτου βλ. A. Erskine, *Phoenix* 51, 1997, σ. 25-37.

419. **Λάρ. 10**.

420. **Ἀμμ. 23**.

11. Στὴν ἴδια πόλη, πολίτης, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται,[421] ἀναφέρεται στὸν Νέρωνα μὲ τὴ φράση *τῷ ἰδίῳ θεῷ* σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται τὸ 60/61 μ.Χ. (καὶ σ' αὐτὴν τὴν περίπτωση ἡ λατρεία τοῦ αὐτοκράτορος φαίνεται νὰ εἶναι κατὰ πᾶσαν προσωπική).[422]
12. Στὴ χώρα τῆς Σαλαμῖνος, ὁ Φλάβιος Φι[- - -], σύζυγος τῆς Κειωνίας Καλλιστοῦς Ἀττικῆς, ἡ ὁποία τιμᾶται ἀπὸ τὸ Κοινόν, ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας, στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[423]

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν λατρεία πρὸς τοὺς αὐτοκράτορες, στὴν Κύπρο, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες περιφέρειες, ἀπαντᾶ καὶ ἡ λατρεία πρὸς τὴ Ῥώμη. Στὸν ὅρκο ὑποταγῆς τῶν Κυπρίων πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο, γίνεται ἐπίκληση πρῶτον στοὺς τοπικοὺς θεοὺς τῆς νήσου,[424] δεύτερον στὸν Καίσαρα Αὔγουστο, ἀπόγονο τῆς Ἀφροδίτης, καθὼς καὶ στὴ Ῥώμη, τὴν αἰωνία πόλη, καὶ τέλος σὲ ὅλους τοὺς θεοὺς καὶ θεές. Οἱ Κύπριοι καὶ τὰ παιδιά τους ὑπόσχονται ὅτι θὰ ὑπακούουν, θὰ πειθαρχοῦν καὶ θὰ σέβονται μὲ εὐλάβεια τὸν αὐτοκράτορα *Τιβέριον* καὶ ὅλο του τὸν οἶκο, ὅτι θὰ ἔχουν τοὺς ἴδιους φίλους καὶ ἐχθροὺς μὲ ἐκείνον καὶ ὅτι θὰ προτείνουν τὴν ψήφιση θεϊκῶν τιμῶν ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους θεοὺς μόνο στὴ Ῥώμη, τὸν Τιβέριο καὶ τοὺς ἐξ αἵματος συγγενεῖς του.

Ἡ αἰωνία Ῥώμη ἔχει θεοποιηθεῖ καὶ λατρεύεται στὴν Κύπρο, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες ἐπαρχίες τῆς αὐτοκρατορίας.[425] Στὴν Ἀσία ἡ λατρεία τῆς Ῥώμης χρονολογεῖται κυρίως ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. π.Χ. μέχρι τὰ πρῶτα χρόνια

421. Ὁ Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2199 καὶ ὑποσ. 122, θεωρεῖ ὅτι εἶναι καὶ πάλι ὁ Ἡρακλείδης, ὁ υἱὸς τοῦ Μέντορος.

422. **Ἀμμ. 88**.

423. **Ἀμμ. 51**.

424. Στὴν *Ἀφροδίτην Ἀκραίαν*, τὴν *Κόρην*, τὸν *Ἀπόλλωνα Ὑλάτη*, τὸν *Ἀπόλλωνα Κερυνήτην*, τοὺς σωτῆρες *Διοσκούρους*, τὴν *Βουλαίαν Ἑστίαν* καὶ σὲ ὅλους τοὺς προγονικοὺς θεοὺς καὶ θεές, κοινοὺς στὴ νῆσο.

425. Γιὰ τὴ λατρεία τῆς Ῥώμης στὶς ἑλληνόφωνες ἐπαρχίες τῆς Ἀνατολῆς βλ. Mellor, *Goddess Roma* 1975, πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 17.2, 1981, σ. 950-1030.

τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.[426] Στὴν Κύπρο ἡ λατρεία της ἐκτείνεται μέχρι τὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. Ἀρχιερεῖς τῆς Ῥώμης μαρτυροῦνται στὸ Κούριον, στὸ Κίτιον καὶ ἴσως στὴ Σαλαμῖνα.[427] Στὸ Κούριον, σὲ τιμητικὸ ψήφισμα ποὺ χρονολογεῖται τὸ 31-30 π.Χ., τιμᾶται ἐπιφανὴς πολίτης, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφή, ὡς ἀρχιερέας τῆς λατρείας τῆς Ῥώμης.[428] Στὸ Κίτιον, ἀπαντᾶ στὶς ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. ἀρχιερέας τῆς λατρείας της (*ἀρχιερέα τῆς Ῥώ[μης]*),[429] ἐνῶ ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Μνασέας Λούκιος, ὁ ὁποῖος ὑπηρέτησε ὡς ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., πιθανῶς νὰ ὑπῆρξε καὶ ἀρχιερεὺς τῆς Ῥώμης.[430]

426. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1354.
427. **Ἀμμ. 89**.
428. **Λεμ. 1**.
429. **Λάρ. 7**.
430. **Λάρ. 10**.

6. Οἱ τοπικὲς λατρεῖες

Μέχρι τὰ μέσα τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ. διατηρήθηκε στὶς διάφορες πόλεις τῆς Κύπρου ἡ λατρεία τῶν κατὰ τόπους θεοτήτων παρὰ τὸν σταδιακὸ ἐκχριστιανισμὸ τῆς νήσου ἀπὸ τὸ 45 μ.Χ. Τὰ κυριότερα κέντρα λατρείας ἦταν οἱ ναοὶ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ τὴν Ἀμαθοῦντα καὶ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα, στὰ ὁποῖα κατακυρώθηκε ἀπὸ τὴ ῥωμαϊκὴ Σύγκλητο τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου τὸ 22 μ.Χ., καθὼς καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου στὸ Κούριον.[431] Οἱ θεότητες ποὺ λατρεύτηκαν στὴν νῆσο κατὰ τὴν περίοδο τῆς ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας ἦταν οἱ ἀκόλουθες:

Ι. **Θεὸς Ὕψιστος**

Ἀπαντοῦν εἴκοσι ὀκτὼ συνολικὰ ἐπιγραφὲς πρὸς τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* ποὺ ἐκτείνονται χρονολογικῶς ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Α' μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ. Οἱ ἐπιγραφὲς αὐτὲς εἶναι εἴτε καθαρὰ ἀναθηματικές, χαραγμένες κυρίως σὲ πλάκες ἢ βωμούς εἴτε ἀναθηματικὲς - ἐπιτύμβιες σὲ κιονίσκους. Ἔχουν χαραχθεῖ σὲ κιονίσκους ἐπικλήσεις πρὸς τὸν θεὸ ἀπὸ μέλη τῆς οἰκογένειας τοῦ νεκροῦ·[432] σὲ πλάκες, κιονίσκους ἢ βωμούς, ἁπλὲς ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές·[433] σώζονται ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς πρὸς τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* ὡς τὸν θεὸ τῆς ἰάσεως σὲ πλάκες ποὺ φέρουν γραπτὰ ἢ ἐγχάρακτα μέλη τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος (ὀφθαλμούς, μύτη, μαστοὺς

431. Tac., *Ann*. 3.62. Βλ. σημ. 993.

432. **Πάφ. 91· Λεμ. 72**, **75**, **148-154**, **159-162**, **172**, **177-179**, **181-182· Ἀβ. Πρ. 7** καὶ **8**.

433. **Πάφ. 18** (πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ποὺ βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο, τοῦ τέλους τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.): *Θεῶι Ὑψίσ|τωι Σώζουσ[α]·* **Λεμ. 148** (κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ποὺ βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα, πιθανῶς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.): *Θεῷ Ὑψίστῳ | Νεικόδημος | κα[τὰ] χρηματισ|μόν·* **Λεμ. 149** (πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ποὺ βρέθηκε στὸ χωριὸ Σπιτάλι, πιθανῶς τοῦ τέλους τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.): *Θεῷ Ὑψίστῳ | Ἀριστ[ο]κλῆς | κουκούμης | εὐχὴν ἐποί|ησεν·* **Λεμ. 151** (βωμὸς ἀπὸ ὠχρὸ ἀμμόλιθο ποὺ βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἅγιος Ἀθανάσιος, ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Α' μὲ ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.): *Θεῷ Ὑψίστῳ | Δίδυμος | ὑπὲρ τέκν|ων εὐχήν* καὶ **Λάρ. 35** (βωμὸς ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ποὺ χρονολογεῖται πιθανῶς τὸν Γ' αἰ. μ.Χ.): *[Θεῷ Υ]ψίστῳ Θέων οἰκοδόμος | εὐχήν*.

κτλ).[434] Ὁ θεὸς αὐτὸς λατρευόταν εὐρέως σὲ ὅλη σχεδὸν τὴ νῆσο, σὲ ἀστικὲς καὶ ἀγροτικὲς περιοχές, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴ γεωγραφικὴ κατανομὴ τῶν ἐπιγραφικῶν τεκμηρίων, ἀφοῦ ἡ λατρεία του μαρτυρεῖται στὴν Κάτω Πάφο (1 ἐπιγραφή), στὴν Παλαίπαφο (1), στὴν περιοχὴ τοῦ Κουρίου (2), στὴν περιοχὴ τῆς Ἀμαθοῦντος (13, 2 στὸν Ἅγιο Τύχωνα, 2 στὸ Σπιτάλι, 3 στὸν Ἅγιο Ἀθανάσιο, 1 στὴν Ἀμαθοῦντα, 1 στὴ Μαθικολώνη, 1 στὸν Κάψαλο καὶ 3 στὰ Πολεμίδια) στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ (4), στὸ Κίτιον (1), στὴν Ἀθηένου (4), ἐνῶ ὑπάρχουν καὶ δύο ἀγνώστου ἀκριβοῦς προελεύσεως. Καμία τέτοια ἐπιγραφὴ δὲν βρέθηκε στὴν ἐπαρχία Ἀμμοχώστου καὶ Κερύνειας.

Ἔχει συζητηθεῖ γιὰ πολλὲς περιοχὲς ἡ ταυτότητα τοῦ θεοῦ ποὺ ἀναφέρεται ὡς *Ὕψιστος*. Ὁ Ζεὺς ἀπαντᾶ μὲ τὸ ἐπίθετο Ὕψιστος,[435] ἐνῶ καὶ ὁ Ἥλιος[436] καὶ ὁ Ἀπόλλων καὶ ὁ Ἄττις[437] ἀποκαλοῦνται *Θεοὶ Ὕψιστοι*. Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτούς, καὶ ὁ Θεὸς τῶν Ἰουδαίων ἀποκαλεῖται Θεὸς *Ὕψιστος* χωρὶς ἄλλο προσδιορισμό.[438]

---

434. **Λάρ. 181** (Μικρὴ πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, μὲ μύτη στὴν ὁποία σώζονται ἴχνη κόκκινου χρώματος, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν Ἀθηένου καὶ χρονολογεῖται πιθανῶς τὸν Γ' αἰ. μ.Χ.): *Θεῷ Ὑψ[ίστῳ]* | *Ἀφροδεί*|*σις* | *ἀνέθηκεν* | *εὐξάμε*|*νος·* **Λάρ. 182** (Μικρὴ πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, μὲ ζεῦγος ὀφθαλμῶν, στὰ ὁποῖα σώζονται ἴχνη μαύρου χρώματος, πάνω ἀπὸ τὴν ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια, ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀθηένου καὶ χρονολογεῖται πιθανῶς τὸν Γ' αἰ. μ.Χ.): *Θεῷ Ὑψίστῳ ἀνέ*|*θηκεν εὐξάμενος* | *Μᾶρκος. . . . . .ς·* **Λάρ. 183** (Πλάκα ἀπὸ ὠχρὸ ἀμμόλιθο μὲ δύο ἀνάγλυφους μαστοὺς πάνω ἀπὸ τὴν ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια, ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀθηένου καὶ χρονολογεῖται μεταξὺ Γ' καὶ Δ' αἰ. μ.Χ.): *Θεῷ Ὑψίστῳ ἀνέθη*|*κεν Πρόκτυος εὐξαμέ*|*[ν]η* καὶ **Λάρ. 184** (Μικρὴ πλάκα ἀπὸ ἀμμόλιθο, μὲ ζεῦγος ὀφθαλμῶν, στὰ ὁποῖα σώζονται ἴχνη μαύρου χρώματος, πάνω ἀπὸ τὴν ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια, ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀθηένου καὶ χρονολογεῖται μεταξὺ Γ' καὶ Δ' αἰ. μ.Χ.): *Θεῷ Ὑψίστῳ εὐξάμενος* | *Χαρίτων ἀπέδωκεν*.

435. Σοφ., *Τραχ.* 1191: *οἶσθ' οὖν τὸν Οἴτης Ζηνὸς Ὑψίστου πάγον;* Τὸ ἐπίθετο αὐτὸ τοῦ Διὸς μαρτυρεῖται καὶ στὸν *Ὕμνον εἰς Ἀπόλλωνα*. Ὁ Παυσανίας, 1.15.5, ἀναφέρει ὅτι στὴν Ὀλυμπία *καὶ Μοιρῶν βωμός ἐστιν ἐπιμήκης, μετὰ δὲ αὐτὸν Ἑρμοῦ καὶ δύο ἐφεξῆς Διὸς Ὑψίστου*.

436. Βλ. Cook, *Zeus* ἀρ. 882: Ἐπιγραφὴ τῆς Περγάμου χαραγμένη σὲ βωμό.

437. *CIL* VI, ἀρ. 509: Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὴ Ῥώμη.

438. Βλ. Κ. Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ*, Δβ', Προλεγόμενα, §58. Ὁ χαρακτηρισμὸς *ὕψιστος* χρησιμοποιεῖται τόσο ἀπὸ τοὺς ἐθνικοὺς ὅσο καὶ ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους γιὰ τὴ δήλωση τοῦ θεοῦ, βλ. Trebilco, *JCAM* 1991, σ. 127-144.

Ἐπιγραφές, στὶς ὁποῖες ἀπαντᾶ ὁ *Θεὸς Ὕψιστος*, μαρτυροῦνται ἀπὸ τὸ τέλος τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ἑξῆς σὲ πολλὲς περιοχὲς τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου, στὴ Θεσσαλονίκη, τὴ Μακεδονία, τὴν Ἀθήνα, τὴ Λυδία, τὴ Φρυγία, τὴ Δῆλο, τὴν Αἴγυπτο κ.ἀ.[439] Ὁρισμένοι μελετητὲς θεωροῦν ὅτι πρόκειται γιὰ τὸν Δία Ὕψιστο,[440] ἄλλοι ταυτίζουν τὸν Θεὸ Ὕψιστο μὲ τὸν Γιαχβὲ[441] ἢ χαρακτηρίζουν τὴν ὁμάδα ἐπιγραφῶν ὡς ἰουδαΐζουσες,[442] ἐνῶ ὁρισμένοι πιστεύουν ὅτι πρόκειται γιὰ τὴ μονοθεϊστικὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ Ὑψίστου, ποὺ ἦταν εὐρέως διαδεδομένη στὸ ἀνατολικὸ τμῆμα τῆς ῥωμαϊκῆς αυτοκρατορίας.[443]

Ἔχει διατυπωθεῖ ἀπὸ τὸν Mitford ἡ ἄποψη ὅτι στὶς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου ὁ *Θεὸς Ὕψιστος* ὑπονοεῖται ὁ ἰουδαϊκὸς ἢ ὁ χριστιανικὸς θεός.[444] Πιστεύει ὅτι μετὰ τὴν καταστολὴ τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Ἰουδαίων τὸ 116 μ.Χ., τὴν ἐξορία τους καὶ τὴν ἀπαγόρευση ἐγκαταστάσεώς τους στὴ νῆσο, πιθανὸν ὅσοι παρέμειναν νὰ κρύβονταν καὶ ἔτσι νὰ ἐξηγεῖται ἡ ἔλλειψη τῶν ἰουδαϊκῶν συμβόλων στὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς τῆς νήσου. Οἱ P. Aupert καὶ O. Masson[445] ταυτίζουν ἐπίσης τὸν Θεὸ Ὕψιστο μὲ τὸν ἑβραϊκὸ θεὸ Γιαχβέ.

Στὴν Κύπρο, ἡ μελέτη τῶν ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν γιὰ τὸ περιεχόμενο τῆς λατρείας του ἀπὸ ἀρχαιολογικὴ καὶ γλωσσικὴ ἄποψη καταδεικνύει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πρόκειται γιὰ τὸν Δία Ὕψιστο. Ἀπὸ τὴν ἄλλη, σ' αὐτὲς τὶς ἐπιγραφὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀπουσία ἰουδαϊκῶν συμβόλων ὑπάρχει καὶ παντελὴς ἀπουσία ἰουδαϊκῶν ὀνομάτων, ἐν ἀντιθέσει μὲ ἄλλες

439. Βλ. Roberts κ.ἄ, *HThR* 29, 1939, σ. 59 κέ, πβ. *DNP*, σ.λ.

440. Ἡ Tačeva-Hitova, *Balk. Stud.* 19, 1978, σ. 59-75 (πβ. Pilhofer, *Philippi* I, σ. 184, ὑποσ. 11) ταυτίζει τὸν Θεὸ Ὕψιστο τῶν ἐπιγραφῶν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἄλλων περιοχῶν τῶν Βαλκανίων μὲ τὸν Δία Ὕψιστο.

441. Βλ. Νίγδελη, *ἘπιγρΘεσσ.* 2006, σ. 171-2 καὶ ὑποσ. 226.

442. Feissel, *RICM*, σ. 240.

443. Βλ. M. Wallraff, *Mediterraneo antico* 6, 2003, σ. 534-535, πβ. Νίγδελη, *ἘπιγρΘεσσ.* 2006, σ. 172.

444. Βλ. Mitford, *IK* σ. 305 καὶ *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2206.

445. Βλ. *BCH* 103, 1979, 383.

ἐπιγραφὲς σὲ συναγωγὲς καὶ ἀλλοῦ μετὰ τὸν Β' αἰ. μ.Χ.[446] Στὶς εἴκοσι ὀκτὼ ἐπιγραφές, στὶς ὁποῖες μαρτυρεῖται ὁ Θεὸς Ὕψιστος, μέσα ἀπὸ τὴ μελέτη τῶν ὀνομάτων τῶν λατρευτῶν τοῦ θεοῦ στὴ νῆσο, διαπιστώνεται ὅτι κανένα ὄνομα δὲν εἶναι ἰουδαϊκὸ ἀλλὰ εἶναι ὅλα ἑλληνικὰ ὀνόματα ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα ῥωμαϊκὸ.[447] Ἐπιπρόσθετα οἱ δεκαεννέα ἀπὸ τὶς ἐπιγραφὲς βρέθηκαν στὴν περιοχὴ Ἀμαθοῦντος - Λεμεσοῦ - Κουρίου, ὅπου δὲν ἀνακαλύφθηκε καμία ἑβραϊκὴ συναγωγὴ οὔτε μαρτυρεῖται ἀπὸ τὴν ἀρχαία γραμματεία ἢ τὶς ἐπιγραφικὲς πηγές. Κατὰ συνέπεια, βάσει τῆς παντελοῦς ἀπουσίας σημιτικῶν ὀνομάτων καὶ τοῦ κατὰ συντριπτικὴ πλειοψηφία ἐπιχώριου ὀνομαστικοῦ, τεκμαίρεται ὅτι οἱ λάτρεις τοῦ Θεοῦ Ὑψίστου στὴν Κύπρο δὲν ἦταν Ἰουδαῖοι ἀλλὰ ἰθαγενεῖς κάτοικοι τῆς νήσου.[448]

Τὸ ἐὰν θὰ πρέπει νὰ ἀναγνωρισθεῖ καὶ στὴν περίπτωση τῆς Κύπρου ὅτι οἱ λάτρεις τοῦ θεοῦ ἀνῆκαν στὰ μέλη τῆς κατηγορίας *τῶν σεβομένων τὸν Θεὸν* τῆς ἑβραϊκῆς συναγωγῆς, ὅπως ὑποστηρίζει ὁ Mitchell γιὰ τὸ σύνολο τῶν ἀνθρώπων ποὺ λάτρευαν τὸν Θεὸ Ὕψιστο στὸ ἀνατολικὸ τμῆμα τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας,[449] δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθεῖ μὲ βεβαιότητα, ἀφοῦ ἡ μελέτη τῶν ἐπιγραφῶν τῆς νήσου δὲν παρέχει κανένα τέτοιο στοιχεῖο. Μὲ τὸν Mitchell ἐξάλλου διαφωνεῖ ῥιζικὰ ὁ Bowersock, ποὺ ὑποστηρίζει ὅτι ὁ Θεὸς Ὕψιστος στὶς ἐπιγραφὲς δὲν εἶναι πάντα ὁ ἴδιος

446. Βλ. κεφάλαιο «Ἰουδαϊσμὸς καὶ χριστιανισμός».

447. *Μᾶρκος* στὴν **Λάρ. 182**.

448. Ὁ Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ*, Δβ', Προλεγόμενα, §63 καὶ *ΘρΑΚ*, σ. 921, ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ ὅρος Θεὸς Ὕψιστος ἐχρησιμοποιεῖτο πολὺ ἀόριστα, μὲ τέτοιο τρόπο ὥστε νὰ ταιριάζει σὲ ὁποιονδήποτε θεὸ πίστευαν οἱ ἄνθρωποι ὡς τὸν *Ὕψιστον*, ἀφοῦ ἐπρόκειτο γιὰ μία ἐποχή, ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Α' μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ., ταραγμένη ἕνεκα τῶν θρησκευτικῶν ζυμώσεων· ὑποστηρίζει, χωρὶς ὅμως ὁποιανδήποτε τεκμηρίωση, ὅτι μὲ τὸ νὰ καλύπτουν οἱ ἄνθρωποι τὴ λατρεία τοῦ θεοῦ τους κάτω ἀπὸ τὸ ἐπίθετο αὐτὸ παραλείποντας τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ, ἀπέφευγαν τὶς προστριβὲς καὶ συμβίωναν ὁμαλῶς, ἀφοῦ δὲν προκαλοῦσαν τὰ θρησκευτικὰ αἰσθήματα ἄλλων ἀνθρώπων ποὺ εἶχαν διαφορετικὴ πίστη. Ἡ θέση αὐτὴ ὅμως τοῦ Χατζηιωάννου εἶναι καθαρῶς προσωπική.

449. Βλ. Mitchell, *Cult ThHyps.*, σ. 81-147, πβ. Levinskaya 1996, σ. 83-97. Γιὰ τὴν ἀμφισβήτηση τῆς γενικῆς ἰσχύος τῶν ἀπόψεών τους βλ. Bowersock, *Hyperboreus* 8, 2002, σ. 253-262.

θεὸς ποὺ συνδέεται μὲ τὸν ἰουδαϊσμὸ ἀλλὰ πολλοὶ διαφορετικοὶ θεοί, μεταξὺ αὐτῶν καὶ ὁ θεὸς τῶν Ἰουδαίων, ποὺ λατρευόταν μὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα, ὅπως φανερώνουν ἀρκετὲς ἐπιγραφὲς ἀπὸ διάφορα μέρη τοῦ ἑλληνόφωνου χώρου.[450]

Ἀπαντοῦν καὶ δύο ἐπιγραφὲς[451] χαραγμένες σὲ κίονα, ποὺ βρέθηκαν στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ χρονολογοῦνται τὸν Γ' αἰ. μ.Χ., πρὸς τὸν *Θεὸν Ὕψιστον*, ὁ ὁποῖος ἐδῶ καλεῖται *Κύριος Ὕψιστος*. Εἶναι ἡ μοναδικὴ ἐμφάνιση τοῦ τίτλου *Κύριος* ἀντὶ *Θεός*. Οἱ δύο αὐτὲς ἐπιγραφές, ποὺ ἀναφέρουν μέλη τῆς ἴδιας οἰκογένειας καὶ χαράχθηκαν κατὰ πᾶσα πιθανότητα, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴ μορφὴ τῶν γραμμάτων, ἀπὸ τὸν ἴδιο χαράκτη, εἶναι ἴσως κρυπτοχριστιανικές.[452]

ΙΙ. Ἀφροδίτη Παφία

Ὁ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο ἦταν ὁ πιὸ σπουδαῖος καὶ ὁ ἀρχαιότερος στὴν Κύπρο,[453] ἀπετέλεσε πόλο ἕλξης γιὰ τοὺς περιηγητὲς τῆς νήσου καὶ διατήρησε τὴν αἴγλη του μέχρι τὰ μέσα τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[454] Στὸν ναὸ αὐτὸν παραχωρήθηκε τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου ἀπὸ τὴ Σύγκλητο τὸ 22 μ.Χ., ἐπὶ Τιβερίου.[455] Οἱ Πάφιοι γιὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἀσυλία τοῦ ναοῦ τῆς Παφίας Ἀφροδίτης, ὑποστήριξαν ἐνώπιον τῆς Συγκλήτου ὅτι ἱδρυτὴς τοῦ ναοῦ ἦταν ὁ Ἀερίας, μυθικὸ ἄτομο ἀρχαιότερο καὶ ἀπὸ τὸν

450. Ὁ M. Stein, *EA* 33, 2001, σ. 119-125 (= *SEG* 51, 2354), θεωρεῖ καὶ αὐτὸς ὅτι ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ Ὑψίστου δὲν μπορεῖ νὰ ἀναφέρεται μόνο στὸν θεὸ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλὰ πρόκειται γιὰ συνδυασμὸ παγανιστικῆς καὶ ἰουδαϊκῆς προελεύσεως.

451. **Λεμ. 175** καὶ **176**.

452. Βλ. καὶ Ἰ. Νικολάου, *RDAC* 2000, σ. 299-300.

453. Γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο βλ. Maier, *RDAC* 1975, σ. 69-75.

454. Γιὰ τὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. Maier, *SPAph*, σ. 495-506.

455. Tac. *Ann*. 3.62. Παράθεση στὴ σημ. 991.

Κινύρα,[456] ἕνεκα τοῦ ὅτι ἡ ἱερότητα μιᾶς λατρείας ἦταν ἄμεσα συνδεδεμένη μὲ τὴν ἀρχαιότητά της.

Τὸ ἐπίθετο Παφία ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὸν Ἡρόδοτο.[457] Ὁ Ὅμηρος παραδίδει ὅτι ὑπῆρχε σὲ αὐτὸν *τέμενος βωμός τε θυήεις*,[458] ἐνῶ ὁ Εὐστάθιος στὰ σχόλιά του στὸν Ὅμηρο ἀναφέρει ὅτι ὁ βωμὸς ἦταν ὑπαίθριος, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ θυσιάζουν οἱ διαβάτες.[459] Ὁ Στράβων, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πληροφορία ὅτι ἡ Παλαίπαφος ἔχει ἀρχαῖο ἱερὸ τῆς Παφίας Ἀφροδίτης,[460] περιέγραψε καὶ τοὺς ἐτήσιους ἑορτασμοὺς πρὸς τὴ θεά, ὅπως γίνονταν στὶς ἡμέρες του: ἀπὸ τὴ Νέα Πάφο πρὸς τὴν Παλαίπαφο (ἀπόσταση ἑξῆντα σταδίων = 11040 μ.) πορεύονται καὶ πανηγυρίζουν κάθε χρόνο ἄνδρες καὶ γυναῖκες ποὺ συρρέουν ἀπὸ ὅλες τὶς πόλεις τῆς Κύπρου.[461] Κατὰ τὸν Κορνοῦτο, ποὺ γράφει τὸν Α' αἰ. μ.Χ., ἡ Κύπρος θεωρεῖται ἱερὸ νησὶ τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἡ Πάφος ἰδιαίτερη κατοικία της *Παφίας λεγομένης*.[462] Ὁ Σουητώνιος τὸν Β' αἰ. μ.Χ. μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Τίτου στὴν Πάφο ἀναφέρεται στὸ μαντεῖο τοῦ ναοῦ τῆς Παφίας Ἀφροδίτης.[463]

Κατὰ τὸν Μάξιμο Τύριο, ποὺ γράφει ἐπίσης τὸν Β' αἰ. μ.Χ., τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς μοιάζει μὲ λευκὴ πυραμίδα (δηλαδὴ ὀμφαλό) ἀπὸ ἄγνωστο

456. Γιὰ τὸν Ἀερία βλ. Κ. Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ*, Δβ', Σημειώσεις, ἀρ. 254.

457. Ἡροδ., 8.53.7.

458. Ὅμ., *Ὀδ.* θ 364.

459. Εὐστ. *εἰς Ὅμ.* 1600-1 (*θ* 360-4).

460. Στράβ. 14.683.6.3: *Παλαίπαφος, ὅσον ἐν δέκα σταδίοις ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἱδρυμένη, ὕφορμον ἔχουσα καὶ ἱερὸν ἀρχαῖον τῆς Παφίας Ἀφροδίτης*.

461. Στράβ. 14.683.6.3: *εἶθ' ἡ Πάφος... ἔχουσα καὶ ἱερὰ εὖ κατεσκευασμένα· διέχει δὲ πεζῇ σταδίους ἑξήκοντα τῆς Παλαιπάφου, καὶ πανηγυρίζουσι διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης κατ' ἔτος ἐπὶ τὴν Παλαίπαφον ἄνδρες ὁμοῦ γυναιξὶν συνιόντες καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων*.

462. Cornut. *Π. θεῶν φύσ.* 24.198: *...Ἐκ τούτου δ' ἤδη καὶ ἱερὰ τῆς Ἀφροδίτης ἡ τῶν Κυθήρων νῆσος εἶναι δοκεῖ· τάχα δὲ καὶ ἡ Κύπρος, συνᾴδουσά πως κατὰ τοὔνομα τῇ κρύψει. Ἡ δὲ Πάφος ἴδιον αὐτῆς οἰκητήριόν ἐστι, Παφίας λεγομένης, τάχα κατ' ἔλλειψιν ἀπὸ τοῦ ἀπαφίσκειν, ὅ ἐστιν ἀπατᾶν*.

463. Suetonius, *Tit.* 5: *Sed ubi turbari rursus cuncta sensit, redit ex itinere, aditoque Paphiae Veneris oraculo, dum de navigatione consulit, etiam de imperii spe confirmatus est*.

ύλικό.[464] Ό Τάκιτος, μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Τίτου στὸν ναὸ τὸ 69 μ.Χ. γιὰ νὰ ζητήσει μαντεία ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς, δίδει σημαντικὲς πληροφορίες γιὰ τὸν ναό, τὸν τρόπο λατρείας καὶ τὰ τελετουργικά: γιὰ τὸν ἱδρυτή του, τὸν Ἀερία· τὰ μυστήρια τῆς λατρείας· τὴν μαντικὴ τέχνη ποὺ ἀσκεῖτο ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς· ἱερεὺς καὶ μάντης ἐκεῖνο τὸ ἔτος ἦταν ὁ Σώστρατος· τὴ λατρεία ποὺ γινόταν δι' εὐχῶν καὶ θυσιῶν, κατὰ προτίμηση ἀρσενικῶν ζώων· γιὰ τὸ ὅτι ἀπαγορευόταν νὰ χύνεται αἷμα σφαγίων στὸν βωμό· ὁ βωμὸς ἂν καὶ εἶναι στὴν ὕπαιθρο δὲν βρέχεται ἀπὸ τὴ βροχή· τὰ πλούτη τοῦ ναοῦ· τὸ ὁμοίωμα τῆς θεᾶς ποὺ δὲν ἔχει ἀνθρώπινη μορφὴ ἀλλὰ κωνική.[465] Ό φαλλός, σύμβολο γονιμότητας, διδόταν σὲ ὅσους μυοῦνταν στὰ μυστήρια τῆς θεᾶς στὴν Πάφο, σύμφωνα μὲ τὴ μαρτυρία τοῦ Χριστιανοῦ Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως (περὶ τὸ 60–215 μ.Χ.).[466] Ό σχολιαστὴς τοῦ Βιργιλίου, Σέρβιος

464. Μαξ. Τυρ. 8.8: *Παφίοις ἡ μὲν Ἀφροδίτη τὰς τιμὰς ἔχει· τὸ δὲ ἄγαλμα οὐκ ἂν εἰκάσαις ἄλλῳ τῳ ἢ πυραμίδι λευκῇ, ἡ δὲ ὕλη ἀγνοεῖται.*

465. Tac., *Hist.* II. 2-4: *Igitur oram Achaiae et Asiae ac laeva maris praevectus, Rhodum et Cyprum insulas, inde Syriam audentioribus spatiis petebat. Atque illum cupido incessit adeundi visendique templum Paphiae Veneris, inclitum per indigenas advenasque. Haud fuerit longum initia religionis, templi ritum, formam deae (neque enim alibi sic habetur) paucis disserere.* (3) *Conditorem templi regem Aeriam vetus memoria, quidam ipsius deae nomen id perhibent. Fama recentior tradit a Cinyra sacratum templum deamque ipsam conceptam mari huc adpulsam; sed scientiam artemque haruspicum accitam et Cilicem Tamiram intulisse, atque ita pactum ut familiae utriusque posteri caerimoniis praesiderent. Mox, ne honore nullo regium genus peregrinam stirpem antecelleret, ipsa quam intulerant scientia hospites cessere: tantum Cinyrades sacerdos consulitur. Hostiae, ut quisque vovit, sed mares deliguntur: certissima fides haedorum fibris. Sanguinem arae obfundere vetitum: precibus et igne puro altaria adolentur, nec ullis imbribus quamquam in aperto madescunt. Simulacrum deae non efficie humana, continuus orbis latiore initio tenuem in ambitum metae modo exsurgens, sed ratio in obscuro.* (4) *Titus spectata opulentia donisque regum quaeque alia laetum antiquitatibus Graecorum genus incertae vetustati adfingit, de navigatione primum consuluit. Postquam pandi viam et mare prosperum accepit, de se per ambages interrogat caesis compluribus hostiis. Sostratus (sacerdotis id nomen erat) ubi laeta et congruentia exta magnisque consultis adnuere deam videt, pauca in praesens et solita respondens, petito secreto futura aperit...*

466. Κλήμ. Ἀλ., *Προτρ.* 2.13: *...Ἤδη δέ, καὶ γὰρ καιρός, αὐτὰ ὑμῶν τὰ ὄργια ἐξελέγξω ἀπάτης καὶ τερατείας ἔμπλεα. καὶ εἰ μεμύησθε, ἐπιγελάσεσθε μᾶλλον τοῖς μύθοις ὑμῶν τούτοις τοῖς τιμωμένοις. ἀγορεύσω δὲ ἀναφανδὸν τὰ κεκρυμμένα, οὐκ αἰδούμενος λέγειν ἃ προσκυνεῖν οὐκ αἰσχύνεσθε. ἡ μὲν οὖν "ἀφρογενής" τε καὶ "Κυπρογενής", ἡ Κινύρᾳ φίλη (τὴν Ἀφροδίτην λέγω τὴν "φιλομηδέα, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη", μηδέων ἐκείνων τῶν ἀποκεκομμένων Οὐρανοῦ, τῶν λάγνων, τῶν μετὰ τὴν τομὴν τὸ κῦμα βεβιασμένων), ὡς ἀσελγῶν ὑμῖν μορίων ἄξιος γίνεται καρπός, ἐν ταῖς τελεταῖς ταύτης τῆς πελαγίας ἡδονῆς τεκμήριον τῆς γονῆς ἁλῶν χόνδρος καὶ φαλλὸς τοῖς μυουμένοις τὴν τέχνην τὴν μοιχικὴν ἐπιδίδοται· νόμισμα δὲ εἰσφέρουσιν αὐτῇ οἱ μυούμενοι, ὡς ἑταίρᾳ ἐρασταί.*

ποὺ γράφει τὸν Δ' αἰ. μ.Χ., ἀναφέρει καὶ αὐτὸς ὅτι στὴν Κύπρο ἡ Ἀφροδίτη λατρεύεται σὲ σχῆμα ὀμφαλοῦ ἢ κώνου.[467] Κατὰ τὸν Φλάβιο Φιλόστρατο τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀφροδίτης στὴν Πάφο ἦταν μὲ συμβολικὸ τρόπο κατασκευασμένο.[468] Ὁ Πλίνιος παραδίδει καὶ αὐτὸς ὅτι στὸν βωμὸ τῆς Παφίας Ἀφροδίτης δὲν βρέχει.[469]

Τὸ ἀρχικὸ ἀρχιτεκτονικὸ σχέδιο τοῦ ναοῦ τῆς Παφίας Ἀφροδίτης δὲν τὸ γνωρίζουμε μὲ ἀκρίβεια ἕνεκα τοῦ ὅτι ἀπεικονίσεις τοῦ ναοῦ μαρτυροῦνται μεταγενέστερα, σὲ νομίσματα τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου. Ὁ ναὸς τῆς Παφίας Ἀφροδίτης ὑπέστη μεγάλες καταστροφὲς ἕνεκα τοῦ σεισμοῦ τοῦ 15 π.Χ. καὶ ἀνοικοδομήθηκε ἐπὶ Αὐγούστου, ἴσως βάσει τοῦ ἀρχαίου προτύπου. Ἔκτοτε τὰ νομίσματα τῆς Κύπρου, ἡ κοπὴ τῶν ὁποίων ἐκτείνεται χρονολογικῶς ἀπὸ τὸν Αὔγουστο μέχρι τὸν Καρακάλλα, εἶχαν στὸν ὀπισθότυπο τὴν παράσταση τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης. Ἡ εἰκόνα τοῦ ναοῦ δὲν εἶναι πανομοιότυπη σὲ ὅλα τὰ νομίσματα ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς ἐπειδὴ ἴσως ὁ ναὸς ὑφίστατο μετατροπὲς πιθανῶς καὶ λόγῳ νέων σεισμῶν.[470] Σὲ χάλκινο νόμισμα ποὺ ἐκόπη ἐπὶ Σεπτιμίου Σεβήρου, στὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.,[471] ὑπάρχει μία ἀπὸ τὶς καλύτερες παραστάσεις τοῦ ναοῦ.[472]

Ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Πάφου ἔλαβε τὸ ἐπίθετο Παφία καὶ μὲ αὐτὸ ἀναφέρεται σὲ 31 ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου: 30 ἀπὸ τὴν Παλαίπαφο[473] καὶ μία ἀπὸ τὴ Νέα Πάφο.[474] Σὲ δύο ἐπιγραφὲς δὲν φέρει τὴν ἐπωνυμία Παφία, ἀλλὰ εἶναι σαφὲς ὅτι ἀναφέρονται σ' αὐτὴν ἀφοῦ

467. Serv. *in Virg. Aen.* I 724: *Apud Cyprios Venus in modum umbilici, vel, ut quidam volunt, metae colitur*.

468. Φλ. Φιλ. *Βί. Ἀπολλ.* 3.16: *Νεώς τε ἐπιτυχόντες προσπλεῦσαι Κύπρῳ κατὰ τὴν Πάφον· οὗ τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἕδος, ὅ, ξυμβολικῶς ἱδρυσάμενον, θαυμάσαι τὸν Ἀπολλώνιον*.

469. Plinius, *NH* 2.210: *Celebre fanum habet Veneris Paphos, in cuius quanam aram non impluit*.

470. Βλ. Χατζηιωάννου, *ΘρΑΚ*, σ. 890, πβ. Maier – Karag., *Paphos* 1984, σ. 272-283.

471. Βλ. Hill, *BMCoins*, pl. XVII, 4-5.

472. Γιὰ τὴν περιγραφή του βλ. Κ. Χατζηιωάννου, *ΘρΑΚ*, σ. 890-3.

473. **Πάφ. 71-73**, **75-81**, **83-87**, **89-90**, **92-99**, **101-105**.

474. **Πάφ. 17**.

γίνεται μνεία σὲ ἀρχιερεῖς τῆς θεᾶς.[475] Ἀπαντοῦν στὶς ἐπιγραφὲς τέσσερεις ἱερεῖς: Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπολλωνίου, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἱερεὺς τοῦ ναοῦ τῆς θεᾶς, τῆς Παφίας Ἀφροδίτης, καὶ πιθανώτατα καὶ ἀρχιερεὺς τῆς νήσου τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ·[476] ὁ Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός, *ἱερεὺς τοῦ κώμου*, ὁ ὁποῖος ἔζησε κατὰ τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.·[477] ὁ Σώστρατος, ὁ ὁποῖος, ὅπως ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Τάκιτο,[478] ὑπῆρξε ἱερεὺς τῆς Παφίας Ἀφροδίτης τὸ 69 μ.Χ. καὶ ὁ ἱερέας Τρύφων, ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Α΄ μὲ ἀρχὲς Β΄ αἰ. μ.Χ.[479] Ἀρχιερεῖς τῆς Παφίας Ἀφροδίτης ἦταν ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Τεῦκρος, υἱὸς τοῦ (Τ. Κλαυδίου) Ῥοδοκλέους, πιθανώτατα ἀρχιερεὺς τῆς Ἀφροδίτης στὰ μέσα τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.,[480] ὁ Γ. Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος, ὁ καὶ Πανταυχιανός, υἱὸς τοῦ Γ. Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ, στὰ τέλη τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.,[481] ὁ Διονυσόδωρος, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀρχιερεὺς τῆς θεᾶς, τὸ τρίτο τέταρτο τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ.,[482] ἐνῶ ὑπάρχει ἀναφορὰ σὲ δύο ἀρχιερεῖς, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα πατέρα καὶ υἱό, σὲ ἀπόσπασμα ἀναθηματικῆς πρὸς τὴν Ἀφροδίτη Παφία ἐπιγραφῆς, ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ. μὲ ἀρχὲς Β΄ αἰ. μ.Χ.,[483] καθὼς καὶ σὲ ἀρχιερέα, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ σὲ ἀπόσπασμα ἀναθηματικῆς ἐπιγραφῆς σὲ κτήριο, ἡ ὁποία χρονολογεῖται στὶς ἀρχὲς τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ.,[484] ὅπως καὶ σὲ ἀρχιερέα τῆς Παφίας Ἀφροδίτης, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφὴ μὲ τὴν ὁποία ἡ πόλη

475. **Πάφ. 63** καὶ **69**.
476. **Πάφ. 65** καὶ σημ. 343.
477. Ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 2.
478. Βλ. Tac., *Hist.* II. 4 (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 342).
479. **Πάφ. 91** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 343).
480. **Πάφ. 63**.
481. **Πάφ. 90**.
482. **Πάφ. 69**.
483. **Πάφ. 93**.
484. **Πάφ. 100**.

τῆς Πάφου τιμᾶ τὸν αὐτοκράτορα Καρακάλλα.[485] Ἀξιωματοῦχοι τοῦ ναοῦ ἦταν πιθανώτατα καὶ οἱ *προστάται* καὶ οἱ *ταμῖαι*.[486]

III. Ἀφροδίτη Ἀμαθουσία

Σύμφωνα μὲ τὸν Τάκιτο,[487] ὁ ναὸς τῆς Παφίας Ἀφροδίτης στὴν Πάφο καὶ ἐκεῖνος τῆς Ἀμαθουσίας Ἀφροδίτης στὴν Ἀμαθοῦντα ἦταν οἱ ἀρχαιότεροι ναοὶ τῆς θεᾶς στὴν Κύπρο. Οἱ Ἀμαθούσιοι, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ἐξασφαλίσουν τὸ δικαίωμα ἀσύλου τοῦ ναοῦ τῆς Ἀμαθουσίας Ἀφροδίτης ἀπὸ τὴ ῥωμαϊκὴ Σύγκλητο τὸ 22 μ.Χ., ὑποστήριξαν ὅτι ἱδρυτὴς τῆς λατρείας ὑπῆρξε ὁ Ἄμαθος, υἱὸς τοῦ Ἀερία, τοῦ μυθικοῦ ἱδρυτοῦ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο.

Ἡ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν Αὔγουστο[488] πιθανὸν νὰ σχετίζεται μὲ τὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Ἀμαθοῦντα.[489] Ἡ Ἀφροδίτη στὴν Ἀμαθοῦντα[490] μὲ τὴν προσωνυμία Κυπρία Ἀφροδίτη μαρτυρεῖται στὴν ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὴν Κυπρία Ἀφροδίτη καὶ τὸν αὐτοκράτορα Τίτο ποὺ χρονολογεῖται τὸ 79/80 μ.Χ.[491] Στὴν τιμητικὴ ἐπιγραφὴ γιὰ τὸν

485. **Πάφ. 71**, 9: *[ἀρχιερ]έ̣ως Παφίας Ἀφρο[δίτης - - - -]*.

486. **Πάφ. 77** (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὴν Ἀφροδίτη Παφία, ποὺ χρονολογεῖται στὶς ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.): *ἐ̣π̣ὶ̣ προστατῶν Αἰνεί[ου], Εἰρηναίου, Τρύφωνος | καὶ ταμ̣[ίου] Παπείτου Παπεί[του]*. Ἀναφέρονται τρεῖς προστάτες, ὁ Αἰνείας, ὁ Εἰρηναῖος καὶ ὁ Τρύφων καὶ ἕνας ταμίας, ὁ Παπεῖς υἱὸς τοῦ Παπείτου, στὴν ὑπηρεσία τῆς Ἀφροδίτης, πβ. **Πάφ. 82**, 6-8 (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν Καλιγούλα, ποὺ χρονολογεῖται τὸ 37-38 μ.Χ.): *ἐπὶ προστατῶν Δ̣ί̣ω̣νος (;) [τοῦ δεῖνα, τοῦ δεῖνα τοῦ δεῖνα], | Ἀπολλωνίου τ̣οῦ ΜΕΟΝΕ̣Ο̣[- -, καὶ τοῦ δεῖνα τοῦ δεῖνα] | ταμίου τοῦ ἔτους [β'] Γα[ΐου Καίσαρος Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ]*. Καὶ σὲ αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ἀναφέρονται προστάτες (ἴσως τρεῖς) καὶ ἕνας ταμίας, ὅλοι ἀξιωματοῦχοι τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο.

487. Tac., *Ann*. 3.62 (παράθεση τοῦ χωρίου στὴ σημ. 993).

488. **Λεμ. 144**.

489. Βλ. Mitford *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1318, ὑποσημ. 118.

490. Γιὰ τὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Ἀμαθοῦντα βλ. Hermary - Schmid, *SAphA*, σ. 757-69, πβ. Schmid, *TAphAma*, σ. 757-69.

491. **Λεμ. 146**.

ἀνθύπατο *[Crep]ereius* ποὺ χρονολογεῖται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸν Β' αἰ. μ.Χ. ὑπάρχει ἀναφορὰ στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Ἀμαθοῦντα.[492]

Ὡς πρὸς τὶς φιλολογικὲς πηγές, ὁ Κάτουλλος χαρακτηρίζει ὡς πανούργα τὴν Ἀμαθουσία Ἀφροδίτη,[493] ἡ ὁποία κατοικεῖ στὸ Ἰδάλιο, στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ στοὺς Γόλγους.[494] Ὁ Ὀβίδιος ἀναφέρει τὸν ναὸ τῆς Ἀμαθουσίας Ἀφροδίτης[495] καὶ παραδίδει ὅτι στὸν βωμό της γίνονταν ἀναίμακτες θυσίες. Ὁ Βιργίλιος μαρτυρεῖ ὅτι πόλεις φημισμένες γιὰ τὴ λατρεία τῆς Ἀφροδίτης κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο κατὰ σειρὰ ἦταν ἡ Ἀμαθούς, ἡ Πάφος καὶ τὸ Ἰδάλιον.[496] Στὶς *Πράξεις* τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα ἀναφέρεται ὅτι ὁ Βαρνάβας καὶ ὁ Μᾶρκος πῆγαν στὴν Ἀμαθοῦντα, ὅπου σὲ ὄρος ὑπῆρχε ἱερὸ εἰδωλολατρῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ὁ Βαριησοῦς τοὺς ἐμπόδισε νὰ εἰσέλθουν.[497] Ὁ Παυσανίας τὸν Β' αἰ. μ.Χ. γράφει ὅτι στὴν Ἀμαθοῦντα ὑπῆρχε ἀρχαῖο ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης.[498] Σύμφωνα μὲ τὸν *Βίον* τοῦ Τύχωνος ὑπῆρχε ἔθιμο νὰ γίνεται περιφορὰ τοῦ εἰδώλου τῆς Ἀφροδίτης στὴν Ἀμαθοῦντα μὲ βακχικοὺς χοροὺς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν· ἡ θεὰ λατρευόταν στὴν Ἀμαθοῦντα μέχρι καὶ τὸν Δ' αἰ. μ.Χ., παρὰ τὴ διάδοση τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ χριστιανικοῦ ναοῦ ποὺ εἶχε οἰκοδομηθεῖ στὴν πόλη.[499]

---

492. **Λεμ. 143**, 3: *Veneris Cypr[iae]*.

493. Catullus 68A. 11: *nam mihi quam dederit duplex Amathusia curam*.

494. Catullus 36. 11-14: *Nunc, o caeruleo creata ponto,* | *quae sanctum Idalium Uriosque apertos* | *quaeque Ancona Cnidumque harundinosam* | *colis quaeque Amathunta quaeque Golgos*.

495. Ovidius, *Metam.* X. 220-242.

496. Vergilius, *Aen.* X. 50-52: *Est Amathus, est celsa mihi Paphus atque Cythera* | *Idaliaque domus positis inglorius armis* | *exigat hic aevum...*

497. *Act. Barn.* 20: *ἐκεῖθέν τε ἤλθομεν ἐν Ἀμαθοῦντι, καὶ πολὺ πλῆθος ἦν Ἑλλήνων ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῷ ὄρει ἀσέμνων γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν σπενδόντων...*

498. Παυσ. 9.41.2: *ἔστι δὲ Ἀμαθοῦς ἐν Κύπρῳ πόλις, Ἀδώνιδος ἐν αὐτῇ καὶ Ἀφροδίτης ἱερόν ἐστιν ἀρχαῖον...*

499. *Βί. Τύχ.* 3: *Τὸ οὖν εἴδωλον τῆς Κύπριδος οἱ Ἕλληνες ἄραντες μετὰ λαμπάδων καὶ θυμιατηρίων ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες διήρχοντο πλησίον τῇ ἁγίας ἐκκλησίας βακχεύοντές τε καὶ ὀρχούμενοι...*

IV. Ἀφροδίτη Γολγία

Ἀπὸ τοὺς Γόλγους, ἄλλο σημαντικὸ ἱερὸ τῆς λατρείας της, ἡ Ἀφροδίτη ἔλαβε τὸ ἐπίθετο *Γολγία*. Μὲ αὐτὸ τὸ ἐπίθετο ἀπαντᾶ πιθανώτατα σὲ μία συλλαβικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται κατὰ τὴν κυπροαρχαϊκὴ περίοδο (600-475 π.Χ.),[500] σὲ τρεῖς ἀλφαβητικὲς ἐπιγραφὲς τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. ἀπὸ τὸ Ἄρσος (περιοχὴ Γόλγων)[501] καὶ σὲ μία τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Ἄχνα.[502]

Ὁ Παυσανίας ἀναφέρει ὅτι ἡ λατρεία τῆς Ἀφροδίτης στοὺς Γόλγους ὑπῆρξε ἀρχαιότερη ἀπὸ ἐκείνη στὴν Πάφο,[503] ἀλλὰ κάτι τέτοιο πιθανώτατα δὲν ἰσχύει.[504] Ὁ Θεόκριτος στὸ εἰδύλλιό του *Ἀδωνιάζουσαι* ἀποκαλεῖ τὴν Ἀφροδίτη *Δέσποιν', ἃ Γολγώς τε καὶ Ἰδάλιον ἐφίλησας*.[505] Ὁ Λυκόφρων ἀποκαλεῖ τὴν Ἀφροδίτη *ἄνασσαν Γόλγων*.[506] Ὁ Κάτουλλος ἀναφέρει ὅτι ἡ Ἀφροδίτη ἔχει ναοὺς στὸ Ἰδάλιο, στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ στοὺς Γόλγους,[507] ἐνῶ σὲ ἄλλο χωρίο γράφει ὅτι κυβερνᾶ τοὺς Γόλγους καὶ τὸ Ἰδάλιον.[508] Στὸν Βίο τοῦ Ἡρακλειδίου τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ἀναφέρεται ὅτι στὸ προάστειο τῆς Ταμασσοῦ Πέρα ὑπῆρχαν ἱερὰ καὶ λατρεία τοῦ Ἀπόλλωνος, τῆς Γολγίας Ἀφροδίτης καὶ τῆς Ἀρτέμιδος.[509] Ὁ Στέφανος

---

500. Βλ. Masson, *ICS* 219.

501. Βλ. *SEG* 6, 830-832.

502. **Λάρ. 180**.

503. Παυσ. 8.5.2: *καὶ Πάφου τε Ἀγαπήνωρ ἐγένετο οἰκιστὴς καὶ τῆς Ἀφροδίτης κατεσκευάσατο ἐν Παλαιπάφῳ τὸ ἱερόν· τέως δὲ ἡ θεὸς παρὰ Κυπρίων τιμὰς εἶχεν ἐν Γόλγοις καλουμένῳ χωρίῳ.*

504. Βλ. Χατζηιωάννου, *ΘρΑΚ*, σ. 883.

505. Θεόκρ., *Εἰδύλ.* 15. 100.

506. Λυκόφρ., *Ἀλεξ.* 588-9.

507. Catullus 36. 11-14 (παράθεση τοῦ χωρίου στὴ σημ. 496).

508. Catullus 64. 94-96: *Heu misere exagitans immiti corde furores | sancte puer, curis hominum qui gaudia misces, | quaeque regis Golgos quaeque Idalium frondosum*.

509. *Βί. Ἡρακλ.* 16.190: *Ἐγένετο δὲ μετὰ τρεῖς ἡμέρας Φιλοθέου τινὸς ὀνόματι τὸν υἱὸν τελευτῆσαι, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν Ἕλλην· καὶ παρεκάλει πάντας τοὺς ἱερεῖς τῶν εἰδώλων ἵνα ἀπονέγκωσιν τοὺς θεοὺς αὐτῶν πρὸς αὐτόν, ἵνα ἀναστήσωσιν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. Καὶ ἀποφέρουσιν οἱ Περᾶται ἱερεῖς Ἀπόλλωνα καὶ Γοργίαν καὶ Ἄρτεμιν, καὶ οἱ Ταμάσιοι Ἀσκληπιὸν καὶ Διόνυσον καὶ τὴν Ἀφροδίτην.*

Βυζάντιος μαρτυρεῖ καὶ αὐτὸς λατρεία τῆς Γολγίας Ἀφροδίτης στοὺς Γόλγους.[510]

V. Ἀφροδίτη στὸ Κούριον

Μόνο σὲ μία ἐπιγραφὴ τῶν ἀρχῶν τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ὑπάρχει μαρτυρία γιὰ τὴ λατρεία τῆς θεᾶς Ἀφροδίτης στὸ Κούριον.[511]

VI. Ἀφροδίτη Ὀρεία

Σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στοὺς Σόλους καὶ χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ., ὁ Τίτος Φλάβιος Ζήνων ἀφιερώνει ἄγαλμα τοῦ Ὕπνου πρὸς τὴν Ἀφροδίτη Ὀρεία.[512] Εἶναι ἡ μοναδικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ ἔχουμε μὲ μνεία τῆς *Ἀφροδίτης Ὀρείας*. Ἡ Ἀφροδίτη κατὰ τοὺς ἑλληνιστικοὺς καὶ ῥωμαϊκοὺς χρόνους ταυτίζεται μὲ τὴν Κυβέλη, ἡ ὁποία συνήθως ἔφερε τὴν ἐπωνυμία *Μήτηρ Ὀρεία*. Ἀγάλματα τῆς Κυβέλης ἔχουν βρεθεῖ στοὺς Σόλους ἀπὸ τὴ Σουηδικὴ Ἀρχαιολογικὴ Ἀποστολή. Στοὺς Σόλους ὑπῆρχε ναὸς τῆς Ἀφροδίτης, ὅπως καὶ τῆς Ἴσιδος, ὅπως παραδίδει ὁ Στράβων.[513]

---

510. Στέφ. Βυζ. *Ἐθν.* ἐν λ. *Γολγοί*: *Γολγοί, πόλις Κύπρου... λέγεται καὶ Γόλγιον οὐδετέρως, ἀφ' οὗ Γολγία ἡ Ἀφροδίτη.*

511. **Λεμ. 188**: *Ἀπολλων[ί]α Κιλέ[ους (;)] Ἀφροδίτης οἰκοδόμου.*

512. **Λευκ. 12**: *Ἀφροδείτῃ Ὀρείᾳ* | *ἐπηκόῳ τὸν Ὕπνον* | *Τίτος Φλάουιος* | *Ζήνων εὐξάμενος*. Τὸ ἐπίθετο *Ἐπήκοος* ποὺ προστίθεται σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ στὸ Ἀφροδίτη Ὀρεία δὲν εἶναι ἀποκλειστικὸ τῆς Ἀφροδίτης. Λέγεται γιὰ κάθε θεότητα ποὺ *ἐπήκουσε*, δηλαδὴ πραγματοποίησε ὅ,τι τῆς ζήτησαν.

513. Στράβ. 14.6.3: *Σόλοι πόλις λιμένα ἔχουσα καὶ ποταμὸν καὶ ἱερὸν Ἀφροδίτης καὶ Ἴσιδος.*

VII. Ἀφροδίτη Ἀκραία

Ἡ Ἀφροδίτη φέρει τὸ λατρευτικὸ ἐπίθετο *Ἀκραία*, ἕνεκα τοῦ ὅτι λατρευόταν στὴν *ἀκρώρειαν*, τὴ βουνοκορφὴ τοῦ ὄρους Ὀλύμπου στὴν Καρπασία, σύμφωνα μὲ τὴ μαρτυρία τοῦ Στράβωνος.[514] Ἐκεῖ ὑπῆρχε ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης, τὸ ὁποῖο, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ Στράβων, ἦταν *ἄδυτον γυναιξὶ καὶ ἀόρατον*, δηλ. ἄβατο γιὰ τὶς γυναῖκες, ποὺ δὲν ἐπιτρέπονταν οὔτε νὰ μποῦν μέσα οὔτε νὰ τὸν δοῦν. Ἡ ἀπαγόρευση αὐτὴ γιὰ τὶς γυναῖκες ἴσως νὰ ὀφείλεται στὸ ὅτι ὁ ναὸς στὴν κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου τῆς Καρπασίας ἦταν ἀφιερωμένος στὴν Οὐρανία Ἀφροδίτη.[515] Στὸ *Σταδιασμὸ* ἀναφέρεται ἐπίσης ὁ ναὸς τῆς Ἀκραίας Ἀφροδίτης.[516]

Ἡ Ἀφροδίτη Ἀκραία ἀπαντᾶ σὲ δύο ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου. Στὸν ὅρκο ὑποταγῆς τῶν Κυπρίων στὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο τὸ 14 μ.Χ.,[517] στὴν ἐπίκληση στοὺς τοπικοὺς θεοὺς τῆς νήσου, ὑπάρχει ἀναφορὰ στὴν Ἀφροδίτην Ἀκραίαν, ἡ ὁποία μάλιστα ἀναφέρεται πρώτη. Σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Καρπασία ποὺ χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ., ὁ Ἐμμίδωρος δηλώνει ὅτι παραχωρεῖ κτῆμα του στὸν ναὸ τῆς Ἀκραίας Ἀφροδίτης ὑπὸ τὸν ὅρο ὅτι τὸ ἕνα δέκατο τῆς παραγωγῆς νὰ δίδεται πάντοτε στὸ ἱερὸ γιὰ νὰ ὑπάρχει εὐκαρπία, ἐνῶ, ἐὰν τὸ γένος του μείνει χωρὶς κληρονόμους, νὰ δοθεῖ ὁλόκληρη ἡ περιουσία στὸ ἱερὸ τῆς Ἀκραίας Ἀφροδίτης.[518] Εἶναι ἡ μοναδικὴ ἐπιγραφὴ τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων στὴν Κύπρο, στὴν ὁποία ὑπάρχει μαρτυρία γιὰ δωρεὰ περιουσίας σὲ ἱερό.

---

514. Στράβ. 14.682.6.3: *ἐκ δὲ τῆς Καρπασίας ὑπέρβασίς ἐστιν ἰσθμοῦ τριάκοντα σταδίων πρὸς τὰς νήσους τὰς Καρπασίας καὶ τὸ νότιον πέλαγος· εἶτ' ἄκρα καὶ ὄρος· ἡ δ' ἀκρώρεια καλεῖται Ὄλυμπος, ἔχουσα Ἀφροδίτης Ἀκραίας ναόν, ἄδυτον γυναιξὶ καὶ ἀόρατον*.

515. Βλ. Χατζηιωάννου, *ΘρΑΚ*, σ. 884.

516. *Σταδ.* 307: *Ἀπὸ Φιλεοῦντος ἐπὶ τὰ Ἄκρα... στάδιοι ξ'... Ἐπίκειται δὲ ἐπάνω ἱερὸν Ἀφροδίτης*.

517. **Πάφ. 53**.

518. **Ἀμμ. 239**, 12: *Ἀφ[ροδίτῃ τῇ ἐπὶ τοῖς] Ἄκροις* καὶ 20: *τῆ]ς Ἀκρέας Ἀφροδίτης*.

VIII. Ἀφροδίτη στοὺς Σόλους

Ἡ λατρεία τῆς Ἀφροδίτης στοὺς Σόλους μαρτυρεῖται σὲ ἔμμετρο χρησμὸ ποὺ βρέθηκε κατὰ τὶς ἀνασκαφὲς τῆς Σουηδικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἀποστολῆς στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στοὺς Σόλους καὶ χρονολογεῖται τὸν Β΄ αἰ. μ.Χ.[519] Ἐπίσης, στὴ χώρα τῶν Σόλων, στὸ χωριὸ Γαληνή, περίπου πέντε χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς τῶν Σόλων, βρέθηκε μία ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ τῶν μέσων τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ. πρὸς τὴν Ἀφροδίτη, τὸ ἐπίθετο τῆς ὁποίας δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφή, καὶ τὸν αὐτοκράτορα Ἀντωνῖνο Σεβαστό.[520]

IX. Ἀφροδίτη χωρὶς ἐπίθετο

Ἡ Ἀφροδίτη ἀπαντᾶ χωρὶς λατρευτικὸ ἐπίθετο σὲ τέσσερεις ἐπιγραφὲς ῥωμαϊκῆς περιόδου ἀπὸ διάφορες περιοχὲς τῆς νήσου. Σὲ ἀποσπασματικὴ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὴ θεὰ ποὺ βρέθηκε στὴ Νέα Πάφο καὶ χρονολογεῖται ἀνάμεσα στὰ τέλη τοῦ Β΄ μὲ ἀρχὲς τοῦ Γ΄ αἰ. μ.Χ.[521] Σὲ ὀγκόλιθο ποὺ βρέθηκε σὲ ἀγρὸ στὴν Ἀρσινόη στὴν περιοχὴ «Περιβόλια τοῦ Τσιφλικιοῦ» βορείως τῆς Πόλεως τῆς Χρυσοχοῦς εἶναι χαραμένη ἐπίκληση πρὸς τὸν Δία καὶ τὴν Ἀφροδίτη, ποὺ χρονολογεῖται τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ.[522] Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ σχετίζεται μὲ τὴ λατρεία τοῦ Διὸς στὴν Ἀρσινόη, ὁ ὁποῖος συνδεόταν καὶ μὲ τὴν Ἀφροδίτη, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τύπο νομίσματος τοῦ Στασιοίκου τοῦ Β΄ μὲ κεφαλὴ τοῦ Διὸς στὸν ἐμπροσθότυπο καὶ κεφάλι τῆς Ἀφροδίτης στὸν ὀπισθότυπο.[523]

519. **Λευκ. 28**.
520. **Λευκ. 10**.
521. **Πάφ. 23**.
522. **Πάφ. 143**.
523. Βλ. Hill, *BMCoins*, *Cyprus*, σ. 60-1.

Σὲ ἐπιγραφὴ τῶν μέσων τοῦ Β' αἰ. μ.Χ., ποὺ βρέθηκε στὸ χωριὸ Γαληνή, παραδίδεται μία ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὴν Ἀφροδίτη καὶ τὸν Ἀντωνῖνο Πίο.[524] Σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὸ Κίτιον καὶ χρονολογεῖται τὸ 44-31 μ.Χ., ἡ *Aviania* καὶ ὁ *Avianius* ἀφιερώνουν τὴ στοὰ καὶ ὅλα ὅσα ὑπάρχουν σ' αὐτὴν στὸν Ἰούλιο Καίσαρα, στὸν Δία Κεραύνιο τὸν θεὸ τοῦ Κιτίου, στὴν Ἀφροδίτη τὴ θεὰ τῆς Κύπρου, στὴν πόλη, στὸν δῆμο καὶ στὴν Ὁμόνοια.[525]

Χ. Ἀπόλλων Ὀπάων Μελάνθιος

Τὸ τέμενος τοῦ Ὀπάονος Μελανθίου βορείως τῆς Ἀμαργέτης ἀνακαλύφθηκε τὸ 1888 κατὰ τὶς ἀνασκαφὲς τῆς ἀγγλικῆς ἀρχαιολογικῆς ἀποστολῆς ἀπὸ τὸν Hogarth καὶ περιγράφεται ἀπὸ αὐτὸν[526] καθὼς καὶ ἀπὸ τὸν Masson[527] ὡς ἰαματικὸς θεὸς ποὺ θεράπευε μὲ τὴ δύναμη βοτάνων· τὸ ὄνομα *Μελάνθιος* συνεδέθη μὲ τὸ φυτὸ *μελάνθιον*. Ὁ Ὀπάων Μελάνθιος ἦταν ἐπίσης θεὸς προστάτης τῆς εὐφορίας καὶ εὐγονίας κατὰ τὸν Mitford·[528] ὁ Brown[529] συνδέει τὸν Ὀπάονα μὲ τὸν θεὸ Πάνα, ἐνῶ ὁ Χατζηιωάννου[530] δίδει ἔμφαση στὴν ποιμενικὴ ἰδιότητα τοῦ θεοῦ Ἀπόλλωνος.

Τὰ ἀγάλματα τοῦ Ἀπόλλωνος, ποὺ βρέθηκαν στὴν Ἀμαργέτη καὶ χρονολογοῦνται τὸν Γ' αἰ. π.Χ., παρουσιάζουν ἀφενὸς τὴν ποιμενική του ἰδιότητα καὶ ἀφετέρου τὴν ἰδιότητά του ὡς θεοῦ τῆς γονιμότητας καὶ τοῦ φυτικοῦ καὶ τοῦ ζωικοῦ βασιλείου. Τὰ ἀγάλματα αὐτὰ παρουσιάζουν τὸν Ἀπόλλωνα μὲ δύο κέρατα τράγου, μὲ μακριὰ ὦτα καὶ μὲ μία ποιμενικὴ

524. **Λευκ. 10**.
525. **Λάρ. 29**.
526. Βλ. Hogarth, *JHS* 9, 1888, σ. 169-174.
527. Βλ. Masson, *BCH* 118, 1994, σ. 261-275.
528. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 109.
529. Βλ. Brown, *TAPhA* 107, 1977, σ. 60-61.
530. Βλ. Χατζηιωάννου, *ΘρΑΚ*, σ. 903.

ῥάβδο στὸ δεξί του χέρι.[531] Σὲ ἄλλο ἄγαλμα ἀντὶ γιὰ ῥάβδο ἔφερε ὀγκῶδες ῥόπαλο,[532] μία *κορύνη*, ἀπὸ τὴν ὁποία ἴσως νὰ πῆρε τὸ ἐπίθετο *Κερυνήτης* κατὰ τὸν Χατζηιωάννου.[533] Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἰθυφαλλικὰ ἀγάλματα τοῦ θεοῦ, ποὺ τονίζουν τὴν ἰδιότητά του ὡς προστάτη τῆς εὐφορίας καὶ εὐγονίας.[534]

Οἱ ἐπιγραφὲς πρὸς τὸν *Ὀπάονα Μελάνθιο* ἐκτείνονται χρονολογικῶς, μὲ τὰ μέχρι σήμερα δεδομένα, ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. Ἔχουν βρεθεῖ συνολικὰ 11 ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς ῥωμαϊκῆς περιόδου πρὸς τὸν *Ὀπάονα Μελάνθιο* στὴν Ἀμαργέτη τῆς Πάφου.[535] Παραδίδονται καὶ πέντε ἐπιγραφὲς μὲ τὸ ἴδιο λατρευτικὸ ἐπίθετο τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου.[536]

Ὁ Ἀπόλλων ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἐπίθετό του Ὀπάων Μελάνθιος, ποὺ ἀναφέρεται στὶς ἐπιγραφὲς τῆς Ἀμαργέτης χωρὶς τὸ Ἀπόλλων, ἀναφέρεται σὲ μία ἐπιγραφὴ τοῦ Γ' αἰ. π.Χ ἀπὸ τὴν ἴδια περιοχὴ μὲ τὸ ὄνομά του: *Ἀπόλωνι Μελαθίῳ*, χωρὶς τὸ ἐπίθετο *Ὀπάων*. Ἀπαντοῦν ἐπίσης καὶ τρεῖς ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου, στὶς ὁποίες δὲν ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τῆς θεότητας.[537]

---

531. Myres, *HCC*, σ. 178, ἀρ. 1114.

532. Myres, *HCC*, ἀρ. 1115.

533. Βλ. Χατζηιωάννου, *ΘρΑΚ*, σ. 903. Γιὰ τὸ ἐπίθετο αὐτὸ τοῦ Ἀπόλλωνος βλ. κατωτέρω.

534. Βλ. Myres, *HCC*, ἀρ. 1117 καὶ 1118.

535. **Πάφ. 121**, **122**, **124-132**.

536. Βλ. Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 260, ἀρ. 1, σ. 261, ἀρ. 4 καὶ σ. 262, ἀρ. 12· Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 36-9, ἀρ. 14 (*SEG* 13, 588) καὶ Ἰ. Νικολάου, *RDAC* 1963, σ. 44-5, ἀρ. 7 (= *SEG* 23, 642).

537. **Πάφ. 123**, **133** καὶ **134**.

XI. Ἀπόλλων Κερυνήτης

Στὸν ὅρκο πίστεως τῶν Κυπρίων πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο τὸ 14 μ.Χ.,[538] ποὺ βρέθηκε στὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ Νικόκλεια (χώρα τῆς ἀρχαίας Παλαιπάφου), στὴν ἐπίκληση πρὸς τοὺς τοπικοὺς θεοὺς τῆς νήσου γίνεται ἀναφορὰ καὶ στὸν *Ἀπόλλωνα Κερυνήτην*, γιὰ τὸν ὁποῖο ἐλάχιστα πράγματα εἶναι γνωστά.[539] Τὸ ἐπίθετο αὐτὸ κατὰ τὸν Mitford[540] σχετίζεται πιθανῶς μὲ τὴν πόλη Κερύνεια, ἀφοῦ τὸ ἐθνικὸ τῆς Κερύνειας ἀναφέρεται καὶ ὡς Κερυνίτης[541] ἀλλὰ καὶ ὡς Κερυνήτης,[542] ἐνῶ ὁ Χατζηιωάννου θεωρεῖ ὅτι τὸ ἐπίθετο αὐτὸ δὲν σχετίζεται μὲ τὴν Κερύνεια ἀλλὰ παράγεται ἀπὸ τὴ λέξη *κορύνη*, ποὺ σημαίνει τὴν ποιμενικὴ ῥάβδο.[543]

XII. Ἀπόλλων Ὑλάτης

Τὸ κυριότερο λατρευτικὸ ἐπίθετο ποὺ φέρει ὁ Ἀπόλλων στὴ νῆσο μὲ βάση τὶς ἐπιγραφικὲς καὶ φιλολογικὲς μαρτυρίες εἶναι τὸ *Ὑλάτης*. Μὲ τὸ ἐπίθετο αὐτὸ λατρευόταν ὁ θεὸς κυρίως στὴν *Ὕλην*,[544] ποὺ ἦταν τὸ ἱερὸ ἄλσος τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ βρισκόταν σὲ ἀπόσταση τριῶν περίπου χιλιομέτρων ἀπὸ τὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου. Ἡ λατρεία τοῦ Ἀπόλλωνος

538. **Πάφ. 53**.

539. Βλ. Mitford, *JRS* 50, 1960, σ. 76.

540. *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2191.

541. Διόδ. Σικ. 19.59.1: *... ὁ δὲ Κιτιεὺς καὶ Λαπήθιος, ἔτι δὲ Μαριεὺς καὶ Κερυνίτης τὴν πρὸς αὐτὸν φιλίαν συντίθενται*.

542. **Κερ. 2**, 3-4: *Κερυ|νητῶν δῆμος*. Βλ. καὶ Ἡσύχ. ἐν λ. *κάπια*: *κάπια· τὰ σκόροδα. Κερυνῆται*, πβ. ἐν λ. *καλαμίς*: *καλαμίς· Κερυνῆται δὲ τοὺς μικροὺς τέττιγας καλαμίδας καλοῦσι*.

543. Βλ. Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δβ', ἀρ. 17.30.

544. Στέφ. Βυζ. ἐν λ. *Ὕλη*: *Ὕλη πόλις Κύπρις ἐν ᾗ ὁ Ἀπόλλων τιμᾶται Ὑλάτης. Ὑλάτου δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος· Ὕλη γάρ ἐστι τόπος περὶ τὸν Κούριον τόπον τῆς Κύπρου ἱερὰ Ἀπόλλωνος, ἀφ' ἧς Ὕλατον τὸν θεὸν προσαγορεύουσι*.

στὸ σπουδαιότερο ἱερό του στὴν Ὕλη διήρκεσε ἀπὸ τὸν Η'/Ζ' αἰ. π.Χ. μέχρι καὶ τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ. Παρὰ τὴ μεγάλη φήμη τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἀναθημάτων ποὺ εὑρέθησαν καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς περιόδου ποὺ μᾶς ἀπασχολεῖ, οἱ Κουριεῖς δὲν ζήτησαν ἢ δὲν μπόρεσαν νὰ ἐξασφαλίσουν ἄσυλο γιὰ τὸν ναό τους ἀπὸ τὴ ῥωμαϊκὴ Σύγκλητο, ἴσως διότι δὲν κατάφεραν νὰ παρουσιάσουν μαρτυρίες γιὰ μυθικὸ ἱδρυτή του, ὅπως ἔκαναν οἱ Πάφιοι, οἱ Ἀμαθούσιοι καὶ οἱ Σαλαμίνιοι.

Σύμφωνα μὲ τὶς φιλολογικὲς πηγές, ὁ Ἀπόλλων Ὑλάτης λατρευόταν καὶ στὶς πόλεις τῆς Κύπρου Ἀμαμασσό, Ἐρύσθεια καὶ Τέμβρον,[545] ἐνῶ σὲ συλλαβικὲς ἐπιγραφὲς μαρτυρεῖται ἡ λατρεία του στοὺς Χύτρους,[546] στὴ Νέα Πάφο[547] καὶ στὴ Δρύμου τῆς ἐπαρχίας Πάφου.[548]

Τὸ οἰκοδομικὸ σύμπλεγμα τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου στὸ Κούριον ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὴν παλαίστρα, τὸ νότιο κτήριο, τὴ στοά, τὴ νότια αὐλή, τὸν ἀποθέτη τῶν ἀφιερωμάτων, τὸ νοτιοανατολικὸ κτήριο, τὸ βορειοδυτικὸ κτήριο, τὴν οἰκία τοῦ ἀρχιερέως, τὸ θησαυροφυλάκιο, τὰ λουτρά, τὸ ἀρχαϊκὸ τέμενος, τὸ κυκλικὸ μνημεῖο, τὴν κεντρικὴ αὐλὴ καὶ τὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, ποὺ ἦταν προσιτὸς ἀπὸ τὴν ἱερὰ ὁδὸ στὸ κέντρο τοῦ κτηριακοῦ συμπλέγματος. Στὸ ἱερὸ τοῦ Ἀπόλλωνος κατέφθαναν προσκυνητὲς ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς νήσου καὶ εἰσέρχονταν σ' αὐτὸ ἀπὸ τὶς δύο κύριες πύλες του, τὴν πύλη τοῦ Κουρίου στὰ ἀνατολικὰ καὶ τὴν πύλη τῆς Πάφου στὰ δυτικά.[549]

---

545. Στέφ. Βυζ. *Ἐθν.* ἐν λ. *Ἀμαμασσός*: *Ἀμαμασσός, πόλις Κύπρου, ἐν ᾗ τιμᾶται Ὑλάτης Ἀπόλλων·* ἐν λ. *Ἐρύσθεια*: *Ἐρύσθεια, πόλις Κύπρου, ἐν ᾗ Ἀπόλλων τιμᾶται Ὑλάτης·* ἐν λ. *Τέμβρος*: *Τέμβρος, πόλις Κύπρου, ἐν ᾗ τετίμηται Ὑλάτης Ἀπόλλων*.

546. Masson, *ICS* 250 καὶ 250a.

547. Masson, *ICS* 2 καὶ 3.

548. Masson, *ICS* 85, 86 καὶ πιθανὸν 339.

549. Γιὰ τὰ οἰκοδομήματα τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου στὸ Κούριον βλ. Scranton, *TAPhA* 57, 1967, σ. 3-85.

Ὁ Ἀπόλλων Ὑλάτης, ὁ θεὸς τοῦ Κουρίου, εἶναι πολὺ καλὰ γνωστὸς καὶ ἀπὸ τὶς φιλολογικὲς πηγές καὶ ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες[550] καὶ τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου. Ὁ Αἰλιανὸς (Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.) ἀναφέρει τὸ ἱερὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ ἀκρωτήριο τοῦ Κουρίου, καθὼς καὶ τὸ ἄλσος, ὅπου καταφεύγουν τὰ ἐλάφια, κοντὰ στὸ ἱερό.[551] Ὁ ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον ἀναφέρεται καὶ στὶς Πράξεις τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα.[552] Ὁ Στράβων ἀναφέρει ὅτι ὅσοι ἄγγιζαν τὸν βωμὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐρρίχνοντο στὴ θάλασα ἀπὸ τὸ ἀκρωτήριο τοῦ Κουρίου.[553] Θεωροῦσαν βεβήλωση τὸ ἄγγιγμα τοῦ βωμοῦ, γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀπαγόρευση ἦταν τόσο αὐστηρή. Σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται τὸ 130-131 μ.Χ., ὁ βωμὸς τοῦ ναοῦ χαρακτηρίζεται *ἄθικτος*.[554] Γιὰ τὴν προφύλαξη ὅμως τοῦ βωμοῦ εἶχε κτισθεῖ περιτείχισμα.[555]

Κατὰ τὸν Α' αἰ. μ.Χ. χριστιανικὲς μαρτυρίες παρουσιάζουν τελετὲς εἰδωλολατρῶν στὸ Κούριον πιθανώτατα πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου.[556] Στὴ λατρεία τοῦ θεοῦ φαίνεται ὅτι ἀποτελοῦσαν ἀπαραίτητα

---

550. **Λεμ. 9**, **52**, **54**, **56-58**, **62-64**, **69**, **71** καὶ **73**.

551. Αἰλιαν. *Π. ζῴ. ἰδ.* 11.7: *Ἐν Κουριάδι αἱ ἔλαφοι (πλῆθος δὲ ἄρα τούτων τῶν θηρίων ἐνταῦθά ἐστι, καὶ πολλοὶ θηραταὶ περὶ τὴν ἄγραν αὐτῶν ἠνέμωνται) ὅταν καταφύγωσιν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν τὸ ἐνταυθοῖ...*

552. *Act. Barn.* 19: *οἱ δὲ λοιποὶ ἔφυγον εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ὂν πλησίον ἐν τῇ καλουμένῃ Ἱερᾷ. ἐλθόντων δὲ ἡμῶν ἐγγὺς τοῦ Κουρίου...*

553. Στράβ. 14.683: *ἀρχὴ δ' οὖν τοῦ δυσμικοῦ παράπλου τὸ Κούριον τοῦ βλέποντος πρὸς Ῥόδον, καὶ εὐθύς ἐστιν ἄκρα ἀφ' ἧς ῥίπτουσι τοὺς ἁψαμένους τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος...*

554. **Λεμ. 67**, 11-12.

555. Βλ. H. W. Swiny, *An Archaeological Guide to the Ancient Kourion Area*, σ. 72.

556. *Βί. Ἡρακλ.* 9.175: *Τῶν δὲ πολιτῶν [τῆς Πάφου] ἀκουσάντων τὸ γεγονὸς [ὅτι ἐβαπτίσθησαν ἄνδρες ὡσεὶ ιε'], ἐλθόντες πλήθει ἐδίωξαν ἡμᾶς ἀπὸ τὸν τόπον ἐκεῖνον. Καὶ ἤλθαμεν ἐν τόπῳ Κουρίῳ· καὶ δὴ εἰσελθόντες, ἦσαν λυσίκομαι κόραι τρέχουσαι καὶ πλήθη πολλά. Λαβὼν δὲ ἡμᾶς ὁ ὅσιος πατὴρ Ἡρακλείδιος, ἐξήλθαμεν ἐκεῖθεν...*, πβ. *Act. Barn.* 19: *Καὶ εὕρομεν δρόμον τινὰ μιερὸν ἐν τῇ ὁδῷ πλησίον τῆς πόλεως ἐπιτελούμενον, ἔνθα γυναικῶν τε καὶ ἀνδρῶν πλῆθος γυμνῶν ἐπετέλουν τὸν δρόμον· καὶ πολλὴ ἀπάτη καὶ πλάνη ἐγίνετο ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. στραφεὶς δὲ ὁ Βαρνάβας τούτῳ ἐπετίμησεν, καὶ ἔπεσεν τὸ ἀπὸ δυσμῶν μέρος, ὥστε πολλοὺς τραυματίας γενέσθαι· πολλοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ ἀπέθανον, οἱ δὲ λοιποὶ ἔφυγον εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ὂν πλησίον ἐν τῇ καλουμένῃ Ἱερᾷ. ἐλθόντων δὲ ἡμῶν ἐγγὺς τοῦ Κουρίου, πολὺ πλῆθος Ἰουδαίων ὄντων ἐκεῖ ὑποβληθέντες ὑπὸ τοῦ Βαριησοῦ ἔστησαν ἔξω τῆς πόλεως καὶ οὐκ εἴασαν ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ὑπὸ δένδρον τὸ ὂν πλησίον τῆς πόλεως ἐποιήσαμεν τὴν ἡμέραν καὶ ἀνεψύξαμεν ἐκεῖ.*

στοιχεῖα καὶ οἱ θρησκευτικοὶ χοροί, ὅπως σὲ παλαιότερες φάσεις τῆς λατρείας.[557] Σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ Κούριον ποὺ χρονολογεῖται τὸ 130-131 μ.Χ. παραδίδεται ὅτι αὐτὸ τὸ στοιχεῖο τῆς λατρείας τοῦ θεοῦ, ὁ χορός, ἐτελεῖτο καὶ τὴ ῥωμαϊκὴ ἐποχή, ἀφοῦ μαρτυρεῖται ὅτι ὁ πρεσβευτὴς καὶ ἀντιστράτηγος Κύπρου, γιὰ νὰ τιμήσει τὸν Ἀντίνοο, τὸν ἀγαπημένο τοῦ Ἁδριανοῦ ἀπὸ τὴ Βιθυνία, ἐτέλεσε χορὸ *παρὰ βωμὸν ἄθικτον Ὑλάτα*.[558]

Τὸν Α' αἰ. μ.Χ. στὸ προάστειο τῆς Ταμασσοῦ Πέρα ὑπῆρχαν ἱερὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, τῆς Γοργίας (= Γολγίας) Ἀφροδίτης καὶ τῆς Ἀρτέμιδος.[559] Ἀπὸ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ τοῦ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. στὴ βάση μικροῦ ἀγάλματος ποὺ βρέθηκε στὸ Κούριον, ὁ Κλαυδιανὸς πρὸς ἔνδειξη εὐγνωμοσύνης γιὰ τὴ θεραπεία ποὺ ἔτυχε ἀπὸ τὸν Ἀπόλλωνα, συνοδεύει τὴν εὐχή του μὲ τὴν ἀνάθεση ἀγάλματος. Μαρτυρεῖται ἑπομένως ὅτι σ' αὐτὰ τὰ χρόνια ὁ Ἀπόλλων ἐθεωρεῖτο ὡς θεὸς θεραπευτής.[560]

Βάσει τῶν ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν παραδίδονται πιθανῶς δύο ἱερεῖς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου στὸ Κούριον. Πρόκειται γιὰ τὸν Διονύσιο, υἱὸ τοῦ Τιμοστράτου, ἱερέα πιθανῶς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[561] καὶ τὸν Μ. Αὐρήλιο Τίμωνα τὸ πρῶτο τέταρτο τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[562]

XIII. Ἀπόλλων Καῖσαρ

Ὁ *Ἀπόλλων Καῖσαρ* ἀπαντᾶ σὲ ἐπιγραφὲς[563] μόνο κατὰ τὴν περίοδο βασιλείας τοῦ Τραϊανοῦ καὶ ταυτίζεται μὲ αὐτόν.[564] Στὶς περισσότερες

557. Βλ. Swiny, ὅ.π., σ. 70.
558. **Λεμ. 67**, 11-12.
559. *Βί. Ἡρακλ.* 16.190.
560. **Λεμ. 73**.
561. **Λεμ. 25** (Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ σὲ βάση ἀγάλματος ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀκροπόλεως τοῦ Κουρίου). Παράθεση τῆς ἐπιγραφῆς στὴ σημ. 267.
562. **Λεμ. 44**, 7-8 (Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ γιὰ τὸν Ἡλιόδωρο ἀπὸ τὸν Μ. Αὐρήλιο Τίμωνα). Βλ. σημ. 347.
563. **Λεμ. 9**, **54**, **56-58**, **60** καὶ **62-64**.

ἐπιγραφὲς ὁ Ἀπόλλων Καῖσαρ ἀναφέρεται μαζὶ μὲ τὸν Ἀπόλλωνα Ὑλάτη. Ὁ Τραϊανὸς οἰκοδομεῖ τὸ 100-101 μ.Χ. δύο ἐξέδρες γιὰ τὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα καὶ τὸν Ἀπόλλωνα Ὑλάτη.[565] Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ θὰ μποροῦσε νὰ συνδεθεῖ μὲ τὴν ἐπιδοκιμασία τοῦ Τραϊανοῦ στὴν εἰσαγωγὴ τῆς λατρείας τοῦ *Ἀπόλλωνος Καίσαρος*, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται πρὶν τὸν Ἀπόλλωνα Ὑλάτη σ' αὐτὴν μόνο τὴν ἐπιγραφή. Σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν Ἀπόλλωνα Ὑλάτη καὶ στὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα, ἡ Τιμὼ τιμᾶ τὴ μνήμη τῆς θυγατρός της ποὺ ὀνομάζεται ἐπίσης Τιμώ, θυγατέρα τοῦ Τίμωνος, υἱοῦ τοῦ Ὀνησίλου.[566] Ὁ Ῥητορικὸς ἀφιερώνει μία ὀρειχάλκινη ὑδρία στὸν Ἀπόλλωνα Ὑλάτη καὶ τὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα, ἐνῶ ὁ κεραμεὺς Πολύκτητος, υἱὸς τοῦ Τίμωνος, πιθανὸν τὸ 110 μ.Χ. ἀφιερώνει ἕναν πίθο, ποὺ κατασκεύασε ὁ ἴδιος, στοὺς δύο θεούς.[567] Στοὺς δύο θεοὺς κάνει ἀφιέρωση σὲ ἀναθηματικὴ πλάκα καὶ ὁ Σέξτος Κορνήλιος Τυχικός.[568] Ἐγχάρακτη ἐπιγραφὴ προερχόμενη ἀπὸ τὸ ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου στὸ Κούριον, ἀναφέρεται στὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα ὑπέρ τῆς Θεμισφᾶτος.[569] Σὲ ἐπιγραφὴ σὲ ὀγκόλιθο, ποὺ χρονολογεῖται τὸ 114 μ.Χ., μὲ τὴν ὁποία ὁ Τραϊανὸς πιστώνεται τὴν ἐπέκταση τοῦ λιθοστρώτου ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ δρόμου δυτικῶς γιὰ 45 περίπου μέτρα μέχρι τὸ *πρόπυλον*, ἀναφέρονται ὁ Ἀπόλλων Ὑλάτης καὶ ὁ Ἀπόλλων Καῖσαρ.[570]

---

564. Βλ. Mitford, *IK*, ἀρ. 109.
565. **Λεμ. 56**.
566. **Λεμ. 57**.
567. **Λεμ. 63**.
568. **Λεμ. 62**.
569. **Λεμ. 60**.
570. **Λεμ. 64**. Γιὰ τὴν οἰκοδομικὴ δραστηριότητα καὶ ἄλλου εἴδους εὐεργεσίες επὶ Τραϊανοῦ βλ. Boatwright 2002, σ. 259-277, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται σὲ κατασκευές, ὅπως δρόμους, γέφυρες, κανάλια, ὑδραγωγεῖα, ναοὺς κτλ., ποὺ ἔγιναν ἀπὸ τὸν Τραϊανὸ στὴν εὐρύτερη περιοχὴ τῆς Ἰταλίας καὶ στὶς ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης στὸ πλαίσιο τῆς πατρωνείας του πρὸς τὶς πόλεις καὶ τὰ ἱερά (ἀναφορὰ καὶ στὶς **Λεμ. 9**, **56** καὶ **64**).

XIV. Ἀπόλλων χωρὶς ἐπίθετο

Ὁ Ἀπόλλων μαρτυρεῖται χωρὶς ἐπίθετο μόνο σὲ μία ἐπιγραφὴ κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο. Πρόκειται γιὰ μία ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. πρὸς τὸ θεό, χαραγμένη κάτω ἀπὸ τὸ λαιμὸ ὑδρίας ἀβεβαίας προελεύσεως.[571]

XV. Δήμητρα καὶ Κόρη

Ἡ λατρεία τῆς Δήμητρας στὴν Κύπρο δὲν φαίνεται ἀρχαιότερη τῶν μέσων τοῦ Ε' αἰ. π.Χ. βάσει τῶν ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν, καὶ συνδέεται μὲ τὸν Ἀπόλλωνα,[572] τὸ θεό τῆς βλαστήσεως.[573] Ἡ λατρεία τῆς θεᾶς γενικεύθηκε κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἑλληνιστικῆς καὶ κυρίως τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου, ἀφοῦ πρέπει νὰ ὑπῆρχαν ἀρκετὰ ἱερὰ τῆς Δήμητρας στὴ νῆσο, ὅπως συνάγεται ἀπὸ τὸ ὅτι στὴν Κύπρο ἡ Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον, σύζυγος τοῦ Γ. Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ μητέρα τοῦ Γ. Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ, ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ὑπῆρξε *ἀρχιέρεια τῶν κατὰ Κύπρον Δήμητρος ἱερῶν*.[574]

Κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ ἐποχὴ ἡ λατρεία τῆς Δήμητρας καὶ τῆς Κόρης ἀπαντᾶ σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πιθανὸν τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.,[575] ποὺ βρέθηκε στὸ ἱερό

571. **Ἀβ. Πρ. 10**.

572. Τὸ ὅτι συνδέεται ἡ λατρεία τῆς θεᾶς μὲ τὴ λατρεία τοῦ Ἀπόλλωνος, μαρτυρεῖται ἀπὸ τὴ δίγραφη ἐπιγραφή, σὲ κυπριακὸ συλλαβάριο καὶ ἀλφαβητική, τοῦ Δ' αἰ. π.Χ. ποὺ βρέθηκε στὸ Κούριον, τὴν ἱερὴ πόλη τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου (Masson, *ICS* 182) καὶ ἀπὸ τὴν ἀλφαβητικὴ ἐπιγραφὴ τοῦ Γ' αἰ. π.Χ., ποὺ βρέθηκε στοὺς Γόλγους, στὴν ὁποία ἡ ἀφιέρωση γίνεται στὴ Δήμητρα καὶ τὸν Ἀπόλλωνα (*BCH* 95, 1971, σ. 327, ἀρ. 5). Ὁ Mitford, *IK*, 62, θεωρεῖ ὅτι ἡ λατρεία τῆς Δήμητρας καὶ τῆς Κόρης ἔχει τὶς ῥίζες της στὴ Μυκηναϊκὴ Ἑλλάδα, ἀλλὰ ἡ ἄποψή του εἶναι ὑποθετική, χωρὶς στοιχεῖα.

573. Βλ. Χατζηιωάννου, *ΘρΑΚ*, σ. 917.

574. **Πάφ. 89** καὶ **90**.

575. **Λεμ. 53**. Πρόκειται γιὰ τὴ δεύτερη ἐπιγραφή, στὴν ὁποία μαρτυρεῖται ἡ λατρεία τῆς Δήμητρας καὶ τῆς Κόρης στὴν ἴδια περιοχή. Πρόκειται γιὰ βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ποὺ φέρει μία δίγλωσση ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή (σὲ κυπριακὸ συλλαβάριο καὶ σὲ ἀλφαβητικὴ γραφή): *Δάματρι* καὶ *Κόραι* (*Δήμητρι* καὶ *Κόρηι*).

τους στὸ Κούριον, ποὺ βρισκόταν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη στὰ βορειοδυτικά.[576] Ἡ λατρεία τῆς Περσεφόνης ὡς Κόρης στὴν Κύπρο ἀπαντᾶ καὶ στὸν ὅρκο πίστεως τῶν Κυπρίων πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο τὸ 14 μ.Χ., χωρὶς ἀναφορὰ στὴ Δήμητρα.[577]

XVI. Ἥρα

Ἡ λατρεία τῆς Ἥρας κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο στὴν Κύπρο ἀπαντᾶ στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ στὴ Νήσου κοντὰ στὸ ἀρχαῖο Ἰδάλιον. Κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο (ἡ λατρεία τῆς θεᾶς δὲν μαρτυρεῖται πρὶν τὸν Δ' αἰ. π.Χ.) ἀπαντᾶ στὴν Παλαίπαφο,[578] στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ στὴν Ἁγία Μονή,[579] ὀρεινὴ περιοχὴ κοντὰ στὴ Μονὴ τῆς Παναγίας Χρυσορρογιάτισσας.

Στὴν Ἀμαθοῦντα μαρτυρεῖται σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται τὸ 51 μ.Χ. ἡ ὕπαρξη *Ἡραίου*, ἱεροῦ τῆς Ἥρας.[580] Ὁ Πόπλιος καὶ Ἀπολλώνιος ὑπῆρξαν ἱερεῖς στὸ Ἡραῖον τῆς Ἀμαθοῦντος. Αὐτὸ συμπεραίνεται ἀπὸ τὴν ὕπαρξη τῆς λέξεως *παρανυμφευσάντων*, ἀφοῦ οἱ παράνυμφοι, ὅπως σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ὁ *Ἀρίστων*, υἱὸς τοῦ *Κουττάλου*, καὶ ὁ *Ῥόδων*, υἱὸς τοῦ *Κτησίωνος*, μετεῖχαν ὡς ἀκόλουθοι τῆς θεᾶς Ἥρας κατὰ τὸν ἐτήσιο ἱερὸ γάμο της μὲ τὸν Δία.[581] Ὁ ἱερὸς γάμος ἐτελεῖτο μὲ σκοπὸ νὰ προκληθεῖ εὐφορία τῆς γῆς. Ὑπάρχει ἀκόμη μιὰ ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τοῦ Γ' αἰ. π.Χ., στὴν ὁποία παραδίδεται ὁ ναὸς τῆς Ἥρας στὴν Ἀμαθοῦντα.[582] Σύμφωνα ἑπομένως μὲ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες, ἡ λατρεία τῆς Ἥρας στὴν

576. Γιὰ τὸ ἱερὸν τῆς Δήμητρας καὶ τῆς Κόρης στὸ Κούριον βλ. *MSW*, σ. 180 κέ.

577. **Πάφ. 53**, 2.

578. *CIG* II, 2640 (ἐπιγραφὴ σὲ βάση ἀγάλματος, ποὺ ἦταν ἐντειχισμένη στὸν τοῖχο τῆς ἐκκλησίας τῆς Καθολικῆς, δίπλα στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὰ Κούκλια, καὶ χρονολογεῖται μεταξὺ Β' καὶ Α' αἰ. π.Χ.).

579. Βλ. Masson, *ICS* 90 (συλλαβικὴ ἐπιγραφὴ τοῦ Δ' αἰ. π.Χ.).

580. **Λεμ. 145**.

581. Βλ. Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 352-3 καὶ Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 107, ὑποσ. 55.

582. *LBW* 2822 (*CIG* II, 2643): *ἀπὸ τοῦ Ἡραίου ἕως τοῦ | λιθόστρωτου τὰ δένδρα | Σῖμος ἐφύτευσε καὶ ἀνέ|θηκεν τοῖς θεοῖς καὶ τὸν | ναόν...*

Ἀμαθοῦντα ἐπεβίωσε ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. μέχρι τὸ δέκατο τουλάχιστον ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Κλαυδίου.

Σὲ κῶνο ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Νήσου τρία περίπου χιλιόμετρα δυτικῶς τοῦ Ἰδαλίου, εἶναι χαραγμένη ἀναθηματικὴ πρὸς τὴν Ἥρα ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο.[583]

XVII. Ἄρτεμις Παραλία

Ἡ λατρεία τῆς Ἀρτέμιδος στὴν Κύπρο δὲν φαίνεται παλαιότερη τοῦ Δ' αἰ. π.Χ.[584] Κέντρα λατρείας της κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ ἐποχὴ βάσει τῶν ἐπιγραφῶν ὑπῆρξαν τὸ Κίτιον,[585] ἡ Βώνη (περιοχὴ Χύτρων) μὲ τὸ ἐπίθετο *Ἀγορία*,[586] οἱ Χύτροι[587] καὶ ἡ Νέα Πάφος μὲ τὸ ἐπίθετο *Ἀγροτέρα*.[588]

Κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, τέσσερεις ἐπιγραφὲς ποὺ βρέθηκαν στὸ Κίτιον καὶ ἐκτείνονται χρονολογικῶς ἀπὸ τὸν Β' μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ. εἶναι ἀναθηματικὲς πρὸς τὴν *Ἄρτεμιν Παραλία*.[589] Τὸ ἐπίθετο τῆς θεᾶς εἶναι τοπικό, δηλαδὴ ἐπειδὴ λατρευόταν κοντὰ στὴ θάλασσα *παρὰ τὴν ἅλα*, ὀνομάσθηκε Παραλία.[590] Τὸ ἐπίθετο *Παραλία* πρέπει νὰ τὸ ἔλαβε ἑπομένως λόγῳ τῆς τοποθεσίας τοῦ ἱεροῦ. Γιὰ πόσο χρονικὸ διάστημα κράτησε ἡ λατρεία τῆς θεᾶς στὸ Κίτιον εἶναι ἄγνωστο.[591] Ἡ ἀρχαιότερη

583. **Λευκ. 60**.

584. Ὁ Mitford, «Unpublished Syllabic Inscriptions of the Cyprus Museum», *OAth* 3, 1960, σ. 204, ὑποστηρίζει ὅτι ἡ λατρεία τῆς Ἀρτεμιδος Ἀγροτέρας τῆς Νέας Πάφου εἰσήχθη ἀπὸ τοὺς Ἀρκάδες ἀποίκους ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο, ἀλλὰ ἡ ὑπόθεση αὐτὴ λόγῳ τῆς ἐλλείψεως μαρτυριῶν εἶναι ἀστήρικτη.

585. Βλ. Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ*, Δα', 18 καὶ 18.1.

586. Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ*, Δα', 18.2.

587. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 128, ἀρ. 28.

588. Βλ. Masson, *ICS* 1a-b (δίγλωσση ἐπιγραφή, συλλαβικὴ καὶ ἀλφαβητική, τοῦ 325-309 π.Χ.).

589. **Λάρ. 31-32**, **34** καὶ **36**.

590. Βλ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2188.

591. Γιὰ τὴ λατρεία τῆς θεᾶς στὸ Κίτιον βλ. Pouilloux, Artémis Paralia, σ. 411-22, πβ. Yon, *Κυπρ. Σπ.* 54/55.

ἐπιγραφή, στὴν ὁποία ἀναφέρεται ἡ Ἄρτεμις εἶναι τοῦ τέλους τῶν ἑλληνιστικῶν χρόνων.[592]

Μὲ βάση τὶς φιλολογικὲς πηγὲς τῆς πρωτοχριστιανικῆς ἐποχῆς, ἡ Ἄρτεμις λατρευόταν καὶ στὸ χωριὸ Πέρα, περιοχὴ τῆς Ταμασσοῦ,[593] ἐνῶ ὁ Τύχων, ὅταν χειροτονήθηκε ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Μνημονίου, προσηλύτισε στὸν χριστιανισμὸ Ἕλληνες καὶ Ἰουδαίους καὶ βάπτισε χριστιανὴ ἀκόμη καὶ τὴν ἱέρεια τῆς Ἀρτέμιδος, γεγονὸς ποὺ φανερώνει τὴν λατρεία τῆς Ἀρτέμιδος στὴν Ἀμαθοῦντα μέχρι καὶ τὰ τέλη τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ.[594]

XVIII. Ἀσκληπιὸς καὶ Ὑγεία

Ὁ Ἀσκληπιὸς λατρεύθηκε στὴν Κύπρο κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ καὶ ῥωμαϊκὴ ἐποχή. Σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Παλαίπαφο τοῦ τέλους τοῦ Β' αἰ. π.Χ., ἀναφέρεται πιθανώτατα ὡς ἱερέας τοῦ *Ἀσκληπιοῦ καὶ Ὑγιείας* ὁ Νικίας Νικία, Κουριεύς.[595] Στὴ Νέα Πάφο βρέθηκε κατὰ τὶς ἀνασκαφὲς τοῦ Τμήματος Ἀρχαιοτήτων ἕνα *Ἀσκληπιεῖον*.[596] Σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. ποὺ βρέθηκε στὸ χωριὸ Δρομολαξιά, στὴν περιοχὴ τοῦ ἀρχαίου Κιτίου, ἀναφέρεται ὁ Ἀσκληπιόδωρος, σύζυγος τῆς Πνυταρίου, υἱὸς τοῦ

592. *LBW* 2725, 2-3: *ὁ Σοαντείων θίασος τῆς Ἀρτέμιδος*.

593. *Βί. Ἡρακλ.* 16.190.

594. *Βί. Τύχ.* 2: *Τελευτήσαντος δὲ Μνημονίου τοῦ ἐπισκόπου τὸν ἅγιον Τύχωνα εἰς τὴν προεδρίαν τῆς ἐπισκοπῆς Ἀμαθούντων ἀνήγαγον· ὅστις τῷ λόγῳ τοῦ Θεοῦ καταφωτίζει τὴν ἐκκλησίαν, ζηλωτὰς αὐτοῦ καθιστῶν τοὺς πιστεύοντας τῷ Χριστῷ. Τοὺς οὖν Ἕλληνας πλειοτέρους ἀπέστρεφεν ἐκ τῆς εἰδώλων θρησκείας καὶ προσῳκείου τῷ Χριστῷ. Τινῶν δὲ ἐμμενόντων τῇ πλάνῃ καὶ ἐν τῷ ναῷ τῶν εἰδώλων θυσίας ἐπιβωμίους ποιούντων, εἰσελθὼν ὁ ἅγιος καὶ δυναμωθεὶς παρὰ τοῦ Θεοῦ τὰ βδελύγματα αὐτῶν κατέστρεψεν· φραγέλλιον δὲ εἰς χεῖρας λαβών, τὴν ἱέρειαν τῆς Ἀρτέμιδος, Μιαρανάθουσαν λεγομένην, ὕβρεις ἐπαγαγοῦσαν αὐτῷ, ἰσχυρῶς ἐξωθήσατο· ἥτις καὶ συνεῖσα τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ τὴν τῷ ἁγίῳ ἐπιφοιτήσασαν καὶ ταύτην θαυμάσασα ὡμολόγησε τὸν Θεὸν δεσπότην ἡμῶν τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· ὅθεν καὶ ταύτην βαπτίσας Εὐήθειαν προσηγόρευσεν*.

595. Βλ. Mitford, *Mnem.* 6, 1938, σ. 106, ἀρ. 4, πβ. τοῦ ἰδίου, *OA* 6, 1950, σ. 116 (μὲ ἀναθεωρημένο κείμενο): *Ἀφρο*[*δίτηι Παφίαι*] | *Ἀμμώνιος ὁ σ*[*υγγενὴς καὶ - - - -*] | *Νικίαν Νικία Κρ*[*υριέα*? *τὸν Ἀσκληπιοῦ καὶ*] | *Ὑγιείας κ*[*ατὰ τὴν νῆσον ἱερέα*].

596. Κ. Νικολάου, *BCH* 101, 1977, σ. 773 καὶ σ. 774, πίν. 109.

Ἀσκληπιοδώρου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Σίλλιδος, ὡς μέλος συνδέσμου τῶν πρώην γυμνασιαρχῶν καὶ ἀγορανόμων, δεύτερος κτίστης τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀρχιερέας τῆς τοπικῆς λατρείας τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς Ὑγιείας.[597] Στὴν Κάτω Πάφο στὴν Ἔπαυλη τοῦ Θησέως βρέθηκε μαρμάρινο ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ τοῦ τέλους τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[598] Ἀπὸ τὸν *Βίον τοῦ Ἁγίου Ἡρακλειδίου*, πληροφορούμεθα ὅτι ὁ Ἀσκληπιὸς λατρευόταν στὴν Ταμασσὸ τὸν Α' αἰ. μ.Χ.[599]

XIX. Διόνυσος

Μὲ βάση τὶς ἐπιγραφικὲς καὶ φιλολογικὲς πηγὲς φαίνεται ὅτι δὲν ὑπῆρχε στὴν Κύπρο διαδεδομένη λατρεία τοῦ Διονύσου. Τὴν ἰδιότητα τοῦ Διονύσου ὡς θεοῦ τοῦ ἀμπελιοῦ καὶ τοῦ κρασιοῦ τὴν εἶχε στὴν Κύπρο ὁ Ἀπόλλων, ὁ ὁποῖος φέρει καὶ τὸ ἐπίθετο *Ληναῖος*,[600] ἐνῶ τὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ Διονύσου ὡς θεοῦ ποὺ ἀναγεννᾶται τὸ εἶχε στὴν Κύπρο ὁ Ἄδωνις.[601] Ὁ θεὸς αὐτός, συνδέεται περισσότερο μὲ τὶς θεατρικὲς παραστάσεις, ὅπως ἐμφανίζεται στὴ φράση *τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν*[602] σὲ δύο ἐπιγραφὲς τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Παλαίπαφο.[603]

Στὴν Ταμασσὸ μαρτυρεῖται στὸν *Βίον τοῦ Ἁγίου Ἡρακλειδίου* ἡ λατρεία τοῦ θεοῦ Διονύσου.[604] Σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα τοῦ Β' μὲ Γ' αἰ. μ.Χ., ὁ Μ. Τίτιος Παντίσχεινος Ἀθηνίων ἀναφέρει ὅτι κατασκεύασε μὲ δικά του ἔξοδα ἄγαλμα τοῦ θεοῦ Διονύσου. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη στὴν

597. **Λάρ. 4** καὶ σημ. 218.
598. Βλ. Κ. Χατζηιωάννου, *ΘρΑΚ*, σ. 918 καὶ ὑποσ. 382.
599. *Βί. Ἡρακλ.* 16.190: *Καὶ ἀποφέρουσιν οἱ Περᾶται ἱερεῖς Ἀπόλλωνα καὶ Γοργίαν καὶ Ἄρτεμιν, καὶ οἱ Ταμάσιοι Ἀσκληπιὸν καὶ Διόνυσον καὶ τὴν Ἀφροδίτην*.
600. Βλ. Mitford, *IK*, σ. 49, ἀρ. 19 καὶ Masson, *ICS* 186.
601. Βλ. Χατζηιωάννου, *ΘρΑΚ*, σ. 899-901.
602. Οἱ καλλιτέχνες τοῦ θεάτρου, δηλαδὴ οἱ μουσικοὶ καὶ οἱ ἠθοποιοί.
603. Βλ. *OGIS* 163 καὶ Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 250, ἀρ. 105.
604. *Βί. Ἡρακλ.* 16.190.

πλίνθο τοῦ ἀγάλματος, πάνω στὴν ὁποία σώζονται τὰ πόδια, καθὼς καὶ τὸ κάτω μέρος τοῦ κορμοῦ ἑνὸς δένδρου γύρω ἀπὸ τὸν ὁποῖο περιπλέκεται κληματίδα. Στὴ βάση τῆς ἐπιγραφῆς περιελίσσεται πάνθηρας, τὸ *ἰνδικὸν λεοντάριον* τῆς ἐπιγραφῆς, ἀπὸ τὸν ὁποῖο σώζονται μόνο τὸ δεξί του πέλμα, ἴχνη τοῦ ἀριστεροῦ καὶ μέρος ἀπὸ τὰ ὀπίσθιά του.[605]

XX. Διόσκουροι

Οἱ Διόσκουροι, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, δὲν φαίνεται νὰ λατρεύθηκαν στὴ νῆσο πρὶν ἀπὸ τὴ πτολεμαϊκὴ περίοδο, ἐνῶ ἡ λατρεία τους ὑπῆρξε περιορισμένη ἐπειδὴ ἡ Ἀφροδίτη ἦταν προστάτις τῶν ναυτικῶν στὴν Κύπρο (*πάσης ναυτιλίας φύλαξ*),[606] ρόλο ποὺ εἶχαν ἀλλοῦ οἱ Διόσκουροι Σωτῆρες.

Οἱ Διόσκουροι ἀπαντοῦν σὲ δύο ἐπιγραφὲς τῆς ρωμαϊκῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο. Στὴν πρώτη, στὸν ὅρκο τῶν Κυπρίων πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο,[607] οἱ θεοὶ ἀναφέρονται μὲ τὴ φράση *νὴ... τοὺς ἡμετέρους σωτῆρας Διοσκούρους*.[608] Οἱ θεοὶ ἀπαντοῦν καὶ σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς αὐτούς, ποὺ χρονολογεῖται πιθανώτατα τὸν Β' αἰ. μ.Χ., ἀγνώστου προελεύσεως.[609] Γιὰ τὴ λατρεία τῶν *Διοσκούρων* πβ. ἐπίσης τὰ θεοφόρα ὀνόματα ἀπὸ τὴ νῆσο.[610]

605. **Ἀμμ. 108**.

606. Βλ. Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Β', ἀρ. 45-45.5.

607. **Πάφ. 53**, 4-5.

608. Οἱ Διόσκουροι φέρουν τὸ ἐπίθετο σωτῆρες, γιατὶ θεωροῦνταν σωτῆρες τῶν ναυτικῶν, βλ. *Ὁμ. Ὕμν.* 33, στ. 6-7: *σωτῆρας τέκε παῖδας* [ἐνν. *Κάστορά τε καὶ Πολυδευκέα*] *ἐπιχθονίων ἀνθρώπων ὠκυπόρων τε ναῶν*...

609. **Ἀβ. Πρ. 6**.

610. **Λεμ. 407** καὶ **589**: *Διόσκορος*· **Λεμ. 741**: *Διοσκορίδης*· **Λεμ. 357** καὶ **Ἀμμ. 16**: *Διοσκουρίδης* καὶ **Ἀβ. Πρ. 18**: *Διοσκουρίδου*, βλ. καὶ *LGPN* I σ.λ.

XXI. Ἑκάτη καὶ Πλούτων

Ἡ Ἑκάτη καὶ ὁ Πλούτων δὲν λατρεύθηκαν στὴν Κύπρο. Ἀναφέρονται ὅμως στοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[611] Ἡ Ἑκάτη παρουσιάζεται μὲ τὸ ἐπίθετο *χθονία*, δηλαδὴ ὡς θεότητα τοῦ κάτω κόσμου. Γιὰ τοὺς σκοποὺς τῆς μαγείας, οἱ ἐπικλήσεις πρὸς τοὺς θεοὺς τοῦ σκότους ἦταν ἀπαραίτητες ὡς μεσολαβητῶν μεταξὺ τοῦ κόσμου τῶν νεκρῶν καὶ τῶν ζώντων.

XXII. Ἑρμῆς

Ὁ Ἑρμῆς λατρευόταν στὴ νῆσο κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο μεταξὺ ἄλλων ὡς θεὸς τῶν γυμνασίων, ὅπως ἀποδεικνύουν ἐπιγραφὲς ποὺ βρέθηκαν στοὺς Χύτρους.[612] Σὲ ἐπιγραφὴ ἐπὶ κυλινδρικοῦ βωμοῦ, ποὺ ἀφιέρωσε ὁ *Διαγόρας Τεύκρου ὁ εἰς αἰῶνα γυμνασίαρχος*, ὁ Ἑρμῆς φέρει τὸ ἐπίθετο *ἐπήκοος*. Ὁ βωμὸς βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ στοὰ τοῦ Γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ χρονολογεῖται μεταξὺ Α' αἰ. π.Χ. καὶ Α' αἰ. μ.Χ.[613]

Στοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ., ὁ Ἑρμῆς ἀναφέρεται μὲ τὸ ἐπίθετο χθόνιος, διότι ὡς ψυχοπομπὸς ἦταν καὶ θεὸς τοῦ Κάτω Κόσμου.[614] Οἱ ἐπικλήσεις στοὺς θεοὺς τοῦ σκότους ἦταν ἀπαραίτητες, γιὰ νὰ ἐκπληρωθοῦν οἱ σκοποὶ τῆς μαγείας, ὅπως ἔχει ἀναφερθεῖ ἀνωτέρω (γιὰ πλήρη ἀνάλυση βλ. **Λεμ. 770**).

611. Ἀπαντᾶ σὲ 10 πινακίδες ἡ Ἑκάτη καὶ σὲ 11 ὁ Πλούτων, ὁ ὁποῖος ἀπαντᾶ καὶ σὲ ἀρὰ ἀπὸ τοὺς Σόλους βλ. **Λευκ. 16**.

612. Βλ. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 129, ἀρ. 29 καὶ σ. 130.

613. **Ἀμμ. 82**.

614. Ἀπαντᾶ σὲ 10 πινακίδες. Γιὰ τὸν ρόλο τοῦ Ἑρμῆ στὰ μαγικὰ κείμενα, βλ. Fowden 2002, σ. 161-174.

XXIII. Ἑστία Βουλαία

Κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο μαρτυρεῖται καὶ ἡ λατρεία τῆς *Ἑστίας Βουλαίας*. Ἡ Ἑστία φέρει τὸ ἐπίθετο αὐτὸ ἕνεκα τοῦ ὅτι ἦταν *ἐν τῇ βουλῇ ἱδρυμένη*,[615] δηλαδὴ λατρευόταν στὸ Βουλευτήριον τῆς πόλεως. Ἡ Ἑστία Βουλαία Ἑστία ἀναφέρεται μεταξὺ τῶν ὁρκίων θεῶν στὸν ὅρκο πίστεως τῶν Κυπρίων πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο.[616] Ἡ Ἑστία Βουλαία ἀπαντᾶ πιθανώτατα καὶ σὲ μία ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ποὺ βρέθηκε στὸ Μάριον.[617]

XXIV. Ἴσις

Ὁ Στράβων ἀναφέρει ὅτι στοὺς Σόλους ὑπῆρχε *ἱερὸν Ἀφροδίτης καὶ Ἴσιδος*.[618] Δὲν βρέθηκε ὅμως καμία ἐπιγραφὴ ἀπὸ ἐκεῖ ἀφιερωμένη στὴν Ἴσιδα, ἀλλὰ ἄγαλμά της, ποὺ παριστάνει τὴ θεὰ μὲ ὠοειδὲς πρόσωπο καὶ πλούσιους βοστρύχους ποὺ καλύπτουν τοὺς ὤμους, ἐνῶ στὴν κεφαλὴ φέρει μισοφέγγαρο.[619] Ὁ Χατζηιωάννου[620] εἰκάζει ὅτι ἡ Ἴσις λατρευόταν στοὺς Σόλους ὡς Ἀφροδίτη καὶ ὅτι τὸ ἱερὸν ἦταν κοινό, διότι ἐὰν οἱ θεὲς εἶχαν διαφορετικὰ ἱερὰ θεωρεῖ ὅτι ὁ Στράβων θὰ ἔγραφε «ἱερὸν Ἀφροδίτης καὶ ἄλλον ἱερὸν Ἴσιδος», ἐνῶ πιστεύει ὅτι ὁ Ὕμνος στὴν Ἀφροδίτη[621] ἕνεκα τῆς ἀναφορᾶς σὲ *ψυχῆς καθαρμὸν* προδίδει ταύτιση τῶν δύο θεαινῶν.

---

615. Ἁρποκρ. σ.λ.
616. **Πάφ. 53**, 5-6.
617. **Πάφ. 139**.
618. Στράβ. 14.683.6.3: *Σόλοι πόλις λιμένα ἔχουσα καὶ ποταμὸν καὶ ἱερὸν Ἀφροδίτης καὶ Ἴσιδος*.
619. Βλ. Westholm, *TempSoli*, pl. XVI, ἀρ. 320.
620. Βλ. Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δβ', Προλεγόμενα, §67.
621. **Λευκ. 28**.

Σὲ ἐπιγραφὴ τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου, χαραγμένη σὲ βάση ἀγάλματος, ποὺ βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα ὑπάρχει πιθανώτατα ἀφιέρωση στὴν Ἴσιδα,[622] ἡ λατρεία τῆς ὁποίας ἦταν εὐρέως διαδεδομένη στὸν ἑλληνικὸ κόσμο κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ καὶ ῥωμαϊκὴ περίοδο.[623]

XXV. Ἄδωνις

Ἕνας πρεσβευτὴς καὶ ἀντιστράτηγος Κύπρου, ἕνας *legatus provinciae*, ὁ ὁποῖος, μαζὶ μὲ τὸν *quaestor* ἦταν ὑπὸ τὸν ἀνθύπατο τῆς νήσου, ἀφιερώνει στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἕναν ὕμνο γιὰ τὸν ἀγαπημένο τοῦ Ἁδριανοῦ Ἀντίνοο ἀπὸ τὴ Βιθυνία, ποὺ πέθανε στὶς 30 Ὀκτωβρίου τοῦ 130 μ.Χ.[624] Ὁ ποιητὴς ἀπευθυνόμενος πιθανώτατα στὴ Μοῦσα, τὴν προσκαλεῖ νὰ δοξάσει τὸν Ἀντίνοο ὡς ἕναν ἄλλο Ἄδωνη.

Ὁ Ἄδωνης λατρευόταν στὴν Κύπρο καὶ κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, σύμφωνα μὲ τὶς φιλολογικὲς πηγές. Ὁ Παυσανίας ἀναφέρει ὅτι στὴν Ἀμαθοῦντα ὑπάρχει ἀρχαῖο ἱερὸ τοῦ Ἀδώνιδος καὶ τῆς Ἀφροδίτης.[625] Κατὰ τὸν Στέφανο Βυζάντιο στὴν Ἀμαθοῦντα λατρευόταν ὁ *Ἄδωνις Ὄσιρις*,[626] ἡ λατρεία τοῦ ὁποίου φαίνεται πιθανώτατα ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς.

---

622. **Ἄμμ. 98**.

623. Βλ. F. Dunand, «Le culte d'Isis dans le bassin oriental de la Méditerranée», *EPRO* 26, 1973.

624. **Λεμ. 67**.

625. Παυσ. 9.41.2: *ἔστι δὲ Ἀμαθοῦς ἐν Κύπρῳ πόλις, Ἀδώνιδος ἐν αὐτῇ καὶ Ἀφροδίτης ἱερόν ἐστιν ἀρχαῖον...*

626. Στέφ. Βυζ. σ.λ. *Ἀμαθοῦς*.

XXVI. Ἀθηνᾶ

Ἡ ἀρχαιότερη λατρεία τῆς Ἀθηνᾶς στὴν Κύπρο ἀπαντᾶ στὴ Σαλαμῖνα, ὅπου ὑπῆρχε καὶ ναός της σύμφωνα μὲ τὶς φιλολογικὲς[627] καὶ ἐπιγραφικὲς[628] μαρτυρίες. Λατρεύθηκε ἐπίσης στοὺς Σόλους,[629] τὸ Βουνίν (χώρα τῶν Σόλων),[630] στὴν Κακοπετριὰ (χώρα τῶν Σόλων)[631] καὶ στὸ Ἰδάλιον.[632]

Κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο μαρτυρεῖται ἡ λατρεία της στὸν Λάρνακα τῆς Λαπήθου,[633] ἐνῶ κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ καὶ ῥωμαϊκὴ ἐποχὴ ἀπαντᾶ ἡ λατρεία της στὸ Κίτιον.[634] Σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Β'/Γ' αἰ. μ.Χ. ἀπὸ τὸ Κίτιον γίνεται ἐπίκληση στὴν ὀργὴ τοῦ *Κεραυνίου* (Διὸς) καὶ τῆς *Κεραυνίας* (Ἀθηνᾶς) ἐναντίον ἐκείνου ποὺ θὰ ἀγγίξει ἢ θὰ λερώσει τὸν τάφο. *Κεραυνία* κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἶναι ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ ὁποία ἀπὸ τὸν Γ' αἰ. π.Χ. εἰκονίζεται στὰ νομίσματα τῶν Μακεδόνων βασιλέων νὰ κρατᾶ τὸν κεραυνὸ στὸ χέρι ἕτοιμη νὰ τὸν ἐκσφενδονίσει. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ περιέχει ἀρὰ ἐναντίον ἐκείνου ποὺ θὰ διατάρασσε μὲ ὁποιονδήποτε τρόπο τὸν αἰώνιο ὕπνο τῆς νεκρῆς (πβ. τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος: *Ἐρινύες ὑποχθόνιοι*).[635]

---

627. Πορφυρ. *π. ἀποχ.* 2.54: *ἐν τῇ νῦν Σαλαμῖνι, πρότερον δὲ Κορωνίδι ὀνομαζομένη, μηνὶ κατὰ Κυπρίους Ἀφροδισίῳ... ὑφ' ἕνα δὲ περίβολον ὅ τε τῆς Ἀθηνᾶς νεὼς καὶ ὁ τῆς Ἀγραύλου καὶ Διομήδους.*

628. *OGIS* 118, 25 (ψήφισμα τῶν Ἀθηναίων τοῦ 160/150 π.Χ.): *ἐν Σαλαμίνι ἐν τῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερῷ.*

629. Βλ. Masson, *ICS* 212.

630. Βλ. Masson, *ICS* 205.

631. Βλ. Καραγιώργη, *RDAC* 1977, σ. 198 κέ.

632. Βλ. Masson, *ICS* 217 καὶ 218.

633. *LBW* 2778.

634. Βλ. K. Nicolaou, *OAth* 5, 1965, σ. 44, ἀρ. 5. Γιὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. **Λάρ. 125**.

635. Γιὰ τὶς ἀπειλητικὲς φράσεις σὲ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου βλ. Ντάντη 1983, σποράδην.

XXVII. Τύχη

Ἡ Τύχη λατρεύθηκε στὴν Κύπρο κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ καὶ ῥωμαϊκὴ περίοδο. Σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται τὸ 170 π.Χ. μαρτυρεῖται ἡ λατρεία της στοὺς Χύτρους.[636] Τὸ *Κοινὸν Κυπρίων* στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. ἀφιέρωσε στὴν Παφία Ἀφροδίτη τὰ ἀγάλματα τῆς Ἀπολλωνίας, θυγατρὸς τοῦ Κρατέρου, καὶ τοῦ ἀνδρός της Πατροκλέους, υἱοῦ τοῦ Πατροκλέους, πρὸς ἔκφραση εὐγνωμοσύνης γιὰ τὴν προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τους στὴν Κύπρο καὶ στὴ γενέθλιά τους πόλη. Ὑπῆρξαν οἱ χορηγοὶ τοῦ *Τυχαίου*, δηλ. ναοῦ ἀφιερωμένου στὴν *Τύχη*. Ἐπίσης ἦταν *ἀρχιερεῖς διὰ βίου* τῆς Τύχης τῆς μητροπόλεως Πάφου, ἑπομένως ὑπῆρχε στὴν Παλαίπαφο Τυχαῖον μὲ πολλοὺς ἱερεῖς.[637]

XXVIII. Ὁμόνοια

Σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ Κίτιον, ποὺ ἔχει ὡς *terminus post quem* τὸ 44 π.Χ. καὶ *terminus ante quem* τὸ 31 π.Χ., ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀποθεωμένου Καίσαρος, ὁ Αὔγουστος, κυριάρχησε, ἡ *Aviania* καὶ ὁ *Avianius* ἀφιερώνουν *τὰς στοὰς καὶ τὰ ἐν αὐταῖς πάντα* στὸν *Divus Iulius*, τὸν Δία Κεραύνιο τὸν θεὸ τοῦ Κιτίου, στὴν Ἀφροδίτη τὴ θεὰ τῆς Κύπρου, στὴν πόλη, στὸν δῆμο καὶ στὴν Ὁμόνοια.[638] Ἡ θεὰ Ὁμόνοια λατρευόταν στὸ Κίτιον, ὅπως καὶ ἀλλοῦ ὡς θεοποίηση τῆς ἁρμονικῆς συμβίωσης,[639] πρᾶγμα δικαιολογημένο ἕνεκα

636. Βλ. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 130, στ. 3: *[Τύχ]η Χυτρίων*.
637. **Πάφ. 101**. Παράθεση στὴ σημ. 184.
638. **Λάρ. 29**.
639. Γιὰ τὴ λατρεία τῆς Ὁμόνοιας βλ. Thériault, *Homonoia* 1996.

τῆς πολυεθνικότητος καὶ πολυπολιτισμικότητος τῆς πόλεως αὐτῆς ὡς πολυσύχναστο λιμάνι.[640]

XXIX. Νέμεσις

Ἡ θεὰ Νέμεσις εἶχε σὲ πόλη τῆς Κύπρου ἱερὸν τέμενος, σύμφωνα μὲ ἐπίγραμμα ἀβεβαίας προελεύσεως ποὺ χρονολογεῖται στὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.[641] Τὸ κείμενο τοῦ ἐπιγράμματος δίδει σχετικὰ πρώιμη πληροφορία γιὰ τὴ λατρεία τῆς Νέμεσης, τῆς θεᾶς ποὺ ἐκπροσωπεῖ τὴ θεϊκὴ ὀργὴ καὶ τὴ δίκαιη τιμωρία, ὡς θεᾶς ταυτισμένης καὶ μὲ τὴ *Δικαιοσύνη* καὶ μὲ τὴν *Τύχη*.[642] Κατὰ τὰ τέλη τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ. μαρτυρεῖται ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὴ Νέμεση ἀπὸ τὸν Σέρουιο Σουλπίκιο Παγκλέα Οὐηρανιανὸ ἐπὶ κυκλικῆς βάσεως ἀγάλματος, ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος.[643] Ἡ παρουσία τῆς θεᾶς στὸ θέατρο πρέπει νὰ σχετίζεται μὲ τὴν ἐμψύχωση τῶν ἀθλητῶν καὶ ἴσως τῶν ξιφομάχων,[644] ἀφοῦ κατὰ τὴν αὐτοκρατορικὴ ἐποχὴ ἡ δημοφιλέστερη λατρεία τῆς Νέμεσης ἦταν ὡς θεᾶς τῶν μονομαχικῶν καὶ θηριομαχικῶν ἀγώνων.[645]

---

640. Κατὰ τὸν Χατζηιωάννου, *ΘρΑΚ*, σ. 927, ἡ ὁμόνοια μεταξὺ τῶν κατοίκων τοῦ Κιτίου ἦταν ἀπαραίτητη, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ συμβιώσουν ἁρμονικά.

641. **Ἀβ. Πρ. 3**.

642. Βλ. Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 25, πβ. Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2, σ. 347-8. Γιὰ τὴ σχέση τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Τύχης μὲ τὴ Νέμεση βλ. τὸν ὕμνο *Εἰς Νέμεσιν* τοῦ Μεσομήδου τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀδριανοῦ (C. Janus, *Musici Scriptores Graeci*, Lipsiae 1895, σ. 468 κέ) στοὺς στ. 2 καὶ 16-20 (γιὰ τὴ σύνδεση Νέμεσης μὲ τὴ Δίκη) καὶ στ. 7 (γιὰ τὴ σύνδεση Νέμεσης μὲ τὴν Τύχη). Πβ. Πλ., Νόμ. 717d, Δίων Χρυσ. *Λόγ.* 64.8, Ἡσύχ. σ.λ. *Ἀγαθὴ Τύχη* καὶ *Σούδ.* σ.λ. *Νέμεσις* (163).

643. **Ἀμμ. 96**.

644. Βλ. Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 28. Γιὰ τὴ λατρεία τῆς θεᾶς γενικά βλ. Hornum, *Nemesis* 1993.

645. Βλ. Νίγδελη, *ΕπιγρΘεσσ.* 2006, σ. 181.

XXX. Ὕπνος

Σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στοὺς Σόλους καὶ χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ., ὁ Τίτος Φλάβιος Ζήνων ἀφιερώνει ἄγαλμα τοῦ Ὕπνου πρὸς τὴν Ἀφροδίτη Ὀρεία,[646] δηλαδὴ στὴν Κυβέλη. Ὁ ἀναθέτης ἐξεπλήρωσε *εὐχήν*, γιὰ νὰ τὸν ἀπαλλάξει ἡ θεὰ ἀπὸ τὴν ἀυπνία.[647]

XXXI. Ἥλιος

Ἡ λατρεία τοῦ Ἡλίου στὴν Κύπρο ὡς μεγίστου θεοῦ ἄρχισε ἀπὸ τὴν ἑλληνιστικὴ ἐποχὴ καὶ συνεχίστηκε μέχρι τουλάχιστον τὰ ἔτη βασιλείας τοῦ Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου. Σύμφωνα μὲ τὸν Ἰουλιανὸ οἱ Κύπριοι ἱερεῖς εἶχαν κοινοὺς βωμοὺς καὶ κοινὰ τεμένη τοῦ Ἡλίου καὶ τοῦ Διός.[648]

Σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στοὺς Γόλγους χαραγμένη σὲ ἀσβεστόλιθο καὶ χρονολογουμένη τὸν Γ' αἰ. μ.Χ., γίνεται ἐπίκληση στὸν ἕνα καὶ μοναδικὸ θεό, τὸν Ἥλιο.[649] Κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴ βρίσκονται ἀνάγλυφοι δύο κλάδοι φοίνικος καὶ ἀνάμεσά τους δύο στέφανοι. Στὸν ἕνα ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι ἐγχάρακτη ἡ λέξη ΗΛΙΟΣ. Πρόκειται γιὰ μία ἀπὸ τὶς δύο μονοθεϊστικὲς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου, στὶς ὁποῖες γίνεται ἐπίκληση στὸν Ἥλιο.

---

646. **Λευκ. 12**: *Ἀφροδείτῃ Ὀρείᾳ* | *ἐπηκόῳ τὸν Ὕπνον* | *Τίτος Φλάουιος* | *Ζήνων εὐξάμενος*.

647. Ἡ προσωποποίηση τοῦ Ὕπνου εἶναι ἀρχαιότατη καὶ ἀπαντᾶ ἤδη στὴν *Ἰλιάδα*, Ξ 233, ὅταν ἡ Ἥρα τὸν ἐπικαλεῖται γιὰ νὰ ἀποκοιμίσει τὸν Δία: *Ὕπνε, ἄναξ πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων*. Κατὰ τὸν Παυσανία, 2.31.3, ὑπῆρχε βωμὸς τοῦ Ὕπνου στὴν Τροιζῆνα.

648. Ἰουλ. *Λόγ.* 4.135D: *εἰ δὲ οὐκ ἔστιν οὐδὲν αὐτῷ [τῷ Ἡλίῳ] κοινὸν πρὸς τοὺς ἄλλους ἔξω τῆς ἀγαθοεργίας, ἧς καὶ αὐτῆς μεταδίδωσι τοῖς πᾶσι, μαρτυράμενοι τούς τε Κυπρίων ἱερέας, οἳ κοινοὺς ἀποφαίνουσι βωμοὺς Ἡλίῳ καὶ Διΐ*..., πβ. *Λόγ.* 4.143D: *συντρέχει δὲ αὐτῷ [τῷ Ἡλίῳ] καὶ ἡ τοῦ Διὸς δημιουργικὴ δύναμις, δι' ἣν ἔφαμεν καὶ πρότερον ἱδρῦσθαί τε αὐτοῖς ἐν Κύπρῳ καὶ ἀποδεδεῖχθαι κοινῇ τὰ τεμένη*.

649. **Λάρ. 191**.

Σὲ ἐπιγραφὴ σὲ ἐπιτύμβια στήλη ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, μὲ δύο χέρια ἐγχάρακτα σὲ στάση δέησης ἀπὸ τὴν Ἔγκωμη τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ., ἐκφράζεται ἀρὰ ἐναντίον τοῦ ἐνόχου γιὰ τὸν θάνατο τῆς Καλλιόπης.[650] Αὐτὸς ποὺ προκάλεσε τὸν βίαιο θάνατο τῆς Καλλιόπης, ποὺ πέθανε σὲ ἡλικία 28 ἐτῶν, παρέμεινε ἄγνωστος καὶ γι' αὐτὸ γίνεται ἐπίκληση στὸν Ἥλιο, γιὰ νὰ τὸν βρεῖ καὶ νὰ τὸν τιμωρήσει δίκαια στέλνοντάς του τοὺς ἴδιους ἀναστεναγμοὺς τῶν *βιαθανάτων*.

XXXII. Ἐρινύες

Οἱ Ἐρινύες ἀναφέρονται στὰ κείμενα καταδέσμων τῆς Ἀμαθοῦντος, καθὼς καὶ σὲ μία ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴ χώρα τῆς Σαλαμῖνος. Στοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος ἀναφέρονται ὡς ὑποχθόνιες Ἐρινύες, ὡς δυνάμεις τοῦ σκότους, πβ. τὸν Πλούτωνα, Ἑρμῆ καὶ τὴν Ἑκάτη. Σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ Β'/Γ' αἰ. μ.Χ. ποὺ βρέθηκε σὲ τάφο στὸν Ἅγιο Σέργιο, ποὺ περιέχει ἀρὰ ἀποτρεπτικὴ τῆς συλήσεως τοῦ τάφου, ὑπάρχει ἀναφορὰ σὲ *δαίμονες ἐγκοτίους*, δηλαδὴ σὲ ἐκδικητικὲς Ἐρινύες.[651]

XXXIII. Οἱ ἀπὸ Κρόνου ἐκτεθέντες θεοί

Οἱ *ἀπὸ Κρόνου ἐκτεθέντες θεοί*, οἱ ὁποῖοι ἀναφέρονται στοὺς καταδέμους τῆς Ἀμαθοῦντος, εἶναι πιθανώτατα οἱ Τιτᾶνες, θεότητες τοῦ Κάτω Κόσμου.[652] Ἀναφέρονται μόνο στὰ μαγικὰ κείμενα, διότι ἐπικαλοῦνταν οἱ μάγοι τὴ σκοτεινή τους ἰδιότητα.

650. **Ἀμμ. 141**.
651. **Ἀμμ. 139**.
652. Βλ. Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ*, Δβ', ἀρ. 47.

XXXIV. Ζεὺς Ὀλύμπιος

Τὸ ἱερὸ τοῦ Διὸς Ὀλυμπίου στὴ Σαλαμῖνα κατεῖχε πολὺ σημαντικὴ θέση καὶ κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ ἐποχή, ἀφοῦ ἡ Σύγκλητος τὸ 22 π.Χ. παραχώρησε τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου καὶ σὲ αὐτὸν τὸν ναὸ ἐκτὸς ἀπὸ αὐτοὺς τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ στὴν Ἀμαθοῦντα.[653] Οἱ Σαλαμίνιοι γιὰ νὰ κερδίσουν τὴν ἀσυλία τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς Ὀλυμπίου ὑπεστήριξαν ἐνώπιον τῆς Συγκλήτου ὅτι ἱδρυτὴς τοῦ ναοῦ ἦταν ὁ Τεῦκρος. Ὁ Λακτάντιος τὸν ΣΤ' αἰ. μ.Χ. ἀναφέρει ὅτι ἐτελοῦντο ἀνθρωποθυσίες στὸν Δία στὴ Σαλαμῖνα τῆς Κύπρου, τὶς ὁποῖες ἄρχισε πρῶτος ὁ Τεῦκρος καὶ διατηρήθηκαν μέχρι τὰ χρόνια τοῦ αὐτοκράτορος Ἁδριανοῦ.[654]

Στὰ χάλκινα νομίσματα τοῦ *κοινοῦ* τῶν Κυπρίων, τὸ λατρευτικὸ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ παρίστατο μὲ δοχεῖο σπονδῶν στὸ δεξὶ χέρι καὶ μὲ σκῆπτρο μὲ σκαλισμένο ἀετὸ στὸ ἀριστερό.[655] Ὁ Ἀμμιανὸς Μαρκελλῖνος τὸν Δ' αἰ. μ.Χ. ἀναφέρει ὅτι τὴν Κύπρο τὴν κάνουν περίφημη ἡ Σαλαμῖνα καὶ ἡ Πάφος, ἡ μὲν ξακουστὴ γιὰ τοὺς ναοὺς τοῦ Διός, ἡ δὲ γιὰ τὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης.[656] Στὸν *Βίον* τοῦ Ἐπιφανίου μαρτυρεῖται ὅτι ὁ θησαυρὸς τοῦ ἀρχαίου ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα ἦταν πολὺ πλούσιος (ὑπῆρχαν πολλὰ χρυσὰ ἀφιερώματα) μέχρι καὶ τὸν Δ' αἰ. μ.Χ.[657]

---

653. Tac. *Ann.* 3. 62. Παράθεση στὴ σημ. 993.

654. Lactantius *De fals. rel.* I.21: *Apud Cyprios humanam hostiam Jovi Teucer immolavit; idque sacrificium posteris tradidit: quod est nuper Hadriano imperante sublato*.

655. Βλ. Hill, *BM Coins, Cyprus*, pl. XV 6 καὶ XVI 10.

656. Amm. Marc. XIV.8.14: *Cyprum itidem insulam procul a continenti discretam et portuosam, inter municipia crebra urbes duae faciunt claram, Salamis et Paphus, altera Jovis delubris, altera Veneris templo insignis*.

657. *Βί. Ἐπιφ.* 53: *ὁ γοῦν Ἐπιφάνιος ἐξελθὼν ἐν μιᾷ νυκτὶ ἐν τοῖς κοιμητηρίοις παρεκάλει τὸν θεὸν ἐπὶ τὸ διαθρέψαι πάντας τοὺς στενουμένους. ἦν δὲ ναὸς ἐκεῖνος ἀρχαῖος, ὅστις ἐκαλεῖτο Διὸς ἀσφάλεια. τούτῳ δὲ τῷ ναῷ εἴ ποτε ἤγγισέν τις τῶν ἀνθρώπων, ἐλέγετο εὐθέως ὑπὸ θανάτου λαμβάνεσθαι. ὡς οὖν ἦν Ἐπιφάνιος δεόμενος τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τῶν θλιβομένων, φωνὴ αὐτοῦ γέγονεν «Ἐπιφάνιε» φησὶ «μὴ ταραχθῇς.» ὁ δέ φησιν «τί ἔστι, κύριε;» καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν «ἄπελθε ἐν τῷ ναῷ τῷ καλουμένῳ Διὸς ἀσφάλεια, καὶ λυθήσονται αἱ τῶν θυρῶν σφραγῖδες, καὶ εἰσελθὼν εὑρήσεις χρυσίον πολύ· τοῦτο λαβὼν ἀγόρασον ὅλον τὸν σῖτον Φαυστιανοῦ καὶ τὴν κριθήν, καὶ δὸς τροφὴν τοῖς δεομένοις»*.

Βρέθηκαν στὴ Σαλαμῖνα ἑπτὰ ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ποὺ ἀναφέρουν τὸν Δία Ὀλύμπιο. Στὴ σύντομη ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν Δία Ὀλύμπιο στὴ βάση ἀγάλματος ὁ Ἔμπυλος, υἱὸς τοῦ Ἐμπύλου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Χαρία, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε γυμνασίαρχος τὸ *θ' L ἐκ τοῦ ἰδίου προῖκα*, τιμᾶται ἀπὸ τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων.[658] Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται εἴτε τὸ ἕνατο ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου (19 π.Χ.) ἢ τὸ ἕνατο ἔτος μετὰ τὴν ἀνακήρυξη τῆς Κύπρου σὲ συγκλητικὴ ἐπαρχία (14 π.Χ.). Σὲ οἰκονομικὸ κανονισμὸ ἐπὶ μαρμάρινης πλάκας, ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. π.Χ. μὲ ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ἀναφέρεται ὁ Ζεὺς Ὀλύμπιος.[659] Εἶναι ἀβέβαιο ποιός εἶναι ὁ ῥόλος τοῦ θεοῦ σὲ αὐτὸν τὸν οἰκονομικὸ κανονισμό (μήπως θεωρεῖται προστάτης καὶ τῶν ἀγροτῶν;). Σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ χαραγμένη σὲ βάση ἀγάλματος ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀγορᾶς τῆς Σαλαμῖνος, τιμᾶται ἡ Λιβία, ἡ σύζυγος τοῦ Αὐγούστου, ἡ ὁποία μετὰ τὸν θάνατο τοῦ συζύγου της ὀνομάστηκε τιμητικὰ Ἰουλία Σεβαστὴ ἀπὸ τὸν ῥωμαϊκὸ δῆμο.[660] Ὁ θεὸς μαρτυρεῖται πιθανώτατα σὲ ἀπόσπασμα ἐπιγραφῆς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.,[661] καθὼς καὶ σὲ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Ἰσιδώρα πρὸς τὸν ἄνδρα της στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[662] Σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν θεὸ σώζεται μοναδικὴ ἐπιγραφικὴ μαρτυρία γιὰ ἱερόδουλους/ες στὸν ναὸ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα κατὰ τὸν Β' ἢ τὸν Γ' αἰ. μ.Χ.[663]

Ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Σαλαμῖνος τιμᾶται ὁ υἱὸς τοῦ Ὕλλου, ὁ Ἡρακλείδης, ὁ ὁποῖος εἶναι διάδοχος τοῦ πατρός του στὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιερέως τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας. Ὁ Ἡρακλείδης, γυμνασίαρχος τὸ 31-32 μ.Χ.,

658. **Ἀμμ. 80**.

659. **Ἀμμ. 1**, (*β*) 8: *ἱερὰς το[ῦ Διὸς τοῦ Ὀλυ]μπίου*.

660. Γιὰ τὶς μαρτυρίες ποὺ πιστοποιοῦν ὅτι ἡ Λιβία μετὰ τὸ 14 μ.Χ. ἀναφέρεται στὶς περισσότερες ἑλληνόφωνες περιοχὲς τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας ὡς *θεὰ Ἰουλία Σεβαστή* βλ. Hahn 1994, σ. 38-43 καὶ 322-6.

661. **Ἀμμ. 92**.

662. **Ἀμμ. 70**.

663. **Ἀμμ. 110**, 4: *[τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυ]μπίου ἱεροδουλ[ο- -]*.

ἦταν ἀρχιερέας διὰ βίου καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ τῶν Σεβαστῶν Αὐγούστου καὶ Τιβερίου.[664]

Στοὺς Σόλους ὁ Ζεὺς φέρει τὸ ἐπίθετο Ὀλύμπιος σὲ μαρμάρινη πινακίδα ποὺ φέρει ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν θεόν,[665] ποὺ χρονολογεῖται τὸν Β΄ αἰ. μ.Χ.[666] Πιθανὸν ὁ ναὸς αὐτὸς στοὺς Σόλους νὰ ταυτίζεται μὲ ἐκεῖνον ποὺ ἀναφέρεται στὸν Βίον τοῦ Ἁγίου Αὐξιβίου τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ., ὅπου παραδίδεται ὅτι κοντὰ στὶς πύλες τῆς πόλεως ὑπῆρχε ἱερὸ τοῦ Διός, ὅπου εἶχε τὴν κατοικία του καὶ ὁ ἱερέας.[667]

Σὲ ἀπότμημα πλάκας ἢ στήλης ἀγνώστου ἀκριβοῦς προελεύσεως, ποὺ χρονολογεῖται τὸν Β΄ αἰ. μ.Χ., σώζεται ἡ ἀνάθεση *Διὶ Ὀλυμπίῳ*.[668]

XXXV. Ζεὺς Κεραύνιος

Ὁ Ζεὺς Κεραύνιος λατρεύθηκε στὸ Κίτιον τουλάχιστον ἀπὸ τὸν Ε΄ αἰ. π.Χ., ὅπως μαρτυρεῖ ἄγαλμά του, στὸ ὁποῖο παρίσταται νὰ κρατᾶ στὸ ὑψωμένο δεξί του χέρι τὸν κεραυνό, ἐνῶ στὴν παλάμη τοῦ ἀριστεροῦ του κρατᾶ ἀετό, ἄλλο ἱερό του σύμβολο.[669] Ἡ ἐπιγραφικὴ μαρτυρία ὅμως γιὰ τὸν θεὸ στὸ Κίτιον εἶναι τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου.[670] Ἡ Αὐιανία καὶ ὁ Αὐιάνιος σὲ ἐπιγραφὴ ἐπὶ μαρμάρινης βάσεως ἀγάλματος ποὺ

---

664. **Ἀμμ. 20**: *Ἡ πόλις | Ἡρακλείδην νν Ὕλλου | γυμνασιαρ[χή]σα[ν]τα ν τὸ ιη΄ L | καὶ ἀρχιερέα διὰ [βί]ου τοῦ τε Διὸς | τοῦ Ὀλυμπίου καὶ τῶν Σεβαστῶν.*

665. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ φυλάσσεται στὸ Statens historiska Museum στὴ Στοκχόλμη.

666. **Λευκ. 11**.

667. *Βί. Αὐξ.* 9: *...Ἀπάρας δὲ ὁ μακάριος Αὐξίβιος ἐκ τοῦ Λιμνίτου καὶ τὴν πορείαν ποιούμενος, διερωτήσας ἦλθεν ἐν Σόλοις. Ἦν δὲ ἐγγὺς τῆς πόλεως τῶν πυλῶν τοῦ παρ' αὐτοῖς ψευδωνύμου θεοῦ Διὸς ναὸς κατὰ τὸ δυτικὸν μέρος, ἐν ᾧ καὶ ἱερεὺς κατῴκει ἐν αὐτῷ*, πβ. 14: *καὶ δὴ κατελθὼν ἐν Σόλοις τῇ πόλει καὶ ἀναζητήσας τὸν μακάριον Αὐξίβιον, ἐμηνύθη αὐτῷ ἐν ποίῳ τόπῳ κατοικεῖ. Ἐξελθὼν δὲ ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸν τόπον τὸν ἐπικαλούμενον Διός, εὗρεν αὐτὸν ἐκεῖ...*

668. **Ἀβ. Πρ. 5**, 2.

669. Βλ. *SCE* 3, σ. 32, ἀρ. 139, 356, 449 καὶ πίν. 14 - 15.

670. Γιὰ τὴ λατρεία τοῦ *Διὸς Κεραυνίου* στὸ Κίτιον βλ. Nicolaou, *OAth* 5, 1965, σ. 37-45, πβ. τοῦ ἰδίου *ΗΤΚ*, σ. 118-20.

χρονολογεῖται μεταξὺ 44 καὶ 31 π.Χ. ἀφιερώνουν στοὰ στὸν ἀποθεωμένο Ἰούλιο Καίσαρα, τὸν Δία Κεραύνιο τὸν θεὸ τοῦ Κιτίου, στὴν Ἀφροδίτη τὴ θεὰ τῆς Κύπρου, στὴν πόλη, στὸν δῆμο καὶ στὴν Ὁμόνοια.[671] Σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Β'/Γ' αἰ. μ.Χ. γίνεται ἐπίκληση στὴν ὀργὴ τοῦ *Κεραυνίου* (Διὸς) καὶ τῆς *Κεραυνίας* (Ἀθηνᾶς) ἐναντίον ἐκείνου ποὺ θὰ ἀγγίξει ἢ θὰ λερώσει τὸν τάφο τῆς νεκρῆς.[672] Στὸ δάσος Furrinae τῆς Ῥώμης βρέθηκε ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν Δία Κεραύνιο καὶ στὶς Νύμφες τοῦ δάσους ἀπὸ τὴν Ἄρτεμη ποὺ καλεῖται καὶ Σιδωνία, ἡ ὁποία ἦταν ἀπὸ τὴν Κύπρο. Ἡ ἐπιγραφὴ χαράχθηκε σὲ βωμὸ καὶ χρονολογεῖται πιθανὸν τὸν Γ' αἰ. μ.Χ. Ἡ Κυπρία Ἄρτεμις ἡ καὶ Σιδωνία, ἡ ὁποία προφανῶς προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον, ἀφιέρωσε τὸν βωμὸ καὶ στὸν θεὸ τῆς πατρίδος της, τὸν Δία Κεραύνιο, καὶ στὶς Νύμφες τοῦ δάσους Furrinae τῆς Ῥώμης, ὅπου κατοικοῦσε.[673]

XXXVI. Ζεὺς Λαβράνιος

Οἱ δεκαπέντε ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς πρὸς τὸν Δία Λαβράνιον ἐμπίπτουν χρονολογικῶς στὸ διάστημα μεταξὺ τοῦ τέλους τοῦ Β' καὶ τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ.[674] Οἱ δεκατρεῖς[675] βρέθηκαν στὸν λόφο στὴν τοποθεσία «Κάστρο» δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Φασοῦλα, τὸ ὁποῖο βρίσκεται ὀκτὼ περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τῆς Ἀμαθοῦντος, καὶ οἱ δύο[676] στὸ χωριὸ Χανδριά, τὸ ὁποῖο βρίσκεται 25,5 περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς τῆς

671. **Λάρ. 29**.

672. **Λάρ. 125**.

673. Βλ. *IGR* 1, 1387: *Διὶ* | *Κεραυνίῳ* | *Ἄρτεμις* | *ἡ καὶ Σιδωνία* | *Κυπρία* | *ἐξ ἐπιταγῆς* | *ἀνέθηκεν* | *καὶ Νύνφες* | *Φορρίνες*.

674. Γιὰ τὴν ἀνακάλυψη καὶ τὴν ἀνασκαφὴ τοῦ τεμένους τοῦ Διὸς Λαβρανίου βλ. Cesnola, *Cyprus*, σ. 285 κέ., ποὺ ἀναφέρει ὅτι ἀνακάλυψε στὴν περιοχὴ «the ruins of an elliptical structure measuring 27 feet by 16 feet». Γιὰ τὴ λατρεία τοῦ Διὸς Λαβρανίου στὴν Κύπρο βλ. Cook, *Zeus* II, σ. 598 κέ., πβ. Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 32, Megaw, *JHS* 79, 1959, 30 κέ. καὶ Hermary, *Κυπρ. Σπ.* 54/55, σ. 333-337.

675. **Λεμ. 155-156**, **158**, **163-171** καὶ **173**.

676. **Λεμ. 157-158**.

Ταμασσοῦ καὶ 26 περίπου χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς τῶν Σόλων. Τὰ κέντρα ἑπομένως τῆς λατρείας τοῦ Διὸς Λαβρανίου[677] στὴν Κύπρο σύμφωνα μὲ τὶς ὑπάρχουσες ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες τοποθετοῦνται στὴ Φασοῦλα καὶ τὴν περιοχὴ τῶν Χανδριῶν.

Οἱ ἐπιγραφὲς καὶ τὰ γλυπτὰ εἶναι οἱ μόνες μαρτυρίες ποὺ σώζονται σήμερα ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀγροτικὸ ἱερό. Τὰ γλυπτὰ εἶναι χονδροειδὴ καὶ χαρακτηριστικό τους γνώρισμα εἶναι ἡ πλούσια κόμμωση καὶ ἡ γενιάδα μὲ πυκνοὺς βοστρύχους. Ἡ τεχνοτροπία τῶν γλυπτῶν συμφωνεῖ χρονολογικῶς μὲ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες.

Στὸν ναὸ τοῦ Διὸς Λαβρανίου στὰ Χανδριὰ ἀναφέρεται ὁ ἱερεὺς Φιλοκράτης.[678] Στὴν ἐπιγραφὴ παραδίδεται ὅτι ὁ Φιλοκράτης ὡς ἱερεὺς ἔκτισε γιὰ τὸν θεό του κάποιο κτήριο, ἴσως ἀκόμη καὶ τὸν ἴδιο τὸν ναόν. Ὁ Φίλων, υἱὸς τοῦ Φιλοκράτους, πιθανώτατα τοῦ ἱερέως ποὺ ἀναφέρεται ἀνωτέρω, ἔφερε τὸ ἀξίωμα *κνεισευτήρ θεῶν οὐρανίων καὶ Διὸς Λαβρανίου*[679] καὶ οἰκοδόμησε *τὰς στοάς* τὸ 190-1 μ.Χ., κατὰ τὸ δωδέκατο ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Κομμόδου.[680]

XXXVII. Ζεὺς Οὐράνιος

Μόνο σὲ μία ἐπιγραφὴ μαρτυρεῖται ἡ λατρεία τοῦ Διὸς Οὐρανίου στὴν Κύπρο. Τὸ λατρευτικὸ ἐπίθετο Οὐράνιος γιὰ τὸν Δία ἀπαντᾶ σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ Α᾽ αἰ. μ.Χ. σὲ στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ποὺ βρέθηκε στὸ χωριὸ Κλήρου,

677. Ἡ καταγωγὴ τοῦ ἐπιθέτου Λαβράνιος εἶναι ἀβέβαιη. Γιὰ τὶς διάφορες ἑρμηνεῖες ποὺ προτάθηκαν βλ. Χατζηιωάννου, *ΘρΑΚ*, σ. 911-2.

678. **Λεμ. 157**.

679. Προέρχεται πιθανότατα ἀπὸ τὴν ὁμηρικὴ λέξη *κνίσα*.

680. **Λεμ. 158**. Τὸ ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Κομμόδου γλύτωσε ἀπὸ τὴ *rasura* κατὰ τὴ διάρκεια τῆς *damnatio memoriae* του ὀφείλεται πιθανότατα στὸ ὅτι ἡ τοποθεσία εἶναι ἀρκετὰ ἀπομακρυσμένη καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπομονωμένη.

στὴ χώρα τῆς ἀρχαίας Ταμασσοῦ.[681] Ὁ Ἀρίστων πιθανῶς ἀπὸ τὰ Μύλασα τῆς Καρίας, υἱὸς τοῦ Ἀρισταγόρα, ἀφιερώνει στὸν Δία Οὐράνιο ἕναν λύχνο, πάνω στὸν ὁποῖο εἶναι χαραγμένη μεταξὺ ἄλλων κεφαλὴ τοῦ Διός. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ παρουσιάζει ἐνδιαφέρον ἀπὸ τὴν ἄποψη ὅτι εἶναι ἡ μόνη κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο ποὺ περιγράφει μὲ τόση λεπτομέρεια τὰ ἀναθήματα σὲ θεό.

XXXVIII. Ζεὺς χωρὶς ἐπίθετο

Ὁ Ζεύς, ὁ ὁποῖος εἶχε κοινοὺς ναοὺς στὴν Κύπρο μὲ τὸν Ἥλιο,[682] δὲν φέρει λατρευτικὸ ἐπίθετο σὲ μία ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται στὰ μέσα τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.[683] Πρόκειται γιὰ ἐπίκληση πρὸς τὸν Δία καὶ τὴν Ἀφροδίτη ποὺ βρέθηκε σὲ ἀγρὸ στὴν Ἀρσινόη στὴν περιοχὴ «Περιβόλια τοῦ Τσιφλικιοῦ», βορείως τῆς Πόλεως τῆς Χρυσοχοῦς. Ὁ Δίας ποὺ λατρευόταν στὴν Ἀρσινόη συνδεόταν καὶ μὲ τὴν Ἀφροδίτη, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸν τύπο νομίσματος τοῦ Στασιοίκου τοῦ Β΄ μὲ τὸ κεφάλι τοῦ Διὸς στὸν ἐμπροσθότυπο καὶ τὸ κεφάλι τῆς Ἀφροδίτης στὸν ὀπισθότυπο.[684] Στὴν εὐρύτερη περιοχὴ ποὺ βρέθηκε ἡ ἐπιγραφὴ πρέπει νὰ ὑπῆρχε, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ Στράβων, τὸ *τοῦ Διὸς ἄλσος*.[685]

681. **Λευκ. 76**: *Ἀγαθῇ Τύχῃ·* | *Ἀρίστων Ἀρισ*[*τα*]|*γόρου Μυ*[*λ*]*ασ*[*εὺς* (;)] | *Οὐρανίῳ τὸν* [*λύ*]|*χνον καὶ τὰ* [*ἐ*]|*π᾽ αὐτῷ βούδ*[*ια*] | *δύο καὶ ἀετο*[*ῦ*] | [*α*]*ὐχένα, ἐν ᾧ* [*πρό*|*σ*]*ωπον Διὸ*[*ς*] - - - | - - -*ΔΗΝΥ*- - -.

682. Ἰουλ. *Λόγ.* 4.135D, πβ. 4.143D (παράθεση τῶν χωρίων στὴ σημ. 648).

683. **Πάφ. 143**.

684. Βλ. Hill, *BM Coins*, *Cyprus*, σ. 60-1.

685. Στράβ. 14.683.6.3: *εἶτα πρὸς ἕω μετὰ τὸν Ἀκάμαντα πλοῦς εἰς Ἀρσινόην πόλιν καὶ τὸ τοῦ Διὸς ἄλσος...*

7. Οἱ κυριότερες πόλεις

Ὁ Ῥωμαῖος ἀνθύπατος καὶ οἱ ἄλλοι κύριοι συνεργάτες του, ὁ ταμίας, ὁ λογιστής, ὁ αὐτοκρατορικὸς ἐπίτροπος καὶ ὁ ὕπαρχος, παρέμεναν, ὅπως ἔχει ἀναφερθεῖ ἀνωτέρω, γιὰ ἕναν χρόνο στὴ νῆσο πρὸς ἀποφυγὴν τυχὸν διαφθορᾶς. Δὲν θὰ μποροῦσαν ὅμως νὰ διοικήσουν ἐπαρκῶς χωρὶς τὴ συνεργασία τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, στὶς ὁποῖες ὑπῆρχε αὐτοδιοίκηση μὲ βουλὴ καὶ δῆμο, ἐνῶ στὴ Σαλαμῖνα μαρτυρεῖται καὶ γερουσία.[686]

Διοικητικὰ ἡ Κύπρος κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο ἦταν χωρισμένη σὲ τέσσερεις ἐπαρχίες: Σαλαμινία, Παφία, Ἀμαθουσία καὶ Λαπηθία.[687] Ἡ ὁριοθέτηση αὐτὴ διατηρήθηκε καὶ κατὰ τὴ βυζαντινὴ περίοδο.

Στὴ νῆσο ὑπῆρχαν δώδεκα ἢ καὶ δεκατρεῖς πόλεις κατὰ τὴν περίοδο ποὺ μᾶς ἀπασχολεῖ.[688] Οἱ πόλεις αὐτὲς ἦταν παράκτιες, μὲ μοναδικὲς ἐξαιρέσεις τὴν Ταμασσὸ καὶ τοὺς Χύτρους. Βάσει τῶν ἀρχαιολογικῶν δεδομένων τῆς χρονικῆς περιόδου ποὺ ἐξετάζεται, ἡ νῆσος μετὰ τοὺς χαμηλότερους λόφους τοῦ Τροόδους καὶ τοῦ Πενταδακτύλου ἦταν συνολικὰ ἀκατοίκητη.[689]

Ι. Πάφος καὶ Παλαίπαφος

Κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο Πάφος καὶ Παλαίπαφος ἀποτελοῦν οὐσιαστικὰ μία πόλη, μὲ τὴ δεύτερη θρησκευτικὸ κέντρο τῆς πρώτης. Μὲ τὴν ἵδρυση τῆς Νέας Πάφου τὸ 312 π.Χ., ἡ Παλαίπαφος ὑποβαθμίστηκε πολιτικὰ καὶ κατέστη τὸ ἱερὸν τῆς νέας πόλης, μὲ τὸν ναὸ τῆς Παφίας

686. Hill, *History*, σ. 239.

687. Πτολεμ. 5.14. §5: *Τὰ μὲν ἀνατολικώτερα τῆς νήσου διείληφεν ἡ Σαλαμινία· τὰ δὲ δυσμικὰ ἡ Παφία· τῶν δὲ μεταξὺ τὰ μὲν μεσημβρινὰ καὶ ὁ Ὄλυμπος τὸ ὄρος, ἡ Ἀμαθουσία· τὰ δὲ ἀρκτικὰ ἡ Λαπηθία.*

688. Hill, *History*, σ. 231.

689. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1308-9.

Ἀφροδίτης ὡς τὸ σημαντικότερο κέντρο λατρείας τῆς νήσου μὲ οἰκουμενικὴ φήμη. Στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. π.Χ. ἡ Πάφος κατέστη τὸ πολιτικὸ καὶ διοικητικὸ κέντρο τῆς νήσου ὡς ἡ πρωτεύουσα τῆς Κύπρου, τίτλο ποὺ διατήρησε μέχρι τὸ 346 μ.Χ., ὁπότε ἡ Σαλαμῖνα ἀνοικοδομήθηκε καὶ ἐπανιδρύθηκε ὡς πρωτεύουσα τῆς Κύπρου μὲ τὸ ὄνομα Κωνσταντία.

Ἡ Πάφος καταστράφηκε ἀπὸ σεισμὸ τὸ 15 π.Χ. καὶ ἀνοικοδομήθη μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Αὐγούστου. Τότε ἔλαβε ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα τὸν τίτλο *Augusta* (*Σεβαστή*),[690] τὸν ὁποῖο ποτὲ δὲν ἔχασε.[691] Πρὶν ἀπὸ αὐτὴν τὴ χρονολογία στὶς ἐπίσημες ἐπιγραφὲς ἡ πόλη ἔφερε τὸ ὄνομα *ἡ πόλις ἡ Παφίων* ἢ *ὁ δῆμος ὁ Παφίων*. Πρώτη ἀπὸ ὅλες τὶς κυπριακὲς πόλεις, ἡ Πάφος υἱοθετεῖ τὸ ῥωμαϊκὸ ἡμερολόγιο τοῦ Αὐγούστου γιὰ νὰ τὸν τιμήσει, τόσο ἕνεκα τῆς βοήθειας ὅσο καὶ τοῦ τίτλου ποὺ ἔλαβε ἀπὸ αὐτόν. Κατὰ τὴν περίοδο τῶν Σεβήρων ἡ Πάφος ἔφερε τὸν τίτλο *Σεβ*(*αστὴ*) *Κλ*(*αυδία*) *Φλα*(*ουία*) *Πάφος ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων*.[692] Ὅταν ὁ T. Pontius διετέλεσε ἀνθύπατος τῆς Κύπρου κατὰ τὰ τέλη τῆς βασιλείας τοῦ Νέρωνος,[693] ἡ Πάφος δὲν ἔφερε ἀκόμη τὸν τίτλο *Κλαυδία* (*Claudia*). Ὁ τίτλος αὐτὸς πρέπει νὰ ἐλήφθη κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸν καιρὸ τοῦ Νέρωνος, κατὰ τὸ ἔτος 66 μ.Χ., ὅταν ὁ Νέρων κατὰ τὴν περιοδεία του στὴν Ἑλλάδα ἐπέκτεινε ὅπως πιθανολογεῖται τὸ ἐνδιαφέρον του καὶ στὴν Πάφο, ἂν καὶ οἱ συνθῆκες λήψεως τοῦ τίτλου παραμένουν ἀσαφεῖς. Εἶναι σημαντικὸ ὅμως ὅτι ἡ Πάφος διοργάνωσε ἀγῶνες πρὸς τιμὴ τοῦ Νέρωνος.[694] Ἡ Πάφος ἔτυχε τῆς εὐνοίας τῶν Φλαβίων μὲ τὴν ἀνοικοδόμηση τῆς πόλεως μετὰ ἀπὸ τὸν σεισμὸ τοῦ 77 μ.Χ., ὁπότε ἔλαβε καὶ τὸν τίτλο *Φλαουία* (*Flavia*). Τὸν τίτλο αὐτὸν ὅμως

690. Δίων Κάσ. 54.23.7: *Παφίοις τε σεισμῷ πονήσασι καὶ χρήματα ἐχαρίσατο* [*ὁ Αὔγουστος*] *καὶ τὴν πόλιν Αὐγούσταν καλεῖν κατὰ δόγμα ἐπέτρεψε*.

691. Γιὰ τὶς πόλεις ποὺ ἱδρύθηκαν ἢ ἐπανιδρύθηκαν ἀπὸ τὸν Αὔγουστο στὴν Ἀνατολὴ βλ. Rey-Coquais 1991, σ. 141-150.

692. Ὁ τίτλος αὐτὸς μαρτυρεῖται στὶς ἐπιγραφὲς **Πάφ. 14, 20**, **22**, **71**, **108**, **109**, **117** καὶ **152**. Γιὰ τοὺς τίτλους τῶν πόλεων τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ῥώμης βλ. Lassère, *ManuelER*[1], σ. 332-4.

693. Βλ. *AE* 1956, ἀρ. 187, πβ. **Πάφ. 7**.

694. **Πάφ. 4**.

ἴσως τὸν ἔλαβε ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Τίτο σὲ ἀνταπόδοση τῆς ἐξαιρετικῆς ὑποδοχῆς ποὺ ἔτυχε ὅταν ἐπισκέφθηκε τὴν Πάφο κατὰ τὸ ταξίδι του στὴ Συρία τὸ 69 μ.Χ.[695] Παραμένει ἀκόμη ἀδιευκρίνιστο λόγω ἐλλείψεως μαρτυριῶν ὑπὸ ποία περίσταση καὶ πότε ἔλαβε τὸν τίτλο *ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων*.[696] Αὐτὸς ὁ τίτλος ἀπαντᾶ σὲ μία ἑλληνικὴ ἐπιγραφὴ κατὰ τὴν περίοδο τῶν Ἀντωνίνων καὶ σὲ ἑλληνικὲς καὶ λατινικὲς κατὰ τὴν περίοδο τῶν Σεβήρων, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ 196/7 μέχρι τὸ 212 μ.Χ.

Τὸν τίτλο τῆς *μητροπόλεως* διεκδικεῖ καὶ ἡ Σαλαμῖνα (*ἡ Κύπρου μητρόπολις*) σὲ δύο τιμητικὲς πρὸς τὸν Ἁδριανὸ ἐπιγραφές,[697] ὁ ὁποῖος βοήθησε στὴν ἀνοικοδόμηση τῆς πόλεως μετὰ τὶς καταστροφὲς ποὺ ὑπέστη ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση τῶν Ἰουδαίων ὑπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ Ἀρτεμίωνος. Δὲν μπόρεσε ὅμως ἡ Σαλαμῖνα νὰ ἐπιτύχει τὴν κατοχύρωση τοῦ τίτλου τῆς μητροπόλεως ἀφαιρῶντας τον ἀπὸ τὴν Πάφο. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Σαλαμῖνα δὲν ἐμφανίζεται πλέον ὡς μητρόπολις μέχρι τὰ χρόνια δράσεως τοῦ Ἐπιφανίου. Ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν δύο αὐτῶν κυριοτέρων πόλεων τῆς Κύπρου εἶναι φανερὸς καὶ ὡς πρὸς τὸ ἡμερολόγιο ποὺ χρησιμοποιοῦσαν. Ἐνῶ ἡ Πάφος εἰσήγαγε τὸ ῥωμαϊκὸ ἡμερολόγιο καὶ μηνολόγιο ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Αὐγούστου, ἡ Σαλαμῖνα διατήρησε τὸ αἰγυπτιακὸ ποὺ ἐχρησιμοποιεῖτο ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν Πτολεμαίων.

Ἡ Πάφος ἦταν περιτειχισμένη καὶ διέθετε ἕνα ὄχι πολὺ μεγάλου μεγέθους λιμάνι, ἐντούτοις προστατευμένο ἀπὸ δύο κυματοθραῦστες. Ἐπιπλέον ἡ πόλη διέθετε Ἀσκληπιεῖο, ὠδεῖο ἀπὸ τὸν Α' αἰ. μ.Χ. (κτίστηκε πιθανώτατα ἐπὶ Αὐγούστου), θέατρο χρονολογούμενο κατὰ τὴν πρώιμη ἑλληνιστικὴ ἐποχὴ μὲ ἡμικυκλικὴ ὀρχήστρα, ἀμφιθέατρο, καθὼς καὶ

695. Tac., *Hist*. II, 1-4, πβ. Suet., *Titus*, 5.

696. Γιὰ τὴ σημασία τοῦ τίτλου τῆς *μητροπόλεως* βλ. P. Arnaud εἰς R. Escallier (ἐκδ.), *Les enjeux de la métropolisation en Méditerranée*, Nice 2002, σ. 23-37, ὁ ὁποῖος ἀναλύει τὴ σημασία τοῦ τίτλου *μητρόπολις*, τὸν ὁποῖο φέρουν τριάντα ἑπτὰ πόλεις στὶς ἑλληνικὲς ἐπαρχίες τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας.

697. **Ἀμμ. 57** καὶ **58**.

γυμνάσιο, τὸ ὁποῖο δὲν ἔχει ἀκόμη ταυτισθεῖ, ἐνῶ βρέθηκαν καὶ τέσσερεις πολυτελέστατες οἰκίες τῆς ἐποχῆς αὐτῆς,[698] τοῦ Διονύσου, τοῦ Ὀρφέως, τοῦ Θησέως καὶ τοῦ Αἰῶνος.[699] Οἱ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ποὺ ἔχουν ἔρθει μέχρι στιγμῆς στὸ φῶς εἶναι ἐλάχιστες, ἐνῶ ἔχουν ἀνευρεθεῖ πάρα πολλοὶ κιονίσκοι, οἱ ὁποῖοι ὅμως δὲν εἶναι ἐγχάρακτοι.[700]

Διατηρήθηκε καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἐξετάζεται ἡ λατρεία τῆς Παφίας Ἀφροδίτης, ἐνῶ ὁποιεσδήποτε μαρτυρίες ὑπάρχουν περὶ λατρείας θεοποιημένων αὐτοκρατόρων, λατρείας ἄλλων θεοτήτων, πολιτικῶν ἀξιωματούχων, ἀγώνων καὶ γυμνασίων σχετίζονται μὲ τὴ νέα Πάφο. Οἱ ἀξιωματοῦχοι ποὺ ἀπαντοῦν στὴν Πάφο εἶναι δύο γυμνασίαρχοι, ἕνας ἀγορανόμος, ἕνας ἄρχων, ἕνας γραμματεύς, δύο ταμίες (στὴν ὑπηρεσία τῆς θεᾶς Ἀφροδίτης), τέσσερεις ἱερεῖς, ὀκτὼ ἀρχιερεῖς, τέσσερεις ἀρχιερεῖς διὰ βίου καὶ δύο ἀρχιέρειες.

Ἡ Παλαίπαφος ἦταν κυρίως γνωστὴ γιὰ τὴ λατρεία τῆς Ἀφροδίτης. Ἔχουν σωθεῖ κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο ἀρκετὲς ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς πρὸς τὴ θεά, ἐνῶ πλούσιες εἶναι καὶ οἱ ἱστορικὲς πηγὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν ναό της καὶ στὸν τρόπο λατρείας της.[701] Ὁ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ σπουδαιότερος καὶ ὁ ἀρχαιότερος στὴν Κύπρο καὶ διατήρησε τὴν αἴγλη τοῦ μέχρι τὰ μέσα τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ., ὄντας καὶ κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο τὸ σημαντικότερο θρησκευτικὸ κέντρο στὴ νῆσο. Στὸν ναὸ αὐτὸν παραχωρήθηκε τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου ἀπὸ τὴ Σύγκλητο τὸ 22

698. Γιὰ τὴν κυριότερη βιβλιογραφία γιὰ τὶς ἀνασκαφὲς καὶ τὰ εὑρήματά τους στὴν Πάφο ἀπὸ διάφορες ἀρχαιολογικὲς ἀποστολὲς ἀπὸ τὸ 1963 μέχρι τὸ 1980 βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1312, ὑποσ. 94, πβ. καὶ Maier – Karag., *Paphos* 1984, σ. 15-22.

699. Βλ. Μιχαηλίδη, *Cypriot Mosaics*², 1992, πβ. Schneider, *Zypern* 1997, σ. 119-129.

700. Γιὰ τὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς καὶ τὰ ταφικὰ μνημεῖα στὸν ῥωμαϊκὸ κόσμο βλ. Tounbee, *Death and Burial*, πβ. Lassère, *ManuelER*¹, σ. 220-290. Γιὰ τοὺς ῥωμαϊκοὺς τάφους στὴν Πάφο βλ. Maier – Karag., *Paphos* 1984, σ. 267-269.

701. Γιὰ τὴ λατρεία τῆς Ἀφροδίτης Παφίας στὴν Παλαίπαφο, τὶς φιλολογικὲς καὶ ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες, τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς, τὸ σχέδιο τοῦ ναοῦ της κτλ. βλ. κεφάλαιο 6: « Οἱ τοπικὲς λατρεῖες», ΙΙ. Ἀφροδίτη Παφία, σ. 79 κέ.

μ.Χ. ἐπὶ Τιβερίου.[702] Δὲν εἶναι ἀπολύτως σαφὴς ὁ τρόπος διοικήσεως τοῦ ναοῦ, ἀλλὰ εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ ἀρχιερεὺς τοῦ ναοῦ ἐθεωρεῖτο ὁ ἀνώτερος θρησκευτικὸς ἄρχων τῆς νήσου. Τὸ γεγονὸς ὅτι στὸν Πτολεμαῖο κυβερνήτη τῆς Κύπρου, ὁ ὁποῖος ἔχασε τὸ βασίλειό του λόγω τῶν μεθοδεύσεων τοῦ Κλωδίου, προσφέρθηκε τὸ 58 π.Χ. τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιερέως τῆς Ἀφροδίτης στὴν Πάφο, πρᾶγμα ποὺ θὰ τοῦ ἐξασφάλιζε οἰκονομικοὺς πόρους καὶ τιμές,[703] δείχνει πόσο σημαντικὸς ἦταν ὁ τίτλος αὐτός, παρὰ τὴν ἀπόρριψη τῆς προσφορᾶς καὶ τὴν αὐτοκτονία τοῦ Πτολεμαίου.[704]

Ἡ λατρεία τῆς Παφίας Ἀφροδίτης φαίνεται νὰ ἐπισκιάζει τόσο τὴ λατρεία τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων ὅσο καὶ τὶς ἄλλες θεότητες ποὺ λατρεύονταν ἐκεῖ. Στὴ νέα Πάφο ἀνετέθη ἄγαλμα τοῦ Καρακάλλα τὸ 210/1 μ.Χ. ἀπὸ τὸν ἀνθύπατο τῆς νήσου ἐκ μέρους τῆς πόλεως[705] καὶ στὰ ἀμέσως ἐπόμενα ἔτη ἕνα δεύτερο τοῦ ἰδίου αὐτοκράτορος στὴν Παλαίπαφο ἀπὸ τὸν ἀρχιερέα τῆς θεᾶς.[706] Στὴν Πάφο λατρευόταν καὶ ἡ θεὰ Δήμητρα, ἀφοῦ ἡ Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον, σύζυγος τοῦ Γ. Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ μητέρα τοῦ Γ. Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ, ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ., ὑπῆρξε *ἀρχιέρεια τῶν κατὰ Κύπρον Δήμητρος ἱερῶν*.[707] Στὴν Πάφο λατρευόταν ἐπίσης καὶ ὁ Ἀσκληπιὸς καὶ ἡ Ὑγεία: Στὴ Νέα Πάφο βρέθηκε κατὰ τὶς ἀνασκαφὲς τοῦ Τμήματος Ἀρχαιοτήτων ἕνα *Ἀσκληπιεῖον*.[708] Ἐπιπρόσθετα, στὴν Κάτω Πάφο στὴν Ἔπαυλη τοῦ Θησέως βρέθηκε μαρμάρινο ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ τοῦ τέλους τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ.[709] Στὴν Πάφο λατρευόταν καὶ ἡ

702. Tac., *Ann*. 3.62. Παράθεση στὴ σημ. 991.
703. Πλουτ. *Κάτ*. 35.1. Παράθεση στὴ σημ. 24.
704. Πλουτ. *Κάτ*. 36.1, πβ. Πλουτ. *Βροῦτ*. 3.1. Παράθεση στὴ σημ. 25.
705. **Πάφ. 14**.
706. **Πάφ. 71**.
707. **Πάφ. 89** καὶ **90** (βλ. σ. 61).
708. Βλ. Κ. Νικολάου, *BCH* 101, 1977, σ. 773 καὶ σ. 774, πίν. 109. Βλ. καὶ ἀνωτέρω κεφάλαιο.
709. Βλ. Χατζηιωάννου, *ΘρΑΚ*, σ. 918 καὶ ὑποσ. 382.

Τύχη, ὅπως μαρτυρεῖται ἀπὸ ἐπιγραφὴ τοῦ Β' αἰ. μ.Χ., στὴν ὁποῖα ἀναφέρεται ὅτι ἡ Ἀπολλωνία καὶ ὁ Πατροκλῆς ὑπῆρξαν οἱ χορηγοὶ τοῦ Τυχαίου, δηλ. ἑνὸς ναοῦ ἀφιερωμένου στὴν Τύχη. Ἐπίσης ἦσαν *ἀρχιερεῖς διὰ βίου* τῆς Τύχης τῆς μητροπόλεως Πάφου.[710] Ἀκόμη στὴν Ἀμαργέτη, ποὺ βρίσκεται δώδεκα περίπου χιλιόμετρα βορείως τῆς Παλαιπάφου, λατρευόταν ὁ Ἀπόλλων Μελάνθιος.[711]

ΙΙ. Κούριον

Τὸ Κούριον ἦταν περιτειχισμένη πόλη, κτισμένη σὲ λόφο πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα, τέσσερα περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς τοῦ χωριοῦ Ἐπισκοπὴ στὴ Λεμεσό.[712] Ἡ πόλη ἦταν μέσα στὴν ἀκρόπολή της. Ἡ νεκρόπολη τοῦ Κουρίου βρισκόταν πρὸς τὰ ἀνατολικὰ τῆς ἀκροπόλεως, γύρω ἀπὸ τὴ μεταγενέστερη ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἑρμογένους. Γυμνάσιο βεβαιώνεται ἐπιγραφικῶς στὸ Κούριον, ἀφοῦ ἀπαντᾶ ἕνας γυμνασίαρχος, ὁ Τιμόστρατος, πατέρας τοῦ ἱερέως Διονυσίου, ὁ ὁποῖος ἔζησε στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. καὶ ὑπῆρξε καὶ γραμματεὺς τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου.[713] Ἡ πόλη, παρόλο ποὺ δὲν διέθετε λιμάνι, ἐντούτοις εἶχε ἕνα μικρὸ ναυτικὸ καταφύγιο μήκους περίπου ὀγδόντα μέτρων.[714] Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ λατρεία τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου καὶ τοῦ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ, ἡ πόλη δὲν φαίνεται νὰ διαδραμάτισε σημαντινὸ ρόλο κατὰ τὴ ρωμαϊκὴ περίοδο στὴ νῆσο.[715]

Στὸ Κούριον σώζεται τὸ στάδιο τῆς πόλεως. Τὸ ρωμαϊκὸ θέατρο τοῦ Κουρίου, χωρητικότητας 3.500 θέσεων, ἦταν κτισμένο σὲ πλαγιὰ λόφου, στὴ θέση θεάτρου ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς. Ἡ ὀρχήστρα τοῦ θεάτρου, ὅπως καὶ οἱ κερκίδες, εἶχαν ἡμικυκλικὸ σχῆμα, ἐνῶ τοῦ παλαιοτέρου θεάτρου

710. **Πάφ. 101** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 184).
711. Βλ. κεφάλαιο 6: «Οἱ τοπικὲς λατρεῖες», σ. 89.
712. Πολὺ καλὴ περιγραφὴ τῶν οἰκοδομημάτων τοῦ Κουρίου δίδεται στὸν Ὁδ. *Κουρίου*.
713. **Λεμ. 25** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 267).
714. Στράβ. 14.683.6.3: *Εἶτα πόλις Κούριον ὅρμον ἔχουσα, Ἀργείων κτίσμα*...
715. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1315-6.

εἶχαν κυκλικό.[716] Σὲ δίγλωσση ἐπιγραφή, στὴν ὁποία τὸ λατινικὸ κείμενο χαράχθηκε στὸ ἄνω μέρος τοῦ λίθου καὶ τὸ ἑλληνικὸ στὸ κάτω, χρονολογούμενη τὸ 64/65 μ.Χ. τιμᾶται ὁ αὐτοκράτωρ Νέρων γιὰ τὴν ἀνακατασκευὴ τοῦ θεάτρου διὰ τοῦ ἀνθυπάτου Κ. Ἰουλίου Κόρδου.[717] Κατὰ τὴν περίοδο τοῦ Τραϊανοῦ τὸ θέατρο ὑπέστη ἀλλαγές, ὅπως ἡ ἀνακατασκευὴ τῶν παρόδων, ἡ αὔξηση τοῦ μεγέθους καὶ τὸ κτίσιμο σκηνικοῦ οἰκοδομήματος. Τὸ θέατρο αὐτὸ τρέπεται ἐπὶ Καρακάλλα σὲ ἀρένα, μὲ χωρητικότητα 7.000 θεατῶν.[718] Σὲ ἐπιγραφή, ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Α' ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. καὶ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου,[719] ἀναφέρεται πιθανῶς στὴν ἐπικύρωση ἀπὸ τὸν ἀνθύπατο τῆς δαπάνης ἀπὸ τὸ δημόσιο ταμεῖο γιὰ μία ἀρχιτεκτονικὴ κατασκευὴ ἤ, πιὸ συγκεκριμένα, γιὰ ἐξωραϊσμὸ τοῦ κτηριακοῦ συμπλέγματος τοῦ θεάτρου.[720] Ἡ ἐπέκταση ἢ ἡ ἀνοικοδόμηση τοῦ θεάτρου τοῦ Κουρίου κατὰ τὴν τέταρτη φάση τῆς ἱστορίας του θεωρεῖται ἡ τραϊανική.[721]

Τὸ στάδιο τοῦ Κουρίου βρισκόταν μεταξὺ τῆς πόλεως καὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου. Εἶχε χωρητικότητα 6.000 θέσεων καὶ ἦταν κτισμένο σὲ σχῆμα πετάλου.[722] Σὲ ἀπόσταση δύο περίπου χιλιομέτρων δυτικῶς τοῦ σταδίου βρίσκεται ὁ ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου. Ἡ λατρεία τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου, θεοῦ προστάτου τῶν δασῶν, στὸ σπουδαιότερο ἱερό του στὴν Ὕλη, διήρκεσε ἀπὸ τὸν Η'/Ζ' αἰ. π.Χ. μέχρι καὶ τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ., ὅπως ἀναφέρθηκε στὸ προηγούμενο κεφάλαιο (σ. 90-92). Τὸ ἱερὸ αὐτὸ ὑπῆρξε ἕνα ἀπὸ τὰ σημαντικότερα θρησκευτικὰ κέντρα τῆς

716. Βλ. Schneider, *Zypern* 1997, σ. 105.
717. **Λεμ. 5**.
718. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1316.
719. **Λεμ. 8**.
720. Βλ. Mitford, *IK*, ἀρ. 116.
721. Βλ. Stillwell, *PAPhS* 105, 1961, σ. 37 κέ, ὁ ὁποῖος στὴ μελέτη του γιὰ τὸ Κούριον ἀναγνωρίζει ὀκτὼ φάσεις τῆς ἱστορίας του: 1) Ἑλληνιστική: Β' αἰ. π.Χ. 2) Αὐγούστειο: μετὰ τὸ 15 π.Χ. 3) Νερώνειο: 64/5 μ.Χ. 4) Τραϊάνειο: 102-117 μ.Χ. 5) Τέλους Β' αἰῶνος μ.Χ. 6) Ἀρχῶν Γ' αἰῶνος ἐπὶ Καρακάλλα, 214-217 μ.Χ. 7) Μετὰ τὸ 250 μ.Χ. καὶ 8) Καταστροφὴ καὶ ἐγκατάλειψή του τὸν Δ' αἰ. μ.Χ.
722. Βλ. Schneider, *Zypern* 1997, σ. 112-3.

Κύπρου καὶ κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, παρόλο ποὺ οἱ Κουριεῖς δὲν ζήτησαν ἢ δὲν μπόρεσαν νὰ ἀνακηρύξουν ἀπὸ τὴ Σύγκλητο τὸ τοπικὸ ἱερὸ ὡς ἄσυλο.[723] Τὰ σημερινὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ χρονολογοῦνται στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. Σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες, ὁ Νέρων, ὁ ὁποῖος ἀποκατέστησε τὸ θέατρο τῆς πόλεως, ὅπως ἔχει ἀναφερθεῖ, ἀνακατασκεύασε τὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος διὰ τοῦ ἀνθυπάτου Λ. Ἀννίου Βάσσου ἢ καὶ προηγουμένως διὰ τοῦ Κ. Ἰουλίου Κόρδου.[724]

Ἡ λατρεία τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου ἐπεσκίασε κατὰ τὴν περίοδο ποὺ ἐξετάζεται λατρεῖες ἄλλων θεοτήτων. Μαρτυρεῖται ἀπὸ ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου ἡ λατρεία τῆς Δήμητρας καὶ τῆς Κόρης στὰ βορειοδυτικὰ τῆς πόλεως. Ἡ λατρεία τῆς Δήμητρας καὶ τῆς Κόρης ἀπαντᾶ σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πιθανὸν τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ἱεροῦ τους στὸ Κούριον.[725] Σὲ ἐπιγραφὴ τῶν ἀρχῶν τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ὑπάρχει μαρτυρία γιὰ τὴ λατρεία τῆς θεᾶς Ἀφροδίτης στὸ Κούριον.[726]

Ἡ αἰωνία Ῥώμη ἔχει θεοποιηθεῖ καὶ λατρεύεται καὶ στὸ Κούριον. Σὲ τιμητικὸ ψήφισμα ποὺ χρονολογεῖται τὸ 31-30 π.Χ., τιμᾶται ἐπιφανὴς πολίτης, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφή, ποὺ ὑπῆρξε ἀρχιερέας τῆς λατρείας τῆς Ῥώμης.[727]

Ἐπὶ Τραϊανοῦ ἀπαντᾶ στὸ Κούριον ταύτιση τῆς λατρείας τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος Καίσαρος. Ὁ *Ἀπόλλων Καῖσαρ* ἀπαντᾶ σὲ ἐπιγραφὲς ἀποκλειστικὰ κατὰ τὴν περίοδο βασιλείας τοῦ Τραϊανοῦ καὶ ταυτίζεται μὲ αὐτόν. Στὶς περισσότερες ἐπιγραφὲς ὁ Ἀπόλλων Καῖσαρ ἀναφέρεται μαζὶ μὲ τὸν Ἀπόλλωνα Ὑλάτη.[728] Ὁ

723. Γιὰ τὴ λατρεία τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου στὸ Κούριον, τὶς φιλολογικὲς καὶ ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες, τὰ μέρη τοῦ ναοῦ κτλ., κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ κυρίως περίοδο βλ. κεφάλαιο 6: « Οἱ τοπικὲς λατρεῖες», XI. Ἀπόλλων Ὑλάτης, σ. 90-92.

724. **Λεμ. 51**.

725. **Λεμ. 53**. Πρόκειται γιὰ τὴ δεύτερη ἐπιγραφή, στὴν ὁποία μαρτυρεῖται ἡ λατρεία τῆς Δήμητρας καὶ τῆς Κόρης στὴν ἴδια περιοχή.

726. **Λεμ. 188**: *Ἀπολλων[ί]α Κιλ̣έ[ους (;)] Ἀφροδίτης οἰκοδόμου*.

727. **Λεμ. 1**.

728. Βλ. κεφάλαιο 6: «Οἱ τοπικὲς λατρεῖες», XIII. Ἀπόλλων Καῖσαρ, σ. 93-94.

αὐτοκράτωρ Τραϊανός, ἐπιδοκιμάζοντας τὴν εἰσαγωγὴ τῆς λατρείας τοῦ Ἀπόλλωνος Καίσαρος πιστώνεται μὲ διάφορα ἔργα ποὺ ἔγιναν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς βασιλείας του στὴν πόλη, ὅπως ἡ ἐπέκταση καὶ ἡ ἀνοικοδόμηση τοῦ θεάτρου, ἡ οἰκοδόμηση τὸ 100-101 μ.Χ. δύο ἐξεδρῶν ἀπὸ τὶς πέντε τοῦ νότιου προσκτίσματος τοῦ ἱεροῦ,[729] ἡ ἀνοικοδόμηση τῆς πύλης τοῦ Κουρίου καὶ ἑνὸς παρακειμένου κτηρίου,[730] τὰ λουτρὰ καὶ ἡ ἐπέκταση τὸ 114 μ.Χ. τοῦ ὑπάρχοντος λιθοστρώτου ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ δρόμου δυτικῶς γιὰ 45 περίπου μέτρα μέχρι τὸ *πρόπυλον*.[731]

Ἕνα λουτρὸ βρέθηκε κοντὰ στὴν ἔπαυλη τοῦ Εὐστολίου, στὴν ὁποία τὰ δωμάτια μὲ τὰ μωσαϊκὰ δάπεδα βρίσκονται γύρω ἀπὸ μιὰ ἐσωτερικὴ αὐλὴ μὲ δεξαμενή. Τῆς ἴδιας χρονικῆς περιόδου, Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ., εἶναι καὶ ἡ οἰκία μὲ τὸ μωσαϊκὸ τοῦ Ἀχιλλέως στὴ Σκύρο, καθὼς καὶ ἡ οἰκία τῶν Μονομάχων, ποὺ βρίσκονται δυτικῶς τῆς ἀκροπόλεως δίπλα ἀπὸ τὸν σημερινὸ αὐτοκινητόδρομο Λεμεσοῦ-Πάφου.[732]

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν γυμνασίαρχο καὶ τὸν ἀρχιερέα τῆς Ῥώμης, ποὺ ἀναφέρθηκαν ἀνωτέρω, ἀπαντοῦν καὶ ἄλλοι κάτοχοι πολιτικῶν ἢ θρησκευτικῶν ἀξιωμάτων: ἑπτὰ ἀγορανόμοι, πέντε ἄρχοντες, τρεῖς γραμματεῖς, ἕνας προνοητής, τρεῖς δεκάπρωτοι, δύο ἱερεῖς καὶ μία

729. **Λεμ. 56**. Οἱ τρεῖς ἐξέδρες ὑπῆρχαν πρὶν ἀπὸ τὸ 101 μ.Χ., ὁπότε ὁ Τραϊανὸς οἰκοδόμησε τὶς δύο νεώτερες.

730. **Λεμ. 9**.

731. **Λεμ. 64**. Ὁ Τραϊανὸς τὸ 114 μ.Χ. ἐπεξέτεινε τὸ ὑπάρχον λιθόστρωτο καὶ τὸ ἔνωσε μὲ τὸ *πρόπυλον* τῆς Παφίας ὁδοῦ: *λιθόστρωτον κατεσκεύ<α>σεν τὴν λείπουσαν ἀπὸ τῆς προούσης λιθοστρώτου μέχρι τοῦ φέροντος εἰς τὴν Παφίαν ὁδὸν προπύλου*. Ὁ ἀρχαῖος δρόμος πρὸς τὴν Πάφο περνοῦσε βορείως τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ὁ ναὸς συνδεόταν μὲ τὸν δρόμο τῆς Πάφου μὲ μία διακλαδούμενη ὁδό, ποὺ ὁδηγοῦσε ἀπὸ τὸ *πρόπυλον* στὴν νοτιοδυτική του γωνία. Ἀπὸ τὴν αὐτὴν τὴν ἐπιγραφή, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν **Λεμ. 791**, δύναται νὰ ἐξαχθεῖ τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ τμῆμα ἀπὸ τὴν πύλη τοῦ Κουρίου μέχρι τὸ κάτω μέρος τοῦ δρόμου καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος εἶχε ἤδη λιθοστρωτηθεῖ. Ὁ Τραϊανὸς ἐδῶ πιστώνεται τὴν ἐπέκταση τοῦ λιθοστρώτου ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ δρόμου δυτικῶς γιὰ 45 περίπου μέτρα μέχρι τὸ *πρόπυλον*. Ἡ βουλὴ ψήφισε τὰ κονδύλια, ὁ ἀνθύπατος ἐπικύρωσε τὴ δαπάνη καὶ τὸ ἔργο ὁλοκληρώθηκε πρὶν ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ θέρους τοῦ 114 μ.Χ.

732. Βλ. Mitford, *IK*, σ. 360-4, πβ. Schneider, *Zypern* 1997, σ. 244. Στὴν Ἀμαθοῦντα ἀνακαλύφθηκαν τὸ ἐξωτερικὸ καὶ τὸ ἐσωτερικὸ λιμάνι βλ. Aupert, *Ὁδ.Ἀμαθοῦν*. 1999, σ. 93-6.

ἀρχιέρεια. Λίγες εἶναι οἱ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς ῥωμαϊκῆς περιόδου ποὺ ἔχουν βρεθεῖ ὡς τώρα.

Ἡ πόλη διέθετε ὑδραγωγεῖο, ποὺ χρονολογεῖται πιθανώτατα ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Κλαυδίου. Ἡ ἀναφορὰ σὲ *fontem* σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται στὰ μέσα ἢ στὰ τέλη τοῦ Α᾽ αἰ. μ.Χ. δηλοῖ ὅτι ὑπῆρχε ὑδραγωγεῖο στὸ Κούριον πρὶν ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Νέρωνος.[733] Τὸ ὑδραγωγεῖο αὐτὸ ἐφοδιαζόταν μὲ νερὸ ἀπὸ τὶς πηγὲς τῆς Ὑψιμασικαρκᾶς, ἕξι χιλιόμετρα περίπου βορειοδυτικῶς τῆς πόλεως, καὶ περνοῦσε διαμέσου τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου στὸ στάδιον καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὴν ἀκρόπολη.[734]

III. Ἀμαθοῦς

Στὴν Ἀμαθοῦντα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Πάφο καὶ τὸ Κούριον, δὲν ἔχουν σωθεῖ σημαντικὰ οἰκοδομήματα. Σύμφωνα μὲ τὶς ἀρχαῖες πηγὲς ἡ πόλη, ποὺ ἦταν περιτειχισμένη, δὲν εἶχε φυσικὸ λιμάνι,[735] ἀλλὰ ἡ δημιουργία ἑνὸς τεχνητοῦ λιμανιοῦ μαρτυρεῖται ἀπὸ τὰ ἴχνη ἀρχαίων κυματοθραυστῶν.[736] Ἡ Ἀμαθοῦς διέθετε πιθανώτατα γυμνάσιον, ἂν καὶ δὲν τεκμηριώνεται οὔτε ἀπὸ τὴν ἀρχαιολογικὴ σκαπάνη οὔτε ἀπὸ φιλολογικὲς πηγές· μαρτυρεῖται ὅμως ἐφήβαρχος, ὁ Φιλοκράτης στὶς ἀρχὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου.[737] Ἡ ἀκρόπολή της βρισκόταν σὲ λοφίσκο ποὺ ἦταν κοντὰ στὴ θάλασσα. Στὴν Ἀμαθοῦντα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἐφήβαρχο ποὺ ἀναφέρθηκε, μαρτυρεῖται ἕνας ἄρχων καὶ τέσσερεις ἱερεῖς.

Ἔχουν ἀνασκαφεῖ ἐκτεταμένες νεκροπόλεις ποὺ περιέβαλλαν τὴν πόλη: στὰ δυτικά, ἡ νεκρόπολη εἶναι κυρίως τῆς κλασικῆς ἐποχῆς, στὰ

733. **Λεμ. 6**.

734. Βλ. Last, *PAPhS* 119, ἀρ. 1, σ. 39-72.

735. *Σταδ.* 302: *Ἀπὸ τοῦ Κουριακοῦ εἰς Ἀμαθοῦντα στάδιοι ρν᾽· πόλις ἐστὶν ἀλίμενος· ἀσφαλίζου τὸν τόπον*.

736. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1318.

737. **Λεμ. 790**. Παράθεση στὴ σημ. 292.

βόρεια καὶ στὰ νότια τῆς ἑλληνιστικῆς καὶ ῥωμαϊκῆς, ἐνῶ στὰ ἀνατολικὰ ἀποκλειστικῶς τῆς αὐτοκρατορικῆς.

Ἕνα ἀπὸ τὰ τρία ἱερά, στὰ ὁποῖα κατοχυρώθηκε ἀπὸ τὴ ῥωμαϊκὴ Σύγκλητο τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου τὸ 22 μ.Χ.,[738] ἦταν αὐτὸ τῆς Ἀμαθουσίας Ἀφροδίτης, τοῦ ὁποίου δὲν γνωρίζουμε τὴν ἀκριβῆ θέση.[739] Στὶς *Πράξεις* τοῦ Βαρνάβα, ἀναφέρεται ὅτι ὁ Βαρνάβας καὶ ὁ Μᾶρκος φεύγοντας ἀπὸ τὸ Κούριον φιλοξενήθηκαν ἀπὸ τὸν Ἀριστοκλιανὸ σὲ ὀρεινὴ κώμη, ἀπ' ὅπου ἀναχώρησαν τὴν ἑπόμενη μέρα μὲ προορισμὸ τὴν Ἀμαθοῦντα, ὅπου σὲ λόφο ὑπῆρχε εἰδωλολατρικὸ ἱερό, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ τοὺς ἐμπόδισε νὰ εἰσέλθουν ὁ Βαριησοῦς, ἐνῶ οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ γιὰ τὸν φόβο τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν εἰδολολατρῶν ἔμεναν σὲ ὄρη καὶ σπήλαια.[740] Σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες, ἡ λατρεία τῆς Ἥρας μαρτυρεῖται στὴν Ἀμαθοῦντα ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. μέχρι τὸ δέκατο τουλάχιστον ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Κλαυδίου.[741] Στὴν Ἀμαθοῦντα μαρτυρεῖται σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται ἐπὶ Κλαυδίου, τὸ 51 μ.Χ., ἡ ὕπαρξη *Ἡραίου*.[742] Παραδίδεται ἀπὸ φιλολογικὴ πηγὴ καὶ ἡ λατρεία τῆς Ἀρτέμιδος στὴν Ἀμαθοῦντα μέχρι καὶ τὰ τέλη τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ.[743]

Ὁ Ἄδωνις ἐξακολουθοῦσε νὰ λατρεύεται στὴν Ἀμαθοῦντα κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, σύμφωνα μὲ τὶς φιλολογικὲς πηγές. Ὁ Παυσανίας ἀναφέρει ὅτι στὴν Ἀμαθοῦντα ὑπάρχει ἀρχαῖο ἱερὸ τοῦ Ἀδώνιδος καὶ τῆς

738. Tac., *Ann.* 3.62. Παράθεση στὴ σημ. 993.

739. Γιὰ τὸ ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ τὶς φιλολογικὲς καὶ ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες βλ. κεφ. 6: «Οἱ τοπικὲς λατρεῖες», III. Ἀφροδίτη Ἀμαθουσία, σ. 84-85.

740. *Act. Barn.* 20: *Τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἤλθομεν ἐν κώμῃ τινί, ἔνθα Ἀριστοκλιανὸς κατέμενεν·... ἐξενίσθημεν δὲ ἐν τῷ σπηλαίῳ πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει, κἀκεῖ ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν. ἐκεῖθέν τε ἤλθομεν ἐν Ἀμαθοῦντι, καὶ πολὺ πλῆθος ἦν Ἑλλήνων ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῷ ὄρει ἀσέμνων γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν σπενδόντων. προλαβὼν δὲ κἀκεῖ ὁ Βαριησοῦς συνεσκεύασεν τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων, καὶ οὐκ εἴασεν ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν*.

741. Γιὰ τὴ λατρεία τῆς Ἥρας στὴν Ἀμαθοῦντα βλ. κεφ. 6: «Οἱ τοπικὲς λατρεῖες», XVI. Ἥρα, σ. 95-96.

742. **Λεμ. 145**.

743. *Βί. Τύχ.* 2. Παράθεση στὴ σημ. 594.

Ἀφροδίτης,[744] ἐνῶ ὁ Στέφανος Βυζάντιος ἀναφέρει ὅτι στὴν Ἀμαθοῦντα λατρευόταν ὁ *Ἄδωνις Ὄσιρις*,[745] ἡ λατρεία τοῦ ὁποίου φαίνεται πιθανώτατα ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς. Στὴ χώρα τῆς Ἀμαθοῦντος κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο λατρεύεται ὁ Ζεὺς Λαβράνιος, ὅπως μαρτυρεῖ ἀριθμὸς ἐπιγραφῶν ποὺ χρονολογοῦνται ἀπὸ τὸν Β' μέχρι τὸν Δ' αἰ. μ.Χ. Τὰ κέντρα τῆς λατρείας τοῦ Διὸς Λαβρανίου[746] ἦταν ἡ Φασοῦλα, ποὺ βρίσκεται ἐννέα περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τῆς Ἀμαθοῦντος, καὶ ἡ περιοχὴ τῶν Χανδριῶν.

Οἱ τιμητικὲς καὶ οἱ ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς εἶναι σπάνιες στὴν Ἀμαθοῦντα. Οἱ ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες στὴν Ἀμαθοῦντα εἶναι κυρίως ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές, ἀπαντοῦν σὲ ὅλες τὶς νεκροπόλεις (σὲ ταφικοὺς κίονες στὶς πλεῖστες περιπτώσεις), μὲ χαρακτηριστικὲς τυπικὲς ἐκφράσεις καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων.

IV. Σόλοι

Τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλεως ἐκτείνονται σὲ εὐρεία περιοχή, μέρος τῆς ὁποίας καλύπτεται ἀπὸ τὸ σύγχρονο χωριό. Ἡ ἀκρόπολη ἦταν κτισμένη στὴ βόρεια πλαγιὰ ἑνὸς χαμηλοῦ λόφου, ἐνῶ κάτω ἀπὸ αὐτὴν κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς ἦταν κτισμένη ἡ κάτω πόλη.[747] Ἡ ἀκρόπολη ἦταν περιτειχισμένη, ἐνῶ ὑπῆρχε καὶ λιμάνι.[748] Ἡ πόλη τῶν Σόλων διέθετε θέατρο 4.000 θέσεων,[749] τὸ ὁποῖο κτίστηκε τὴν ἐποχὴ τῶν Ἀντωνίνων αὐτοκρατόρων καὶ ἔχει ἡμικυκλικὴ ὀρχήστρα, ποὺ εἶναι λαξευμένη μέσα

744. Παυσ. 9.41.2. Παράθεση στὴ σημ. 625.

745. Στέφ. Βυζ. ἐν λ. *Ἀμαθοῦς*.

746. Γιὰ τὸ τέμενος καὶ τὴ λατρεία τοῦ Διὸς Λαβρανίου βλ. κεφ. 6: «Οἱ τοπικὲς λατρεῖες», XXXVI. Ζεὺς Λαβράνιος, σ. 109-110.

747. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1327.

748. Στράβ. 14.6.3: *Σόλοι πόλις λιμένα ἔχουσα καὶ ποταμὸν καὶ ἱερὸν Ἀφροδίτης καὶ Ἴσιδος*.

749. Βλ. Schneider, *Zypern* 1997, σ. 244.

ἀπὸ τὸν βράχο.[750] Στοὺς Σόλους πρέπει νὰ ὑπῆρχε καὶ γυμνάσιο, τὸ ὁποῖο δὲν ἔχει ἐντοπισθεῖ, ἀλλὰ πιθανῶς ἀναφέρεται σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται στὸ πρῶτο τέταρτο τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[751]

Ὑδραγωγεῖο, ἡ κατασκευὴ τοῦ ὁποίου χρηματοδοτήθηκε ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Νέρωνα, ἀνηγέρθη στοὺς Σόλους διὰ τοῦ ἀνθυπάτου Βιβίου Μειλιωνίου.[752] Ἡ θέση τοῦ ὑδραγωγείου τῶν Σόλων παραμένει ἄγνωστη. Οἱ ἀρχαῖοι Σόλοι ἦταν κτισμένοι μεταξὺ δύο ποταμῶν.

Οἱ Σόλοι ἦταν ἡ σπουδαιότερη πόλη τῆς βορειοδυτικῆς Κύπρου καὶ ἡ εὐημερία της ὀφειλόταν ἀφενὸς στὴν εὔφορη κοιλάδα τῆς Μόρφου καὶ ἀφετέρου στὰ ὀρυχεία χαλκοῦ στὴ Σκουριώτισσα, τὰ πλουσιότερα τῆς νήσου. Στὰ 12 π.Χ. ὁ Ὀκταβιανὸς Αὔγουστος εἶχε ἐπιτρέψει στὸν Ἡρώδη τὸν Μεγάλο, διοικητὴ τῆς Ἰουδαίας, νὰ ἔχει τὴν ἐπιμέλεια, οὐσιαστικὰ νὰ κατέχει, τὴ μισὴ παραγωγὴ τῶν χαλκωρυχείων τῶν Σόλων μὲ τὴν καταβολὴ τρακόσιων ταλάντων,[753] ἀλλὰ πιθανὸν νὰ ἐπανῆλθαν ὑπὸ τὸν ῥωμαϊκὸ ἔλεγχο μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἡρώδου.[754] Τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ Γαληνὸς ἐπισκέφθηκε τὴν περιοχὴ τὸ 167 περίπου μ.Χ.[755] τὰ μεταλλεῖα ἦταν σὲ πλήρη λειτουργία.

Στοὺς Σόλους ἀξιωματοῦχοι ποὺ μαρτυροῦνται ἐπιγραφικῶς εἶναι οἱ τοπικοὶ οἰκονομικοὶ ἄρχοντες (*ταμίαι*), οἱ φυλάττοντες τὸν θησαυρὸ τῆς πόλεως, οἱ ὁποῖοι τιμοῦν τὸν αὐτοκράτορα Μ. Αὐρήλιο Ἀντωνῖνο,[756] καθὼς καὶ ὁ Ἀπολλώνιος, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἄρχων, ἀρχιερέας τῆς πόλεως, ἵππαρχος, δεκαπρωτεύσας, φύλακας τοῦ ἀρχειοφυλακείου τῆς πόλεως καὶ τιμητής.[757] Στοὺς Σόλους, ὅπως καὶ στὴν Πάφο καὶ τὸ Κίτιον, ἀπαντᾶ ἕνας

750. Γιὰ τὴν τοπογραφία τῆς πόλεως βλ. A. Westholm, *TempSoli*, σ. 9-15.
751. **Λευκ. 9**.
752. **Λευκ. 1**.
753. Ἰωσ. *Ἰουδ. Ἀρχ.* 16.128. Παράθεση στὴ σημ. 119.
754. Βλ. Hill, *History*, σ. 238.
756. Γαλ. *π. ἀντιδ.* 1.2, πβ. Γαλ. *π. ἁπλ. φαρμ.* 9. Παράθεση τοῦ χωρίου στὴ σημ. 118.
757. **Λευκ. 6**.
757. **Λευκ. 39**. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται κατὰ πᾶσα πιθανότητα τὸ 126 μ.Χ.

curator civitatis, ὁ *Fulvius Arrianus*, ποὺ ὑπῆρξε ταμίας καὶ λογιστής στὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[758] Στὴν πόλη ὑπῆρχε καὶ ἀρχειοφυλάκιο.

Σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στοὺς Σόλους καὶ χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ. ὁ Τίτος Φλάβιος Ζήνων ἀφιερώνει ἕνα ἄγαλμα τοῦ Ὕπνου πρὸς τὴν Ἀφροδίτη Ὀρεία.[759] Εἶναι ἡ μοναδικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ ἔχουμε μὲ μνεία τῆς Ἀφροδίτης Ὀρείας, ἡ ὁποία ταυτίζεται μὲ τὴν Κυβέλη.[760] Σύμφωνα μὲ τὴ μαρτυρία τοῦ Στράβωνος, στοὺς Σόλους ὑπῆρχε ναὸς τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῆς Ἴσιδος.[761] Εἰκάζεται ὅτι στὴν πόλη αὐτὴ ἡ Ἴσις ταυτιζόταν μὲ τὴν Ἀφροδίτη.[762]

Σὲ ἔμμετρο χρησμὸ ποὺ βρέθηκε κατὰ τὶς ἀνασκαφὲς τῆς Σουηδικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἀποστολῆς στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης καὶ χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ.,[763] μαρτυρεῖται ἡ λατρεία τῆς Ἀφροδίτης στοὺς Σόλους. Ἐπιπρόσθετα, στὴ χώρα τῶν Σόλων, στὸ χωριὸ Γαληνή, βρέθηκε ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ τῶν μέσων τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. πρὸς τὴν Ἀφροδίτη, τὸ ἐπίθετο τῆς ὁποίας δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφή, καὶ τὸν αὐτοκράτορα Ἀντωνῖνο Σεβαστό.[764]

Ἔχει βρεθεῖ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν Δία Ὀλύμπιον, ποὺ χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ.[765] Πιθανὸν ὁ ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς στοὺς Σόλους νὰ εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἀναφέρεται στὸν Βίον τοῦ Ἁγίου Αὐξιβίου τὸν Α' αἰ. μ.Χ.,[766] ὅπου ἀναφέρεται ὅτι κοντὰ στὶς πύλες τῆς πόλεως ὑπῆρχε ναὸς τοῦ Διός, ὅπου εἶχε τὴν κατοικία του καὶ ὁ ἱερέας.[767]

---

758. **Λευκ. 8**. Παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 113.
759. **Λευκ. 12**. Παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 512.
760. Γιὰ τὴ λατρεία τῆς Ἀφροδίτης Ὀρείας καὶ τὴν ταύτισή της μὲ τὴν Κυβέλη βλ. κεφ. 6: «Οἱ τοπικὲς λατρεῖες», VI. Ἀφροδίτη Ὀρεία, σ. 87.
761. Στράβ. 14.6.3. Παράθεση στὴ σημ. 748.
762. Βλ. Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ*, Δβ', Προλεγόμενα, §67.
763. **Λευκ. 28**.
764. **Λευκ. 10**.
765. **Λευκ. 11**.
766. Βλ. ἀνωτέρω κεφάλαιο 6: «Οἱ τοπικὲς λατρεῖες», σ. 107-108.
767. *Βί. Αὐξ.* 9. Παράθεση τοῦ χωρίου στὴ σημ. 666.

Τὰ ταφικὰ ἔθιμα τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου στοὺς Σόλους μοιάζουν ἀρκετὰ μὲ ἐκεῖνα τῶν νότιων περιοχῶν τῆς νήσου.[768]

V. Χύτροι

Ἡ πόλη τῶν Χύτρων καὶ ἡ Ταμασσὸς ὑπῆρξαν οἱ μόνες μὴ παράκτιες πόλεις τῆς Κύπρου κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο.[769] Στὴν πόλη τῶν Χύτρων ἐνετοπίσθησαν ἐρείπια σὲ πεδιάδα ἀνατολικῶς τοῦ σημερινοῦ χωριοῦ Κυθρέα μὲ κέντρο τὴν ἐγκαταλελειμμένη ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Δημητριανοῦ. Ἡ ἀκρόπολη εἶναι κτισμένη στὰ βόρεια, ἐνῶ μεγάλη νεκρόπολη βρίσκεται νότια καὶ νοτιοανατολικά. Στοὺς Χύτρους βεβαιώνεται ἐπιγραφικῶς ἡ ὕπαρξη γυμνασίου.[770] Ἀπαντᾶ ἕνας ἐφήβαρχος, ὁ Φιλοκράτης ὁ καὶ Μενέστρατος, σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται κατὰ τὴν περίοδο τοῦ Καλιγούλα.[771]

Οἱ Χύτροι ὀφείλουν πιθανῶς τὴ διατήρηση τῆς σπουδαιότητάς τους στὴν πηγὴ τῆς Κεφαλόβρυσης, τῆς μεγαλύτερης στὴ νῆσο· ἕνεκα τοῦ ἄφθονου νεροῦ τῆς πηγῆς ἐξασφαλίσθηκε ἡ συνεχὴς κατοίκηση τῆς περιοχῆς ἀπὸ τὴ νεολιθικὴ περίοδο. Ὁ ἀνθύπατος Βίβιος Μειλιώνιος ἢ ἄλλος ἀνθύπατος ἐνδιαφέρθηκε γιὰ τὴ χρηματοδότηση κατασκευῆς ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Νέρωνα ὑδραγωγείου ἀπὸ τοὺς Χύτρους στὴ Σαλαμῖνα.[772] Οἱ κάτοικοι τῶν Χύτρων ἀναμένεται ὅτι θὰ διεκδίκησαν ἀποζημίωση γιὰ τὴν παροχὴ ὕδατος στὸν ἰσχυρὸ γείτονά τους.

Ἡ σημασία τῆς πόλεως τῶν Χύτρων βεβαιώνεται ἐπιγραφικῶς κατὰ τὴν πρώιμη καὶ μέση ἑλληνιστικὴ περίοδο,[773] ἐνῶ κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ συνάγεται

768. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1329.
769. Πτολεμ. 5.14. §6.
770. **Λευκ. 46**.
771. **Λευκ. 49**.
772. **Ἀμμ. 246**. Ἑκατὸν περίπου μέτρα ἀπὸ τὸ σημεῖο ὅπου βρέθηκε ἡ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία σώζεται ἀποσπασματικῶς, ὑπάρχουν ὑπολείμματα ἑνὸς ὑδραγωγείου.
773. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1330.

πρωτίστως ἀπὸ τοὺς γεωγράφους.[774] Στὸ πρῶτο ἥμισυ τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ., ἡ πόλη τῶν Χύτρων, ποὺ ἔχει ἐκχριστιανισθεῖ, διατηρεῖ τὴν αἴγλη της ὡς ἕδρα ἐπισκοπῆς, μὲ τὸν Πάππο ἐπίσκοπο *Κυθρίας* (Χύτρων), ὁ ὁποῖος χειροτονεῖ τὸν Ἐπιφάνιο ἐπίσκοπο Σαλαμῖνος.[775] Στὸν Βίον τοῦ Σπυρίδωνος μαρτυρεῖται ὅτι ὁ Σπυρίδων μαζὶ μὲ τὸν μαθητή του Τριφύλλιο ἀνέβηκαν στὴν Κυθραία καὶ εἶδαν τὴν περιοχὴ Παρύμνη.[776] Εἶναι πιθανὸν νὰ ὑπάρχει κάποια οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ἐξάρτηση τῶν Χύτρων ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα.

Γιὰ τὶς λατρευτικὲς συνήθειες τῆς πόλης κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο δὲν ὑπάρχουν μέχρι στιγμῆς πληροφορίες. Μπορεῖ μόνο νὰ διατυπωθεῖ ἡ ὑπόθεση ὅτι ἐπέζησαν κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ὁρισμένες λατρεῖες τῆς κλασικῆς καὶ ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς, ὅπως τῆς Παφίας Ἀφροδίτης, τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου, τῆς Ἀρτέμιδος ἐπηκόου, τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀγυιάτου, τοῦ [Διὸς] Εἰλαπινάστου,[777] καὶ τῆς Τύχης.[778] Δὲν θὰ ἦταν δυνατὸν στοὺς Χύτρους νὰ μὴν ὑπῆρχε λατρεία κάποιας ἢ κάποιων θεοτήτων. Αὐτὸ βεβαιώνεται καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴ ἐπὶ Καλιγούλα, στὴν ὁποία μαρτυρεῖται ἑορτὴ καὶ θυσίες πρὸς μία θεά, τὸ ὄνομα τῆς ὁποίας δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφή, ἐνῶ ὑπάρχει καὶ ἀναφορὰ γιὰ ἀγορὰ ποτηρίων γιὰ τὴ λατρεία της ἀπὸ τὸν ἐφήβαρχο τῆς πόλεως.

---

774. Plinius, *NH* 5.130: *Oppida in ea XV, Neapaphos, Palaepaphos, Curias, Citium, Corinaeum, Salamis, Amathus, Lapethos, Soloe, Tamasos, Epidaurum, Chytri, Arsinoe, Carpasium, Golgoe; fuere et Cinyria, Mareum, Idalium, abest ab Anemurio Ciliciae L...*, πβ. Πτολεμ., 5.14. §6.

775. *Βί. Ἐπιφ.* 34 (347 C-D): *ἦν δέ τις τῶν ἐπισκόπων ὅσιος ἀνὴρ ἀπὸ σημείων κε' τῆς Σαλαμινέων πόλεως χειροτονηθεὶς ἐν πόλει οἰκτρᾷ, Κυθρία καλουμένη. τοῦτον ἔλεγον ἔχειν ἐν τῇ ἐπισκοπῇ πεντήκοντα ὀκτὼ ἐνιαυτούς* (D)... *ἦν δὲ τὸ ἐν γεννητοῖς αὐτοῦ ὄνομα, τὸ ὑπὸ τῶν γονέων τεθειμένον Πάππος, ὃς ἦν καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν ἐπισκόπων... τούτῳ ἀπεκαλύφθη περὶ Ἐπιφανίου ὅπως χειροτονηθῇ ἐπὶ τῆς Σαλαμινέων ἐκκλησίας ἐπίσκοπος.*

776. *Βί. Σπυρ.* II.14: *Ἄλλοτε πάλιν ὁ ὅσιος [Σπυρίδων] ἠθέλησεν ἰδεῖν τὴν Κυρίνου λεγομένην πόλιν, καὶ τὴν Κυθρίαν ὑπερβὰς τοῖς ποσὶν ἔχων σὺν αὐτῷ μαθητὴν καὶ τῶν θείων ἐραστὴν Τριφύλλιον νέον, ὃς τῆς ἐκκλησίας Λευκῶν <Θεῶν> εἶχεν τὸν θρόνον. ὡς ἦλθεν οὖν σὺν αὐτῷ εἰς τὸ ὕψος τοῦ ὄρους καὶ ἐθεάσατο τὰς ἀρούρας κομώσας τῆς λεγομένης Παρύμνης, ἔλαβεν κατὰ ψυχὴν ὁ μακάριος Τριφύλλιος ἐπιθυμίαν τοῦ τόπου...*

777. Βλ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2193-4 καὶ ὑποσ. 92.

778. Βλ. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 130, στ. 3: *[Τύχ]η Χυτρίων.*

VI. Ταμασσός

Ἡ Ταμασσὸς καὶ οἱ Χύτροι, ὅπως εἴδαμε παραπάνω, ἦσαν οἱ μόνες πόλεις τῆς κυπριακῆς ἐνδοχώρας ποὺ διατηρήθηκαν ὡς ἀστικὰ κέντρα κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου, ἡ πρώτη λόγῳ τοῦ ὀρυκτοῦ της πλούτου καὶ ἡ δεύτερη ἕνεκα τῶν ἀνεξάντλητων ὑδάτων της. Ἡ περιοχὴ τῆς Ταμασσοῦ, ἐκτενὴς καὶ χωρὶς πλήρη ἀρχαιολογικὴ ἐξερεύνηση, καταλαμβάνεται σήμερα ἐν μέρει ἀπὸ τὸ σύγχρονο χωριὸ Πολιτικό. Διακρίνονται ἐρείπια τῶν τειχῶν της. Ἡ ἀκρόπολη βρίσκεται πιθανῶς σὲ λόφο στὸν νότο, ἐνῶ ἡ νεκρόπολη ἐκτείνεται στὸ χῶρο βόρεια καὶ δυτικά.[779]

Ἡ πόλη βρισκόταν στὴν εὔφορη πεδιάδα τοῦ Πεδιαίου, ἀλλὰ ἀναμφίβολα ἡ σημασία καὶ ὁ πλοῦτος της ἦταν ἀποτέλεσμα τῶν πλούσιων κοιτασμάτων χαλκοῦ, ποὺ ἦταν γνωστὰ ἤδη ἀπὸ τὰ ὁμηρικὰ ἔτη.[780]

Ἂν καὶ ἦταν γνωστὴ ὡς πόλις ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. π.Χ. τουλάχιστον, δὲν ὑπάρχει βεβαιότητα γιὰ τὴ μορφὴ ποὺ εἶχε στὰ κατοπινὰ χρόνια ἐξαιτίας τῆς ἐλλείψεως ἐπιγραφῶν, γι' αὐτὸ καὶ οἱ περιορισμένες μαρτυρίες ἀρχαίων γεωγράφων εἶναι οἱ βασικὲς πηγὲς ποὺ ὑπάρχουν ὡς τώρα.[781]

Ἡ Ταμασσὸς ἀναφέρεται ὡς *πόλις* στὶς φιλολογικὲς πηγές.[782] Οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος βάπτισαν στὸ Κίτιον τὸν Ἡράκλειον, τὸν ὁποῖον μετωνόμασαν σὲ Ἡρακλείδιον, καὶ τὸν χειροτόνησαν ἐπίσκοπο μὲ ἕδρα τὴν Ταμασσό.[783] Ὅταν ὁ Ἡρακλείδιος διηγεῖται στὸν

779. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1331.

780. *Ὀδ. ι* 184: *ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν*.

781. Plinius, *NH* 5.130 (παράθεση στὴ σημ. 776), πβ. Πτολεμ. 5.14. §6 (*πόλις μεσογεία*).

782. Στέφ. Βυζ., *Ἐθν.* ἐν λ. *Τάμασος*: *Τάμασος, πόλις Κύπρου, ἐν μεσογείᾳ, διάφορον ἔχουσα χαλκόν. τὸ ἐθνικὸν Ταμασίτης, καὶ Ταμάσιος*...

783. *Act. Barn.* 16-17. Παράθεση στὴ σημ. 1302.

Μνάσωνα μὲ ποιὸ τρόπο ὁ Βαρνάβας καὶ ὁ Μᾶρκος τὸν κατήχησαν στὸν χριστιανισμό, ἀναφέρει τὴν πόλη.[784]

Γιὰ τὴν ἐξαγωγὴ τοῦ χαλκοῦ, ἡ Ταμασσὸς φαίνεται ὅτι χρησιμοποιοῦσε τὸ λιμάνι τῶν Σόλων καὶ αὐτὸ γιατὶ οἱ δύο αὐτὲς πόλεις ὑπῆρξαν συνδεδεμένες κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο μὲ ἀπευθείας δρόμο, ἐνῶ τὰ λιμάνια Σαλαμίνας καὶ Κιτίου ἦταν προσιτὰ μόνο μέσω τῆς Τρεμιθοῦντος.

Ἡ ἐπίσημη λατρεία τῆς πόλης πιθανὸν νὰ ὑπῆρξε αὐτὴ τοῦ Ἀπόλλωνος.[785] Κατὰ τὸν Α᾽ αἰ. μ.Χ. στὸ προάστειο τῆς Ταμασσοῦ Πέρα ὑπῆρχαν ἱερὰ καὶ λατρεία τοῦ Ἀπόλλωνος, τῆς Γολγίας Ἀφροδίτης καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ στὴν Ταμασσὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τοῦ Διονύσου καὶ τῆς Ἀφροδίτης.[786] Στὴ χώρα τῆς Ταμασσοῦ λατρευόταν καὶ ὁ Ζεὺς Οὐράνιος, ὅπως μαρτυρεῖται ἀπὸ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν θεὸ τοῦ Α᾽ αἰ. μ.Χ. σὲ στήλη ποὺ βρέθηκε στὸ χωριὸ Κλήρου.[787] Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτήν, μία ἀπὸ τὶς λίγες ἐπιγραφὲς ποὺ πιστοποιοῦν τὴν παρουσία ξένων στὴν Κύπρο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, ὁ Ἀρίστων ἀπὸ τὰ Μύλασα τῆς Καρίας, υἱὸς τοῦ Ἀρισταγόρα, ἀναφέρει ὅτι ἀφιερώνει στὸν Δία Οὐράνιο ἕναν λύχνο.

VII. Κερύνεια

Ἡ ἀρχαία Κερύνεια καλύπτεται ἀπὸ τὴ σύγχρονη πόλη τῆς Κερύνειας. Τὸ μικρό, ἀλλὰ ἐξαίρετο ἀρχαῖο λιμάνι της εἶναι ἀκόμη ὁρατὸ καὶ σὲ

784. *Βί. Ἡρακλ.* 8.175: *κακεῖθεν ἤλθαμεν ἐπὶ τῆς Ταμασσίων· καὶ δεξάμενοι ἡμᾶς οἱ τῆς πόλεως, οἰκήσαμεν ἐν σπηλαίῳ, ὡς καὶ αὐτὸς συνῆλθες ἡμῖν.*

785. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1331.

786. *Βί. Ἡρακλ.* 16.190: *Ἐγένετο δὲ μετὰ τρεῖς ἡμέρας Φιλοθέου τινὸς ὀνόματι τὸν υἱὸν τελευτῆσαι, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν Ἕλλην· καὶ παρεκάλει πάντας τοὺς ἱερεῖς τῶν εἰδώλων ἵνα ἀπενέγκωσιν τοὺς θεοὺς αὐτῶν πρὸς αὐτόν, ἵνα ἀναστήσωσιν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. Καὶ ἀποφέρουσιν οἱ Περᾶται ἱερεῖς Ἀπόλλωνα καὶ Γοργίαν καὶ Ἄρτεμιν, καὶ οἱ Ταμάσιοι Ἀσκληπιὸν καὶ Διόνυσον καὶ τὴν Ἀφροδίτην.*

787. **Λευκ. 76**.

χρήση, ἀλλὰ ἡ ἀρχαία πόλη δὲν ἔχει ἀνασκαφεῖ καὶ ἡ γραμμὴ τῶν τειχῶν της ἔχει χαθεῖ.[788]

Οἱ φιλολογικὲς πηγὲς ποὺ παραδίδουν τὴν Κερύνεια ὡς πόλη κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο εἶναι πολὺ λίγες: Ὁ Πλίνιος τὴν ἀναφέρει ἀνάμεσα στὶς πόλεις τῆς Κύπρου μὲ τὸ ὄνομα *Corinaeum*,[789] ὁ Κλαύδιος Πτολεμαῖος πιθανώτατα μὲ τὸ ὄνομα *Κερωνία ἢ Κεραυνία*,[790] στὸν *Σταδιασμὸ* ὑπάρχουν δύο ἀναφορὲς στὴν πόλη τῆς Κερύνειας,[791] ὁ Ἡσύχιος παραδίδει δύο λέξεις τῶν Κερυνητῶν,[792] ὁ Στέφανος Βυζάντιος τὴν ἀναφέρει πιθανῶς μὲ τὸ ὄνομα *Κορώνεια*,[793] ἐνῶ ὁ Στράβων δὲν τὴν ἀναφέρει. Ὁ Σπυρίδων μαζὶ μὲ τὸν μαθητή του Τριφύλλιο μεταβαίνουν στὴν πόλη τοῦ *Κυρίνου*, δηλ. τὴν Κερύνεια.[794]

Ἀνφορικὰ μὲ τὶς ἐπιγραφές, μόνο σὲ τρεῖς περιπτώσεις ὑπάρχει ἀναφορὰ στὴν Κερύνεια, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ μία ἀπὸ τὴν Παλαίπαφο. Αὐτὴ ἡ τελευταία[795] περιλαμβάνει ἀνάμεσα στοὺς ὁρκίους θεούς, ποὺ ἀναφέρονται ὅρκο πίστεως τῶν Κυπρίων πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο τὸ 14 μ.Χ., καὶ τὸν *Ἀπόλλωνα Κερυνήτην*, γιὰ τὸν ὁποῖο ἐλάχιστα πράγματα εἶναι γνωστά. Τὸ ἐπίθετο αὐτὸ σχετίζεται πιθανὸν μὲ τὴν πόλη Κερύνεια, ἀφοῦ τὸ ἐθνικὸ τῆς Κερύνειας παραδίδεται ὡς Κερυνίτης ἀλλὰ καὶ ὡς Κερυνήτης.[796]

---

788. Βλ. Gunnis, *Historic Cyprus*, σ. 121-9.

789. Plinius, *NH* 5.130 (παράθεση στη σημ. 774).

790. Πτολεμ. 5.14. §3.

791. *Σταδ.* 312: *Ἀπὸ Σόλων εἰς Κερύνειαν στάδιοι τν΄· πόλις ἐστίν· ἔχει ὕφορμον· Σταδ.* 313: *Ἀπὸ Κερυνείας εἰς Λάπαθον στάδιοι {υ}ν΄· πόλις ἐστὶν ἔχουσα ὅρμον*.

792. Ἡσύχ. ἐν λ. *κάπια*: *κάπια· τὰ σκόροδα. Κερυνῆται*, πβ. ἐν λ. *καλαμίς*: *καλαμίς· Κερυνῆται δὲ τοὺς μικροὺς τέττιγας καλαμίδας καλοῦσι*.

793. Στέφ. Βυζ. *Ἐθν.* ἐν λ. *Κορώνεια*: *Κορώνεια, πόλις Βοιωτίας... τέταρτη πόλις Κύπρου... πέμπτη πόλις Σαλαμινίων Κορώνη...*

794. *Βί. Σπυρ.* II.14: *Ἄλλοτε πάλιν ὁ ὅσιος [Σπυρίδων] ἠθέλησεν ἰδεῖν τὴν Κυρίνου λεγομένην πόλιν...*

795. **Πάφ. 53**.

796. Γιὰ τὸν Ἀπόλλωνα Κερυνήτην καὶ τὴν πιθανὴ σχέση του μὲ τὴν Κερύνεια βλ. κεφ. 6: «Οἱ τοπικὲς λατρεῖες», XI. Ἀπόλλων Κερυνήτης, σ. 90.

Στὴν ἄλλη ἐπιγραφή, ἀναφέρεται ὅτι ὁ Τίτος Κομίνιος Πρόκουλος καὶ ὁ ὕπαρχός του Τ. Κατιῆνος Σαβῖνος ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Κλαυδίου τὸ 42-43 μ.Χ. κατασκεύασαν ἕνα ὑδραγωγεῖο γιὰ τὴν Κερύνεια.[797] Τὸ ὑδραγωγεῖο αὐτὸ προμηθευόταν νερὸ ἀπὸ τὸν Ἅγιο Ἰλαρίωνα, ποὺ βρίσκεται περίπου τρία χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς τῆς πόλεως. Στὴν τρίτη ἐπιγραφή, ὁ δῆμος τῶν *Κερυνητῶν* ἀναθέτει ὡς ἔνδειξη τιμῆς τὸ ἄγαλμα τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Αἰνείου, ποὺ ἔδρασε κατὰ τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α᾽ αἰ. μ.Χ., ἐπειδὴ ἦταν εὐεργέτης μὲ δικά του ἔξοδα τῆς πόλεώς του.[798] Ἡ φράση *Κερυνητῶν δῆμος* δηλώνει πιθανῶς ὅτι ἡ Κερύνεια ἦταν πόλη. Ἀξιοσημείωτο ὅμως εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Κερύνεια μετὰ τὸν ἐκχριστιανισμὸ τῆς νήσου ἔφθασε σὲ μεγάλη ἀνάπτυξη, ἀφοῦ κατονομάζεται σὲ ὅλους τοὺς καταλόγους τῶν ἐπισκόπων.[799]

VIII. Λάπηθος

Ἡ Λάπηθος ἦταν κτισμένη κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς στὰ ἀνατολικὰ τῆς μονῆς τοῦ Ἀχειροποιήτου, στὴ σύγχρονη κωμόπολη Καραβάς. Στὴ περιοχὴ διακρίνονται ἴχνη τοῦ λιμανιοῦ καὶ τοῦ λιμενοβραχίονα, καθὼς καὶ τῶν τειχῶν τῆς πόλεως. Γιὰ τὰ ὑπόλοιπα κτήριά της δὲν ἔχουμε ἀκόμη σαφεῖς ἐνδείξεις.[800]

Ἡ Λάπηθος, ἕνα ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα βασίλεια τῆς Κύπρου, κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο ὑπῆρξε κέντρο μεγάλης σπουδαιότητος, ἀφοῦ ἦταν μία ἀπὸ τὶς τέσσερεις *conventus*, στὶς ὁποῖες διήρεσαν διοικητικὰ τὴ νῆσο οἱ Ῥωμαῖοι.

797. **Κερ. 1**.

798. **Κερ. 2**: *Τι(βέριον) Κλαύδιον Τι(βερίου)* | *Κλαυδίου Αἰνείου υἱὸν* | *Κυρείνα Αἰνείαν ὁ Κερυ*|*νητῶν δῆμος τὸν ἴδι*|*ον εὐεργέτην τιμῆς* | *χάριν*.

799. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1325 καὶ 1340.

800. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1325.

Τὸ θέατρο τῆς Λαπήθου εἶναι γνωστὸ ἀπὸ φιλολογικὲς πηγές, ἐνῶ τὸ γυμνάσιο βεβαιώνεται ἐπιγραφικῶς, ἀφοῦ μαρτυροῦνται τέσσερεις γυμνασίαρχοι καὶ δύο ἐφήβαρχοι. Ἕνας γυμνασίαρχος, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει διασωθεῖ, χορήγησε τοὺς ἀγῶνες γιὰ τὰ ἐπινίκια *τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος*, ποὺ ἔγιναν στὸ γυμνάσιο τῆς Λαπήθου κατὰ τὸ 27 π.Χ., καὶ τέλεσε *θυσίαν* μετὰ τὸ πέρας τοῦ *γυμνικοῦ* καὶ *ἱππικοῦ* ἀγῶνος.[801] Ὑπῆρχε στὸ γυμνάσιο τῆς πόλεως ναὸς τῆς λατρείας τοῦ αὐτοκράτορος Τιβερίου.[802] Σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴ Λάπηθο ποὺ χρονολογεῖται τὸν Δ' αἰ. μ.Χ., ἕνας Ἰουδαῖος, ὁ ῥαββὶ *Ἀττικός*, ἀφιέρωσε μαρμάρινη στήλη πιθανώτατα γιὰ τὴ συναγωγὴ στὴ Λάπηθο.[803]

Ἡ Λάπηθος κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο ἀναφέρεται ὡς *πόλις* τόσο στὶς ἐπιγραφικὲς ὅσο καὶ στὶς φιλολογικὲς μαρτυρίες. Σὲ ὀγκόλιθο ποὺ βρέθηκε ἐντοιχισμένος σὲ κτίσμα μεταξὺ Καραβᾶ καὶ Λαμπούσης, εἶναι χαραγμένη ἐπιγραφή, στὴν ὁποία μαρτυρεῖται ἡ ἀνοικοδόμηση τῶν τειχῶν *ἀπὸ θεμελίων Λαπηθίων πόλει* στὰ μέσα τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. ἀπὸ τὸν Κλαύδιο Λεόντιχο Ἰλλύριο, τὸν ἀνθύπατο τῆς νήσου καὶ τῆς Ἀχαΐας.[804] Σὲ ἐπιγραφὴ χαραγμένη σὲ μαρμάρινη βάση ἀγάλματος χρονολογούμενη μεταξὺ τοῦ τέλους τοῦ Β' καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ., ὁ Λεόντιχος, Ῥωμαῖος πολίτης, πιθανῶς ὁ πατέρας τοῦ Κλαυδίου Λεοντίχου Ἰλλυρίου, τιμᾶται ὡς εὐεργέτης τοῦ κοινοῦ τῶν Κυπρίων καὶ ἴσως καὶ τῆς πόλεως τῆς Λαπήθου.[805] Στὶς *Πράξεις* τοῦ Βαρνάβα, ἡ Λάπηθος ἀναφέρεται ὡς πόλη, ὅταν οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Μᾶρκος δὲν ἔγιναν δεκτοὶ στὴ Λάπηθο, στὸ θέατρο τῆς ὁποίας ἐπιτελοῦνταν τότε εἰδωλολατρικὲς

801. **Κερ. 7**.
802. **Κερ. 9**, 9: *ἱερεὺς τῶν ἐν γυμνασίωι θεῶν κατεσκεύασεν τὸν ναόν*.
803. **Κερ. 15**. Παρὰ τὴν ἀπαγόρευση ἐγκατάστασης Ἰουδαίων στὴ νῆσο μετὰ τὴν ἐπανάσταση τοῦ 116 μ.Χ. (βλ. ἀνωτέρω σ. 10) φαίνεται ὅτι εἶχε ἀτονήσει πρὶν ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.
804. **Κερ. 6**.
805. **Κερ. 13**.

ἱεροτελεστίες.[806] Ὡς πόλη τῆς νήσου ποὺ ἔχει *ὕφορμον* (= ἀγκυροβόλιον) ἀναφέρεται καὶ ἀπὸ τοὺς Στράβωνα,[807] Κλαύδιο Πτολεμαῖο[808] καὶ τὸν συγγραφέα τοῦ *Σταδιασμοῦ*.[809] Ὁ Στέφανος Βυζάντιος παραδίδει ὅτι ἡ Λάπηθος εἶναι πόλη τῆς Κύπρου, ὅτι ἔχει *ὕφορμον* καὶ ὅτι ἐκεῖ λατρευόταν ὁ θεὸς Βῆλος.[810] Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἁδριανὸ ὡς σωτῆρα καὶ εὐεργέτη τῆς πόλεως ἀναθέτει σὲ βάση ἀγάλματος *Λαπηθίων ἡ βουλὴ καὶ ὁ δ[ῆμος]*.[811]

Ὡς πρὸς τὶς θεότητες ποὺ λατρεύονταν στὴ πόλη λίγα στοιχεῖα εἶναι γνωστά. Εἶναι πιθανὸν νὰ λατρευόταν ὁ Ποσειδών, ἡ λατρεία τοῦ ὁποίου κατὰ τοὺς ἑλληνιστικοὺς χρόνους εἶναι γνωστὴ στὸ ἱερὸ τοῦ Λάρνακα τῆς Λαπήθου. Ἐπιπλέον, ὡς ἕδρα ἦταν εὑρέως διαδεδομένη ἡ αὐτοκρατορικὴ λατρεία, ὅπως γνωρίζουμε ἀπὸ ἐπιγραφὲς σὲ βάσεις ἀγαλμάτων στὸν Αὔγουστο,[812] τὸν Τιβέριο, ὁ ὁποῖος εἶχε καὶ ναὸ τῆς λατρείας του στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου ποὺ κτίστηκε ἀπὸ τὸν ἱερέα Ἄδραστο,[813] τὸν Τραϊανὸ[814] καὶ τὸν Ἁδριανό.[815]

Οἱ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς τῆς Λαπήθου δὲν εἶναι πολλές. Ἡ σημαντικὴ διαφορά τους ἀπὸ ἐκεῖνες τῶν νότιων ἀκτῶν, εἶναι ὅτι δὲν χαράχθηκαν σὲ κιονίσκους, τόσο κοινοὺς στὰ νότια τῆς νήσου. Ἀπαντᾶ ὅμως ἡ στερεότυπη φράση τῶν ταφικῶν ἐπιγραφῶν *χρηστὲ χαῖρε*, ἐνῶ σὲ μία

806. *Act. Barn.* 16: *Γενομένων δὲ ἡμῶν ἐν Λαπίθῳ καὶ εἰδωλομανίας ἐπιτελουμένης ἐν τῷ θεάτρῳ, οὐκ εἴασαν ἡμᾶς εἰσελθεῖν ἐν τῇ πόλει, ἀλλὰ πρὸς τῇ πύλῃ ἀνεψύξαμεν μικρόν...*

807. Στράβ. 14.682.6.3: *ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Λάπαθός τέ ἐστι πόλις ὕφορμον ἔχουσα καὶ νεώρια, Λακώνων κτίσμα καὶ Πραξάνδρου, καθ' ἣν ἡ Νάγιδος...*

808. Πτολεμ. 5.14. §3.

809. *Σταδ.* 313: *Ἀπὸ Κερυνείας εἰς Λάπαθον στάδιοι [[υ]]ν'· πόλις ἐστὶν ἔχουσα ὅρμον.*

810. Στέφ. Βυζ. *Ἐθν.* ἐν λ. *Λάπηθος*: *Λάπηθος, πόλις Κύπρου, ὕφορμον ἔχουσα καὶ νεώρια. Ἀλέξανδρος Ἐφέσιος «Βήλου δ' αὖ Κίτιόν τε καὶ ἱμερόεσσα Λάπηθος». τὸ ἐθνικὸν Λαπήθιος καὶ Λαπηθεύς.*

811. **Κερ. 12**.

812. **Κερ. 8**.

813. **Κερ. 9**.

814. **Κερ. 11**.

815. **Κερ. 12**.

ἐπιγραφὴ τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. μαρτυρεῖται ἡ σπάνια φράση στὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς τῆς νήσου *μνείας χάριν*.[816]

IX. Ἀρσινόη

Ἡ Ἀρσινόη ἱδρύθηκε πιθανώτατα ἀπὸ τὸν Πτολεμαῖο Φιλάδελφο τὸ 270 π.Χ. δυτικῶς τῆς πόλεως Μάριον, ποὺ εἶχε καταστραφεῖ 42 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸν Πτολεμαῖο Α' (οἱ κάτοικοι τοῦ Μαρίου μετεφέρθησαν στὴν Πάφο), καὶ βρίσκεται βορείως τῆς σύγχρονης κωμόπολης Πόλη τῆς Χρυσοχοῦς. Τὸ ἐπίνειό της βρισκόταν στὴν περιοχὴ τοῦ σημερινοῦ χωριοῦ Λατσί· προστατευόταν ἀπὸ μεγάλο λιμενοβραχίονα, ποὺ καθιστοῦσε τὸ λιμάνι κατάλληλο γιὰ ἐλλιμενισμὸ μὲ κάθε καιρό.

Ὁ Στέφανος Βυζάντιος, ἀγνοῶντας προφανῶς τὰ ἀκριβῆ ἱστορικὰ γεγονότα, ἀναφέρει ὅτι ἡ πόλη Μάριον μετωνομάσθηκε σὲ Ἀρσινόη.[817] Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Ἀρσινόη δὲν ἀπέκτησε τὴ σπουδαιότητα τοῦ Μαρίου, ἑνὸς ἀπὸ τὰ σημαντικότερα βασίλεια τῆς Κύπρου, ἀναφέρεται ὡς *πόλις* ἀπὸ τὸν Στράβωνα καὶ τὸν Κλαύδιο Πτολεμαῖο.[818]

Οἱ ῥωμαϊκὲς ἐπιγραφὲς τῆς Ἀρσινόης εἶναι πολὺ λίγες. Ἔχει ἀναγνωρισθεῖ ἡ θέση τοῦ θεάτρου, καθὼς καὶ ἑνὸς ἄλλου κτίσματος ποὺ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἶναι εἴτε τὸ Ἀρσινόειο εἴτε τὸ γυμνάσιο. Ἡ πόλη διέθετε πιθανώτατα ἱερὸ ἀφιερωμένο στὸν Δία καὶ τὴν Ἀφροδίτη, ἀνατολικῶς ἴσως τῆς πόλεως,[819] ὅπως μαρτυρεῖται ἀπὸ ἐπιγραφὴ τῆς

816. **Κερ. 18**.

817. Στέφ. Βυζ. *Ἔθν.* ἐν λ. *Ἀρσινόη*: *Ἀρσινόη, πόλις Λιβύης... ἑβδόμη Κύπρου, ἡ πρότερον Μάριον λεγομένη. τὸ ἐθνικὸν Ἀρσινοΐτης καὶ Ἀρσινοεύς*, πβ. τοῦ ἰδίου ἐν λ. *Μάριον*: *Μάριον, πόλις Κύπρου, μετονομασθεῖσα Ἀρσινόη, ἀπὸ Μαριέως. ὁ πολίτης Μαριεύς*...

818. Πτολεμ. 5.14. §4.

819. Γιὰ τὸν τόπο, ὅπου πιθανῶς ἦταν ὁ ναός βλ. K. Nicolaou, «Marion», *Princeton Encyclopedia of Classical Sites*, Princeton 1976, σ. 552 κέ.

ἐποχῆς τοῦ Τιβερίου, στὴν ὁποία γίνεται ἐπίκληση στοὺς δύο θεούς.[820] Κατὰ τὸν Στράβωνα, ἐκεῖ βρισκόταν τὸ ἄλσος τοῦ Διός.[821]

Ἡ Ἀρσινόη φαίνεται ὅτι ὑπῆρξε πλούσια πόλη λόγῳ τῆς θέσεώς της κοντὰ στὰ μεταλλεῖα χαλκοῦ. Ὠφελήθηκε ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευση τῶν ὀρυχείων τῆς Λίμνης ποὺ ἦταν αὐτοκρατορικὴ περιουσία, τὰ ὁποῖα βρίσκονταν ἑπτὰ περίπου χιλιόμετρα ἀνατολικῶς τῆς πόλεως. Ἡ ἀναφορὰ τῆς πόλεως σὲ μιλιοδεῖκτες τῆς ἐποχῆς τοῦ Σεβήρου καὶ τοῦ Κωνσταντίνου καταδεικνύουν τὴ συνέχιση τῆς κατοίκησης καὶ τὴ σχετική της σπουδαιότητα τουλάχιστον μέχρι τὸν Δ' αἰ. μ.Χ.[822]

Χ. Κίτιον

Ἡ πόλη τοῦ Κιτίου καλύπτεται ἀπὸ τὴ σημερινὴ πόλη τῆς Λάρνακας. Οἱ μαρτυρίες τῶν ἐπιγραφικῶν καὶ φιλολογικῶν πηγῶν καταδεικνύουν ὅτι μεγάλος ἀριθμὸς Φοινίκων ἔφθασαν στὴν Κύπρο ἤδη ἀπὸ τὸν Θ' αἰ. π.Χ. κατὰ τὶς περιόδους βασιλείας τοῦ Ashurnasirpal II (883-859) καὶ τοῦ Shalmaneser III (858-824), ἐνῶ ἀρχαιολογικὲς ἐνδείξεις φανερώνουν ὅτι ἡ Τύρος εἶχε τὸ Κίτιον ὑπὸ τὸν πλήρη ἔλεγχό της ἀπὸ τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Θ' αἰ.[823] Οἱ Φοίνικες κυριαρχοῦσαν στὴν πόλη μέχρι τὸ 312/311 π.Χ., ὁπότε ὁ Πτολεμαῖος ὁ Α' κατέλαβε τὸ Κίτιον μετὰ ἀπὸ μακρὰ πολιορκία· ὁ Πουμιάθων, τελευταῖος βασιλεὺς τῆς πόλεως, δολοφονήθηκε καὶ καταστράφηκε ὁ σημαντικότερος ναὸς ποὺ ἦταν ἀφιερωμένος στὸν φοινικικὸ θεὸ Μελκάρτ.[824] Ἀπὸ τότε ἡ φοινικικὴ γλῶσσα ἐγκαταλείπεται

820. **Πάφ. 143**.

821. Στράβ. 14.683.6.3: *εἶτα πρὸς ἕω μετὰ τὸν Ἀκάμαντα πλοῦς εἰς Ἀρσινόην πόλιν καὶ τὸ τοῦ Διὸς ἄλσος*. Ὁ Δίας ποὺ λατρευόταν στὸ Μάριον συνδεόταν καὶ μὲ τὴν Ἀφροδίτη, βλ. τὸν τύπο νομίσματος τοῦ Στασιοίκου τοῦ δευτέρου μὲ τὸ κεφάλι τοῦ Διὸς στὴ μιὰ ὄψη καὶ τὸ κεφάλι τῆς Ἀφροδίτης στὴν ἄλλη (Hill, *BM Coins*, *Cyprus*, σ. 60-1). Πιθανὸν ἡ σύνδεση αὐτὴ να διατηρήθηκε καὶ στὴν Ἀρσινόη.

822. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1329.

823. Στυλιανοῦ 2000, σ. 468-471.

824. Διοδ. XIX.79.4-5· Mehl 2000, σ. 631.

σταδιακά μέχρι τὰ μέσα τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. καὶ τὸ Κίτιον ἐξελληνίζεται πλήρως. Κατὰ τὸν Mitford,[825] ἡ λατρεία τοῦ Ἐσμοῦν ἐπιβιώνει μέσα ἀπὸ τὴ λατρεία τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὴν ἐποχὴ τοῦ Αὐγούστου καὶ πιθανῶς οἱ δύο αὐτὲς θεότητες νὰ μοιράζονταν τὸν ἴδιο ναὸ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψη Φοίνικα ἀρχιερέως,[826] ἐνῶ ὑποστηρίζει ὅτι σὲ ὁρισμένες περιπτώσεις ἀπαντοῦν ὀνόματα σημιτικῆς προελεύσεως σὲ ἐξελληνισμένη μορφή.[827]

Ἡ ἀκρόπολη τοῦ Κιτίου βρίσκεται στὸ λόφο τῆς Παμπούλας στὸν βορειοανατολικὸ τομέα τῆς σύγχρονης πόλεως. Ἀνατολικῶς τῆς ἀκροπόλεως βρίσκεται τὸ φυσικὸ λιμάνι.[828] Σώζονται ἀκόμη ἐρείπια τῶν τειχῶν τοῦ Κιτίου, ἐνῶ ἔξω ἀπὸ αὐτά, βορείως, νοτίως καὶ δυτικῶς

825. *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1319-1320.

826. **Λάρ. 4** (Ὁ Ἀσκληπιόδωρος, υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιοδώρου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Σίλλιδος, ὑπῆρξε δεύτερος κτίστης τοῦ Ἀσκληπιείου καὶ ἀρχιερέας τῆς τοπικῆς λατρείας τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς Ὑγιείας. Γυναῖκα του ἦταν ἡ Πνυτάριον, τὴν ὁποία ἡ πόλη καὶ ὁ δῆμος τῆς πόλεως τὴν τίμησε μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος). Ὁ Mitford στηρίζει τὴν ἐπιχειρηματολογία του γιὰ ἐπιβίωση τῆς λατρείας τοῦ Ἐσμοῦν στὸ ὅτι ὑπεράνω τῆς ἑλληνικῆς ἐπιγραφῆς εἶναι χαραγμένη μία φοινικικὴ ποὺ ἀναφέρει τὸν Πουμιάθωνα (*Πυμάτων* κατὰ τὸν Ἀθήναιο, Δειπνοσοφισταί 4.167c· *Πυγμαλίων* κατὰ τὸν Διόδωρο XIX.79.4-5), τὸν ὁποῖο ὁ μελετητὴς θεωρεῖ ὡς τὸν πρῶτο κτίστη. Ἡ ἄποψή του ὅμως εἶναι πολὺ ὑποθετικὴ καὶ δὲν υἱοθετεῖται ἐδῶ, ἕνεκα τοῦ ὅτι εἶναι πολὺ πιὸ πιθανὸν ὁ Ἀσκληπιόδωρος νὰ εἶναι ἁπλῶς ὁ ἀνοικοδομήσας τὸν ναὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τῆς λατρείας τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε ἀρχιερεύς. Ἐξ ἄλλου ἐὰν ἐπρόκειτο γιὰ τὸν δεύτερο κτίστη τῆς λατρείας τοῦ Ἐσμοῦν ποὺ ἐπιβίωσε «as that of Asclepius», θὰ ὑπῆρχε λογικὰ ἐπιμέλεια τῆς ἀρχικῆς ἐπιγραφῆς ἀπὸ τὸν Ἀσκληπιόδωρο, καὶ δὲν θὰ χαρασσόταν ἡ ἑλληνικὴ κάτω ἀπὸ τὴ φοινικικὴ ἀντιστραμμένα. Πρέπει δὲ νὰ σημειωθεῖ ὅτι δὲν ἰσχύει τὸ ἐπιχείρημα τοῦ Mitford περὶ φοινικικοῦ περιβάλλοντος, ἐπειδὴ ὁ λίθος εἶναι σὲ δεύτερη χρήση. Στὴν Κύπρο σπανίζει τὸ μάρμαρο καλῆς ποιότητος καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν οἱ ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὸ ὑλικὸ αὐτὸ ξαναχρησιμοποιήθηκαν σὲ πάρα πολλὲς περιπτώσεις κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ καὶ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο. Ἐπίσης, τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι ἑλληνικά, τὸ ἕνα παραδοσιακὸ κυπριακό (*Πνυτάριον*), τὸ ἄλλο σύνηθες σύνθετο, παράγωγο τοῦ θεωνυμίου *Ἀσκληπιός*, ἐνῶ τὸ Σίλλις εἶναι ἐπίσης ἑλληνικὸ ὄνομα παράγωγο τῆς λέξεως *σίλλος*, ποὺ σημαίνει παραβλώψ, ἀλλήθωρος (βλ. *LSJ*[9] σ.λ.).

827. Ὁ Mitford δίδει ὡς παράδειγμα σημιτικοῦ ὀνόματος τὸ ὄνομα Μνασέας (**Λάρ. 5**, **10** καὶ **23**), τὸ ὁποῖο θεωρεῖ «unquestionably» φοινικικό. Τὸ ὄνομα ὅμως αὐτὸ εἶναι συντετμημένο ἑλληνικὸ ὄνομα (Kurzname) ἀπὸ σύνθετο τῆς οἰκογένειας τοῦ οὐσιαστικοῦ *μνήμη*, π.χ. Μνασέας Μνησιλόχου (Ἐρέτρια, Δ' αἰ. π.Χ.), βλ. Bechtel, *HPN*, σ. 320. Πρέπει δὲ νὰ σημειωθεῖ ὅτι ἡ ῥίζα αὐτὴ εἶναι παραγωγικότατη στὴν ἑλληνικὴ ἀνθρωπωνυμία ἀπὸ τὴν ἀρχαϊκὴ ἐποχὴ καὶ βεβαίως εἶναι γνωστὴ ἀπὸ μυθικὰ ὀνόματα, Bechtel, ὅ.π., σ. 319-321. Ἑπομένως δὲν στηρίζεται ἡ ἄποψη τοῦ Mitford ὅτι πρόκειται γιὰ φοινικικὸ ὄνομα.

828. Γιὰ τὸ λιμάνι τοῦ Κιτίου βλ. Στράβ. 14.682.6.3: *Κίτιον... ἔχει δὲ λιμένα*.

ἐκτείνονται νεκροπόλεις χρονολογούμενες ἀπὸ τὰ τέλη τῶν μυκηναϊκῶν χρόνων μέχρι καὶ τὰ τέλη τῶν ῥωμαϊκῶν.[829]

Τὸ Κίτιον κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο εἶναι ἀρκετὰ γνωστὸ ἀπὸ τὶς ἱστορικὲς καὶ ἐπιγραφικὲς πηγές. Οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος βάπτισαν στὸ Κίτιον τὸν Ἡράκλειον,[830] ἐνῶ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Μᾶρκος δὲν ἔγιναν δεκτοὶ οὔτε στὸ Κίτιον στὰ μέσα τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.[831] Ὁ Λάζαρος, κατὰ τὴν παράδοση, κατέφυγε στὸ Κίτιον τῆς Κύπρου, ὅπου χειροτονήθηκε ἀπὸ τὸν Βαρνάβα ἐπίσκοπος. Τὸ Κίτιον, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Στράβωνα, ἀναφέρεται καὶ ἀπὸ τὸν Κλαύδιο Πτολεμαῖο[832] καὶ τὸν συγγραφέα τοῦ *Σταδιασμοῦ*.[833]

Στὸ Κίτιον ὑπῆρχε ὑδραγωγεῖο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, ὅπως μαρτυρεῖται στὶς *Πράξεις* τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα.[834] Τὸ γυμνάσιο καὶ τὸ θέατρο τοῦ Κουρίου βεβαιώνονται ἐπιγραφικῶς. Ὁ Σώδαμος, υἱὸς τοῦ Σωδάμου, *ἔκτισεν ἐκ θεμελίων* καὶ ἐξόπλισε τὸ θέατρο τοῦ Κιτίου μὲ δικά του ἔξοδα στὰ τέλη τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.[835] Μαρτυροῦνται πέντε γυμνασίαρχοι, τρεῖς ἀγωνοθέτες καὶ ἕνας ξυστάρχης. Ἄλλα ἀξιώματα ποὺ ἀπαντοῦν στὴν πόλη εἶναι αὐτὸ τοῦ ἀγορανόμου (2), τοῦ ἄρχοντος (4), τοῦ γραμματέως (2), τοῦ τιμητοῦ (1), καὶ τοῦ πρεσβευτοῦ (2). Μαρτυροῦνται καὶ τέσσερεις ἀρχιερεῖς, ἕνας ἀρχιερεὺς *διὰ βίου* καὶ μία ἀρχιέρεια. Στὸ

829. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1318.

830. *Act. Barn.* 17: *Οὗτος ἦν ἀπὸ τῆς Ταμασέων, ὃς ἐληλύθει ἐπισκέψασθαι τοὺς οἰκείους αὐτοῦ· πρὸς ὃν ὁ Βαρνάβας ἀνεγνώρισεν αὐτόν, πρώην ἐπὶ τῆς Κιτιέων συντυχίαν πεποιηκὼς μετὰ Παύλου πρὸς αὐτόν· ᾧ καὶ πνεῦμα ἅγιον ἐδόθη ἐπὶ τοῦ βαπτίσματος...*

831. *Act. Barn.* 21. Παράθεση στὴ σημ. 834.

832. Πτολεμ. 5.14. §2.

833. *Σταδ.* 316: *Ἀπὸ δὲ τοῦ Κιτίου τῆς Κύπρου εἰς Ἀσκάλωνα στάδιοι ͻγτ΄.*

834. *Act. Barn.* 21: *Ἐκεῖθέν τε ἐξελθόντες ἤλθομεν διὰ τῶν ἐρήμων τόπων· ἠκολούθει δὲ ἡμῖν καὶ Τίμων. καὶ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Κιτιεῖς, πολλοῦ θορύβου γενομένου κἀκεῖ ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ αὐτῶν, μαθόντες ἐξήλθομεν τὴν πόλιν, ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἡμῶν ἅπαντες· οὐδεὶς γὰρ ἡμᾶς ἐδέξατο, εἰ μὴ ἐν τῇ πύλῃ μίαν ὥραν ἀνεψύξαμεν πλησίον τοῦ ὑδραγωγείου.*

835. **Λάρ. 18** (παράθεση στη σημ. 231).

Κίτιον, ὅπως στὴν Πάφο καὶ τοὺς Σόλους, ἀπαντᾶ ἕνας *curator civitatis*, ὁ [- - -]*us Appianus* στὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[836]

Στὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κιτίου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὶς ἄλλες πόλεις, σπανίως χρησιμοποιεῖται τὸ τοπωνύμιο. Ἀπαντᾶ συχνότερα *ἡ πόλις* χωρὶς ἄλλο προσδιορισμὸ[837] παρὰ *ἡ πόλις ἡ Κιτιέων*.[838] Ἐπιπλέον, ἡ κατὰ παράταξη διατύπωση τῆς *πόλεως* καὶ τοῦ *δήμου* ἀπαντᾶ μόνο στὸ Κίτιον κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο στὴν Κύπρο. Τὸ *ἡ πόλις καὶ ὁ δῆμος* ἀντιστοιχεῖ στὸ σημασιολογικὰ ταυτόσημο *ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος*.[839] Εἶναι ἐπίσης ἀξιοσημείωτο ὅτι ἡ πόλις τοῦ Κιτίου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὶς ὑπόλοιπες πόλεις τῆς Κύπρου, ἀφιέρωσε μὲ τὰ μέχρι σήμερα δεδομένα δύο μόνο ἀγάλματα στοὺς αὐτοκράτορες καὶ τὰ δύο πρὸς τιμὴ τοῦ Νέρβα.[840]

Στὸ Κίτιον, ὅπως καὶ στὴ Σαλαμῖνα, διεξάγονταν ἀγῶνες *οἰκουμενικοί*, ὅπως μαρτυρεῖται ἀπὸ ἐπιγραφὴ τῆς Λαοδικίας τῆς Συρίας.[841] Σὲ ἐπιγραφὴ χρονολογούμενη πιθανώτατα μεταξὺ Α' καὶ Β' αἰ. μ.Χ., ἀναφέρεται ὅτι τὸ Κίτιον ἐπελέγη ὡς χῶρος τῆς συνόδου τῶν ἀθλητῶν τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας: ἡ συνέλευση τῶν ἀθλητῶν τῆς *οἰκουμένης*, καθὼς καὶ αὐτοὶ ποὺ ἐπόπτευαν τὴν ἀθλητική τους ἐκπαίδευση, ἔστησαν ἄγαλμα γιὰ νὰ τιμήσουν τὸν Ἰσίδωρο, υἱὸ τοῦ Θρέπτου, τὸν ξυστάρχην, δηλ. τὸν πρόεδρο ἑνὸς ἀθλητικοῦ συλλόγου.[842] Τὸ ὅτι στὸ Κίτιον διεξήγοντο «πενταετηρίδες», δηλ. ἀγῶνες κάθε πέμπτο χρόνο, παραδίδεται καὶ ἀπὸ ἐπιγραφὴ τῶν ἀρχῶν τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.,[843] στὴν ὁποία τιμᾶται ἀθλητὴς γιὰ τὶς νίκες του.

Ἀναφέρονται διάφορες θεότητες στὸ Κίτιον κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο. Σὲ ἐπιγραφή, ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ 44 καὶ 31 π.Χ., γίνεται ἐπίκληση

836. **Λάρ. 28**. Παράθεση στὴ σημ. 115.
837. **Λάρ. 3**, **4**, **11**, **12**, **14** καὶ **17**.
838. **Λάρ. 1**: *Κιτιέων ἡ πόλις*, **14** [;], **18**: *Κιτιέων πόλις* καὶ **99**: *civitas Citiensium*.
839. **Λάρ. 4** (παράθεση στη σημ. 218).
840. **Λάρ. 17** (λατινικὴ) καὶ **19** (ἑλληνική).
841. Βλ. σ. 172.
842. **Λάρ. 21**. Παράθεση στὴ σημ. 1057.
843. **Λάρ. 27**.

στὸν Δία Κεραύνιο, τὸν θεὸ τοῦ Κιτίου, στὴν Ἀφροδίτη, τὴ θεὰ τῆς Κύπρου, στὴν πόλη, στὸν δῆμο καὶ στὴν Ὁμόνοια.[844] Τέσσερεις ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὸ Κίτιον ποὺ ἐκτείνονται χρονολογικῶς ἀπὸ τὸν Β' μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ. εἶναι ἀναθηματικὲς πρὸς τὴν *Ἀρτέμιδα Παραλίαν*,[845] ἡ ὁποία ἔλαβε τὸ ἐπίθετο αὐτὸ λόγῳ τῆς τοποθεσίας τοῦ ἱεροῦ της. Ὁ Ζεὺς Κεραύνιος ἀναφέρεται σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ Κίτιον τοῦ Β'/Γ' αἰ. μ.Χ., στὴν ὁποία γίνεται ἐπίκληση τῆς ὀργῆς τοῦ *Κεραυνίου* Διὸς καὶ τῆς *Κεραυνίας* ἐναντίον ἐκείνου ποὺ θὰ ἀγγίξει ἢ θὰ λερώσει τὸν τάφο τῆς νεκρῆς. *Κεραυνία* κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἶναι ἡ Ἀθηνᾶ (βλ. ἀνωτ. σ. 102). Ἀρχιερεὺς τῆς λατρείας τῆς Ῥώμης παραδίδεται ἀπὸ ἐπιγραφὴ τῶν ἀρχῶν τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.[846]

Στὴ χώρα τοῦ Κιτίου κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο μαρτυρεῖται ἡ λατρεία τῆς Γολγίας Ἀφροδίτης, ποὺ ἔλαβε τὸ ἐπίθετο αὐτὸ ἀπὸ τὸν τόπο τῆς λατρείας της, ὅπως μαρτυρεῖται σὲ μία τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Ἄχνα.[847] Τέλος, σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στοὺς Γόλγους χαραγμένη σὲ ἀσβεστόλιθο καὶ χρονολογουμένη τὸν Γ' αἰ. μ.Χ., γίνεται ἐπίκληση στὸν ἕνα καὶ μοναδικὸ θεό, τὸν Ἥλιο.[848]

XI. Σαλαμίς

Ἡ Σαλαμὶς κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο ὑπῆρξε μία ἀπὸ τὶς σπουδαιότερες πόλεις τῆς ἀνατολικῆς Μεσογείου, ἡ δὲ ἀκμή της συνεχίστηκε καὶ στοὺς ῥωμαϊκοὺς χρόνους. Τὸ 332 καὶ τὸ 342 μ.Χ. ἡ πόλη

844. **Λάρ. 29**.
845. **Λάρ. 31-32**, **34** καὶ **36**.
846. **Λάρ. 7**.
847. **Λάρ. 180**.
848. **Λάρ. 191**.

καταστράφηκε ἀπὸ σεισμούς.[849] Τὸ 346 μ.Χ., ὅταν ἡ πόλη ἀνοικοδομήθηκε ἀπὸ τὸν Κωνστάντιο Β' καὶ ἐπανιδρύθηκε μὲ τὸ ὄνομα Κωνσταντία,[850] ἔγινε πρωτεύουσα τῆς νήσου, ὑποσκελίζοντας τὴν Πάφο.[851]

Στὴ Σαλαμῖνα ἔχουν ἀνασκαφεῖ τὰ γυμνάσια: ὑπῆρχαν τρία γυμνάσια: ἕνα γιὰ τοὺς ἄνδρες, ἕνα γιὰ τοὺς ἐφήβους καὶ ἕνα γιὰ τὰ παιδιά.[852] Ἔχει ἐπίσης ἐντοπισθεῖ μετὰ ἀπὸ ἀνασκαφὲς τὸ θέατρο τῆς πόλεως (ἡ οἰκοδόμησή του ἄρχισε ἐπὶ Αὐγούστου), τὸ ὁποῖο εἶχε χωρητικότητα 15.000 θεατῶν (ὅπως διαμορφώθηκε ἐπὶ Ἀδριανοῦ)· ἡ ὀρχήστρα του εἶναι ἡμικυκλικὴ καὶ πίσω ἀπὸ αὐτὴν εἶναι ἡ σκηνή. Ἔχει βρεθεῖ καὶ ἕνα ἀμφιθέατρο. Ὁ Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς οἰκοδόμησε μὲ δικά του ἔξοδα τὸ μεγαλύτερο πιθανῶς μέρος τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμίνος καὶ ἑνὸς κτηρίου, χορήγησε τὴ χρηματοδότηση γιὰ τὴ φιλοτέχνηση ὅλων τῶν ἀγαλμάτων ποὺ τὸ κοσμοῦσαν, καθὼς καὶ ἕνα ἀμφιθέατρο.[853] Στὶς ἐπιγραφὲς μαρτυροῦνται δέκα γυμνασίαρχοι, ἐνῶ ἀπαντοῦν καὶ τὰ ἀξιώματα τοῦ ἀγωνοθέτου (2), τοῦ ἀγορανόμου (4), τοῦ ἄρχοντος (2), τοῦ προνοητοῦ (2), τοῦ δεκαπρώτου (2), τοῦ ἱππάρχου (1), τοῦ τιμητοῦ (1) και

---

849. Στὴ Σαλαμῖνα, ὅπως καὶ στὴν Πάφο καὶ σὲ μία ἄλλη πόλη, ἔγινε καταστροφικὸς σεισμὸς καὶ τὸ 77 μ.Χ. βλ. *Σιβ. χρησμ.* 4.125-126: *καὶ τότε δὴ Σαλαμῖνα Πάφον θ' ἅμα σεισμὸς ὀλέσσει | Κύπρον ὅτ' ἂν περίκλυστον ὑπερκλονέῃ μέλαν ὕδωρ*, πβ. Σύγκελλος 342 B: *Ἐν Κύπρῳ τρεῖς πόλεις σεισμῷ κατεπτώθησαν*.

850. Στέφ. Βυζ. *Ἐθν.* ἐν λ. *Κωστάντεια*: *Κωστάντεια, ἡ νῦν ἐν Κύπρῳ Σαλαμίς. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ Κώνσταντος γενικῆς, ὡς Μαρώνεια ἀπὸ τῆς Μάρωνος, καὶ Καύκωνος Καυκώνεια... τὸ ἐθνικὸν Κωσταντειάτης. εὕρηται καὶ διὰ τοῦ ν*.

851. Γιὰ τὸ σεισμὸ τοῦ 332 μ.Χ. βλ. Κεδρηνοῦ, *Σύνοψις P.G.* 121 col. 564: *Σεισμοῦ δὲ ἐν Κύπρῳ γενομένου [τῷ κη' ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου] Σαλαμὶς ἡ πόλις κατέπεσε καὶ ἱκανὸν πλῆθος διέφθειρε...* πβ. Θεοφάν. *Χρον.*: *Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει σεισμοῦ λαβροτάτου ἐν Κύπρῳ Σαλαμίνη πόλις κατέπεσεν, καὶ ἱκανὴν πληθὺν διέφθειρεν.... Σεισμοῦ δὲ γενομένου μεγάλου ἐν Κύπρῳ, Σαλαμίνης τῆς πόλεως τὰ πλεῖστα διαπέπτωκεν*. Γιὰ τὸν σεισμὸ τοῦ 342 μ.Χ. βλ. Μαλάλ. *Χρον.* 12.145: *Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Σαλαμιάς, πόλις τῆς Κύπρου, ὑπὸ σεισμοῦ καταποντισθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν τὸ πολὺ αὐτῆς μέρος· τὸ δὲ λοιπὸν ἕως ἐδάφους ἔπεσεν. ἥντινα ἀνεγείρας ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος καὶ πολλὰ πάνυ φιλοτιμησάμενος καὶ κτίσας καὶ τοῖς ζήσασι πολίταις συγχωρήσας συντελείας ἐπὶ ἔτη τέσσαρα, καὶ κτίσας διαφόροις κτίσμασι τὴν πρώην μὲν λεγομένην Σαλαμιάδα, ἐξ ἐκείνου δὲ μετακληθεῖσαν Κωνσταντίαν· ἥτις ἐστὶ μητρόπολις τῆς Κύπρου*.

852. Γιὰ τὰ γυμνάσια τῆς Σαλαμῖνος βλ. Mitford - Nicolaou, *Salamis*, σ. 2, ἀρ. 8.

853. **Ἀμμ. 29** καὶ **Ἀμμ. 30**.

τοῦ πρεσβευτοῦ. Μαρτυροῦνται καὶ πέντε ἀρχιερεῖς καὶ δύο ἀρχιερεῖς *διὰ βίου*.

Ἡ Σαλαμῖνα εἶχε λιμάνι,[854] ἐνῶ οἱ νεκροπόλεις βρίσκονταν δυτικῶς τῆς πόλεως. Ἡ πόλη ὑδροδοτήθηκε ἐπὶ Νέρωνος μὲ τὸ κτίσιμο ὑδραγωγείου, ποὺ προμηθευόταν νερὸ ἀπὸ τὶς πηγὲς τῆς Κυθρέας.[855] Στὴ Σαλαμῖνα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ βουλὴ καὶ τὸν δῆμο, ἀπαντᾶ καὶ ἡ γερουσία.[856] Κατὰ τὸν Mitford[857] ἡ ὕπαρξη *γερουσίας* στὴ Σαλαμῖνα ὑποδηλώνει ὅτι ἡ πόλη αὐτὴ ἦταν στὴν οὐσία ἡ πιὸ σημαντικὴ τῆς Κύπρου. Ἡ γερουσία πρέπει νὰ ἦταν ἕνα σῶμα μεγαλυτέρων σὲ ἡλικία πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀπεφάσιζαν τὴν ἀπόδοση τιμῶν, ἐνῶ θὰ εἶχαν πιθανώτατα καὶ θρησκευτικὰ καθήκοντα.

Βάσει τῶν ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν, ἡ κοινότητα τῶν *negotiatores*, τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν Ἰταλῶν δηλαδὴ ποὺ μετανάστευσαν στὴν Κύπρο, ἀναπτύχθηκαν κατὰ τὴν πρώιμη ῥωμαϊκὴ περίοδο στὴ Σαλαμῖνα (στὴν Πάφο ἤδη ἀπὸ τὴν ὕστερη ἑλληνιστικὴ περίοδο).[858] Μεγάλος ἀριθμὸς Ἰουδαίων μαρτυρεῖται στὴ Σαλαμῖνα. Τὸ 116 μ.Χ. ξέσπασε ἡ ἐπανάσταση τῶν Ἰουδαίων στὴ Σαλαμῖνα, οἱ ὁποῖοι προκάλεσαν μεγάλες καταστροφὲς καὶ ἐπιδόθηκαν σὲ ἐκτεταμένες βιαιότητες καὶ λεηλασίες.[859]

Ὁ αὐτοκράτωρ Ἁδριανὸς βοήθησε στὴν ἀνοικοδόμηση τῆς πόλεως μετὰ τὶς καταστροφὲς ποὺ ὑπέστη ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση τῶν Ἰουδαίων ὑπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ Ἀρτεμίωνος, πρᾶγμα ποὺ ἔγινε εἴτε μέσω ἀπευθείας χρηματοδότησης εἴτε μέσω ἐλάττωσης τῆς φορολογίας. Ἀναμφισβήτητα, οἱ κάτοικοι θὰ ἔνιωθαν εὐγνωμοσύνη γιὰ αὐτὴν τὴν εὐεργεσία καὶ τὸ γενικότερο ἐνδιαφέρον ποὺ ἐπέδειξε ὁ Ἁδριανὸς γιὰ τὴ Σαλαμῖνα.

854. *Σταδ.* 305 (*GGM* I σ. 503): *Ἀπὸ τῶν νήσων εἰς Σαλαμῖνα στάδιοι ν'· πόλις ἐστί, λιμένα ἔχει.*

855. **Ἀμμ. 246**.

856. **Ἀμμ. 69** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 253). Γιὰ τὴ λειτουργία τῆς γερουσίας στὶς ἑλληνικὲς πόλεις κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. C. Roueché, *Ktèma* 18, 1993 (1996), σ. 162-169.

857. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1322, ὑποσ. 143.

858. **Ἀμμ. 99**. Παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 377.

859. Βλ. κεφάλαιο «Ἰουδαϊσμὸς καὶ χριστιανισμός», σ. 201-210.

Παρασυρόμενη ἀπὸ αὐτὴν τὴν αὐτοκρατορικὴ χάρη, ἡ Σαλαμὶς διεκδικεῖ τὸν τίτλο τῆς μητροπόλεως τῆς Κύπρου ἀπὸ τὴν Πάφο. Σὲ δύο τιμητικὲς πρὸς τὸν Ἁδριανὸ ἐπιγραφές,[860] ἡ Σαλαμῖς ἀναφέρεται ὡς *ἡ Κύπρου μητρόπολις*, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε ἐπιτύχει τὴν κατοχύρωσή τοῦ τίτλου τῆς μητροπόλεως, ἀφοῦ σ' αὐτὸ φαίνεται ὅτι ἀντιτέθηκε ὁ ἴδιος ὁ Ἁδριανός. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Σαλαμῖνα δὲν ἐμφανίζεται ὡς μητρόπολις μέχρι τὰ χρόνια δράσης τοῦ Ἐπιφανίου. Ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν δύο αὐτῶν κυριοτέρων πόλεων τῆς Κύπρου εἶναι φανερὸς καὶ στὸ ἡμερολόγιο ποὺ χρησιμοποιοῦσαν. Ἐνῶ ἡ Πάφος εἰσήγαγε τὸ ῥωμαϊκὸ ἡμερολόγιο καὶ μηνολόγιο ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Αὐγούστου (τὸ 15 π.Χ. καὶ τὸ 2 π.Χ. ἀναθεωρήθη), ἡ Σαλαμῖνα διατήρησε τὸ αἰγυπτιακὸ ποὺ ἐχρησιμοποιεῖτο ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν Πτολεμαίων μέχρι τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἐπιφανίου.[861] Τὸ

860. **Ἀμμ. 57** καὶ **58**.

861. Σύμφωνα μὲ τὸ ῥωμαϊκὸ ἡμερολόγιο, γιὰ τὸ ὁποῖο βλ. Lassère, *ManuelER*², σ. 897-910, τὸ ἔτος ἄρχιζε στὶς 23 Σεπτεμβρίου, ἐνῶ στὸ αἰγυπτιακὸ ἡμερολόγιο τὸ ἔτος ἄρχιζε τὴν 28η ἢ τὴν 29η Αὐγούστου. Τὰ παραδείγματα χρήσεως τῶν μηνῶν κατὰ τὸ ῥωμαϊκὸ ἡμερολόγιο, ποὺ ἀπαντοῦν σὲ ἐπιγραφὲς στὴν Κύπρο εἶναι: **Πάφ. 80** (Παλαίπαφος): *L ι' Τιβεριείου Σεβαστοῦ α'*: ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ μηνὸς *Τιβεριείου Σεβαστοῦ* στὸ δέκατο αὐτοκρατορικὸ ἔτος τοῦ Τιβερίου, δηλαδὴ στὰ τέλη τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 23 μ.Χ.· **Πάφ. 143**, 6-8 (Ἀρσινόη): *ἔ[τους - - -] Τιβερί[ου Κλαυδίου Καίσαρ]ος, μην[ὸς - - -]*· **Λευκ. 39**, 7-8 (Σόλοι): *L ιγ', Δημ[αρχ]εξουσίου κε'* (τὸ 126 πιθανὸν μ.Χ.)· **Κερ. 9** (Λάπηθος): *L ις', Ἀπογονικοῦ κδ'* (16 Νοεμβρίου τοῦ 29 μ.Χ.)· **Λευκ. 78** (Ταμασσός): *L ιζ', μηνὸ[ς . . .]*: κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν Ἀντωνίνων· **Λάρ. 33**: *L β' μη(νὸς) Ῥωμήου κ'*: ἡ εἰκοστὴ ἡμέρα τοῦ *Ῥωμήου* εἶναι ἡ 11η Σεπτεμβρίου, ἐνῶ τὸ δεύτερο ἔτος τοῦ *Σεβήρου* εἶναι τὸ 194 μ.Χ. καὶ **Λάρ. 203** (Τρεμιθοῦς): *ακ' τοῦ Ῥωμήου, Τίτου Κ[αί]σαρος L γ'*: ἡ εἰκοστὴ πρώτη ἡμέρα τοῦ Ῥωμήου εἶναι ἡ δωδεκάτη Σεπτεμβρίου τοῦ 81 μ.Χ. Τρία παραδείγματα ἀπὸ τὶς ἐπιγραφὲς ῥωμαϊκῆς περιόδου χρήσεως τῶν μηνῶν κατὰ τὸ αἰγυπτιακὸ ἡμερολόγιο σώζονται: **Πάφ. 122**: L κ', *Φαρμοῦθι* (πρώιμη ἐποχὴ τοῦ Αὐγούστου)· **Λευκ. 77**: L λς', Παῦνι κ' (14 Ἰουνίου τοῦ 7 μ.Χ.) καὶ **Λάρ. 203**: μη(νὸς) Τῦβι κε' (21 Ἰανουαρίου τοῦ 88 μ.Χ.). Ὡς πρὸς τὶς φιλολογικὲς μαρτυρίες, κατὰ τὸν Ἐπιφάνιο, *Κ. αἱρέσ.* 51.24, τὸ ὄνομα μηνὸς *τρίτος Χοιὰκ* στοὺς Σαλαμινίους ἀντιστοιχεῖ στὸν *Ἀπογονικὸ* τῶν Παφίων: *κατὰ Σαλαμινίους, τοὺς καὶ Κωνσταντιέας, τρίτου Χοιάκ ἕκτη, κατὰ Παφίους Ἀπογονικοῦ ἑκκαιδεκάτ·η, ... κατὰ Ἀθηναίους Μεταγειτνιῶνος ἑβδόμη...* · ὁ Ἐπιφάνιος, *Κ. αἱρέσ.* 51.24, ἀναφέρει ὄνομα μηνὸς στοὺς Σαλαμινίους καὶ Παφίους: *Αὐδυναίου ἕκτη, κατὰ Κυπρίους, εἶτ' οὖν Σαλαμινίους, πέμπτου πέμπτη, κατὰ Παφίους Ἰουλίου τεσσαρεσκαιδεκάτη,...*· Ὁ Ἀλέξ. Μον. τὸν Ε' αἰ. μ.Χ., ἀναφέρει τὸ ὄνομα μηνὸς *Μεσωροῦς* στοὺς Σαλαμινίους καὶ *Ἠληθυπάτου* στοὺς Παφίους κατὰ τὸν Α' αἰ. μ.Χ., *Ἔγκ. Βαρν.* 4.46 (*ASS* II σ. 451): *τὴν δὲ ἡμέραν τῆς ἐνδόξου μνήμης τοῦ τρισμακαρίου Ἀποστόλου καὶ γενναίου Μάρτυρος Βαρνάβα, ἐδικαίωσαν γίγνεσθαι καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν, κατὰ μὲν Ῥωμαίους τῇ πρὸ τριῶν εἰδῶν Ἰουνιῶν, κατὰ δὲ Κυπρίους Κωνσταντιεῖς μηνὶ Μεσωρεῖ, τοῦ δεκάτου ια', κατὰ δὲ Ἀσιανοὺς ἤτοι κατὰ Παφίους, μηνὶ Ἠληθυπάτῳ τοῦ καὶ ἐννάτου ιθ'...*

Κοινὸν τὸ Κυπρίων ἀπὸ τὴν περίοδο βασιλείας τοῦ Κλαυδίου μέχρι αὐτὴν τοῦ Καρακάλλα (ἢ πιθανὸν τοῦ Μακρίνου) ἐξέδιδε τὰ χάλκινα νομίσματα γιὰ τὶς ἐπιτόπιες συναλλαγές, τὰ ὁποία, ὅπως ἔχει ἀναφερθεῖ, στὸν ἐμπροσθότυπο εἶχαν χαραγμένο τὸ ὄνομα τοῦ κοινοῦ καὶ στὸν ὀπισθότυπο ἀπεικονιζόταν εἴτε τὸ ἱερὸ τῆς Παφίας Ἀφροδίτης εἴτε τὸ λατρευτικὸ ἄγαλμα τοῦ Διὸς Ὀλυμπίου τῆς Σαλαμῖνος, γεγονὸς ποὺ ἐπιβεβαιώνει, πέραν ἀπὸ τὴ διεκδίκηση τοῦ τίτλου *μητρόπολις τῆς Κύπρου* ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα, τὸν ἀνταγωνισμὸ τῶν δύο κυριοτέρων πόλεων τῆς νήσου.

Στὴ Σαλαμῖνα, ὅπως καὶ στὸ Κίτιον, διεξάγονταν ἀγῶνες, στοὺς ὁποίους συμμετεῖχαν ἀθλητὲς ἀπὸ ὅλες τὶς περιοχὲς τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, ὅπως μαρτυρεῖται ἀπὸ ἐπιγραφὴ τῆς Λαοδικίας τῆς Συρίας.[862] Μεταξὺ Α' αἰ. π.Χ. καὶ Α' αἰ. μ.Χ., τιμᾶται ὡς ἱερονίκης ἀπὸ τοὺς γονεῖς του ὁ Δημήτριος,[863] ἐνῶ σώζεται ἀπότμημα ἀγωνιστικῆς τιμητικῆς ἐπιγραφῆς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[864] Εἶναι γνωστὸς ἕνας Σαλαμίνιος ἀθλητὴς σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Κιλικίας Ἀνάζαρβο, ὁ ὁποῖος τιμήθηκε *ὑπὸ τῶν κυρίων αὐτοκρατόρων ξυσταρχίαις διὰ βίου*.[865] Ἀγῶνες πενταετηρικοὶ μαρτυροῦνται ἐπιγραφικῶς ὅτι ἐλάμβαναν χώραν καὶ στὴ Σαλαμῖνα σὲ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται εἴτε τὸ 117 μ.Χ. εἴτε τὸ 136 μ.Χ.[866] Σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀθήνα καὶ χρονολογεῖται τὸ 132 μ.Χ. ἀναφέρεται ὁ Κλεαγένης Κλεαγένους Σαλαμίνιος, ὁ ὁποῖος χαρακτηρίζεται ὡς *πλειστονίκης*. Ὁ σπουδαιότερος ἀθλητὴς μὲ διεθνῆ προβολῆ τῆς Κύπρου κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο καὶ ὄχι μόνον, ὑπῆρξε ὁ Δημήτριος ὁ Σαλαμίνιος, ὁ ὁποῖος ἔζησε καὶ ἔδρασε στὸ πρῶτο ἥμισυ τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. Τέλος, ἀπαντᾶ καὶ ὁ αὐλητὴς Πόπλιος Αἴλιος Αἰλιανός, ὁ ὁποῖος

862. Βλ. *CIG* 4472· *IGR* 3, 1012· L. Moretti, *IAG*, σ. 248, ἀρ. 85.
863. **Ἀμμ. 17**.
864. **Ἀμμ. 65**.
865. Βλ. Moretti, *IAG*, σ. 253, ἀρ. 86.
866. **Ἀμμ. 55**.

σὲ ἐπιγραφὴ τῶν Δελφῶν, ποὺ χρονολογεῖται τὸ ἐνωρίτερο κατὰ τὴ βασιλεία τοῦ Ἀντωνίνου (138-161 μ.Χ.), ἐμφανίζεται ὡς *περιοδονίκης* ἀθλητής, πέτυχε δηλ. νίκες σὲ ὅλους τοὺς σπουδαίους ἀγῶνες.[867]

Ὁ ναὸς τοῦ Διὸς Ὀλυμπίου στὴ Σαλαμῖνα κατεῖχε πολὺ σημαντικὴ θέση καὶ κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ ἐποχή, ἀφοῦ ἡ Σύγκλητος τὸ 22 π.Χ. παραχώρησε τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου καὶ σὲ αὐτὸν τὸν ναὸ ἐκτὸς ἀπὸ αὐτοὺς τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ στὴν Ἀμαθοῦντα.[868] Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν βασικὸ θεὸ τῆς πόλεως, στὴ Σαλαμῖνα λατρεύονται καὶ ἄλλες θεότητες κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. χρονολογεῖται ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὴ Νέμεση ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος.[869] Ἡ παρουσία τῆς θεᾶς στὸ θέατρο πρέπει νὰ σχετίζεται μὲ τὴν ἐμψύχωση τῶν ἀθλητῶν. Ἡ λατρεία τῆς Ἀθηνᾶς ἀπαντᾶ καὶ στὴ Σαλαμῖνα, ὅπου ὑπῆρχε καὶ ναός της σύμφωνα μὲ τὶς φιλολογικὲς[870] καὶ ἐπιγραφικὲς[871] μαρτυρίες. Σὲ ἐπιγραφὴ τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου χαραγμένη σὲ βάση ἀγάλματος ποὺ βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα, ἀποκαθίσταται ἀφιέρωση στὴν Ἴσιδα.[872] Σὲ ἐπιγραφὴ χαραγμένη σὲ κυλινδρικὸ βωμό, ποὺ βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ στοὰ τοῦ Γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ χρονολογεῖται μεταξὺ Α' αἰ. π.Χ. καὶ Α' αἰ. μ.Χ., ὁ Ἑρμῆς φέρει τὸ ἐπίθετο *ἐπήκοος*· ἀναθέτης ἦταν ὁ *Διαγόρας Τεύκρου ὁ εἰς αἰῶνα γυμνασίαρχος*.[873] Σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ Β' ἢ τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ., ὁ Μ. Τίτιος Παντίσχεινος Ἀθηνίων ἀναφέρει ὅτι κατασκεύασε μὲ δικά του ἔξοδα ἄγαλμα τοῦ θεοῦ

867. Βλ. *FD* III[1] 547.

868. Tac., *Ann.* 3. 62. Παράθεση στὴ σημ. 991.

869. **Ἀμμ. 96**.

870. Πορφυρ. *π. ἀποχ.* 2.54: *ἐν τῇ νῦν Σαλαμῖνι, πρότερον δὲ Κορωνίδι ὀνομαζομένῃ, μηνὶ κατὰ Κυπρίους Ἀφροδισίῳ... ὑφ' ἕνα δὲ περίβολον ὅ τε τῆς Ἀθηνᾶς νεὼς καὶ ὁ τῆς Ἀγραύλου καὶ Διομήδους*.

871. Βλ. *OGIS* 118, 25 (ψήφισμα τῶν Ἀθηναίων τοῦ 160/150 π.Χ.): *ἐν Σαλαμίνι ἐν τῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερῷ*.

872. **Ἀμμ. 98**.

873. **Ἀμμ. 82**.

Διονύσου.[874] Εἶναι πιθανὸν νὰ ἀπαντᾶ καὶ ἡ λατρεία τῆς Ῥώμης στὴ Σαλαμῖνα.[875]

XII. Καρπασία

Ἡ Καρπασία καταλαμβάνει περίπου τρία τετραγωνικὰ χιλιόμετρα ἐδάφους ἀπὸ ἀμμολόφους καὶ ἀγροτικὴ γῆ. Τὸ γυμνάσιο τῆς πόλεως βεβαιώνεται ἐπιγραφικῶς. Εἶχε ἕνα μικρὸ φυσικὸ λιμάνι, ἐνῶ ἐρείπια τοῦ τείχους τῆς πόλεως εἶναι ἀκόμη ἐμφανῆ. Σώζονται ἴχνη τοῦ ὑδραγωγείου, πιθανῶς ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς, ποὺ μετέφερε τὸ νερὸ στὴν πόλη ἀπὸ τὸ Ῥιζοκάρπασο.

Ἡ Καρπασία ἀναφέρεται ὡς πόλη κατὰ τὴν κλασικὴ περίοδο ἀπὸ τοὺς ἱστορικούς,[876] κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ ἀπὸ ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρουν μεταξὺ ἄλλων ἀξιωματοῦχο *ἐπὶ τῆς πόλεως*[877] καὶ ἕναν *ἡγεμόνα ἐπ' ἀνδρῶν*,[878] ἐνῶ κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο ἡ πόλη μαρτυρεῖται τόσο ἀπὸ φιλολογικὲς ὅσο καὶ ἀπὸ ἐπιγραφικὲς πηγές.

Ὁ Κλαύδιος Πτολεμαῖος ἀναφέρει τὴν Καρπασία ὡς μία ἀπὸ τὶς πόλεις τῆς νήσου,[879] ἐνῶ ὁ συγγραφέας τοῦ *Σταδιασμοῦ* παραδίδει ὅτι ἡ πόλη Καρπασία εἶχε λιμάνι γιὰ μικρὰ πλοῖα.[880] Ὁ Στέφανος Βυζάντιος μαρτυρεῖ ὅτι ἡ Καρπασία εἶναι πόλη τῆς Κύπρου ἀναφέροντας τὶς παραλλαγὲς τοῦ ὀνόματός της, καθὼς καὶ τὸ ἐθνικὸν *Καρπασεώτης* καὶ τὸ παράγωγο *Καρπασεωτικός*.[881] Σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴ χώρα τῆς Ἀμαθοῦντος,

874. **Ἀμμ. 108**.
875. **Ἀμμ. 89**.
876. Θεόπ., ἀπόσπ. 93.
877. Βλ. *RPh*. 13, 1939, σ. 155.
878. Βλ. Mitford, AJA 65, 1961, σ. 122, ἀρ. 23.
879. Πτολεμ. 5.14. §3.
880. *Σταδ.* 314: *Ἀπὸ Λαπάθου εἰς Καρπάσειαν στάδιοι τν' <διόρθ. φν'>· πόλις ἐστίν· ἔχει λιμένα μικροῖς πλοίοις· χειμάζει βορέου*, πβ. 178: *Ἀπὸ τῆς ἄκρας Σαρπηδονίας, ἔγγιστα πρὸς τὴν Κύπρον, εἰς πόλιν Καρπάσειαν οὐριώτατα στάδιοι υ'*.
881. Στέφ. Βυζ. *Ἐθν.* ἐν λ. *Καρπασία*: Καρπασία, πόλις Κύπρου, ἣν Πυγμαλίων ἔκτισεν, ὡς Ἑλλάνικος ἐν τοῖς Κυπριακοῖς. Διόνυσος δὲ διὰ διφθόγγου Κραπάσειαν αὐτήν φησιν

ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ Α' αἰ. π.Χ. καὶ Α' αἰ. μ.Χ., μαρτυρεῖται τὸ θηλυκὸ ἐθνωνύμιο *Καρπασεῶτις*.[882]

Ένας αὐτοκράτωρ, ὁ Κλαύδιος ἢ ὁ Τραϊανός, τιμᾶται γιὰ τὴν κατασκευὴ ἑνὸς δημοσίου κτηρίου, πιθανώτατα στὸ γυμνάσιο.[883] Σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται στὸ πρῶτο ἥμισυ τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., κατὰ τὸ ἕβδομο ἔτος εἴτε τοῦ Τιβερίου (δηλ. τὸ 20-21 μ.Χ.) εἴτε τοῦ Κλαυδίου (τὸ 46-47 μ.Χ.), ἀναφέρεται βουλὴ καὶ δῆμος, ἀποτελεῖ σημαντικὴ μαρτυρία γιὰ τὴ θέση Καρπασίας κατὰ τὴν πρώιμη ῥωμαϊκὴ περίοδο· ὁ Φανοκλῆς, υἱὸς τοῦ Νικολάου, ὁ ὁποῖος τιμᾶται ἀπὸ τὴ βουλὴ καὶ τὸν δῆμο μὲ τοὺς τίτλους *πανάρετον* καὶ *φιλόπατριν*, ἔφερε τὸν μοναδικὸ τίτλο τοῦ *πολιτικοῦ ἀρχιερέως διὰ βίου τῆς ἀθανασίας τῶν Σεβαστῶν*, ἐνῶ διετέλεσε καὶ γυμνασίαρχος.[884] Σὲ ἀποσπασματικὰ σωζόμενη τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἀδριανὸ ποὺ χρονολογεῖται περὶ τὸ 130 μ.Χ., ἀποδίδονται τιμὲς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Καρπασίας, πρᾶγμα ποὺ δηλοῖ ὅτι ἦταν ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἀναμφισβήτητα μία *πόλις*.[885]

Κυρίαρχη λατρεία στὴν πόλη ἦταν αὐτὴ τῆς Ἀφροδίτης Ἀκραίας, τὸ ἱερὸ τῆς ὁποίας βρισκόταν στὸ ἀκρωτήριο, ὅπου βρίσκεται σήμερα ἡ μονὴ τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέα. Ἡ Ἀφροδίτη φέρει τὸ λατρευτικὸ ἐπίθετο *Ἀκραία*, ἕνεκα τοῦ ὅτι λατρευόταν πάνω στὴν *ἀκρώρειαν*, τὴν κορυφὴ τοῦ ὄρους Ὀλύμπου στὴν Καρπασία, σύμφωνα μὲ τὴ μαρτυρία τοῦ Στράβωνος.[886] Τὸ ἱερὸ αὐτὸ τῆς Ἀφροδίτης, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ Στράβων, ἦταν *ἄδυτον γυναιξὶ*

ἐν τρίτῳ Βασσαρικῶν «ἠδ' ὁπόσοι Κινύρειαν ἰδ' αἰπεινὴν Κραπάσειαν»... Ξεναγόρας δὲ Κάρπαθον αὐτήν φησιν. Δημήτριος δ' ὁ Σαλαμίνιος Καρβασίαν φησίν, ὅτι πρὸς τὸν καλούμενον κάρβαν ἄνεμον κεῖσθαι δοκεῖ. ὁ πολίτης Καρπασεώτης ὡς Μαρεώτης καὶ τὸ κτητικὸν Καρπασεωτικὸς καὶ Καρπασεωτικὴ ἄκρα. Θεόπομπος ἐν δεκάτῳ Καρπασεῖς αὐτούς φησιν, ἴσως ἀπὸ τοῦ Κάρπασος, ὡς Ἀντίοχος Ἀντιοχεύς, ἀφ' οὗ Καρπάσεια.

882. **Λεμ. 186**: *Γοργόνη* | *Δημητρίου* | *Καρπασεῶτι* | *[χρη]στὴ χαῖρε*.

883. **Ἀμμ. 232**.

884. **Ἀμμ. 233**. Παράθεση στὴ σημ. 258.

885. **Ἀμμ. 235**.

886. Στράβ. 14.682.6.3. Παράθεση στὴ σημ. 516.

καὶ ἀόρατον, δηλ. ἄβατο γιὰ τὶς γυναῖκες. Στὸ *Σταδιασμό* ἐπίσης ἀναφέρεται ὁ ναὸς τῆς Ἀκραίας Ἀφροδίτης.[887]

Ἡ Ἀφροδίτη Ἀκραία ἀπαντᾶ ἐπίσης σὲ δύο ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου: Στὸν ὅρκο ὑποταγῆς τῶν Κυπρίων στὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο τοῦ 14 μ.Χ.[888] καὶ σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ Β' αἰ. μ.Χ., στὴν ὁποία ὁ Ἐμμίδωρος δηλώνει ὅτι παραχωρεῖ τὸ ἕνα δέκατο τῆς παραγωγῆς τοῦ κτήματός του στὸ ἱερὸ τῆς Ἀκραίας Ἀφροδίτης, ἐνῶ, ἐὰν μείνει χωρὶς κληρονόμους, ὁρίζει νὰ δοθεῖ ὁλόκληρη ἡ περιουσία του στὸ ἱερό.[889] Εἶναι ἡ μοναδικὴ ἐπιγραφὴ τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων ἀπὸ τὴν Κύπρο, στὴν ὁποία ἀναφέρεται κληροδότημα περιουσίας σὲ ἱερό.

887. *Σταδ.* 307. Παράθεση στὴ σημ. 516.
888. **Πάφ. 53**.
889. **Ἀμμ. 239**, 12.

8. Ἐπαγγέλματα

Σὲ ἀντίθεση μὲ τὶς πηγὲς γιὰ τὴ δράση τῶν ἐπιφανῶν πολιτῶν στὶς πόλεις τους, οἱ ὁποῖοι προέβαλλαν τὶς πολιτικὲς καὶ κοινωνικές τους δραστηριότητες, οἱ ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες ποὺ διαθέτουμε εἶναι πολὺ λίγες γιὰ τὰ ἄτομα ποὺ ἀνήκουν στὰ μεσαῖα καὶ κατώτερα κοινωνικὰ στρώματα καὶ εἶναι ἐλεύθεροι πολῖτες. Σύμφωνα μὲ τὶς πηγὲς ποὺ διαθέτουμε πρόκειται γιὰ ἐπαγγελματίες (γιατρούς, τεχνῖτες, οἰκοδόμους κτλ.), καθὼς καὶ γιὰ ἄτομα τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται σὲ ἐπιγραφὲς ὡς ἀπελευθερωτές, καὶ πιθανὸν νὰ πρόκειται γιὰ μικρομεσαίους γαιοκτήμονες.[890]

Οἱ γιατροὶ τῆς Κύπρου κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βάσει τῶν ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν εἶναι πέντε.[891] Στὴν Πάφο μαρτυρεῖται ὁ ἰατρὸς Ὀκτάουιος σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὴν Ἀφροδίτη Παφία, κατὰ τὸν Α΄ ἢ τὸν Β΄ αἰ. μ.Χ.[892] Στὸ Κούριον, σὲ ἀπόσπασμα ἀναθηματικῆς ἐπιγραφῆς τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ. πιθανὸν νὰ ὑπάρχει ἀναφορὰ σὲ γιατρό, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου κατὰ πᾶσα πιθανότητα εἶναι Κλαυδιανός.[893] Ἡ πόλη τοῦ Κιτίου τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ. τιμᾶ μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος τὸν ἰατρὸ Ἀρτεμίδωρο, ἐγγονὸ τοῦ Ἀρτεμιδώρου.[894] Στὸ Κίτιον τὸν Β΄ αἰ. μ.Χ. ἀναφέρεται καὶ ὁ ἰατρὸς Αὐρήλιος Ἀρίστων, ὁ ὁποῖος σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὴν Ἄρτεμη Παραλία εὔχεται ὑπὲρ τῆς θυγατρός του Αὐρηλιανῆς Ὀνησιμιανῆς, ἡ ὁποία ὀνομάζεται καὶ Ὀλυμπιανή.[895] Στὴ

890. Βλ. ἑπόμενο κεφάλαιο.

891. Γιὰ τοὺς γιατροὺς τῆς Κύπρου μέσα ἀπὸ τὶς φιλολογικὲς καὶ ἐπιγραφικὲς πηγές βλ. Μιχαηλίδη κ.ἄ., *RDAC* 1988 (2), σ. 233-4 (ἀναφορὰ σὲ 17 γιατρούς).

892. **Πάφ. 94** (Μαρμάρινη πλάκα ποὺ βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο): *[Ἀφρο]δείτηι Π[αφίαι]·* | *Ὀκτάουιος* | *ἰατρός*.

893. **Λεμ. 68**.

894. **Λάρ. 13** (Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ σὲ βάση ἀγάλματος): *Ἡ πόλις [ἡ Κιτιέων]* | *Ἀρτεμίδω[ρον τοῦ δεῖνα]* | *τοῦ Ἀρτεμ[ιδώρου τὸν]* | *ἰατρὸν τει[μῆς χάριν]*.

895. **Λάρ. 29**.

Σαλαμῖνα στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. μαρτυρεῖται ὁ Πνυτοκράτης, σὲ ἀπόσπασμα ἐπιγραφῆς ποὺ ἀφορᾶ σὲ καταγραφή.[896]

Βάσει τῶν ὑπαρχουσῶν μαρτυριῶν δὲν μποροῦν νὰ διατυπωθοῦν παρὰ γενικὰ συμπεράσματα γιὰ τὶς οἰκονομικὲς καὶ κοινωνικὲς δραστηριότητες τῶν ἰατρῶν. Εἶχαν ὅμως τὴν οἰκονομικὴ δυνατότητα νὰ κάνουν ἀναθήματα οἱ Ὀκτάουιος, ὁ Κλαυδιανὸς καὶ ὁ Αὐρήλιος Ἀρίστων, ἐνῶ ὁ Πνυτοκράτης ἀναφέρεται σὲ καταγραφὴ ἀντικειμένων καὶ τῆς ἀξίας τους. Ὁ Ἀρτεμίδωρος δὲ πρέπει νὰ ἦταν ἀρκετὰ ἐπιφανὴς καὶ σημαντικὸς πολίτης στὸ Κίτιον, γιὰ νὰ ἀναγνωρίσει τὴν εὐεργεσία ἢ τὴν προσφορά του ὁλόκληρη ἡ πόλη. Τέλος, ἐπειδὴ ἡ κατοχὴ ῥωμαϊκῆς πολιτείας εἶναι καὶ αὐτὴ ἐνδεικτικὴ τῆς κοινωνικῆς θέσεως τῶν πολιτῶν, μέσα ἀπὸ τὰ ὀνόματα τῶν προαναφερθέντων ἰατρῶν καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ πλεῖστοι κατέχουν τὸν τίτλο τοῦ Ῥωμαίου πολίτη, φαίνεται ὅτι κατὰ πᾶσα πιθανότητα ἀνῆκαν στὸ ἀνώτερο κοινωνικὸ στρῶμα τῶν πόλεών τους.

Ὑπάρχει καὶ μία μαρτυρία σὲ τραπεζίτη στοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος· αὐτὸς πρέπει νὰ ἀνῆκε τουλάχιστον στὴ μεσαία κοινωνικὴ τάξη τῆς πόλεώς του. Πρόκειται γιὰ τὸν Μητρόδωρο, ποὺ καλεῖται καὶ Ἀσβόλιος. Παρουσιάζει ἐνδιαφέρον τὸ γεγονὸς ὅτι ἕνας Ἀλέξανδρος καταρᾶται ἕνδεκα ἄτομα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν Μητρόδωρο, ἀλλὰ γιὰ τὸν μόνο ποὺ δίδονται πληροφορίες σχετικὰ μὲ τὸ ἐπάγγελμα ποὺ ἀσκεῖ εἶναι τὸν τραπεζίτη.[897]

Τρεῖς μαρτυρίες διαθέτουμε γιὰ οἰκοδόμους, ἀπὸ τὸ Κούριον, τὴν Ἀμαθοῦντα καὶ τὸ Κίτιον. Στὸ Κούριον ὁ Κιδεκράτης ὁ οἰκοδόμος ἀναθέτει μιὰ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν Ἀπόλλωναν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸν Β' αἰ. μ.Χ.[898] Στὴν Ἀμαθοῦντα ἀναφέρεται ὡς οἰκοδόμος ὁ πατέρας τῆς Ἀπολλωνίας, ὁ Κιλλεύς (;), σὲ ἐπιτύμβια μᾶλλον ἐπιγραφὴ ποὺ

896. **Ἀμμ. 5**.

897. **Λεμ. 774**.

898. **Λεμ. 69** (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ σὲ κίονα): *Ἀπόλλω[ν]α Κιδε|[κ]ράτης οἰκοδόμο[ς] ε[ὐχήν]*.

χρονολογεῖται στὶς ἀρχὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου.[899] Τέλος στὸ Κίτιον, σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή, πιθανῶς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ., μαρτυρεῖται ὁ οἰκοδόμος Θέων.[900]

Βάσει τῶν ἐπιγραφικῶν πηγῶν μαρτυροῦνται οἱ ἀκόλουθες κατηγορίες τεχνιτῶν[901] στὶς διάφορες πόλεις τῆς νήσου: οἱ ἀγγειοπλάστες, οἱ ἀγαλματοποιοὶ/γλύπτες, οἱ λινουργοὶ ἢ λίνυφοι καὶ οἱ κεραμιδοποιοί. Ἄλλα ἐπαγγέλματα ποὺ παραδίδονται στὶς ἐπιγραφὲς εἶναι αὐτὰ τοῦ γεωργοῦ, τοῦ ἐμπόρου, τοῦ ἁμαξηλάτου, τοῦ ὀνηλάτου, τοῦ ἁλιέως, τοῦ μάγειρα, τοῦ ἀγρονόμου, τοῦ μιμολόγου, τοῦ βιολόγου, τοῦ διδασκάλου καὶ τοῦ *κωπιάτου*.[902]

Ὅσον ἀφορᾶ τοὺς ἀγγειοπλάστες, οἱ μαρτυρίες προέρχονται ἀπὸ ἀρκετὲς ἐπιγραφές. Σὲ ἐπιγραφὴ σὲ πήλινο ἀγαλμάτιο πιθανῶς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ποὺ ἀπεικονίζει ἄλογο, ἀπὸ τὸ Κούριον, ἀναφέρεται ὁ Ἀριστόκριτος, ὁ ὁποῖος κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἦταν τοπικὸς ἀγγειοπλάστης.[903] Στὴν ἴδια πόλη, ὁ κεραμεὺς Πολύκτητος, υἱὸς τοῦ Τίμωνος, ἀφιερώνει στὸν Ἀπόλλωνα Ὑλάτη καὶ τὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα ἕναν πίθον, ποὺ κατεσκεύασε ὁ ἴδιος τὸ 110 περίπου μ.Χ.[904] Στὴν Ἀμαθοῦντα, τὸ ὄνομα τοῦ ἀγγειοπλάστου Ἀρίωνος εἶναι χαραγμένο στὸ πίσω μέρος εἰδωλίου, τὸ ὁποῖο βρέθηκε βορείως τῆς ἀκροπόλεως τῆς πόλεως καὶ χρονολογεῖται στὴν ἑλληνιστικὴ ἢ τὴν πρώιμη αὐτοκρατορικὴ περίοδο.[905] Ὁ ἀγγειοπλάστης Χάρις ἀναφέρεται σὲ δύο ἐμπίεστα σφραγισμένα σὲ

899. **Λεμ. 188**: Ἀπολλων[ί]α Κιλέ[ους (;)] Ἀφροδίτης οἰκοδόμου.

900. **Λάρ. 35** (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ χαραγμένη σὲ βωμό): *[Θεῷ Ὑ]ψίστῳ Θέων οἰκοδόμος | εὐχήν*.

901. Γιὰ τὰ διάφορα ἐπαγγέλματα σὲ κυπριακὲς ἐπιγραφὲς βλ. Robert, *CRAI* 1978, σ. 338-344.

902. Ἐπιπρόσθετα, τὸ ὄνομα *Κοτυλᾶς*, ποὺ ἀπαντᾶ στὶς **Λευκ. 54-55**, κατὰ τὴ Νικολάου, *RDAC* 1983, σ. 257-8, προέρχεται ἀπὸ τὴ λέξη κοτύλη, «a cup and a measure of capasity» (κύπελλο καὶ μέτρο χωρητικότητος) καὶ εἶναι ἕνα εἶδος «nickname relative of the profession of the deceased. It can be parallelled to those of Κοτύλων, Κανθαρίων, Κάλπων, Τρύμβλιχος». Ἡ κατάληξη -ᾶς σὲ ὄνομα δηλώνει ἐπαγγελματικό βλ. Brixhe 1987².

903. **Λεμ. 104**.

904. **Λεμ. 63**.

905. **Λεμ. 787**.

πινάκια, ποὺ βρέθηκαν στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ χρονολογοῦνται στὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.[906] Στὴ Σαλαμῖνα ὁ Πάλμας καὶ ὁ Φόλβιος ἀναφέρονται σὲ ἀμφορεῖς τοῦ Α΄/Β΄ αἰ. μ.Χ.[907] καὶ τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ. πιθανώτατα ἀντιστοίχως.[908] Στὴ Σαλαμῖνα ἀπαντοῦν καὶ οἱ ἀγγειοπλάστες Σπορίων[909] καὶ Ἑρμογένης[910] σὲ ἐπιγραφὲς ἐπὶ πήλινων πινακίων, ποὺ χρονολογοῦνται τὸν Β΄ μὲ Γ΄ αἰ. μ.Χ. Σὲ σφραγίδες ἐπὶ λύχνων, ποὺ χρονολογοῦνται μετὰ τὸ 250 μ.Χ., μαρτυροῦνται ὁ Σφυρίδων τρεῖς φορὲς[911] καὶ ὁ Ἑρμιανός.[912]

Σὲ πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ποὺ βρέθηκε στὴ χώρα τῆς Ἀμαθοῦντος, εἶναι χαραγμένη μία ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή, ποὺ χρονολογεῖται κατὰ πᾶσα πιθανότητα στὰ τέλη τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ., πρὸς τὸν Θεὸ Ὕψιστο, ἀπὸ κάποιον *Ἀριστοκλῆ κουκούμη*.[913] Ὁ Mitford[914] ὑποστηρίζει ὅτι *κουκούμης* σημαίνει «ὁ κατασκευαστὴς ὑδριῶν», ἀφοῦ μὲ αὐτὴν τὴ σημασία ἀπαντοῦν τὰ *κούκκουμα* καὶ *κούκουμος* σὲ παπύρους ἀπὸ τὸν Β΄ ἕως τὸν Δ΄ αἰ. μ.Χ.

Ὁ γλύπτης Ζωίλος ἀπὸ τοὺς Γόλγους, ὁ ὁποῖος ἔδρασε πιθανώτατα τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ., φιλοτέχνησε ἄγαλμα καθισμένης γυναικός, ὕψους 1,12 μ., τὸ ὁποῖο βρέθηκε στὴ χώρα τῶν Γόλγων.[915] Στὴ Σαλαμῖνα, καλλιτέχνης, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται στὴν ἐπιγραφή, φιλοτέχνησε τὸ ἄγαλμα τῆς Σεργίας Φίλας, θυγατρὸς τοῦ Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους

906. **Λεμ. 787** καὶ **788**.
907. **Ἀμμ. 162**.
908. **Ἀμμ. 166**.
909. **Ἀμμ. 168**.
910. **Ἀμμ. 169**.
911. **Ἀμμ. 173**, **175** καὶ **176**.
912. **Ἀμμ. 174**.
913. **Λεμ. 149**: *Θεῷ Ὑψίστῳ* | *Ἀριστ[ο]κλῆς* | *κουκούμης* | *εὐχὴν ἐποί*|*ησεν*.
914. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2006, ὑποσ. 163 (d).
915. **Λάρ. 192**: *Ζωίλος* | *Γόλγιος* | *ἐποίει*. Ἡ ἐπιγραφὴ φέρει τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχνη ποὺ φιλοτέχνησε τὸ ἄγαλμα.

Οὐηρανιανοῦ καὶ γυναίκας τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος.[916] Στὴν ἴδια πόλη ὁ τεχνίτης Μ. Τίτιος (;) Παντίσχεινος Ἀθηνίων, ὁ ὁποῖος ἔδρασε μεταξὺ Β' καὶ Γ' αἰ. μ.Χ., κατασκεύασε τὸ ἄγαλμα τοῦ Διονύσου καὶ ἕνα ἰνδικὸ λέοντα καὶ τὰ ἀφιέρωσε στὸ θεὸ Διόνυσο.[917] Στὴ Σαλαμῖνα ἀπαντᾶ καὶ ὁ γλύπτης Ἑρμόλαος, ποὺ ἔζησε κατὰ πᾶσα πιθανότητα τὸν Β' αἰ. μ.Χ.[918]

Σὲ ἀπότμημα ἀπὸ κέραμο ἢ πλίνθο, ποὺ βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ χρονολογεῖται πιθανῶς τὸν Δ' αἰ. μ.Χ., ὑπάρχει σφράγισμα τοῦ κατασκευαστοῦ, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει σωθεῖ στὴν ἐπιγραφή.[919]

Στὴν πόλη τῆς Σαλαμῖνος σὲ ἐπίσημη ἐπιγραφὴ ποὺ περιέχει οἰκονομικὸ κανονισμὸ καὶ χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ., ἀναφέρονται *λεντιάριοι*.[920] Ὁ *λεντιάριος* (< *λέντιον*) εἶναι ὁ λινουργός.[921] Ἐπιπρόσθετα, οἱ *λίνυφοι*, οἱ βιοτέχνες τῶν ὑφαντουργικῶν προϊόντων, τῆς Σαλαμῖνος ἀνέθεσαν ἄγαλμα τοῦ Ἁδριανοῦ στὸ γυμνάσιο τῆς πόλεώς τους τὸ 130-131 μ.Χ.[922]

Σὲ ἐπιτύμβιο ἐπίγραμμα τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. ἀπὸ τὸ Κίτιον, ἀναφέρεται μάγειρας, ὁ Βάκχις, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε πάρα πολὺ ἱκανὸς *μαγειρικαῖς τέχναις*.[923] Στὴν ἴδια πόλη σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Α' ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. ἀναφέρεται πιθανώτατα καὶ κάποιος *ἀγρονόμος*.[924] Στὴν Πάφο, σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν Θεὸ Ὕψιστο ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη καὶ χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ., μαρτυρεῖται κάποιος *ἁλιεύς*.[925]

---

916. **Ἀμμ. 37**. Στὸν τελευταῖο στίχο τῆς ἐπιγραφῆς ὑπάρχει κατὰ πᾶσα πιθανότητα τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχνη.
917. **Ἀμμ. 108**.
918. **Ἀμμ. 167**.
919. **Ἀμμ. 188**.
920. **Ἀμμ. 7**.
921. Βλ. *LSJ*[9], *λ*.
922. **Ἀμμ. 60**.
923. **Λάρ. 167**.
924. **Λάρ. 22**.
925. **Πάφ. 125**.

Στὴ Σαλαμῖνα, σὲ ἀποσπασματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ σχετίζεται μὲ οἰκονομικὸ κανονισμὸ γιὰ ἐμπορεύματα ποὺ μποροῦσαν νὰ εἰσαχθοῦν ἢ νὰ ἐξαχθοῦν μὲ ἅμαξες ἢ μὲ ζῶα, καὶ ὅπου διατυπώνεται σαφὴς ἀπαγόρευση περὶ εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν στὴν πόλη, πέραν ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους μία ἄλλη ἐπαγγελματικὴ ὁμάδα[926] ποὺ μαρτυρεῖται εἶναι οἱ ἁμαξηλάτες καὶ οἱ ὀνηλάτες (*ἁμαξέα ἢ ὀνηλάτην*), οἱ ὁποῖοι διακινοῦσαν τὰ ἐμπορεύματα.[927]

Στὸ Κίτιον σὲ ἐπιτύμβιο ἐπίγραμμα, ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ., παραδίδονται τὰ ἐπαγγέλματα τοῦ *μιμολόγου* καὶ τοῦ *βιολόγου*, τὰ ὁποῖα σχετίζονται μὲ τὶς παραστάσεις.[928] Στὴν ἴδια πόλη, σὲ ἐπιτύμβιο ἐπίγραμμα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ., μαρτυρεῖται ὁ Κιλικᾶς, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε δάσκαλος ὁμηρικῶν ἐπῶν.[929]

Στὴν Καρπασία, ὁ γεωργὸς Ἐμμίδωρος τὸν Β' αἰ. μ.Χ. κληρονόμησε περιουσία ἀπὸ τὸν πατέρα του σὲ χωριὸ στὴν περιοχὴ τῆς πόλεως. Ὁ Ἐμμίδωρος δηλώνει ὅτι τὸ ἕνα δέκατο τῆς παραγωγῆς θὰ δίδεται πάντοτε στὸ ἱερὸ τῆς Ἀκραίας Ἀφροδίτης γιὰ νὰ ὑπάρχει εὐκαρπία, ἐνῶ, ἐὰν μείνει χωρὶς κληρονόμους, νὰ δοθεῖ ὁλόκληρη ἡ περιουσία του στὸ ἱερό.[930] Στὴν ἴδια πόλη, σὲ ἐπιγραφὴ ἡ ὁποία χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Β' μὲ Γ' αἰ. μ.Χ. καὶ σχετίζεται μὲ τοὺς ὅρους κάποιας διαθήκης, γίνεται ἀναφορὰ σὲ γεωργούς, ἀλλὰ λόγω τῆς ἀποσπασματικότητος τοῦ κειμένου δὲν μᾶς

926. Γιὰ τοὺς ἐπαγγελματικοὺς συνδέσμους, τὴν ὁρολογία (*ἐργασία, κοινόν, πλῆθος, σύνοδος, συντεχνία* κτλ.), τὴ λειτουργία (*γραμματεύς, ἐπιμελητής, προεστηκώς, προνοῶν, ταμίας, ἀντιγραφόμενος* κτλ.), τὰ κτήρια στὰ ὁποῖα στεγάζονταν (*ἔργον, καταγωγή, οἶκος, στατιών*) καὶ λοιποὺς ὅρους. βλ. Dittimann-Schöne 2001.

927. **Ἀμμ. 2**. Ἡ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὸ ἱερὸ τοῦ Διός, χρονολογεῖται στὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.

928. **Λάρ. 90**. Γιὰ τοὺς ὅρους *μιμολόγος* καὶ *βιολόγος* (πιὸ τιμητικὸς τίτλος ἀπὸ ὅ,τι ὁ μῖμος βλ. Reich, *Mimus*, σ. 286) καὶ γιὰ τὴ συμμετοχή τους στὶς παραστάσεις τῆς δραματικῆς ποιήσεως βλ. J. καὶ L. Robert, *REG* 49, 1936, σ. 238 κέ., πβ. Lesky, *ΙΑΕΛ*[5], σ. 1027 κέ.

929. Βλ. **Λάρ. 81**, 3-6: *Κιλικᾶν ἔξοχον ἠιθέων | ὅς ποθ' Ὁμηρείαισι μετέπρεπον | ἐν σελίδεσσιν δεικνὺς ἡρώων | ἠνορέην προτέρων*.

930. **Ἀμμ. 239** (βλ. ἀνωτ. σ. 139).

ἔχουν διασωθεῖ ὀνόματα.[931] Σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Β' μὲ Γ' αἰ. μ.Χ., ποὺ βρέθηκε στὴ χώρα τῆς Ἀμαθοῦντος, ἀναφέρεται ὁ Τίμων, ὁ *κοπιάτης* (= τυμβωρύχος).[932]

Τέλος, σὲ ἀποσπασματικὴ ἐπιγραφή, ποὺ εἶναι μέρος ἑνὸς αὐτοκρατορικοῦ κανονισμοῦ ἢ διατάγματος (τὴν δημοσιοποιεῖ ὁ ἀνθύπατος πρὸς ἐνημέρωση τῶν κατοίκων τῆς Σαλαμῖνος) καὶ χρονολογεῖται μὲ ἐπιφύλαξη μεταξὺ Β' καὶ Γ' αἰ. μ.Χ., ὑπάρχει ἀναφορὰ σὲ *στατιῶνας*.[933] Ἡ λέξη *στατιών* μᾶλλον δὲν ἔχει σχέση μὲ στρατιωτικὸ ὅρο (*stationarii*), ἀφοῦ ἡ Κύπρος ἦταν ἐπαρχία ποὺ δὲν διέτρεχε κίνδυνο ἀπὸ ληστές. Ἡ λέξη *statio* ἐδῶ δηλώνει πιθανῶς μία τοπικὴ ὀργάνωση, γραφεῖο καὶ ὄχι τοπικὴ ἀστυνομία.[934] Στὴ Σαλαμῖνα, ὑπῆρχαν *στατιῶνες* ἀπὸ δεξιοτέχνες καὶ τεχνῖτες.[935]

931. **Ἀμμ. 240**.

932. **Λεμ. 674**. Γιὰ τὴ μαρτυρία τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτοῦ σὲ ἄλλες περιοχές βλ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1941, 148. Γιὰ τὴ σημασία «ὁ τύμβους τοῖς νεκροῖς ὀρύττων» βλ. Δημητράκου, *ΜΛΕΓ*, λ. *τυμβωρύχος* (2).

933. **Ἀμμ. 9**.

934. Ὁ ὅρος αὐτός, ὅπως σημειώνει ὁ L. Robert, *BCH* 101, 1977, σ. 93, σημαίνει: «local d'une corporation, bureau et salon» (χῶρος συγκεντρώσεως ἑνὸς συλλόγου).

935. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1322, ὑποσ. 143. Εἶναι πολὺ ἀμφίβολο ὅμως ἐὰν οἱ ἐργαζόμενοι στὸ *statio* ἦσαν ἰουδαϊκῆς καταγωγῆς, ὅπως ὑποστηρίζει ὁ ἴδιος, ὅ.π., σ. 1380, ὑποσ. 514.

9. Ἀπελευθερωτές – Πάτρωνες. Ἀπελεύθεροι – Δοῦλοι.

Ὅπως ἔχει λεχθεῖ καὶ στὸ προηγούμενο κεφάλαιο, οἱ ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες ποὺ διαθέτουμε εἶναι πολὺ λίγες γιὰ ἄτομα ποὺ ἀνήκουν στὰ μεσαῖα καὶ κατώτερα κοινωνικὰ στρώματα. Μία τέτοια κατηγορία πολιτῶν εἶναι αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι ἀναφέρονται σὲ ἐπιγραφὲς ὡς ἀπελευθερωτές, καὶ πιθανὸν νὰ πρόκειται γιὰ μικρομεσαίους γαιοκτήμονες.[936] Παράλληλα, θὰ γίνει ἀναφορὰ καὶ σὲ ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρουν ἀπελευθέρους καὶ δούλους, ποὺ ἀποτελοῦν τὸ κατώτερο κοινωνικὸ στρῶμα τῆς νήσου. Ὁ πολὺ μικρὸς ἀριθμὸς σχετικῶν ἀναφορῶν δὲν ἐπιτρέπει κάποιο συμπέρασμα οὔτε γιὰ τὴν προέλευση τῶν ἀπελευθέρων οὔτε γιὰ τὸν τρόπο ἀπελευθέρωσής τους, οὔτε γιὰ τὴν ἰδιότητα τῶν κυρίων τους, ἀφοῦ καμία τέτοια πληροφορία δὲν ἀπαντᾶ στὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Κύπρο, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλες περιοχὲς τῆς αὐτοκρατορίας.[937]

Σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὴν Παφία Ἀφροδίτη σὲ βάση ἀγάλματος, οἱ ἀπελεύθεροι τῆς Κορνηλίας Νίκης ἐκφράζουν τὴν ἀφοσίωσή τους.[938] Ἡ Κορνηλία Νίκη χαρακτηρίζεται ἀπὸ τοὺς ἀπελεύθερούς της ὡς πατρώνισσα. Ὁ ὅρος *πάτρων* ἢ *πατρώνισσα* σὲ ἑλληνικὲς ἐπιγραφές, προσδιορίζει τὴν κοινωνικὴ θέση καὶ τοῦ ἀπελεύθερου καὶ τοῦ ἀπελευθερωτοῦ.[939] Σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ Κούριον ἡ Σεργία Αὐρηλία Ῥηγῖνα

936. Γιὰ τοὺς ἀπελευθέρους καὶ τοὺς πάτρωνες βλ. Fabre, *Libertuspatron* 1981, σποράδην.

937. Γιὰ τοὺς τρόπους ἀπελευθέρωσης καὶ τὴν ἀπελευθερωτικὴ διαδικασία στὴ Μακεδονία βλ. Γιούνη, *ΘΙΔΜΡ* 2000, σ. 54-89. Γιὰ τὴ νομοθεσία καὶ τὴ νομικὴ θέση τῶν ἀπελευθέρων βλ. Buckland, *RLSlavery*, σ. 449 κέ. Γιὰ τὴν κοινωνικὴ σχέση δούλων καὶ κυρίων βλ. Bradley, Slaves - *Masters* 1984.

938. **Πάφ. 95**.

939. Γιὰ τὴ χρήση τοῦ ὅρου *πάτρων* σὲ ἑλληνικὲς ἐπιγραφές βλ. Cameron, *AJPh* 52, 1931, σ. 253. Γιὰ τοὺς τρόπους ἀπελευθέρωσης καὶ τὴ σχέση πατρώνων καὶ ἀπελευθέρων βλ. Eck – Heinrichs, *Sklaven*, σ. 201-210 καὶ 214-216. Ὁ ὅρος *πάτρων* χρησιμοποιεῖται καὶ γιὰ προστάτες πόλεων, γιὰ νὰ δηλωθεῖ ὁ στενὸς δεσμὸς ἀνάμεσα σὲ ἡγεμόνες καὶ ἀστικὲς κοινότητες ἢ ἐπαρχίες βλ. Alföldy, *ΪστΡωμΚοιν*, σ. 183, π.χ. ὁ δῆμος τῆς Πάφου τιμᾶ ὡς πάτρωνά του τὸν ἀνθύπατο Λούκιον Τάριον Ῥοῦφον στὴν **Πάφ. 73**· ὁ *Vehilius Maturus*

τιμᾶται ἀπὸ τὶς ἀπελεύθερές της, Αὐρηλία καὶ Αἰλία στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[940] Ἡ κοινωνικὴ θέση τῆς Αὐρηλίας καὶ τῆς Αἰλίας προσδιορίζεται ἀπὸ τὴν ἀναφορὰ στὴ Ῥηγῖνα μὲ τὸν ὅρο *πατρώνισσα*.

Ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον ὡς πρὸς τὴ σχέση ἀπελεύθερου καὶ ἀπελευθερωτοῦ ἀποτελεῖ ἐπιγραφὴ σὲ πλάκα ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀρχαίας Ταμασσοῦ καὶ χρονολογεῖται στὸ τριακοστὸ ἕκτο ἔτος τοῦ Αὐγούστου, τὸ 7 μ.Χ.[941] Τρεῖς ἀπελεύθερες, ἡ Ὀνησίμη, ἡ Ὀλυμπιὰς καὶ ἡ Εἰρήνη, ἀνέλαβαν τὴν χάραξη αὐτῆς τῆς ἐπιτύμβιας ἐπιγραφῆς τοῦ κυρίου τους, τοῦ Τιμοκύπρου, υἱοῦ τοῦ Ὀνησικράτους, τὸν ὁποῖο ἀποκαλοῦν πάτρωνα καὶ εὐεργέτη τους. Ἡ περίπτωση αὐτὴ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἐπιβεβαιώσουμε ὅτι ὑπῆρχε μία ἀνθρώπινη διάσταση στὶς σχέσεις μεταξὺ τῶν πρώην ἀπελευθέρων καὶ τοῦ κυρίου τους, ἀφοῦ ἀναλαμβάνουν τὸ ταφικό του μνημεῖο,[942] χωρὶς νὰ εἶναι ὑποχρεωμένες *κατὰ διαθήκην* νὰ τὸ πράξουν.[943]

Σὲ δίγλωσση ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ Κίτιον, ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. π.Χ. ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., μαρτυρεῖται ἡ Ἰουλία Δωνάτα, ἀπελεύθερη καὶ σύζυγος του Ὀλύμπου, ὁ ὁποῖος ἐπιμελήθηκε πιθανώτατα τὴν ἀνέγερση τοῦ ταφικοῦ της μνημείου.[944]

τιμᾶται στὴν ἐπιγραφὴ **Πάφ. 2** ὡς ὁ *πάτρων* τοῦ κοινοῦ τῶν Κυπρίων· ὁ ἀνθύπατος Λ. Πόντιος Ἀληφάνος τιμᾶται ἀπὸ τὴ βουλὴ καὶ τὸν δῆμο τῆς Πάφου ὡς πάτρων τῆς πόλεως στὴν **Πάφ. 7**· ὁ ἀνθύπατος Γάιος Καλπούρνιος Φλάκκος μετὰ τὴν ἐπιστροφή του στὴ Ῥώμη καὶ τὴν ἀνέλιξή του τιμᾶται ὡς πάτρων τῆς Σαλαμῖνος ἀπὸ τὴν πόλη (**Ἀμμ. 56**). Γιὰ τοὺς Ῥωμαίους πάτρωνες τῶν ἑλληνικῶν πόλεων βλ. Rossi, *Patroni* 2001, πβ. Eilers, *Patrons* 2002. Γιὰ τὰ τιμητικὰ ἐπίθετα ποὺ ἀποδίδονται στοὺς ἀνθυπάτους τῶν συγκλητικῶν ἐπαρχιῶν, ὅπως *πάτρων*, *σωτήρ*, *κτίστης* κ.ἄ., βλ. Meyer-Zwiffelhoffer 2002. Γιὰ τὶς τιμητικὲς ἐπιγραφὲς γιὰ Ῥωμαίους ἀξιωματούχους τῶν ἐπαρχιῶν (τυπικὲς ἐκφράσεις, μνημεῖα, πόλεις - ἐπαρχίες – πολῖτες ποὺ τοὺς τιμοῦν κτλ.) βλ. Erkelenz, *Optimo praes.* 2003, σ. 215-343.

940. **Λεμ. 26**.

941. **Λευκ. 77**.

942. Πβ. Σβέρκου, *ΣΙΑΜ*, σ. 107.

943. Ἡ ἀπελευθέρωση μὲ διαθήκη ἀποτελεῖ ἕναν ἀπὸ τοὺς τρόπους μὲ τὸν ὅποῖο κάποιος δοῦλος ἀποκτᾶ τὴν ἐλευθερία του.

944. **Λάρ. 35**.

Σὲ δίγλωσση τιμητικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα (**Ἀμμ. 14**), ἡ ὁποῖα χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. π.Χ. καὶ εἶναι χαραγμένη στὴ βάση ἀγάλματος γιὰ τὸν Γ. Ἰούλιο Νίδα ἀπὸ τὸν Ἰούλιο Χῖο Κυδνιανό, ἀναφέρεται ἡ Ἰουλία Λαμπυρίς, ἀπελεύθερη καὶ σύζυγος τοῦ Ἰουλίου Χίου. Στὴν προκειμένη περίπτωση ἔχουμε τρεῖς ἀπελεύθερους, τὸν Γάιον Ἰούλιον Νίδα καὶ τὸν Γάιο Ἰούλιο Χῖο, καθὼς καὶ τὴ γυναῖκα τοῦ Χίου Ἰουλία Λαμπυρίδα. Πρόκειται γιὰ δύο *C. Iulii* καὶ τὴν Ἰουλία Λαμπυρίδα, ἀπὸ τοὺς λίγους ποὺ ἀπαντοῦν στὴ Σαλαμῖνα, τῶν ὁποίων τὰ *cognomina* (*Νίδας*, *Χεῖος*, *Λαμπυρίς*) σαφῶς δηλοῦν ὅτι ἦταν δοῦλοι πρὶν νὰ λάβουν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία.[945] Ὁ Νίδας καὶ ὁ Χῖος δὲν ἦσαν ἐπιφανεῖς πολίτες, ἀφοῦ δὲν εἶχαν ἀξίωμα στὴ Σαλαμῖνα, ἂν καὶ ὁ Χῖος πρέπει νὰ βρισκόταν σὲ καλὴ οἰκονομικὴ κατάσταση, διαφορετικὰ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἀναλάβει τὸ ἄγαλμα τοῦ Νίδα. Στὴν ἴδια πόλη σώζεται ἀκόμη μία ἐπιγραφὴ ποὺ ἀναφέρει ἀπελεύθερο ἢ ἀπελευθέρα, ἀλλὰ εἶναι πολὺ ἀποσπασματική. Πρόκειται πιθανώτατα γιὰ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. ἀπὸ ἕναν ἀπελεύθερο ἢ μία ἀπελευθέρα γιὰ ἕναν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα πάτρωνα.[946] Στὴν Καρπασία ἐπιγραφὴ τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. ποὺ σώζεται ἀποσπασματικῶς ἀφορᾶ σὲ ἀπελευθέρωση.[947]

Ἐλάχιστες εἶναι οἱ ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες γιὰ δούλους στὴν Κύπρο κατὰ τὴν ὑπὸ ἐξέταση περίοδο. Συγκεκριμένα μόνο σὲ μία ἐπιγραφή, ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν πέραν τῶν 1.600 ἐπιγραφῶν τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου, ὑπάρχει ἀναφορὰ σὲ δούλους. Δὲν ὑπάρχουν ἑπομένως ἐπαρκεῖς πληροφορίες οὔτε γιὰ τὸν θεσμὸ τῆς δουλείας, οὔτε γιὰ τὴν καταγωγὴ τῶν δούλων οὔτε γιὰ τὴν ἀπασχόλησή τους οὔτε γιὰ τὴν κοινωνική τους

945. Οἱ ἀπελεύθεροι Ῥωμαίων πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀποκτοῦν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία, υἱοθετοῦν τὸ *praenomen* καὶ τὸ *gentilicium* τοῦ πρώην κυρίου τους, ἐνῶ φέρουν ὡς *cognomen* τὸ ἀνθρωπωνύμιο ποὺ εἶχαν ὅταν ἦταν δοῦλοι: βλ. Welles, *RIDA* 2, 1949, σ. 507-20.

946. **Ἀμμ. 67**.

947. **Ἀμμ. 241**.

θέση οὔτε γιὰ τὴ σχέση τους μὲ τοὺς κυρίους τους κατὰ τὴν αὐτοκρατορικὴ ἐποχὴ στὴν Κύπρο.

Εἰδικότερα, ὡς πρὸς τὴ σχέση τους μὲ τοὺς κυρίους τους, οἱ μόνες πηγὲς ποὺ διαθέτουμε εἶναι οἱ σχέσεις ἀπελευθερωτῶν καὶ ἀπελευθέρων, γιὰ τὶς ὁποῖες ὑπάρχει ἀναφορὰ ἀνωτέρω. Ὁποιοδήποτε ὅμως συμπέρασμα εἶναι παρακινδυνευμένο. Πρέπει ὅμως νὰ δεχθοῦμε ὅτι οἱ δοῦλοι θὰ ἀπασχολοῦνταν τουλάχιστον καὶ σὲ οἴκους, σὲ ἀγροτικὲς καλλιέργειες,[948] καθὼς καὶ στὰ ὀρυχεῖα.

Ἡ μόνη πληροφορία, καὶ αὐτὴ ὅμως ἀμφίβολη, γιὰ τὴν ἀπασχόληση τῶν δούλων, εἶναι ὅτι ὑπῆρχαν δοῦλοι ποὺ ἐργάζονταν σὲ ναούς,[949] οἱ *ἱερόδουλοι*, βάσει τῆς μαρτυρίας γιὰ ἱερόδουλους/ες στὸν ναὸ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν Ὀλύμπιο Δία, ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ Β' καὶ Γ' αἰ. μ.Χ.[950] Εἶναι ὅμως πιθανότερο νὰ πρόκειται γιὰ ἀπελευθέρους, ποὺ ὑπηρετοῦσαν τὸν θεό, καὶ ὄχι γιὰ δούλους μὲ τὴν κλασικὴ ἔννοια.[951]

Σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος μαρτυρεῖται ἡ Εἰρήνη, *θρεπτὴ* τοῦ Ἀρίστωνος.[952] Σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὴ χώρα τῆς Ταμασσοῦ καὶ χρονολογεῖται μεταξὺ Α' καὶ Β' αἰ. μ.Χ., οἱ θρεπτοὶ[953] τοῦ Ἐμφέροντος

948. Βλ. Σβέρκου, *ΣΙΑΜ*, σ. 111.

949. Πβ. Σβέρκου, *ΣΙΑΜ*, σ. 97, ὑποσ. 344 καὶ σ. 111. Ἡ σημασία τῶν ἱερόδουλων στὸ *LSJ*[9] εἶναι «temple-slaves».

950. **Ἀμμ. 110**, 4: *[τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυ]μπίου ἱεροδουλ[ο- -]*. Πρόκειται γιὰ τὴ μοναδικὴ ἐπιγραφικὴ μαρτυρία στὴν Κύπρο γιὰ ἱερόδουλους/ες κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο.

951. Ὁ ὅρος *ἱερόδουλος* ἔχει διαφορετικὲς ἔννοιες σὲ διάφορες περιοχὲς καὶ ἀποδίδεται σὲ ἄτομα τὰ ὁποῖα τεχνικῶς ἀνῆκαν στὴν ὑπηρεσία τοῦ θεοῦ καὶ ζοῦσαν στὸ ἱερὸ ἢ σὲ «δούλους» στὴν ὑπηρεσία ἑνός θεοῦ μετὰ ἀπὸ διάταγμα, δωρεὰ ἢ ἀπελευθέρωση ἢ σὲ δούλους, οἱ ὁποῖοι ἀπελευθερώθηκαν μέσῳ μιᾶς εἰκονικῆς πώλησης στὸν θεό. Σὲ ὁρισμένες περιπτώσεις ἀναφέρεται σὲ πιστοὺς μιᾶς θρησκείας, οἱ ὁποῖοι αὐτοπροσδιορίζονται ὡς «ἱερόδουλοι». Ἱερόδουλοι τοῦ πρώτου εἴδους περιγράφονται καλύτερα ὡς ἀνήκοντες σὲ θεὸ παρὰ δούλους μὲ τὴν κλασικὴ ἔννοια, ἀφοῦ ἡ κοινωνική τους θέση ἦταν κατηγορηματικὰ διαφορετική, βλ. *OCD*[3], σ.λ. «hierodouloi».

952. **Λεμ. 331**.

953. Γιὰ τοὺς θρεπτούς (τὰ παιδιὰ ποὺ γιὰ ποικίλους λόγους δὲν ἀνατράφηκαν ἀπὸ τοὺς γονεῖς τους), στὴν προκειμένη περίπτωση τέκνα δούλων ποὺ ἀνατράφησαν στὴν

ἀναθέτουν ταφικὸ μνημεῖο γιὰ χάρη τῆς μνήμης τοῦ κυρίου τους.[954] Φαίνεται ὅτι εἶναι δυνατὸν ἡ θέση κάποιων δούλων, ὅπως καὶ τῶν ἀπελευθέρων στοὺς ὁποίους ἔγινε ἀναφορὰ προηγουμένως, νὰ ἔχει βελτιωθεῖ, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν τιμὴ ποὺ γίνεται ἀπὸ τοὺς δούλους πρὸς τὸν πρώην κύριό τους. Τὴ διαπίστωση αὐτὴ ἐνισχύει καὶ ἡ μαρτυρία ἐπιγραφῆς τῆς πρώιμης ῥωμαϊκῆς περιόδου, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴ Ῥώμη καὶ ἀναφέρεται σὲ Πάφιο, τὸν Γναῖο Κλαύδιο Πάφιο, ὁ ὁποῖος ἀνέθεσε ταφικὸ μνημεῖο γιὰ τὸν θρεπτό του Πασικράτη.[955] Φαίνεται ἑπομένως ὅτι ὑπῆρχε καὶ συμπάθεια τῶν κυρίων πρὸς τοὺς δούλους τους. Ἡ θέση τῶν δούλων γενικῶς εἶχε βελτιωθεῖ σὲ ὁλόκληρη τὴν ἐπικράτεια τῆς αὐτοκρατορίας καὶ συνδέεται μὲ τὰ νομοθετικὰ μέτρα τῶν αὐτοκρατόρων τῆς ἐποχῆς.[956]

οἰκογένεια τοῦ κυρίου τους βλ. Cameron, «Θρεπτός», σ. 27-62, πβ. Nani, *Epigraphica* 5-6, 1943-4, σ. 49-84. Γιὰ πρόσφατη ἀνάλυση τῶν *θρεπτῶν* βλ. Guinea, *DHA* 24.1, 1998, σ. 41-51.

954. **Λευκ. 81** (Ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ σὲ ταφικὸ κίονα): *Ἐμ{α}φέρον|τι οἱ θρεπτοὶ | μνήμης | χάιρν.*

955. Βλ. Moretti, IGIUR, σ. 73, ἀρ. 10.

956. Βλ. Westermann, *Slave Syst.* 1955.

10. Ξένοι στὴν Κύπρο

Στὴν κοινωνία τῶν πολιτῶν τῆς Κύπρου ἀναφέρουμε ὡς εἰδικὴ κατηγορία τοὺς ξένους, μὲ τὴν ἔννοια ἀφενὸς τῶν προερχομένων ἐξ Ἰταλίας μεταναστῶν καὶ ἀφετέρου ξένων ἀπὸ ἄλλα μέρη τῆς αὐτοκρατορίας, οἱ ὁποῖοι σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία κατοίκησαν καὶ ἔδρασαν στὴ νῆσο κατὰ τὴν περίοδο ποὺ ἀπασχολεῖ τὴν παροῦσα ἔρευνα.

Οἱ ἐξ Ἰταλίας ἀναφέρονται εἴτε ὡς οἱ «Ἰταλοὶ ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ ἐπιχειρήσεις καὶ συγκεκριμένα τὸ ἐμπόριο» (*negotiatores*) εἴτε ἁπλῶς ὡς «οἱ κατοικοῦντες Ῥωμαῖοι» (*publicani*) στὶς περιοχὲς τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Ζοῦσαν μαζὶ στὸ δικό τους *conventus*[957] ἢ *κοινότητα* καὶ ἀναγνωρίζονταν ἀπὸ τοὺς γηγενεῖς κατοίκους ὡς μία διαφορετικὴ ὁμάδα μονίμως ἐγκατεστημένων καὶ μὲ διαφορετικὸ *status* ἀλλογενῶν.[958]

Ὁ Κικέρων, ποὺ γράφει τὸ θέρος τοῦ 50 π.Χ., ἀναφέρει ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν Ῥωμαίων πολιτῶν ποὺ βρίσκεται στὴν Κύπρο εἶναι πολὺ μικρός.[959] Εἶναι γνωστὸ ὅτι ὑπῆρχε στὴ νῆσο τὸ 48 π.Χ. ἕνα πλούσιο *conventus*, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἀπετελεῖτο κυρίως ἀπὸ τοὺς *publicani*, οἱ ὁποῖοι κατὰ πᾶσα πιθανότητα ἀσχολοῦνταν μὲ τὴν εἴσπραξη τῶν φόρων μετὰ τὸ 58 π.Χ.,[960]

957. Γιὰ τὴ δημιουργία τῶν κοινοτήτων στὴν ἐπαρχία τῆς Ἀσίας βλ. Campanile 2003, σ. 271-288. Οἱ κοινότητες αὐτὲς δὲν ἀποτελοῦνταν μόνο ἀπὸ Ῥωμαίους ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄτομα ἀπὸ ὅλες τὶς ἰταλικὲς πόλεις ποὺ μετὰ τὸ 89 π.Χ. ἔγιναν νομικὰ Ῥωμαῖοι πολίτες, βλ. Ῥιζάκη, *Ἀρχ. Μακεδ.* IV, σ. 513, ὑποσ. 8.

958. Γιὰ τοὺς Ῥωμαίους ἐμπόρους (*negotiatores*) γενικὰ στὴν ἑλληνικὴ Ἀνατολή, Hatzfeld, *TIOH*, σ. 138-147 καὶ 202.

959. Βλ. Κικέρ., *Ad. Att.* V.21.6: *Q. Volusium, tui Tiberi generum, certum hominem et mirifice abstinentem, misi in Cyprum ut ibi pauculos dies esset, ne cives Romani pauci qui illic negotiantur ius sibi dictum negarent; nam evocari ex insula Cyprios non licet*.

960. Βλ. Caes. *BG* III, 103, 1: *quibus cognitis rebus Pompeius deposito adeundae Syriae consilio pecunia societatis sublata et a quibusdam privatis sumpta et aeris magno pondere ad militarem usum in navis imposito duobusque milibus hominum armatis, partum quos ex familiis societatum delegerat, partim a negotiatoribus coegerat*, πβ. Hatzfeld, *TIOH*, σ. 140-2. Ὁ Πομπήιος κατάφερε νὰ συγκεντρώσει ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο ποσό, σύμφωνα μὲ τὴν περιγραφὴ τοῦ Καίσαρα, ἀπὸ τοὺς *publicani* καὶ τοὺς *negotiatores* στὴν Κύπρο.

ἀλλὰ εἶναι δύσκολο νὰ ἐκτιμηθεῖ τὸ βάρος ποὺ ἐπωμίσθησαν οἱ Κύπριοι λόγῳ τῆς παρουσίας αὐτῆς τῆς κοινότητας ἀπὸ Ῥωμαίους κατοίκους.[961] Βάσει τῶν ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν, οἱ ῥωμαϊκὲς ἐμπορικὲς ἀποικίες τῶν ἐγκατεστημένων στὴν Κύπρο ἐξ Ἰταλίας (*negotiatores*), ἀναπτύχθηκαν κατὰ τὴν ὕστερη ἑλληνιστικὴ καὶ πρώιμη ῥωμαϊκὴ περίοδο στὴ νῆσο, καὶ συγκεκριμένα στὴν Πάφο,[962] στὴ Σαλαμῖνα[963] καὶ στὸ Κίτιον.[964]

Ὁ ἀριθμὸς ὅμως τῶν κατοίκων αὐτῆς τῆς κατηγορίας παρέμεινε πολὺ μικρὸς στὴν Κύπρο, καὶ αὐτὸ σαφῶς σχετίζεται μὲ τὴ σημασία ποὺ ἀπέδιδαν οἱ Ῥωμαῖοι σ' αὐτὴν τὴ μικρὴ συγκλητικὴ ἐπαρχία. Ὅπως ἔχει ἀναφερθεῖ ἀνωτέρω, οἱ *C. Iulii*[965] στὴ μητρόπολη τῆς Κύπρου συνδέονται κατὰ πᾶσα πιθανότητα μὲ τοὺς ἐγκατεστημένους στὴν Πάφο ἐξ Ἰταλίας

961. Βλ. Potter, σ. 772.

962. Γιὰ τὴ ῥωμαϊκὴ κοινότητα τῶν συμπραγματευομένων στὴν Πάφο βλ. τὴ δίγλωσση ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τοῦ Β' αἰ. π.Χ., ποὺ παραδίδεται ἀπὸ τοὺς Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 234-5, ἀρ. 28· *CIL* III 12101 (= *IGR* 3, 965)· *ILS* 7208· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 226, ὑποσ. 106 (= *SEG* 20, 212): [*Cives Romani qui Pa*]*phi negotiantur* | [*Ἀφροδίτηι*] *Παφίαι* | [*οἱ πραγματευόμενοι ἐν*] *Πάφωι Ῥωμαῖοι·* ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν Mitford (ὅ.π. καὶ *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1356, ὑποσ. 342), ὁ ὁποῖος στηρίζεται σὲ παλαιογραφικὰ κριτήρια, ἀλλὰ καὶ στὶς μαρτυρίες γιὰ τὴν παρουσία ἰταλικῆς ἐμπορικῆς κοινότητος στὴν Ἀλεξάνδρεια ἤδη ἀπὸ τὴν περίοδο βασιλείας (164-157) τοῦ Εὐεργέτου Β' (*OGIS* 133 καὶ 135). Μαρτυρία τῆς πρώιμης ῥωμαϊκῆς περιόδου παραδίδεται στὴν **Πάφ. 15** (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν ἀνθύπατο Μ. Βεχίλιο, ποὺ κυβέρνησε τὴ νῆσο μεταξὺ 42 καὶ 39 π.Χ. ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους πολῖτες): *M. Vehilio pontif(ici),* | *proco(n)s(uli), cives R(omani)* | *Paphiae diocen(seos).*

963. **Ἀμμ. 99**, 2-3 (Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους ἐμπόρους τῆς Σαλαμῖνος, οἱ ὁποῖοι πιθανὸν νὰ ἀναφέρονται στὸν Ἰούλιο Καίσαρα): *[Rom]ani qui in Salam[ine]* | *[negot]iantur...*

964. Στὸ Κίτιον δύο ἐπιφανεῖς πολῖτες, ὁ Αὐιάνιος καὶ ἡ Αὐιανία, ἀφιερώνουν μιὰ στοὰ στὸν θεὸ Καίσαρα, τὸν Δία Κεραύνιο (τὸν θεὸ τοῦ Κιτίου), στὴν Ἀφροδίτη (τὴ θεὰ τῆς Κύπρου), στὴν πόλη, στὸν δῆμο καὶ στὴν Ὁμόνοια. Ὁ Ἰούλιος Καίσαρας ἀναφέρεται πρὶν ἀπὸ τὸν θεὸ τῆς πόλεως βλ. **Λάρ. 29**. Ἡ οἰκογένεια τῶν Αὐιανίων τοῦ Κιτίου, Ῥωμαίων πολιτῶν τῆς ἐργασιακῆς κοινότητας τοῦ Κιτίου, πιθανὸν νὰ σχετίζεται μὲ τὴ γνωστὴ οἰκογένεια τῶν *Avianii Flacci*, ἡ ὁποία εἶναι γνωστὴ καὶ ἀπὸ τὸν Κικέρωνα, *Ad Fam.* XII. 37: *C. Avianius Philoxenus antiquus est hospes meus... quem Caesar meo beneficio in Novocomenses rettulit; nomen autem Avianii secutus est quod homine nullo plus usus est quam Flacco Avianio, meo familiarissimo*.

965. Βλ. σ. 28: ὁ Γάιος Ἰούλιος Ἑρμογένης, ὁ Γ. Ἰούλιος Κρίσπος, σύζυγος τῆς Λικιννίας Μοδέστας, ὁ Γ. Ἰούλιος Ποτάμων, σύζυγος τῆς Λικιννία Ἰσουλλάνας, ὁ ὁποῖος εἶχε ἕναν υἱὸ μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα, ἐνῶ θυγατέρα τοῦ Γ. Ἰουλίου Κρίσπου ἦταν ἡ Ἰουλία Σακρικόλα Μοδέστα, ἡ ὁποία τιμᾶ τοὺς ἐγγονούς της Γ. Ἰούλιο Κρίσπο καὶ Γ. Ἰούλιος Ἀριστόδαμος σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὸ ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο.

negotiatores, ἐνῶ ἡ μετάβαση ἀπὸ τὴ λατρεία τῶν ἑλληνιστικῶν βασιλέων στὴ λατρεία τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ῥώμης θὰ διευκολύνθηκε καὶ μὲ τὴν ἐπέμβαση τῶν ῥωμαϊκῶν ἐμπορικῶν ἀποικιῶν στὶς διάφορες πόλεις τῆς νήσου. Συμπερασματικά, ἡ σπανιότης ἰταλικῶν ὀνομάτων στὶς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου φανερώνει τὴν περιορισμένη ἐπίδραση ποὺ εἶχαν στὴ κοινωνία τῆς νήσου. Ἡ σταδιακὴ ἐνσωμάτωσή τους στὶς τοπικὲς κοινωνίες, ὁδήγησε καὶ στὴν πλήρη ἀφομοίωσή τους. Σημαντικὸ ῥόλο σὲ αὐτὴν τὴν ἐξέλιξη θὰ διαδραμάτισε ἡ σύναψη μικτῶν γάμων.

Σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ Ῥωμαίου στρατιώτου,[966] παραδίδεται ὅτι στὴ νῆσο ὑπῆρχε ἐγκατεστημένη μιὰ μονάδα τακτικοῦ ῥωμαϊκοῦ στρατοῦ. Πρόκειται γιὰ ἕνα σύνταγμα ἱππικοῦ, τὸ *cohors VII Breucorum*,[967] τὸ ὁποῖο στρατοπέδευε στὴ βόρεια Μεσαορία. Σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τῶν ἀρχῶν τοῦ Β' αἰ. μ.Χ., μαρτυρεῖται ὁ στρατιώτης Γ. Δέκμιος Κεντυρίων, ὁ ὁποῖος, ἐὰν κρίνουμε ἀπὸ τὴ χρήση τῆς λατινικῆς γλώσσας στὸ ἐπιτύμβιό του καὶ τὴ φυλή του, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα γεννήθηκε στὴ Δύση,[968] ἐνῶ καὶ ὁ Γ. Πίννιος Ῥεστιτοῦτος, ὁ ὁποῖος παρήγγειλε ἕνα μωσαϊκὸ γιὰ τὴν πολυτελῆ οἰκία του στὴν Πάφο κατὰ τὸν Β' μὲ Γ' αἰ. μ.Χ., πρέπει νὰ ἦταν μέτοικος ἀπὸ τὴ Δύση.[969] Εἶναι γνωστὸς ἐπίσης Ῥωμαῖος ἱππεὺς ἀπὸ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τοῦ Β' ἢ τῶν ἀρχῶν τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ., ὁ ὁποῖος πέθανε στὴ νῆσο. Πρόκειται γιὰ τὸν Q. Caecilius Rufus, ὁ ὁποῖος πέθανε σὲ ἡλικία 24 ἐτῶν· ἡ σύζυγός του, Aelia Maximina, ἀναθέτει τὸ ταφικό του σῆμα,[970] ἐνῶ σὲ ἐπιτύμβια λατινικὴ ἐπιγραφὴ ἀβεβαίας προελεύσεως, μαρτυρεῖται ὁ Ῥωμαῖος στρατιώτης Q. Firmius.[971] Δυτικοὶ πιθανὸν ἦσαν καὶ ὁ Μ. Κάνιος

966. **Ἀμμ. 129**.

967. Πβ. *CIL* X 3847· *ILS* 1398, ποὺ ἐπιβεβαιώνει τὴν παρουσία τοῦ *cohors VII Breucorum* στὴν Κύπρο.

968. **Πάφ. 151**: *C(aio) Dec(i)mio T(iti) f(ilio) Ste(llatina tribu)* | *Centurioni* | *monumenti* | *causa*.

969. **Πάφ. 42**. Τὸ μωσαϊκὸ αὐτὸ ἔχει μεγαλύτερη ὁμοιότητα μὲ τὰ μωσαϊκὰ τοῦ Ὀρφέως στὴ δυτικὴ Εὐρώπη παρὰ μὲ ἐκεῖνα ποὺ βρέθηκαν στὴν Ἀνατολή, βλ. Δ. Μιχαηλίδη, *Acts*, σ. 473-89.

970. **Ἀμμ. 140**.

971. **Ἀβ. Πρ. 17**.

Κουιντιανὸς καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ Ὀκταβία Κλωδιάνα, οἱ ὁποῖοι ἀναφέρονται σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ ἱερὸ τῆς Παφίας Ἀφροδίτης.[972] Ἕνα δημόσιο κτήριο τῆς Νέας Πάφου, μεγάλης προφανῶς σημασίας, μετὰ τὴν καταστροφή του ἀπὸ πυρκαγιὰ ἀνοικοδομήθη στὰ μέσα τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ. μὲ τὴ γενναιοδωρία τῆς *Claudia Musonia*, Ῥωμαίας ποὺ μετοίκησε στὴν Κύπρο.[973]

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς προερχομένους ἀπὸ τὴ Δύση, στὴν Κύπρο κατοικοῦσε γιὰ ἀρκετὸ χρονικὸ διάστημα, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Πτολεμαίου Φιλαδέλφου, σημαντικὸς ἀριθμὸς Ἰουδαίων,[974] ἰδιαίτερα στὴν Παλαίπαφο, στὸ Κούριον, στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ κυρίως στὴ Σαλαμῖνα. Τὸ 116 μ.Χ. ξέσπασε ἡ ἐπανάσταση τῶν Ἰουδαίων στὴ Σαλαμῖνα, οἱ ὁποῖοι προκάλεσαν μεγάλες καταστροφὲς καὶ ἐπεδόθησαν σὲ ἐκτεταμένες βιαιότητες καὶ λεηλασίες. Οἱ Ῥωμαῖοι, ἀφοῦ κατέστειλαν τὴν ἐπανάσταση, ἀπαγόρευσαν τὴν ἐγκατάσταση Ἰουδαίων στὸ νησὶ μὲ τέτοια αὐστηρότητα, ὥστε ἀκόμη καὶ ἂν ἡ ἔλευση Ἰουδαίου στὴ νῆσο ὀφειλόταν σὲ ναυάγιο θὰ ἐκτελεῖτο. Ἀργότερα ὅμως τὰ ἀπαγορευτικὰ μέτρα χαλαρώθηκαν ἢ ἔπαψαν νὰ ἰσχύουν, ἀφοῦ μαρτυρεῖται σὲ ἐπιγραφὲς ἡ παρουσία Ἰουδαίων στὴ νῆσο τουλάχιστον ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Γ' αἰ. π.Χ.[975]

Στὴν Κύπρο ἐγκαταστάθηκαν ἄτομα ἀπὸ ἄλλα μέρη τῆς αὐτοκρατορίας. Σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ χρονολογεῖται μεταξὺ Α' καὶ Β' αἰ. μ.Χ., μαρτυρεῖται ὁ Ἀσπένδιος Εὔμηλος, υἱὸς τοῦ Κιλλέους.[976] Σὲ ταφικὸ κίονα

---

972. **Πάφ. 96**: *Ἀφροδίτηι Παφίαι·* | *Μ. Κάνιον Αἴλιον* | *Μαρκελλεῖνον,* | *Μ. Κάνιος Κυιντιανὸς* | *καὶ Ὀκταβία Κλωδιάνη{ι}* | *τὸν υἱόν.*

973. **Πάφ. 1**.

974. Βλ. Schürer, *HistJews* 1986, σ. 68-69.

975. Γιὰ τὴν παρουσία τῶν Ἰουδαίων στὴν Κύπρο βλ. κεφάλαιο «Ἰουδαϊσμὸς καὶ χριστιανισμός» σ. 196-205.

976. **Λεμ. 243**. Οἱ Aupert καὶ Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 385-6, ἀναφέρουν ὅλους τοὺς ξένους ποὺ μαρτυροῦνται ἐπιγραφικῶς στὴν Ἀμαθοῦντα, πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1963, 603. Γιὰ ἄλλους Ἀσπένδιους βλ. *LBW* 2833 καὶ Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 338, ἀρ. 3.

στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος ἀναφέρεται ὁ Σωτήριχος, ὁ υἱὸς τοῦ Ζωσιλάου ἀπὸ τὴ Θράκη.[977] Σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. ἀπὸ τὴν ἴδια περιοχή, μαρτυρεῖται ἀκόμη ἕνα ἄτομο θρακικῆς καταγωγῆς,[978] ὁ Νικηφόρος, υἱὸς τοῦ Ζωσίμου τοῦ Θρακός.[979]

Ἀπὸ τὴν Ταμασσὸ προέρχεται ἐπιγραφὴ ποὺ μαρτυρεῖ ἄτομο ἀπὸ τὰ Μύλασα τῆς Καρίας: Ὁ Ἀρίστων, υἱὸς τοῦ Ἀρισταγόρου, ὁ Μυλασεύς, ἀναφέρεται σὲ ἀνάθημα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.[980] Ὁ Νικηφόρος ἀπὸ τὴν Κάρυστο τῆς Εὐβοίας, ἔμπορος, ἀναφέρεται σὲ ἐπιτύμβια στήλη τοῦ Β' πιθανῶς αἰ. μ.Χ. ἀπὸ τοὺς Σόλους.[981]

Σὲ δίγλωσση ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν ἀγορὰ τῆς Σαλαμῖνος μαρτυρεῖται ὁ Γάιος Ἰούλιος Χῖος Κυδνιανός, ὁ ὁποῖος νυμφεύθηκε τὴν ἀπελευθέρα του Ἰουλία Λαμπυρίδα.[982] Τὸ *nomen* του ὑποδηλώνει ἐνδεχομένως χιακὴ καταγωγή. Τὸν Β' αἰ. μ.Χ., στὴ χώρα τῆς Σαλαμῖνος, ἀναφέρεται ὁ Flavius Valens στὴ λατινικὴ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ[983] τοῦ πατρός του, Πουβλίου Αἰλίου Βασιλίδου ἀπὸ τὴ Νικομήδεια τῆς φυλῆς *Palatina*.[984] Σὲ ἐπιτύμβιο ἐπίγραμμα, τὸ ὁποῖο χρονολογεῖται μεταξὺ Β' καὶ Γ' αἰ. μ.Χ., μαρτυρεῖται Ἠπειρώτης, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται στὴν ἐπιγραφή.[985] Τέλος, σὲ

977. **Λεμ. 524**: *Σωτήριχε* | *Ζωσιλάου Θραχὸς* | *χρηστέ, χαῖρε*. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται μεταξὺ Β' καὶ Γ' αἰ. μ.Χ.

978. Γιὰ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς Θρακῶν ἢ ἀτόμων θρακικῆς καταγωγῆς, ποὺ ἀπαντοῦν στὴν Κύπρο καὶ χρονολογοῦνται κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο βλ. Ἰ. Νικολάου, *Ἀρχαία Θράκη* ΙΙ, πίν. 9α-δ.

979. **Λεμ. 746**: *Νικειφόρε* | *Ζωσίμου Θρακός,* | *χρηστέ, χαῖρε*.

980. **Λευκ. 76**.

981. **Λευκ. 15**. Γιὰ ἕναν ἀκόμη *Καρύστιο* στὴν Κύπρο βλ. Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 338, ἀρ. 3.

982. **Ἀμμ. 14**.

983. **Ἀμμ. 127**: *D(is) M(anibus)* | *P(ublio) Aelio P(ublici) f(ilio) Basi*|*lide Palatina* | *Nicomedia* | *evoc(ato) Fl(avius) Valens* | *collega fec(it) fra*| *tri pientissimo*.

984. Ἡ *Palatina* εἶναι ἀκόμη μιὰ φυλὴ ποὺ ἀπαντᾶ στὴν Κύπρο. Οἱ ἄλλες φυλὲς εἶναι ἡ *Quirina* βλ. **Πάφ. 5**, **Λάρ. 10**, **38**, **Κερ. 2**, **13** καὶ **Ἀμμ. 37**, **40** καὶ **56**·*Velina* βλ. **Πάφ. 97**· *Teretina* βλ. **Πάφ. 90**· *Stellatina* βλ. **Πάφ. 153** καὶ **Ἀμμ. 83**· *Palatina* βλ. **Ἀμμ. 127**· *Cocceia* βλ. **Λεμ. 65** καὶ *Ceionia* βλ. **Ἀμμ. 51**. Γιὰ τὶς φυλὲς στὰ ἐπιγραφικὰ κείμενα τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας βλ. Lassère, *ManuelER*[1], σ. 114-127.

985. **Ἀμμ. 136**. Οἱ Mitford - Nicolaou, *Salamis*, σ. 54, ἀναφέρουν καὶ ἄλλες ἐπιγραφὲς γιὰ Ἠπειρῶτες, ποὺ πεθαίνουν στὴν Κύπρο: οἰκογένεια Ἠπειρωτῶν στὴν ὑπηρεσία τοῦ Φιλαδέλφου καὶ τοῦ Εὐεργέτη Α' σὲ ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου καὶ τῆς Νέας Πάφου βλ.

ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ ἀβεβαίας προελεύσεως ποὺ χρονολογεῖται πιθανώτατα τὸν Γ' αἰ. μ.Χ., μαρτυρεῖται ἡ παρουσία στὴν Κύπρο ἀπὸ τὴν Κελενδερία τῆς Κιλικίας, τοῦ Ἐπιγόνου, υἱοῦ τοῦ Νεμέσου.[986]

Κατὰ τὴ διάρκεια ἀγώνων καὶ ἑορτῶν ποὺ ἐλάμβαναν χώρα στὴ νῆσο, ξένοι ἐπισκέπτονταν τὴν Κύπρο, ὅπως ὁ πολὺ γνωστὸς ποιητὴς Σεπτίμιος Νέστωρ, ὁ ὁποῖος ἦταν προσκεκλημένος τῆς Σεργίας Αὐρηλίας Ῥηγίνας, γνωστῆς γιὰ τὰ μουσικά της ἐνδιαφέροντα.[987]

Mitford, *IK*, ἀρ. 60, καὶ *JHS* 57, 1937, σ. 35, ἀρ. 9· δύο Ἠπειρῶτες στρατιῶτες ὑπηρετοῦν ὡς μισθοφόροι καὶ πεθαίνουν στὴν Ἀμαθοῦντα στὰ τέλη τοῦ Δ' αἰ. π.Χ. βλ. Myres - Richter, *CCM* 5962.

986. **Ἀβ. Πρ. 37**: *Ἀρτεμιδώ|ρα χρηστή, | χέρε. Ἐπ<ί>|γονος Νε|μέσου υἱός, | Κελενδερί|τεις.*

987. **Πάφ. 102** (βλ. καὶ σημ. 163).

11. Κοινὸν Κυπρίων

Ὅπως καὶ σὲ ἄλλες διοικητικὲς περιφέρειες, τὸ Κοινὸν[988] εἶχε ὡς σημαντικότερη ἁρμοδιότητα τὴ διεύθυνση τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας στὴν Κύπρο[989] καὶ διῳκεῖτο ἀπὸ τὸν ἀρχιερέα τῆς διοικητικῆς περιφέρειας, ἐνῶ διαδραμάτισε σημαντικὸ ῥόλο καὶ στὴ θρησκευτικὴ καὶ στὴν πολιτιστικὴ ζωὴ τῆς νήσου.[990] Πέραν τούτου ὅμως, βάσει τῶν φιλολογικῶν καὶ ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν, συνάγεται ὅτι ἐκπροσωποῦσε τὰ συμφέροντα εἴτε μεμονωμένων πόλεων εἴτε τῆς νήσου ὡς συνόλου πρὸς τὴ Σύγκλητο ἢ τοὺς αὐτοκράτορες, ἐξέδιδε τὰ χάλκινα νομίσματα γιὰ τὶς ἐπιτόπιες συναλλαγές, διοργάνωνε ἑορτὲς σὲ σχέση μὲ τὴ λατρεία τῶν κυρίων θεοτήτων καὶ τῶν αὐτοκρατόρων, διαδραμάτιζε σημαντικὸ ῥόλο στὴν ἐπιδίωξη εὐνοίας διοικητῶν τῆς Κύπρου καὶ ἀπέδιδε τιμὲς πρὸς αὐτοκράτορες, ἀνθυπάτους, ἀρχιερεῖς, γυμνασιάρχους κ.ο.κ.

988. Γιὰ τὸ Κοινὸν Κυπρίων βλ. Σπυριδάκη, *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 2, 1938, σ. 36-44· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1370-2 καὶ Potter, σ. 817-820.

989. Γιὰ τὴν αὐτοκρατορικὴ λατρεία ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ Κοινοῦ τῆς διοικητικῆς περιφέρειας βλ. σ. 65-75.

990. Τὸ ὅτι ὁ ἀρχιερεὺς προήδρευε τοῦ Κοινοῦ τῶν Κυπρίων καὶ ἐπέβλεπε τὴν αὐτοκρατορικὴ λατρεία σὲ ὅλη τὴν ἐπικράτεια τῆς νήσου συνάγεται ἀπὸ τὴν ἀπουσία ὁποιουδήποτε ἄλλου ὑψηλὰ ἱσταμένου ἀξιωματούχου, ἀφοῦ στὴ νῆσο δὲν ὑπῆρχε κυπριάρχης, ὅπως στὶς γειτονικές της περιοχὲς ποὺ ὑπῆρχαν ὁ ἀσιάρχης, ὁ λυκιάρχης κ.ἄ (βλ. σ. 70). Γιὰ αὐτὸν τὸν λόγο, ὅπως ἔχει ἀναφερθεῖ (βλ. σ. 56), τὸ πιὸ σημαντικὸ ἀξίωμα, τὸ ὁποῖο μποροῦσε κάποιος ἐπιφανὴς πολίτης νὰ ἀποκτήσει, ἦταν αὐτὸ τοῦ ἀρχιερέως τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας σὲ ἐπίπεδο διοικητικῆς περιφέρειας. Ἀπὸ τοὺς κατὰ πόλεις ἀρχιερεῖς διὰ βίου τῆς λατρείας τῶν αὐτοκρατόρων ἐπιλεγόταν ἐτησίως ὁ ἀρχιερεὺς τῶν *Σεβαστῶν* τῆς νήσου. Οἱ ἀρχιερεῖς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας τῆς νήσου, ποὺ εἶναι γνωστοὶ στὶς διάφορες πόλεις τῆς Κύπρου εἶναι οἱ ἀκόλουθοι: Στὴν Πάφο, ὁ Ῥοδοκλῆς, υἱὸς τοῦ Ῥοδοκλέους, ὁ ὁποῖος καλεῖται ἐπίσης *Στασικράτης*, χρημάτισε ἀρχιερεὺς τοῦ Αὐγούστου τῆς διοικητικῆς περιφέρειας (ὁ ἀγωνοθέτης ὑπ. ἀρ. 2)· ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπολλωνίου, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἀρχιερεὺς τῆς νήσου τὸν Α' αἰ. μ.Χ. (ὁ ἱερεὺς ὑπ. ἀρ. 1)· Στὸ Κίτιον, ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος (;) Ἰοῦστος, ὁ ὁποῖος ἔδρασε στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ὑπῆρξε ἀρχιερεύς τῆς νήσου· Στὴ Σαλαμῖνα, ὁ Ὕλλος, υἱὸς τοῦ Ὕλλου, ποὺ ἔδρασε τὸ πρῶτο τέταρτο τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ὑπῆρξε ἀρχιερέας τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου ὁλόκληρης τῆς Κύπρου (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 16)· Ὁ Διόδωρος, υἱὸς τοῦ Διοδώρου, ἀρχιερεὺς σὲ ὁλόκληρη τὴ διοικητικὴ περιφέρεια τῆς λατρείας τοῦ αὐτοκράτορος Οὐεσπασιανοῦ καὶ ὁ Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός, ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., τρεῖς φορὲς ἀρχιερέας τῆς λατρείας τῶν Φλαβίων αὐτοκρατόρων ὁλόκληρης τῆς Κύπρου (ὁ γυμνασίαρχος ὑπ. ἀρ. 18).

Τὸ Κοινὸν ἐκπροσωποῦσε τὰ συμφέροντα τῶν πόλεων τῆς νήσου, ἐνῶ οἱ πόλεις μποροῦσαν μέσῳ αὐτοῦ νὰ διεκδικήσουν τοὺς στόχους τους. Αὐτὸ πιθανώτατα συνέβη τὸ 22 μ.Χ. ἐπὶ Τιβερίου, ὅταν Κύπριοι ἐκπρόσωποι ἔφθασαν στὴ Ῥώμη μὲ σκοπὸ νὰ ἐπιβεβαιώσουν ἀπὸ τὴ ῥωμαϊκὴ Σύγκλητο τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου ποὺ εἶχαν οἱ ναοὶ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ τὴν Ἀμαθοῦντα καὶ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα, πρᾶγμα ποὺ κατοχυρώθηκε ὅπως πληροφορούμεθα ἀπὸ τὸν Τάκιτο.[991] Τὸ Κοινὸν πιθανῶς τῶν Κυπρίων προσέφερε 200 τάλαντα στὸν Κικέρωνα, τὸν διοικητὴ τῆς Κιλικίας, ὁ ὁποῖος δὲν τὰ ἀπεδέχθη, γιὰ νὰ μὴν παρέχει ἄδεια στρατοπεδεύσεως στὴ νῆσο,[992] ἀλλὰ δὲν ἀνεμείχθη στὶς διαπραγματεύσεις μεταξὺ τῆς Σαλαμῖνας καὶ τοῦ Σκαπτίου γιὰ τὸ ὕψος τοῦ τόκου.[993]

Τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων ἀπὸ τὴν περίοδο τοῦ Κλαυδίου μέχρι αὐτὴν τοῦ Καρακάλλα (ἢ πιθανὸν τοῦ Μακρίνου) ἐξέδιδε τὰ νομίσματα μικρῆς ἀξίας γιὰ τὶς τοπικὲς συναλλαγές,[994] ἡ εἰκονογραφία τῶν ὁποίων ἐνδεχομένως ὑποδεικνύει τὸν ἀνταγωνισμὸ τῶν δύο κυριοτέρων πόλεων τῆς νήσου, τῆς Πάφου καὶ τῆς Σαλαμῖνος (ἐκτὸς ἀπὸ τὴ διεκδίκηση τοῦ τίτλου *μητρόπολις τῆς Κύπρου* ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα[995]).

Τὸ Κοινὸν τῆς νήσου ἀπέδιδε τιμὲς πρὸς αὐτοκράτορες καὶ ἐκτὸς τῆς νήσου.[996] Σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν ναὸ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς στὴν Ἀθήνα, τὸ Κοινὸν τῆς Κύπρου ἀνέθεσε τὸ 132 μ.Χ., διὰ τῶν πρεσβευτῶν Γαΐου Ἰουλίου Ῥούφου ἀπὸ τὴν Πάφο καὶ τοῦ Κλεαγένους ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα , υἱοῦ τοῦ Κλεαγένους, τοῦ νικητοῦ πολλὲς φορὲς σὲ ἀγῶνες,

991. Tac. *Ann*. 3.62: *Exim Cyprii tribus de delubris, quorum vetustissimum Paphiae Veneri auctor Aerias, post filius eius Amathus Veneri Amathusiae et Jovi Salaminio Teucer, Telamonis patris ira profugus, posuissent*.

992. Cicero, *Ad Att.* V. 21, 7: *civitates locupletes ne in hiberna milites reciperent magnas pecunias debant, Cyprii Attica CC, qua ex insula* (*non sed verissime loquor*) *nummus nullus me obtingere erogabitur*.

993. Βλ. ἀνωτέρω, σ. 13-14.

994. Γιὰ τὰ νομίσματα τοῦ Κοινοῦ βλ. *BMC. Cyprus*, 73-87.

995. Βλ. σ. 117.

996. Βλ. Potter, σ. 821.

ἄγαλμα πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος Ἁδριανοῦ, ὁ ὁποῖος ἀποκαλεῖται *σωτήρ* καὶ *εὐεργέτης* τῶν Κυπρίων.[997] Οἱ δύο κυριότερες πόλεις τῆς Κύπρου εἶχαν ἀντιπροσώπους τους στὴν ἀφιέρωση τοῦ ναοῦ τὸ 132 μ.Χ., ἡ ὁποία ὑπῆρξε πολὺ σημαντικὴ γιὰ τὸν ἑλληνόφωνο κόσμο, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸν μεγάλο ἀριθμὸ παρομοίων κειμένων ποὺ προέρχονταν ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Ἀνατολῆς.[998]

Τὸ Κοινὸν ἐπεδίωκε τὴν εὔνοια τῶν διοικητῶν εἴτε τιμῶντας τους στὴν μητρόπολη τῆς νήσου εἴτε στὶς πόλεις καταγωγῆς ἑνὸς ἑκάστου ἐξ αὐτῶν. Στὴν Πάφο, σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α' αἰ. π.Χ., ὁ τιμᾶται ὁ Vehilius Maturus ὡς ὁ *πάτρων* τοῦ Κοινοῦ τῶν Κυπρίων.[999] Αὐτὴ εἶναι ἡ μοναδικὴ ἐπιγραφὴ ῥωμαϊκῆς περιόδου ποὺ βρέθηκε στὴν Κύπρο, στὴν ὁποία τὸ Κοινὸν ἀποδίδει τιμὲς σὲ Ῥωμαῖο ἀξιωματοῦχο ἢ σὲ στενὸ συγγενικὸ ἄτομο ἀξιωματούχου. Σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή, ποὺ βρέθηκε κοντὰ στὴν πόλη Κάπουα, τιμᾶται μετὰ τὴ δεύτερη θητεία του στὴ θέση τοῦ ὑπάτου τὸ 74 μ.Χ. ἀπὸ τὸ Κοινὸν τῶν Κυπρίων ὁ Ἔπριος Μάρκελλος, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἀνθύπατος τῆς νήσου κατὰ τὸ 58/59 μ.Χ.[1000] Σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν Ἄγκυρα μαρτυρεῖται ὅτι τὸ Κοινὸν τῶν Κυπρίων ἀπέστειλε ἀξιωματοῦχο στὴν πόλη αὐτή, μὲ σκοπὸ νὰ πληροφορήσει τὶς ἀρχὲς ἐκεῖ ὅτι ἕνας ἀπὸ τοὺς κατοίκους της ἐπετέλεσε πολὺ σημαντικὸ ἔργο ὡς διοικητὴς τῆς νήσου.[1001]

Βάσει τῶν ὑπαρχουσῶν ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν οἱ τιμώμενοι ἀπὸ τὸ Κοινὸν ἦσαν ἐπιφανεῖς Κύπριοι πολῖτες, οἱ ὁποῖοι ὑπηρέτησαν καλῶς καὶ εὐεργέτησαν ὄχι μόνο τὴν πόλη στὴν ὁποία κατοικοῦσαν ἀλλὰ καὶ ὅλη

997. *IG* II² 3296: *Αὐτοκράτορα Καίσαρα Τρα|ϊανὸν Ἁδριανὸν Σεβαστὸν | Ὀλύμπιον τὸν σωτῆρα | καὶ εὐεργέτην Κυπρίων | τὸ κοινὸν διὰ πρεσβευτῶν | Γ. Ἰουλίου Ῥούφου Παφίου | καὶ Κλεαγέ[ν]ους τοῦ Κλεα|γένους Σαλαμινίου πλιστονίκου | ἐπὶ ἱερέως Κλ. Ἡρώδου*.

998. Βλ. Spawforth –Walker, *JRS* 75, 1985, σ. 78-104.

999. **Πάφ. 2**. Ὁ τιμώμενος ὑπῆρξε ἀδελφὸς τῶν ἀνθυπάτων τῆς νήσου, Μάρκου Βεχιλίου καὶ Λευκίου Βεχιλίου.

1000. *CIL* X 3853: *T. Clodio M. F. Fal.* | *Eprio Marcello* | *cos. II, Augusti* | *Curiori Maximo,* | *Sodali Augustali, pr. per., procos.* | *Asiae III* | *provincia Cypros*.

1001. Βλ. Potter, σ. 821.

τὴν ἐπικράτεια τῆς νήσου. Τὸ Κοινὸν προσέφερε σημαντικὴ ἀναγνώριση στὰ μέλη τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας μὲ τὴν ἀναγνώριση τιμῶν. Σὲ ἀπόσπασμα ἀναθηματικῆς ἐπιγραφῆς, ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ 15 π.Χ. καὶ 14 μ.Χ., πρὸς τὴν Ἀφροδίτη Παφία, τιμᾶται ἀπὸ τὸ Κοινὸν πολίτης.[1002] Τὸ *κοινὸν τὸ Κυπρίων* τιμᾶ τὸ 18 ἢ 19 μ.Χ. τὸν Ῥοδοκλῆ τὸν καὶ Στασικράτη, υἱὸ τοῦ Ῥοδοκλέους ἀρχιερέα τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου τῆς νήσου καὶ ἐθελοντὴ *ἀγωνοθέτη* τῶν ἱερῶν νησιωτικῶν πενταετηρικῶν ἀγώνων ποὺ ἐγκαινιάστηκαν πρὸς τιμὴν τοῦ Καίσαρος Γερμανικοῦ γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Σεβαστὴ Πάφο ἀπὸ τὸ Κοινὸν τῶν Κυπρίων. Ὁ ἀναθέτης στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι τὸ *Κοινὸν τὸ Κυπρίων*, τὸ ὁποῖο, ὅπως ἔχει ἀναφερθεῖ, κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο εἶχε ὡς κύρια ἁρμοδιότητα τὴ διοργάνωση ἱερῶν τελετῶν καὶ ἀγώνων παγκυπρίως.[1003] Ἡ παροῦσα ἐπιγραφὴ τονίζει τὸν παγκύπριο χαρακτῆρα τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Κοινοῦ τῶν Κυπρίων.

Τὸ Κοινὸν τῶν Κυπρίων τιμᾶ γιὰ εὐεργεσία ἢ ὑπηρεσία ποὺ ἀφοροῦσε ὁλόκληρη τὴ νῆσο τὸν Τιβέριο Κλαύδιο Ὀνησικράτη, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἄρχων, γραμματεὺς καὶ γυμνασίαρχος, κατὰ τὰ μέσα τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.[1004] Μία γυναῖκα, ἡ ὁποία πιθανώτατα ἀνῆκε σὲ οἰκογένεια μὲ σημαντικὸ κῦρος εἶναι ἡ Νεικάριον, θυγατέρα τοῦ Μοκαπόλεως ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἀγωνοθέτης· τιμᾶται μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος *εὐσεβείας χάριν* ἀπὸ τὸ Κοινὸν τῆς νήσου σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη Α΄ μὲ ἀρχὲς Β΄ αἰ. μ.Χ.[1005] Τὸ *Κοινὸν Κυπρίων* στὰ μέσα τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ. ἀφιέρωσε στὴν Παφία Ἀφροδίτη τὰ ἀγάλματα τῆς Ἀπολλωνίας, θυγατρὸς τοῦ Κρατέρου, καὶ τοῦ ἀνδρός της Πατροκλέους, υἱοῦ τοῦ Πατροκλέους, πρὸς ἔκφρασιν εὐγνωμοσύνης γιὰ τὴν προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τους σὲ ὅλη τὴν ἐπαρχία τῆς Κύπρου καὶ στὴ γενέθλιά τους πόλη. Ὑπῆρξαν οἱ χορηγοὶ τοῦ Τυχαίου· ἐπίσης ἦσαν ἀρχιερεῖς διὰ βίου τῆς Τύχης τῆς μητροπόλεως

1002. **Πάφ. 75**.
1003. **Πάφ. 78**.
1004. **Πάφ. 5**.
1005. **Πάφ. 92**.

Πάφου. Ἡ τιμὴ ἀποδίδεται ἀπὸ τὸ Κοινὸν τῶν Κυπρίων, ἐπειδὴ ἡ εὐεργεσία τῆς Ἀπολλωνίας καὶ τοῦ Πατροκλέους ἦταν σπουδαία καὶ ἀφοροῦσε ὁλόκληρη τὴ νῆσο.[1006]

Σὲ ἐπιγραφή, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάμπουσα πλησίον τῆς Λαπήθου, χαραγμένη σὲ μαρμάρινη βάση ἀγάλματος καὶ χρονολογούμενη μεταξὺ τοῦ τελους τοῦ Β' καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ., ὁ Λεόντιχος τιμᾶται ὡς εὐεργέτης τοῦ κοινοῦ τῶν Κυπρίων.[1007] Αὐτὸς ὁ Λεόντιχος πιθανῶς ἦταν ὁ πατέρας τοῦ ἀνθύπατου τῆς νήσου καὶ τῆς Ἀχαΐας Κλαυδίου Λεοντίχου Ἰλλυρίου, ὁ ὁποῖος ἀνοικοδόμησε τὰ τείχη τῆς Λαπήθου.[1008]

Τιμῶν ἔτυχε καὶ ἐπιφανὴς πολίτης τοῦ Κιτίου, ὁ Ἡρακλείδης, ὁ υἱὸς τοῦ Ἑρμοδάμαντος. Ὁ Ἡρακλείδης στὶς ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. τιμᾶται ἀπὸ τὸ *Κοινὸν Κυπρίων* γιὰ τὴ λειτουργία ποὺ ἐπετέλεσε στὴ νῆσο ὡς γυμνασίαρχος, ἀγωνοθέτης καὶ διὰ τῆς πρεσβείας μὲ δικά του ἔξοδα πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο ἢ Νέρωνα γιὰ ὑποθέσεις τῆς νήσου.[1009] Ἀπὸ ὁλόκληρη τὴ νῆσο μέσῳ τοῦ Κοινοῦ τὸν Α' αἰ. τιμᾶται μὲ τὴν ἀνάθεση ἀγάλματος ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Μνασέας Λούκιος, ὁ ὁποῖος ὑπηρέτησε ὡς ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας.[1010]

Ὁ Ἔμπυλος, υἱὸς τοῦ Ἐμπύλου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Χαρία, τιμᾶται ἀπὸ τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων τὸ 19 ἢ τὸ 14 π.Χ. Ἀναφέρεται στὴ σύντομη ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν Δία Ὀλύμπιο στὴ βάση τοῦ ἀγάλματός του ὅτι ὑπῆρξε γυμνασίαρχος τὸ *θ' L ἐκ τοῦ ἰδίου προῖκα*.[1011] Ἀπὸ τὸ Κοινὸν τιμᾶται στὰ τέλη τοῦ Α' μὲ Β' αἰ. μ.Χ. μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος, σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὸ χωριὸ Κούκλια κοντὰ στὴ Σαλαμῖνα, ἡ

1006. **Πάφ. 101** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 184).
1007. **Κερ. 13**.
1008. **Κερ. 6**.
1009. **Λάρ. 6**: *Τὸ κοινὸν τὸ Κυπρίων. | Ἡρακλείδην Ἑρμο|δάμαντος τὸν | γυμνασίαρχον καὶ | ἀγωνοθέτην καὶ | προῖκα πρεσβεύ|σαντα πρὸς τὸ[ν] | Σεβαστὸν ὑπ[ὲρ] | τῆς νήσου.*
1010. **Λάρ. 10**.
1011. **Ἀμμ. 80**.

Κειωνία Καλλιστὼ Ἀττική,[1012] γυναῖκα τοῦ Φλαβίου Φι[- - -], ὁ ὁποῖος ἦταν ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας.

1012. **Ἀμμ. 51**.

12. Ἡ θέση τῶν γυναικῶν

Δὲν ἀπαντοῦν στὴ νῆσο γυναῖκες ἀξιωματοῦχοι, γυμνασίαρχοι καὶ ἀγωνοθέτες, ὅπως μαρτυροῦνται στὴ Μικρὰ Ἀσία κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο.[1013] Ἡ συμμετοχή τους στὴ δημόσια ζωὴ περιοριζόταν κυρίως στὸ ῥόλο τῆς ἱέρειας ἢ ἀρχιέρειας. Ἡ κοινωνικὴ προβολὴ τῶν γυναικῶν ἐξηρτᾶτο κυρίως ἀπὸ τὸν πλοῦτο, τὴ σημασία καὶ τὴν ἐπιρροὴ τῶν ἀνδρῶν τους.[1014] Κατεῖχαν ὅμως σημαίνουσα θέση στὶς τοπικὲς κοινωνίες ἕνεκα τοῦ πλούτου τους.[1015] Κατὰ συνέπεια ὑπάρχει σαφὴς διάκριση ἀνάμεσα στὶς ἁπλὲς γυναῖκες ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὸν πληθυσμὸ τῶν γηγενῶν καὶ στὶς λίγες ἐπιφανεῖς γυναῖκες ποὺ ἀνήκουν στὴν ἄρχουσα τάξη, οἱ ὁποῖες ἀναφέρονται εἴτε ὡς μέλη τῶν πλουσίων οἰκογενειῶν τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας εἴτε ἁπλὰ ὡς ἱέρειες καὶ ἀρχιέρειες.[1016]

Ἡ κοινωνικὴ θέση τῶν γυναικῶν ἦταν ἄμεσα συνδεδεμένη μὲ τὸν πλοῦτο[1017] καὶ τὴν ἐπιρροὴ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῆς οἰκογένειάς τους: στὴ Σαλαμῖνα ἀνετέθησαν ἀγάλματα στὸ θέατρο τῆς συζύγου τοῦ Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ ἀπὸ τὴν Φλαβία Κρατέρα·[1018] τῆς Σεργίας Φίλας, θυγατρὸς τοῦ Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ ἀπὸ τὸν ἄνδρα της, Τιβέριο Κλαύδιο Μέντορα[1019] καὶ ἀπὸ τὴν Κλαυδία Μηνοδωρίδα,[1020] γυναῖκα τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ· τῆς [Κλαυδίας]

1013. Γιὰ τὸν ῥόλο καὶ τὴν κοινωνικὴ θέση τῶν γυναικῶν στὴ Μικρὰ Ἀσία κατὰ τὴ ῥωμαιοκρατία βλ. Boatwright 1991, σ. 249-272.

1014. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1369.

1015. Βλ. MacMullen, *Historia* 29, 1980, σ. 208-218, πβ. Berman, *Women and Wealth*, σ. 233-242.

1016. Γιὰ τὴ θέση τῶν γυναικῶν ποὺ ἀνῆκαν στὰ ἀνώτερα κλιμάκια τῆς κοινωνίας στὶς πόλεις τῆς ἀνατολικῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας βλ. Bremen, *Women* 1996, σ. 82-141. Γιὰ τὶς γυναῖκες ποὺ δροῦν ἀνεξάρτητα ὡς πατρώνισσες ἢ ἀξιωματοῦχοι στὴ ῥωμαϊκὴ Ἀνατολὴ βλ. K. Mantas, *Eirene* 33, 1997, σ. 81-95 (= *SEG* 47, 2364).

1017. Βλ. Potter, σ. 837-8.

1018. **Ἀμμ. 36**.

1019. **Ἀμμ. 37**.

1020. **Ἀμμ. 38**.

Οὐηρανιανῆς καὶ τοῦ ἀνδρός της Τιβερίου Κλαδίου Ἡρακλείδου, υἱοῦ τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος[1021] καὶ τῆς Σεργίας θυγατρὸς τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους.[1022] Οἱ γυναῖκες αὐτὲς ὑπῆρξαν μέλη οἰκογένειας ποὺ κυριάρχησε στὴ Σαλαμῖνα ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Α΄ μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ.

Ἡ σπουδαιότητα ὁρισμένων γυναικῶν τεκμηριώνεται ἀφενὸς ἀπὸ ἐνεπίγραφα μνημεῖα, γιὰ τὴν ἀνάθεση τῶν ὁποίων οἱ ἴδιες ἐπωμίζονταν τὰ ἔξοδα καὶ εἶχαν ὡς στόχο τὴν αὐτοπροβολή τους, καὶ ἀφετέρου ἀπὸ τιμητικὲς πρὸς αὐτὲς ἐπιγραφὲς εἴτε ἀπὸ τὸ Κοινὸν εἴτε ἀπὸ τὴν πόλη τους εἴτε ἀπὸ ἄλλους φορεῖς, ἐπειδὴ ἔκαναν δωρεὲς ἢ συνεισέφεραν στὴν ἀνέγερση δημοσίων κτηρίων ἢ τὴν ἀνάθεση ἀγαλμάτων σὲ δημόσιους χώρους. Στὴν Πάφο ἡ Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον, ἀνέθεσε δύο ἀγάλματα μὲ δικά της ἔξοδα πρὸς τιμὴν τοῦ υἱοῦ της Γ. Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ[1023], ἐνῶ μὲ τὸ σύζυγό της Γάιο Οὐμμίδιο Κουαδρᾶτο ἀνέθεσαν ἄγαλμα στὴ μνήμη τοῦ υἱοῦ τους.[1024] Ἡ Κλαυδία Ἀπφάριον ὑπῆρξε σημαῖνον ἄτομο, ἀφοῦ ὑπῆρξε *ἀρχιέρεια τῶν κατὰ Κύπρον Δήμητρος ἱερῶν*. Ἡ θυγατέρα τοῦ Εὐφάμου ὑπῆρξε ἀρχιέρεια τῆς Ἰουλίας Σεβαστῆς[1025] στὸ Κίτιον καὶ τιμήθηκε ἀπὸ τὸν Μαλλαῖο, υἱὸ τοῦ Ἀπολλωνίου καὶ θεῖο της στὰ μέσα τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.[1026] Μαρτυρεῖται ἀκόμη μία ἀρχιέρεια, τὸ ὄνομα τῆς ὁποίας δὲν σώζεται, σὲ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ σώζεται ἀποσπασματικὰ χρονολογούμενη περὶ τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.[1027]

1021. **Ἀμμ. 42**.
1022. **Ἀμμ. 43**.
1023. **Πάφ. 4** καὶ **Πάφ. 90**.
1024. **Πάφ. 89**.
1025. Ἡ γυναίκα τοῦ Αὐγούστου, ἡ ὁποία ἀποθεώθηκε ἐπὶ Κλαυδίου.
1026. **Λάρ. 11**.
1027. **Λεμ. 15**.

Σὲ κάποια ἀπὸ τὶς ἐπιφανέστερες οἰκογένειες τῆς πόλεως θὰ ἀνῆκε καὶ ἡ Σεργία Δημητρία,[1028] ἡ ὁποία εἶχε τὴν οἰκονομικὴ δυνατότητα νὰ τιμήσει μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος τὸν ἄνδρα της, Αὐρή(λιον) Τείμωνα Ὀνήσιλον Ἑταιρειδίωνα, ὅπως ἀναφέρεται σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. Πιθανὸν ἦταν ἀπόγονος τῆς Σεργίας Δημητρίας, μέλους ἐπίσης ἐπιφανοῦς οἰκογένειας, ἡ ὁποία τιμᾶ τὸν ἀδελφό της Λ. Σέργιο Ἀρριανό, τὸν συγκλητικὸ τριττύαρχο.[1029] Ἀκόμη μία γυναῖκα ποὺ ἀνῆκε σὲ οἰκογένεια μὲ σημαντικὸ κῦρος ἦταν ἡ Νεικάριον, θυγατέρα τοῦ Μοκαπόλεως ποὺ ὑπῆρξε ἀγωνοθέτης, ἡ ὁποία τιμᾶται μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος *εὐσεβείας χάριν* ἀπὸ τὸ Κοινὸν τῆς νήσου σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Α' ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.[1030] Οἱ ἐκδηλώσεις τιμῆς ἀπὸ τὸ Κοινὸν ἦταν ἀναμφισβήτητα κάτι ἰδιαίτερο γιὰ τοὺς πολίτες τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας καὶ σπάνιο γιὰ τὶς γυναῖκες. Ὅπως μαρτυρεῖται ἀπὸ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴ χώρα τῆς Σαλαμῖνος, ἀπὸ τὸ Κοινὸ τιμᾶται στὰ τέλη τοῦ Α' ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος ἡ Κειωνία Καλλιστὼ Ἀττική,[1031] γυναῖκα τοῦ Φλαβίου Φι[- - -], ἀρχιερέως τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας.

Στὴν Πάφο ἡ Λικιννία Ἀγαπωμένη εἶχε τὴν οἰκονομικὴ δυνατότητα νὰ ἀναθέσει ἀγάλματα τῆς ἐγγονῆς της, Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας, καὶ τοῦ ἐγγονοῦ της, Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος.[1032] Ἡ Ἰουλία Σακρικόλα Μοδέστα μὲ τὴ σειρά της ἀνέθεσε τὰ ἀγάλματα τῶν ἐγγονῶν της, Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου καὶ Γαΐου Ἰουλίου Ἀριστοδάμου, στὸ ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης Παφίας.[1033] Ἡ Μητρώ, ἡ καὶ Σώτιον, μαζὶ μὲ τὸν ἄνδρα της Γάιο Ἰούλιο Ἑρμογένη, ἀφιερώνουν τὸν Α' αἰ. μ.Χ. ἕνα ἄγαλμα τοῦ υἱοῦ τους, Φιλίππου, στὴν Παφία Ἀφροδίτη. Τὸ γεγονὸς ὅτι στὴν ἐπιγραφὴ

1028. **Πάφ. 11**.
1029. Βλ. σημ. 162.
1030. **Πάφ. 92**. Βλ. καὶ ἀνωτέρω σ. 160.
1031. **Ἀμμ. 51** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. σ. 159).
1032. **Πάφ. 83**.
1033. **Πάφ. 62**.

ἀναφέρεται πρῶτα τὸ ὄνομα τῆς γυναίκας εἶναι ἴσως δηλωτικὸ τῆς σπουδαιότητάς της.[1034] Ὁ Μ. Κάνιος Κουιντιανὸς καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ Ὀκταβία Κλωδιάνα ἀναθέτουν ἐπιγραφὴ στὴν Παφία Ἀφροδίτη πρὸς τιμὴν τοῦ υἱοῦ τους, Μ. Κανίου Αἰλίου Μαρκελλίνου.[1035] Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὴν Παφία Ἀφροδίτη μαρτυρεῖ τὴν ἀνάθεση ἀγάλματος τῆς Κλωδίας, θυγατρὸς τοῦ Ἀριστοκράτους.[1036]

Στὸ Κίτιον στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ἡ Γεγανία Λουκιφέρα ἀνέθεσε ἄγαλμα πρὸς τιμὴν τοῦ ἀνδρός της Τιβερίου Κλαυδίου, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἄρχων τοῦ Κιτίου καὶ συμμετεῖχε σὲ πολλὲς ἀποστολὲς πρὸς τοὺς αὐτοκράτορες Αὔγουστο καὶ Τιβέριο ἀμισθί, ἐνῶ διετέλεσε καὶ γυμνασίαρχος μὲ δικά του ἔξοδα.[1037] Ἡ Εὐτυχιανὴ στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. κατὰ τοὺς ὅρους τῆς διαθήκης της τιμᾶται ἀπὸ τὸν Αὐρήλιο Ἀπολλωνίδη.[1038] Στὴ Σαλαμῖνα, ἡ Ἰσιδώρα στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. κατὰ τοὺς ὅρους τῆς διαθήκης τοῦ συζύγου της τὸν τιμᾶ ἀναφέροντας τὰ ἀξιώματα ποὺ αὐτὸς εἶχε ἀναλάβει.[1039]

Σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα καὶ τὸν Ἀπόλλωνα Ὑλάτη ἀπὸ τὸ Κούριον, ἡ Τιμὼ τιμᾶ τὴ μνήμη τῆς θυγατρός της Τιμοῦς, ἐξ υἱοθεσίας θυγατρὸς τοῦ Τίμωνος, υἱοῦ τοῦ Ὀνησίλου.[1040] Στὴν ἴδια πόλη *τὸ κοι*[*νόν*] τιμᾶ νεκρὴ γυναῖκα (*ἡρωίδα*) μὲ πρωτοβουλία τοῦ υἱοῦ (;) καὶ τῆς ἀδελφῆς της κατὰ τὸ 220 μ.Χ.[1041]

Οἱ γυναῖκες ἀποκτοῦσαν κοινωνικὴ προβολὴ μέσῳ φιλανθρωπιῶν καὶ εὐεργεσιῶν. Ἀκόμη μία γυναῖκα τιμᾶται μαζὶ μὲ τὸν ἄνδρα της ἀπὸ τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων πρὸς ἔκφραση εὐγνωμοσύνης γιὰ τὴν προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τους σὲ ὅλη τὴν ἐπαρχία τῆς Κύπρου καὶ στὴ γενέθλιά τους

1034. **Πάφ. 85**.
1035. **Πάφ. 96**.
1036. **Πάφ. 98**.
1037. **Λάρ. 38**.
1038. **Λάρ. 25**.
1039. **Ἀμμ. 70**.
1040. **Λεμ. 57**.
1041. **Λεμ. 46**.

πόλη, ἀφοῦ αὐτὴ καὶ ὁ σύζυγός της ὑπῆρξαν οἱ χορηγοὶ καὶ ἰσόβιοι ἀρχιερεῖς τοῦ Τυχαίου: Πρόκειται γιὰ τὴν Ἀπολλωνία, θυγατέρα τοῦ Κρατέρου καὶ σύζυγο τοῦ Πατροκλέους, υἱοῦ τοῦ Πατροκλέους, ποὺ ἔδρασε στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. καὶ ὑπῆρξε ἀρχιέρεια διὰ βίου τῆς Τύχης *τῆς μητροπόλεως Πάφου*.[1042] Τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ὄνομά της ἐμφανίζεται πρὶν ἀπὸ αὐτὸ τοῦ ἀνδρός της στὴ βάση τοῦ ἀγάλματος, ὑποδηλώνει προφανῶς τὴ σπουδαιότητά της, ἐνῶ παρουσιάζεται ὡς ἰσότιμος τουλάχιστον συνέταιρος τοῦ συζύγου της στὴν ἀνέγερση τοῦ ναοῦ τῆς Τύχης στὴν Πάφο.[1043] Ένα δημόσιο κτήριο, μεγάλης προφανῶς σημασίας, στὴ Νέα Πάφο, μετὰ τὴν καταστροφή του ἀπὸ πυρκαγιὰ ἀνοικοδομήθη στὰ μέσα τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ. μὲ τὴ γενναιοδωρία τῆς *Claudia Musonia*, Ρωμαίας ποὺ μετοίκησε στὴν Κύπρο, ἐνῶ ἡ ὅλη ἐργασία ἐπεθεωρεῖτο ἀπὸ τὸν Ρωμαῖο ἀξιωματοῦχο.[1044]

Στὸ Κίτιον, ἡ πόλη καὶ ὁ δῆμος τῆς πόλεως ἔκρινε σκόπιμο νὰ τιμήσει τὴν Πνυτάριον, γυναῖκα τοῦ Ἀσκληπιοδώρου, υἱοῦ τοῦ Ἀσκληπιοδώρου καὶ ἐγγονοῦ τοῦ Σίλλιδος μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος λόγῳ τοῦ ἐνδιαφέροντος ποὺ ἐπέδειξε πρὸς τὸ Κίτιον καὶ προφανῶς κάποιας σημαντικῆς προσφορᾶς της πρὸς τὴν πόλη· στὴν ἐπιγραφὴ ἀναφέρονται καὶ τὰ ἀξιώματα τοῦ ἀνδρός της.[1045]

Ἡ Σεργία Αὐρηλία Ρηγῖνα ποὺ ἔδρασε περὶ τὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. καὶ χαρακτηρίζεται *ὑπατική* (*femina consularis*) καὶ ἀπόγονος ὑπάτων (*ἐξ ὑπάτων ὑπάτη*) σὲ ἐπιγραφὲς ποὺ βρέθηκαν στὸ ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ στὸ ἱερὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον.[1046] Ἡ Ρηγῖνα ἦταν γνωστὴ γιὰ τὰ μουσικά της ἐνδιαφέροντα καὶ πρέπει νὰ συνέβαλε στὴν πρόοδο τῶν τεχνῶν, γι' αὐτὸ καὶ προσεκάλεσε στὴν Κύπρο τὸν ποιητὴ

1042. **Πάφ. 101** (παράθεση στὴ σημ. 184).
1043. Βλ. Potter, σ. 838.
1044. **Πάφ. 1**.
1045. **Λάρ. 4** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 216).
1046. **Πάφ. 102**, **103** καὶ **Λεμ. 26**. Παράθεση τῶν ἐπιγραφῶν στὴ σημ. 163.

Σεπτίμιο Νέστορα· πρέπει νὰ ἦταν μέλος πλούσιας οἰκογενείας, ἀφοῦ εἶχε δοῦλες, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὴ Ῥηγῖνα ἀπὸ τὶς ἀπελεύθερές της, Αὐρηλία καὶ Αἰλία. Σημαντικὴ περιουσία πρέπει νὰ διέθετε στὴν Πάφο καὶ ἡ Κορνηλία Νίκη, οἱ ἀπελεύθεροι τῆς ὁποίας ἐκφράζουν τὴν ἀφοσίωσή τους σὲ ἀναθηματικὴ πρὸς τὴν Ἀφροδίτη Παφία ἐπιγραφή.[1047]

1047. **Πάφ. 95**.

13. Ἀθλητισμὸς – Ἀγῶνες

Ὁ ἀθλητισμὸς καὶ ἡ σωματικὴ ἀγωγὴ στὴν Κύπρο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν ὀργανωμένη ἐκπαίδευση μαρτυρεῖται ἀπὸ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται σὲ γυμνασιάρχους, ἐφηβάρχους, ἀγωνοθέτες, ξυστάρχες,[1048] καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες εἴτε τοὺς τοπικοὺς εἴτε τοὺς οἰκουμενικοὺς ποὺ τελοῦνταν στὶς πόλεις τῆς νήσου.[1049]

Οἱ ἀγῶνες, μουσικοὶ – ποιητικοὶ καὶ ἀθλητικοί, ἀποτελοῦσαν σημαντικὸ τμῆμα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τῶν πολιτῶν τῆς νήσου καὶ ἦσαν ἄμεσα συνδεδεμένοι μὲ τὴ λατρεία καὶ τὴν παιδεία, ὅπως καὶ στὶς ὑπόλοιπες περιοχὲς τῆς αὐτοκρατορίας.[1050] Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου τὰ γυμνάσια στὶς πόλεις τῆς Κύπρου, ὅπως καὶ στὶς ἄλλες ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης, καθίστανται κέντρα τῆς ἀθλητικῆς, καθὼς καὶ τῆς καλλιτεχνικῆς καὶ πολιτιστικῆς δραστηριότητος. Σημαντικὴ ἔργο στὰ γυμνάσια ἐπιτελοῦσαν οἱ *γυμνασίαρχοι*, οἱ *ἀγωνοθέται*, οἱ *ἐφήβαρχοι*, οἱ *ξυστάρχαι* καὶ ἄλλοι. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα καὶ τὴν Πάφο, τὰ γυμνάσια τῶν ὁποίων ἔχουν ἀνασκαφεῖ,[1051] γυμνάσια βεβαιώνονται ἐπιγραφικῶς καὶ στὸ Κούριον, τοὺς Χύτρους, τὴ Λάπηθο, τὸ Κίτιον καὶ τὴν Καρπασία, ἐνῶ πιθανώτατα ὑπῆρχαν καὶ στὴν Ἀρσινόη καὶ τὴν Ἀμαθοῦντα.[1052] Μαρτυροῦνται ἐπιγραφικῶς δύο γυμνασίαρχοι καὶ δύο ἀγωνοθέτες στὴν Πάφο, ἕνας γυμνασίαρχος στὸ Κούριον, ἕνας ἐφήβαρχος στὴν Ἀμαθοῦντα, τέσσερεις γυμνασίαρχοι καὶ δύο ἐφήβαρχοι στὴ Λάπηθο,

---

1048. Γιὰ τοὺς ὀργανωτὲς τῶν ἀγώνων στὶς ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης βλ. Nijf, *Local heroes* 2001, σ. 325-7.

1049. Γιὰ σχετικὲς μὲ ἀγῶνες ἐπιγραφὲς βλ. Ἰ. Νικολάου, *ΚΣπ* 25, 1961, σ. 61-72· Κ. Χατζηιωάννου *ΑΚΕΠ* Δα'/Δβ', 130-133 καὶ 176-218. Γιὰ τοὺς ἀγῶνες στὴν Κύπρο ἀπὸ τὴν ἀρχαϊκὴ μέχρι καὶ τὴ νεότερη ἐποχή βλ. C. Hadjistephanou, *Athletics*· τῆς ἰδίας, *ΔιδΦΑ*, σ. 3 κέ.

1050. Βλ. Βοσκοῦ, *ΚΣΠΑγΑρ*, σ. 22.

1051. Στὴ Σαλαμῖνα ὑπῆρχαν τρία γυμνάσια: ἕνα γιὰ τοὺς ἄνδρες, ἕνα γιὰ τοὺς ἐφήβους καὶ ἕνα γιὰ τὰ παιδιά (βλ. ἀνωτ. σ. 135).

1052. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1365.

πέντε γυμνασίαρχοι, τρεῖς ἀγωνοθέτες καὶ ἕνας ξυστάρχης στὸ Κίτιον, ἕνας ἐφήβαρχος στοὺς Χύτρους, δέκα γυμνασίαρχοι καὶ δύο ἀγωνοθέτες στὴ Σαλαμῖνα καὶ δύο γυμνασίαρχοι στὴν Καρπασία.[1053] Θέατρα ἔχουν ἀνασκαφεῖ στὴν Πάφο, τὸ Κούριον, τὴ Σαλαμῖνα καὶ τοὺς Σόλους, ἐνῶ μαρτυρεῖται ἐπιγραφικῶς καὶ στὸ Κίτιον, καθὼς καὶ ἕνα ἀμφιθέατρο στὴ Σαλαμῖνα καὶ ἕνα ὠδεῖο στὴν Πάφο.

Οἱ ἀγῶνες κατ' αὐτὴν τὴν περίοδο, ὅπως καὶ κατὰ τὴν πτολεμαϊκή, κατέχουν σημαντικὸ τμῆμα τῆς ἐκπαίδευσης καὶ τῆς ζωῆς.[1054] Στὴ ῥωμαϊκὴ Κύπρο κατὰ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες διεξάγονταν τόσο οἰκουμενικοὶ ὅσο καὶ τοπικοὶ ἀγῶνες.[1055] Στὴ Σαλαμῖνα καὶ τὸ Κίτιον διεξάγονταν ἀγῶνες οἰκουμενικοί, δηλαδὴ ἀγῶνες στοὺς ὁποίους συμμετεῖχαν ἀθλητὲς ἀπὸ ὅλες τὶς χῶρες τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, ὅπως μαρτυρεῖται ἀπὸ ἐπιγραφὴ τῆς Λαοδικίας τῆς Συρίας.[1056] Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ παραδίδεται ὅτι ὁ Λαοδικεὺς *Αὐρήλιος Σεπτίμιος Εἰρηναῖος* ἀνάμεσα στὶς πολλὲς νῖκες του ἔχει νὰ ἐπιδείξει τρεῖς στὴν πυγμαχία καὶ τὸν δρόμο στὴ Σαλαμῖνα καὶ ἀπὸ μία νίκη στὴν πυγμὴ καὶ τὸ παγκράτιον στὸ Κίτιον.

Σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ χρονολογεῖται πιθανώτατα μεταξὺ Α' καὶ Β' αἰ. μ.Χ., ἀναφέρεται ὅτι ἡ συνέλευση τῶν ἀθλητῶν τῆς *οἰκουμένης*, δηλ. ἀπὸ τὶς χῶρες τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἄλλοι ἦταν *ἱερονεῖκαι*, δηλ. ἀθλητὲς ποὺ κέρδισαν νῖκες σὲ ἱεροὺς ἀγῶνες, καὶ ἄλλοι *στεφανεῖται*, δηλ. ἀθλητὲς ποὺ κέρδισαν στεφάνους ποὺ ἀποτελοῦσε τὴ μεγαλύτερη ἀθλητικὴ τιμή, καθὼς καὶ *οἱ τούτων ἐπιστάται*, δηλ. αὐτοὶ ποὺ ἐπόπτευαν τὴν ἀθλητική τους

1053. Γιὰ τοὺς πολιτικοὺς αὐτοὺς ἀξιωματούχους κατὰ πόλεις βλ. κεφάλαιο «Πολιτικὰ καὶ θρησκευτικὰ ἀξιώματα», σ. 42-65.

1054. Βλ. Βοσκοῦ, *ΚΣΠΑγΑρ*, σ. 27.

1055. Γιὰ τοπικοὺς ἀγῶνες στὸν ἑλληνικὸ κόσμο κατὰ τὴ ῥωμαιοκρατία βλ. Nijf, *Local heroes* 2001, σ. 310-2.

1056. Βλ. *CIG* 4472· *IGR* 3, 1012· L. Moretti, *IAG*, σ. 248, ἀρ. 85: στ. 23: *πυγμήν, δρόμον, Σαλαμῖνα τρίς, Κίτι[ο]ν πυγμήν, πανκράτιον...*

ἐκπαίδευση, ἔστησαν ἄγαλμα γιὰ νὰ τιμήσουν τὸν Ἰσίδωρο, υἱὸ τοῦ Θρέπτου, τὸν ξυστάρχην, δηλ. τὸν πρόεδρο ἑνὸς ἀθλητικοῦ συλλόγου.[1057] Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ φανερώνει ὅτι ἡ Κύπρος καὶ συγκεκριμένα τὸ Κίτιον ἐπελέγη ὡς χῶρος συνάντησης τῆς συνόδου τῶν ἀθλητῶν τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Μὲ βάση τὴν εὐκαιρία αὐτὴ οἱ διακεκριμένοι *ἱερονῖκαι* καὶ *στεφανεῖται* ἀθλητές, καθὼς καὶ οἱ *ἐπιστάται* αὐτῶν, ὅπως καὶ μιὰ ὁμάδα ἀπὸ *νεανίσκους*, τιμοῦν τὸν *ξυστάρχη* Ἰσίδωρο. Ὁ Ἰσίδωρος αὐτὸς ὑπῆρξε πιθανῶς καὶ ὁ ἴδιος ἀθλητὴς μὲ σημαντικὲς νῖκες, ἀφοῦ ὅπως γνωρίζουμε ἡ ξυσταρχία διδόταν ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα συνήθως σὲ τέτοιους ἀνθρώπους.[1058] Ἡ κοινωνικὴ ἄνοδος τοῦ Ἰσιδώρου ὀφείλεται στὴν ἀθλητική του δραστηριότητα· ὁ πατέρας του ὀνομάζεται Θρέπτος, ἄρα ὑπῆρξε τέκνο δούλου ποὺ ἀνετράφη στὴν οἰκογένεια τοῦ κυρίου του.[1059] Κατὰ συνέπεια ὑπῆρξε ἄμεση σύνδεση μεταξὺ τῶν ἀθλητικῶν ἐπιτυχιῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ κύρους, ὅπως συνέβαινε καὶ μὲ ἄλλους ἀθλητὲς τῆς ῥωμαϊκῆς Ἀνατολῆς ποὺ κατόρθωναν νὰ εἰσέλθουν στὰ ἀνώτερα στρώματα τῆς κοινωνίας τῶν πόλεων ἕνεκα τῶν νικῶν τους σὲ σημαντικοὺς ἀγῶνες.[1060] Εἶναι γνωστὸς ἀκόμη ἕνας Κύπριος ἀθλητὴς ἀπὸ τὴ Σαλαμίνα σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Κιλικίας Ἀνάζαρβο, ὁ ὁποῖος τιμήθηκε *ὑπὸ τῶν κυρίων αὐτοκρατόρων ξυσταρχίαις διὰ βίου*.[1061]

Στὶς ἐπιγραφὲς μνημονεύονται καὶ ἀγῶνες *νησιωτικοί*, *πενταετηρικοί*. Σὲ μαρμάρινη βάση ἀγάλματος ποὺ βρέθηκε κοντὰ στὸ χωριὸ Μανδριὰ τῆς Πάφου, ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μεταφέρθηκε ἐκεῖ ἀπὸ τὰ Κούκλια, ἀπὸ τὸ ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης, τὸ *Κοινὸν τὸ Κυπρίων* τιμᾶ τὸν Ῥοδοκλῆ, υἱὸ τοῦ Ῥοδοκλέους, ὁ ὁποῖος χρημάτισε ἀρχιερεὺς τοῦ

1057. **Λάρ. 21**: *Οἱ ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἀθληταὶ | ἱερονεῖκαι καὶ στεφανεῖται καὶ οἱ τούτων | ἐπιστάται καὶ νεανίσκοι, Ἰσίδωρον | Θρέπτου τὸν ξυστάρχην καὶ φίλον | τειμῆς χάριν.*

1058. Βλ. Robert, *ÉtA*, σ. 121, 145 καὶ 162.

1059. Βλ. Cameron, «Θρεπτός», σ. 27-62, πβ. Guinea, *DHA* 24.1, 1998, σ. 41-51.

1060. Nijf, *Andreia* 2003, σ. 263-286.

1061. Βλ. Moretti, *Iscrizioni agonistiche Greche*, 1953, σ. 253, ἀρ. 86.

Αὐγούστου καὶ ἐθελοντὴς *ἀγωνοθέτης* τῶν ἱερῶν νησιωτικῶν πενταετηρικῶν ἀγώνων ποὺ ἐγκαινιάστηκαν πρὸς τιμὴν τοῦ Καίσαρος Γερμανικοῦ γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Σεβαστὴ Πάφο ἀπὸ τὸ Κοινὸν τῶν Κυπρίων.[1062] Ὁ ἀναθέτης εἶναι τὸ *Κοινὸν τὸ Κυπρίων*, τὸ ὁποῖο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο εἶχε ὡς κύρια ἁρμοδιότητα τὴ διοργάνωση ἱερῶν τελετῶν καὶ ἀγώνων παγκυπρίως.[1063] Ἡ παροῦσα ἐπιγραφὴ τονίζει τὸν παγκύπριο χαρακτῆρα τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Κοινοῦ τῶν Κυπρίων, ἀφοῦ ὁ τιμώμενος ὑπῆρξε ἀρχιερέας τῆς νήσου καὶ σ' αὐτὸν ἐμπιστεύτηκε τὸ *Κοινὸν* τὴ διοργάνωση τῶν ἱερῶν νησιωτικῶν ἀγώνων. Τὸ σύνθετο ὄνομα τῶν ἀγώνων *Καισαρογερμανικείων* ὀφείλεται στὸ ὄνομα τοῦ Γερμανικοῦ πρὸς τιμὴν τοῦ ὁποίου διεξήχθησαν οἱ ἀγῶνες.[1064] Ὁ Καῖσαρ Γερμανικὸς κατὰ τὴν περιοδεία του στὶς ἀνατολικὲς ἐπαρχίες τὸ 18 μ.Χ. ἔτυχε ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς: διοργανώθηκαν ἀγῶνες, ἀφιερώθηκαν ἀγάλματα καὶ κόπηκαν νομίσματα πρὸς τιμήν του.[1065] Ἂν καὶ δὲν ὑπάρχουν μαρτυρίες ἐπισκέψεως τοῦ *Germanicus Caesar* στὴν Κύπρο, δὲν ἀποκλείεται νὰ ἐπισκέφθηκε τὸ πασίγνωστο ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Πάφο. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει τὰ *Καισαρογερμανίκεια* πρέπει νὰ διοργανώθηκαν ἀπὸ τὸ *κοινὸν τὸ Κυπρίων* εἴτε στὰ τέλη τοῦ 18 εἴτε στὶς ἀρχὲς τοῦ 19 μ.Χ. κατὰ τὰ τελευταία ἔτη τοῦ Γερμανικοῦ.[1066] Ἡ πόλη τῆς Πάφου διοργάνωσε πιθανώτατα καὶ ἀγῶνες πρὸς τιμὴ τοῦ Νέρωνος.[1067]

Σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴ Λάπηθο γίνεται ἀναφορὰ σὲ ἐπινίκια *τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος* καὶ σὲ *θυσίαν* ποὺ τέλεσε στὰ ἐπινίκια κάποιος γυμνασίαρχος πιθανόν, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν διασώζεται.[1068] Ἐπίσης ἡ

1062. **Πάφ. 78**.

1063. Βλ. κεφάλαιο «Κοινὸν Κυπρίων», σ. 157-161.

1064. Γιὰ ἀγῶνες ποὺ θεσπίζονταν στὶς ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης, γιὰ νὰ τιμηθοῦν Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες, καὶ ποὺ σχετίζονταν μὲ τὴν αὐτοκρατορικὴ λατρεία βλ. Nijf, *Local heroes* 2001, σ. 319-320.

1065. Βλ. *CAH* 10, 1952, σ. 619 κέ.

1066. Βλ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2196.

1067. **Πάφ. 4**.

1068. **Κερ. 7**.

ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται σὲ *γυμνικὸν* καὶ *ἱππικὸν* ἀγῶνα στὸ Γυμνάσιο τῆς Λαπήθου. Οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ πιθανὸν νὰ ἦταν *πενταετηρικοί*,[1069] καὶ τὰ Ἐπινείκια[1070] αὐτὰ θὰ ἑορτάστηκαν κατὰ τὸ πέμπτο ἔτος ἀπὸ τῆς νίκης τοῦ Ὀκταβιανοῦ στὸ Ἄκτιον, δηλ. κατὰ τὸ ἔτος 27 π.Χ. καὶ μετὰ τὶς 16 Ἰανουαρίου, ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία ὁ Ὀκταβιανὸς ἔλαβε τὸν τίτλο τοῦ *Σεβαστοῦ Καίσαρος*.

Σὲ μαρμάρινη βάση ἀγάλματος εἶναι χαραγμένη τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν ἀρχιερέα τῆς Ῥώμης, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἀγωνοθέτης κατὰ τὴν πενταετηρίδα κατὰ τὸ ὄγδοο ἔτος τῆς βασιλείας κάποιου αὐτοκράτορος.[1071] Ἡ *πενταετηρὶς* αὐτὴ εἶναι σημαντικὴ ἐπειδὴ ὅτι ἀπὸ τότε ἄρχισε νὰ διατίθεται δωρεὰν τὸ ἔλαιον μὲ τὸ ὁποῖο ἀλείφονταν οἱ ἀθλητές (*ἄλιμμα*). Μαρτυρία γιὰ διεξαγωγὴ ἀγώνων στὸ Κίτιον δίδει καὶ ἡ ἐπιγραφή, ποὺ ἀναφέρθηκε προηγουμένως, στὴν ὁποία παραδίδεται ὅτι ἡ συνέλευση τῶν ἀθλητῶν ἀπὸ τὶς χῶρες τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας τιμᾶ τὸν ξυστάρχην Ἰσίδωρο.

Ὅτι στὸ Κίτιον διεξήγοντο «πενταετηρίδες», δηλ. ἀγῶνες κάθε πέμπτο χρόνο, παραδίδεται καὶ ἀπὸ ἐπιγραφὴ τῶν ἀρχῶν τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[1072] Πρόκειται γιὰ μία ἐπιγραφή, στὴν ὁποία τιμᾶται κάποιος Κιτιεὺς πιθανὸν ἀθλητὴς γιὰ τὶς νίκες του: κέρδισε τὰ τρία πρῶτα ἀθλήματα τοῦ *πεντάθλου* (ἅλμα, ἀκόντιο καὶ δίσκο, μὲ ἀποτέλεσμα οἱ ἀγῶνες δρόμου καὶ πάλης νὰ τοῦ εἶναι ἀδιάφοροι), τὴν ἁρματοδρομία καὶ τοὺς *πενταετηρικοὺς ἀγῶνας πεντάθλους*.

Ἀγῶνες πενταετηρικοὶ μαρτυροῦνται ἐπιγραφικῶς ὅτι ἐλάμβαναν χώρα καὶ στὴ Σαλαμῖνα σὲ ἀποσπασματικὴ ἀγωνιστικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ

1069. Πβ. **Πάφ. 78**, **Λάρ. 7** καὶ **27**.

1070. Τὰ *Ἐπινείκια* γενικῶς ἑορτάζονταν στὶς πόλεις τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας μετὰ ἀπὸ νίκη αὐτοκράτορος, ἂν καὶ ὑπάρχει καὶ ἡ ἄποψη ὅτι σὲ κάποιες πόλεις, ὅπως ἡ Ἔφεσος, τὰ *Ἐπινείκια* διοργανώνονταν πρὸς τιμὴν τῆς *Ῥωμαίων Νείκης*, βλ. J. Nollé, *Chiron* 33, 2003, σ. 463-465.

1071. **Λάρ. 7**.

1072. **Λάρ. 27**.

χρονολογεῖται τὸ 19ο ἔτος τῆς βασιλείας εἴτε τοῦ Τραϊανοῦ (117 μ.Χ.) εἴτε τοῦ Ἁδριανοῦ (136 μ.Χ.).[1073] Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ τιμᾶται κάποιος μὴ Κύπριος ἀθλητής, πιθανώτατα ἀπὸ τὴ Βειθυνία. Σὲ βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ποὺ βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου καὶ χρονολογεῖται μεταξὺ Α' αἰ. π.Χ. καὶ Α' αἰ. μ.Χ., τιμᾶται ὡς ἱερονίκης ἀπὸ τοὺς γονεῖς του ὁ Δημήτριος,[1074] ἐνῶ σὲ μαρμάρινη πλάκα ποὺ βρέθηκε νοτιοανατολικῶς τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος πιθανὸν νὰ εἶναι χαραγμένη ἀγωνιστικὴ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. ποὺ σώζεται ἀποσπασματικῶς.[1075]

Στὶς ἐπιγραφὲς μνημονεύονται ἀθλητὲς ἐκ Κύπρου, ποὺ διακρίνονται πανελλήνια κατὰ τὴν περίοδο ποὺ ἀπασχολεῖ τὴν παροῦσα ἔρευνα.[1076] Ὁ Σαλαμίνιος Δημήτριος Ἀριστάνδρου, τὸν ὁποῖο, ὅπως ἔχει λεχθεῖ, τιμοῦν οἱ γονεῖς του Ἀρίστανδρος καὶ Πνυτάριον κατὰ τὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. π.Χ. ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. ὡς ἱερονίκην, δηλαδὴ νικητὴ σὲ ἱεροὺς ἀγῶνες, γιὰ τοὺς ὁποίους δὲν γνωρίζουμε τὸν τρόπο τελέσεως: *[Δ]ημήτριον Ἀριστάνδρου* | *[ἱερ]ονίκην, Ἀρίστανδρος* | *[καὶ] Πνυτάριον οἱ γονῖς*.[1077]

Σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀθήνα καὶ χρονολογεῖται τὸ 132 μ.Χ. μνημονεύεται ἡ ἀποστολὴ πρεσβευτῶν ἀπὸ τὸ Κοινὸν τῶν Κυπρίων, γιὰ νὰ ἀναθέσουν ἀνδριάντα τοῦ αὐτοκράτορος Ἁδριανοῦ στὴν Ἀθήνα· ἀναφέρεται ὁ Κλεαγένης Κλεαγένους Σαλαμίνιος, ὁ ὁποῖος χαρακτηρίζεται ὡς πλειστονίκης, δηλαδὴ ἀθλητὴς ποὺ κέρδισε πολλὲς νῖκες, χωρὶς ὅμως νὰ προσδιορίζεται σὲ ποιούς ἀγῶνες: *Αὐτοκράτορα Καίσαρα Τρα*|*ϊανὸν Ἁδριανὸν Σεβαστὸν* | *Ὀλύμπιον τὸν σωτῆρα* | *καὶ εὐεργέτην Κυπρίων* | *τὸ κοινὸν διὰ πρεσβευτῶν* | *Γ. Ἰουλίου Ῥούφου Παφίου*

1073. **Ἀμμ. 55**.
1074. **Ἀμμ. 17**.
1075. **Ἀμμ. 65**.
1076. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ μνημονεύουν ὅλους τοὺς ἀθλητὲς ἐκ Κύπρου, ὀλυμπιονῖκες, πλειστονῖκες καὶ ἱερονῖκες βλ. Βοσκοῦ, *ΚΣΠΑγΑρ*, σ. 32-39.
1077. **Ἀμμ. 17**.

| *καὶ Κλεαγέ[ν]ους τοῦ Κλεα|γένους Σαλαμινίου πλιστονίκου.* | *ἐπὶ ἱερέως Κλ. Ἡρώδου.*[1078]

Ὁ σπουδαιότερος ἀθλητὴς τῆς Κύπρου κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο καὶ ὄχι μόνον, ὑπῆρξε ὁ Δημήτριος ὁ Σαλαμίνιος, ὁ ὁποῖος ἔζησε καὶ ἔδρασε στὸ πρῶτο ἥμισυ τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. Σὲ ἐπιγραφὴ τῆς Ἀναζάρβου ποὺ χρονολογεῖται μετὰ τὸ 229 μ.Χ. ἀναφέρονται οἱ πολλὲς πανελλήνιες νίκες του. Ὁ Δημήτριος ὁ Σαλαμίνιος ἀνακηρύχθηκε τιμητικὰ ἀπὸ τοὺς αὐτοκράτορες ἰσόβιος ξυστάρχης, πέτυχε πρῶτες νῖκες σὲ ὅλους τοὺς στίβους τῶν πανελληνίων ἀγώνων: σὲ τρεῖς διαδοχικὲς Ὀλυμπιάδες στὸν δρόμο καὶ δύο φορὲς στὸ πένταθλο· στὰ Μεγάλα Παναθήναια, στὰ Ἴσθμια δύο φορὲς στὸν ἱερὸ ἀγῶνα, καθὼς ἐπίσης καὶ στὰ Πύθια. Νίκησε ἐπίσης στὰ Ἁδριάνεια καὶ στὰ Κομόδεια δύο φορὲς στὴν Ἔφεσο. Κέρδισε στὴ Νεάπολη τῆς Ἰταλίας τοὺς 87 ἐγγεγραμμένους ἀθλητὲς στὰ Σεβαστά, στὴ Σμύρνη, στὴν Ἀντιόχεια τῆς Συρίας μεταξὺ ἄλλων καὶ τὸν Ἁδριάνειο ἀγῶνα καὶ τὸν Κομμόδειο καὶ ἐκεῖνον τοῦ Εὐκράτους, στὴν Ἀνάζαρβον τῆς Κιλικίας τὸν Ἁδριάνειο ἱερὸ ἀγῶνα δύο φορές, στὴν Ταρσὸ τῆς Κιλικίας δύο φορές, ἐνῶ κέρδισε καὶ τὸ πέμπτο ἀγώνισμα τοῦ πεντάθλου στὸν ἀγῶνα τοῦ Κοινοῦ τῆς Ἀσίας. Γενικὰ κέρδισε 47 πρῶτες νῖκες στὶς διάφορες πόλεις τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, ὅπου τελοῦνταν ἀγῶνες. Ὅλες αὐτὲς οἱ πόλεις, στὶς ὁποῖες πέτυχε νῖκες, τοῦ ἀπένειμαν τιμητικὰ τὸν τίτλο τοῦ ἐπίτιμου πολίτου: *Δημήτριος δὶς Σαλαμείνιος πένταθλον·* | *τειμηθεὶς ὑπὸ τῶν κυρίων αὐτοκρατόρων* | *ξυσταρχίαις διὰ βίου· νεικήσας τρὶς Ὀλύμπ[ια]* | *κατὰ τὸ ἑξῆς ἀνδρῶν στάδιον, καὶ δὶς πέν[τα]|θλον, καὶ τοὺς ὑπογεγραμμένους ἀγῶνας·* | *ἐν Ἑλλάδι Παναθήνεα τὰ μεγάλα, Πύθια· Ἁδριάνε[ι]|α, Κομόδεια δὶς ἐν Ἐφέσῳ· Ἴσθμια δὶς ἱερόν· ἐν Νεα|πόλει τῆς Ἰταλίας Σεβαστά, νεικήσας τοὺς ἀπο|γραψαμένους πζ'· Ζμύρναν, Ἀντιόχειαν κατὰ* | *τὸ ἑξῆς τὸν Ἁδριάνειον καὶ τὸν Κομόδειον καὶ τὸν* |

1078. Βλ. *IG* II² 3296.

Εὐκράτους· Ἀναζάρβου τῆς μητροπόλεως Ἀδριάνειον | ἱερὸν δίς· Ταρσὸν δίς· κοινὸν Ἀσίας νεικήσας πέμ|πτῳ ἁπλῷ Ὀπτᾶτον ποιήσας αὐτῷ τετράκις | σύνδρομον· καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους ἀγῶ|νας παντὸς κλίματος τῆς οἰκουμένης ταλαντ[ιαί]|ους καὶ ἡμιταλα[ντιαί]ους μζ'· ὧν καὶ τὰς | πολιτείας ἔχει.[1079]

Σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ Κίτιον τῶν ἀρχῶν τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[1080] τιμᾶται Κιτιεὺς (;) γιὰ τὶς νῖκες του: κέρδισε τὰ τρία πρῶτα ἀθλήματα τοῦ πεντάθλου (*[πέν]ταθλον τριάδας πρώ[τας]*), σὲ ἀγῶνα δρόμου ἐνόπλων (*[δρόμο]ν ὁπλίτην*), σὲ ἁρματοδρομία μὲ νεαρὰ ἄλογα (*ἅρμα πωλικὸν*) καὶ τοὺς *πενταετηρικοὺς ἀγῶνας πεντάθλους*. Στὰ σωζόμενα μέρη τοῦ κειμένου δὲν ἀναφέρεται σὲ ποιοὺς ἀγῶνες κέρδισε τὶς νίκες του ὁ ἀθλητής, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ εἰκάσει κανεὶς ἀπὸ τὸ *[έ]αὐτῷ τε καὶ τῇ πατρίδι* ὅτι τὸν τιμοῦν *[σε]μνότητος χάριν* γιατὶ τίμησε καὶ τὴν πατρίδα του πέραν τῶν ὁρίων της.[1081]

Βάσει τῶν ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν, τρεῖς Κύπριοι μουσικοὶ μνημονεύονται ὡς νικητὲς σὲ ἀγῶνες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνας ἔζησε κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο καὶ εἶναι ὁ σπουδαιότερος.[1082] Πρόκειται γιὰ τὸν αὐλητὴ Πόπλιο Αἴλιο Αἰλιανό, πιθανὸν Σαλαμίνιο, ὁ ὁποῖος σὲ ἐπιγραφὴ τῶν Δελφῶν, ποὺ χρονολογεῖται τὸ ἐνωρίτερο κατὰ τὴ βασιλεία τοῦ Ἀντωνίνου (138-161 μ.Χ.), ἐμφανίζεται ὡς *περιοδονίκης* ἀθλητής (πέτυχε δηλ. νίκες σὲ ὅλους τοὺς σπουδαίους ἀγῶνες).[1083] Ὁ αὐλητὴς (*πυθαύλης*) Πόπλιος Αἴλιος Αἰλιανὸς νίκησε καὶ στοὺς τέσσερεις μεγάλους πανελλήνιους ἀγῶνες ἐκείνης τῆς περιόδου, στὰ Νέμεα τρεῖς φορές, στὰ Ἴσθμια δύο, στὰ Πύθια καὶ στὰ Ὀλύμπια. Ἐπίσης πέτυχε πρῶτες νῖκες

1079. Βλ. Moretti, *IAG* 86.

1080. **Λάρ. 27**.

1081. Βλ. Βοσκοῦ, ὅ.π., σ. 34.

1082. Οἱ ἄλλοι δύο, ποὺ ἔδρασαν στὶς ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. π.Χ., εἶναι ὁ σαλπιστὴς Ἀριστῶναξ Ἀριστώνακτος Πάφιος, ποὺ νίκησε στὰ Ταμώνια τῆς Εὐβοίας βλ. *IG* XII, (9) 91, καὶ ὁ κῆρυξ Ζωίλος Ζωίλου Πάφιος, ὁ ὁποῖος νίκησε στοὺς μουσικοὺς ἀγῶνες τῶν Χαριτησίων στὸν Ὀρχομενὸ τῆς Βοιωτίας βλ. *IG* VII, 3197.

1083. Βλ. *FD* III[1] 547.

στὴ Ῥώμη, τὴ Νεάπολη, στὰ Ἄκτια, στὰ Ἀδριάνεια τῆς Ἀθήνας τρεῖς φορές, στὴ Νικομήδεια καὶ στὴν Ἀντιόχεια τῆς Συρίας ἕξι φορές. Ὁ Αἴλιος Αἰλιανὸς πῆρε πρῶτες νῖκες σὲ 166 ταλαντιαίους ἀγῶνες, ὅπου δηλαδὴ τὸ ἔπαθλο ἦταν ἕνα τάλαντο. Ἡ ἐντυπωσιακὴ συγκομιδὴ νικῶν μόνο μὲ τὴν περίπτωση τοῦ ἀθλητῆ Δημητρίου τοῦ Σαλαμινίου εἶναι δυνατὸν νὰ συγκριθεῖ.

14. Ἡ χρήση τῆς λατινικῆς γλώσσας

Ἡ ἑλληνικὴ ἦταν ἡ γλώσσα τῆς διοικήσεως τῶν ἐπαρχιῶν τῆς ἀνατολικῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Τὸ ἴδιο συνέβαινε καὶ στὴν Κύπρο.[1084] Οἱ ἀνθύπατοι δημοσίευαν τὰ διατάγματα στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα.[1085] Στὴν ἴδια γλῶσσα ἦταν γραμμένα καὶ τὰ νομικὰ ἔγγραφα, ποὺ ἀφοροῦσαν σὲ οἰκονομικὲς ὑποθέσεις καὶ κανονισμούς, διαθῆκες, καταγραφές, περιουσίες, στὴ Σαλαμῖνα καὶ τὴν Καρπασία.[1086] Τὸ δημόσιο ἀρχειοφυλάκιο στοὺς Σόλους ὀνομαζόταν *βυβλιοφυλάκιον*,[1087] ἐνῶ οἱ αὐτοκράτορες Τίτος καὶ Δομιτιανὸς ἀφιέρωσαν βωμὸ στὴν Παφία Ἀφροδίτη στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα.[1088]

Ἡ λατινικὴ γλῶσσα χρησιμοποιεῖται ὅμως σὲ μιλιοδεῖκτες, στὸ αὐτοκρατορικὸ ὁδικὸ δίκτυο,[1089] εἴτε σὲ δίγλωσσες εἴτε ἀποκλειστικὰ λατινικὲς ἐπιγραφές. Τὸ ὁδικὸ δίκτυο κατασκευάστηκε ἐπὶ Αὐγούστου, ὅπως μαρτυρεῖ ἀπόσπασμα λατινικῆς ἐπιγραφῆς σὲ μιλιοδείκτη,[1090] συνεχίστηκε ἐπὶ Τίτου,[1091] ἐνῶ τὴν ἀναδημιουργία καὶ συντήρηση τοῦ ὁδικοῦ ῥωμαϊκοῦ συστήματος στὴν Κύπρο ἐπὶ Σεπτιμίου Σεβήρου

1084. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1355.

1085. **Λάρ. 2**, 1-2: *Τι(βέριος) Κλαύδιος Ἰοῦνκος | ἀνθύπατος λέγει*.

1086. **Ἀμμ. 1-5** καὶ **Ἀμμ. 239-240**.

1087. **Λευκ. 39**.

1088. **Πάφ. 86-87**.

1089. Στὴν Κύπρο ὑπῆρχε ἕνα σχετικὰ ἁπλὸ ὁδικὸ δίκτυο, ποὺ ἄρχισε ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Αὐγούστου καὶ ἔτυχε βελτιώσεων καὶ συντηρήσεων κατὰ τὴν Ἰουλιοκλαυδιανὴ δυναστεία, ἀλλὰ καὶ ἀργότερα ἐπὶ Σεπτιμίου Σεβήρου καὶ Κωνσταντίνου, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν *Tabula Peutingeriana*, γιὰ τὴν ὁποία βλ. Bowersock, *Roman Arabia*, σ. 164-186 καὶ Dilke, *GrRoMaps*, σ. 113-120, ποὺ διασώζει ἕναν χάρτη τοῦ ὁδικοῦ ῥωμαϊκοῦ συστήματος κατὰ τὸν Α' αἰ. μ.Χ. ἀπὸ τὴ Βρεττανία ὡς τὴν Ἰνδία. Στὴ νῆσο ὑπῆρχε μία διαδρομὴ ἀπὸ τὴν Πάφο μέσῳ τῶν Σόλων καὶ τῆς Κερύνειας στὴ Σαλαμῖνα καὶ ἀπὸ ἐκεῖ πίσω στὴν Πάφο μέσῳ τοῦ Κιτίου, τῆς Ἀμαθοῦντος, τοῦ Κουρίου καὶ τῆς Παλαιπάφου βλ. Potter, σ. 803. Μία δεύτερη κύρια διαδρομὴ ἐκτεινόταν ἀπὸ τὸ Κίτιον στοὺς Σόλους μέσῳ τῆς Μεσαορίας.

1090. **Πάφ. 107** (Μιλιοδείκτης ἀπὸ τὴν Πάφο πρὸς τὸ Κούριον, ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ 12 π.Χ. καὶ 14 μ.Χ.).

1091. **Ἀμμ. 145** (Μιλιοδείκτης 18 ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα πρὸς τὴν Καρπασία, ποὺ χρονολογεῖται τὸ 81 μ.Χ.).

μνημονεύουν τρεῖς δίγλωσσες ἐπιγραφές,[1092] καθὼς καὶ μία λατινικὴ[1093] καὶ μία ἑλληνική. Δίγλωσσες ἐπιγραφὲς ἐμφανίζονται καὶ σὲ μιλιοδεῖκτες ἐπὶ Μακρίνου[1094] καὶ Αὐρηλιανοῦ.[1095] Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ τῶν διαδόχων του ἡ γλῶσσα στὴν ὁποία ἦταν γραμμένοι οἱ ὁδοδεῖκτες, ἦταν ἡ λατινική.[1096]

Ἡ χρήση τῆς λατινικῆς γλώσσας ἀπαντᾶ σὲ διάφορες πόλεις τῆς νήσου καὶ εἶναι ἀναμενόμενη: (α) σὲ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς Ῥωμαίων στρατιωτῶν, π.χ. σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε ἐντοιχισμένη σὲ ἐκκλησία στὸ χωριὸ Βιτσάδα καὶ χρονολογεῖται μετὰ τὴ βασιλεία τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου, ἱππέως ποὺ ἀνῆκε σὲ μόνιμο στὴν Κύπρο σύνταγμα ἱππικοῦ, τὸ *cohors VII Breucorum*, τὸ ὁποῖο στρατοπέδευε στὴ βόρεια Μεσαορία·[1097] σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ ἀβεβαίας προελεύσεως ἀναφέρεται ἕνας centurio, ὁ *Q. Firmius*, τῆς *legio III Gallica*·[1098] σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὸ χωριὸ Λιμνιά, ποὺ βρίσκεται τέσσερα περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τῆς Σαλαμῖνος καὶ χρονολογεῖται μεταξὺ τοῦ τέλους τοῦ Β' καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ., ἡ γυναῖκα ἑνὸς Ῥωμαίου ἱππέως ἀφιερώνει ἐπιτύμβιο στὸν

1092. **Πάφ. 108** καὶ **117** (Μιλιοδεῖκτες 13 καὶ 15 ἀπὸ τὴν Πάφο πρὸς τὸ Κούριον, ποὺ χρονολογοῦνται τὸ 198 μ.Χ.)· **Λευκ. 29** (Μιλιοδείκτης ἀπὸ τοὺς Σόλους πρὸς τὴν Ἀρσινόη, ποὺ χρονολογεῖται τὸ 198 μ.Χ.)

1093. **Λεμ. 798** (Μιλιοδείκτης 25 ἀπὸ τὴν Πάφο πρὸς τὸ Κούριον, ποὺ χρονολογεῖται πιθανώτατα τὸ 198 μ.Χ.).

1094. **Λευκ. 31** (Μιλιοδείκτης 4 δυτικῶς τῶν Σόλων, ποὺ χρονολογεῖται τὸ 217/218 μ.Χ.).

1095. **Κερ. 4** (Μιλιοδείκτης 5 ἀπὸ τὴν Κερύνεια πρὸς τοὺς Χύτρους, ποὺ χρονολογεῖται πιθανώτατα μεταξὺ 273 καὶ 274 μ.Χ.).

1096. **Πάφ. 141** καὶ **142** (Μιλιοδεῖκτες 3 καὶ 6 ἀπὸ τὴν Ἀρσινόη πρὸς τὴν Πάφο, ποὺ χρονολογοῦνται μεταξὺ 333 καὶ 337 μ.Χ.)· **Λεμ. 805** (Μιλιοδείκτης 25 ἀπὸ τὴν Πάφο πρὸς τὸ Κούριον, ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ 324 καὶ 333 μ.Χ.)· **Λεμ. 806** καὶ **810** (Μιλιοδείκτης 25 ἀπὸ τὴν Πάφο πρὸς τὸ Κούριον καὶ μιλιοδείκτης 7 ἀπὸ τὸ Κούριον πρὸς τὴν Πάφο, ποὺ χρονολογοῦνται μεταξὺ 363 καὶ 364 μ.Χ.)· **Λευκ. 32** (Μιλιοδείκτης 18 ἀπὸ τοὺς Σόλους πρὸς τὴν Ἀρσινόη, ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ 333 καὶ 337 μ.Χ.)· **Λευκ. 32-37** (Μιλιοδεῖκτες δυτικῶς τῶν Σόλων καὶ μιλιοδείκτης 3 ἀπὸ τοὺς Σόλους πρὸς τὴν Ἀρσινόη, ποὺ χρονολογοῦνται μεταξὺ 337 καὶ 340 μ.Χ.)· **Λευκ. 38** (Μιλιοδείκτης ἀπὸ τοὺς Σόλους πρὸς τὴν Ἀρσινόη, ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ 355 καὶ 360 μ.Χ.)· **Λάρ. 207** (Μιλιοδείκτης ἀπὸ τὸ Κίτιον πρὸς τὴν Ἀμαθοῦντα, ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ 324 καὶ 333 μ.Χ.)· **Ἀμμ. 146** (Μιλιοδείκτης 18 ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα πρὸς τὴν Καρπασία, ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ 337 καὶ 340 μ.Χ.).

1097. **Ἀμμ. 129**.

1098. **Ἀβ. Πρ. 17**.

ἄνδρα της Q. Caecilius Rufus ποὺ πέθανε σὲ ἡλικία 24 ἐτῶν.[1099] (β) Σὲ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς ξένων, π.χ. σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.,[1100] ἡ ὁποία βρέθηκε στὴ χώρα τῆς Σαλαμῖνος καὶ τὴν ὁποία ἀνέθεσε ὁ Flavius Valens στὸν πατέρα του Publium Aelium Basilidem, ποὺ καταγόταν ἀπὸ τὴ Νικομήδεια. (γ) Σὲ ἀφιερώσεις Ῥωμαίων πολιτῶν ποὺ κατοικοῦσαν στὴ Σαλαμῖνα καὶ τὴν Πάφο, π.χ. σὲ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία βρέθηκε στὸ χωριὸ Λιμνιά, τὰ μέλη τῆς ῥωμαϊκῆς κοινότητας τῆς Σαλαμῖνος ἀφιερώνουν ἀνάθημα πρὸς τὸν θεό,[1101] πβ. τὴ δίγλωσση ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τοῦ Β' αἰ. π.Χ. τῶν πραγματευομένων τῆς Πάφου.[1102]

Χρήση τῆς λατινικῆς γλώσσας γίνεται σὲ τρεῖς ἀποσπασματικὲς ἐπιγραφές, στὶς ὁποῖες πιθανῶς ἀναφέρονται Ῥωμαῖοι ἀξιωματοῦχοι.[1103] Μία ἀπὸ αὐτές, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴν ἀγορὰ τῆς Σαλαμῖνος καὶ χρονολογεῖται πρὶν ἀπὸ τὸ 22 π.Χ. ἀναφέρεται σὲ κάποιον *legatus Augusti pro praetore* καὶ σὲ *forum* τῶν Σαλαμινίων.[1104]

Χρήση τῆς λατινικῆς σὲ τιμητικὲς ἢ ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς εἴτε πρὸς αὐτοκράτορες εἴτε πρὸς μέλη τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογένειας παρατηρεῖται σποραδικὰ παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία αὐτῶν τῶν ἐπιγραφῶν εἶναι συντεταγμένες στὰ ἑλληνικά: σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῶν Χύτρων πρὸς τὸν Γερμανικό, ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ τῆς ἄνοιξης τοῦ 18 μ.Χ. (θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Γερμανικοῦ στὴν Ἀσία) καὶ τοῦ θανάτου του στὴν Ἀντιόχεια τὸν Ὀκτώβριο τοῦ ἑπομένου ἔτους·[1105] σὲ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ σὲ βωμὸ πιθανώτατα πρὸς τὸν Δροῦσο ἀπὸ τὴ βουλὴ τῶν

1099. **Ἀμμ. 140**.

1100. **Ἀμμ. 127**: *D(is) M(anibus)* | *P(ublio) Aelio P(ublici) f(ilio) Basi*|*lide Palatina* | *Nicomedia* | *evoc(ato) Fl(avius) Valens* | *collega fec(it) fra*| *tri pientissimo*.

1101. **Ἀμμ. 99** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 377).

1102. [*Cives Romani qui Pa*]*phi negotiantur* | [*Ἀφροδίτηι*] *Παφίαι* | [*οἱ πραγματευόμενοι ἐν*] *Πάφωι Ῥωμαῖοι*. Γιὰ σχολιασμὸ βλ. σημ. 964.

1103. *CIL* III 12103 καὶ **Ἀμμ. 203**.

1104. **Ἀμμ. 79** (Παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 50).

1105. **Λευκ. 48**: *Caesa*[*r Germanicus*].

Σολίων μεταξὺ 19 καὶ 23 μ.Χ.·[1106] σὲ βάση ἀγάλματος τοῦ Τιβερίου, τὸ ὁποῖο ἀνατίθεται στὴ Σαλαμῖνα μετὰ τὸ 27 μ.Χ.·[1107] σὲ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ σὲ βάση ἀγάλματος τοῦ αὐτοκράτορος Νέρβα ἀπὸ τὴν πόλη τοῦ Κιτίου τὸ 86 μ.Χ.[1108]

Ἡ λατινικὴ γλῶσσα ἀπαντᾶ καὶ σὲ ἀπόσπασμα τιμητικῆς ἐπιγραφῆς πρὸς αὐτοκράτορα,[1109] καθὼς καὶ σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ ἀναφέρεται στὴν ἀνοικοδόμηση δημοσίου κτηρίου, μεγάλης προφανῶς σημασίας, τῆς Νέας Πάφου, μετὰ τὴν καταστροφή του ἀπὸ πυρκαγιά, χάρη στὴ γενναιοδωρία μιᾶς *Claudia Musonia*, ἐνῶ ἡ ὅλη ἐργασία ἐπεθεωρεῖτο ἀπὸ Ῥωμαῖο ἀξιωματοῦχο. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται γύρω στὸ 358 μ.Χ.[1110]

Σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὴν Ἀφροδίτη Παφία ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Δομιτιανὸ τὸ 85-86 μ.Χ., ποὺ βρέθηκε στὸ ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο, ἡ λατινικὴ γλῶσσα ἦταν ἀναμενόμενη·[1111] ὁ ἴδιος ὅμως χρησιμοποίησε καὶ τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὴν ἴδια θεά.[1112] Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν Φλαβίων αὐτοκρατόρων ἀπαντοῦν δύο ἀποσπασματικὲς λατινικὲς ἐπιγραφὲς στὸ ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο· ἡ μία παραδίδει χρονολογία,[1113] ἐνῶ στὴν ἄλλη σώζεται πιθανῶς ἕνα ὄνομα.[1114]

1106. **Λευκ. 4**: *[Drus]o (;) Caesari Ti. A[ug. f. d. Aug. n.]* | [sena]t[u]s Soliorum [honoris causa].

1107. **Ἀμμ. 87**: *[Ti. Caesari divi Aug. f. divi] Iuli nepoti Aug.* | *[pontifici maximo, tribunic]iae potestatis* | *[senatus Sal]amin<i>orum* | *[statuam ponendam atque decora]ndam curavit idem* | *[dedicavit praesente] C. Lucretio Rufo*.

1108. **Λάρ. 17**: *Imp(eratori) Caesari Nervae Aug(usto)* | *p(atri) p(atriae) co(n)s(uli) II civitas Citiensium*. Μὲ τὰ μέχρι σήμερα δεδομένα ἡ πόλις τοῦ Κιτίου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὶς ὑπόλοιπες πόλεις τῆς Κύπρου, ἀνέθεσε μόνο δύο ἀγάλματα σὲ αὐτοκράτορες καὶ τὰ δύο πρὸς τιμὴ τοῦ *Nerva* (βλ. καὶ σ. 133-4), πβ. **Λάρ. 19** (ἑλληνικὴ ἐπιγραφή).

1109. **Πάφ. 64**: *[Imp.] Caesari Ạ[ugusto (;) - - - -]*.

1110. **Πάφ. 1**.

1111. **Πάφ. 88**: *[Imp.] Caesar [- - - -]* | *[Dom]itianu[s Augustus]*.

1112. **Πάφ. 87**.

1113. **Πάφ. 110**: *[- - - a]nno V[- - -]*. Κατὰ τὸν Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2180, ὑποσ. 12, τὸ ἔτος ποὺ ἀναφέρεται εἶναι ἀπὸ τὸ πέμπτο μέχρι τὸ ὄγδοο τοῦ αὐτοκράτορος Βεσπασιανοῦ.

1114. **Πάφ. 111**: *[- - -]OVIDI[- - -]*.

Σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὸ ἱερὸ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου στὸ Κούριον καὶ χρονολογεῖται ἀπὸ τὰ μέσα μέχρι τὰ τέλη τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ., κατὰ τὴ δυναστεία τῶν Ἰουλιοκλαυδιανῶν αὐτοκρατόρων, χρησιμοποιεῖται ἡ λατινικὴ γλῶσσα σὲ κείμενο ποὺ ἀναφέρεται στὴν οἰκοδόμηση λιθοστρώτου στὸ ἱερό. Πρόκειται γιὰ μία ἀπὸ τὶς λίγες λατινικὲς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου.[1115] Γιὰ ἄλλα ἔργα, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτήθηκαν ἀπὸ τοὺς αὐτοκράτορες, χρησιμοποιεῖται κυρίως ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ στὸ Κούριον[1116] ἀλλὰ καὶ στὶς ἄλλες πόλεις τῆς νήσου.[1117]

Στὴ λατινικὴ εἶναι γραμμένη ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν Καρακάλλα καὶ τὴ μητέρα του, ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα.[1118] Εἶναι πιθανὸν ὅτι ὁ ἀναθέτης εἶναι ὁ ἀνθύπατος της νήσου.[1119]

Γιὰ τὴν ἀνακατασκευὴ τοῦ θεάτρου τιμᾶται σὲ δίγλωσση ἐπιγραφή,[1120] ποὺ βρέθηκε στὸ Κούριον στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου, ὁ αὐτοκράτωρ Νέρων διὰ τοῦ ἀνθυπάτου Ἰουλίου Κόρδου τὸ 64/65 μ.Χ.[1121] Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ τὸ λατινικὸ κείμενο προηγεῖται τοῦ ἑλληνικοῦ. Ὁ ἴδιος αὐτοκράτωρ

1115. **Λεμ. 6**: *[- - - - - caesar - - - - - -] | [- - - - - - - - - pater] | patriae (;) ex[struxit - - -] | stratum tr[ans - - - - - - -ex dex]|tra exe[dra - - - - - - - - - -] | prae fon[te - - - - - - - -] | iuxta e[- - - - - - - -].*

1116. **Λεμ. 51** (Ὁ Τραϊανὸς τὸ 101 μ.Χ. οἰκοδόμησε δύο ἐξέδρες, ἐνῶ προϋπῆρχαν τρεῖς)· **Λεμ. 9** (Ὁ Τραϊανὸς τὸ 101-102 μ.Χ. κατεσκεύασε τὴν πύλη τοῦ Κουρίου καὶ κτήριο κοντὰ στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος)· **Λεμ. 59** (Ὁ ἴδιος αὐτοκράτορας τὸ 114 μ.Χ. ἐπεξέτεινε τὸ ὑπάρχον λιθόστρωτο ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ δρόμου δυτικῶς γιὰ 45 περίπου μέτρα καὶ τὸ ἔνωσε μὲ τὸ *πρόπυλον* τῆς Παφίας ὁδοῦ)· **Λεμ. 10** (Ἀποκατάσταση δημοσίου κτηρίου ἐπὶ Ἀδριανοῦ)· Ἡ δυναστεία τῶν Σεβήρων φρόντισε γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τοῦ ἀποχετευτικοῦ δικτύου τοῦ θεάτρου μαζὶ μὲ ἄλλα ἔργα γιὰ τὴν πόλη τοῦ Κουρίου βλ. Mitford, *IK*, σ. 321-2.

1117. **Κερ. 1** (Κατασκευὴ ὑδραγωγείου στὴν Κερύνεια τὸ 42-43 μ.Χ.)· **Λευκ. 1** καὶ **Ἀμμ. 246**. Ἡ κατασκευὴ τοῦ ὑδραγωγείου στοὺς Σόλους καὶ στὴν περιοχὴ τῆς Ἀγγαστίνας ἀπὸ τὸν Νέρωνα· **Ἀμμ. 6** (Ὁ Τραϊανὸς τὸ 116-117 μ.Χ. ἀποκατέστησε τὴν ὀροφὴ τῆς *κολυμβήθρας* στὸ γυμνάσιο τῆς Σαλαμῖνος).

1118. **Ἀμμ. 116**.

1119. Βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1356.

1120. Γιὰ τὶς δίγλωσσες ἐπιγραφὲς στὴν ἐπαρχία τῆς Ἀσίας βλ. Kearsley 2001. Γιὰ τὶς δίγλωσσες ἐπιγραφὲς βλ. Adams, *Bilingualism* 2003.

1121. **Λεμ. 6**: *[Nero Claudius Caesar Aug. Germanicus pont. max. trib. pot. - imp. - p.p. Curiensium ci]vitati [per Q. I]ulium [Cordum] p[rocos. theatrum restituit].* | *[Νέρων Κλαύδιος Καῖσαρ Σεβαστὸς Γερμανικός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ -, αὐτοκρά]τωρ [δι' Ἰουλίου Κ]όρδου [ἀνθυπ]ά[του Κουριέων τῆι πόλει τὸ θέατρον κατεσκεύασεν].*

τιμᾶται μὲ ἐπιγραφὴ στὰ ἑλληνικὰ ἐπὶ βάσεως ἀγάλματος ποὺ βρέθηκε στὸ ἱερὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον, γιὰ τὴν ἀνακατασκευὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος διὰ τοῦ ἀνθυπάτου *L. Annius Bassus* τὸ 65/66 μ.Χ. ἢ καὶ προηγουμένως διὰ τοῦ *Q. Julius Cordus*.[1122]

Σὲ δίγλωσση τιμητικὴ ἐπιγραφή, ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Α᾽ αἰ. π.Χ., ὁ Γάιος Ἰούλιος Χῖος καὶ ἡ ἀπελευθέρα καὶ σύζυγός του Ἰουλία Λαμπυρίς, τιμοῦν μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος τὸν Γάιο Ἰούλιο Νίδα.[1123] Ὁ Χῖος καὶ ἡ γυναῖκα του, ἑλληνόγλωσσοι καὶ οἱ δύο, χρησιμοποιοῦν τὴ λατινικὴ γλῶσσα ἴσως λόγῳ τῆς κατοχῆς ῥωμαϊκῆς *πολιτείας*.

1122. **Λεμ. 51**.

1123. **Ἀμμ. 14**: *[G. Iu]lium Nidam G. Iulius C[hius] | [. .]dnianus et Iulia Lampyris Chii | [u]xor et liberta honoris causa. | [Γάιον] Ἰούλιον Νίδαν Γάιος Ἰούλιος Χεῖος | [. .δν]ιανὸς καὶ Ἰουλία Λαμπυρὶς γυνὴ Χε[ίου] | [κα]ὶ ἀπελευθέρα τειμῆς χάρ[ιν].*

15. Ἡ ῥωμαϊκὴ *πολιτεία*

Οἱ Ῥωμαῖοι πολίτες ἀντιπροσώπευαν τὸ ἀνώτερο κοινωνικὸ στρῶμα στὶς διοικητικὲς περιφέρειες τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Ὁ τίτλος τοῦ Ῥωμαίου πολίτου ἀποτελοῦσε, στοιχεῖο κοινωνικοῦ κύρους, ἂν καὶ ὑπῆρχαν ἀρκετοὶ *peregrini*[1124] ποὺ κατεῖχαν δημόσια ἀξιώματα καὶ εἶχαν αὐξημένη κοινωνικὴ ἐπιρροὴ στὶς διάφορες πόλεις τῆς νήσου ἰδιαίτερα κατὰ τὴν πρώιμη αὐτοκρατορικὴ ἐποχή, γεγονὸς ποὺ σχετίζεται σαφῶς μὲ τὴν πολιτικὴ ποὺ ἀκολουθοῦσε ὁ ἑκάστοτε αὐτοκράτωρ ὡς πρὸς τὴν παραχώρηση τῆς πολιτείας.[1125] Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὑπῆρχαν καὶ ἀπελευθερωθέντες δοῦλοι, οἱ ὁποῖοι ἂν καὶ εἶχαν ἀποκτήσει τὸν τίτλο τοῦ Ῥωμαίου πολίτου, ἐν τούτοις δὲν κατεῖχαν κάποιο ἀξίωμα οὔτε ἀνῆκαν στὴν ἀνώτερη κοινωνικὴ τάξη στὶς πόλεις τους.

Κατὰ τὴν πρώιμη αὐτοκρατορικὴ ἐποχὴ ἐπιφανεῖς πολῖτες μὲ μεγάλη οἰκονομικὴ ἐπιφάνεια καὶ σημαίνοντα ἀξιώματα δὲν ἀπέκτησαν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία καὶ παρέμειναν *peregrini*:[1126] Στὴν Πάφο, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπολλωνίου (;), ὁ καὶ *Πλοῦς*, φιλόσοφος, διέθετε μεγάλο κοινωνικὸ κῦρος, ἀφοῦ ὑπῆρξε *ἀρχιερεὺς διὰ βίου* τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου καὶ τιμήθηκε ἀπὸ τὴν πόλη του ὡς εὐεργέτης της, δὲν ἦταν Ῥωμαῖος πολίτης.[1127] Ὁ Ῥοδοκλῆς, υἱὸς τοῦ Ῥοδοκλέους, ὁ καὶ Στασικράτης,[1128] ἀρχιερεὺς τοῦ Αὐγούστου ὁλόκληρης τῆς νήσου καὶ ἐθελοντὴς *ἀγωνοθέτης* τῶν ἱερῶν νησιωτικῶν πενταετηρικῶν ἀγώνων ποὺ

1124. Γιὰ τοὺς *peregrini* στὶς ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης βλ. Lassère, *ManuelER*[1], σ. 134-6.

1125. Γιὰ τὴν παραχώρηση τῶν ῥωμαϊκῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων στοὺς κατοίκους τῶν ἐπαρχιῶν κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Αὐγούστου βλ. Buraselis 1984, σ. 195-213· κατὰ τὴν αὐτοκρατορικὴ ἐποχὴ βλ. Alföldy, *ΙστΡωμΚοιν*, σ. 186-8, πβ. Sherwin-White, *RC* 1973[2], σ. 221 κέ καὶ Piper, *Historia* 36.1, 1987, σ. 38-50.

1126. Γιὰ τὸ σύστημα ὀνοματοδοσίας γιὰ Ῥωμαίους πολίτες καὶ μὴ (*peregrini*) στὶς ἑλληνόφωνες ἐπαρχίες βλ. G. Alföldy, *Latomus* 25, 1966, σ. 37-57, πβ. Daux, *BCH* 97, 1973, σ. 242-5, *BCH* 99, 1975, σ. 162-9, *L'Onomastique Latine*, Paris 1977, σ. 405-17 καὶ *AJPh* 100, 1979, σ. 13-30· βλ. ἐπίσης Ριζάκη, «Anthroponymie», σ. 11-29.

1127. **Πάφ. 76**.

1128. Γιὰ τὰ παρωνύμια μὲ τὴν ἔκφραση *ὁ καί* βλ. Kajanto, *Supernomina* 1966, σ. 7.

ἐγκαινιάστηκαν πρὸς τιμὴν τοῦ Καίσαρος Γερμανικοῦ γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Σεβαστὴ Πάφο στὰ τέλη τοῦ 18 ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ 19 μ.Χ.,[1129] ὑπῆρξε πιθανώτατα *peregrinus* ἀλλὰ οἱ ἀπόγονοί του, ἀπέκτησαν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία.[1130] Ἀκόμη ἕνα σημαῖνον ἄτομο τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας τῆς πόλεως ποὺ δὲν εἶχε ἀποκτήσει τὰ ῥωμαϊκὰ πολιτικὰ δικαιώματα ἦταν ὁ Ἀμύντωρ, υἱὸς τοῦ Λυσίου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Ὀλύμπου, ὁ ὁποῖος τιμᾶται τὸ 35/36 μ.Χ. ὡς ἰσόβιος ἀρχιερέας τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας.[1131] Ὁ Ἀριστοκλῆς, υἱὸς τοῦ Ἀριστοκλέους, εἶχε τὴν οἰκονομικὴ ἐπιφάνεια νὰ τιμήσει μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος τὸν ἀνθύπατο Τ. Κλώδιο Ἔπριο Μάρκελλο τὸ 58-59 μ.Χ.· ἴσως νὰ ἀπέκτησε ἀργότερα τὸν τίτλο τοῦ Ῥωμαίου πολίτου χάρη στὴ φιλία του μὲ τὸν διοικητῆ τῆς ἐπαρχίας.[1132] Ἀκόμη ἕνα μέλος ἐπιφανοῦς οἰκογενείας τῆς πόλεως, *peregrinus* καὶ αὐτός, ἦταν ὁ Πατροκλῆς, υἱὸς τοῦ Πατροκλέους, σύζυγος τῆς Ἀπολλωνίας, θυγατρὸς τοῦ Κρατέρου στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. Μὲ τὴ γυναῖκα του ἦσαν *ἀρχιερεῖς διὰ βίου* τῆς λατρείας τῆς Τύχης, τοῦ ναοῦ τῆς ὁποίας ὑπῆρξαν *κτίσται, τῆς μητροπόλεως Πάφου* καὶ τιμῶνται ἀπὸ τὸ Κοινὸν γιὰ τὴν προσφορά τους τόσο στὴν πόλη τους ὅσο καὶ σὲ ὁλόκληρη τὴ νῆσο.[1133]

Στὴ Σαλαμῖνα, τὸ ἄλλο μεγάλο ἀστικὸ κέντρο τῆς νήσου, τιμᾶται ἀπὸ τὴν πόλη ἕνας σημαίνων πολίτης, ὁ Μόσχος, υἱὸς τοῦ Μόσχου, ὁ ὁποῖος διετέλεσε ἄρχων εἴτε τὸ 27 εἴτε τὸ 22 π.Χ. Ὁ τιμώμενος δὲν φέρει τὸν τίτλο τοῦ Ῥωμαίου πολίτη.[1134] Μέλος τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας χωρὶς νὰ εἶναι *civis* ἦταν καὶ ὁ Ἔμπυλος, υἱὸς τοῦ Ἐμπύλου καὶ ἐγγονὸς τοῦ Χαρία, γυμνασίαρχος εἴτε τὸ 19 εἴτε τὸ 14 π.Χ· τιμᾶται ἀπὸ τὸ Κοινὸν μὲ ἀνάθεση

1129. **Πάφ. 78** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 169).

1130. Βλ. τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του στὴν **Πάφ. 90**.

1131. **Πάφ. 61**, 5-6: *[ἀρ]χιερέα διὰ βίου τῆς σωτηρίας* | *τοῦ οἴκου τῶν Σεβαστῶν· L κβ'*. Ὁ τιμώμενος δὲν φέρει τὸν τίτλο τοῦ Ῥωμαίου πολίτη.

1132. **Πάφ. 6**.

1133. **Πάφ. 101** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 184).

1134. **Ἀμμ. 13**: *Ἡ πόλις ἡ Σαλαμινίω[ν]* | *Μόσχον Μόσχου ἄρξαν[τα]* | *τὸ πρῶτον vac. ἔτος*.

ἀγάλματος.[1135] Τὸ ἴδιο καὶ ὁ Διαγόρας Τεύκρου, ποὺ ἔζησε μεταξὺ τοῦ Α' αἰ. π.Χ. καὶ τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. καὶ φέρει τὸν τιμητικὸ τίτλο *ὁ εἰς αἰῶνα γυμνασίαρχος*.[1136] Πολίτης μὲ εὐγενῆ καταγωγὴ καὶ μὲ μεγάλο κοινωνικὸ κῦρος στὴ Σαλαμῖνα, ὑπῆρξε ὁ Ὕλλος Ὕλλου, ὁ ὁποῖος τιμᾶται ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Σαλαμῖνος μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος τὸ 6 ἢ 11 μ.Χ. ὡς γυμνασιαρχήσας *προῖκα* καὶ ὡς ἀρχιερέας τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου τῆς Κύπρου.[1137] Ἀπὸ τὴν πόλη τιμᾶται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ὕλλου, ὁ Ἡρακλείδης, ὁ ὁποῖος διαδέχθηκε του πατέρα του ὡς ἀρχιερέας τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας. Ὁ Ἡρακλείδης, γυμνασίαρχος τὸ 31-32 μ.Χ., ἦταν ἀρχιερέας *διὰ βίου* καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ τῶν Σεβαστῶν Αὐγούστου καὶ Τιβερίου.[1138] Πιθανὸν ὁ Ἡρακλείδης ποὺ τιμᾶ τὸν αὐτοκράτορα Νέρωνα σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται τὸ 60 μ.Χ. νὰ εἶναι ἀπόγονος τῆς ἴδιας ἐπιφανοῦς οἰκογένειας, ἡ ὁποία ὅμως δὲν εἶχε τὰ ῥωμαϊκὰ πολιτικὰ δικαιώματα.[1139] Στὸ ἀνώτερο κοινωνικὸ στρῶμα μὲ σημαντικὸ κοινωνικὸ κῦρος καὶ δεσμοὺς μὲ τὴ ῥωμαϊκὴ διοίκηση, χωρὶς ὅμως τὰ δικαιώματα τοῦ Ῥωμαίου πολίτου, ἀνῆκε ὁ Διόδωρος Διοδώρου, ἀρχιερεὺς τοῦ *Σεβαστοῦ Καίσαρος* ὁλόκληρης τῆς νήσου, ὁ ὁποῖος ἐπέβλεψε τὴν ἀνάθεση ἀγάλματος τοῦ αὐτοκράτορος Οὐεσπασιανοῦ ἀπὸ τοὺς γυμνασιάρχους τῆς πόλεως κατὰ τὸ 70/72 μ.Χ.[1140] Ἐπιφανὴς πολίτης ποὺ προσέφερε σημαντικὲς ὑπηρεσίες στὴν πόλη του χωρὶς ὅμως νὰ λάβει τὴ ῥωμαϊκὴ ὑπηκοότητα ὑπῆρξε καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Σώσου, ὁ ὁποῖος πιθανῶς στὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. τιμᾶται ἀπὸ τὴ γερουσία τῆς Σαλαμῖνος.

Ἡ ἀπονομὴ ῥωμαϊκῆς πολιτείας κατὰ τὸν Α' αἰ. μ.Χ. ἦταν σπάνια στὴν Κύπρο, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης, γι' αὐτὸ καὶ σημαίνοντα ἄτομα τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας ἀκόμη καὶ ἀρχιερεῖς τῆς

1135. **Ἀμμ. 80**.
1136. **Ἀμμ. 82**.
1137. **Ἀμμ. 19** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 234).
1138. **Ἀμμ. 20** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 235).
1139. **Ἀμμ. 23**.
1140. **Ἀμμ. 90**.

αὐτοκρατορικῆς λατρείας παρέμειναν *peregrini*. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ στὴ Λάπηθο καὶ τὴν Καρπασία, ὅπου οἱ *φιλοκαίσαρες*, ὅρος ποὺ συνδέεται μὲ τὴν αὐτοκρατορικὴ λατρεία,[1141] δὲν ἔφεραν ὀνόματα Ῥωμαίων πολιτῶν.[1142] Στὴ Λάπηθο ὁ διακεκριμένος πολίτης Ἄδραστος, υἱὸς τοῦ Ἀδράστου, ὁ ὁποῖος, σὲ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο τὸ 29 μ.Χ., μνημονεύει ὅτι ἦταν ἀρχιερεὺς τοῦ Τιβερίου, ναὸ τοῦ ὁποίου ἔκτισε *ἐκ τῶν ἰδίων* στὸ γυμνάσιο καὶ χορήγησε τὴ φιλοτέχνηση τοῦ ἀγάλματος τοῦ θεοῦ, ὑπηρέτησε δὲ ὡς γυμνασίαρχος ἐθελοντικὰ καὶ μὲ δικά του ἔξοδα καὶ ὡς ἱερεὺς *τῶν ἐν γυμνασίῳ* θεῶν, ἐνῶ ὁ υἱός του, ὁ ὁποῖος ἐπίσης ὀνομαζόταν Ἄδραστος, ὑπῆρξε γυμνασίαρχος τῶν παίδων.[1143] Ἡ οἰκογένειά του φαίνεται ὅτι κυριάρχησε γιὰ πολλὰ χρόνια στὴν πόλη, ἀφοῦ ἕναν αἰῶνα σχεδὸν ἀργότερα ὁ ἐγγονὸς ἢ δισέγγονός του, ὁ ὁποῖος ὀνομάζεται καὶ αὐτὸς Ἄδραστος, ἀναθέτει ἄγαλμα πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ.[1144] Οὔτε αὐτὸς ὅμως, παρόλη τὴν ἀφοσίωση ποὺ ἐπέδειξε ἡ οἰκογένειά του πρὸς τοὺς αὐτοκράτορες, ἀνταμείφθηκε μὲ τὴν ἀπονομὴ τοῦ τίτλου τοῦ Ῥωμαίου πολίτου. Στὴν Καρπασία πολὺ διακεκριμένος πολίτης ἀλλὰ *peregrinus* ἦταν ὁ Φανοκλῆς, υἱὸς τοῦ Νικολάου, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε πολιτικὸς ἀρχιερέας διὰ βίου τῶν ἀθανάτων Καισάρων, ἐνῶ διετέλεσε καὶ γυμνασίαρχος εἴτε τὸ 20-21 εἴτε τὸ 46-47 μ.Χ.[1145]

Στὸ Κούριον σὲ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πιθανῶς τοῦ τέλους τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. ποὺ βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τῆς πόλεως ὁ τιμώμενος, μέλος τῶν *δεκαπρώτων*, ἦταν υἱὸς σημαντικοῦ πολίτη, τοῦ Δημοσθένους (;), γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἔμφαση δίδεται στὸν πατέρα, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε *ἄρχων* καὶ *ἀγορανόμος* καὶ προφανῶς μέλος ἐπιφανοῦς οἰκογένειας τοῦ Κουρίου. Οὔτε ὁ υἱὸς οὔτε

1141. Βλ. Veligianni, *Friendship*, σ. 66-76.

1142. Πβ. Mitford, Roman Civitas, σ. 284.

1143. **Κερ. 9**.

1144. **Κερ. 11**: *Αὐτοκράτορα θ[εοῦ Σεβαστοῦ υἱὸν]* | *Νέρουαν Τραϊανὸν [Καίσαρα]* | *Γερμανικὸν Δ[ακικὸν]* | *Ἄδραστος Ἀδράστρ[υ - - - -]*.

1145. **Ἀμμ. 233** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 256).

ὁ πατέρας ὅμως εἶχαν τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas*.[1146] Στὶς μαγικὲς πινακίδες τῆς Ἀμαθοῦντος[1147] τοῦ τέλους τοῦ Β' ἢ τῶν ἀρχῶν τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. ἀπαντοῦν τριάντα ἐννέα ὀνόματα ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ποὺ πιθανῶς ἦσαν ἐλεύθεροι καὶ εὔποροι, ἀφοῦ προσφεύγουν σὲ δικαστήριο και διεκδικοῦν ἢ ἀμφισβητοῦν περιουσιακὰ στοιχεῖα: Τέσσερα ἀπὸ αὐτὰ εἶναι λατινικά,[1148] καὶ δύο εἶναι ἑλληνικὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη *–ιανός*.[1149]

Στὸ Κίτιον ὁ Φιλόδωρος διέθετε προφανῶς σημαντικὸ κοινωνικὸ κῦρος καὶ ἴσως διατηροῦσε ἰδιαίτερους δεσμοὺς μὲ τὴ ῥωμαϊκὴ διοίκηση· μὲ διάταγμα τοῦ ἀνθυπάτου Τιβερίου Κλαυδίου Ἰούνκου,[1150] ποὺ διοίκησε τὴ νῆσο στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ., τιμᾶται λόγω τῆς φιλοτιμίας καὶ εὐεργεσίας του πρὸς τὴν πατρίδα.[1151] Δὲν ἔφερε ὅμως τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὸν Ἀσκληπιόδωρο Ἀσκληπιοδώρου, ἐγγονὸ τοῦ Σίλλιδος, μέλος συνδέσμου τῶν πρώην γυμνασιαρχῶν καὶ ἀγορανόμων, δεύτερο κτίστη τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀρχιερέα τῆς λατρείας τοῦ *Ἀσκληπιοῦ* καὶ τῆς *Ὑγιείας*. Ἡ γυναῖκα του, ἡ Πνυτάριον, τιμᾶται μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος ἀπὸ τὴν πόλη καὶ τὸν δῆμο.[1152] Τὸ ἀνδρόγυνο δὲν εἶχε τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία στὶς ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. Ἕνας ἄλλος σημαίνων πολίτης τοῦ Κιτίου, μὴ Ῥωμαῖος *civis*, ὑπῆρξε ὁ Ἡρακλείδης Ἑρμοδάμαντος, ὁ ὁποῖος στὶς ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. τιμᾶται ἀπὸ τὸ *Κοινὸν Κυπρίων*· διετέλεσε γυμνασίαρχος, ἀγωνοθέτης καὶ πρέσβυς ἀμισθὶ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο ἢ τὸν Νέρωνα γιὰ θέματα τῆς νήσου.[1153] Σημαντικὴ προσφορὰ πρέπει νὰ εἶχαν πρὸς τὴν πόλη τους, Κίτιον (τιμῶνται ἀπὸ τὴν πόλη μὲ ἀνάθεση

1146. **Λεμ. 29**.
1147. **Λεμ. 770-785**.
1148. *Λουσκίνιος*, *Μαρκία*, *Μᾶρκος* καὶ *Ματιδία*.
1149. *Ἀφροδισιανὸς* καὶ *Σωτηριανός*.
1150. Γιὰ τὸν *Ti. Claudius Juncus*, πβ. *PIR*² C, σ. 210, ἀρ. 904.
1151. **Λάρ. 2**: *Τι(βέριος) Κλαύδιος Ἰοῦνκος | ἀνθύπατος λέγει· | Φιλοδώρου τὴν εἰς τὴν πα|τρίδα φιλοτειμίαν καὶ δι' | ὧν ἐκ πάλαι αὐτὴν εὐεργε|[τεῖ - - - - - - - -]*.
1152. **Λάρ. 4** (παράθεση στη σημ. 216).
1153. **Λάρ. 6** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 219).

ἀγαλμάτων) ὁ ἰατρὸς Ἀρτεμίδωρος,[1154] καθὼς καὶ ὁ γυμνασίαρχος Ἀντίπατρος, υἱὸς τοῦ Χρυσίππου[1155] ποὺ ἔδρασαν τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ., ὁ Διονύσιος Διονυσίου τοῦ Ἑρμίου ποὺ ἔζησε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ., ὁ Σώδαμος Σωδάμου, ποὺ κατέλαβε τὰ ἀξιώματα τοῦ γυμνασιάρχου καὶ τοῦ ἀγορανόμου καὶ ὑπῆρξε πολὺ γενναιόδωρος πρὸς τὴν πόλη του, ἀφοῦ ἔκτισε ἐκ θεμελίων καὶ ἐξόπλισε τὸ θέατρο τοῦ Κιτίου μὲ δικά του ἔξοδα περὶ τὰ τέλη τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.[1156] καὶ ὁ Μνασέας Μνασέου τοῦ Ἱππάρχου στὶς ἀρχὲς τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ.[1157] Ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρω σαφῶς πλουσίους καὶ ἰσχυροὺς ἄνδρες σὲ τοπικὸ ἐπίπεδο οὐδεὶς εἶχε τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία κατὰ τὴ χρονικὴ περίοδο τῆς ἀπόδοσης τιμῶν.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὅμως ἀρκετὰ ἄτομα διακεκριμένα καὶ μὲ σημαντικοὺς δεσμοὺς μὲ τὴ ῥωμαϊκὴ διοίκηση ἢ ἀπελεύθεροι, ἀποκτοῦν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία στὶς διάφορες πόλεις τῆς νήσου ἤδη ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ. Εἶναι συχνὰ δύσκολος καὶ ὁ ἐπακριβὴς προσδιορισμὸς τοῦ τρόπου, μὲ τὸν ὁποῖο τὰ ἄτομα αὐτὰ ἀπέκτησαν ῥωμαϊκὴ πολιτεία.[1158] Ὑπῆρχαν βεβαίως καὶ περιπτώσεις οἰκειοποιήσεως ῥωμαϊκοῦ ὀνόματος, χωρὶς τὴν ἀπονομὴ πολιτείας, γεγονὸς ποὺ σχετίζεται μὲ τὸ γενικότερο πολιτιστικὸ καὶ ἰδεολογικὸ πλαίσιο, ποὺ συνδέεται μὲ τὴν ἐπιθυμία αὐτῶν τῶν προσώπων νὰ ἐμφανίζονται ὡς Ῥωμαῖοι.[1159]

1154. **Λάρ. 13**.

1155. **Λάρ. 14** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 227).

1156. **Λάρ. 18**: *Ἡ πόλις Σώδαμον Σωδάμ[ου] | τ[ὸν] φιλόπατριν τὸν γυμν[α]|[σι]αρχήσαντα καὶ ἀγορ[ανο]|μήσαντα καὶ τὸ θέατρ[ον] | κατασκευάσαντα ἐκ θ[ε]|μελίων καὶ τὰ ἐν αὐτ[ῷ] |[ἰδί]οις ἀναλώμ[ασι]*.

1157. **Λάρ. 23**: *Ἡ πόλ[ις] | [Μ]νασέαν Μν[ασέου] | τοῦ Ἱππάρχο[υ] | [τὸ]ν φιλόπατριν*.

1158. Γενικότερα βεβαίως δὲν εἶναι πάντοτε εὐχερὴς ἡ κατανόηση τοῦ τρόπου ἀπονομῆς τῆς ῥωμαϊκῆς πολιτείας, πβ. Σβέρκου, *ΣΙΑΜ*, σ. 147 καὶ ὑποσ. 147, διότι ἀρκετοὶ Ῥωμαῖοι πολίτες παραλείπουν τὸ προωνύμιο, τὰ ἴδια ὀνόματα γένους φέρουν τόσο Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες ὅσο καὶ Ῥωμαῖοι διοικητὲς τῆς ἐπαρχίας, ἐνῶ τὸ ἴδιο *gentilicium* φέρουν περισσότεροι ἀπὸ ἕνας Ῥωμαῖοι διοικητές. Γιὰ τὸν τρόπο ἀπονομῆς τῆς πολιτείας βλ. καὶ Ῥιζάκη, «Anthroponymie», σ. 27-8.

1159. Βλ. Cagnat, *Epigraphie latine*, σ. 79-80, Ῥιζάκη, «Anthroponymie», σ. 21-2 καὶ Μενδώνη, *Μελετήματα* 21, σ. 183.

Ένα ἄτομο θὰ μποροῦσε νὰ ἀποκτήσει πολιτεία σὲ περίπτωση ποὺ υἱοθετεῖτο ἀπὸ Ῥωμαῖο πολίτη.[1160] Σὲ τέτοια περίπτωση τὸ ἄτομο ἔπαιρνε τὸ ὄνομα τῆς οἰκογένειας ποὺ τὸ υἱοθέτησε, ἐνῶ διατηροῦσε τὸ ἀρχικό του ὄνομα ὡς ἐπιπρόσθετο *cognomen*.[1161] Κάποιο ἄτομο μποροῦσε νὰ ἀποκτήσει ῥωμαϊκὸ ὄνομα, ἐὰν ἦταν ἀπελεύθερος ἑνὸς Ῥωμαίου πολίτου. Οἱ ἀπελεύθεροι σὲ αὐτὲς τὶς περιπτώσεις σύμφωνα μὲ τὸ *ius civile* λαμβάνουν τὸ *gentilicium* τοῦ πρώην κυρίου τους.[1162]

Ένας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀποτελεσματικοὺς τρόπους γιὰ τὴν ἀπόκτηση τῶν ῥωμαϊκῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἦταν μέσῳ τῶν μικτῶν γάμων.[1163] Στὶς περιπτώσεις αὐτὲς διαδραμάτιζε πολὺ σημαντικὸ ῥόλο ἡ *conventus* τῶν Ῥωμαίων πολιτῶν στὶς διοικητικὲς περιφέρειες. Βάσει τῶν ἐπιγραφικῶν μαρτυριῶν, οἱ ῥωμαϊκὲς ἐμπορικὲς ἀποικίες τῶν *negotiatores*, ἀναπτύχθηκαν κατὰ τὴν ὕστερη ἑλληνιστικὴ καὶ πρώιμη ῥωμαϊκὴ περίοδο στὴ νῆσο, καὶ συγκεκριμένα στὴν Πάφο, τὴ Σαλαμῖνα καὶ τὸ Κίτιον.[1164]

Ὁ πιὸ κοινὸς τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο παρεχωρεῖτο ἡ ῥωμαϊκὴ πολιτεία στὴ νῆσο, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες διοικητικὲς περιφέρειες τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, ἦταν μὲ ἄμεση παραχώρηση ἀπὸ αὐτοκράτορα. Βάσει τῶν στοιχείων ποὺ διαθέτουμε, στὴν Κύπρο, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης, ἡ παραχώρηση πολιτείας ἐξηρτᾶτο κυρίως ἀπὸ τὴν πολιτικὴ τοῦ ἑκάστοτε αὐτοκράτορος.[1165] Λίγες ἀπονομὲς ἔγιναν ἀπὸ τὸν Αὔγουστο καὶ τὸν Τιβέριο στὶς ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης, γι' αὐτὸ καὶ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς βασιλείας τους διακεκριμένοι καὶ σημαίνοντες πολίτες τῆς τοπικῆς

1160. Salomies, *AdPolNomen* 1992, σ. 150-179.

1161. Γιὰ τὰ τρία ὀνόματα τῶν Ῥωμαίων πολιτῶν βλ. Lassère, *ManuelER*[1], σ. 81-99. Γιὰ τὰ *cognomina* βλ. Kajanto, *Cognomina* 1982.

1162. Βλ. Γιούνη, *ΘΙΔΜΡ* 2000, σ. 40.

1163. Βλ. Potter, σ. 832. Γιὰ τοὺς μικτοὺς γάμους βλ. Γιούνη, *ΘΙΔΜΡ* 2000, σ. 128-131. Γιὰ νὰ εἶναι νόμιμος ἕνας μικτὸς γάμος κατὰ τὸ ῥωμαϊκὸ δίκαιο πρέπει στὴν *peregrina* σύζυγο νὰ ἔχει ἀπονεμηθεῖ τὸ δικαίωμα ἐπιγαμίας (*ius coniubii*): Corbett, *RLM* 1979[2], σ. 96-106.

1164. Βλ. ἀνωτ., κεφάλαιο «Ξένοι στὴν Κύπρο», σ. 152-156.

1165. Potter, σ. 834.

ἀριστοκρατίας τῆς νήσου ἦταν *peregrini*, ὅπως ὁ Ῥοδοκλῆς στὴν Πάφο, ὁ Ἄδραστος στὴ Λάπηθο, ὁ Ἀσκληπιόδωρος καὶ ὁ Ἡρακλείδης στὸ Κίτιον, ὁ Μόσχος καὶ ὁ Ὕλλος καὶ ὁ υἱός του Ἡρακλείδης στὴ Σαλαμῖνα, ὁ Φανοκλῆς στὴν Καρπασία.

Κατὰ τὴν περίοδο τοῦ Κλαυδίου καὶ τοῦ Νέρωνος ἡ σπουδαιότητα τέτοιων ἀνθρώπων ἀρχίζει νὰ ἐξαίρεται μὲ τὴν παραχώρηση τοῦ τίτλου τοῦ Ῥωμαίου πολίτου καὶ διαφαίνεται στενὸς συσχετισμὸς τῶν κατόχων τῆς πολιτείας μὲ ὀνόματα αὐτοκρατόρων καὶ τῶν ἀνώτερων ἀξιωματούχων στὶς διάφορες πόλεις τῆς νήσου.

Στὴν Πάφο ἀπονεμήθηκαν πολιτικὰ δικαιώματα στὴν οἰκογένεια τοῦ Ῥοδοκλέους, τοῦ ἀρχιερέως τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου ὁλόκληρης τῆς νήσου καὶ ἀγωνοθέτου τῶν ἱερῶν νησιωτικῶν πενταετηρικῶν ἀγώνων πρὸς τιμὴν τοῦ Γερμανικοῦ εἴτε ἐπὶ Κλαυδίου εἴτε ἐπὶ Νέρωνος. Ὁ υἱός του, ἀρχιερεὺς τῆς Ἀφροδίτης στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.,[1166] ὀνομάζεται Τιβέριος Κλαύδιος Τεῦκρος. Ἡ ἐπιφανὴς οἰκογένεια τοῦ Ῥοδοκλέους συνδέθηκε μὲ ἐπιγαμία μὲ ἄλλη σημαντικὴ οἰκογένεια τῆς πόλεως καὶ κυριάρχησαν στὴν πόλη κατὰ τὸν Α' μέχρι τὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. Ἡ θυγατέρα τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Τεύκρου, Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον (ἀρχιέρεια *τῶν κατὰ Κύπρον Δήμητρος ἱερῶν*), παντρεύτηκε τὸν Γάιο Οὐμμίδιο Κουαδρᾶτο. Ὁ υἱός τους, Γ. Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός, διετέλεσε ἀρχιερεὺς τῆς πόλεως καὶ γυμνασίαρχος κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ Νέρωνος, ἐνῶ ὁ ἐγγονός τους, Γ. Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος Πανταυχιανός, διετέλεσε ἀρχιερεὺς τῆς πόλεως κατὰ τὸ 88 μ.Χ.[1167] Ἡ οἰκογένεια τῶν Γ. Οὐμμιδίων ἔλαβε τὴν ῥωμαϊκὴ πολιτεία ἀπὸ τὸν ἀνθύπατο τῆς νήσου Γάιο Οὐμμίδιο Πάνταυχο.[1168]

1166. **Πάφ. 63**.
1167. Βλ. τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας στὴν **Πάφ. 90**.
1168. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1300 (16).

Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ὀνησικράτης, ἄρχων, γραμματεὺς καὶ γυμνασίαρχος στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., πολίτης ἐγνωσμένου κύρους ποὺ τιμᾶται ἀπὸ τὸ Κοινὸν τῶν Κυπρίων, πρέπει νὰ ἔλαβε τὴν πολιτεία κατὰ τὴ διάρκεια τῆς αὐτοκρατορίας εἴτε τοῦ Κλαυδίου εἴτε τοῦ Νέρωνος.[1169] Στὴν Πάφο μαρτυρεῖται ὁ ἰατρὸς Ὀκτάουιος σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὴν Ἀφροδίτη Παφία, κατὰ τὸν Α' μὲ Β' αἰ. μ.Χ.[1170] Ὁ ἰατρὸς αὐτὸς μπορεῖ νὰ εἶναι ἀπὸ τὴ Δύση, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ εἶναι Ῥωμαῖος πολίτης κυπριακῆς καταγωγῆς.[1171]

Ὁ Λούκιος Σέργιος Ἀρριανὸς ἦταν συγκλητικὸς τριττύαρχος τὸν Α' αἰ. μ.Χ.,[1172] ὁ ὁποῖος τιμᾶται ἀπὸ τὴν ἀδελφή του Σεργία Δημητρία· ἡ οἰκογένειά του ἦταν, σύμφωνα μὲ τὶς ὑπάρχουσες μαρτυρίες, ἡ μόνη συγκλητικὴ τῆς νήσου. Ἡ Σεργία Δημητρία,[1173] ἡ ὁποία τιμᾶ τὸν ἄνδρα της, Αὐρή(λιον) Τείμωνα Ὀνήσιλον Ἑταιρειδίωνα σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο καὶ χρονολογεῖται στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ., πιθανὸν ἦταν ἀπόγονος τῆς Σεργίας Δημητρίας, ἀδελφῆς τοῦ συγκλητικοῦ τριβούνου. Ὁ τιμώμενος Τ. Αὐρήλιος Τίμων Ἑταιρειδίων πιθανὸν ἔλαβε τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία ἐπὶ Μ. Αὐρηλίου ἢ ἐπὶ Κομμόδου. Μέλος αὐτῆς τῆς οἰκογένειας πιθανῶς νὰ ἦταν καὶ ἡ Σεργία Αὐρηλία Ῥηγῖνα, ποὺ ἤκμασε περὶ τὰ τέλη Β' αἰ. μ.Χ. καὶ χαρακτηρίζεται *ὑπατικὴ* καὶ ἀπόγονος *ὑπάτων* σὲ ἐπιγραφὲς ποὺ βρέθηκαν στὸ ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ στὸ ἱερὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον.[1174] Εἶναι πολὺ πιθανὸν ἡ οἰκογένεια αὐτὴ νὰ ἔλαβε προνόμια ἀπὸ τὸν ἀνθύπατο L. Sergius Paulus, ἐνῶ εἰκάζεται ὅτι ἡ ἀρχικὴ παραχώρηση τῶν πολιτικῶν

1169. **Πάφ. 5**: *Κυπρίων τὸ κοινὸν Τιβέριον* | *Κλαύδιον Ὀνησικράτους* | *υἱόν, Κυρίνᾳ, Ὀνησικράτην,* | *ἄρξαντα, γραμματεύσαν*|*τα, γυμνασιαρχήσαντα.*

1170. **Πάφ. 94**. Παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 892.

1171. Βλ. Potter, σ. 833.

1172. **Πάφ. 66** (Τιμητικὴ ἐπιγραφή, ποὺ βρέθηκε στὰ Κούκλια καὶ χρονολογεῖται τὸν Α' αἰ. μ.Χ., ἀπὸ τὴ Σεργία Δημητρία γιὰ τὸν ἀδελφό της): *[Λ]ούκιον Σέργιον Κα[- - -]* | *Ἀρριανόν, συνκλητικὸν τρι*|*βοῦνον, Σεργία Δημητρία* | *τὸν ἀδελφόν.*

1173. **Πάφ. 11**.

1174. **Πάφ. 102**, **103** καὶ **Λεμ. 26**. Παράθεση τῶν ἐπιγραφῶν στὴ σημ. 163.

δικαιωμάτων σὲ αὐτὴν τὴν οἰκογένεια ἐπετεύχθη διὰ τῶν Σεργίων τῆς νότιας Μικρᾶς Ἀσίας.[1175]

Ὁ Λούκιος Βιτέλλιος Κρισπῖνος, ὁ ὁποῖος σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὴν Παφία Ἀφροδίτη ποὺ χρονολογεῖται στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. τιμᾶται ἀπὸ τὸν φίλο του Τίτο Φλάβιο Κρισπειανὸ Φίλωνα, κατάγεται ἀπὸ οἰκογένεια ποὺ ἔλαβε τὴν πολιτεία ἀπὸ τὸν *Lucius Vitellius*,[1176] ὅταν ἦταν διοικητὴς τῆς Συρίας τὸ 35-39 μ.Χ. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ πρόγονος τοῦ Λουκίου Βιτελλίου Κρισπίνου συνδεόταν μὲ τὸν Λούκιο Βιτέλλιο, χάρις στὸν ὁποῖο ἀπέκτησε τὴν πολιτεία καὶ στὸν ὁποῖο ὀφείλει τὸ ὄνομα, λόγῳ τῆς ἐμπορικῆς του δραστηριότητας μὲ τὴ Συρία. Ὁ *L. Vitellius*, διοικητὴς τῆς Συρίας, παρεχώρησε πολιτικὰ δικαιώματα καὶ στὴν οἰκογένεια τοῦ Λουκίου Βιτελλίου Καλλινίκου, ὁ ὁποῖος ἔζησε καὶ ἔδρασε στὴν Ἀμαθοῦντα περὶ τὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.[1177] Ὁ φίλος τοῦ Λουκίου Βιτελλίου Κρισπίνου, Τίτος Φλάβιος Κρισπειανὸς Φίλων, προερχόταν ἀπὸ μία οἰκογένεια ποὺ ἀπέκτησε τὴν πολιτεία ὅταν ὁ Βεσπασιανὸς βρισκόταν στὴν Ἀνατολή.[1178]

Στὸ Κούριον ὁ Σέξτος Κορνήλιος Τυχικός, Ῥωμαῖος πολίτης, ἀναφέρεται ὡς ἀναθέτης στὸν Ἀπόλλωνα Ὑλάτη καὶ στὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα σὲ ἐπιγραφὴ τῶν ἀρχῶν τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.[1179] Σὲ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ χρονολογουμένη στὰ τέλη τοῦ Β' ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. ὁ υἱὸς τοῦ Μ. Αὐρηλίου Τίμωνος καὶ τῆς Ἡλιοδώρας ἀναφέρει τὰ ἀξιώματα ποὺ ἀνέλαβε.[1180] Βάσει τῶν ὀνομάτων τῆς ἐπιγραφῆς δύναται νὰ ἐξαχθεῖ τὸ συμπέρασμα ὅτι πρόκειται γιὰ μία τοπικὴ οἰκογένεια, ἡ ὁποία κέρδισε τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas* περὶ τὸ τέλος τῆς δυναστείας τῶν Ἀντωνίνων, πάντως πρὶν

1175. Βλ. Potter, σ. 831.

1176. Βλ. *PIR*[1] 3, σ. 451, ἀρ. 500.

1177. **Λεμ. 791**: *Λούκιος Οὐιτέλ|λιος Καλλίνικος | τὴν ἀνάβασιν ταύ|την σὺν τῇ ἀψῖδι | ἐκ τοῦ ἰδίου κατεσκεύ|ασεν*. Ὁ Λούκιος Βιτέλλιος Καλλίνικος κατεσκεύασε μὲ δικά του χρήματα τὴν πύλη στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ τείχους τῆς πόλεως.

1178. Βλ. Potter, σ. 833.

1179. **Λεμ. 62**.

1180. **Λεμ. 36**.

ἀπὸ τὴν *constitutio Antoniniana* τοῦ Καρακάλλα.[1181] Μετὰ τὸ 212 μ.Χ., ὁπότε ὁ Καρακάλλας ἐξέδωσε διάταγμα μὲ τὸ ὁποῖο ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς αὐτοκρατορίας θεωροῦνται Ῥωμαῖοι πολῖτες, ἀπαντοῦν στὸ Κούριον ὁ Μ. Αὐρήλιος Ἄμεμπτος, δύο φορὲς ἄρχων τῆς πόλεώς του, μία φορὰ γραμματεὺς καὶ ἀγορανόμος καὶ δύο φορὲς μέλος τῶν *δεκαπρώτων*, σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται τὸ 220 μ.Χ.,[1182] ἡ Αὐρηλία Ἡλιοδώρα τὴν ἴδια χρονολογία[1183] καὶ ὁ Τ. Αὐρ(ήλιος) Τί[μων;], ἀγορανόμος τὸν Γ' αἰ.[1184]

Στοὺς Σόλους ὁ Τίτος Φλάβιος Ζήνων, ὁ ὁποῖος ἀφιερώνει ἄγαλμα τοῦ Ὕπνου πρὸς τὴν Ἀφροδίτη Ὀρεία κατὰ τὸν Β' αἰ. μ.Χ., κατέχει τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία,[1185] ἐνῶ στὴν Ἀμαθοῦντα ἀπαντᾶ σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸν Α' αἰ. μ.Χ. ὁ Λούκιος Νομίσιος, υἱὸς τοῦ Φλαβίου, ὁ ὁποῖος ὅμως ἐνδέχεται νὰ εἶναι Ῥωμαῖος.[1186] Βάσει ἀκόμη μιᾶς ἐπιτύμβιας ἐπιγραφῆς τοῦ Β'/Γ' αἰ. μ.Χ.,[1187] ῥωμαϊκὰ πολιτικὰ δικαιώματα στὴν Ἀμαθοῦντα εἶχε καὶ ὁ Μᾶρκος Κοσκώνιος, υἱὸς τοῦ Φίλωνος, ὁ ὁποῖος σχετιζόταν μὲ τὸ ῥωμαϊκὸ γένος *Cosconium*.[1188]

Στὴν Κερύνεια ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Αἰνείας, υἱὸς τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Αἰνείου, ποὺ ἔδρασε κατὰ τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. καὶ γιὰ τὸν ὁποῖο ὁ δῆμος τῶν *Κερυνητῶν* ἀναθέτει ὡς ἔνδειξη τιμῆς ἄγαλμα, προέρχεται ἀπὸ οἰκογένεια ποὺ ἔλαβε καὶ αὐτὴ τὴν πολιτεία ἐπὶ Κλαυδίου ἢ ἐπὶ Νέρωνος.[1189]

Στὸ Κίτιον ἐπιφανὴς πολίτης ποὺ ἔδρασε στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, υἱὸς τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου,

1181. Βλ. Mitford, *IK*, ἀρ. 101.
1182. **Λεμ. 45** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 195).
1183. **Λεμ. 46** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 196).
1184. **Λεμ. 48**.
1185. **Λευκ. 12** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 512).
1186. **Λεμ. 199**.
1187. **Λεμ. 481**.
1188. Γιὰ τὸ ῥωμαϊκὸ γένος τῶν πληβείων *Cosconium* βλ. *RE* IV², σ. 1667-70, ἀρ. 1-15 (γιὰ *M. Cosconius* βλ. ἀρ. 8, 9 καὶ 14).
1189. **Κερ. 2** καὶ σημ. 798.

γυμνασίαρχος, ἄρχων τοῦ Κιτίου καὶ συμμετεῖχε πολλὲς φορὲς σὲ ἀποστολὲς πρὸς τὸν Αὔγουστο καὶ τὸν Τιβέριο *προῖκα*,[1190] προέρχεται ἀπὸ οἰκογένεια ποὺ ἔλαβε τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas* ἐπὶ Νέρωνος ἢ ἐπὶ Φλαβίων αὐτοκρατόρων, ἀφοῦ ἡ δυναστεία αὐτὴ ἀνήκει στὸ γένος *Quirina*. Μαρτυροῦνται ἀκόμη δύο Τιβέριοι Κλαύδιοι στὸ Κίτιον τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ., ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος (;) Ἰοῦστος, ἐπιφανὴς πολίτης ἀφοῦ ὑπῆρξε ἀρχιερεύς τῆς νήσου[1191] καὶ ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Μνασέας Λούκιος, ὁ ὁποῖος ὑπηρέτησε ὡς ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας καὶ τιμᾶται μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος ἀπὸ τὸ Κοινόν.[1192]

Δεσμοὺς μὲ τὴ ῥωμαϊκὴ διοίκηση εἶχε ἀναμφίβολα καὶ ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος, ἐπιφανὴς πολίτης τοῦ Κιτίου (ἱερομνήμων, ἀρχιερέας διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς ἱερᾶς Συγκλήτου, γραμματέας τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες τῆς πόλεως, τέσσερεις φορὲς ἀγωνοθέτης) ποὺ ἔλαβε τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas* κατὰ τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ.· τιμᾶται ἀπὸ ἀκόμη ἕναν Κιτιέα ποὺ εἶχε τὰ ῥωμαϊκὰ πολιτικὰ δικαιώματα, ἀπὸ τὸν Γάιο Γερελλανὸ Ῥοῦφο, ἄρχοντα τῆς πόλεως, καὶ τοὺς τρεῖς υἱούς του, Γάιο Γερελλανὸ Καπίτωνα, Γάιο Γερελλανὸ Ῥοῦφο (;) καὶ Γάιο Γερελλανὸ Γελλιανό.[1193]

Ἐπιφανὴς πολίτης τοῦ Κιτίου ποὺ ἀναμφισβήτητα ἀνῆκε στὸ ἀνώτερο κοινωνικὸ στρῶμα τῆς πόλεώς του μὲ ῥωμαϊκὴ πολιτεία ἦταν καὶ ὁ Γάιος Τέττιος Καικιλιανός, υἱὸς τοῦ Γαΐου Τεττίου Καικιλιανοῦ.[1194] Στὰ μέσα τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ., πρὶν ἀπὸ τὴν *constitutio Antoniniana*,[1195] ἔζησε ὁ Αὐρήλιος

1190. **Λάρ. 38**.
1191. **Λάρ. 9** καὶ σημ. 222.
1192. **Λάρ. 10**.
1193. **Λάρ. 8**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ἐκτὸς Ἰταλίας ποὺ ἀναφέρουν Γερελλανοὺς βλ. Espluga, *Epigraphica* 57, 1995, σ. 56-60.
1194. **Λάρ. 20** καὶ σημ. 228.
1195. Γιὰ τὴν *constitutio Antoniana* βλ. Christol, *Emp.Rom.III*[e] 1997, σ. 38-39.

Ἀπολλωνίδης,[1196] πατέρας τῆς Εὐτυχιανῆς,[1197] ἐνῶ τὸν ἴδιο αἰῶνα ἔδρασε καὶ ὁ ἰατρὸς Αὐρήλιος Ἀρίστων, ὁ ὁποῖος εἶχε θυγατέρα τὴν Αὐρηλία Ὀνησιμιανὴ τὴν καὶ Ὀλυμπιανή.[1198] Ῥωμαῖοι πολῖτες στὸ Κίτιον ὑπῆρξαν καὶ ὁ Ἀκίλιος Νικόδημος στὰ μέσα τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ.,[1199] καθὼς καὶ ὁ Μᾶρκος Νεράτιος Ἀντωνῖνος πιθανῶς στὰ μέσα τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ., ὁ ὁποῖος ἐνδέχεται νὰ εἶναι ῥωμαϊκῆς καταγωγῆς.[1200]

Ἡ πόλις τοῦ Κιτίου στὰ μέσα ἢ στὰ τέλη τοῦ Α΄ αἰ. π.Χ. τιμᾶ τὸν Λούκιον Αὐιάνιον Φλάκκον,[1201] ἐνῶ σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται τὸ 44-31 π.Χ. ἡ Αὐιανία καὶ ὁ Αὐιάνιος κατασκευάζουν μὲ δικά τους ἔξοδα τὴ στοά καὶ ὅλα ὅσα ὑπάρχουν σ' αὐτήν.[1202] Ὁ Λούκιος Αὐιάνιος Φλάκκος πιθανὸν νὰ εἶναι ὁ πατέρας τῶν ἀφιερωτῶν αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς καὶ ἡ οἰκογένεια τῶν Αὐιάνιων τοῦ Κιτίου, Ῥωμαίων πολιτῶν τῶν πραγματευομένων τοῦ Κιτίου, νὰ σχετίζεται μὲ τὴν οἰκογένεια τῶν *Avianii Flacci*,[1203] ἡ ὁποία εἶναι γνωστὴ καὶ ἀπὸ τὸν Κικέρωνα.[1204]

Ὁ Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός, ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ., ὑπῆρξε ἕνας πολὺ διακεκριμένος Σαλαμίνιος καὶ μέγας

1196. Γιὰ τὴν παράλειψη τοῦ praenomen στοὺς Ῥωμαίους πολῖτες, ποὺ προσδιορίζονται ἀπὸ τὸ λατινικὸ σύστημα ὀνοματοθεσίας ἀλλὰ φέρουν μόνο *gentilium* καὶ *cognomen* βλ. Daux, *AJPh* 100, 1979, σ. 13-30. Γιὰ τὰ *cognomina* πβ. Gaide, *RPh* 61.1, 1987, σ. 77-82.

1197. **Λάρ. 25**.

1198. **Λάρ. 32**.

1199. **Λάρ. 24**. Τὸ παραδοσιακὸ *praenomen* τοῦ γένους *Acilia* ἦταν *Manius*: *M. Acilius Aviola*, ὕπατος τὸ 54 καὶ κυβερνήτης τῆς Ἀσίας τὸ 65 μ.Χ.· *M. Acilius Aviola*, ὕπατος τὸ 122· τρεῖς *Manii Acilii Glabriones*, ὕπατοι τὸ 91, 124 καὶ 152. Ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἴσως νὰ εἶχε κάποια σχέση μὲ τὴν Κύπρο καὶ νὰ ἔγινε ὁ προστάτης τοῦ Νικοδήμου. Ἀλλὰ ἡ ἀποκατάσταση αὐτοῦ τοῦ *praenomen* στὴν ἐπιγραφή, ὅπως ἐπισημαίνει ὁ Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 78-81, ἀρ. 43, «could be hazardous», διότι εἶναι γνωστοὶ καὶ ἄλλοι *Acilii* μὲ διαφορετικὸ *praenomen*, ὅπως ὁ *L. Acilis Strabo*, ὕπατος τὸ 71· ὁ *L. Acilius Rufus*, ὕπατος τὸ 106· ὁ *L. Acilius Clodianus*, ὁ ὁποῖος ἐπισκέφθηκε τὴν Κύπρο πιθανώτατα ὡς *legatus* (Dessau 9514: *L. Acilius Clodianus, eques Roman. decurialis pro reditu ex provinciai Cypri*) καὶ ὁ *L. Gabo Arunculeius P. Acilius Severus* κυβέρνησε τὴν Κύπρο στὰ μέσα τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ. (*CIL* V. 4332, 4334, πβ. *PIR*[1] 2, σ. 105, ἀρ. 7).

1200. **Λάρ. 26**.

1201. **Λάρ. 3**.

1202. **Λάρ. 29**.

1203. Πβ. Mitford, Roman Civitas, σ. 286.

1204. *Ad Fam.* XII 37 (παράθεση τοῦ χωρίου στὴ σημ. 213).

εὐεργέτης τῆς πόλεώς του·[1205] προερχόταν ἀπὸ οἰκογένεια ποὺ εἶχε ῥωμαϊκὰ πολιτικὰ δικαιώματα. Ἡ προέλευση τοῦ ὀνόματός του δὲν εἶναι ἀπολύτως σαφής. Ὁ Παγκλῆς ὑπῆρξε πολίτης τῆς Σαλαμῖνος, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas* πιθανῶς μέσῳ τοῦ πατρός του Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους. Ὁ πατέρας του ἔλαβε τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία (καὶ τὰ ῥωμαϊκά του ὀνόματα) ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Σέρβιο Σουλπίκιο Γάλβα κατὰ τὴ διάρκεια τῆς σύντομης βασιλείας του ἀπὸ τὸν Ἰούνιο τοῦ 68 μέχρι τὸν Ἰανουάριο τοῦ 69 μ.Χ. Τὸ *agnomen* του *Veranianus* τὸ ἔλαβε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς μητρός του, ἀπὸ τοὺς *Veranii* τῆς Λυκίας.[1206] Ὑπάρχει ὅμως καὶ τὸ ἐνδεχόμενο νὰ εἶναι Βερανιανός, ἐπειδὴ ὀνομαζόταν ἀρχικὰ Βεράνιος καὶ υἱοθετήθηκε ἀπὸ κάποιον Σέρβιο Σουλπίκιο ἢ διότι ἡ σύζυγος ἢ ἡ μητέρα του ὀνομαζόταν Βερανία.[1207] Ἔχει διατυπωθεῖ ἡ ὑπόθεση ὅτι δὲν ἔλαβε τὰ πολιτικὰ δικαιώματα ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Γάλβα ἀλλὰ ἀπὸ κάποια οἰκογένεια Σουλπικίων στὴ Λυκία ἢ τὴν Παμφυλία.[1208] Εἶναι δυνατὸν ἐπίσης νὰ εἶναι ὁ ἀπόγονος ἑνὸς ἀπελευθέρου κάποιου Σερβίου Σουλπικίου. Ἡ τελευταία ἑρμηνεία ἴσως νὰ ἐξηγεῖ καὶ τὸν λόγο γιὰ τὸν ὁποῖο ὁ Παγκλῆς δὲν χρησιμοποιοῦσε ποτὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός του, πρᾶγμα ἀσυνήθιστο. Ἀναμφισβήτητα πάντως ὑπῆρχε κάποια σχέση τῆς οἰκογένειάς του μὲ τὴν πλούσια οἰκογένεια τῶν Βερανίων τῆς Λυκίας. Ὁ γαμβρὸς τοῦ Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους

1205. Βλ. σ. 36-37: Οἰκοδόμησε μὲ δικά του ἔξοδα τὸ μεγαλύτερο πιθανῶς μέρος τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμίνος καὶ ἑνὸς ἄλλου κτηρίου (ἴσως γυμνασίου), συμπεριλαμβανομένων ὅλων τῶν ἀγαλμάτων ποὺ τὸ κοσμοῦσε, καθὼς καὶ ἑνὸς ἀμφιθεάτρου, ὑπῆρξε ἀγωνοθέτης καθὼς καὶ γυμνασίαρχος μὲ δικά του ἔξοδα, διέθεσε χρήματα γιὰ τὴν εὐημερία τῆς πόλεως, προσφέροντας χρήματα γιὰ τὴν προμήθεια σιτηρῶν. Γιὰ ὅλες αὐτὲς τὶς εὐεργεσίες τιμήθηκε μὲ τὸν τίτλο ὁ *εἰς αἰῶνα γυμνασίαρχος*. Ἐπιπλέον ἀναγνωρίσθηκε καὶ διακρίθηκε εὐρύτερα, ἀφοῦ ὑπῆρξε τρεῖς φορὲς ἀρχιερέας τῆς λατρείας τῶν Φλαβίων αὐτοκρατόρων τῆς Κύπρου, ἐνῶ συμμετεῖχε τρεῖς φορὲς σὲ ἀποστολὲς πρὸς τοὺς *Σεβαστούς*.

1206. Βλ. Mitford - Nicolaou, *Salamis*, σ. 133-4.

1207. Βλ. Potter, σ. 830.

1208. Γιὰ τοὺς Σουλπικίους αὐτούς βλ. Potter, σ. 830, ὑποσ. 217.

Οὐηρανιανοῦ, Τιβέριος Κλαύδιος Μέντωρ[1209] καὶ ἡ νύφη του (Τιβερία) Κλαυδία Μηνοδωρίς[1210] προέρχονται ἀπὸ οἰκογένεια ποὺ ἔλαβε τὴν πολιτεία ἐπὶ Κλαυδίου ἢ Νέρωνος,[1211] ἐνῶ ὁ Παγκλῆς διατηροῦσε σχέσεις μὲ κάποιους Σεργίους, εἴτε τῶν σπουδαίων οἰκογενειῶν τῶν Σεργίων στὴ Λυκία ἢ στὴν Παμφυλία[1212] εἴτε τῆς ἐπιφανοῦς οἰκογένειας τῶν Σεργίων στὴν Κύπρο, μέλος τῆς ὁποίας ἦταν συγκλητικὸς τριβοῦνος, καὶ γι' αὐτὸ ἡ θυγατέρα του ὀνομάζεται Σεργία Φίλα.[1213] Ἀπὸ τοὺς φίλους ποὺ εὐεργέτησε ὁ Παγκλῆς, ὁ μόνος ὁ ὁποῖος ἦταν Ῥωμαῖος πολίτης εἶναι ὁ Τίτος Φλάβιος Ἡλιόδωρος.[1214]

Ἐπιφανὴς πολίτης τῆς Σαλαμῖνος ποὺ κατεῖχε τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ὑπῆρξε ἴσως ὁ ἰατρός Πνυτοκράτης, ὁ ὁποῖος εἴτε εἶχε *nomen* Γάιος εἴτε ἦταν υἱὸς κάποιου Γαΐου.[1215] Στὴ Σαλαμῖνα, ἀπὸ τὸ Κοινὸν τιμᾶται στὰ τέλη τοῦ Α' ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. μὲ ἀνάθεση ἀγάλματος ἡ Κειωνία Καλλιστὼ Ἀττική, γυναῖκα τοῦ Φλαβίου, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ συνδεόταν μὲ τὴ ῥωμαϊκὴ διοίκηση ἀφοῦ ἦταν ἀρχιερεὺς τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας.[1216]

Κατὰ τὸν Α' αἰ. μ.Χ. ἕνα σημαντικὸ μέρος τῶν μαρτυριῶν γιὰ τὴν παραχώρηση τῆς ῥωμαϊκῆς *civitas* προέρχεται ἀπὸ ἀνθρώπους μὲ τὸ ὄνομα Γάιος Ἰούλιος, ποὺ ἀποτελοῦσαν μία ἀνομοιογενῆ ὁμάδα. Στὴν Πάφο, μία ἀπὸ τὶς οἰκογένειες τῶν *C. Iulii* ἦταν αὐτὴ τῆς Λικιννίας Ἀγαπωμένης, ἀπὸ οἰκογένεια ποὺ ἀνῆκε στὸ μεσαῖο κοινωνικὸ στρῶμα

1209. **Ἀμμ. 42**. Ὁ υἱὸς τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος ἦταν ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ἡρακλείδης.

1210. **Ἀμμ. 38**.

1211. **Κερ. 2** καὶ ἀνωτ. σημ. 798.

1212. Potter, σ. 831.

1213. **Ἀμμ. 38**.

1214. **Ἀμμ. 30** (παράθεση τοῦ κειμένου στη σημ. 242). Γιὰ τοὺς ὑπολοίπους ποὺ δὲν εἶχαν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία βλ. **Ἀμμ. 42** (*Ζήνων Ὀνησάνδρου*), **Ἀμμ. 31** (*Ὀνήσανδρος Ἀρταβάτου*), **Ἀμμ. 27** καὶ **Λάρ. 179** (*Κράτης Ἀσκληπιάδου*).

1215. **Αμμ. 5**.

1216. **Ἀμμ. 51**.

τῆς Πάφου.[1217] Οἱ σύζυγοι τῶν θυγατέρων τῆς Λικιννίας, ὁ Γ. Ἰούλιος Κρίσπος (σύζυγος τῆς Λικιννίας Μοδέστας) καὶ ὁ Γ. Ἰούλιος Ποτάμων (σύζυγος τῆς Λικιννία Ἰσουλλάνας), εἶναι πολίτες ἴσως μὲ διάταγμα τοῦ Γ. Ἰουλίου Καίσαρος.[1218] Ὁ Γ. Ἰούλιος Ποτάμων εἶχε ἕναν υἱὸ μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα, ἐνῶ θυγατέρα τοῦ Γ. Ἰουλίου Κρίσπου ἦταν ἡ Ἰουλία Σακρικόλα Μοδέστα, ἡ ὁποία τιμᾶ τοὺς ἐγγονούς της Γ. Ἰούλιο Κρίσπο καὶ Γ. Ἰούλιο Ἀριστόδαμο σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὸ ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο.[1219] Ἀκόμη μία οἰκογένεια *C. Iulii* στὴν πόλη ἦταν αὐτὴ τοῦ Γαΐου Ἰουλίου Ἑρμογένους, ἡ ὁποῖα ἀνῆκε πιθανώτατα καὶ αὐτὴ στὰ μεσαῖα στρώματα τῆς κοινωνίας τῆς πόλεως, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν ἀπουσία ῥωμαϊκοῦ ὀνόματος τόσο γιὰ τὴ σύζυγο ὅσο καὶ γιὰ τὸν υἱό.[1220] Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι συνδέονται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μὲ τοὺς ἐγκατεστημένους στὴν Πάφο ἐξ Ἰταλίας *συμπραγματευομένους*.[1221]

Στὸ Κίτιον στὸ ἀνώτερο ἢ τουλάχιστον τὸ μεσαῖο κοινωνικὸ στρῶμα τῆς πόλεως ἀνῆκε κατὰ τὶς ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. ἡ οἰκογένεια τῶν *C. Iulii*, δηλαδὴ τοῦ Γ. Ἰουλίου Φλαβιανοῦ Ἱππάρχου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του Γ. Ἰουλίου Φλαβιανοῦ Μνασέου, καθὼς καὶ τοῦ πατρός τους Γ. Ἰουλίου Ἱππάρχου (;).[1222] Θὰ μποροῦσε νὰ ὑποτεθεῖ ὅτι εἶχαν δεσμοὺς μὲ τὴν αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια, ἀφοῦ ἔλαβαν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία τὰ δύο ἀδέλφια εἴτε ὑπὸ τὸν Καίσαρα εἴτε ὑπὸ τὸν Αὔγουστο. Ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸ ὄνομα Φλαβιανός, αὐτὴ ἡ οἰκογένεια συνδεόταν μὲ ἐπιγαμία μὲ ἄλλη στὴν ὁποία δόθηκαν τὰ πολιτικὰ δικαιώματα ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα

1217. Βλ. σημ. 177.

1218. Ὁ Mitford, Roman Civitas, σ. 276-7, πιστεύει ὅτι ἡ πολιτογράφηση αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὸν Καίσαρα ἦταν ἀποτέλεσμα τῶν δραστηριοτήτων του κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ 48/7, ὅταν ἐπολιορκεῖτο στὴν Ἀλεξάνδρεια. Κριτικὴ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἀπὸ τὸν Potter, σ. 831-2, ὑποσ. 221, ὁ ὁποῖος θεωρεῖ ὅτι ἡ θέση τοῦ Mitford εἶναι μία ἀχρείαστη ὑπόθεση καὶ ὅτι οἱ Γ. Ἰούλιοι συνδέονταν μὲ τὸ δίκτυο τῶν ἀτόμων ποὺ διεχειρίζοντο τὶς οἰκονομικὲς δραστηριότητες τοῦ Γ. Ἰουλίου Καίσαρος στὴν Ἀνατολή.

1219. **Πάφ. 62**.

1220. **Πάφ. 86**.

1221. Γιὰ τὴ ῥωμαϊκὴ κοινότητα τῶν συμπραγματευομένων στὴν Πάφο βλ. σημ. 183.

1222. **Λάρ. 5**.

Φλάβιο Βεσπασιανό, πιθανὸν ἐπειδὴ βοήθησαν τὸν αὐτοκράτορα κατὰ τὴν περίοδο ποὺ βρισκόταν στὴν Ἰουδαία. Τὰ ἄτομα ποὺ τιμήθηκαν ἀπὸ αὐτὸν τὸν αὐτοκράτορα πρέπει νὰ εἶχαν μεγάλη τοπικὴ σπουδαιότητα καὶ δύσκολα θὰ συνῆπταν γάμο μὲ ἄτομα ποὺ βρίσκονταν πολὺ πιὸ κάτω ἀπὸ τὸ δικό τους κοινωνικὸ καὶ οἰκονομικὸ ἐπίπεδο.[1223]

Στὴ Σαλαμῖνα, σὲ δίγλωσση ἐπιγραφὴ ἡ ὁποῖα χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. π.Χ. ὁ Γ. Ἰούλιος Νίδας, τιμᾶται ἀπὸ τὸν Γ. Ἰούλιο Χῖο Κυδνιανὸ καὶ τὴν ἀπελευθέρα καὶ σύζυγό του Ἰουλία Λαμπυρίδα.[1224] Πρόκειται γιὰ δύο *C. Iulii* καὶ τὴν Ἰουλία Λαμπυρίδα, τῶν ὁποίων τὰ *cognomina* (*Νίδας*, *Χεῖος*, *Λαμπυρίς*) σαφῶς δηλοῦν τὴν καταγωγή τους πρὶν νὰ λάβουν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία. Ὁ Νίδας καὶ ὁ Χῖος δὲν κατεῖχαν πολιτειακὸ ἀξίωμα στὴ Σαλαμῖνα, ὁ δὲ Χῖος πρέπει νὰ βρισκόταν σὲ καλὴ οἰκονομικὴ κατάσταση, διαφορετικὰ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ πληρώσει γιὰ τὸ ἄγαλμα τοῦ Νίδα. Εἶναι πιθανὸν ὡς ἐπιχειρηματίες ἀπελεύθεροι καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς ὀργάνωσης στὴ Σαλαμῖνα τῶν Ῥωμαίων *qui in Salamine negotiantur*,[1225] νὰ ἔλαβαν τὴν ῥωμαϊκὴ *civitas* καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὸν Καίσαρα μεταξὺ τῶν ἐτῶν 49 μὲ 44 π.Χ.[1226]

Στὴν Κύπρο, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες περιφέρειες, μαρτυρεῖται ἡ χρήση ῥωμαϊκῶν ὀνομάτων ἀπὸ ἄτομα ποὺ δὲν ἔχουν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία, γεγονὸς ποὺ ὀφείλεται στὴν ἐπίδραση τῆς ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας.[1227] Αὐτὸ συμβαίνει καὶ στὶς περιπτώσεις ποὺ οἱ γονεῖς δίδουν στὰ παιδιά του ὀνόματα ῥωμαϊκά, καθὼς καὶ στὶς περιπτώσεις ἑλληνικῶν ὀνομάτων μὲ ῥωμαϊκὸ παρωνύμιο. Στὸ Κούριον μαρτυρεῖται ὁ Κλαυδιανός, υἱὸς τοῦ

1223. Potter, σ. 832.

1224. **Ἀμμ. 14**.

1225. **Ἀμμ. 99** (παράθεση τοῦ κειμένου στὴ σημ. 367).

1226. Mitford, Roman Civitas, σ. 276-7.

1227. Στὸν ἑλληνικὸ κόσμο τῆς αὐτοκρατορικῆς περιόδου, ἀρκετοὶ Ἕλληνες, χωρὶς νὰ εἶναι Ῥωμαῖοι πολίτες, χρησιμοποιοῦσαν γιὰ διάφορους λόγους, εἴτε ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴ τῆς ῥωμαϊκῆς παιδείας εἴτε λόγῳ συρμοῦ εἴτε λόγῳ οἰκογενειακῶν ἢ φιλικῶν δεσμῶν μὲ κάποιο Ῥωμαῖο, ῥωμαϊκὰ ὀνόματα γένους (κυρίως praenomina ἢ cognomina), βλ. Papazoglou, *Ἀρχ. Μακεδ.* IV, σ. 431-6 καὶ Μενδώνη, *Μελετήματα* 21, σ. 183 καὶ ὑποσ. 5.

Θυλλικοῦ, ποὺ ἔδρασε στὰ τέλη Β' μὲ ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[1228] Σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ χαραγμένη σὲ κίονα ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς Ἐπισκοπῆς καὶ χρονολογεῖται πιθανῶς τὸν Β' αἰ. μ.Χ., ἀπαντᾶ τὸ ὄνομα Λούκιος.[1229]

Τὸ ὄνομα Λούκιος ἀπαντᾶ καὶ στὴν Ἀμαθοῦντα σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Β'/Γ' αἰ. μ.Χ. Πρόκειται γιὰ τὸν Λούκιο, υἱὸ τῆς Πειθούσης.[1230] Ὁ Ἀπολλώνιος, σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴ χώρα τῆς Ἀμαθοῦντος τοῦ Β'/Γ' αἰ. μ.Χ., ὀνομάζει τὴ θυγατέρα του Σεκόνδα.[1231] Τὸ ὄνομα Σεκοῦνδος ἀπαντᾶ σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ Κίτιον ποὺ χρονολογεῖται πιθανῶς τὸν Α' αἰ. μ.Χ.[1232] Ὁ Ἀρίστων ὀνομάζει τὴ θυγατέρα του Ἰουλία, ὅπως μαρτυρεῖ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Β'/Γ' αἰ. μ.Χ., ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος.[1233]

Τὸ ὄνομα Μᾶρκος, χωρὶς πιθανώτατα νὰ συνοδεύεται ἀπὸ ῥωμαϊκὴ πολιτεία, ἀπαντᾶ σὲ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς ἑπτὰ φορὲς στὴν Ἀμαθοῦντα,[1234] δύο φορὲς στὸ Κίτιον,[1235] μία στοὺς Γόλγους,[1236] μία στὴ Σαλαμῖνα[1237] καὶ μία σὲ ἀβεβαίας προελεύσεως ἐπιγραφή.[1238] Κάποιος Μᾶρκος στὴν Ἀμαθοῦντα ὀνομάζει τὴ θυγατέρα του Ὠφελία,[1239] κάποιος ἄλλος τὸν υἱό του Μαρκίωνα,[1240] ἐνῶ στὸ Κίτιον κάποιος Μᾶρκος ἔχει υἱὸ Ἰσίδωρο.[1241] Στὴν Ἀμαθοῦντα ἕνας Μᾶρκος εἶναι ὁ υἱὸς τοῦ Κιλικᾶ, ἐνῶ

1228. **Λεμ. 73**.
1229. **Λεμ. 88**.
1230. **Λεμ. 459**.
1231. **Λεμ. 710**. Τὸ ὄνομα *Σεκόνδα* (= *Σεκοῦνδα* ἀπὸ τὸ λατινικὸ *Secunda*) ἀπαντᾶ, σύμφωνα μὲ τὴ Νικολάου, *RDAC* 1988 [2], σ. 187 καὶ σὲ μία ἐπιγραφὴ σὲ ταφικὸ κίονα ποὺ βρέθηκε στὴ Λεῦκα καὶ φυλάσσεται μὲ τὸν ἀρ. Μ.Ρ. 138/39/1, bl. 50. Τὸ ὄνομα αὐτὸ δηλώνει τὴ σειρὰ γεννήσεως ἑνὸς τέκνου.
1232. **Λάρ. 30**.
1233. **Λεμ. 517**.
1234. **Λεμ. 227**, **290**, **368**, **435**, **503**, **702** καὶ **774**. Οἱ ἐπιγραφὲς ἐκτείνονται χρονολογικῶς ἀπὸ τὸν Α' μέχρι καὶ τὸν Γ' αἰ. μ.Χ.
1235. **Λάρ. 22** καὶ **30**. Οἱ ἐπιγραφὲς χρονολογοῦνται στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.
1236. **Λάρ. 182** (Γ' πιθανῶς αἰ. μ.Χ.).
1237. **Ἀμμ. 138**.
1238. **Ἀβ. Πρ. 19**.
1239. **Λεμ. 227**.
1240. **Λεμ. 368**.
1241. **Λάρ. 30**.

ἄλλος εἶναι υἱὸς τοῦ Δημητρίου.[1242] Βάσει τῶν ὀνομάτων αὐτῶν, τεκμαίρεται ὅτι στὶς πλεῖστες τῶν περιπτώσεων γονεῖς μὴ Ῥωμαῖοι πολῖτες ἔδωσαν στὰ παιδιά τους τὸ ὄνομα Μᾶρκος, εἴτε ὁρισμένα ἄτομα ποὺ ἔφεραν τὸ ὄνομα Μᾶρκος ἀλλὰ δὲν εἶχαν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία ὀνόμασαν μὲ ἑλληνικὰ ὀνόματα τὰ παιδιά τους. Ἐξαίρεση ἀποτελεῖ ὁ Μαρκίων, υἱὸς τοῦ Μάρκου. Προφανῶς τὸ γεγονὸς ὀφείλεται στὴ διάδοση ὀνομάτων τοῦ συρμοῦ καὶ τὴν ἀδιάφορη ἀπὸ ἐθνικῆς ἀπόψεως ὀνοματοθεσία.

Σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα τοῦ Β'/Γ' αἰ. μ.Χ. μαρτυρεῖται καὶ τὸ ῥωμαϊκὸ ὄνομα Μαρκιανός. Ὁ Μαρκιανὸς αὐτός, υἱὸς τῆς Ζωσαρίου, δὲν ἦταν Ῥωμαῖος πολίτης,[1243] ἀλλὰ φέρει ῥωμαϊκὸ ὄνομα, ὅπως καὶ οἱ προηγούμενοι, λόγῳ συρμοῦ πιθανῶς. Τὸ ὄνομα Μαρκιανὸς μαρτυρεῖται καὶ στὸ Κίτιον,[1244] ὅπου ἀπαντᾶ σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. καὶ τὸ θηλυκὸ Μαρκιάνα.[1245] Σὲ δύο ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὸ Κίτιον ποὺ χρονολογοῦνται πιθανῶς τὸν Β' αἰ. μ.Χ. ἀπαντᾶ καὶ τὸ ῥωμαϊκὸ ὄνομα Μάρκελλος.[1246]

Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὸ ὄνομα Μαρκία, ποὺ μαρτυρεῖται στὶς κάτωθι περιπτώσεις: Σὲ μαγικὸ κατάδεσμο ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ., ἐνῶ ὁ υἱός τῆς ὁποίας φέρει τὸ ἑλληνικὸ ὄνομα Τίμων.[1247] Σὲ δύο ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς ποὺ βρέθηκαν στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ χρονολογοῦνται τὸν Β' αἰ. μ.Χ.[1248] Σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὸν Πύργο καὶ χρονολογεῖται μεταξὺ Β' καὶ Γ' αἰ. μ.Χ., μαρτυρεῖται ἡ Μαρκία, θυγάτηρ

1242. **Λεμ. 435** καὶ **503**.
1243. **Λεμ. 389**.
1244. **Λάρ. 75**.
1245. **Λάρ. 168**.
1246. **Λάρ. 87** καὶ **87**.
1247. **Λεμ. 785**.
1248. **Λεμ. 315** καὶ **328**.

τοῦ Χαρμίωνος,[1249] ἐνῶ στὴ χώρα τοῦ Κιτίου σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Β'/Γ' αἰ. μ.Χ. ἀπαντᾶ ἡ Μαρκία, θυγάτηρ τοῦ Ζωίλου.[1250] Μία ἀκόμη Μαρκία μαρτυρεῖται σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὸ χωριὸ Μαρώνι καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον.[1251]

Σὲ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ χρονολογεῖται τὸ 51 μ.Χ. μαρτυρεῖται ὁ ἱερεὺς Πόπλιος,[1252] ἐνῶ σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Β'/Γ' αἰ. μ.Χ. ἀπαντᾶ ἡ ἐξελληνισμένη θηλυκοῦ γένους ἐκδοχὴ τοῦ λατινικοῦ προωνυμίου *Puplius*, Ποπλία.[1253]

Μαρτυροῦνται ἐπίσης τὰ λατινικὰ ὀνόματα, χωρὶς οἱ φορεῖς τῶν ὀνομάτων αὐτῶν νὰ κατέχουν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία, Πρῖμος (υἱὸς τοῦ Γάμου), Ῥουντία (θυγάτηρ τοῦ Νικαίου), Λικιννία καὶ Τερτία (μήτηρ τῆς Εὐτυχίδος) στὴν Ἀμαθοῦντα,[1254] Πρειμαρία, Φίρμος, Ἀρτινία καὶ Ῥηγῖνα στὸ Κίτιον[1255] καὶ Φόλβιος στὴ Σαλαμῖνα.[1256]

Ὡς πρὸς τὴ χρήση ῥωμαϊκῶν παρωνυμίων, στοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. ἀπαντᾶ ὁ Ἀλέξανδρος,[1257] ὁ καὶ Λουσκίνιος,[1258] εὔπορος πολίτης,[1259] ὁ ὁποῖος καταρᾶται ἕνδεκα ἄτομα. Ῥωμαϊκὸ παρωνύμιο ἔχει καὶ ὁ Ἀθηνόδωρος, ὁ καὶ Γάιος, σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὴ Λάπηθο καὶ χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ.[1260]

1249. **Λεμ. 600**.
1250. **Λάρ. 99**.
1251. **Λάρ. 76**.
1252. **Λεμ. 145**.
1253. **Λεμ. 647**.
1254. **Λεμ. 264**, **345**, **489** καὶ **518**.
1255. **Λάρ. 41**, **68**, **127** καὶ **143**.
1256. **Ἀμμ. 166**.
1257. **Λεμ. 774**.
1258. Γιὰ τὸ *agnomen* βλ. Lassère, *ManuelER*[1], σ. 108-110.
1259. Βλ. ἀνωτ. σ. 143.
1260. **Κερ. 18**.

16. Ἰουδαϊσμὸς καὶ χριστιανισμός

Οἱ Ἰουδαῖοι φαίνεται ὅτι εἶχαν ἐγκατασταθεῖ στὴν Κύπρο ἀπὸ τὰ ἔτη βασιλείας τοῦ Πτολεμαίου Φιλαδέλφου[1261] καὶ ἡ κοινότητά τους ἐνδεχομένως εἶχε τὴν ὑποχρέωση νὰ προσφέρει ἐτησίως τὸ κρασὶ γιὰ τὸ ναὸ στὴν Ἱερουσαλὴμ.[1262] Ἡ Σαλαμῖνα κυρίως ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἀστικὰ κέντρα εἶχαν σημαντικὲς ἑβραϊκὲς κοινότητες μὲ συναγωγὲς ποὺ ἀσχολοῦνταν μὲ τὸ ἐμπόριο χαλκοῦ καὶ ἄλλων προϊόντων.

Οἱ ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες γιὰ τὴν παρουσία τῶν Ἰουδαίων στὴ νῆσο εἶναι ἀρκετὰ μεταγενέστερες. Σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ Κούριον ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου, ἀναφέρεται κάποιος Ἰουδαῖος ἐν ὀνόματι Ὀνίας.[1263] Σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται τὴν ἴδια περίοδο, ὁ Ἀνανίας, πιθανώτατα ἀρχηγὸς τῆς τοπικῆς συναγωγῆς, ἀσχολεῖται μὲ τὴν κατασκευὴ ἀπὸ κέδρο τῆς πύλης τῆς συναγωγῆς τῆς Ἀμαθοῦντος.[1264]

Κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο ἡ παρουσία σημαντικοῦ ἀριθμοῦ Ἰουδαίων στὴ νῆσο[1265] εἶναι σαφῶς τεκμηριωμένη τόσο ἀπὸ τὶς γραμματειακὲς ὅσο καὶ ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες. Κατὰ τὸν Φίλωνα τὸν Ἰουδαῖο, ὁ ὁποῖος ἔγραφε κατὰ τὸ 39 μ.Χ., ἡ Κύπρος ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἰουδαϊκὲς ἀποικίες.[1266]

Στὰ 12 π.Χ. ὁ Ὀκταβιανὸς Αὔγουστος εἶχε ἐπιτρέψει στὸν Ἡρώδη τὸν Μεγάλο, διοικητὴ τῆς Ἰουδαίας, νὰ ἔχει τὴν ἐπιμέλεια, οὐσιαστικὰ νὰ κατέχει, τὴ μισὴ παραγωγὴ τῶν χαλκωρυχείων τῶν Σόλων μὲ ὅρο τὴν

1261. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1380.
1262. Oberhummer, *Insel Cypern*, σ. 204, πβ. Hill, *History*, σ. 241, ὑποσ. 4.
1263. Mitford, *IK*, σ. 133, ἀρ. 70.
1264. Ἰ. Νικολάου, *RDAC* 1968, σ. 77, ἀρ. 8.
1265. Schürer, *HistJews* 1986, σ. 68-69.
1266. *πρεσβ. πρ. Γάιον* 282: *καὶ οὐ μόνον αἱ ἤπειροι μεσταὶ τῶν Ἰουδαϊκῶν ἀποικιῶν εἰσιν, ἀλλὰ καὶ νήσων αἱ δοκιμώταται, Εὔβοια, Κύπρος, Κρήτη.*

καταβολὴ τρακοσίων ταλάντων.[1267] Τὸ γεγονὸς αὐτὸ αὔξησε τὴν ἐπιρροὴ τῆς ἰουδαϊκῆς κοινότητος στὴ νῆσο, ἐνῶ μετὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ τὸν Τίτο τὸ 70 μ.Χ., καὶ ἄλλοι Ἰουδαῖοι μετοίκησαν στὴν Κύπρο, κυρίως στοὺς Γόλγους καὶ τὴ Σαλαμῖνα, ἐνισχύοντας περισσότερο τὸ ἑβραϊκὸ στοιχεῖο.

Μὲ τὸν εὐαγγελισμὸ τοῦ χριστιανισμοῦ στὴ νῆσο ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους Παῦλο καὶ Βαρνάβα, οἱ Ἰουδαῖοι ὑπῆρξαν οἱ βασικοὶ ἀντίπαλοι τῆς νέας θρησκείας στὰ ἀστικὰ κέντρα. Ὅταν ὁ Παῦλος ἔφθασε στὴ Σαλαμῖνα μαζὶ μὲ τὸν Βαρνάβα, κήρυξε στὴν τοπικὴ συναγωγή,[1268] ἐνῶ στὴν Πάφο τὸ 45/46 μ.Χ. οἱ δύο Ἀπόστολοι προσηλύτισαν στὸν χριστιανισμὸ τὸν ἀνθύπατο Σέργιο Παῦλο μετὰ ἀπὸ τὸ θαῦμα τοῦ Παύλου ποὺ τύφλωσε τὸν Ἰουδαῖο μάγο *Βαριησοῦν* ἢ *Ἐλύμαν*, ὁ ὁποῖος εἶχε μεγάλη ἰσχὺ στὴν αὐλὴ τοῦ Ῥωμαίου ἀνθυπάτου.[1269] Κατὰ τὸ ταξίδι τοῦ Βαρνάβα καὶ τοῦ Μάρκου τὸ 49-50 μ.Χ., οἱ ὁποῖοι ἐμποδίστηκαν στὸ ἔργο τους ἀπὸ τὸν Ἰουδαῖο Βαριησοῦ, μεγάλος ἀριθμὸς Ἰουδαίων μαρτυρεῖται ὅτι κατοικοῦσε στὴν Παλαίπαφο,[1270] στὸ Κούριον,[1271] στὴν Ἀμαθοῦντα[1272] καὶ κυρίως στὴ

1267. Ἰωσ. *Ἰουδ. Ἀρχ.* 16.128: *Ἐν δὲ ταῖς ὑστέραις ἡμέραις Ἡρώδης μὲν ἐδωρεῖτο Καίσαρα τριακοσίοις ταλάντοις, θέας τε καὶ διανομὰς ποιούμενον τῷ Ῥωμαίων δήμῳ, Καῖσαρ δὲ αὐτῷ τοῦ μετάλλου τοῦ Κυπρίων χαλκοῦ τὴν ἡμίσειαν πρόσοδον καὶ τῆς ἡμισείας τὴν ἐπιμέλειαν ἔδωκεν.*

1268. *Πράξ.* 13.5: *καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην.*

1269. *Πράξ.* 13.6-12: *Διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὗρόν τινα μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον ᾧ ὄνομα Βαριησοῦς,* (7) *ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ ἀνδρὶ συνετῷ. οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ·* (8) *ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος —οὕτω γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ— ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως.* (9) *Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου καὶ ἀτενίσας πρὸς αὐτὸν εἶπεν·* (10) *ὦ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας;* (11) *καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. παραχρῆμα δὲ ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς.* (12) *τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς ἐπίστευσεν, ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου.*

1270. *Act. Barn.* 18: *Ἡμῶν δὲ διελθόντων τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Χιονῶδες, κατηντήσαμεν ἐν Παλαιᾷ Πάφῳ κἀκεῖ εὑρόντες Ῥόδωνά τινα ἱερόδουλον, ὃς καὶ αὐτὸς πιστεύσας συνηκολούθησεν ἡμῖν. συνηντήσαμεν δέ τινι Ἰουδαίῳ ὀνόματι Βαριησοῦ ἐρχομένῳ ἀπὸ*

Σαλαμῖνα, ὅπου ὁ Βαρνάβας βρῆκε μαρτυρικὸ θάνατο διὰ πυρᾶς ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους τῆς πόλεως.[1273]

Μερικὰ χρόνια ἀργότερα, ἡ Δρούσιλλα, ἀδελφὴ τοῦ Ἡρώδου Ἀγρίππα, πείσθηκε ἀπὸ τὸν Σίμωνα, Κύπριο μάγο, Ἑβραῖο στὴν καταγωγή, νὰ ἐγκαταλείψει τὸν σύζυγό της καὶ νὰ παντρευτεῖ τὸν Ῥωμαῖο αὐτοκρατορικὸ ἐπίτροπο τῆς Ἰουδαίας Φήλικα.[1274]

Πάφου, ὅστις καὶ ἐγνώρισεν Βαρνάβαν ὄντα πρώην μετὰ Παύλου· οὗτος οὐκ εἴασεν ἡμᾶς εἰσελθεῖν ἐν Πάφῳ ἀλλ᾽ ὑποστρέψαντες ἤλθομεν ἐν τῷ Κουρίῳ.

1271. *Act. Barn.* 19: *ἐλθόντων δὲ ἡμῶν ἐγγὺς τοῦ Κουρίου, πολὺ πλῆθος Ἰουδαίων ὄντων ἐκεῖ ὑποβληθέντες ὑπὸ τοῦ Βαριησοῦ ἔστησαν ἔξω τῆς πόλεως καὶ οὐκ εἴασαν ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ᾽ ὑπὸ δένδρον τὸ ὂν πλησίον τῆς πόλεως ἐποιήσαμεν τὴν ἡμέραν καὶ ἀνεψύξαμεν ἐκεῖ.*

1272. *Act. Barn.* 20: *ἐκεῖθέν τε ἤλθομεν ἐν Ἀμαθοῦντι, καὶ πολὺ πλῆθος ἦν Ἑλλήνων ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῷ ὄρει ἀσέμνων γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν σπενδόντων. προλαβὼν δὲ κἀκεῖ ὁ Βαριησοῦς συνεσκεύασεν τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων, καὶ οὐκ εἴασεν ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν.*

1273. *Act. Barn.* 22-23: *εἰσελθόντων δὲ ἡμῶν ἐν Σαλαμίνῃ, κατηντήσαμεν εἰς τὴν συναγωγὴν τὴν πλησίον τῆς ἐπιλεγομένης Βιβλίας· κἀκεῖ εἰσελθόντων ἡμῶν ἀναπτύξας ὁ Βαρνάβας τὸ εὐαγγέλιον ὅπερ ἦν λαβὼν παρὰ Ματθαίου τοῦ συνεργοῦ ἤρξατο διδάσκειν τοὺς Ἰουδαίους.* (23) *Καταντήσαντος δὲ τοῦ Βαριησοῦ μετὰ δύο ἡμέρας μετὰ τὸ κατηχῆσαι Ἰουδαίους οὐκ ὀλίγους, θυμωθεὶς συνῆξε πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων, καὶ κατασχόντες τὸν Βαρνάβαν ἐζήτησαν παραδοῦναι Ὑπάτῳ τῷ ἡγεμόνι τῆς Σαλαμίνης. καὶ δήσαντες αὐτὸν πρὸς τὸ ἀγαγεῖν πρὸς τὸν ἡγεμόνα, εὐσεβοῦς δὲ Ἰεβουσαίου συγγενοῦς Νέρωνος καταντήσαντος ἐν Κύπρῳ, μαθόντες οἱ Ἰουδαῖοι λαβόντες τὸν Βαρνάβαν νυκτὸς ἔδησαν ἐν σχοινίῳ κατὰ τοῦ τραχήλου, καὶ σύραντες ἐπὶ τὸ ἱπποδρόμιον ἀπὸ τῆς συναγωγῆς καὶ περάσαντες ἔξω τῆς πύλης περιστάντες κατέκαυσαν αὐτὸν πυρί, ὥστε καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ κονίαν γενέσθαι. εὐθέως δὲ αὐτῇ τῇ νυκτὶ λαβόντες τὴν κονίαν αὐτοῦ ἔβαλον ἐν σινδόνι, καὶ ἐν μολίβδῳ ἀσφαλισάμενοι ἐσκέπτοντο κατὰ τοῦ πελάγους ῥῖψαι αὐτόν.* (24) *Ἐγὼ δὲ εὑρὼν καιρὸν τῆς νυκτός, καὶ τοῦτον μετὰ Τίμωνος καὶ Ῥόδωνος βαστάσαι δυνηθείς, ἤλθομεν ἐν τόπῳ τινί, καὶ εὑρόντες σπήλαιον κατηγάγομεν αὐτὸν ἐκεῖ, ἔνθα τὸ ἔθνος τῶν Ἰεβουσαίων τὸ πρὶν κατῴκει· ἀποκεκρυμμένον δὲ τόπον εὑρόντες ἐν αὐτῷ ἀπεθέμεθα σὺν τοῖς μαθήμασιν οἷς παρέλαβεν παρὰ Ματθαίου. ἦν δὲ ὥρα τετάρτη τῆς νυκτὸς δευτέρας σαββάτων.* (25) *Ὡς δὲ ἐκρύβημεν ἐν τῷ τόπῳ, ζήτησιν οὐκ ὀλίγην ἐποιήσαντο οἱ Ἰουδαῖοι καθ᾽ ἡμῶν, καὶ μόλις εὑρόντες κατεδίωξαν ἕως τῆς κώμης Λεδρῶν· καὶ εὑρόντες κἀκεῖ σπήλαιον πλησίον τῆς κώμης κατεφύγομεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὕτως διελάθομεν αὐτούς. ἀπεκρύβημεν δὲ ἐν τῷ σπηλαίῳ τρεῖς ἡμέρας, καὶ ἀναχωρησάντων τῶν Ἰουδαίων ἐξελθόντες κατελείψαμεν τὸν τόπον νυκτός.*

1274. Ἰωσ. *Ἰουδ. Ἀρχ.* 20.142: *καθ᾽ ὃν χρόνον τῆς Ἰουδαίας ἐπετρόπευε Φῆλιξ θεασάμενος ταύτην, καὶ γὰρ ἦν κάλλει πασῶν διαφέρουσα, λαμβάνει τῆς γυναικὸς ἐπιθυμίαν, καὶ Σίμωνα ὀνόματι τῶν ἑαυτοῦ φίλων Ἰουδαῖον, Κύπριον δὲ τὸ γένος, μάγον εἶναι σκηπτόμενον, πέμπων πρὸς αὐτὴν ἔπειθεν τὸν ἄνδρα καταλιποῦσα αὐτῷ γήμασθαι, μακαρίαν ποιήσειν ἐπαγγελλόμενος μὴ ὑπερηφανήσασαν αὐτόν.* Οἱ Κύπριοι κατὰ τὸν Πλίνιο εἶχαν φήμη μάγων βλ. *NH* 30.11.

Στὸ ὡροσκόπιο ποὺ βρέθηκε στὴν Τρεμιθοῦντα καὶ χρονολογεῖται τὸ 81 καὶ 88 μ.Χ., ὑπάρχει συνδυασμὸς τοῦ αἰγυπτιακοῦ, ἰουδαϊκοῦ καὶ ῥωμαϊκοῦ ἡμερολογίου μὲ τὸν ἰουδαϊκὸ μῆνα *Σάμβατ*, τὸν αἰγυπτιακὸ *Τῦβι* καὶ τὸν ῥωμαϊκὸ *Ῥωμῆο*.[1275]

Ἡ ἰουδαϊκὴ κοινότητα δὲν εἶχε καλὲς σχέσεις μὲ τοὺς ὑπόλοιπους κατοίκους, ὅπως συνέβαινε καὶ σὲ ἄλλες περιοχές, ὅπου ὑπῆρχαν ὀργανωμένες κοινότητες Ἰουδαίων.[1276] Τὸ 116 μ.Χ. ξέσπασε ἡ ἐπανάσταση τῶν Ἰουδαίων στὴ Σαλαμῖνα,[1277] οἱ ὁποῖοι προκάλεσαν μεγάλες καταστροφὲς καὶ ἐπεδόθησαν σὲ ἐκτεταμένες βιαιότητες καὶ λεηλασίες. Οἱ Ῥωμαῖοι, ἀφοῦ κατέστειλαν τὴν ἐπανάσταση, ἀπαγόρευσαν τὴν ἐγκατάσταση στὸ νησὶ μὲ τέτοια αὐστηρότητα, ὥστε ἀκόμη καὶ ἂν ἡ ἔλευση Ἰουδαίου στὴ νῆσο ὀφειλόταν σὲ ναυάγιο θὰ ἐκτελεῖτο, σύμφωνα μὲ τὴ μαρτυρία τοῦ Δίωνος.[1278]

Μετὰ ἀπὸ ἄγνωστο χρονικὸ διάστημα ἡ ἀπαγόρευση ἀτόνησε,[1279] ἀφοῦ μαρτυρεῖται σὲ ἐπιγραφὲς ἡ παρουσία Ἰουδαίων στὴ νῆσο τουλάχιστον ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[1280] Ἐπιτύμβια ἢ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ

1275. **Λάρ. 203**. Ὁ Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 118-9, θεωρεῖ ὅτι αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει γραφεῖ ἀπὸ Ἰουδαῖο κάτοικο τῆς Τρεμιθοῦντος μὲ κέντρο ὅμως τὴ Σαλαμίνα ἀφοῦ εἶναι γνωστό, κυρίως ἀπὸ τὶς φιλολογικὲς πηγές, ὅτι ἡ Σαλαμὶς εἶχε ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο πληθυσμὸ Ἰουδαίων. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο ἀπαντᾶ συνδυασμὸς ἡμερολογίων, τοῦ αἰγυπτιακοῦ, τὸ ὁποῖο ἐχρησιμοποιεῖτο στὴν Πάφο, καὶ τοῦ ῥωμαϊκοῦ, ποὺ ἐχρησιμοποιεῖτο στὴ Σαλαμίνα, καὶ κυρίως συγχρονισμὸς αὐτῶν τῶν δύο διαφορετικῶν ἡμερολογίων μὲ τὴν ἕκτη καὶ δεύτερη ἡμέρα τοῦ ἰουδαϊκοῦ μηνὸς *Σάμβατ*.

1276. Βλ. Schürer, *HistJews* 1986, σ. 1-176, πβ. Fowden 1993, σ. 65-71. Γιὰ τὸν τρόπο ὀργάνωσης καὶ ζωῆς τῶν Ἰουδαίων στὶς πόλεις κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἑλληνιστικῆς καὶ ῥωμαϊκῆς περιόδου βλ. Bartlett, *Jews* 2002.

1277. Βλ. σ. 10-11 καὶ σημ. 56-60.

1278. Δίων Κασσ. 68.32.3.

1279. Γιὰ τὸ ὅτι ἡ πληροφορία τοῦ Δίωνος εἶναι πιθανὸν ἀβάσιμη βλ. Hill, *History*, σ. 243.

1280. Ὁ Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1380, ὑποσ. 514, ὑποστηρίζει ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι μαρτυροῦνται ἐπιγραφικῶς ἀπὸ τὴν ἐποχὴ βασιλείας τῶν Σεβήρων, στηριζόμενος στὴν **Ἀμμ. 9** ποὺ ἀναφέρεται σὲ *στατιῶνας*. Στὴ Σαλαμῖνα, ὑπῆρχαν *στατιῶνες* ἀπὸ δεξιοτέχνες καὶ τεχνῖτες, ἀλλὰ εἶναι πολὺ ἀμφίβολο ἂν οἱ ἐργαζόμενοι στὸ *statio* νὰ ἦταν ἰουδαϊκῆς καταγωγῆς, ὅπως ὑποστηρίζει ὁ Mitford. Ἐξάλλου τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἴσχυε ἀκόμη τὸ διάταγμα τοῦ Τραϊανοῦ περὶ ἀπαγόρευσης ἐγκατάστασης τῶν Ἰουδαίων στὴ νῆσο βλ. Δίων Κασσ. 68.32.3. (παράθεση τοῦ χωρίου στὴ σημ. 57).

χρονολογεῖται τὸν Γ' αἰ. μ.Χ., ἡ ὁποία βρέθηκε στὸ μοναστήρι τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα στὴ Σαλαμῖνα, ἀναφέρεται στὸν υἱὸ τοῦ Ἀνανία,[1281] ποὺ ὑπῆρξε πέντε φορὲς ἀρχισυνάγωγος καὶ δύο φορὲς ἄρχων.[1282] Πρόκειται γιὰ σημαντικὴ μαρτυρία γιὰ τὴν ὕπαρξη Ἰουδαίων στὴ Σαλαμῖνα κατὰ τὸν Γ' αἰ. μ.Χ. Σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴ Λάπηθο ποὺ χρονολογεῖται τὸν Δ' αἰ. μ.Χ., ἕνας Ἰουδαῖος, ὁ ῥαββὶ *Ἀττικός*, ἀφιέρωσε μαρμάρινη στήλη πιθανώτατα γιὰ τὴ συναγωγὴ στὴ Λάπηθο.[1283] Στὰ τέλη τοῦ Δ' αἰ. μαρτυροῦνται Ἰουδαῖοι στὴν Ἀμαθοῦντα.[1284]

Τὸν Ε' ἢ ΣΤ' αἰ. μ.Χ. μαρτυρεῖται ἡ ἐπισκευὴ ἢ ἡ ἀνακαίνιση συναγωγῆς στὴ Σαλαμῖνα,[1285] ἐνῶ στους Γόλγους σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ χρονολογεῖται κατὰ τὸν ΣΤ' ἢ Ζ' αἰ. μ.Χ. βεβαιώνεται ἡ πλήρης ἀποκατάσταση τῆς *ἑβραϊκῆς*.[1286] Κατὰ τὸν Mitford[1287] οἱ μαγικὲς πινακίδες τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.[1288] εἶναι ἔργο ἑνὸς Ἰουδαίου μάγου. Ὁ Χατζηιωάννου[1289] ἀντικρούει τὴν ἄποψη τοῦ Mitford ὑποστηρίζοντας ὅτι στοὺς μαγικοὺς αὐτοὺς καταδέσμους ἀπαντοῦν ἀποκλειστικὰ μόνο θεοὶ καὶ δαίμονες τῶν Ἑλλήνων ἀφενὸς καὶ ἀφετέρου μόνο ἑλληνικὰ ὀνόματα. Ὁ Mitford

1281. Πρόκειται γιὰ ἕνα ὄνομα καθαρὰ ἰουδαϊκό βλ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1958, 211 καὶ 1969, 206.

1282. **Ἀμμ. 147**. Γιὰ τὴ φράση *δὶς ἄρχων* σὲ ἰουδαϊκὲς ἐπιγραφές βλ. J. B. Frey, *Corpus Inscr. Judaic.* I, 1936, σ. 87-88.

1283. **Κερ. 15**.

1284. Ὁ Τύχων χειροτονήθηκε ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Μνημονίου, προσηλύτισε δὲ στὸν χριστιανισμὸ Ἕλληνες καὶ Ἰουδαίους βλ. *Βί. Τύχ.* 2: ... *Καὶ ἦν ἐλέγχων τὴν τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἰουδαίων ἀθότητά τε καὶ ματαιότητα· διδασκαλίᾳ δὲ καὶ νουθεσίᾳ τούτοις διαλεγόμενος, πλείστους προσέφερεν τῷ ἐπισκόπῳ καὶ τοῦ θείου τούτους βαπτίσματος κατηξίωσεν. Τελευτήσαντος δὲ Μνημονίου τοῦ ἐπισκόπου τὸν ἅγιον Τύχωνα εἰς τὴν προεδρίαν τῆς ἐπισκοπῆς Ἀμαθούντων ἀνήγαγον· ὅστις τῷ λόγῳ τοῦ Θεοῦ καταφωτίζει τὴν ἐκκλησίαν, ζηλωτὰς αὐτοῦ καθιστῶν τοὺς πιστεύοντας τῷ Χριστῷ. Τοὺς οὖν Ἕλληνας πλειοτέρους ἀπέστρεφεν ἐκ τῆς εἰδώλων θρησκείας καὶ προσῳκείου τῷ Χριστῷ.*

1285. Βλ. Mitford, *Byzantion* 20, 1950, σ. 110, ἀρ. 3.

1286. Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 442-3: *Ἰωσῆ πρεσβυτέρου, υἱοῦ Συνεσίου, ἀνενέωσαν τὸ πᾶν ἔργον τῆς Ἑβραϊκῆς.*

1287. Βλ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2205.

1288. **Λεμ. 770-785**. Γιὰ τὸ ὅτι οἱ πινακίδες αὐτὲς προέρχονται ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ Κούριον βλ. τὰ σχόλια στὴν **Λεμ. 770**.

1289. Βλ. *ΑΚΕΠ* Δβ', ἀρ. 47.

ἀντίθετα θεωρεῖ ὅτι ὁ *Θεὸς Ὕψιστος* ἦταν ἰουδαϊκὸς ἢ κρυπτοχριστιανικὸς θεός,[1290] ὑποστηρίζοντας ὅτι μετὰ τὴν καταστολὴ τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Ἰουδαίων τὸ 116 μ.Χ., τὴν ἐξορία τους καὶ τὴν ἀπαγόρευση ἐγκατάστασής τους στὴ νῆσο, πιθανὸν ὅσοι παρέμειναν νὰ κρύβονταν καὶ ἔτσι νὰ ἐξηγεῖται ἡ ἔλλειψη ἰουδαϊκῶν συμβόλων στὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς τῆς νήσου. Οἱ P. Aupert καὶ O. Masson[1291] πιστεύουν ὅτι πρόκειται γιὰ τὸν Θεὸ τῶν Ἰουδαίων. Ὑπάρχει ὅμως σ' αὐτὲς τὶς ἐπιγραφὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀπουσία ἰουδαϊκῶν συμβόλων καὶ παντελὴς ἀπουσία ἰουδαϊκῶν ὀνομάτων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλες ἐπιγραφὲς σὲ συναγωγὲς καὶ ἀλλοῦ μετὰ τὸν Β' αἰ. μ.Χ. (βλ. ἀνωτ. σ. 78-79).

Ὁ χριστιανισμὸς ὑπῆρξε τὸ θρησκευτικὸ γεγονὸς ποὺ ἐπηρέασε καὶ ἐπέφερε σημαντικὲς ἀλλαγὲς στὴ ζωὴ τῆς νήσου, ὅπως καὶ στὰ ὑπόλοιπα τμήματα τῆς αὐτοκρατορίας.[1292] Αὐτοὶ ποὺ διασκορπίστηκαν μετὰ τὸν λιθοβολισμὸ τοῦ Στεφάνου ἦταν οἱ πρῶτοι ποὺ δίδαξαν τὸν χριστιανισμὸ στὴν Κύπρο, ἀλλὰ μόνο στοὺς Ἰουδαίους τῆς νήσου.[1293] Ὁ Ἀπόστολος Βαρνάβας, ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους τῆς Κύπρου καὶ ἀπὸ τοὺς πρώτους ποὺ ἀσπάσθησαν τὸν χριστιανισμό,[1294] ἀνέλαβε νὰ διαδώσει τὴ νέα

1290. Βλ. *ΙΚ* σ. 305 καὶ *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2206.

1291. Βλ. *BCH* 103, 1979, 383. Γιὰ ἀνάλυση ἐπὶ τοῦ θέματος βλ. **Λεμ. 770**.

1292. Βλ. Σπυριδάκη, *ΣΙΚ*, σ. 55.

1293. *Πράξ.* 11.19: *Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ διῆλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις*.

1294. Ἐπιφ. κ. *αἱρέσ*. 30.25 (149d-150a-b): *πάλιν δὲ καὶ ὁ ἅγιος Παῦλος μαρτυρεῖ καὶ αὐτὸς τοῖς περὶ Πέτρον λέγων «Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Κηφᾶς, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοί τε καὶ Βαρνάβᾳ κοινωνίας»... καὶ γὰρ Βαρνάβα λέγει Ἰωσήφ ποτε καλούμενον, Βαρνάβαν δὲ μετακληθέντα υἱὸν παρακλήσεως ἑρμηνευόμενον, Λευΐτην, Κύπριον τῷ γένει. καὶ οὐ πάντως ἐπειδὴ Κύπριος ἦν, οὐκ ἦν ἀπὸ τοῦ Λευΐ, ὡς καὶ ὁ ἅγιος Παῦλος, εἰ καὶ ἀπὸ Ταρσοῦ ὡρμᾶτο, οὐκ ἦν ἀλλότριος τοῦ Ἰσραήλ*. (150) *διασπαρέντων γὰρ πολλῶν ἐν τοῖς χρόνοις Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς, καὶ ἐν χρόνοις ἄλλοις, καθότι συνέβαινε πόλεμος καὶ αἰχμαλωτισθέντων καὶ δοθέντων εἰς πολιορκίαν, οἱ μὲν αἰχμάλωτοι ἐρθέντες ἐπέμειναν ἔν τισι τόποις, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς τοιαύτης αἰτίας ἀναχωρήσαντες κατῴκουν ἕκαστος ὅπου κατείληφεν, ὡς καὶ ὁ ἅγιος Ἱερεμίας ἔλεγε περὶ τοῦ Ἰσραήλ, καθάπερ πολλάκις τοῦτο αὐτῷ συμβέβηκε, τὸ ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου τῶν πολεμίων*, πβ. *Πράξ.* 4.36-37: *Ἰωσῆς δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον υἱὸς παρακλήσεως, Λευΐτης, Κύπριος τῷ γένει*, (37) *ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκε τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκε παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων*. Βλ. καὶ Ἀλεξ. Μον. *Ἔγκ. Βαρν*. 1.9: *Ὡρμᾶτο μὲν οὖν*

θρησκεία στὴ νῆσο. Γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ ἐπισκέφθηκε δύο φορὲς τὴ νῆσο, τὴν πρώτη μὲ τοὺς Ἀποστόλους Παῦλο καὶ Μᾶρκο τὸ 45 μ.Χ. καὶ τὴ δεύτερη μὲ τὸν Μᾶρκο τὸ 49 μ.Χ.[1295] Ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας κήρυξαν ἀρχικὰ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ στὴ συναγωγή τῆς Σαλαμῖνος.[1296] Ἀκολούθως στὴν Πάφο τὸ 45/46 μ.Χ. οἱ δύο Ἀπόστολοι προσηλύτισαν στὸν χριστιανισμὸ τὸν ἀνθύπατο τῆς νήσου Σέργιο Παῦλο μετὰ ἀπὸ τὸ θαῦμα τοῦ Παύλου.[1297] Ἡ ἀποδοχὴ τοῦ χριστιανισμοῦ ἀπὸ τὸν Ῥωμαῖο ἀνθύπατο ὑπῆρξε πάρα πολὺ σημαντικὴ καὶ βοήθησε στὴν ἐξάπλωση τῆς νέας θρησκείας ἀνάμεσα στοὺς κάτοικους τῆς νήσου. Στὴ διάδοση τοῦ χριστιανισμοῦ ἀντιδροῦσε ἡ ἰουδαϊκὴ κοινότητα τῆς Κύπρου. Ὅταν ἔφθασε στὴν Πάφο ὁ Βαρνάβας μαζὶ μὲ τὸν Μᾶρκο, ὁ Βαριησοῦς δὲν τοὺς ἄφησε νὰ εἰσέλθουν στὴν πόλη, καὶ γι' αὐτὸ ἐπέστρεψαν στὸ Κούριον.[1298] Ἐκεῖ ὅμως ὅταν δοκίμασαν νὰ εἰσέλθουν στὴν πόλη, τοὺς ἐμπόδισε μεγάλος ἀριθμὸς Ἰουδαίων, μὲ ὑποκίνηση καὶ πάλι τοῦ Βαριησοῦ,[1299] ὁ ὁποῖος ἐκ νέου τοὺς ἐμπόδισε νὰ εἰσέλθουν καὶ στὴν Ἀμαθοῦντα.[1300] Στὴ

οὗτος [ὁ Βαρνάβας] ὁ τρισόλβιος ἐκ τῆς εὐλογημένης φυλῆς τοῦ Λευΐ, ἐξ ἧς ὑπῆρχον Μωυσῆς καὶ Ἀαρών, οἱ μεγάλοι τοῦ Θεοῦ προφῆται καὶ πρῶτοι τοῦ δήμου· καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς συγγενείας Σαμουὴλ τοῦ προφήτου κατάγων τὸ γένος. Οἱ δὲ τούτου πρόγονοι, διὰ περίστασιν πολέμου καταλαβόντες τὴν Κυπρίων χώραν φιλοφρόνως ᾤκουν αὐτήν· ἦσαν δὲ εὐλαβεῖς κατὰ τὸν νόμον, καὶ πλούσιοι σφόδρα...

1295. *Πράξ.* 15.35-39: *Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.* (36) *Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπε Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν· ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσι.* (37) *Βαρνάβας δὲ ἐβουλεύσατο συμπαραλαβεῖν τὸν Ἰωάννην τὸν ἐπικαλούμενον Μάρκον.* (38) *Παῦλος δὲ ἠξίου, τὸν ἀποστάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαραλαβεῖν τοῦτον.* (39) *ἐγένετο οὖν παροξυσμός, ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ὑπ' ἀλλήλων, τόν τε Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον.*

1296. *Πράξ.* 13.5. Παράθεση τοῦ χωρίου στὴ σημ. 1268.

1297. *Πράξ.* 13.6-12. Παράθεση τοῦ χωρίου στὴ σημ. 1269.

1298. *Act. Barn.* 18: *συνηντήσαμεν δέ τινι Ἰουδαίῳ ὀνόματι Βαριησοῦ ἐρχομένῳ ἀπὸ Πάφου, ὅστις καὶ ἐγνώρισεν Βαρνάβαν ὄντα πρώην μετὰ Παύλου· οὗτος οὐκ εἴασεν ἡμᾶς εἰσελθεῖν ἐν Πάφῳ ἀλλ' ὑποστρέψαντες ἤλθομεν ἐν τῷ Κουρίῳ.*

1299. *Act. Barn.* 19. Παράθεση τοῦ χωρίου στὴ σημ. 556.

1300. *Act. Barn.* 20. Παράθεση τοῦ χωρίου στὴ σημ. 1272.

Σαλαμῖνα, ὁ Βαρνάβας βρῆκε μαρτυρικὸ θάνατο ἐπὶ τῆς πυρᾶς ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους.[1301]

Ὁ Βαρνάβας ἵδρυσε ἐκκλησίες καὶ χειροτόνησε ἐπισκόπους. Κατὰ τὸ πρῶτο του ταξίδι βάπτισαν μαζὶ μὲ τὸν Παῦλο τὸν Ἡράκλειον στὸ Κίτιον, τὸν ὁποῖον μετωνόμασαν σὲ Ἡρακλείδιον, καὶ τὸν χειροτόνησαν ἐπίσκοπο Ταμασσοῦ,[1302] καθὼς καὶ τὸν Ἀριστοκλιανὸ στὸ χωριό του κοντὰ στὴν Ἀμαθοῦντα·[1303] Κατὰ τὴ δεύτερη ἱεραποστολικὴ περιοδεία τοῦ Βαρνάβα μαζὶ μὲ τὸν Μάρκο προσηλύτισαν τὸν Ῥόδωνα στὴν Παλαίπαφο[1304] καὶ χειροτόνησαν τὸν Λάζαρο, ὁ ὁποῖος μετὰ τὴν ἀνάστασή του κατέφυγε στὸ Κίτιον.[1305] Ὁ Μάρκος, ὁ Τίμων καὶ ὁ Ῥόδων μετὰ τὸν μαρτυρικὸ θάνατο τοῦ Βαρνάβα συνάντησαν στὸν Λιμνίτη τὸν Αὐξίβιον καὶ τὸν κατήχησαν στὸν χριστιανισμὸ καὶ ἀφοῦ τὸν

1301. *Act. Barn.* 22-23 (παράθεση τοῦ χωρίου στὴ σημ. 1248), πβ. Ἀλεξ. Μον. *Ἔγκ. Βαρν.* 2.29: *Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθε Βαρνάβας εἰς τὴν συναγωγήν [ἐν Σαλαμῖνι τῆς Κύπρου], καὶ ἐδίδασκε τοὺς Ἰουδαίους, πείθων αὐτοὺς περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Πλησθέντες δὲ θυμοῦ οἱ ἀπὸ Συρίας Ἰουδαῖοι ἀναστάντες ἐπέβαλον ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἐν οἴκῳ σκοτεινῷ ἐν τῇ συναγωγῇ ἕως ἑσπέρας βαθείς. Ἐξαγάγοντες δὲ αὐτὸν καὶ βασανίσαντες ἱκανῶς, ἐκεῖ αὐτὸν κατέλευσαν οἱ παράνομοι· καὶ ἅψαντες πυρὰν μεγάλην, ἔρριψαν ἐκεῖ τὸν μακάριον πρὸς τὸ μηδὲ λείψανον αὐτοῦ εὑρεθῆναι. Προνοίᾳ καὶ Θεοῦ ἀκέραιον ἔμεινε τὸ σῶμα τοῦ Ἀποστόλου καὶ οὐδὲν αὐτὸ ἔβλαψεν ἡ πυρά. Μάρκος δέ, κατὰ τὰ διατεταγμένα αὐτῷ, ἐξελθὼν ἔξω τῆς πόλεως κατὰ δυσμὰς μετά τινων ἀδελφῶν, κρυφῇ συναπεκόμισαν τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Βαρνάβα· καὶ θάψαντες ἐν σπηλαίῳ, ὡς ἀπὸ σταδίων πέντε τῆς πόλεως, ἀνεχώρησαν ποιήσαντες κοπετὸν μέγαν ἀπ᾽ αὐτῷ.*

1302. *Act. Barn.* 16-17: *ἤλθομεν εἰς πόλιν Λαμπαδιστοῦ, ὅθεν ὑπῆρχεν καὶ Τίμων· πρὸς ὃν εὑρόντες καὶ Ἡράκλειον ὄντα ἐκεῖ ἐξενίσθημεν, παρ᾽ αὐτῷ.* (17) *Οὗτος ἦν ἀπὸ τῆς Ταμασέων, ὃς ἐληλύθει ἐπισκέψασθαι τοὺς οἰκείους αὐτοῦ· πρὸς ὃν ὁ Βαρνάβας ἀνεγνώρισεν αὐτόν, πρώην ἐπὶ τῆς Κιτιέων συντυχίαν πεποιηκὼς μετὰ Παύλου πρὸς αὐτόν· ᾧ καὶ πνεῦμα ἅγιον ἐδόθη ἐπὶ τοῦ βαπτίσματος, μετωνόμασέν τε αὐτὸν Ἡρακλείδην. χειροτονήσαντές τε αὐτὸν ἐπίσκοπον τῇ Κύπρῳ καὶ ἐκκλησίαν ἐπιστηρίξαντες ἐν Ταμάσῳ κατελείψαμεν αὐτὸν εἰς κατοίκησιν τῶν ἐκεῖσε κατοικούντων ἀδελφῶν.*

1303. *Act. Barn.* 20: *οὗτος [Ἀριστοκλιανός] λεπρὸς ὢν ἐκαθαρίσθη ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὃν καὶ ἐσφράγισε Παῦλος καὶ Βαρνάβας εἰς ἐπίσκοπον, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὴν κώμην αὐτοῦ ἐν Κύπρῳ διὰ τὸ πολλοὺς Ἕλληνας ὑπάρχειν ἐκεῖ.*

1304. *Act. Barn.* 18: *Ἡμῶν δὲ διελθόντων τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Χιονῶδες, κατηντήσαμεν ἐν Παλαιᾷ Πάφῳ κἀκεῖ εὑρόντες Ῥόδωνά τινα ἱερόδουλον, ὃς καὶ αὐτὸς πιστεύσας συνηκολούθησεν ἡμῖν...*

1305. Ἀνάμνησις: *Ὁ δὲ Λάζαρος ὁ τετραήμερος ἦν ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἐκεῖ καὶ ποιμὴν χειροτονηθεὶς ὑπὸ Βαρνάβα τοῦ ἀποστόλου...*

χειροτόνησαν ἐπίσκοπο, τὸν έστειλαν στοὺς Σόλους.[1306] Ὁ Παῦλος, ὅταν ἔμαθε τὸν θάνατο τοῦ Βαρνάβα, στέλνει στὴν Κύπρο τὸν Ἐπαφρᾶν καὶ τὸν Τυχικὸν δίδδοντάς τους ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Ἡρακλείδη, τὸν ἀρχιεπίσκοπο τῆς Κύπρου, νὰ τοὺς χειροτονήσει ἐπισκόπους Πάφου καὶ Νεαπόλεως (= Λεμεσοῦ) ἀντίστοιχα, ἐνῶ τὸν Αὐξίβιο ἐπίσκοπο Σολίων.[1307] Ὁ Αὐξίβιος ἐκχριστιανίζει ὅλους σχεδὸν τοὺς κατοίκους τῶν Σόλων καὶ κτίζει μεγαλοπρεπῆ ναό, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ πρῶτος χριστιανικὸς βάσει τῶν ὑπαρχουσῶν πηγῶν.[1308]

Ὁ Σπυρίδων, ἐπίσκοπος Τρεμιθοῦντος ποὺ ἤκμασε κατὰ τὰ χρόνια τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ τοῦ υἱοῦ του Κωνσταντίου, ὑπῆρξε μία ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες μορφὲς τῆς κυπριακῆς ἐκκλησίας.[1309] Ὁ Σπυρίδων, ὁ ὁποῖος εἶχε μαθητή του τὸν Τριφύλλιο, ἐπίσκοπο Καλλινικησέων (=

1306. *Βί. Αὐξ.* 8: *Καὶ ἀπελθόντων [τοῦ Μάρκου μετὰ τοῦ Τίμωνος καὶ Ῥόδωνος] ἐν τῇ κώμῃ εὗρον ἐν αὐτῇ τὸν μακάριον Αὐξίβιον προσφάτως παραγενόμενον ἐκ τῆς Ῥώμης καὶ γενόμενοι ἐπὶ συντυχίᾳ ἀμφότεροι, ἠρώτησεν Μάρκος τὸν Αὐξίβιον "ποίας πόλεως τυγχάνεις;" ὁ δέ φησιν "ἐκ τῆς μεγάλης πόλεως Ῥώμης, διὰ τὸ γενέσθαι με χριστιανὸν παρεγενάμην ἐνταῦθα." Ὁ δὲ ἀπόστολος, ἰδὼν ὅτι ἔχει πόθον εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ὅτι ἀνὴρ πιστὸς καὶ λόγιός ἐστιν, κατηχήσας αὐτὸν ἱκανῶς καὶ διδάξας τὸν περὶ ἀληθείας λόγον τοῦ Θεοῦ κατελθὼν ἐπὶ τὴν πηγὴν ἐβάπτισεν αὐτὸν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καὶ μετὰ τὸ βαπτισθῆναι αὐτὸν ἐπιθεὶς αὐτῷ τὰς χεῖρας ἔδωκεν αὐτῷ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· καὶ χειροτονήσας Ἐπίσκοπον καὶ διδάξας πῶς δεῖ κηρύσσειν τὸ τοῦ Χριστοῦ Εὐαγγέλιον, ἀπέστειλεν ἐν τῇ Σολίων πόλει...*

1307. *Βί. Αὐξ.* 13: *Μαθὼν οὖν ὁ Παῦλος ὅτι ἐξῆλθεν Βαρνάβας τὸν ἀνθρώπινον βίον καὶ ὅτι οὐδείς ἐστιν τῶν ἀποστόλων εἰς Κύπρον τοῦ διδάσκειν καὶ εὐαγγελίζεσθαι τὸν Χριστόν, συνιδὼν ἀπέστειλεν Ἐπαφρᾶν καὶ Τυχικὸν καὶ τινάς ἄλλους ἐν Κύπρῳ πρὸς Ἡρακλείδην τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῆς νήσου γράψας αὐτῷ ἵνα τὸν μὲν Ἐπαφρᾶν καταστήσῃ Ἐπίσκοπον ἐν Πάφῳ, Τυχικὸν δὲ ἐν Νεαπόλει· «κατὰ πόλιν δὲ ἑτέρους κατάστησον· ἀλλὰ κάτελθέ», φησι, «καὶ τῇ Σολίων πόλει καὶ ἀναζητήσας ἐν αὐτῇ ἄνδρα Ῥωμαῖον, καλούμενον Αὐξίβιον, τοῦτον κατάστησον ἐν Σόλοις· ἀλλὰ βλέπε μὴ ἐπιθῇς αὐτῷ τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸ χειροτονῆσαι· ἤδη γὰρ κατηξιώθη τῆς ἱερωσύνης χειροτονηθεὶς ὑπὸ Μάρκου».*

1308. *Βί. Αὐξ.* 21: *Τῆς οὖν χάριτος τοῦ Θεοῦ ἐπιφοιτησάσης ἐν τῇ Σολίων πόλει καὶ σχεδὸν πάντων πιστευσάντων τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ διὰ τῆς διδαχῆς τοῦ ἐν Ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν συνεργοῦντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, συνιδὼν ἐν ἑαυτῷ ὅτι μικρά ἐστιν ἡ ἐκκλησία πρὸς τοὺς ἐρχομένους, ἐλογίσατο μείζονα οἰκοδομῆσαι ἐκκλησίαν τῷ ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ κλίνας τὰ γόνατα προσηύξατο, ὅπως ἀντιλήψεται αὐτῷ ὁ Θεός· Καὶ ἀναστὰς καὶ ποιήσας εὐχὴν καὶ διαχαράξας τὸν τύπον τῆς ἁγίας ἐκκλησίας, συνευδοκοῦντος τοῦ Θεοῦ καὶ συνεργοῦντος, ἀνήγειρε τὸν ναὸν τὸν μέγαν καὶ θαυμαστὸν τοῦτον, τὴν Ἁγίαν καθολικὴν ἐκκλησίαν, κατακοσμήσας αὐτὴν παντὶ κόσμῳ, ὡς νυμφίῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν.*

1309. Βλ. *Βί. Σπυρ.* 4: *Ὁ ἐν ἁγίοις ὅσιος καὶ θαυματουργὸς πατὴρ ἡμῶν Σπυρίδων ὁ μακαριώτατος ἐπίσκοπος πόλεως Τριμιθούντων τῆς Κύπρου, οὗτος ἤκμασεν ἐν τοῖς χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως καὶ Κωνσταντίου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.*

Λευκωσίας),[1310] συμμετέσχε στὴν πρώτη οἰκουμενικὴ σύνοδο στὴ Νίκαια τὸ 325 μ.Χ. φέρων μαρτυρικὰ στίγματα.[1311] Ἡ πιὸ σημαντικὴ προσωπικότητα ἀπὸ τοὺς ἐπισκόπους κατὰ τοὺς πρώτους τέσσερεις αἰῶνες τοῦ χριστιανισμοῦ στὴ νῆσο ἦταν ὁ Ἐπιφάνιος, ἐπίσκοπος Κωνσταντίας, ὁ ὁποῖος διοίκησε τὴν ἐκκλησία τῆς Κύπρου γιὰ τριάντα ἕξι χρόνια.[1312] Ὁ Ἐπιφάνιος ἀγωνίστηκε ἐναντίον τῶν διαφόρων αἱρέσεων[1313] καὶ ἡ δράση του ἐπεξετάθη σὲ ὅλο τὸν χριστιανικὸ κόσμο.[1314]

1310. *Βί. Σπυρ.* I.14: *εἶχεν δὲ συνοδοιπόρον Τριφύλλιον τὸν ἑαυτοῦ μαθητὴν ἤδη τῆς τῶν Καλλινικησέων πόλεως Λευκῶν Θεῶν ἐκκλησίας τὴν ἀρχιερωσύνην κληρωσάμενον*.

1311. *Βί. Σπυρ.* I.6: *Ἐν ταῖς ἡμέραις Κωνσταντίνου τοῦ πρώτου... γέγονεν ἡ ἐν Νικαίᾳ ἁγία σύνοδος... Συναχθέντων δὲ τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατέρων μετὰ τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως Κωνσταντίνου ἐν τῇ Νικαέων πόλει... παρῆν δὲ καὶ ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ καὶ σημειοφόρος Σπυρίδων, περὶ οὗ ἡμῶν ὁ λόγος*.

1312. Παλλαδ., *Διάλ.* 16: *Διὰ τί δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ οὐ στοχάζῃ, πῶς εἰσιν ἐναντίαι ἀλλήλαις; Ἐπιφάνιον γὰρ τὸν μακάριον τὸν Κωνσταντίας τῆς Κύπρου ἐπίσκοπον, τριακονταὲξ ἔτη ἄρξαντα τῆς Ἐκκλησίας, δυσφημήσας, ὡς αἱρετικὸν ἢ σχισματάριον ἐπὶ Δαμάσου ἢ Σηρικίου τοῦ μακαρίου...*

1313. *Βί. Ἐπιφ.* 59 (370 B-D): *Ποτὲ οὖν συνεῖρεν Ἐπιφάνιος πρὸς Ἀέτιον τὸν ἐπίσκοπον τῶν Οὐαλεντιανῶν. ἦσαν πλήθη ἐπὶ τῆς Κωνσταντίας οἱ τῆς αἱρέσεως ταύτης... (C) ἦσαν δὲ καὶ ἄλλαι πλεῖσται αἱρέσεις ἐν τῇ Κυπρίων χώρᾳ, αἵτινές εἰσιν αὗται· Ὀφῖται, Σαβελλιανοί, Νικολαΐται, Σιμωνιανοί, Βασιλειδιανοί, Καρποκρατιανοί. περὶ τούτων Ἐπιφάνιος ἔγραψεν ἐπιστολὴν τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ, ὅπως ἀπὸ διατάξεως βασιλικῆς τούτους διώξῃ τῆς νήσου. ἦσαν γὰρ ἄνδρες πλούσιοι ἐν αὐτοῖς, οἵτινες καὶ ἐνεπιστεύοντο χρείας δημοσίας, καὶ ἐταπείνουν τοὺς ὀρθοδόξους. (D) δεξάμενος οὖν ὁ βασιλεὺς τὰ γράμματα παρὰ Ἐπιφανίου ἐποίησεν τύπον τοιοῦτον. «εἴ τις τῷ πατρὶ Ἐπιφανίῳ τῷ ἐπισκόπῳ τῆς Κυπρίων χώρας οὐχ ὑπακούει διὰ τῶν θείων λόγων, ἐξερχέσθω τῆς νήσου, καὶ ὅπου θέλει κατοικείτω. εἰ δέ τινες φίλοι ὄντες καὶ τέκνα τῆς μετανοίας, καὶ ὁμολογοῦσιν τῷ κοινῷ πατρὶ ὅτι «πλανηθέντες βουλόμεθα εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας ἐλθεῖν,» μεινάτωσαν ἐπὶ τῆς νήσου, διδασκόμενοι ὑπὸ τοῦ κοινοῦ πατρός.» τοῦ οὖν τύπου παρὰ στρατευομένου ἐλθόντος καὶ ἐμφανισθέντος, πολλοὶ ἐπείσθησαν ἐξ αὐτῶν Ἐπιφανίῳ. οἱ δὲ μὴ πεισθέντες εὐθέως ἐδιώχθησαν ἐκ τῆς νήσου,* πβ. Σούδ. ἐν λ. Ἐπιφάνιος: *Ἐπιφάνιος, Κωνσταντείας τῆς Κύπρου ἐπίσκοπος, τῆς πρότερον Σαλαμῖνος, ἔγραψε κατὰ πασῶν αἱρέσεων λόγους, ἃ Πανάρια λέγονται, καὶ ἕτερα πολλά· ἅτινα παρὰ μὲν τῶν πεπαιδευμένων διὰ τὰ πράγματα, παρὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν διὰ τὰ ῥήματα ἀναγιγνώσκεται· τελευτᾷ ἐσχατόγηρως*. Βλ. καὶ Φωτ. *Βιβλ.* 122 (94b): *Ἀνεγνώσθη Ἐπιφανίου τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου τὰ Πανάρια, ἐν τεύχεσι μὲν γ΄, τόμοις δὲ ζ΄, κατὰ αἱρέσεων δὲ π΄*.

1314. Ἡ ἀδελφὴ τῶν βασιλέων Ἀρκαδίου καὶ Ὀνωρίου κάλεσε τὸν Ἐπιφάνιο στὴ Ῥώμη γιὰ νὰ τὴν θεραπεύσει βλ. *Βί. Ἐπιφ.* 48 (359 D): *ποτὲ οὖν ἡ ἀδελφὴ Ἀρκαδίου καὶ Ὀνωρίου τῶν βασιλέων πάθος ἔχουσα (ἦν δὲ αὕτη ἐπὶ τῆς Ῥώμης) ἤκουσεν περὶ Ἐπιφανίου ὅτι θεραπεύει ὁ θεὸς δι΄ αὐτοῦ τοὺς ἀσθενοῦντας. αὕτη οὖν ἀπέστειλεν ἐν τῇ Κυπρίων, ἀγαγεῖν Ἐπιφάνιον ἐπὶ τῆς Ῥώμης*. Ὁ αὐτοκράτωρ Θεοδόσιος κάλεσε τὸν Ἐπιφάνιο στὴν Κωνσταντινούπολη γιὰ νὰ τὸν θεραπεύσει βλ. *Βί. Ἐπιφ.* 57 (367 B): *Κατ΄ ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου, οὐκ οἶδα κατὰ ποίαν πρόφασιν ἀλγήσαντος τοὺς πόδας, ἀπὸ τῶν γονάτων καὶ κάτω παρελύθη ὅλον τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ ἦν κείμενος ἐπὶ τῆς κλίνης*

Ὁ πλήρης ἐκχριστιανισμὸς τῆς νήσου δὲν ὑπῆρξε εὔκολος καὶ συνετελέσθη μετὰ τὸν Δ' αἰ. μ.Χ. Μέχρι καὶ αὐτὸν τὸν αἰῶνα ὑπάρχουν μαρτυρίες γιὰ τὴ λατρεία τῶν προηγουμένων θεοτήτων. Στὸν *Βίον* τοῦ Ἐπιφανίου μαρτυρεῖται ὅτι ὁ ἀρχαῖος ναὸς τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα ἦταν πολὺ πλούσιος μέχρι καὶ τὸν Δ' αἰ. μ.Χ.[1315] Ἡ λατρεία τῆς Ἀρτέμιδος στὴν Ἀμαθοῦντα ἐξακολουθοῦσε μέχρι καὶ τὰ τέλη τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ.[1316] Ἀρκετοὶ Κύπριοι κατὰ τὸν Δ' αἰ. μ.Χ. λάτρευαν τὴν Ἀφροδίτη.[1317]

Ἐνῶ οἱ φιλολογικὲς μαρτυρίες γιὰ τὸν ἐκχριστιανισμὸ τῆς νήσου καὶ τὴν ἐξάπλωση τῆς νέας θρησκείας εἶναι πολλές, οἱ ἐπιγραφικὲς πηγὲς μέχρι τὰ μέσα τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ. εἶναι πολὺ φτωχές. Ὑπάρχουν μόνο κάποιες κρυπτοχριστιανικὲς ἴσως ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές. Στὸ Κούριον, σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφή, ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς Ἐπισκοπῆς νοτιοδυτικῶς τῆς καταστραφείσης ἐκκλησίας τῆς Παναγίας Χρυσαναγιώτισσας ἡ ὁποία χρονολογεῖται πιθανῶς τὸν Β' αἰ. μ.Χ., τὸ γράμμα *χεῖ* στὴν τυπικὴ φράση *χρηστὲ χαῖρε* εἶναι γραμμένο μὲ σταυρό, γεγονὸς ποὺ δείχνει ὅτι πρόκειται γιὰ κρυπτοχριστιανικὴ ἐπιγραφή.[1318] Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Β'/Γ' αἰ. μ.Χ., ποὺ βρέθηκε στὸ χωριὸ Γεράσα στὴν τοποθεσία «Σπήλιοι»,[1319] ὅπως καὶ γιὰ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τῆς ἴδιας περιόδου ποὺ βρέθηκε στὸ χωριὸ Σπιτάλλι,[1320] καὶ σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τῆς ἴδιας περιόδου ποὺ βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ, στὴν τοποθεσία «Ἅγιος Γεώργιος τῆς Χαβούζας».[1321] Σὲ ἀδημοσίευτη ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀπαισιά, εἶναι χαραγμένο τὸ

ἑπταμηνιαῖον χρόνον. οὗτος ἀπέστειλεν πρὸς Ἐπιφάνιον ἐπὶ τῆς Κυπρίων, ὅπως ἀνέλθῃ ἐπὶ τὴν βασιλίδα Κωνσταντίνου πόλιν, ὅπως βοηθήσῃ ὀδυνωμένῳ...

1315. *Βί. Ἐπιφ.* 53. Παράθεση στὴ σημ. 657.

1316. *Βί. Τύχ.* 2. Παράθεση στὴ σημ. 594.

1317. *Βί. Τύχ.* 3: *...Ὁ δὲ θαρρῶν τῇ πίστει τοῦ Χριστοῦ ἐξέθετο αὐτοῖς θαρσαλέως τὸν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου λόγον, στηλιτεύσας τῶν εἰδώλων τὰς ἀκαθαρσίας, ἔνθα λέγει τὴν Ἀφροδίτην ἐν Πάφῳ τῆς Κύπρου ταφῆναι.*

1318. **Λεμ. 87**.

1319. **Λεμ. 544**.

1320. **Λεμ. 557**.

1321. **Λεμ. 684**.

κρυπτοχριστιανικὸ *χεῖ* στὸ *χέρε*, ἐνῶ σὲ ἄλλη μία ἀδημοσίευτη ποὺ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ στὸ *χαῖρε*.[1322]

Κρυπτοχριστιανικὴ ἐπιγραφὴ μαρτυρεῖται καὶ σὲ ταφικὸ κίονα, ποὺ βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴν τοποθεσία «Τσιφλικούθκια» καὶ χρονολογεῖται τὸν Β' μὲ Γ' αἰ. μ.Χ.[1323] Αὐτὴ ἡ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ εἶναι πολὺ σημαντική, ὄχι μόνο ἐπειδὴ πρόκειται γιὰ μία ἀπὸ τὶς λίγες κρυπτοχριστιανικὲς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου, ἀλλὰ πρόκειται γιὰ μία ἀπὸ τὶς δύο ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου στὴν ὁποία εἶναι χαραγμένο τὸ χρίσμα. Τὸ *χεῖ* στὴν ἀρχὴ τῶν στίχων 2 καὶ 3 ὄχι μόνο ἀποδίδεται μὲ σταυρό, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες κρυπτοχριστιανικὲς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς, ἀλλὰ τὸ πάνω του μέρος τελειώνει σὰν *ρῶ*. Ἡ ἄλλη ἐπιγραφὴ ποὺ παραδίδει τὸ *χρίσμα* βρέθηκε στὸ χωριὸ Κοφίνου καὶ χρονολογεῖται πιθανώτατα τὸν Γ' αἰ. μ.Χ.[1324]

Σὲ δύο ἐπιγραφὲς χαραγμένες σὲ κίονα, ὑπάρχει ἀφιέρωση στὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ πρὸς τὸν *Θεὸν Ὕψιστον*, ὁ ὁποῖος καλεῖται *Κύριος Ὕψιστος*.[1325] Εἶναι ἡ μοναδικὴ ἐμφάνιση σ' αὐτὲς τὶς δύο ἐπιγραφὲς τοῦ ὅρου Κύριος ἀντὶ Θεὸς καὶ πιθανώτατα αὐτὸ ὀφείλεται στὴν ἐπίδραση τοῦ χριστιανισμοῦ. Οἱ δύο αὐτὲς ἐπιγραφές, ποὺ χρονολογοῦνται τὸν Γ' αἰ. μ.Χ. καὶ ἀναφέρουν μέλη τῆς ἴδιας οἰκογένειας, χαράχθηκαν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴ μορφὴ τῶν γραμμάτων, ἀπὸ τὸν ἴδιο χαράκτη, καὶ εἶναι ἴσως κρυπτοχριστιανικές.

1322. Ἀναφέρονται ἀπὸ τὸν Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2208, ὑποσ. 167 (c) καὶ (d).
1323. **Λεμ. 675**.
1324. **Λάρ. 204**.
1325. **Λεμ. 175-176**.

17. Χάρτες

Ι. Ἐπαρχίες Πάφου καὶ Λεμεσοῦ

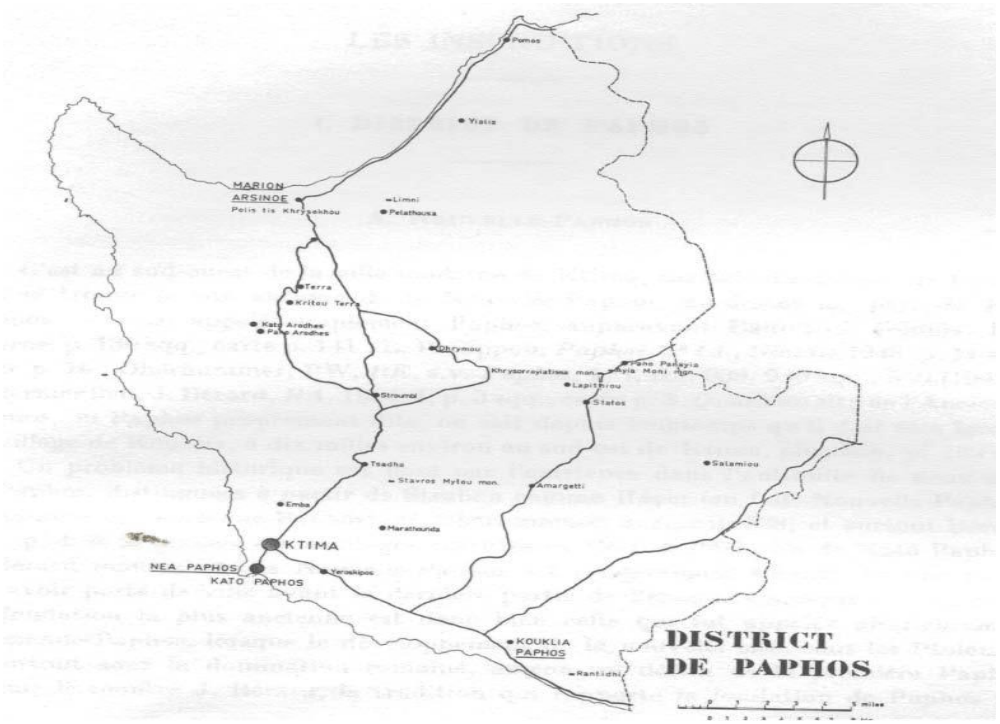

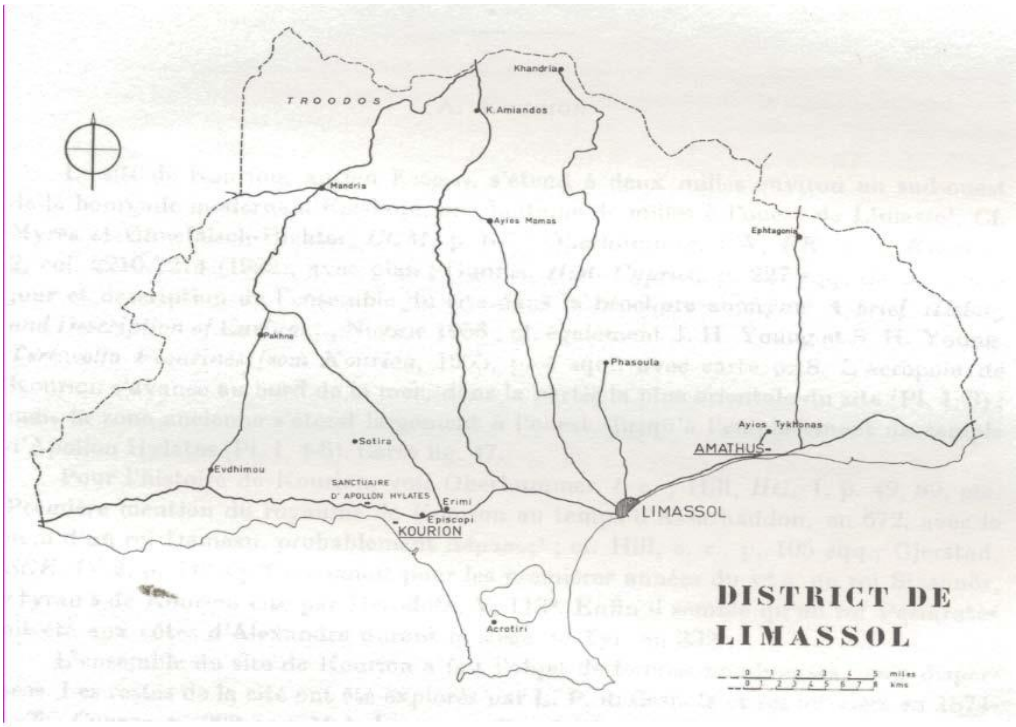

II. Ἐπαρχίες Λευκωσίας καὶ Κερυνείας

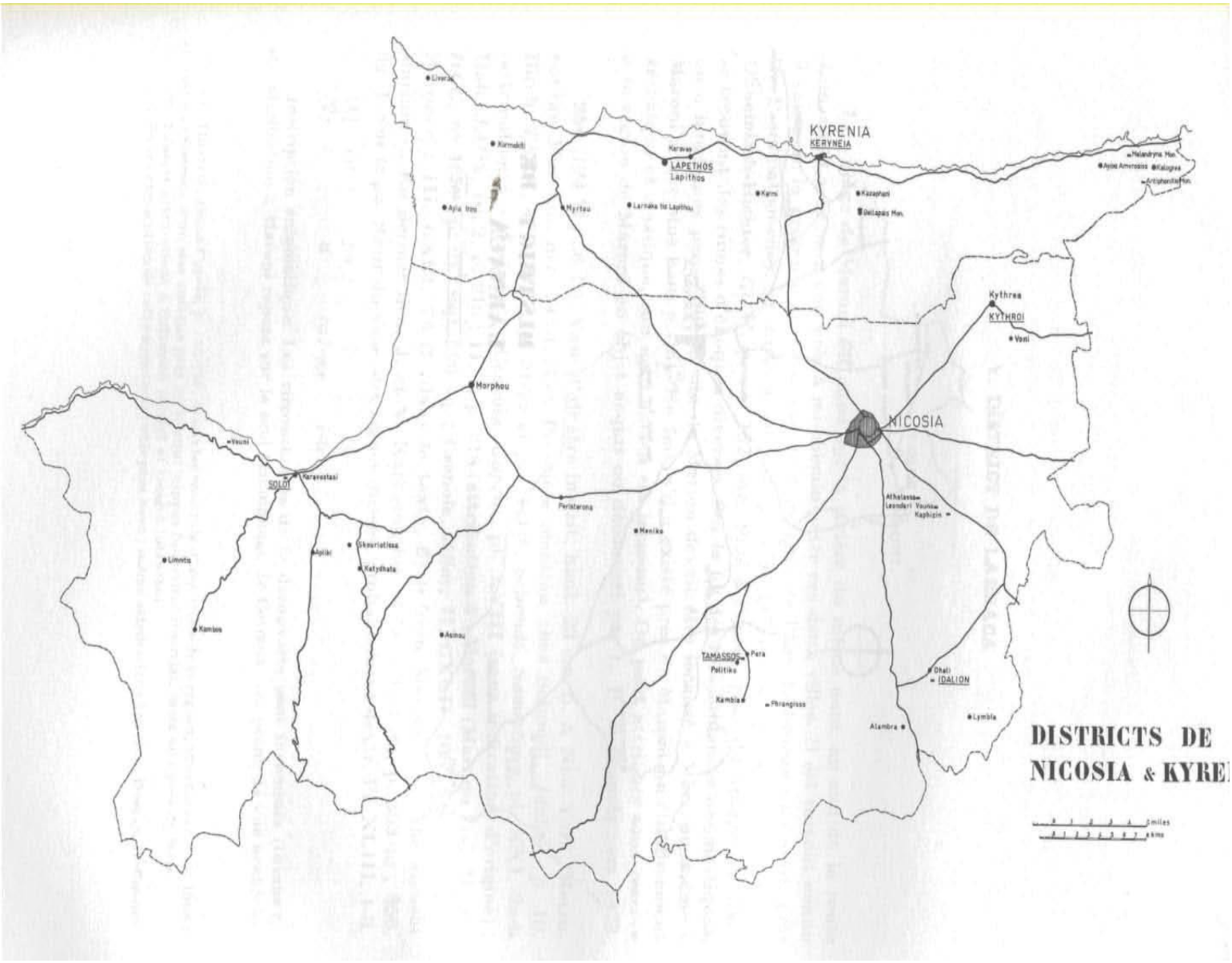

III. Ἐπαρχίες Λάρνακας καὶ Ἀμμοχώστου

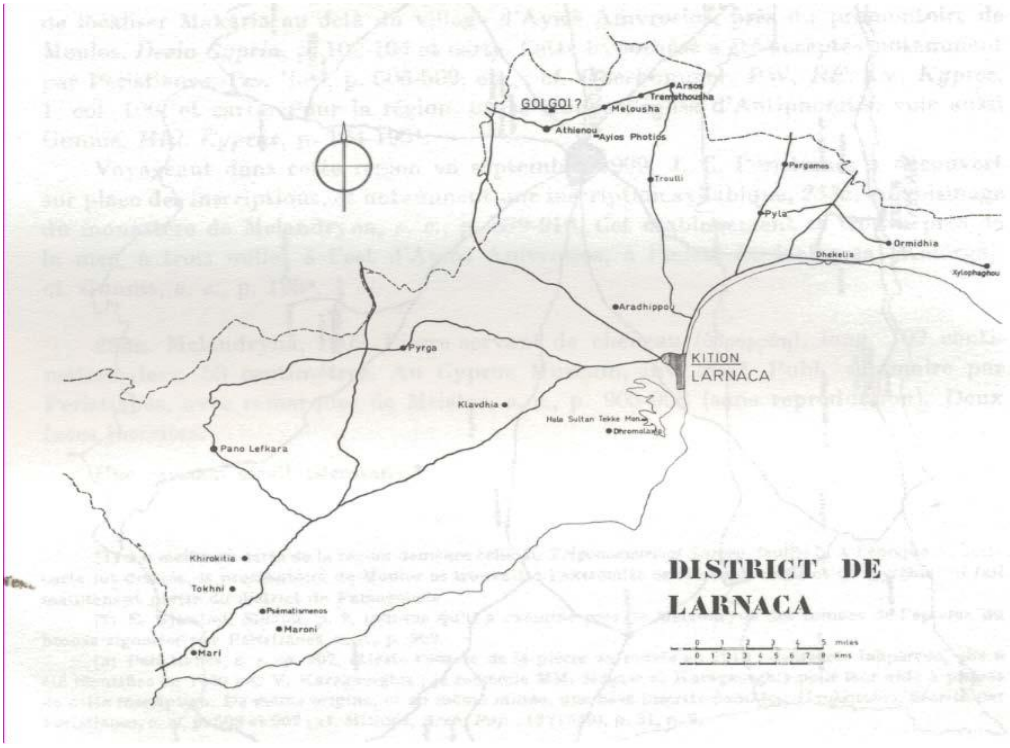

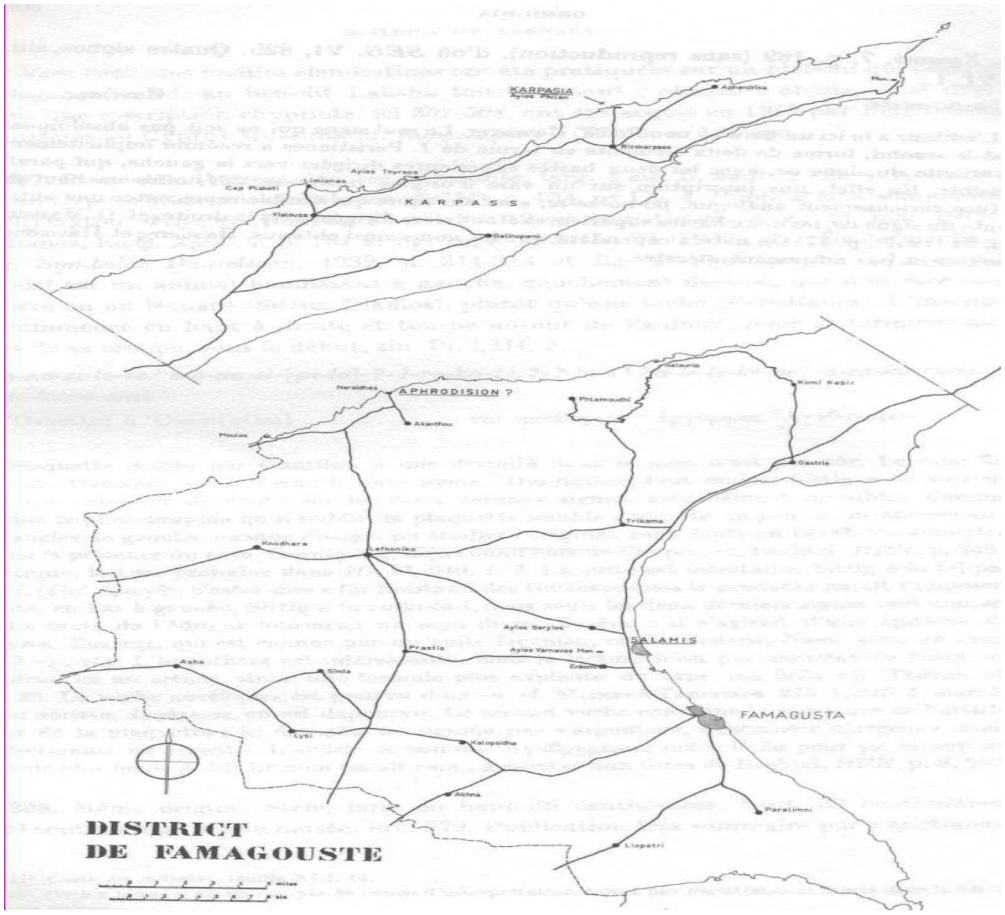

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ι. ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ (Πάφ. 1-158)

1. ΝΕΑ ΠΑΦΟΣ (Πάφ. 1-52)

Α. Ἐπίσημη ἐπιγραφή (Πάφ. 1)

Πάφ. 1. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΤΡΑΦΗΚΕ ΑΠΟ ΠΥΡΚΑΓΙΑ περὶ τὸ 358 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,435, πλάτους 0,44 καὶ πάχους 0,026 μ., ἀποκεκρουμένη δεξιά. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (Μ.Ρ. 1255). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,048 μέχρι 0,052 (*ὄμικρον* 0,018) μ.

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 101-2, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 37, 5)· Cayla, *CCEC* 27, 1997, σ. 71-7 (φωτ.) (*ΑΕ* 1997, 1532).

- - - - - - - - - - - - - - -
incendi[o collapsum (-am)]
Cl. Musonia [restitutum (-am)]
reddidit cu[rante Bassidio]
4 Lauracio v(iro) c(larissimo) [consulari (;)]
prov(inciae) C[ypri].

4. Lauracio v(iro) c(larissimo) [consulari ?], Cayla: Lauricio Vo[pisco? procos], Mitford.

Ένα δημόσιο κτήριο τῆς Νέας Πάφου, μεγάλης προφανῶς σημασίας, μετὰ τὴν καταστροφή του ἀπὸ πυρκαγιὰ ἀνοικοδομήθη χάρη στὴ γενναιοδωρία μιᾶς *Claudia Musonia*, ἐνῶ ἡ ὅλη ἐργασία ἐπεθεωρεῖτο ἀπὸ τὸν Ῥωμαῖο ἀξιωματοῦχο. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται περὶ τὸ 358 μ.Χ., ἀφοῦ τὸ 359 μ.Χ. ὁ Β. Lauracius ἦταν κυβερνήτης τῆς Ἰσαυρίας. Ὅπως ἐπισημαίνεται στὴν *AE* «L'inscription concerne donc Bassidius Lauricius, qui fut comes et praeses d'Isaurie en 359 p. C.»

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (Πάφ. 2-14)

Πάφ. 2. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΥΕΪΛΙΟ ΜΑΤΟΥΡΟ

δεύτερο μισὸ τοῦ Α' αἰ. π.Χ.

Ὁ Hogarth, *Devia Cypria* 1889, σ. 8-9, ἀρ. 1, ποὺ εἶναι ὁ μόνος, ὁ ὁποῖος ἔκανε αὐτοψία αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς ὁλόκληρης στὸν κῆπο τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Χατζηγιαννικοῦ στὴν Κάτω Πάφο, τὴν περιγράφει ὡς βάση ἀπὸ στακτόχρουν ἀσβεστόλιθο σὲ τέσσερα ἀποτμήματα, ἀποκεκρουμένη στὴν κορυφή, ἐνῶ ἕνα μεγάλο ἀπότμημα ἔλειπε στὴ δεξιὰ πλευρὰ τοῦ λίθου.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἐθεωρεῖτο ἐξ ὁλοκλήρου χαμένη, μέχρι ποὺ ἡ I. Nicolaou, *RDAC* 1970, σ. 153-4, ἀρ. 8, ἐνετόπισε τὸ δεξιό της ἀπότμημα. Τὸ μοναδικὸ αὐτὸ ἀπότμημα, ἀπὸ τὰ τέσσερα ποὺ περιγράφει ὁ Hogarth, ποὺ σώζεται, εἶναι ἀπὸ στακτόχρουν τοπικὸ μάρμαρο. Ἔχει ὕψος 0,18, πλάτος 0,18, πάχος 0,155 μ. καὶ εἶναι ἀποκεκρουμένος σ' ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κάτω. Ὁ λίθος βρισκόταν γιὰ μακρὺ χρονικὸ διάστημα στὸν κῆπο τῆς Ἑλένης Λαζάρου-Ὁμήρου στὴν περιοχὴ «Ἁγία Μαρίνα» τῆς Κάτω Πάφου, μέχρι ποὺ πουλήθηκε στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου, ὅπου φυλάσσεται σήμερα (ἀρ. 1983· M.P. 95/56/2, bl. 90). (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006). Αὐτὸ τὸ ἀπότμημα σώζει μιὰ πολὺ ἀποσπασματικὴ ἐπιγραφή, μὲ γράμματα, τῶν ὁποίων τὸ ὕψος κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ:

- - - - - - - ἀ]δ̣ελφ[ῶι]
- - - [στρατηγήσ]αντος
- - - - - - [Οὐεϊλ]ί̣ου
- - - - - - - [Κ]υπρίων.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀποσπασματικὴ ἐπιγραφὴ ἀποτελεῖ τὸ δεξιὸ μέρος τῆς ἐπιγραφῆς ὑπ' ἀρ. 1 τοῦ Hogarth, τὴν ὁποία παραδίδουν καὶ σχολιάζουν οἱ Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 29-31, Moretti, *RFIC* 109, 1981, σ. 265-8 (= *SEG* 31, 1358), Christol, *Chiron* 16 (1986), σ. 6-14 (= *SEG* 36, 1258).

[. . .]ωι Οὐεϊλίωι Ματ̣ούρ̣ωι τῶ[ι ἀ]δελφ[ῶι]
[Μάρκ]ου Οὐεϊλίου τοῦ στρατηγή[σ]αντος
[τῆ]ς ἐπαρχείας καὶ Λευκίου Οὐε[ϊλ]ί̣ου
4 [ἀνθυ]πάτου τῶι πάτρωνι τὸ κοινὸν τὸ [Κ]υπρίων.

---

1. [. . .]ωι: Γαΐ]ωι, Hogarth || Ματ̣ούρ̣ωι, Moretti: Μα(ρον)ίωι, Hogarth· Μ[ι]<λ>ι<ω>νί̣ωι, Mitford· Μάρ̣[κ]ου̣ [ὑ]ίῶι, Christol **2.** [Μάρκ]ου . . . Hogarth: [. . .]ΟΥ, Mitford **3.** [τῆ]ς: [τῆς Κυπρία]ς, Hogarth || Οὐε[ϊλ]ί̣ου, Nicolaou: Οὐε[ϊλί]ου, *rell.*

Κατὰ τὸν Mitford, ὁ ὁποῖος, ὅπως καὶ οἱ ἑπόμενοι ἐκδότες, ὀρθῶς ἀπορρίπτει τὴν ἀνάγνωση τοῦ Hogarth στὸν στ. 1 *Μα(ρον)ίωι* ἀφοῦ δὲν ἀπαντᾶ πουθενὰ ἀλλοῦ τέτοιο ὄνομα (*L. Vilius Maronius*), ὁ ἀνθύπατος ποὺ ἀναφέρεται σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ εἶναι ὁ *L. Vilius Milionius*, ποὺ κυβέρνησε τὴν Κύπρο κατὰ τὴν περίοδο τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ *Νέρωνος*, πβ. **Λευκ. 1.** Ὁ *Λεύκιος* εἶχε δύο ἀδέλφια, τῶν ὁποίων τὰ προωνύμια, λόγω τῆς βραχύτητάς τους, πρέπει νὰ ἦταν *Τίτος* καὶ *Γάιος* ἢ *Μᾶρκος*. Ἡ σχέση τοῦ πρώτου μὲ τὴν Κύπρο εἶναι σαφής: ἦταν *πάτρων* τοῦ *κοινοῦ τὸ Κυπρίων*. Γιὰ τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 11: *Κοινὸν* Κυπρίων, πβ. Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 239-241. Ἡ σχέση τοῦ δευτέρου μὲ τὴ νῆσο ἀναφέρεται μὲ τὴ φράση *στρατηγήσας τῆς ἐπαρχείας* (= ex-proconsul).

Ὁ Moretti ὅμως σημειώνει ὀρθῶς ὅτι τὸ *Οὐεῖλιος* εἶναι ἡ ἑλληνικὴ ἀπόδοση τοῦ *Vehilius* καὶ ὄχι τοῦ *Vilius* (τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόδοση θὰ ἦταν *Οὐίλιος*). Προτείνει ἐπίσης τὴν ἀνάγνωση *Ματούρῳ*, ἀπορρίπτοντας καὶ τὴν ἀνάγνωση τοῦ Mitford στὴν **Λευκ. 1**, ἀφοῦ ὁ ἴδιος ἀποκαθιστᾶ τὴν ἐπιγραφὴ *ὡς* [*διὰ* - - -] *μειλίων Ἰου*|[*λίου Κόρδου ἀνθυπάτου*], ὁ ὁποῖος διοίκησε τὴν Κύπρο τὸ 64/5 μ.Χ. κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Νέρωνος.

Ὁ Christol ἀπορρίπτει καὶ τὴν ἀνάγνωση τοῦ Mitford *M*[*ι*]<*λ*>*ι*<*ω*>*νίωι* καὶ τοῦ Moretti *Ματ̣ούρ̣ωι* στὸν στ. 1 προτείνοντας τὴ γραφὴ *Μάρ̣*[*κ*]*ου̣* [*υ*]*ίῶι*, ἡ ὁποία ὅμως δὲν στηρίζεται μὲ πειστικότητα σὲ σχέση μὲ τὸ ἀπόγραφο ποὺ παραδίδει ὁ Hogarth. Συμπερασματικὰ τρεῖς *Vehilii* ἀδελφοὶ ἀναφέρονται σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφή: α) Ὁ [*M.*] *Vehilius*, ἡ ἀνθυπατεία τοῦ ὁποίου στὴν Κύπρο πρέπει νὰ τοποθετηθεῖ εἴτε κατὰ τὴν περίοδο 42-39 π.Χ. εἴτε λίγο μετὰ τὸ 22 π.Χ., β) ὁ *L. Vehilius*, ποὺ ἦταν ὁ ἀνθύπατος τῆς Κύπρου τὸν καιρὸ τῆς χαράξεως τῆς ἐπιγραφῆς καὶ γ) ὁ *Vehilius Maturus*, ὁ τιμώμενος τῆς ἐπιγραφῆς, ποὺ ἦταν ὁ *πάτρων* τοῦ κοινοῦ τῶν Κυπρίων. Γιὰ τοὺς Ῥωμαίους πάτρωνες τῶν ἑλληνικῶν πόλεων βλ. Rossi, *patroni* 2001, πβ. Eilers, *patrons* 2002. Γιὰ τὶς τιμητικὲς ἐπιγραφὲς γιὰ Ῥωμαίους ἀξιωματούχους τῶν ἐπαρχιῶν (τυπικὲς ἐκφράσεις, μνημεῖα, πόλεις - ἐπαρχίες – πολῖτες ποὺ τοὺς τιμοῦν κτλ.) βλ. Erkelenz, *Optimo praes.* 2003, σ. 215-343.

Πάφ. 3. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ (;)

τέλη Α' αἰ. π.Χ. - ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης πλάκας λευκοῦ χρώματος, ὕψους 0,065, πλάτους 0,07 καὶ πάχους 0,027 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ τῆς Κάτω Πάφου ἀριστερὰ τοῦ φάρου, πρὸς τὴν πλευρὰ τοῦ θεάτρου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 1787· M.P. 138/39/2, bl. 126). Ἡ πλάκα εἶναι

ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς καὶ φέρει ἐπιγραφὲς στὶς δύο ὄψεις (γιὰ τὴν ἐπιγραφὴ σὲ δεύτερη χρήση τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. βλ. **Πάφ. 46**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,011 μέχρι 0,015 μ. (Αὐτοψία στὶς 5/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1968, σ. 73-4, ἀρ. 3 (a) (φωτ. πίν. 17, 3 a).

[- - - - -]ΝΑ Κ̣[- - - - - - - -]
[- - - - -] ἡ προαίρ[εσις (;)]
[- - - - -] τ̣ὸν εὐ[εργέτην (;)]

Πρόκειται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα γιὰ τιμητικὴ ἐπιγραφή.

Πάφ. 4. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΑΪΟ ΟΥΜΜΙΔΙΟ ΠΑΝΤΑΥΧΟ ΚΟΥΑΔΡΑΤΙΑΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΚΛΑΥΔΙΑ ΑΠΦΑΡΙΟΝ

τέλη τῆς βασιλείας τοῦ Νέρωνος

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη δεξιά, ὕψους 0,35, πλάτους 0,545 καὶ πάχους 0,485. Βρισκόταν γιὰ πολλὰ χρόνια στὸν κῆπο τῆς Ἑλένης Λαζάρου-Ὁμήρου στὸ χωριὸ τῆς Κάτω Πάφου, μέχρι ποὺ ἀγοράστηκε ἀπὸ τὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου, ὅπου τώρα ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς του (ἀρ. 1982· Μ.Ρ. 96/56/2, bl. 90). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,033. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC*, 1970, σ. 154-6, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 29, 10)· Mitford, Roman Civitas, σ. 282, ὑποσημ. 46 (= *SEG* 30, 1630)· Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 242.

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1352, ὑποσημ. 322 (ἀποκατάσταση τῆς ἐπιγραφῆς) καὶ 324 (τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας τῶν ἀρχιερέων).

[Γάιον Οὐ]μμ̣ίδιον Πάνταυχον [Κουα]-
[δρατιανό]ν, τὸν γυμνασιαρχή[σαντα]
[δρακτ]οῖς καὶ λουτῆρσι Νερ̣[ωνείοις]
4 [ἐκ τοῦ ἰ]δίου μέχρι νυκτός, [τὸν διὰ]
[βίου ἀρ]χιερέα, τὸν ἱερέα τοῦ κώ[μου],
[Κλαυδ]ία Ἀπφά[ριον Τ]εύκρου θυ[γάτηρ]
[τὸν ἑ]αυτῆς υἱὸν, μνήμης [χάριν]

1-2. [Γάιον Οὐ]μμίδιον Πάνταυχο[ν τὸν καὶ ?] | [Τεῦκ(?)]ρον, Νικολάου **3.** [δρακτ]οῖς καὶ λουτῆρσι Νερ̣[ωνείοις], Mitford: [- - - - -] αμου τηρσινα - - - - Νικολάου· [- ? ὁλκεί]ρ̣ις καὶ λουτῆρσι Νερ[ωνείων], Cayla **4.** [- - - - - α]ὐτ̣οῦ μέχρι νυκτὸς - - - - , Νικολάου· τῶν

ὑπ' α]ὐτοῦ μέχρι νυκτὸς ἀχθέντων, Cayla *RDAC*.

5. [τὸν ἀρ]χιερέα, τὸν ἱερέα τοῦ κω - - - -,

Ὁ *Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανὸς* εἶναι γνωστὸς καὶ ἀπὸ τὶς ἐπιγραφὲς **Πάφ. 89** καὶ **Πάφ. 90** (ὅπου καὶ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του). Σὲ αὐτὴν τὴν μεταθανάτιο ἐπιγραφή, τὴν ὁποία ἀνήγειρε πρὸς τιμήν του ἡ μητέρα του, παρατίθενται ὅλοι οἱ τίτλοι ποὺ ἀπέκτησε: ἔλαβε τὰ ἀξιώματα τοῦ γυμνασιάρχου, τοῦ ἀρχιερέως διὰ βίου καὶ τοῦ ἱερέως τοῦ *κώμου* (βλ. *LSJ*[9] σ.λ.). Γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *μνήμης χάριν*, πβ. **Λεμ. 45**, **199**, **303**, **732**, **747**· **Λευκ. 79**, **80**, **81**, **82, 87**, **88**, **90**, **91**, **92**, **96**· **Ἀβ. Πρ. 11**, **12** καὶ **21**. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ὅπως συνάγεται ἀπὸ τὸ *μνήμης χάριν*, εἶναι μεταθανάτιος τιμητικὴ ἐπιγραφὴ βλ. **Λεμ. 45**.

Πάφ. 5. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΙΒΕΡΙΟ ΚΛΑΥΔΙΟ ΟΝΗΣΙΚΡΑΤΗ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΟΝΗΣΙΚΡΑΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ

μέσα Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ἀμμόλιθο ἀποκεκρουμένη ἄνω ἀριστερὰ καὶ κάτω δεξιά, ὕψους 0,25, πλάτους 0,69 καὶ πάχους 0,66 μ. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο στὴν τοποθεσία «Λουκκαρκά» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Μουσείου τῆς Πάφου (ἀρ. 1492· Μ.Ρ. 138/39/2, bl. 8). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,034 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 5/7/2006).

Karageorghis, *BCH* 87, 1963, σ. 349, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 38)· I. Nicolaou, *RDAC* 1963, σ. 44-5, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 8, 5) (= *SEG* 23, 647).

Κυπρίων τὸ κοινὸν Τιβέριον
Κλαύδιον Ὀνησικράτους
υἱόν, Κυρίνα, Ὀνησικράτην,
4 ἄρξαντα, γραμματεύσαν-
τα, γυμνασιαρχήσαντα.

Γιὰ τὸ γένος *Quirina* πβ. **Λάρ. 38**, **Κερ. 2**, **13** καὶ **Ἀμμ. 37**, **40** καὶ **56**. Ἡ ὀνοματολογία, ἡ μορφὴ τῶν γραμμάτων καὶ τὸ γένος Κυρίνα ὁδηγοῦν στὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς κατὰ τὴν περίοδο τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ *Νέρωνος*. Τὸ ὄνομα *Ὀνησικράτης*, ἕνα χαρακτηριστικὸ ὄνομα τῆς Κύπρου, ἀπαντᾶ στὸ νησὶ ἀπὸ τὸν ΣΤ' αἰ π.Χ. βλ. Masson, *ICS*, ἀρ. 103, 246 καὶ 139, καθὼς καὶ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς πτολεμαϊκῆς περιόδου βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Ο 29-33, καὶ τῆς ῥωμαϊκῆς βλ. **Λεμ. 246**, **425**, **604**· **Λευκ. 65**, **77** καὶ **Λάρ. 165**. Γιὰ τὰ σύνθετα ὀνόματα μὲ πρῶτο συνθετικὸ τὸ *Ὀνασ-* / *Ὀνησ-* βλ.

Masson, *OGS*, σ. 303-4. Γιὰ τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 11: *Κοινὸν* Κυπρίων, πβ. Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 239-241.

Πάφ. 6. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ Τ. ΚΛΩΔΙΟ ΕΠΡΙΟ ΜΑΡΚΕΛΛΟ, ΑΝΘΥΠΑΤΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ 58-59 μ.Χ.

Μάρμαρινη πλάκα ἀποκεκρουμένη ἄνω, ἀριστερὰ καὶ δεξιά, ὕψους 0,19, πλάτους 0,265 καὶ πάχους 0,14 μ. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο καὶ φυλάσσεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Μουσείου τῆς Πάφου (ἀρ. 140). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,014 μ. (Αὐτοψία στὶς 6/7/2006). (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

Mitford, *RDAC* 1940-1948, σ. 1-6, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 1, σ. 1) (= *SEG* 18, 587).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1955, 256 (παράθεση τοῦ κειμένου) (= *RA* 1956 II, 186)· Devreker, *Epigraphica* 38, 1976, 180 (εἰκασία γιὰ τὸν στ. 4) (= *SEG* 26, 1484).

ἴχνη γραμμάτων
[Τίτῳ Κλωδίῳ Ἐπρίῳ] Μαρκέλλῳ, [ταμίᾳ, δημάρχῳ],
[στρατηγῷ, πρεσβ]ευτῇ λεγιῶνος τε[σσαρακαιδεκάτης]
4 [Γεμίνης (;) Γα]ΐου Καίσαρος Σεβαστοῦ, π[ρεσβευτῇ ἀντι]-
[στρατ]ήγῳ Λυκίας Τ(ι)βερίου Κλαυδ[ίου Καίσαρος Γερ]-
[μανι]κοῦ καὶ Νέρωνος Κλαυδίου Κα[ίσαρος Γερ]-
[μανι]κοῦ, ἀνθυπάτῳ Κύπρου, Ἀριστοκ[λῆς]
8 [Ἀρισ]τοκ(λ)έους τιμῆς χάριν.

---

1. [Ἀπόλλ]ωνι [Ὑλάτηι] (?), Mitford (*SEG* 18) **4.** Γα]ΐου: Κλαυδ]ίου, Devreker **5.** ΤΡΒΕΡΙΟΥ στὸν λίθο **7-8.** Ἀριστοκ[- - -] | [Ἀρισ]τοκ<λ>έους τιμῆς χάριν, Mitford **8.** ΤΟΚΑΕΟΥΣ στὸν λίθο.

Σχόλια: στ. 4: *λεγιῶνος*. Ἑλληνικὴ ἀπόδοση σύμφωνα μὲ τὴν ὀρθογραφία τῆς λατινικῆς λέξεως *legio*, *legionis* βλ. J. Cramer, *ZPE* 57, 1982, σ. 291-300.

Γιὰ τὸν *Τ. Κλώδιο Ἔπριο Μάρκελλο* βλ. *CIL* X 3853, *ILS* 992, *IGR* 3, 553, πβ. *PIR*² E, σ. 82 ἀρ. 84. Ἡ τυπικὴ φράση *τιμῆς χάριν* ἀπαντᾶ στὶς ἐπιγραφὲς **Πάφ. 6**, **75**, **85**· **Λεμ. 15**, **19**, **36**· **Λευκ. 5**· **Κερ. 2**, **13**· **Λάρ. 11**, **13**, **21**, **24**· **Ἀμμ. 14**, **40**, **42**, **56**, **233**, **234** καὶ **Ἀβ. Πρ. 2**.

Πάφ. 7. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΥΠΑΤΟ Λ. ΠΟΝΤΙΟ ΑΛΗΦΑΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ 60-66 μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος ἀποκεκρουμένη ἀριστερὰ καὶ κάτω δεξιά, ὕψους 0,30, πλάτους 0,685 καὶ πάχους 0,48. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο στὴν τοποθεσία «Μαλλούτενα» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (ἀρ. 1037). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,022 μ. (Αὐτοψία στὶς 5/7/2006).

Mitford, *RDAC* 1940-1948, σ. 6-9, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 2, σ. 6) (= *SEG* 18, 588).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1955, 256 (παράθεση τοῦ κειμένου τῆς ἐπιγραφῆς χωρὶς σχολιασμό).

Λευ[κίω]ι̣ Ποντίωι̣ Λευκίου υἱῶ̣[ι]
Ἀ̣ληφ̣ά̣νω̣ι, τῶι τ̣οῦ ἀνθυπάτου
υ̣ἱῶι, Σεβ[α]στῆς Πάφου ἡ βουλὴ
4 καὶ ὁ δῆμος τῶι π[ά]τρ̣ω̣νι.

Σχόλια: Δήλωση τοῦ προσγεγραμμένου *ἰῶτα* σὲ ὅλες τὶς ἀναμενόμενες θέσεις. Ἡ διατήρηση τῆς ἐπίσημης ὀρθογραφίας εἶναι ἔνδειξη τῆς ἐπιμέλειας σύνταξης καὶ χάραξης αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς.

Ἡ Πάφος διατηρεῖ τὸν τίτλο *Σεβαστή* (βλ. **Πάφ. 55**) τὸ 60 μ.Χ. Ὁ τιμώμενος ἀπὸ τὴ βουλὴ καὶ τὸν δῆμο τῆς Πάφου ὡς πάτρων τῆς πόλεως Λ. Πόντιος Ἀληφάνος ὑπῆρξε φίλος τοῦ Πλινίου τοῦ νεωτέρου βλ. *Epist.* V, 14, VI, 28 καὶ VII, 4. Ὁ τίτλος τῆς Πάφου δηλοῖ ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται πρὸ τοῦ 67 μ.Χ., ὁπότε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἔλαβε τὸν τίτλο *Κλαυδία*, ὅταν ὁ Νέρων κατὰ τὴν περιοδεία του στὴν Ἑλλάδα ἴσως νὰ ἐπέκτεινε τὸ ἐνδιαφέρον του καὶ στὴν Πάφο βλ. **Πάφ. 22**. Γιὰ τοὺς Ῥωμαίους πάτρωνες τῶν ἑλληνικῶν πόλεων βλ. Rossi, *patroni* 2001, πβ. Eilers, *patrons* 2002. Γιὰ τὰ τιμητικὰ ἐπίθετα ποὺ ἀποδίδονται στοὺς ἀνθυπάτους τῶν συγκλητικῶν ἐπαρχιῶν, ὅπως *πάτρων*, *σωτήρ*, *κτίστης* κ.ἄ., βλ. Meyer-Zwiffelhoffer 2002. Γιὰ τὶς τιμητικὲς ἐπιγραφὲς γιὰ Ῥωμαίους ἀξιωματούχους τῶν ἐπαρχιῶν (τυπικὲς ἐκφράσεις, μνημεῖα, πόλεις - ἐπαρχίες – πολῖτες ποὺ τοὺς τιμοῦν κτλ.) βλ. Erkelenz, *Optimo praes.* 2003, σ. 215-343.

Πάφ. 8. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ (;)

Α΄ αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα βάσης ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,076, πλάτους 0,072 καὶ πάχους 0,043 μ. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο στὴν τοποθεσία «Μαλλούτενα» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 1624). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,027 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 69-70, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 14, 18) (*SEG* 25, 1105).

- -
[- - - - - - - τῇ πατ]ρ̣ίδ[ι(;) - - - - - - - - - - -]
- - - - - - - - - - - - - - - ἀγω[νοθετήσαντα - - -
[- - - - - - - - - - - - - ἀ]γο[ρανόμον - - - - - -]
- -

1. τῇ πατ]ρ̣ίδ[ι(;), *SEG*:]π̣ιδ[, Nicolaou **2.** ἀγω[νοθετήσαντα], *SEG*: [τὸν] ἀγο[ρανομήσαντα or ἀγορανόμον ?], Nicolaou **3.** ἀ]γο[ρανόμον, *SEG*: το[ν, Nicolaou.

Πάφ. 9. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟ

85-86 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο τοπικὸ μάρμαρο, ὕψους 0,29, πλάτους 0,23 καὶ πάχους 0,05 μ., ἀκέραιη μόνον ἄνω. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο στὴν περιοχὴ «Λειβάδι» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 3152). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,047 μ. (Αὐτοψία στὶς 6/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1992, σ. 261, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 91, 14) (= *AE* 1992, 1682).

[I]mp(erator) Dom[itianus Caesar Aug(ustus) Divi]
Vespasiani f[ilius Germ(anicus) pontifex]
m<a>x(imus), tr(ibunicia) pot(estate) V iṃ[p(erator) XI]
[censor per]–
4 [p]ẹṭṭṭṭṣ, p(ater) p(atriae) V - - -

Ὁ αὐτοκράτορας *Δομιτιανὸς* ἄρχισε τὸ πέμπτο ἔτος τῆς δημαρχικῆς του ἐξουσίας τὴν 14η Σεπτεμβρίου τοῦ 85 μ.Χ. Ὑπάρχουν ἀκόμη 6 ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου ποὺ ἀναφέρονται στὸν Δομιτιανό: δύο ἀπὸ τὴν Παλαίπαφο

(**Πάφ. 87** καὶ **88**), μία ἀπὸ τὴ Νέα Πάφο (**Πάφ. 17**), μία ἀπὸ τὴν Τρεμιθοῦντα (**Λάρ. 203**), μία ἀπὸ τὸ Κούριον (**Λεμ. 16**, ὅπου καὶ σχολιασμός) καὶ μία ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα (**Λεμ. 792**).

Πάφ. 10. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ (;)

Περίοδος τοῦ Ἁδριανοῦ
ἀρχὲς-μέσα Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα ἀπὸ πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,165, πλάτους 0,108 καὶ πάχους 0,03 μ. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (ἀρ. RR. 2138· M.P. 28/65, bl. 99). Ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἔχουν διασωθεῖ τέσσερεις πολὺ ἀποσπασματικοὶ στίχοι. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1976, σ. 250, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 40, 12) (= *SEG* 26, 1468).

- - - - ων τ̣ - - - - - - - - -
[ἡ βουλὴ] καὶ ὁ δῆ[μος] - - -
- - - - Κ̣λέωνος - - - -
4 - - - - τὸ ιθ' L τ̣ο - - -

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τιμητική. Ἡ Nicolaou σημειώνει, παραπέμποντας στὸν Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 33, ὑποσ. 3, ὅτι τὸ σύμβολο L (βλ. **Λευκ. 75**) ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς δήλωση ἐνιαύσιας θητείας. Προτείνει τὴν ἀποκατάσταση *ἄρχοντος Κλέωνος*, ἐὰν ἡ γενικὴ *Κλέωνος* δηλώνει τὸ ὄνομα ἄρχοντος, ἐνῶ ἐὰν πρόκειται περὶ τοῦ πατρωνυμικοῦ τοῦ ἄρχοντος τὴν ἀποκατάσταση *τοῦ δεῖνα Κλέωνος ἄρχοντος*. Ἐπίσης ἐὰν τὸ *τ̣ο* στὸ τέλος τοῦ στίχου ἀναφέρεται στὴν ἐξουσία προηγουμένων ἐτῶν τότε κατὰ τὴ Nicolaou θὰ μποροῦσει ἐπὶ παραδείγματι νὰ ἀποκατασταθεῖ ὡς *τ̣ο*[*ῦ καὶ τὸ ιη' L ἄρξαντος*].

Πάφ. 11. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΡΓΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ ΤΗΣ μέσα Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ἐλαφρῶς ῥοδόχρουν μάρμαρο, ὕψους 0,35, μήκους 0,68 καὶ πλάτους 0,39, ἀποκεκρουμένη ἀριστερά. Βρέθηκε σὲ *debris* στὴν Κάτω Πάφο καὶ τώρα ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Μουσείου τῆς Πάφου (ἀρ. RR. 2884). Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη σὲ μία

ἀπὸ τὶς μακρὲς ἐπιφάνειες τοῦ λίθου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1987, σ. 179-80, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 56, 14) (*SEG* 37, 1389).

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1988, 890 (σχολιασμὸς τῶν ὀνομάτων).

[. .] Τ. Αὐρή(λιον) Τείμωνα Ὀνήσι-
λον Ἐ̣τ[ε]ρειḍίῳ̣ν̣α, Σεργία
Δη̣μ[ητ]ρία τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα.

Σχόλια: στ. 1 (*Τείμωνα*) καὶ 2 (*Ἐ̣τ[ε]ρειḍίῳ̣ν̣α*). Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 2: *Ἐ̣τ[ε]ρειḍίῳ̣ν̣α*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ λόγω μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου /ai/ καὶ σύμπτωσης τοῦ ἀποτελέσματος μὲ τὸ [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Κάποια Σεργία Δημητρία τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ., ἡ ὁποία τιμᾶ τὸν ἀδελφό της, ὁ ὁποῖος εἶναι *tribunus laticlavius* εἶναι γνωστὴ ἀπὸ τὴν **Πάφ. 66**. Πρέπει αὐτὴ νὰ εἶναι πρόγονος τῆς Σεργίας Δημητρίας αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς. Ὁ τιμώμενος πιθανὸν ἔλαβε τὴ ῥωμαϊκὴ ὑπηκοότητα κατὰ τὴν περίοδο τῆς βασιλείας τοῦ Μ. Αὐρηλίου ἢ τοῦ Κομμόδου. Ἡ μορφὴ τῶν γραμμάτων εἶναι ἐκείνης τῆς περιόδου. Γιὰ τὸ γένος *Ἑταιριḍίων* βλ. Masson, ὅ.π.

Πάφ. 12. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ Δ. ΠΛΑΥΤΙΟ ΦΗΛΕΙΚΑ ΙΟΥΛΙΑΝΟ
196-7 μ.Χ.

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς πλὴν τῆς ἄνω, ὕψους 0,122, πλάτους 0,2 καὶ πάχους 0,035 Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο τὸν Ἰούνιο τοῦ 1952 καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου (ΝΡ. 210). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,026 μ.

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 103-5, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 38, 7) (= *SEG* 20, 255).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1962, 326 (ἁπλὴ μνεία).

[- - - c.11- - - Ἀρι]ṣτοκλέ[ους]
[Δέκ. Πλαύτιον Φήλ]εικα Ἰουλ[ιανὸν]
[ἀνθύπατον, διὰ τὴν ἁ]γνὴν [αὐτοῦ]
- - - - - - - - - - - - - - - - - - Μ̣ - - - - - - - - -

Ὁ *D. Plautius Felix Julianus*, πβ. **Πάφ. 104**, **105** καὶ **Λεμ. 30**, ὑπῆρξε ἀνθύπατος τῆς Κύπρου τὸ 196-7 μ.Χ. βλ. *PIR*[1] 3, σ. 45, ἀρ. 352.

Πάφ. 13. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΕΠΤΙΜΙΟ ΣΕΒΗΡΟ

196-7 μ.Χ

Ὁ Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1310, ἀρ. 86 (j), ἀναφέρει χωρὶς κείμενο τιμητικὴ ἐπιγραφὴ γιὰ τὸν Σεπτίμιο Σεβῆρο, προερχόμενη ἀπὸ τὴ Νέα Πάφο.

Πάφ. 14. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΑΚΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

210-211 μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο, ὕψους 0,76, μήκους 0,81 καὶ πάχους 0,39. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ Κτῆμα τῆς Κάτω Πάφου καὶ τώρα ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Μουσείου τῆς Πάφου (Μ.Ρ. 125). (Αὐτοψία στὶς 5/7/2006).

Φιλίππου, *Αἰών* 1916, ἀρ. 51· τοῦ ἰδίου, *ΚΧ* 1923, σ. 242-3· Περιστιάνη, *ΚΧ* 1923, σ. 136-7· Seyrig, *BCH* 51, 1927, σ. 139-43, ἀρ. 3 (= *SEG* 6, 810)· *RA* 1928, σ. 368, ἀρ. 61.

Τύχῃ Ἀγαθῇ·
Αὐτοκράτορα Καίσαρα Μ. Αὐρήλιον Ἀντωνεῖν[ον Εὐσεβ]ῇ Εὐτυχ[ῇ]
Σεβαστὸν Ἀραβικὸν Ἀδιαβηνικὸν Παρθικὸν Μ(έγιστον) Βρεταν[νικὸ]ν
Σεβαστὴ
4 Κλ(αυδία) Φλ(αουία) Πάφος ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον
πόλεων,
παρόντων
καὶ καθιερούντων τοῦ τε κρατίστου ἀνθυπάτου Ἰουλίου Φρόντωνος
Τληπολέμου καὶ τοῦ ἀξιολογωτάτου λογιστοῦ Ἡλιανοῦ Πολυβιανοῦ,
δοθέντος ὑπὸ τῶν κυρίων ἡμῶν Αὐτοκρατόρων
8 καὶ καταστήσαντος τὸν ἀνδριάντα ἀπὸ (δηναρίων) φ'
ἀπὸ πόρων τῶν δογματισθέντων ὑπὸ τῶ[ν]
ἀρχόντων τοῦ ἐνεστῶτος ιθ' τοῦ καὶ ιδ'
καὶ κθ' ἔτους.

Σχόλια: (*β*) στ. 2: [*Εὐσεβ*]*ῇ Εὐτυχ*[*ῇ*]. Ἐναλλαγὴ Η ~ ΕΙ, διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 170-1, πβ. Brixhe 1987², σ. 51.

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο *Julius Fronto Tlepolemus* βλ. *PIR*² I, σ. 217, ἀρ. 328. Κατὰ τὴν περίοδο τῶν Σευήρων δόθηκε στὴν Πάφο ὁ τίτλος *Σεβαστὴ Κλαυδία Φλαουία Πάφος, ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων*. Γιὰ σχολιασμὸ βλ. **Πάφ. 22**. Ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν αὐτὸν τὸν τίτλο εἶναι οἱ **Πάφ. 14, 20**, **22**, **71**, **108**, **109**, **117** καὶ **152**. Ἡ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς αὐτὴ εἶναι ἀκριβὴς ἕνεκα τῆς δηλώσεως *τοῦ ἐνεστῶτος ιθ' ἔτους*· τὸ 19ο ἔτος τῶν Σεβήρων καὶ τὸ 14ο τοῦ Καρακάλλα διήρκεσε ἀπὸ τὴν 1η Ἰουλίου τοῦ 210 μέχρι τὴν 31η Ἰουνίου τοῦ 211 μ.Χ.

Τρεῖς εἶναι οἱ *λογισταί*, οἱ ὁποῖοι εἶναι γνωστοὶ μέσα ἀπὸ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία στὴν Κύπρο: ὁ *C. Julius Helianus Polybianus* (**Πάφ. 14** καὶ **71**), ὁ *Fulvius Arrianus* (**Λευκ. 8**) καὶ ὁ [- - -]*us Appianus* (**Λάρ. 28**).

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (Πάφ. 15-24)

Πάφ. 15. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΤΟΝ ΑΝΘΥΠΑΤΟ Μ. ΒΕΧΙΛΙΟ 42-39 π.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ῥοδόχρουν μάρμαρο, ὕψους 0,28, πλάτους 0,78 καὶ πάχους 0,81 μ., ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Νέα Πάφο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,054 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Φιλίππου, *ΚΧ* 1923, σ. 244· Seyrig, *BCH* 51, 1927, σ. 143, ἀρ. 4 (= *AE* 1928, 62)· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 52, ὑποσ. 2 (13) (= *AE* 1953, 169a)· τοῦ ἰδίου, *RDAC* 1940-1948, σ. 8.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1294, ἀρ. 6 καὶ ὑποσ. 26.

M. Vehilio pontif(ici),
proco(n)s(uli), cives R(omani)
Paphiae diocen(seos).

---

1. Vehilio Mitford εἰς *RDAC*: Uphilio *rell.* **2.** R(omani), Mitford εἰς *OA*: p(osuerunt), Seyrig.

Ἀναφορὰ στὴν *conventus* τῶν Ῥωμαίων πολιτῶν στὴν Πάφο, πβ. **Πάφ. 83**. Ὁ Μ. Βεχίλιος διοίκησε τὴν Κύπρο πιθανώτατα μεταξὺ τῶν ἐτῶν 42 καὶ 39 π.Χ.

Πάφ. 16. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ρωμαϊκὴ περίοδος
ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ἀκρωτηριασμένη ἀριστερὰ καὶ ἄνω δεξιά. Βρέθηκε κοντὰ στὴν ἐκκλησία τῆς Χρυσοπολίτισσας στὴ Νέα Πάφο (Κτῆμα) καὶ ἐκτίθεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (Μ.Ρ. 358). Τὸ ἀναθηματικὸ αὐτὸ ἐπίγραμμα ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἐλεγειακὰ δίστιχα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ δεύτερο εἶναι χαραγμένο μὲ μικρότερα γράμματα. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

Overbeck, *SQ* 1868, σ. 764· *LBW* 1356 καὶ 2788· Kaibel, *EGr* 794a-b· Loewy, *IGBild*, ἀρ. 532· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ', 1980, ἀρ. 101· Linfert, *ZPE* 41, 1981, σ. 253-5 καὶ *MDAI* (*A*) 97, 1982, σ. 59-66· Harrison, *Kanon* 1988, σ.

101-3 (= *SEG* 39, 1529)· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 104-5 (**E32**) καὶ 327-33.

Πβ. M. -Th. Le Dinahet, *Bull. Épigr.* 1991, 58 (έρμην. σχόλια) (= *SEG* 31, 1323).

[Ἀσπί]δα καὶ Νείκην Παλ̣λὰς χερὶ θε̣[ῖσ]α π̣[άρειμι]·
[ἄλ]λων οὐ χρήζω πρὸς Κύπριν ἐρχομένη.
[Κεκρο]πίδης μ' ἀνέθηκε πάτρης ἄπο πατρίδ' ἐς ἄλλην
4 [Ἑρ]μ̣όδοτος Παφίοις φειδιακὴν χάριτα.

---

1. Πα[λ]άς, *LBW* || θε̣[ῖσ]α π̣[άρειμι], Βοσκός: θ[εῖσ]α π̣[άρειμι?], Linfert· θ[ῆκ]α [γελῶσα], *LBW*· θ[εῖσ]α ....., Kaibel· θ[εῖσ]α [ἀπέθηκε, Χατζηιωάννου θῆ[κ]α π̣[αχείηι], Harrison· θε̣[ῖσ]α κ̣[ραταίηι], Le Dinahet **2.** [ἄλ]λων, *LBW*: [ὅπ]λων *plerique* || χρήζω, Overbeck καὶ Βοσκός: χρήζω *cett.* **3.** ἄπο *plurimi*: ἀπὸ Overbeck || ἄλλην, *plurimi*: ἄλλη[ν], *LBW* **4.** [Ἑρ]μ̣όδοτος Kaibel, Linfert: [Θε]ιόδοτος Ross καὶ Overbeck || Χάριτα, Harrison.

Σχόλια: στ. 1: *Νείκην*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν γραμμάτων κατὰ πᾶσαν πιθανότητα στὶς ἀρχὲς τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ. Ὁ ἀκρωτηριασμὸς τῆς ἐπιγραφῆς καὶ ἡ ἐξαφάνιση τοῦ ἀφιερωμένου στὴν Ἀφροδίτη ἀγάλματος τῆς Παλλάδος ἄφησαν ἀνοικτὴ σὲ ὑποθέσεις τὴ συμπλήρωση καὶ ἑρμηνεία βασικῶν σημείων: Τί μορφὴ εἶχε τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς; Τί κρατοῦσε μαζὶ μὲ τὴν Νίκην ἡ Παλλάς; Ποιός ἦταν ὁ [*Κεκρο*]*πίδης* ποὺ ἀφιέρωσε τὸ ἄγαλμα, τοῦ ὁποίου ἡ Κύπρος ἦταν δεύτερη πατρίδα; Ποιός ὁμιλεῖ στὸ πρῶτο ἐλεγειακὸ δίστιχο καὶ ποιός στὸ δεύτερο; Ὁρισμένες ἀπαντήσεις εἶναι εὔλογες ἀλλὰ ἄλλες δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ μένουν ὑποθετικὲς μέχρι τὴν εὕρεση νέων στοιχείων, ὅπως σημειώνει ὁ Βοσκός.

Ἡ ἀποκατάσταση [*Κεκρο*]*πίδης* εἶναι εὔστοχη, πβ. Ἡρόδ. 8.44.2: *Ἀθηναῖοι δὲ ἐπὶ μὲν Πελασγῶν ἐχόντων τὴν νῦν Ἑλλάδα καλεομένην ἦσαν Πελασγοί, ὀνομαζόμενοι Κραναοί, ἐπὶ δὲ Κέκροπος βασιλέος ἐπεκλήθησαν Κεκροπίδαι, ἐκδεξάμενοι δὲ Ἐρεχθέος τὴν ἀρχὴν Ἀθηναῖοι μετωνομάσθησαν*, πβ. Ἡσύχ. σ.λ. *Κεκροπίδας*.

Πάφ. 17. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΑΦΙΑ

89-90 μ.Χ.

Ἀπότμημα λευκῆς μαρμάρινης πλάκας, ὕψους 0,17, πλάτους 0,205 καὶ πάχους 0,048 μ., ἀποκεκρουμένης ἀριστερά. Βρέθηκε 200 περίπου μέτρα ἀνατολικῶς τοῦ φάρου τῆς Κάτω Πάφου, καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῶν Κουκλιῶν. Ὁ λίθος φέρει δύο ἐπιγραφές (ἡ μεταγενέστερη σὲ δεύτερη χρήση εἶναι τοῦ Ε' - ΣΤ' αἰ. μ.Χ. βλ. Mitford, *Byzantion* 20, 1950, σ. 172). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,008 μέχρι 0,017 μ. στὸν πρῶτο στίχο καὶ ἀπὸ 0,016 μέχρι 0,025 μ. στοὺς ὑπολοίπους.

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 101-3, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 38a) (*SEG* 20, 254).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1311, ὑποσ. 89 (ἁπλὴ μνεία).

[Ἀφροδίτηι Π]ᾳφίᾳι (;)
[ἐπὶ Αὐτοκράτορος Δομιτιανοῦ Καίσ]αρος Σεβαστ-
[οῦ Γερμανικοῦ, θεοῦ υἱοῦ, ἀρχιερέως μ]εγίστου,
4 [τιμητοῦ διηνεκοῦς, δημαρχικῆς ἐξουσίας] τὸ θ',
[αὐτοκράτορος τὸ κα'(;), ὑπάτου τὸ ιε'(;), πατρ]ὸς πατρίδος

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἀποκαταστάθηκε ἀπὸ τὸν Mitford, ἀναφέρεται στὸν Αὐτοκράτορα *Δομιτιανό*, ἀφοῦ αὐτὸς ὑπῆρξε *censor perpetuus*· Ὁ Δομιτιανὸς ὑπῆρξε αὐτοκράτωρ XIX, XX καὶ XXI τὸ ἔτος 89 μ.Χ., ἐνῶ ἄρχισε τὴν 15η ὑπατεία του τὴν 1η Ἰανουαρίου τοῦ 90 μ.Χ. Ἐὰν ἑπομένως ἡ ἀποκατάσταση εἶναι ὀρθή, ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται στοὺς πρώτους ἐννέα μῆνες τοῦ 90 μ.Χ. παρὰ στοὺς τελευταίους τρεῖς τοῦ 89 μ.Χ. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν Δομιτιανὸ βλ. **Πάφ. 9**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τοὺς τίτλους τοῦ Δομιτιανοῦ βλ. Martin, *Euphrosyne* 18, 1990, σ. 335-346. Γιὰ σχολιασμὸ τῶν ἀξιωμάτων τοῦ αὐτοκράτορος βλ. **Λεμ. 16**.

Πάφ. 18. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΩΖΟΥΣΑ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 145).

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 64, ὑποσ. 2,3· Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2206, ὑποσ. 163 (c) (= *SEG* 40, 1370).

Πβ. I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 225, ἀρ. 1u (παράθεση τῆς ἐπιγραφῆς).

Θεῶι Ὑψίσ-
τωι Σώζουσ[α].

---

2. Σώζουσ[α], Mitford : Σωζοῦς, Nicolaou.

Ἀπαντοῦν εἴκοσι ὀκτὼ συνολικὰ ἐπιγραφὲς πρὸς τὸν *Θεὸν Ὕψιστον*, τὸν θεραπευτὴ Θεό, ποὺ ἐκτείνονται χρονολογικῶς ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Α' μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ. Οἱ ἐπιγραφὲς αὐτὲς εἶναι εἴτε καθαρὰ ἀναθηματικὲς (χαραγμένες κυρίως σὲ πλάκες ἢ βωμούς) εἴτε ἐπιτύμβιες ἀναθηματικές (σὲ κιονίσκους) βλ. στὴν Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: « Οἱ τοπικὲς λατρεῖες», σ. 76-79. Τὸ ὄνομα *Σώζουσα* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λεμ. 487**, πβ. *MSW*, σ. 96.

Πάφ. 19. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΙΣΤΙΟΝ, ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ Α' αἰ. μ.Χ. - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης στήλης ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 1,96 καὶ διάμετρου 0,577 μ. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο καὶ τώρα ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Μουσείου τῆς Πάφου (ἀρ. 1468). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,047 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 5/7/2006).

I. Nicolaou, *Berytus* 14, 1963, σ. 138, ἀρ. 8 (*SEG* 23, 650).

Ἀρίστιον
Ἀριστοκράτους.

Τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη οὐδετέρου γένους σὲ *-ιον* βλ. Brixhe 1987², σ. 67 καὶ Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 26, δὲν εἶναι σπάνια στὴν Κύπρο ὅπως καὶ ἀλλοῦ κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. *Ἀρίστιον* (**Πάφ. 19· Λεμ. 559**, **671· Λευκ. 90**), *Σώτιον* (**Πάφ. 85**), *Φιλαίνιον* (**Λεμ. 278**) *Τιμάριον* (**Λεμ. 413**), *Πνυτάριον* (**Λεμ. 498**, **768· Λάρ. 4** καὶ **Ἀμμ. 17**), *Νεράτιον* (**Λάρ. 15**), *Νεικάριον* (**Πάφ. 92** καὶ **Λεμ. 234**), *Ὀνάσιον* (**Λεμ. 191**, **212**, **250**, **547**, **555**, **584**, **747· Λευκ. 90**), *Μύστιον* (**Λεμ. 617**), *Δημάριον* (**Λεμ. 97**, **234**, **466**, **525· Λευκ. 57** καὶ **Λάρ. 172**), *Ζωσάριον* (**Λεμ. 389**), *Στάσιον* (**Λεμ. 516**), *Ἠνάριον* (**Λεμ. 519**), *Ἐπικτάριον* (**Λεμ. 558· Λάρ. 43** καὶ **45**), *Καλλιστάριον* (**Λεμ. 665**), *Σοζομένιον* (**Λεμ. 547**), *Χρυσοπόλιον* (**Λεμ. 438**) *Τυχάριον* (**Λεμ. 748** καὶ **Ἀβ. Πρ. 8**). Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀριστοκράτης* βλ. **Λεμ. 305**.

Αὐτὴ ἡ στήλη, κατὰ τὴ Nicolaou, πρέπει νὰ δόθηκε ὡς δῶρο ἀπὸ τὴν *Ἀρίστιον* γιὰ τὴν κατασκευὴ ἢ τὴν ἀνοικοδόμηση ἑνὸς κτηρίου, πιθανῶς κάποιου προπυλαίου.

Πάφ. 20. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΣΤΟΝ [ΔΙΑ] ΚΑΠΙΤΩΛΙΟ, ΣΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΑΝΤΩΝΙΝΟ ΠΙΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟ ΑΥΡΗΛΙΟ ΑΝΤΩΝΙΝΟ 139-161 μ.Χ.

Ἀρχιτεκτονικὸς ὀγκόλιθος ἀπὸ ὑπόλευκο Proconnesian μάρμαρο ἀποτελούμενος ἀπὸ δύο μὴ συνεχῆ ἀποτμήματα: τὸ (*α*), τρία συνανήκοντα ἀποτμήματα, ὕψους 0,76, σωζομένου μήκους 2,82 καὶ μεγίστου πλάτους 0,24 μ. ἀποκεκρουμένο στὶς δύο πλευρὲς καὶ μερικῶς κάτω, παραδίδει τὴν ἀριστερὴ πλευρὰ τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας καὶ τὸ (*β*), μεγίστου ὕψους 0,76, μεγίστου μήκους 1,54 καὶ μεγίστου πλάτους 0,23 μ., ἀποκεκρουμένο στὴν ἀριστερὴ καὶ δεξιά του πλευρά, παραδίδει τὴ δεξιὰ πλευρὰ τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας. Τὸ (*α*) βρέθηκε ἀπὸ τὴν αὐστραλιανὴ ἀποστολή, ποὺ ἀνέλαβε τὶς ἀνασκαφὲς στὸ ἀρχαῖο θέατρο τῆς Πάφου, στὴν ὀρχήστρα τῆς δυτικῆς παρόδου. Τὸ (*β*) βρέθηκε σὲ αὐλὴ οἰκίας στὴ Νέα Πάφο, στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου. Τὰ δύο ἀποτμήματα ἐκτίθενται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Μουσείου τῆς Πάφου (ἀρ. [*α*]: 3978· ἀρ. [*β*]: Pafos Museum Inventory Book, ἀρ. 125). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὸ (*α*) κυμαίνεται ἀπὸ 0,09 (ὄμικρον τοῦ πρώτου στίχου) καὶ 0,113 (*φεῖ*: 0,14) μ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

Γιὰ τὸ (*β*): A. W. van Buren, *JHS* 28, 1908, σ. 198, ἀρ. 31· Φιλίππου, *Αἰών* 1916, ἀρ. 51· τοῦ ἰδίου, *ΚΧ* 1923, σ. 242· Περιστιάνη, *ΚΧ* 1923, σ. 135-6 (= *SEG* 6, 812)· Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 105, ὑποσ. 49 (= *SEG* 20, 252)· Γιὰ τὸ (*α*) καὶ (*β*): Ἰ. Νικολάου, *RDAC* 2003, σ. 305-8, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 4, σ. 306) (*SEG* 52, 1496· *AE* 2003, 1780).

Πβ. γιὰ τὸ (*β*): Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1311, ὑποσ. 89 (ἁπλὴ μνεία) καὶ σ. 1313, ὑποσ. 95 (περιγραφὴ ἐπιγραφῆς καὶ λανθασμένη ἀναφορὰ ὅτι βρέθηκε στὴν περιοχὴ «Σαράντα Κολόνες»).

Στ. 1: [Θεῶι Διὶ Κ]α̣πετωλίωι καὶ Αὐτοκράτορι Καίσαρι Τ(ίτωι) Αἰλ[ίωι Ἁδριανῶι Ἀντωνίνωι Σεβαστῶι Εὐσεβεῖ] καὶ τῶι υἱῶι αὐτοῦ Μ. Αὐρ[ηλίωι Ἀντωνίνωι Καίσαρι]

Στ. 2: [δι' εὐεργεσ]ίας (;), Σεβ(αστὴ) Κλ(αυδία) Φλ(αουία) Πάφος, ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπ[ρον πόλεων τὸ προσκήνιον,

τὰ ἀγά]λματα καὶ τὰς ἀνόδους κατ[εσκεύασεν ἐκ τῶν ἰδίων].

Φιλίππου: 1 [τῶι Ἀντωνίνωι] καὶ τῶι υἱῶι αὐτοῦ Μ. Αὐρ[ηλίωι]
2 [τὰ ἀγά]λματα καὶ τὰς ἀνόδους.

Περιστιάνης: 1 [Ἡ πόλις ἢ ὁ Δῆμος Παφίων τῶι δεῖνα] καὶ τῶι υἱῶι αὐτοῦ Μαυ[ρικίωι]
2 [τὰ ἀγά]λματα καὶ τὰς ἀνόδους κα[τεσκεύασεν].

Mitford: 1 [Αὐτοκράτορι Καίσαρι Λ. Σεπτιμίωι Σευήρωι Εὐσεβεῖ Εὐτυχεῖ Περτίνακι Σεβαστῶι] καὶ τῶι υἱῶι αὐτοῦ Μ. Αὐρ[ηλίωι Ἀντωνίωι Καίσαρι]
2 [Σεβ(αστὴ) Κλ(αυδία) Φλ(αουία) Πάφος ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων τὸν ναὸν καὶ τὰ ἀγά]λματα καὶ τὰς ἀνόδους κα[τεσκεύασεν ἐκ τοῦ ἰδίου --- (;)].

Ὁ πρῶτος στίχος ἀποτελεῖται ἀπὸ 117 γράμματα καὶ ὁ δεύτερος ἀπὸ 119. Τὸ μῆκος τῆς ἐπιγραφῆς, ὅπως ἀποκαταστάθηκε ἀπὸ τὴ Νικολάου, εἶναι περίπου 8,35 μ.

Ὁ Περιστιάνης χρονολογεῖ τὴν ἐπιγραφὴ θεωρῶντας ὅτι σ' αὐτὴν ἡ Πάφος πρὸς τιμὴν τῶν αὐτοκρατόρων Ἀντωνίου Εὐσεβοῦς (138-161 μ.Χ.) καὶ Μ. Αὐρηλίου τοῦ Σοφοῦ (161-180 μ.Χ.) ἀφιέρωσε τὰ *ἀγάλματα* καὶ *τὰς ἀνόδους*. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν Mitford μεταξὺ τοῦ τέλους τοῦ 196 καὶ τὸν Μάιο τοῦ 198 μ.Χ., ὅταν ὁ *Καρακάλλας* δὲν ἦταν ἀκόμη *Augustus* καὶ ὁ *Γέτας* δὲν ἦταν ἀκόμη *Caesar*. Ὁ Mitford ἀποκατέστησε ὀρθῶς τοὺς τίτλους τῆς Πάφου ἀλλὰ ἡ ἑρμηνεία του γιὰ τὸ κτήριο, ὅπως καὶ ἡ ἑρμηνεία του γιὰ τὸν αὐτοκράτορα καὶ τὸν υἱό του εἶναι ἐσφαλμένη. Ἡ Νικολάου, ἡ ὁποία μελέτησε καὶ τὰ δύο ἀποτμήματα τοῦ λίθου, δίδει τὴν ὀρθὴ χρονολόγηση καὶ ἑρμηνεία.

Δύο εἶναι οἱ αὐτοκράτορες, οἱ ὁποῖοι εἶναι γνωστοὶ μὲ τὸ ὄνομα Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἀντωνῖνος: ὁ Μ. Αὐρήλιος Ἀντωνῖνος (161-180 μ.Χ.), υἱὸς τοῦ αὐτοκράτορος Ἀντωνίνου Πίου, καὶ ὁ Μ. Αὐρήλιος Ἀντωνῖνος, γνωστὸς ὡς Καρακάλλας (198-217 μ.Χ.), υἱὸς τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ παροῦσα ἐπιγραφὴ ἔχει σχέση μὲ τὸν πρῶτο εἶναι ἀναμφισβήτητο ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἀνακάλυψης τοῦ ἀποτμήματος (*α*), ὅπου παραδίδεται μέρος τοῦ ὀνόματος τοῦ πατρός του: Τ.ΑΙΛ[- -]. Ὁ Ἀντωνῖνος Πίος ὑπῆρξε αὐτοκράτορας ἀπὸ τὸ 138 μέχρι τὸ 161 μ.Χ. καὶ ὁ υἱός του, Μ. Αὐρήλιος Ἀντωνῖνος ἔγινε Caesar στὶς 5 Δεκεμβρίου τοῦ 139 μ.Χ. Ἑπομένως ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται μεταξὺ τοῦ τέλους τοῦ 139 μέχρι τὸ 161 μ.Χ.

Ὅπως ὀρθὰ ἐπισημαίνει ἡ Νικολάου, τὰ [*ἀγά*]*λματα* καὶ *τὰς ἀνόδους*, ποὺ ἡ πόλη τῆς Πάφου ἀνήγειρε μὲ δικά της ἔξοδα, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἀφοροῦν στὸ ἴδιο τὸ θέατρο, στὴν περιοχὴ τοῦ ὁποίου βρέθηκαν τὰ δύο

ἀποτμήματα τοῦ λίθου. Σύμφωνα μὲ τὸν ὑπεύθυνο τῆς ἀνασκαφῆς, J. R. Green, *RDAC* 2002, σ. 186: «there was a major re-working under the Antonines, perhaps following a further serious earthquake and it involded a new *orchestra* and a marble-fronted stage-building... The meaning of the *ἀνόδους* "is the approaches", that is what we call *parodoi*». Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀντωνῖνος Πίος, μετὰ τὸ σεισμό, ἴσως νὰ βοήθησε τὴν Πάφο γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ θεάτρου καὶ γι' αὐτὸν τὸν λόγο ἡ πόλη ἐκφράζει τὶς εὐχαριστίες της πρὸς αὐτόν. Ὁ ὀγκόλιθος ποὺ φέρει τὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ πιθανώτατα ἀνῆκε στὴν πρόσοψη τοῦ προσκηνίου, τὸ μέτωπο τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου. Τὰ ἀγάλματα ἴσως νὰ τοποθετήθηκαν στὸ μέτωπο τῆς σκηνῆς, ἢ πάνω ἀπὸ αὐτὸ ἢ στὸ τέλος τῶν παρόδων.

Ὁ Δίας Καπιτώλιος ἦταν ὁ σπουδαιότερος θεὸς τῶν Ῥωμαίων καὶ λατρευόταν ὡς *Jupiter Optimus Maximus* στὸν ναό του στὸ Καπιτώλιο στὴ Ῥώμη. Ἡ Πάφος ἀφιερώνει αὐτὸ το μνημεῖο στὸν Δία Καπιτώλιο καὶ στοὺς Ἀντωνίνους, φέροντας ὅλους τοὺς τίτλους ποὺ ἔλαβε ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους αὐτοκράτορες βλ. **Πάφ. 22**. Ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸν τίτλο *Σεβαστὴ Κλαυδία Φλαουία Πάφος, ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων* εἶναι **Πάφ. 14, 20**, **22**, **71**, **108**, **109**, **117** καὶ **152**.

Πάφ. 21. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ (;)

Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ πεντελικὸ μάρμαρο, ὕψους 0,39, πλάτους 0,36 καὶ πάχους 0,075 μ. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 2763). Δύο μόνο γράμματα τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῆς διασώζονται· τὸ ὕψος τοὺς εἶναι 0,29 μ. (Αὐτοψία στὶς 6/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1986, σ. 194, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 41, 6) (= *SEG* 36, 1262).

ṬΗ

Ἡ Nicolaou ὑποστηρίζει ὅτι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι ἀναθηματικὴ σὲ κτήριο πρὸς τιμὴ ἑνὸς αὐτοκράτορος (ἴσως τοῦ Ἁδριανοῦ) γιὰ τὴν εὐεργεσία του πρὸς τὴν πόλη.

Πάφ. 22. Η ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΚΤΗΡΙΟ ΣΤΟΝ ΣΕΠΤΙΜΙΟ ΣΕΒΗΡΟ

197-8 μ.Χ

Ἐπιγραφὴ ἐπὶ μαρμάρινου λίθου. Βρέθηκε στὴ Νέα Πάφο καὶ σήμερα εἶναι χαμένη.

LBW 2785 (*IGR* 3, 937· *OGIS*, σ. 273, ὑποσ. 2).

Πβ. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 105, ὑποσ. 50 (ἀποκατάσταση ἐπιγραφῆς) (= *SEG* 20, 253)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1310, ὑποσ. 86 (ἁπλὴ μνεία).

[Ὑπὲρ σωτηρίας Αὐτοκράτορος]
[Καίσαρος Λ. Σεπτιμίου Σευήρου]
[Ε]ὐτυχοῦς Περ[τίνακος Εὐσεβοῦς]
4 [Σ]εβαστοῦ Ἀραβι[κοῦ Παρθικοῦ]
[Σε]β(αστὴ) Κλ(αυδία) Φλ(αουία) Πάφος [ἡ ἱερὰ μητρό]-
[πο]λις τῶν κατὰ Κύ[προν πόλεων]
[δι]ὰ τῶν τὸ ἕκτον [ἔτος ἀρχευσά]-
8 των (;).

7-8. *AJA*.

Κατὰ τὴν περίοδο τῶν Σεβήρων ἡ Πάφος ἔφερε τὸν τίτλο *Σεβ*(*αστὴ*) *Κλ*(*αυδία*) *Φλα*(*ουία*) *Πάφος ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων*, πβ. **Πάφ. 14, 20**, **71**, **108**, **109**, **117** καὶ **152**. Τὸ 15 π.Χ., ὁπότε καταστράφηκε ἀπὸ σεισμούς, ἔλαβε ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Αὔγουστο τὸ τίτλο *Augusta* = *Σεβαστή* βλ. **Πάφ. 4**. Γιὰ τὶς πόλεις ποὺ ἰδρύθηκαν ἢ ἐπανιδρύθηκαν ἀπὸ τὸν Αὔγουστο στὴν Ἀνατολὴ βλ. Rey-Coquais 1991, σ. 141-150. Ὁ τίτλος *Claudia* = *Κλαυδία* πρέπει νὰ ἐλήφθη κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐπὶ Νέρωνος, ἴσως κατὰ τὸ ἔτος 66 μ.Χ. ὅταν περιόδευσε στὴν Ἑλλάδα, ἂν καὶ οἱ συνθῆκες ἀπονομῆς τοῦ τίτλου παραμένουν ἀσαφεῖς. Εἶναι σημαντικὸ ὅμως ὅτι ἡ Πάφος διοργάνωσε ἀγῶνες πρὸς τιμὴ τοῦ Νέρωνος βλ. **Πάφ. 4**. Ἡ Πάφος ἔτυχε τῆς φιλανθρωπίας τῶν Φλαβίων μὲ τὴν ἀνοικοδόμηση τῆς πόλεως μετὰ τὸν σεισμὸ τοῦ 77 μ.Χ., ὁπότε ἔλαβε καὶ τὸν τίτλο *Flavia* = *Φλαουία*. Τὸν τίτλο αὐτὸν ἴσως νὰ τὸν ἔλαβε καὶ ἀπὸ τὸν Φλαβιανὸ αὐτοκράτορα Τίτο, ὅταν πῆρε τὴν αὐτοκρατορικὴ ἐξουσία τὸ 79 μ.Χ., σὲ ἀνταπόδοση τῆς ἐξαιρετικῆς ὑποδοχῆς ποὺ εἶχε ὅταν ἐπισκέφθηκε τὴν Πάφο κατὰ τὸ ταξίδι του στὴ Συρία τὸ 69 μ.Χ. καὶ λόγω τῆς καλῆς μαντείας ποὺ ἔλαβε ἀπὸ τὸν ἱερέα τῆς Παφίας Ἀφροδίτης Σώστρατο βλ. Tacit., *Hist*. II, 1-4· Suet., *Titus*, 5. Παραμένει ἀκόμη ἀδιευκρίνιστο λόγω ἐλλείψεως μαρτυριῶν ὑπὸ ποία περίσταση ἔλαβε τὸν τίτλο *ἡ ἱερὰ*

μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων. Αὐτὸς ὁ τίτλος ἀπαντᾶ σὲ μία ἑλληνικὴ ἐπιγραφὴ κατὰ τὴν περίοδο τῶν Ἀντωνίνων καὶ σὲ ἑλληνικὲς καὶ λατινικὲς κατὰ τὴν περίοδο τῶν Σεβήρων. Τὴ θέση τῆς *μητροπόλεως* διεκδικεῖ γιὰ τὸν ἑαυτό της ἡ Σαλαμῖνα (*ἡ Κύπρου μητρόπολις*) σὲ δύο τιμητικὲς πρὸς τὸν Ἁδριανὸ ἐπιγραφές βλ. **Ἀμμ. 57** καὶ **59**.

Πάφ. 23. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

τέλη Β' αἰ. μ.Χ.- ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ὕψους 0,26, πλάτους 0,56 καὶ πάχους 0,69 μ., σὲ δεύτερη χρήση. Ἡ παλαιότερη εἶναι τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου τοῦ Δ' - Γ' αἰ. π.Χ. Βρέθηκε στὴ Νέα Πάφο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Περιστιάνη, *ΚΧ*, 1923, σ. 137· Seyrig, *BCH* 51, 1927, σ. 138-9, ἀρ. 2 (= *SEG* 6, 806).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1313, ὑποσ. 96 (ἁπλὴ μνεία).

[- - - - - - - - - - - -]
ΕΝΕΩ[- - - -]ΔΙΜ[- -]
Ἀφροδείτῃ ἀνέθηκα.

Πάφ. 24. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΚΑΡΑΚΑΛΛΑ (;)

ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, ὕψους 0,117, πλάτους 0,14 καὶ πάχους 0,035 μ. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο στὴν τοποθεσία «Μαλλούτενα» ἢ «Βότα» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 1688). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,063 μ. (Αὐτοψία στὶς 6/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 68-9, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 14, 16) (*SEG* 25, 1103).

[Αὐτοκράτορι Καίσα]ρι Μ(άρκῳ) [Αὐρηλίῳ - - - - -]

[Αὐτοκράτο]ρι Μ(άρκω) κτλ., Nicolaou.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, βάσει καὶ τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων, εἶναι ἀναθηματικὴ πρὸς ἕνα μέλος τῆς οἰκογένειας τῶν Σεβήρων παρὰ τῶν Ἀντωνίνων. Κατὰ συνέπεια ἡ ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται στὸν *M. Aurelius Antoninus* (*Caracalla*) ἢ στὸν *M. Aurelius Severus Alexander* παρὰ στὸν *M. Aurelius Commodus Antoninus*.

Δ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (Πάφ. 25-29)

Πάφ. 25. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΟΧΑΡΙΤΟΣ

Α' αἰ. π.Χ.

Ἐπιγραφὴ στὸν παραστάτη τῆς θύρας στὴν εἴσοδο ἑνὸς ἀπὸ τοὺς θαλάμους ἑνὸς τάφου, ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς Νέας Πάφου στὴν ὁδὸ Τρικάλων. Τὰ κτερίσματα ποὺ ὑπῆρχαν στὸν τάφο φυλάσσονται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου, ἐνῶ ἡ ἐπιγραφὴ παρέμενε μέχρι τὸ 1986 κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,05 μέχρι 0,06 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1986, σ. 193, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 40, 4)· Karageorghis, *BCH* 110, 1986, σ. 874· (= *SEG* 36, 1257).

Πβ. I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 145, ἀρ. 13f (ἁπλὴ μνεία).

[Τ]ι̣μόχαρι χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Τιμόχαρις* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο μετὰ ἀπὸ τὸν Ε'/Δ' αἰ. π.Χ. βλ. Masson, *ICS*, ἀρ. 16, 27, 80, 170a, 172a καὶ 368a. Τὸ ὄνομα αὐτὸ ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 179**, ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἀπαντᾶ ἡ ἔκφραση *χαῖρε* σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τῆς Πάφου βλ. **Πάφ. 28** καὶ **29**.

Πάφ. 26. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ (;)

Α' αἰ. π.Χ. - Α' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, στήλης ἀπὸ ἀσβετόλιθο, ὕψους 0,41 καὶ πάχους 0,23 μ. Βρέθηκε στὴν Πάφο (ἡ ἀκριβὴς τοποθεσία δὲν εἶναι γνωστή) καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (ἀρ. 1838· M.P. 28/65, bl. 78). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1970, σ. 154, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 28, 9).

- - σ - -
ι(;)ν
- - σες
4 - - ΟΙΣΛΗ - -

-[ἔ]κειτο - -
- - ται - -
- - [τ]ύ[μ]βῳ(;) - -

Ἴσως νὰ πρόκειται γιὰ ἐπιτύμβιο ἐπίγραμμα ἀλλὰ ἡ ἐπιγραφὴ σώζεται πολὺ ἀποσπασματικῶς γιὰ νὰ ὑποστηριχθεῖ κάτι τέτοιο μὲ βεβαιότητα.

Πάφ. 27. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ [ΚΡΙ]ΣΠΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἐπιτύμβια στήλη ἀπὸ ἀμμόλιθο, φθαρμένη ἄνω ἀριστερὰ καὶ δεξιά, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴ Νέα Πάφο· φέρει χαραγμένο ἐπίγραμμα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

LBW 2790 (κείμενο μὲ πολλὰ κενά, γιατὶ τὸ ἔκτυπο τοῦ Δ. Πιερίδη ἦταν σὲ κακὴ κατάσταση)· Kaibel, *EGr* 257· Newton, *GIBM* II, ἀρ. 390 (μὲ ἀπόγραφο)· Peek, *GVI*, 1955, ἀρ. 857· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ', 1980, ἀρ. 109· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 120-3 (**E48**) καὶ 389-95.

[Κρί]σπιον εἰκοσέτη, χρυσέω[ι κ]οσ[μούμενον ἤθει],
μ[ου]ν̣ογενῆ, τοκέων βάκτρον ἕν ἀμφοτέρων,
ὤλεσε συνθραύσας δαίμων βαρύς· οἱ δὲ φέρονται
4 ἀσκείπωνι γονῆι γῆρας ἐρειδόμενοι,
Τερτία ἠδ' ὁ τάλας Διόνυσος, οὕς ἀτέκμαρτος
δεῖγμα Τύχη θνητοῖς θῆκεν ἀνωμαλιῶν.
ἦ ῥα θεοῖς οὔκ ἐστι βροτῶν λόγος, ἀλλ' ἅτε θῆρες
8 αὐτομάτωι ζωῆι κυρόμεθ' ἢ θανάτωι.

---

1. Τέρτιον, Peek || εἰκοσέ[τη], Kaibel· -εικος ἐπὶ *LBW* || χρυσέω[ι κ]οσ[μούμενον ἤθει], Βοσκός: χρυσ[έης θεοῦ ὄντα πολίταν], Kaibel· χρυσέωι κοσμούμενον ἤθε̣ι̣, Peek· χρυσ[έω κοσμούμενον ἤθει], Χατζηιωάννου **2.** μ[ου]ν̣ο̣γενῆ, Βοσκός: [..]ΠΡΟΓΕΝΗ, *LBW*· [Κυ]προγενῆ, Kaibel· μ[ουν]ογενῆ, Newton· μ̣ο̣υ̣ν̣ο̣γενῆ, Peek || το[κ]έων, Kaibel· -τορεων, *LBW* || βάκτρον ἕν ἀμφοτέρων, Newton: ΒΑ[.....]ΜΝΑΜ[.....], *LBW*· βά[κτρον ....], Kaibel· βά[κτρον ἕν ἀμφοτέρων], Χατζηιωάννου· βάκτρον ἕν ἀμφοτέρων, Βοσκός **3.** ὤλεσε, Newton: [ἥρπα]σε, *LBW*· [ἔκλα]σε, Kaibel καὶ Χατζηιωάννου || οἱ δὲ φέρονται, Newton: οἱ δὲ [γ]έροντ[ες], *LBW*· οἱ δ' ἐ[φ]έρον[το], Kaibel **4.** ἀσκείπωνι γονῆι, Newton: [ὡς] σκείπωνι γονῆ, *LBW*· [ὡς] σκείπωνι γονῆ[ς], Kaibel καὶ Χατζηιωάννου **5.** Τερτία ἠδ', Newton: Τερτίαν δ', *LBW*· Τερτία [ἠ]δ', Kaibel || Διόνυσος, οὕς ἀτέκμαρτος, Newton: Διόνυσος *solum scr. LBW* (ΔΙΟΝΥCΙΟCΟΥCΑΙCΙΜ[.....] ἀπόγρ.)· αἰσίμ[ου ἤθους], Kaibel καὶ Χατζηιωάννου **6.** ἀνω-μαλιῶν, Βοσκός: ἀνωμαλίην, *LBW*, Kaibel καὶ Χατζηιωάννου· ἀνωμαλιῶ[ν], Newton (ΑΝΩΜΑΛΙΩΙ ἀπόγρ.)· ἀνωμαλι<ῶ>ν, Peek **7.** ἀλλ' ἅτε θῆρες, Newton: ἀλλὰ τ[....]ντες, *LBW*· ἀλλὰ τ[υχόντες, Kaibel καὶ Χατζηιωάννου **8.** αὐτομάτωι,

Newton: αὐτοματ[..], *LBW*· αὐτόματ[οι], Kaibel· αὐτόματοι, Χατζηιωάννου || ζωήν, *LBW* καὶ Kaibel || κυρόμεθ', Newton: ΕΥΡΟΜΕΟ, *LBW* (ἀπόγρ.)· εὑρόμε[θ'], Kaibel· συρόμεθ', Peek || θανάτωι, Newton: [θ]άνα[τον], Kaibel· θανά[τῳ], Χατζηιωάννου.

Ὁ εἰκοσάχρονος μονογενὴς Κρίσπιος θρηνεῖται ἀπὸ τοὺς γέροντες γονεῖς του Τερτία καὶ Διονύσιο. Ὁ νεκρὸς ἐξυμνεῖται μὲ ἀναφορὰ στὸ ἦθος του καὶ στὴν οἰκτρὴ μοῖρα ποὺ ἀναμένει τοὺς γονεῖς του. Ἐπισημαίνεται τὸ ἄτοπο τῆς Τύχης καὶ ἡ ἀδιαφορία τῶν θεῶν γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Τὸ ὄνομα *Τερτία* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 518**.

Πάφ. 28. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΑΡΚΙΑΣ (;) Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Τάφος μὲ *arcosolium* ποὺ βρέθηκε τὸ 1986 στὴν Κάτω Πάφο (PM 2892). Στὸ κέντρο τοῦ *arcosolium* μὲ φυτικὴ διακόσμηση ὑπάρχει μία *tabula ansata*, ὕψους 0,32 καὶ μήκους 0,435 μ., βαμμένη μὲ κίτρινο χρῶμα καὶ φέρει μία ἐπιγραφή, ὕψους 0,235 καὶ μήκους 0,355 μ., βαμμένη μὲ λευκὸ χρῶμα. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,06 μέχρι 0,065 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1987, σ. 180, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 56, 15) (= *SEG* 37, 1390).

Πβ. Karageorghis, *BCH* 111, 1987, σ. 725 (παράθεση κειμένου ἐπιγραφῆς).

[Μαρ(;)]κί̣α
Νεωτέρα
σώφρων, χαῖρε.

Αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι μία ἀπὸ τὶς δύο αὐτοῦ τοῦ τύπου ποὺ χρονολογοῦνται στὸν Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. ποὺ βρέθηκαν στὴν Πάφο. Κατὰ τὴ διάρκεια αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν ὑπόλοιπη Κύπρο καὶ ἰδιαίτερα στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ τὸ Κίτιον γιὰ ἐπιτύμβια μνημεία χρησιμοποιοῦνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κιονίσκοι, ποὺ φέρουν ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς μὲ σταθερὸ τύπο ἐπιταφίου μὲ τὸ ὄνομα καὶ συχνὰ τὸ πατρώνυμο τοῦ νεκροῦ συνοδευόμενο μὲ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *χρηστὲ ἢ χρηστὴ χαῖρε*. Ὑπάρχουν καὶ ἐξαιρέσεις ὅπου ἀντὶ γιὰ τὸ ἐπίθετο *χρηστὲ ἢ -ὴ* χρησιμοποιοῦνται τὰ ἐπίθετα *ἄλυπος* (**Λεμ. 648**), *σεμνός* (**Λευκ. 84**· **Λάρ. 122**, **166** καὶ **167**) καὶ *σώφρων*. Στὴν Πάφο ὅμως δὲν ἀνευρέθηκαν ἐγχάρακτοι ταφικοὶ κίονες, ἐνῶ ἡ φόρμουλα *χρηστὲ ἢ χρηστὴ χαῖρε* ἀπαντᾶ μόνο μιὰ φορά (**Πάφ. 29**), ἐνῶ ἀπαντᾶ καὶ μία φορὰ μόνο τὸ *χαῖρε* (**Πάφ. 25**). Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31. Τὸ ὄνομα *Μαρκία* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 315**, **328**, **600**, **785** καὶ **Λάρ. 76** καὶ **99**.

Πάφ. 29. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Τάφος (Μ.Ρ. 3510) ποὺ βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο στὴν περιοχὴ τῆς λεωφόρου τῶν τάφων τῶν βασιλέων. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ τάφου καταστράφηκε ἀπὸ ἐκσκαφέα. Σώθηκε τὸ δυτικό του μέρος, ὅπου ὑπάρχει μιὰ ζωγραφιὰ γυναικείας μορφῆς μὲ μακρὺ φόρεμα. Κάτω ἀπὸ τὴ γυναικεία μορφὴ εἶναι χαραγμένη, μὲ κόκκινα γράμματα, ἐπιτύμβια ἐπιγραφή, ἡ ὁποία βρέθηκε σὲ πολλὰ ἀποτμήματα λόγω τοῦ ἐκσκαφέως, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ σώζονται μόνο οἱ ἄκρες καὶ τὸ κάτω της μέρος. Φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου. Τὸ ὕψος τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι 0,12 μ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,05 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2004, σ. 268-9, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 3, σ. 269).

ω (;) σ- - - - - - - -α(;) μα(;) - - - - [ἄ]ωρε χρηστ[ή],
χ[αῖ]ρε.

Εἶναι ἡ μοναδικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Πάφο, ἡ ὁποία φέρει τὴ στερεότυπη ἔκφραση *χρηστὲ* ἢ *χρηστὴ χαῖρε* βλ. **Πάφ. 28**.

Ε. Διάφορα (Πάφ. 30-36)

Ι. Κτιτορικὴ ἐπιγραφή (Πάφ. 30)

Πάφ. 30. ΚΤΙΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟΝ [- - -]US RUFUS

Μέσα Α' αἰ. π.Χ. - ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα ἀσβεστόλιθου, ποὺ φέρει μιὰ ἀποσπασματικὴ ἐπιγραφή, μεγίστου ὕψους 0,42 καὶ διαμέτρου 0,47 μ., καὶ ἀνήκει σὲ κτήριο. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο στὴν περιοχὴ «Μαλλούτενα» καὶ τώρα ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Μουσείου τῆς Πάφου (RR. 3309). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,075 μέχρι 0,087 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1997, σ. 269-70, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 3) (*AE* 1997, 1531).

[- - -]us Rufus.

[- - - -]us Rufus, *AE*: [L. Tariu]s Rufus, Nicolaou.

Αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται σὲ Ῥωμαῖο ἀξιωματοῦχο καὶ πρόκειται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα γιὰ κτιτορικὴ ἐπιγραφή βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1356. Τρία ἄτομα μὲ τὸ *cognomen Rufus* παραδίδεται ὅτι εἶχαν ἀξίωμα στὴν Κύπρο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο: α) Ὁ *C. Sextilius Rufus*, ὁ ὁποῖος σύμφωνα μὲ τὸν Κικέρωνα ἦταν ὁ πρῶτος *quaestor* τῆς Κύπρου (*Ad Fam*. XIII, 48: *primus in eam insulam quaestor veneris*) τὸ 49 π.Χ., β) ὁ [*L. T*]*arius Rufus*, ἀνθύπατος τὸ 18/17 π.Χ. βλ. **Πάφ. 73** καὶ γ) ὁ *C. Lucretius Rufus*, ἀξιωματοῦχος κατὰ τὴ βασιλεία τοῦ Τιβερίου βλ. **Ἀμμ. 87**. Κατὰ τὴ Νικολάου, ὁ πρῶτος πρέπει νὰ ἀποκλειστεῖ ἀφοῦ ἡ Κύπρος τὸ 48/47 π.Χ. ξαναδόθηκε στὴν Αἴγυπτο, ἐνῶ ἡ ἀνθυπατεία τοῦ τρίτου ἀμφισβητεῖται ἀφοῦ πρόκειται γιὰ ἀποκατάσταση καὶ δὲν εἶναι γνωστὸς ἀπὸ ἀλλοῦ. Κατὰ συνέπεια, σύμφωνα μὲ τὴν πρώτη ἐκδότρια, ὁ *Rufus* εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ [*L. T*]*arius Rufus*, ἀνθύπατος τὸ 18/17 π.Χ. καὶ *consul suffectus* τὸ 15 π.Χ., ὁ ὁποῖος τιμᾶται ἀπὸ τὸν δῆμο τῆς Πάφου μὲ τὴν ἀνάθεση τοῦ ἀγάλματός του στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο στὴν **Πάφ. 73**. Ὅμως ὁ *Rufus* αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς, δὲν εἶναι κατ' ἀνάγκην ἀνθύπατος, ἑπομένως θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι ὁποιοσδήποτε ἀπὸ τοὺς τρεῖς ἢ κάποιος ἄλλος Ῥωμαῖος ἀξιωματοῦχος μὲ αὐτὸ τὸ *cognomen*, ὁ ὁποῖος

εἶχε καθήκοντα στὴν Κύπρο ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Α΄ αἰ. π.Χ. μέχρι καὶ τὶς ἀρχὲς τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.

II. Varia (Πάφ. 31-36)

Πάφ. 31. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΙ ΟΝΟΜΑ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ὕψους 0,285 καὶ πλάτους 0,275 μ., ἀποκεκρουμένη δεξιά. Βρέθηκε ἐντοιχισμένη σὲ οἰκία «of one Iacovos Hadjiseimeni, in a side-street W. of the Ktima road», ὅπως σημειώνει ὁ πρῶτος ἐκδότης. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,021 μέχρι 0,028 μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 51-2, ἀρ. 27 (φωτ. πίν. 29, σ. 53).

L. Calvisio T[- - - -].

Πάφ. 32. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΑΝΟΥ

ρωμαϊκὴ περίοδος

Κίων ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 1,30 μ. Βρέθηκε κοντὰ στὴν ἐκκλησία τῆς Θεοσκέπαστης στὴν Κάτω Πάφο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,075 μ.

Περιστιάνη, *ΚΧ* 1923, σ. 137· Seyrig, *BCH* 51, 1927, σ. 138, ἀρ. 1 (= *SEG* 6, 807).

Ἰουλ(ίου)
Διονυσι-
ανοῦ.

Πάφ. 33. ΟΝΟΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ΣΕ ΛΥΧΝΟ

Α' αἰ. μ.Χ.

Λύχνος ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλό, ποὺ βρέθηκε στὴ Νέα Πάφο. Ἔχει μῆκος 0,11 μ. Ὁ λύχνος ἔχει χαμηλὴ βάση κυκλικῆς διατομῆς, στὴν ὁποία εἶναι ἐγχάρακτο ἕνα ὄνομα πρὶν ἀπὸ τὴν ὄπτηση.

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 226, ἀρ. 21 (φωτ. πίν. 26, 21) (*SEG* 45, 1865).

Κέρδος

Κέρδος, *SEG*: Νέδρος, Nicolaou.

Πάφ. 34. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙ ΙΓΔΙΟΥ τέλη Γ'-ἀρχὲς Δ' αἰ. μ.Χ.

Σφραγίδα σὲ ἰγδίον, τὸ ὁποῖο βρέθηκε στὸ ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτη στὸν Τούμπαλο τῆς Νέας Πάφου.

Giudice κ.ἄ., *RDAC* 1993, σ. 304, ἀρ. Β 58 (σχέδιο σ. 322, πίν. 10, 2) (*SEG* 43, 1012).

[Ἰου]λιανέ [ε]ὐτύχ[ει].

Γιὰ παραδείγματα προσφωνήσεων *εὐτυχῶς/εὐτύχει* βλ. J. W. Hayes, *Hesperia* 36, 1967, σ. 337-47.

Πάφ. 35. ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΟΥ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΛΥΧΝΟ

Δ' αἰ. μ.Χ.

Βρέθηκε στὴ Νέα Πάφο στὴν οἰκία τοῦ Θησέα.

J. Mlynarczyk στὸ P. Åström, *Acta Cypria*, σ. 259 (*SEG* 42, 1317).

Σφυρίδων

Σχόλια: Σφυρίδων ἀντὶ Σπυρίδων.

Τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστοῦ ἔχει βρεθεῖ καὶ σὲ ἄλλους λύχνους στὴν Κύπρο βλ. **Πάφ. 113**, πβ. **Ἀμμ. 173** καὶ **175**.

Πάφ. 36. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΛΥΧΝΟ Δ' αἰ. μ.Χ.

Βρέθηκε στὴ Νέα Πάφο στὴν οἰκία τοῦ Θησέα.
J. Mlynarczyk στὸ P. Åström, *Acta Cypria*, σ. 260 (*SEG* 42, 1317).

Εὐτύχητος

Ὁ τύπος *Εὐτύχητος* εἶναι γενικὴ τοῦ ὀνόματος *Εὐτύχης*. Ἡ Mlynarczyk θεωρεῖ πιθανὴ καὶ τὴν ἀνάγνωση *Εὐτυχῆτος*, δηλ. ὀνομαστική. Τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστοῦ λύχνων ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Πάφ. 112**.

ΣΤ. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων (Πάφ. 37-45)

I. Ἐπιγραφὴ σὲ ὄστρακο (Πάφ. 37)

Πάφ. 37. ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΝΤΑΓΗ Β΄- Δ΄ αἰ. μ.Χ.

Ὄστρακο ποὺ ἀνακαλύφθηκε τὸ 1968 ἀπὸ τὴν πολωνικὴ ἀρχαιολογικὴ ἀποστολὴ στὴ Νέα Πάφο σὲ ἕνα κτήριο, τὸ ὁποῖο ἦταν πιθανότατα ἀνάκτορο τοῦ κυβερνήτη. Φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (inv. 14/68).

Z. Borkowski - A. Laijtar, *JJP* 23, 1993, σ. 19-23 (φωτ. σ. 20) (= *SEG* 43, 1013).

Ὑ̣π̣ο̣χιστίδος
χυλός.

Σχόλια: στ. 1: *ὑποχιστίδος* = *ὑποκισθίδος*.

Εἶναι τὸ πρῶτο ὄστρακο τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ποὺ βρέθηκε στὴν Κύπρο. Ἡ *ὑποκισθίς* ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς (βλ. Plinius, *Nat. Hist.* XXVI 49 καὶ Διοσκουρίδη Ι 97, 2) ὡς θεραπευτικὸ βότανο ἰδιαιτέρως γιὰ περιπτώσεις ὅπως ἀσθενειῶν τῶν ἐντέρων, καθὼς καὶ ἀντισταμινικό. Ὁ πιὸ ἀποτελεσματικὸς τρόπος λήψης του ἦταν ὁ τύπος τοῦ χυλοῦ φτιαγμένου ἀπὸ τὰ μοῦρα τοῦ θάμνου.

II. Ἐπιγραφὴ σὲ λύχνο (Πάφ. 38)

Πάφ. 38. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΛΥΧΝΟ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Βρέθηκε στὴ Νέα Πάφο καὶ ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Lukaszewicz στὸ P. O. Scholz - R. Stempel (ἐκδ.), *Nubia et Oriens Christianus. Festschrift für C. Detlef G. Müller*, Cologne 1987, σ. 31-2 (*SEG* 39, 1531).

εὖ χρῶ ὑγιένω<ν>

Ὁ πρῶτος ἐκδότης ἀναφέρεται στὶς παράλληλες ἐκφράσεις ποὺ ἀπαντοῦν σὲ ἐπιγραφὲς κυρίως ἀπὸ τὴ Συρία.

III. Ἐπιγραφὴ σὲ δακτύλιο (Πάφ. 39)

Πάφ. 39. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΧΡΥΣΟ ΔΑΚΤΥΛΙΟ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἐπιγραφὴ σὲ χρυσὸ δακτυλιόλιθο, διαμέτρου σφενδόνης 0,018 μ., ποὺ βρέθηκε στὴν Πάφο. Ἡ ἀκριβὴς τοποθεσία εὑρέσεως δὲν εἶναι γνωστή. Φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (Μ.Ρ. 2897/19). Τὰ γράμματα χαράχθηκαν μὲ μικρὲς τελεῖες (Αὐτοψία στὶς 5/7/2006).

Karageorghis, *BCH* 111, 1987, σ. 728 (φωτ. σ. 730) (*SEG* 37, 1392).

Μνημόνει

IV. Ψηφιδωτὲς ἐπιγραφές (Πάφ. 40-45)

Πάφ. 40. ΨΗΦΙΔΩΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ τέλη Β'-ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Νέα Πάφος, οἰκία τοῦ Διονύσου στὴν τοποθεσία «Κτιστόν». Κατὰ χώραν. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

Μιχαηλίδη, *RDAC* 1987, σ. 244 (b)· Kondoleon, *Domestic*, σ. 106-8 (φωτ.) (*SEG* 45, 1864).

(α) χαίρει

(β) καὶ σύ.

Οἱ ἐπιγραφὲς εἶναι χαραγμένες σὲ δύο *tabulae ansatae* σὲ δωμάτιο, τὸ δάπεδο τοῦ ὁποίου φέρει ψηφιδωτὸ μὲ ἀπεικόνιση τῶν τεσσάρων ἐποχῶν.

Πάφ. 41. ΨΗΦΙΔΩΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

τέλη Β'-ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Νέα Πάφος, οἰκία τοῦ Διονύσου στὴν τοποθεσία «Κτιστόν». Κατὰ χώραν. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

K. Nicolaou, *RDAC* 1963, σ. 65· Karageorghis, *BCH* 88, 1964, σ. 383-5 (φωτ. πίν. 77-8)· (= *SEG* 23, 654)· Μιχαηλίδη, *RDAC* 1987, σ. 245 (L)· Kondoleon, *Domestic*, σ. 174-84 (φωτ.) (*SEG* 45, 1864).

Διόνυσος Ἀκμή Ἰκάριος οἱ πρῶτοι
οἶνον πίοντες

Πάφ. 42. ΨΗΦΙΔΩΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΟΡΦΕΩΣ

τέλη Β'-ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Νέα Πάφος, οἰκία τοῦ Ὀρφέως στὴν τοποθεσία «Μαλλούτενα». Κατὰ χώραν. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

Μιχαηλίδη, *Acts*, σ. 473-89 (φωτ. πίν. 43-4)· τοῦ ἰδίου, *RDAC* 1987, σ. 246 (*SEG* 36, 1263 bis).

Πβ. M. Sève, *Bull. Épigr.* 1988, 203 (γιὰ τὴ λέξη *ἐποίησεν*) καὶ H. Eristov, *RA* 1987, σ. 112-3 (γιὰ τὶς λέξεις ἐποίει καὶ *fecit*).

[- -]ος Πίννιος Ῥεστιτοῦτος ἐποίει.

Ὁ [Τίτ]ος ἢ [Γάι]ος Πίννιος Ῥεστιτοῦτος δὲν ἦταν κατ' ἀνάγκην ὁ καλλιτέχνης ποὺ φιλοτέχνησε τὸ ψηφιδωτό, ἀλλὰ μποροῦσε νὰ ἦταν καὶ ὁ ἰδιοκτήτης τῆς οἰκίας ποὺ πλήρωσε γιὰ τὴν κατασκευὴ τοῦ ἔργου.

Πάφ. 43. ΨΗΦΙΔΩΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΘΗΣΕΩΣ

δεύτερο ἥμισυ Γ' αἰ. μ.Χ. – τέλη Δ' αἰ. μ.Χ.

Νέα Πάφος, οἰκία τοῦ Θησέα στὴν τοποθεσία «Μαλλούτενα». Κατὰ χώραν. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

Daszewski, *Nea Paphos* II, 1977, σ. 104-5· (= *SEG* 27, 970 bis)· Μιχαηλίδη, *RDAC* 1987, σ. 246-7 (c)· τοῦ ἰδίου, *Cypriot Mosaics*², 1992, σ. 47-8.

Ἀριάδνη Κρή|τη

Θη|σεύς

Λαβύ|ρινθος Μεινώ|ταυρος

Σχόλια: στ. 3: *Μεινώ|ταυρος*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὸν μῦθο ποὺ σχετίζεται μὲ τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς βλ. Dasz. – Μιχαηλ., *Ὁδ.ΨΠάφ.*, σ. 57-9.

Πάφ. 44. ΨΗΦΙΔΩΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ

325-350 μ.Χ.

Νέα Πάφος, οἰκία τοῦ Αἰῶνος στὴν τοποθεσία «Μαλλούτενα». Κατὰ χώραν. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

Daszewski, *RDAC* 1984, σ. 304 κέ (φωτ. πίν. 68)· Deckers, *RQA* 81, 1986, σ. 145-172 (φωτ.) (= *SEG* 36, 1263)· Μιχαηλίδη, *RDAC* 1987, σ. 243-4.

Πβ. M. T. Olszewski, *Meander* 42, 1987, σ. 421-38 (διαφορετικὴ ἑρμηνεία σὲ σχέση μὲ τὸ μυθολογικὸ περιεχόμενο τῶν σκηνῶν στὸ κεντρικὸ δωμάτιο τῆς οἰκίας τοῦ Αἰῶνος, πβ. *SEG* 39, 1533 μὲ περαιτέρω βιβλιογραφία).

Α) 1. [Λα]καίνη Ζεύς Λῆδα Εὐ|ρώτ|ας Λακεδε|μονία
2. Νύσα Ἀνα|τροφή Νύμφαι Τροφεύς Ἀμβρο|σία
Ἑρμῆς Διόνυσος Νέ|κταρ Θεο|γονία

Β) [θε]ράπαινε [Κασσιόπε]ια [Κρίσ]ις Καιρ[ός]

Ἥλι[ος] Αἰών Δωρίς Ζεύς Θέτις Ἀθηνᾶ Γαλατία
Βυθός Πόντος

Γ) 1. Τροφε[ύς] Σκίρ[τος]
2. Μαρσύας Σκύθαι Πλανή Ὀλύμπος Ἀπόλλων

Γιὰ τοὺς μύθους ποὺ σχετίζονται μὲ τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς βλ. Dasz. – Μιχαηλ., *Ὁδ.ΨΠάφ.*, σ. 63-71.

Πάφ. 45. ΨΗΦΙΔΩΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΥΡΑΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΘΙΣΒΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ πρὶν τὸ 342 μ.Χ.

Νέα Πάφος, οἰκία τοῦ Διονύσου στὴν τοποθεσία «Κτιστόν». Κατὰ χώραν. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

K. Nicolaou, *RDAC* 1963, σ. 56-72 (φωτ. πίν. 10)· P. E. Knox, *HSPh* 92, 1989, 315-28 (φωτ.) (= *SEG* 39, 1530· S. Follet, *Bull. Épigr.* 1990, 90)· Δ. Μιχαηλίδη, *RDAC* 1987, σ. 245 (k)· τοῦ ἰδίου, *Cypriot Mosaics*², 1992, σ. 35-6 (φωτ.).

Θίσβη Πύραμος

Γιὰ τὸν μῦθο τοῦ Πυράμου καὶ τῆς Θίσβης βλ. Dasz. – Μιχαηλ., *Ὁδ.ΨΠάφ.*, σ. 37-40.

Ζ. Ἀδιάγνωστες ἐπιγραφές (Πάφ. 46-52)

Πάφ. 46. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Α΄ αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης πλάκας λευκοῦ χρώματος, ὕψους 0,065, πλάτους 0,07 καὶ πάχους 0,027 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς Κάτω Πάφου ἀριστερὰ ἀπὸ τὸν φάρο, πρὸς τὴν πλευρὰ τοῦ θεάτρου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 1787· M.P. 138/39/2, bl. 126). Ὁ λίθος εἶναι ἀποκεκρουμένος ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς καὶ φέρει ἐπιγραφὲς στὶς δύο ὄψεις (γιὰ τὴν πρώτη ἐπιγραφή βλ. **Πάφ. 3**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ σὲ δεύτερη χρήση εἶναι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 5/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1968, σ. 73-4, ἀρ. 3 (b) (φωτ. πίν. 17, 3 b).

σ̣ε
ον σ̣
ο̣υ̣

Πάφ. 47. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Α΄ αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης κάτω καὶ δεξιά, ὕψους 0,075, πλάτους 0,095 καὶ πάχους 0,028 μ. Βρέθηκε στὴ Κάτω Πάφο στὴν τοποθεσία «Πέτρα τοῦ Διγενῆ» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 1729· M.P. 138/39/2, bl. 93). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 65, ἀρ. 14 (φωτ.) (= *SEG* 25, 1108).

- - - - - - Κλαύ[διος - - - - - -]

Πάφ. 48. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Α΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,025, πλάτους 0,016 καὶ πάχους 0,035 μ. Βρισκόταν γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα σὲ συλλογὴ ποὺ ἀνῆκε στὸ Γυμνάσιο τῆς Κάτω Πάφου. Τώρα φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (ἀρ. 1934· M.P. 28/65, bl. 68). Ἡ πλάκα ἔχει

ξαναχρησιμοποιηθεῖ μὲ ἀποτέλεσμα ἡ παλαιότερη ἐπιγραφὴ νὰ ἔχει ἀποσβεσθεῖ προκειμένου νὰ χαραχθεῖ ἡ δεύτερη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων, τὰ ὁποία μποροῦν ἀκόμη νὰ διακριθοῦν, κυμαίνεται ἀπὸ 0,037 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 92-3, ἀρ. 22 (φωτ. σ. 92) (*SEG* 25, 1109).

- - - - - - - - - - - - - - -σ̣- - - - - - -
[- - - - - - -καθι]ε̣ρώσαν[τα - - -]

---

2. [ἀνι]ε̣ρώσαν[τα], Nicolaou.

Πάφ. 49. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ τοπικὸ μάρμαρο, ὕψους 0,08, πλάτους 0,05 καὶ πάχους 0,025 μ., ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο στὴν περιοχὴ τοῦ Ὠδείου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (PM. 2408· M.P. 28/65, bl. 1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,019 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1979, σ. 348, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 51, 7) (= *SEG* 29, 1575).

ηλιο̣
τ̣υ̣σ̣

Πάφ. 50. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα βάσης ἀγάλματος, μεγίστου ὕψους 0,22, μεγίστου πλάτους 0,26 καὶ μεγίστου πάχους 0,16 μ., ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο στὴν περιοχὴ «Μαλλούτενα» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 1692· M.P. 138/39/2, bl. 75). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1965, σ. 118, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 16, 7) (= *SEG* 23, 652).

- - - - - - - - - - - - ὀ̣βιος
[- - - - - - Σαβ(;)]εῖνος.

Πιθανὸν νὰ πρόκειται γιὰ τιμητικὴ ἐπιγραφή.

Πάφ. 51. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,115, μεγίστου πλάτους 0,057 καὶ μεγίστου πάχους 0,02 μ. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο στὴν περιοχὴ «Μαλλούτενα» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 1625). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,033 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 70, ἀρ. 19 (φωτ. πίν. 14, 19) (*SEG* 25, 1106).

- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - ΑΣ ΘΕ - - - - - - -
- - - - - - - - ΙΔ' *ἐλλείπει*
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Πάφ. 52. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Β'- Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα ἐπιγραφῆς ἐπὶ λευκοῦ μαρμάρου ἀποκεκρουμένου ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,063, πλάτους 0,10 καὶ πάχους 0,133 μ. Βρέθηκε στὴν Κάτω Πάφο στὴν περιοχὴ «Τούμπαλλος» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 1679). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,017 μ. (Αὐτοψία στὶς 6/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 69, ἀρ. 17 (= *SEG* 25, 1107).

- - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - κα - - - - - -
- - - - - - -δαρεως - - -
- - - - - - - - -μος - - - -
- - - - - - - - - - - - - - -

2. ΠΑΛΑΙΠΑΦΟΣ (Πάφ. 53-114)

Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (Πάφ. 53-54)

Πάφ. 53. ΟΡΚΟΣ ΥΠΟΤΑΓΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΤΙΒΕΡΙΟ

14 μ.Χ.

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ὕψους 0,545 μ., πλάτους 0,605 μ. καὶ πάχους 0,085 μ. Ὁ λίθος διατηρεῖ τὴν ἀρχικὴ ἐπιφάνεια στὸ ἄνω μέρος, καθὼς καὶ στὶς δύο του πλευρὲς ἀριστερὰ καὶ δεξιά, ἀλλὰ τὸ κάτω του μέρος εἶναι ἀποκεκρουμένο σ' ὅλο του τὸ μῆκος. Ἀνακαλύφθηκε ἀπὸ τὸν M. R. Popham κατὰ τὴν ἀνακαίνιση τοῦ πατώματος τῆς ἐκκλησίας τοῦ χωριοῦ Νικόκλεια, δύο περίπου χιλιόμετρα βορείως τῶν Κουκλιῶν (χώρα τῆς ἀρχαίας Παλαιπάφου). Κατὰ πᾶσαν πιθανότατα προέρχεται ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ ἐκεῖ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης. Ἐκτίθεται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου (ἀρ. RR. 95). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,013 μέχρι 0,02 μ. (ἐκτὸς ἀπὸ τὸ *φεῖ* στὸν πρῶτο στίχο, ποὺ ἔχει ὕψος 0,029 μ.). (Αὐτοψία στὶς 3/7/2006).

Mitford, *JRS* 50, 1960, σ. 75-9 (φωτ. πίν. 10)· Karageorghis, *BCH* 84, 1960, 274-5 (φωτ. πίν. 53) (= *SEG* 18, 578)· Cayla, *CCEC* 31, 2001, σ. 69-81 (= *SEG* 51, 1896).

Πβ. S. Weinstock, *Ath. Mitt*. 77, 1962, σ. 306-27 (μελέτη τῶν σχετικῶν μὲ τὴ φύση καὶ τὶς περιστάσεις τοῦ ὅρκου μὲ παράλληλα χωρία) (= *SEG* 23, 635)· J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1964, 531 (γιὰ τὴ φράση *ὑοῖς τε τοῦ αἵματος αὐτοῦ* στοὺς στ. 19-20)· I. Nicolaou, *CIS*, σ. 28, πίν. 34 (μετάφραση καὶ φωτ.).

[Νὴ τ]ὴν ἡμετέραν Ἀκραίαν Ἀφροδίτην κα[ὶ]
τὴ[ν ἡμ]ετέραν Κόρην *ν* καὶ τὸν ἡμέτερον Ὑλά-
τη[ν Ἀπόλλ]ω καὶ τὸν ἡμέτερον Κε[ρ]υνῖτην
Ἀπόλλω *ν* καὶ τοὺς ἡμετέρους σωτῆρας
5 Διοσκούρους *ν* καὶ τὴν κοινὴν τῆς νήσου
Βουλαίαν Ἑστίαν *ν* καὶ θεοὺς θεάς τε τοὺ[ς]
κοινοὺς τῆς νήσου πατρῴους *νν* καὶ τὸν
ἔκγονον τῆς Ἀφροδίτης Σεβαστὸν θεὸν
Καίσαρα *νν* καὶ τὴν ἀέναον Ῥώμην *ν* καὶ τοὺ[ς]
10 ἄλλους θεοὺς πάντας τε καὶ πάσας *ν* αὐτο[ί]
τε καὶ οἱ ἔκγονοι ἡμῶν ὑπακούσεσθαι
πειθαρχήσειν *ν* κατά τε γῆν καὶ κατὰ θάλατ[αν]

εὐνοήσειν *ν* σεβάσεσθαι *ἐλλείπει*
Τιβέριον Καίσαρα Σεβαστοῦ ὑὸν Σεβασ-
15 τὸν σὺν τῶι ἅπαντι αὐτοῦ οἴκωι *νν* καὶ *νν*
τὸν αὐτὸν ἐκείνοις φίλον τε καὶ ἐχθρὸν *ν*
ἕξειν *ν* μετά τε τῶν ἄλλων θεῶν μόνοις
Ῥώμῃ καὶ Τιβερίωι Καίσαρι ν Σεβ̣α̣σ̣τοῦ υἱῶι̣
Σεβαστῶι *ἐλλείπει* ὑοῖ̣ς τε τοῦ
20 αἵματος αὐτοῦ *ν* καὶ οὐδενὶ ἄ̣λ̣λ̣ῳ τῶν
πάντων *ν* εἰσηγήσεσθαι ψηφίσ̣[α]σ̣[θαι] (;)
- -

3. Κε[ν]υρ[ι]σ̣τὴν, Cayla **13.** σεβάσ<ε>σθαι, *SEG* 18 **13, 19.** *Ἐλλείπουν* περίπου 12 γράμματα **19.** ὑοῖ̣ς τε: [- - -]ε, Καραγιώργης **21.** ψηφίσ̣[α]σ̣[θαι], Mitford· ψη[- - -], Καραγιώργης **22.** [ἱερά - - - -], Mitford.

Σχόλια: στ. 14 (*ὑὸν*) καὶ 19 (*ὑοῖ̣ς*). Ἐναλλαγὴ ΥΙ ~ Υ λόγω παλαιοῦ μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου /y: i/ βλ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 202-203.

Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτή, ἡ ὁποία εἶναι μοναδικὴ στὸ εἶδος της στὴν Κύπρο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, γίνεται ἐπίκληση ἀρχικὰ στοὺς τοπικοὺς θεοὺς τῆς νήσου, τὴν *Ἀφροδίτην Ἀκραίαν*, τὴν *Κόρην*, τὸν *Ἀπόλλωνα Ὑλάτη*, τὸν *Ἀπόλλωνα Κερυνήτην*, τοὺς σωτῆρες *Διοσκούρους*, τὴν *Βουλαίαν Ἑστίαν* καὶ σὲ ὅλους τοὺς προγονικοὺς θεοὺς καὶ θεές, κοινοὺς στὴ νῆσο, δεύτερον στὸν *Καίσαρα Αὔγουστο*, ἀπόγονο τῆς Ἀφροδίτης, καθὼς καὶ στὴ *Ῥώμη*, τὴν αἰώνια πόλη, καὶ τέλος σὲ ὅλους τοὺς θεοὺς καὶ θεές. Οἱ Κύπριοι καὶ τὰ παιδιά τους ὑπόσχονται ὅτι θὰ ὑπακούουν, θὰ πειθαρχοῦν καὶ σὲ γῆ καὶ σὲ θάλασσα καὶ θὰ σέβονται μὲ εὐλάβεια τὸν αὐτοκράτορα *Τιβέριον* καὶ ὅλο του τὸν οἶκο, ὅτι θὰ ἔχουν τοὺς ἴδιους φίλους καὶ ἐχθροὺς μὲ ἐκείνον καὶ ὅτι θὰ προτείνουν τὴν ψήφιση θεϊκῶν τιμῶν πέραν ἀπὸ τοὺς ἄλλους θεοὺς μόνο στὴ Ῥώμη, τὸν Τιβέριο καὶ τοὺς ἐξ αἵματος συγγενεῖς του.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἀπαριθμεῖ τοὺς *θεοὺς ὁρκίους* καὶ τὸν ὅρκο. Παραλείπε-ται τὸ ἐννοούμενο στὸ α΄ πρόσωπο πληθ. ῥῆμα *ὀμνύω*, ἀλλὰ ὑπάρχει κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ *νή*. Οἱ θεοὶ συνοδεύονται μὲ τὴν κτητικὴ ἀντωνυμία *ἡμέτερος*, γιὰ νὰ δοθεῖ ἔμφαση στὸ ὅτι εἶναι τοπικοί. Ἡ διαφορὰ στὴ διατύπωση μὲ τὴν κτητικὴ ἀντωνυμία ἀφενὸς (*ἡμετέραν Ἀκραίαν Ἀφροδίτην· [ἡμ]ετέραν Κόρην· ἡμέτερον Ὑλάτη[ν Ἀπόλλ]ω· ἡμέτερον Κε[ρ]υνῆ̣τ̣ην Ἀ̣πόλλω* καὶ *ἡμετέρους σωτῆρας Διοσκούρους*) καὶ μὲ τὸ ἐπίθετο *κοινός* ἀφετέρου (*κοινὴν τῆς νῆ̣σ̣ου Βουλαίαν Ἑστίαν* καὶ *θεοὺς θεάς τε τοὺ*[ς] *κοινοὺς τῆς νήσου πατρῴους*) εἰσάγει πιθανὸν μιὰ διάσταση

διαφορετική: Τὸ κέντρο τῆς λατρείας τῆς Ἀφροδίτης Ἀκραίας ἦταν στὴν Καρπασία, τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου στὸ Κούριον, τοῦ Κερυνήτου Ἀπόλλωνος θὰ ἦταν στὴν Κερύνεια. Μήπως ἀναφέρεται σὲ ἱερὰ ποὺ ἱδρύθηκαν στὴν Πάφο θεοτήτων τῶν ὁποίων ἡ λατρεία ξεκίνησε ἀπὸ ἀλλοῦ ὅπως ἀντίστροφα τῆς Ἀφροδίτης Παφίας ἢ τῆς Ἀφροδίτης Γολγίας; Ἀντίθετα ἡ Βουλαία Ἑστία μοιάζει νὰ εἶναι νεότερη λατρεία *κοινὴ* τῆς νήσου, ποὺ εἰσήχθη μὲ τοὺς Ῥωμαίους.

Ἡ *Ἀφροδίτη Ἀκραία* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Ἀμμ. 239** (στ. 12: *Ἀφ[ροδίτῃ τῇ ἐπὶ τοῖς] Ἄκροις* καὶ στ. 20: *τῆ]ς Ἀκρέας Ἀφροδίτης*). Εἶναι γνωστὴ ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὴ μαρτυρία τοῦ Στράβωνος, 14.682: *ἐκ δὲ τῆς Καρπασίας ὑπέρβασίς ἐστιν ἰσθμοῦ τριάκοντα σταδίων πρὸς τὰς νήσους τὰς Καρπασίας καὶ τὸ νότιον πέλαγος· εἶτ᾽ ἄκρα καὶ ὄρος· ἡ δ᾽ ἀκρώρεια καλεῖται Ὄλυμπος, ἔχουσα Ἀφροδίτης Ἀκραίας ναόν, ἄδυτον γυναιξὶ καὶ ἀόρατον*, πβ. Στέφ. Βυζ. *Ἐθν.* ἐν λ. *Ἄκρα*. Πρόκειται γιὰ ἕνα τυπικὸ ἐπίθετο τῆς θεᾶς, ἐπειδὴ ἡ λατρεία της ἦταν στὴν ἀκρώρειαν, τὴ βουνοκορφή, τοῦ ὄρους Ὀλύμπου στὴν Καρπασία. Κατὰ τὴ μαρτυρία τοῦ Στράβωνος, ὁ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης ἦταν *ἄδυτος γυναιξὶ καὶ ἀόρατος*. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ ἀπαγόρευση στὶς γυναῖκες νὰ μὴν μποῦν μέσα στὸν ναὸ οὔτε νὰ τὸν δοῦν, ὀφείλεται στὸ ὅτι ὁ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης στὴν βουνοκορφὴ τοῦ Ὀλύμπου τῆς Καρπασίας θὰ ἦταν ἀφιερωμένος στὴν Ἀφροδίτη *Οὐρανία*. Ὁ *Ἀπόλλων Ὑλάτης*, ὁ θεὸς τοῦ Κουρίου, εἶναι πολὺ καλὰ γνωστὸς καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία καὶ ἀπὸ τὶς φιλολογικὲς πηγές βλ. στὴν Εἰσαγωγή, κεφάλαιο «Οἱ τοπικὲς λατρεῖες», σ. 90-93. Γιὰ τὸν *Ἀπόλλωνα Κερυνήτη* καὶ τὴ λατρεία τῆς *Κόρης* στὴν Κύπρο ἐλάχιστα στοιχεῖα εἶναι γνωστά (βλ. Mitford, ὅ.π., σ. 76 μὲ βιβλιογραφία). Γιὰ τὴ λατρεία τῆς *Κόρης*, πβ. **Λεμ. 53**. Γιὰ τοὺς *Διοσκούρους* βλ. στὴν Εἰσαγωγή, κεφάλαιο «Οἱ τοπικὲς λατρεῖες», σ. 99. Ἡ λατρεία τῶν Διοσκούρων μέσα ἀπὸ τὶς μαρτυρίες φαίνεται νὰ εἶναι ὕστερη, ἀφοῦ δημιουργήθηκε στὴν Κύπρο κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ ἐποχή. Οἱ Διόσκουροι φέρουν τὸ ἐπίθετο σωτῆρες, γιατὶ θεωροῦνταν σωτῆρες τῶν ναυτικῶν, πβ. Ὁμ. Ὕμν. 33, στ. 6-7: *σωτῆρας τέκε παῖδας* [ἐνν. *Κάστορά τε καὶ Πολυδευκέα*] *ἐπιχθονίων ἀνθρώπων ὠκυπόρων τε ναῶν*... Ἡ αἰωνία Ῥώμη ἔχει θεοποιηθεῖ καὶ λατρεύεται στὴν Κύπρο. Στὸ Κίτιον (βλ. **Λάρ. 7**) ἔχει ἀρχιερέα τῆς λατρείας της.

Ὡς πρὸς τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς, δύναται ἀπὸ ἐσωτερικὰ στοιχεῖα νὰ καταλήξουμε μὲ βεβαιότητα στὸ 14 μ.Χ., ἔτος ἀνόδου στὸ θρόνο τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Τιβερίου, ὁ ὁποῖος κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος ἀρνεῖτο τὴν προσφώνησή του μὲ τὸν τίτλο *Imperator* βλ. Suetonius, *Tiberius* 26. Οἱ Πάφιοι ἑπομένως στὴ σημαντικὴ δημόσια αὐτὴ ἐπιγραφὴ προσαρμόζουν τὴν προσφώνηση στὸ ἐπίσημο τυπικό, ὅπως ἐξ ἄλλου εἶναι ἀναμενόμενο σὲ αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰ ἐπίσημα κείμενα.

Πάφ. 54. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ (;)

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴν Παλαίπαφο, θεωρεῖται χαμένη ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ ΙΘ' αἰ. Σώζεται ἀποσπασματικῶς μόνο ὁ πρῶτος στίχος.

CIG II, 2628 (= *IGR* 3, 938)· Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2204, ὑποσημ. 145 (= *SEG* 40, 1366).

Παφίων ἡ β<ο>υλὴ κ̣α̣[ὶ ὁ δῆμος - - -]
- -

Παφίων ἡ β<ο>υλὴ κ̣α̣[ὶ ὁ δῆμος], Mitford: [Ἡ πόλις] Παφίων Ἡρ[ώ]δην - -, *CIG* II.

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (Πάφ. 55-71)

Πάφ. 55. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΡΚΙΑ, ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ τέλη Α' αἰ. π.Χ.

Ὁ λίθος βρέθηκε στὰ Κούκλια σὲ δεύτερη χρήση στὸ βωμὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Ἐπιφανίου. Εἶναι χαμένος ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ.

CIG II, 2629 (= *IGR* 3, 939)· *OGIS*, ἀρ. 581.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1310, ὑποσημ. 85 (ἁπλὴ μνεία).

Μαρκίαι Φιλίππου θυγατρί, ἀνεψιᾶι
Καίσαρος θεοῦ Σεβαστοῦ, γυναικὶ
Παύλου Φαβίου Μαξίμου, Σεβαστῆς
4 Πάφου ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου ποὺ τιμοῦν τὸν Αὔγουστο καὶ μέλη τῆς οἰκογένειάς του βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1311, ὑποσημ. 89, πβ. τοῦ ἰδίου, *AJA* 65, 1961, σ. 105, ὑποσημ. 47. Γιὰ τὴ *Μαρκία*, θυγατέρα τοῦ *L. Marcius Philippus*, *consobrina* τοῦ Αὐγούστου βλ. *PIR* 2, σ. 340, ἀρ. 184.

Ἡ Πάφος καταστράφηκε ἀπὸ σεισμὸ τὸ 15 π.Χ. καὶ ἀνοικοδομήθη μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Αὐγούστου βλ. Δίων Κάσ. 54.23.7: *Παφίοις τε σεισμῷ πονήσασι καὶ χρήματα ἐχαρίσατο* [*ὁ Αὔγουστος*] *καὶ τὴν πόλιν Αὔγουσταν καλεῖν κατὰ δόγμα ἐπέτρεψε*.Ἔκτοτε ἔλαβε τὸν τίτλο *Augusta* (*Σεβαστή*), τὸν ὁποῖο δὲν ἔχασε. Πρὶν ἀπὸ αὐτὴν τὴ χρονολογία στὶς ἐπίσημες ἐπιγραφὲς ἡ πόλη ἔφερε ἁπλῶς τὸ ὄνομα *ἡ πόλις ἡ Παφίων* ἢ *ὁ δῆμος ὁ Παφίων*. Γιὰ τὶς πόλεις ποὺ ἰδρύθηκαν ἢ ἐπανιδρύθηκαν ἀπὸ τὸν Αὔγουστο στὴν Ἀνατολὴ βλ. Rey-Coquais 1991, σ. 141-150.

Πάφ. 56. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΙ ΑΝΘΥΠΑΤΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ Α' αἰ. π.Χ. - Α' αἰ. μ.Χ.

Ὁ λίθος, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀποκεκρουμένος ἀριστερὰ καὶ δεξιά, βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο. Εἶναι χαμένος ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 247, ἀρ. 91 (*IGR* 3, 957).

Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1304, ὑποσ. 68 (ἀποκατάσταση τοῦ πρώτου στίχου) (= *SEG* 30, 1626).

- - - - ΛΑΝΙ̣Ο̣Ν̣Ι̣ - - - -
[ἀν]θυπάτου τ[ῆς ἐπαρχείας Κύπρου]

Γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο βλ. F. G. Maier, «The temple of Aphrodite at Old Paphos», *RDAC* 1975, σ. 69-75. Γιὰ τὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. στὴν Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: « Οἱ τοπικὲς λατρεῖες », σ. 79-83.

Πάφ. 57. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΙΒΕΡΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ

πρὶν τὸ 4 μ.Χ.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ποὺ βρέθηκε στὰ Κούκλια, στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης, εἶναι χαμένη ἀπὸ τὸ 1888. Ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐκδότες περιγράφεται ὡς «Rough stone built into a later wall. Broken right and bottom».

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 253, ἀρ. 116 (*IGR* 3, 943)· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 228, ἀρ. 12.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1311, ὑποσημ. 89 (ἁπλὴ ἀναφορά).

Τιβέριον [Κλαύδιον Νέρωνα]
Νέρωνος Κλ[αυδίου καὶ Λουίας υἱόν (;)],
. . . ν τὴν τούτο[υ γυναῖκα Ἰουλίαν]
[θεοῦ Καίσαρος Σεβαστοῦ θυγατέρα].

---

1. Τιβέριον Hogarth· Τιβέριον . . ., *IGR* **2.** καὶ Λουίας υἱόν (?)], Mitford **3.** . . . ν: [κ](α)ί, Mitford.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται στὸν Τιβέριο πρὶν τὴν υἱοθεσία του τὸ 4 μ.Χ. καὶ μετὰ τὸ γάμο του μὲ τὴν Ἰουλία, θετὴ κόρη τοῦ Αὐγούστου. Πρόκειται γιὰ μία ἀκόμη ἐπιγραφή, στὴν ὁποία ἀποδίδεται τιμὴ σὲ μέλη τῆς οἰκογένειας τοῦ Αὐγούστου.

Πάφ. 58. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΑΪΟ ΚΑΙΣΑΡΑ

ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Ὁ Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 105, ὑποσημ. 47 καὶ σ. 108, ὑποσ. 57, ἀναφέρει ἀνέκδοτη τιμητική ἐπιγραφή γιὰ τὸν Γάιο Καίσαρα, προερχομένη ἀπὸ τὴν

Παλαίπαφο. Πρόκειται γιὰ μία ἀκόμη ἐπιγραφή, στὴν ὁποία ἀποδίδεται τιμὴ σὲ μέλη τῆς οἰκογένειας τοῦ Αὐγούστου.

Πάφ. 59. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΟΥΛΙΑ, ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΑΓΡΙΠΠΑ

ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Ῥοδόχρους βάση ἀγάλματος, ποὺ βρέθηκε σὲ δεύτερη χρήση σὲ οἰκοδομὴ στὸν βόρειο τοῖχο τοῦ κεντρικοῦ δωματίου οἰκίας, στὰ Κούκλια (περιοχὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο). Πρόκειται γιὰ παλίμψηστη επιγραφή (ἡ ἐπιγραφὴ ποὺ ἀποσβέσθη εἶναι τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 243, ἀρ. 69 (= *IGR* 3, 940).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1311, ὑποσημ. 89 (ἁπλὴ ἀναφορά).

Ἰ[ου]λίαν θεὰν Σεβαστή[ν],
θυγατέρα Αὐτοκράτορο[ς]
Καίσαρος, θεοῦ υἱοῦ, θεο[ῦ]
Σεβαστοῦ, γυναῖκα δὲ Ἀγ[ρίππα].

Γιὰ τὴν *Ἰουλία*, θυγατέρα τοῦ Αὐγούστου βλ. *PIR*², σ. 222, ἀρ. 420. Πρόκειται γιὰ μία ἀκόμη ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Κύπρο, στὴν ὁποία ἀποδίδεται τιμὴ σὲ μέλη τῆς οἰκογένειας τοῦ Αὐγούστου.

Πάφ. 60. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΡΙΠΠΑ

ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Ὁ Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 105, ὑποσημ. 47 καὶ *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1311, ὑποσημ. 89, ἀναφέρει μία ἀνέκδοτη τιμητική ἐπιγραφή γιὰ τὸν *Ἀγρίππα*, προερχομένη ἀπὸ τὴν Παλαίπαφο. Πρόκειται γιὰ μία ἀκόμη ἐπιγραφή, στὴν ὁποία ἀποδίδεται τιμὴ σὲ μέλη τῆς οἰκογένειας τοῦ Αὐγούστου.

Πάφ. 61. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΜΥΝΤΟΡΑ 35-36 μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος ἀποκεκρουμένη μερικῶς ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,19, μήκους 0,43 καὶ πλάτους 0,30 μ. Ὁ λίθος εἶναι χαραγμένος καὶ στὶς δύο ὄψεις. Βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὰ Κούκλια καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων

κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,019 μ. (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τοῦ λίθου καὶ τῶν γραμμάτων στὶς 7/7/2006).

Mitford, Roman Civitas, σ. 282, ὑποσημ. 40 (φωτ. πίν. 2, σ. 283) (= *SEG* 30, 1628).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2197, ὑποσημ. 109 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται σὲ ἀρχιερεῖς· παράθεση τοῦ κειμένου τῆς ἐπιγραφῆς μὲ διορθώσεις) (= *SEG* 40, 1363).

[ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνα - - - - - - - -]
- - - - ϊ̣ϊ̣ Σάμιον (;) Ἀμύντορα τὸν υἱὸν
[τῆς] θυγατρὸς αὐτῶν Τρυφώσης
4 [τοῦ] δὲ Λυσίου τοῦ Ὀλύμπου,
[ἀρ]χιερέα διὰ βίου τῆς σωτηρίας
τοῦ οἴκου τῶν Σεβαστῶν· L κβ'.

---

2. - - - - - - ϊ̣ϊ̣ Σάμιον: [ἡ γυν]ὴ Σάμ[ιον], Roman Civitas **4.** Ὀλυμπίου, Roman Civitas.

Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ χρονολογεῖται στὸ 22ο ἔτος τοῦ Τιβερίου, δηλ. τὸ 35/36 μ.Χ. καὶ δίδει ἕνα *terminus ante quem* γιὰ τὸν ἀρχιερέα διὰ βίου *Γάιο Οὐμμίδιο Πάνταυχο Κουαδρατιανό* (βλ. **Πάφ. 4**).

Πάφ. 62. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΟΥΛΙΑ ΣΑΚΡΙΚΟΛΑ ΜΟΔΕΣΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΓΓΟΝΟΥΣ ΤΗΣ

μέσα Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη ῥοδόχρους βάση ἀγάλματος, ἀποκεκρουμένη στὸ κάτω κεντρικὸ τμῆμα, ὕψους 0,305, μήκους 1,06 καὶ πλάτους 0,46 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,014 μέχρι 0,021 μ. (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τοῦ λίθου καὶ τῶν γραμμάτων στὶς 7/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 250, ἀρ. 106· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 226.

Ἰουλία Σακρικόλα τὰ τοῦ υἱοῦ
Μοδέστα τέκνα
Γάιον Ἰούλιον Γάιον Ἰούλιον
4 Κρίσπον Ἀριστόδαμον

Γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας τῆς *Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας* καὶ γιὰ σχολιασμὸ βλ. **Πάφ. 83.**

Πάφ. 63. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΙΒΕΡΙΟ ΚΛΑΥΔΙΟ ΤΕΥΚΡΟ

μέσα Α' αἰ. μ.Χ.

Κυλινδρικὸς βωμός, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο. Ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Mitford χωρὶς νὰ ἔχει δημοσιευθεῖ κανονικά.

Mitford, Roman Civitas, σ. 282, ὑποσημ. 43 (φωτ. πίν. 3, σ. 283).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1353, ὑποσημ. 324 (ἀναφορὰ στὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του καὶ παράθεση τῆς ἐπιγραφῆς) (= *SEG* 30, 1629) καὶ *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2181, ὑποσημ. 20 (ἀποκατάσταση τοῦ στίχου 4) (= *SEG* 40, 1364).

[τὸν ἀρχιερέ]α Ἀφροδ[ίτης]
[Τιβέριον Κλ]αύδιον Τε[ῦκρον],
[Τιβερίου Κλαυ]δίου Ῥοδοκ[λέους]
[υἱόν, τοῦ δὲ Τεύκ]ρου ὑῳνὸ[ν - -]

---

4. τοῦ δὲ: τὸν δέ, Roman Civitas, *ANRW* II 7.2 καὶ *SEG* 30.

Γιὰ τὸ σχολιασμὸ τῶν ὀνομάτων τῆς ἐπιγραφῆς βλ. **Πάφ. 90.**

Πάφ. 64. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς πλὴν τῆς ἄνω. Βρέθηκε στὴν Παλαίπαφο καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 245, ἀρ. 79.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1356, ὑποσ. 345 (ἁπλὴ μνεία).

[Imp.] Caesari Ạ[ugusto (;) - - - -]

Πρόκειται γιὰ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ γιὰ κάποιον αὐτοκράτορα, ὁ ὁποῖος δὲν μπορεῖ νὰ προσδιορισθεῖ ἕνεκα τῆς ἀποσπασματικότητος τῆς ἐπιγραφῆς.

Πάφ. 65. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΗ ΤΟΥ Α΄ αἰ. μ.Χ.

Απότμημα βάσης ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,19, μήκους 0,32 καὶ πάχους 0,285. Βρέθηκε σὲ δεύτερη χρήση οἰκοδομημένος σὲ τοῖχο τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Ἐπιφανίου στὰ Κούκλια καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου (ἀρ. RR 237· M.P. 59/47/2, bl. 56). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,035.

I. Nicolaou, *RDAC* 1977, σ. 218, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 76, 7) (= *SEG* 27, 967).

[ὁ δεῖνα Ἀπολλωνίου Ἀφροδίτης]
[Παφίας ἱ]ερεὺς καὶ ἀρχ[ιερεὺς τῆς νήσου]
[Ἡλιοδώ(;)]ραν Ἀπολλων[ίου]
4 [τὴν ἀδελ]φήν.

Τὸ πατρωνυμικὸ τοῦ τιμῶντος μπορεῖ νὰ ἀποκατασταθεῖ βάσει τῆς ἐμφανίσεώς του στὸν στ. 3 γιὰ τὴν ἀδελφή του. Γιὰ τὴν ἀποκατάσταση στὸν στ. 2 *ἀρχ*[*ιερεὺς τῆς νήσου*], πβ. **Λάρ. 9**. Ὑπῆρξε ἱερεὺς τοῦ ναοῦ τῆς τοπικῆς θεᾶς ἀλλὰ κατέλαβε καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιερέως ὁλόκληρης τῆς νήσου. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Πάφ. 66. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΡΓΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΔΕΛΦΟ ΤΗΣ Α΄ αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος κυανοῦ χρώματος, ἀποκεκρουμένη ἄνω καὶ κάτω, ὕψους 0,365, μήκους 0,68 καὶ πλάτους 0,45 μ. Βρέθηκε στὰ Κούκλια, στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης καὶ φυλάσσεται στὸ ἐκεῖ Μουσεῖο. Ἡ βάση εἶναι ἐπιγεγραμμένη καὶ στὶς δύο ὄψεις. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,031 (*δέλτα*) μ. (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τοῦ λίθου καὶ τῶν γραμμάτων στὶς 7/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 241, ἀρ. 56 (= *IGR* 3, 960)

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1346, ὑποσημ. 285 (ἁπλὴ μνεία)· I. Nicolaou, *RDAC* 1987, σ. 179-80 (ἀναφορὰ στὴ *Σεργία Δημητρία*).

[Λ]ούκιον Σέργιον Κα[- - -]
Ἀρριανόν, συνκλητικὸν τρι-
βοῦνον, Σεργία Δημητρία
4 τὸν ἀδελφόν.

---

1. Κα[- - -], ... Hogarth.

Σχόλια: στ. 2: *συνκλητικόν*. Ἀπόδοση τοῦ ἐρρίνου τῆς *ἐξόδου* μὲ Ν βλ. Brixhe 1987², σ. 34, πβ. **Λευκ. 15**.

Ἡ *Σεργία Δημητρία* τιμᾶ τὸν ἀδελφό της, ὁ ὁποῖος εἶναι συγκλητικὸς τριττύαρχος, *tribunus laticlavius*. Εἶναι γνωστὴ ἀκόμη μιὰ Σεργία Δημητρία, πιθανῶς ἀπόγονός της, ἡ ὁποία σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. τιμᾶ τὸν ἄνδρα της βλ. **Πάφ. 11**.

Πάφ. 67. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΤΙΤΟΥ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Ὁ λίθος βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς Παλαιπάφου, πιθανότατα στὰ Κούκλια.

Ὁ Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1311, ὑποσημ. 89 (= *SEG* 30, 1631) κάνει τὴν ἀκόλουθη ἀποκατάσταση τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῆς ἀπὸ ἕνα ἀπόγραφο τοῦ L. Ross, *Arch. Aufsätze* II, Λειψία 1881, σ. 619, ἀρ. 1:

[Τίτου Οὐεσπασια]νοῦ Καίσαρος Σεβαστο[ῦ θυγατέρα],
[Φλαουίου Σαβίνου γ]υναῖκα, Ἰουλίαν <Σαβ>ίνην (;)
[Σεβαστήν]

---

2. Τὸ ἀπόγραφο τοῦ Ross ἔχει ΛΛΙΝΗΝ.

Ὁ Mitford ἐπισημαίνει ὅτι τὸ ὄνομα *Sabina* γιὰ τὴ θυγατέρα τοῦ Τίτου ἔχει ἀμφισβητηθεῖ βλ. *PIR*[1] II, σ. 82 ἀρ. 281.

Πάφ. 68. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ (;)

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Πινακὶς ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη σὲ τέσσερα ἀποτμήματα. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 243, ἀρ. 66.

[- -]
[- - - - - - -] Σεβα[σ- - - - - - - - - - - - -]
[ἀρχιερέα - - - - -] μεγισ[τ- - - - - - -]
[- -]

Πάφ. 69. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΥΡΑΡΧΟ

Ἐποχὴ τοῦ Ἀντωνίνου
Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ἡ ὁποία βρέθηκε στὰ Κούκλια. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαμένη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ. Κατὰ τοὺς πρώτους ἐκδότες ἡ βάση ἦταν ἤδη θραυσμένη στὸ μέσον.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 249, ἀρ. 101.

Πβ. Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 229, ὑποσημ. 121 (ἀποκατάσταση τῆς ἐπιγραφῆς)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2181, ὑποσημ. 21 (ἀποκατάσταση τῆς ἐπιγραφῆς) (= *SEG* 40, 1365).

[Ὁ ἀρχιερεὺς Ἀφρο]δίτης
Διονυσό[δωρος *νν* τὸν δεῖνα] Διονυσίου
Κινύραρ[χον, εὐεργέτην τοῦ δή]μου, φιλοτειμίας
4 καὶ φι[λοστοργίας χάριν], τὸν πατέρα

Ἀφρο]δίτης | Διονυσό[δωρος Διόνυσον τὸν υἱὸν] Διονυσίου | Κινύραρ[χον τὸν εὐεργέτην τοῦ δή]μου φιλοτειμίας | καὶ φι[λαγαθίας ἕνεκεν] τὸν πατέρα, *JHS*· [Οἱ ἱερεῖς τῆς Παφίας Ἀφρο]δίτης (?) | Διονυσό[δωρον (?) τοῦ δεῖνος (?) τοῦ] Διονυσίου, | Κινύραρ[χον, τὸν εὐεργέτην (?) τοῦ δή]μου, φιλοτειμίας | καὶ φι[λαγαθίας ἕνεκεν] τὸν πατέρα, *ABSA*.

Σχόλια: στ. 3: *φιλοτειμίας*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ

ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ ὁ πατέρας τιμᾶται ἀπὸ τὸν υἱό του ἕνεκα τῆς φιλοτιμίας καὶ φιλοστοργίας του. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80. Σύμφωνα μὲ τὸν Mitford, *ABSA* 56, 1961, σ. 13, ἀρ. 32, ὁ τίτλος *Κινύραρχος* ἀποτελεῖ μιὰ ἀρχαιολογικὴ ἀναβίωση. Αὐτὸς ὁ τίτλος ἀνακαλεῖ τὸ *ἀρχὸς τῶν Κινυράδων* κατὰ τοὺς πρώιμους ἑλληνιστικοὺς χρόνους καὶ πρέπει νὰ ἀποτελεῖ μιὰ ἀρχαϊκὴ ἀναβίωση τοῦ τίτλου γιὰ τιμητικοὺς λόγους κατὰ τὴν περίοδο τῶν Ἀντωνίνων.

Πάφ. 70. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ Μ. ΑΥΡΗΛΙΟ Ἢ ΤΟΝ ΚΟΜΜΟΔΟ

Β΄ αἰ. μ.Χ.
175-192 μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης πινακίδας, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Βρέθηκε στὰ Κούκλια, στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης· δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 233, ἀρ. 22 (*IGR* 3, 946).

- - - - - - - - - - - - - - - -
- - - Σαρματ[ικῷ] - - -
- - - - - - - - - - - - - - - -
4 - - - [Δ]αρδάνους - - -
- - - - - [εὐ]τυχεστάτ[ῳ]
[Καί]σαρι Σεβαστ[ῷ]
- - - τῷ αὐτοῦ εὐ[εργέτῃ]
8 - - - - - - - - - - - - μήματα.

---

4. [Δ]αρδάνους *JHS*, - - -αρδάνους *IGR* **7.** εὐ[εργέτηι] *IGR* **8.** *IGR*

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ σύμφωνα μὲ τὸν Hogarth καὶ μὲ Cagnat ἀναφέρεται εἴτε στὸν *Μᾶρκο Αὐρήλιο* εἴτε στὸν *Κόμμοδο* λόγω τοῦ ἐπιθέτου *Σαρματικός* στὸν στ. 2.

Πάφ. 71. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΑΚΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ 211-217 μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, σωζομένου ὕψους 0,27, μεγίστου μήκους 0,645 καὶ μεγίστου πλάτους 0,365 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,027 μ. (Αὐτοψία στὶς 3/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 252, ἀρ. 111 (*IGR* 3, 947)· Seyrig, *BCH* 51, 1927, σ. 140-1 (*SEG* 6, 811)· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 212-4, ἀρ. 4.

[Αὐτ(οκράτορα) Καίσαρα Μ(ᾶρκον)] Αὐρή[λιον Ἀντωνεῖνον Σεβαστὸν]
[Ἀραβικὸν Ἀδιαβηνικ]ὸν Πα[ρ]θικ[ὸν μέγιστον - -],
[ἀρχιερέα μ]έγιστον, δημαρχ[ικῆς ἐξου]σίας, π[ατέρα πατρίδος],
4 [Σεβαστ]ὴ Κλαυδία Φλ<α>υία Πά[φ]ος ἡ ἱερὰ μητρό[πολις τῶν κατὰ]
[Κύπρο]ν πόλεων, ἐκ τῶν ἰ[δ]ίω[ν καὶ ἐκ] τῆς προσό[δου ; - - - -]
[- - -]ΟΥ Τ. Καισερνίου Στατι[α]νο[ῦ Κουϊγκτ]ιανοῦ [ἀνθυπάτου]
[καὶ] Γαΐου Ἰουλίου Ἡλιανο[ῦ Πολυβιανοῦ λ]ογ[ιστοῦ - - -]
8 [- - -]ου, δι' ἐπιμελητοῦ [- -]
[ἀρχιερ]έως Παφίας Ἀφρο[δίτης - - - - - - - - - - - - - - - - - - -]

---

1. *nil.* Hogarth **2.** [Ἀραβικὸν Ἀδιαβηνικ]ὸν Πα[ρ]θικ[ὸν μέγιστον - -], Seyrig: *nil.* Hogarth· ....ον πατο....., *IGR*· [Ἀδιαβηνικ]ὸν Παρθικὸ[ν μέγ(ιστον) (?) Βρεττανικὸν Γερμανικόν (?)], Mitford **3.** [ἀρχιερέα μ]έγιστον, Mitford || δημαρχ[ικῆς ἐξου]σίας, Hogarth· δημαρχ[ικῆς ἐξου]σίας τ[ὸ ι.', ὕπατον τὸ - -], Seyrig· δημαρχ[ι]κ[ῆς ἐξου]σίας, π[ατέρα πατρίδος], Mitford **5.** ἐκ τῶν ἰ[δί]ω[ν καὶ] τῆς προσό[δου], Hogarth· ἐκ τῶν ἰ[δ]ίω[ν καὶ ἐκ] τῆς προσό[δου ; - - c 10 - -], Seyrig· ἐκ τῶν ἰ[δ]ίων αὐτῆς προσό[δων -c. 8-] **6.** Καισερνίου Στατίο[υ], Hogarth· ...ου Τ. Καισερνίου Στατίο[υ.....], *IGR*· Στα[τ]ίο[υ Κουιγτ]ιανοῦ, Seyrig· Στα[τ]ίο[υ Κουϊγκτ]ιανοῦ, *SEG*· Στατι[α]νο[ῦ Κουιγκ]τιανοῦ ἐ[πιτρόπου], Mitford **7.** Γ]αίου Ἰουλίου Ἡλιανο[ῦ], Hogarth || λ]ογιρ[τοῦ δοθέντος ὑπ'], Mitford **8.** [- - -]ου, *IGR* καὶ Seyrig: [αὐ]τοῦ(?),Mitford.

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο *T. Caesernius Statianus Quinctianus* πβ. *PIR*² C, σ. 35, ἀρ. 180. Οἱ ἐκδότες τοῦ *SEG* 6, 810 (βλ. **Πάφ. 14**) χρονολογοῦν τὴν ἀνάθεση τοῦ ἀγάλματος τοῦ Καρακάλλα στὴν Πάφο ἀπὸ τὴν πόλη μετὰ τὸ τέλος τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 211, ὅταν ἔφθασε στὸ νησὶ ἡ εἴδηση τοῦ θανάτου τοῦ Σεβέρου, καὶ πρὶν ἀπὸ τὸν Ἰούνιο τοῦ ἰδίου ἔτους. Ὁ ἀνθύπατος ὅμως αὐτὸς δὲν ἀπαντᾶ στὴν **Πάφ. 14**. Αὐτὸ ὑποδεικνύει ὅτι ἡ παροῦσα ἐπιγραφὴ εἶναι μεταγενέστερη καὶ δὲν μπορεῖ νὰ χαράχθηκε πρὸς ἀνάθεση ἀγάλματος τοῦ Καρακάλλα ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Πάφου γιὰ τὴν

ἴδια περίσταση. Ὁ *Γάιος Ἰούλιος Ἡλιανὸς Πολυβιανός*, ὁ *λογιστής* (γιὰ τοὺς λογιστὲς στὴν Κύπρο βλ. **Πάφ. 14**), ποὺ ἀπαντᾶ καὶ στὶς δύο ἐπιγραφὲς δὲν μπορεῖ νὰ βοηθήσει ὡς πρὸς τὴ χρονολόγηση ἕνεκα τοῦ ὅτι οἱ λογιστὲς/ἐπιμελητὲς δὲν εἶχαν θητεία συγκεκριμένης διάρκειας· γιὰ τὸν θεσμὸ τοῦ *curator civitatis* βλ. Jones, *Cities*, σ. 136-8.

Ὁ Mitford, ὅ.π., διορθώνει μὲ πειστικὸ τρόπο τὴν εἰσήγηση τοῦ Seyrig γιὰ τὸ ὅτι ὁ ἀνθύπατος *Caesernius* αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι ὁ *T. Caesernius Statius Quinctius Macedo Quinctianus* (*PIR*² II, σ. 36, ἀρ. 182), διότι αὐτὸς ὑπῆρξε *praetor* ὑπὸ τὸν Ἁδριανό, πιθανῶς πρὸ τοῦ ἔτους 132 μ.Χ. Ὅπως ἐπισημαίνει ὁ Mitford, ὁ *T. Caesernius Statianus Quinctianus* ὑπῆρξε μέλος τῆς οἰκογένειας τῶν *Aquileii*, ἀπὸ τὴν ὁποία προῆλθε τὴν ἐποχὴ τοῦ Τραϊανοῦ ἕνας *procurator Augusti* καὶ τοῦ Ἀντωνίνου Πίου δύο *consules* (*PIR*² II, σ. 35, ἀρ. 181· σ. 36, ἀρ. 182 καὶ 183).

Κατὰ τὴν περίοδο τῶν Σευήρων δόθηκε στὴν Πάφο ὁ τίτλος *Σεβαστὴ Κλαυδία Φλαουία Πάφος, ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων* βλ. **Πάφ. 22**. Ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν αὐτὸν τὸν τίτλο εἶναι οἱ **Πάφ. 14, 20**, **22**, **71**, **108**, **109**, **117** καὶ **152**.

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (Πάφ. 72-105)

Πάφ. 72. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ ΛΕΥΚΙΟΥ ΚΟΙΛΙΟΥ ΤΑΡΦΙΝΟΥ 50-47 π.Χ

.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο ἐπιγεγραμμένη καὶ στὶς δύο ὄψεις (γιὰ τὴν πρώτη ἐπιγραφή βλ. Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 243, ἀρ. 67). Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 243, ἀρ. 68 (*IGR* 3, 953).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1292, ἀρ. 5 καὶ ὑποσ. 16 (γιὰ τὸ ὅτι τὸ *cognomen* τοῦ ἀνθυπάτου ἦταν Πάμφιλος).

Ἀφροδίτηι Παφίαι
Ἡ πόλις ἡ Παφίων Λεύκιον Κοίλιον
Πάμφιλον τὸν ἀνθύπατον καὶ
4 στρατηγόν.

---

3. Πάμφιλον, Mitford: Τάρφινον, Hogarth.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἔχει ὡς *terminus ante quem* τὸ 15 π.Χ., ἀφοῦ ἀπουσιάζει ὁ τίτλος *Σεβαστὴ* γιὰ τὴν πόλη βλ. **Πάφ. 4**. Ἡ περιγραφὴ αὐτοῦ τοῦ ἀξιωματούχου ὡς ἀνθυπάτου καὶ στρατηγοῦ εἶναι μοναδικὴ στὴν Κύπρο. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ὁ Λεύκιος Κοίλιος Πάμφιλος βλ. *PIR*² C, σ. 298 ἀρ. 1249, διαδέχθηκε τὸν Κικέρωνα στὸ ἀξίωμα τοῦ ἀνθυπάτου.

Πάφ. 73. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ ΡΟΥΦΟΥ

18-17 π.Χ.

Μαρμάρινη ῥοδόχρους βάση, ἀποκεκρουμένη ἄνω καὶ ἀριστερά, ὕψους 0,325, μήκους 0,83 καὶ πλάτους 0,52 μ. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ βρέθηκε στὰ Κούκλια, στὸ ναὸ τῆς Ἀφροδίτης καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,029 μ. (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τοῦ λίθου καὶ τῶν γραμμάτων στὶς 3/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 240, ἀρ. 49 (*IGR* 3, 952).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1300, ὑποσ. 49 (ἀποκατάσταση ἐπιγραφῆς) καὶ σ. 1325, ὑποσ. 166.

[Ἀφροδί]τηι Παφίαι·
[Λούκιον Τ]άριον Ῥοῦφον τὸν ἀνθύ-
[πατον ὁ δῆ]μος ὁ Παφίων τὸν ἑαυ-
4 [τοῦ πάτρων]α δικαιοσύνης χάριν.

---

2. [Λούκιον Τ]άριον, Mitford: .... [Οὐ]άριον Hogarth **3.** [πατον ὁ δῆ]μος, Mitford: [πατον ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆ]μος, Hogarth **4.** [τοῦ πάτρων]α, Mitford: [τῶν εὐεργέτην καὶ σωτῆρ]α, Hogarth.

Γιὰ τὸν Λ. Τάριο Ῥοῦφο, *consul suffectus* τὸ 15 π.Χ. βλ. *PIR*[1] 3, σ. 295, ἀρ. 14 καὶ σ. 386, ἀρ. 193. Ἡ Πάφος δὲν φέρει τὸν τίτλο *Augusta*, ὁ ὁποῖος ἀπεκτήθη τὸ 15 π.Χ. βλ. **Πάφ. 4**. Γιὰ τοὺς Ῥωμαίους πάτρωνες τῶν ἑλληνικῶν πόλεων βλ. Rossi, *patroni* 2001, πβ. Eilers, *patrons* 2002.

Πάφ. 74. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗ ΛΟΥΙΑ

Ἐποχὴ τοῦ Αὐγούστου
15 π.Χ- 14 μ.Χ.

Τὴν ἐπιγραφὴ ἔφερε στὸ φῶς ἡ ἀρχαιολογικὴ σκαπάνη στὰ Κούκλια τὸ 1888. Θεωρεῖται χαμένη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ. Περιγράφεται ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐκδότες ὡς «A long pinkish block, much worn. Large letters».

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 242, ἀρ. 61· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 227, ἀρ. 11· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1310, ὑποσ. 85 (ἀποκατάσταση ἐπιγραφῆς) (= *SEG* 30, 1632).

[Σεβαστῆς Πάφου ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμο]ς̣ (;) Λιουίαν θεὰν Νέα[ν Ἀφροδίτην (;)].

Εἰ]λί(θ)υιαν θεὰν Νεα . . . ., Hogarth || [Σεβαστὴ Πάφο]ς̣ (?) Λιουίαν θεὰν Νέα[ν Ἀφροδίτην], Mitford εἰς *ABSA*.

Ἡ ἀποκατάσταση ποὺ προτείνει ὁ Mitford στὸ *ANRW* εἶναι πιὸ εὔλογη παρὰ ἡ ὑπόθεσή του στὸ *ABSA* [*Σεβαστὴ Πάφο*]ς̣, τῆς ὁποίας δὲν ὑπάρχει ἀνάλογο παράδειγμα. Τὸ ὄνομα τοῦ ἀναθέτη παραλείπεται, πβ. *JHS* 9, 1888, σ. 232, ἀρ. 18· σ. 249, ἀρ. 99· *OGIS*, ἀρ. 174· *IGR* 3, 940. Ἡ ἐπιγραφὴ

αὐτὴ ἔχει ὡς *terminus post quem* τὸ 15 π.Χ., ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖο ἡ Πάφος ἔλαβε τὸν τίτλο Σεβαστή καὶ ὡς *terminus ante quem* τὸ 14 μ.Χ., ὅταν ἡ γυναίκα τοῦ Αὐγούστου ἡ *Livia* ἔλαβε τὸν τίτλο *Julia Augusta*. Στὴν Ἀνατολὴ ἡ *Livia* προσεφωνεῖτο ὡς *Νέα Ἥρα* καὶ *Νέα Δημήτηρ* καὶ στὸ Ἄσσος ὡς *Ἀφροδίτη* βλ. *IGR* 4, 257. Κατὰ συνέπεια γιὰ τὴν Πάφο ἡ πιὸ λογικοφανὴς ἀποκατάσταση εἶναι *Νέα*[*ν Ἀφροδίτην*]. Γιὰ τὴ συσχέτιση τῶν γυναικῶν τῆς Ἰουλιο-Κλαυδιανῆς οἰκογένειας μὲ τὴν Ἀφροδίτη στὴν Ἀνατολὴ βλ. Hahn, *Livia* 1994, σ. 38-43 καὶ 322-6.

Πάφ. 75. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΤΟ ΚΥΠΡΙΩΝ

15 π.Χ- 14 μ.Χ

Πρόκειται γιὰ μιὰ πολὺ ἀποσπασματικῶς σωζόμενη ἐπιγραφή, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης καὶ σήμερα θεωρεῖται χαμένη (ὁ Mitford ἀναφέρει τὸ 1950 ὅτι τὴν εἶδε τὸ 1936 στὸν Ἀστυνομικὸ Σταθμὸ τῶν Κουκλιῶν). Ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐκδότες περιγράφεται ὡς «Blue fragment. First line much smaller than the following ones».

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 242, ἀρ. 63.

Πβ. Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 26, ὑποσ. 2 (h) (ἀποκατάσταση τοῦ στίχου 2)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1370, ὑποσ. 445 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρουν τὸ *κοινὸν τὸ Κυπρίων* καὶ αποκατάσταση ἐπιγραφῆς).

[Ἀφροδί]τῃ Πα[φίᾳ]·
[τὸ κοινὸν τ]ὸ Κυπ[ρίων]
[- - - - Κ]λέω[νος (;) - - -]
4 [- - - - -]Ν τ[ιμῆς χάριν]

---

2. Κύπ[ρου ?], Hogarth **3.** βασι]λέω[ς, Hogarth || [τὸν δεῖνα Κ]λέω[νος ? - -], Mitford εἰς *ANRW* **4.** [εὐπατρίδη]ν ? τ[ιμῆς χάριν], Mitford εἰς *ANRW*.

Γιὰ τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 11: *Κοινὸν* Κυπρίων, πβ. Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 239-241. Γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *τιμῆς χάριν* βλ. **Πάφ. 6**.

Πάφ. 76. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΑΦΙΑ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΠΛΟΥ 15 π.Χ - 14 μ.Χ.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ προέρχεται ἀπὸ τὰ Κούκλια καὶ δὲν ἔχει δημοσιευθεῖ κανονικά.

Mitford, Roman Civitas, σ. 281, ὑποσ. 38 (φωτ. πίν. 1) (= *SEG* 30, 1627).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1352, ὑποσημ. 321 (ἁπλὴ μνεία καὶ παράθεση τῶν στ. 4-5)· *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2196, ὑποσημ. 105 (παράθεση ἐπιγραφῆς) (= *SEG* 40, 1362).

[Ἀφροδίτη]ι Παφίαι
[τὸν δεῖνα Ἀπολλω]νίου, τ[ὸ]ν καὶ Πλοῦν
[τὸν ἐκ Σεβαστῆ]ς Πάφου φιλόσοφο[ν]
4 [Ἐπικούρειον (;), ἀρχι]ερέα διὰ βίου θ[εοῦ]
[Αὐτοκράτορος Καίσ]αρος Σεβασ[τοῦ]
[ἄρξαντα (;), γυμνασιαρχήσ]αντα (;), ἄθ[λοις]
. . . . . ΗΣ ἐξ α[ὐτοῦ]
8 [Σεβαστὴ Πάφος τὸν ἑαυτῆς εὐε]ργέτ[ην]

---

3. [τὸν τῆς Σεβαστῆ]ς *ANRW* II 18.3 **4.** ἀρχι]ερ[έ]α, Mitford εἰς *ANRW* II 7.2 **8.** [τὸν εὐε]ργέτ[ην] Mitford εἰς *ANRW* II 18.3.

Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπολλωνίου (;), ὁ ὁποῖος καλεῖται καὶ *Πλοῦς*, ἕνας φιλόσοφος, ὑπῆρξε ἀρχιερεὺς διὰ βίου στὴ λατρεία τοῦ Αὐγούστου καὶ τιμᾶται ἀπὸ τὴν πόλη του. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται μεταξὺ τῶν ἐτῶν 15 π.Χ., ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖο ἡ Πάφος ἔλαβε τὸν τίτλο *Σεβαστή*, μέχρι τὸ 14 μ.Χ., ἔτος θανάτου τοῦ Αὐγούστου. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι μία ἀπὸ αὐτὲς ποὺ ἀναφέρονται σὲ μὴ Ῥωμαίους πολῖτες Παφίους, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἀξιώματα εἴτε πολιτικὰ εἴτε ἱερατικά βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 15: Ἡ ῥωμαϊκὴ *πολιτεία*.

Πάφ. 77. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΑΦΙΑ
ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη ῥοδόχρους βάση ἀγάλματος, ἀποκεκρουμένη ἀριστερὰ καὶ στὸ μέσο κάτω, ὕψους 0,325, μήκους 0,76 καὶ πλάτους 0,67 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ φυλάσσεται στὸ ἐκεῖ Μουσεῖο. Ἡ ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια τοῦ λίθου εἶχε καθαρισθεῖ γιὰ νὰ γραφεῖ μία ἄλλη ἐπιγραφὴ πρὸς τὴν *Πλαυτίαν Ἐλπίδαν* (βλ. **Πάφ. 104**) ἀλλὰ σώζονται οἱ

δύο τελευταῖοι στίχοι τοῦ προηγουμένου κειμένου (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τοῦ λίθου στὶς 3/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 250, ἀρ. 104 (*b*)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1315, ὑποσ. 103 (= *SEG* 30, 1634)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2180, ὑποσ. 17 (= *SEG* 40, 1367).

ἐπὶ προστατῶν Αἰνεί[ου], Εἰρηναίου, Τρύφωνος
καὶ ταμ[ίου] Παπείτου Παπεί[του]

---

1. Αἰναί[ου], *ANRW* II 7.2 **2.** καὶ ταμ[ίου] Παπεῖτος *ANRW* II 7.2.

Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἀναφέρονται τρεῖς προστάτες καὶ ἕνας ταμίας, πβ. **Πάφ. 82**. Οἱ προστάτες καὶ ὁ ταμίας πιθανώτατα ὑπηρετοῦσαν τὴ θεά. Γιὰ τὸ ὄνομα Τρύφων βλ. **Λεμ. 72**.

Πάφ. 78. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΡΟΔΟΚΛΕΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΡΟΔΟΚΛΕΟΥΣ 18 ἢ 19 μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ὕψους 0,26, πλάτους 0,80 καὶ μήκους 0,92 μ. Βρέθηκε κοντὰ στὸ χωριὸ Μανδριά, ποὺ βρίσκεται σὲ ἀπόσταση τριῶν χιλιομέτρων ἀπὸ τὴν Ἀρχαία Πάφο· κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μεταφέρθηκε ἐκεῖ ἀπὸ τὰ Κούκλια, ὅπου πρέπει νὰ ἦταν τοποθετημένη ἀρχικὰ στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης. Φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου (RR. 126· M.P. 138/39/2, bl. 60). Ὁ λίθος σὲ δεύτερη χρήση φέρει δύο ἐπιγραφές (ἡ ἐπιγραφὴ ποὺ εἶναι χαραγμένη στὴ μία ὄψη εἶναι ἀναθηματικὴ στὴν Παφία Ἀφροδίτη τοῦ Γ' αἰ. π.Χ.). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 στὸν στ. 1, ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 στοὺς στ. 2, 3 καὶ 7, ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 στὸν στ. 4 καὶ ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,025 μ. στοὺς στ. 5 καὶ 6. (Αὐτοψία στὶς 3/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1964, σ. 213-6, ἀρ. 23 (φωτ. πίν. 21, 23 b) (= *SEG* 23, 638).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1966, 483 (παράθεση ἐπιγραφῆς).

Ἀφροδίτηι Παφίαι·
Κυπρίων το κοινὸν Ῥοδοκλέα Ῥοδοκλέους τὸν
καὶ Στασικράτην, ἀρχιερασάμενον νησιωτικῶς τοῦ θεοῦ
4 Σεβαστοῦ Καίσαρος, τὸν αὐθαίρετον ἀγωνοθέτην τῶν
ἀχθέντων ὑπὸ τοῦ κοινοῦ Κυπρίων πρώτως ἐν Σεβαστῆι

Πάφωι νησιωτικῶν ἱερῶν ἀγώνων πενταετηρικῶν
Καισαρογερμανικείων, ἀρετῆς χάριν.

Τὸ *κοινὸν τὸ Κυπρίων* τιμᾶ τὸν Ῥοδοκλῆ, υἱὸ τοῦ Ῥοδοκλέους, ὁ ὁποῖος καλεῖται ἐπίσης *Στασικράτης* (γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ βλ. **Λεμ. 299**) ποὺ χρημάτισε ἀρχιερεὺς τοῦ Αὐγούστου τῆς διοικητικῆς περιφέρειας καὶ ἐθελοντὴς *ἀγωνοθέτης* τῶν ἱερῶν νησιωτικῶν πενταετηρικῶν ἀγώνων ποὺ ἐγκαινιάστηκαν πρὸς τιμὴν τοῦ Καίσαρος Γερμανικοῦ γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Σεβαστὴ Πάφο ἀπὸ τὸ κοινὸν τῶν Κυπρίων.

Ὁ ἀναθέτης καὶ ταυτοχρόνως ὁ τιμητὴς εἶναι τὸ *κοινὸν τὸ Κυπρίων*, τὸ ὁποῖο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο εἶχε ὡς κύρια ἁρμοδιότητα τὴ διοργάνωση ἱερῶν τελετῶν καὶ ἀγώνων παγκυπρίως βλ. Hill, *History*, σ. 233 κέ. Ἡ παροῦσα ἐπιγραφὴ τονίζει τὸν παγκύπριο χαρακτῆρα τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Κοινοῦ τῶν Κυπρίων, ἀφοῦ ὁ τιμώμενος ὑπῆρξε ἀρχιερέας τῆς νήσου καὶ σ' αὐτὸν ἐμπιστεύτηκε τὸ *Κοινὸν* τὴ διοργάνωση τῶν ἱερῶν νησιωτικῶν ἀγώνων. Γιὰ τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 11: *Κοινὸν* Κυπρίων, πβ. Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 239-241. Ὁ τιμώμενος πρέπει νὰ ἦταν μέλος ἐπιφανοῦς οἰκογενείας, ποὺ σχετιζόταν μὲ τὴν αὐτοκρατορικὴ λατρεία στὴ νῆσο βλ. τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας στὴν **Πάφ. 90**.

Τὸ ἐπίθετο τῶν ἀγώνων *Καισαρογερμανικείων*, ἀποτελούμενο ἀπὸ τὰ συνθετικὰ *Καίσαρος* καὶ *Γερμανικοῦ*, σχηματίστηκε γιὰ νὰ ἀποδώσει μὲ μιὰ λέξη τὸ ὄνομα τοῦ Γερμανικοῦ πρὸς τιμὴν τοῦ ὁποίου διεξήχθησαν οἱ ἀγῶνες. Τὸ ἐπίθετο αὐτὸ ἀναφέρεται στὸν *Germanicus Julius Caesar*, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου συντετμημένο ἀποδιδόταν ὡς *Germanicus Caesar* καὶ ἀντεστραμμένο στὰ ἑλληνικὰ *Καῖσαρ Γερμανικός*. Ὁ *Germanicus Caesar* κατὰ τὴν περιοδεία του στὶς ἀνατολικὲς ἐπαρχίες τὸ 18 μ.Χ. ἔτυχε ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς: διοργανώθηκαν ἀγῶνες, ἀνεγέρθηκαν ἀγάλματα καὶ κόπηκαν νομίσματα πρὸς τιμήν του βλ. *CAH* 10, 1952, σ. 619 κέ. Ἂν καὶ δὲν ὑπάρχουν μαρτυρίες ἐπισκέψεως τοῦ *Germanicus Caesar* στὴν Κύπρο, δὲν ἀποκλείεται νὰ ἐπισκέφθηκε τὸ πασίγνωστο ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Πάφο. Ἐν πάση ὅμως περιπτώσει τὰ *Καισαρογερμανίκεια* πρέπει νὰ διοργανώθηκαν ἀπὸ τὸ *κοινὸν τὸ Κυπρίων* εἴτε στὰ τέλη τοῦ 18 εἴτε στὶς ἀρχὲς τοῦ 19 μ.Χ. κατὰ τὰ τελευταία ἔτη κυριαρχίας τοῦ Γερμανικοῦ βλ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2196. Γιὰ ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρουν ἀθλητικοὺς ἀγῶνες στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 13: Ἀθλητισμὸς - Ἀγῶνες. Γιὰ τὶς ἐκφράσεις, ποὺ δηλώνουν τὸν ἐνάρετο βίο ἀτόμων βλ. **Πάφ. 106**.

Ὅσον ἀφορᾶ στὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς τὸ γεγονὸς ὅτι τὸν καιρὸ χαράξεως τῆς ἐπιγραφῆς ὁ *Ῥοδοκλῆς* δὲν κατεῖχε πλέον τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιερέως ὁλόκληρης τῆς νήσου (*ἀρχιερασάμενον*), τὸ ὅτι τὰ Καισαρο-

γερμανίκεια διοργανώθηκαν ἀπὸ τὸ κοινὸν τὸ Κυπρίων εἴτε στὰ τέλη τοῦ 18 εἴτε στὶς ἀρχὲς τοῦ 19 μ.Χ. καὶ τὸ ὅτι τὸ κοινὸν τὸ Κυπρίων πρέπει νὰ τίμησε τὸν Ῥοδοκλῆ γιὰ τὴ συμβολή του στοὺς ἀγῶνες μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν, ὁδηγούμαστε μὲ περισσότερες πιθανότητες στὸ νὰ τὴν χρονολογήσουμε στὶς ἀρχὲς τοῦ 19 μ.Χ. Γιὰ ἀρχιερεῖς ὁλόκληρης τῆς νήσου, πβ. **Λάρ. 9** (*ἀρχιερέα τῆς νήσου*), **Ἀμμ. 19** (*ἀρχιερευσάμενον τῆς Κύπρου τοῦ Σεβαστοῦ*) **Ἀμμ. 30** ([*ἀρχ*]*ιερασάμενον τῆς Κύπρου*) καὶ **Ἀμμ. 90** (ὁ *ἀρχιερεὺς τῆς Κύπρου*).

Πάφ. 79. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΤΙΒΕΡΙΟΥ ἀρχὲς Α΄ αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη ῥοδόχρους βάση ἀγάλματος ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, σωζομένου ὕψους 0,19, μήκους 0,66 καὶ πλάτους 0,61 μ. Βρέθηκε στὴν Παλαίπαφο στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης καὶ φυλάσσεται στὸ ἐκεῖ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,027 μ. (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τοῦ λίθου καὶ τῶν γραμμάτων στὶς 7/7/2006).

LBW 2792· Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 227-8, ἀρ. 7 (= *IGR* 3, 942).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1310, ὑποσημ. 85 (ἁπλὴ μνεία).

[Ἀφ]ρο[δίτηι] Π[α]φίαι·
Τιβέριον Καίσαρα, θεοῦ Σεβαστ[οῦ υἱόν],
[Σ]εβαστὸν αὐτοκράτορα, ἀρχι[ερέα μέγιστον],
[Σ]εβαστῆς Πάφου ἡ β[ουλὴ καὶ ὁ δῆμος].

Ἡ βουλὴ καὶ πιθανῶς ὁ δῆμος τῆς Πάφου ἀφιέρωσαν τὸ ἄγαλμα τοῦ αὐτοκράτορος Τιβερίου στὴν Παφία Ἀφροδίτη, πβ. **Πάφ. 80**. Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μία ἐπιγραφὴ στὴν ὁποία ἡ Πάφος φέρει τὸν τιμητικὸ τίτλο *Σεβαστή* βλ. **Πάφ. 4**.

Πάφ. 80. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΤΙΒΕΡΙΟΥ 23 μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος σὲ δεύτερη χρήση, ἀποκεκρουμένη κάτω ἀριστερά, ὕψους 0,30, μήκους 0,725 καὶ πλάτους 0,78 μ. Ἡ βάση εἶναι ἐπιγεγραμμένη σὲ δύο ὄψεις (ἡ πρώτη φέρει ἐπιγραφὴ τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου τοῦ 114-107 π.Χ. βλ. *JHS* 9, 1888, σ. 227, ἀρ. 5). Βρέθηκε στὸν ναὸ

τῆς Ἀφροδίτης στὰ Κούκλια καὶ φυλάσσεται στὸ ἐκεῖ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,031 μ. (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τοῦ λίθου καὶ τῶν γραμμάτων στὶς 3/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 227, ἀρ. 6 (= *IGR* 3, 941)·

Πβ. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 140-1 (ἀποκατάσταση τελευταίου στίχου) (= *SEG* 20, 213)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1310, ὑποσημ. 85 (ἁπλὴ μνεία).

Ἀφροδίτηι Παφίαι·
Τιβέριον Καίσαρα, θεοῦ Σεβαστοῦ υἱόν,
Σεβαστὸν αὐτοκράτορα, ἀρχιερέα μέγιστον,
4 Σεβαστῆς Πάφου ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος,
τὸν ἑαυτῶν σωτῆρα καὶ εὐεργέ[τ]ην,
L ι᾽ Τιβεριείου Σεβαστοῦ α᾽.

---

6. L ι᾽ Τιβεριείου Σεβαστοῦ α᾽, Mitford εἰς *AJA*: Τιβεριείου Σεβαστοῦ α᾽, Hogarth.

Στὴν πρώτη δημοσίευση ὑποστηρίζεται ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ πρέπει νὰ χρονολογηθεῖ ἀπὸ τὸ 22 μ.Χ. εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης γιὰ τὴν παραχώρηση ἀσύλου στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης ὅπως πληροφορούμεθα ἀπὸ τὸν Tac. *Ann*. 3.62: *Exim Cyprii tribus de delubris, quorum vetustissimum Paphiae Veneri auctor Aerias, post filius eius Amathus Veneri Amathusiae et Jovi Salaminio Teucer, Telamonis patris ira profugus, posuissent*. Ἡ ἄποψη αὐτὴ ὅμως ἔχει ἤδη ἀπορριφθεῖ ἀπὸ τοὺς V. Chapot, *Mélanges Cagnat*, σ. 75 καὶ W. Kubitschek, *Jahreshefte* 8, 1905, σ. 113. Ὁ Mitford ἀποκαθιστᾶ ὀρθῶς τὴν ἐπιγραφὴ στὸν στ. 6. Συνεπῶς τὸ ἄγαλμα πρὸς τιμὴν τοῦ Τιβερίου ἀνηγέρθη τὴν πρώτη ἡμέρα τοῦ μηνὸς *Τιβεριείου* Σεβαστοῦ στὸ δέκατο αὐτοκρατορικὸ ἔτος τοῦ Τιβερίου, τὸ ὁποῖο ὑπολογίζεται μὲ τὸ αἰγυπτιακὸ ἡμερολόγιο (βλ. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 118-9), δηλαδὴ στὰ τέλη τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 23 μ.Χ. Ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος τῆς Πάφου ἀφιέρωσαν τὸ ἄγαλμα τοῦ αὐτοκράτορος Τιβερίου στὴν Παφία Ἀφροδίτη, διότι ὑπῆρξε γιὰ τὴν πόλη σωτὴρ καὶ εὐεργέτης. Δὲν ὑπάρχει ἄλλο γεγονὸς ποὺ νὰ συνδέει τὸ Τιβέριο μὲ τὴν Πάφο πέραν τῆς παραχωρήσεως τοῦ ἀσύλου στὸ φημισμένο ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο. Γιὰ τὸν τιμητικὸ τίτλο *σωτήρ* βλ. D. Erkelenz, *SCI* 21, 2002, σ. 61-77.

Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μία ἐπιγραφὴ στὴν ὁποία ἡ Πάφος φέρει τὸν τιμητικὸ τίτλο *Σεβαστή* βλ. **Πάφ. 4**. Γιὰ τὸ σύμβολο L γιὰ τὸ ἔτος βλ. **Λευκ. 75**.

Πάφ. 81. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΑΓΑΛΜΑ ΤΟΥ ΤΙΒΕΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΑΦΙΑ 26-29 μ.Χ. (;)

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ροδόχρουν μάρμαρο, ὕψους 0,301, μήκους 0,718 καὶ πάχους 0,69 μ., ἀποκεκρουμένη ἀριστερά. Πρόκειται γιὰ παλίμψηστη ἐπιγραφή (ἡ ῥωμαϊκὴ αὐτὴ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη πάνω σὲ ἐπιγραφὴ ἑλληνιστικῆς περιόδου χρονολογημένης ἀπὸ τὸ 204-181 π.Χ. βλ. *JHS* 9, 1888, σ. 250, ἀρ. 107 [*α*]). Βρέθηκε στὰ Κούκλια, στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,039 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 7/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 251, ἀρ. 107 (*b*)· *IGR* 3, 944· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 208, ἀρ. 3· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1301, ὑποσ. 58 (ἀποκατάσταση τῆς ἐπιγραφῆς μετὰ ἀπὸ προσεκτικότερη μελέτη τοῦ λίθου) (= *SEG* 30, 1635)· Arnaud, *Epigraphica* 51, 1989, σ. 17 (= *SEG* 39, 1532)· Corbier, *MEFRA* 103, 1991, σ. 655-701, κυρίως 674-87 (ἐπαναδημοσίευση τῆς ἐπιγραφῆς μετὰ ἀπὸ ἐπανεξέταση τοῦ λίθου βάσει φωτογραφιῶν στοὺς πίν. 2, 3 καὶ 3 bis στὶς σ. 676-7) (= *SEG* 41, 1480)· Eck, *ZPE* 95, 1993, σ. 251-60.

Πβ. *PIR*² H. 206 (ἀποκατάσταση τῶν στ. 2-4)· Briscoe, *ZPE* 95, 1993, σ. 249-50 (κριτικὴ στὸ ἄρθρο τῆς Corbier).

Ἀφρ[ο]δείτηι Παφίαι·
[Τιβέριον Καί]σαρα θεοῦ Σεβαστοῦ υἱὸν
[θεοῦ Ἰουλίου υἱωνὸ]ν Σεβαστὸν ἀρχιερέα μέγιστον
4 [ἐπὶ (;) Κοΐντου Μα]ρκίου Κοΐντου υἱοῦ Κοΐντου Ὀρτηνσίου
[υἱωνοῦ Ὀρτάλου Ὀρ]τησείνου ἀνθυπάτου
[Σεβα]στὴ{ι} Πάφος.

---

2. [Τιβέριον Καί]σαρα Pflaum *et cett.*: . . . . . Καί]σαρα, *JHS*· [Αὐτοκράτορα Καί]σαρα, *IGR*, Mitford **3.** [θεοῦ Ἰουλίου υἱωνὸ]ν Corbier: . . . . Αὐτοκράτορ]α, *JHS*· [Δομετιανὸ]ν, *IGR*· [Τίτον Οὐεσπασιανὸ]ν, Mitford· [θεοῦ Ἰουλίου υἱονὸ]ν, Pflaum καὶ Arnaud **4.** [ἐπὶ ; Κοΐντου Μα]ρκίου Corbier: . . . ., *JHS*· . . . ίου, *IGR*· [*e.g.* καθιεροῦντος -c. 10 -]ρ̣κιου, *ABSA*· [καθιεροῦντος ? -c. 8 - Μα]ρ̣κίου, Mitford εἰς *ANRW*· [. . .]ρκίου, Arnaud **5.** [υἱωνοῦ Ὀρτάλου Ὀρ]τησείνου Corbier: . . . ., *JHS*· . . . ισίνου, *IGR*· [τοῦ ῥήτορος(?) ἀπογόνου(?) - c. 3 -]τ̣η̣σεινου, Mitford εἰς *ABSA*· [ἀπογόνου, Ὀρτηνσίου ? Βρεν]τησείνου, Mitford εἰς *ANRW*· [τοῦ ῥήτορος ἀπογόνου---] τησείνου, Arnaud· [Σεβα]στὴ{ι}, Corbier: [Σεβα]στὴ *JHS*, *IGR* καὶ Arnaud· [Σεβα]στὴ<ι>, Mitford.

Ὁ Mitford μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἀποκαθιστᾶ τὴν ἐπιγραφὴ τὴν χρονολογεῖ τὴν ἐποχὴ τοῦ *Τίτου* (78-79 μ.Χ.) καὶ ὑποθέτει ὅτι ὁ ἀνθύπατος αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι ὁ [*Ma*]*rcius* [*Hortensius Bren*]*tesinus*. Ὁ Arnaud θεωρεῖ ὅτι ὁ ἀνθύπατος τῶν στίχων 4-5 εἶναι ὁ *praetor* τοῦ 25 μ.Χ. *Marcius* (*Hortensius*) *Hortalus*, πάππος τοῦ ῥήτορος *Hortensius* (πβ. Tac., *Ann*. 1.37-38· Suet., *Tib*.

47). Ἡ Corbier βάσει φωτογραφικοῦ ὑλικοῦ καὶ μελετῶντας κυρίως τὴν οἰκογένεια τοῦ ἀναθέτου (βλ. στέμμα στὴ σ. 701) καὶ τὶς σχέσεις της μὲ ἄλλες βουλευτικὲς οἰκογένειες ὑποστηρίζει μὲ πειστικὰ ἐπιχειρήματα ὅτι ὁ *Marcius Hortalus* ἦταν πάππος τοῦ *Q. Hortensius Hortalus* καὶ ἡ δεύτερή του γυναῖκα ἦταν ἡ *Μαρκία*. Ἔλαβε τὸ ὄνομά του μετὰ ἀπὸ τὴν υἱοθεσία του ἀπὸ τὸν *L. Marcius Philippus*, πατέρα ἢ ἀδελφὸ τῆς Μαρκίας. Ἡ Corbier ἐπιπρόσθετα συνδέει ἄλλες ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Κύπρο μὲ μὲ τὴ δραστηριότητα τοῦ ἀνθυπάτου *Marcius Hortalus* (**Ἀμμ. 84** καὶ **116**), ἄποψη ἡ ὁποία δὲν φαίνεται πολὺ πιθανή. Γιὰ κριτικὴ στὸ ἄρθρο τῆς Corbier βλ. Briscoe, ὅ.π.

Πάφ. 82. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΚΑΛΙΓΟΥΛΑ

37-38 μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση, ὕψους 0,235, πλάτους 0,85 καὶ πάχους 0,65 μ. Βρέθηκε τὸ 1888 κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἀνασκαφῶν στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὰ Κούκλια. Ἡ βάση εἶναι ἐγχάρακτη σὲ δύο ὄψεις. Ἡ πρώτη ὄψη φέρει μιὰ ἐπιγραφὴ τοῦ πρώτου μισοῦ τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. καὶ δημοσιεύθηκε ἀπὸ τοὺς Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 236, ἀρ. 35. Ἡ ἄλλη ὄψη φέρει τὴν ἐν λόγω ἐπιγραφή, ἡ ὁποία δὲν ἔγινε ἀντιληπτὴ ἀπὸ τοὺς ἐκδότες τοῦ *JHS* 9 ἕνεκα τοῦ ὅτι εἶναι σβησμένη, ἀλλὰ μπορεῖ, σύμφωνα μὲ τὸν Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 56, ἀρ. 30 (φωτ. πίν. 32), νὰ ἀναγνωσθεῖ, ἐκτὸς ἀπὸ δεξιὰ ποὺ εἶναι πλήρως σβησμένη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,008 μέχρι 0,016 μ. Ὁ Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1315, ὑποσ. 103 (= *SEG* 30, 1633), πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2180, ὑποσ. 17, δίνει ἕνα ἀναθεωρημένο κείμενο:

Γαΐωι Καίσαρι Σεβαστῶ[ι, Γερμανικοῦ Καίσαρος υἱῶι, Τιβερίου]
Σεβαστοῦ υἱωνῶι, Γερ[μανικῶι, πατρὶ πατρίδος, ἀρχιερεῖ]
μεγίστωι, δημαρχικῆ[ς ἐξουσίας τὸ β' (;), ὑπάτωι, αὐτοκράτορι]
4 Μᾶρκος Φίρμιος Σεκο[ῦνδος, ταμίας καὶ ἀντιστράτηγος (;) δήμου]
Ῥωμαίων ὦι Ṭ̣ΕΜΙ̣Ọ̣ΙΚΛΥ [- - - - - - - - - - - - - - - - - -]
ἐπὶ προστατῶν Ḍ̣ί̣ọ̣νος (;) [τοῦ δεῖνα, τοῦ δεῖνα τοῦ δεῖνα],
Ἀπολλωνίου τ̣ọ̣ῦ ΜΕΟΝ̣Ẹ̣Ọ̣[- -, καὶ τοῦ δεῖνα τοῦ δεῖνα]
8 ταμίου τοῦ ἔτους [β'] Γα[ΐου Καίσαρος Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ]

---

1. Καίσα[ρ]ι, *OA* **2.** υἱωνῶ (sic), *OA* **5.** Ῥω[μ]αίων ὦι τὰ̣ ΜΕ̣Θ̣Ι̣ΚΛ̣Υ[- - - - - - c. 30 - - - - - -], *OA* **6.** προστάτων, Mitford || ΕΣ̣Η̣ προστάτων τ[ὸ] ἱ̣ε̣ρ̣ὸ̣ν? [ἀνέθηκε διὰ προνοητοῦ (praenomen) (nomen)], *OA* **7.** Ἀπολλωνίου [υἱ]οῦ ΜΕΟΝ̣Ẹ̣Ạ [(cognomen) ἀρχιερέως Παφίας Ἀφροδίτης?], *OA* **8.** ταμίου τ[οῦ] β'? ἔ<τ>ους [Γαΐ]ου Κ̣α̣[ίσαρος Σεβαστοῦ αὐτοκράτορος], *OA*.

Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτή, μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἀποκαταστάθηκε, ἐμφανίζονται τρεῖς προστάτες καὶ ἕνας ταμίας στὴν ὑπηρεσία τῆς Ἀφροδίτης, πβ. **Πάφ. 77**. Τὸ Ἰανουάριο τοῦ 38 μ.Χ. ὁ Γάιος ἔλαβε τὸν τίτλο *pater patriae*. Τὸ ῥωμαϊκὸ ἡμερολόγιο εἰσήχθη πιθανώτατα τὸ 15 π.Χ. στὴν Πάφο καὶ κυριάρχησε δυτικῶς καὶ στὸ κέντρο τῆς νήσου. Σύμφωνα μὲ αὐτὸ τὸ ἡμερολόγιο τὸ ἔτος ἄρχιζε στὶς 23 Σεπτεμβρίου. Ἀντίθετα ἡ Σαλαμῖνα διατήρησε τὸ αἰγυπτιακὸ ἡμερολόγιο μέχρι τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἐπιφανίου καὶ σύμφωνα μὲ αὐτὸ τὸ ἔτος ἄρχιζε τὴν 28η ἢ τὴν 29η Αὐγούστου. Ἐὰν ἡ ἀποκατάσταση στὸν στίχο 8 εἶναι ὀρθή, τὸ δεύτερο ἔτος στὸ ἡμερολόγιο στὴν Πάφο ἄρχιζε στὶς 23 Σεπτεμβρίου τοῦ 37 καὶ ἔληγε στὶς 22 Σεπτεμβρίου τοῦ 38 μ.Χ. Αὐτὸ ἐνισχύσει τὴν ἀποκατάσταση τοῦ τρίτου στίχου, ἀφοῦ ἡ δεύτερη *tribunicia potestas* τοῦ Καλιγούλα ἄρχισε στὶς 18 Μαρτίου τοῦ 38 μ.Χ. Ὁ *Marcus Firmius Secundus* ὑπῆρξε πιθανῶς (βλ. στ. 8) *quaestor* τῆς Κύπρου. Γιὰ τὸ ὄνομα *Δίων* βλ. **Λεμ. 322**.

Πάφ. 83. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΠΟ ΤΗ ΛΙΚΙΝΝΙΑ ΑΓΑΠΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΩΝ ΕΓΓΟΝΩΝ ΤΗΣ

μέσα Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ποὺ εἶχε ἐντοιχισθεῖ ἀνάποδα στὸ σπίτι κάποιου Χατζηθεμιστοκλῆ στὴν περιοχὴ τῶν Κουκλιῶν. Ὁ λίθος φέρει δύο ἐπιγραφές, ποὺ εἶναι ἡ μιὰ δίπλα ἀπὸ τὴν ἄλλη. Τὰ δύο ἀποτμήματα φυλάσσονται στὴν ἀποθήκη τοῦ Μουσείου τῆς Παλαιπάφου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,021 μ. (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τῶν γραμμάτων στὶς 3/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 259, ἀρ. 3· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 225-6, ἀρ. 10.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1363, ὑποσημ. 393 (ἁπλὴ ἀναφορά).

(*α*) Ἀφροδίτηι Παφίαι·
Ἰουλίαν Σακρικόλαν, τὴν
θυγατέρα Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου
4 καὶ Λικιννίας Μοδέστας,
Λικιννία Ἀγαπωμένη, ἡ μάμμη.

(*β*) Ἀφροδ[ίτηι] Παφίαι·
Γάιον Ἰούλιον Ποτάμωνα,
τὸν υἱὸν Γαΐου Ἰουλίου
4 Ποτάμωνος καὶ Λικιννίας
Ἰσουλλάνας (;)
Λικιννία
Ἀγαπωμένη, ἡ μάμμη.

(*β*) **2.** Ποταμῶνα, Hogarth καὶ Mitford **4.** Ποταμῶνος, Hogarth καὶ Mitford.

Σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιγραφὲς **Πάφ. 62**, **83** καὶ **84** τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας εἶναι τὸ ἑξῆς:

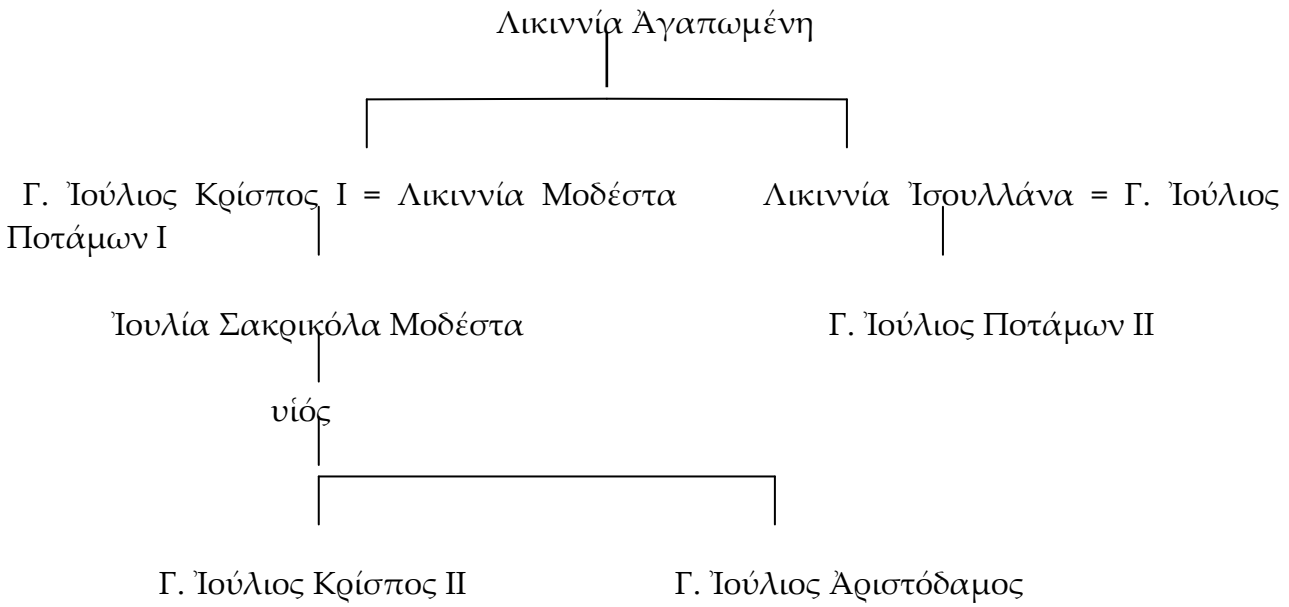

Οἱ σύζυγοι τῶν θυγατέρων τῆς *Λικιννίας* εἶναι ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι εἶχαν πολιτογραφηθεῖ, ἴσως μὲ διάταγμα τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος. Ὁ *Κρίσπος* ἴσως εἶναι ἀπελεύθερος ἰταλικῆς προελεύσεως, ἐνῶ ὁ *Ποταμῶν* μέλος τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας βλ. *OGIS*, ἀρ. 164 καὶ 165. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι συνδέονται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μὲ τοὺς ἐγκατεστημένους στὴν Πάφο ἐξ Ἰταλίας *negotiatores* (*συμπραγματευομένους*), πβ. τὴ δίγλωσση ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τοῦ Β' αἰ. π.Χ., ποὺ παραδίδεται ἀπὸ τοὺς Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 234-5, ἀρ. 28· *CIL* 3, 12101 (= *IGR* 3, 965)· *ILS* 7208· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 226, ὑποσ. 106 (= *SEG* 20, 212): [*Cives Romani qui Pa*]*phi negotiantur* | [*Ἀφροδίτηι*] *Παφίαι* | [*οἱ πραγματευόμενοι ἐν*] *Πάφωι Ῥωμαῖοι*, καθὼς καὶ τὴν **Πάφ. 15**. Τὸ ὄνομα *Λικιννία* ἀπαντᾶ καὶ σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα βλ. **Λεμ. 489**. Γιὰ τὸ ὄνομα Ποτάμων βλ. *LGPN* Ι σ.λ.

Πάφ. 84. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΠΟ ΤΗ ΛΙΚΙΝΝΙΑ ΑΓΑΠΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΩΝ ΕΓΓΟΝΩΝ ΤΗΣ

μέσα Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ποὺ βρέθηκε σὲ ἀγρὸ δυτικῶς τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ θεωρεῖται χαμένη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 169, ἀρ. 15· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 227.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1363, ὑποσημ. 393 (ἁπλὴ ἀναφορά).

[Ἀφροδ]ίτη[ι Π]αφίαι·
[Γαΐου Ἰουλίου] Κρίσπου καὶ (Λ)ι[κινίας (;)]
[υἱόν, Γάιον Ἰού]λιον Ῥοτ̣ά̣μω[να]
4 Λικινία ἡ [μάμμη (;)].

---

2. (Λ)ι[κινίας (;)] Mitford: ΔΙ στὸν λίθο.

Σχόλια: στ. 4: *Λικινία*. Ἁπλοποίηση τοῦ διπλοῦ συμφώνου, Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 158.

Γιὰ τὰ ὀνόματα αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς βλ. **Πάφ. 83**. Ἡ Λικιννία ἀνήγειρε ἄγαλμα στὸν ἔγγονό της ποὺ ἀπέκτησε ἀπὸ τὴ θυγατέρα της Λικιννία Μοδέστα.

Πάφ. 85. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΠΟ ΤΗ ΜΗΤΡΩ ΚΑΙ ΤΟΝ ΓΑΪΟ ΙΟΥΛΙΟ ΕΡΜΟΓΕΝΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΤΟΥΣ, ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α΄ αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος κυανοῦ χρώματος, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα 10 τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου (Inscr. GR 217). (Αὐτοψία στὶς 26/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 237, ἀρ. 42· Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 351, ὑποσ. 2.

Ἀφροδίτηι Παφίαι· Μητρὼ
ἡ καὶ Σώτιον καὶ Γάιος Ἰούλι-
ος Ἑρμογένης Φίλιππον
4 τὸν ἑαυτῶν ὑὸν τιμῆς
χάριν.

Σχόλια: στ. 4: *ὑὸν*. Ἐναλλαγὴ ΥΙ ~ Υ λόγω παλαιοῦ μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου /u: i/ βλ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 202-203.

Ὁ Γάιος Ἰούλιος Ἑρμογένης καὶ ἡ οἰκογένειά του, ὁ Γάιος Ἰούλιος Κρίσπος καὶ ἡ θυγατέρα του Ἰουλία Σακρικόλα, οἱ ἐγγονοὶ τῆς Ἰουλίας Σακρικόλας, Γάιος Ἰούλιος Κρίσπος καὶ Γάιος Ἰούλιος Ἀριστόδαμος, ὁ θεῖος της Γάιος Ἰούλιος Ποτάμων καὶ ὁ ξάδελφός της μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα (βλ. **Πάφ. 62**, **83** καὶ **84** συνδέονται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μὲ τὴ ῥωμαϊκὴ κοινότητα τῶν *συμπραγματευομένων* στὴν Πάφο (βλ. **Πάφ 83**). Τὸ ὄνομα *Μητρώ* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὰ ὑποκοριστικὰ ὀνόματα σὲ *-ώ* βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1985, σ. 15. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους σὲ *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Γιὰ τὴν τυπικὴ φράση *τιμῆς χάριν* βλ. **Πάφ. 6**.

Πάφ. 86 - 87. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΤΙΤΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟ

(**86**): 69 μ.Χ. καὶ (**87**): 79-80 μ.Χ. (;)

Κυλινδρικὸς βωμὸς ἀπὸ ῥοδόχρουν μάρμαρο, ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο. Ὁ λίθος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Mitford τὸ 1961 ἦταν ὁρατὸς κατὰ χώραν, φέρει ἐπιγραφὲς στὶς δύο του ὄψεις. Ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐκδότες περιγράφεται ὡς «Altar of pink marble... Inscribed in two places; much worn, and broken on one side».

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 253, ἀρ. 115· Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 103, ὑποσ. 37 (= *SEG* 20, 177).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1311, ὑποσ. 89 (ἁπλὴ μνεία), σ. 1314 (γιὰ τὴ χρονολογία), σ. 1355, ὑποσ. 339 (παράθεση ἐπιγραφῆς)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2179, ὑποσ. 12 (ἁπλὴ μνεία).

(**86**) Ἀφροδείτηι [Παφίαι]
[Τίτο]ς Σεβαστό[ς].

---

2. [Τίτο]ς Σεβαστο[ῦ υἱός], *AJA*.

(**87**) Ἀφροδείτηι Παφίαι
Δομιτιανὸς Σεβαστό[ς].

Ἡ πρώτη ἐπιγραφὴ μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ ὡς ἔκφραση εὐχαριστιῶν ἀπὸ τὸν Τίτο ὡς *Caesar* πρὸς ἀναγνώριση τῆς ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς ποὺ ἔτυχε τὸ 69 μ.Χ., πβ. Tac. *Hist*. 2. 2-4.

Ἡ δεύτερη ἐπιγραφὴ χαράχθηκε ἀργότερα ἀπὸ τὸν Δομιτιανὸ στὸν ἴδιο λίθο ἀλλὰ στὴν ἄλλη ὄψη τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ ἀδελφοῦ του. Ἡ Πάφος ἔτυχε τῆς φιλανθρωπίας τῶν Φλαβίων μὲ τὴν ἀνοικοδόμηση τῆς πόλεως μετὰ ἀπὸ τὸν σεισμὸ τοῦ 77 μ.Χ., ὁπότε ἔλαβε καὶ τὸν τίτλο *Flavia* (βλ. Hill, History, σ. 233-4). Ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν αὐτὸν τὸν τίτλο εἶναι οἱ **Πάφ. 14, 20**, **22**, **71**, **108**, **117** καὶ **152**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν Δομιτιανὸ βλ. **Πάφ. 9**. Γιὰ σχολιασμὸ τῶν ἀξιωμάτων τοῦ αὐτοκράτορος βλ. **Λεμ. 16**.

Πάφ. 88. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟ

85-86 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο. Θεωρεῖται χαμένη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ. Σύμφωνα μὲ τὸν πρῶτο ἐκδότη τὰ γράμματα εἶχαν ὕψος 0,10 μ.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 240, ἀρ. 52 (= *CIL* 3, 12102).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1356, ὑποσ. 346 (ἀποκατάσταση κειμένου).

[Imp.] Caesar [- - - -]
[Dom]itianu[s Augustus]

Caesar | [Dom]itianu[s ?, Hogarth.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν αὐτοκράτορα Δομιτιανὸ βλ. **Πάφ. 9**. Γιὰ σχολιασμὸ τῶν ἀξιωμάτων τοῦ αὐτοκράτορος βλ. **Λεμ. 16**.

Πάφ. 89. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΑΪΟ ΟΥΜΜΙΔΙΟ ΚΟΥΑΔΡΑΤΟ ΚΑΙ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥΣ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Λίθινη κυανοῦ χρώματος βάση ἀγάλματος. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ βρέθηκε στὴν Παλαίπαφο σὲ δεύτερη χρήση σὲ λιθόστρωτο δρόμο, στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 237, ἀρ. 41 (*IGR* 3, 951).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1353, ὑποσημ. 324 (ἁπλὴ μνεία)· Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 243 (παράθεση τοῦ κειμένου).

Ἀφροδίτηι Παφίαι·
Γάιον Οὐμμίδιον Πάνταυ-
χον Κουαδρατιανὸν ἀρχιε-
4 ρέα, Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος
καὶ Κλαυδία Ῥοδόκλεια ἀρχιέρεια,
τὸν υἱόν.

---

3. Κουαδρατιανόν, *IGR*: Κουαδρατίανον, Hogarth **4.** Κουαδρᾶτος, *IGR*: Κουάδρατος, Hogarth **5.** Ῥοδοκλεία, Hogarth· Ῥοδοκλέ|α, *IGR* || ἀρχιέρεια, *IGR*: ἀρχιερεία, Hogarth.

Γιὰ τὸ στέμμα αὐτῆς τῆς οἰκογένειας βλ. **Πάφ. 90**.

Πάφ. 90. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΛΑΥΔΙΑ, ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΤΕΥΚΡΟΥ, ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΕΓΓΟΝΟΥ ΤΗΣ ΓΑΪΟΥ ΟΥΜΜΙΔΙΟΥ ΚΟΥΑΔΡΑΤΟΥ ΠΑΝΤΑΥΧΙΑΝΟΥ

88 μ.Χ. (;)

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ἐντοιχισμένη στὸ περιτείχισμα τοῦ ναοῦ τῆς Παναγίας Καθολικῆς στὴν Παλαίπαφο. Προέρχεται ἀπὸ τὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο.

LBW 2801· *CIG* II, 2637· *IGR* 3, 950· Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 243.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2198, ὑποσημ. 114 (γιὰ τὴ χρονολογία) (*SEG* 40, 1367 bis).

Ἀφροδίτηι Παφίαι·
Γάιον Οὐμμίδιον Τηρητίνα Κουαδρᾶτον,
τὸν ἀρχιερέα
4 τὸν καὶ Πανταυχιανὸν Γαΐου
Τηρητίνᾳ
Οὐμμιδίου Πανταύχο[υ] υἱόν,
τοῦ ἀρχιερέως καὶ γυμνασιαρ-
8 χήσαντος, Κλαυδία Ἀπφάριον,
Τεύκρου θυγάτηρ,
ἡ ἀρχιέρια τῶν
κατὰ Κύπρον Δήμητρος ἱερῶν,
12 τὸν ἑαυτῆς υἱωνὸν εὐνοίας
χάριν, L η'.

---

6. Πανταύχοι (*sic*), Cayla.

Σχόλια: στ. 10: *ἀρχιέρια*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ, διότι καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**. Τὸ αὐτοκρατορικὸ ἔτος η΄, ὅπως ὑποστηρίζει ὁ Mitford, εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τοῦ Δομιτιανοῦ παρὰ τοῦ Τραϊανοῦ, ἀφοῦ ἀφιερώτρια εἶναι ἡ μητέρα τοῦ Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ, ἀρχιερέως ἐπὶ Νέρωνος (βλ. **Πάφ. 4**). Δὲν ἀποκλείεται ὅμως, σύμφωνα μὲ τὸν Bingen, *SEG*, ὅ.π., νὰ πρόκειται καὶ γιὰ τὸ ὄγδοο ἔτος τοῦ Βεσπασιανοῦ. Ἡ *Teretina* εἶναι ἀκόμη μιὰ φυλὴ ποὺ ἀπαντᾶ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὶς ὑπόλοιπες βλ. **Πάφ. 151**. Γιὰ τὶς ἐκφράσεις, ποὺ δηλώνουν τὸν ἐνάρετο βίο ἀτόμων βλ. **Πάφ. 106**.

Σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιγραφὲς **Πάφ. 4**, **63**, **78**, **89** καὶ **90** τὸ στέμμα τῶν δύο οἰκογενειῶν, συνδεδεμένων μὲ γάμο, ποὺ κυριάρχησαν στὴν Πάφο τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ. εἶναι ὡς ἑξῆς:

Τεῦκρος
|
([Τιβέριος Κλαύ]διος;) Ῥοδοκλῆς
(γνωστὸς καὶ ὡς Στασικράτης, ἀρχιερεὺς τῆς πόλεως, ἀγωνοθέτης τὸ 18 μ.Χ. καὶ ἀρχιερεὺς τῆς ἐπαρχείας πρὶν ἀπὸ τὸ 14 μ.Χ.)
|
Τιβέριος Κλαύδιος Τεῦκρος
(ἀρχιερεύς τῆς Ἀφροδίτης)
|
Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον = Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος
(ἀρχιέρεια τῶν κατὰ Κύπρον Δήμητρος ἱερῶν)

Γ. Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός
(ἀρχιερεὺς τῆς πόλεως καὶ γυμνασίαρχος)
|
Γ. Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος, ὁ καὶ Πανταυχιανός
(ἀρχιερεὺς τῆς πόλεως)

Πάφ. 91. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΕΡΕΑ ΤΡΥΦΩΝΑ τέλη Α' αἰ. μ.Χ.-ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ κάτω. Βρέθηκε στὰ Κούκλια καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου (RR. 33). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 3/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 64, ὑποσ. 2,3· Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2206, ὑποσ. 163 (e) (= *SEG* 40, 1368)·

Πβ. τῆς ἰδίας, *RDAC* 1993, σ. 225, ἀρ. 1v (παράθεση τῆς ἐπιγραφῆς).

Θεῶι Ὑψίστωι
Τρύφων ἱερεὺς
εὐχήν.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς πρὸς τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* βλ. **Πάφ. 18**. Γιὰ τὴν μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Τρύφων* στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου βλ. **Λεμ. 72**.

Πάφ. 92. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΗΣ ΝΕΙΚΑΡΙΟΥ
τέλη Α' αἰ. μ.Χ. -ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,37, πλάτους 0,66 καὶ πάχους 0,715 μ. Βρέθηκε στὰ Κούκλια ἀνατολικῶς τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης καὶ κοντὰ στὴ μικρὴ βυζαντινὴ ἐκκλησία· μεταφέρθηκε στὸν τοπικὸ ἀστυνομικὸ σταθμὸ καὶ ἀκολούθως στη Λευκωσία, ὅπου ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα 10 τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,021 μέχρι 0,031 (τὸ *φεῖ* ἔχει ὕψος 0,036, τὸ *ὄμικρον* ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,027 καὶ τὸ *ὕψιλον* τοῦ στ. 6 0,038) μ. (Αὐτοψία στὶς 26/7/2006).

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 342-3· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 58, ἀρ. 31 (φωτ. πίν. 33).

Ἀφροδείτηι Παφίαι·
Κυπρίων τὸ κοινὸν
Νεικάριον, θυγατέρα
4 Μοκαπόλεως
ἀγωνοθετήσαντος,
εὐσεβείας χάριν.

Γιὰ τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 11: *Κοινὸν* Κυπρίων, πβ. Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 239-241. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους σὲ *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὶς ἐκφράσεις, ποὺ δηλώνουν τὸν ἐνάρετο βίο ἀτόμων βλ. **Πάφ. 106**.

Τὸ ὄνομα *Μοκάπολις*, γιὰ τὸν *ἀγωνοθέτη*, εἶναι θρακικῆς προελεύσεως σύμφωνα μὲ τὸν Mitford, ὁ ὁποῖος παραπέμπει στοῦ Tormaschek, *Die antiken Thraker*, II, σ. 21 "muka poris" (= κυνηγὸς ἀγριόχοιρων). Τὸ Μοκάπολις εἶναι ἡ ἐξελληνισμένη ἀπόδοση τοῦ ὀνόματος Μοκάποις ἢ Μουκάποις, ἕνα ὄνομα πολὺ κοινὸ στὴ Θράκη (γιὰ τὴν κατάληξη *-πολις* ἀντὶ *-ποις*, πβ. *Κεδρείπολις* καὶ *Κεδρόπολις*). Ἡ γενικὴ ἑνικοῦ αὐτῶν τῶν ὀνομάτων σὲ *-ις* εἶναι κανονικὰ *-ιδος* ἢ *-ιος*. Δὲν ὑπάρχει παράλληλο τῆς γενικῆς σὲ *-πόλεως* ποὺ ἔχουμε σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφή. Αὐτὸ ὀφείλεται στὸ ὅτι τὸ Μοκάποις ἔγινε στὴν ἑλληνικὴ Μοκάπολις κατὰ παρετυμολογία ἀπὸ τὸ πόλις. Ἡ οἰκογένεια ἑπομένως εἶναι πιθανῶς θρακικῆς καταγωγῆς.

Πάφ. 93. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΑΦΙΑ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.-ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀριστερά. Βρέθηκε στὰ Κούκλια καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

LBW 2804· Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 254, ἀρ. 119· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 228-30, ἀρ. 13.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1353, ὑποσ. 324 (ἀποκατάσταση ἐπιγραφῆς)· Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 243 (παράθεση τοῦ κειμένου).

[Ἀφροδείτηι Π]αφίαι·
[- - - - - - - -]Σ̣ ἀρχιερέως
[- - - - - - - -] ἀρχιερέα, Ῥοδ[- -]
4 [- - - - - - - -] υἱὸν ἐξ[αίρετον (;)]

2-4. [Ῥοδοκλέους] (?) τοῦ ἀρχιερέως | [υἱὸν Ῥοδοκλέα](?) ἀρχιερέα, Ῥοδ[ο]|[κλῆς Τεύκρου(?)] υἱὸν ἐξ|[αίρετον]? Mitford εἰς *ANRW* **3.** Ῥόδου, Hogarth· Ῥοδ[όκλεια], Mitford εἰς *ABSA*.

Ὁ Mitford, ἐνῶ στὸ *ABSA* ἀποκαθιστᾶ στὸν στ. 3 Ῥοδ[όκλεια] ἐπισημαίνοντας ὅτι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἦταν διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν

Κλαυδία Ῥοδόκλεια (βλ. **Πάφ. 89**), ἐν τούτοις στὸ *ANRW*, ὅ.π., ἀποκαθιστᾶ μὲ τέτοιο τρόπο τὴν ἐπιγραφὴ ὥστε νὰ συνδέονται τὰ ὀνόματα ποὺ ἀποκαθιστῶνται μὲ τὴν οἰκογένεια τῆς *Κλαυδίας Ῥοδοκλείας*. Οἱ ὑποθέσεις αὐτὲς εἶναι ἀμφίβολες καὶ γι' αὐτὸ δὲν υἱοθετοῦνται ἐδῶ. Πιθανότατα ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ σχετίζεται μὲ τὴν οἰκογένεια τοῦ Ῥοδοκλέους τοῦ καὶ Στασικράτους (βλ. τὸ στέμμα στὴν **Πάφ. 90**). Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἀναφέρεται σὲ δύο ἀρχιερεῖς, ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς ὁποίους πιθανὸν νὰ εἶναι ὁ Ῥοδοκλῆς, ἐνῶ ὁ ἄλλος ὁ υἱός του, ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Τεῦκρος, ἀρχιερεὺς τῆς Ἀφροδίτης.

Πάφ. 94. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ ΟΚΤΑΟΥΙΟ Α' αἰ. μ.Χ.- Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς πλάκας, ἀποκεκρουμένης στὸ κάτω μέρος, δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 228, ἀρ. 10.

[Ἀφρο]δείτηι Π[αφίαι]·
Ὀκτάουιος
ἰατρός.

Σχόλια: στ. 2: *Ὀκτάουιος*. Τὸ λατινικὸ σύμφωνο *υ*, ἀποδίδεται συχνὰ στὴν ἑλληνικὴ μὲ *ου* ἢ *υ* βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 68-69.

Γιὰ τοὺς γιατροὺς τῆς Κύπρου μέσα ἀπὸ τὶς γραμματολογικὲς καὶ ἐπιγραφικὲς πηγές βλ. Μιχαηλίδη κ.ἄ., *RDAC* 1988 (2), σ. 233-4 (ἀναφορὰ σὲ 17 γιατρούς). Γιὰ τοὺς γιατροὺς τῆς Κύπρου κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο μέσα ἀπὸ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 8: Ἐπαγγέλματα, σ. 142-143.

Πάφ. 95. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΗΣ ΚΟΡΝΗΛΙΑΣ ΝΙΚΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ἀποκεκρουμένη ἄνω ἀριστερὰ καὶ δεξιά, ὕψους 0,36, μήκους 0,745 καὶ πλάτους 0,68 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ φυλάσσεται στὸ ἐκεῖ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος

τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 (*φεῖ* 0,043) μ. (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τοῦ λίθου καὶ τῶν γραμμάτων στὶς 7/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 245, ἀρ. 84 (= *IGR* 3, 966).

Ἀφροδίτηι [Παφίαι]·
Κο[ρνη]λίαν Νίκην οἱ [ἀπελ]εύ-
θεροι τὴν ἑαυτῶν
πατρώνισσαν.

Μὲ αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ οἱ *ἀπελεύθεροι* τῆς *Κορνηλίας Νίκης* ἐκφράζουν τὴν ἀφοσίωσή τους. Γιὰ τοὺς ἀπελευθέρους καὶ τὴν πατρώνισσα καὶ τὸν πάτρωνα, ἑλληνικὴ ἀπόδοση τοῦ λατινικοῦ *patronus* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 9: Ἀπελευθερωτές – Πάτρωνες. Ἀπελεύθεροι – Δοῦλοι.

Πάφ. 96. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΠΟ ΤΟΝ Μ. ΚΑΝΙΟ ΚΥΙΝΤΙΑΝΟ ΚΑΙ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΟΚΤΑΒΙΑ ΚΛΩΔΙΑΝΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥΣ ρωμαϊκὴ περίοδος

Κίων, ὕψους 0,725 καὶ διαμέτρου 0,28 μ., ἀπὸ κυανὸ ἀσβεστόλιθο. Μέρος ἀπὸ ὀρείχαλκο ἦταν στερεωμένο στὴν κορυφή. Βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 246, ἀρ. 88.

Ἀφροδίτηι Παφίαι·
Μ. Κάνιον Αἴλιον
Μαρκελλεῖνον,
4 Μ. Κάνιος Κυιντιανὸς
καὶ Ὀκταβία Κλωδιάνη{ι}
τὸν υἱόν.

---

3. Μαρκέλλεινον, Hogarth.

Σχόλια: στ. 3: *Μαρκελλεῖνον*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Πάφ. 97. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΧΙΛΙΑΡΧΟΥ ΓΑΪΟΥ ΡΟΥΤΙΛΗΙΟΥ ΡΟΥΦΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΓΑΪΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ῥοδόχρουν μάρμαρο. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ βρέθηκε στὰ Κούκλια, στὸ ναὸ τῆς Ἀφροδίτης. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 247, ἀρ. 90 (= *IGR* 3, 964).

Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1325, ὑποσημ. 166 (ἁπλὴ μνεία).

Ἀφροδίτηι Παφίαι·
ὁ δῆμος ὁ Παφίων Γάιον Ῥουτιλήιον
Γαΐου υἱὸν Ὑελίνα Ῥοῦφον χιλί-
4 αρχον εὐνοίας χάριν.

Πρόκειται γιὰ τὴ μόνη ἐπιγραφὴ τῆς Κύπρου, στὴν ὁποία τιμᾶται κάποιος *χιλίαρχος*. Ἡ *Velina* εἶναι ἀκόμη μιὰ φυλὴ μνεία τῆς ὁποίας γίνεται στὴν Κύπρο. Γιὰ τὶς ὑπόλοιπες βλ. **Πάφ. 151**.

Πάφ. 98. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΩΔΙΑΝ, ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚ[ΡΑΤΟΥΣ]

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος ἀποκεκρουμένη κάτω, ἐπιγεγραμμένη σὲ δύο ἕδρες (γιὰ τὴν ἄλλη ἐπιγραφή βλ. Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 245, ἀρ. 77 *β*). Βρέθηκε στὴν Παλαίπαφο στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 245, ἀρ. 77 (a).

Ἀφροδίτῃ Παφίᾳ·
Κλωδίαν Ἀριστοκ[ράτους]
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Πάφ. 99. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΟ ΦΛΑΥΙΟ ΚΡΙΣΠΕΙΑΝΟ ΦΙΛΩΝΑ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΑΦΙΑ

ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,32, μήκους 0,805 καὶ πλάτους 0,695 μ. Βρέθηκε στὴν Παλαίπαφο στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου. Ὁ λίθος σὲ δεύτερη χρήση φέρει δύο ἐπιγραφές (γιὰ τὴν πρώτη, δίγλωσση ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τοῦ Β' αἰ. π.Χ. βλ. Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 234-5, ἀρ. 28). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τοῦ λίθου καὶ τῶν γραμμάτων στὶς 3/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 234, ἀρ. 25.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1305 (γιὰ τὴ χρονολογία).

Ἀφροδείτηι Παφίαι·
Λούκιον Οὐιτέλλιον Κρισ-
πεῖνον Τίτος Φλαύιος
4 Κρι<σ>πειανὸς Φίλων τὸν ἑατοῦ
φίλον.

Σχόλια: στ. 4: *Κριπειανὸς* ἀντὶ *Κρισπειανός*. Παράλειψη τοῦ σίγμα ἀπὸ λάθος τοῦ χαράκτου βλ. **Λεμ. 187**.

στ. 4: *ἑατοῦ*. Ἐναλλαγὴ ΑΥ ~ Α βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 383-4, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 227-8.

Κατὰ τὸν Mitford, ὅ.π., ὁ *L. Vitellius* (*PIR*[1] 3, σ. 451, ἀρ. 500), πατέρας τοῦ αὐτοκράτορος, εἶναι δυνατὸν νὰ ἦταν κυβερνήτης τῆς Κύπρου κατὰ τὸ 30 μ.Χ. καὶ νὰ ἀπελευθέρωσε τὸν *L. Vitellius Callinicus* τῆς Ἀμαθοῦντος (βλ. **Λεμ. 791**) καθὼς καὶ τὴν οἰκογένεια τοῦ *L. Vitellius Crispinus* τῆς Πάφου. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Πάφ. 100. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ (;) ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα ἀμμολίθου, ὕψους 0,405 καὶ πλάτους 0,276, ἀποκεκρουμένο ἀριστερὰ καὶ δεξιά. Εἶχε χρησιμοποιηθεῖ σὲ δεύτερη χρήση ὡς οἰκοδομικὸ ὑλικὸ στὸν τοῖχο ἑνὸς σπιτιοῦ δυτικῶς τοῦ δρόμου ποὺ ὁδηγεῖ ἀπὸ τὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Λουκᾶ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται στοὺς στίχους 1-3 ἀπὸ 0,033 μέχρι 0,045, ἐνῶ στὸν τέταρτο στ. ἀπὸ 0,135 μέχρι 0,145 μ.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 260, ἀρ. 14 (*IGR* 3, 948 καὶ 963)· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 214-6, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 3, σ. 215)· Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 233-236 (= *AE* 2004, 1545)

[- - -] Σεβαστὴ̣ [- - - - - -]
[- - -]Η ἀρχιερέα̣ [- - - -]
[- - -]ΤΡΙ Τιβερίου [- - -]
4 [- - -]ΟΤΕ ς Μ[- - - - - - -]

---

1. Σεβαστ[ῶι], *JHS* καὶ *IGR* 948· Σεβαστ[ῆς Πάφου] *IGR* 963· [Ἰουλίαι] Σεβαστῇ[ι θεᾶι νέαι Ἀφροδίτηι], Cayla **2.** ἡ ἀρχιερε[ία], *JHS*· ἡ ἀρχιέρει[α] *IGR* 963· [- - - -]η ἀρχιέρε[ια - - -], Cayla **3.** [πα]τρὶ Τ(ι)βήριον ? *JHS* καὶ *IGR* 948· [τῆι μη]τρὶ Τιβερίου Καίσαρος Σεβαστοῦ], Cayla.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἶναι ἕνα ἀπότμημα ἀπὸ μία ἀναθηματικὴ ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Πάφου. Τὸ *IGR* δημοσιεύει αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ὡς δύο ξεχωριστὰ κείμενα, ἐνῶ καὶ τὶς δύο φορὲς παραλείπει τὸν τέταρτο στίχο. Τὰ τέσσερα γράμματα τοῦ τελευταίου στίχου εἶναι πολὺ διαφορετικὰ χαραγμένα μὲ ἀποτέλεσμα νὰ δημιουργεῖται ἀντίθεση μὲ τοὺς προηγούμενους στίχους. Μεταξὺ τοῦ τρίτου καὶ τοῦ τέταρτου γράμματος ὑπάρχει τὸ σύμβολο *ς*, τὸ ὁποῖο ἐχρησιμοποιεῖτο στὴν Κύπρο γιὰ βραχυγραφία βλ. Avi-Yonah, *Abbreviations in Greek Inscriptions*, σ. 37. Κατὰ τὸν Mitford ὁ τελευταῖος στίχος εἶναι γραμμένος στὴ λατινική, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρόκειται γιὰ δίγλωσση ἐπιγραφή· τὰ γράμματα ὅμως θὰ μποροῦσαν κάλλιστα νὰ εἶναι γραμμένα στὴν ἑλληνική.

Ὁ Cayla θεωρεῖ ἀποκαθιστᾶ τὸ κείμενο μὲ τέτοιο τρόπο ὥστε νὰ ἀναφέρεται στὴ Λιβία, μητέρα τοῦ Τιβερίου ὡς Νέα Ἀφροδίτη, πβ. **Πάφ. 74**. Ἡ ἐνδιαφέρουσα ἄποψή του εἶναι πολὺ ὑποθετική, ἐνῶ παλαιογραφικὰ ἡ ἐπιγραφὴ ἀνήκει στὶς ἀρχὲς τοῦ Β' καὶ ὄχι τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. καὶ γι' αὐτὸ δὲν υἱοθετεῖται. Φαίνεται ὅτι ἔχουμε ἕνα ἀπότμημα ἀναθηματικῆς ἐπιγραφῆς σὲ κάποιον θεὸ ἢ αὐτοκράτορα ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Πάφου. Τὸ *Τιβερίου* εἶναι πιθανὸν μέρος τοῦ ῥωμαϊκοῦ ὀνόματος κάποιου ἐπιφανοῦς Πάφιου πολίτου, ποὺ ἔλαβε τὴν *πολιτεία*. *Σεβαστή* εἶναι ἕνα μέρος τοῦ τίτλου τῆς πόλεως βλ. **Πάφ. 4**.

Πάφ. 101. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΣΥΖΥΓΟ ΤΗΣ ΠΑΤΡΟΚΛΗ μέσα Β' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑποκύανο μάρμαρο, ὕψους 0,30, μήκους 0,73 καὶ πλάτους 0,555 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ φυλάσσεται στὸ ἐκεῖ Μουσεῖο (RR. 8). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τῶν γραμμάτων στὶς 3/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 237, ἀρ. 40· (= *IGR* 3, 962)· *OGIS*, σ. 275-6, ἀρ. 585· I. Nicolaou, *CIS*, σ. 30, πίν. 38 (φωτ).

Ἀφ[ροδίτ]ῃ Παφίᾳ·
κοινὸν Κυπρίων
Ἀπολλωνίαν Κρατέρου καὶ τὸν ταύτης ἄνδρα,
4 Πατροκλέα Πατροκλέους, τοὺς κτίστας τοῦ
Τυχαίου καὶ ἀρχιερεῖς διὰ βίου τῆς Τύχης
τῆς μητροπόλεως Πάφου ὑπὲρ τῆς ἰς τὴν
ἐπαρχείαν φιλοτειμίας καὶ τῆς πρὸς τὴν
8 πατρίδα εὐνοίας χάριν.

Σχόλια: στ. 6: *ἰς*· στ. 7: *φιλοτειμίας*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ *Κοινὸν Κυπρίων* ἀφιέρωσε στὴν *Παφία Ἀφροδίτη* τὰ ἀγάλματα τῆς *Ἀπολλωνίας*, θυγατρὸς τοῦ *Κρατέρου*, καὶ τοῦ ἀνδρός της *Πατροκλέους*, υἱοῦ τοῦ *Πατροκλέους*, πρὸς ἔκφραση εὐγνωμοσύνης γιὰ τὴν προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τους σὲ ὅλη τὴν ἐπαρχία τῆς Κύπρου καὶ στὴ γενέθλιά τους πόλη. Ὑπῆρξαν οἱ χορηγοὶ τοῦ *Τυχαίου*, δηλ. ἑνὸς ναοῦ ἀφιερωμένου στὴν *Τύχη*. Ἐπίσης ἦταν *ἀρχιερεῖς διὰ βίου* τῆς Τύχης τῆς μητροπόλεως Πάφου. Ἡ τιμὴ ἀποδίδεται ἀπὸ τὸ Κοινὸν τῶν Κυπρίων, ἕνεκα τοῦ ὅτι ἡ εὐεργεσία τῆς Ἀπολλωνίας καὶ τοῦ Πατροκλέους ἦταν σπουδαία καὶ ἀφοροῦσε σὲ ὁλόκληρη τὴ νῆσο. Γιὰ τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 11: *Κοινὸν* Κυπρίων, πβ. Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 239-241. Ἡ Πάφος φέρει τὸν τίτλο τῆς μητροπόλεως. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλωνία* βλ. **Λεμ. 187**. Γιὰ τὶς ἐκφράσεις, ποὺ δηλώνουν τὸν ἐνάρετο βίο ἀτόμων βλ. **Πάφ. 106**. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως

φιλαγαθία, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80.

Πάφ. 102. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΟΙΔΟ ΝΕΣΤΟΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΕΡΓΙΑ ΑΥΡΗΛΙΑ ΡΗΓΙΝΑ

τέλη Β' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ἐρυθρόχρωμο μάρμαρο, σὲ δεύτερη χρήση (ἡ πρώτη φέρει ἐπιγραφὴ τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου, 222-209 π.Χ. βλ. *JHS* 9, 1888, σ. 252, ἀρ. 112). Βρέθηκε στὸ ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 253, ἀρ. 113 (= *IGR* 3, 959)· Mitford, *IK*, σ. 184, ὑποσημ. 1 (ἀποκατάσταση ἐπιγραφῆς)

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1297, ὑποσημ. 35 (ἁπλὴ μνεία).

Ἀφροδείτῃ Παφί[ᾳ]·
[Σεργίαν] Αὐρηλ[ία]ν Ῥηγεῖ-
[ναν] ὑπατικὴν [- - - - - -]
4 [Νέστ]ωρ ὁ [ἀοιδὸς τ]ὴν εὐεργ[έτιν].

Ἀφροδίτῃ Παφί[ᾳ] | - - - - - | - - - - - Ῥηγεῖ- | [ναν τὴν] ὑπατικὴν - - - | - - - εὐεργ[εσίας], *JHS*.

Ἡ Σεργία Αὐρηλία Ῥηγεῖνα τιμᾶται ἀπὸ τὸν ποιητὴ Νέστορα Λαρανδέα. Στὴν **Πάφ. 103**, ὅπου καὶ ὁ σχολιασμός, ἀνταποδίδει τὴν τιμή.

Πάφ. 103. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΡΗΓΙΝΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΟΙΔΟ ΝΕΣΤΟΡΑ τέλη Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ὕψους 0,33, μήκους 0,84 καὶ πλάτους 0,68 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῶν Κουκλιῶν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τοῦ λίθου καὶ τῶν γραμμάτων στὶς 3/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 246, ἀρ. 86 (*IGR* 3, 958)· Guarducci, *RFIC* 20, 1942, σ. 131-5· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ', 1980, ἀρ. 103· Fraser, *RDAC* 1984, σ. 278-9 (= *SEG* 34, 1426)· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 118-21 (**E46**) καὶ 383-6.

Πβ. Mitford, *IK*, σ. 183-4 (σχολιασμὸς γιὰ τὴ Ῥηγῖνα)· Masson, *Bull.Épigr.* 1987, 729.

Ἀφροδείτηι Παφίαι·
[Ν]ἑ̣στορα τῆι Παφίῃ τὸν ἀοίδιμον ἡ φιλόμουσ[ος]
Ῥηγῖνα σθεναρῶν ἐξ ὑπάτων ὑπάτη.

---

2. [Ν]ἑ̣στορα, Fraser καὶ Βοσκός: [Ν]έστορα, Guarducci· Νέστορα, *cett.* || φιλόμουσ[ος], Fraser καὶ Βοσκός: φιλόμου[σος], Χατζηιωάννου· φιλόμουσ[ος], *cett.*

Σχόλια: στ. 2: τῆι Παφίῃ. Γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς παλαιᾶς διφθόγγου /e:i/ διατηρεῖται ἡ παραδοσιακὴ ὀρθογραφία στὸν ἄρθρο, ἐνῶ ἔχει υἱοθετηθεῖ ἡ ἐξελιγμένη, ποὺ ἀπηχεῖ τὴν προφορὰ τῆς ἐποχῆς, στὸ οὐσιαστικό.

Ὁ τιμώμενος *Νέστωρ* σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ ποιητὴς *Λ. Σεπτίμιος Νέστωρ Λαρανδεύς* βλ. *Σούδα* σ.λ., πβ. *Ἀνθ. Παλ.* 9.129 καὶ 9.364· Kaibel, *EGr* 880· J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1944, 205· *OCD*, σ.λ.· L. Robert, *RPh* 4, 1930, σ. 41-2· Mazzarino, *RFIC* 19, 1941, σ. 38-40 καὶ Weib, *Chiron* 20, 1990, σ. 221-237. Τὸ ἐπίθετο ἀοίδιμον μπορεῖ νὰ μὴν ἔχει ἁπλῶς τὴν παθητική του σημασία, δηλ. ἀδόμενος, ὑμνούμενος, περίφημος (βλ. Chantraine καὶ *LSJ*[9] σ.λ.), ἀλλὰ νὰ περιέχει καὶ τὴ σημασία τοῦ ἀοιδός βλ. Guarducci, σ. 132.

Τὸ πλῆρες ὄνομα τῆς *Ῥηγίνας* μὲ τὸν χαρακτηρισμὸ *ὑπατικὴν* ἀπαντᾶ στὴν αἰτιατικὴ *Σεργίαν Αὐρηλίαν Ῥηγεῖναν* στὶς ἐπιγραφὲς **Πάφ. 102** καὶ **Λεμ. 26**. Ὅπως σημειώνει ὁ Mitford, ὅ.π., ἤκμασε περὶ τὰ τέλη Β' αἰ. μ.Χ. καὶ φαίνεται ὅτι ἂν δὲν γεννήθηκε στὴν Κύπρο, τουλάχιστον ἦταν κάτοικός της καὶ ὑποστηρίζει ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς *ὑπάτων ὑπάτη* δηλοῖ ὅτι ὑπῆρξε *femina consularis*. Γιὰ τὸ ὅτι ὁ τίτλος ὑπατικὴ σημαίνει τὴ γυναῖκα ποὺ κατάγεται ἀπὸ οἰκογένεια συγκλητικῶν βλ. A. Arjava, *Tyche* 6, 1991, σ. 17-35. Ὁ Fraser, ὅ.π., παρατηρεῖ ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς *σθεναρῶν ἐξ ὑπάτων ὑπάτη* δὲν ἀναφέρεται ἁπλῶς στὴ Ῥηγῖνα ὡς *femina consularis* ἀλλὰ καὶ στὴν τελευταία ἀπὸ τὶς χορδὲς τῆς λύρας, δηλώνοντας ὅτι δὲν εἶναι ἁπλῶς *ὑπατικὴ* ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπάτη, ἡ ὑπέρτατη, ἡ ὑψίστη τῆς κλίμακας. Γιὰ τὴ *Ῥηγῖνα* βλ. καὶ *PIR*[1] 3, σ. 126, ἀρ. 27. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80.

Πάφ. 104. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΑΥΤΙΑ ΕΛΠΙΔΑ, ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ Δ. ΠΛΑΥΤΙΟΥ ΦΗΛΕΙΚΟΣ ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ τέλη Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη ῥοδόχρους βάση ἀγάλματος, ἀποκεκρουμένη ἀριστερὰ καὶ κεντρικὰ κάτω, ὕψους 0,325, μήκους 0,76 καὶ πλάτους 0,67 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῶν Κουκλιῶν. Πρόκειται γιὰ παλίμψηστη ἐπιγραφή (γιὰ τὴν ἀρχικὴ βλ. **Πάφ. 77**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,045 (τὸ πρῶτο *φεῖ* 0,07) μ. (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τοῦ λίθου καὶ τῶν γραμμάτων στὶς 3/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 249, ἀρ. 104 (*a*) (= *IGR* 3, 956).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1303, ἀρ. 41.

Ἀφροδίτηι Παφίαι·
Πλαυτίαν Ἐλπίδα,
Πλαυτίου Φήλεικος
4 Ἰουλιανοῦ ἀνθυπάτου.

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο *D. Plautius Felix Julianus* βλ. **Πάφ. 12**, **105** καὶ **Λεμ. 30**.

Πάφ. 105. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ Δ. ΠΛΑΥΤΙΟΥ ΦΗΛΕΙΚΟΥ ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ Β' αἰ. μ.Χ.
(196-7 μ.Χ)

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος ἀποτελούμενη ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα. Βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο. Ὁ Mitford, ποὺ ἔγραφε τὸ 1946, ἀναφέρει ὅτι μπόρεσε νὰ δεῖ στὰ Κούκλια μόνο τὸ δεξιὸ ἀπότμημα. Τὰ δύο ἀποτμήματα φυλάσσονται στὴν ἀποθήκη τοῦ Μουσείου τῆς Παλαιπάφου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,06 μ. (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τοῦ λίθου καὶ τῶν γραμμάτων στὶς 3/7/2006).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 248, ἀρ. 97 (= *IGR* 3, 954) καὶ *JHS* 9, 1888, σ. 253, ἀρ. 114 (= *IGR* 3, 955)· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 216, ἀρ. 6.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1310, ὑποσ. 85 (ἁπλὴ μνεία).

Ἀφροδίτηι Παφίαι·
Δ. Πλαύτιον Φήλεικα Ἰ-
ουλιανόν, τὸν ἁγνὸν

ἀνθ(ύπατον), ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶχε δημοσιευθεῖ ὡς δύο ξεχωριστὰ κείμενα ἀπὸ στοὺς Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 248, ἀρ. 97 (= *IGR* 3, 954) καὶ *JHS* 9, 1888, σ. 253, ἀρ. 114 (= *IGR* 3, 955). Ὁ Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 216, ἀρ. 6, ὀρθῶς ἀποκατέστησε ὡς ἀνωτέρω τὴν ἐπιγραφή.

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο *D. Plautius Felix Julianus* βλ. **Πάφ. 12**, **104** καὶ **Λεμ. 30**. Γιὰ τὸ ἐπίθετο *ἁγνός*, χρησιμοποιούμενο γιὰ νὰ προσδιορίσει ἀνθύπατο πβ. τὴν τυπικὴ φράση *ἁγνείας χάριν* στὶς ἐπιγραφὲς **Λεμ. 30**, **Λάρ. 12** καὶ **Ἀμμ. 15**. Γιὰ τὴ σημασία τοῦ ἐπιθέτου *ἁγνός* βλ. **Λεμ. 35**.

Δ. Ἐπιτύμβια ἐπιγραφή (Πάφ. 106)

Πάφ. 106. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Μνημεῖο ἀπὸ ἀσβεστόλιθο μὲ βάση κυκλικῆς διατομῆς σὲ σχῆμα καλάθου, τὸ ὁποῖο ἀρχικὰ πρέπει νὰ στηριζόταν σὲ κίονα. Ὁ λίθος, ὕψους 0,58, διαμέτρου ἄνω 0,46 καὶ κάτω 0,31 μ., βρέθηκε στὰ Κούκλια στὴν τοποθεσία «Ἀρκάλου». Φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου (RR. 370). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,045 (*φεῖ*) μ. (Αὐτοψία στὶς 7/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1986, σ. 194, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 41, 5) (*SEG* 36, 1260).

Καλάθου μείμημα τρόπαιον
ἀνέστησα Τρύφων ἀλόχου Διονυσίας
εὐνοίας καὶ σωφροσύνης ἕνεκεν.

---

2. Τρύφων ἀλόχου Διονυσίας, Pleket εἰς *SEG*: Τρύφωνα Λόχου, Διονυσίας, Nicolaou.

Σχόλια: στ. 1: *μείμημα*. Ἐναλλαγὴ I ~ EI, διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Ὁ Τρύφων ἀνεγείρει ἕνα μνημεῖο σὲ σχῆμα καλάθου γιὰ νὰ τιμήσει τὴν εὔνοια καὶ τὴ σωφροσύνη τῆς συζύγου του Διονυσίας. Γιὰ τὸν *κάλαθον* ὡς σύμβολο τῆς συνετῆς συζύγου, πβ. J. Bousquet, εἰς O. Masson, *Bull. Épigr.* 1987, ἀρ. 721. Ἡ ἀρετὴ τῆς σωφροσύνης τονίζεται καὶ στὸ ἐπιτύμβιο ἐπίγραμμα τῆς Εὐοδίας βλ. **Λευκ. 26**. Ἡ σωφροσύνη ἀποτελεῖ τὸ κύριο χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τοῦ σεμνοῦ βίου τοῦ Ἀρτεμιδώρου καὶ τὴν πηγὴ τῆς χαρᾶς γιὰ τὸν νεκρὸ στὴν **Λάρ. 166**. Ἄλλες ἐκφράσεις, ποὺ δηλώνουν τὸν ἐνάρετο βίο ἀτόμων εἶναι *σεμνότητος χάριν* (**Λάρ. 27**), *ἀρετῆς χάριν*, (**Πάφ. 79** καὶ πιθανὸν στὴν **Ἀμμ. 24**) *εὐσεβείας χάριν* (**Πάφ. 92**), *εὐνοίας χάριν* (**Πάφ. 90**, **Πάφ. 101** καὶ **Λάρ. 38**), *φιλαγαθίας χάριν* (**Ἀμμ. 21**), *ἀγαθοῦ χάριν* (**Ἀμμ. 51**). Τὸ ὄνομα *Διονυσία* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 455**, **464** καὶ **755** ἐνῶ στὴν **Λεμ. 384** ἀπαντᾶ ὁ τύπος *Διονύσα*. Γιὰ τὸ ὄνομα Τρύφων βλ. **Λεμ. 72**.

Ε. Διάφορα (Πάφ. 107-113)

Ι. Μιλιοδεῖκτες (Πάφ. 107-109)

Πάφ. 107. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΧΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΦΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ

12 π.Χ-14 μ.Χ.

Μιλιοδείκτης ἀπὸ λευκὸ ἀσβεστόλιθο ἀκέραιος μόνον ἄνω, ὕψους 0,33, πλάτους 0,305 καὶ πάχους 0,085 μ. Βρέθηκε στὸν δρόμο ποὺ ὁδηγεῖ ἀπὸ τὴν Πάφο πρὸς τὸ Κούριον δυτικῶς τῶν Κουκλιῶν καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,038 μέχρι 0,048 μ.

Mitford, *AJA* 70, 1966, σ. 98-9, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 23, 6) (= *AE* 1966, 490).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (13) (ἁπλὴ μνεία).

[Imp(erator) Ca]esar Aug(ustus)
[divi f(ilius)] pontif[ex max(imus)]
[trib(unicia) pot(estate) - - - co(n)s(ul)]
- -

Ὁ Αὔγουστος ἔγινε *pontifex maximus* τὸ 12 π.Χ.

Πάφ. 108. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΧΙΙΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΦΟ ΣΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ

198 μ.Χ.

Μιλιοδείκτης ἀπὸ ὑπόλευκο ἀσβεστόλιθο, ὕψους 2,17 καὶ διαμέτρου 0,445 μ. Ἡ βάση ἔχει ὕψος 0,40, πλάτος 0,51 καὶ πάχος 0,39 μ. Βρέθηκε στὸ Χαποτάμι, στὸν λόφο ἀπέναντι ἀπὸ τὸ μετόχι τοῦ μοναστηριοῦ τῆς Ἁγίας Κατερίνης. Τὸ ὕψος τῶν λατινικῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ. Τὸ ὕψος τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων εἶναι 0,052 μ. στὸν τελευταῖο στίχο, ἐνῶ στοὺς ὑπολοίπους κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,04 μ.

Mitford, *JRS* 29, 1939, σ. 194-7, ἀρ. 6.

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (15) (ἁπλὴ μνεία) καὶ σ. 1336, ὑποσ. 221 (γιὰ τὶς δίγλωσσες ἐπιγραφὲς σὲ μιλιοδεῖκτες).

(*α*) Τὸ *λατινικὸ* κείμενο:

Inp(eratori) Cai(sari) Div<i> M(arci) Antonin<i> Pii
Ger(manici) Sarm(atici) fil(io), [Divi Commodi]
fratri, <Di>v<i> Hadrian<i> e<t> Divi Traiani Parthici et
Div<i> Nerva ab<n>[epote],
L(ucio) Se(ptimio) Severo Pii Pertinaci Augusto Adiabenico
Partico maximo [pont]-
4 ifici maximo, tribouniciai potestate to VI, co(n)s(uli) II,
patri patriai, proco(n)s(uli), [et imp(eratori)]
Caesar<i> L(ucii) Sep(timii) Severi Pii Pertinacis Aug(usti)
Arab(ici) Adiabenici Partici fil(io),
vidi M(arci) Antonini Pii Germanici Sarmatic<i> nepoti,
Div<i> Hadriani [et Di]v[i]
Traiani et Divi Nerva abnepote, M(arco) Aur(elio)
Antonino Augusto [tribouniciai]
8 pot(estate) proco(n)s(uli) et [[L(ucio) Sep(timio) Getae]] Caisari,
milia erexit Sebaste Papos sacra
metropolis civitatioum Cy[pri] per Audiu[m] B[ass]ou[m]
proco(n)s(ulem) provinciai.

(β) Ἡ ἑλληνικὴ ἀπόδοση:

Αὐτοκράτορι Καίσαρι θεοῦ Μ(άρκου) [Ἀν]τ[ωνί]νου Εὐσεβοῦς
Γερμανικοῦ Σαρματικοῦ
υἱῷ, θεοῦ Κομόδου ἀδελφῷ, θεοῦ Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς υἱωνῷ,
θεοῦ Ἁδρ[ιανοῦ καὶ]
θεοῦ Τραϊανοῦ καὶ θεοῦ Νέρουα ἀπογόν[ῳ, Λ(ουκίῳ Σε(πτιμίῳ]
Σευήρῳ Εὐσεβῖ (*sic*) Περτίνακι [Σεβ(αστῷ) (;)]
4 Ἀραβικῷ Ἀδιαβηνικῷ Παρθικῷ, ἀ[ρχιερεῖ μεγ(ίστῳ), δημ]αρχ(ικῆς)
ἐξουσίας τὸ ς',
αὐτοκράτορι τὸ ια', ὑπάτῳ τὸ β', [πατρὶ πατρίδος, ἀν]θυπάτῳ καὶ
Αὐτοκράτορι Καί[σ(αρι)]
Λ(ουκίου) Σε(πτιμίου) Περτίνακο<ς> Σεβαστοῦ Ἀρ[α]βικοῦ
[Ἀδιαβην]ικο[ῦ Πα]ρθικοῦ υἱῷ, θεοῦ Μάρκου
Ἀντωνίνου Εὐσ{ι}εβοῦς Γερμανικοῦ Σαρματικοῦ [υἱωνῷ, θε]οῦ Ἀντωνίνου
8 Εὐσεβοῦς ἐγόνῳ (*sic*), θεοῦ Ἁδριανοῦ καὶ θε[οῦ Τραϊανοῦ ἀπογόνῳ],

Μ(άρκῳ) Αὐ(ρηλίῳ) Ἀντωνίνῳ
δημαρχικῆ<ς> ἐξουσίας, ἀνθυπάτῳ καὶ [[Λ(ουκίῳ Σεπ(τιμίω) Γέτα]]
[Καίσα]ρι τὰ μί(λια) ἀνέστησε
Σε(βαστὴ) Κλ(αυδία) Φλ(αουία) Πάφος, ἡ ἱερὰ μητρόπολις [τῶν]
[κατὰ Κύπρον] πόλεων
ἐπὶ Αὐδίου Βάσου (*sic*) ἀνθυπά[του, (ἔτους) ζ'].
ΙΓ

Κατὰ τὴν περίοδο τῶν Σεβήρων δόθηκε στὴν Πάφο ὁ τίτλος *Σεβαστὴ Κλαυδία Φλαουία Πάφος, ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων*. Γιὰ σχολιασμὸ βλ. **Πάφ. 22**. Ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν αὐτὸν τὸν τίτλο εἶναι οἱ **Πάφ. 14, 20**, **22**, **71**, **108**, **109**, **117** καὶ **152**. Γιὰ τὸν ἀνθύπατο (*C. Numitorius*) *Audius Bassus*, ὁ ὁποῖος ἀπαντᾶ στὶς ἐπιγραφὲς **Πάφ. 108**, **109**, **117**, **152** καὶ **Λευκ. 29** βλ. **Πάφ. 152**. Τὸ ἕβδομο ἔτος τῆς δημαρχικῆς ἐξουσίας καὶ τὸ ἐνδέκατο τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ *Septimius Severus* ἄρχισε τὸ 198 μ.Χ. βλ. Cagnat, *Épigraphie Latine*, σ. 207.

Ἡ παράλειψη τοῦ *Antoninus Pius* στοὺς στ. 2 καὶ 6 τῆς λατινικῆς ἀπόδοσης καὶ τοῦ *Nerva* στὸν στ. 8 τῆς ἑλληνικῆς ὀφείλεται στὴν ἀπροσεξία τοῦ χαράκτη, ὁ ὁποῖος ἐμφανῶς δὲν γνωρίζει καλὰ τὴ λατινικὴ γλῶσσα, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τπὺς τύπους *Inp*(*eratori*) (στ. 1), *Partico* (στ. 3), *patriai* (στ. 4), tribouniciai potestate to (στ. 4), *vidi* (στ. 6), *abnepote* (στ. 7), *Caisari* (στ. 8), *Sebaste* (στ. 8), *Papos* (στ. 8), *civitatioum* (στ. 9), *provinciai* (στ. 9). Ἡ ἀπροσεξία τοῦ χαράκτη εἶναι ἐμφανὴς καὶ στοὺς ἑλληνικοὺς τύπους *Εὐσεβῖ* (στ. 3), *Εὐσ{ι}εβοῦς* (στ. 7), *ἐγόνῳ* (στ. 8) καὶ *Βάσου* (στ. 11).

Πάφ. 109. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΧΙΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΦΟ ΣΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ

198 μ.Χ.

Μιλιοδείκτης σωζομένου ὕψους 1,57 καὶ διαμέτρου 0,385 μ, ἀκέραιος μόνον κάτω. Τὸ ὕψος τῆς βάσης εἶναι 0,335 μ. Βρέθηκε ἑξακόσια περίπου μέτρα δυτικῶς ἀπὸ τὸ Χαποτάμι σὲ περιοχὴ ποὺ ἀνήκει στὸ μετόχι τοῦ μοναστηριοῦ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης. Ἀφοῦ μελετήθηκε ἀπὸ τὸν Mitford τὸν Ἰούνιο τοῦ 1939 ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,045 (ἐκτὸς ἀπὸ τὸ *βῆτα* στὸν ἐνδέκατο στ., ποὺ ἔχει ὕψος 0,075) μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 59-62, ἀρ. 32 (φωτ. πίν. 34, σ. 59).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (14) (ἁπλὴ μνεία) καὶ σ. 1336, ὑποσ. 221 (γιὰ τὶς δίγλωσσες ἐπιγραφὲς σὲ μιλιοδεῖκτες).

[- - - - - Σεπτιμίῳ Σεβήρῳ κτλ. - - - - -]
[δημαρχικῆς ἐξου]σίας τὸ ς', αὐτοκ[ρατόρι τὸ ια', ὑπάτῳ τὸ β',]
[πατρὶ πατρί]δ̣ος, ἀνθυπάτῳ, [καὶ Αὐτοκράτορι Καίσαρι]
[Λουκίου Σεπτ]ιμίου Σεουήρο[υ] Πε[ρτίνακος Ἀραβικοῦ Ἀδια]-
4 [βηνικοῦ Παρ]θ̣ι̣κ̣οῦ μ̣εγί̣[σ]τ̣ο̣[υ (;) υἱῷ, θεοῦ Μ(άρκου) Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς]
[Γερμανικοῦ] Σ̣ᾳρμ[ατικοῦ (;) υἱωνῷ, θεοῦ Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς]
[ἐκγόν]ῳ, θεοῦ Ἀδ̣[ριανοῦ ἀπογόνῳ, Μ(άρκῳ) Αὐρηλίῳ Ἀντωνίνῳ]
[δημαρχι]κῆς ἐξουσίας, ἀν[θυπάτῳ καὶ Λουκίῳ Σεπτιμίῳ Γέτα]
8 [Καί]σαρι τὰ μίλια [ἀνέστησε Σεβαστὴ Κλαυ(δία) Φλ(αουία) Πάφος]
[ἡ ἱε]ρὰ μητρόπολι[ς τῶ]ν [κατὰ Κύπρον πόλεων]
ἐπὶ Αὐδίου Βάσου (*sic*) [ἀνθυπάτου, ἔτους ζ'].
ΙΒ

Κατὰ τὴν περίοδο τῶν Σεβήρων δόθηκε στὴν Πάφο ὁ τίτλος *Σεβαστὴ Κλαυδία Φλαουία Πάφος, ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων*. Γιὰ σχολιασμὸ βλ. **Πάφ. 22**. Ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν αὐτὸν τὸν τίτλο εἶναι οἱ **Πάφ. 14, 20**, **22**, **71**, **108**, **109**, **117** καὶ **152**. Γιὰ τὸν ἀνθύπατο (*C. Numitorius*) *Audius Bassus*, ὁ ὁποῖος ἀπαντᾶ στὶς ἐπιγραφὲς **Πάφ. 108**, **109**, **117**, **152** καὶ **Λευκ. 29** βλ. **Πάφ. 152**. Γιὰ τὴ χρονολόγηση αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς βλ. **Πάφ. 108**.

Τὸ ἄνω μέρος τοῦ λίθου, ὅπου κανονικὰ θὰ ἦταν γραμμένη σὲ λατινικὴ γλῶσσα ἡ ἐπιγραφή, ὅπως ἡ **Πάφ. 108**, εἶναι ἀποκεκρουμένο.

ΙΙ. Κτιτορικὲς ἐπιγραφές (Πάφ. 110-111)

Πάφ. 110. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΕΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

74-78 μ.Χ.

Τμῆμα ὀγκολίθου ἀπὸ ἐπιστήλιο, ἀποκεκρουμένος ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ φυλάσσεται στὸ ἐκεῖ Μουσεῖο.

Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1356, ὑποσ. 347 καὶ *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2180, ὑποσ. 12.

[- - - a]nno V[- - -]

Κατὰ τὸν Mitford, ποὺ στηρίζεται σὲ παλαιογραφικὰ κριτήρια, τὸ ἔτος εἶναι τὸ πέμπτο μέχρι τὸ ὄγδοο τοῦ αὐτοκράτορος Βεσπασιανοῦ.

Πάφ. 111. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΚΤΙΤΟΡΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη σὲ ὅλες τὶς πλευρὲς πλὴν τῆς ἄνω. Βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,035 μ.

Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1356, ὑποσ. 347.

[- - -]OVIDI[- - -]

Αὐτὴ ἡ ἐπιγραφή, ὅπως καὶ ἡ προηγούμενη, σχετίζονται κατὰ τὸν Mitford μὲ ἀρχιτεκτονικὴ δραστηριότητα τῆς φλαβιανῆς δυναστείας.

III. Varia (Πάφ. 112-113)

Πάφ. 112. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΛΥΧΝΟ Δ΄ αἰ. μ.Χ.

Λύχνος, διακοσμημένος μὲ ἵππο, ἐγχάρακτος σὲ δύο σημεῖα. Ἡ πρώτη ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη κάτω ἀπὸ τὸν ἵππο καὶ ἡ δεύτερη στὴ βάση. Βρέθηκε σὲ τάφο στὰ Κούκλια.

Maier – Wartburg, *RDAC* 1994, σ. 117-8· *SEG* 44, 1287.

(α) Ὑγία

(β) Εὐτύχητος

Σχόλια: *Ὑγία*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστοῦ λύχνων ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Πάφ. 36**.

Πάφ. 113. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΛΥΧΝΟ Δ΄ αἰ. μ.Χ.

Λύχνος, διακοσμημένος μὲ ἵππο, ἐγχαραγμένος σὲ δύο σημεῖα. Ἡ πρώτη ἐπιγραφὴ εἶναι ἄνω ἀπὸ τὸν ἵππο καὶ ἡ δεύτερη στὴ βάση. Βρέθηκε σὲ τάφο στὰ Κούκλια.

Maier – Wartburg, *RDAC* 1994, σ. 117-8· *SEG* 44, 1287.

(α) ^ΨΕΝ

(β) Σφυρί-
δωνος

Σχόλια: Σφυρίδωνος ἀντὶ Σπυρίδωνος.

Γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστῆ βλ. **Πάφ. 35**.

Ζ. Ἀδιάγνωστη ἐπιγραφή (Πάφ. 114)

Πάφ. 114. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα ἀπὸ ὑπόλευκο τοπικὸ μάρμαρο, ὕψους 0,21, πλάτους 0,141 καὶ πάχους 0,083 μ. Βρέθηκε νοτίως τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης στὰ Κούκλια καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Παλαιπάφου (RR. 238· M.P. 59/47/2, bl. 56). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 3/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1977, σ. 218, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 78, 8) (= *SEG* 27, 968).

- - - - - - - - - -
- - - Ạυρ - - -
- - - δημ - - -
- - - ạρκ - - -
- - - - - - - - -

---

1. [Αὐτοκράτορι Καίσαρι Μ.] Ạὐρ[ηλίωι Ἀντωνίωι κτλ.], Nicolaou **2.** δημ[αρχικῆς ἐξουσίας], Nicolaou.

3. ΡΑΝΤΙΔΙ (Πάφ. 115-118).

Α. Μιλιοδεῖκτες (Πάφ. 115-117)

Πάφ. 115-116. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΦΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ

249-51 καὶ 271-2 μ.Χ.

Μιλιοδείκτης ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,86 καὶ διαμέτρου 0,44 μ. Βρέθηκε ἑξακόσια περίπου μέτρα δυτικῶς ἀπὸ τὴν τοποθεσία «Λάκκος τοῦ Φράγκου». Μετὰ τὴ μελέτη τῆς ἐπιγραφῆς ἀπὸ τὸν Mitford ὁ λίθος ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Ὁ λίθος σὲ δεύτερη χρήση φέρει δύο ἐπιγραφές. Στὴν πρώτη ἐπιγραφή, τῆς ὁποίας ἔχουν χαθεῖ οἱ τρεῖς τελευταῖοι στίχοι, τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,05 μέχρι 0,08 στὸν πρῶτο στίχο καὶ ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,07 μ. στοὺς ὑπόλοιπους. Στὴ δεύτερη ἐπιγραφή, ἡ ὁποία σώζεται σχεδὸν ἀκέραιη, τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὸν τρίτο στίχο κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,05, στὸν ὄγδοο στ. εἶναι 0,11 καὶ στοὺς ὑπόλοιπους ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,07 (τὸ *δέλτα* στὸν ἕβδομο στίχο ἔχει ὕψος 0,07) μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 62-64, ἀρ. 33 καὶ 34 (φωτ. πίν. 35).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (17) (ἁπλὴ μνεία) καὶ σ. 1336, ὑποσ. 223 (γιὰ τὴν ἐμφάνιση τοῦ ὀνόματος τοῦ Δεκίου σὲ δοτικὴ στὴν πρώτη ἐπιγραφή) καὶ 224 (γιὰ τὴν ἐμφάνιση τοῦ ὀνόματος τοῦ Αὐρηλιανοῦ σὲ γενικὴ στὴ δεύτερη ἐπιγραφή).

(**115**) Αὐτοκράτορι Καίσαρι
Γα̣<ΐ>ῳ Μεσσίῳ Κυ[ί]ντῳ (;)
[Δεκ]ίῳ (;) Τρα̣ϊ̣α̣[νῷ] Σ̣εβα̣στῷ (;)
4 ΕΤΛΥΙΥΜΕΓ
(ἐλλείπουν τρεῖς στίχοι)

Ἡ χρήση τῆς δοτικῆς πτώσεως σὲ ἑλληνικὲς ἐπιγραφὲς ἀντὶ τῆς ἀναμενόμενης αἰτιατικῆς ὀφείλεται στὴν ἐπίδραση τῆς λατινικῆς, βλ. I. Mednikarova, *ZPE* 143, 2003, σ. 117-134.

(**116**) Ἐπὶ Αὐτοκρά-

τορος Καίṣαρο[ς]
Λουκίου
4 Δομιτίου Αὐρη-
ḷιανοῦ Εὐσεβοῦς
Εὐτυχοῦς Σεβαστοῦ
L δ'
μί(λια) ιε'.

Πάφ. 117. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ XV ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΦΟ ΣΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ

198 μ.Χ.

Ὁ μιλιοδείκτης αὐτὸς βρέθηκε δυτικῶς ἀπὸ τὸν Λάκκο τοῦ Φράγκου. Πρόκειται γιὰ ὑποκίτρινο ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,86 καὶ διαμέτρου 0,44 μ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,08 μ.

LBW 2806· *CIL* 3, 218 (*IGR* 3, 967)· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 61, ὑποσ. 1 (φωτ. πίν. 36, σ. 63).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (16) (ἁπλὴ μνεία).

(*α*) Τὸ *λατινικὸ* κείμενο:

[Imp(eratori) Caes(ari) Di]vi M(arci) Antoni[ni Pii Germanici Sarmatici fili]-
o (;) {vidi} Di[vi] Commodi fratri M(arci) Antonini Pii Ger(manici) Sa[rma](atici)
Divi Traiani Parthici et Divi Neroua nepoti, [- -] L(ucio) Sep(timio)
4 Sevhro Pio Pertinaci Augusto Adiabenico maximo, po-
ntifici maximo, tribouniciae po(testate) to VI, c(onsuli) II, patri patriae
et imperator Caisar L(ucii) Septimio Sevhro Pii Pertinacis
Part(hici) Aug(usti) maximi f(ilio), M(arci) Antonini Pii Germanici Sarmatici
8 nepoti, Divi Antoni(ni) nepoti, Divi Adriani et Divi Traiani
et Divi Neroua, Aurelio Antonino Augusto, tribounicia p[ot](estate)
et L(ucio) Sep[[timio Getae Caesari]] milia erexit Seb(asta) Papos sacra m[et](ropolis)
cibitatioum Cypri per Audioum Bassoum proco(n)s(ulem)
12 provinc(iae) Cypri, aṇi VII.

(β) Ἡ ἑλληνικὴ ἀπόδοση:

Αὐτοκράτορι Καίσαρι θεοῦ Μάρκου Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς

Γερμανικοῦ Σαρματικοῦ υἱῷ θεοῦ Κομμόδου ἀδελφῷ
θεοῦ Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς υἱωνῷ θεοῦ Ἁδριανοῦ ἐκγόνῳ
4 καὶ θεοῦ Νέρουα ἀπογόνῳ Λ. Σεπτιμίῳ Σευήρῳ Εὐσεβῖ (*sic*)
Περτίνακι Σεβαστῷ Ἀραβικῷ Ἀδιαβηνικῷ Παρθικῷ,
ἀρχιερῖ μεγίστω, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ ς', αὐτοκράτορι τὸ ια',
ὑπάτῳ τὸ β', πατρὶ πατρίδος, ἀνθυπάτῳ, καὶ αὐτοκράτορι
8 Καίσαρι Λ. Σεπτιμίου Σεουήρου Εὐσεβοῦς Περτίνακος
Σεβαστοῦ Ἀραβικοῦ Ἀδιαβηνικοῦ Παρθικοῦ μεγίστου υἱῷ
[θεοῦ] Μάρκ(ου) Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς Γερμανικοῦ Σαρματικοῦ
[υἱωνῷ] θεοῦ Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς ἐκγόνῳ θεοῦ Ἁδριανοῦ
12 [καὶ] θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ καὶ θεοῦ Νέρουα ἀπογόνῳ
[Μάρκῳ] Αὐ. Αντωνίνῳ Σεβαστῷ, δημαρχικῆς ἐξουσίας, ἀνθυπάτῳ,
[[καὶ Λ. Σεπτίμιῳ Γέτα Καίσαρι]], τὰ μείλι(α) ἀνέστησεν Σε(βαστὴ)
Κλ(αυδία) Φλ(αουία)
[Πά]φος, ἡ ἱερὰ [μ]ητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων,
16 [διὰ] Οὐδίου (;) Βάσσου ἀνθυπάτου, ἔτους ζ'.
ΙΕ

Κατὰ τὴν περίοδο τῶν Σεβήρων δόθηκε στὴν Πάφο ὁ τίτλος *Σεβαστὴ Κλαυδία Φλαουία Πάφος, ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων*. Γιὰ σχολιασμὸ βλ. **Πάφ. 22**. Ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν αὐτὸν τὸν τίτλο εἶναι οἱ **Πάφ. 14, 20**, **22**, **71**, **108**, **109**, **117** καὶ **152**. Γιὰ τὸν ἀνθύπατο (*C. Numitorius*) *Audius Bassus*, ὁ ὁποῖος ἀπαντᾶ στὶς ἐπιγραφὲς **Πάφ. 108**, **109**, **117**, **152** καὶ **Λευκ. 29**, βλ. **Πάφ. 152**. Τὸ ἕβδομο ἔτος τῆς δημαρχικῆς ἐξουσίας καὶ τὸ ἐνδέκατο τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ *Septimius Severus* ἄρχισε τὸ 198 μ.Χ. βλ. Cagnat, *Épigraphie Latine*, σ. 207.

Τὰ λάθη τοῦ χαράκτη εἶναι πολλὰ καὶ σὲ τύπους τῆς λατινικῆς κυρίως, ὅπως καὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας, λ.χ. {*vidi*} (στ. 2), *Neroua* (στ. 3 καὶ 9), *Sevhro* (στ. 4 καὶ 6), *tribouniciae po(testate) to* (στ. 5), *tribounicia* (στ. 9), *Papos* (στ. 10), cibitatioum (στ. 11), *Audioum Bassoum* (στ. 11), *an~i* (στ. 12), *Εὐσεβῖ* (στ. 4) καὶ *ἀρχιερῖ* (στ. 6).

Β. Ὅρος (Πάφ. 118)

Πάφ. 118. ΟΡΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΡΑΝΤΙΔΙ Β' αἰ. μ.Χ (;)

Στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ὠχροῦ χρώματος, ὕψους 0,73, πλάτους 0,385 καὶ πάχους 0,16 μ. Βρέθηκε στὸ Ραντίδι, κοντὰ στὰ Κούκλια καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,05 μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 64-66, ἀρ. 35 (φωτ. πίν. 17) (*SEG* 17, 748).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *Emerita* 26, 1958, σ. 112 ὑποσ. 4 (ἁπλὴ μνεία).

[Οὗτος]
ὅρος
Ἄκρας.

---

1. [Οὗτος], *SEG*· Ο̣ὗ̣τ̣ο̣ς?, Mitford.

Σύμφωνα μὲ τὴ μαρτυρία τοῦ Στεφάνου Βυζαντίου (*Ἐθν.* ἐν λ. *Ἄκρα· Ἄκρα, Ἰαπυγίας πόλις... ζ' Κύπρου... τὸ ἐθνικὸν Ἀκραῖος*) ἡ *Ἄκρα* ὑπῆρξε πόλη τῆς Κύπρου. Πολλοὶ μελετητὲς προσπάθησαν ἀνεπιτυχῶς νὰ προσδιορίσουν τὴν τοποθεσία αὐτῆς τῆς πόλεως βλ. Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 65, ὑποσ. 4. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἀποδεικνύει τὴν ὕπαρξη μιᾶς *Ἄκρας* στὴν περιοχὴ Πισσουρίου-Ραντιδίου καὶ δίδει ἐπιπλέον καὶ τὸ σημεῖο μέχρι τὸ ὁποῖο ἔφθανε τὸ ὅριο τῆς κυριαρχίας της. Δὲν μπορεῖ ὅμως ταυτιστεῖ μὲ βεβαιότητα μὲ τὴν Ἄκρα τοῦ Στεφ. Βυζαντίου. Γιὰ τοὺς *ὅρους* βλ. Guarducci, *Epigrafia greca*, σ. 326-338. Ὁ Trombley 2001, σ. 222, σημειώνει ὅτι ἡ σωστὸς διαχωρισμὸς μὲ λίθινους *ὅρους* τῶν κοινοτήτων καὶ τῶν κτηματικῶν περιουσιῶν ἦταν μία μέθοδος ποὺ ἐμπόδιζε τὴ δημιουργία ἀτομικῶν ἢ ὁμαδικῶν διαφορῶν γιὰ τὰ ἐδάφη· στὴ σ. 232, δίδει ἕνα σύντομο κατάλογο ἀπὸ λίθινους *ὅρους*, ποὺ βρέθηκαν στὴ Μικρὰ Ἀσία κατὰ τὴν ὕστερη ῥωμαϊκὴ περίοδο.

4. ΑΜΑΡΓΕΤΗ (Πάφ. 119-138)

Α. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (Πάφ. 119-120)

Πάφ. 119. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΟ ΑΠΙΚΑΤΟ ΣΑΒΕΙΝΟ, ΤΑΜΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

2 π.Χ. - 2 μ.Χ.

Δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα βάσης ἀγάλματος ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο. Τὸ πρῶτο ἀπότμημα ποὺ παραδίδει τὴν ἀριστερὴ πλευρὰ τῆς σωζόμενης ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας, ὕψους 0,195 καὶ πλάτους 0,46 μ., εἶναι ἀποκεκρουμένο δεξιά, ἐνῶ ἀριστερὰ εἶναι ἀποκεκρουμένες οἱ δύο του ἄκρες. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἀμαργέτη, ποὺ βρίσκεται δώδεκα περίπου χιλιόμετρα βορείως τῆς Παλαιπάφου, στὴν τοποθεσία «Πέτρας Ἄνθρωπος». Φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (R.R. 1716. M.P. 28/64, bl. 15). Τὸ δεύτερο ἀπότμημα ποὺ παραδίδει τὴ δεξιὸ μέρος τῆς σωζόμενης ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας, μάρμαρο βαμμένο σὲ κιτρινωπὸ χρῶμα, βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη, κτισμένο στὴν εἴσοδο ἑνὸς σπιτιοῦ αὐτοῦ τοῦ χωριοῦ. Ὁ λίθος, ὕψους 0,145, πλάτους 0,31 καὶ πάχους τουλάχιστον 0,28 μ., ἔχει ἀποκεκρουμένη τὴν ἀριστερή του πλευρὰ καὶ τὸ ἄνω του μέρος. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὸ πρῶτο ἀπότμημα κυμαίνεται ἀπὸ 0,032 μέχρι 0,05 μ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 (*ὠμέγα*) μέχρι 0,55 (*σίγμα*) μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1965, σ. 119-20, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 14, 9) (*SEG* 23, 641) (γιὰ τὸ πρῶτο ἀπότμημα)· Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 260, ἀρ. 1· Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 108-9 (φωτ. πίν. 39) (= *SEG* 20, 241) (γιὰ τὸ δεύτερο ἀπότμημα)· Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2183, ὑποσημ. 32 (= *SEG* 40, 1369)· *AE* 1991, 1567 (= *SEG* 42, 1315).

[Κ]αίσαρ[ι θεοῦ υἱῶι Σε]βαστῶ[ι]
Τίτος Ἀ[πικᾶτος Σαβε]ῖνος, ταμίας
καὶ ἀντ[ιστράτηγος] καθιέρωσεν.

Τὸ πρῶτο ἀπότμημα εἶχε δημοσιευθεῖ ὡς ἑξῆς ἀπὸ τὴν Ἰ. Μιχαηλίδου-Nicolaou:

[Κ]αίσαρ[σι Γαΐωι καὶ Λευκίωι θεοῦ Σεβαστοῦ υἱοῖς]
Τίτος Ἀ[πίκατος Σαβεῖνος, ταμίας Ῥωμαίων, πρεσβευτὴς]

καὶ ἀντ[ιστράτηγος τῆς νήσου ἐκ τοῦ ἰδίου].

Τὸ πρῶτο ἀπότμημα εἶχε ἀποκατασταθεῖ ὡς ἑξῆς στὸ *SEG* 23, 641:

[Κ]αίσαρ[σι Γαΐωι καὶ Λευκίωι θεοῦ Σεβαστοῦ υἱοῖς]
Τίτος Ἀ[πίκατος Σαβεῖνος, ταμίας Ῥωμαίων, πρεσβευτὴς]
καὶ ἀντ[ιστράτηγος τῆς ἐπαρχείας Κύπρου].

Τὸ δεύτερο ἀπότμημα εἶχε δημοσιευθεῖ ὡς ἑξῆς ἀπὸ τοὺς Hogarth *κ.ἄ.*, *JHS* 9, 1888, σ. 260, ἀρ. 1:

.....
..... ταμίας
καθιερώσει

Τὸ δεύτερο ἀπότμημα εἶχε ἀναδημοσιευθεῖ ὡς ἑξῆς ἀπὸ τὸν T. B. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 108-109 (= *SEG* 20, 241):

[Αὐτοκράτορι Καίσαρι, θεοῦ]
[Ἰουλίῳ υἱῶι, θεῶι Σε]βαστῶ[ι]
[Τίτος Ἀπίκατος Σαβε]ῖνος, ταμίας
[δήμου Ῥωμαίων], καθιέρωσεν.

Ὁ Mitford, *ANRW* II 18.3, σ. 2183, ὑποσημ. 32 (= *SEG* 40, 1369) ἀποκατέστησε ὡς ἑξῆς τὴν ἐπιγραφή:

[Αὐτοκράτορι Καίσαρι Σε]βαστῷ[ι]
Τίτος Ἀ[πίκατος Σαβε]ῖνος, ταμίας
καὶ ἀντ[ιστράτηγος] καθιέρωσεν.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀναδημοσιεύθηκε ὡς ἑξῆς στὴν *AE* 1991, 1567:

[Κ]αίσαρ[ι θεοῦ υἱῶι Σε]βαστῶ[ι]
Τίτος Ἀ[πικᾶτος Σαβε]ῖνος, ταμίας
καὶ ἀντ[ιστράτηγος] καθιέρωσεν.

Πρόκειται γιὰ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἀποτμήματα, ποὺ εἶχαν βρεθεῖ καὶ δημοσιευθεῖ τὸ ἕνα ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ ἄλλο, μέχρι ποὺ πρῶτος ὁ Mitford (*ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2183, ὑποσημ. 32) ὑποστήριξε ὅτι τὰ δύο ἀποτμήματα συνανήκουν. Εἶναι προφανὲς ὅτι πρόκειται γιὰ δύο μέρη τοῦ ἰδίου λίθου· σὲ αὐτὸ συνηγοροῦν ἡ ἀποκεκρουμένη δεξιὰ πλευρὰ τοῦ μὲν καὶ ἡ ἀριστερὴ πλευρὰ τοῦ δέ, ἡ περιοχὴ εὑρέσεως τῶν δύο μερῶν, ὁ δεύτερός τους στίχος, καθὼς καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων. Ἡ ἀποκατάσταση ὅμως, τὴν ὁποία προτείνει, ἔχει μιὰ σοβαρὴ παράλειψη: πρόκειται γιὰ τὸ [*Κ*]*αίσαρ*[- -] τοῦ πρώτου στίχου τοῦ πρώτου ἀποτμήματος τοῦ λίθου. Στὴν *AE* 1991, σ. 435, ἀρ. 1567 (= *SEG* 42, 1315) ἑπομένως ἀποκαθίσταται ὀρθῶς ἡ ἐπιγραφή.

Ὁ *Τ. Ἀπικᾶτος Σαβεῖνος, quaestor provinciae* κατὰ τὴν περίοδο τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Αὐγούστου, τιμᾶ τὸν Αὔγουστο καὶ τοὺς ἐγγονούς του Γάιο καὶ Λούκιο Καίσαρα (βλ. **Πάφ. 120**). Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Πάφ. 120. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΑΪΟ ΚΑΙ ΛΟΥΚΙΟ ΚΑΙΣΑΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΟ ΑΠΙΚΑΤΟ ΣΑΒΕΙΝΟ, ΤΑΜΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ 2 π.Χ. - 2 μ.Χ.

Ὀρθογώνια βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,235, πλάτους 0,67 καὶ πάχους 0,51 μ., ἀποκεκρουμένη στὶς ἄνω ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ ἐμπρόσθιες γωνίες, καθὼς καὶ στὴ δεξιά. Βρέθηκε τὴν ἄνοιξη τοῦ 1955 στὴν Ἀμαργέτη σὲ χαντάκι στὴ δυτικὴ πλευρὰ τῆς αὐλῆς τοῦ ναοῦ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Μουσείου τῆς Πάφου (R.R. 1241). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,058 (*σίγμα*) μ. (Αὐτοψία στὶς 5/7/2006).

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 107-9, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 39, 9) (= *SEG* 20, 240).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1962, 326 (ἁπλὴ μνεία).

[Τοῖς τοῦ θ]εοῦ [Σεβαστοῦ υἱοῖς, Γαΐωι Καίσαρι]
[κ]αὶ Λευκίωι Καίσαρ[ι, ἡγεμόσι τῆς νεότητος],
Τίτος Ἀπικᾶτος Σαβ[εῖνος, ταμίας Ῥωμαίων].

---

3. Ἀπίκατος, Mitford.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ὅπως καὶ ἡ προηγούμενη, εἶναι τιμητικὴ ἀπὸ τὸν *Τ. Ἀπικᾶτο Σαβεῖνο*. Ὁ *Gaius* καὶ ὁ *Lucius Caesar*, υἱοὶ τοῦ *M. Agrippa* καὶ τῆς *Iulia* καὶ ἐγγονοὶ ἐξ υἱοθεσίας τοῦ Αὐγούστου, ἔλαβαν τὸν τίτλο *princeps iuventutis* τὸ 5 καὶ 2 π.Χ. καὶ πέθαναν τὸ 4 καὶ 2 μ.Χ. ἀντιστοίχως, βλ. Kienast, *RömKaiser.* 1996², σ. 74-75. Ἑπομένως ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται μεταξὺ τῶν ἐτῶν 2 π.Χ. καὶ 2 μ.Χ.

Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ γιὰ τὸν *Γάιο* καὶ *Λούκιο Καίσαρα* ἔχουμε καὶ στὴν **Ἀμμ. 85**. Ἡ μορφὴ τῶν γραμμάτων εἶναι σύγχρονη τῆς **Πάφ. 119**.

Β. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (Πάφ. 121-135)

Πάφ. 121. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΟΠΑΟΝΑ ΜΕΛΑΝΘΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΡΥΦΩΝΑ τέλη Α΄ αἰ. π.Χ.

Μικρὸς βωμός, ὕψους 0,123, πλάτους 0,122 καὶ πάχους 0,095, ἀπὸ ἡφαιστιογενὴ λίθο, σκληρὸ καὶ σκουρόχρωμο. Βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (ἀρ. 1401). Ὁ πρῶτος στίχος τῆς ἐπιγραφῆς ἔχει ἀπολεσθεῖ, ἕνεκα τοῦ ὅτι ὁ λίθος εἶναι ἀποκεκρουμένος ἄνω σ' ὅλο του τὸ μῆκος. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,007 (ὠμέγα) μέχρι 0,018 (φεῖ) μ. (Αὐτοψία στὶς 5/7/2006).

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 109, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 40, 10)· Karageorghis, *BCH* 85, 1961, σ. 274, *α* (= *SEG* 20, 239)· Masson, *BCH* 118, 1994, σ. 270, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 7).

[Ὀπάονι]
Μελανθίῳ
Τρύφων Ἀ-
4 ριστοδήμου
ὑπὲρ τοῦ υἱ-
οῦ Τρύφωνος
εὐχήν.

Γιὰ τὸν *Ὀπάονα Μελάνθιο* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 88-89. Γιὰ τὸ ὄνομα Τρύφων βλ. **Λεμ. 72**. Τὸ ὄνομα *Ἀριστόδημος* ἀπαντᾶ κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο καὶ στὶς **Λεμ. 286**, **500** καὶ **Λευκ. 101**.

Πάφ. 122. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΙΜΑΓΟΡΑ ΣΤΟΝ ΟΠΑΟΝΑ ΜΕΛΑΝΘΙΟ τέλη Α΄ αἰ. π.Χ.

Μικρὴ βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,07, μήκους 0,135 καὶ πλάτους 0,14 μ., ἀποκεκρουμένη κάτω ἀριστερά, καθὼς καὶ κάτω. Βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη, στὴν τοποθεσία «Πέτρας Ἄνθρωπος» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 1685/1· M.P. 28/63, bl.

18). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,007 μέχρι 0,015 μ. (Αὐτοψία στὶς 5/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1964, σ. 207-8, ἀρ. 19 (φωτ. πίν. 20, 19)· (*SEG* 23, 643)· Masson, *BCH* 118, 1994, σ. 271, ἀρ. 21.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1372, ὑποσ. 459 (ἁπλὴ μνεία).

(Ὀ)πάονι Μελαν-
θίῳ Τιμαγόρας
τὸν υἱὸν Τιμαγό-
4 ραν εὐχήν· L κ',
[Φ]αρμοῦθ[ι].

---

1. ΑΠΑΟΝΙ στὸν λίθο **5.** Ἀρίμου *v.* E Nicolaou.

Σχόλια: στ. 1: *Ὀπάονι - Ἀπάονι*. Ὀπισθοχωρητικὴ ἀφομοίωση, φαινόμενο σύνηθες στὴ νεότερη κυπριακὴ διάλεκτο, π.χ. ὀμφαλὸς - ἀφφαλός, ὀχταπόδι - ἀχταπόδι, ὀρφανὸς - ἀρφανὸς κτλ. βλ. Συμεωνίδη, *ΙΚΔ*, σ. 190-191.

Γιὰ τὸν *Ὀπάονα Μελάνθιο* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 88-89. Ὁ αἰγυπτιακὸς μήνας *Φαρμοῦθι* (Μάρτης - Ἀπρίλης) βλ. *LSJ⁹ supplement* σ.λ., κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀνάγεται χρονολογικῶς στὴν πρώιμη ἐποχὴ τοῦ Αὐγούστου. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**.

Γιὰ τὴ χρονολόγηση αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς *terminus ante quem* εἶναι τὸ 15 π.Χ. ὅταν εἰσήχθη ἀπὸ τὸν Αὔγουστο τὸ νέο ἡμερολόγιο στὴν Πάφο, ἐνῶ ἡ Σαλαμὶς διατηροῦσε ἀκόμη τὸ αἰγυπτιακὸ ἡμερολόγιο βλ. Hill, *History*, σ. 235-6.

Τὸ ὄνομα *Τιμαγόρας* ἀπαντᾶ τόσο στὶς συλλαβικὲς ἐπιγραφές βλ. Masson, *ICS*, ἀρ. 120, 126, 154b, 263 καὶ 434, ὅσο καὶ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, σ.λ. Κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Πάφ. 134** καὶ **Λεμ. 544**.

Πάφ. 123. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ

ρωμαϊκὴ περίοδος

Πήλινη πλάκα ἀπὸ τὴν Ἀμαργέτη, ἡ ὁποία θεωρεῖται χαμένη ἀπὸ τὸν ΙΘ' αἰ.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 262, ἀρ. 11· Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 38, ὑποσ. 51 (2)· Masson, *BCH* 118, 1994, σ. 269, ἀρ. 12.

Πβ. Mitford, ὅ.π., σ. 39, ὑποσ. 55 (γιὰ τὴ χρονολογία).

Ἀπολλω-
νίου φιλ(οτιμεία) (;)

---

2. ΦΙΛΣ στὸν λίθο. φιλ(οτιμεία) (?), Mitford: Φιλ(ίππου) ?, Hogarth.

Σύμφωνα μὲ τὸν Mitford (ὅ.π. μὲ βιβλιογραφία) τὸ ΦΙΛS εἶναι ἡ συντομογραφία γιὰ τὸ φιλοτιμία ἢ φιλότιμος, καὶ φαίνεται ὅτι στὴν ἐπιγραφὴ χρησιμοποιεῖται τὸ φιλοτειμία ἀντὶ τοῦ συνήθους *ἐκ φιλοτειμίας*. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80. Πρόκειται γιὰ μία ἀκόμη ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη χωρὶς τὸ ὄνομα τῆς θεότητας βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 88-89. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Πάφ. 124. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΟΠΑΟΝΑ ΜΕΛΑΝΘΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΝΑ (;), ΥΙΟ ΤΟΥ ΕΙΡΗ[ΝΑΙ]ΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Λίθινο ἀγαλμάτιο πολὺ φθαρμένο. Βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη καὶ φυλάσσεται στὸ Ashmolean Museum (1888. 1508) στὴν Ὀξφόρδη. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη μὲ πολὺ μικρὰ γράμματα στὴ δεξιὰ πλευρὰ τοῦ ἀγαλματίου.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 261, ἀρ. 2· Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 38, ὑποσ. 49 (1) (= *SEG* 27, 969)· Masson, *BCH* 118, 1994, σ. 266, ἀρ. 3.

Ὀπ[άο]νι
Μελ[α]ν-
θίῳ [Ὀν]<ᾶ>ς
4 Εἰρη[ναί]ου
ἐπ' ἀγ[αθ]ῷ.

Γιὰ τὸν *Ὀπάονα Μελάνθιο* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 88-89. Ἡ ἀποκατάσταση τοῦ ὀνόματος *Ὀνᾶς* ἀπὸ τὸν Mitford εἶναι πολὺ ὑποθετική.

Πάφ. 125. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΟΠΑΟΝΑ ΜΕΛΑΝΘΙΟ

Β' αἰ. μ.Χ.

Μικρὴ βάση ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀριστερά. Βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη καὶ φυλάσσεται στὸ Fitzwilliam Museum στὸ Cambridge (GR. 237. 1888 = CAM 405).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 261, ἀρ. 5· Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 38, ὑποσ. 49 (3) (= *SEG* 27, 969)· Masson, *BCH* 118, 1994, σ. 266, ἀρ. 6.

[Ὀπάονι Με]λ̣ανθίῳ
[ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος]Υ ἁλιεὺς (;)
[- - - - - - - - - - - - -]ΟΝΑ τοὺς ἑατοῦ
4 [υἱοὺς - - - - - - - - -]θέντες.

2-4. Masson: ὁ δεῖνα ..... | τὸν δεῖνα καὶ τὸν δεῖνα] τοὺς ἑα(υ)τοῦ | υἱοὺς ? ἰα]θέντ(α)ς ?, Hogarth· [ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος]Υ ἁλιεὺς | [τὸν δεῖνα καὶ Μαχ]ά̣ονα ? τοὺς ἑατοῦ | [υἱοὺς ἐκ θανάτου ? ῥυ]σθέντες ?, Mitford.

Γιὰ τὸν *Ὀπάονα Μελάνθιο* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 88-89.

Πάφ. 126. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΟΠΑΟΝΑ ΜΕΛΑΝΘΙΟ

Β' αἰ. μ.Χ.- ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀποκεκρουμένη στὴ δεξιὰ πλευρά. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη, φυλασσόταν μέχρι τὸ 1894 στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (ἀρ. 5921).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 261, ἀρ. 7· Myres – Richter, *CCM* 163, ἀρ. 5921· Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 38, ὑποσ. 49 (5)· Masson, *BCH* 118, 1994, σ. 267, ἀρ. 8.

Πβ. Mitford, ὅ.π., σ. 39, ὑποσ. 55 (γιὰ τὴ χρονολογία).

Ὀπάονι Με[λανθίῳ]
ὑπὲρ [τοῦ δεῖνος ὁ δεῖνα]
εὐχή[ν].

Τὸ ἀπόγραφο τοῦ Hogarth δὲν δείχνει τίποτα μετὰ τὸ *ὑπὲρ*, πρᾶγμα ποὺ ὑποδηλοῖ ὅτι ὁ λίθος ἦταν ἀποκεκρουμένος καὶ κάτω, ἐνῶ τὸ *CCM* ἔχει ΥΠΕΡΕΥΧΗ[--, ποὺ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι ὀρθό.

Γιὰ τὸν *Ὀπάονα Μελάνθιο* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 88-89.

Πάφ. 127. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΟΠΑΟΝΑ ΜΕΛΑΝΘΙΟ

Β' αἰ. μ.Χ.- ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ποὺ εἶχε βρεθεῖ στὴν Ἀμαργέτη, ἔχει χαθεῖ. Ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐκδότες περιγράφεται ὡς ἑξῆς: «On a base of soft stone, broken at both ends».

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 262, ἀρ. 8· Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 38, ὑποσ. 49 (6)· Masson, *BCH* 118, 1994, σ. 267, ἀρ. 9.

Πβ. Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 39, ὑποσ. 55 (γιὰ τὴ χρονολογία).

[Ὀπ]άονι Με[λανθίῳ].

Γιὰ τὸν *Ὀπάονα Μελάνθιο* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 88-89.

Πάφ. 128. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΟΠΑΟΝΑ ΜΕΛΑΝΘΙΟ

Β' αἰ. μ.Χ.- ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ποὺ εἶχε βρεθεῖ στὴν Ἀμαργέτη, ἔχει χαθεῖ. Ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐκδότες περιγράφεται ὡς ἑξῆς: «On a base of soft stone, much worn».

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 262, ἀρ. 9· Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 38, ὑποσ. 49 (7)· Masson, *BCH* 118, 1994, σ. 267, ἀρ. 10.

Πβ. Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 39, ὑποσ. 55 (γιὰ τὴ χρονολογία).

ϟC [Ὀ]πάονι Με-
ḷαγ[θίῳ].

1-2. ϟσ' [Ὀ]πάονι Με|[λανθίῳ]....., Hogarth· ϟC [Ὀ]π<ά>ονι Με|<λ>αγ[θίω], Mitford· ?? [Ὀ]πάονι Με|(λ)αγ[θίῳ], Masson.

Γιὰ τὸν *Ὀπάονα Μελάνθιο* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 88-89. Ὁ Mitford, ὅ.π. μὲ βιβλιογραφία, ὑποθέτει ὅτι τὰ δύο σύμβολα στὴν ἀρχὴ τῆς ἐπιγραφῆς ἴσως νὰ ἀντιπροσωπεύουν 200 *δραχμάς*.

Πάφ. 129. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΛΑΪΟ ΣΤΟΝ ΟΠΑΟΝΑ ΜΕΛΑΝΘΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟ Β' αἰ. μ.Χ.- ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀποκεκρουμένη δεξιά. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη, φυλασσόταν μέχρι τὸ 1894 στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (ἀρ. 5924). Ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐκδότες περιγράφεται ὡς ἑξῆς: «On a small base of very soft stone with mouldings, worn nearly smooth and broken at the edges».

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 262, ἀρ. 10· Myres – Richter, *CCM* 164, ἀρ. 5924· Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 38, ὑποσ. 49 (8)· Masson, *BCH* 118, 1994, σ. 269, ἀρ. 11.

Πβ. Mitford *JHS* 66, 1946, σ. 39, ὑποσ. 55 (γιὰ τὴ χρονολογία).

[Ὀ]πάο[νι]
[Μελανθίῳ]
Λάιος Φ[ι]-
4 [λ]όσστρατ̣-
ον τὸν
[έ]ατοῦ <υ>ἱὸν
[ε]ὐχήν.

---

3. Λάιος, Mitford : [? Φί]λαιος Hogarth· [Φ]ίλαιος, Masson **6.** ἑατοῦ, Masson || <υ>ἱόν, Mitford: (υ)ἱόν, Hogarth· υἱόν, Masson.

Σχόλια: στ. 3-5: *Φ[ι]|[λ]όσστρατ̣|ον*. Διπλασιασμὸς τοῦ συριστικοῦ [s] πρὸ τοῦ ὀδοντικοῦ [t] βλ. Gignac 1981, σ. 159, πβ. Mendez Dosuna J., *Sym. Mit.* I, 1985, σ. 647-655.

στ. 6. *<υ>ἱὸν*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΥΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [i] βλ. Brixhe 1987².

Γιὰ τὸν *Ὀπάονα Μελάνθιο* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 88-89. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Πάφ. 130. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟ ΣΤΟΝ ΟΠΑΟΝΑ ΜΕΛΑΝΘΙΟ Β' αἰ. μ.Χ.- ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Λίθινη βάση, ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (ἀρ. 5922). Ὁ λίθος εἶναι ἀποκεκρουμένος στὴν κορυφή.

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 261, ἀρ. 6· Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 38, ὑποσ. 49 (4)· Masson, *BCH* 118, 1994, σ. 267, ἀρ. 7.

Πβ. Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 39, ὑποσ. 55 (γιὰ τὴ χρονολογία).

Ὀπ[άονι Μελ]αν-
θίῳ Ἀρτεμίδωρος
εὐχήν.

Γιὰ τὸν *Ὀπάονα Μελάνθιο* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 88-89. Τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* συχνὰ μαρτυρεῖται τόσο στὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Α 152-157, ὅσο καὶ στὴ ῥωμαϊκή βλ. **Πάφ. 136· Λεμ. 97**, **183**, **195**, **361**, **366** (2), **375**, **415**, **416** (2), **432**, **476**, **510**, **534**, **574**, **575**, **587** (2), **646**, **692**, **769** (2), **775· Λευκ. 25**, **69**, **74· Λάρ. 13** (2), **48**, **117**, **138**, **150**, **157**, **166** καὶ **Ἀμμ. 102**.

Πάφ. 131. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΑ ΣΤΟΝ ΟΠΑΟΝΑ ΜΕΛΑΝΘΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.- ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκομμένος πάνω, ὅπου πιθανότατα θὰ ὑπῆρχε ἕνα ἄγαλμα, σωζομένου ὕψους 0,15 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς Παλαιπάφου καὶ προέρχεται ἀπὸ τὴν Ἀμαργέτη. Ὁ Mitford, ποὺ ἔγραφε τὸ 1946 πίστευε ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ εἶχε χαθεῖ, ὅπως καὶ ὁ Oziol τὸ 2004, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ 1879 φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου (inv. MNB 3064).

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 87-8 (λανθασμένα ἀναφέρει ὡς τόπο εὑρέσεως τὸ Κίτιον)· Cesnola, *Cyprus*, σ. 414, ἀρ. 4· Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 627, ἀρ. 3· Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 38, ὑποσ. 52 (2)· Masson, *Syria* 48,

1971, σ. 442-3 (φωτ. πίν. 9) καὶ *BCH* 118, 1994, σ. 266, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 5)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 314, ἀρ. 2231.

Πβ. Mitford, ὅ.π., σ. 39, ὑποσ. 55 (γιὰ τὴ χρονολογία).

Ἀρισταγόρας
Σώσανδρον
τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν
Ὀπάονι Μελανθίῳ
εὐχήν.

Γιὰ τὸν *Ὀπάονα Μελάνθιο* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 88-89. Τὸ ὄνομα *Ἀρισταγόρας* μαρτυρεῖται στὴν Κύπρο ἤδη ἀπὸ τὶς συλλαβικὲς ἐπιγραφές βλ. Masson, *ICS*, ἀρ. 11a, 86, 92, 162a καὶ 367, ἀπαντᾶ καὶ στὶς ἀλφαβητικὲς ἐπιγραφὲς τόσο τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, A 82, 84-86 καὶ *MSW*, σ. 96, ὅσο καὶ τῆς ῥωμαϊκῆς βλ. **Πάφ. 131· Λεμ. 268**, **365**, **606· Λευκ. 76· Λάρ. 77** καὶ **Ἀβ. Πρ. 1**.

Πάφ. 132. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΟ ΣΤΟΝ ΟΠΑΟΝΑ ΜΕΛΑΝΘΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.- ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Μικρὴ μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ὕψους 0,09 μ. Βρέθηκε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα στὴν Ἀμαργέτη καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (inv. 74. 51. 2431). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,016 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 69 κέ. (λανθασμένα ἀναφέρει ὡς τόπο εὑρέσεως τὸ Κίτιον)· Cesnola, *Cyprus*, σ. 414, ἀρ. 3· τοῦ ἰδίου, *Atlas* 3: πίν. CXLVI, 2 (φωτ.) Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 627, ἀρ. 3· Myres, *HCC*, σ. 549, ἀρ. 1912· Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 38, ὑποσ. 52 (1)· Masson, *Syria* 48, 1971, σ. 442-3 (φωτ. πίν. 9) καὶ *BCH* 118, 1994, σ. 266, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 4)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 313-4, ἀρ. 2230.

Πβ. Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 39, ὑποσ. 55 (γιὰ τὴ χρονολογία).

Ὀπάονι
Μελανθίωι
Κατάγραφος
4 ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ
Καταγράφου
εὐχὴν
L s'.

Σχόλια: στ. 2: *Μελανθίωι*. Γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς παλαιᾶς διφθόγγου /כ:i/ διατηρεῖται ἡ παραδοσιακὴ ὀρθογραφία. Ἡ διατήρηση τῆς ἐπίσημης ὀρθογραφίας εἶναι ἔνδειξη τῆς ἐπιμέλειας σύνταξης καὶ χάραξης αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς.

Γιὰ τὸν *Ὀπάονα Μελάνθιο* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 88-89. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**.

Πάφ. 133. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.- ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Λίθινο ἀγαλμάτιο, ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη ἀνάμεσα στοὺς πόδες τοῦ ἀγαλματιδίου. Φυλάσσεται στὸ Cambridge, Fitzwilliam Museum (GR. 240. 1888 = CAM 408).

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 262, ἀρ. 13· Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 38, ὑποσ. 51 (3)· Masson, *BCH* 118, 1994, σ. 269, ἀρ. 14.

Πβ. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 140 (4) (ἁπλὴ μνεία).

Ἡρακλείτ(ο)υ

Ἡρακλείτ(ο)υ, Masson: Ἡρακλείτ<ο>υ, Mitford· εἰτ'. Ἡρα(κλείτου) κ', Hogarth.

Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μιὰ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 88-89. Σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ δὲν ἀναγράφεται τὸ ὄνομα τῆς θεότητας. Ὁ Hogarth μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἀπεκατέστησε τὴν ἐπιγραφὴ τὴν χρονολογεῖ τὸ 257 μ.Χ.

Πάφ. 134. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΙΚΑΝΔΡΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥ ΤΙΜΑΓΟΡΑ

Β' αἰ. μ.Χ.- ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Λίθινο ἀγαλμάτιο, ὕψους 0,21 μ., ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη στὸ στῆθος τοῦ ἀγαλματίου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,0065 μέχρι 0,02 μ..

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 88, ἀρ. 4· Cesnola, *Cyprus*, σ. 416, ἀρ. 8· τοῦ ἰδίου, *Atlas* 3: πίν. CXLVI, 3 (φωτ.)· Myres, *HCC*, σ. 550, ἀρ. 1913· Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 38, ὑποσ. 53· Masson, *BCH* 118, 1994, σ. 271, ἀρ. 22.

Πβ. Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 39, ὑποσ. 55 (γιὰ τὴ χρονολογία).

Νίκανδ-
ρος ὑπὲρ
τοῦ υἱοῦ
4 Τιμαγόρου.

---

4. Τιμάρχου, Colonna-Ceccaldi.

Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μιὰ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 88-89. Σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ δὲν ἀναγράφεται τὸ ὄνομα τῆς θεότητας, στὴν ὁποία ἀφιερώνει τὸ ἀγαλμάτιον γιὰ τὸν υἱό του ὁ Νίκανδρος. Γιὰ τὸ ὄνομα *Νίκανδρος*, πβ. **Λεμ. 84** βλ. καὶ *LGPN* I, σ.λ. *Νίκανδρος* 14-16. Γιὰ τὸ ὄνομα *Τιμαγόρας* βλ. **Πάφ. 122**.

Πάφ. 135. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΥΣ ΘΕΟΥΣ ΣΥΝΝΑΟΥΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα βωμοῦ ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένου δεξιά, ὕψους 0,23, μήκους 0,245 καὶ πάχους 0,10 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη στὴν τοποθεσία «Λουτρὰ τῆς Ῥήγαινας» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 1781· M.P. 28/56, bl. 44). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 5/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1968, σ. 73, ἀρ. 2 (φωτ. πίν 17, 2).

Θεοῖς συ̣[ννάοις]
πᾶσι καὶ π[άσαις].

Γιὰ ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς σὲ ὅλους τοὺς θεοὺς βλ. *BCH* 3, 1879, σ. 173, ἀρ. 23 (*θεοῖς πᾶσι*), **Λεμ. 158** (*θεῶν οὐρανίων*) καὶ I. Nicolaou, *RDAC* 1965, σ. 114, ἀρ. 3α (*δώδεκ*[*α θεοῖς*]) καὶ σ. 118, ἀρ. 8 ([*θεοῖς πᾶσ*]*ι καὶ πάσαις*). Εἶναι ἡ μόνη ἐπιγραφὴ στὴν Κύπρο ποὺ ἀναφέρεται σὲ *θεοὺς σύνναους*, δηλ. θεοὺς ποὺ λατρεύονταν στὸν ἴδιο ναό.

Γ. Ἐπιτύμβια ἐπιγραφή (Πάφ. 136)

Πάφ. 136. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ

Ὀγκόλιθος ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν Ἀμαργέτη καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 6/7/2006).

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 108, ὑποσ. 60 (= *SEG* 20, 243).

Ἀρτεμι-
δώρου
μόνο (*sic*).

Δὲν εἶναι βέβαιο γιὰ τὸ πῶς ἀκριβῶς μπορεῖ νὰ ἑρμηνευθεῖ τὸ *μόνο*. Ὁ Mitford τὸ ἐκλαμβάνει ὡς ἐπιτύμβιο, ὅτι ὁ τάφος προορίζεται μόνο γιὰ τὸν *Ἀρτεμίδωρο*. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**.

Δ. Ἀδιάγνωστες ἐπιγραφές (Πάφ. 137-138)

Πάφ. 137. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Α' αἰ. μ.Χ.- Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο. Βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου. Ἀμφότερες οἱ πλατιὲς ἐπιφάνειες τῆς πλάκας παρουσιάζουν ἴχνη λείανσης, πιθανότατα ὡς ἀποτέλεσμα τῆς συνεχοῦς τριβῆς. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω στενὴ πλευρὰ ὅλες οἱ ἄλλες ἐμφανίζουν ὑπολείμματα ἀπὸ γυψομάρμαρο, πρᾶγμα ποὺ δείχνει ὅτι ὁ λίθος χρησιμοποιήθηκε καὶ ὡς οἰκοδομικὸ ὑλικό. Ὑπολείμματα κόκκινης βαφῆς καὶ γυψομάρμαρου διακρίνονται καὶ στὰ γράμματα τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,006 μέχρι 0,012 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1964, σ. 209-10, ἀρ. 20 (φωτ. σ. 209) (= *SEG* 23, 644).

- -ΣΕ̣Σ̣Ε̣- - - -Ε̣Ο̣Α̣ΝΕΝΙΟ̣- - - - - -
- - στ - - - - - - - - - - - - - - τους ε - - -
- - - ̣κ - - - - - - - - - - - - - - ὥστε κ - - -
4 - - - - - - - - - - - - - - - - - - - ἁγνὸ[ς ; - -
- - - - - - - - - - - - - - - - - - ἀγα[θὸς ; - -
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - ̣κρω - - - - -
- ̣ε̣σ - - - - -
8 -
- -
- ασ - - - -
- - πο - - - - - - - - - - - - - - - - - η - - - - -
12 -θ - - - - -
- - δ - - - - - - - - - - - - - - - - - - ε - - - - -
- -δ - - - - -
- -
16 - - - - ε - - - - - - - - - - - - - - - - -ε - - - - -
- -
- - - - ν - - - - - - - - - - - - - - - - -ω̣ - - - - -
- - - ομ - - - - - - - - - - - - - - - - - -ν̣ - - - - -
20 - - - εκ -
- - - ας -
- - - φα - - - - - - - - - - - - - - - - - ̣αμ - - - -
- - - πο - - - - - - - - - - - - - - - - - -ν̣α - - - -
24 - - - δε - - - - - - - - - - - - - - - - - τ̣ης - - - -

- - - ε̣ν ω̣ς ο̣ - - - - - - - - - - - - ας ετερο - -
- ρα̣ς *v.* ετη - -

Πάφ. 138. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ἀρχὲς ῥωμαϊκῆς περιόδου

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,085, πλάτους 0,12 καὶ πάχους 0,027 μ., ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς πλὴν τῆς ἄνω δεξιᾶς. Βρέθηκε στὴν Ἀμαργέτη στὴν τοποθεσία «Πέτρας Ἄνθρωπος» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (ἀρ. 475, inv. 1963/I-18/1· M.P. 138/39/2, bl. 28). Στὴν πολὺ λεία ἐπιφάνειά του φέρει ἐπιγραφή, τῆς ὁποίας διασώζονται μόνο λίγα γράμματα στὸ τέλος τῶν δύο πρώτων της στίχων. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,013 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1964, σ. 206-7, ἀρ. 18 (φωτ. σ. 207) (= *SEG* 23, 645).

- - - - - - - - - - - -σ̣ε̣ι̣
- - - - - - - - - - - -εις
- - - - - - - - - - - - - -

5. ΜΑΡΙΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΗ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ (Πάφ. 139-143).

Α. Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή (Πάφ. 139)

Πάφ. 139. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΕΣΤΙΑ ΒΟΥΛΑΙΑ (;)

Α΄ αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,46, διαμέτρου τοῦ σπονδύλου 0,42 καὶ κάτω 0,54 μ. Βρέθηκε στὸ Μάριον καὶ τώρα ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Μουσείου τῆς Πάφου (RR. 3061). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,04 (*βῆτα*) μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 178-9, ἀρ. 30 (φωτ. πίν. 27) (= *SEG* 40, 1359).

Ἑστ[ία]ς (;) [- - -]
Βουλ<α>ί[ας (;)]

Γιὰ τὴν *Ἑστία Βουλαία* στὴν Κύπρο κατὰ τὸν Α΄ αἰ. μ.Χ., πβ. **Πάφ. 53**.

Β. Μιλιοδεῖκτες (Πάφ. 140-142)

Πάφ. 140. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΙΙΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΣΙΝΟΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΟ

τέλη Β' αἰ. μ.Χ.- ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Κυλινδρικὸς μιλιοδείκτης ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀσβεστόλιθο, σωζομένου ὕψους 0,75 καὶ διαμέτρου 0,44 μ., ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ δεξιά. Βρέθηκε σὲ ἀγρὸ κοντὰ στὴν Πόλη Χρυσοχοῦς. Μελετήθηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τὸν Mitford στὸν Ἀστυνομικὸ Σταθμὸ τῆς Πόλης Χρυσοχοῦς. Ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Μουσείου τῆς Πάφου. Ὁ μιλιοδείκτης φέρει δύο ἐπιγραφές. Σ' αὐτήν, τὴν ἑλληνική, σώζονται ἀποσπασματικῶς μόνο οἱ τελευταῖοι τρεῖς στίχοι, ἐνῶ ἡ δεύτερη, ἡ λατινική (σὲ δεύτερη χρήση βλ. **Πάφ. 141**), σώζεται ὁλόκληρη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,041 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/06).

Mitford, *JRS* 29, 1939, σ. 191-2, ἀρ. 3 (*α*) (φωτ. πίν. 24, 1).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (8) (ἁπλὴ μνεία).

ΕΠ
ΥΣ
Ν

Πάφ. 141. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΙΙΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΣΙΝΟΗ ΣΤΗΝ ΠΑΦΟ

333-337 μ.Χ.

Κυλινδρικὸς μιλιοδείκτης ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀσβεστόλιθο, σωζομένου ὕψους 0,75 καὶ διαμέτρου 0,44 μ., ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ δεξιά. Βρέθηκε σὲ ἀγρὸ κοντὰ στὴν Πόλη Χρυσοχοῦς. Ὁ μιλιοδείκτης φέρει δύο ἐπιγραφές. Ἡ λατινική, σὲ δεύτερη χρήση, σώζεται ὁλόκληρη (γιὰ τὴν ἑλληνικὴ βλ. **Πάφ. 140**). Ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Μουσείου τῆς Πάφου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,042 μέχρι 0,052 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/06).

Mitford, *JRS* 29, 1939, σ. 191-2, ἀρ. 3 (*b*) (φωτ. πίν. 24, 1).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (8) (ἁπλὴ μνεία).

D(ominis) n(ostris) Fl(avio) Constanti[no]
victori maximo ac trium-

fatori, semper Aug(usto)
4 et Fl(avio) Cl(audio) Co[nst]antino
et Fl(avio) I[ul(io) Con]stantio
et Fl(avio) Iul(io) [Co]nstante (*sic*)
nob(ilissimis) Caes(aribus)
8 mi(lia passuum) III.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ χρονολογεῖται μεταξὺ τῆς 25ης Δεκεμβρίου τοῦ 333 μ.Χ., ὁπότε ὁ *Constans* ἔγινε *Caesar*, καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου τὴν 22η Μαΐου τοῦ 337 μ.Χ., πβ. **Πάφ. 142** καὶ **Λευκ. 32**.

Πάφ. 142. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ VI ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΣΙΝΟΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΦΟ

333-337 μ.Χ.

Κυλινδρικὸς μιλιοδείκτης, ὕψους 1,7 καὶ διαμέτρου 0,42 μ. Ἡ βάση ἔχει ὕψος 0,28, πλάτος καὶ πάχος 0,445 μ. Βρέθηκε σὲ ἀγρὸ στὸ χωριὸ Τέρρα, δυτικῶς τῆς Πόλης Χρυσοχοῦς. Φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,056 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/2006).

Mitford, *JRS* 29, 1939, σ. 192-3, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 24, 2).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (9) (ἁπλὴ μνεία).

D(ominis) n(ostris) Fl(avio) Constantino
victori maximo ac tri[um]-
fatori, semper Aug(usto)
4 et Fl(avio) Cl(audio) Constantin[o]
et Fl(avio) Iul(io) Constant[io]
et Fl(avio) Iul(io) Constante (*sic*)
nob(ilissimis) Caes(aribus)
8 mi(lia passuum) VI.

Αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἴδια μὲ τὴν πιὸ πάνω (**Πάφ. 141**). Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα αὐτὲς οἱ ἐπιγραφὲς χαράχθηκαν καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιο χαράκτη, ἀφοῦ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων εἶναι πανομοιότυπο. Γιὰ τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς βλ. **Πάφ. 153**, πβ. **Λευκ. 32**.

Γ. Ἐπίκληση (Πάφ. 143)

Πάφ. 143. ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ μέσα Α᾽ αἰ. μ.Χ.

Ὀγκόλιθος, ὕψους 0,57, πλάτους 0,47 καὶ πάχους 0,25 μ., ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ὠχροῦ χρώματος, ἀποκεκρουμένος δεξιά. Βρέθηκε σὲ ἀγρὸ στὴν Ἀρσινόη στὴν περιοχὴ «Περιβόλια τοῦ Τσιφλικιοῦ», βορείως τῆς Πόλεως τῆς Χρυσοχοῦς, καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (ἀρ. 1158). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/06).

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 442-3· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 48-51, ἀρ. 26 (φωτ. πίν. 28).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1329, ὑποσ. 189 (ἀποκατάσταση τοῦ τελευταίου στίχου) (= *SEG* 30, 1602).

Εἵλεως ὑμεῖν [γένοιντ]-
ο Ζεὺς ὁ ὀ̣λ̣βί[ων ταμί]-
ας καὶ ᾗ [Κύπρον φιλοῦσ]-
4 α Ἀφροδ[είτη θυσιῶν]
καλῶ[ν ἀμοιβήν·]
ἔ[τους π.χ. τρίτου]
Τιβερί[ου Κλαυδίου Καίσαρ]-
8 ος μην[ὸς π.χ. Ἀπογονικοῦ -]
οἱ εἰε<ρ>ό[δουλοι - - -]

---

9. εἰε<ρ>ο[φάνται?], *OA*.

Σχόλια: στ. 1 (*ὑμεῖν*): Υ ἀντὶ Η.
στ. 1 (*ὑμεῖν*) καὶ 9 (*εἰε<ρ>ό*[*δουλοι*]): ΕΙ ἀντὶ Ι.

Ἡ ἀποκατάσταση στὸν στ. 7 *Τιβερί*[*ου Κλαυδίου Καίσαρ*]|*ος* μοιάζει ὀρθότερη παρὰ *Τιβερί*[*ου Καίσαρ*]|*ος*, ἐπειδὴ ὅπως φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸν πρῶτο στ. χρειάζεται ἕνα πιὸ μεγάλο ὄνομα. Ὁ στ. 6 δίδει τὸ ἔτος, ἐνῶ ὁ στ. 8 τὸν μῆνα καὶ τὴν ἡμέρα. Ἡ πόλη *Μάριον* μετωνομάσθηκε σὲ *Ἀρσινόη* (βλ. Στέφ. Βυζ. *Ἐθν.* ἐν λ. *Ἀρσινόη*: *Ἀρσινόη, πόλις Λιβύης... ἑβδόμη Κύπρου, ἡ πρότερον Μάριον λεγομένη. τὸ ἐθνικὸν Ἀρσινοΐτης καὶ Ἀρσινοεύς*, πβ. τοῦ

ἰδίου ἐν λ. *Μάριον*: *Μάριον, πόλις Κύπρου, μετονομασθεῖσα Ἀρσινόη*) καὶ ἐκεῖ λατρευόταν ὁ Δίας (βλ. Στράβ. 14.683.6.3: *εἶτα πρὸς ἕω μετὰ τὸν Ἀκάμαντα πλοῦς εἰς Ἀρσινόην πόλιν καὶ τὸ τοῦ Διὸς ἄλσος*). Ὁ Δίας ποὺ λατρευόταν στὴν Ἀρσινόη συνδεόταν καὶ μὲ τὴν Ἀφροδίτη βλ. τὸν τύπο νομίσματος τοῦ Στασιοίκου τοῦ Β' μὲ κεφαλὴ Διὸς στὸν ἐμπροσθότυπο καὶ κεφαλὴ Ἀφροδίτης στὸν ὀπισθότυπο (Hill, *BM Coins, Cyprus*, σ. 60-1).

6. ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ (Πάφ. 144)

Πάφ. 144. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

τέλη Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη στήλη, ὕψους 0,37 καὶ πλάτους 0,17 μ. Βρέθηκε ἀπὸ τὸν Λοΐζο Φιλίππου ἐντοιχισμένη στὴν αὐλὴ τοῦ Κυριάκου Σάββα στὴ Γεροσκήπου στὴν τοποθεσία «Μίτζι», ποὺ ταυτίζεται μὲ τὴ νεκρόπολη τῆς ἀρχαίας Ἱεροκηπίας. Ἐκτίθεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (Μ.Ρ. 844). (Αὐτοψία στὶς 6/7/2006).

Φιλίππου, *JHS* 68, 1948, σ. 155 (κείμενο καὶ σχόλια D. Robertson)· Peek, *GVI*, 1955, ἀρ. 1509· Vérilhac, *Παῖδες ἄωροι* I, 1978, σ. 58-9, ἀρ. 34· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 112-3 (**Ε49**) καὶ 395-401.

Ὦ τέκνον, ὃς πᾶσίν τε βροτοῖ<ς> πᾶ{ι}σίν τε θε-
οῖσιν ζηλωτὸς ἐγένου καὶ ἐπίφθονος <ὃ>ν λά-
χε δαίμων· νῦν δέ σε ὁ σσπείρας καὶ ἥ <σε> τεκοῦ-
4 σά τε μήτηρ πενθοῦσιν, τὴν σὴν μολπὴν ζη-
τοῦντες ἐν οἴκωι καὶ τὴν σὴν ἠράτην, ἣν Ἀ-
ίδας κατέχει, καὶ τοὺς ὑμήλικας, οἳ μητὰ σ
σοῦ ἐγένοντο, εἰσορῶντες κλαίουσιν μνήμηι·
8 σὰ δὲ ὀσστᾶ γαῖα καλύπτει.

---

1. βροτοῖ<ς>, Peek: ΒΡΟΤΟΙ, Φιλίππου || πᾶ{ι}σίν, Vérilhac: ΠΑΙΣΙΝ, Φιλίππου **1-2.** θεοῖσιν, Βοσκὸς κ.ἄ.: ΘΕΙΣΙΣΙΝ, Φιλίππου **3.** ὁ σσπείρας, Βοσκός: ὁ σπείρας, Robertson· ΟΣΣΠΕΙΡΑΣ, Φιλίππου καὶ Peek· ὁ<ς> σπείρας, Vérilhac **5.** ἠράτην, Βοσκός: <ἐ>ράτην, Peek· (ἐ)ράτην, Vérilhac **5-6.** Ἀίδας, Βοσκός: Ἀίδα, Robertson, Peek· Ἄιδας, Vérilhac **6.** τοὺς ὑμήλικας, Βοσκός: ΤΟΥΣ ΥΜΗΛΙΚΑΣ, Φιλίππου· συ<νο>μήλικας, Peek· τοὺς (ὀ)μήλικας, Vérilhac **6-7.** μητὰ σσοῦ, Βοσκός: ΜΗ ΤΑΣ ΣΟΥ, Φιλίππου· μ<ε>τὰ σοῦ, Peek **8.** ὀσστᾶ, Βοσκός: ὄσσε τὸ, Robertson· ὀσ<τέ>α, Peek || γαῖα, Peek, Vérilhac, Βοσκός: χῶμα, Robertson (ΧΩΜΑ, Φιλίππου).

Σχόλια: στ. 3 (*σσπείρας*), 6-7 (*σ|σοῦ*) καὶ 8 (*ὀσστά*): Ἐναλλαγὴ ΣΣ ~ Σ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 524-5 καὶ Gignac 1981, σ. 159, πβ. Mendez Dosuna J., *Sym. Mit.* I, 1985, σ. 647-655, πβ. Φ[ι|λ]όσστρατ|ον **Πάφ. 129**, 3-5· Ἀρίσστωνος **Λεμ. 770**, 5· **Λεμ. 770**, 27· Ἀρίσστω[νος] **Λεμ. 770**, 39· Ἀρίσστωναν **Λεμ. 770**, 43· Ἀρίσστωναν **Λεμ. 782**, 10· **Λεμ. 782**, 17· **Λεμ. 782**, 25· Ἀρίσστωνος **Λεμ. 782**, 16· **Λεμ. 782**, 35. Γιὰ τὸν διπλασιασμὸ τοῦ *σίγμα* στὴν Κύπρο βλ. Masson, *Kadmos* 33, 1994, σ. 90-92 (**Λεμ. 187**). Σημειωτέον ὅτι καὶ σήμερα στὴν κυπριακὴ διάλεκτο τὰ διπλὰ σύμφωνα στὴν ἀρχὴ ἢ στὸ τέλος τῶν λέξεων εἶναι σύνηθες φαινόμενο.

Γεροσκήπου.

Εἶναι ἐμφανεῖς οἱ ἀπροσεξίες τοῦ χαράκτη καὶ ὑπάρχουν τύποι ποὺ εἴτε ἀποδίδουν τὴν προφορὰ/προσωδία εἴτε τὴν ὀρθογραφία τοῦ χαράκτη. Στοὺς δέκα στίχους τῆς ἐπιγραφῆς σχηματίζεται τὸ κείμενο ἑπτὰ στίχων σὲ δακτυλικὸ ἑξάμετρο, μὲ ἐξαίρεση τὸν στ. 5 ποὺ φαίνεται νὰ εἶναι πεντάμετρος.

ΑΡΜΟΥ (Πάφ. 145)

Πάφ. 145. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ Π. ΣΕΠΤΙΜΙΟ ΓΕΤΑ

211-212 μ.Χ

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη σ' ὅλες τὶς πλευρές, σωζομένου ὕψους 0,20, πλάτους 0,018 καὶ πάχους 0,04 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἀρμοῦ στὴν τοποθεσία «Ἁγία Μαύρη» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (ἀρ. 1989· Μ.Ρ. 73/36/5, bl. 1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 5/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1970, σ. 157, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 37, 12).

Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1311, ὑποσ. 89 (ἁπλὴ μνεία).

[Αὐτοκράτορι Καίσαρι Π(οπλίῳ)]
[Σεπτιμίῳ Γέτα Σεβασ]-
[τ]ῷ ἀδ̣ελφ[ῷ τοῦ Κυρίου]
4 ἡμῶν αὐ[τοκράτορος]
[Κα]ίσαρος Μ. [Αὐρηλίου]
[Ἀ]ντωνεί<u>νου</u> [Εὐσεβοῦς, Εὐτυχοῦς]
[Σε]βαστοῦ [- - - - - - - - - - - - -]

Ὁ M. Aurelius Antoninus, ὁ Καρακάλλας, καὶ ὁ P. Septimius Geta κυβέρνησαν μαζὶ ἀπὸ τὸ 211 ἕως τὸ 212 μ.Χ. Ὡς terminus ante quem τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῆς εἶναι ἡ 1η Φεβρουαρίου τοῦ 212, ὅταν ὁ Γέτας δολοφονήθηκε ἀπὸ τὸν Καρακάλλα.

8. ΧΛΩΡΑΚΑ (Πάφ. 146)

Πάφ. 146. ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΟΥ ΕΠΙ ΙΓΔΙΟΥ Δ' αἰ. μ.Χ (;)

Πήλινο ἀπότμημα χείλους ἰγδίου, μήκους 0,12, πλάτους 0,04 καὶ πάχους 0,027 μ. Βρέθηκε στὴ Χλώρακα στὴν τοποθεσία «Ἀλυκή». Ὅταν ἀνακαλύφθηκε φυλάχθηκε στὴν ἀποθήκη τοῦ τοπικοῦ Μουσείου ἀρχαιολογικῆς ἐπισκοπήσεως, σύμφωνα μὲ τὴ Νικολάου.

I. Nicolaou, *RDAC* 1976, σ. 252, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 40, 16) (= *SEG* 26, 1469).

Γεμε-
λῖν<ε>

Γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστῆ βλ. J. W. Hayes, *Hesperia* 36, 1967, σ. 346, ἀρ. 162.

9. ΕΜΠΑ (Πάφ. 147)

Πάφ. 147. Η ΥΔΡΙΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Στιλβωμένη ἐρυθρὴ ὑδρία. Ἔχει ὕψος 0,19 μ. Βρέθηκε σὲ τάφο στὸ χωριὸ Ἔμπα στὴν τοποθεσία «Λίμνη τοῦ Μιτέλλα». Φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 3215/31). Κοντὰ στὸ χεῖλος εἶναι χαραγμένη ἐπιγραφὴ πρὶν ἀπὸ τὴν ὄπτηση. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,005 μέχρι 0,016 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 226, ἀρ. 20 (φωτ. πίν. 26, 20) (= *SEG* 45, 1866).

Ἔρωτ<ο>ς

Τὸ ὄνομα *Ἔρως* ἀπαντᾶ στὴν Κύπρο ἀπὸ τὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο βλ. I. Nicolaou, *PPC*, Σ 23, Ε 23. Στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ἀπαντᾶ σὲ ἐπιτύμβια τοῦ Β'- Γ' αἰ. μ.Χ. ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα (**Λεμ. 448**).

10. ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΑ (Πάφ. 148-150)

Πάφ. 148. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΦΟ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΣΙΝΟΗ

τέλη Β΄- ἀρχὲς Γ΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Κίων, ὕψους 1,35 καὶ διαμέτρου 0,58 μ., ἀπὸ πορώδη λίθο ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ φθαρμένος πίσω, μὲ συμφυὴ τετράγωνη βάση, ὕψους 0,35, πλάτους 0,59 καὶ πάχους 0,50 μ., ἡ ὁποία ἔχει κοπεῖ ἀπὸ τὸν ἴδιο ὀγκόλιθο. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Κισσόνεργα στὴν τοποθεσία «Πότιμα». Φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 2063· M.P. 28/65, bl. 88). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,037 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/06).

I. Nicolaou, *RDAC* 1973, σ. 222-3, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 22, 16).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (11) (ἁπλὴ μνεία) καὶ σ. 1336, ὑποσ. 219 (γιὰ τὴ χρονολογία).

- -
- - - - - - - Ạ (*c.* 4) ΑΤΡΙΕ - -
- - - Ị̣Θ̣Ọ̣ - - - - - - - - - - - - - -
- - - ὁδοὶ (*c.* 4) ᾳ Κύπρο[ν;]
4 - - - περὶ (*c.* 5) Τιβ[- - - - -]
- - [Καίσαρος Σε]βᾳ̣στοῦ
- -

4. Τιβ[ερίου?], Nicolaou.

Ἡ Nicolaou μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἀποκαθιστᾶ τὴν ἐπιγραφὴ στὸν στ. 4 τὴν χρονολογεῖ στὶς ἀρχὲς τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ. Ὁ Mitford, ὅ.π., ἀπορρίπτει μὲ πειστικὰ ἐπιχειρήματα τὴν εἰκασία τῆς Nicolaou καὶ προτείνει τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα στὴν περίοδο τῶν Σεβήρων.

Πάφ. 149-150. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΦΟ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΣΙΝΟΗ

271 καὶ 293-4 μ.Χ.

Κίων ἀπὸ σκληρὸ λευκὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 2,00 καὶ διαμέτρου 0,48 μ., ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ ἀρκετὰ διαβρωμένος. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Κισσόνεργα στὴν τοποθεσία «Πότιμα» καὶ ἐκτίθεται στὴν αὐλὴ ἀριστερὰ τῆς εἰσόδου τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Μουσείου τῆς Πάφου (RR. 2059· M.P. 28/65, bl. 87). Ὁ λίθος ἔχει ἐπιγραφεῖ δύο φορές. Στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ μόνο μερικὰ γράμματα διασώθηκαν. Ἡ δεύτερη ἐπιγραφὴ εἶναι σὲ πολὺ πιὸ καλὴ κατάσταση. Ἀποτελεῖται ἀπὸ δώδεκα στίχους μὲ γράμματα, τῶν ὁποίων τὸ ὕψος κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,07 μ. (Αὐτοψία στὶς 4/7/06).

I. Nicolaou, *RDAC* 1973, σ. 221-2, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 22, 15)

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (12) (ἁπλὴ μνεία) καὶ σ. 1336, ὑποσ. 225 (γιὰ τὴ χρονολογία τῆς δεύτερης ἐπιγραφῆς).

(**149**) - - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
- - - - - - - -
ἐπὶ ΕΙΟΥ
Σεβαστοῦ
L β'.

Ὁ Mitford, ὅ.π., σ. 1336, ὑποσ. 224, ὑποστηρίζει ὅτι ἡ πρώτη ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται στὸν Αὐρηλιανὸ καὶ τὴν χρονολογεῖ τὸ 271 μ.Χ., ἐνῶ ἡ Nicolaou χρονολογεῖ καὶ τὶς δύο τὸ 293-4 μ.Χ.

(**150**) [Ἐπὶ αὐτοκράτορος Καίσαρος
Γ. Αὐρηλίου Οὐα]λ̣ε̣ρ̣ί̣ο̣υ̣
Διοκλ[ητιανοῦ Σεβαστοῦ]
4 καὶ ἐπὶ αὐ[τ]οκρά-
τορος Καίσαρος Μαρ(κου) Αὐρ(ηλίου)
Οὐαλερίου Μαξιμιανοῦ [Σεβαστοῦ]
ἔτους ⊢┬ καὶ ἐπὶ Φλαυ-
8 ίου Κωνσταντίου
καὶ Οὐαλερίου
Μαξιμιανοῦ
ἐπιφανεστάτων
12 Καισάρων

L α'.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἀναφέρεται στὴν πρώτη τετραρχία μὲ τοὺς Διοκλητιανὸ καὶ Μαξιμιανὸ ὡς αὐγούστους καὶ τοὺς *Flavius Valerius Constantius* καὶ *Galerius Valerius Maximianus* ὡς καίσαρες. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται στὸ πρῶτο ἔτος τῶν δύο καισάρων, τὸ πρῶτο ἔτος ὅταν ὁ *Constantius* καὶ ὁ *Galerius* διορίστηκαν καίσαρες, γιὰ νὰ ὑπηρετήσει ὁ πρῶτος ὑπὸ τὸν *Μαξιμιανὸ* στὴ Δύση καὶ ὁ δεύτερος ὑπὸ τὸν *Διοκλητιανὸ* στὴν Ἀνατολή. Ὁ πρῶτος διορίστηκε τὴν 1η Μαρτίου καὶ ὁ δεύτερος τὴν 1η Μαΐου τοῦ 293 μ.Χ., ὁπότε τὸ πρῶτο τους ἔτος διήρκεσε μέχρι τὴν 1η Μαρτίου καὶ 1η Μαΐου τοῦ 294 μ.Χ. ἀντιστοίχως.

11. ΠΕΓΕΙΑ (Πάφ. 151)

Πάφ. 151. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,19, πλάτους 0,298 καὶ πάχους 0,063 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Πέγεια, δεκατρία περίπου χιλιόμετρα βορείως τῆς Πάφου, καὶ ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα 10 τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου (Inscr. L. 1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,032 μέχρι 0,042 μ. (Αὐτοψία στὶς 25/7/2006).

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 54-5, ἀρ. 29 (φωτ. πίν. 31, σ. 55) (= *AE* 1953, 170)· L. Moretti, *RFIC* 109, 1981, σ. 260-4 (φωτ.) (= *AE* 1981, 855)· I. Nicolaou, *CIS*, πίν. 37 (φωτ.).

C(aio) Dec(i)mio T(iti) f(ilio) Ste(llatina tribu)
Centurioni
monumenti
4 causa.

---

2. centurioni, Mitford.

Αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι μία ἀπὸ τὶς λίγες στὶς ὁποῖες ἀναφέρονται Ῥωμαῖοι στρατιῶτες, πβ. **Ἀμμ. 129** καὶ **Ἀβ. Πρ. 17**. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ῥωμαϊκῆς κατοχῆς τῆς νήσου μόνο μία στρατιωτικὴ ἐνέργεια εἶναι γνωστὴ καὶ μὲ αὐτὴν πρέπει κατὰ πᾶσαν πιθανότητα νὰ συνδεθεῖ καὶ ὁ ἀναφερόμενος ἐδῶ στρατιώτης: ἡ στρατιωτικὴ ἐνέργεια ἐναντίον τῶν Ἰουδαίων στασιαστῶν ποὺ ἐπαναστάτησαν καὶ στὴν Κύπρο ὑπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ Ἀρτεμίωνος τὸ 116 μ.Χ. κατὰ τὸ τέλος τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ (σύμφωνα μὲ τὸν Δίωνα Κάσσιο σκότωσαν 240 χιλιάδες κατοίκους τῆς νήσου καὶ ὅταν κατεστάλη ἡ ἐπανάσταση ἀπαγορεύτηκε στοὺς Ἰουδαίους νὰ εἶναι ἢ νὰ ἔρχονται στὸ νησὶ μὲ ποινὴ θανάτου) βλ. Δίων Κάσ. 68.32.3: *ἔν τε Αἰγύπτῳ πολλὰ ἔδρασαν ὅμοια καὶ ἐν τῇ Κύπρῳ, ἡγουμένου τινός σφισιν Ἀρτεμίωνος· καὶ ἀπώλοντο καὶ ἐκεῖ μυριάδες τέσσαρες καὶ εἴκοσι. καὶ διὰ τοῦτ' οὐδενὶ Ἰουδαίῳ ἐπιβῆναι αὐτῆς ἔξεστιν, ἀλλὰ κἂν ἀνέμῳ τις βιασθεὶς εἰς τὴν νῆσον ἐκπέσῃ θανατοῦται. ἀλλ' Ἰουδαίους τὲ ἄλλοι τε καὶ Λούσιος ὑπὸ Τραϊανοῦ πεμφθεὶς κατεστρέψατο*, πβ. Εὐσεβ. *Χρον. Β'* 20.297: *Τοὺς ἐν Σαλαμῖνι τῆς Κύπρου Ἕλληνας Ἰουδαῖοι ἀνελόντες τὴν πόλιν κατέσκαψαν*, πβ. Ζωναρᾶς 11.22: *Καὶ οἱ κατὰ Κυρήνην δὲ Ἰουδαῖοι ἀπέστησαν καὶ ἔκτεινον καὶ Ῥωμαίους καὶ Ἕλληνας, καὶ οἱ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ οἱ ἐν Κύπρῳ οὐχ ἥττους ὁμοίως διέφθειρον. κατεστρέψατο δὲ τούτους Τραϊανός, στράτευμα κατ' αὐτῶν πεπομφώς.*

Ὁ Moretti, ὅ.π., θεωρεῖ ὅτι τὸ *Centurio* εἶναι *cognomen*, δίνοντας ἀνάλογα παραδείγματα κυρίως ἀπὸ τὴν Ἰταλία, ἐνῶ ὁ Mitford ὑποστήριξε ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἑρμηνευθεῖ ὡς στρατιωτικὸς βαθμός. Ἡ *Stellatina* εἶναι ἀκόμη μιὰ φυλὴ ποὺ ἀπαντᾶ σὲ ἐπιγραφὴ τῆς Κύπρου, πβ. **Ἀμμ. 84**. Οἱ ἄλλες φυλὲς ποὺ ἀναφέρονται εἶναι ἡ *Quirina* βλ. **Πάφ. 5· Κερ. 2**, **Κερ. 13· Λάρ. 38· Ἀμμ. 37**, **Ἀμμ. 40**, **Ἀμμ. 56·** *Teretina* βλ. **Πάφ. 90·** *Velina* βλ. **Πάφ. 97** καὶ *Cocceia* βλ. **Λεμ. 65·** *Palatina* βλ. **Ἀμμ. 127**.

12. ΠΑΝΩ ΑΡΟΔΕΣ (Πάφ. 152)

Πάφ. 152. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΦΟ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΣΙΝΟΗ

198 μ.Χ.

Μιλιοδείκτης ἀπὸ ὑπόλευκο ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,96 καὶ διαμέτρου 0,355 μ. Βρέθηκε στὴν αὐλὴ τῆς Ὄλγας Φλαβοθωμᾶ στὶς Πάνω Ἀρόδες. Μετὰ τὴ μελέτη τῆς ἐπιγραφῆς ἀπὸ τὸν Mitford ὁ λίθος ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι στοὺς στίχους 1-11 ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,038 καὶ στὸν στ. 12 ἀπὸ 0,032 μέχρι 0,042 μ.

Mitford, *JRS* 29, 1939, σ. 193-4, ἀρ. 5.

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (10) (ἁπλὴ μνεία).

[Σεπτιμίῳ Σευήρῳ, κτλ. πατρὶ]
[πατρίδος, ἀνθυπάτ]ῳ, καὶ Αὐτοκρ[άτορι]
[Καίσαρι] Λ(ουκίου) Σεπτιμίου [Σευήρ]ου Εὐσεβοῦς Π[ερτ]-
4 [ίνακος] Σεβαστοῦ Ἀρα[βικο]ῦ Ἀδιαβηνικοῦ Π[αρθι]-
[κοῦ με]γίστου υἱῷ, θεοῦ [Μ(άρκου) Ἀ]ντωνίνου Εὐ[σεβοῦς]
[Γερ]μανικοῦ Σαρματ[ικο]ῦ υἱωνῷ, θεοῦ Ἀν[τωνί]-
[νο]υ Εὐσεβοῦς ἐγγό[νῳ, θ]εοῦ Ἁδριανοῦ θ[εοῦ]
8 Τραϊανοῦ Παρθικοῦ [θε]ο[ῦ] Νέρουα ἀπογό[νῳ, Μ(άρκῳ)]
Αὐρηλίῳ Ἀντωνίνῳ Σε[β]αστῷ, δημαρχικῆς [ἐξ]-
[ο]υσίας, ἀνθυπάτῳ κὲ Λ(ουκίῳ [[Σ[επ]τ[ιμί]ῳ Γέτα]] Καίσαρι
τὰ μίλια ἀνέστησεν Σεβαστὴ Κλαυ(δία) Φλα(ουία) Πά-
12 φος, ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πό-
λεων ἐπὶ Αὐδίου Βάσσου ἀνθυπάτου
M IE L ζ'

Σχόλια: στ. 10: *κέ*. Ἐναλλαγὴ AI ~ E λόγω μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου /ai/ καὶ σύμπτωσης τοῦ ἀποτελέσματος μὲ τὸ [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-39, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Κατὰ τὴν περίοδο τῶν Σεβήρων δόθηκε στὴν Πάφο ὁ τίτλος *Σεβαστὴ Κλαυδία Φλαουία Πάφος, ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων*. Γιὰ σχολιασμὸ βλ. **Πάφ. 22**. Ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν αὐτὸν τὸν τίτλο εἶναι οἱ **Πάφ. 14, 20**, **22**, **71**, **108**, **109**, **117** καὶ **152**.

Σύμφωνα μὲ τὸ αἰγυπτιακὸ σύστημα ἡμερολογίου ποὺ ἐχρησιμοποιεῖτο τότε στὴν Κύπρο τὸ ἕβδομο ἔτος τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ *Septimius Severus* ἄρχισε τὴν 29η Αὐγούστου τοῦ 198 μ.Χ. Στὸν στ. 10 τὸ ὄνομα τοῦ *Geta* εἶχε

μερικῶς διαγραφεῖ ἕνεκα τῆς *damnatio memoriae*, ποὺ ἀκολούθησε μετὰ τὴ δολοφονία του τὸ 212 μ.Χ. βλ. Lassère, *ManuelER*², σ. 639-41, γεγονὸς ποὺ δηλοῖ ὅτι ἡ ἀπόσβεση τοῦ ὀνόματός του ἔγινε κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Καρακάλλα ὅταν ἀνῆλθε στὴν ἐξουσία. Γιὰ τὸν ἀνθύπατο (*C. Numitorius*) *Audius Bassus*, ὁ ὁποῖος ἀπαντᾶ στὶς ἐπιγραφὲς **Πάφ. 108**, **109**, **117**, **152** καὶ **Λευκ. 29**, πβ. *PIR*² A, σ. 275, ἀρ. 1376.

13. ΣΤΕΝΗ (Πάφ. 153)

Πάφ. 153. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ Β' αἰ. μ.Χ.

Ἐπιτύμβια στήλη ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀκρωτηριασμένη σὲ ὅλες τὶς πλευρὲς πλὴν τῆς ἄνω, ὕψους 0,215, πλάτους 0,335 (ἄνω) καὶ 0,15 (κάτω) καὶ πάχους 0,07 μέχρι 0,08 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Στενὴ (κοντὰ στὴν Πόλη) πολὺ κοντὰ στὸ ναὸ τῆς Παναγίας Χρυσολάκουρνας (μὲ ὑπολείμματα πηλοῦ στὴν πίσω πλευρά, ποὺ δείχνουν ὅτι κάποτε ἦταν ἐντοιχισμένη). Φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 2761· M.P. 96/56/5, bl. 5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 6/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1986, σ. 195, ἀρ. 7 (*SEG* 36, 1261) (φωτ. πίν. 41, 7)· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 140-1 (**E66**) καὶ 446-7 (φωτ. σ. 140).

[- - - - -] ῃ μιαράς, ἅς ἀνε[- - - - -]
[- - - - - -] ἐν ΑΝΑΝΥΣ ἀπο[- - - - -]
[- - - - -] μησερὰν δὲ τ[- - - - -]
4 [- - - - -]. ὤληλα πρ[όωρον (;) - - - - -]
- -

---

3. [- - - - -] μησερὰν δὲ τ[- - - - -] Nicolaou: [- - - - -] ησε· ἐὰν δὲ τ[- - - - -], *SEG*· μητέραν δὲ τ[- - - -], Βοσκός **4.** πρ[όωρον ?], Βοσκός: πρ[οώρως (?)], Nicolaou.

Τὸ *ὤληλα* πιθανῶς ἀντὶ τοῦ *ὄλωλα* βλ. *LSJ*[9] σ.λ. *ὄλλυμι*, Β. III, πβ. Ἡσύχ. σ.λ. *ὀλώλαμεν*. Παρόλο τὸ ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ σώζεται ἀποσπασματικῶς, μπορεῖ νὰ ὑποστηριχθεῖ ὅτι ἔχει ὡς θέμα τὸ παράπονο τοῦ πρόωρα χαμένου νεκροῦ.

14. ΠΙΣΣΟΥΡΙ (Πάφ. 154)

Πάφ. 154. ΟΡΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΙΣΣΟΥΡΙ Β' αἰ. μ.Χ (;)

Μαρμάρινη πλάκα, ὕψους 0,80 καὶ πλάτους 0,30 μ., ἡ ὁποία βρέθηκε σὲ ἀγρὸ ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ Πισσούρι. Σύμφωνα μὲ τὸν πρῶτο ἐκδότη μεταφέρθηκε στὸν ἀστυνομικὸ σταθμὸ τῆς κοινότητας.

Μαρκίδου, *ARCA*, σ. 16, ἀρ. 4.

Πβ. Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 65 (παράθεση ἐπιγραφῆς).

Οὗτος
ὅρος
[Ἀ]νογύ-
ρων.

Ὁ λίθος ἦταν ἕνας ὅρος γιὰ τοὺς ἀγροὺς τῶν Ἀνογύρων, τὰ ὁποῖα βρίσκονται ἑπτὰ περίπου χιλιόμετρα βορείως τοῦ ἀγροῦ στὸν ὁποῖο βρέθηκε ὁ λίθος. Πρόκειται γιὰ τὸν τρίτο ὅρο, ποὺ βρέθηκε στὴν Κύπρο βλ. **Πάφ. 118** καὶ Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 359, ἀρ. 9 (ἐπιγραφὴ τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου σὲ στήλη ποὺ βρέθηκε στὴ Γιαλούσα: *Ἀρσινό|ης Φιλα|δέλφου*, ποὺ μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ ὡς *terminus* τῆς πόλεως Ἀρσινόης Φιλαδέλφου βλ. Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 11, ὑποσ. 3). Γιὰ τοὺς *ὅρους* βλ. Guarducci, *Epigrafia greca*, σ. 326-338.

15. ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ (Πάφ. 155-158)

Α. Τιμητικὴ ἐπιγραφή (Πάφ. 155)

Πάφ. 155. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

τέλη Α' – τέλη Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,143, πλάτους 0,10 καὶ πάχους 0,017 μ., ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω δεξιά. Δὲν ὑπάρχει κάποια πληροφορία γιὰ τὸν τόπο εὑρέσεως τῆς ἐπιγραφῆς ἀλλὰ πιθανότατα προέρχεται ἀπὸ τὴν Πάφο, ἀφοῦ ἀναφέρεται σὲ αὐτὴν ὡς μητρόπολη. Φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,016 μέχρι 0,019 μ.

Mitford, *ΟΑ* 6, 1950, σ. 53, ἀρ. 28 (φωτ. πίν. 30, σ. 53).

[Fl. Cl. Augusta Paphus, sancta Cypri me]tṛopolis,
[- -]II vir[o]
[- -]

Ἡ Πάφος ἦταν ἡ *μητρόπολις* τῆς Κύπρου, ἂν καὶ ἡ Σαλαμίνα διεκδικοῦσε κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ Ἀδριανοῦ τὸν τίτλο βλ. **Ἀμμ. 57** καὶ **58**. Ἡ Πάφος ἦταν μητρόπολις μεταξὺ τοῦ πρώτου ἔτους τοῦ Τίτου καὶ τοῦ ἑβδόμου ἔτους τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου. Κατὰ τὴν περίοδο τῶν Σεβήρων δόθηκε στὴν Πάφο ὁ τίτλος *Σεβαστὴ Κλαυδία Φλαουία Πάφος, ἡ ἱερὰ μητρόπολις τῶν κατὰ Κύπρον πόλεων*. Ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν αὐτὸν τὸν τίτλο εἶναι οἱ **Πάφ. 14, 20**, **22**, **71**, **108**, **109**, **117** καὶ **152**. Γιὰ σχολιασμὸ βλ. **Πάφ. 22**.

Β. Ἐπιγραφὴ ἐπὶ ἰγδίου (Πάφ. 156)

Πάφ. 156. ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΟΥ ΕΠΙ ΙΓΔΙΟΥ Δ΄ αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα, μήκους 0,06, πλάτους 0,055 καὶ μεγίστου πάχους 0,04 μ., χείλους ῥοδόχρου πήλινου ἰγδίου, τὸ ὁποῖο βρέθηκε στὴν Πάφο (ἡ ἀκριβὴς τοποθεσία ἀγνοεῖται). Φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR. 2135· M.P. 96/56/3, bl. 135).

I. Nicolaou, *RDAC* 1976, σ. 251, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 39, 13) (= *SEG* 26, 1485).

Ἑρμογ-
ένους

Τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστῆ ἔχει βρεθεῖ σὲ ἰγδία, ποὺ ἔχουν βρεθεῖ στὴν Αἴγυπτο, Παλαιστίνη, Συρία καὶ Ἑλλάδα, ὅπως σημειώνει ἡ Νικολάου. Ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Ἀμμ. 169** καὶ **183**.

Γ. Ἀδιάγνωστες ἐπιγραφές (Πάφ. 157-158)

Πάφ. 157. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,125, πλάτους 0,08 καὶ πάχους 0,04 μ. Ἡ ἀκριβὴς τοποθεσία εὑρέσεως εἶναι ἄγνωστη καὶ φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR 3044 [b]). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 6/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 179, ἀρ. 33 (φωτ. πίν. 27) (= *SEG* 40, 1380).

Ṣεβα[στὸς ἢ -τοῦ]

Πάφ. 158. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴ ἄνω δεξιά, ὕψους 0,075, πλάτους 0,095 καὶ πάχους 0,025 μ. Φυλάσσεται στὸ Ἐπαρχιακὸ Μουσεῖο τῆς Πάφου (RR 3044 [a]). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 6/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 179, ἀρ. 32 (φωτ. πίν. 27) (= *SEG* 40, 1379).

[- - - - - - - - -]υ
[- - - - - - - - -]σον
[- - - - - - - - -]ṇoṇ
- - - - - - - - - - - -

ΙΙ. ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ (Λεμ. 1-810)

1. ΚΟΥΡΙΟΝ (Λεμ. 1-141).

Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (Λεμ. 1-11)

Λεμ. 1. ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΨΗΦΙΣΜΑ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΠΟΛΙΤΟΥ, ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑΝΟΜΟΥ Α΄ αἰ. π.Χ. (31-30 π.Χ.)

Στήλη ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, συντεθειμένη ἀπὸ δέκα συνανήκοντα ἀποτμήματα, μεγίστου ὕψους 0,29, μέγιστου πλάτους 0,172 καὶ πάχους 0,04 μ., ἀποκεκρουμένη ἄνω καὶ δεξιά. Βρέθηκε στὸ Κούριον στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 88). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,007 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,013 (ἐκτὸς ἀπὸ τὸ *ἄλφα* στὸν πέμπτο στίχο ποὺ ἔχει ὕψος 0,015) μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 77 (φωτ. σ. 145).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1974, 652 (ἁπλὴ μνεία).

- -
Ἔδοξε[ν ἐπὶ τούτοις (;) τοῖς - - - - - - - - - - -]
κοις στ[εφανῶσαι τὸν δεῖνα, τὸν ἀρχιερέα]
4 τῆς Ῥώμης [καὶ] ἐ̣πιλ[εχθέντα λ.χ. δὶς ἀγορα]-
νόμον, χρυσῶι στε[φάνωι· - - - - - ἀναθεῖναι]
δὲ αὐτοῦ καὶ εἰκό[να γραπτὴν ἐν τῶι]
ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλων̣[ος Ὑλάτου ἐν ἀσπιδίωι]
8 περιχρύσωι καὶ τὰ [δεδογμένα ταῦτα ἀνα]-
γράψαι εἰς στή[λην καὶ ἀναστῆσαι ἐν τῶι]
αὐτῷ ἱερῶι, [ὅπως ἅπαντες εἰδῶσιν]
ὅτι τοῖς φιλ̣οδ[οξοῦσι καὶ ταῦτα καὶ (;) τὴν]
12 τοῦ πρυτανείου [σίτησιν οἱ Κουριεῖς (;) ἀπο]-
ν̣έμουσιν, χάριτα[ς καταξίας ἀποδιδόντες].

Σχόλια: στ. 10: *αὐτῷ*. Μὴ δήλωση τοῦ προσγεγραμμένου *ἰῶτα* ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸ ὑπόλοιπο κείμενο, βλ. στ. 5 (*χρυσῶι*), 7 (*ἱερῶι*), 8 (*περιχρύσωι*), 10 (*ἱερῶι*). Γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς παλαιᾶς διφθόγγου /כi:/ διατηρεῖται γενικῶς ἡ παραδοσιακὴ ὀρθογραφία, ἔνδειξη τῆς ἐπιμέλειας σύνταξης καὶ χάραξης αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν Mitford βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων. Οἱ τιμὲς ποὺ ἀναφέρονται εἶναι: α) χρυσὸ στεφάνι, β) μία *εἰκόνα γραπτή* σὲ ἐπενδεδυμένη μὲ χρυσὸ ἀσπίδα καὶ γ) πρόσκληση σὲ συμπόσιο στὸ *πρυτανεῖον* τῆς πόλεως. Ὁ χαρακτήρας τῶν τιμῶν αὐτῶν ὑποδεικνύει ὅτι τὸ ψήφισμα αὐτὸ δὲν προέρχεται από κάποια σῶμα (βλ. **Λεμ. 4**), ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν πόλη· τὸ *-κοις* ὅμως στὴν ἀρχὴ τοῦ στ. 2 ὁδηγεῖ ἴσως στὴν ἀπόρριψη τῆς ἀνωτέρω εἰσηγήσεως, ἀφοῦ οἱ τιμῶντες, ἂν καὶ ἔχουν τὴν ἐξουσιοδότηση ἀπὸ τὸ Κούριον δὲν μποροῦν νὰ ταυτιστοῦν μὲ τὴν πόλη. Μὲ τὴν ἀνέγερση τῆς στήλης ἀναφέρονται αὐτὲς οἱ τιμές, ὥστε ὅλοι νὰ γνωρίζουν ἀφενὸς τὶς εὐεργεσίες τοῦ τιμωμένου καὶ ἀφετέρου τὴ γενναιοδωρία τῆς πόλεως τοῦ Κουρίου. Γιὰ τὴν ἔκφραση *ἀναγράψαι εἰς στήλην* βλ. G. Reger, *Klio* 72, 1990, σ. 400, ὑποσ. 25 καὶ 26.

Ὁ τιμώμενος ὑπῆρξε σύμφωνα μὲ τὴν ἀποκατάσταση τοῦ πρώτου ἐκδότου *ἀρχιερέας τῆς Ῥώμης* καὶ δύο τουλάχιστον φορὲς *ἀγορανόμος*. Γιὰ ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου ποὺ ἀναφέρουν *ἀρχιερέα τῆς Ῥώμης*, πβ. **Λάρ. 7** καὶ **10**. Γιὰ τὴ λατρεία τῆς Ῥώμης, βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 5: Αὐτοκρατορικὴ λατρεία, σ. 74-75.

Λεμ. 2. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

τέλη Α' αἰ. π.Χ. - ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη στήλη λευκοῦ χρώματος, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,12, μεγίστου πλάτους 0,18 καὶ πάχους 0,085 μ. Μόνο δύο στίχοι σώζονται ἀπὸ τὴν ἄνω ἀριστερὰ ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια (τέσσερα γράμματα ὁ πρῶτος καὶ ἕξι ὁ δεύτερος). Βρέθηκε στὸ Κούριον, στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 72). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,018 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 82 (φωτ.).

Ἔδοξ[ε - - - - - - - -]
βεριων - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - -

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν Mitford βάσει τοῦ τύπου τῶν γραμμάτων.

Λεμ. 3. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

τέλη Α΄ αἰ. π.Χ. - ἀρχὲς Α΄ αἰ. μ.Χ.

Δύο μὴ συνανήκοντα ἀποτμήματα στήλης ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο. Τὸ πρῶτο (*α*), ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς πλὴν τῆς ἀριστερῆς, ἔχει μέγιστο ὕψος 0,18, μέγιστο πλάτος 0,09 καὶ πάχος 0,035 μ. καὶ παραδίδει κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὴν κάτω ἀριστερὴ πλευρά τῆς στήλης. Τὸ δεύτερο (*β*), ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς πλὴν τῆς δεξιᾶς, μεγίστου ὕψους 0,128, μεγίστου πλάτους 0,053 καὶ πάχους 0,022 μ., παραδίδει τὴν ἄνω δεξιὰ ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια τῆς στήλης. Τὰ δύο ἀποτμήματα βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τῆς κεντρικῆς αὐλῆς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς ([*α*]: ἀρ. Ι 57· [*β*]: ἀρ. Ι 142). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων, ποὺ εἶναι ὅμοια στὰ δύο ἀποτμήματα τῆς στήλης, κυμαίνεται ἀπὸ 0,021 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 83 (φωτ. σ. 152).

(*β*) -Α
- - - - - - - - - - - - - - - - - - -ΟN
- - - - - - - - - - - - - - - - - - -ΙΕΙ
4 -Σ
- - - - - - - - - - - - - - - - - - -ΟN
- -
(*α*) ΑΙ - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
στή[λην - - - - - - - - - - - - - -]
8 τῶι γ[υμνασίωι (;) - - - - - - -]
ἵνα ε[ἰδῶσιν ἅπαντες ὅτι - -]
ΓΑ - - - - - - - - - - - - - - - - - -
Τ - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν Mitford βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων. Ὁ χαρακτήρας αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς φαίνεται ἀπὸ τὰ λίγα διασωθέντα γράμματα καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ πρώτου ἀποτμήματος: ἕνα μέρος τιμητικοῦ ψηφίσματος, πβ. **Λεμ. 1**. Τὰ γράμματα *ΓΑ* στὸν στ. 10 ἴσως νὰ δηλώνουν ὅτι ὁ τιμώμενος ὑπῆρξε *civis* μὲ τὸ *praenomen* Γάιος.

Λεμ. 4. ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ [Κ]ΟΛΛΗΓΙΟΥ ΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΚΟΥΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΕΛΛΟΦΙΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΙΩΝ ΤΟΥ

Α' αἰ. μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀριστερά καὶ στὴν ἄνω δεξιὰ γωνία, ὕψους 0,50, πλάτους 0,383 καὶ πάχους 0,12 μ. Ἐθεωρεῖτο χαμένη μέχρι ποὺ βρέθηκε τὸ 1976 σὲ ἐγκαταλελειμμένη οἰκία στὸ χωριὸ Ἐπισκοπή καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. RR. 324· M.P. 62/56/2, bl. 57). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κούριον, ἀφοῦ σύμφωνα μὲ τὴν πρώτη περιγραφὴ τῆς ἐπιγραφῆς ἀπὸ τὸν B. H. Hill βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀκροπόλεως τοῦ Κουρίου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,027 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 66-7, ἀρ. 36 (φωτ. πίν. 38, σ. 67)· τοῦ ἰδίου, *IK*, ἀρ. 76 (φωτ. σ. 141)· I. Nicolaou, *RDAC* 1977, σ. 216-7, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 78, 5) (= *SEG* 27, 962 bis).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1951, 236 (ἁπλὴ μνεία στὴν πρώτη ἔκδοση τοῦ Mitford).

[Ἀγα]θῆι Τύχηι·
[Ἔδοξε τῶι κ]ολληγίωι τῶν ἀπὸ γυμνασίο[υ]
[- - - *ca.* 9 - - -]ν̣ τοῦ ἐπαινέσαι τε τὸν προ-
4 [στάτην αὐτῶ]ν Ἐλλόφιλον καὶ στεφανῶσαι
[αὐτὸν καὶ τ]οὺς υἱοὺς αὐτοῦ Ἀσκληπιάδην
[- - *ca.* 5 -κα]ὶ Ὀνησικλῆν τῶι τῆς ἀρετῆς
[χρυσῶι (;) στεφ]άνωι· αὐτοῦ δὲ Ἐλλοφίλου
8 [ἀναθεῖναι] ἀνδριάντα χαλκοῦν ἐν τῶι
[ἐπιφανεστά]τωι τοῦ γυμνασίου τόπωι
[πρὸς δὲ ἀ]ναθεῖναι καὶ εἰκόνα γραπτὴν ἐν
[ἀσπιδίωι ἐ]πιχρύσωι καὶ τὰ δεδογμένα
12 [ταῦτα ἀναγρ]αψ̣άντας εἰς στήλην ἀναθεῖναι
[παρὰ τῶι ἀνδ]ριάντι, ὅπως ἡ τοῦ ἀνδρὸς ἀρετὴ
[φανερὰ ἅπασ]ιν καθεστήκηι.

---

1. [Ἀγαθ]ῆι, Mitford **3.** *initio* [ἐφήβων ? πρώτ]ου ?, Mitford **4.** Ἑλλόφιλον οἱ προηγούμενοι ἐκδότες **6.** *initio* [- - *ca.* 10 - -], Mitford **7.** *initio* [αὐτῶν ? στεφ]άνωι, Mitford **9.** *initio* [ἐπισημοτά]τωι, Mitford **10.** *initio* [ὁμοίως δὲ ἀ]ναθεῖναι, Mitford **12.** [ἀναγρ]άψαντας, Mitford **13.** *initio* [πρὸς τῶι ἀνδ]ριάντι, Mitford.

Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ τὸ *κολλήγιον* τοῦ γυμνασίου τοῦ Κουρίου ἀποφάσισε α) νὰ ἐπαινέσει καὶ νὰ τιμήσει τὸν Ἐλλόφιλο, τὸν κατὰ πᾶσαν

πιθανότητα προστάτη του, καὶ νὰ στεφανώσει αὐτὸν καθὼς καὶ τοὺς τρεῖς υἱούς του, Ἀσκληπιάδην, ἕναν τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται καὶ τὸν Ὀνησικλῆν, μὲ τὸ *τῆς ἀρετῆς* στεφάνι· β) νὰ ἀναθέσει ἕνα χάλκινο ἄγαλμα τοῦ Ἑλλοφίλου στὸ πιὸ ἐπιφανὲς σημεῖο τοῦ γυμνασίου· γ) νὰ τοῦ ἀφιερώσει μιὰ γραπτὴ εἰκόνα σὲ ἐπίχρυσο ἀσπίδιον καὶ δ) ἀφοῦ γραφεῖ τὸ ψήφισμα στὴ στήλη νὰ τὴν ἀναθέσουν δίπλα ἀπὸ τὸ ἄγαλμα τοῦ τιμωμένου, ὥστε νὰ γίνει γνωστὴ σὲ ὅλους ἡ ἀρετὴ τοῦ ἀνδρός. Γιὰ τὴν ἔκφραση *ἀναγράψαι εἰς στήλην* βλ. G. Reger, *Klio* 72, 1990, σ. 400, ὑποσ. 25 καὶ 26.

Τὸ ὄνομα *Ἑλλόφιλος* μεταγράφεται μὲ ψιλὴ κι ὄχι μὲ δασεία ὅπως μετέγραψαν ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ προηγούμενοι ἐκδότες καὶ σχολιαστὲς (στηριγμένοι στὴν ἐτυμολογία τοῦ ὀνόματος ἀπὸ τὸ *Ἑλλᾶ* < *Ἕλλοι* ποὺ δίδεται ἀπὸ τὸν Bechtel, *HPN*, σ. 152), ἕνεκα τοῦ ὅτι τὸ πρῶτο συνθετικὸ εἶναι τὸ *Ἐσθλὸς* > *Ἐσλὸς* > *Ἐλλός*, βλ. Παναγιώτου, *Μελέτες γιὰ τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα* 1987. Τὸ ὄνομα *Ἐλλόφιλος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφή, ὅμως εἶναι συνηθέστατα στὴν Κύπρο κατὰ τὴ διαλεκτικὴ περίοδο ὀνόματα μὲ τὴ μορφὴ *Ἐσλο-* ἢ *Ἐλλο-* μετὰ ἀπὸ ὀπισθοχωρητικὴ ἀφομοίωση, πβ. *Ἐλλόδαμος* τοῦ Ε'/Δ' αἰ. π.Χ. ἀπὸ τὸ Μάριον (Masson, *ICS*, σ. 423, ἀρ. 398), *Ἐλλόθεμις* τοῦ Ε'/Δ' αἰ. π.Χ. (Masson, *ICS*, σ. 423, ἀρ. 398), *Ἐλλομένης* τοῦ Ε'/Δ' αἰ. π.Χ. (Masson, *ICS*, σ. 423, ἀρ. 398 καὶ *IG* II², 10217), *Ἐλλόοικος* τοῦ Δ' αἰ. π.Χ. ἀπὸ τὸ Κούριον (Mitford, *IK*, ἀρ. 26), *Ἐσλότιμος* τοῦ ΣΤ' αἰ. π.Χ. ἀπὸ τὴν Πάφο (Masson, *ICS*, ἀρ. 15 a). Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀσκληπιάδης* βλ. **Λεμ. 283**.

Λεμ. 5. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΟΥ ΚΟΥΡΙΟΥ ΥΠΟ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΝΕΡΩΝΑ 64-65 μ.Χ.

Τρία μὴ συνανήκοντα ἀποτμήματα θριγκοῦ ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Τὸ (*α*) ἔχει ὕψος 0,26 καὶ πλάτος 0,16 μ., ἐνῶ τὸ (*β*) καὶ τὸ (*γ*) ἔχουν ὕψος 0,32 καὶ πλάτος 0,72 καὶ 0,47 μ. ἀντιστοίχως. Βρέθηκαν στὸ Κούριον στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. I 183 a-c). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴ λατινικὴ ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,085 μέχρι 0,095, καὶ στὴν ἑλληνικὴ ἀπὸ 0,055 μέχρι 0,075 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 107 (φωτ. σ. 205) (*AE* 1975, 834).

[Nero Claudius Caesar Aug. Germanicus pont. max. trib.
pot. (;) imp. (;) p.p. Curiensium ci]vitati [per Q.
I]ulium [Cordum] p[roco(n)s(ulem) theatrum restituit].

[Νέρων Κλαύδιος Καῖσαρ Σεβαστὸς Γερμανικός, ἀρχιερεὺς
μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ (;), αὐτοκρά]τωρ
[δι' Ἰουλίου Κ]όρδου [ἀνθυπ]ά[του Κουριέων τῆι
πόλει τὸ θέατρον κατεσκεύασεν].

Τὰ τρία ἀποτμήματα προέρχονται ἀπὸ τὴν πρόσοψη τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου καὶ πρέπει νὰ εἶχαν τοποθετηθεῖ περίπου πέντε μὲ ἑπτὰ μέτρα πάνω ἀπὸ τὴν ὀρχήστρα, σύμφωνα μὲ τὸν πρῶτο ἐκδότη. Στὴ δίγλωσση αὐτὴ ἐπιγραφὴ ἡ λατινικὴ γράμματα χαράχθηκαν πάνω ἀπὸ τὰ ἑλληνικά. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου ποὺ σχετίζονται μὲ τὸν Νέρωνα βλ. **Ἀμμ. 22**.

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο *Q. Julius Cordus* βλ. *PIR*² J, σ. 201, ἀρ. 272, πβ. **Λεμ. 51** καὶ **Λάρ. 12**. Γιὰ τὴν ἀνακατασκευὴ τοῦ θεάτρου τιμᾶται ὁ αὐτοκράτωρ Νέρων, ὁ ὁποῖος τιμᾶται στὴν **Λεμ. 51** γιὰ τὴν ἀνακατασκευὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος μέσω τοῦ ἀνθυπάτου *L. Annius Bassus* ἢ καὶ προηγουμένως μέσω τοῦ *Q. Julius Cordus*.

Λεμ. 6. ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΛΙΘΟΣΤΡΩΤΟΥ ΣΤΟΝ ΝΑΟ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ μέσα-τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα ἀποκεκρουμένη δεξιά, ὕψους 0,295 καὶ πλάτους 0,26 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 165). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι περίπου 0,045 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 106 (φωτ. σ. 202) (*AE* 1975, 833).

[- - - - - - caesar - - - - - - - - - - - - - -]
[- pater]
patriae (;) ex[struxit - - - - - - -]
4 stratum tr[ans - - - - - - -ex dex]-
tra exe[dra - - - - - - - - - - - - - - -]
prae fon[te - - - - - - - - - - - - - - -]
iuxta E[- - - - - - - - - - - - - - - - - -]

Πρόκειται γιὰ μία ἀπὸ τὶς πολὺ λίγες λατινικὲς ἐπιγραφὲς ποὺ βρέθηκαν στὸ Κούριον, βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 14: ἡ χρήση τῆς λατινικῆς γλώσσας, σ. 175-179. Ὁ Τραϊανὸς τὸ 114 μ.Χ. ἐπεξέτεινε τὸ ὑπάρχον λιθόστρωτο καὶ τὸ ἔνωσε μὲ τὸ *πρόπυλον* τῆς Παφίας ὁδοῦ: *λιθόστρωτον κατεσκεύ<α>σεν τὴν λείπουσαν ἀπὸ τῆς προούσης λιθοστρώτου μέχρι τοῦ φέροντος εἰς τὴν Παφίαν ὁδὸν προπύλου* βλ. **Λεμ. 64**. Οἱ τρεῖς ἐξέδρες

ὑπῆρχαν πρὶν ἀπὸ τὸ 101 μ.Χ., ὁπότε ὁ Τραϊανὸς οἰκοδόμησε τὶς δύο ποὺ ὑπολείπονταν βλ. **Λεμ. 56**. Κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη ἡ ἀναφορὰ σὲ *fontem* δηλοῖ ὅτι ὑπῆρχε ὑδραγωγεῖο στὸ Κούριον πρὶν ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορία τοῦ Νέρωνος.

Λεμ. 7. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ (;) ΟΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΑΡΧΟΝΤΑΣ
Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κάτω, ὕψους 0,44, πλάτους 0,185 καὶ πάχους 0,025 μέχρι 0,05 μ. Βρέθηκε στὴν Ἐπισκοπή καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Κουρίου (ἀρ. RR 664· M.P. 62/56/2, bl. 110). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 18/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1979, σ. 347-8, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 51,6) (*SEG* 29, 1574).

[- - ἐπ'] ἄ̣ρχοντ̣[ος (;) - - -]
[- -] υ̣ Ξενοκρ[άτους (;) - -]
[- - -]αστου ὑδά̣[των - - -]
4 [- - -]οι τὴν πόλ̣[ιν - - - - -]
[- - -] ἕκαστος [- - - - - - - -]
[- - -]ου ὁ ἄρχω[ν - - - - - -]
[- - -]οττου ο [- - - - - - - - -]
8 [- - -]κιων επ[- - - - - - - - -]
[- -]. Μ καὶ ομ̣[- - - - - - - -]
L κ' [- - - - - - - - - -]
[- - - - - - - -] ι̣κης̣[- - - - - -]

9. . Μ, *SEG*: Ḷ Μ, Nicolaou.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ σύμφωνα μὲ τὴν πρώτη ἐκδότρια ἔχει μεγάλη σημασία, διότι ἀποδεικνύει τὴν ὕπαρξη στὸ Κούριον τοῦ ἀστικοῦ γραφείου *ἄρχοντος* κατὰ τὸν Α' αἰ. μ.Χ. Πρόκειται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα γιὰ ψήφισμα. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**.

Λεμ. 8. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Ή ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΑ ΕΠΙΚΥΡΩΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΘΥΠΑΤΟ

τέλη Α' - ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,125, πλάτους 0,115 καὶ πάχους ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ., ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 111). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη γραμμὴ εἶναι 0,06 μ., ἐνῶ στὴ δεύτερη περίπου 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 18/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 116 (φωτ. σ. 227).

- -
[- - - - ἐκ τῶν προσκε]κριμ[ένων]
[ὑπὸ - - - - - - - - - - - - - -] ἀνθ[υπάτου]
- -

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν Mitford βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων. Ἡ ἀποκατάσταση *προσκεκριμένων* (πβ. **Λεμ. 51**) δηλοῖ ὅτι ἕνας ἀνθύπατος ἐπικύρωσε τὴ δαπάνη ἀπὸ τὸ δημόσιο ταμεῖο γιὰ μία ἀρχιτεκτονικὴ κατασκευὴ ἤ, ὅπως ὑποθέτει ὁ πρῶτος ἐκδότης, γιὰ ἐξωραϊσμὸ τοῦ κτηριακοῦ συμπλέγματος τοῦ θεάτρου. Ἡ μεγέθυνση καὶ ἡ ἀνοικοδόμηση τοῦ θεάτρου τοῦ Κουρίου κατὰ τὴν τέταρτη φάση τῆς ἱστορίας του θεωρεῖται ὡς ἡ τραϊάνειος φάση, βλ. Stillwell, *PAPhS* 105, 1961, σ. 37 κέ, ὁ ὁποῖος στὴ μελέτη του γιὰ τὸ Κούριον ἀναγνωρίζει ὀκτὼ φάσεις τῆς ἱστορίας του: 1) Ἑλληνιστική: Β' αἰ. π.Χ. 2) Αὐγούστειος: μετὰ τὸ 15 π.Χ. 3) Νερώνειος: 64/5 μ.Χ. 4) Τραϊάνειος: 102-117 μ.Χ. 5) Τέλη Β' αἰῶνος μ.Χ. 6) Ἀρχὲς Γ' αἰῶνος ἐπὶ Καρακάλλα, 214-217 μ.Χ. 7) Μετὰ τὸ 250 μ.Χ. καὶ 8) Καταστροφὴ καὶ ἐγκατάλειψή του τὸν Δ' αἰ. μ.Χ.

Λεμ. 9. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΡΑΪΑΝΟ ΤΗΣ ΠΥΛΗΣ ΤΟΥ ΚΟΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΝΟΣ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΣΤΟΝ ΝΑΟ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ

ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.
(101-102 μ.Χ.)

Ὀγκόλιθος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ ἄνω, ὕψους 0,475, πλάτους 0,515 καὶ πάχους 0,735 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς

Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 155). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,05 μέχρι 0,075 μ. (Αὐτοψία στὶς 18/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 109 (φωτ. σ. 212) (*AE* 1975, 836).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1302 (31) (ἀναφορὰ στὸν ἀνθύπατο *Q. Caelius Honoratus*).

[Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ Ν]έρουα υἱός, Ν[έρουας Τραϊανὸς
Σεβαστὸς Γερμανικός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ -],
[αὐτοκράτωρ τὸ -, ὕπατος τὸ -, πατὴρ] πατρίδος, ἱερὸν Ἀπ[όλλωνος
Καίσαρος καὶ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου -]
- μενον ἀνέστησεν
κα[ὶ *e.g.* ἐκόσμησεν -
4 - καὶ τὸ προσ-
παρακεί[μενον -
[- Κοίντου Καιλίο]υ
Ὀνηράτου ἀνθυπ[άτου *e.g.* ἐπιμεληθέντος καὶ καθιερώσαντος - - - -]

Ὁ Mitford ἀποκαθιστᾶ τὴν ἐπιγραφὴ μὲ τὸν πλήρη τίτλο τοῦ Τραϊανοῦ, ὅπως παρουσιάζεται στὴν **Λεμ. 64**, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ *Dacicus* ποὺ ἔλαβε στὰ τέλη τοῦ 102 μ.Χ. Σύμφωνα μὲ τὸν ἐκδότη, ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ βάσει τοῦ τόπου εὑρέσεώς της (περιβάλλει τὴν πύλη τοῦ Κουρίου) καὶ τοῦ μήκους της (1,5 μ. κατὰ προσέγγιση) «was without doubt the chief architectural inscription of the Trajanic sanctuary». Γιὰ τὴν οἰκοδομικὴ δραστηριότητα καὶ ἄλλου εἴδους εὐεργεσίες επὶ Τραϊανοῦ βλ. Boatwright 2002, σ. 259-277, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται σὲ κατασκευές, ὅπως δρόμους, γέφυρες, κανάλια, ὑδραγωγεῖα, ναοὺς κτλ., ποὺ ἔγιναν ἀπὸ τὸν Τραϊανὸ στὴν εὐρύτερη περιοχὴ τῆς Ἰταλίας καὶ στὶς ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης στὰ πλαίσια τῆς πατρωνείας του πρὸς τὶς πόλεις καὶ τοὺς ναούς (ἀναφορὰ καὶ στὶς **Λεμ. 9**, **56** καὶ **64**).

Ἡ λέξη *ἱερόν* τοῦ στ. 2, ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἀφορᾶ σὲ ὁλόκληρο τὸ σύμπλεγμα τοῦ ναοῦ, πολὺ δύσκολα θὰ μποροῦσε νὰ συνδεθεῖ μὲ τὸ *ἀνέστησεν* ἢ μὲ ῥῆμα παρόμοιας σημασίας. Γι' αὐτὸ καὶ κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη θὰ μποροῦσε νὰ συνδεθεῖ μὲ τὴν ἐπιδοκιμασία τοῦ Τραϊανοῦ στὴν εἰσαγωγὴ τῆς λατρείας τοῦ *Ἀπόλλωνος Καίσαρος* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 93-94.

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο τῆς Κύπρου *Q. Caelius Honoratus*, ὁ ὁποῖος ἐπέβλεψε τὴν κατασκευὴ τοῦ ἔργου βλ. **Λεμ. 17**.

Λεμ. 10. Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΑΔΡΙΑΝΟΣ ΑΠΟΚΑΘΙΣΤΑ ΕΝΑ ΚΤΗΡΙΟ (;)
117-138 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,15, πλάτους 0,11 καὶ μεγίστου πάχους 0,039 μ., ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές ἐκτὸς ἀπὸ ἀριστερά. Βρέθηκε στὴν παραλία τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Κουρίου στὴν Ἐπισκοπή (RR 46· M.P. 138/39/2, bl. 82). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,033 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1965, σ. 129, ἀρ. 20 (φωτ. πίν. 16,20) (*SEG* 25, 1095).

[Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ υἱός, θεοῦ]
Νέρ[ουα υἱωνός, Τραϊανὸς Ἁδριανὸς Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέγιστος],
δη[μαρχικῆς ἐξουσίας τὸ -, αὐτοκράτωρ τὸ -, ὕπατος τὸ -],
4 πατ[ὴρ πατρίδος -]
ἀπ[οκατέστησεν -]

---

4. πατ[ὴρ πατρίδος - - - - - - - -], *SEG*: Πατ[ὴρ Πατρίδος *ex. gr.* τὰς στοάς ? - - - -], Nicolaou.

Αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ πιθανῶς ἀναφέρεται σὲ ἀποκατάσταση δημοσίου κτηρίου ἐπὶ αὐτοκράτορος Ἁδριανοῦ.

Λεμ. 11. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΤΗΡΙΟΥ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΝΟΣ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ
Β' αἰ. μ.Χ.

Δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα μαρμάρινης πλάκας, πάχους περίπου 0,022 μ., τῆς ὁποίας δὲν σώζεται καμία ἀπὸ τὶς γωνίες ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα σημεῖο τοῦ πρώτου τεμαχίου: τὸ (*α*), ἀποτελούμενο ἀπὸ τρία συνανήκοντα ἀποτμήματα, ὕψους 0,166 καὶ πλάτους 0,162 μ. καὶ τὸ (*β*), ὕψους 0,076 καὶ πλάτους 0,087 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Βρέθηκαν στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 8 καὶ ἀρ. (*β*): Ι 24). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,036 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *IK*, σ. 229-31, ἀρ. 118 (φωτ. σ. 230) (*AE* 1975, 838).

- - - - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - ἀ̣νθύ̣-
[πατος ἐπεμελήθ]η (;) τοῦ ἔρ-
[γου *e.g.* συνέπραξε δὲ] καὶ ὁ κτί̣σ-

4 [της τῆς Κουριέων π]ο̣̣λ̣ε̣[ως] (;)
[καὶ εὐεργέτ]ης Κύπ̣[ρου ὁ δεῖνα]
[τοῦ δεῖνα] (κισσόφυλλο)

Ἡ πλάκα αὐτή, κατὰ τὸν Mitford, «was built, as indeed the rough finish of the back would of itself indicate, into some structure on the Acropolis, presumably in the area later occupied by the Annex of Eustolios, with the erection of which the proconsul was concerned». Γιὰ τὸν τιμητικὸ τίτλο κτίστης βλ. D. Erkelenz, *SCI* 21, 2002, σ. 61-77.

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (Λεμ. 12-48)

Λεμ. 12. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

δεύτερο ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς στήλης, ὕψους 0,125, πλάτους 0,085 καὶ πάχους 0,056 μ., ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές πλὴν μέρους τῆς ἀριστερῆς. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 135). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,011 μέχρι 0,012 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *ΙΚ*, ἀρ. 78 (φωτ. σ. 147).

- - - - - - - - - - - - - - - - - -
εὐεργέ[την - - - - - - - - - -]
καὶ ἀγο̣[ρανόμον - - - - -]
- - - - - - - - - - - - - - - - - -

---

2. αγο[- - - - -], Mitford.

Ὁ ἐκδότης θεωρεῖ ὅτι αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι μέρος ἑνὸς ψηφίσματος, ὅπως ἡ **Λεμ. 1**, ἀλλὰ εἶναι πιθανότερο νὰ πρόκειται γιὰ ἀπόσπασμα τιμητικῆς ἐπιγραφῆς.

Λεμ. 13. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

δεύτερο ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς στήλης, μεγίστου ὕψους 0,105, μεγίστου πλάτους 0,05 καὶ πάχους 0,045 μ., ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Διασώζει μόνο μέρος τῆς ἀριστερῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας. Βρέθηκε στὸ Κούριον στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 65). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,007 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,011 μ.

Mitford, *ΙΚ*, ἀρ. 79 (φωτ. σ. 148).

- -
· · · ἐπα̣[ινέσαι (;)- - - - - - - - - - - -]

· · · ΡΑ - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
[τ]ῆς Ṭ - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
4 [τ]εκ -
Μνα[σι - - - - - - - - - - - - - - - - - -]
Κου[ριέων - - - - - - - - - - - - - - - -]
- -

Ἡ μορφὴ τῶν γραμμάτων εἶναι τὸ βασικὸ κριτήριο χρονολόγησης αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς ἀπὸ τὸν ἐκδότη, ὁ ὁποῖος ὅμως τὴν συνδέει μὲ τὴν **Λεμ. 1** λόγω τῆς ὁμοιότητας ποὺ ἔχουν οἱ δύο ἐπιγραφὲς ὡς πρὸς τὴ μορφὴ τῶν γραμμάτων καὶ καὶ πάχος τῆς στήλης, θεωρῶντας την ὡς τιμητικὸ ψήφισμα.

Λεμ. 14. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

δεύτερο ἥμισυ Α᾽ αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς στήλης, ὕψους 0,063, πλάτους 0,053 καὶ πάχους 0,019 μ., ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Βρέθηκε στὸ Κούριον στὸ ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 77). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,012 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 80 (φωτ. σ. 149).

- - - - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - Ι̣Ο̣ - - - - - - - -
[- - - ἀνθυ]πατο - - - - - -
- - - - - - - - - -ς Ἀρισ[τ - -]
4 - - - - - - - - ΑΙ ΣΥ - - - - -

Κατὰ τὸν Mitford, αὐτὸ τὸ ἀπόσπασμα λόγω τοῦ ὑλικοῦ τοῦ λίθου καὶ τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων ἴσως ἀνήκει στὸ ἄνω μέρος τῆς στήλης τῆς **Λεμ. 1** ἀλλά, ὅπως ἐπισημαίνει ὁ ἴδιος, «There is, however, nothing in this inscription, brief as it is, to support this possibility». Εἶναι πιθανώτερο νὰ εἶναι μέρος τιμητικῆς ἐπιγραφῆς.

Λεμ. 15. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΡΧΙΕΡΕΙΑ

δεύτερο ἥμισυ Α΄ αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, μεγίστου ὕψους 0,065, πλάτους 0,308 καὶ πάχους 0,052 μ., ἀποκεκρουμένης ἀριστερά. Βρέθηκε στὸ Κούριον, στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 123). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,022 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 91 (φωτ. σ. 171).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 584 (ἁπλὴ μνεία).

- - - - - - - - -αν τὴν ἀρχιέρειᾳν
- - - - - - - - - τιμῆς χάριν.

Εἶναι ἡ μοναδικὴ περίπτωση κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, ποὺ ἀναφέρεται ἀρχιερεύς ἢ ἀρχιέρεια στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου, ἐνῶ ἱερεὺς ἀναφέρεται στὴν **Λεμ. 25** καὶ ἴσως στὴν **Λεμ. 44**. Κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ δὲ περίοδο ὑπάρχουν τρεῖς μνεῖες βλ. Mitford, ὅ.π., ἀρ. 34, 41 καὶ 52. Γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *τιμῆς χάριν* βλ. **Πάφ. 6**.

Λεμ. 16. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ [ΔΟΜΙΤΙΑΝΟ]

84 μ.Χ.

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,23, πλάτους 0,16 καὶ μεγίστου πάχους 0,077 μ., ἀποκεκρουμένης δεξιά. Βρέθηκε στὸ Κούριον στὴν περιοχὴ τοῦ τουριστικοῦ περιπτέρου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. RR 34· M.P. 27/63, bl. 1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1964, σ. 203-5, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 20, 16) (*SEG* 23, 631).

Ἀ̣ὐτοκράτο[ρα Δομιτιανὸν Καίσαρα Σεβαστὸν]
θεοῦ υἱὸν [Γερμανικόν, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ]
τέταρτον, [ἀρχιερέα μέγιστον, αὐτοκράτορα]
4 τὸ ἕβδομο[ν, ὕπατον τὸ δέκατον, πατέρα πατρίδος],
ὁ δῆμος *ν* [ὁ Κουριέων (;) τὸν αὐτοῦ πάτρωνα καὶ]
εὐε[ργέτην].

---

1. Ἀ̣ὐτοκράτο[ρα, *SEG*: Αὐτοκράτο[ρα, Nicolaou **5-6.** [πάτρωνα καὶ] | εὐε[ργέτην], *SEG*: [σωτῆρα καὶ] | εὐε[ργέτην καὶ πάτρωνα], Nicolaou.

Ἡ ὕπαρξη τοῦ *υἱόν* στὸν στ. 2, δηλοῖ ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἄρχιζε στὴν αἰτιατική. Ὁ δῆμος τοῦ Κουρίου τιμᾶ τὸν αὐτοκράτορα Δομιτιανό. Στοὺς στ. 3 καὶ 4, τὸ *τέταρτον* καὶ τὸ *ἕβδομο*[*ν*] ἀναμφισβήτητα ἀνήκουν στὸ *cursus honorum* τοῦ τιμωμένου αὐτοκράτορος, τὸ πρῶτο ἀναφερόμενο στὴν *tribunicia potestas* καὶ τὸ δεύτερο σὲ αὐτοκρατορικὴ ἐπευφημία. Ἑπομένως ἡ ἐπιγραφὴ ἀφορᾶ σὲ αὐτοκράτορα, τοῦ ὁποίου ἡ τέταρτη *δημαρχικὴ ἐξουσία* συμπίπτει μὲ τὸ ἕβδομο αὐτοκρατορικὸ ἔτος. Βάσει αὐτοῦ καὶ σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸ *θεοῦ υἱόν*, μόνο ὁ Δομιτιανὸς μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ τιμώμενος αὐτοκράτωρ αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς, ἀφοῦ ἡ τέταρτη *tribunicia potestas* ἄρχιζε τὴν 13η Σεπτεμβρίου τοῦ 84 μ.Χ. καὶ κατὰ τὸ πρῶτο ἑξάμηνο τοῦ ἰδίου ἔτους ἔλαβε τὴν ἕκτη καὶ ἕβδομη αὐτοκρατορικὴ ἐπευφημία βλ. Cagnat, *Épigraphie Latine*, σ. 191. Ὁ Δομιτιανὸς ἔλαβε τὸ *cognomen Germanicus* στὶς ἀρχὲς τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 84 μ.Χ., ἐνῶ κατὰ τὸ ἴδιο ἔτος ὑπῆρξε *consul* X (τὸν Ἰανουάριο τοῦ 83 ὑπῆρξε *consul designatus* X), ὅπως φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴ μαρτυρία τῶν νομισμάτων ἐκείνου τοῦ ἔτους βλ. Mattingly, *CREBM*, σ. 359 κέ καὶ Cagnat, ὅ.π., σ. 163. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τοὺς τίτλους τοῦ Δομιτιανοῦ βλ. Martin, *Euphrosyne* 18, 1990, σ. 335-346.

Βάσει τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῆς μποροῦμε νὰ συμπεράνουμε ὅτι δὲν εὐεργετήθηκε ἀπὸ τοὺς Φλαβίους μόνο ἡ Πάφος. Ὅπως ἡ Σαλαμίς, ἡ Πάφος, ἔτσι καὶ τὸ Κούριον ὑπέστη μεγάλες καταστροφὲς ἀπὸ τὸν ἰσχυρότατο σεισμὸ τοῦ 77 μ.Χ. καὶ ὁ Δομιτιανός, ἀκολουθῶντας τὸ παράδειγμα τῶν προκατόχων του, εἴτε ἀνοικοδόμησε τὴν πόλη εἴτε προσέφερε πρὸς τὴν ἀνοικοδόμησή της. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν αὐτοκράτορα *Δομιτιανὸ* βλ. **Πάφ. 9**.

Λεμ. 17. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΪΝΤΟ ΚΑΙΛΙΟΝ ΟΝΩΡΑΤΟΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΤΩΝ ΚΟΥΡΙΕΩΝ

ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.
102 - 105 μ.Χ. (;)

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,345, πλάτους 0,75 καὶ πάχους 0,105 μ., ποὺ σώζεται σχεδὸν ἀκεραία. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (ἀρ. 74. 51. 2400). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,035 μ. στοὺς στίχους 1 ἕως 7 καὶ ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,042 μ. στὸν στ. 8.

LBW 2814· Cesnola, *Cyprus*, σ. 427-8, ἀρ. 33· τοῦ ἰδίου, *Atlas* 3: πίν. CXLII, 3 (φωτ.) (*IGR* 3, 970)· Mitford, *IK*, ἀρ. 86 (φωτ. σ. 160).

[Κο]υριέων ἡ βουλὴ [καὶ ὁ δῆμος]
Κόιντον Καίλιον Ὀνωρᾶτον, ἔπαρχον
σείτου δόσεως *vac.* δήμου Ῥωμαίων,
4 πρεσβευτὴν Σικελίας, πρεσβευτὴν
Πόντου καὶ Βειθυνίας, ἀνθύπατον
Κύπρου, διὰ προνοητοῦ Διονυσίου
τοῦ Τρύφωνος τοῦ Κράτητος
8 ἄρχοντος.

---

2. Κοίντον, rell. || Καίλιον: Cesnola, Mitford: Κοίλιον, *LBW*.

Σχόλια: στ. 5: *Βειθυνίας*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο τῆς Κύπρου κατὰ τὸ 101-102 μ.Χ. *Q. Caelius Honoratus*, βλ. *PIR*² C, σ. 297, ἀρ. 1244, πβ. **Λεμ. 9** καὶ **59**. Ὁ *Q. Caelius Honoratus* ἐπιμελήθηκε ὑπὸ τὸν Τραϊανὸ συγκεκριμένες κατασκευὲς στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος (**Λεμ. 9**: πύλη τοῦ Κουρίου καὶ ἑνὸς παρακειμένου κτηρίου καὶ **59**: κατασκευὴ λουτρῶν). Τὸ *cognomen* του σώζεται μὲ διάφορες παραλλαγές στὴν ἀπόδοσή του στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα: *Ὀνωρᾶτον* σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφή, *Ὀνηράτου* (**Λεμ. 9**), *Ὀνεράτου* καὶ *Ωνεράτου* σὲ νομίσματα κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν Σεβήρων ἀπὸ τὴ Θράκη.

Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος τοῦ Κουρίου τιμοῦν τὸν *Q. Caelius Honoratus*, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ χρόνο ἀποφάσεως γιὰ ἀπόδοση τῆς τιμῆς ἦταν *praefectus frumenti dandi* καὶ πιθανώτατα τότε κάτοικος τῆς Ῥώμης, καὶ ὁ ὁποῖος εἶχε ὑπάρξει πρεσβευτὴς στὴ Σικελία, τὸν Πόντο καὶ τὴ Βιθυνία, καὶ ἀργότερα ἀνθύπατος τῆς Κύπρου. Ἡ πόλη τοῦ Κουρίου ἑπομένως τιμᾶ τὸν εὐεργέτη της, ἀφοῦ αὐτὸς ἐπέβλεψε τὰ ἔργα ἐπὶ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, τὸν προσφάτως ἀποχωρήσαντα κυβερνήτη της (ἐξ οὗ καὶ ἡ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς).

Ἡ ὕπαρξη τοῦ δεύτερου *τοῦ* στὸν στ. 7, δηλοῖ ὅτι ἡ ἐκτέλεση καὶ ἀνάθεση τοῦ ἀγάλματος ἔγινε ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψη κάποιου *Διονυσίου*, υἱοῦ τοῦ *Τρύφωνος* καὶ ἐγγονοῦ τοῦ *Κράτητος*. Πρόκειται γιὰ μία ἀπὸ τὶς σπάνιες περιπτώσεις στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο, ποὺ κάποιος ἀναφέρεται μὲ τὸ πατρώνυμό του καὶ τὸ παππωνυμικό του βλ. **Λάρ. 4**.

Γιὰ τὸ *προνοητής* βλ. **Ἀμμ. 69**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Κράτης* βλ. **Λεμ. 210**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82.** Γιὰ τὸ ὄνομα Τρύφων βλ. **Λεμ. 72**.

Λεμ. 18. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΥΠΑΤΟ ΠΟΠΛΙΟ ΚΑΣΣΙΟ ΛΟΓΓΕΙΝΟ ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,275, πλάτους 0,835 καὶ πάχους 0,61 μ. Βρέθηκε στὸ Κούριον, στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Μουσείου τοῦ Κουρίου στὴν Ἐπισκοπή (ἀρ. Ι 184). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 (*ὠμέγα*) μέχρι 0,042 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 88 (φωτ. σ. 165) (*AE* 1975, 822).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1303 (37) (ἁπλὴ μνεία).

Ποπλίῳ Κασίῳ Λογγείνῳ ἀνθυπάτῳ.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν ἐκδότη βάσει τοῦ τύπου τῶν γραμμάτων. Ὁ ἀνθύπατος *Πόπλιος Κάσσιος Λογγῖνος* δὲν ἀπαντᾶ ἀλλοῦ. Ἡ δοτικὴ πτώση χρησιμοποιεῖται σὲ ἑλληνικὲς τιμητικὲς ἐπιγραφές, ἀντὶ τῆς συνήθους αἰτιατικῆς, ἀπὸ ἐπίδραση τῆς λατινικῆς γλώσσης. Ὁ Veyne, *Latomus* 21, 1962, σ. 49-98, ἔχει συγκεντρώσει τὶς περιπτώσεις χρήσεως τῆς δοτικῆς πτώσεως σὲ τιμητικὲς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ τμῆμα τῆς αὐτοκρατορίας, πβ. I. Mednikarova, *ZPE* 143, 2003, σ. 117-134. Γιὰ τὴ χρήση τῆς δοτικῆς πτώσης στὸ ὄνομα τοῦ τιμωμένου, πβ. **Λεμ. 19**, **41** καὶ **51**.

Λεμ. 19. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΥΠΑΤΟ Κ. ΣΕΠΠΙΟ ΚΕΛΕΡΑ Μ. ΤΙΤΙΟ ΣΑΣΣΙΟ ΚΑΝΔΙΔΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΤΩΝ ΚΟΥΡΙΕΩΝ

113 - 114 μ.Χ.

Ἀπότμημα βάσης ἀγάλματος ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,255, πλάτους 0,57 καὶ πάχους 0,285 μ. Ἡ ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια τοῦ λίθου εἶναι ἀπολεπισμένη καὶ στὸ κάτω μέρος πολὺ φθαρμένη. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 150). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι στὸν πρῶτο στίχο 0,044 μ. καὶ στοὺς ὑπόλοιπους ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 68-70, ἀρ. 37 (φωτ. πίν. 39, σ. 69) (= *AE* 1953, 175)· τοῦ ἰδίου, *IK*, ἀρ. 87 [φωτ. σ. 163].

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1976, 744 (γιὰ τὴ χρονολογία τῆς ἀνθυπατείας).

[Κ.] Σεπ[π]ίωι Κέλερι Μ. Τιτίωι

Σασσίωι Κανδίδωι, ταμίᾳ δήμου
Ῥωμαίων, δημάρχῳ, ἐκ πρεσβ-
4 [ευ]τ̣ο̣ῦ ἐπ̣[αρχ]ε̣ίας (;) ἀνθ̣υ̣π̣[ά]τωι,
[ὁ Κουρι]έ̣[ω]ν̣ [δῆ]μο̣ς τιμῆς χάριν.

---

1. [Γ. ?] Σεσ[τ]ίωι ?, Mitford εἰς *OA*.

Σχόλια: Γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς παλαιᾶς διφθόγγου /כ:i/ διατηρεῖται ἡ παραδοσιακὴ ὀρθογραφία στοὺς στ. 1 (*Σεπ[π]ίωι*), 2 (*Σασσίωι Κανδίδωι*) καὶ 4 (*ἀνθ̣υ̣π̣[ά]τωι*), ἔνδειξη τῆς ἐπιμέλειας σύνταξης καὶ χάραξης αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς, ἐνῶ ἔχει υἱοθετηθεῖ ἡ ἐξελιγμένη, ποὺ ἀπηχεῖ τὴν προφορὰ τῆς ἐποχῆς, στοὺς στ. 2 (*ταμίᾳ*) καὶ 4 (*δημάρχῳ*).

Ὁ *Q. Seppius Celer M. Titius Sassius Candidus*, πβ. **Λεμ. 64** καὶ **Ἀμμ. 54**, ὑπηρέτησε ὡς *quaestor*, *tribunatus* καὶ *legatus proconsulis*. Ὑπῆρξε καὶ πρεσβευτὴς καὶ ἀνθύπατος τῆς Κύπρου καὶ ὑπηρέτησε στὴν Κύπρο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς Ἰουλίου τοῦ 113 μ.Χ. Γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *τιμῆς χάριν* βλ. **Πάφ. 6**. Ἡ δοτικὴ πτώση χρησιμοποιεῖται σὲ ἑλληνικὲς τιμητικὲς ἐπιγραφές, ἀντὶ τῆς συνήθους αἰτιατικῆς, ἀπὸ ἐπίδραση τῆς λατινικῆς γλώσσης βλ. Veyne, *Latomus* 21, 1962, σ. 49-98, πβ. I. Mednikarova, *ZPE* 143, 2003, σ. 117-134. Γιὰ τὴ χρήση τῆς δοτικῆς πτώσεως γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ τιμωμένου στὴν Κύπρο πβ. **Λεμ. 18**, **41** καὶ **51**.

Λεμ. 20. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΑΪΑΝΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΑΔΡΙΑΝΟ 129 μ.Χ.

Δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα λίθινης βάσης ἀγάλματος, ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ τὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος. Τὸ πρῶτο ἀντιγράφηκε ἀπὸ τὸν Ἀ. Σακελλάριο γύρω στὰ 1850 στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τὸ δεύτερο ἀπὸ τὸν W. H. Waddington το 1862 σὲ τοῖχο τοῦ τουρκικοῦ νεκροταφείου στὴν Ἐπισκοπή. Ἔκτοτε ἔχουν χαθεῖ.

(*α*) Σακελλαρίου, *Κυπριακά* I, σ. 77· *LBW* 2810 (= *IGR* 3, 969) καὶ (*β*) *LBW* 2816 (= *IGR* 3, 972). (*α* καὶ *β*) Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 124-5 (= *SEG* 20, 157)· τοῦ ἰδίου, *IK*, ἀρ. 85.

Αὐτοκ[ρ]άτ̣ω̣ρ [Καῖσαρ]
<Ἁδρ>ιανὸς Σεβαστὸς Γ[ερ]μανικὸς [Δακικὸς Παρθικός],
[θεοῦ Νέρουα Τ]ραϊαν̣[οῦ] Καίσαρος υἱ[ός, θεοῦ]
4 [Νέρουα υἱωνός, θ]ε̣ὸν Τραϊανὸν τὸ[ν πατέρα].

τὸ (*α*) στὸν Σακελλάριο καὶ τὸν Waddington ἔχει ὡς ἑξῆς:

Αὐτοκ[ράτωρ Καῖσαρ]
Τραϊανὸς Σεβαστὸς Γ[ερμανικὸς - - - - -]
- - - - - - - - - -ραι ἀπ- - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - τὸν Τραϊανὸν - - - - - - - - -

τὸ (*β*) στὸν Waddington ἔχει ὡς ἑξῆς:

- - - - - - - - - απιε- - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - Γερ]μανικὸς - - - - - - - - -
- - - - - - - - - Καίσαρος υἱ[ὸς? - - - -
- - - - - - - - - το - - - - - - - - - - - - - -

Ὁ Mitford, *IK*, σ. 158-9, ἐξηγεῖ τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους τὰ δύο τεμάχια συνανήκουν. Γιὰ τοὺς τρεῖς τίτλους τοῦ Ἁδριανοῦ, πβ. **Κερ. 12**. Ὁ Ἁδριανὸς τιμᾶ τὸν ἐξ υἱοθεσίας πατέρα του μὲ τὴν ἀνάθεση αὐτοῦ τοῦ ἀγάλματος στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπου ὁ Τραϊανὸς ἐτιμᾶτο μαζὶ μὲ τὸν Ἀπόλλωνα ὡς θεός, ἀφοῦ ἡ λατρεία τοῦ Ἀπόλλωνος Καίσαρος ἄρχισε μὲ τὴν ἀρχὴ τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Τραϊανοῦ καὶ ἔληξε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μὲ τὸν θάνατό του, βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 93-94.

Λεμ. 21. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΩΝΙΝΟ ΠΙΟ (;)
Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς πλάκας, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,032, πλάτους 0,044 καὶ πάχους 0,019 μ. Βρέθηκε στὴν ὀρχήστρα τοῦ θεάτρου τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 99). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,05 μ.

Mitford, *IK*, σ. 314, ἀρ. 169 (φωτ.) (= *AE* 1975, 840).

- -
[- - - - Αἰ]λίῳ Ἁ[δριανῷ (;) - - - -]
- -

Αὐτὸ τὸ ἀπότμημα παραδίδει πιθανώτατα ἕνα μέρος μιᾶς τιμητικῆς ἐπιγραφῆς πρὸς τὸν Ἀντωνῖνο Πίο, γνωστὸ ὡς *T. Aelius Hadrianus Antoninus Augustus Pius*. Εἶναι ἡ μόνη ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ Κούριον στὴν

ὁποία ἐνδεχομένως μαρτυρεῖται ὁ πρῶτος ἀπὸ τὴ δυναστεία τῶν Ἀντωνίνων, ἐνῶ στὴν **Λεμ. 22** ἀναφέρεται πιθανώτατα ὁ Κόμμοδος.

Λεμ. 22. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΜΜΟΔΟ (;)

175 - 180 μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς πλάκας, ὕψους 0,044, πλάτους 0,053 καὶ πάχους 0,011 μ., ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 74). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,02 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 170 (φωτ. σ. 315) (= *AE* 1975, 841).

- -
[- - - - - - - Ἀντω]νείν[ου - - -]
[- - - - - Σαρμα]τι̣κοῦ - - - - - -
- -

Πρόκειται γιὰ ἕνα ἀπόσπασμα τιμητικῆς ἐπιγραφῆς πιθανώτατα γιὰ τὸν Κόμμοδο ὡς υἱὸ τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου. Ὁ στρατιωτικὸς τίτλος *Sarmaticus* ἐλήφθη τὸ 175 μ.Χ. ἀπὸ τὸν *M. Aurelius* καὶ τὸν *Commodus*. Πρόκειται γιὰ τὴ μία ἀπὸ τὶς δύο ἐπιγραφὲς ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὸ Κούριον καὶ χρονολογοῦνται κατὰ τὴν περίοδο τῶν Ἀντωνίνων, πβ. **Λεμ. 21**. Ἡ πόλη, ποὺ εἶχε μεγάλη ἀρχιτεκτονικὴ δραστηριότητα ἐπὶ Τραϊανοῦ περιέπεσε σὲ ἀδράνεια μέχρι τὴν ἐποχὴ τῶν Σεβήρων. Οἱ Ἀντωνῖνοι, σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες, ἐπικέντρωσαν τὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ τὴν Κύπρο στοὺς Σόλους.

Λεμ. 23. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,145, μεγίστου πλάτους 0,075 καὶ πάχους 0,03 μ. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 193). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,014 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 193 (φωτ.).

- -

- - - - - - - Ṇ̣ΑΜΕ - - - - - - - - - -
[- - - - - Κλαυ]δίου ΠΥ - - - - - -
[- - - - τοῦ] δ̣εκάτ[ου ἔτους - - -]
- -

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν ἐκδότη βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ ὀνόματος [*Κλαυ*]*δίου*. Πρόκειται πιθανώτατα γιὰ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ ἔγινε στὸ δέκατο ἔτος ἀπὸ τῆς ἀνάληψης τῆς ἐξουσίας ἀπὸ αὐτοκράτορες.

Λεμ. 24. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Μικρὸ ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς πλάκας, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, ὕψους 0,060, πλάτους 0,04 καὶ πάχους 0,013 μ. Πιθανῶς κατὰ πληροφορίες βρέθηκε στὸ θέατρο τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. 114). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,026 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 91-2, ἀρ. 20 (φωτ. πίν. 16,20) (= *SEG* 25, 1100).

[- - - ἀ]ρίστ[ωι (;) - - -]
- - - - - - - -ṇ̣ - - - - - - -

Ἐδῶ πιθανὸν ἔχουμε τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς αὐτοκράτορα, ἀπὸ τὸν τίτλο τοῦ ὁποίου ἔχει διασωθεῖ ἀποσπασματικῶς μόνο τὸ *ἄριστος*.

Λεμ. 25. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΕΡΕΑ ΔΙΟΝΥΣΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΤΙΜΟΣΤΡΑΤΟ τέλη Β' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,39, πλάτους 0,71 καὶ πάχους 0,67 μ., ἀποκεκρουμένη κάτω ἀριστερά. Ἡ μαρμάρινη αὐτὴ βάση, σὲ δεύτερη χρήση ὡς οἰκοδομικὸ ὑλικό, βρέθηκε τὸ 1959 ἀπὸ τὸν A. H. S. Megaw στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ συγκεκριμένα στὴ Βασιλικὴ καὶ μετὰ τὴ μελέτη της ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,033 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 92 (φωτ. σ. 173).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 584 (ἁπλὴ μνεία).

Διονύσιον Τιμοστράτου
ἱερέα· γραμματεύσαντος
βουλῆς καὶ δήμου *ν* γυμνα[σι]-
4 [αρ]χήσαντος *ν* Τιμόστρατος
[Τιμοκ]ράτου (;) *ν* τὸν ἴδιον *ν* υἱόν.

Ὁ Διονύσιος, ἱερεὺς πιθανῶς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου, τιμᾶται ἀπὸ τὸν πατέρα του Τιμόστρατο, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε γραμματέας τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου καθὼς καὶ γυμνασίαρχος. Γιὰ ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος βλ. **Λεμ. 15**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82.**

Λεμ. 26. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΗ [ΣΕ]ΡΓΙΑ ΑΥ[ΡΗΛΙ]Α ΡΗΓΕΙΝΑ

τέλη Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, πάχους ἀπὸ 0,009 μέχρι 0,014 μ.: τὸ (*α*), ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕξι συνανήκοντα τμήματα καὶ παραδίδει μεγάλο μέρος τοῦ ἄνω καὶ δεξιοῦ τμήματος τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας καθὼς καὶ ἕνα μικρὸ μέρος τοῦ κάτω τμήματος. Βάσει αὐτοῦ τοῦ τεμαχίου ἔχουμε τὸ αὐθεντικὸ ὕψος τῆς πλάκας ποὺ εἶναι 0,34. Τὸ μέγιστο πλάτος τοῦ τεμαχίου αὐτοῦ εἶναι 0,242 μ. Τὸ (*β*), ἕνα μεμονωμένο ἀπότμημα ὕψους 0,13 καὶ πλάτους 0,11 μ., τὸ ὁποῖο παραδίδει ἕνα τμῆμα τῆς κάτω ἀριστερῆς γωνίας· καὶ τὸ (*γ*), ἕνα μεμονωμένο ἀπότμημα, ὕψους 0,062 καὶ πλάτους 0,07 μ., ποὺ διασώζει ἕνα τμῆμα τοῦ κεντρικοῦ μέρους τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας. Βρέθηκαν στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*) καὶ (*β*): Ι 127· ἀρ. (*γ*): Ι 169). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 18/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 98 (φωτ. σ. 183) (*AE* 1975, 830).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1297, ὑποσημ. 35 (σχολιασμὸς γιὰ τὸν ὅρο *ὑπατική*)

[Σε]ργίαν Αὐ-
[ρηλί]αν Ῥηγεῖ-
[ναν] τὴν κρα-
4 [τίστ]η[ν] ὑπα-
[τικ]ήν, [Α]ὐρηλία
κα[ὶ Αἰ]λία (;) τὴν
πα[τρ]ώνισσαν.

Γιὰ τὴ *Σεργίαν Αὐρηλίαν Ῥηγεῖναν* καὶ τὸν ὅρο *ὑπατική* (*femina consularis*) βλ. **Πάφ. 103**. Γιὰ τὸν *πάτρωνα* καὶ *πατρώνισσα*, τὸ λατινικὸ *patronus* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 9: Ἀπελευθερωτές – Πάτρωνες. Ἀπελεύθεροι – Δοῦλοι.

Λεμ. 27. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΡ[ΙΣΤ - -], ΥΙΟ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ, ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΚΟΥΡΙΟΥ

τέλη Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Πέντε ἀποτμήματα λευκῆς μαρμάρινης πλάκας: τὸ (*α*), ὕψους 0,06, πλάτους 0,09 καὶ πάχους 0,014 μ., ποὺ παραδίδει τὸ ἀριστερὸ τμῆμα τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας· τὸ (*β*), ὕψους 0,041, πλάτους 0,062 καὶ πάχους 0,014 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς πλὴν τῆς ἄνω· τὸ (*γ*), ὕψους 0,052, πλάτους 0,062 καὶ πάχους 0,014 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές· τὸ (*δ*), ὕψους 0,045, πλάτους 0,042 καὶ πάχους 0,012 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς καὶ τὸ (*ε*), ὕψους 0,045, πλάτους 0,067 καὶ πάχους 0,016 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Βρέθηκαν στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 9· ἀρ. (*β*): Ι 7· ἀρ. (*γ*): Ι 21· ἀρ. (*δ*): Ι 28 καὶ ἀρ. (*ε*): Ι 25). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 99 (φωτ. σ. 185).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 586 (ἁπλὴ μνεία).

Κουρι[έων ἡ πόλ]ις Ἀ[ριστ - -]
Ἀρίστωνος, ἄ[ρξαντα λ.χ. τετράκις]
[τῆς πό]λε[ως, καὶ τὸν] υἱὸ[ν αὐτοῦ]
4 [τὸν δεῖνα καὶ τὴν δεῖνα τ]ὴν γ[υναῖκα],
[εὐνοίας] (;) χάρ[ιν τῆς εἰς ἑαυτήν].

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐκδότη βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων. Τὸ ὄνομα *Ἀρίστων* μαρτυρεῖται σὲ ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Κύπρο ἀπὸ τὸν Δ' αἰ. π.Χ. βλ. O. Masson, *ICS*, ἀρ. 196. Ἀπαντᾶ ἐπίσης ἔντεκα φορὲς σὲ ἐπιγραφὲς τῆς πτολεμαϊκῆς περιόδου βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Α 134-144, ἐνῶ εἶναι πολὺ κοινὸ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου.

Λεμ. 28. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ Λ. ΣΕΠΤΙΜΙΟ ΣΕΒΗΡΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΟΥΛΙΑ ΔΟΜΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΚΟΥΡΙΟΥ

τέλη Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Δύο μὴ συνανήκοντα ἀποτμήματα λευκῆς μαρμάρινης πλάκας: τὸ (*α*), ὕψους 0,052, πλάτους 0,047 καὶ πάχους 0,012 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς καὶ τὸ (*β*), ὕψους 0,086 καὶ πλάτους 0,075 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Βρέθηκαν στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 2 καὶ ἀρ. (*β*): Ι 5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,027 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 172 (φωτ. σ. 318) (= *AE* 1975, 843).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 115 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου, ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων)· J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1974, 653 (ἁπλὴ μνεία).

[Αὐτοκράτορα Καίσαρα Λ. Σεπ](τ)ίμι[ον Σευ]-
[ῆρον Σεβαστόν, πατέρα πατρ]ίδ[ος καὶ]
[τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Ἰουλίαν] Δό[μναν Σεβ]-
[αστήν, μητέρα κάστρων, Κου]ριέω[ν ἡ πόλις].

Ἡ πόλη τοῦ Κουρίου τιμᾶ τὸν *Septimius Severus* καὶ τὴ γυναῖκα του *Julia Domna*, γιὰ τὴν ὁποία ὑπάρχουν ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες στὶς **Λεμ. 28**, **40**, **Λάρ. 28** καὶ **Ἀμμ. 72**, **73** καὶ **75**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου ὅπου ὑπάρχει ἀναφορὰ στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων βλ. **Λεμ. 31.**

Λεμ. 29. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥ [ΔΗ]ΜΟΣΘ[ΕΝΟΥΣ] (;)

τέλη Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἕξι ἀσυνεχῆ ἀποτμήματα μαρμάρινης λευκῆς πλάκας, πάχους ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,016 μ: τὸ (*α*), ὕψους 0,098 καὶ πλάτους 0,072 μ.· τὸ (*β*), ὕψους 0,047 καὶ πλάτους 0,038 μ.· τὸ (*γ*), ὕψους 0,039 καὶ πλάτους 0,07 μ.· τὸ (*δ*), ὕψους 0,054 καὶ πλάτους 0,057 μ.· τὸ (*ε*), ὕψους 0,05 καὶ πλάτους 0,09 μ. καὶ τὸ (*στ*), ὕψους 0,045 καὶ πλάτους 0,07 μ. Βρέθηκαν στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 19· ἀρ. (*β*): Ι 95· ἀρ. (*γ*): Ι 97· ἀρ. (*δ*): Ι 98· ἀρ. (*ε*): Ι 186 καὶ ἀρ. (*στ*): Ι 198). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,023 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 100 (φωτ. σ. 186).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 586 (ἁπλὴ μνεία).

[Τὸν δεῖνα - - - τὸν υἱὸν]
[Δη]μοσθ[ένους (;) τοῦ ἄρ]ξ̣αντο[ς]
[καὶ] ἀνταγ[ορανομήσαν]τος (;) ὑπ[ὲρ]
4 το[ῦ] ἀ[δελφοῦ (;) καὶ] κατ̣ρ̣[ρθώσ]αντ[ος]
[καὶ κοσμήσα]ντος (;) τὸ λ̣ο̣[υτρὸν καὶ]
[τῶν] δεκα[πρώτ]ω̣ν, Ρ[- - - - - - - Ἡλι]-
[οδ]ώ̣ρου (;) ἄ[ρξ̣ας (;) - - - - - - - - - - -]

Ὁ τιμώμενος, ὁ ὁποῖος προφανῶς εἶχε καὶ αὐτὸς πολιτειακὸ ἀξίωμα, ἦταν υἱὸς ἐπιφανοῦς πολίτου. Ἡ ἔμφαση ποὺ δίδεται στὸν πατέρα, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἄρχων καὶ ἀγορανόμος καὶ σαφῶς ἦταν μέλος μιᾶς ἐπιφανοῦς οἰκογένειας τοῦ Κουρίου, δηλοῖ ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ἐπιγραφή, ὅπως ἡ **Λεμ. 45**, ἴσως νὰ τέλειωνε μὲ τὸ *μνήμης χάριν*, μὲ ἀποτέλεσμα ἂν καὶ εἶναι τιμητικὴ στὴ μορφή, νὰ εἶναι οὐσιαστικὰ ἐπιτύμβια. Οὔτε ὁ υἱὸς οὔτε ὁ πατέρας εἶχαν τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas*.

Ὁ τιμώμενος ἦταν μέλος τῶν δεκαπρώτων. Οἱ δεκάπρωτοι, ἦταν μία ἐπιτροπὴ ἀπὸ πλούσιους πολῖτες καὶ εἶχε ὡς καθῆκον τὴν κατανομὴ καὶ εἴσπραξη τῆς αὐτοκρατορικῆς φορολογίας. Ἡ πρωιμότερη ἐμφάνιση αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς στὴν Κύπρο εἶναι τὸ 126 μ.Χ. (**Λευκ. 39**). Γιὰ ἀναφορὲς σὲ δεκαπρώτους βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 4: Πολιτικὰ καὶ θρησκευτικὰ ἀξιώματα.

Λεμ. 30. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ Δ. ΠΛΑΥΤΙΟ Φ[ΗΛΙΚΑ] ΙΟΥΛΙΑΝΟ, ΑΝΘΥΠΑΤΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

196 - 197 μ.Χ.

Τρία ἀποτμήματα μαρμάρινης βάσης ἀγάλματος: τὸ (*α*), ὕψους 0,31, πλάτους 0,875 καὶ πάχους 0,78 μ., ποὺ παραδίδει τὴν ἐπιγραφὴ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω δεξιὰ γωνία· τὸ (*β*), ὕψους 0,14 καὶ πλάτους 0,15, ποὺ παραδίδει μέρος τῶν στίχων 1-3 καὶ τὸ (*γ*), ὕψους 0,31, πλάτους 0,325 καὶ πάχους 0,27 μ., ποὺ παραδίδει τὸ τέλος τῶν στ. 2-4. Βρέθηκαν στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου στὴ Βασιλικὴ καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*) καὶ (*β*): ΚΒ 1278· ἀρ. (*γ*): Ι 181).

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 104 (3) (= *SEG* 20, 158)· τοῦ ἰδίου, *IK*, ἀρ. 90 (φωτ. σ. 168) (*AE* 1975, 823).

Δέκ(ιον) Πλαύτιον Φ[ήλικ]α Ἰουλια[νόν, τὸν λαμ]-
πρότατον ἀνθ[ύπ]ατον, ἀγ[νεία]ς καὶ φι[λαν]-
θρωπίας χάριν [Κου]ριέω[ν ἡ π]όλις ἐξ ὑ-

4 ποσχέσεως [τοῦ πέμπ]τ̣ου (;) ἔτους.

Ὁ *D. Plautius Felix Julianus* ὑπῆρξε ἀνθύπατος τῆς Κύπρου τὸ 196-7 μ.Χ. βλ. *PIR*[1] 3, σ. 45, ἀρ. 352, πβ. **Πάφ. 12**, **104**, **105** καὶ **Λεμ. 30**. Γιὰ τὸν ἀνθύπατο αὐτὸν ἀνατέθηκαν ἀγάλματα στὴν Παλαίπαφο, στὴ Νέα Πάφο καὶ στὸ Κούριον. Γιὰ τὸν τίτλο *λαμπρότατος* καὶ τὴν ἀποκλειστικὴ χρήση ἀπὸ μέλη τῆς συγκλητικῆς τάξεως στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Arjava, *Tyche* 6, 1991, σ. 24-27. Γιὰ τὴ ἔκφραση *ἐξ ὑποσχέσεως*, πβ. **Λεμ. 59**. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80.

Λεμ. 31. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ (;)

τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς πλάκας ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,093, μεγίστου πλάτους 0,105 καὶ πάχους 0,017 μ. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (ἀρ. 1937/11-15/1 [Ins. 168]). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,035 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 176 (φωτ. σ. 324) (= *AE* 1975, 847).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 595 (ἁπλὴ μνεία)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 115 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου, ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

[- - - - - - - - - - - - - - - - δημαρ]-
χικῆς ἐ[ξουσίας, ὕπατον (;), πατέρα πα]-
τρίδος Κ̣[ουριέων ἡ πόλις].

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐκδότη βάσει τοῦ τύπου τῶν γραμμάτων. Πρόκειται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα γιὰ ἀπόσπασμα τιμητικῆς ἐπιγραφῆς γιὰ αὐτοκράτορα, ποὺ ἀνήκει στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων. Ἡ πόλις τοῦ Κουρίου ἀποδίδει τὴν τιμή, καὶ ὁ τιμώμενος εἶναι εἴτε ὁ ἴδιος ὁ Septimius εἴτε ὁ μεγαλύτερός του υἱός. Σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες ὑπῆρχε μεγάλος ἐνθουσιασμὸς στὸ Κούριον γιὰ αὐτὴ τὴ δυναστεία βλ. **Λεμ. 28**, **31-37**, **39-42** καὶ **47**. Ὁ ἐνθουσιασμὸς αὐτὸς

ἴσως νὰ ὀφείλεται στὴν ἀποκατάσταση τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων στὸ θέατρο μαζὶ μὲ κάποια ἄλλα μεγάλης ἐμβέλειας ἔργα γιὰ τὴν πόλη τοῦ Κουρίου, ὅπως ὑποθέτει ὁ Mitford, *IK*, σ. 321-2.

Λεμ. 32. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,062, πλάτους 0,065 καὶ πάχους 0,012 μ. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 179). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,035 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 173 (φωτ. σ. 319) (= *AE* 1975, 844).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 115 (ἁπλὴ μνεία).

- -
[- - Λ. Σεπ]τιμίου Ṣ[ευήρου - - -]
[- - - - - - - ι]κρ[ῦ - - - - - - - - - - -]
- -

Σ' αὐτὴν τὴν ἀποσπασματικὴ ἐπιγραφὴ μποροῦμε νὰ ἀναγνωρίσουμε τὸ ὄνομα Σεπτίμιος καὶ στὸν ἑπόμενο στίχο κάποιο στρατιωτικὸ τίτλο, εἴτε Ἀραβικὸς εἴτε Παρθικὸς εἴτε Ἀδιαβηνικός. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται πιθανὸν ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου, εἶναι ἀκόμη μία τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς ἕνα μέλος τῆς οἰκογένειας τῶν Σεβήρων.

Λεμ. 33. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

198-209 μ.Χ.

Δύο ἀσυνεχῆ ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, πάχους 0,01 μ: τὸ (*α*), ὕψους 0,087 καὶ πλάτους 0,096 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς καὶ τὸ (*β*), ὕψους 0,104 καὶ πλάτους 0,09 μ., τὸ ὁποῖο πιθανῶς παραδίδει μέρος τῆς δεξιᾶς ἐνεπίγραφης ἐπιφάνειας, ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Βρέθηκαν στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου στὴν περιοχὴ τῶν λουτρῶν τοῦ Εὐστολίου καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 101 καὶ ἀρ. (*β*): Ι 105). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,031 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 174 (φωτ. σ. 321) (= *AE* 1975, 845).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 115 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου, ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

[- - Μ. Αὐρ(ηλίου)] Ἀντῳ[νείνου (;) - - -]
[- - - καὶ [[Λ. Σεπτιμίου Γέτα Καίσαρο]]]ς
- ῃς (κισσόφυλλο)
- (κισσόφυλλο)

Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτή, σύμφωνα μὲ τὴν ἀποκατάσταση τοῦ ἐκδότου, παραδίδεται τὸ ὄνομα τοῦ Καρακάλλα καὶ κάτω αὐτὸ μὲ ἀπόξεση λόγω της *damnatio memoriae*, ποὺ ἔγινε τὸ 212 μ.Χ., βλ. Lassère, *ManuelER*², σ. 639-41, τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ του Γέτα. Ἐὰν ἡ ἀποκατάσταση εἶναι ὀρθή, τὸ *Καίσαρος* στὸν στ. 2 ὁδηγεῖ στὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς μεταξὺ τῶν ἐτῶν 198 καὶ 209 μ.Χ., ὁπότε ὁ Καρακάλλας καὶ ὁ Γέτας ἔγιναν ἀντιστοίχως *Augusti*. Θὰ μποροῦσε ὅμως ἐδῶ νὰ ἔχουμε μιὰ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ γιὰ τὸν Σεπτίμιο Σεβῆρο ἢ τὴν Ἰουλία Δόμνα ὡς μητέρα τοῦ Καρακάλλα καὶ τοῦ Γέτα, πβ. **Λεμ. 28**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου μὲ ἀναφορὰ στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων βλ. **Λεμ. 31**.

Λεμ. 34. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δεξιά, ὕψους 0,072, πλάτους 0,09 καὶ πάχους 0,024 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 75). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,031 μ. (Αὐτοψία στὶς 18/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 177 (φωτ. σ. 325).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 115 (ἁπλὴ μνεία).

- - - - - - - - - - - - - - - -
[- - - - - - - - Σευ]ήρου (;)
- - - - - - - - - - - - - - - -

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι ἀκόμη μία τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν Σεπτίμιο Σεβῆρο ἢ μέλος τῆς οἰκογένειάς του.

Λεμ. 35. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΥΠΑΤΟ ΠΟΠΛΙΚΟΛΑ ΠΡΕΙΣΚΟ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ, ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΠΕΡΣΕΩΣ

τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη λευκὴ βάση ἀγάλματος, ὕψους 0,217, μεγίστου πλάτους 0,414 καὶ πάχους ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,043 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ ἐκτίθεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Κουρίου στὴν Ἐπισκοπή (ἀρ. Ι 146). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,013 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,043 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 89 (φωτ. σ. 166) (*AE* 1975, 823)· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ', 1980, ἀρ. 108· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 102-3 (**E51**) καὶ 406-9 (φωτ. σ. 116).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 584 (σχολιασμὸς τῆς ἐπιγραφῆς)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1303 (49) (γιὰ τὸν ἀνθύπατο) καὶ σ. 1316, ὑποσημ. 111 (γιὰ τὸ ὅτι τὸ Κούριον αὐτοαποκαλεῖται ἡ πόλη τοῦ Περσέως).

Ποπλίκολαν Πρεῖσκόν με
πόλις Περσῆος ἄγαλμα,
κοίρανον ἁγνείας,
4 στήσατο πὰρ τεμένει.

---

4. πὰρ τεμένει, Βοσκός: παρ' τεμένει, Mitford καὶ Χατζηιωάννου.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐκδότη βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων. Τὸ ἄγαλμα τοῦ τιμωμένου ἔστησε κοντὰ στὸ ἱερὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἡ *πόλις Περσῆος*, δηλ. τὸ Κούριον. Στὴ βάση τοῦ ἀγάλματος εἶναι χαραγμένο ἐλεγειακὸ δίστιχο. Ὁ χαρακτηρισμὸς *κοίρανον ἁγνείας* ὑπαινίσσεται τὸν λόγο τῆς τιμητικῆς ἐκδήλωσης. Τὸ πλῆρες ὄνομα τοῦ ἀνθυπάτου *L. Valerius Helvidius Priscus Publicola* παραδίδεται σὲ λατινικὴ ἐπιγραφὴ τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. βλ. *CIL* VI.1 1530, πβ. *PIR*[1] III, σ. 357, ἀρ. 59, ὅπου καὶ προσαγορεύεται *clarissimus vir* καὶ *allectus inter quaestorios*. Ἀφορμώμενος ἀπὸ τὸν πρῶτο τίτλο, ὁ Mitford θεωρεῖ ὅτι ὁ *Priscus Publicola* ἦταν *συγκλητικός* (*vir senatorius*) καὶ πιθανῶς *ἀνθύπατος* (*proconsul*) τῆς Κύπρου, καὶ ὄχι ἁπλῶς *λογιστής* (*curator civitatis*). Ἡ προσωνυμία *κοίρανος* στὸν στ. 3 εἶναι ἕνα ἀκόμη στοιχεῖο, ποὺ ἐνισχύει τὴν ἄποψη τοῦ πρώτου ἐκδότου.

Γιὰ τὸ *πόλις Περσῆος* πβ. **Λεμ. 67**. Ὁ Περσεὺς συνδέεται ἰδιαίτερα μὲ τὸ Ἄργος (βλ. Kerényi, *Μυθ.*, σ. 297-308) καὶ τὸ Κούριον θεωρεῖται *Ἀργείων κτίσμα* κατὰ τὸν Ἡρόδοτο, 5.113.1: *οἱ Κουριέες… λέγονται εἶναι Ἀργείων*

ἄποικοι καὶ κατὰ τὸν Στράβωνα 14.683.6.3: *Εἶτα πόλις Κούριον ὅρμον ἔχουσα, Ἀργείων κτίσμα...*

Γιὰ τὸν ὅρο *κοίρανον* πβ. Kaibel, *EGr* 855: *κοίρανος ἀγνοτάτα· CIG* II, 2613: *Λαγείδας κοίρανος·* **Λευκ. 16·** Kaibel, *EGr* 802: *κοίρανε Ναιάδων·* 990: *κοίρανος Ἀδρίανος·* 1027: *κοίρανε λαῶν·* 1029: *κοίρανος ἀθανάτων* κτλ. Γενικῶς τὸ *κοίρανος* ἀναφέρεται σὲ θεοὺς ἢ βασιλεῖς καὶ σὲ ἄλλα κατ' ἐπέκταση ὑψηλῶς ἱστάμενα πρόσωπα, πρᾶγμα ποὺ ἐπιβεβαιώνει τὴν ἄποψη, ποὺ ἔχει διατυπωθεῖ ἀπὸ τοὺς προηγούμενους ἐκδότες καὶ κυρίως τὸν Mitford ὅτι ὁ Ποπλίκολας κατεῖχε ὑψηλὸ ἀξίωμα. Γιὰ τὸ ἁγνείας βλ. **Λεμ. 30**, **Λάρ. 12** καὶ **Ἀμμ. 15**. Τὸ ἐπίθετο *ἁγνός* ἀπαντᾶ στὴν τιμητικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Πάφο τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. πρὸς τὸν ἀνθύπατο *Δ. Πλαύτιον Φήλικα Ἰουλιανόν* βλ. **Πάφ. 105**, πβ. *EGr* 906 καὶ 911. Ὁ L. Robert, *Hellenica* 4, 1948, σ. 35-114, ἐπισημαίνει ὅτι τὸ ἐπίθετο αὐτό, τὸ ὁποῖο στὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. ἦταν τυπικὸ γιὰ τοὺς Ῥωμαίους κυβερνῆτες στὴν Ἀνατολή, δηλώνει αὐτὸν ποὺ εἶναι καθαρός, δηλ. αὐτὸν ποὺ ἀσκεῖ μὲ χρηστὸ τρόπο καὶ τιμιότητα τὰ δικαστικὰ καὶ διοικητικά του καθήκοντα.

Στὸν στ. 4 υἱοθετοῦμε τὴ γραφὴ τοῦ Βοσκοῦ, δηλ. μὲ τὸ φαινόμενο τῆς ἀποκοπῆς τοῦ τελικοῦ φωνήεντος τῆς προθέσεως *παρά* μπροστὰ ἀπὸ λέξη μὲ ἀρχικὸ σύμφωνο, φαινόμενο ὁμηρικό, πβ. Β 355: *πὰρ Τρώων*, Δ 330: *πὰρ δὲ Κεφαλλήνων*, γ 39: *πάρ τε κασιγνήτῳ*, 325: *πὰρ δέ τοι υἷες ἐμοί* κ.ἀ.

Λεμ. 36. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥ Μ. Α[ΥΡΗΛΙΟΥ] ΤΙΜΩ[ΝΟΣ] τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀποτμήματα λευκῆς μαρμάρινης πλάκας, πάχους ἀπὸ 0,013 μέχρι 0,015: τὸ (*α*), δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, ὕψους 0,104 καὶ πλάτους 0,121 μ., ποὺ παραδίδει τμῆμα τῆς ἀριστερῆς γωνίας· τὸ (*β*), δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, ὕψους 0,078 καὶ πλάτους 0,083 μ., ποὺ παραδίδει τμῆμα ἀπὸ τὸ κέντρο τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας καὶ τὸ (*γ*), δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, ὕψους 0,052 καὶ πλάτους 0,083 μ., ποὺ παραδίδει τμῆμα τῆς δεξιᾶς γωνίας καὶ πιθανώτατα εἶναι ἡ συνέχεια τοῦ (*β*). Βρέθηκαν στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 16· ἀρ. (*β*): Ι 18 καὶ 20 καὶ ἀρ. (*γ*): Ι 106 καὶ 110). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,031 μ. (Αὐτοψία στὶς 18/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 101 (φωτ. σ. 189).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 586 (ἁπλὴ μνεία).

[Τὸν δεῖνα τοῦ δεῖνα τὸν]
ἄ[ρξαντα (;) ὁ δεῖνα]
ὁ υἱὸς Μ. Ἀ[ὐρηλίου]
4 Τ̣είμω[νος καὶ Ἡ]λιοδώ-

[ρα]ς, ἄ[ρξας, ἀγορ]ανομή[σας],
[δεκαπρωτεύσα]ς (;), τιμ[ῆς]
[χάριν].

Σχόλια: στ. 4: *Τ̣είμω*[*νος*]. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ παρουσία τῆς τυπικῆς φράσεως *τιμῆς χάριν* βλ. **Πάφ. 6**. Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ἡλιοδώρα* καὶ *Ἡλιόδωρος* βλ. **Λεμ. 244**. Γιὰ τὴν ἐπιτροπὴ τῶν *δεκαπρώτων* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 4: Πολιτικὰ καὶ θρησκευτικὰ ἀξιώματα.

Κατὰ τὸν Mitford, πρόκειται γιὰ τοπικὴ οἰκογένεια, ποὺ κέρδισε τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas* ἂν ὄχι κατὰ τὸ τέλος τῆς δυναστείας τῶν Ἀντωνίνων, μὲ τὴν *constitutio Antoniniana*.

Λεμ. 37. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,055, πλάτους 0,08 καὶ πάχους 0,015 μ. Βρέθηκε στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 199). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,023 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 179 (φωτ. σ. 327).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 595 (ἁπλὴ μνεία).

- -
[- - - - - - - - - - - - - - - - - ἀγορ]ανομ[ήσας (- -αντα, - -αντος) - -
]
[- -ἄρξας (- -αντα, - -αντος) τ]ῆς πό[λεως - - - - - - - - - - - - - -]
- -

Λεμ. 38. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΑΚΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ

200 μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,19, μεγίστου πλάτους 0,235 καὶ πάχους 0,035 μ., ἀποκεκρουμένη ἀριστερά. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ.

I 191). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,008 μέχρι 0,012 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 93 (φωτ. σ. 174) (*AE* 1975, 825).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 584 (ἁπλὴ μνεία)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 115 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

Αὐτοκράτορα Καίσα[ρα Μ.]
Αὐρήλιον Ἀντωνεῖν[ον]
Εὐσεβῆ Εὐτυχῆ Σεβασ[τόν],
4 υἱὸν τοῦ Κυρίου Αὐτοκράτορο[ς]
Κ(α)ίσαρος Λουκίου Σεπτιμ[ίου]
Σευήρου Εὐσεβοῦς Εὐτυ[χοῦς]
Περτίνακος Σεβαστοῦ, [ἡ πόλις ἡ]
8 Κουριέων.

---

5. ΚΛΙCΑΡΟϹ στὸν λίθο.

Σχόλια: στ. 3: *Εὐσεβῆ Εὐτυχῆ*. Ἐναλλαγὴ Η ~ ΕΙ, διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 170-1, πβ. Brixhe 1987², σ. 51.

Ὁ Καρακάλλας τιμᾶται ἀπὸ τὴν πόλη τοῦ Κουρίου ὡς αὐτοκράτωρ καὶ υἱὸς τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου πβ. **Λεμ. 39**. Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει ὡς *terminus post quem* τὸ 198 μ.Χ., ὁπότε ὁ Καρακάλλας ἀνῆλθε στὸν θρόνο, καὶ *terminus ante quem* τὸ 211, ἔτος θανάτου τοῦ *Septimius Severus*. Ἀπὸ τὴν ἔμφαση ποὺ δίδεται σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ στὸν τελευταῖο, ὁ πρῶτος ἐκδότης ὑποθέτει ὅτι πρέπει τὸ κείμενο νὰ ἐγράφη κατὰ τὴ συμβασιλεία τοῦ Σεπτιμίου μὲ τὸν υἱό του. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται πρὶν ἀπὸ τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 200 μ.Χ. ἀφοῦ δὲν ἀπαντοῦν μαζὶ οἱ τίτλοι *Εὐσεβὴς Εὐτυχής*, βλ. Cagnat, *Épigraphie Latine*, σ. 209, σημ. 2. Στὴν *AE* ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται μεταξὺ 198 καὶ 211 μ.Χ. Γιὰ τοὺς τίτλους τοῦ Καρακάλλα στὴν περιοχὴ τῆς Αἰγύπτου βλ. καὶ Bureth, *Tit.impérial.* 1964, σ. 98-104. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου μὲ ἀναφορὰ στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων βλ. **Λεμ. 31.**

Λεμ. 39. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΑΚΑΛΛΑ

200 - 209 μ.Χ.

Τρία ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο: τὸ (*α*), ὕψους 0,066, πλάτους 0,045 καὶ πάχους 0,013 μ.· τὸ (*β*), ὕψους 0,062 καὶ πλάτους 0,053

καὶ πάχους 0,017 μ. καὶ τὸ (*γ*), ὕψους 0,075 καὶ πλάτους 0,065 καὶ πάχους 0,013 μ. Τὸ (*α*) καὶ τὸ (*β*) παραδίδουν τὴν ἄνω ἀριστερὴ γωνία τῆς ἐνεπίγραφης ἐπιφάνειας καὶ ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὸν πρῶτο πρὸς τὰ δεξιὰ στίχο. Βρέθηκαν στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 134· ἀρ. (*β*): Ι 59 καὶ ἀρ. (*γ*): Ι 56). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,024 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 94 (φωτ. σ. 175) (= *AE* 1975, 826).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 115 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

Αὐ[τοκράτορα Καίσ]ἀρα Μ. [Αὐρήλιον]
[Ἀντωνεῖνον Εὐσεβῆ Εὐτυχῆ Σεβαστόν],
ὑἱὸν [μὲν τοῦ Κυρίου Αὐτοκράτορος Καίσαρος]
4 Λ. Σε[πτιμίου Σευήρου Εὐσεβοῦς Εὐτυχοῦς]
Περ[τίνακος Σεβαστοῦ, ἀδελφὸν δὲ {{Λ. Σεπτιμίου}}]
[{{Γέτα}} Καίσαρος, ἡ πόλις ἡ Κουριέων] (;)

Ἡ πλάκα, ἡ ὁποία φέρει τὴν ἐπιγραφή, ἴσως νὰ εἶναι τμῆμα βάσης ἀγάλματος. Ὁ Καρακάλλας τιμᾶται ἀπὸ τὴν πόλη τοῦ Κουρίου (;), πβ. **Λεμ. 38**. Ὁ ἐκδότης, βάσει τῆς λέξεως *υἱός* στὸν στ. 3, ὑποθέτει ὅτι πρέπει τὸ κείμενο νὰ ἐγράφη ὅταν ὁ *Septimius Severus* συμβασίλευε μὲ τὸν υἱό του. Ἡ διατήρηση τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν τίτλων τοῦ πατρὸς ὑποδεικνύουν κατὰ πάσα πιθανότητα τὴ συμπερίληψη τοῦ νεωτέρου υἱοῦ, τοῦ Γέτα, ὡς Καίσαρος. Αὐτὲς οἱ ὑποθέσεις, βάσει τῶν ὁποίων ἀποκαθίσταται ἀπὸ τὸν Mitford ἡ ἐπιγραφή, ὁδηγοῦν στὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς μεταξὺ τῶν ἐτῶν 198 καὶ 209 μ.Χ., ὁπότε ὁ Καρακάλλας καὶ ὁ Γέτας ἔγιναν ἀντιστοίχως *Augusti*. Ἐὰν ἐπιπλέον ὀρθῶς ἀπεκαταστάθη ἡ ἐπιγραφὴ μὲ τοὺς τίτλους *Εὐσεβὴς Εὐτυχής*, τότε ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται μετὰ τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 200 μ.Χ. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου μὲ ἀναφορὰ στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων βλ. **Λεμ. 31.**

Λεμ. 40. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΗΝ [Ι]ΟΥΛΙΑ [ΔΟΜΝ]Α, ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΚΑΡΑΚΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΤΑ 200 - 209 μ.Χ.

Τέσσερα ἀποτμήματα ὑπόλευκου μαρμάρου, ποὺ διασώζουν μέρος τῆς κορυφῆς, τοῦ ἀριστεροῦ, δεξιοῦ καὶ τοῦ κάτω μέρους τῆς πλάκας. Βάσει αὐτῶν ἡ πλάκα εἶχε πιθανότατα ὕψος 0,24 καὶ πλάτος 0,50 μ. περίπου, ἐνῶ τὸ πάχος ἀπὸ 0,013 στὰ ἀριστερὰ μέχρι 0,028 μ. στὰ δεξιά. Τὸ (*α*) ἔχει ὕψος 0,145 καὶ πλάτος 0,1 μ. καὶ παραδίδει τὴν κάτω ἀριστερὴ γωνία τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας· τὸ (*β*), ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ποὺ

ἐνώνει τὴν κορυφὴ τοῦ (*α*) καὶ παραδίδει μέρος τοῦ ἄνω τμήματος τοῦ λίθου, ἔχει ὕψος 0,112 καὶ πλάτος 0,058 μ.· τὸ (*γ*), ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, παραδίδει μέρος τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς καὶ ἔχει ὕψος 0,048 καὶ πλάτος 0,068 μ. καὶ τὸ (*δ*), ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, τὸ ὁποῖο συνεχίζει τὸ πάνω μέρος τοῦ (*γ*) καὶ ἔχει ὕψος 0,09 καὶ πλάτος 0,122 μ. Βρέθηκαν στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 89· ἀρ. (*β*): Ι 93 ἀρ. (*γ*): Ι 90 καὶ ἀρ. (*δ*): Ι 118). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,016 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 95 (φωτ. σ. 178) (= *AE* 1975, 827).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 584 (ἁπλὴ μνεία)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 115 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου, ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

[Ἰ]ουλία[ν Δόμν]αν Σεβαστή[ν, μητέρα]
[κάσ]τρω[ν καὶ τ]οῦ Κυρίου [ἡμῶν Μ. Αὐρ.]
[Ἀντ]ων[είνου Εὐ]σεβοῦς [Εὐτυχοῦς]
4 Σεβασ[τοῦ, καὶ {{Λ. Σ]ε[πτιμίου Γέτα}}]
Καίσα[ρος, ἡ πόλις ἡ Κουριέων].

Αὐτὴ ἡ ἀποσπασματικῶς σωζόμενη πλάκα πιθανώτατα ἀποτελοῦσε ἐπένδυση βάσης ἀγάλματος τῆς Ἰουλίας Δόμνας. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία γιὰ τὴ *Julia Domna*, γυναῖκα τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου καὶ μητέρα τοῦ Καρακάλλα καὶ τοῦ Γέτα βλ. **Λεμ. 28**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου μὲ ἀναφορὰ στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων βλ. **Λεμ. 31**. Ὁ Mitford θεωροῦσε ὅτι ὑπῆρχε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ὁμάδα ἀγαλμάτων τῆς οἰκογένειας τῶν Σεβήρων.

Ἡ Ἰουλία Δόμνα τιμᾶται ἀπὸ τὴν πόλη τοῦ Κουρίου ὡς μητέρα τοῦ Καρακάλλα καὶ τοῦ Γέτα καὶ ὡς *mater castrorum*, χαρακτηρισμὸς ποὺ τῆς δόθηκε ἀπὸ τὶς 14 Ἀπριλίου τοῦ 195, βλ. Kienast, *RömKaiser*. 1996², σ. 167.

Ὁ Γέτας δὲν εἶναι ἀκόμη *Augustus*, κατὰ συνέπεια γιὰ τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς ἔχουμε ὡς *terminus ante quem* τὸ 209 μ.Χ., ἐνῶ ὡς *terminus post quem* λόγω τῶν τίτλων [*Εὐ*]*σεβοῦς* [*Εὐτυχοῦς*] τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 200 μ.Χ., ἀφοῦ ὁ συνδυασμός τους δὲν ἀπαντᾶ σὲ ἐπιγραφὲς πρὶν ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἡμερομηνία.

Ἡ ἀπόσβεση τῶν ὀνομάτων τοῦ Γέτα ὀφείλεται στὴ *damnatio memoriae* ποὺ ἀκολούθησε τὴ δολοφονία του τὸ 212 μ.Χ, βλ. Lassère, *ManuelER*², σ. 639-41.

Λεμ. 41. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ (;)

209 – 211 μ.Χ (;)

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,136, πλάτους 0,076 καὶ πάχους ἀπὸ 0,013 μέχρι 0,014, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Ἡ ἀκριβὴς περιοχὴ εὑρέσεως τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι ἄγνωστος καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 143).

Mitford, *IK*, ἀρ. 175 (φωτ. σ. 322) (= *AE* 1975, 846).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 115 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου, ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

[- - - - - - - - - - - - καὶ Αὐτοκράτορι Καίσαρι]
[Λ. Σεπτιμίωι Γέται Εὐσ]εβ̣ε[ῖ Σεβαστῷ]
[δημαρχικῆς ἐξουσίας, ὑπάτῳ τὸ] β', κ[αθιεροῦντος]
4 - ΗΑΞ̣ - - - - - - - - - -
- Ι̣Ε̣ - - - - - - - - - - -

Τὰ ὀνόματα τῶν αὐτοκρατόρων φαίνεται νὰ εἶναι σὲ πτώση δοτική. Ἡ δοτικὴ πτώση χρησιμοποιεῖται σὲ ἑλληνικὲς τιμητικὲς ἐπιγραφές, ἀντὶ τῆς συνήθους αἰτιατικῆς, ἀπὸ ἐπίδραση τῆς λατινικῆς γλώσσης βλ. Veyne, *Latomus* 21, 1962, σ. 49-98, πβ. I. Mednikarova, *ZPE* 143, 2003, σ. 117-134. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται, ἐὰν ἡ ἀποκατάσταση εἶναι ὀρθή, βάσει τῆς χρονιᾶς τῆς δεύτερης ὑπατίας τοῦ Γέτα ποὺ ἦταν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ 209 μ.Χ. Ἡ ὑπατία τοῦ Γέτα ἐὰν δὲν ἦταν ἐκεῖνο τὸ ἔτος, θὰ ἦταν μετὰ βεβαιότητος τὴν περίοδο συμβασιλείας τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου καὶ τῶν δύο υἱῶν του, δηλ. μεταξὺ τῶν ἐτῶν 209 καὶ τὸν Φεβρουάριο τοῦ 211 μ.Χ., ὁπότε πέθανε ὁ Σεπτίμιος Σεβῆρος. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου μὲ ἀναφορὰ στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων βλ. **Λεμ. 31**.

Λεμ. 42. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΑΚΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΚΟΥΡΙΕΩΝ 211 - 212 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο ἀποκεκρουμένη δεξιά, ὕψους 0,19, μεγίστου πλάτους 0,37 καὶ πάχους 0,01 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 94). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,028 μ. (ἐκτὸς ἀπὸ τὸ δεύτερο *ἰῶτα* τοῦ πέμπτου στίχου, τὸ ὁποῖο εἶναι χαραγμένο κάτω ἀπὸ τὴν κεραία τοῦ *γάμμα* καὶ ἔχει ὕψος 0,016 μ.).

Mitford, *IK*, ἀρ. 96 (φωτ. σ. 179) (*AE* 1975, 828).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 584 (ἁπλὴ μνεία)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 115 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου, ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

Αὐτοκράτορα Καίσαρα Μ. [Αὐρήλιον]
Σευῆρον Ἀντωνεῖνο[ν - - - - - - - - - -],
Εὐσεβῇ Εὐτυχῇ Σεβαστόν, [Παρθικὸν]
4 μέγιστον, Βρεταννικὸν μέ[γιστον],
ἀρχιερέα μέγιστον δημαρχ(ικῆς) ἐ[ξουσίας],
πατέρα πατρίδος, Κουριέων ἡ πό[λις].

---

2. Ἀντωνεῖνο[ν, ἀνίκητον] ?, Mitford.

Σχόλια: στ. 2: *Ἀντωνεῖνο*[*ν*]. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 3: *Εὐσεβῇ Εὐτυχῇ*. Ἐναλλαγὴ Η ~ ΕΙ, διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 170-1, πβ. Brixhe 1987², σ. 51.

Ὁ Καρακάλλας τιμᾶται ἀπὸ τὴν πόλη τοῦ Κουρίου ὡς ὁ μόνος αὐτοκράτωρ. Ὁ Καρακάλλας ἔλαβε τὸν τίτλο *Brettanicus Maximus* τὸ 210 μ.Χ. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἀπουσιάζουν οἱ τίτλοι *Germanicus*, *Arabicus* καὶ *Adiabenicus* ἔχουμε ὡς *terminus ante quem* τὸ 213-4 μ.Χ., ὁπότε ἐλήφθησαν ἐπισήμως, βλ. Lassère, *ManuelER*², σ. 1015. Τὸ Κούριον ἐπευφημεῖ τὸν Καρακάλλα εἴτε ἀμέσως μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατρός του τὸν Φεβρουάριο τοῦ 211 μ.Χ. εἴτε ἀμέσως μετὰ τὴ δολοφονία τοῦ ἀδελφοῦ του ἕναν χρόνο ἀργότερα. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου μὲ ἀναφορὰ στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων βλ. **Λεμ. 31**.

Λεμ. 43. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΡΑΤΕΡΟΝ (;) ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΚΛΑ

ἀρχὲς Γ΄ αἰ. μ.Χ.

Δύο μὴ συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο: τὸ (*α*) ἔχει ὕψος 0,195, πλάτος 0,154 μ. καὶ πάχος ἀπὸ 0,009 (δεξιὰ) μέχρι 0,013 (ἀριστερὰ) καὶ διασώζει τὴν ἀριστερὴ καὶ κάτω ἐνεπίγραφη ἐπιφάνεια καὶ τὸ (*β*) ἔχει ὕψος 0,054, πλάτος 0,088 μ. καὶ πάχος ἀπὸ 0,007 (ἀριστερὰ)

μέχρι 0,01 (δεξιὰ) μ. καὶ διασώζει τὴν ἄνω δεξιὰ γωνία τῆς πλάκας. Βρέθηκαν στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 108 καὶ ἀρ. (*β*): Ι 109). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι περίπου 0,028 μ. (Αὐτοψία στὶς 18/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 145 (φωτ. σ. 288).

[Μ. Αὐρ. Κρ]άτερον (;)
Κι̣λ̣[- - - - -] Μ̣. Αὐρ.
Σανᾳ̣[- - - - - - - - - -]
4 δὶς Κ[ρατέρου (;) καὶ ἡ]
σύμβι̣[ος αὐτοῦ]
Πρόκλ̣[α - - - - - - -]
τὸν υἱ[όν].

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν Mitford βάσει τῶν γραμμάτων. Ἕνα βασικὸ ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς χρονολόγησης κατὰ τὴν περίοδο τῶν Σεβήρων εἶναι καὶ τὸ ὄνομα *M. Aurelius*, βάσει τοῦ ὁποίου ἔχουμε ὡς *terminus post quem* τὸ τέλος τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. Ὁ *Κράτερος* (;) τιμᾶται ἀπὸ τοὺς γονεῖς του. Ἀφοῦ ὁ πατέρας ἔχει τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas* βλ. στ. 2: *Μ. Αὐρ*(*ηλίου*), μποροῦμε νὰ ὑποθέσουμε ὅτι τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὸν υἱό. Τὸ *δίς* στὸν τέταρτο στίχο δηλοῖ ὅτι ὁ πατέρας καὶ ὁ παπποὺς εἶχαν τὸ ἴδιο ὄνομα. Τὸ ὄνομα *Πρόκλα* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 82**. Μαρτυρεῖται καὶ τὸ ἀρσενικὸ *Πρόκλος* στὴν **Λάρ. 120**.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ὅπως ἐπισημαίνει καὶ ὁ ἐκδότης, εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μεταθανάτιος τιμητική, βλ. **Λεμ. 45**. Ὅταν οἱ γονεῖς τιμοῦν ἕναν υἱὸ πολὺ νέο γιὰ νὰ ἔχει διακριθεῖ, μποροῦμε νὰ ὑποθέσουμε ὅτι αὐτὸς ὁ υἱὸς εἶναι νεκρός. Γιὰ σχόλια καὶ παραδείγματα σχετικῶς μὲ κρυπτοεπιτύμβιες ἐπιγραφές βλ. L. Robert, *Hellenica* 3, 1946, σ. 32 κέ.

Λεμ. 44. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΗΛΙΟΔΩΡΟ ΑΠΟ ΤΟΝ Μ. [ΑΥΡΗΛΙΟ] [ΤΙ]ΜΩΝΑ 212 - 217 μ.Χ.

Τρία ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, τῶν ὁποίων τὸ πάχος κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,014 μ.: τὸ (*α*), ἀποτελούμενο ἀπὸ πέντε συνανήκοντα ἀποτμήματα, διασώζει μέρος τοῦ ἄνω ἀριστεροῦ τμήματος τοῦ λίθου καὶ ἔχει ὕψος 0,158 καὶ πλάτος 0,119· τὸ (*β*) διασώζει μέρος τοῦ κάτω ἀριστεροῦ ἄκρου τῆς πλάκας καὶ ἔχει ὕψος 0,062 καὶ πλάτος 0,057 μ. καὶ τὸ (*γ*), τὸ ὁποῖο διασώζει μέρος τῆς δεξιᾶς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας καὶ ἔχει ὕψος 0,062 καὶ πλάτος 0,063 μ. Βρέθηκαν στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ τώρα φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς

Ἐπισκοπῆς (ἀρ. [*α*]: Ι 13, Ι 17 καὶ Ι 22· ἀρ. [*β*]: Ι 14 καὶ ἀρ. [*γ*]: Ι 15). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,013 (τὸ *ὄμικρον* τοῦ πρώτου καὶ τρίτου στίχου) μέχρι 0,038 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 102 (φωτ. σ. 191) (= *AE* 1975, 831).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 586 (ἁπλὴ μνεία).

[Ἐ]πὶ Αὐτοκρά[τορος Καίσαρος Μ.]
[Α]ὐρηλίου Σευ[ήρου Ἀντωνείνου]
[Ε]ὐσεβοῦς Εὐτ[υχοῦς Σεβαστοῦ],
[Ἀραβικοῦ] Π̣αρ[θικοῦ Βρετ]α̣ν̣ν̣[ικοῦ]
[μεγίστου (;) - - Μ. Αὐρ.] Ἡλιόδωρον [- -]
[τοῦ δεῖνα - - - - - - - ὁ ἱερε]ὺς (;) Μ̣. [Αὐρ.]
[Τί]μων [τιμῆς χάριν καὶ εὐεργεσίας τῆς εἰ]-
ς τὴν ν[ῆσον].

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται σαφῶς μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου τὸν Φεβρουάριο τοῦ 211 μ.Χ. καὶ μετὰ τὴ δολοφονία τοῦ Γέτα τὸν ἴδιο μῆνα τοῦ ἑπομένου ἔτους, ἀφοῦ ὁ Καρακάλλας εἶναι ὁ μόνος αὐτοκράτωρ. Ὡς *terminus ante quem* εἶναι τὸ 217 μ.Χ., ἔτος θανάτου τοῦ Καρακάλλα. Ἔχουμε ἐδῶ τρεῖς στρατιωτικοὺς τίτλους, οἱ ὁποῖοι σύμφωνα μὲ τὸν Cagnat, *Épigraphie Latine*, σ. 209, ἀπαντοῦν μαζὶ σὲ ἐπιγραφὲς τὸ 213-214 μ.Χ. Σύμφωνα ὅμως μὲ τὴν **Πάφ. 14** ἀπαντοῦν στὴν Κύπρο τὸ 211 μ.Χ.

Γιὰ ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος βλ. **Λεμ. 15**. Γιὰ τὸ ὄνομα Ἡλιόδωρος βλ. **Λεμ. 244**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου μὲ ἀναφορὰ στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων βλ. **Λεμ. 31**.

Λεμ. 45. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

220 μ.Χ.

Τέσσερα ἀποτμήματα μαρμάρινης πλάκας, τὸ πάχος τῶν ὁποίων κυμαίνεται ἀπὸ 0,014 μέχρι 0,016 μ.: τὸ (*α*), ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ἔχει ὕψος 0,087 καὶ πλάτος 0,071 μ. καὶ διασώζει μέρος τῆς ἀριστερῆς ἐνεπίγραφης ἐπιφάνειας· τὸ (*β*) ἔχει ὕψος 0,038 καὶ πλάτος 0,09 μ. καὶ διασώζει μέρος τοῦ ἄνω κεντρικοῦ τμήματος· τὸ (*γ*), τὸ ὁποῖο διασώζει μέρος τοῦ κάτω τμήματος, ἔχει ὕψος 0,115 καὶ πλάτος 0,052 μ. καὶ τὸ (*δ*) ἔχει ὕψος 0,099 καὶ πλάτος 0,065 μ. καὶ διασώζει μέρος τῆς ἄνω δεξιᾶς γωνίας τοῦ λίθου. Βρέθηκαν στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. [*α*]: Ι 11· ἀρ. [*β*]: Ι 12· ἀρ. [*γ*]:

I 23 καὶ ἀρ. [δ]: I 27). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,027 μ. στὸν στίχο 5 καὶ ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,035 στοὺς ὑπόλοιπους.

Mitford, *IK*, ἀρ. 103 (φωτ. σ. 194).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 586 (ἁπλὴ μνεία).

[- -]
[- - - - - - - - - - -] Μ. Ἀὐ[ρ.] (;) Ἡλι-
[όδωρον, ἄρξαντ]α (;), ὁ πατὴρ Μ. Αὐρ.
4 [- - 7 ἢ 8 -]ης Ἄμεμπτος, ἄρξας β᾽,
[γραμματε]ύσας, ἀγορα[ν]ο[μήσ]ας, δε-
[καπρωτεύσ]ας β᾽, μνή[μης χάρι]ν.

Παλαιογραφικῶς ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται κατὰ τὸ τέλος τῆς περιόδου τῶν Σεβήρων. Ὁ τιμῶν ὑπῆρξε δύο φορὲς *ἄρχων* τῆς πόλεώς του, μία φορὰ *γραμματεὺς* καὶ *ἀγορανόμος* καὶ δύο φορὲς μέλος τῶν *δεκαπρώτων*, γιὰ τὴν ὁποία βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 4: Πολιτικὰ καὶ θρησκευτικὰ ἀξιώματα, σ. 54. Ὁ πατέρας, γιὰ νὰ τιμήσει τὸν υἱό του, ἀκολουθεῖ τὴν τυπικὴ καὶ καθιερωμένη μορφὴ τῶν τιμητικῶν ἐπιγραφῶν ἀλλὰ μὲ τὸ *μνήμης χάριν* στὸ τέλος. Ἑπομένως εἶναι φανερὸ ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι μεταθανάτιος τιμητικὴ ἐπιγραφή, πβ. **Πάφ. 4**, **Λεμ. 25**, **43**, **55**, **57** καὶ **Ἀμμ. 70**.

Τὸ ὄνομα *Ἄμεμπτος* στὸν τέταρτο στίχο εἶναι ἀσυνήθιστο στὴν Κύπρο ἀλλὰ ἀπαντᾶ στὴν Κρήτη, βλ. *LGPN* I σ.λ. Γιὰ τὸ ὄνομα Ἡλιόδωρος βλ. **Λεμ. 260**. Γιὰ τὴν στερεότυπη ἔκφραση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Λεμ. 46. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΝΕΚΡΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

220 μ.Χ.

Τέσσερα συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, πάχους 0,023 μ, τὰ ὁποῖα διασώζουν μέρος τῆς ἀριστερῆς καὶ κάτω ἐνεπίγραφης ἐπιφάνειας. Τὸ ὕψος τῆς πλάκας βάσει τῶν ἀποτμημάτων ποὺ ἔχουμε εἶναι 0,028 καὶ τὸ πλάτος της 0,165 μ. Τὰ ἀποτμήματα εἶναι τὰ ἑξῆς: τὸ (*α*), ποὺ διασώζει μέρος τῆς ἀριστερῆς πλευρᾶς τῆς ἐνεπίγραφης ἐπιφάνειας, ὕψους 0,115 καὶ πλάτους 0,1· τὸ (*β*) ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κάτω, ὕψους 0,105 καὶ πλάτους 0,07 καὶ τὰ (*γ*) καὶ (*δ*), ἀποκεκρουμένα ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,095 καὶ πλάτους 0,085 μ. Βρέθηκαν στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ τώρα φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. [*α*]: I 10· ἀρ. [*β*]: I 96· ἀρ. [*γ*] καὶ ἀρ. [*δ*]: I 107 a-

b). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 18/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 146 (φωτ. σ. 290).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 593 (ἁπλὴ μνεία).

[3 ἢ 4]μενοῦ [- - - - - - - - - -]
κρ̣ὺ Φ̣ι̣λοτείμ[ου τοῦ υἱοῦ] (;)
καὶ Αὐρ(ηλίας) Ἡλιοδ[ώρας τῆς ἀ]-
4 δελφῆς τὸ κοι[νὸν τῶν - - - - -]
ωτων τὴν ἡρω[ΐδα].

Τὸ *κοι*[*νόν*]) τιμᾶ μία νεκρὴ γυναῖκα (*ἡρωίδα*) μὲ αὐτὸ τό, ὅπως φαίνεται, ἐπιτύμβιο μνημεῖο μὲ τὴν πρωτοβουλία τοῦ υἱοῦ (;) καὶ τῆς ἀδελφῆς της. Τὸ *ἡρωίς*, πολὺ κοινὸ στὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς κατὰ τὸν Γ' αἰ. μ.Χ., εἶναι σπάνιο στὴν Κύπρο, πβ. **Λεμ. 93**. Στὴν **Λευκ. 8** καὶ **Λάρ. 81** μαρτυρεῖται τὸ *ἥρως*. Γιὰ τὴ σημασία τοῦ *ἥρως*, ποὺ σημαίνει κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ καὶ πρώιμη ῥωμαϊκὴ περίοδο τὸν νεκρό («αὐτὸν ποὺ ἔφυγε ἀπὸ τὴν ζωή), βλ. Samellas, *Death* 2002, σ. 11-26.

Σύμφωνα μὲ τὴ μορφὴ τῶν γραμμάτων ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται κατὰ τὸ τέλος τῆς περιόδου τῶν Σεβήρων. Τὸ ὄνομα *Αὐρ*(*ηλίας*) στὸν στ. 3 δηλοῖ μιὰ χρονολογία μετὰ τὴν *constitutio Antoniniana* τὸ 212 μ.Χ. Τὸ ὄνομα *Ἡλιοδώρα* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 36** (;) καὶ **619**.

Λεμ. 47. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ Λ. ΣΕΠΤΙΜΙΟ [ΣΕΥΗΡΟ]

222 μ.Χ. (;)

Πέντε ἀποτμήματα μαρμάρινης πλάκας, τὰ ὁποῖα διασώζουν μέρος τῆς ἀριστερῆς, ἄνω καὶ δεξιᾶς πλευρᾶς τῆς ἐνεπίγραφης ἐπιφάνειας, ἡ ὁποία, ὅπως μπορεῖ νὰ ὑπολογισθεῖ, εἶχε πλάτος 0,35 καὶ πάχος 0,015, ἐνῶ τὸ μέγιστο ὕψος του βάσει τῶν σωζομένων συνανηκόντων τμημάτων εἶναι 0,255 μ. Τὰ ἀποτμήματα εἶναι τὰ ἑξῆς: τὸ (*α*), ποὺ διασώζει τὴν ἄνω δεξιὰ πλευρὰ τοῦ λίθου καὶ ἔχει ὕψος 0,16 καὶ πλάτος 0,245 μ.· τὸ (*β*), ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ποὺ ἐνώνεται στὸ κάτω μέρος τοῦ (*α*) καὶ ἔχει ὕψος 0,065 καὶ πλάτος 0,055 μ.· τὸ (*γ*), ποὺ ἐνώνεται στὴ δεξιὰ ἄκρη του (*α*) καὶ ἔχει ὕψος 0,095 καὶ πλάτος 0,09 μ.· τὸ (*δ*), ποὺ ἐνώνεται στὸ κάτω μέρος τοῦ (*γ*) καὶ ἔχει ὕψος 0,07 καὶ πλάτος 0,075 μ. καὶ τὸ (*ε*), ποὺ διασώζει μέρος τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τοῦ λίθου ἀλλὰ δὲν συνανήκει μὲ κανένα ἀπὸ τὰ ἄλλα τμήματα τοῦ λίθου καὶ ἔχει ὕψος 0,134 καὶ πλάτος 0,05 μ. Βρέθηκαν στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσονται

στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. [*α*]: I 1499· ἀρ. [*β*]: I 149a· ἀρ. [*γ*]: I 64· ἀρ. [*δ*]: I 121 καὶ ἀρ. [*ε*]: I 132). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 97 (φωτ. σ. 181) (= *AE* 1975, 829).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 586 (ἁπλὴ μνεία)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 115 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου, ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

Θεὸν Λ. Σεπτίμιον [Σευῆρο]ν
Εὐσεβῇ Εὐτυχῇ Σεβ[ασ]τόν,
πατέρα μὲν θ[εο]ῦ Ἀντων[εί]νου
4 [Μεγά]λου, π[άππ]ον δὲ τοῦ [Κυρί]-
[ου ἡμῶν Αὐτο]κράτορο[ς Σευήρου]
[Ἀλεξάνδρου], Ἀριστ[- - - - - - - -]
- -

Σχόλια: στ. 2: *Εὐσεβῇ Εὐτυχῇ*. Ἐναλλαγὴ Η ~ ΕΙ, διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 170-1, πβ. Brixhe 1987², σ. 51.

Γιὰ ἐπιγραφὲς ποὺ τιμοῦν τὸν Σεβῆρο Ἀλέξανδρο, πβ. *IGR* 3, 53 καὶ 54 (Βιθυνία), ὅπου τιμᾶται ἀντιστοίχως ὡς θεοῦ *Μεγάλου Ἀντωνίνο*[*υ*] *υἱός, θεοῦ Σεουήρου ἔκγονος* καὶ *θεοῦ Ἀντωνίνου Ε*[*ὐσεβοῦ*]*ς Μεγάλου υἱός, θεοῦ Σεουήρου ἔκγονος*. Σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ἀκόμη πιὸ ἐμφαντικὰ ἀκολουθεῖ τὴν ἐπίσημη προπαγάνδα ὅτι ὁ Σεβῆρος Ἀλέξανδρος, ἂν καὶ ὀφείλει τὸ ὄνομα του *M. Aurelius* ἀπὸ τὴν υἱοθεσία του ἀπὸ τὸν Ἠλιογάβαλο, ἦταν στὴν πραγματικότητα ὁ γνήσιος υἱὸς τοῦ Καρακάλλα καὶ ἑπομένως ἐγγονὸς τοῦ σπουδαίου Σεπτιμίου Σεβήρου. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου μὲ ἀναφορὰ στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων βλ. **Λεμ. 31**.

Τὸ *praenomen* καὶ τὸ *nomen* φαινομενικά, λόγω τοῦ ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει διασωθεῖ ἀποσπασματικῶς, παραλείπονται. Ἐνδεχομένως περιλαμβάνονταν, τὸ δεύτερο ἴσως συντομευμένο, βλ. Cagnat, *Épigraphie Latine*, σ. 213, ὅπου ἐπισημαίνεται ὅτι αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ στὶς πλεῖστες τῶν ἐπιγραφῶν ἀναφέρεται μὲ πλήρη τὰ ὀνόματά του. Εἶναι ὅμως ἐπίσης πιθανὸν ἡ παράλειψη τῶν *praenomen* καὶ *nomen* νὰ ὀφείλεται στὴν ἔμφαση ποὺ δίδεται γιὰ τὸ πατρωνυμικὸ και παππωνυμικό.

Ἡ ἐπιγραφὴ μπορεῖ νὰ χρονολογηθεῖ μεταξὺ τῶν ἐτῶν 222, ὁπότε ἀνῆλθε αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ στὸν θρόνο, καὶ 235 μ.Χ., ὁπότε πέθανε. Πρόκειται γιὰ τὴ μόνη ἐπιγραφὴ τῆς Κύπρου στὴν ὁποία ἀναφέρεται ὁ Σεπτίμιος Ἀλέξανδρος.

Λεμ. 48. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΟΡΑΝΟΜΟ Τ. ΑΥΡΗΛΙΟ ΤΙ[ΜΩΝΑ] Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, ὕψους 0,07, πλάτους 0,077 καὶ πάχους 0,014 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς. (ἀρ. RR 719· M.P. 62/56/2, bl. 157). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1980, σ. 265, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 39, 9) (= *SEG* 30, 1620).

Τ. Αὐρ. Τί[μωνα (;) - - - - -]
ἀγορανόμ[ον (;) - - - - - - -]
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Ὁ *Τ*(*ίτος*) *Αὐρ*(*ήλιος*) *Τί*[*μων;*] σύμφωνα μὲ τὴ Νικολάου ἀνήκει πιθανῶς σὲ μιὰ σημαντικὴ οἰκογένεια τοῦ Κουρίου, τῆς ὁποίας τὰ μέλη ἔλαβαν τὰ ἀξιώματα τοῦ *ἄρχοντος*, τοῦ *ἀγορανόμου* καὶ ὑπῆρξαν στὴν ἐπιτροπὴ τῶν *δεκαπρώτων* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 4: Πολιτικὰ καὶ θρησκευτικὰ ἀξιώματα, σ. 48-54.

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (Λεμ. 49-78)

Λεμ. 49. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

δεύτερο ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς στήλης, ὕψους 0,04, πλάτους 0,06 καὶ πάχους 0,03 μ., ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Διασώζει μόνο μέρος τῆς ἄνω ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας. Βρέθηκε στὸ Κούριον, στὸ ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 58). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,01 μ.

Mitford, *ΙΚ*, ἀρ. 81 (φωτ.).

[- - - κ]ᾰθιέ[ρωσεν - - - -]
- - - - - - - - - - - - - - - - - -

Κατὰ τὸν Mitford, αὐτὸ τὸ ἀπότμημα ἀνήκει ἐνδεχομένως στὸ ἄνω μέρος τῆς στήλης ποὺ παραδίδει τὴν **Λεμ. 1**. Σύμφωνα ὅμως μὲ ὅ,τι διασώζεται ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι πιθανώτατα ἀναθηματική, πβ. **Λεμ. 51**.

Λεμ. 50. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΟ (;) ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

β' ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.

Ἀναθηματικὴ στήλη ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀριστερὰ καὶ κάτω, ὕψους 0,104, πλάτους 0,155 καὶ πάχους 0,037 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 140). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,016 μ.

Mitford, *ΙΚ*, ἀρ. 180 (φωτ. σ. 328)· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 136-9 (**Ε65**) καὶ 445-6.

[- - - - - - - μεγ]ᾰλοπρεπεῖς
[- - - - - - - χαρ]ίεντα (;) τε μύσ-
[την - - - - ἐφ]ύλαξε
4 [- - - - - - - - - ἀ]γᾰγῶν (;)

---

1. μεγ]ᾰλοπρεπεῖς, Βοσκός: - - -]λλοπρεπεῖς, Mitford.

Τὸ ἐπίγραμμα εἶναι γραμμένο σὲ συνήθη δακτυλικὸ μέτρο κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη, ἀλλὰ τὸ μικρὸ αὐτὸ ἀπόσπασμα ὅπως σημειώνει καὶ ὁ Βοσκός, ὅ.π., σ. 446, δὲν ἐπιτρέπει ἀσφαλῆ συμπεράσματα τουλάχιστον ὡς πρὸς τὸ ἂν ἔχουμε δακτυλικὸ ἑξάμετρο ἢ ἐλεγειακὸ μέτρο. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα πρόκειται γιὰ ἀναθηματικὸ ἐπίγραμμα.

Λεμ. 51. ΑΓΑΛΜΑ ΤΟΥ ΝΕΡΩΝΟΣ, ΑΝΑΤΕΘΕΝ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ ΚΑΙ ΑΦΙΕΡΩΘΕΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΘΥΠΑΤΟ Λ. ΑΝΝΙΟ ΒΑΣ[ΣΟ] 65-66 μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη στὶς γωνίες, ὕψους 0,31, πλάτους 0,78 καὶ πάχους 0,82 μ. Βρέθηκε τὸ 1825 ἀπὸ τὸν Vidua, ποὺ ἀντέγραψε τὴν ἐγχάρακτή του ἐπιφάνεια, στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον. Ἔκτοτε χάθηκε μέχρι τὸ 1936, ὁπότε βρέθηκε στὴν αὐλὴ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐπισκοπῆς, καὶ τὸ 1950 μεταφέρθηκε στὴ Λεμεσό, ὅπου ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα τῆς ἑλληνορωμαϊκῆς ἐποχῆς τοῦ ἐκεῖ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου. Ὁ λίθος φέρει δύο ἐπιγραφές (γιὰ τὴν πρώτη, ἡ ὁποία εἶναι τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. *OGIS*, ἀρ. 152· Mitford, *IK*, ἀρ. 45). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,029 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,038 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

K. Vidua, *Inscr. ant. tab.*, πίν. 32, 1 καὶ σ. 36· (= *CIG* II, 2632 = *IGR* 3, 971)· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 210, ὑποσ. 31· Mitford, *IK*, ἀρ. 84 (φωτ. σ. 154).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1974, 652 (ἁπλὴ μνεία).

[Νέρωνι] Κλαυδίωι Καίσαρι Σεβαστῶι
Γερμανικῶι, ἀρχιερεῖ μεγίστωι,
δημαρχικῆς ἐξουσίας, αὐτοκράτορι,
4 πατρὶ πατρίδος *ν* Κουριέων ἡ πόλις
ἀπὸ τῶν προσκεκριμένων ὑπὸ Ἰουλίου
Κόρδου ἀνθυπάτου *ν* Λούκιος Ἄννιος Βάσ[σος]
[ἀνθύπατος] *ν* καθιέρωσεν L ιβ'.

---

5. προσκεκριμένων, Mitford: προκεκριμένων, Vidua.

Ἡ βάση ἀγάλματος στὴν ὁποία χαράχθηκε αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι σὲ δεύτερη χρήση. Ἀρχικὰ εἶχε χρησιμοποιηθεῖ, γιὰ ἄγαλμα πρὸς τιμὴν ἑνὸς Πτολεμαίου βλ. *OGIS*, ἀρ. 152· Mitford, *IK*, ἀρ. 45. Μὲ τὴ δεύτερή της χρήση χρησιμεύει ὡς βάση ἀγάλματος τοῦ αὐτοκράτορος Νέρωνος, ποὺ

ἀνηγέρθη ἀπὸ τοὺς Κουριεῖς ἀπὸ χρήματα ποὺ ἐνέκρινε ὁ Ἰούλιος Κόρδος ἀλλὰ ἀφιερώθηκε ἀπὸ τὸν Λούκιο Ἄννιο Βάσσο τὸ 65-66 μ.Χ. Γιὰ μεσολάβηση τοῦ ἀνθυπάτου στὶς πολιτειακὲς δαπάνες τοῦ Κουρίου πβ. **Λεμ. 64**. Ὁ αὐτοκράτωρ Νέρων τιμᾶται πιθανώτατα ἐδῶ γιὰ τὴν ἀνακατασκευὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος μέσω τοῦ ἀνθυπάτου *L. Annius Bassus* ἢ καὶ προηγουμένως μέσω τοῦ *Q. Julius Cordus*. Ὁ ἴδιος αὐτοκράτωρ ἀνακατασκεύασε τὸ θέατρο τοῦ Κουρίου μέσω τοῦ ἀνθυπάτου *Q. Julius Cordus* βλ. **Λεμ. 5**.

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο *Q. Julius Cordus* βλ. *PIR*² J, σ. 201, ἀρ. 272, πβ. **Λεμ. 5** καὶ **Λάρ. 12**. Γιὰ τὸν ἀνθύπατο *L. Annius Bassus* βλ. **Λεμ. 52**. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**.

Λεμ. 52. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΥΛΑΤΗ

65-66 μ.Χ.

Ὀγκόλιθος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ἀποκεκρουμένος ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἄνω κεντρικὸ τμῆμα. Ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα: τὸ (α), μεγίστου ὕψους 0,495, μεγίστου πλάτους 1,13 καὶ πάχους 0,36 μ., τὸ ὁποῖο βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ διασώζει ἀποσπασματικῶς τὸν πρῶτο στίχο τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τὸ (β), ὕψους 0,52 καὶ πλάτους 0,286, ποὺ βρέθηκε στὴ νοτιοδυτικὴ πλευρᾶς τοῦ ἰδίου ναοῦ καὶ διασώζει μόνο τὰ γράμματα *ΝΙΟ*. Ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Μουσείου τοῦ Κουρίου στὴν Ἐπισκοπή (ἀρ. I 157· RR 732, KM 37). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,08 μέχρι 0,085 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 105 (φωτ. σ. 200) (γιὰ τὸ [*α*])· E. Lane, *RDAC* 1983, σ. 242-4 (φωτ. πίν. 38,4) (*SEG* 33, 1209).

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1987, 730 (μνεία τῆς ἔκδοσης τοῦ Lane).

[Ἀπόλλωνι Ὑ]λάτηι Κουρ[ιέων ἡ πόλις ἐπὶ Λ. Ἀν]νίο[υ Βάσσου ἀνθυπάτου - - - -]

[Ἀπόλλ]ωνι Ὑλάτηι Κουρ[ιέων ἡ πόλις], Mitford.

Γιὰ τὸν *L. Annius Bassus*, ἀνθύπατο τῆς Κύπρου κατὰ τὸ 65-66 μ.Χ., βλ. *PIR*² A, σ. 108, ἀρ. 637, πβ. **Λεμ. 51**.

Λεμ. 53. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΚΟ[ΡΗ] ΚΑΙ ΤΗ [ΔΗΜΗΤΡΑ]

Α΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,58 καὶ διάμετρου βάσεως 0,47 μ. Βρέθηκε στὴν τοποθεσία «Τοῦρκος μικρός», ποὺ βρίσκεται βορείως τῆς πόλεως τοῦ Κουρίου καὶ ἀνατολικῶς τοῦ σταδίου. Φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. RR. 164· M.P. 33/35/7, bl. 161). Τρεῖς ἐγχάρακτοι δακτύλιοι χωρίζουν τὸν σπόνδυλο τοῦ κίονος σὲ δύο μέρη. Στὸ ἄνω μέρος εἶναι ἐγχαραγμένη αὐτὴ ἡ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ καὶ στὸ κάτω ἐπιτύμβια βλ. **Λεμ. 94**. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,042 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1971, σ. 69-70, ἀρ. 7 (a) (φωτ. πίν. 23,7).

Κό[ρηι] κ[αὶ Δήμη]-
[τρι] εὐχήν.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τοῦ τύπου τῶν γραμμάτων. Πρόκειται γιὰ τὴ δεύτερη ἐπιγραφή, στὴν ὁποία μαρτυρεῖται ἡ λατρεία τῆς Δήμητρας καὶ τῆς Κόρης στὴν ἴδια περιοχή, πβ. *MSW*, σ. 64 (= Mitford, *IK*, ἀρ. 26): *Δάματρι* καὶ *Κόραι*. Γιὰ τὸ ἱερὸν τῆς Δήμητρας καὶ τῆς Κόρης στὸ Κούριον βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 94-95. Ἡ λατρεία τῆς *Κόρης* στὴν Κύπρο ἀπαντᾶ ἐπιγραφικῶς καὶ στὴν **Πάφ. 53**.

Λεμ. 54. ΜΠΡΟΥΤΖΙΝΗ ΥΔΡΙΑ ΑΦΙΕΡΩΘΕΙΣΑ ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΥΛΑΤΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΚΑΙΣΑΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΡΗΤΟΡΙΚΟ

99-100 μ.Χ. (;)

Ἐπιγραφὴ σὲ μπρούτζινη ὑδρία. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. no 1954/IX-4/1/M 139). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,008 μέχρι 0,011 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 120 (φωτ. σ. 233-4).

L γ΄ Ἀπόλλωνι Ὑλάτῃ καὶ Ἀπόλλωνι
Καίσαρι Ῥητορικὸς χαριστήριον.

Τὸ τρίτο αὐτοκρατορικὸ ἔτος ὑπολογίζεται πιθανῶς ἀπὸ τὴν ἀνάρρηση τοῦ Τραϊανοῦ, ἡ λατρεία τοῦ ὁποίου ταυτίστηκε μὲ τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου, βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 93-94. Τὸ τρίτο

ἔτος τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Τραϊανοῦ διήρκεσε ἀπὸ τὸν Αὔγουστο τοῦ 99 μ.Χ. μέχρι τὸν ἴδιο μῆνα τοῦ ἑπομένου ἔτους.

Ἡ λέξη *χαριστήριον*, δηλ. εὐχαριστήρια προσφορά, ἀπαντᾶ σὲ ἐπιγραφές, χρονολογουμένες ἀπὸ τὸν Γ' αἰ. π.Χ., σὲ ἀγγεία ἀπὸ τὸ Καφίζιν, βλ. Mitford, *Kafizin*. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**. Τὸ ὄνομα *Ῥητορικός* μαρτυρεῖται καὶ στὴ Σάμο, βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 55. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ τέλη Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Τέσσερα μὴ συνανήκοντα τμήματα μαρμάρινης πλάκας, ὕψους 0,25 καὶ πάχους 0,027 μ. Αὐτὰ εἶναι: τὸ (*α*), μεγίστου πλάτους 0,09 μ., ποὺ διασώζει τὴν ἀριστερὴ ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια· τὸ (*β*), ὕψους 0,07 καὶ πλάτους 0,09 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς πλὴν τῆς ἄνω· τὸ (*γ*), ὕψους 0,126 καὶ πλάτους 0,097 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς καὶ τὸ (*δ*), ὕψους 0,075 καὶ πλάτους 0,062, ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς. Βρέθηκαν στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. [*α*]: I 113· ἀρ. [*β*]: I 130 ἀρ. [*γ*]: I 53 καὶ ἀρ. [*δ*]: I 138). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,032 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 143 (φωτ. σ. 284).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1974, 652 (ἁπλὴ μνεία)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 117 (γιὰ τὶς ἐπιτύμβιες πλάκες ἀπὸ τὸ Κούριον).

Νικαγ[ορατὶν (;) τὴν] Ὀν[ησ - -]
[γυν]αῖκα
παῖδα [δὲ] παραθ[ετὸν (;) - ο]δ̣ο[τη]
4 (κισσόφυλλο) [ἡ θυγ]άτηρ.

Τὰ ὀνόματα σὲ *-αγόρας*, ποὺ ἀπαντοῦν στὴν Κύπρο, σχηματίζουν τὸ θηλυκὸ σὲ *-αγόρατις* καὶ ὄχι, ὅπως ἀλλοῦ, σὲ *-αγόρα*, πβ. *Ἀρισταγορατίς*, *Εὐαγορατίς*, *Τιμαγορατίς* βλ. *LGPN* I σ.λ.

Ὁ Mitford στὸν στ. 3 ἀποκαθιστᾶ *παραθ̣*[*ετόν*], χωρὶς νὰ ὑπάρχει κάποιο παράλληλο, καὶ ὁδηγεῖται ἔτσι στὸ νὰ ὑποστηρίξει ὅτι σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ὑπάρχει μαρτυρία γιὰ υἱοθεσία στὸ Κούριον. Ἡ θυγάτηρ, ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ ὀνομάζεται *Θεοδότη* ἢ *Διοδότη*, ἀναθέτει τὴν ἐπιγραφὴ στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, γιὰ νὰ τιμήσει τὴ μνήμη τῆς μητρός της, ἡ ὁποία, ἐὰν δεχθοῦμε τὴν ὑπόθεση τοῦ Mitford, ὑπῆρξε υἱοθετημένο παιδί. Εἶναι ἑπομένως πολὺ πιθανὸν νὰ εἶναι αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ μεταθανάτιος βλ. **Λεμ. 45**.

Λεμ. 56. Ο ΤΡΑΪΑΝΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΙ ΔΥΟ ΕΞΕΔΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΚΑΙΣΑΡΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΥΛΑΤΗ

(100-101 μ.Χ.)

Μαρμάρινη πλάκα ἀποκεκρουμένη κάτω δεξιά, ὕψους 0,42, πλάτους 1,16 καὶ πάχους 0,04 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ ἐκτίθεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Κουρίου στὴν Ἐπισκοπή (ἀρ. Ι 152). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 108 (φωτ. σ. 207) (*AE* 1975, 835).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 588 (γιὰ τὶς ἀφιερώσεις στὸν *Ἀπόλλωνα Καίσαρα*)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1302 (30) (ἀναφορὰ στὸν ἀνθύπατο *Q. Laberius Justus Cocceius Lepidus*).

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ Νέρουα υἱός, Νέρουας Τραϊανὸς
Σεβαστὸς Γερμανικός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς (*φύλλο*)
ἐξουσίας τὸ δ', ὕπατος τὸ δ', πατὴρ πατρίδος, τὰς λειπούσας
4 ἐξέδρας δύο Ἀπόλλωνι Καίσαρι καὶ Ἀπόλλωνι Ὑλάτη(ι) ἔκτισεν·
Κ(όιντος) Λαβέριος Λ(ουκίου) υἱὸς Αἰμιλίᾳ Ἰοῦστος Κοκκεῖος Λέπιδος (κισσός)
ἀνθύπατος τῆς κατασκευῆς ἐπεμελήθη καὶ καθιέρωσεν.
L δ'.

5. Κόιντος Λαβέριος Λουκίου, Mitford.

Σχόλια: στ. 4: *Ὑλάτη(ι)*. Τὸ τελευταῖο γράμμα τῆς λέξεως *Ὑλάτη(ι)* καὶ τὸ πρῶτο τοῦ ἔκτισεν συγχύστηκαν ἀπὸ τὸν χαράκτη, ἀφοῦ ὁ λίθος ἔχει FΚΚΤΙΣΕΝ. Αὐτὸ ὀφείλεται σαφῶς στὸ ὅτι δὲν ἐχρησιμοποιεῖτο ἐκείνη τὴν περίοδο τὸ προσγεγραμμένο *ἰῶτα*. Ὁ χαράκτης ἔχοντας παραλείψει τὸ προσγεγραμμένο *ἰῶτα* καὶ ἤδη χαράζοντας σχεδὸν τὸ Ε καὶ τὶς κεραῖες τοῦ Κ, ἀποφάσισε νὰ διορθώσει τὴν παράλειψη ἀφήνοντας τὸ *ἔψιλον*, ποὺ εἶχε χαράξει νὰ χρησιμεύσει σὰν *ἰῶτα*, καὶ χαράζοντας ἕνα δεύτερο *ἔψιλον* πάνω ἀπὸ τὸ ἀτέλειωτο *κάππα*. Βάσει αὐτοῦ μποροῦμε νὰ συμπεράνουμε ὅτι, παρόλο ποὺ κατὰ τὸ 100-101 μ.Χ. τὸ προσγεγραμμένο *ἰῶτα* δὲν ἐχρησιμοποιεῖτο, θεωρήθηκε ὀρθὴ ἡ χρήση του γιὰ ἕνα κείμενο τόσο ἐπίσημο.

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο τῆς Κύπρου κατὰ τὸ 100-101 μ.Χ. *Q. Laberius Justus Cocceius Lepidus*, ὁ ὁποῖος ἐπέβλεψε τὴν κατασκευὴ τοῦ ἔργου καὶ *καθιέρωσεν* τὴν ἀφιέρωση, πβ. *CIL* VI 1440 καὶ *PIR*² L, σ. 2, ἀρ. 7. Ὁ

αὐτοκράτορας Τραϊανὸς ἄρχισε τὴν τέταρτη *tribunicia potestas* του τὴν τὴν 10η Δεκεμβρίου τοῦ 100 ἢ τὴν 25η Ἰανουαρίου τοῦ 101 μ.Χ. Σύμφωνα μὲ τὶς ἀνασκαφὲς ποὺ ἔγιναν στὸ Κούριον ὑπῆρχαν πέντε *exedrae*, ὁπότε ὁ Τραϊανὸς οἰκοδόμησε τὶς δύο ποὺ ὑπολείπονταν, ἐνῶ ἡ ἐπιγραφὴ ποὺ θὰ ἀνέφερε τὴν οἰκοδόμηση τῶν τριῶν πρώτων δὲν ἔχει διασωθεῖ καὶ ἔτσι δὲν μποροῦμε νὰ γνωρίζουμε τὴ χρονολογία, ποὺ ἄρχισε ἡ κατασκευὴ τῶν *ἐξεδρῶν* στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος. Στὴν **Λεμ 6**, ποὺ χρονολογεῖται κατὰ τὸ δεύτερο ἥμισυ τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., παραδίδεται ἡ λέξη *exe*[*dra*]. Ἡ μεγέθυνση καὶ ἡ ἀνοικοδόμηση τοῦ θεάτρου τοῦ Κουρίου κατὰ τὴν τέταρτη φάση τῆς ἱστορίας του θεωρεῖται ὡς ἡ τραϊανικὴ φάση βλ. **Λεμ. 8**. Ὅλες οἱ ἀναφορὲς στὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα, ὁ ὁποῖος ἐδῶ ἀναφέρεται πρὶν τὸν Ἀπόλλωνα Ὑλάτη, μποροῦν νὰ συνδεθοῦν μὲ τὴν περίοδο τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Τραϊανοῦ, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχουν ἐπιγραφὲς πέραν τοῦ 117 μ.Χ. ποὺ νὰ ὑπάρχει ἀναφορὰ σ' αὐτόν βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 93-94. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**.

Λεμ. 57. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΥΛΑΤΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΚΑΙΣΑΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΙΜΩ 100 – 110 μ.Χ.

Κυλινδρικὸς ἐπιτύμβιος κίων ἢ βωμὸς ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,87 καὶ διαμέτρου κορυφῆς 0,505 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 164). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται στοὺς στίχους 1-4 ἀπὸ 0,033 μέχρι 0,042 καὶ στὸν στ. 5 ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,026 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 144 (φωτ. σ. 286).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1974, 652 (ἁπλὴ μνεία)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 117 (ἁπλὴ μνεία).

Ἀπόλλωνι Ὑλάτηι κ̣α̣ὶ̣
Ἀπόλλωνι Καίσαρι
Τιμῶι, θυγατέρα Τίμωνος
4 τοῦ Ὀνησίλου θέσει δέ, Τιμὼ ἡ
καὶ Φοιβάδα τὴν ἑαυτῆς θυγατέρα.

Σχόλια: στ. 3: *Τιμῶι*. Δοτικὴ ἀντὶ αἰτιατικὴ ἀπὸ λάθος τοῦ χαράκτου.

Τὸ ὄνομα *Φοιβάδα* δὲν ἔχει παράλληλο στὶς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου, πβ. ὅμως τὸ οὐσιαστικὸ *φοιβάς*, ποὺ σημαίνει ἡ ἱέρεια τοῦ Φοίβου. Γιὰ τὸ *θέσει*, πβ. *IG* 12 (3), σ. 274, 2. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν Ἀπόλλωνα

Καίσαρα σὲ σχέση μὲ τὸν Τραϊανό βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 93-94.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ παρουσιάζει ἐνδιαφέρον ἕνεκα τῆς ἀσυνηθίστου μορφῆς της, ἀφοῦ διαφέρει πάρα πολὺ ἀπὸ τὴ μορφὴ τῶν ἐπιγραφῶν σὲ κίονες κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου: ἡ ἐπιγραφὴ παρουσιάζει τὴ δομὴ ἑνὸς τιμητικοῦ ἀναθήματος ἀλλὰ εἶναι πιθανώτατα μεταθανάτιος βλ. **Λεμ. 45**. Παρόμοιοι κίονες ἔχουν βρεθεῖ στὴ νότια Κύπρο μὲ ἀφιέρωση στὸν *Θεὸν Ὕψιστον*, πβ. **Λεμ. 72** καὶ **75**, ἀλλὰ ἐν ἀντιθέσει μὲ ἐδῶ εἶναι σαφῶς ἐπιτύμβιες, ἀφοῦ ἀνεγέρθησαν πάνω ἀπὸ τὸν τάφο. Σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ἡ *Τιμὼ* τιμᾶ τὴ μνήμη τῆς θυγατρός της ποὺ ὀνομάζεται ἐπίσης *Τιμώ*, ἡ ὁποία ἐξ υἱοθεσίας ὑπῆρξε θυγατέρα τοῦ Τίμωνος, υἱοῦ τοῦ Ὀνησίλου. Γιὰ τὸ σχηματισμὸ ὑποκοριστικῶν ὀνομάτων σὲ *-ω* ἀπὸ ἁπλὰ θηλυκὰ ὀνόματα στὴ Μακεδονία βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1985, σ. 15. Τὸ *τὴν ἑαυτῆς* τίθεται γιὰ ἔμφαση καὶ σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ *θέσει δέ*. Ὡς πρὸς τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς, πέραν τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων, σημαντικὸ στοιχεῖο εἶναι ἡ ἀφιέρωση ἐκτὸς στὸν Ἀπόλλωνα Ὑλάτη καὶ στὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 93-94.

Λεμ. 58. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΑΠ[ΟΛΛΩΝΑ ΥΛΑΤΗ] ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΠ[ΟΛΛΩΝΑ] ΚΑΙ[ΣΑΡΑ] 101 μ.Χ. (;)

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ὕψους 0,101, πλάτους 0,062 καὶ πάχους 0,019 μ., ἀπὸ τὴν ὁποία σώζεται μόνο ἡ πάνω ἀριστερὴ γωνία Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. I 128).

Mitford, *IK*, ἀρ. 122 (φωτ. σ. 237).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1974, 652 (ἁπλὴ μνεία).

Ἀπ[όλλωνι]
Καί[σαρι καὶ]
Ἀπ[όλλωνι]
4 [Ὑλάτηι - -]
- - - - - - - - -

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει ἐσωτερικῶν ἐνδείξεων στὰ τέλη τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Τραϊανοῦ, ὁπότε εἰσήχθη ἡ λατρεία ἡ λατρεία τοῦ Ἀπόλλωνος Καίσαρος, ἂν καὶ ἡ μορφὴ τῶν γραμμάτων εἶναι τοῦ τέλους τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου. Σ' αὐτὴν τὴν περίπτωση ἔχουμε ἕνα

παράδειγμα ἀρχαϊκῆς γραφῆς. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα σὲ σχέση μὲ τὸν Τραϊανό βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 93-94.

Λεμ. 59. Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ ΣΤΟΝ ΝΑΟ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ (;) ΤΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ, [ΚΟΪΝΤΟΥ] ΚΑΙΛ[ΙΟΥ ΟΝΗΡΑΤΟΥ] ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.
(101-102 μ.Χ.)

Τρία συνανήκοντα ἀποτμήματα, πάχους ἀπὸ 0,026 μέχρι 0,03 μ., πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, τὰ ὁποία παραδίδουν ἕνα μέρος τῆς ἀριστερῆς, τῆς κάτω δεξιὰ πλευρᾶς καὶ τοῦ κάτω μέρους τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας: τὸ (*α*), ὕψους 0,183 καὶ πλάτους 0,096 μ., ποὺ παραδίδει τὸ ἀριστερὸ περιθώριο τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας τοῦ λίθου· τὸ (*β*), ὕψους 0,088 καὶ πλάτους 0,1 μ., ποὺ παραδίδει τὸ κάτω μέρος καὶ τὸ (*γ*), ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,112 καὶ πλάτους 0,122, ποὺ παραδίδει μέρος τῆς κάτω ἐνεπίγραφης ἐπιφάνειας. Βρέθηκαν στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 117· ἀρ. (*β*): Ι 55 καὶ ἀρ. (*γ*): Ι 86). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 18/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 110 (φωτ. σ. 214) (= *AE* 1975, 836 bis).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 588 (ἁπλὴ μνεία).

[Ἀπόλλωνι Καίσαρι καὶ] (;)
[Ἀπόλλωνι Ὑλάτηι δι'] (;)
[ἐπιμέλειαν Κοΐντου]
4 Καιλ[ίου Ὀνηράτου ἀνθ(υπάτου)] (;)
κα̣τ[εσκευ]άσθη τὸ βα[λα]-
νεῖον ἐξ ὑποσχέσεω[ς τῶν]
πολε[ι]τῶν.

Σχόλια: στ. 7: *πολε*[*ι*]*τῶν*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο *Q. Caelius Honoratus*, ὁ ὁποῖος ἐπέβλεψε τὴν κατασκευὴ τοῦ ἔργου βλ. **Λεμ. 17**. Ἡ ἐπιγραφὴ ἀρχίζει μὲ τὴν ἀφιέρωση στοὺς δύο Ἀπόλλωνες, μὲ τὴ σειρὰ ποὺ φαίνεται ὅτι εἶχε καθιερωθεῖ κατὰ τὰ ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο

6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 93-94. Τὰ λουτρὰ ὅμως αὐτὰ δὲν ἔγιναν μὲ προσφορὰ τοῦ συγκεκριμένου αὐτοκράτορος ἢ τοῦ ἀνθυπάτου του ἀλλὰ μὲ τὴ συνδρομὴ τῶν πολιτῶν. Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα μία κοινὴ μέθοδος συλλογῆς χρημάτων γιὰ τὴν κατασκευὴ κάποιου κτηρίου ἦταν νὰ συλλεχθοῦν ἐκ τῶν προτέρων *ὑποσχέσεις* γιὰ κάλυψη τῶν ἐξόδων κάποιου συγκεκριμένου τμήματος ἀπὸ ἕνα ἢ περισσότερους πολῖτες βλ. L. Robert, *BCH* 60, 1936, σ. 194 κέ. Αὐτὲς οἱ δωρεὲς γίνονταν *ἐξ ἐπαγγελίας* ἢ *ἐξ ὑποσχέσεως*, πβ. **Λεμ. 30**. Ἀντίθετα, στὶς **Λεμ. 6** καὶ **9** ἀποδίδεται στὸν Τραϊανὸ ἡ χρηματοδότηση τῆς οἰκοδόμησης τῶν δύο ἐξεδρῶν καὶ τῆς πύλης, ἐνῶ στὴ **Λεμ. 64** τὸ λιθόστρωτο ποὺ ἀποδίδεται στὸν Τραϊανὸ πληρώθηκε ἀπὸ τὴν πόλη τοῦ Κουρίου.

Λεμ. 60-61. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΘΕΜΙΣΦΑΤΟΣ

101 – 110 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Νικολάου μεταξὺ τοῦ Κολοσσιοῦ καὶ τῆς Λεμεσοῦ καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑλάτου στὸ Κούριον. Ὁ λίθος αὐτὸς ἔχει χαθεῖ ἀπὸ τὸ 1870, ὁπότε δημοσιεύθηκε γιὰ πρώτη φορά.

LBW 2820· Mitford, *IK*, ἀρ. 121.

(**60**) [Ἀπ]όλλονι Κ[α]ί̣[σαρι] Ὀ̣ - -ι̣- - -
ὑπ[ὲρ τῆ]ς [γ]υναικὸς Θε(μ)[ισ]-
(φ)ᾶτος εὐχήν.

---

1. Ὀ[ν]ή̣[σιλος] ?, Mitford **2-3.** ΘΕΧ|ΤΑΤΟΣ στὸν λίθο· Θε(μ)[ισ]|(φ)ᾶτος, Mitford: Θε[μίσφ]ατος, Waddington.

Σχόλια: στ. 1: [*Ἀπ*]*όλλονι*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

(**61**) Θεοδότη ὑπὲρ
Θεμισφᾶτος
εὐχήν.

---

1. Θεμίσφατος ?, Waddington.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν *Ἀπόλλωνα Καίσαρα* σὲ σχέση μὲ τὸν Τραϊανό βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 93-94. Καὶ στὶς δύο ἐπιγραφὲς ἀπαντᾶ τὸ *Θεμισφᾶτος*, τὸ ὁποῖο εἶναι γενικὴ ἑνικοῦ τοῦ θηλυκοῦ ὀνόματος *Θεμισφᾶς*. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ -ᾶς, -ᾶτος βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71. Γιὰ τὰ ὑποκοριστικὰ ὀνόματα σὲ *-ᾶς* βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1984, σ. 15-17. Στὴν πρώτη ἐπιγραφή, ὁ σύζυγος, ποὺ τὸ ὄνομά του σώζεται ἀποσπασματικῶς στὸν πρῶτο στίχο, κάνει μιὰ ἀφιέρωση ὑπὲρ τῆς γυναικός του Θεμισφᾶτος. Ἡ Θεοδότη, πιθανόν ἡ κόρη τους, κάνει τὴ δική της εὐχὴ γιὰ τὴ μητέρα της κάτω ἀριστερὰ ἀπὸ τὴν εὐχὴ τοῦ πατρός της. Γιὰ τὴ μετέπειτα προσθήκη τοῦ ὀνόματος τοῦ δευτέρου ἀναθημητοῦ, πβ. *JHS* 9, 1888, σ. 165, 186, 22 κέ, Mitford, *ABSA* 56, 1961, σ. 41, ἀρ. 112, τοῦ ἰδίου, *IK*, ἀρ. 123. Οἱ δύο ἐπιγραφὲς δὲν εἶναι χρονολογικῶς σύγχρονες, πρᾶγμα ποὺ καθίσταται φανερὸν ἀπὸ τὸ ὅτι δὲν εἶναι χαραγμένες συμμετρικῶς (βλ. τὸ ἀπόγραφο τοῦ Waddington). Τὸ ὄνομα *Θεοδότη* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 497** καὶ **563**.

Λεμ. 62. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΥΛΑΤΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΚΑΙΣΑΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΕΞΤΟ ΚΟΡΝΗΛ[ΙΟ] ΤΥΧΙΚΟ

102 – 117 μ.Χ. (;)

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ἀποκεκρουμένη δεξιά, ὕψους 0,132, πλάτους 0,156 καὶ πάχους ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 66). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,013 μέχρι 0,019 μ. (Αὐτοψία στὶς 18/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 124 (φωτ.).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1974, 652 (ἁπλὴ μνεία).

Ἀπόλλωνι [Ὑλάτηι καὶ]
Ἀπόλλωνι Κα[ίσαρι]
Σέξτος Κορνήλ[ιος]
4 Τυχικὸς εὐξάμε[νος].

---

2. Κα[ί]σ[αρι], Mitford.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐκδότη βάσει τοῦ τύπου τῶν γραμμάτων, ἐνῶ λόγω τῆς ταύτισης τοῦ Τραϊανοῦ μὲ τὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα δὲν μπορεῖ οὔτε νὰ χρονολογηθεῖ πρὶν οὔτε νὰ μετὰ ἀπὸ τὴν

περίοδο τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Τραϊανοῦ. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα σὲ σχέση μὲ τὸν Τραϊανό βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 93-94. Τὸ ὄνομα *Τυχικὸς* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 592**, ἐνῶ τὸ Τυχικὴ στὴν **Λεμ. 330** καὶ **Λάρ. 139**.

Λεμ. 63. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΑΓΓΕΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΕΡΑΜΕΑ ΠΟΛΥΚΤ[ΗΤΟ], ΥΙΟ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ, ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΥΛΑΤΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΠΟΛΛ[ΩΝΑ ΚΑΙΣΑΡΑ] ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.
110 μ.Χ. (;)

Πέντε συνανήκοντα ἀποτμήματα ἄνω μέρους ἑνὸς πιθαριοῦ. Τὸ σωζόμενο τμῆμα τοῦ ἀγγείου, μεγίστου ὕψους 0,438, μεγίστου πλάτους 0,645 καὶ πάχους 0,02 μ., βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ University Museum τῆς Φιλαδέλφιας (ἀρ. 55.9.1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,027 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 343 (Myres, *HCC*, ἀρ. 1908)· τοῦ ἰδίου, *Atlas* 2, πίν. CXLIII, 1065· τοῦ ἰδίου, *Atlas* 3, πίν. CL, Suppl. 1 (γιὰ τὰ τρία ἀποτμήματα)· G. H. McFadden, *Bull. Univ. Mus. Penn.* 7, 1938, σ. 10 κέ (φωτ. σ. 17) (γιὰ τὸ τέταρτο ἀπότμημα)· Mitford, *IK*, ἀρ. 123 (φωτ. σ. 239) (γιὰ ὅλα τὰ ἀποτμήματα).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 590 (παράθεση τοῦ δευτέρου στίχου τῆς ἐπιγραφῆς).

Ἀπόλλωνι Ὑλάτῃ καὶ Ἀπόλλ[ωνι Καίσαρι]
Πολύκτ[ητος] Τίμωνος κεραμ[εὺς ὑπὲρ ἑαυτοῦ] (;)
[εὐ]χὴν *ννν* καὶ Ὀν[ησ - - - - -]

---

2. Πολύκτ[ητος], Mitford: Πολυκτ[ήμων], Cesnola.

Ἡ θέση τοῦ Ἀπόλλωνος Καίσαρος μετὰ τὸν Ἀπόλλωνα Ὑλάτη ὑποδηλοῖ ὅτι χρονολογικῶς αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ ἀνήκει στὰ τελευταῖα ἔτη τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Τραϊανοῦ. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα σὲ σχέση μὲ τὸν Τραϊανό βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 93-94.

Λεμ. 64. Ο ΤΡΑΪΑΝΟΣ ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΙ ΕΝΑ ΛΙΘΟΣΤΡΩΤΟ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΦΙΑΝ ΟΔΟΝ 114 μ.Χ.

Ὀγκόλιθος ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,535, πλάτους 0,46 καὶ πάχους 0,125 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ ἐκτίθεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 141). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,033 μ. στοὺς στίχους 1 καὶ 14, ἐνῶ στοὺς ὑπολοίπους ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 111 (φωτ. σ. 216) (*AE* 1975, 837).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 588 (παράθεση στίχων τῆς ἐπιγραφῆς καὶ σχολιασμὸς τῆς λέξεως *διάδομα* στὸν στ. 11).

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ Νέρουα υἱός,
Νέρουας Τραϊανὸς Σεβαστός, Γερμανικός,
Δακικός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς
4 ἐξουσίας <τὸ> ιη', αὐτοκράτωρ τὸ ς', ὕπατος τὸ ιη' (*sic*),
πατὴρ πατρίδος *νννν* Ἀπόλλωνι Ὑλάτηι
καὶ Ἀπόλλωνι Καίσαρι, ἐπὶ Κοΐντου Σεππίου
Κέλερος ἀνθυπάτου, λιθόστρωτον
8 κατεσκεύ<α>σεν τὴν λείπουσαν ἀπὸ τῆς προ-
ούσης λιθοστρώτου μέχρι τοῦ φέροντος
εἰς τὴν Παφίαν ὁδὸν προπύλου, τῆς δαπάνης
γενομένης ἐκ τῶν βουλευτικῶν διαδομάτων
12 καθὼς ἡ Κουριέων βουλὴ ἐδογμάτισεν· καὶ
Κόιντος Σέππιος Κέλ(ε)ρ ἀνθύπατος
συνεχώρησεν.

---

13. ΚΕΛCΡ στὸν λίθο.

Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι δυνατὸν νὰ χρονολογηθεῖ μὲ ἀκρίβεια βάσει τῶν τίτλων τοῦ Τραϊανοῦ. Ὁ αὐτοκράτωρ αὐτὸς ἔλαβε τὸν τίτλο *Germanicus* τὸ 97, τὸ *Dacicus* τὸ 102 μ.Χ.· ἡ ἐνδέκατη ὑπατεία του διήρκεσε ἀπὸ τὴν 10η Δεκεμβρίου τοῦ 113 μέχρι τὴν 9η τοῦ ἰδίου μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἔτους. Ἑπομένως ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται τὴν ἄνοιξη τοῦ 114 μ.Χ., ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει ὁ τίτλος Ἄριστος, ποὺ ἐλήφθη τὸ φθινόπωρο τοῦ 114, καὶ δὲν ὑπάρχει ἡ ἕβδομη προσφώνηση ποὺ σηματοδοτεῖ τὶς νῖκες τοῦ καλοκαιριοῦ. Ἡ ἕκτη αὐτοκρατορικὴ ἐπευφημία τοῦ Τραϊανοῦ ἔγινε τὸ 106 μ.Χ., ἐνῶ ἡ ἕκτη καὶ τελευταία ὑπατεία του ἄρχισε τὴν 1η Ἰανουαρίου τοῦ 112 μ.Χ.

Ὁ ἀρχαῖος δρόμος τῆς Πάφου περνοῦσε πρὸς τὰ βόρεια ἀπὸ τὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ πρὸς τὰ νότια ἀπὸ τοὺς ψηλοὺς βράχους πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα. Ὁ ναός, εὑρισκόμενος στὸ μέσον, συνδεόταν μὲ τὸν δρόμο τῆς Πάφου μὲ μία διακλαδούμενη ὁδό, ποὺ ξεπρόβαλλε ἀπὸ τὸ *πρόπυλον* στὴν νοτιοδυτική της γωνία. Ἀπὸ τὴν αὐτὴν τὴν ἐπιγραφή, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν **Λεμ. 6**, δύναται νὰ ἐξαχθεῖ τὸ συμπέρασμα ὅτι ἀπὸ τὴν πύλη τοῦ Κουρίου μέχρι τὸ κάτω μέρος τοῦ δρόμου καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος εἶχε ἤδη λιθοστρωτηθεῖ. Ὁ Τραϊανὸς ἐδῶ πιστώνεται τὴν ἐπέκταση τοῦ λιθοστρώτου ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ δρόμου δυτικῶς γιὰ 45 περίπου μέτρα μέχρι τὸ *πρόπυλον*. Ἡ βουλὴ ψήφισε τὰ χρήματα, ὁ ἀνθύπατος ἐπικύρωσε τὴ δαπάνη καὶ τὸ ἔργο ὁλοκληρώθηκε πρὶν ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ καλοκαιριοῦ τοῦ 114 μ.Χ.

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο *Q. Seppius Celer M. Titius Sassius Candidus*, πβ. **Λεμ. 19** καὶ **Ἀμμ. 54**. Γιὰ μεσολάβηση τοῦ ἀνθυπάτου στὶς πολιτειακὲς δαπάνες τοῦ Κουρίου, πβ. **Λεμ. 51**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν Ἀπόλλωνα Καίσαρα σὲ σχέση μὲ τὸν Τραϊανό βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 93-94.

Λεμ. 65. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ κάτω, ὕψους 0,082, πλάτους 0,108 καὶ πάχους 0,034 μ. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 167). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,038 μ.

Mitford, *IK*, σ. 337-8, ἀρ. 189 (φωτ. σ. 338).

- - - - - - - - - - - - -
- - - Κοκκηία - - -

Ὁ πρῶτος ἐκδότης ὑποθέτει ὅτι μία ῥωμαία γυναῖκα τοῦ γένους *Cocceia* εἶναι αὐτὴ ποὺ κάνει τὸ ἀνάθημα. Ἀπὸ τὸ εἶδος τῆς πλάκας, συνάγεται ὅτι πρέπει νὰ ἦταν ἐντοιχισμένη σὲ κάποιο οἰκοδόμημα ποὺ ἀνεγέρθη στὴν περιοχὴ τῆς ἀκροπόλεως τοῦ Κουρίου στὶς ἀρχὲς πιθανώτατα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ.

Λεμ. 66. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ δεξιά, ὕψους 0,067, πλάτους 0,055 καὶ πάχους 0,016 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 84). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,011 μέχρι 0,015 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 191 (φωτ. σ. 340).

- - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - -σ̣ιμος
- - - - - - - - - - - ΔΑ
[- - - - - - - - ἀνέ]θηκεν (;)

Τὸ ὅτι πρόκειται γιὰ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ εἶναι φανερὸ ἀπὸ τὸ [*ἀνέ*]*θηκεν* (;) στὸν στ. 3. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐκδότη βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων.

Λεμ. 67. ΕΜΜΕΤΡΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΙΝΟΟ

130-131 μ.Χ.

Εἴκοσι πέντε συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο. Οἱ διαστάσεις τῆς πλάκας, μετὰ τὴ συνένωση τῶν τεμαχίων, εἶναι: ὕψος 0,635, πλάτος 0,765 καὶ πάχος 0,02. Τὰ εἴκοσι τέσσερα βρέθηκαν στὸ ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐνῶ τὸ ἕνα εἶναι ἀγνώστου προελεύσεως. Φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (Ι 87· Ι 91 A-C· Ι 112· Ι 172· Ι 133). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,026 μέχρι 0,032 μ. στὸν πρῶτο στίχο καὶ ἀπὸ 0,016 μέχρι 0,02 στοὺς ὑπόλοιπους (ἐκτὸς ἀπὸ τὸ *φεῖ* στὸν στ. 13). (Αὐτοψία στὶς 18/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 104 (φωτ. σ. 196) (*AE* 1975, 832)· Lebek, *ZPE* 12, 1973, σ. 101-137 (κείμενο μὲ ἀρκετὲς ἀποκαταστάσεις, οἱ ὁποῖες ὅμως εἶναι πολὺ ὑποθετικές).

[Ἀ]γαθῇ Τύχῃ·
[- - - - - - - *ca.* 17 - - - - - - -], πρεσβευτὴ̣[ς]
[καὶ ἀντιστράτηγος Κ]ύπρου, Ἀντινόῳ̣
4 [- - - - - *ca.* 11 - - - - χαρι]σθεὶς (;) ὑπὸ αὐτ[οῦ]
[τοῦτο τὸ κιθάρι]σ̣μα (;) ἀνέθηκεν.

[Μοῦσα, λαβ' ἀργαλ]έον ἄγγελον τόν[δε]·
[ὡς αἰνοῦ]μεν Ἄ[δ]ωνιν ὑπὸ χθόνα πα[τρίδ']
8 [ἀποφ]θίμενον Ἀντίνουν λέγε μοι, [- - - - - -]
Α · · · Ὑ̣Ι̣Α μελῶν· σοὶ γάρ με λυροκτύπ[ος ἠϋ]-
κόμης τὸ̣ν ἀοιδὸν ἐθρέψατο μουνω[θέντα].
Βάρβιτά σοι κίθαρίν <τε> δονῶ, παρὰ βωμὸν [ἄθικ]-
12 τον Ὑλάτα σοι στησάμενος χορὸν ἀ[ρρη]-
τοφόρων· ἶκον αἶ̣μα τὸ Περσέως οἴ̣[μην]
ἀκροτάτην λαχὸν ὑπὸ σαῖσι ταγαῖ[ς. Σ]ε̣ ν̣[ῦν]
ἄδω, ἰοβόστ[ρυχε], καλλικόμη, μά[κ]αρ, Βει-
16 [θ]ύνιε, π[ορφυρε]ῶπα, χρυσοπτερύγου
γόνε μα[τρ]ός.

Ένας πρεσβευτὴς καὶ ἀντιστράτηγος Κύπρου, ἕνας *legatus provinciae*, ὁ ὁποῖος, μαζὶ μὲ τὸν *quaestor*, ἦταν ὑπὸ τοῦ ἀνθυπάτου τῆς νήσου, ἀφιερώνει στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἕναν ὕμνο στὸν Ἀντίνοο. Ἀπὸ τοὺς στίχους 15-16, εἶναι φανερὸν ὅτι γίνεται λόγος γιὰ τὸν ἀφηρωισμένο εὐνοούμενο τοῦ αὐτοκράτορος Ἁδριανοῦ Ἀντίνοο ἀπὸ τὴ Βιθυνία, ποὺ πέθανε στὶς 30 Ὀκτωβρίου τοῦ 130 μ.Χ. Τὸ ὅτι ὁ Ἀντίνοος ἐπισκέφθηκε τὴ νῆσο μὲ τὸν αὐτοκράτορα φαίνεται μία εὐλογοφανὴς ὑπόθεση ποὺ διατυπώνει ὁ Mitford. Ὁ Ἁδριανὸς ἔφθασε στὴν Ἀντιόχεια στὰ τέλη Ἰουνίου τοῦ 129 μ.Χ. καὶ ἔμεινε ἐκεῖ ὄχι ἀργότερα ἀπὸ τὴν ἄνοιξη τοῦ 130 μ.Χ., ὁπότε ἀνεχώρησε γιὰ τὴν Παλαιστίνη καὶ τὴν Αἴγυπτο. Τότε ὑποστηρίζει ὁ πρῶτος ἐκδότης εἶναι πολὺ πιθανὸν νὰ ἐπισκέφθηκε, ἔστω καὶ πολὺ σύντομα, τὸ πλησιέστερο σημεῖο τῆς νήσου. Πρὸς ὑποστήριξη αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως εἶναι οἱ πέντε ἐπιγραφὲς πρὸς τὸν Ἁδριανὸ ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα. Αὐτὴ ἡ πόλη ἐκείνη τὴν περίοδο ἔγινε *μητρόπολις* (ὅπως ἡ Δαμασκὸς καὶ ἡ Πέτρα τὸ 129 ἢ 130) καὶ εὐγνωμονεῖ τὸν αὐτοκράτορα ὡς σωτῆρα της. Μεταξὺ τῆς 10ης Δεκεμβρίου τοῦ 129 καὶ τῆς 9ης τοῦ ἰδίου μηνὸς τοῦ 130 μ.Χ., ὁ Ἁδριανὸς ἀναφέρεται ὡς *σωτὴρ καὶ εὐεργέτης τοῦ κόσμου παντός* ἀπὸ τοὺς λινοϋφάντες τῆς Σαλαμῖνος. Ὁ Ἁδριανὸς τότε πιθανώτατα ἀνοικοδόμησε τὴ Σαλαμῖνα, ποὺ εἶχε ὑποστεῖ μεγάλες ζημιὲς ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση τῶν Ἰουδαίων τὸ 116 μ.Χ.

Ὁ ὕμνος ἀπὸ τὸν στ. 6 κέ. εἶναι συντεθειμένος σὲ δακτυλικὸ μέτρο. Ὁ ποιητής, ἀναφέροντας τὸν θάνατο τοῦ Ἀντινόου πιθανώτατα στὴ Μοῦσα, τὴν προσκαλεῖ νὰ τὸν δοξάσει σὰν ἕναν ἄλλο Ἄδωνη (ὁ Ἄδωνης σύμφωνα μὲ ἕναν μῦθο πέθανε, ἐτάφη καὶ ἐτιμᾶτο χρονιαίως στὴν Κύπρο). Ὁ ποιητὴς ἀναφέρει ὅτι ἔστησε ἕνα μουσικὸ φεστιβὰλ στὴν Ὕλη πρὸς τιμὴ τῆς Μούσας καὶ ὅτι μὲ τὴν καθοδήγησή της ἔφθασε τώρα στὸ Κούριον, μὲ τὸ αἷμα τοῦ Περσέως (γιὰ τὸν Περσέα σὲ σχέση μὲ τὸ Κούριον καὶ τὸ *πόλις Περσῆος*, πβ. Mitford, *IK*, ἀρ. 25, 65 καὶ 66 καὶ **Λεμ. 35**).

Λεμ. 68. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,135, πλάτους 0,092 καὶ πάχους 0,012 μ., ἀποκεκρουμένα ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Βρέθηκαν στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 3 καὶ ἀρ. (*β*): Ι 4). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,019 μ. στοὺς στίχους 2-3, ἐνῶ στὸν τέταρτο στ. κυμαίνεται ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,021 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 195 (φωτ. σ. 344).

[- - - - - - - - - - - -] ////////// *vac.* - - - - - - -
[- - - - Κλαυδια]νὸς (;) ἱα[τρὸς (;) - - - -]
[- - - - - - - Κλαυ]διαν[οῦ - - - - - - - - - -]
4 [- - - - - - ἀνέστ]ησεν (;) - - - - - - - - - - - -

Ἡ ἐπιγραφή, ἐὰν τὸ [*ἀνέστ*]*ησεν* στὸν στ. 4 εἶναι ὀρθῶς ἀποκεκαταστημένο, φαίνεται νὰ συνδέεται μὲ τὴν ἀνέγερση κάποιου οἰκοδομήματος σὲ μιὰ χρονολογία ποὺ θὰ διδόταν ἀπὸ τὸ βασιλικὸ ἔτος τοῦ αὐτοκράτορος, ποὺ τὰ ὀνόματά του ἔχουν σβησθεῖ. Αὐτὸ σὲ συνάρτηση μὲ τὸν τύπο τῶν γραμμάτων ἴσως νὰ ὁδηγοῦν, κατὰ τὸν Mitford, σὲ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς κατὰ τὰ ἔτη τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Κόμμοδου, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἕνα ἀπὸ τὰ θύματα τῆς *damnatio memoriae* βλ. Lassère, *ManuelER*², σ. 639-41.

Λεμ. 69. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩ[Ν]Α ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΙΔΕ[Κ]ΡΑΤΗ ΤΟΝ ΟΙΚΟΔΟΜΟ Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω 0,45 καὶ κάτω 0,53 μ. Βρέθηκε στὴν τοποθεσία «Βουναρκώτισσα», ἕνα περίπου χιλιόμετρο νοτιοδυτικῶς τοῦ χωριοῦ Κολόσσι, καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Μουσείου τοῦ Κουρίου στὴν Ἐπισκοπή (RR 178). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1971, σ. 70-1, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 24,9).

Ἀπόλλω[ν]α Κιδε-
[κ]ράτης οἰκοδόμο[ς] ε[ὐχήν].

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὴ Νικολάου βάσει τῶν γραμμάτων. Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ στὸν ὁποῖο γίνεται ἡ *εὐχή* εἶναι σὲ πτώση αἰτιατικὴ ἀντὶ τῆς συνήθους δοτικῆς. Τὸ ὄνομα Κιδεκράτης ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Πρόκειται γιὰ μία ἀπὸ τὶς λίγες ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου, στὶς ὁποῖες παραδίδεται τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀναφερόμενου ἀνθρώπου. Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ ἕναν ἄλλο οἰκοδόμο, πρὸς τὸν *Θεὸν Ὕψιστον*, χαραγμένη καὶ αὐτὴ σὲ κίονα εἶναι ἡ **Λάρ. 35**, πβ. καὶ **Λεμ. 188**.

Λεμ. 70. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

τέλη Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα ἀπὸ μαρμάρινη πλάκα, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,11, πλάτους 0,075 καὶ πάχους 0,016 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀκροπόλεως τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 102 a). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,022 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 171 (φωτ.) (= *AE* 1975, 842).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 115 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου, ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

[Θεὰν Ἰουλίαν Δό]μ̣[ναν]
[Σεβαστήν, μητ]έρα [κάστρων]
[καὶ πατρίδος (;) κ]αὶ Κυ̣[ρίου]
4 [ἡμῶν Μ. Αὐρ. Ἀ]ν̣τ̣ω̣[νείνου]
- -

Ἡ ἐπιγραφή, μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἀποκαταστάθηκε, εἶναι μιὰ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὴν *Julia Domna*, δεύτερη γυναῖκα τοῦ *Septimius Severus* βλ. **Λεμ. 28**. Στὴν Κύπρο εἶχε καθιερωθεῖ καὶ λατρεία πρὸς τὴν *Julia Domna* ὡς *Ἰουλία Σεβαστή* κατὰ τὸν Mitford, ποὺ παραπέμπει στὴν **Λάρ. 11**, ἄποψη ὅμως ποὺ ἀναθεωρεῖ στὸ *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1354, ὑποσ. 334.

Λεμ. 71. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι χαραγμένη στὸ στῆθος κεραμικοῦ εἰδωλίου ἀπὸ ὀπτὴ γῆ, ὕψους 0,278 μ. Ἡ ἐπιγραφὴ χαράχθηκε μετὰ τὴν ὄπτηση. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Τ. 1001). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,005 μέχρι 0,01 μ.

J. καὶ S. Young, *TFKC*, σ. 24-5, ἀρ. 379 (φωτ. πίν. 5) (= *SEG* 16, 790)· Mitford, *IK*, ἀρ. 126 (φωτ. σ. 244).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1974, 652 (ἁπλὴ μνεία).

[Ἀ]γαθῇ Τύχῃ·
[Ἀπό]λλωνός
[με Χά]ροπα ὅσειν
4 [Ἀπολ]λώνειῳς
[εὐχ]ήν.

---

1. τ̣ύχη, Young· τύχη, Mitford **3.** [με Χά]ροπα, Young: [με δ]ίοπα, Mitford.

Σχόλια: στ. 2: [*Ἀπολ*]*λώνειῳς*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Ὁ Ἀπολλώνιος ἀφιερώνει τὸν Χάροπα, τὸν ὅσιον τοῦ Ἀπόλλωνος. Τὸ *ὅσειν* ἐδῶ πρέπει νὰ ληφθεῖ ὡς *ὅσιον*, πβ. *Τυχάρειν* ἀντὶ *Τυχάριον* στὴν **Ἀβ. Πρ. 8**. Κατὰ τὸν Mitford οἱ στίχοι 2 ἕως 5 εἶναι σὲ δακτυλικὸ ἑξάμετρο.

Λεμ. 72. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΡΥΦΩΝΑ τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,305, διαμέτρου τοῦ σπονδύλου 0,22 καὶ διαμέτρου τῆς βάσεως 0,32 μ. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λευκωσίας (Inv. 1969/v-16/40, inscr. GK 369· M.P. 100, bl. 76a-80). Τὸ ὕψος

τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,035 (*φεῖ*) μ. (Αὐτοψία στὶς 27/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1970, σ. 165, ἀρ. 39 (φωτ. πίν. 28,39)· Mitford, *IK*, ἀρ. 161 (φωτ. σ. 162) (I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 224-5, ἀρ. 1 (l).

Θεῷ Ὑψίστῳ·
Τρύφων εὐξά-
μενος.

2-3. ε<ο>ὐξά|μενος, Νικολάου.

Σχόλια: στ. 2-3: *εὐξά|μενος*. Ἀπόδοση τῆς προφορᾶς τοῦ *ὕψιλον*.

Γιὰ τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* στὴν Κύπρο καὶ γιὰ τὶς ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς ποὺ εἶναι χαραγμένες σὲ κίονα ἢ βωμὸ βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Τὸ ὄνομα *Τρύφων* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Πάφ. 77**, **91**, **106**, **121**, **Λεμ. 17**, **72**, **500**, **607**, **780**, **Ἀμμ. 55** καὶ **Ἀβ. Πρ. 3**.

Λεμ. 73. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΥΛΑΤΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΛΑΥΔΙΑΝΟ τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἡ ὁποία σώζεται ἀκέραια, ὕψους 0,145, πλάτους 0,31 καὶ πάχους 0,185 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ ἐκτίθεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Κουρίου στὴν Ἐπισκοπή (ἀρ. I 126). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται στοὺς στίχους 1-5 ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,002 καὶ στὸν στ. 6 ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,014 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 125 (φωτ. σ. 124).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 591 (παράθεση καὶ σχολιασμὸς τῆς ἐπιγραφῆς).

Ἀπόλλωνι Ὑλάτηι·
Κλαυδιανὸς Θυλλικοῦ,
νοσήσας καὶ τῇ τοῦ
4 θεοῦ προνοίᾳ τε καὶ ἀρε-
τῇ διασωθείς, εὐξάμενος
ἀνέθηκεν.

Σχόλια: Γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς παλαιᾶς διφθόγγου /כ:i/ διατηρεῖται ἡ παραδοσιακὴ ὀρθογραφία μόνο στὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τοῦ τύπου τῶν γραμμάτων καὶ κυρίως τοῦ *ὕψιλον*. Κατὰ τὸν Mitford τὸ ὄνομα *Θυλλικός*, τὸ ὁποῖο φαίνεται νὰ εἶναι μοναδικό, πιθανὸν νὰ συνδέεται μὲ τὸ *θύλλα*, ποὺ σύμφωνα μὲ τὸν Ἡσύχιο εἶναι *ἑορτὴ Ἀφροδίτης* (Ἡσυχ. σ.λ. *θύλλα· κλάδους ἢ φύλλα ἢ ἑορτὴ Ἀφροδίτης*).

Ὁ *Κλαυδιανός*, πρὸς ἔνδειξη εὐγνωμοσύνης γιὰ τὴ θεραπεία ποὺ ἔτυχε ἀπὸ τὸν Ἀπόλλωνα, συνοδεύει τὴν εὐχή του μὲ τὸ ἀνάθημα ἑνὸς ἀγάλματος.

Λεμ. 74. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ (;)

τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Δύο μὴ συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένα ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Τὸ πρῶτο ἔχει ὕψος 0,14, πλάτος 0,148 καὶ πάχος 0,043 μ. καὶ τὸ δεύτερο ὕψος 0,043, πλάτος 0,058 καὶ πάχος 0,02 μ. Βρέθηκαν στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 178 καὶ (*β*): Ι 103). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,057 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 119 (φωτ. σ. 232).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 115.

(*α*) -
- - - - - - - [Αὐ]τρ̣[κράτωρ] - - - - - - -
- - - - - - - - - - - Εὐ[σεβὴς] - - - - - - - -
- -

(β) -
- - - - - - - - Ε̣[ὐτυχής] - - - - - - - - - -
- -

Τὰ δύο ἀποτμήματα συνδέονται καὶ λόγω τῆς ταυτότητας τοῦ λίθου καὶ λόγῳ τῶν γραμμάτων, τὰ ὁποῖα εἶναι μοναδικὰ στὸ Κούριον. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τῶν γραμμάτων. Ὁ Mitford θεωρεῖ ὅτι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἔχουμε ἐδῶ ἀπόσπασμα ἀναθηματικῆς ἐπιγραφῆς σὲ κάποιο κτήριο στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ ἑπομένως ἔχουμε ἕνα στοιχεῖο γιὰ ἀρχιτεκτονικὴ δραστηριότητα σ' αὐτὸν τὸν χῶρο κατὰ τὴν περίοδο τῶν

Σεβήρων. Βάσει αὐτοῦ συνδέει τὶς τιμητικὲς ἐπιγραφὲς πρὸς τὸν Σεπτίμιο Σεβῆρο καὶ τὸν οἶκο του (βλ. **Λεμ. 31**) μὲ οἰκοδομικὴ δραστηριότητα τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογένειας στὴν περιοχὴ τῆς ἀκροπόλεως καὶ τοῦ θεάτρου.

Λεμ. 75. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ [ΘΕΟ] ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗ τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,69, διαμέτρου τοῦ σπονδύλου 0,42 καὶ διαμέτρου τῆς βάσεως 0,57 μ. Βρέθηκε ἐντοιχισμένος στὴν τοποθεσία «Μάντρα τοῦ Μάρκου», ἕνα περίπου χιλιόμετρο νοτιοδυτικῶς τοῦ χωριοῦ Σωτήρα, ὅπου καὶ βρίσκεται. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,031 μέχρι 0,064 (*ὕψιλον* στὸν τρίτο στίχο) μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 160 (φωτ. σ. 304) (= I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 224, ἀρ. 1 [k]).

[Θεῷ] Ὑψίστῳ
Ἀριστοκράτης
εὐ(ξ)άμενος.

Σχόλια: Τὸ *ξεῖ* στὸν τρίτο στίχο εἶναι χαραγμένο μερικῶς μὲ μία ὀριζόντια γραμμή, σὰν νὰ μὴν γνώριζε ὁ χαράκτης μὲ ποιόν τρόπο θὰ μποροῦσε νὰ συνεχίσει αὐτὸ τὸ γράμμα.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ἂν καὶ ἀναθηματικὴ στὴ μορφή, ἐντούτοις εἶναι οὐσιαστικὰ ἐπιτύμβια, ἀφοῦ εἶναι χαραγμένη σὲ κίονα καὶ ἀνεγέρθη μάλιστα πάνω ἀπὸ τὸν τάφο. Ὑπάρχουν ἀρκετὲς ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς ποὺ εἶναι χαραγμένες σὲ ταφικὸ κίονα ἢ βωμό. Ὁ λίθος εἶναι σὲ τελικὴ ἀνάλυση ἡ προσφορὰ τοῦ Ἀριστοκράτους πρὸς τὸν *Θεὸν Ὕψιστον*, γιὰ τὴ λατρεία τοῦ ὁποίου βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79, ἀλλὰ εἶναι στὴν πραγματικότητα ὁ κληρονόμος του ποὺ ἐκτέλεσε τὴν προσφορά. Γιὰ τὸ ὄνομα Ἀριστοκράτης βλ. **Λεμ. 305**.

Λεμ. 76. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ (;)

τέλη Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα λευκῆς πλάκας, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα μέρος τῆς ἄνω, ὕψους 0,105, πλάτους 0,112 καὶ πάχους ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,018 μ. Βρέθηκε ἀνατολικῶς τῆς βασιλικῆς στὴν ἀκρόπολη

τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 176). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,09 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 178 (φωτ. σ. 326).

- - - - - Σεβα[στὸς - - - - -]

Κατὰ τὸν Mitford, ὁ ὁποῖος χρονολογεῖ τὴν ἐπιγραφὴ βάσει τοῦ τύπου τῶν γραμμάτων, τὰ μνημειακὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τὸ μεγάλο μέγεθος τῆς γραμμῆς τοῦ λίθου, ποὺ καλύπτουν αὐτὰ τὰ τέσσερα γράμματα, δείχνουν ὅτι κάποιο σημαντικὸ οἰκοδόμημα στὴν περιοχὴ τοῦ ὑδραγωγείου ἀποδόθηκε στὴν εὐεργεσία ἑνὸς αὐτοκράτορος τοῦ τέλους κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ.

Λεμ. 77. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΥΣΤΟΧΙΟ

Γ' αἰ. μ.Χ. - ἀρχὲς Δ' αἰ. μ.Χ.

Λιθόστρωτο στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον, μήκους ἀπὸ 0,9 μέχρι 2,00, πλάτους ἀπὸ 0,40 μέχρι 0,75 καὶ πάχους ἀπὸ 0,15 μέχρι 0,25 μ., ἀπὸ λευκόφαιο ἀσβεστόλιθο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο λείπουν ἀρκετοὶ λίθοι. Τὸ λιθόστρωτο ποὺ φέρει τὴν ἐπιγραφή, μήκους 1,65, πλάτους 0,53 καὶ πάχους 0,21 μ., φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 190). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,185 (το πρῶτο *ἔψιλον*) μέχρι 0,25 (τὸ *ἄλφα*) μ.

Scranton, *TAPhS* 57, μέρος 5, 1967, σ. 26 (φωτ. σ. 24, πίν. 20c) (= *SEG* 25, 1097)· Mitford, *IK*, ἀρ. 113 (φωτ. σ. 222).

Εὐσ̣τ̣όχις
ἀνέθηκεν.

Τὸ ὄνομα *Εὐστόχις*, συντομογραφία τοῦ *Εὐστόχιος*, ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου. Ἀφοῦ χρονολογεῖται τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Δ' αἰ. μ.Χ., τὸ λιθόστρωτο ἀντιπροσωπεύει τὴν προτελευταία φάση τῆς ἀρχιτεκτονικῆς δραστηριότητας στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἀφοῦ ἡ τελευταία φάση εἶναι τῶν ἀρχῶν τῶν χριστιανικῶν ἐτῶν βλ. **Λεμ. 8**.

Λεμ. 78. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ (;)

τέλη Γ' αἰ. μ.Χ. - ἀρχὲς Δ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,157, πλάτους 0,13 καὶ πάχους ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,023 μ. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 100). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,08 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 200 (φωτ. σ. 349).

- -
[- - - - κ]αὶ Αὐ[ρ(ήλιος) (;) - - -]
- - - - - - - - Ạ̣Ç̣Ẹ̣ - - - - - - - - - - -
- -

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπο τὸν Mitford βάσει τοῦ τύπου τῶν γραμμάτων. Στὸν στ. 2 θὰ μποροῦσε νὰ ἀποκατασταθεῖ *Αὐ*◎[*τοκράτωρ*]. Ὁ μνημειακὸς τρόπος γραφῆς αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς παραπέμπει στὴν **Λεμ. 74** καὶ πρόκειται πιθανώτατα γιὰ ἀναθηματικὴ σὲ κάποιο κτήριο στὴν περιοχὴ τῆς ἀκροπόλεως.

Δ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (Λεμ. 79-100)

Λεμ. 79. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΤΕΛΟΥΣ

Α' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,03 καὶ διαμέτρου ἄνω 0,39 μ. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ βρισκόταν ἔξω ἀπὸ τὸ γραφεῖο τοῦ φύλακα, ὅταν τὴν μελέτησε ὁ πρῶτος ἐκδότης. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,048 μ. (τὸ τελευταῖο *ἦτα*).

Mitford, *IK*, ἀρ. 148 (φωτ. σ. 292).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 117 (ἁπλὴ μνεία).

Προτοτέ̣λ̣η,
μνησθείης.

Σχόλια: στ. 2: *Προτοτέ̣λ̣η*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Τὸ ὄνομα *Πρωτοτέλης* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορά. Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* κατ' ἀναλογία μὲ τὴν πρώτη κλίση τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης*, πβ. *Φιλοκράτη* (**Λεμ. 205**, **654**, **Λάρ. 59** καὶ **Ἀβ. Πρ. 31**), Ἀγαθοκλῆ (**Λεμ. 427**), *Ἀριστοκράτη* (**Λεμ. 305**), *Πυντοκράτη* (**Λεμ. 337**), *Δημοκράτη* (**Λεμ. 642**), *Στασικράτη* (**Λεμ. 520**), *Δειωγένη* (**Λεμ. 694**), *Διογέννη* (**Ἀμμ. 123**), *Τιμοκράτη* (**Λεμ. 265** καὶ **450**), *Πασικράτη* (**Λεμ. 433**), *Πασιχράτη* (**Λευκ. 64**), *Ἀριστοκλῆ* (**Λεμ. 546**, **696**, **714** καὶ **721**), *Ὠνησηκλῆ* (**Λεμ. 736**), *Ὀνησικράτη* (**Λευκ. 65** καὶ **Λάρ. 165**), *Πασικίνη* (**Λάρ. 85**).

Γιὰ τὴν προσφώνηση *μνησθείης* καὶ *μνησθοῖς*, πβ. **Λεμ. 79**, **99**, **100**, **Λευκ. 23** καὶ **Λάρ. 208**.

Λεμ. 80. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΕΙΣΙΑΤΟΣ

Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Στήλη ὕψους 0,65 μ., ἡ ὁποία φέρει αὐτὴν τὴν ἐπιγραφή, ποὺ ἀντιγράφηκε ἀπὸ τὸν Μενάρδο. Προέρχεται πιθανότατα ἀπὸ τὸ Κούριον

καὶ βρισκόταν στὴν κατοχὴ τοῦ Ν. Κ. Λανίτου. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 137· Mitford, *IK*, σ. 293, ἀρ. 149.

Πβ. Coldstream, *RDAC* 1975, σ. 145-6 Ε· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 117.

Δημήτρι(ε)
Εἰσιᾶτος
χρηστέ,
χαῖρε.

---

1. ΔΗΜΗΤΡΙΣ, Μενάρδος· Δημήτρι(ε), Mitford.

Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ -ᾶς, -ᾶτος βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71. Γιὰ τὰ ὑποκοριστικὰ ὀνόματα σὲ *-ᾶς* βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1984, σ. 15-17. Τὸ ὄνομα *Εἰσιᾶς, -ᾶτος* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορά. Στὶς **Λεμ. 190**, **241** καὶ **712** μαρτυρεῖται τὸ θηλυκὸ *Ἰσιάς, -άδος*, ἀμφότερα παράγωγα τοῦ θεωνυμίου *Ἴσις*.

Λεμ. 81. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΔΗΜ[- - -]

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, φθαρμένος δεξιά, ὕψους 0,84, διαμέτρου ἄνω 0,94 καὶ κάτω 0,84 μ. Βρέθηκε σὲ μιὰ μικρὴ πλατεία στὸ χωριὸ Ἐπισκοπή, ὅπου μετὰ τὴ μελέτη ἀπὸ τὸν Mitford ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν σωζομένων γραμμάτων εἶναι περίπου 0,045 μ.

Mitford, *IK*, σ. 295-6, ἀρ. 152.

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 117 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς σὲ κιονίσκους ἀπὸ τὸ Κούριον).

Δημ[- - - τοῦ δεῖνα]
χρ[ηστέ ἢ -τή, χαῖρε].

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν ἐκδότη βάσει τῶν γραμμάτων.

Λεμ. 82. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΚΛΑΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,6 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,77 μ. Βρέθηκε στὴ δυτικὴ αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Ἑρμογένη στὴν Ἐπισκοπή, ὅπου παρέμενε μετὰ τὴ μελέτη τῆς ἐπιγραφῆς ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐκδότη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,042 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 153.

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 117 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς σὲ κιονίσκους ἀπὸ τὸ Κούριον).

Πρόκλα
χρετή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *χρετή*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19**, βλ. Brixhe 1987², σ. 49 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Τὸ ὄνομα *Πρόκλα*, τὸ ὁποίο προέρχεται ἀπὸ τὸ λατινικὸ *Procula* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 43**. Μαρτυρεῖται καὶ τὸ ἀρσενικὸ ὄνομα *Πρόκλος* στὴν **Λάρ. 102**.

Λεμ. 83. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [Α]ΔΑΜΑΝΤΟΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Κίων, ὕψους 0,91 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,715 μ. Βρέθηκε στὴν εἴσοδο τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Ἑρμογένη στὴν Ἐπισκοπή, ὅπου παρέμενε μετὰ τὴ μελέτη τῆς ἐπιγραφῆς ἀπὸ τὸν Mitford. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,038 (*ἔψιλον*) μέχρι 0,065 μ. (τὸ τρίτο *ἄλφα*).

LBW 2818· Mitford, *IK*, ἀρ. 154.

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 117 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς σὲ κιονίσκους ἀπὸ τὸ Κούριον).

[Ἀ]δάμαντε
χρεστέ,
χαῖρε.

2. χρηστέ, *LBW*.

Σχόλια: στ. 2: *χρεστέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19**, βλ. Brixhe 1987², σ. 49 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244.

Τὸ ὄνομα *Ἀδάμαντος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 84. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΙΚΑΝΔΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,69 καὶ διαμέτρου 0,69 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἐπισκοπὴ καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Κουρίου στὴν Ἐπισκοπή (RR 1003a). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 298, ἀρ. 19 (φωτ. πίν. 2,19) (= *SEG* 51, 1893).

Νίκανδρος
Ἀπολλωνίου
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα Νίκανδρος πβ. **Πάφ. 134**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος Ἀπολλώνιος βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 85. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ (;)

Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς πλάκας, ὕψους 0,082, πλάτους 0,008 καὶ πάχους 0,016, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς πλὴν τῆς ἄνω, τὸ ὁποῖο παραδίδει μόνο ἕνα μέρος τῆς κεντρικῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 49). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 18/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 182 (φωτ. σ. 330).

- -
[- - - - - - -]πε δάν[ος - - - - - - -]

[- - - - - -φ]ίλημ[α - - - - - - - - -]
- - - - - - - ϙώφρω[- - - - - - - - -]
- -

---

1. [- - e.g. ἔλει]πε, Mitford.

Ὁ Mitford θεωρεῖ ὅτι πρόκειται γιὰ ἀπόσπασμα ἐπιτυμβίου ἐπιγράμματος σὲ δακτυλικὸ ἑξάμετρο.

Λεμ. 86. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ [ΑΦΡΟ]ΔΕΙΣΙΑΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,80 καὶ διαμέτρου κάτω 0,70 μ. Βρέθηκε μεταξὺ τῶν χωριῶν Σωτήρας καὶ Ἐπισκοπῆς στὴν τοποθεσία «Ἀσπελιώτισσα» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λεμεσοῦ (RR 1937/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,075 (τὸ *ἄλφα* στὴ δεύτερη γραμμή) μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 292, ἀρ. 5 (= *SEG* 51, 1879).

[Ἀφρο]-
δεισία
μήτηρ χαῖρε.

Σχόλια: [Ἀφρο]|δεισία. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ἀφροδισία* καὶ *Ἀφροδίσιος* βλ. **Λεμ. 222**.

Λεμ. 87. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΔΩΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΜΗΤΡΩΝΟΣ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος θεωρεῖται χαμένος ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς Ἐπισκοπῆς νοτιοδυτικῶς τῆς καταστραφείσης ἐκκλησίας τῆς Παναγίας Χρυσαναγιώτισσας.

MSW, σ. 64· Mitford, *IK*, ἀρ. 150.

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 117 (ἁπλὴ μνεία), σ. 1374, ὑποσ. 470 (γιὰ τὶς κρυπτοχριστιανικὲς ἐπιγραφές).

Μητρόδωρε
Μήτρωνος
†ρησστ(έ),
4 †αῖρε.

---

3. †ΡΗΣΣΤΗ στὸν λίθο.

Σχόλια: στ. 3. Ἐναλλαγὴ ΣΣ ~ Σ. Διπλασιασμὸς τοῦ συριστικοῦ [s] πρὸ τοῦ ὀδοντικοῦ [t] βλ. Gignac 1981, σ. 159, πβ. Mendez Dosuna J., *Sym. Mit.* I, 1985, σ. 647-655. Γιὰ τὸν διπλασιασμὸ τοῦ *σίγμα* στὴν Κύπρο βλ. Masson, *Kadmos* 33, 1994, σ. 90-92 (**Λεμ. 187**).

Στοὺς στ. 3 καὶ 4 τὸ *χεῖ* γράφεται μὲ σταυρό. Ἔχουμε ἑπομένως ἀκόμη μία κρυπτοχριστιανικὴ ἐπιγραφή βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 16: Ἰουδαϊσμὸς καὶ χριστιανισμός, σ. 206-207. Τὸ ὄνομα *Μητρόδωρος* ἀπαντᾶ καὶ σὲ πινακίδα μαγικοῦ περιεχομένου βλ. **Λεμ. 774**, καθὼς καὶ σὲ ἑλληνιστικὴ ἐπιγραφὴ πιθανῶς ἀπὸ τὴν Πάφο βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 88. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΙΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,69 καὶ διαμέτρου 0,51 μ., ὁ ὁποῖος θεωρεῖται χαμένος ἀπὸ τὸ 1895. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς Ἐπισκοπῆς, ἐντοιχισμένος στὴν ἐκκλησία τῆς Παναγίας Χρυσαναγιώτισσας.

MSW, σ. 64· Mitford, *IK*, ἀρ. 155.

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 117 (ἁπλὴ μνεία).

Λούκειε
χρηστέ,
χαῖραι.

Σχόλια: στ. 1: *Λούκειε*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 3: *χαῖραι*. Ἐναλλαγὴ ΑΙ ~ Ε λόγω μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου /ai/ καὶ σύμπτωσης τοῦ ἀποτελέσματος μὲ τὸ [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Λούκιος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 459**· τὸ *Λουκία* μαρτυρεῖται στὴν **Λεμ. 372**.

Λεμ. 89. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΙΚΗΤΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,225, πλάτους 0,155 καὶ πάχους 0,025 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς Ἐπισκοπῆς καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λεμεσοῦ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,038 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 156 (φωτ. σ. 300).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 117 (ἁπλὴ μνεία).

Νικήτα χρε-
στέ, χαῖρε·
μὴ λυποῦ·
4 οὐδὶς ἀ-
θάνα-
τος.

---

3. λύπου, Mitford.

Σχόλια: στ. 1-2: *χρε|στέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Brixhe 1987², σ. 49 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244.

στ. 4: *οὐδίς*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές, ποὺ παραδίδουν τὴ φράση *οὐδεὶς ἀθάνατος* βλ. **Λάρ. 94**. Τὸ ὄνομα *Νικήτας* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 90. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΝΗΣ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,54 καὶ διαμέτρου ἄνω 0,32 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία κοντὰ στὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ Ἐπισκοπή, ὅπου καὶ παρέμενε μετὰ τὴ μελέτη τῆς ἐπιγραφῆς ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐκδότη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,041 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 157 (φωτ.).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 117 (ἁπλὴ μνεία).

Εὐτυχιανὴ
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐτυχιανή* βλ. **Λάρ. 110**.

Λεμ. 91-92. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ κάτω, σωζομένου ὕψους 0,44 καὶ διάμετρου 0,44 μ. Βρέθηκε στὴν τοποθεσία «Τοῦρκος μικρός», ποὺ βρίσκεται βορείως τῆς πόλεως τοῦ Κουρίου καὶ ἀνατολικῶς τοῦ σταδίου. Ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Μουσείου τοῦ Κουρίου στὴν Ἐπισκοπή (RR. 155· M.P. 33/35/7, bl. 161, KM 8). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,05 καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,05 μέχρι 0,07 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1971, σ. 68, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 24,5a,b).

(**91**) Εὐδεμονία
χρηστή,
χέρε.

3. χέρε, Νικολάου.

Σχόλια: στ. 2 (*Εὐδεμονία*) καὶ 3 (*χέρε*): Ἐναλλαγὴ ΑΙ ~ Ε λόγω μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου /ai/ καὶ σύμπτωσης τοῦ ἀποτελέσματος μὲ τὸ [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα Εὐδαιμονία ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Μαρτυρεῖται καὶ στὴν Κρήτη βλ. *LGPN* I σ.λ.

(**92**) Εὔτυχε
[χρηστέ],
[χαῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὔτυχος* βλ. **Λεμ. 287**.

Λεμ. 93. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΥΡΕΣΙ[Γ]ΟΝΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος στὰ δύο, ὕψους 0,88, διαμέτρου ἄνω 0,53 καὶ κάτω 0,56 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 91** καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (RR. 162· M.P. 33/35/7, bl. 161). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,055 μ.
I. Nicolaou, *RDAC* 1971, σ. 68-9, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 24,6).

Εὑρεσι-
[γ]όνη
[ἡ]ρωίς.

Τὸ ὄνομα τῆς νεκρῆς ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὸ *ἡρωίς* καὶ *ἥρως* βλ. **Λεμ. 46**.

Λεμ. 94. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΧΑΡΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,58 καὶ διάμετρου βάσεως 0,47 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν

Λεμ. 91 καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. RR. 164· M.P. 33/35/7, bl. 161)). Τρεῖς ἐγχάρακτοι δακτύλιοι χωρίζουν τὸν σπόνδυλο τοῦ κίονος σὲ δύο μέρη. Στὸ κάτω μέρος εἶναι χαραγμένη αὐτὴ ἡ ἐπιτύμβια ἐπιγραφή, ἐνῶ στὸ ἄνω ἡ **Λεμ. 53**. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,032 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1971, σ. 70, ἀρ. 7 (b) (φωτ. πίν. 23,7).

Χάρη
χρηστὰ πά[νυ (;)].

Σχόλια: στ. 1: *Χάρη* ἀντὶ *Χάρις*. Ἐναλλαγὴ Η ~ Ι ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν /i/ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 165-70, πβ. Brixhe 1987², σ. 48 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 237-238. Τὸ ὄνομα αὐτὸ ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

στ. 2: *χρηστὰ* ἀντὶ *χρηστή*.

Λεμ. 95. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ πολὺ φθαρμένος, σωζομένου ὕψους 0,76 καὶ κάτω διαμέτρου 0,56 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 91** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Μουσείου τοῦ Κουρίου στὴν Ἐπισκοπή (RR. 165· M.P. 33/35/7, bl. 161). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1971, σ. 70, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 1,8).

[- - - - -]
[- - - - -]
χαῖρε.

Λεμ. 96. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,47, διαμέτρου ἄνω 0,225 καὶ κάτω 0,24 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν Ἐπισκοπὴ καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Μουσείου τοῦ Κουρίου στὴν Ἐπισκοπή (RR 304· M.P. 62/56/2, bl. 57). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,021 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1976, σ. 246, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 40,8) (= *SEG* 26, 1464).

Δημήτριε
χρηστέ, χαῖρε.

Λεμ. 97. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΑΡΙΟΥ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡ[ΟΥ] Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ὕψους 0,85 καὶ διαμέτρου ἄνω 0,40. Βρέθηκε ἐντὸς ἀγροῦ στὴ θέση Σκάλες στὴν Τόχνη καὶ εὑρίσκετο σύμφωνα μὲ τὸν Μενάρδο «παρὰ Κωνσταντίνῳ Χριστοδούλου». Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κούριον. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Σακελλαρίου, *Κυπριακά* I, σ. 75 Δ· Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 140· Mitford, *IK*, ἀρ. 151.

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1317, ὑποσημ. 117 (ἁπλὴ μνεία).

Δημάριν
Ἀρτεμιδώ-
ρ[ου] χρη-
4 στή, χαῖρε.

---

3. Δημάριν, Μενάρδος: Δημαρίτ[η], Mitford **2-3.** Ἀρτεμιδώ|ρ[ου], Μενάρδος: Ἀρτεμιδ[ώ]|ρου, Mitford **4.** χαῖρε, Μενάρδος: χ[αῖρε], Mitford.

Ὁ Mitford δὲν εἶχε γνώση τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐπιγραφῆς ἀπὸ τὸν Μενάρδο καὶ γι' αὐτὸ ἀναφέρει ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἀντιγράφηκε ἀπὸ τὸν Σακελλάριο γύρω στὸ 1850 «but non seen by any other authority». Γι' αὐτὸ καὶ ἀποκαθιστᾶ Δημαρίτ[η] θεωρῶντας ὅτι πρόκειται γιὰ σφάλμα ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ Δημαρέτη, καὶ βάσει τῆς ὀνοματολογίας χρονολογεῖ τὴν ἐπιγραφὴ μεταξὺ Α' καὶ Β' αἰ. μ.Χ. Σημειωτέον ὅτι οἱ ἐκδότες τοῦ *LGPN* I, ἐσφαλμένως ἔχουν ξεχωριστὸ λῆμμα γιὰ τὸ Δημαρέτη, βασιζόμενοι στὴ δημοσίευση τοῦ Mitford, καὶ γιὰ τὸ Δημάριν, παραπέμποντας στὸν Μενάρδο. Ὁ τύπος *Δημάριν* εἶναι κλητικὴ πτώση μετὰ ἀπὸ τὴν ὑφαίρεση τοῦ *ὄμικρον* (*Δημάριον* > *Δημάριν*) τοῦ ὑποκοριστικοῦ ὀνόματος ἀπὸ τὴ ῥίζα *Δημ-*. Γιὰ τὸ ὄνομα αὐτὸ βλ. **Λεμ. 234**. Γιὰ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη *–άριον* βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1984, σ. 12-13. Ὅπως σὲ ὅλες τὶς ἑλληνόφωνες περιοχὲς ἀπὸ τὴν ἑλληνιστικὴ ἐποχὴ καὶ ἑξῆς, τὰ ὀνόματα σὲ *-ιος* καὶ *-ιον* παρουσιάζονται μὲ τὴ μορφὴ *-ις* καὶ *-ιν* ἀντιστοίχως βλ. Παναγιώτου, *Proceedings* 1992, σ. 19, πβ. τῆς ἰδίας, *LInscGrMac* 1990, τόμ. 3, σ. 446-453, §§ 9.2.1.121-9.2.1.123. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη

οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**.

Λεμ. 98. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑΝΟΥ

ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος εἶναι χαμένος ἀπὸ τὸ 1936, ὁπότε τὸν εἶχε μελετήσει ὁ Mitford πίσω ἀπὸ τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Ἑρμογένους στὴν Ἐπισκοπή. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,013 (*ὠμέγα*) μέχρι 0,03 μ. (*χεῖ* στὸν στ. 3).

L. Ross, *Arch. Zeit.* 3, 1845, σ. 100· Mitford, *IK*, ἀρ. 158.

Σωτηρι-
ανὲ χρησ-
τέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ λόγω μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου /ai/ καὶ σύμπτωσης τοῦ ἀποτελέσματος μὲ τὸ [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Σωτηριανός* πβ. **Λεμ. 770**.

Λεμ. 99 - 100. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΑΡΠΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΕΥΔΩΡΑΣ τέλη Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,56 καὶ διαμέτρου ἄνω 0,48 μ. Εἶναι ἀγνώστου προελεύσεως ἀλλὰ κατὰ τὸν Mitford ἀναμφίβολα προέρχεται ἀπὸ τὸ ῥωμαϊκὸ νεκροταφεῖο τοῦ Κουρείου καὶ βρίσκεται στὸν κῆπο πίσω ἀπὸ τὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 194). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,032 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,052 μ. (δεύτερο *ἦτα*). (Αὐτοψία στὶς 17/7/2006).

Mitford, *IK*, σ. 302-3, ἀρ. 159 (φωτ. σ. 303).

(**99**) Μνησθοῖς,
Καλίκαρπε.

Σχόλια: στ. 2: *Καλίκαρπε*. Ἐναλλαγὴ Λ ~ ΛΛ πρὸ τοῦ *ὕψιλον* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 517. Τὸ φαινόμενο εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων.

Τὸ ὄνομα *Καλλίκαρπος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο. Ἡ χαρακτηριστικὴ τυπικὴ φράση στὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου εἶναι *χρηστέ/-ή, χαῖρε*. Γιὰ τὴν προσφώνηση *μνησθείης* καὶ *μνησθοῖς* ἀντὶ *χρηστέ/-ή, χαῖρε*, πβ. **Λεμ. 79**, **99**, **100**, **Λευκ. 23** καὶ **Λάρ. 208**.

(**100**) Μνησθοῖς,
Θευδώρα.

Σχόλια: στ. 2: *Θευδώρα* ἀντὶ *Θεοδώρα*.

Τὸ ὄνομα *Θεοδώρα* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λευκ. 68**.

Ε. Διάφορα (Λεμ. 101-117)

Ι. Ἐπιγράμματα (Λεμ. 101-103)

Λεμ. 101. ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ (;) τέλη Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο προερχόμενο ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ πλευρὰ τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας, ὕψους 0,064, πλάτους 0,079 καὶ πάχους 0,028 μ. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,023 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 187 (φωτ. σ. 336).

- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
ὑ̣π̣ὲ̣[ρ (;) - - - - - - - - - - - - -]
δου Κ̣ - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Λεμ. 102. ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ (;) τέλη Α'- ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Πέντε ἀποτμήματα μαρμάρινης λευκῆς πλάκας: τὸ (*α*) καὶ τὸ (*β*), ὕψους 0,119, πλάτους 0,118 καὶ πάχους 0,045 μ., ποὺ παραδίδουν τὴν κάτω δεξιὰ γωνία τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας τοῦ λίθου· τὸ (*γ*), ὕψους 0,11, πλάτους 0,025 καὶ πάχους 0,122 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς· τὸ (*δ*), ὕψους 0,02, πλάτους 0,083 καὶ πάχους 0,052 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς καὶ τὸ (*ε*), ὕψους 0,042, πλάτους 0,083 καὶ πάχους 0,049 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς. Βρέθηκαν στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 62· ἀρ. (*β*): Ι 67· ἀρ. (*γ*): Ι 63· ἀρ. (*δ*): Ι 76 καὶ ἀρ. (*ε*): Ι 82). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,028 μ. (Αὐτοψία στὶς 18/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 181 (φωτ. σ. 329).

(*γ*) - - - - - ΟΥ̣ - - - - - (*ε*) - - - - - - - - - Α̣Δ̣Ο̣
- - - - - CP- - - - - - - - - - - - - - - - -

- - - - - - - - - - - - - (*α* + *β*) [- - - - - - - - ε]ὐχήν
(*δ*) - - - - -ΗΡΕ- - - - - [- - - - - - - - χ]ορον
- - - - - - - - - - - - -

Λεμ. 103. ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ (;) Β' αἰ. μ.Χ.

Δύο μὴ συνανήκοντα ἀποτμήματα μαρμάρινης λευκῆς πλάκας: τὸ (*α*), ὕψους 0,058, πλάτους 0,065 καὶ πάχους 0,011 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς καὶ τὸ (*β*), ὕψους 0,088, πλάτους 0,1 καὶ πάχους 0,015 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς πλὴν τῆς δεξιᾶς. Βρέθηκαν στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 29 καὶ (*β*): Ι 30). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,02 (στὸ δεύτερο στίχο τοῦ (*α*) ἀπὸ 0,026 μέχρι 0,032) μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 183 (φωτ. σ. 329).

(*α*) - - - - - - - - - - - - -
- - - - - Ṭ̣Ω̣Λ̣Ọ- - - -
- - - - - - - τὸ β' - - -
(*β*) - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - ΟΥ
- - - - - - - - - ηγαθο
- - - - - - - - - ΤΡΟΥ
- - - - - - - - - - - - -Ị̣
- - - - - - - - - - - - - -

II. Varia (Λεμ. 104-108)

Λεμ. 104. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΑΓΑΛΜΑΤΙΟ

Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπόσπασμα πήλινου ἀγαλματίου, ποὺ ἀπεικονίζει ἕνα ἄλογο. Τὸ ὀπίσθιο μέρος καὶ ὁ ἀναβάτης λείπουν. Στὴν πίσω ὄψη ὑπάρχει μιὰ ἐπιγραφή, ποὺ φέρει τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστοῦ, ἀποκεκρουμένη δεξιά. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ

Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Τ 1033). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι περίπου 0,022 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

J. καὶ S. Young, *TFKC*, σ. 168, ἀρ. 3062 (= *SEG* 16, 792a)· Mitford, *IK*, ἀρ. 164.

Ἀρισ[τό]-
κριτ[ος]

Ἀρισ[το]κρίτ[ου], Young.

Ὁ Ἀριστόκριτος ἦταν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἕνας τοπικὸς ἀγγειοπλάστης. Τὸ ὄνομα Ἀριστόκριτος ἀπαντᾶ καὶ σὲ μία ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Πάφο τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Α 116.

Λεμ. 105. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΑΓΑΛΜΑΤΙΟ

Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπόσπασμα πήλινου ἀγαλματίου, ποὺ ἀπεικονίζει ἕναν ἱππέα. Ἡ ἐπιγραφή, ποὺ φέρει τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστοῦ, εἶναι ἀποκεκρουμένη δεξιά. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Τ 1032). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι περίπου 0,02 μ.

J. καὶ S. Young, *TFKC*, σ. 169, ἀρ. 3083 (= *SEG* 16, 792b)· Mitford, *IK*, ἀρ. 165.

Θε[- - - - -]

---

e.g. Θε[όδωρος], Mitford.

Λεμ. 106. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΠΟΥ ΦΕΡΕΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΖΟΪΛΟΥ

Α' αἰ. μ.Χ.(;)

Λίθος, ὁ ὁποῖος εἶναι χαμένος ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ., ὁπότε τὸν εἶχε δεῖ ὁ πρῶτος ἐκδότης. Ἡ περιγραφὴ στὴν πρώτη ἔκδοση ἀφήνει ἀπροσδιόριστο κατὰ πόσον πρόκειται γιὰ πλάκα ἢ γιὰ κίονα: «A fragment from C... copied but not kept». Βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Δήμητρας καὶ τῆς Κόρης στὸ Κούριον.

MSW, σ. 64· Mitford, *IK*, ἀρ. 167.

- - - - - - -ς Ζοΐλου

Σχόλια: στ. 3: *Ζοΐλου*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**.

Λεμ. 107. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΠΟΥ ΦΕΡΕΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ Μ. ΑΥΡ(ΗΛΙΟΥ) (;) Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης πλάκας, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,075, πλάτους 0,072 καὶ πάχους 0,027 μ. Προέρχεται πιθανότατα στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (RR. 146· M.P. 62/56, bl. 232). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1970, σ. 152, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 27,7).

Μ. Αὐρ(ηλίου) (;)

Κατὰ τὴ Νικολάου, σύμφωνα μὲ τὰ γράμματα ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι πιὸ πιθανὸ νὰ ἀναφέρεται στὸν *M. Aurelius Severus Alexander* (222-235 μ.Χ.) παρὰ στὸν *M. Aurelius Antoninus* (161-180 μ.Χ.). Εἶναι πιθανὸν ὅμως νὰ ἀναφέρεται σὲ κάποιον πολίτη μὲ *praenomen* καὶ *nomen* Μᾶρκο Αὐρήλιο.

Λεμ. 108. ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΟΝΟΜΑ

Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα πιθανότατα ἀμφορέως ἢ ὑδρίας, ὕψους 0,1, πλάτους 0,198 καὶ πάχους 0,008 μ. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Sh 1326). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,004 μέχρι 0,012 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 166 (φωτ. σ. 311).

Ἐρπιδίου

Τὸ ὄνομα *Ἐρπίδιος*, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, ἦταν εἴτε τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστῆ εἴτε τοῦ ἰδιοκτήτου.

III. Ἐπιγραφὲς καλωσορίσματος (Λεμ. 109-111)

Λεμ. 109-111. ΣΤΗΛΗ ΜΕ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑΤΟΣ, ΕΥΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΥ Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένη κάτω, σωζομένου ὕψους 0,96, πλάτους ἄνω 0,365, πλάτους τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας 0,29 καὶ πάχους 0,27 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 154). Στὴν στήλη εἶναι χαραγμένες τρεῖς ἐπιγραφές: ἡ πρώτη στὴν ἀκόσμητη ἀριστερὴ πλευρὰ τοῦ λίθου, ἡ δεύτερη στὴν μπροστινὴ πλευρὰ τοῦ λίθου κάτω ἀπὸ τὴν κορυφὴ καὶ ἡ τρίτη στὴ δεξιά. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται στὴν (*α*) ἀπὸ 0,07 μέχρι 0,077, στὴν (*β*) ἀπὸ 0,045 μέχρι 0,06 καὶ στὴν (*γ*) ἀπὸ 0,07 μέχρι 0,12 μ. (Αὐτοψία στὶς 19/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 112 (φωτ. σ. 220-1).

(**109**) Καλῶς
ἔρχῃ

(**110**) [Εἵλε]ως ὑμεῖν
[Ἀπ]ό̣λλων

(**111**) Καλῶς
ὑπάγεις.

Ὁ ἐπισκέπτης κατὰ τὴν εἴσοδό του στὸν ναό, καλωσοριζόταν, δεχόταν τὴν εὐλογία καὶ κατὰ τὴν ἀναχώρησή του ἀποχαιρετιζόταν. Γιὰ τὴν ἀποκατάστα-ση [*Εἵλε*]*ως* τῆς **110**, πβ. *LBW* 2822 τοῦ τέλους τοῦ Γ' αἰ. π.Χ.: *ὃς ἂν δέ τι τούτων ἐξαλείψηι οἱ θεοὶ αὐτῶι μὴ γένοιντο εἵλως·* **Πάφ. 143**: *Εἵλεως ὑμεῖν* [*γένοιντ*]*ο Ζεὺς . . . καὶ . . . Ἀφροδ*[*είτη*].

IV. Κτιτορικὲς ἐπιγραφές (Λεμ. 112-115)

Λεμ. 112. ΚΙΟΝΟΣΤΟΙΧΙΑ 39 ΚΙΟΝΩΝ (;)

Α' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα στήλης ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,41, πλάτους 0,27 καὶ πάχους 0,18 μ. Βρέθηκε στὸ Κούριον στὴν τοποθεσία «Γιερακαρκά» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,032 μέχρι 0,04 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 114 (φωτ. σ. 224).

- - - - - - - - - - - - -ΣΙ̣
- - - - - - - - - - - - -Ι̣Ν
- - - - - - - - - - - - -ΣΕΣ
[ἐμὲ σὺν τοῖς λοιπ]οῖς (;) λη'
4 - - - - - - - - - - - -ΚΕΙ τὸ
- - - - - - - - - - - -Ḳ̣Ọ̣ΣΤΑΙ
- - - - - - - - - - - - - - Ρ

Γιὰ τὴν ἀνέγερση κιονοστοιχίας ἀπὸ τριάντα ἐννέα κίονες, πβ. **Λευκ. 2**, ἀπὸ τοὺς Σόλους: *ἐμὲ καὶ τοὺς λοιποὺς λη'* (ἐνν. *κίονας*). Μὲ τὶς ἀνασκαφὲς στοὺς Σόλους ἔχει ἐντοπισθεῖ τὸ σημεῖο τῆς κιονοστοιχίας.

Λεμ. 113. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.
Ἐποχὴ τοῦ Τραϊανοῦ (;)

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,113, πλάτους 0,077 καὶ πάχους 0,014 μ. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 31). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,033 μέχρι 0,035 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 168 (φωτ. σ. 313) (*ΑΕ* 1975, 839).

- -

- - - - - - - - - - -ΝΑ- - - - - - - - - - - - - - - -
[- - - Νέρουα]ς Τρα[ϊανὸς - - - - - - - - - -]
[διὰ - - - - Κ]ορνη[λίου - - - - - - - - - - - -]
- - - - - - - - - - Ι - - - - - - - - - - - - - - - - - -
- -

Αὐτὸ τὸ ἀπόσπασμα πρέπει νὰ ἦταν μέρος οἰκοδομικῆς ἐπιγραφῆς, ὅπως μποροῦμε νὰ συμπεράνουμε ἀπὸ τὰ γράμματα, τὸν καιρὸ τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Τραϊανοῦ.

Λεμ. 114. ΕΝΑΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ ΑΝΕΓΕΙΡΕΙ ΕΝΑΝ ΚΙΟΝΑ ΣΤΟΝ ΝΑΟ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Τμήμα στήλης ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,048, πλάτους 0,125 καὶ πάχους 0,058 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 61).

Mitford, *IK*, ἀρ. 117 (φωτ. σ. 228).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1974, 653 (ἁπλὴ μνεία).

[Αὐτοκράτωρ Καῖσ]αρ (;)
- - - - - - - - - - - - - - - - -

Ἡ κατάληξη ΑΡ ποὺ παραδίδεται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁδηγεῖ στὴν ἀποκατάσταση [*Καῖσ*]*αρ* καὶ κατ' ἐπέκταση στὸ [*Αὐτοκράτωρ Καῖσ*]*αρ*. Κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη, ἕνας αὐτοκράτωρ τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. πιστώνεται μὲ τὴν ἀνέγερση ἑνὸς μαρμάρινου κίονος καθὼς καὶ τῶν γειτονικῶν του εἴτε σὲ κάποια στοὰ εἴτε σὲ κιονοστοιχία στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος. Κατὰ τὸν Mitford, βάσει τῆς μικρῆς διαμέτρου πρέπει νὰ σχετίζεται μὲ τὴν ἀνατολικὴ στοά.

Λεμ. 115. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ (;) ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Δ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς πλάκας, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,095, μεγίστου πλάτους 0,125 καὶ μεγίστου πάχους 0,025 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βασιλικῆς τοῦ

Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (RR 54· M.P. 138/39/2, bl. 92). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 64, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 13,13).

[- - - - - - -]s im(perator);
[- - - - - -]MOϤU

V. Ἐπιγραφὴ ποὺ ἀναφέρεται σὲ βάρος (Λεμ. 116)

Λεμ. 116. ΣΤΑΘΕΡΟ ΜΕΤΡΟ ΒΑΡΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κωνοειδὴς λίθος, ποὺ ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς μέτρο βάρους, ὕψους 0,17, μεγίστης διαμέτρου 0,225 μ. καὶ βάρους 25 λιβρῶν. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (St 929). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,045 (*μεῖ*) μέχρι 0,055 (*δέλτα*) μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 162 (φωτ. σ. 307).

Μν(αῖ) ε' δημο(σίαι).

Ὁ λίθος ζύγιζε πέντε δημόσιες *μναῖ*, ἑπομένως ἡ *μνᾶ* στὸ Κούριον κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο ζύγιζε πέντε λίβρες ἢ 2268 γραμμάρια. Στὴν Κύπρο ἔχουμε ἀκόμη μία ἐπιγραφὴ βάρους μὲ μονάδα μέτρησης τὴ *δημοσία μνᾶ* βλ. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 142, ἀρ. 40. Σ' αὐτὴν ὅμως τὴν ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο καὶ εἶναι ἐπιγεγραμμένη σὲ δίσκο ἀπὸ μόλυβδο, τὸ βᾶρος τῆς *μνᾶς* εἶναι 790 γραμμάρια, πρᾶγμα ποὺ δηλοῖ μία σημαντικὴ διαφοροποίηση.

VI. Ἐπιγραφὴ σχετικὰ μὲ τοκογλυφία (;) (Λεμ. 117)

Λεμ. 117. Ἐπιγραφὴ σχετικὰ μὲ τοκογλυφία (;)

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα ὀγκολίθου ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος δεξιὰ καὶ ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,145, μεγίστου πλάτους 0,29 καὶ μεγίστου πάχους 0,37 μ. Βρέθηκε στὴ νοτιοδυτικὴ πλευρὰ τοῦ θεάτρου τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 189). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 221 (φωτ. σ. 385).

τόκωι χη'

Ἡ ἐπιγραφὴ σώζεται ἀκέραιος ἀριστερὰ καὶ δεξιά, ἀλλὰ πιθανὸν νὰ ἔχει χαθεῖ ἄνω. Τὸ νόημά της εἶναι ἀβέβαιο ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς 608 δίπλα ἀπὸ τὴ λέξη *τόκος* ἴσως νὰ εἶναι ἔνδειξη τοκογλυφίας.

ΣΤ. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων (Λεμ. 118-123)

I. Ἐπιγραφὴ σὲ πήλινο εἶδος (Λεμ. 118)

Λεμ. 118. ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ (35) ΣΕ ΚΕΡΑΜΟ

ῥωμαϊκὴ περίοδος (;)

Πήλινος κέραμος, μήκους 0,701, πλάτους 0,338 καὶ πάχους ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,015 μ., ἀποκεκρουμένος σὲ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα. Βρέθηκε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (ἀρ. 74.51.2374). Τὸ πρῶτο γράμμα ἔχει ὕψος 0,135 καὶ τὸ δεύτερο 0,065 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 439, ἀρ. 33· τοῦ ἰδίου, *Atlas* 2, πίν. CXLII, 1058 καὶ 3, πίν. CXLI, 5 (Myres, *HCC*, σ. 306 καὶ 530, ἀρ. 1853)· Mitford, *IK*, ἀρ. 163 (φωτ. σ. 309).

λε'

Πρῶτος ὁ Mitford εἰσηγήθηκε ὅτι πρόκειται γιὰ ἐπιγεγραμμένο ἀριθμὸ σὲ κεραμίδι, ποὺ θὰ βοηθοῦσε στὴν καταμέτρηση, ἐνῶ οἱ προηγούμενοι ἐκδότες θεωροῦσαν ὅτι πρόκειται γιὰ συλλαβικὴ ἐπιγραφή.

II. Ἐπιγραφὴ σὲ ἰγδίον (Λεμ. 119)

Λεμ. 119. ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΣΤΟ ΧΕΙΛΟΣ ΙΓΔΙΟΥ

Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα χείλους ἰγδίου, ποὺ ἔχει ὕψος 0,112 καὶ πλάτος 0,075 μ. Βρέθηκε στὴν Ἐπισκοπὴ καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς. Ἡ ἐπιγραφὴ βρίσκεται στὸ χεῖλος σὲ ἕνα πλαίσιο, τὸ ὁποῖο ἔχει ὕψος 0,025 καὶ πλάτος 0,065 μ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,008 μ.

Κούριον. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων.

Mitford, *IK*, ἀρ. 219 (φωτ. σ. 382) (= *AE* 1975, 848).

Alexan-
dri Lada.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι σφραγισμένη καὶ ὄχι χαραγμένη. Ἡ σφραγίδα αὐτὴ ἔχει ἀνακαλυφθεῖ δύο φορὲς στὴ Συρία καὶ μία φορὰ στὴν Ἀλεξάνδρεια τῆς Αἰγύπτου βλ. *IGLSyr.* 3, ἀρ. 1242· 4, ἀρ. 1551 καὶ 1, ἀρ. 192. Τὸ *Lada* εἶναι γενικὴ τοῦ ὀνόματος *Λαδᾶς*.

III. Ψηφιδωτὲς ἐπιγραφές (Λεμ. 120-123)

Λεμ. 120. ΨΗΦΙΔΩΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΕΠΑΥΛΗ ΤΩΝ ΞΙΦΟΜΑΧΩΝ

τέλη Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀκρόπολη Κουρίου στὴν Ἔπαυλη τῶν Ξιφομάχων. Κατὰ χώραν. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

Μιχαηλίδη, *RDAC* 1987, σ. 242, Ε 4a (τοῦ ἰδίου, *Cypriot Mosaics*², 1992, σ. 43-4 [φωτ. σ. 45], ἀρ. 21).

Μαργαρείτης Ἑλληνικός

Λεμ. 121. ΨΗΦΙΔΩΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΕΠΑΥΛΗ ΤΩΝ ΞΙΦΟΜΑΧΩΝ

τέλη Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀκρόπολη Κουρίου στὴν Ἔπαυλη τῶν Ξιφομάχων. Κατὰ χώραν. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

Μιχαηλίδη, *RDAC* 1987, σ. 242, Ε 4b (τοῦ ἰδίου, *Cypriot Mosaics*², 1992, σ. 43 καὶ 46 [φωτ. σ. 45], ἀρ. 22).

Λύτρας Δαρεῖος Ε[- - - - -]

ΟΝΗ Σ[- - - - - - - - -] Ε[- - -]

Λεμ. 122. ΨΗΦΙΔΩΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΟΙΚΟ ΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕΩΣ: Ο ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΣΤΗΝ ΣΚΥΡΟ ἀρχὲς Δ' αἰ. μ.Χ.

Μωσαϊκὸ λιθόστρωτο στὴν οἰκία τοῦ Ἀχιλλέως στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου. Ἀπεικονίζονται πέντε μορφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,058 μέχρι 0,07 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

Mitford, *IK*, ἀρ. 207 (φωτ. σ. 361)· Μιχαηλίδη, *RDAC* 1987, σ. 241-2, Ε 3b.

Δηει- Ἀχιλ- Ὀ[δυσ]-
[δ]αμία λεύς σ[εύς]

Λεμ. 123. ΨΗΦΙΔΩΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΟΙΚΟ ΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕΩΣ: Η ΑΡΠΑΓΗ ΤΟΥ ΓΑΝΥΜΗΔΟΥ ἀρχὲς Δ' αἰ. μ.Χ.

Μωσαϊκὸ λιθόστρωτο στὴν οἰκία τοῦ Ἀχιλλέως στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου. Ἀπεικονίζεται ἡ ἁρπαγὴ τοῦ Γανυμήδου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,049 μέχρι 0,057 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

JHS 73, 1953, σ. 136, πίν. 4· Mitford, *IK*, ἀρ. 208 (φωτ. σ. 362)· Μιχαηλίδη, *RDAC* 1987, σ. 241-2, Ε 3a.

Φρυ[- - - - -]

Ζ. Ἀδιάγνωστες ἐπιγραφές (Λεμ. 124-141)

Λεμ. 124. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ μέσα Α' αἰ. μ.Χ.

Μικρὸ ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς πλάκας, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,115, πλάτους 0,035 καὶ πάχους 0,022 μ. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 185). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,031 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 186 (φωτ. σ. 335).

- - - - - - - - - - - - -
- - - - -ΣẸ - - - - - -
- - - - -ΥΓ - - - - - -
- - - - -Ε- - - - - - - -

Λεμ. 125. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ μέσα Α' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,25, πλάτους 0,16 καὶ πάχους 0,05 μ. Βρέθηκε στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Κουρίου (RR 249· M.P. 62/56/2, bl. 57). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι περίπου 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1976, σ. 246, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 39,7) (= *SEG* 26, 1473).

ἔτο[υς ἢ ἔτος]

Λεμ. 126. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ β' ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ἀκέραια μόνον κάτω ἀριστερά, ὕψους 0,145, πλάτους 0,104 καὶ πάχους 0,014 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 116). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,024 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 185 (φωτ. σ. 334).

- - - - - - - - - - - - - - - - - - -
ΠΗ̣ - - - - - - - - - - - - - - - -
Λουκ[ιο - - - - - - - - - - - - -]

καὶ Α - - - - - - - - - - - - - - -

Λεμ. 127. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ β' ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς πλάκας, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,07, πλάτους 0,105 καὶ πάχους 0,049 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 122). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,021 μέχρι 0,022 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 184 (φωτ. σ. 333).

- -
[- - - - - Ὀνησ]ιφάν[του (;) - - - - -]
[- - - - - - - - Φ]ιλοκλέ[ους - - - - - -]

Λεμ. 128. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ἀποκεκρουμένη ἀριστερὰ καὶ κάτω, ὕψους 0,08, πλάτους 0,254 καὶ πάχους 0,14 μ. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 104). Ὁ λίθος εἶναι ἐπιγεγραμμένος στὴν μπροστινὴ καὶ δεξιὰ ὄψη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,055 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 115 (φωτ.).

[- - - - - -]κλῆς | Ὀν[- - - - - - -]

Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἔχουμε πιθανὸν δύο ὀνόματα.

Λεμ. 129. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Μικρὸ ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς πλάκας, ὕψους 0,067, πλάτους 0,09 καὶ πάχους 0,037 μ. Βρέθηκε στὸ θέατρο τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. 113). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,017 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 92, ἀρ. 21 (φωτ. πίν. 14,21) (= *SEG* 25, 1100).

- - - -ΕΙΣ̣- - - -

Λεμ. 130. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Α' - ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ποὺ παραδίδει μέρος τῆς κάτω ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας, ὕψους 0,11, πλάτους 0,09 καὶ πάχους 0,011 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 119). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 188 (φωτ. σ. 337).

- - - - - - - - - - - -
[- - - - - - - - - Τ]ιβέ-
[ριον (;) - - - -]ντα

Λεμ. 131 - 133. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Τρεῖς μαρμάρινες λευκὲς πλάκες, οἱ ὁποῖες φέρουν τὴν ἴδια σύντομη ἐπιγραφή. Βρέθηκαν στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον σὲ πολὺ κοντινὴ ἀπόσταση ἡ μία ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ἡ πρώτη πλάκα ἔχει ὕψος 0,93, πλάτος 0,53 καὶ πάχος 0,12 μ.· ἡ δεύτερη ὕψος 0,09, πλάτος 0,085 καὶ πάχος 0,017 καὶ ἡ τρίτη ὕψος 0,19, πλάτος 0,196 καὶ πάχος 0,03 μ. Οἱ δύο τελευταῖες εἶναι ἀποκεκρουμένες ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 144, 145, 195). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ εἶναι 0,03 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 220 (φωτ. σ. 384).

ΠΑ

Λεμ. 134. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, ὕψους 0,091, πλάτους 0,074 καὶ πάχους 0,021 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 69). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,039 μέχρι 0,04 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 190 (φωτ. σ. 339).

- - - - - - Αἰμιλ[ι- - - - - - - - - - -]

[- - - - το]ῦ σῳτ[ῆρος (;) - - - -]
- -

Πιθανὸν σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ νὰ ἔχουμε τὸ ὄνομα *Αἰμίλιος* ἢ *Αἰμιλιανός*.

Λεμ. 135. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀκεραίας μόνον δεξιά, ὕψους 0,11, πλάτους 0,114 καὶ πάχους 0,03 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 85). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,015 μ.

Mitford, *ΙΚ*, ἀρ. 196 (φωτ. σ. 345).

- - - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - -χιο̣υ
- - - - - - - - - - - - -ε̣χους
- - - - - - - - - - - - -Υ
- - - - - - - - - - - Ο̣ ἡ πόλις

Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἴσως νὰ ἔχουμε οἰκοδόμηση ἢ ἀνοικοδόμηση ἑνὸς κτίσματος ἀπὸ τὴν πόλη τοῦ Κουρίου.

Λεμ. 136. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,065, πλάτους 0,012 καὶ πάχους 0,012 μ. Βρέθηκε στὸ Κούριον (ἡ ἀκριβὴς τοποθεσία εἶναι ἄγνωστη) καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 188). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,007 μέχρι 0,011 μ.

Mitford, *ΙΚ*, ἀρ. 194 (φωτ.).

- -
- - - - - - - -χι̣α Ἀρι̣[στ - - - - - - - -]
[- - - - δευτέ]ρου ἔτ̣[ους - - - - - - -]

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ χαράχθηκε τὸ δεύτερο ἔτος τῆς βασιλείας ἑνὸς αὐτοκράτορος κατὰ τὸν Β' αἰ. μ.Χ. σύμφωνα μὲ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων ἀλλὰ τίποτα δὲν ἐπιτρέπει ἀκριβέστετερη χρονολόγηση.

Λεμ. 137. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Τρία μὴ συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο: τὸ (*α*), ὕψους 0,079, πλάτους 0,06 καὶ πάχους 0,015 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές· τὸ (*β*), ὕψους 0,05, πλάτους 0,042 καὶ πάχους 0,015 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς καὶ τὸ (*γ*), ἕνα ἀπομονωμένο κομμάτι ὕψους 0,04, πλάτους 0,036 καὶ πάχους 0,014 μ. Τὸ (*α*) καὶ τὸ (*β*) βρέθηκαν στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον, ἐνῶ τὸ (*γ*) εἶναι ἀβεβαίου προελεύσεως. Φυλάσσονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. (*α*): Ι 120· ἀρ. (*β*): Ι 129 καὶ ἀρ. (*γ*): Ι 171). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,032 μέχρι 0,041 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 192 (φωτ. σ. 341).

(*α*) -
- - - - - ΗΚ - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
[- - - - η]λια τ[ὴν - - - -]ḥηλια[ν - - - - -] (*β*)
- Ν - - - - - -
(*γ*) - - - - - - - - - - - - - - -
[- - - - π]ὁ̣λε̣[ως - - - -]
[- - - - - - - - - - - - - - - -]

Λεμ. 138. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη παντοῦ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κάτω δεξιὰ γωνία, ὕψους 0,14, πλάτους 0,15 καὶ πάχους 0,03 μ. Βρέθηκε στὸ Κούριον (ἡ ἀκριβὴς τοποθεσία εἶναι ἄγνωστη) καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. Ι 170). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,035 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 197 (φωτ. σ. 346).

- - - - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - μενο̣υ̣

Λεμ. 139. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΣΕ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ (;)
Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ δεξιά, ὕψους 0,135, πλάτους 0,16 καὶ πάχους 0,024 μ. Βρέθηκε στὴν βασιλικὴ τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (RR. 58· M.P. 138/39/2, bl. 105). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,033 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1967, σ. 82-3, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 17,4) (*SEG* 25, 1096).

- -
[- - - - - - - - - - - - - - τὸ]ν γραμ-
- - - - - - - - - - - - - - - - - -σαντα
[- - - - - - - - - - - - - - - - - ἰ]δ̣ίων
- -

Ἡ ἐπιγραφὴ σχετίζεται ἴσως μὲ γραμματέα τῆς πόλεως.

Λεμ. 140. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ ἄνω δεξιά, ὕψους 0,139, πλάτους 0,138 καὶ πάχους 0,033 μ. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τοῦ Κουρίου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. I 177). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,042 μέχρι 0,044 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 198 (φωτ. σ. 347).

[- - - - - - - - - - - - -]ΝΟΥ
[- - - - - - - - - - - - -]ΟΛΕ
[- - - - - - - - - - - - - - - - -]

Λεμ. 141. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ τέλη Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,06, πλάτους 0,052 καὶ πάχους 0,018 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος στὸ Κούριον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἐπισκοπῆς (ἀρ. I 92). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,035 μ.

Mitford, *IK*, ἀρ. 199 (φωτ.).

- - - - - - - - - - - - -
- - - - Ọ ν Ẹ - - - -
- - - - ΙΤΗ - - - - -
- - - - - - - - - - - - -

2. ΑΜΑΘΟΥΣ (Λεμ. 142-801).

Α. Ἐπίσημη ἐπιγραφή (Λεμ. 142)

Λεμ. 142. ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΨΗΦΙΣΜΑ τέλη Α' αἰ. π.Χ. - ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα στήλης ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης ἄνω καὶ δεξιά, ὕψους 0,245, μήκους 0,40 καὶ πάχους 0,10 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα (χωριὸ βορείως τῆς Ἀμαθοῦντος) καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (ἀρ. Ε3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,02 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1999, σ. 252, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 3) (*SEG* 49, 1965).

- -
τ̣ῶν εὐχ̣αρίσ̣[τω(;)]ς ὧν ΑΙ[- - - - τε]-
λουμένας ἀρχὰς δαπανημάτω[ν - -]
πατρίδος ἔτυχε πρὸς μαρτυ[- - γε]-
4 νομένην (;) ἀρχὴν πλείστην [- - - -]
ΤΩΝ περὶ τὴν ἀγορὰν χο[ρηγίαν -- ἀνει(;)]-
πεῖν τὸ μεγαλόψυχον̣ [- - - - - - φι]-
λοδοξ̣ίας, ὧν δὴ χάριν ἄγ[ειν - - -]
8 λούσαις ἀνταμείψας ο̣[- - - - - - - -]

---

1. τ̣ῶν, Tybout εἰς *SEG*: ι̣ῶν, Nicolaou **2-3.** [ὑπὲρ τῆς] | πατρίδος, Tybout εἰς *SEG* **3-4.** [τὴν γε]|νομένην, Tybout εἰς *SEG* **4-5.** [χρημά?]|των, Nicolaou.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὴ Nicolaou βάσει τοῦ τύπου τῶν γραμμάτων. Ὁ τιμώμενος ἦταν πολίτης τῆς Ἀμαθοῦντος, ὁ ὁποῖος ἔτυχε τιμῆς λόγω τοῦ ὅτι φανέρωσε τὴ μεγαλοψυχία του ἕνεκα τῶν *δαπανημάτων* του καὶ τῆς χορηγίας του *περὶ τὴν ἀγοράν*. Ὁ τιμώμενος ἴσως νὰ ὑπῆρξε ἀγορανόμος κατὰ τὴ Nicolaou, ἡ ὁποία συγκρίνει τὴ διατύπωση μὲ αὐτὴν ἀδημοσίευτου τιμητικοῦ ψηφίσματος τοῦ τέλους τοῦ Α' αἰ. π.Χ. ποὺ βρέθηκε στὴν ἐπισκοπικὴ βασιλικὴ τοῦ Κουρίου γιὰ ἕναν *Ἀνδρόνικο*, ὁ ὁποῖος ὡς *ἀγορανόμος* [*ἐκ τῶν ἰδίω*]*ν τὰς ἀγορὰς λ̣υ̣σ̣ι̣τ̣*[*ελῶς ἐπευωνίσας - -*

-]. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80.

Β. Τιμητικὴ ἐπιγραφή (Λεμ. 143)

Λεμ. 143. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΥΠΑΤΟ [CREP]EREIUS

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι γνωστὴ μόνο ἀπὸ ἕνα ἀπόγραφο τοῦ E. Duthoit (1865). Προέρχεται ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου.

M. Le Glay, *CCEC* 6, 1986, σ. 27-34 (*AE* 1986, 692).

[. Crep]ereius, pro[consul - - -]
[mo]nụmentum sị[gnumq(ue) aere (;)]-
um Veneris Cypr[iae - - - - - - - - -]
4 taei pecunia s[ua - - - - - - - - - - -]
[-]

Ὑπάρχει ἀναφορὰ στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Ἀμαθοῦντα βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 83-84. Ὁ *Crepereius* ὑπῆρξε ἀνθύπατος τῆς Κύπρου πιθανὸν κατὰ τὸν Β' αἰ. μ.Χ. βλ. J. Marcillet-Jaubert, *CCEC* 7, 1987, σ. 33-34.

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (Λεμ. 144-182)

Λεμ. 144. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ

τέλη Α' αἰ. π.Χ. - ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Κυλινδρικὸς βωμός, διαμέτρου 0,51 μ., ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος. Θεωρεῖται χαμένος ἀπὸ τὸ 1879, ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖο τὸν εἶχαν δεῖ οἱ πρῶτοι ἐκδότες, ποὺ δίδουν τὴν ἀκόλουθη περιγραφή: «A quelques mètres en avant du vase d'Amathonte subsistant, piédestal rond enfoncé en terre. Diam. 0,51».

Beaudouin - Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 168, ἀρ. 13 (*IGR* 3, 973).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1318, ὑποσημ. 118 (μνεία σὲ σχέση μὲ τὴν Ἀμαθουσία Ἀφροδίτη).

Αὐτο[κ]ράτορι
Καίσαρι, [θ]εοῦ υἱῶι,
θεῶι Σεβασ{σ}τῶι
. . . . . .

Ὁ Mitford θεωρεῖ ὅτι αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ πιθανὸν νὰ σχετίζεται μὲ τὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Ἀμαθοῦντα. Ἡ φήμη τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀμαθουσίας Ἀφροδίτης ἐπεβίωσε τουλάχιστον μέχρι τὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν ἐπιβεβαίωση σ' αὐτὴν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀσύλου ἀπὸ τὴ ῥωμαϊκὴ σύγκλητο τὸ 22 μ.Χ. βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 83-84.

Λεμ. 145. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΔΥΟ ΙΕΡΕΙΣ ΚΑΙ ΔΥΟ ΠΑΡΑΝΥΜΦΕΥΣΑΝΤΕΣ

51 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ἀμμόλιθο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,395, μεγίστου πλάτους 0,435 καὶ πάχους 0,23 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λεμεσοῦ (ἀρ. RR 1587/7). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,03 μ. (ἐκτὸς ἀπὸ τὸ *ἰῶτα* τῆς χρονολογίας). (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

LBW 2823· Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 351-3, ἀρ. 1 (*IGR* 3, 974)· I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 225-6, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 26,18) (= *SEG* 45, 1841).

Πβ. Petit κ.ἄ., *BCH* 115, 1991, σ. 785 (φωτ. πίν. 50, σ. 786) (ἁπλὴ μνεία) (= *SEG* 41, 1423)· Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2185, ὑποσ. 45 (γιὰ τὴ λατρεία τῆς Ἥρας στὴν Ἀμαθοῦντα).

L ι' Κλαυδίου Καίσαρος
ἐπὶ ἱερέων Ποπλίου
καὶ Ἀπολλωνίου παρ[α]-
4 νυμφευσάντων *ἐλλείπει*
[Ἀ]ρίστωνος, Κουττά-
λου καὶ Ῥώδωνος
Κτησίωνος [- - - - - - - -]
8 ΙΟΣΕ (;)- - - - - - - - - - -

---

1. Καίσα[ρος], Nicolaou: Καίσαρος, *cett.* **2.** Ποπλί[ου], Nicolaou: Ποπλίου, *cett.* **5-6.** Κουττά|λου, Nicolaou: Κοττ[ά]|λου, *cett.* **6.** Ῥώδωνος Nicolaou: Ῥώδωνο[ς], *cett.* **7.** Κτησίωνος, Nicolaou: [Κτ]ησίωνος, *cett.* **8.** Nicolaou, *nil. cett.*

Σχόλια: στ. 6: *Ῥώδωνος*. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται στὸ δέκατο ἔτος τοῦ αὐτοκράτορος Κλαυδίου, δηλ. τὸ 51 μ.Χ. Ὁ *Πόπλιος* καὶ *Ἀπολλώνιος* ὑπῆρξαν ἱερεῖς στὸ Ἡραῖον τῆς Ἀμαθοῦντος. Οἱ *παρανυμφεύσαντες*, ὁ Ἀρίστων, υἱὸς τοῦ Κουττάλου, καὶ ὁ Ῥόδων, υἱὸς τοῦ Κτησίωνος, μετεῖχαν ὡς ἀκόλουθοι τῆς θεᾶς Ἥρας γιὰ τὸν ἐτήσιο ἱερὸ γάμο της μὲ τὸν Δία βλ. Perdrizet, ὅ.π., σ. 352-3 καὶ Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 107, ὑποσ. 55. Ὁ Aupert, *Acts*, 1986, σ. 369-382 (= *SEG* 36, 1248), θεωρεῖ ὅτι οἱ παράνυμφοι διαδραμάτιζαν κάποιο ρόλο στὸ τελετουργικὸ τοῦ ἱεροῦ γάμου τῆς Ἀφροδίτης καὶ ὄχι τῆς Ἥρας.

Ὑπάρχει ἀκόμη μιὰ ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τοῦ Γ' αἰ. π.Χ., στὴν ὁποία παραδίδεται ὁ ναὸς τῆς Ἥρας στὴν Ἀμαθοῦντα βλ. *LBW* 2822 (*CIG* II, 2643): *ἀπὸ τοῦ Ἡραίου ἕως τοῦ | λιθόστρωτου τὰ δένδρα | Σῖμος ἐφύτευσε καὶ ἀνέ|θηκεν τοῖς θεοῖς καὶ τὸν | ναόν*... Σύμφωνα ἑπομένως μὲ τὴν ἐπιγραφικὴ αὐτὴ μαρτυρία, ἡ λατρεία τῆς Ἥρας στὴν Ἀμαθοῦντα ἐπεβίωσε ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. μέχρι τὸ δέκατο τουλάχιστον ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Κλαυδίου βλ. καὶ Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 95-96.

Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**. Τὸ ὄνομα *Ῥόδων* μαρτυρεῖται καὶ στὴ **Λάρ. 171**.

Λεμ. 146. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ [Κ]ΥΠΡΙ[Α] ΑΦΡΟΔ[Ι]ΤΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΤΙΤΟ 79-80 μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀμμόλιθο, ὕψους 0,68, πλάτους 0,24 καὶ πάχους 0,295 μ., ἀποκεκρουμένη στὶς γωνίες πλὴν τῆς κάτω δεξιᾶς καθὼς καὶ ἀριστερὰ καὶ δεξιά. Βρέθηκε ἐντοιχισμένη σὲ οἰκία στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,034 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 40-2, ἀρ. 16 (φωτ. σ. 41).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1949, 210 (σχολιασμὸς γιὰ τὸν ἀνθύπατο καὶ τὸ ἱερὸν τῶν ἑπτὰ στηλῶν)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1302 (28) (γιὰ τὸν ἀνθύπατο)· Aupert, *Acts*, σ. 369-382 (ἀναφορὰ καὶ σχολιασμὸς σὲ σχέση μὲ ὁμάδες ἑπτὰ θεοτήτων) (= *SEG* 36, 1248)· Hermary, *RDAC* 1988 (2), σ. 101-109 (ἀναφορὰ καὶ σχολιασμὸς σὲ σχέση μὲ τὴ λατρεία τῆς *Κυπρίας Ἀφροδίτης*) (= *SEG* 38, 1500).

[Κ]υπρί[αι]
Ἀφροδε[ί]τηι
καὶ Αὐτοκράτορ[ι]
4 Τ̣ίτ̣ωι Καίσαρι
[Οὐ]εσπασιαν[ῶι]
[Σεβ]αστῶι τὸ
[ἱε]ρὸν τῶν ἐντὸς
8 [τ]ῶν στηλ[ῶν]
[ἑπ]τὰ καθι̣ε̣ρω-
[σε]ν Λούκι[ο]ς
Βρ̣ούτ̣τιος
12 Μάξιμος
ἀνθύπατος
ἔτους
δευτέρο[υ].

Ὁ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης στὴν Ἀμαθοῦντα διατήρησε τὴ φήμη του, ὥστε μαζὶ μὲ τοὺς ναοὺς τῆς Ἀφροδίτης στὴν Πάφο καὶ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα, ἡ ῥωμαϊκὴ σύγκλητος ἐπεβεβαίωσε τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου τὸ 22 μ.Χ. ἐπὶ Τιβερίου βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 83-84.

Ὁ Mitford θεωρεῖ ὅτι, σύμφωνα μὲ τὴν ἀποκατάστασή του στοὺς στ. 7-9, ἀναφέρεται ἕνα ἱερὸν ἑπτὰ θεοτήτων, τὸ ὁποῖο ἦταν μέσα σὲ στῆλες καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ ἀποδεικνύει ὅτι κατὰ τὴν περίοδο τῶν Φλαβίων εἶχε κτισθεῖ ἕνας ναὸς σὲ σχέση μὲ τὴ λατρεία τῶν βαιτύλων, ὁ ὁποῖος ἀφιερώθηκε ἀπὸ τὸν ἀνθύπατο στὴν τοπικὴ Ἀφροδίτη.

Τὸ δεύτερο ἔτος τοῦ Τίτου, σύμφωνα μὲ τὸ τοπικὸ ἡμερολόγιο, διήρκεσε ἀπὸ τὴν 23η Σεπτεμβρίου τοῦ 79 μ.Χ. μέχρι τὴν 22η Σεπτεμβρίου τοῦ 80 μ.Χ. Γιὰ τὸν ἀνθύπατο τῆς Κύπρου *L. Bruttius Maximus*, πβ. *AE* 1950, ἀρ. 122. Ὁ Βρούττιος εἶχε τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀνθυπάτου στὴν Κύπρο ἀπὸ τὴν 1η Ἰουλίου τοῦ 79 μ.Χ. μέχρι τὸ τέλος τοῦ Ἰουνίου τοῦ ἑπομένου ἔτους.

Λεμ. 147. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΤΙΤΟ 79-80 μ.Χ.

Στήλη ὕψους 1,23, πλάτους 0,53 καὶ πάχους 0,23 μ. Βρέθηκε στὸ κατεστραμμένο βορειοδυτικὸ τεῖχος τῆς Ἀμαθοῦντος. Κατὰ τοὺς Aupert καὶ Leriche ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ σὲ δέκα στίχους εἶναι σχεδὸν πανομοιότυπη μὲ τὴν **Λεμ. 146**. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Aupert κ.ἄ., *BCH* 121, 1997, σ. 802-3 (ἀναφορὰ στὴν ἐπιγραφὴ χωρὶς κείμενο) (= *SEG* 47, 1867· *AE* 2000, 1492).

Τὸ κείμενο ἀναφέρει ὅτι ὁ ἀνθύπατος Λούκιος Βρούττιος (βλ. **Λεμ. 51**) ἀφιέρωσε ἕναν *ἱερὸν τόπον ἐντὸς τῶν στηλῶν* στὸν αὐτοκράτορα Τίτο καὶ στὴν Ἀφροδίτη. Βάσει αὐτοῦ οἱ ἐκδότες συμπεραίνουν ὅτι ἡ ἄποψη τοῦ Mitford γιὰ ὕπαρξη ἱεροῦ ἐντὸς τῶν στηλῶν ἑπτὰ θεοτήτων εἶναι ἐσφαλμένη. Τὸ *ἱερόν* ποὺ ἀναφέρεται ἴσως νὰ βρισκόταν στὸν τόπο εὑρέσεως αὐτοῦ τοῦ λίθου.

Λεμ. 148. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΕΙΚΟΔΗΜΟ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ Α΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,43. Βρέθηκε ἐντοιχισμένος σὲ οἰκία στὸ χωριὸ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin-Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 167-8, ἀρ. 12 (= Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 36, ὑποσ. 44· I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 224, ἀρ. 1e).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2006, ὑποσ. 163 (b) (παράθεση τῆς ἐπιγραφῆς).

Θεῷ Ὑψίστῳ
Νεικόδημος
κα[τὰ] χρηματισ-
4 μόν.

3. κατὰ, Mirford εἰς *ANRW*.

Σχόλια: στ. 2: *Νεικόδημος*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρουν τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* καὶ γιὰ τὴ λατρεία του στὴν Κύπρο καὶ τὶς ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς ποὺ εἶναι χαραγμένες σὲ κίονα ἢ βωμὸ βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Τὸ ὄνομα *Νικόδημος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λάρ. 24**.

Λεμ. 149. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΙΣΤ[Ο]ΚΛΗ ΚΟΥΚΟΥΜΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ

τέλη Α΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,68, πλάτους 0,53 καὶ πάχους 0,23 μ., ἡ ὁποία σώζεται σχεδὸν ἀκεραία. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Σπιτάλλι καὶ βρισκόταν γιὰ ἀρκετὰ χρόνια στὴν οἰκία τῆς Χρυστάλλας Ἀλκιβιάδου, μέχρι ποὺ ἀποκτήθηκε ἀπὸ τὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λεμεσοῦ, ὅπου καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς του (ἀρ. RR 539/1, Inscr. 107· M.P. 48/51/2, bl. 161). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,07 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1973, σ. 218, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 23,7) (=τῆς ἰδίας, *RDAC* 1993, σ. 225, ἀρ. 1m).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1976, 742 (ἀναφορὰ στὸ σχολιασμὸ τοῦ *Κουκούμης* ἀπὸ τὸν Masson, *RDAC* 1974, σ. 158-9)· Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2006, ὑποσ. 163 (d) (γιὰ τὴ σημασία τοῦ *κουκούμης*) (= *SEG* 40, 1322).

Θεῷ Ὑψίστῳ
Ἀριστ[ο]κλῆς
κουκούμης
4 εὐχὴν ἐποί-
ησεν.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρουν τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* καὶ γιὰ τὴ λατρεία του στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Ἡ Ἰ. Νικολάου, *RDAC* 1973, σ. 218, δηλώνει ὅτι «what is strange in it is the name *Κουκούμης* on which I feel unable to comment». Ὁ Masson, ὅ.π., θεωρεῖ ὅτι τὸ *Κουκούμης* εἶναι παρωνύμιο, τὸ ὁποῖο προέρχεται ἀπὸ τὸ

κουκούμιον, πβ. λατ. *cucuma*, ποὺ σημαίνει τσουκάλι, πβ. καὶ τὸ νεοελλ. *κουκούμι*. Ὁ Mirford, ὅ.π., πιστεύει ὅτι *κουκούμης* σημαίνει «ὁ κατασκευαστὴς ὑδριῶν», ἀφοῦ μὲ αὐτὴν τὴ σημασία ἀπαντοῦν τὰ *κούκκουμα* καὶ *κούκουμος* σὲ παπύρους ἀπὸ τὸν Β' ἕως τὸν Δ' αἰ. μ.Χ., βλ. καὶ *LSJ*[9] σ.λ.

Λεμ. 150. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ [Μ]ΕΛΙΤΩΝΑ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Ἀθανάσιο στὴν περιοχὴ «Λινόπετρα» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λεμεσοῦ (ἀρ. 660/1, Inscr. 140). Ἡ ἐπιγραφὴ σώζεται σχεδὸν ἀκεραία. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,021 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1980, σ. 264, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 39,6) (*SEG* 30, 1607· τῆς ἰδίας, *RDAC* 1993, σ. 224, ἀρ. 1g).

Θεῷ Ὑψίστῳ
[Μ]ελίτων
Μελί-
[τω]νος.

Τὸ ὄνομα *Μελίτων* μαρτυρεῖται ἀκόμη δύο φορὲς στὴ Λεμεσὸ βλ. **Λεμ. 689** καὶ **768**, καθὼς καὶ μία φορὰ στὴ Σαλαμῖνα (**Ἀμμ. 130**) Τὸ θηλυκὸ *Μελίτα* ἀπαντᾶ ἀπὸ τὸν Β' αἰ. π.Χ. βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC* Μ 13.

Λεμ. 151. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΔΥΜΟ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ τέλη Α' - ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Βωμὸς ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀμμόλιθο, ὕψους 0,62, πλάτους 0,39 καὶ πάχους 0,325 μ. Μελετήθηκε ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐκδότη στὸ χωριὸ Ἅγιος Ἀθανάσιος, ποὺ βρίσκεται 4 περίπου χιλιόμετρα βορείως τῆς Λεμεσοῦ, στὴ βεράντα τῆς πρόσοψης τῆς οἰκίας τοῦ τότε μουχτάρη Γεωργίου Σωφρωνίου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,057 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 34, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 13, σ. 35) (I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 224, ἀρ. 1f).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2206, ὑποσ. 163 (a) (ἁπλὴ μνεία).

Θεῷ Ὑψίστῳ
Δίδυμος
ὑπὲρ τέκν-
4 ων εὐχήν.

Γιὰ τὸν *Θεὸν* ἢ *Κύριον Ὕψιστον* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δίδυμος* βλ. **Λεμ. 176**.

Λεμ. 152. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ

Α' αἰ. μ.Χ. - ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Κίων, ὕψους 0,575 καὶ διάμετρου βάσεως 0,38 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,035 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 101, 1977, σ. 810 (φωτ.) (= *SEG* 27, 962)· Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 378, ἀρ. 27 (φωτ. πίν. 28, σ. 379) (= I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 224, ἀρ. 1a).

Θεῷ Ὑψίστῳ
Κυπρὴς ὑπὲρ
παιδίου Κυπρῆτος
4 εὐχήν.

---

2. Κύπρης, *BCH* 101 **3.** Κύπρητος, *BCH* 101.

Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἀπαντᾶ τὸ ὄνομα *Κυπρής*, *-ῆτος*, τὸ ὁποῖο εἶναι συντετμημένος τύπος ὀνόματος *Κυπρο-* καὶ *-κυπρος*, γιὰ τὰ ὁποῖα βλ. Masson, *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 28, 1964, σ. 8-12. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρουν τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* καὶ γιὰ τὴ λατρεία του στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79.

Λεμ. 153. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ

100 – 300 μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,46, διάμετρου ἄνω 0,55 καὶ κάτω 0,39 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ

φυλάσσεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (ἀρ. RR 1423, Inscr. 297). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 223-4, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 60,1) (= *SEG* 43, 1003).

[Θεῷ] Ὑψίστῳ
Πάτρων Ἀρίστωνος
εὐχήν.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρουν τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* καὶ γιὰ τὴ λατρεία του στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Τὸ ὄνομα τοῦ ἀφιερωτοῦ εἶναι σπάνιο ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸ πατρωνυμικό του, τὸ ὁποῖο εἶναι πολὺ κοινό.

Λεμ. 154. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΛΑ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἐπιγραφὴ ἐπὶ κίονος, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Μαθικολώνη, ποὺ βρίσκεται δέκα περίπου χιλιόμετρα βορείως τῆς Λεμεσοῦ. Ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2006, ὑποσ. 163 (f) (*SEG* 40, 1361).

Θεῷ Ὑψίστῳ εὐχὴν
Φίλα Πασικράτου.

---

2. Φιλά, Mitford.

Σχόλια: στ. 2: *Πασικράτου*. Γενικὴ ἑνικοῦ τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πρωτόκλιτα.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρουν τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* καὶ γιὰ τὴ λατρεία του στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φίλα*, πβ. **Λεμ. 472** καὶ **Λευκ. 84**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Πασικράτης* βλ. **Λεμ. 172**.

Λεμ. 155. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΛΑΒΡΑΝΙΟ

τέλη Β' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀσβεστόλιθο, στὸ ἄνω μέρος τῆς ὁποίας σώζονται οἱ βαθύνσεις γιὰ τὴ στερέωση τῶν ποδῶν τοῦ ἀγάλματος. Τὸ μνημεῖο εἶναι ἀποκεκρουμένο στὴν ἄνω δεξιὰ γωνία καὶ κάτω δεξιά, ὕψους 0,11, πλάτους 0,545 καὶ πάχους 0,24 μ. Βρέθηκε στὸν λόφο «Κάστρο» δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Φασοῦλα, τὸ ὁποῖο βρίσκεται ὀκτὼ περίπου χιλιόμετρα βορείως τῆς Λεμεσοῦ, καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λεμεσοῦ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,038 μ.

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 30, ἀρ. 7 (φωτ. σ. 29,7) (= τοῦ ἰδίου, *AJA* 65, 1961, σ. 111 [7]).

Δὶ Λαβραν[ί]ῳ εὐξάμ[ε]-
νος Εὐφο[ρίων (;) ἀπέδωκεν (;)].

Στὸν στ. 2 ἀντὶ γιὰ *Εὐφορίων* θὰ μποροῦσε νὰ ἀποκατασταθεῖ τὸ ὄνομα *Εὔφορβος*. Οἱ ἐπιγραφὲς πρὸς τὸν *Δία Λαβράνιον* ἐκτείνονται χρονολογικῶς ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ Β' μέχρι τὸν Δ' αἰ. μ.Χ. Γιὰ τὸ τέμενος καὶ τὴ λατρεία τοῦ Διὸς Λαβρανίου στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 110.

Λεμ. 156. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΛΑΒΡΑΝΙΟ

τέλη Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα βάσης ἀγάλματος ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,11, πλάτους 0,23 καὶ πάχους 0,19 μ., ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς ἕδρες. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 155** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (ἀρ. RR 210). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 111, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 41,13) (= *SEG* 20, 146).

[ὁ δεῖνα] *ἐλλείπει* ἀ[πέδωκεν]
[εὐξάμεν]ος Δεὶ Λ[αβρανίῳ].

Γιὰ τὸ τέμενος καὶ τὴ λατρεία τοῦ *Διὸς Λαβρανίου* στὴ Κύπρο βλ. **Λεμ. 74**.

Λεμ. 157. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ [ΔΙΑ ΛΑΒΡΑΝΙΟ] ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΙΛΟΚΡΑΤΗ τέλη Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀκατέργαστος ὀγκόλιθος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, μεγίστου ὕψους δεξιὰ 0,39 καὶ ἀριστερὰ 0,23, καὶ πλάτους 1,25 μ. Βρέθηκε ἐντοιχισμένος στὸν ἐξωτερικὸ τοῖχο τοῦ σχολείου στὰ Χανδριά. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,05 μέχρι 0,093 στοὺς πρώτους δύο στίχους, καὶ ἀπὸ 0,072 μέχρι 0,09 μ. στὸν τρίτο. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 25-7, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 2, σ. 26)

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1339, ὑποσημ. 240 (ἁπλὴ μνεία).

[Διὶ Λαβρανίῳ] Φιλοκράτης
[Φίλωνος ἄρχω]ν κ(αὶ) ἱερεὺς
[τὸ ἱερὸν (;)] ἐποίησε.

Στὴν περιοχὴ τῶν Χανδριῶν ὑπῆρξε ἀκόμη ἕνα κέντρο, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Φασοῦλα τῆς λατρείας τοῦ Διὸς Λαβρανίου στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 110.

Ὁ *Φιλοκράτης* εἶναι πιθανὸν ὁ πατέρας τοῦ *Φίλωνος*, ποὺ ἀναφέρεται στὴ **Λεμ. 158**. Ὁ Φιλοκράτης ὡς *ἱερεύς* πιθανὸν ἔκτισε γιὰ τὸν θεό του κάποιο κτήριο, ἴσως ἀκόμη καὶ τὸν ἴδιον τὸν ναόν. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* βλ. **Λεμ. 205**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 158. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΛΑΒΡΑΝΙΟ
190-191 μ.Χ.

Ἀκατέργαστος λίθος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους στὴ δεξιὰ πλευρὰ 0,295 καὶ στὴν ἀριστερὴ 0,395, πλάτους 1,36 καὶ μεγίστου πάχους 0,48 μ. Βρέθηκε ἕνα περίπου χιλιόμετρο βορειοανατολικῶς τοῦ χωριοῦ Χανδριά. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,07 μ.

LBW 2863a· *IGR* 3, 931· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 206-8, ἀρ. 2 (φωτ. σ. 207) (= τοῦ ἰδίου, *JHS* 66, 1946, σ. 26)

Ἐπ' ἀγαθοῖς· (*sic*)
L ιβ' Αὐτοκράτορος Ἀντωνείνο[υ Σεβ]-
αστοῦ Κομόδου, Διὶ Λαβρανίῳ Φίλ[ων]
4 Φιλοκράτους νεώτερος, κνεισευτ[ὴρ]

θεῶν οὐρανίων καὶ Διὸς Λαβρα[νίου]
τὰς στοάς, εὐξάμενος.

Σχόλια: στ. 3: *Κομόδου*. Ἐναλλαγὴ Μ ~ ΜΜ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 515. Τὸ φαινόμενο εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ χρονολογεῖται, πέραν βάσει τοῦ τύπου τῶν γραμμάτων, καὶ ἀπὸ ἐσωτερικὰ στοιχεῖα. Τὸ δωδέκατο ἔτος τοῦ Κομμόδου διήρκεσε ἀπὸ τὴν 23η Σεπτεμβρίου τοῦ 190 μέχρι τὴν 22η Σεπτεμβρίου τοῦ 191 μ.Χ. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**. Τὸ *ἐπ' ἀγαθοῖς* στὸν στ. 1 τίθεται ἀντὶ τοῦ *ἐπ' ἀγαθῷ*.

Ὁ *Φίλων*, υἱὸς τοῦ *Φιλοκράτους*, πιθανώτατα τοῦ ἱερέως ποὺ ἀναφέρεται στὴν **Λεμ. 157**, ἔφερε τὸ κατώτερο κατὰ τὸν Mitford ἀξίωμα *κνεισευτήρ* (τὸ ὁποῖο εἶναι ἅπαξ λεγόμενον καὶ προέρχεται πιθανώτατα ἀπὸ τὴν ὁμηρικὴ λέξη *κνίσα*) καὶ οἰκοδόμησε *τὰς στοάς*. Γιὰ τὸ *νεώτερος*, πβ. Calder, *ΜΑΜΑ* I 422, ὅπου σημειώνει ὅτι ἡ φράση *Ἄλβος Ἕρμωνος νεώτερος* δηλοῖ ὅτι ὁ Ἄλβος ἦταν ὁ νεώτερος υἱὸς τοῦ Ἕρμωνος, ἐνῶ ἡ φράση *Ἄλβος νεώτερος Ἕρμωνος* σημαίνει ὅτι ὁ Ἄλβος εἶναι υἱὸς τοῦ Ἄλβου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἕρμωνος, πβ. *ΜΑΜΑ* V 204 καὶ VI 74, ὅπου τὸ νεώτερος μετὰ τὰ ῥωμαϊκὰ *tria nomina* σημαίνει ὅτι ὁ υἱὸς ἔχει τὸ ἴδιο ὄνομα μὲ τὸν πατέρα. Ἑπομένως ὁ Φίλων εἶναι ὁ νεώτερος υἱὸς τοῦ Φιλοκράτους. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* βλ. **Λεμ. 205**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φίλων* βλ. **Λεμ. 253**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Ἡ *στοὰ σ'* αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ καὶ ἕνα κτίσμα στὴν **Λεμ. 157** ἀφιερώνονται στὸν Δία Λαβράνιο. Τὸ ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Κομμόδου γλύτωσε ἀπὸ τὴν ἀπόξεση κατὰ τὴ *damnatio memoriae* ὀφείλεται πιθανώτατα στὸ ὅτι ἡ τοποθεσία εἶναι ἀρκετὰ ἀπομακρυσμένη καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ ἱερὸ ἀπομονωμένο.

Λεμ. 159. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΙΝ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,564, διαμέτρου κάτω 0,35 καὶ ἄνω 0,34 μ. Βρέθηκε στὴ Λεμεσὸ στὴν τοποθεσία «Λιμνάζουσα» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 376/1, Inscr. 81). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,016 μέχρι 0,036 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 63-4, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 12,12) (*SEG* 25, 1089· τῆς ἰδίας, *RDAC* 1993, σ. 224, ἀρ. 1j).

Θεῷ Ὑψίσ-
τῳ, εὐξά-
μενος Δη-
4 μήτρ<ι>ς Ξε-
νοφίλου.

3-4. ΔΗ|ΜΗΤΡC στὸν λίθο.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρουν τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* καὶ γιὰ τὴ λατρεία του στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Τὸ ὄνομα *Ξενόφιλος* δὲν ἀπαντᾶ σὲ ἄλλη ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Κύπρο, μαρτυρεῖται ὅμως σὲ ἀρκετὲς περιοχὲς τοῦ ἑλληνόφωνου κόσμου βλ. *LGPN* I σ.λ. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 160. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΩΣΟΝ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΑΥΞΗΤΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,694, διαμέτρου ἄνω 0,297 καὶ κάτω 0,325 μ. Βρέθηκε κοντὰ στὸ χωριὸ Πολεμίδια στὴν τοποθεσία «Ἅγιος Γεώργιος» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1250/3, Inscr. 257). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,048 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 147, ἀρ. 26 (φωτ. πίν. 38,26) (*SEG* 39, 1554).

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1990, 809 (ἀναφορὰ στὸ ὄνομα *Αὔξης*).

Θεῷ Ὑψίστῳ
τὸν ΕΛ̣ΤΗ
Βῶσρ̣ον
4 Αὔξητος
ἀνέθηκεν.

---

2. ἐλ̣[λ]<ύ>τη<ν>, Νικολάου· ε.ητη, *SEG* **3.** Βῶσρ̣ον, Νικολάου: βωμόν, *SEG*.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρουν τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* καὶ γιὰ τὴ λατρεία του στὴν Κύπρο καὶ γιὰ τὶς ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς ποὺ εἶναι χαραγμένες σὲ κίονα ἢ βωμὸ βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Τὸ ὄνομα τοῦ ἀναθέτου ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λάρ. 116**. Στὴν **Λεμ. 586** ἀπαντᾶ τὸ ὄνομα *Αὐξήτιος*. Στὴν **Λεμ. 438** ἀπαντᾶ τὸ ὄνομα *Αὐξήσιος*. Στὶς **Λεμ. 676** καὶ **Λευκ. 27** ἀπαντᾶ τὸ θηλυκὸ *Αὐξησίς*.

Λεμ. 161. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,32 καὶ διαμέτρου ἄνω 0,32 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 160** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1250/12, Inscr. 266). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 147, ἀρ. 27 (φωτ. πίν. 38,27) (*SEG* 39, 1555).

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1990, 809 (ἁπλὴ μνεία).

Θεῷ Ὑψίστῳ
εὐχὴν
ΥΠΟΛΟC.

---

2. [θ]υ<η>πόλος, Νικολάου· Ḍ...πολος, *SEG*.

Ἡ Νικολάου στὸν στ. 3 ἀποκαθιστᾶ *θυηπόλος*, ἀναφερόμενη καὶ σὲ ἕνα ἐπίγραμμα τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. ἀπὸ τὰ Μανδριά βλ. τῆς ἰδίας, *RDAC* 1964, σ. 212 κέ., ἀρ. 23, ὅπου ἀναφέρεται τὸ ἀξίωμα τοῦ *θυηπόλου*, ποὺ ἦταν ὁ ὑπεύθυνος ἐκτέλεσης τῶν θυσιῶν. Γιὰ τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* στὴν Κύπρο καὶ τὶς ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς ποὺ εἶναι χαραγμένες σὲ ταφικὸ κίονα ἢ βωμό βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79.

Λεμ. 162. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΑΜΒΩΝΑ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος ἄνω καὶ δεξιά, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω 0,38 καὶ κάτω 0,40 μ. Βρέθηκε στὴ Λεμεσὸ στὴν οἰκία τοῦ Σωτήρη Δημητρίου (ὁδὸς Κορνεσίου, ἀρ. 10) στὴν τοποθεσία «Λινόπετρα»

καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1317/1, Inscr. 293). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 196, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 52,2) (*SEG* 41, 1475· τῆς ἰδίας, *RDAC* 1993, σ. 224, ἀρ. 1i).

Θεῷ Ὑψίστῳ·
Σάμβων
Σάμβωνος
εὐχήν.

Γιὰ τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* στὴν Κύπρο καὶ τὶς ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς ποὺ εἶναι χαραγμένες σὲ ταφικὸ κίονα ἢ βωμὸ βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Τὸ ὄνομα *Σάμβων* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 590**, **599**, **640**, **675** καὶ **744**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Σάμβων* στὴν Ἀμαθοῦντα, βλ. Masson, *OGS*, σ. 229-30.

Λεμ. 163. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΛΑΒΡΑΝΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΝΑΣΑ τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - Δ' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος, ἡ ὁποία σώζεται ἀκέραια. Βρέθηκε στὸν λόφο «Κάστρο», δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Φασοῦλα καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης.

Cesnola, *Atlas*, πίν. CXLIII, 2 (φωτ.)· Myres, *HCC*, σ. 550, ἀρ. 1914 (= Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 111 [1]).

Ὀνασᾶς Δὶ Λαβρανίῳ εὐξά-
μενος ἀπέδωκεν.

---

1. Ὀλιάσας, Cesnola καὶ Myres.

Γιὰ τὸ τέμενος καὶ τὴ λατρεία τοῦ *Διὸς Λαβρανίου* στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 110.

Λεμ. 164. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΛΑΒΡΑΝΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΙΝ τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - Δ' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος, ἡ ὁποία σώζεται ἀκέραια. Βρέθηκε στὸν λόφο «Κάστρο», δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Φασοῦλα καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης.

Cesnola, *Atlas*, πίν. CXLIII, 1 (φωτ.)· Myres, *HCC*, σ. 550, ἀρ. 1915 (= Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 111 [2]).

Δημήτρις Δὶ Λαβρανίῳ εὐξάμ-
ενος ἀπέδωκεν.

Γιὰ τὸ τέμενος καὶ τὴ λατρεία τοῦ *Διὸς Λαβρανίου* στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 110. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημήτρις*, τύπο προερχόμενο ἀπὸ ὑφαίρεση *–ιος* (*ν*) > *-ις* (*ν*) βλ. **Λεμ. 178**.

Λεμ. 165. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΛΑΒΡΑΝΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙΤΟ τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - Δ' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκόφαιο ἀμμόλιθο, ὕψους 0,14 (συνολικοῦ ὕψους 0,30), πλάτους 0,455 καὶ πάχους 0,25 μ. Σώζονται οἱ ὀπὲς στήριξης τοῦ ἀγάλματος. Βρέθηκε στὸν λόφο «Κάστρο», δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Φασοῦλα καὶ ἀπὸ τὸν Mitford στὴν παλαιότερη δημοσίευση ἀναφέρεται ὅτι ἀφέθηκε κατὰ χώραν, ἐνῶ ὁ ἴδιος τὸ 1961 δηλώνει ὅτι εἶχε πλέον χαθεῖ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,06 μ.

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 27, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 3) (= τοῦ ἰδίου, *AJA* 65, 1961, σ. 111 [3]).

Δὶ Λαβρανίῳ Ἐπα-
φρόδιτος ὑπὲρ τ-
οῦ (υ)ἱοῦ Ἐπαφροδίτου.

---

3. ΙΙΟΥ στὸν λίθο.

Γιὰ τὸ τέμενος καὶ τὴ λατρεία τοῦ *Διὸς Λαβρανίου* στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 110.

Λεμ. 166. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΛΑΒΡΑΝΙΟ
τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - Δ' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀμμόλιθο, ὕψους 0,09, πλάτους 0,28 καὶ πάχους 0,215 μ., πάνω ἀπὸ τὴν ὁποία σώζεται τὸ κάτω μέρος τοῦ ἀγάλματος (συνολικοῦ ὕψους τῆς βάσεως συμπεριλαμβανομένης 0,34 μ.). Βρέθηκε στὸν λόφο «Κάστρο» δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Φασοῦλα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λεμεσοῦ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ.

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 28, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 4, σ. 29) (= τοῦ ἰδίου, *AJA* 65, 1961, σ. 111 [4]).

Διὶ Λαβραν{ι}ίῳ
(*κισσόφυλο*) Ἡ̣σ̣ύχ̣ε̣ι̣τ̣ο̣ς̣ (;).

Γιὰ τὸ τέμενος καὶ τὴ λατρεία τοῦ *Διὸς Λαβρανίου* στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 110.

Λεμ. 167. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΛΑΒΡΑΝΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΙΛΟΤΙΜΩΝΑ τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - Δ' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀμμόλιθο ἀποκεκρουμένη στὶς κάτω γωνίες, ὕψους 0,09, πλάτους 0,37 καὶ πάχους 0,295 μ., πάνω ἀπὸ τὴν ὁποία σώζεται τὸ κάτω μέρος τοῦ ἀγάλματος (συνολικοῦ ὕψους τῆς βάσεως συμπεριλαμβανομένης 0,44 μ.). Βρέθηκε στὸν λόφο «Κάστρο» δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Φασοῦλα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λεμεσοῦ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ.

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 28, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 5, σ. 29) (= τοῦ ἰδίου, *AJA* 65, 1961, σ. 111 [5]).

Δὶ Λαβρανίῳ Φιλο̣-
τίμ̣ω̣ν ὑπὲρ ἑ̣α̣υ̣[τοῦ] (;).

---

2. τίμ<ω>ν, Mitford.

Γιὰ τὸ τέμενος καὶ τὴ λατρεία τοῦ *Διὸς Λαβρανίου* στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 110. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 168. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΛΑΒΡΑΝΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙΤΟ τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - Δ' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκόφαιο ἀμμόλιθο ἀποκεκρουμένη δεξιά· στὴν ἄνω ἕδρα της σώζεται μέρος τῶν ποδῶν τοῦ ἀγάλματος. Βρέθηκε στὸν λόφο «Κάστρο» δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Φασοῦλα καὶ ἀπὸ τὸν Mitford ἀναφέρεται στὸ *JHS* ὅτι ἀφέθηκε κατὰ χώραν, ἐνῶ ὁ ἴδιος τὸ 1961 δηλώνει ὅτι τότε πλέον εἶχε χαθεῖ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,045 μ.

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 29, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 6, σ. 29) (= τοῦ ἰδίου, *AJA* 65, 1961, σ. 111 [6]).

Ἐπαφρόδειτος Δ[ιὶ Λαβρα]-
νείῳ εὐξάμε[νος ἀπέδωκεν (;)].

Σχόλια: στ. 1 (*Ἐπαφρόδειτος*) καὶ 2 (*νείῳ*). Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὸ τέμενος καὶ τὴ λατρεία τοῦ *Διὸς Λαβρανίου* στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 110.

Λεμ. 169. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΛΑΒΡΑΝΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΩΖΟΜΕΝΟ τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - Δ' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀμμόλιθο ἀποκεκρουμένη δεξιά, ὕψους 0,085 καὶ πλάτους 0,685 μ. στὴν ἄνω ἕδρα της σώζεται μέρος τῶν ποδῶν τοῦ ἀγάλματος. Βρέθηκε στὸν λόφο «Κάστρο» δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Φασοῦλα καὶ ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα τῆς ἑλληνορωμαϊκῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λεμεσοῦ (ἀρ. 210/4). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,08 μ.

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 30, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 8, σ. 31) (= τοῦ ἰδίου, *AJA* 65, 1961, σ. 112 [8]).

[L (;)] η᾽
Σοζομενὸς ἀπ<έ>δ̣ω̣[κε] (;)
Διεὶ Λαβρανίῳ εὐξάμε(νος).

Σχόλια: στ. 2: *Σοζομενός*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-32, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α᾽, σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 3: *Διεὶ*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α᾽, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὸ τέμενος καὶ τὴ λατρεία τοῦ *Διὸς Λαβρανίου* στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 110. Τὸ *Σωζομενός* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 776**. Στὴν **Λεμ. 547** μαρτυρεῖται τὸ θηλυκὸ *Σωζομένιον*.

Λεμ. 170. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΛΑΒΡΑΝΙΟ (;)

τέλη Β᾽ αἰ. μ.Χ. - Δ᾽ αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα προτομῆς ἀγάλματος, ὕψους 0,46, πλάτους 0,36 καὶ πάχους 0,14 μ. Βρέθηκε στὸν λόφο «Κάστρο» δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Φασοῦλα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λεμεσοῦ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,05 μ.

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 31, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 9, σ. 31) (= τοῦ ἰδίου, *AJA* 65, 1961, σ. 112 [9]).

Εὐ<ξ>ά-
<μ>εν-
ος (;) Δ̣[ί] (;).

Γιὰ τὸ τέμενος καὶ τὴ λατρεία τοῦ *Διὸς Λαβρανίου* στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 110.

Λεμ. 171. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΛΑΒΡΑΝΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ τέλη Β' αἰ. μ.Χ. - Δ' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀσβεστόλιθο ἀποκεκρουμένη ἀριστερὰ καὶ δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,21, πλάτους 0,7 μ. καὶ μεγίστου πάχους 0,48, στὴν ἄνω ἕδρα της ὁποίας σώζεται μέρος τῶν ποδῶν τοῦ ἀγάλματος. Ἡ ἐπιγραφὴ ἀρχίζει ἀνάμεσα στὰ πόδια τοῦ ἀγάλματος, συνεχίζει μπροστὰ ἀπὸ τὸ δεξὶ πόδι (ὅπου ὁ λίθος εἶναι ἀποκεκρουμένος) καὶ τελειώνει στὰ δεξιὰ τοῦ ἀριστεροῦ ποδιοῦ. Βρέθηκε στὸν λόφο «Κάστρο» δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Φασοῦλα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λεμεσοῦ (RR 210). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 (τὸ πρῶτο *ὄμικρον*) μέχρι 0,06 (τὸ πρῶτο *ἄλφα*) μ.

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 111, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 41,12) (= *SEG* 20, 147).

Δ̣ημή-
τριο<ς> Ἰκ-
έ̣τ̣<ω>ν̣ος (;)
4 [εὐξ̣άμεν]ος
ἀ<π>έδωκη
Δὶ Λαβρα-
νίῳ.

Σχόλια: *ἀ<π>έδωκη*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

Γιὰ τὸ τέμενος καὶ τὴ *λατρεία* τοῦ *Διὸς Λαβρανίου* στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς *λατρεῖες*, σ. 110.

Λεμ. 172. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΣΙΚΡΑΤΗ Γ' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,50, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,47 μ. Βρέθηκε στὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Ἄννας στὸ χωριὸ Σπιτάλλι, ὅπου καὶ βρίσκεται. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,28 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 191, ἀρ. 45 (= *SEG* 44, 1233).

Θ̣εῷ Ὑψίσ[τῳ]
Π̣ασικράτης.

Γιὰ τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Τὸ ὄνομα *Πασικράτης* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 154**, **433** (2) καὶ **Λευκ. 64**. Στὴν **Λευκ. 106** ἀπαντᾶ τὸ ὄνομα *Πασικράτια*.

Λεμ. 173. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΛΑΒΡ[ΑΝΙΟ] ΑΠΟ ΤΟΝ [Ε]ΠΑΦΡΟ<Δ>ΕΙΤΟ Γ' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,58, πλάτους 0,44 καὶ μήκους 0,58 μ., ἀποκεκρουμένη δεξιά, στὴν ἄνω ἕδρα της ὁποίας σώζεται μέρος τῶν ποδῶν τοῦ ἀγάλματος. Λέχθηκε ὅτι βρέθηκε στὸν λόφο «Κάστρο» δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Φασοῦλα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λεμεσοῦ (RR 1300, Inscr. 294). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,05 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 196, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 52,3) (*SEG* 41, 1476).

κη'
(ε)ὐξά-
[μ]ενος Δὶ Λαβρ[ανίῳ]
4 [Ἐ]παφρό<δ>ειτο[ς - -]

2. ΑΥΞΑ στὸν λίθο **4.** [Ἐ]παφρό<δ>ειτο[ς - - ?], *SEG*: [Ἐ]παφ<ρ>ό<δ>ειτο[ς], Nicolaou· ΠΑΦΡΟΕΙΤΟ στὸν λίθο.

Κατὰ τὸ 28ο ἔτος ὁ Ἐπαφρόδειτος ἀφιέρωσε τὸ ἄγαλμα στὸν Δία Λαβράνιο. Γιὰ τὸ τέμενος καὶ τὴ λατρεία τοῦ *Διὸς Λαβρανίου* στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 110. Τὸ ὄνομα τοῦ ἀναθέτου ἴσως νὰ ἀκολουθεῖτο καὶ ἀπὸ τὸ ῥῆμα *ἀπέδωκεν*, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὸ ἴδιο ἱερό.

Λεμ. 174. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΙΣΤΩΝΑ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Βωμὸς ἀπὸ ἀσβεστόλιθο θραυσμένος ἄνω καὶ στὴ δεξιά, ὕψους 0,56, πλάτους 0,66 καὶ πάχους 0,58 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἅγιος Ἀμβρόσιος στὴν περιοχὴ «Μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Inscr. 108· M.P. 165/38, bl.

184). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,06 μέχρι 0,065 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 261-2, ἀρ. 23 (φωτ. πίν. 45,23).

Ἀρίστων
ἀνέθηκεν.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 175. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΚΥΡΙΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΔΥΜΟ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος σὲ διάφορα σημεῖα, ὕψους 0,615, διαμέτρου ἄνω 0,45 καὶ κάτω 0,477 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (ἀρ. RR 1859/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2000, σ. 299-300, ἀρ. 2 (φωτ. σ. 300, πίν. 3) (*SEG* 50, 1374).

Κυρίῳ Ὑψίστῳ
Δίδυμος Ὀνήσου
ἀνέθηκε.

Γιὰ τὸν *Θεὸν* ἢ *Κύριον Ὕψιστον* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δίδυμος*, καθὼς καὶ γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας βλ. **Λεμ. 176**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησᾶς - Ὀνασᾶς - Ὄνησος - Ὄνασος* βλ. **Λεμ. 251**.

Λεμ. 176. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΚΥΡΙΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΖΩΙΛΟ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω δεξιά, ὕψους 0,53, διαμέτρου ἄνω 0,44 καὶ κάτω 0,45 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ

(ἀρ. RR 1859/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2000, σ. 299, ἀρ. 1 (φωτ. σ. 300, πίν. 2) (= *SEG* 50, 1373).

Κυρίωι Ὑψίστωι
Ζωίλος Διδύμου
ἀνέθηκε.

---

2. Ζώιλος, Νικολάου.

Τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας, σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιγραφὲς **Λεμ. 175** καὶ **176**, εἶναι τὸ ἑξῆς:

Ὄνησος
|
Δίδυμος
|
Ζωίλος

Αὐτὲς οἱ δύο ἐπιγραφές, χαραγμένες σὲ κοινὸ ταφικὸ κίονα, ἀφιερώνονται πρὸς τὸν *Θεὸν Ὕψιστον*, ὁ ὁποῖος ἐδῶ καλεῖται *Κύριος Ὕψιστος*. Γιὰ τὸν *Θεὸν* ἢ *Κύριον Ὕψιστον* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Εἶναι ἡ μοναδικὴ ἐμφάνιση στὴν Κύπρο σ' αὐτὲς τὶς δύο ἐπιγραφὲς τοῦ τίτλου Κύριος ἀντὶ Θεὸς καὶ πιθανώτατα αὐτὸ νὰ ὀφείλεται στὴν ἐπίδραση τοῦ χριστιανισμοῦ. Οἱ δύο αὐτὲς ἐπιγραφές, ποὺ ἀναφέρουν μέλη τῆς ἴδιας οἰκογένειας καὶ χαράχθηκαν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴ μορφὴ τῶν γραμμάτων, ἀπὸ τὸν ἴδιο χαράκτη, εἶναι ἴσως κρυπτοχριστιανικὲς κατὰ τὴ Νικολάου.

Τὸ ὄνομα *Ζωίλος* ἀπαντᾶ πολὺ συχνὰ στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο, ὅπως καὶ ἀπὸ ὅλο τὸν ἑλληνόφωνο χῶρο, βλ. **Λεμ. 226**, ἐνῶ τὸ ὄνομα *Δίδυμος* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 151**, **175**, **393**, **411**, **412**, **446** (2), **528**, **716**, **738** (2), **740** (2), **781**· **Λάρ. 61** καὶ **Ἀμμ. 189**, ἐνῶ στὶς **Λεμ. 324** καὶ **Ἀβ. Πρ. 22** ἀπαντᾶ τὸ θηλυκὸ *Διδύμη*.

Λεμ. 177. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,75, διαμέτρου ἄνω 0,375 καὶ κάτω 0,43 μ. Βρέθηκε στὴν οἰκία τῆς Ἄννας Καμιναρᾶ στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ

φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λεμεσοῦ (ἀρ. RR 1920/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,013 (*ὄμικρον*, *ὠμέγα*) μέχρι 0,04 (*ὕψιλον*, *ψεῖ*) μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 291, ἀρ. 1 (φωτ. σ. 293, 1) (*SEG* 50, 1375).

Θεῷ Ὑψίστῳ ὑπὲρ τέκν[ου]
Μάρου {ε} εὐχήν.

Πρόκειται γιὰ ἀκόμη ἕνα ταφικὸ ἀνάθημα πρὸς τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Τὸ ὄνομα *Μᾶρος* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λεμ. 289**.

Λεμ. 178. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΙΝ Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λεμεσοῦ (RR 414/15, Inscr. 35).

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 64, ὑποσ. 2 [1] (=Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2207, ὑποσημ. 163 [n]· I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 224, ἀρ. 1b·).

Δημήτρις
Θεῷ Ὑψίστῳ
εὐχήν.

Γιὰ τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Τὸ *Δημήτρις* εἶναι τύπος προερχόμενος ἀπὸ ὑφαίρεση *–ιος* (*ν*) > *-ις* (*ν*), πβ. **Λεμ. 164**, **178**, **204**, **313**, **440**, **495**, **708**, **731**, **734**, **780**, **782** καὶ **784**. Ὅπως σὲ ὅλες τὶς ἑλληνόφωνες περιοχὲς ἀπὸ τὴν ἑλληνιστικὴ ἐποχὴ καὶ ἑξῆς, τὰ ὀνόματα σὲ *-ιος* καὶ *-ιον* παρουσιάζονται μὲ τὴ μορφὴ *-ις* καὶ *-ιν* ἀντιστοίχως βλ. Panayotou, *LInscGrMac* 1990, τόμ. 3, σ. 446-453, §§ 9.2.1.121-9.2.1.123, πβ. τῆς ἰδίας, *Greek Linguistics* 1992, σ. 19. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 179. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΙΜΟΧΑΡΙΤΑ Γ' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λεμεσοῦ (RR 414/12, Inscr. 32).

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 64, ὑποσ. 2 [2] (= τῆς ἰδίας, *RDAC* 1993, σ. 224, ἀρ. 1c· Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2206, ὑποσημ. 163 [i]).

Θεῷ Ὑψίστῳ
Τιμόχαρις
εὐχήν.

Γιὰ τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Γιὰ τὸ ὄνομα *Τιμόχαρις* βλ. **Πάφ. 25**.

Λεμ. 180. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΙΛΟΔΗΜΟ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,475, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,34 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴν τοποθεσία «Κάψαλος» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 894/1, Inscr. 199· M.P. 46/67/6, bl. 150). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές (γιὰ τὴν ἄλλη ἐπιγραφή, ἡ ὁποία εἶναι ἐπιτύμβια βλ. **Λεμ. 761**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 262, ἀρ. 9b (φωτ. πίν. 43, 9b) (*SEG* 33, 1212b).

Φιλώδημος
εὐχὴν ἀ̣π̣έ̣δ̣ο̣υ̣ (;).

---

2. ἀ̣π̣έ̣δ̣ο̣υ̣, *SEG*: ἀπέδου, Νικολάου.

Σχόλια: στ. 1: *Φιλώδημος*. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Φιλόδημος* βλ. **Λεμ. 774**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Τὸ *ἀπέδου* εἶναι ἀβέβαιον· ἡ ἀναμενόμενη γραφὴ *ἀπέδωκεν* δὲν

μπορεῖ λόγω χώρου νὰ εἶχε γραφεῖ στὸν λίθο. Ἡ Νικολάου ὑποθέτει ὅτι ἴσως νὰ ὑπῆρχε πρόθεση νὰ χρησιμοποιηθεῖ ὁ τύπος τοῦ ἀορίστου β' *ἀπέδων*, ἀλλὰ δὲν ἔχουμε ἀνάλογο παράδειγμα στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο.

Λεμ. 181. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,607, διαμέτρου ἄνω 0,49 καὶ κάτω 0,50 μ. Βρέθηκε στὴ Λεμεσὸ στὴν περιοχὴ «Ἁγία Μαρίνα» στὸν Κάψαλο καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λεμεσοῦ (ἀρ. RR 1925/1).

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 291-2, ἀρ. 2 (φωτ. σ. 293, 2) (*SEG* 50, 1376).

Θεῷ Ὑψίστῳ Δημήτρ[ις (;)]
εὐχὴν κγ' (;) Ζη' (;).

Γιὰ τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Στὸν στ. 2 τὸ Ζ μπορεῖ νὰ εἶναι μέρος αὐτοῦ ποὺ φαίνεται νὰ εἶναι χρονολογία στὸ τέλος τῆς ἐπιγραφῆς ἀλλὰ οὔτε τὸ σύμβολο L (βλ. **Λευκ. 75**) οὔτε ἡ λέξη *ἔτος* ὑπάρχει πρὶν ἀπὸ τοὺς ἀριθμούς, ὅπως κανονικὰ συμβαίνει στὶς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο.

Λεμ. 182. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟ Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,535, διαμέτρου ἄνω 0,47 καὶ κάτω 0,345 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἅγιος Ἀθανάσιος στὴν περιοχὴ «Πεφτζιέρι» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (ἀρ. RR 648/1, Inscr. 128· M.P. 27/65/2, bl. 17). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,023 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1979, σ. 346-7, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 51,5) (= *SEG* 29, 1572· τῆς ἰδίας, *RDAC* 1993, σ. 224, ἀρ. 1 [h]).

Θεῷ Ὑψίστο
Διονύσιος
κ[- - - - - - - -]

4 ι εὐ[ξάμε]νο[ς].

Σχόλια: στ. 2: *Ὑψίστο*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Πρόκειται γιὰ ἀκόμη ἕνα ἀνάθημα πρὸς τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82.**

Δ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (Λεμ. 183-768)

Λεμ. 183. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΥΕΟΥΣ

τέλη Α' αἰ. π.Χ. - ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὴ στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένη κάτω ἀριστερά, ὕψους 0,73, πλάτους 0,54 καὶ πάχους 0,05 μ. Βρέθηκε στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους ὅπου κτίστηκε τὸ ξενοδοχεῖο «Λιμονιά», στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος. Ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (ἀρ. RR 844/1, inscr. 171· M.P. 47/67/6, bl. 123). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 195-6, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 34,9) (*SEG* 31, 1326).

Ἀρτεμίδωρε
Τιτυέους
χρηστέ, χαῖρε.

---

2. Τιτυέους, *SEG*: Τ̣ιτυέους, Nicolaou.

Ἡ Νικολάου χρονολογεῖ τὴν ἐπιγραφὴ μεταξὺ Α' καὶ Β' αἰ. μ.Χ., ἐνῶ ὁ Bingen στὸ *SEG* ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. π.Χ. μέχρι τὶς ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ. Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ μαρτυρεῖται συχνὰ σὲ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου βλ. **Πάφ. 130**, τὸ πατρωνυμικὸ ὅμως *Τιτυῆς, -εους*, ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου.

Λεμ. 184. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΛΕΙΝΙΩΝΟΣ

τέλη Α' αἰ. π.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,245, διαμέτρου ἄνω 0,82 καὶ κάτω 0,90 μ. Βρέθηκε στὴν αὐλὴ τοῦ ξενοδοχείου «Amathus Beach», ποὺ βρίσκεται στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου

Λεμεσοῦ (ἀρ. RR 950/1, Inscr. 211 [a-b]· M.P. 47/67/7, bl. 2 καὶ 8). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (γιὰ τὴ δεύτερη, ἡ ὁποία χρονολογεῖται μεταξὺ τοῦ Β' καὶ Γ' αἰ. μ.Χ. βλ. **Λεμ. 469**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,037 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1985, σ. 326-7, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 44,3a-b) (*SEG* 35, 1453).

Ἀρίστωνος
Μελεινίωνος

---

2. Μελεινίωνος, *SEG*: Μελειτίωνος, Nicolaou.

Σχόλια: στ. 2: *Μελεινίωνος*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ σὲ γενικὴ πτώση, πβ. τὴν ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. Mitford, *IK*, ἀρ. 67. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ πολὺ κοινοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**. Ἀντίθετα τὸ πατρωνυμικὸ τοῦ νεκροῦ *Μελεινίων* (πβ. Bechtel, *HPN Μελίνιον*, *Μελινώ* καὶ J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1964, 489) ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου. Γιὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη *–ίων* στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 203**.

Λεμ. 185. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΟΥΡΙΑΚΗΣ

τέλη Α' αἰ. π.Χ. - ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Στήλη, ἡ ὁποία βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 250-1, ἀρ. 84 (= *SEG* 32, 1325), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 46. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Κουριακὴ χαῖρε.

Τὸ ὄνομα Κουριακή θυμίζει τὸ γειτονικὸ τῆς Ἀμαθοῦντος Κούριον κατὰ τὸν Aupert, ὁ ὁποῖος ἀναφέρει ὅτι σύμφωνα μὲ τὸν O. Masson «il pourrait s'agir d'un *Κουριακός, ctétique de Kourion, faisant fonction d'ethnique, au

féminin, comme il arrive souvent, type Χαλκιδική, Μεγαρική, etc., ..., puis devenant nom de personne...».

Λεμ. 186. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΓΟΡΓΟΝΗΣ, ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΡΠΑΣΙΑ τέλη Α' αἰ. π.Χ. - ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Ἄνω μέρος στήλης ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,36, πλάτους 0,456 καὶ πάχους 0,12 μ. Βρέθηκε σὲ δεύτερη χρήση στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ συγκεκριμένα στὴν αὐλὴ τοῦ Πέτρου Ἀντωνίου, ποὺ χρησιμοποίησε τὸν λίθο ὡς σκαλοπάτι. Ὁ πρῶτος ἐκδότης ἀφοῦ μελέτησε τὴν ἐπιγραφὴ τὸ 1938, τὴν ἄφησε κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,034 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 70-1, ἀρ. 39 (φωτ. πίν. 41, σ. 71).

Πβ. Aupert καὶ Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 364 (ἁπλὴ μνεία σὲ σχέση μὲ τὶς ἐπιγραφὲς τῆς Ἀμαθοῦντος ποὺ παραδίδουν τὰ ὀνόματα *Δημήτριος* καὶ *Δημητρία*)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1324, ὑποσημ. 158 (ἁπλὴ μνεία σὲ σχέση μὲ τὸ γυναικεῖο ἐθνικὸ ὄνομα).

Γοργόνῃ
Δημητρίου
Καρπασεῶτι
4 [χρη]στῇ χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Γοργόνη*, καθὼς καὶ ἐθνικὸ ὄνομα τῆς πόλεως τῆς Καρπασίας, μαρτυροῦνται γιὰ πρώτη φορὰ σὲ ἐπιγραφές. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει παλαιογραφικῶν ἐνδείξεων.

Λεμ. 187. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ

Α' αἰ. π.Χ. / Α' αἰ. μ.Χ.

Λίθινη στήλη, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 21. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 246, ἀρ. 69 (*SEG* 32, 1324) βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ A. H. Smith, *Carnet de fouille* (nov. 1893-jan. 1894), tombes 1 à 110, σ. 13. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Ἀπολωνίᾳ Ἐ[π]-
ικράτου χρη-
τή, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀπολωνίᾳ*. Ἐναλλαγὴ Λ ~ ΛΛ πρὸ τοῦ *ὕψιλον* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 517. Τὸ φαινόμενο εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων.

στ. 1-2: *Ἐ[π]|ικράτου*. Γενικὴ ἑνικοῦ τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πρωτόκλιτα.

στ. 2-3: *χρη|τή*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* ἀπὸ λάθος τοῦ χαράκτου.

Τὸ ὄνομα *Ἐπικράτης* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου. Γιὰ τὴν παράλειψη τοῦ *σίγμα*, κυρίως στὸ ἐπίθετο *χρηστός/-ή*, πβ. **Πάφ. 99· Λεμ. 82**, **232**, **358**, **374**, **406**, **422**, **445**, **453**, **476**, **494**, **498**, **567**, **600**, **660**, **662**, **700**, **738**, **748**, **752**, **754**, **768· Λευκ. 62· Λάρ. 162** καὶ **Ἀβ. Πρ. 21** βλ. καὶ Masson, *BCH* 106, 1982, σ. 643, ὑποσ. 61. Ὁ Masson, *Kadmos* 33, 1994, σ. 90-92, ἀναφέρει ὁρισμένα παραδείγματα τῆς παράλειψης τοῦ -σ- σὲ ὀνόματα ποὺ ἀπαντοῦν σὲ ἀλφαβητικὲς ἐπιγραφές τῆς Κύπρου (*Ἄριτις*, *Ἀριτίων*, *Ἀρίτων* κ.ἄ.), ὅπως καὶ στὸ ἐπίθετο *χρηστὸς* καὶ *χρηστή*. Θεωρεῖ ὅτι στὴν ἀδύναμη προφορὰ τοῦ σίγμα στὴν Κύπρο ὀφείλεται τὸ ὅτι σὲ ὁρισμένα ὀνόματα τὸ *σίγμα* διπλασιάζεται, π.χ. *Ἀρισστείδης*, *Ἀρίσστων*, ὅπως καὶ στὸ ἐπίθετο *χρηστὸς* καὶ *χρηστή*. Τὸ ὄνομα *Ἀπολλωνία* ἀπαντᾶ τόσο στὴν ἑλληνιστική (βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Α 65-66) ὅσο καὶ στὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο (βλ. **Πάφ. 101· Λεμ. 187**, **188**, **308**, **414**, **432**, **468**, **474**, **512**, **539**, **591**, **595**, **681**, **713**, **744** καὶ **Λάρ. 136**).

Λεμ. 188. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ (;)

ἀρχὲς ῥωμαϊκῆς περιόδου

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ σὲ λίθο, ἡ ὁποία βρέθηκε στὸ χωριὸ Φασούρι, ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2184, ὑποσημ. 35 (*SEG* 40, 1357). Τώρα φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Κουρίου στὴν Ἐπισκοπή.

Ἀπολλων[ί]α Κιḷέ[ους (;)] Ἀφροδίτης οἰκοδόμου.

Κατὰ τὸ *SEG* ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι πιθανὸν ἐπιτύμβια. Πρόκειται γιὰ τὴ μοναδικὴ μαρτυρία γιὰ λατρεία τῆς θεᾶς Ἀφροδίτης στὸ Κούριον σύμφωνα μὲ τὸν Mitford ἀλλὰ εἶναι πιθανότερο νὰ προέρχεται αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα καὶ νὰ ἀναφέρεται στὴν Ἀμαθουσία

Ἀφροδίτη. Κατὰ τὸν Pleket εἰς SEG τὸ *Κιλέ*[*ους* (;)] εἶναι γενικὴ τοῦ ὀνόματος *Κί*(*λ*)*λης*. Ὁ πατέρας τῆς Ἀπολλωνίας ὑπῆρξε πιθανῶς οἰκοδόμος τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀφροδίτης. Γιὰ τὸ *οἰκοδόμος*, πβ. **Λεμ. 69** καὶ **Λάρ. 35**.

Λεμ. 189. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕ[ΝΑΝ]ΔΡΟΥ

ἀρχὲς ῥωμαϊκῆς περιόδου

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,59 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,436 μ. Βρισκόταν στὴν καφετέρεια «Rustic» δίπλα ἀπὸ τὴ γέφυρα τῆς Γερμασόγειας. Ἡ στήλη πρέπει νὰ μεταφέρθηκε ἐκεῖ πιθανῶς ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 253-4, ἀρ. 61 (φωτ. πίν. 76, σ. 253) (*SEG* 30, 1574).

Μέ[ναν]δρε
Πολυ[σ]τράτου
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ, καθὼς καὶ τὸ πατρωνυμικό του, δὲν ἀπαντοῦν σὲ ἄλλη ἐπιγραφὴ τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο.

Λεμ. 190. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΙΣΙΑΔΟΣ

Α' αἰ. μ.Χ.

Λίθινη στήλη, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 233. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 249-50, ἀρ. 81 (*SEG* 32, 1326), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 46. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Ἰσιὰς Ἕρμωνος
ΣΑΛ. . . (;) [χρη]στή,
[χαῖρε].

Τὸ ὄνομα *Ἰσιάς* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 241** καὶ **712**, ἐνῶ τὸ *Ἕρμων* δὲν ἀπαντᾶ σὲ ἄλλη ἐπιγραφὴ τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο (μαρτυρεῖται σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. ἀπὸ τοὺς Σόλους βλ. *LGPN* I σ.λ.).

Λεμ. 191. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΝΑΣΙΟΥ

Α' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,54, διαμέτρου ἄνω 0,22 καὶ κάτω 0,32 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἀπαισιά καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (ἀρ. LMRR 1535/5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 189, ἀρ. 37 (φωτ. πίν. 44,37) (= *SEG* 44, 1270).

Ὀνάσιν
Μνή[μ]ον̣[ος]
χέ̣ραι (*sic*).

Σχόλια: στ. 3: *χέ̣ραι*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ καὶ ΑΙ ~ Ε λόγω μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου /ai/ καὶ σύμπτωσης τοῦ ἀποτελέσματος μὲ τὸ [*e*] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους σὲ *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67. Τὸ ὄνομα *Ὀνάσιον* κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 212**, **250**, **547**, **555**, **584**, **747** καὶ **Λευκ. 90**. Ἀπαντοῦν ἐπίσης οἱ τύποι *Ὀνησίς* βλ. **Λεμ. 228** καὶ **585** καὶ *Ὄνησα* βλ. **Λεμ. 229**. Κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο μαρτυρεῖται στὴν Κάτω Πάφο βλ. Ἰ. Νικολάου, *RDAC* 1965, σ. 118, ἀρ. 8· στὴν Πάφο βλ. Mitford, *ABSA* 56, 1961, σ. 26, ἀρ. 66· στὴ Δευτερά βλ. Beaudouin - Pottier, *BCH* 3, 1879, ἀρ. 60 καὶ στὸ Ἄρσος βλ. Seyrig, *BCH* 51, 1927, σ. 151, ἀρ. 8.

Γιὰ τὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς ποὺ φέρουν τὴν προσφώνηση *χαῖρε simpliciter*, οἱ πλεῖστες ἀπὸ τὶς ὁποῖες χρονολογοῦνται στὰ τέλη τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. Ἰ. Νικολάου, *RDAC* 1989, σ. 144, ἀρ. 13 a-f, καὶ *RDAC* 1990, σ. 173, ἀρ. 4.

Λεμ. 192. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Α' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,505 μ. Βρέθηκε στὴν οἰκία τοῦ Λάμπρου Ἀθανασίου στὴν Παρεκκλησιά. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 243, ἀρ. 43 (φωτ. πίν. 51 σ. 244) (= *SEG* 30, 1575).

Ζήν[ων Νί]-
κωνο[ς]
[χρηστέ, χαῖρε].

---

1. Ζην[ᾶ Νί], Aupert (= *SEG*).

Ὅλες οἱ ἀποκαταστάσεις σὲ *Ζην-* εἶναι δυνατές, ἀλλὰ τὸ *Ζηνᾶς* εἶναι πιὸ πιθανὸ ἀπὸ τὸ *Ζήνων* κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη. Τὸ ὄνομα *Ζήνων* θεωρῶ ὅτι εἶναι πιθανότερο ἕνεκα τοῦ ὅτι καὶ στὴν Κύπρο καὶ γενικῶς στὸν ἑλληνόφωνο χῶρο ἔχει μεγαλύτερη διάδοση ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸ *Ζηνᾶς*, τὸ ὁποῖο δὲν ἀπαντᾶ σὲ ἄλλη ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Κύπρο καὶ μαρτυρεῖται μόνο δύο φορὲς στὴν Κρήτη καὶ ἀπὸ μία στὴν Κῶ καὶ τὰ Θηρά. Τὸ ὄνομα *Νίκων* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 424**, **606** καὶ **Λευκ. 82.** Γιὰ τὸ ὄνομα *Νίκων* στὴν Ἀμαθοῦντα βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 193. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ
Α' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὴν οἰκία τοῦ Γιάννη Παπαγιώργη τὸ 1895. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 354, ἀρ. 7.

Δημήτριε
Ἀρίστωνος
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 194. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΔΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ Α' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὸ κατάστημα τοῦ Νικηφόρη τὸ 1895. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 355, ἀρ. 13.

Ἀπολλώνιε
δὶς Ἀπολλωνίου
τοῦ Ἀριστοκράτους
4 χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.** Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀριστοκράτης* βλ. **Λεμ. 305**. Πρόκειται γιὰ μία ἀπὸ τὶς σπάνιες περιπτώσεις στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο, ποὺ κάποιος ἀναφέρεται ἐκτὸς ἀπὸ τὸ πατρώνυμο καὶ ἀπὸ τὸ παππωνυμικό (βλ. **Λάρ. 4**) ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ προπάππου του.

Λεμ. 195. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΙΚΕΤΑΤΟΣ

Α' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 194**. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 355, ἀρ. 14.

Ἀρτεμίδωρε
Ἰκετᾶτος χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**. Τὸ ὄνομα *Ἰκετᾶς* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ -ᾶς, -ᾶτος βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71. Γιὰ τὰ ὑποκοριστικὰ ὀνόματα σὲ *-ᾶς* σὲ ἐπιγραφὲς τῆς Μακεδονίας βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1984, σ. 15-17.

Λεμ. 196. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [Α]ΥΙΑ[Ν]ΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Α' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 194**. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 355, ἀρ. 15.

[Α]ὐια[ν]ὲ

Δημάρχου
χρ[η]στέ, χαῖρε.

Τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς ἀπαντοῦν γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Τὸ *Δήμαρχος* εἶναι πολὺ κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο χῶρο βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 197. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΙΚΤΗ[Τ]ΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟ[ΚΛΕΟΥΣ] Α' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἐκ πωρολίθου, ὕψους 0,36 καὶ διαμέτρου 0,38 μ. Προέρχεται ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα. Κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη, ὁ Τζιλατζιάν, Α' γραμματεὺς τοῦ Κτηματολογίου, τὸν δώρισε στὸν τότε Ἡγούμενο Κύκκου Γεράσιμο.

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 961, ἀρ. 47.

Ἐπίκτη[τ]ε
Ἀριστο[κλέους]
χρηστ(έ), χαῖρε.

---

3. χρηστέ, Περιστιάνης. ΧΡΗΣΤΗ στὸν λίθο.

Τὸ ὄνομα *Ἐπίκτητος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λάρ. 151**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀριστοκλῆς* βλ. **Λεμ. 519**.

Λεμ. 198. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΝΙΚΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΙΣΙΔΩΡΟΥ Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 167. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 247, ἀρ. 70 (= *SEG* 32, 1327), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 46. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Ἀριστόνικε
Ἰσιδώρου
χρηστέ, χαῖ-

ρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀριστόνικος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 306** (2) βλ. καὶ *LGPN* I σ.λ. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-νικος* (καὶ *-νίκης*) βλ. Casevitz, *RPh* 76, 2002, σ. 225-231. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἰσίδωρος* βλ. **Λεμ. 237**.

Λεμ. 199. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΙΟΥ ΝΟΜΙΣΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΦΛΑΥΙΟΥ Α΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ἀποκεκρουμένος κάτω ἀριστερά, ὕψους 0,728, διαμέτρου ἄνω 0,44 καὶ κάτω 0,46 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς ἀκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λεμεσοῦ (ἀρ. LM 2072/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 369-70, ἀρ. 1 (φωτ. σ. 375,1) (*SEG* 52, 1467).

Λούκιον Νομίσιον
υἱὸν Φλαυίου, χά[ριν]
μνήμης.

2-3. μνήμης | χά[ριν], Tybout εἰς *SEG*.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ δείχνει ῥωμαϊκὴ καταγωγή. Τὸ ὄνομά του στὰ λατινικὰ θὰ ἦταν *Lucius Numisius*, ὁπότε τὸ *Νομίσιος* εἶναι ἡ ἐξελληνισμένη ἐκδοχὴ τοῦ *Numisius*. Πέραν ἀπὸ τὴ μορφὴ τῶν γραμμάτων τὸ ὄνομα τοῦ πατρός του εἶναι ἀκόμη μία ἔνδειξη γιὰ τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς. Γιὰ τὴν στερεότυπη ἔκφραση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Λεμ. 200. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΝΕΓΚΛΗΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ Α΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος ἔχει ὕψος 0,50 καὶ διάμετρο βάσεως 0,43 μ. Βρέθηκε στὴν Παρεκκλησιὰ στὴν οἰκία τοῦ Χαράλαμπου Παύλου. Τὸ ὕψος

τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,02 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 237-8, ἀρ. 34 (φωτ. πίν. 38-9, σ. 238) (*SEG* 30, 1576).

Ἀνένκλ̣ητε Ἀ̣ρ̣ι̣σ̣-
τοκράτους [χρησ]-
τέ, χα[ῖ]ρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀνένκλ̣ητε*. Ἀπόδοση τοῦ ἐρρίνου τῆς *ἐξόδου* μὲ Ν βλ. Brixhe 1987², σ. 34, πβ. **Λευκ. 15**.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀνέγκλητος* στὴν Ἀμαθοῦντα, πβ. **Λεμ. 222** βλ. καὶ *MSW*, σ. 96: *Ἀνένκλητος Ἀφροδισίου* καὶ *Φωσφόρε Ἀνενκλήτου*. Τὸ ὄνομα *Ἀριστοκράτης* ἀπαντᾶ πολὺ συχνὰ στὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 305**.

Λεμ. 201 - 202. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΚΛΕΟ[- -] ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΕΟΦΙΛΑΣ, ΘΥΓΑΤΕΡΩΝ ΤΟΥ ΑΝΤΙΟΧΟΥ Α΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Στήλη, ὕψους 0,59 καὶ μεγίστου πλάτους 0,30 μ., ἀποκεκρουμένη δεξιά, ἡ ὁποία φέρει δύο ἐπιγραφές, ἡ μία πάνω ἀπὸ τὴν ἄλλη. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα ἐντοιχισμένη στὴν οἰκία τοῦ Γεωργίου Μιχαῆλ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 132, ἀρ. 13· Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 254, ἀρ. 62 (φωτ. πίν. 77, σ. 253) (*SEG* 30, 1577).

(**201**) Κλεο[- -]
Ἀντιό[χου]
χρηστή, [χαῖρε].

---

3. *nil*, Μένανδρος.

(**202**) Θεοφίλα [Ἀντι]-
όχου χρ̣η[στή],
χαῖρ̣ε.

Κατὰ τὸν Aupert οἱ ἐπιτύμβιες αὐτὲς ἐπιγραφὲς ἀφοροῦν σὲ δύο ἀδελφές, ἑπομένως ἡ στήλη πρέπει νὰ ἀνηγέρθη πάνω ἀπὸ ἕναν οἰκογενειακὸ τάφο. Οἱ ἐπιγραφὲς ἔχουν χαραχθεῖ ἀπὸ διαφορετικὸ χέρι, ὅπως ἐπισημαίνει ὁ Bingen στὸ *SEG*. Τὸ ὄνομα *Θεοφίλα* μαρτυρεῖται καὶ στὴ Δῆλο, τὴ Νάξο καὶ τὴ Σύρο (*LGPN* I σ.λ.), ἐνῶ τὸ ὄνομα *Ἀντίοχος* μαρτυρεῖται στὸ Κούριον σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. Mitford, *IK*, ἀρ. 60. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 203. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΥΛΙΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ

Α΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 247, ἀρ. 71 (= *SEG* 32, 1328), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 46. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Αὐλίων
Ἀπολλων[ί]ου
χρηστέ,
χαῖρε.

Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη ἀπαντᾶ τὸ ὄνομα *Αὔλων* μὲ τὴν κατάληξη *–ίων*. Γιὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη *–ίων* (κατάληξη που ἐνδέχεται να είναι ελληνική προσαρμογή στὴ λατινικὴ κατάληξη *-o*, *-onis*) στὴν Κύπρο, πβ. **Λεμ. 184** (*Μελινίων*), **Λεμ. 263**, **346**, **586**, **778**, **784** (*Μαρίων*), **Λεμ. 293** (*Σωτίων*), **Λεμ. 355**, **373** (*Ἀριστίων*), **Λεμ. 368** (*Μαρκίων*), **Λεμ. 641** (*Σαμβίων*), **Λευκ. 20** (*Ὀνασίων*), **Λευκ. 61** (*Θεμιστίων*), **Κερ. 16** (*Σελευκίων*), **Λάρ. 94** (*Πωλίων*), **Λάρ. 108** (*Ὀλυμπίων*), **Λάρ. 128** (*Καλανδίων*), **Λάρ. 154** (*Δημητρίων*), **Λάρ. 187** (*Νουτίων*).

Τὸ ὄνομα *Ἀπολλώνιος*, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ στὴν Κύπρο ἀπὸ τὸν Ε΄/Δ΄ αἰ. π.Χ. βλ. Masson, *ICS*, ἀρ. 148, εἶναι κοινὸ καὶ στὴν Κύπρο τόσο στὴν ἑλληνιστική (βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Α 67-76) ὅσο καὶ στὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. **Πάφ. 65**, **76**, **82**, **123**· **Λεμ. 71**, **84**, **145**, **194** (3), **203**, **211**, **255**, **257**, **266**, **272**, **274** (2), **275**, **288**, **309**, **326**, **339**, **340**, **358**, **369**, **391**, **414**, **429**, **431** (2), **434**, **443**, **452** (2), **468**, **476**, **499** (2), **504**, **506**, **520**, **537**, **538**, **598**, **602**, **609**, **617**, **646**, **650**, **693**, **710**, **739**, **741**, **755**· **Λευκ. 39**, **57**· **Κερ. 17**· **Λάρ. 11** (2), **33**, **210** καὶ **Ἀμμ. 128**.

Λεμ. 204. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΗΣ ΦΑΥ<Σ>ΤΟΥΣ
τέλη Α' ἢ ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴ Λεμεσὸ στὴν τοποθεσία «Ὄασις» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Inscr. 25, LMRR 414).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 195 (*SEG* 31, 1353).

Δημήτρι
Φαυ<σ>τοῦς
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημήτρις*, τύπο προερχόμενο ἀπὸ ὑφαίρεση *–ιος* (*ν*) > *-ις* (*ν*) βλ. **Λεμ. 178**. Τὸ *Φαυστοῦς* εἶναι γενικὴ τοῦ ὀνόματος *Φαυστώ* καὶ εἶναι παράλληλος τύπος τοῦ ὀνόματος *Φαῦστα*, ποὺ ἀπαντᾶ στὴν **Λεμ. 261**. Γιὰ τὸ σχηματισμὸ ὑποκοριστικῶν ὀνομάτων σὲ *-ω* ἀπὸ ἁπλὰ θηλυκὰ ὀνόματα στὴ Μακεδονία βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1985, σ. 15.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφές, στὶς ὁποῖες ὁ νεκρὸς ἀναφέρεται μὲ τὸ μητρωνυμικό του, πβ. **Λεμ. 234**, **310**, **338**, **350**, **388**, **389**, **458**, **459**, **462**, **480**, **483**, **491**, **540**, **651**, **761**· **Λευκ. 14** καὶ **Ἀβ. Πρ. 16** καὶ **30**. Ἡ γενικὰ ἀποδεκτὴ θέση γιὰ τὶς μητρωνυμίες, τὴ χρήση δηλ. τοῦ μητρωνυμικοῦ ὅπου, κατὰ τὸν κατὰ κανόνα τρόπο σχηματισμοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀνθρωπωνυμίου, τίθεται τὸ πατρώνυμο, εἶναι ὅτι δηλώνουν νόθα τέκνα σύμφωνα μὲ τὸ ῥωμαϊκὸ δίκαιο βλ. Χριστοφιλοπούλου 1973, σ. 60-67, πβ. Γιούνη, *ΘΙΔΜΡ* 2000, σ. 144-152. Τὰ νόθα τέκνα ἐνδέχεται νὰ προέρχονται εἴτε ἀπὸ περιστασιακὴ ἐλεύθερη ἕνωση εἴτε ἀπὸ μόνιμη ἕνωση, ὅπου ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο γονεῖς εἶναι δοῦλος εἴτε ἀπὸ ἕναν ἄκυρο κατὰ τὸ ῥωμαϊκὸ δίκαιο γάμο βλ. Νίγδελη, *ἘπιγρΘεσσ.* 2006, σ. 373 καὶ ὑποσ. 69. Γιὰ τὶς μητρωνυμίες στὴ Μακεδονία βλ. Tataki, *Ἀρχ. Μακεδ.* V, σ. 1453-1471, ὅπου ὑπάρχει ἐπισκόπηση τῶν παλαιοτέρων ἑρμηνειῶν καὶ διατυπώνεται ἡ θέση ὅτι στὶς περιπτώσεις ὅπου τὸ ἕνα ἢ καὶ τὰ δύο ὀνόματα τοῦ προσώπου μὲ μητρωνυμικὸ εἶναι λατινικά, πιθανὸν νὰ πρόκειται γιὰ γόνο μικτοῦ γάμου (γάμου ποὺ τελέστηκε ἀνάμεσα σὲ Ῥωμαῖο/α καὶ *peregrinus/a*, δηλ. πρόσωπο ποὺ δὲν εἶχε ἀποκτήσει τὰ ῥωμαϊκὰ πολιτικὰ δικαιώματα).

Λεμ. 205. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Inscr. GR 289).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 197 (= *SEG* 31, 1345).

Φιλοκράτη
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**. Τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* μαρτυρεῖται καὶ σὲ διαλεκτικὲς ἐπιγραφὲς μὲ τὴ μορφὴ *Φιλοκρέτης*, βλ. Masson, *ICS*, ἀρ. 119 καὶ 352 d, καθὼς στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Φ 22-23, ἐνῶ ἀπαντᾶ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου **Λεμ. 157**, **158**, **205**, **269**, **344**, **401**, **516**, **530**, **654**, **657**, **790**· **Λευκ. 49**· **Λάρ. 55**, **59** καὶ **Ἀβ. Πρ. 31**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ 206. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΟΔΩΡΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἡ ἐπιγραφὴ χαράχθηκε σὲ ἐπιτύμβιο βωμὸ ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα.

CIG II, 2648.

Δημήτριε
Φιλοδόρου
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Φιλοδόρου*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλόδωρος* βλ. **Λεμ. 292**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ 207. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΝΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἡ ἐπιγραφὴ χαράχθηκε σὲ ἐπιτύμβιο βωμό, ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα.

CIG II, 2649.

Καλῖνε
{τε} χρεσ-
τέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 1: *Καλῖνε*. Ἐναλλαγὴ Λ ~ ΛΛ πρὸ φωνήεντος βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 517. Τὸ φαινόμενο εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων.

στ. 2-3: *χρεσ|τέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η (βλ. **Κερ. 19**) βλ. Brixhe 1987², σ. 49 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ λόγω μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου /ai/ καὶ σύμπτωσης τοῦ ἀποτελέσματος μὲ τὸ [*e*] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Καλλῖνος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Μαρτυρεῖται καὶ στὴ Νίσυρο, τὴ Ῥόδο καὶ τὴ Σάμο βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ 208. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΙΝΔΑΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΠΙΝΔΑΡΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἡ ἐπιγραφὴ χαράχθηκε σὲ ἐπιτύμβιο βωμὸ ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

CIG II, 2652.

Πίνδαρε Πινδάρου
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Πίνδαρος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Εἶναι ὅμως πολὺ κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο χῶρο βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 209. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Κίων ὕψους 0,60, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης στὴν περιοχὴ τῆς Ἀμαθοῦντος. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 144, ἀρ. 2· Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 254, ἀρ. 95 (= *SEG* 32, 1370).

ΕΠΑΓΑΘΙΝ
χρηστέ,
χα[ῖρ]ε.

Λεμ. 210. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΗΤΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΗΤ[ΟΣ]
ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,53 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,37 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ βρισκόταν στὴν ἰδιωτικὴ συλλογὴ τοῦ Κατσουνώτου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,021 μ.

Aupert - Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 370-1, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 14, σ. 371) (= *SEG* 29, 1568).

Κράτ̣η
Κράτ̣η̣τ[ος]
[χρη[στέ],
4 [χαῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Κράτης*, πβ. **Λεμ. 17**, **347**, **394**, **411**, **512**, **533**, **590**· **Λάρ. 179** καὶ **Ἀμμ. 27**. Γιὰ τὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος στὴν Ἀμαθοῦντα βλ. καὶ *MSW*, σ. 96: *Ἰσίδωρε Κράτητος* καὶ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombe 178: *Κράτης Τίμωνος*. Μαρτυρεῖται καὶ τὸ θηλυκὸ *Κράτεια* στὴν Ἀμαθοῦντα βλ. **Λεμ. 605**, στὸ Σπιτάλλι βλ. **Λεμ. 552** καὶ **554** καὶ στὴ Λάρνακα (*Κράτηα*) βλ. **Λάρ. 129**. Στὴν **Λεμ. 533** μαρτυρεῖται τὸ *Κρατέα*.

Λεμ. 211. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΦΥΡΙΔΟΥ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,49 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος (τοποθεσία «Καμπιναρκά») καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (ἀρ. 256). (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

Karageorghis, *BCH* 85, 1961, σ. 276, ἀρ. IX (d) (= *SEG* 20, 145).

Ἀπολλώνιε
Πολφυρίδη
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Πολφυρίδη*. Γενικὴ ἑνικοῦ *-η* κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ὀνομαστική.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.** Πρόκειται γιὰ τὴν πρώτη μαρτυρία στὴν Κύπρο τοῦ ὀνόματος *Πολφυρίδης* βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 212. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΝΑΣΙΟΥ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὴν τοποθεσία «Καμπιναρκά». Ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 194/1, Inscr. 45). (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 194 (= *SEG* 31, 1332).

Ὀνάσιον
Ἀρίστωνος
χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνάσιον* βλ. **Λεμ. 191**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 213. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ἀποκεκρουμένος δεξιά, ὕψους 0,58, διαμέτρου ἄνω 0,25 καὶ κάτω 0,26 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 639 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1449, T. 639/9 E5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1992, σ. 258, ἀρ. 5 (= *SEG* 42, 1301).

ΚΑΙ[- - -]
χ[ρηστέ],
χαῖρε.

Λεμ. 214. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἀπότμημα ταφικοῦ κίονος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,58 καὶ διαμέτρου κάτω 0,235 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὴν τοποθεσία «Λοῦρες» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1099/3, Inscr. 236· M.P. 47/67/7, bl. 223). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1987, σ. 179, ἀρ. 11 (= *SEG* 37, 1379).

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1988, 890 (ἁπλὴ μνεία).

[- - - - - -]
[χρησ]τέ,
[χαῖ]ρε.

Λεμ. 215. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Κάτω μέρος ταφικοῦ κίονος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, σωζομένου ὕψους 0,195, διαμέτρου ἄνω 0,173 καὶ κάτω 0,218 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὴν τοποθεσία «Λοῦρες» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1087/6, Inscr. 237· M.P. 47/67/7, bl. 223).

I. Nicolaou, *RDAC* 1987, σ. 179, ἀρ. 12 (= *SEG* 37, 1380).

ΝΙ χρ̣ησ[τὲ ἢ -τή],
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ λόγω μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου /ai/ καὶ σύμπτωσης τοῦ ἀποτελέσματος μὲ τὸ [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λεμ. 216. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,47, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,23 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 961/2, Inscr. 222· M.P. 47/67/7, bl. 5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,02 μ.
I. Nicolaou, *RDAC* 1985, σ. 329, ἀρ. 9.

[Ζωΐ]λα (;)
[χρηστ]ή,
[χαῖρ]ε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλα* βλ. **Λεμ. 561**. Τὸ *Ζωίλος* εἶναι πολὺ κοινὸ βλ. **Λεμ. 226**.

Λεμ. 217. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,59, διαμέτρου ἄνω 0,375 καὶ κάτω 0,46 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1579/19). Μόνο δύο γράμματα, ἕνα Ν καὶ ἕνα Ο, εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναγνωσθοῦν, τῶν ὁποίων τὸ ὕψος εἶναι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).
I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 185-6, ἀρ. 19 (= *SEG* 44, 1252).

Λεμ. 218. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,49, διαμέτρου ἄνω 0,255 καὶ κάτω 0,26 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1579/16). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,02 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 185, ἀρ. 16 (= *SEG* 44, 1249).

[- - - - - -]
χρηστέ,
χα[ῖ]ρε.

Λεμ. 219. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ πολὺ φθαρμένος, σωζομένου ὕψους 0,71, σωζομένης διαμέτρου ἄνω 0,25 καὶ κάτω 0,36 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἀπαισιὰ καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2159/1). Τὸ ὕψος τῶν δύο σωζομένων γραμμάτων εἶναι περίπου 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2005, σ. 193, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 2,1).

[- - - - - - -]
[- - - - - - -]
[χρησ]τέ.

Λεμ. 220. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,38, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,23 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἀπαισιὰ καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1535/9).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 188, ἀρ. 29 (= *SEG* 44, 1262).

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1996, 462 (ἁπλὴ μνεία).

[- - - - - -]
[χρη]ṣτή,

χ(έ)ρε.

---

3. ΧΟΡΕ στὸν λίθο.

Λεμ. 221. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΣΙΜΑ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴ Χοιροκοιτία. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 140· Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 255, ἀρ. 97 (*SEG* 32, 1368).

Εὐτίχι (*sic*),
Ζωσι-
μᾶς·
ο<ὐ>δεὶ<ς> ἀθ-
άνατος.

---

4. ΟΔΕΙΑΘ, Μένανδρος.

Κατὰ τὸν Aupert στὸν πρῶτο στίχο ἔχουμε *εὐτίχι* ἀντὶ *εὐτύχει*, ἐνῶ κατὰ τὸν Bingen στὸ *SEG* πιθανῶς στὸν πρῶτο στίχο νὰ ἦταν γραμμένο *εὐψίχι*, παραπέμποντας γιὰ ἀνάλογο παράδειγμα στὸ *BCH* 20, 1896, σ. 344, ἀρ. 14. Τὸ ὄνομα *Ζωσιμᾶς* εἶναι παράγωγο τοῦ ὀνόματος *Ζώσιμος* ποὺ ἀπαντᾶ στὶς ἐπιγραφὲς **Λεμ. 377**, **462**, **483**, **505**, **582**, **624**, **661**, **746**, **757**, **761** καὶ **Λευκ. 58** βλ. καὶ *MSW*, σ. 96 (Ἀμαθοῦς). Στὶς **Λεμ. 403** καὶ **703** μαρτυρεῖται καὶ τὸ θηλυκὸ *Ζωσίμη*. Στὴν **Λεμ. 742** μαρτυρεῖται τὸ ὑποκοριστικὸ *Ζωσίας*. Γιὰ τὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές, ποὺ παραδίδουν τὴ φράση *οὐδεὶς ἀθάνατος* βλ. **Λάρ. 94**.

Λεμ. 222. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΝΕΓΚΛΗΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΥ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Κυλινδρικὸς βωμός, ὁποῖος βρέθηκε στὴν Παρεκκλησιά. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Petit κ.ἄ., *BCH* 113, 1989, σ. 899 (φωτ.) (*SEG* 39, 1522).

Ἀνένκλητος
Ἀφροδισίου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀνέγκλητος* στὴν Ἀμαθοῦντα βλ. **Λεμ. 200**. Τὸ ὄνομα *Ἀφροδίσιος* ἀπαντᾶ στὴν Κύπρο ἤδη ἀπὸ τὸν ΣΤ' αἰ. π.Χ. (Masson, *ICS* 299 καὶ 327), ἐνῶ μαρτυρεῖται κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο καὶ στὶς **Λεμ. 238**, **771**· **Λάρ. 116** καὶ **181**· στὶς **Λεμ. 86**, **480** καὶ **Λάρ. 88**, **118** καὶ **178** ἀπαντᾶ τὸ θηλυκὸ ἀντίστοιχο *Ἀφροδισία*.

Λεμ. 223. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΛΕΑΡΧΟΥ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΑΝΔΡΟΥ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,50, πλάτους 0,33 καὶ πάχους 0,08 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (ἀρ. 252).

Karageorghis, *BCH* 85, 1961, σ. 274, ἀρ. IX (b) (= *SEG* 20, 143).

Κλεάρχη (;) Φιλάνδρου
χρηστέ, χαῖρε.

Τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς ἀποτελοῦν προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 224. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ἀποκεκρουμένη ἄνω δεξιά, ὕψους 1,01, πλάτους 0,40 καὶ πάχους 0,09 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (ἀρ. 252).

Karageorghis, *BCH* 85, 1961, σ. 274, ἀρ. IX (c) (= *SEG* 20, 144).

ΖΩΗ[- - - - - - - - - -]

Κ. . . ΦΛ̣ Α Ρ̣ΕΝ. . .
χρηστέ, χαῖρε.

Λεμ. 225. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ βρίσκόταν σὲ ἐπιπλοποιεῖο στὴ Λεμεσό. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 260, ἀρ. 108 (*SEG* 32, 1343).

Δημήτριε
χρηστέ,
χαῖρε.

Ἡ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς ὀφείλεται στὸν Pleket (*SEG*).

Λεμ. 226. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΖΟΪΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΖΟΪΛΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Λίθινη στήλη, ἡ ὁποία βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα.

MSW, σ. 96.

Πβ. I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 260, ὑποσ. 14 (ἁπλὴ μνεία).

Ζοΐς
Ζοΐλου
χρηστή,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1 (*Ζοΐς*) καὶ 2 (*Ζοΐλου*). Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίς* βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC* Ζ 24 καὶ 25 τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. ἀπὸ τὸ Κούριον καὶ τοῦ Α' αἰ. π.Χ. ἀπὸ τὴν Παλαίπαφο ἀντιστοίχως, πβ. **Λεμ. 303**, **494**, **719**, **728** καὶ **730**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος*, πβ. **Λεμ. 106**, **176**, **267**, **288**, **332**, **333**, **348**, **390**, **585**, **669** (2), **733**, **745**, **780**· **Λευκ. 80**, **93**, **100**· **Λάρ. 99** (3) καὶ **192**.

Στὶς ἰνδοευρωπαϊκὲς γλῶσσες, μὲ τὸ ἐπίθημα *–λο-* σχηματίζονται ὑποκοριστικὰ μορφήματα. Τὸ ὄνομα *Ζωίλος* σχηματίζεται μὲ τὸ μόρφημα *–ίλος*, τὸ ὁποῖο πιθανὸν νὰ ὀφείλεται στὴν ἐπίδραση τοῦ ἀντίστοιχου λατινικοῦ *-ilus* βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1984, σ. 14.

Λεμ. 227. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΩΦΕΛΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὴ στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἡ ὁποία βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο στὴ Λευκωσία (Inscr. GR. 275).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 189 (i) (= *SEG* 31, 1344).

Ὠφελία
Μάρκου
μνήμης
4 χάριν.

---

1. Ὠφέλια, Νικολάου (= *SEG*).

Τὸ ὄνομα *Ὠφελία* ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου. Γιὰ τὸ ὄνομα *Μᾶρκος*, πβ. **Λεμ. 227**, **290**, **368**, **503**, **702**, **774**· **Λάρ. 22**, **30**, **182**· **Ἀμμ. 138** καὶ **Ἀβ. Πρ. 19**. Γιὰ τὴν στερεότυπη ἔκφραση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Λεμ. 228. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΝΗΣΙΔΟΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὴν οἰκία τοῦ Στυλιανοῦ Ἰωσῆφ τὸ 1895. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 354, ἀρ. 8.

Ὀνησεὶ[ς]
χρηστή,
χέρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ὀνησεί*[*ς*]. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 3: *χέρε*: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Ὀνησίς* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 585**.

Λεμ. 229. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΝΗΣΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝΟΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὴν οἰκία τοῦ Στυλιανοῦ Ἰωσῆφ τὸ 1895.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 354, ἀρ. 9.

Ὄνησα
Φίλωνος
χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ὀνησα* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φίλων* βλ. **Λεμ. 253**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 230. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὴν οἰκία τοῦ Δημήτρη Κτίστη τὸ 1895. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

LBW 2827· Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 354, ἀρ. 10.

Ἀρίστων
Ἀρίστωνος
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 231. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΕΝΥΛΛΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΝΕΜΑΧΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Μαρμάρινη στήλη, ἡ ὁποία βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὴν οἰκία τοῦ Ἀντώνη Μιχαήλη τὸ 1895. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 354-5, ἀρ. 11.

Ἀρίστων Ἀρίστω-
νος χρηστέ,
χαῖρε.
4 Μένυλε Μενε-
μάχου χρησ-
τέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 4: *Μένυλε*. Ἐναλλαγὴ Λ ~ ΛΛ πρὸ τοῦ *ὕψιλον* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 517. Τὸ φαινόμενο εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**. Τὰ ὀνόματα *Μένυλος* καὶ *Μενέμαχος* μαρτυροῦνται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, ἐνῶ εἶναι πολὺ κοινὰ στὸν ἑλληνόφωνο χῶρο βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 232. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΖΗΝΩΝΟΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Μαρμάρινη πλάκα ποὺ βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα τὸ 1895 κτισμένη στὸ πεζοδρόμιο μπροστὰ ἀπὸ τὸ κατάστημα τοῦ Νικηφόρη. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 355, ἀρ. 12.

Ἀγαθόκλε-
α Ζήνω-
νος
4 χρητή, χαῖ-
ρε.

Σχόλια: στ. 4: *χρητή*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Τὸ ὄνομα *Ἀγαθόκλεια* ἀπαντᾶ καὶ στην **Λεμ. 442**. Τὸ ὄνομα *Ζήνων* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 192**, **Λευκ. 12** καὶ **Ἀμμ. 31**.

Λεμ. 233. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΟΚΡΑΤΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΜΟΚΡΑΤΟΥΣ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὴν οἰκία τοῦ Βασίλειου Θεοχαρίδη τὸ 1895.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 355, ἀρ. 17.

Τιμοκράτης
Τιμοκράτους
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Τιμοκράτης* βλ. **Λεμ. 265**.

Λεμ. 234. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΝΕΙΚΑΡΙΟΥ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΙΟΥ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,46, διαμέτρου ἄνω 0,20 καὶ κάτω 0,235 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Μουτταγιάκα, ποὺ βρίσκεται τέσσερα περίπου χιλιόμετρα δυτικῶς τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 893/3, Inscr. GR. 194· M.P. 27/65/2, bl. 22, 47/67/6, bl. 151). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,031 (τὸ *ὕψιλον* 0,047) μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 259, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 42,4) (= *SEG* 33, 1208).

Νεικάριῳ
Δημαρίου
χρηστῇ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Νεικάριῳ*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Ὁ τύπος *Νεικάριν* εἶναι κλητικὴ πτώση μετὰ ἀπὸ τὴν ὑφαίρεση τοῦ *ὄμικρον* (*Νεικάριον* > *Νεικάριν*) τοῦ ὀνόματος *Νεικάριον*, παραγώγου ἀπὸ τὸ θέμα *Νικ-* μὲ ὑποκοριστικὴ κατάληξη *–άριον*. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67 καὶ Georgacas, «On the nominal endings in -ις, -ιν in later Greek», *CPh* 43, σ. 243-260. Τὸ ὄνομα *Νεικάριον* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Πάφ. 92**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Δημάριον* πβ. **Λεμ. 97**, **466**, **525**, **Λευκ. 57** καὶ **Λάρ. 172**. Πρόκειται γιὰ δύο ὀνόματα ποὺ φέρουν τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη *–άριον* βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1984, σ. 12-13. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Πρόκειται γιὰ ἀκόμη ἕνα παράδειγμα χρήσεως τοῦ μητρωνυμικοῦ ἀντὶ τοῦ πατρωνυμικοῦ βλ. **Λεμ. 204**.

Λεμ. 235. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Κίων μὲ ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ μὲ ἐπίκρανο ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 1,44, διαμέτρου ἄνω 0,50 καὶ κάτω 0,37 μ. Βρέθηκε στὴ Λεμεσὸ στὴν τοποθεσία «Κάψαλος» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 664/2, Inscr. 139· M.P. 47/67/6, bl. 36). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1980, σ. 264-5, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 39,8) (*SEG* 30, 1624).

Φειλω[- - -]
τειμήν.

Σχόλια: στ. 2: *τειμήν*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀνήκει στὴ δεύτερη χρήση τῆς κολόνας. Ἡ χρονολόγηση ἔγινε ἀπὸ τὸν Bingen (*SEG*). Ὁ Pleket στὸ *SEG* εἰσηγεῖται τὴν ἀποκατάσταση *Φειλω*[*νυμίων*] ἢ *Φειλώ*[*νυμος*] παραπέμποντας στὸν Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 259, ἀρ. 107.

Λεμ. 236. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙΤΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Βρέθηκε στὴν Λεμεσὸ καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ.

K. Nicolaou, *AJA* 80, 1976, σ. 366 (*SEG* 26, 1478).

Ἐπαφρόδειτε
χρηστέ,
χαῖρε.

Λεμ. 237. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΙΣΙΔΩΡΟΥ

Α' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,43, διαμέτρου ἄνω 0,33 καὶ κάτω 0,365 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Ayios Tychon E 5).

I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 226, ἀρ. 3 (= *SEG* 43, 1005).

Θέων
Ἰσιδώρου
[χ]ρηστ[έ],
[χαῖρε].

Τὸ ὄνομα *Θέων* μαρτυρεῖται καὶ στὶς ἐπιγραφὲς **Λεμ. 334**, **456** (2), **Λευκ. 83** καὶ **Λάρ. 35**. Τὸ ὄνομα *Ἰσίδωρος* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 198**, **318**, **367** (2), **373**, **392**, **419**· **Λάρ. 21**, **30**, **38** (2) καὶ **Ἀβ. Πρ. 12**, πβ. *MSW*, σ. 96. Στὴν **Ἀμμ. 70** ἀπαντᾶ καὶ τὸ θηλυκὸ *Ἰσιδώρα*.

Λεμ. 238. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΦΡΟΔΕΙΣΙΟΥ

Α' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα.

Beaudouin - Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 48.

Ἀφροδείσιε

χρητέ, χαῖ[ρε].

Σχόλια: στ. 1: *Ἀφροδείσιε*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 2: *χρητέ*. Παράλειψη τοῦ [s] βλ. **Λεμ. 203**.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ἀφροδίσιος* καὶ *Ἀφροδισία* βλ. **Λεμ. 222**.

Λεμ. 239. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝΟΣ

Α' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin - Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 54.

Φίλων
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Φίλων* βλ. **Λεμ. 253**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 240. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΟΔΩΡΟΥ Α - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Χοιροκιτία καὶ προέρχεται ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

LBW 2835.

Ἀσκληπιάδης
Φιλοδώρου·
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀσκληπιάδης* βλ. **Λεμ. 283**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλόδωρος* βλ. **Λεμ. 292**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 241. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΙΣΙΑΔΟΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ ἀμμόλιθο ἀποκεκρουμένη ἄνω, ὕψους 0,39, πλάτους 0,47 καὶ πάχους 0,06 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο 554 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Τ. 554/16). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 177, ἀρ. 22 (φωτ. πίν. 27) (*SEG* 40, 1344).

Ἰσιὰς χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἰσιάς* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 190** καὶ **712**.

Λεμ. 242. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΠΝΥΤΑΤΟΣ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο 33 καὶ ἐξέδωσαν οἱ Aupert - Masson βάσει ἑνὸς ἀντιγράφου τοῦ A. H. Smith, *Carnet de fouille* (nov. 1893- jan. 1894), tombes 1 à 110. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert - Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 374 (*SEG* 29, 1553).

Ὁμόνοια
Πνυτᾶτος
χρηστή,
4 χαῖρε.

---

2. Πνυτᾶτος, Aupert – Masson: ΓΗΥΤΑΤΟΣ, Smith.

Ἡ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς ἔγινε ἀπὸ τὸν Bingen (*SEG*). Ὁ τύπος *Πνυτᾶς* εἶναι ὑποκοριστικὸ σὲ -ᾶς τῶν ὀνομάτων Πνυτ(ο)-, ὅπως *Πνυταγόρας*, *Πνυτόνικος*, *Πνυτότιμος*. Γιὰ τὰ ὀνόματα *Πνυτ(ο)*-, τὰ ὁποία εἶναι πολὺ διαδεδομένα ἀπὸ τὴ διαλεκτικὴ περίοδο (βλ. *LGPN* I σ.λ.), στὴν Κύπρο βλ. **Λάρ. 4**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ *-ᾶς*, *-ᾶτος* βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71. Γιὰ τὰ ὑποκοριστικὰ ὀνόματα σὲ *-ᾶς* σὲ ἐπιγραφὲς τῆς Μακεδονίας βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1984, σ. 15-17. Οἱ ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ποὺ παραδίδουν τὸ συγκεκομμένο ὄνομα *Πνυτᾶς* εἶναι οἱ **Λεμ. 242**, **370** καὶ **Λευκ. 50**.

Λεμ. 243. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΜΗΛΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΚΙΛΛΕΟΥΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη στήλη, ὕψους 1,23 καὶ πλάτους 0,437 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 353-4, ἀρ. 5· Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 385-6, ἀρ. 31 (φωτ. πίν. 34, σ. 385) (*SEG* 29, 1539).

Εὔμηλος
Κιλ̣λ̣έους
Ἀσπένδιος.

Ἡ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς ἔγινε ἀπὸ τὸν Pleket (*SEG*). Τὸ ὄνομα *Εὔμηλος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν Κρήτη, τὴ Χίο, τὴν Κυρηναϊκή, τὴν Εὔβοια, τὴ Ῥόδο καὶ τὰ Θηρά (βλ. *LGPN* I σ.λ.), ἐνῶ τὸ *Κιλλεύς* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορά. Οἱ Aupert καὶ Masson ἀναφέρουν ὅλους τοὺς ξένους ποὺ μαρτυροῦνται ἐπιγραφικῶς στὴν Ἀμαθοῦντα, πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1963, 603.

Λεμ. 244. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,578 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,338 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ βρισκόταν στὴν ἰδιωτικὴ συλλογὴ τοῦ Κατσουνώτου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,027 μ.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 353, ἀρ. 3· Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 386-7, ἀρ. 32 (φωτ. πίν. 35-6, σ. 387) (*SEG* 29, 1540).

Ἡλιόδωρε
Ἡλιοδώρου
τοῦ Ἐρά[τ]ωνος
4 χρηστέ, χαῖρε.

---

2. Ἡλιοδώρου, Aupert - Masson **3.** Ἐρά[τ]ωνος, Aupert – Masson: Ἑρμωνος, Perdrizet.

Τὸ ὄνομα *Ἡλιόδωρος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο βλ. Ἰ. Νικολάου, *ΡΡC*, Η 5-8, καὶ μαρτυρεῖται κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο καὶ στὶς **Λεμ. 325**, **343**, **436**, **676**, **706** καὶ **Ἀβ. Πρ. 14**. Στὶς **Λεμ. 36** καὶ **619** ἀπαντᾶ τὸ ὄνομα *Ἡλιοδώρα*.

Λεμ. 245. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΟΚΛΗ[ΑΣ]

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,45 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,23 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ βρισκόταν στὴν ἰδιωτικὴ συλλογὴ τοῦ Κατσουνώτου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,016 μέχρι 0,020 μ.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 364, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 6, σ. 365) (*SEG* 29, 1544).

Ἀριστόκλη[α]
χρηστή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀριστόκλη*[*α*]. Ἐναλλαγὴ Η ~ ΕΙ ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν /i/ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 170-1, πβ. Brixhe 1987², σ. 51.

Τὸ ὄνομα *Ἀριστόκλεια* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 618**, **720**· **Λευκ. 39** καὶ **Λάρ. 115**.

Λεμ. 246. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ [Ο]Ν[Η]ΣΙΚΡΑΤΟΥΣ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,63 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,37 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ βρισκόταν στὴν ἰδιωτικὴ συλλογὴ τοῦ Κατσουνώτου.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 367, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 8, σ. 368) (= *SEG* 29, 1545).

Δημήτριε
[Ὀ]υ̣[η]σικράτους
[χρησ]τέ, χαῖρε.

Ὁ δεύτερος στίχος ἴσως θὰ μποροῦσε νὰ ἀποκατασταθεῖ ὡς *Π*[*α*]*σικράτους* ἢ *Λ*[*υ*]*σικράτους* κατὰ τοὺς πρώτους ἐκδότες.

Λεμ. 247. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΤΟΥΔΟΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,52 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,32 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὴν οἰκία τοῦ Θωμᾶ Κωστάνδου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 367-9, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 10, σ. 368) (*SEG* 29, 1547).

Ἐπικτοῦ
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἐπικτοῦς* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 256** καὶ **644**. Γιὰ τὸν τύπο τῆς κλητικῆς σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων μὲ ὀνομαστικὴ *-οῦς*, γεν. *–οῦδος* καὶ *-οῦτος* βλ. Schwyzer, *Gr. Gramm.*, σ. 479, ὑποσ. 2, πβ. Brixhe 1987², σ. 75-76 καὶ Masson, *Bull. Épigr.* 1990, 809.

Ὀνόματα θηλυκὰ σὲ *-οῦς* αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν Κύπρο μαρτυροῦνται στὴν **Λεμ. 247**, **256** καὶ **644** (*Ἐπικτοῦς*), **249** (*Λευκοῦς*), **293**, **652** (*Κρατοῦς*), **371** (*Σεραποῦς*), **608** (*Ἀφροδοῦς*), **633** (*Τρυφοῦς*), **635** (*Μυροῦς*), **690**

(*Δημητροῦς*), **663**, **722** (Δεμετροῦς), **Λάρ. 196** (*Σωτηροῦς*), **Λάρ. 204** (*Δημητριοῦς*) καὶ στὴν **Ἀβ. Πρ. 36** (*Ἀρτεμοῦς*).

Λεμ. 248. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΟΠΟΜΠΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΠΟΜΠΟΥ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,51 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,36 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ βρισκόταν στὴν ἰδιωτικὴ συλλογὴ τοῦ Κατσουνώτου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 369, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 12, σ. 370) (= *SEG* 29, 1548).

Θεόπονπε Θεοπόν-
που χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: Ἀπόδοση τοῦ ἐρρίνου τῆς *ἐξόδου* μὲ Ν βλ. Brixhe 1987², σ. 34, πβ. **Λευκ. 15**.

Τὸ ὄνομα *Θεόπομπος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, ἀλλὰ μαρτυρεῖται σὲ πολλὲς περιοχὲς τοῦ ἑλληνόφωνου χώρου βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 249. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΛΕΥΚΟΥΔΟΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,30 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,35 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 651/3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,032 μ.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 371, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 15, σ. 372) (*SEG* 29, 1549).

Λευκοῦ
χ̣ρηστ(ή), χαῖρε.

---

2. Χ̣ΡΗΣΤΕ στὸν λίθο.

Τὸ ὄνομα *Λευκοῦς* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο βλ. *LGPN* I σ.λ. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα σὲ *-οῦς* αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν Κύπρο καὶ τὸν τύπο τῆς κλητικῆς σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων μὲ ὀνομαστικὴ *-οῦς*, γεν. *–οῦδος* καὶ *-οῦτος* βλ. **Λεμ. 247**.

Λεμ. 250. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΝΑΣΙΟΥ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣ[ΤΟ]ΚΡΑΤΟ[ΥΣ] Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,51 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,35 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 651/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,035 μ.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 371-2, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 16, σ. 372) (= *SEG* 29, 1550).

Ὀνάσιον
Ἀρισ[το]κρ̣ά̣τ̣ο[υς]
χρη[σ]τ̣ή, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνάσιον* βλ. **Λεμ. 191**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀριστοκράτης* βλ. **Λεμ. 305**.

Λεμ. 251. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΗΣ[Α]

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,355, διαμέτρου ἄνω 0,265 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,218 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 651/4). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,017 μ.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 372, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 17-8, σ. 373) (*SEG* 29, 1551).

Ὀνησ[ᾶ]
[χρησ]τ̣έ,
[χαῖρ]ε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνασᾶς* - *Ὀνησᾶς* βλ. Masson, *RPh* 1982, σ. 14. Τὸ ὄνομα αὐτὸ μαρτυρεῖται στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο **Λεμ. 523**, **701**, **782** (*Ὀνασᾶς*)· **Λεμ. 251**, **386**, **511**, **553**· **Λάρ. 190**, **Ἀβ. Πρ. 40** (*Ὀνησᾶς*) καὶ **Λεμ. 693** (Ὀνεσᾶς). Στὶς **Πάφ. 124** (;) καὶ **Λεμ. 566** (Σπιτάλλι) μαρτυρεῖται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ τύπος *Ὀνᾶς*. Στὴν **Λεμ. 175** ἀπαντᾶ ὁ τύπος *Ὄνησος* καὶ στὴν **Λεμ. 542** ὁ τύπος *Ὄνασος* βλ. καὶ *LGPN* I, σ.λ.

Λεμ. 252. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΝΥΤΟΚΡΑ[ΤΟΥΣ], ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΠΝΥ[Τ]ΟΚΡΑ[ΤΟΥΣ] Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,51 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,36 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,023 μ.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 374, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 19, σ. 373) (*SEG* 29, 1552).

Πυ̣υ̣τ̣όκρα[τες]
Πνυ[τ]οκρά[τους]
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *Πνυτ*(*ο*)- βλ. **Λάρ. 4**. Τὸ ὄνομα *Πνυτοκράτης* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 337** καὶ **Ἀμμ. 5**.

Λεμ. 253. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝΟΣ
Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,65 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,336 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ βρισκόταν στὴν ἰδιωτικὴ συλλογὴ τοῦ Κατσουνώτου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,037 μ.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 376-7, ἀρ. 22 (φωτ. πίν. 24, σ. 375) (= *SEG* 29, 1555).

Φίλων
Φίλωνος
χρηστέ,

4 χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Φίλων* μαρτυρεῖται καὶ στὶς ἐπιγραφὲς **Λεμ. 158**, **229**, **239**, **481**, **507** (2), **567**, **601**, **611**, **639** καὶ **Ἀβ. Πρ. 3** καὶ **28**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 254. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,542 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,24 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,023 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 377, ἀρ. 23 (φωτ. πίν. 25-6) (*SEG* 29, 1556).

Π̣. .Α. . . . .Ν[- -]
χρηστέ,
χαῖρε.

Λεμ. 255. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 115, 1991, σ. 785 (φωτ. πίν. 49, σ. 786) (*SEG* 41, 1424).

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1992, 546 (γιὰ τὸ *Ἐμοῦτος*).

Ἀπολλώνιε
Ἐμοῦτος
[χρ]η̣στέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.** Κατὰ τὸν Aupert ἡ γενικὴ Ἐμοῦτος εἶναι τοῦ ὀνόματος Ἐμοῦς, σπάνιο ὄνομα αἰγυπτιακῆς προελεύσεως. Ὁ Masson διερωτᾶται κατὰ πόσον θὰ

ἔπρεπε νὰ ἀναγνωσθεῖ Ἑλλοῦτος, ἀλλὰ τὸ *μεῖ* εἶναι ἀπολύτως εὐκρινὲς στὸν λίθο, ὅπως ἐπισημαίνει καὶ ὁ Bingen στὸ *SEG*.

Λεμ. 256. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΤΟΥΔΟΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,68 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,47 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος. Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές (γιὰ τὴ δεύτερη ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ Β' καὶ Γ' αἰ. μ.Χ. βλ. **Λεμ. 417**). Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,03.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 367, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 9, σ. 368) (*SEG* 29, 1546).

Ἐπικ̣τ[οῦ] Ο̣Ι̣Κ̣[- - -]
χ[ρη]στή, χ[αῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἐπικτοῦς* βλ. **Λεμ. 247**.

Λεμ. 257. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,53, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,345 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 276, στην περιοχὴ τοῦ ξενοδοχείου «Λιμονιά». Ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 789, Inscr. 156, T. 276/358). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,028 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 205, ἀρ. 37 (φωτ. πίν. 15,37) (= *SEG* 41, 1454).

Ἀπολλώνιε
Διονυσίου
χρηστέ, χαῖρε.

Ὁ τάφος χρησιμοποιήθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχαϊκὴ μέχρι τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο. Τὰ κεραμικὰ συνευρήματα ἀνάγουν τὴ χρονολόγηση ἀπὸ τὸν Α΄ μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.** Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ παραδίδουν τὸ συνηθέστατο σὲ ὅλες τὶς περιοχὲς ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82.**

Λεμ. 258. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Α΄ - Β΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος σὲ ὁρισμένα σημεῖα, ὕψους 0,567, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,245 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 278, στην περιοχὴ τοῦ ξενοδοχείου «Λιμονιά». Ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 791, Inscr. 157, T. 278/23). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,027 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 205-6, ἀρ. 38 (φωτ. πίν. 15,38) (*SEG* 41, 1455).

Δημήτριε
ΤΟΥΜΕΛΛΕΙ,
χαῖρε.

---

2. Τουμελλει, *SEG*: Τούμελλε<ί>, Νικολάου.

Γιὰ τὸ *ΤΟΥΜΕΛΛΕΙ* τοῦ στ. 2 ὑπάρχουν οἱ ἑξῆς ἑρμηνεῖες: α) Νὰ εἶναι *Τούμελλε{ι}*, δηλ. νὰ ἔχει γραφεῖ κατὰ λάθος τὸ *ἰῶτα* καὶ νὰ ἔχουμε μία κλητικὴ τοῦ ὀνόματος *Τούμελλος*, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορά. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ὁ *Δημήτριος* ἔχει δύο ὀνόματα. β) Νὰ εἶναι *τοῦ Μέλλει*, δηλ. νὰ ἔχουμε τὸ ἄρθρο μὲ τὴ γενικὴ τοῦ πατρωνυμικοῦ *Μέλλης* μὲ ΕΙ ἀντὶ Η. Γιὰ τὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς ποὺ φέρουν τὴν προσφώνηση *χαῖρε simpliciter* βλ. **Λεμ. 191**.

Λεμ. 259. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΝΕΣΘΕΩΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΝΕΣΘΕΩΣ

Α΄ - Β΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὴ στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένη ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,88 καὶ πάχους ἀπὸ 0,133 μέχρι 0,17 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ

νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 342, στὴν περιοχὴ τοῦ ξενοδοχείου «Λιμονιά». Ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 867, Inscr. 187, T. 342/11). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,037 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 206, ἀρ. 40 (φωτ. πίν. 16,40) (= *SEG* 41, 1457).

Μενεσθεῦ
Μενεσθέως
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Μενεσθεύς* ἀπαντᾶ σὲ μία ἐπιγραφὴ ἀπὸ τοὺς Χύτρους τοῦ Β' αἰ. π.Χ. βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Μ 20, καθὼς καὶ στὴν **Λεμ. 260**.

Λεμ. 260. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ Μ[Ε]Ν[ΕΚ]ΡΑΤΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΜΕΝΕ[ΣΘ]ΕΩΣ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,57, διαμέτρου ἄνω 0,39 καὶ κάτω 0,43 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 354, στὴν περιοχὴ τοῦ ξενοδοχείου «Λιμονιά» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 879, Inscr. 190 a-b, T. 354/123). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές (γιὰ τὴ δεύτερη, ποὺ χρονολογεῖται μὲ ἀμφιβολία στὸν Β' αἰ. μ.Χ. βλ. **Λεμ. 368**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,03 μ. καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 206-7, ἀρ. 41 (φωτ. πίν. 16,41 a,b) (= *SEG* 41, 1458).

Μ̣[ε]ν̣[εκ]ράτια
Μενε[σθ]έω̣ς
χρηστ[ή], χα̣ῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Μ̣[ε]ν̣εκ]ράτια*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Μενεκράτεια* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο· μαρτυρεῖται ὅμως στὴν Κρήτη, τὴ Δῆλο καὶ τὴ Σύρο βλ. *LGPN* I σ.λ. Τὸ ἀρσενικὸ *Μενεκράτης*, ποὺ εἶναι πολὺ κοινὸ σὲ πολλὲς περιοχές,

μαρτυρεῖται στὴν Κύπρο καὶ σὲ ἐπιγραφὴ του Δ' / Γ' αἰ. π.Χ., I. Nicolaou, *PPC*, M 32. Γιὰ τὸ ὄνομα *Μενεσθεύς* βλ. **Λεμ. 259**. Ὅπως ἐπισημαίνει ἡ Νικολάου, οἱ ἐπιγραφὲς **Λεμ. 259** καὶ **260** ἀφοροῦν στὴν ἴδια οἰκογένεια, ἂν κρίνουμε ἀπὸ τὴν πλήρη ἢ μερικὴ ὁμωνυμία μεταξὺ πατρὸς καὶ παίδων. Κατὰ συνέπεια τὸ οἰκογενειακὸ στέμμα ἔχει ὡς ἑξῆς:

Μενεσθεύς

Μενεσθεύς Μενεκράτεια

Λεμ. 261. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΦΑΥΣΤΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,495, διαμέτρου ἄνω 0,305 καὶ κάτω 0,36 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος, στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους ὅπου κτίσθηκε τὸ ξενοδοχεῖο «Λιμονιά», καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (ἀρ. RR 690/1, Inscr. 144· M.P. 47/67/6, bl. 123). Ὁ λίθος φέρει δύο ἐπιγραφές (γιὰ τὴ δεύτερη, ἡ ὁποία χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ. βλ. **Λεμ. 338**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 195, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 34,8a-b) (*SEG* 31, 1327).

Φαῦστα Ἀρισ-
τοκράτους χ<ρ>ησ-
τή, χαῖρε.

---

1. Φαῦστα, *SEG*: Φαύστα, Νικολάου Nicolaou || ΧΗΣ στὸν λίθο. **2.** Ἀρισ|τοκράτους, *SEG*: Ἀρισ|τοκράτου,

Στὴν **Λεμ. 204** ἀπαντᾶ τὸ *Φαυστώ*, ποὺ εἶναι ὑποκοριστικὸ τοῦ ὀνόματος *Φαῦστα*. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀριστοκράτης* βλ. **Λεμ. 305**.

Λεμ. 262. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,51, διαμέτρου ἄνω 0,37 καὶ κάτω 0,40 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 843/1, Inscr. 169· M.P. 47/67/6, bl. 123). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,02 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 199, ἀρ. 17 (φωτ. πίν. 36,17) (= *SEG* 31, 1340).

Διογένης Διογέ-
νους χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Διογένης* ἀπαντᾶ τόσο στὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο (βλ. I. Nicolaou, *PPC*, Δ 42-46) ὅσο καὶ στὴ ῥωμαϊκή (βλ. **Λεμ. 262** [2], **423**, **694**, **Κερ. 24** καὶ **Ἀμμ. 123**.

Λεμ. 263. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΤΕΡΠΝΗΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΙΩΝΟΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,635, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,53 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος, στὴ νοτιοανατολικὴ πλευρὰ τοῦ ὑπὸ ἀνέγερση τότε ξενοδοχείου «Avenida», καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 846/1, Inscr. 173· M.P. 47/67/6, bl. 123). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 199, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 36,18) (= *SEG* 31, 1341).

Τέρπνη Μαρίωνος
χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Τέρπνη* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο ἀλλὰ μαρτυρεῖται τὸ [*Τέ*]*ρπνος*, ὄνομα ἑνὸς Θρακός, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Γ' - Β' π.Χ. βρέθηκε στὸ Κίτιον βλ. I. Nicolaou, *PPC*, T 7. Τὸ ὄνομα *Μαρίων* παραδίδεται καὶ στὶς ἐπιγραφὲς **Λεμ. 346**, **586**, **778**, **784**. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-ίων* στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 203**.

Λεμ. 264. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΙΜΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,505, διαμέτρου ἄνω 0,37 καὶ κάτω 0,385 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸ ἴδιο σημεῖο μὲ τὴν ἐπιγραφὴ **Λεμ. 263** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 843/2, Inscr. 170· M.P. 47/67/6, bl. 123). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,038 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 200, ἀρ. 19 (φωτ. πίν. 36,19) (= *SEG* 31, 1342).

Πρ̣ῖμ̣ε̣
Γάμου
χρη̣σ̣τέ, χ̣α̣ῖρ̣ε̣.

Τὸ ὄνομα *Πρῖμος* (λατινικὸ *Primus*) ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, ἐνῶ μαρτυρεῖται σὲ πολλὲς περιοχὲς τοῦ ἑλληνόφωνου χώρου βλ. *LGPN* I σ.λ. Τὸ ὄνομα *Πρειμαρία* ἀπαντᾶ στὴν ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ **Λάρ. 41**. Τὸ ὄνομα *Γάμος*, τὸ πατρωνυμικὸ τοῦ νεκροῦ, ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου, ἐνῶ ἀπαντᾶ στὴν Κρήτη, τὴ Κῶ καὶ τὴ Θήρα. Τὸ ὄνομα *Γαμιανός* μαρτυρεῖται στὴν ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ **Λάρ. 47**.

Λεμ. 265. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΟΚΡΑΤΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,625, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω διαμέτρου 0,415 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος κατὰ τὴ διάρκεια ἐργασιῶν τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 955/2, Inscr. 220· M.P. 47/67/7, bls 6, 9). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1985, σ. 328, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 60,7) (= *SEG* 35, 1457).

Τιμοκράτη
Δημητρίου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**. Τὸ ὄνομα *Τιμοκράτης* μαρτυρεῖται τόσο κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο (βλ. I. Nicolaou, *PPC*, T 33-41) ὅσο καὶ κατὰ τὴ ῥωμαϊκή (βλ. **Λεμ. 25**, **233** [2], **265**, **308**, **340**, **450** καὶ **762**).

Λεμ. 266. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΙΜΗΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ἐπιτύμβια στήλη ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 1,10, μεγίστου πλάτους 0,42 καὶ πάχους 0,13 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 147, στὴ βόρεια περιοχὴ τοῦ «Amathus Hotel». Ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 556, T. 147/1, Inscr. 115). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1974, σ. 191, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 29,3) (= τῆς ἰδίας, *Amathonte*, σ. 199, ἀρ. 16 = *SEG* 41, 1440).

Θεοτίμηι
Ἀπολλωνίου
χρη[στή] *vac.*

Ὅπως σημειώνει ἡ Νικολάου, στὸν στίχο 1 ἔχει χαραχθεῖ στικτὸ *ἰῶτα* βλ. **Λεμ. 326**. Τὸ ὄνομα *Θεοτίμη* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο· ἀπαντᾶ σὲ μία ἐπιγραφὴ τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα βλ. *LGPN* I σ.λ. Τὸ ὄνομα *Θεότιμος* ἀπαντᾶ στὴ **Λεμ. 643**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 267. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΙΛΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΟΜΕΝΟΥΣ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος στὴν ἄνω ἀριστερὴ γωνία, ὕψους 0,495, διαμέτρου ἄνω 0,365 καὶ κάτω 0,39 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὴν τοποθεσία «Λοῦρες» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1087/1, Inscr. 230· M.P. 47/67/7, bl. 223). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,033 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1987, σ. 178, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 55,6) (*SEG* 37, 1374).

Ζωΐλε Κυπρο-
μένου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1-2: *Κυπρο|μένου*. Γενικὴ ἑνικοῦ τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πρωτόκλιτα.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**. Τὸ πατρωνυμικὸ *Κυπρομένης* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο καὶ πρέπει νὰ προστεθεῖ στὰ ὀνόματα ποὺ ἔχουν ὡς πρῶτο συνθετικὸ τὸ *Κυπρο-* βλ. Masson, *ΚΣπ* 28, 1964, σ. 8-12.

Λεμ. 268. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΛΑΤΥΧΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΟΥ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,81, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,485 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος, στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους ὅπου ἔχουν ἀνεγερθεῖ τὰ «Elamayia Flats» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 842/1, Inscr. 163· M.P. 47/67/6, bl. 123). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 197, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 35,11) (= *SEG* 31, 1333).

Καλάτυχε
Ἀρισταγόρου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Καλάτυχος* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 275**, **277**, **377**, **466**, **509**, **609**, **715**, **753** καὶ **754**, ἐνῶ στὴν **Λεμ. 725** μαρτυρεῖται τὸ θηλυκὸ *Καλατυχία*. Τὸ ὄνομα *Καλατυχιανός* μαρτυρεῖται στὴν **Λεμ. 569**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρισταγόρας* βλ. **Πάφ. 131.**

Λεμ. 269. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΓΛΑΥΚΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ
Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,645, διαμέτρου ἄνω 0,485 καὶ κάτω 0,52 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 842/2, Inscr. 164· M.P. 47/67/6, bl. 123). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,033 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 197, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 35,12) (*SEG* 31, 1334).

Γλαυκία
Φιλοκράτους
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ, τὸ ὁποῖο εἶναι πολὺ συνηθισμένο σὲ ἀρκετὲς περιοχές, μαρτυρεῖται στὴν Κύπρο καὶ σὲ μιὰ ἐπιγραφὴ ἀβεβαίας προελεύσεως βλ. **Ἀβ. Πρ. 32**. Γιὰ τὸ ὄνομα Γλαυκίας βλ. P. J. Sijpesteijn, *ZPE* 91, 1992, σ. 80 (= *SEG* 42, 1784). Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* βλ. **Λεμ. 205**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 270. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΟΝΗΣΑΝΔΡΟΥ
Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,66, διαμέτρου ἄνω 0,47 καὶ κάτω 0,498 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους ὅπου ἔχει ἀνεγερθεῖ τὸ ξενοδοχεῖο «Λιμονιά» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 842/3, Inscr. 165· M.P. 47/67/6, bl. 123). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 197-8, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 35,13) (*SEG* 31, 1335).

Ὄλυμπε
Ὀνησάν-
δρου χρηστέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὰ παράγωγα τοῦ ὀνόματος *Ὄλυμπος* βλ. **Λάρ. 108**. Τὸ ὄνομα *Ὀνήσανδρος* μαρτυρεῖται τόσο στὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο (βλ. I. Nicolaou, *PPC*, Ο 28 καὶ τῆς ἰδίας, *RDAC* 1978, σ. 274, ἀρ. 3) ὅσο καὶ στὴ ῥωμαϊκή (βλ. **Λεμ. 270**, **292**, **376**, **460**, **474** καὶ **Ἀμμ. 31-32**).

Λεμ. 271. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΕΙΟΥ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΤΗΡΟΥΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω 0,375 καὶ κάτω 0,392 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους ὅπου ἔχουν ἀνεγερθεῖ τὰ «Elamayia Flats» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 842/4, Inscr. 166· M.P. 47/67/6, bl. 123). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 198, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 35,14) (*SEG* 31, 1336).

Ἐρώτειον
Τήρους
χρηστή,
4 χαῖρε.

---

4. χαῖρε, *SEG*: *nil*, Νικολάου.

Σχόλια: στ. 1: *Ἐρώτειον*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς ἀπαντοῦν γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Ἡ Νικολάου στὸν στ. 2 προτείνει ὅτι ἡ γενικὴ εἶναι ἢ τοῦ ὀνόματος *Τηρώ* ἢ τοῦ *Τήρης*, ἀλλὰ εἶναι πιὸ πιθανὸν νὰ εἶναι πατρωνυμικό, ὅπως ἐπισημαίνει ὁ Bingen (*SEG*). Τὸ ὄνομα Τήρης μαρτυρεῖται καὶ στὴν Εὔβοια καὶ Λέσβο βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 272. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩ[ΝΙΟΥ], ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩ[ΝΟΣ] Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,57, διαμέτρου ἄνω 0,295 καὶ κάτω 0,325 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 271** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 842/5, Inscr. 167· M.P. 47/67/6, bl. 123). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 198, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 35,15) (= *SEG* 31, 1337).

Ἀπολλώ[νιε]
Ἀρίστω[νος]
χρηστ[έ],
4 χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.** Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 273. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΥΡΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΦΑΝΟΥΣ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,515, διαμέτρου ἄνω 0,35 καὶ κάτω 0,365 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 842/6, Inscr. 168· M.P. 47/67/6, bl. 123). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,033 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 198, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 35,16) (*SEG* 31, 1338).

Μύρων
Ἀπολλοφάνου
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Ἀπολλοφάνου*. Γενικὴ ἑνικοῦ τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων κατὰ τὰ πρωτόκλιτα.

Τὸ ὄνομα Μύρων μαρτυρεῖται καὶ στὴν Κρήτη, τὴ Δῆλο, τὴν Εὔβοια, τὴν Κῶ καὶ τὴ Θάσο, ἐνῶ τὸ συνηθέστατο σὲ πολλὲς περιοχὲς ὄνομα

Ἀπολλοφάνης ἀπαντᾶ καὶ σὲ μία ἐπιγραφὴ ἑλληνιστικῆς περιόδου ἀπὸ τὸ Κίτιον βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 274. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ Α - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

LBW 2826.

Ἀπολλώνιος
Ἀπολλωνίου·
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 275. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΛ[Α]ΤΥΧΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΩ[Ν]ΙΟΥ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε σὲ οἰκία στὸ Ἀρμενοχώρι. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,03 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 245, ἀρ. 47 (φωτ. πίν. 57-8, σ. 246) (= *SEG* 30, 1584).

Καλ[ά]τυχ-
ος Ἀπολω-
[ν]ίου· χρησ-
4 τέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1-2: Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

στ. 2-3: *Ἀπολω|νίου*. Ἐναλλαγὴ Λ ~ ΛΛ πρὸ φωνήεντος βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 517. Τὸ φαινόμενο εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Καλάτυχος* βλ. **Λεμ. 268**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 276. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ Ε[Υ]ΤΥΧΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,592 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,265 μ. Βρέθηκε στὴν οἰκία τοῦ Λάμπρου Ἀθανασίου στὴν Παρεκκλησιά. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,027 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 243, ἀρ. 42 (φωτ. πίν. 50, σ. 244) (= *SEG* 30, 1581).

Ε[ὔ]τυχε Ε-
[- - - - - - - -]
[- - - - - - - -],
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὔτυχος* βλ. **Λεμ. 287**.

Λεμ. 277. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑ[ΛΑ]ΤΥΧΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,46 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,23 μ. Βρέθηκε στὴν οἰκία τοῦ Χρίστου Μελενιώτου στὴν Παρεκκλησιά. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 245, ἀρ. 46 (φωτ. πίν. 55-6, σ. 246) (= *SEG* 30, 1583).

Κ̣α̣[λά]τυχε̣
χρ[ησ]τέ,
χα̣[ῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Καλάτυχος* βλ. **Λεμ. 268**.

Λεμ. 278. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΦΙΛΑΙΝΙΟΥ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΑΤΟΣ Α΄ - Β΄ αἰ. μ.Χ.

Κυλινδρικὴ ταφικὴ στήλη, φθαρμένη δεξιά, ὕψους 0,532 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,375 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ φυλασσόταν στὴν ἰδιωτικὴ συλλογὴ τοῦ Κατσουνώτου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 376, ἀρ. 21 (φωτ. πίν. 22, σ. 375) (*SEG* 29, 1554)· Daux, *REG* 98, 1985, σ. 399-401.

Φιλαίνειν
Ἀρτεμᾶτος
χρησ[τ]ή, [χ]αῖρε.

---

1. Φιλαινσιν (?), *BCH*· Φιλαίν<ε>ιν, *SEG* **2.** χρησ[τ]ῆ, *BCH*.

Σχόλια: στ. 1: *Φιλαίνειν*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Ἀρτεμᾶς, -ᾶτος* βλ. **Λευκ. 52**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ -ᾶς, -ᾶτος βλ. Gignac 1981, τόμ. Β΄, σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71.

Λεμ. 279. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙ[ΟΥ]

Α΄ - Β΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 49.

Δημήτρι[ε]
χρηστέ,
χαῖρε.

Λεμ. 280. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Α - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

LBW 2828.

Δημήτριε
Δημητρίου
[χρηστέ, χαῖρε].

Λεμ. 281. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΣ

Α - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

LBW 2829.

Δημητρία
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία* μὲ τὰ παράγωγα καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**.

Λεμ. 282. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΟ[ΔΟ]ΣΙΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,89, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,50 μ. Βρέθηκε κοντὰ στὸ ξενοδοχεῖο «Ἀμαθοῦς» στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 650, Inscr. 131· M.P. 165/38/2, bls 70-71, 25/65/2, bl. 16). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,037 μέχρι 0,046 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1979, σ. 346, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 51,4)· Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 245, ἀρ. 45 (φωτ. πίν. 53-54, σ. 244) (*SEG* 29, 1558).

Θεο[δό]σιε

Θε[οδ]ρ̣σίου
τ̣οῦ Ἀρ̣σίνου
4 χρηστέ, χαῖρε.

---

2. Θε[οδ]ρ̣σίου, *SEG*: Θε[οδο]σ̣ίου, Nicolaou· Θεο[δο]σίου, Aupert **3.** τ̣οῦ Ἀρ̣σίνου, *SEG*: τ̣ο[ῦ - - *ca* 4 - -] ινο[υ], Nicolaou· [τ]ο[ῦ Ἀρσ]ίνου, Aupert **4.** χρ̣η[στὲ χ]αῖρε, Aupert.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Θεοδόσιος* πβ. **Λεμ. 467**. Τὸ ὄνομα *Ἀρσίνους* ἀπαντᾶ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 283. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΣ[ΚΛΗ]ΠΙΑΔΟ[Υ] Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,525 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,34 μ. Βρέθηκε στὴν οἰκία τῶν Παπαχρίστου – Παπακυριακοῦ στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 239-40, ἀρ. 36 (φωτ. πίν. 42-3) (= *SEG* 30, 1578).

Ἀρίστων
Ἀσ̣[κλη]πι̣ά̣δ̣ο[υ]
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀσκληπιάδης* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 4**, **240**, **482**, **485** (2), **596**· **Λάρ. 179**· **Κερ. 14** καὶ **Ἀμμ. 27**. Στὴν Ἀμαθοῦντα ἀπαντᾶ ἐπίσης ἀκόμη δύο φορές βλ. *MSW*, σ. 96: *Ἀσκληπιάδη Αἰσχρείωνος* καὶ I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 258, ἀρ. 16: *Ἀσκληπιάδης Εἰρηναίου*. Στὴν **Λευκ. 73** μαρτυρεῖται τὸ θηλυκὸ *Ἀσκληπιάς*. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 284. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ/ΤΗΣ - - -, ΤΟΥ [ΔΗΜ]ΗΤΡΙΟΥ
Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,435 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,39 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 241, ἀρ. 39 (φωτ. πίν. 46, σ. 242) (*SEG* 30, 1579).

- - - - - - - -
[Δημ]ητρίου
[χρηστέ ἢ χρηστή, χαῖ]ρε.

Κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη εἶναι πιθανὸν νὰ ἔχουμε ἐδῶ μιὰ κλητικὴ *Δημητριοῦ* τοῦ θηλυκοῦ ὀνόματος *Δημητριοῦ*, χωρὶς πατρωνυμικό, ἀλλὰ κάτι τέτοιο εἶναι πολὺ ὑποθετικὸ καὶ δὲν υἱοθετεῖται ἐδῶ.

Λεμ. 285. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,54, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν τοποθεσία «Ἀμπελάκια» κοντὰ στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Ὁ πρῶτος ἐκδότης ἀνέφερε ὅτι ἀντέγραψε τὴν ἐπιγραφὴ «ἐν τῷ κουρείῳ Φιλοκαλίᾳ», ἐνῶ ὁ Aupert σημειώνει ὅτι στὴ συνέχεια βρισκόταν στὸ ἐπιπλοποιεῖο «Amman Furniture Shop» στὴ Λεμεσό. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 134, ἀρ. 7· Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 260 (*SEG* 32, 1330).

Ἄρτεμις
Τίμωνος
χρηστή,
χαῖρε.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν Bingen στὸ *SEG*. Τὸ ὄνομα *Ἄρτεμις* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 347**, **597**, **612**, **684**, **695** καὶ **Λευκ. 19**. Μαρτυροῦνται καὶ παράγωγα τοῦ θεωνυμίου αὐτοῦ: **Λεμ. 667**: *Ἀρτέμη*· **Λεμ. 601** καὶ **673**: *Ἀρτεμώ*· **Ἀβ. Πρ. 34**: *Ἀρτέμα* καὶ **Ἀβ. Πρ. 36**: *Ἀρτεμοῦς*.

Λεμ. 286. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΔΑ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΥ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω 0,27 καὶ κάτω 0,293 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1195,1 Inscr. 250). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,03 μ.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 364, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 4, σ. 365) (*SEG* 29, 1543)· I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 186, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 54,6).

Masson, *Bull. Épigr.* 1989, 791 (γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ).

Ἀριστοδᾶ
Ἀριστοδήμου
χρηστέ, χαῖρε.

Κατὰ τοὺς πρώτους ἐκδότες τὸ ὄνομα *Ἀριστοδᾶς* εἶναι ὑποκοριστικὸ ἑνὸς συνθέτου τοῦ τύπου τοῦ πατρωνυμικοῦ του. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀριστόδημος* βλ. **Πάφ. 121**.

Λεμ. 287. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,50 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,53 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές (γιὰ τὴ δεύτερη, ἡ ὁποία χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ. βλ. **Λεμ. 359**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 242-3, ἀρ. 41 (φωτ. πίν. 49, σ. 244) (*SEG* 30, 1580).

Εὔτυχε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ εὐχετικὸ ὄνομα *Εὔτυχος* ἀπαντᾶ συχνότατα στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο (**Λεμ. 92**, **276**, **287**, **351**, **626**, **627** καὶ **730**) ὅπως καὶ ἄλλων περιοχῶν τοῦ ἑλληνόφωνου κόσμου βλ. *LGPN* I σ.λ. Μαρτυρεῖται καὶ τὸ ὄνομα *Εὐτύχης* στὶς **Πάφ. 36**, **112**· **Λεμ. 776**· **Λευκ. 62**, **70**, **89**· **Λάρ. 160**, **205** καὶ **Ἀβ. Πρ. 20**. Στὴν **Λεμ. 659** ἀπαντᾶ καὶ τὸ ὄνομα *Εὐτυχᾶς*.

Λεμ. 288. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΟΪΛΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,564 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,354 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,032 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 243-5, ἀρ. 44 (φωτ. πίν. 52, σ. 244) (= *SEG* 30, 1582).

Ζοΐλε
Ἀπολλωνίου
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ζοΐλε*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 289. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,534 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,255 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὴν οἰκία τοῦ Γεωργίου Μιχαήλ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 246, ἀρ. 48 (φωτ. πίν. 59-60, σ. 247) (= *SEG* 30, 1585).

Μᾱρε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Μᾶρος* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λεμ. 177**.

Λεμ. 290. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,512 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,29 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὴν οἰκία τοῦ Ἰακώβου Μιχαήλ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 247, ἀρ. 49 (φωτ. πίν. 61) (= *SEG* 30, 1586).

Μᾷ̣ρκε
χρη̣̣ο̣̣τ[έ], χαῖρ[ε].

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Μᾶρκος* βλ. **Λεμ. 227**.

Λεμ. 291. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [Ν]ΕΙΚΟ[ΚΛ]ΕΟΥΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,393 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,207 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὴν οἰκία τοῦ Κυριάκου Χατζημιχαήλ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,02 μ.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 248-9, ἀρ. 52 (φωτ. πίν. 64-5, σ. 249) (= *SEG* 30, 1587).

[Ν]εικο[κλ]ῆ
χρηστ[έ],
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: [*Ν*]*εικο*[*κλ*]*ῆ*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Νικοκλῆς* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Ἀμμ. 148**.

Λεμ. 292. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΔΩΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΟΝΗΣΑΝΔΡΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,505, διαμέτρου ἄνω 0,31 καὶ κάτω 0,33 μ. Βρέθηκε στὴ Μουτταγιάκα, ποὺ βρίσκεται τέσσερα περίπου χιλιόμετρα δυτικῶς τοῦ ἀρχαιολογικοῦ χώρου τῆς Ἀμαθοῦντος, καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 893/1, Inscr. 192· M.P. 27/65/2, bl. 22· M.P. 47/67/6, bl. 151). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 258, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 42,2) (= *SEG* 33, 1199).

Φιλόδωρος
Ὀνησ(ά)νδρου
χρηστέ, χαῖρε.

---

2. ΟΝΗΣΔΝΔΡΟΥ στὸν λίθο.

Τὸ ὄνομα *Φιλόδωρος* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 206**, **240**, **735** καὶ **Λάρ. 3**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνήσανδρος* βλ. **Λεμ. 286**.

Λεμ. 293. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΡΑΤΟΥΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΣΩΤΙΩΝΟΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,50, διαμέτρου ἄνω 0,34 καὶ κάτω 0,325 μ. Βρέθηκε στὴ Μουτταγιάκα καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 893/6, Inscr. 197· M.P. 27/65/2, bl. 22· M.P. 47/67/6, bl. 151). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 260-1, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 43,7) (*SEG* 33, 1202).

Κρατοῦ Σωτίω-
νος χρηστή, χαῖρε.

Ὁ τύπος *Κρατοῦ* εἶναι κλητικὴ τοῦ ὀνόματος *Κρατοῦς*, συντομευμένο ὑποκοριστικὸ συνθέτου τύπου *Κρατ*(*ησί*)-. Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων σὲ *-οῦς* βλ. **Λεμ. 247**. Τὸ πατρωνυμικὸ *Σωτίων* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, βλ. *LGPN* I σ.λ., μαρτυρεῖται ὅμως τὸ *Σώτιον*, θηλυκὸ ὑποκοριστικό, βλ. **Πάφ. 85**.

Λεμ. 294. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΘΕΟΓΕΝΙΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΓΕΝΟΥ Α - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λεμεσὸ καὶ προέρχεται ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
LBW 2834.

[Θ]εογενὶς
[Θ]εογένου
χρηστή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Θεογένης* καὶ *Θεογενίς* βλ. **Λεμ. 383**.

Λεμ. 295. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠ[Α]Σ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴ Λεμεσὸ καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 89, Inscr. 9).
I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 198, ὑποσ. 25 (*SEG* 31, 1356).

Ὀλύμπ[α]
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὰ παράγωγα τοῦ ὀνόματος *Ὄλυμπος* βλ. **Λάρ. 108**. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων.

Λεμ. 296. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΥΙΩΝ ΤΟΥ ΟΝΗΣΙΚΛΕ[ΟΥΣ]

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, μεγίστου ὕψους 0,53, διαμέτρου ἄνω 0,829 καὶ κάτω 0,717 μ. Βρέθηκε κοντὰ στὸ χωριὸ Πολεμίδια στὴν τοποθεσία «Ἅγιος Γεώργιος» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1250/15, Inscr. 269). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 146, ἀρ. 19 (φωτ. πίν. 37,19) (*SEG* 39, 1547).

[Ὀ]νησικλ[ῆς]
Ὀνησιχ[λέους]
χρηστέ, [χαῖρε]·
4 Τιμῳ[- -]
Ὀνησιχλέ[ους]
[χρηστέ, χαῖρε].

---

1. [Ὀ]νησικλ[ῆς], *SEG*: Ἐπεικλ[ῆ], Nicolaou **2.** Ὀνησιχ[λέους], *SEG*: Ὀνησιχ[ράτου], Nicolaou **4.** Τιμῳ[- -], *SEG*: Τιμο[κράτη], Nicolaou **5.** Ὀνησιχλέ[ους], *SEG*: Ὀ[νησικράτου], Nicolaou.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησικλῆς* πβ. **Λεμ. 4** καὶ **736** (2). Πρόκειται γιὰ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς τοῦ *Ὀνησικλέους* καὶ τοῦ/τῆς *Τιμῳ*[- -], τέκνων τοῦ *Ὀνησικλέους*.

Λεμ. 297. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΚΑΤΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀετωματικὴ στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένη στὴν κάτω ἀριστερὴ γωνία, ὕψους 0,83, πλάτους 0,495 (0,47 κάτω) καὶ πάχους ἀπὸ 15,5 μέχρι 16,5 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο 516/1 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1138/1, Inscr. 238). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 186, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 54,4) (*SEG* 38, 1504).

Ἑκάτων Λέ-
οντος χρησ-

τέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἑκάτων*, παράγωγο τοῦ θεωνυμίου Ἑκάτη, δὲν ἀπαντᾶ σὲ ἄλλη ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Κύπρο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο. Γιὰ τὸ ὄνομα *Λέων* πβ. **Λευκ. 11** καὶ **Κερ. 17**.

Λεμ. 298. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Στήλη ἀποκεκρουμένη ἀριστερά, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 378, ἀρ. 24 (φωτ. πίν. 27, σ. 377) (*SEG* 29, 1557).

- - - ΤΗΧΑ
- - - ΡΕ

Ἡ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς ἔγινε ἀπὸ τὸν Bingen (*SEG*). Οἱ πρῶτοι ἐκδότες δίδουν δύο ἐπιλογὲς ἀποκαταστάσεως: α) στὸν πρῶτο στίχο ἴσως νὰ ἔχουμε ἕνα σύνθετο ὄνομα ποὺ λήγει σὲ *-τύχη* καὶ β) ἀποκατάσταση τῶν δύο στίχων μὲ [*χρησ*]*τή χα*|[*ῖ*]*ρε*.

Λεμ. 299. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΕΙΚΑΝΟΡΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΣΤΑΣΙΚΡΑΤΟΥΣ Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,495, διαμέτρου ἄνω 0,365 καὶ κάτω 0,40 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὴν τοποθεσία «Λοῦρες» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1087/4, Inscr. 233· M.P. 47/67/7, bl. 223). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,032 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1987, σ. 178-9, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 46,9) (= *SEG* 37, 1377).

Νεικάνωρ
Στασικράτου
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Στασικράτου*. Γενικὴ ἑνικοῦ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πρωτόκλιτα τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων.

Γιὰ τὸ σύνηθες σὲ πολλὲς περιοχὲς τοῦ ἑλληνόφωνου χώρου ὄνομα *Νικάνωρ*, ποὺ ἀπαντᾶ στὴν Κύπρο τόσο κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ ὅσο καὶ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. **Λάρ. 211**. Τὸ κοινὸ ὄνομα *Στασικράτης* μαρτυρεῖται στὴν Κύπρο καὶ κατὰ τὴ διαλεκτικὴ περίοδο βλ. Masson, *ICS* 211, 212, 251 καὶ 410, καθὼς καὶ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς πτολεμαϊκῆς περιόδου βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Σ 25-28, καὶ τῆς ῥωμαϊκῆς βλ. **Πάφ. 78**, **Λεμ. 299**, **520**, **598** (Στησικράτης) καὶ **Ἀμμ. 21** καὶ **94** βλ. καὶ *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 300. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀετωματικὴ στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένη κάτω, ὕψους 0,555, πλάτους 0,545 καὶ πάχους 0,13 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 320 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 833, T. 320/55, Inscr. 215). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,033 μ.

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 196, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 11,6) (*SEG* 41, 1430).

Ἀ̣πολλώ̣ν[ιε ἢ ία]
- - - - - - - - - - - - -

Ἀ̣πολλων[ιε or -ια], Νικολάου· Ἀ̣πολλων̣[- - -], *SEG*.

Λεμ. 301. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΕΠΩΝΟΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 252, ἀρ. 89 (= *SEG* 32, 1329), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 46. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Πρέπων
μνήμης
χάριν χρησ-

4 τέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Πρέπων* προέρχεται κατὰ τὸν Aupert ἀπὸ τὸ *Εὐ-πρέπων*. Γιὰ τὴν στερεότυπη ἔκφραση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Λεμ. 302. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΥΜΕΑ (;)

Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,615, διαμέτρου ἄνω 0,305 καὶ κάτω 0,31 μ. Βρέθηκε στὴ Μουτταγιάκα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 893/4, Inscr. 195· M.P. 27/65/2, bl. 22· M.P. 47/67/6, bl. 151). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 259-60, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 42,5) (*SEG* 33, 1200).

Δυ̣μέᾳ
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα Δυμέας, ἡ ἀνάγνωση τοῦ ὁποίου εἶναι ἀβέβαιη, ὅπως ἐπισημαίνει καὶ ὁ Bingen στὸ *SEG*, ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 303. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΖΟΪΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΑΤΟΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,555, διαμέτρου ἄνω 0,23 καὶ κάτω 0,26 μ. Βρέθηκε στὴ Μουτταγιάκα καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 893/5, Inscr. 196). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,026 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 260, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 42,6) (*SEG* 33, 1201).

Ζοΐδ[α]
Ἀρτεμᾶτος

μνήμης
4 χάριν.

Σχόλια: στ. 1: *Ζοΐδ*[*α*]. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίς* βλ. **Λεμ. 226**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Ἀρτεμᾶς, -ᾶτος* βλ. **Λευκ. 52**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ *-ᾶς, -ᾶτος* βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71. Γιὰ τὴν στερεότυπη ἔκφραση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Λεμ. 304. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΤΕΙΜΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΟΤΕΙΜΟΥ
Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἐπιτύμβια ἀετωματικὴ στήλη ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένη σὲ δύο μὴ συνανήκοντα ἀποτμήματα. Τὸ κάτω ἀπότμημα, ποὺ φέρει τὴν ἐπιγραφή, ἔχει μέγιστο ὕψος ἄνω 0,795 καὶ κάτω 0,61, πλάτος 0,585 καὶ πάχος 0,15 μ. Τὸ ἄνω ἀπότμημα ἔχει ὕψος 0,58, πλάτος 0,563 καὶ πάχος 0,15 μ. Βρέθηκε νοτίως τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Nicolaou στὴν τοποθεσία «Χαμοῦζα Κτήριο» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Inscr. 73· M.P. 138/39/2, bl. 70· 48/51, bl. 234). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,02 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1965, σ. 128-9, ἀρ. 19 (φωτ. πίν. 17,19) (= *SEG* 25, 1090).

Διότειμε Διοτείμου
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Διότειμε Διοτείμου*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Διότιμος* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, ἀπαντᾶ ὅμως τὸ θηλυκὸ *Διοτίμα* στὴν **Λεμ. 463**.

Λεμ. 305. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, θραυσμένος στὴν κάτω ἀριστερὴ γωνία, ὕψους 0,59, διαμέτρου ἄνω 0,36 καὶ κάτω 0,34 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴν τοποθεσία «Ἐκάλη» κατὰ τὴ διάρκεια χωματουργικῶν ἐργασιῶν γιὰ τὴν ἀνέγερση οἰκίας καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1905/12). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 298, ἀρ. 17 (φωτ. πίν. 4,17) (= *SEG* 51, 1891).

Ἀριστοκρά-
τη χαῖρε.

Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**. Τὸ ὄνομα *Ἀριστοκράτης*, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Πάφ. 19**, **98**· **Λεμ. 75**, **194**, **200**, **250**, **261**, **471**, **602** καὶ **Λευκ. 88**, μαρτυρεῖται στὴν Κύπρο ἤδη ἀπὸ τὴ διαλεκτικὴ περίοδο, καθὼς καὶ κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Α 107-114, πβ. *LGPN* I, σ.λ. *Ἀριστοκράτης* 8-24.

Λεμ. 306. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΝΙΚΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΝΙΚΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ἐπιτύμβια ἀετωματικὴ στήλη ἀπὸ ἀμμόλιθο, μερικῶς ἀποκεκρουμένη κάτω, ὕψους 0,83, πλάτους 0,30 καὶ πάχους 0,13 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο 581 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Τ. 581/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 176, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 25) (= *SEG* 40, 1337).

Ἀριστόνικε
Ἀριστονίκου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀριστόνικος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 198**. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-νικος* (καὶ *-νίκης*) βλ. Casevitz, *RPh* 76, 2002, σ. 225-231.

Λεμ. 307 - 308. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ [- -] ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΤΙΜΟ[ΚΡ]ΑΤΟΥΣ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,625 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,295 μ., ὁ ὁποῖος φέρει δύο ἐπιγραφές, ἡ μία ὑψηλότερα ἀπὸ τὴν ἄλλη. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ καὶ ἀπὸ 0,033 μέχρι 0,055 μ. στὴ δεύτερη. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 378, ἀρ. 26 (φωτ. πίν. 28, σ. 379) (= *SEG* 29, 1569) (γιὰ τὴν **307**)· Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 353, ἀρ. 4· Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 384-5, ἀρ. 29 (φωτ. πίν. 33,) (*SEG* 29, 1537) (γιὰ τὴν **308**).

(**307**) - - Ḳ - -
χρηστή,
χαῖρε.

(**308**) Ἀπολλωνία
Τιμο[κρ]άτου
χρηστή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Τιμο*[*κρ*]*άτου*. Γενικὴ ἑνικοῦ τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων κατὰ τὰ πρωτόκλιτα.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλωνία* βλ. **Λεμ. 187**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Τιμοκράτης* βλ. **Λεμ. 265**.

Λεμ. 309. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὴ στήλη, ὕψους 0,395 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,285 μ. Βρέθηκε στὴ περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλασσόταν στὴν ἰδιωτικὴ συλλογῆ τοῦ Κατσουνώτου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 363-4, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 3, σ. 365) (= *SEG* 29, 1559).

Ἀπολλώνιε
Δημητρίου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 310. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ [Δ]ΗΜΗΤΡΙΑΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν οἰκία τῶν Παπαχρίστου – Παπακυριακοῦ στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

LBW 2830· Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 366, ἀρ. 6 (= *SEG* 29, 1560).

[Δ]ημητρία
Ὀ̣νασίο̣[-] (;)
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία* μὲ τὰ παράγωγα καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**.

Λεμ. 311. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,50, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,33 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 284, στὴν περιοχὴ τοῦ ξενοδοχείου «Λιμονιά» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 797, Inscr. 158, T. 284/7). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 206, ἀρ. 39 (φωτ. πίν. 16,39) (= *SEG* 41, 1456).

Ὀλυμπιὰς
Ὀλύμπου
χρηστή,
4 χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ὀλυμπιάς* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 390**, **630**, **Λευκ. 77** καὶ **Λάρ. 62**. Γιὰ τὰ παράγωγα τοῦ ὀνόματος *Ὄλυμπος* βλ. **Λάρ. 108**.

Λεμ. 312. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΩΔΑΜΟΥ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,39, διαμέτρου ἄνω 0,14 καὶ κάτω 0,20 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν δρόμο τοῦ τάφου 589 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Τ. 589/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,024 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 197, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 42,6) (= *SEG* 41, 1462).

Σώδαμε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Σώδαμος* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λάρ. 18** (2).

Λεμ. 313. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,65, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,35 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 312** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Τ. 589/7). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,024 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 197, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 42,7) (= *SEG* 41, 1463).

Δημήτρι
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημήτρις*, τύπο προερχόμενο ἀπὸ ὑφαίρεση –*ιος* (*ν*) > -*ις* (*ν*), βλ. **Λεμ. 178**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη –*ion* ἢ -*ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 314. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΩ[Τ]ΗΡ[- -]

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,60, διαμέτρου ἄνω 0,39 καὶ κάτω 0,43 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 312** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Τ. 589/16). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,024 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 197, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 42,8) (*SEG* 41, 1464).

Σω[τ]ηρ[- -] Εβ̣[- -]
χρ[η]στή,
[χαῖ]ρε.

---

1. Σω[τ]ηρ[- -], *SEG*: Σω[τ]ήρ[α] (?), Nicolaou.

Λεμ. 315-316. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΜΑΡΚΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΑΛΛΟΥΣΑΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,60, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,45 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 312** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Τ. 589/17). Στὸν κίονα εἶναι χαραγμένες δύο ἐπιγραφές. Στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04, ἐνῶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 197-8, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 42,9) (= *SEG* 41, 1465).

(**315**) Μαρκία
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Μαρκία* βλ. **Πάφ. 28**.

(**316**) Θάλλουσα
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Θάλλουσα* ἀπαντᾶ, ὅπως ἀναφέρει ἡ Νικολάου, καὶ σὲ μία ἀδημοσίευτη ἐπιγραφή, ἡ ὁποία φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (ἀρ. 315).

Λεμ. 317. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,525, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,26 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 589 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Τ. 589/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 198, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 43,10) (= *SEG* 41, 1466).

Δημήτριε
χ[ρη]στέ,
[χαῖ]ρε.

Λεμ. 318. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΙΣΙΔΩΡΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,43, διαμέτρου ἄνω 0,20 καὶ κάτω διαμέτρου 0,225 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 317** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Τ. 589/3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 198, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 43,11) (= *SEG* 41, 1467).

Ἰσίδωρ[ε]
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἰσίδωρος* βλ. **Λεμ. 237**.

Λεμ. 319. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,69, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,29 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 317** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Τ. 589/8). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 198, ἀρ. 12 (= *SEG* 41, 1468).

[- -]ṣη[- -]
[χρησ]τή,
χ[αῖρε].

Λεμ. 320. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,38, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,37 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 317** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Τ. 589/10). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 198, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 43,13) (= *SEG* 41, 1469).

- - - - - - - - - - - - - - - -
χṛṇστεί, χạ[ῖρε].

Σχόλια: *χρηστεὶ* ἀντὶ *χρηστή*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Η, διότι καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν [*i*] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 201-2.

Λεμ. 321. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΒΩΣ[ΩΝΟΣ (;)]

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο ἀποκεκρουμένος δεξιά, ὕψους 0,27, διαμέτρου ἄνω 0,11 καὶ κάτω 0,14 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ.**

317 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Τ. 589/13). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 198-9, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 43,13) (*SEG* 41, 1470).

Βῶϙ[ων (;)]
χρησ[τέ], χέρ[ε].

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Βώσων* ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου.

Λεμ. 322. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΩ[Ν]ΟΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,585, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,205 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 639 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 1449, Τ. 639/10). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1992, σ. 258, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 99,6) (= *SEG* 42, 1302).

Δίῳ[ν]
χρη[στέ],
χέρ[ε].

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Δίων* μαρτυρεῖται στὴν Κύπρο ἤδη ἀπὸ τὸν ΣΤ' αἰ. π.Χ. μὲ τὴ μορφὴ *ΔιFίων* (Masson, *ICS* 327) καὶ ἀπαντᾶ τόσο στὴν ἑλληνιστική βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Δ 71, ὅσο καὶ στὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. **Πάφ. 82** καὶ **Λάρ. 113**.

Λεμ. 323. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ Π[ΤΟ]ΛΕΜΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΠΤ[ΟΛΕ]ΜΑΙΟΥ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο ἀποκεκρουμένος κάτω ἀριστερά, ὕψους 0,52, διαμέτρου ἄνω 0,34 καὶ κάτω 0,355 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1534/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 181, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 39,1) (*SEG* 44, 1234).

Π[το]λεμαῖ Πτ[ολε]-
μ̣αίου τοῦ [καθ']
[υ(ἱ)οθ]ε̣σ̣ίαν (;) καὶ [- -]
4 ἰ̣δου χρηστέ, χαῖρε.

---

1. Π[τό]λεμαι, Nicolaou καὶ Pleket εἰς *SEG* **2-3.** [καθ'] | [υ(ἱ)οθ]ε̣σ̣ίαν, Pleket εἰς *SEG*: [- -]|ε̣σ̣ιαν, Nicolaou.

Σχόλια: στ. 1: *Π[το]λεμαῖ*. Ὁ τύπος τῆς κλητικῆς προέρχεται ἀπὸ τὴ σίγηση τοῦ ἔψιλον, γιὰ νὰ ἀποφευχθεῖ ἡ διπλὴ προφορὰ τοῦ /*e*/, πβ. *Πτολομαῖ* στὴν **Λεμ. 536**.

Γιὰ τὴν ἐπιβίωση στὴν ὀνοματολογία αὐτῆς τῆς περιόδου ὀνομάτων ποὺ σχετίζονται μὲ τὴ δυναστεία τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. **Λεμ. 338**.

Λεμ. 324. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΔΥΜΗΣ, ΣΥΖΥΓΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο μερικῶς θραυσμένος ἄνω καὶ κάτω, ὕψους 0,73, διαμέτρου ἄνω 0,40 καὶ κάτω 0,495 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1534/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 181-2, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 39,2) (= *SEG* 44, 1235).

Διδύμηι γυνῆι
Δημητρίου
χ[ρ]ηστή, χαῖρε.

Στὸ στ. 1 ἔχουμε καὶ στὶς δύο λέξεις στικτὸ *ἰῶτα*, ὅπως ἐπισημαίνει ἡ Νικολάου βλ. **Λεμ. 326**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὰ ὀνόματα *Δίδυμος* καὶ *Διδύμη* βλ. **Λεμ. 176**.

Λεμ. 325. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,58, διαμέτρου ἄνω 0,21 καὶ κάτω διαμέτρου 0,225 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1534/4). Στὸν κίονα εἶναι χαραγμένες δύο ἐπιγραφές, ἐκ τῶν ὁποίων μόνο ἡ μία διασώζεται. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 182, ἀρ. 3 (= *SEG* 44, 1236).

Ἡ̣λ̣ι̣ό̣δ̣ω̣ρ̣ε̣
χρηστέ,
[χαῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡλιόδωρος* βλ. **Λεμ. 244**.

Λεμ. 326. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΥΦΙΔΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο μερικῶς θραυσμένος κάτω, ὕψους 0,65, σωζομένης διαμέτρου ἄνω 0,30 καὶ κάτω 0,25 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1534/5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 182, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 39,4) (*SEG* 44, 1237).

Εὐφιδία
Ἀπολλωνί[ου]
χρηστή,
4 χαῖρει.

4. χαῖρει Pleket εἰς *SEG*: χαῖρε<ι>, Nicolaou.

Τὸ ὄνομα *Εὐφιδία* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Ἡ Νικολάου ὑποστηρίζει ὅτι ἐνδεχομένως ἐγράφη στὸν λίθο Φ ἀντὶ Ε, ὁπότε νὰ ἔχουμε Εὐ(ε)ίδια, τὸ ὁποῖο δὲν ἀπαντᾶ ἐπίσης στὴν Κύπρο. Τὸ *φεῖ* ὅμως δὲν μοιάζει καθόλου μὲ τὸ *ἔψιλον*. Γιὰ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.** Ὁ Pleket στὸ *SEG* θεωρεῖ ὅτι στὸ *χαίρει* στὸν στ. 4 ἔχουμε στικτὸ *ἰῶτα*, ὅπως στὶς **Λεμ. 266**, **324**, **501**, **617**, **668** καὶ **Ἀβ. Πρ. 36**, ἐνῶ ἡ Νικολάου τὸ ὀβελίζει.

Λεμ. 327. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΑΣΙΝΕΙΚΗΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΧΑΡΙΤΩΝΟΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο μερικῶς θραυσμένος κάτω, ὕψους 0,60, διαμέτρου ἄνω 0,38 καὶ κάτω 0,48 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1534/6). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 182, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 39,5) (= *SEG* 44, 1238).

Πασινείκη
Ἀρίστωνος
χρηστή, χαῖρε·
4 Ἀρίστων Χαρί-
τωνος χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Πασινείκη*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Πασινίκη* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Χαρίτων* πβ. **Λάρ. 184**. Τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας εἶναι τὸ ἑξῆς:

Χαρίτων
|
Ἀρίστων
|
Πασινίκη

Λεμ. 328. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΑΡΚΙΑΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο μερικῶς θραυσμένος ἄνω καὶ κάτω, ὕψους 0,53, διαμέτρου ἄνω 0,33 καὶ κάτω 0,38 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος κατὰ τὴ διάρκεια ἐργασιῶν στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1653/52). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 223, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 24,8) (= *SEG* 45, 1849).

Μαρκία
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Μαρκία* βλ. **Πάφ. 28**.

Λεμ. 329. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΗΔΙΣΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΗΣΙΟΔΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο μερικῶς θραυσμένος κάτω, ὕψους 1,004, διαμέτρου ἄνω 0,60 καὶ κάτω 0,65 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 328** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1654/I). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 223, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 24,9) (= *SEG* 45, 1850).

Ἥδιστε
Ἡ(σ)ιόδου
χρηστέ,

4 χαῖρε.

---

2. ΗΜ̣ΙΟΔΟΥ στὸν λίθο.

Καὶ τὰ δύο ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς ἀπαντοῦν γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 330. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΤΥΧΙΚΗΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,52, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,23 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 328** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1654/4). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 223-4, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 25,11) (= *SEG* 45, 1852).

Τυχικὴ
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Τυχική* πβ. **Λάρ. 139**, ἐνῶ τὸ ὄνομα *Τυχικὸς* ἀπαντᾶ στὶς **Λεμ. 62** καὶ **592**.

Λεμ. 331. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο μερικῶς θραυσμένος ἄνω καὶ κάτω, ὕψους 0,575, διαμέτρου ἄνω 0,24 καὶ κάτω 0,285 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 328** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1654/5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 224, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 25,12) (= *SEG* 45, 1853).

Εἰρήνη Ἀρίστω-
νος θρεπτὴ
χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**. Τὸ ὄνομα *Εἰρήνη* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 415** καὶ **Λευκ. 19** καὶ **77**. Γιὰ τὸν ὅρο *θρεπτός* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 9: Ἀπελευθερωτές – Πάτρωνες. Ἀπελεύθεροι – Δοῦλοι.

Λεμ. 332. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΙΛΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο θραυσμένος ἄνω, ὕψους 0,515, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,35 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 328** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1654/8). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 224, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 25,13) (*SEG* 45, 1854).

Ζωίλε Ἀρίστωνος
[το]ῦ Πόδωνος χρησ-
τέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**. Τὸ ὄνομα *Πόδων* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 333. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΥΣΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΖΩΙΛΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο ἀποκεκρουμένος κάτω, σωζομένου ὕψους 0,40, διαμέτρου ἄνω 0,42 καὶ κάτω 0,38 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 328** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1654/9). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 224, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 25,14) (= *SEG* 45, 1855).

Νῦσε Ζωίλου
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**.

Λεμ. 334. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΩΝΟΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,48, διαμέτρου ἄνω 0,265 καὶ κάτω διαμέτρου 0,28 μ. Προέρχεται ἀπὸ τὸ ἴδιο σημεῖο ἀπ' ὅπου καὶ ἡ **Λεμ. 328** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1654/10). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 224, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 25,15) (= *SEG* 45, 1856).

Θέων
χ[ρηστέ, χαῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Θέων* βλ. **Λεμ. 237**.

Λεμ. 335. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,543, διαμέτρου ἄνω 0,23 καὶ κάτω διαμέτρου 0,255 μ. Προέρχεται ἀπὸ τὸ ἴδιο σημεῖο ἀπ' ὅπου καὶ ἡ **Λεμ. 328** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1654/13). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 224, ἀρ. 16 (= *SEG* 45, 1857).

[- - - - -]
[- - - - -]
χαῖρε.

Λεμ. 336. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΑΡΧΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,52, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,155 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 641 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ

(LM 1451, T. 641/31). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1992, σ. 259, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 90,10) (= *SEG* 42, 1306).

Πρώταρχε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Πρώταρχος* ἀπαντᾶ σὲ ἀκόμη μία ἐπιγραφή, τῆς ἑλληνιστικῆς ὅμως περιόδου ἀπὸ τοὺς Χύτρους βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Π 50. Μαρτυρεῖται σὲ πολλὲς περιοχὲς τοῦ ἑλληνόφωνου χώρου βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 337. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΝΥΤΟΚΡΑΤΟΥΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,46, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,175 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 645 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LM 1455, T. 645/4). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1992, σ. 259, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 90,11) (= *SEG* 42, 1307).

Πνυτοκράτη
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Πνυτοκράτης* βλ. **Λεμ. 268**.

Λεμ. 338. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΤΕΙΜΗΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΗΣ ΑΡΣΙΝΟΗΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,495, διαμέτρου ἄνω 0,305 καὶ κάτω 0,36 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος., στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους ὅπου κτίσθηκε τὸ ξενοδοχεῖο «Λιμονιά» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (ἀρ. RR 690/1, Inscr. 144· M.P. 47/67/6, bl. 123). Ὁ λίθος

φέρει δύο ἐπιγραφές (γιὰ τὴ δεύτερη, ἡ ὁποία χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ. βλ. **Λεμ. 261**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 195, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 34,8a-b) (= *SEG* 31, 1327).

Τείμη Ἀρσι-
νόης χρηστή,
χαῖρε.

---

1. Τειμή, Νικολάου (= *SEG*).

Σχόλια: στ. 2: *Τείμη*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὶς περιπτώσεις, στὶς ὁποῖες ὁ νεκρὸς ἀναφέρεται μὲ τὸ μητρωνυμικό του βλ. **Λεμ. 204**. Εἶναι ἀξιοσημείωτο τὸ γεγονὸς ὅτι ἐπιβιώνουν στὴν ὀνοματολογία αὐτῆς τῆς περιόδου ὀνομάτων ποὺ σχετίζονται μὲ τὴ δυναστεία τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου σὲ ἰδιῶτες ποὺ δὲν φαίνεται νὰ ἀνήκουν σὲ ἐπιφανεῖς οἰκογένειες, πβ. **Λεμ. 323** (2), **360**, **536** (2), **616** (2), **629**, **680**· **Λευκ. 6** καὶ **Ἀβ. Πρ. 12**.

Λεμ. 339. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠ[ΟΛ]ΛΩΝΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ Ε[Υ-ΑΝ(;)]ΔΡΟΥ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,467, διαμέτρου ἄνω 0,31 καὶ κάτω 0,355 μ. Βρέθηκε στὴ δυτικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1579/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 182-3, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 39,6) (= *SEG* 44, 1239).

Ἀπ[ολ]λώνιε
Ε[ὐάν(;)]δ̣ρου
χ[ρη]σ̣τέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ κοινὸ ὄνομα *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.** Τὸ ὄνομα *Εὔανδρος*, ποὺ μαρτυρεῖται σὲ ἀρκετὲς περιοχὲς τοῦ ἑλληνόφωνου χώρου βλ. *LGPN* I σ.λ., ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 387**, πβ. *MSW*, σ. 96.

Λεμ. 340. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΜΟΚΡΑΤΟΥΣ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω δεξιά, ὕψους 0,54, διαμέτρου ἄνω 0,40 καὶ κάτω 0,43 μ. Βρέθηκε στὴ δυτικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1579/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 183, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 39,7) (= *SEG* 44, 1240).

Ἀπολλόνιε
Τιμοκράτου
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀπολλόνιε*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 2: *Τιμο*[*κρ*]*άτου*. Γενικὴ ἑνικοῦ κατὰ τὰ πρωτόκλιτα τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.** Γιὰ τὸ ὄνομα *Τιμοκράτης* βλ. **Λεμ. 265**.

Λεμ. 341. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΘΗΝΟΚΡΙΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΘΗΝΟΚΡΙΤΟΥ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,57, διαμέτρου ἄνω 0,46 καὶ κάτω 0,475 μ. Βρέθηκε στὴ δυτικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1579/3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 183, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 40,8) (= *SEG* 44, 1241).

Ἀθηνόκριτε
Ἀθηνοκρίτου
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀθηνόκριτος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Μαρτυρεῖται καὶ στὴ Χίο καὶ τὴ Σάμο βλ. *LGPN* I σ.λ. Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μία περίπτωση ὁμωνυμίας πατρὸς καὶ υἱοῦ.

Λεμ. 342. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΒΡΗΣΗΙΔΟΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,53, διαμέτρου ἄνω 0,29 καὶ κάτω 0,32 μ. Βρέθηκε στὴ δυτικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1579/15). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 185, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 41,15) (= *SEG* 44, 1248).

Βρισηὶς
χρηστή,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Βρισηίς* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Μαρτυρεῖται καὶ στὴν Κυρηναϊκὴ καὶ τὴ Θάσο βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 343. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΜΗΝΟΔΟΤΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω 0,43 καὶ κάτω 0,48 μ. Βρέθηκε στὴ δυτικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1579/20). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 186, ἀρ. 20 (φωτ. πίν. 41,20) (= *SEG* 44, 1253).

Ἡλιόδωρε Μηνο-
δότου χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡλιόδωρος* βλ. **Λεμ. 244**. Τὸ ὄνομα *Μηνόδοτος* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 407**, **454**, **593** καὶ **670**.

Λεμ. 344. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,51, διαμέτρου ἄνω 0,34 καὶ κάτω 0,36 μ. Βρέθηκε στὴ δυτικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1583/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 186, ἀρ. 22 (φωτ. πίν. 42,22) (= *SEG* 44, 1255).

Δημήτριε
Φιλοκράτους
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* βλ. **Λεμ. 205**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 345. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΡΟΥΝΤΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΝΕΙΚΑΙΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω 0,355 καὶ κάτω 0,395 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LRR 1614, Am. T. 686/78). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 221, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 24,1) (*AE* 1995, 1562· *SEG* 45, 1842).

Ῥουντία
Νεικαίου
χρηστή, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Νεικαίου*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Ῥουντία* (= *Rudia*) ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Κατὰ τὴ Νικολάου ἴσως νὰ προέρχεται ἀπὸ τὸ λατινικὸ «rudis? = a slender stick or rod. A nickname?, she was slim and slender stick like a rod?». Προέρχεται ὅμως ἀπὸ λατινικὸ ὄνομα γένους, βλ. *AE* 1995, 1562: «Runtius est un gentilice latin connu, utilisé ici comme nom unique». Τὸ ὄνομα *Νίκαιος*, ποὺ μαρτυρεῖται σὲ ἀρκετὲς περιοχὲς τοῦ ἑλληνόφωνου χώρου βλ. *LGPN* I σ.λ., ἀπαντᾶ ἐπίσης γιὰ πρώτη φορά.

Λεμ. 346. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΙΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Β΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,53, διαμέτρου ἄνω 0,305 καὶ κάτω 0,307 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1614, Am. T. 686/79). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).
I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 221, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 24,2) (= *SEG* 45, 1843).

Μαρίων
Δημητρίου
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Μαρίων* βλ. **Λεμ. 263**. Γιὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη *–ίων* στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 347. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΗΤΟΣ Β΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,51, διαμέτρου ἄνω 0,265 καὶὶ κάτω 0,31. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1614, Am. T. 686/80). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 221, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 24,3) (= *SEG* 45, 1844).

Ἄρτεμει
Κράτητος
χρηστή,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἄρτεμει*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὸ θεοφόρο ὄνομα *Ἄρτεμις* βλ. **Λεμ. 285**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Κράτης* βλ. **Λεμ. 210**.

Λεμ. 348. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΙΛΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,53, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,26 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1614, Am. T. 686/81). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,028 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 222, ἀρ. 4 (= *SEG* 45, 1845).

Ζ̣ω̣ί̣λε
[- - - -]
χρη[στέ],
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**.

Λεμ. 349 - 351. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΑ, ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΗΣ ΠΛΑΔΥΝΑΜΕΩΣ (;) ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΜΟΘΕΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὴ στήλη ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,685, πλάτους 0,31 καὶ μεγίστου πάχους 0,09 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1614, Am. T. 686/82). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,018 καὶ στὴ δεύτερη καὶ τρίτη ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 222-3, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 24,5) (= *SEG* 45, 1846).

(**349**) Ἀρίστα Ἀρχία
χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀρίστα* μαρτυρεῖται καὶ κατὰ τὴ διαλεκτικὴ περίοδο στὴν Κύπρο σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ Ε'/Δ' αἰ. π.Χ. βλ. Masson, *ICS*, ἀρ. 138. Ἀπαντᾶ καὶ ἡ μορφὴ *Ἀρίστιον* (**Πάφ. 19**, **Λεμ. 559**, **671** καὶ **Λευκ. 90**). Τὸ ὄνομα *Ἀρχίας*, ποὺ μαρτυρεῖται σὲ ἀρκετὲς περιοχὲς τοῦ ἑλληνόφωνου χώρου βλ. *LGPN* I σ.λ., μαρτυρεῖται καὶ σὲ ἐπιγραφὴ τῆς πτολεμαϊκῆς περιόδου βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Α 161, καθὼς καὶ σὲ ἐπιγραφὴ τῆς πρωτοβυζαντινῆς περιόδου (Δ'/Ε' αἰ. μ.Χ.) ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα βλ. Mitford, *Byzantion* 20, 1950, σ. 110, ἀρ. 3.

(**350**) Εὐτυχὶς Πλ̣ἀ̣δυνάμεως (;)
χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Εὐτυχίς* ἀπαντᾶ κατ' αὐτὴν τὴν περίοδο καὶ στὶς **Λεμ. 518** καὶ **Λευκ. 15**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Πλαδύναμις* ἀντὶ ἴσως γιὰ *Πανδύναμις* πβ. **Λεμ. 651**. Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μία ἐπιγραφή, στὴν ὁποία ὁ νεκρὸς ἀναφέρεται μὲ τὸ μητρωνυμικό του βλ. **Λεμ. 204**.

(**351**) Εὔτυχε Τιμοθέου
[χρηστέ, χαῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὔτυχος* βλ. **Λεμ. 287**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Τιμόθεος* πβ. **Λεμ. 597**.

Λεμ. 352. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕ[ΑΣ (;)]

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,51, διαμέτρου ἄνω 0,20 καὶ κάτω 0,265 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1587/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 223, ἀρ. 6 (*SEG* 45, 1847).

Ἀγαθόκλε[α (;)]
(χ)ρηστή, χέ[ρε].

---

2. ΘΡΗCΤΗ στὸν λίθο.

Σχόλια: στ. 2: *χέ*[*ρε*]. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Ἀγαθόκλεα* μαρτυρεῖται σὲ ἀκόμη μία ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα βλ. **Λεμ. 442**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀγαθοκλῆς* βλ. **Λεμ. 427**.

Λεμ. 353. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,52, διαμέτρου ἄνω 0,31 καὶ κάτω 0,33 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1587/3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 223, ἀρ. 7 (= *SEG* 45, 1848).

Ἀρίστων
[- -]ΜΙΠ[..]Ο
χ[ρησ]τέ, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 354. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΝΔΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΝΔΡΟΥ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,548, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,37 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 318 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 831, Τ. 318/4, Inscr. 162). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 196, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 11,5) (= *SEG* 41, 1429).

Ἀρίστανδρε
Ἀριστάνδρου
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀρίστανδρος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Ἀμμ. 17**. Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μία περίπτωση ὁμωνυμίας πατρὸς καὶ υἱοῦ.

Λεμ. 355. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΙΩΝΟΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ μερικῶς θραυσμένος κάτω, σωζομένου ὕψους 0,46, διαμέτρου ἄνω 0,21 καὶ κάτω 0,25 μ., βρέθηκε στὸ χωριὸ Φασοῦλα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1574/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 188, ἀρ. 28 (φωτ. πίν. 43,28) (= *SEG* 44, 1261).

Ἀριστίων
χρηστέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Ἀριστίων* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λεμ. 373**. Γιὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη *–ίων* στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 203**.

Λεμ. 356 - 357. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΚΑΙ ΤΗΣ [Σ]Ω[ΦΡΟ]ΣΥΝΗΣ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,545 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,408 μ., ἡ ὁποία φέρει δύο ἐπιγραφές. Βρέθηκε στὴν Παρεκκλησιὰ στὴν οἰκία τοῦ Χαράλαμπου Παύλου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 καὶ στὴ δεύτερη εἶναι 0,028 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινὴ θέση τοῦ κίονος.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 241, ἀρ. 38 (φωτ. πίν. 45, σ. 240) (= *SEG* 30, 1592) (γιὰ τὴν **356**)· τοῦ ἰδίου, *BCH* 104, 1980, σ. 249-50, ἀρ. 54 (φωτ. πίν. 67, σ. 250) (= *SEG* 30, 1592) (γιὰ τὴν **357**).

(**356**) Δημητρία Δημητρίου
χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Δημητρία* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 281**, **310**, **429**, **496**, **756**, **780** καὶ **Λάρ. 131** καὶ **208**. Στὴν **Λεμ. 690** μαρτυρεῖται τὸ ὑποκοριστικὸ *Δημητροῦ*, στὴν **Λάρ. 204** τὸ *Δημητριοῦς*, στὶς **Λεμ. 663** καὶ **722** τὸ ὑποκοριστικὸ *Δεμετροῦ*, στὶς **Λεμ. 573**, **687** καὶ **Λάρ. 163** ὁ τύπος *Δεμετρία*, ἐνῶ στὴν **Λεμ. 726** τὸ ὄνομα *Δήμητρα*, ἀπὸ τὸ ὁποῖο προέρχονται ὅλα τὰ παράγωγα ποὺ προαναφέρθηκαν.

(**357**) [Σ]ω[φρο]σ̣ύνη
Γ' | /-Ḭ̣ΤΟΥ τοῦ
Διο[σκ]ουρ̣ίδου
4 χρηστή, χα̣ῖρε.

Τὸ ὄνομα *Σωφροσύνη* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορά. Στὸν στ. 2 μπορεῖ νὰ ἔχουμε τὴ γραφὴ *Εὐκ̣λ̣ε̣ίτου* κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη, ἀλλὰ τέτοιο ὄνομα εἶναι ἀμάρτυρο. Γιὰ τὰ θεοφόρα ὀνόματα *Διόσκο*(*υ*)*ρος* καὶ *Διοσκο*(*υ*)*ρίδης* βλ. **Λεμ. 407**.

Λεμ. 358. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ ΑΣΤΥΚΡΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,43 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 240, ἀρ. 37 (φωτ. πίν. 44) (*SEG* 30, 1588).

Ἀρίστων
Ἀστυρκῶν
Ἀ̣πολλονίου
4 [χ]ρητέ, χαῖρε.

---

2. Ἀστύρκων, Aupert (*SEG*).

Σχόλια: στ. 3: *Ἀ̣πολλονίου*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 4: [*χ*]*ρητέ*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Στοὺς στ. 1-2 τὰ *Ἀρίστων* καὶ *Ἀστύρκων* ἴσως νὰ πρόκειται γιὰ διπλὸ ὄνομα, ἤ, πιὸ πιθανόν, γιὰ τὰ ὀνόματα δύο ἀδελφῶν σύμφωνα μὲ τὸν πρῶτο ἐκδότη καὶ τὸ *SEG*. Εἶναι πιθανώτερο ὅμως νὰ εἶναι διπλὸ ὄνομα, δηλ. ὁ Ἀρίστων ὁ καὶ Ἀστύρκων, διότι ἐὰν ἐπρόκειτο γιὰ δύο διαφορετικὰ ἄτομα, τότε θὰ εἶχε χαραχθεῖ ἡ φράση *χρηστοί, χαῖρετε*. Τὸ *Ἀστύρκων* εἶναι ἐσφαλμένη γραφὴ τοῦ ὀνόματος Ἀστυκρῶν, ὅπως ἐπεσήμανε ὁ L. Robert στὸ ἄρθρο τοῦ πρώτου ἐκδότου, τὸ ὁποῖο μαρτυρεῖται καὶ στὴ Ῥόδο βλ. *LGPN* I σ.λ. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27** καὶ τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 359. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ Φ[Ι]ΛΑΔΕΛ[Φ]ΟΥ

Β΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,50 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,53 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές (γιὰ τὴ δεύτερη, ἡ ὁποία χρονολογεῖται τὸν Α΄ - Β΄ αἰ. μ.Χ. βλ. **Λεμ. 287**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 μ.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 252, ἀρ. 57 (φωτ. πίν. 72) (= *SEG* 30, 1589).

Φ[ι]λάδ̣ελ[φ]ε
χρηστ̣έ.

Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 360. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΤΟΛΕΜΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΗΡΟΔΟΤΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,48, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,28 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1288/2, Inscr. 289). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 175, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 25) (= *SEG* 40, 1336).

Πτολέμα
Ἡροδότου
χρηστή,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιβίωση στὴν ὀνοματολογία αὐτῆς τῆς περιόδου παραγώγων ὀνομάτων τῆς δυναστείας ποὺ βασίλευσε καὶ στὴν Κύπρο κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο βλ. **Λεμ. 338**. Ἡ Νικολάου ὑποστηρίζει ὅτι ἡ *Πτολέμα* αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς καὶ ὁ *Θεμίσων* τῆς **Λεμ. 620** ἴσως νὰ εἶναι ἀδέλφια ἀφοῦ εἶναι καὶ οἱ δύο παιδιὰ τοῦ *Ἡροδότου*. Ἡ ἄποψη αὐτὴ ὅμως πάσχει ὡς πρὸς τὴ χρονολόγηση ἀφοῦ βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων ἡ **Λεμ. 620** χρονολογεῖται μεταξὺ Β' καὶ Γ' αἰ. μ.Χ. Τὸ ὄνομα *Ἡρόδοτος* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 537**, **620** καὶ **637**.

Λεμ. 361. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,58, διαμέτρου ἄνω 0,35 καὶ κάτω 0,40 μ. Βρέθηκε στὴ Γερμασόγεια καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1548/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,028 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 188, ἀρ. 32 (φωτ. πίν. 43,32) (= *SEG* 44, 1265).

Ἀρτεμίδωρε
Ἀρίστωνος
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 362. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΑΥΛ[ΟΥ] (;)

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, πολὺ φθαρμένος, ὕψους 0,43, διαμέτρου ἄνω 0,29 καὶ κάτω 0,27 μ. Βρέθηκε στὴ Γερμασόγεια καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1548/3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 189, ἀρ. 34 (φωτ. πίν. 43,34) (*SEG* 44, 1267).

Δ̣αυλ[ὲ (;)]
χρηστέ,
[χα]ῖρε.

Τὸ ὄνομα *Δαυλός* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Ἡ Νικολάου διερωτᾶται κατὰ πόσον ἔχει χαραχθεῖ κατὰ λάθος *δέλτα* ἀντὶ *πεῖ* γιὰ τὸ *Παῦλος*, ἀλλὰ ὁ Tybout στὸ *SEG*, δίδοντας παράλληλο ἀπὸ τὴν Ἀρκαδία, ὑποστηρίζει τὴ γραφὴ *Δαυλός*.

Λεμ. 363. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ ΤΙΜΩΝΟΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,57, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,35 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴν τοποθεσία «Ἐκάλη» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1905/7). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 296, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 3,12) (= *SEG* 51, 1886).

Τίμων ἱε-
ρεῦ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα αὐτὸ ἀπαντᾶ πολὺ συχνὰ στὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Κύπρο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. *LGPN* I σ.λ. Γιὰ ἱερεῖς καὶ ἀρχιερεῖς στὴν

Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 4: Πολιτικὰ καὶ θρησκευτικὰ ἀξιώματα, σ. 57-64.

Λεμ. 364. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ἀποκεκρουμένος ἀριστερὰ καὶ πολὺ φθαρμένος, ὕψους 0,616, διαμέτρου ἄνω 0,20 καὶ κάτω 0,26 μ. Βρέθηκε κοντὰ στὸ χωριὸ Πολεμίδια στὴν τοποθεσία «Ἅγιος Γεώργιος» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1250/21, Inscr. 275). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 147, ἀρ. 25 (φωτ. πίν. 38,25) (*SEG* 39, 1553).

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1990, 809 (ἁπλὴ μνεία).

ΦΕΙΛΕΥΣ (;)
ΑΡΕ

Ὁ Bingen στὸ *SEG* προτείνει μὲ ἐπιφύλαξη τὴν ἀνάγνωση [Ὀ]*φειλεὺς*, τὸ ὁποῖο ὅμως εἶναι ἀμάρτυρο.

Λεμ. 365. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,27 μ. Παραδόθηκε ἀπὸ τὸν Ἀνδρέα Τρίττη στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ, ὅπου καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1547/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 187-8, ἀρ. 27 (φωτ. πίν. 43,27) (= *SEG* 44, 1260).

Ἀρισταγόρα
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρισταγόρας* βλ. **Πάφ. 131.**

Λεμ. 366. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω 0,43 καὶ κάτω 0,46 μ. Παραδόθηκε ἀπὸ τὸν Χ. Κακογιάννη στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ, ὅπου καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Inscr. ἀρ. 70· M.P. 113/37/2, bl. 175). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,032 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1963, σ. 48, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 8,9) (= *SEG* 23, 628).

Ἀρτεμίδωρε Ἀρτεμι-
δώρου χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**. Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μία περίπτωση ὁμωνυμίας πατρὸς καὶ υἱοῦ.

Λεμ. 367. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΙΣΙΔΩΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΙΣΙΔΩΡΟΥ Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 167. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 250, ἀρ. 82 (= *SEG* 32, 1360), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 20. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Ἰσίδωρε
Ἰσιδώρου
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἰσίδωρος* βλ. **Λεμ. 237**. Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μία περίπτωση ὁμωνυμίας πατρὸς καὶ υἱοῦ.

Λεμ. 368. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΚΙΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,57, διαμέτρου ἄνω 0,39 καὶ κάτω 0,43 μ. Βρέθηκε στὴν ἀνατολικὴ νεκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν

τάφο 354, στη περιοχὴ τοῦ ξενοδοχείου «Λιμονιά» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 879, Inscr. 190 a-b, T. 354/123). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές (γιὰ τὴ πρώτη, ποὺ χρονολογεῖται τὸν Α' - Β' αἰ. μ.Χ. βλ. **Λεμ. 260**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 206-7, ἀρ. 41 (φωτ. πίν. 16,41 a,b) (= *SEG* 41, 1458).

Μαρκίων
Μάρκου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Μαρκίων* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο· μαρτυρεῖται στὴ Νάξο, τὴ Σάμο καὶ τὴ Θάσο βλ. *LGPN* I σ.λ. Γιὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη *–ίων* στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 203.** Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Μᾶρκος* βλ. **Λεμ. 227**. Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μία περίπτωση μερικῆς ὁμωνυμίας πατρὸς καὶ υἱοῦ.

Λεμ. 369 - 370. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΝΥΤΑΤΟΣ Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,14, πλάτους 0,72 καὶ πάχους 0,14 μ. Βρέθηκε στὴ Μαθικολώνη καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 7, Inscr. 201). Ἡ στήλη μὲ ἀνάγλυφες μορφὲς ἀνδρῶν, φέρει δύο ἐπιγραφές, ἡ μία στὰ ἀριστερὰ (**369**) καὶ ἡ ἄλλη στὰ δεξιά (**370**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 καὶ στὴ δεύτερη εἶναι 0,022 μ.

I. Nicolaou, *BCH* 85, 1961, σ. 406-7 (φωτ. σ. 405) (*SEG* 23, 629).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1963, 801 (μνεία τῆς α' ἔκδοσης).

(**369**) Ἀπολλώνιε
χρηστέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

(**370**) Πνυτᾶ
χρηστέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *Πνυτ*(*ο*)- βλ. **Λάρ. 4**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Πνυτᾶς* βλ. **Λεμ. 258**.

Λεμ. 371. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΕΡΑΠΟΥΣ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,525 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν Παρεκκλησιά. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,045 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 249, ἀρ. 53 (φωτ. πίν. 66, σ. 250) (*SEG* 30, 1591).

Σεραποῦ
Ἀνικήτου
χαῖρε.

Ὁ τύπος *Σεραποῦ* εἶναι κλητικὴ τοῦ ὀνόματος *Σεραποῦς*. Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων σὲ *-οῦς* βλ. **Λεμ. 247**. Τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς ἀποτελοῦν προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου. Τὸ παράγωγο ὄνομα ἀπὸ τὸ θεωνύμιο Σέραπις μαρτυρεῖται καὶ στὴν Κρήτη βλ. *LGPN* I σ.λ., ἐνῶ τὸ Ἀνίκητος ἀπαντᾶ καὶ στὴν Ἀμοργό, τὴν Κρήτη, τὴν Κυρηναϊκή, τὴν Κὼ καὶ τὴ Λέσβο βλ. *LGPN* I σ.λ. Ἀξιοσημείωτη εἶναι ἡ παράλειψη τοῦ *χρηστή* στὸν στ. 3.

Λεμ. 372. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΛΟΥΚΙΑΣ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,72 καὶ διαμέτρου 0,56 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα ἐντοιχισμένη σὲ οἰκία. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,039 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 238-9, ἀρ. 35 (φωτ. πίν. 40-1, σ. 238) (*SEG* 30, 1590).

Πβ. Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 260 (γιὰ τὴν ἀνάγνωση *Λουκία*).

Λουκία
χρηστή,
χαῖρε.

---

1. Λουκία, *SEG*: Ἀπυκία, Aupert εἰς *BCH* 104.

Τὸ ὄνομα *Λουκία* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, ἐνῶ μαρτυρεῖται καὶ μία φορὰ στὴν Κυρηναϊκὴ βλ. *LGPN* I σ.λ. Τὸ ἀρσενικὸ *Λούκιος* ἀπαντᾶ στὶς **Λεμ. 88** καὶ **459**. Ὁ Aupert, ὅ.π., διαβάζει *Ἀπυκία*, ἀλλὰ μετὰ τὴν ὀρθὴ ἀνάγνωση τοῦ Bingen στὸ *CE* 56, 1981, σ. 139, ὑποσ. 2, πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1981, 632, καθὼς καὶ στὸ *SEG*, ἀναθεωρεῖ καὶ αὐτὸς τὴν ἀρχική του ἀνάγνωση στὸ *BCH* 106, 1982, σ. 260.

Λεμ. 373. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΙΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΙΣΙΔΩΡΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὴν οἰκία τοῦ Παναγιώτη Μιχαήλη τὸ 1895. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 354, ἀρ. 6.

Ἀριστίων Ἰσιδώρου
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀριστίων*, ποὺ εἶναι συνηθέστατο σὲ πολλὲς περιοχὲς τοῦ ἑλληνόφωνου χώρου βλ. *LGPN* I σ.λ., μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λεμ. 355**. Γιὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη *–ίων* στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 203.** Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἰσίδωρος* βλ. **Λεμ. 237**.

Λεμ. 374 - 375. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΕΥΠΡΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΙΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος φέρει δύο ἐπιγραφές. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα σὲ φαρμακεῖο τὸ 1895. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 52 καὶ 53· Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 356, ἀρ. 18-19.

(**374**) Εὐπραξία
χρητή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *χρητή*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐπραξία* πβ. **Λεμ. 491** καὶ **Λάρ. 149** (*Εὐπραγία*).

(**375**) Ἐπαφρόδιτος
Ἀρτεμιδώρου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**.

Λεμ. 376. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΩΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΟΝΗΣΑΝΔΡΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,52, διαμέτρου ἄνω 0,315 καὶ κάτω 0,35 μ. Βρέθηκε στὴ Μουτταγιάκα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 893/2, Inscr. 193· M.P. 27/65/2, bl. 22, 47/67/6, bl. 151). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,035 μ. (*ὕψιλον*).

I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 258-9, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 42,3) (= *SEG* 33, 1203).

Δῶρε Ὀνη-
σάνδρου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Ἀπαντᾶ ὅμως σὲ ἀρκετὲς περιοχὲς βλ. *LGPN* I σ.λ. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνήσανδρος* βλ. **Λεμ. 286**.

Λεμ. 377. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΣΙΜΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΚΑΛΑΤΥΧΟΥ

τέλη Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,545 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,33 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλασσόταν στὴν ἰδιωτικὴ συλλογὴ τοῦ Κατσουνώτου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,03 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 369, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 11, σ. 368) (*SEG* 29, 1561).

Ζώσιμε
Κ̣αλα̣τ̣ύχου
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζώσιμος* βλ. **Λεμ. 221**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Καλάτυχος* βλ. **Λεμ. 268**.

Λεμ. 378. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,54, διαμέτρου ἄνω 0,19 καὶ κάτω 0,20 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο 581 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Τ. 581/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,05 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 176, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 25) (*SEG* 40, 1338).

[- - - -]νφου
[- - - - - -]ρ̣ου
ι. ε. χρη-
4 στή, χέρε.

Σχόλια: στ. 4: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λεμ. 379. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,256, διαμέτρου ἄνω 0,19 καὶ κάτω 0,20 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 378** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Τ. 581/3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 176, ἀρ. 17 (φωτ. πίν. 25) (= *SEG* 40, 1339).

- - -Α- - -Φ- - -Λ- -
χρησ[τέ ἢ -τή],
χαῖρε.

Λεμ. 380. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΛΟΥΘΥΓΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΣΜΕΝΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω 0,27 καὶ κάτω 0,25 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 378** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Τ. 581/4). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 176, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 26) (*SEG* 40, 1340).

Πλουθυγία
Ἀσμένου
χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα τῆς νεκρῆς γιὰ πρώτη φορά. Τὸ ὄνομα *Πλουθυγία* ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν *πλοῦτος* καὶ *ὑγίεια*, ὅπως ἐπισημαίνει ἡ Νικολάου. Τὸ ὄνομα Ἄσμενος μαρτυρεῖται καὶ στὴ Χίο καὶ τὴν Κυρηναϊκὴ βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 381. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,525, διαμέτρου ἄνω 0,27 καὶ κάτω 0,295 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 378** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Τ. 581/5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 176, ἀρ. 19 (φωτ. πίν. 26) (= *SEG* 40, 1341).

Μάρθα Τίμωνος
χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Μάρθα* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λεμ. 504**, πβ. *MSW*, σ. 96. Ἡ Νικολάου, *RDAC* 1994, σ. 184, ὑποσ. 8 ἀναφέρει καὶ μία ἀδημοσίευτη ἐπιγραφὴ ποὺ ἀναφέρει αὐτὸ τὸ ὄνομα, ἡ ὁποία φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. GK 368).

Λεμ. 382. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΓΑΘΟΠΟΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,43, διαμέτρου ἄνω 0,25 καὶ κάτω 0,15 μ. Βρέθηκε σὲ τάφο στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Τ. 559/3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 176-7, ἀρ. 20 (φωτ. πίν. 26) (= *SEG* 40, 1342).

Ἀγαθόπους
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀγαθόπους* πβ. **Λεμ. 461**.

Λεμ. 383. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΘΕΟΓΕΝΙΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,457, διαμέτρου ἄνω 0,23 καὶ κάτω 0,22 μ. Βρέθηκε σὲ τάφο στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Τ. 573/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 177, ἀρ. 21 (φωτ. πίν. 26) (= *SEG* 40, 1343).

Θεογε-
νὶς
χρηστή,
4 χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Θεογενίς* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 294**. Τὸ ὄνομα *Θεογένης*, ποὺ εἶναι σύνηθες σὲ ἀρκετὲς περιοχὲς τοῦ ἑλληνόφωνου χώρου βλ. *LGPN* I σ.λ., μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 464-5** καὶ **717**.

Λεμ. 384 - 385. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΔΙΟΝΥΣΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΦΑΝΤΟΥΣ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,58, διαμέτρου ἄνω 0,34 καὶ κάτω 0,31 μ. Βρέθηκε σὲ τάφο στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Τ. 573/3). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 καὶ στὴ δεύτερη ἐπιγραφὴ ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 177, ἀρ. 23 (φωτ. πίν. 26) (*SEG* 40, 1345).

(**384**) Διονύσα
Διοφάντους
χρηστή,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Διονύσα*, ποὺ εἶναι τύπος τοῦ ὀνόματος *Διονυσία* βλ. **Πάφ. 106**. Τὸ ὄνομα *Διοφάντης* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

(**385**) Πολύκαρπε
χρηστέ,
χαῖρε.

Εἶναι ἡ πρώτη μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Πολύκαρπος* στὴν Κύπρο.

Λεμ. 386. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΗΣ[Α (;)]

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 39. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 251-2, ἀρ. 87 (= *SEG* 32, 1363), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ A. H. Smith, *Carnet de fouille* (nov. 1893-jan. 1894), tombes 1 à 110, σ. 24. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Ὀνησ[ᾶ (;)]
ΚΑΛΑΒᾸΙᾸ. . .
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησᾶς* - *Ὀνασᾶς* βλ. **Λεμ. 251**. Στὸν στ. 2 κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη εἶναι πιθανότερο νὰ ἔχουμε πατρωνυμικὸ παρὰ ἕνα ἐθνικὸ ὄνομα (τὸ αἰγυπτιακὸ *Καλαβάιλις* ἢ *Καλαβάλις*).

Λεμ. 387. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [Ε]ΥΑΝΔΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 39. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 249, ἀρ. 80 (*SEG* 32, 1359), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 9. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

[Ε]ὔανδρος
χρηστέ,
χαῖρε.

---

2. ΧΡΗΕΤΕ στὸ ἀπόγραφο τοῦ Myres.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὔανδρος* πβ. **Λεμ. 339.**

Λεμ. 388. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΗΣΙΦΟΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΗΣ ΑΓΑΘΗΤΥΧΗ[Σ (;)] Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 128. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

MSW, σ. 96 [79]· Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 257-8, ἀρ. 102 (= *SEG* 32, 1348).

Ὀνησιφόρε
Ἀγαθητύχη[ς]
χρηστέ,
χαῖρε.

---

2. Ἀγαθητύχη[ς], Aupert: Ἀγαθῇ τύχῃ, Myres.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀγαθητύχη*, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 727** καὶ **Λάρ. 66** βλ. Masson, *RDAC* 1975, σ. 143-4. Ἀρσενικὸ ὄνομα **Ἀγαθητύχης* δὲν ἔχει μαρτυρηθεῖ ἕως τώρα, κατὰ συνέπεια πρόκειται γιὰ ἀκόμη ἕνα παράδειγμα χρήσεως τοῦ μητρωνυμικοῦ ἀντὶ τοῦ πατρωνυμικοῦ βλ. **Λεμ. 204**.

Λεμ. 389. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝ[ΟΥ], ΥΙΟΥ ΤΗΣ [Ζ]ΩΣΑΡΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 148. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

MSW, σ. 96 [64]· Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 257, ἀρ. 100 (= *SEG* 32, 1346).

Μαρκιαν[ὲ]
[Ζ]ῳσαρίου
χρηστέ,
χαῖρε.

---

2. [Ζ]ῳσαρίου, Aupert: ....σαριου, Myres.

Τὸ ὄνομα *Ζωσάριον* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορά, ἐνῶ τὸ *Μαρκιανός* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λάρ. 75**. Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μία ἐπιγραφή, στὴν ὁποία ὁ νεκρὸς ἀναφέρεται μὲ τὸ μητρωνυμικό του βλ. **Λεμ. 204**, ἀφοῦ τὸ *Ζωσάριον* εἶναι θηλυκό, ὅπως ἀναφέρει καὶ ὁ Aupert. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**.

Λεμ. 390. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ, ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΥ ΖΟΪΛΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 148. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

MSW, σ. 96 [75]· Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 257, ἀρ. 101 (= *SEG* 32, 1347).

Ὀλυμπιάς, γυνὴ Ζοΐλου.

---

2. Ὀλυμπιάς, Aupert: Ὀλυμπι(κή), Myres.

Σχόλια: *Ζοΐλου*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀλυμπιάς* βλ. **Λεμ. 311**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**.

Λεμ. 391. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 148. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 246, ἀρ. 68 (= *SEG* 32, 1351), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 15. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Ἀπολλώνιε
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 392. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [ΠΑΝ]ΤΑΝΔΡΟΥ (;), ΥΙΟΥ ΤΟΥ [ΙΣΙ]ΔΩΡΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 167. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

MSW, σ. 96 [57]· Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 258, ἀρ. 103 (*SEG* 32, 1349).

[Πάν]τανδρ̣ε
[Ἴσι]δώρου
[χρησ]τέ, χέρε.

---

2. [Πάν]τανδρε, Aupert: ....τανδρε στὸ ἀπόγραφο τοῦ Myres.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Πάντανδρος* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἰσίδωρος* βλ. **Λεμ. 237**.

Λεμ. 393. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΔΥΜΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 178. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 248-9, ἀρ. 77 (= *SEG* 32, 1357), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 22. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Διονύσιε
Διδύμου
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82**, καὶ γιὰ τὸ ὄνομα *Δίδυμος* βλ. **Λεμ. 176**.

Λεμ. 394. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΗΤΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 178. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 251, ἀρ. 85 (= *SEG* 32, 1362), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 22. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Κράτη Τίμο-
νος χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1-2: *Τίμο|νος*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Κράτης*, πβ. **Λεμ. 210**.

Λεμ. 395. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 207. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 252, ἀρ. 88 (*SEG* 32, 1364), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 30. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Ο̣ΙΘ/ΙΙΟ̣Ι
χρηστ[έ ἢ -ή],
χαῖρε.

Ὁ πρῶτος ἐκδότης στὸν στ. 1 εἰσηγεῖται μὲ ἐπιφύλαξη τὸ ὄνομα *Ὀνθύριος*, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ στὸν Νόννο.

Λεμ. 396. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 213. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 246, ἀρ. 67 (= *SEG* 32, 1350), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 32. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Ἀθηνῷ
χρηστή,
χαῖρε.

Κατὰ τὸν Bingen στὸ *SEG* ἡ κλητικὴ *Ἀθηνο*[*ῖ*] ταιριάζει ἐπίσης στὸ ἀντίγραφο. Τὸ ὄνομα *Ἀθηνώ* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ γενικῶς στὴν Κύπρο, μαρτυρεῖται ὅμως στὴ Σάμο βλ. Bechtel, *HPGr*, σ. 23. Τὸ *Ἀθήναιος* μαρτυρεῖται στὴν Ἀμαθοῦντα βλ. *MSW*, σ. 96 [3].

Λεμ. 397. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙ[ΟΥ]

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 213. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 247, ἀρ. 72 (= *SEG* 32, 1352), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 32. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Δημήτρι[ε]
χρηστέ,
χαῖρε.

Λεμ. 398. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΕΣΚΟ[Υ]Σ[ΗΣ], ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΡΗΓΟ[Ν]ΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 224. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

MSW, σ. 96 [16]· Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 254, ἀρ. 94 (= *SEG* 32, 1345).

Ἀρέσκο[υ]σ[α]

Ἀρήγο[ν]ος
χρηστή, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Ἀρήγο*[*ν*]*ος*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Τὰ ὀνόματα *Ἀρέσκουσα* καὶ *Ἀρήγων* μαρτυροῦνται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 399. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΛΠΙΔΗΦΟΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 245. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 249, ἀρ. 78 (*SEG* 32, 1358), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 40. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Ἐ̣λπιδήφορε
χρηστέ,
χαῖρε.

---

2. Ἐ̣λπιδήφορε, Masson στὸν Aupert: ΡΛΠΙΔΗΦΟΡΕ στὸ ἀπόγραφο τοῦ Myres.

Τὸ ὄνομα *Ἐλπιδηφόρος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 400. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΕΙΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 245. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 252, ἀρ. 91 (= *SEG* 32, 1352), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 40. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Τείμων
χρηστέ,

χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Τείμων*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Λεμ. 401. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙ[- - -], ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,72, διαμέτρου ἄνω 0,43 καὶ κάτω 0,55 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1776/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,065 (*φεῖ*) μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1998, σ. 162, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 17,2) (= *SEG* 48, 1803).

Φι[- - - -]
Φιλοκράτους
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν *Φι*[*λοκράτης*], *Φι*[*λόδωρος*], *Φι*[*λότιμος*] κτλ., ὀνόματα κοινὰ στὴν Κύπρο κατ' αὐτὴν τὴν περίοδο. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* βλ. **Λεμ. 205**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 402. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΑΡΑΠΙΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΑ[Γ]ΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,61, διαμέτρου ἄνω 0,365 καὶ κάτω 0,375 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1563/1, Inscr. 290). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 177-8, ἀρ. 24 (φωτ. πίν. 27) (= *SEG* 40, 1346).

Σαραπίων
Φιλᾰ[γ]ρου

χρηστέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Σαραπίων*, πβ. I. Nicolaou, *RDAC* 1967, σ. 83, ἀρ. 8 (b). Γιὰ τὸ πατρωνυμικό, πβ. *MSW*, σ. 96 καὶ **Λεμ. 409**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 403. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΖΩΣΙΜΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,423, διαμέτρου ἄνω 0,18 καὶ κάτω 0,20 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Inscr. 92· M.P. 2/1, bl. 178). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1971, σ. 67, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 23,4).

Ζωσίμη
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ζώσιμος* καὶ *Ζωσίμη* βλ. **Λεμ. 221**.

Λεμ. 404. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΤΙΧΕΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Στήλη ὕψους 0,95, ἡ ὁποία χρησιμοποιήθηκε σὲ τρίτη χρήση ὡς κατώφλιον στὸν ναὸ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης ποὺ βρίσκεται στὴν περιοχὴ τῆς Ἀμαθοῦντος. Ὁ λίθος ἔχει ἐπιγραφεῖ δύο φορές, ἀλλὰ μόνο ἡ δεύτερη ἐπιγραφὴ δύναται νὰ ἀναγνωσθεῖ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 144, ἀρ. 1· Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 259, ἀρ. 106 (= *SEG* 32, 1367).

Τιχέᾳ χρη[σ]-
[τή], χιέρε.

Σχόλια: στ. 1: *Τιχέα*. Ἐναλλαγὴ Υ ~ Ι ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν /i/ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 261-5, πβ. Brixhe 1987², σ. 48 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 237-238.

στ. 2: *χιέρε* ἀντὶ *χαῖρε*.

Λεμ. 405. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΑΝΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος κεκομμένος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μένανδρο βρέθηκε στὸν σταθμὸ τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης στὴν περιοχὴ τῆς Ἀμαθοῦντος. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 145, ἀρ. 3.

Διοννυσιανὴ
χέρε χρηστή.

Σχόλια: στ. 1: *Διοννυσιανή*. Ἐναλλαγὴ ΝΝ ~ Ν πρὸ φωνήεντος βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 518-9. Τὸ φαινόμενο εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων.

στ. 2: Ἀντιστροφὴ τῆς στερεότυπης ἔκφρασης προσφωνήσεως πρὸς τὴ νεκρή.

στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Εἶναι ἡ πρώτη μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Διονυσιανή* στὴν Κύπρο.

Λεμ. 406. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,70, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 405**. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 145, ἀρ. 4.

Ἐπ' Ἀγαθῇ Τύχῃ
χρητή, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χρητή*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.
χέρε. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λεμ. 407. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΜΗΝΟΔΟΤΟΥ
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, πολὺ φθαρμένος. Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὴν τοποθεσία «Ἄνεμος» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 659/1, Inscr. 136). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1980, σ. 262-3, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 39,3) (= *SEG* 30, 1597).

Διόσκορος
Μηνοδότου
χρηστ̣έ, [χαῖρε].

Τὰ θεοφόρα ὀνόματα *Διόσκο(υ)ρος* καὶ *Διοσκο(υ)ρίδης*, ἀπαντοῦν καὶ στὶς **Λεμ. 357**, **589**, **741**, **Ἀμμ. 16** καὶ **Ἀβ. Πρ. 31**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Μηνόδοτος* βλ. **Λεμ. 343**.

Λεμ. 408. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΥΓΜΑΧ[ΟΥ]
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Στήλη, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὴν τοποθεσία «Χάνι τῆς Μονῆς». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 142, ἀρ. 6· Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 258, ἀρ. 104 (= *SEG* 32, 1366).

Πύ̣γμαχ[ε]
[χρ]ηστέ,
[χαῖ]ρε.

---

1. Πυ̣γμάχ[ε], *rell.*

Τὸ *Πύγμαχος* εἶναι παρωνύμιο, τὸ ὁποῖο ἔγινε ὄνομα κατὰ τὸν Aupert.

Λεμ. 409. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΥΟΔΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΑΓΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος προερχόμενος ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα, ὕψους 0,80 μ., ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «παρὰ Χριστοφ. Χ'' Μαρίας». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 129, ἀρ. 1.

Εὐοδία
Φιλάγρου
χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐοδία* βλ. **Λάρ. 83**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φίλαγρος* βλ. **Λεμ. 402**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 410. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος προερχόμενος ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα, ὕψους 0,50 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 130, ἀρ. 2.

Εὐχι[- - - -]
νίου χρησ-
τέ, χαῖρε.

Λεμ. 411. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΗΤΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΔΥΜΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος προερχόμενος ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα, ὕψους 0,90 μ., ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «παρὰ τῷ Ἀντ. Χ''Μαρίας». Φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. GR. 303).

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 130, ἀρ. 3.

Κράτη Διδύ[μου]
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Κράτης* βλ. **Λεμ. 210**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δίδυμος* βλ. **Λεμ. 176**.

Λεμ. 412. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΕΤΗΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΔΥΜΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος προερχόμενος ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα, ὕψους 0,60 καὶ κάτω διαμέτρου 0,30 μ., ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «παρὰ Ὀνησιφ. Λοΐζου». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 130, ἀρ. 4.

Ἀρέτη Διδύμου
χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀρέτη* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δίδυμος* βλ. **Λεμ. 176**.

Λεμ. 413. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΤΙΜΑΡΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος προερχόμενος ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα, ὕψους 0,55 μ., ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη εὑρίσκετο «παρὰ τῷ κ. Ἰωακεὶμ Χουσεπιάν».

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 130, ἀρ. 5.

[Τ]ιμάριον
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Τιμάριον* ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους σὲ *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**.

Λεμ. 414. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛ[Ω]ΝΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,44 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,39 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὴν οἰκία τοῦ Τύχωνος Ἀγησιλάου καὶ βρισκόταν σὲ ἰδιωτικὴ συλλογή. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,027 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

MSW, σ. 96· Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 384, ἀρ. 28 (φωτ. πίν. 31-2, σ. 379) (*SEG* 29, 1536).

Ἀπολλ[ω]νία
Ἀπολλωνίου
τοῦ [Ἐ]π̣άνθους
4 χρηστ̣ή, χαῖρε.

---

2. [Ἐ]π̣άνθους, Bingen εἰς *SEG*: [Ἰ]άνθου, MSW· ....ΑΝΘΟΥΣ, Aupert - Masson.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλωνία* βλ. **Λεμ. 187** καὶ τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 415. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜ<Ι>ΔΩΡΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,51 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,36 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια οἰκία μὲ τὴν Λεμ. 414 στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 369-70, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 13, σ. 370) (= *SEG* 29, 1563).

Ἰρήνη Ἀρτε-
μ<ι>δώρου χρηστή,
χαῖρε.

---

2. ΜΔΩΡΟΥ στὸν λίθο.

Σχόλια: στ. 1: *Ἰρήνη*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Εἰρήνη* βλ. **Λεμ. 331**.

Λεμ. 416. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΕΙΔΩ[ΡΟΥ], ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΕΙΔΟ[Ρ]ΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,303 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,306 μ. Βρέθηκε στὴν οἰκία τοῦ Ἰωάννη Παπακωνσταντῆ στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 651/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 366, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 7, σ. 365) (*SEG* 29, 1562).

Ἀρτεμείδω[ρε]
Ἀρτεμειδό[ρ]-
ου χ<ρ>ηστέ, χέρε.

2-3. Ἀρτεμειδό[τ]|ου ?, Bingen εἰς *SEG* **3.** ΧΗΣΤΕ στὸν λίθο.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀρτεμείδω*[*ρε*]. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 2: *Ἀρτεμειδό*[*ρ*]: Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53 καὶ ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 3: *χέρε*: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Οἱ πρῶτοι ἐκδότες καταγράφουν τὶς ἐπιγραφές, οἱ ὁποῖες βρέθηκαν στὴν ἐπαρχία τῆς Λεμεσοῦ, ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος*. Γιὰ τὸ ὄνομα αὐτὸ βλ. **Πάφ. 130**.

Λεμ. 417. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,68 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,47 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος. Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές (γιὰ τὴν πρώτη ποὺ χρονολογεῖται μεταξὺ Α' καὶ Β' αἰ. μ.Χ. βλ. **Λεμ. 256**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ εἶναι 0,035 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 374-6, ἀρ. 19 (φωτ. πίν. 9, σ. 368) (*SEG* 29, 1564).

Σῶζο[ν - - -]
- - - - - - - -
χρηστέ, χ[αῖρε].

---

1. Ṣ̣ῶ̣ζ̣[ον], Aupert - Masson· Σωζο[- - -], *SEG*.

Τὸ ὄνομα *Σώζων* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸ *Σώζουσα*, τὸ ὁποῖο μαρτυρεῖται στὶς **Πάφ. 18** καὶ **Λεμ. 487** πβ. *MSW*, σ. 96.

Λεμ. 418. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,535 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,27 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ τώρα φυλασσόταν στὴν ἰδιωτικὴ συλλογὴ τοῦ Κατσουνώτου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,045 μ.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 376, ἀρ. 20 (φωτ. πίν. 21, σ. 375) (= *SEG* 29, 1565).

ΤΙΩΧΙΣ χρησ-
τή, χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Κατὰ τοὺς πρώτους ἐκδότες θὰ μποροῦσε νὰ ἀποκατασταθεῖ [*Ἀν*]*τιωχίς*.

Λεμ. 419 - 420. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΕΙΣΙΔΩΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΕΥΦΡΑΝΟΡΟΣ, ΚΑΙ ΜΙΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΚΗ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,555, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,35 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν νέο αὐτοκινητόδρομο Λεμεσοῦ - Λευκωσίας καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 889/1, Inscr. 185· M.P. 47/67/6, bl. 140). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,045 (*φεῖ*) καὶ στὴ δεύτερη ἐπιγραφὴ ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,027 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1982, σ. 191-2, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 43, 10) (= *SEG* 32, 1340).

(**419**) Εἰσίδωρε
Εὐφράνορος
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Εἰσίδωρε*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἰσίδωρος* βλ. **Λεμ. 237**. Τὸ ὄνομα *Εὐφράνωρ* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Ἀμμ. 133**, καθὼς καὶ σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ Κίτιον τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Ε 48· σὲ μία ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴ Δημητριάδα τῆς Θεσσαλίας, ἐπίσης τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Ε 49 καὶ Α 138: *Ἄρίστων Εὐφράνορος Ἀμαθούσιος*.

(**420**) [- - - - - - -]
χρ̣ηστή, χαῖρε.

Λεμ. 421. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΛ[Ε]ΞΑΝΔΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,54, διαμέτρου ἄνω 0,24 καὶ κάτω 0,25 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 419** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 889/4, Inscr. 186· M.P. 47/67/6, bl. 140). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1982, σ. 192, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 43, 11) (= *SEG* 32, 1341).

Ἀλ̣[έ]ξαδρε̣
χρηστ[έ],
χα[ῖ]ρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀλ̣[έ]ξαδρε̣*. Παράλειψη τοῦ *νεῖ*.

Τὸ ὄνομα *Ἀλέξανδρος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Α 21-23, καὶ στὴ ῥωμαϊκή βλ. καὶ **Λεμ. 704**, **773**, **774** καὶ **Λευκ. 80**, πβ. *MSW*, σ. 96 (Ἀμαθοῦς).

Λεμ. 422 - 423. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ Α<Υ>ΞΗΣΕΩΣ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΤΕΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΟΓ[Ε]ΝΟΥΣ, ΥΙΩΝ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΑΤΟΣ.

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, μερικῶς ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,445 διαμέτρου ἄνω 0,275 καὶ κάτω 0,23 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα, στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐφάφους ὅπου οἰκοδομήθη τὸ ξενοδοχεῖο Λιμονιά, καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 848/1, Inscr. 174· M.P. 47/67/6, bl. 123). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές, μία σὲ κάθε ὄψη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,033 μέχρι 0,045 καὶ στὴ δεύτερη ἐπιγραφὴ ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,027 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 196, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 35, 10a-b) (*SEG* 31, 1328 καὶ 1329).

(**422**) Α<ὐ>ξήσις·
χρη<σ>τέ,
χέριν.

Σχόλια: στ. 1: Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.
στ. 2: *χρητέ*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.
στ. 3: *χέριν* ἀντὶ *χαῖρε*.

Γιὰ τὸ *Αὐξήσις* καὶ τὰ παρόμοια μὲ αὐτὸ ὀνόματα βλ. **Λεμ. 176**. Τὸ ὄνομα *Αὐξήσις* εἶναι τύπος προερχόμενο ἀπὸ ὑφαίρεση *–ιος* (*ν*) > *-ις* (*ν*). Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

(**423**) Ἀρτεμᾶ κ[αὶ] Διογ[έ]-
νης Ἀρτεμᾶτος
[υἱ]οὶ Μ̣ύ̣ριοι (;) χρησ-
4 τοὶ χέρετε.

Σχόλια: στ. 4: *χέρετε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Ἀρτεμᾶς*, *-ᾶτος* βλ. **Λευκ. 52**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ -ᾶς, -ᾶτος βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Διογένης* βλ. **Λεμ. 262**. Ἡ ἀνάγνωση *Μ̣ύ̣ριοι* εἶναι ἀβέβαιη καὶ κατὰ τὴ Νικολάου ἴσως νὰ ὑπάρχει ἐδῶ τὸ ἐθνικὸ *Τύριοι* χαραγμένο ἐσφαλμένως ἀπὸ τὸν χαράκτη στὸ πρῶτο γράμμα.

Λεμ. 424. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΕΙΚΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,48, διαμέτρου ἄνω 0,203 καὶ κάτω 0,21 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο 163, στὴν περιοχὴ ὅπου οἰκοδομήθηκε τὸ ξενοδοχεῖο Λιμονιά, καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 672/42, Inscr. 141). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1980, σ. 263, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 39,4) (= *SEG* 30, 1598).

Νείκων
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 1: *Νείκων*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 3: *χέρε*: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Νίκων* βλ. **Λεμ. 192**.

Λεμ. 425. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΟΝΗΣΙΚΡΑΤΟΥΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,25, διαμέτρου ἄνω 0,22 καὶ κάτω 0,245 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος, στὴν περιοχὴ ὅπου οἰκοδομήθηκε τὸ ξενοδοχεῖο Λιμονιά, καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 689/1, Inscr. 143· M.P. 47/67/6, bl. 123). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 194-5, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 34,7) (= *SEG* 31, 1339).

Δημήτριε
Ὀνησικράτου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Ὀνησικράτου*. Γενικὴ ἑνικοῦ τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πρωτόκλιτα.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησικράτης* βλ. **Πάφ. 5**.

Λεμ. 426. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦ[ΡΟΔΕΙΤΟΥ (;)]

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος δεξιά, σωζομένου ὕψους 0,365 καὶ κάτω διαμέτρου 0,18 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος, στὴν περιοχὴ ὅπου οἰκοδομήθηκε τὸ ξενοδοχεῖο Λιμονιά, καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ

Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 952/1, Inscr. 216· M.P. 47/67/7, bl. 1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1985, σ. 330, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 60,11) (*SEG* 35, 1461).

Ἐπαφ[ρόδειτε (;)]
χρησ[τέ],
χαῖρ[ε].

Ὅπως σημειώνει καὶ ἡ Νικολάου, πιθανὰ ὀνόματα ποὺ θὰ μποροῦσαν ἐπίσης νὰ ἀποκατασταθοῦν εἶναι *Ἐπαφ*[*ρᾶς*], *Ἐπαφ*[*ροδεισία*] καὶ *Ἐπαφ*[*ροδειτοῦ*].

Λεμ. 427. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,585, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,315 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 426** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 952/2, Inscr. 217· M.P. 47/67/7, bl. 1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1985, σ. 330, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 61,12) (= *SEG* 35, 1462).

Ἀγαθοκλῆ
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀγαθοκλῆς* ἀπαντᾶ καὶ στὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο, ἀποκλειστικὰ ὅμως γιὰ ξένους βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Α 3-4. Στὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λάρ. 90**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀγαθόκλεα* βλ. **Λεμ. 352**. Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**.

Λεμ. 428. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΔΑΜΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,52, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,27 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 426** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 952/3, Inscr. 218·

M.P. 47/67/7, bl. 1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,05 (*φεῖ*) μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1985, σ. 330, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 61,13) (= *SEG* 35, 1463).

Φιλόδαμε̣
Ἀρίστωνος
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 429. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,54, διαμέτρου ἄνω 0,35 καὶ κάτω 0,35 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 360 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Τ. 360/1, Inscr. 191). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 207, ἀρ. 42 (φωτ. πίν. 16,42) (= *SEG* 41, 1459).

Δημητρία
Ἀπολλωνίου
χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία*, μὲ τὶς παραλλαγὲς καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 430. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, σωζομένου ὕψους 0,47, διαμέτρου ἄνω 0,42 καὶ κάτω 0,36 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ

Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1325/2, Inscr. 296). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 196, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 52,4) (= *SEG* 41, 1460).

[- -]ε Δημητρίου
[- -]ων χρηστέ,
[χαῖρε].

---

2. *E.g.* [σώφρ]ων, Νικολάου.

Λεμ. 431. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,68, διαμέτρου ἄνω 0,44 καὶ κάτω 0,42 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1325/1, Inscr. 295). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 196-7, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 52,5) (= *SEG* 41, 1461).

Ἀπολλώνιε
Ἀπολλωνίου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 432. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,50, διαμέτρου ἄνω 0,39 καὶ κάτω 0,395 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1654/2, Inscr. 295). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 223, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 25,10) (= *SEG* 45, 1851).

Ἀπολλωνία Δη-
μητρίου, γυν-
ὴ Ἀρτεμιδώ-
4 ρου χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλωνία* βλ. **Λεμ. 187**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**.

Λεμ. 433. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΑΣ[ΙΚ]ΡΑΤΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣ[ΙΚ]ΡΑΤΟΥΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,57, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,31 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 254 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 768, Τ. 254/56). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 204-5, ἀρ. 36 (φωτ. πίν. 15,36).

Πασ[ικ]ράτη
Πασ[ικ]ράτους
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Πασικράτης* βλ. **Λεμ. 172**. Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**.

Λεμ. 434. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΑ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙ[Ο]Υ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,51, διαμέτρου ἄνω 0,27 καὶ κάτω 0,28 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 635 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 1443, Τ. 635/11). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,038 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1992, σ. 257, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 89,1) (= *SEG* 42, 1297).

Ἀρτεμᾶς

Ἀπολλονί[ο]υ
χρησταί,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Ἀπολλονί*[*ου*]. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 3: *χρησταί*: Ἐναλλαγὴ ΑΙ ~ Ε διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Ἀρτεμᾶς*, *-ᾶτος* βλ. **Λευκ. 52**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ -ᾶς, -ᾶτος βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 435. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΚΙΛΙΚΑ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,28 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 635 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LM 1443, Τ. 635/12). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1992, σ. 257-8, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 89,2) (*SEG* 42, 1298).

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1994, 612 (γιὰ τὸ *Κιλι*(*κ*)*ᾶ* ἀντὶ *Κιλιβᾶ* στὸν στ. 2).

Μᾶρκε
Κιλι(κ)ᾶ
χρηστέ, χαῖρε.

---

2. Κιλι<κ>ᾶ, Masson: Κιλιβᾶ, Νικολάου.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Μᾶρκος* βλ. **Λεμ. 227**. Ἡ Νικολάου γράφει *Κιλιβᾶ* στὸν στ. 2, τὸ ὁποῖο δὲν μαρτυρεῖται ἀλλοῦ, καὶ μελετᾶ τὴν πιθανότητα νὰ πρόκειται γιὰ ἕναν **κιλλιβᾶ*, δηλ. ἕναν κατασκευαστὴ *κιλλιβάντων* (βάθρων). Ὁ χαράκτης κατὰ τὴ Νικολάου κατὰ λάθος δὲν ἔγραψε τὸ δεύτερο *λάμβδα*. Ὁ Masson, προτιμᾶ τὴ γραφὴ

Κιλι(κ)ᾶ, ἕνα ὄνομα ποὺ ἀπαντᾶ συχνὰ στὴν Κύπρο, ἐνῶ ἡ Νικολάου ἤδη εἶχε ἀπορρίψει τὴν πιθανότητα τὸ νὰ εἶχε γραφεῖ *Κιλιβᾶ* ἀντὶ *Κιλικᾶ*. Σημειωτέον ὅτι τέτοιου εἴδους σφάλματα ἀπαντοῦν συχνὰ στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο. Γιὰ τὸ ὄνομα *Κιλικᾶς* βλ. **Λευκ. 96**.

Λεμ. 436. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΡΟΔΟΙΧΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΗΛΙΟΔΩΡ[ΟΥ]

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀετωματικὴ στήλη ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένη κάτω, σωζομένου ὕψους 0,73, πλάτους 0,61 καὶ πάχους ἀπὸ 0,055 μέχρι 0,12 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 635 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 1443, Τ. 635/13). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1992, σ. 258, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 89,3) (*SEG* 42, 1299).

Ῥοδοίχης
Ἡλιοδώρ[ου]
χρ[ηστέ, χαῖρε].

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορά. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡλιόδωρος* βλ. **Λεμ. 244**.

Λεμ. 437. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,525, διαμέτρου ἄνω 0,225 καὶ κάτω 0,225 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 635 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 1443, Τ. 635/14). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1992, σ. 258, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 89,4) (= *SEG* 42, 1300).

Ἐλπὶς
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἐλπίς* βλ. **Λάρ. 111**.

Λεμ. 438. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΧΡΥΣΟΠΟΛΙΟΥ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,38, διαμέτρου ἄνω 0,275 καὶ κάτω 0,31 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 639 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 1449, Τ. 639/11). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1992, σ. 258-9, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 89,7) (= *SEG* 42, 1303).

Χρυσόπολι
Δημητρίου
χρηστή, χ[αῖρε].

Τὸ ὄνομα *Χρυσόπολιον* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορά. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**.

Λεμ. 439. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΙΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀνάγλυφη ἐπιτύμβια στήλη σὲ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,004, πλάτους 0,48 καὶ πάχους 0,12 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 639 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 1449, Τ. 639/12). Μέσα σὲ ὀρθογώνιο ῥηχὸ βάθυσμα παράσταση ἑνὸς ἀνδρὸς ντυμένου μὲ χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, ποὺ κρατεῖ ἕνα πουλὶ στὸ δεξί του χέρι. Στὴ δεξιὰ καὶ ἀριστερὴ πλευρὰ τοῦ κεφαλιοῦ εἶναι ἐγχαραγμένες δύο ἐπιγραφὲς πρὸς τὸν *Ἐπαφρόδιτο*. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1992, σ. 259, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 90,8) (= *SEG* 42, 1304).

ἀριστερά: Ἐπα-
φρόδι-
τε χρη-
4 στέ, χαῖρε.

δεξιά: Ἐπα-
φρό-
διτε

4 χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἐπαφρόδιτος* ἀπαντᾶ πολὺ συχνὰ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο.

Λεμ. 440. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο πολὺ διαβεβρωμένος, ὕψους 0,375, διαμέτρου ἄνω 0,165 καὶ κάτω 0,20 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 639 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 1449, Τ. 639/14). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1992, σ. 259, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 90,9) (= *SEG* 42, 1305).

Δημήτρι
χρηστέ, χα̣ῖ[ρ]ε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημήτρις*, τύπο προερχόμενο ἀπὸ ὑφαίρεση *–ιος* (*ν*) > *-ις* (*ν*) βλ. **Λεμ. 178**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 441. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜ[ΗΤΡΙΟΥ (;)]

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο πολὺ διαβεβρωμένος, ὕψους 0,62, διαμέτρου ἄνω 0,185 καὶ κάτω 0,19 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 645 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 1455, Τ. 645/3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1992, σ. 259-60, ἀρ. 12 (= *SEG* 42, 1308).

Δημ̣[ήτρι (;)]
χρη[στέ],

χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λεμ. 442. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΑΘΟΚΛ[Ε]ΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,67 καὶ διαμέτρου 0,38 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2175/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2006, σ. 313, ἀρ. 1 (φωτ. 2, σ. 314).

Ἀγαθόκλ[ε]α
χρηστή,
χαῖρε.

---

1. Ἀγαθόκλ[ει?]α, Νικολάου.

Το ὄνομα *Ἀγαθόκλεια* με τη μορφὴ *Ἀγαθόκλεα* ἀπαντᾶ καὶ στην **Λεμ. 232**.

Λεμ. 443. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,50 καὶ διαμέτρου 0,25 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2175/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2006, σ. 315, ἀρ. 2 (φωτ. 3, σ. 314).

Δημήτριε
Ἀπολλωνίου
χρηστέ, χαῖρε.

Το ὄνομα καὶ τὸ πατρωνυμικὸ τοῦ νεκροῦ εἶναι πολὺ κοινὰ στὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Κύπρο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο.

Λεμ. 444. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΑΤΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΑΤΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,51 καὶ διαμέτρου 0,33 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2175/4). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2006, σ. 315-6, ἀρ. 3 (φωτ. 4, σ. 314).

Ἀρτεμᾶ Ἀρτεμᾶτος
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Ἀρτεμᾶς, -ᾶτος* βλ. **Λευκ. 52**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ *-ᾶς, -ᾶτος* βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71.

Λεμ. 445. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,49 καὶ διαμέτρου 0,25 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2175/6). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2006, σ. 316, ἀρ. 4 (φωτ. 5, σ. 314).

Ἀρίστωνα·
χρητέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀρίστωνα*. Χρήση αἰτιατικῆς ἀντὶ ὀνομαστικῆς.
στ. 2: *χρητέ*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 446. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΔΥΜΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΔΥΜΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,85, διαμέτρου ἄνω 0,48 καὶ κάτω 0,50 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2175/7). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2006, σ. 316, ἀρ. 5 (φωτ. 6, σ. 315).

Δί̣δυμε
Διδύμου
χρηστέ,
4 χαῖρ[ε].

---

2. [Δι]δύμου, Νικολάου.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δίδυμος* βλ. **Λεμ. 176**.

Λεμ. 447. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΥΛΛΙΚΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,71 καὶ διαμέτρου 0,42 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2175/8). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2006, σ. 316, ἀρ. 6 (φωτ. 6, σ. 315).

Θυλλικὲ
χρηστέ,
χαῖρε.

Το ὄνομα *Θυλλικὸς* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λεμ. 73**.

Λεμ. 448. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΘΥΛΛΙΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,373 καὶ ἄνω διαμέτρου 0,31 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὴν τοποθεσία «Καμπιναρκά» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 677/1, Inscr. 142). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,026 μέχρι 0,037 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 194, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 34,6) (*SEG* 31, 1330).

Θυλλὶς [Ἔ]-
ρωτο[ς]
χαῖ[ρε].

---

2. ρωτο[ς], Bingen εἰς *SEG*: ρωτο[ς χρηστή], Nicolaou.

Ὅπως ἐπισημαίνει ὁ Bingen στὸ *SEG*, ἡ ἀποκατάσταση ποὺ προτείνει ἡ Νικολάου στὸν στ. 2 εἶναι πολὺ μεγάλη γιὰ νὰ γίνει ἀποδεκτή. Πρόκειται ἑπομένως γιὰ ἀκόμη μία ἐπιγραφὴ ποὺ φέρει τὴν προσφώνηση *χαῖρε simpliciter* βλ. **Λεμ. 191**. Τὸ ὄνομα *Θυλλίς* εἶναι πιθανὸν νὰ ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 509**, ἐνῶ στὴν **Λεμ. 73** μαρτυρεῖται τὸ ὄνομα *Θυλλικός*. Καὶ τὰ δύο ὀνόματα πιθανὸν νὰ συνδέονται μὲ τὸ *θύλλα*, ποὺ σύμφωνα μὲ τὸν Ἡσύχιο εἶναι *ἑορτὴ Ἀφροδίτης* (Ἡσυχ. σ.λ. *θύλλα· κλάδους ἢ φύλλα ἢ ἑορτὴ Ἀφροδίτης*). Τὸ ὄνομα *Ἔρως* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Πάφ. 147**.

Λεμ. 449. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΥΞΗΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὴν τοποθεσία «Καμπιναρκά» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 194/2, Inscr. 46).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 194 (*SEG* 31, 1331).

Αὐξηὼ
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Αὐξηώ* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 653**.

Λεμ. 450. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΟΚΡΑΤΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,51, διαμέτρου ἄνω 0,27 καὶ κάτω 0,284 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὴν τοποθεσία «Κοκκινόγια» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1226/4, Inscr. 253). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 143, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 34,5) (= *SEG* 39, 1520).

Τιμοκράτη
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Τιμοκράτης* βλ. **Λεμ. 265**.

Λεμ. 451. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΟΙΤΩΝΗΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω 0,256 καὶ κάτω 0,268 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 450** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1226/5, Inscr. 254). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 143, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 34,6) (= *SEG* 39, 1521).

Κοιτώνηρε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου.

Λεμ. 452. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,806, διαμέτρου ἄνω 0,58 καὶ κάτω 0,592 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 450** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1226/1, Inscr. 252· M.P. 47/67/8, bl. 129). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 143, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 33,4) (= *SEG* 39, 1519).

Ἀπολλώνιε
Ἀπολλωνίου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 453. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΡΩΤΙΛΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,232, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,021 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 849/1, Inscr. 175). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,028 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 200, ἀρ. 20 (φωτ. πίν. 16, 20) (= *SEG* 31, 1343).

Ἐρωτίλη
χρητή,
χα(ῖ)<ρ>αι.

---

3. ΧΑΤΑΙ, στὸν λίθο.

Σχόλια: χρητή. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

στ. 3: *χα(ῖ)<ρ>αι*: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Εἶναι ἡ πρώτη μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἐρωτίλη* στὴν Κύπρο.

Λεμ. 454. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΤΗΣΙΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΔΟΤΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,595, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,315 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος κατὰ τὴ διάρκεια ἐργασιῶν τῆς Ἀρχῆς Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 955/1, Inscr. 219· M.P. 47/67/7, bls 6, 9). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1985, σ. 328, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 60,6) (= *SEG* 35, 1456).

Ἐπικτησὶ
Μηνοδότου
χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἐπικτησίς* βλ. **Λάρ. 194**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνὸματος *Μηνόδοτος* βλ. **Λεμ. 343**.

Λεμ. 455. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΤΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΑΣ (;) Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, πολὺ φθαρμένος, ὕψους 0,47, διαμέτρου ἄνω 0,19 καὶ κάτω 0,215 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 888/4, Inscr. 179· M.P. 47/67/6, bl. 143). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1982, σ. 188-9, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 42, 4) (= *SEG* 32, 1331).

Δι<ο>[ν]υσία (;)
χρησ[τή],
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Διονυσία* βλ. **Πάφ. 106**.

Λεμ. 456. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,495, διαμέτρου ἄνω 0,25 καὶ κάτω 0,26 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 888/5, Inscr. 180· M.P. 47/67/6, bl. 143).

I. Nicolaou, *RDAC* 1982, σ. 189, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 42, 5) (*SEG* 32, 1332).

Θέων Θέο-
νος χρηστέ,
χαῖρε.

---

2. χρηστέ, Bingen εἰς SEG: χρ[η]στέ, Nicolaou.

Σχόλια: στ. 1-2: *Θέο|νος*: Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Θέων* βλ. **Λεμ. 237**.

Λεμ. 457. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,428, διαμέτρου ἄνω 0,25 καὶ κάτω 0,265 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 888/3, Inscr. 178· M.P. 47/67/6, bl. 143). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1982, σ. 188, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 42, 3) (= *SEG* 32, 1333).

Πρωτ̣[- - -]
χρηστή, χαῖρε.

Λεμ. 458. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΒΑΚΧΙΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΗΣ ΠΑΥΛΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,50, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,27 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 888/1, Inscr. 176· M.P. 47/67/6, bl. 143). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,032 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1982, σ. 187-8, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 42, 1) (*SEG* 32, 1334).

Βακ̣χὶ̣ς
Παύλας
χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Βακχίς* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λευκ. 104**, ἐνῶ στὴν **Λάρ. 167** μαρτυρεῖται τὸ ἀρσενικὸ *Βάκχις*. Τὸ ὄνομα *Παύλα* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Πρόκειται γιὰ ἀκόμη ἕνα παράδειγμα χρήσεως τοῦ μητρωνυμικοῦ ἀντὶ τοῦ πατρωνυμικοῦ βλ. **Λεμ. 204**.

Λεμ. 459. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΗΣ ΠΕΙΘΟΥΣΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,595, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,22 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 888/2, Inscr. 177· M.P. 47/67/6, bl. 143). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1982, σ. 188, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 42, 2) (*SEG* 32, 1335).

Λούκις
Πειθούσης·
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Λούκις* (< *Λούκιος*). Χρήση ὀνομαστικὴ ἀντὶ κλητικῆς.

Τὸ ὄνομα *Λούκιος* ἀπαντᾶ στὶς **Λεμ. 88** καὶ **459** (στὴν **Λεμ. 372** ἀπαντᾶ τὸ ὄνομα *Λουκία*), ἐνῶ τὸ ὄνομα *Πείθουσα* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὶς ἐπιγραφές, στὶς ὁποῖες ὁ νεκρὸς ἀναφέρεται μὲ τὸ μητρωνυμικό του βλ. **Λεμ. 204**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 460. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΕΛΙΤΗΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΟΝΗΣΑΝΔΡ[Ο]Υ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,54, διαμέτρου ἄνω 0,24 καὶ κάτω 0,25 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 888/6, Inscr. 181· M.P. 47/67/6, bl. 142). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1982, σ. 189, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 42, 6) (= *SEG* 32, 1336).

Μελίτη
Ὀνησάνδρ[ο]υ̣ [τοῦ]
καὶ Ζωάνδρ̣ο̣[υ]
4 χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Μελίτη* ἀπαντᾶ στὴν Κύπρο καὶ σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ Β' αἰ. π.Χ. βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, σ.λ. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνήσανδρος* βλ. **Λεμ. 286**. Τὸ ὄνομα *Ζώανδρος* κατὰ τὴ Νικολάου ἀπαντᾶ σὲ ἀδημοσίευτη ἐπιγραφὴ ποὺ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 296/1, Inscr. 71), ἐνῶ μαρτυρεῖται καὶ σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ Δ' αἰ. π.Χ.

Λεμ. 461 - 462. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΓΑΘΟΠΟΔΟΣ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΖΩΣΙΜΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΤΗΣΕΩΣ
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,57, διαμέτρου ἄνω 0,26 καὶ κάτω 0,276 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 888/7, Inscr. 182· M.P. 47/67/6, bl. 142). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ

κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,03 καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,032 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1982, σ. 190, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 43, 7) (= *SEG* 32, 1337).

(**461**) Εὐημερία
Ἀγαθόπο-
δος χρηστή,
4 χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Εὐημερία* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, ἐνῶ τὸ *Εὐήμερος* μαρτυρεῖται στὶς **Λεμ. 515**, **581** (;) καὶ **Λάρ. 174**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀγαθόπους* βλ. **Λεμ. 382**.

(**462**) Ζώσιμε
Ἐπικτήσεως
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζώσιμος* βλ. **Λεμ. 221**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἐπικτησίς* βλ. **Λάρ. 194**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφές, στὶς ὁποῖες ὁ νεκρὸς ἀναφέρεται μὲ τὸ μητρωνυμικό του βλ. **Λεμ. 204**.

Λεμ. 463. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΟΤΙΜΑΣ (;)

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,575, διαμέτρου ἄνω 0,20 καὶ κάτω 0,30 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 888/8, Inscr. 183· M.P. 47/67/6, bl. 142). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1982, σ. 190, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 43, 8) (*SEG* 32, 1338).

(Δ)ιο̣τ̣ίμα Ν̣α̣[- - -]
χρ̣η̣στή,
χαῖρε.

---

1. ΠΙΟ̣Τ̣Ι̣ΜΑ στὸν λίθο.

Τὸ ὄνομα *Διοτίμα* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, ἀπαντᾶ ὅμως τὸ ἀρσενικὸ *Διότιμος* στὴν **Λεμ. 304** (2). Ἡ Νικολάου εἰσηγεῖται τὴν ἀποκατάσταση *Νά*[*σωνος*] γιὰ τὸ πατρωνυμικό.

Λεμ. 464 - 465. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΠΙΘΕΡΟΤΟΣ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΕΟΓΕΝΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΣΩΣΙΚΛΕΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,005, πλάτους 0,485 καὶ πάχους ἀπὸ 0,09 μέχρι 0,12 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 888/10, Inscr. 184· M.P. 47/67/6, bl. 141). Ἡ πλάκα ἔχει χρησιμοποιηθεῖ δύο φορές· ἀρχικῶς γιὰ τὴν ἐγχάραξη τῆς ἐπιγραφῆς τῆς *Διονυσίας*, κι ἀκολούθως πρὸς τοῦ *Θεογένους*. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,05 καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,036 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1982, σ. 190-1, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 43, 9) (*SEG* 32, 1339).

(**464**) Διονυσία Πι-
θέροτος, γυνὴ
δὲ Θεογένου χρ-
4 ηστή, χαῖρε.

---

3. Θεογένου, Bingen εἰς *SEG*: Θεοξένου, Nicolaou.

Σχόλια: στ. 3: *Θεογένου*. Γενικὴ ἑνικοῦ τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πρωτόκλιτα.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Διονυσία* βλ. **Πάφ. 106**. Γιὰ τὰ ὀνόματα *Θεογένης* καὶ *Θεογενίς* βλ. **Λεμ. 383**. Τὸ *Πιθέρως* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορά.

(**465**) Θεογένης
Σωσικλέους·
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Θεογένης*. Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Θεογένης* καὶ *Θεογενίς* βλ. **Λεμ. 383**. Τὸ πατρωνυμικὸ ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 466 - 467. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΔΗΜΑΡΙΟΥ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΛΑΤΥΧΟΥ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,52, διαμέτρου ἄνω 0,415 καὶ κάτω 0,415 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 895/4, Inscr. 200· M.P. 47/67/1, bl. 151). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων καὶ στὶς δύο ἐπιγραφὲς κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,036 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 262-3, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 43, 10 a-b) (= *SEG* 33, 1205 καὶ 1206).

(**466**) Δημάριν
Καλατύχου
χρηστή, χαῖρε.

Ὁ τύπος *Δημάριν* εἶναι κλητικὴ πτώση μετὰ ἀπὸ τὴν ὑφαίρεση τοῦ *ὄμικρον* (*Δημάριον* > *Δημάριν*) τοῦ ὑποκοριστικοῦ ὀνόματος ἀπὸ τὴ ῥίζα *Δημ-*. Γιὰ τὸ ὄνομα αὐτό βλ. **Λεμ. 234**. Γιὰ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη –*άριον* βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1984, σ. 12-13. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Καλάτυχος* βλ. **Λεμ. 268**.

(**467**) Θεοδ̣ό̣σ̣ι̣
[- - - -]α̣ρ̣α̣
[χρη]στέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Θεοδόσις* εἶναι τύπος προερχόμενος ἀπὸ ὑφαίρεση –*ιος* (*ν*) > *-ις* (*ν*), γιὰ τὸ ὁποῖο πβ. **Λεμ. 282** (2). Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη –*ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 468. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,65, διαμέτρου ἄνω 0,40 καὶ κάτω 0,425 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 895/2, Inscr. 201· M.P. 47/67/1, bl. 151). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 263, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 43, 11) (= *SEG* 33, 1207).

Ἀπολλωνία Σωκράτους,
γυνὴ δὲ Ἀπολλω[νί]ου,
χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλωνία* βλ. **Λεμ. 187**. Τὸ ὄνομα *Σωκράτης* ἀπαντᾶ καὶ στὴν ἑλληνιστική (βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Σ 45 καὶ 47) καὶ στὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο (πβ. **Λεμ. 591** καὶ **673**).

Λεμ. 469. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,245, διαμέτρου ἄνω 0,82 καὶ κάτω 0,90 μ. Βρέθηκε στὴν αὐλὴ τοῦ ξενοδοχείου «Amathus Beach», ποὺ βρίσκεται στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (ἀρ. RR 950/1, Inscr. 211 [a-b]· M.P. 47/67/7, bl. 2 καὶ 8). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (γιὰ τὴ δεύτερη, ἡ ὁποία χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. βλ. **Λεμ. 184**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,055 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1985, σ. 326-7, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 44,3a-b) (*SEG* 35, 1453).

Δημήτριε
Δημητρίου
χρηστέ, χαῖρε.

Λεμ. 470. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,56, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,28 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 961/1, Inscr. 221· M.P. 47/67/7, bl. 5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,038 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1985, σ. 328-9, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 60, 8) (= *SEG* 35, 1458).

[Θρ]ᾰσωνία (;)
[Διο]δώρου (;)
[χρησ]τή,
χαῖρε.

Ἡ ἀποκατάσταση εἶναι ἀβέβαια. Τὸ πατρωνυμικὸ θὰ μποροῦσε νὰ εἶχε ἀποκατασταθεῖ, ὅπως σημειώνει καὶ ἡ Νικολάου, καὶ ὡς [*Τιμό*]*δωρος*, [*Μητρό*]*δωρος*, [*Ἡλιό*]*δωρος* ἢ [*Μηνό*]*δωρος*.

Λεμ. 471 - 472. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΘΟΙΩΔΟΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΦΙΛΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΙΘΕΡΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,90, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,64 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 962/1, Inscr. 223 [a-b]· M.P. 47/67/7, bl. 4 καὶ 9). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,03 καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,037 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1985, σ. 329, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 60,10[a-b]) (= *SEG* 35, 1460).

(**471**) Θοιωδότη
Ἀριστοκράτου
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Θοιοδώτη*. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 2: *Ἀριστοκράτου*. Γενικὴ ἑνικοῦ τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πρωτόκλιτα.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ ἀπαντᾶ στὴν Κύπρο μὲ τὴ μορφὴ *Θειόδοτος* βλ. Mitford, *IK*, σ. 132, ἀρ. 69. Μαρτυρεῖται ἐπίσης τὸ θηλυκὸ *Θεοδότη* – *Θεωδότη* στὶς **Λεμ. 61**, **497** καὶ **563**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀριστοκράτης* βλ. **Λεμ. 305**.

(**472**) Φίλα Αἰθέρος θυγάτηρ
χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Φίλα* πβ. **Λεμ. 154** καὶ **Λευκ. 84**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Τὸ ὄνομα *Αἰθήρ* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 473. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,505, διαμέτρου ἄνω 0,445 καὶ κάτω 0,453 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὴν τοποθεσία «Λοῦρες» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1087/2, Inscr. 231· M.P. 47/67/7, bl. 223). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1987, σ. 178, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 56,7) (= *SEG* 37, 1375).

Ἀρίστων
Ἀρίστωνος
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 474. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΟΝΗΣΑΝΔΡΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,57, διαμέτρου ἄνω 0,38 καὶ κάτω 0,45 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 473** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1087/3, Inscr. 232· M.P. 47/67/7, bl. 223). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,032 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1987, σ. 178, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 56,8) (= *SEG* 37, 1376).

Ἀπολλωνία Ὀνησάνδρου
χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλωνία* βλ. **Λεμ. 187**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνήσανδρος* βλ. **Λεμ. 286**.

Λεμ. 475. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [ΔΗΜ]ΗΤΡΙΑΝΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος σὲ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, ὕψους 0,535, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,33 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 234 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 748, T. 234/3, Inscr. 151). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 202, ἀρ. 27 (φωτ. πίν. 13,27) (= *SEG* 41, 1447).

[Δημ]ῃτριαυὲ
[- - - -]μ̣[ι]αδῃ (;).

Λεμ. 476. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΝΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,505, διαμέτρου ἄνω 0,33 καὶ κάτω 0,35 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 272 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 785, T. 272/32, Inscr. 155). Τὸ

ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 203-4, ἀρ. 32 (φωτ. πίν. 13,32) (= *SEG* 41, 1451).

Ἀρτεμίδω-
ρε Ἀπολλο-
νίου χρητέ,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2-3: *Ἀπολλο|νίου*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 3: *χρητέ*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 477. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΣ, ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΥ ΤΡΥΦΕΡΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,47, σωζομένης ἄνω διαμέτρου 0,36 μ. καὶ κάτω 0,37 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 116 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 536, T. 116/2, Inscr. 98). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 259, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 47,18) (= τῆς ἰδίας, *Amathonte*, σ. 198, ἀρ. 10 = *SEG* 41, 1434).

Δημητροῦ
γυνὴ Τρυφέρου
χρηστή, χαῖρε.

---

2. Τρυφεροῦ, Νικολάου.

Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα σὲ *-οῦς* αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν Κύπρο καὶ τὸν τύπο τῆς κλητικῆς σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων μὲ ὀνομαστικὴ *-οῦς*, γεν. *–οῦδος* καὶ *-οῦτος* βλ. **Λεμ. 247**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Δημητροῦς* βλ. καὶ Masson,

Bull. Épigr. 1990, 809 καὶ 1992, 549. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία*, μὲ τὶς παραλλαγὲς καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**.

Λεμ. 478. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΠΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΤΡΥΦΕΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,73, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,49 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 477** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 536, T. 116/3, Inscr. 99). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 259-60, ἀρ. 19 (φωτ. πίν. 47,19) (= τῆς ἰδίας, *Amathonte*, σ. 198, ἀρ. 11 = *SEG* 41, 1435).

Κάλλιπε
Τρυφέρου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

---

2. Τρυφεροῦ, Νικολάου.

Τὸ ὄνομα *Κάλλιππος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ καὶ ἡ προηγούμενη ἀναφέρονται ἀναμφίβολα στὰ μέλη τῆς ἴδιας οἰκογένειας, τῆς ὁποίας τὸ στέμμα εἶναι τὸ ἑξῆς:

Τρύφερος ——————— Δημητροῦς
|
Κάλλιππος

Λεμ. 479. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένη ἄνω, μεγίστου σωζομένου ὕψους 0,48, μεγίστου ἄνω πλάτους 0,51 καὶ μεγίστου κάτω πλάτους 0,52 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 116 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ

(LMRR 536, T. 116/42, Inscr. 108). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 259, ἀρ. 17 (φωτ. πίν. 45,17) (= τῆς ἰδίας, *Amathonte*, σ. 198, ἀρ. 12 = *SEG* 41, 1436).

[- - - -]ΔΙΑ
χρηστέ, χαῖρε.

Λεμ. 480. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΣΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΗΣ ΔΑΜΟΝΙΚΗΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,92, διαμέτρου ἄνω 0,63 καὶ κάτω 0,69 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 116 καὶ ἐκτίθεται στὴν αὐλὴ δεξιὰ τῆς εἰσόδου τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 536, T. 116/1, Inscr. 97). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,065 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 260, ἀρ. 20 (φωτ. πίν. 47,20) (= τῆς ἰδίας, *Amathonte*, σ. 197, ἀρ. 9 = *SEG* 41, 1433).

Ἀφροδισία
Δαμονίκης
χρηστή,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ἀφροδίσιος* καὶ *Ἀφροδισία* βλ. **Λεμ. 222**. Τὸ ὄνομα *Δαμονίκη* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μία ἐπιγραφή, στὴν ὁποία ὁ νεκρὸς ἀναφέρεται μὲ τὸ μητρωνυμικό του βλ. **Λεμ. 204**.

Λεμ. 481. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΚΟΣΚΩΝΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,52, διαμέτρου ἄνω 0,265 καὶ κάτω 0,27 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 124 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 496, T. 124/1, Inscr. 94). Τὸ ὕψος

τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 260-1, ἀρ. 21 (φωτ. πίν. 47,21) (= τῆς ἰδίας, *Amathonte*, σ. 198, ἀρ. 13 = *SEG* 41, 1437).

Μάρκε
Κοσκώνιε
Φίλωνος
4 χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Φίλων* βλ. **Λεμ. 253**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Τὸ *praenomen Μᾶρκος* ἀπαντᾶ στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου βλ. **Λεμ. 227**, ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸ *nomen* τοῦ νεκροῦ *Κοσκώνιος*, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὸ ῥωμαϊκὸ γένος τῶν πληβείων *Cosconium* βλ. *RE* IV², σ. 1667-70, ἀρ. 1-15 (γιὰ *M. Cosconius* βλ. ἀρ. 8, 9 καὶ 14).

Λεμ. 482. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,48, σωζομένης ἄνω διαμέτρου 0,48 καὶ κάτω 0,485 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 127 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 499, T. 127/8, Inscr. 96). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 258-9, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 45,16) (= τῆς ἰδίας, *Amathonte*, σ. 199, ἀρ. 14 = *SEG* 41, 1438).

Ἀσκληπιάδης
Εἰρηναίου·
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1. Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀσκληπιάδης* βλ. **Λεμ. 283**. Τὸ πατρωνυμικὸ ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Πάφ. 77**, **124** καὶ **Λάρ. 206**.

Λεμ. 483. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΣΙΜΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΗΣ ΩΡΑΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,45, διαμέτρου ἄνω 0,28 καὶ κάτω 0,32 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 141 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 537, T. 141/1, Inscr. 100). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 261, ἀρ. 22 (φωτ. πίν. 46,22) (= τῆς ἰδίας, *Amathonte*, σ. 199, ἀρ. 15 = *SEG* 41, 1439).

Ζώσιμε
Ὡρέας υἱέ,
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Ὡρέας*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζώσιμος* βλ. **Λεμ. 221**. Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μία ἐπιγραφή, στὴν ὁποία ὁ νεκρὸς ἀναφέρεται μὲ τὸ μητρωνυμικό του βλ. **Λεμ. 204**.

Λεμ. 484. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, πολὺ φθαρμένος, ὕψους 0,568, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,305 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 185 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 699, T. 185/12, Inscr. 145).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 200, ἀρ. 19 (φωτ. πίν. 12,19) (*SEG* 41, 1441).

[Διον]υσ[ιαν]ός· (;)
[χ]ρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Διονυσιανός* πβ. **Λεμ. 490**.

Λεμ. 485 - 486. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΟΓΕΝΙΔΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,477, διαμέτρου ἄνω 0,267 καὶ κάτω 0,295 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 191Α καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 705, T. 191A/67, Inscr. 146 [a-b]). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 200, ἀρ. 20 (φωτ. πίν. 12,20 a-b) (= *SEG* 41, 1442).

(**485**) Ἀσκληπιάδη
Ἀσκληπιάδου
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀσκληπιάδης* βλ. **Λεμ. 283**.

(**486**) Διογενὶς
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα Διογενίς μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, ἐνῶ γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Διογένης* βλ. **Λεμ. 262**.

Λεμ. 487. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΩΖΟΥΣΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,553, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,295 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 194 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 708 T. 194/22, Inscr. 147). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 200-1, ἀρ. 21 (= *SEG* 41, 1443).

Σώζουσα
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Σώζουσα* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Πάφ. 18**, πβ. *MSW*, σ. 96.

Λεμ. 488. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἀριστερὰ καὶ δεξιά, ὕψους 0,518, διαμέτρου ἄνω 0,22 καὶ κάτω 0,225 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 215 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 729, T. 215/57, Inscr. 148). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 201, ἀρ. 22 (φωτ. πίν. 13,22) (= *SEG* 41, 1444).

[- - - - -]ΝΗ (;)
χρηστ[έ ἢ ή],
[χ]αῖρε.

Λεμ. 489. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΛΙΚΙΝΝΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος ἄνω καὶ κάτω, ὕψους 0,525, διαμέτρου ἄνω 0,25 καὶ κάτω 0,272 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 220 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 734, T. 220/67, Inscr. 149). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 201, ἀρ. 23 (φωτ. πίν. 13,23) (= *SEG* 41, 1445).

Λικιννία
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Λικιννία* ἀπαντᾶ καὶ σὲ ἐπιγραφὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. ἀπὸ τὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο βλ. **Πάφ. 83** καὶ **84**: *Λικιννία Μοδέστα* καὶ *Λικιννία Ἀγαπωμένη*.

Λεμ. 490. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΑΝΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος κάτω, μεγίστου ὕψους 0,31, διαμέτρου ἄνω 0,205 καὶ κάτω διαμέτρου 0,15 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 220 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 734, T. 220/68, Inscr. 150). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 202, ἀρ. 24 (φωτ. πίν. 13,24) (= *SEG* 41, 1446).

Διονυσιανὲ
χρηστέ,
χ[αῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Διονυσιανός* πβ. **Λεμ. 484** (;).

Λεμ. 491. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΠΡΑΞΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,652, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,255 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 256 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 770, T. 256/139, Inscr. 153). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 203, ἀρ. 29 (φωτ. πίν. 15,29) (= *SEG* 41, 1448).

Δημήτριε
Εὐπραξίᾳς
χρηστ[έ],
χ[αῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐπραξία* βλ. **Λεμ. 374**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφές, στὶς ὁποῖες ὁ νεκρὸς ἀναφέρεται μὲ τὸ μητρωνυμικό του βλ. **Λεμ. 204**.

Λεμ. 492. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος σὲ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, μεγίστου ὕψους 0,46, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,19 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 256 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 770, T. 256/1, Inscr. 214). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 203, ἀρ. 30 (φωτ. πίν. 15,30) (= *SEG* 41, 1449).

Διονύσι
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82.** Γιὰ τὴν κλητικὴ *Διονύσι* βλ. **Λευκ. 24**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 493. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,245 καὶ κάτω διαμέτρου 0,19 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 256 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 770, T. 256/2, Inscr. 214 [2]). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 203, ἀρ. 31 (= *SEG* 41, 1450).

[- - - - - - -]
[- - - - - - -]
χαῖρε.

Λεμ. 494. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΖΟΪΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,54, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,34 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1099/2, Inscr. 235· M.P. 47/67/7, bl. 223). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,05 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1987, σ. 179, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 51,10) (= *SEG* 37, 1378).

Ζοΐς
χρητή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ζοΐς*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 2: *χρητή*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίς* βλ. **Λεμ. 226**.

Λεμ. 495. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος ἄνω, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω 0,23 καὶ κάτω 0,265 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1311/1, Inscr. 291). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 199, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 53,15) (= *SEG* 41, 1471).

Δημήτρι
χρηστέ,
χ[αῖ]ρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημήτρις*, τύπο προερχόμενο ἀπὸ ὑφαίρεση *–ιος* (*ν*) > *-ις* (*ν*) βλ. **Λεμ. 178**. Γιὰ τὸ φαινόμενο

τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 496 - 498. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΣ, ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΥ ΤΙΜΟΚΛΕΟΥΣ, ΤΗΣ ΘΕΟΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ [Π]ΝΥΤΑΡΙΟΣ, ΘΥΓΑΤΕΡΩΝ ΤΟΥ ΤΙΜΟΚΛΕΟΥΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,58, διαμέτρου ἄνω 0,39 καὶ κάτω 0,42 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1579/4). Τρεῖς ἐπιγραφὲς εἶναι ἐγχαραγμένες στὸν κίονα. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ., στὴ δεύτερη ἐπιγραφὴ ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,03 μ. καὶ στὴν τρίτη ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 183-4, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 40,9) (*SEG* 44, 1242).

(**496**) Δημητρία γυνὴ Τιμο-
κλέους χρηστή,
χαῖρε.

---

1. Δημητρία γυνή, Tybout εἰς *SEG*: Δημητρια<γυ>νή, Nicolaou.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία*, μὲ τὰ παράγωγα καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**.

(**497**) Θεοδότ-
η Τιμοκλέους χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Θεοδότη* βλ. **Λεμ. 61**.

(**498**) [Π]νυτάριν
Ṭιμόκλος
χρητή, χαῖρε.

---

2. Ṭιμόκλος, Tybout εἰς *SEG*: Ṭίμοκλος Nicolaou.

Σχόλια: στ. 2: *Ṭιμόκλος* ἀντὶ *Τιμοκλέους*.
στ. 3: *χρητή*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *Πνυτ*(*ο*)- βλ. **Λάρ. 4**, ὅπου καὶ ἡ ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Πνυτάριον*, ὑποκοριστικοῦ τοῦ *Πνυτώ*. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**.

Πρόκειται γιὰ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς ποὺ ἀφοροῦν τὴ γυναῖκα καὶ δύο θυγατέρες τοῦ *Τιμοκλέους*. Τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας εἶναι τὸ ἀκόλουθο:

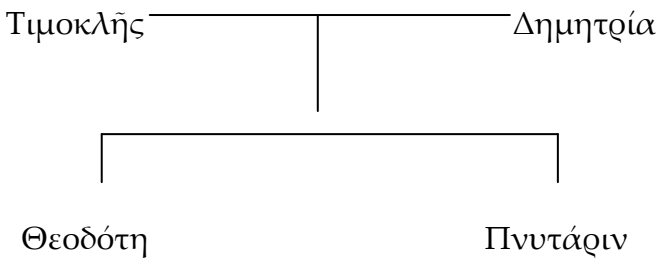

Λεμ. 499. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ [ΑΠ]ΟΛΛΩΝΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, σωζομένου ὕψους 0,47, διαμέτρου ἄνω 0,36 καὶ κάτω 0,25 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1579/6). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 184, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 40,10) (= *SEG* 44, 1243).

Ἀπολλώνιος
[Ἀπ]ολλωνίου
[χρη]ṣτέ, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 500 - 503. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΤΡΥΦΩΝΟΣ, ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΗΡ[ΑΚ]ΛΕΙΔΟΥ, ΤΟΥ [- - -], ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΗΡΑΚ[ΛΕΙΔΟΥ], ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω δεξιά, ὕψους 0,63, διαμέτρου ἄνω 0,41 καὶ κάτω 0,45 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1579/7). Τέσσερεις ἐπιγραφὲς εἶναι ἐγχαραγμένες στὸν κίονα, οἱ τρεῖς πρῶτες στὴν ἐμπρόσθια ὄψη, ἐνῶ ἡ τέταρτη στὴν ὀπίσθια. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη καὶ δεύτερη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ., στὴν τρίτη ἐπιγραφὴ ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,025 μ. καὶ στὴν τέταρτη ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 184, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 40,11 a-d) (= *SEG* 44, 1244).

(**500**) Ἀριστόδημε
Τρύφωνος χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Τρύφων* βλ. **Λεμ. 72**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀριστόδημος* βλ. **Πάφ. 121**.

(**501**) Ἡρακλε̣ίδ̣ηι
Ἡρ[ακ]λείδου
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἡρακλείδης* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 502**, **568**, **Λευκ. 75**, **Λάρ. 6** καὶ **Ἀμμ. 20** καὶ **23**. Στὸν στ. 1 ὑπάρχει στικτὸ *ἰῶτα* βλ. **Λεμ. 326**.

(**502**) [- - - - - - - - - -]
Ἡρακ[λείδου]
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡρακλείδης* βλ. **Λεμ. 501**.

(**503**) Μᾶρκε
Δημητρίου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Μᾶρκος* βλ. **Λεμ. 227**.

Λεμ. 504. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ, ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛ[ΩΝΙΟΥ (;)] Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,60, διαμέτρου ἄνω 0,37 καὶ κάτω 0,43 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1579/9). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 184, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 40,12) (= *SEG* 44, 1245).

Μάρθᾳ
Ἀπολλ[ωνίου (;)]
γυνὴ χρ[ηστή],
4 χαῖρ[ε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Μάρθα* πβ. **Λεμ. 381**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 505. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΑΘΗΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΖΩΣ[ΙΜΟΥ (;)] Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,46, διαμέτρου ἄνω 0,29 καὶ κάτω 0,40 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1579/10). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 184-5, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 41,13) (= *SEG* 44, 1246).

Ἀγάθη
Ζωσ[ίμου]

χρησ[τή],
4 χαῖ[ρε].

Τὸ ὄνομα *Ἀγάθη* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζώσιμος* βλ. **Λεμ. 221**.

Λεμ. 506. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΕΙΣΤΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΝ<Ι>ΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, θραυσμένος ἄνω καὶ κάτω, ὕψους 0,505, διαμέτρου ἄνω 0,25 καὶ κάτω 0,305 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1579/13). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,013 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 185, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 41,14) (= *SEG* 44, 1247).

Ἀρείστων
Ἀπολλον<ί>ου
χρηστέ, χέρε.

---

2. ΑΠΟΛΛΟΝΟΥ στὸν λίθο.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀρείστων*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 2: Ἀπολλον<ί>ου. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 507. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝΟΣ
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,63, διαμέτρου ἄνω 0,34 καὶ κάτω 0,36 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1579/17). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,06 (*φεῖ*) μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 185, ἀρ. 17 (φωτ. πίν. 41,17) (= *SEG* 44, 1250).

Διονύσιε
τρὶς Φίλωνος
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Φίλων*, τὸ ὁποῖο ἦταν τὸ ὄνομα τοῦ πατρός, τοῦ παπποῦ καὶ τοῦ προπάππου τοῦ Διονυσίου βλ. **Λεμ. 253**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 508. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΔΙΟΝ[- - -]
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο πολὺ φθαρμένος, ὕψους 0,56, διαμέτρου ἄνω 0,34 καὶ κάτω 0,36 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1579/18). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 185, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 41,18) (= *SEG* 44, 1251).

Διογ[ύσιε ἢ -σία]
Πο[- - - - - - - - - -]
χρ[ηστέ ἢ -στή, χαῖρε].

Λεμ. 509. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ [-]ΥΛΛΙΔΟΣ, ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΥ ΚΑΛΑ[ΤΥΧ]ΟΥ
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο ἀποκεκρουμένος ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, σωζομένου ὕψους 0,42 καὶ σωζομένης ἄνω διαμέτρου 0,47 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ

ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1579/21). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 186, ἀρ. 21 (φωτ. πίν. 42,21) (*SEG* 44, 1254).

[Θ- ἢ Φ]ῡλλὶς Καλα-
[τύχ]ου γυνὴ
[χρησ]τῇ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα τῆς νεκρῆς μπορεῖ νὰ εἶναι *Φυλλίς* ἢ *Θυλλίς*. Τὸ ὄνομα *Θυλλίς* ἀπαντᾶ στὴν **Λεμ. 448**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Καλάτυχος* βλ. **Λεμ. 268**.

Λεμ. 510 - 511. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΝΗΣΑΤΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΣΚΛΑΒΑ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,48, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,33 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1583/2). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,03 καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 186-7, ἀρ. 23 (φωτ. πίν. 42,23 a-b) (= *SEG* 44, 1256).

(**510**) Ἐπαφρόδειτε
Ἀρτεμιδώρου
υἱὲ χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**.

(**511**) Ὀνησᾶ
Σκλαβᾶ
χρη<σ>τέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησᾶς - Ὀνασᾶς* βλ. **Λεμ. 251**. Τὸ *Σκλαβᾶς* κατὰ τὴ Νικολάου πιθανὸν νὰ προέρχεται ἀπὸ συγκεκριμένο ἐπάγγελμα. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ *-ᾶς, -ᾶτος* βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71.

Λεμ. 512. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΗΤΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,602, διαμέτρου ἄνω 0,455 καὶ κάτω 0,457 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 2072/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,05 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 370, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 2,2) (= *SEG* 52, 1468).

Ἀπολλωνία
Κράτητος
χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλωνία* βλ. **Λεμ. 187**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Κράτης* βλ. **Λεμ. 210**.

Λεμ. 513. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,60, διαμέτρου ἄνω 0,167 καὶ κάτω 0,19 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 2072/5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 370, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 2,3) (= *SEG* 52, 1469).

Φιλι̣[- - -]
χρησ[τέ ἢ -τή],
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λεμ. 514. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΑΡΙΣ[ΤΟΥ/ΤΗΣ] (;), ΤΟΥ ΑΡΙΣΤ[ΟΥ]

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, σωζομένου ὕψους 0,405, διαμέτρου ἄνω 0,262 καὶ κάτω 0,175 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 2072/9). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 370, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 2,4) (= *SEG* 52, 1470).

Ἄρισ[τε] ἢ Ἀρίσ[τη]
Ἀρίστ[ου]
χρησ[τέ ἢ -τή],
4 χαῖρ[ε].

Τὸ ὄνομα *Ἄριστος* καὶ σὲ συλλαβικὲς ἐπιγραφές βλ. Masson, *ICS*, ἀρ. 102.1 καὶ 118.2-3, καὶ σὲ ἐπιγραφὲς τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 128, ἀρ. 28.

Λεμ. 515. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΗΜΕΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,528, διαμέτρου ἄνω 0,17 καὶ κάτω 0,177 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 2072/12). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 370-1, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 3,6) (= *SEG* 52, 1472).

Εὐήμερε
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐήμερος*, πβ. **Λεμ. 581** (;) καὶ **Λάρ. 174**.

Λεμ. 516. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΤΑΣΙΟΥ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος ἄνω, δεξιὰ καὶ κάτω, ὕψους 0,508, σωζομένης διαμέτρου ἄνω 0,255 καὶ κάτω 0,42 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LM 2072/21). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 371, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 3,7) (= *SEG* 52, 1473).

Στάσιον
Φιλοκράτου
χρηστή, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Φιλοκράτου*. Γενικὴ ἑνικοῦ τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πρωτόκλιτα.

Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὑποκοριστικὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* βλ. **Λεμ. 205**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 517. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΙΟΥΛΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,564, διαμέτρου ἄνω 0,355 καὶ κάτω 0,40 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LM 2072/22). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 371, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 3,8) (= *SEG* 52, 1474).

Ἰουλία
Ἀρίστωνος
χρηστή, χαῖ-
ρε.

Τὸ ὄνομα *Ἰουλία* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορά. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 518. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΗΣ ΤΕΡΤΙΑ<Σ> Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,48, διαμέτρου ἄνω 0,362 καὶ κάτω 0,40 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LM 2072/23). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 371, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 3,9) (*SEG* 52, 1475).

Εὐτυχὶς
Τερτία(ς) θυγάτηρ
χρηστή, χαῖρε.

---

2. ΤΕΡΤΙΑΕ στὸν λίθο.

Σχόλια: στ. 2: *ΤΕΡΤΙΑΕ*. Λάθος τοῦ χαράκτου, ποὺ ἔγραψε Ε ἀντὶ C, πιθανὸν ἕνεκα τῆς ἐπιδράσεως τῆς λατινικῆς γλώσσης.

Γιὰ τὸ ὑποκοριστικὸ ὄνομα *Εὐτυχίς* βλ. **Λεμ. 350**. Τὸ ὄνομα *Τερτία* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Πάφ. 27**.

Λεμ. 519 - 520. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΗΝΑΡΙΟΥ, ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΤΑΣΙΚΡΑΤΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,974, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,53 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὴν αὐλὴ δεξιὰ τῆς εἰσόδου τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λεμεσοῦ (LM 2072/24). Ὁ κίων σὲ δεύτερη χρήση φέρει δύο ἐπιγραφές, μία σὲ κάθε ὄψη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 371-2, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 3,10) (= *SEG* 52, 1476).

(**519**) Ἠνάριον γυνὴ
Ἀριστοκλέους χρηστή,

χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἠνάριον* εἶναι ὑποκοριστικό. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὑποκοριστικὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Τὸ ὄνομα *Ἀριστοκλῆς* ἀπαντᾶ ἤδη στὶς κυπροσυλλαβικὲς ἐπιγραφές βλ. Masson, *ICS*, ἀρ. 352, 359 καὶ 395, ἐνῶ μαρτυρεῖται κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο καὶ στὶς **Πάφ. 6** (2), **12· Λεμ. 149**, **197**, **546**, **696**, **714** καὶ **721**.

(**520**) Στασικράτη Ἀπολ-
λωνίου χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Στασικράτης* βλ. **Λεμ. 299**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 521. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΤΗΣΙΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος ἄνω δεξιά, ὕψους 0,535, διαμέτρου ἄνω 0,21 καὶ κάτω 0,24 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 2072/27). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 372, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 4,12) (= *SEG* 52, 1478).

Ἐπικτησὶ
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἐπικτησίς* βλ. **Λάρ. 194**.

Λεμ. 522. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟ[Δ]ΩΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποτελούμενος ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, θραυσμένος ἄνω, ὕψους 0,52, διαμέτρου ἄνω 0,30 καὶ κάτω 0,315 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 2072/28). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 373, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 4,13) (= *SEG* 52, 1479).

Διό[δ]ωρε
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα Διόδωρος μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 705**, **Ἀμμ. 16** καὶ **90** (2).

Λεμ. 523. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΑΣΑΤΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος ἄνω, ὕψους 0,645, διαμέτρου ἄνω 0,31 καὶ κάτω 0,358 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 2072/29). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 373, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 4,14) (= *SEG* 52, 1480).

Ὀνασᾶ
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησᾶς* - *Ὀνασᾶς* βλ. **Λεμ. 251**.

Λεμ. 524. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΙΧΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΖΩΣΙΛΑΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος ἄνω, ὕψους 0,605, διαμέτρου ἄνω 0,356 καὶ κάτω 0,37 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς

νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LM 2072/30). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 373, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 4,15) (= *SEG* 52, 1481).

Σωτήριχε
Ζωσιλάου Θραχὸς
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: *Θραχὸς* ἀντὶ *Θρακός*.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ καὶ τὸ πατρωνυμικό του ἀπαντοῦν γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Ἡ Νικολάου διατυπώνει μὲ ἐπιφύλαξη τὴν ἄποψη ὅτι τὸ *Ζωσίλαος*, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, εἶναι ἐσφαλμένη γραφὴ τοῦ *Σωσίλαος*. Πρόκειται γιὰ μία ἀκόμη μία ἐπιγραφή, ποὺ μαρτυρεῖ τὴν παρουσία ξένων στὴ νῆσο, καὶ συγκεκριμένα τὴν παρουσία Θρακῶν τὸν Β' μὲ Γ' αἰ. μ.Χ. βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 10: Ξένοι στὴν Κύπρο, σ. 153-157.

Λεμ. 525. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΑΡΙΟΥ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΙΜΩ[ΝΟΣ] Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος ἄνω δεξιά, ὕψους 0,69, σωζομένης ἄνω διαμέτρου 0,21 καὶ κάτω 0,22 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 2072/31). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 373, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 4,16) (= *SEG* 52, 1482).

Δημάριν
Τείμῳ[νος]
χρηστή,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Τείμω*[*νος*]. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Ὁ τύπος *Δημάριν* εἶναι κλητικὴ πτώση μετὰ ἀπὸ τὴν ὑφαίρεση τοῦ *ὄμικρον* (*Δημάριον* > *Δημάριν*). Γιὰ τὸ ὄνομα αὐτὸ βλ. **Λεμ. 234**. Γιὰ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη –*άριον* βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1984, σ. 12-13. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους -*ιον* βλ. **Πάφ. 19**.

Λεμ. 526. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΑΘΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποτελούμενος ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,47, σωζομένης ἄνω διαμέτρου 0,22 καὶ κάτω 0,47 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 2072/32).

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 373-4, ἀρ. 17 (φωτ. πίν. 5,17) (= *SEG* 52, 1483).

Ἐπάγαθε
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἐπάγαθος* πβ. *MSW*, σ. 96.

Λεμ. 527. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΔΗΜΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΟΔΗΜΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἐπιτύμβια στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,05, πλάτους 0,368 καὶ πάχους 0,102 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 2072/47). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,075 (*φεῖ*) μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 374, ἀρ. 19 (φωτ. πίν. 5,19) (= *SEG* 52, 1485).

Φιλόδημε
Φιλοδήμου
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Φιλόδημος* βλ. **Λεμ. 774**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 528. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [ΔΙ]ΟΝΥΣΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ [ΔΙ]ΔΥΜΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, φθαρμένος ἀριστερὰ τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας, ὕψους 0,627, διαμέτρου ἄνω 0,41 καὶ κάτω 0,46 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2125/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2003, σ. 303-5, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 3,8) (= *SEG* 53, 1743).

[Δι]ονύσιε
[Δι]δύμου
[χ]ρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82.** Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὰ ὀνόματα *Δίδυμος* καὶ *Διδύμη* βλ. **Λεμ. 176**.

Λεμ. 529. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΜΕΙΛ[ΟΥ], ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, φθαρμένος στὴν ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια, ὕψους 0,425, διαμέτρου ἄνω 0,28 καὶ κάτω 0,295 μ. Βρέθηκε σὲ τάφο στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (inv. T 734, ἀρ. 1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2003, σ. 305, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 3,9) (= *SEG* 53, 1744).

Ὁ̣μεῖλ[ε] Δημη-
τρίου χρηστέ,
χα[ῖ]ρε.

---

1. Ὁ̣μειλ[ε], Νικολάου.

Σχόλια: στ. 1: *Ὁμεῖλ*[*ε*]. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Ὁμίλος* μαρτυρεῖται στὴν Κύπρο καὶ σὲ μία ἐπιγραφὴ τοῦ Β' αἰ. π.Χ. βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Ο 8 καὶ Μ 23.

Λεμ. 530. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,49, διαμέτρου ἄνω 0,292 καὶ κάτω 0,33 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 529** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (inv. Τ. 734, ἀρ. 2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2003, σ. 305, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 3,10) (= *SEG* 53, 1745).

Ὄλυμπε
Φιλοκρά{ο}τ<ου>ς (;)
χρηστέ, χαῖ[ρε].

---

2. ΦΙΛΟΚΡΑΟΤΣ στὸν λίθο.

Γιὰ τὰ παράγωγα τοῦ ὀνόματος *Ὄλυμπος* βλ. **Λάρ. 108**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* βλ. **Λεμ. 205**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 531. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,515, διαμέτρου ἄνω 0,23 καὶ κάτω 0,25 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 529** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2152/2, inv. Τ. 734, ἀρ. 3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2003, σ. 305, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 3,11) (= *SEG* 53, 1746).

Ἀπόλλων
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ ἀπαντᾶ ὡς κύριο ὄνομα σπάνια στὴν Κύπρο κατ' αὐτὴν τὴν περίοδο, πβ. **Λεμ. 621**.

Λεμ. 532. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,517, διαμέτρου ἄνω 0,197 καὶ κάτω 0,225 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 529** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (inv. T 734, ἀρ. 4). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2003, σ. 305, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 3,12) (= *SEG* 53, 1747).

Ἐπαφρόδειτε
Ἀρίστωνος
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 533. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΡΑΤΕΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ Κ<Ρ>ΑΤΗΤΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,578, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,44 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 317 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 830, T. 317/1, Inscr. 161). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 195, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 11,2) (= *SEG* 41, 1426).

Κρατέα
Κ<ρ>άτητος
χρηστή, χαῖρε.

1. Κρατεά, Νικολάου.

Γιὰ τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς βλ. **Λεμ. 210**.

Λεμ. 534. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,25 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 317 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 830, T. 317/2, Inscr. 159). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 195-6, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 11,3) (= *SEG* 41, 1427).

Ἀρτεμίδωρε
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**.

Λεμ. 535. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,54, διαμέτρου ἄνω 0,255 καὶ κάτω 0,28 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 317 καὶ ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα τῆς ἑλληνορωμαϊκῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 830, T. 317/4, Inscr. 160). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 196, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 11,4) (*SEG* 41, 1428).

Εὐτυχία
χρηστή,
χαῖρε{ς}.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐτυχία* πβ. **Λευκ. 23**, **Λάρ. 40** καὶ **Ἀβ. Πρ. 13**.

Λεμ. 536. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΤΟΛΟΜΑΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΠΤΟΛΟΜΑΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, σωζομένου ὕψους 0,44 καὶ διαμέτρου ἄνω 0,46 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 347 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 872, T. 347/53, Inscr. 188). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 197, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 12,7) (*SEG* 41, 1431).

Πτολομαῖ
Πτολομαίου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

1-2. Πτολεμαῖ | Πτολομαίου, Bingen εἰς *SEG*: Πτόλ<ε>μαι | Πτολ<ε>μαίου, Nicolaou.

Ἡ Νικολάου θεωρεῖ ὅτι στὸ ὄνομα καὶ τὸ πατρώνυμο ἀντὶ γιὰ *ἔψιλον* ἐγράφη *ὄμικρον*, πρὶν ἀπὸ τὸ *μεῖ*. Ὁ Masson, *Bull. Épigr.* 1992, 549, ἀναφέρει ὅτι ἡ μορφὴ *Πτολομαῖος* ἀπαντᾶ στὴ Ῥώμη καὶ τὴν Αἴγυπτο. Γιὰ τὴν ἐπιβίωση στὴν ὀνοματολογία αὐτῆς τῆς περιόδου ὀνομάτων ποὺ σχετίζονται μὲ τὴ δυναστεία τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. **Λεμ. 338**.

Ὁ τύπος τῆς κλητικῆς *Πτολομαῖ* προέρχεται ἀπὸ τὴ σίγηση τοῦ ἔψιλον, γιὰ νὰ ἀποφευχθεῖ ἡ διπλὴ προφορὰ τοῦ /*e*/, ὅπως σημειώνει ὁ Bingen στὸ *SEG*.

Λεμ. 537. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΗΡΟΔΟΤΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, σωζομένου ὕψους 0,595 καὶ ἄνω διαμέτρου 0,47 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 347 καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 872, T. 347/54, Inscr. 189). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 197, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 12,8) (= *SEG* 41, 1432).

Ἀπολλώνιε
Ἡροδότου
[χρηστέ, χαῖρε].

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.** Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡρόδοτος* βλ. **Λεμ. 360**.

Λεμ. 538. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ

Β - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
LBW 2825.

Ἀπολλώνιε
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 539 - 540. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜ[ΗΤ]ΡΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,65, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,435 μ. Βρέθηκε δυτικῶς τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 965/1, Inscr. 225). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,03 καὶ στὴ δεύτερη ἐπιγραφὴ ἀπὸ 0,032 μέχρι 0,065 μ.
I. Nicolaou, *RDAC* 1985, σ. 331, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 61, 14a-b) (*SEG* 35, 1464).

(**539**) Ἀπολλωνία χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλωνία* βλ. **Λεμ. 187**. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ φαίνεται νὰ ἐγράφη ἀργότερα ἀπὸ τὴν ἄλλη.

(**540**) Δημ[ήτ]ριε
[Δ]οροθέας
χρη[στ]έ,
[χαῖρε].

Σχόλια: στ. 2: [*Δ*]*οροθέας*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Πρόκειται γιὰ ἀκόμη ἕνα παράδειγμα χρήσεως τοῦ μητρωνυμικοῦ ἀντὶ τοῦ πατρωνυμικοῦ βλ. **Λεμ. 204**. Δὲν μαρτυρεῖται σὲ ἄλλη ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Κύπρο τὸ ὄνομα Δωροθέα ἀλλὰ τὸ ὄνομα *Δωρόθεος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 774**.

Λεμ. 541. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟΥ

Β΄ - Γ΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,743, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,24 μ. Βρέθηκε στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὸ χωριὸ Λιμνάτι καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 559/1, Inscr. 124· M.P. 47/67/5, bl. 30). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1978, σ. 273-4, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 52,1) (= *SEG* 28, 1306).

Πολυχρό-
νι χρηστέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Οὐδετεροποίηση τοῦ /*ai*/ καὶ /e/, λόγω μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου.

Τὸ ὄνομα *Πολυχρόνις*, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, εἶναι συντετμημένος τύπος τοῦ *Πολυχρόνιος*, πβ. *Διονύσις*. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη –*ion* ἢ -*ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 542. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΑΣΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,70, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,335 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Λιμνάτι στὴν τοποθεσία «Μιὰ Κρεμμός» καὶ φυλασσόταν στὸ τοπικὸ Τμῆμα Ἀρχαιολογικῆς Ἐπισκοπήσεως (C. S. 1788). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1971, σ. 71-2, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 24,10).

Ὄνασε χέ-
ρε, χρεστέ.

Σχόλια: στ. 1-2: *χέ|ρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

στ. 2: *χρεστέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Brixhe 1987², σ. 49 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244.

Τὸ ὄνομα *Ὄνησος* μαρτυρεῖται στὴν **Λεμ. 175**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησᾶς - Ὀνασᾶς* καὶ τὶς παραλλαγές του βλ. **Λεμ. 251**.

Λεμ. 543. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,43, διαμέτρου ἄνω 0,34 καὶ κάτω διαμέτρου 0,37 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Γεράσα στὴν τοποθεσία «Σπήλιοι» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 572/1, Inscr. 122· M.P. 73/36/5, bl. 125). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1976, σ. 245, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 40,5) (= *SEG* 26, 1466).

Ἐλπὶς
χρη<σ>τή,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἐλπίς* βλ. **Λάρ. 111**.

Λεμ. 544. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΑΓΟΡΑ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,595, διαμέτρου ἄνω 0,345 καὶ κάτω 0,387 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 543** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 572/1, Inscr. 121· M.P. 47/67/3, bl. 129). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1976, σ. 245, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 40,4) (= *SEG* 26, 1465).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1374, ὑποσημ. 470 (γιὰ τὶς κρυπτοχριστιανικὲς ἐπιγραφές).

Τιμαγώρ[α]
†ρηστέ,
†έρε.

Σχόλια: στ. 1: *Τιμαγώρ*[*α*]. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Τιμαγόρας* βλ. **Πάφ. 122**. Στοὺς στ. 2 καὶ 3 τὸ *χεῖ* γράφεται μὲ σταυρό. Ἔχουμε ἑπομένως ἀκόμη μία κρυπτοχριστιανικὴ ἐπιγραφή βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 16: Ἰουδαϊσμὸς καὶ χριστιανισμός, σ. 206-207.

Λεμ. 545. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΙΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, μερικῶς ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,61, διαμέτρου ἄνω 0,26 καὶ κάτω 0,24 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἀπαισιὰ καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1535/4).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 189, ἀρ. 36 (φωτ. πίν. 44,36) (= *SEG* 44, 1269).

Ἐπαφρόδιτε
χρηστέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λεμ. 546. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, μερικῶς ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,825, διαμέτρου ἄνω 0,29 καὶ κάτω διαμέτρου 0,295 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 545** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1535/6). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,055 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 190, ἀρ. 38 (φωτ. πίν. 44,38) (= *SEG* 44, 1271).

Ἀριστοκλῆ
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀριστοκλῆς* βλ. **Λεμ. 519**. Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**.

Λεμ. 547. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΝΑΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΟΖΟΜΕΝΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, μερικῶς ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,36, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,23 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 545** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1535/7). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 190, ἀρ. 39 (φωτ. πίν. 44,39) (*SEG* 44, 1272).

Ὀνάσιν χρη-
στή, χαῖρε·
Σοζομένιν
4 χρ[ηστή, χαῖρε].

Σχόλια: στ. 3: *Σοζομένιν*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνάσιον* βλ. **Λεμ. 191**. Τὸ *Σωζομένιν*, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, εἶναι τὸ ὑποκοριστικὸ τοῦ ὀνόματος *Σωζομένη*. Στὶς **Λεμ. 169** καὶ **776** ἀπαντᾶ τὸ ἀρσενικὸ *Σωζομενός*. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 548. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,54, διαμέτρου ἄνω 0,37 καὶ σωζομένης κάτω 0,24 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἀπαισιὰ καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 2159/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2005, σ. 193-4, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 2,2).

Τίμων
χρηστέ,
χέρε.

---

3. χαῖρε, Νικολάου.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λεμ. 549. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [Κ]ΑΡΠΟΦΟΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος δεξιά, ὕψους 0,52 καὶ σωζομένης ἄνω διαμέτρου 0,32 μ. Βρέθηκε σὲ ἀγρὸ δίπλα ἀπὸ τὸ παλαιὸ Σχολεῖο στὸ χωριὸ Ἀπαισιά, ὅπου ἀφοῦ μελετήθηκε ἀπὸ τὴ Νικολάου

παρέμεινε κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,08 (*φεῖ*) μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 190-1, ἀρ. 41 (= *SEG* 44, 1274).

[Κ]αρποφόρε
[χ]ρηστέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Καρποφόρος* ἀπαντᾶ καὶ σὲ μία ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Τρεμετουσιά βλ. **Λάρ. 197**.

Λεμ. 550. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΕΙΜ[ΩΝΟΣ] Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,98, διαμέτρου ἄνω 0,46 καὶ κάτω 0,57 μ. Κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «παρὰ τοῦ κ. Σωτηρ. Κοντοπούλλου», ἐνῶ ἐντοπίστηκε ἀπὸ τὴ Νικολάου στὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὸ χωριὸ Ἀπαισιά. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 139, ἀρ. 2· I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 191, ἀρ. 42 (= *SEG* 44, 1275).

Τείμ<u>ων</u>
χρηστέ, χ<u>αῖρε</u>.

ΤΕΙΜΩΝ | ΧΡΗΣΤΕ ΧΑΙΡΕ, Μενάρδος· Τείμ⊚[ων] | χρηστέ, χ⊚[αῖρε], Νικολάου.

Σχόλια: στ. 1: *Τείμ<u>ων</u>*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Λεμ. 551. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,63, διαμέτρου ἄνω 0,24 καὶ κάτω 0,31 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 550**. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,035 μ.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 139, ἀρ. 1· I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 191, ἀρ. 43 (= *SEG* 44, 1276).

[Ἀρ]τεμιδώρα
[χρησ]τή, χέ[ρε].

ΤΕΜΙΔΩΡΑ | ΤΗΧΕ, Μενάρδος· [Ἀρτε]μιδώρ[α] | [χρηστή, χαῖρε], Νικολάου.

Σχόλια: στ. 2: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμιδώρα* βλ. καὶ **Λεμ. 730** καὶ **Ἀβ. Πρ. 37**.

Λεμ. 552 - 553. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΚΡΑΤΕΙΑΣ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΝΗΣ[ΑΤΟΣ] Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὁ ὁποῖος βρέθηκε ἐντοιχισμένος ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Ἄννας στὸ χωριὸ Σπιτάλλι. Ὁ λίθος φέρει δύο ἐπιγραφές. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 143, ἀρ. 3· Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 256-7, ἀρ. 99 (*SEG* 32, 1369).

(**552**) Κράτεια [χρηστή],
χαῖρε.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Κράτης* καὶ *Κράτεια* βλ. **Λεμ. 210**.

(**553**) Ὀνησ[ᾶ *e.g.*]
θ<ε>ῖος, [χαῖρε (;)].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησᾶς - Ὀνασᾶς* βλ. **Λεμ. 251**.

Λεμ. 554 - 555. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΚΡΑ[ΤΕΙΑΣ] (;), ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΝΑΣΙ[ΟΥ] Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,865, διαμέτρου ἄνω 0,48 καὶ κάτω 0,72 μ. Σήμερα βρίσκεται στὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Ἄννας στὸ χωριὸ Σπιτάλλι, ὅπου τὸν εἶχε δεῖ καὶ ὁ πρῶτος ἐκδότης. Ὁ λίθος φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,045 καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 144, ἀρ. 5· I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 191, ἀρ. 44 (= *SEG* 44, 1277).

(**554**) Κρά[τεια χ]ρ̣ηστή, χαῖρε.

Κρα[τεία], Νικολάου.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Κράτης* καὶ *Κράτεια* βλ. **Λεμ. 210**.

(**555**) Ὀνάσ[ιν χρησ]-
τή, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνάσιον* βλ. **Λεμ. 191**. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**.

Λεμ. 556. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΝΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,80 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Σπιτάλλι καὶ χρησίμευε κατὰ τὸν Μενάρδο ὡς ἁγία τράπεζα τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Ἄννας. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 144, ἀρ. 4.

Σωτηριανὴ
χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Σωτηριανή* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 557. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΟΔΩΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,85, διαμέτρου ἄνω 0,24 καὶ κάτω 0,36 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Σπιτάλλι καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1829/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,055 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1998, σ. 163, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 17,5) (*SEG* 48, 1807).

Τιμόδωρε
†ρεστέ,
†έρε.

2-3. χρεστέ | χέρε, Bingen εἰς *SEG*: χρηστέ | χαῖρε, Nicolaou.

Σχόλια: στ. 2: *χρεστέ*. Οὐδετεροποίηση /ε:/ καὶ /e/.

στ. 3: *χέρε*. Οὐδετεροποίηση τοῦ /ai/ καὶ /e/, λόγω μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου.

Στοὺς στ. 2 καὶ 3 τὸ *χεῖ* γράφεται μὲ σταυρό. Ἔχουμε ἑπομένως ἀκόμη μία κρυπτοχριστιανικὴ ἐπιγραφή βλ. βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 16: Ἰουδαϊσμὸς καὶ χριστιανισμός, σ. 206-207. Τὸ κατὰ πόσον οἱ ἐπιγραφὲς αὐτὲς μποροῦν νὰ συνδεθοῦν μὲ τοὺς Ἰουδαίους τῆς Κύπρου εἶναι ἀβέβαιο. Τὸ ὄνομα *Τιμόδωρος* ἀπαντᾶ σὲ συλλαβικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ Ἰδάλιον βλ. Masson, *ICS*, ἀρ. 336, καθὼς καὶ σὲ τρεῖς ἐπιγραφὲς τῆς πτολεμαϊκῆς περιόδου ἀπὸ τοὺς Γόλγους καὶ τὸ Κούριον βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Τ 29-31.

Λεμ. 558. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΤΑΡΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, μερικῶς ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,72, διαμέτρου ἄνω 0,273 καὶ κάτω 0,293 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Σπιτάλλι καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1829/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,05 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1998, σ. 163, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 17,6) (= *SEG* 48, 1808).

Ἐπικτάριν
χρηστή, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἐπικτάριν*, ὑποκοριστικὸ τοῦ ὀνόματος *Ἐπικτώ* βλ. **Λάρ. 43**. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 559. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,345, σωζομένης ἄνω διαμέτρου 0,21 καὶ κάτω 0,28 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Σπιτάλλι καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Inscr. 102· M.P. 144/36/6, bls 136a, c). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 255, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 44,9).

Ἀρίστιν
χρεστή, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χρεστή*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Ἀρίστιν* (< *Ἀρίστιον*) εἶναι ὑποκοριστικὸ τοῦ *Ἀρίστη*. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη οὐδετέρου γένους σὲ *-ιον* κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, καθὼς καὶ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 560 - 562. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΞΕΝΩΝΙΔΑΣ, ΤΗΣ ΖΩΕΙΛΑΣ, ΚΑΙ ΤΟΥ/ΤΗΣ [- - - - -]ΥΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,90, διαμέτρου ἄνω 0,26 καὶ κάτω 0,28 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Σπιτάλλι καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Inscr. 104· M.P. 144/36/6, bls 136a, c). Ὁ κίων φέρει τρεῖς ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 255-6, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 47,10).

(**560**) Ξενωνὶς
χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Ξενωνίς* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

(**561**) Ζωείλα
χέρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ζωείλα*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλα* πβ. **Λεμ. 226**, **Λευκ. 99** καὶ **Λάρ. 49**, **100** καὶ **140**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**.

(**562**) [- - - -]υ
χρησ[τέ ἢ -τή, χαῖρε].

Λεμ. 563 - 564. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΘΕΟΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΑΤΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,44, σωζομένης ἄνω διαμέτρου 0,325 καὶ κάτω 0,39 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Σπιτάλλι καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Inscr. 105· M.P. 144/36/6, bls 136a, c). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,05 καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,055 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 256, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 46,11).

(**563**) Θεωδώτη
χρηστή, χε-
ρε.

---

1. Θεωδότη, Νικολάου.

Σχόλια: στ. 1: *Θεωδώτη*. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 2-3: *χέ|ρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Θεοδότη* βλ. **Λεμ. 61**.

(**564**) Ἐπαφρᾶς
[χ]έρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Ἐπαφρᾶς* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορά, ἀφοῦ στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου τὸ κοινὸ ὄνομα εἶναι τὸ *Ἐπαφρόδιτος*. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ -ᾶς, -ᾶτος βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71.

Λεμ. 565. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,535, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,41 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Σπιτάλλι καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Inscr. 106· M.P. 144/36/6, bls 136a, c). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 256-7, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 46,12).

Ἀρείστων
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀρείστων*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 566. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [Ο]ΝΑ (;)

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,62, διαμέτρου ἄνω 0,221 καὶ κάτω 0,231 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Σπιτάλλι καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Inscr. 101· M.P. 144/36/6, bls 136a, c). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 257, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 46,13).

[Ὀ]νᾶ (;) χρη-
στέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησᾶς - Ὀνασᾶς* βλ. **Λεμ. 251**.

Λεμ. 567. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα τῆς ἐγχάρακτης επιφάνειας ταφικοῦ κίονος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,26 καὶ σωζομένης διαμέτρου 0,20 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Σπιτάλλι καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Inscr. 103). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 257-8, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 45,14).

Φίλων
χρητ[έ],
χέρι.

Σχόλια: στ. 2: *χρητ*[*έ*]. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.
στ. 3: *χέρι* ἀντὶ *χαῖρε*.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Φίλων* βλ. **Λεμ. 253**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 568. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,66 καὶ διαμέτρου 0,34 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Σπιτάλλι καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 618/1, Inscr. 126). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1978, σ. 274, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 62,2) (= *SEG* 28, 1307).

Ἡρακλείδη
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡρακλείδης* βλ. **Λεμ. 501**.

Λεμ. 569 - 570. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΚΑΛΑΤΥΧΙΑΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΥΞΗΤΙΟΥ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Κίων, ὕψους 1,20 μ., ὁ ὁποῖος φέρει δύο ἐπιγραφές. Βρέθηκε ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ Σπιτάλλι στὸ παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 143, ἀρ. 1.

(**569**) Καλατυχια-
νός· χρεστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 1-2: *Καλατυχια|νός*. Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

στ. 2: *χρεστέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Brixhe 1987², σ. 49 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 242-244.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Καλατυχιανός* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

(**570**) Αὐξήτιε
χρηστέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Αὐξήτιος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὰ παρόμοια μὲ αὐτὸ ὀνόματα βλ. **Λεμ. 160**.

Λεμ. 571. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 1,10 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Σπιτάλλι καὶ εὑρίσκετο κατὰ τὸν Μενάρδο «ἐν τῇ οἰκίᾳ Παρασκευᾶ Σολομοῦ». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 143, ἀρ. 2.

Διονύσι
[χ]ρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82.** Γιὰ τὴν κλητικὴ *Διονύσι* βλ. **Λευκ. 24**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 572. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [Σ]ΩΤΗΡΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποτελούμενος ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, ὕψους 0,61, διαμέτρου ἄνω 0,19 καὶ κάτω 0,21 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Φασοῦλα στὴν τοποθεσία «Ἅγιος Ῥηγῖνος» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Μ.Ρ. 27/64, Inscr. 74). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1965, σ. 122-3, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 4) (= *SEG* 25, 1079).

[Σ]ωτήρ· χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 1: [Σ]*ωτήρ*. Ὀνομαστικὴ ἀντὶ κλητική.

στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Σωτήρ* πβ. **Λεμ. 752**.

Λεμ. 573. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΕΜΕΤΡΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποτελούμενος ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, ὕψους 1,03, διαμέτρου ἄνω 0,334 καὶ κάτω 0,365 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 572** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Μ.Ρ. 27/64, Inscr. 77). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,06 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1965, σ. 123, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 5) (= *SEG* 25, 1080).

Δεμετρί*α*
χρεστή, χέ[ρε].

Σχόλια: στ. 1: *Δεμετρία* καὶ στ. 2: *χρεστή*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

στ. 2: *χέ*[*ρε*]. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Ὁ τύπος *Δεμετρία* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 687** καὶ **Λάρ. 163**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία*, μὲ τὶς παραλλαγὲς καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**.

Λεμ. 574 - 576. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΑΡΤΕ[ΜΙΔΩΡΟΥ], ΤΟΥ ΑΡ[ΤΕΜΙΔΩ]ΡΟΥ (;), ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΤ[ΕΦΑΝΟΥ] (;)

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ἀποκεκρουμένος δεξιά, ὕψους 0,93, μεγίστης ἄνω διαμέτρου 0,38 καὶ μεγίστης κάτω 0,40 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 572** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Μ.Ρ. 27/64, Inscr. 78). Ὁ κίων φέρει τρεῖς ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1965, σ. 124-5, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 6) (= *SEG* 25, 1081).

(**574**) Ἀρτε̣[μίδωρε (;)]
χρ[ηστέ, χαῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**.

(**575**) Ἀρ[τεμίδω]-
ρε χ[ρηστέ, χαῖ]-
ρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**.

(**576**) Στ[έφανε (;)]
χρ[ηστέ],
[χαῖρ]ε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Στέφανος* πβ. **Λευκ. 85**.

Λεμ. 577 - 578. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ [ΡΗΓ]ΙΝ[ΟΥ] ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, τοῦ ὁποίου σώζεται μόνο μέρος τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας, μεγίστου ὕψους 0,22 καὶ διαμέτρου 0,13 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 572** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Μ.Ρ. 27/64, Inscr. 75). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1965, σ. 125, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 7) (= *SEG* 25, 1082).

(**577**) [Ῥηγ]ῖν[ε] (;)
[χ]ρεστέ, χέρε

Σχόλια: στ. 2: [*χ*]*ρεστέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

(**578**) Τίμων
χρηστέ, χέ[ρε].

Σχόλια: στ. 2: *χέ*[*ρε*]. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λεμ. 579 - 580. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ [ΝΙΚ]ΟΥΣ (;) ΚΑΙ ΤΟΥ [ΕΥΤΥ]ΧΙΟΥ (;) Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, τοῦ ὁποίου σώζεται μόνο μέρος τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας, μεγίστου ὕψους 0,48 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 572** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (M.P. 27/64, Inscr. 80). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1965, σ. 126-7, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 8) (= *SEG* 25, 1083).

(**579**) [Νικ]ὼ (;)
[χρηστή], χέρ[ε].

Σχόλια: στ. 2: *χέρ*[*ε*]. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

(**580**) [Εὐτύ]χιος· (;)
[χρη]ϛτέ,
[χαῖρε].

Σχόλια: στ. 1: Ὀνομαστικὴ ἀντὶ κλητική.

Λεμ. 581. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [ΕΥΗΜ]ΕΡΟΥ (;)
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, τοῦ ὁποίου σώζεται μόνο μέρος τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας, μεγίστου ὕψους 0,21 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 572** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (M.P. 27/64, Inscr. 76). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,065 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1965, σ. 127, ἀρ. 17 (φωτ. πίν. 9) (= *SEG* 25, 1084).

[Εὐήμ]ερε
[χρηστέ, χ]έρε.

Σχόλια: στ. 2: [*χ*]*έρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐήμερος* πβ. **Λεμ. 515** καὶ **Λάρ. 174**.

Λεμ. 582. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΣΙΜΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 1,10 μ. Βρέθηκε στὴ Φασούλα κοντὰ στὸν Ἅγιο Ῥηγῖνο καὶ εὑρίσκετο κατὰ τὸν Μενάρδο «ἐντοιχισμένος ἐν τῇ γωνίᾳ ἔξωθεν τοῦ ἀστυνομικοῦ σταθμοῦ». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 142, ἀρ. 2.

Ζώσιμε χρ[ησ]τέ,
ΡΙΩΧΡΕ χέρ[ε]
[χρησ]τέ, χέρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζώσιμος* βλ. **Λεμ. 221**.

Λεμ. 583. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,95 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν προηγούμενη καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 142, ἀρ. 3.

Δημ[- - - - -]
χρηστή

Λεμ. 584. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΝΑΣΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,60 μ. Βρέθηκε στὴ Φασούλα στὴν τοποθεσία «Κοιλάδες» καὶ εὑρίσκετο κατὰ τὸν Μενάρδο «ἐν τῇ αὐλῇ Παπᾶ Κυριάκου Σπύρου». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 142, ἀρ. 1.

Ὀνάσιον
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνάσιον* βλ. **Λεμ. 191**. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**.

Λεμ. 585. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΝΗΣΙΔΟΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Σαρκοφάγος ποὺ βρέθηκε στὸ χωριὸ Φασούλα ἀπέναντι ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Μαρίνας στὴ φρακτὴ Παπανικολὰ καὶ εὑρίσκετο κατὰ τὸν Μενάρδο «ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Ἀχμὲτ Ἀπτουλλᾶ». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 143, ἀρ. 4.

Ὀνησὶς Ζοείλου

Τὸ ὄνομα *Ὀνησίς* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 228**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**.

Λεμ. 586. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΙΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα τῆς ἐνεπίγραφης ἐπιφάνειας ταφικοῦ κίονος, ὕψους 0,19 καὶ διαμέτρου 0,16 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Παλόδεια καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1551/5).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 189, ἀρ. 35 (φωτ. πίν. 2, σ. 189) (= *SEG* 44, 1268).

Μαρίων
[χρη]ϛτέ,
[χαῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Μαρίων* βλ. **Λεμ. 263**.

Λεμ. 587. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡ[ΟΥ], ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡ[ΟΥ] Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἀσγᾶτα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 44.

Ἀρτεμίδωρ[ε]
Ἀρτεμιδώρ[ου]
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**.

Λεμ. 588. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἀσγᾶτα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 45.

Ὀλ[- - - - - -]
χρ[ηστ]έ, χαῖρε.

Λεμ. 589. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΜΙΣΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Μονή. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 46.

Διόσκορε
Θεμίσωνος
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὰ θεοφόρα ὀνόματα *Διόσκο(υ)ρος* καὶ *Διοσκο(υ)ρίδης* βλ. **Λεμ. 407**. Τὸ ὄνομα *Θεμίσων* ἀπαντᾶ καὶ στὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο στὴ Σαλαμῖνα βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λεμ. 590. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΗΤΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΣΑΜΒΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Μονή. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 47.

Κράτη Σάμβωνος
χρηστέ, χα[ῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Κράτης* βλ. **Λεμ. 210**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Σάμβων* βλ. **Λεμ. 162**.

Λεμ. 591. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος προερχόμενος ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα, ὕψους 0,75 καὶ μήκους γραμμάτων 0,02 μ., ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «ἤδη ἐν Παροκκλησιά». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 131, ἀρ. 10.

Ἀπολλωνία Σωκράτους
χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀπολλωνία* βλ. **Λεμ. 187**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Σωκράτης* βλ. **Λεμ. 468**.

Λεμ. 592. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΚΑΡΠΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΤΥΧΙΚΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος προερχόμενος ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «ἐν Παροκλησιᾷ». Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 131, ἀρ. 9.

Εὔκαρπε Τυ-
χικοῦ χρησταί,
χαῖραι.

Σχόλια: στ. 2 (*χρησταί*) καὶ 3 (*χαῖραι*): Ἐναλλαγὴ ΑΙ ~ Ε διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὰ ὄνομα *Εὔκαρπος* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Τὸ ὄνομα *Τυχικὸς* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 62**, ἐνῶ τὸ *Τυχικὴ* στὶς **Λεμ. 330** καὶ **Λάρ. 139**.

Λεμ. 593. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΗΝΟΔΟΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΚΤΗΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος ἔχει ὕψος 0,685 καὶ διάμετρο βάσεως 0,465 μ. Βρέθηκε στὴν οἰκία τοῦ Χαράλαμπου Παύλου στὴν Παρεκλησιά. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 247-8, ἀρ. 50 (φωτ. πίν. 62 σ. 248) (= *SEG* 30, 1594).

Μηνόδοτε

Κτήτου χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Μηνόδοτος* βλ. **Λεμ. 343**. Τὸ ὄνομα *Κτῆτος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 644**.

Λεμ. 594. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος ἔχει ὕψος 0,51 καὶ διάμετρο βάσεως 0,495 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 593**. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,024 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 251-2, ἀρ. 56 (φωτ. πίν. 70-1 σ. 251) (*SEG* 30, 1596).

ΤΣ̣Α̣ΑΓ[- - - -]
ΟΥ χρησ̣τ̣ή,
[χαῖρε (;)].

Λεμ. 595. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛΟΝΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,545, διαμέτρου ἄνω 0,31 καὶ κάτω 0,33 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Πύργος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inscr. 506, inv. 1966/III-10/1· M.P. 138/39/2, bl. 110). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 26/7/2006).

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 141, ἀρ. 1· I. Nicolaou, *RDAC* 1967, σ. 82, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 17,1) (= *SEG* 25, 1085).

Ἀπολλονία
Ἀρίστωνος
χρηστή,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀπολλονία*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀπολλωνία* βλ. **Λεμ. 187**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 596. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἡ ὁποία βρέθηκε στὸ χωριὸ Πύργος. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 173, ἀρ. 27.

Ἀσκληπιάδη
Ἀρίστωνος
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀσκληπιάδης* βλ. **Λεμ. 283**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 597. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΤΙΜΟΘΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,53, διαμέτρου ἄνω 0,34 καὶ κάτω 0,38 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Πύργος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inscr. 507, inv. 1966/III-10/2· M.P. 138/39/2, bl. 111). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,027 μ. (Αὐτοψία στὶς 26/7/2006).

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 141, ἀρ. 2· I. Nicolaou, *RDAC* 1967, σ. 82, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 17,5) (*SEG* 25, 1086).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1969, 604 (γιὰ τὸ πατρωνυμικό).

Ἄρτεμι Τιμοθοῦ
χρηστή, χέρε.

---

1. Τιμοθοῦ, *SEG*: Τιμόθου, Νικολάου.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Οὐδετεροποίηση τοῦ /*ai*/ καὶ /e/, λόγω μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἄρτεμις*, βλ **Λεμ. 285**. Οἱ Robert θεωροῦν ὅτι τὸ πατρωνυμικὸ εἶναι *Τιμοθῆς*, ἐνῶ ἡ Νικολάου πιστεύει ὅτι ἔχουμε τὸ ὄνομα *Τιμόθεος* μὲ παράλειψη τοῦ *ἔψιλον*.

Λεμ. 598. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΤΑΣΙΚΡΑΤΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,58 μ. Βρέθηκε στὸν Πύργο καὶ κατὰ τὸν Μενάρδο «ἵστατο ἔξωθεν τοῦ χανίου Ν. Ζεϊμπέκκη». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 141, ἀρ. 3.

Στασικράτ[η]
Ἀπολλων[ίου]
χρηστ[έ, χαῖρε].

Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Στασικράτης* βλ. **Λεμ. 299**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 599. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝΙΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΣΑΜΒΩΝΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,50 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 598**. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 141, ἀρ. 4.

Φιλωνίων
Σάμβωνος
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Φιλωνίων* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Γιὰ τὸ ὄνομα *Σάμβων* βλ. **Λεμ. 162**.

Λεμ. 600. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΑΡΚΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΧΑΡΜΕΙΩΝΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,50 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 598**. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 142, ἀρ. 5.

Μαρκεία
Χαρμείωνος
χρητή,
4 χέρε.

Σχόλια: στ. 1 (*Μαρκεία*) καὶ 2 (*Χαρμείωνος*). Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 3: *χρητή*: Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

στ. 4: *χέρε*: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Μαρκία* βλ. **Πάφ. 28**. Τὸ πατρωνυμικὸ τῆς νεκρῆς ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου.

Λεμ. 601 - 602. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΟΥΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,64, διαμέτρου ἄνω 0,495 καὶ κάτω 0,465 μ. Βρέθηκε ἐντοιχισμένος σὲ ἀρχαῖο τοῖχο στὴν Ἀμαθοῦντα, 50 μέτρα νοτίως τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Inv. 62· Μ.Ρ. 138/39/2, bl. 91). Στὸν κίονα εἶναι χαραγμένες δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,016 μέχρι 0,03 καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 63, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 12,11) (*SEG* 25, 1088).

(**601**) Δαίμοσιν ἀγαθοῖς
Ἀρτεμῶι Φίλωνος

χρηστῆι, χαῖρε.

---

1. Ἀρτέμωι, Νικολάου.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἄρτεμις* καὶ τὰ παράγωγά του βλ. **Λεμ. 285**. Γιὰ τὸ σχηματισμὸ ὑποκοριστικῶν ὀνομάτων σὲ *-ω* ἀπὸ ἁπλὰ θηλυκὰ ὀνόματα στὴ Μακεδονία βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1985, σ. 15. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Ἡ χρήση τῆς δοτικῆς στὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς εἶναι πολὺ σπάνια. Αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι οὐσιαστικὰ ἐπιτύμβια, ἀλλὰ ἀναθηματικὴ στὴ μορφή, ἀφοῦ ἀρχίζει μὲ τὴν ἐπίκληση στοὺς *ἀγαθοὺς δαίμονες*, πβ. τὸ λατινικὸ *Dis Manibus*.

(**602**) Ἀπολλώνιε
Ἀριστοκράτους
ποικίλε, χρηστέ,
4 χαῖρε.

Ὁ κίων φέρει αὐτὴν τὴν ἐπιγραφή, ἀφοῦ χρησιμοποιήθηκε γιὰ δεύτερη φορά. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.** Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀριστοκράτης* βλ. **Λεμ. 305**. Γιὰ τὸ *ποικίλος* βλ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1967, 659. Τὸ ἐπίθετο *ποικίλος* γιὰ πρώτη φορὰ ἀπαντᾶ στὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου.

Λεμ. 603. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΛΑΦΕΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,67, διαμέτρου ἄνω 0,305 καὶ κάτω 0,33 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 568, Inscr. 120· M.P. 47/67/3, bl. 103). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

K. Nicolaou, *AJA* 80, 1976, σ. 366 (= *SEG* 26, 1479)· I. Nicolaou, *RDAC* 1975, σ. 154, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 20,2).

Ἐλαφεία
χρηστή,

χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἐλαφεία*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Ἐλαφεία* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Ἀνήκει στὴν ὁμάδα τῶν ὀνομάτων προερχομένων ἀπὸ ὀνόματα ζώων.

Λεμ. 604. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΗΣΙΚΡΑΤΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΣΤΗΣΙΚΡΑΤΟΥΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,475, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,28 μ. Βρέθηκε δυτικῶς τῆς Ἀμαθοῦντος στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 649, Inscr. 130). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1979, σ. 346, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 51,3) (= *SEG* 29, 1566).

Ὀνησίκρατες
Στησικράτους
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησικράτης* βλ. **Πάφ. 5**. Πρόκειται γιὰ μία σπάνια περίπτωση ὅπου διατηρεῖται ἡ παλαιὰ κλητικὴ τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης*. Γιὰ τὸ ὄνομα *Στασικράτης* βλ. **Λεμ. 299**.

Λεμ. 605. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΤΡΑΤΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος προερχόμενος ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα, ὕψους 0,70, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο στὸν Ἅγιο Τύχωνα «παρὰ Χριστοφ. Χ'' Μαρίας». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 131, ἀρ. 11.

Κράτια θυγάτηρ

Δημοστράτου
χρηστή, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Κράτια*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Κράτης* καὶ *Κράτεια* βλ. **Λεμ. 210**.

Λεμ. 606. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΙΚΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΟΥ
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα, ὕψους 0,80, ἡ ὁποία κατὰ τὸν Μενάρδο ἦταν ἐντοιχισμένη στὴν οἰκία τοῦ Στυλιανοῦ Παρασκευὰ στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα 10 τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου (Inscr. GR 224). (Αὐτοψία στὶς 25/7/2006).

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 132, ἀρ. 12.

Νίκων
Ἀρισταγό-
ρου χρησ-
4 τέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Νίκων* βλ. **Λεμ. 192**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρισταγόρας* βλ. **Πάφ. 131**. Στὴν πινακίδα περιγραφῆς τῆς ἐπιγραφῆς στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο ἀναφέρεται ὅτι εἶναι ἄγνωστης προέλευσης.

Λεμ. 607. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΤΡΥΦΩΝΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 50.

Εὐφροσύνη
Τρύφωνος
χρηστή,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Τρύφων* βλ. **Λεμ. 72**. Στὶς **Λευκ. 53**, **63** καὶ **Λάρ. 199** ἀπαντᾶ τὸ ὄνομα *Εὐφρόσυνος*.

Λεμ. 608. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΦΡ[Ο]ΔΟΥΤΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε σὲ οἰκία στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 51· Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 385, ἀρ. 30.

Ἀφρ[ο]δοῦ
χρ[ησ]τή, χαῖρε.

Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα σὲ *-οῦς* αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν Κύπρο καὶ τὸν τύπο τῆς κλητικῆς σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων μὲ ὀνομαστικὴ *-οῦς*, γεν. *–οῦδος* καὶ *-οῦτος* βλ. **Λεμ. 247**. Τὸ ὄνομα *Ἀφροδοῦς* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 609. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ [Ε]ΥΝΙ[Α]Σ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ κάτω, ὕψους 0,64, διαμέτρου ἄνω 0,24 καὶ κάτω 0,31 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὴν οἰκία τῶν Παπαχρίστου - Παπακυριακοῦ σύμφωνα μὲ τὸν πρῶτο ἐκδότη. Ἡ Νικολάου ἀναφέρει ὅτι παραδόθηκε ἀπὸ τὴ Μαρούλλα Λάμπρου ἀπὸ τὸν Ἅγιο Τύχωνα στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ, ὅπου καὶ φυλάσσεται (RR 1587/I). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 241-2, ἀρ. 40 (φωτ. πίν. 47-8, σ. 242) (*SEG* 30, 1593)· Ἰ. Νικολάου, RDAC 1995, σ. 225, ἀρ. 17 (= *SEG* 45, 1858).

[Ε]ὔ̣νι[α] θ-
ύ̣γατερ Ἀ̣π̣[ο]-
λλων[ίου τοῦ]
4 Καλατύ[χου],

χρηστή, [χαῖρε].

---

1. [Ε]ὕ̣νι[α], Νικολάου: [Ε]ὕνι[α], Aupert· .].υν. [--], Bingen εἰς *SEG* 30 **2-3.** Ἀ̣π[ο]|λλων[ίου], Νικολάου: Ἀρ̣[τέ]|μων[ος], Aupert **4.** Καλατύ[χου], Νικολάου: Καλατύ[χου], *BCH*· Καλατύχ[ου], Bingen εἰς *SEG* 30 **5.** χρηστή, Νικολάου: χρησ̣τ̣ή, *BCH*.

Σχόλια: στ. 1: [*Ε*]*ὕ̣νι*[*α*] ἀντὶ *Εὔνοια*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΟΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 337-8.

Τὸ ὄνομα *Εὔνοια* ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.** Γιὰ τὸ ὄνομα *Καλάτυχος* βλ. **Λεμ. 268**.

Λεμ. 610. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος ἔχει ὕψος 0,532 καὶ διάμετρο βάσεως 0,255 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὴν οἰκία τοῦ Γεωργίου Μιχαῆλ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,027 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Aupert, *BCH* 104, 1980, σ. 250-1, ἀρ. 55 (φωτ. πίν. 68-9, σ. 251) (*SEG* 30, 1595).

Τείμων
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Τείμων*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Λεμ. 611 - 613. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝΟΣ (;) ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ἡ ὁποία βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὴν οἰκία τοῦ Στυλιανοῦ Χαραλάμπους τὸ 1895. Ἡ πλάκα φέρει τρεῖς ἐπιγραφές. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 353, ἀρ. 2· Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 259, ἀρ. 107 (γιὰ τὴν πρώτη ἐπιγραφή) (*SEG* 32, 1344).

(**611**) Φίλων ΜΥΙΩΝ (;)
χρηστέ,
χαῖρε.

---

1. ΦΙΛΩΝΜΥΙΩΝ, Perdrizet.

Ὁ Aupert πιστεύει ὅτι ὑπάρχουν δύο τρόποι ἐξήγησης τῆς γραφῆς *ΦΙΛΩΝΜΥΙΩΝ*. Ἡ πρώτη εἶναι νὰ πρόκειται γιὰ διπλὸ ὄνομα, δηλ. *Φίλων Μυίων*, χωρὶς νὰ ὑπάρχει τὸ ό καί. Ὑποκοριστικὸ ὅμως ἀπὸ τὸ ὄνομα *Μύων* δὲν ἔχει ἀνευρεθεῖ, γι' αὐτὸ καὶ θεωρεῖ πιθανότερη τὴ δεύτερη ἐκδοχή: Ἔχουμε τὸ ὄνομα *Φιλωνυμίων*, προερχόμενο ἀπὸ τὸ *Φιλώνυμος*, μὲ τὸν χαράκτη ἐσφαλμένως νὰ χαράζει ἕνα *μεῖ* πρὶν ἀπὸ τὸ *ὕψιλον*. Ὁ Bingen στὸ *SEG* διερωτᾶται κατὰ πόσον τὸ Μυίων θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι παρωνύμιο γιὰ ἕναν μυώδη ἄνδρα. Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μποροῦμε νὰ ὑποθέσουμε ὅτι τὸ πρῶτο τουλάχιστον ὄνομα τοῦ νεκροῦ εἶναι *Φίλων*, ἀφοῦ στὴν ἐπιγραφὴ ποὺ εἶναι χαραγμένη κάτω ἀπὸ αὐτὴν προσφωνεῖται ἡ *Ἄρτεμις*, θυγατέρα τοῦ *Φίλωνος*. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φίλων* βλ. **Λεμ. 253**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

(**612**) Ἄρτεμεις
Φίλωνος
χρηστή,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἄρτεμεις*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἄρτεμις* βλ. **Λεμ. 285**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φίλων* βλ. **Λεμ. 253**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

(**613**) Πίστε,
χαῖρε.

---

1. Πιστέ, Aupert (= *SEG*).

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου.

Λεμ. 614. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔ[ΕΙΤΟ]Υ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,64, διαμέτρου ἄνω 0,34 καὶ κάτω 0,35 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1164,1 Inscr. 239). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 185, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 54,1) (= *SEG* 38, 1502).

Ἐπαφρόδ[ειτε]
χρηστέ,
χαῖρε.

Λεμ. 615. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΤΙΜΟΥΣ

Β - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

LBW 2832.

Τειμῶ
χρηστή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Τειμώ*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Τιμώ* μαρτυρεῖται κατὰ τὴν περίοδο ποὺ ἐξετάζεται καὶ στὶς **Λεμ. 57** (2) καὶ **769**.

Λεμ. 616. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΤΟΛΜΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΠΤΟΛΜΕΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,665, διαμέτρου ἄνω 0,518 καὶ κάτω 0,54 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 950,3, Inscr. 213· M.P. 47/67/7, bls 2, 8). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1985, σ. 327, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 59,5) (= *SEG* 35, 1455).

Πτόλμε
Πτολμέου
χ[ρησ]τέ,
4 [χαῖ]ρε.

Γιὰ τὴν ἐπιβίωση στὴν ὀνοματολογία αὐτῆς τῆς περιόδου ὀνομάτων ποὺ σχετίζονται μὲ τὴ δυναστεία τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. **Λεμ. 338**.

Λεμ. 617 - 618. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΜΥΣΤΙΟΝΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,575, διαμέτρου ἄνω 0,45 καὶ κάτω 0,49 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1578/1). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 253, ἀρ. 92 καὶ 93 (φωτ. πίν. 92) (*SEG* 32, 1342)· I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 187, ἀρ. 25 (φωτ. πίν. 42,25) (= *SEG* 44, 1258).

(**617**) Μύστιον
Ἀπολλωνίου
χρηστήι,

4 χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Μύστιον*, ποὺ δὲν ἀπαντᾶ ἀλλοῦ στὴν Κύπρο, κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη ἀναντίρρητα σχετίζεται μὲ τὸ *μυστής*, πβ. τὰ ὀνόματα *Μύστα*, *Μύστης* καὶ *Μυστικός* στὴν Ἀθήνα. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.** Στὸν στ. 3 στὸ τέλος τοῦ ἐπιθέτου ὑπάρχει ἕνα στικτὸ *ἰῶτα* βλ. **Λεμ. 326**.

(**618**) Ἀριστόκλεα
χρηστή, χαῖρε.

---

1. Ἀριστόκλεα, Pleket εἰς *SEG* 32: Ἀριστόκλε(ι ?)α, Aupert.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀριστόκλεια* βλ. **Λεμ. 245**.

Λεμ. 619. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΗΛΙΟΔΩΡΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,57, διαμέτρου ἄνω 0,44 καὶ κάτω 0,46 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1174,1 Inscr. 240). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 185, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 54,2) (= *SEG* 38, 1527).

Ἡλιοδώ-
ρα χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ἡλιόδωρος* καὶ *Ἡλιοδώρα* βλ. **Λεμ. 244**.

Λεμ. 620. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΜΙΣΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΗΡΟΔΟΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,03, διαμέτρου ἄνω 0,82 καὶ κάτω 0,87 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1288/1, Inscr. 276). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,05 μέχρι 0,06 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 173, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 24) (= *SEG* 40, 1323).

Θεμίσων
Ἡροδότου
χρηστέ,
χαῖρε.

Ἡ Νικολάου ὑποστηρίζει ὅτι ὁ *Θεμίσων* αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς καὶ ἡ *Πτολέμα* τῆς **Λεμ. 360** ἴσως νὰ εἶναι ἀδέλφια ἀφοῦ εἶναι καὶ οἱ δύο παιδιὰ τοῦ *Ἡροδότου*. Ἡ ἄποψη αὐτὴ ὅμως πάσχει ὡς πρὸς τὴ χρονολόγηση ἀφοῦ βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων ἡ **Λεμ. 360** χρονολογεῖται τὸν Β' αἰ. μ.Χ. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡρόδοτος* βλ. **Λεμ. 360**. Τὸ ὄνομα καὶ τὸ πατρωνυμικὸ ἀπαντοῦν στὴν Κύπρο ἤδη ἀπὸ τὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, σ.λ.

Λεμ. 621. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,47, διαμέτρου ἄνω 0,28 καὶ κάτω 0,30 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1256/1, Inscr. 277). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 173, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 24) (*SEG* 40, 1324).

Ἀπόλλω
χρηστέ,
χαῖρε.

1. Ἀπόλλω, Pleket εἰς *SEG*: Ἄπολλω, Nicolaou Νικολάου. **2.** χαῖρε, Pleket εἰς *SEG*: χέρε,

Τὸ *Ἀπόλλω* εἶναι κλητικὴ τοῦ *Ἀπόλλως* ἢ *Ἀπολλῶς*, ὅπως σημειώνει ὁ Pleket στὸ *SEG*. Γιὰ τὸ ὄνομα αὐτό, πβ. *SEG* 20, 636· 28, 1496 καὶ 35, 1676· βλ. καὶ Masson, *Bull. Épigr.* 1991, 610. Τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ ἀπαντᾶ ὡς κύριο ὄνομα σπάνια στὴν Κύπρο κατ' αὐτὴν τὴν περίοδο πβ. **Λεμ. 531**.

Λεμ. 622. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,42, διαμέτρου ἄνω 0,23 καὶ κάτω 0,28 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1256/2, Inscr. 278).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 173, ἀρ. 3 (= *SEG* 40, 1325).

[- - - - -]
[χρησ]τέ,
[χαῖρ]ε.

Λεμ. 623. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,42, διαμέτρου ἄνω 0,25 καὶ κάτω 0,24 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1261/1, Inscr. 280). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 173-4, ἀρ. 5 (= *SEG* 40, 1327).

Τίμων
χρηστέ,
χαῖρε.

Λεμ. 624. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΣΙΜΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,59, διαμέτρου ἄνω 0,22 καὶ κάτω 0,23 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1288/3, Inscr. 281). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 174, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 24) (= *SEG* 40, 1328).

Ζώσιμε
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζώσιμος* βλ. **Λεμ. 221**.

Λεμ. 625. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΙΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,71, διαμέτρου ἄνω 0,235 καὶ κάτω 0,375 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1259/1, Inscr. 282). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,08 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 174, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 24) (= *SEG* 40, 1329).

Ἐπαφρ-
όδιτε
χρηστέ,
4 χαῖρε.

---

4. χαῖρε, Pleket εἰς *SEG*: χέρε, Νικολάου.

Λεμ. 626. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,78, διαμέτρου ἄνω 0,28 καὶ κάτω 0,33 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1259/2,

Inscr. 283). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 174, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 24) (= *SEG* 40, 1330).

Εὔτυχε
χρηστέ,
[χα]ῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὔτυχος* βλ. **Λεμ. 287**.

Λεμ. 627. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,70, διαμέτρου ἄνω 0,285 καὶ κάτω 0,38 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1259/3, Inscr. 284). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 174, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 24) (= *SEG* 40, 1331).

Εὔτυχε
χρηστέ,
χαῖραι.

Σχόλια: στ. 3: *χαῖραι*: Ἐναλλαγὴ ΑΙ ~ Ε διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὔτυχος* βλ. **Λεμ. 287**.

Λεμ. 628. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΝΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,44, διαμέτρου ἄνω 0,205 καὶ κάτω 0,175 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ

Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1259/4, Inscr. 285). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 174, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 24) (= *SEG* 40, 1332).

Εὐτυχιανὴ
χρηστή, [χα]ῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐτυχιανή* βλ. **Λάρ. 110**.

Λεμ. 629. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΠΤΟΛΜΕΟΥ
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,29 καὶ κάτω διαμέτρου 0,34 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1288/4, Inscr. 286). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 175, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 25) (*SEG* 40, 1333).

[- - - - - -]
Πτολμέου
χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιβίωση στὴν ὀνοματολογία αὐτῆς τῆς περιόδου ὀνομάτων ποὺ σχετίζονται μὲ τὴ δυναστεία τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. **Λεμ. 338**.

Λεμ. 630 - 631. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΥΧΕΡΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,44, διαμέτρου ἄνω 0,27 καὶ κάτω 0,28 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1288/30, Inscr. 287). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 καὶ στὴ δεύτερη ἐπιγραφὴ ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 175, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 25) (= *SEG* 40, 1334).

(**630**) Ὀλλυπιὰς
Ὀλύπου
χρηστή,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ὀλλυπιὰς* ἀντὶ *Ὀλυμπιάς*. Ἐναλλαγὴ ΛΛ ~ Λ πρὸ τοῦ *ὕψιλον* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 517. Τὸ φαινόμενο εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων.

στ. 2: *Ὀλύπου* ἀντὶ *Ὀλύμπου* ἀπὸ λάθος τοῦ χαράκτου.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀλυμπιάς* βλ. **Λεμ. 311**.

(**631**) Τυχερώς·
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Τυχερώς*. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55. Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

Εἶναι ἡ πρώτη μαρτυρία τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 632. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡ[- -]

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,66, διαμέτρου ἄνω 0,285 καὶ κάτω 0,315 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1259/5, Inscr. 288). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1990, σ. 175, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 25) (= *SEG* 40, 1335).

Δημητρ[- -]
χρηστέ, χ[αῖρε].

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ μπορεῖ νὰ εἶναι *Δημήτρ*[*ιος*] ἢ *Δημητρ*[*ιανός*], ὀνόματα κοινὰ κατ' αὐτὴν τὴν περίοδο.

Λεμ. 633. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΤΡΥΦΟΥΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΘΕΜΙΣΤΑΓΟΡΟΥ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα στὴν οἰκία τοῦ Βασίλειου Θεοχαρίδη τὸ 1895. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 355, ἀρ. 16.

Τρυφοῦ
Θεμιστα-
γόρου χρησ-
4 τή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Τρυφοῦς* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα σὲ *-οῦς* αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν Κύπρο καὶ τὸν τύπο τῆς κλητικῆς σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων μὲ ὀνομαστικὴ *-οῦς*, γεν. *–οῦδος* καὶ *-οῦτος* βλ. **Λεμ. 247**. Τὸ ὄνομα *Θεμισταγόρας* ἀπαντᾶ καὶ σὲ δύο ἐπιγραφὲς τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. Ἰ. Νικολάου *PPC*, Θ 7 (Κούριον, 225-220 π.Χ.) καὶ *SEG* 20, 309 (Δ' - Γ' αἰ. π.Χ.).

Λεμ. 634. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,52, διαμέτρου ἄνω 0,28 καὶ κάτω 0,30 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 568, Inscr. 119· M.P. 47/67/3, bl. 103). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,028 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1975, σ. 154, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 20,3).

Ἐπαφρόδειτε
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἐπαφρόδειτε*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < *παλαιοῦ* [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Λεμ. 635. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΥΡΟΥΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀετωματικὴ στήλη ἀπὸ ἀμμόλιθο σὲ δεύτερη χρήση, ἀποκεκρουμένη κάτω, σωζομένου ὕψους 1,12, πλάτους 0,46 καὶ πάχους 0,15 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Τύχωνα καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1811). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1998, σ. 162-3, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 17,4) (*SEG* 48, 1804).

Μυροῦ Στράβωνος
χρηστή, χαῖρε.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ χαράχθηκε ἀφοῦ σβήστηκε μία προηγούμενη ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ σὲ τέσσερεις στίχους, ἀπὸ τὴν ὁποία εἶναι δυνατὸν νὰ διακριθοῦν κάποια γράμματα: Α ι στὴν ἀρχὴ τοῦ στ. 2· Χ (χ[ρηστέ ἢ -τή]) τὸν στ. 3 καὶ ΧΑ (χα[ῖρε]) στὸν στ. 4. Ὁ τύπος *Μυροῦ* εἶναι κλητικὴ τοῦ ὀνόματος *Μυροῦς*, ὑποκοριστικὸ τοῦ ὀνόματος *Μυρώ*. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα σὲ *-οῦς* αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν Κύπρο καὶ τὸν τύπο τῆς κλητικῆς σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων μὲ ὀνομαστικὴ *-οῦς*, γεν. *–οῦδος* καὶ *-οῦτος* βλ. **Λεμ. 247.**

Λεμ. 636. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΝΕΙΚΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, σωζομένου ὕψους 0,375, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,265 μ. Βρέθηκε στὴ Μουτταγιάκα καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 893/7, Inscr. 198). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 261, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 43,8) (*SEG* 33, 1204).

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1987, 721 (ἁπλὴ μνεία).

Δημονείκη
μήτηρ Δημ[οσ]-

τ̣ρατου
4 χρ̣[η]σ[τή, χαῖρε].

2-3. Δημ[η]|τράτου, Nicolaou· Δημ[- -]|τ̣ράτου, Bingen εἰς *SEG*.

Σχόλια: στ. 1: *Δημονείκη*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Δημονείκη* ἀπαντᾶ καὶ σὲ μία ἐπιγραφὴ τοῦ Β' αἰ. π.Χ. ἀπὸ τὴν Παλαίπαφο βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Δ 28. Ἡ Νικολάου ἀποκαθιστᾶ στοὺς στ. 2-3 *Δημ*[*η*]|*τράτου*, καὶ τὸ θεωρεῖ ὡς γενικὴ τοῦ ὀνόματος *Δημητρᾶς*. Σὲ μιὰ τέτοια περίπτωση ὅμως θὰ ἀνέμενε κανεὶς γενικὴ σὲ *-ᾶτος*, ὅπως ἐπισημαίνει καὶ ὁ Bingen στὸ *SEG*, ὁ ὁποῖος εἰσηγεῖται τὴν ἀποκατάσταση *Δημ*[*οσ*]|*τ̣ράτου*.

Λεμ. 637. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΗΡΟΔΟΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, θραυσμένος κάτω, ὕψους 0,57, διαμέτρου ἄνω 0,31 καὶ κάτω 0,32 μ. Βρέθηκε στὴ Γερμασόγεια καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1548/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 188-9, ἀρ. 33 (= *SEG* 44, 1266).

Ἡρ̣όδοτε
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡρόδοτος* βλ. **Λεμ. 360**.

Λεμ. 638. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 1,00 περίπου μ. Βρέθηκε στὸ περίβολο τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς στὴ Γερμασόγεια. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 138, ἀρ. 1.

Εὐτ[- - -]
χρ[- - -],
χ[αῖρε].

Λεμ. 639. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,62 καὶ διαμέτρου 1,48 μ. Βρέθηκε στὴ Γερμασόγεια στὴν παλαιὰ ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Χριστίνας, χρησιμεύων σὲ δεύτερη χρήση ὡς ἁγία τράπεζα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 139, ἀρ. 2.

Φιλο[- - - -]
Φίλ[ωνος]
χρηστ[έ],
4 χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Φίλων* βλ. **Λεμ. 253**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 640. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΑΜΒΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος κάτω, ὕψους 0,565, διαμέτρου ἄνω 0,305 καὶ κάτω 0,345 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἅγιος Ἀθανάσιος στὴν τοποθεσία «Πεφτζιέρι» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Μ.Ρ. 27/65, bl. 143, 156).

I. Nicolaou, *RDAC* 1976, σ. 244, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 39,3) (= *SEG* 26, 1467).

Σάμβων

χρηστέ,
χαῖ *ν* ρ *ν* ε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Σάμβων* βλ. **Λεμ. 162**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Σάμβων* στὴν Ἀμαθοῦντα, πβ. Masson, *OGS*, σ. 229-30.

Λεμ. 641. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΑΜΒΙΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,565, ὕψους 0,565, διαμέτρου ἄνω 0,305 καὶ κάτω 0,345 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 640** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 648/1, Inscr. 128· M.P. 27/65/2, bl. 17). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,042 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1979, σ. 345, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 51,2) (*SEG* 29, 1573).

Σαμβίων
Δημη(τ)ρίου χρ[ησ]-
ταί, χαῖρε.

---

2. ΔΗΜΗΕΡΙΟΥ στὸν λίθο.

Σχόλια: στ. 2-3: *χρ*[*ησ*]|*ταί*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Σαμβίων* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Μαρτυρεῖται ὅμως τὸ ὄνομα *Σάμβων* στὶς **Λεμ. 162** (2), **590**, **599**, **640**, **675** καὶ **744**. Γιὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη –*ίων* στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 642. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος κεκομμένος, ὁ ὁποῖος βρέθηκε κοντὰ στὴν παλαιᾶ ἐκκλησία τῶν Ἁγίων Ἀθανασίου καὶ Μηνᾶ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 145, ἀρ. 2.

Δημοκράτη

Δημοκράτου
χ[ρησ]τέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Δημοκράτου*. Γενικὴ ἑνικοῦ τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πρωτόκλιτα.

Τὸ ὄνομα *Δημοκράτης* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λεμ. 774**. Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**.

Λεμ. 643. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΟΤΙΜΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,27, διαμέτρου ἄνω 0,23 καὶ κάτω 0,20 μ. Βρέθηκε σὲ ἀγρὸ στὴ Μέσα Γειτονιὰ καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 544/1, Inscr. 111· M.P. 113/37/4, bl. 104). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).
I. Nicolaou, *RDAC* 1973, σ. 219-20, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 23,11).

Θεότ-
οιμε
χριστέ,
χα[ῖ]ρ̣ε̣.

Σχόλια: στ. 1-2: *Θεότ|οιμε*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΟΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 337-8.
στ. 3: *χριστέ*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ Η διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 165-70.

Τὸ ὄνομα *Θεότιμος* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου. Τὸ ὄνομα *Θεοτίμη* ἀπαντᾶ στὴν **Λεμ. 266**.

Λεμ. 644. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΤΟΥΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΚΤΗΤΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος προερχόμενος ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα, ὕψους 0,60 καὶ μήκους γραμμάτων 0,03 μ., ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «ἐν Λεμεσῷ παρὰ τῷ ἰατρῷ κ. Πιερίδῃ». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 130, ἀρ. 6.

Ἐπικτοῦ Κτήτου
χρηστή, χαῖρε.

---

1. Κτητοῦ, Μενάρδος.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἐπικτοῦς* βλ. **Λεμ. 247**. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα σὲ *-οῦς* αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν Κύπρο καὶ τὸν τύπο τῆς κλητικῆς σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων μὲ ὀνομαστικὴ *-οῦς*, γεν. *–οῦδος* καὶ *-οῦτος* βλ. **Λεμ. 247**. Τὸ ὄνομα *Κτῆτος* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λεμ. 593**.

Λεμ. 645. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΛΥΝΠΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος προερχόμενος ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα, ὕψους 0,52 καὶ ἄνω διαμέτρου 0,15 μ., ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μένανδρο εὑρίσκετο «ἐν Λεμεσῷ ἐν τῷ κουρείῳ Φιλοκαλία». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 131, ἀρ. 7.

Ὀλύνπιε
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ὀλύνπιε*. Ἀπόδοση τοῦ ἐρρίνου τῆς *ἐξόδου* μὲ Ν βλ. Brixhe 1987², σ. 34, πβ. **Λευκ. 15**.

Γιὰ τὰ παράγωγα τοῦ ὀνόματος *Ὄλυμπος* βλ. **Λάρ. 108**.

Λεμ. 646. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἐκ πωρολίθου, ὕψους 2 πόδ. καὶ διαμέτρου 3 πόδ. καὶ 7 δακτ. Προέρχεται ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα. Κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη, ὁ Τζιλατζιάν, Α' γραμματεὺς τοῦ Κτηματολογίου, τὸν δώρισε στὸν Ἡγούμενο Κύκκου Γεράσιμο. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 961, ἀρ. 46.

Ἀπολλώνιε Ἀρτεμίδωρε
χρηστέ, χαῖρε.

Λεμ. 647. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΟΠΛΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ κάτω ἀριστερά, ὕψους 0,508, διαμέτρου ἄνω 0,30 καὶ κάτω 0,303 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1897/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,038 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 292, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 2,3) (= *SEG* 51, 1877).

Ποπλία
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα τῆς νεκρῆς εἶναι ἡ ἐξελληνισμένη θηλυκοῦ γένους ἐκδοχὴ τοῦ λατινικοῦ ὀνόματος *Poplius*.

Λεμ. 648. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,62, διαμέτρου ἄνω 0,40 καὶ κάτω 0,37 μ. Βρισκόταν γιὰ πολλὰ ἔτη στὴν οἰκία τῆς Ἄννας Καμιναρᾶ, μέχρι ποὺ ἀποκτήθηκε ἀπὸ τὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ, ὅπου φυλάσσεται (RR 1920/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,033 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 292, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 2,4) (= *SEG* 51, 1878).

Ἀρίστων
[ἄλ]υ̣πε (;)
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**. Γιὰ τὴν ἔκφραση *ἄλυπε, χαῖρε* στὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς βλ. J.-B. Yon, *Syria* 80, 2003, σ. 151-159 (= *SEG* 53, 2258).

Λεμ. 649. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΙΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,65, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,35 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴν τοποθεσία «Ἐκάλη» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1905/3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 294, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 3,8) (= *SEG* 51, 1882).

Ἐπαφρόδιτε
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λεμ. 650. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΕΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,65, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,34 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 542, Inscr. 109· M.P. 27/36, bl. 142). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1973, σ. 218, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 22,8).

Ἀπολλώνειε
χρηστέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀπολλώνειε*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 651. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΗΣ ΠΛΑΔΥΝΑΜΕΟΣ Β΄ - Γ΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,49, διαμέτρου ἄνω 0,345 καὶ κάτω 0,365 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 559, Inscr. 117). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,032 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1974, σ. 191, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 29,2).

Ἀριστείδη
Πλαδυνάμεος
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Πλαδυνάμεος*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Σύμφωνα μὲ τὸν Masson, *Hellènika Sym.* 1991, σ. 111-113, τὸ ὄνομα *Ἀριστείδης* δὲν εἶναι πατρωνυμικὸ τοῦ *Ἄριστος* ἀλλὰ προέρχεται ἀπὸ τὸ *Ἀριστεύς*. Γιὰ τὸ ὄνομα *Πλαδύναμις* πβ. **Λεμ. 350**. Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μία ἐπιγραφή, στὴν ὁποία ὁ νεκρὸς ἀναφέρεται μὲ τὸ μητρωνυμικό του βλ. **Λεμ. 204**.

Λεμ. 652. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΡΑΤΟΥΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, μερικῶς ἀποκεκρουμένος, ὕψους 0,425, διαμέτρου ἄνω 0,245 καὶ κάτω 0,26 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ (στὴν ὁδὸ Μισιαούλη καὶ Καβάζογλου, ἀρ. 16) κατὰ τὴ διάρκεια ἐργασιῶν τῆς Ἀρχῆς Ἠλεκτρισμοῦ καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1835). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1999, σ. 251-2, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 2) (*SEG* 49, 1967).

Κρατοῦ
χρηστή,
χαῖραι.

Σχόλια: στ. 3: *χαῖραι*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Κρατοῦς* εἶναι ὑποκοριστικὸ τοῦ ὀνόματος *Κρατεία*. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὑποκοριστικὰ ὀνόματα σὲ *-οῦς* αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν Κύπρο καὶ τὸν τύπο τῆς κλητικῆς σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων μὲ ὀνομαστικὴ *-οῦς*, γεν. *–οῦδος* καὶ *-οῦτος* βλ. **Λεμ. 247.**

Λεμ. 653. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΥΞΗΟΥΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΛΟΡΩΘΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Inscr. 20).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 196 (*SEG* 31, 1355).

Αὐξηὼ
Κολορώθου
χρηστή,
4 χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Αὐξηώ* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 449**. Τὸ ὄνομα *Κολόρωθος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 654. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,372, διαμέτρου ἄνω 0,355 καὶ κάτω 0,27 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (Inscr. 67). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 62, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 13,10) (= *SEG* 25, 1091).

Φιλοκράτη
χρηστέ, χαῖ-
ρε.

Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ -η τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ -ης βλ. **Λεμ. 79**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* βλ. **Λεμ. 205**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 655. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ [ΚΑ]ΛΗΜΕΡΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,48 καὶ κάτω διαμέτρου 0,25 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Inscr. 88). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 90-1, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 16,18) (= *SEG* 25, 1092).

[Κα]λ̣ημέρα
[χρ]ηστή, χᾶρε.

Σχόλια: στ. 2: *χᾶρε*. Ἐναλλαγὴ Α ~ ΑΙ, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 22** βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 268-70, πβ. Brixhe 1987², σ. 55 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 194-195.

Τὸ ὄνομα *Καλημέρα* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 656. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,91, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,40 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 978/2, Inscr. 227· M.P. 113/37/6, bl. 158). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,047 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1986, σ. 193, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 40,3) (*SEG* 36, 1254).

Διονύσι χρεσ-
τέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 1-2: *χρεσ|τέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82.** Γιὰ τὴν κλητικὴ *Διονύσι* βλ. **Λευκ. 24**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 657 - 658. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,64, διαμέτρου ἄνω 0,43 καὶ κάτω 0,445 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1188/1, Inscr. 245· M.P. 27/65/2, bl. 48). Ὁ λίθος φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,05 καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,026 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 186-7, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 55,8 [a-b]) (= *SEG* 38, 1528).

(**657**) Διονύσι

Φιλοκράτου
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Φιλοκράτου*. Γενικὴ ἑνικοῦ τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πρωτόκλιτα.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82.** Γιὰ τὴν κλητικὴ *Διονύσι* βλ. **Λευκ. 24**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* βλ. **Λεμ. 205**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

(**658**) Ἡρακλέων
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἡρακλέων* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 659. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΑΤΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, μερικῶς ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,517, διαμέτρου ἄνω 0,213 καὶ κάτω 0,22 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴ λεωφόρο Εὐαγγελίστριας καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 927, Inscr. 202· M.P. 47/67/6, bl. 163 [3], 161). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1984, σ. 258-9, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 57,2) (= *SEG* 34, 1417).

Εὐτυχᾶ
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Εὐτυχᾶς* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Μαρτυροῦνται ὅμως τὰ ὀνόματα *Εὔτυχος* καὶ *Εὐτύχης* βλ. **Λεμ. 287**. Γιὰ τὴ δημιουργία

περιττοσυλλάβων σὲ -ᾶς, -ᾶτος βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71.

Λεμ. 660. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΥΞΗΣΙΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,385, διαμέτρου ἄνω 0,21 καὶ κάτω 0,23 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 659** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 927, Inscr. 203· M.P. 47/67/6, bl. 163 [4], 161 [4]). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,043 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1984, σ. 259, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 57,3) (= *SEG* 34, 1418).

Αὐξησὶ
χρητή,
χαῖρε.

---

1. Αὔξησι, Νικολάου.

Σχόλια: στ. 2: *χρητή*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Γιὰ τὸ *Αὐξησίς* καὶ τὰ παρόμοια μὲ αὐτὸ ὀνόματα βλ. **Λεμ. 160**.

Λεμ. 661. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΣΙΜΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,48, διαμέτρου ἄνω 0,238 καὶ κάτω 0,266 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 659** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 927, Inscr. 204· M.P. 47/67/6, bl. 163 [5], 161 [5]). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1984, σ. 259, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 57,4) (*SEG* 34, 1419).

Ζώσιμε
χρησταί,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *χρησταί*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζώσιμος* βλ. **Λεμ. 221**.

Λεμ. 662. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΦΡΟΔΑΤΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 659** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 927, Inscr. 205· M.P. 47/67/6, bl. 163 [6], 161 [6]). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).
I. Nicolaou, *RDAC* 1984, σ. 259-60, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 57,5) (= *SEG* 34, 1420).

Ἀφροδᾶ
χρετέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *χρετέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49, καὶ παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀφροδᾶς* στὴν Κύπρο πβ. **Λάρ. 62**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ -ᾶς, -ᾶτος βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71.

Λεμ. 663. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΕΜΕΤΡΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,493, διαμέτρου ἄνω 0,30 καὶ κάτω 0,325 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 659** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 927, Inscr. 206· M.P. 47/67/6, bl. 163 [7], 161 [7]). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,013 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).
I. Nicolaou, *RDAC* 1984, σ. 260, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 57,6) (= *SEG* 34, 1421).

Δεμετροῦ
χρηστή, χέρε.

Σχόλια: στ. 1: *Δεμετροῦ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Δεμετροῦς* εἶναι ὑποκοριστικὸ τοῦ ὀνόματος *Δήμητρα*. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὑποκοριστικὰ ὀνόματα σὲ *-οῦς* αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν Κύπρο καὶ τὸν τύπο τῆς κλητικῆς σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων μὲ ὀνομαστικὴ *-οῦς*, γεν. *–οῦδος* καὶ *-οῦτος* βλ. **Λεμ. 247**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Δημητροῦς* βλ. καὶ Masson, *Bull. Épigr.* 1990, 809 καὶ 1992, 549. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία*, μὲ τὶς παραλλαγὲς καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**.

Λεμ. 664. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,64, διαμέτρου ἄνω 0,247 καὶ κάτω 0,293 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 659** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 935/1, Inscr. 207· M.P. 47/67/6, bl. 161 [1], 162 [1]). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1984, σ. 260, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 58,7) (*SEG* 34, 1422).

[- -]Α[- - - - - -]
[- -] ΗΛΛΟ[- -]
[χ]αῖρε Π[- - -]

Λεμ. 665. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙ<Σ>ΤΑΡΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,59, διαμέτρου ἄνω 0,235 καὶ κάτω διαμέτρου 0,268 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 659** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 935/4, Inscr. 208· M.P. 47/67/6, bl. 161 [2], 162 [2]). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,06 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1984, σ. 260-1, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 58,8) (*SEG* 34, 1423).

Καλλι(σ)τά-

ριν χαῖρε·
χαῖρε κ(α)ὶ σύ.

---

1. ΚΑΛΛΙΕΤΑ στὸν λίθο **3.** ΚΛΙ στὸν λίθο.

Τὸ ὄνομα *Καλλιστάριν*, ποὺ ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, εἶναι ὑποκοριστικὸ τοῦ ὀνόματος *Καλλίστα* (*Καλλιστάριον* < *Καλλιστάριν*). Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη οὐδετέρου γένους σὲ *-ιον* κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. **Πάφ. 19**. Τὸ ὑποκοριστικὸ *Καλλίστιον* μαρτυρεῖται σὲ μία ἐπιγραφὴ τῆς πτολεμαϊκῆς περιόδου ποὺ βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἀκανθοῦ βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Κ 18-19.

Λεμ. 666. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,285, διαμέτρου ἄνω 0,19 καὶ κάτω 0,23 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 659** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 927, Inscr. 210· M.P. 47/67/6, bl. 163).

I. Nicolaou, *RDAC* 1984, σ. 261, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 58,9) (= *SEG* 34, 1424).

[- - - - - - -]
χαῖρε.

Μόνο τὸ κάτω μέρος τῶν γραμμάτων τοῦ χαιρετισμοῦ σώζεται.

Λεμ. 667. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,41, διαμέτρου ἄνω 0,21 καὶ κάτω 0,25 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 659** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1090/2, Inscr. 234· M.P. 47/67/7, bl. 223). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1987, σ. 178, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 55,4) (*SEG* 37, 1387).

Ἄρτεμε

χρη(σ)τή,
χαῖρε.

---

2. ΧΡΗΕΤΗ στὸν λίθο.

Σχόλια: στ. 1: *Ἄρτεμε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

Ἄρτεμε ἀντὶ *Ἄρτεμη*, κλητικὴ τοῦ *Ἄρτεμης*, σημειώνει ἡ Νικολάου. Πιθανώτατα τὸ ὄνομα στὴν ὀνομαστικὴ εἶναι *Ἀρτέμη*, πβ. *Ἀρτέμα* στὴν **Ἀβ. Πρ. 34**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἄρτεμις* καὶ τὰ παράγωγά του βλ. **Λεμ. 285**.

Λεμ. 668. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΕΜΝΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,565, διαμέτρου ἄνω 0,325 καὶ κάτω 0,37 μ. Βρέθηκε στὴν αὐλὴ τῆς οἰκίας τοῦ Νίκου Ῥούσσου στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴ λεωφόρο Εὐαγγελίστριας καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 471/144, Inscr. 91). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,036 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1970, σ. 152, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 29,6).

(Σ)έμνη
χρηστήι,
χαῖρε.

---

1. ΕΕΜΝΗ στὸν λίθο | (Σ)εμνή, Νικολάου.

Τὸ ὄνομα *Σέμνη* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Στὸν στίχο 2 ἔχουμε ἀκόμη μιὰ παρουσία τοῦ στικτοῦ *ἰῶτα* βλ. **Λεμ. 326**.

Λεμ. 669. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΙΛΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΖΩΪΛΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,87, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,48 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ σὲ οἰκία στὴν ὁδὸ Ἑλλάδος, ἀρ. 156 καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 978/1, Inscr. 226· M.P. 113/37/6, bl. 158). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1986, σ. 193, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 40,2) (= *SEG* 36, 1253).

Ζωίλε Ζωίλου
χρηστέ, χ[α]ῖρε.

---

1. Ζώιλε, Νικολάου.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**.

Λεμ. 670. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΗΝΑ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΜΗΝΟ[Δ]ΟΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ θραυσμένος στὴ βάση, σωζομένου ὕψους 0,40, διαμέτρου ἄνω 0,24 καὶ κάτω 0,30 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴ λεωφόρο Βασιλέως Κωνσταντίνου στὴν περιοχὴ τοῦ Τσιρείου σταδίου καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1313/1, Inscr. 292). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1991, σ. 195-6, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 52,1) (= *SEG* 41, 1477).

Μ̣ηνᾶς
Μ̣ηνο[δ]ό̣του
χρησταί, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 3: *χρησταί*. Ἐναλλαγὴ ΑΙ ~ Ε διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Μηνόδοτος* βλ. **Λεμ. 343**.

Λεμ. 671. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,53, διαμέτρου ἄνω 0,25 καὶ κάτω 0,27 μ. Βρέθηκε σὲ τάφο στὴ λεωφόρο Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 548/48, T. 119, Inscr. 112· M.P. 48/51/2, bl. 350). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1973, σ. 219, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 23,9).

Ἀρίστιον
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀρίστιον* εἶναι ὑποκοριστικὸ τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστη*. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη οὐδετέρου γένους σὲ *-ιον* κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, καθὼς καὶ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστιον* βλ. **Πάφ. 19**.

Λεμ. 672. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα τῆς ἐπιφάνειας ταφικοῦ κίονος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,375 καὶ μεγίστου πάχους 0,125 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 671** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 548/49, T. 119, Inscr. 113· M.P. 48/51/2, bl. 350). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,052 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1973, σ. 219, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 23,10).

[- - - - - -]
- -[χρ]ησ̣-
[τέ ἢ -τή, χ]αῖ̣ρε.

Λεμ. 673. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΟΥΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀετωματικὴ στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,004, πλάτους 0,46 καὶ πάχους 0,10 μ. Βρέθηκε σὲ τάφο στὴ λεωφόρο Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα τῆς ἑλληνορωμαϊκῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λεμεσοῦ (ἀρ. 487/1, Inscr. 93· M.P. 48/51/2, bl. 321). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,07 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1971, σ. 67, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 23,3).

Ἀρτεμὼ
Σωκράτου
χρηστή,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Σωκράτου*. Γενικὴ ἑνικοῦ τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πρωτόκλιτα.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἄρτεμις* καὶ τὰ παράγωγά του βλ. **Λεμ. 285**. Γιὰ τὸ σχηματισμὸ ὑποκοριστικῶν ὀνομάτων σὲ *-ω* ἀπὸ ἁπλὰ θηλυκὰ ὀνόματα στὴ Μακεδονία βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1985, σ. 15. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Σωκράτης* βλ. **Λεμ. 468**.

Λεμ. 674. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴν τοποθεσία «Τσιφλικούθκια». Φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 663/1, Inscr. 137). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,016 μέχρι 0,029 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1980, σ. 263-4, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 39,5) (*SEG* 30, 1622).

Τίμωνος
κω̣π̣ι̣ά[τ]α̣ς̣
χρηστέ,
4 χαῖρε.

---

2. κ<ω>πιά[τ]ας, Nicolaou.

Σχόλια: στ. 1: *Τίμωνος*. Γενικὴ ἀντὶ κλητική.

στ. 2: *κωπ̣ι̣ά[τ]ας*: Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ νεκροῦ, *κοπιάτης* (= σκάπτης τάφων), δὲν ἀπαντᾶ στὴν Κύπρο ἀλλὰ μαρτυρεῖται ἀλλοῦ βλ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1941, 148, ὅπως σημειώνει καὶ ἡ Νικολάου.

Λεμ. 675. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΣΑΜΒΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,50, διαμέτρου ἄνω 0,28 καὶ κάτω 0,33 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴν τοποθεσία «Τσιφλικούθκια» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1185/1, Inscr. 242· M.P. 48/51/3, bl. 100). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 187, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 54,12) (*SEG* 38, 1530).

[- -] Σάμβωνος
χρηστέ, ϝαῖρε.

Αὐτὴ ἡ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ εἶναι πολὺ σημαντική, ὄχι μόνο ἕνεκα τοῦ ὅτι πρόκειται γιὰ μία ἀπὸ τὶς λίγες κρυπτοχριστιανικὲς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 16: Ἰουδαϊσμὸς καὶ χριστιανισμός, σ. 206-207, ἀλλὰ εἶναι μία ἀπὸ τὶς δύο ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου στὴν ὁποία εἶναι χαραγμένο τὸ *χρίσμα* πβ. **Λάρ. 204**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Σάμβων* βλ. **Λεμ. 162**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Σάμβων* στὴν Ἀμαθοῦντα, πβ. Masson, *OGS*, σ. 229-30.

Λεμ. 676. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,615, διαμέτρου ἄνω 0,35 καὶ κάτω 0,38 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 675** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1158/1, Inscr. 243· M.P. 48/51/3, bl. 94). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 187, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 55,13) (= *SEG* 38, 1531).

Ἡλιόδω-
ρε χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡλιόδωρος* βλ. **Λεμ. 244**.

Λεμ. 677. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΗΤΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,57, διαμέτρου ἄνω 0,37 καὶ κάτω 0,42 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 675** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Inscr. 95· M.P. 48/51/2, bl. 39-40). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 258, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 46,15).

Ὀνὲς χρηστέ,
χαῖρε.

---

2. Ὀνεσ<ᾶ>, Nicolaou.

Εἶναι ἡ πρώτη μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ὀνὴς* στὴν Κύπρο.

Λεμ. 678. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,62 καὶ ἄνω διαμέτρου 0,385 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴν τοποθεσία

«Κάψαλος» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 664/1, Inscr. 138· M.P. 47/67/6, bl. 36). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,02 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1980, σ. 264, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 39,7) (= *SEG* 30, 1623).

Φι̣κε[- - - -]υ̣νις
χέ[ρε].

Σχόλια: στ. 2: *χέ*[*ρε*]. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λεμ. 679. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ Ε[Ξ]ΟΥΣΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,51, διαμέτρου ἄνω 0,38 καὶ κάτω 0,40 μ. Παρουσιάστηκε ἀπὸ τὸν Τάκη Νικολάου (ὁδὸς Κόριβος, ἀρ. 22, Λεμεσός)· ἀναφέρθηκε ὅτι βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴν τοποθεσία «Πέρα Κάμπος» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1186/1, Inscr. 244). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 187-8, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 54,14) (= *SEG* 38, 1532).

Ἐ[ξ]ουσία
Δημητρίου
χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἐξουσία* ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου.

Λεμ. 680. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 55.

Νεόφυτε
Πτολεμαίου

χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Νεόφυτος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὴν ἐπιβίωση στὴν ὀνοματολογία αὐτῆς τῆς περιόδου ὀνομάτων ποὺ σχετίζονται μὲ τὴ δυναστεία τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. **Λεμ. 338**.

Λεμ. 681. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΩΝΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 56.

Ἀπολωνία
χρηστή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀπολωνία*. Ἁπλοποίηση τοῦ διπλοῦ συμφώνου.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλωνία* βλ. **Λεμ. 187**.

Λεμ. 682. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,48, διαμέτρου ἄνω 0,25 καὶ κάτω 0,27 μ. Παρουσιάστηκε ἀπο τὸν Κώστα Χαραλάμπους ἀπὸ τὴν Ἁγία Φύλα καὶ ἀναφέρθηκε ὅτι βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Τσιρείου Σταδίου στὴ Λεμεσό. Φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR. 1472/1).

I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 226, ἀρ. 4 (= *SEG* 43, 1010).

[- - - -]ρι (;)
[χρηστέ],
[χαῖρε].

Λεμ. 683. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο μερικῶς ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,75, σωζομένης ἄνω διαμέτρου 0,292 καὶ κάτω 0,52 μ. Ἀναφέρθηκε ὅτι βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴν τοποθεσία «Ἅγιος Γεώργιος τῆς Χαβούζας». Παρουσιάστηκε ἀπὸ τὴν Εὔη Σχίζα στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ, ὅπου φυλάσσεται (RR 2115/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2003, σ. 301, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 2,1) (= *SEG* 53, 1748).

Σ*α*[- - - - -]ν, χαῖρε.

Λεμ. 684. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος μερικῶς στὴ βάση καὶ μὲ φθαρμένη τὴν ἐνεπίγραφη ἐπιφάνεια, ὕψους 0,66, διαμέτρου ἄνω 0,42 καὶ σωζομένης κάτω διαμέτρου 0,46 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ κοντὰ στὴν τοποθεσία «Ἅγιος Γεώργιος τῆς Χαβούζας» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2118/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2003, σ. 301, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 2,2) (= *SEG* 53, 1749).

Ἀ̣ρ̣τ̣εμεις
[χρησ]τ̣ή, †έρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀ̣ρ̣τ̣εμεις*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 2: *†έρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἄρτεμις* βλ. **Λεμ. 285**. Στὸν στ. 1 τὸ *χεῖ* γράφεται μὲ σταυρό. Ἔχουμε ἑπομένως ἀκόμη μία κρυπτοχριστιανικὴ ἐπιγραφή βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 16: Ἰουδαϊσμὸς καὶ χριστιανισμός, σ. 206-207.

Λεμ. 685. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω καὶ φθαρμένος στὴ δεξιὰ πλευρὰ τῆς ἐνεπίγραφης ἐπιφάνειας, ὕψους 0,61 καὶ σωζομένης ἄνω διαμέτρου 0,38 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 684** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2118/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2003, σ. 303, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 2,3) (= *SEG* 53, 1750).

Εἰσα[- - -]
χρη[στέ ἢ -τή],
χαῖρ[ε].

Λεμ. 686. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, σωζομένου ὕψους 0,28 καὶ σωζομένης ἄνω διαμέτρου 0,19 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 684** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2118/3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2003, σ. 303, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 2,4) (= *SEG* 53, 1751).

Νίκη χρησ-
τή, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Νίκη* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορά. Κατ' αὐτὴν τὴν περίοδο μαρτυρεῖται τὸ ὑποκοριστικὸ *Νεικάριον* σὲ δύο ἐπιγραφές (**Πάφ. 92** καὶ **Λεμ. 234**).

Λεμ. 687. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΕΜΕΤΡΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,745, διαμέτρου ἄνω καὶ 0,31 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 684** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2118/5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2003, σ. 303, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 2,5) (= *SEG* 53, 1752).

Δεμετρία
χρηστή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Δεμετρία*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

Ὁ τύπος *Δεμετρία* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 573** καὶ **Λάρ. 163**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία*, μὲ τὶς παραλλαγὲς καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**.

Λεμ. 688. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα ταφικοῦ κίονος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένου κάτω, σωζομένου ὕψους 0,37 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 684** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2118/7). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2003, σ. 303, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 2,6) (= *SEG* 53, 1753).

Σω[- - -]
χρηστέ,
χαῖρε.

Λεμ. 689. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος ἄνω καὶ κάτω, σωζομένου ὕψους 0,80 καὶ ἄνω διαμέτρου 0,73 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 684** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 2118/8). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2003, σ. 303, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 3,7) (= *SEG* 53, 1754).

Σαμ[- - -]
Μελίτ[ω]νος
χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Μελίτων* βλ. **Λεμ. 150**.

Λεμ. 690. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΑΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος ὕψους 0,75 καὶ διαμέτρου 0,40 μ. Βρέθηκε στὴ Λεμεσό, 80-100 μέτρα ἀνατολικῶς τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Γαρέλλη καὶ 250 μ. βορειοδυτικῶς τῆς μηχανῆς τοῦ νεροῦ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,028 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 132, ἀρ. 1.

Δημήτριε
Δάμωνος
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Δάμων* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 691. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΣΙΑΣ, ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΑΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος ὕψους 0,52 καὶ διαμέτρου 0,38 μ. Βρέθηκε στὴ Λεμεσὸ στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 690**. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,02 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 133, ἀρ. 2.

[Ἀ]ρτεμεισία γυνὴ Δημη-
τρίου τοῦ Δάμωνος
χρηστή, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: [*Ἀ*]*ρτεμεισία*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < *παλαιοῦ* [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Ἀρτεμισία* ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου.

Λεμ. 692. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΑΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος ὕψους 0,57 καὶ διαμέτρου 0,4 μ. Βρέθηκε στὴ Λεμεσὸ στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 690**. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,029 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 133, ἀρ. 3.

Ἀρτεμίδωρε
Δημητρίου τ[ο]ῦ
Δάμωνος [χρη]-
4 [σ]τέ, χαῖρ[ε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**.

Λεμ. 693. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΑΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος ὕψους 0,50 καὶ διαμέτρου 0,31 μ. Βρέθηκε στὴ Λεμεσὸ στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 690**. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,029 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 133, ἀρ. 4.

Ἀπολλώνειε
Δημητρίου
τοῦ Δάμωνος
4 χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀπολλώνειε*. ΕΙ ἀντὶ Ι.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας τοῦ Δάμωνος σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιγραφὲς **Λεμ. 690-693** εἶναι τὸ ἀκόλουθο:

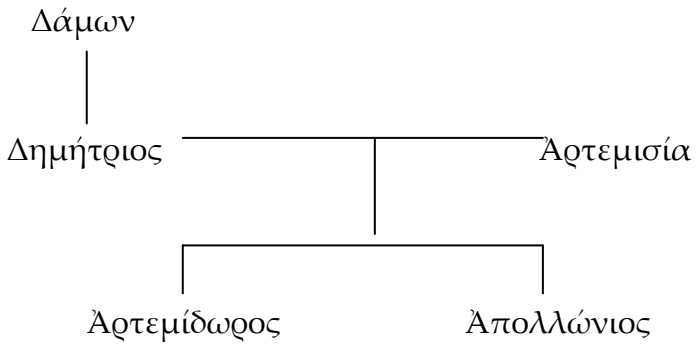

Λεμ. 694. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος ὕψους 0,50 καὶ διαμέτρου 0,30 μ. Βρέθηκε στὴ Λεμεσὸ στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 690**. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,032 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 133, ἀρ. 5.

Δειωγένη

Ἀρίστωνος
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Δειωγένη*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Διογένης* βλ. **Λεμ. 262**. Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἄρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 695. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΕΡΜΙΟΥ
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος ὕψους 0,55 καὶ διαμέτρου 0,30 μ. Βρέθηκε στὴ Λεμεσὸ στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 690**. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,034 μ. Οἱ ἐπιγραφὲς αὐτὲς ποὺ βρέθηκαν στὸν τάφο τοῦ Δημητρίου τοῦ Δάμωνος κατείχοντο ἀπὸ τὸν Κλεάνθη Πιερίδου στὴ Λεμεσό, σύμφωνα μὲ τὸν πρῶτο ἐκδότη. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 133-4, ἀρ. 6.

Ἄρτεμι
Ἑρμίου
χρηστή,
4 χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἑρμίας* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λάρ. 16**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἄρτεμις* βλ. **Λεμ. 285**.

Λεμ. 696. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,48 μ. Βρέθηκε στὴ Λεμεσὸ καὶ κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «ἐν τῇ αὐλῇ Γ. Κακαθύμη». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 134, ἀρ. 1.

Ἀριστοκλῆ
χρηστέ,
χ[αῖ]ρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀριστοκλῆς* βλ. **Λεμ. 519**. Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**.

Λεμ. 697. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΑΝΚΡΑΤ[ΗΤΟΣ]

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,90 καὶ διαμέτρου 0,40 μ. Βρέθηκε στὴ Λεμεσὸ καὶ κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «ἔξωθεν τοῦ Διοικητηρίου Λεμεσοῦ». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 134, ἀρ. 2.

Πανκράτ[η]
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Πανκράτ*[*η*]. Ἀπόδοση τοῦ ἐρρίνου τῆς *ἐξόδου* μὲ Ν βλ. Brixhe 1987², σ. 34, πβ. **Λευκ. 15**.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 698. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΑΠΙΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,60 μ., ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «ἐν τῇ αὐλῇ τῆς παλαιᾶς Ἀστυνομίας Λεμεσοῦ». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 134, ἀρ. 3.

Πραπὶς
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα τῆς νεκρῆς μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 699. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,50 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 698**. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 135, ἀρ. 4.

Δημήτρηε
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Δημήτρηε*. Ἐναλλαγὴ Η ~ Ι ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν /i/ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 165-70, πβ. Brixhe 1987², σ. 48 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 237-238.

Λεμ. 700. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,50 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 698**. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 135, ἀρ. 5.

[- -]Ο̣.ΕΜΙ
χρ[η]τή,
χα[ῖρε].

Σχόλια: στ. 2: *χρ*[*η*]*τή*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Λεμ. 701. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΑΣΑΤΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,80 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 698**. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 135, ἀρ. 6.

Ὀνασᾶ
χρηστέ, χ[αῖρ]ε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησᾶς* - *Ὀνασᾶς* βλ. **Λεμ. 251**.

Λεμ. 702. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,80 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 698**. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 135, ἀρ. 7.

Μᾶρκε
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Μᾶρκος* βλ. **Λεμ. 227**.

Λεμ. 703. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΖΩΣΙΜΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,50 καὶ ἄνω διαμέτρου 0,25 μ., ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «ἐν τῷ Δημαρχείῳ Λεμεσοῦ». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 135, ἀρ. 8.

Ζωσίμη
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ζώσιμος* καὶ *Ζωσίμη* βλ. **Λεμ. 221**.

Λεμ. 704. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,60 καὶ ἄνω διαμέτρου 0,20 μ., ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «παρὰ τῷ κ. Νικ. Κλ. Λανίτη ἐν Λεμεσῷ». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 136, ἀρ. 9.

Ἀλέξανδρε
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀλέξανδρος* βλ. **Λεμ. 437**.

Λεμ. 705. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΟΔΩΡΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΔΩΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, μερικῶς ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,56, μεγίστης ἄνω διαμέτρου 0,35 καὶ κάτω 0,345 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἅγιος Γεώργιος στὸ δρόμο πρὸς τὰ Πολεμίδια καὶ φυλάσσεται στὸ

Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Inscr. 79). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,033 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1965, σ. 127, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 16,18) (= *SEG* 25, 1087).

Διοδώρα
Διοδώρου
χρηστή,
4 χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Διοδώρα* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορά. Τὸ ὄνομα *Διόδωρος* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 522**, **Ἀμμ. 16** καὶ **90** (2).

Λεμ. 706. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,645, διαμέτρου ἄνω 0,38 καὶ κάτω 0,37 μ. Βρέθηκε δυτικῶς τοῦ δρόμου Λεμεσοῦ - Πολεμιδιῶν στὴν τοποθεσία «Λιμνάζουσα» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 845/1, Inscr. 172· M.P. 47/67/6, bl. 123). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 200-1, ἀρ. 21 (φωτ. πίν. 36,21) (= *SEG* 31, 1354).

Ἥλιε Ἡλιοδό-
ρου χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1-2: *Ἡλιοδό|ρου*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Τὸ ὄνομα *Ἥλιος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡλιόδωρος* βλ. **Λεμ. 244**.

Λεμ. 707. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΕΙΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἀκρωτήρι. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 57.

Τείμων
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Τείμων*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Λεμ. 708. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,74 καὶ διαμέτρου 0,335 μ. Παραδόθηκε ἀπὸ τὴν Σ. Κουμῆ ἀπὸ τὸ χωριὸ Πάνω Πολεμίδια στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ, ὅπου ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς του (RR 1194/1, Inscr. 249· M.P. 113/37/6, bl. 207). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 186, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 44,5) (= *SEG* 38, 1533).

Δημήτρι
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημήτρις*, τύπο προερχόμενο ἀπὸ ὑφαίρεση –*ιος* (*ν*) > -*ις* (*ν*) βλ. **Λεμ. 178**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη –*ion* ἢ -*ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 709. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,54, διαμέτρου ἄνω 0,24 καὶ κάτω 0,265 μ. Παρουσιάστηκε ἀπὸ τὸ ἴδιο ἄτομο ὅπως στὴν **Λεμ. 708** στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ, ὅπου φυλάσσεται (RR 1195/2, Inscr. 251· M.P. 113/37/6, bl. 207).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 186, ἀρ. 7 (= *SEG* 38, 1534).

Δ ἢ Α . . .
χρηστέ,
χαῖρε.

Λεμ. 710. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΕΚΟΝΔΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, πολὺ διαβρωμένος κάτω, σωζομένου ὕψους 0,63, διαμέτρου ἄνω 0,49 καὶ κάτω 0,39 μ. Παρουσιάστηκε ἀπὸ τὸ ἴδιο ἄτομο ὅπως στὴν **Λεμ. 708** στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ, ὅπου ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς του (RR 1188/2, Inscr. 246· M.P. 27/65/2, bl. 48). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,038 μέχρι 0,047 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 187, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 45,9) (= *SEG* 38, 1529).

Σεκόνδα
Ἀπολλωνίου
χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Σεκόνδα* (= *Σεκούντα* ἀπὸ τὸ λατινικὸ *Secunda*) ἀπαντᾶ, σύμφωνα μὲ τὴ Νικολάου, καὶ σὲ μία ἐπιγραφὴ σὲ ταφικὸ κίονα ποὺ βρέθηκε στὴ Λεῦκα καὶ φυλάσσεται μὲ τὸ M.P. 138/39/1, bl. 50. Τὸ ὄνομα *Σεκοῦνδος* μαρτυρεῖται σὲ μία ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ Κίτιον βλ. Σακελλαρίου, σ. 49, ἀρ. 15, ἐνῶ στὴν **Πάφ. 82** ἀναφέρεται ὁ ταμίας καὶ ἀντιστράτηγος Ῥωμαίων *Μᾶρκος Φίρμιος Σεκοῦνδος*. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 711. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ [ΑΠΟΛΛΩ]ΝΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,70, διαμέτρου ἄνω 0,48 καὶ κάτω 0,51 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Πολεμίδια στὴν τοποθεσία «Καρμιώτισσα» καὶ παραδόθηκε ἀπὸ τὴν Κυριακὴ Χαραλάμπους στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ, ὅπου φυλάσσεται (RR 1189/1, Inscr. 247· M.P. 27/65/2, bl. 47). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 187, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 44,10) (= *SEG* 38, 1535).

[Ἀπολλω]νία (;)
[χρη]στή,
[χ]αῖ̣ρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλωνία* βλ. **Λεμ. 187**.

Λεμ. 712. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΙΣΙΑΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΟΔΙΛΜΟΤΟ[Υ] Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος κάτω, ὕψους 0,61, διαμέτρου ἄνω 0,31 καὶ κάτω 0,34 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Πολεμίδια στὴν τοποθεσία «Μπερεγκάρια» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR628, Inscr. 127· M.P. 27/6/52, bl. 14). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,039 μέχρι 0,058 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1979, σ. 344-5, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 51,1) (= *SEG* 29, 1578).

Εἰσιὰς
Φιλοδίλμοτο[ς]
χρηστή, χαῖρε.

---

2. Φιλοδιλμότο[υ], Νικολάου.

Σχόλια: στ. 1: *Εἰσιάς*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i:*]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ

ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Ἰσιάς* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 190** καὶ **241**. Τὸ ὄνομα *Εἰσιάς* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορά. Στὴν **Λεμ. 80** μαρτυρεῖται τὸ ἀρσενικὸ *Ἰσιᾶς, -ᾶτος*. Ἡ γραφὴ *Φιλοδιλμότο*[*ς*] μπορεῖ νὰ ὀφείλεται σὲ λάθος τοῦ χαράκτου ἀντὶ τοῦ πιθανοῦ *Φιλοδήμοτος* βλ. *LGPN*¹ σ.λ. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 713. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΕΩΝΟΣ (;), ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΕΥΟΔΕΜΟΥ

Β΄ - Γ΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,73, διαμέτρου ἄνω 0,463 καὶ κάτω 0,45 μ. Βρέθηκε κοντὰ στὸ χωριὸ Πολεμίδια στὴν τοποθεσία «Ἅγιος Γεώργιος» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1250/1, Inscr. 255· M.P. 165/38/5, bl. 75). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,06 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 143, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 34,7) (*SEG* 39, 1535).

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1990, 809 (γιὰ τὸ πατρωνυμικό).

Ν̣έ̣ων (;) ὁ Ἐ̣ὐ̣-
ο̣δ̣έμου
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Εὐόδεμος*, ποὺ κατὰ τὴ Νικολάου εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα γραφὴ τοῦ *Εὐόδημος*, ἐνῶ κατὰ τὸν Masson ἔχουμε πιθανὸν τὴ γραφὴ *Θευ*(*ό*)*δημος*, ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λεμ. 714. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΛ[ΕΟΥΣ]

Β΄ - Γ΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,60, διαμέτρου ἄνω 0,28 καὶ κάτω 0,32 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 713** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1250/2, Inscr. 256). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 144, ἀρ. 8 (φωτ. πίν. 34,8) (*SEG* 39, 1536).

Ἀριστοκλ[ῆ]
χρηστ(έ),
χαῖρε.

---

2. ΧΡΗΣΤC στὸν λίθο.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀριστοκλῆς* βλ. **Λεμ. 519**.

Λεμ. 715. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΛΑΤΥΧΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,645, διαμέτρου ἄνω 0,335 καὶ κάτω 0,372 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 713** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1250/4, Inscr. 258). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 144, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 34,9) (= *SEG* 39, 1537).

Καλάτυχε
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Καλάτυχος* βλ. **Λεμ. 268**.

Λεμ. 716. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΔΥΜΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,60, διαμέτρου ἄνω 0,288 καὶ κάτω 0,31 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 713** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1250/5, Inscr. 259). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,055 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 144, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 34,10) (= *SEG* 39, 1538).

Δίδυμε

χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δίδυμος* βλ. **Λεμ. 176**.

Λεμ. 717. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΟΓΕΝΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,66, διαμέτρου ἄνω 0,455 καὶ κάτω 0,47 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 713** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1250/6, Inscr. 260). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,065 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 144, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 35,11) (= *SEG* 39, 1539).

Θεογένης·
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Θεογένης*. Ὀνομαστικὴ ἀντὶ κλητική.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Θεογένης* καὶ *Θεογενίς* βλ. **Λεμ. 383**.

Λεμ. 718. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΗΣΙΩΝΟΣ (;)

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,47, διαμέτρου ἄνω 0,235 καὶ κάτω 0,256 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 713** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1250/7, Inscr. 261). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 144, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 35,12 a-b) (*SEG* 39, 1540).

Ἠσίων
χρηστέ,
χαῖρε.

Ἡ ἀνάγνωση, ὅπως ἐπισημαίνει καὶ ἡ Νικολάου, εἶναι ἀβέβαια.

Λεμ. 719. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΖΩΙΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,53, διαμέτρου ἄνω 0,22 καὶ κάτω 0,27 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 713** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1250/9, Inscr. 263). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 145, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 36,14) (= *SEG* 39, 1542).

Ζωὶς
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίς* βλ. **Λεμ. 226**.

Λεμ. 720 - 721. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ [Α]ΡΙΣΤΟΚΛΗΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, μερικῶς ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,345, διαμέτρου ἄνω 0,25 καὶ κάτω 0,305 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 713** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1250/10, Inscr. 264). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,04 καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 145, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 36,15 a-b) (= *SEG* 39, 1543).

(**720**) [Ἀ]ριστόκληα
[χ]ρηστή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: [*Ἀ*]*ριστόκληα*. Ἐναλλαγὴ Η ~ ΕΙ ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν /i/ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 170-1, πβ. Brixhe 1987², σ. 51.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀριστόκλεια* βλ. **Λεμ. 245**.

(**721**) Ἀριστοκλῆ
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀριστοκλῆς* βλ. **Λεμ. 519**. Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**.

Λεμ. 722. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΕΜΕΤΡΟΥΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,47, διαμέτρου ἄνω 0,19 καὶ κάτω 0,21 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 713** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1250/11, Inscr. 265). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 145-6, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 36,16) (*SEG* 39, 1544).

Δεμετροῦ
χρηστή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Δεμετροῦ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

Τὸ ὄνομα *Δεμετροῦς* εἶναι ὑποκοριστικὸ τοῦ ὀνόματος *Δήμητρα*. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὑποκοριστικὰ ὀνόματα σὲ *-οῦς* αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν Κύπρο καὶ τὸν τύπο τῆς κλητικῆς σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων μὲ ὀνομαστικὴ *-οῦς*, γεν. *–οῦδος* καὶ *-οῦτος* βλ. **Λεμ. 247.** Γιὰ τὸ ὄνομα *Δημητροῦς* βλ. καὶ Masson, *Bull. Épigr.* 1990, 809 καὶ 1992, 549. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία*, μὲ τὰ παράγωγα καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**.

Λεμ. 723. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ κάτω, ὕψους 0,33, διαμέτρου ἄνω 0,25 καὶ κάτω 0,20 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 729** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1250/13, Inscr. 267). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,07 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 146, ἀρ. 17 (φωτ. πίν. 36,17) (= *SEG* 39, 1545).

Ἰούλιε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἰούλιος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, ἐνῶ στὴν **Λεμ. 517** μαρτυρεῖται τὸ θηλυκὸ *Ἰουλία*.

Λεμ. 724. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΘΟΪΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,476, διαμέτρου ἄνω 0,298 καὶ κάτω 0,386 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 713** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1250/14, Inscr. 268). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 146, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 36,18) (= *SEG* 39, 1546).

[- - - - -]
χαῖρε Θοΐς.

Τὸ ὄνομα *Θοΐς* ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου.

Λεμ. 725. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΑΛΑΤΥΧΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,537, διαμέτρου ἄνω 0,287 καὶ κάτω 0,295 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 713** καὶ ἐκτίθεται στὸ

ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1250/16, Inscr. 270). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,05 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 146, ἀρ. 20 (φωτ. πίν. 37,20) (= *SEG* 39, 1548).

Καλατυχία
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Καλάτυχος* καὶ *Καλατυχία* βλ. **Λεμ. 268**.

Λεμ. 726. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,315, διαμέτρου ἄνω 0,248 καὶ κάτω 0,203 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 713** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1250/17, Inscr. 271). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 146, ἀρ. 21 (φωτ. πίν. 37,21) (= *SEG* 39, 1549).

Δήμητρα
χρηστή,
[χαῖρε].

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία*, μὲ τὶς παραλλαγὲς καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**.

Λεμ. 727. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΑΘΗΤΥΧΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,348, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,248 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 713** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1250/18, Inscr. 272). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 146-7, ἀρ. 22 (φωτ. πίν. 37,22) (*SEG* 39, 1550).

Ἀγα(θ)ητύ-
χη χρησ-
τ[ή, χαῖρε].

---

1. ΑΓΑΤΗΤΥ στὸν λίθο.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀγαθητύχη*, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 388** καὶ **Λάρ. 66** βλ. Masson, *RDAC* 1975, σ. 143-4.

Λεμ. 728. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΖΩΙΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,292, διαμέτρου ἄνω 0,30 καὶ κάτω 0,272 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 713** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1250/19, Inscr. 273). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 147, ἀρ. 23 (φωτ. πίν. 37,23) (= *SEG* 39, 1551).

Ζωὶς
χρηστ[ή],
[χαῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίς* βλ. **Λεμ. 226**.

Λεμ. 729. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΔΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,268, διαμέτρου ἄνω 0,21 καὶ κάτω 0,17 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 713** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1250/20, Inscr. 274). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 146, ἀρ. 24 (φωτ. πίν. 38,24) (*SEG* 39, 1552).

Ἄποδος (;) (*sic*)
χρηστέ, χα[ῖρ]ε.

Ὁ Bingen στὸ *SEG* διαβάζει Αποḷρς.

Λεμ. 730. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΖΩΙΔΟΣ, ΓΝΩΣΤΗΣ ΚΑΙ ΩΣ ΑΡΤΕΜΙΔΩ[ΡΑΣ], ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧ[ΟΥ (;)]

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, μερικῶς θραυσμένος ἄνω, ὕψους 0,54, διαμέτρου ἄνω 0,28 καὶ κάτω 0,30 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Τραχώνι καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1571/3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 188, ἀρ. 30 (φωτ. πίν. 43,30) (= *SEG* 44, 1263).

Ζωὶς Εὐτύχ[ου (;)]
ἡ καὶ Ἀρτεμιδώ[ρα]
χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίς* βλ. **Λεμ. 226**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὔτυχος* βλ. **Λεμ. 287**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμιδώρα* βλ. **Λεμ. 551**.

Λεμ. 731. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, μερικῶς θραυσμένος κάτω, ὕψους 0,47 καὶ διαμέτρου 0,27 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 730** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1571/4). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 188, ἀρ. 31 (= *SEG* 44, 1264).

Δημήτρι
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημήτρις*, τύπο προερχόμενο ἀπὸ ὑφαίρεση *–ιος* (*ν*) > *-ις* (*ν*) βλ. **Λεμ. 178**. Γιὰ τὸ φαινόμενο

τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 732. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΦΡΟΝΗΣΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,67, διαμέτρου ἄνω 0,26 καὶ κάτω 0,285 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Σούνι καὶ ἀναφέρεται ἀπὸ τὴ Νικολάου ὅτι βρίσκεται στὴν κατοχὴ τοῦ Ἀνδρέα Μουστάκα, ὁδὸς Κοραῆ ἀρ. 5, Λεμεσός. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 189 (j) (= *SEG* 31, 1365).

Φρονησία
μνή[μης χάριν].

Τὸ ὄνομα *Φρονησία* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὴν τυπικὴ φράση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4.**

Λεμ. 733. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΟΕΙΛΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,69, διαμέτρου ἄνω 0,29 καὶ κάτω 0,32 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ (ἡ ἀκριβὴς τοποθεσία εἶναι ἄγνωστη) καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1570/192). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 187, ἀρ. 24 (φωτ. πίν. 42,24) (= *SEG* 44, 1257).

Ζοεῖλε
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ζοεῖλε*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**.

Λεμ. 734. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,54, διαμέτρου ἄνω 0,26 καὶ κάτω 0,29 μ. Παραδόθηκε ἀπὸ τὸν Ἀνδρέα Τρίττη ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ (ἡ ἀκριβὴς τοποθεσία εἶναι ἄγνωστη) καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1547/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 187, ἀρ. 26 (φωτ. πίν. 43,26) (= *SEG* 44, 1259).

Δημήτρι
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημήτρις*, τύπο προερχόμενο ἀπὸ ὑφαίρεση *–ιος* (*ν*) > *-ις* (*ν*) βλ. **Λεμ. 178**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λεμ. 735. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΔΩΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΘΕΤΟΥΤΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,59, διαμέτρου ἄνω 0,39 καὶ κάτω 0,40 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1774/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1998, σ. 161-2, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 17,1) (*SEG* 48, 1806).

Φιλόδωρε
Ἀθετρῦ̣τος
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλόδωρος* βλ. **Λεμ. 292**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Τὸ *Ἀθετοῦτος* ἀπαντᾶ ἅπαξ. Πρόκειται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα γιὰ πατρωνυμικό· κατὰ συνέπεια εἶναι γενικὴ τοῦ ὀνόματος *Ἀθετοῦς, -οῦτος*.

Λεμ. 736. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΗΣΙΚΛΕΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΟΝΗΣΙΚΛΕΟΥΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,60, διαμέτρου ἄνω 0,287 καὶ κάτω 0,33 μ. Παραδόθηκε ἀπὸ τὸν Λουκὰ Λουκᾶ στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ, ὅπου ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς του (RR 1828/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1998, σ. 163-4, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 17,7) (*SEG* 48, 1813).

Ὠνηση(;)-
κλῆ Ὠνισ-
ṣικλέους
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1-2: *Ὠνηση|κλῆ*. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55. Ἐναλλαγὴ Η ~ Ι ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν /i/ βλ. Brixhe 1987², σ. 48 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 237-238.

στ. 2: *Ὠνισ*. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησικλῆς*, πβ. **Λεμ. 4** καὶ **Λεμ. 296** (2).

Λεμ. 737. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [Κ]ΑΛΛΗ[Δ]ΩΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 245. Τὴν ἐπιγραφὴ ἐξέδωσε πρῶτος ὁ Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 250, ἀρ. 83 (*SEG* 32,

1361), βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 20. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

[Κ]ᾳλλή[δ]ωρε (;)
χρηστ[έ],
χαῖρε.

---

1. //ΛΛΗ/////ΩΡΕ, ἀπόγραφο.

Σχόλια: στ. 1. Ἐναλλαγὴ Η ~ Ι ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν /i/ βλ. Brixhe 1987², σ. 48 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 237-238.

Κατὰ τὸν Aupert *Καλλήδωρος* = *Καλλίδωρος*. Ὅπως ἐπισημαίνει ὅμως ὁ Bingen στὸ *SEG*, σύμφωνα μὲ τὸ ἀντίγραφο τοῦ Myres, ὑπάρχει διάστημα γιὰ δύο γράμματα μετὰ τὸ Η.

Λεμ. 738-741. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΔΙΔ<Υ>ΜΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΔΥΜΟΥ, ΤΟΥ [Α]ΠΟΛΛΟΝ[Ι]ΟΥ (;),ΤΟΥ ΔΙΔΥΜΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΔΥΜΟΥ ΚΑΙ (δ) ΤΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΝΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀετωματικὴ στήλη, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὸν τάφο Α 126. Ἡ στήλη φέρει τέσσερεις ἐπιγραφές. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 247-8, ἀρ. 73-76 (βάσει ἑνὸς ἀπογράφου τοῦ J. L. Myres, *Carnet de fouille*, tombes 100 à 300, σ. 8) (= *SEG* 32, 1353-56).

(**738**) Δίδ<υ>μος Διδύ-
μου χρητέ,
χαῖρε.

---

1. ΔΙΔΜΟΣ στὸν λίθο.

Σχόλια: στ. 2: *χρητέ*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δίδυμος* βλ. **Λεμ. 176**.

(**739**) [Ἀ]πολλόν[ι]ος

---

1. ΤΘΜΟΝΟΕ, ἀπόγραφο.

Σχόλια: Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

(**740**) Δίδυμε Διδύ-
μου χρηστα[ί],
χᾶρε.

Σχόλια: στ. 2: *χρηστα*[*ί*]: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

στ. 3: *χᾶρε*. Ἐναλλαγὴ Α ~ ΑΙ, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 22** βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 268-70, πβ. Brixhe 1987², σ. 55 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 194-195.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δίδυμος* βλ. **Λεμ. 176**. Κατὰ τὸν Aupert πιθανὸν νὰ εἶναι ὁ υἱὸς τοῦ *Διδύμου* τῆς **Λεμ. 754**.

(**741**) Διοσκορίδης
Ἀ̣πο̣λ̣λονίου·
χρη̣σ̣τέ̣,
4 χα̣ῖρ̣ε̣.

Σχόλια: στ. 1: *Διοσκορίδης*. Ὀνομαστικὴ ἀντὶ αἰτιατική.

στ. 2: *Ἀ̣πο̣λ̣λονίου*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὰ θεοφόρα ὀνόματα *Διόσκο*(*υ*)*ρος* καὶ *Διοσκο*(*υ*)*ρίδης* βλ. **Λεμ. 407**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 742. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΣΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,485, διαμέτρου ἄνω 0,30 καὶ κάτω 0,32 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LM 2073/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 374, ἀρ. 20 (φωτ. πίν. 5,20) (= *SEG* 52, 1486).

Ζωσία
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ζωσίας*, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, εἶναι ὑποκοριστικὸ τοῦ κοινοῦ ὀνόματος *Ζώσιμος* ἢ *Ζωσιμᾶς* βλ. **Λεμ. 221**.

Λεμ. 743. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,355, διαμέτρου ἄνω 0,17 καὶ κάτω 0,228 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 2072/10). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,032 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 370, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 3,5) (= *SEG* 52, 1471).

[- - - - -]
[- - - - -]
χαῖρε.

Λεμ. 744. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΒΩΝΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, μερικῶς ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,535, διαμέτρου ἄνω 0,245 καὶ κάτω 0,28 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος στὸν τάφο 265 καὶ ἐκτίθεται στὸ

ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 778, T. 265/44, Inscr. 154). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 11/7/2006).

I. Nicolaou, *Amathonte*, σ. 195, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 11,1) (*SEG* 41, 1425).

Ἀπολλωνία
Σάνβωνος
χρηστή,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Σάνβωνος*. Ἀπόδοση τοῦ ἐρρίνου τῆς *ἐξόδου* μὲ Ν βλ. Brixhe 1987², σ. 34, πβ. **Λευκ. 15**.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλωνία* βλ. **Λεμ. 187**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Σάμβων* βλ. **Λεμ. 162**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Σάμβων* στὴν Ἀμαθοῦντα, πβ. Masson, *OGS*, σ. 229- 30.

Λεμ. 745. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΖΩΙΛ[ΟΥ / -ΑΣ]

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,605, διαμέτρου ἄνω 0,518 καὶ κάτω 0,54 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νοτιοδυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 950/2, Inscr. 212). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1985, σ. 327, ἀρ. 4 (*SEG* 35, 1454).

Ζωίλ̣[ε ἢ -α]
χρηστ̣[έ ἢ -ή],
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλα* βλ. **Λεμ. 561**. Τὸ ἀρσενικὸ *Ζωίλος* εἶναι πολὺ κοινό βλ. **Λεμ. 226**. Ἡ Νικολάου ἀποκαθιστᾶ *Ζωίλ̣*[*α*] *χρηστ̣*[*ή*] ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸν Bingen στὸ *SEG*, ὁ ὁποῖος ὀρθῶς σημειώνει ὅτι καὶ ἡ ἀποκατάσταση *Ζωίλ̣*[*ε*] *χρηστ̣*[*έ*] εἶναι ἐξίσου πιθανή.

Λεμ. 746. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΙΚΕΙΦΟΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΖΩΣΙΜΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω δεξιά, ὕψους 0,628, διαμέτρου ἄνω 0,372 καὶ κάτω 0,393 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς δυτικῆς νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LM 2072/25). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,05 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2002, σ. 372, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 4,11) (= *SEG* 52, 1477).

Νικειφόρε
Ζωσίμου Θρακός,
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Νικειφόρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

Τὸ ὄνομα *Νικηφόρος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λευκ. 15** καὶ **Ἀμμ. 185**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζώσιμος* βλ. **Λεμ. 221**. Γιὰ τὴν παρουσία Θρακῶν στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 10: Ξένοι στὴν Κύπρο, σ. 153-157.

Λεμ. 747. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΗΣ ΟΝΑΣΙΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀρκετὰ διαβρωμένος ἄνω, ὕψους 1,40, διαμέτρου ἄνω 0,56 καὶ κάτω 0,69 μ. Βρίσκεται στὴν αὐλὴ τοῦ παλαιοῦ Σχολείου τοῦ χωριοῦ Ἀπαισιά. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,05 μ.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 140, ἀρ. 3 (= I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 189, ἀρ. 1h = *SEG* 31, 1347)· Aupert, *BCH* 106, 1982, σ. 258-9, ἀρ. 105· I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 190, ἀρ. 40 (= *SEG* 44, 1273).

Τίμωνα Λιγυρὸν τὸν ἀγα-
θὸν κὲ εὐεργέτην ἡ μήτηρ Ὀ-
νάσιον τὸν γλυκύτατον
4 αὐτῆς ὑειὸν ποιεῖ μνήμης
χάριν.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνάσιον* βλ. **Λεμ. 191**. Γιὰ τὴν στερεότυπη ἔκφραση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**.

Λεμ. 748. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΤΥΧΑΡΙΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,65, διαμέτρου ἄνω 0,45 καὶ κάτω 0,405 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Πύργος καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (LMRR 1700/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1996, σ. 269, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 4) (= *SEG* 46, 1747).

Τυχάριν
χρητή,
χα̣ῖ̣[ρε].

Σχόλια: στ. 2: *χρητή*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Τὸ ὄνομα *Τυχάριον* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Ἀβ. Πρ. 8**.

Λεμ. 749. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,275, διαμέτρου τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας 0,20 καὶ κάτω 0,27 μ. Βρέθηκε στὴ Γερμασόγεια καὶ παρουσιάστηκε ἀπὸ τὸν Πέτρο Ἀντωνίου στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ, ὅπου φυλάσσεται (LMRR 1695/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1996, σ. 270-1, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 5) (= *SEG* 46, 1748).

[- -]Ḥ̣CM[- -]
χρηστέ,
χαῖρε.

Λεμ. 750. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, πολὺ θραυσμένος καὶ ἀποκεκρουμένος σὲ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ σωζομένης κάτω 0,28 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴν τοποθεσία «Ἐκάλη» κατὰ τὴ διάρκεια διάνοιξης θεμελίων σὲ οἰκία καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1905/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 294, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 2,6) (= *SEG* 51, 1880).

Φιλ[- - - -]
χρηστ[έ ἢ -ή] χαίρει.

Σχόλια: στ. 2: *χαίρει* ἀντὶ *χαῖρε*.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν *Φιλοκράτης*, *Φίλων*, *Φιλάδελφος*, ὀνόματα ποὺ ἀπαντοῦν σὲ τέτοιου εἴδους ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Κύπρο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 751. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ θραυσμένος στὴ βάση, σωζομένου ὕψους 0,33, διαμέτρου ἄνω 0,18 καὶ κάτω 0,22 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 750** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1905/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 294, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 3,7) (= *SEG* 51, 1881).

[- - - -]
[χρ]ησ[τέ ἢ -τή]
χαῖρε.

Λεμ. 752. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,58, διαμέτρου ἄνω 0,295 καὶ κάτω 0,32 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 750** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1905/4). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 294, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 3,9) (= *SEG* 51, 1883).

Σωτὴρ
χρητέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *χρητέ*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Σωτήρ* πβ. **Λεμ. 572**.

Λεμ. 753. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΛΑΤΥΧΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,58, διαμέτρου ἄνω 0,31 καὶ κάτω 0,29 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 750** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1905/5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 294, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 3,10) (= *SEG* 51, 1884).

Καλάτυχε
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Καλάτυχος* βλ. **Λεμ. 268**.

Λεμ. 754. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΛΑΤΥΧΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,57 καὶ διαμέτρου 0,26 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 750** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λεμεσοῦ (RR 1905/6). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 296, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 3,11) (= *SEG* 51, 1885).

Καλάτυ-
χε χρητέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *χρητέ*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Καλάτυχος* βλ. **Λεμ. 268**.

Λεμ. 755. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΕΙΩΝΥΣ[ΙΑΣ(;)], ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,55, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,35 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 750** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1905/8). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 13/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 296, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 4,13) (= *SEG* 51, 1887).

Δειωνυσ[ία (;)]
Ἀπολλωνίου
χρηστή,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Δειωνυσ*[*ία*]. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53 καὶ ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Τὸ ὄνομα *Διονυσία* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Πάφ. 106**, **Λεμ. 455** καὶ **464**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λεμ. 756. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,58, διαμέτρου ἄνω 0,365 καὶ κάτω 0,36 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 750** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1905/9). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 296, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 4,14) (= *SEG* 51, 1888).

Δημητρία
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία*, μὲ τὶς παραλλαγὲς καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**.

Λεμ. 757. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΣΙΜΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, μερικῶς ἀποκεκρουμένος στὴ βάση, ὕψους 0,58 καὶ διαμέτρου 0,32 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 750** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1905/10). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 296-8, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 4,15) (= *SEG* 51, 1889).

Ζώσιμε
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζώσιμος* βλ. **Λεμ. 221**.

Λεμ. 758. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΜΙΣΤΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,52 καὶ διαμέτρου 0,25 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 750** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1905/11). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 298, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 4,16) (= *SEG* 51, 1890).

Θέμιστε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ἀρσενικὸ ὄνομα *Θέμιστος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Τὰ ὀνόματα *Θεμιστίας*, *Θεμίστιος*, *Θεμιτώ* μαρτυροῦνται στὶς κυπροσυλλαβικὲς ἐπιγραφές βλ. Masson, *ICS*, ἀρ. 430, 358 καὶ 371 ἀντιστοίχως. Στὴν **Κερ. 22** μαρτυρεῖται τὸ θηλυκὸ *Θεμιστώ*.

Λεμ. 759. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙΤΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,597 καὶ διαμέτρου 0,34 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 750** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1905/13). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,05 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2001, σ. 298, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 4,18) (= *SEG* 51, 1892).

Ἐπαφρόδειτε
χρηστέ, χᾶρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἐπαφρόδειτε*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 2: *χᾶρε*. Ἐναλλαγὴ Α ~ ΑΙ, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 22** βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 268-70, πβ. Brixhe 1987², σ. 55 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 194-195.

Λεμ. 760. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,32, σωζομένης διαμέτρου ἄνω 0,17 καὶ κάτω 0,18 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ. Παραδόθηκε ἀπὸ τὸν Στέφανο Σαραπίλλα στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ, ὅπου φυλάσσεται (LMRR 1687/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1996, σ. 269, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 2) (= *SEG* 46, 1745).

Τίμων χρησ-
τέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λεμ. 761. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩ<Σ>ΙΜΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛΟΥΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,475, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,34 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λεμεσοῦ στὴν τοποθεσία «Κάψαλος» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 894/1, Inscr. 199· M.P. 46/67/6, bl. 150). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφές (γιὰ τὴν ἄλλη ἐπιγραφή, ἡ ὁποία εἶναι ἀναθηματικὴ καὶ εἶναι χαραγμένη κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιτύμβια βλ. **180**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006). (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 261-2, ἀρ. 9a (φωτ. πίν. 43, 9a) (*SEG* 33, 1212a).

Ζώ<σ>ιμε Ἀπολλοῦς
Σουφρονιεῦ.

Πρόκειται γιὰ ἀκόμη μία ἐπιγραφὴ στὴν ὁποία ὁ νεκρὸς ἀναφέρεται μὲ τὸ μητρωνυμικό του βλ. **Λεμ. 204**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζώσιμος* βλ. **Λεμ. 237**. Τὸ ὄνομα *Ἀπολλώ* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Ὁ τύπος *Σουφρονιεῦ* εἶναι κλητικὴ τοῦ ὀνόματος *Σουφρονιεύς*, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ ἅπαξ στὴν Κύπρο. Κατὰ τὴ Νικολάου τὸ *Σουφρονιεύς* ἴσως νὰ εἶναι ἐθνικὸ

ὄνομα, δίδοντας ὡς ἀνάλογα παραδείγματα τὰ *Στρατονικεύς* βλ. τῆς ἰδίας, *PPC* Δ 20, καὶ *Λυσιμαχεῦ* βλ. ὅ.π., Α 74.

Λεμ. 762. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΩΚΡ<Α>ΤΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΝΟΣ Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,57, διαμέτρου ἄνω 0,345 καὶ κάτω 0,38 μ. Βρισκόταν γιὰ πολλὰ χρόνια στὴν αὐλὴ τῆς οἰκίας τοῦ τότε Ἐπάρχου τῆς Λεμεσοῦ μέχρι ποὺ παρουσιάστηκε στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς πόλης, ὅπου ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς του (ἀρ. 87· Μ.Ρ. 103/36/2, bl. 196). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 90, ἀρ. 17 (φωτ. πίν. 16,17) (*SEG* 25, 1093).

Τιμωκρ<ά>της
Τίμων{ν}ος·
χρηστέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 1: *Τιμωκρ<ά>της*. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55. Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς. ΤΙΜΩΚΡΤΗΣ στὸν λίθο ἀπὸ λάθος τοῦ χαράκτου.

στ. 2: *Τίμων{ν}ος*. Ἐναλλαγὴ ΝΝ ~ Ν πρὸ φωνήεντος βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 518-9. Τὸ φαινόμενο εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Τιμοκράτης* βλ. **Λεμ. 265**.

Λεμ. 763. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ / ΤΟΥ ΑΦΡΟΔΕ[ΙΣΑΣ / ΙΣΙΟΥ] Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,825, διαμέτρου ἄνω 0,30 καὶ κάτω 0,33 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Πολεμίδια καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (LMRR 1698/7). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,055 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1996, σ. 270, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 3) (= *SEG* 46, 1746).

Ἀφροδε[ισία] ἢ Ἀφροδε[ίσιε]
χρηστ[ή] ἢ χρηστ[έ],
χα̣ῖρε.

Λεμ. 764. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΟΙΩΦΙΛΑ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,62, διαμέτρου ἄνω 0,29 καὶ κάτω 0,32 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Πολεμίδια στὴν τοποθεσία «Καρμιώτισσα» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 1189/2, Inscr. 248· M.P. 27/65/2, bl. 47). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 187, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 45,11) (= *SEG* 38, 1536).

Θοιωφιλᾶ (*sic*)
[χ]ρηστέ, χαῖρε.

Κατὰ τὴ Νικολάου ἴσως τὸ ὄνομα νὰ εἶναι *Θεοφίλα* ἐὰν ὁ χαράκτης ἔγραψε ἐσφαλμένα *χρηστέ* ἀντὶ *χρηστή*. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὅμως πρόκειται γιὰ τὸ ὄνομα Θεοφιλᾶς < Θειοφιλᾶς, πβ. τὸ ὄνομα Θοιωδότης > Θειοδότης > Θεοδότης στὴν **Λεμ. 471**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ *-ᾶς*, *-ᾶτος* βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 765. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΤΕΙΜΩΝ[ΟΣ]

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ὀγκόλιθος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,58, πλάτους 0,38 καὶ πάχους 0,43 μ. Βρέθηκε στὶς Ἄνω Κυβίδες στὴν τοποθεσία «Πετρέρα», βορειοδυτικῶς τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Ἀκινδύνου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 539, Inscr. 110· M.P. 73/36/5, bl. 78). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1973, σ. 217, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 20,6).

Τίμων
Τείμων[ος]

χρηστέ,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Τείμων*[*ος*]. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Λεμ. 766. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟ[Σ]

Γ΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, σωζομένου ὕψους 0,35, διαμέτρου ἄνω 0,43 καὶ τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας 0,42 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1175/1, Inscr. 241). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,06 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 185-6, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 44,3) (= *SEG* 38, 1503).

Θεόφιλε̣
Ἀρίστωνο[ς].

Τὸ ὄνομα *Θεόφιλος* μαρτυρεῖται στὴν Κύπρο ἀπὸ τὰ τέλη τῆς ἀρχαϊκῆς περιόδου βλ. Mitford – Masson, *SIRP*, σ. 57, ἀρ. 38, ἐνῶ τὸ ὄνομα *Θεοφίλα* ἀπαντᾶ πολὺ ἀργότερα, τὸν Α΄ πιθανώτατα αἰ. μ.Χ. βλ. **Λεμ. 218**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λεμ. 767. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Γ΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,66, διαμέτρου ἄνω 0,27 καὶ κάτω 0,30 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Ἀθανάσιο στὴν τοποθεσία «Πετρέρα» καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Λεμεσοῦ (RR 553/1, Inscr. 114· M.P. 27/65, bl. 143). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 14/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1974, σ. 190, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 29,1).

Ἀρίστων [- - - - - -]

νο χρεστὼν (*sic*) [χαῖρε].

Σχόλια: στ. 2: *χρεστὼν* ἀντὶ *χρηστέ*.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λεμ. 768. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΝΥΤΑΡΙΟΥ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΜΕΛΙΤΩΝΟΣ Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ.

Κυλινδικὸς ταφικὸς κίων, ὕψους 0,547 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,30 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς βορείου νεκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ φυλασσόταν στὴν ἰδιωτικὴ συλλογὴ τοῦ Κατσουνώτου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,038 μ.

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 374, ἀρ. 17 (φωτ. πίν. 20, σ. 373) (*SEG* 29, 1567).

Πνυτάριν
Μελίτωνος
χρητή, χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χρητή*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.
στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Μελίτων* βλ. **Λεμ. 150**. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *Πνυτ*(*ο*)- βλ. **Λάρ. 4**, ὅπου ἀπαντᾶ καὶ τὸ ὄνομα *Πνυτάριον*. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Ε. Διάφορα (Λεμ. 769-791)

Ι. Μαγικὲς πινακίδες (Λεμ. 769-785)

Λεμ. 769. ΦΙΜΩΤΙΚΟ ΚΑΤΑΘΕΜΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἡ πινακὶς αὐτὴ βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ τώρα φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο.

Jordan, *Ancient Cult*, σ. 136-40 (φωτ.) (*SEG* 44, 1279).

Ἑρμεῖ χθόνιαι καὶ Ἑκάτη χθονία καὶ Ζῇθ̣ε χθόνιαι καὶ Δημήτηρ χθονία
καὶ γηγενίδες χθόνιαι καὶ Ἀκέρων χθόν<ι>αι καὶ ὠμοθα[ν]ὸ̣ν χθόνιον καὶ Θασίαι
χθόνιαι καὶ ἥρε̣ χθ̣όνιοι καὶ Αμοιρανοι χθόνιοι καὶ ἀνπίπολις χθονία καὶ πνεύ-
4 ματα χθόνια καὶ ἁμαρτίε χθόνιαι καὶ ὄνιροι χθόνιοι καὶ Ἀνάνκη χθονία καὶ
ἥκοι χθόνιοι καὶ Ἀρίσται χθονία καὶ Ταταροῦ<χαι> χθονία καὶ βακανία χθ-
ονία καὶ ἐὼ<ν ;> χθόνιαι καὶ ἀπάωνες χθόνιρ̣ι καὶ ἥρης χθονίου *ν ν*
καὶ Πα[ι]άν, Δημήτηρ χθονία καὶ Πλούτων χθόνιαι καὶ Περσεφό-
8 νη χθονία καὶ νεκοίηα [[χθόνιοι]] κακρ̣ὶ καὶ δέμ̣ρ̣νης
κακοῖς καὶ τύχαι ἀνθρώπων πάντων, ἔρχεται
[σ]ὺν μοίρ̣α καρτερῇ καὶ ἀνακάσαται, τελέσ{τ}α-
ται τὸ φιμωτικόν, εἵνα μὴ ἀγ[τι]λ̣έγῃ Ἀρτεμιδώρῳ,
12 ᾧ ἔτεκεν Τιμώ, Ἀρίστιν, μηδέ[ν, ἀλλ]ὰ μήνη ὑποχίριος δ̣[ι]ὰ̣
τῶν τῆς ζοῆ<ς> ἀτῆς χρόνον· φιμώσαται δὲ καὶ Ἀρτε-
μίδωρον Μ̣ε̣[λ]άσιν (;), ὅ<ν> ἔτεκ̣ην Γατηρανα, κὶ τ̣ὰ̣ (;)
περὶ τῶ̣ν̣ εἱμάτω[ν] μηδενὶ ἐνκαλίτω
16 ἀλλὰ φιμωθήτω.

Σχόλια: στ. 1, 2, 3, 6, 7 (*χθόνιαι*) καὶ 13 (*φιμώσαται*): Ἐναλλαγὴ ΑΙ ~ Ε διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

στ. 3 (*ἀνπίπολις*), 4 (*Ἀνάνκη*) καὶ 15 (*ἐνκαλίτω*): Ἀπόδοση τοῦ ἐρρίνου τῆς *ἐξόδου* μὲ Ν βλ. Brixhe 1987², σ. 34, πβ. **Λευκ. 15**.

στ. 4 (*ἁμαρτίε*) καὶ 8 (*δέμ̣ρνης*): Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

στ. 4 (*ὄνιροι*) καὶ 12 (*ὑποχίριος*): Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53

στ. 11: *εἶνα*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 12: *μήνη*. Ἐναλλαγὴ Η ~ ΕΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 170-1, πβ. Brixhe 1987², σ. 51.

στ. 13: *ζοῆ*<*ς*>. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 14: *ἔτεκη*̣*ν*. Ἐναλλαγὴ Η ~ Ε, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

Γιὰ τὶς μαγικὲς πινακίδες βλ. **Λεμ. 770**.

Λεμ. 770. ΦΙΜΩΤΙΚΟ ΚΑΤΑΘΕΜΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαγικὴ πινακίδα ἀπὸ μόλυβδο, φθαρμένη ἀριστερά, δεξιὰ καὶ κάτω, ἀποτελούμενη ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα. Ἀνεπτυγμένη ἔχει μέγιστο ὕψος 0,259 καὶ πλάτος 0,147 μ. Βρέθηκε σύμφωνα μὲ τὸν πρῶτο ἐκδότη στὸ Κούριον μαζὶ μὲ τὶς **Λεμ. 771 – 785** «at the bottom of a disufed shaft, lying under a quantity of human bones, by natives digging a well». Ὁ Audollent καὶ ὁ Mitford ἀναφέρουν καὶ αὐτοὶ ὅτι οἱ δεκαέξι αὐτὲς μαγικὲς πινακίδες βρέθηκαν στὸ Κούριον. Ὁ D. R. Jordan ὅμως θεωρεῖ ὅτι προέρχονται ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα βλ. P. Aupert – D. R. Jordan, *AJA* 85, 1981, σ. 184 καὶ D. R. Jordan, *GRBS* 26.2, 1985, σ. 193. Ὁ Jordan ἀναφέρει ὅτι στὸ Τμῆμα τῶν ἑλληνικῶν καὶ ῥωμαϊκῶν ἀρχαιοτήτων τοῦ Βρεττανικοῦ Μουσείου ὑπάρχουν περισσότερες ἀπὸ ἑκατὸ ἀδημοσίευτες μαγικὲς πινακίδες, ἐνῶ στὸ Cabinet des Médailles τῆς Bibliothèque Nationale τουλάχιστον μία, οἱ ὁποῖες προέρχονται ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα. Κατὰ συνέπεια εἶναι πολὺ πιὸ πιθανὸν οἱ δεκαέξι μαγικὲς ἐπιγραφὲς νὰ προέρχονται ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ Κούριον. Φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. no. 91.4-18, 1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,0015 μέχρι 0,006 (*φεῖ*) μ.

Macdonald, *PAPhS* 13, 1890, σ. 174-5, ἀρ. 1· Audollent, *DefixTab*, σ. 40, ἀρ. 22· Mitford, *IK*, ἀρ. 127 (φωτ. σ. 247).

[Δέμονες] οἱ κατὰ γῆν κὲ δέμονες οἵτ[ινές]
[ἐσ]τε κὲ πατέρες πατέρων κὲ μητέρε[ς ἀντι]-
[ενί]ριοι οἵτινες ἐνθάδε κῖσθε κὲ οἵτινες ἐ[νθάδε]
4 [κ]άθεσθε, θυμὸν ἀπὸ κραδίης πολυκηδέα [π]ρ̣ρ̣[σθε λα]-
βόντες, παραλάβετε τοῦ Ἀρίσστωνος τὸν θυμὸν τ[ὸν]
πρὸς ἐμὲ ἔχι τὸν Σοτηριανὸν τὸν κὲ Λίμβαρον κὲ τὴ<ν> ὀ[ρ]-
γήν, κὲ ἀφέλεσθε αὐτοῦ τὴν δύναμιν κὲ τὴν ἀλκὴν κὲ [ποι]-
8 [ή]σετε αὐτὸν ψυχρὸν κὲ ἄφωνον κὲ ἀπνεύμονα, ψυχ-
ρὸν εἰς ἐμὲ τὸν Σοτηριανὸν τὸν κὲ Λίνβαρον. Ὁρκίσζω
[ύ]μᾶς κατὰ τῶν μεγάλων θεῶν Μασωμασιμαβλα[βοι]-
[ω] μαμαξω Ευμαζω ενδεκοπτουρα μελοφθημαραρ
12 [α]κου ρασρωεεκαμαδωρ μαχθουδουρας κιθωρασα κηφο[ζω]-
[ν] θεὰ αχθαμοδοιραλαρ ακου ραεντ ακου ραλαρ ἀκούεστε α[λ]-
[αρ] ουεχεαρμαλαρ καραμεφθη Σισοχωρ ἀδωνεία χθὼ[ν]
[χ]ουχμαθερφες θερμωμασμαρ ασμαχουχιμανου φιλα[εσωσι]
16 [χθ]όνιοι θεοί, παραλάβετε τοῦ Ἀρίστωνος κὲ τὸν υἱὸν αὐ[τοῦ]
[Ἀρ]ίστωναν τὸν θυμὸν κὲ τὴν ὀργὴν τὴν εἰς ἐμὲ ἔχι τὸν Σο[τηρι]-
[ανὸ]ν τὸν κὲ Λίμβαρον, κὲ παράδοτε τῷ κατ' Ἅδη θυρουρῷ
[Μ]αθυρευφραμενος κὲ τὸν ἐπὶ τοῦ πυλῶνος τοῦ Ἅ[δους]
20 [κ]ὲ τῶν κλήθρων τοῦ οὐρανοῦ τεταγμένον Στερξερξ ηρη[ξα]
[ρ̣η]σίχθων αρδαμαχθουρ πρισσγευ λαμπαδευ στεν<u>α</u>[κτὲ]
[θά]ψατε τὸν προγεγραμμένον ἐπὶ τοῦδε τοῦ φιμωτ<u>ι</u>[κοῦ]
[κ]αταθέματος.
24 [Ἐνο]ρκίζω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν κωφῶν δεμόνων·
[ἀκο]ύαστε τοῦ μεγάλου ὀνόματος, ἐπιτάσσι γὰρ ὑμῖν ὁ μ-
[έγ]ας Σισοχωρ ὁ ἐξάγων τοῦ Ἅδους τὰς πύλας, κὲ κατ<u>α</u>-
[δ]ήσατε τοῦ ἀντιδίκου μου τοῦ Ἀρίσστωνος κὲ κατακο[ιμί]-
28 [σ]ατε τὴν γλῶσσαν τὸν θυμὸν τὴν ὀργὴν τὴν εἰς ἐμὲ ἔχι <u>τὸ</u>ν
Σοτηριανὸν τὸν κὲ Λίμβαρον ὁ Ἀρίστων, εἵνα μὴ δύνητέ μοι μη[δ]-
[εν]ὶ πράγματι ἐναντιωθῆνε. Ὁρκίσζω ὑμᾶ<ς> δέμονες πολυάν-
δριοι κὲ βιοθάνατοι κὲ ἄωροι κὲ ἄποροι ταφῆς κατὰ τῆς ρ̣η[σι]-
32 χθόνης κατενκάσης Μελιούχου τὰ μέλη κὲ αὐτὸν Μελι<u>οῦχον</u>.
Ὁρκίσζω ὑμᾶς κατὰ τοῦ Αχαλεμορφωρ ὅστις ἐστὶν μόνος ἐπίγι[ος θε]-
ὸς οσους οισωρνοφρις ουσραπιω ποιήσατε τὰ ἐνγεγραμμέ[να]·
[τύ]νβε πανδάκρυτε κὲ χθόνιοι θεοὶ κὲ Ἑκάτη χθονία κὲ Ἑρμῆ χ[θον]-
36 [ιε] {κὲ} κὲ Πλούτων κὲ Ἐρινύες ὑποχθόνιοι κὲ ὑμῖς οἱ ὧδ<ε> κάτω κίμ[ενοι]
ἄωροι κὲ ἀνώνυμοι Ευμαζων, παραλάβετε τὰς φωνὰς το<ῦ> Ἀρίσ[τω]-

νος τοῦ πρὸς ἐμὲ τὸν Σοτηριανὸν τὸν κὲ Λίμβαρον Μασω[μα]-
χω· τὴν παραθήκην ὑμῖν πατίθομε φιμωτικὴν τοῦ Ἀρίσστω[νος]
40 κὲ ἀνάδοτε αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῖς χθονίοις θεοῖς Αλλα αλκῃ [κὲ αλ]
[κ]εω λαλαθανάτω τῷ τριωνύμῳ Κούρα· οὗτοί μοι πάντοτε [τελιώ]-
[σ]ουσιν κὲ φιμώσουσιν τὸν ἀντίδικον ἐμοῦ τοῦ Σοτηριανο[ῦ τοῦ]
κὲ Λιμβάρου τὸν Ἀρίσστωναν· ἔγιρον δέ μοι κὲ σὺ ὁ ἔχων τὸ ὑ[πό]-
44 γιον βασίλιόν σε πασῶν τῶν Ἐρινυῶν. Ὁρκίσζω ὑμᾶς κατὰ [τῶν]
ἐν Ἅδι θεῶν Ουχιτου τὴν τάβων δότιραν Αωθιωμος [τιωιε]
[ι]ωεγοωεοιφρι ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔχων τὸ ἐθέριον βασίλ[ιον Μ]
[ιω]θιλαμψ ἐν οὐρανῶ Ιαω κὲ τὸν ὑπὸ γῆν Σαβληνια Ια[ω]
48 Σαβληφδαυβην θανατοπουτωηρ. Ὁρκίσζω σε Βαθ[υμια χθ]-
αορωοκορβρα αδιανακω κακιαβαλ̣η θεννανκρα. Ὁρκ[ίσζω]
[ὑμ]ᾶς τοὺς ἀ[πὸ] Κρόνου ἐκτεθέντα[ς θε]οὺς Αβλαναιαναλβα
[σ]ισοπε[τρον] παραλάβετε τὸ[ν ἀντίδικ]ον [ἐμοῦ τοῦ Σοτηριανοῦ]
52 [το]ῦ κὲ Λιμβάρου τὸν Ἀ[ρίσ]στωναν Ω[ηαντιχερεχερ βεβαλλοσαλ]-
[ακα]μηθη κὲ σὺ ἡ τὰς [κ]λῖδας τοῦ [Ἅδους κατέχουσα ῥ̣ησίχθων. Συν]-
[επι]τέλι δὲ ἐμοὶ κὲ σὺ Ασμιατην[ε - - - - - - - - - - - - - - - - -]
. . . . . γαθη Μασωμασωσιρ̣ο -
56 . . . . . λιν παρατέθεμε *ἐλλείπει*
ΕΙΣΠΙΘΘΥΘΧΟΙ̣Υ̣Ε̣
ΩΘΟΥΕΡΡΕΙ
ΑΟΘΟΩΖΥΔ̣Δ̣Ε
60 ΥΔΗ̣CΕΥ̣Τ̣Ο̣Ι̣Ο̣Ν̣

Σχόλια: στ. 1, 6, 7, 9, 16, 17, 18, 19, 26, 29, 31, 32, 35, 36, 38, 40, 42, 43 (*κέ*), 1, 30 (*δέμονες*), 30 (*ἐναντιωθῆνε*), 46 (*ἐθέριον*): Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

στ. 3 (*κῖσθε*), 6, 17, 28 (*ἔχι*), 25 (*ἐπιτάσσι*), 33 (*ἐπίγι*[*ος*]), 36 (*ὑμῖς*), 36 (*κίμ*[*ενοι*]), 43 (*ἔγιρον*), 43-4 (*ὑ*[*πό*]|*γιον*): Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 5, 27, 39, 43: *Ἀρίσστωνος* καὶ *Ἀρίσστωναν*. Ἐναλλαγὴ ΣΣ ~ Σ πρὸ τοῦ /t/ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 524-5 καὶ Gignac 1981, σ. 159, πβ. Mendez Dosuna J., *Sym. Mit.* I, 1985, σ. 647-655. Τὸ φαινόμενο τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ συριστικοῦ πρὸ τοῦ ἄηχου κλειστοῦ ὀδοντικοῦ /t/ εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων. Γιὰ τὸν διπλασιασμὸ τοῦ *σίγμα* στὴν Κύπρο βλ. Masson, *Kadmos* 33, 1994, σ. 90-92 (**Λεμ. 187**).

στ. 6, 9, 29, 38, 42: *Σοτηριανόν*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 9 (*Λίνβαρον*), 32 (*κατενκάσης*), 34 (*ἐνγεγραμμέ*[*να*]), 35 ([*τύ*]*νβε*), 35 (πανδάκρυτε): Ἀπόδοση τοῦ ἐρρίνου τῆς *ἐξόδου* μὲ Ν βλ. Brixhe 1987², σ. 34, πβ. **Λευκ. 15**.

στ. 9, 33, 44: *ὁρκίσζω* ἀντὶ *ὁρκίζω*.

στ. 39: πατίθομε ἀντὶ παρατίθομεν.

στ. 45 (*Ἄδι*): Ἐναλλαγὴ Ι ~ Η ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν /i/ βλ. Brixhe 1987², σ. 48 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 237-238.

Γιὰ τὶς μαγικὲς πινακίδες στὸν ῥωμαϊκὸ κόσμο βλ. Guarducci, *Epigrafia greca*, σ. 313-319, πβ. Lassère, *ManuelER*[1], σ. 291-303. Οἱ μαγικὲς αὐτὲς πινακίδες ἀνήκουν στὴ δαιμονολογία τῆς ἐποχῆς καὶ ἔχουν ὡς στόχο τὴν καταστροφὴ κάποιων. Σὲ μαγικὴ πινακίδα, ποὺ χαρασσόταν σὲ μεταλλικὸ ἔλασμα συνήθως ἀπὸ μόλυβδο (δεῖγμα μαύρης μαγείας, βλ. Jordan, *Γλῶσσα καὶ μαγεία*, σ. 149), κάποιος ἢ κάποιοι ἔγραφαν τὰ ὀνόματα τῶν ἐχθρῶν τους. Μετὰ τὴ χάραξη τῆς πινακίδος τὴν δίπλωναν (σὲ ὁρισμένες περιπτώσεις μετὰ τὸ τύλιγμα τὴν τρυποῦσαν μὲ καρφί) καὶ τὴν τοποθετοῦσαν κυρίως σὲ τάφους ἀώρων ἢ βιαιοθανάτων καὶ σὲ σημεῖα ποὺ σχετίζονταν μὲ τοὺς νεκρούς (λ.χ. σὲ χθονίους ναούς) καὶ σὲ μεταγενέστερους περιόδους σὲ λουτρὰ καὶ πηγάδια, βλ. Jordan, *Practice of Magic*, σ. 273. Ὁ λόγος ποὺ οἱ κατάδεσμοι τοποθετοῦνταν σὲ τάφους ἀνθρώπων ποὺ πέθαναν πρόωρα ἦταν ὅτι ὑπῆρχε ἡ δοξασία ὅτι τὸ πνεῦμα ἑνὸς ἀώρως θανόντος περίμενε στὸν τάφο του μέχρι νὰ λήξει ἡ καθορισμένη διάρκεια τῆς θνητῆς του ζωῆς καὶ μετὰ νὰ πάει στὸν Κάτω Κόσμο (γιὰ τὴν πεποίθηση αὐτὴ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων βλ. Serv. *in Virg. Aen.* IV. 368, πβ. Jordan, *GRBS* 26.2, 1985, σ. 152)· πίστευαν ὅτι ὁ νεκρὸς μποροῦσε νὰ δεῖ μέσα ἀπὸ ἀπὸ τὴ διπλωμένη πινακίδα, νὰ διαβάσει τὰ ὀνόματα ποὺ ἦταν γραμμένα σ' αὐτὴν καὶ ἀφοῦ σηκωθεῖ ἀπὸ τὸν τάφο του κατὰ τὴ διάρκεια τῆς νύχτας (ἡ νύκτα ἦταν ἡ κατάλληλη ὥρα γιὰ ἐπαφὴ μὲ τὶς δυνάμεις τοῦ Κάτω Κόσμου, βλ. Voutiras 1998, σ. 91 καὶ ὑποσ. 200) νὰ προκαλέσει κακό σὲ ὅποιον αναφερόταν στὸν κατάδεσμο, βλ. Waszink, *Biothanati*, σ. 391-4. Στὶς πινακίδες αὐτὲς γράφονταν τὶς περισσότερες φορὲς συγκεκριμένες ὁδηγίες πρὸς τὸν νεκρὸ καὶ τὶς δυνάμεις τοῦ Κάτω Κόσμου, ποὺ ἐπικαλοῦνταν, γιὰ τὸ κακὸ ποὺ ἔπρεπε νὰ ὑποστεῖ κάποιος. Στὶς ἀρὲς κατὰ νομικῶν ἀντιπάλων (*ἀντιδίκων*), ὅπως καὶ σὲ ἄλλες ἀρές, ὁ ἄνδρας ποὺ δεχόταν τὴν κατάρα εἶχε σημαντικὴ οἰκονομική, κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ προβολὴ καὶ ἦταν ἐπιφανὴς πολίτης μὲ σημαντικὴ ἐπιρροὴ στὸν κοινωνικό του περίγυρο καὶ δεχόταν ἐπίθεση ἕνεκα τῆς κοινωνικῆς του θέσεως βλ. Jordan, *Practice of Magic*, σ. 27, πβ. Versnel, *Magica Hiera*, σ. 62. Γιὰ δικαστικοὺς καταδέσμους βλ. καὶ Kotansky, *ZPE* 88, 1991, σ. 47-51.

Οἱ κυριότερες κατηγορίες καταδέσμων εἶναι οἱ δικανικοὶ κατάδεσμοι, οἱ ἐρωτικοί, οἱ ἀγωνιστικοί, οἱ κατάδεσμοι κατὰ κλεφτῶν καὶ συκοφαντῶν καὶ οἱ κατάδεσμοι κατὰ ἐπαγγελματικῶν ὁμάδων, βλ. Graf 2004, σ. 140-2. Οἱ μαγικὲς πινακίδες τοποθετοῦνταν σὲ τάφους ἢ σὲ χθονίους ναοὺς ἕνεκα τοῦ ὅτι ἀφενὸς ἦταν ἰδανικοὶ τόποι γιὰ ἐπαφὴ μὲ τὶς θεότητες τοῦ Ἅδη καὶ ἀφετέρου διότι τὰ μελλοντικὰ θύματα δὲν μποροῦσαν νὰ ἀνακαλύψουν τὴν ὕπαρξη τοῦ καταδέσμου καὶ κατὰ συνέπεια δὲν εἶχαν τὴ δυνατότητα νὰ λάβουν προφυλάξεις ἢ νὰ προβοῦν σὲ συγκεκριμένες ἐνέργειες ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ ἐξαφανίσουν τὴ δύναμη τῆς ἀρᾶς. Σὲ ἀντίθεση μὲ τοὺς μικροὺς σὲ ἔκταση καταδέσμους τῶν κλασικῶν χρόνων, οἱ μαγικὲς πινακίδες ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν ὕστερη ῥωμαϊκὴ περίοδο, στὴν ὁποία ἀνήκουν καὶ οἱ κατάδεσμοι τῆς Ἀμαθοῦντος, εἶναι μεγάλες σὲ ἔκταση καὶ γεμάτες ἀπὸ ἀπειλές, καθὼς καὶ παρακλήσεις πρὸς θεοὺς καὶ δαίμονες γιὰ νὰ ἐπιτελέσουν αὐτὸ ποὺ τοὺς ζητεῖται, βλ. Faraone, *Magica Hiera*, σ. 17-8. Ὁ κοινὸς παρονομαστὴς ὅλων τῶν καταδέσμων σὲ ὁποιαδήποτε γλῶσσα καὶ ὁποιαδήποτε ἐποχὴ καὶ τόπο καὶ ἂν ἐγράφησαν εἶναι ὅτι τὸ θύμα πρέπει «νὰ δεθεῖ», «νὰ φιμωθεῖ» (σύμφωνα μὲ τὴν ἑλληνικὴ σημασία τοῦ ὅρου: κατάδεσμος < καταδέω = «bind down») ἢ «νὰ καρφωθεῖ κάτω» (σύμφωνα μὲ τὴ λατινικὴ σημασίου τοῦ ὅρου: defixio < defigo = «nail down»), πρᾶγμα ποὺ περιλαμβάνει μία μεγάλη ποικιλία διαφορετικῶν σημασιῶν ἀπὸ τὸ νὰ καταστεῖ ἀδύναμο καὶ ἀνίσχυρο τὸ θύμα ἢ νὰ ἀρρωστήσει (συχνὰ μὲ καταγραφὴ τῶν μερῶν τοῦ σώματος ποὺ πρέπει νὰ νοσήσουν) ἢ νὰ σκοτωθεῖ (σὲ σπάνιες περιπτώσεις), βλ. Versnel, *Magica Hiera*, σ. 61.

Κατὰ τὸν Mitford οἱ μαγικὲς πινακίδες ἀπὸ τὴν Κύπρο εἶναι ἔργο ἑνὸς Ἰουδαίου μάγου ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει ἴχνος χριστιανισμοῦ σὲ αὐτές. Ὁ Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δβ', ἀρ. 47, ἀντικρούει τὴν ἄποψη τοῦ Mitford ὑποστηρίζοντας ὅτι στοὺς μαγικοὺς αὐτοὺς καταδέσμους ἀπαντοῦν ἀποκλειστικὰ μόνο θεοὶ καὶ δαίμονες τῶν Ἑλλήνων ἀφενὸς καὶ ἀφετέρου μόνο ἑλληνικὰ ὀνόματα. Οἱ πινακίδες ὅμως αὐτὲς γράφονταν σὲ ὅλο τὸν ἑλληνικὸ χῶρο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ Ε' αἰ. π.Χ. μέχρι καὶ τὸν ἕκτο αἰῶνα μετὰ τὴν ἔλευση τοῦ χριστιανισμοῦ. Ὅσο πιθανὸν εἶναι νὰ ὑπάρχει ἰουδαϊκὴ ἐπιρροὴ στοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες περιοχές (βλ. λ.χ. Robinson, *Magical Beroea*, σ. 245-7), ἄλλο τόσο μὴ πιθανὸν εἶναι. Στοὺς καταδέσμους αὐτούς, ὅπως ἰσχύει γιὰ τὶς defixiones ποὺ βρέθηκαν σὲ πολλὲς περιοχὲς εἴτε στὰ ἑλληνικὰ εἴτε στὰ λατινικὰ εἴτε σὲ ἄλλες ἀρχαῖες γλῶσσες (βλ. Jordan, *GRBS* 26.2, 1985, σ. 151), ὑπάρχουν συγκρητιστικὰ στοιχεῖα ἀπὸ πολλὲς λατρεῖες καὶ θρησκεῖες, ὅπως καὶ παρόμοιο λεκτικὸ καὶ στερεότυπες ἐκφράσεις, βλ. Bonner, *Magical Amulets*, σ. 23-44 καὶ 156-166, πβ. Faraone, *Magica Hiera*, σ. 20. Γιὰ παράδειγμα, ὑπάρχουν πάνω ἀπὸ εἴκοσι ἐναλλακτικὰ ῥήματα ποὺ χρησιμοποιοῦνται, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὰ συνηθέστερα εἶναι τὰ *παραδίδωμι*, *παραλαμβάνω*, *καταδῶ*, *κατακοιμίζω* (βλ. Audollent, *DefixTab*, σ. vii-viii), ποὺ

χρησιμοποιοῦνται καὶ στοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος. Στὶς *defixiones* γενικῶς ἀναφέρονται πάνω ἀπὸ τριάντα θεοί, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους μόνον μία ἢ δύο φορές, γεγονὸς ποὺ ὀφείλεται εἴτε στὴν ἐπίδραση τῆς κατὰ τόπους πιὸ δημοφιλοῦς λατρείας (βλ. π.χ. τὴν ἀναφορὰ στὴ Γῆ σὲ κατάδεσμο ἀπὸ τὴν Ἀσσὸ τῆς Μυσίας, βλ. R. Merkelbach, *Die Inschriften von Assos*, Bonn 1976, ἀρ. 71) εἴτε στὸ ὅτι ὁ θεὸς ποὺ ἀναφέρεται εἶναι ξένος θεός (βλ. λ.χ. τὴν ἀναφορὰ σὲ *θυοὶ Περσῶν* στὴν Πισιδία, βλ. L. Robert, «Malédictions funéraires grecques», *CRAI* 1978, σ. 280). Οἱ θεοὶ ποὺ ἀπαντοῦν πιὸ συχνὰ εἴτε σὲ ἐπιτύμβιες ἀρές (ὅπως γιὰ τὴν Κύπρο κατὰ τὴν περίοδο ποὺ ἐξετάζεται οἱ **Λάρ. 125** καὶ **Ἀμμ. 139**) εἴτε σὲ μαγικοὺς καταδέσμους (ὅπως οἱ **Λεμ. 769-785**) εἶναι οἱ *καταχθόνιοι* καὶ *χθόνιοι θεοί* εἴτε ὡς σύνολο εἴτε ὀνομαστικὰ κυρίως ὁ Ἅδης, ἡ Ἑκάτη, οἱ Ἐρινύες, ὁ Πλούτων, ὁ Ἑρμῆς, ἡ Κόρη, ἡ Περσεφόνη καὶ ἡ Δήμητρα βλ. Strubbe, *Magica Hiera*, σ. 46, πβ. Versnel, *Magica Hiera*, σ. 64.

Γιὰ τὴ μαγικὴ χρήση τῆς γλώσσας μὲ τὴν κυριαρχία τῆς ῥυθμικῆς, ὑπνωτικῆς ἐπανάληψης συλλαβῶν, τὶς «ἄσημες φωνές», τὶς διάχυτες σημασίες καὶ τὸν ἀρχαϊσμὸ τοῦ ἀκατανόητου μαγικοῦ λόγου μὲ γλωσσικὲς μορφὲς ποὺ εἶναι συχνὰ εἴτε δάνεια ἀπὸ ἀρχαιότερες γλωσσικὲς φάσεις τῆς ἴδιας γλώσσας εἴτε ἀπὸ ἄλλες γλῶσσες ποὺ ἀνήκουν σὲ ἀρχαιότερους, ἰσχυρὰ φορτισμένους, πολιτισμούς, βλ. Χριστίδη, *Γλῶσσα καὶ μαγεία*, σ. 55-58. Τὸ ῥῆμα ποὺ χρησιμοποιεῖται κυρίως σὲ ἀρὲς εἶναι τὸ *ὁρκίζω*, συχνὰ μὲ τὶς προθέσεις *ἐν-*, *ἐπ-*, *κατ-* καὶ *ἐξ-* βλ. Strubbe, *Magica Hiera*, σ. 35· στοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος ἀπαντοῦν τὰ *ὁρκίζω*, *ἐνορκίζω* καὶ *ἐξορκίζω*. Γιὰ τὶς λέξεις καὶ φράσεις ποὺ χρησιμοποιοῦνται στοὺς καταδέσμους βλ. Bonner, *Magical Amulets*, σ. 332-3· Daniel – Maltomini (ἐκδ.), *Suppl. Mag.* I καὶ Graf, *Magica Hiera*, σ. 188-97. Γιὰ τὴ χρήση τῆς λέξεως *θυμός* στὶς μαγικὲς πινακίδες βλ. Faraone, *Thymos* 2003, σ. 144-151. Γιὰ τὴ γλῶσσα τῆς μαγείας στοὺς καταδέσμους βλ. Curbera – Jordan 2001, σ. 1006-1011. Γιὰ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Σωτηριανός*, πβ. **Λεμ. 98**.

Λεμ. 771. ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΔΕΣΜΟΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Κάτω μέρος μαγικῆς πινακίδος ἀπὸ μόλυβδο, ἡ ὁποία εἶναι φθαρμένη σὲ ὅλες τὶς πλευρές. Κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη οἱ διαστάσεις εἶναι: ὕψος 0,086 καὶ πλάτος 0,045 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 770** καὶ φυλάσσεται διαβρωμένη στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. no. 91.4-18, 2).

Macdonald, *PAPhS* 13, 1890, σ. 175, ἀρ. 2· Audollent, *DefixTab*, σ. 43, ἀρ. 23· Mitford, *IK*, ἀρ. 128 (φωτ. σ. 250).

[- - - - - - - τριων]ύμω Κούρα· οὗτ[οί μοι πάντοτε τελειώσουσιν]
[κὲ] φιμώσουσιν τοὺς ἀντιδίκους ἐμοῦ τ[οῦ Ἀρ - - - - - - - - - - -]
[τ]ὸν Ἀφροδίσιν κὲ Νεστόριν· ἔγιρον δέ μοι κ[ὲ σὺ ὁ ἔχων τὸ ὑπόγιον]
4 [β]ασίλιόν σε πασῶν τῶν Ἐρινύων. Ὁρκίσζω ὑμ[ᾶς κατὰ τῶν ἐν]
[Ἅδη] θεῶν Ουφιτου τὴν τάφων δότιρα Αωθι[ωμος τιωιειωεγοω]
[εοι]φρι ὡ (*sic*) ἐν τῷ οὐρανῷ ἔχω (*sic*) τὸ ἐθέριον βασίλιον [Μιωθιλαμψ ἐν]
[οὐρα]νῶ Ιαω κὲ τὸν ὑπὸ γῆν Σαβληνια Εαβ̣[ηφλαυβην]
8 [θανα]τοπουτωηρ. Ὁρκίσζω σε Βαθυμια χθιορ[ωοκορβραα]
[διαν]ακω κακιαβανη θεννανκρα. Ἐξορξίσζω (*sic*) ὑμ[ᾶς τοὺς]
[ἀπὸ] Κρόνου ἐκτεθέντας θεοὺς Αβλαναθανα[λ]β[α σισοπετρον]
[παραλ]άβετε τὸν ἀντίδικον ἐμοῦ τοῦ Ἀρι̣[- - - - - τὸν Ἀφροδίσιν κὲ]
12 [Νεστόριν Ωη]αντιχερεχερ β̣ε̣βαλλοσαλα̣[καμηθη κὲ σὺ ἡ τὰς κλῖδας]
[τοῦ Ἅδου κ]ατέχουσα ρ̣ησίχθω̣ν· [συνεπιτέλι δὲ ἐμοὶ κὲ σὺ]
[Ασμιατηνε - - -]ου κατὰ θε[οῖν σύνθρονοι - - - - - - - - - - - - -]
- - - - - - - - - - - - - - - - - - τηρῖτε τὴ[ν -]

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ἀφροδίσιος* καὶ *Ἀφροδισία* βλ. **Λεμ. 222**. Γιὰ τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος βλ. **Λεμ. 770**.

Λεμ. 772. ΚΑΤΑΔΕΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΤΗΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἄνω μέρος μαγικῆς πινακίδος ἀπὸ μόλυβδο, ἡ ὁποία εἶναι φθαρμένη σὲ ὅλες τὶς πλευρές. Κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη οἱ διαστάσεις εἶναι: ὕψος 0,108 καὶ πλάτος 0,089 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 770** καὶ φυλάσσεται μερικῶς διαβρωμένη στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. no. 91.4-18, 3).

Macdonald, *PAPhS* 13, 1890, σ. 176, ἀρ. 3· Audollent, *DefixTab*, σ. 44, ἀρ. 24· Mitford, *IK*, ἀρ. 129 (φωτ. σ. 251).

[- - - ἀφέλε]σθε [αὐτῆς] τὴν ὀργὴ̣[ν -]
[ποι]ῇ̣σετε αὐτὴν ψυχρὴν κὲ ἄφωνο[ν κὲ ἀπνεύμοναν - - - - - - - -]
[Ἐ]νορκίσζω ὑμᾶς κατὰ τῶν μεγάλ[ων θεῶν Μασωμασιμαβλαβοιω]
4 [Ἐ]υμαζω ενδενεκοπτουρα μελρ̣[φθημαραρ ακου ρασρωεεκαμαδωρ μαχθου]-
[δο]υρας κιθωρασα κηφοζων θεὰ αθχαμ̣[οδοιραλαρ ακου ραεντ ακου ραλαρ ἀκούεσ]-
[τε α]λαρ ουεχεαρμαρλαρ καραμεμθη [Σ]ισο[χωρ ἀδωνεία χθὼν χουχμαθερφες θε]-

[ρμω]μασμαρ ασμαχουχιμανου φιλαεσω[σι· χθόνιοι θεοὶ παραλάβετε τῆς Ζώτης]
8 [τὸν θ]υμὸν κὲ τὴν ὀργὴν τὴν εἰς ἐμὲ ἔχι τ̣[ὸν Καλόκερον κὲ παράδοτε τῷ κατ']
[Ἅδη] θυρουρῷ Μαθυρευφραμενος κὲ τ[ὸν ἐπὶ τοῦ πυλῶνος τοῦ Ἅδου κὲ τῶν]
[κλήθ]ρω<ν> τοῦ οὐρανοῦ τεταγμένον Στε[ρξερξ ηρηξα ῥησίχθων αρδαμαχθουρ]
[πριστε]υ λαμπαδευ στενακτὰ θάψατε τὴν [προγεγραμμένην ἐπὶ τοῦδε τοῦ φιμωτι]-
12 [κοῦ κατ]αθέματος. Ἐνονκίσζω (*sic*) ὑμῖν τὸν β[ασιλέα τῶν κωφῶν δεμόνων·]
[ἀκούσατ]ε τοῦ μεγάλου ὀνόμ<u>α</u>τος ἐπιτάσσι̣ [γὰρ ὑμῖν ὁ μέγας Σισοχωρ ὁ ἐξάγων]
[τοῦ Ἅδου τ]ὰς πύλας, κὲ καταδ<u>ήσατε</u> τῆς [ἀντιδίκου μου τοῦ Καλοκέρου κὲ κατακοιμ]-
[ίσατε τὴν] γλῶσσαν τὸν θυμὸν τὴν ὀρ<u>γὴν τ</u>ὴν εἰς ἐμὲ [ἔχι τὸν Καλόκερον ἡ Ζώτη, εἵνα μὴ]
16 [δύνητε μοι] μηδενὶ πράγματι ἐναντιωθῆνε. Ὁρκίσζω [ὑμᾶς δέμονες πολύανδροι κὲ βιοθάνατοι]
[κὲ ἄωροι κ]ὲ ἄποροι ταφῆς τῆς ῥησιχθόνης τῆς κα[τενενκάσης Μελιούχου τὰ μέλη κὲ]
[αὐτὸν Με]λιοῦχον. Ἐνορκίσζω ὑμᾶς Αχαλεμορφωθ [ὅστις ἐστὶν μόνος ἐπίγειος θεὸς Οσους]
[οισωρνο]φρις ουσραπιω ποιήσατε τὰ ἐνγεγραμμέν[α· τύνβε πανδάκρυτε κὲ χθόνιοι θεοὶ]
20 [κὲ Ἑκάτη] χθονία Ἑρμῆ χθόνιε κὲ Πλούτων κὲ [Ἐρινύες ὑποχθόνιοι κὲ ὑμῖς οἱ]
[ὧδε κάτω κίμ]ενοι ἄωροι κὲ ἀνώ[νυ]μοι Ευμαζων παρ[αλάβετε τὰς φωνὰς τῆς Ζώτης]
[τῆς πρὸς ἐμ]ὲ τὸν Καλόκερον Μα[σ]ωμαχω· τὴν παρ[αθήκην ὑμῖν παρατίθομεν φιμωτ]-
[ικὴν τῆς Ζώ]τ̣ης κὲ ἀνάδοτε αὐτῆς τὸ ὄνομα τ[οῖς χθονίοις θεοῖς Αλλα αλκη κὲ αλκεω]
24 [κὲ λαλαθαν]άτω τῷ τριωνύμῳ Κούρα· οὗ[τοί μοι πάντοτε τελιώσουσιν κὲ φιμώσουσιν]
[τὴν ἀντίδικο]ν ἐμοῦ τοῦ Καλοκέρου τὴν Ζῴ[την· ἔγιρον δέ μοι κὲ σὺ ὁ ἔχων τὸ ὑπόγιον]
[βασίλιον σε] π̣ασῶν τῶν Ἐρινύων. Ὁρκίσζω ὑμᾶ[ς κατὰ τῶν ἐν Ἅδη θεων Ουχιτου]
[τὴν τάφων δό]τιραν Αωθιωμος τιωειωεγοωε[οιφρι ὁ ἐν οὐρανῶ ἔχων τὸ ἐθέριον]
28 [βασίλιον Μ]ι̣ωθιλαμψ ἐν οὐρανῷ Ιαω κὲ τὸν ὑπὸ̣ [γῆν Σαβλήνια Ιαω Σαβληφλαυβην]
[θανατοπουτ]ω̣ηρ. Ὁρκίσζω σε Βαθυμια χθιορ[ωοκορβρα αδιανακω κακιαβανη]
[θεννανκρα. Ἐξορκίσζω ὑμ]ᾶς τοὺς ἀπὸ Κρό<u>ν</u>[ου ἐκτεθέντας θεοὺς Αβλαναθαναλβα σισο]-
[πετρον παραλάβετε τὴ]ν ἀντίδ[ικο]ν ἐ[μοῦ τοῦ Καλοκέρου τὴν Ζώτην - - - - - - - -]

Γιὰ τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος βλ. **Λεμ. 770**.

Λεμ. 773. ΚΑΤΑΔΕΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαγικὴ πινακίδα ἀπὸ μόλυβδο, φθαρμένη σὲ ὅλες τὶς πλευρές. Κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη οἱ διαστάσεις εἶναι: ὕψος 0,177 καὶ πλάτος 0,152 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 770** καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. no. 91.4-18, 5).

Macdonald, *PAPhS* 13, 1890, σ. 177, ἀρ. 5 καὶ 5*α*· Audollent, *DefixTab*, σ. 47, ἀρ. 26· Mitford, *IK*, ἀρ. 131 (φωτ. σ. 256).

[Δέμονες ο]ἱ κατὰ γῆν κὲ δέμονες οἵτινές ἐστε κὲ πατέρες πατέρων κ[ὲ μητέρες]
[ἀντιε]νίριοι οἵτινες ἐνθάδε κῖστε κὲ οἵτινες ἐνθάδε κάθεστε, θυμὸν ἀ[πὸ κραδίης]
[πολυκ]ηδέα πρόσθε λαβόντες, παραλάβετε τοῦ Θεοδώρου τὸν θυμὸν
4 [τὸν π]ρὸς ἐμὲ ἔχι τὸν Ἀλέξανδρον τὸν κὲ Μακεδόνιν κὲ τὴν ὀργήν, κὲ [ἀφέλεσθε αὐ]-
[τοῦ τὴν] δύναμιν κὲ τὴν ἀλκὴν κὲ ποιήσετε (*sic*) αὐτὸν ψυχρὸν κὲ ἄφωνον ἐ[ὶς]
[ἐμὲ τὸ]ν Ἀλέξανδρον τὸν κὲ Μακεδόνιν. Ὁρκίσζω ὑμᾶς κατὰ τῶν μεγάλων θεῶ[ν Μα]-
σωμασμαβλαβοιω μαμαξω Ευμαζω ενδενεκοπτουρα μελοφθημαραρ ασ- - - -
8 αραχου ραερωεεκαμαδωρ μαχθουδουρας κιθωρασα κηφοζων θεια ἀθχαμοδο[ιραλ]-
αρ ακου ραεντ ακου ραλαρ ἀκούεστε ραλαρ ουεχεερμαρλαρ καραμεφθη Σισοχω[ρ]
[ἀδ]ωνεία χθὼν χουχμαθερφες θερμωμασμαρ ασμαχουχιμανου φιλαεσω[σι]
[χ]θόνιοι θεοὶ παραλάβετε τοῦ Θεοδώρου τὸν θυμὸν τὸν πρὸς ἐμὲ ἔχι τὸν Ἀλέξανδρ[ον]
12 κ[ὲ] παράδοτε τῷ κατ' Ἅδην θυρουρῷ Μαθυρευφραμενος κὲ τὸν ἐπὶ τοῦ πυλῶνο[ς]
[τοῦ Ἅ]δους κὲ τῶν κλήθρων τοῦ οὐρανοῦ τεταγμένον Στερξερξ ειρηξα ῥησίχθω[ν]
[αρ]δαμαχθουρ πριστευ λαμπαδευ στενακτὰ θάψατε τὸν προγεγραμμένον ἐ[πὶ]
[τοῦ]δε τοῦ φιμωτικοῦ καταθέματος. Ἐνορκίσζω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν κω-
16 [φ]ῶν δεμόνων ἀκούσατε τοῦ μεγάλου ὀνόματος, ἐπιτάσσι γὰρ ὑμῖν ὁ μέ[γας]
[Σι]σοχωρ ὁ ἐξάγων τοῦ Ἅδους τὰς πύλας, κὲ καταδήσατε τοῦ ἀντιδίκου μου τ[οῦ]
[Θεο]δώρου κὲ κατακοιμίσατε τὴν γλῶσσαν τὸν θυμὸν τὴν ὀργὴν τὴν [εἰς]
[ἐμ]ὲ ἔχι τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Θεόδωρος, ἵνα μὴ δύνητε μηδενὶ πράγ[ματι]
20 [ἐνα]ντιωθῆνε. Ὁρκίσζω ὑμᾶς δέμονες πολυάνδριοι κὲ βιοθάνατοι κὲ ἄ[ωροι]
[κὲ] ἄποροι ταφῆς κατὰ τῆς ῥησιχθόνης τῆς κατενενκάσης Μελιούχου τὰ μέλ[η]

[κὲ] αὐτὸν Μελιοῦχον. Ἐνορκίσζω ὑμᾶς κατὰ τοῦ Αχελομορφωθ ὅστις ἐστὶν
[μό]νος ἐπίγιος θεὸς Οσους οισωρνοφρις ουσραπιω ποιήσαιτε τὰ ἐνγεγραμ[μ]-
24 [έν]α· τύνβε πανδάκρυτε κὲ χθόνιοι κὲ Ἑκάτη χθονία κὲ Ἑρμῆ χθόνιε κὲ Π[λού]-
[τω]ν {κὲ Πλούτων} κὲ Ἐρινύες ὑποχθόνιοι κὲ ὑμῖς οἱ ὧδε κάτω κίμενοι ἄω[ροι]
[κὲ] ἀνώνυμοι Ευμαζων παραλάβετε τὰς φωνὰς τοῦ Θεοδώρου τοῦ πρ[ὸς]
[ἐμ]ὲ τὸν Ἀλέξανδρον Μασωμάχω· τὴν παραθήκ[η]ν ὑμῖν παρατίθομ[εν]
28 [φι]μωτικὴν τοῦ Θεοδώρου κὲ ἀνάδοτε αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῖς χθονίοις [θεοῖς]
[Α]λλα αλκη κὲ αλκεω κὲ λαλαθανάτω τῷ τριωνύμῳ Κούρα· οὗτοί μοι [πάν]-
[τ]οτε τελιώσουσιν κὲ φιμώσουσιν τὸν [ἀντ]ίδικον ἐμοῦ τοῦ Ἀλεξά[νδρου τὸν]
[Θ]εόδωρον· ἔγιρον δέ μοι κὲ [σὺ ὁ ἔχων τὸ ὑπόγιον βασί]λιόν σε πασῶν τῶ[ν Ἐρι]-
32 [νύω]ν. Ὁρκίσζω ὑμᾶς κατὰ [τῶν ἐν Ἅδη θεῶν Ουχιτου] τὴν τάβων δότιρα[ν]
[Αω]θιωμος ειωειωεγοωε[οιφρι ὁ ἐν οὐρανῷ ἔχ]ων τὸ ἐθέριον [βασίλιον]
[Μ]ιωθιλα[μψ] ἐν οὐραν[ῷ Ιαω κὲ τὸν ὑπὸ γῆν Σ]αβληγια Ιαω Σ[αβλη]-
[φλ]αυβην θανα[τοπ]ουτ[τωηρ. Ὁρκίσζω σε Βαθυμια χθιορωοκορβα αδιανακω]
36 [κακ]ιαβανη θε[νν]νκρα. Ἐξορκίσζω [ὑμᾶς, τοὺς ἀπὸ Κρόνου ἐκτεθέντας θε]-
[οὺς] Ἀναναθαναλβα σισοπετρογ [παραλάβετε τὸν ἀντίδικον ἐμοῦ τοῦ]
[Ἀλεξάν]δρου τοῦ κὲ Μακεδονίου τὸν Θεόδωρο[ν Ωηαντιχερεχερ]
[βεβαλλ]οσσαλακαμηθης κὲ σὺ ἡ τὰς κλῖδας [τοῦ Ἅδου κατέχουσα ῥησίχθων]
40 [συνεπιτ]έλι δέ μοι κὲ σὺ Ασμιατηνεγ τοὺς γ- -
[- - Μασωμασ]ωγγοωρτφ - - - - - - - πν -

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀλέξανδρος* βλ. **Λεμ. 437**. Γιὰ τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος βλ. **Λεμ. 770**.

Λεμ. 774. ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΔΕΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΔΩΡΟΥ ΚΑΙ ΔΕΚΑ ΑΛΛΩΝ Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαγικὴ πινακίδα ἀπὸ μόλυβδο πάρα πολὺ φθαρμένη. Κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη οἱ διαστάσεις εἶναι: ὕψος 0,121 καὶ πλάτος 0,102 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 770** καὶ φυλάσσεται μερικῶς διαβρωμένη στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. no. 91.4-18, 6).

Macdonald, *PAPhS* 13, 1890, σ. 179, ἀρ. 6· Audollent, *DefixTab*, σ. 48, ἀρ. 27· Mitford, *IK*, σ. 258-60, ἀρ. 132 (φωτ. σ. 258).

- - - - - -ρηαδα- -
- - - - - -αχθουδο- -
- - - - - - μοδηδουραλαρ αγοὺλ -
4 - - - - - - ρᾳουραχεναρμαρδαχα -
- - - - - γων φαγων μαξων μαξ[ω (;) -]

[Εὐμ]αζων ἀδωναι ἀδωνία χθὼν παραλ[άβετε τοὺς ἀντιδίκους ἐμοῦ]
[Ἀλέ]ξανδρον τὸν καλούμενον Λουσκίνι καὶ Τίμω[να καὶ Φιλό]-
8 [δημον] κὲ Εὐμένη καὶ Μακάριν καὶ Δημοκράτην καὶ Μᾶρ̣κ[ον] ὡ Μακεδόνις
[κὲ Μητ]ρόδωρον Ἀσβόλιν τὸν τραπεζίτην· ὡς ὑμῖς ἐνθ̣ά[δε κῖσθε]
[ἄλαλοι] ἄταφοι ἄφωνοι, οὕτως καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ὁ ἐπικα̣[λούμενος]
[Λοῦσκι]ν καὶ Νέων καὶ Φιλόδημος καὶ Εὐμένης καὶ Μακάρις καὶ Δημ[οκράτης]
12 [καὶ Μᾶρκ]ος καὶ Μητρόδωρος ὁ ἐπικαλούμενος Ἀσβόλις τραπεζίτης [ἤτωσαν].
[Ὁρκίσζω] τ̣οὺς [κα]ταχθονίους μαχων μαχων μαχων φιλ̣[- - - - - παρα]-
[λάβετε τ]ὴ̣[ν ὀργὴν καὶ τ]ὸ̣ν [θυ]μ̣ὸ̣ν τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ καλ[ουμένου]
[Λουσκινίου καὶ Τίμωνος;] καὶ Φιλοδήμου καὶ Εὐμένη καὶ Μακαρίου [καὶ Δημοκράτου]
16 [καὶ Μάρκου καὶ] Μητροδώρου ἐπικαλουμένου Ἀσβολίου τραπεζ̣[ίτου. Ὑμεῖς]
[δὲ δέμονες] πολυάνδριοι, πεπελεκισμένοι καὶ ἐστα - - - - - - - - - - - - - - - - - -
[- - - - καὶ ἄπο]ροι τῆς ἱερᾶς ταφῆς, ὁρκί[σζω] ὑμᾶς ἅ[παντας; κατὰ τῆς ῥησι]-
[χθόνης τῆς κατεν]ε̣νκασαμένης τὰ Μελιούχου μέλη [καὶ αὐτὸν Μελιοῦχον·];
20 - - - - - - - - - χεως τὸν Ἀλέξανδρον τὸν καλούμεν[ον Λουσκίνι]
[Τίμωνα (;) Φιλόδ]η̣μ̣ο̣ν Εὐμένη [Μα]κάριν Δημοκράτην Μ[ᾶρκον]
[καὶ (;) Μητρόδωρον Ἀ]σβόλιν {ιν} τραπε[ζίτην - - - - - -] Μασωμ[αχω]
[- - - - - - τὴν παραθ]ήκην σοι παρατ[ίθομεν φι]μωτικ[ὴν καὶ ἀνάδοτε]
24 [αὐτῶν τὰ ὀνόματα το]ῖς καταχθονίο[ις θεοῖ]ς Αλα ακη κα[ὶ αλκεω]
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - τω τουλοχη - - - - - - π̣ι̣σ̣κ̣ι̣γλα κατ̣ι̣ - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - - - - - ρ̣ γοσπεριουθ α[- Ἀλ]έξανδρος ὁ καλού[μενος]
[- - - - - - - - - - - - - - - - - ύ]μᾶς ἐξορκίσζω [τὸν] μέγαν τῶν - - - - - - - - - - - -
28 - - - - - - - - - - - - - - - - ερανκωμαχθοη βαλακον χθονβ δ - - - - - - - - - - - - -
[τελειώ]σατε καὶ φιμώσατε τοὺς ἀντιδίκους [ἐμοῦ Ἀλέξανδρον τὸν]
[καὶ Λουσ]κίνι κὲ Τίμωνα κὲ Νέωνα κὲ Φιλόδ[ημον κὲ Εὐμένη κὲ]
[Μακάριν] κ<ὲ> Μᾶρκον κὲ Δωρόθεν κ[ὲ Δ]η̣[μοκράτην κὲ Μητρόδωρον τραπ]-
32 [εζίτην κὲ] Μ̣ακεδόνιο̣ν̣ τοὺς ἀντι[δίκους ἐμοῦ - - - - - - - - - - - - - - - - - -]
[- - - - χθ]ονίου θεοῦ τὸν βασιλέαν -
- - - - - - - - ατε καὶ καταφράξατε -
- - - - - - - - ων θυμησιστας -
36 - - - - - - - - - νητον τη̣ -
- - - - - - - - - - - - - - μ̣ιν -

Γιὰ τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος βλ. **Λεμ. 770**. Τὸ ὄνομα *Μητρόδωρος* ἀπαντᾶ καὶ σὲ μία κρυπτοχριστιανικὴ ἐπιγραφὴ βλ. **Λεμ. 87**. Τὸ ὄνομα *Φιλόδημος* μαρτυρεῖται καὶ στὶς κυπροσυλλαβικὲς ἐπιγραφές βλ. Masson, *ICS*, 334, καὶ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς πτολεμαϊκῆς βλ. καὶ Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Φ 16 (Β' αἰ. π.Χ. ἀπὸ τὸ Κίτιον), καὶ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς

ῥωμαϊκῆς περιόδου βλ. **Λεμ. 180**, **527** (2) καὶ ἴσως στὴν **712**. Στὴν **Λεμ. 428** μαρτυρεῖται ἡ μορφὴ *Φιλόδαμος*. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀλέξανδρος* βλ. **Λεμ. 437**. Γιὰ τὸ ὄνομα Νέων βλ. **Λάρ. 175**.

Λεμ. 775. ΦΙΜΩΤΙΚΟ ΚΑΤΑΘΕΜΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΑΦΡΟΔΙΣΙΑΝΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαγικὴ πινακίδα ἀπὸ μόλυβδο φθαρμένη κάτω. Ἔχει μέγιστο ὕψος 0,09 καὶ πλάτος 0,165 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 770** καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. no. 91.4-18, 7). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,002 μέχρι 0,004 (*φεῖ*) μ.

Macdonald, *PAPhS* 13, 1890, σ. 180, ἀρ. 7· Audollent, *DefixTab*, σ. 50, ἀρ. 28· Mitford, *IK*, σ. 261-2, ἀρ. 133 (φωτ. σ. 261)· Jordan, *Ancient Cult*, σ. 131-9 (= *SEG* 44, 1278).

Δέμονες οἱ κατὰ χῆν κὲ δέμονες οἵτινές ἐστε κὲ πατέρες πατέρων
κὲ μητέρες ἀντιενίριοι οἵτινες ἐνθάδε κῖσθε κὲ οἵτινες ἐνθάδε κάθεστε
θυμὸν ἀπὸ κραδίης πολυκηδέα πρόσθε λαβόντες, παραλάβετε τοῦ Ἀφροδισια[νοῦ]
4 τὸν θυμὸν τὸν πρὸσς (*sic*) ἐμὲ ἔχι τὸν Ἀρτεμίδωρον κὲ τὴν ὀργήν κὲ ἀφέλεσθε α[ὐτοῦ]
τὴν δύναμιν κὲ τὴν ἀλκὴν κὲ ποιήσατε αὐτὸν ψυχρὸν κὲ ἄφωνον κὲ ἀπνεύ-
μονα, ψυχρὸν εἰς ἐμὲ τὸν Ἀρτεμίδωρον. Ὁρκίσζω ὑμᾶς κατὰ τῶν με-
γάλων θεῶν Μασωμασιμαβλαβοιω μαμαξω Εὐμαζων ενδεκοπτουρ[α]
8 μελοφθημαραρ ακου ραερω εαικαμαδωρ μαχθουδουρας κιθωρασα κηφοζων
θεὰ αχθαμοδοιραλαρ ακου ραεντ ακου ραλαρ ἀκούεστε αλαρ ουεχεαρμαρλαρ
καραμεφθη Σισοχωρ ἀδωνεία χθὼν χουχμαθερφες θερμομασμαρ ασ-
μαχουχιμανου φιλαεσωσι· χθόνιοι θεοί, παραλάβετε τοῦ Ἀφροδισιανοῦ [τὸν]
12 θυμὸν κὲ τὴν ὀργὴν τὴν εἰς ἐμὲ ἔχι τὸν Ἀρτεμίδωρ[ον, κ]ὲ παράδοτε τῷ κ[ατ' Ἅ]-
δη θυρουρῷ Μαθυρευφραμενος κὲ τὸν ἐπὶ τοῦ πυλῶνος τοῦ Ἅδο[υς κὲ]
τῶν κλήθρων τοῦ οὐρανοῦ [τ]εταγμ[έ]νον Στηρξερξ ιρηξα ῥησίχθω[ν]
αρδαμαχθουρ πριστευ λαμπαδευ στενακτὰ θάψατε τὸν προγεγ[ραμ]-
16 μένον ἐπὶ τοῦδε τοῦ φιμωτικοῦ κα[τ]αθέματος. Ἐνορκίσζω ὑμῖν τὸ<ν> βα[σιλέ]-
αν τῶν κωφῶν δεμόνων· ἀκούσατε τοῦ μεγάλου ὀνόματος, ἐπιτάσσι γὰ[ρ]
ὑμῖν ὁ μέγας Σισοχωρ ὁ ἐξάγων τοῦ Ἅδους τὰς πύλας, κὲ καταδήσατε τ[οῦ]
ἀντιδίκου μου τοῦ Ἀφροδισιανοῦ κὲ κατακοιμίσατε τὴν γλῶσσαν τὸν θυμ[ὸν]
20 τὴν ὀργὴν τὴν εἰς ἐμὲ ἔχι τὸν Ἀρτ[ε]μιίδωρον (*sic*) ὁ Ἀφροδισιανός, εἵνα μὴ δύ-
[νη]τε μοι μηδενὶ πρ[άγματ]ι ἐνα[ντιωθ]ῆνε. Ὁρκίσζω ὑμᾶς δέμονες πολ[υ]-
[άνδριοι κὲ β]ιοθάν[ατοι κὲ ἄπο]ρο[ι] ταφῆς κατὰ τῆ<ς> ῥησιχθόν[ης]
[τῆς κατεν]ενκάσ[ης Μελιούχου τὰ μέλη] κὲ αὐτὸν Μελιοῦχο[ν. Ἐνορκίσζω]

24 [ὑμᾶς κατὰ τοῦ Αχαλεμορφω]θ ὅστις ἐστὶν μ[όνος ἐπίγιος θεὸς]
[Οσους οισωρνοφρις ουσραπιω ποιή]σατε [τὰ ἐνγεγραμμένα].
- - - -

12 κὲ τῶν κλήθρω (*sic*) τοῦ οὐρανοῦ τεταγμένον Στηρξερξ ειρηξα ῥησίχθων αρδαμαχθ[ουρ]
πριστευ λαμπαδευ στενακτὰ θάψατε τὸν προγεγραμμένον ἐπὶ τοῦδε τοῦ φιμω-
τικοῦ καταθέματος. Ἐνορκίσζω ὑμῖν τὸν βασιλέοντα τῶν κωφῶν δεμόνων· ἀκούσα-
τε τοῦ μεγάλου ὀνόματος, ἐπιτάσσι γὰρ ὁ μέγας Σισοχωρ ὁ ἐξάγων τοῦ Ἅδους τὰς
16 πύλας, κὲ καταδήσατε τοῦ ἀντιδίκου μου τοῦ Σοζομενοῦ κὲ κατακοιμίσατε
τὴν γλῶσσαν τὸν θυμὸν τὴν ὀργὴν τὴν εἰς ἐμὲ ἔχι τὸν Εὐτύχη ὁ Σοζομενός,
ἵνα μὴ δύνητε μηδενὶ πράγματι ἐναντιωθῆνε περὶ τὰ θρέμματα, ἀλλὰ δὸς αὐτῷ
ᾳηρκη (*sic*). Ὁρκίσζω ὑμᾶς δέμονες πολυανδρίου (*sic*) κὲ βιοθάνατοι κὲ ἄωροι ἄπο-
20 ροι ταφῆς κατὰ τῆς ῥησιχθόνης τῆς κατενενκάσης Μελιούχου τὰ μέλη κὲ αὐτὸν
Μελιοῦχον. Ἐνορκίσζω ὑμᾶς κατὰ τοῦ Αχελεμορφωθ ὅστις ἐστὶν μόνος ἐπίγιος θεὸς
Οσους οισωρνοφρις ουσραπιω ποιήσατε τὰ ἐνγεγραμμένα. τύνβε πανδάκρυτ[ε]
κὲ χθόνιοι κὲ Ἑκάτη χθονία κὲ Ἑρμῆ χθόνιε κὲ Πλούτων κὲ Ἐρινύες ὑποχθόνιοι
24 κὲ ὑμῖς οἱ ὧδε κάτω κίμενοι ἄωροι κὲ ἀ{α}νώνυμοι Ευμαζων, παραλάβετε τὰς φωνὰ[ς]
[τ]οῦ Σοζομενοῦ τοῦ πρὸς ἐμὲ τὸν Εὐτύχην Μασωμάχω· τὴν παραθήκην ὑμῖν παρατί-
θομε φιμωτικὴν τοῦ Σοζομενοῦ κὲ ἀνάδοτε αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῖς χθονίοις θεοῖς
Αλλα αλκη κὲ αλκεω κὲ λαλαθανάτω τῷ τριωνύμῳ Κούρα· οἶτοί (*sic*) μοι πάντο-
28 τε τελιώσουσιν κὲ φιμώσουσιν τὸν ἀντίδικον ἐμοῦ τοῦ Εὐτύχη τὸν Σοζομεν-
[ό]ν· ἔγιρον δέ μοι κὲ σὺ ὁ ἔχων τὸ ὑπόγιον βασίλιόν σε πασῶν τῶν Ἐρινύων.
[Ὁρ]κίσζω ὑμᾶς κατὰ τῶν ἐν Ἅδι θεῶ[ν Ου]χιτου τὴν τάβων δότιρα<ν> Αωθιωμος ι-
ωιωεγοωεοιφρι ὁ ἐν οὐρανῷ ἔχων τὸ ἐθέριον βασίλιον Μειωθιλαμψ ἐν
32 [οὐρα]νῶ Ιαω κὲ τὸν ὑπὸ γῆν Σαβληνια Ιαω Σαβληφλαυβην θανατοπουτωηρ.
[Ὁρκί]σζω σε Βαθυμια χθιορωσκορβα αδιανακω κακιαβανη θεννανκρα. [Ἐξορκ]-
[ίσζω ὑ]μᾶς τοὺς ἀπὸ Κρόνου ἐκτεθέντας θεοὺς Ἀβλαναθαναλβα σισοπ[ετρον παρα]-[λάβετ]ε τὸν ἀντίδικον ἐμοῦ τοῦ Εὐτύχη [τὸν] Σοζομενὸν Ωη[αντιχερεχερ βεβα]-
36 [λλοσσαλ]ακαμηθη κὲ σὺ ἡ τὰς κλῖδας τοῦ Ἅ[δους κ]ατέχ[ουσα ῥησίχθων]
- ΜΟΥ -

Γιὰ τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος βλ. **Λεμ. 770**. Τὸ *Σωζομενός* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 169**.

Λεμ. 777. ΦΙΜΩΤΙΚΟ ΚΑΤΑΘΕΜΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΕΡΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαγικὴ πινακίδα ἀπὸ μόλυβδο φθαρμένη σὲ ὅλες τὶς πλευρές. Ἔχει μέγιστο ὕψος 0,155 καὶ μέγιστο πλάτος 0,14 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 770** καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. no. 91.4-18, 9). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,0015 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,006 (*φεῖ*) μ.

Macdonald, *PAPhS* 13, 1890, σ. 181, ἀρ. 9· Audollent, *DefixTab*, σ. 54, ἀρ. 30· Mitford, *IK*, ἀρ. 135 (φωτ. σ. 265).

[Δέμονες οἱ κατὰ γῆν κὲ δέμονες οἵτινές ἐστε κὲ πατέρες πατέρων]
[κὲ μητέρες ἀντιενίριοι οἵτινες] ἐνθάδε κῖσ[θε κὲ οἵτινες]
[ἐνθάδε κά]θεστε θυμὸν ἀπὸ κραδίης πολυκηδέα π[ρόσθε]
4 [λαβόντες, παρ]αλάβετε τοῦ Κρατέρου τὸν θυμὸν τὸν πρὸς ἐμὲ [ἔχι]
[τὸν Κάλλιν] κὲ τὴν ὀργήν, ἀφέλεστε αὐτοῦ τὴν δύναμιν κὲ τὴν ἀλκὴ[ν κὲ]
[ποιήσατε αὐτὸν] ψυχρὸν κὲ ἄφωνον κὲ ἀπνεύμονα, ψυχρὸν ἰς ἐμὲ τὸ[ν Κάλλιν].
[Ὁρκίσζ]ω ὑμᾶς κατὰ τῶν μεγάλων θεῶν Μασωμασι[μαβλαβοιω]
8 [μαμ]αξω Εὐμαζω ενδεκοπτουρα μελοφθημαραρ ακου ρα[σρωεεκα]-
[μαδ]ωρ μαχθουδουρας κιθωρασα κηφοζων θεὰ αθχαμοδρ[αλαρ ακου]
[ρα]εντ ακου ραλαρ ἀκούεστε αλαρ ουεχεαρμαρλαρ καραμε[φθη]
[Σισ]οχωρ ἀδωνία χθὼν χουχμαθερφες θερμωμασαρ ασ[μαχουχι]-
12 [μαν]ου φιλαεσωσι· χθόνιοι θεοί, παραλάβετε τὸν (*sic*) Κρατέρ[ου]
[- -]κρατια τὸν θυμὸν κὲ τὴν ὀργὴν τὴν εἰς ἐμὲ ἔχι τὸν Κάλλι[ν],
[κὲ δ]ότε τῷ κατ' Ἅδη θυρουρῷ Μαθυρευφραμενον κὲ τὸν ἐπὶ τ[οῦ]
[πυλ]ῶνος τοῦ Ἅδους κὲ τῶν χλήθρων τοῦ οὐρανοῦ τεταγμένο[ν]
16 [- -]ειερξ ειρηξα ῥησίχθων αρδαμαχθουρ πριστευ λαμπαδ[ευ]
[στεν]ακτὰ θάψατε τὸν προγεγραμμένον ἐπὶ τοῦδε τοῦ φιμωτι[κοῦ]
[κατ]αθέματος. Ἐνορκίσζω ὑμῖν τὸν βασιλέαν τῶν κωφῶν δεμ[όνων]·
[κατ]ακούσατε τοῦ μεγάλου ὀνόματος, ἐπιτάσσι γὰρ ὑμῖν ὁ μέγα[ς Σισ]-
20 [οχω]ρ ὁ ἐξανάγων τοῦ Ἅδου τὰς πύλας, κὲ καταδήσατε τοῦ [ἀντι]-
[δίκ]ου μου τοῦ Κρατέρου κὲ κατακοιμίσατε τὴν γλῶσσαν τὸν θυ[μὸν]
[τὴν ὀργὴ]ν τὴν εἰς ἐμὲ ἔχι [τ]ὸν {τὸν} Κάλλιν ὁ Κράτερον (*sic*), εἵνα μὴ δύνητέ μ[οι
μηθ]-[ενὶ πρά]γματι ἐναντιωθῆνε. Ὁρκίσζω ὑμᾶς δέμονες πολυάνδρι[οι κὲ]
24 [βιοθ]άνατοι κὲ ἄωροι ἄποροι ταφῆς κατὰ τῆς ῥησιχθόνης τῆς κ[ατενεν]-
[κάσ]ης Μελιούχου τὰ μέλη κὲ αὐτὸν Μελιοῦχον. Ἐνορκίσζω ὑμ[ᾶς]
[κατὰ] τοῦ Αχελεμορφωθ ὅστις ἐστὶν μόνος ἐπίγιος θεὸς Οσο[υς]
[οισω]ονοφρις ουσραπιω ποιήσατε τὰ ἐνγεγραμμένα. τύμβε
28 [πανδ]άκρυτε κὲ χθόνιοι κὲ Ἑκάτη χθονία κὲ Ἑρμῆ χθόνιε κὲ
[Πλού]των κὲ Ἐρινύες ὑπ[ο]χθόνιοι κὲ ὑμῖς οἱ ὧδε κάτω κίμεν[οι ἄωρ]-
[οι κ]ὲ ἀνώνυμ[οι] Ευμαζ[ων], παραλάβετε τὰς φωνὰς τοῦ Κρατέ[ρου τοῦ]

[πρὸς ἐμ]ὲ τὸν [Κά]λλιν [Μασ]ωμάχω· τὴν παραθήκην ὑμῖν παρα[τίθ]-
32 [ομεν φιμω]τικὴν τ[οῦ Κρατέρο]υ κὲ ἀνάδοτε αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῖς χ[θονίοις]
[θεοῖς· Αλλα αλκη κὲ αλκεω] κὲ λαλαθανάτω τῷ τριωνύμῳ Κούρ[α· οὗτοί]
[μοι πάντοτε τελιώ]σουσιν κὲ φιμώσουσιν τὸν ἀντίδικον [ἐμοῦ τοῦ]
[Κάλλιος τὸν Κράτερον]· ἔγιρον δέ μοι κὲ σὺ ὁ ἔχων τὸ ὑπόγιον β[ασίλιόν σε]
36 [πασ]ῶν τῶ[ν Ἐρινύ]ων. Ὁρκίσζω ὑμᾶς κατὰ τῶν ἐν Ἅδι θεῶ[ν Ουχιτου]
[τὴν] τάβων δότι[ρ]αν Αωθιωμος ιωιειεγοωεοιφρι ὁ ἐν τῷ ο[ὐρανῷ]
[ἔχ]ων τὸ ἐθέριον βασίλιον Μιωθιλαμψ ἐν οὐρανῷ Ιαω [κὲ τὸν]
[ὑπὸ] γῆν Σαβληνια Ιαω Εαβλ[η]φλαυβην θανατοπουτ[ωηρ. Ὁρκίσζω]
40 [σε Βαθ]υμια χθιορωοκο[ρβρα] αδιανακω κακιαβανη [θεννανκρα].
[Ἐξορκίσζ]ω ὑμᾶς [τοὺς ἀπ]ὸ Κρόνου ἐκτεθέντα[ς θεοὺς Ἀβλαναθαναλβα]
[σισοπετρον παραλ]άβετε τὸν ἀ[ν]τ[ίδικον ἐμοῦ τοῦ Κάλλιος
[τὸν Κράτερον - - -

12 ευφραμενος κὲ τὸν ἐπὶ τοῦ πυλῶνος τοῦ Ἅδους κὲ τῶν χλήθων (*sic*) τοῦ οὐρανοῦ [τετα]-
γμένον Στερξερξ ιρηξα ῥησίχθωναρδαμααχθουρ πριστευ λαμπαδευ στενα[κτὰ θά]-
ψατε τὸν προγεγραμμένον ἐπὶ τοῦδε τοῦ φιμωτικοῦ καταθέματος. Ἐνορκί[σζω]
ὑμῖν τὸν βασιλέαν τῶν κωφῶν δεμόνων· ἀκούσατε τοῦ μεγάλου ὀνόματος, ἐπιτάσσ[ι γὰρ]
16 ὑμῖν ὁ μέγας Σισαχωρ ὁ ἐξάγων τοῦ Ἅδου τὰς πύλας, κὲ καταδήσατε τοῦ ἀνδρός μου
Μαρίωνος, κὲ κατακοιμίσατε τὴν γλῶσσαν τὸν θυμὸν τὴν ὀργὴν τὴν ἰς ἐμὲ ἔχι τὴν Σερ[α]-
πιάδαν ὁ Μαρίων, ἵνα μὴ δύνητέ μοι μηδενὶ π[ρ]άγματι ἐναντιωθῆνε. Ὁρκίσζω ὑμᾶ[ς δέ]-
μονες πολυάνδριοι κὲ βιοθάνατοι κὲ ἄωροι κὲ [ἄπ]οροι ταφῆς κατὰ τῆς ῥησιχθόνης τῆ[ς κατ]-
20 [ε]νενκάσης Μελιούχου τὰ μέλη κὲ αὐτὸν Μελιο[ῦχο]ν. Ἐνορκίσζω ὑμ[ᾶ]ς κατὰ το[ῦ Αχαλε]-
μορφωθ ὅστις ἐστὶν μόνος ἐπὶ γῆς θεὸς Οσους ο[ισ]ωρνοφρις ουσρα[πιω] ποιή[σατε τὰ ἐν]-
γεγραμμένα· τύμβε πανδάκρυτε κὲ χθόνιοι θεοὶ κὲ Ἑκάτη χθονί[α] κὲ Ἑρμῆ χθό[νιε κ]ὲ
Πλούτων κὲ Ἐρινύες ὑποχθόνιοι κὲ ὑμῖς οἱ ὧδε κάτω κίμενοι ἄωροι κὲ ἀνώνυμ[οι]
24 Ευμαζων, παραλάβετε τοῦ Μαρίωνος τὰς φωνὰς τοῦ πρὸς ἐμὲ τὴν Σεραπιάδαν
[Μ]ασωμάχω· τὴν παραθή<κη>ν ὑμῖν παρατίθομε φιμωτικὴν τοῦ Μαρίωνος κὲ ἀ[νά]-
[δ]οτε αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῖς χθονίοις θεοῖς Αλλα αλκη κὲ αλκεω κὲ λαλαθανάτω
τῷ τριωνύμῳ Κούρα· οὗτοί μοι πάντοτε τελιώσουσιν κὲ φιμώσουσιν τὸν ἄνδρα [μοῦ]
28 [τῆς Σε]ραπιάδαν (*sic*) τὸν Μαρίωναν· ἔγιρον δέ μοι κὲ σὺ ὁ ἔχων τὸ ὑπόγιον βασί[λιόν]
[σε π]ασῶν τῶν Ἐρινύων. Ὁρκίσζω ὑμᾶς κ[α]τὰ τῶν ἐν Ἅδι θεῶν Ουφ[ι]του [τὴν τάβων]
[δ]ότιραν Αωθιωμος τιωιειωεγοω[εοι]φρι ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ [ἔχων τὸ ἐθέριον βασίλ]-
[ιο]ν Σαβλην Μιωθιλαμψ ἐν οὐρανῷ Ιαω [κὲ τ]ὸν ὑπὸ γῆν Σ[αβληνια Ιαω Σα]-
32 [β]ληνφλαυβην θανατοπο[υτω]ηρ. Ὁρκίσ[ζω σ]ε Βαθυμια χθιορωοκορ[βρα]
[αδ]ιανακω κακιαβανη [θενναν]κρα. Ἐξο[ρκίσζ]ω ὑμᾶς τοὺς ἀπὸ Κρ[όνου]
[ἐκτε]θέντας θεοὺς Ἀβ[λανα]θαναλβα [σισοπε]τρον παραλάβετ[ε τὸν]
[ἀντ]ίδικον ἄνδραν ṭ[ῆς Σ]εραπιάδος τὸ[ν Μαρίων]αν ῥηοντια - - - - - - - - - -
36 ẹρ βεβαλλοσαδακ[αμηθη]ς κὲ σ[ὺ ἡ τὰς κλῖδας τοῦ Ἅδου] κατ[έχουσα ῥησίχθων]
γαοθωμιαμ - - - - - - - - -

Λεμ. 779. ΚΑΤΑΔΕΣΜΟΣ Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαγικὴ πινακίδα, φθαρμένη ὅλες τὶς πλευρές. Κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη οἱ διαστάσεις εἶναι: ὕψος 0,165 καὶ πλάτος 0,079 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 770** καὶ φυλάσσεται σὲ μερικῶς ἀποσυντεθειμένη κατάσταση στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. no. 91.4-18, 11).

Macdonald, *PAPhS* 13, 1890, σ. 185, ἀρ. 11· Audollent, *DefixTab*, σ. 58, ἀρ. 32· Mitford, *IK*, ἀρ. 137 (φωτ. σ. 270).

[Δέμονες οἱ κατὰ] γῆν κὲ δέμονες οἵτ[ινές ἐστε κὲ πατέρες πατέρων κὲ μητέρες]
[ἀντιενίριοι οἵτινες] ἐνθάδε κῖσθε κὲ οἵ[τινες ἐνθάδε κάθεστε, θυμὸν ἀπὸ]
[κραδίης πολυκη]δέα πρόσθε λαβόντες λιπόντες, πα[ραλάβετε τῶν ἀντι]-
4 [δίκων μου τὸν θυμ]ὸν τὸν πρὸς ἐμὲ ἔχουσιν τὸν ΚΡΗΞ[- - - - - - - κὲ]
[τὴν δύναμιν κὲ τ]ὴν ἀλκὴν κὲ ποιήσατε αὐτοὺς ψυ[χροὺς ἀφώνους ἀπνεύμ]-
ονας ἰς ἐμὲ. Ὁρκίσζ]ω ὑμᾶς κατὰ τῶν μεγάλων θεῶν Μα[σωμασιμαβλαβοιω]
[- - - - - - - - - - - μελο]φθημα ακου ραελ ωαιεκαμαδ[ωρ - - - - - - - - - - - - - - -]
8 [- -]εχεαρμαρα[- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -]
[- -]χμρρ[- - - - - -]εσθερμχθονι[- - - - - - - - - - - - - - - - - -]
[παραλάβετε - - - - - - - - - -]τοὺς θυμοὺς κὲ τὰς ὀργὰς [- - - - - - - - - - - - - - - - - - -]
[- - - - - - - - - - - - - - -] θεοῖς Μαχθυρευφραμενος κὲ [τὸν ἐπὶ τοῦ πυλῶνος τοῦ Ἅδου κὲ τῶν]
12 [κλήθρων τοῦ οὐρανοῦ] τεταγμένον Στερξξερξ ειρηξα ῥη[σίχθων αρδαμαχθουρ πριστευ]
[λαμπαδευ στ]ενακτὰ θάψατε τοὺ προγεγραμμ[ένους ἐπὶ τοῦδε τοῦ φιμωτικοῦ κατα]-
[θέματος. Ἐνορ]κίσζω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν κω[φῶν δεμόνων· ἀκούσατε τοῦ]
[μεγάλου ὀνόματος, ἐ]πιτάσσι γὰρ ὑμῖν ὁ μέγας Σισοχω[ρ ὁ ἐξάγων τοῦ Ἅδου τὰς πύλας],
16 [κὲ καταδήσατε τῶν] ἀντιδίκων μου *ἀδιάγνωστα γράμματα* [- - - - - - - - - - - - - - - - - - -]
[- - - - - - - κὲ κατακ]οιμίσατε αὐτῶν τὰς γλώσσας [τοὺς θυμοὺς τὰς ὀργὰς τὰς]
[ἰς ἐμὲ ἔχουσιν, ἵνα μὴ δύν]ωντέ μοι ἐν μηδενὶ πράγματ[ι ἐναντιωθῆνε. Ὁρκίσζω]
[ὑμᾶς δέμονες πολυάνδρι]οι κὲ βιοθάνατοι κὲ ἄωροι [κὲ ἄποροι ταφῆς κατὰ τῆς]
20 [ῥησιχθόνης κατενε]γκάσης Μελιούχου τὰ μέλη κ[ὲ αὐτὸν Μελιοῦχον. Ἐν]-
[ορκίσζω ὑμᾶς κατὰ τοῦ] Αχαιλομορφωθ αχλαλαγμορφθ [- - - - - - - - - - - - - - - - - - -]
[- - - - - - - - - - - - - - - - - ο]υσραπιω ποιήσατε τὰ ἐνγεγραμ[μένα· τύμβε πανδάκρυτε κὲ]
[χθόνιοι θεοὶ κὲ Ἑκάτ]η χθονία κὲ Ἑρμῆ χθόνιε κὲ Πλού[των κὲ Ἐρινύες ὑποχθόνιοι κὲ]
24 [ὑμῖς οἱ ὧδε κάτ]ω κίμενοι ἄωροι κὲ ἀνώνυμοι Ε[υμαζων - - - - - - - - - - - - - - παρα]-
[λάβετε τὰς φων]ὰς κὲ τὸν θυμὸν κὲ τοὺς λόγους τ[ῶν -]
[- - - - - - - - - - - - - - πρὸς (*sic*) ἐμὲ τὸν *ἀδιάγνωστα γράμματα* Μασ[ωμάχω - - - - - - - - - -]

[- - - τὴν παραθ]ήκην ὑμῖν παρατίθομε φιμωτικὴ[ν τῶν -]
28 [- - - - - - - - - ἀνάδ]οτε αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῖς χθονίοις θ[εοῖς - - - - - - - - - - - - - - - - - -]
[- - - - - - Κούρα τρι]ωνύμῳ· οὗτοί μοι πάντοτε τελι[ώσουσιν - - - - - - - - - - - - - - - -]
[- - - - - - - - -] *ἀδιάγνωστα γράμματα* [- -]
[ὁ ἔχων τὸ ὑπόγ]ιον βασίλιον ὁ ὤν ἐπάνω τῶν [- -]
32 [- - - - - - - - - - - - - -] τὴν τάβων δότιραν Λωθιμουλω [- -]
[ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔχω]ν τὸ ἐθέριον βασίλιον Μιωθιλαμ[ψ -]
[- - - - - - - - - - - - - - -]οσαφθον. Ὁρκίσζω σε τὸν ἐνν (*sic*) οὐραν[ῷ - - - - - - - - - - - - -]
[- - - - - - - - - - - - - - θ]ανατοπουτωηρ. Ὁρκίσζω σε Βαθυ[μια - - - - - - - - - - - - - - - - - -]
36 [- - - - - - - - - - - - - - -]ρθι θενάνκραν. Ἐξορκίσζω ὑμᾶς [τοὺς ἀπὸ Κρόνου ἐκτεθ]-
[έντας θεοὺς Ἀβλα]ναθαναλβα σισοπετρον παραλάβ[ετε τοὺς ἀντιδίκους ἐμοῦ]
[- - - - - - - - -] *ἀδιάγνωστα γράμματα* Ιω[-]
[- - - - - - - - - - - - - - -]ακαμηθης κὲ σὺ ἡ τὰς κλῖδας τοῦ Ἅ[δου κατέχουσα ῥησίχθων]
40 [- - - - - - - - - - - - -] τὸν ἐπὶ τοῦ θυ[- - - -]ραθεσιπε [- -]
[- - - - - - - - - - - - -] σισόχθω[ν - - - -] τηρῖτε τὴν [- -]
ἀδιάγνωστα γράμματα

Γιὰ τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος βλ. **Λεμ. 770**.

Λεμ. 780. ΦΙΜΩΤΙΚΟ ΚΑΤΑΘΕΜΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ, ΤΟΥ ΤΡΥΦΩΝΟΣ, ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαγικὴ πινακίδα ἀπὸ μόλυβδο, ἀποτελούμενη ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, τὰ ὁποία εἶχε πραγματευθεῖ ὡς δύο ἀνεξάρτητες ἐπιγραφὲς ὁ Macdonald καὶ συνενώθηκαν ἀπὸ τὸν Wuensch. Ἔχει ὕψος 0,071 καὶ πλάτος 0,082 μ. τὸ δεύτερο ἀπότμημα, τὸ ὁποῖο παραδίδει τὴν ἀριστερὴ πλευρά. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 770** καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. no. 91.4-18, 12 καὶ 13). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,002 μέχρι 0,004 μ.

Macdonald, *PAPhS* 13, 1890, σ. 186-7, ἀρ. 12 καὶ 13· Audollent, *DefixTab*, σ. 61, ἀρ. 33· Mitford, *IK*, ἀρ. 138 (φωτ. σ. 273).

Πβ. R. Wuensch, *CIA* appendix, *praef.* σ. XIX (γιὰ τὴ συνένωση τῶν δύο τεμαχίων).

[Δέμονες οἱ κατὰ γῆν κὲ δέμονες οἵτινές ἐστε κὲ πατέρες πατέρων κὲ]
[μητέρες ἀν]τιενίριοι οἵτινές ἐστε κὲ οἵτινες ἐνθάδε κῖσθε θυμὸν [ἀπὸ]
[κραδίη]ς πολυκηδέα πρόσθε λα[βόντες, παραλάβετε τῆς Σοτηρίας κὲ Τρύφωνος]
4 [κὲ Δη]μητρίου κὲ Δημητρίας τ[ὸν θυμὸν τὸν πρὸς ἐμὲ ἔχουσι τὸν Ζοῖλον]
[κὲ] τὴν ὀργήν, κὲ ἀφέλεσθε αὐτῶν τὴν δ[ύναμιν κὲ τὴν ἀλκὴν κὲ ποιήσατε αὐ]-
[τοὺς ψυχ]ροὺς κὲ ἀφώνους κὲ ἀπνεύμονες, ψυ[χροὺς εἰς ἐμὲ τὸν Ζοῖλον. Ὁρκίσ]-

[ζω ὑμ]ᾶς κατὰ τῶν μεγάλων θεῶν Μασ[ωμασιμαβλαβοιω μαμαξω Εὐμαζω]
8 [ενδ]εκοπτουρα μελοφθημαραρ ακο[υ ρασρωεεκαμαδωρ μαχθουδουρας κι]-
[θω]ρα[σ]α κηφοζων θεὰ αχθαμαδοιραλ[αρ ακου ραεντ ακου ραλαρ ἀκούεστε]
[αλ]αρ ουεχεαρμαρλαρ καραμεφθη Σισο[χωρ ἀδωνεία χθὼν χουχμαθερφ]-
[ες θ]ερμωμασμαρ ασμαχουχιμανου φ[ιλαεσωσι· χθόνιοι θεοί, παραλάβετε τῆς]
12 [Σο]τηρίας κὲ Τρύφωνος κὲ Δημητρί[ου κὲ Δημητρίας τὸν θυμὸν τὸν εἰς ἐμὲ ἔχουσι]
τὸν Ζοΐλον κὲ παράδοτε τῷ κατ' Ἅδην θυ[ρουρῷ Μαθυρευφραμενος κὲ τὸν ἐπὶ τοῦ]
πυλῶνος τοῦ Ἅδους κὲ τῶν κλήθρων [τοῦ οὐρανοῦ τεταγμένον Στερξερξ ηρηξα]
ῥησίχθων αρδαμαχθουρ πριστευ λαμπ[αδευ στενακτὰ θάψατε τὸν προ]-
16 [γε]γραμμένον ἐπὶ τοῦδε τοῦ φιμωτ[ικοῦ καταθέματος. Ἐνορκίσζω ὑμῖν]
τὸν βασιλέα, τῶν κωφῶν δεμόν[ων· ἀκούσατε τοῦ μεγάλου ὀνόματος],
ἐπιτάσσι γὰρ ὑμῖν ὁ μέγας Σισοχωρ ὁ ἐ[ξάγων τοῦ Ἅδους τὰς πύλας, κὲ]
[καταδήσ]ατε τοῦ ἀντιδίκου μου τοῦ Τρύφωνο[ς κὲ Δημητρίου κὲ Δημητρίας κὲ]
20 κατακοιμίσατε τὴν γλῶσσαν τ[ὸν θυμὸν τὴν ὀργὴν τὴν εἰς ἐμὲ ἔχουσι τὸν]
[Ζ]οΐλον ἡ Σοτηρία κὲ ὁ Τρύφων [κὲ ὁ Δημήτριος κὲ ἡ Δημητρία, , ἵνα μὴ δύνωντέ]
[μ]οι μηδενὶ πράγματι ἐναντιωθ[ῆνε. Ὁρκίσζω ὑμᾶς δέμονες πολυά]-
νδριοι κὲ βι[οθάν]ατοι κὲ ἄωροι τα[φῆς τε ἄποροι κατὰ τῆς ῥησι]-
24 χθόνης τῆς κατενενκάσης Μελιο[ύχου τὰ μέλη κὲ αὐτὸν Μελιοῦχον. Ἐ]-
νορκίσζω ὑμᾶς κατὰ τοῦ Αχελομ[ορφωθ ὅστις ἐστὶν μόνος ἐπίγιος θεὸς]
οσους οισωρνοφρις ουσραπιω [ποιήσατε τὰ ἐνγεγραμμένα· τύμβε]
πανδάκρυτε κὲ χθόνιοι θεοὶ κὲ Ἑκ[άτη χθονία κὲ Ἑρμῆ χθόνιε κὲ Πλού]-
28 των κὲ Ἐρινύης (*sic*) ὑποχθόνιοι κὲ ὑμῖς ο[ἱ ὧδε κάτω κίμενοι ἄωροι κὲ ἀνώνυ]-
μοι Ευμαζων, παραλάβετε τὰς φ[ωνὰς τῆς Σοτηρίας κὲ Τρύφωνος]
[κὲ] Δημητρίου κὲ Δημητρίας τοὺς πρ[ὸς ἐμὲ τὸν Ζοΐλον Μασωμαχω]
κὲ τὴν παραθήκην τὴν ὑμῖν παρατίθ[ομεν φιμωτικὴν τῆς Σοτηρίας κὲ Τρύ]-
32 φωνος κὲ Δημητρίου κὲ Δημητρίας κὲ ἀν[άδοτε αὐτῶν τὸ ὄνομα τοῖς χθον]-
[ίοις] θεοῖς· Αλλα αλκη κὲ αλκεω κὲ λαλ[αθανάτω τῷ τριωνύμῳ Κούρα· οὗτοί]
μοι πάντοτε τελιώσουσιν κὲ φιμώσου[σιν τοὺς ἀντιδίκους ἐμοῦ τοῦ Ζοΐλου τὴν Σοτ]-
η{τ}ρίαν κὲ Τρύφωναν κὲ Δημήτριν κὲ Δ[ημητρίαν· ἔγιρον δέ μοι κὲ σὺ ὁ ἔχων τὸ]
36 ὑπόγιον βασίλιόν σε πασῶν τῶν Ἐρινύων. [Ὁρκίσζω ὑμᾶς κατὰ τῶν ἐν Ἅδι θεῶν]
Ουφιτου τὴν τάβων δότιραν Αωθιωμ[ος τιωιειεγοωεοιφρι ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ]
ὁ ἔχων τὸ ἐθέριον βασίλιον Μιωθιλα[μψ ἐν οὐρανῷ Ιαω κὲ τὸν ὑπὸ γῆν Σα]-
βληνια Ιαω Εαβληφλαυβην θανατοπο[υτωηρ. Ὁρκίσζω σε Βαθυμια χθιορωο]-
40 [κ]ορβρα αδιανακω κακιαβανη θενναν[κρα. Ἐνορκίσζω ὑμᾶς τοὺς ἀπὸ Κρόνου]
[ἐ]κτεθέντας θεοὺς Αβλαναθαν[αλβα σισοπετρον παραλάβετε τοὺς]
[ἀ]ντιδίκους ἐμοῦ τοῦ Ζοΐλου τὴν [Σοτηρίαν κὲ Τρύφωναν κὲ Δημήτριν]
[κὲ] Δημητρίαν Ιαω αντιχερῃ[χ]ερ [- -]
44 [- -]AC YCKA[- - - - - - - - - - - - - - - - -]

Γιὰ τὸ ὄνομα *Τρύφων* βλ. **Λεμ. 72**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημήτρις*, τύπο προερχόμενο ἀπὸ ὑφαίρεση *–ιος* (*ν*) > *-ις* (*ν*) βλ. **Λεμ. 178**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**. Τὸ ὄνομα *Σωτηρία* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Ἀβ. Πρ. 24**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία*, μὲ τὶς παραλλαγὲς καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**. Γιὰ τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος βλ. **Λεμ. 770**.

Λεμ. 781. ΦΙΜΩΤΙΚΟ ΚΑΤΑΘΕΜΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΜΟΡΜΥΛΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαγικὴ πινακίδα ἀπὸ μόλυβδο, ἀποτελούμενη ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα. Τὸ πρῶτο, ποὺ ἔχει ὕψος 0,073 καὶ πλάτος 0,165 μ., παραδίδει τὸ ἄνω μέρος τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τὸ δεύτερο, ποὺ ἔχει ὕψος 0,035 καὶ πλάτος 0,095 μ., τὸ κάτω. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 770** καὶ τὸ πρῶτο ἀπότμημα φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. no. 91.4-18, 14), ἐνῶ τὸ δεύτερο στὸ Παρίσι (Cabinet des Médailles). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,002 μ.

Macdonald, *PAPhS* 13, 1890, σ. 187, ἀρ. 14· Audollent, *DefixTab*, σ. 63, ἀρ. 34· Mitford, *IK*, ἀρ. 139 (φωτ. σ. 275).

Δέμ[ονε]ς οἱ κατὰ γῆν κὲ δέμ[ονε]ς οἵτινές ἐστε κὲ πατέρες πατέρων κὲ μ[η]-
τέρες ἀν[τιε]νίριοι οἵτινες ἐνθάδε κῖσθε κὲ οἵτινες ἐνθάδε [κ]άθεστε
θυμὸν [ἀπὸ κ]ραδίης πολυκηδέα πρό[σθ]ε λαβόντες, παραλάβετε τοῦ [Μο]-
4 [ρμύλου] τὸν [θυμὸν τὸ]ν πρὸς [ἐ]μὲ [ἔχι] τὸν [Δίδυμον κὲ τὴν ὀργήν],
[κὲ ἀφέλεσθε αὐτοῦ τ]ὴν δύναμιν κὲ τὴν [ἀλκὴν κὲ ποιήσατε αὐτὸν ψυχρὸν κὲ]
[ἄφω]νον κὲ [ἀπ]νεύ[μο]να, ψυχ[ρὸν εἰς ἐμὲ τὸν Δίδυμον. Ὁρκίσζω ὑμᾶς κατὰ τῶν]
[μεγ]άλ[ων] θεῶν Μασωμασιμαβλα[βοι]ω μαμαξω Εὐμαζων ενδεκ-
8 οπτουρα μελοφθημαραρ ακου ραερω εε[κα]μαδω μαχθουδουρας κιθωρασ-
α κηβοζων θεὰ αθχαμοδοιρ[αλαρ] ακου ραεντ ακου εαρ ἀκούειτε (*sic*) αλαρ [ου]
εχεαρμαρλα[ρ] καρα[μεφθη Σισοχωρ] ἀδωνεία χθὼν χουχμαθερφες θερ-
[μ]ωμασμαρ ασμαχου[χιμανου] φιλαεσωσι· χθόνιοι θεοί, παραλάβετε [Μορμύ]-
12 λου τὸν θυμὸν κὲ τὴν ὀργὴν τὴν εἰς ἐμὲ ἔχι τὸν Δίδυμον, κὲ παράδοτε τῷ
[κατ'] Ἅδη θυρουρῷ θυρευφραμενος κὲ τὸν ἐπὶ τὸν (*sic*) πυλῶνος τοῦ [Ἅ]δους
[κὲ] τῶν χλήθρων (*sic*) τοῦ οὐρανοῦ [τεταγμ]έ[νο]ν Στερ[ξερξ ηρηξα ῥησί]χθων αρδαμαρ-
[χ]θουρ πριστευ λαμπαδευ στ[ενακτὰ θάψατε τὸν προ]γεγραμμένον ἐπὶ
16 τοῦδε τοῦ φιμω[τικοῦ κα]ταθέματος. Ἐνορκίσζω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶ[ν]
[κ]ωφῶν δεμόνων· ἀκούσατε τοῦ μεγάλου ὀνόματο[ς, ἐπι]τάσσι γὰρ ὑμῖ[ν]
ὁ μέγας Σισ[οχωρ ὁ] ἐξανάγων τοῦ Ἅδο[υς] τὰς πύλα[ς, κ]ὲ καταδήσα[τε]

τοῦ ἀντιδίκου μου τοῦ Μ[ορμύ]λου [κὲ κατακοιμίσατ]ε τὴν γ[λῶσ]σ[αν τὸν] θυμὸν
20 [τὴν] ὀργὴν τὴν εἰς [ἐμὲ ἔχι τὸν Δίδυμον ὁ Μόρμυλος ἵ]να μὴ δύνητ[έ]
[μ]οι ὁ Μό(ρ)μυ[λος μηδενὶ] πρᾷ[γματι ἐνα]ντιῳθ[ῆ]νε. Ὁρ[κίσζω ὑμᾶς δέ]μονες πολυ-
άνδριοι κὲ βιοθάνατοι κὲ ἄωροι κὲ ἄποροι [ταφῆς κατὰ τῆ]ς ῥησιχθόνη[ς]
τῆς κατενενκάσης Μελιούχου τὰ μέλη [κὲ αὐτὸν Μελιο]ῦχο[ν. Ἐνορκίσ]-
24 ζω ὑμᾶς κατὰ τοῦ Αχαλεμορφωθ ὅστ[ις ἐστὶν μόνος ἐπίγιος θεὸς]
οσους ορσωρνοφρις ουσραπιω ποιήσᾳ[τε τὰ ἐνγεγραμμένα· τύνβε]
πανδάκρυτε κὲ χθόνιοι θεοὶ κὲ Ἑκ[άτη χθονία κὲ Ἑρμῆ χθόνιε]
κὲ Πλούτων κὲ Ἐρινύες ὑποχθόνιο[ι κὲ ὑμῖς ὧδε κάτω κίμενοι ἄω]-
28 [ρ]οι κὲ ἀνώνυμοι Ευμαζων, παραλάβ[ετε τὰς φωνὰς τοῦ Μορμύλου]
[τοῦ π]ρὸς ἐμὲ τὸν Δίδυμον Μασ[ωμάχω· τὴν παραθήκην ὑμῖν]
[παρατίθ]ομεν φιμωτικὴν τοῦ Μορμύλ[ου κὲ ἀνάδοτε αὐτοῦ τὸ ὄνομα]
[τοῖς χθονίοις θεοῖς] Αλλα αλκη [κὲ αλκεω κὲ λαλαθανάτω τῷ]
32 [τριωνύμῳ Κούρα· οὗτ]οί μ[ο]υ π[άντοτε τελιώσουσιν κὲ φιμώσουσιν]
[τὸν ἀντίδικον ἐμοῦ κ.τ.λ.]

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δίδυμος* βλ. **Λεμ. 176**. Γιὰ τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος βλ. **Λεμ. 770**.

Λεμ. 782. ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΔΕΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΟΝΑΣΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαγικὴ πινακίδα ἀπὸ μόλυβδο, ἀποτελούμενη ἀπὸ δύο σχεδὸν συνανήκοντα ἀποτμήματα, φθαρμένη σὲ ὅλες τὶς πλευρές. Κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη οἱ διαστάσεις εἶναι: ὕψος 0,172 καὶ 0,144 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 770** καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. no. 91.4-18, 15).

Macdonald, *PAPhS* 13, 1890, σ. 188, ἀρ. 15 καὶ 15*α*· Audollent, *DefixTab*, σ. 63, ἀρ. 35· Mitford, *IK*, ἀρ. 140 (φωτ. σ. 277).

Δέμονες οἱ κατὰ [γῆν κὲ δέμονες οἵτινές ἐστε κὲ πατέρες πατέρων κὲ μητέρες ἀντιενίριοι]
οἵτινες ἐνθάδε κῖσθε κὲ ο[ἵτινες ἐνθάδε κάθεστε θυμὸν ἀπὸ κραδίης πολυκηδέα πρόσθε]
[λαβόντες, παραλ]άβετε τοῦ Ὀν[ασᾶ καὶ Δημητρίου τὸν θυμὸν τὸν πρὸς ἡμᾶς ἔχουσι τὸν
Εἰρηνὲν κὲ]

4 [Ἀρίσστω]ναν κὲ Τίμω[να κὲ τὴν ὀργήν ἀφέλεσθε αὐτῶν τὴν δύναμιν κὲ τὴν ἀλκὴν κὲ ποιήσατε αὐτοὺς ψυχροὺς]
[κὲ ἀφ]ώνους κὲ ἀπνεύ[μονας, ψυχροὺς εἰς ἡμᾶς ἔχουσι τὸν Εἰρηνὲν κὲ Ἀρίσστωναν κὲ
Τίμωνα. Ὁρκίζω]
[ὑμᾶς κ]ατὰ τῶν μεγάλων [θεῶν Μ]α□σωμασιμαβλαβοιω μαμαξω Εὐ[μ]αζω εν[δεκοπτουρα μελοφθη]-
[μ]αραρ ακου ραερωεεκαμαδωρ μαχθουδουρας κιθωρασα κηβοζων θεὰ αθχαμ[οδοιραλαρ
ακου ραεντ ακου
8 [ρ]αλαρ ἀκούεστε αλαρ ουεχεαρμαρλαρ καραμεφθη Σισοχωρ ἀδωνεία χθὼν χουχμ[αθε]ρφε[ς θ]ερμομ[ασμαρ]
ρασμαχουχιμανου φιλαεσωσι· χθόνιοι θεοί, παραλάβετε τοῦ Ὀνασᾶ τὸν θυμὸν κὲ τοῦ Δημητρίου
τὴν ὀργὴν τὴν εἰς ἐμὲ ἔχι τὸν Εἰρηνὲν κὲ Ἀρίσστωναν κὲ Τίμωναν, κὲ παράδοτε τῷ κατ' Ἅδη θυρουρ[ῷ]
Μαθυρευφραμενος κὲ τὸν ἐπὶ τοῦ πυλῶνος τοῦ Ἅδους κὲ τῶν χλήθων (*sic*) τοῦ οὐρανοῦ
τεταγμένο[ν]
12 Στερξερξ ειρηξα ῥησίχ<θ>ων αρδαμαρχθουρ πριστευ λαμπαδευ στεναικτὰ (*sic*) θάψατε
τοὺς προ-
γεγραμμένους ἐπὶ τοῦδε τοῦ φιμωτικοῦ καταθέματος. Ἐνορκί[σ]ζω ὑμῖν τὸν βασιλέαν τῶ[ν]
κωφῶν δεμόνων· ἀκούσατε τοῦ μεγάλου ὀνόματος, ἐπ[ιτά]σσι γὰρ ὁ μέγα[ς]
Σισοχωρ ὁ ἐξάγων τοῦ Ἅδους τὰς πύ[λ]ας, κὲ καταδήσ[ατε τῶν] ἀ[ντ]ιδίκων ἡμῶν
16 Εἰρηνέτος κὲ Ἀρίσστωνος κὲ Τίμωνος κὲ κατακοιμίσατε τὰς γλώσσας τὸν θυμὸν τὴν ὀργὴ[ν]
τὴν εἰς ἡμᾶς ἔχουσιν ἰς τὸν Εἰρηνὲν κὲ Ἀρίσστωναν κὲ Τίμωναν ὁ Ὀνασᾶς κὲ Δημήτρις
ἵνα μὴ
δύνητε ἡμῖν μηδενὶ πράγματι ἐναντιωθῆνε. Ὁρκίζω ὑμᾶς δέμονες πολυάν[δριοι]
[κ]ὲ βιοθάνατοι κὲ ἄωροι ἄποροι ταφῆς κατὰ τῆς ῥησιχθόνης τῆς κατενενκάσης Μελιούχ[ου]
20 [τ]ὰ μέλη κὲ αὐτὸν Μελιοῦχον. Ἐνο[ρ]κίζω ὑμᾶς κατὰ το[ῦ] Αχαλεμορφωθ ὅστις ἐστὶν
[μ]όνος ἐπίγιος θεὸς Οσου[ς ο]ισ[ωρνοφ]ρις ουσραπιω ποιήσατε τὰ ἐνγεγραμμένα· τύ[ν]-
[β]ε πανδάκρυτε κ[ὲ χθόνιοι θεοὶ κὲ Ἑκ]άτη χθον[ία κὲ] Ἑρμῆ χθόνιε [κ]ὲ Πλούτων κὲ
[Ἐρι]νύες ὑποχθόνι[ο]ι [κὲ ὑμῖς ο]ἱ ὧδε κάτω κίμε[νοι] ἄωροι κὲ ἀνώ[ν]υμοι Ευμαζων,

24 [πα]ραλάβετε τὰς φωνὰς τοῦ Ὀνασᾶ κὲ τοῦ Δημητρίου ṭ[ῶν οὔτε] ẹὐμενῶν [π]ρὸ[σ]ς
ἄλλ[ους]
[οὔτ]ε πρὸσς ἡμᾶς τὸν Εἰρηνὲν κὲ Ἀρίσστωναν κὲ Τίμωναν [Μασωμά]χω· τ[ὴν παρα]θήκ[ην]
[ύ]μῖν παρατίθομε φιμωτικὴν τοῦ Ὀνασᾶ κὲ τοῦ [Δημητρίου κ]ὲ ἀν[άδοτε αὐτῶν τὰ]
[ὀν]όματα τοῖς χθονίοις Αλλα αλκη κὲ αλκ[εω κὲ λαλαθανάτω τῷ τριωνύμῳ Κούρα· οὗ]-
28 τοί ḥμῖṛ πάντοτε τελιώσουσιν κὲ φιμώσο[υσιν τοὺς ἀντιδίκους ἡμῶν τοῦ Εἰρηνέτος κὲ
Ἀρίσστ]-
[ω]ṛος κὲ Τίμων[ος τ]ὸν Ὀνασᾶν κ[ὲ τὸν Δημήτριον· ἔγιρον δέ μοι κὲ σὺ ὁ ἔχων τὸ ὑπόγιον βασ]-
[ίλι]όν σε πασῶν τῶν Ἐρινύων. [Ὁρκίσζω ὑμᾶς κατὰ τῶν ἐν Ἅδι θεῶν Ουχιτου τὴν τάβων δότιραν]
[Α]ωθιωμος ιωιειωεγο[ωεοιφρι ὁ ἐν οὐρανῷ ἔχων τὸ ἐθέριον βασίλιον Μειωθιλαμψ]
32 ἐν οὐρανῷ Ιαω κὲ τὸ[ν ὑπὸ γῆν Σαβληνια Ιαω Σαβληφλαυβην θανατοπουτωηρ. Ὁρκίσζω σε]
Βαθυμια χθιορωοκο[ρ]β[ρα αδιανακω κακιαβανη θεννανκρα. Ἐξορκίσζω ὑμᾶς τοὺς ἀπὸ
Κρόνου]
ἐκτεθέντας θεοὺς Ἀ[βλ]αναθαν[αλβα σισοπετρον παραλάβετε τοὺς ἀντιδίκους ἡμῶν Εἰρηνέτος]
κὲ Ἀρίσστωνος κὲ Τίμωνος τὸν Ὀ[νασᾶν κὲ Δημήτριον Ωηαντιχερεχερ βεβαλλοσσαλακαμηθη]
36 κὲ σὺ ἡ τὰς κλῖδα (*sic*) τοῦ Ἅδους κατ[έχουσα ῥησίχθων· συνεπιτέλι δὲ ἡμῖν κὲ σὺ Ασμιατηνε]
[· ο]υ κατὰ θεοῖν σύνθ̣ρονοι ἀνάθη[μα
ΠΙΟΘΥΘΙ̣ΧΟ̣Ṛ̣ΧΕ̣

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημήτρις*, τύπο προερχόμενο ἀπὸ ὑφαίρεση *–ιος* (*ν*) > *-ις* (*ν*) βλ. **Λεμ. 178**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησᾶς - Ὀνασᾶς* βλ. **Λεμ. 251**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**. Γιὰ τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος βλ. **Λεμ. 770**.

Λεμ. 783. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΜΑΓΙΚΗΣ ΠΙΝΑΚΙΔΟΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαγικὴ πινακίδα ἀπὸ μόλυβδο, φθαρμένη σὲ ὅλες τὶς πλευρές, ποὺ διασώζει μέρος τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας ἀριστερά. Κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη οἱ διαστάσεις εἶναι: ὕψος 0,042 καὶ 0,039 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 770** καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. no. 91.4-18, 16).

Macdonald, *PAPhS* 13, 1890, σ. 189, ἀρ. 16· Audollent, *DefixTab*, σ. 66, ἀρ. 36· Mitford, *IK*, ἀρ. 141 (φωτ. σ. 280).

α<u>κνα</u>- - - - - - - - - - -
θαλ<u>κε</u>- - - - - - - - - - -
κουψ<u>ι</u>ο<u>ψ</u>- - - - - - - - -
ποιήσατε μιση[τὸν - - - -]
το ωδαραρ κελλινα - - - -
μα - - -ανη <u>προσπα</u>- - - - -
μαλη τάδε <u>πρὸς</u> - - - - - - -
- - - - φν<u>ηκεν</u>- - - - - - - - - -
- - - - μ̣ε̣ φιλ<u>α</u> - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Γιὰ τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος βλ. **Λεμ. 770**.

Λεμ. 784. ΦΙΜΩΤΙΚΟ ΚΑΤΑΘΕΜΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΥΑΝΘΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαγικὴ πινακίδα ἀπὸ μόλυβδο, ἀποτελούμενη ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, φθαρμένη σὲ ὅλες τὶς πλευρές. Ἔχει μέγιστο ὕψος 0,165 καὶ πλάτος 0,078 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Λεμ. 770** καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. no. 91.4-18, 17). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,001 μέχρι 0,005 μ.

Macdonald, *PAPhS* 13, 1890, σ. 189, ἀρ. 17· Audollent, *DefixTab*, σ. 66, ἀρ. 37· Mitford, *IK*, ἀρ. 142 (φωτ. σ. 281).

[Δέμονες - παραλάβετε τοῦ Εὐαν]-
[θίου κὲ Δημητρίου] τὸ̣ν θ̣[υμὸν τὸν πρὸς ἐμὲ ἔχουσι τὸν Μαρίωναν κὲ τὴν]
[ὀργήν, κὲ ἀφέλε]σθε αὐτῶ[ν τὴν δύναμιν κὲ τὴν ἀλκὴν κὲ ποιήσ]-
4 [ατε αὐτοὺς ψυχ]ροὺς κὲ ἀφώ[νους κὲ ἀπνεύμονας, ψυχροὺς εἰς ἐμὲ τὸν]

[Μαρίωναν. Ὁρκίσ]ζω ὑμᾶς κα[τὰ τῶν μεγάλων θεῶν Μασωμασιμα]-
[βλαβοιω μαμαξω] Εὐμαζων εν[δεκοπτουρα μελοφθημαραρ ακου ρασρωεεκ]-
[αμαδωρ μαχθου]δουρας κιθωρα[σα κηφοζων θεὰ αθχαμοδοιραλαρ ακου ραεντ]
8 [ακου ραλαρ ἀκο]υ (*sic*) ἀκούεστε α[λ]αρ [ουεχεαρμαλαρ καραμεφθη Σισοχωρ]
[ἀδωνεία χθὼν] χουχμαθερφες [θερμωμασμαρ ασμαχουχιμανου φιλαεσωσι]·
[χθόνιο]ι θ̣ε̣ρ̣ί, παραλάβετε τοῦ Εὐαν[θίου κὲ Δημητρίου τὸν θυμὸν κὲ τὴν ὀργὴν]
τὴν εἰς ἐμὲ {με} ἔχουσιν εἰς τὸν [Μαρίωναν, κὲ παράδοτε τῷ κατ' Ἅδη θυρουρῷ]
12 [Μαθυρ]ευφραμενος κὲ τὸν ἐπὶ τὸ[ῦ πυλῶνος τοῦ Ἅδου κὲ τῶν κλήθρων τοῦ]
[οὐρανοῦ] τεταγμένον Σ[τε]ρξερξ ειρηξ[α ῥησίχθων αρδαμαχθουρ πριστευ λαμ]-
[παδευ σ]τενακτὰ θάψατε τοὺς προ[γ]ε[γραμμένους ἐπὶ τοῦδε τοῦ φιμω]-
[τικοῦ κατ]αθέματος. Ἐνορκίσζω ὑμῖν τὸ[ν βασιλέα τῶν κωφῶν δεμόνων]·
16 [ἀκούσατ]ε τοῦ μεγάλου ὀνόματος, ἐπιτά[σσι γὰρ ὑμῖν ὁ μέγας Σισοχωρ ὁ]
[ἐξάγων τ]οῦ Ἅδου τὰς πύλας, κὲ καταδήσατ[ε τῶν ἀντιδίκων μου τοῦ Εὐανθίου κὲ
Δη]-
[μητρίου] κὲ κατακοιμίσατε αὐτῶν τὴ[ν γ[λῶσσαν τὸν θυμὸν τὴν ὀργὴν τὴν εἰς ἐμὲ ἔχ]-
[ουσι τὸν Μ]α[ρί]ωναν ὁ Εὐάνθις κὲ ὁ Δημ[ήτρις, ἵνα μὴ δύνωντέ μοι μηδενὶ πράγμα]-
20 [τι ἐναντι]ωθῆνε. Ὁρκίσ{ισ}ζω ὑμᾶς [δέμονες πολυάνδριοι κὲ βιοθάνατοι κὲ ἄωροι κὲ]
[ἄποροι ταφ]ῆς κατὰ τῆς ῥησιχθόνης τῆς [κατενενκάσης Μελιούχου τὰ μέλη κὲ αὐτὸν
Μελιοῦ]-
[χον. Ἐνορκίσ]ζω ὑ[μ]ᾶς κατὰ τοῦ Αχελομ[ο]ρ[φωθ ὅστις ἐστὶν μόνος ἐπίγιος θεὸς
Οσους οισωρνο]-
[φρις ουσραπι]ω ποιήσατε τὰ ἐνγεγ[ραμμένα· τύνβε πανδάκρυτε κὲ χθόνιοι θεοὶ κὲ
Ἑκάτη]
24 [χθονία κὲ] Ἑρμῆ χθόνε (*sic*) κὲ Πλοὺ̣τ̣[ων κὲ Ἐρινύες ὑποχθόνιοι κὲ ὑμῖς ὧδε κάτω]
[κίμενοι ἄωρ]οι κὲ ἀώνυμοι (*sic*) Ευμαζων, [παραλάβετε τὰς φωνὰς τοῦ Εὐανθίου κὲ]
[Δημητρίο]υ τοὺς πρὸ (*sic*) ἐμὲ τὸν Μαρίω[ναν Μασωμάχω· τὴν παραθήκην ὑμῖν
παρα]-
[τίθομεν φιμω]τικὴν τοῦ τοῦ Εὐανθίο̣υ̣ κὲ Δημητρίου [κὲ ἀνάδοτε αὐτῶν τὰ ὀνόματα τοῖς]
28 [χθονίοις θεοῖς]. Αλλα αλκη κὲ αλκεω κὲ [λαλαθανάτω τῷ τριωνύμῳ Κούρα· οὗτοί μοι]
[πάντοτε] τελιώσουσιν κὲ φιμώσ[ουσιν τοὺς ἀντιδίκους ἐμοῦ τοῦ Μαρίωνος τὸν]
[Εὐάνθιν κὲ] Δημήτριν· ἔγιρον δέ μοι κὲ σὺ [ὁ ἔχων τὸ ὑπόγιον βασίλιόν σε πασῶν τῶν]

[Ἐρινύω]ν. Ὁρκίσζω ὑμᾶς κατὰ τῶν[ἐν Ἅδι θεῶν Ουχιτου τὴν τάφων δότιραν]
32 [Αωθιωμος τιωι]ειεγοωεῳ[φρι ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔχων τὸ ἐθέριον βασίλιον Μιωθιλαμψ]
[ἐν οὐρανῷ Ια]ω κὲ τὸν ὑπὸ γῆ[ν Σαβληνια Ιαω Σαβλη]φλα[υβην θανατοπουτωηρ.
Ὁρκίσ]-
[ζω σε Βαθυμια] χθιορω[οκορβρα αδιανακω κακιαβανη θε]ννανκ[ρα. Ἐνορκίσζω ὑμᾶς
τοὺς ἀπὸ]
[Κρόνου ἐκτεθ]ένταρ[ς θεοὺς Αβλαναθαναλβα σισοπετρον πα]ραλάβετε τοὺ[ς ἀντιδίκους]
36 [τοῦ Μαρίωνο]ς ἐμοῦ [τὸν Εὐάνθιν κὲ Δημή]τριν Ωηαντιχερ[εχερ βεβαλλοσσαλακα]
[μηθη κὲ σὺ ἡ τὰς κλῖδας τοῦ Ἅδου κατέχουσα ῥησίχθω]ν· συνεπιτέλι δὲ ἐμ[οὶ κὲ σὺ]
[Ασμιατηνε -]αροτρηριτε τὴν πα[ρατίθομε]

ΘΡΙ̣Ο̣Ι̣Α̣Ο̣
Υ̣ΦΗΗΤ̣

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημήτρις*, τύπο προερχόμενο ἀπὸ ὑφαίρεση *–ιος* (*ν*) > *-ις* (*ν*) βλ. **Λεμ. 178**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Μαρίων* βλ. **Λεμ. 263**. Γιὰ τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος βλ. **Λεμ. 770**.

Λεμ. 785. ΚΑΤΑΔΕΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΗΣ ΜΑΡΚΙΑΣ τέλη Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἄνω μέρος μαγικῆς πινακίδος, φθαρμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη οἱ διαστάσεις εἶναι: ὕψος 0,152 καὶ πλάτος 0,105 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 770** καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. no. 91.4-18, 4).

Macdonald, *PAPhS* 13, 1890, σ. 176, ἀρ. 4· Audollent, *DefixTab*, σ. 46, ἀρ. 25· *IGR* 3, 1529· Mitford, *IK*, ἀρ. 130 (φωτ. σ. 253).

[Δέμονες οἱ κ]ατὰ γῆν κὲ <u>δέμονες οἵτινές</u> [ἐσ]<u>τε κὲ</u>
[πατέρες πατ]έρων κὲ μητέρες <u>ἀντιενίριοι ἄνδριοι</u> [ἤτε]
[γύναιοι, δέ]μ<ο>νες <οἵ>τινές ἐ<σ>θ̣ε κὲ ἐνθά̣[δε κῖσθε βίον λιπόντες]
4 [πολυκηδ]έα, βιωθάνατοι εἴτε ξένοι ἴτε ἐντόπιοι ἴτ̣ε̣ [ἄπο]-
[ροι ταφ]ῆ̣ς ἴτε ἀπὸ τῆς ἀκρέας τῶν ἄστρων φέρεσθε εἴτε [ἐν]
[ἀέρι πο]υ πλάσζεσθε κὲ σὺ ὁ ὧδε κάτω κίμενος, παρα[λάβετε τὰς]

[φω]νὰς τῶν ἀντιδίκων ἐμοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου το[ῦ κὲ Μακε]-
8 [δ]ονίου οὗ ἔτεκεν Ματιδία τὸν Θεόδωρον τὸ[ν ἡγεμόνα]
[κ]ὲ Τίμωναν τὸν ἔ{σ}τεκεν Μαρκία νηθιμαζ - - - - - - - - - - - -
μασωλαβεῳ μαμαξωμαξω ενκοπτωδ̣ιτ̣- - - - - - - - - - - -
· ενουουμαρ ακνευ μελοφθηλαρ ακν· κ̣λ̣αμ- - - - - - - - -
12 δέσποτα τῶν ὑπὸ χθόνα δεμόνων - - - - - - - - - - - - - - -
κὲ δὸς φιμὸν τῷ Θεοδώρῳ τῶ ἡγε[μόνι τῆς ἐπαρχείας (;)]
Κύπρου κὲ Τίμωνι, ἵνα μὴ δύνω[ντε μηδενὶ πράγμα]-
[τι] ἐναντιωθῆνε τῷ Ἀλεξάνδρῳ Μ̣αζο̣[μαχῳ]
16 τῷ κὲ Μακεδονίῳ· ἀλλὰ ὡς ὑ[μῖς ἄταφοι κὲ ἄφω]-
νοι κὲ ἄλαλοι κὲ ἄγλωσσοι, οὕτω - - - - - - - - - - - -
ο̣ἱ ἀντίδικοι ἤτωσαν ἄλαλοι ἄφ[ωνοι ἄγλωσσοι]·
Θεόδωρο<ς> ὁ [ἡγ(εμ)]ὼν κὲ [Τίμων- - - - - - - - - - - -]
20 τ̣ον ἅπαν (ἢ ἀπαν-) -

Γιὰ τὸ ὄνομα *Μαρκία* βλ. **Πάφ. 28**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀλέξανδρος* βλ. **Λεμ. 437**. Γιὰ τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος βλ. **Λεμ. 770**.

II. Varia (Λεμ. 786-788)

Λεμ. 786. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΑΓΓΕΙΟΠΛΑΣΤΟΥ

τέλη Γ' αἰ. π.Χ. - Α' αἰ. μ.Χ.

Τὸ ὄνομα τοῦ ἀγγειοπλάστου εἶναι χαραγμένο στὸ πίσω μέρος ἑνὸς εἰδωλίου, τὸ ὁποῖο βρέθηκε βορείως τῆς ἀκροπόλεως τῆς Ἀμαθοῦντος.

Aupert, *BCH* 105, 1981, σ. 392 (βλ. καὶ σ. 375) [φωτ. πίν. 50] (*SEG* 31, 1346).

Ἀρίωνος

Λεμ. 787. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΠΙΝΑΚΙΟ

Α' αἰ. μ.Χ.
(40-70 μ.Χ περίπου)

Ἐπιγραφὴ σφραγισμένη σὲ πινάκιο, ποὺ φέρει πιθανότατα τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστοῦ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στὴν Ἀμαθοῦντα.

Burkhalter, *BCH* 111, 1987, σ. 357 (πβ. σ. 386, ἀρ. 171) (= *SEG* 37, 1382).

[Χ]ά-
[ρις] (;)

Λεμ. 788. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΠΙΝΑΚΙΟ Α΄ αἰ. μ.Χ.
(60-80/100 μ.Χ περίπου)

Ἐπιγραφὴ σφραγισμένη σὲ πινάκιο, ποὺ φέρει πιθανότατα τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστοῦ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν **Λεμ. 787**.
Burkhalter, *BCH* 111, 1987, σ. 357 (πβ. σ. 387, ἀρ. 175) (= *SEG* 37, 1383).

Χάρ[ι]ς

ΙΙΙ. Ἐπιγραφὴ καλωσορίσματος (Λεμ. 789)

Λεμ. 789. ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ
τέλη Β΄ - ἀρχὲς Γ΄ αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,35, πλάτους 0,44 καὶ πάχους 0,15 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λεμεσὸ καὶ προέρχεται πιθανότατα ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,055 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.
Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 72, ἀρ. 40 (φωτ. πίν. 42, σ. 71).

Εἴσαγε με-
τὰ ὑγίας,
εὐθάλι
4 κεὶ (*sic*) εὐτύ-
χι{α}.

Σχόλια: στ. 2: ὑγίας: Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 4: κεί ἀντὶ καί.
στ. 4-5: ΕΥΤΥ|ΧΙΑ ἀπὸ λάθος τοῦ χαράκτου.

Ἡ χρήση τοῦ *εἰσάγω* ὡς ἀμετάβατο ῥῆμα εἶναι σπάνια βλ. *LSJ*[9], σ.λ. Καὶ τὸ *εὐθάλι* καὶ τὸ *εὐτύχι* εἶναι προστακτικές.

IV. Κτιτορικὲς ἐπιγραφές (Λεμ. 790-791)

Λεμ. 790. ΤΟΠΟΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

ἀρχὲς ῥωμαϊκῆς περιόδου

Ὀγκόλιθος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ποὺ χρησιμοποιήθηκε ξανὰ ὡς οἰκοδομικὸ ὑλικὸ στὴ χριστιανικὴ Βασιλικὴ στὴν Ἀμαθοῦντα.
Hermary – Schmid, *BCH* 113, 1989, σ. 858 (*SEG* 39, 1523).
Πβ. M. Sève, *Bull. Épigr.* 1990, 108 (ἀποκατάσταση τοῦ στ. 4).

Κατε[σκευάσθη]
ὁ τόπος
ὑπὸ τῶν
4 Φιλοκράτο[υς]
ἐφήβων.

---

1. Φιλοκράτους, Sève: ΦΙΛΟΚΡΑΤΟ, Hermary – Schmid.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* βλ. **Λεμ. 205**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Ὁ Φιλοκράτης ἴσως νὰ εἶναι ὁ ἐφήβαρχος.

Λεμ. 791. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ *ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ* ΚΑΙ ΤΗΣ *ΑΨΙΔΟΣ* ΑΠΟ ΤΟΝ Λ. ΟΥΙΤΕΛΛΙΟ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟ

τέλη Α΄ αἰ. μ.Χ.
(100 μ.Χ.)

Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ πρόκειται γιὰ οἰκοδομικὴ ἐπιγραφή.

CIG II, 2644 (= *LBW* 2824)· *IGR* 3, 975.

Πβ. Aupert – Hellmann, *Amathonte* I, πίν. 28· Aupert – Leriche, *BCH* 113, 1989, σ. 888 (γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ ὀχυρώματος τῆς ἀκροπόλεως) (= *SEG* 39, 1518).

Λούκιος Οὐιτέλ-
λιος Καλλίνικος
τὴν ἀνάβασιν ταύ-
4 την σὺν τῇ ἀψῖδι
ἐκ τοῦ ἰδίου κατεσκεύ-
ασεν.

Κατὰ τοὺς Aupert – Hellmann, ἡ πύλη οἰκοδομήθηκε ἀπὸ τὸν Καλλίνικο στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ τείχους. Ἡ ἐπιγραφὴ ἀποδεικνύει τὴν ὕπαρξη τοῦ τείχους κατὰ τὸν Α' μὲ Β' αἰ. μ.Χ. Γιὰ τὰ ὀνόματα *L. Vitellius* στὴν Κύπρο βλ. **Πάφ. 99**. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-νικος* (καὶ *-νίκης*) βλ. Casevitz, *RPh* 76, 2002, σ. 225-231.

ΣΤ. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων (Λεμ. 792-797)

Ι. Ἐπιγραφὲς σὲ πήλινα εἴδη (Λεμ. 792-796)

Λεμ. 792. ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΣΕ ΣΩΛΗΝΑ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟΥ
84-85 μ.Χ. καὶ περίοδος αὐτοκρατορίας τοῦ Τραϊανοῦ

Ἀπότμημα πήλινου σωλήνα ποὺ βρέθηκε στὴ βάση ἑνὸς ὑδραγωγείου, καὶ φέρει δύο ἐπιγραφές: α) ἐπιγεγραμμένη χρονολογία, ποὺ πιθανῶς ἀναφέρεται στὸ τέταρτο ἔτος τῆς ἡγεμονίας τοῦ Δομιτιανοῦ καὶ β) ἀπόσπασμα ἐπιγραφῆς ποὺ πιθανῶς ἀναφέρεται σὲ κάποιο ἔτος τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Τραϊανοῦ. Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα.

Aupert κ.ἄ., *BCH* 124, 2000, σ. 541 (φωτ.) (*AE* 2000, 1493 a-b· *SEG* 50, 1370).

(*α*) [ἔτους] δ' Δο(μιτιανοῦ)

Τὸ τέταρτο ἔτος τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Δομιτιανοῦ εἶναι τὸ 84-85 μ.Χ. Ὁ πρῶτος ἐκδότης λανθασμένα δίδει τὸ δέκατο ἔτος, δηλ. τὸ 91 μ.Χ., πρᾶγμα ποὺ διορθώνει ὁ Tybout στὸ *SEG*. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν αὐτοκράτορα *Δομιτιανὸ* βλ. **Πάφ. 9**.

(*β*) [ἔτους] [- - -] Τρα(ϊανοῦ).

Ὁ πρῶτος ἐκδότης ἑρμηνεύει αὐτὲς τὶς ἐπιγραφὲς ὡς ἀναφορὰ σὲ ἐπιδιόρθωση τοῦ ἀγωγοῦ νεροῦ ὑπὸ τὴν αὐτοκρατορία πρώτα τοῦ Δομιτιανοῦ καὶ ἔπειτα τοῦ Τραϊανοῦ.

Λεμ. 793. ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΣΕ ΣΩΛΗΝΑ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟΥ 119 μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα πήλινου σωλήνα ὑδραγωγείου, ποὺ φέρει ἐπιγεγραμμένη χρονολογία, ποὺ πιθανῶς ἀναφέρεται στὸ δεύτερο ἔτος τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Ἁδριανοῦ. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος.

Aupert - Leriche, *BCH* 115, 1991, σ. 772 (φωτ.) (*SEG* 41, 1474).

[L] β'

Γιὰ ἐπιγραφὴ ποὺ ἀναφέρεται στὸ δεύτερο ἔτος τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Ἁδριανοῦ πβ. **Λεμ. 794**.

Λεμ. 794. ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΣΕ ΣΩΛΗΝΑ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟΥ 119 μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα πήλινου σωλήνα ὑδραγωγείου, ποὺ φέρει ἐπιγεγραμμένη χρονολογία, ποὺ πιθανῶς ἀναφέρεται στὸ δεύτερο ἔτος τῆς ἡγεμονίας τοῦ Ἁδριανοῦ. Βρέθηκε στὴν Ἀμαθοῦντα στὴν τοποθεσία «Πιρθακάρης».

Petit κ.ἄ., *BCH* 114, 1990, σ. 1028 (φωτ) (= *SEG* 40, 1348).

L β' Ἁδρι[ανοῦ]

Γιὰ ἐπιγραφὴ ποὺ ἀναφέρεται στὸ δεύτερο ἔτος τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Ἁδριανοῦ πβ. **Λεμ. 793**.

Λεμ. 795. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΣΩΛΗΝΑ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟΥ 119 μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα πήλινου σωλήνα ὑδραγωγείου. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος.

Aupert - Leriche, *BCH* 115, 1991, σ. 783 (φωτ. πίν. 47) (*SEG* 41, 1474).

δημ[όσιον]
ΠΑ[- - - - -]

Λεμ. 796. ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΣΕ ΣΩΛΗΝΑ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟΥ 128 μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα πήλινου σωλήνα ὑδραγωγείου, ποὺ φέρει ἐπιγεγραμμένη χρονολογία, ποὺ πιθανῶς ἀναφέρεται στὸ ενδέκατο ἔτος τῆς ἡγεμονίας τοῦ Ἀδριανοῦ. Βρέθηκε στὴν ἀκρόπολη τῆς Ἀμαθοῦντος.

Aupert - Leriche, *BCH* 115, 1991, σ. 783 (*SEG* 41, 1474).

L ια᾽

II. Ἐπιγραφὴ σὲ *planta pedis* (Λεμ. 797)

Λεμ. 797. ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΠΕΛΜΑ ΠΟΔΙΟΥ

15 π.Χ.

Ἐπιγραφὴ σὲ πέλμα ποδιοῦ, μήκους 0,015 καὶ πλάτους 0,052 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἑπταγώνεια.

I. Nicolaou-Μιχαηλίδου, *Periclus*, σ. 119 (*AE* 2000, 1494).

L. Quedi
Statian(i).

3. ΑΥΔΗΜΟΥ (Λεμ. 798-806)

Λεμ. 798. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ XXV ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΦΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ

198 μ.Χ. (;)

Μιλιοδείκτης ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὁ ὁποῖος βρέθηκε δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Αὐδήμου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ. Ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία συνανήκοντα τμήματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν μέγιστο ὕψος 1,24, 1,16 καὶ 0,46 μ. ἀντιστοίχως καὶ διάμετρο 0,55 μ. Ὁ μιλιοδείκτης φέρει τέσσερεις ἐπιγραφές: (*α*) αὐτὴ ἡ λατινικὴ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται πιθανῶς τὸ 198 μ.Χ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ., (*β*) ἑλληνικὴ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται μεταξὺ τῶν ἐτῶν 273-274 μ.Χ. (**Λεμ. 802**) (*γ*) ἑλληνικὴ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται κατὰ τὴν περίοδο τῆς πρώτης τετραρχίας μεταξὺ τῶν ἐτῶν 293 καὶ 294 μ.Χ. (**Λεμ. 803**) καὶ (*δ*) λατινικὴ χρονολογουμένη ἀπὸ τὸ 324 μέχρι τὸ 333 μ.Χ. (**Λεμ. 805**).

Mitford, *AJA* 70, 1966, σ. 89-96, ἀρ. 1a (φωτ. πίν. 22, 1).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσημ. 213 (19) (ἁπλὴ μνεία).

[et imp. Caesari, L. Septimii Severi Pii]
[Pertinacis Part. Aug. f., Divi M. Antonini]
[Germ. Sarm. nepoti, Divi Antonini Pii nepoti],
4 [Divi Hadriani et Di]v[i] Traia[ni parthici]
[et divi] Nerḃa (*sic*) ạḃṇẹp[oti, M. Aurelio]
[Antonino Aug. trib. pot. et [[L. Septimio]
[Getae Caesari]] milia erexit Seb. Paphos, sacra]
8 [metrop.] civita(t)[i]ụṃ [provinciae Cypri],
[per tib.] Cl. Sụḃatia(n)[um Proculum (;) procos.]
[pr]o[vinciae].

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀποκαταστάθηκε ἀπὸ τὸν πρώτο ἐκδότη βάσει ἄλλων μιλιοδεικτῶν πρὸς τὸν Σεπτίμιο Σεβῆρο. Ὅλοι οἱ ἄλλοι μιλιοδεῖκτες κατὰ τὴν περίοδο τῶν Σεβήρων ἀνεγέρθησαν ἀπὸ τὸν ἀνθύπατο Αὐδίο Βάσσο καὶ χρονολογοῦνται κατὰ τὴν ἕκτη δημαρχιακὴ ἐξουσία τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου καὶ τὸ ἕβδομο αὐτοκρατορικό του ἔτος, δηλ. τὴν περίοδο μεταξὺ τῆς 23ης Σεπτεμβρίου καὶ τῆς 9ης Δεκεμβρίου τοῦ 198 μ.Χ.

Λεμ. 799- 801. ΤΡΕΙΣ ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΕΣ ΣΕ ΣΤΗΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΔΗΜΟΥ
(**799**): 253-258/9, (**800**): 293-294 καὶ (**801**): 306-307 μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 1,06 καὶ διαμέτρου 0,33 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Αὐδήμου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (RR 1563/1). Στὴν ἐπιφάνεια τῆς στήλης εἶναι ἐγχαραγμένες τρεῖς ἐπιγραφὲς καὶ οἱ τρεῖς μιλιοδεῖκτες, οἱ ὁποῖες ἀνήκουν χρονολογικῶς σὲ διαφορετικὲς περιόδους. Ἡ πρώτη ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται τὸ 253-258/9, ἡ δεύτερη τὸ 293-294 καὶ ἡ τρίτη τὸ 306-307. Ὁ πρῶτος μιλιοδείκτης ἀνεγέρθη ὑπὸ τοῦ Λικιννίου καὶ τοῦ υἱοῦ του Γαλλιηνοῦ, ὁ δεύτερος ἀναφέρεται στὴν Πρώτη Τετραρχία καὶ ὁ τρίτος στὴν Τρίτη Τετραρχία. Ἡ δεύτερη ἐπιγραφὴ ἔχει χαραχθεῖ κάτω ἀπὸ τὴν πρώτη, ἐνῶ ἡ τρίτη στὴν ἄλλη πλευρὰ τῆς στήλης (ἡ ἀρχὴ της εἶναι εὐθυγραμμισμένη μὲ τὸ τέλος τῆς πρώτης ἐπιγραφῆς). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,048, στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,05 καὶ στὴν τρίτη (στὴν ὁποία τὰ γράμματα τῶν τριῶν πρώτων γραμμῶν εἶναι μεγαλύτερα ἀπὸ ὅτι τῶν ὑπολοίπων) ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,055 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 191-5, ἀρ. 46 (φωτ. πίν. 45, 46a-c) (*SEG* 44, 1280).

(**799**) Ἐπὶ αὐτοκράτο-
ρος Καίσαρος Ποπλί-
ου Λικιννίου Οὐαλαι-
4 ριανοῦ Εὐσεβ̣ο̣ῦ̣[ς]
[Εὐτ]ὺ̣χοῦς Σεβαστοῦ καὶ [αὐτο]-
[κράτο]ρος Καίσ[αρ]ος [Ποπλίου]
[Λικιν]<ίου> Γαλ[λιηνοῦ] Σεβ[αστοῦ]

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἀναφέρεται στὸν αὐτοκράτορα *Οὐαλεριανὸ* καὶ τὸν υἱό του *Γαλλιηνό*. Τὸ 253 μ.Χ. ὁ Valerian προσαγορεύτηκε αὐτοκράτωρ καὶ τὸ ἴδιο ἔτος ἔδωσε αὐτὸν τὸν τίτλο καὶ στὸν υἱό του. Τὸ 258 κατέλαβε τὴν Ἀντιόχεια καὶ τὸν ἑπόμενο χρόνο βρῆκε τὸν θάνατο.

(**800**) [Ἐπ]ὶ αὐτοκράτορος Καί-
[σα]ρος Γαΐου Αὐρηλίου
[Οὐ]αλερίου Διοκλητιανοῦ [Σεβαστ]-
4 [οῦ] (ἔτους) θ᾽ Καίσαρος
[καὶ αὐτοκρ]άτορος Καίσαρος Μάρκο̣υ̣
[Αὐρηλίου] Οὐαλερίου Μ̣α̣[ξιμιανοῦ]

[Σεβαστο]ῦ, Μαξιμιανοῦ (ἔτους) η᾽
8 [Καίσαρο]ς, Φλαυίου Οὐαλερίου
[Κω]νσταντίου καὶ Γα-
λερίου [Ο]ὐαλερίου
[Μ]αξιμιαν̣ο̣ῦ̣ Κ̣αισά-
12 ρων· μίλια
ις᾽

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ἡ ὁποία ἀρχίζει ὅπως καὶ οἱ ἄλλες δύο μὲ τὸ *ἐπὶ* μὲ γενικὴ πτώση, χρονολογεῖται τὸ ἕνατο ἔτος τοῦ Διοκλητιανοῦ (293 μ.Χ.) καὶ τὸ ὄγδοο τοῦ Μαξιμιανοῦ (294 μ.Χ.) ὡς Καίσαρες. Ὁ τρόπος αὐτὸς χρονολόγησης εἶναι σπάνιος, ἀφοῦ συνήθως ἡ χρονολόγηση γίνεται εἴτε μὲ τὸ αὐτοκρατορικὸ ἔτος εἴτε μὲ τοὺς τίτλους καὶ τὰ ἀξιώματα τοῦ αὐτοκράτορος βλ. E. J. Bickerman, *Chronology in Ancient World*, 1980, σ. 66. Ὁ Διοκλητιανὸς ἔγινε αὐτοκράτορας τὴν 20η Νοεμβρίου τοῦ 284 καὶ τὸ 286 μ.Χ. εἶχε ὡς συναυτοκράτορα τὸν M. Aurelius Valerius Maximianus. Ἀναφέρονται ἀκόμη δύο Καίσαρες, ὁ Flavius Valerius Constantius, ὁ ὁποῖος ἔγινε Καῖσαρ τὴν 1η Μαρτίου τοῦ 293, καὶ ὁ Galerius Valerius Maximian, ὁ ὁποῖος ἔγινε Καῖσαρ τὴν 1η Μαΐου τοῦ ἰδίου ἔτους.

(**801**) Ἐπὶ τῶν Κυ-
ρίων ἡμῶν
Καισάρων Γαλερίου
4 Οὐαλερίου [[Μαξιμίνου]]
καὶ Γαλερίου Οὐαλερίου
[[Μαξεντίου]] καὶ Φλα-
βείου Οὐαλερίου Κωνσταντείνου καὶ Λικ[ιν]-
8 νίου Λικιννίου
+

Η ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται τὴν περίοδο τῆς τρίτης τετραρχίας (25 Ἰουλίου 306 μέχρι Μάρτιο/Ἀπρίλιο τοῦ 307 μ.Χ.). Τὴν 1η Μαΐου τοῦ 305 μ.Χ. ὁ Gaius Valerius Galerius ἔγινε Καῖσαρ γιὰ νὰ ὑπηρετήσει στὴν Ἀνατολή (Αἴγυπτο καὶ Συρία) ὑπὸ τὸν Αὔγουστο Gaius Valerius Galerius Maximianus. Τὸ ἴδιο ἔτος ὁ Flavius Valerius Severus ἔγινε Καῖσαρ ὑπὸ τὸν Αὔγουστο Flavius Valerius Constantinus μέχρι τὶς 25 Ἰουλίου τοῦ 306 μ.Χ., ὁπότε ἔλαβε τὸν τίτλο Αὔγουστος, ἀξίωμα ποὺ κράτησε μέχρι τὸν θάνατό του τὸν Μάρτιο/Ἀπρίλιο τοῦ 307 μ.Χ. Δύο Καίσαρες ἦταν ὑπὸ τὶς διαταγές του, ὁ M. Flavius Valerius Constantius (25 Ἰουλίου τοῦ 306 μ.Χ.) καὶ ὁ M. Aurelius Valerius Maxentius (28 Ὀκτωβρίου τοῦ 306 μ.Χ.).

Λεμ. 802. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ XXV ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΦΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ

273-274 μ.Χ.

Μιλιοδείκτης ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὁ ὁποῖος βρέθηκε δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Αὐδήμου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ. Ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία συνανήκοντα τμήματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν μέγιστο ὕψος 1,24, 1,16 καὶ 0,46 μ. ἀντιστοίχως καὶ διάμετρο 0,55 μ. Ὁ μιλιοδείκτης φέρει τέσσερεις ἐπιγραφές: (*α*) λατινικὴ χρονολογουμένη πιθανῶς τὸ 198 μ.Χ. (**Λεμ. 798**), (*β*) αὐτὴ ἡ ἑλληνικὴ ἐπιγραφὴ μὲ λίγα διασωθέντα γράμματα, ὕψους 0,055 μ., ἡ ὁποία χρονολογεῖται μεταξὺ τῶν ἐτῶν 273-274 μ.Χ., (*γ*) ἑλληνικὴ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται κατὰ τὴν περίοδο τῆς πρώτης τετραρχίας μεταξὺ τῶν ἐτῶν 293 καὶ 294 μ.Χ. (**Λεμ. 803**) καὶ (*δ*) λατινικὴ χρονολογουμένη ἀπὸ τὸ 324 μέχρι τὸ 333 μ.Χ. (**Λεμ. 805**).

Mitford, *AJA* 70, 1966, σ. 89-96, ἀρ. 1b (φωτ. πίν. 22-3, πίν. 1-3).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσημ. 213 (19) (ἁπλὴ μνεία).

(defaced)
- - ΑΥ - -
(defaced)
-ΜΑΝ - -

Θὰ μποροῦσε νὰ ἀποκατασταθεῖ Αὐ[ρηλιανο.] καὶ [Γερ]μαν[ικο.].

Λεμ. 803. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ XXV ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΦΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ

293-294 μ.Χ.

Μιλιοδείκτης ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὁ ὁποῖος βρέθηκε δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Αὐδήμου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ. Ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία συνανήκοντα τμήματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν μέγιστο ὕψος 1,24, 1,16 καὶ 0,46 μ. ἀντιστοίχως καὶ διάμετρο 0,55 μ. Ὁ μιλιοδείκτης φέρει τέσσερεις ἐπιγραφές: (*α*) λατινικὴ χρονολογουμένη πιθανῶς τὸ 198 μ.Χ. (**Λεμ. 798**), (*β*) ἑλληνική, ἡ ὁποία χρονολογεῖται μεταξὺ τῶν ἐτῶν 273-274 μ.Χ. (**Λεμ. 802**), (*γ*) αὐτὴ ἡ ἑλληνικὴ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται κατὰ τὴν περίοδο τῆς πρώτης τετραρχίας μεταξὺ τῶν ἐτῶν 293 καὶ 294 μ.Χ. καὶ (*δ*) λατινικὴ χρονολογουμένη ἀπὸ τὸ 324 μέχρι τὸ 333 μ.Χ. (**Λεμ. 805**).

Mitford, *AJA* 70, 1966, σ. 89-96, ἀρ. 1c (φωτ. πίν. 23, 2).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσημ. 213 (19) (ἁπλὴ μνεία).

Νεικη̣τρ̣[ῦ]

Λεμ. 804. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ XXV ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΦΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ

τέλη Γ' αἰ. μ.Χ.

Μέρος τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας μιλιοδείκτου ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὁ ὁποῖος βρέθηκε δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Αὐδήμου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ. Ἔχει ὕψος 1,08 καὶ μέγιστη διάμετρο 0,46 μ. Ὁ μιλιοδείκτης φέρει δύο ἐπιγραφές: (*α*) αὐτὴ ἡ ἑλληνικὴ ἐπιγραφὴ χρονολογουμένη κατὰ τὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. καὶ (*β*) λατινικὴ χρονολογουμένη κατὰ τὸ 363-4 μ.Χ. (**Λεμ. 806**).

Mitford, *AJA* 70, 1966, σ. 96-8, ἀρ. 2a (φωτ. πίν. 24, πίν. 4-5) (= *SEG* 23, 634).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσημ. 213 (20) (ἁπλὴ μνεία).

- - - - - - - - - - -ΟΥ̣
[- - - Σεβ]αστοῦ
[- - - - -] ἐπιφαν-
4 [εστατ - - -]Σ ἡμῶν.
- - - - - - - - - -Η̣Σ̣- - -

Τὸ ἐπίθετο ἐπιφαν[εστατ- -] ἀναφέρεται πιθανώτατα στοὺς *ἐπιφανεστάτους Καίσαρας* τῆς Τετραρχίας (*nobilissimi Caesares* στὰ λατινικά).

Λεμ. 805. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ XXV ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΦΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ

324-333 μ.Χ.

Μιλιοδείκτης ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὁ ὁποῖος βρέθηκε δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Αὐδήμου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ. Ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία συνανήκοντα τμήματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν μέγιστο ὕψος 1,24, 1,16 καὶ 0,46 μ. ἀντιστοίχως καὶ διάμετρο 0,55 μ.. Ὁ μιλιοδείκτης φέρει τέσσερεις ἐπιγραφές: (*α*) λατινικὴ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται πιθανῶς τὸ 198 μ.Χ. βλ. (**Λεμ. 798**), (*β*) ἑλληνικὴ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται μεταξὺ τῶν ἐτῶν 273-274 μ.Χ. (**Λεμ. 802**) (*γ*) ἑλληνικὴ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται κατὰ τὴν περίοδο τῆς πρώτης τετραρχίας μεταξὺ τῶν ἐτῶν 293 καὶ 294 μ.Χ. (**Λεμ. 803**) καὶ (*δ*) αὐτὴ ἡ

λατινικὴ ἐπιγραφὴ χρονολογουμένη ἀπὸ τὸ 324 μέχρι τὸ 333 μ.Χ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,055 μέχρι 0,07 μ.

Mitford, *AJA* 70, 1966, σ. 89-96, ἀρ. 1d (φωτ. πίν. 22-3, πίν. 1-3).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσημ. 213 (19) (ἁπλὴ μνεία).

[ddd.nnn.]
Fl. [Constantino, victori]
m[aximo ac triumfatori],
4 [semper Augusto, et]
[Fl. Cl. Co]ṇsṭạ[ntino et]
[Fl. Iul.] C̣onstantiọ
[nob]b. Caesaribus
8 m(ilia) XXV

Σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ τιμᾶται ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος καὶ οἱ δύο μεγαλύτεροί του υἱοί, ὁπότε ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται μεταξὺ τῆς 8ης Νοεμβρίου τοῦ 324 μ.Χ, ὁπότε ὁ Constantius ἔγινε Caesar καὶ τῆς 25ης Δεκεμβρίου τοῦ 333, ὁπότε ἀπέκτησε τὸν τίτλο καὶ ὁ Constans ὁ νεώτερος. Ὁ μιλιοδείκτης αὐτὸς ἦταν τοποθετημένος σὲ ἀπόσταση 25 ῥωμαϊκῶν μιλίων ἀπὸ τὴ Νέα Πάφο.

Λεμ. 806. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ XXV ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΦΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ

363-4 μ.Χ.

Μέρος τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας μιλιοδείκτου ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὁ ὁποῖος βρέθηκε δυτικῶς τοῦ χωριοῦ Αὐδήμου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ. Ἔχει ὕψος 1,08 καὶ μέγιστη διάμετρο 0,46 μ. Ὁ μιλιοδείκτης φέρει δύο ἐπιγραφές: (*α*) ἑλληνικὴ χρονολογουμένη κατὰ τὰ τέλη τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. (**Λεμ. 804**) καὶ (*β*) αὐτὴ ἡ λατινικὴ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται κατὰ τὸ 363-4 μ.Χ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,33 μέχρι 0,07 μ.

Mitford, *AJA* 70, 1966, σ. 96-8, ἀρ. 2b (φωτ. πίν. 24, πίν. 4-5).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσημ. 213 (20) (ἁπλὴ μνεία).

[d.n.]
[Fl. Iov]iani
[maxi]mi victoris
4 [ac tr]iumfatoris,
[sempe]r Augusti
[anni] (;) II

Ὁ *Jovian* κυβέρνησε ἀπὸ τὰ τέλη Ἰουνίου τοῦ 363 μ.Χ. μέχρι τὰ μέσα Φεβρουαρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους.

4. ΠΑΡΑΜΑΛΙ (Λεμ. 807-810)

Λεμ. 807. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ VII ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΦΟ

273-4 μ.Χ.

Ὁ μιλιοδείκτης αὐτὸς βρέθηκε 200 μ. ἀνατολικῶς τοῦ χωριοῦ Παραμάλι. Κατὰ χώραν. Ὁ λίθος φέρει τέσσερεις ἐπιγραφές: Αὐτὴν τὴν ἑλληνικὴ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χρονολογεῖται τὸ 273-4 μ.Χ., τὴν **Λεμ. 808** (ἑλληνικὴ ποὺ χρονολογεῖται στὰ τέλη Γ' αἰ. μ.Χ.), **Λεμ. 809** (λατινικὴ τοῦ 293-4 μ.Χ.) καὶ τὴν **Λεμ. 810** (λατινικὴ τοῦ 363-4 μ.Χ.).

LBW 2807· *CIL* 3, 219· *IGR* 3, 968a· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 217- 8, ἀρ. 7.

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσημ. 213 (21) (ἁπλὴ μνεία).

Αὐτοκρ[άτο]ρα
Καίσαρα [Λο]ύκιον
Δομίτι[ον [[Αὐρηλ]-
4 [ιαν]ό[ν]]], [Εὐσ]εβῆ Εὐτ[υχῆ]
[ἀνίκ]ητ[ον, Σε]βαστόν,
[ἀρχιερέα μέγ]ιστον, Γ[οτ]-
[θικόν, Γερμα]νικόν,
8 [Παρθικὸν (;) μέ]γιστον δ[ημ]-
[αρχικῆς ἐ]ξουσίας
[τὸ γ' (;), αὐτοκρ]άτορα
[τὸ -, ὕπατον], πατέρα
12 [πατρίδος, ἀν]θύπατον.

Ἡ ἀπόσβεση τοῦ ὀνόματος τοῦ Αὐρηλιανοῦ εἶναι πολὺ σπάνια. Γιὰ μιλιοδείκτη που ἀναφέρει πιθανὸν τὸν Αὐρηλιανὸ πβ. **Κερ. 4**.

Λεμ. 808. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ VII ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΦΟ

τέλη Γ' αἰ. μ.Χ.

LBW 2807· *CIL* 3, 219· *IGR* 3, 968c.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσημ. 213 (21) (ἁπλὴ μνεία).

. . . . . ΒΥ . .
[Ν]εικητὴς

. . ἔτους . . .
4 . . πατριδ[- -]
καὶ ἔτους . . .
L^A L^A

Λεμ. 809. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ VII ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΦΟ

293-4 μ.Χ.

LBW 2807· *CIL* 3, 219· *IGR* 3, 968b.
Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ύποσημ. 213 (21) (*άπλὴ μνεία*).

. . . Valeri. . .
. . . Valeri . . .
. . . . . is . . . .
. . . . . III . . . .
4 . . . . . iisi . st . . a
. . . . . Const . .
. . . . . UIC
VII OI . . . . . .
8 . . . . . F. . . . . Odemi
. . . . . c. . . . . du . . .
. . . . VII

Λεμ. 810. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ VII ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΥΡΙΟΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΦΟ

363-4 μ.Χ.

LBW 2807· *CIL* 3, 219· *IGR* 3, 968d.
Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ύποσημ. 213 (21) (*άπλὴ μνεία*).

D(omino) n(ostro)
Fl. Iouiani
maximi victoris
4 ac triumfatoris
semper Augusti

ΙΙΙ. ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ (Λευκ. 1-106)

1. ΣΟΛΟΙ (Λευκ. 1-45).

Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (Λευκ. 1-3)

Λευκ. 1. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟ

54-68 μ.Χ.

Ὀγκόλιθος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἀριστερά, ὕψους 0,265, πλάτους 0,255 καὶ μεγίστου πάχους 0,29 μ. Βρέθηκε ἀπὸ κατοίκους τῆς Γαληνῆς, τέσσερα περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς τῶν Σόλων. Ἐκτίθεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (ἀρ. 554). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,038 μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 28-31, ἀρ. 15 (φωτ. 17, σ. 31)· Moretti, *RFIC* 109, 1981, σ. 264-8 (*SEG* 31, 1363)· Christol, *Chiron* 16, 1986, σ. 1-5 (= *SEG* 36, 1264).

[Νέρων Κλαύ]διος Καῖ-
[σαρ Σεβαστ]ὸς Γερμανι-
[κὸς τὸ ὕδωρ] εἰσήγαγε
4 [διὰ *praenomen ca.* 6-7] Μειλιωνίου
[*cognomen ca.* 8-9 ἀ]νθυπάτου.

4-5. [διὰ Οὐειλίου ?] Μειλιωνίου | [τοῦ ἁγνοῦ ? ἀ]νθυπάτου, Mitford· [διὰ .....] μειλίων Ἰου | [λίου Κόρδου ἀ]νθυπάτου, Moretti.

Ἡ ἔκταση τοῦ ἀριστεροῦ περιθωρίου μπορεῖ νὰ ἐξαχθεῖ μὲ βεβαιότητα ἀπὸ τὴν ἀποκατάσταση κυρίως τοῦ δεύτερου στίχου ἀλλὰ καὶ τοῦ τρίτου. Κατὰ συνέπεια γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἐπιγραφῆς πρέπει νὰ ληφθεῖ ὑπόψιν ὅτι ἡ μέγιστη ἀπώλεια εἶναι 9 ἢ 10 γράμματα. Αὐτὸ ἔχει μεγάλη σημασία γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τοῦ πρώτου στίχου, ἀφοῦ ἀπὸ τὶς δύο δυνατὲς ἐπιλογές, ἤτοι [Τιβέριος Κλαύ]διος καὶ [Νέρων Κλαύ]διος, μόνο ἡ δεύτερη μπορεῖ νὰ εἶναι ὀρθή. Γιὰ τὴν ἀποκατάσταση [*τὸ ὕδωρ*] *εἰσήγαγε* πβ. **Κερ. 1**, 11. Τὸ ὑδραγωγεῖο τῶν Σόλων εἶναι γενικῶς ἄγνωστο, ἀφοῦ

δὲν ἔχουμε ἄλλη ἀναφορὰ γι' αὐτὸ οὔτε γνωρίζουμε τὴν ἀκριβῆ τοποθεσία του. Οἱ ἀρχαῖοι Σόλοι ἦταν κτισμένοι μεταξὺ δύο ποταμῶν. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου ποὺ σχετίζονται μὲ τὸν Νέρωνα βλ. **Ἀμμ. 22**.

Στὸν στίχο 4 ἔχουμε τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθυπάτου *Μειλιωνίου*. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ *Milionius* εἶναι *nomen*, γιὰ τὸ ὁποῖο βλ. *CIL* 6, 34 καὶ 11, 4892, πβ. *AE* 1913, 148. Ὁ Mitford συνδέει τὸν Μειλιώνιο αὐτὸν μὲ τὴν ἐπιγραφὴ **Πάφ. 2,** μετὰ ἀπὸ τὶς διορθώσεις τοῦ ὀνόματος σὲ Μ[ι]<λ>ι<ω>ν◎ίωι, τὸν ὁποῖο θεωρεῖ ἀδελφό του, ἀλλὰ κάτι τέτοιο προϋποθέτει πολλὲς ἐπεμβάσεις στὸ κείμενο.

Λευκ. 2. ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΚΙΟΝΟΣΤΟΙΧΙΑΣ ΑΠΟ ΤΡΙΑΝΤΑ ΕΝΝΕΑ ΚΙΟΝΕΣ

μέσα Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα στήλης ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,50 καὶ πλάτους 0,59 μ. Βρέθηκε στοὺς Σόλους καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,068 μέχρι 0,08 μ.

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, σ. 452· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 39-41, ἀρ. 19 (φωτ. 21, σ. 41).

Πβ. Mitford, *IK*, σ. 225 (γιὰ τὴν ἀνεύρεση τῆς κιονοστοιχίας στοὺς Σόλους) καὶ *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1328, ὑποσ. 180 (ἁπλὴ μνεία).

[ὁ δεῖνα] ἐμὲ καὶ τοὺς
[τοῦ δεῖνος] λοιποὺς
[ἀνέστησεν] λη'.

Τὸ κείμενο ἔχει συνταχθεῖ σὲ πρῶτο πρόσωπο, ὅπως τὰ ἀναθήματα τῆς ἀρχαϊκῆς καὶ πρώιμης κλασικῆς ἐποχῆς. Γιὰ τὴν ἀνέγερση κιονοστοιχίας ἀπὸ τριάντα ἐννέα κίονες πβ. **Λεμ. 112**. Ἔχει ἐντοπισθεῖ ἀνασκαφικῶς τὸ σημεῖο ἀνεγέρσεως τῆς κιονοστοιχίας.

Λευκ. 3. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΟΛΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινης λευκῆς στήλης, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,122, πλάτους 0,065 καὶ πάχους 0,015 μ. Βρέθηκε στοὺς Σόλους καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,007 μέχρι 0,012 μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 38-9, ἀρ. 18 (φωτ. 20, σ. 39).

[- - τὸ] θ̣ ' (;) ἔτος [- - - - - -]
[- - -]ΕΙΝ ἧτιν[ι - - - - - - -]
[- - -]ΟΣ φροντ[ίζει (;) - -]
4 [- - -] τῇ Σολίω[ν πόλει - -]
[- - -]ΗΝ υ. ό ΣΠΟ[- - - - -]
[- - -]τ̣ε πρὸς Ϛ̣[- - - - - - - -]
[- - - - - - - -]Ε̣[- - - - - - - - -]

Στὸν πρῶτο στίχο θὰ μποροῦσε νὰ ἀποκατασταθεῖ ὡς [- - κα]θ̣' (;) ἔτος.

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (Λευκ. 4-8)

Λευκ. 4. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ 19-23 μ.Χ.

Ἀπότμημα τῆς ἐπίστεψης κυλινδρικοῦ βωμοῦ ἀπὸ ἀμμόλιθο. Βρέθηκε στοὺς Σόλους.

JHS 11, 1890, σ. 75, ἀρ. 22· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 17 (= *AE* 1953, 164).

[Drus]o (;) Caesari Ti. A[ug. f. d. Aug. n.]
[sena]t[u]s Soliorum [honoris causa].

Ἡ ἀνάγνωση καὶ συμπλήρωση *Ti. A*[*ug. f.*] ἐπιτρέπει τὴν ἀποκατάσταση τῆς πρώτης λέξεως εἴτε ὡς [*Drus*]*o* εἴτε ὡς [*Germanico*]. Στὸ δεύτερο ὅμως στίχο ἡ πιθανότατα ὀρθὴ ἀποκατάσταση [*sena*]*t*[*u*]*s* ὁδηγεῖ στὸ συμπέρασμα ὅτι στὴν ἀρχὴ τοῦ πρώτου στίχου ἐλλείπουν τέσσερα γράμματα καὶ κατὰ συνέπεια ἡ ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται στὸν υἱὸ τοῦ Τιβερίου Δροῦσο. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται μεταξὺ τοῦ ἔτους θανάτου τοῦ Γερμανικοῦ τὸ 19 καὶ τοῦ ἔτους θανάτου τοῦ Δρούσου τὸ 23 μ.Χ. Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν Δροῦσο καὶ τὸν Γερμανικὸ ἀπαντᾶ καὶ στὴ Σαλαμῖνα, βλ. **Ἀμμ. 86**. Τὸ ἐθνικὸ *Σόλιος* ἀπαντᾶ καὶ σὲ τρεῖς ἑλληνικὲς ἐπιγραφὲς τῆς περιόδου αὐτῆς βλ. **Λευκ. 3**, **31** καὶ **39**, καθὼς καὶ σὲ μία λατινικὴ (μιλιοδείκτη) βλ. **Λευκ. 29**, (*α*) 10.

Λευκ. 5. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ὕψους 0,18, πλάτους 0,13 καὶ πάχους 0,04 μ., ἀποκεκρουμένη δεξιά. Λέχθηκε ἀπὸ τὴ γυναῖκα ποὺ παρέδωσε τὴν ἐπιγραφὴ στὸν πρῶτο ἐκδότη ὅτι βρέθηκε στοὺς Σόλους στὴν περιοχὴ «Σκουριώτισσα» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας.

Μαρκίδου, *ARCA*, σ. 17, ἀρ. 7· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1327, ὑποσ. 177 (ἀποκατάσταση ἐπιγραφῆς) (= *SEG* 30, 1658).

[- - - - - - - - - - - - κοι]-
νωνῶν [- - - - - - - - με]-
τάλλων χ[αλκοῦ κατὰ τὰς]
4 κώμας Λα[- - - καὶ - - - καὶ]

Φλάσου τὸν ἑ[αυτοῦ πάτρωνα (;)]
τειμῆς [χάριν].

Τὸ τοπωνύμιο Φλάσου διασώζεται ὡς σήμερα γιὰ τὸν οἰκισμὸ μεταξὺ τῆς Σκουριώτισσας καὶ τῆς Εὐρύχου. Μιὰ τοπικὴ ἑταιρεία ἐργολάβων ἐργοδοτήθηκε ἀπὸ τὸν *procurator* τῶν μεταλλείων τῶν τριῶν κοινοτήτων, τὸν ὁποῖο τιμοῦν, σύμφωνα μὲ τὸν Mitford. Μὲ παλαιογραφικὰ κριτήρια ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ χρονολογεῖται στὸν Β' αἰ. μ.Χ.

Λευκ. 6. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΜΑΡΚΟ ΑΥΡΗΛΙΟ
161 - 180 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη δεξιὰ καὶ κάτω, ἀποτελουμένη ἀπὸ δύο συνανήκοντα τμήματα, ὕψους 0,195, πλάτους 0,29 καὶ πάχους 0,035 μ. Εὑρίσκετο γιὰ ἀρκετὰ ἔτη σὲ ἰδιωτικὴ συλλογή, ἕως ὅτου ἀγοράσθηκε ἀπὸ τὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας, ὅπου καὶ φυλάσσεται (Inv. 1968/V-30/733, Ins. GR. 151). Προέρχεται ἀπὸ τοὺς Σόλους. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

Hogarth, *Devia Cypria* 1889, σ. 113-4, ἀρ. 35 (*IGR* 3, 929)· I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 71-3, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 13,1) (*SEG* 25, 1050).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1328, ὑποσ. 185 (ἁπλὴ μνεία).

Αὐτοκράτορα Καί[σαρα]
Μ(ᾶρκον) Αὐρήλιον Ἀντω[νῖ]-
νον Σεβαστὸν [ταμ]-
4 ίαι ἄρξαντες Π[το]-
λεμαῖος Ὀνᾳ[σα]-
[γόρο]ῳ (;) ᾳ[αὶ - - -]
- - - - - - - - - - - - - - -

1. Κα[ίσ(αρα), *IGR* **2.** Ἀντ[ωνεῖ], *IGR* **3.** [οἱ ταμ], *IGR* **4.** Ὀν..., *IGR* **5.** *nil IGR*.

Οἱ *ταμίαι*, οἱ ὁποῖοι τιμοῦν τὸν αὐτοκράτορα Μ. Αὐρήλιο Ἀντωνῖνο, εἶναι τοπικοὶ οἰκονομικοὶ ἄρχοντες, οἱ φυλάττοντες τὸν θησαυρὸ τῆς πόλεως· δὲν πρέπει ἑπομένως νὰ συγχέονται μὲ τοὺς *λογιστὲς* (*quaestores*) τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, οἱ ὁποῖοι σὲ ἐξαιρετικὲς περιπτώσεις διορίζονταν ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα ὡς ἀνώτεροι ἀξιωματοῦχοι ποὺ βοηθοῦσαν τὸν διοικητὴ στὸν ἔλεγχο τῶν δαπανῶν τῶν πόλεων βλ. G. P.

Burton, *Chiron* 9, 1979, σ. 465-487. Γιὰ ἄλλες περιπτώσεις δημοσίων ἀρχόντων στὴν Κύπρο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 4: Πολιτικὰ καὶ θρησκευτικὰ ἀξιώματα. Γιὰ τὴν ἐπιβίωση στὴν ὀνοματολογία αὐτῆς τῆς περιόδου ὀνομάτων ποὺ σχετίζονται μὲ τὴ δυναστεία τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. **Λεμ. 338**.

Λευκ. 7. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ [ΚΟΜΜΟΔΟ]

185 - 191 μ.Χ.

Δύο ἀποτμήματα μαρμάρινης πλάκας, ποὺ δὲν συνανήκουν. Τὸ πρῶτο, ὕψους 0,23 καὶ πλάτους 0,14 μ., παραδίδει τὴν ἀρχὴ τῆς ἄνω ἀριστερὰ ἐνεπίγραφης ἐπιφάνειας, καὶ τὸ δεύτερο, ὕψους 0,19 καὶ πλάτους 0,11 μ., τμῆμα τῆς δεξιᾶς. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ποταμὸς τοῦ Κάμπου (χώρα τῶν ἀρχαίων Σόλων) καὶ φυλάσσεται στὴν κυπριακὴ συλλογὴ τοῦ Statens Historiska Museum στὴ Στοκχόλμη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,035 μ.

SCE 3, σ. 624-5, ἀρ. 9· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 35.

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1328, ὑποσ. 184.

Αὐτοκ[ράτορι Καίσαρι Μάρκῳ]
Αὐρ[ηλίῳ Κομμόδῳ Ἀντωνεί]-
νῳ [Σεβαστῷ Εὐσεβεῖ Εὐτυ]χε[ῖ]
ή [- - - - *c.* 18 - - - -]ΕΙΟΝ
[- - - - *c.* 19 - - - - -]Ṛ.Ε. (κισσόφυλλο)

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογήθηκε ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐκδότες μεταξὺ τῶν ἐτῶν 185 ἕως 191 μ.Χ. μὲ κριτήριο ἀφενὸς τὴν προσθήκη τοῦ τίτλου *Felix* στὸ *Pius* στὴν περίπτωση τοῦ Κομμόδου τὸ 185 μ.Χ. (στὴν περίπτωση τοῦ Καρακάλλα τὸ 211 μ.Χ.), καὶ ἀφετέρου τὸ ὅτι ὁ Κόμμοδος ἀπὸ τὸ 180 μέχρι τὸ 191 μ.Χ. προσαγορευόταν ὡς *M. Aurelius Commodus Antoninus Augustus* βλ. Lassère, *ManuelER*[2], σ. 1012.

Λευκ. 8. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΑΡΚΟ ΦΟΥΛΒΙΟ ΜΑΡΚΟ

ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἄνω καὶ κάτω καὶ φθαρμένη δεξιά, ὕψους 1,10 καὶ διαμέτρου 0,54 μ. Βρέθηκε στοὺς Σόλους στὴν περιοχὴ «Σιαμπάτι» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς

Λευκωσίας (Inv. 1963/VIII-27/1, Inscr. 476). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,06 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1964, σ. 196-7, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 21,9) (*AE* 1966, 491· *SEG* 23, 659).

Δ(όγματι) β(ουλῆς) δ(ήμου)
ὁ ἥρως
ἀ[ω]ρόβιος
4 Μᾶρ(κος) Φούλ(βιος)
Μᾶκρος ὁ λαμ(πρότατος)
υἱὸς Ἀρριανοῦ
τοῦ λαμπροτ(άτου)
8 ταμ(ίου) κ(αὶ) λογ(ιστοῦ).

---

3. Δ<ω>ρόβιος, Nicolaou· ἀωρόβιος, *AE*· <ἀω>ρόβιος, *SEG* **4.** Φούα, Nicolaou· Φού<λ>(βιος), *SEG* **5.** Μᾶκρος ὁ λαμ(πρότατος), *SEG*: Μακροσόλα μ', Nicolaou.

Σχόλια: στ. 5: *Μᾶκρος*. Ἑλληνικὴ ἀπόδοση τοῦ λατινικοῦ ὀνόματος *Macer*, *Macri*.

Γιὰ τὸν *M. Fulvius Macer*, υἱὸ τοῦ Ἀρριανοῦ ποὺ ὑπῆρξε ταμίας καὶ λογιστής, ὁ ὁποῖος τιμᾶται μὲ ἀπόφαση τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου δὲν γνωρίζουμε τίποτα περαιτέρω. Γιὰ τὸ ὄνομα βλ. L. Petersen, *PIR* IV², 1966, σ. 329, ἀρ. 732. Τὸ ἐπίθετο ἀωρόβιος τίθεται ἀντὶ τοῦ δωρόβιος βλ. *LSJ⁹ supplement* σ.λ.

Τρεῖς εἶναι οἱ *λογισταί*, οἱ ὁποῖοι εἶναι γνωστοὶ μέσα ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες στὴν Κύπρο: ὁ *C. Julius Helianus Polybianus* (**Πάφ. 14** καὶ **71**), ὁ *Fulvius Arrianus* (**Λευκ. 8**) καὶ ὁ [- - -]*us Appianus* (**Λάρ. 28**).

Γιὰ τὸ *ἡρωίς* καὶ *ἥρως* βλ. **Λεμ. 46**.

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (Λευκ. 9-13)

Λευκ. 9. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ [ΤΡΑΪΑΝΟ]

ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.
(116-117 μ.Χ.)

Ὀγκόλιθος ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἀριστερά, ὕψους 0,315, μεγίστου σωζομένου πλάτους 0,325 καὶ πάχους 0,16 μ. Βρέθηκε στοὺς Σόλους καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 (στὸν στίχο 5 ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,027) μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 32-3, ἀρ. 16 (φωτ. 18, σ. 31).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1327, ὑποσ. 178 (ἀναφορὰ στὴ χρονολογία) καὶ σ. 1328, ὑποσ. 182 (ἀποκατάσταση τοῦ στίχου 8)· *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2200, ὑποσ. 124 (ἀναφορὰ στὸ ῥῆμα *καθιέρωσεν* ἢ *ἀνέστησεν* τοῦ στίχου 7).

[Αὐτοκράτορα] Νέρουαν
[Τραϊανὸν Καίσαρ]α ἄριστον
[- - - - - - - - - Σεβα]ṣτὸν
4 [Γερμανικὸν Δ]ακικὸν
[Παρθικό]ν·
[ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος]ϒ̣Σ ἄρξας τὸ ιθ' L
[καθιέρωσεν (;) ὑ]π̣ὲρ πατρὸς
8 [αὐτοῦ ναὸν καὶ ἄ]γα̣λ̣μα,
[γυμνασιαρχῶν (;)] τὸ κ' L.

---

3. [ἀνίκητον ? Σεβα]ṣτὸν, Mitford.

Ἡ ἀναθηματικὴ αὐτὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν Τραϊανὸ κατὰ τὸ τελευταῖο ἔτος τῆς αὐτοκρατορίας του ἔγινε ἀπὸ ἕναν πολίτη τῶν Σόλων, ὁ ὁποῖος τὴ χρονιὰ τοῦ ἀναθήματος ἦταν *ἄρχων*. Δὲν μᾶς ἔχει σωθεῖ τι ἀφιερώνει στὸν Τραϊανὸ ἀλλὰ ἡ ἀποκατάσταση τοῦ Mitford στὸν στ. 8 πιθανὸν νὰ εἶναι ὀρθή, πβ. τὸ ἀντίστοιχο παράδειγμα στὴν ἐπιγραφὴ **Κερ. 9**.

Γιὰ τὸ σύμβολο L ποὺ δηλώνει τὸ ἔτος βλ. **Λευκ. 75.** Ἡ ἀποκατάσταση τοῦ Mitford στὸν στ. 3 εἶναι πολὺ ἀμφίβολη, διότι ἔχουμε μὲν παράλληλα, ὅπου χρησιμοποιεῖται τὸ ἐπίθετο *ἀνίκητος* (βλ. *IGR* 3, 1333, 1346 καὶ 1738)

ἀλλὰ μετὰ ἀπὸ στρατιωτικοὺς τίτλους· σημειώνεται ὅμως ὅτι οὐδέποτε χαρακτηρίζει τὸν Τραϊανό βλ. Lassère, *ManuelER*, σ. 1007.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται στὸ εἰκοστὸ ἔτος τοῦ Τραϊανοῦ, δηλαδὴ ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου 116 μέχρι τὸ θάνατό του τὸν Αὔγουστο τοῦ 117 μ.Χ.

Λευκ. 10. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟ ΣΕΒΑΣΤΟ

μέσα Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ἀποκεκρουμένη ἀριστερά, μεγίστου ὕψους 0,25, μεγίστου σωζομένου πλάτους 0,26 καὶ πάχους 0,03 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Γαληνὴ καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,033 (στὸν στίχο 2 τὸ *ὄμικρον* 0,009· στὸν στίχο 3 τὸ *ὠμέγα* 0,006) μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 33-4, ἀρ. 17 (φωτ. 19, σ. 39).

[- - - - - - Ἀφ]ροδείτηι
[- - - - - - - - -] καὶ Αὐτοκράτορι
[Καίσαρι Τίτ]ῳ Αἰλίῳ Ἁδριανῷ
4 [Ἀντωνείν]ῳ Σεβαστῷ
[Γερμανικ]ῷ Δακικῷ
[Εὐσεβεῖ Θεοῦ Ἁ]δ̣ρι̣[ανοῦ υἱῷ]
- -

Σχόλια: στ. 1: **[***Ἀφ*]*ροδείτηι*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τοὺς τίτλους τοῦ Αντωνίνου Σεβαστοῦ *Germanicus* καὶ *Dacicus*, πβ. *ILS* 345 βλ. καὶ Cagnat, *Épigraphie Latine*, σ. 197, ὑποσ. 1.

Λευκ. 11. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ [Δ]ΙΑ ΟΛΥΜΠ[ΙΟ]

Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πινακὶς ἀποτελουμένη ἀπὸ δύο μὴ συνανήκοντα ἀποτμήματα. Τὸ πρῶτο ἔχει ὕψος 0,34 καὶ πλάτος 0,20 μ. καὶ τὸ δεύτερο

ὕψος 0,13 καὶ πλάτος 0,12 μ. Βρέθηκε στοὺς Σόλους (Ποταμὸς τοῦ Κάμπου) καὶ φυλάσσεται στὸ Statens historiska Museum στὴ Στοκχόλμη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,04 μ.

SCE 3, σ. 623-4, ἀρ. 8· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1328-9, ὑποσ. 179 (ἀποκατάσταση ἐπιγραφῆς) (= *SEG* 30, 1659)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2192, ὑποσ. 86 (διόρθωση τῶν στ. 3 καὶ 4) (*SEG* 40, 1375).

[Δ]ία Ὀλύμπ̣[ιον]
[ὑ]πὲρ τῆς Σε[ραπ]ων-
[ύ]μου καὶ Λέο[ντ]ος
4 [σ]ωτηρίας Φιλό[τιμ]ος
[Οὐ]πρει (;) κατὰ χρ[ημα]-
τισμόν.

2-3. Σε[ραπ]ων|[ύμου], Mitford εἰς *ANRW* II 18.3: Σε[ραπ]ων|[όμου], Mitford εἰς *ANRW* II 7.2 **4.** Φιλό[τιμ]ος, Mitford εἰς *ANRW* II 18.3: Φιλό[δημ]ος, Mitford εἰς *ANRW* II 7.2.

Τὸ ὄνομα *Σεραπώνυμος* ἀπαντᾶ ἅπαξ στὴν Κύπρο βλ. *LGPN*[1] σ.λ. Ὁ τύπος τοῦ πατρωνυμικοῦ [*Οὐ*]*πρει* στὸν στ. 5 ἴσως νὰ εἶναι γενικὴ πτώση ἑνὸς ἀνατολικοῦ ὀνόματος λ.χ. *Οὐπρης* κατὰ τὸν Mitford καὶ τὸ *SEG* 40.

Λευκ. 12. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΕΙΤΗ ΟΡΕΙΑ ΕΠΗΚΟΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΟ ΦΛΑΒΙΟ ΖΗΝΩΝΑ Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ὕψους 0,435, πλάτους 0,181 καὶ πάχους 0,032 μ. Βρέθηκε σὲ ναὸ στοὺς Σόλους καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

SCE 3, σ. 626-7, ἀρ. 12· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ' (1980), ἀρ. 20.35.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1328, ὑποσ. 179 (ἁπλὴ μνεία).

Ἀφροδείτῃ Ὀρείᾳ
ἐπηκόῳ τὸν Ὕπνον
Τίτος Φλάουιος
Ζήνων εὐξάμενος.

Ὁ Τίτος Φλάβιος Ζήνων ἀφιερώνει ἕνα ἄγαλμα τοῦ Ὕπνου πρὸς τὴν Ἀφροδίτη Ὀρεία. Εἶναι ἡ μοναδικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ ἔχουμε μὲ μνεία τῆς

Ἀφροδείτης Ὀρείας, γιὰ τὴν ὁποία βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 85. Τὸ ἐπίθετο *ἐπήκοος* ποὺ προστίθεται σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ στὸ Ἀφροδίτη Ὀρεία δὲν εἶναι ἀποκλειστικὸ τῆς Ἀφροδίτης. Λέγεται γιὰ κάθε θεότητα ποὺ *ἐπήκουσε* στὰ τάματα καὶ τὶς προσευχές, δηλαδὴ πραγματοποίησε ὅ,τι τῆς ζητοῦσαν βλ. καὶ βλ. Guarducci, *Epigrafia greca*, σ. 275-6. Στὶς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου τὸ ἐπίθετο αὐτὸ φέρει ἡ Ἄρτεμις (βλ. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 128, ἀρ. 28) καὶ ὁ Ἑρμῆς (βλ. **Ἀμμ. 82**). Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζήνων* βλ. **Λεμ. 232**.

Λευκ. 13. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΚΑΡΑΚΑΛΛΑ (;) Γ' αἰ. μ.Χ.
211-217 μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρινου ἐπιστηλίου, μήκους 0,62 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ποταμὸς τοῦ Κάμπου καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Karageorghis, *BCH* 97, 1973, σ. 671-2 (φωτ. πίν. 107).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1974, 649 (ἁπλὴ μνεία).

Ἐπὶ αὐτοκράτορος Καίσαρος Μ. Αὐρη[λίου]

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἀναφέρεται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα στὸν Καρακάλλα.

Δ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (Λευκ. 14-27)

Λευκ. 14. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΗΣ ΒΑΡΗΝΙΔΟΣ
Α' αἰ. π.Χ. - Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη στήλη. Βρέθηκε στὸ Καραβοστάσι, κοντὰ στοὺς Σόλους. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 19 (Myres, *HCC*, σ. 551, ἀρ. 1922).

Δημήτριε
Βαρηνίδος
χρηστέ, χαῖρε.

Πρόκειται γιὰ ἀκόμη ἕνα παράδειγμα χρήσεως τοῦ μητρωνυμικοῦ ἀντὶ τοῦ πατρωνυμικοῦ βλ. **Λεμ. 204**, πβ. Tataki, *Ἀρχ. Μακεδ.* V, σ. 1453-1471. Τὸ ὄνομα *Βαρηνίς* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λευκ. 15. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΔΟΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Μαρμάρινη λευκὴ στήλη, ἀποκεκρουμένη κάτω, ὕψους 0,42, πλάτους 0,282 καὶ πάχους 0,04 μ. Βρέθηκε στοὺς Σόλους (Ποταμὸς τοῦ Κάμπου) καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,028 μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 44-5, ἀρ. 22 (φωτ. 24, σ. 43).

Εὐτυχὶς Ν-
ικηφόρου
Καρυσστίο{υ}-
4 ῳ θυγάτηρ
[το]ῦ ἐνπόρ-
[ου σί]τῳν (;) ἰή,
[ξένε (;) μ]ῳήσθ-
8 [ητι - - - - - - -]

Σχόλια: στ. 3-4: *Καρυσστίο|υ*. Διπλασιασμὸς τοῦ συριστικοῦ [s] πρὸ τοῦ ὀδοντικοῦ [t] βλ. Gignac 1981, σ. 159, πβ. Mendez Dosuna J., *Sym. Mit.* I, 1985, σ. 647-655. Τὸ φαινόμενο εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων.

στ. 5-6: *ἐνπόρ|[ου]*. Γιὰ τὴ γραφὴ ΝΠ ποὺ ἀποδίδει [mb] βλ. Brixhe 1987², σ. 41-42. Ἡ ἔμβασις ἀποδίδεται μὲ Ν (τὸ μοναδικὸ ληκτικὸ ἔρρινο τῆς ἀρχαίας [καὶ νέας] ἑλληνικῆς γλώσσας, κατὰ τὸ γλωσσικὸ αἰσθητήριο τοῦ φυσικοῦ ὁμιλητῆ) βλ. Brixhe 1987², σ. 34.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐτυχίς* βλ. **Λεμ. 366**. Ὁ *Νικηφόρος* ὑπῆρξε ξένος στὴν Κύπρο, ἀπὸ τὴν Κάρυστο τῆς Εὐβοίας· γιὰ μαρτυρία ἀκόμη ἑνὸς *Καρύστιου* στὴν Κύπρο βλ. Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 338, ἀρ. 3. Γιὰ τοὺς ξένους στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 10: Ξένοι στὴν Κύπρο, σ. 153-157. Γιὰ τὸ ὄνομα *Νικηφόρος* βλ. **Λεμ. 746**.

Λευκ. 16. ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΑΣΒΟΛΙΟΥ Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ἀποτελουμένη ἀπὸ τρία ἀποτμήματα. Τὰ δύο μεγαλύτερα, τὰ ὁποῖα συνανήκουν, ἔχουν ὕψος 0,185, πλάτος 0,342 καὶ πάχος 0,023 μ. Τὸ τρίτο, ὕψους 0,04 καὶ πλάτους 0,07 μ., εἶναι ἀνεξάρτητο. Βρέθηκαν στὸ χωριὸ Γαληνὴ καὶ φυλάσσονται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (ἀρ. IG. 2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,022 μ. (τὸ *φεῖ* 0,028 μ.).

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 41-2, ἀρ. 20 (φωτ. 22, σ. 41)· Peek, *GVI*, 1955, ἀρ. 1598· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ' (1980), ἀρ. 111· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 116-7 (**E43**) καὶ 374-8 (φωτ. σ. 116).

[Οὐ] μὲν ἔδι σε
καλ[εῖ]ν λυγρὰ σώμα-
τα, κοίρανε Πλούτων,
4 νήπια πρὸς ζοφερὸν χῶ-
ρον ἀποφθιμένων· ἥρ-
πασας ἐγ μαζῶν ματέ-
ρος Ἀ̣σ̣β̣όλιον.

---

2. ̣καλ[εῖ]ν, Βοσκός **7.** Ἀσβόλιον, Peek· Ἀσβόλιον, Χατζηιωάννου.

Σχόλια: στ. 1: *ἔδι*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ, διότι τὴν περίοδο αὐτὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 6: *ἐγ μαζῶν*. Ὀπισθοχωρητικὴ ἀφομοίωση.

Πρόκειται γιὰ ἐπιτύμβιο ἐπίγραμμα τριῶν στίχων σὲ ἐλεγειακὸ μέτρο μὲ τὴν ἰδιομορφία ὅτι ὁ τρίτος στίχος εἶναι πεντάμετρος. Γιὰ τὸ ἐπίθετο *λυγρός*, τὸ ὁποῖο ἐδῶ σημαίνει «ἐλεεινός» βλ. Chantraine σ.λ. *λευγαλέος*. Γιὰ τὸ θέμα τῆς μητέρας ποὺ τῆς ἁρπάζουν τὸ παιδὶ ἐνῶ αὐτὸ ἀκόμη θηλάζει, πβ. *GVI* 1581-91 καὶ 1591, πβ. καὶ *EGr* 178.8. Τὸ ὄνομα *Ἀσβόλιος* ἀπαντᾶ ὡς προσωνύμιο καὶ στὴν **Λεμ. 774**. Γιὰ τὸ *κοίρανος* βλ. **Λεμ. 35**.

Λευκ. 17. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΝΕΙΚΗΣ

Β΄ - Γ΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,65 καὶ διαμέτρου 0,31 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀρχαίας πόλεως τῶν Σόλων (στὸ χωριὸ Γαληνή) στὴν τοποθεσία «Ἅγιος Κουρνοῦτος» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Τμῆμα Ἀρχαιολογικῆς Ἐπισκόπησης, ἀρ. CS 1662, MP 23/65 bl. 51). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,022 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1968, σ. 72, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 17,1).

Ἐπινείκη
χρηστή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἐπινείκη*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Εἶναι ἡ πρώτη μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἐπινίκη* στὴν Κύπρο.

Λευκ. 18. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝ[ΟΣ]

Β΄ - Γ΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,875 καὶ διαμέτρου 0,485 μ. Βρέθηκε στὴν καταστραφεῖσα ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου στὴν

περιοχὴ τῶν Σόλων στὸ χωριὸ Ποταμὸς τοῦ Κάμπου. Ἡ πρώτη ἐκδότρια τὸν μελέτησε κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,027 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

I. Nicolaou, *RDAC* 1970, σ. 150, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 27,2).

Νέος
Τίμων[ος]·
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Νέος*. Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

Τὸ ὄνομα *Νέος* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λευκ. 19. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ, ΤΗΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω. Ὁ λίθος, ὕψους 0,47 καὶ ἄνω διαμέτρου 0,325 μ., βρέθηκε στὴν καταστραφεῖσα ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου στὴν περιοχὴ τῶν Σόλων (στὸ χωριὸ Ποταμὸς τοῦ Κάμπου). Ἡ πρώτη ἐκδότρια τὸν εἶδε κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1970, σ. 150, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 27,3).

Ἄρτεμις ἡ καὶ
Εἰρήνη· χρηστή, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1 καὶ 2: *Ἄρτεμις ἡ καὶ Εἰρήνη*. Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἄρτεμις* βλ. **Λεμ. 285**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Εἰρήνη* βλ. **Λεμ. 331**.

Λευκ. 20. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΑΣΙΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,68, διαμέτρου ἄνω 0,26 καὶ κάτω 0,29 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στοὺς Σόλους (στὸ χωριὸ Ποταμὸς τοῦ

Κάμπου) καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1961/I-10/4, Inscr. 446). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,031 μ.

I. Nicolaou, *Berytus* 14, 1963, σ. 129, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 33,1) (*SEG* 23, 662).

Ὀνασίων·
χαῖραι
χρηστ(ά). (κισσόφυλλο)

---

3. ΧΡΗΣΤΛ στὸν λίθο. χρηστ(ά), Nicolaou: χρηστ<α>(ί), *SEG*.

Σχόλια: στ. 2: *χαῖραι*. Ἐναλλαγὴ ΑΙ ~ Ε διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

στ. 3: χρηστ(ά). Ὁ τύπος αὐτὸς γράφηκε πιθανώτατα ἐσφαλμένως ἀντὶ τοῦ χρησταί (= χρηστέ. Ἐναλλαγὴ ΑΙ ~ Ε).

Ἡ σειρὰ τῶν λέξεων στὴν τυπικὴ προσφώνηση πρὸς τοὺς νεκροὺς εἶναι ἀσυνήθης. Τὸ ὄνομα *Ὀνασίων* συνδέεται μὲ ἕναν ἀριθμὸ κύριων ὀνομάτων ὅπως *Ὀνᾶς*, *Ὀνασᾶς* κτλ, ποὺ εἶναι χαρακτηριστικὰ κυπριακὰ ὀνόματα βλ. Mitford, *APF* 13, 1938, σ. 28, ἀρ. 13, πβ. Masson, *ZPE* 27, 1977 (*OGS*, σ. 255-7). Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-ίων* στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 203.**

Λευκ. 21. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,54 καὶ διαμέτρου 0,23 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στοὺς Σόλους (στὸ χωριὸ Ποταμὸς τοῦ Κάμπου). Φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1961/I-10/5, Inscr. 447). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *Berytus* 14, 1963, σ. 129-30, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 33,2) (= *SEG* 23, 663).

Τίμον
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: *Τίμον*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Λευκ. 22. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΑΝΦΙΛΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα ἀπὸ τὴν ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια ταφικοῦ κίονος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,18 καὶ διαμέτρου 0,22 μ. Βρέθηκε στοὺς Σόλους στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1965/XI-6/1, Inscr. 501). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 58, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 13,4) (= *SEG* 25, 1124).

Πάνφιλε
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Πάνφιλε*. Ἀπόδοση τοῦ ἐρρίνου τῆς *ἐξόδου* μὲ Ν βλ. Brixhe 1987², σ. 34, πβ. **Λευκ. 15**.

Εἶναι ἡ πρώτη μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Πάμφιλος* στὴν Κύπρο, τὸ ὁποῖο εἶναι πολὺ συχνὸ σὲ ἄλλες περιοχὲς τοῦ ἑλληνόφωνου κόσμου βλ. *LGPN* I, σ.λ. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λευκ. 23. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ [ΕΥΤΥ]ΧΙΑΣ (;)

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,115, πλάτους 0,19 καὶ μεγίστου πάχους 0,01 μ. Βρέθηκε στοὺς Σόλους (στὸ χωριὸ Ποταμὸς τοῦ Κάμπου στὴν περιοχὴ «Παλαιὰ Χώρα») καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1966/IV-21/1, Inscr. 508). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1967, σ. 80, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 18,8) (= *SEG* 25, 1123).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1969, 604 (ἀπόρριψη τῆς ἀποκαταστάσεως ἀπὸ τὴ Nicolaou τοῦ στ. 3).

Μνησθοῖς
[χ]ρηστὴ
[Εὐτυ]χία.

Τὸ *μνησθοῖς* εἶναι τύπος εὐκτικῆς μέσης φωνῆς ἀντὶ *μνησθείης*, πβ. **Λεμ. 99**, **100** καὶ **Λάρ. 208**. Γιὰ τὴν ἔκφραση *μνησθείης* καὶ *μνησθοῖς* ἀντὶ *χρηστέ/-ή*, *χαῖρε* βλ. **Λεμ. 79**.

Λευκ. 24. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΥ
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,17, πλάτους 0,245 καὶ πάχους 0,018 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Λεύκα (χώρα τῶν Σόλων) καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1952/XII-3/2, Inscr. GR 55).
I. Nicolaou, *CIS*, σ. 32, πίν. 41b (φωτ.).

Διονύσι
Λεοντῖ
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *Λεοντῖ*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ Η ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν /i/ βλ. Brixhe 1987², σ. 48 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 237-238.

Ὁ τύπος *Διονύσι* εἶναι κλητικὴ τοῦ ὀνόματος *Διονύσις*, τὸ ὁποῖο προκύπτει ἀπὸ τὴν ὑφαίρεση τοῦ /ο/ τῆς καταλήξεως: *Διονύσιος* > *Διονύσις*. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67. Κατὰ τὴ Νικολάου ὁ τύπος *Λεοντῖ* εἶναι γενικὴ τοῦ ὀνόματος *Λεόντιος* > *Λεόντις*, ἀλλὰ τὰ ὀνόματα σὲ -ι(ο)ς δὲν κλίνονται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο. Εἶναι πιθανότερο ὅμως νὰ ἔχουμε ἐδῶ τὸ ὄνομα *Λεοντῆς*, ποὺ μαρτυρεῖται καὶ στὴ Σύρο βλ. *LGPN* I, σ.λ., καὶ τὴ γενικὴ ἐνικοῦ *Λεοντῖ* ἀντὶ *Λεοντῆ*. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82.**

Λευκ. 25. ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη σὲ μαρμάρινη σαρκοφάγο, μήκους 0,275 καὶ πλάτους 0,40 μ., ποὺ ἦταν σὲ δεύτερη χρήση ἐντοιχισμένη στὸν βόρειο τοῖχο τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Μάμαντος τῆς Μόρφου (χώρα τῶν Σόλων) κάτω ἀπὸ τὸ δάπεδο τῆς ἐκκλησίας. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,026 μέχρι 0,03 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 42-3, ἀρ. 21 (φωτ. 23, σ. 43)· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 116-9 (**E44**) καὶ 378-81 (φωτ. σ. 117).

[- - - - - - - - - - - - - - - - -] νεκύων κατατεθνιουσῶν
[- - - - - - - - - - - - - - - -] ἀρίστου συμβίου κεδνῆς
[- - - - - - - - - - - - - - - - -]ου ἔπρυς μοι
4 [- - - - - - - - - - - - - - - - -]τευξα χαράξας
[- - - - - - - - - - - - - - - - -] γαμετῆς ποτ' ἀκοίτης·
ὀστέα κατθέμε[νος δ' ἑνὶ] χώ[ν]η λαϊνοτεύκτῳ
Ἀρτεμίδωρος ἐγὼ[ν] ὧ[δε] ἀμφοτέρας ἐκόμισσα,
8 ἐλπόμενος κλυτὸς εἰς εὔνιδα τήνδε τεθῆναι.

---

1. κατατ[ε]θνηώτων, Mitford **2.** ἀρίστου *et nil post ἀρίστου*, Mitford **3.**]μοι *solum*, Mitford **4.**]αὐ]τάς, *dubit.* Mitford **5.** γαμετῆς ποτὶ κοίταις, Mitford **6.** ὀστέα, Mitford || κατθέμενος, Mitford || χώ[ν]η, *dubit.* Mitford **7.** ἐγὼ [κόνιν], Mitford **8.** εἰς ἕδρ[α]γα <ταῦτ'> ἐτέθη, Mitford.

Σχόλια: στ. 1: *κατατεθνιουσῶν* ἀντὶ *καταθνησῶν*. Ἐναλλαγὴ Η ~ Ι ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν /i/ βλ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 237-238 καὶ Brixhe 1987², σ. 48. Ἐναλλαγὴ ΟΥ ~ Ω βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 235, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 208.

Ὁ *Ἀρτεμίδωρος* ἔχοντας κηδέψει τὴ σύζυγό του (στ. 2 καὶ 5) καὶ μιὰν ἄλλη (στ. 1 καὶ 7, ἴσως μητέρα ἢ κόρη ἢ ἀδελφή του) καὶ ἔχοντας χαράξει μιὰ ἐπιγραφὴ ἐναποθέτοντας τὰ ὀστά τους σὲ λιθανάγλυφη θήκη εὔχεται νὰ ἐναποτεθεῖ *κλυτός* στὴν ἴδια κατοικία. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**. Σ' αὐτὸ τὸ ἐπίγραμμα ἐμφανίζεται νὰ μιλᾶ ὁ ἴδιος ὁ νεκρός, ὅπως καὶ σὲ ἄλλα ἐπιτύμβια ἐπιγράμματα τῆς Κύπρου βλ. **Λάρ. 80**.

Λευκ. 26. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΥΟΔΙΑΣ

Γ΄ αἰ. μ.Χ.

Τέσσερα συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,24, πλάτους 0,483 καὶ μεγίστου πάχους 0,015 μ. Βρέθηκε σὲ τάφο στὸ χωριὸ Γαληνή, ποὺ βρίσκεται τρία περίπου χιλιόμετρα δυτικῶς τῶν Σόλων. Ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα 10 τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου (Μ.Ρ. 138/39/2 bl. 90, 72/38/4 bls. 148-150). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,04 (*φεῖ*) μ. (Αὐτοψία στὶς 25/7/2006).

Karageorghis, *BCH* 90, 1966, σ. 324 (φωτ. 64)· I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 56-7, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 12,2) (*SEG* 25, 1117)· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ' (1980), ἀρ. 114· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 114-5 (**E42**) καὶ 369-74.

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1967, 656 καὶ 659 (ἁπλὴ μνεία).

Εὐοδίας τόδε σῆμα πέλει γλυκερὸν μετὰ φένγος
ἧς κλέος ἀθάνατον λάμπ(ε)τε σωφροσύνης·
ἀλλ' ἐκρίθη βιότου γλυκερὸν τέλος ἐν μερόπεσσιν
4 πᾶσιν· ὅ τοῦτο φυγεῖν οὔ ποτέ τις δύναται.

---

1. φέ<γ>γος, Nicolaou **2.** Στὸν λίθο ΛΑΜΠΣΤΕ **4.** ὅ, τοῦτο, Nicolaou καὶ Χατζηιωάννου || οὐ ποτέ τις, Nicolaou· οὔποτέ τις, *SEG*.

Σχόλια: στ. 1: *φένγος*. Ἀπόδοση τοῦ ἐρρίνου τῆς *ἐξόδου* μὲ Ν βλ. Brixhe 1987², σ. 34, πβ. **Λευκ. 15**.

Οἱ τέσσερεις στίχοι εἶναι συντεθειμένοι σὲ ἐλεγειακὸ μέτρο. Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐοδία* βλ. **Λάρ. 83**. Γιὰ τὶς ἐκφράσεις, ποὺ δηλώνουν τὸν ἐνάρετο βίο ἀτόμων βλ. **Πάφ. 106**.

Λευκ. 27. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΥΞΗΣΙΔΟΣ

Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,66 καὶ πλάτους 0,23 μ. Βρέθηκε στοὺς Σόλους στὴν περιοχὴ «Χολάδες» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας.

SCE 3, σ. 630-1, ἀρ. 15· I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 196 (*SEG* 31, 1364).

Αὔξης χρηστή,
χαῖρε· μὴ λυποῦ,
οὐδὶς
4 ἀθάνατος.

Σχόλια: *Αὔξης* ἀντὶ *Αὐξησί*.

στ. 3: *οὐδίς*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές, ποὺ παραδίδουν τὴ φράση *οὐδεὶς ἀθάνατος* βλ. **Λάρ. 94**. Γιὰ τὸ *Αὐξησίς* καὶ τὰ παρόμοια μὲ αὐτὸ ὀνόματα βλ. **Λεμ. 160**.

Ε. Διάφορα (Λευκ. 28-40)

Ι. Ἔμμετρος χρησμός (Λευκ. 28)

Λευκ. 28. ΕΜΜΕΤΡΟΣ ΧΡΗΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΟΛΟΥΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ἔμμετρη ἐπιγραφὴ χαραγμένη σὲ μαρμάρινη πλάκα, ποὺ σώθηκε σὲ ἀποτμήματα, μερικὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα συνανήκουν, ἐνῶ δεκατριῶν ἀποτμημάτων κατέστη ἀδύνατο νὰ βρεθεῖ ἡ ἀκριβὴς θέση. Βρέθηκε κατὰ τὶς ἀνασκαφὲς τῆς Σουηδικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἀποστολῆς στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης στοὺς Σόλους. Φυλάσσονται στὴ Στοκχόλμη.

SCE 3, 1937, σ. 627-30, ἀρ. 13· Chapouthier, *REA* 44, 1942, σ. 329· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 37-8· Björck, *SCE* IV. 3, 1956, σ. 248-50 (*SEG* 18, 592)· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 144-7 (**Ε71**) καὶ 452-6.

Ἀφ[ροδείτῃ - - - - - - - - - - - - - - - -]
Ἐπαφρ[όδειτος -]
ΑΠΕΙ[- -]
[λείπουν 9 στίχοι]
4 [Λ- -] β̣ίον.
Μικρὸν [ἀ]νάμε[ινον - - - - - - - - - νεω]τ̣έροις (;)
Νυκτὸς [μ]ελαίν[ης - - - - - - - - - - - - -]ΗΣ κρατεῖ.
[Ξ]ἑ̣νοισι σ̣υ̣νβούλοισι̣ [- - - - - - - - - -]ΕΖΗ χαρά.
8 (Ο)ὔπῳ [σε ἄπ]ε̣ιρον ὄν[τα - - - - - - - - -]ΟΣ
Πρὶν ἢ̣ [τι] δ̣ρᾶσαι πρῶτα βουλε̣[ύειν σε χρ]ή.
Ῥείθρο[ις ἐ]γ̣αγ̣τίοισι μὴ πειρῶ γ̣[έειν].
Σ̣εβ̣ίζ̣[ετα]ι τὸ[ν χ]ρησμὸν ἀψευδῆ σ[οφός].
12 [Τ- - - - - - - - -]Σ̣ΑΡ Σ̣[- - - - - -] ἢ̣ θαν[εῖν].
[Υ- - - - - - - - - - -]Ν̣[- - - - - - - - - - - - - - - -]
Φίλοις ἀπιστεῖν Ι[- - - - - - - - - - - - - - - - - -]
Χαρὰν ἀπροσδόκ̣[ητον - - - - - - - - - - - - -]
16 Ψυχῆς καθαρμὸν [- - - - - - - - - - - - - - - - - -]
Ὦ προευμενὴς [- - - - - - - - - - - - - - -] ἔγγ̣[ως].

---

1. Ἀφ[ροδείτῃ, Mitford: Ἀφ[ροδίτῃ, Ekman **2.** Ἐπαφρ[όδειτος, Mitford: Ἐπαφρ[όδιτος, Ekman **4.** β̣ίον, Mitford:]πον, Ekman **5.** νεω]τ̣έροις ?, Mitford:]εροις, Ekman **7.**

]ęζη χαρά, Mitford:]ύζη χαρά, Ekman **8.** >Ο<ὕπῳ [σε ἄπ]ęιρον ὄν[τα, Βοσκός· (Ο)ὕπω[ς σ' ἄπ]ęιρον ὄν[τα, Mitford· Οὕπῳ[ς (*sic*) σ' ἄπ]ęιρον ὄν[τα χρή σε, Björck· θυπ.....ιρόνον, Ekman **10.** ę]γαγτίοισι, Mitford: ἅ]μ ἀντίοισι, Björck **11.** [Σ]ęρą[πιν α]ἰτο[ῦ χρ]ησμόν· ἀψευδὴς [ęρęῖ], Björck·]ęρ..... τὸ[ν χρ]ησμὸν ἀψευδής, Ekman.

Σύμφωνα μὲ τὸν Björck, ὁ ὁποῖος παραπέμπει καὶ σὲ ἀνάλογα παραδείγματα ἀπὸ τὴ Λυκία καὶ τὴν Πισιδία, πρόκειται γιὰ ἕνα εἶδος χρησμοῦ 24 στίχων μὲ ἀλφαβητικὴ ἀκροστιχίδα καὶ μὲ δύο εἰσαγωγικὲς σειρές. Γιὰ κείμενα αὐτοῦ τοῦ εἴδους βλ. Cl. Brixhe – R. Hodot, *L'Asie Mineure u Nord au Sud*, 1988, σ. 133 κέ., ἀρ. 45-46.

ΙΙ. Μιλιοδεῖκτες (Λευκ. 29-38)

Λευκ. 29. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΟΛΟΥΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΣΙΝΟΗ

198 μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, διαμέτρου 0,44 μ., ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο συνανήκοντα τμήματα. Τὸ ἄνω ἀπότμημα, τὸ ὁποῖο ἔχει μέγιστο ὕψος 0,81 μ., βρέθηκε στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ κοντὰ στοὺς ἀρχαίους Σόλους στὴν περιοχὴ τοῦ χωριοῦ Γαληνή. Τὸ κάτω ἀπότμημα, μεγίστου ὕψους 0,74 μ., βρέθηκε νοτιοανατολικῶς τοῦ λόφου στὸ Βουνὶ στὴν περιοχὴ «Ἀργάκι τῶν κτιστῶν». Τὰ δύο ἀποτμήματα τῆς στήλης φυλάσσονται συγκολλημένα στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο. Ἡ στήλη εἶχε χαραχθεῖ τέσσερεις φορές. Ἡ ἀρχικὴ ἐπιγραφὴ ἦταν δίγλωσση, μὲ τὸ λατινικὸ κείμενο (*α*) πάνω καὶ τὴν ἑλληνικὴ μετάφραση (*β*) κάτω. Χρονολογεῖται τὸ 198 μ.Χ. Στὴ συνέχεια χαράχθηκαν ἐπὶ τῆς στήλης δύο λατινικὲς ἐπιγραφές, ἡ (*γ*), χρονολογουμένη τὸ 337-340 μ.Χ. (**Λευκ. 37**), καὶ ἡ (*δ*), χρονολογουμένη τὸ 355-360 μ.Χ (**Λευκ. 38**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν (*α*) κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,052, στὴ (*β*) ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,05 καὶ στὶς (γ) καὶ (δ) ἀπὸ 0,043 μέχρι 0,06 (ἐκτὸς ἀπὸ τὸ *L* ποὺ ἔχει ὕψος 0,07) μ.

Mitford, *JRS* 29, 1939, σ. 184-9, ἀρ. 1 (*a*) - (*b*).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *OA* 6, 1950, σ. 60, ὑποσ. 2 (ἀποκατάσταση τῶν στίχων τῆς (*α*) 5-10)· *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1333, ὑποσ. 213 (1) (ἁπλὴ μνεία), σ. 1336, ὑποσ. 221 (ἀναφορὰ σὲ δίγλωσσες ἐπιγραφές).

(*α*) Imp(eratori) Caesar(i) Divi M(arci) Antonini Pii Germ(anici) Sarm(atici) fil(io),

Divi Commodi fratri, Divi Anton<in>i Pii nepoti, Divi
Hadriani abnepote (*sic*), Divi Traiane (*sic*) Parthi(ci) et Divi
Nerva (*sic*)
4 abnepote, L(ucio) Septimio Severo Pio Pertinaci Aug(usto)
Arab(ico)
Adia<b>(enico) Parthico <p>ontifico (*sic*) maximo, tr[i]b(unicia)
pot(estate) {pot} VI, imp(eratori)
XI, co(n)s(uli) II, patri patrie et Imp(eratori) Caes(ari) L(ucii)
Sep(timii) Severi Pert(inacis) Aug(usti)
Arab(ici) Adiab(enici) Parthici maximi fil(io), Divi M(arci)
[A]ntonini Pii Germ(anici) Sar(matici)
8 [nepoti, Divi Anto]nini Pii abnepo[te, D]ivi Hadr[i]ani et Divi
Traiani
[Parthici et Divi Nervae abnepote], M(arco) A[u]relio Antonino
Aug(usto) tri(bunicia)
[pot(estate) et L(ucio) Septimio Getae Caesari], milia e[re]xit
Soliorum
[civitas per Audium Bassum proco(n)s(ulem) p]rovinciae
Cypri.

(*β*) [Αὐτοκράτορι Καίσαρι θεοῦ Μάρκου Ἀντωνείνου Εὐσεβο]ῦς
Γερμανικοῦ υἱ<ῷ>,
[θεοῦ Κομμόδου ἀδελφῷ, θεοῦ Ἀντωνείνου Εὐσεβοῦς υἱω]νῷ,
θεοῦ Ἁδριανοῦ ἐκγό[νῳ],
[θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθ(ικοῦ) καὶ θεοῦ Νέρουα ἀπογόνῳ, Λ(ουκίῳ)
Σ]επτιμίῳ Σευήρῳ
4 [Εὐσεβεῖ Περτίνακι Σεβαστῷ Ἀραβικῷ Ἀδιαβηνικῷ Π]αρθ(ικῷ)
μεγ(ίστῳ), ἀρχιερεῖ
[μεγ(ίστῳ), δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ ς', αὐτοκράτο]ρι τὸ ια', ὑπάτῳ
τὸ β',
[πατρὶ πατρίδος, ἀνθυπάτῳ, καὶ Αὐτοκράτορι Καίσα]ρι Λ(ουκίου)
Σεπτιμίου
[Σευήρου Εὐσεβοῦς Περτ(ίνακος) Σεβαστοῦ Ἀραβ(ικοῦ)
Ἀδιαβ(ηνικοῦ] Π̣αρθ(ικοῦ) μεγ(ίστου) υἱῷ, θεοῦ
8 [Μάρκου Ἀντωνείνου Εὐσεβοῦς Γερμ(ανικοῦ) Σαρμ(ατικοῦ)
υἱωνῷ θεο]ῦ Ἀντωείνου (*sic*) Σεβ(αστοῦ)
[ἐκγόνῳ, θεοῦ Ἁδριανοῦ καὶ θεοῦ Τραϊανοῦ Π]αρθ(ικοῦ) καὶ
θεοῦ Νέρουα
[ἀπογόνῳ, Μάρκῳ Αὐρηλίῳ Ἀντωνείνῳ Σε]β(αστῷ), δημαρχικῆς
[ἐξουσίας, ἀνθυπάτῳ καὶ Λ(ουκίῳ) Σεπτιμίῳ Γέτα] Καίσαρι τὰ

μείλι(α)
12 [ἀνέστησεν ἡ πόλις ἡ Σολίων ἐ]πὶ Αὐδί[ο]υ [Βάσσου ἀνθυπάτου ἔτους ζ'].

Σχόλια: (*α*) Ὑπάρχουν ἀρκετὰ λάθη στὸ λατινικὸ κείμενο, γεγονὸς ποὺ δηλοῖ τὴν ἐλλιπῆ γνώση τῆς λατινικῆς βλ. στ. 3: *abnepote*, *Traiane*, *Nerva*· στ. 5: *<p>ontifico*.

(*β*) στ. 8: Ἀντωείνου ἀντὶ Ἀντωνίνου ἀπὸ λάθος τοῦ χαράκτου.

(*β*) στ. 8: *Σεβ(αστοῦ)* ἀντὶ *Εὐσ(εβοῦς)*.

(*β*) στ. 11: *μείλι(α).* Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189.

Πρόκειται γιὰ δίγλωσση ἐπιγραφή. Ἡ ἑλληνικὴ ἀπόδοση τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι ἀκριβὴς πλὴν τοῦ στ. 8, ὅπου λανθασμένα ἔχουμε *Σεβ(αστοῦ)* ἀντὶ *Εὐσ(εβοῦς)*. Ὡς πρὸς τὴ χρονολόγηση τῆς δίγλωσσης αὐτῆς ἐπιγραφῆς, τὸ ἕβδομο ἔτος τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ *Σεπτιμίου Σευήρου* ἐκτείνεται ἀπὸ τὴν 28η Αὐγούστου τοῦ 198 μ.Χ. μέχρι τὴν 10η Δεκεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους. Γιὰ τὸν ἀνθύπατο (*C. Numitorius*) *Audius Bassus*, ὁ ὁποῖος ἀπαντᾶ στὶς ἐπιγραφὲς **Πάφ. 108**, **109**, **117**, **152** καὶ **Λευκ. 29**, βλ. **Πάφ. 152**. Σύμφωνα μὲ τὸ σύστημα ἡμερολογίου ποὺ ἐχρησιμοποιεῖτο τότε στὴν Κύπρο τὸ ἕβδομο ἔτος τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ *Septimius Severus* ἄρχισε τὴν 29η Αὐγούστου τοῦ 198 μ.Χ.

Λευκ. 30. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΟΛΟΥΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΣΙΝΟΗ

τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μιλιοδείκτου ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένου ἄνω, ὕψους 0,564 καὶ διαμέτρου 0,43 μ. Βρέθηκε σὲ ἀγρὸ τρία περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τοῦ θεάτρου τῶν Σόλων καὶ βρισκόταν στὴν αὐλὴ τοῦ γραφείου τοῦ ἐπιστάτου τοῦ θεάτρου τῶν Σόλων. Ὁ λίθος ἔχει χρησιμοποιηθεῖ τουλάχιστον δύο φορές. Ἡ πρώτη ἐπιγραφή, ἡ ἑλληνική, χρονολογεῖται ἀπὸ τὰ τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ. Ἡ δεύτερη, ἡ λατινική (**Λευκ. 32**), κατὰ τὴν περίοδο 333-337 μ.Χ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1967, σ. 80-1, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 17,2) (*SEG* 25, 1120)

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (7) (ἁπλὴ μνεία).

[- - - - - - - - -]

[- - - -]Ο
[Σευ]ήρῳ (;)
[- - - -]ΗΩΙ

Λευκ. 31. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΔΥΤΙΚΩΣ ΤΩΝ ΣΟΛΩΝ 217-218 μ.Χ.

Μιλιοδείκτης ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος στὴ βάση, θραυσμένος ἄνω καὶ φθαρμένος δεξιά, ὕψους 1,73 καὶ διαμέτρου 0,53 μ. Βρέθηκε ἕνα περίπου χιλιόμετρο δυτικῶς τῆς ἀκροπόλεως τοῦ Βουνιοῦ καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο. Πρόκειται γιὰ δίγλωσση ἐπιγραφή: ἡ λατινική, μὲ ὕψος τῶν γραμμάτων ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,06, καὶ ἡ ἑλληνική, μὲ ὕψος τῶν γραμμάτων ἀπὸ 0,029 μέχρι 0,05 μ.

Mitford, *JRS* 29, 1939, σ. 190-1, ἀρ. 2.

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ABSA* 42, 1947, σ. 230, ἀρ. 15 (διορθώσεις τῶν στίχων 10-11)· *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1333, ὑποσ. 213 (2) (ἁπλὴ μνεία), σ. 1336, ὑποσ. 222 (γιὰ δίγλωσσες ἐπιγραφές).

(*α*) Imp(eratori) Caisari M(arco) Opellio
Severo Ṃạc̣ṛịṇọ Pio
Felici Aug(usto) et M(arco) Opelli[o]
4 Antonino Diadumenia[no]
nobilissimo Caesari.

(*β*) Αὐτοκράτορι Καίσαρι Μ(άρκῳ) Ὀπελλίῳ
Μ̣ạ̣κ̣ρ̣ε̣ί̣ν̣ῳ Εὐσεβῇ Εὐτυχῇ Σεβασ[τῷ]
καὶ Μ(άρκῳ) Ὀπελλίῳ Ἀντωνείνῳ Δι[αδυ]-
4 μενιανῷ Καίσαρι Εὐσεβῇ Εὐτυχῇ
τῷ υἱῷ τοῦ Σεβαστοῦ, L β', ἐπὶ Τιβερίου [Κλαυ]-
δίου Ἀττάλου Πατερκλιανοῦ ἀνθ(υπάτου)
ἡ πόλις ἡ Σολίων
8 Μί(λια) Δ'.

Σχόλια: (*α*) στ. 1 καὶ 5: *Caisari*. Λάθος τοῦ χαράκτου, ποὺ ὀφείλεται στὴν ἑλληνικὴ ἀπόδοση τοῦ ὀνόματος.

(*β*) στ. 2 (*Μακρείνῳ*) καὶ στ. 4 (*Ἀντωνείνῳ*). Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189.

(*β*) στ. 2 καὶ 4: *Εὐσεβῇ Εὐτυχῇ*. Ἐναλλαγὴ Η ~ ΕΙ, διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 170-1, πβ. Brixhe 1987², σ. 51.

Πρόκειται γιὰ δίγλωσση ἐπιγραφή. Τὸ δεύτερο ἔτος τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ *Μακρίνου* διήρκεσε ἀπὸ τὴν 29η Αὐγούστου τοῦ 217 μέχρι τὸ θάνατό του στὶς 8 Ἰουνίου 218 μ.Χ. Γιὰ τὸν ἀνθύπατο *Τιβέριο Κλαύδιο Ἄτταλο Πατερκλιανό* βλ. *PIR*[2] 2, 795. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75.**

Λευκ. 32. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΟΛΟΥΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΣΙΝΟΗ

333-337 μ.Χ.

Ἀπότμημα σπονδύλου μιλιοδείκτου ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένου ἄνω, ὕψους 0,564 καὶ διαμέτρου 0,43 μ. Βρέθηκε σὲ ἀγρὸ τρία περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τοῦ θεάτρου τῶν Σόλων καὶ βρισκόταν στὴν αὐλὴ τοῦ γραφείου τοῦ ἐπιστάτου τοῦ θεάτρου τῶν Σόλων. Ὁ λίθος ἔχει χρησιμοποιηθεῖ τουλάχιστον δύο φορὲς σὲ διαφορετικὲς χρονικὲς περιόδους. Ἡ πρώτη ἐπιγραφή, ἡ ἑλληνική, χρονολογεῖται στὰ τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ (**Λευκ. 30**). Αὐτὴ ἡ ἐπιγραφή, ἡ λατινική, ἀπὸ τὸ 333-337 μ.Χ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,033 μέχρι 0,055 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1967, σ. 80-1, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 17,2) (Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1337, ὑποσ. 227).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (7) (ἁπλὴ μνεία) καὶ σ. 1335, ὑποσ. 215 (γιὰ τὸ ὅτι ἡ ὀρθὴ γραφὴ στὸν στ. 8 εἶναι *XVIII*).

[D(ominis) N(ostris) Fl(avio) Constantino]
[victori maximo et trium]-
[fatori, semper Aug(usto) et Fl(avio)]
4 Constanṭiṇo [et Fl(avio)]
Constantio [et Fl(avio)]
Constante (*sic*)
Nobb. Caess.
8 Mi(lia) XVIII

---

5. Constantio *om.*, Nicolaou **8.** XIIIII, Nicolaou.

Σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ καὶ οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου φέρουν τὸν τίτλο τοῦ Καίσαρος. Ὁ *Constans*, ὁ νεώτερος υἱός, ἔγινε *Caesar* τὴν 25η Δεκεμβρίου τοῦ 333 μ.Χ. Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα τους (22 Μαΐου 337), οἱ τρεῖς υἱοὶ προσαγορεύθηκαν *Augusti* (9 Σεπτεμβρίου 337).

Λευκ. 33. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΔΥΤΙΚΩΣ ΤΩΝ ΣΟΛΩΝ 337-340 μ.Χ.

Μιλιοδείκτης ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος σὲ τρία μέρη, ὁ ὁποῖος βρέθηκε δυτικῶς τῶν Σόλων, στὴν περιοχὴ «Σχέρα» στοὺς λόφους ἀνατολικῶς τοῦ Λιμνίτου (βλ. **Λευκ. 36**). Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ σύμφωνα μὲ τὸν πρῶτο ἐκδότη ἴσως νὰ εἶναι ἡ ἀπορριφθεῖσα ἐκδοχὴ τῆς **Λευκ. 34**.

Mitford, *Byzantion* 20, 1950, σ. 145-7, ἀρ. 14 (φωτ. σ. 146).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (4) (ἁπλὴ μνεία).

[DD]DNNN.
[Fl(avio) Cl(audio)] Constantino
[ma]gno (;) triumfatori Aug(usto)
4 [et Const]antio
[et Const]anti
[vi]c̣tọribus
[se]mper Augg.
8 [Milia V].

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται μεταξὺ τῆς 9ης Σεπτεμβρίου 337, ὅταν οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ Αὐγούστου προσαγορεύτηκαν *Augusti*, καὶ τοῦ θανάτου Κωνσταντίνου τοῦ νεωτέρου τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 340 μ.Χ.

Λευκ. 34. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ V ΔΥΤΙΚΩΣ ΤΩΝ ΣΟΛΩΝ 337-340 μ.Χ.

Μιλιοδείκτης ἀπὸ λευκόφαιο ἀσβεστόλιθο, ὁ ὁποῖος βρέθηκε δυτικῶς τῶν Σόλων, στὴν περιοχὴ «Σχέρα» στοὺς λόφους ἀνατολικῶς τοῦ Λιμνίτου. Ἀφοῦ ἐξετάστηκε ἀπὸ τὸν Mitford τὸ 1939 ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Ὁ λίθος, ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ κάτω καὶ ἀρκετὰ φθαρμένος στὴν ἐνεπίγραφη ἐπιφάνεια, ἔχει ὕψος 0,39 καὶ πλάτος 0,49 μ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,06 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Mitford, *Byzantion* 20, 1950, σ. 143-5, ἀρ. 13.

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (3) (ἁπλὴ μνεία).

[dddnnn.]
[Fl(avio Cl(audio) Constantino]
maximo [triu]mf[atori Aug(usto)]

4 et Co[nstan]ti[o]
et Co[nsta]nti
victo[ribu]s
[semp]er Augg.
8 [Milia V].

Γιὰ τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς βλ. **Λευκ. 33.**

Λευκ. 35. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΔΥΤΙΚΩΣ ΤΩΝ ΣΟΛΩΝ (ΛΙΜΝΙΤΗΣ)

337-340 μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Λιμνίτου· θεωρεῖται χαμένη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ.

JHS 11, 1890, σ. 84· *CIL* 3, 12112.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (5) (ἁπλὴ μνεία).

- - - - - - -
MAXIM
- - - - - - -

Γιὰ τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς βλ. **Λευκ. 33.**

Λευκ. 36. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΔΥΤΙΚΩΣ ΤΩΝ ΣΟΛΩΝ 337-340 μ.Χ.

Μιλιοδείκτης ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος σὲ τρία τεμάχια, ὁ ὁποῖος βρέθηκε δυτικῶς τῶν Σόλων, στὴν περιοχὴ «Σχέρα» στοὺς λόφους ἀνατολικῶς τοῦ Λιμνίτου καὶ ἀφοῦ μελετήθηκε ἀπὸ τὸν Mitford τὸ 1939 ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Τὰ τρία μέρη τοῦ λίθου εἶναι: (α) μέρος τοῦ σπονδύλου τοῦ μιλιοδείκτου, ὕψους 0,73 καὶ πλάτους 0,45 μ., ποὺ φέρει αὐτὴν τὴν πολὺ φθαρμένη δίγλωσση ἐπιγραφή, (β) ἡ βάσις τοῦ μιλιοδείκτου καὶ τὸ κάτω μέρος τοῦ σπονδύλου του, ὕψους 0,40, πλάτους 0,49 καὶ πάχους 0,53 μ., ποὺ δὲν ἔχει χαραχθεῖ καὶ (γ) ἕνα ἐνεπίγραφο ἀπότμημα, ἀπὸ τὸ (β), ποὺ φέρει μία λατινικὴ ἐπιγραφή (βλ. **Λευκ. 33**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,06 μ.

Mitford, *Byzantion* 20, 1950, σ. 145, ὑποσημ. 2 (φωτ. σ. 146).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1334, ὑποσ. 213 (4) (ἁπλὴ μνεία).

- - M[aximo triumfatori Augusti] - - -

- - - - [et Co]nṣ[tantio] - -
- - - - [et Co]nṣ[tanti] - -
4 - - - - [victo]ṛiḅ[us] - -
- - ṚḌ ἐπὶ Φλα̣(ουίου) - -
- - - II ỊNḞ - - -

Γιὰ τὴ χρονολόγηση τῆς δίγλωσσης ἐπιγραφῆς βλ. **Λευκ. 33.**

Λευκ. 37. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΟΛΟΥΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΣΙΝΟΗ

337-340 μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ποὺ φέρει τέσσερεις ἐπιγραφές (βλ. **Λευκ. 29**).
Mitford, *JRS* 29, 1939, σ. 184-9, ἀρ. 1 (*c*).
Πβ. τοῦ ἰδίου, *OA* 6, 1950, σ. 60, ὑποσ. 2· *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1333, ὑποσ. 213 (1) (ἁπλὴ μνεία) καὶ σ. 1337, ὑποσ. 228 (γιὰ τὴ χρονολογία).

D(ominis) N(ostris tribus)
[Fl(avio)] Cl(audio) Constantino
[ma]ximo triumfatori Aug(usto)
4 [ac Fl(avio)] Constantio
[ac Fl(avio)] Constanti
[v]ictoribus
semper Aug(ustis)
8 mi(lia passuum) III.

Γιὰ τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς βλ. **Λευκ. 33.**

Λευκ. 38. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΟΛΟΥΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΣΙΝΟΗ

355-360 μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ποὺ φέρει τέσσερεις ἐπιγραφές (βλ. **Λευκ. 29**).
Mitford, *JRS* 29, 1939, σ. 184-9, ἀρ. 1 (*d*).
Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1333, ὑποσ. 213 (1) (ἁπλὴ μνεία), καὶ σ. 1337, ὑποσ. 230 (γιὰ τὴ χρονολογία).

D(ominorum) N(ostrorum duorum)
[Fl(avii) I]ul(ii) Constanti Aug(usti) aeter[ni]

[ma]x(imi) imp(eratoris) (;) RIOIS (;)
4 [ac Fl(avii) (;)] Iuliani fortissimi
Caesaris.

Ὁ Ἰουλιανὸς ἔγινε *Καῖσαρ* τὴν 6η Νοεμβρίου 355 καὶ προσαγορεύτηκε *Αὔγουστος* τὸν χειμώνα τοῦ 360 μ.Χ.

III. Κτιτορικὴ ἐπιγραφή (Λευκ. 39)

Λευκ. 39. (Ο ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ) ΚΤΙΖΕΙ ΕΝΑΝ *ΠΕΡΙΒΟΛΟΝ* ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΔΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟΥ 126 μ.Χ. (;)

Ὀγκόλιθος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,295, πλάτους 0,674 καὶ πάχους 0,21 μ., ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ δεξιά. Βρέθηκε στοὺς Σόλους καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,014 μέχρι 0,02 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 424-5, ἀρ. 29· Hogarth, *Devia Cypria* 1889, σ. 114, ἀρ. 36· *IGR* 3, 930· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 201-6, ἀρ. 1 (φωτ. σ. 202).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1302-3, ὑποσ. 62 (ἀναφορὰ στὸν ἀνθύπατο Παῦλο καὶ στὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς), σ. 1327, ὑποσ. 178 (ἁπλὴ μνεία) καὶ σ. 1328, ὑποσ. 183 (γιὰ τὸ *βυβλιοφυλάκιον*).

(Ἀπολλώνιος τῷ πατ[ρὶ τῷ δεῖνα τοῦ δεῖνος])
καὶ τῇ μητρὶ Ἀρι[στ]ο̣κ̣[λείᾳ (;)] Ἀ̣π̣[ολλωνίου (;) ἔκτισεν (;)]
τὸν περίβολον καὶ τὴν κ̣α̣τ̣' [αὐτοῦ καμάραν (;) κατὰ] τ̣ὰ̣ς
4 ὑμῶν αὐτῶν ἐντολάς, ἑαυ[τῷ τε καὶ] τοῖς π̣α̣ι̣[σὶν]
ἑαυτοῦ, τῆς Σολίων πόλεως [ἀρχιερα]σ̣[άμενος (;), ἱπ]-
παρχήσας, γρανματεύσας, δεκαπρωτε[ύ]σ[ας, ἐπὶ τοῦ]
βυβλιοφυλακίου γενόμενος· L ι̣γ' (;) Δ̣η̣μ̣[αρχε]-
8 ξ̣ουσίου κε'.
τιμητεύσας, τὴν βουλὴ̣ν̣ [κατα]-
λέξας, τῷ ι' L ἐπὶ Παύλο̣υ̣ [ἀνθυ]-

πάτου.

---

1. τῷ πατ[ρί, Hogarth: τῷ πατρί, Cesnola **2.** καὶ τῇ μητρὶ Ἀρ[, Cesnola· καὶ τῇ μητρὶ Ἀρτ[εμιδώρᾳ τοῦ δεῖνος καθιερῶσε, Hogarth **5-6.** [ἀρχιερα]ϛ[άμενος ?, ἱπ]|παρχήσας, Mitford: [ἀγορα]νο[μήσας, ἐ]|παρχήσας, Hogarth **6.** ἱεραρχήσας Πανμάτειρας, Cesnola **7.** βιβλιοφυλακίου, Cesnola || ἀρχιε[ρασάμενος, Hogarth **7-8.** Δημ[αρχε]|ξουσίου, Mitford: [δημαρχε]|ξουσίου, Hogarth.

Σχόλια: στ. 6: *γρανματεύσας*. Ἀπόδοση τοῦ ἐρρίνου τῆς *ἐξόδου* μὲ N βλ. Brixhe 1987², σ. 34, πβ. **Λευκ. 15**.

Ὁ *Ἀπολλώνιος* κτίζει ἕνα περίφραγμα (*περίβολον*) καὶ ἕναν τάφο οἰκογενειακό (αὐτὸ ποὺ περιέφραττε ὁ περίβολος κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἦταν ὁ τάφος, πβ. *MAMA* IV, ἀρ. 85 καὶ *MAMA* VI, ἀρ. 358) γιὰ τοὺς γονεῖς του, τὸν ἑαυτό του καὶ τὰ παιδιά του, καὶ παραθέτει καὶ τὴ σταδιοδρομία του: ὑπῆρξε ἀρχιερεὺς τῆς πόλεως, ἵππαρχος, γραμματεύς, δεκαπρωτεύσας καὶ φύλακας τοῦ ἀρχειοφυλακείου τῆς πόλεως.

Ὁ *περίβολος* ἴσως νὰ σχετίζεται καὶ μὲ τὸ κυκλικὸ κτήριο («circular edifice»), στὸ ὁποῖο ὁ Cesnola βρῆκε τὸν ἐπιγεγραμμένο λίθο. Ὁ G. Jeffery, *Cyprus Museum Files* 36, 1912, σ. 24-5, καθὼς περιγράφει τὴν τοποθεσία στοὺς Σόλους ἀναφέρει ὅτι «on the right of the road from Morphou there was still a dim trace of the circular temple with adytum or oracular cave beneath it, referred to by Cesnola». Γιὰ τὸ κτήριο αὐτὸ δὲν ἀναφέρει τίποτα ὁ Hogarth, ἐνῶ οἱ Σουηδοὶ ἀρχαιολόγοι στὰ 1936 δὲν μπόρεσαν νὰ βροῦν κανένα ἴχνος του. Δυστυχῶς, ἡ ἔλλειψη ἀρχαιολογικῶν τεκμηρίων καὶ ἡ ἀποσπασματικὴ κατάσταση τῆς ἐπιγραφῆς δὲν βοηθοῦν στὴν πλήρη κατανόηση τοῦ κειμένου.

Γιὰ τὴν *ἱππαρχία* κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. L. Robert, *ÉtA*, σ. 96-110, πβ. Jones, *Cities*, σ. 212-3. Τὸ οὐσιαστικὸ *ἵππαρχος* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Ἀμμ. 11**, ἐνῶ τὸ ὄνομα *Ἵππαρχος* στὶς **Λάρ. 4**, **5** (2), **8**, **15** καὶ **23**. Τὸ *βυβλιοφυλάκιον* ἐδῶ πρέπει νὰ εἶναι ἀρχειοφυλάκιο βλ. *LSJ⁹ supplement* σ.λ., καὶ ὄχι δημόσια βιβλιοθήκη ὅπως ὑποθέτει ὁ Hill, *History*, σ. 24 (βλ. Mitford, ὅ.π., σ. 204, ὑποσ. 11). Γιὰ τὴν ἐπιτροπὴ τῶν δεκαπρώτων βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 4: Πολιτικὰ καὶ θρησκευτικὰ ἀξιώματα, σ. 54, πβ. E. A. Turner, *JEA* 22, 1936, σ. 7-19. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**. Γιὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ τιμητοῦ βλ. **Λάρ. 16**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.** Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀριστόκλεια* βλ. **Λεμ. 245**.

Ὁ ἀνθύπατος *Παῦλος* θεωρήθηκε ἀπὸ τὸν Hogarth ὅτι εἶναι ὁ ἀνθύπατος Σέργιος Παῦλος, ποὺ προσηλυτίστηκε στὸν Χριστιανισμὸ ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους Βαρνάβα καὶ Παῦλο. Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ ἀποστόλου Παύλου στὴν Κύπρο ἔλαβε χώραν μεταξὺ 45 καὶ 50 μ.Χ., ἐνῶ ἡ ἀνθυπατία

τοῦ Σεργίου Παύλου διήρκεσε ἀπὸ τὸ 46 ἕως 48 μ.Χ. Στὴν ἐπιγραφὴ ὅμως δηλώνεται σαφῶς ὅτι πρόκειται γιὰ τὸ δέκατο ἔτος τῆς ἀνθυπατίας τοῦ Παύλου, καὶ αὐτὸ ἐὰν ἦταν ἐπὶ αὐτοκρατορίας τοῦ Κλαυδίου θὰ ἦταν τὸ 50 μ.Χ. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ δεκάπρωτοι ὡς τοπικοὶ ἄρχοντες ἐμφανίζονται ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ αὐτοκράτορος Ἁδριανοῦ καὶ ἑξῆς, ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ χρονολογεῖται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ 126 μ.Χ.

IV. Ἐπίτευγμα τοῦ Φαβατίωνος (Λευκ. 40)

Λευκ. 40. ΕΠΙΤΕΥΓΜΑ ΤΟΥ ΦΑΒΑΤΙΩΝΟΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Μεγάλος σφαιρικὸς λίθος, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ «Ποταμὸς τῆς Ἐλιᾶς» στὴν τοποθεσία «Παλιόμυλος» κοντὰ στὸ χωριὸ Κουτραφάς, τριάντα περίπου χιλιόμετρα δυτικῶς τῆς Λευκωσίας. Ὁ λίθος, μεγίστου ὕψους 0,48, περιμέτρου 1,90 μ. καὶ βάρους 243.63 κιλῶν, φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. 1963/VII-11/9, Inscr. 482). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,10 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1964, σ. 194-5, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 19,7) (= *SEG* 23, 666).

Ἔπαρμα
Φαβατί-
ωνος.

Ἡ λέξη *ἔπαρμα*, προερχόμενη ἐτυμολογικῶς ἀπὸ τὸ ῥῆμα *ἐπαίρω*, ἐδῶ δηλώνει τὸ βάρος ποὺ σηκώθηκε ἀπὸ τὸν *Φαβατίωνα*. Ὁ *Φαβατίων* σήκωσε αὐτὸν τὸν λίθο καὶ ὁ ἄθλος του καταγράφηκε ὡς ἀπόδειξη τῆς μεγάλης φυσικῆς του δυνάμεως. Τὸ ὄνομα *Φαβατίων* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου καὶ προφανῶς εἶναι ἡ ἑλληνικὴ ἀπόδοση τοῦ λατινικοῦ ὀνόματος *Fabatus* ἢ *Fabatio*, *-onis* βλ. *PIR* 3, 1943, σ. 94, ἀρ. 4. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι μοναδικὴ στὴν Κύπρο, ἐνῶ δὲν εἶναι ἀσυνήθης σὲ ἄλλες περιοχές, ὅπως στὴ Σαντορίνη. Ἡ λέξη ἔπαρμα ὡς ὅρος ποὺ σημαίνει τὸ βάρος ποὺ σήκωσε ἕνας ἀθλητὴς δὲν ἀπαντᾶ ἀλλοῦ βλ. *LSJ*[9] *supplement* σ.λ.

Ζ. Ἀδιάγνωστες ἐπιγραφές (Λευκ. 41-45)

Λευκ. 41 - 42. ΔΥΟ ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ

(**41**): Α' αἰ. μ.Χ. καὶ (**42**): Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ἀκέραια μόνο ἀριστερά, ὕψους 0,072, πλάτους 0,08 καὶ πάχους 0,023 μ. Βρέθηκε στοὺς Σόλους στὴν τοποθεσία «Παλαιὰ Χώρα» καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. 1972/VII-15/6 [a-b]). Ἔχει χαραχθεῖ καὶ στὶς δύο ὄψεις σὲ διαφορετικὰ χρονικὰ διαστήματα. Ἡ πρώτη ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τῶν γραμμάτων τὸν Α' αἰ. μ.Χ. καὶ ἡ δεύτερη τὸν Β' αἰ. μ.Χ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03, καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,016 μέχρι 0,027 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 253, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 44,6a-b).

(**41**) ᾳ[- - - - - -]
το[- - - - -]
λᾳ[- - - - -]

(**42**) [- - - - - - - - - -]
ἀλλὰ (ἢ ἄλλα)
[ἱ]ερεὺ[ς] (;)
[- - - - - - - - - -]

Λευκ. 43. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Ἡ ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια ἔχει μῆκος 0,122 καὶ πλάτος 0.066 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Μερσινάκι, ποὺ βρίσκεται κοντὰ στὴν περιοχὴ τῶν ἀρχαίων Σόλων. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

SCE 3, 1937, σ. 622, ἀρ. 5.

[- - - -]ΗΡΟΣ
- - - - - - - - -

Λευκ. 44. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Ὁ Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1305 (59) (= *SEG* 30, 1567), ἀναφέρει αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ἀπὸ τοὺς Σόλους μνημονεύοντας τὴν ἀρχὴ τοῦ τελευταίου στίχου τῆς ἐπιγραφῆς:

ἀνθυπά[του - - - - - - -]

Λευκ. 45. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, ὕψους 0,09, μεγίστου πλάτους 0,085 καὶ πάχους 0,015 μ. Βρέθηκε στοὺς Σόλους στὴν τοποθεσία «Παλαιὰ Χώρα» καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. 1972/VII-15/5, Inscr. GR 387). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,014 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1972, σ. 252-3, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 44,5).

[- - -]ωλο[- - -]
[- - -]μος [- - -]
[- - -]ε̣λ̣[- - - -]

2. ΧΥΤΡΟΙ (Λευκ. 46-49).

Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (Λευκ. 46-47)

Λευκ. 46. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΧΥΤΡΟΥΣ
Α' αἰ. π.Χ. - Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη λευκὴ στήλη, ἀποκεκρουμένη ἀριστερά, μεγίστου ὕψους 0,218, μεγίστου πλάτους 0,165 καὶ πάχους 0,05 μ. Προέρχεται πιθανῶς ἀπὸ τοὺς Χύτρους καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (RR 3563, Inscr. 429). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,009 (*ὄμικρον* στὸν στίχο 9) μέχρι 0,012 (0,018 τὸ *φεῖ*) μ.

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 131-2, ἀρ. 30 (φωτ. πίν. 49,30) (= *SEG* 20, 301).

[- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -] καὶ
[- - - - - - - - - - - - - - -τῆ]ς φιλοτι-
[μίας - - - - - - - - - - - - - -] κοινῶν
4 [- - - - - - - - - - - - - - - -] τῆι πόλει
[- - - - - - - - - - - - - - -]ι θυσίας καὶ
[- - - λαμπαδηφο]ρίας (;) κ[αὶ] ὑπρ-
[- - - - - - - - - - - - τοῦ]νομα καὶ τὸ
8 [- - - - - - - - - - - - - - -]ον ἀμ[ε]λῶ-
[ς (;) - - - - - - - - - - δα]πανήσαντος
[- - - - - - - - - - - - - - - - - -] δωρεάν.

Ἡ πόλις τῶν Χύτρων πιθανώτατα τιμᾶ ἕναν πολίτη γιὰ τὴ φιλοτιμία του, γιὰ τὸ ζῆλο του γιὰ τὴν κοινὴ εὐημερία, γιὰ τὴν ὑποστήριξή του στὶς θυσίες καὶ ἑορτὲς τῆς πόλεως καὶ γιὰ τὶς γενναιόδωρές του δαπάνες (*ἀμ[ε]λῶ|[ς]*, [*δα*]*πανήσαντος*, *δωρεάν*). Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80.

Λευκ. 47. ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΧΥΤΡΟΥΣ

Δ' αἰ. μ.Χ.

Ὁ λίθος βρέθηκε στοὺς Χύτρους καὶ εἶναι χαμένος ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ.

LBW 2770.

[- - -]ος εὐ[- - - - - - - - - - - -]
[Αὔ]γουστος Α[- - - - - - - -]
Σφραγγικὸς Ι[- - - - - - - - -]
4 Οὐανδαλικὸς Α[- - - - - - - -]
ης ἔνδοξος τι[- - - - - - - - - -]
[- - -]ΗΣΙ [- - - - - - - - - - - -]
ἀδιάγνωστα ἴχνη

Β. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (Λευκ. 48-49)

Λευκ. 48. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ 18-19 μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος ἀποκεκρουμένη δεξιά, ὕψους 0,265, πλάτους 0,21 καὶ πάχους 0,27 μ. Μελετήθηκε ἀπὸ τὸν Mitford τὸν Αὔγουστο τοῦ 1936 σὲ καφενεῖο στὴν πλατεία τῆς Ἁγίας Μαρίνας στὴν Κυθρέα. Μεταφέρθηκε στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο, ὅπου καὶ φυλάσσεται. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,052 μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 16-7, ἀρ. 8 (φωτ. 9, σ. 18).

Caesa[r Germanicus]

Ὁ Γερμανικὸς πρὶν τὴν υἱοθέτησή του τὸ 4 μ.Χ. ἀπὸ τὸν θεῖο τοῦ ἦταν γνωστὸς ὡς *Nero Claudius Germanicus*, ἐνῶ μετὰ τὴν υἱοθέτησή του ὡς *Germanicus Julius Caesar* ἢ ὡς *Germanicus Caesar* βλ. Cagnat, *Épigraphie latine*, σ. 184. Γιὰ τὴν ἀντιστροφὴ τοῦ ὀνόματός του πβ. *MAMA* 5, 201 καὶ *IGR* 3, 680. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται μεταξὺ τῆς ἄνοιξης τοῦ 18 μ.Χ. (θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ *Γερμανικοῦ* στὴν Ἀσία) καὶ τοῦ θανάτου του στὴν Ἀντιόχεια τὸν Ὀκτώβριο τοῦ ἑπομένου ἔτους. Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν Γερμανικὸ (καὶ τὸν Δροῦσο) ἀπαντᾶ καὶ στὴ Σαλαμῖνα, βλ. **Ἀμμ. 86**.

Λευκ. 49. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ 37-41 μ.Χ. (;)

Μαρμάρινη πλάκα ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές πλὴν τῆς δεξιᾶς. Βρέθηκε στοὺς Χύτρους καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,0065 μέχρι 0,012 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 417, ἀρ. 11· τοῦ ἰδίου, *Atlas* 3, πίν. CXLIV, 1 (φωτ.) (*IGR* 3, 935)· Myres, *HCC*, σ. 548, ἀρ. 1903 (*SEG* 20, 302).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1300, ὑποσ. 54 (ἀποκατάσταση τῶν ὀνομάτων στοὺς στίχους 9 καὶ 10) καὶ σ. 1330, ὑποσ. 195 (ἀναφορὰ στὴν ἀποκατάσταση τοῦ στίχου 9) (*SEG* 30, 1605)· *SEG* 43, 1006.

- - - - - - - - - - -ν. μ- - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - -ουσιν τὸ ἄλσ[ος - - - - - -]
[- - - - τῆς] θυσίας μετέχειν πάντας τε

4 - - - - - - - - ἀνιερωσάντων τῇ θεῶι ὡς τὰ
- - - - - - - - - τῶν ἀνιερωμένων τῆς τοῦ ἐν
- - - - - - - - Φιλοκράτους τοῦ καὶ Μενεστρά-
[του - - - - -]ανδρίου τοῦ ἐφηβάρχου ἀργυρίο-
8 [υ - - - ἀγορα]σθῆναι τῇ θεῷ ποτήρια, ἐφ' ὧν Ε-
[- - - - - - - - Γ]ᾳΐου Καίσαρος Σεβαστοῦ καὶ
[- - - - - - - - - - - - - - - - - - - ἐπὶ Κ]οΐντου Σεργ-
[ίου -]

---

2. ουσιν τὸ *λασ*, Cesnola καὶ *IGR* **3.** [θ]υσίας, Cesnola καὶ *IGR* **4.** ὡς τά: ὁσ τε, Cesnola· [ὥ]στε, *IGR* **5.** ἀνιεραμένων, Myres **6.**]μοκράτους, Cesnola καὶ *IGR* **7.** ἀργύριο[ν ἄγαλμα ?, Cesnola **8.** τῇ θεῇ Ποτηρίᾳ, Cesnola **9.** [- - -]σίου Καίσαρος Cesnola καὶ *IGR*· [- - - Κλαυδ]ίου Καίσαρος, Myres **11.** [ίου Παύλου ἀνθυπάτου - - - -], Myres.

Σχόλια: Γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς παλαιᾶς διφθόγγου /כ:i/ διατηρεῖται ἡ παραδοσιακὴ ὀρθογραφία στὸν στ. 4 (*θεῶι*), ἐνῶ ἔχει υἱοθετηθεῖ ἡ ἐξελιγμένη, ποὺ ἀπηχεῖ τὴν προφορὰ τῆς ἐποχῆς, στὸν στ. 4 (*τῇ*) καὶ 8 (*τῇ θεῷ*).

Ὁ Mitford μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἀποκατέστησε τὴν ἐπιγραφὴ τὴν χρονολογεῖ κατὰ τὴν αὐτοκρατορία τοῦ Καλιγούλα. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* βλ. **Λεμ. 205**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

3. ΛΗΔΡΑ (Λευκ. 50-59).

Λευκ. 50. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΝΥΤΑ

Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,72, διαμέτρου ἄνω 0,37 καὶ κάτω 0,40 μ. Βρέθηκε στὸν Ἀρχάγγελο Λευκωσίας καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς πόλεως (Inv. 1941/IV-16/3, Inscr. 83). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *BCH* 85, 1961, σ. 403-7 (κυρίως σ. 407) (φωτ. 3) (*SEG* 25, 1053).

Πνυτᾶ
χρηστέ,
χαῖρε.

Ὁ τύπος *Πνυτᾶς* εἶναι ὑποκοριστικὸ σὲ *-ᾶς* τῶν ὀνομάτων *Πνυτ*(*ο*)-, ὅπως *Πνυταγόρας*, *Πνυτόνικος*, *Πνυτότιμος*, πολὺ διαδεδομένων στὴν Κύπρο βλ. *LGPN* I. Γιὰ τὰ ὀνόματα *Πνυτ*(*ο*)- στὴν Κύπρο βλ. **Λάρ. 4**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Πνυτᾶς* βλ. **Λεμ. 258**.

Λευκ. 51. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΥΛΑΛΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη λάρνακα, μήκους 2,11, πλάτους 1,86, βάθους 0,96 καὶ πάχους 0,11 μ. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη ἐντὸς πλαισίου, μήκους 0,68 καὶ πλάτους 0,04 μ. Βρέθηκε στὴ Λευκωσία καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση. Τὸ ἐπίγραμμα εἶναι χαραγμένο σὲ ὀκτὼ στίχους. Οἱ δύο πρῶτοι στίχοι, κατὰ τὸν Περιστιάνη, εἶναι χαραγμένοι μὲ μεγαλύτερα γράμματα καὶ ξεχωρίζουν ἀπὸ τοὺς ἑπόμενους ἕξι.

Welcker, *SyEG*, 1828, 34 καὶ *SyEG*, 1829, 34· *CIG* II, 2647· *LBW* 2771· Kaibel, *EGr* 288· Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 707-10· Peek, *GVI*, 1955, ἀρ. 1325· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ', 1980, ἀρ. 110· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 112-3 (**Ε40**) καὶ 362-5.

Κἂν τροχάδην βαίνῃς, φίλε
ὦ παροδεῖτα, βαιὸν ἐπίσχες.

ἥρ̣π̣ασεν ἀθανάτων με χορός, τὸ δὲ σῶμα καλύπτει
4 γαῖα λαβοῦσα γέρας τοῦθ' ὃ δέδωκε πάλαι·
ἡ γάρ μοι ψυχὴ μὲν ἐς αἰθέρα καὶ Διὸς αὐλάς,
ὀστέα δ' εἰς Ἀίδην ἄτροπος εἷλε νόμος.
τοῦτ' ἔλαχον μέγα δῶρον ὑπ' αὐτῶν Οὐρανιώνων
8 Εὐλάλιος, γαμικὸς μοῦνος ἐνὶ φθιμένοις.

---

2. παροδῖτα, Welcker· παροδείτα, Boeckh, *LBW* καὶ Περιστιάνης || [[βαιόν]], Χατζηιωάννου || ἐπίσχου, Welcker καὶ Χατζηιωάννου· ἐπίσχ[ου], Boeckh , *LBW* καὶ Kaibel· ἐπίσχες, Περιστιάνης· ἐπίσχε, Peek **3.** Ἥβης εν[θ]ανα..... χορός, Welcker· ἥβησεν. ανα..... χορός, Boeckh· ἥ[ρπα]σεν [ἀθ]ανάτ[ων με] χορός, *LBW* **4.** πάλ[ιν], Boeckh **5.** ἡ: [Β]ῆ, Boeckh **7.** ἔ<λα>χον, Peek.

Σχόλια: στ. 2: *παροδεῖτα*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ἐπιτύμβιο αὐτὸ ἐπίγραμμα ἐμφανίζει ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ἐκτεταμένη ἀναφορὰ στὴ μοίρα τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς τοῦ νεκροῦ βλ. κυρίως στοὺς στ. 4-5. Σ' αὐτὸ τὸ ἐπίγραμμα ἐμφανίζεται νὰ μιλᾶ ὁ ἴδιος ὁ νεκρός, ὅπως καὶ σὲ ἄλλα ἐπιτύμβια ἐπιγράμματα τῆς Κύπρου βλ. **Λάρ. 80**.

Λευκ. 52. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΑΤΟΣ

Β΄ - Γ΄ αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος, ὕψους 0,48 μ. Βρέθηκε κατὰ τὸν Μενάρδο ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη τῆς Λευκωσίας καὶ εὑρίσκετο «παρὰ τῷ κ. Ἀρτέμῃ». Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,02 μ.

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 962, ἀρ. 48· Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 137.

Ἀρτεμᾶ
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀρτεμᾶς, -ᾶτος* ἀπαντᾶ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ἀκόμη ὀκτὼ φορές: **Λεμ. 278, 303**, **423** (2), **434**, **444** (2)· **Λάρ. 98** καὶ **Ἀβ. Πρ. 35**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ *-ᾶς, -ᾶτος* βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71.

Λευκ. 53. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,82, διαμέτρου ἄνω 0,29 καὶ κάτω 0,348 μ. Ἀναφέρεται ὅτι βρέθηκε στὴν Κάτω Λακατάμεια στὴν τοποθεσία «Ἀρχάγγελος». Φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1964/IV-14/2, Inscr. 495). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1965, σ. 112, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 16,1) (*SEG* 25, 1054).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1967, 658 (γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐφρόσυνος*).

[- - - - - - - - -]
χρηστ[έ],
χαῖρε
4 Εὐφρό-
συνε.

4-5. Εὐφρό|συνε J. καὶ L. Robert: εὐφρό|συνε, Nicolaou.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐφρόσυνος* βλ. **Λευκ. 63**. Στὴν **Λεμ. 607** ἀπαντᾶ τὸ ὄνομα *Εὐφροσύνη*.

Λευκ. 54. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΟΤΥΛΑ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Βρέθηκε στὴν Κάτω Λακατάμεια στὴν τοποθεσία «Ἀρχάγγελος». Φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1940/X-14/1, Inscr. GR 287).

I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 257-8 (φωτ. 2, σ. 258) (*SEG* 33, 1210 bis).

Κοτυλᾶ
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Κοτυλᾶς* κατὰ τὴ Nicolaou, ὅ.π., προέρχεται ἀπὸ τὴ λέξη *κοτύλη*, «a cup and a measure of capasity» καὶ εἶναι ἕνα εἶδος «nickname relative of the profession of the deceased. It can be parallelled to those of Κοτύλων, Κανθαρίων, Κάλπων, Τρύμβλιχος». Ἡ κατάληξη *-ᾶς* σὲ ὄνομα δηλώνει ἐπαγγελματικό. Ἀποτελεῖ σημαντικὴ προσθήκη διότι τὸ ἀνθρωπωνύμιο μαρτυρεῖται μέσω τοῦ ἐπαγγελματικοῦ, βλ. Masson, *ZPE* 104, 1994, σ. 209.

Λευκ. 55. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΟΤΥΛΑ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,765 καὶ διαμέτρου στὸ ὕψος τῆς ἐνεπίγραφης ἐπιφάνειας 0,51 μ. Βρέθηκε στὴν Κάτω Λακατάμεια στὴν τοποθεσία «Ἀρχάγγελος» καὶ ἀναφέρεται ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὴν τοποθεσία «Μάντρα τῆς Καυκάλλας». Φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1982/III-3/2, Inscr. GR 397). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 257-8, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 42,1) (*SEG* 33, 1210).

Κοτυλᾶ
χρηστέ,
χαῖρε.

---

1. Κοτυλᾶ, *SEG*· Κοτυλᾶς, Nicolaou.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Κοτυλᾶς*, ποὺ σημαίνει τὸν κατασκευαστὴ μικρῶν ἀγγείων, βλ. **Λευκ. 54**.

Λευκ. 56. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΥΟΔΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, σωζομένου ὕψους 0,34 καὶ διαμέτρου στὸ ὕψος τῆς ἐνεπίγραφης ἐπιφάνειας 0,133 μ. Βρέθηκε στὴ Λακατάμεια στὴν τοποθεσία «Μάντρα τῆς Καυκάλλας» καὶ

φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1985/V-15/1, Inscr. GR 400). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,02 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1986, σ. 192, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 40,1) (= *SEG* 36, 1256).

Εὐοδία
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐοδία* σὲ ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου βλ. **Λάρ. 83** βλ. καὶ *LGPN* I καὶ Bechtel, *HPGr*, σ.λ.

Λευκ. 57. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ [Δ]ΗΜΑΡΙΟΥ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝ[ΙΟΥ] Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ κάτω, ὕψους 0,402, διαμέτρου ἄνω 0,23 καὶ κάτω 0,26 μ. Βρέθηκε στὴν Κάτω Λακατάμεια καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1965/VII-30/1, Inscr. 499). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,027 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 62, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 13,9) (= *SEG* 25, 1055).

[Δ]ημάριν
Ἀπολλων[ίου]
χρηστή,
χαῖρε.

Ὁ τύπος *Δημάριν* εἶναι κλητικὴ πτώση μετὰ ἀπὸ τὴν ὑφαίρεση τοῦ *ὄμικρον* (*Δημάριον* > *Δημάριν*). Γιὰ τὸ ὄνομα αὐτὸ βλ. **Λεμ. 234**. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη *–άριον* βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1984, σ. 12-13. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λευκ. 58. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΣΙΜΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,47 καὶ διαμέτρου ἄνω 0,295 μ. Βρέθηκε στὴ Λευκωσία σὲ τάφο στὴν τοποθεσία «Ἅγιοι Ὁμολογηταί» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (ἀρ. CS 1393, MP 168/38/4 bls. 8-9). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1965, σ. 117, ἀρ. 5 (= *SEG* 25, 1051).

Ζώσιμε
[χρη]στέ,
[χαῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζώσιμος* βλ. **Λεμ. 237**.

Λευκ. 59. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [ΑΡΙ]ΣΤΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα τῆς ἐνεπίγραφης ἐπιφάνειας ταφικοῦ κίονος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,22, πλάτους 0,21 καὶ πάχους 0,11 μ. Βρέθηκε σὲ τάφο στοὺς Ἁγίους Ὁμολογητὲς στὴ Λευκωσία καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (ἀρ. CS 1769). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,022 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1970, σ. 149, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 27,1).

[Ἀρί]στων
[χρ]εστέ,
[χ]αῖρε.

Σχόλια: στ. 2: [*χρ*]*εστέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

4. ΙΔΑΛΙΟΝ (Λευκ. 60-74).

Α. Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή (Λευκ. 60)

Λευκ. 60. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΗΡΑ

Α' αἰ. μ.Χ.

Κωνικὸς βωμὸς ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,15 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Νήσου τρία περίπου χιλιόμετρα δυτικῶς τοῦ Ἰδαλίου. Θεωρεῖται χαμένος ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 166-7, ἀρ. 10.

Πβ. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 107, ὑποσ. 55 (παράθεση τῆς ἐπιγραφῆς)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2188, ὑποσ. 59.

Θεᾶι Ἥραι

Β. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (Λευκ. 61-74)

Λευκ. 61. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΜΙΣΤΙΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΜΙΣΤΟΥ

Α΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα στὸ Ἰδάλιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,04 μ.

Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 54 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1967).

Θεμιστίων
Θεμίστου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Τὰ ὀνόματα *Θεμιστίων* καὶ *Θεμίστης* ἀπαντοῦν γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-ίων* βλ. **Λεμ. 203.**

Λευκ. 62. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΟΥΣ

Α΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴν τοποθεσία «Παραδείσια» μεταξὺ τῶν χωριῶν Ἰδαλίου καὶ Λυμπιῶν. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 600, ἀρ. 3.

Εὐτύχης·
[χ]έρε χρετός.

Σχόλια: στ. 1: *Εὐτύχης*. Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

στ. 2: [*χ*]*έρε*: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 193.

στ. 2: *χρετός* ἀντὶ *χρηστός*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ παράλειψη τοῦ σίγμα βλ. **Λεμ. 187**.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Εὔτυχος* καὶ *Εὐτύχης* βλ. **Λεμ. 287**. Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ παραδίδεται ἀντιστραμμένη ἡ τυπικὴ ἔκφραση *χρηστέ, χαῖρε*.

Λευκ. 63. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [ΕΥΦ]ΡΟΣΥΝΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἐκ πορώδους λίθου, ἀποκεκρουμένος ἀριστερά. Βρέθηκε δυτικῶς τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὸ Ἰδάλιον, στὸν ἀγρὸ τοῦ Μιχαὴλ Γεωργαλλῆ, ὁ ὁποῖος βρίσκεται ἐντὸς τῆς γραμμῆς τοῦ ἀρχαίου τείχους τῆς πόλεως. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 599-600, ἀρ. 1.

[Εὐφ]ρόσυνε
[χρηστ]έ, χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Εὐφρόσυνος*, ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λευκ. 53** καὶ **Λάρ. 199**. Στὴν **Λεμ. 607** ἀπαντᾶ τὸ ὄνομα *Εὐφροσύνη*.

Λευκ. 64. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΑΣΙΚΡΑΤΟΥΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ τάφο στὸ Ἰδάλιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,054 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 436, ἀρ. 102· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 52.

Πασιχράτη χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: *Πασιχράτη* ἀντὶ *Πασικράτη*.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Πασικράτης* βλ. **Λεμ. 172**. Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**.

Λευκ. 65. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΗΣΙΚΡΑΤΟΥΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ποὺ βρέθηκε στὸ Ἰδάλιον.
Cesnola, *Cyprus*, σ. 436, ἀρ. 104 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1956).

Ὀνησικράτη χρησ-
τέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησικράτης* βλ. **Πάφ. 5**. Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ *-η* τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ *-ης* βλ. **Λεμ. 79**.

Λευκ. 66. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΚΗΠΙΔΟΥ

Α' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἐκ λευκοῦ πορώδους λίθου. Βρέθηκε στὸ βορειοανατολικὸ μέρος τοῦ χωριοῦ Ἰδάλιον πέραν τῶν δύο ποταμῶν Ἰδαλίου καὶ Ἁλυκοῦ στὴν τοποθεσία «Δύο Σπήλιοι». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 600, ἀρ. 2.

Ἀρκηπίδη
χρησταί,
χέραι.

Σχόλια: στ. 2 (*χρησταί*) καὶ στ. 3 (*χέραι*): Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Ἀρκηπίδης* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο βλ. *LGPN* I σ.λ.

Λευκ. 67. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΩΣΙΠΠΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ποὺ βρέθηκε ἀπὸ κάποιο κάτοικο τοῦ χωριοῦ Ἰδάλιον. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 600, ἀρ. 4.

Σώσιπ(π)ε
χρηστέ,
χαῖρε.

---

1. ΣΩΣΙΠΗΕ στὸν λίθο.

Τὸ ὄνομα *Σώσιππος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο· μαρτυρεῖται ὅμως σὲ ἀρκετὲς ἄλλες περιοχὲς τοῦ ἑλληνόφωνου χώρου, βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Λευκ. 68. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα ταφικοῦ κίονος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,21 καὶ διαμέτρου 0,095 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ayia Kepir (περιοχὴ Ἰδαλίου) στὴν τοποθεσία «Tesli Kayia» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1962/IV-20/1, Inscr. 463). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,015 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1963, σ. 41, ἀρ. 2 (= *SEG* 23, 604).

Θεοδώρα
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Θεοδώρα* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 100**.

Λευκ. 69. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ τάφο στὸ Ἰδάλιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,032 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 436, ἀρ. 100· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 45.

Ἀρτεμίδωρε

κυν<η>γὲ χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2. *κυνγέ*. Ἀβλεψία τοῦ χαράκτου.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**.

Λευκ. 70. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ τάφο στὸ Ἰδάλιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,032 μέχρι 0,045 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 436, ἀρ. 103· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 46.

Εὐτύχη χρη-
στέ, χέρε.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Εὔτυχος* καὶ *Εὐτύχης* βλ. **Λεμ. 287**.

Λευκ. 71. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΧΙΑΝΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ τάφο στὸ Ἰδάλιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,032 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 436, ἀρ. 101· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 47 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1946)

Εὐψύχι Εὐ-
χιανέ· οὐ-
δὶς ἀθάνα-
4 τος.

Σχόλια: στ. 2-3: *οὐ|δίς*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Εὐχιανός* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ καὶ ἴσως νὰ ἔχουμε στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ τὸ ὄνομα *Εὐτυχιανός* (*Εὐ*[*τυ*]*χιανός*) βλ. *LGPN* I, σ.λ. Γιὰ τὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές, ποὺ παραδίδουν τὴ φράση *οὐδεὶς ἀθάνατος* βλ. **Λάρ. 94**.

Λευκ. 72. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΓΟΡΙΑΝΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,77, διαμέτρου ἄνω 0,26 καὶ κάτω 0,32 μ. Βρισκόταν γιὰ πολλὰ χρόνια στὴν κατοχὴ τῆς Ἀνδρούλλας Στρεππῆ ἀπὸ τὸ Δάλι, μέχρι ποὺ πωλήθηκε στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας, ὅπου καὶ φυλάσσεται (Inv. 1975/X-17/1, Inscr. GR 391). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1976, σ. 243-4, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 39,1) (= *SEG* 26, 1481).

Γοριανὴ
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Γοριανή* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορά (βλ. *LGPN* I, σ.λ.).

Λευκ. 73. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένος ἄνω, ὕψους 1,00, διαμέτρου ἄνω 0,52 καὶ κάτω 0,55 μ. Βρισκόταν γιὰ πολλὰ χρόνια στὴν κατοχὴ τῆς Ἀνδρούλλας Στρεππῆ ἀπὸ τὸ Δάλι, μέχρι ποὺ πωλήθηκε στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας, ὅπου καὶ φυλάσσεται (Inv. 1975/X-17/2, Inscr. GR 392). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,033 μ.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 31· I. Nicolaou, *RDAC* 1976, σ. 244, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 39,2) (= *SEG* 26, 1482).

Ἀσκληπιὰς
χα[ῖρε].

Τὸ ὄνομα *Ἀσκληπιάς* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, ἐνῶ ἀπαντᾶ σὲ ἀρκετὲς περιοχὲς τοῦ ἑλληνόφωνου κόσμου βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Λευκ. 74. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἐπιτύμβια στήλη ἀπὸ ἀσβεστώδη λίθο ποὺ βρέθηκε στὴν Ἀλάμπρα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Ἰδάλιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 436, ἀρ. 105· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 20 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1940).

Ἀρτεμίδορε χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: *Ἀρτεμίδορε*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**.

5. ΤΑΜΑΣΣΟΣ (Λευκ. 75-106).

Α. Τιμητικὴ ἐπιγραφή (Λευκ. 75)

Λευκ. 75. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ Μ(ΑΡΚΟ) ΑΥΡΗΛΙΟ ΚΛΑΥΔΙΑΝΟ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥ Β' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος κυκλικῆς διατομῆς, ὕψους 0,5 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Κοράκου (χώρα τῆς ἀρχαίας Ταμασσοῦ) καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 166, ἀρ. 9.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1359, ὑποσ. 377 (γιὰ τὴν ἀναφορὰ σὲ ῥωμαϊκὸ μῆνα).

L ιζ', μηνὸ[ς . . .]
Μ(άρκος) Αὐρήλιο[ς]
Κλαυδιανὸ[ς]
4 Ἡρακλείδο[υ]

Τὸ σύμβολο L γιὰ τὸ ἔτος ἐχρησιμοποιεῖτο στὴν Κύπρο ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ πρώτου Πτολεμαίου Εὐεργέτη (235 π.Χ.) μέχρι τὴν ἐποχὴ τοῦ Αὐρηλιανοῦ (273-4 μ.Χ.). Στὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, ὅπως καὶ στὴν ἑλληνιστικὴ ἐποχή, δηλοῦσε τὸ ἔτος τῆς βασιλείας (καὶ στὴν ἑλληνιστικὴ καὶ στὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο σὲ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς τὸ σύμβολο L δηλοῦσε τὴν ἡλικία τοῦ τεθνεῶτος βλ. Περιστιάνη, σ. 916-9, ἀρ. 7-9 καὶ 11-13). Τὸ οὐσιαστικὸ *ἔτος* γιὰ τὴ δήλωση χρονολογίας δὲν εἶναι κοινὸ στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου· χρησιμοποιεῖται μόνο σὲ περιπτώσεις ποὺ μποροῦσε νὰ ἐνταχθεῖ στὴ γραμματικὴ καὶ συντακτικὴ δομὴ τῶν ἐπιγραφῶν, πβ. **Ἀμμ. 13** (*ἄρξαν[τα] τὸ πρῶτον ἔτος*) καὶ **Κερ. 1**, **5** (*ἔτους τρίτου.... [εἰσήγα]γαν ὕδωρ*). Γιὰ τὸ σύμβολο L, θεωρούμενο αἰγυπτιακῆς προελεύσεως βλ. περαιτέρω Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 33, ὑποσ. 3, τοῦ ἰδίου, *IK*, σ. 75 καὶ Mitford - Nicolaou, *Salamis*, σ. 124, ὑποσ. 2. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡρακλείδης* βλ. **Λεμ. 501**.

Β. Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή (Λευκ. 76)

Λευκ. 76. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΟΥΡΑΝΙΟ

Α' αἰ. μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,71, πλάτους 0,48 καὶ πάχους 0,30 μ., ἀποκεκρουμένη κάτω καὶ φθαρμένη δεξιὰ καὶ κάτω ἀριστερά. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Κλήρου (χώρα τῆς ἀρχαίας Ταμασσοῦ) καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (ἀρ. CS 2464). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 191-2, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 34,3) (*SEG* 31, 1349).

Ἀγαθῇ Τύχῃ·
Ἀρίστων Ἀριṣ[τα]-
γόρου Μṵ[λ]ασ[εὺς (;)]
4 Οὐρανίῳ τὸν [λύ]-
χνον καὶ τὰ [ἐ]-
π̣' αὐτῷ βούδ[ια]
δ̣ύο καὶ ἀετο[ῦ]
8 [α]ὐχένα, ἐν ᾧ [πρό]-
[σ]ῳπον Διὸ̣[ς] - - - -
- - -ΔΗΝΥ- - - - - - -

---

4. λύ-, Nicolaou **6.** βουδ[ία], Νικολάου (*SEG*) **8.** ἐν ᾧ [πρό]-, Bingen εἰς *SEG*: α̣ὐχένα, ἕν π[ρό]-, Nicolaou.

Ὁ Ἀρίστων, υἱὸς τοῦ Ἀρισταγόρου, ἀφιερώνει στὸν Δία Οὐράνιο ἕναν λύχνο καὶ δύο μικρὰ βόδια πάνω σ' αὐτὸν, καθὼς καὶ ἕναν *αὐχένα* ἀετοῦ, πάνω στὸν ὁποῖο εἶναι χαραγμένο τὸ πρόσωπο τοῦ Διός. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ παρουσιάζει ἐνδιαφέρον ἀπὸ τὴν ἄποψη ὅτι εἶναι ἡ μόνη κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο ποὺ περιγράφει μὲ τόση λεπτομέρεια τὰ ἀναθήματα στὸν θεό. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρισταγόρας* βλ. **Πάφ. 131.**

Αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι μία ἀπὸ τὶς λίγες ποὺ μαρτυροῦν τὴν παρουσία ξένων στὴν Κύπρο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, συγκεκριμένα ἐδῶ ἀπὸ τὰ Μύλασα τῆς Καρίας· γενικῶς γιὰ τὴν παρουσία ξένων στὴν Κύπρο ἀπὸ τὶς ἐπιγραφικὲς μαρτυρίες βλ. Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979, σ. 386· γιὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 10: Ξένοι στὴν Κύπρο, σ. 153-157.

Γ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (Λευκ. 77-106)

Λευκ. 77. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΟΚΥΠΡΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΟΝΗΣΙΚΡΑΤΟΥΣ 7 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀσβεστόλιθο, ὕψους ἀπὸ 0,627 μέχρι 0,64, πλάτους ἀπὸ 0,43 μέχρι 0,45 καὶ πάχους 0,085 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀρχαίας Ταμασσοῦ καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inscr. 201). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,013 μέχρι 0,031 μ.

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 962-3, ἀρ. 3· Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 139-41, ἀρ. 38 (φωτ. πίν. 52,38) (*SEG* 20, 297).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1962, 342 (ἁπλὴ μνεία)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1358, ὑποσ. 364 (γιὰ τὸ L λς΄), σ. 1359, ὑποσ. 369 (γιὰ τὴν ἀκριβῆ χρονολογία) καὶ *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2203, ὑποσ. 142 (γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *χρηστὲ χαῖρε*).

Τιμόκυπρε Ὀνη-
σικράτου χρησ-
τέ, χαῖρε· *ν* Ὀνη-
4 σίμη καὶ Ὀλυπι-
ὰς καὶ Εἰρήνη
τῷ ἑαυτῶν {π}
πάτρωνι καὶ εὐ-
8 εργέτῃ·
L λς΄, Παῦνι κ΄.

Σχόλια: στ. 1-2: *Ὀνη|σικράτου.* Γενικὴ ἑνικοῦ τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πρωτόκλιτα.

στ. 4-5: *Ὀλυπι|άς.* Παράλειψη τοῦ *μεῖ.*

στ. 6: {π}. Διττογραφία ἀπὸ λάθος τοῦ χαράκτου.

Γιὰ τὰ ὀνόματα Τιμόκυπρος καὶ Ὀνησικράτης, τυπικὰ κυπριακὰ ὀνόματα βλ. *LGPN*[1] σ.λ. Τὸ ὄνομα Ὀνησίμη ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο, ἐνῶ γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀλυ(μ)πιάς* βλ. **Λεμ. 311**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Εἰρήνη* βλ. **Λεμ. 331**. Μὲ αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ οἱ τρεῖς *ἀπελεύθεραι* τοῦ Τιμοκύπρου ἐκφράζουν τὴν ἀφοσίωσή τους βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 9: Ἀπελευθερωτές – Πάτρωνες. Ἀπελεύθεροι – Δοῦλοι, σ. 149-152. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τοῦ τριακοστοῦ ἕκτου

ἔτους τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου. Δύο μόνο παραδείγματα κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο χρήσεως τῶν μηνῶν τοῦ αἰγυπτιακοῦ ἡμερολογίου σώζονται: **Λευκ. 77**: L λς', Παῦνι κ' (14 Ἰουνίου τοῦ 7 μ.Χ.) καὶ **Λάρ. 203**: μη(νὸς) Τῦβι κε' (21 Ἰανουαρίου τοῦ 88 μ.Χ.). Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75.**

Λευκ. 78. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΕΛΕΥ[ΚΟΥ] Α' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Πολιτικό, ποὺ βρίσκεται στὴν περιοχὴ τῆς ἀρχαίας Ταμασσοῦ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 30.

Σέλευ[κε]
ΤΕΜΙΤ[- -]
ΝΕΩΤΙ[- - -]
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Σέλευκος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Κερ. 16**.

Λευκ. 79. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥ ΘΕΜΙΣΤΟΔΗΜΟ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Πολιτικό καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (inv. 1941/II-14/1, Inscr. GR 200).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 188 (c) (= *SEG* 31, 1367).

Ἀρίστωνι Ἀλεξάν-
δρου Θεμιστό-
δημος τῷ πατρὶ
μνήμης χάριν.

Τὸ ὄνομα Ἀρίστων ἀπαντᾶ πολὺ συχνὰ στὶς ἐπιγραφὲς αὐτὲς τῆς περιόδου βλ. **Λεμ. 27**. Τὸ ὄνομα *Θεμιστόδημος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀλέξανδρος* βλ. **Λεμ. 437**. Γιὰ τὴν τυπικὴ φράση *μνήμης χάριν* βλ. **Λεμ. 128**.

Λευκ. 80. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΙΛΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Σαρκοφάγος ἀπὸ ἀμμόλιθο. Βρισκόταν ἔξω ἀπὸ τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Ἡρακλειδίου τῆς ὁμώνυμης μονῆς στὸ χωριὸ Πολιτικό.

Jefferry, *DHMC*, σ. 213 καὶ ὑποσ. 1· I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 189 (f) (= *SEG* 31, 1369).

Ἀνδρόνικος
Ζωίλῳ υἱῷ
μνήμης χάριν.

Τὸ ὄνομα *Ἀνδρόνικος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λάρ. 141**. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-νικος* (καὶ *-νίκης*) βλ. Casevitz, *RPh* 76, 2002, σ. 225-231. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**. Γιὰ τὴν τυπικὴ φράση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Λευκ. 81. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΜΦΕΡΟΝΤΟΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,92, διαμέτρου ἄνω 0,43 καὶ κάτω 0,43 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Κλήρου (χώρα τῆς ἀρχαίας Ταμασσοῦ) καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (ἀρ. CS 2464, MP 161/38/5 bl. 82). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,047 (*φεῖ*) μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 190, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 34,2) (*SEG* 31, 1350)· Lajtar, *Eos* 80, 1992, σ. 77-80 (*SEG* 42, 1313).

Ἐμ{α}φέρον-
τι οἱ θρεπτοὶ
μνήμης
4 χάιρν.

1-2. Ἐμ{α}φέρον|τιοι, Lajtar: Ἐμαφέρον|τιοι, Nicolaou· Ἑ<ρ>μαφέρον|τι, *SEG* 31 **4.** χάιρν, Lajtar· χάρ<ι>ν, *rell.*

Ἡ I. Nicolaou θεωρεῖ τὸ *Ἐμαφερόντιοι* ὡς ἐθνικὸν στὸ *θρεπτοί*, ἀλλὰ τὸ *Ἐμαφερόντιος* δὲν εἶναι γνωστὸ ἀπὸ πουθενὰ ἀλλοῦ· ἐπίσης μὲ τὴ στερεότυπη ἔκφραση μνήμης χάριν χρειαζόμαστε μιὰ δοτική, γι' αὐτὸ καὶ ἡ υἱοθέτηση τῶν δύο συνεχόμενων ὀνομαστικῶν *Ἐμαφερόντιοι θρεπτοί*

δὲν εἶναι ἀποδεκτή. Ἐπίσης οὔτε ὁ τύπος *Ἑρμαφέρων* ποὺ προτείνεται στὸ *SEG* ἀπαντᾶ κάπου. Κατὰ συνέπεια ἡ πρόταση τοῦ Lajtar φαίνεται ὀρθότερη, ἀφοῦ ἀπαντοῦν ὀνόματα μὲ πρῶτο συνθετικὸ πρόθεση καὶ δεύτερο συνθετικὸ τὸ *-φέρων*, π.χ. *Ἀντιφέρων*, *Ἀμφέρων*, *Εὐφέρων*, *Συμφέρων*.

Τὸ *θρεπτοί* βλ. A. Cameron, «Θρεπτὸς and related items in the inscriptions of Asia Minor», *Anatolian Studies Presented to W. H. Buckler*, 1939, σ. 27-62, μπορεῖ νὰ ἀναφέρεται σὲ υἱοθετημένα παιδιὰ ἢ δούλους. Ἡ I. Nicolaou θεωρεῖ πιὸ πιθανὴ τὴ δεύτερη ἐκδοχὴ καὶ δίδει παραδείγματα ἀπὸ ἐπιγραφὲς γιὰ ἄλλους *θρεπτοὺς* στὴν Κύπρο. Γιὰ τὴν στερεότυπη ἔκφραση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Λευκ. 82. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ (;)

Α΄ - Β΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,67, διαμέτρου ἄνω 0,26 καὶ κάτω 0,285 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Κλήρου στὴν τοποθεσία «Μέγα Περβόλια ἢ Διπλοαρκακά» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (ἀρ. CS 1513/3, MP 138/39/2 bl. 94). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 60-1, ἀρ. 7 (φωτ. 4, σ. 61) (*SEG* 25, 1126).

Διονύσι Ν[ίκωνος (;)],
μνήμη[ς χά]ριν.

---

1. Διονύσιν [χρηστή], *SEG*.

Ὁ τύπος *Διονύσι* εἶναι κλητικὴ τοῦ ὀνόματος *Διονύσις*, τὸ ὁποῖο προκύπτει ἀπὸ τὴν ὑφαίρεση τοῦ [ο] τῆς καταλήξεως: *Διονύσιος* > *Διονύσις*. Γιὰ τὴν κλητικὴ *Διονύσι* βλ. **Λευκ. 24**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67. Τὸ ὄνομα *Διονύσιος* μαρτυρεῖται στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου **Πάφ. 69**· **Λεμ. 17**, **25**, **182**, **257**, **393**, **492**, **507**, **528**, **571**, **656**, **657**· **Λευκ. 24**, **82**· **Κερ. 9** (2)· **Λάρ. 16** (2), **97**, **106** καὶ **Ἀμμ. 164**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Νίκων* βλ. **Λεμ. 192**. Γιὰ τὴν τυπικὴ φράση *μνήμης χάριν* βλ. **Λεμ. 128**.

Λευκ. 83. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΩΝΟΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,82 καὶ κάτω διαμέτρου 0,30 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Κλήρου στὴν τοποθεσία «Μέγα Περβόλια ἢ Διπλοαρκακά» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (ἀρ. CS 1513/2, MP 138/39/2 bl. 94). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,044 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 60, ἀρ. 6 (φωτ. 3, σ. 60) (*SEG* 25, 1125).

Θέων
χρηστέ,
χᾶρε.

---

3. χαῖρε, Nicolaou· χα<ῖ>ρε, *SEG*.

Σχόλια: στ. 3: *χᾶρε*. Ἐναλλαγὴ Α ~ ΑΙ, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 22** βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 268-70, πβ. Brixhe 1987², σ. 55 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 194-195.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Θέων* βλ. **Λεμ. 237**.

Λευκ. 84. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΦΙΛΑΣ

ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,51 καὶ ἄνω διαμέτρου 0,39 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Πολιτικὸ (χώρα τῆς ἀρχαίας Ταμασσοῦ) καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1962/XII-20/1, Inscr. 473). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,06 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1963, σ. 41, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 8,1) (= Masson, *BCH* 88, 1964, σ. 238, ἀρ. 10· *SEG* 23, 668).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1964, 536 (παράθεση τῆς ἐπιγραφῆς).

Φίλα
σεμνή,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Φίλα* πβ. **Λεμ. 154** καὶ **472**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Γιὰ τὸ ἐπίθετο *σεμνός/-ή* ποὺ δηλώνει τὸν ἔντιμο καὶ σεβαστὸ τρόπο ζωῆς τοῦ θανόντος βλ. **Λάρ. 104**.

Λευκ. 85. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,75, διαμέτρου ἄνω 0,24 καὶ κάτω 0,275 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Πολιτικὸ καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1963/XII-6/1, Inscr. 489). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,043 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1964, σ. 191-2, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 19,3) (*SEG* 23, 669).

Στέφανε
χρηστέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Στέφανος*, πβ. **Λεμ. 576**.

Λευκ. 86-87. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,44, διαμέτρου ἄνω 0,219 καὶ κάτω 0,24 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Πολιτικό καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1963/XII-6/2, Inscr. 490). Ὁ κίων φέρει δύο ἐπιγραφὲς διαφορετικῶν γραφέων, μία σὲ κάθε ὄψη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,029 καὶ στὴ δεύτερη ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1964, σ. 192-3, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 19,4) (= *SEG* 23, 670).

(**Λευκ. 86**) [- - - *ca.* 7-8 - -]
χρησ[τέ/-τή],
χαῖρε.

(**Λευκ. 87**) Ἀριστοκράτης
[- *ca.* 6 - θ]υγατρὸς υἱῷ,
μνήμης χάριν.

Ἡ δεύτερη ἐπιγραφή, βάσει τοῦ τύπου τῶν γραμμάτων, εἶναι λίγο μεταγενέστερη τῆς πρώτης. Στὸν στ. 2 τῆς ἐν λόγῳ ἐπιγραφῆς δὲν σώζεται τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ, τὸ ὁποῖο θὰ ἦταν σὲ πτώση δοτική. Γιὰ τὴν στερεότυπη ἔκφραση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Λευκ. 88. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια ταφικοῦ κίονος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Πολιτικό καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (inv. 1937/XII-15/2, Inscr. GR 82).

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 188 (b) (= *SEG* 31, 1366).

[- - - - -]ν γυ̣[ὴ]
μνήμης χάριν.

Γιὰ τὴν τυπικὴ φράση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Λευκ. 89. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Πολιτικό.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 29.

Εὐτύχη
χρησστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χρησστέ*. Ἐναλλαγὴ ΣΣ ~ Σ πρὸ τοῦ /t/ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 524-5 καὶ Gignac 1981, σ. 159, πβ. Mendez Dosuna J., *Sym.*

Mit. I, 1985, σ. 647-655. Τὸ φαινόμενο τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ συριστικοῦ πρὸ τοῦ ἄηχου κλειστοῦ ὀδοντικοῦ /t/ εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων. Γιὰ τὸν διπλασιασμὸ τοῦ *σίγμα* στὴν Κύπρο βλ. Masson, *Kadmos* 33, 1994, σ. 90-92 (**Λεμ. 187**).

στ. 3: *χέρε.* Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ λόγω παλαιοῦ ἤδη μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου /ai/ καὶ σύμπτωσης τοῦ ἀποτελέσματος μὲ τὸ [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 34.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Εὔτυχος* καὶ *Εὐτύχης* βλ. **Λεμ. 287**.

Λευκ. 90. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΝΑΣΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΙΟΝ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ποὺ βρισκόταν κάτω ἀπὸ τὴν ἁγία τράπεζα τοῦ παρεκκλησίου ὅπου ἐτάφη ὁ Ἅγιος Ἡρακλείδιος, στὴν ὁμώνυμη μονὴ στὸ χωριὸ Πολιτικό.

Ross 1850, σ. 516, ἀρ. 9G· *LBW* 2836· Masson, *BCH* 88, 1964, σ. 237 καὶ ὑποσ. 3· I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 188 (d).

Ἀρίστιν τῇ μη-
τρὶ Ὀνασίῳ
μνήμης
4 χάριν.

1-2. τῇ μη|τρὶ Ὀμασίῳ, *LBW*· τῆι μη|τρὶ Ὀνασίωι, Nicolaou.

Τὸ ὄνομα *Ἀρίστιν* (< *Ἀρίστιον*) εἶναι ὑποκοριστικὸ τοῦ *Ἀρίστη*. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη οὐδετέρου γένους σὲ *-ιον* κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, καθὼς καὶ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνάσιον* βλ. **Λεμ. 191**. Γιὰ τὴν τυπικὴ φράση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Λευκ. 91. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Βρισκόταν στὴ δυτικὴ στοὰ τοῦ μοναστηριοῦ τοῦ Ἁγίου Ἡρακλειδίου στὸ χωριὸ Πολιτικό.

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 188-9 (e) (= *SEG* 31, 1368).

ΟΝΙΚΗ
τὴν γυναῖκα
μνήμης χάριν.

Γιὰ τὴν τυπικὴ φράση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Λευκ. 92. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΟΣ, ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΕΡΩΤΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὴ στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,622 καὶ διαμέτρου 0,34 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Κλήρου (χώρα τῆς Ταμασσοῦ) καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (ἀρ. CS 2464, MP 161/38/5 bl. 82). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 187-8, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 34,1) (= *SEG* 31, 1351).

Χρυσέρως Ἐλ-
πίδι τῇ ἑαυ-
τοῦ γυναικὶ
4 μνήμης χά-
ριν.

Εἶναι ἡ πρώτη μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Χρυσέρως* στὴν Κύπρο, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ καὶ στὴ Λέσβο, τὴν Πάρο καὶ τὴ Ῥόδο. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἐλπίς* βλ. **Λάρ. 111**. Γιὰ τὴν στερεότυπη ἔκφραση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Λευκ. 93. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΪΛΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,833, διαμέτρου ἄνω 0,305 καὶ κάτω 0,32 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Κλήρου καὶ φυλάσσεται στὸ

Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (ἀρ. CS 1554/1, MP 138/39/2 bl. 112). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1967, σ. 78, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 18,10) (= *SEG* 25, 1128).

Ζωίλε
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**.

Λευκ. 94. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,085, διαμέτρου ἄνω 0,435 καὶ κάτω 0,50 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Κλήρου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (ἀρ. CS 1554/2, MP 138/39/2 bl. 112). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1967, σ. 78, ἀρ. 2 (*SEG* 25, 1130).

[- - - - - - -κά]ρπου
[χρηστ. χαῖ]ρε.

Λευκ. 95. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,623, διαμέτρου ἄνω 0,179 καὶ κάτω 0,27 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Κλήρου στὴν περιοχὴ «Μέγα Περβόλια ἢ Διπλοαρκακά» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (ἀρ. CS 1513/4, MP 138/39/2 bl. 94). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,026 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 61, ἀρ. 8 (= *SEG* 25, 1129).

- - - - - - - - - - - - -
[χρηστ]ή, χαῖρε.

Λευκ. 96. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΙΛΙΚΑ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,95, διαμέτρου ἄνω 0,206 καὶ κάτω 0,242 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Κλήρου στὴν περιοχὴ «Μέγα Περβόλια ἢ Διπλοαρκακά» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (ἀρ. CS 1513/1, MP 138/39/2 bl. 94). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 58-9, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 13,5) (*SEG* 25, 1127).

Κειλεικᾶ
χαῖρε χρεσταὶ
μνήμης
4 <χ>άρειν.

---

4. Μάρθα, Nicolaou.

Σχόλια: στ. 1 (*Κειλεικᾶ*) καὶ 4 (*<χ>άρειν*). Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 2: *χρεσταὶ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19**, Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Κιλικᾶς*, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ στὴν Κύπρο ἤδη ἀπὸ τὸν ΣΤ' αἰ. π.Χ. σὲ συλλαβικὲς ἐπιγραφές βλ. *LGPN*¹ σ.λ. Ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἀρχική του προέλευση (*Κιλίκιος* > *Κιλικᾶς*, ὅπως *Αἰγύπτιος* > *Αἰγυπτᾶς* βλ. Χατζηιωάννου, ὅ.π., Δβ' 91), τὸ ὄνομα χρησιμοποιεῖται ὡς ἀνθρωπωνύμιο βλ. Masson, *ΚΣπ* 32, 1968, σ. 9-15 καὶ *RDAC* 1974, σ. 159-60. Κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο στὴν Κύπρο πβ. **Λεμ. 435**, **Λάρ. 81** καὶ **Ἀβ. Πρ. 1**. Γιὰ τὴν στερεότυπη ἔκφραση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Λευκ. 97. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΤΑ<Σ>ΙΝΕΙΚΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,965, διαμέτρου ἄνω 0,23 καὶ κάτω 0,275 μ. Βρέθηκε εἴκοσι περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς τῆς

Λευκωσίας στὴν περιοχὴ «Αχερά», χώρα τῆς ἀρχαίας Ταμασσοῦ. Φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1963/IX-19/1, Inscr. 486). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,013 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1964, σ. 193-4, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 21,6) (*SEG* 23, 603).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1966, 490 (γιὰ τὴ σημασία τοῦ ἐπιθέτου *γνήσιος*).

Στα(σ)ίνεικε
χρηστὲ καὶ
γνήσειε χέρε.

---

1. ΣΤΑΕΙΝΕΙΚΕ στὸν λίθο. Στα<σ>ίνεικε, Nicolaou.

Σχόλια: στ. 1 (*Στα(σ)ίνεικε*) καὶ στ. 3: *γνήσειε*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὴ σημασία τοῦ ἐπιθέτου *γνήσιος* σὲ ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ἐν λόγω περιόδου στὴν Κύπρο βλ. J. καὶ L. Robert, ὅ.π., οἱ ὁποῖοι ἀπορρίπτουν τὴν ἄποψη τῆς Νικολάου ὅτι ἔχει τὴ σημασία τῆς εὐγενοῦς καταγωγῆς καὶ ὑποστηρίζουν ὅτι ἔχει παρόμοια σημασία μὲ τὸ ἐπίθετο *γλυκύτατος*. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-νικος* (καὶ *-νίκης*) βλ. Casevitz, *RPh* 76, 2002, σ. 225-231.

Λευκ. 98. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡ[ΟΔΕΙΤΟ]Υ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας ταφικοῦ κίονος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,14, πλάτους 0,17 καὶ πάχους ἀπὸ 0,065 μέχρι 0,085 μ. Βρέθηκε στὸ Μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος τῆς Ἀχερᾶς καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1970/X-9/2, Inscr. GR 385). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,057 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1971, σ. 65-6, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 23,1).

Ἐπαφρ[όδειτε]
[χ]ρησ[τέ],

[χαῖρε].

Λευκ. 99. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΖΩΙΛΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Δευτερά (χώρα τῆς ἀρχαίας Ταμασσοῦ).
Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 63.

Ζοῖλα χρη-
στή, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ζοῖλα*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλα* βλ. **Λεμ. 561**.

Λευκ. 100. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΖΩΙΛΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Δευτερά (χώρα τῆς Ταμασσοῦ). Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 58.

Ζωίλε
[χρησ]τέ,
[χαῖρ]ε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**.

Λευκ. 101. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Δευτερά. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 59.

Ἀριστόδημε
χρηστέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε.* Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀριστόδημος* βλ. **Πάφ. 121**.

Λευκ. 102. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΙΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Δευτερά. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 61.

Ἑλλαδὶ
[χρ]ηστή,
[χ]αῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἑλλαδίς* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λευκ. 103. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΕΙΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Δευτερὰ καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 62.

Τειμωνᾶ

χρησταί,
χαῖραι.

Σχόλια: στ. 1: *Τειμωνᾶ*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 2 (*χρησταί*) καὶ στ. 3 (*χαῖραι*): Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ *-ᾶς*, *-ᾶτος* βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71. Πρόκειται γιὰ τὴν πρώτη μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Τιμωνᾶς* στὴν Κύπρο.

Λευκ. 104. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΒΑΚΧΙΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Μένικο, χώρα τῆς ἀρχαίας Ταμασσοῦ. Φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inscr. GR 258).

I. Nicolaou, *RDAC* 1982, σ. 188 (= *SEG* 32, 1378).

Βαχὶς
χρηστή,
χαῖραι.

Σχόλια: στ. 1: *Βαχίς* (= *Βαχχίς*). Ὁ τύπος προέρχεται ἀπὸ τὸ *Βακχίς* > *Βαχχίς* μὲ ὀπισθοχωρητικὴ ἀφομοίωση > *Βαχίς* μετὰ ἀπὸ ἁπλοποίηση τοῦ διπλοῦ συμφώνου.

στ. 2: *χαῖραι*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9.

Τὸ ὄνομα *Βακχίς* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 458**, ἐνῶ στὴν **Λάρ. 167** μαρτυρεῖται τὸ ἀρσενικὸ *Βάκχις*.

Λευκ. 105. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΑΦΝΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,78, διαμέτρου ἄνω 0,31 καὶ κάτω 0,325 μ. Βρέθηκε στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Κυπριανοῦ στὸ χωριὸ Μένικο καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1963/VI-10/1, Inscr. 477). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,038 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1964, σ. 193, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 20,5) (= *SEG* 23, 602).

Δάφνε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Δάφνος*, ποὺ ἀνήκει στὴν κατηγορία τῶν ὀνομάτων προερχομένων ἀπὸ φυτά, ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λευκ. 106. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΑΣΙΚΡΑΤΙΑΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 1,15 καὶ διαμέτρου 0,204 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Μένικο καὶ ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα 10 τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου (Inv. 1940/III-20/2, Inscr. GR 241). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία καὶ μέτρηση τῶν διαστάσεων τῶν γραμμάτων στὶς 26/7/2006).

I. Nicolaou, *CIS*, σ. 31-2, πίν. 41a (φωτ.).

Πασικράτια
χρηστή,
χέρε.

Σχόλια: στ. 1: *Πασικράτια*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Πασικράτεια* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Μαρτυρεῖται ὅμως τὸ ὄνομα *Πασικράτης* βλ. **Λεμ. 172**.

IV. ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ (Κερ. 1-24)

1. ΚΕΡΥΝΕΙΑ (Κερ. 1-4)

Α. Ἐπίσημη ἐπιγραφή (Κερ. 1)

Κερ. 1. ΤΟ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟ ΤΗΣ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ 42-43 μ.Χ.

Δύο μὴ συνανήκοντα ἀποτμήματα μαρμάρινης στήλης: τὸ (*α*), μεγίστου ὕψους 0,235, πλάτους 0,193 καὶ πάχους 0,028, ποὺ παραδίδει τὸ ἄνω τμῆμα τῆς στήλης· τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,014 στοὺς πρώτους πέντε στίχους, ἐνῶ στοὺς ἑπόμενους ἀπὸ 0,011 μέχρι 0,013 μ. καὶ τὸ (*β*), ὕψους ἀπὸ 0,188 (ἀριστερὰ) μέχρι 0,192 (δεξιά), μεγίστου πλάτους 0,186 καὶ πάχους ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,042, ποὺ παραδίδει τὸ κάτω μέρος τῆς στήλης· τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,011 μέχρι 0,013 μ. Τὸ (*α*) βρέθηκε σὲ ἀγρό, ἕνα περίπου χιλιόμετρο νοτιοδυτικῶς τῆς Κερύνειας στὴν τοποθεσία «Ἁλώνια» καὶ ἐκδόθηκε ἀπὸ τὸν Περιστιάνη, *ΚΧ* 3, 1925, σ. 160 (= Seyrig, *BCH* 51, 1927, σ. 153-4, ἀρ. 11) (*SEG* 6, 834). Τὸ (*β*) εἶναι ἄγνωστης προελεύσεως καὶ ἐκδόθηκε μαζὶ μὲ τὸ (*α*) ἀπὸ τὸν Mitford, *ΟΑ* 6, 1950, σ. 17-20, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 10, σ. 18 καὶ πίν. 11, σ. 19). Τὰ δύο ἀποτμήματα τῆς στήλης ἐκτίθενται στὴν αἴθουσα 10 τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου (Inscr. GR 225). (Αὐτοψία στὶς 26/7/2006).

(*α*) Ἐπὶ Αὐτοκράτορος
Τιβερίου Κλαυδίου
Καίσαρος Σεβαστοῦ
4 Γερμανικοῦ
ἔτους τρίτου
Τίτος Κομίνιος Πρόκλος
[ἀ]νθύπατος καὶ Τίτος
8 [Τ]ᾳτιῆνος Σαβεῖνος
πρεσβευτὴς καὶ
[ἀν]τιστράτηγος
[εἰσήγα]γαν ὕδωρ τὸ

12 [ἐκρέον ἐκ] τῆς ἐν Λίμναις
[πηγῆς - - - - - - - - - -]
[- - - - - - - - - - - - - - -]

(*β*) ταμιεύων τὴν ἀρχὴν
ἐποιήσατο τῷ πρώτῳ
16 τῆς Τιβερίου Κλαυδίου
Καίσαρος Σεβαστοῦ
Αὐτοκράτορος ἡγεμονίας.

---

8. [Τ]ᾳτιῆνος, Mitford: [Λαρ]τιῆνος, Seyrig **12.** . . . . . ΤΕΝ λίμναις, Seyrig.

Τὰ δύο ἀποτμήματα εἶναι ἀναμφισβήτητα μέρη τῆς ἴδιας στήλης, ἀφοῦ πέραν τοῦ ὑλικοῦ καὶ τῶν διαστάσεων τοῦ λίθου ἔχουν κοινὰ καὶ τὸ σχῆμα καὶ μέγεθος τῶν γραμμάτων καὶ τὸ διάστιχο καὶ τὸ πλάτος τῶν περιθωρίων. Γιὰ τὸν ἀνθύπατο *T. Cominius Proculus*, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνθυπατεία διήρκεσε ἀπὸ τὶς 4/9/42 μέχρι τὶς 3/9/43 μ.Χ. βλ. *PIR*² 2, σ. 302, ἀρ. 1270, πβ. Hill, *History*, σ. 255, ἀρ. 11. Γιὰ τὸν *T. Tatienus Sabinus*, ποὺ ὑπῆρξε πρεσβευτὴς καὶ ἀντιστράτηγος βλ. *PIR*² C, σ. 126, ἀρ. 552.

Γιὰ τὸ [*εἰσήγα*]*γαν* στὸν στ. 11, πβ. **Λευκ. 1** (ὑδραγωγεῖο τῶν Σόλων). Γιὰ τὴ χρησιμοποίηση τῆς λέξεως *πηγή* στὶς ἐπιγραφές βλ. *LBW* 2308. Ἡ ἀποκατάσταση τοῦ Mitford τῆς *πηγῆς* στὸν στ. 13 στηρίχθηκε καὶ στὸ λῆμμα τοῦ Στέφανου Βυζαντίου σ.λ. *Πηγαί*, ὅπου ἀναφέρει ὅτι εἶναι «πόλις» στὴν Κερύνεια τῆς Κύπρου (*Πηγαί, παροικία Μεγαρέων. οἱ οἰκήτορες Πηγαῖοι. ἔστι δὲ καὶ πόλις ἐν Κερυνείᾳ τῆς Κύπρου*). Πρόκειται γιὰ πολὺ σημαντικὴ ἐπιγραφή, ἀφοῦ ἀναφέρεται ἡ κατασκευὴ ὑδραγωγείου στὴν Κερύνεια.

Β. Τιμητικὴ ἐπιγραφή (Κερ. 2)

Κερ. 2. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΙ(ΒΕΡΙΟ) ΚΛΑΥΔΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΤΗΣ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ

δεύτερο ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀριστερὰ καὶ κάτω, ὕψους 0,496 καὶ πλάτους 0,645 μ. Βρέθηκε στὴν Κερύνεια καὶ τὸ 1936, ὁπότε μελετήθηκε ἀπὸ τὸν Mitford, βρισκόταν στὸ Φρούριο τῆς Κερύνειας. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,05 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 24-6· Mitford, *ΟΑ* 6, 1950, σ. 20-2, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 12, σ. 19).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1325 (ἀναφορὰ στὴ μαρτυρία *Κερυνητῶν δῆμος*).

Τι(βέριον) Κλαύδιον Τι(βερίου)
Κλαυδίου Αἰνείου υἱὸν
Κυρείνᾳ Αἰνείαν ὁ Κερυ-
4 νητῶν δῆμος τὸν ἴδι-
ον εὐεργέτην τιμῆς
χάριν.

---

1. Κλαυδίου, Περιστιάνης 3. Αἰνέαν, Περιστιάνης 4. ἴδ[ι], Περιστιάνης.

Γιὰ τὸ γένος *Quirina* βλ. **Πάφ. 5**. Γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *τιμῆς χάριν* βλ. **Πάφ. 6**. Τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς βοηθοῦν ὡς πρὸς τὴ χρονολόγησή της. Ὁ πατέρας τοῦ Αἰνεία ποὺ τιμᾶται σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ πρέπει νὰ ἔλαβε τὴν πολιτεία του εἴτε ἐπὶ Κλαυδίου εἴτε ἐπὶ Νέρωνος.

Γ. Ἐπιτύμβια ἐπιγραφή (Κερ. 3)

Κερ. 3. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΧΑΡΜΟΥ, ΠΟΥ ΠΕΘΑΝΕ ΣΕ ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΝΕΑ ΕΤΩΝ τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀκατέργαστη ὀρθογώνια πλάκα ἀπὸ κιτρινωπὸ ἀσβεστόλιθο. Βρέθηκε τὸν χειμῶνα τοῦ 1955-6 ἐντειχισμένος στὸ βυζαντινὸ τμῆμα τῶν τειχῶν τοῦ Φρουρίου τῆς Κερύνειας, ἀπὸ ὅπου, ἀφοῦ ἀποκολλήθηκε, μεταφέρθηκε σὲ ἀποθήκη, ὅπως ἔγραφε τὸ 1961 ὁ Mitford. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι σχεδὸν ἀκέραιη ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα μικρὸ τμῆμα δεξιὰ στὴ μέση περίπου τῆς ἐνεπίγραφης ἐπιφάνειας. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,07 (*φεῖ*) μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 132-3, ἀρ. 32 (φωτ. πίν. 47,32) (*SEG* 20, 299· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ', ἀρ. 94)· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 114-5 (**Ε41**) καὶ 365-9.

Ἐννέ' ἐγὼ ζήσας λυκαβάντων | ἤματα μούνων, |
ἦλθον ὑποχθονίους ἀέλι̣|ον προλιπών, |
ἐν δάκρυσιν γενέταν κ̣[αὶ μ]α̣τ̣έ̣|ρα καὶ στοναχαῖσιν |
λείψας· οὔνομα δὲ ψι[λ]ὸ̣ν̣ | ἐρεῖ τίς ἔφυν.
<α>ὶα[ῖ]. | Χάρμε χρηστέ, χαῖρε.

1. ἤματα, *SEG*: ἥματα, *AJA* **3-4.** ἀέλι̣|ον προλιπών, *SEG*: <τὸν> μελε|ὸν προλιπών, *AJA* **5-6.** κ̣[αὶ μ]α̣τ̣έ̣|ρα, Βοσκός: Ν̣[εικ]ά<ν>ο|ρα?, *AJA* **7.** ψι[λ]ός, *AJA* καὶ *SEG*· ψιλ̣ό̣ν̣, Βοσκὸς **8.** ἐρεῖ τίς ἔφυν, *SEG*: ἐρεῖ τὶς ἔφυν, *AJA*.

Τὸ ἐπιτύμβιο αὐτὸ ἐπίγραμμα ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἐλεγειακὰ δίστιχα, ἐνῶ ἕνας ἔνατος στίχος δίνει σὲ πεζὸ λόγο μιὰ ἀποστροφὴ πρὸς τὸν νεκρὸ Χάρμο. Ἡ γλώσσα τοῦ κειμένου εἶναι ποιητική, μὲ τύπους ὅπως *λυκαβάντων ἤματα μούνων*, *ἀέλιος*, *γενετάν*, *στοναχαῖσιν*, *οὔνομα* κτλ. Γιὰ τὸ οὐσ. *λυκάβας*, ποὺ ἀπαντᾶ συχνὰ σὲ ἐπιγράμματα καὶ εἶναι ἐπικὸς τύπος βλ. Ἡσύχ. σ.λ. Τὸ οὐσ. *ἦμαρ* εἶναι ἐπικὸς τύπος δωρικῆς προελεύσεως (βλ. *LSJ*[9] σ.λ. *ἡμέρα*). Ἐπικὸς εἶναι καὶ ὁ τύπος *μοῦνος* (βλ. *LSJ*[9] καὶ Chantraine σ.λ. *μόνος*). Γιὰ τὸ ἐπίθ. *ὑποχθόνιος* βλ. West, *WD* 181. Γιὰ τὴ φράση ἀέλιον προλιπών πβ. Kaibel, *EGr* 702.2 καὶ Peek, *GVI* 991.1, 935.3 καὶ 936. Γιὰ τὸν τύπο *ψιλός* βλ. *LSJ*[9] καὶ Chantraine σ.λ. Τὸ ἐπιφώνημα *αἰαῖ* προσδίδει ἕναν ἰδιαίτερα τραγικὸ τόνο στὴν προσφώνηση βλ. Βοσκός,

ό.π., σ. 368-9. Γιὰ τὸ ἐπίθετο *χρηστός*, ποὺ ἔχει ἐδῶ τὴ σημασία τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ προικισμένου μὲ πολλὲς ἀρετές βλ. *LSJ*[9], *TGrL* καὶ Chantraine σ.λ. Σ' αὐτὸ τὸ ἐπίγραμμα ἐμφανίζεται νὰ μιλᾶ ὁ ἴδιος ὁ νεκρός, ὅπως καὶ σὲ ἄλλα ἐπιτύμβια ἐπιγράμματα τῆς Κύπρου βλ. **Λάρ. 80**.

Δ. Μιλιοδείκτης (Κερ. 4)

Κερ. 4. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΡΥΝΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΧΥΤΡΟΥΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.
(273-274 μ.Χ.;)

Ὁ μιλιοδείκτης αὐτός, χαμένος ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ., ἀνακαλύφθηκε ἀπὸ τὸν Hogarth σὲ ἀγρὸ μεταξὺ τῶν χωριῶν Ἁγίου Ἐπικτήτου καὶ Μπελλαπαΐς, τέσσερα περίπου χιλιόμετρα νοτιοανατολικῶς τῆς Κερύνειας.

Hogarth, *Devia Cypria*, σ. 112, ἀρ. 34 (*IGR* 3, 936· *CIL* 3, 12111· Mitford, *AJA* 70, 1966, σ. 98).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1335, ὑποσ. 213 (26) (ἁπλὴ μνεία), 216 (γιὰ τὴ χρονολογία) καὶ σ. 1340 (διόρθωση τοῦ λε' τοῦ Hogarth) (= *SEG* 30, 1614).

- - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - - -
ἀπόσβεση
4 AUC- - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - - -
- - Σεβ[αστὸν - - - - - -]
[ἀ]ρχιερέα [μέγιστον]
8 Μ(ίλια) ε'.

---

4. Aug(ustum) Hogarth, *IGR* **5.** [pontificem maximum], *IGR* **8.** ΜΕ, Mitford· λε', *rell.*

Πρόκειται γιὰ δίγλωσση ἐπιγραφή, στὴν ὁποία σὲ ἕνα μέρος ὑπάρχει ξέσμα. Μπορεῖ νὰ ἀναφέρεται στὸν Αὐρηλιανό πβ. τὴν **Λεμ. 807**.

2. ΛΑΠΗΘΟΣ (Κερ. 5-23)

Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (Κερ. 5-6)

Κερ. 5. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, ὕψους 0,14 καὶ πλάτους 0,17 μ. Προέρχεται ἀπὸ τὴ Λάπηθο καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 349, ἀρ. 3· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 67, ὑποσ. 2.

[τ]ο̣ῦ̣ (;) ἐν̣ Ṛ ΕṬ[- - - - - - - - - -]
[τ]οῖς παναρέτοι[ς - - - - - - - -]
ΓΗΤΟ̣Ν πάσης ἀρχ[ῆς - - - - -]
4 πρὸς τῇ ἀναγραφῇ [- - - - - - -]
ἀναγραφῆναι ἐπὶ σ̣[τήλῃ - - -]

1-2. . . . . . Ε . . . . . [ἄλ] | ΛΟΙΣ, *BCH* **3.** .ΗΤ.Ν, *BCH* **4.** [τ]ῇ ἀναγ[ρ]αφῇ, *BCH*.

Κερ. 6. Η ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ ΤΗΣ ΛΑΠΗΘΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΛΑΥΔΙΟ ΛΕΟΝΤΙΧΟ

μέσα Γ' αἰ. μ.Χ.

Ὀγκόλιθος ἀπὸ λευκόφαιο ἀμμόλιθο, ὕψους 0,75, πλάτους 0,98 καὶ πάχους 0,42 μ. Βρέθηκε ἐντοιχισμένος σὲ κτίσμα μεταξὺ Καραβᾶ καὶ Λαμπούσης (χώρα τῆς ἀρχαίας Λαπήθου). Φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λευκωσίας. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,06 μέχρι 0,08 μ.

Μαρκίδου, *ARCA*, σ. 15-6· Mitford, *Byzantion* 20, 1950, σ. 136-9, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 10, σ. 137).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1326 (ἀναφορὰ στὸν Κλ. Λεόντιχο Ἰλλύριο)· *AE* 1952, 175 (παράθεση τῆς ἐπιγραφῆς)· Bowersock, *Tituli* 5, 1982, σ. 669-670 (ἀπορρίπτει μὲ πειστικὰ ἐπιχειρήματα τὴν προσπάθεια τοῦ

Mitford νὰ ἀναγνωρίσει ὡς τὸν μοναδικὸ συγκλητικὸ τῆς Κύπρου τὸν Κλαύδιο Λεόντιχο).

Ἐκτίσθη τὰ τείχη
ἐπὶ Κλ(αυδίου) Λεοντίχου
τοῦ λαμπροτάτου
4 ὑπατικοῦ ἀπὸ θε-
μελίων τῇ λαμπρᾷ
Λαπηθίων πόλει.
Εὐτύχει, Ἰλλύρι.

---

4. ὑπατικοῦ, Mitford: ὑπάρχου, Μαρκίδης **7.** Εὐτύχει, Ἰλλύρι, Mitford: Εὐτ[. . . . .], Μαρκίδης.

Γιὰ τὸν Κλ(αύδιο) Λεόντιχο Ἰλλύριο, τὸν ἀνθύπατο τῆς νήσου καὶ τῆς Ἀχαΐας, ὁ ὁποῖος οἰκοδόμησε τὰ τείχη τῆς Λαπήθου βλ. *PIR*² C, σ. 207, ἀρ. 892, πβ. **Κερ. 13**. Γιὰ τὸ ἐπίθετο *λαμπρός*, τὸ ὁποῖο προσδιορίζει πόλεις βλ. *MAMA V*, 98 καὶ 199. Σχετικὰ μὲ τὴ χρήση τοῦ *εὐτύχει* βλ. καὶ *LBW* 2350 (*Ἡλιόδωρος - - - ἔκτισεν κὲ εὐτυχίτω διὰ παντός*) καὶ 2145α (*εὐτύχι, Βάσσε*).

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (Κερ. 7-13)

Κερ. 7. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟ ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΗΣΕ ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ 27 π.Χ.

Ὁ λίθος προέρχεται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀπὸ τὴ Λάπηθο καὶ τὸ 1936 βρισκόταν στὸ Φρούριο τῆς Κερύνειας. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Reinach, *REG* 17, 1904, σ. 212-3· L. Robert, *RPh* 53, 1927, σ. 128, ὑποσ. 1 (= *SEG* 6, 837)

Πβ. Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 67, ὑποσ. 1 (προέλευση ἐπιγραφῆς)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1326, ὑποσ. 170 (γιὰ τὸν *γυμνασίαρχο*)· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ', ἀρ. 63.1 (παράθεση τῶν στ. 9-17).

[-]Ι
[- -]ΝΚΑ[- -]
[- -]ΟΝΣΥ̣
4 [- -]ΑΙΣΠΟ/
[- -]ΙΕΚΑΙΠΟΛΥ
[- μέχρ]ι δυσμῶν ἡλίο[υ],
[μεγαλομερῶς τῆι χορηγία]ι χρησάμενος οὐ [μικρὰν]
8 [ἀνεδέξατο εἰς ταῦτα δαπά]νην καθ' [όσ]ιότητα ΤΟ[- -]
[- - - σπ]ο[υ]δὴν εἰσφερόμενος περὶ τὴν εὐ[δαιμονίαν (;)]
[τῆς] πόλεως, ἅμα κα[ὶ] τὴν ἑαυτοῦ εὐδοξίαν [τηρῶν (;)]
[καὶ μεμνη]μένος τῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ πρ[ονοίας]
12 [τε] καὶ φιλοδοξίας, διαφυλάσσων τε τ[ὴν εὐπρέ-]
[πει]αν καὶ εὐκοσμίαν τοῦ γυμνασίου· νῦν [δὲ ἐπὶ]
[τοῖς] ἐπινικίοις τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ Καίσ[αρος ἐπετέ-]
[λεσ]ε τῷ θεῷ Σεβαστῷ Καίσαρι θυσία[ν ἀξίως καὶ]
16 [πολυτ]ελῶς τόν τε γυμνικὸν καὶ ἱππικὸ[ν ἀγῶνα]
[τελε]ιώσας ΑΘ[. . .]Γ̣Υ̣[. . .]Ο[. .]Ο[. .]ΕΞ[- - - - - - - -]

7-8. [μεγαλομερῶς τῆι χορηγία]ι χρησάμενος οὐ [μικρὰν] | [ἀνεδέξατο εἰς ταῦτα δαπά]νην, Robert: . . . ι χρησάμενος οὐ . . . | ξινην, Reinach **10.** εὐδοξίαν [τηρῶν?], Robert: εὐδοξίαν [ἀποφαίνων ?], Reinach **14-16.** Καίσ[αρος ἐπετέ|λεσ]ε τῷ θεῷ Σεβαστῷ Καίσαρι θυσία[ν ἀξίως καὶ | [πολυτ]ελῶς, Robert: Καίσ[αρος πεποίηκε ou |ἀνέθηκ]ε ? τῷ θεῷ Σεβαστῷ Καίσαρι θυσία[ν καὶ ἀγῶνα ? | [ἐπιμ]ελῶς ?, Reinach.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἀναφέρεται σὲ ἐπινίκια *τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος* καὶ σὲ *θυσίαν* ποὺ τέλεσε στὰ ἐπινίκια κάποιος πιθανὸν γυμνασίαρχος ποὺ δὲν διασώζεται τὸ ὄνομά του. Ἐπίσης ἡ ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται σὲ *γυμνικὸν* καὶ *ἱππικὸν* ἀγῶνα, ποὺ ἔγιναν στὸ Γυμνάσιο τῆς Λαπήθου. Οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ πιθανὸν νὰ ἦταν *πενταετηρικοί*, πβ. **Πάφ. 78** καὶ **Λάρ. 7** καὶ **27**, καὶ τὰ ἐπινίκια αὐτὰ θὰ ἑορτάστηκαν, σύμφωνα μὲ τὸν Reinach, κατὰ τὸ πέμπτο ἔτος ἀπὸ τῆς νίκης τοῦ Ὀκταβιανοῦ στὸ Ἄκτιον, δηλ. κατὰ τὸ ἔτος 27 π.Χ. καὶ μετὰ τὶς 16 Ἰανουαρίου, ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία ὁ Ὀκταβιανὸς ἔλαβε τὸν τίτλο τοῦ *Σεβαστοῦ Καίσαρος*. Τὰ *Ἐπινείκια* γενικῶς ἑορτάζονταν στὶς πόλεις τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας μετὰ ἀπὸ κάποια συγκεκριμένη νίκη ἑνὸς αὐτοκράτορος, ἂν καὶ ὑπάρχει καὶ ἡ ἄποψη ὅτι σὲ κάποιες πόλεις, ὅπως ἡ Ἔφεσος, τὰ *Ἐπινείκια* διοργανώνονταν πρὸς τιμὴ τῆς *Ῥωμαίων Νείκης*, βλ. J. Nollé, *Chiron* 33, 2003, σ. 463-465.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται σὲ ἀγῶνες βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 13: Ἀθλητισμὸς - Ἀγῶνες, σ. 168-174. Γιὰ τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς βάσει τῆς ἀναφορᾶς στὸν Καίσαρα Αὔγουστο βλ. **Κερ. 8**. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80.

Κερ. 8. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ

τέλη Α' αἰ. π.Χ - ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.
(μετὰ τὸ 27 π.Χ.)

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, προερχομένη ἀπὸ τὴ Λάπηθο. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

LBW 2772· *IGR* 3, 932.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1326, ὑποσ. 171 (ἁπλὴ μνεία).

Σεβαστοῦ θεοῦ Καίσαρος.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ἀφοῦ ἀναφέρεται στὸν Καίσαρα Αὔγουστο, χρονολογεῖται μετὰ τὴν ἀπονομὴ αὐτοῦ τοῦ τίτλου ἀπὸ τὴ ῥωμαϊκὴ Σύγκλητο, δηλαδὴ μετὰ τὶς 16 Ἰανουαρίου τοῦ 27 π.Χ., πβ. **Κερ. 7**.

Κερ. 9. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΤΙΒΕΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΔΡΑΣΤΟ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΑΔΡΑΣΤΟΥ 29 μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴ Λάπηθο. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

LBW 2773· Cesnola, *Cyprus*, σ. 419-20, ἀρ. 15· *IGR* 3, 933 (*OGIS*, σ. 274, ἀρ. 583).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1326, ὑποσ. 170-1 (γιὰ τὴν ἀναφορὰ σὲ γυμνασίαρχο καὶ ἐφηβαρχοῦντα) καὶ σ. 1359, ὑποσ. 376 (γιὰ τὸν ῥωμαϊκὸ μῆνα *Ἀπογονικό*).

Τιβερίωι Καίσαρι Σεβαστῶι θεῶι, θεοῦ Σεβαστοῦ υἱῶι,
αὐτοκράτορι, ἀρχιερεῖ μεγίστωι, δημαρχικῆς ἐξουσίας
τὸ λα', ἐπὶ Λευκίου Ἀξίου Νάσωνος ἀνθυπάτου καὶ Μάρκου
4 Ἐτρειλίου Λουπέρκου πρεσβευτοῦ καὶ Γαΐου Φλαβίου Φίγλου ταμῖαι,
Ἄδραστος Ἀδράστου φιλόκαισαρ, ὁ ἐνγενικὸς ἱερεὺς τοῦ
ἐν τῷ γυμνασίωι κατεσκευασμένου ὑπὸ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἰδίου
Τιβερίου Καίσαρος Σεβαστοῦ ναοῦ καὶ ἀγάλματος ὁ φιλόπατρις
8 καὶ πανάρετος, καὶ δωρεὰν καὶ αὐθαίρετος γυμνασίαρχος καὶ
ἱερεὺς τῶν ἐν γυμνασίωι θεῶν κατεσκεύασεν τὸν ναὸν καὶ
τὸ ἄγαλμα ἰδίοις ἀναλώμασιν τῶι ἀτοῦ θεῶι· ἐφηβαρχοῦντος
Διονυσίου τοῦ Διονυσίου τοῦ καὶ Ἀπολλοδότου φιλοκαίσαρος.
12 Ἄδραστος Ἀδράστου φιλόκαισαρ καθιέρωσεν συνκαθιεροῦντος
καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀδράστου φιλοκαίσαρος, τοῦ καὶ αὐτοῦ δωρεὰν
καὶ αὐθαιρέτου γυμνασιάρχου τῶν παίδων, τῆι γενεσίῳ Τιβερίου,
16 L ις', Ἀπογονικοῦ κδ'.

---

3. Ἀξίου, *LBW*: Ἀελίου, Cesnola || Νάσωνος, *LBW* καὶ *OGIS*: Νάσονος, Cesnola καὶ *IGR* **4.** Φίγλου, *LBW* καὶ *IGR*: Φήλου, Cesnola ||ταμίαι, *LBW*: ταμίου, Cesnola· ταμία, *IGR*· ταμία<ι>, *OGIS* **5.** ἐνγενικός, *LBW* καὶ Cesnola: ἐγγενικός, *IGR* **10.** ἀτοῦ, *LBW*: αὐτῷ, Cesnola

Σχόλια: στ. 5 καὶ 12: *ἐνγενικός* καὶ *συνκαθιεροῦντος*. Ἀπόδοση τοῦ ἐρρίνου τῆς *ἐξόδου* μὲ Ν βλ. Brixhe 1987², σ. 34, πβ. **Λευκ. 15**.

στ. 6: τῷ καὶ στ. 14: γενεσίῳ. Παράλειψη τοῦ προσγεγραμμένου *ἰῶτα*, ἐνῶ σὲ ὅλο τὸ κείμενο καὶ στὸ ἄρθρο εἴτε

ἀρσενικὸ (στ. 10) εἴτε θηλυκὸ (στ. 14) καὶ στὰ οὐσιαστικὰ (στ. 1, 2, 4, 6, 9) σημειώνεται. Γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς παλαιᾶς διφθόγγου /כ:i/ διατηρεῖται γενικῶς ἡ παραδοσιακὴ ὀρθογραφία, ἔνδειξη τῆς ἐπιμέλειας σύνταξης καὶ χάραξης αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς.

στ. 10: *ἀτοῦ*. Ἐναλλαγὴ Α ~ ΑΥ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 383-4, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 226-227. Γιὰ τὴ χρήση τῆς ὁριστικῆς ἀντωνυμίας *αὐτός* ὡς κτητικῆς βλ. Brixhe 1987².

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται τὸ 29 μ.Χ., ὁπότε ἦταν ἡ τριακοστὴ πρώτη *tribunicia potestas* τοῦ Τιβερίου, καθὼς καὶ τὸ δέκατο ἕκτο αὐτοκρατορικό του ἔτος. Γιὰ τὸν ἀνθύπατο τῆς Κύπρου Λεύκιο Ἄξιο Νάσο, πβ. *PIR*² A, σ. 343, ἀρ. 1691. Γιὰ τὴν προσφώνηση τοῦ Τιβερίου ὡς θεοῦ, πβ. Τάκ., *Ann*. IV, 37· Suet., *Tib*. 26 καὶ Dio, LVII, 9. Γιὰ τὸν Μάρκο Ἐτρίλιο Λουπέρκο, *legatus* τῆς Κύπρου, πβ. *PIR*² E, σ. 89, ἀρ. 103. Γιὰ τὸν Γάιο Φλάβιο Φίγουλο *quaestor* τῆς Κύπρου, πβ. *PIR* II, σ. 68, ἀρ. 181. Γιὰ τὸν μῆνα *Ἀπογονικό* βλ. *OGIS*, ὅ.π., ὑποσ. 8.

Ὁ Ἄδραστος, υἱὸς τοῦ Ἀδράστου προβάλλει τὰ ἀξιώματα ποὺ ἔλαβε κατὰ τὴ σταδιοδρομία του, καθὼς καὶ τὰ ἔργα ποὺ ἐπετέλεσε: ὑπῆρξε ἱερεὺς τοῦ Τιβερίου καὶ τοῦ ναοῦ του ποὺ ἔκτισε μὲ δικά του χρήματα στὸ γυμνάσιο, ὑπηρέτησε ὡς γυμνασίαρχος ἐθελοντικὰ καὶ μὲ δικά του ἔξοδα, ὡς ἱερεὺς τῶν θεῶν ἔκτισε τὸν ναὸ καὶ προμήθευσε τὸ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ του μὲ δικά του ἔξοδα. Ὁ Ἄδραστος, ὁ ὁποῖος συμμετεῖχε ὅπως τὸ δηλώνει στὴν ἀφιέρωση μὲ δικά του ἔξοδα, προβάλλει μέσα ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ὄχι μόνο τὰ ἀξιώματα ποὺ ἔλαβε, τὰ ὁποῖα κατείχοντο ἐκείνη τὴν περίοδο ἀπὸ τὰ μέλη τῆς τοπικῆς ἀριστοκρατίας τῶν πόλεων ὡς τεκμήρια κύρους, ἀλλὰ καὶ ἀρετές του: δηλώνει ὅτι ἦταν λάτρης τοῦ Καίσαρος, λάτρης τῆς πατρίδος του καὶ καθ' ὅλα ἐνάρετος. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80. Ὁ υἱός του, ὁ ὁποῖος ἐπίσης ὀνομαζόταν Ἄδραστος, ὑπῆρξε γυμνασίαρχος τῶν ἀγοριῶν. Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ παραδίδεται τὸ ὄνομα ἀκόμη ἑνὸς *ἐφηβάρχου*, τοῦ Διονυσίου, υἱοῦ τοῦ Διονυσίου ποὺ ἦταν γνωστὸς καὶ ὡς Ἀπολλόδοτος.

Κερ. 10. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ σὲ δεύτερη χρήση θεωρεῖται χαμένη ἀπὸ τὸν ΙΘ' αἰ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὸν Καραβά. Ἀπὸ τοὺς Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 164-5 περιγράφεται ὡς ἑξῆς: «Dans le mur d'une maison, pierre calcaire grise brisée de tous côtés».

[- - - - - - -] συμπληρω[- - - - - - -]
[- - - - - - - -] χρόνο[- - - - - - - - -]
[- - - - - - - - λ]αμπρῶ[ς - - - - - - -]
4 [- - - - - μεγαλ]ειότητο[ς - - - - - -]
[- - - - - - - -] πατρίδι [- - - - - - - -]
[- - - - - - - -] τοὺς χρόν[ους - - - -]
[- - - - - - - -] τῇ ἐπαρχε[ίᾳ - - - - -]

Κερ. 11. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΤΡΑΪΑΝΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΔΡΑΣΤΟ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΑΔΡΑΣΤΟ[Υ], 102-116 μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο, ὕψους 0,363, πλάτους 0,395 καὶ πάχους 0,225 μ. Βρισκόταν γιὰ πολλὰ ἔτη σὲ οἰκία στὸν Καραβά μέχρι ποὺ δωρήθηκε ἀπὸ τὸν Πάτροκλο Σταύρου στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. 1968/Ι-15/1, Inscr. GR 150). Προέρχεται ἀπὸ τὴ Λάπηθο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,33 μέχρι 0,04 μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 22-4, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 13, σ. 23)· I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 73-4, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 14,2) (*SEG* 25, 1133).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1326, ὑποσ. 171.

Αὐτοκράτορα θ[εοῦ Σεβαστοῦ υἱὸν]
Νέρουαν Τραϊανὸν [Καίσαρα]
Γερμανικὸν Δ[ακικὸν]
4 Ἄδραστος Ἀδράστρ[υ - - - -]

---

1. Αὐτοκράτορα Ṣ[εβαστὸν], Mitford· Αὐτοκράτορα <Καίσαρα> θ[εοῦ Νέρουα υἱὸν], Nicolaou **2.** [σεβαστὸν], Nicolaou **4.** Ἀδράστο[υ], Mitford.

Ὡς πρὸς τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς ὁ Τραϊανὸς πῆρε τὸν τίτλο *Dacicus* τὸ 102 καὶ τὸν τίτλο *Parthicus* τὸ 116. Κατὰ συνέπεια ἡ ἐπιγραφὴ ἀνήκει στὴν περίοδο μεταξὺ τοῦ 102 καὶ 116 μ.Χ. Ὁ Ἄδραστος υἱὸς τοῦ Ἀδράστου εἶναι ὁ ἐγγονὸς ἢ ὁ δισέγγονος τοῦ Ἀδράστου υἱοῦ τοῦ Ἀδράστου, ὁ ὁποῖος ὡς ἱερέας τοῦ Τιβερίου ἀνήγειρε στὴ Λάπηθο ναὸ καὶ ἄγαλμα πρὸς τιμὴ τοῦ θεοῦ του (**Κερ. 9**). Ἐπιγραφὲς πρὸς τιμὴν τοῦ Τραϊανοῦ ἔχουν βρεθεῖ καὶ στὴ Σαλαμίνα, στοὺς Σόλους, στὸ Κούριον καὶ στὸ Κίτιον.

Κερ. 12. Η ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ Ο Δ[ΗΜΟΣ] ΤΗΣ ΛΑΠΗΘΟΥ ΤΙΜΟΥΝ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΑΔΡΙΑΝΟ 129 μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Βρέθηκε στὴ Λάπηθο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 347-8, ἀρ. 1 (*IGR* 3, 934).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1326, ὑποσ. 171 (σχολιασμὸς γιὰ τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς).

Αὐτοκράτορα Καίσαρα, θεο[ῦ] Τραϊ[ανοῦ]
Παρθικοῦ υἱόν, θεοῦ Νέρο[υα] υἱωνόν,
Τραϊανὸν Ἁδριανὸν ἄριστο[ν Σ]εβαστὸν
Γερμανικὸν Δακικὸν Παρ[θικ]όν, τὸ[ν]
σωτῆρα καὶ εὐεργέτην [τῆς πόλεως],
Λαπηθίων ἡ βουλὴ καὶ ὁ δ[ῆμος].

Σύμφωνα καὶ μὲ τὸν Mitford, ἡ χρήση στρατιωτικῶν τίτλων τοῦ Τραϊανοῦ σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ δηλοῖ ὅτι ἀνήκει στὴν ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ Ἁδριανοῦ. Οἱ Perdrizet καὶ Cagnat ὑποθέτουν βάσει τῆς ἐπιγραφῆς ὅτι ὁ Ἁδριανὸς ἀφίχθη στὴ Λάπηθο τὸ 129 μ.Χ. κατὰ τὸ ταξίδι του στὴν Ἀνατολὴ καὶ ὠφέλεσε τὴν πόλη ὥστε νὰ χαρακτηρισθεῖ σωτὴρ καὶ εὐεργέτης, ἀλλὰ ἡ ἐπιγραφὴ δὲν δικαιολογεῖ ἀναμφισβήτητα αὐτὴν τὴν ὑπόθεση.

Κερ. 13. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΛΕΟΝΤ[ΙΧΟΝ (;)]
τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος ἀποκεκρουμένη ἀριστερὰ καὶ δεξιά, ὕψους 0,24, μεγίστου πλάτους 0,28 καὶ πάχους 0,53 μ. Βρέθηκε στὴ Λάμπουσα (χώρα τῆς ἀρχαίας Λαπήθου). Μελετήθηκε τὸ 1936 ἀπὸ τὸν Mitford καὶ ἀφέθηκε κατὰ χώραν, ἀλλὰ δὲν τὴν ἐπανηῦρε τὸ θέρος τοῦ 1948. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,029 (ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κάππα στὸν πρώτο στίχο, ποὺ ἔχει ὕψος 0,032) μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 25-6, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 15, σ. 27).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1326, ὑποσ. 172 (ἁπλὴ μνεία).

[Τίτον Φλάουιον (;) Τίτ]ου υἱὸν Κυρείνα Λεόντ[ιχον (;]
[εὐεργέτην (;) τ]οῦ κοινοῦ Κυπρίων καὶ τ[ῆς πόλεως (;)]
[ἡ βουλὴ (;) ἐκ τοῦ] ἰδίρ̣[υ] τ̣ι̣μ̣[ῆς χάριν].

Σχετικὰ μὲ τὸ *κοινὸν τῶν Κυπρίων* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 11: Κοινὸν *Κυπρίων*. Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ κάποιος *Λεόντιχος*, Ῥωμαῖος πολίτης τιμᾶται ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Λαπήθου ὡς εὐεργέτης τοῦ κοινοῦ τῶν Κυπρίων. Αὐτὸς ὁ Λεόντιχος πιθανῶς νὰ ἦταν ὁ πατέρας τοῦ ἀνθύπατου τῆς νήσου καὶ τῆς Ἀχαΐας Κλαυδίου Λεοντίχου Ἰλλυρίου, ὁ ὁποῖος ἀνοικοδόμησε τὰ τείχη τῆς Λαπήθου (βλ. **Κερ. 6**). Γιὰ τὸ γένος *Quirina* βλ. **Πάφ. 5**.

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (Κερ. 14-15)

Κερ. 14. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ 51 ΕΦΗΒΟΥΣ

136 ἢ 157-158 μ.Χ. (;)

Στήλη ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, θραυσμένη σὲ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα. Βρέθηκε σύμφωνα μὲ τὸν Περιστιάνη ποὺ ἔγραφε στὰ 1910 «πρὸ πολλῶν ἐτῶν» στὴ Λάμπουσα καὶ φυλασσόταν στὸ Φρούριο τῆς Κερύνειας. Τὸ 1909 μεταφέρθηκε στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο, ὅπου καὶ ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα 10 (Inscr. GR 218). Ὁ λίθος ἔχει ὕψος 0,575, πλάτος 0,287 καὶ πάχος ἀπὸ 0,085 μέχρι 0,095 μ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,016 (ἐκτὸς ἀπὸ τὸ *φεῖ*, ποὺ ἔχει ὕψος ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,02) μ. (Αὐτοψία στὶς 26/7/2006).

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, σ. 942-3, ἀρ. 31· Mitford, *ΟΑ* 6, 1950, σ. 24-5, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 14, σ. 23).

Πβ. I. Nicolaou, *CIS*, σ. 31, πίν. 39 (φωτ.) (μετάφραση)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1326, ὑποσ. 170 (γιὰ χρονολογία).

Ἀγαθῆι Τύχηι·
ἔτους ἑνὸς καὶ
ἰκοστοῦ, γυμνασι-
4 αρχοῦντος
Ὀρόντου τοῦ Ὀρόντου
τοῦ καὶ τὸ ιη᾽ ἔτος
γυμνασιαρχήσαντος,
ἐφηβαρχοῦντος
8 Σώτου τοῦ Ἀσκληπι-
άδου, ἔφηβοι να᾽.

Σχόλια: στ. 3: ἰκοστοῦ. Ἐναλλαγὴ I ~ ΕΙ βλ. Gignac 1981, τόμ. Α᾽, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀρχίζει μὲ τὴν ἐπίκληση στὴν Ἀγαθὴ Τύχη. Εἶναι πιθανὸν νὰ ἀναφέρεται στὴν κατασκευὴ κάποιου ἔργου στὸ Γυμνάσιο τῆς Λαπήθου μὲ ἔξοδα τῶν 51 ἐφήβων κατὰ τὸν εἰκοστὸ πρῶτο χρόνο τοῦ αὐτοκράτορος ὅταν ὁ *Σῶτος*, υἱὸς τοῦ *Ἀσκληπιάδου*, ἦταν ἐφήβαρχος καὶ ὅταν ἦταν γυμνασίαρχος ὁ *Ὀρόντης*, υἱὸς τοῦ *Ὀρόντου*, ὁ ὁποῖος διηύθυνε τὸ γυμνάσιο καὶ τρία χρόνια προηγουμένως. Γιὰ τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς τὸ εἰκοστὸ πρῶτο ἔτος μπορεῖ νὰ εἶναι τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ

Ἀδριανοῦ ἢ τοῦ Πίου· κατὰ συνέπεια ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται εἴτε τὶς 23/9/136 εἴτε τὶς 22 Σεπτεμβρίου τοῦ 157 ἢ 158 μ.Χ.

Κερ. 15. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑΙΟΥ ΡΑΒΒΙ

Δ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη στήλη, προερχομένη ἀπὸ τὴ Λάπηθο. Μεταφέρθηκε ἀπὸ τὸ μοναστήρι τοῦ Ἀχειροποιήτου τῆς Λαπήθου στὸ Ἀρχιεπισκοπικὸ μεγαρο καὶ ἀκολούθως στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λευκωσίας, ὅπου φυλάσσεται.

LBW 2776· Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 731.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1380, ὑποσ. 515 (ἁπλὴ μνεία) καὶ *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2205, ὑποσ. 153.

Εὐχὴ Ῥαββὶ Ἀττικοῦ.

Ῥαββή, *LBW* καὶ Mitford 1980.

Ὁ Ἰουδαῖος αὐτός, ὁ ῥαββὶ *Ἀττικός*, ἀφιέρωσε αὐτὴν τὴ μαρμάρινη στήλη πιθανώτατα γιὰ τὴ συναγωγὴ στὴ Λάπηθο. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ὅπως καὶ ἄλλες βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 16: Ἰουδαϊσμὸς καὶ χριστιανισμός, σ. 201-202, μαρτυρεῖ τὴν ἐπιστροφή/ἐπανεγκατάσταση Ἰουδαίων στὴν Κύπρο μετὰ τὸν Γ' αἰ. μ.Χ.

Δ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (Κερ. 16-23)

Κερ. 16. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΕΛΕΥΚΙΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΣΕΛΕΥΚΟΥ
Α΄ αἰ. π.Χ. – Α΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,65, διαμέτρου ἄνω 0,39 καὶ κάτω 0,37. Βρέθηκε στὴ Λάπηθο καὶ εὑρίσκετο σύμφωνα μὲ τὸν Περιστιάνη στὴν ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας στὴ Λάπηθο. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 483-4.

Σελευκίων Σελεύκου
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Σελευκίων* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-ίων* στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 203.** Τὸ ὄνομα *Σέλευκος* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λευκ. 78**. Καὶ σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ μαρτυρεῖται ἡ σχέση ὀνόματος πατρὸς – υἱοῦ.

Κερ. 17. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ
ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ βρέθηκε στὴ Λάπηθο. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

CIG II, 2646.

Ἀπολλώνι<ο>ς Λέοντος
Στρατονικεῦ· χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.** Γιὰ τὸ ὄνομα *Λέων*, πβ. **Λεμ. 297** καὶ **Λευκ. 11**. Ἔχουμε σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ἀκόμη ἕνα παράδειγμα χρήσεως ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

Κερ. 18. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΘΗΝΟΔΩ[ΡΟΥ] ΤΟΥ ΚΑΙ ΓΑΪΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Κάτω ἀπότμημα ταφικοῦ κίονος, ὕψους 0,38, διαμέτρου ἄνω 0,29 καὶ κάτω 0,39 μ. Βρέθηκε στὴ Λάμπουσα καὶ ἀφοῦ μελετήθηκε στὴν αὐλὴ τοῦ Φρουρίου τῆς Κερύνειας τὸ 1936 ἀπὸ τὸν Mitford, ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,03 μ.

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, σ. 39-40· Mitford, *ΟΑ* 6, 1950, σ. 26-8, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 16, σ. 27).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1375, ὑποσ. 471 (ἁπλὴ μνεία).

[ὁ (ἡ) δεῖνα τοῦ δεῖνος]
Ἀθηνοδώ[ρῳ τῷ]
καὶ Γαΐῳ τῷ ἀδελφῷ
4 μνείας χάριν.

---

2. Ἀθηνοδώ[ρῳ], Mitford: Ἀθηνωδώρῳ, Περιστιάνης.

Στὴν ἐπιγραφὴ αὐτὴ μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Κύπρο ἡ χρήση τῆς ἔκφρασης *μνείας χάριν*. Ἡ συνηθέστερη ἔκφραση στὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς εἶναι ἡ *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Κερ. 19. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΤΡΟΦΗ

Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,47 καὶ διαμέτρου 0,26 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Διόριος στὴν τοποθεσία «Λακκουδιά» (χώρα τῆς Λαπήθου) καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. 1962/XII-14/1, GR 325). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,038 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1963, σ. 44, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 8,4) (*SEG* 23, 605).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1964, 541 (εἰσήγηση γιὰ *Διοτροφῆς* βάσει τοῦ *Ἀγλωτροφῆς* στὸν Bechtel, *HPN*, 432).

Διοτρόφης·
χρεστέ, χέρειν.

---

1. Διοτροφῆς, *SEG*.

Σχόλια: στ. 1. *Διοτρόφης*. Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

στ. 2: *χρεστέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49. Σύγχυση τῶν γραφημάτων Ε καὶ Η λόγω τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς διδασκομένης προφορᾶς τοῦ φωνήεντος ποὺ ἀποδίδεται μὲ τὸ γράφημα Η (= /ε:/) καὶ τῆς προφορᾶς /e/ τῆς ἐποχῆς ποὺ ἀποδίδεται μὲ τὸ γράφημα Ε.

στ. 2: *χέρειν* ἀντὶ τοῦ *χαῖρε*.

Τὸ ὄνομα *Διοτρόφης* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Κερ. 20. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάπηθο. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

LBW 2774· Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 173, ἀρ. 25.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1375, ὑποσ. 471 (γιὰ τὸ ὅτι ἡ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη σὲ πλάκα καὶ ὄχι σὲ κιονίσκο).

Ποσιδώνιε
Ἑρμοφάντου
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ποσιδώνιε*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα Ποσειδώνιος ἀπαντᾶ και σὲ δύο ἐπιγραφὲς τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου ἀπὸ τὸ Κίτιον βλ. *LGPN* I σ.λ. (5 καὶ 6). Εἶναι ἡ πρώτη μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἑρμόφαντος* στὴν Κύπρο, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ καὶ στὴ Χίο, Κρήτη, Εὔβοια, Ῥόδο καὶ Σάμο βλ. *LGPN* I σ.λ.

Κερ. 21. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα μήκους 0,16 καὶ πλάτους 0,20 μ., ποὺ βρέθηκε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα στὴ Λάμπουσα καὶ κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «παρὰ τῷ κ. Εὐστ. Κωνσταντινίδῃ ἐν Λευκοσίᾳ». Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Μενάρδου, Ἀθηνᾶ 22, 1910, σ. 139.

ΝΕΑΣ
χρηστή,
χαῖρε.

Κερ. 22. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΘΕΜΙΣΤΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,70 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,30 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἁγία Εἰρήνη (χώρα τῆς ἀρχαίας Λαπήθου) καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. 1968/I-12/1, Inscr. GR 242). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,05 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 74, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 14,3) (*SEG* 25, 1131).

Θεμιστὸ
χρηχτή,
[[χρῃστή]],
4 χᾶρε.

---

4. χᾶρε, *SEG*: [- - - -] ρ . ε., Nicolaou.

Σχόλια: στ. 1: *Θεμιστό*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 2: *χρηχτή* ἀντὶ *χρηστή* ἀπὸ λάθος τοῦ χαράκτου.

στ. 4. *χᾶρε*. Ἐναλλαγὴ Α ~ ΑΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 268-70, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 194-195 καὶ Brixhe 1987², σ. 55. Ἐναλλαγὴ Α καὶ ΑΙ λόγω τῆς σύγχυσης τοῦ συγγραφήματος ΑΙ ποὺ ἀπέδιδε /a:i/ ποὺ εἶχε μονοφθογγισθεῖ σὲ /a:/ καὶ τὴν ἐποχὴ ποὺ μᾶς ἀπασχολεῖ σὲ [a] καὶ τοῦ ἰδίου συγγραφήματος ποὺ ἀπέδιδε /ai/ ποὺ εἶχε μονοφθογγισθεῖ πρὸ πολλοῦ σὲ [e]. Ἡ διδασκαλία ὅτι τὸ συγγράφημα ΑΙ

ἀπέδιδε [a] ἢ [e] δημιουργοῦσε πολλὲς φορὲς σύγχυση ἀνάμεσα στὴν ὀρθογραφία καὶ τὴν προφορὰ τῆς ἐποχῆς.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ πιθανῶς εἶναι σὲ δεύτερη χρήση. Τὸ ὄνομα *Θεμιστώ* μαρτυρεῖται καὶ στὴ Δῆλο βλ. *LGPN* I σ.λ.

Κερ. 23. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,768 καὶ κάτω διαμέτρου 0,34 μ. Βρέθηκε κοντὰ στὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ Ἁγία Εἰρήνη καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. 1968/V-16/1, Inscr. GR 243). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 74-5, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 14,4) (*SEG* 25, 1132).

Ḳλ[- - -]
χρεσ-
τή, χέ-
4 ρε.

---

1. Ḳλ[ειώ ?], Nicolaou.

Σχόλια: στ. 2-3: *χρεσ|τή*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

στ. 3-4: *χέ|ρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ λόγω παλαιοῦ ἤδη μονοφθογγισμοῦ τῆς διφθόγγου /ai/ καὶ σύμπτωσης τοῦ ἀποτελέσματος μὲ τὸ [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

3. ΑΓΙΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ (Κερ. 24)

Κερ. 24. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

Α' αἰ. π.Χ. – Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, πολὺ φθαρμένη, ἡ ὁποία σύμφωνα μὲ τὸν πρῶτο ἐκδότη βρέθηκε στὴν οἰκία τοῦ Χ'' Μιχαὴλ Χ'' Ἀντώνη στὸν Ἅγιο Ἀμβρόσιο.

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910, σ. 895.

Διογένης·
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Διογένης*: Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Διογένης* βλ. **Λεμ. 262**.

V. ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ (Λάρ. 1-212)

1. ΚΙΤΙΟΝ (Λάρ. 1-178)

Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (Λάρ. 1-2)

Λάρ. 1. Ο ΤΙΤΟΣ ΜΑΝΛΙΟΣ ΣΟΥΡΑΣ ΣΕΠΤΙΚΙΑΝΟΣ ΑΦΙΕΡΩΝΕΙ ΕΝΑ ΜΝΗΜΕΙΟ ΑΝΕΓΕΡΘΕΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΚΙΤΙΟΥ

14-37 μ.Χ.

Κυκλικὴ βάση ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,57, διαμέτρου ἄνω 0,665 καὶ κάτω 0,715 μ., ἀποκεκρουμένη ἄνω καὶ μερικῶς θραυσμένη. Βρέθηκε στὴν αὐλὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὴν Ἀρπέρα, ποὺ βρίσκεται βορείως τοῦ χωριοῦ Κίτι. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 826· Μ.Ρ. 47/64/3, bl. 115). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,028 μ. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006).

Ι. Nicolaou, *RDAC* 1975, σ. 155-6, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 20,4)· Κ. Nicolaou, *AJA* 80, 1976, σ. 365-6 (φωτ. πίν. 22) (*SEG* 26, 1470)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 271, ἀρ. 2060 (φωτ. πίν. 30, σ. 326).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1306 (iv) (ἁπλὴ μνεία).

Κιτιέων ἡ π̣όλις.
Τ̣ίτος Μάνλιος Σούρας Σεπτικιανὸς
ταμίας *ν* καὶ ἀντιστράτηγος καθιέρωσεν.

---

1. πόλις, Ι. καὶ Κ. Nicolaou· [π]όλις, Oziol **2.** Τίτος, Ι. καὶ Κ. Nicolaou· [Τ]ίτος, Oziol.

Γιὰ τὸν ταμία καὶ ἀντιστράτηγο *T. Manlius Sura Septicianus* βλ. *PIR* II, σ. 329, ἀρ. 121.

Λάρ. 2. ΔΙΑΤΑΓΜΑ (;) ΤΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ ΤΙ(ΒΕΡΙΟΥ) ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΙΟΥΝΚΟΥ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΦΙΛΟΔΩΡΟΥ μέσα Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ἀποκεκρουμένη κάτω, ἡ ὁποία βρέθηκε στὸ Κίτιον καὶ πιθανὸν φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου.

LBW 2726 (= Σακελλαρίου², σ. 43, ἀρ. 34· *IGR* 3, 979)· *OGIS*, σ. 275, ἀρ. 584· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 272, ἀρ. 2061.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1303, ἀρ. 38 (ἁπλὴ μνεία).

Τι(βέριος) Κλαύδιος Ἰοῦνκος
ἀνθύπατος λέγει·
Φιλοδώρου τὴν εἰς τὴν πα-
4 τρίδα φιλοτειμίαν καὶ δι'
ὧν ἐκ πάλαι αὐτὴν εὐεργε-
[τεῖ - - - - - - - - - - - - - - - - -]

---

1. Ἰούνκος, Oziol **5-6.** ἔκπαλαι αὐτὴν εὐεργέ | [τησεν - - - - - -], Dittenberger.

Σχόλια: στ. 4: *φιλοτειμίαν*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὸν *Ti. Claudius Juncus*, πβ. *PIR*² C, σ. 210, ἀρ. 904. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλόδωρος* βλ. **Λεμ. 292**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Τὸ ῥῆμα *λέγει*, χρησιμοποιεῖται γιὰ δήλωση διατάγματος ἢ κοινοποιήσεως ἀποφάσεως ἑνὸς ἀνθυπάτου βλ. L. Robert, *Hellenica* 13, σ. 182, ὑποσ. 3. Ὁ Φιλόδωρος, μὲ διάταγμα τοῦ ἀνθυπάτου Τιβερίου Κλαυδίου Ἰούνκου, ποὺ διοίκησε τὴ νῆσο στὰ μέσα τοῦ Β' αἰ. μ.Χ., τιμᾶται λόγω τῆς φιλοτιμίας καὶ εὐεργεσίας του πρὸς τὴν πατρίδα βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 3: «Ἐπιφανεῖς πολῖτες», σ. 33. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80.

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (Λάρ. 3-28)

Λάρ. 3. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΛΟΥΚΙΟΝ ΑΥΙΑΝΙΟΝ ΦΛΑΚΚΟΝ β' ἥμισυ Α' αἰ. π.Χ.

Βάση ἀγάλματος, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένη.

LBW 2841 (Σακελλαρίου², σ. 44, ἀρ. 42· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 269, ἀρ. 2054).

Ἡ πόλις
Λούκιον Αὐιάνιον Φλάκκον.

Στὸ *Κίτιον*, ἐν ἀντιθέσει μὲ τὶς ἄλλες πόλεις, σπανίως χρησιμοποιεῖται τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐμφανίζεται συχνότερα *ἁπλῶς ἡ πόλις* (πβ. **Λάρ. 12**, **14**, **16**, **18**, **20** καὶ **23**) *παρὰ ἡ πόλις ἡ Κιτιέων* (βλ. **Λάρ. 1**: *Κιτιέων ἡ πόλις*, **13** [;], **19**: *Κιτιέων πόλις* καὶ **17**: *civitas Citiensium*). Σὲ μία περίπτωση χρησιμοποεῖται ἡ *βουλὴ* μόνον βλ. **Λάρ. 9**. Γιὰ τὸν *L. Avianius Flaccus* βλ. καὶ **Λάρ. 29**.

Λάρ. 4. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΝΥΤΑΡΙΟΝ, ΣΥΖΥΓΟ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΩΡΟΥ, ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΘΕΜΕΛΙΩΤΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο θραυσμένη στὶς γωνίες, ὕψους 0,58, πλάτους 0,55 καὶ πάχους 0,55 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Δρομολαξιὰ καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 418). Ὁ λίθος σὲ δεύτερη χρήση φέρει δύο ἐπιγραφές (ἡ παλαιότερη κάτω ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ εἶναι φοινικικὴ καὶ χρονολογεῖται τὸ 329/8 π.Χ. βλ. A. M. Honeyman, «Inscriptions from Cyprus», *JRAS* 1960, σ. 110-2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,017 μ. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006).

Megaw, *JHS* 75, 1955, *Suppl.*, σ. 31· Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 113-6, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 42,15) (*SEG* 20, 133· K. Nicolaou, *HTK* 1976, σ. 133, ἀρ. 3)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 256-7, ἀρ. 2030 (φωτ. πίν. 28, σ. 324).

[Ἡ] πόλις καὶ ὁ δῆμος Πνυτάριον Ἱππάρχ[ου]

τ̲ὴν γυναῖκα Ἀσκληπιοδώρου *ν* τοῦ
Ἀσκληπιοδώρου τοῦ Σίλλιδος τῶν̲
4 γεγυμνασιαρχηκότων καὶ ἠγορανομ[η]-
κό[τ]ων, τοῦ δευτέρου κτίστου τοῦ ἱεροῦ
[κ]αὶ ἀρχιερέως Ἀσκληπιοῦ καὶ Ὑγιεία[ς].

---

1. Ἱππάρχ[ου], Mitford: Ἱππ[ίου] (?), Megaw **2.** τοῦ, Mitford: τοῦ, Megaw **6.** [κ]αὶ, Mitford: [κα]ὶ, Megaw || Ἀσκληπιοῦ, *SEG*: Ἀσκληπίου, Mitford.

Ἡ τοποθέτηση κατὰ παράταξη τῆς *πόλεως* καὶ τοῦ *δήμου* δὲν ἀπαντᾶ ἀλλοῦ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο. Τὸ *ἡ πόλις καὶ ὁ δῆμος* ἀντιστοιχεῖ στὸ σημασιολογικὰ ταυτόσημο *ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος* βλ. **Πάφ. 7**, **10**, **55**, **80**, **105· Λεμ. 17**, **25· Λευκ. 8· Κερ. 12· Λάρ. 8** καὶ **Ἀμμ. 233**.

Ἡ τιμώμενη ἀπὸ τὴν πόλη εἶναι ἡ *Πνυτάριον*, θυγατέρα τοῦ Ἱππάρχου. Τὸ *Πνυτάριον*, ὑποκοριστικὸ τοῦ ὀνόματος *Πνυτώ*, εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ κυπριακὰ ὀνόματα σὲ *Πνυτ-*. Τὸ ὄνομα *Πνυτάριον* ἀπαντᾶ καὶ στὶς ἐπιγραφὲς **Λεμ. 498**, **768** καὶ **Ἀμμ. 17**. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους σὲ *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Τὰ ἄλλα ὀνόματα σὲ *Πνυτ-* ποὺ ἀπαντοῦν στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου εἶναι τὸ *Πνυτοκράτης* (**Λεμ. 252** [2], **337** καὶ **Ἀμμ. 5**) καὶ τὸ *Πνυτᾶς* (**Λεμ. 242**, **370** καὶ **Λευκ. 50**). Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *Πνυτ*(*ο*)- βλ. Masson, «Les noms grecs en Πνυτ(ο)-, nolamment à Chypre», *BNF* 7, 1956, σ. 238-41, πβ. τοῦ ἰδίου, *RDAC* 1974, σ. 157-162. Γιὰ τὸ ὄνομα *Σίλλις* βλ. Masson, *BCH* 93, 1969, σ. 681-7.

Τὸ *Ἵππαρχος* εἶναι ἕνα ὄνομα ποὺ ἀπαντᾶ μόνον στὸ Κίτιον βλ. *Σιμάλη Ἱππάρχου θυγάτηρ* τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. βλ. *LGPN* I σ.λ., πβ. **Λάρ. 5** (2), **8**, **15** καὶ **23**.

Ἡ *Πνυτάριον* ἦταν σύζυγος τοῦ *Ἀσκληπιοδώρου*, υἱοῦ τοῦ Ἀσκληπιοδώρου καὶ ἐγγονοῦ τοῦ *Σίλλιδος*, μέλος ἑνὸς συνδέσμου τῶν πρώην γυμνασιαρχῶν καὶ ἀγορανόμων, δεύτερος ἱδρυτὴς καὶ ἀρχιερεὺς τῆς λατρείας τοῦ *Ἀσκληπιοῦ* καὶ τῆς *Ὑγιείας*. Τὸ *γυμνασίαρχος* ἀπαντᾶ στὸ Κίτιον καὶ στὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο (βλ. *LBW* 2730, 2736) ἀλλὰ τὸ *ἀγορανόμος* δὲν ἀπαντᾶ πρὸ τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου (βλ. **Λάρ. 18**). Ὁ *Ἀσκληπιόδωρος*, ὁμώνυμος τοῦ πατρός του, προσδιορίζεται καὶ μὲ τὸ παππωνυμικό του, πβ. *LBW* 2736, **Λεμ. 17**, **194**, **507** καὶ **Λάρ. 13**.

Ἡ λατρεία τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς Ὑγείας στὴν Κύπρο ἀπαντᾶ μόνον σὲ μία ἀκόμη ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τῆς πτολεμαϊκῆς περιόδου ποὺ βρέθηκε στὴν Παλαίπαφο βλ. Mitford, *Mnem*. 6, 1938, σ. 106, ἀρ. 4, πβ. τοῦ ἰδίου, *OA* 6, 1950, σ. 116 (μὲ ἀναθεωρημένο κείμενο): *Ἀφρο*[*δίτηι Παφίαι*] | *Ἀμμώνιος ὁ σ*[*υγγενὴς καὶ - - - -*] | *Νικίαν Νικία Κρ*[*υριέα*? *τὸν Ἀσκληπιοῦ καὶ*] | *Ὑγιείας κ*[*ατὰ τὴν νῆσον ἱερέα*]. Γιὰ τὴ λατρεία τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς Ὑγείας στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 97-98.

Λάρ. 5. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΑΪΟ ΙΟΥΛΙΟ ΦΛΑΥΙΑΝΟ ΜΝΑΣΕΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΔΕΛΦΟ ΤΟΥ ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ἡ ὁποία θεωρεῖται χαμένη ἀπὸ τὸ 1890, ὁπότε βρέθηκε στὸ φαρμακεῖο τοῦ Ζαννέτου στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον.

Munro-Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 332· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 78· τοῦ ἰδίου, *AJA* 65, 1961, σ. 114 (b)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 269, ἀρ. 2053.

[Γάιον] Ἰούλιον, Ἰουλ[ί]ου Ἱ̣π[π]άρχ[ου]
[υἱ]όν, Φλαυιανὸν
Ἵππαρχον
4 [Γάιος Ἰ]ούλιος Φλαυιανὸς Μνασέας
τὸν ἀ[δελφ]όν.

---

1. Ἱ̣π[π]άρχ[ου], Mitford εἰς *AJA*: Ῥ̣[υθ]άρχ[ου], Munro καὶ Mitford εἰς *OA* **3.** ἵππαρχον, Mitford εἰς *OA*.

Τὰ δύο ἀδέλφια ἔλαβαν τὴν *civitas* εἴτε ὑπὸ τὸν Καίσαρα εἴτε ὑπὸ τὸν Αὔγουστο. Γιὰ τὰ ὀνόματα *Γάιος Ἰούλιος* στὴν Κύπρο βλ. τὸ ἄρθρο τοῦ Mitford, «Roman Civitas», σ. 276 κέ. Γιὰ τὸ *Ἵππαρχος* βλ. **Λάρ. 4**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Μνασέας*, πβ. **Λάρ. 10** καὶ **23** (2).

Λάρ. 6. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΔΗ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΕΡΜΟΔΑΜΑΝΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ

ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,64, μήκους 0,78 καὶ πλάτους 0,50 μ. Βρέθηκε στὸ ἐγκαταλελειμμένο ἐργοστάσιο «Terra Umbra» τοῦ Μαντοβάνη στὴν πόλη τῆς Λάρνακας καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1175· Μ.Ρ. 47/64/6, bl. 13). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006).

Ross 1850, σ. 517, ἀρ. 10· *LBW* 2734 (= Σακελλαρίου, *Κυπριακά* Ι, σ. 48, ἀρ. 11· Σακελλαρίου², σ. 42, ἀρ. 26· *IGR* 3, 980· K. Nicolaou, *HTK* 1976, σ. 133, ἀρ. 9)· I. Nicolaou, *RDAC* 1984, σ. 257-8, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 57,1) (= *SEG* 34, 1416)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 263, ἀρ. 2042 (φωτ. πίν. 28, σ. 324).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1370, ὑποσ. 445 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς σχετικὰ μὲ *τὸ κοινὸν τὸ Κυπρίων*)· Masson, *Bull. Épigr.* 1987, 721 (ἁπλὴ μνεία).

Τὸ κοινὸν τὸ Κυπρίων
Ἡρακλείδην Ἑρμο-
δάμαντος τὸν
4 γυμνασίαρχον καὶ
ἀγωνοθέτην καὶ
προῖκα πρεσβεύ-
σαντα πρὸς τὸ[ν]
8 Σεβαστὸν ὑπ[ὲρ]
τῆς νήσου.

2-3. Ἑρμ[ο]|δάμαντος, Oziol.

Ὁ *Ἡρακλείδης* τιμᾶται ἀπὸ τὸ *Κοινὸν Κυπρίων* γιὰ τὴν προσφορά του ὡς γυνασίαρχος, ἀγωνοθέτης (πρόεδρος δηλ. τῶν ἀγώνων ποὺ τελοῦνταν στὸ γυμνάσιο) καὶ «πρεσβεύσας» πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριο ἢ τὸν Νέρωνα. Ἀκόμη ἕνας Κιτιεύς, ὁ *Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος* ἀναφέρεται ὡς *πρεσβεύσας πρὸς τοὺς Σεβαστοὺς πολλάκις προῖκα* (**Λάρ. 38**)· δηλ. μὲ δικά τους ἔξοδα ἐξετέλεσαν τὶς ἀποστολές. Γιὰ τὸν Τιβέριο Κλαύδιο Ἰσίδωρο γνωρίζουμε διὰ τῆς ὀνοματολογίας του ὅτι ἔλαβε τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas*, ἐνῶ ὁ Ἡρακλείδης, υἱὸς τοῦ Ἑρμοδάμαντος, δὲν ὑπῆρξε Ῥωμαῖος *civis*, γεγονὸς καθόλου παράδοξο στὴν Κύπρο, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες ἐπαρχίες τῆς Ῥώμης, ἰδιαίτερα κατ' αὐτὴν τὴν περίοδο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 15: Ἡ ῥωμαϊκὴ πολιτεία, σ. 180-185.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡρακλείδης* βλ. **Λεμ. 501**. Γιὰ τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων βλ. Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 239-241, πβ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 11: *Κοινὸν* Κυπρίων.

Λάρ. 7. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ [ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΚΙΤΙΕΩΝ] ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΑΡΧΙΕΡΕΑ ΤΗΣ ΡΩ[ΜΗΣ] πρῶτο ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος ἀποκεκρουμένη ἄνω καὶ δεξιά. Βρέθηκε σὲ δεύτερη χρήση ἐντοιχισμένος σὲ τοῖχο στὴν Παλαιὰ Λάρνακα καὶ σήμερα θεωρεῖται χαμένη.

Hogarth, *Devia Cypria*, σ. 109, ἀρ. 28· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 229, ὑποσ. 118 (= K. Nicolaou, *HTK* 1976, σ. 133, ἀρ. 7)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 262, ἀρ. 2040.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1354, ὑποσ. 329 (γιὰ *ἀρχιερέα τῆς Ῥώμης*)καὶ *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2200, ὑποσ. 127 (ἁπλὴ μνεία).

[Ἡ πόλις ἡ Κιτιέων (;)]
[τὸν δεῖνα τοῦ δεῖνος]
ἀρχιερέα τῆς Ῥώ[μης],
4 τὸν ἀγωνοθέτη[ν τῇ]
πενταετηρίδι κα[τὰ]
τὸ η᾽ ἔτος, ἐφ' οὗ πρῶ[τον]
τὸ ἄλιμμα ἐτέθ[η].

Σχόλια: στ. 7: *ἄλιμμα*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α᾽, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Στὸ Κίτιον, ὅπως καὶ στὴν Πάφο (**Πάφ. 78**), γίνονταν «πενταετηρίδες», δηλ. ἀγῶνες κάθε πέμπτο χρόνο, πβ. καὶ **Λάρ. 27**. Τὸν καιρὸ χάραξης τῆς ἐπιγραφῆς ἡ πενταετηρὶς ἑορταζόταν κατὰ τὸ ὄγδοο ἔτος τῆς βασιλείας κάποιου αὐτοκράτορος. Γιὰ ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται σὲ ἀγῶνες βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 13: Ἀθλητισμὸς - Ἀγῶνες. Ἡ λατρεία τῆς Ῥώμης, ἡ ὁποία χρονολογεῖται ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Α᾽ αἰ. π.Χ. μέχρι τὰ μέσα τοῦ Α᾽ αἰ. μ.Χ., εἰσήχθη καὶ στὴν Κύπρο, πβ. **Πάφ. 53**. Στὸ Κίτιον, ὅπως φαίνεται ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ καθὼς καὶ πιθανὸν στὴν **Λάρ. 10**, ἔχει ἀρχιερέα τῆς λατρείας της (πβ. **Λεμ. 1**) βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 5: Αὐτοκρατορικὴ λατρεία.

Λάρ. 8. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΙΒΕΡΙΟ ΚΛΑΥΔΙΟ ΝΙΚΟΠΟΛΙΝΟ ΙΠΠΑΡΧ[Ο] Α᾽ αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἡ ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια τῆς ὁποίας εἶναι σὲ ὁρισμένα σημεῖα ἀπολεπιδωμένη. Ἡ βάση, ὕψους 0,225, μήκους 0,70 καὶ πλάτους 0,33 μ., ἦταν κτισμένη γιὰ πολλὰ χρόνια σὲ κρήνη στὴ βόρεια πλευρὰ τοῦ κήπου τῆς Μητροπόλεως στὴ Λάρνακα, μέχρι ποὺ μεταφέρθηκε τὸ 1963 στὸ Παλαιὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας, τὸ ὁποῖο κατελήφθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους κατὰ τὶς διακοινοτικὲς ταραχὲς τοῦ 1963. Τὸ Μουσεῖο παρέμεινε σὴν κατοχὴ τῶν Τούρκων μέχρι τὸ 1974, ὁπότε ἡ Κυπριακὴ Κυβέρνηση ἀνέλαβε καὶ πάλι τὸ Παλαιὸ Μουσεῖο καὶ ὁ λίθος μεταφέρθηκε στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας, ὅπου

ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς του (ΜΛΑ 423). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 21/7/2006).

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 72-6, ἀρ. 41 (φωτ. πίν. 43, σ. 73) (= K. Nicolaou, *HTK* 1976, σ. 134, ἀρ. 12)· I. Nicolaou, *RDAC* 1976, σ. 247-50, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 40,11) (*SEG* 26, 1475)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 261-2, ἀρ. 2039 (φωτ. πίν. 28, σ. 324).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1951, 236 (ἀναφορὰ στὴν ἔκδοση τοῦ Mitford, παράθεση ὁρισμένων στίχων καὶ διόρθωση στὸν στ. 3 τοῦ [*ἐξ*]*αίρετον* σὲ [*αὐθ*]*αίρετον*).

Τιβέριον Κλαύδιον Νικοπολινὸν Ἵππαρχ[ον ἱερο]μνήμονα,
ἀρχιερέα διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς ἱερᾶς Συ[γκλήτ]ου, τὸν φιλόπατριν,
πανάρετον υἱὸν τῆς πόλ<u>εω</u>ς, ἀγωνοθετήσαντα τετράκις,
4 γραμματεύσαντα βουλῆς καὶ δήμου, ἄρχοντα τῆς πόλεως,
Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος ἄρχων τῆς πόλεως καὶ οἱ
τούτου υἱοὶ Γάιος Γερελλανὸς Καπίτων καὶ Γάιος
Γερελλανὸς Ῥ̣ο̣[ῦφος καὶ Γάιο]ς Γερελλανὸς Γελλιανός,
8 [τιμῆς] χάριν.

Υἱοθετοῦμε τὸ κείμενο τῆς Nicolaou **1.** Νικοπο̣λ̣ι̣ο̣ν ? ἵππαρ[χον? . . . *ca.* 4 . . .]NI[. . . *ca.* 5 . . .], Mitford || Ἵππαρ[χον ἱερο]μνήμονα, Oziol **2.** τῆς ἱερᾶς σ[υνόδ]ου Κ̣[ύπρου?], Mitford || συ̣[γκλήτ]ου, Oziol **3.** [ἐξ]αίρετον, Mitford· [αὐθ]αίρετον, J. καὶ L. Robert || πόλεως, Νικολάου· πόλ̣[εω]ς, Oziol || τετρ[άκις], Mitford **4.** [γραμ]ματεύσαντα, Mitford || πόλ[εως], Mitford· πόλεως, Νικολάου· πόλεω[ς], Oziol **5-6.** καὶ ο[ἱ τρ]|[εῖς α]ὐ̣[τ]ο̣ῦ̣ υἱοί, Mitford **6.** Γάϊ[ος], Mitford **7.** [Γερελλανὸς . . . *ca.* 7 . . . καὶ Γάϊο]ς Γερελλανὸς Γέμ̣[ελλος?], Mitford· Ῥο[ῦφο]ς κ[αὶ Γάιο]ς, Oziol **8.** *nil scripsit* Mitford.

Ὁ *Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος* καὶ οἱ τρεῖς υἱοί του ἀνέγειραν ἄγαλμα πρὸς τιμή τοῦ *Τιβερίου Κλαυδίου Νικοπολινοῦ Ἱππάρχου*, ὁ ὁποῖος ἦταν ἕνας διακεκριμένος πολίτης τοῦ Κιτίου, ἀφοῦ ὑπηρέτησε τὴν πόλη καὶ ἀπὸ ἱερατικὰ καὶ ἀπὸ πολιτειακὰ ἀξιώματα. Ὑπῆρξε ἱερομνήμων, ἀρχιερέας διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς ἱερᾶς Συγκλήτου, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες τῆς πόλεως, τέσσερεις φορὲς ἀγωνοθέτης, καὶ στὸ παρελθὸν διετέλεσε γραμματέας τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου. Γιὰ τὶς ἐπιγραφές, ποὺ βρέθηκαν ἐκτὸς Ἰταλίας καὶ ἀναφέρουν Γερελλανοὺς βλ. Espluga, *Epigraphica* 57, 1995, σ. 56-60. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἵππαρχος* βλ. **Λάρ. 4**. Γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *τιμῆς χάριν* βλ. **Πάφ. 6**. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*,

φιλόκαισαρ, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80.

Ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸν ἐπίσης Κιτιέα *Ναύαρχο* ποὺ ἀπαντᾶ σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τῆς πτολεμαϊκῆς περιόδου (*LBW* 2736· Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 113, ὑποσ. 79), ὁ ὁποῖος ἦταν *ἱερομνήμων διὰ βίου*, ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος ἦταν ἁπλῶς *ἱερομνήμων*. Αὐτὲς εἶναι οἱ μοναδικὲς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου ποὺ ἀναφέρονται σὲ ἱερομνήμονες. Γιὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ *ἱερομνήμονος* βλ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2197, ὑποσ. 111.

Γιὰ τὴν ἱερὰ Σύγκλητο βλ. G. Forni, «Ἱερὰ ἢ Θεὸς Σύγκλητος, un capitolo dimenticato nella storia del Senato Romano», *Memoriae Accad.-Lincei*, *Sc. Morali Stor*. VIII, 5, 3, 1953, σ. 50-168. Εἶναι ἡ μοναδικὴ ἐπιγραφὴ ποὺ βρέθηκε στὸ ῥωμαϊκὸ κόσμο καὶ ἀναφέρεται σὲ λατρεία τῆς *ἱερᾶς Συγκλήτου*. Γνωρίζουμε ὅτι τὸ 27 π.Χ., ὅταν γινόταν ἡ διαίρεση τῶν ἐπαρχιῶν ἀνάμεσα στὸν Ὀκταβιανὸ Αὔγουστο καὶ τὴ Σύγκλητο, ἡ Κύπρος ἦταν ἀρχικὰ αὐτοκρατορικὴ ἐπαρχία, ἀλλὰ τὸ 22 π.Χ. ἡ Κύπρος πέρασε στὴ δικαιοδοσία τῆς Συγκλήτου ποὺ ἔστελνε γιὰ κυβερνήτη τῆς νήσου ἀνθύπατο βλ. Δίων Κασσ. 53.12.7 καὶ 54.4.1, πβ. Στράβ. 17.3.25. Τὸ 22 μ.Χ. ἡ Κύπρος ἔτυχε εἰδικῆς μεταχείρισης ἀπὸ τὴ Σύγκλητο, ἡ ὁποία παραχώρησε τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου στοὺς κυριότερους ναοὺς τῆς νήσου, τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμίνα βλ. Tacitus, *Ann.* III. 62: *Exim Cyprii tribus de delubris, quorum vetustissimum Paphiae Veneri auctor Aerias, post filius eius Amathus Veneri Amathusiae et Jovi Salaminio Teucer, Telamonis patris ira profugus, posuissent*.

Ὁ *Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος* βλ. Mitford, ὅ.π. σ. 76, ὁ τιμῶν, ἦταν καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς πόλεως τοῦ Κιτίου. Ὅπως καὶ ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος ἦταν Ἕλληνας πολίτης τοῦ Κιτίου, ποὺ ἔλαβε τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas*. Τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του βάσει αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι:

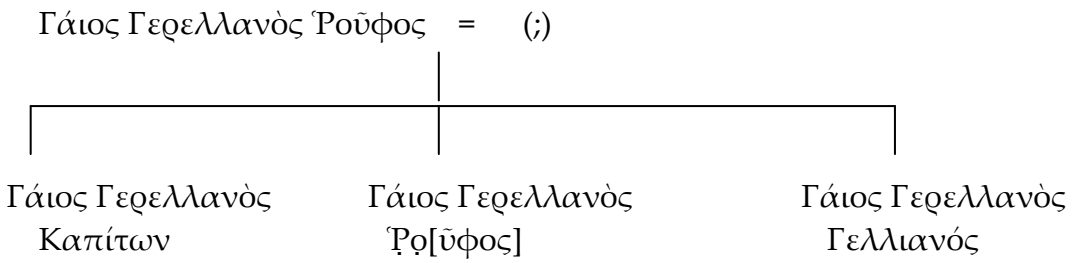

Λάρ. 9. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΙΒΕΡΙΟ ΚΛΑΥΔΙΟ ΥΛ[Λ]Ο ΙΟΥΣΤΟ, ΑΡΧΙΕΡΕΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ μέσα Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ἡ ὁποία βρέθηκε στὸ Κίτιον καὶ εἶναι χαμένη.

Sestini 1788, σ. 144 (*CIG* II, 2633· Σακελλαρίου, *Κυπριακά* I, σ. 48, ἀρ. 12· Σακελλαρίου², σ. 42, ἀρ. 27· *IGR* 3, 981)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 260-1, ἀρ. 2037.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2198, ὑποσ. 117 (ἁπλὴ μνεία).

Ἡ βουλὴ
Τιβέριον Κλαύδιον
Ὕλ(λ)ον Ἰοῦστον, τὸν
4 ἀρχιερέα τῆς νήσου.

---

3. ΥΛΑΟΝ στὸν λίθο· Ὕλ[λ]ον, Oziol.

Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος Ἰοῦστος, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα Κιτιεύς, τιμᾶται ἀπὸ τὴ βουλὴ τῆς πόλεώς του ὡς *ἀρχιερεύς τῆς νήσου*, πβ. **Πάφ. 78** (*ἀρχιερασάμενον νησιωτικῶς τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος*), **Ἀμμ. 19** (*ἀρχιερευσάμενον τῆς Κύπρου τοῦ Σεβαστοῦ*), **Ἀμμ. 30** ([*ἀρχ*]*ιερασάμενον τῆς Κύπρου τρίς*) καὶ **Ἀμμ. 90** (ὁ *ἀρχιερεὺς τῆς Κύπρου*). Πιθανὸν νὰ ἀνῆκε στὴν οἰκογένεια τοῦ Ὕλλου, υἱοῦ τοῦ Ὕλλου, ποὺ ὑπῆρξε καὶ αὐτὸς ἀρχιερεὺς τῆς νήσου στὶς ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.

Λάρ. 10. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΙΒΕΡΙΟ ΚΛΑΥ[ΔΙΟ] [ΜΝΑΣ]ΕΑ ΛΟΥΚΙΟ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος ἀποκεκρουμένη κάτω ἀριστερὰ καὶ δεξιά. Βρέθηκε στὴ Λάρνακα στὴν περιοχὴ τοῦ ἀρχαίου Κιτίου καὶ μέχρι τὸ 1950 φυλασσόταν στὴν ἰδιωτικὴ συλλογὴ τοῦ Δ. Πιερίδη. Φέρει δύο ἐπιγραφές (ἡ ἄλλη εἶναι δίγλωσση ἀναθηματικὴ γιὰ τὸν Στασικράτη, βασιλέα τῶν Σόλων βλ. Masson, *ICS*, ἀρ. 212).

Pieridés, *TSBA* 4, 1875, σ. 42· Mitford, *OA* 6, σ. 74-5, ὑποσ. 7· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 261, ἀρ. 2038.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2197, ὑποσ. 112 (ἁπλὴ μνεία).

Τὸ κοι<u>νὸν τὸ Κυ</u>πρίων Τιβέριον
Κλαύ[διον Μν]ασέου υἱὸν

[Κυρείνα (;) Μνασ]έαν Λούκιον
[- - - - - - - - - - - - - - - - ἀρ]χιερέα τῶν
[Σεβαστῶν κα]ὶ τῆς [Ῥώμης (;)]

Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Μνασέας Λούκιος ἔλαβε τὴν *civitas* εἴτε ὑπὸ τὸν Κλαύδιο εἴτε ὑπὸ τὸν Νέρωνα. Γιὰ τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 11: *Κοινὸν* Κυπρίων, πβ. Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 239-241. Γιὰ τὸ γένος *Quirina* βλ. **Πάφ. 5**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Μνασέας*, πβ. **Λάρ. 5** καὶ **23**. Γιὰ ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρουν *ἀρχιερέα τῆς Ῥώμης*, πβ. **Λεμ. 1** καὶ **Λάρ. 7**.

Λάρ. 11. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΙΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΙΟΥΛΙΑΣ

μέσα Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη στὶς κάτω γωνίες καὶ φθαρμένη ἀριστερά, ὕψους 0,28, πλάτους 0,47 καὶ πάχους 0,40 μ. Βρέθηκε κατὰ τὸ 1881 στὸν ναὸ τῆς Ἀρτέμιδος Παραλίας στὴ Λάρνακα, σύμφωνα μὲ τὸν κατάλογο στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο τὸν Νοέμβριο τοῦ 1911 (*CM* Files 40, 124) ἀπὸ τὸν Λ. Ζ. Πιερίδη καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 696· inv. GR 236). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,03 (*φεῖ*: 0,035) μ. (Αὐτοψία στὶς 21/7/2006).

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 81-3, ἀρ. 44 (φωτ. πίν. 46, σ. 81)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 262-3, ἀρ. 2041 (φωτ. πίν. 28, σ. 324).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1354, ὑποσ. 334, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2199-2200, ὑποσ. 123 (γιὰ τὴν *Ἰουλίαν*).

[Εὐφα]μῷ Εὐφάμου τὴν
ἀρχιερασάμενην Ἰουλίας
Σε[β]αστῆς Ἀπολλώνιος
4 Ἀπ[ο]λλωνίου Μαλλαῖος
τὴν θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ
[Εὐφά]μου τιμῆς χ[άρι]ν.

Ὁ Mitford εἰς *OA* θεωρεῖ ὅτι ἡ *Ἰουλία Σεβαστὴ* ποὺ ἀναφέρεται ἐδῶ, ἡ ἱέρεια τῆς ὁποίας τιμᾶται ἀπὸ τὸν θεῖο της *Ἀπολλώνιο Μαλλαῖο*, εἶναι ἡ *Julia Domna Augusta* ἡ δεύτερη σύζυγος τοῦ *Septimius Severus* (βλ. **Λεμ. 28**). Ὁ ἴδιος ὅμως ὀρθῶς ἀναθεωρεῖ τὴν ἄποψή του στὸ *ANRW* II 7.2, ἀφοῦ ἡ μορφὴ τῶν γραμμάτων δηλώνει ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ ἀνήκει παλαιογραφικὰ

κατὰ πᾶσαν πιθανότητα στὰ μέσα τοῦ Α' αἰ. μ.Χ. Σ' αὐτὸ τὸ ἔργο ὑποστηρίζει ὅτι ἡ *Ἰουλία Σεβαστὴ* ἴσως νὰ εἶναι ἡ *Livia* ὡς *Julia Augusta* ἀποθεωμένη ἀπὸ τὸν Κλαύδιο ἢ ἡ Ἰουλία, κόρη τοῦ Τίτου. Στὸ *ANRW* II 18.3 ὑποστηρίζει ὅτι πρόκειται γιὰ τὴ γυναῖκα τοῦ Αὐγούστου. Γιὰ τὴν ἀποθέωση τῆς Λιβίας βλ. Grether, *AJPh* 67, 1946, σ. 222-252. Γιὰ τὴ λατρεία τῆς Λιβίας ὡς Ἰουλίας Σεβαστῆς στὸν ἑλληνικὸ κόσμο βλ. Hahn, *Livia* 1994, σ. 38-43 καὶ 322-6. Γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *τιμῆς χάριν* βλ. **Πάφ. 6**. Τὸ ἐθνικὸ *Μαλλαῖος* σχετίζεται μὲ τὴν περιοχὴ Μάλλα τῆς Κρήτης βλ. Oziol, *KB* V, 2004, σ. 262, ἀρ. 2039.

Λάρ. 12. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ (ΤΩΝ ΚΙΤΙΕΩΝ) ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΥΠΑΤΟ ΚΟΪΝΤΟ ΙΟΥΛΙΟ ΚΟΡΔΟ 64-65 μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, προερχομένη ἀπὸ τὸ Κίτιον, ὕψους 0,87 καὶ μήκους 0,17 μ. Μεταφέρθηκε σύμφωνα μὲ τὸν Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 216, ὑποσ. 60, στὴν Ἐκκλησία τῆς Σωτήρας στὴ Μητρόπολη τῆς Λάρνακας, ὅπου βρίσκεται στὴ βόρεια πρόσοψη τῆς ἐκκλησίας (κοντὰ στὴ βορειοανατολικὴ γωνία). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στοὺς δύο πρώτους στίχους εἶναι 0,03 καὶ στὸν τρίτο 0,02 μ.

CIG II, 2631 (Σακελλαρίου, *Κυπριακά* I, σ. 49, ἀρ. 20· *IGR* 3, 978)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 260, ἀρ. 2036 (φωτ. πίν. 28, σ. 324).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1301, ἀρ. 22.

Ἡ πόλις
Κ(ό)ιντον Ἰούλιον Κόρδον ἀνθύπατον,
ἁγνείας *vac.* χάριν.

---

2. Κ(ο)ίντον, Oziol· Κόιντον, *rell.* **3.** ἁγνείας χάριν, Oziol· ἁγνείας, *CIG*· ἁγνείας (ἕνεκεν), *IGR*.

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο *Q. Julius Cordus*, πβ. **Λεμ. 5** καὶ **51** βλ. *PIR*² J, σ. 201, ἀρ. 272. Πρόκειται γιὰ μία ἀκόμη ἐπιγραφὴ στὴν ὁποία δὲν ἀναγράφεται τὸ Κίτιον ἀλλὰ χρησιμοποιεῖται μόνο *ἡ πόλις* βλ. **Λάρ. 3**. Γιὰ τὴν ἔκφραση *ἁγνείας χάριν* πβ. **Λεμ. 30**, **35** καὶ **Ἀμμ. 15**.

Λάρ. 13. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ [ΤΩΝ ΚΙΤΙΕΩΝ] ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ ΑΡΤΕΜΙΔΩ[ΡΟ] Α΄ αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ἡ ὁποία βρέθηκε στὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Λαζάρου στὴ Λάρνακα καὶ σήμερα θεωρεῖται χαμένη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 341, ἀρ. 7· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 267-8, ἀρ. 2050.

Πβ. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 115, ὑποσ. 89 (παράθεση καὶ ἀποκατάσταση ἐπιγραφῆς) (= *SEG* 20, 135).

Ἡ πόλις [ἡ Κιτιέων]
Ἀρτεμίδω[ρον τοῦ δεῖνα]
τοῦ Ἀρτεμ[ιδώρου τὸν]
4 ἰατρὸν τει[μῆς χάριν].

---

2. Ἀρτεμίδω[ρον τοῦ δεῖνα], Mitford: Ἀρτεμίδω[ρον], Perdrizet **3.** Ἀρτεμ[ιδώρου τὸν], Mitford: Ἀρτε[μιδώρου], Perdrizet **4.** τει[μῆς χάριν], Mitford: τει[μῆς ἕνεκεν], Perdrizet.

Σχόλια: στ. 4: *τει*[*μῆς*]. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἀποκατέστησε ὁ Mitford τὴν ἐπιγραφή, ὑπάρχει ἐνδιαφέρον ὡς πρὸς τὴν ὀνοματολογία, ἀφοῦ εἶναι μία ἀπὸ τὶς λίγες ἐπιγραφὲς ποὺ κάποιος ἀναφέρεται καὶ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ παπποῦ του βλ. **Λάρ. 4**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**.

Γιὰ τοὺς γιατροὺς τῆς Κύπρου μέσα ἀπὸ τὶς φιλολογικὲς καὶ ἐπιγραφικὲς πηγὲς βλ. Μιχαηλίδη κ.ἄ., *RDAC* 1988 (2), σ. 233-4 (ἀναφορὰ σὲ 17 γιατρούς). Γιὰ τοὺς γιατροὺς τῆς Κύπρου κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο μέσα ἀπὸ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 8: Ἐπαγγέλματα, σ. 142-143.

Λάρ. 14. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ (ΤΩΝ ΚΙΤΙΕΩΝ) ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟ ΑΝΤΙΠΑΤΡΟ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΧΡΥΣΙΠΠΟΥ

Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ὕψους 0,38, μήκους 0,72 καὶ πάχους 0,625 μ. Εἶχε ἀνακαλυφθεῖ κατὰ τὸν ΙΘ' αἰ. κοντὰ στὸ λιμάνι τῆς Λάρνακας καὶ παραδόθηκε ἀπὸ τὴ Θεοδώρα Ζ. Πιερίδου ἀπὸ τὴ Λάρνακα στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας, ὅπου φυλάσσεται (ΜΛΑ 11· Μ.Ρ. 47/64/2, bl. 118). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,035 μ.

CIG II, 2626· Σακελλαρίου, *Κυπριακά* I, σ. 46, ἀρ. 5· I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 85-7, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 13,14) (= *SEG* 25, 1076).

Ἡ πόλις,
Ἀντίπατρον Χρυσίππου
τὸν γυμνασίαρχον.

Πρόκειται γιὰ μία ἀκόμη ἐπιγραφὴ στὴν ὁποία δὲν ἀναγράφεται τὸ Κίτιον ἀλλὰ χρησιμοποιεῖται μόνο *ἡ πόλις* βλ. **Λάρ. 3**. Οἱ ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου, στὶς ὁποῖες ἀναφέρεται κάποιος *γυμνασίαρχος* στὸ Κίτιον εἶναι οἱ **Λάρ. 4**, **6**, **14**, **18** καὶ **38**. Ἐπίσης ἀναφέρονται γυμνασίαρχοι καὶ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου *LBW* 2730 καὶ 2731· *RA* 1885, VI σ. 345 καὶ Mitford, *AJA* 65 1961, σ. 113, ὑποσ. 79. Τὸ ὄνομα *Ἀντίπατρος* ἀπαντᾶ σὲ ἀκόμη μία ἐπιγραφὴ τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου ἀπὸ τὸ Κίτιον βλ. **Λάρ. 82**, ἐνῶ μαρτυρεῖται ἤδη ἀπὸ τὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο καὶ στὸ Κίτιον βλ. *SEG* 24, 205 (Δ' αἰ. π.Χ.) Ἰ. Νικολάου, *PPC* A 53 (Γ' αἰ. π.Χ.), καὶ στὴ Σαλαμῖνα βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC* A 52 (Γ' αἰ. π.Χ.). Τὸ ὄνομα *Χρύσιππος* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 15. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ (;) Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, ὕψους 0,095, μήκους 0,27 καὶ πάχους 0,023 μ. Βρέθηκε κατὰ τὴ διάρκεια ἀνασκαφῶν στὸ «Academia Centre» στὴν πόλη τῆς Λάρνακας καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1421/30). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,036 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 190, ἀρ. 29 (φωτ. πίν. 56,29) (*SEG* 38, 1508)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 270, ἀρ. 2057 (φωτ. πίν. 30, σ. 326).

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1989, 791 (γιὰ τὸ ὄνομα *Νεράτιον*).

[- - -]ῃ Νεράτιον
[- - -]ῳ Ἱππάρχου.

---

1. [- - -]., *SEG*.

Ἡ Nicolaou πιστεύει ὅτι ἡ *Νεράτιον* εἶναι πιθανῶς μέλος τῆς οἰκογένειας τῶν Ἱππάρχων, στὴν ὁποία εἶναι γνωστὸ ἕνα ἀκόμη θηλυκὸ μέλος, ἡ *Πνυτάριον* (**Λάρ. 4**). Καὶ τὰ δύο θηλυκὰ ὀνόματα εἶναι ὑποκοριστικά. Ὁ Masson ὑποστηρίζει ὅτι τὸ *Νεράτιον* δὲν εἶναι θηλυκὸ ὄνομα ἀλλὰ εἶναι μεταγραφὴ τοῦ λατινικοῦ ὀνόματος *Neratius*, ποὺ ἀπαντᾶ συχνὰ στὴ Μικρὰ Ἀσία. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους σὲ *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἵππαρχος* βλ. **Λάρ. 4**.

Λάρ. 16. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΓΓΟΝΟΥ ΤΟΥ ΕΡΜΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ (ΤΟΥ ΚΙΤΙΟΥ)

Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Ὀγκόλιθος ἀπὸ τοπικὸ μάρμαρο, ὕψους 0,036, μεγίστου πλάτους 0,51 καὶ πάχους ἀπὸ 0,12 μέχρι 0,023 μ. Ἀνεσύρθη ἐκ τοῦ ἐδάφους ἀπὸ ἐκσκαφέα κατὰ τὴν προετοιμασία ἑνὸς ἀγροῦ πρὸς καλλιέργεια στὸ χωριὸ Πύλα, στὴν τοποθεσία «Κουτσοπετριά», ἡ ὁποία βρίσκεται τριάντα περίπου μέτρα ἀνατολικῶς τῆς πρώιμης χριστιανικῆς Βασιλικῆς. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (inv. 107). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ. Ὁ λίθος ἔχει ἐπιγραφεῖ τρεῖς φορὲς ἀλλὰ μόνο ἡ παροῦσα ἐπιγραφή, ἡ ὁποία ἔχει χαραχθεῖ στὸ κάτω μέρος τοῦ ὀγκολίθου, σώζεται ἀκέραια, ἐνῶ ἡ μία ἐπιγραφή, ποὺ χαράχθηκε στὸ ἄνω μέρος τοῦ λίθου ἔχει σβησθεῖ παντελῶς, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἐπιγραφή, ποὺ γράφθηκε στὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ λίθου, σώζονται μόνο ὁρισμένα γράμματα (ΣΕ(;) - - Ο - - Σ).

Ι. Nicolaou, *RDAC* 2000, σ. 300-3, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 4 a-c) (= *AE* 2000, 1491· *SEG* 50, 1372)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 312-3, ἀρ. 2227.

Ἡ πόλις Διονύσιον υἱὸν Διονυ-
σίου τοῦ Ἑρμίου δὶς ἄρξαντος
γραμματεύσαντος, τιμητεύσαντος.

Ἡ ἐπιγραφὴ βρέθηκε στὸ χωριὸ Πύλα ἀλλὰ καμία πόλη δὲν εἶναι γνωστὸ ὅτι ὑπῆρχε σ' αὐτὴν τὴν περιοχή κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Ἡ Πύλα βρίσκεται περίπου εἴκοσι χιλιόμετρα ἀνατολικῶς τοῦ ἀρχαίου Κιτίου, ἑπομένως ἡ πόλη ποὺ τιμᾶ τὸν Διονύσιον δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι τὸ Κίτιον. Ὁ λίθος πρέπει νὰ εἶχε μεταφερθεῖ ἀπὸ τὸ Κίτιον στὴν Πύλα γιὰ νὰ χρησιμοποιηθεῖ πιθανὸν ὡς οἰκοδομικὸ ὑλικό.

Ἡ πόλη τοῦ Κιτίου τιμᾶ τὸν Διονύσιο, υἱὸ τοῦ Διονυσίου υἱοῦ τοῦ Ἑρμίου. Σ' αὐτὴν τὴν τιμητικὴ ἐπιγραφή, γίνεται ἰδιαίτερη ἀναφορὰ στὰ ἀξιώματα τοῦ πατρὸς τοῦ τιμωμένου, τοῦ Διονυσίου, υἱοῦ τοῦ Ἑρμίου, ὁ ὁποῖος εἶχε δύο φορὲς τὸ ἀξίωμα τοῦ *ἄρχοντος*, ὑπῆρξε *γραμματεύς* τῆς πόλεως, καθὼς καὶ τιμητὴς τῆς τοπικῆς βουλῆς. Τὸ ἀξίωμα τοῦ τιμητοῦ ἀπαντᾶ καὶ σὲ ἄλλες δύο ἐπιγραφές βλ. **Λευκ. 39** καὶ **Ἀμμ. 23**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82.** Τὸ ὄνομα *Ἑρμίας* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 695**.

Λάρ. 17. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΝΕΡΒΑ

86 μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ἀρχαίου Κιτίου καὶ μεταφέρθηκε στὴν Κωνσταντινούπολη στὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Sestini 1786, σ. 144· Mariti 1787, σ. 602-4· *CIL* 3 , 216· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 343, ἀρ. 3001.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1320, ὑποσ. 132 (ἁπλῆ μνεία).

Imp(eratori) Caesari Nervae Aug(usto)
p(atri) p(atriae) co(n)s(uli) II civitas Citiensium.

Ἡ πόλις τοῦ Κιτίου, ἐν ἀντιθέσει μὲ τὶς ὑπόλοιπες πόλεις τῆς Κύπρου, ἀνέθεσε μόνο δύο αὐτοκρατορικὰ ἀγάλματα καὶ τὰ δύο πρὸς τιμὴ τοῦ *Nerva*, πβ. **Λάρ. 19**.

Λάρ. 18. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ (ΤΩΝ ΚΙΤΙΕΩΝ) ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΩΔΑΜΟ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΣΩΔΑΜΟΥ τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη δεξιὰ καὶ κάτω, ὕψους 0,19, πλάτους 0,44 καὶ πάχους 0,37 μ. Βρέθηκε στὴ συνοικία «Χρυσοπολίτισσα» στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ ἐκτίθεται

στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 422). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006).

LBW 2735 (= K. Nicolaou, *HTK* 1976, σ. 133, ἀρ. 8)· Υon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 264-5, ἀρ. 2044 (φωτ. πίν. 29, σ. 325).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1320, ὑποσ. 130 (γιὰ τὴ χρονολογία) καὶ 131 (γιὰ τὴν τοποθεσία εὑρέσεως).

Ἡ πόλις Σώδαμον Σωδάμ[ου]
τ[ὸν] φιλόπατριν τὸν γυμν[α]-
[σι]αρχήσαντα καὶ ἀγορ[ανο]-
4 μήσαντα καὶ τὸ θέατρ[ον]
κατασκευάσαντα ἐκ θ[ε]-
μελίων καὶ τὰ ἐν αὐτ[ῷ]
[ἰδί]οις ἀναλώμ[ασι].

Ὁ *Σώδαμος* κατέλαβε καὶ τὰ δύο σπουδαιότερα ἀξιώματα καὶ τοῦ γυμνασιάρχου καὶ τοῦ ἀγορανόμου. Ὑπῆρξε πολὺ γενναιόδωρος πρὸς τὴν πόλη του, ἀφοῦ ἔκτισε ἐκ θεμελίων καὶ ἐξόπλισε τὸ θέατρο τοῦ Κιτίου μὲ δικά του ἔξοδα. Τὸ θέατρο αὐτὸ ἀκόμη δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ ἀνευρεθεῖ. Πρόκειται γιὰ μία ἀκόμη ἐπιγραφὴ στὴν ὁποία δὲν ἀναγράφεται τὸ Κίτιον ἀλλὰ χρησιμοποιεῖται μόνο *ἡ πόλις* βλ. **Λάρ. 3**. Τὸ ὄνομα *Σώδαμος* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λεμ. 312**. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80.

Λάρ. 19. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΚΙΤΙΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΝΕΡΒΑ

97 μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,26, μήκους 0,83 καὶ πλάτους 0,78 μ. Βρέθηκε στὴ Λάρνακα στὴν οἰκία τοῦ Βασίλη Πετρίδη, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον, καὶ θεωρεῖται χαμένη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,045 μέχρι 0,05 μ.

Oberhummer 1888, σ. 309 (= *IGR* 3, 976)· Υon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 258-9, ἀρ. 2033.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1320, ὑποσ. 132 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ τιμοῦν αὐτοκράτορες· διόρθωση τοῦ *Κιτίων* σὲ *Κιτιέων* στὸν στ. 2).

Αὐτοκράτορα Νέρουαν Καίσαρα Σεβαστὸν ἀρχιερέα μέγιστον δημαρχικῆς ἐξουσίας, πατέρα πατρίδος, ὕπατον τὸ τρίτον, ἡ Κιτιέων πόλις
3 τὸν ἴδιον κτίστην.

Ἡ πόλις τοῦ Κιτίου, ἐν ἀντιθέσει μὲ τὶς ὑπόλοιπες πόλεις τῆς Κύπρου, ἀνέγειρε μόνο δύο αὐτοκρατορικὰ ἀγάλματα καὶ τὰ δύο πρὸς τιμὴ τοῦ *Nerva*, πβ. **Λάρ. 17**. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται, βάσει τῆς τρίτης ὑπατείας τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τοῦ ὅτι ὁ Νέρβας δὲν φέρει τὸν τίτλο *Γερμανικός*, μεταξὺ Ἰανουαρίου καὶ Νοεμβρίου τοῦ 97 μ.Χ. Γιὰ τὸν τιμητικὸ τίτλο κτίστης βλ. D. Erkelenz, *SCI* 21, 2002, σ. 61-77.

Λάρ. 20. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ (ΤΩΝ ΚΙΤΙΕΩΝ) ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΑΪΟ ΤΕΤΤΙΟ ΚΑΙΚΙΛΙΑΝΟ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, προερχομένη ἀπὸ τὸ Κίτιον. Θεωρεῖται χαμένη σήμερα.

CIG II, 2636 (Σακελλαρίου, *Κυπριακά* I, σ. 48, ἀρ. 13· Υon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 269, ἀρ. 2055).

Ἡ πόλις
Γάιον Τέττιον [Κ]αικιλιανόν,
υἱὸν Γαΐου Τεττίου [Κ]αικιλιανοῦ.

Λάρ. 21. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΣΙΔΩΡΟ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΘΡΕΠΤΟΥ, ΤΟΝ ΞΥΣΤΑΡΧΗ
Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ὀγκόλιθος ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,48, μήκους 0,875 καὶ πάχους 0,47 μ. Ἐκθάφθηκε κάτω ἀπὸ τὸ σύγχρονο πλακόστρωτο δίπλα ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ μέρος τῆς δυτικῆς πτέρυγας τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Λαζάρου στὴ Λάρνακα, ὅπου χρησιμοποιήθηκε ὡς οἰκοδομικὸ ὑλικό. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 745· Μ.Ρ. 2/6/2, bl. 124 n. 38 bl. 125). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,029 μ. (Αὐτοψία στὶς 21/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1973, σ. 213-7, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 21,3) (= K. Nicolaou, *HTK* 1976, σ. 135, ἀρ. 14)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 266, ἀρ. 2047 (φωτ. πίν. 29, σ. 325).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1367, ὑποσ. 425 (ἀναφορὰ στοὺς ἀγῶνες στὸ Κίτιον).

Οἱ ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἀθληταὶ
ἱερονεῖκαι καὶ στεφανεῖται καὶ οἱ τούτων
ἐπιστάται καὶ νεανίσκοι, Ἰσίδωρον
4 Θρέπτου τὸν ξυστάρχην καὶ φιλόπατριν
τειμῆς χάριν.

---

2. ἱερονεῖκαι, Oziol: [πλε]ιστονεῖκαι, Νικολάου **4.** Θρεπτοῦ, *rell.* || φιλόπατριν, Oziol: φίλον, Νικολάου.

Σχόλια: στ. 5: *τειμῆς*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Ἡ συνέλευση τῶν ἀθλητῶν τῆς *οἰκουμένης*, δηλ. ἀπὸ τὶς χῶρες τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἄλλοι ἦταν *ἱερονεῖκαι*, δηλ. ἀθλητὲς ποὺ κέρδισαν νῖκες σὲ ἱεροὺς ἀγῶνες, καὶ ἄλλοι *στεφανεῖται*, δηλ. ἀθλητὲς ποὺ κέρδισαν στεφάνι ποὺ ἀποτελοῦσε τὴ μεγαλύτερη ἀθλητικὴ τιμή, καθὼς καὶ *οἱ τούτων ἐπιστάται*, δηλ. αὐτοὶ ποὺ ἐπόπτευαν τὴν ἀθλητική τους ἐκπαίδευση, ἔστησαν ἄγαλμα γιὰ νὰ τιμήσουν τὸν Ἰσίδωρο τὸν ξυστάρχην, δηλ. τὸν πρόεδρο ἑνὸς ἀθλητικοῦ συλλόγου. Γιὰ ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται σὲ ἀγῶνες βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 13: Ἀθλητισμὸς - Ἀγῶνες. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἰσίδωρος* βλ. **Λεμ. 237**.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ φανερώνει ὅτι ἡ Κύπρος καὶ συγκεκριμένα τὸ Κίτιον ἐπιλέχθηκε ὡς χῶρος συνάντησης τῆς συνόδου τῶν ἀθλητῶν τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Μὲ βάση τὴν εὐκαιρία αὐτὴ οἱ διακεκριμένοι *πλειστονῖκαι* καὶ *στεφανεῖται* ἀθλητές, καθὼς καὶ οἱ *ἐπιστάται* αὐτῶν, ὅπως καὶ μιὰ ὁμάδα ἀπὸ *νεανίσκους*, τιμοῦν τὸν *ξυστάρχη* Ἰσίδωρο. Ὁ Ἰσίδωρος αὐτὸς μᾶλλον ὑπῆρξε καὶ αὐτὸς ἀθλητὴς μὲ σημαντικὲς νῖκες, ἀφοῦ ὅπως γνωρίζουμε ἡ ξυσταρχία διδόταν ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα συνήθως σὲ τέτοιους ἀνθρώπους βλ. L. Robert, *ÉtA*, σ. 121, 145 καὶ 162. Ἡ κοινωνικὴ ἄνοδος τοῦ Ἰσιδώρου ὀφείλεται στὴν ἀθλητική του δραστηριότητα· ὁ πατέρας του ὀνομάζεται Θρέπτος, ἄρα ὑπῆρξε τέκνο δούλων ποὺ ἀνετράφησαν στὴν οἰκογένεια τοῦ κυρίου τους βλ. Cameron, «Θρεπτός», σ. 27-62. Κατὰ συνέπεια ὑπῆρξε ἄμεση σύνδεση μεταξὺ τῶν

ἀθλητικῶν ἐπιτυχιῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ κύρους, ὅπως συνέβαινε καὶ μὲ ἄλλους ἀθλητὲς τῆς ῥωμαϊκῆς Ἀνατολῆς ποὺ κατόρθωναν νὰ εἰσέλθουν στὰ ἀνώτερα στρώματα τῆς κοινωνίας τῶν πόλεων ἕνεκα τῶν νικῶν τους σὲ σημαντικοὺς ἀγῶνες, βλ. Nijf, *Andreia* 2003, σ. 263-286. Εἶναι γνωστὸς ἀκόμη ἕνας Κύπριος ἀθλητὴς ἀπὸ τὴ Σαλαμίνα σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Κιλικίας Ἀναζαρβό, ὁ ὁποῖος τιμήθηκε *ὑπὸ τῶν κυρίων αὐτοκρατόρων ξυσταρχίαις διὰ βίου* βλ. Moretti, *IAG*, σ. 253, ἀρ. 86.

Τὸ Κίτιον καὶ ἡ Σαλαμὶς ὑπῆρξαν οἱ δύο πόλεις τῆς Κύπρου ποὺ εἶναι γνωστὸ μέσα ἀπὸ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία ὅτι εἶχαν ἀγωνιστικὲς δραστηριότητες μέχρι τὸν Γ' αἰ. μ.Χ. βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 13: Ἀθλητισμὸς - Ἀγῶνες, σ. 168-174.

Λάρ. 22. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΑΡΚΟ

τέλη Α' - ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀριστερά, ὕψους 0,17 καὶ πλάτους 0,25 μ. Βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (1883/4-29/2). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,042 μ.

Newton, *GIBM* II, ἀρ. 398 (*b*)· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 81· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 268, ἀρ. 2051 (φωτ. πίν. 29, σ. 325).

[τὸν δεῖνα - - - -αρ]χου Μᾶρκος
[(ὄνομα) - - - - - - -]ᾰρχος, ὁ υἱὸς
[- - - - - ἀγ]ρονόμος (;)

1.]ου Μάρκος, Newton· αρ]χου Μᾶρκος, Mitford **2.** ρχος, ὁ υἱός ?, Newton· αρχος, ὁ υἱός, Mitford **3.** [- - - - - ἀγ?]ρονόμος, Oziol: [αὐτοῦ ἀγ]ρονόμος ?, Mitford· [ἀστ]ρονόμος ?, *GIBM*.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Μᾶρκος* βλ. **Λεμ. 227**.

Λάρ. 23. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛ[Η] (ΤΩΝ ΚΙΤΙΕΩΝ) ΓΙΑ ΤΟΝ [Μ]ΝΑΣΕΑ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΜΝ[ΑΣΕΟΥ]

ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ἀποκεκρουμένη ἀριστερὰ καὶ δεξιά, ὕψους 0,215, μεγίστου πλάτους 0,47 καὶ πάχους 0,38 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς Μητροπόλεως τῆς Λάρνακας καὶ φυλάσσεται στὸ

Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 421). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,037 στὸν πρῶτο στίχο καὶ ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,035 (*φεῖ*: 0,055) μ. στοὺς ὑπολοίπους.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 76-8, ἀρ. 42 (φωτ. πίν. 44, σ. 77) (= *SEG* 20, 136)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 268-9, ἀρ. 2052 (φωτ. πίν. 30, σ. 326).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *AJA* 65, 1961, σ. 114 (a) (παράθεση τῆς ἐπιγραφῆς καὶ σχολιασμὸς τοῦ ὀνόματος *Ἵππαρχος*).

Ἡ πόλ[ις]
[Μ]νασέαν Μν[ασέου]
τοῦ Ἱππάρχο[υ]
4 [τὸ]ν φιλόπατριν.

---

3. ἱππάρχο[υ], *OA*.

Τὸ ὄνομα *Μνασέας* ἀπαντᾶ στὸ Κίτιον καὶ στὶς **Λάρ. 5** καὶ **10**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἵππαρχος* βλ. **Λάρ. 4**. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80.

Λάρ. 24. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΚΕΙΛΙΟ ΝΙΚΟΔΗΜΟ

μέσα Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινος ὀγκόλιθος, ὕψους 0,22, πλάτους 0,44 καὶ πάχους 0,14 μ., ἀκέραιος μόνον κάτω καὶ ἄνω δεξιά. Βρέθηκε στὴ Λάρνακα (14 Ἰουλίου 1937) στὴν αὐλὴ τοῦ Γρηγορίου Ἀντωνίου καὶ προέρχεται πιθανότατα ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται στοὺς πρώτους τρεῖς στίχους ἀπὸ 0,034 μέχρι 0,036 (*ὄμικρον*: 0,02) καὶ στὸν τέταρτο ἀπὸ 0,014 μέχρι 0,015 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 78-81, ἀρ. 43 (φωτ. πίν. 45, σ. 81)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 267, ἀρ. 2049.

[- - - - -] Ἀκείλιον Νικόδημον
[- - - - -] τῆς μητρὸς (*φύλλο*)
[τῆς δεῖνος *e.g.* Αἰ]νείας τειμῆς χάριν.
4 [- - - - - - -] ἔσοπτρον ἐπίχρυσον ἐν Εὐρῳ̣π̣[- -]

---

2. [τὸν πατέρα?], Mitford.

Σχόλια: στ. 1 (*Ἀκείλιον*) καὶ 4 (*τειμῆς*). Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ παραδοσιακὸ *praenomen* τοῦ γένους *Acilia* ἦταν *Manius* βλ. *M. Acilius Aviola*, ὕπατος τὸ 54 καὶ κυβερνήτης τῆς Ἀσίας τὸ 65 μ.Χ.· *M. Acilius Aviola*, ὕπατος τὸ 122· τρεῖς *Manii Acilii Glabriones*, ὕπατοι τὸ 91, 124 καὶ 152. Κάποιος ἀπὸ αὐτοὺς ἴσως νὰ εἶχε κάποια σχέση μὲ τὴν Κύπρο καὶ νὰ ἔγινε ὁ προστάτης τοῦ Νικοδήμου. Ἀλλὰ ἡ ἀποκατάσταση αὐτοῦ τοῦ *praenomen* στὴν ἐπιγραφή, ὅπως ἐπισημαίνει ὁ Mitford «could be hazardous», διότι εἶναι γνωστοὶ καὶ ἄλλοι *Acilii* μὲ διαφορετικὸ *praenomen*, ὅπως ὁ *L. Acilis Strabo*, ὕπατος τὸ 71· ὁ *L. Acilius Rufus*, ὕπατος τὸ 106· ὁ *L. Acilius Clodianus*, ἕνας ἱππότης, ὁ ὁποῖος ἐπισκέφθηκε τὴν Κύπρο πιθανώτατα ὡς *legatus* (Dessau 9514: *L. Acilius Clodianus, eques Eoman. decurialis pro reditu ex provinciai Cypri*) καὶ ὁ *L. Gabo Arunculeius P. Acilius Severus* κυβέρνησε τὴν Κύπρο στὰ μέσα τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ. (*CIL* V. 4332, 4334, πβ. *PIR*¹ 2, σ. 105, ἀρ. 7).

Γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *τιμῆς χάριν* βλ. **Πάφ. 6**. Γιὰ τοὺς Κυπρίους ποὺ εἶναι γνωστὸ ὅτι ἔλαβαν τὴ ῥωμαϊκὴ ὑπηκοότητα πρὶν τὴν *constituio Antoniniana* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 15: Ἡ ῥωμαϊκὴ *πολιτεία*.

Λάρ. 25. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΤΥΧΙΑΝΗ ΑΠΟ ΤΟΝ [ΑΥΡ]ΗΛ[ΙΟ] ΑΠΟΛΛΩΝΙΔΗ μέσα Β΄ αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ἀποκεκρουμένη ἄνω καὶ ἀριστερά, ὕψους 0,235 καὶ πλάτους 0,34 μ. Βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (1883/4-29/3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,03 μ.

Newton, *GIBM* II, ἀρ. 398 (c)· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 81· τοῦ ἰδίου, Roman Civitas, σ. 286, ὑποσημ. 65 (= *SEG* 30, 1619)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 270-1, ἀρ. 2058 (φωτ. πίν. 30, σ. 326).

- - - - - - - - - - - - - - ΙΤΙΑ
[- - - - - - - - -] Εὐτυχιανὴν
[Αὐρ]ήλ[ιο]ς Ἀπολλωνί-
4 δης ἐκ διαθήκης
αὐτῆς.

1. *nil*, Newton **2.** Mitford εἰς Roman Civitas: εὐτυχίαν ἥν, Newton· [. . . *c.* 6 . . . τὴν κ]αὶ Εὐτυχιανήν, Mitford εἰς *OA*· [- - - *c.a.* 6 l. - - - -]ι Εὐτυχιανὴν **3.** [Αὐρ]ήλ[ιο]ς, Mitford εἰς Roman Civitas: λ[ιο]ς, Newton· [Γάιος Ἰο]ύλι[ο]ς, Mitford εἰς *OA*· [- - -]ἡλ[ιο]ς, Oziol.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀπολλωνίδης*, πβ. *MSW*, σ. 96, **Λάρ. 95**, **142**, **158**, **159**, **210** καὶ **Ἀβ. Πρ. 21**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐτυχιανή* βλ. **Λάρ. 110**. Οἱ ἐκφράσεις *ἐκ διαθήκης* καὶ *κατὰ διαθήκην*, πβ. **Λάρ. 179**, **Ἀμμ. 32**, **70** καὶ **240**, δείχνουν ὅτι τὰ ταφικὰ μνημεῖα στήθηκαν σύμφωνα μὲ τὴ διαθήκη ποὺ ἄφησε ὁ νεκρός βλ. Νίγδελη, *ἘπιγρΘεσσ.* 2006, σ. 295-6. Γιὰ τὴ χρήση τοῦ ὅρου κατὰ διαθήκην, ποὺ δηλοῖ τὴν ὑποχρέωση τῶν κληρονόμων νὰ ἀνεγείρουν μνημεῖο πρὸς τιμὴν τοῦ διαθέτου βλ. L. Robert, *RPh* 48, 1974, σ. 180-246.

Λάρ. 26. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ (;) ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΑΡΚΟ ΝΕΡΑΤΙΟ [ΑΝΤΩΝ]ΕΙΝΟ

μέσα Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο, ὕψους 0,22 καὶ πλάτους 0,27 μ., ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (1883/4-29/1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,045 μ.

Newton, *GIBM* II, σ. 154, ἀρ. 398 (d)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 269-70, ἀρ. 2056 (φωτ. πίν. 30, σ. 326).

[Μ]ᾶρκον Νεράτι[ον]
[- - - - -]ειν̣ον [- - - - -]
[- - - - - -]ς καὶ Σω[- - -]
4 [- - - - - -]Ῡ̣Ν̣[- - - - - - - -]

1. [Μ]ᾷρκον, Oziol **2.** [Ἀντων]εῖνον, Newton· [Μαρουλλ]εῖνον, Mitford **3.** [- - - -]ς καὶ Σω[- - -], Oziol: ΣΚΑΙΣΩ, Newton· [e.g. Διονύσιο]ς καὶ Σω, Mitford **4-5.** [- - -]Ῡ̣Ν̣[- - -], Oziol: [σάνδρα ἡ γ]υν[ὴ αὐ]|[τοῦ, τὸν πάτρωνα], Mitford.

Λάρ. 27. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κάτω, ὕψους 0,38 καὶ πλάτους 0,2. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον

καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2377). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,028 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 431-32, ἀρ. 44· τοῦ ἰδίου, *Atlas* 3, πίν. CXLVIII, 2 (φωτ.)· (Myres, *HCC*, σ. 548, ἀρ. 1905· K. Nicolaou, *HTK* 1976, σ. 134, ἀρ. 11)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1367-8, ὑποσ. 426 (*SEG* 30, 1616)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 266-7, ἀρ. 2048.

[- - - - - - - - - - - νικήσαντα]
[- - - - - πέν]ταθλον τριάδας πρώ[τας]
[- - δρόμο]ν ὁπλίτην, ἅρμα πωλικὸν καὶ
4 [- - πενταετ]ηρικοὺς ἀγῶνας πεντάθλους
[- - - - -] ἄθλησιν αὐτοῦ φιλοπονίας
[- - - - - ἑ]αὐτῷ τε καὶ τῇ πατρίδι
[- - - - - - σε]μνότητος χάριν.

Τὸ κείμενο ἀποκαταστάθηκε ἀπὸ τὸν Mitford. **2.** . . . . . πέν]ταθλον . . . αδας [, Myres || π[ρώτας], Oziol **3.** ἅρμα, πωλικόν, καὶ [, Myres **4.** . . . τρι]ηρικοὺς ἀγῶνας πεντάθλους [, Myres **6.** . . . .]αὐτῷ, Myres **7.** [- - - σε]μνότητος, Oziol || [σε]μνότητος χάριν, Myres.

Πρόκειται γιὰ μία ἐπιγραφή, στὴν ὁποία τιμᾶται κάποιος Κιτιεὺς πιθανὸν ἀθλητὴς γιὰ τὶς νῖκες του, ποὺ ἔφεραν διάκριση καὶ γιὰ τὸν ἴδιο καὶ γιὰ τὴν πόλη του: κέρδισε τὰ τρία πρῶτα ἀθλήματα τοῦ *πεντάθλου* (ἅλμα, ἀκόντιο καὶ δίσκο), μὲ ἀποτέλεσμα ὁ ἀνταγωνισμὸς στὸν δρόμο καὶ τὴν πάλη νὰ μὴν τὸν ἀφορᾶ, τὴν ἁρματοδρομία καὶ τοὺς *πενταετηρικοὺς ἀγῶνας πεντάθλους*. Γιὰ ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου τὶς σχετικὲς μὲ ἀγῶνες βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 13: Ἀθλητισμὸς - Ἀγῶνες. Γιὰ τὶς ἐκφράσεις, ποὺ δηλώνουν τὸν ἐνάρετο βίο ἀτόμων βλ. **Πάφ. 106**. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80.

Λάρ. 28. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΗΝ [ΙΟΥΛΙΑ ΔΟΜΝ]Α

ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος ποὺ βρέθηκε στὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένη.

Ross 1850, σ. 512 (= *LBW* 2728· Σακελλαρίου², σ. 43, ἀρ. 36· *IGR* 3, 977)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 259-60, ἀρ. 2035.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1303, ἀρ. 48 (γιὰ τοὺς ἀνθύπατους τῆς Κύπρου).

[Ἰουλίαν Δόμν]αν Σεβαστήν, μητέρα
[στρατοπέδων, ἐ]πὶ Σέξτου Κλωδίου
[- - -]νιανοῦ ἀνθυπάτου
4 [καὶ - - -]ου Ἀππιανοῦ λογιστοῦ,
[ἡ βουλὴ (;) ἐκ τῶν ἰ]δίων προσόδων.

Γιὰ τὸν *Sextus Clodius* [- - -]*nianus*, πβ. *PIR*² C, σ. 274, ἀρ. 1155. Τρεῖς εἶναι οἱ *λογισταί* οἱ *curatores civitatis*, οἱ ὁποῖοι εἶναι γνωστοὶ μέσα ἀπὸ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία στὴν Κύπρο: ὁ *C. Julius Helianus Polybianus* (**Πάφ. 14** καὶ **71**), ὁ *Fulvius Arrianus* (**Λευκ. 8**) καὶ ὁ [- - -]*us Appianus* (**Λάρ. 28**).

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (Λάρ. 29-36)

Λάρ. 29. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΚΕΡΑΥΝΙΟ, ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΑΙ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΘΕΟΥΣ 44-31 π.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ὕψους 0,42, πλάτους 0,695 καὶ πάχους 0,13 μ. Βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Βρισκόταν στὴν Κωνσταντινούπολη μέχρι ποὺ μετεφέρθη στὸ Παρίσι, στὴν Cabinet des Médailles, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου, ὅπου καὶ φυλάσσεται (MND 1792). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,032 μέχρι 0,035 μ.

Sestini 1788, σ. 142· Hammer 1811, σ. 176, ἀρ. 41 (= *CIG* II, 2641)· P. Åström, *ΚΣπ* 25, 1961, σ. 79-80 (= *SEG* 20, 137)· Mitford, Roman Civitas, σ. 284-5 (*SEG* 30, 1617)· Masson, *BCH* 111, 1987, σ. 275-7 (φωτ. σ. 273)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 241-2, ἀρ. 2009 (φωτ. πίν. 25, σ. 321).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1320, ὑποσ. 127 (γιὰ τὸν *Δία Κεραύνιο*)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2187, ὑποσ. 54 (ἁπλὴ μνεία)· Masson, *Bull. Épigr.* 1988, 891 (ἁπλὴ ἀναφορά).

Ḳạíṣ[αρι θεῶι],
Διὶ Κεραυνίωι,
Ἀφροδίτηι, Πόλει,
4 Δήμωι, Ὁμονοίαι,
Αὐιανία καὶ Αὐιάνιος
τὰς στοὰς καὶ τὰ
ἐν αὐταῖς πάντα
8 ἐκ τοῦ ἰδίου
- - - - - - - - - - - - -

1. Ḳạíṣ[αρι θεῶι], Masson: ΚΑΥΣΣΕ, *CIG* II· Θεῶι] ? Καίσαρι, Mitford **2.** Διὶ Κεραυνίῳ - - -, *CIG* II || ω Κεραυνίωι, Masson **3.** ω Πόλει, Masson **4.** ω Ὁμονοίαι, Masson.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀρχίζει μὲ τὸν *Divus Iulius*, ὁπότε ἔχει ὡς *terminus post quem* τὸ 44 π.Χ καὶ *terminus ante quem* τὸ 31 π.Χ., ὅταν ὁ υἱός του ὁ Αὔγουστος κυριάρχησε. Σὲ αὐτόν, τὸν Δία Κεραύνιο τὸν θεὸ τοῦ Κιτίου, στὴν Ἀφροδίτη τὴ θεὰ τῆς Κύπρου, στὴν πόλη, στὸν δῆμο καὶ στὴν Ὁμόνοια, ἡ *Aviania* καὶ ὁ *Avianius* ἀφιερώνουν τὴ στοά τους καὶ ὅλα ὅσα ὑπάρχουν σ' αὐτήν. Τὸ *nomen Avianius* εἶναι μὲν σπάνιο στὴν Κύπρο ἀλλὰ τοπικό, ἀφοῦ ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λάρ. 3**, ὅπου ἡ πόλις τιμᾶ τὸν *Λούκιον Αὐιάνιον Φλάκκον*

μὲ τὴν ἀνάθεση ἀγάλματός του. Ὁ Mitford, ὅ.π., σ. 286 μὲ βιβλιογραφία, ὑποστηρίζει ὅτι αὐτὸς ὁ *Αὐιάνιος* εἶναι ὁ πατέρας τῶν ἀφιερωτῶν αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς καὶ ὅτι ἡ οἰκογένεια τῶν Αὐιάνιων τοῦ Κιτίου, Ῥωμαίων πολιτῶν τῆς ἐργασιακῆς κοινότητας τοῦ Κιτίου, σχετίζεται μὲ τὴ γνωστὴ οἰκογένεια τῶν *Avianii Flacci*, ἡ ὁποία εἶναι γνωστὴ καὶ ἀπὸ τὸν Κικέρωνα, *Ad Fam.* XII 37: *C. Avianius Philoxenus antiquus est hospes meus... quem Caesar meo beneficio in Novocomenses rettulit; nomen autem Avianii secutus est quod homine nullo plus usus est quam Flacco Avianio, meo familiarissimo*.

Γιὰ τὴ λατρεία τοῦ *Διὸς Κεραυνίου* στὸ Κίτιον βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 109.

Λάρ. 30. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥ ΙΣΙΔΩΡΟ Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Μαρμάρινη πλάκα ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένη.

CIG II, 2645 (Σακελλαρίου, *Κυπριακά* I, σ. 49, ἀρ. 16· Σακελλαρίου², σ. 43, ἀρ. 32)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 271, ἀρ. 2059.

[- - - -] ἐπισκευ[άσαντες - - - - -]
[- - - -] Ἰσίδωρος Μά[ρκου - - - - -]
[- - - -] Σεκούνδου [- - - - - - - - - - -]
4 [- - - -] υἱός, Μᾶρκος [- - - - - - - - - -]
[- - - -] ἀνέθηκαν ἐ[κ τῶν ἰδίων (;) -]
[- - - -]ΚΕΛΣΟΝ ΦΑΒ[- - - - - - - -]
[- - - - - - - - - - - - - -]ΑΝ[- - - - - - - -]

2. Μάρκου, Σακελλ. **5.** ἀνέθηκεν, Σακελλ. || ἐ[κ] τῶν ἰδίων, Σακελλ. I **6.** [- - -] Κέλσον, Φαβ[ίᾳ?- -], Oziol.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Μᾶρκος* βλ. **Λεμ. 227**. Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ἰσίδωρος* καὶ *Ἰσιδώρα* βλ. **Λεμ. 237**.

Λάρ. 31. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΡΤΕΜΙΔΑ ΠΑΡΑΛΙΑ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, ὕψους 0,055 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος Παραλίας κοντὰ στὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (ἀρ. 74.51.2440).

Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 2 (= Myres, *HCC*, σ. 549, ἀρ. 1911)· Yon, *ΚΣπ* 54-55, σ. 304· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 240, ἀρ. 2007 (φωτ. πίν. 25, σ. 321).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1320, ὑποσ. 128 (ἁπλὴ μνεία).

[Ἀρτέμιδι Πα]ραλίᾳ Χ[- - - -]

Γιὰ τὴν *Ἀρτέμιδα Παραλία* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 96-97.

Λάρ. 32. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΡΤΕΜΙΔΑ ΠΑΡΑΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΥΡΗΛΙΟ ΑΡΙΣΤΩΝΑ, ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ Β' αἰ. μ.Χ.

Μικρὴ πυραμίδα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο σὲ μαρμάρινο βάθρο. Τὸ ὕψος τοῦ βάθρου εἶναι 0,11 καὶ τὸ μῆκος τῆς βάσης του 0,23 μ. Τὸ ὕψος τῆς πυραμίδας εἶναι 0,52 καὶ τὸ μῆκος της ἄνω 0,095 καὶ στὴ βάση 0,15 μ. Βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ φυλάσσεται στὸ Παρίσι, στὴν Cabinet des Médailles, Bibliothèque Nationale (legs Froehner 1925). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,024 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 430· Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 339-40, ἀρ. 6· L. Robert, *CollFr* 1936, σ. 104-5, ἀρ. 56 (φωτ. πίν. 16)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 239-40, ἀρ. 2005 (φωτ. πίν. 25, σ. 321).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1320, ὑποσ. 128 (ἁπλὴ μνεία)· Yon, *ΚΣπ* 54-55, σ. 301-6 (γιὰ τὴν *Ἀρτέμιδα Παραλίαν*).

Ἀρτέ-
μιδι
Παραλί-
4 ᾳ εὐξά-
μενος
Αὐρήλιος
Ἀρίστων
8 ἰατρὸς ἄρ-
ξας ὑπὲρ

θυγατρὸς
Αὐρ. Ὀνησι-
12 μιανῆς τῆ-
ς καὶ Ὀλυμ-
πιανῆς.

Γιὰ τὴν *Ἀρτέμιδα Παραλίαν* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 96-97. Οἱ ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου στὴν Κύπρο ποὺ ἀναφέρουν ἰατροὺς εἶναι ἡ **Πάφ. 94** (*Ὀκτάουιος* τοῦ Α΄- Β΄ αἰ. μ.Χ.), **Λάρ. 13** (*Ἀρτεμίδωρος* τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.), ἡ **Λάρ. 32** (*Αὐρήλιος Ἀρίστων* τοῦ Β΄ αἰ. μ.Χ.) καὶ ἡ **Ἄμμ. 5** (*Πνυτοκράτης* τοῦ τέλους τοῦ Α΄ αἰ. μ.Χ.). Γιὰ τοὺς γιατροὺς τῆς Κύπρου μέσα ἀπὸ τὶς φιλολογικὲς καὶ ἐπιγραφικὲς πηγές βλ. Μιχαηλίδη κ.ἄ., *RDAC* 1988 (2), σ. 233-4 (ἀναφορὰ σὲ 17 γιατρούς). Γιὰ τοὺς γιατροὺς τῆς Κύπρου κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο μέσα ἀπὸ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 8: Ἐπαγγέλματα, σ. 142-143.

Λάρ. 33. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

194 μ.Χ.

Θυμιατήριον ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποτελούμενο ἀπὸ δύο μὴ συνανήκοντα ἀποτμήματα. Ἡ ἐπιγραφὴ παραδίδεται ὁλόκληρη δεξιὰ καὶ κάτω. Τὸ ὕψος τοῦ ἄνω τεμαχίου εἶναι 0,11 καὶ τοῦ κάτω 0,1 μ. Ἡ ἄνω διάμετρος εἶναι 0,12, ἡ διάμετρος τῆς βάσεως 0,134 καὶ τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας 0,059 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Λουρουτζήνα, ποὺ βρίσκεται σὲ ἀπόσταση δύο περίπου χιλιομέτρων νοτιοανατολικῶς τοῦ Ἰδαλίου καὶ εἴκοσι περίπου χιλιομέτρων βορειοδυτικῶς τοῦ Κιτίου. Φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λευκωσίας (Inv. 1933/IX-22/1-2, Inscr. Gr. 13). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,005 μέχρι 0,01 (τὸ *κάππα* στὸν τέταρτο στίχο μετὰ τὸ *Ῥωμήου* 0,015) μ.

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 117-8, ἀρ. 17 (φωτ. πίν. 43,17) (*SEG* 20, 141)· Κ. Χατζηιωάννου, *RDAC* 1978, σ. 105-6 (= *SEG* 28, 1298)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 243, ἀρ. 2011 (φωτ. πίν. 25, σ. 321).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1962, 331 (ἁπλὴ μνεία).

ἄνω: [(;)] Βαρβάρῳ
[- - - - - - - -]λεινος Κορωναῖ<ο>ς ἱερεὺς
[ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ (;) Ἀπο]λλωνίου *vac.* Ἀπό[λλωνος]
βάση: L β΄ μη(νὸς) Ῥωμήου κ΄ ἐπὶ Αὐτοκράτορος Καίσαρος Σευήρου Περτίνα-
κος.

1. [Ἀπόλλωνι], Mitford· [Ποταμῷ], Χατζηιωάννου **2.** [*e.g.* prén. nom Νικοπο]λεινός, Oziol || Κορωνάϊς, Mitford, Χατζηιωάννου καὶ Oziol· Κορωναῖς, *SEG* 20 **3.** Ἀπό[λλωνος ? -8 à 10 l. - Ἀπο]λλωνίου *vac.* Δ, Oziol.

Οἱ πρῶτοι τρεῖς στίχοι εἶναι χαραγμένοι στὸ ἄνω μέρος τοῦ θυμιατηρίου καὶ οἱ τρεῖς τελευταῖοι στὸ κάτω. Ἡ δοτικὴ στὸν πρῶτο στίχο, ἡ ὀνομαστικὴ στὸν δεύτερο καὶ ἡ γενικὴ στὸν τρίτο φανερώνουν ἀντιστοίχως τὴ θεότητα στὴν ὁποία γίνεται ἀφιέρωση, τὸν ἀφιερωτὴ καὶ τὸ σκοπὸ τοῦ ἀναθέτη.

Ἀναφορικὰ μὲ τὸ ἐπίθετο *Βάρβαρος*, δὲν γνωρίζουμε ποιόν θεὸ προσδιορίζει καὶ ἡ ἀποκατάσταση τοῦ Mitford στηρίχθηκε στὸ ὅτι ὁ ἀναθέτης ἦταν *ἱερεύς* τοῦ Ἀπόλλωνος.

Γιὰ τὸ σύμβολο L βλ. **Λευκ. 75.** Στὸ αὐτοκρατορικὸ ἡμερολόγιο (Hill, *History*, σ. 235, ὑποσ. 4 καὶ 5), ποὺ υἱοθετήθηκε στὴν Πάφο τὸ 15 π.Χ. καὶ τὸ 2 π.Χ. τελειωτικῶς ἀναθεωρήθη, ὁ *Ρωμῆος*, ὁ τελευταῖος μήνας, ἄρχιζε στὶς 23 Αὐγούστου καὶ τελείωνε στὶς 22 Σεπτεμβρίου (τὸ ἔτος ἄρχιζε μὲ τὸν μήνα Ἀφροδίσιο στὶς 23/9, ἡμέρα τῆς γεννήσεως τοῦ Αὐγούστου). Κατὰ συνέπεια ἡ εἰκοστὴ ἡμέρα τοῦ *Ρωμήου* (πβ. **Λάρ. 203**) εἶναι ἡ 11η Σεπτεμβρίου, ἐνῶ τὸ δεύτερο ἔτος τοῦ *Σεβήρου* εἶναι τὸ 194 μ.Χ.

Λάρ. 34. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΡΤΕΜΙΔΑ ΠΑΡΑΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΠΕΛΛΗ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Βωμίσκος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα ἀλλὰ προέρχεται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀπὸ τὸ Κίτιον.

Cesnola, *Salaminia*², 1884, σ. 96-7 (πίν. 105) (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 23).

Ἀρτέμιδι Παραλίᾳ Ἀπελλῆς ἀνέθηκε.

Τὸ ὄνομα *Ἀπελλῆς* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 35. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΟΙΚΟΔΟΜΟ Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Κυκλικὸς βωμὸς ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ποὺ βρέθηκε ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐκδότες στὴν οἰκία τοῦ Hadji Omar Effendi στὴν περιοχὴ τοῦ ἀρχαίου Κιτίου, καὶ σήμερα θεωρεῖται χαμένος.

LBW 2740· Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 363, ἀρ. 3· I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 225, ἀρ. 1t· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 242-3, ἀρ. 2010.

[Θεῷ Ὑ]ψίστῳ Θέων οἰκοδόμος
εὐχήν.

---

1. [Διὶ Κεραυνίῳ ? ὑ]ψίστῳ, *LBW* || θέων, Oziol.

Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ ἕναν ἄλλο οἰκοδόμο, πρὸς τὸν *Ἀπόλλωνα*, χαραγμένη σὲ ταφικὸ κίονα εἶναι ἡ **Λεμ. 69**, πβ. καὶ **Λεμ. 188**. Γιὰ τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* καὶ τὶς ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς ποὺ εἶναι χαραγμένες σὲ ταφικὸ κίονα ἢ βωμὸ βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79.

Λάρ. 36. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΡΤΕΜΙΔΑ ΠΑΡΑΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΛΥΜΠΙΑΝΟ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΒΕΡΙΑΝΗΣ

Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ὕψους 0,07 καὶ διαμέτρου 0,125 μ., ἀποκεκρουμένη ἄνω, ἀποτελούμενη ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος Παραλίας κοντὰ στὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (ἀρ. 74.51.2432). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,016 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 86, ἀρ. 1· Cesnola, *Cyprus*, σ. 429-30, ἀρ. 37· τοῦ ἰδίου, *Atlas*, σ. 156, ἀρ. 4 (φωτ.) (= Myres, *HCC*, σ. 549, ἀρ. 1910)· Περιστιάνη, *KX* 7, 1927, σ. 174 (= *SEG* 6, 826)· L. Robert, *CollFr* 1936, σ. 104· Yon, *ΚΣπ* 54-55, σ. 304· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 240, ἀρ. 2006 (φωτ. πίν. 25, σ. 321).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1320, ὑποσ. 128 (ἁπλὴ μνεία).

Ἀρτέμιδι Παραλίᾳ· Ὀλυμπια-
νὸς Εὐδαίμων ὑπὲρ θυγατριδῆς
Βεριανῆς.

Γιὰ τὴ λατρεία τῆς θεᾶς στὸ Κίτιον βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 96-97. Τὸ ἐπίθετο *Παραλία* πρέπει νὰ τὸ ἔλαβε λόγω τῆς τοποθεσίας τοῦ ἱεροῦ της βλ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2188.

Τὸ ὄνομα *Ὀλυμπιανός* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λάρ. 67** καὶ **89**, καθὼς καὶ στὴν **Ἀβ. Πρ. 25**. Γιὰ τὰ παράγωγα τοῦ ὀνόματος *Ὄλυμπος* βλ. **Λάρ. 108**.

Δ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (Λάρ. 37-178)

Λάρ. 37. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΙΟΥΛΙΑΣ ΔΩΝΑΤΑΣ, ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ τέλη Α' αἰ. π.Χ. - ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Ἡ ἐπιτύμβια αὐτὴ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη σὲ πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2393). Τὸ ὕψος τῶν λατινικῶν γραμμάτων εἶναι 0,054, ἐνῶ τῶν ἑλληνικῶν 0,027 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 98, ἀρ. 5· Cesnola, *Cyprus*, σ. 431, ἀρ. 41· τοῦ ἰδίου, *Atlas* 3, πίν. CXLIX, 2 (φωτ.)· (*CIL* 3, 6731· *IGR* 3, 983)· Myres, *HCC*, ἀρ. 1927· I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 190, ἀρ. 2 (a)· Υon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 284-5, ἀρ. 2094 καὶ σ. 344, ἀρ. 3002 (φωτ. πίν. 42, σ. 343).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1365, ὑποσ. 404 (ἁπλὴ μνεία).

Iu[l]ia O[l]um-
pi [l(iberta)] Donata
h(ic) s(ita) est.

Ἰουλία Ὀλύμπου ἀπε-
4 λευθέρα Δωνᾶτα
χρηστή, χαῖρε.

Πρόκειται γιὰ μία ἀκόμη ἐπιγραφή, στὴν ὁποία ἀναφέρεται κάποιος ἀπελεύθερος βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 9: Ἀπελευθερωτές – Πάτρωνες. Ἀπελεύθεροι – Δοῦλοι, στὴν προκειμένη περίπτωση ἡ Ἰουλία Δωνάτα, ἀπελεύθερη καὶ γυναῖκα του Ὀλύμπου.

Λάρ. 38. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΒΕΡΙΟΥ ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΙΣΙΔΩΡΟΥ μέσα Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος ποὺ βρέθηκε σὲ κῆπο οἰκίας στο χωριὸ Λειβάδια καὶ ἔχει χαθεῖ.

Ross 1850, σ. 514, ἀρ. 3 (*LBW* 2737· *IGR* 3, 982· K. Nicolaou, *HTK* 1976, σ. 134, ἀρ. 10)· Mitford, Roman Civitas, σ. 285, ὑποσ. 62 (*SEG* 30, 1618)· Υon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 263-4, ἀρ. 2043 (φωτ. πίν. 28, σ. 324).

Τιβέριον Κλαύδιον Τιβερίου Κλαυδίου
Ἰσιδώρου υἱὸν Κυρείνα Ἰσίδωρον ἄρξαντ[α]
τῆς πόλεως καὶ πρεσβεύσαντα πρὸς
4 τοὺς Σεβαστοὺς πολλάκις προῖκα καὶ
γυμνασιαρχήσαντα ἐκ τῶν ἰ[δίων]
προῖκα Γεγανία Λουκιφέρα τὸν ἑαυ[τῆς]
ἄνδρα εὐνοίας χάριν.

---

2. υἵον (*sic*), Oziol **6.** προῖκα, Mitford: Πρό[κλ]α, *IGR*· προ[ῖκ]α, Oziol.

Γιὰ τὸ γένος *Quirina* βλ. **Πάφ. 5**. Ἀκόμη ἕνας Κιτιεύς, ὁ *Ἡρακλείδης* ἀναφέρεται ὡς *προῖκα πρεσβεύσαντα πρὸς τὸ*[*ν*] *Σεβαστὸν ὑπ*[*ὲρ*] *τῆς Νήσου* (**Λάρ. 6**). Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος πρέπει νὰ ἔλαβε τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas* ὑπὸ τὸν αὐτοκράτορα Νέρωνα ἢ ἀπὸ τοὺς Φλαβιανοὺς αὐτοκράτορες, ἀφοῦ τὸ γένος *Quirina* ἦταν τῶν αὐτοκρατόρων αὐτῶν.

Τὸ ἄγαλμα ἀφιέρωσε ἡ *Γεγανία Λουκιφέρα* στὸν ἄνδρα της Τιβέριο Κλαύδιο, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἄρχων τοῦ Κιτίου καὶ πῆγε πολλὲς φορὲς σὲ ἀποστολὲς πρὸς τοὺς *Σεβαστούς* (δηλ. πρὸς τοὺς Αὔγουστο καὶ Τιβέριο) μὲ δικά του ἔξοδα, ἐνῶ ἦταν καὶ γυμνασίαρχος καὶ πάλι μὲ δικά του ἔξοδα. Γιὰ τὶς ἐκφράσεις, ποὺ δηλώνουν τὸν ἐνάρετο βίο ἀτόμων βλ. **Πάφ. 106**.

Λάρ. 39. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΥ[ΠΡΟΥ]

Α' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 55 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1959)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 310, ἀρ. 2216.

Φιλόκυ[πρε]
χρησ[τέ],
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Φιλόκυπρος* ἀπαντᾶ καὶ σὲ συλλαβικὲς ἐπιγραφὲς βλ. Masson, *ICS*, ἀρ. 444 (Ἰδάλιον τοῦ Ε'-Δ' αἰ. π.Χ.), 67 (Ῥαντίδι τοῦ ΣΤ' αἰ. π.Χ.) καὶ *SEG* 23, 657, καθὼς καὶ σὲ μία ἀκόμη ἐπιγραφὴ τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου βλ. **Λάρ. 137**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λάρ. 40. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΑΡΣΑΛΕΟΥ

Α΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 435, ἀρ. 95 (Σακελλαρίου², σ. 47, ἀρ. 95)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 299, ἀρ. 2160.

Εὐτυχία καὶ
Θαρσάλεε
χέρετε.

---

2. Θαρσαλέε, Cesnola· Θαρσαλία (?), Oziol.

Σχόλια: στ. 3: *χέρετε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐτυχία* βλ. **Λεμ. 535**. Τὸ ὄνομα *Θαρσάλεος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 41. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΕΙΜΑΡΙΑΣ

Α΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 343, ἀρ. 1· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 307, ἀρ. 2201.

Πρειμαρία
χρηστή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Πρειμαρία*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Πριμαρία* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν Κύπρο. Στὴν **Λεμ. 264** ἀπαντᾶ τὸ ὄνομα *Πρῖμος*.

Λάρ. 42. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ [- - -]ΙΟΛΑ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ἀρχαίου Κιτίου καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 343, ἀρ. 2· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 311, ἀρ. 2223.

[- - -]ΙΟΛΑ
χρηστή,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λάρ. 43. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΤΑΡΙΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 343, ἀρ. 4· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 297, ἀρ. 2153.

Ἐπικτάριν
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἐπικτάριον*, ὑποκοριστικὸ τοῦ ὀνόματος *Ἐπικτώ*, ἀπαντᾶ καὶ στὶς ἐπιγραφὲς **Λεμ. 558** καὶ **Λάρ. 45**. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα σὲ -ιον βλ. Brixhe 1987², σ. 67 καὶ Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 26. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λάρ. 44. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΤΗΤΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 343, ἀρ. 5· Myres, *JHS* 17, 1897, σ. 173, ἀρ. 8· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 307, ἀρ. 2202.

Προτώκτητε
χρηστ[έ],
χ[αῖρ]ε.

Σχόλια: στ. 1: *Προτώκτητε*. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο καὶ ἀντίστροφα ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Τὸ ὄνομα *Πρωτόκτητος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Ἀμμ. 236**.

Λάρ. 45. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΤΑΡΙΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 343, ἀρ. 9· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 297, ἀρ. 2152.

Ἐπικτάριν
χρηστή, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἐπικτάριν*, ὑποκοριστικὸ τοῦ ὀνόματος *Ἐπικτώ* βλ. **Λάρ. 43**.

Λάρ. 46. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙ[- -]

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ὕψους 1,10, διαμέτρου ἄνω 0,45 καὶ κάτω 0,54 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου (ΑΜ 646).

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 344, ἀρ. 18· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 305, ἀρ. 2188 (φωτ. πίν. 39, σ. 335).

Ὀλυμπι[- -]
χρηστ[έ ἢ -ή],
χα[ῖ]ρε.

Γιὰ τὰ παράγωγα τοῦ ὀνόματος *Ὄλυμπος* βλ. **Λάρ. 108**.

Λάρ. 47. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΓΑΜΙΑΝΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ὕψους 1,16 καὶ μεγίστης διαμέτρου 0,57 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου (ΑΜ 645). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,045 μ.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 344, ἀρ. 19· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 292, ἀρ. 2128 (φωτ. πίν. 35, σ. 331).

Γαμιανὲ
χρηστέ,
χ[αῖ]ρε.

Τὸ ὄνομα *Γαμιανός* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Κύπρο.

Λάρ. 48. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 346.

Ἀρτεμίδωρε
χρηστέ, [χ]αῖ[ρε].

Τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* ἀπαντᾶ πολὺ συχνὰ στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου βλ. **Πάφ. 130**.

Λάρ. 49. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΖΩΙΛΑΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος, ὅπως ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Κ. Νικολάου, βρισκόταν τὸ 1958 στὸν κῆπο τοῦ Χρίστου Λαζάρου (ὁδός Ἀγαμέμνονος 23) στὴ Λάρνακα. Σήμερα θεωρεῖται ἀπολεσθείς.

K. Nicolaou, *HTK* 1976, σ. 293· Υοπ κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 300, ἀρ. 2164.

Ζωίλα χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλα* βλ. **Λεμ. 561**.

Λάρ. 50. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,05, διαμέτρου ἄνω 0,50 καὶ κάτω 0,36 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Κάστρου τῆς Λάρνακας καὶ θεάθηκε ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐκδότη τὸ 1950 σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 430). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,04 μ.

K. Nicolaou, *HTK* 1976, σ. 292· Υοπ κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 304, ἀρ. 2186.

Ὄλυμπε

χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὰ παράγωγα τοῦ ὀνόματος *Ὄλυμπος* βλ. **Λάρ. 108**.

Λάρ. 51. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑ[- - -]

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν κῆπο τῆς λατινικῆς ἐκκλησίας στὴ Λάρνακα. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.
Υοπ κ.ἄ., *ΚΒ* V, 2004, σ. 303, ἀρ. 2180.

Μα[- - - -]ας
[χρηστ]ὲ χαῖρε.

Λάρ. 52. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω ἀριστερά, ὕψους 1,00 καὶ ἄνω διαμέτρου 0,58 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νεκροπόλεως τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1099). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.
Υοπ κ.ἄ., *ΚΒ* V, 2004, σ. 286, ἀρ. 2099 (φωτ. πίν. 33, σ. 329).

Ἀμάραντε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀμάραντος* μαρτυρεῖται στὴν Κρήτη καὶ τὴν Κυρηναϊκή βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Λάρ. 53. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ [- - - - -]

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἀριστερά, ὕψους 0,77 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,45 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νεκροπόλεως τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1098). Ὁ λίθος φέρει δύο ἐπιγραφές. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

Υon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 305, ἀρ. 2191 (φωτ. πίν. 39, σ. 335).

(α) Ὀλυμπικὲ χρηστέ,
χαῖρε.

(β) [- - - - - -] χ[ρησ]τή.

Τὸ ὄνομα *Ὀλυμπικός* μαρτυρεῖται καὶ στὴν Κώ βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Λάρ. 54. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΗΣΙΜΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 82· Υon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 306, ἀρ. 2195.

Ὀνήσιμε
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ὀνήσιμος* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λάρ. 156**.

Λάρ. 55. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΡ[ΑΤΟΥΣ]

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,33 μ., ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 84, ἀρ. 16 (Σακελλαρίου², σ. 45, ἀρ. 59)· Υon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 310, ἀρ. 2213.

Φιλοκρ[άτη]
χρησ[τέ],
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* βλ. **Λεμ. 205**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λάρ. 56. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [- - -]ΦΡΟ[- -]ΙΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.
Munro, *JHS* 12, 1891, σ. 332· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 312, ἀρ. 2224.

[- - -]φρό[- -]ιε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα θα μποροῦσε νὰ ἀποκατασταθεῖ ὡς [Εὐ]φρό[ν]ιε ἢ [Ἀ]φρο[δίσ]ιε.

Λάρ. 57. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,60 καὶ διαμέτρου 0,26 μ. Βρίσκεται στὸν κῆπο τοῦ Μουσείου Πιερίδη στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.
Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 311, ἀρ. 2222 (φωτ. πίν. 40, σ. 336).

ΗΡΕΙΣ χρησ[τ-],
[χ]έρε.

Σχόλια: στ. 2: [*χ*]*έρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Ὅπως ἐπισημαίνει και ὁ Oziol πιθανὸν νὰ πρόκειται γιὰ τὸ ὄνομα Ἤρις.

Λάρ. 58. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΟ[- - -]

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ἀποκεκρουμένος ἄνω καὶ κάτω, ὕψους 0,655 καὶ διαμέτρου βάσεως 0,24 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἄχνα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1306/20). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

Υοn κ.ἄ., *ΚΒ* V, 2004, σ. 309, ἀρ. 2211.

Τειμο[- -]
χρησ[τέ],
χα[ῖρε].

Σχόλια: στ. 1: *Τειμο*[- -]. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Λάρ. 59-60. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΕΑΔΟΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ἀποκεκρουμένος κάτω, ποὺ βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἄχνα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1306/19). Ὁ λίθος φέρει δύο ἐπιγραφές.

Υοn κ.ἄ., *ΚΒ* V, 2004, σ. 310, ἀρ. 2214.

(**59**) Φιλοκράτη
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ -η τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ -ης βλ. **Λεμ. 79**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* βλ. **Λεμ. 205**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

(**60**) Νεὰς
χρηστή,
χαῖρε.

Λάρ. 61. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΔΥΜΟΥ (;), ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,51 καὶ διαμέτρου 0,33 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Μοσφιλωτὴ καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1313). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006)

Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 295, ἀρ. 2140 (φωτ. πίν. 35, σ. 331).

Δίδυμε
Δημητρίου
χρησταί, χαῖρε.

---

1. Διδύμε (*sic*), Oziol **3.** χρηστά, Oziol.

Σχόλια: στ. 3: *χρησταί*. Ἐναλλαγὴ ΑΙ ~ Ε διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Ὁ Oziol ἐπειδὴ στὸν στ. 3 ἀνέγνωσε *χρηστά* καὶ τὸ θεώρησε ὅτι εἶναι ἐσφαλμένη γραφὴ τοῦ *χρηστή*, θεώρησε ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ εἶναι θηλυκὸ (Διδύμη) γραμμένο ἐσφαλμένως ὡς *Διδύμε* μὲ ἐναλλαγὴ Ε ~ Η. Γιὰ τὸ ὄνομα *Δίδυμος* βλ. **Λεμ. 176**.

Λάρ. 62. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ, ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΥ ΑΦΡΟΔΑΤΟΣ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὸ χωριὸ Μαρώνι. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Hogarth, *Devia Cypria*, σ. 107, ἀρ. 23.

Ὀλυμπιὰς
Ἀφροδᾶτος γυνή, χρη-

στή, χαῖραι.

Σχόλια: στ. 3: *χαῖραι*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀλυμπιάς* βλ. **Λεμ. 311**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀφροδᾶς* πβ. **Λεμ. 662**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ -ᾶς, -ᾶτος βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71.

Λάρ. 63. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΕΙ[ΣΙ]ΣΤΡΑΤΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 343, ἀρ. 7· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 307, ἀρ. 2198.

Πει[σί]στρατε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Πεισίστρατος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Κύπρο.

Λάρ. 64. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΝΗΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 343, ἀρ. 8· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 305, ἀρ. 2190.

Ὀλυμπιανὴ
χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ὀλυμπιανή* μαρτυρεῖται ὡς παρωνύμιο τῆς Αὐρηλίας Ὀνησιμιανῆς στὴν **Λάρ. 32**.

Λάρ. 65. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΣΤΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 343, ἀρ. 12· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 301, ἀρ. 2170.

Κάλλιστε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Κάλλιστος* δὲν ἀπαντᾶ ἀλλοῦ στὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Κύπρο.

Λάρ. 66. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΑΘΗΤΥΧΗΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 344, ἀρ. 13· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 285, ἀρ. 2096.

Ἀγαθητύχη
χρηστ(ή),
χαῖρε.

---

2. ΧΡΗΣΤΕ στὸν λίθο.

Τὸ θηλυκὸ ὄνομα *Ἀγαθητύχη* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 388** καὶ **727**.

Λάρ. 67. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΝΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Ross 1850, σ. 516, ἀρ. 9Α· *LBW* 2749· Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 343, ἀρ. 11· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 305, ἀρ. 2189.

Ὀλυνπιανὲ
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ὀλυνπιανέ*. Ἀπόδοση τοῦ ἐρρίνου τῆς *ἐξόδου* μὲ Ν βλ. Brixhe 1987², σ. 34, πβ. **Λευκ. 15**.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀλυμπιανός* βλ. **Λάρ. 36**. Γιὰ τὰ παράγωγα τοῦ ὀνόματος *Ὄλυμπος* βλ. **Λάρ. 108**.

Λάρ. 68. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΡΜΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 95, ἀρ. 11· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 81 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 65)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 310, ἀρ. 2217.

Φίρμε χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Φίρμος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 69. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΡΠΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,60 μ., ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2416). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,05 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 27· Cesnola, *Cyprus*, σ. 435, ἀρ. 93· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 36 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1949)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 301, ἀρ. 2171 (φωτ. πίν. 38, σ. 334).

Κάρπε

χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Κάρπος* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 70. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΛΥΠΟΥ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον.
Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 30· Cesnola, *Cyprus*, σ. 435, ἀρ. 94 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 62)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 286, ἀρ. 2098.

Ἄλιπε
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: *Ἄλιπε* ἀντὶ *Ἄλυπε*. Ἐναλλαγὴ Υ ~ Ι ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν /i/ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 261-5, πβ. Brixhe 1987², σ. 48 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 237-238.

Τὸ ὄνομα *Ἄλυπος* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 71. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [Δ]ΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ [Δ]ΗΜΗΤΡΙ[Ο]Υ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ μικρὴ πρώιμη χριστιανικὴ βασιλική, ἡ ὁποία ἀνακαλύφθηκε τὸ 1989 στὴν Καλαβασὸ στὴν περιοχὴ «Κόπετρα». Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Ἔχει ὕψος 0,565 μ.
Rautman - McLellan, *RDAC* 1990, σ. 236 καὶ 238 (φωτ.) (*SEG* 40, 1356).

[Δ]ημήτριο[ς]
[Δ]ημητρί[ο]υ
[χρησ]τέ,
[χαῖρ]ε.

Λάρ. 72. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΧΡΥΣΟΓΟΝΗΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 97, ἀρ. 35· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 68 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 68)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 311, ἀρ. 2220.

Χρυσογόνη
σώφρων,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Χρυσογόνη* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 73. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΝΙΚΗΣ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

LBW 2747 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 73)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 286, ἀρ. 2101.

Ἀνδρονίκη
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀνδρονίκη* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 74. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΩΝΟΣ

Α' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 343, ἀρ. 3· Myres, *JHS* 17, 1897, σ. 173, ἀρ. 13· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 303, ἀρ. 2179.

Μάρων χρη-
[στ]έ, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λάρ. 75. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ

Α' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν περιοχὴ τοῦ ἀρχαίου Κιτίου καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Ross 1850, σ. 516, ἀρ. 9D· *LBW* 2750· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 302, ἀρ. 2177.

Μαρκιανὲ χρηστὲ [ἀ]είμνηστε χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Μαρκιανός* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λεμ. 389**.

Λάρ. 76. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΑΡΚΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΙ[- - -]

Α' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὸ χωριὸ Μαρώνι. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Hogarth, *Devia Cypria*, σ. 107, ἀρ. 25.

Μαρκία
Μαρι[- - -]
χρηστή,
χα[ῖρε].

Γιὰ τὸ ὄνομα *Μαρκία* βλ. **Πάφ. 28**.

Λάρ. 77. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΔΑΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΑ

Α' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων φθαρμένος στὴν ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2328). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,018 μ.

Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 29 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1936)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 288, ἀρ. 2110 (φωτ. πίν. 34, σ. 330).

Ἀριστώδαμε εὐψύχι.

Ἀριστώγαρε
χέρε ἀεὶ χρετή.

Σχόλια: στ. 1 καὶ 2: *Ἀριστώδαμε· Ἀριστώγαρε*. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

στ. 2: *Ἀριστώγαρε* ἀντὶ ἀντὶ Ἀρισταγόρα (;) ἀπὸ λάθος τοῦ χαράκτου.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

στ. 3: *χρετή*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 203**.

Τὸ ὄνομα *Ἀριστόδαμος* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Πάφ. 62**, ἐνῶ γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρισταγόρας* βλ. **Πάφ. 131.**

Λάρ. 78. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Α' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2406). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,036 μέχρι 0,048 μ.

Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 26 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1937)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 288, ἀρ. 2111 (φωτ. πίν. 34, σ. 330).

Ἀρίστων
χρεστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χρεστέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λάρ. 79. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΠΛΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2436). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 μ.

Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 17 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1969)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 284, ἀρ. 2093 (φωτ. πίν. 33, σ. 329).

Εὔπλους·
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Εὔπλους*: Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ αἰτιατικῆς.

Τὸ ὄνομα *Εὔπλους* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 80. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ Β' αἰ. μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη κάτω δεξιά, ὕψους 0,305, πλάτους 0,204 καὶ πάχους 0,015 μ. Βρέθηκε στὴ Λάρνακα (χώρα τοῦ ἀρχαίου Κιτίου) καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο Πιερίδη στὴ Λάρνακα (ἀρ. MIP 861, Z. P. Coll. Inscr. 3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,02 μ. (Αὐτοψία στὶς 21/7/2006).

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 341-2, ἀρ. 8· Peek, *GVI*, 1955, ἀρ. 1201· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ', 1980, ἀρ. 112· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 110-1 (**E37**) καὶ 354-8· Oziol, *RDAC* 1999, σ. 255-8 (φωτ. σ. 255) (*SEG* 49, 1966)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 282-3, ἀρ. 2090 (φωτ. πίν. 33, σ. 329).

Ἐν ἀρώμασι
καὶ στεφάνοις

ῥοδίνοις καὶ σιν-
4 δόνι λεπτοφυ-
ῇ τρυφερᾷ, οὕ-
τω θέτε μ[ε],
ἂν ἀποθᾷ[νω].
8 Ἄλλο μηδὲ[ν - -]
εἴ τι φερεσ[- - -]
νον δῶρ[ον ἄλλο]
μηδὲν κύ[ριον]
12 εὐψ[ύχει].

---

2. στεφάνοι(ς), Perdrizet· στεφάνοι<ς>, Βοσκός· στεφάνοις, Oziol **3.** ῥοδινοῖς, Peek **4-5.** λεπτοφυ|ῇ, τρυφερᾶ, Χατζηιωάννου **5.** Τρυφερά, Perdrizet || οὕ, Peek· ου [-?], Oziol **5-6.** οὕ|τω, Βοσκός **6.** μ[ε], Βοσκός: με, Perdrizet· μ[- -], Oziol **7.** ἂν ἀποθᾷ[νω], Βοσκός: ἂν ἀποθᾳ[- -], Oziol **9.** ει τι φέρεσ[θαι - - -], Βοσκὸς **10.** δῶρο[ν. ἄλλο], Βοσκός· δῶρ[ον - - - -], Oziol **11.** κύ[ριον], Βοσκός: κύ[ριον], Perdrizet· κ[- - - - - -], Oziol.

Στὸ τέλος τοῦ δεύτερου στίχου τῆς στήλης ὑπάρχει γραμμένο πάνω ἀπὸ τὸ Ι ἕνα μικρὸ καὶ κάπως φθαρμένο C, καὶ ἐπειδή, ὅπως καὶ ὁ Oziol θεωρῶ ὅτι εἶναι C *superscriptum*, υἱοθετῶ στὸ κείμενο τὴ γραφὴ *στεφάνοις*. Ἡ γραφὴ *Τρυφερά* (κύριο ὄνομα) τοῦ Perdrizet δίδει κείμενο ποὺ νοσεῖ συντακτικῶς.

Στοὺς ἑπτὰ πρώτους στίχους παραδίδονται τρεῖς λυρικοὶ στίχοι σὲ ἀναπαιστικό/παροιμιακὸ μέτρο (βλ. Peek, *GG* 425), ἐνῶ στοὺς ἑπόμενους πέντε στίχους παραδίδεται ἕνα πεζὸ κείμενο, τὸ ὁποῖο κατὰ τὸν Perdrizet ἀποτελεῖ ἀπαγόρευση γιὰ τὴν ἀπόθεση ἄλλου νεκροῦ στὸν τάφο. Σ' αὐτὸ τὸ ἐπίγραμμα ἐμφανίζεται νὰ μιλᾶ ὁ ἴδιος ὁ νεκρός, ὅπως καὶ σὲ ἄλλα ἐπιτύμβια ἐπιγράμματα τῆς Κύπρου βλ. Βοσκοῦ, ὅ.π. **Ε22**, **28** καὶ **47**, πβ. **Λευκ. 25**, **51**, **Κερ. 3**, **Λάρ. 81** καὶ **Ἀμμ. 121** (ἀλλὰ καὶ σὲ νεοελληνικὰ μοιρολόγια καὶ δημοτικὰ τραγούδια βλ. Βαρβούνη, *ΕΚΕΕΚ* 20, 1994, σ. 376 κέ), μὲ τὴ διαφορὰ ὅμως ὅτι ἐδῶ γίνεται ἀναφορὰ σὲ θάνατο ποὺ πρόκειται νὰ συμβεῖ στὸ μέλλον. Γιὰ αὐτὸν τὸν λόγο οἱ πλεῖστοι ἐκδότες θεωροῦν ὅτι τὸ ἔμμετρο τουλάχιστον κείμενο γράφτηκε ἀπὸ ἄγνωστο ποιητὴ πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατό του (Peek, *GG* 425, Χατζηιωάννου, ὅ.π., 112 καὶ Βοσκοῦ, ὅ.π., σ. 355).

Γιὰ τὴν περιτύλιξη τοῦ νεκροῦ μὲ *σινδόνα*, πβ. Ἡρόδ. 2.86.6: *λούσαντες τὸν νεκρὸν κατειλίσσουσι πᾶν αὐτοῦ τὸ σῶμα σινδόνος βυσσίνης* καὶ *Κ. Δ.* 27.59.2: *λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσὴφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ ἐν σινδόνι καθαρᾷ*, 15.46.1 (*ἐνείλησεν τῇ σινδόνι*) καὶ 23.53.2 (*ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι*) κ.ἀ. Γιὰ τὸ ῥῆμα *τίθημι* μὲ τὴ σημασία *θάπτω* βλ. *LSJ*[9] σ.λ. *τίθημι* A. 11, πβ. Αἰσχ., *Ἑπτ.* 1002: *ἰώ, ποῦ σφε θήσομεν χθονός*;

Λάρ. 81. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΚΙΛΙΚΑ

Β' αἰ. μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,91 καὶ πάχους 0,185 μ., ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ βάση καὶ κορμὸ ἐνωμένα. Τὸ πλάτος τῆς ἐγχάρακτης ἐπιφάνειας εἶναι 0,276· ἡ βάση ἔχει ὕψος 0,11, μῆκος 0,38 καὶ πλάτος 0,34 μ. Ὁ κορμὸς ἔχει ὕψος 0,78, μῆκος 0,27 καὶ πλάτος 0,19 μ. Στὸ ἄνω μέρος τῆς στήλης πρὸς τὸ μέσο τοῦ κορμοῦ ὑπάρχει ἕνα στεφάνι ἀνάγλυφο, κάτω ἀπὸ τὸ ὁποῖο μέχρι τὸ τέλος σχεδὸν τοῦ κορμοῦ εἶναι χαραγμένο τὸ ἐπίγραμμα. Βρέθηκε στὴ Λάρνακα στὴν περοχὴ «Καμίνια» καὶ ἐκτίθεται στὸ Μουσεῖο Πιερίδη στὴ Λάρνακα (MIP 1064). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 21/7/2006).

Κυριαζῆ, *ΚΧ* 2, 1924, σ. 216-7 (= Sykutris, *Hermes* 63, 1928, σ. 110-1)· Seyrig, *BCH* 51, 1927, σ. 147, ἀρ. 6 (*SEG* 6, 829)· Peek, *GVI*, 1955, ἀρ. 1305· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ', 1980, ἀρ. 91· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 92-5 (**E24**) καὶ 294-9· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 279, ἀρ. 2083 (φωτ. πίν. 32, σ. 328).

Πβ. I. Nicolaou, *CIS*, σ. 31, πίν. 40 (σχόλια, μετάφραση καὶ φωτ.).

Μὴ σπεύσῃς, ὦ ξεῖνε, παρελθέμεν,
ἀλλά με βαιὸν στῆθι μάθῃς
Κιλικᾶν ἔξοχον ἠιθέων.
4 ὅς ποθ' Ὁμηρείαισι μετέπρεπον
ἐν σελίδεσσιν δεικνὺς ἡρώων
ἠνορέην προτέρων. εἰ δὲ
πάτρην ζητεῖς, Κίτιον μάθε.
8 πεντάκι δ' ὀκτὼ Μοῖρά μ' ἐτῶν
ζωῆς νόσφισεν ἠδ' ἑτάρω<ν>.

---

2. μαθῆς, Seyrig **4.** μετέτρεπον, Χατζηιωάννου **7.** πάτρην, Βοσκός **8.** πεγτάκι, Βοσκός **9.** ἠδ' ἑτάρω<ν>, Peek καὶ Βοσκός: ἧδε (?) τάφῳ *SEG*· ἧδε (?) τάφῳ, Oziol· ἥδε τάφω, *cett*.

Αὐτὸ τὸ ἐπιτύμβιο ἐπίγραμμα ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία ἐλεγειακὰ δίστιχα μὲ ἐπικὸ ὕφος. Γιὰ τὸ ὄνομα *Κιλικᾶς* βλ. **Λευκ. 96**. Σ' αὐτὸ τὸ ἐπίγραμμα ἐμφανίζεται νὰ μιλᾶ ὁ ἴδιος ὁ νεκρός, ὅπως καὶ σὲ ἄλλα ἐπιτύμβια ἐπιγράμματα τῆς Κύπρου βλ. **Λάρ. 80**.

Λάρ. 82-83. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΟΔΙΑΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη στήλη, ἡ ὁποία φέρει δύο ἐπιγραφές. Βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2381). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ εἶναι 0,04 μ. καὶ στὴ δεύτερη κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,07 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 95, ἀρ. 5 καὶ σ. 96, ἀρ. 14· Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 59 καὶ σ. 434, ἀρ. 75· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 48 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1932)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 279, ἀρ. 2082 (φωτ. πίν. 32, σ. 328).

(**82**) Ἀντί-
πατρε
χρηστέ,
χαῖρε.

(**83**) Εὐοδία
χρηστή,
χαῖρε.

---

6. χρηστέ, Cesnola εἰς *Atlas*.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀντίπατρος* βλ. **Λάρ. 14**. Τὸ ὄνομα *Εὐοδία* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 409**, **Λευκ. 26**, **56** καὶ **Ἀμμ. 132**.

Λάρ. 84. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΘΗΝΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΡΕΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2401). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,054 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 13· Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 58· Colonna-Ceccaldi, 1882, σ. 204, ἀρ. 13· Cesnola, *Atlas* 3, πίν. CXLVII, 3 (φωτ.)· Myres, *HCC*, σ. 551, ἀρ. 1923· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 284, ἀρ. 2092 (φωτ. πίν. 33, σ. 329).

Ἀθῆνε ἀρ-

χιερέου
χρηστέ,
4 χαῖρε.

---

1. Ἀθηνε, Cesnola καὶ Colonna-Ceccaldi· Ἀθήνε, Oziol.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀθῆνε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Brixhe 1987², σ. 47.

στ. 1-2: *ἀρ|χιερέου*. Γενικὴ ἑνικοῦ τῶν παλαιῶν σιγμόληκτων τριτοκλίτων κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ πρωτόκλιτα.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀθήναιος*, πβ. **Ἀβ. Πρ. 22** βλ. καὶ *MSW*, σ. 96. Οἱ ἐκδότες τοῦ *LGPN* I θεωροῦν τὸ οὐσιαστικὸ *ἀρχιερέου* ὡς κύριο ὄνομα (πατρωνυμικό), ἀλλὰ κάτι τέτοιο πιθανώτατα δὲν ἰσχύει, ὅπως σημειώνει καὶ ὁ Oziol, ὅ.π.

Λάρ. 85. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΑΣΙΚΙΝΗ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 57 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 60)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 306, ἀρ. 2196.

Πασικίνη χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ, τὸ ὁποῖο ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορά, πιθανὸν νὰ εἶναι Πασινίκης.

Λάρ. 86. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 22· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 84 (Σακελλαρίου², σ. 45, ἀρ. 54)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 302, ἀρ. 2175.

Μάρκελλε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Μάρκελλος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λάρ. 87**.

Λάρ. 87. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΚΕΛΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 24· Cesnola, *Cyprus*, σ. 435, ἀρ. 92· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 302, ἀρ. 2174.

Μάρκελε
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Μάρκελε*. Ἐναλλαγὴ ΛΛ ~ Λ πρὸ φωνήεντος βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 517. Τὸ φαινόμενο εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων.

Τὸ ὄνομα *Μάρκελλος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λάρ. 86**.

Λάρ. 88. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΣΙΑΣ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ σύμφωνα μὲ τὸν Perdrizet μεταφέρθηκε στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου, ἀλλὰ ὁ Oziol δὲν μπόρεσε νὰ τὸν ἐντοπίσει.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 344, ἀρ. 20· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 291, ἀρ. 2126.

Ἀφροδισία
χρηστή,

χαῖρε.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ἀφροδίσιος* καὶ *Ἀφροδισία* βλ. **Λεμ. 222**.

Λάρ. 89. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΝΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὕψους 1,08 μ., ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,032 μ. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2268).

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 81, ἀρ. 4· Cesnola, *Cyprus*, σ. 435, ἀρ. 96· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 44· Myres, *JHS* 17, 1897, σ. 173, ἀρ. 11· Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1952· Karageorghis κ.ἄ., *CCMM*, σ. 265, ἀρ. 429 (= *SEG* 52, 1502)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 304, ἀρ. 2187 (φωτ. πίν. 39, σ. 335).

Ὀλυμπιανὲ
χρηστέ, χέρε.

---

1. Ενυλσπιανε, Colonna-Ceccaldi.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀλυμπιανός* βλ. **Λάρ. 108**.

Λάρ. 90. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΜΟΨΟΥ

τέλη Β' αἰ. μ.Χ.

Ἐπιτύμβια στήλη, ὕψους 0,815, πλάτους 0,47 καὶ πάχους 0,10 μ. Βρικόταν στὴ συλλογὴ τοῦ Δ. Πιερίδη, ὅπου μελετήθηκε ἀπὸ τὸν Dozon στὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ, καὶ φυλάσσεται στὴ συλλογὴ τοῦ Γ. Γ. Πιερίδη (ἀρ. 875).

Dozon, *RA* 41, 1881, σ. 124· Peek, *GVI*, 1955, ἀρ. 515 καὶ *GG* 253· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ', 1980, ἀρ. 106· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 108-11 (**E36**) καὶ 351-4· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 281, ἀρ. 2087 (φωτ. πίν. 32, σ. 328).

Πβ. L. Robert, *REG* 49, 1936, σ. 239-40 (ἑρμηνευτικὲς παρατηρήσεις).

Μοψαῖον κόνις
ἥδε Ἀγαθοκλέα
παῖδα κέκευθεν μει-
4 μολόγων πάντων ἔ-
ξοχον ἐν χάρισιν.
Ἀγαθοκλίωνα
βιολόγον.

3-4. μι|μολόγων, Peek εἰς *GG* **6-7.** Ἀγαθοκλίωνα βιολόγον, Peek (*adnot.*), Βοσκὸς καὶ Oziol: Ἀγαθοκλαίωνα βιολόγον, Dozon· *nil*, Χατζηιωάννου.

Σχόλια: στ. 3-4: *μει|μολόγων*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Πρόκειται γιὰ ἐπιτύμβιο ἐπίγραμμα ἑνὸς ἐλεγειακοῦ διστίχου χαραγμένου σὲ πέντε στίχους, ἐνῶ ἀκολουθεῖ ἡ φράση *Ἀγαθοκλίωνα βιολόγον*. Τὸ Μοψαῖος εἶναι πατρωνυμικὸ ἐπίθετο ἀπὸ τὸ ὄνομα Μόψος καὶ ἀπαντᾶ στὴν ἐπιγραφὴ γραμμένη σὲ κυπριακὸ συλλαβάριο Masson, *ICS* 385.1. Σχετικὴ φαίνεται νὰ εἶναι καὶ ἡ κυπριακὴ γλῶσσα ποὺ παραδίδει ὁ Ἡσύχιος: *μόψος· κηλὶς ἡ ἐν τοῖς ἱματίοις. Κύπριοι*. Ὅπως ἐπισημαίνει ὁ Βοσκός, ὅ.π. σ. 353, «τὰ *Μόψος* καὶ *Μοψαῖος* στὴν Κύπρο φέρουν ἕνα ἐννοιολογικὸ βάρος ποὺ τὰ καθιστᾶ ἰδιαίτερα εὔστοχα γιὰ *μιμολόγον*, σὲ συνδυασμὸ ἴσως καὶ μὲ τὸ *Ἀγαθο-κλίων* ἢ *Ἀγαθο-κλῆς*, ὥστε νὰ μὴν ἀποκλείεται τὰ *Μοψαῖος* καὶ *Ἀγαθοκλίων* νὰ ὀφείλονται στὴν ἐπαγγελματικὴ ἰδιότητα τοῦ γιοῦ, ἴσως δὲ καὶ τοῦ πατέρα».

Οἱ ὅροι *μιμολόγος* καὶ *βιολόγος* (πιὸ τιμητικὸς τίτλος ἀπὸ ὅτι ὁ μῖμος βλ. Reich, σ. 286) ἀναφέρονται στὶς παραστάσεις τῆς δραματικῆς ποιήσεως βλ. L. Robert, ὅ.π., σ. 238 κέ (μὲ βιβλιογραφία), πβ. Lesky, *ΙΑΕΛ*⁵, σ. 1027 κέ. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀγαθοκλῆς* βλ. **Λεμ. 427**.

Λάρ. 91. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΧΑΡΙΔΟΣ

Β΄ - Γ΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2435). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0.025 μ.

Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 38 (Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1968)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 311, ἀρ. 2219 (φωτ. πίν. 40, σ. 336).

Χάρι
χρηστὴ,
χαῖρε.

---

2. χρηστέ, Cesnola.

Τὸ ὄνομα *Χάρις* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 92. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΙΣΤΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 343, ἀρ. 6· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 307, ἀρ. 2200.

Πίστων
χρηστέ,
χᾶρε.

Σχόλια: στ. 3: *χᾶρε*. Ἐναλλαγὴ Α ~ ΑΙ, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 22** βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 268-70, πβ. Brixhe 1987², σ. 55 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 194-195.

Τὸ ὄνομα *Πίστων* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 93. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [Ν]ΙΚΗΤΟΡΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 343, ἀρ. 10· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 304, ἀρ. 2183.

[Ν]ικήτωρ

χ[ρ]ηστέ,
[χ]αῖρε.

Τὸ ὄνομα *Νικήτωρ* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 94. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΩΛΙΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 344, ἀρ. 14· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 308, ἀρ. 2204.

Πωλίων
χρηστέ, χέρε·
ἐ(ὐ)ψύχι οὐδ[ὶς]
4 ἀθάνατος.

---

1. ΕΛΨΥΧΙ στὸν λίθο.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

στ. 3: *οὐδ*[*ίς*]. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Οἱ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὴ φράση *οὐδεὶς ἀθάνατος* εἶναι οἱ **Λεμ. 89**, **221**· **Λευκ. 27**, **71** καὶ **Λάρ. 94**, **128**, **133**, **135**, **164**, **176** καὶ **178**. Ἡ στερεότυπη ἔκφραση *οὐδεὶς ἀθάνατος*, εἶναι πολὺ κοινὴ σὲ χριστιανικὲς καὶ ἰουδαϊκὲς ἐπιγραφές, ἐνῶ ἐνδέχεται νὰ εἶναι αἰγυπτιακῆς προελεύσεως βλ. Mitford, *IK*, σ. 300 μὲ βιβλιογραφία. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ -*ίων* στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 203.**

Λάρ. 95. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΔΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 1,12 καὶ διαμέτρου ἄνω 0,48 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου (ΑΜ 647).

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 344, ἀρ. 15· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 287, ἀρ. 2105 (φωτ. πίν. 33, σ. 329).

Ἀπολλω-
νίδη
χρηταί,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 3: *χρηταί*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47. Ὁ χαράκτης κατὰ λάθος δὲν σημείωσε τὸ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 203**.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀπολλωνίδης* βλ. **Λάρ. 25**.

Λάρ. 96. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑ(Φ)ΡΟΔΕΙΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,00, μεγίστης διαμέτρου 0,53 καὶ διαμέτρου τοῦ ἄξονος 0,46 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου (ΑΜ 649). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,04 μ.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 344, ἀρ. 16· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 296-7, ἀρ. 2148 (φωτ. πίν. 36, σ. 332).

Ἐπαφρόδειτε
χρηστέ,
χαῖρε.

---

1. Ἐπαρόδειτε, Perdrizet.

Σχόλια: στ. 1: *Ἐπαρόδειτε*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53 . Ὁ χαράκτης κατὰ λάθος δὲν σημείωσε τὸ *φεῖ*.

Τὸ ὄνομα *Ἐπαφρόδειτος* ἀπαντᾶ ἀρκετὰ συχνὰ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου.

Λάρ. 97. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,87 καὶ μεγίστης διαμέτρου 0,49 μ. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου (AM 648). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 344, ἀρ. 17· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 295, ἀρ. 2141 (φωτ. πίν. 36, σ. 332).

Διονύσι
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82.** Γιὰ τὴν κλητικὴ *Διονύσι* βλ. **Λευκ. 24**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη –*ion* ἢ -*ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λάρ. 98. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΑΤΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴ Λάρνακα. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ σύμφωνα μὲ τὸν Perdrizet μεταφέρθηκε στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου, ἀλλὰ ὁ Oziol τὸ 2004 δὲν μπόρεσε νὰ τὸν ἐντοπίσει.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 344, ἀρ. 21· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 289, ἀρ. 2115.

Ἀρτε-
μᾶ χρη-
στέ, χᾶρε.

Σχόλια: στ. 3: *χᾶρε*. Ἐναλλαγὴ Α ~ ΑΙ, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 22** βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 268-70, πβ. Brixhe 1987², σ. 55 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 194-195.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Ἀρτεμᾶς, -ᾶτος* βλ. **Λευκ. 52**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ -ᾶς, -ᾶτος βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71.

Λάρ. 99. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΑΡΚΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΖΩΙΛΟΥ, ΤΗΣ ΣΩΤΕΡΟΥΔΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΙΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΙΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὸ χωριὸ Σκαρίνου (χώρα Κιτίου). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ ἔχει χαθεῖ.

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 345 (Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 282, ἀρ. 2089).

Μαρκία θυγάτηρ Ζ-
ωίλου τοῦ Ζωίλου
Σωτέρου χρηστή,
4 χαῖρε· Ἐπαφρόδι-
τος Ἐπαφροδίτο[υ]
[- - - - - - -] Ζωί-
λου χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Μαρκία* βλ. **Πάφ. 28**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλος* βλ. **Λεμ. 226**.

Λάρ. 100. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ [Ζ]ΩΙΛΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 1,40 καὶ κάτω διαμέτρου 0,45 μ. Βρισκόταν στὴν κατοχὴ τοῦ Παναγιώτη Σβελτοῦ ἀπὸ τὴ Λάρνακα μέχρι ποὺ ἀποκτήθηκε ἀπὸ τὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας, ὅπου καὶ φυλάσσεται (ΜΛΑ 896· Μ.Ρ. 26/25, bl. 42, 47/64/4, bl. 89). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1977, σ. 210, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 76, 2) (= *SEG* 27, 964)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 299-300, ἀρ. 2163 (φωτ. πίν. 37, σ. 333).

[Ζ]ῴλα
χρηστή,
χαῖρε.

2-3. [χρηστὴ χαῖρε], Oziol.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλα* βλ. **Λεμ. 561**.

Λάρ. 101. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΡΜΙ[ΟΝΗΣ]

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,41, διαμέτρου ἄνω 0,30 καὶ κάτω 0,192 μ. Βρέθηκε σὲ ἀγρὸ κοντὰ στὴν Ἀλυκὴ τῆς Λάρνακας καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ. 851· Μ.Ρ. 79/48/2, bl. 56). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,023 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1976, σ. 247, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 41,9) (= *SEG* 26, 1476)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 298, ἀρ. 2155 (φωτ. πίν. 37, σ. 333).

Ἑρμι[όνη]
χρηστή,
χαῖρε.

---

1. Ἕρμι, Oziol.

Τὸ ὄνομα *Ἑρμιόνη* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 102. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,65, διαμέτρου ἄνω 0,22 καὶ κάτω 0,27 μ. Βρέθηκε σὲ ἐγκαταλελειμμένο σπίτι κοντὰ στὸ Κάστρο τῆς Λάρνακας καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 825· Μ.Ρ. 79/48/2, bl. 55). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,043 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1976, σ. 247, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 40,10) (= *SEG* 26, 1477)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 285, ἀρ. 2095 (φωτ. πίν. 33, σ. 329).

Ἀγαθάγγελε
χρῃστέ, χαῖρε.

---

2. χρῃστέ, χαῖρε, Oziol: χρηστέ, | χαῖρε, Νικολάου.

Τὸ ὄνομα *Ἀγαθάγγελος* δὲν ἀπαντᾶ σὲ ἄλλη ἐπιγραφὴ τῆς Κύπρου.

Λάρ. 103. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙ[- -]

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,43, διαμέτρου ἄνω 0,225 καὶ κάτω 0,25 μ. Βρισκόταν γιὰ πάνω ἀπὸ πενῆντα ἔτη στὴν αὐλὴ τῆς οἰκίας τοῦ Γεωργίου Εὐστρατιάδου (ὁδὸς Περσεφόνης, ἀρ. 3) στὴ Λάρνακα καὶ προσφέρθηκε στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας, ὅπου ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς του (ΜΛΑ 1438· Μ.Ρ. 113/37/6, bl. 211). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 141, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 33,1) (= *SEG* 39, 1527)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 293, ἀρ. 2131.

Δημητρι[- - -]
ΙΝΚΙ χρητέ,
χαῖρε.

2. χρη<σ>τέ, Nicolaou.

Σχόλια: στ. 2: *χρητέ*. Μὴ σημείωση τοῦ *σίγμα* ἀπὸ λάθος τοῦ χαράκτου βλ. **Λεμ. 203**.

Λάρ. 104. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,49, διαμέτρου ἄνω 0,235 καὶ κάτω 0,24 μ. Βρισκόταν στὸ ἴδιο μέρος ὅπως ἡ **Λάρ. 103** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1439). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,026 μ. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1989, σ. 141, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 33,2 a-b) (= *SEG* 39, 1528)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 288-9, ἀρ. 2112.

Ἀρίστων
Ἀρίστω-
νος
4 χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λάρ. 105. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙΣΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,33, ἄνω διαμέτρου 0,25 καὶ διαμέτρου τοῦ σπονδύλου 0,175 μ. Βρέθηκε κατὰ τὴ διάρκεια ἐργασιῶν ἀποκαταστάσεως στὸ Τζαμὶ τῆς Λάρνακας δίπλα ἀπὸ τὴν Ἐπισκοπὴ καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 944· Μ.Ρ. 79/48/2, bl. 69). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,035 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1978, σ. 275-6, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 58,5) (= *SEG* 28, 1300)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 296, ἀρ. 2147 (φωτ. πίν. 36, σ. 332).

Ἐπαφροδει-
σία χρηστή,
χέ[ρε].

---

1. χ[αῖρε], Oziol.

Σχόλια: στ. 3: *χέ*[*ρε*]. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Ἂν καὶ τὸ ὄνομα *Ἐπαφρόδειτος* ἀπαντᾶ συχνὰ στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου, τὸ ὄνομα *Ἐπαφροδείσια* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 106. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,445, διαμέτρου ἄνω 0,25 καὶ κάτω 0,21 μ. Βρέθηκε στὸ ἴδιο μέρος μὲ τὴ **Λάρ. 105** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 945· Μ.Ρ. 79/48/2, bl. 69). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,027 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1978, σ. 276, ἀρ. 6 (φωτ. πίν. 58,6) (= *SEG* 28, 1301)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 295, ἀρ. 2142 (φωτ. πίν. 36, σ. 332).

Διονύσι
χρηστέ,
χέρε.

---

3. [χαῖρ]ε, Oziol.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82.** Γιὰ τὴν κλητικὴ *Διονύσι* βλ. **Λευκ. 24**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λάρ. 107. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΙΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Μέρος τοῦ σπονδύλου ταφικοῦ κίονος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,37 καὶ διαμέτρου 0,165 μ. Βρέθηκε σὲ ὑλικὸ ἀπὸ κατεδαφισμένα σπίτια ἀπὸ τὴ Λάρνακα, ποὺ μετεφέρθη ὡς οἰκοδομικὸ ὑλικὸ στὴν αὐλὴ τοῦ «Sandy Beach Hotel» στὴ Λάρνακα. Φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1332· Μ.Ρ. 47/64/6, bl. 145). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1987, σ. 177, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 55,2) (= *SEG* 37, 1385)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 297, ἀρ. 2149 (φωτ. πίν. 36, σ. 332).

Ἐπαφρόδιτε
χρεστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χρεστέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λάρ. 108. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,56, κάτω διαμέτρου 0,43 καὶ ἄνω διαμέτρου 0,38 μ. Βρέθηκε στὴ νεκρόπολη στὸν Ἅγιο Γεώργιο, βορειοδυτικῶς τῆς Λάρνακας καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1384· Μ.Ρ. 42/36/4, bl. 159). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,033 μ. (Αὐτοψία στὶς 21/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 188, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 55,15) (= *SEG* 38, 1510)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 305, ἀρ. 2192 (φωτ. πίν. 39, σ. 335).

Ὀλυμπίων
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ὀλυμπίων* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορά. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-ίων* στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 203.** Διαφορετικὲς μορφὲς τοῦ ὀνόματος κατὰ τὴ

ῥωμαϊκὴ περίοδο εἶναι *Ὄλυμπος* (**Πάφ. 61**, **Λεμ. 31**, **270**, **530**, **630**· **Λάρ. 37**, **50** καὶ **Ἀβ. Πρ. 26**), *Ὀλυμπιανός* (**Λάρ. 36**, **67**, **89** καὶ **Ἀβ. Πρ. 25**), *Ὀλύμπιος* (**Λεμ. 645**), καὶ *Ὀλυμπᾶς* (**Ἀβ. Πρ. 41**).

Λάρ. 109. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΟΔΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,615, κάτω διαμέτρου 0,245 καὶ ἄνω διαμέτρου 0,24 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια περιοχὴ ὅπως ἡ **Λάρ. 108** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1372· Μ.Ρ. 42/36/4, bl. 160). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,027 μ. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 188, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 55,16) (= *SEG* 38, 1511)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 298, ἀρ. 2157 (φωτ. πίν. 37, σ. 333).

Εὔοδε
χρηστέ,
χαῖρε.

---

1. Εὔοδε, Oziol: Εὔωδε, Νικολάου.

Τὸ ὄνομα *Εὔοδος* δὲν ἀπαντᾶ ἀλλοῦ στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸ θηλυκὸ *Εὐοδία*, γιὰ τὸ ὁποῖο βλ. **Λάρ. 83**.

Λάρ. 110. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΙΑΝΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,785, διαμέτρου ἄνω 0,31 καὶ κάτω 0,32 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια περιοχὴ ὅπως ἡ **Λάρ. 108** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1373· Μ.Ρ. 42/36/3, bl. 160). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων, ποὺ εἶναι βαμμένα μὲ κόκκινο χρῶμα, κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 188, ἀρ. 17 (φωτ. πίν. 56,17) (= *SEG* 38, 1512)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 299, ἀρ. 2161 (φωτ. πίν. 37, σ. 333).

Εὐτυχιανὲ
χρηστέ,
χαῖρε.

---

1. Εὐτυχίανε, Oziol.

Τὸ ὄνομα *Εὐτυχιανός* δὲν ἀπαντᾶ ἀλλοῦ στὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸ *Εὐτυχιανή*, γιὰ τὸ ὁποῖο βλ. **Λεμ. 90**, **628** καὶ **Λάρ. 25**. Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Λάρ. 111. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,745, διαμέτρου ἄνω 0,34 καὶ κάτω 0,35 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια περιοχὴ ὅπως ἡ **Λάρ. 108** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1374· Μ.Ρ. 42/36/3, bl. 160). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων, ποὺ εἶναι βαμμένα μὲ κόκκινο χρῶμα, κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,027 μ. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 188, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 56,18) (= *SEG* 38, 1513)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 296, ἀρ. 2145 (φωτ. πίν. 36, σ. 332).

Ἐλπὶς
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἐλπίς* ἀπαντᾶ καὶ στὶς ἐπιγραφὲς **Λεμ. 437**, **543** καὶ **Λευκ. 92**. Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Λάρ. 112. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΟΜΝΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,623, διαμέτρου ἄνω 0,31 καὶ κάτω 0,315 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια περιοχὴ ὅπως ἡ **Λάρ. 108** καὶ ἐκτίθεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1375· Μ.Ρ. 42/36/3, bl. 160).

Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων, ποὺ εἶναι βαμμένα μὲ κόκκινο χρῶμα, κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 12/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 188-9, ἀρ. 19 (φωτ. πίν. 56,19) (= *SEG* 38, 1514)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 295-6, ἀρ. 2144 (φωτ. πίν. 36, σ. 332).

Δόμνα
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Δόμνα* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Λάρ. 113. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,653, διαμέτρου ἄνω 0,275 καὶ κάτω 0,29 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια περιοχὴ ὅπως ἡ **Λάρ. 108** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1376· Μ.Ρ. 42/36/3, bl. 160). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων, ποὺ εἶναι βαμμένα μὲ κόκκινο χρῶμα, κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 189, ἀρ. 20 (φωτ. πίν. 56,20) (= *SEG* 38, 1515)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 295, ἀρ. 2143 (φωτ. πίν. 36, σ. 332).

Δίων
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Δίων* μαρτυρεῖται στὴν Κύπρο ἤδη ἀπὸ τὸν ΣΤ' αἰ. π.Χ. μὲ τὴν ἀρχικὴ μορφή του *ΔιFίων* (Masson, *ICS* 327) καὶ ἀπαντᾶ τόσο στὴν ἑλληνιστικὴ βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Α 133 καὶ Δ 71, ὅσο καὶ στὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. **Πάφ. 82** καὶ **Λεμ. 322**. Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Λάρ. 114. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,515, διαμέτρου ἄνω 0,32 καὶ κάτω 0,31 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια περιοχὴ ὅπως ἡ **Λάρ. 108** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1377· Μ.Ρ. 42/36/3, bl. 160). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων, ποὺ εἶναι βαμμένα μὲ κόκκινο χρῶμα, κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,035 μ. (Αὐτοψία στὶς 21/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 189, ἀρ. 21 (φωτ. πίν. 56,21) (*SEG* 38, 1516)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 289, ἀρ. 2113 (φωτ. πίν. 34, σ. 330).

Ἀρίστωνα·
χρηστέ,
χέρε.

---

1. Ἀρίστωνα, Nicolaou: Ἀριστῶνα[ξ ?], Tybout· Ἀριστωνᾶ, Oziol **3.** χέρε, *SEG*: χαῖρε, Nicolaou.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀρίστωνα*. Χρήση αἰτιατικῆς ἀντὶ κλητικῆς.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**. Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Λάρ. 115. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κιονίσκος ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,445, διαμέτρου ἄνω 0,20 καὶ κάτω 0,25 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια περιοχὴ ὅπως ἡ **Λάρ. 108** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1378· Μ.Ρ. 42/36/3, bl. 160). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων, ποὺ εἶναι βαμμένα μὲ κόκκινο χρῶμα, κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 21/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 189, ἀρ. 22 (φωτ. πίν. 57,22) (= *SEG* 38, 1517)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 288, ἀρ. 2109 (φωτ. πίν. 34, σ. 330).

Ἀριστόκλεα
χρηστή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀριστόκλεα*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ε βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 172-189.

Τὸ ὄνομα *Ἀριστόκλεια* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 245**, **618**, **720**, **Λευκ. 39** καὶ **Λάρ. 115** ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸ ἀρσενικὸ *Ἀριστοκλῆς* (βλ. **Λεμ. 519**) τὸ ὁποῖο μαρτυρεῖται ἀπὸ τὴν πρώιμη κλασικὴ περίοδο (Masson, *ICS*, ἀρ. 352, 359 καὶ 395). Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Λάρ. 116. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο ἀποκεκρουμένος κάτω, σωζομένου ὕψους 0,40, διαμέτρου ἄνω 0,24 καὶ κάτω 0,20 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια περιοχὴ ὅπως ἡ **Λάρ. 108** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1379· Μ.Ρ. 42/36/3, bl. 160). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων, ποὺ εἶναι βαμμένα μὲ κόκκινο χρῶμα, κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006).

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 18· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 64· I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 189, ἀρ. 23 (φωτ. πίν. 57,23) (= *SEG* 38, 1518)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 291, ἀρ. 2123 (φωτ. πίν. 35, σ. 331).

Ἀφροδίσι
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀφροδίσις* εἶναι συντετμημένος τύπος τοῦ *Ἀφροδίσιος*, πβ. *Διονύσις* (**Λευκ. 25**). Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ἀφροδίσιος* καὶ *Ἀφροδισία* βλ. **Λεμ. 222**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67. Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Λάρ. 117. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο ἀποκεκρουμένος κάτω, σωζομένου ὕψους 0,47, διαμέτρου 0,40 ἄνω καὶ κάτω 0,27 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια περιοχὴ ὅπως ἡ **Λάρ. 108** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1380· Μ.Ρ. 42/36/4, bl. 159). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,04 μ. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 189, ἀρ. 24 (φωτ. πίν. 57,24) (= *SEG* 38, 1519)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 289-90, ἀρ. 2116 (φωτ. πίν. 34, σ. 330).

Ἀρτεμίδωρε
[χρηστέ, χ]α̣ῖ̣ρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**. Ὁ Oziol διερωτᾶται κατὰ πόσον ἡ συχνότητα τῆς ἐμφάνισης τοῦ ὀνόματος Ἀτρεμίδωρος στὴ Λάρνακα ὀφείλεται στὴν ἐπιρροὴ τῆς λατρείας τῆς Ἀρτέμιδος Παραλίας, ἀλλὰ κάτι τέτοιο θεωρῶ ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ἰσχύει ἕνεκα τῆς παρουσίας τοῦ ὀνόματος σὲ μεγάλους ἀριθμοὺς καὶ σὲ ἄλλες πόλεις τῆς νήσου τόσο κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ ὅσο καὶ κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο.

Λάρ. 118. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΣΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο ἀποκεκρουμένος κάτω, σωζομένου ὕψους 0,41, διαμέτρου 0,27 ἄνω καὶ κάτω 0,24 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια περιοχὴ ὅπως ἡ **Λάρ. 108** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1381· Μ.Ρ. 42/36/4, bl. 159). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 189, ἀρ. 25 (φωτ. πίν. 57,25) (= *SEG* 38, 1520)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 292, ἀρ. 2127 (φωτ. πίν. 35, σ. 331).

Ἀφροδισία
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ἀφροδίσιος* καὶ *Ἀφροδισία* βλ. **Λεμ. 222**.

Λάρ. 119. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο ἀποκεκρουμένος κάτω καὶ δεξιά, σωζομένου ὕψους 0,41 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια περιοχὴ ὅπως ἡ **Λάρ. 108** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1382· Μ.Ρ. 42/36/4, bl. 159). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 189, ἀρ. 26 (= *SEG* 38, 1521)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 311, ἀρ. 2221 (φωτ. πίν. 40, σ. 336).

Χ
χ[ρηστέ ἢ -ή],
χ[αῖρε].

Λάρ. 120. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΚΛΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,93, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,46 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια περιοχὴ ὅπως ἡ **Λάρ. 108** καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1423· Μ.Ρ. 42/36/4, bl. 159). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,06 μ. (Αὐτοψία στὶς 21/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 190, ἀρ. 27 (φωτ. πίν. 57,27) (= *SEG* 38, 1522)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 308, ἀρ. 2203 (φωτ. πίν. 39, σ. 335).

Πρῶκλαι
χρησταί, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Πρῶκλαι*. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55 καὶ ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Πρόκλος*, τὸ ὁποίο προέρχεται ἀπὸ τὸ λατινικὸ *Proculus* δὲν ἀπαντᾶ σὲ ἄλλη ἐπιγραφὴ αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο. Μαρτυρεῖται ὅμως τὸ θηλυκὸ ὄνομα *Πρόκλα* στὴν **Λεμ. 43** καὶ **82**.

Λάρ. 121. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,35, διαμέτρου ἄνω 0,12 καὶ κάτω 0,20 μ., ἀποτελούμενος ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα. Βρέθηκε στὴν ἴδια περιοχὴ ὅπως ἡ **Λάρ. 108** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1424· Μ.Ρ. 42/36/4, bl. 159). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων, ποὺ εἶναι βαμμένα μὲ κόκκινο χρῶμα, κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 48· I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2), σ. 190, ἀρ. 28 (φωτ. πίν. 57,28) (*SEG* 38, 1523)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 309, ἀρ. 2210 (φωτ. πίν. 40, σ. 336).

Τίμον
χρηστέ,
χαῖρε.

---

1. Τίμον, Nicolaou: Ṭίμων, Pleket εἰς *SEG*· Τίμων, Oziol.

Σχόλια: *Τίμον*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Τὸ ὄνομα *Τίμων* ἀπαντᾶ πολὺ συχνὰ στὶς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο. Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Λάρ. 122. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΣΩΠΑΤΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,15 καὶ πλάτους 0,445 μ, ποὺ φέρει ἐπιτύμβιο ἐπίγραμμα ἑνὸς ἐλεγειακοῦ διστίχου. Βρέθηκε στὴ Λάρνακα (περιοχὴ τοῦ ἀρχαίου Κιτίου) καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2390). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 ἕως 0,032 μ.

Colonna - Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 98, ἀρ. 4· Cesnola, *Cyprus*, σ. 430-1, ἀρ. 40· τοῦ ἰδίου, *Atlas* 3, πίν. CXLVIII, 1 (φωτ.)· Myres, *HCC*, ἀρ. 1930· Peek, *GVI*, 1955, ἀρ. 1403· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ' 1980, ἀρ. 113· Βοσκοῦ,

ΑΚΥΓ 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 110-3 (**E38**) καὶ 358-60· Υοn κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 280, ἀρ. 2084 (φωτ. πίν. 32, σ. 328).

Εἰ καὶ μοιρίδιον τέλος
ἦγέ σε γῆς ὑπὸ κόλπους,
Σώπατρε σεμνὲ θανών,
χαῖρε καὶ ἐν φθιμένοις.

1. μοιριδίον, Myres **2.** κόλποις, Myres **3.** σεμνέ, θανὼν Myres καὶ Χατζηιωάννου.

Τὸ μέτρο τοῦ ἐπιγράμματος εἶναι ἄψογο. Γιὰ τὸ *μοιρίδιον τέλος* πβ. *GVI* 766 στ. 6-7 καὶ 1950 στ. 4, καθὼς καὶ *EGr* 145.1 καὶ 292.6. Τὸ ὄνομα *Σώπατρος* εἶναι γνωστὸ στὴν Κύπρο ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Σωπάτρου τοῦ Παφίου καὶ ἀπαντᾶ καὶ σ' ἄλλες περιοχές, ὅπως στὴν Κρήτη, τὴ Δῆλο, τὴν Εὔβοια κτλ. (*LGPN* σ.λ.). Τὸ ἐπίθετο *σεμνός* ἀπαντᾶ τρεῖς φορὲς σὲ ἐπιγράμματα τῆς Κύπρου καὶ συγκεκριμένα τῆς Λάρνακας (**Λαρ. 122**, **166** καὶ **167**) καὶ μία σὲ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ (**Λευκ. 84**) κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως, ποὺ ἐδῶ σημαίνει σεβαστός, ἔντιμος βλ. *LSJ*[9] καὶ Chantraine σ.λ. Γιὰ τὴ φράση *χαῖρε καὶ ἐν φθιμένοις*, πβ. *Ἀνθ. Παλ.* 7.421 καὶ 7.423.

Λάρ. 123. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΝΙΚΩΤΥΧΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 1,20 μ., προερχόμενος ἀπὸ τὸ Κίτιον, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «ἐν Λάρνακι. Χάνι τοῦ Στυλιανοῦ Δημητρίου» καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 137· Υοn κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 304, ἀρ. 2185.

Νικωτύχη
χρηστή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Νικωτύχη*. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Τὸ ὄνομα τῆς νεκρῆς ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 124. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,74, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2388). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,045 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 83, ἀρ. 9· Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 48· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 34 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1966)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 309, ἀρ. 2209 (φωτ. πίν. 40, σ. 336).

Τίμον
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: *Τίμον*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [ο] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Λάρ. 125. ΤΑΦΙΚΗ ΑΡΑ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο. Βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν περιοχὴ τοῦ ἀρχαίου Κιτίου καὶ θεωρεῖται χαμένη.

LBW 2739 (= K. Nicolaou, *HTK* 1976, σ. 118, ἀρ. 2)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 243-4, ἀρ. 2012.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1320, ὑποσ. 127 (γιὰ τὸν *Δία Κεραύνιο*) καὶ *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2187, ὑποσ. 55 (γιὰ τὸ ἴδιο θέμα).

ΨΑΝΧΕ[- - -]ΔΕ[- - - - - - -]
[ἄν τις αὐτὸν ἅψῃ, κ]εχολωμένου
τύχοι τοῦ Κε-
4 ραυνίου· ἄν τις
αὐτὴν ἅψῃ κ[ε]χ[ο]λ-
ωμένης τύχοι· ἄν τις
βάλῃ κόπρια κεχολωμέ-
8 νης τύχοι τῆς Κεραυνίας
[- - - - -]ΤΗΣ[- - - - - - -]

Ἡ ἐπιτύμβια αὐτὴ ἐπιγραφὴ ἐπικαλεῖται τὴν ὀργὴ τοῦ *Κεραυνίου* (Διὸς) καὶ τῆς *Κεραυνίας* (Ἀθηνᾶς) ἐναντίον ἐκείνου ποὺ θὰ ἀγγίξει ἢ θὰ λερώσει τὸν τάφο τῆς νεκρῆς. *Κεραυνία* κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἶναι ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ ὁποία ἀπὸ τὸν Γ' αἰ. π.Χ. εἰκονίζεται στὰ νομίσματα τῶν Μακεδόνων βασιλέων νὰ κρατᾶ τὸν κεραυνὸ στὸ χέρι ἕτοιμη νὰ τὸν ἐκσφενδονίσει. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι ἕνας ἐξορκισμὸς καὶ κατάρα ἐναντίον ἐκείνου ποὺ θὰ διατάρασσε μὲ ὁποιονδήποτε τρόπο τὸν αἰώνιο ὕπνο τῆς νεκρῆς, πβ. τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος (*Ἐρινύες ὑποχθόνιοι*) καὶ τὴν **Ἀμμ. 139**. Αὐτὸς ποὺ παραβιάζει τοὺς τάφους, *ἱερόσυλος*, ἔνοχος *ἀσεβείας*, βλ. Strubbe, *Magica Hiera*, σ. 33.

Γιὰ τὴ λατρεία τοῦ *Διὸς Κεραυνίου* στὸ Κίτιον βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 109.

Λάρ. 126. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΑΤΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2333). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,037 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 95, ἀρ. 9· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 79· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 35· Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1933· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 287, ἀρ. 2103 (φωτ. πίν. 33, σ. 329).

Πβ. Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 123.

Ἀπολλωνᾶ
χρηστέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Ἀπολλωνᾶς* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λάρ. 173**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ *-ᾶς*, *-ᾶτος* βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ -ᾶς βλ. καὶ Masson, *OGS*, σ. 13-18.

Λάρ. 127. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΑΡΤΙ[- - -]

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2329). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,038 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 49 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 90)· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 30 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1941)· Υon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 290, ἀρ. 2120 (φωτ. πίν. 35, σ. 331).

Ἀρτι-
νία,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα Ἀρτινία εἶναι λατινικό, πβ. *Artinius*.

Λάρ. 128. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΛΑΝΔΙΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 82, ἀρ. 6· Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 50 (Σακελλαρίου², σ. 47, ἀρ. 98)· Υon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 301, ἀρ. 2168.

Καλαδίων·
εὐψύχι· οὐδὶς
ἀθάνατος.

Τὸ ὄνομα *Καλανδίων* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-ίων* στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 203.** Γιὰ τὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές, ποὺ παραδίδουν τὴ φράση *οὐδεὶς ἀθάνατος* βλ. **Λάρ. 94**.

Λάρ. 129. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΡΑΤΗΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,67 μ., ποὺ φέρει ἀνάγλυφη γυναικεία μορφή. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2413). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,02 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 80, ἀρ. 2· Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 52· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 24 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1950)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 301-2, ἀρ. 2172 (φωτ. πίν. 38, σ. 334).

Κράτηα χρησ-
τή, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1. *Κράτηα*. Ἐναλλαγὴ Η ~ ΕΙ ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν /i/ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 170-1, πβ. Brixhe 1987², σ. 51.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Κράτης* καὶ *Κράτεια* βλ. **Λεμ. 210**.

Λάρ. 130. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ [- -]ΝΑΣΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 53 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 89)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 285, ἀρ. 2097.

[- -]νασία
[χρ]ηστή,
[χ]έρε.

---

1. [Ἀθα?]νασία, Oziol.

Σχόλια: στ. 3: [χ]*έρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λάρ. 131. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον.
Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 56.

Δημητρία
χρηστή, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία*, μὲ τὰ παράγωγα καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**.

Λάρ. 132. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.
Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 15· Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 60 (Σακελλαρίου², σ. 45, ἀρ. 52)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 297, ἀρ. 2150.

Ἐπαφρό-
δειτε
χρηστέ,
4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1-2: *Ἐπαφρό|δειτε*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Λάρ. 133. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΖΩΙΛΟΝΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 16· Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 61· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 40· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 300, ἀρ. 2165.

Ζωιλόνη, χρη-
στή, χέρε·
οὐδεὶς ἀθά-
νατος.

---

1. ΖΩΙΛΟΝΗ, Cesnola, *Atlas*: ΖΟΙΛ ΙΗ, Colonna-Ceccaldi καὶ Cesnola εἰς *Cyprus*: Ζωιληι (?), Oziol.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα τῆς νεκρῆς ἀπαντᾶ ἅπαξ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές, ποὺ παραδίδουν τὴ φράση *οὐδεὶς ἀθάνατος* βλ. **Λάρ. 94**.

Λάρ. 134. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΩΝΑΤΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2379). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,032 μ.

Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 28· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 300, ἀρ. 2166 (φωτ. πίν. 37, σ. 333).

Θεωνᾶ
χαῖρε·
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα Θεωνᾶς μαρτυρεῖται καὶ στὴν Κυρηναϊκή βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Λάρ. 135. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΥΞΗΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 17· Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 62· Colonna–Ceccaldi, 1882, σ. 204, ἀρ. 17· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 290, ἀρ. 2121.

Αὔξητε
χρηστέ, χαῖρε.
Θάρσ(ει)· οὐδ(εἰς)
4 ἀθάνατος.

---

1. Αὔ[ξητε], Oziol.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 160**. Γιὰ τὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές, ποὺ παραδίδουν τὴ φράση *οὐδεὶς ἀθάνατος* βλ. **Λάρ. 94**.

Λάρ. 136. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 63· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 287, ἀρ. 2104.

Ἀπολλω-
νία Δημη-
τρίου χρησ-
4 τή, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλωνία* βλ. **Λεμ. 187**.

Λάρ. 137. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΥΠΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2382). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 97, ἀρ. 32· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 65· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 25· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 310, ἀρ. 2215 (φωτ. πίν. 40, σ. 336).

Φιλόκυπρε
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Φιλόκυπρος* βλ. **Λάρ. 39**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Λάρ. 138. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΕΙΔΩΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 97, ἀρ. 31· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 66 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 85)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 290, ἀρ. 2117.

Ἀρτεμείδωρε
χρεστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀρτεμείδω*[*ρε*]. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 2: *χρεστέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* ἀπαντᾶ πολὺ συχνὰ στὴν Κύπρο βλ. **Πάφ. 130**.

Λάρ. 139. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΤΥΧΙΚΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 97, ἀρ. 34· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 67 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 67)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 309, ἀρ. 2212.

Τυχικὴ
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Τυχική* πβ. **Λεμ. 330**.

Λάρ. 140. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΖΟΪΛΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 97, ἀρ. 36· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 69 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 74)· Colonna - Ceccaldi, 1882, σ. 205, ἀρ. 36· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 299, ἀρ. 2162.

Ζοΐλα
χρηστή,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ζοΐλα*. Ἐναλλαγὴ Ο ~ Ω ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζωίλα* βλ. **Λεμ. 561**.

Λάρ. 141. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ ἔχει χαθεῖ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 97, ἀρ. 37· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 70 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 76)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 286, ἀρ. 2100.

Ἀνδρόνικε
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Ἀνδρόνικος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λευκ. 80**. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-νικος* (καὶ *-νίκης*) βλ. Casevitz, *RPh* 76, 2002, σ. 225-231.

Λάρ. 142. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΝΙΔΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2408). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,025 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 95, ἀρ. 1· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 71· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 21 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1334)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 287, ἀρ. 2107 (φωτ. πίν. 34, σ. 330).

Ἀπολονίδη
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀπολονίδη*. Ἐναλλαγὴ ΛΛ ~ Λ πρὸ φωνήεντος βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 517. Τὸ φαινόμενο εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων. Ἐναλλαγὴ Ο ~

Ω βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀπολλωνίδης* βλ. **Λάρ. 25**.

Λάρ. 143. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΡΗΓΕΙΝΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 95, ἀρ. 2· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 72 (Σακελλαρίου², σ. 47, ἀρ. 93)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 307, ἀρ. 2205.

Ῥηγεῖνα
χρεστή,
χέρε.

---

1. Ῥήγεινα, Oziol.

Σχόλια: στ. 1: *Ῥηγεῖνα*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 2: *χρεστέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Ῥηγεῖνα* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 144. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2380).

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 95, ἀρ. 3· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 73 (Σακελλαρίου², σ. 47, ἀρ. 94)· Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 39 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1942)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 294, ἀρ. 2136 (φωτ. πίν. 35, σ. 331).

Δημητριανὴ
χρηστή,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Δημητριανή* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λάρ. 148**.

Λάρ. 145. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [- - -]ΠΟΣΕΩΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 95, ἀρ. 4· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 74· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 292, ἀρ. 2129.

[- - -]ΠΟΣΕΩΣ
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λάρ. 146. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀποκεκρουμένος κάτω, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 84, ἀρ. 14· Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 47 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 75)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 302, ἀρ. 2173.

Κύριλε
χρηστέ.

Σχόλια: στ. 1: *Κύριλε*. Ἐναλλαγὴ ΛΛ ~ Λ πρὸ φωνήεντος βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 517. Τὸ φαινόμενο εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου.

Λάρ. 147. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 95, ἀρ. 6· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 76 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 77)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 304, ἀρ. 2184.

Νικόπολι
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Νικόπολις* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λάρ. 148. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Ross 1850, σ. 516, ἀρ. 9 (= *LBW* 2751)· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 77 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 69)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 294, ἀρ. 2135.

Δημητριανὴ

χρηστή, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Δημητριανή* πβ. **Λάρ. 144**.

Λάρ. 149. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΥΠΡΑΞΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,04 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 95, ἀρ. 8· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 78 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 70)· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 41 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1947)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 299, ἀρ. 2158 (φωτ. πίν. 37, σ. 333).

Εὐπραξία χρη-
στή, χαῖρε.

---

1. Εὐπραγία, Cesnola εἰς *Cyprus*.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐπραξία* πβ. **Λεμ. 374** καὶ **491**.

Λάρ. 150. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 95, ἀρ. 10· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 80· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 290, ἀρ. 2119.

Ἀρτεμίδωρε
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* ἀπαντᾶ πολὺ συχνὰ στὴν Κύπρο βλ. **Πάφ. 130**.

Λάρ. 151. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2383). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,032 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 95, ἀρ. 12· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 82· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 31 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1944)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 298, ἀρ. 2154 (φωτ. πίν. 37, σ. 333).

Ἐπίκτητε
χρηστέ,
χαῖρε.

---

1. Ἐπήκτητε, Cesnola εἰς *Cyprus* **3.** *omis.* Cesnola εἰς *Cyprus* καὶ Σακελλάριος.

Τὸ ὄνομα *Ἐπίκτητος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 197**.

Λάρ. 152. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΕΙΜΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,65 μ. περίπου, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2334). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μ. μέχρι 0,04 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 19· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 83· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 33 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1965)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 309, ἀρ. 2208 (φωτ. πίν. 40, σ. 336).

Τείμων
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 1: *Τείμων*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

στ. 3: *χέρε*: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Λάρ. 153. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2335). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,032 μέχρι 0,042 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 28· Cesnola, *Cyprus*, σ. 435, ἀρ. 86· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl*., ἀρ. 42 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1943)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 297, ἀρ. 2151 (φωτ. πίν. 37, σ. 333).

Ἐπαφρόδειτε
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἐπαφρόδειτε*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Λάρ. 154. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 20· Cesnola, *Cyprus*, σ. 435, ἀρ. 87 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 86)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 294, ἀρ. 2139.

Δημητρίων·
χρηστέ,
χέραι.

---

3. χαῖρε, Oziol.

Σχόλια: στ. 1: *Δημητρίων*. Ὀνομαστικὴ ἀντὶ κλητική.
στ. 3: *χέραι*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Δημητρίων* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-ίων* στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 203.**

Λάρ. 155. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΛΩΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 26· Cesnola, *Cyprus*, σ. 435, ἀρ. 89 (Σακελλαρίου², σ. 45, ἀρ. 55)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 311, ἀρ. 2218.

Φλῶρε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Φλῶρος* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 156. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΗΣΙΜΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2405). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,045 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 29· Cesnola, *Cyprus*, σ. 435, ἀρ. 90· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 23 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1957)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 306, ἀρ. 2194 (φωτ. πίν. 39, σ. 335).

Ὀνήσιμε
χρηστέ,
χέρε.

---

1. Ὀνέσιμε, Oziol.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Ὀνήσιμος* ἀπαντᾶ καὶ σὲ μία ἐπιγραφὴ τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου (222-1 π.Χ.) ἀπὸ το Ἰδάλιον βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Ο 28, καθὼς καὶ σὲ μία ἐπιγραφὴ τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου βλ. **Λάρ. 54**.

Λάρ. 157. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 435, ἀρ. 91· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 290, ἀρ. 2118.

Ἀρτεμίδω-
ρε χρηστέ,
χαῖρε.

---

2. χρεστέ, Oziol.

Τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* ἀπαντᾶ πολὺ συχνὰ στὴν Κύπρο βλ. **Πάφ. 130**.

Λάρ. 158. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΩΝΙΔΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,64 μ., ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2411). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 435, ἀρ. 98 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 84)· Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 37 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1935)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 288, ἀρ. 2108 (φωτ. πίν. 34, σ. 330).

Ἀπολω-
νίδη
χηστέ,

4 χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1-2: Ἀπολω|νίδη. Ἐναλλαγὴ ΛΛ ~ Λ πρὸ φωνήεντος βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 517.

στ. 3: *χηστέ* ἀντὶ χρηστέ. Παράλειψη τοῦ *ρώ* ἀπὸ λάθος τοῦ χαράκτου.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀπολλωνίδης* βλ. **Λάρ. 25**.

Λάρ. 159. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΔΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,80, διαμέτρου ἄνω 0,39 καὶ κάτω 0,47 μ. Βρέθηκε στὴν πόλη τῆς Λάρνακας καὶ ἀργότερα μεταφέρθηκε σὲ οἰκία στὸ χωριὸ Ξυλοφάγου, ἀπὸ ὅπου ἀποκτήθηκε ἀπὸ τὸ Τμῆμα Ἀρχαιοτήτων τῆς Κύπρου. Φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (Inv. RR ΜΛΑ 1863). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,05 μέχρι 0,07 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 2005, σ. 195, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 2,3 a-b).

Ἀπολλωνίδη
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀπολλωνίδης* βλ. **Λάρ. 25**.

Λάρ. 160. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Munro, *JHS* 12, 1891, σ. 332· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 299, ἀρ. 2159.

Εὐτύχη
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Εὔτυχος* καὶ *Εὐτύχης* βλ. **Λεμ. 287**.

Λάρ. 161. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΚΥΠΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα, προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.
Ross 1850, σ. 516, ἀρ. 9Β· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 312, ἀρ. 2225.

Ἀριστόκυπρος
νεώτερος
χρηστέ, χ[αῖ]ρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα Ἀριστόκυπρος μαρτυρεῖται σὲ ἀκόμη 2 ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Κύπρο, ἡ μία τοῦ Ε'/Δ' αἰ. π.Χ. ἀπὸ τὸ Μάριον (συλλαβική) καὶ ἡ ἄλλη χρονολογεῖται τὸ 498 π.Χ. ἀπὸ τοὺς Σόλους καὶ ἀναφέρεται στὸν υἱὸ τοῦ βασιλέως Φιλοκύπρου βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Λάρ. 162. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΛΠΙΔΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν περιοχὴ τοῦ ἀρχαίου Κιτίου καὶ θεωρεῖται χαμένος.
LBW 2746 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 83)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 296, ἀρ. 2146.

Ἐλπίδι χρη-
τέ, χέραι.

Σχόλια: στ. 1-2: *χρητέ*. Παράλειψη τοῦ σίγμα βλ. **Λεμ. 187**.

στ. 2: *χέραι*: Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Ἐλπίδιος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 163. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,26 μ., ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν περιοχὴ τοῦ ἀρχαίου Κιτίου καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Σακελλαρίου, *Κυπριακά* Ι, σ. 49, ἀρ. 18· *LBW* 2752· Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 85, ἀρ. 17· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 293, ἀρ. 2132.

Δεμετρία χρεστή, χέρε.

Σχόλια: *Δεμετρία* καὶ *χρεστή*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Brixhe 1987², σ. 49 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244.

χέρε. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία*, μὲ τὰ παράγωγα καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**.

Λάρ. 164. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΙΔΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,60 μ., ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 82, ἀρ. 7 (Σακελλαρίου², σ. 47, ἀρ. 99)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 289, ἀρ. 2114.

Εὐψύχι
Ἀριστο-
νιδίνη· οὐ-
4 δὶς ἀθά-
νατος.

Σχόλια: στ. 4: *οὐ|δίς*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ *Ἀριστονιδίνης* εἶναι ἐσφαλμένη γραφὴ τοῦ ὀνόματος *Ἀριστονίδης*. Γιὰ τὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές, ποὺ παραδίδουν τὴ φράση *οὐδεὶς ἀθάνατος* βλ. **Λάρ. 94**.

Λάρ. 165. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΗΣΙΚΡΑΤΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 84, ἀρ. 13· Munro, *JHS* 12, 1891, σ. 332· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 306, ἀρ. 2193.

Ὀνησικ[ρ]ά-
τη χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησικράτης* βλ. **Πάφ. 5**.

Λάρ. 166. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινο κιονίσκος ποὺ φέρει ἐπιτύμβιο ἐπίγραμμα ἑνὸς ἐλεγειακοῦ διστίχου. Βρέθηκε στὸ Κίτιον καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2385). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 ἕως 0,025 μ.

Colonna – Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 97-8, ἀρ. 3· Cesnola, *Cyprus*, σ. 430, ἀρ. 39· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 16· Kaibel, *EGr* 288a· Myres, *HCC*, 193· Peek, *GVI*, 1955, ἀρ. 1405· Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ' 1980, ἀρ. 115· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 112-3 (**Ε39**) καὶ 360-2· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 279, ἀρ. 2085 (φωτ. πίν. 32, σ. 328).

Σεμνὸν ἀεὶ ζήσας βίοτον,
μάκαρ Ἀρτεμίδωρε,
σωφροσύνην διὰ σὴν
4 χαῖρε καὶ ἐν φθιμένοις.

3. διὰ σήν, Cesnola.

Τὸ μέτρο τοῦ ἐπιγράμματος εἶναι ἄψογο. Γιὰ τὴ φράση *σεμνὸν ἀεὶ ζήσας βίοτον*, πβ. Kaibel, *EGr* 286.1 καὶ 596.1. Τὸ ἐπίθετο *σεμνός* (βλ. **Λάρ. 122**) σημαίνει τὸν ἔντιμο καὶ ἠθικὸ τρόπο ζωῆς ποὺ προκαλοῦσε τὸν σεβασμό. Γιὰ τὴ σημασία τοῦ *μάκαρ* βλ. Chantraine σ.λ. Τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* ἀπαντᾶ πολὺ συχνὰ στὴν Κύπρο βλ. **Πάφ. 130** καὶ σ' ἄλλες περιοχές βλ. *LGPN* σ.λ. Ἡ σωφροσύνη ἀποτελεῖ τὸ κύριο χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τοῦ σεμνοῦ βίου τοῦ Ἀρτεμιδώρου καὶ τὴν πηγὴ τῆς χαρᾶς γιὰ τὸν νεκρό. Γιὰ τὶς ἐκφράσεις, ποὺ δηλώνουν τὸν ἐνάρετο βίο ἀτόμων βλ. **Πάφ. 106**. Γιὰ τὴ φράση *χαῖρε καὶ ἐν φθιμένοις* πβ. **Λάρ. 122**.

Λάρ. 167. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΒΑΚΧΙΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη στήλη, ἀποκεκρουμένη ἄνω καὶ δεξιά, ἡ ὁποία βρέθηκε στὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2438). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,013 μ.

Cesnola, *Cyprus*, σ. 432, ἀρ. 45· τοῦ ἰδίου, *Atlas* 3, πίν. CXLV, 1 (φωτ.)· Myres, *HCC*, ἀρ. 1925· Peek, *GVI*, ἀρ. 538a (=Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δα' καὶ Δβ' 1980, ἀρ. 116)· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 124-5 (**E50**) καὶ 401-6· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 282, ἀρ. 2088 (φωτ. πίν. 32, σ. 328).

[- - - - - - ὀθ]-
νήοις φίλον
τὸν ἐν τέχναις
4 μαγειρικαῖς αεὶ
φανέντα χριστόν,
τὸν σεμνὸν ἄν-
δρα Βάκχιν ἥδ' ἔ-
8 χι θανόντα γῆ.

1. [Ἀστοῖσι τόν ποτ' ἄρμενον (?) καὶ ὀθ], Βοσκός **2.** νήοις φίλον, Βοσκός: NH ... φίλον, Cesnola, *Cyprus*·]οις φίλον, Myres· NHOI φίλον, Oziol **5.** χριστόν, Βοσκός: χρηστόν, *cett.* **7-8.** ἔχει Cesnola, *Cyprus* καὶ Oziol **8.** θανόντα γῆ, Βοσκός.

Σχόλια: στ. 1-2: [*ὀθ*]|*νήοις*. Ἐναλλαγὴ Η ~ ΕΙ ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν /i/ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 170-1.

στ. 5: *χριστόγ*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ Η, Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

στ. 7-8: *ἔ|χι*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [i] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ σωζόμενο τμῆμα δίνει τὸ τέλος ἑνὸς στίχου καὶ σχεδὸν ἀκέραιους ἄλλους δύο στίχους σὲ ἑπτὰ σειρές. Ὁ Χατζηιωάννου (*ΑΚΕΠ* Δβ' 116) σημειώνει ὀρθῶς ὅτι «τὸ μέτρο τοῦ ἐπιγράμματος εἶναι ἰαμβικὸ ἀκανόνιστο, δηλ. οὔτε τρίμετρο οὔτε τετράμετρο» ἀλλὰ κάνει λάθος στὴ μετρική του ἀνάλυση· γιὰ τὴν ὀρθὴ προσωδία τοῦ μέτρου βλ. Βοσκοῦ, ὅ.π., σ. 402-3. Τὸ [*ὀθ*]|*νήοις* εἶναι πολὺ πιθανὸ συμπλήρωμα τοῦ Peek ἀντὶ τοῦ συνήθους *ὀθνείοις*. Γιὰ τὴ μαγειρικὴ τέχνη στὴν Κύπρο καὶ γιὰ τὰ διάφορα ἐπαγγέλματα σὲ κυπριακὲς ἐπιγραφὲς βλ. L. Robert, «Apollon Laceutès à Chypre», *CRAI* 1978, σ. 338-44, πβ. Mitford, *IK*, σ. 260, ὑποσ. 1. Γιὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μαγείρου βλ. Berthiaume 1982. Τὸ ὄνομα *Βάκχι*(*ο*)*ς* ἀπαντᾶ καὶ στὴν Κυρήνη, στὴ Δῆλο καὶ τὴν Ἀττική (*LGPN* I, σ.λ.). Τὸ ὄνομα *Βάκχις* εἶναι συντετμημένος τύπος τοῦ *Βάκχιος*, πβ. *Διονύσις*, *Ἀφροδίσις* κτλ. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67. Τὸ θηλυκὸ *Βακχίς* ἀπαντᾶ στὶς **Λεμ. 458** καὶ **Λευκ. 104**.

Πρόκειται γιὰ ἀκόμη ἕνα ἐπίγραμμα ἀπὸ τὸ Κίτιον μὲ ἀναφορὰ σὲ ἐπάγγελμα, πβ. **Λάρ. 90**, 3-5: *τὸν μειμολόγων πάντων ἔξοχον ἐν χάρισιν*.

Λάρ. 168. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΑΡΚΙΑΝΑΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2409). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,025 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 84, ἀρ. 12· Cesnola, *Cyprus*, σ. 433, ἀρ. 51 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 91)· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 25 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1951)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 302, ἀρ. 2176 (φωτ. πίν. 38, σ. 334).

Μαρκιάνα
χρηστή, χέρε.

---

1. ΜΑΡΚΛΙΝΑ, *Cyprus*· ΜΑΡΚΙΑΝΕΑ, *Atlas*· Μαρκιανὰ (?), Oziol **2.** χρηστέ, *Atlas*.

Σχόλια: στ. 2: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα τῆς νεκρῆς ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 169. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΓΕΝΙΑΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2384). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,027 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1875, σ. 83, ἀρ. 11· Cesnola, *Cyprus*, σ. 435, ἀρ. 97· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 32 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 71)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 307, ἀρ. 2199 (φωτ. πίν. 39, σ. 335).

Περιγένια
χρηστή,
χαῖρε.

---

1. Πενγενία, Colonna-Ceccaldi καὶ Σακελλάριος· Περιγενία, Oziol.

Σχόλια: *Περιγένια*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Περιγένεια* ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου.

Λάρ. 170. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΩΣΙΩΡΟΥ (;)

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2265). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 25· Cesnola, *Cyprus*, σ. 434, ἀρ. 85· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 22 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1963)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 308, ἀρ. 2207 (φωτ. πίν. 39, σ. 335).

Σωσιωρ-
ε ὦ χρε-
στέ, χέ[ρε].

Σχόλια: στ. 2-3: *χρε|στέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 163-4, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

στ. 3: *χέ*[*ρε*]. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Σωσίωρος* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 171. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΡΟΔΩΝΟΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴ Λάρνακα καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Φυλάσσεται στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (74.51.2327). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,032 μέχρι 0,057 μ.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 29, 1875, σ. 96, ἀρ. 23· Cesnola, *Cyprus*, σ. 435, ἀρ. 88· τοῦ ἰδίου, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 43 (= Myres, *HCC*, σ. 553, ἀρ. 1961)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 308, ἀρ. 2206 (φωτ. πίν. 39, σ. 335).

Ῥόδων·
χρησταί,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ῥόδων*. Ὀνομαστικὴ ἀντὶ κλητική.

στ. 2: *χρησταί*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Ῥόδων* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λεμ. 145**.

Λάρ. 172. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΑΡΙΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,72, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,255 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Καλαβασὸς στὴν τοποθεσία «Γυρτόμυλος» καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1289· Μ.Ρ.

42/36/4, bl. 102). Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,05 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1985, σ. 326, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 59,2) (= *SEG* 35, 1466)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 292, ἀρ. 2130 (φωτ. πίν. 35, σ. 331).

Δημάριν
χρηστή,
χαῖρε.

Ὁ τύπος *Δημάριν* εἶναι κλητικὴ πτώση μετὰ ἀπὸ τὴν ὑφαίρεση τοῦ *ὄμικρον* (*Δημάριον* > *Δημάριν*). Γιὰ τὸ ὄνομα αὐτό βλ. **Λεμ. 234**. Γιὰ τὴν ὑποκοριστικὴ κατάληξη *–άριον* βλ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1984, σ. 12-13. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67.

Λάρ. 173. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΑΤΟΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀποκεκρουμένος ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, ὕψους 0,47 καὶ διαμέτρου 0,33 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς νεκροπόλεως τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1100). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,04 μ.

Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 286, ἀρ. 2102 (φωτ. πίν. 33, σ. 329).

Ἀπολλωνᾶ
[χρη]στέ,
[χ]έρε.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Ἀπολλωνᾶς* μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Λάρ. 126**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ *-ᾶς*, *-ᾶτος* βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ -ᾶς βλ. καὶ Masson, *OGS*, σ. 13-18.

Λάρ. 174. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΗΜΕΡΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν περιοχὴ τοῦ ἀρχαίου Κιτίου καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Ross 1850, σ. 516, ἀρ. 9Ε· *LBW* 2744 (Σακελλαρίου², σ. 45, ἀρ. 56)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 298, ἀρ. 2156.

Εὐήμερε χρη-
στέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐήμερος*, πβ. **Λεμ. 515** καὶ **581** (;).

Λάρ. 175. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΕΩΝΟΣ

Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν περιοχὴ τοῦ ἀρχαίου Κιτίου καὶ θεωρεῖται χαμένος.

LBW 2745 (Σακελλαρίου², σ. 46, ἀρ. 82)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 303, ἀρ. 2181.

Νέων χρε-
στέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 2: *χρεστέ*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Brixhe 1987², σ. 49 καὶ Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244.

στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Νέων* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 713** καὶ **774**.

Λάρ. 176. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΚΕΛΙΝΟΥ

Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὴν περιοχὴ τοῦ ἀρχαίου Κιτίου. Μεταφέρθηκε ἐκεῖ ἀπὸ τάφο στὴ Λάρνακα καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Σακελλαρίου, *Κυπριακά* I, σ. 49, ἀρ. 19· *LBW* 2748· Σακελλαρίου², σ. 45, ἀρ. 44· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 303, ἀρ. 2178.

Μακελῖ-
νε ο<ὐ>δὶ<ς> ἀ-
θάνατ-
ος.

1-2. Μακελίνῳ, Σακελλάριος· Μαρκλεῖ|νε, Oziol **2.** Νε οδι[ς], Σακελλάριος.

Σχόλια: στ. 2: *ο<ὐ>δὶ<ς>*. Ἐναλλαγὴ I ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 177. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΤΡΥΦΑΙΝΑΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΗΤΟΣ Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε σὲ οἰκία στὸ χωριὸ Μαρώνι. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Hogarth, *Devia Cypria* 1889, σ. 107, ἀρ. 24.

Τρύφαινα
Ἀριστῆτος
χ[ρ]ηστή, χαῖρεν.

Σχόλια: στ. 3: *χαῖρεν* ἀντὶ *χαῖρε*.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Τρύφαινα* βλ. *LGPN* I σ.λ. Τὸ ὄνομα *Ἀριστῆς* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 178. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΣΙΑΣ
Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,35 μ. Προέρχεται ἀπὸ τὸ Κίτιον καὶ θεωρεῖται χαμένος.

Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 83, ἀρ. 8 (Σακελλαρίου², σ. 47, ἀρ. 100)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 291, ἀρ. 2125.

Εὐψύχι Ἀ-
φροδισία·
οὐδὶς ἀθάνα-
τος.

Σχόλια: στ. 3: *οὐδίς*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὶς ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές, ποὺ παραδίδουν τὴ φράση *οὐδεὶς ἀθάνατος* βλ. **Λάρ. 94**. Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ἀφροδίσιος* καὶ *Ἀφροδισία* βλ. **Λεμ. 222**.

2. ΓΟΛΓΟΙ (Λάρ. 179-192)

Α. Τιμητικὴ ἐπιγραφή (Λάρ. 179)

Λάρ. 179. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΕΡΟΥΙΟΝ ΣΟΥΛΠΙΚΙΟΝ ΠΑΓΚΛΕΑ ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΡΑΤΗ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ φαιὸ μάρμαρο, ὕψους 0,97, πλάτους 0,595 καὶ πάχους 0,32 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀθηένου (χώρα τῶν ἀρχαίων Γόλγων) καὶ ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα 10 τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου (Inscr. GR 219). (Αὐτοψία στὶς 26/7/2006).

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 421· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 5 (c) (φωτ. πίν. 4)· Masson, *BCH* 95, 1971, σ. 332, ἀρ. 16 (= I. Nicolaou, *CIS*, σ. 28-9, πίν. 35 [φωτ.]).

Σερούιον Σουλπίκιον
Παγκλέα Οὐηρανιανὸν
Κράτης Ἀσκληπιάδου
4 κατὰ διαθήκην.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Κράτης* βλ. **Λεμ. 210**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀσκληπιάδης* βλ. **Λεμ. 283**. Ὁ Κράτης, υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιάδου, τιμᾶ τὸν Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν καὶ στὴν **Ἀμμ. 27** μὲ τὴν ἀνάθεση τοῦ ἀγάλματός του. Τὸ ἴδιο πρόσωπο τιμᾶ τὸν *Παγκλῆ* σὲ δύο διαφορετικὲς πόλεις, στὴ Σαλαμῖνα καὶ στοὺς Γόλγους. Ὁ *Παγκλῆς* ὑπῆρξε Ἕλληνας πολίτης ἀπὸ τὴ Σαλαμίνα, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τὴ ῥωμαϊκὴ *civitas* πιθανῶς μέσω τοῦ πατρός του Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους, ποὺ πῆρε τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία (καὶ τὰ ῥωμαϊκά του ὀνόματα) ὑπὸ τὸν αὐτοκράτορα Γάλβα μεταξὺ τοῦ Ἰουνίου τοῦ 68 καὶ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 69 μ.Χ. Τὸ *cognomen* του *Veranianus* τὸ ἔλαβε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς μητρός του. Ὁ *Σερούιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός*, ὑπῆρξε ἕνας πολὺ διακεκριμένος Σαλαμίνιος. Ὄχι μόνο ἄφησε κληροδοτήματα μὲ τὸ θάνατό του στοὺς φίλους του ὅπως φαίνεται ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐπιγραφή, ἀλλὰ ὑπῆρξε μέγας εὐεργέτης τῆς πόλεώς του Σαλαμίνος: Οἰκοδόμησε μὲ δικά του ἔξοδα τὸ μεγαλύτερο πιθανῶς μέρος τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμίνος καὶ

ἑνὸς ἄλλου κτηρίου (ἴσως γυμνασίου), συμπεριλαμβανομένων ὅλων τῶν ἀγαλμάτων ποὺ τὸ κοσμοῦσε, καθὼς καὶ ἑνὸς ἀμφιθεάτρου. Ἐπιπρόσθετα ὑπῆρξε ἀγωνοθέτης καθὼς καὶ γυμνασίαρχος καὶ πάλι μὲ δικά του ἔξοδα. Ἐπιπλέον ὑπῆρξε τρεῖς φορὲς ἀρχιερέας ὁλόκληρης τῆς Κύπρου. Γιὰ ὅλες αὐτὲς τὶς εὐεργεσίες τιμήθηκε μὲ τὸ νὰ εἶναι *εἰς αἰῶνα γυμνασίαρχος*. Γιὰ τὸν *Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανόν* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 3: Ἐπιφανεῖς πολῖτες, σ. 37-38. Γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του βλ. **Ἀμμ. 27**.

Β. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (Λάρ. 180-184)

Λάρ. 180. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗ ΓΟΛΓΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ὁ λίθος ποὺ φέρει αὐτὴν τὴν ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἄχνα, ποὺ βρίσκεται μεταξὺ Λάρνακας καὶ Ἀμμοχώστου.

Περιστιάνη, *ΚΧ* 7, 1927, σ. 182 (Seyrig, *BCH* 51, 1927, σ. 152-3 = *SEG* 6, 833).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2189, ὑποσ. 63 .

Ἀφροδίτης τῆς
Γολγίας
ΕΙΣΟΥ

Γιὰ τὸ ἐπίθετο *Γόλγιος* καὶ τὴν Ἀφροδίτη Γολγία βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 84.

Λάρ. 181. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΦΡΟΔΕΙΣΙΝ

Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Μικρὴ πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένη δεξιά, μὲ μύτη στὴν ὁποία σώζονται ἴχνη κόκκινου χρώματος. Οἱ πρῶτοι τέσσερεις στίχοι εἶναι χαραγμένοι σὲ δύο στῆλες. Ἡ πλάκα, ὕψους 0,12 καὶ πλάτους 0,18 μ., προέρχεται ἀπὸ τὴν Ἀθηένου (Γόλγοι) καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου (inv. AM 669).

Dain, *IGrML*, σ. 83, ἀρ. 71· Masson, *BCH* 95, 1971, σ. 331, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 22)· Hermary, *Sculptures*, σ. 454, ἀρ. 942 (φωτ.) (= *SEG* 52, 1493)· I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 225, ἀρ. 1s.

Θεῷ Ὑψ[ίστῳ]
Ἀφροδεί-
σις
4 ἀνέθηκεν
εὐξάμε-
νος.

Γιὰ τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Τὸ ὄνομα *Ἀφροδείσις* εἶναι συντετμημένος τύπος τοῦ *Ἀφροδείσιος*. Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ἀφροδίσιος* καὶ *Ἀφροδισία* βλ. **Λεμ. 222**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67. Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Λάρ. 182. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΟ
Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Μικρὴ πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, μὲ ζεῦγος ὀφθαλμῶν, στὰ ὁποῖα σώζονται ἴχνη μαύρου χρώματος, πάνω ἀπὸ τὴν ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια. Ἡ πλάκα, ὕψους 0,125 καὶ πλάτους 0,15 μ., βρέθηκε στὴν Ἀθηένου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου (inv. AM 565).

Masson, *BCH* 95, 1971, σ. 331, ἀρ. 12 bis (φωτ. πίν. 21)· Hermary, *Sculptures*, σ. 454, ἀρ. 941 (φωτ.) (= *SEG* 52, 1492)· I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 225, ἀρ. 1q.

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 598 (γιὰ τὴ χρονολογία).

Θεῷ Ὑψίστῳ ἀνέ-
θηκεν εὐξάμενος
Μᾶρκος . . . . .ς (;)

Γιὰ τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Μᾶρκος* βλ. **Λεμ. 227**. Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Λάρ. 183. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΚΤΥΟ
Γ'- Δ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀμμόλιθο μὲ δύο ἀνάγλυφους μαστοὺς πάνω ἀπὸ τὴν ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια, ὕψους 0,11, πλάτους 0,16 καὶ πάχους 0,01 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀθηένου καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου (inv. AM 668).

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 361, ἀρ. 1· Masson, *BCH* 95, 1971, σ. 331, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 19)· Hermary, *Sculptures*, σ. 452, ἀρ. 935 (φωτ.) (= *SEG* 52, 1490)· I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 225, ἀρ. 1r.

Θεῷ Ὑψίστῳ ἀνέθη-

κεν Πρόκτυος εὐξαμέ-
[ν]η.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρουν τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* καὶ γιὰ τὴ λατρεία του στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Τὸ θηλυκὸ ὄνομα *Πρόκτυος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 184. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΑΡΙΤΩΝΑ Γ'- Δ' αἰ. μ.Χ.

Μικρὴ πλάκα ἀπὸ ἀμμόλιθο, μὲ ζεῦγος ὀφθαλμῶν, στὰ ὁποῖα σώζονται ἴχνη μαύρου χρώματος, πάνω ἀπὸ τὴν ἐγχάρακτη ἐπιφάνεια. Ἡ πλάκα, ὕψους 0,10, πλάτους 0,12 καὶ πάχους 0,015 μ., βρέθηκε στὴν Ἀθηένου (Γόλγοι). Φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου (inv. AM 670).

Perdrizet, *BCH* 20, 1896, σ. 361-2, ἀρ. 2· Masson, *BCH* 95, 1971, σ. 331, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 20)· Hermary, *Sculptures*, σ. 454, ἀρ. 940 (φωτ.) (= *SEG* 52, 1491)· I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 225, ἀρ. 1p.

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 598 (γιὰ τὴ χρονολογία).

Θεῷ Ὑψίστῳ εὐξάμενος
Χαρίτων ἀπέδωκεν.

Γιὰ τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79. Γιὰ τὸ ὄνομα *Χαρίτων* πβ. **Λεμ. 327**. Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Γ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (Λάρ. 185-190)

Λάρ. 185. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ποὺ βρέθηκε στὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ Ἀθηένου. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

LBW 2839.

Εὐάνγελε
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: *Εὐάνγελε*. Ἀπόδοση τοῦ ἐρρίνου τῆς *ἐξόδου* μὲ Ν βλ. Brixhe 1987², σ. 34, πβ. **Λευκ. 15**.

Πρόκειται γιὰ τὴν πρώτη μαρτυρία τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 186. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΕΛΠΙΣΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἄρσος, χώρα τῶν ἀρχαίων Γόλγων. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 65.

Εὐέλπιστε
χρηστέ,
χαῖραι.

Σχόλια: στ. 3: *χαῖραι*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Τὸ ὄνομα *Εὐέλπιστος* ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου.

Λάρ. 187. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΟΥΤΙΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἀθηένου. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 32.

Νουτίων
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Νουτίων* ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-ίων* στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 203.**

Λάρ. 188. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ὕψους 1,13, κάτω διαμέτρου 0,48 μ., ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου τῆς Ἀθηένου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 137, ἀρ. 1.

Ἀρίστων
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λάρ. 189. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ὕψους 1,13, κάτω διαμέτρου 0,54 μ. Βρέθηκε στὸν ἴδιο τόπο μὲ τὴν προηγούμενη καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,02 μ.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 138, ἀρ. 2.

Ἀρίστων χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Λάρ. 190. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΗΣΑΤΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος προερχόμενος πιθανὸν ἀπὸ τὴν Ἀθηένου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «ἐν Λεμεσῷ παρὰ τῷ κ. Ἰωακεὶμ Χουσεπιάν».

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 138, ἀρ. 3.

Ὀνησᾶ
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησᾶς* - *Ὀνασᾶς* βλ. **Λεμ. 251**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ *-ᾶς*, *-ᾶτος* βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71.

Δ. Διάφορα (Λάρ. 191-192)

Ι. Προσευχή (Λάρ. 191)

Λάρ. 191. ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ Γ' αἰ. μ.Χ.

Ὀγκόλιθος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,25 καὶ μήκους 0,29 μ. Προέρχεται ἀπὸ τοὺς Γόλγους καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (Inv. 74.51.2398). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,082 μ.

Colonna - Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 89, ἀρ. 4· Cesnola, *Cyprus*, σ. 422, ἀρ. 20· τοῦ ἰδίου, *Atlas* 3, πίν. CXLIV, 2 (φωτ.)· Myres, *HCC*, ἀρ. 1916· L. Robert, *Hellenica* 10, 1955, σ. 87 (*SEG* 14, 816)· Masson, *BCH* 95, 1971, σ. 330, ἀρ. 9.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2206, ὑποσ. 160 (γιὰ τὴ λατρεία τοῦ θεοῦ *Ἥλιου*).

Εἷς θεός,
τὸ μεγίστα-
τον, τὸ ἐνδοξό(τα)-
4 τον ὄνομα,
βοήθῃ πᾶσι δεό-
μεθε. — Ἥλιος.

Κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴ βρίσκονται ἀνάγλυφοι δύο κλάδοι φοινικιᾶς καὶ ἀνάμεσά τους δύο στεφάνια. Στὸ ἕνα ἀπὸ αὐτὰ εἶναι χαραγμένη ἡ λέξη ΗΛΙΟΣ, ἐνῶ τὸ ἄλλο στεφάνι εἶναι μισοσβησμένο. Πρόκειται γιὰ μία ἀπὸ τὶς δύο μονοθεϊστικὲς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου (βλ. καὶ **Ἀμμ. 141**), στὶς ὁποῖες γίνεται ἐπίκληση στὸν Ἥλιο. Ἀπὸ τὸν θεὸ αὐτὸ ἔγινε κατὰ τὸν Mitford, ὅ.π., ἡ μετάβαση στὸν *Θεὸν Ὕψιστον*, ἀλλὰ ἡ ἄποψή του προσκρούει στὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Θεὸς Ὕψιστος ἀπαντᾶ καὶ σὲ ἐπιγραφὲς τοῦ Α' καὶ Β' αἰ. μ.Χ., ἐνῶ καὶ οἱ δύο ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν θεὸ Ἥλιο εἶναι τοῦ Γ' αἰ. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Ἀνατολή, καὶ κυρίως ἀπὸ τὴ Συρία, τὴν Παλαιστίνη καὶ τὴν Ἀραβία, ποὺ παραδίδουν τὴν τυπικὴ φράση *Εἷς Θεός* (*ὁ βοηθῶν*), βλ. Markschies 2002, σ. 209-214.

ΙΙ. ΧΑΡΑΓΜΑ (Λάρ. 192)

Λάρ. 192. ΟΝΟΜΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΑΓΑΛΜΑΤΟΣ

Α΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Ἄγαλμα καθισμένης γυναικός, ὕψους 1,12 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀθηένου καὶ φυλάσσεται στὸ Μητροπολικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης (Inv. 74.51.2490).

Savage, *AJPh* 2, σ. 238-9· Myres, *HCC*, ἀρ. 1381 (φωτ. πίν. 18)· Masson, *BCH* 95, 1971, σ. 330-1, ἀρ. 10.

Ζωίλος
Γόλγιος
ἐποίει.

Ἡ ἐπιγραφὴ φέρει τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχνη ποὺ φιλοτέχνησε τὸ ἄγαλμα. Ἡ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς προτάθηκε ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐκδότη καὶ ἀκολούθησαν οἱ ἑπόμενοι. Τὸ ἐθνικὸ *Γόλγιος* εἶναι πολὺ σπάνιο καὶ κατὰ τὸν Masson προσφέρει ἕνα καλὸ ἐπιχείρημα γιὰ τὴν ταύτιση τῆς περιοχῆς τῆς Ἀθηένου μὲ τὴν τοποθεσία τῶν ἀρχαίων Γόλγων. Τὸ ἐπίθετο *Γόλγιος* ἀπαντᾶ ἤδη σὲ συλλαβικὲς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὸ Ἰδάλιον βλ. Masson, *ICS* 219, καὶ στοὺς Χύτρους (*BCH* 86, 1962, σ. 358, ἀρ. 4), καθὼς καὶ πρὸς τὴν *Ἀφροδίτη Γολγία* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 84.

3. ΤΡΕΜΙΘΟΥΣ (Λάρ. 193-203)

Α. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (Λάρ. 193-202)

Λάρ. 193. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΥΜΜΑΧΟΥ

Α' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Τρεμετουσιά. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 34.

Σύμμαχε
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Σύμμαχος* μαρτυρεῖται καὶ σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Πάφο τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC*, Σ 43.

Λάρ. 194. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΤΗΣΙΔΟΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Τρεμετουσιὰ τῆς Λάρνακας καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. GR 298).

I. Nicolaou, *RDAC* 1982, σ. 190 (*SEG* 32, 1382).

Ἐπικτησὶ
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἐπικτησίς* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 454**, **462** καὶ **521**.

Λάρ. 195. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΗΓΗΣΙΑΝΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο μὲ ἀνάγλυφη ταινία μὲ φύλλα καὶ καρποὺς πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιγραφή, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Τρεμετουσιά. Ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα 9 τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου. (Αὐτοψία στὶς 27/7/2006).

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 39.

Ἡγησιανὲ
χρηστέ,
χαῖρε.

Λάρ. 196. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΟΥΔΟΣ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Τρεμετουσιά. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 36.

Σωτηροῦ
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὑποκοριστικὰ ὀνόματα σὲ *-οῦς* αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν Κύπρο καὶ τὸν τύπο τῆς κλητικῆς σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων μὲ ὀνομαστικὴ *-οῦς*, γεν. *–οῦδος* καὶ *-οῦτος* βλ. **Λεμ. 247.**

Λάρ. 197. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΡΠΟ[Φ]ΟΡΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Τρεμετουσιά. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 33.

Καρπο[φ]όρε
χρηστέ.

Τὸ ὄνομα *Καρποφόρος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 549**.

Λάρ. 198. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Τρεμετουσιά. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 35.

[- - -]ΙΑΙΝΑ
χρηστή,
χαῖρε.

Λάρ. 199. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Τρεμετουσιά. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 37.

Εὐφρόσυνε
χρησταί,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2: *χρησταί*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐφρόσυνος* βλ. **Λευκ. 63**.

Λάρ. 200. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΙΜΙΓΕΝΕΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Τρεμετουσιά.
Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 38.

Προιμιγένηα
χρηστή,
χαῖρ[ε].

Σχόλια: *Προιμιγένηα*. Ἐναλλαγὴ ΟΙ ~ Ι βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 337-8. Ἐναλλαγὴ Η ~ ΕΙ γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Πριμιγένεια* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Λάρ. 201. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΝΑΣΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Τρεμετουσιά. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 40.

Ὄνασι χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ ἀπαντᾶ ἀκόμη ἕξι ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Κύπρο βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Λάρ. 202. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Τρεμετουσιά. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 41.

ΠΡΟΤΟΤΥ[- -]
χρηστή,
χαῖρε.

Β. Διάφορα (Λάρ. 203)

Ἐπιγραφὴ ποὺ ἀναφέρεται σὲ ὡροσκόπια (Λάρ. 203)

Λάρ. 203. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΩΡΟΣΚΟΠΙΑ

81 καὶ 88 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ἀποτελουμένη ἀπὸ δύο σχεδὸν συνανήκοντα ἀποτμήματα, ἀποκεκρουμένη ἄνω καὶ κάτω, ὕψους στὰ ἀριστερὰ 0,235, στὰ δεξιὰ 0,315, πλάτους 0,495 καὶ πάχους 0,11 μ. Βρέθηκε στὴν εἴσοδο τοῦ χωριοῦ Τρεμετουσιὰ καὶ ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα 10 τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου (Inscr. GR 220). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων στοὺς ἕξι πρώτους καὶ δύο τελευταίους στίχους κυμαίνεται ἀπὸ 0,007 μέχρι 0,013, ἐνῶ στους ὑπόλοιπους ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,025 (ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σύμβολο τῆς *ὥρας* στὸν στ. 9: 0,042) μ. (Αὐτοψία στὶς 26/7/2006).

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 118-9, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 44, 18 a-b) (*SEG* 20, 128).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2204, ὑποσ. 148 (ἀποκατάσταση τῶν στ. 8 καὶ 11) (= *SEG* 40, 1376).

Ἐλπιδ- - *c.*6 - - ΙΝΙ
κ[ο]μησε - - *reliquiae* - -
Ἀφροδ (?) - - *reliquiae* - -
4 . ΑΝ προγ[όν]ου (;) κζ' ἔτη
ΑCΙΟΥCΝΙ -*c.*3- ακ' τοῦ Ῥωμήου
ὥρα ε' Τίτου Κ[αί]σαρος L γ'
L ζ' Δομιτ[ι]ανοῦ Καίσαρος
8 γένεσις δυοῖ[ν] - - *reliquiae* - -
μη(νὸς) Τῦβι κε', ἡμέ(ρας) ὥρ(ας) α'
Σάμβατ ς'
κ(αὶ) β' ἡμέρα[ς].

---

8. δυοῖ[ν]: Mitford εἰς *ANRW*: ΔΥΩΝ, *AJA* ὑγιεινῆς, *AJA*. **11.** κ(αὶ) β' ἡμέρα[ς]: Mitford εἰς *ANRW*:

Πρόκειται γιὰ μία ἐπιγραφὴ μὲ μεγάλη σημασία, ἀφοῦ εἶναι τὸ μοναδικὸ παράδειγμα ὡροσκοπίου ποὺ ἔχει βρεθεῖ. Οἱ στίχοι 5, 6 καὶ 7 δίδουν ἀκριβεῖς ἡμερομηνίες γεννήσεως ποὺ ἀφοροῦν στοὺς δύο

αὐτοκράτορες. Ὑπάρχει συνδυασμὸς τοῦ αἰγυπτιακοῦ, ἰουδαϊκοῦ καὶ ῥωμαϊκοῦ ἡμερολογίου μὲ τὸν αἰγυπτιακὸ μῆνα *Τῦβι*, τὸν ἰουδαϊκὸ μῆνα *Σάμβατ* καὶ τὸν ῥωμαϊκὸ *Ῥωμῆο* (πβ. **Λάρ. 33**). Τὸ παλαιὸ αἰγυπτιακὸ ἡμερολόγιο (γιὰ τὴν πρώτη ἐπιγραφικὴ μαρτυρία στὴ νῆσο βλ. Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 129-30, ἀρ. 29) ἔτυχε μεταρρύθμισης ἀπὸ τὸν Αὔγουστο τὸ 30 π.Χ., ὁ ὁποῖος εἰσήγαγε ἕνα δίσεκτο ἔτος, μὲ ἀποτέλεσμα ἡ πρώτη του ἡμέρα νὰ ἦταν ἀπὸ τότε κέ. ἡ 29η Αὐγούστου. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται στὰ ἔτη τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Τίτου καὶ τοῦ Δομιτιανοῦ. Τὸ τρίτο ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Τίτου διήρκεσε ἀπὸ τὴν 23η Σεπτεμβρίου τοῦ 80 μέχρι τὴν 22η Σεπτεμβρίου τοῦ 81 μ.Χ. (κατὰ τὸν πρῶτο ἐκδότη, τὰ νέα τοῦ θανάτου τοῦ Τίτου τὴν 13η Σεπτεμβρίου δὲν θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ γίνονταν γνωστὰ στὸ νησὶ πρὶν τὸ κλείσιμο τοῦ τρίτου ἔτους· ἑπομένως ἡ εἰκοστὴ πρώτη ἡμέρα τοῦ Ῥωμήου εἶναι ἡ δωδεκάτη Σεπτεμβρίου τοῦ 81 καὶ ἡ 25η ἡμέρα τοῦ Τῦβι πρέπει νὰ ἦταν ἡ 21η Ἰανουαρίου τοῦ 88. Τὴν πέμπτη ὥρα τοῦ πρώτου μηνὸς καὶ τὴν πρώτη τοῦ δευτέρου μία γέννηση καταγράφεται.

Ὁ Mitford θεωρεῖ ὅτι αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει γραφεῖ ἀπὸ Ἰουδαῖο κάτοικο μὲν τῆς Τρεμιθοῦντος ἀλλὰ ἔχοντας στὴ Σαλαμίνα τὸ κέντρο τῆς κοινότητάς του, ἀφοῦ εἶναι γνωστό, κυρίως ἀπὸ τὶς γραμματειακὲς πηγές βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 16: Ἰουδαϊσμὸς καὶ χριστιανισμός, σ. 198-199, ὅτι ἡ Σαλαμὶς εἶχε ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο πληθυσμὸ Ἰουδαίων. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο ὑπάρχει συνδυασμὸς ἡμερολογίων, τοῦ αἰγυπτιακοῦ, τὸ ὁποῖο ἐχρησιμοποιεῖτο στὴ Σαλαμῖνα, καὶ τοῦ ῥωμαϊκοῦ, ποὺ ἐχρησιμοποιεῖτο στὴν Πάφο, καὶ κυρίως συγχρονισμὸς αὐτῶν τῶν δύο διαφορετικῶν ἡμερολογίων μὲ τὴν ἕκτη καὶ δεύτερη ἡμέρα τοῦ ἰουδαϊκοῦ μηνὸς *Σάμβατ*.

Δύο μόνο παραδείγματα κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο χρήσεως τῶν μηνῶν κατὰ τὸ αἰγυπτιακὸ ἡμερολόγιο σώζονται: **Λευκ. 77**: L λς', Παῦνι κ' (14 Ἰουνίου τοῦ 7 μ.Χ.) καὶ **Λάρ. 203**: μη(νὸς) Τῦβι κε' (21 Ἰανουαρίου τοῦ 88 μ.Χ.).

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν αὐτοκράτορα *Δομιτιανὸ* βλ. **Πάφ. 9**. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**.

4. ΚΟΦΙΝΟΥ (Λάρ. 204)

Λάρ. 204. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥΔΟΣ

Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,46, διαμέτρου ἄνω 0,37 καὶ κάτω 0,225 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Κοφίνου στὴν αὐλὴ ἑνὸς ἑστιατορίου καὶ ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1331· Μ.Ρ. 47/64/6, bl. 144). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,045 μ. (Αὐτοψία στὶς 21/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1987, σ. 177, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 55,1) (*SEG* 37, 1384)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 294, ἀρ. 2138 (φωτ. πίν. 35, σ. 331).

Δημητριοῦ
—ρηστά,
—αῖρε.

Αὐτὴ ἡ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ εἶναι πολὺ σημαντική, ὄχι μόνο ἕνεκα τοῦ ὅτι πρόκειται γιὰ μία ἀπὸ τὶς λίγες κρυπτοχριστιανικὲς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου (βλ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1374, ὑποσ. 470) ἀλλὰ εἶναι μία ἀπὸ τὶς δύο ἐπιγραφὲς τῆς ῥωμαϊκῆς περιόδου στὴν ὁποία εἶναι χαραγμένο τὸ χρίσμα πβ. **Λεμ. 675**. Τὸ *χεῖ* στὴν ἀρχὴ τῶν στίχων 2 καὶ 3 ὄχι μόνο ἀποδίδεται μὲ σταυρὸ ἀλλὰ ὅπως καὶ σὲ ἄλλες ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς ἀλλὰ τὸ πάνω του μέρος τελειώνει σὰν *πεῖ*. Φαίνεται, σύμφωνα μὲ τὴ Nicolaou ὅτι μὲ αὐτὸ τὸ σύμβολο ἀναγνωρίζονταν οἱ τάφοι τῶν Κυπρίων Χριστιανῶν.

Τὸ ὄνομα *Δημητριοῦς* μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὑποκοριστικὰ ὀνόματα σὲ *-οῦς* αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν Κύπρο καὶ τὸν τύπο τῆς κλητικῆς σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων μὲ ὀνομαστικὴ *-οῦς*, γεν. *–οῦδος* καὶ *-οῦτος* βλ. **Λεμ. 247.**

5. ΜΑΡΙ (Λάρ. 205)

Λάρ. 205. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΟΥΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Μαρί. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 43.

Ẹὐτύχη
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Εὔτυχος* καὶ *Εὐτύχης* βλ. **Λεμ. 287**.

6. ΔΕΚΕΛΕΙΑ (Λάρ. 206)

Λάρ. 206. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΙΓΔΙΟΝ

Δ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα χείλους πήλινου ἰγδίου, ὕψους 0,092, πλάτους 0,075 καὶ μεγίστου πάχους 0,04 μ. Βρέθηκε στὴ Δεκέλεια στὴν περιοχὴ «Βίγλα» καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (ἀρ. 1976/VI-29/1, Inscr. Mort. 9· M.P. 164/38/3, bl. 3).

I. Nicolaou, *RDAC* 1977, σ. 210, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 76,3) (= *SEG* 27, 965).

Εἰρηναῖ
εὐτύχι.

7. ΜΑΖΩΤΟΣ (Λάρ. 207)

Λάρ. 207. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΙΤΙΟΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΜΑΘΟΥΝΤΑ (ΜΑΖΩΤΟΣ) 324-333 μ.Χ.

Μιλιοδείκτης ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀμμόλιθο, τοῦ ὁποίου σώζεται μόνο ὁ σπόνδυλος, ὕψους 1,42 καὶ διαμέτρου 0,37 μ. Βρέθηκε ἔξω ἀπὸ οἰκία στὸ χωριὸ Μαζωτός, ποὺ βρίσκεται δεκαπέντε περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς τῆς Λάρνακας. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,046 μέχρι 0,055 μ.

Mitford, *JRS* 29, 1939, σ. 197-8, ἀρ. 7 (*RA* 1940, σ. 235).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1335, ὑποσ. 213 (23) (ἁπλὴ μνεία).

[D(ominis) N(ostris)]
[Fl(avio) Constantino victori]
maxim<o> ac [triumfatori]
4 [s]emper [Augusto et]
[Fl(avio) Cl(audio) Constantino et]
[Fl(avio) Iul(io) Consta]nt[io]
[no]b(ilissimis) Caes(aribus).

Σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ἕνας *Augustus*, πιθανώτατα ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ τρεῖς *Caesares* τιμοῦνται. Κατὰ συνέπεια χρονολογεῖται μεταξὺ τῆς 8ης Νοεμβρίου τοῦ 324, ὁπότε ὁ Κωνσταντῖνος ἔγινε *Caesar*, καὶ τῆς 25ης Δεκεμβρίου τοῦ 333, ὁπότε ἡ διάκριση ἀπονεμήθη στοὺς *Constans*.

8. ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ (Λάρ. 208-212)

Λάρ. 208. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,44 καὶ διαμέτρου 0,30 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Κάστρου τῆς Λάρνακας καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 428). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

Υοn κ.ἄ., *ΚΒ* V, 2004, σ. 293, ἀρ. 2133 (φωτ. πίν. 35, σ. 331).

Δημητρία
μνη(σ)θοῖ.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία*, μὲ τὰ παράγωγα καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**. Τὸ *μνησθοῖς* εἶναι τύπος εὐκτικῆς μέσης φωνῆς ἀντὶ *μνησθείης*, πβ. **Λεμ. 99** καὶ **100**, **Λευκ. 23** καὶ **Λάρ. 208**. Γιὰ τὴν ἔκφραση *μνησθείης* καὶ *μνησθοῖς* ἀντὶ τῆς συνήθους *χρηστέ/-ή, χαῖρε* βλ. **Λεμ. 79**.

Λάρ. 209. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΣ ΜΑΡΙΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,46, σωζομένης διαμέτρου ἄνω 0,26 καὶ κάτω 0,34 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Κάστρου τῆς Λάρνακας καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 427). Ὁ λίθος ἔχει ἐπιγραφεῖ δύο φορὲς ἀλλὰ στὴν πρώτη ἐπιγραφὴ σώζονται μόνο δύο γράμματα. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006).

Υοn κ.ἄ., *ΚΒ* V, 2004, σ. 293-4, ἀρ. 2134 (φωτ. πίν. 35, σ. 331).

(α) Α
Χ

(β) Δημητρία Μάριον
χρηστὴ χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δημητρία*, μὲ τὶς παραλλαγὲς καὶ τὰ ὑποκοριστικά του βλ. **Λεμ. 356**. Ὅπως ἐπισημαίνει καὶ ὁ Oziol τὸ Δημητρία Μάριον θὰ μποροῦσε εἴτε νὰ εἶναι διπλὸ ὄνομα εἴτε νὰ ἀποκατασταθεῖ ὡς Δημητρία Μαρίον[ος].

Λάρ. 210. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΔΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,585, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,36 μ. Παρουσιάστηκε ἀπὸ τὸν Γιάννη Ἀραπατιὰν ἀπὸ τὴ Λάρνακα στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας, ὅπου ἐκτίθεται στὸ ὑπόστεγο τῆς αὐλῆς του (ΜΛΑ 1660). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,028 μ. (Αὐτοψία στὶς 20/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1994, σ. 195, ἀρ. 47 (φωτ. πίν. 44, 47) (= *SEG* 44, 1282)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 287, ἀρ. 2106 (φωτ. πίν. 34, σ. 330).

Ἀπολλωνίδη
Ἀπολλωνίου
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀπολλωνίδης* βλ. **Λάρ. 25**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Λάρ. 211. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,79, διαμέτρου ἄνω 0,46 καὶ κάτω 0,48 μ. Βρισκόταν γιὰ πολλὰ χρόνια στὴν οἰκία τοῦ κ. Καλοδίκη (ὁδὸς Πλακότα) στὴ Λάρνακα καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1670/a). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 226-7, ἀρ. 22 (φωτ. πίν. 26, 22) (= *SEG* 45, 1859)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 303, ἀρ. 2182 (φωτ. πίν. 38, σ. 334).

Νικάνωρ
Νικάνορος
χαῖρε
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Νικάνωρ* ἀπαντᾶ στὴν Κύπρο τόσο κατὰ τὴν ἑλληνιστική βλ. I. Nicolaou, *PPC* N 13-16 (σ' αὐτοὺς πρέπει νὰ προστεθεῖ σύμφωνα μὲ τὴ Nicolaou, ὅ.π., σ. 227, ὑποσ. 22 καὶ ὁ *Νικάνωρ Δημοκλέους Χυτριεύς* σὲ ἐπιγραφὴ τοῦ Γ' αἰ. π.Χ. ποὺ βρέθηκε στὴ Θεσσαλία), ὅσο καὶ κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. **Λεμ. 299**.

Λάρ. 212. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,56, διαμέτρου ἄνω καὶ κάτω 0,21 μ. Βρισκόταν στὴν ἴδια οἰκία ὅπως ἡ **Λάρ. 211** καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λάρνακας (ΜΛΑ 1670/b). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,026 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1995, σ. 227, ἀρ. 23 (φωτ. πίν. 26, 23) (= *SEG* 45, 1860)· Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004, σ. 300, ἀρ. 2167 (φωτ. πίν. 37, σ. 333).

Ἰλιὰς
χρηστή,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἰλιάς* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

VI. ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ (Ἀμμ. 1-246)

1. ΣΑΛΑΜΙΣ (Ἀμμ. 1-231)

Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (Ἀμμ. 1-12)

Ἀμμ. 1. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

τέλη Α' αἰ. π.Χ. - ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, πάχους 0,042 μ., θραυσμένη σὲ τρία συνανήκοντα ἀποτμήματα: τὸ (*α*), ὕψους 0,205 καὶ πλάτους 0,195· τὸ (*β*), ὕψους καὶ πλάτους 0,165, τὸ ὁποῖο ἀρχίζει στὸν ὄγδοο στίχο τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τὸ (*γ*), ὕψους καὶ πλάτους 0,072, τὸ ὁποῖο δὲν συνανήκει. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τῆς ἀγορᾶς τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσονται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.12). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,6 μέχρι 0,7 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 185, ἀρ. 25· Marshall, *GIBM* 4, 978 a-c (= *SEG* 6, 804)· Roesch, *RDAC* 1979, σ. 354-7 (φωτ. πίν. 50) (*SEG* 29, 1579)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 15, ἀρ. 21 (φωτ. πίν. 2).

(*α*) -
- - - - - χρήμα̣[τα - - - - - - - - - - - - - -]
- - - - - εἰς τὴν - - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - π]ερὶ τῆς χώρας - - - - - - - - - - -
4 - - - - - τῷ ἔτει περὶ τοῦ Ι[- - - - - - - - -]
- - - - - μμένοις προστιμο̣[- - - - - - - - -]
- - - σ]ῦκα γεμί(ζ)ειν ἐπὶ τῷ ε̣[- - - - -]
- - -τ̣ω ἀργυρίου δραχμὰς χιλία[ς - - - - -]

(*β*) 8 - - -λ̣ειν σῦκα τὰ γεινόμε[να - *ca.* 8 -] ΙΙΙ ἀφαιρε[ῖν - -]
- - -ειν ἱερὰς το[ῦ Διὸς τοῦ Ὀλυ]μπίου· τὴν δ[ὲ - - - - -]
- - - - - - - - - - - - - - - - - - τὴν] δὲ (λ)οιπὴν επε̣[- - - - - -]
- ἄρ]χοντες Φιλι̣[- - - - -]
vac.

(*γ*) - - - - *reliquiae* - - -
- - - - ΑΤΑΧΙ- - -
- - - - γράψατο - - -

4 - - - -ς τρεῖς - - -
- - - - *reliquiae* - - -

(*α*) καὶ (*β*) **1.** *nil*, Tubbs || (χ)ρήμ[ατα ?], Marshall **3.** ἐκ τῆς χώρα(ς), Marshall **5.** *initio* γεγρα]μμένοις, Tubbs || πρόστιμο[ν, Tubbs· προστίμ[οις ?, Marshall **6.** *lapis* ΓΕΜΙΕΕΙΝ· γεμί<ζ>ειν, Roesch **7.** *initio* -ιω, Marshall **8.** *initio* γεμιέ]ειν, Tubbs **9.** - - (ε)ιν. .ρας τ(ω), Marshall **10.** δὲ (λ)οιπὴν ἐ- -, Marshall· *lapis* ΑΟΙΠΗΝ **11.** *in fine* φιλ, Marshall (*γ*) **2.** ε. . . ., Tubbs || [κ]ατὰ χ(ρ)- -, Marshall **3.** ἔγραψα τὸ, Tubbs· (γ)ράψατο, Marshall.

Πρόκειται γιὰ οἰκονομικὸ κανονισμὸ (στ. 2: *χρήμᾳ*[*τα*]· στ. 5: *προστιμῳ*[-]· στ. 7: *ἀργυρίου δραχμὰς χιλία*[*ς*]) ποὺ ἀφορᾶ σὲ ἀγροτικὲς ὑποθέσεις βλ. στ. 3: *περὶ τῆς χώρας*· στ. 6: [*σ*]*ῦκα γεμί*(*ζ*)*ειν*, στ. 8: *σῦκα τὰ γεινόμε*[*να - ca.* 8 -] *III ἀφαιρε*[*ῖν*]. Ἡ ἀναφορὰ σὲ *ἄρχοντες* εἶναι μοναδικὴ στὴ Σαλαμῖνα.

Γιὰ τὸν Δία Ὀλύμπιο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 106-108. Εἶναι ἀβέβαιο ποιός εἶναι ὁ ῥόλος τοῦ θεοῦ σ' αὐτὸν τὸν οἰκονομικὸ κανονισμό. Μήπως θεωρεῖται προστάτης καὶ τῶν ἀγροτῶν; Ὁ ναὸς τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα ἦταν πάρα πολὺ σπουδαῖος, ἀφοῦ ἡ Σύγκλητος τὸ 22 π.Χ. παραχώρησε τὸ δικαίωμα τοῦ ἀσύλου στοὺς κυριότερους ναοὺς τῆς νήσου, τῆς Ἀφροδίτης στὴν Παλαίπαφο καὶ στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμίνα βλ. Tacitus, *Ann.* III. 62 (*Exim Cyprii tribus de delubris, quorum vetustissimum Paphiae Veneri auctor Aerias, post filius eius Amathus Veneri Amathusiae et Jovi Salaminio Teucer, Telamonis patris ira profugus, posuissent*).

Ἀμμ. 2. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΣΧΕΤΙΚΟΥ ΜΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕ-ΣΕΙΣ β' ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,14, μεγίστου πλάτους 0,30 καὶ πάχους 0,04 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 5844 = E. 107). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,09 μ.

Roesch, *RDAC* 1979, σ. 352-4 (φωτ. πίν. 50) (*SEG* 29, 1580)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 15-6, ἀρ. 22 (φωτ. πίν. 2).

- -
- - - - - - - - - - - - - - - - - -ντας παρ' αὐτῶν τὸ ἐπι- - - - - -
- - - - - - - - - - - - - τοῖς] Σεβαστοῖς τὸ προεξοδιασ[- - - - -]
- - - - - - - - - - - - γρά]μματα ὡς πρόκειται ἀπὸ τῆς - - - -
4 - - - - - - - - μηδενὶ ἐξεῖναι ἐξάγειν ἐκ τῆς Σ[αλαμινίων χώρας (;)]

- - - - - - - - -ς τῷ τε νησιωτικῷ καὶ τῷ γενομέ[νῳ - - - - - -]
- - - - - - - - τὸν φωραθέντα τοῖς δι' αὐτῶν τῶν - - - - - - - -
- - - - - - - -Ἰ̣ουσι μηδὲ ἁμαξέα ἢ ὀνηλάτην ἢ ΠΔ̣[- - - - - - -]
8 - - - - - - - -σ̣α̣ι̣ ἢ [τὸ]ν φωραθέντα ἀποτίνειν ἱερ̣ᾶ̣[- - - - - -]
- -

2. προεξοδιασ̣[- - - - -], Roesch: προεξοδιασ- - - - -, *Salamine* **8.** ἤ, *Salamine*: ἢ, Roesch.

Τὸ ἀπόσπασμα αὐτὸ σχετίζεται μὲ οἰκονομικὸ κανονισμὸ μὲ ἐμπορεύματα ποὺ μποροῦσαν νὰ εἰσαχθοῦν ἢ νὰ ἐξαχθοῦν μὲ ἅμαξες ἢ μὲ ζῶα στὴν περιοχὴ τῆς Σαλαμῖνος.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται καὶ βάσει τῶν γραμμάτων καὶ ἀπὸ τὴ λέξη *Σ̣εβαστοῖς* στὸν στ. 2. Τὸ *προεξοδιασ̣*[- -] στὸν δεύτερο στίχο εἶναι τύπος τοῦ ῥήματος *προεξοδιάζω* (ἐδῶ θὰ μποροῦσε νὰ ἀποκατασταθεῖ *προεξοδιασ*[*θὲν*] ἢ *προεξοδιάσ*[*αι*]. Στὸν τέταρτο στίχο ἔχουμε μία σαφῆ ἀπαγόρευση περὶ εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα. Λόγω τῆς ἀποσπασματικότητος τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι ἀβέβαιο τί εἴδους προϊόντα ἀπαγορεύονταν νὰ ἐξαχθοῦν καὶ ὑπὸ ποιές συνθῆκες. Ἡ λέξη *νησιωτικῷ* στὸν στ. 5 ἴσως νὰ ἀναφέρεται σὲ ἀπαγόρευση ἐντὸς τῆς νήσου. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους μία ἄλλη ἐπαγγελματικὴ ὁμάδα εἶναι οἱ ἁμαξηλάτες καὶ οἱ ὀνηλάτες, οἱ ὁποῖοι διακινοῦσαν τὰ ἐμπορεύματα. Γιὰ τοὺς ἐπαγγελματικοὺς συνδέσμους, τὴν ὁρολογία (*ἐργασία*, *κοινόν*, *πλῆθος*, *σύνοδος*, *συντεχνία* κτλ.), τὴ λειτουργία (*γραμματεύς*, *ἐπιμελητής*, *προεστηκώς*, *προνοῶν*, *ταμίας*, *ἀντιγραφόμενος* κτλ.), τὰ κτήρια στὰ ὁποῖα στεγάζονταν (*ἔργον*, *καταγωγή*, *οἶκος*, *στατιών*) κ.ἄ. βλ. Dittimann-Schöne 2001. Στοὺς στίχους 6 καὶ 8 γίνεται ἀναφορὰ στὴν ποινὴ ποὺ θὰ ἐπιβληθεῖ σὲ ὅποιον (εἴτε ἔμπορο εἴτε ἁμαξηλάτη εἴτε ὀνηλάτη) συλληφθεῖ (*φωραθέντα*) νὰ μὴν συμμορφώνεται.

Ἀμμ. 3. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΩΝ (;) Α΄ αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, μεγίστου ὕψους 0,232, μεγίστου πλάτους 0,12 καὶ πάχους 0,03 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 7984 = E. 181). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,08 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 19, ἀρ. 31.

(Ἄθροισμα σὲ δραχμές):

ΘΩ – ΤΗ

∠ Σ	ΤΣΕ	350
∠ Ν	ΠΡΙΟ’	200
∠ Ρ	ΕΛΙΤ	50
∠ ΡΛΑ	ΜΟΝ	100
∠ ΡΚΑ	ΚΟΣΙ	134
	ΠΑΛ	121
	ΙΣ	

ΑΤΡΙΩ
ΕΞΗ

Οἱ πρῶτοι ἐκδότες διερωτῶνται κατὰ πόσον πρόκειται γιὰ κατάλογο εἰσφορῶν. Τὸ ∠ εἶναι τὸ σύμβολο τῆς δραχμῆς. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει παλαιογραφικῶν κριτηρίων.

Ἀμμ. 4. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ Α΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Στήλη ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη παντοῦ, μεγίστου ὕψους 0,27, μεγίστου πλάτους 0,30 καὶ πάχους 0,06 μ. Βρέθηκε ἐντοιχισμένη σὲ οἰκία στὴ Σαλαμῖνα. Φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,01 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 172, ἀρ. 6· Marshall, *GIBM* 4, 995· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 17, ἀρ. 25.

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1988, 889 (ἁπλὴ μνεία).

- - - - - - - - - - *reliquiae* - - - - - - - - - - - - - -
- - - τοῦ θεοῦ Ḳα̣[ί]ṣα̣[ρος - - - - - - - - - - -]
[- αὐτοκρ]άτορος, [ἀ]ρχιερέως μ̣ε̣[γίστου]
4 [- τῆι] π̣όλει, στρατηγοῦ[ντ]ος [- - - - - - - -]
[- - -]ου καὶ προε. . . .Υ. .Ω̣Λ̣Ο[- - - - - - - - -]
[- - -]Α.ΟΙ[- - - - - - -]ος ἰδίαι [- - - - - - - - - -]
[- τοῦ δ]ήμου τοῦ Σαλα[μι]νίων καὶ ποι[- -]

8 [- π]αντὸς [- - - - - - - - -]ου Διοκρέον[- - - -]
[- - -]ους καὶ [το]ὺς προέδρους το[- - - - - -]
[- - - -] βο̣υλῆς κα. [- -]Ο . . . . . ΥΛΛΟΥΤΑ
[-]ΣΤΟΥΙΟΣ [- - - - - - - - - - - - -] Καίσαρο̣ς
12 [- - - - - - - - - - - - - - - - - - -] ἀρχιε[- - - - - -]
[- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -]ΣΑΞΛΙΙ[- - - -]
[- - - - - - - - - - - - - - - - - - -] π̣ροσόδων
[- -]ΣΟΔΩ[- - -]
16 [- - - - - - - - - - - - - - - - - - -]ονίκου̣
vac. (;)

Σύμφωνα μὲ τοὺς J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert, ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι ἕνα ἐπίσημο κείμενο τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐποχῆς. Ὑπάρχει ὁ τίτλος τοῦ αὐτοκράτορος, μαζὶ μὲ ἀναφορὲς σὲ στρατηγό (στ. 4), στὸν δῆμο τῆς Σαλαμῖνος (στ. 7), στὴ βουλή (στ. 10), στοὺς προέδρους (στ. 5 καὶ 9), σὲ προσόδους (στ. 14 καὶ ἴσως 15). Πρόκειται γιὰ μία ἐπίσημη ἐπιστολὴ ποὺ ἀπευθύνεται στὴν πόλη (στ. 4). Εἶναι ἡ μοναδικὴ φορὰ ποὺ ἀπαντᾶ σὲ ἐπιγραφὴ στὴ Σαλαμῖνα *βουλή*. Τὸ ὄνομα *Διοκρέων* ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Ἀμμ. 5. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΣΕ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μέσο τῆς ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,125 καὶ μεγίστου πλάτους 0,18 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ «Τούμπα τοῦ Μιχαήλη» στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.4). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,01 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 171, ἀρ. 4· Marshall, *GIBM* 4, 980· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 18-9, ἀρ. 30 (φωτ. πίν. 3).

Πβ. Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 6e (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν *Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανόν*)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1362, ὑποσ. 386 (γιὰ τοὺς C. Iulii στὴν Κύπρο).

[- - - - - - - -]α̣ (δραχμῶν) δ'· Πρωτάρχο[υ - - - - - - - - - - -]
[- - - - - - - -]οστου Φιλίππου ΚΥ[- - - - - - - - - - - - - - - - -]
[- - - - - -]ου φιά(λαι) β' ὁ(λκὴ) (δραχμῶν) ρκ'· Γαΐου Ἰ[- -]
4 [- - - - - -] Π̣νυτοκράτους ἰατροῦ [- - - - - - - - - - - - - - - - -]
[- - - - - -]Ο̣ΟΥ φιά(λη) α' ὁ(λκὴ) (δραχμῶν) μη' ΑΡ[- - - -]

[- - - - - -]τ̣έως τροῦλλαι β' [ό(λκὴ) δραχμῶν) - - - Σερουίου]
[Σουλπικίου Πα]γκλέους Οὐη[ρανιανοῦ - - - - - - - - - - - - -]
8 [- - - - - - - - - - - ἀγ]ῳνοθέτ[ου (;)- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -]

---

1. (ιξ) δ πρωτάρχο(υ), Marshall **2.** -ος τοῦ Φιλίππου κ(τ)-, Marshall **3.** Ἰ[ουλίου?, Marshall καὶ Mitford εἰς *ANRW* **6.** Τρουλλᾶ, β', Tubbs **7.** Οὐ(ρ)[ιανοῦ], Newton || Οὐε[ρανιανοῦ], *Salamine* **8.** [ἀγων]οθέτ[ου, Tubbs· [ἀγ]ῳνοθέτ[ου (;)] *Salamine*.

Οἱ ἐκδότες τοῦ *Salamine* θεώρησαν ὅτι τὸ ἀπότμημα αὐτὸ συνανήκει μὲ τὸ ἀπότμημα ποὺ παραδίδει τὴν ἐπιγραφὴ **Ἀμμ. 28** (Newton, *GIBM* 2, ἀρ. 394· Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 132-3, ἀρ. 101g):

- - - - - - - - - - - - *reliquiae* - - - - - - - - - - - - - -
[- - - - - - - - - - - ἀπ]ὸ (;) τῶν - - - - - - - - - - - -
[- - - - - - - - - - πατ]ρίδα (;) Υ- - - - - - - - - - - -
4 - - - - - - - - - - - - - - γεγραμ[μεν- - - - - - - - - -]
- - - - - - - - - - - - - -Σ ΚΟΛΛΥ̣- - - - - - - - - - - -
[Σερουίου Σου]λπικίου [Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] (;)
- - - - - - - - - - - - *reliquiae* - - - - - - - - - - - - - -

Οἱ J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert χειρίστηκαν τὴν **Ἀμμ. 28** ὡς τὸ ἀριστερὸ ἀπότμημα τῆς ἐπιγραφῆς **Ἀμμ. 5**, καὶ συνενώνοντας τὶς δύο πλάκες ἐξέδωσαν τὴν ἐπιγραφὴ ὡς ἑξῆς:

- - - - -α̣ (δραχμῶν) δ'· Πρωτάρχο[υ - - - - - - -]
- - - - -οστου Φιλίππου ΚΥ[- - - - - - - - - - - - -]
ιωνί[δ]ου φιά(λαι) β' ό(λκὴ) (δραχμῶν) ρκ'· Γαΐου Κ̣-
4 ρίδου Πνυτοκράτους ἰατροῦ [- - - - - - - - - - - - - - - -]
γεγραμ[μ]ένου φιά(λη) α' ό(λκὴ) (δραχμῶν) μη' Αρ-
-ς Κολλυτ̣έως τροῦλλαι β' [ό(λκὴ) δραχμῶν) - - - - -]
[Σερουίου Σου]λ̣πικίου̣ [Πα]γκλέους Οὐε[ρανιανοῦ -]
8 [- - - - - - - - - - - ἀγ]ωνοθέτ[ου (;)- - - - - - - - - - - - - -]

Βάσει ὅμως τῶν φωτογραφιῶν στὸ *Salamine*, πίν. 3, τὰ δύο ἀποτμήματα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συνανήκουν γιὰ τοὺς ἀκόλουθους λόγους: (α) Ἡ μορφὴ τῶν γραμμάτων εἶναι διαφορετική. Διαφέρουν κατὰ πολὺ τὰ γράμματα ἔψιλον, ὄμικρον, πεῖ, λάβδα καὶ ρῶ. (β) Στὸν στίχο 4 στὸ πρῶτο ἀπότμημα εἶναι χαραγμένο ΡΙΔΑ καὶ ὄχι ΡΙΔΟΥ. (γ) Στὸν στίχο 5 τὸ δεύτερο ἀπότμημα ἔχει Ο̣ΟΥ καὶ ὄχι ΕΝΟΥ. (δ) Ἀκόμη καὶ ἂν τὸ *γεγραμ[μ]ένου* στὸν στίχο 5 ἦταν ὀρθό, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ὑπάρχει ἑνωμένο στὸν στίχο 6 τὸ ΚΟΛΛΥΤΕΩΣ, ἕνεκα τοῦ ὅτι μεταξὺ τοῦ ΚΟΛΛΥ̣

ποὺ παραδίδει τὸ πρῶτο ἀπότμημα καὶ τοῦ ΤΕΩΣ ποὺ παραδίδει τὸ δεύτερο θὰ ἔπρεπε νὰ μεσολαβοῦν δύο γράμματα. (ε) Μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἀποκατέστησαν οἱ J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert τοὺς στίχους 1-6, δὲν θὰ μποροῦσε στὸν στίχο 7 νὰ ὑπῆρχε στὴν ἐπιγραφὴ *[Σερουίου Σου]λπικίου [Πα]γκλέους Οὐε[ρανιανοῦ]*, διότι τὸ ΛΠΙΚΙΟΥ εἶναι ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὸ ΣΚΟΛΛΥ τοῦ στίχου 6 καὶ τοῦ ΓΕΓΡΑΜ τοῦ στίχου 5· κατὰ συνέπεια ἡ ἐπιγραφὴ ἔπρεπε, ἐὰν τὰ ἀποτμήματα συνανῆκαν, νὰ ἔχει στὴν ἀρχὴ σὲ ὅλη τὴν ἀριστερὴ πλευρὰ ἀπὸ τοὺς στίχους 1-6 ἀκόμη ἕνδεκα γράμματα. Τὴν ἄποψη ὅτι τὰ δύο ἀποτμήματα δὲν συνανήκουν διατυπώνει ὁ Βοσκὸς στὴν ὑπὸ ἔκδοση *ΑΚΥΓ* 4.

Σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ χρησιμοποιοῦνται οἱ ἀκόλουθες συντομογραφίες: ΦΙÂ = φιάλη· Ô = ὀλκή. Τὸ ∠ εἶναι τὸ σύμβολο τῆς δραχμῆς. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *Πνυτ(ο)*- βλ. **Λάρ. 4**. Τὸ ὄνομα *Πνυτοκράτης* ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 252** (2) καὶ **337**. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τῆς ἀναφορᾶς στὸν *Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανόν*, γιὰ τὸν ὁποῖο βλ. **Λάρ. 146** καὶ γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του βλ. **Ἀμμ. 27**. Γιὰ τοὺς γιατροὺς τῆς Κύπρου μέσα ἀπὸ τὶς φιλολογικὲς καὶ ἐπιγραφικὲς πηγές βλ. Μιχαηλίδη κ.ἄ., *RDAC* 1988 (2), σ. 233-4 (ἀναφορὰ σὲ 17 γιατρούς). Γιὰ τοὺς γιατροὺς τῆς Κύπρου κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο μέσα ἀπὸ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 8: Ἐπαγγέλματα, σ. 142-143. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Τὸ *τροῦλλα* στὸν στ. 6 εἶναι ἡ ἐξελληνισμένη μορφὴ τοῦ λατινικοῦ *trulla*, ὑποκοριστικὸ τοῦ *trua*.

Ἀμμ. 6. Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΤΡΑΪΑΝ[Ο]Σ ΑΠΟΚΑΘΙΣΤΑ ΤΗΝ ΟΡΟΦΗ ΤΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ 116-117 μ.Χ.

Τρία συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, μεγίστου ὕψους 0,23, μεγίστου πλάτους 0,53 καὶ πάχους 0,07 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,031 μ.

Megaw, *JHS* 75, 1955, *Arch. Suppl.*, σ. 31· Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 26-8, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 3,4)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 21, ἀρ. 38 (φωτ. πίν. 4).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1956, 352 (ἀναφορὰ στὴν ἔκδοση τοῦ Megaw)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1302, ἀρ. 33 (ἀναφορὰ ὅτι στὴν ἐπιγραφὴ παραδίδεται ἀποσπασματικὰ ἕνας ἀνθύπατος) καὶ σ. 1323, ὑποσ. 149 (ἀναφορὰ στὶς τιμητικὲς ἐπιγραφὲς γιὰ αὐτοκράτορες ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα).

Αὐτοκράτωρ Νέρουας Τραϊαν[ὸς]

Ἄριςτος Καῖσαρ Σεβαστὸς Γε̣[ρ]-
μανικὸς Δακικὸς Παρθικό[ς],
4 ὀροφὴν κολυμβήθρας τῆς [ἐν]
τῷ γυμνασίῳ συμπεσο[ῦσαν]
ἀποκατέστησε[ν διὰ - - - - - -]
. . . . .γιου Πατε̣[ρ - - - - ἀνθυ]-
8 [πάτου - - - - - - - - - - - - - - - -]

---

2. Ἄριστος, Mitford - Nicolaou· Ἀρι[σ]τος, *Salamine* **7.** . . .γιου, *Salamine*.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει ὡς *terminus post quem* τὴν 20η Φεβρουαρίου τοῦ 116 μ.Χ., ὁπότε ὁ Τραϊανὸς ἔλαβε τὸν τίτλο *Παρθικός*, καὶ terminus ante quem τὸν θάνατο τοῦ αὐτοκράτορος τὸν Αὔγουστο τοῦ 117 μ.Χ. Τὸν τίτλο *Ἄριστος* τὸν ἔλαβε στὸ τέλος τοῦ φθινοπώρου τοῦ 114 μ.Χ. βλ. Cagnat, *Épigraphie latine*, σ. 193, πβ. Lassère, *ManuelER*², σ. 1007. Ὁ Τραϊανὸς ἀποκατέστησε τὴν ὀροφὴ τοῦ κολυμβητηρίου τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος. Ὁ αὐτοκράτορας πέρασε ἀπὸ τὴν Κύπρο τὸν Δεκέμβριο τοῦ 113 μ.Χ. κατὰ τὸ ταξίδι του πρὸς τὴν Ἀντιόχεια. Ἔφθασε, σύμφωνα μὲ τὸν Δίωνα Κάσσιο (68.17), τὴν 7η Ἰανουαρίου τοῦ 114 μ.Χ. στὸν προορισμό του ταξιδεύοντας μέσω θαλάσσης.

Σύμφωνα μὲ τοὺς Mitford - I. Nicolaou, ἡ κατάρρευση τῆς ὀροφῆς τῆς *κολυμβήθρας* στὰ λουτρὰ τοῦ γυμνασίου δηλοῖ ὅτι ὑπῆρχε τὸ κολυμβητήριο πρὶν ἀπὸ τὸν Τραϊανὸ καὶ ἴσως ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Αὐγούστου, ἀφοῦ ἀφενὸς οἱ ἀνασκαφεῖς ἀναγνωρίζουν μία φάση τοῦ Αὐγούστου στὴν ἱστορία τῶν λουτρῶν καὶ τοῦ γυμνασίου καὶ ἀφετέρου ἔχουμε στὴ Σαλαμῖνα ἐπιγραφὲς πρὸς τὸν Αὔγουστο καὶ μέλη τῆς οἰκογένειάς του βλ. **Ἀμμ. 19**, **83** καὶ **85-86**.

Ἀμμ. 7. ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ

Β' αἰ. μ.Χ.

Τρία ἀποτμήματα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ (*β*) καὶ (*γ*) συνανήκουν, πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές: τὸ (*α*), μεγίστου ὕψους 0,114, μεγίστου πλάτους 0,133 καὶ πάχους 0,021 μ. καὶ τὸ (*β*) καὶ (*γ*), μεγίστου ὕψους 0,17, μεγίστου πλάτους 0,15 καὶ πάχους 0,021 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου (Inscr. 11 a-c). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,007 μέχρι 0,01 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 22-4, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 3,2-3)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 16, ἀρ. 23 (φωτ. πίν. 2)· D. Feissel, *CCEC* 31, 2001, σ. 196-199 (= *SEG* 51, 1898).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1976, 749 (γιὰ τὸ *λεντιάριος*).

(*α*) -
- AT - - - - - - - - - - - - - -
[- δραχμ]ῶν (;) εἴκοσι π̣[έντε - - -]
- γένος, ἔσται ἡ πρόσ[οδος - - - -]
4 - πᾶσαν πρόσοδον Α- - - - - - - - -
- εἰς μὲν τὰ λεντιαρίῳ̣[ν - - - - - - -]
[- - - - - - - - - - - - - - - - - - δραχμῶ]ν εἴκοσι πέντε καὶ ὁμ[οίως -]
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -ΤΟCΕΝ ἀπὸ δραχμῶν χ[ιλίων - - -]
8 -Σ̣ πάντα εἰσκομίζεσ̣[θαι - - - - - - - -]
- -Ι ἐργαζομεν[- - - - - - - - - - - - - - -]
- ἐν τῷ̣ - - - - - - - - - - - - - - - - - -
- -

(*β*) + (*γ*) -
- -ΓΑΤ̣Ω- - - - - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -εσ]θαι κατὰ τὸ ἔθ[ος (;) - - - - - - - - -]
- ἀνιερώσεως Τ- - - - - - - - - - - - - - - - -
4 [- - - - - - - - - - - - - - - - - - Σω]τῆρα (;) ὁ υἱὸς τοῦ Ε- - - - - - - - - -
[- - - - - - - - - - - - - - - - - - ἀπ]ὸ τῶν δημοσίων - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -ΛΩΝ ἐπὶ τῷ̣ μήτε Π- - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - - - - -ΩΝ, μένειν δὲ αὐτὰ Ι̣- - - - - - - - - - - - - - -
8 - - - - - - - - - - - - - - - -Ν τῶν ἀνιερωσάντων Ι̣- - - - - - - - - - - - - - -
[- - - - - - - - - - - - - - δ]ώσομεν δὲ ἡμεῖς οἱ ἀνιερώ[σαντες - - - - - -]
[- - - - - - - - - - - - - τοῖς λεντιαρίοις ΕΝΗΓΗ καὶ ΕΥΑ- - - - - - - -
[- - - - - - - - - - - - καθ'] ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἀρχὴ[ν - - - - - - - - - - -]
12 [- - - - - - - - - - - - - κα]ὶ ἐπιμέλειαν αὐτῶν̣ - - - - - - - - - - - - - - - - -
[- - - - - - - - - - - - - - τ]ούτων εὐχρηστ[ο- - - - - - - - - - - - - - - - - -]
[- - - - - - - - - - - - - τι]μ̣ώμενο[ι (;) -]
- - - - - - - - - - - - - - - - -μετα̣- -
- -

(*α*) **2.** π̣[έντε, Mitford - Nicolaou: π[έντε, *Salamine* (*β*) + (*γ*) **4.** - - - Σω]τῆρα ?, *Salamine*: Διὰ Σω]τῆρα ?, Mitford - Nicolaou **5.** ἀπ]ὸ, *Salamine*: ἀπ]ὸ̣, Mitford - Nicolaou **14.** τι]μ̣ώμενο[ι, Mitford - Nicolaou: τι]μώμενο[ι, *Salamine*.

Ἡ θέση τῶν δύο τεμαχίων εἶναι ἀβέβαιη. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογήθηκε βάσει παλαιογραφικῶν ἐνδείξεων. Ὑπάρχει ἀναφορὰ σὲ δραχμές, σὲ προσόδους (*α*, 3 καὶ 4), σὲ εἰσπράξεις (*α*, 8), σὲ ἀφιερώσεις (*β* + *γ*, 3, 8, 9). Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει νὰ κάνει μὲ *λεντιαρίους*, πρᾶγμα ποὺ εἶναι σαφὲς ἀπὸ τὴν παρουσία αὐτοῦ τοῦ οὐσιαστικοῦ στὸν στ. 5 τοῦ ἀποτμήματος *α* καὶ στὸν στ. 10 τῶν ἀποτμημάτων *β* καὶ *γ*. Ὁ *λεντιάριος* (< *λέντιον*) εἶναι ὁ λινουργός βλ. *LSJ*[9], λ. Γιὰ τοὺς ἐπαγγελματικοὺς συνδέσμους, τὴν ὁρολογία (*ἐργασία*, *κοινόν*, *πλῆθος*, *σύνοδος*, *συντεχνία* κτλ.), τὴ λειτουργία (*γραμματεύς*, *ἐπιμελητής*, *προεστηκώς*, *προνοῶν*, *ταμίας*, *ἀντιγραφόμενος* κτλ.), τὰ κτήρια στὰ ὁποῖα στεγάζονταν (*ἔργον*, *καταγωγή*, *οἶκος*, *στατιών*) κ.ἄ. βλ. Dittimann-Schöne 2001. Συγκεκριμένοι δοῦλοι ἀπελευθερώθηκαν λόγω τῆς ἐργασίας τους στὸ γυμνάσιο. Κατὰ τοὺς πρώτους ἐκδότες οἱ λέξεις *ἀνιερώσεως*, *ἀνιερωσάντων* καὶ *ἀνιερώ*[*σαντες*] δηλοῦν ἀφιέρωση ἢ ἀνάθημα καὶ γι' αὐτὸ ἀποκαθιστοῦν *Διὰ Σω*]*τῆρα* ? (*β* + *γ*, 4). Στὴν ἐπιγραφὴ γίνεται ἀναφορὰ γιὰ κάποιο ἐτήσιο ἀξίωμα (*β* + *γ*, 21).

Ἀμμ. 8. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ (;)

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἡ χαμένη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ. ἐπιγραφὴ σὲ μαρμάρινο λίθο βρέθηκε, σύμφωνα μὲ τὸν πρῶτο της ἐκδότη, στὴν περιοχὴ τῶν λουτρῶν δυτικῶς τῆς ἀγορᾶς τῆς Σαλαμῖνος.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 88 καὶ 186 (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 21, ἀρ. 39).

- -σης τῆς ἀγο[ρᾶς (;)]

Πιθανὸν νὰ πρόκειται γιὰ ἐπίσημο κείμενο.

Ἀμμ. 9. ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο ἀποκεκρουμένη δεξιὰ καὶ κάτω, μεγίστου ὕψους 0,233, μεγίστου πλάτους 0,237 καὶ πάχους 0,012 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,028 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 117-8, ἀρ. 91 (φωτ. πίν. 18,3)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 16-7, ἀρ. 24 (φωτ. πίν. 2).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1976, 751a (ἁπλὴ μνεία)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1322, ὑποσ. 143 (γιὰ τοὺς *στατιῶνες*) καὶ σ. 1380, ὑποσ. 514 (γιὰ πιθανὸ *statio* Ἰουδαίων).

ΟΝΟ- - - - - - - - - - - - - -
τως καὶ̣ φ- - - - - - - - - - -
τοῦ κυρίου ἡμ[ῶν - - - -]
4 νόμους ἡγεμ[ον- - - - - -]
στατιῶνας δη̣[- - - τοῦ ἔ]-
θνους *ν α* Γ̣- - - - - - - - - -
vac.

Οἱ Mitford - Nicolaou ἀποκαθιστοῦν ὡς ἑξῆς τὴν ἐπιγραφή:
. ΟΝΟ̣[- - - - - - - - *e.g* εἰκό]-
τως καὶ *e.g.* φ[ιλοτείμως φυλάττειν τοὺς]
τοῦ κυρίου ἡμ[ῶν Αὐτοκράτορος]
4 νόμους ἡγεμ[ονικοὺς δι' ὧν]
στατιῶνας δη[μιουργῶν ? τοῦ ἔ]-
θνους ν ἀπ̣[αγορεύει].

Ἡ σωζόμενη ἐπιγραφὴ εἶναι μέρος ἑνὸς αὐτοκρατορικοῦ κανονισμοῦ ἢ διατάγματος, ποὺ δημοσιοποιεῖ ὁ ἀνθύπατος πρὸς ἐνημέρωση τῶν κατοίκων τῆς Σαλαμῖνος.

Ἡ λέξη *στατιών* δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἔχει σχέση μὲ στρατιωτικὸ ὅρο (*stationarii*), ἀφοῦ ἡ Κύπρος ἦταν πολιτικὴ ἐπαρχία μὴ ἐπηρεαζόμενη ἀπὸ ληστεῖες. Ἡ λέξη *statio* δηλώνει μία τοπικὴ ὀργάνωση, γραφεῖο, ὅπως σημειώνει ὁ L. Robert, *BCH* 101, 1977, σ. 93: «local d'une corporation, bureau et salon». Στὴ Σαλαμῖνα, ὅπως ἐπισημαίνει ὁ Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1322, ὑποσ. 143, ὑπῆρχαν *στατιῶνες* ἀπὸ δεξιοτέχνες καὶ τεχνῖτες, ἀλλὰ εἶναι πολὺ ἀμφίβολο ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι στὸ *statio* νὰ ἦταν ἰουδαϊκῆς καταγωγῆς, ὅπως ὑποστηρίζει ὁ ἴδιος, ὅ.π., σ. 1380, ὑποσ. 514. Ἐξάλλου τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τῆς ἐπιγραφῆς ἴσχυε ἀκόμη τὸ διάταγμα τοῦ Τραϊανοῦ περὶ ἀπαγόρευσης ἐγκατάστασης τῶν Ἰουδαίων στὴ νῆσο βλ. Δίων Κασσ. 68.32.3. Γιὰ τοὺς ἐπαγγελματικοὺς συνδέσμους, τὴν ὁρολογία (*ἐργασία*, *κοινόν*, *πλῆθος*, *σύνοδος*, *συντεχνία* κτλ.), τὴ λειτουργία (*γραμματεύς*, *ἐπιμελητής*, *προεστηκώς*, *προνοῶν*, *ταμίας*, *ἀντιγραφόμενος* κτλ.), τὰ κτήρια στὰ ὁποῖα στεγάζονταν (*ἔργον*, *καταγωγή*, *οἶκος*, *στατιών*) κ.ἄ. βλ. Dittimann-Schöne 2001.

Ἀμμ. 10. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΓΙΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΤΗΡΙΟΥ Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀκέραια μόνο ἀριστερά, ὕψους 0,17 καὶ πλάτους 0,33 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος, ὅπου ἀφέθηκε μετὰ τὴ μελέτη της ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐκδότες. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,045 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 80, ἀρ. 50· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 82, ἀρ. 214.

Ἀνενεώθη [- - - - - - - - - - - - - - - - - -]
ἐπὶ τοῦ μεγα[λοπρεπ(εστάτου) - - -]

---

1. Ἀνενεώθη [- - - -], *Salamine*: Ἀνενεώθη ὁ [πάτος ? - -], Mitford - Nicolaou **2.** ἐπὶ τοῦ μεγα[λοπρεπ(εστάτου) - - -], *Salamine*: ἐπὶ τοῦ μεγά[λου ἡμῶν ὑπατικοῦ - - - -], Mitford - Nicolaou.

Πρόκειται γιὰ ἐπίσημη ἐπιγραφὴ στὴν ὁποία γίνεται ἀναφορὰ στὴν ἀποκατάσταση ἑνὸς δημοσίου κτηρίου.

Ἀμμ. 11. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΓΙΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΤΗΡΙΟΥ (;) Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,155 καὶ πλάτους 0,31 μ., ἐντοιχισμένη στὸ μέσο τοῦ πλακοστρώτου μὲ *opus sectile* τῆς ἀνατολικῆς στοᾶς τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος. Μετὰ τὴ μελέτη τῆς ἐπιγραφῆς ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐκδότες ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,037 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 95-6, ἀρ. 69· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 82, ἀρ. 215.

- -
[- - -]η[- -] ἐ̣πισκ̣ευασ[- - - - - -]
[- - ἵ]ππ[α]ρ[χο]ν καὶ πο[- - - -]
- -

---

1. [- - -]η[- -] ἐ̣πισκ̣ευασ[- - -], *Salamine*: τῆ[ς] ἐπ[α]ρχείας ?, Mitford - Nicolaou **2.** καὶ πο[- - - -], Mitford - Nicolaou: καὶ πα[- - -], *Salamine*.

Ἐὰν ὁ πρῶτος στίχος ἔχει ἀποκατασταθεῖ ὀρθῶς, πρόκειται γιὰ ἀκόμη μία ἐπίσημη ἐπιγραφή, ἡ ὁποία παραδίδει τὴν ἐπισκευὴ ἢ ἀνοικοδόμηση ἑνὸς κτηρίου. Οἱ *ἵππαρχοι*, οἱ ὁποῖοι ἦταν ἕνα εἶδος ἀστυνόμων, δὲν ἀπαντοῦν σὲ ἄλλη ἐπιγραφὴ τῆς Σαλαμῖνος· μαρτυροῦνται ὅμως στοὺς Σόλους βλ. **Λευκ. 39**. Τὸ ὄνομα *Ἵππαρχος* ἀπαντᾶ στὶς **Λάρ. 4**, **5**, **8**, **15** καὶ **23**.

Ἀμμ. 12. Ο CONSTANTIUS II ΚΑΙ Ο CONSTANS ΑΠΟΚΑΘΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ 346 μ.Χ.

Δεκατρία ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ ὑποκύανο μάρμαρο, πάχους ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,023 μ.: τὸ (*α*), συντεθειμένο ἀπὸ τρία συνανήκοντα ἀποτμήματα, παραδίδει τὸ ἄνω ἀριστερὰ μέρος τῆς πλάκας, μεγίστου ὕψους 0,115 καὶ μεγίστου πλάτους 0,195 μ.· τὸ (*β*), μεγίστου ὕψους 0,105 καὶ μεγίστου πλάτους 0,235 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, συντεθειμένο ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, παραδίδει τὰ ἐννέα γράμματα τοῦ ἕκτου στίχου· τὸ (*γ*), μεγίστου ὕψους 0,085 καὶ μεγίστου πλάτους 0,135 μ., συντεθειμένο ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, παραδίδει τὴν ἀρχὴ τῶν στίχων 7-8· τὸ (*δ*), μεγίστου ὕψους 0,08 καὶ μεγίστου πλάτους 0,065 μ., παραδίδει τὸ ἄνω δεξιὰ μέρος τῆς ἐπιγραφῆς· τὸ (*ε*), ποὺ παραδίδει τὴν ἀρχὴ τοῦ τρίτου στίχου, εἶναι μεγίστου ὕψους 0,032 καὶ μεγίστου πλάτους 0,062 μ.· τὸ (*στ*), μεγίστου ὕψους 0,05 καὶ μεγίστου πλάτους 0,055 μ.· τὸ (*ζ*), μεγίστου ὕψους 0,07 καὶ μεγίστου πλάτους 0,083 μ.· τὸ (*η*), μεγίστου ὕψους 0,05 καὶ μεγίστου πλάτους 0,075 μ. καὶ τὸ (*θ*), ποὺ παραδίδει τὸν ὄγδοο στίχο, εἶναι μεγίστου ὕψους 0,055 καὶ μεγίστου πλάτους 0,09 μ. Φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου ἐκτὸς ἀπὸ τὸ (*ε*), ποὺ φυλασσόταν στὸ Βυζαντινὸ Μουσεῖο στὴ Λευκωσία καὶ τὸ (*η*) καὶ (*θ*), τὰ ὁποῖα βρίσκονταν στὸ *opus sectile* τῆς δεύτερης βαθμίδας τῆς Ἀνατολικῆς Στοᾶς. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,085 μέχρι 0,093 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 64-7, ἀρ. 41 (φωτ. [*α*]: πίν. 12,6· [*β*]: πίν. 12,6· [*γ*]: πίν. 12, 7-8)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 67-8, ἀρ. 153.

[Im]p̣eratores [nostri]
[Fl. Iulius Constans]
et F̣ḷ. [Iulius Constans]
4 [victores semper Augusti]
Sa[l]amin[i]ọṛ[um]
thermas di[lapsas per]
ọfel[lium sanctum]

8 antist[item ur]ḃi[s]
[restituerunt].

Ἡ ὕπαρξη τοῦ [*Im*]*ṗeratores* στὴν ὀνομαστικὴ πτώση στὸν τίτλο τῆς ἐπιγραφῆς ἔχει καθοριστικὴ σημασία γιὰ τὴν κατανόηση καὶ χρονολόγησή της: Οἱ *Augusti*, ἀφοῦ ἕνας *Καῖσαρ* προσφωνεῖται *d(ominus) n(oster)* καὶ ὄχι *imperator*, εἶναι ὁ Constantius II καὶ ὁ Constans, ποὺ κυβερνοῦσαν ἀντιστοίχως στὴν Ἀνατολὴ καὶ τὴ Δύση ἀπὸ τὸ 342 μέχρι τὸ 350 μ.Χ. καὶ οἱ ὁποῖοι συνδέονται μὲ τὴν ἀποκατάσταση τῶν λουτρῶν τῆς Σαλαμῖνος. Ἡ πόλη καταστράφηκε ἀπὸ σεισμοὺς τὸ 332 μ.Χ. βλ. Θεοφάνους Ὁμολογητοῦ, *Χρον.*: *Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει σεισμοῦ λαβροτάτου ἐν Κύπρῳ Σαλαμίνη πόλις κατέπεσεν, καὶ ἱκανὴν πληθὺν διέφθειρεν.... Σεισμοῦ δὲ γενομένου μεγάλου ἐν Κύπρῳ, Σαλαμίνης τῆς πόλεως τὰ πλεῖστα διαπέπτωκεν*, καὶ 10 χρόνια ἀργότερα τὸ 342 μ.Χ. Ὅπως παραδίδει ὁ Ἰωάννης Μαλάλας, *Χρον.* 12.145, τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς Σαλαμῖνος βυθίστηκε στὴ θάλασσα, ἐνῶ τὸ ὑπόλοιπο ἔπεσε στὸ ἔδαφος ἐξαιτίας τοῦ σεισμοῦ τὸ 342 μ.Χ.· ὁ Constantius II τὴν ἀνοικοδόμησε, τὴν μετονόμασε Κωνσταντία καὶ ἔγινε ἡ πρωτεύουσα τῆς Κύπρου: *Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Σαλαμιάς, πόλις τῆς Κύπρου, ὑπὸ σεισμοῦ καταποντισθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν τὸ πολὺ αὐτῆς μέρος· τὸ δὲ λοιπὸν ἕως ἐδάφους ἔπεσεν. ἥντινα ἀνεγείρας ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος καὶ πολλὰ πάνυ φιλοτιμησάμενος καὶ κτίσας καὶ τοῖς ζήσασι πολίταις συγχωρήσας συντελείας ἐπὶ ἔτη τέσσαρα, καὶ κτίσας διαφόροις κτίσμασι τὴν πρώην μὲν λεγομένην Σαλαμιάδα, ἐξ ἐκείνου δὲ μετακληθεῖσαν Κωνσταντίαν· ἥτις ἐστὶ μητρόπολις τῆς Κύπρου*. Ὁ Constantius II καὶ ὁ Constans ἀποκατέστησαν τὰ λουτρὰ τῆς Σαλαμῖνος, πιθανώτατα τὸ 346 μ.Χ.

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (Ἀμμ. 13-78)

Ἀμμ. 13. Η ΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΣΑΛΑΜΙΝΙΩ[Ν] ΤΙΜΑ ΤΟΝ ΜΟΣΧΟ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΜΟΣΧΟΥ 27 ἢ 22 π.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑποκύανο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη δεξιά, ὕψους 0,25 καὶ μεγίστου πλάτους 0,76 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα δυτικῶς τῆς Ἀγορᾶς καὶ εἶναι χαμένη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,038 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 176, ἀρ. 4· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 47, ἀρ. 99.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1342, ὑποσ. 258 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται σὲ *ἄρχοντες*) καὶ σ. 1370, ὑποσ. 447 (ἁπλὴ μνεία).

Ἡ πόλις ἡ Σα̣λ̣α̣μινίω[ν]
Μόσχον Μόσχου ἄρξαν[τα]
τὸ πρῶτον *vac*. ἔτος.

Τὸ *πρῶτον ἔτος* εἶναι εἴτε ὁ πρῶτος χρόνος ποὺ ἡ Κύπρος ἔγινε συγκλητικὴ ἐπαρχία, δηλ. τὸ 22 π.Χ., εἴτε ὁ πρῶτος χρόνος τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Αὐγούστου, τὸ 27 π.Χ., δηλ. τὸ ἔτος τῆς μετάβασης ἀπὸ τὸ πτολεμαϊκὸ στὸ ῥωμαϊκὸ σύστημα διοικήσεως. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου ποὺ παραδίδουν *ἄρχοντες* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο: Πολιτικὰ καὶ θρησκευτικὰ ἀξιώματα, σ. 50-51.

Ἀμμ. 14. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΓΛΩΣΣΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ [ΓΑΪΟ] ΙΟΥΛΙΟ ΝΙΔΑ τέλη Α' π.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, θραυσμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς πλὴν τῆς κάτω, ὕψους 0,23, πλάτους 0,58 καὶ πάχους 0,072 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀγορᾶς τῆς Σαλαμῖνος καὶ εἶναι χαμένη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ. Τὸ ὕψος τῶν λατινικῶν γραμμάτων εἶναι 0,032 μ., ἐνῶ τὸ ὕψος τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων εἶναι 0,019 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 177, ἀρ. 6· *CIL* 3, 12110 (*IGR* 3, 996)· Mitford, «Roman Civitas», σ. 276-7 (*SEG* 30, 1642)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 48, ἀρ. 103.

Πβ. I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 190-1, ἀρ. 2 (b) (παράθεση ἐπιγραφῆς).

[G. Iu]lium Nidam G. Iulius C[hius]

[. .]dnianus et Iulia Lampyris Chii
[u]xor et liberta honoris causa.
4 [Γάιον] Ἰούλιον Νίδαν Γάιος Ἰούλιος Χεῖος
[. .δν]ιανὸς καὶ Ἰουλία Λαμπυρὶς γυνὴ Χε[ίου]
[κα]ὶ ἀπελευθέρα τειμῆς χάρ[ιν].

---

2. [Cy]dnianus, Mitford **5.** [Κυδν]ιανὸς, Mitford.

Σχόλια: στ. 4 (*Χεῖος*) καὶ στ. 6 (*τειμῆς*). Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < *παλαιοῦ* [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Πρόκειται γιὰ μία ἀκόμη ἐπιγραφή, στὴν ὁποία ἀναφέρεται κάποιος ἀπελεύθερος, πβ. **Πάφ. 95**, **Λάρ. 37** καὶ **Ἀμμ. 67**· στὴν προκειμένη περίπτωση ἔχουμε τρεῖς ἀπελεύθερους, τὸν Γάιον Ἰούλιον Νίδαν καὶ τὸν Γάιον Ἰούλιον Χῖον, καθὼς καὶ τὴ γυναῖκα τοῦ Χίου Ἰουλία Λαμπυρίδα. Πρόκειται γιὰ δύο *C. Iulii* καὶ τὴν Ἰουλία Λαμπυρίδα, ἀπὸ τοὺς λίγους ἀπελευθέρους ποὺ ἀπαντοῦν στὴ Σαλαμῖνα, τῶν ὁποίων τὰ *cognomina* (*Νίδας*, *Χεῖος*, *Λαμπυρίς*) σαφῶς δηλοῦν ὅτι ἦταν δοῦλοι πρὶν νὰ λάβουν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία. Ἐπίσης, ἂν καὶ κατοικοῦσαν στὴ Σαλαμῖνα δὲν εἶχαν πολιτειακὸ ἀξίωμα. Εἶναι πιθανόν, ὅπως ἐπισημαίνει ὁ Mitford, ὅ.π., ὡς ἐπιχειρηματίες ἀπελεύθεροι καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς ὀργάνωσης στὴ Σαλαμῖνα τῶν Ῥωμαίων *qui in Salamine negotiantur* βλ. **Ἀμμ. 99**, νὰ ἔλαβαν τὴν ῥωμαϊκὴ *civitas* ἀπὸ τὸν Καίσαρα μεταξὺ τῶν ἐτῶν 49 καὶ 44 π.Χ.

Ἀμμ. 15. Η ΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ ΤΙΜΑ ΕΝΑΝ [Α]ΝΘΥΠΑΤΟ

9-8 π.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑποκύανο μάρμαρο, ἀκέραια μόνο κάτω, μεγίστου ὕψους 0,27, πλάτους 0,52 καὶ πάχους 0,66 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα δυτικῶς τῆς Ἀγορᾶς καὶ εἶναι χαμένη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ΄ αἰ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,016 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 178, ἀρ. 8· *IGR* 3, 992· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 47-8, ἀρ. 100.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1304, ἀρ. 57 (ἁπλὴ μνεία).

- -
[ἀ]νθύπατον ἡ βο̣υ̣λὴ ἐκ τ̣ο̣[ῦ ἰδίου]
[ά]γνείας καὶ δικαιοσύνης χά̣[ριν]
L ιδ'.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται τὸ 9/8 π.Χ., τὸ δέκατο τέταρτο ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου. Ἡ βουλὴ τῆς Σαλαμῖνος ἀνεγείρει ἕνα ἄγαλμα πρὸς τιμὴν ἀνθυπάτου, τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται τὸ ὄνομα, ἐξαιτίας τῆς ἁγνείας καὶ δικαιοσύνης του. Γιὰ τὸν ὅρο *ἁγνείας χάριν*, πβ. **Λεμ. 30**, **35** καὶ **Λάρ. 12** βλ. *LSJ*[9], σ.λ. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**.

Ἀμμ. 16. Ο ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΗΣ ... ΚΑΙ Ο ΤΙΜΩΝ, ΥΙΟΙ ΤΟΥ ΔΙΟΔΩΡΟΥ, ΤΙΜΟΥΝ ΤΟΝ ΕΥΕΡΓΕΤΗ ΤΟΥΣ Α' αἰ. π.Χ. - Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀριστερά, ὕψους 0,245, μεγίστου πλάτους 0,575 καὶ πάχους 0,735 μ. Βρέθηκε τὸ 1937 στὴ Σαλαμῖνα στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου. Μετὰ τὴ μελέτη τῆς ἐπιγραφῆς ἀπὸ τὸν Mitford ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Ξαναβρέθηκε ἀπὸ τοὺς δεύτερους ἐκδότες τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1970 βορείως τοῦ ναοῦ τοῦ Διός. Ὁ λίθος φέρει δύο ἐπιγραφές: μία ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς πρὸς τιμὴν τοῦ στρατηγοῦ Σελεύκου καὶ σὲ δεύτερη χρήση αὐτὴν τῆς ῥωμαϊκῆς. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,029 μέχρι 0,038 μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 3-4, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 2)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 49, ἀρ. 104 (φωτ. πίν. 10).

[- - - - - - - - - - - - - - -]Ι̣ΟΝ
[- - - - - - - -] Διοσκουρίδης
[καὶ - - - - -καὶ] Τίμων οἱ Διοδώρου
4 [τὸν ἑαυτῶ]ν εὐεργέτην.

---

1. [- - - - - - - c. 24 - - - - - -]ΙΟΝ, Mitford **3.** [καὶ ὁ δεῖνα? καὶ] Τίμων?, Mitford **4.** [υἱοὶ? τὸν ἑαυτῶν], Mitford.

Γιὰ τὸ θεοφόρο ὄνομα *Διοσκο(υ)ρίδης* βλ. **Λεμ. 423**. Τὸ ὄνομα *Διόδωρος*, ποὺ ἀπαντᾶ ἤδη ἀπὸ τὴν ἑλληνιστικὴ ἐποχὴ στῆ νῆσο βλ. *LGPN* I, σ.λ., μαρτυρεῖται κατ' αὐτὴν τὴν περίοδο καὶ στὶς **Λεμ. 522**, **705** καὶ **Ἀμμ. 90 (**2).

Ἀμμ. 17. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ [Δ]ΗΜΗΤΡΙΟΝ, ΝΙΚΗΤΗ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΑΓΩΝΩΝ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΝΥΤΑΡΙΟΥ

τέλη Α' αἰ. π.Χ. - ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀριστερά, ὕψους 0,145, μεγίστου πλάτους 0,74 καὶ πάχους 0,485 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,014 μέχρι 0,02 μ.

Pouilloux, *RA* 1971, σ. 291-4 (φωτ. σ. 291) (=I. Nicolaou, *RDAC* 1973, σ. 216, ἀρ. 3 [5])· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 47, ἀρ. 98 (φωτ. πίν. 10).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1368, ὑποσ. 432 (γιὰ τὴ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς).

[Δ]ημήτριον Ἀριστάνδρου
[ἱερ]ονίκην, Ἀρίστανδρος
[καὶ] Πνυτάριον οἱ γονῖς.

---

1. [κα]ὶ, Pouilloux.

Σχόλια: στ. 3: *γονῖς*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Πρόκειται γιὰ μία ἀπὸ τὶς ἀγωνιστικὲς ἐπιγραφὲς ποὺ βρέθηκαν στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 13: Ἀθλητισμὸς - Ἀγῶνες. Ὁ Δημήτριος τιμᾶται ἀπὸ τοὺς γονεῖς του διότι ἦταν νικητὴς σὲ ἱεροὺς ἀγῶνες. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρίστανδρος* πβ. **Λεμ. 354** (2). Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *Πνυτ*(*ο*)- βλ. **Λάρ. 4**, ὅπου ἀπαντᾶ καὶ τὸ ὄνομα *Πνυτάριον*. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα μὲ κατάληξη οὐδετέρου γένους *-ιον* βλ. **Πάφ. 19**.

Ἀμμ. 18. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Α' αἰ. π.Χ. - Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος (;) ἀπὸ ὑποκύανο μάρμαρο, ἀκεραία μόνο ἄνω ἀριστερά, ὕψους 0,124, μεγίστου πλάτους 0,18 καὶ πάχους 0,133 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα στὴν τοποθεσία «Τούμπα τοῦ Μιχαήλη», ποὺ βρίσκεται 700

περίπου μέτρα βορειοδυτικῶς τοῦ ναοῦ τοῦ Διός· εἶναι χαμένη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,022 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 188-9, ἀρ. 37· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 90, ἀρ. 250.

Ἐπὶ Ἀπ̣[- - - - -]
Ῥουφ[ο - - - - -]
ἡ π[όλις (;) - - -]

Ἀμμ. 19. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΛΛΟ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΥΛΛΟΥ, ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 6 ἢ 11 μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ὕψους 0,415, πλάτους 0,725 καὶ πάχους 0,71 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,028 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 195-6, ἀρ. 53 (= *IGR* 3, 994· *OGIS*, σ. 272-3, ἀρ. 582)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 48, ἀρ. 101.

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1976, 752 (ἁπλὴ μνεία)· Masson, *Bull. Épigr.* 1988, 889 (γιὰ τὸν τύπο *ἀρχιερευσάμενος*).

Ἡ πόλις
Ὕλλον Ὕλλου γυμνασιαρ-
χήσαντα προῖκα L λγ' καὶ
4 ἀρχιερευσάμενον τῆς
Κύπρου τοῦ Σεβαστοῦ
θεοῦ Καίσαρος.

Ὁ Ὕλλος τιμᾶται ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Σαλαμῖνος γιὰ τὶς ὑπηρεσίες του ὡς γυμνασίαρχος μὲ δικά του ἔξοδα καὶ ὡς ἀρχιερεὺς ὁλόκληρης τῆς Κύπρου τοῦ Αὐγούστου, ὁ ὁποῖος τιμᾶται ὡς θεός. Γιὰ ἀρχιερεῖς ὁλόκληρης τῆς νήσου, πβ. **Πάφ. 78** (*ἀρχιερασάμενον νησιωτικῶς τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος*), **Λάρ. 9** (*ἀρχιερέα τῆς νήσου*), **Ἀμμ. 30** ([*ἀρχ*]*ιερασάμενον τῆς Κύπρου*) καὶ **Ἀμμ. 90** (ὁ *ἀρχιερεὺς τῆς Κύπρου*). Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τοῦ L λγ' εἴτε τὸ τριακοστὸ τρίτο ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου (6 μ.Χ.) ἢ τὸ τριακοστὸ τρίτο ἔτος ποὺ ἡ Κύπρος ἔγινε συγκλητικὴ ἐπαρχία (11 μ.Χ.). Γιὰ τὸ σύμβολο L γιὰ τὸ ἔτος βλ. **Λευκ. 75**.

Ἀμμ. 20. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΔΗ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΥΛΛΟΥ, ΑΡΧΙΕΡΕΑ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΕΒΑΣΤΩΝ

31-32 μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ὕψους 0,47, πλάτους 0,92 καὶ πάχους 0,92 μ. Στηρίζει τὸν κίονα ποὺ φέρει τρεῖς ἐπιγραφές (ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Δ' - Γ' αἰ. π.Χ., βλ. Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 116, ἀρ. 90· **Ἀμμ. 77**, λατινικὴ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν Κωνστάντιο Χλῶρο καὶ **Ἀμμ. 104**, ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Κόμμοδο). Βρέθηκε δυτικῶς τῆς ὀρχήστρας τοῦ θεάτρου στὴ Σαλαμῖνα. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,037 (*ὠμέγα*) μέχρι 0,045 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 128-30, ἀρ. 100 (φωτ. πίν. 13,2)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 48, ἀρ. 102 (φωτ. πίν. 10) (= *SEG* 37, 1394).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2197, ὑποσ. 108 (ἀποκατάσταση τοῦ τὸ *ιη'* στὸν στ. 3 καὶ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς).

[[Ἡ πόλις]],
[[Ἡρακλείδην *νν* Ὕλλου]],
[[γυμνασιαρ[χή]σα[ν]τα *ν* τὸ ιη' L]]
4 [[καὶ ἀρχιερέα διὰ [βί]ου τοῦ τε Διὸς]]
[[τοῦ Ὀλυμπίου καὶ τῶν Σεβαστῶν]].

---

1. πόλις, *Salamine*: [πόλι]ς, Mitford - Nicolaou **2.** Ἡρακλείδην, *Salamine*: [Ἡρ]ακλείδην, Mitford - Nicolaou **3.** γυμνασιαρ[χή]σα[ν]τα, *Salamine*: γυμνασιαρ[χ]οῦντα, Mitford - Nicolaou || τὸ ιη', Mitford εἰς *ANRW* : τὸ η', Mitford - Nicolaou καὶ *Salamine* **4.** διὰ [βίο]υ τοῦ τε Διός, Mitford - Nicolaou: διὰ [βί]ου τοῦ Διός, *Salamine*.

Ὁ ἀρχιερεὺς διὰ βίου τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ τῶν Σεβαστῶν, Ἡρακλείδης, υἱὸς τοῦ Ὕλλου, εἶναι διάδοχος στὸ ἀξίωμα τοῦ πατρός του Ὕλλου, υἱοῦ τοῦ Ὕλλου (**Ἀμμ. 19**). Πιθανὸν νὰ εἶναι παπποὺς τοῦ τιμητοῦ Ἡρακλείδου (**Ἀμμ. 23**) σύμφωνα μὲ τοὺς Mitford – Nicolaou. Ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος Ἰοῦστος, ἀρχιερεὺς τῆς νήσου (**Λάρ. 9**), ἴσως νὰ ἦταν μέλος τῆς ἴδιας οἰκογένειας, βλ. Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 130, ὑποσ. 5. Ὁ Ἡρακλείδης διετέλεσε γυμνασίαρχος τὸ 31-32 μ.Χ. Οἱ *Augusti* στοὺς ὁποίους ὁ Ἡρακλείδης ἦταν ἀρχιερέας ἦταν ὁ Αὔγουστος καὶ ὁ Τιβέριος, καὶ τὸ 18ο ἔτος δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἀναφέρεται στὸν δεύτερο, ἀφοῦ ὁ Αὔγουστος πέθανε τὸ 14 μ.Χ. Τὸ δέκατο ὄγδοο ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Τιβερίου ἄρχισε τὴν 29η Αὐγούστου τοῦ 31 καὶ διήρκεσε μέχρι τὴν 28η Αὐγούστου τοῦ ἑπομένου ἔτους. Ὁ Mitford εἰς *ANRW* ἀποκατέστησε ὀρθῶς *τὸ ιη' L* καὶ γι' αὐτὸ χρονολογεῖ τὴν ἐπιγραφὴ τὸ 31-32 μ.Χ., ἐνῶ οἱ Mitford - I. Nicolaou τὴν χρονολογοῦν τὸ 21-22 μ.Χ., ἐνῶ οἱ J. Pouilloux, P.

Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert τὸ 49 μ.Χ. λόγω τῆς ἀναγνώσεώς τους *τὸ η' L*. Ἡ *damnatio memoriae* ποὺ ὑπέστη ὁ Ἡρακλείδης ἴσως νὰ ὀφείλεται στὸ ὅτι ἡ βάση τοῦ ἀγάλματός του ποὺ φέρει τὴν ἐπιγραφὴ χρησιμοποιήθηκε γιὰ στήριξη τοῦ κίονος γιὰ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Κόμμοδο (**Ἀμμ. 104**) ποὺ καὶ αὐτὸς ὑπῆρξε θύμα τῆς *damnatio memoriae*.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ *Διὸς Ὀλυμπίου* στὴ Σαλαμῖνα βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 106-108. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡρακλείδης* βλ. **Λεμ. 501**.

Ἀμμ. 21. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟ μέσα Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑποκύανο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ὕψους 0,17 καὶ πλάτους 0,217 μ. Βρέθηκε ἐντοιχισμένη στὸ περιτοίχισμα τῆς αὐλῆς κάποιου Κώστα Θεριστῆ στὸ χωριὸ Ἅγιος Σέργιος, ποὺ βρίσκεται δυτικῶς τῆς Σαλαμῖνος, καὶ ἀφοῦ μελετήθηκε ἀπὸ τὸν Mitford τὸ 1937 ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,028 μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 1-3, ἀρ. 1 (φωτ. σ. 3, πίν. 1)· Pouilloux, *Actes*, σ. 141-150 (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 46, ἀρ. 96 [φωτ. πίν. 10]).

[Στασ]ικράτην [τοῦ δεῖνος]
[γυμν]ασιαρχοῦν[τα τὸ - L]
[φιλαγα]θίας χάριν [- - - - -]

---

1. [Στασ]ικράτην, Pouilloux: [Στησικράτην], Mitford || [τοῦ δεῖνος], Mitford: [Στασικράτους], Pouilloux **2.** [γυμν]ασιάρχου ν[έων ἡ σύνοδος ?], Mitford· [γυμν]ασιαρχοῦν[τα τὸ ιδ' (ἔτος) ?], Pouilloux **3.** χάριν [τῆς εἰς ἑαυτήν ?], Mitford· χάριν. *vac.*, Pouilloux.

Ὁ Mitford χρονολογεῖ τὴν ἐπιγραφὴ βάσει τῶν γραμμάτων, ἐνῶ ὁ Pouilloux κάνει τὴ χρονολόγηση βάσει τῆς ἀβεβαίου ἀποκαταστάσεώς του καὶ ὁδηγεῖται στὸ νὰ χρονολογήσει τὸ 39-38 π.Χ., τὸ 14ο ἔτος τῆς βασιλείας τῆς Κλεοπάτρας τῆς ἕβδομης. Γιὰ τὸ ὄνομα *Στασικράτης*, τυπικὸ ὄνομα στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 299**. Γιὰ τὶς ἐκφράσεις τύπου *φιλαγαθίας χάριν*, ποὺ δηλώνουν τὸν ἐνάρετο βίο ἀτόμων βλ. **Πάφ. 106**. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80.

Ἀμμ. 22. Ο ΔΗΜΟΣ ΤΩΝ [ΣΑ]ΛΑΜΙΝΙΩΝ ΤΙΜΑ ΤΟΝ ΝΕΡΩΝΑ

59-60 μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο, ἀκέραιη μόνο κάτω, ὕψους 0,24 καὶ πλάτους 0,61 μ. Βρέθηκε ἐντοιχισμένη σὲ οἰκία στὴν Ἔγκωμη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 172, ἀρ. 5 (= *IGR* 3, 985)· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 219-22, ἀρ. 8· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 60, ἀρ. 134.

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1949, 217 (ἁπλὴ μνεία).

[Νέρωνα Κλαύδιον Καίσαρα]
[Σεβαστὸν Γερμανικόν, δημαρχικῆς]
[ἐξου]σί[ας τ]ὸ ἕκ̣τ̣ον, αὐ[τ]οκρά[τ]ορα
[τ]ὸ ἕκτον, ὕπατον ἀποδεδειγ[μέ]-
[ν]ον τὸ τέταρτον ὁ δῆμος
[ὁ Σα]λαμινίων τὸν ἑαυτοῦ π[ατέρα].

1-2. ἀποκατάσταση τοῦ Mitford **3.** [ἐξου]σί[ας τ]ὸ ἕκ̣τ̣ον, *Salamine*: [ἐξουσίας τ]ὸ ἕκ̣τ̣ον, Mitford **4.** [τ]ὸ ἕκτ(ο)ν ὕ(π)ᾱτ]ον ἀπο(δ)εδειγ-, Tubbs **6.** [τῶν Σαλ]αμινίων, Tubbs.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει ὡς terminus post quem τὴν 13η Ὀκτωβρίου τοῦ 59 μ.Χ., ὁπότε ὁ Νέρων ἀνέλαβε τὴν ἕκτη δημαρχική του ἐξουσία (τὴν ἕκτη αὐτοκρατορικὴ προσφώνηση ἔλαβε τὸν Σεπτέμβριο τοῦ ἰδίου ἔτους) καὶ ὡς terminus post ante quem τὴν 1η Ἰανουαρίου τοῦ 60 μ.Χ., ὁπότε ἔληξε ἡ τέταρτη ὑπατία του βλ. Cagnat, *Épigraphie latine*, σ. 187, πβ. Lassère, *ManuelER*², σ. 1002. Οἱ ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου ποὺ ἀναφέρονται στὸν Νέρωνα σχετίζονται μὲ τὶς ἑξῆς περιοχές: τοὺς Σόλους σὲ ἐπιγραφὴ ποὺ ἀναφέρεται σὲ ὑδραγωγεῖο βλ. **Λευκ. 1**· τὸ Κούριον, ὅπου ἀνοικοδόμησε τὸ θέατρο βλ. **Λεμ. 5**, σὲ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ γιὰ τὴν ἀνακατασκευὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος στὴν **Λεμ. 51**, τὴ Σαλαμῖνα βλ. **Ἀμμ. 22**, **23**, **88** καὶ **89** καὶ τὴν Ἀγγαστῖνα σὲ ἐπιγραφὴ σχετικὰ μὲ ὑδραγωγεῖο βλ. **Ἀμμ. 246**.

Ἀμμ. 23. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ [Ν]ΕΡΩΝΑ περίπου 60 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,13, μεγίστου πλάτους 0,155 καὶ πάχους 0,057 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλασσόταν μέχρι τὸ 1974 στὸ

Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,008 μέχρι 0,011 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 24-6, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 4,2)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 61, ἀρ. 136 (φωτ. πίν. 14).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1976, 750 (γιὰ τὸ *δαιδουχήσ*[*ας*]).

[Ν]έρωνα Κλα[ύδιον Καίσαρα Σεβαστὸν]
[θ]εὸν ἀπὸ τοῦ [- - - - - - - - - - - - - - - - - - -]
ὑπὸ Ἡρακλείδου [- - - - - - - - - - - - - - - - - -]
4 αὐτὸς Ἡρακλείδη[ς - - - - - - - - - - - - - - - -]
καὶ τιμητεύσα[ς καὶ - - - - - - - - - - - - - - - -]
η᾽ καὶ δαιδουχήσ[ας - - - - - - - - - - - - - - - -]
[- 2 ἢ 3 - ἐν] τῶι λουτ[ρῶι - - - - - - - - - - - -]
- -

---

1. Κλα[ύδιον, *Salamine*: Κλᾳ[ύδιον, Mitford - Nicolaou **3.** Ἡρακλείδου, *Salamine*: Ἡρακλείδοῳ, Mitford - Nicolaou **6.** η᾽, *Salamine*: γ᾽, Mitford - Nicolaou **7.** δαιδουχήσ[ας], *Salamine*: δαδουχήσ[ας], Mitford - Nicolaou.
Οἱ ἀποκαταστάσεις 1-6 τῶν Mitford - Nicolaou εἶναι πολὺ ἀμφίβολες γι' αὐτὸ καὶ δὲν υἱοθετοῦνται ἐδῶ. Οἱ ἐν λόγῳ ἐκδότες ἀποκαθιστοῦν ὡς ἑξῆς:

[Ν]έρωνα Κλᾳ[ύδιον Καίσαρα Σεβαστὸν] | [θ]εὸν *ν* ἀπὸ τοῦ [χρήματος ἀποτεθέντος] ? | ὑπὸ Ἡρακλείδοῳ [Ὕλλου ? τοῦ πάππου] ? | αὐτὸς Ἡρακλείδη[ς Μέντορος ? ἄρξας] ? | καὶ τιμητεύσα[ς καὶ γυμνασιαρχήσας τὸ] | γ᾽ καὶ δαδουχήσ[ας - - - - - - - - - - - - - - - -] | [- 2 ἢ 3 - ἐν] τῶι λουτ[ρῶι - - - - - - - - - - - -]

Σχόλια: στ. 6 (*δαιδουχήσ*[*ας*]) καὶ 7 (*τῶι*). Γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς παλαιᾶς διφθόγγου /כ:i/ διατηρεῖται ἡ παραδοσιακὴ ὀρθογραφία.

Γιὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ *τιμητοῦ* (*censor*) βλ. **Λάρ. 16**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡρακλείδης* βλ. **Λεμ. 501**. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου ποὺ σχετίζονται μὲ τὸν Νέρωνα βλ. **Ἀμμ. 22**. Ὁ Ἡρακλείδης, ὁ τιμητής, ποὺ ἀναφέρεται σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ σύμφωνα μὲ τοὺς Mitford - I. Nicolaou ἴσως νὰ εἶναι ἐγγονὸς τοῦ Ἡρακλείδου, υἱοῦ τοῦ Ὕλλου, ἀρχιερέως διὰ βίου τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ τῶν Σεβαστῶν (**Ἀμμ. 20**). Ἐὰν ἡ ἀποκατάσταση τῶν πρώτων ἐκδοτῶν στὸν στ. 4 *Ἡρακλείδη*[*ς Μέντορος*], τότε ἡ ἐπιφανὴς οἰκογένεια τοῦ Ὕλλου, ποὺ ἦταν γυμνασίαρχος καὶ ἀρχιερεὺς ὁλόκληρης τῆς Κύπρου τοῦ Αὐγούστου, πιθανὸν νὰ συνδέεται μὲ γάμο μὲ τὴν οἰκογένεια τοῦ Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ, ἀφοῦ ὁ Κλαύδιος Μέντωρ, πατέρας τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος ποὺ παντρεύτηκε τὴ Σεργία Φίλα, τὴ θυγατέρα τοῦ Παγκλέους, ἴσως νὰ ἦταν υἱὸς τοῦ τιμητοῦ Ἡρακλείδου.

Ἀμμ. 24. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

β' ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κάτω, μεγίστου ὕψους 0,108, μεγίστου πλάτους 0,107 καὶ πάχους 0,043 μ. Βρέθηκε ἀνατολικῶς τῆς ἀγορᾶς τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.7). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,014 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 179, ἀρ. 11· Marshall, *GIBM* 4, 987· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 90, ἀρ. 244.

[- - - - -]ΕΛΙΑΝ κα[ὶ - - - - - - -]
[τὴν] πόλιν ἐλευ[θέραν - - -]
[- - -] βίον ἀρετ[ῆς ἕνεκεν - -]

---

1. . . . . σαιαν, Tubbs **3.** Πολύ]βιον, Tubbs.

Γιὰ τὶς ἐκφράσεις ποὺ δηλώνουν τὸν ἐνάρετο βίο ἀτόμων, ὅπως *ἀρετῆς ἕνεκεν* βλ. **Πάφ. 106**.

Ἀμμ. 25. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ Α' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα στήλης ἀπὸ ὑπόλευκο ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,145, μεγίστου πλάτους 0,115 καὶ πάχους 0,053 μ. Βρέθηκε σὲ ἀποθήκη στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλασσόταν στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,026 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 112, ἀρ. 87 (φωτ. πίν. 11,5)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 91, ἀρ. 252.

- - - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - -Ι̣Σ - - - - - -
[- - - - - - - -]ι̣μον *vac.*
4 [- - - - - - - δ]ήμαρχο[ν]
- - - - - - - - - - - - - - - - -

---

3. [- - - - - Μάξ]ιμον ?, Mitford - Nicolaou.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων. Πρόκειται περὶ τιμητικῆς ἐπιγραφῆς, ὅπως φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν αἰτιατικὴ πτώση. Τὸ [δ]*ήμαρχο*[*ν*] δείχνει τὸ *cursus honorum* ἑνὸς ἀξιωματούχου. Κατὰ τοὺς Mitford - I. Nicolaou, ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ μπορεῖ νὰ ἀναφέρεται σὲ ἕναν ἀνθύπατο τῆς νήσου, καὶ ἀφοῦ τὸ *cognomen* του λήγει σὲ ΙΜΟΝ, ἴσως νὰ πρόκειται γιὰ τὸν ἀνθύπατο τῆς Κύπρου κατὰ τὸ 79-80 μ.Χ. *L. Bruttius Maximus*.

Ἀμμ. 26. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ Α΄ αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,135, μεγίστου πλάτους 0,12 καὶ πάχους 0,035 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 464 = E. 22). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,04 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 91, ἀρ. 257.

[- - αὐτοκράτορο]ς Κ̣α[ίσαρος - -]
[- - ἀρχιερέως μεγ]ίṣṭ[ου - - - - - -]

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων.

Ἀμμ. 27. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΕΡΟΥΙΟ ΣΟ[ΥΛΠΙΚΙΟ] ΠΑΓΚΛΕΑ [ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟ] τέλη Α΄ αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω ἀριστερά, μεγίστου ὕψους 0,38, μεγίστου πλάτους 0,50 καὶ πάχους 0,28 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῶν ἐρειπείων τῆς κατεστραμμένης βασιλικῆς τοῦ Ἁγίου Ἐπιφανίου στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. 6958 = E. 156). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται στοὺς στ. 1-2 ἀπὸ 0,027 μέχρι 0,03 καὶ στὸν τρίτο στ. ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,025 μ.

Mitford, *ΟΑ* 6, 1950, σ. 4-5, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 3) (= Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 132, ἀρ. 101d)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 52, ἀρ. 110 (φωτ. πίν. 11).

Σέρουιον Σο[υλπίκιον]

Παγκλέα [Οὐηρανιανὸν]
[Κρ]άτης Ἀ[σκληπιάδου]
- - - - - - - - - - - - - - - - - - -

---

3. [Κρ]άτης Ἀ[σκληπιάδου], *Salamine*: [Κρ]άτης? Ṭ[- - - - -], Mitford.

Ὁ *Κράτης*, υἱὸς τοῦ *Ἀσκληπιάδου*, τιμᾶ τὸν Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν καὶ στὴν **Λάρ. 179** μὲ τὴν ἀνάθεση τιμητικῆς στήλης. Ἡ ἀποκατάσταση τοῦ ὀνόματος εἶναι βεβαία ἕνεκα τοῦ ὅτι τὸ ἴδιο πρόσωπο τιμᾶ τὸν Παγκλῆ σὲ δύο διαφορετικὲς πόλεις, στὴ Σαλαμῖνα καὶ τοὺς Γόλγους. Γιὰ τὸν *Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν* βλ. **Λάρ. 179**. Γιὰ τοὺς φίλους ποὺ εὐεργέτησε ὁ *Παγκλῆς* καὶ ἀκολούθως τὸν ἐτίμησαν βλ. **Ἀμμ. 30**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Κράτης* βλ. **Λεμ. 210**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀσκληπιάδης* βλ. **Λεμ. 283**.

Τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας τοῦ *Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ* εἶναι τὸ ἀκόλουθο:

Φλαυία Κρατέρα
│
[- - - -]ρήνη ≈ Σερούιος Σουλπίκιος
Παγκλῆς Οὐηρανιανός (Τιβ.) Κλαύδιος Μέντωρ
│
│
Τιβ. Κλαύδιος Μηνόδωρος Σεργία Φίλα ≈ Τιβέριος Κλαύδιος Μέντωρ
│ │
1. (Κλαυδία) Οὐηρανιανή ≈ 1. Τιβέριος Κλαύδιος Ἡρακλείδης
2. Κλαυδία Μηνοδωρίς ≈ 2. Τιβέριος Κλαύδιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός
│
Τιβέριος Κλαύδιος Παγκλῆς
│
Σεργία

Ἀμμ. 28. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ [ΣΕΡΟΥΙΟ ΣΟΥ]ΛΠΙΚΙΟ [ΠΑΓΚΛΕΑ ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟ] (;) τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,092 καὶ μεγίστου πλάτους 0,065 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 83.1-6.1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,01 μ.

Newton, *GIBM* 2, ἀρ. 394· Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 132-3, ἀρ. 101g (φωτ. σ. 133).

- - - - - - - - - - - - *reliquiae* - - - - - - - - - - - - - -
[- - - - - - - - - - - ἀπ]ὸ (;) τῶν - - - - - - - - - - - -
[- - - - - - - - - - πατ]ρίδα (;) Υ- - - - - - - - - - - -
4 - - - - - - - - - - - - - - γεγραμ[μεν- - - - - - - - - -]
- - - - - - - - - - - - - -Σ ΚΟΛΛΥ̣- - - - - - - - - - - -
[Σερουίου Σου]λ̣πικίου [Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] (;)
- - - - - - - - - - - - *reliquiae* - - - - - - - - - - - - - -

Οἱ J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert, *Salamine*, σ. 18-9, ἀρ. 30 (φωτ. πίν. 3), θεωροῦν ὅτι αὐτὸ τὸ ἀπότμημα συνανήκει μὲ τὴν **Ἀμμ. 5** καὶ ἐκδίδουν συνενωμένα τὰ δύο ἀποτμήματα. Γιὰ τοὺς λόγους ποὺ θεωροῦμε ὅτι τὰ δύο ἀποτμήματα δὲν συνανήκουν βλ. **Ἀμμ. 5**.

Ἀμμ. 29. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ [ΣΕΡΟΥΙΟ ΣΟΥΛΠΙ]ΚΙΟ ΠΑ[ΓΚΛΕΑ ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟ], ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΕ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο ἀπὸ τὸ γυμνάσιο τῆς Σαλαμῖνος, ἡ ὁποία χρησιμοποιήθηκε ἐκεῖ ὡς οἰκοδομικὸ ὑλικὸ σὲ βυζαντινὸ τοῖχο. Ὁ λίθος θεωρεῖται χαμένος ἀπὸ τὸ 1962.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 137, ἀρ. 101h (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 53, ἀρ. 112).

[Σέρουιον Σουλπί]κιον Πα[γκλέα Οὐηρανιανόν],
[- - - - - - - - - - - τ]ὸν κατασκευάσ[αντα - - - - - - -]
[- - - - - - - - - - - -]ν θέατρον σὺ[ν - - - - - - - - - - - -]
[- - - - - - - - - - κ]α̣ὶ ἀμφιθέατ[ρον - - - - - - - - - - - -]

Ὁ Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός, γιὰ τὸν ὁποῖο βλ. **Λάρ. 179**, ὅπως παραδίδεται καὶ ἀπὸ τὴν **Ἀμμ. 30**, κατασκεύασε τὸ θέατρο καὶ τὸ ἀμφιθέατρο τῆς Σαλαμῖνος. Οἱ πρῶτοι ἐκδότες θεωροῦν ὅτι λόγω τοῦ χάσματος ποὺ ὑπάρχει μεταξὺ τῆς λέξεως *κατασκευάσ*[*αντα*] καὶ τοῦ *θεάτρου*, ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ σὲ σχέση καὶ μὲ τὸν τόπο εὑρέσεώς της ἀναφέρεται στὴν κατασκευὴ ἀπὸ τὸν Παγκλέα καὶ τοῦ γυμνασίου βλ. καὶ **Ἀμμ. 30**. Γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του βλ. **Ἀμμ. 27**.

Ἀμμ. 30. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ [ΣΕΡΟΥΙΟ ΣΟΥΛΠΙΚ]ΙΟ ΠΑΓΚΛΕ[Α ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟ], ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΕ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη δεξιὰ καὶ στὶς ἄνω γωνίες, ὕψους 0,37, μεγίστου πλάτους 0,565 καὶ πάχους 0,56 μ. Βρέθηκε ἐντοιχισμένος σὲ πρώιμο βυζαντινὸ τοῖχο παράλληλο πρὸς τὸ *προσκήνιον* τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,014 μέχρι 0,015 (*ὄμικρον*: 0,032) μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 131-2, ἀρ. 101 (φωτ. πίν. 14,1)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 51, ἀρ. 106 (φωτ. πίν. 11).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1976, 751α (σχολιασμός).

[Σέρουιον Σουλπίκ]ιον Παγκλέ[α]
[Οὐηρανιανόν, τὸ]ν εἰς αἰῶνα γυμν[ασίαρ]-
[χον καὶ ἀγ]ωνοθέτην ἐκ τῶν ἰδ[ίων, τὸν]
4 [κατασκ]ευάσαντα τὸ θέατρον κα[ὶ τὸ γυμ]-
[νάσιο]ν σὺν τοῖς ἐν αὐτῷ Σεβα[στῶν]
[χρυσ]είοις ἀγάλμασιν καὶ τὸ παρα[κεί]-
[μεν]ον ἀμφιθέατρον ἐκ τοῦ ἰδίο[υ, καὶ]
8 [ἀρχ]ιερασάμενον τῆς Κύπρου τρίς, κα[ὶ]
[πρ]εσβεύσαντα πρὸς τοὺς Σεβαστοὺς
τρίς, καὶ ἀνιερώσαντα εἰς εὐθηνίαν
ἀργύριον, Τίτος Φλάουιος Ἡλιόδωρος
12 τὸν πατρῷον φίλον.

1-2. Παγκλέ[α | Οὐηρανιανόν, τὸ]ν, *Salamine*: Παγκλέ[α Οὐ|ηρανιανόν, τὸ]ν, Mitford - Nicolaou **4-5.** κα[ὶ τὸ γυμ|νάσιο]ν, *Salamine*: κα[ὶ τὸ βαλ|ανεῖο]ν?, Mitford - Nicolaou **5-6.** ἐν αὐτῷ Σεβα[στῶν | χρυσ]είοις, *Salamine*: ἐν αὐτῷ σεβα[στοῖς | καὶ θ]είοις, Mitford - Nicolaou.

Ὁ Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός, γιὰ τὸν ὁποῖο βλ. **Λάρ. 179**, οἰκοδόμησε μὲ δικά του ἔξοδα τὸ μεγαλύτερο πιθανῶς μέρος τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμίνος καὶ ἑνὸς ἄλλου κτηρίου (ἴσως γυμνασίου), συμπεριλαμβανομένων ὅλων τῶν ἀγαλμάτων ποὺ τὸ κοσμοῦσε, καθὼς καὶ τοῦ διπλανοῦ ἀμφιθεάτρου, πβ. **Ἀμμ. 29** (λόγω αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι ἀσφαλῆς ἡ ἀποκατάσταση [*κατασκ*]*ευάσαντα*). Βάσει τῶν ἀρχαιολογικῶν εὑρημάτων, ἡ οἰκοδόμηση τοῦ θεάτρου ἔγινε κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Αὐγούστου βλ. Β. Καραγιώργη, *Salamis in Cyprus*, London 1970, σ. 193. Τὸ γυμνάσιο, ποὺ ὑπῆρχε ἀπὸ τοὺς πρώιμους ἑλληνιστικοὺς χρόνους, ἀνοικοδομήθηκε καὶ ἀνακαινίστηκε τὴν ἐποχὴ τοῦ Αὐγούστου βλ. Καραγιώργη, ὅ.π., σ. 167. Κατὰ συνέπεια ὁ *Παγκλῆς* ἀνοικοδόμησε τὸ θέατρο, τὸ ἀμφιθέατρο καὶ τὸ γυμνάσιο (;) κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μετὰ τὸν καταστροφικὸ σεισμὸ τοῦ 76/77 μ.Χ. Τὸ ἀμφιθέατρο βρίσκεται μεταξὺ θεάτρου καὶ γυμνασίου βλ. Καραγιώργη, ὅ.π., σ. 196.

Ὑπῆρξε ἀγωνοθέτης μὲ δικά του ἔξοδα. Ἐπιπλέον ὑπῆρξε τρεῖς φορὲς ἀρχιερέας τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας ὁλόκληρης τῆς Κύπρου. Γιὰ ἀρχιερεῖς ὁλόκληρης τῆς νήσου, πβ. **Πάφ. 78** (*ἀρχιερασάμενον νησιωτικῶς τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος*), **Λάρ. 9** (*ἀρχιερέα τῆς νήσου*) **Ἀμμ. 19** (*ἀρχιερευσάμενον τῆς Κύπρου τοῦ Σεβαστοῦ*) καὶ **Ἀμμ. 90** (ὁ *ἀρχιερεὺς τῆς Κύπρου*). Ἐπιπρόσθετα, πῆγε τρεῖς φορὲς σὲ ἀποστολὲς πρὸς τοὺς *Σεβαστούς*. Τέλος, διέθεσε χρήματα γιὰ τὴν εὐημερία τῆς πόλεως. Γιὰ ὅλες αὐτὲς τὶς εὐεργεσίες ἀνέλαβε νὰ εἶναι *εἰς αἰῶνα γυμνασίαρχος*. Γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του βλ. **Ἀμμ. 27**.

Ὁ Τίτος Φλάουιος Ἡλιόδωρος τιμᾶ τὸν πατρῷον φίλον του. Εἶναι ὁ μόνος ὁ ὁποῖος εἶναι *civis* ἀπὸ τοὺς *φίλους* ποὺ εὐεργέτησε ὁ Παγκλῆς. Οἱ ὑπόλοιποι δὲν εἶχαν τὴ ῥωμαϊκὴ πολιτεία βλ. **Ἀμμ. 31** (*Ζήνων Ὀνησάνδρου*), **Ἀμμ. 32** (*Ὀνήσανδρος Ἀρταβάτου*), **Ἀμμ. 27** καὶ **Λάρ. 179** (*Κράτης Ἀσκληπιάδου*).

Ἀμμ. 31. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΕΡΟΥΙΟ ΣΟΥΛΠΙΚΙΟ ΠΑΓΚΛΕΑ ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟ τέλη Α΄ αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ἡ ὁποία σύμφωνα μὲ τὸν Mitford, ποὺ ἔγραφε τὸ 1950, ἦταν ἀκόμη ὁρατὴ στὸν ἐξωτερικὸ τοῖχο τῆς οἰκίας τοῦ Χαράλαμπου Ἐλευθεριάδου στὸ χωριὸ Λιμνιά, ποὺ βρίσκεται τέσσερα περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τῆς Σαλαμῖνος.

Δ. Πιερίδη, *RA* 13, 1866, σ. 440, ἀρ. 4· (*LBW* 2759 = *IGR* 3, 995)· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 5 a (= Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 132, ἀρ. 101a· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 52, ἀρ. 108).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2198, ὑποσ. 113 (σύνδεση τοῦ Παγκλέους μὲ τὸ *ἀρχιερασάμενος*).

Σέρουιον Σουλπίκιον
Παγκλέα Οὐηρανιανὸν
Ζήνων Ὀνησάνδρου
ἀρχιερασάμενος.

Ὁ Ζήνων, ἀρχιερεὺς τῆς πόλεως, τιμᾶ τὸν Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανόν, γιὰ τὸν ὁποῖο βλ. **Λάρ. 179** καὶ **Ἀμμ. 30**. Γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του βλ. **Ἀμμ. 27**. Γιὰ τοὺς φίλους ποὺ εὐεργέτησε ὁ *Παγκλῆς* καὶ ἀκολούθως τὸν ἐτίμησαν βλ. **Ἀμμ. 30**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ζήνων* βλ. **Λεμ. 232**. Γιὰ τὸ ὄνομα Ὀνήσανδρος, τυπικὸ κυπριακὸ ὄνομα βλ. **Λεμ. 286**.

Ἀμμ. 32. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΕΡΟΥΙΟ ΣΟΥΛΠΙΚΙΟ ΠΑΓΚΛΕΑ ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟ τέλη Α΄ αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀγάλματος, ὕψους 0,39 καὶ πλάτους 0,53 μ., ἡ ὁποία σύμφωνα μὲ τὸν Mitford, ποὺ ἔγραφε τὸ 1950, ἀκόμη ὁρατὴ στὸν ἐξωτερικὸ τοῖχο τῆς οἰκίας τοῦ Χαράλαμπου Ἐλευθεριάδου στὸ χωριὸ Λιμνιά.

Hogarth, *Devia Cypria* 1889, σ. 63, ἀρ. 15· Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 170, ἀρ. 3· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 5 b (= Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 132, ἀρ. 101b· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 52, ἀρ. 109).

Σέρουιον Σουλπίκιον
Παγκλέα Οὐηρανιανὸν
Ὀνήσανδρος Ἀρταβάτου
κατὰ διαθήκην.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνήσανδρος* βλ. **Λεμ. 286**. Τὸ ὄνομα *Ἀρταβάτης* εἶναι περσικῆς προελεύσεως. Γιὰ τὸν *Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν* βλ. **Λάρ. 179** καὶ **Ἀμμ. 30**. Γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του βλ. **Ἀμμ. 27**. Γιὰ τοὺς φίλους του ποὺ εὐεργέτησε ὁ *Παγκλῆς* καὶ τὸν τιμοῦν βλ. **Ἀμμ. 30**. Ἡ φράση *κατὰ διαθήκην* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λάρ. 179**.

Ἀμμ. 33. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ [ΣΕΡΟΥΙΟ ΣΟΥΛΠΙΚ]ΙΟ Π[ΑΓΚΛΕΑ ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟ] τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα βάσεως ἀγάλματος ἀπὸ ὑποκύανο μάρμαρο: τὸ (*α*), μεγίστου ὕψους 0,25, μεγίστου πλάτους 0,20 καὶ πάχους 0,14 μ., ποὺ παραδίδει τὸ κάτω ἀριστερὰ μέρος τῆς ἐπιγραφῆς, βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος· τὸ (*β*), μεγίστου ὕψους 0,28, μεγίστου πλάτους 0,14 καὶ μεγίστου πάχους 0,27 μ., ποὺ παραδίδει τὸ μεσαῖο μέρος τῆς ἐπιγραφῆς, βρέθηκε στὴ Σαλαμίνα (ἡ ἀκριβὴς τοποθεσία δὲν εἶναι γνωστή). Φυλασσόταν μέχρι τὸ 1974 στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,025 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 139-40, ἀρ. 102 (φωτ. πίν. 11,7)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 52, ἀρ. 107 (φωτ. πίν. 11).

[Σέρουιον Σουλπίκ]ι̣ον Π[αγκλέα Οὐηρανιανόν],
[τὸν εἰς αἰῶνα γυμ]νασ[ίαρχον καὶ ἀγωνοθέτην]
[- - - - - - - - - - -]ακις ἀγ[- - - - - - - - - - - - - - - - - -]
4 [- - - - - - - - - - -]ε̣ντα επ̣[- - - - - - - - - - - - - - - - - -]
[- - κ]αὶ Τιβε[ρίου] Κλαυδ[- - - - - - - - - - - - - - -],
[Τιβ]έριος Κλ[α]ύδιος [- - - - - - - - - - - - - - - - - -]
[τὸ]ν πάππον. *vac.*

Οἱ ἀποκαταστάσεις στοὺς στίχους 3-6 τῶν Mitford - Nicolaou εἶναι πολὺ ἀμφίβολες γι' αὐτὸ καὶ δὲν υἱοθετοῦνται: [ἄρξαντα ? *e.g.* τετρ]άκις, ἀγ[ορανομήσαντα, πρεσβευ|τὴν ἀποσταλ]έντα ἑπ̣[τάκις ? εἰς Ῥώμην (?), πατέρα Σεργίας Φί|λας ? κ]αὶ Τιβε[ρίου] Κλαυδ[ίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] | [Τιβ]έριος Κλ[α]ύδιος [- - - - Παγκλῆς ὁ υἱωνός].

Γιὰ τὸν *Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν* βλ. **Λάρ. 179**. Ὁ *Τιβέριος Κλαύδιος Παγκλῆς Οὐηρανιανὸς* ἀναθέτει ἄγαλμα πρὸς τιμὴν τοῦ πατρός του. Γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας βλ. **Ἀμμ. 27**.

Ἀμμ. 34. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ [ΣΕΡ]ΟΥΙΟ [ΣΟΥ]ΛΠ[ΙΚΙΟ ΠΑΓ]ΚΛΕ[Α ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟ] τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Δύο ἀσυνεχῆ ἀποτμήματα λευκῆς μαρμάρινης πλάκας, πάχους 0,02 μ: τὸ (*α*), μεγίστου ὕψους 0,075 καὶ μεγίστου πλάτους 0,08 μ. καὶ τὸ (*β*), μεγίστου ὕψους 0,05 καὶ μεγίστου πλάτους 0,06 μ. Βρέθηκαν στὴν *πάροδο* βορείως τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,023 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 142-3, ἀρ. 105 (φωτ. πίν. 15,5)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 53, ἀρ. 111.

[Σέρ]ουιο[ν *ν* Σου]λ̣π̣[ίκιον]
[Παγ]κλέ[α Οὐηρ]ᾰνιᾰ[νόν]
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Γιὰ τὸν *Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν* βλ. **Λάρ. 179**. Γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του βλ. **Ἀμμ. 27**.

Ἀμμ. 35. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ [ΣΕΡΟΥΙΟ ΣΟΥΛΠ]ΙΚΙΟ [ΠΑΓΚΛΕΑ ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟ] (;)

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,048, μεγίστου πλάτους 0,06 καὶ πάχους 0,02 μ. Βρέθηκε στὴν *πάροδο* βορείως τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος. Μέχρι τὸ 1974 φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 143-4, ἀρ. 106.

[Σέρουιον Σουλπ]ίκιρ̣[ν](;)
[Παγκλέα Οὐηρανιανόν]
- - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Γιὰ τὸν *Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν* βλ. **Λάρ. 179**. Γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του βλ. **Ἀμμ. 27**.

Ἀμμ. 36. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΖΥΓΟ ΤΟΥ [ΣΕΡΟΥΙΟΥ Σ]ΟΥΛΠΙΚΙΟΥ [ΠΑΓΚΛΕ]ΟΥΣ ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Κυλινδρικὴ βάση ἀγάλματος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένη ἀριστερά, ὕψους 0,60, διαμέτρου ἄνω 0,82 καὶ κάτω διαμέτρου 0,695 μ. Βρέθηκε ἐνσωματωμένη στὸ δάπεδο κάτω ἀπὸ κίονα στὴ βόρεια πάροδο τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ μετὰ τὴ μελέτη της ἀπὸ τοὺς τελευταίους ἐκδότες ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,046 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 144-5, ἀρ. 107 (φωτ. πίν. 14,2)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 53, ἀρ. 114 (φωτ. πίν. 12).

[- - *c.* 10 - -]ήνην, γυναῖκα
[Σερουίου Σ]ουλπικίου *vac.*
[Παγκλέ]ρ̣υ̣ς Οὐηρανιανοῦ
4 Φλαυία Κρατέρα τὴν θ̣υ̣γ[ατέρα].

---

1. [Κλαυδίαν ? Εἰρ]ήνην, Mitford - Nicolaou **2.** Σ]ουλπικίου, *Salamine*: Σουλπικίου, Mitford - Nicolaou **3.** [Παγκλέ]ρ̣υ̣ς, *Salamine*: Παγκλέου]ς, Mitford - Nicolaou **4.** Φλαυία Κρατέρα τὴν θ̣υ̣γ[ατέρα], *Salamine*: Φλαυία Κρατεία τὴν φίλην, Mitford - Nicolaou.

Ἡ γυναῖκα τοῦ Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ —ποὺ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὀνομαζόταν Εἰρήνη ἢ Σελήνη—, γιὰ τὸν ὁποῖο βλ. **Λάρ. 179** καὶ γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του βλ. **Ἀμμ. 27**, τιμᾶται ἀπὸ τὴ μητέρα της Φλαυία Κρατέρα.

Ἀμμ. 37. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΕΡΓΙ[Α ΦΙ]ΛΑ, ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΣΕΡΟ[ΥΙ]ΟΥ ΣΟΥΛΠΙΚΙΟΥ ΠΑΓΚΛΕΟΥΣ ΟΥΗΡΑΝΙ[Α]ΝΟΥ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Κυλινδρικὴ βάση ἀγάλματος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, θραυσμένη σὲ τρία συνανήκοντα ἀποτμήματα, ὕψους 0,24 καὶ διαμέτρου 0,875 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν μέχρι τὸ 1974 στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,023 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 146-7, ἀρ. 109 (φωτ. πίν. 15,1)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 53-4, ἀρ. 115 (φωτ. πίν. 12).

Σεργί[αν Φί]λαν, θυγατέρα Σερο[υί]ου
Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανι[α]νοῦ,
Τιβέριος Κλαύδιος Κλαυδίου Μέ[ν]τορος
4 υἱὸς Κυρίνα Μέντωρ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα.
Λ[- - - - ἐ]π̣ό[η]σε.

---

5. Λ. . . . . ΤΟΣΕ *vacat*, Mitford - Nicolaou.

Ἡ Σεργία Φίλα, θυγατέρα τοῦ Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ, τιμᾶται ἀπὸ τὸν ἄνδρα της Τιβέριον Κλαύδιον Μέντορα. Γιὰ τὰ πρόσωπα αὐτὰ βλ. τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας τοῦ Παγκλέους στὴν **Ἀμμ. 27**. Γιὰ τὸ γένος *Quirina* βλ. **Πάφ. 5**. Στὸν τελευταῖο στίχο τῆς ἐπιγραφῆς ὑπάρχει κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχνη, ποὺ φιλοτέχνησε τὸ ἄγαλμα.

Ἀμμ. 38. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΕΡΓΙΑ ΦΙΛΑ, ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΣΕΡΟΥΙΟΥ ΣΟΥΛ[ΠΙΚΙΟΥ] ΠΑΓΚΛΕΟΥΣ ΟΥΗΡΑΝ[ΙΑΝΟΥ]

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη δεξιά, ὕψους 0,394, πλάτους 0,71 καὶ πάχους 0,64 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,049 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 145-6, ἀρ. 108 (φωτ. πίν. 15,2)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 54, ἀρ. 116 (φωτ. πίν. 13).

Σεργίαν Φίλαν, θ[υγατέρα]
Σερουίου Σουλ[πικίου]
Παγκλέους Οὐηραν[ιανοῦ],
4 Κλαυδία Μηνοδωρὶ[ς]
ἡ γυνὴ Τιβερίου Κλαυ[δίου]
Παγκλέους Οὐηρανιαν[οῦ].

Γιὰ τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς βλ. τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας τοῦ Παγκλέους στὴν **Ἀμμ. 27**. Οἱ Mitford - I. Nicolaou θεωροῦν ὅτι ἡ Κλαυδία Μηνοδωρίς, σύζυγος τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ, εἶναι κουνιάδα τῆς Σεργίας Φίλας τὴν ὁποία τιμᾶ ἐδῶ. Εἶναι ὅμως ἀβέβαιο τὸ κατὰ πόσο ἡ Σεργία Φίλα καὶ ὁ Τιβέριος Κλαύδιος Παγκλῆς Οὐηρανιανὸς ἦταν ἀδέλφια ὅπως ἐπισημαίνουν οἱ J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert· πιθανότερο εἶναι ἡ Σεργία Φίλα νὰ εἶναι ἡ μητέρα τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ.

Ἀμμ. 39. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ [ΤΙΒΕΡΙΟ ΚΛΑΥΔΙΟ], ΥΙΟ ΤΟΥ [ΤΙΒΕΡΙΟΥ ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΜΕ]ΝΤΟΡΟΣ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, μεγίστου ὕψους 0,28, μεγίστου πλάτους 0,16 καὶ μεγίστου πάχους 0,195 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεταννικὸ Μουσεῖο (Inv. 6802 = E. 152). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,018 μ.

Argoud – Roesch, *Résidencebyz*, σ. 39· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 54, ἀρ. 119 (φωτ. πίν. 13).

[- - Τιβέριον Κλαύδιον Κλαυδίου Μέ]ντορος
[- - - - - - - - - - - - - - - - - -] υ̣[ἱὸ]ν̣ [- - - - - - - - -]

Γιὰ τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς βλ. τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας τοῦ Παγκλέους στὴν **Ἀμμ. 27**.

Ἀμμ. 40. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΙΒΕΡΙΟ ΚΛΑΥΔΙΟ ΠΑΓΚΛΕΑ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΤΙΒΕΡΙΟΥ ΚΛΑΥΔΙΟΥ Π[ΑΓΚΛΕΟΥΣ] ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟΥ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη δεξιά, ὕψους 0,36, μεγίστου πλάτους 0,54 καὶ πάχους 0,52 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,022 (*φεῖ*: 0,03) μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 148-9, ἀρ. 111 (φωτ. πίν. 15,3)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 54, ἀρ. 117 (φωτ. πίν. 13).

Τιβέριον Κλαύδιο[ν]
Τιβερίου Κλαυδίου Π[αγκλέους]
Οὐηρανιανοῦ υἱὸν Κ[υρείνα]
4 Παγκλέα, ν Βόηθο[ς - - - - - - -]
ὁ τροφεύς, τιμ̣[ῆς χάριν].
L ι [; - -].

---

1. Κλαύδιον, Mitford - Nicolaou.

Γιὰ τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς βλ. τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας τοῦ Παγκλέους στὴν **Ἀμμ. 27**. Ὁ Βόηθος, ὁ τροφεὺς τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους, ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Ἀμμ. 50**. Γιὰ τὸ γένος *Quirina*, τὴ φυλὴ τοῦ Νέρωνος καὶ τῶν Φλαβίων αὐτοκρατόρων βλ. **Πάφ. 5**. Γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *τιμῆς χάριν* βλ. **Πάφ. 6**. Τὸ ἔτος 10 (ἢ ἀργότερα) δὲν μπορεῖ νὰ ἀναφέρεται στὴ βασιλεία τοῦ Οὐεσπασιανοῦ, ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τοῦ Δομιτιανοῦ, δηλ. τὸ 90 (ἢ ἀργότερα)· θὰ μποροῦσε ὅμως νὰ ἦταν τοῦ Τραϊανοῦ ἢ ἀκόμη καὶ τοῦ Ἁδριανοῦ, ὅπως σημειώνουν οἱ πρῶτοι ἐκδότες. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**.

Ἀμμ. 41. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ [ΤΙΒΕΡΙΟ ΚΛΑΥΔΙ]Ο ΠΑΓΚΛΕΑ, ΥΙΟ ΤΟΥ (ΤΙΒΕΡΙΟΥ) ΚΛΑΥΔΙΟΥ [ΠΑΓΚΛΕΟΥΣ ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟΥ]

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο, ἀκέραια μόνον ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,18, μεγίστου πλάτους 0,235 καὶ μεγίστου πάχους 0,205 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,02 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 150-1, ἀρ. 113 (φωτ. πίν. 16,1b)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 54, ἀρ. 120.

[Τιβέριον Κλαύδι]ον, Κλαυδίου [Παγκλέους]
[Οὐηρανιανοῦ υἱόν, Πα]γκλέ[α - - - - - - - - - -]
- -

---

2. [υἱόν, - - - Πα]γκλέ[α- - - - - - -], Mitford - Nicolaou.

Γιὰ τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς βλ. τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας τοῦ Παγκλέους στὴν **Ἀμμ. 27**.

Ἀμμ. 42. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΙΒΕΡΙΟ Κ[ΛΑΥΔΙΟ] ΗΡΑΚΛΕ[Ι]ΔΗ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΤΙΒΕΡΙΟΥ Κ[ΛΑΥΔΙΟΥ] ΜΕΝΤΟΡΟΣ, ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ [ΚΛΑΥΔΙΑ] ΟΥΗΡΑΝΙΑΝ[Η] τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,196, μεγίστου πλάτους 0,143 καὶ πάχους 0,019 μ. Προέρχεται πιθανώτατα

ἀπὸ τὴ Σαλαμίνα καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. 146). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,013 μέχρι 0,015 μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 8-10, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 5) (= Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 149, ἀρ. 111a)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 54, ἀρ. 118 (φωτ. πίν. 13).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1362, ὑποσ. 387.

Τιβέριον Κ[λαύδιον]
Τιβερίου Κ[λαυδίου]
Μέντορος [υἱὸν Κυρ(είνα);]
4 Ἡρακλε[ί]δην [καὶ τὴν αὐ]-
τοῦ γυνα[ῖκα Κλαυδίαν]
Οὐηρανιαν[ήν, θυγατέρα]
Τιβερίου Κ[λαυδίου]
8 Μηνοδώρ[ου, ἡ πόλις ;]
τιμῆς χάρ[ιν].

Γιὰ τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς βλ. τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας τοῦ Παγκλέους στὴν **Ἀμμ. 27**. Γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *τιμῆς χάριν* βλ. **Πάφ. 6**.

Ἀμμ. 43. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΕΡΓ[ΙΑ], ΘΥΓ[ΑΤΕΡΑ] ΤΟΥ [ΤΙΒΕΡΙΟΥ] ΚΛΑ[ΥΔΙΟΥ] Π[ΑΓΚΛΕΟΥΣ] τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Δύο ἀσυνεχῆ ἀποτμήματα λευκῆς μαρμάρινης πλάκας, πάχους 0,026 μ: τὸ (*α*), ἀποκεκρουμένο δεξιὰ καὶ κάτω, μεγίστου ὕψους 0,09 καὶ μεγίστου πλάτους 0,082 μ., ποὺ παραδίδει τὴν ἄνω ἀριστερὴ γωνία καὶ τὸ (*β*), ἀποκεκρουμένο σὲ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,105 καὶ μεγίστου πλάτους 0,087 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,025 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 152, ἀρ. 115 (φωτ. πίν. 16,2).

Θυγ[ατέρα Τιβερίου]
Κλα[υδίου - - - - - - -]
Π̣[αγκλέους] Σεργ[ίαν]
4 [- - - - - - - - -]ς Ὀν[ησ]-
[άνδρου (;) καὶ Κλα]υδ[ία]
- - - - - - - - - - - - - - - - -

Γιὰ τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς βλ. τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας τοῦ Παγκλέους στὴν **Ἀμμ. 27**.

Ἀμμ. 44. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ (;) ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,08, μεγίστου πλάτους 0,12 καὶ πάχους 0,013 μ. Βρέθηκε στὴ βόρεια πάροδο τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,07 μέχρι 0,032 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 149-50, ἀρ. 112.

- -
[- - - - - - ἐ]κ τοῦ [ἰδίου (;) - - - - -]
[- - - - - - - -] σκη[νικὸν ἀγῶνα (;) - -]

Κατὰ τοὺς πρώτους ἐκδότες ὁ τύπος τῶν γραμμάτων εἶναι ὁ ἴδιος μὲ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν Παγκλέα, καὶ ἴσως καὶ αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ νὰ ἀφορᾶ σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, τιμῶντας τὴ γενναιοδωρία του, ἴσως ὡς ἀγωνοθέτου.

Ἀμμ. 45. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ, ΟΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΚΑΠΟΙΟΣ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΣ τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ κάτω ἀριστερά, μεγίστου ὕψους 0,105, μεγίστου πλάτους 0,165 καὶ μεγίστου πάχους 0,10 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,016 μέχρι 0,019 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 155-6, ἀρ. 118 (φωτ. πίν. 16,3)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 90, ἀρ. 245.

- - - - - - - *reliquiae* - - - - - -
ἐπ' Ἀναχ[- - - - - - - - - - - -]
γυμνᾳ[σιαρχοῦντος]
vac.

2. ἐπ' Ἀναχ[- - -], *Salamine*: ἐπ' Ἀναχ[άρσιος ? του δεῖνος], Mitford - Nicolaou **3.** γυμνα[σιαρχοῦντος], *Salamine*: γυμνα[σιαρχοῦντος], Mitford - Nicolaou.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων.

Ἀμμ. 46. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς πλὴν τῆς ἄνω ἀριστερῆς γωνίας. Ὁ λίθος, μεγίστου ὕψους 0,055, μεγίστου πλάτους 0,08 καὶ πάχους 0,08 μ., βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος. Μέχρι τὸ 1974 φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,024 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 151, ἀρ. 114.

Τιβ[έριον - - -]
- - - - - - - - - - -

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ μπορεῖ νὰ ἀναφέρεται εἴτε στὸν Τιβέριο Κλαύδιο Παγκλέα Οὐηρανιανὸν εἴτε στὸν υἱό του, Τιβέριο Κλαύδιο Παγκλέα.

Ἀμμ. 47. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,045, μεγίστου πλάτους 0,127 καὶ πάχους 0,02 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀγορᾶς τῆς Σαλαμῖνος καὶ εἶναι χαμένη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,019 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 176, ἀρ. 3 (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 90, ἀρ. 248).

[- - ἀπ]οδεδειγμ[ένον - -]

Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι τιμητικὴ πρὸς ἀξιωματοῦχο ποὺ ὑπῆρξε [*ὕπατος ἀπ*]*οδεδειγμ*[*ένος*] καὶ χρονολογεῖται βάσει τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων.

Ἀμμ. 48. Η ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ ΤΙΜΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΤΡΑΪΑΝΟ

99-100 μ.Χ.

Ὀγκόλιθος ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένος ἀριστερά, μεγίστου ὕψους 0,23, μεγίστου πλάτους 0,825 καὶ πάχους 0,72 μ. Βρέθηκε στὴν Ἀμμόχωστο, προέρχεται ἀπὸ τὴ Σαλαμίνα καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

CIG II, 2634· *LBW* 2755 (*IGR* 3, 987)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 62, ἀρ. 139 (φωτ. πίν. 14).

[Αὐτοκράτορ]α Νέρουαν Τραϊανὸν Καίσαρα
[Σεβαστὸ]ν Γερμανικόν, υἱὸν θεοῦ
[Νέρουα Σε]βαστοῦ, ἡ πόλις. L γ'.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται στὸ τρίτο ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Τραϊανοῦ, δηλ. τὸ 99-100 μ.Χ.

Ἀμμ. 49. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο, ἀκεραία μόνο δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,11, μεγίστου πλάτους 0,11 καὶ πάχους 0,076 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεταννικὸ Μουσεῖο (Inv. 7529 = E. 168). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,024 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 94, ἀρ. 286.

Fạusti.f.I[- - - - -]
tribu[- - - - - - -]
- - - - *reliquiae* - - -

Κατὰ τοὺς πρώτους ἐκδότες ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ εἶναι πιθανὸν τιμητικὴ πρὸς ἕνα Ῥωμαῖο πολίτη.

Ἀμμ. 50. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΕΝΑ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ [ΟΥΗ]ΡΑΝΙΑ[ΝΟΥ] (;) τέλη Α' αἰ. μ.Χ. - ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,27, μεγίστου πλάτους 0,125 καὶ πάχους 0,012 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,025 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 47-8, ἀρ. 26 (φωτ. πίν. 6,4)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 55, ἀρ. 121.

- - - - - - - - - - - - - - - - - -
[- - - - - Βο]ήθῳ - - - - - - -
- - - - - - προγ[ονο- - - - -
[- - Οὐη]ρανια[ν- - - - - -]
- - - - - - - - - - - - - - - - - -

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται σὲ ἕνα μέλος τῆς οἰκογένειας τοῦ *Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ*, γιὰ τὸν ὁποῖο βλ. **Λάρ. 179** καὶ γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του βλ. **Ἀμμ. 27**. Γιὰ τὸν *Βόηθον*, τὸν τροφέα τοῦ Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους, πβ. **Ἀμμ. 40**.

Ἀμμ. 51. ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΤΙΜΑ ΤΗΝ ΚΕΙΩΝΙΑ ΚΑΛΛΙΣΤΩ ΑΤΤΙΚΗ, ΣΥΖΥΓΟ ΤΟΥ ΦΛΑΟΥΙΟΥ τέλη Α' αἰ. μ.Χ. - Β' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη κάτω δεξιά, μήκους 0,70, πλάτους 0,48 καὶ πάχους 0,21 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Κούκλια κοντὰ στὴ Σαλαμῖνα. Κατὰ τὸν Mitford, ποὺ ἔγραφε πρὶν τὸ 1950, ἦταν ἀκόμη ὁρατὴ στὸ παλαιὸ νεκροταφεῖο αὐτοῦ τοῦ χωριοῦ τῆς Ἀμμοχώστου.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 173, ἀρ. 24 (Hogarth, *Devia Cypria*, σ. 110, ἀρ. 33)· *IGR* 3, 961 (λανθασμένα ἀναφέρεται ὡς τόπος προέλευσης ἡ Παλαίπαφος)· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 75, ὑποσ. 1· τοῦ ἰδίου, Roman Civitas, σ. 279, ὑποσημ. 27 (= *SEG* 30, 1644)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 57, ἀρ. 127.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1351, ὑποσ. 312 (ἀποκατάσταση τοῦ πέμπτου στίχου) καὶ σ. 1370, ὑποσ. 445 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν *τὸ κοινὸν τὸ Κύπρίων*)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2198, ὑποσ. 116 (γιὰ τοὺς ἀρχιερεῖς).

Τὸ κοινὸν Κυπρίων

Κειωνίαν Καλλιστὼ Ἀττικήν,
γυναῖκα Φλαυίου Φι[. . . ἀρ]χιερα-
4 [σ]αμένου τ[ῶ]ν Σεβαστῶν - - - - - -
[ἀ]γαθοῦ χάρ[ι]ν - - - - - - - - - - - - -

---

3. Φλαουίου, *Salamine* || Φιλ[ίππου] ?, Mitford εἰς Colloques **4.** Σεβαστῶν, *Salamine*: Σε[βασ]τ[ῶ]ν, Beaudouin· Σεβαστῶν [καὶ τῆς Ῥώμης], Mitford εἰς *OA*· Σεβαστῶν [ἐν Σαλαμῖνι], Mitford εἰς Colloques καὶ εἰς *ANRW*, σ. 1351 **5.** χάρ[ι]ν [φρονήματος]?, Mitford εἰς *OA*· χάρ[ι]ν [τοῦ εἰς ἑαυτό ?], Mitford εἰς Colloques καὶ εἰς *ANRW*, ὑποσ. 312.

Γιὰ τὸ γένος *Ceionia*, πβ. *PIR*², C. 597-614. Γιὰ τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων βλ. Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 239-241, πβ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 11: *Κοινὸν* Κυπρίων. Γιὰ τὶς ἐκφράσεις τύπου *ἀγαθοῦ χάριν*, ποὺ δηλώνουν τὸν ἐνάρετο βίο ἀτόμων βλ. **Πάφ. 106**.

Ἀμμ. 52. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΤΡΑΪΑΝΟ

102-114 μ.Χ.

Μαρμάρινη στήλη ἀετώματος, ὕψους 2,3, πλάτους 0,80 καὶ πάχους 0,13 μ. Προέρχεται ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα καὶ ἔχει χαθεῖ.

Cesnola, *Salaminia*, 1884, σ. 105 (Σακελλαρίου², σ. 44, ἀρ. 40· *IGR* 3, 988).

Αὐτοκράτορι
Νέρουᾳ Τραϊανῶι Καίσαρι
Σεβαστῶι Γερμανικῶι
4 Δακικῶι.

Σχόλια: Ἀπόδοση τῆς παλαιᾶς διφθόγγου /a:i/ μὲ Α (Νέρουᾳ), ἐνῶ τῆς /ɔ:i/ μὲ ΩΙ.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει ὡς *terminus post quem* τὸ τέλος τοῦ 102 μ.Χ., ὁπότε ὁ αὐτοκράτωρ ἔλαβε τὸν τίτλο *Δακικός*, καὶ ὡς *terminus ante quem* τὸν Ἰούλιο/Αὔγουστο τοῦ 114 μ.Χ., ὁπότε ἔλαβε τὸν τίτλο *Ἄριστος*, βλ. Cagnat, *Épigraphie latine*, σ. 193, πβ. Lassère, *ManuelER*², σ. 1007.

Ἀμμ. 53. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ, ΟΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ ΤΡΑΪΑΝΟΣ (;)

Β' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη παντοῦ ἐκτὸς ἀπὸ ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,104, μεγίστου πλάτους 0,145 καὶ πάχους 0,10 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 7488 = E. 162). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 70, ἀρ. 164.

[Αὐτοκρ]άτορα [- - -]
[- - - - Τρ]ᾳϊᾳν[ὸν - - -]

Ἀμμ. 54. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ (ΑΝΘΥΠΑΤΟ) ΚΟΪΝΤΟ ΣΕΠΠΙΟ ΚΕΛΕΡΟ 113-114 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,137, μεγίστου πλάτους 0,115 καὶ πάχους 0,025 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. GR 88). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,037 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 44-5, ἀρ. 23 (φωτ. πίν. 8,2)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 55-6, ἀρ. 123 (φωτ. πίν. 13).

[Κοΐντωι Σεππίωι Κέλερι Μά]ρκωι Τι[τίωι]
[- - - - υἱῶι Σασσίωι Κανδ]ίδῳ, ταμ[ίᾳ]
[Ῥωμαίων, δημάρχῳ, - -] - - *reliquiae* - -
- -

3-4. [Ῥωμαίων, δημάρχω, ἐκ πρεσ]βευ̣τ̣[οῦ] | [ἐπαρχείας ἀνθυπάτω, - - - - - - - - -], Mitford - Nicolaou.

Σχόλια: Δήλωση τοῦ προσγεγραμμένου *ἰῶτα* στὸν στ. 1 ([*Μά*]*ρκωι*), ἐνῶ στὸν στ. 2 ([*Κανδ*]*ίδῳ*) παραλείπεται. Γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς παλαιᾶς διφθόγγου /כ:i/ διατηρεῖται ἡ παραδοσιακὴ ὀρθογραφία στὸν στ. 1 ([*Μά*]*ρκωι*), ἐνῶ ἔχει υἱοθετηθεῖ ἡ ἐξελιγμένη, ποὺ ἀπηχεῖ τὴν προφορὰ τῆς ἐποχῆς, στὸν στ. 2 ([*Κανδ*]*ίδῳ*).

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο *Q. Seppius Celer M. Titius Sassius Candidus* βλ. **Λεμ. 19**.

Ἀμμ. 55. ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

117 ἢ 136 μ.Χ.

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ἀποκεκρουμένη ἀριστερά, ὕψους 0,262 καὶ πλάτους 0,065 μ. Βρέθηκε στὸ βορειοδυτικὸ ἄκρο τῆς Ἀνατολικῆς Στοᾶς τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος ἐνσωματωμένη στὸ *opus sectile*. Μετὰ τὴ μελέτη τῆς ἐπιγραφῆς ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐκδότες ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 (*ὄμικρον*: 0,017· *φεῖ*: 0,045) μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 49-51, ἀρ. 28 (φωτ. πίν. 8,3)· (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 20, ἀρ. 34).

[- - - - - - - - - - Βε]ι[θ]υνίας
[- - - - - - - - - - ἀγ]ωνοθε-
[τοῦντος - - - - - - - -]ς Τρύφωνος
4 [- - - - - - - - - - - -]ου *ν* ἀγω-
[νο- - - - - - - -Επ]ι̣κ̣ουρείου
[- - - - - - - - - - -]ης *ν* πεν-
[- - - - - - - - - - -]ος· ἔτους ιθ'.

---

1. [ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος (ethnic) τῆς Βε]ι[θ]υνίας ?, Mitford - Nicolaou **2-3.** [e.g. ἀθλητὴς παράδοξος, ἀγ]ωνοθε|[τοῦντος - -, Mitford – Nicolaou· [νο- - - - - - - -]ι̣κ̣ουρείου, *Salamine* **4-5.** [e.g. τοῦ καὶ γυμνασιάρ]χου ? *ν* ἀγῶ|[νος πενταετηρικοῦ ? Διοσ]κουρείου, Mitford – Nicolaou **6-7.** [- - νεικη]τὴς *ν* πεν|[τάθλου, Ἀντωνείνου Καίσαρ]ος ἔτους ιθ', Mitford - Nicolaou.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἀναφέρει ἕναν ἀγωνοθέτη καὶ χρονολογεῖται κατὰ τὸ ἔτος *ιθ'*. Βάσει τῶν γραμμάτων ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι τοῦ Β' αἰ. μ.Χ. Κατὰ συνέπεια, ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται κατὰ τὸ 19ο ἔτος τῆς βασιλείας εἴτε τοῦ Τραϊανοῦ (117 μ.Χ.) εἴτε τοῦ Ἁδριανοῦ (136 μ.Χ.). Οἱ Mitford - I. Nicolaou, ἀποκαθιστῶντας *Ἀντωνείνου Καίσαρ*]*ος ἔτους ιθ'*, χρονολογοῦν τὴν ἐπιγραφὴ τὸ 155 ἢ τὸ 178 μ.Χ. Γιὰ ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρουν ἀθλητικοὺς ἀγῶνες στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 13: Ἀθλητισμὸς - Ἀγῶνες.

Ἀμμ. 56. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΥΠΑΤΟ ΓΑΪΟ ΚΑΛΠΟΥΡΝΙΟ ΦΛΑΚΚΟ

123 μ.Χ.

Μαρμάρινη βάση, ποὺ μεταφέρθηκε ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα στὸ Χαλέπι καὶ εἶναι χαμένη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ.

CIG II, 2638· *IGR* 3, 991· Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 120-1, ἀρ. 92 (a)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 56, ἀρ. 125.

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1964, 539 (ἁπλὴ μνεία)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1302, ἀρ. 35 (ἁπλὴ μνεία), σ. 1323, ὑποσ. 150 (γιὰ τὶς τιμητικὲς πρὸς τὸν Ἁδριανὸ ἐπιγραφὲς στὴ Σαλαμῖνα).

[Διὶ Ὀλυμπίωι (;) Γάιον Καλπούρνιον Γαΐου υἱὸν]
Κυρείνα Φλάκκον, [ὕπατον, ἀνθύπατον Κύπρου, πρεσβευτὴν]
καὶ ἀντιστράτηγον αὐτοκ[ράτορος Καίσαρος Τραϊανοῦ Ἁδ]-
4 [ρ]ιανοῦ Σεβαστοῦ ἐπαρχείας Λου[σιτανίας, ἡγεμόνα λεγ(εῶνος) β' Σε]-
[β]αστῆς, ἐπιμελητὴν ὁδῶν Αὐρηλίας κα[ὶ Κορνηλίας, στρατηγόν, δή]-
[μαρ]χον, ταμίαν Ῥωμαίων, χιλίαρχον [λεγ(εῶνος) - -, ἀρχὴν ἄρξαντα]
[τῶν] δ' ἀνδρῶν ὁδῶν ἐπιμελητή[ν, τὸν ἑαυτῆς πάτρωνα ἡ πόλις ἡ]
8 [Σα]λαμινίων τιμῆς χάριν.

Σχόλια: στ. 4: *ἐπαρχείας*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο τῆς Κύπρου τὸ 123 μ.Χ. *Γάιον Καλπούρνιον Φλάκκον*, ὁ ὁποῖος μαρτυρεῖται καὶ στὴν **Ἀμμ. 57** πβ. *PIR*² C 268 καὶ F 171. Ὁ ἀνθύπατος αὐτὸς μὲ τὴν ἐπιστροφή του στὴ Ῥώμη ἔγινε ὕπατος καὶ ὡς *πάτρων* τῆς Σαλαμῖνος τιμᾶται ἀπὸ τὴν πόλη. Γιὰ τοὺς πάτρωνες τῶν πόλεων βλ. Lassère, *ManuelER*¹, σ. 374-5. Γιὰ τοὺς Ῥωμαίους πάτρωνες τῶν ἑλληνικῶν πόλεων βλ. Rossi, *patroni* 2001, πβ. Eilers, *patrons* 2002. Γιὰ τὰ τιμητικὰ ἐπίθετα ποὺ ἀποδίδονται στοὺς ἀνθυπάτους τῶν συγκλητικῶν ἐπαρχιῶν, ὅπως *πάτρων*, *σωτήρ*, *κτίστης* κ.ἄ., βλ. Meyer-Zwiffelhoffer 2002. Γιὰ τὶς τιμητικὲς ἐπιγραφὲς γιὰ Ῥωμαίους ἀξιωματούχους τῶν ἐπαρχιῶν (τυπικὲς ἐκφράσεις, μνημεῖα, πόλεις - ἐπαρχίες – πολῖτες ποὺ τοὺς τιμοῦν κτλ.) βλ. Erkelenz, *Optimo praes.* 2003, σ. 215-343. Γιὰ τὸ γένος *Quirina* βλ. **Πάφ. 5.** Γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *τιμῆς χάριν* βλ. **Πάφ. 6**.

Ἀμμ. 57. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ [ΑΔΡΙ]ΑΝΟ

123 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποτελούμενη ἀπὸ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, ὕψους 0,51, μεγίστου πλάτους 0,775 καὶ πάχους 0,025 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,042 μέχρι 0,045 (*φεῖ*: 0,07) μ.

I. Nicolaou εἰς V. Karageorghis, *BCH* 86, 1962, σ. 404 (φωτ. πίν. 98) (= *SEG* 23, 609)· Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 119-21, ἀρ. 92 (φωτ. πίν. 16,4)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 62, ἀρ. 140 (φωτ. πίν. 15).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1964, 539 (ἁπλὴ μνεία)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1302, ἀρ. 35 (ἁπλὴ μνεία), σ. 1312, ὑποσ. 90 (γιὰ τὴ διεκδίκηση ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα τοῦ τίτλου *ἡ Κύπρου μητρόπολις*) καὶ σ. 1323, ὑποσ. 150 (γιὰ τὶς τιμητικὲς πρὸς τὸν Ἁδριανὸ ἐπιγραφὲς στὴ Σαλαμῖνα).

Αὐτοκράτορι Καίσαρι θεοῦ Τραϊανοῦ
Παρθικοῦ υἱῷ, θεοῦ Νέρουα υἱωνῷ, Τραϊανῷ
Ἁδριανῶι Σεβαστῶι, ἀρχιερεῖ μεγίστωι,
4 δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ ζ', ὑπάτωι τὸ γ',
Σαλαμὶς ἡ Κύπρου μητρόπολις τῷ ἑαυτῆς
πατρὶ καὶ εὐεργέτη καὶ σωτῆρι τοῦ κόσμου
διὰ Καλπουρνίου Φλάκκου ἀνθυπάτου, L ζ'.

---

1. [Αὐτ]οκράτορι, ὅλοι πλὴν *BCH* **2.** [Παρ]θικοῦ, ὅλοι πλὴν *BCH* **3.** [Ἁδρι]ανῶι, ὅλοι πλὴν *BCH* || μεγίτωι, *Salamine* **4.** [δημα]ρχικῆς, ὅλοι πλὴν *BCH* **5.** [Σαλαμίς], ὅλοι πλὴν *BCH* **6.** [πατρὶ καὶ εὐ]εργέτη Mitford - Nicolaou· [πατρὶ ? καὶ εὐ]εργέτη *SEG* καὶ *Salamine* **7.** [διὰ Καλπουρ]νίου, Mitford - Nicolaou· [διὰ (?) Καλπουρ]νίου, *SEG*· [διὰ Γ. Καλπουρ]νίου, *Salamine*.

Σχόλια: Γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς παλαιᾶς διφθόγγου /כ:i/ διατηρεῖται ἡ παραδοσιακὴ ὀρθογραφία στὸν στ. 3: *Ἁδριανῶι Σεβαστῶι, ἀρχιερεῖ μεγίστωι* καὶ στ. 4: *ὑπάτωι*, ἐνῶ ἔχει υἱοθετηθεῖ ἡ ἐξελιγμένη, ποὺ ἀπηχεῖ τὴν προφορὰ τῆς ἐποχῆς, στοὺς στ. 2: *υἱῷ, υἱωνῷ*· στ. 5: *τῷ* καὶ στ. 6: *εὐεργέτη*.

Τὸ ἕβδομο αὐτοκρατορικὸ ἔτος τοῦ Ἁδριανοῦ διήρκεσε μεταξὺ τῆς 29ης Αὐγούστου τοῦ 122 μ.Χ. καὶ τῆς 28ης Αὐγούστου τοῦ ἑπομένου ἔτους. Ἡ ἕβδομη ἀνανέωση τῆς δημαρχιακῆς του ἐξουσίας ἄρχισε στὶς 10 Δεκεμβρίου τοῦ 122 μ.Χ. Οἱ κάτοικοι τῆς Σαλαμῖνος ποὺ ὑπέστησαν πολλὲς καταστροφὲς ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση τῶν Ἰουδαίων τὸ 116 μ.Χ. (βλ. Εὐσεβ. *Χρον. Β'* 20.297: *Τοὺς ἐν Σαλαμῖνι τῆς Κύπρου Ἕλληνας Ἰουδαῖοι*

ἀνελόντες τὴν πόλιν κατέσκαψαν) ἀναμφισβήτητα ἔνιωθαν εὐγνωμοσύνη στὸν Ἁδριανὸ γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση καὶ ἀνάκαμψή της, πρᾶγμα ποὺ ἔγινε εἴτε μέσω ἀπευθείας χρηματοδότησης εἴτε μέσω ἐλάττωσης τῆς φορολογίας. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ μαρτυρεῖ τὴν εὐγνωμοσύνη τῶν κατοίκων γιὰ αὐτὴν τὴν εὐεργεσία καὶ τὸ γενικότερο ἐνδιαφέρον ποὺ ἐπέδειξε ὁ Ἁδριανὸς γιὰ τὴ Σαλαμῖνα. Γιὰ τὸν τιμητικὸ τίτλο *σωτήρ* βλ. D. Erkelenz, *SCI* 21, 2002, σ. 61-77. Ἡ Σαλαμὶς ἀπαιτεῖ καὶ διεκδικεῖ τὸν τίτλο *ἡ Κύπρου μητρόπολις*, ποὺ ἀποτελοῦσε προνόμιο τῆς Πάφου βλ. **Πάφ. 22**. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ δείχνει τὸν ἀνταγωνισμὸ ποὺ ἐπικρατοῦσε ἀνάμεσα στὶς δύο πόλεις. Ἀξιοσημείωτο εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι μόνο κατὰ τὴ διάρκεια τῆς βασιλείας τοῦ Ἁδριανοῦ, πβ. **Ἀμμ. 59**, ἡ Σαλαμὶς παρουσιάζεται νὰ διεκδικεῖ αὐτὸν τὸν τίτλο. Στὸ τρίτο ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Τραϊανοῦ, τὸ 99-100 μ.Χ. βλ. **Ἀμμ. 48**, ἡ Σαλαμὶς ἀναφέρεται στὰ τοπικὰ κείμενα μὲ τὸν τίτλο *ἡ πόλις*. Μετὰ τὸν Ἁδριανὸ δὲν ἔχουμε μαρτυρία γιὰ τὴ διεκδίκηση αὐτή.

Γιὰ τὸν ἀνθύπατο τῆς νήσου κατὰ τὸ 123 μ.Χ. *Γάιον Καλπούρνιον Φλάκκον* βλ. **Ἀμμ. 56**. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**.

Ἀμμ. 58. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΑΔΡΙΑΝΟ

123 μ.Χ. (;)

Τρία συνανήκοντα τμήματα λευκῆς μαρμάρινης πλάκας: τὸ (*α*), μεγίστου ὕψους 0,105, μεγίστου πλάτους 0,102 καὶ πάχους 0,025 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ ἀριστερά· τὸ (*β*), μεγίστου ὕψους 0,10, μεγίστου πλάτους 0,17 καὶ μεγίστου πάχους 0,026 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς καὶ τὸ (*γ*), μεγίστου ὕψους 0,145, μεγίστου πλάτους 0,155 καὶ πάχους 0,025 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ ἄνω. Μέγιστες συνολικὲς διαστάσεις: ὕψος 0,145, πλάτος 0,425 καὶ πάχος 0,025 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,053 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 122-3, ἀρ. 93 (φωτ. σ. 122 καὶ πίν. 16,6)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 63, ἀρ. 141 (φωτ. πίν. 15).

Ἀ̣ὐ̣[τοκράτ]ορι Καί[σαρι, θεοῦ Τραϊανοῦ]
Παρθικοῦ υ[ἱ]ῷ, θεοῦ [Νέρουα υἱωνῷ, Τραϊανῷ]
Ἁ̣δ̣ρ̣ι̣α̣ν̣ῷ Σ̣ε̣β̣α̣σ̣τ̣[ῷ, ἀρχιερεῖ μεγίστῳ]
4 -
- -

1. Ἀὐ[τοκράτ]ορι, *Salamine*: Αὐ[τοκράτ]ορι, Mitford - Nicolaou **3.** Ἀ̣δ̣ρ̣ι̣α̣ν̣ῷ̣ Σ̣ε̣β̣α̣σ̣τ̣[ῷ, *Salamine*: Ἀδριανῶι Σεβαστ[ῶι, Mitford - Nicolaou **4-5.** [δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ ζ', ὑπάτωι τὸ γ'], | [Σαλαμὶς (?), ἡ Κύπρου μητρόπολις κ.τ.λ.], Mitford - Nicolaou.

Οἱ πρῶτοι ἐκδότες, βασισμένοι στὴν **Ἀμμ. 57**, ἀποκαθιστοῦν μὲ τέτοιο τρόπο τὴν ἐπιγραφή, ὥστε νὰ χρονολογεῖται στὸ 123 μ.Χ.

Ἀμμ. 59. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΑΔΡΙΑΝΟ

129-130 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀριστερά, μεγίστου ὕψους 0,276, μεγίστου πλάτους 0,54 καὶ πάχους 0,052 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀγορᾶς τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.8). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,038 μέχρι 0,043 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 180, ἀρ. 15 (= *IGR* 3, 989)· Mitford, *ABSA* 42, σ. 212, ὑποσ. 47· τοῦ ἰδίου *AJA* 65, 1961, σ. 125 (b) (= *SEG* 20, 123)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 63, ἀρ. 142 (φωτ. πίν. 15).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1312, ὑποσ. 90 (γιὰ τὴ διεκδίκηση ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα τοῦ τίτλου *ἡ Κύπρου μητρόπολις*).

[Αὐτοκράτορι Καίσ]αρι θεοῦ Τραϊανοῦ
[Γερμανικοῦ Δακι]κοῦ Παρθικοῦ υἱῷ,
[θεοῦ Νέρουα υἱω]νῷ, Τραϊανῷ Ἀδριανῷ,
4 [ἡ πόλις ἡ Σαλα]μειν(ίων) ἡ Κύπρου
[μητρόπολις τῷ αὐτῆς πατρὶ κ]α̣ὶ̣ σ̣ω̣τ̣ῆ̣ρ̣[ι].

---

5. [μητρόπολις (?) τὸν] σωτῆρα, Tubbs· [μητρόπολις (?) τῶ ἑαυτῆς θεῶ (?) κ]αὶ σωτῆρ[ι], Mitford εἰς *ABSA*· [μητρόπολις τῶ ἰδίω]ι σωτῆρ[ι], *id.* εἰς *AJA*.

Σχόλια: στ. 4: [*Σαλα*]*μειν*(*ίων*). Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ, βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὴ διεκδίκηση ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα τοῦ τίτλου *ἡ Κύπρου μητρόπολις*, ποὺ ἀποτελοῦσε προνόμιο τῆς Πάφου βλ. **Ἀμμ. 57**, πβ. **Πάφ. 22**. Γιὰ τὸν τιμητικὸ τίτλο *σωτήρ* βλ. D. Erkelenz, *SCI* 21, 2002, σ. 61-77.

Ἀμμ. 60. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ [ΑΔΡΙΑΝΟ] ΑΠΟ ΤΟΥΣ *ΛΙΝΥΦΟΥΣ* ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ Β' αἰ. μ.Χ.
(130-131 μ.Χ.)

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀριστερά, ὕψους 0,335, μεγίστου πλάτους 0,715 καὶ πάχους 0,34 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,035 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 28-9, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 4,3)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 63-4, ἀρ. 143 (φωτ. πίν. 15).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1289, ὑποσ. 1 (γιὰ τὰ προϊόντα τῆς Κύπρου), σ. 1322, ὑποσ. 143 (γιὰ τὴ βιοτεχνία στὴ Σαλαμῖνα) καὶ σ. 1323, ὑποσ. 150 (γιὰ τὶς τιμητικὲς πρὸς τὸν Ἁδριανὸ ἐπιγραφὲς στὴ Σαλαμῖνα).

[Αὐ]τοκράτορι Καίσαρι θεοῦ
Τραϊανοῦ Παρ[θικοῦ υἱῷ, θ]εοῦ Νέρουα
υἱωνῷ, Τραϊα[νῷ Ἁδριανῷ Σεβα]στῷ,
4 ἀρχιερεῖ με[γίστῳ, δημαρχικῆς] ἐξουσίας
τὸ ιδ' ἔτος, ὑπά[τῳ τὸ γ', π]ατ[ρὶ] πατρίδος,
τῷ σωτῆρι καὶ εὐεργέτῃ τοῦ κόσμου
παντός, οἱ κατὰ Σαλαμεῖνα
8 λίνυφοι.

---

2. θεοῦ, Mitford - Nicolaou | Νερούα, *Salamine* **3.** Τραϊ[ανῶι Ἁδριανῶι Σεβα]στῶι, Mitford - Nicolaou **5.** ὑπ̣ά[τω τὸ γ'], π̣ατ[ρί], Mitford - Nicolaou **7.** Σαλαμῖνα, Mitford - Nicolaou.

Σχόλια: στ. 7: *Σαλαμεῖνα*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Ἡ δέκατη τέταρτη δημαρχιακὴ ἐξουσία τοῦ Ἁδριανοῦ ξεκίνησε στὶς 10 Δεκεμβρίου τοῦ 129 μ.Χ. Οἱ *λίνυφοι* (γιὰ τὴ σημασία του βλ. *LSJ*⁹, σ.λ.) τῆς Σαλαμῖνος εἶχαν ἀρκετὴ ἐπιρροὴ ὥστε νὰ ἀναθέσουν ἄγαλμα τοῦ Ἁδριανοῦ στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς πόλεώς τους. Γιὰ τὸν τιμητικὸ τίτλο *σωτήρ* βλ. D. Erkelenz, *SCI* 21, 2002, σ. 61-77.

Ἀμμ. 61. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΣΕ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα λευκοῦ μαρμάρου, προερχομένου ἀπὸ διακοσμημένο διάζωμα, ὕψους 0,09, πλάτους 0,09 καὶ πάχους 0,043 μ. Βρέθηκε μπροστὰ ἀπὸ τὴ σκηνὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν μέχρι τὸ 1974 στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 123, ἀρ. 94 (σκίτσο σ. 123) (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 69-70, ἀρ. 162).

[- - θεοῦ Νέρ]ουα υ[ἱός ἢ υἱωνός (;) - -]

Κατὰ τοὺς πρώτους ἐκδότες πρόκειται πιθανὸν γιὰ ἐπιγραφὴ στὴν ὁποία ἀναφέρεται ἀνοικοδόμηση ὑπὸ τὸν Ἀδριανό. Γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τῆς Σαλαμῖνος μετὰ τὴν καταστροφή της ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση τῶν Ἰουδαίων τὸ 116 μ.Χ. βλ. **Ἀμμ. 57**.

Ἀμμ. 62. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΕΥΕΡΓΕΤΗ

πρῶτο ἥμισυ Β' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη παντοῦ ἐκτὸς ἀπὸ κάτω, ὕψους 0,35, μεγίστου πλάτους 0,45 καὶ μεγίστου πάχους 0,64 μ. Βρέθηκε δυτικῶς τῆς νεκροπόλεως τῆς Σαλαμῖνος στὴν τοποθεσία «Σκλοινιτζιά» καὶ φυλασσόταν στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου (ἀρ. 159). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,027 μ.

I. Nicolaou, *CPRS*, σ. 125-7 (φωτ. πίν. 22)· Demougin, *ZPE* 21, 1976, σ. 135-45· Eck, *ZPE* 25, 1977, σ. 227-31 (*SEG* 26, 1486)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1296, ὑποσ. 31 (= *SEG* 30, 1643)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 55, ἀρ. 122 (φωτ. πίν. 13).

[- ἔπαρχον]
[σπείρης - - - - - - -] Φλ[αουίας - - - - - -, χειλίαρχον]
[λεγεῶνο]ς α' βοηθοῦ, ἔπ[αρχον εἴλης - - - - - - - - - -]
4 [ἐπίτρο]πον ἐπαρχείας Π[αννονίας τῆς ἄνω (ἢ τῆς κάτω), ἐπίτροπον κ']
[κληρο]νομιῶν, ἐπίτρ[οπον ἐπαρχείας - - - - - - - - -]
[ἐπὶ τ]ῶν λόγων τῶν κ[αθόλου - - - - Αὐτοκράτορος]
[Καίσ]αρος Τραϊανοῦ Ἀδρι[ανοῦ Σεβαστοῦ]
8 [- - - -]ιος Ἀττικός, βοηθὸ[ς γενόμενος, τὸν]

ἑαυτοῦ εὐεργέ[την].

2. [Τίτον] Φλ[αύιον υἱόν], Nicolaou· [(prenom)] Φλ[- - - - - (tribu ?)], Demougin· [Διὶ or Ἑρμεῖ Νικη]φό[ρωι], Mitford **3.** [-*ca.* 8-]εα Βοήθου, ἐπ[ίτροπον Κύπρου (?)], Nicolaou· [- - -]εα Βοήθου, ἐπ[ίτροπον ἐπαρχείας Ἠπείρου? vel Ἀραβίας? vel Ἰουδαίας?], Demougin· [*e.g.* Πατροκλ]έα Βοηθοῦ, ἐπ[ίτροπον *e.g.* Σαλαμῖνος], Mitford **4.** ἐπαρχείας Π[όντου καὶ Βιθυνίας ?], Nicolaou· ἐπαρχείας Π[όντου Βιθυνίας, ἐπίτροπον], Demougin· ἐπαρχείας Π[όντου καὶ Βιθυνίας], Mitford **5.** ἐπίτρ[οπον κράτιστον], Nicolaou· ἐπίτρ[οπον ἐπαρχείας Ἀσίας?], Demougin **6.** κ[αθόλου Αὐτοκράτορος], Nicolaou, Demougin καὶ Mitford **8.** [Φλαύ]ιος Ἀττικός, Βοῆθο[ν τὸν], Nicolaou· βοηθὸ[ς ἐν Ῥώμῃ τὸν], Demougin· [Φλαύ]ι̣ος ? Ἀττικός, Βοήθο[υ ἀπελεύθερος (?), τὸν], Mitford.

Ὅπως ἐπισημαίνουν οἱ J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert, ὁ [- - -]ιος Ἀττικός, ὁ ὁποῖος ἔγινε *βοηθός*, τιμᾶ σύμφωνα μὲ τοὺς *λόγους* τοῦ αὐτοκράτορος Ἁδριανοῦ τὸν εὐεργέτη του, ποὺ ἦταν χιλίαρχος τῆς πρώτης βοηθητικῆς λεγεῶνος, ἔπαρχος, ἐπίτροπος τῆς ἐπαρχείας τῆς Παννονίας, ἐπίτροπος κληρονομιῶν καὶ ἐπίτροπος μιᾶς ἄλλης ἐπαρχίας. Ὁ Eck ὑπῆρξε ὁ πρῶτος ἐκδότης, ποὺ θεώρησε ὅτι στοὺς πρώτους δύο στίχους ἀναφέρονται οἱ στρατιωτικοὶ τίτλοι τοῦ τιμωμένου καὶ ὄχι τὸ ὄνομά του, ὅπως θεώρησαν οἱ Nicolaou, Demougin καὶ Mitford.

Ἀμμ. 63. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΣΕ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ

Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,087, πλάτους 0,13 καὶ πάχους 0,025 μ. Βρέθηκε 150 περίπου μέτρα ἀνατολικῶς τῆς βυζαντινῆς δεξαμενῆς στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου (ἀρ. 187). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,033 μ.

Ι. Nicolaou, *RDAC* 1968, σ. 81, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 19, 15)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 69, ἀρ. 158.

[- - - δημαρχικ]ῆς ἐξου[σίας - -]
[- - - εὐερ]γέτηι

2. [- - - εὐερ]γέτηι, Νικολάου: [- - - εὐερ]γέτηι, *Salamine*.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ σύμφωνα μὲ τὴ Νικολάου ἀναφέρεται στὸν Τραϊανὸ ἢ τὸν Ἁδριανό.

Ἀμμ. 64. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Κύβος ποὺ κόπηκε ἀπὸ πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κάτω, μεγίστου ὕψους 0,182, μεγίστου πλάτους 0,078 καὶ πάχους 0,03 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 45-6, ἀρ. 24 (φωτ. πίν. 10,1)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 56, ἀρ. 124.

L- - - - - - Ị Ị Ị Ị - - - - - - -
- - - - - - - - CỊMO - - - - - -
[- - Σα]λαμ[ινίων διὰ - - -]
4 - - - - - Τιτια[νοῦ - - - - - -]
vac. ἔτο[υς - - -]

---

1. - - - - - - Ḳ Ỵ Ṇ - - - -, Mitford - Nicolaou **4.** Τιτια[νοῦ ἀνθυπάτου] ?, Mitford - Nicolaou.

Ἀμμ. 65. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ (;)

Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,10, μεγίστου πλάτους 0,065 καὶ πάχους 0,02 μ. Βρέθηκε νοτιοανατολικῶς τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος ἐντοιχισμένη σὲ τοῖχο καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,035 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 51-2, ἀρ. 29 (φωτ. πίν. 6,7) (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 94, ἀρ. 281).

- - - - - - - - - - - - - - - - - -
[- - - - - - -] Ị Ạι[- - - - - - -]
[- - - - - ἀγ]ῳνισ[- - - - - -]

---

1. [- - - κ]ᾳὶ ἀγ[ωνοθετ- - -], Mitford - Nicolaou **2.** [- - - - ἀγ]ῶνι Ο- - -, Mitford - Nicolaou **3.** Δὲν ὑπάρχουν ἐνδείξεις στὴ φωτογραφία γιὰ τὰ γράμματα Ẹ Ṇ Ẹ, ποὺ σημειώνουν οἱ Mitford - Nicolaou.

Πιθανὸν νὰ πρόκειται γιὰ ἕνα ἀπότμημα ἀγωνιστικῆς ἐπιγραφῆς, ὅπου τιμᾶται κάποιος ἀθλητὴς πβ. **Ἀμμ. 55**.

Ἀμμ. 66. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,071, μεγίστου πλάτους 0,123 καὶ πάχους 0,023 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,035 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 31-2, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 6,2).

- -
[- - ὕπατον (;) τὸ] β' *ν* ἀ̣π̣[οδεδειγμένον (;) τὸ γ' - -]
- -

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τοὺς πρώτους εκδότες βάσει τῶν γραμμάτων. Πρόκειται γιὰ ἕνα ἀπότμημα τιμητικῆς ἐπιγραφῆς πρὸς αὐτοκράτορα.

Ἀμμ. 67. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΑΠΟ ΑΠΕΛ[ΕΥΘΕΡΟ/Η]

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ κάτω ἀριστερά, ὕψους 0,10, πλάτους 0,095 καὶ πάχους 0,033 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 48-9, ἀρ. 27· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 94, ἀρ. 280.

- - *reliquiae* - - Ἀ̣[- - - - - -]
ἀπελ̣[ευθερ- - - - - - - - - -]

Πρόκειται γιὰ μία τιμητικὴ ἐπιγραφὴ ἀπὸ ἕναν ἀπελεύθερο ἢ μία ἀπελευθέρα, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα γιὰ τὸν πάτρωνά τους. Γιὰ τοὺς

ἀπελευθέρους καὶ πάτρωνες βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 9: Ἀπελευθερωτές – Πάτρωνες. Ἀπελεύθεροι – Δοῦλοι.

Ἀμμ. 68. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

τέλη Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω ἀριστερά, μεγίστου ὕψους 0,133, μεγίστου πλάτους 0,16 καὶ πάχους 0,023 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.21). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,032 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 194, ἀρ. 50· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 230, ἀρ. 14· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 70, ἀρ. 163.

Μεγιστ[- - - - - - -]
Σεβασṭ[- - - - - - -]
Ἀρμεṵ[ιακ- - - - -]
- - - - - - - - - - - - -

Ὁ τίτλος Ἀρμενιακὸς χρησιμοποιήθηκε γιὰ τὸν αὐτοκράτορα Lucius Verius ἀπὸ τὸ 163 μέχρι τὸ 169 μ.Χ., γιὰ τὸν Μᾶρκο Αὐρήλιο ἀπὸ τὸ 169 μέχρι τὸ 177 μ.Χ., ἐνῶ χρησιμοποιήθηκε σὲ ὁρισμένες περιπτώσεις καὶ γιὰ τὸν Κόμμοδο βλ. Lassère, *ManuelER*², σ. 1009-1012.

Ἀμμ. 69. Η ΓΕΡΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ ΤΙΜΑ ΤΟΝ ΥΙΟ ΤΟΥ ΣΩΣΟΥ, ΑΓΟΡΑΝΟΜΗΣΑΝΤΑ τέλη Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ὀγκόλιθος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ποὺ βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται πιθανὸν στὸ Μουσεῖο τοῦ Βερολίνου.

CIG II, 2639· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 57, ἀρ. 128.

Πβ. Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 205, ὑποσ. 18 (ἁπλὴ μνεία)· τοῦ ἰδίου, *OA* 6, 1950, σ. 91 (ἁπλὴ μνεία)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1322, ὑποσ. 143 (γιὰ τὴ *γερουσία*) καὶ σ. 1362, ὑποσ. 389 (ἀναφορὰ στὴ ῥωμαϊκὴ *πολιτεία* τῶν ἀξιωματούχων στὴν Κύπρο).

[Ἡ] κατὰ Σαλαμῖνα
γερουσία
[- -]ον Σώσου ἀγορανομήσαν[τα]

4 [π]ρονοητεύσαντα, δεκαπρωτεύσ[αντα],
[κ]αὶ ἑτέρας λειτουργίας τῇ πατ[ρίδι]
ἐκτελέσαντα.

Ὁ τιμώμενος ὑπῆρξε ἀγορανόμος, προνοητὴς καὶ δεκαπρωτεύσας. Γιὰ τὴν ἔννοια τοῦ προνοητοῦ ὡς ἐπιμελητοῦ ἢ ἐπιστάτου, ποὺ ἀπαντᾶ καὶ στὶς **Λεμ. 17** καὶ **Ἀμμ. 70** καὶ **235** βλ. L. Robert, *Hellenica* 10, σ. 39 καὶ ὑποσ. 4. Γιὰ τὴν ἐπιτροπὴ τῶν *δεκαπρώτων* βλ. **Λεμ. 25**. Κατὰ τὸν Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1322, ὑποσ. 143, ἡ ὕπαρξη *γερουσίας* στὴ Σαλαμῖνα εἶναι ἕνα βασικὸ στοιχεῖο γιὰ τὸ ὅτι ἡ πόλη αὐτὴ ἦταν στὴν οὐσία ἡ πιὸ σημαντικὴ πόλη τῆς Κύπρου. Ἡ γερουσία ἀπαντᾶ μόνο στὴ Σαλαμῖνα, καὶ πρέπει νὰ ἦταν ἕνα σῶμα μεγαλυτέρων σὲ ἡλικία πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι ψήφιζαν γιὰ τὶς τιμὲς ποὺ ἀποδίδονταν, ἐνῶ θὰ εἶχαν πιθανώτατα καὶ θρησκευτικὰ καθήκοντα. Τὸ ὄνομα *Σῶσος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Ἀμμ. 148**.

Ἀμμ. 70. Η ΙΣΙΔΩΡΑ ΤΙΜΑ ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ ΤΗΣ τέλη Β' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,195, πλάτους 0,27 καὶ πάχους 0,37 μ. Προέρχεται πιθανώτατα ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,022 (*ὄμικρον:* 0,014 μέχρι 0,016) μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 89-92, ἀρ. 48 (φωτ. πίν. 50, σ. 89)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 57-8, ἀρ. 129 (φωτ. πίν. 14).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1322, ὑποσ. 145 (ἁπλὴ μνεία).

[τὸν δεῖνα τοῦ δεῖνος]
[ἀγορανομή]σαντ̣[α, προ]-
[νοητ]εύσαντα, γενό[μενον]
4 [ἐπιμε]λητὴν ἔργου Διὸς - - -
[....]σαντα, δεκαπρωτ[εύ]-
[σαντ]α, Ἰσιδώρα ἡ καὶ Σα̣[- -]
[- - ἐκ δια]θ̣ήκης τοῦ [ἀνδρὸς]
8 [αὐτῆς τοῦ δεῖνος τοῦ - -]Η̣Τ̣[- - -]

---

2. [γυμνασιαρχή]σαντ[α, Mitford **4-5.** Διός, [ἀγορα]|[νομή]σαντα?, Mitford **5-6.** δεκαπρωτ[εύ]|[σαντ]α̣, Mitford **6-7.** ἡ καὶ Σα̣[ραπ]|[ιάς?, Mitford **8.** τοῦ Μ]η̣τ[ροδώρου]?, Mitford.

Ἡ Ἰσιδώρα, ἡ ὁποία τιμᾶ τὸν ἄνδρα της, ἀναφέρει τὰ ἀξιώματα ποὺ αὐτὸς ἔλαβε. Γιὰ τὰ ὀνόματα *Ἰσίδωρος* καὶ *Ἰσιδώρα* βλ. **Λεμ. 237**. Γιὰ τὸ *προνοητής* βλ. **Ἀμμ. 69**. Γιὰ τὴν ἐπιτροπὴ τῶν *δεκαπρώτων* βλ. **Λεμ. 25**. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ *Διὸς Ὀλυμπίου* στὴ Σαλαμῖνα βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 106-108. Πρόκειται γιὰ μεταθανάτιο τιμητικὴ ἐπιγραφή, βλ. **Λεμ. 45**, τὴν ὁποία χρηματοδοτεῖ ἡ Ἰσιδώρα [*ἐκ δια*]*θ*⌣*ήκης τοῦ* [*ἀνδρὸς αὐτῆς*].

Ἀμμ. 71. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΙ ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ
Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα, ὕψους 0,4 καὶ πλάτους 0,22 μ., ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Βρέθηκε τὸ 1955 στὸ βορειοδυτικὸ ἄκρο τῆς Ἀνατολικῆς Στοᾶς τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,055 μέχρι 0,06 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 55, ἀρ. 32 (φωτ. πίν. 4,1) (Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 140-1 (**Ε67**) καὶ 447-8)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 90, ἀρ. 251).

- - - - - - - - - - - - - - - - - - -
[- - - - -] βο̣υλὴ Ῥ̣[ωμαίων] (;)
[- - δύνα]σθε (;) λόεσ[θαι]
[- - - - α]ἰ̣νοῦντε[ς - - - - - -]
- - - - - - - - - - - - - - - - - - -

1. Ῥ[- - -], *Salamine* **2.** [- - -]σθε, *Salamine*.

Πρόκειται γιὰ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ β' ἡμιστίχιο τριῶν δακτυλικῶν ἑξαμέτρων τιμητικῆς ἐπιγραφῆς μὲ ἀναφορὰ στὴ ῥωμαϊκὴ Σύγκλητο, πιθανώτατα γιὰ τὴ συμβολὴ τοῦ Ῥωμαίου ἀνθυπάτου στὴν ἐπισκευὴ ἢ ἐπέκταση τῶν λουτρῶν τῆς πόλης.

Ἀμμ. 72. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ [ΙΟΥΛΙΑ] ΔΟΜΝΑ, ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΚΑΡΑΚΑΛΛΑ 212-217 μ.Χ.

Ὀκτὼ συνανήκοντα ἀποτμήματα λευκῆς μαρμάρινης πλάκας, πάχους ἀπὸ 0,014 μέχρι 0,022 μ, ποὺ μποροῦν νὰ ὁμαδοποιηθοῦν σὲ τρία ἀσυνεχῆ τμήματα: τὸ (*α*), ἀποτελούμενο ἀπὸ πέντε ἀποτμήματα, μεγίστου ὕψους

0,122 καὶ μεγίστου πλάτους 0,345 μ.,· τὸ (*β*), μεγίστου ὕψους 0,095 καὶ μεγίστου πλάτους 0,11 μ καὶ τὸ (*γ*), ἀποτελούμενο ἀπὸ δύο ἀποτμήματα, μεγίστου ὕψους 0,19 καὶ μεγίστου πλάτους 0,12 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος. Ἡ πλάκα σὲ δεύτερη χρήση φέρει δύο ἐπιγραφές, μία σὲ κάθε ὄψη (γιὰ τὴν ἄλλη, ποὺ εἶναι λατινικὴ ἀναθηματικὴ πρὸς τοὺς αὐτοκράτορες τῆς πρώτης τετραρχίας βλ. **Ἀμμ. 118**). Μέχρι τὸ 1974 φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,045 μέχρι 0,05 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 126-7, ἀρ. 98 (φωτ. πίν. 20,1)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 66, ἀρ. 149 (φωτ. πίν. 15).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1323, ὑποσ. 151 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

- -
- - - - - Ι̣Δ - - - - - - - - - - - - - - - -
ἀ̣νθρ[ώπ]ω̣ν ἔ̣[θνους Ἰουλίαν]
4 Δόμναν [Σεβαστὴν μητέρα]
[Αὐ]τ[ο]κ̣[ράτορος Καίσαρος]
[Μ. Αὐρηλίου Ἀντ]ω̣ν[είνου],
[θεοῦ Λουκίου Σεπτ]ιμ[ίου Σε]-
8 [ουήρου γυναῖκα]. *vac.*

---

2. [ἐλ]π̣ίδ[α] τ̣ρ[ῦ κόσμου ? καί], Mitford - Nicolaou **3.** ἀνθρώ[π]ων ἔ[θνους, Mitford - Nicolaou **4.** Δόμναν, Mitford - Nicolaou **5.** [Αὐ]τ[ο]κ[ράτορος, *Salamine*

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὴν *Julia Domna* βλ. **Λεμ. 24**.

Ἀμμ. 73. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΑΚΑΛΛΑ (;), ΥΙΟ ΤΗΣ [ΙΟΥ]ΛΙΑ[Σ ΔΟΜΝΑΣ] (;) 212-217 μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ ὑπόλευκο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,093, μεγίστου πλάτους 0,156 καὶ πάχους 0,028 μ. Βρέθηκε στὴν ὀρχήστρα τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 127-8, ἀρ. 99 (φωτ. πίν. 20,3).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1323, ὑποσ. 151 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

- -

[- - *e.g.* Ἰου]λία[ς (;) Δόμνης Σεβαστῆς, θεοῦ Λ. Σεπτιμίου]
[Σεουήρου Εὐσεβοῦ]ς Περ[τίνακος Σεβαστοῦ γυναικός - -]
- -

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὴν *Julia Domna* βλ. **Λεμ. 24**.

Ἀμμ. 74. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΑΚΑΛΛΑ

217 μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,205, μεγίστου πλάτους 0,193 καὶ πάχους 0,02 μ. Βρέθηκε 15 περίπου μέτρα δυτικῶς τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου (ἀρ. 188). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ.

Ι. Nicolaou, *RDAC* 1968, σ. 80-1, ἀρ. 14 (φωτ. πίν. 19, 14)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 66, ἀρ. 150.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1323, ὑποσ. 151 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

[Αὐτοκράτορα Καίσαρα Μ. Αὐρήλιον Ἀν]-
[τωνῖνον Εὐσεβῆ Εὐτυχῆ Σεβαστόν, Παρ]-
[θικὸν μέγιστον, Βρεταννικὸν μέγιστον],
4 [Γερμανικὸν μέγιστον, Ἀδιαβηνικόν],
[δημαρχικῆς ἐξουσί]ας, πατέρα [πατρί]-
[δος, τὸν γῆς καὶ θα]λάσσης καὶ π[αντὸς]
[ἀνθρώπων γένο]υς δεσπότην, [Σαλαμι]-
8 [νίων ἡ πόλις διὰ Καλ]λιστράτο[υ - - - -]
- - - - - - - - - - - - - - L κ'.

---

5. πατέρα, Nicolaou· πατέρα, *Salamine* **6.** θα]λάσσης, *Salamine*.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται τὸ εἰκοστὸ καὶ τελευταῖο ἔτος (στ. 9) τῆς βασιλείας τοῦ Καρακάλλα, δηλ. τὸ 217 μ.Χ. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**.

Ἀμμ. 75. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΑΚΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ
217 μ.Χ. (;)

Εἴκοσι δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο: τὸ (*α*), ἀποτελούμενο ἀπὸ ἐννέα συνεχῆ ἀποτμήματα, μεγίστου ὕψους 0,403, μεγίστου πλάτους 0,255 καὶ πάχους 0,02 μ., ποὺ παραδίδει τὸ ἄνω μέρος τῆς ἐπιγραφῆς· τὸ (*β*), ὕψους 0,16 καὶ πλάτους 0,16 μ.· τὸ (*γ*), μεγίστου ὕψους 0,16, μεγίστου πλάτους 0,12 καὶ πάχους ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,022 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές· τὸ (*δ*), ὕψους 0,16 καὶ πλάτους 0,16 μ.· τὸ (*ε*), ἀποτελούμενο ἀπὸ δύο συνεχῆ ἀποτμήματα, ὕψους 0,047, μεγίστου πλάτους 0,121 καὶ πάχους 0,019 μ.· τὸ (*στ*), ἀποτελούμενο ἀπὸ δύο συνεχῆ ἀποτμήματα, μεγίστου ὕψους 0,075, μεγίστου πλάτους 0,222 καὶ πάχους 0,017 μ., ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές· τὸ (*ζ*), ὕψους 0,16 καὶ πλάτους 0,16 μ.· τὸ (*η*), ὕψους 0,16 καὶ πλάτους 0,16 μ.· τὸ (*θ*), ἀποτελούμενο ἀπὸ τρία συνεχῆ ἀποτμήματα, μεγίστου ὕψους 0,215, μεγίστου πλάτους 0,23 καὶ πάχους 0,019 μ., ποὺ παραδίδει τὸ κεντρικὸ κάτω μέρος τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τὸ (*ι*), ὕψους 0,045, πλάτους 0,08 καὶ πάχους 0,016 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,046 μέχρι 0,048 (ἐκτὸς ἀπὸ τὸ [*γ*] στὸ ὁποῖο ἔχουν ὕψος 0,06) μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 36-40, ἀρ. 19 (φωτ. πίν. 4,4).

Πβ. Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 92, ἀρ. 262 (οἱ ἐκδότες θεωροῦν ὅτι εἶναι ἀπόσπασμα ἀναθηματικῆς ἐπιγραφῆς πρὸς αὐτοκράτορα τοῦ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1323, ὑποσ. 151 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

[Τὸν κύρ]ι[ον ἡμῶν Αὐτο]κρά[τορα Καίσαρα] Μ. Α[ὐρ(ήλιον)]
[Ἀντωνῖν]ον [Σεβαστόν], υἱὸ[ν Λ. Σεπτιμίου Σεουήρου]
[Εὐτυχοῦς Περτίνακος Σεβαστοῦ κ]αὶ Ἰο[υλίαν]
4 [Δόμναν Σεβαστήν, μητέρα Λ. Σεπτιμίου Γέτα Καίσαρος]
[καὶ στρατοπέδων (;) καὶ γυναῖ]κα τ[οῦ κυρίου ἡμῶν]
[Αὐτοκράτορος Καίσαρος Λ. Σ]επτιμ[ίου Σεουήρου]
[Ε]ὐτυχ[οῦς Σεβαστοῦ Ἀ]ραβικοῦ Ἀ]διαβην[ικοῦ Παρθικοῦ]·
8 - - - - ΙΠΠ - - - - - - - - - Ḳ[- - - - - Σα]βεῖνος - - - - - - - - - - - - - -
- - - - ΠΟΣΤ - - Ḳ̣ΡΑΤ - - - - - - - - - δοτος - - - - - - - - ΚΟΣ - - -
- - - - - - - - - - - - ΤΟΣ - - - - - - - - - Ἀθη[ν- - -] - - - - - ΤΟΥΠ - -

---

- - - - - - κοσ- - - - - - | - - - τοῦ π̣ (ou γ), *Salamine*.

Ἡ ἀποκατάσταση ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐκδότες γίνεται *exempli gratia*. Οἱ τίτλοι τοῦ Καρακάλλα εἶναι στὴν ἀρχὴ τῆς ἐπιγραφῆς, καὶ ἀκολουθεῖ τὸ ὄνομα τῆς Ἰουλίας Δόμνας ὡς μητέρας τοῦ Γέτα καὶ γυναίκας τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὴν *Julia Domna* βλ. **Λεμ. 24**.

Ἀμμ. 76. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Βάση ἀγάλματος (ἢ στήλη) ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,13, μεγίστου πλάτους 0,21 καὶ πάχους 0,17 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 7572 = E. 173). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,032 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 92, ἀρ. 263.

- - -Ṇ̣ΗΕΙΑ- - - - -
- - - - -Ḳ̣ΙΟΣ- - - - -

Ἀμμ. 77. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΑΛΕΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ANTISTIUS SABINUS 293-305 μ.Χ.

Κίων ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ποὺ χρησιμοποιήθηκε ὡς βάση ἀγάλματος, ὕψους 0,86 καὶ διαμέτρου 1,27 μ. Βρέθηκε κοντὰ στὴ βόρεια πάροδο τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος. Ὁ λίθος σὲ τρεῖς χρήσεις φέρει τρεῖς ἐπιγραφές (γιὰ τὶς ὑπόλοιπες βλ. Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 168, ἀρ. 132, ἐπιγραφὴ τοῦ Ε' - ΣΤ' αἰ. μ.Χ., καὶ **Ἀμμ. 104**, ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Κόμμοδο). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων σ' αὐτὴ τὴν τιμητικὴ ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,033 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *Acta*, σ. 381-3 (φωτ. πίν. 40) (= *AE* 1971, 466 καὶ 1972, 667)· Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 167-8, ἀρ. 131 (φωτ. πίν. 19,2)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 68, ἀρ. 155 (φωτ. πίν. 16).

Laetitiae publicae
caerimoniarumque
omnium autori D(omino) n(ostro)
4 Maximiano nob(ilissimo)

Caesari *ἐλλείπει*
Antistius Sabinus, v(ir) p(erfectissimus),
praeses prov(inciae) Cypri,
8 d(evotus) n(umini) m(aiestati)q(ue) eius.

Ἡ τετραρχία δημιουργήθηκε τὴν 1η Μαρτίου τοῦ 293 μ.Χ. μὲ τὸν Διοκλητιανὸ ὡς Αὔγουστο στὴν Ἀνατολὴ καὶ τὸν Γαλέριο ὡς Καίσαρα, καὶ μὲ τὸ Μαξιμιανὸ ὡς Αὔγουστο στὴ Δύση μὲ τὸν Κωνστάντιο Χλωρὸ ὡς Καίσαρα. Ὁ Διοκλητιανὸς καὶ ὁ Μαξιμιανὸς παραιτήθηκαν τὴν 1η Μαΐου τοῦ 305 μ.Χ. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀνάμεσα στὶς δύο αὐτὲς ἡμερομηνίες. Στὴν ἐπιγραφὴ τιμᾶται ὁ Γαλέριος (*C. Galerius Valerius Maximianus*) ὡς Καῖσαρ ἀπὸ τὸν Ἀνθέστιο Σαβῖνο, ποὺ κυβέρνησε τὴν Κύπρο μέσα στὰ ἔτη 293 μὲ 305 μ.Χ. Ὁ Ἀνθέστιος Σαβῖνος ἀπαντᾶ καὶ στὶς ἐπιγραφὲς **Ἀμμ. 78**, **117** καὶ **118**.

Ἀμμ. 78. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟ ΧΛΩΡΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ANTISTIUS SABINUS 293-305 μ.Χ.

Κίων ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ποὺ χρησιμοποιήθηκε ὡς βάση ἀγάλματος, ὕψους 0,86 καὶ διαμέτρου 0,80 μ. Βρέθηκε κοντὰ στὴ νότια πάροδο τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος. Ὁ λίθος φέρει φέρει τρεῖς ἐπιγραφές (γιὰ τὶς ὑπόλοιπες, Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 116, ἀρ. 90, ποὺ εἶναι ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Δ' - Γ' αἰ. π.Χ., καὶ **Ἀμμ. 105**, ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Κόμμοδο). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *Acta*, σ. 381-3 (φωτ. πίν. 39) (= *AE* 1971, 465 καὶ 1972, 666)· Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 165-7, ἀρ. 130 (φωτ. πίν. 19,1)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 68, ἀρ. 154 (φωτ. πίν. 16).

Laetitiae publicae
caerimoniarumque
omnium autori D(omino) n(ostro)
4 Constantio nob(ilissimo) Caesari,
Antistius Sabinus,
v(ir) p(erfectissimus), praeses prov(inciae)
Cypri, d(evotus) n(umini) m(aiestati)q(ue)
8 eius.

Γιὰ τὴ χρονολόγηση αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς καὶ γιὰ τὸν Ἀνθέστιο Σαβῖνο βλ. **Ἀμμ. 77**.

Γ. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (Ἀμμ. 79-120)

Ἀμμ. 79. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

πρὶν τὸ 22 π.Χ.

Δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα ὀγκόλιθου ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένου ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές: τὸ (*α*), μεγίστου ὕψους 0,33, μεγίστου πλάτους 0,355 καὶ πάχους 0,23 μ. καὶ τὸ (*β*), μεγίστου ὕψους 0,85, μεγίστου πλάτους 0,43 καὶ πάχους 0,31 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀγορᾶς τῆς Σαλαμῖνος καὶ εἶναι χαμένος ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 179-80, ἀρ. 12 (*CIL* 3, 12106· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 21, ἀρ. 37).

[- - - leg. Au]g(usti) pro pr[aetore - - - - - -]
[- - - Salaminioru]m For[um (;) - - - -]
[- -]

---

1. G EPRO, *CIL* **2-3.** FOR[UM· DILAPSUM] | [RESTITUIT], Tubbs.

Μέχρι τὸ 22 π.Χ., ὁ Ῥωμαῖος κυβερνήτης τῆς Κύπρου ἔφερε τὸν τίτλο *legatus Augusti pro praetore*. Μετὰ ἀπὸ αὐτὴν τὴ χρονολογία ἦταν *proconsul*. Ἑπομένως ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει ὡς *terminus ante quem* τὸ 22 π.Χ.

Ἀμμ. 80. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΟΛΥΜΠΙΟ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ 19 π.Χ ἢ 14 π.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο, ὕψους 0,375, πλάτους 0,80 καὶ πάχους 0,495 μ. Βρέθηκε σὲ ἀγρὸ στὴν τοποθεσία «Τούμπα τοῦ Μιχαήλη», δυτικῶς τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,035 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 190-1, ἀρ. 44 (*IGR* 3, 993· I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 78· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 27, ἀρ. 48).

Πβ. Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 2, ὑποσ. 3 (ἁπλὴ μνεία)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1370, ὑποσ. 445 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν *τὸ κοινὸν τὸ Κυπρίων*) καὶ *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2189, ὑποσ. 64 (b) (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς πρὸς τὸν Δία Ὀλύμπιο).

Διὶ Ὀλυμπίωι
Κυπρίων τὸ κοινὸν Ἔμπυλον
Ἐμπύλου τοῦ Χαρία γυμνασιαρχή-
4 σαντα τὸ θ' L ἐκ τοῦ ἰδίου προῖκα.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται εἴτε τὸ ἔνατο ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Αὐγούστου (19 π.Χ.) ἢ τὸ ἔνατο ἔτος ποὺ ἡ Κύπρος ἔγινε συγκλητικὴ ἐπαρχία (14 π.Χ.). Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ Διὸς Ὀλυμπίου στὴ Σαλαμῖνα βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 106-108. Γιὰ τὸ Κοινὸν τὸ Κυπρίων βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 11: *Κοινὸν* Κυπρίων, πβ. Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, σ. 239-241. Τὸ ὄνομα *Ἔμπυλος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Ἀμμ. 94**. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**.

Ἀμμ. 81. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΣΤΗΝ ΤΥΧΗ

Α' αἰ. π.Χ. - Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀριστερὰ καὶ ἄνω, ὕψους 0,405, μεγίστου πλάτους 0,17 καὶ πάχους 0,02 μ. Βρέθηκε ἐντοιχισμένη στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,05 (*ὄμικρόν*: 0,02) μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 43-4, ἀρ. 22 (φωτ. πίν. 6,1)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 30, ἀρ. 59 (φωτ. πίν. 5).

[Ἀγαθῇ] Τύχη
[ὄνομα] ον
[πατρωνύμιο] ήτου
4 [- - - - - - -] χια

Οἱ Mitford - Nicolaou χρονολογοῦν τὴν ἐπιγραφὴ κατὰ τὶς ἀρχὲς τοῦ Γ' αἰ. μ.Χ. κάνοντας τὶς ἀκόλουθες ἀποκαταστάσεις: **1.** [- - - - Εὐσεβῆ Εὐ]τυχῆ **2.** [- - - - - - Σεβαστ]τὸν **3.** [διὰ - - - - - - - - -]ΗΤΟΥ **4.** [ἀνθυπάτου ? ἡ Κυπρίων ἐπαρ]χία ?. Ἡ ἀποκατάσταση τῆς ἐπιγραφῆς καὶ ἡ χρονολόγηση, ποὺ υἱοθετεῖται ἐδῶ, ἔγινε ἀπὸ τοὺς J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert.

Ἀμμ. 82. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΕΡΜΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΑΓΟΡΑ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΤΕΥΚΡΟΥ, ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟ

Α' αἰ. π.Χ. - Α' αἰ. μ.Χ.

Κυλινδρικὸς βωμὸς ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, διακοσμημένος μὲ ἄνθη καὶ ὀπῶρες, ὕψους 1,15 καὶ διαμέτρου 0,645 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς στοᾶς τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,028 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 11-1, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 1,3)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 25, ἀρ. 44 (φωτ. πίν. 4).

Ἑρμεῖ ἐπηκόῳ
Διαγόρας Τεύκρου
ὁ εἰς αἰῶνα
γυμνασίαρχος.

Γιὰ τὸ ἐπίθετο *ἐπήκοος* βλ. **Λευκ. 12**. Τὸν τίτλο *ὁ εἰς αἰῶνα γυμνασίαρχος* φέρει καὶ ὁ Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός, βλ. **Ἀμμ. 30**.

Ἀμμ. 83. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΟΛΥΜΠΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΛΙΒΙΑ, ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ πρὶν τὸ 14 μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη κάτω, ὕψους 0,19, πλάτους 0,77 καὶ πάχους 0,725 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀγορᾶς τῆς Σαλαμῖνος καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,032 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 176, ἀρ. 5 (*IGR* 3, 984· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 227, ὑποσ. 110· I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 78· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 27, ἀρ. 47).

Πβ. Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 228, ὑποσ. 115 (ἀποκατάσταση τέταρτου στίχου).

Διὶ Ὀλυμπίωι
Λιβίαν τὴν γυναῖκα τοῦ
[Αὐ]τοκράτορος Καίσαρος,
[θεοῦ υἱοῦ, θεοῦ Σ]εβ[α]στοῦ
- -

4. [θεοῦ υἱοῦ, θεοῦ Σ]εβ[α]στοῦ, Mitford: Σ]εβ[α]στοῦ, Tubbs· *nil*, Nicolaou.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται πρὶν τὸ 14 μ.Χ., ἀφοῦ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ συζύγου της ἡ Λιβία Δρούσιλλα μετωνομάσθη *Iulia Augusta* καὶ στὶς περισσότερες ἑλληνόφωνες περιοχὲς τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας ἀναφέρεται ὡς *θεὰ Ἰουλία Σεβαστή* βλ. Hahn, *Livia* 1994, σ. 38-43 καὶ 322-6. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ *Διὸς Ὀλυμπίου* στὴ Σαλαμῖνα βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 106-108.

Ἀμμ. 84. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΓΛΩΣΣΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΤΙΒΕΡΙΟ 14-37 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη δεξιά, ὕψους 0,24, πλάτους 0,27 καὶ πάχους 0,09 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεταννικὸ Μουσεῖο (Inv. 6154 = E. 124). Τὸ ὕψος τῶν λατινικῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,038 μ., ἐνῶ τὸ ὕψος τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,021 μέχρι 0,023 μ.

J. Marcillet-Jaubert, *Colloque Salamine*, σ. 289-92 (φωτ. σ. 291) (*SEG* 30, 1645·)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 60, ἀρ. 133 (φωτ. πίν. 14) (*AE* 1989, 736· *AE* 1991, 1571).

Πβ. Corbier, *MEFRA* 103, 1991, σ. 680 (πίν. 4).

Ti(berio) Caesa[ri Augusto - - - - - - - - - - - - - -]
L(ucius) Mar[- - f. Stell. - - procos. Cypri (;)]
Τιβερίῳ Κα[ίσαρι -]
4 δημαρχ[ικῆς ἐξουσίας τὸ - - Λούκιος Μαρ- -]
Στηλλ[ατῖνα -]
ἐλλείπει.

Ἡ ἀποκατάσταση τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀναθημητοῦ εἶναι ἀβέβαια. Ἡ πρώτη ἐκδότρια, ἀφοῦ πρῶτα δίδει ἕναν κατάλογο τῶν κυβερνητῶν τῆς Κύπρου κατὰ τὰ ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ Τιβερίου, θεωρεῖ ὅτι πρόκειται γιὰ ἕναν ἀνθύπατο τῆς Κύπρου ἀλλὰ μία τέτοια ἄποψη εἶναι πολὺ ὑποθετική. Ἡ *Stellatina* εἶναι ἀκόμη μιὰ φυλὴ ποὺ ἀπαντᾶ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὶς ἄλλες φυλές βλ. **Πάφ. 151**.

Ἀμμ. 85-86. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΣΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΙΒΕΡΙΟ

Ἀμμ. 85: 2 π.Χ. – 2 μ.Χ. **Ἀμμ. 86**: 20-23 μ.Χ.

Μαρμάρινος ὀγκόλιθος, ποὺ πιθανῶς ἀπεκόπη ἀπὸ ἀρχαῖο βωμό, μὲ σκοπὸ νὰ κατασκευασθεῖ βάση ἀγάλματος, ὕψους 0,245 καὶ πλάτους 0,57 μ. Ὅταν μελετήθηκε ἀπὸ τὸν Mitford, ποὺ ἔγραφε τὸ 1946, βρισκόταν ἐντοιχισμένος κοντὰ στὴν πύλη τῆς Ἀμμοχώστου. Πρόκειται γιὰ παλίμψηστη ἐπιγραφή.

IGR 3, 997· *CIG* II, 2630· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 222-5, ἀρ. 9 (φωτ. σ. 223) (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 59, ἀρ. 131).

Πβ. Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 27, ὑποσ. 3 καὶ σ. 130, ὑποσ. 5 (μνεία τῆς **Ἀμμ. 85**)· Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1323, ὑποσ. 149 (ἁπλὴ μνεία).

(**85**) [Αὐτοκράτορι Καίσαρι]
[θεοῦ υἱῶι Σεβαστῶι]
[- - - - - - - - - ἀρχιερεὺς]
διὰ βίου αὐτοῦ καὶ τῶν
διδύμων υἱῶν [αὐτοῦ (;)]
Γαΐου καὶ Λουκίου Καισά[ρων],
γυμνασιαρχῶν, τῶι ἑαυτ[οῦ]
[εὐ]εργέτη[ι (ἔτους)] κ̣δ'.

Σχόλια: στ. 7: *τῶι*. Γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς παλαιᾶς διφθόγγου /כ:i/ διατηρεῖται ἡ παραδοσιακὴ ὀρθογραφία.

Ὁ ἀρχιερέας τῆς λατρείας τοῦ Αὐγούστου, ποὺ ἦταν καὶ γυμνασίαρχος (πιθανὸν ὁ *Ὕλλος Ὕλλου*, βλ. **Ἀμμ. 19**, σύμφωνα μὲ τὸν Mitford) ἀναθέτει αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ στὸν αὐτοκράτορα καὶ στοὺς ἐγγονούς του (τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Ἰουλίας, θυγατρὸς τοῦ αὐτοκράτορος) μεταξὺ 2 π.Χ. καὶ 20 Αὐγούστου τοῦ 2 μ.Χ., ὁπότε πέθανε ὁ Λούκιος.

(**86**) [Τιβερίωι Καίσαρι]
[θεοῦ υἱῶι θεῶι Σεβαστῶι]
[- - - - - - - - - ἀρχιερεὺς]
διὰ βίου αὐτοῦ καὶ τῶν
διδύμων υἱῶν Δρ̣ο̣ί̣σ(ου) Κα[ίσ(αρος]
Τιβερίου καὶ Γερμανικοῦ Καισά[ρων]
γυμνασιαρχῶν, τῶι ἑαυτ[οῦ]
[εὐ]εργέτη[ι (ἔτους)] κ̣δ'.

Α. **8.** ϟδ', *Salamine*: ϟδ', Mitford Β. **5.** Δ[ρούσου Καίσαρος], *IGR* **8.** ϟδ', *Salamine*: ϟδ', Mitford.

Ὁ ἴδιος ἄνδρας, ἀρχιερέας τώρα τοῦ Τιβερίου καὶ τῶν ἐγγονῶν του, ποὺ ἦταν καὶ πάλι γυμνασίαρχος, ἀλλάζει τὴν ἐπιγραφὴ γιὰ νὰ ταιριάζει μὲ ἐκείνη τὴν ἐποχή, γιὰ νὰ εἶναι σύγχρονη. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται μεταξὺ 19 μ.Χ., ὁπότε γεννήθηκαν ἀπὸ τὸν Δροῦσο ὁ Γερμανικὸς καὶ Τιβέριος, καὶ 23 μ.Χ., ὁπότε ἀπεβίωσε ὁ Γερμανικός. Τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν Δροῦσο ἀπαντᾶ καὶ στοὺς Σόλους (βλ. **Λευκ. 4**) ἐνῶ μαρτυρεῖται καὶ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ γιὰ τὸν Γερμανικὸ στοὺς Χύτρους (**Λευκ. 48**).

Ἀμμ. 87. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΤΙΒΕΡΙΟ

μετὰ τὸ 27 μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη σὲ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κάτω, μεγίστου ὕψους 0,165, μεγίστου πλάτους 0,27 καὶ πάχους 0,18 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς ἀγορᾶς τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεταννικὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,016 μέχρι 0,02 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 174-5, ἀρ. 1· *CIL* 3, 12104· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 60, ἀρ. 132.

Πβ. Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 52, ὑποσ. 2 (20) (παράθεση ἐπιγραφῆς) (= *AE* 1953, 169b)· Corbier, *MEFRA* 103, 1991, σ. 680 (φωτ., πίν. 5).

[Ti. Caesari divi Aug. f. divi] Iuli nepoti Aug(usto)
[pontifici maximo, tribunic]iae potestatis
[senatus Sal]amin<i>orum
4 [statuam ponendam atque decora]ndam curavit idem
[dedicavit praesente] C. Lucretio Rufo.

Ὁ Tubbs ἀποκαθιστᾶ ὡς ἑξῆς:

[In honorem]
[Ti. Caesaris divi Aug. f.]
[divi] Iuli nepoti(s) Aug. [pont. Max.]
4 [tribunic]iae potestatis [et Iuliae]
[Augustae] minorum [nostrorum]
[facien]dam curavit ide[m dedicavit]
. . . . . C. Lucretio Rufo.

Ὁ Mommsen ἀποκαθιστᾶ ὡς ἑξῆς:

[Ti. Caesaris divi Aug. f.]
[divi] Iuli nepoti Au[g. pont. max.] (*sic*)
[tribunic]iae potestatis [- - - -]
4 [Sala]minorum [senatus]
[facien]dam curavit ide[m dedicavit]
[- - -] C. Lucretio Rufo [- - -].

Ὁ Mitford στὸν στίχο 5, ἀντὶ γιὰ *praesente* ποὺ ἀποκαθιστοῦν οἱ J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert, ἀποκαθιστᾶ *procos*. Γιὰ τὸν Γάιο Λουκρήτιο Ῥοῦφο, ὁ ὁποῖος εἶχε σίγουρα κάποιο ἀξίωμα ἀλλὰ ὄχι ἀπαραιτήτως αὐτὸ τοῦ ἀνθυπάτου βλ. *PIR*², L 411.

Ἀμμ. 88. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ [ΝΕΡΩΝΑ]

60-61 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κάτω, μεγίστου ὕψους 0,11, μεγίστου πλάτους 0,255 καὶ πάχους 0,03 μ. Βρέθηκε βορειοανατολικῶς τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται στὶς δύο πρώτους στίχους ἀπὸ 0,016 μέχρι 0,018 (*ζῆτα*: 0,02) μ. καὶ στὸν τρίτο εἶναι 0,015 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 184, ἀρ. 22 (*IGR* 3, 986· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 220 = *SEG* 30, 1646)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 61, ἀρ. 135 (φωτ. πίν. 14).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1949, 217 (ἁπλὴ μνεία).

[Αὐτοκράτορι Νέρωνι Κλαυδίῳ]
[Καίσαρι Σεβ]αστῷ Γερμαν[ικῷ, δημαρχι]-
[κῆς ἐξουσίας τ]ὸ ζ', αὐτοκράτορι τὸ ζ', ὑπάτ[ῳ τὸ δ'],
4 [ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος - -]ρος τῷ ἰδίῳ θεῷ καὶ σωτῆρι ἐκ τοῦ ἰδ[ίου]

---

4. [Κυπρίων ἡ νῆ]σος τῶ ἰδίω, Tubbs· [πατρίδος (?), ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος] ῬΟΣ τῶ ἰδίω, Mitford || ἐκ τοῦ ἰ[δίου καθιέρωσεν (?)], Mitford.

Ἡ ἕβδομη *tribunicia potestas* τοῦ Νέρωνος ἄρχισε τὴν 1η Ἰανουαρίου τοῦ 60 μ.Χ. Τὸ ἴδιο ἔτος ἄρχισε καὶ τὸ ἕβδομο αὐτοκρατορικό του ἔτος, ἀλλὰ ἡ ἀκριβὴς ἡμερομηνία εἶναι ἀβέβαια, πβ. *PIR*², D 129. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς τῆς

Κύπρου ποὺ σχετίζονται μὲ τὸν Νέρωνα βλ. **Ἀμμ. 22**. Γιὰ τὸν τιμητικὸ τίτλο *σωτήρ* βλ. D. Erkelenz, *SCI* 21, 2002, σ. 61-77.

Ἀμμ. 89. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΕΡΩΝΑ (;)

μέσα Α' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,086, μεγίστου πλάτους 0,05 καὶ μεγίστου πάχους 0,114 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα στὴν περιοχὴ «Τούμπα τοῦ Μιχαήλη» καὶ θεωρεῖται χαμένη ἀπὸ τὸ 1890. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,01 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 189, ἀρ. 38 (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 62, ἀρ. 137).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1354, ὑποσ. 330 (ἀποκατάσταση τοῦ δεύτερου στίχου) καὶ *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2200, ὑποσ. 129 (ἀποκατάσταση τοῦ δεύτερου στίχου) (= *SEG* 40, 1374).

[Αὐ]τοκρά[τορ- - -]
- - - ΗΕΡΩΝ - - - -
- - -υς εκ- - - - - - - -
4 - - - ΓΥΝ- - - - - - - -

1-2. [- -αὐ]τοκρά[τορος - - -] | [- - - τ]ῆς Ῥώμ[ης - - -], Mitford.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, σύμφωνα μὲ τοὺς J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert, εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀναθηματική, ἀφοῦ ὁ στ. 2 μπορεῖ νὰ ἀποκατασταθεῖ ὡς (*Ν*)*έρων*[*α*].

Ἀμμ. 90. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥΣ ΤΩΝ ΣΑΛΑΜΙΝΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ Ο[ΥΕΣΠΑΣΙΑ]ΝΟ

70-72 μ.Χ.

Ὀγκόλιθος ἀπὸ λευκόφαιο ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,28, πλάτους 0,695 καὶ πάχους 0,78 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 6155 = E.125). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,02 μ.

Roesch, *BCH* 95, 1971, σ. 573-80· J. - P. Rey-Coquais, *ADAJ* 25, 1981, σ. 30-1 (*SEG* 30, 1647 καὶ 31, 1362)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 62, ἀρ. 138 (φωτ. πίν. 14).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1351, ύποσ. 313 (ἀποκατάσταση τῶν στ. 7-8) καὶ *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2198, ύποσ. 118 (γιὰ τοὺς ἀρχιερεῖς τῆς Κύπρου).

Αὐτοκρά[τ]ρ̣α *ν* Καίσαρ̣α Ο̣[ὐεσπασια]-
νὸν Σεβαστὸν *ν* ἀρχιερέα *ν* μέγιστον *ν*
[κ]αὶ πατέρα δήμου Ῥώμης ἡγεμονίδος *ν*
4 [ἀ]νικήτου *ν* οἱ Σαλαμινίων γυμνασίαρχοι *ν*
Διόδωρος *ν* Διοδώρου *ν* ὁ ἀρχιερεὺς *ν*
τῆς Κύπρου τοῦ Σεβαστο̣ῦ Κ̣αί̣σ̣αρος *ν*
κ̣αὶ̣ τῆς ἐπαρχ̣[είας - - - - - - - - - - - - -]
8 [ἐπεμελήθη (;)]

7-8. τῆς ἐπαρχ̣[είας τῆς μητροπόλεως ἐπεμελήθη], Roesch· τῆς ἐπαρχ[είας Τύχης, καθιέρωσεν], Mitford.

Ὁ Διόδωρος, υἱὸς τοῦ Διοδώρου, ἀρχιερεὺς τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος (δηλ. τοῦ Οὐεσπασιανοῦ) σὲ ὁλόκληρη τὴν Κύπρο, ἐπέβλεψε τὴν ἀνάθεση ἀγάλματος τοῦ αὐτοκράτορος ἀπὸ τοὺς γυμνασιάρχους τῆς πόλεως. Γιὰ ἀρχιερεῖς ὁλόκληρης τῆς νήσου, πβ. **Πάφ. 78** (*ἀρχιερασάμενον νησιωτικῶς τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος*), **Λάρ. 9** (*ἀρχιερέα τῆς νήσου*), **Ἀμμ. 19** (*ἀρχιερευσάμενον τῆς Κύπρου τοῦ Σεβαστοῦ*) **Ἀμμ. 30** ([*ἀρχ*]*ιερασάμενον τῆς Κύπρου*). Τὸ ὄνομα *Διόδωρος* μαρτυρεῖται καὶ στὶς **Λεμ. 522**, **705** καὶ **Ἀμμ. 16**. Ἡ ἀποκατάσταση τοῦ Roesch εἶναι ἀμφίβολη ἀφοῦ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ἡ Σαλαμὶς διατηρεῖ τὸν τίτλο μητρόπολις καὶ κατὰ τὴ δυναστεία τῶν Φλαβίων αὐτοκρατόρων, ἐνῶ κάτι τέτοιο δὲν ἀπαντᾶ σὲ ἐπιγραφὲς ἐκείνης τῆς περιόδου.

Ἀμμ. 91. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ

Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,65, μεγίστου πλάτους 0,55 καὶ πάχους 0,042 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (inv. 84.12-10.265). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,011 μέχρι 0,013 μ.

Marshall, *GIBM* 4, 981· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 69, ἀρ. 160.

[- - - - - - - Κα]ίσαρο[ς - - - -]
[- - Αὐτοκράτ]ορος [- - - - - -]

[- - - - - - Καίσ]αρο[ς - - - -]
- - - - *reliquiae* - - - -

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τῶν γραμμάτων.

Ἀμμ. 92. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟΝ ΔΙΑ

Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,105, μεγίστου πλάτους 0,085 καὶ πάχους 0,048 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα στὴν τοποθεσία «Τούμπα τοῦ Μιχαήλη», ἕνα περίπου χιλιόμετρο νοτιοδυτιῶς τῆς ἀγορᾶς καὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Διός, καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (inv. 91.8-6.14). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,012 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 188, ἀρ. 35· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 27, ἀρ. 49 (φωτ. πίν. 5).

- - -ᾳνῳ- - -
- - Ḍιὸς Ι[- - -]
- -ς Φιλοκῳ[- - -]

---

2. τὸ τοῦ] Διὸς ἱ[ερόν ?], Tubbs **3.** Φιλοκ[ύπρου], Tubbs.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τῶν γραμμάτων. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Ἀμμ. 93. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ

Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο ἀποκεκρουμένη δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,11, μεγίστου πλάτους 0,18 καὶ πάχους 0,165 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα στὴν τοποθεσία «Τούμπα τοῦ Μιχαήλη» καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,019 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 190, ἀρ. 41 (*IGR* 3, 990)· Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 109, ὑποσ. 1· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 69, ἀρ. 159.

Αὐτοκράτ[ορ - - - - - - - - - - - - -]
ἀρχιερ[- - - - - - - - - - - -, δημαρ]-
χικ[ῆς ἐξουσίας τὸ - - - - - - - - -]

Παρατίθεται τὸ κείμενο τῶν ἐκδοτῶν τοῦ *Salamine* **1.** Αὐτοκράτ[ορι Καίσαρι τῷ δείνι ὁ δεῖνα], Tubbs· Αὐτοκράτ[ορα Καίσαρα - - - -], Mitford - Nicolaou **2.** ἀρχιερ[εῖ μεγίστω κ.τ.λ.], Tubbs· ἀρχιερ[έα μέγιστον, - - - -], Mitford - Nicolaou **3.** *nil* Tubbs· ἀπρ[δεδειγμένον τὸ - - - -], Mitford - Nicolaou.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τῶν γραμμάτων. Ὁ αὐτοκράτορας στὸν ὁποῖο ἀναφέρεται ἡ ἐπιγραφὴ μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ Αὔγουστος ἤ, καὶ πιὸ πιθανόν, ὁ Οὐεσπασιανὸς ἢ ὁ Τίτος.

Ἀμμ. 94. ΚΤΗΡΙΑΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ: ΑΦΙΕΡΩΣΗ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΤΙΣΜΑ

Α΄ αἰ. μ.Χ.

Ἡ χαμένη ἀπὸ τὸ 1890 ἐπιγραφὴ σὲ μαρμάρινο ὀγκόλιθο βρέθηκε σύμφωνα μὲ τὸν πρῶτο ἐκδότη στὴν περιοχὴ τῆς ἀρχαίας Σαλαμῖνος.

Σακελλαρίου, *Κυπριακά* Ι, σ. 171 (*LBW* 2758· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 2, ὑποσ. 3· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 21, ἀρ. 36).

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1988, 889 (ἁπλὴ μνεία).

[Σαλα]μινίων τῇ πόλει καὶ τῷ δήμῳ
[Στασικρά]της Ἐμπύ[λου] καὶ Ἰάσων Καρπ-
ίωνος [ἀγ]ορανομοῦντες
4 - - - - -τοίας κατεσκεύασαν.

---

2. [Πασικρά]της?, *LBW* **4.** [στοὰς παν]τοίας κατεσκεύασεν, Mitford.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Στασικράτης* βλ. **Λεμ. 299**. Πιθανὸν νὰ πρόκειται γιὰ ἀπόγονο τοῦ Ἐμπύλου, υἱοῦ τοῦ Ἐμπύλου καὶ ἐγγονοῦ τοῦ Χαρία, ποὺ διετέλεσε γυμνασίαρχος τὸ 19 ἢ 14 π.Χ. μὲ δικά του ἔξοδα βλ. **Ἀμμ. 80**. Πρόκειται γιὰ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ σὲ κάποιο δημόσιο κτίσμα, ποὺ κατὰ τὸν Mitford εἶναι οἱ στοές.

Ἀμμ. 95. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ

Α΄ αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη δεξιὰ καὶ ἄνω, ὕψους 0,082, μεγίστου πλάτους 0,113 καὶ πάχους 0,062 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἅγιος Θεόδωρος, εἴκοσι δύο περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. 1945/IV-16/2, Inscr. 164). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,008 μέχρι 0,011 μ.

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 121-2, ἀρ. 22 (φωτ. πίν. 46,22) (= *SEG* 20, 131)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 21-2, ἀρ. 40 (φωτ. πίν. 4).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1962, 336 (ἁπλὴ μνεία).

Ἀγα[θῆι Τύχηι]·
Ἐχρηματίσθη - - - - - - - - - -
βωμὸν καὶ κα[θέδραν ἀναθεῖναι]
4 βουθυσίᾳ[- - - - - - - - - - - - - -]
vac.

---

2. ἐχρηματίσθη [ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνα], Mitford **3.** καὶ κα[- - - - - -], *Salamine* **4.** βουθυσία[ις τοῦ - - - L], Mitford.

Γιὰ τὸ *χρηματίζω* βλ. L. Robert, Hellenica 1, σ. 72 καὶ 2, σ. 148, πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1962, 307. Σὲ κάποιο ἄτομο δόθηκαν ὁδηγίες νὰ ἀφιερώσει ἕνα βωμὸ καὶ μία ἐξέδρα στὸν τοπικὸ ναὸ γιὰ κάποιον ἀποθανοῦντα. Δὲν ἔχουν βρεθεῖ ἄλλες ἐπιγραφὲς στὸν Ἅγιο Θεόδωρο, ὥστε νὰ ἔχουμε περισσότερες πληροφορίες γιὰ τὴν ἐκεῖ λατρεία.

Ἀμμ. 96. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗ [ΝΕΜ]ΕΣΙΝ (;) ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΟΥΛΠΙΚΙΟ [ΠΑΓΚΛΕΑ ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟ]

τέλη Α΄ αἰ. μ.Χ.

Δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα κυκλικῆς βάσης ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,051, μεγίστου πλάτους 0,235 καὶ μεγίστου πάχους 0,08 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,03 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 142, ἀρ. 104 (φωτ. πίν. 16,1a)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 28, ἀρ. 55.

[Νεμ]έσει (;) Σουλπίκιος [Παγκλῆς Οὐηρανιανός - - -]

Ἡ *Νέμεσις* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Ἀβ. Πρ. 3**. Ἡ παρουσία τῆς θεᾶς στὸ θέατρο πρέπει νὰ σχετίζεται μὲ τὴν ἐμψύχωση τῶν ἀθλητῶν καὶ ἴσως τῶν ξιφομάχων κατὰ τοὺς ἐκδότες τοῦ *Salamine*. Γιὰ τὸν Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν βλ. **Λάρ. 179** καὶ γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του βλ. **Ἀμμ. 27**.

Ἀμμ. 97. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ [ΣΕΡΟΥΙΟ ΣΟΥΛ]ΠΙΚΙΟ ΠΑΓΚΛ[ΕΑ ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟ] τέλη Α΄ αἰ. μ.Χ.

Δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα βάσης ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης σὲ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κάτω, ὕψους 0,093, μεγίστου πλάτους 0,33 καὶ μεγίστου πάχους 0,17 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,017 μέχρι 0,025 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 140-1, ἀρ. 103 (φωτ. πίν. 15,4 καὶ σ. 141)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 53, ἀρ. 113 (φωτ. πίν. 12).

[- - - - - - - - - - - -]Ι̣ Ι̣ τῇ θυμελε̣[- - - - - - - - - - - - -]
[Σέρουιος Σουλ]πίκιος Παγκλ[ῆς Οὐηρανιανός]

---

1. [- - *ca.* 10 - - ἐ]π̣ὶ τῇ θυμελε̣[ικῇ (*sic*) θέμιδι]?, Mitford - Nicolaou.

Γιὰ τὸν Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν βλ. **Λάρ. 179** καὶ γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του βλ. **Ἀμμ. 27**.

Ἀμμ. 98. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΙΣΙ[ΔΑ (;)]
ῥωμαϊκὴ περίοδος

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη δεξιά, ὕψους 0,06, ὕψους βάσεως 0,037 καὶ μεγίστου πλάτους 0,03 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 437 = E. 20). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,005 μέχρι 0,007 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 28, ἀρ. 54 (φωτ. πίν. 5).

Ἴσι[δι (;)]

Διρ̣[- - - -]
Σε[- - - -]
ἀν[έθηκε (;)]

Γιὰ τὴ λατρεία τῆς θεᾶς Ἴσιδος ποὺ ἦταν εὐρέως διαδεδομένη στὸν ἑλληνικὸ κόσμο κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ καὶ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. F. Dunand, «Le culte d'Isis dans le bassin oriental de la Méditerrannée», *EPRO* 26, 1973, ἀπαντᾶ καὶ στὴ Σαλαμῖνα.

Ἀμμ. 99. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΜΠΟΡΟΥΣ ΠΡΑΓΜΑΤΕΥΟΜΕΝΟΥΣ Α' αἰ. μ.Χ.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ἡ ὁποία θεωρεῖται χαμένη ἀπὸ τὸ 1865, βρέθηκε στὸ χωριὸ Λιμνιά, τὸ ὁποῖο βρίσκεται πέντε περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τῆς Σαλαμῖνος.

LBW 2754 (*CIL* 3, 6054· I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 83· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 29, ἀρ. 58).

Πβ. Mitford, «Roman Civitas», σ. 277 (παράθεση τῆς ἐπιγραφῆς).

[- - -] et Deo [- - - - - - - -]
[Rom]ani qui in Salam[ine]
[negot]iantur *vac.* sac[- - -]
4 [- - -]ino et L. Caeli[o - - - -]

---

1. [- - -] et Deo [- - - - - -], *Salamine*: [Veneri] et Deo [Salaminio], *LBW*· [Caesari]? et Deo [Salaminio] ?, Mitford **3.** sac[- - -], *Salamine*: sac[rum], *LBW*· sac[raverunt], Mitford.

Μέλη τῆς ῥωμαϊκῆς κοινότητας τῆς Σαλαμῖνος ἀφιερώνουν αὐτὴν τὴν ἐπιγραφή, πβ. τὰ μέλη τῆς ῥωμαϊκῆς κοινότητας τῆς Πάφου βλ. τὴ δίγλωσση ἐπιγραφὴ τοῦ τέλους τοῦ Β' αἰ. π.Χ., ποὺ παραδίδεται ἀπὸ τοὺς Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888, σ. 234-5, ἀρ. 28· *CIL* 3, 12101 (= *IGR* 3, 965)· *ILS* 7208· Mitford, *ABSA* 42, 1947, σ. 226, ὑποσ. 106 (= *SEG* 20, 212): [*Cives Romani qui Pa*]*phi negotiantur* | [*Ἀφροδίτηι*] *Παφίαι* | [*οἱ πραγματευόμενοι ἐν*] *Πάφωι Ῥωμαῖοι*, καθὼς καὶ τὴν **Πάφ. 83** καὶ **85**. Γιὰ τὸν *L. Caelius*, ὕπατο τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., πβ. *PIR*², C 124.

Ἀμμ. 100. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,07, μεγίστου πλάτους 0,20 καὶ πάχους 0,02 μ. Βρέθηκε στὴ βασιλικὴ τῆς Καμπανόπετρας στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 655 = E. 23). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,042 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 70, ἀρ. 168.

[- - - -] μεγισ[τ- - - -]

Ὅπως ἐπισημαίνουν καὶ οἱ πρῶτοι ἐκδότες, πρόκειται γιὰ ἀπόσπασμα ἀναθηματικῆς ἐπιγραφῆς σὲ αὐτοκράτορα.

Ἀμμ. 101. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΣΕ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ

τέλη Α' - ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,165, μεγίστου πλάτους 0,15 καὶ πάχους 0,023 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος τὸν Νοέμβριο τοῦ 1955 καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,066 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 29-30, ἀρ. 14 (πίν. σ. 30)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 69, ἀρ. 161.

[Αὐτο]κρά[τορα - -]
[- - - - -]ΟΝ[- - - - - -]
- - - - - - - - - - - - - - -

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων.

Ἀμμ. 102. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟ

τέλη Α' - ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Βωμίσκος ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,12, πλάτους 0,075 καὶ πάχους 0,075 μ. Βρέθηκε στὸ δάσος τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς

Ἀμμοχώστου (ἀρ. 18). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,005 μέχρι 0,006 μ.

I. Nicolaou, *Berytus* 14, 1963, σ. 130, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 33) (= *SEG* 23, 612)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 29, ἀρ. 57.

Ἀρτεμίδω-
ρος ἀνέ-
θηκε. (*hedera*)

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμίδωρος* βλ. **Πάφ. 130**. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων ἀπὸ τὴ Νικολάου μεταξὺ Β' καὶ Γ' αἰ. μ.Χ. καὶ ἀπὸ τοὺς J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert μεταξὺ Α' καὶ Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀμμ. 103. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟΝ [Μ. ΑΥΡΗΛ]ΙΟ
166-172 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ὕψους 0,27 καὶ πλάτους 0,235 μ. Βρέθηκε κτισμένος σὲ πλακόστρωτο στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,035 μέχρι 0,04 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 40-1, ἀρ. 20 (φωτ. πίν. 8,1)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 64, ἀρ. 144.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1323, ὑποσ. 151 (ἁπλὴ μνεία).

[Αὐτοκράτορα Καίσαρα Μ. Αὐρήλ]ιον Ἀν[τωνεῖνον]
[Σεβαστὸν Ἀρμενιακὸν Μηδι]κ[ὸ]ν Παρθ[ικὸν]
[ἀρχιερέα μέγιστον, δη]μαρχικῆ[ς ἐξουσίας]
4 [τὸ -, ἡ πόλις τὸν ἑαυτῆς ε]ὐεργέ[την καὶ - -]
[- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -]ΙΛ̣[- - - - - - - - - -]

Τὸ κείμενο τῶν Mitford - Nicolaou εἶναι πολὺ διαφορετικό:

[τὸν κύριον ἡμῶν Αὐτοκράτορα Καίσαρα]
[Μ. Αὐρή]λ̣ιον Ἀν[τωνεῖνον Εὐσεβῆ Εὐτυχῆ]
[Σεβασ]τόν, Παρθ[ικὸν μέγιστον, Βρεταννικὸν μέγ]-
4 [ιστον, δη]μαρχικῆ[ς ἐξουσίας τὸ -, ὕπατον τὸ -, πατέρα]
[πατρίδος] ? Κυθρίῳ[ν? ἡ πόλις - - - - - - - - - - - - - - - - -]
- - - - - - - - - Ι̣Λ̣ -

Μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἀποκαθιστοῦν οἱ πρῶτοι ἐκδότες ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι τιμητικὴ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Καρακάλλα ἀπὸ τὴν πόλη τῶν Κυθρίων. Οἱ J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert μετὰ ἀπὸ πιὸ προσεκτικὴ μελέτη ἀποκαθιστοῦν διαφορετικά. Πρόκειται γιὰ ἕνα ἀπόσπασμα ἀναθηματικῆς ἐπιγραφῆς πρὸς τὸν Μάρκο Αὐρήλιο. Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει ὡς *terminus post quem* τὸ 166 μ.Χ., ὁπότε ὁ αὐτοκράτωρ ἔλαβε τοὺς τίτλους Παρθικὸς καὶ Μηδικός, καὶ ὡς *terminus ante quem* τὸ 172 μ.Χ., ὁπότε ἔλαβε τὸν τίτλο Γερμανικός.

Ἀμμ. 104. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΜΜΟΔΟ

187 - 188 μ.Χ.

Κίων ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ὁ ὁποῖος χρησιμοποιήθηκε σὲ δεύτερη χρήση ὡς βάση ἀγάλματος τοῦ Κομμόδου, ὕψους 0,855 καὶ διαμέτρου 0,79 μ. Βρέθηκε κοντὰ στὴ νότια πάροδο τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φέρει τρεῖς ἐπιγραφές (γιὰ τὶς ὑπόλοιπες, Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 116, ἀρ. 90, ποὺ εἶναι ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ τοῦ Δ' - Γ' αἰ. π.Χ., καὶ **Ἀμμ. 77**, ποὺ εἶναι λατινικὴ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν Κωνστάντιο Χλῶρο). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων σ' αὐτὴ τὴν ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,043 μέχρι 0,072 μ.

Karageorghis, *BCH* 85, 1961, σ. 304 (φωτ. πίν. 56)· Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 123-4, ἀρ. 95 (φωτ. πίν. 17,2-3)· I. Nicolaou, *CIS*, πίν. 43 (φωτ.)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 64, ἀρ. 145 (φωτ. πίν. 16).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1323, ὑποσ. 149 (ἁπλὴ μνεία).

Αὐτοκράτορι Μ(άρκωι) Αὐρηλίωι
[[Κομμόδωι]] Ἀντωνείνωι
Σεβαστῶι L θ'.

Σχόλια: Γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς παλαιᾶς διφθόγγου /כ:i/ διατηρεῖται ἡ παραδοσιακὴ ὀρθογραφία, ἕνεκα τοῦ ὅτι ὑπῆρχε προσαρμογὴ στὸ ἐπίσημο τυπικό.

Τὸ ὄνομα *Κομμόδωι* σβήστηκε ἐντελῶς λόγω τῆς *damnatio memoriae* βλ. Lassère, *ManuelER*², σ. 639-41, καὶ ἡ ἐπιγραφὴ χωρὶς αὐτὸ τὸ ὄνομα θὰ μποροῦσε νὰ θεωρηθεῖ ὅτι ἀφοροῦσε στὸν ἀποθεωμένο Μᾶρκο. Ὁ Κόμμοδος, ὅταν ἔγινε Αὔγουστος μαζὶ μὲ τὸν πατέρα του, ὀνομαζόταν Λ(εύκιος) Αὐρήλιος Κόμμοδος Ἀντωνῖνος. Μετὰ ὅμως ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ Μάρκου στὶς 17 Μαρτίου τοῦ 180, πῆρε αὐτὸ τὸ *praenomen* στὴ θέση τοῦ *Lucius* μέχρι τὸ 191, ὁπότε ἐπέστρεψε στὸ Λεύκιος. Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ

χρονολογεῖται κατὰ τὸ ἔνατο αὐτοκρατορικὸ ἔτος τοῦ Κομμόδου, δηλ. ἀπὸ τὴν 30η Αὐγούστου τοῦ 187 μέχρι τὴν 28η Αὐγούστου τοῦ 188 μ.Χ. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**.

Ἀμμ. 105. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ [ΚΟΜΜΟΔΟ]

187 - 188 μ.Χ.

Κίων ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ποὺ χρησιμοποιήθηκε σὲ πρώτη χρήση ὡς βάση ἀγάλματος, ὕψους 0,86 καὶ διαμέτρου 1,27 μ. Βρέθηκε κοντὰ στὴ βόρεια πάροδο τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φέρει τρεῖς ἐπιγραφές (γιὰ τὶς ὑπόλοιπες βλ. Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 168, ἀρ. 132, ποὺ εἶναι ἐπιγραφὴ τοῦ Ε' - ΣΤ' αἰ. μ.Χ., καὶ **Ἀμμ. 72**, ποὺ εἶναι λατινικὴ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὸν Μαξιμιανὸ Βαλέριο). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων σ' αὐτὴ τὴν ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,043 μέχρι 0,072 μ.

Karageorghis, *BCH* 85, 1961, σ. 304· Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 124-5, ἀρ. 96 (φωτ. πίν. 17,1)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 64, ἀρ. 146 (φωτ. πίν. 16).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1323, ὑποσ. 149.

[Αὐτοκράτορι Μ(άρκωι) Αὐρηλίωι]
[[Κομμόδωι]] Ἀ[ντωνε]ίνῳ Σεβαστῷ
L θ'.

---

2. [Κομμόδωι Ἀντωνε]ίνω Σεβαστῶ[ι], Mitford - Nicolaou || Ἀ[ντωνε]ίνω Σεβαστῷ, *Salamine*.

Γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τὴ χρονολογία βλ. **Ἀμμ. 104**.

Ἀμμ. 106. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ (;)

Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,073, μεγίστου πλάτους 0,058 καὶ πάχους 0,015 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα στὴν περιοχὴ «Τούμπα τοῦ Μιχαήλη» καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.17). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,01 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 189, ἀρ. 40· Marshall, *GIBM* 4, 988· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 20, ἀρ. 35.

[Ἀγ]αθῇ Τύχ[ῃ]·
[ἡ πόλις ἡ] Σαλαμεινί[ων - -]
[- - - -]αι πρὸ αὐτο[- - - - - - -]
4 [ἡ πόλις ἡ] Σαλαμεινί[ων - -]
[- - - - -]θοντα Ω[- - - - - - - - -]
[- - - - -] καλαὶ κ[αὶ - - - - - - -]
[- - - - α]ὐτὰ Ν[- - - - - - - - - - -]

---

4. ἡ Σαλαμ[ειν- -, Marshall **6.** Καλλικ[ράτης (?), Marshall.

Σχόλια: στ. 2 καὶ 4. *Σαλαμεινί*[*ων*]. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Ἀμμ. 107. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΣΕ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ

Β΄ *αἰ.* μ.Χ. (;)

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,145, μεγίστου πλάτους 0,13 καὶ πάχους 0,07 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 7505 = Ε. 163). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,023 (*φεῖ*: 0,03) μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 70, ἀρ. 167.

Αὐτο[κράτορα - - - - -]
θεὸν [- - - - - - - - - - -]
Φιλο[- - - - - - - - - - -]

Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Ἀμμ. 108. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΟΝΥΣΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΛΥΠΤΗ ΑΘΗΝΙΩΝΑ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὅπου παραμένουν τὰ πόδια τοῦ ἀγάλματος, ἀποκεκρουμένη σὲ δύο συνεχῆ ἀποτμήματα, ὕψους 0,09, πλάτους 0,715 καὶ πάχους 0,34 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,012 μέχρι 0,02 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 52-3, ἀρ. 30 (φωτ. πίν. 8,6)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 24-5, ἀρ. 43 (φωτ. πίν. 4).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1976, 750 (γιὰ τὸν τεχνάρχη)· Masson, *Bull. Épigr.* 1988, 889 (γιὰ τὸ ὄνομα *Παντίσχεινος*).

> [Τ]ὸν Διόνυσον καὶ τὸ Ἰνδικὸν λεο[ντ]άριον Μ̣. Τίτ̣ι̣ος (;) Παντί-σχεινος Ἀθηνίων ὁ ἰακ[χα]ῖος ὁ τεχνάρχης ἐκ τῶν ἰδίων κατεσκεύασεν.

---

1. [Τ]όν, *Salamine*: θ(εό)ν, Mitford - Nicolaou.

Ὁ Μ. Τίτιος Παντίσχεινος Ἀθηνίων κατασκεύασε μὲ δικά του ἔξοδα ἕνα ἄγαλμα τοῦ θεοῦ Διονύσου. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη στὴν *πλίνθον* τοῦ ἀγάλματος, ποὺ διατηρεῖ τὰ πόδια, καὶ δίπλα τὸ κάτω μέρος τοῦ κορμοῦ ἑνὸς δένδρου γύρω ἀπὸ τὸν ὁποῖο περιπλέκεται μιὰ κληματίδα. Στὴ βάση τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι κουλουριασμένος ἕνας πάνθηρας, τὸ *ἰνδικὸν λεοντάριον* τῆς ἐπιγραφῆς, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἀπέμειναν πάνω στὸ μάρμαρο μόνο τὸ δεξί του πέλμα, ἴχνη τοῦ ἀριστεροῦ καὶ μέρος ἀπὸ τὰ ὀπίσθιά του.

Ἀμμ. 109. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΣΕ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,15, μεγίστου πλάτους 0,135 καὶ πάχους 0,04 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 125-6, ἀρ. 97 (φωτ. πίν. 18,2)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 70, ἀρ. 165.

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1323, ύποσ. 151 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

[Αὐτοκράτο]ρι Κα[ίσαρι Μάρκῳ]
[Αὐρηλίῳ Ἀ]ντω[νείνῳ - - - - - - - -]
[- - - - - γυ]μνασιαρ[χ - - - - - - - - -]
4 [- - - - - - -]Ἰου ἔθν[ους - - - - - - - -]
- -

Οἱ πρῶτοι ἐκδότες θεωροῦν ὅτι αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ ἀφορᾶ στὸν Καρακάλλα παρὰ στὸν Ἀντωνῖνο Πίο ἢ τὸν Μᾶρκο Αὐρήλιο, γι' αὐτὸ καὶ χρονολογοῦν τὴν ἐπιγραφὴ μὲ ἐπιφύλαξη μεταξὺ 200 καὶ 201 μ.Χ.

Ἀμμ. 110. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΟΛΥΜΠΙΟ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,15, μεγίστου πλάτους 0,10 καὶ πάχους 0,022 μ. Βρέθηκε ἐντοιχισμένος στὴ νοτιανατολικὴ γωνία τοῦ ναοῦ τοῦ Διός καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.20). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,09 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 193-4, ἀρ. 48· Marshall, *GIBM* 4, 986· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 17-8, ἀρ. 27 (φωτ. πίν. 3)· D. Feissel, *CCEC* 31, 2001, σ. 189-196 καὶ 207 (= *SEG* 51, 1899).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1359, ύποσ. 371 (γιὰ τὸ ἡμερολόγιο καὶ τὴ χρονολογία καὶ ἀποκατάσταση τῶν στ. 8-9) (= *SEG* 30, 1648)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2189, ύποσ. 64 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν Δία Ὀλύμπιο).

[- - - - κ]αὶ ὁμοίως ἀπ̣α̣ι̣[- - - -]
[- - - - -]ρω μετὰ τὴν τῶν [- - - -]
[- - - - Ἀρισ;]τώνακτος εἰς τὸ̣ν [- - - -]
4 [τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυ]μπίου ἱεροδουλ[ο- -]
[- - - - - - - -]ειν τοῦτο διατα[χθὲν - - -]
[- - - - - - ἐν] τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸ̣[ς - - - - -]
[- - - - - - - -]ς δέδωκα καὶ̣ [- - - - - - - -]
8 [- - - - - - - -]α̣ καλανδῶν Ν̣[οεμβρίων - -]
[- - - - - - - -] μεσο(ῦντος) Νο(εμβρίου) [- -]
[- - - - - - - -]α̣λλη̣ς *vac.*
[- - - - - - - -] Φιλοξένου

12 [- - - - - - - -] Γαΐου *vac.*

---

5. γράφ]ειν τοῦτο, Tubbs καὶ Marshall **6.** Δι[ός, Tubbs **8.** καλανδῶν, Mitford: καλάνδων, *Salamine* || Ν̣[οεμβρίων - -], *Salamine*: Δ̣[εκεμβρίων?], Mitford **10.** [- -]α̣λλη̣ς, *Salamine*: Ἄ̣λλι[ο]ς, Marshall.

Πρόκειται ἴσως γιὰ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν Δία Ὀλύμπιο ἀπὸ ἕναν ἱερόδουλο. Οἱ J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert θεωροῦν ὅτι πρόκειται γιὰ ἐπίσημη ἐπιστολή. Τὸ κείμενο τελειώνει μὲ ῥωμαϊκὴ ἡμερομηνία. Πρόκειται γιὰ τὴ μοναδικὴ ἐπιγραφικὴ μαρτυρία γιὰ ἱερόδουλους/ες στὸν ναὸ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸν *Δία Ὀλύμπιον* στὴ Σαλαμῖνα βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 106-108. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Ἀμμ. 111. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ ἀριστερά, μεγίστου ὕψους 0,15, μεγίστου πλάτους 0,165 καὶ πάχους 0,025 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 194, ἀρ. 49· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 91, ἀρ. 258.

Ἐπὶ αὐ[- - - -]
καὶ ἐλε[- - - -]
φ[- -]ου[- - - -]

---

1. ἐπὶ αὐ[τοκράτορος τοῦ δεῖνος, Tubbs **2.** καὶ ἐλε[υθέραν, Tubbs.

Ἀμμ. 112. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

τέλη Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,115, μεγίστου πλάτους 0,08 καὶ πάχους 0,05 μ. Βρέθηκε

στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεταννικὸ Μουσεῖο (Inv. 4). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 70, ἀρ. 166.

[- - -] M(- -) Au[- - - -]
[- - -] lam[- - - - - - - -]

Ἀμμ. 113. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟΝ ΣΕΠΤΙΜΙΟ ΣΕΒΗΡΟ (;) 200 μ.Χ.

Δεκατέσσερα συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, μεγίστου ὕψους 0,417, μεγίστου πλάτους 0,472 καὶ πάχους 0,021 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Οἱ πρῶτοι ἐκδότες θεώρησαν ὅτι ἀνήκουν ἀκόμη πέντε ἀποτμήματα στὴν ἐν λόγω πλάκα (βλ. σ. 34-5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,046 μέχρι 0,049 (*γάμμα*: 0,055) μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 33-6, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 5,1)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 64-5, ἀρ. 147 (φωτ. πίν. 15).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1323, ὑποσ. 151 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

- -ι̣ Ι̣ Ι̣ Ι̣
[- - - - - - - - - - - - - - - - - Σεβα]στὸν
[- - - - - - - - - - - - - - Ἀδιαβη]νικὸν
4 [- - - - - - - - - - - - - - - - -]ς καὶ γ'
[- - - διὰ τοῦ ἀνθυπάτου τ]ῆς ἐπαρ-
[χείας Κύπρου - - - - - - -] Ἀ̣ππιανο̣[ῦ].
vac.

Τὸ κείμενο τῶν Mitford - Nicolaou ἔχει ὡς ἑξῆς:

[τὸν κύριον ἡμῶν Αὐτοκράτορα]
[Καίσαρα Λ. Σεπτίμιον Σεου]ῆρ[ον]
[Εὐσεβ]ῆ Εὐ[τυχῆ Περτίνακα Σεβα]στόν,
4 [Ἀραβι]κ[όν *vac* (?) Ἀδιαβη]νικὸν
[Παρθικόν, τοῦ ἐνεστῶτος ? η' ἔτου]ς καὶ γ'
[διὰ τοῦ ἁγνοῦ ? ἀνθυπάτου τ]ῆς ἐπαρ[χ]-
[είας Κύπρου - -] ΤΟ - - - - - - - Ἀππιανο[ῦ].

Οἱ πρῶτοι ἐκδότες θεωροῦν ὅτι ὁ Ἀππιανὸς εἶναι ἀνθύπατος, πβ. Marcillet-Jaubert, *NProcChyp*, σ. 289.

Ἀμμ. 114. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ, ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΙ [ΤΕΘ]ΡΙΠ[ΠΟΝ] (;) 200 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀριστερὰ καὶ κάτω, μεγίστου ὕψους 0,175, μεγίστου πλάτους 0,175 καὶ πάχους 0,014 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,06 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 32-3, ἀρ. 17 (φωτ. πίν. σ. 32).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1323, ὑποσ. 151 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα ποὺ ἀναφέρονται στὴ δυναστεία τῶν Σεβήρων).

[- - - - - - - - - - - - τέθ]ριπ[πον (;) - - - - - - - - -]
[- *e.g.* -Ἡρακλεῖ Νικ]ηφ[όρῳ - - - - - - - - - - -]

Ἀμμ. 115. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟΝ ΚΑΡΑΚΑΛΛΑ 211-213 μ.Χ.

Δύο μὴ συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο: τὸ (*α*), ἀποκεκρουμένο σὲ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,32, μεγίστου πλάτους 0,133 καὶ πάχους 0,038 μ. καὶ τὸ (*β*), μεγίστου ὕψους 0,092, μεγίστου πλάτους 0,132 καὶ πάχους 0,017 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων τοῦ τεμαχίου (*α*) κυμαίνεται ἀπὸ 0,036 μέχρι 0,038 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 42-3, ἀρ. 21 (φωτ. [*α*]: πίν. 6, 3 καὶ φωτ. [*β*]: πίν. 8,4).

[Ἐπὶ Μ. Αὐρηλίου Ἀ]ντῳνε̣ί̣[νου Σεβαστοῦ]
[Παρθικοῦ μεγίστο]υ *ν* Γε̣[ρμανικοῦ μεγ]-
[ίστου, Βρεταννικ]οῦ μ̣[εγίστου - - - - -]
4 [- - - - - - - - - - - - - ἔτο]υς ? - - - - - - - - - -
- -

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα πρόκειται γιὰ μία ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ στὸν Καρακάλλα μετὰ τὸν θάνατο τοῦ πατρός του.

Ἀμμ. 116. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

212-217 μ.Χ.

Δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα στήλης ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω: τὸ (*α*), μεγίστου ὕψους 0,23, μεγίστου πλάτους 0,23 καὶ πάχους 0,067 μ., τὸ ὁποῖο βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα καὶ τὸ (*β*), μεγίστου ὕψους 0,12, μεγίστου πλάτους 0,19 καὶ πάχους 0,067 μ., τὸ ὁποῖο βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς Σαλαμῖνος καὶ παραδίδει τοὺς στίχους 5-7. Φυλάσσονται στὸ Βρεταννικὸ Μουσεῖο (ἀρ. [*β*]: inv. 7975 = E. 180). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,035 μ.

Γιὰ τὸ (*α*): Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 178-9, ἀρ. 9· *CIL* 3, 12105· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 52-3, ὑποσ. 2 (21) (= *AE* 1953, 169c)·

Καὶ γιὰ τὰ δύο ἀποτμήματα: Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 65-6, ἀρ. 148 (= *AE* 1991, 1570)· Corbier, *MEFRA* 103, 1991, σ. 687-695 (φωτ. σ. 680, πίν. 6 a-b) (= *AE* 1994, 1757).

[M. Antonino D.] N. August[o - - - - - - - -]
[- - - - - - - -]ate. *vac.*
[- - - - - - - c]oniuge Di[vi Severi - - - - - -]
4 [- - - - - - -]ris Aug. et pa[triae - - - - - - -]
[- - - - - - - -]tensinus pro. [- - - - - - - - - -]
[- - - - - - - - - -]e invictae [- - - - - - - - - -]
- - - - - - - - - - - - -I- - - - - - - - - - - - - - - -

Ὁ Mommsen (στὸν Tubbs) ἀποκαθιστᾶ ὡς ἑξῆς:

[Ploti]n Augus[tae]
[pro felicita]te
[matris imp. Hadriani c]onjuge di-
4 [vi Traiani Caesa]ris Aug. et pa-
[trone . . . . . .]tensinus

Ὁ Mommsen (στὸ *CIL*) ἀποκαθιστᾶ ὡς ἑξῆς:

[Saluis Imp. Caesare M. Aurelio Antonino d.] n. Augus[to]
[orbem feliciter regen]te
[et Iulia Domna Aug(usta) c]oniuge di-
4 [vi Severi, matre Caesa]ris Aug(usti) et pa-
[triae - - - - - - - - - Hor?]tensinu[s - - - - - -]

Ὁ Mitford ἀποκαθιστᾶ ὡς ἑξῆς:

[Imp. Caesare M. Aurelio Antonino d.] n. Augus[to]
[orbem feliciter regen]te
[salua et sospite Iulia Augusta c]oniuge di.
4 [Severi, matre imperatoris Caesa]ris Aug. et pa-
[triae – (praenomen) – (nomen) -]tensinu[s]

Ἡ Corbier ἀποκαθιστᾶ ὡς ἑξῆς:

[Ti. Caesare divi Aug. f. Divi] n. Augus[to]
[pont(ifici) max(imo) tribunicia potest]ate
[Iulia Augusta Drusi f. c]oniuge div[i]
4 [Augusti matre Ti. Caesa]ris Aug(usti) et pa[triae ou –trona]
[L. Marcius Hortalus Hor]tensinus pro[co(n)s(ul)],
[- - - - - - - - - -]e invictae [- - - - - - - - - -]
- - - - - - - - - - - - -D- - - - - - - - - - - - - -

Σύμφωνα μὲ τὴν πρώτη ἀποκατάσταση τοῦ Mommsen ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται πρὶν τὸ 129 μ.Χ., ὁπότε πέθανε ἡ Πλωτίνη, γυναῖκα τοῦ Τραϊανοῦ. Ὁ Mommsen ἀναθεώρησε στὸ *CIL* καὶ τὸν ἀκολούθησε κατὰ πολὺ τόσο ὁ Mitford ὅσο καὶ ἡ Corbier. Οἱ ἀποκαταστάσεις τῶν τελευταίων φαίνονται πολὺ πιθανές. Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία γιὰ τὴ *Julia Domna*, χήρα τοῦ ἀποθεωμένου *Septimius Severus* καὶ μητέρα τοῦ Καρακάλλα βλ. **Λεμ. 24**.

Ἀμμ. 117. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΓΛΩΣΣΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ

τέλη Γ' αἰ. μ.Χ.

Δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,215, μεγίστου πλάτους 0,165 καὶ πάχους 0,02 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεταννικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.27). Ἡ πλάκα εἶναι ἐπιγεγραμμένη καὶ στὶς δύο της ἐπιφάνειες. Στὴν πρώτη ἐπιφάνεια εἶναι χαραγμένη ἡ ἑλληνικὴ ἐπιγραφὴ καὶ στὴ δεύτερη ἡ λατινική. Τὸ ὕψος τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων εἶναι 0,045 μ., ἐνῶ τὸ ὕψος τῶν λατινικῶν γραμμάτων εἶναι 0,05 (*S*: 0,085) μ.

Marshall, *GIBM* 4, 996· Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 34 (e) (γιὰ τὸ *α*) Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 68, ἀρ. 156.

(*α*) [- - - - - - - -] Κα[ίσαρ- - - - -]
[- - - - - - Β]ρετα[ννικ- - - - -]
[δημαρχικῆς ἐξου]σία[ς τὸ - -]

(*β*) [- - - Antisti]us Sabin[us - - -]

Γιὰ τὴ χρονολόγηση αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς καὶ γιὰ τὸν Ἀντίστιο Σαβῖνο βλ. **Ἀμμ. 77**. Ὁ τίτλος *Βρεταννικός* ἐλήφθη καὶ ἀπὸ τὸν Κόμμοδο καὶ ἀπὸ τὸν Σεπτίμιο Σεβῆρο καὶ ἀπὸ τὸν Καρακάλλα.

Ἀμμ. 118. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΕΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΤΕΤΡΑΡΧΙΑΣ 293-305 μ.Χ.

Ὀκτὼ συνανήκοντα ἀποτμήματα λευκῆς μαρμάρινης πλάκας, πάχους ἀπὸ 0,014 μέχρι 0,022 μ, ποὺ μποροῦν νὰ ὁμαδοποιηθοῦν σὲ τρία ἀσυνεχῆ τμήματα: τὸ (*α*), ἀποτελούμενο ἀπὸ πέντε ἀποτμήματα, μεγίστου ὕψους 0,122 καὶ μεγίστου πλάτους 0,345 μ.· τὸ (*β*), μεγίστου ὕψους 0,095 καὶ μεγίστου πλάτους 0,11 μ. καὶ τὸ (*γ*), ἀποτελούμενο ἀπὸ δύο ἀποτμήματα, μεγίστου ὕψους 0,19 καὶ μεγίστου πλάτους 0,12 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος. Ἡ πλάκα σὲ δεύτερη χρήση φέρει δύο ἐπιγραφές, μία σὲ κάθε πλευρά (γιὰ τὴν ἄλλη, ποὺ εἶναι ἑλληνικὴ τιμητικὴ ἐπιγραφὴ πρὸς τὴν Ἰουλία Δόμνα βλ. **Ἀμμ. 72**). Μέχρι τὸ 1974 φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,084 μέχρι 0,105 μ.

I. Nicolaou, *Acta*, σ. 381-3 (φωτ. πίν. 41) (= *AE* 1971, 467 καὶ 1972, 668)· Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 164-5, ἀρ. 129 (φωτ. πίν. 20,2)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 66, ἀρ. 151.

[Ind]ulgentiss[imis Impp(eratoribus) DDDD(ominis nnnn(ostris)]
[Dio]cletiano [et Maximiano Augg(ustis)]
et Con[stantio et Maximiano]
4 [nob(ilissimis Caesaribus Antistius Sabi]-
[n]us, v(ir) p(erfectissimus), [praeses prov(inciae) Cy]pri
[d(evotus) n(umini) m(aiestati)q(ue) eorum]

Γιὰ τὴ χρονολόγηση αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς καὶ γιὰ τὸν Ἀντίστιο Σαβῖνο βλ. **Ἀμμ. 77**.

Ἀμμ. 119. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΕΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΤΕΤΡΑΡΧΙΑΣ 293-305 μ.Χ.

Ἕξι συνανήκοντα ἀποτμήματα λευκῆς μαρμάρινης πλάκας: τὸ (*α*), ποὺ παραδίδει τὰ τρία γράμματα τοῦ πρώτου στίχου, μεγίστου ὕψους 0,08 καὶ μεγίστου πλάτους 0,075 μ.· τὸ (*β*), ποὺ παραδίδει τὰ πρῶτα τρία γράμματα τῶν στίχων 2-3, μεγίστου ὕψους 0,12 καὶ μεγίστου πλάτους 0,12 μ.· τὸ (*γ*), ποὺ παραδίδει τὰ τρία τελευταῖα γράμματα τοῦ στ. 2, μεγίστου ὕψους 0,15 καὶ μεγίστου πλάτους 0,16 μ.· τὸ (*δ*), ποὺ παραδίδει τὰ τρία τελευταῖα γράμματα τοῦ στ. 3 καὶ τὰ τρία πρῶτα τοῦ στ. 4, μεγίστου ὕψους 0,13 καὶ

μεγίστου πλάτους 0,13 μ.· τὸ (ε), ποὺ παραδίδει τὰ τρία τελευταῖα γράμματα τοῦ στ. 4, μεγίστου ὕψους 0,115 καὶ μεγίστου πλάτους 0,11 μ. καὶ τὸ (στ), ποὺ παραδίδει τὰ γράμματα τοῦ στ. 5, μεγίστου ὕψους 0,12 καὶ μεγίστου πλάτους 0,11 μ. Μέχρι τὸ 1974 φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,08 μέχρι 0,085 (ἐκτὸς ἀπὸ τὸν στ. 5: 0,055) μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 46-7, ἀρ. 25 καὶ σ. 61-9, ἀρ. 39, 40 καὶ 42 (φωτ. [α]: πίν. 7,9· [β]: πίν. 12,13· [γ]: πίν. 7,8· [δ]: πίν. 7,12· [ε]: πίν. 7,6 καὶ [στ]: πίν. 12,1)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 67, ἀρ. 152.

[Piissi]mis [ac fortissimis]
Dom[ini]s no[stris Imperatoribus]
[Di]ocl[etia]no e[t Maximiano Augg(ustis) et]
4 [Maximiano et C]onst[anti]o Cae[saribus]
[Antistius Sabinus v(ir)] p(erfectissimus), praeses [prov(inciae) Cypri]

Salamis, 25:

[- - - - - - - - - - - - - - - -]
[- - - v]. P. PRA[esidem prov. cypri]

Salamis, 39:

[domi]NI[s nostris]
[dio]CL[etiano]
[pio fe]L. SEMPER [aug]USTO
4 [victo]RI *vac.* [et]
[nobilissim]O CAE[s]ARI *v*
[maximiano, pra]ESES
[p]ROVIN[ciae cypri]
8 [antisti]US S[abinus v]. P.
D.N.M.Q. EORUM

Salamis, 40:

[d]OMINI[is nostris]
[maximiano]
[semper augusto]
4 [victori *vac.* et]
[fl. constan]TIO
[nobilissi]ṂO [caesari]
[ant]ỊṢṬIUS SABIN[us v. p.]
8 [praeses provinciae cypri]
[d.n.m.q. eorum]

Salamis, 42:

DOM[ini]S NO[stri]S IU[lio]
CON[stant]IO E[t]
[fl. iulio c]ONST[anti]

4 [victo]RI[bus sem]PE[r augg].
[salam]EINO[rum (*sic*) civitas]
[statuas erexit] AH[eneas]
CU[rante ofl]LIO **S**[ancto]
8 ANTIS[tite urbis].

Οἱ πρῶτοι ἐκδότες χειρίστηκαν τὰ ἀποτμήματα τῆς ἴδιας πλάκας ὡς τέσσερεις διαφορετικὲς ἐπιγραφές. Οἱ J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert συνένωσαν τὰ ἀποτμήματα καὶ ἐξέδωσαν τὴν ἐπιγραφὴ ὡς ἀνωτέρω. Γιὰ τὴ χρονολόγηση αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς καὶ γιὰ τὸν Ἀντίστιο Σαβῖνο βλ. **Ἀμμ. 77**.

Ἀμμ. 120. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΣΕ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ
293-311 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα τὸ 1890 καὶ ἀφοῦ μελετήθηκε ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐκδότη ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Ἔκτοτε θεωρεῖται χαμένη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,05 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 193, ἀρ. 47 (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 68, ἀρ. 156 bis).

[Αὐτοκράτωρ Καῖσ]αρ Γαλή[ριος - - -]

+ . . . Γαλή[ριος . . . ?, Tubbs.

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται στὸν Γαλήριο, ὁ ὁποῖος ἦταν Καῖσαρ μεταξὺ 293 καὶ 311 μ.Χ.

Δ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (Ἀμμ. 121-141)

Ἀμμ. 121. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη στήλη ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποτελουμένη ἀπὸ τέσσερα συνανήκοντα ἀποτμήματα. Τὸ πρῶτο ἀπότμημα ἔχει ὕψος 0,201, πλάτος 0,12 καὶ πάχος 0,04 μ. Τὰ ὑπόλοιπα ἔχουν μαζὶ ὕψος 0,37, πλάτος 0,295 καὶ πάχος 0,04 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τῆς ἑλληνιστικῆς καὶ ῥωμαϊκῆς νεκροπόλεως τῆς Σαλαμῖνος, στὸ σημερινὸ χωριὸ Ἅγιος Σέργιος. Φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου τουλάχιστον μέχρι τὴν κατάληψη τῆς πόλεως ἀπὸ τὰ τουρκικὰ στρατεύματα κατοχῆς τὸ 1974 (ἀρ. 814). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων αὐτοῦ τοῦ ἐπιτύμβιου ἐπιγράμματος σὲ ἰαμβικὸ τρίμετρο κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 79-81, ἀρ. 7-8 (φωτ. πίν. 15, 7-8) (*SEG* 25, 1068 καὶ 1069)· Χατζηιωάννου, ΑΚΕΠ Δα' καὶ Δβ', 1980, ἀρ. 102· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 75, ἀρ. 193 (φωτ. πίν. 17)· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 106-9 (**Ε34**) καὶ 338-46.

[- - - - - - - - - - - -] θνητὸς τίς εἶ;
[- - - - - - - - - - -]ᾳ τὰς ἐμὰς τύχας
[- - - - - - - - - - - - - -]ς ῥύμὸς Ἀίδας
4 [- - - - - - - - - - - - - - -]μορφον πικρᾶς
[- - - - - - - - - - - - - - -ο]υ δυσμοιρίας
[- - - - - - - - - - - -]ῳς ἐμοί, ξένε,
[- - - - - - - - - - - -]ῳ ἀνθήσας ἔτη·
8 οὐδ' αὖ βίου τὸν ἡδὺν [ἤλυθο;]ῳ τρίβῳ·
μέλλων τὰ Μουσῶν δ[ῶ]ρα βαστάζειν ᾳ[λῶς]
ἁρπαστὸς οἷα χρυσὸς ἤ τις ἄργυρο[ς]
κεῖμαι τάφοισι τοῖσδε, θησαυρὸς βαρὺς
12 γονεύσι τοῖς σπ[ε]ίρασιν· ὦ πικρὰ Φύσι,
τί δῆτα γεννᾶς ἥ τ' ἀναλίσκεις ταχύ;
φθονεῖ σεαυτ[ῇ] τῶν καλῶν εἶναί τι σόν;
μηδεὶς φρονῇ[ση μεῖζον ἀνθρώπων] ποτέ·
16 οὐδὲν γὰρ ἐσμ[ὲν πλὴν σκιὰ πάντες βροτοί;].

1. θνητὸς τίς εἶ, Βοσκός: θνητός τις εἶ, Nicolaou· θνητός τις εἶ, *Salamine* **2.** -]ε̣ τὰς ἐμὰς τύχας, Νικολάου: -]ω τὰς ἐμὰς τύχας, *Salamine* **3.** -]ς ο̣ὑμὸς Ἀΐδας, Βοσκός: -]ς οὑμὸς Ἀιδας, Nicolaou· δύ?]σθυμος Ἀΐδας, *Salamine* **6.**]ω̣ς, Βοσκός:]ως, Nicolaou καὶ *Salamine* **7.** -]γ ἀνθήσας, Νικολάου: -]Ι ἀνθήσας, *Salamine* **8.** ἡδύν, Νικολάου: ἡδύ̣ν, Βοσκός || τρίβο**ν**, Βοσκός: τρίβον, Nicolaou καὶ *Salamine* **9.** δ[ῶ]ρα, Βοσκός: δῶρα, Nicolaou· δ[ῶ]ρα, *Salamine* || βαστάζειν κ̣[αλῶς], Νικολάου: βαστάζειν [- -], *Salamine* **12.** σπ[ε]ίρασιν, Βοσκὸς καὶ *Salamine*: σπείρασιν, Nicolaou **13.** γεννᾶς ἥ τ' ἀναλίσκεις, Βοσκὸς καὶ *Salamine*: γεννᾶς ἦτ' ἀναλίσκεις, Nicolaou **14.** φθονεῖ σεαυτ[ῇ], Βοσκὸς καὶ *Salamine*: φθονεῖς ἑαυτ[όν], Nicolaou **15.** φρονή̣[ση μεῖζον ἀνθρώπων], Βοσκός: φρονή[ση μεῖζον ἀνθρώπων], Nicolaou· φρονη[- - - - - - -], *Salamine*.

Ἡ Νικολάου χειρίστηκε τὰ ἀποτμήματα τῆς ἴδιας πλάκας ὡς δύο διαφορετικὲς ἐπιγραφές. Ὁ ποιητὴς στὴν ἐπιτύμβια στήλη γιὰ τὸν θνητό, ποὺ πρόωρα ἔχασε τὴ ζωή του, προβαίνει σὲ μία ἀποστροφὴ πρὸς τὴ φύση καὶ καταλήγει στὴν ἀνάγκη μετριοφροσύνης λόγω τῆς μηδαμινότητας τοῦ ἀνθρώπου. Σ' αὐτὸ τὸ ἐπίγραμμα ἐμφανίζεται νὰ μιλᾶ ὁ ἴδιος ὁ νεκρός, ὅπως καὶ σὲ ἄλλα ἐπιτύμβια ἐπιγράμματα τῆς Κύπρου βλ. **Λάρ. 80**.

Ἀμμ. 122. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ (;) ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Α' ἢ Β' αἰ. μ.Χ.

Στήλη (;) ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,185, μεγίστου πλάτους 0,19 καὶ πάχους ἀπὸ 0,075 (κάτω) μέχρι 0,105 (πάνω) μ. Βρέθηκε σὲ καλύβα πίσω ἀπὸ τὴν ἀποθήκη στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,022 μέχρι 0,032 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 112-3, ἀρ. 88 (φωτ. πίν. 11,6)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 92, ἀρ. 266.

[- - - -] υ̣ἱοῦ Τ[- - - - -]

- - - - υἱοῦ *ν* Τ[ηρητίνα ? - - -], Mitford - Nicolaou.

Ἀμμ. 123. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΤΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΩΝΟΣ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους 0,60 καὶ πλάτους 0,45 μ. Βρέθηκε μπροστὰ ἀπὸ τὴν οἰκία τῆς Μαρίας Κακουρῆ στὴν Ἔγκωμη καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,019 μέχρι 0,025 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 171, ἀρ. 2 (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 72, ἀρ. 181).

Διογέννη γυμνασί-
αρχε χρηστέ, χαῖρε.
Ἀρτέμων χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Διογέννη*. Ἐναλλαγὴ ΝΝ ~ Ν πρὸ φωνήεντος βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 518-9. Τὸ φαινόμενο εἶναι κοινὸ στὸν ἑλληνόφωνο κόσμο ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς καὶ ὀφείλεται στὴν ἀσάφεια συλλαβισμοῦ τῶν ὁμοργανικῶν συμφώνων.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Διογένης* βλ. **Λεμ. 262**. Τὸ ὄνομα *Ἀρτέμων* ἀπαντᾶ καὶ σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Πάφο βλ. *JHS* 9, 1888, σ. 254, ἀρ. 121.

Ἀμμ. 124. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΛΙΟΥ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΗ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΑΓΓΕΙΟ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Πήλινο θυμιατήριον, μεγίστου ὕψους 0,10, διαμέτρου βάσεως 0,10 καὶ διαμέτρου τοῦ ποδιοῦ 0,025 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 3228 = Ε. 62/504). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,005 μέχρι 0,011 μ.

Chavane, *petits objets*, σ. 129, ἀρ. 394· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 99, ἀρ. 361 (φωτ. πίν. 22).

Ἐπιτυλὶ χαῖρε

Ἐπιτῦλι, *Salamine*.

Τὸ θηλυκὸ ὄνομα *Ἐπιτυλίς* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Κατὰ τοὺς J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert προέρχεται ἀπὸ τὴν πρόθεση *ἐπί* καὶ τὸ οὐσιαστικὸ *τύλη* (= μαξιλαράκι, στρῶμα). Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὀνόματα σὲ *-υλίς* βλ. O. Masson, *ZPE* 102, 1994, σ. 177-179.

Ἀμμ. 125. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ [ΚΛΑΥΔΙΑΣ ΜΗΝΟ]ΔΩΡ[ΙΔΑΣ] (;)
τέλη Α' ἢ ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.

Τρία μὴ συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο πάχους 0,035 μ: τὸ (*α*), ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,12 καὶ μεγίστου πλάτους 0,13· τὸ (*β*), ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,165 καὶ μεγίστου πλάτους 0,16 καὶ τὸ (*γ*), ἀποκεκρουμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,09 καὶ μεγίστου πλάτους 0,17 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,045 μέχρι 0,048 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 147-8, ἀρ. 110 (φωτ. πίν. 17,4)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 75, ἀρ. 194.

(*α*) - - - - ΔΩΙ̣ - - - - -
- - -ο]υ Κλα̣[υδίου]

(β) - - - - Α̣ Α̣ - - - - -
- - - - εδαι - - - - -
- - - - -μνη̣ - - - - -
- - - - -Υ̣ - - - - - -

(γ) - - *reliquiae* - - -
- - - -μενη- - - - -
- - - -Π̣Α̣Ν̣- - - -

Ἡ ἀποκατάσταση τῆς ἐπιγραφῆς ἔχει γίνει ὡς ἑξῆς ἀπὸ τοὺς πρῶτους ἐκδότες:

[Κλαυδίαν Μηνο]δωρ[ίδα] (;)
[θυγατέρα Τιβερίο]υ Κλα̣[υδίου]
[Μηνοδώρου, γυ]γ̣α̣ῖ̣[κα (;) δὲ]
4 [- - - - - - - - - - ἀγαπω]μένη[ν] (;)
[Τιβερίου Κ]λαυ̣[δίου] Παγ[κλέα]-
[ους ἥρπασ]ε δαί[μων]
[ἀργαλεός· τὸ] μνῆμ[α τοῦτο]
8 [ὁ σύμβιος ἐποί]η̣σ̣[εν] (;)

Οἱ ἀποκαταστάσεις τῶν Mitford - I. Nicolaou σὲ κάποιες περιπτώσεις ἔγιναν *exempli gratia* ἀλλὰ οἱ ἀποκαταστάσεις τῶν ὀνομάτων τῆς

ἐπιγραφῆς πολὺ πιθανὸν νὰ εἶναι ὀρθές. Γιὰ τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς βλ. τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειας τοῦ Παγκλέους στὴν **Ἀμμ. 27**.

Ἀμμ. 126. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑΣ (;) ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

τέλη Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω δεξιά, ὕψους 0,107, πλάτους 0,08 καὶ πάχους 0,023 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Σέργιο καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου (ἀρ. 795). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,018 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 81-2, ἀρ. 9 (φωτ. πίν. 13,9) (= *SEG* 25, 1070· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 90, ἀρ. 247).

- - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - ἡ πό[λις - - -
- - - - - - Λιβύης - - -
- - - - - - ν̣ ζῶ.

---

1. - - - - ἡ πό[λις - - -], *Salamine*: - - - -η πο, Νικολάου.

Ἀμμ. 127. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ PUBLIUM AELIUM BASILIDEM

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,90 μ. ποὺ βρέθηκε στὸν κῆπο κάποιου Παναγῆ Χατζηττοφῆ στὴν Ἔγκωμη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,031 μέχρι 0,044 μ. Κατὰ τὸν Mitford, ὁ ὁποῖος ἔγραφε τὸ 1950, αὐτὸς ὁ κίων ὑπῆρχε ἀκόμη στὴν Ἔγκωμη.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 170, ἀρ. 1 (*CIL* 3, 12109· *ILS*, 2151· I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 76· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 73, ἀρ. 189).

Πβ. Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 54 (ἁπλὴ μνεία).

D(is) M(anibus)
P(ublio) Aelio P(ublici) f(ilio) Basi-
lide Palatina
4 Nicomedia
evoc(ato) Fl(avius) Valens

collega fec(it) fra-
tri pientissimo.

2-3. Basi|lide, Munro: Basi|lio,Tubbs.

Ἡ *Palatina* εἶναι ἀκόμη μιὰ φυλὴ ποὺ ἀπαντᾶ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὶς ὑπόλοιπες βλ. **Πάφ. 151**. Πρόκειται γιὰ ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ ποὺ ἔκανε ὁ υἱὸς πρὸς τὸν πατέρα, ποὺ καταγόταν ἀπὸ τὴ Νικομήδεια.

Ἀμμ. 128. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙ[ΟΥ]

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,91 καὶ διάμετρου 0,405 μ. Βρέθηκε στὴν αὐλὴ τῆς οἰκίας κάποιου Κωνσταντῆ Χατζηττοφῆ στὴν Ἔγκωμη καὶ δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,05 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 171, ἀρ. 3 (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 72, ἀρ. 179).

Ἀπολλώνι[ε]
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀπολλώνιος* βλ. **Λεμ. 203.**

Ἀμμ. 129. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΡΩΜΑΙΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ

μετὰ τὴ βασιλεία τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου

Μαρμάρινη τετράγωνη βάση ποὺ βρέθηκε ἐντοιχισμένη σὲ ἐκκλησία στὸ χωριὸ Βιτσάδα. Λόγω τοῦ ὅτι ἦταν περιτειχισμένη τὸ τέλος τῶν γραμμῶν δὲν μποροῦσαν νὰ ἀναγνωσθοῦν ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐκδότη. Ὁ Mitford στὰ 1950 ἀναφέρει ὅτι ὁ λίθος μετὰ τὴν καταστροφὴ τῆς ἐκκλησίας βρισκόταν στὸ ἔδαφος βορείως τῆς νέας ἐκκλησίας τοῦ ἰδίου χωριοῦ. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή της θέση.

CIL 3, 215· Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 55-6 (= *AE* 1953, 171).

Genio
praesidi[i]

et
4 montium
coh(ors) VII Breuc[or(um)]
c(ivium) R(omanorum) eq(uitate) cui prạẹẹst
M. Og[u]ln[i]ụs Ṭiṛ[o] (;) Ṛṛ-
8 aef(ectus) c(uram) [a(gente) P(ublio)] Aeṃiḷi[o]

---

4. montium, Mitford: monim[enti], Mommsen.

Αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι μία ἀπὸ τὶς λίγες στὶς ὁποῖες ἀναφέρονται Ῥωμαῖοι στρατιῶτες, πβ. **Πάφ. 151**, **Ἀμμ. 140** καὶ **Ἀβ. Πρ. 17**.

Ἀμμ. 130. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [Μ]ΕΛΙΤΩΝΟΣ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ὁ ὁποῖος ἀπὸ εἶναι χαμένος ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ. Ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐκδότη ἀναφέρεται ὅτι βρέθηκε στὸ χωριὸ Σύγκραση, δυτικῶς τῆς Σαλαμῖνος, στὴν καταστραφεῖσα ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Nicolaou.

LBW 2762 (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 73, ἀρ. 187).

[Μ]ελίτων
[χρ]ηστέ,
[χα]ῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Μελίτων* βλ. **Λεμ. 150**.

Ἀμμ. 131. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΓΕΜΕΛΛΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ὕψους 0,305 καὶ πλάτους 0,152 μ. Βρέθηκε τὸ 1877 ἢ τὸ 1878 στὴ Σαλαμῖνα.

Cesnola, *Salaminia*², 1884, σ. 98-9 (πίν. 109) (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 72, ἀρ. 180).

Γέμελλε

χρηστέ,
χαῖρε.
4 Ἐλαφρά
σοι γῆ.

Τὸ ὄνομα *Γέμελλος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Μαρτυρεῖται καὶ στὴν Ἀμοργό, τὴν Κυρηναϊκὴ καὶ τὴν Κάλυμνο, βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Ἀμμ. 132. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΥΟΔΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ὕψους 0,146 καὶ πλάτους 0,235 μ. Βρέθηκε τὸ 1877 ἢ τὸ 1878 στὴ Σαλαμῖνα.

Cesnola, *Salaminia*², 1884, σ. 98 (πίν. 107) (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 72-3, ἀρ. 183).

Εὐοδ<ί>α
χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐοδία* βλ. **Λάρ. 106**.

Ἀμμ. 133. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΦΡΑΝΟΡΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ὕψους 0,16 καὶ πλάτους 0,25 μ. Βρέθηκε τὸ 1877 ἢ τὸ 1878 στὴ Σαλαμῖνα.

Cesnola, *Salaminia*², 1884, σ. 98 (πίν. 108) (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 73, ἀρ. 184).

Εὐφράνωρ
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐφράνωρ* βλ. **Λεμ. 419**.

Ἀμμ. 134. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΑΤΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, ὕψους 0,64 καὶ πλάτους 0,24 μ. Βρέθηκε τὸ 1877 ἢ τὸ 1878 στὴ Σαλαμῖνα.

Cesnola, *Salaminia*², 1884, σ. 97 (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 73, ἀρ. 188).

Σωτηρᾶ
χρηστέ,
χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Σωτηρᾶς* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Μαρτυρεῖται καὶ στὴν Εὔβοια, τὴ Θᾶσο καὶ τὴ Θῆρα, βλ. *LGPN* I, σ.λ. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ -ᾶς, -ᾶτος βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71.

Ἀμμ. 135. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΜΕ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ (;)

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,092, μεγίστου πλάτους 0,085 καὶ πάχους 0,015 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,012 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 160-1, ἀρ. 125 (φωτ. πίν. 18,4)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 76, ἀρ. 197 (φωτ. πίν. 17).

- -
[- - - τὴ]ν μη̣τ̣[έρα - - - - - - - - - -]
[- - - - -]κον εἰσε[- - - - - - - - - - -]
[- - - - ο]ὐδενὶ ἁπ[άντων - - - - -]
4 [- - - - -] γένος τ̣η̣[- - - - - - - - - -]
[- - - - -] Γαΐῳ Νη[- - - - - - - - - -]
[- - - ἀλ]λὰ καθ' ἕ[καστον (;) - -]
- -

1. [- - - τὴ]ν μητέ[ρα - - - -], Mitford - Nicolaou: [- - -]ν μητ[- - - -], *Salamine* **2.** [- - - -]κον εἰσε[- - - -], *Salamine*: [- - ἰδιωτι]κὸν ? εἰσέ[νεκτον? - -], Mitford - Nicolaou **3.** [- - - -] γένος τη[- - - -], *Salamine*: [- - ἄλλω ο]ὐδενὶ ἁπ[άντων - -], Mitford - Nicolaou· [-ο]ὐδενὶ απ[- - -], *Salamine* **4.** [- εἰ μὴ τὸ] γένος τῇ[ς - - - -], Mitford - Nicolaou **6.** [- - - ἀλ]λὰ καθ' ἕ[καστον ? - -], Mitford - Nicolaou: [- -]λα καθ' έ[- - -], *Salamine*.

Κάποιος, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται, ἀνήγειρε τάφο γιὰ τὴ μητέρα του καὶ ἀπαγορεύει τὴν ταφὴ οἱουδήποτε ξένου πρὸς τὴν οἰκογένειά του, σύμφωνα μὲ τὴν ἀποκατάσταση τῶν πρώτων ἐκδοτῶν.

Ἀμμ. 136. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΗΠΕΙΡΩΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Τέσσερα συνανήκοντα ἀποτμήματα λευκῆς μαρμάρινης πλάκας, πλήρους μόνο ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,26, μεγίστου πλάτους 0,63 καὶ πάχους 0,04 μ. Βρέθηκε στὴ δεξαμενὴ τοῦ Ἀνατολικοῦ Δωματίου ΙΙ, καὶ μεταφέρθηκε τὸ 1955 στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Μετὰ τὴν κατάληψη τῆς πόλης ἀπὸ τὰ τουρκικὰ στρατεύματα κατοχῆς ἡ τύχη τῆς ἐπιγραφῆς ἀγνοεῖται. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,045 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 53-4, ἀρ. 31 (φωτ. σ. 54)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 75-6, ἀρ. 195· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 142-3 (**Ε68**) καὶ 449-50 (φωτ. σ. 141).

[- - -] ἀνέστησε πτόλις θρόν[ον - - -]
[ἐγείνα]τό (;) μ' Ἤπειρος ἠδὲ ἐν Αἰο[λίδι -]
[- - - - - - -]- - Γ̣Λ̣[- - - - ο]ὐρανίῳν[- - - - -]
- -

2. [ἐγείνα]τό, Mitford - I. Nicolaou: - - - -το, *Salamine* **3.** Γ̣Λ̣[- - - - , *Salamine*: γλ[υκυ-, Mitford - Nicolaou || ο]ὐρανίῳν, Βοσκός: ο]ὐρανίων, Mitford - Nicolaou καὶ *Salamine*.

Οἱ πρῶτοι ἐκδότες πιστεύουν ὅτι πρόκειται γιὰ ἕνα μετρικὸ ἐπιτύμβιο ἑνὸς διδασκάλου ἀπὸ τὴν Ἤπειρο, ἐνῶ οἱ J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert σημειώνουν ὅτι ἡ ἀπουσία συμφραζομένων δὲν ἐπιτρέπει νὰ μιλοῦμε μὲ βεβαιότητα γιὰ δάσκαλο ἢ φιλόσοφο ἐξαιτίας τῆς λέξεως *θρόνος* (ἡ ὁποία ἐκτὸς ἀπὸ τὶς σημασίες τοῦ καθίσματος, τῆς ἕδρας καὶ τοῦ ἑδράνου, χρησιμοποιεῖται καὶ γιὰ νὰ δηλώσει τὴν ἕδρα δικαστοῦ ἢ διδασκάλου ἢ φιλοσόφου βλ. *LSJ*[9] σ.λ.). Οἱ Mitford - I. Nicolaou ἀναφέρουν καὶ ἄλλες ἐπιγραφὲς γιὰ Ἠπειρῶτες, ποὺ πεθαίνουν στὴν Κύπρο: οἰκογένεια Ἠπειρωτῶν στὴν ὑπηρεσία τοῦ Φιλαδέλφου καὶ τοῦ Εὐεργέτη

Α' σὲ ἐπιγραφὲς τοῦ Κουρίου καὶ τῆς Νέας Πάφου, βλ. Mitford, *IK*, ἀρ. 60, καὶ *JHS* 57, 1937, σ. 35, ἀρ. 9· δύο Ἠπειρῶτες στρατιῶτες ὑπηρετοῦν ὡς μισθοφόροι καὶ πεθαίνουν στὴν Ἀμαθοῦντα στὰ τέλη τοῦ Δ' αἰ. π.Χ., βλ. Myres – Richter, *CCM* 5962.

Ἀμμ. 137. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 174, ἀρ. 42.

Ἐπαφρό-
δ̣ειτε χρη̣σ-
τέ, χαῖρε.

Ἀμμ. 138. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα, ὕψους 0,12 καὶ πλάτους 0,15 μ. Βρέθηκε στὸν ναὸ τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα καὶ κατὰ τὸν Μενάρδο εὑρίσκετο «παρὰ τῷ κ. Φιλίππῳ Κωνσταντινίδῃ ἐν Τρικώμῳ». Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 136, ἀρ. 3 (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 73, ἀρ. 186).

Μᾶρκε
νεώτερε
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Μᾶρκος* βλ. **Λεμ. 227**.

Ἀμμ. 139. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΑΡΑ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη πλάκα, ὕψους 0,63, πλάτους 0,25 καὶ πάχους 0,025 μ. Βρέθηκε σὲ τάφο στὸν Ἅγιο Σέργιο καὶ ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα 10 τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου (Inscr. GR 223). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,012 μ. (Αὐτοψία στὶς 27/6/2006).

Μαρκίδου, *ΚΧ* 1923, σ. 133-4 (Seyrig, *BCH* 51, 1927, σ. 148-51, ἀρ. 7 = *SEG* 6, 802)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 76-7, ἀρ. 17 [φωτ. πίν. 17])· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 3. *Πεζογραφία*, σ. 98-9 (**E8**) καὶ 309-12 (φωτ. σ. 101)

Πβ. Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 13, ὑποσ. 1 (γιὰ τὴ λέξη *σπόριμα*)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1323, ὑποσ. 154 (ἀποκατάσταση τῶν τελευταίων τεσσάρων στίχων) (= *SEG* 30, 1649).

Εἴ τις ἐπὶ τὸν τάφον ἐλ-
θεῖν βασιλεὺς ἢ τύραννος
ἢ στρατηγὸς ἢ οἱοσδήποτε
4 ἀνὴρ ἢ γυνὴ προσελεύσε-
ται (ἢ) ἀρεῖ τι τῶν συνταφέντων
αὐτοῖς ἢ νεκρὸν σκυλεύσει ἢ
αὐτοὺς μεταθήσει εἰς τόπον
8 ἄλλον ἢ ὑπ' ἄστρα δείξει, ὑμεῖς
δαίμονες ἐνκότιοι αὐτῷ γέ-
νοισθε καὶ μήτε ποσὶν μήτε
γόνασιν μήτε ὀφθαλμοῖς ὁλό-
12 κληρος γλυκερὸν φάος ὁράτω,
καὶ μήτε βίον ἴσχοι στάσιμον,
μήτε γάμον, μήτε τέκνον
ἴσχοι διόλου, μήτε ἀγαθόν τι
16 ποιῶν χάριν ἢ κόρον ἴσχοι
μήτε κακόν τι ποιῶν λάθοι,
ἀλλ' ἐν βασάνοις ἀπόλοιτο
καὶ ἐξώλης καὶ πανώλης
20 γένοιτο· καὶ γένοιτο αὐτῷ
τὰ νοητὰ ἀνόητα, τὰ εὔπο-
ρα ἄπορα, τὰ πράξιμα ἄπρα-
κτα, τὰ νόστιμα ἄνοστα,
24 τὰ πλωτὰ ἄπλωτα, τὰ κάρπι-
μα ἄκαρπα, τὰ σπόριμα
ἄσπορα, τὰ γόνιμα ἄγονα,
τὰ γλυκέα πικρά, τὰ εὐτυχῆ
28 ἀτυχῆ, τὰ λαμπρὰ μέλανα, τὰ
ἱλαρὰ λυπηρά, τὰ ζῶντα νε-

κρά, τὰ γενέσια πένθιμα· καὶ
μήτε παρὰ τῇ γῇ μητρὶ τε-
32 λευτήσας τόπον ἴσχοι μήτε
ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὸ χθόνα
προσδέξοισθε, ἀλλ' ἀνόδυρ-
τος, ἄκλαυστος, ῥηπιζόμε-
36 νος πρὸς κύνα δεινὸν καὶ
ἐχίδνης φυσήματος ἔστω.

---

5. (καὶ), Μαρκίδης, Seyrig **35-36.** ῥηπιζόμε|νος, Mitford: ῥηπιξόμε|νος, *Salamine* **35-37.** ἄκλαυστος, [- - με]|νος πρὸς κύνα (?) δάκνων καὶ | ἐχίδνης φυσήματος - - - -, Μαρκίδης, Seyrig.

Σχόλια: στ. 9: *ἐνκότιοι*. Ἡ ἔμβασις ἀποδίδεται μὲ Ν (τὸ μοναδικὸ ληκτικὸ ἔρρινο τῆς ἀρχαίας [καὶ νέας] ἑλληνικῆς γλώσσας, κατὰ τὸ γλωσσικὸ αἰσθητήριο τοῦ φυσικοῦ ὀμιλητῆ) βλ. Brixhe 1987², σ. 34.

Πρόκειται γιὰ κατάρα ποὺ ἀποσκοπεῖ στὴν ἀποτροπὴ τῆς συλήσεως τοῦ τάφου πβ. τοὺς μαγικοὺς καταδέσμους τῆς Ἀμαθοῦντος καὶ τὴν **Λάρ. 125**. Γιὰ τὶς ἀπειλητικὲς φράσεις σὲ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου βλ. Ντάντη 1983, σποράδην. Αὐτὸς ποὺ παραβιάζει τοὺς τάφους, *ἱερόσυλος*, ἔνοχος *ἀσεβείας*, βλ. Strubbe, *Magica Hiera*, σ. 33.

Ἀμμ. 140. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ Q. CAICILIUS RUFUS

τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη στὴν ἄνω ἀριστερὴ γωνία καὶ στὸ κέντρο, ὕψους 0,65, πλάτους 0,605 καὶ πάχους 0,03 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Λιμνιά, ποὺ βρίσκεται τέσσερα περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικῶς τῆς Σαλαμῖνος. Κατὰ τὴ Νικολάου φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου (ἀρ. 793· M.P. 60/59/2, bl. 63), ἐνῶ σύμφωνα μὲ τοὺς ἐκδότες τοῦ *Salamine* φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 3289 = E.66). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,05 μέχρι 0,052 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 75-7, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 13,5)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 73-4, ἀρ. 190 (φωτ. πίν. 17).

[D(is)] M(anibus) S(acrum)
Q. C[a]ecilio Rufo
eq(uiti) R[om(ano) vixit] annis

4 XXIIII, me[n(sibus) - -]I, dieb(us) X,
marito dul[c]issimo
bene merenti fecit
Aelia Maximina coniux.

---

5. dulc◎issimo, Nicolaou.

Ἡ σύζυγος ἑνὸς Ῥωμαίου ἱππέως, ὁ ὁποῖος πέθανε σὲ ἡλικία 24 ἐτῶν, ἀναθέτει αὐτὴν τὴν ἐπιτύμβια ἐπιγραφή. Ἡ Νικολάου χρονολογεῖ τὴν ἐπιγραφὴ μὲ ἀμφιβολία στὸν Β' αἰ. μ.Χ., ἐνῶ οἱ J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert στὰ τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ. βάσει τῶν γραμμάτων. Σὲ αὐτὴν τὴν περίπτωση ἡ ὑπόθεση τῆς Νικολάου ὅτι ὁ Ῥωμαῖος αὐτὸς στρατιώτης βρῆκε τὸν θάνατο κατὰ τὴν καταστολὴ τῆς ἐξέγερσης τῶν Ἰουδαίων στὴν Κύπρο κατὰ τὸ 116 μ.Χ. δὲν μπορεῖ νὰ εὐσταθεῖ.

Ἀμμ. 141. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, μὲ δύο χέρια ὑψωμένα σὲ στάση δέησης. Ἡ στήλη εἶναι θραυσμένη σὲ δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα, ἕνα μέρος τῆς ὁποίας στὴν ἀριστερὴ πλευρὰ ἔχει χαθεῖ. Ὁ λίθος βρέθηκε στὴν Ἔγκωμη, πωλήθηκε στὸ Λονδίνο καὶ κατέληξε στὴν Ἀλεξάνδρεια, στὸ γραφεῖο τοῦ Προέδρου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας σύμφωνα μὲ τὸν τελευταῖο ἐκδότη.

Fr. Cumont, *RPAA* 5, 1926-7, σ. 69-73 (φωτ. πίν. 1) (= *SEG* 6, 803)· τοῦ ἰδίου, *Syria* 14, 1933, σ. 385-95· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 76, ἀρ. 198 (*SEG* 35, 1470)· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 3. *Πεζογραφία*, σ. 100-1 (**E9**) καὶ 312-3 (φωτ. σ. 100).

Κύριε Ἥλιε
ὡς δικαίως ἀνατέλ-
λις, μὴ λάθοιτό σε
4 ὁ ἐπίβουλος γενά-
μενος τῆς ψυχῆς
Καλλιόπης, ἀλλὰ ἐπί-
πεμψον αὐτῷ τὰς στε-
8 ναχὰς τῶν βιαθανά-
των· Καλλιόπη χρησ-
τή,
(ἥ) ἐθάνη (ἐτῶν) κη'.

Γιὰ τὴ λατρεία τοῦ Ἥλιου βλ. **Λάρ. 191**. Αὐτὸς ποὺ προκάλεσε τὸν βίαιο θάνατο τῆς Καλλιόπης, ποὺ πέθανε σὲ ἡλικία 28 ἐτῶν, παρέμεινε ἄγνωστος καὶ γι' αὐτὸ γίνεται ἐπίκληση στὸν Ἥλιο, γιὰ νὰ τὸν τιμωρήσει δίκαια στέλνοντάς του τοὺς ἴδιους ἀναστεναγμοὺς τῶν *βιαθανάτων*. Τὸ ὄνομα Καλλιόπη μαρτυρεῖται καὶ στὴν Κρήτη, τὴ Δῆλο, τὴν Πάρο καὶ τὴν Τῆνο, βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Ε. Διάφορα (Ἀμμ. 142-186)

Ι. Ἐπιστολές (Ἀμμ. 142-144)

Ἀμμ. 142. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Στήλη ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,11, μεγίστου πλάτους 0,175 καὶ πάχους 0,07 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.22). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,007 μέχρι 0,009 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 174, ἀρ. 10· Marshall, *GIBM* 4, 979· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 17, ἀρ. 26 (φωτ. πίν. 3).

[- - - - - - - - - - -]ικλ[- - - - - - - - - - -]
[- - - - - - - - -]υλλος Ἀρρυι[- - - - - -]
[- - - - - - - -μος αὐτὸς Α[- - - - - - - -]
4 [- - - - - - - - -σον εἰδότ[ες - - - - - - -]
[- - - - - - - - - -]κρυπτ[- - - - - - - - -]
[- - - - - - - - -] *reliquiae* [- - - - - - - -]

---

2. Θράσυ]λλος, Tubbs || Ἀρρυ[βίου, Tubbs· Ἀρρύ[βου, Marshall.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων. Κατὰ τοὺς J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert, ἡ ἀναφορὰ σὲ *εἰδότ*[*ες - -*] δείχνει ὅτι πρόκειται γιὰ ἐπιστολή.

Ἀμμ. 143. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,06, μεγίστου πλάτους 0,102 καὶ πάχους 0,016 μ. Βρέθηκε

στὴ Σαλαμῖνα στὴν περιοχὴ «Τούμπα τοῦ Μιχαήλη» καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.16). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,012 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 189, ἀρ. 39· Marshall, *GIBM* 4, 990· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 18, ἀρ. 28 (φωτ. πίν. 3).

Πβ. Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 13, ὑποσ. 2 (ἁπλὴ μνεία)· τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1355, ὑποσ. 337 (ἀποκατάσταση καὶ χρονολόγηση τῆς ἐπιγραφῆς) (= *SEG* 30, 1652).

[- - -] αἱ οἰκία[ι καὶ τὰ - - -]
- - - τὰ ἐν κώμῃ [- - - - - - - -]
- -οντά μοι κατ[ὰ διαθήκην (;)]

---

1. οἰκία[ι καὶ τὰ ἀμπέλια (*vel simile quid*), Tubbs καὶ Marshall· οἰκίαι [καὶ τὰ *e.g.* σπόριμα], Mitford **2.** τ]ὰ ἐν Κώμη [τῆς Σαλαμῖνος, Tubbs καὶ Marshall **2-3.** [ὑπάρχ]|οντά μοι καὶ [τῶ δεῖνι], Tubbs· [ὑπάρχ]|οντά μοι κα[τὰ διαθήκην ?], Mitford.

Κατὰ τοὺς J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert, πρόκειται ἐνδεχομένως γιὰ ἐπίσημη ἐπιστολή.

Ἀμμ. 144. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,155 καὶ πλάτους 0,3 μ., ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, οὕτως ὥστε νὰ ταιριάζει στὸ *opus sectile* στὸν ὑπαίθριο χῶρο δυτικῶς τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος, ὅπου βρισκόταν τουλάχιστον μέχρι τὸ 1974. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,043 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 60-1, ἀρ. 38 (φωτ. πίν. 7,7)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 18, ἀρ. 29 (= *SEG* 37, 1394).

- - - - - - - κ̣τημάτ̣ων καὶ καταδικΙ- - - - - - -
- - - - - ζ̣ημιωμάτων εἰδότε[ς ὅτι - - - - - - - -]
- - - ἀ̣κολούθως τοῖς ὑπερφυ[εστάτοις (;) -]
4 [- - - - λ]ιβέλλων ποιεῖτε ὅπως μ̣ὴ - - - - - - -
- -

---

1. κ̣τημάτ̣ων, *Salamine*: χ̣ρημάτων, Mitford - Nicolaou || καταδικΙ- - -, *Salamine*: καταδίκη[ν -- -, Mitford - Nicolaou **4.** μ̣ή, *Salamine*: μή, Mitford - Nicolaou.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται τὸν Γ' αἰ. μ.Χ. βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων ἀπὸ τοὺς J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert, ἐνῶ οἱ πρῶτοι ἐκδότες τὴν χρονολογοῦν τὸν Ε' - ΣΤ' αἰ. μ.Χ. Πρόκειται γιὰ ἐπιγραφὴ ποὺ ἀναφέρεται σὲ καταδίκη, πρόστιμα καὶ ποινές.

ΙΙ. Μιλιοδεῖκτες (Ἀμμ. 145-146)

Ἀμμ. 145-146. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΣΑΛΑΜΙΝΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΡΠΑΣΙΑ
(**145**): 81 μ.Χ. καὶ (**146**): 337-340 μ.Χ.

Ἀπότμημα στήλης, ὕψους 0,65 μ., ἡ ὁποία σὲ δεύτερη χρήση φέρει δύο ἐπιγραφές. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Θεόδωρο καὶ εἶναι χαμένη ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ.

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, ἀρ. 21· *CIL* 3, 6732.

Πβ. Mitford, *JRS* 29, 1939, σ. 118-9 (ἀποκατάσταση τῆς **145**)· τοῦ ἰδίου, *OA* 6, 1950, σ. 86-7 (ἀποκατάσταση τῆς **146**).

(**145**) Imp(erator)
T(itus) Caesar Divi f(ilius) Ves[pasianus]
[Au]g(ustus) [p]ont(ifex) max(imus) tr(ibunitia) pot(estate) [xi, imp.]
4 [xvii, cos.] VIII Des. V[iiii, pater patriae.]
[via]s novas fecit [provinciae Cypri]
per L(ucium) Plotium P[ulchrum (q) procos.]
XVIII

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ χρονολογεῖται βάσει τῆς ἀποκαταστάσεώς της ἀπὸ τὴν 1η Ἰουνίου μέχρι τὶς 13 Σεπτεμβρίου τοῦ 81 μ.Χ. κατὰ τὴν περίοδο ανθυπατείας τοῦ Λ. Πλωτίου Πούλχρου, πβ. **Ἀβ. Πρ. 39**.

(**146**) [(Dominis) N(ostris duobus)]
[Fl(avio) Cl(audio) Constantino]
[triumfatori m]aximo
4 [ac Fl(avio) Iul(io) C]onstantio

[vict]oribus
[semper A]ugustus

Ἡ ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται στοὺς Κωνσταντῖνο ΙΙ καὶ Κωνστάντιο καὶ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 337 μέχρι τὸ 340 μ.Χ.

ΙΙΙ. Ἰουδαϊκὴ ἐπιγραφή (Ἀμμ. 147)

Ἀμμ. 147. ΙΟΥΔΑΪΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Γ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα λευκόφαιης μαρμάρινης κολόνας, ἀποκεκρουμένη ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,207, μεγίστου πλάτους 0,345 καὶ πάχους 0,11 μ Βρέθηκε στὸ μοναστήρι τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα στὴ Σαλαμῖνα καὶ μετὰ τὴν ἐξέτασή της ἀπὸ τὸν πρῶτο ἐκδότη ἀφέθηκε κατὰ χώραν. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,041 (*ρό*) μ.

Mitford, *Byzantion* 20, 1950, σ. 110-6, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 3, σ. 110)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 78, ἀρ. 200.

- - - - - - - - - - - - - - - - - - -
πεντ(άκις) ἀρχι(συναγωγοῦ),
υἱοῦ Ἀνανία
δὶς ἄρχοντ(ος)
(*φύλλο*)

---

initio e.g. [Ἀνενέωσαν] | [τούτους τούς], Mitford **1.** πέντ', Ἀρχί(α), Mitford.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή, ἡ ὁποία εἶναι εἴτε ἐπιτύμβια εἴτε ἀναθηματική, ἀφορὰ στὸν υἱὸ τοῦ Ἀνανία (ἕνα ὄνομα καθαρὰ ἰουδαϊκό βλ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1958, 211 καὶ 1969, 206), ποὺ ὑπῆρξε πέντε φορὲς ἀρχισυνάγωγος καὶ δύο φορὲς *ἄρχων*. Γιὰ τὴ σημασία τῶν τίτλων τῶν ἀξιωματούχων σὲ συναγωγές, ὅπως *ἀρχισυνάγωγος*, *γερουσιάρχης*, *pater* καὶ *mater synagogae*, βλ. Hedner-Zetterholm 2001, σ. 138-139. Γιὰ τὴ ἔκφραση

δὶς ἄρχων σὲ ἰουδαϊκὲς ἐπιγραφές βλ. J. B. Frey, *Corpus Inscr. Judaic.* I, 1936, σ. 87-88. Πρόκειται γιὰ μία σημαντικὴ μαρτυρία γιὰ τὴν ὕπαρξη Ἰουδαίων στὴ Σαλαμῖνα κατὰ τὸν Γ' αἰ. μ.Χ., ὅπως καὶ σὲ ἄλλες περιοχὲς τῆς Κύπρου βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 16: Ἰουδαϊσμὸς καὶ χριστιανισμός, σ. 201-202, παρὰ τὶς πληροφορίες περὶ ἐκδίωξης ὅλων τῶν Ἰουδαίων καὶ ἀπαγόρευσής τους νὰ ξανάρθουν στὴ νῆσο μετὰ τὴν ἐξέγερσή τους τὸ 116 μ.Χ. βλ. Δίων Κασσ. 68.32.3: *ἔν τε Αἰγύπτῳ πολλὰ ἔδρασαν ὅμοια καὶ ἐν τῇ Κύπρῳ, ἡγουμένου τινός σφισιν Ἀρτεμίωνος· καὶ ἀπώλοντο καὶ ἐκεῖ μυριάδες τέσσαρες καὶ εἴκοσι. καὶ διὰ τοῦτ' οὐδενὶ Ἰουδαίῳ ἐπιβῆναι αὐτῆς ἔξεστιν, ἀλλὰ κἂν ἀνέμῳ τις βιασθεὶς εἰς τὴν νῆσον ἐκπέσῃ θανατοῦται. ἀλλ' Ἰουδαίους μὲ ἄλλοι τε καὶ Λούσιος ὑπὸ Τραϊανοῦ πεμφθεὶς κατεστρέψατο.* Συνεπῶς, μετὰ ἀπὸ ἄγνωστο χρονικὸ διάστημα ἡ ἀπαγόρευση ἀτόνησε.

IV. Varia (Ἀμμ. 148-185)

Ἀμμ. 148. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΟΝΟΜΑΤΩΝ (;) Α' αἰ. μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,26, μεγίστου πλάτους 0,24 καὶ πάχους 0,108 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα στὴν περιοχὴ τῆς βασιλικῆς καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. E. 77). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,012 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 20, ἀρ. 33.

[- - - -]αγα[- - - - - - - -]
[- - Σ]ώσου *vac.* Λ[- - -]
[- -]λιος Γαμ[- - - - - -]
4 [- -] Νικοκλέο[υς - - -]
[- -] Νουμηγ[ίου- - - - - -]
[- - -]ΟΣΤΕΣ[- - - - - -]
[- - -]ΟΣΕΠ[- - - - - - -]
8 [- - - -]ΤΩ[- - - - - - - -]

Τὸ ὄνομα *Σῶσος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Ἀμμ. 69**. Τὸ ὄνομα Νικοκλῆς ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 291**. Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων.

Ἀμμ. 149. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΟΝΟΜΑ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ (ΙΣΩΣ ΤΟΥ L. SERGIUS PAULUS) 46-48 μ.Χ.

Ἐπιγραφὴ σὲ ἀγαλμάτιο ὕψους 0,46 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα.

Cesnola, *Salaminia*², 1884, σ. 108 (πίν. 118) (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 49, ἀρ. 105).

- - - T.I.PROCONSUL.P.SERGE- - - -

Ἡ ἐπιγραφὴ μπορεῖ νὰ ἀναφέρεται στὸν *L. Sergius Paulus*, ἀνθύπατο κατὰ τὰ ἔτη 46-48 μ.Χ., πβ. *PIR*¹, σ. 221, ἀρ. 376, ὁ ὁποῖος προσηλυτίσθηκε στὸν χριστιανισμὸ ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους Βαρνάβα καὶ Παῦλο βλ. *Πράξ.* 13.7-12: (7) *ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ ἀνδρὶ συνετῷ. οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ·* (8) *ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος —οὕτω γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ— ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως.* (9) *Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου καὶ ἀτενίσας πρὸς αὐτὸν εἶπεν·* (10) *ὦ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύση διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας;* (11) *καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. παραχρῆμα δὲ ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς.* (12) *τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς ἐπίστευσεν, ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου.*

Ἀμμ. 150. ΣΦΡΑΓΙΣΜΑ

Α' αἰ. μ.Χ.

Ὠοειδὴς σφραγιδόλιθος ποὺ παρουσιάζει τὸν Ἀσκληπιό. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα.

Cesnola, *Salaminia*², 1884, σ. 151, ἀρ. 39 (πίν. 15, 78) (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 103, ἀρ. 402).

Κτησία

Τὸ ὄνομα *Κτησίας* ἀπαντᾶ καὶ στὴν Ἄνδρο, τὴ Χίο καὶ τὴν Κυρηναϊκή, βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Ἀμμ. 151. Ο ΕΡΜΗΣ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΧΡΥΣΙΠΠΟΥ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Ἑρμαϊκὴ στήλη ἀπὸ φαιὸ μάρμαρο τοῦ Χρυσίππου, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν ἐπιγραφή, ἀποκεκρουμένη ἄνω, ὕψους 1,414, πλάτους 0,275 καὶ πάχους 0,255 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου (ἀρ. 35). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,037 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou εἰς V. Karageorghis, *BCH* 86, 1962, σ. 404 (φωτ. πίν. 97) (= *SEG* 23, 610)· Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 154-5, ἀρ. 117 (φωτ. πίν. 16,5)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 57, ἀρ. 126 (φωτ. πίν. 13)· I. Nicolaou, *CIS*, πίν. 33 (φωτ.).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1964, 539 (ἁπλὴ μνεία).

Χρύσιππος

Ὁ Χρύσιππος Ἀπολλωνίου, ποὺ ἀναφέρεται στὴν Ἑρμαϊκὴ στήλη τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος, ἦταν ὁ στωικὸς φιλόσοφος, υἱὸς τοῦ Ἀπολλωνίου ἀπὸ τοὺς Σόλους τῆς Κιλικίας, μαθητὴς τοῦ Ζήνωνος. Ἡ φιλοσοφία τοῦ στωικισμοῦ ἐπηρέασε ἰδιαίτερα κατὰ τοὺς πρώτους δύο αἰῶνες μ.Χ.

Ἀμμ. 152. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΑΜΦΟΡΕΑ

β' ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.

Ἄνω μέρος πήλινου ἀμφορέως, ὕψους 0,049 καὶ διαμέτρου 0,084 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 2579 = E. 41). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,006 μέχρι 0,01 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 101, ἀρ. 376 (φωτ. πίν. 23).

Τιτιανοῦ.

Ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται βάσει τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων. Τὸ ὄνομα Τιτιανός μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορά, βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Ἀμμ. 153. ΣΦΡΑΓΙΣΜΑ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Σφραγιδόλιθος ἐπὶ τοῦ ὁποίου παρίσταται σφὶγξ ποὺ περιβάλλεται ἀπὸ κυκλικὰ χαραγμένη ἐπιγραφή.

Cesnola, *Salaminia*², 1884, σ. 148, ἀρ. 35 (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 103, ἀρ. 401).

LICOCATRIX +

Ἀμμ. 154. ΟΝΟΜΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΑΜΦΟΡΕΑ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Λαιμὸς πήλινου ἀμφορέως, ὕψους καὶ πλάτους 0,13 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 163 = A. 5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,01 μ.

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 56, ἀρ. 111 (φωτ. πίν. 121)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 101, ἀρ. 384 (φωτ. πίν. 23).

Corneli Pollio(nis)
Silvanus f(ecit).

Ἀμμ. 155. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΑΓΓΕΙΟ ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἐπιγραφὴ σὲ πήλινο ἀγγεῖο, τὸ ὁποῖο βρέθηκε στὸ Δαιμονοστάσιον. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 92 καὶ ὑποσ. 2 (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 101, ἀρ. 385).

Prince-
ps Titi

Ἀμμ. 156. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΑΓΓΕΙΟ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἀπότμημα πήλινης κούπας, διαμέτρου 0,06 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 547 = A. 13).

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 101, ἀρ. 386.

L. Rasin. OFF

Ἀμμ. 157. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΑΜΦΟΡΕΑ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Πήλινος ἀμφορεὺς ποὺ φέρει ἐπιγραφὴ στὸν λαιμό. Ἔχει ὕψος 0,26 καὶ πλάτος 0,135 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 296 = A. 9).

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 56, ἀρ. 112 (φωτ. πίν. 122)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 101-2, ἀρ. 387.

(*α*) MA[- - - -]
(*β*) MAR[- - -]

Ἀμμ. 158. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΛΥΧΝΟ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Cesnola, *Salaminia*², 1884, σ. 256, ἀρ. 10 (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 97, ἀρ. 339).

CLA

Ἀμμ. 159. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΛΥΧΝΟ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

CIL 3, 12114· Oziol, *Les lampes*, σ. 78-9· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 98, ἀρ. 352.

Fausti

Ἀμμ. 160. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΛΥΧΝΟ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

CIL 3, 12115· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 98, ἀρ. 353.

Spe

Ἀμμ. 161. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΚΥΠΕΛΛΟ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Πήλινο κύπελλο, τὸ ὁποῖο ἔχει ὕψος 0,075 καὶ διάμετρο 0,75 μ. Βρέθηκε στὸν τάφο 1 τῆς νεκροπόλεως τῆς Σαλαμῖνος στὸν Ἅγιο Σέργιο. Ἡ ἐπιγραφὴ χαράχθηκε μετὰ τὴν ὄπτηση καὶ ἀναφέρεται πιθανώτατα στὸν ἰδιοκτήτη.

Karageorghis, *ENSal* IV, 1978, σ. 49, ἀρ. 125 (φωτ. πίν. 30) (= *SEG* 30, 1656)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 99, ἀρ. 363 (φωτ. πίν. 22).

Σωάνδρου.

Τὸ ὄνομα *Σώανδρος* ἀπαντᾶ σὲ δύο ἀκόμη ἐπιγραφὲς τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς βλ. *SEG* 30, 156 καὶ Ἰ. Νικολάου, *PPC* Σ 50.

Ἀμμ. 162. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΑΜΦΟΡΕΑ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Πήλινος ἀμφορέας. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 761 = PO. 51).

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 85, ἀρ. 176· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 99, ἀρ. 367 (φωτ. πίν. 22).

Πβ. Chavane, *petits objets*, σ. 29, ἀρ. 78.

Πάλ-
μα-
τος.

Ἀμμ. 163. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΑΓΓΕΙΟ

Β' αἰ. μ.Χ.

Πήλινο ἀγγεῖον, πιθανῶς Aryballe (;). Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα.

Cesnola, *Salaminia*², 1884, σ. 244-5 (πίν. 294)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 100, ἀρ. 368.

ΔΙΟΔΩ
ΔΙΟΩ

1-2. Διόδω(ρος) | Διοω(κλέους), Cesnola.

Ἀμμ. 164. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΠΟΥ ΠΑΡΑΔΙΔΕΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,065, μεγίστου πλάτους 0,11 καὶ πάχους 0,032 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 82.11-10.3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,05 μ.

Newton, *GIBM* II, ἀρ. 393· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 91, ἀρ. 259.

[- - Διο]ṿύσιος καὶ -Ι[- -]
[- -]μ̣ων γένος π[- - - - -]
[- - - - -] κ̣ωλυτω[- - - - -]
[- - - - - -]ι̣ρτη[- - - - - - -]

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Διονύσιος* βλ. **Λευκ. 82.**

Ἀμμ. 165. ΕΠΙΓΡΑΦΗ, ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΑΡΑΔΙΔΕΤΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ [Λ]ΟΓΓΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,097, μεγίστου πλάτους 0,18 καὶ πάχους 0,025 μ. Βρέθηκε στὴν παραλία τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου (ἀρ. 189· Μ.Ρ. 138/39/2, bl. 108). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,026 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1968, σ. 79-80, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 19,13)· (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 90, ἀρ. 249).

- - - - - - - - - - - - - - - - -
[τ]οῦ κρατίστου - - - -
[Λ]όγγου - - - - - - - - -

Ἀμμ. 166. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΑΜΦΟΡΕΑ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Πήλινος ἀμφορεύς, ὕψους 0,215 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 2886 = A. 57). Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι βαμμένη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,08 μ.

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 83, ἀρ. 173 (φωτ. πίν. 193)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 100-1, ἀρ. 375.

Φολβίο[υ].

Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Ἀμμ. 167. ΟΝΟΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Μικρὴ βάση ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,19, πλάτους 0,275 καὶ πάχους 0,008 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἅγιος Σέργιος καὶ φυλάσσεται στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου. Στὴ βάση εἶναι ἐπιγεγραμμένες τρεῖς ἐπιγραφές.

Σακελλαρίου, *Κυπριακά* I, σ. 170· *LBW* 2760· Colonna-Ceccaldi, *RA* 28, 1874, σ. 92-3 (πίν. 3)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 58, ἀρ. 130.

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1988, 889.

(*α*) Λεοντίου
ἐπαρχικο[ῦ]

(*β*) Ἑρμόλαος
ἐποίουν

(*γ*) Ψυχάρους

Ὁ Ἑρμόλαος εἶναι ὁ γλύπτης.

Ἀμμ. 168. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΠΙΝΑΚΙΟ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πήλινο πινάκιο, συντεθειμένο ἀπὸ ἐννέα ἐπανακολλημένα ἀποτμήματα, ὕψους 0,056, διαμέτρου τοῦ πάτου 0,23 καὶ διαμέτρου τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφάνειας 0,032 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 1951 = Ε. 56). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,005 μέχρι 0,01 μ.

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 84, ἀρ. 174 (φωτ. πίν. 194)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 99, ἀρ. 364.

Σπορίωνος.

Τὸ ὄνομα *Σπορίων* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορά.

Ἀμμ. 169. ΟΝΟΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΠΙΝΑΚΙΟ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πήλινο πιάτο, συντεθειμένο ἀπὸ ἑπτὰ ἐπανακολλημένα ἀποτμήματα, ὕψους 0,07, διαμέτρου τοῦ πάτου 0,40 καὶ διαμέτρου τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφάνειας 0,050 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 1986 = Ε. 57). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,025 μ.

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 84, ἀρ. 175 (φωτ. πίν. 195)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 99, ἀρ. 365.

Ἑρμογένους.

Γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστῆ βλ. **Πάφ. 156**.

Ἀμμ. 170. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΑΜΦΟΡΕΑ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πήλινος ἀμφορεύς, τοῦ ὁποίου σώζεται ὁ λαιμός. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 1787 = Ε. 33). Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι βαμμένη.

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 81, ἀρ. 170 (φωτ. πίν. 189)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 100, ἀρ. 372 (φωτ. πίν. 22).

Νεικη[- - -]

Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Ἀμμ. 171. ΟΝΟΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΛΥΧΝΟ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πήλινος λύχνος, ὁ ὁποῖος σώζεται ἀποσπασματικῶς, ὕψους 0,022 καὶ πλάτους 0,085 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Ἀμμ. 161**. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη στὴ βάση.

Karageorghis, *ENSal* IV, 1978, σ. 33, ἀρ. 73 (φωτ. πίν. 19) (= *SEG* 30, 1656).

ΙΡ

Ἀμμ. 172. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΑΜΦΟΡΕΑ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Πήλινος ἀμφορεύς, τοῦ ὁποίου σώζεται ὁ λαιμός, ἀποκεκρουμένος σὲ δέκα ἀποτμήματα, ὕψους 0,21 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 2884 = Α. 56). Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι βαμμένη. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,08 μέχρι 0,014 μ.

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 83, ἀρ. 172 (φωτ. πίν. 192)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 100, ἀρ. 374.

Ἰαναρίου

Σ̣αλ(αμινίου) ;

Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Ἀμμ. 173. ΟΝΟΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΛΥΧΝΟ

μετὰ τὸ 250 μ.Χ.

Πήλινος λύχνος, ὕψους 0,04 καὶ πλάτους 0,095 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Ἀμμ. 161**. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη στὴ βάση.

Karageorghis, *ENSal* IV, 1978, σ. 31, ἀρ. 18 (φωτ. πίν. 19) (= *SEG* 30, 1656· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 98, ἀρ. 350).

Σφυρί-
δων-
ος
4 Εὐφωτίου.

Σχόλια: Σφυρίδωνος ἀντὶ Σπυρίδωνος.

Γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστῆ βλ. **Πάφ. 35**.

Ἀμμ. 174. ΟΝΟΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΛΥΧΝΟ

μετὰ τὸ 250 μ.Χ.

Πήλινος λύχνος. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Ἀμμ. 161**. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη στὴ βάση.

Karageorghis, *ENSal* IV, 1978, σ. 33, ἀρ. 70 (φωτ. πίν. 19) (= *SEG* 30, 1656· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 98, ἀρ. 349).

Ἑρμιανο[ῦ]

Ἀμμ. 175. ΟΝΟΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΛΥΧΝΟ

μετὰ τὸ 250 μ.Χ.

Πήλινος λύχνος, ὕψους 0,035 καὶ πλάτους 0,085 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Ἀμμ. 161**. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη στὴ βάση.

Karageorghis, *ENSal* IV, 1978, σ. 38, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 25) (= *SEG* 30, 1656· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 98, ἀρ. 351).

Σφυ-
ρίδω-
νος.

Σχόλια: Σφυρίδωνος ἀντὶ Σπυρίδωνος.

Γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστῆ βλ. **Πάφ. 35**.

Ἀμμ. 176. ΟΝΟΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΛΥΧΝΟ

μετὰ τὸ 250 μ.Χ.

Πήλινος λύχνος, ὕψους 0,04 καὶ πλάτους 0,10 μ. Βρέθηκε στὴν ἴδια θέση μὲ τὴν **Ἀμμ. 161**. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη στὴ βάση.

Karageorghis, *ENSal* IV, 1978, σ. 37, ἀρ. 4 (φωτ. πίν. 24) (*SEG* 30, 1656).

[Σφυρίδω;]νος.

Γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστῆ βλ. **Πάφ. 35**.

Ἀμμ. 177. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΠΙΝΑΚΙΟ

Γ' - ἀρχὲς Δ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα τῆς ἄκρης πήλινου πινακίου, μεγίστου ὕψους 0,12 καὶ μεγίστου πλάτους 0,245 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 2553 = A. 45). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,05 μ.

Calvet, *Timbres amphoriques,* σ. 77-8, ἀρ. 163 (φωτ. πίν. 178, 180, 181)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 101, ἀρ. 378.

Arriae Caese-
niae Paullina(e)

Ἀμμ. 178. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΠΙΝΑΚΙΟ
Γ' - ἀρχὲς Δ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα τῆς ἄκρης πήλινου πινακίου, μεγίστου πλάτους 0,07 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 2552 = A. 44). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,06 μ.

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 78, ἀρ. 163· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 101, ἀρ. 379 (φωτ. πίν. 23).

Arriae Caese-
niae Paullina(e)

Ἀμμ. 179. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΠΙΝΑΚΙΟ
Γ' - ἀρχὲς Δ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα τῆς ἄκρης πήλινου πινακίου, μεγίστου ὕψους 0,02, μεγίστου μήκους 0,27 καὶ μεγίστου πλάτους 0,025 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 362 = A. 10).

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 79, ἀρ. 164· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 101, ἀρ. 380 (φωτ. πίν. 23).

C. B[ellici]
Zma[ragdi]

Ἀμμ. 180. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΠΙΝΑΚΙΟ
Γ' - ἀρχὲς Δ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα τῆς ἄκρης πήλινου πινακίου, μεγίστου μήκους 0,42 καὶ μεγίστου πλάτους 0,022 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 1892 = A. 37).

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 79, ἀρ. 165· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 101, ἀρ. 381.

στὰ δεξιά:	στὰ ἀριστερά:
C. B[ellici]	[C. Bell]ici
Zma[ragdi]	[Zma]ragdi

Ἀμμ. 181. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΠΙΝΑΚΙΟ

Γ' - ἀρχὲς Δ' αἰ. μ.Χ.

Πήλινο πινάκιο μὲ σπασμένο δεξιὰ χεῖλος. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη στὸ χεῖλος. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 3427 = A. 90).

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 80, ἀρ. 166 (φωτ. πίν. 185)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 101, ἀρ. 382 (φωτ. πίν. 23).

C. B[ellici]
Zma[ragdi]

Ἀμμ. 182. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΠΙΘΟ

Γ' - ἀρχὲς Δ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα πήλινου πιθαριοῦ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 5199 = A. 144).

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 80, ἀρ. 167 (φωτ. πίν. 186)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 101, ἀρ. 383 (φωτ. πίν. 23).

C. Bellic(i)
[Z]m[ar]ạgd(i)

Ἀμμ. 183. ΟΝΟΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΠΗΛΙΝΟ ΠΙΝΑΚΙΟ

Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα πήλινου πινακίου. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 2466 = A. 43).

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 80, ἀρ. 168· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 99, ἀρ. 366.

Ἑρμογ-
ένους.

Γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστῆ βλ. **Πάφ. 156**.

Ἀμμ. 184. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΑΜΦΟΡΕΑ

Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ. (;)

Πήλινος ἀμφορεύς, τοῦ ὁποίου σώζεται ἀποσπασματικῶς ὁ λαιμός. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 1220 = E. 27). Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι βαμμένη.

Calvet, *Timbres amphoriques*, σ. 81, ἀρ. 169 (φωτ. πίν. 188)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 100, ἀρ. 371.

Ξεγ[- - - -]

Γιὰ τὴ χρήση βαφῆς στὶς ἐπιγραφὲς βλ. Rebuffat, *peintures* 1995, σ. 23-31.

Ἀμμ. 185. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΟ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΣΕ ΑΜΦΟΡΕΑ

Δ' αἰ. μ.Χ.

Πήλινος ἀμφορεύς, τοῦ ὁποίου σώζεται ὁ λαιμός. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα στὴν περιοχὴ «Κνώδαρα». Φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο.

Diederichs, *Céramiques*, σ. 48, ἀρ. 174 (*SEG* 30, 1654).

Νικηφόρου.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Νικηφόρος* βλ. **Λεμ. 746**.

V. Ἐπιγραφὴ σχετικὰ μὲ βάρος (Ἀμμ. 186)

Ἀμμ. 186. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΒΑΡΟΣ Γ' αἰ. μ.Χ.

Ζύγι/Βάρος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ποὺ δηλώνει τρεῖς λίβρες. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα. Φυλάσσεται στὸ Βρεταννικὸ Μουσεῖο (Inv. 3605).

Chavane, *petits objets*, σ. 44, ἀρ. 125 (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 103, ἀρ. 409).

↑Γ

ΣΤ. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων (Ἀμμ. 187-192)

Ι. Ἐπιγραφὲς σὲ πήλινα εἴδη (Ἀμμ. 187-188)

Ἀμμ. 187. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΥΔΡΙΑ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Πήλινη ὑδρία, ὕψους 0,24 καὶ διαμέτρου 0,258 μ., ἀποκεκρουμένη στὸν λαιμό. Στὸ ἄνω της μέρος εἶναι χαραγμένη ἡ ἐπιγραφή. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα στὴν περιοχὴ «Κνώδαρα» καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 411 = E. 18). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,01 μ.

Diederichs, *Céramiques*, σ. 36, ἀρ. 113 (= *SEG* 30, 1654· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 99, ἀρ. 362 [φωτ. πίν. 22]).

Ἐπαφροδίτου φύλακος
καλοῦ κυνηγοῦ.

---

2. καλ◎οῦ, Diederichs.

Σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ Κίτιον ἔχουμε τὴν ἀναφορὰ σὲ *κυνηγέ*(*ται*) βλ. *OGIS*, 20, ἐνῶ ὁ Πτολεμαῖος, ὁ μελλοντικὸς Σωτὴρ ΙΙ, φέρει τὸν τίτλο *ἀρχικυνηγός* βλ. Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, ἀρ. 80.

Ἀμμ. 188. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΣΕ ΕΠΙΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΚΕΡΑΜΟ Ἢ ΠΛΙΝΘΟ Δ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἀπότμημα ἀπὸ κέραμο ἢ πλίνθο, στὸ ὁποῖο σώζεται σφράγισμα τοῦ κατασκευαστοῦ, μεγίστου ὕψους 0,098, μεγίστου πλάτους 0,145 καὶ πάχους 0,045 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι στὸν πρῶτο στίχο 0,028 μ., καὶ στοὺς στίχους 1-2 κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,022 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 113, ἀρ. 89 (φωτ. πίν. 11,4) (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 102, ἀρ. 397).

Πατερ(- - - -)

Σαλαμίς. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων.

(ἰ)νδ(ικτίωνος)
γ'.

Αὐτὸ τὸ κεραμίδι ἢ τοῦβλο σφραγίστηκε ἀπὸ τὸν κατασκευαστὴ μὲ τὸ ὄνομά του.

ΙΙ. Ἐπιγραφὴ σὲ λύχνο (Ἀμμ. 189)

Ἀμμ. 189. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΛΥΧΝΟ Α' αἰ. μ.Χ.

Πήλινος λύχνος, ἀποκεκρουμένος ἀριστερά. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 269 = L. 59). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,003 μέχρι 0,005 μ.

Oziol – Pouilloux, *lampes*, σ. 65, ἀρ. 171· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 101, ἀρ. 377 (φωτ. πίν. 23).

Νάσων (ἢ [Μ]νάσων) Διδύ(μου) δῶρον.

Οὔτε τὸ *Νάσων* οὔτε τὸ *Μνάσων* ἀπαντοῦν στὴν Κύπρο. Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Δίδυμος* βλ. **Λεμ. 176**.

ΙΙΙ. Ἐπιγραφὴ σὲ ποτήρι (Ἀμμ. 190)

Ἀμμ. 190. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΚΥΑΘΟ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Κύαθος διακοσμημένος. Βρέθηκε τὸ 1877 ἢ τὸ 1878 στὴ Σαλαμῖνα.

Cesnola, *Salaminia*², 1884, σ. 173 (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 103, ἀρ. 412).

Λαβὲ τὴν νείκην

IV. Ἐπιγραφὴ σὲ κύπελλο (Ἀμμ. 191)

Ἀμμ. 191. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΚΥΠΕΛΛΟ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἐπιγραφὴ σὲ κύπελλο, τὸ ὁποῖο βρέθηκε σὲ τάφο στὴ βόρεια νεκρόπολη τῆς Σαλαμῖνος.

M. Ohnefalsch-Richter, *Ath. Mitt.* 8, 1883, σ. 135 (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 103, ἀρ. 413).

Λαβὲ τὴν νείκην

V. Ψηφιδωτὴ ἐπιγραφή (Ἀμμ. 192)

Ἀμμ. 192. ΨΗΦΙΔΩΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΥΡΩΤΑ

200-250 μ.Χ.

Ψηφιδωτὴ ἐπιγραφὴ γιὰ τὸν θεὸ τῶν ποταμῶν Εὐρώτα. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα, στὰ λουτρὰ τοῦ γυμνασίου.

Sear, *RWVM*, σ. 142· Balty, *RDAC* 1988 (2), σ. 205-18 (φωτ.) (*SEG* 38, 1542)· Μιχαηλίδη, *Cypriot Mosaics*², 1992, σ. 52-3, ἀρ. 26 (φωτ.).

Εὐρώ-
τας.

Ζ. Ἀδιάγνωστες ἐπιγραφές (Ἀμμ. 193-231)

Ἀμμ. 193. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Α' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα μαρμάρου ἀποκεκρουμένου ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀριστερή, μεγίστου ὕψους 0,14 καὶ μεγίστου πλάτους 0,064 μ. Βρέθηκε ἐντοιχισμένο δυτικῶς τῆς ἀγορᾶς τῆς Σαλαμῖνος καὶ εἶναι χαμένο ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ' αἰ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 185-6, ἀρ. 26 (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 91, ἀρ. 255).

Κλα[- - - -]
Μεν[- - - -]
Διο[- - - -]

Ἀμμ. 194. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,10, μεγίστου πλάτους 0,045 καὶ πάχους 0,03 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 3). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,033 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 92, ἀρ. 264.

[- - - -]α[- - - -]
[- - - -]σ[- - - -]
[- - -]ανι[- - - -]

Ἀμμ. 195. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΛΕΓΕΩΝΑ

Α' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη λευκὴ στήλη, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,10, μεγίστου πλάτους 0,165 καὶ πάχους 0,04 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τῆς πλατείας τῆς Σαλαμῖνος στὴν περιοχὴ

«Καμπανόπετρα» καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεταννικὸ Μουσεῖο (Inv. 3084). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,032 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 95, ἀρ. 290.

[- - - l]ẹg. IIII
[- - l]ẹg. IIII I

Κατὰ τοὺς J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert, ὑπάρχει ἀναφορὰ στὴν τέταρτη λεγεῶνα Flavia ἢ Macedonica, πβ. Ritterling, *RE*, 1925, λ. *Legio*, 1540-1563.

Ἀμμ. 196. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

β' ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,10, μεγίστου πλάτους 0,077 καὶ πάχους 0,014 μ. Βρέθηκε ἀνατολικῶς τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 6601 = E. 142). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,018 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 93, ἀρ. 276.

[- - - -]μαχο[- - - -]
[- - - -]ρος Αν[- - - -]
[- - - - -]ως[- - - -]

Ἀμμ. 197. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,125, μεγίστου πλάτους 0,10 καὶ πάχους 0,045 μ. βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,04 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 154, ἀρ. 116.

- - - -ẠΝΟ- - - -
- - - - -ΝẠ- - - -
- - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 198. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἄνω καὶ δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,093, μεγίστου πλάτους 0,08 καὶ πάχους 0,023 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,02 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 156-7, ἀρ. 119.

- - - - - - - - - - - -
- - - - την - - - - -

Ἀμμ. 199. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

τέλη Α' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,155, μεγίστου πλάτους 0,18 καὶ πάχους 0,025 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,055 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 56, ἀρ. 33 (φωτ. πίν. 8,5) (= Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 93, ἀρ. 271).

- - - - - - - - - -
- - -Ṭ̣Ṛ̣Ị̣Ọ̣- - -
- - -ΣΩΝ- - -
- - - -Ọ̣Ṃ̣- - -
- - - - - - - - - -

Ἀμμ. 200. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,191, μεγίστου πλάτους 0,14 καὶ πάχους 0,026 μ. Βρέθηκε στὸ πάτωμα βυζαντινοῦ κτίσματος ποὺ ὀνομάζεται «l' Huilerie» στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 7633 = E. 177). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,03 μ.

Argoud – Roesch, *Résidencebyz*, σ. 40 (= *SEG* 30, 1651)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 93, ἀρ. 275.

[- - - -]μακ[- - - -]
[- - - -]φυτ[- - - -]
[- -]περιγ[- - - - -]
4 [- - - -]ονο[- - - -]

---

2. [- -]ουτ[- - -], Argoud - Roesch.

Ἀμμ. 201. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Μαρμάρινη πλάκα, ἀποκεκρουμένη δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,13, μεγίστου πλάτους 0,12 καὶ πάχους 0,07 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεταννικὸ Μουσεῖο (Inv. 5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,05 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 94, ἀρ. 287.

Sal[amin- - -]
D[- - - - - - - -]

Ἀμμ. 202. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ἀποκεκρουμένη δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,19, μεγίστου πλάτους 0,152 καὶ πάχους 0,032 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεταννικὸ Μουσεῖο (Inv. 5). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 184, ἀρ. 24· *CIL* 3, 12107· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 94, ἀρ. 288.

soda[lis - -]
ppp[- - - - -]
T[- - - - - - -]

Ἀμμ. 203. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Μαρμάρινη λευκὴ πλάκα, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,16, μεγίστου πλάτους 0,18 καὶ πάχους 0,049 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεταννικὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 184, ἀρ. 23· *CIL* 3, 12108· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 95, ἀρ. 289.

- - - reliquiae - - - -
[- - -]OCULO[- - -]
[- - -]TIBULI[- - -]

Ἀμμ. 204. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,114, μεγίστου πλάτους 0,12 καὶ πάχους 0,016 μ. Βρέθηκε ἀνατολικῶς τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 195, ἀρ. 51· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 92, ἀρ. 265.

[- - - -]αθρ[- - - -]
[- - - -]ριπου[- - - -]
[- - - -]εσι[- - - -]

Ἀμμ. 205. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,08, μεγίστου πλάτους 0,065 καὶ πάχους 0,013 μ. Βρέθηκε στὸ Δαιμονοστάσιον στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 1).

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 92, ἀρ. 267.

[- - - -] υἱοῦ [- - - -]
[- - - -]αρ[- - - -]

Ἀμμ. 206. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,07, μεγίστου πλάτους 0,055 καὶ πάχους 0,024 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν τουλάχιστον μέχρι τὸ 1974 στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,045 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 158-9, ἀρ. 122.

- - - - - - - - - - -
- - - - - -Τ̣Ω- - -
- - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 207. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,07, μεγίστου πλάτους 0,035 καὶ πάχους 0,025 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι ἀπροσδιόριστο, γιατὶ σώζονται ἀποσπασματικῶς.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 157-8, ἀρ. 121.

- - - - - - - - - - -
- - - - - -Λ̣- - - -
- - - - ΜΠ̣- - - -
- - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 208. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Τρία ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, τὰ ὁποῖα συνθέτουν ἕνα ἀπότμημα ὁλοκληρωμένο μόνο στὰ δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,185, μεγίστου πλάτους 0,182 καὶ πάχους 0,025 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου

τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,033 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 157, ἀρ. 120 (φωτ. πίν. 18,1)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 92, ἀρ. 268.

- - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - -ṣα
- - - - - - - - - - - -Ị εαν
- - - - - - - -μιος ὁ δω
4 - - - - - - - - -ṣο- - - -
- - - - - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 209. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,104, μεγίστου πλάτους 0,045 καὶ πάχους 0,017 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,037 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 56-7, ἀρ. 34.

- - - - - - - - - - - -
- - - - - -ḲΑ- - - -
- - - - - - ΠṚ- - - -
- - - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 210. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,105, μεγίστου πλάτους 0,107 καὶ πάχους 0,02 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,04 μέχρι 0,045 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 159, ἀρ. 123 (φωτ. πίν. 16,7).

- - - - - - - - - - - -
- - - -Ọ̣ΣΣΙḌ- - -
- - - -ỊΑΚΛḤ- - -
- - - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 211. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,09, μεγίστου πλάτους 0,085 καὶ πάχους 0,025 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.24). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,017 μ.

Marshall, *GIBM* 4, 993· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 92, ἀρ. 269.

- - - - - - - - - - - - -
- - - - - -ι̣ και- - - -
- - - - - -ν πεν- - - -
- - - - -ις εικ - - - - -
- - - - - - - - - - - - -

---

3. ἴσως [ἡ πόλ]ις εἰκ[όνι χαλκῆ?], *Salamine*.

Ἀμμ. 212. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,06, μεγίστου πλάτους 0,103 καὶ πάχους 0,022 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα στὴν περιοχὴ «Τούμπα τοῦ Μιχαήλη» καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.18). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,016 μέχρι 0,017 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 190, ἀρ. 42· Marshall, *GIBM* 4, 991· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 92, ἀρ. 261.

- - - - - -κ̣ονω- - - - - - -
- - - - -ν̣τα καὶ π- - - - -

---

1. ? δια]κόνῳ, Tubbs.

Ἀμμ. 213. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,175, μεγίστου πλάτους 0,095 καὶ πάχους 0,019 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 34 (a) (φωτ. πίν. 4,5).

- - - - - - - - - - - -
- - - - - -ϹΑ- - - -
- - - - - -ΠΑ- - - -
- - - - -ϒΤ - - - - -
- - - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 214. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Δύο συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,129, μεγίστου πλάτους 0,09 καὶ πάχους 0,019 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 34 (b) (φωτ. πίν. 4,5).

- - - - - - - - - - - -
- - - - - -Κϒ- - - -
- - - - - -ΝΚ- - - -
- - - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 215. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,14, μεγίστου πλάτους 0,15 καὶ πάχους 0,017 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 34 (c) (φωτ. πίν. 4,5).

- - - - - - - - - - - -
- - - - - -ICϒ- - - -
- - - - - -Ị- - - - - -
- - - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 216. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Δύο συνανήκοντα τμήματα πλάκας ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,073, μεγίστου πλάτους 0,072 καὶ πάχους ἀπὸ 0,016 μέχρι 0,018 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσονταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 34 (d) (φωτ. πίν. 4,5).

- - - - - - - - - - - -
- - - - - -Ạ̣N- - - -
- - - - - -TO- - - -
- - - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 217. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές ἐκτὸς ἀπὸ δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,112, μεγίστου πλάτους 0,129 καὶ πάχους 0,028 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Ὁ λίθος φέρει δύο ἐπιγραφές, μιὰ σὲ κάθε ὄψη (γιὰ τὴ δεύτερη βλ. **Ἀμμ. 230**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ κυμαίνεται ἀπὸ 0,038 μέχρι 0,04 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 30-1, ἀρ. 15 (σ. 30, σκίτσο)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 93, ἀρ. 272Α.

- - - - - - - - - - - - - -
- - - - - -Ị Ị- - - - - -
- - - - - -δε- - - - - -
- - - - - -τοῦ- - - - -
- - - - - - - - - - - - - -

ὕπ̣[ατον ? τὸ -, ἀπο]|δεδ̣[ειγμένον - - -] | ΤΟϒ- - -, Mitford - Nicolaou.

Ἀμμ. 218. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,055, μεγίστου πλάτους 0,055 καὶ πάχους 0,02 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.25). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,03 μ.

Marshall, *GIBM* 4, 992· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 93, ἀρ. 270.

[- - - - - - - - - - - - -]ι
[- - - - - - - - - -]υανη
[- - - - - - - - ἀ]γαθο
[- - - - - - - - - - -]ο̣ς

Ἀμμ. 219. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἄνω, μεγίστου ὕψους 0,082, μεγίστου πλάτους 0,14 καὶ πάχους 0,035 μ. Βρέθηκε βορείως τῆς ἀγορᾶς τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.26). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,025 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 186, ἀρ. 30· Marshall, *GIBM* 4, 994· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 93, ἀρ. 273.

[- - -]αν σὺν τΙ[- - -]
[- - -] τῷ Κρη[- - - -]
- - - - - - - - - - - - - -

---

1. [ὠκοδόμησ]αν σὺν τ[ῷ θεῷ] *vel simile*, Tubbs.

Ἀμμ. 220. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀριστερή, μεγίστου ὕψους 0,105, μεγίστου πλάτους 0,07 καὶ πάχους 0,035 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 162, ἀρ. 127.

- - - - - - - - - - - -
Ρ̣- - - - - - - - - - -
τοῦ - - - - - - - - -
Ἀ̣Ν̣- - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 221. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀκεραία μόνο δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,26, μεγίστου πλάτους 0,14 καὶ πάχους 0,035 μ. Βρέθηκε σὲ τάφο στὴ Σαλαμῖνα καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 13 + 13 bis). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,05 μ.

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 93, ἀρ. 274.

- - - - - - -α̣
- - - - - -ου
- - - - - -Ι̣ου

Ἀμμ. 222. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,097, μεγίστου πλάτους 0,065 καὶ πάχους 0,019 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,049 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 161-2, ἀρ. 126.

- - - - - - - - - - -
- - - - -Ι̣Ν- - - -
- - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 223. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,07, μεγίστου πλάτους 0,115 καὶ πάχους 0,02 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ θεάτρου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι ἀπροσδιόριστο λόγω τοῦ ὅτι σώζονται ἀποσπασματικῶς.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 163, ἀρ. 128.

- - - - - - - - - - -
- - - - -Τ̣Η- - - -
- - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 224. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

τέλη Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,093, μεγίστου πλάτους 0,38 καὶ πάχους 0,019 μ. Βρέθηκε στὴ Σαλαμῖνα στὴν περιοχὴ «Τούμπα τοῦ Μιχαήλη» καὶ φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο (Inv. 91.8-6.15). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,011 μ.

Tubbs, *JHS* 12, 1891, σ. 188, ἀρ. 36· Marshall, *GIBM* 4, 989· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 92, ἀρ. 260.

[- - - - -]θι[- - - - - - - - -]
[- - - - -]λ̣ινο[- - - - - - -]
[- - - - -]μ̣εθυ[- - - - - - -]
4 [- - - -] Σαλα[μιν- - - - -]
[- - - σω]τῆρι [- - - - - -]

Ἀμμ. 225. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ, ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΓΗ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,107, μεγίστου πλάτους 0,132 καὶ πάχους 0,018 μ. Βρέθηκε ἀνατολικῶς τῆς ἀγορᾶς τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. 1970/VI-16/1, Inscr. GR 383· M.P. 113/37/3, bls. 246, 250). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,011 μέχρι 0,015 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1971, σ. 66, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 24,2).

[- - - - -]κ̣η[- - - - -]
[- - -]ντα κατα[- - - - -]
[- - - -] γῆς ἥμισυ καθ[- - - - -]
4 [- - - - -]τ̣α μοι κατακλη[- - - - -]
[- - - Δημ]ητρίου τοῦ [- - - - -]
[- - - - - -]τ̣ιω επ[- - - - - - -]
[- - - - - - -]νι χ[- - - - - - -]

---

7. [- - - - -μη?]νὶ Χ[οιάκ?], Νικολάου.

Ἀμμ. 226. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,17 καὶ μεγίστου πλάτους 0,285 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ μετὰ τὴν μελέτη τῆς ἐπιγραφῆς ἀφέθηκε κατὰ χώραν ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐκδότες. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,055 μέχρι 0,065 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 57-8, ἀρ. 35 (Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 95, ἀρ. 294).

- - - - - - - - - - - -
στησατ̣[- - - - - -]

Ἀμμ. 227. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,082, μεγίστου πλάτους 0,105 καὶ πάχους 0,02 μ. βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,062 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 58, ἀρ. 36.

- - - - - - - - - - -
- - - -AIE- - - -
- - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 228. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ κυανοῦν μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,08, μεγίστου πλάτους 0,142 καὶ πάχους 0,024 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,057 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 91, ἀρ. 63 (φωτ. πίν. 7,3).

- - - - - - - - - - - - - - -
- - - -Ḥ- - - - - - - - - - -
- - - -ϒ χρό[νου - - - -]

Ἀμμ. 229. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,09, μεγίστου πλάτους 0,088 καὶ πάχους 0,016 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,058 μ.

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 59, ἀρ. 37.

- - - - - - - - - - -

- - *reliquiae* - -
- - - - -Ạ̣ΕΡ- - - -
- - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 230. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δεξιά, μεγίστου ὕψους 0,112, μεγίστου πλάτους 0,129 καὶ πάχους 0,028 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Ὁ λίθος σὲ δεύτερη χρήση φέρει δύο ἐπιγραφές, μιὰ σὲ κάθε ὄψη (γιὰ τὴν πρώτη βλ. **Ἀμμ. 217**). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,028 μέχρι 0,038 μ.

Mitford – I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 91-2, ἀρ. 64 (φωτ.)· Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*, σ. 93, ἀρ. 272B.

- - - - - - - - - - - - -
[- - - - - -]χίας *vac*.
[- - - - -]ν ἐχούσης
[- - - - - ρ̣α]ψ̣ω̣δ̣ι̣ *vac*.
- - - - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 231. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,058, μεγίστου πλάτους 0,05 καὶ πάχους 0,015 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ γυμνασίου τῆς Σαλαμῖνος καὶ φυλασσόταν στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου. Ἡ πλάκα σὲ δεύτερη χρήση εἶναι ἐπιγεγραμμένη καὶ στὶς δύο ὄψεις (γιὰ τὴ δεύτερη ποὺ χρονολογεῖται μὲ ἐπιφύλαξη τὸν Δ- Ε' αἰ. μ.Χ. βλ. Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 106, ἀρ. 81). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,05 μ.

Mitford – I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 105-6, ἀρ. 80 (φωτ.).

- - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - -Ι̣Σ̣Μ̣ - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - -

2. ΚΑΡΠΑΣΙΑ (Ἀμμ. 232-245)

Α. Ἐπίσημη ἐπιγραφή (Ἀμμ. 232)

Ἀμμ. 232. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,17, πλάτους 0,22 καὶ πάχους 0,025 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ῥιζοκάρπασο στὴν τοποθεσία «Ayi Giourka» καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. 432, RR 3615). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 123, ἀρ. 24 (φωτ. πίν. 46,24) (= *SEG* 20, 318).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1324, ὑποσ. 159 (ἁπλὴ μνεία).

- -
- -Δ- - -
- - - - - - - - - - -ς πατὴρ πατρίδο[ς]
[- - - - - - - - - - ἐπ]ᾳρχ̣ε̣ίᾳς (;) . . κ . . τοῦ
4 - - - - - - - - - - καταλ̣ᾳ̣[χθέντα] (;)
[- - - - - - - - - γυμνασιαρ]χοῦντ[α]
- -

Σύμφωνα καὶ μὲ τὸν πρῶτο ἐκδότη, τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ τίτλοι τοῦ αὐτοκράτορος, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸν *πατὴρ πατρίδος*, εἶναι σὲ πτώση ὀνομαστικὴ δείχνει ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ (ποὺ μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ Τραϊανὸς ἢ ὁ Κλαύδιος) πιστώνεται μὲ τὴν κατασκευὴ ἑνὸς δημοσίου κτηρίου, πιθανώτατα στὸ γυμνάσιο.

Β. Τιμητικὲς ἐπιγραφές (Ἀμμ. 233-235)

Ἀμμ. 233. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΑΝΟΚΛΕΑ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣΑΝΤΑ 20-21 μ.Χ. ἢ 46-47 μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑποκύανο μάρμαρο, ὕψους 0,61, πλάτους στὴν κορυφὴ 0,711 καὶ κάτω 0,635 καὶ πάχους στὴν κορυφὴ 0,724 καὶ κάτω 0,52 μ. Βρέθηκε διακόσια μέτρα νοτιοδυτικῶς τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Φίλωνος, ἡ ὁποία βρίσκεται τρία περίπου χιλιόμετρα βορείως τοῦ Ῥιζοκαρπάσου (περιοχὴ τῆς ἀρχαίας Καρπασίας). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,03 (*φεῖ*: 0,056) μ.

Mitford - K. Nicolaou, *JHS* 77, 1957, σ. 313-4 (φωτ. πίν. 1-2) (= *SEG* 17, 750).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1324, ὑποσ. 159 (γιὰ τὴ χρονολογία).

Φανοκλέα Νικολάου φιλο-
καίσαρα, τὸν πολιτικὸν
ἀρχιερέα διὰ βίου τῆς
4 ἀθανασίας τῶν Σεβαστῶν,
γυμνασιαρχήσαντα τὸ ζ' L,
πανάρετον καὶ φιλόπατριν,
ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμ[ο]ς
8 τιμῆς χάριν.

Ὁ Φανοκλῆς, υἱὸς τοῦ Νικολάου, ὁ ὁποῖος τιμᾶται ἀπὸ τὴ βουλὴ καὶ τὸν δῆμο, ὑπῆρξε πολιτικὸς ἀρχιερέας διὰ βίου τῶν ἀθανάτων Καισάρων, ἐνῶ διετέλεσε καὶ γυμνασίαρχος. Ὁ ὅρος *πολιτικὸς ἀρχιερέας* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Ὁ Φανοκλῆς ὑπῆρξε πολιτικὸς ἀρχιερέας τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας, ὁ τίτλος του ἦταν μοναδικὸς γιὰ τὴ νῆσο, καὶ σαφῶς διαφοροποιημένος ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιερέα τῆς ἐπαρχίας.

Τὸ ἕβδομο αὐτοκρατορικὸ ἔτος, βάσει καὶ τῶν γραμμάτων τῆς ἐπιγραφῆς ποὺ χρονολογοῦνται στὸ πρῶτο ἥμισυ τοῦ Α' αἰ. μ.Χ., εἶναι εἴτε τῆς βασιλείας τοῦ Τιβερίου, δηλ. τὸ 20-21 μ.Χ., εἴτε τοῦ Κλαυδίου, τὸ 46-47 μ.Χ.

Ἡ ἀναφορὰ σὲ βουλὴ καὶ δῆμο ἀποτελεῖ σημαντικὴ μαρτυρία γιὰ τὴν πολιτικὴ θέση τῆς Καρπασίας κατὰ τὴν πρώιμη ῥωμαϊκὴ περίοδο. Ἡ Καρπασία ἦταν ἀκόμη ἐκείνη τὴν ἐποχὴ μία *πόλις*.

Τὸ ὄνομα *Φανοκλῆς* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Τὸ ὄνομα *Νικόλαος* ἀπαντᾶ ἀκόμη τρεῖς φορὲς στὴν Κύπρο: σὲ συλλαβικὴ ἐπιγραφὴ ἀγνώστου προελεύσεως τοῦ Ε' - Δ' αἰ. π.Χ. βλ. Masson, *ICS* 439· σὲ

ἐπιγραφὴ τοῦ Γ' (;) αἰ. π.Χ. πιθανὸν ἀπὸ τὸ Ἀφροδίσιον βλ. Ἰ. Νικολάου, *PPC* N 33-4 καὶ σὲ συλλαβικὴ ἐπιγραφὴ τοῦ Ε' - Δ' (;) αἰ. π.Χ. ἀπὸ τὴν Ταμασσό βλ. Masson, *ICS* 214. Γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *τιμῆς χάριν* βλ. **Πάφ. 6**. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**. Γιὰ τὴ σημασία τῆς λέξεως *φίλος* καὶ τῶν συνθέτων ποὺ παράγονται ἀπὸ τὸ φίλος, ὅπως *φιλαγαθία*, *φιλόδοξος*, *φιλόκαισαρ*, *φιλόπατρις*, *φιλοτιμία*, *φιλοστοργία* κ.ἄ., βλ. Veligianni, *Friendship* 2001, σ. 63-80.

Ἀμμ. 234. Ο ΣΕΡΟΥΙΟΣ ΣΟΥΛΠΙΚΙΟΣ ΠΑΓΚΛΕΑΣ ΟΥΗΡΑΝΙΑΝΟΣ ΤΙΜΑΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ [ΝΙ]Κ[ΗΡ]ΑΤΟ, ΥΙΟ ΤΟΥ ΝΙΚΗΡΑΤΟΥ

70-71 μ.Χ. (;)

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ὑποκύανο μάρμαρο, ὕψους 0,18, πλάτους 0,755 καὶ πάχους 0,70 μ. Βρέθηκε ἐντοιχισμένη ἀνάποδα στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Φίλωνος στὸ Ῥιζοκάρπασο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,018 μέχρι 0,025 μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 6 (d) (= Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*, σ. 132, ἀρ. 101e)· Mitford, *RDAC* 1980, σ. 213-5, ἀρ. 2 (= *SEG* 30, 1611).

Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν
[. . . . . Νι]κ[ήρ]ατος Νικηράτου
τὸν ἑαυτοῦ εὐεργέτην καὶ σω-
τῆρα τιμῆς χάριν. L β'.

---

1. Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανόν, Mitford εἰς *RDAC*: [Σέρο]υιο[ν Σ]ουλπίκ[ιον] Παγ[κλέα Οὐ]ηρανιανόν, Mitford εἰς *OA* **2.** [. . . . . Νι]κ[ήρ]ατος, Mitford εἰς *RDAC*: [. . . . . Νικήρ]ατος?, Mitford εἰς *OA* **3.** ἑαυτοῦ, Mitford εἰς *RDAC*: ἑ[αυ]τ[οῦ], Mitford εἰς *OA*.

Ὁ Νικήρατος, υἱὸς τοῦ Νικηράτου, τιμᾶ τὸν σωτῆρα καὶ εὐεργέτη του Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανόν, γιὰ τὸν ὁποῖο βλ. **Λάρ. 179** καὶ γιὰ τὸ στέμμα τῆς οἰκογένειάς του βλ. **Ἀμμ. 27**. Τὸ L β' εἶναι πιθανώτατα τὸ δεύτερο αὐτοκρατορικὸ ἔτος τοῦ αὐτοκράτορος Οὐεσπασιανοῦ, ἐνῶ ὁ Mitford θεωρεῖ ὅτι θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν καὶ τὸ δεύτερο ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Νέρωνος. Γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *τιμῆς χάριν* βλ. **Πάφ. 6**. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**. Γιὰ τὸν τιμητικὸ τίτλο *σωτήρ* βλ. D. Erkelenz, *SCI* 21, 2002, σ. 61-77.

Ἀμμ. 235. ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ [ΑΔΡΙΑΝΟ] ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΚΑΡΠΑΣΙΑΣ

130 μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ ὑποκύανο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κάτω δεξιά, ὕψους 0,17, πλάτους 0,18 καὶ πάχους 0,02 μ. Βρέθηκε στὸν Ἅγιο Φίλωνα, τρία περίπου χιλιόμετρα δυτικῶς τοῦ Ῥιζοκαρπάσου καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (RR 3356, Inscr. 428). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,021 μέχρι 0,026 μ.

Mitford, *AJA* 65, 1961, σ. 123-5, ἀρ. 25 (φωτ. πίν. 46) (= *SEG* 20, 319).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1324, ὑποσ. 159 (γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ δείχνουν τὴν πολιτικὴ κατάσταση τῆς Καρπασίας κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περιοδο).

[Αὐτοκράτορα Καίσαρα, θεοῦ]
[Τραϊανοῦ υἱόν, θεοῦ Νέρουα]
[υἱωνόν, Τραϊανὸν Ἁδριανὸν]
4 [Σεβαστόν, πατέρα πατρίδο]ς,
[τὸν σωτῆρα καὶ] εὐεργέτην
[τοῦ κόσμου, ἡ] πόλις >—<
[ἡ Καρπασεωτ]ῶν διὰ προνο-
8 [ητοῦ - *ca.* 7 -]ρος τοῦ Ἀντιό-
[χου].

Αὐτὸ ποὺ ἔχει ἰδιαίτερη σημασία σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ εἶναι ὅτι αὐτὴ ποὺ τιμᾶ τὸν αὐτοκράτορα εἶναι ἡ πόλη τῆς Καρπασίας, πρᾶγμα ἀποτελεῖ σημαντικὴ μαρτυρία γιὰ τὴν πολιτικὴ θέση τῆς Καρπασίας κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο. Ἡ Καρπασία ἀναμφισβήτητα ἦταν ἐκείνη τὴν ἐποχὴ μία *πόλις*. Γιὰ τὸ *προνοητής* βλ. **Ἀμμ. 65**.

Γ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (Ἀμμ. 236-238)

Ἀμμ. 236. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΤΗΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,93, διαμέτρου ἄνω 0,37 καὶ κάτω 0,47 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἁγία Τριάδα στὴ Γιαλούσα κοντὰ στὴν ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Παύλας καὶ φυλασσόταν στὴν ἀποθήκη ἀρχαιολογικῆς ἐπισκοπήσεως (C.S. 1543· M.P. 163/38/2, bl. 147). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,045 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1966, σ. 71-2, ἀρ. 21 (φωτ. πίν. 12,21) (= *SEG* 25, 1143).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1967, 659 (γιὰ τὸ *εὐδαίμων*).

Πρωτόκτητε
χρηστέ, εὐδαί-
μων, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2-3: *εὐδαί|μων*. Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Τὸ ὄνομα *Πρωτόκτητος* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λάρ. 44**. Πρόκειται γιὰ μία ἀπὸ τὶς λίγες ἐπιγραφὲς τῆς Κύπρου ποὺ παραδίδεται τὸ ἐπίθετο *εὐδαίμων*.

Ἀμμ. 237. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΕΩΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω, ὕψους 0,79, διαμέτρου ἄνω 0,44 καὶ κάτω 0,33 μ. Βρέθηκε στὸ Ῥιζοκάρπασο στὴν τοποθεσία «Πάτημα τῆς Παναγίας» καὶ φυλασσόταν σὲ μικρὴ ἀποθήκη στὸν Ἅγιο Φίλωνα (M.P. 25/65/2, bl. 1). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,032 μέχρι 0,04 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1973, σ. 213, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 20,2).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1974, 665 (ἁπλὴ μνεία).

Μακα<ρ>εῦ
χρηστέ,
χαῖρ[ε].

---

1. ΜΑΚΑΕΥ (*sic*), Nicolaou.

Τὸ ὄνομα *Μακαρεύς* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Ἀμμ. 238. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΞΟΔΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,5 μ., ὁ ὁποῖος βρέθηκε στὸ χωριὸ Ῥιζοκάρπασο. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ σημερινή του θέση.
Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879, σ. 175, ἀρ. 66.

Ἐξοδία χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Ἐξοδία* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο.

Δ. Διάφορα (Ἀμμ. 239-242)

I. Κείμενο τοῦ Ἐμμιδώρου, ποὺ προσφέρει δωρεὰ στὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης Ἀκραίας (Ἀμμ. 239)

Ἀμμ. 239. ΔΩΡΕΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΓΗΣ ΣΤΗΝ ΑΚΡΑΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Β' αἰ. μ.Χ.

Τρία ἀποτμήματα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ (*β*) καὶ (*γ*) συνανήκουν, στήλης ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένης ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δεξιά: τὸ (*α*), μεγίστου ὕψους 0,11, μεγίστου πλάτους 0,071 καὶ πάχους 0,018 μ.· τὸ (*β*), μεγίστου ὕψους 0,098, μεγίστου πλάτους 0,082 καὶ πάχους 0,018 μ. καὶ τὸ (*γ*), ὕψους 0,141, μεγίστου πλάτους 0,175 καὶ πάχους 0,018 μ. Βρέθηκαν στὸν Ἅγιο Φίλωνα καὶ φυλάσσονται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. 166· RR 3616). Τὸ ὕψος τῶν κυμαίνεται ἀπὸ 0,006 μέχρι 0,011 μ. (Αὐτοψία στὶς 26/7/2006).

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 12-3, ἀρ. 6 (γιὰ τὰ ἀποτμήματα [*α*] καὶ [*β*]) (φωτ. πίν. 7, σ. 14)· τοῦ ἰδίου, *AJA* 65, 1961, σ. 125-7, ἀρ. 26 (φωτ. πίν. 43,26) (*SEG* 20, 316).

- -μι
- ἄλλη
[- -μ]ένον
4 -ενα κὲ ἄλ-
[λα -]ω σπόριμα
ἅμ[α - - - - - - - - - - - - - - - - - - -]αν ἐν τῇ κώ-
μῃ Πρ[- - - - - - - - - - - - - - - - -]μην ἀπὸ τοῦ
8 πατρὸ[ς- - - - - - - - - - - - - - - - -]νος χωρίου
καλου[μένου - - - - - - - - - - -]ου ἐν τῇ αὐτῇ
κατα[γραφῇ - - - - - - - - - -] ἀποδοθῆνε τὸ ἐ-
πι[δέκατον εἰς χρόνον ἅ]παντα τῇ παρ' ἡμῖν
12 Ἀφ[ροδίτῃ τῇ ἐπὶ τοῖς] Ἄκροις ἐπὶ νομῷ καὶ αἱρέσεσι
- - - - - - - - - - - - - - - - - ἕξω ἐγὼ Ἐμμίδωρος τὴν
[χρήσεως καὶ καρπώσεως ἐξου]σίαν ἐπὶ τὸν τῆς ζωῆς μου
[χρόνον - - - - - - - - - - - -]ς ἱκανοῦ δόσεως καὶ μετὰ
16 [τὴν τελεύτην μου - - - - -]ς ἕξουσιν τὴν χρῆσιν κὲ κάρ-
[πωσιν - - - - - - - - - - - κ]ατὰ διαδοχὴν παῖδες ἄρσενε-
[ς· ἐὰν δὲ - - ὁ οἶκό]ς μου ἐκλίπῃ χωρὶς ἱκανοῦ

[κληρονόμου (;) τ]ὸ πᾶν γένος μου, ἔσται ἡ προ-
20 [γεγραμμένη οὐσία (;) τῆ]ς Ἀκρέας Ἀφροδίτης κὲ στε-
- -ΥΔΕΧΟΝ ἐπὶ
- -

---

16. [τὴν τελεύτην μου - - - - -]ς, *SEG*: [τὴν ζωήν μου - - -]ς, Mitford **19.** [κληρονόμου (;) τ]ὸ πᾶν, *SEG*: [- - - - - τ]ὸ πᾶν, Mitford **20.** τῆ]ς, Mitford: τῆς], *SEG*.

Σχόλια: στ. 10 (*ἀποδοθῆνε*), στ. 16 καὶ 20 (*κέ*), στ. 20 (*Ἀκρέας*): Ε ἀντὶ ΑΙ.

Γιὰ τὴν *Ἀφροδίτη Ἀκραία* βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 85-86. Τὸ ὄνομα Ἐμμίδωρος ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο. Ἡ περιουσία ποὺ κληρονόμησε ὁ Ἐμμίδωρος ἀπὸ τὸν πατέρα του βρίσκεται σὲ ἕνα χωριὸ στὴν περιοχὴ τῆς Καρπασίας. Ὁ Ἐμμίδωρος δηλώνει ὅτι τὸ ἕνα δέκατο τῆς παραγωγῆς θὰ δίδεται πάντοτε στὸν ναὸ τῆς Ἀκραίας Ἀφροδίτης γιὰ νὰ ὑπάρχει εὐκαρπία, ἐνῶ, ἐὰν τὸ γένος του μείνει χωρὶς κληρονόμους, νὰ δοθεῖ ὁλόκληρη ἡ περιουσία στὸν ναὸ τῆς Ἀκραίας Ἀφροδίτης. Γιὰ δωρεὰ περιουσίας σὲ ἱερό βλ. Γιούνη, *ΘΙΔΜΡ* 2000, σ. 238-240.

ΙΙ. Ἐπιγραφὴ σχετικὰ μὲ κληρονομιά (Ἀμμ. 240)

Ἀμμ. 240. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΜΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

τέλη Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Δύο μὴ συνανήκοντα ἀποτμήματα πλάκας ἢ στήλης ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένα ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές: τὸ (*α*), ποὺ παραδίδει τὸ ἄνω μέρος τῆς ἐπιγραφῆς, ὕψους 0,09, μεγίστου πλάτους 0,10 καὶ πάχους 0,018 μ. καὶ τὸ (*β*), ὕψους 0,11 καὶ μεγίστου πλάτους 0,118 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Φίλωνος κοντὰ στὸ Ῥιζοκάρπασο καὶ φυλάσσονται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,006 μέχρι 0,011 (*φεῖ*: 0,02) μ.

Mitford, *ΟΑ* 6, 1950, σ. 13-6, ἀρ. 7 (φωτ. πίν. 8, σ. 14).

(*α*) [- - - -]ΡΩ[- - - -]

[- - - τ]ᾷ γε[ω]ρ̣γ[ικὰ (;) - -]
[- - - -] καὶ ἀποφερ̣ε̣[- - - -]
4 [- - - -]ΔΟΝ πᾶσαν [- - - -]
[- - - τ]ελέσματα Ν̣[- - - -]
[- - γε]γραμμένη Α[- - - -]
[- - - -] ἴδιον ἄργυρο[ν - -]
8 [- - - -]φομενον ἐξ [- - - -]
[- - - -] μετὰ δὲ τὴ[ν - - -]
[- - - -] τ̣αύτη̣ [- - - - - -]
(ἄγνωστος ἀριθμὸς χαμένων γραμμῶν)

(*β*) [- - - -]ΝΟΜ̣[- - - -]
[- - - τ]ο̣ὺς ἀδελφ[οὺς - -]
[- - - -]δην καὶ Αὐρηλιαγ[ὸν - -]
4 [- -] αὐτῶν κατὰ δια[θήκην - - -]
[- - - -]γιν ὁμοίως γεωργ[οὺς - -]
[- - το]ὺς καὶ διορθουμέ[νους - -]
[- - - -]οντας τῇ αὐτῇ Α[- - - -]
8 [- - - -] δακτυλείδιον Ε̣[- - - -]
[- - - -] ὅταν δὲ ἐγλίπῃ ΚΑ[- - - -]
[- - κα]ρπῶν προγεγραμ̣[μένων - -]
[- - - - -]Α̣ διαδοχὴν ἐκ [- - - -]
12 [- - - - -]Υ τὰ χωρ[ία (;) - - - - - -]
[- - - - - - - - -]Τ̣Ω[- - - - - - - - -]
- -

Σχόλια: (*β*) στ. 8: *δακτυλείδιον*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

(*β*) στ. 10: *ἐγλίπῃ* ἀντὶ *ἐκλίπῃ*.

Σ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴ ἔχουμε τοὺς ὅρους μιᾶς διαθήκης.

III. Ἐπιγραφὴ σχετικὰ μὲ ἀπελευθέρωση (Ἀμμ. 241)

Ἀμμ. 241. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ/ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ (;)

Β' αἰ. μ.Χ.

Δύο ἀσυνεχῆ ἀποτμήματα πλάκας ἢ στήλης ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο: τὸ (*α*), ποὺ παραδίδει τὴν ἄνω δεξιὰ γωνία τῆς ἐπιγραφῆς, ὕψους 0,082, μεγίστου πλάτους 0,098 καὶ πάχους 0,018 μ. καὶ τὸ (*β*), ὕψους 0,071 καὶ μεγίστου πλάτους 0,11 μ. Βρέθηκαν στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Φίλωνος κοντὰ στὸ Ῥιζοκάρπασο καὶ φυλάσσονται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων τοῦ τεμαχίου (*β*) κυμαίνεται ἀπὸ 0,009 μέχρι 0,014 μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 10-11, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 6, σ. 9).

(*α*) [Ἀγα]θῇ Τύχῃ
(3-4 σβησμένες γραμμές)
(ἄγνωστος ἀριθμὸς χαμένων γραμμῶν)

(*β*) [- - - - -]ΝΑ[- - -]
[- - - - ε]ἰς τὴ[ν - -]
[- - τῆ]ς ζωῆς [- - -]
4 [- - ἀπο]δόσεως Ν̣[- - -]
[- - - -]Ι̣ ὁ νῦν ὤν Υ[- - -]
[- - - εἰ]ς (;) τὸν τῆς ζω[ῆς αὐτοῦ (;) χρόνον - - - -]
- - - -

I. Nicolaou, *RDAC* 1968, σ. 79, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 18, 12).

Διονεί-
κου

Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-νικος* (καὶ *-νίκης*) βλ. Casevitz, *RPh* 76, 2002, σ. 225-231.

Ε. Ἀδιάγνωστες ἐπιγραφές (Ἀμμ. 243-245)

Ἀμμ. 243. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, μεγίστου ὕψους 0,092, μεγίστου πλάτους 0,057 καὶ πάχους 0,026 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Φίλωνος κοντὰ στὸ Ῥιζοκάρπασο καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. 1962/VI-15/I, Inscr. 465· M.P. 138/39/2, bl. 18). Τὸ ὕψος τοῦ *ἄλφα* εἶναι 0,036 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1963, σ. 49-50, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 5) (= *SEG* 23, 681).

- - - - - - - - - - -
- - - - -δ̣ι̣- - - - -
- - - - -τα- - - - -
- - - - -π̣- - - - -
- - - - - - - - - - -

Ἀμμ. 244. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη δεξιὰ καὶ κάτω, ὕψους 0,29, μεγίστου πλάτους 0,42 καὶ πάχους 0,025 μ. Βρέθηκε 100 μέτρα νοτίως τῆς βασιλικῆς τοῦ Ἁγίου Φίλωνος καὶ μέχρι τουλάχιστον τὸ 1968 φυλασσόταν σὲ ἀποθήκη Μουσείου στὸν Ἅγιο Φίλωνα (M.P. 138/39/2, bl. 136). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 μέχρι 0,028 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 83, ἀρ. 11 (= *SEG* 25, 1144).

- - - - - - - - - - -ι̣ον
- - - - - - - - - - - -ν

Ἀμμ. 245. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,092, μεγίστου πλάτους 0,12 καὶ πάχους 0,045 μ. Βρέθηκε στὴν περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Φίλωνος κοντὰ στὸ Ῥιζοκάρπασο καὶ φυλασσόταν στὸ

Μουσεῖο τῆς Ἀμμοχώστου (RR. 953· M.P. 25/65/2, bl. 20). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,023 μέχρι 0,025 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1974, σ. 192, ἀρ. 5 (φωτ. πίν. 29,5).

- - - *reliquiae* - -
- - - -ᾳνον- - - -
- - - -ιᾳσε- - - -
- - - -νας ι̣- - - -

3. ΑΓΓΑΣΤΙΝΑ (Ἀμμ. 246)

Ἀμμ. 246. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ [ΝΕΡΩΝΑ] 54-68 μ.Χ.

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀριστερὰ καὶ κάτω, ὕψους 0,23, πλάτους 0,147 καὶ πάχους 0,035 μ. Βρέθηκε στὸ χωριὸ Ἀγγαστῖνα στὴν τοποθεσία «Χαλόσπιτα» καὶ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. 1962/II-22/I, ἀρ. 461). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,02 μ. (Αὐτοψία στὶς 26/7/2006).

I. Nicolaou, *RDAC* 1963, σ. 48-9, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 8,7) (= *SEG* 23, 675).

[Νέρων Κλαύδιος, θεοῦ] Κλαυδίου
[υἱός, Τιβερίου Καίσαρος] Σεβαστοῦ
[υἱωνός, θεοῦ Σεβαστοῦ] ἔκγονος,
4 [Ἰουλίου Καίσαρος ἀπόγο]νος, Καῖσαρ,
[Σεβαστὸς Γερμανικός], ἀρχιερεὺς
[μέγιστος, ὕπατος τὸ - -, αὐτ]οκράτωρ
[τὸ - -, πατὴρ πατρίδος, τὸ ὕδωρ (;) εἰσή]-
8 [γαγε -]

Ἡ ἀποκατάσταση ἔγινε ἀπὸ τὴ Νικολάου *exempli gratia*. Ἑκατὸν περίπου μέτρα ἀπὸ τὸ σημεῖο ὅπου βρέθηκε ἡ ἐπιγραφή, ἐντοπίσθηκαν ἐρείπεια ὑδραγωγείου.

VII. ΑΒΕΒΑΙΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ (Ἀβ. Πρ. 1-46)

Α. Ἐπίσημες ἐπιγραφές (Ἀβ. Πρ. 1-2)

Ἀβ. Πρ. 1. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ

39 μ.Χ. (;)

Ὀγκόλιθος ἀπὸ ἀμμόλιθο, μεγίστου ὕψους 0,93, μεγίστου πλάτους 0,337 καὶ πάχους 0,575 μ., ἀποκεκρουμένος ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μέσον τῆς ἀριστερῆς. Φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,03 μ.

Mitford, *ΟΑ* 6, 1950, σ. 83-5, ἀρ. 45 (φωτ. πίν. 47, σ. 85).

[ἔτους] δ̣' (;) Αὐτοκράτ[ορος]
[Γαΐο]υ̣ Γερμανικ[οῦ Καί]-
σαρο]ς Ἀριστῶ[ναξ]
4 [Ἀρισ]τ̣αγόρου τ[οῦ Κ]-
[ι]λ̣ι̣<κ>ᾶ (;) ἐπεσκε[ύα]-
σεν ἐκ τοῦ ἰδί[ου τ]-
οὺς δύο κίονε[ς καὶ]
8 τὰ ἐπ' αὐτοῖς ἐ[πισ]-
τύλια καὶ τὰς δ[οκοὺ]-
ς καὶ τὰ θυρώμ[ατα]
[π]άντα καὶ τὰ ἐπ̣' [αὐ]-
12 [το]ῖς ἐπιστύλια [καὶ]
[δοκο]ὺς καὶ τὸ ὑ[περ]-
[έχον] τὸ ἐπιστ[ύλι]-
[ον ἐνθέν]δε γ[εῖ]-
16 [σον].

Σχόλια: στ. 7: κίονε[ς]. Γιὰ τὴ χρήση τύπου αἰτιατικῆς σὲ -ες ἀντὶ σὲ -ας βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 66 καὶ τόμ. Β', σ. 47. Πβ. Παναγιώτου, *Greek Linguistics* 1992, σ. 18, γιὰ τὸν τύπο τῆς αἰτιατικῆς πληθυντικοῦ σὲ -ες ἀντὶ -ας στὰ ὀνόματα τῆς Μακεδονίας κατὰ τὴν ἑλληνιστική, ῥωμαϊκὴ καὶ πρώιμη βυζαντινὴ περίοδο.

Τὸ ὄνομα Ἀριστῶναξ μαρτυρεῖται κατὰ τὴν περίοδο ποὺ ἐξετάζεται καὶ στὴν Ἀμμ. 110. Ἀπαντᾶ κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο μία φορὰ στὴν Ἀμαθοῦντα καὶ πέντε φορὲς στὴν Πάφο βλ. *LGPN* I, σ.λ. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρισταγόρας* βλ. **Πάφ. 131**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Κιλικᾶς* βλ. **Λευκ. 96**. Τὸ ὑπολογιζόμενο τέταρτο ἔτος τοῦ Καλιγούλα ἄρχισε στὸ τοπικὸ ἡμερολόγιο (βλ. Hill, *History*, σ. 236) εἴτε στὶς 4 εἴτε στὶς 23 Σεπτεμβρίου τοῦ 39 μ.Χ.

Ἀβ. Πρ. 2. ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΨΗΦΙΣΜΑ

τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.

Μαρμάρινη λευκὴ στήλη, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἕνα τμῆμα τῆς ἀριστερῆς, μεγίστου ὕψους 0,265, μεγίστου πλάτους 0,171 καὶ πάχους 0,08 μ. Φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,015 μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 93-5, ἀρ. 50 (φωτ. πίν. 52, σ. 94).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1951, 236 (σχολιασμὸς τοῦ ὑποκοριστικοῦ *ἀσπίδειον*).

. . . . . ΤΙΪ̣ΝΗ̣ ε̣ἰ τὸν
. . . . τ̣ε̣ιμῆς χάριν χρυ[σοῦς στεφάνους τοῖς ἐπιφαν]-
[ε]στάτοις τῆς πόλεω[ς πολίταις]
4 ἀνδριάντας χαλκοῦς τ[ε καὶ λιθίνους καὶ εἰκόνας]
[γ]ραπτὰς ἐν ἀσπιδείοις [ἐπιχρύσοις]
[κ]αὶ τεύχ̣ε̣ι̣ν οὐ τοῖς ἰδ[- - - - - - - - -]
ΡΟΥ ἐ̣π̣ὶ Σ̣Ε̣Α̣Ρ̣Δ̣Ε̣Ι̣ κ̣αὶ περὶ τ[- - - - - - - - -]
8 ἀποδέξασθαι δὲ καὶ τ[ὴν - - - - - - - - -]
ΟΝΤΗΧΟΥ κ̣α̣ὶ̣ (;) Κρατεχ̣[- - - - - - - - - -]
ἐν τῷ ἐπισημοτάτῳ τ[όπῳ - - - - - - - -]
[κ]α̣ὶ χαλκοῦν ἕνα ἀναφ̣[τῆσαι - - - - -]
12 [ἐν] ἀσπιδείῳ ἐπιχρύ[σῳ - - - - - - - - -]
[τῶ]ν τειμίῳ[ς γ]ε̣γρα[μμένων - - - - - -]
[γρά]φ̣ε̣ιν (;) ἀ̣[πο]δ̣όσεω[ς (;) - - - - - -]
. . . . . .Ω̣[- - - - - - - - - -]

Σχόλια: στ. 2: *τ̣ε̣ιμῆς* καὶ στ. 13: *τειμίῳ*[ς]. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Β. Ἀναθηματικὲς ἐπιγραφές (Ἀβ. Πρ. 3-10)

Ἀβ. Πρ. 3. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗ ΝΕΜΕΣΙΝ

δεύτερο ἥμισυ Α΄ αἰ. μ.Χ.

Ὀγκόλιθος ἀπὸ ἀμμόλιθο, ὕψους ἀπὸ 0,175 μέχρι 0,18, πλάτους 0,464 καὶ πάχους 0,115 μ. Ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα 10 τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου (Inscr. GR 216). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,017 μ. Σὲ ἕξι στίχους παραδίδεται κείμενο δύο ἐλεγειακῶν διστίχων (Αὐτοψία στὶς 26/7/2006).

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 24-5, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 1)· Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997, σ. 108-9 (**Ε35**) καὶ 346-51 (φωτ. σ. 109).

Τὴν δυνατὴν Νέμεσίν με θεὰν
ἱδρύσατο τεύξας ἱερῷ ἐν τεμένι,
τήνδε Δικαιοσύνην, ἥτις ἔφυν θὴρ
4 ἰς ἀσεβεῖς, παρὰ δ' εὐσεβέ<εσ>σιν
τοῖς τὰ δίκαια φρονεῖν εἰδόσιν ἰμὶ
Τύχη, Φίλων Τρύφωνος εὐχῆι.

---

6. εὐχῆι, Βοσκός: εὐχή<ν>, Mitford.

Σχόλια: στ. 2 (*τεμένι*), 4 (*ἰς*) καὶ 5 (*ἰμί*). Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Δὲν δηλώνεται τὸ προσγεγραμμένο *ιῶτα* στὸν στ. 2 (*ἱερῷ*) ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸν στ. 6 (*εὐχῆι*), ἕνεκα τοῦ ὅτι στὸν στ. 6 διατηρεῖται ἡ παραδοσιακὴ ὀρθογραφία μὲ ΗΙ, ἐνῶ στὸν στ. 2 ἔχει υἱοθετηθεῖ ἡ ἐξελιγμένη ὀρθογραφία ποὺ ἀπηχεῖ τὴν ὀρθογραφία τῆς ἐποχῆς.

στ. 4 Τὸ εὐσεβέ<εσ>σιν ἀποτελεῖ προσθήκη τοῦ Mitford, ἀπαραίτητο γιὰ μετρικοὺς λόγους. Στὴν ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένος ὁ κοινὸς γιὰ τὴν ἐποχὴ χάραξης τοῦ ἐπιγράμματος τύπος τῆς δοτικῆς ΕΥΣΕΒΕΣΙΝ.

Τὸ κείμενο, ὅπως ἐπισημαίνουν καὶ οἱ Mitford καὶ Βοσκός, δίδει μιὰ ἀπεικόνιση τῆς λατρείας τῆς Νεμέσεως ὡς θεᾶς, ταυτισμένης καὶ μὲ τὴ

Δικαιοσύνη καὶ μὲ τὴν *Τύχη*. Τὸ ὄνομα τῆς θεᾶς ἐμφανίζεται ἐπίσης, κατὰ τὴν εὔλογη συμπλ. τῶν Mitford καὶ Nicolaou, σὲ σύγχρονη ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴ Σαλαμίνα (**Ἀμμ. 96**: *[Νεμ]έσει Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός).* Γιὰ τὴ σχέση τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Τύχης μὲ τὴ Νέμεση βλ. τὸν ὕμνο *Εἰς Νέμεσιν* τοῦ Μεσομήδη, τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἁδριανοῦ (C. Janus, *Musici Scriptores Graeci*, Lipsiae 1895, σ. 468 κέ) στοὺς στ. 2 καὶ 16-20 (γιὰ τὴ σύνδεση Νεμέσεως μὲ τὴ Δίκη) καὶ στ. 7 (γιὰ τὴ σύνδεση Νεμέσεως μὲ τὴν Τύχη). Πβ. Πλάτων, *Νόμ.* 717d, Δίων Χρυσ. 64.8, Ἡσύχ. σ.λ. *Ἀγαθὴ Τύχη* καὶ *Σοῦδ.* σ.λ. *Νέμεσις* (163).

Ἀβ. Πρ. 4. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

πρῶτο τέταρτο – μέσα Β' αἰ. μ.Χ.

Ὀγκόλιθος ἀπὸ λευκόφαιο ἀμμόλιθο, ὕψους 0,335, πλάτους 0,595 καὶ πάχους 0,18 μ. Φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,024 (*ὄμικρον*) μέχρι 0,055 (*βῆτα* καὶ *σίγμα*) μ.

Mitford, *ΟΑ* 6, 1950, σ. 92-3, ἀρ. 49 (φωτ. πίν. 51, σ. 93).

L β' Θρασυμή-
δης προνοηθὶς
ἐδαπ[ά]νησεν εἰς
4 τ̣ὴν [θεὸ]ν̣ ΒΟ·ΗΛΥ

Σχόλια: στ. 2: προνοηθίς. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Σύμφωνα μὲ τὸν τύπο τῶν γραμμάτων ἡ ἐπιγραφὴ μπορεῖ νὰ χρονολογηθεῖ στὸ δεύτερο ἔτος τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Ἁδριανοῦ ἢ τοῦ Ἀντωνίνου. Γιὰ τὸ σύμβολο τοῦ ἔτους L βλ. **Λευκ. 75**.

Ἀβ. Πρ. 5. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΔΙΑ ΟΛΥΜΠΙΟ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ἀπότμημα λευκοῦ μάρμαρου, ὕψους 0,065, πλάτους 0,082 καὶ πάχους 0,023 μ., ἀνῆκον σὲ πλάκα ἢ στήλη, ἀποκεκρουμένη ἀριστερὰ καὶ κάτω καὶ πιθανῶς ἄνω. Ὁ πρῶτος ἐκδότης μελέτησε τὴν ἐπιγραφὴ τὸν Ἰούλιο τοῦ 1938 στὴν ἰδιωτικὴ συλλογὴ τοῦ Ζήνωνος Πιερίδη στὴ Λάρνακα, στοὺς

καταλόγους τῆς ὁποίας δὲν ὑπῆρχε ἀναφορὰ γιὰ τὴν προέλευση. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,01 μ.

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 32, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 12, σ. 33).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1949, 205 (σχολιασμὸς τοῦ πρώτου στίχου καὶ τοῦ *ὠνησάμην*).

- - - - ΛΙΤΕΣ χαίριν
- - - - Διὶ Ὀλυμπίῳ
- - - -ϒ ὠνησάμην
- - - -ΑΙ ὁσίων τῷ
- - - - - - - - - - - - - -

---

1. ΛΙΤΕΣΧΑΙΡΙΝ, Mitford.

Σχόλια: στ. 1: *χαίριν ἀντὶ χαίρειν*. Ἐναλλαγὴ Ι ~ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ πιθανὸν νὰ προέρχεται ἀπὸ τὴ Σαλαμῖνα, ὅπου μαρτυρεῖται ἡ λατρεία τοῦ Διὸς Ὀλυμπίου.

Ἀβ. Πρ. 6. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΥΣ [ΔΙ]ΟΣΚΟΥΡΟΥΣ

Β΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκόφαιο μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές, ὕψους 0,087, πλάτους 0,119 καὶ πάχους 0,024 μ. Φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,015 μέχρι 0,02 μ.

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 39-40, ἀρ. 15 (φωτ. πίν. 18).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1949, 205 (ἁπλὴ μνεία).

[- - - -]ΟΗΜ[- - - - - - -]
[- - Δι]οσκούρω[ν - - -]
[- - - -]ΟΜΩ[- - - - - - -]
[- - - - -]ΡΟ[- - - - - - - -]

Ἀβ. Πρ. 7. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟ Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένος ἄνω, ὕψους 0,30 καὶ πλάτους 0,325 μ. Φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. GR. 360). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,048 μ.

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 34-6, ἀρ. 13 (φωτ. πίν. 15, σ. 35) (I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 225-6, ἀρ. 1x· *SEG* 46, 1750).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2206, ὑποσ. 163 (m) (ἁπλὴ μνεία).

Θεῷ Ὑψίστῳ ΛΣΙ̣Α
Δημήτριος εὐχήν.

---

1. Ἀ̣σύ<λ>ῳ?, Mitford· Ἀσύλ[ω?], Nicolaou.

Γιὰ τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* στὴν Κύπρο καὶ γιὰ τὶς ἀναθηματικὲς ἐπιγραφὲς ποὺ εἶναι χαραγμένες σὲ ταφικὸ κίονα ἢ βωμὸ βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79.

Ἀβ. Πρ. 8. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΘΕΟ ΥΨΙΣΤΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΥΧΑΡΕΙΝ Γ' αἰ. μ.Χ.

Κιονίσκος ἀπὸ λευκόφαιο ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος πίσω, ὕψους 0,525, διαμέτρου ἄνω 0,36 καὶ κάτω 0,44 μ. Φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. GK. 342). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,048 μ.

Mitford, *JHS* 66, 1946, σ. 34, ἀρ. 12 (φωτ. πίν. 14, σ. 35) (I. Nicolaou, *RDAC* 1993, σ. 225, ἀρ. 1w).

Πβ. Mitford, *ANRW* II 18.3, 1990, σ. 2206, ὑποσ. 163 (k) (ἁπλὴ μνεία).

Θ<ε>ῷ Ὑψίστῳ
Τυχάρειν εὐξα[μέν]η.

Σχόλια: στ. 2: *Τυχάρειν* εἶναι τύπος τοῦ *Τυχάριον*, ποὺ προκύπτει ἀπὸ ὑφαίρεση, ὅπως *ὅσειν* ἀντὶ *ὅσιον* στὴν **Λεμ. 71**. βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Τὸ ὄνομα *Τυχάριον* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 748**. Τὰ θηλυκὰ ὀνόματα σὲ *-ιον* εἶναι πολὺ κοινὰ κατ' αὐτὴν τὴν περίοδο βλ. **Πάφ. 19**. Γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς ὑφαίρεσης τοῦ *ο* στὴν κατάληξη *–ion* ἢ *-ios* βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 400-4, πβ. Gignac 1981, σ. 55-56 καὶ Brixhe 1987², σ. 49 καὶ 67. Γιὰ τὸν *Θεὸν Ὕψιστον* στὴν Κύπρο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 6: Οἱ τοπικὲς λατρεῖες, σ. 76-79.

Ἀβ. Πρ. 9. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΑΤΡΩΝΙΔΑ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Βωμὸς ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένος ἀριστερὰ καὶ κάτω, ὕψους 0,155 καὶ πλάτους ἀπὸ 0,09 μέχρι 0,14 μ. Φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (ἀρ. 90). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,019 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1969, σ. 93, ἀρ. 23 (φωτ. πίν. 16,23) (= *SEG* 25, 1094).

Ἀγαθῇ Τύχ[η]
Ματρωνὶς
[- - - - -]του
4 [- - - - -]μι̣α̣
- - - - - - - - - -

Τὸ ὄνομα *Ματρωνίς* ἀποτελεῖ προσθήκη στὴν ὀνοματολογία τῆς Κύπρου βλ. *LGPN* I, σ.λ. Πρόκειται γιὰ ὑποκοριστικὸ τύπο τοῦ ὀνόματος *Ματρῶνα*, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ λατινικὸ *matrona* (= δέσποινα, οἰκοδέσποινα, γαμετή, σύζυγος).

Ἀβ. Πρ. 10. ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΣΕ ΥΔΡΙΑ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Ὑδρία, ὕψους 0,175 μ. Φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. D. 32). Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη κάτω ἀπὸ τὸ λαιμό. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,013 μέχρι 0,02 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1977, σ. 220, ἀρ. 11 (φωτ. πίν. 78,11) (= *SEG* 27, 960).

Ἀπόλλωνος

Γ. Ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές (Ἀβ. Πρ. 11-37)

Ἀβ. Πρ. 11. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΑΤΟΥ

Α' αἰ. π.Χ. - Α' αἰ. μ.Χ.

Πινακίδα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ὕψους 0,15 καὶ πλάτους 0,075 μ. Φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο.

Newton, *GIBM* II, ἀρ. 391· I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 189 (g).

Τιμωνᾶτος·
μνή[μ]ης
χ[άριν].

---

1. Τιμώνατος, Νικολάου.

Τὸ ὄνομα *Τιμωνᾶτος* ἀπαντᾶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κύπρο βλ. *LGPN* I, σ.λ. Γιὰ τὴν τυπικὴ φράση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Ἀβ. Πρ. 12. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ Α' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. GR 335 b). Ἡ Νικολάου ἀναφέρει ὅτι στὸν λίθο εἶναι χαραγμένη ἀκόμη μία ἐπιτύμβια ἐπιγραφὴ μὲ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *χρηστέ, χαῖρε*.

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 189 (l) (*SEG* 31, 1372).

Ἐπαφροδείτου
τοῦ Πτο<λε>μ{λ}αίου
Ἰσίδωρος σύν-
4 τροφος μνή-
μης χάριν.

Σχόλια: στ. 1: *Ἐπαφροδείτου*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι

τὸ ἀρχαῖο /i:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἰσίδωρος* βλ. **Λεμ. 237**. Γιὰ τὴν τυπικὴ φράση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**. Γιὰ τὴν ἐπιβίωση στὴν ὀνοματολογία αὐτῆς τῆς περιόδου ἀπὸ τὴν Κύπρο ὀνομάτων ποὺ σχετίζονται μὲ τὴ δυναστεία τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου βλ. **Λεμ. 338**. Τὸ ὄνομα *Ἐπαφρόδιτος* εἶναι πολὺ διαδεδομένο ἀπὸ τὴν ἑλληνιστικὴ ἐποχὴ κέ. βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Ἀβ. Πρ. 13. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

μέσα Α΄ αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, ἀποκεκρουμένη κάτω, ὕψους 0,124, πλάτους 0,317 καὶ πάχους 0,031 μ. Φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,013 μέχρι 0,023 (*φεῖ*) μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 88-9, ἀρ. 47 (φωτ. πίν. 49, σ. 89).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1951, 236 (βιβλιογραφία γιὰ τοὺς τύπους *λεχώ*, *λοχώ*, *λοχοῦς* σὲ ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές).

Γράπτη λοχέ,
Εὐτυχία λοχέ,
Τύχης θυγα-
4 τέρες ἀμφό-
[τερα]ι, Φῆ̣λι̣ξ
- - - - - - - - - -

---

1. Γραπτή, Mitford.

Σχόλια: στ. 1: *Γράπτη*. Τὰ κύρια ὀνόματα ποὺ προέρχονται ἀπὸ ἐπίθετα ἀναβιβάζουν τὸν τόνο.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Γράπτη*, ποὺ ἀπαντᾶ καὶ στὴν Ἄνδρο καὶ τὴ Νίσυρο βλ. *LGPN* I, σ.λ. Ἡ *Τύχη* ἀπαντᾶ ὡς ἀνθρωπωνύμιο τόσο σὲ ἐπιγραφὲς ὅσο καὶ σὲ παπύρους βλ. *LGPN* I, σ.λ. Τὸ οὐσιαστικὸ *λοχός*, ποὺ προσδιορίζει στὴν κλητικὴ ἑκάστη τῶν θυγατέρων τῆς *Τύχης*, δηλοῖ σαφῶς ὅτι καὶ ἡ *Γράπτη* καὶ ἡ *Εὐτυχία* πέθαναν στὴ γέννα. Γιὰ τὸ ὄνομα *Εὐτυχία* βλ. **Λεμ. 535**.

Ἀβ. Πρ. 14. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ ἀναφέρεται ἀπὸ τὴν I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 201, ὑποσ. 40 (= *SEG* 31, 1370) καὶ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Inscr. 33).

Ἡλιόδωρε
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἡλιόδωρος* βλ. **Λεμ. 244**.

Ἀβ. Πρ. 15. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΩΣΙΒΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΩΝΟΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Στήλη ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 1,50, πλάτους 0,53 καὶ πάχους 0,12 μ., ποὺ παρουσιάζει ἕναν ἄνδρα σὲ ὄρθια θέση μὲ τὸ δεξί του χέρι νὰ κρατᾶ τὸν χιτῶνα στὸν ἀριστερό του ὦμο. Τὸ κεφάλι ἔχει χαθεῖ. Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη στὸ κάτω μέρος τῆς στήλης. Πιθανὸν νὰ προέρχεται ἀπὸ τὴ Σαλαμίνα. Φυλάσσεται στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο.

Marshall, *GIBM* 4, 999 (φωτ.).

Σωσίβιε Καπίτωνος
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Σωσίβιος* ἀπαντᾶ καὶ σὲ μιὰ συλλαβικὴ ἐπιγραφὴ τοῦ Δ' αἰ. π.Χ. ἀπὸ τὸ Κίτιον βλ. *SEG* 20, 140. Πρόκειται γιὰ τὴν πρώτη μαρτυρία στὴν Κύπρο τοῦ ὀνόματος *Καπίτων*, τὸ ὁποῖο μαρτυρεῖται σὲ ἀρκετὲς ἄλλες περιοχές βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Ἀβ. Πρ. 16. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΛΑΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΗΣ ΦΗΜΗΣ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ταφικὸς κίων, ποὺ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. Gr. 335). Ἀναφέρεται ἀπὸ τὴν I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 197.

Κάλατε
Φίμης
χρηστέ,
4 χαῖρε.

---

1. Καλᾶτε, Νικολάου.

Σχόλια: στ. 2: *Φίμης*. Ἐναλλαγὴ Η ~ Ι ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν [i] βλ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 237-238 καὶ Brixhe 1987², σ. 48.

Τὰ ὀνόματα τῆς ἐπιγραφῆς ἀπαντοῦν ἅπαξ στὴν Κύπρο. Γιὰ τὶς ἐπιγραφές, στὶς ὁποῖες ὁ νεκρὸς ἀναφέρεται μὲ τὸ μητρωνυμικό του βλ. **Λεμ. 204**.

Ἀβ. Πρ. 17. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ FIRMIUS

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἡ χαμένη αὐτὴ ἐπιγραφὴ ἀναφέρεται στὸ *CIL* 3, 217 ὅτι βρέθηκε στὴν Κύπρο «apud Policastrum».

Q. Firmius C. f. Rom. Ates (sic).
Leg. III. Gallicae.

Αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι μία ἀπὸ τὶς λίγες στὶς ὁποῖες ἀναφέρονται Ῥωμαῖοι στρατιῶτες βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 10: Ξένοι στὴν Κύπρο, σ. 154-155.

Ἀβ. Πρ. 18. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΤΥΧΗΣ

Α΄ - Β΄ αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων, τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι γνωστὴ οὔτε ἡ προέλευση οὔτε ἡ σημερινή του θέση.
CIG II, 2650.

Καλλιτύχη

χρηστή,
χαῖρε.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Καλλιτύχη*, πβ. *MSW*, σ. 96 ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα. Τὸ ὄνομα αὐτὸ μαρτυρεῖται καὶ στὴν Κυρηναϊκή, τὴ Θάσο καὶ τὰ Θηρά.

Ἀβ. Πρ. 19. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ λευκόφαιο ἀμμόλιθο, ὁ ὁποῖος φέρει στὸ μέσον μορφὴ γενειαφόρου ἀνδρός. Ὁ λίθος, ὕψους 1,18, διαμέτρου ἄνω 0,56 καὶ κάτω 0,54 μ., φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. Gr. 372).

I. Nicolaou, *Mélanges O. Masson*, σ. 145-6, ἀρ. 1 (φωτ. πίν. 36,1) (= *SEG* 47, 1872).

Μᾶρκε
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Μᾶρκος* βλ. **Λεμ. 227**.

Ἀβ. Πρ. 20. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΗ

Β' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ λευκόφαιο ἀμμόλιθο, ἀποκεκρουμένος κάτω. Φέρει στὸ μέσον μορφὴ γενειαφόρου ἀνδρός. Ὁ λίθος, ὕψους 0,347, διαμέτρου ἄνω 0,63 καὶ κάτω 0,59 μ., φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. Gr. 365).

I. Nicolaou, *Mélanges O. Masson*, Παρίσι 1997, σ. 146, ἀρ. 2 (φωτ. πίν. 36,2) (= *SEG* 47, 1873).

Εὐτύχη
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὰ ὀνόματα *Εὔτυχος* καὶ *Εὐτύχης* βλ. **Λεμ. 287**.

Ἀβ. Πρ. 21. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΔΟΥ

Β' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο. Φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. GR 278)

I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 189 (k) (= *SEG* 31, 1371).

Ἀπολλωνίδης·
χρητέ, μνήμης χάριν.

Σχόλια: στ. 1: *Ἀπολλωνίδης*. Χρήση ὀνομαστικῆς ἀντὶ κλητικῆς.
στ. 2: *χρητέ*. Παράλειψη τοῦ *σίγμα* βλ. **Λεμ. 187**.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀπολλωνίδης* βλ. **Λάρ. 25**. Γιὰ τὴ στερεότυπη ἔκφραση *μνήμης χάριν* βλ. **Πάφ. 4**.

Ἀβ. Πρ. 22. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΔΥΜΗΣ, ΘΥΓΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Βάση ἀγάλματος ἀπὸ ἀσβεστόλιθο.

Myres, *HCC*, σ. 551, ἀρ. 1924.

Διδύμη Ἀθηναίου χρηστή, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα *Διδύμη* ἀπαντᾶ ἀκόμη μία φορὰ στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 340**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀθήναιος*, πβ. **Λάρ. 66** βλ. καὶ *MSW*, σ. 96.

Ἀβ. Πρ. 23. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΙΤΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ.

Ταφικὸς κίων ἀπὸ ἀσβεστόλιθο, ὕψους 0,68, διαμέτρου ἄνω 0,385 καὶ κάτω 0,30 μ. Παραδόθηκε ἀπὸ τὴ Θεοφανὼ Ταλιαδώρου στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο, ὅπου καὶ φυλάσσεται (Inv. 1962/XII-29/1, ἀρ. 474). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,03 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1963, σ. 43-4, ἀρ. 4 (= *SEG* 23, 684).

Ἐπαφρόδιτε
χρηστέ,
χαῖρε.

Ἀβ. Πρ. 24. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,02 μ.
Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 49.

Σωτηρία
χρηστ(ή),
χαῖρε.

---

2. ΧΡΗΣΤΕ, Cesnola.

Σχόλια: στ. 2: *χρηστ(ή)*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ Η, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 19** βλ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 242-244 καὶ Brixhe 1987², σ. 49.

Τὸ ὄνομα *Σωτηρία* ἀπαντᾶ καὶ στὴν **Λεμ. 780**.

Ἀβ. Πρ. 25. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΝΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.
Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 50.

Ὀλυμπ<ι>ανὲ
χρηστέ,
χέρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ὀλυμπανέ*. Παράλειψη τοῦ *ἰῶτα* ἀπὸ λάθος τοῦ χαράκτου.

στ. 3. χέρε. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀλυμπιανός* βλ. **Λάρ. 36**. Γιὰ τὰ παράγωγα τοῦ ὀνόματος *Ὄλυμπος* βλ. **Λάρ. 108**.

Ἀβ. Πρ. 26. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

Β' - Γ' *αἰ.* μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,025 μ.

Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 51.

Ὄλυ<μ>πε
χρηστέ,
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ὄλυπε*. Παράλειψη τοῦ *μεῖ* ἀπὸ λάθος τοῦ χαράκτου.

Γιὰ τὶς μορφὲς τοῦ ὀνόματος *Ὄλυμπος* βλ. **Λάρ. 108**.

Ἀβ. Πρ. 27. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

Β' - Γ' *αἰ.* μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,025 μέχρι 0,04 μ.

Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 52.

Ἀρίστων
χρηστέ,
χαῖρε.

Γιὰ τὴν ἐπιγραφικὴ μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Ἀρίστων* βλ. **Λεμ. 27**.

Ἀβ. Πρ. 28. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,02 μέχρι 0,045 μ.

Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 55.

Φίλων
χρηστέ, χέρε.

Σχόλια: στ. 3. χέρε. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Φίλων* βλ. **Λεμ. 253**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Ἀβ. Πρ. 29. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ [ΕΥ]ΧΑΜΕΝΟΥ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων εἶναι 0,025 μ.

Cesnola, *Atlas Suppl.*, ἀρ. 56.

[Εὐ]χαμένη
χρηστέ, χαῖ-
ρε.

Τὸ ὄνομα *Εὐχαμένης* ἀπαντᾶ ἅπαξ στὴν Κύπρο.

Ἀβ. Πρ. 30. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΡΟΔΕΙΤΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΥΜΕΝΗΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ποὺ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. Gr. 282). Ἀναφέρεται ἀπὸ τὴν I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 195 (= *SEG* 31, 1373).

Ἐπαφρόδειτε
Φιλουμένης
χρηστέ, χαῖρε.

Σχόλια: στ. 1: *Ἐπαφρόδειτε*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Ι γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ [*i*] < παλαιοῦ [*i*:]. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἀκόμη φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκετο ὅτι τὸ ἀρχαῖο /*i*:/ ἀπεδίδετο μὲ ΕΙ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 198-9, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 189 καὶ Brixhe 1987², σ. 51-53.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφές, στὶς ὁποῖες ὁ νεκρὸς ἀναφέρεται μὲ τὸ μητρωνυμικό του βλ. **Λεμ. 204**. Εἶναι ἡ πρώτη μαρτυρία τοῦ ὀνόματος *Φιλουμένη* στὴν Κύπρο. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

Ἀβ. Πρ. 31. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΟΣΚΟΥ-ΡΙΔΟΥ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. Gr. 289). Ἀναφέρεται ἀπὸ τὴν I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 197 (= *SEG* 31, 1376).

Φιλοκράτη
Διοσκουρίδου
χρηστέ, χαῖρε.

Γιὰ τὴν κλητικὴ σὲ -η τῶν παλαιῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων σὲ -ης βλ. **Λεμ. 79**. Γιὰ τὸ ὄνομα *Φιλοκράτης* βλ. **Λεμ. 205**. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62. Γιὰ τὰ θεοφόρα ὀνόματα *Διόσκο*(*υ*)*ρος* καὶ *Διοσκο*(*υ*)*ρίδης* καὶ τὴ διάδοσή τους στὴν Κύπρο βλ. **Λεμ. 407** καὶ *LGPN* I, σ.λ.

Ἀβ. Πρ. 32. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΓΛΑΥΚΙΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΤΙΜΩΝΟΣ Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων ποὺ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. Gr. 293). Ἀναφέρεται ἀπὸ τὴν I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 197 (= *SEG* 31, 1377).

Γλαυκία,
υἱὲ Τίμωνος,
χρηστέ, χαῖρε.

Τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ μαρτυρεῖται καὶ σὲ μιὰ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὴν Ἀμαθοῦντα βλ. **Λεμ. 269**.

Ἀβ. Πρ. 33. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΕΜΝΗΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inscr. Gr. 322). Ἀναφέρεται ἀπὸ τὴν I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 199 (*SEG* 31, 1378).

Σέμνη,
χρηστή,
χαῖρε.

---

1. Σεμνή, Nicolaou.

Σχόλια: στ. 1: *Σέμνη*. Τὰ κύρια ὀνόματα ποὺ προέρχονται ἀπὸ ἐπίθετα ἀναβιβάζουν τὸν τόνο, πβ. **Ἀβ. Πρ. 13** (*Γράπτη*).

Ἀβ. Πρ. 34. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΑΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὸς κίων, ποὺ φυλάσσεται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Λεμεσοῦ (Inscr. 31). Ἀναφέρεται ἀπὸ τὴν I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 196, ὑποσ. 21 (= *SEG* 31, 1374).

Ἀρτέμα
[χρησ]τή,
[χαῖρ]ε.

Τὸ ὄνομα Ἀρτέμα μαρτυρεῖται καὶ στὴν Κρήτη βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Ἀβ. Πρ. 35. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΤΕΜΑΤΟΣ

Β' - Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ἐπιτύμβιος στήλη, ποὺ φέρει ἀνάγλυφη τὴ μορφὴ ὄρθιου ἀνδρός. Ἀναφέρεται ἀπὸ τὴν I. Nicolaou, *RDAC* 1981, σ. 196, ὑποσ. 21 (*SEG* 31, 1375) καὶ ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα τῆς ἑλληνορωμαϊκῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Λεμεσοῦ (ἀρ. 185/1, inscr. 18). (Αὐτοψία στὶς 10/7/2006).

Ἀρτεμᾶ
χέρε.

---

1. Ἀρτέμα, Nicolaou.

Σχόλια: στ. 2. χέρε. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν ἐκείνη τὴν ἐποχὴ [*e*] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ παραδίδουν τὸ ὄνομα *Ἀρτεμᾶς*, *-ᾶτος* βλ. **Λευκ. 52**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ *-ᾶς*, *-ᾶτος* βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71.

Ἀβ. Πρ. 36. ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΟΥΔΟΣ

Γ' αἰ. μ.Χ.

Σκύφος, ὕψους 0,22 καὶ διαμέτρου 0,27 μ. Πωλήθηκε ἀπὸ τὸν Π. Κολοκασίδη στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο, ὅπου καὶ φυλάσσεται (Inv. 1969/II-6/1, Inscr. GR 384). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,01 μέχρι 0,017 μ.
I. Nicolaou, *RDAC* 1970, σ. 165-6, ἀρ. 40 (φωτ. πίν. 28,40).

Ἀρτεμοῦ
χρηστή{ι},
χαῖρε.

Σχόλια: στ. 2. Τὸ τελευταῖο γράμμα εἶναι ἕνα στικτὸ *ἰῶτα* βλ. **Λεμ. 326**.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἄρτεμις* καὶ τὰ παράγωγά του βλ. **Λεμ. 285**. Γιὰ τὰ θηλυκὰ ὑποκοριστικὰ ὀνόματα σὲ *-οῦς* αὐτῆς τῆς περιόδου στὴν Κύπρο καὶ τὸν

τύπο τῆς κλητικῆς σὲ *-οῦ* τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων μὲ ὀνομαστικὴ *-οῦς*, γεν. *–οῦδος* καὶ *-οῦτος* βλ. **Λεμ. 247.**

Ἀβ. Πρ. 37. ΕΠΙΤΥΜΒΙΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΓΟΝΟΥ, ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΝΕΜΕΣΟΥ Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Ταφικὴ στήλη ἀπὸ ἀμμόλιθο ποὺ φέρει δύο ἐπιτύμβιες ἐπιγραφές, ὕψους 0,49 καὶ πλάτους 0,26 μ. (πλάτος τοῦ σπονδύλου: ἀπὸ 0,19 μέχρι 0,195 μ.). Ἐκτίθεται στὴν αἴθουσα 10 τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου (Inscr. GR 221). (Αὐτοψία στὶς 26/7/2006).

I. Nicolaou, *CIS*, σ. 33, πίν. 42 (φωτ.).

Πβ. J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.* 1972, 579 (ἀναφορὰ γιὰ τὴ σημασία τῆς ἐπιγραφῆς ποὺ μαρτυρεῖ τὴν παρουσία στὴν Κύπρο ἑνὸς ξένου ἀπὸ τὴν Κελενδερία τῆς Κιλικίας) .

Ἀρτεμιδώ-
ρα χρηστή,
χέρε. Ἐπ<ί>-
4 γονος Νε-
μέσου υἱός,
Κελενδερί-
τεις.

Σχόλια: στ. 3: *χέρε*. Ἐναλλαγὴ Ε ~ ΑΙ διότι ἀμφότερα ἀποδίδουν [e] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 294-9, πβ. Brixhe 1987², σ. 47.

στ. 6-7: *Κελενδερίτεις*. Ἐναλλαγὴ ΕΙ ~ Η ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ἀποδίδουν /i/ βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 170-1, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α', σ. 237-238 καὶ Brixhe 1987², σ. 48.

Γιὰ τὶς ἐπιγραφὲς ποὺ μαρτυροῦν τὴν παρουσία ξένων στὴ νῆσο κατὰ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο βλ. Εἰσαγωγή, κεφάλαιο 10: Ξένοι στὴν Κύπρο, σ. 153-157. Γιὰ τὸ ὄνομα *Ἀρτεμιδώρα* βλ. **Λεμ. 551**. Εἶναι ἡ πρώτη μαρτυρία τῶν ὀνομάτων *Ἐπίγονος* καὶ *Νέμεσος* στὴν Κύπρο. Τὸ Ἐπίγονος ἀπαντᾶ σὲ ἀρκετὲς περιοχὲς τοῦ ἑλληνόφωνου κόσμου βλ. *LGPN* I, σ.λ.

Δ. Διάφορα (Ἀβ. Πρ. 38-39)

Ι. Ἀρά (Ἀβ. Πρ. 38)

Ἀβ. Πρ. 38. ΜΑΓΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ Γ' αἰ. μ.Χ. (;)

Πλάκα ἀπὸ ὑποκίτρινο ἀσβεστόλιθο, ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές πλὴν τοῦ μέσου τῆς ἀριστερῆς, ὕψους 0,24, πλάτους 0,35 καὶ πάχους 0,035 μ. Παραδόθηκε ἀπὸ τὸν Π. Κολοκασίδη στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο, ὅπου καὶ φυλάσσεται (Inv. 1962/III-24/1, GR. 73). Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,005 μέχρι 0,02 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1963, σ. 43, ἀρ. 3 (φωτ. πίν. 8,2).

[- - - - - - - - - -]ΙΕΙΜΟΔΙΙ
Ạ̣ΙΜΟ̣Ạ̣Η̣[- -]ΙCOV
ΔΕΙCΕ+ΙΕ+ΜΟΔΙΡCO+ΗC
ΙΕC+ΔΕΙ+ΙC[- -]OM+C+ΙΙCΙΙ
ΙΕΚΙ+ΔΙΡCΙCOΛ
_/_ +ΦΙ_|_IC
Ι Ι Δ Ι Ι Δ ΚΔΕ ΚΗ
ἀδιάγνωστα ἴχνη

.

ΙΙ. Μιλιοδείκτης (Ἀβ. Πρ. 39)

Ἀβ. Πρ. 39. ΜΙΛΙΟΔΕΙΚΤΗΣ 81 μ.Χ.

Στήλη ἀπὸ ἀμμόλιθο, μεγίστου ὕψους 0,405 καὶ μεγίστου πλάτους 0,25 μ., ἀποκεκρουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς ἐκτὸς ἀπὸ δεξιά. Φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,03 μέχρι 0,04 μ.

Mitford, *OA* 6, 1950, σ. 85-6, ἀρ. 46 (φωτ. πίν. 48, σ. 85).

Πβ. τοῦ ἰδίου, *ANRW* II 7.2, 1980, σ. 1335, ὑποσ. 213 (25) καὶ σ. 1336, ὑποσ. 218 (ἁπλὴ μνεία).

[Αὐτοκράτωρ Τίτος Καῖσαρ]
[θεοῦ υἱὸς Οὐεσπασιανὸς]
[Σεβαστός, ἀρχιερεὺ]ς [μ]ἑ[γ]-
[ιστος, δημαρχικῆς ἐξουσία]ς τὸ ια',
[αὐτοκράτωρ τὸ ιζ', ὕπατος ἀπ]οδεδειγ(μένος)
[τὸ θ', πατὴρ πατρίδος τὰς ὁδ]οὺς
[ἐπεσκεύασεν τῆς ἐπαρχε]ίας
[Κύπρου, ἐπιμεληθέντος Λ]ουκίου
[Πλωτίου Πούλχρου (;) ἀνθυπά]του·
[μί(λια) - -].

Ἡ ἐπιγραφὴ αὐτὴ χρονολογεῖται βάσει τῆς ἀποκαταστάσεώς της ἀπὸ τὴν 1η Ἰουνίου μέχρι τὶς 13 Σεπτεμβρίου τοῦ 81 μ.Χ. κατὰ τὴν περίοδο ανθυπατείας τοῦ Λ. Πλωτίου Πούλχρου, πβ. **Ἀμμ. 145**.

Ε. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων (Ἀβ. Πρ. 40-45)

Ι. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ ὑδριῶν καὶ λύχνου (Ἀβ. Πρ. 40-42)

Ἀβ. Πρ. 40. ΟΝΟΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΟΥ

50 π.Χ. - 150 μ.Χ.

Ὑδρία ῥωμαϊκοῦ τύπου ὕψους 0,145 μ. Φυλάσσεται στὸ Κυπριακὸ Μουσεῖο (Inv. D. 388). Κάτω ἀπὸ τὴ βάση εἶναι χαραγμένη ἡ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία χαράχθηκε πρὶν ἀπὸ τὴν ὄπτηση. Τὸ ὕψος τῶν γραμμάτων κυμαίνεται ἀπὸ 0,006 μέχρι 0,02 μ.

I. Nicolaou, *RDAC* 1977, σ. 219, ἀρ. 10 (φωτ. πίν. 78,10) (= *SEG* 27, 959).

Ὀνησᾶτος

---

1. Ὀνήσατος, Nicolaou.

Γιὰ τὸ ὄνομα *Ὀνησᾶς* βλ. **Λεμ. 251**. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ -ᾶς, -ᾶτος βλ. Gignac 1981, τόμ. Β΄, σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71.

Ἀβ. Πρ. 41. Η ΥΔΡΙΑ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΑΤΟΣ

Α΄ αἰ. μ.Χ.

Ὑδρία ῥωμαϊκοῦ τύπου. Φυλάσσεται στὸ Birmingham City Museum and Art Gallery. Ἡ ἐπιγραφὴ χαράχθηκε πιθανώτατα μετὰ τὴν ὄπτηση.

I. Nicolaou, *RDAC* 1984, σ. 263, ἀρ. 17 (φωτ. πίν. 58,17) (= *SEG* 24, 1429).

Πβ. Masson, *Bull. Épigr.* 1987, 721 (ἁπλὴ μνεία).

Ὠλυμπᾶτος

Σχόλια: Ἐναλλαγὴ Ω ~ Ο ἐπειδὴ ἀμφότερα ἀποδίδουν [o] βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 228-33, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 276-277 καὶ Brixhe 1987², σ. 55.

Τὸ ὄνομα *Ὠλυμπᾶτος* εἶναι γενικὴ τοῦ ὀνόματος *Ὀλυμπᾶς*. Γιὰ τὰ ὀνόματα σὲ *-ᾶς*, *-ᾶτος* ποὺ ἀπαντοῦν σὲ ἐπιγραφὲς εἴτε συλλαβικὲς εἴτε ἀλφαβητικὲς στὴν Κύπρο βλ. I. Nicolaou, *RDAC* 1983, σ. 260, ὑποσ. 15. Γιὰ τὴ δημιουργία περιττοσυλλάβων σὲ -ᾶς, -ᾶτος βλ. Gignac 1981, τόμ. Β', σ. 16 κέ. καὶ Brixhe 1987², σ. 71.

Ἀβ. Πρ. 42. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΕ ΛΥΧΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ROMANESIS

Α' αἰ. μ.Χ.

Λύχνος, ὕψους 0,025, πλάτους 0,018 καὶ διαμέτρου 0,073 μ. Παραδόθηκε ἀπὸ τὸν Χριστόδουλο Λεωνίδου ἀπὸ τὴ Λεμεσὸ στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Λευκωσίας, ὅπου φυλάσσεται (Inv. 1983/x-22/4, M.P. 51/37/6 bl. 65). Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι χαραγμένη στὴ βάση τοῦ λύχνου.

I. Nicolaou, *RDAC* 1984, σ. 262-3, ἀρ. 16 (φωτ. πίν. 58,16).

Romanesis

Γιὰ τὸ ἐργαστήριο τοῦ Romanesis στὴν Κύπρο βλ. Ph. Bruneau, *Délos* 26, 1956, σ. 121. Εἶναι ὁ ἐνδέκατος λύχνος ποὺ ἀνακαλύφθηκε στὴν Κύπρο ποὺ φέρει τὸ ὄνομα αὐτό (βλ. T. Oziol, *Salamine de Chypre* VII, «Les lampes du Musée de Nicosie», 1977, ἀρ. 171, 298, 315-7, 385, 449, 445· Π. Φλουρέντζου, *RDAC* 1982, σ. 207, ἀρ. 1. Πβ. M. D. Bailey, *A Catalogue of Lamps in the British Museum* II, 1980, σ. 58).

ΙΙ. Ἐπιγραφὲς ἐπὶ κυάθων (Ἀβ. Πρ. 43-45)

Ἀβ. Πρ. 43. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙ ΚΥΑΘΩΝ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Δεκαέξι ἐπιγραφὲς τοῦ ἰδίου τύπου σὲ ὑάλινα ἀγγεῖα.

Vessberg, *OA* 7, 1952, σ. 120-1 (φωτ. πίν. III 6-8) (= *SEG* 13, 590).

Καταίχαιρε καὶ εὐφραίνου!

Σχόλια: Καταίχαιρε ἀντὶ κατάχαιρε. Ἐναλλαγὴ ΑΙ ~ Α, γιὰ τὴν ὁποία βλ. **Κερ. 22** βλ. Threatte, *Phonology* 1980, σ. 268-70, πβ. Gignac 1981, τόμ. Α΄, σ. 194-195.

Ἀβ. Πρ. 44. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙ ΚΥΑΘΩΝ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἕξι ἐπιγραφὲς τοῦ ἰδίου τύπου σὲ ὑάλινα ἀγγεῖα.
Vessberg, *OA* 7, 1952, σ. 120-1 (φωτ. πίν. III 6-8) (= *SEG* 13, 590).

Κατάχαιρε καὶ εὐφραίνου!

Ἀβ. Πρ. 45. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙ ΚΥΑΘΩΝ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Δεκαεπτὰ ἐπιγραφὲς τοῦ ἰδίου τύπου σὲ ὑάλινα ἀγγεῖα.
Vessberg, *OA* 7, 1952, σ. 120-1 (φωτ. πίν. XII 1-2) (= *SEG* 13, 590).

Λαβὲ τὴν ν(ε)ίκην

ΣΤ. Ἀδιάγνωστη ἐπιγραφή (Ἀβ. Πρ. 46)

Ἀβ. Πρ. 46. ΑΔΙΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙ ΚΥΠΕΛΛΟΥ

ῥωμαϊκὴ περίοδος

Ἐπιγραφὴ στὸν πυθμένα κυπέλλου ῥωμαϊκοῦ τύπου.
Cesnola, *Atlas*, πίν. CL, ἀρ. 5.

ΦΠΥ

ΜΕΡΟΣ Γ': ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

I. Ὀνόματα ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν
1. Ὀνόματα στὴν ἑλληνική
2. Ὀνόματα στὴ λατινική
II. Προωνύμια, ὀνόματα γένους, ἐπώνυμα, παρωνύμια
III. Ὀνόματα αὐτοκρατόρων καὶ Ῥωμαίων ἀξιωματούχων
1. Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες καὶ μέλη τῆς οἰκογένειάς τους
2. Ῥωμαῖοι ἀξιωματοῦχοι καὶ μέλη τῆς οἰκογένειάς τους
I. Ἀνθύπατοι
II. Ταμίες
III. Λογιστές
IV. Χιλίαρχοι
V. Πρεσβευτές
3. Αὐτοκρατορικὰ ἐπίθετα στὴν ἑλληνική
4. Αὐτοκρατορικὰ ἐπίθετα στὴ λατινική
IV. Χρονολογικὸς κατάλογος Κυπρίων ἀξιωματούχων καὶ ἱερέων
A. Πολιτικὰ ἀξιώματα
B. Ἱερατικὰ ἀξιώματα
V. Ὀνόματα καὶ λατρευτικὰ ἐπίθετα θεοτήτων καὶ μυθικῶν προσώπων
1. Ὀνόματα καὶ λατρευτικὰ ἐπίθετα στὴν ἑλληνική.
2. Ὀνόματα καὶ λατρευτικὰ ἐπίθετα στὴ λατινική.
VI. Ὀνόματα μηνῶν
VII. Τοπωνύμια καὶ ἐθνικά.
1. Τοπωνύμια καὶ ἐθνικὰ στὴν ἑλληνική
2. Τοπωνύμια καὶ ἐθνικὰ στὴ λατινική
VIII. Λεξιλόγιο
1. Λέξεις στὴν ἑλληνική
2. Λέξεις στὴ λατινική.
IX. Ἀνθρωπωνύμια
X. Κατάλογος ἀντιστοιχιῶν προγενεστέρων δημοσιεύσεων μὲ ἀριθμοὺς συντάγματος

Ι. ΟΝΟΜΑΤΑ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

1. Ὀνόματα στὴν ἑλληνική.

Ἀγαθάγγελος: Ἀγαθάγγελε **Λάρ. 102,** 1·

Ἀγάθη: Ἀγάθη, θ. Ζωσίμου: Ἀγάθη **Λεμ. 505,** 1·

Ἀγαθητύχη: Ἀγαθητύχη, μ. Ὀνησιφόρου: Ἀγαθητύχη[ς] **Λεμ. 388,** 2·

Ἀγα(θ)ητύ|χη **Λεμ. 727,** 1-2·

Ἀγαθητύχη **Λάρ. 66,** 1·

Ἀγαθόκλεια: Ἀγαθόκλεα, θ. Ζήνωνος: Ἀγαθόκλε|α **Λεμ. 232,** 1-2·

Ἀγαθόκλε[α (;)] **Λεμ. 352,** 1·

Ἀγαθόκλ[ε]α **Λεμ. 442**, 1·

Ἀγαθοκλῆς: Ἀγαθοκλῆ **Λεμ. 427,** 1·

Ἀγαθοκλῆς, υἱ. Μόψου: Ἀγαθοκλέα **Λάρ. 90,** 2·

Ἀγαθοκλίων: Ἀγαθοκλίων (βιολόγος): Ἀγαθοκλίωνα **Λάρ. 90,** 7·

Ἀγαθόπους: Ἀγαθόπους **Λεμ. 382,** 1·

Ἀγαθόπους, π. Εὐημερίας: Ἀγαθόπο|δος **Λεμ. 461,** 2-3·

Ἀδάμας: [Ἀ]δ̲άμαντε **Λεμ. 83**, 1·

Ἄδραστος: Ἄδραστος, υἱ. Ἀδράστου καὶ π. Ἀδράστου (ἱερεύς, γυμνασίαρχος): Ἄδραστος **Κερ. 9**, 4· **Κερ. 9**, 12·

Ἄδραστος, π. Ἀδράστου καὶ παπ. Ἀδράστου: Ἀδράστου **Κερ. 9**, 4· **Κερ. 9**, 12·

Ἄδραστος, υἱ. Ἀδράστου καὶ ἐγγ. Ἀδράστου (γυμνασίαρχος): Ἀδράστου **Κερ. 9**, 13·

Ἄδραστος, υἱ. Ἀδράστου: Ἄδραστος **Κερ. 11**, 4·

Ἄδραστος, π. Ἀδράστου: Ἀδράστο̣[υ] **Κερ. 11**, 4·

Ἀθετοῦς: Ἀθετοῦς, π. Φιλοδώρου: Ἀθετο̣ῦ̣τος **Λεμ. 735,** 2·

Ἀθήναιος: Ἀθήναιος, υἱ. ἀρχιερέως: Ἀθῆνε **Λάρ. 84,** 1·

Ἀθήναιος, π. Διδύμης: Ἀθηναίου **Ἀβ. Πρ. 22**, 1·

Ἀθηνίων: Μ̣. Τίτ̣ιος (;) Παντί|σχεινος Ἀθηνίων (τεχνάρχης) **Ἀμμ. 108,** 1-2·

Ἀθηνόδωρος: Ἀθηνόδωρος ὁ καὶ Γάιος: Ἀθηνοδώ[ρῳ] **Κερ. 18**, 2·

Ἀθηνόκριτος: Ἀθηνόκριτος, υἱ. Ἀθηνοκρίτου: Ἀθηνόκριτε **Λεμ. 341,** 1·

Ἀθηνόκριτος, π. Ἀθηνοκρίτου: Ἀθηνοκρίτου **Λεμ. 341,** 2·

Ἀθηνώ: Ἀθηνῷ **Λεμ. 396,** 1·

Αἰθήρ: Αἰθήρ, π. Φίλας: Αἰθέρος **Λεμ. 472,** 1·

Αἰλία: [Αἰ]λ̣ία (;) **Λεμ. 26**, 6·

Αἰμιλ̣[ι- -]: **Λεμ. 134**, 1·

Αἰμιλία: Αἰμιλία **Λεμ. 56**, 5·

Αἰνείας: Αἰνείας (προστάτης): Αἰνεί[ου] **Πάφ. 77**, 1·

Τιβέριος Κλαύδιος Αἰνείας, υἱ. Τι(βερίου) Κλαυδίου Αἰνείου: Τι(βέριον) Κλαύδιον | Αἰνείαν **Κερ. 2**, 1 καὶ 3·

Τιβέριος Κλαύδιος Αἰνείας, π. Τιβερίου Κλαυδίου Αἰνείου: Τι(βερίου) | Κλαυδίου Αἰνείου **Κερ. 2**, 1-2·

[Αἰ]νείας **Λάρ. 24**, 3·

Ἀκείλιος: Ἀκείλιον Νικόδημον **Λάρ. 24**, 1·

Ἀλέξανδρος: Ἀλ̣[έ]ξαδρε̣ **Λεμ. 421,** 1·

Ἀλέξανδρε **Λεμ. 704,** 1·

Ἀλέξανδρος ὁ καὶ Μακεδόνιος, υἱ. Ματιδίας: Ἀλέξανδρον **Λεμ. 773**, 4· **Λεμ. 773**, 6· **Λεμ. 773**, 19· **Λεμ. 773**, 27· Ἀλέξανδρ̣[ον] **Λεμ. 773**, 11· Ἀλεξά[νδρου] **Λεμ. 773**, 30· [Ἀλεξάν]δρου **Λεμ. 773**, 38· Ἀλεξάνδρου **Λεμ. 785**, 7· Ἀλεξάν<u>δρῳ</u> **Λεμ. 785**, 15·

Ἀλέξανδρος ὁ καὶ Λουσκίνιος: [Ἀλέ]ξανδρον **Λεμ. 774**, 7· Ἀλέξανδρος **Λεμ. 774**, 10· Ἀλεξάνδρου **Λεμ. 774**, 14· Ἀλέξανδρον **Λεμ. 774**, 20· [Ἀλ]έξανδρος **Λεμ. 774**, 26·

Ἀλέξανδρος, π. Ἀρίστωνος: Ἀλεξάν|δρου **Λευκ. 79,** 1-2·

Ἄλυπος: Ἄλιπε **Λάρ. 70,** 1·

Ἀμάραντος: Ἀμάραντε **Λάρ. 52,** 1·

Ἄμεμπτος: Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἄμεμπτος, π. Μάρκου Αὐρηλίου Ἡλιοδώρου (ἄρχων, γραμματεύς, ἀγορανόμος καὶ δεκαπρῶτος): Μ. Αὐρ. | Ἄμεμπτος **Λεμ. 45**, 2-3·

Ἀμύντωρ: Ἀμύντωρ (ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν): Ἀμύντορα **Πάφ. 61**, 2·

Ἀνανίας: Ἀνανία **Ἀμμ. 147,** 2·

Ἀναχ[- - -]: **Ἀμμ. 45**, 2·

Ἀνδρονίκη: Ἀνδρονίκη **Λάρ. 73,** 1·

Ἀνδρόνικος: Ἀνδρόνικος, π. Ζωίλου: Ἀνδρόνικος **Λευκ. 80,** 1·

Ἀνδρόνικε **Λάρ. 141,** 1·

Ἀνέγκλητος: Ἀνέγκλητος, υἱ. Ἀριστοκράτους: Ἀνένκ̣λ̣ητε **Λεμ. 200,** 1·

Ἀνέγκλητος, υἱ. Ἀφροδισίου: Ἀνένκλητος **Λεμ. 222,** 1·

Ἀνίκητος: Ἀνίκητος, υἱ. Σεραποῦς: Ἀνικήτου **Λεμ. 371,** 2·

Ἀντίνοος: Ἀντινόῳ **Λεμ. 67**, 3· Ἀντίνουν **Λεμ. 67**, 8·

Ἀντίοχος: Ἀντίοχος, π. Κλεο[- -] καὶ Θεοφίλας: Ἀντιό̣[χου] **Λεμ. 201,** 2· [Ἀντι]|όχου **Λεμ. 202,** 1-2·

Ἀντιό|[χου] **Ἀμμ. 235,** 8-9·

Ἀντίπατρος: Ἀντίπατρος, υἱ. Χρυσίππου (γυμνασίαρχος): Ἀντίπατρον **Λάρ. 14**, 2·

Ἀντί|πατρε **Λάρ. 82,** 1-2·

Ἀπελλῆς: Ἀπελλῆς **Λάρ. 34**, 1·

Ἄποδος (;): Ἄποδος (;) **Λεμ. 729,** 1·

Ἀπολλόδοτος: Διονύσιος ὁ καὶ Ἀπολλόδοτος (ἐφήβαρχος), υἱ. Διονυσίου: Ἀπολλοδότου **Κερ. 9**, 11·

Ἀπολλοφάνης: Ἀπολλοφάνης, π. Μύρωνος: Ἀπολλοφάνου **Λεμ. 273,** 2·

Ἀπολλώ: Ἀπολλώ, μ. Ζωσίμου: Ἀπολλοῦς **Λεμ. 761,** 1·

Ἀπόλλων: Ἀπόλλων **Λεμ. 531,** 1·

Ἀπόλλω **Λεμ. 621,** 1·

Ἀπολλωνᾶς: Ἀπολλωνᾶ **Λάρ. 126,** 1·

Ἀπολλωνᾶ **Λάρ. 173,** 1·

Ἀ̣πολλώ̣γ̣[ιε ἢ ία]: **Λεμ. 300,** 1·

Ἀπολλωνία: Ἀπολλωνία, θ. Κρατέρου καὶ γ. Πατροκλέους (ἀρχιέρεια διὰ βίου τῆς Τύχης τῆς μητροπόλεως Πάφου): Ἀπολλωνίαν **Πάφ. 101**, 3·

Ἀπολλωνία, θ. Ἐπικράτους: Ἀπολωνία̣ **Λεμ. 187,** 1·

Ἀπολλωνία, θ. Κιλλέους: Ἀπολλων[ί]α **Λεμ. 188,** 1·

Ἀπολλωνία, θ. Τιμοκράτους: Ἀπολλωνία **Λεμ. 308,** 1·

Ἀπολλωνία, θ. Ἀπολλωνίου: Ἀπολλ[ω]νία **Λεμ. 414,** 1·

Ἀπολλωνία, θ. Δημητρίου καὶ γ. Ἀρτεμιδώρου: Ἀπολλωνία **Λεμ. 432,** 1·

Ἀπολλωνία, θ. Σωκράτους καὶ γ. Ἀπολλωνίου: Ἀπολλωνία **Λεμ. 468,** 1·

Ἀπολλωνία, θ. Ὀνησάνδρου: Ἀπολλωνία **Λεμ. 474,** 1·

Ἀπολλωνία, θ. Κράτητος: Ἀπολλωνία **Λεμ. 512,** 1·

Ἀπολλωνία **Λεμ. 539,** 1·

Ἀπολλωνία, θ. Σωκράτους: Ἀπολλωνία **Λεμ. 591,** 1·

Ἀπολλωνία, θ. Ἀρίστωνος: Ἀπολλονία **Λεμ. 595,** 1·

Ἀπολωνία **Λεμ. 681,** 1·

[Ἀπολλω]νία (;) **Λεμ. 713,** 1·

Ἀπολλωνία, θ. Σάμβωνος: Ἀπολλωνία **Λεμ. 744,** 1·

Ἀπολλωνία, θ. Δημητρίου: Ἀπολλω|νία **Λάρ. 136,** 1-2·

Ἀπολλωνίδης: Αὐρήλιος Ἀπολλωνίδης: [Αὐρ]ήλ[ιο]ς Ἀπολλωνί|δης **Λάρ. 25**, 3-4·

Ἀπολλω|νίδη **Λάρ. 95,** 1-2·

Ἀπολονίδη **Λάρ. 142,** 1·

Ἀπολω|νίδη **Λάρ. 158,** 1-2·

Ἀπολλωνίδη **Λάρ. 159,** 1·

Ἀπολλωνίδης, υἱ. Ἀπολλωνίου: Ἀπολλωνίδη **Λάρ. 210,** 1·

Ἀπολλωνίδης **Ἀβ. Πρ. 21**, 1·

Ἀπολλώνιος: Ἀπολλων[ίου] **Πάφ. 65**, 3·

[Ἀπολλω]νίου **Πάφ. 76**, 2·

Ἀπολλώνιος (προστάτης): Ἀπολλωνίου **Πάφ. 82,** 7·

Ἀπολλω|νίου **Πάφ. 123**, 1-2·

[Ἀπολ]λώνειῳς **Λεμ. 71**, 4·

Ἀπολλώνιος, π. Νικάνδρου: Ἀπολλωνίου **Λεμ. 84**, 2·

Ἀπολλώνιος (ἱερεύς): Ἀπολλωνίου **Λεμ. 145,** 3·

Ἀπολλώνιος δὶς Ἀπολλωνίου τοῦ Ἀριστοκράτους: Ἀπολλώνιε **Λεμ. 194,** 1·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀριστοκράτους καὶ π. Ἀπολλωνίου καὶ παπ. Ἀπολλωνίου: Ἀπολλωνίου **Λεμ. 194,** 2·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀπολλωνίου καὶ π. Ἀπολλωνίου καὶ ἐγ. Ἀριστοκράτους: Ἀπολλωνίου **Λεμ. 194,** 2·

Ἀπολλώνιος, π. Αὐλίωνος: Ἀπολλων[ί]ου **Λεμ. 203,** 2·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Πολφυρίδου: Ἀπολλώνιε **Λεμ. 211,** 1·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἐμοῦτος: Ἀπολλώνιε **Λεμ. 255,** 1·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Διονυσίου: Ἀπολλώνιε **Λεμ. 257,** 1·

Ἀπολλώνιος, π. Θεοτίμης: Ἀπολλωνίου **Λεμ. 266,** 2·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀρίστωνος: Ἀπολλώ[νιε] **Λεμ. 272,** 1·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀπολλωνίου: Ἀπολλώνιος **Λεμ. 274,** 1·

Ἀπολλώνιος, π. Ἀπολλωνίου: Ἀπολλωνίου **Λεμ. 274,** 2·

Ἀπολλώνιος, π. Καλατύχου: Ἀπολω|[ν]ίου **Λεμ. 275,** 2-3·

Ἀπολλώνιος, π. Ζωίλου: Ἀπολλωνίου **Λεμ. 288,** 2·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Δημητρίου: Ἀπολλώνιε **Λεμ. 309,** 1·

Ἀπολλώνιος, π. Εὐφιδίας: Ἀπολλωνί[ου] **Λεμ. 326,** 2·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Εὐάνδρου: Ἀπ[ολ]λώνιε **Λεμ. 339,** 1·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Τιμοκράτους: Ἀπολλόνιε **Λεμ. 340,** 1·

Ἀπολλώνιος, π. Ἀρίστωνος Ἀστυρκῶνος: Ἀ̣πολλονίου **Λεμ. 358,** 3·

Ἀπολλώνιε **Λεμ. 369,** 1·

Ἀπολλώνιε **Λεμ. 391,** 1·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀπάνθους καὶ π. Ἀπολλωνίας: Ἀπολλωνίου **Λεμ. 414,** 2·

Ἀπολλώνιος, π. Δημητρίας: Ἀπολλωνίου **Λεμ. 429,** 2·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀπολλωνίου: Ἀπολλώνιε **Λεμ. 431,** 1·

Ἀπολλώνιος, π. Ἀπολλωνίου: Ἀπολλωνίου **Λεμ. 431,** 2·

Ἀπολλώνιος, π. Ἀρτεμᾶτος: Ἀπολλονί[ο]υ **Λεμ. 434,** 2·

Ἀπολλώνιος, π. Δημητρίου: Ἀπολλωνίου **Λεμ. 443**, 2·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀπολλωνίου: Ἀπολλώνιε **Λεμ. 452,** 1·

Ἀπολλώνιος, π. Ἀπολλωνίου: Ἀπολλωνίου **Λεμ. 452,** 2·

Ἀπολλώνιος, ἀ. Ἀπολλωνίας: Ἀπολλω[νί]ου **Λεμ. 468,** 2·

Ἀπολλώνιος, π. Ἀρτεμιδώρου: Ἀπολλο|νίου **Λεμ. 476,** 2-3·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀπολλωνίου: Ἀπολλώνιος **Λεμ. 499,** 1·

Ἀπολλώνιος, π. Ἀπολλωνίου: [Ἀπ]ολλωνίου **Λεμ. 499,** 2·

Ἀπολλώνιος, π. Μάρθας: Ἀπολλ̣[ωνίου (;)] **Λεμ. 504,** 2·

Ἀπολλώνιος, π. Ἀρίστωνος: Ἀπολλον<ί>ου **Λεμ. 506,** 2·

Ἀπολλώνιος, π. Στασικράτους: Ἀπολ|λωνίου **Λεμ. 520,** 1-2·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἡροδότου: Ἀπολλώνιε **Λεμ. 537,** 1·

Ἀπολλώνιε **Λεμ. 538**, 1·

Ἀπολλώνιος, π. Στασικράτους: Ἀπολλω-ν[ίου] **Λεμ. 598,** 2·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀριστοκράτους: Ἀπολλώνιε **Λεμ. 602,** 1·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Καλατύχου καὶ π. Εὐνοίας: Ἀ̣π̣[ο]|λλων[ίου] **Λεμ. 609,** 2-3·

Ἀπολλώνιος, π. Μυστίου: Ἀπολλωνίου **Λεμ. 617,** 2·

Ἀπολλώνιε **Λεμ. 646,** 1·

Ἀπολλώνειε **Λεμ. 650,** 1·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Δημητρίου καὶ ἐγ. Δάμωνος: Ἀπολλώνειε **Λεμ. 693,** 1·

Ἀπολλώνιος, π. Σεκόνδας: Ἀ̣πολλωνίου **Λεμ. 710,** 2·

[Ἀ]π̣ολλόν[ι]ος **Λεμ. 739,** 1·

Ἀπολλώνιος, π. Διοσκουρίδου: Ἀπ̣ο̣λ̣λονίου **Λεμ. 741,** 2·

Ἀπολλώνιος, π. Διονυσίας: Ἀπολλωνίου **Λεμ. 755,** 2·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀριστόκλειας (ἀρχιερεύς, ἵππαρχος, δεκαπρωτεύσας, φύλακας τοῦ ἀρχειοφυλακείου τῆς πόλεως καὶ τιμητής): [Ἀπολλώνιος] **Λευκ. 39**, 1·

Ἀπολλώνιος, π. Δημαρίου: Ἀπολλων[ίου] **Λευκ. 57,** 2·

Ἀπολλώνιος, υἱ. Λέοντος: Ἀπολλώνι<ο>ς **Κερ. 17**, 1·

Ἀπολλώνιος Μαλλαῖος, υἱ. Ἀπολλωνίου: Ἀπολλώνιος **Λάρ. 11**, 3·

Ἀπολλώνιος, π. Ἀπολλωνίου: Ἀπ[ο]λλωνίου **Λάρ. 11**, 4·

[Ἀπο]λλωνίου **Λάρ. 33,** 3·

Ἀπολλώνιος, π. Ἀπολλωνίδου: Ἀπολλωνίου **Λάρ. 210,** 2·

Ἀπολλώνι[ε] **Ἀμμ. 128**, 1·

Ἀπφάριον: Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον (ἀρχιέρεια), θ. Τεύκρου καὶ γ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ μ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: [Κλαυδ]ία Ἀπφά[ριον] **Πάφ. 4**, 6· Κλαυδία Ῥοδόκλεια **Πάφ. 89**, 5· Κλαυδία Ἀπφάριον **Πάφ. 90**, 8·

Ἀρέσκουσα: Ἀρέσκουσα, θ. Ἀρήγονος: Ἀρέσκο[υ]σ[α] **Λεμ. 398,** 1·

Ἀρέτη: Ἀρέτη, θ. Διδύμου: Ἀρέτη **Λεμ. 412,** 1·

Ἀρήγων: Ἀρήγων, π. Ἀρέσκουσας: Ἀρήγο[ν]ος **Λεμ. 398,** 2·

Ἀρι̣[στ]: **Λεμ. 136**, 1·

Ἀρισ[τ - -]: **Λεμ. 14**, 3·

Ἀ[ριστ - -]: υἱ. Ἀρίστωνος: **Λεμ. 27**, 1·

Ἀ̣ριστ[- -]: **Λεμ. 47**, 6·

Ἀρίστα: Ἀρίστα, θ. Ἀρχία: Ἀρίστα **Λεμ. 349,** 1·

Ἀρισταγόρας: Ἀρισταγόρας, π. Σωσάνδρου: Ἀρισταγόρας **Πάφ. 131**, 1·

Ἀρισταγόρας, π. Καλατύχου: Ἀρισταγόρου **Λεμ. 268,** 2·

Ἀρισταγόρα **Λεμ. 365,** 1·

Ἀρισταγόρας, π. Νίκωνος: Ἀρισταγό|ρου **Λεμ. 606,** 2-3·

Ἀρισταγόρας, π. Ἀρίστωνος: Ἀριṣ[τα]|γόρου **Λευκ. 76,** 2-3·

Ἀριστώγαρε **Λάρ. 77,** 2·

Ἀρισταγόρας, υἱ. Κιλικᾶ καὶ π. Ἀριστώνακτος: [Ἀρισ]ṭαγόρου **Ἀβ. Πρ. 1**, 4·

Ἀρίστανδρος: Ἀρίστανδρος, υἱ. Ἀριστάνδρου: Ἀρίστανδρε **Λεμ. 354,** 1·

Ἀρίστανδρος, π. Ἀριστάνδρου: Ἀριστάνδρου **Λεμ. 354,** 2·

Ἀρίστανδρος, π. Δημητρίου καὶ ἀ. Πνυταρίου: Ἀριστάνδρου **Ἀμμ. 17**, 1· Ἀρίστανδρος **Ἀμμ. 17**, 2·

Ἀριστείδης: Ἀριστείδης, υἱ. Πλαδυνάμεως: Ἀριστείδη **Λεμ. 651,** 1·

Ἀριστῆς: Ἀριστῆς, π. Τρύφαινας: Ἀριστῆτος **Λάρ. 177**, 2·

Ἀρίστιον: Ἀρίστιον, θ. Ἀριστοκράτους: Ἀρίστιον **Πάφ. 19**, 1·

Ἀρίστιν **Λεμ. 559,** 1·

Ἀρίστιον **Λεμ. 671,** 1·

Ἀρίστιον, θ. Ὀνασίου: Ἀρίστιν **Λευκ. 90,** 1·

Ἀριστίων: Ἀριστίων **Λεμ. 355,** 1·

Ἀριστίων, υἱ. Ἰσιδώρου: Ἀριστίων **Λεμ. 373,** 1·

Ἀριστόδαμος: Γάιος Ἰούλιος Ἀριστόδαμος, ἐγγ. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας: Γάιον Ἰούλιον | Ἀριστόδαμον **Πάφ. 62**, 3-4·

Ἀριστώδαμε **Λάρ. 77,** 1·

Ἀριστοδᾶς: Ἀριστοδᾶς, υἱ. Ἀριστοδήμου: Ἀριστοδᾶ **Λεμ. 286,** 1·

Ἀριστόδημος: Ἀριστόδημος, π. Τρύφωνος: Ἀ|ριστοδήμου **Πάφ. 121**, 3-4·

Ἀριστόδημος, π. Ἀριστοδᾶ: Ἀριστοδήμου **Λεμ. 286,** 2·

Ἀριστόδημος, υἱ. Τρύφωνος: Ἀριστόδημε **Λεμ. 500,** 1·

Ἀριστόδημε **Λευκ. 101,** 1·

Ἀριστόκλεια: Ἀριστόκλη[α] **Λεμ. 245,** 1·

Ἀριστόκλεα **Λεμ. 618,** 2·

[Ἀ]ριστόκλεα **Λεμ. 720,** 1·

Ἀριστόκλεια, μ. Ἀπολλωνίου: Ἀρι[στ]ο̣-κ̣[λείᾳ] **Λευκ. 39**, 2·

Ἀριστόκλεα **Λάρ. 115,** 1·

Ἀριστοκλῆς: Ἀριστοκλῆς, υἱ. Ἀριστοκλέους: Ἀριστοκ[λῆς] **Πάφ. 6**, 6·

Ἀριστοκλῆς, π. Ἀριστοκλέους: [Ἀρισ]τοκ<λ>έους **Πάφ. 6**, 7·

[Ἀρι]ο̣τοκλέ[ους] **Πάφ. 12**, 1·

Ἀριστοκλῆς (κουκούμης): Ἀριστ[ο]κλῆς **Λεμ. 149,** 2·

Ἀριστοκλῆς, π. Ἐπικτήτου: Ἀριστο[κλέους] **Λεμ. 197,** 2·

Ἀριστοκλῆς, ἀ. Ἠναρίου: Ἀριστοκλέους **Λεμ. 519,** 2·

Ἀριστοκλῆ **Λεμ. 546,** 1·

Ἀριστοκλῆ **Λεμ. 696,** 1·

Ἀριστοκλ[ῆ] **Λεμ. 714,** 1·

Ἀριστοκλῆ **Λεμ. 721,** 1·

Ἀριστοκράτης: Ἀριστοκράτης, π. Ἀριστίου: Ἀριστοκράτους **Πάφ. 19**, 2·

Ἀριστοκράτης, π. Κλωδίας: Ἀριστοκ[ράτους] **Πάφ. 98**, 2·

Ἀριστοκράτης **Λεμ. 75**, 2·

Ἀριστοκράτης, π. Ἀπολλωνίου καὶ παπ. Ἀπολλωνίου: Ἀριστοκράτους **Λεμ. 194,** 3·

Ἀριστοκράτης, π. Ἀνεγκλήτου: Ἀ̣ρι̣σ̣|τοκράτους **Λεμ. 200,** 1-2·

Ἀριστοκράτης, π. Ὀνασίου: Ἀρισ[το]κρ̣ά̣τ̣ο[υς] **Λεμ. 250,** 2·

Ἀριστοκράτης, π. Φαύστας: Ἀρισ|τοκράτους **Λεμ. 261,** 1-2·

Ἀριστοκρά|τη **Λεμ. 305,** 1-2·

Ἀριστοκράτης, π. Θεοδότου: Ἀριστοκράτου **Λεμ. 471,** 2·

Ἀριστοκράτης, π. Ἀπολλωνίου: Ἀριστοκράτους **Λεμ. 602,** 2·

Ἀριστοκράτης **Λευκ. 87,** 1·

Ἀριστόκριτος: Ἀρισ[τό]|κριτ[ος] **Λεμ. 104**, 1-2·

Ἀριστόνικος: Ἀριστόνικος, υἱ. Ἰσιδώρου: Ἀριστόνικε **Λεμ. 198,** 1·

Ἀριστόνικος, υἱ. Ἀριστονίκου: Ἀριστόνικε **Λεμ. 306,** 1·

Ἀριστόνικος, π. Ἀριστονίκου: Ἀριστονίκου **Λεμ. 306,** 2·

Ἀριστ[ος] ἢ Ἀρίσ[τη]: Ἀρισ[τε] ἢ Ἀρίσ[τη], υἱ. ἢ θ. Ἀρίστου: **Λεμ. 514,** 1·

Ἀριστόκυπρος: Ἀριστόκυπρος **Λάρ. 161,** 1·

Ἀριστονίδης: Ἀριστο|νιδίνη **Λάρ. 164,** 2-3·

Ἄριστος: Ἄριστος, π. Ἀρίστου ἢ Ἀρίστης: Ἀρίστ[ου] **Λεμ. 514,** 2·

Ἀρίστων: Ἀρίστων, π. Ἀ[ριστ - -]: Ἀρίστωνος **Λεμ. 27**, 2·

Ἀρίσστωνος **Λεμ. 770**, 5· **Λεμ. 770**, 27· Ἀρίστωνος **Λεμ. 770**, 16· [Ἀρ]ίστωναν **Λεμ. 770**, 17· Ἀρίστων **Λεμ. 770**, 29· Ἀρίσ[τω]|νος **Λεμ. 770**, 37-38· Ἀρίσστω[νος] **Λεμ. 770**, 39· Ἀρίσστωναν **Λεμ. 770**, 43· Ἀ[ρίσ]στωναν **Λεμ. 770**, 52·

[Ἀρίσστω]ναν **Λεμ. 782**, 4· Ἀρίσστωναν **Λεμ. 782**, 10· **Λεμ. 782**, 17· **Λεμ. 782**, 25· Ἀρίσστωνος **Λεμ. 782**, 16· **Λεμ. 782**, 35· [Ἀρίσστ|ω]γος **Λεμ. 782**, 28-29·

[Ἀ]ρίστωνος **Λεμ. 145,** 5·

Ἀρίστων, π. Πάτρωνος: Ἀρίστωνος **Λεμ. 153,** 2·

Ἀρίστων **Λεμ. 174,** 1·

Ἀρίστων, υἱ. Μελεινίωνος: Ἀρίστωνος **Λεμ. 184,** 1·

Ἀρίστων, π. Δημητρίου: Ἀρίστωνος **Λεμ. 193,** 2·

Ἀρίστων, π. Ὀνασίου: Ἀρίστωνος **Λεμ. 212,** 2·

Ἀρίστων, υἱ. Ἀρίστωνος: Ἀρίστων **Λεμ. 230,** 1·

Ἀρίστων, π. Ἀρίστωνος: Ἀρίστωνος **Λεμ. 230,** 2·

Ἀρίστων, υἱ. Ἀρίστωνος: Ἀρίστων **Λεμ. 231,** 1·

Ἀρίστων, π. Ἀρίστωνος: Ἀρίστω|νος **Λεμ. 231,** 1-2·

Ἀρίστων, π. Ἀπολλωνίου: Ἀρίστω[νος] **Λεμ. 272,** 2·

Ἀρίστων, υἱ. Ἀσκληπιάδους: Ἀρίστων **Λεμ. 283,** 1·

Ἀρίστων, π. Πασινίκης καὶ υἱ. Χαρίτωνος: Ἀρίστωνος **Λεμ. 327,** 2· Ἀρίστων **Λεμ. 327,** 4·

Ἀρίστων, π. Εἰρήνης: Ἀρίστω|νος **Λεμ. 331,** 1-2·

Ἀρίστων, υἱ. Πόδωνος καὶ π. Ζωίλου: Ἀρίστωνος **Λεμ. 332,** 1·

Ἀρίστων **Λεμ. 353,** 1·

Ἀρίστων Ἀστυρκῶν, υἱ. Ἀπολλωνίου: Ἀρίστων | Ἀστυρκῶν **Λεμ. 358,** 1-2·

Ἀρίστων, π. Ἀρτεμιδώρου: Ἀρίστωνος **Λεμ. 361,** 2·

Ἀρίστων, π. Φιλοδάμου: Ἀρίστωνος **Λεμ. 428,** 2·

Ἀρίστων, υἱ. Ἀρίστωνος: Ἀρίστων **Λεμ. 473,** 1·

Ἀρίστωνα **Λεμ. 445**, 1·

Ἀρίστων, π. Ἀρίστωνος: Ἀρίστωνος **Λεμ. 473,** 2·

Ἀρίστων, υἱ. Ἀπολλωνίου: Ἀρείστων **Λεμ. 506,** 1·

Ἀρίστων, π. Ἰουλίας: Ἀρίστωνος **Λεμ. 517,** 2·

Ἀρίστων, π. Ἐπαφροδείτου: Ἀρίστωνος **Λεμ. 532,** 2·

Ἀρείστων **Λεμ. 565,** 1·

Ἀρίστων, π. Ἀπολλωνίας: Ἀρίστωνος **Λεμ. 595,** 2·

Ἀρίστων, π. Ἀσκληπιάδου: Ἀρίστωνος **Λεμ. 596,** 2·

Ἀρίστων **Λεμ. 648,** 1·

Ἀρίστων, π. Διογένους: Ἀρίστωνος **Λεμ. 694,** 2·

Ἀρίστων, π. Θεοφίλου: Ἀρίστωνο[ς] **Λεμ. 766,** 2·

Ἀρίστων **Λεμ. 767,** 1·

[Ἀρί]στων **Λευκ. 59,** 1·

Ἀρίστων, υἱ. Ἀρισταγόρου: Ἀρίστων **Λευκ. 76,** 2·

Ἀρίστων, υἱ. Ἀλεξάνδρου: Ἀρίστωνι **Λευκ. 79,** 1·

Ἀρίστων **Λάρ. 78,** 1·

Ἀρίστων, υἱ. Ἀρίστωνος: Ἀρίστων **Λάρ. 104,** 1·

Ἀρίστων, π. Ἀρίστωνος: Ἀρίστω|νος **Λάρ. 104,** 2-3·

Ἀρίστωνα **Λάρ. 114,** 1·
Ἀρίστων **Λάρ. 188,** 1·
Ἀρίστων **Λάρ. 189,** 1·
Ἀρίστων **Ἀβ. Πρ. 27**, 1·

Ἀριστῶναξ: [Ἀρισ;]τώνακτος **Ἀμμ. 110,** 3·
Ἀριστῶναξ, υἱ. Ἀρισταγόρου καὶ ἐγγ. Κιλικᾶ: Ἀριστῶ[ναξ] **Ἀβ. Πρ. 1**, 3·

Ἀρίων: Ἀρίωνος **Λεμ. 786,** 1·

Ἀρκηπίδης: Ἀρκηπίδη **Λευκ. 66,** 1·

Ἀρριανός: Λούκιος Σέργιος Ἀρριανός (συγκλητικὸς καὶ τριβοῦνος), ἀδ. Σεργίας Δημητρίας: [Λ]ούκιον Σέργιον Κα[- - -] | Ἀρριανόν **Πάφ. 66**, 1-2·

Ἀρσινόη: Ἀρσινόη, μ. Τιμῆς: Ἀρσι|νόης **Λεμ. 338,** 1-2·

Ἀρσίνους: Ἀρσίνους, π. Θεοδοσίου καὶ παπ. Θεοδοσίου: Ἀρ̣σίνου **Λεμ. 282,** 3·

Ἀρτάβατος: Ἀρτάβατος, π. Ὀνησάνδρου: Ἀρταβάτου **Ἀμμ. 32**, 3·

Ἀρτέμα: Ἀρτέμα **Ἀβ. Πρ. 34**, 1·

Ἀρτεμᾶς: Ἀρτεμᾶς, π. Φιλαινετίου (;): Ἀρτεμᾶτος **Λεμ. 278,** 2·
Ἀρτεμᾶς, π. Ζωίδος: Ἀρτεμᾶτος **Λεμ. 303,** 2·
Ἀρτεμᾶς, υἱ. Ἀρτεμᾶτος καὶ ἀδ. Διογένους: Ἀρτεμᾶ **Λεμ. 423,** 1·
Ἀρτεμᾶς, π. Ἀρτεμᾶτος καὶ Διογένους: Ἀρτεμᾶτος **Λεμ. 423,** 2·
Ἀρτεμᾶς, υἱ. Ἀπολλωνίου: Ἀρτεμᾶς **Λεμ. 434,** 1·
Ἀρτεμᾶς, υἱ. Ἀρτεμᾶτος: Ἀρτεμᾶ **Λεμ. 444**, 1·
Ἀρτεμᾶς, π. Ἀρτεμᾶτος: Ἀρτεμᾶτος **Λεμ. 444**, 1·
Ἀρτεμᾶ **Λευκ. 52,** 1·
Ἀρτε|μᾶ **Λάρ. 98,** 1-2·
Ἀρτεμᾶ **Ἀβ. Πρ. 35**, 1·

Ἀρτέμη: Ἄρτεμε **Λεμ. 667,** 1·

Ἀρτεμιδώρα: [Ἀρ]τεμιδώρα **Λεμ. 551**, 1·
Ζωὶς ἡ καὶ Ἀρτεμιδώρα: Ἀρτεμιδώ[ρα] **Λεμ. 730,** 2·
Ἀρτεμιδώ|ρα **Ἀβ. Πρ. 37**, 1-2·

Ἀρτεμίδωρος: Ἀρτεμίδωρος **Πάφ. 130**, 2·

Ἀρτεμι|δώρου **Πάφ. 136**, 1-2·

Ἀρτεμίδωρος, π. Δημαρίου: Ἀρτεμιδώ|ρ[ου] **Λεμ. 97**, 2-3·

Ἀρτεμίδωρος, υἱ. Τιτυέους: Ἀρτεμίδωρε **Λεμ. 183,** 1·

Ἀρτεμίδωρος, υἱ. Ἱκετᾶτος: Ἀρτεμίδωρε **Λεμ. 195,** 1·

Ἀρτεμίδωρος, υἱ. Ἀρίστωνος: Ἀρτεμίδωρε **Λεμ. 361,** 1·

Ἀρτεμίδωρος, υἱ. Ἀρτεμιδώρου: Ἀρτεμίδωρε **Λεμ. 366,** 1·

Ἀρτεμίδωρος, π. Ἀρτεμιδώρου: Ἀρτεμι|δώ-ρου **Λεμ. 366,** 1-2·

Ἀρτεμίδωρος, π. Ἐπαφροδίτου: Ἀρτεμιδώ-ρου **Λεμ. 375,** 2·

Ἀρτεμίδωρος, π. Εἰρήνης: Ἀρτε|μ<ι>δώρου **Λεμ. 415,** 1-2·

Ἀρτεμίδωρος, υἱ. Ἀρτεμιδώρου: Ἀρτεμείδω[ρε] **Λεμ. 416,** 1·

Ἀρτεμίδωρος, π. Ἀρτεμιδώρου: Ἀρτεμειδό-[ρ]|ου **Λεμ. 416,** 2-3·

Ἀρτεμίδωρος, ἀ. Ἀπολλωνίας: Ἀρτεμιδώρου **Λεμ. 432,** 3-4·

Ἀρτεμίδωρος, υἱ. Ἀπολλωνίου: Ἀρτεμίδω|ρε **Λεμ. 476,** 1-2·

Ἀρτεμίδωρος, π. Ἐπαφροδίτου: Ἀρτεμιδώ-ρου **Λεμ. 510,** 2·

Ἀρτεμίδωρε **Λεμ. 534,** 1·

Ἀρτ̣ε[μίδωρε (;)] **Λεμ. 574,** 1·

Ἀρ[τεμίδω]|ρε **Λεμ. 575,** 1-2·

Ἀρτεμίδωρος, υἱ. Ἀρτεμιδώρου: Ἀρτεμίδω-ρ[ε] **Λεμ. 587,** 1·

Ἀρτεμίδωρος, π. Ἀρτεμιδώρου: Ἀρτεμιδώ-ρ[ου] **Λεμ. 587,** 2·

Ἀρτεμίδωρε **Λεμ. 646,** 1·

Ἀρτεμίδωρος, υἱ. Δημητρίου καὶ ἐγ. Δάμωνος: Ἀρτεμίδωρε **Λεμ. 692,** 1·

Ἀρτεμίδωρος, υἱ. Τιμοῦς: Ἀρτεμιδώρῳ **Λεμ. 769,** 11·

Ἀρτεμίδωρος, υἱ. Γατηρανας: Ἀρτε|μίδωρον Μ̣ε[λ]άσιν (;) **Λεμ. 769,** 13·

Ἀρτεμίδωρον **Λεμ. 775**, 4· **Λεμ. 775**, 6· Ἀρτεμίδωρ[ον] **Λεμ. 775**, 12· Ἀρτ[ε]μιίδωρον **Λεμ. 775**, 20·

Ἀρτεμίδωρος **Λευκ. 25**, 7·

Ἀρτεμίδωρε **Λευκ. 69,** 1·

Ἀρτεμίδορε **Λευκ. 74,** 1·

Ἀρτεμίδωρος, υἱ. Ἀρτεμιδώρου (ἰατρός): Ἀρτεμίδω[ρον] **Λάρ. 13**, 2·

Ἀρτεμίδωρος, π. Ἀρτεμιδώρου: Ἀρτεμ[ιδώρου] **Λάρ. 13**, 3·

Ἀρτεμίδωρε **Λάρ. 48,** 1·

Ἀρτεμίδωρε **Λάρ. 117,** 1·

Ἀρτεμείδωρε **Λάρ. 138,** 1·

Ἀρτεμίδωρε **Λάρ. 150,** 1·

Ἀρτεμίδω|ρε **Λάρ. 157,** 1-2·

Ἀρτεμίδωρε **Λάρ. 166,** 2·

Ἀρτεμίδω|ρος **Ἀμμ. 102,** 1-2·

Ἄρτεμις: Ἄρτεμις, θ. Τίμωνος: Ἄρτεμις **Λεμ. 285,** 1·

Ἄρτεμις, θ. Κράτητος: Ἄρτεμει **Λεμ. 347,** 1·

Ἄρτεμις, θ. Τιμοθοῦ: Ἄρτεμι **Λεμ. 597,** 1·

Ἄρτεμις, θ. Φίλωνος: Ἄρτεμεις **Λεμ. 612,** 1·

Ἄ̣ρ̣τ̣εμεις **Λεμ. 684,** 1·

Ἄρτεμις, θ. Ἑρμίου: Ἄρτεμι **Λεμ. 695,** 1·

Ἄρτεμις ἡ καὶ Εἰρήνη: Ἄρτεμις **Λευκ. 19**, 1·

Ἀρτεμισία: Ἀρτεμισία, γ. Δημητρίου: [Ἀ]ρτεμεισία **Λεμ. 691,** 1·

Ἀρτεμοῦς: Ἀρτεμοῦ **Ἀβ. Πρ. 36**, 1·

Ἀρτεμώ: Ἀρτεμώ, θ. Φίλωνος: Ἀρτεμῶι **Λεμ. 601,** 2·

Ἀρτεμώ, θ. Σωκράτους: Ἀρτεμὼ **Λεμ. 673,** 1·

Ἀρτέμων: Ἀρτέμων **Ἀμμ. 123**, 3·

Ἀρτινία: Ἀρτι|νία **Λάρ. 127**, 1-2·

Ἀρχίας: Ἀρχίας, π. Ἀρίστας: Ἀρχία **Λεμ. 349,** 1·

Ἀσβόλιος: Ἀ̣σ̣β̣όλιον **Λευκ. 16**, 7·

Μητρόδωρος ὁ καὶ Ἀσβόλιος (τραπεζίτης): Ἀσβόλιν **Λεμ. 774**, 9· Ἀσβόλις **Λεμ. 774**, 12· Ἀσβολίου **Λεμ. 774**, 16· [Ἀ]σβόλιν **Λεμ. 774**, 22·

Ἀσκληπιάδης: Ἀσκληπιάδης, υἱ. Ἐλλοφίλου καὶ ἀδ. Ὀνησικλέους: Ἀσκληπιάδην **Λεμ. 4**, 5·

Ἀσκληπιάδης, υἱ. Φιλοδώρου: Ἀσκληπιάδης **Λεμ. 240**, 1·

Ἀσκληπιάδης, π. Ἀρίστωνος: Ἀ̣σ̣[κλη]πι̣ά̣δ̣ο[υ] **Λεμ. 283,** 2·

Ἀσκληπιάδης, υἱ. Εἰρηναίου: Ἀσκληπιάδης **Λεμ. 482,** 1·

Ἀσκληπιάδης, υἱ. Ἀσκληπιάδου: Ἀσκληπιάδη **Λεμ. 485,** 1·

Ἀσκληπιάδης, π. Ἀσκληπιάδου: Ἀσκληπιάδου **Λεμ. 485,** 2·

Ἀσκληπιάδης, υἱ. Ἀρίστωνος: Ἀσκληπιάδη **Λεμ. 596,** 1·

Ἀσκληπιάδης, π. Κράτητος: Ἀσκληπιάδου **Λάρ. 179,** 3·

Ἀσκληπιάδης, π Σώτου: Ἀσκληπι|άδου **Κερ. 14**, 8-9·

Ἀσκληπιάδης, π. Κράτητος: Ἀ[σκληπιάδου] **Ἀμμ. 27**, 3·

Ἀσκληπιάς: Ἀσκληπιὰς **Λευκ. 73,** 1·

Ἀσκληπιόδωρος: Ἀσκληπιόδωρος, υἱ. Ἀσκληπιοδώρου καὶ ἐγ. Σίλλιδος καὶ ἀ. Πνυταρίου (γυμνασίαρχος, ἀγορανόμος, δεύτερος κτίστης τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀρχιερεὺς Ἀσκληπιοῦ καὶ Ὑγιείας): Ἀσκληπιοδώρου **Λάρ. 4**, 2·

Ἀσκληπιόδωρος, υἱ. Σίλλιδος καὶ π. Ἀσκληπιοδώρου: Ἀσκληπιοδώρου **Λάρ. 4**, 3·

Ἄσμενος: Ἄσμενος, π. Πλουθυγίας: Ἀσμένου **Λεμ. 380,** 2·

Ἀσπένδιος: Ἀσπένδιος **Λεμ. 243,** 3·

Ἀττική: Κειωνίαν Καλλιστὼ Ἀττικὴν **Ἀμμ. 51**, 2·

Ἀττικός: Ῥαββὶ Ἀττικοῦ **Κερ. 15**, 1·

Ἀττικός **Ἀμμ. 62**, 8·

Αὐιανία: Αὐιανία **Λάρ. 29**, 5·

Αὐιάνιος: Αὐιάνιος **Λάρ. 29**, 5·

Αὐιανός: Αὐιανός, υἱ. Δημάρχου: [Α]ὐια[ν]ὲ **Λεμ. 196,** 1·

Αὐλίων: Αὐλίων, υἱ. Ἀπολλωνίου: Αὐλίων **Λεμ. 203,** 1·

Αὐξήσιος: Α<ὐ>ξησὶς **Λεμ. 422,** 1·

Αὐξησίς: Αὐξησὶ **Λεμ. 660,** 1·

Αὔξης **Λευκ. 27**, 1·

Αὐξήτιος: Αὐξήτιε **Λεμ. 570,** 1·

Αὔξητος: Αὔξητος **Λεμ. 160,** 4·

Αὔξητε **Λάρ. 135,** 1·

Αὐξηώ: Αὐξηὼ **Λεμ. 449**, 1·

Αὐξηώ, θ. Κολορώθου: Αὐξηὼ **Λεμ. 653,** 1·

Αὐρηλία: [Α]ὐρηλία **Λεμ. 26**, 5·

Αὐρηλία Ἡλιοδώρα: Αὐρ(ηλίας) Ἡλιοδ[ώρας] **Λεμ. 46**, 3·

Αὐρηλία Ὀνησιμιανὴ ἡ καὶ Ὀλυμπιανή, θ. Αὐρηλίου Ἀρίστωνος: Αὐρ. Ὀλυμ|πιανῆς **Λάρ. 32**, 13-14·

Αὐρηλιανός: Αὐρηλιαν[ὸν] **Ἀμμ. 240,** (*β*) 3·

Αὐρήλιος: Αὐρήλιος Ἀπολλωνίδης: [Αὐρ]ήλ[ιο]ς Ἀπολλωνί|δης **Λάρ. 25**, 3-4·

Αὐρήλιος Ἀρίστων (ἰατρός), π. Αὐρηλίας Ὀνησιμιανῆς τῆς καὶ Ὀλυμπιανῆς: Αὐρήλιος | Ἀρίστων **Λάρ. 32**, 6-7·

Αὐ[ρ(ήλιος) (;)] **Λεμ. 78**, 1·

Ἀφροδᾶς: Ἀφροδᾶ **Λεμ. 662,** 1·

Ἀφροδᾶς, ἀ. Ὀλυμπιάδος: Ἀφροδᾶτος **Λάρ. 62,** 2·

Ἀφροδισιανός: Ἀφροδισια[νοῦ] **Λεμ. 775**, 3· Ἀφροδισιανοῦ **Λεμ. 775**, 11· **Λεμ. 775**, 19· Ἀφροδισιανός **Λεμ. 775**, 20·

Ἀφροδε[ισία] ἢ Ἀφροδε[ίσιε]: **Λεμ. 763,** 1·

Ἀφροδισία: [Ἀφρο]|δεισία **Λεμ. 86**, 1-2·

Ἀφροδισία, θ. Δαμονίκης: Ἀφροδισία **Λεμ. 480,** 1·

Ἀφροδισία **Λάρ. 88,** 1·

Ἀφροδισία **Λάρ. 118,** 1·

Ἀ|φροδισία **Λάρ. 178,** 1-2·

Ἀφροδίσιος: Ἀφροδίσιος, π. Ἀνεγκλήτου: Ἀφροδισίου **Λεμ. 222,** 2·

Ἀφροδείσιε **Λεμ. 238,** 1·

Ἀφροδίσιν **Λεμ. 771**, 3·

Ἀφροδίσι **Λάρ. 116,** 1·

Ἀφροδεί|σις **Λάρ. 181**, 2-3·

Ἀφροδοῦς: Ἀφρ[ο]δοῦ **Λεμ. 608,** 1·

Βάκχις: Βάκχιν **Λάρ. 167,** 7·

Βακχίς: Βακχίς, θ. Παύλας: Βα̣κ̣χ̣ὶ̣ς **Λεμ. 458,** 1·

Βαχίς **Λευκ. 104,** 1·

Βαρηνίς: Βαρηνίς, μ. Δημητρίου: Βαρηνίδος **Λευκ. 14**, 2·

Βεριανή: Βεριανή, θ. Εὐδαίμονος: Βεριανῆς **Λάρ. 36,** 2·

Βόηθος: Βόηθος, τροφεὺς Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους: Βόηθο[ς] **Ἀμμ. 40**, 4· [Βο]ήθῳ **Ἀμμ. 50**, 1·

Βοήθου **Ἀμμ. 62**, 3·

Βρισηίς: Βρισηὶς **Λεμ. 342,** 1·

Βῶσος: Βῶσρ̣ον **Λεμ. 160,** 3·

Βώσων: Βῷρ̣[ων (;)] **Λεμ. 321,** 1·

Γάιος: Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος, π. Γ. Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος **Πάφ. 89**, 4·

Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός, υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ [Κλαυδ]ίας Ἀπφα[ρίου] / Κλαυδίας Ῥοδοκλείας (γυμνασίαρχος καὶ ἀρχιερεύς): [Γάιον Οὐ]μ̣μίδιον Πάνταυχον [Κουα|δρατια-νό]ν **Πάφ. 4**, 1-2· Γάιον Οὐμμίδιον Πάνταυ|χον Κουαδρατιανὸν **Πάφ. 89**, 2-3· Γαΐου | Τηρ̣ητίν̣α̣ | Οὐμμιδίου Πανταύχο[υ] **Πάφ. 90**, 4-6·

Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος Πανταυχιανός (ἀρχιερεύς), υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: Γάιον Οὐμμίδιον Τηρ̣ητίν̣α̣ Κουαδρᾶτον τὸν καὶ Πανταυχιανὸν **Πάφ. 90**, 2-4·

Γάιος Ἰούλιος Ἑρμογένης, π. Φιλίππου καὶ ἀ. Μητροῦς: Γάιος Ἰούλι|ος Ἑρμογένης **Πάφ. 85,** 2-3·

Γάιος Ἰούλιος Κρίσπος, π. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας καὶ ἀ. Λικιννίας Μοδέστας: Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου **Πάφ. 83,** 3· [Γαΐου Ἰουλίου] Κρίσπου **Πάφ. 84,** 2·

Γάιος Ἰούλιος Κρίσπος, ἐγγ. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας: Γάιον Ἰούλιον | Κρίσπον **Πάφ. 62**, 3-4·

Γάιος Ἰούλιος Ποτάμων, π. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος: Γαΐου Ἰουλίου | Ποτάμωνος **Πάφ. 83,** 3-4·

Γάιος Ἰούλιος Ποτάμων, υἱ. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος καὶ ἐγγ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης: Γάιον Ἰούλιον Ποτάμωνα **Πάφ. 83,** 2· [Γάιον Ἰού]λιον Π̣οτ̣άμω[να] **Πάφ. 84,** 3·

Γάιος Ἰούλιος Ἀριστόδαμος, ἐγγ. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας: Γάιον Ἰούλιον | Ἀριστόδαμον **Πάφ. 62**, 3-4·

Ἀθηνόδωρος ὁ καὶ Γάιος: Ἀθηνοδώ[ρῳ τῷ] | καὶ Γαΐῳ **Κερ. 18**, 3·

Γάιος Ἰούλιος Φλαυιανὸς Ἵππαρχος, υἱ. Ἰουλίου Ἱππάρχου καὶ ἀδ. Γαΐου Ἰουλίου Φλαυιανοῦ Μνασέου: [Γάιον] Ἰούλιον | Φλαυιανὸν | Ἵππαρχον **Λάρ. 5**, 1-3·

Γάιος Ἰούλιος Φλαυιανὸς Μνασέας, υἱ. Ἰουλίου Ἱππάρχου καὶ ἀδ. Γαΐου Ἰουλίου Φλαυιανοῦ Ἱππάρχου: [Γάιος Ἰ]ούλιος Φλαυιανὸς Μνασέας **Λάρ. 5**, 4·

Γάιος Ἰούλιος Νίδας: [Γάιον] Ἰούλιον Νίδαν **Ἀμμ. 14**, 4·

Γάιος Ἰούλιος Χεῖος [. .δν]ιανὸς: Γάιος Ἰούλιος Χεῖος | [. .δν]ιανὸς **Ἀμμ. 14**, 4-5·

Γάιος Ἰ[- -]: Γαΐου Ἰ[- -]**Ἀμμ. 5**, 3·

Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος (ἄρχων), π. Γαΐου Γερελλανοῦ Καπίτωνος, Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου καὶ Γαΐου Γερελλανοῦ Γελλιανοῦ: Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος **Λάρ. 8**, 5·

Γάιος Γερελλανὸς Καπίτων, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: Γάιος Γερελλανὸς Καπίτων **Λάρ. 8**, 6·

Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: Γάιος | Γερελλανὸς Ῥ̣ο̣[ῦφος (;)] **Λάρ. 8**, 6-7·

Γάιος Γερελλανὸς Γελλιανός, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: [Γάιο]ς Γερελλανὸς Γελλιανός **Λάρ. 8**, 7·

Γάιος Τέττιος Καικιλιανός, π. Γαΐου Τεττίου Καικιλιανοῦ: Γαΐου Τεττίου [Κ]αικιλιανοῦ **Λάρ. 20**, 3·

Γάιος Τέττιος Καικιλιανός, υἱ. Γαΐου Τεττίου Καικιλιανοῦ: Γάιον Τέττιον [Κ]αικιλιανόν **Λάρ. 20**, 2·

Γαΐῳ Νη[- -] **Ἀμμ. 135,** 5·

Γαΐου **Ἀμμ. 110,** 12·

Γαμ[- -]: [- -]λ̣ιος Γαμ[- -] **Ἀμμ. 148**, 3·

Γαμιανός: Γαμιανὲ **Λάρ. 47,** 1·

Γάμος: Γάμος, π. Πρίμου: Γάμου **Λεμ. 264,** 2·

Γεγανία: Γεγανία Λουκιφέρα, γ. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου: Γεγανία Λουκιφέρα **Λάρ. 38,** 6·

Γελλιανός: Γάιος Γερελλανὸς Γελλιανός, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: [Γάιο]ς Γερελλανὸς Γελλιανός **Λάρ. 8**, 7·

Γεμελῖνος: Γεμε|λῖν<ε> **Πάφ. 146**, 1-2·

Γέμελλος: Γέμελλε **Ἀμμ. 131,** 1·

Γλαυκίας: Γλαυκίας, υἱ. Φιλοκράτους: Γλαυκία **Λεμ. 269**, 1·

Γλαυκίας, υἱ. Τίμωνος: Γλαυκία **Ἀβ. Πρ. 32**, 1·

Γοργόνη: Γοργόνη, θ. Δημητρίου: Γοργόνῃ | Καρπασεῶτι **Λεμ. 186,** 1 καὶ 3·

Γοριανή: Γοριανὴ **Λευκ. 72,** 1·

Γράπτη: Γράπτη, θ. Τύχης: Γράπτη **Ἀβ. Πρ. 13**, 1·

Δαμονίκη: Δαμονίκης, μ. Ἀφροδισίας, **Λεμ. 480,** 2·

Δάμων: Δάμων, π. Δημητρίου καὶ παπ. Ἀρτεμιδώρου καὶ Ἀπολλωνίου: Δάμωνος **Λεμ. 690,** 2· **Λεμ. 691,** 2· **Λεμ. 692,** 3· **Λεμ. 693,** 3·

Δάρδανος: [Δ]αρδάνους **Πάφ. 70**, 4

Δαυλός: Δ̣αυλ[ὲ (;)] **Λεμ. 362,** 1·

Δάφνος: Δάφνε **Λευκ. 105,** 1·

Δημ[- - - - -]: **Λεμ. 583**, 1·

Δημάριον: Δημάριον, θ. Ἀρτεμιδώρου: Δημάριν **Λεμ. 97**, 1·

Δημάριον, μ. Νεικαρίου: Δημαρίο̣ν **Λεμ. 234,** 2·

Δημάριον, θ. Καλατύχου: Δημάριν **Λεμ. 466,** 1·

Δημάριον, θ. Τίμωνος: Δημάριν **Λεμ. 525,** 1·

Δημάριον, θ. Ἀπολλωνίου: [Δ]ημάριν **Λευκ. 57,** 1·

Δημάριν **Λάρ. 172,** 1·

Δήμαρχος: Δήμαρχος, π. Αὐιανοῦ: Δημάρχου **Λεμ. 196,** 2·

Δημητρ[- -]: **Λεμ. 632**, 1·

Δήμητρα: Δήμητρα **Λεμ. 726,** 1·

Δημητρία: Δημητρία **Λεμ. 281**, 1·

Δημητρία, θ. Ὀ̣νασί̣ρ̣[-]: [Δ]ημητρία **Λεμ. 310,** 1·

Δημητρία, θ. Δημητρίου: Δημητρία **Λεμ. 356,** 1·

Δημητρία, θ. Ἀπολλωνίου: Δημητρία **Λεμ. 429,** 1·

Δημητρία, γ. Τιμοκλέους: Δημητρία **Λεμ. 496,** 1·

Δεμετρία **Λεμ. 573,** 1·

Δεμετρία **Λεμ. 687,** 1·

Δημητρία **Λεμ. 756,** 1·

Δημητρίας **Λεμ. 780**, 4· **Λεμ. 780**, 30· **Λεμ. 780**, 32· Δ[ημητρίαν] **Λεμ. 780**, 35· Δημητρίαν **Λεμ. 780**, 43·

Δημητρία **Λάρ. 131,** 1·

Δεμετρία **Λάρ. 163**, 1·

Δημητρία **Λάρ. 208,** 1·

Δημητρία Μάριον **Λάρ. 209,** 3·

Δημητριανή: Δημητριανὴ **Λάρ. 144,** 1·

Δημητριανὴ **Λάρ. 148,** 1·

Δημητριανός: [Δημ]ῃτριαγὲ **Λεμ. 475,** 1·

Δημήτριος: [Δημ]ητρίου **Λεμ. 284,** 1·

Δημήτριος, υἱ. Εἰσιᾶτος: Δημήτριε **Λεμ. 80**, 1·

Δημήτριε **Λεμ. 96**, 1·

Δημήτριος, υἱ. Ξενοφίλου: Δη|μήτρ(ι)ς **Λεμ. 159,** 3-4·

Δημήτρις **Λεμ. 164,** 1·

Δημήτριος, υἱ. Ἰκέτωνος: Δημή|τριο<ς>**Λεμ. 170**, 1-2·

Δημήτρις **Λεμ. 178,** 1·

Δημήτρ[ις (;)] **Λεμ. 181,** 1·

Δημήτριος, π. Γοργόνης: Δημητρίου **Λεμ. 186**, 2·

Δημήτριος, υἱ. Ἀρίστωνος: Δημήτριε **Λεμ. 193,** 1·

Δημήτριος, υἱ. Φαυστοῦς: Δημήτρι **Λεμ. 204,** 1·

Δημήτριος, υἱ. Φιλοδώρου: Δημήτριε **Λεμ. 206,** 1·

Δημήτριε **Λεμ. 225,** 1·

Δημήτριος, υἱ. Ὀνησικράτους: Δημήτριε **Λεμ. 246,** 1·

Δημήτριε **Λεμ. 258,** 1·

Δημήτριος, π. Τιμοκράτους: Δημητρίου **Λεμ. 266,** 2·

Δημήτρι[ε] **Λεμ. 279,** 1·

Δημήτριος, υἱ. Δημητρίου: Δημήτριε **Λεμ. 280,** 1·

Δημήτριος, π. Δημητρίου: Δημητρίου **Λεμ. 280,** 2·

Δημήτριος, π. Ἀπολλωνίου: Δημητρίου **Λεμ. 309,** 2·

Δημήτρι **Λεμ. 313**, 1

Δημήτριε **Λεμ. 317,** 1·

Δημήτριος, ἀν. Διδύμης: Δημητρίου **Λεμ. 324,** 2·

Δημήτριος, υἱ. Φιλοκράτους: Δημήτριε **Λεμ. 344,** 1·

Δημήτριος, π. Μαρίωνος: Δημητρίου **Λεμ. 346,** 2·

Δημήτριος, π. Δημητρίας: Δημητρίου **Λεμ. 356,** 1·

Δημήτρι[ε] **Λεμ. 397,** 1·

Δημήτριος, υἱ. Ὀνησικράτους: Δημήτριε **Λεμ. 425,** 1·

Δημητρίου **Λεμ. 430,** 1·

Δημήτριος, π. Ἀπολλωνίας: Δη|μητρίου **Λεμ. 432,** 1-2·

Δημήτριος, π. Χρυσοπόλιος: Δημητρίου **Λεμ. 438,** 2·

Δημήτρι **Λεμ. 440,** 1·

Δημ[ήτρι (;)] **Λεμ. 441,** 1·

Δημήτριος, υἱ. Ἀπολλωνίου: Δημήτριε **Λεμ. 443**, 1·

Δημήτριος, υἱ. Δημητρίου: Δημήτριε **Λεμ. 469,** 1·

Δημήτριος, π. Δημητρίου: Δημητρίου **Λεμ. 469,** 2·

Δημήτριος, υἱ. Εὐπραξίας: Δημήτριε **Λεμ. 491,** 1·

Δημήτρι **Λεμ. 495,** 1·

Δημήτριος, π. Μάρκου: Δημητρίου **Λεμ. 503,** 1·

Δημήτριος, π. Ὁμίλου: Δημη|τρίου **Λεμ. 529,** 1-2·

Δημήτριος, υἱ. Δωροθέας: Δημ[ήτ]ριε **Λεμ. 540,** 1·

Δημήτριος, π. Σάμβωνος: Δημη(τ)ρίου **Λεμ. 641,** 1·

Δημήτριος, π. Ἐξουσίας: Δημητρίου **Λεμ. 679,** 2·

Δημήτριος, υἱ. Δάμωνος καὶ π. Ἀρτεμιδώρου καὶ ἀν. Ἀρτεμισίας: Δημήτριε **Λεμ. 690,** 1· Δημητρίου **Λεμ. 691,** 1-2· Δημητρίου **Λεμ. 692,** 2· **Λεμ. 693,** 2·

Δημήτρηε **Λεμ. 699,** 1·
Δημήτρι **Λεμ. 708,** 1·
Δημήτρι **Λεμ. 731,** 1·
Δημήτρι **Λεμ. 734,** 1·
[Δη]μητρίου **Λεμ. 780**, 4· Δημητρί[ου] **Λεμ. 780**, 12· Δημητρίου **Λεμ. 780**, 30· **Λεμ. 780**, 32· Δημήτριν **Λεμ. 780**, 35·
Δημητρίου **Λεμ. 782**, 9· **Λεμ. 782**, 24· Δημήτρις **Λεμ. 782**, 17·
Δημ[ήτρις] **Λεμ. 784**, 19· Δημητρίου **Λεμ. 784**, 27· Δημήτριν **Λεμ. 784**, 30· [Δημή]τριν **Λεμ. 784**, 36·
Δημήτριος, υἱ. Βαρηνίδος: Δημήτριε **Λευκ. 14**, 1·
Δημήτριος, π. Διδύμου: Δημητρίου **Λάρ. 61,** 2·
Δημήτριος, υἱ. Δημητρίου: [Δ]ημήτριο[ς] **Λάρ. 71,** 1·
Δημήτριος, π. Δημητρίου, [Δ]ημητρί[ο]υ **Λάρ. 71,** 2·
Δημήτριος, π. Ἀπολλωνίας: Δημη|τρίου **Λάρ. 136,** 2-3·
Δημήτριος, υἱ. Ἀριστάνδρου καὶ Πνυταρίου (ἱερονίκης): [Δ]ημήτριον **Ἀμμ. 17**, 1·
[Δημ]ητρίου **Ἀμμ. 225,** 5·

Δημητριοῦς: Δημητριοῦ **Λάρ. 204,** 1·

Δημητρίων: Δημητρίων **Λάρ. 154,** 1·

Δημητροῦς: Δεμετροῦ **Λεμ. 663,** 1·
Δημητροῦς, γ. Τρυφεροῦ: Δημητροῦ **Λεμ. 690,** 2·
Δεμετροῦ **Λεμ. 722,** 1·

Δημοκράτης: Δημοκράτης, υἱ. Δημοκράτους: Δημοκράτη **Λεμ. 642,** 1·
Δημοκράτης, π. Δημοκράτους: Δημοκράτου **Λεμ. 642,** 2·
Δημοκράτην **Λεμ. 774**, 8· **Λεμ. 774**, 21· Δημ[οκράτης] **Λεμ. 774**, 11· [Δ]η̣[μοκράτην] **Λεμ. 774**, 31·

Δημονίκη: Δημονίκη, μ. Δημοστράτου: Δημονείκη **Λεμ. 636,** 1·

Δημοσθένης: [Δη]μοσθ̣[ένους (;)] **Λεμ. 29**, 2·

Δημόστρατος: Δημόστρατος, π. Κράτειας: Δημοστράτου **Λεμ. 605,** 2·

Δημόστρατος, υί. Δημονίκης: Δημ[οσ]|τ̣ρατου **Λεμ. 636**, 2-3·

Διαγόρας: Διαγόρας (γυμνασίαρχος), υί. Τεύκρου: Διαγόρας **Ἀμμ. 76**, 2·

Διδύμη: Διδύμη, γ. Δημητρίου: Διδύμηι **Λεμ. 324,** 1·

Διδύμη, θ. Ἀθηναίου: Διδύμη **Ἀβ. Πρ. 22**, 1·

Δίδυμος: Δίδυμος **Λεμ. 151,** 2·

Δίδυμος, υί. Ὀνήσου καὶ π. Ζωίλου: Δίδυμος **Λεμ. 175,** 2· Διδύμου **Λεμ. 176,** 2·

Δίδυμος, π. Διονυσίου: Διδύμου **Λεμ. 393,** 2·

Δίδυμος, π. Κράτητος: Διδύ[μου] **Λεμ. 411,** 1·

Δίδυμος, π. Ἀρετῆς: Διδύμου **Λεμ. 412,** 1·

Δίδυμος, υί. Διδύμου: Δί̣δυμε **Λεμ. 446,** 1·

Δίδυμος, π. Διδύμου: Διδύμου **Λεμ. 446,** 2·

Δίδυμος, π. Διονυσίου: [Δι]δύμου **Λεμ. 528,** 2·

Δίδυμε **Λεμ. 716,** 1·

Δίδυμος, υί. Διδύμου: Δίδ<υ>μος **Λεμ. 738,** 1·

Δίδυμος, π. Διδύμου: Δίδυ|μος **Λεμ. 738,** 2·

Δίδυμος, υί. Διδύμου: Δίδυμε **Λεμ. 740,** 1·

Δίδυμος, π. Διδύμου: Δίδυ|μος **Λεμ. 740,** 2·

Δίδυμον **Λεμ. 781**, 6· **Λεμ. 781**, 12· **Λεμ. 781**, 29·

Δίδυμος, υί. Δημητρίου: Δίδυμε **Λάρ. 61,** 1·

Δίδυμος, π. Νάσωνος: Διδύ(μου) **Ἀμμ. 189,** 1·

Διο̣[- - - -]: **Ἀμμ. 98**, 2·

Διο[- - - -]: **Ἀμμ. 193**, 3·

Διογένης: Διογένης, υί. Διογένους: Διογένης **Λεμ. 262,** 1·

Διογένης, π. Διογένους: Διογέ|νους **Λεμ. 262,** 1·

Διογένης, υί. Ἀρτεμᾶτος: Διογ[έ]|νης **Λεμ. 423,** 1-2·

Διογένης, υί. Ἀρίστωνος: Δειωγένη **Λεμ. 694,** 1·

Διογένης **Κερ. 24**, 1·

Διογέννη (γυμνασίαρχος) **Ἀμμ. 123**, 1·

Διογενίς: Διογενὶς **Λεμ. 486,** 1·

Διοδώρα: Διοδώρα, θ. Διοδώρου: Διοδώρα **Λεμ. 705,** 1·

Διόδωρος: Διό[δ]ωρε **Λεμ. 522,** 1·

Διόδωρος, π. Διοδώρας: Διοδώρου **Λεμ. 705,** 2·

Διόδωρος, π. Διοσκουρίδου καὶ Τίμωνος: Διοδώρου **Ἀμμ. 16**, 3·

Διόδωρος (ἀρχιερεύς τῆς Κύπρου), υἱ. Διοδώρου: Διόδωρος **Ἀμμ. 90,** 5·

Διόδωρος, π. Διοδώρου: Διοδώρου **Ἀμμ. 90,** 5·

Διοκρέων: Διοκρέον[- - - -] **Ἀμμ. 4**, 8·

Διόνικος: Διονεί|κου **Ἀμμ. 242,** 1-2·

Διονύσα: Διονύσα, θ. Διοφάντους: Διονύσα **Λεμ. 384,** 1·

Διονυσία: Διονυσία, γ. Τρύφωνος: Διονυσίας **Πάφ. 106**, 2·

Δι<ο>[ν]υσία (;) **Λεμ. 455,** 1·

Διονυσία, θ. Πιθέροτος καὶ γ. Θεογένους: Διονυσία **Λεμ. 464,** 1·

Διονυσία, θ. Ἀπολλωνίου: Δειωνυσ[ία (;)] **Λεμ. 755,** 1·

Διονυσιανή: Διοννυσιανὴ **Λεμ. 405,** 1·

Διονυσιανός: Ἰουλ(ίου) | Διονυσι|ανοῦ **Πάφ. 32**, 1-3·

[Διον]υσ[ιαν]ὸς (;) **Λεμ. 484,** 1·

Διονυσιανὲ **Λεμ. 490,** 1·

Διοῡ[ύσιε ἢ -σία]: υἱ. ΠΟ[- - - -]: **Λεμ. 508**, 1·

Διονύσιος: Διονυσίου **Πάφ. 69**, 2·

Διονύσιος (προνοητὴς καὶ ἄρχων), υἱ. Τρύφωνος καὶ ἐγγ. Κράτητος: Διονυσίου **Λεμ. 17**, 6·

Διονύσιος (ἱερεύς), υἱ. Τιμοστράτους: Διονύσιον **Λεμ. 25**, 1·

Διονύσιο**ς Λεμ. 182,** 2·

Διονύσιος, π. Ἀπολλωνίου: Διονυσίου **Λεμ. 257,** 2·

Διονύσιος, υἱ. Διδύμου: Διονύσιε **Λεμ. 393,** 1·

Διονύσι **Λεμ. 492,** 1·

Διονύσιος, τρὶς Φίλωνος: Διονύσιε **Λεμ. 507,** 1·

Διονύσιος, υἱ. Διδύμου: [Δι]ονύσιε **Λεμ. 528,** 1·

Διονύσι **Λεμ. 571,** 1·

Διονύσι **Λεμ. 656,** 1·

Διονύσιος, υί. Φιλοκράτους: Διονύσι **Λεμ. 657,** 1·

Διονύσιος, υί. Λεοντίου: Διονύσι **Λευκ. 24**, 1·

Διονύσιος, υί. Ν[ίκωνος (;)]: Διονύσι **Λευκ. 82,** 1·

Διονύσιος ὁ καὶ Ἀπολλόδωτος (ἐφήβαρχος), υί. Διονυσίου: Διονυσίου τοῦ καὶ Ἀπολλοδότου **Κερ. 9**, 11·

Διονύσιος, π. Διονυσίου: Διονυσίου **Κερ. 9**, 11·

Διονύσιος, υί. Διονυσίου: Διονύσιον **Λάρ. 16**, 2·

Διονύσιος (δὶς ἄρχων, γραμματεύς, τιμητής), υί. Διονυσίου καὶ ἐγγ. Ἑρμίου: Διονυ|σίου **Λάρ. 16**, 1-2·

Διονύσι **Λάρ. 97,** 1·

Διονύσι **Λάρ. 106,** 1·

[Διο]γύσιος **Ἀμμ. 164,** 1·

Διονυσόδωρος: Διονυσό[δωρος] (ἀρχιερεύς;) **Πάφ. 69**, 2·

Διόνυσος: Διόνυσος, π. Κρισπίου καὶ ἀ. Τερτίας: Διόνυσος **Πάφ. 27**, 5·

Διοσκουρίδης: Διο[σκ]ουρίδου **Λεμ. 357,** 3·

Διοσκουρίδης, υί. Ἀπολλωνίου: Διοσκορίδης **Λεμ. 741,** 1·

Διοσκουρίδης, υί. Διοδώρου: Διοσκουρίδης **Ἀμμ. 16**, 2·

Διοσκουρίδης, π. Φιλοκράτους: Διοσκουρίδου **Ἀβ. Πρ. 31**, 2·

Διόσκουρος: Διόσκουρος, υί. Μηνοδότου: Διόσκορος **Λεμ. 407,** 1·

Διόσκουρος, υί. Θεμίσωνος: Διόσκορε **Λεμ. 589,** 1·

Διοτίμα: (Δ)ιο̣τ̣ίμ̣α **Λεμ. 463,** 1·

Διότιμος: Διότιμος, υί. Διοτίμου: Διότειμε **Λεμ. 304,** 1·

Διότιμος, π. Διοτίμου: Διοτείμου **Λεμ. 304,** 1·

Διοτρόφης: Διοτρόφης **Κερ. 19**, 1·

Διοφάντης: Διοφάντης, π. Διονύσας: Διοφάντους **Λεμ. 384,** 2·

Δίων: Δίων (προστάτης): Δ̣ίῳνος (;) **Πάφ. 82,** 6·
Δίῳ[ν] **Λεμ. 322,** 1·
Δίων **Λάρ. 113,** 1·
Δόμνα: Δόμνα **Λάρ. 112,** 1·
Δυμέας: Δ̣υμέᾳ **Λεμ. 302,** 1·
Δωνᾶτα: Ἰουλία Δωνᾶτα (ἀπελευθέρα Ὀλύμπου) **Λάρ. 37,** 4· Iulia Donata, f. Olympi: Iu[l]ia | Donata **Λάρ. 37**, 1 καὶ 2·
Δωροθέα: Δωροθέα, μ. Δημητρίου: [Δ]οροθέας◎ **Λεμ. 540,** 2·
Δωρόθεος: Δωρόθεν **Λεμ. 774**, 31·
Δῶρος: Δῶρος, υἱ. Ὀνησάνδρου: Δῶρε **Λεμ. 376,** 1·
Εἰρηναῖος: Εἰρηναῖος (προστάτης): Εἰρηναίου **Πάφ. 77**, 1·
Εἰρηναῖος, π. Ὀνᾶ: Εἰρη[ναί]ου **Πάφ. 124**, 4·
Εἰρηναῖος, π. Ἀσκληπιάδους: Εἰρηναίου **Λεμ. 482,** 2·
Εἰρηναῖ **Λάρ. 206**, 1·
Εἰρήνη: Εἰρήνη, θρεπτὴ Ἀρίστωνος: Εἰρήνη **Λεμ. 331,** 1·
Εἰρήνη, θ. Ἀρτεμιδώρου: Ἰρήνη **Λεμ. 415,** 1·
Εἰρήνη ἡ καὶ Ἄρτεμις: Εἰρήνη **Λευκ. 19**, 2·
Εἰρήνη **Λευκ. 77,** 5·
Εἰρήνης (;): Εἰρηνὲν **Λεμ. 782**, 10· **Λεμ. 782**, 17· **Λεμ. 782**, 25· Εἰρηνέτος **Λεμ. 782**, 16·
Εἰσ̣α[- - -]: Εἰσ̣α[- - -] **Λεμ. 685**, 1·
Ἑκάτων: Ἑκάτων, υἱ. Λέοντος: Ἑκάτων **Λεμ. 297,** 1·
Ἐλαφεία: Ἐλαφεία **Λεμ. 603,** 1·
Ἑλλαδίς: Ἑλλαδὶ **Λευκ. 102,** 1·
Ἐλλόφιλος: Ἐλλόφιλος, π. Ἀσκληπιάδους καὶ Ὀνησικλέους: Ἐλλόφιλον **Λεμ. 4**, 4· Ἐλλοφίλου **Λεμ. 4**, 7·
Ἐλπιδήφορος: Ἐ̣λπιδήφορε **Λεμ. 399,** 1·
Ἐλπίδιος: Ἐλπίδι **Λάρ. 162**, 1·
Ἐλπίς: Ἐλπὶς **Λεμ. 437,** 1·
Ἐλπὶς **Λεμ. 543,** 1·
Ἐλπίς, γ. Χρυσέροτος: Ἐλ|πίδι **Λευκ. 92,** 1-2·
Ἐλπὶς **Λάρ. 111,** 1·
Ἐμμίδωρος: Ἐμμίδωρος **Ἀμμ. 239,** 13·
Ἔμπυλος: Ἔμπυλος, υἱ. Ἐμπύλου καὶ ἐγ. Χαρία (γυμνασίαρχος): Ἔμπυλον **Ἀμμ. 80**, 2·

Ἔμπυλος, υἱ. Χαρία καὶ π. Ἐμπύλου: Ἐμπύλου **Ἀμμ. 80**, 3·

Ἔμπυλος, π. Στασικράτους: Ἐμπύ[λου] **Ἀμμ. 94,** 2·

Ἐμφέρων: Ἐμ{α}φέρον|τι **Λευκ. 81,** 1-2·

Ἐξοδία: Ἐξοδία **Ἀμμ. 238,** 1·

Ἐξουσία: Ἐξουσία, θ. Δημητρίου: Ἐ[ξ]ουσία **Λεμ. 679,** 1·

Ἐπάγαθος: Ἐπάγαθε **Λεμ. 526,** 1·

Ἔπανθης: Ἔπανθης, π. Ἀπολλωνίου καὶ παπ. Ἀπολλωνίας: [Ἐ]πάνθους **Λεμ. 414,** 3·

Ἐπαφρᾶς: Ἐπαφρᾶς **Λεμ. 564,** 1·

Ἐπαφροδισία: Ἐπαφροδει|σία **Λάρ. 105,** 1·

Ἐπαφρόδιτος: Ἐπαφρόδιτος, π. Ἐπαφροδίτου: Ἐπα|φρόδειτος **Λεμ. 165,** 1-2·

Ἐπαφρόδιτος, υἱ. Ἐπαφροδίτου: Ἐπαφροδ̣ίτου̣ **Λεμ. 165,** 3·

Ἐπαφρόδιτος, υἱ. Ἀρτεμιδώρου: Ἐπαφρόδι-τος **Λεμ. 375,** 1·

Ἐπαφρόδειτος **Λεμ. 168,** 1·

[Ἐ]παφρό<δ>ειτο[ς] **Λεμ. 173,** 4·

Ἐπαφρόδειτε **Λεμ. 236,** 1·

Ἐπαφ[ρόδειτε (;)] **Λεμ. 426,** 1·

Ἐπα|φρόδι|τε **Λεμ. 439,** (*α*) 1-3·

Ἐπα|φρό|διτε **Λεμ. 439,** (*β*) 1-3·

Ἐπαφρόδιτος, υἱ. Ἀρτεμιδώρου: Ἐπαφρόδειτε **Λεμ. 510,** 1·

Ἐπαφρόδιτος, υἱ. Ἀρίστωνος: Ἐπαφρόδειτε **Λεμ. 532,** 1·

Ἐπαφρόδιτε **Λεμ. 545,** 1·

Ἐπαφρόδ[ειτε] **Λεμ. 614,** 1·

Ἐπαφρ|όδιτε **Λεμ. 625,** 1-2·

Ἐπαφρόδειτε **Λεμ. 634,** 1·

Ἐπαφρόδιτε **Λεμ. 649,** 1·

Ἐπαφρόδειτε **Λεμ. 759,** 1·

Ἐπαφρ[όδειτος] **Λευκ. 28**, 2·

Ἐπαφρ[όδειτε] **Λευκ. 98,** 1·

Ἐπαφρόδειτε **Λάρ. 96,** 1·

Ἐπαφρόδιτος, υἱ. Ἐπαφροδίτου: Ἐπαφρόδι|τος **Λάρ. 99,** 4-5·

Ἐπαφρόδιτος, π. Ἐπαφροδίτου: Ἐπαφροδίτο[υ] **Λάρ. 99,** 5·

Ἐπαφρόδιτε **Λάρ. 107,** 1·

Ἐπαφρό|δειτε **Λάρ. 132,** 1-2·
Ἐπαφρόδειτε **Λάρ. 153,** 1·
Ἐπαφρό|δ̣ειτε **Ἀμμ. 137,** 1-2·
Ἐπαφροδίτου **Ἀμμ. 187,** 1·
Ἐπαφρόδιτος, υἱ. Πτολεμαίου: Ἐπαφροδείτου **Ἀβ. Πρ. 12**, 1·
Ἐπαφρόδιτε **Ἀβ. Πρ. 23**, 1·
Ἐπαφρόδιτος, υἱ. Φιλουμένης: Ἐπαφρόδειτε **Ἀβ. Πρ. 30**, 1·

Ἐπίγονος: Ἐπίγονος, υἱ. Νεμέσου: Ἐπ<ί>|γονος **Ἀβ. Πρ. 37**, 3-4·

Ἐπικράτης: Ἐπικράτης, π. Ἀπολλωνίας: Ἐ[π]|ικράτου **Λεμ. 187,** 1-2·

Ἐπικτάριον: Ἐπικτάριν **Λεμ. 558,** 1·
Ἐπικτάριν **Λάρ. 43,** 1·
Ἐπικτάριν **Λάρ. 45,** 1·

Ἐπικτησίς: Ἐπικτησίς, θ. Μηνοδότου: Ἐπικτησὶ **Λεμ. 454,** 1·
Ἐπικτησίς, μ. Ζωίλου: Ἐπικτήσεως **Λεμ. 462,** 2·
Ἐπικτησὶ **Λεμ. 521,** 1·
Ἐπικτησὶ **Λάρ. 194,** 1·

Ἐπίκτητος: Ἐπίκτητος, υἱ. Ἀριστοκλέους: Ἐπίκτη[τ]ε **Λεμ. 197,** 1·
Ἐπίκτητε **Λάρ. 151,** 1·

Ἐπικτοῦς: Ἐπικτοῦ **Λεμ. 247,** 1·
Ἐπικ̣τ[οῦ] **Λεμ. 256,** 1·
Ἐπικτοῦς, θ. Κτήτου: Ἐπικτοῦ **Λεμ. 644,** 1·

Ἐπινείκη: Ἐπινείκη **Λευκ. 17**, 1·

Ἐπιτυλίς: Ἐπιτυλὶ̣ **Ἀμμ. 124**, 1·

Ἐράτων: Ἐράτων, π. Ἡλιοδώρου: Ἐρά[τ]ῳνος **Λεμ. 244,** 3·

Ἑρμιανός: Ἑρμιανο[ῦ] **Ἀμμ. 174,** 1·

Ἑρμίας: Ἑρμίας, π. Ἀρτέμιδος: Ἑρμίου **Λεμ. 695,** 2·
Ἑρμίας, π. Διονυσίου καὶ παπ. Διονυσίου: Ἑρμίου **Λάρ. 16**, 2·

Ἑρμιόνη: Ἑρμι[όνη] **Λάρ. 101,** 1·

Ἑρμογένης: Γάιος Ἰούλιος Ἑρμογένης, π. Φιλίππου καὶ ἀ. Μητροῦς: Γάιος Ἰούλι|ος Ἑρμογένης **Πάφ. 85,** 2-3·
Ἑρμογ|ένους **Πάφ. 156**, 1-2·
Ἑρμογένους **Ἀμμ. 169,** 1·
Ἑρμογ|ένους **Ἀμμ. 183,** 1-2·

Ἑρμοδάμας: Ἑρμοδάμας, π. Ἡρακλείδου: Ἑρμο|δάμαντος **Λάρ. 6**, 2-3·

Ἑρμόδοτος: [Ἑρ]μ̣όδοτος **Πάφ. 16,** 4·

Ἑρμόλαος: Ἑρμόλαος **Ἀμμ. 167,** (*β*) 1·

Ἐμοῦς: Ἐμοῦς, π. Ἀπολλωνίου: Ἐμοῦτος **Λεμ. 255,** 2·

Ἑρμόφαντος: Ἑρμόφαντος, π. Ποσειδωνίου: Ἑρμοφάντου **Κερ. 20**, 2·

Ἕρμων: Ἕρμων, π. Ἰσιάδος: Ἕρμωνος **Λεμ. 190,** 1·

Ἐρπίδιος: Ἐρπιδίου **Λεμ. 108**, 1·

Ἔρως: Ἔρωτ<ο>ς **Πάφ. 147**, 1·

Ἔρως, π. Θυλλίδος: [Ἔ]|ρωτο[ς] **Λεμ. 448,** 1-2·

Ἐρωτίλη: Ἐρωτίλη **Λεμ. 453,** 1·

Ἐρώτιον: Ἐρώτειον, θ. Τήρους: Ἐρώτειον **Λεμ. 271,** 1·

Ἑτερειδίων: Τίτος Αὐρήλιος Τίμων Ὀνήσιλος Ἑτερειδίων, ἀν. Σεργίας Δημητρίας: Τ. Αὐρή(λιον) Τείμωνα Ὀνήσι|λον Ἑτ[ε]ρειδ̣ίῳ̣ν̣α **Πάφ. 11**, 1-2·

Εὐάγγελος: Εὐάνγελε **Λάρ. 185**, 1·

Εὔανδρος: Εὔανδρος, π. Ἀπολλωνίου: Ε[ὐάν(;)]δ̣ρου **Λεμ. 339,** 2·

[Ε]ὔανδρος **Λεμ. 387**, 1·

Εὐάνθιος: Εὐαν[θίου] **Λεμ. 784**, 10· Εὐάνθις **Λεμ. 784**, 19· Εὐανθίῳ̣ **Λεμ. 784**, 27·

Εὐδαιμονία: Εὐδεμονία **Λεμ. 91**, 1·

Εὐδαίμων: Ὀλυμπιανὸς Εὐδαίμων, π. Ὀλυμπιανῆς: Εὐδαίμων **Λάρ. 36,** 2·

Εὐέλπιστος: Εὐέλπιστε **Λάρ. 186,** 1·

Εὐημερία: Εὐημερία, θ. Ἀγαθόποδος: Εὐημερία **Λεμ. 461,** 1·

Εὐήμερος: Εὐήμερε **Λεμ. 515,** 1·

[Εὐήμ]ερε **Λεμ. 581,** 1·

Εὐήμερε **Λάρ. 174**, 1·

Εὔκαρπος: Εὔκαρπος, υἱ. Τυχικοῦ: Εὔκαρπε **Λεμ. 592,** 1·

Εὐλάλιος: Εὐλάλιος **Λευκ. 51,** 8·

Εὐμένης: Εὐμένη **Λεμ. 774**, 8· **Λεμ. 774**, 15· **Λεμ. 774**, 21· Εὐμένης **Λεμ. 774**, 11·

Εὔμηλος: Εὔμηλος, υἱ. Κιλλέους: Εὔμηλος **Λεμ. 243,** 1·

Εὔνοια: Εὔνοια, θ. Ἀπολλωνίου καὶ ἐγγ. Καλατύχου: [Ε]ὔνι[α] **Λεμ. 609**, 1·

Εὐόδημος: Εὐόδημος, π. Νέωνος: Ἐὐ|οὐέμου **Λεμ. 713,** 1-2·

Εὐοδία: Εὐοδία, θ. Φιλάγρου: Εὐοδία **Λεμ. 409,** 1·
Εὐοδίας **Λευκ. 26**, 1·
Εὐοδίας **Λευκ. 56,** 1·
Εὐοδία **Λάρ. 83,** 1·
Εὐοδ<ί>α **Ἀμμ. 132,** 1·

Εὔοδος: Εὔοδε **Λάρ. 109,** 1·

Εὔπλους: Εὔπλους **Λάρ. 79**, 1·

Εὐπραξία: Εὐπραξία **Λεμ. 374,** 1·
Εὐπραξία, μ. Δημητρίου: Εὐπραξίας **Λεμ. 491,** 2·
Εὐπραξία **Λάρ. 149,** 1·

Εὐστόχιος: Εὐστόχις **Λεμ. 77**, 1·

Εὐτ[- - -]: **Λεμ. 638**, 1·

Εὐτυχᾶς: Εὐτυχᾶ **Λεμ. 659,** 1·

Εὐτύχης: Εὐτύχητος **Πάφ. 36**, 1·
Εὐτύχητος **Πάφ. 112**, (*β*) 1·
[Εὐτύ]χην **Λεμ. 776**, 5· Εὐτύχην **Λεμ. 776**, 10· **Λεμ. 776**, 25· Εὐτύχη **Λεμ. 776**, 17· **Λεμ. 776**, 28· **Λεμ. 776**, 35·
Εὐτύχης **Λευκ. 62,** 1·
Εὐτύχη **Λευκ. 70,** 1·
Εὐτύχη **Λευκ. 89,** 1·
Εὐτύχη **Λάρ. 160,** 1·
Ἐὐτύχη **Λάρ. 205,** 1·
Εὐτύχη **Ἀβ. Πρ. 20**, 1·

Εὐτυχία: Εὐτυχία **Λεμ. 535,** 1·
[Εὐτυ]χία **Λευκ. 23**, 3·
Εὐτυχία **Λάρ. 40,** 1·
Εὐτυχία, θ. Τύχης: Εὐτυχία **Ἀβ. Πρ. 13**, 2·

Εὐτυχιανή: Εὐτυχιανὴ **Λεμ. 90**, 1·
Εὐτυχιανὴ **Λεμ. 628,** 1·
Εὐτυχιανὴν **Λάρ. 25**, 2·

Εὐτυχιανός: Εὐτυχιανὲ **Λάρ. 110,** 1·

Εὐτύχιος: [Εὐτύ]χιος **Λεμ. 580,** 1·

Εὐτυχίς: Εὐτυχίς, θ. Πλαδυνάμεως: Εὐτυχὶς **Λεμ. 350,** 1·
Εὐτυχίς, θ. Τερτίας: Εὐτυχὶς **Λεμ. 518,** 1·
Εὐτυχίς, θ. Νικηφόρου: Εὐτυχὶς **Λευκ. 15**, 1·

Εὔτυχος: Εὔτυχε **Λεμ. 92**, 1·
Ε[ὔ]τυχε **Λεμ. 276,** 1·
Εὔτυχε **Λεμ. 287,** 1·
Εὔτυχος, υἱ. Τιμοθέου: Εὔτυχε **Λεμ. 351,** 1·
Εὔτυχε **Λεμ. 626,** 1·
Εὔτυχε **Λεμ. 627,** 1·
Εὔτυχος, π. Ζωίδος: Εὐτύχ[ου (;)] **Λεμ. 730,** 1·

Εὔφαμος: Εὔφαμος, π. Εὐφαμοῦς καὶ ἀδ. Ἀπολλωνίου Μαλλαίου: Εὐφάμου **Λάρ. 11**, 1· [Εὐφά]μ̣ου **Λάρ. 11**, 6·

Εὐφαμώ: Εὐφαμώ, θ. Εὐφάμου (ἀρχιέρεια Ἰουλίας Σεβαστῆς): [Εὐφα]μ̣ὼ **Λάρ. 11**, 1·

Εὐφιδία: Εὐφιδία, θ. Ἀπολλωνίου: Εὐφιδία **Λεμ. 326,** 1·

Εὐφορίων: Εὐφο[ρίων] **Λεμ. 155,** 2·

Εὐφράνωρ: Εὐφράνωρ, π. Ἰσιδώρου: Εὐφράνορος **Λεμ. 419,** 2·
Εὐφράνωρ **Ἀμμ. 133,** 1·

Εὐφροσύνη: Εὐφροσύνη, θ. Τρύφωνος: Εὐφροσύνη **Λεμ. 607,** 1·

Εὐφρόσυνος: Εὐφρό|συνε **Λευκ. 53,** 4-5·
[Εὐφ]ρόσυνε **Λευκ. 63,** 1·
Εὐφρόσυνε̣ **Λάρ. 199,** 1·

Εὐφώτιος: Εὐφώτιος, π. Σφυρίδωνος: Εὐφωτίου **Ἀμμ. 173,** 4·

Εὐχαμένης: [Εὐ]χαμένη **Ἀβ. Πρ. 29**, 1·

Εὐχι[- - - -]: **Λεμ. 410**, 1·

Εὐχιανός: Εὐ|χιανέ **Λευκ. 71,** 1-2·

Ζήνων: Ζήνων, υἱ. Νίκωνος: Ζήν[ων] **Λεμ. 192,** 1·
Ζήνων, π. Ἀγαθοκλέας: Ζήνω|νος **Λεμ. 232,** 2-3·
Τίτος Φλάουιος Ζήνων: Τίτος Φλάουιος | Ζήνων **Λευκ. 12**, 3-4·
Ζήνων, υἱ. Ὀνησάνδρου (ἀρχιερεύς): Ζήνων **Ἀμμ. 31**, 3·

Ζώανδρος: Ζώανδρος ὁ καὶ Ὀνήσανδρος, π. Μελίτης: Ὀνησάνδ̣ρ[ο]υ̣ [τοῦ] | καὶ Ζωάνδρο[υ] **Λεμ. 460,** 2-3·

ΖΩΗ[- - - -]: **Λεμ. 224**, 1·

Ζωίλα: [Ζωΐ]λα (;) **Λεμ. 226,** 1·
Ζωείλα **Λεμ. 561,** 1·
Ζωίλ̣[ε ἢ -α] **Λεμ. 745,** 1·

Ζοΐλα **Λευκ. 99,** 1·
Ζωίλα **Λάρ. 49,** 1·
[Ζ]ῳίλα **Λάρ. 100,** 1·
Ζοΐλα **Λάρ. 140,** 1·

Ζωιλόνη: Ζωιλόνη **Λάρ. 133,** 1·

Ζωίλος: Ζοΐλου **Λεμ. 106**, 1·
Ζωίλος, υἱ. Διδύμου: Ζωίλος **Λεμ. 176,** 2·
Ζωίλος, π. Ζωίδος: Ζοΐλου **Λεμ. 226,** 2·
Ζωίλος, υἱ. Κυπρομένους: Ζωΐλε **Λεμ. 267,** 1·
Ζωίλος, υἱ. Ἀπολλωνίου: Ζοΐλε **Λεμ. 288,** 1·
Ζωίλος, υἱ. Ἀρίστωνος: Ζωΐλε **Λεμ. 332,** 1·
Ζωίλος, π. Νύσου: Ζωΐλου **Λεμ. 333,** 1·
Ζ̣ῳ̣ίλε **Λεμ. 348,** 1·
Ζωίλος, ἀν. Ὀλυμπιάδος: Ζοΐλου **Λεμ. 390,** 1·
Ζωίλος, π. Ὀνησίδος: Ζοείλου **Λεμ. 585,** 1·
Ζωίλος, υἱ. Ζωίλου: Ζωίλε **Λεμ. 669,** 1·
Ζωίλος, π. Ζωίλου: Ζωίλου **Λεμ. 669,** 1·
Ζοεῖλε **Λεμ. 733,** 1·
Ζωίλ̣[ε ἢ -α] **Λεμ. 745,** 1·
Ζοΐλον **Λεμ. 780**, 13· Ζοΐλου **Λεμ. 780**, 42·
Ζωίλος, υἱ. Ἀνδρονίκου: Ζωίλῳ **Λευκ. 80,** 2·
Ζωίλε **Λευκ. 93,** 1·
Ζωίλε **Λευκ. 100,** 1·
Ζωίλος, υἱ. Ζωίλου καὶ π. Μαρκίας: Ζ|ωίλου **Λάρ. 99,** 1-2·
Ζωίλος, π. Ζωίλου: Ζωίλου **Λάρ. 99,** 2·
Ζωίλος, π. Ἐπαφροδίτου: Ζωί|λου **Λάρ. 99,** 6-7·
Ζωίλος | Γόλγιος **Λάρ. 192,** 1-2·

Ζωίς: Ζωίς, θ. Ζοΐλου: Ζοΐς **Λεμ. 226,** 1·
Ζωίς, θ. Ἀρτεμᾶτος: Ζοΐδ[α] **Λεμ. 303,** 1·
Ζοΐς **Λεμ. 494,** 1·
Ζωὶς **Λεμ. 719,** 1·
Ζωὶς **Λεμ. 728,** 1·
Ζωὶς ἡ καὶ Ἀρτεμιδώρα, θ. Εὐτύχου: Ζωὶς **Λεμ. 730,** 1·

Ζωσάριον: Ζωσάριον, μ. Μαρκιανοῦ: [Ζ]ῳσαρίου **Λεμ. 389,** 2·

Ζωσίας: Ζωσία **Λεμ. 742,** 1·

Ζωσίλαος: Ζωσίλαος, π. Σωτηρίχου: Ζωσιλάου Θραχὸς **Λεμ. 524,** 2·

Ζωσιμᾶς: Ζωσι|μᾶς **Λεμ. 221,** 2-3·

Ζωσίμη: Ζωσίμη **Λεμ. 403,** 1·

Ζωσίμη **Λεμ. 703,** 1·

Ζώσιμος: Ζώσιμος, υἱ. Καλατύχου: Ζώσιμε **Λεμ. 377,** 1·

Ζώσιμος, υἱ. Ἐπικτήσεως: Ζώσιμε **Λεμ. 462,** 1·

Ζώσιμος, υἱ. Ὡρέας: Ζώσιμε **Λεμ. 483,** 1·

Ζώσιμος, π. Ἀγαθῆς: Ζωσ[ίμου] **Λεμ. 505,** 2·

Ζώσιμε **Λεμ. 582,** 1·

Ζώσιμε **Λεμ. 624,** 1·

Ζώσιμε **Λεμ. 661,** 1·

Ζώσιμος, π. Νικηφόρου: Ζωσίμου Θρακός **Λεμ. 746,** 2·

Ζώσιμε **Λεμ. 757,** 1·

Ζώσιμος, υἱ. Ἀπολλοῦς: Ζώ<σ>ιμε **Λεμ. 761,** 1·

Ζώσιμε **Λευκ. 58,** 1·

Ζώτη (;): [Ζώ]τ̣ης **Λεμ. 772**, 23· Ζῷ[την] **103**, 25·

Ἡγησιανός: Ἡγησιανὲ **Λάρ. 195,** 1·

Ἥδιστος: Ἥδιστος, υἱ. Ἡσιόδου: Ἥδιστε **Λεμ. 323,** 1·

Ἡλιοδώρα: Ἡλιοδώρα, θ. Ἀπολλωνίου: [Ἡλιοδώ(;)]ραν **Πάφ. 65**, 3·

Ἡλιοδώρα, γ. Μ. Αὐρηλίου Τίμωνος: [Ἡ]λιοδώ|[ρα]ς **Λεμ. 36**, 1·

Ἡλιοδώ|ρα **Λεμ. 619,** 1-2·

Ἡλιόδωρος: Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἡλιόδωρος: [Μ. Αὐρ.] Ἡλιόδωρον **Λεμ. 44**, 5·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἡλιόδωρος (ἄρχων): Μ̣. Ἀ̣ὐ̣[ρ.] (;) Ἡ̣λ̣ι̣|[όδωρον] **Λεμ. 45**, 1

Ἡλιόδωρος, υἱ. Ἡλιοδώρου καὶ ἐγ. Ἐράτωνος: Ἡλιόδωρε **Λεμ. 244,** 1·

Ἡλιόδωρος, υἱ. Ἐράτωνος καὶ π. Ἡλιοδώρου: Ἡλιο̣δ̣ῷ̣ρου **Λεμ. 244,** 2·

Ἡ̣λ̣ι̣ο̣̣δ̣ῷ̣ρε **Λεμ. 325,** 1·

Ἡλιόδωρος, υἱ. Μηνοδότου: Ἡλιόδωρε **Λεμ. 343,** 1·

Ἡλιόδωρος, π. Ῥοδοίχου: Ἡλιοδώρου **Λεμ. 436,** 2·

Ἡλιόδω|ρε **Λεμ. 676,** 1-2·

Ἡλιόδωρος, π. Ἥλιου: Ἡλιοδό|ρου **Λεμ. 706,** 1-2·

Ἡλιόδωρε **Ἀβ. Πρ. 14**, 1·

Ἥλιος: Ἥλιος, υἱ. Ἡλιοδώρου: Ἥλιε **Λεμ. 706,** 1·

Ἠνάριον: Ἠνάριον, γ. Ἀριστοκλέους: Ἠνάριον **Λεμ. 519,** 1·

Ἡρακλείδης: Ἡρακλείδης, υἱ. Ἡρακλείδου: Ἡρακλ̣ε̣ί̣δηι **Λεμ. 501,** 1·

Ἡρακλείδης, π. Ἡρακλείδου: Ἡρ[ακ]λείδου **Λεμ. 501,** 2·

Ἡρακ[λείδου] **Λεμ. 502**, 2·

Ἡρακλείδη **Λεμ. 568,** 1·

Ἡρακλείδης, π. Μάρκου Αὐρηλίου Κλαυδιανοῦ: Ἡρακλείδο[υ] **Λευκ. 75,** 4·

Ἡρακλείδης, υἱ. Ἑρμοδάμαντος (γυμνασί-αρχος, ἀγωνοθέτης καὶ πρεσβευτής): Ἡρακλείδην **Λάρ. 6**, 2·

Ἡρακλείδης, υἱ. Ὕλλου (γυμνασίαρχος, καὶ ἀρχιερεύς τοῦ Διὸς Ὀλυμπίου καὶ τῶν Σεβαστῶν): Ἡρακλείδην **Ἀμμ. 20**, 2·

Ἡρακλείδης (τιμητής): Ἡρακλείδου **Ἀμμ. 23**, 3· Ἡρακλείδη[ς] **Ἀμμ. 23**, 4·

Τιβέριος Κλαύδιος Ἡρακλείδης, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος καὶ ἀ. Κλαυδίας Οὐηρανιανῆς: Τιβέριον Κ[λαύδιον] | Ἡρακλε[ί]δην **Ἀμμ. 42**, 1 καὶ 4·

Ἡράκλειτος: Ἡρακλείτ< ο>υ **Πάφ. 133**, 1·

Ἡρακλέων: Ἡρακλέων **Λεμ. 658,** 1·

Ἡρόδοτος: Ἡρόδοτος, π. Πτολέμας: Ἡροδότου **Λεμ. 360,** 2·

Ἡρόδοτος, π. Ἀπολλωνίου: Ἡροδότου **Λεμ. 537,** 2·

Ἡρόδοτος, π. Θεμίσωνος: Ἡροδότου **Λεμ. 620,** 2·

Ἡρ̣όδοτε **Λεμ. 637,** 1·

Ἡσίοδος: Ἡσίοδος, π. Ἡδίστου: Ἡ(σ)ιόδου **Λεμ. 329,** 2·

Ἡσίων: Ἡ̣σ̣ί̣ω̣ν **Λεμ. 718,** 1·

Θάλλουσα: Θάλλουσα **Λεμ. 316,** 1·

Θαρσάλεος: Θαρσάλεε **Λάρ. 40,** 2·

Θειοδότης: Θειοδότης, υἱ. Ἀριστοκράτους: Θοιωδότη **Λεμ. 471,** 1·

Θεμισταγόρας: Θεμισταγόρας, π. Τρυφοῦδος: Θεμιστα|γόρου **Λεμ. 633,** 2-3·

Θεμίστης: Θεμίστης, π. Θεμιστίωνος: Θεμίστου **Λευκ. 61,** 2·

Θεμιστίων: Θεμιστίων, υί. Θεμίστου: Θεμιστίων **Λευκ. 61,** 1·

Θεμιστόδημος: Θεμιστόδημος, υί. Ἀρίστωνος τοῦ Ἀλεξάνδρου: Θεμιστό|δημος **Λευκ. 79,** 2-3·

Θέμιστος: Θέμιστε **Λεμ. 758,** 1·

Θεμιστώ: Θεμιστὸ **Κερ. 22**, 1·

Θεμισφᾶς: Θεμισφᾶτος **Λεμ. 61**, 2·

Θεμίσων: Θεμίσων, π. Διοσκούρου: Θεμίσωνος **Λεμ. 589,** 2·

Θεμίσων, υί. Ἡροδότου: Θεμίσων **Λεμ. 620,** 1·

Θεογένης: Θεογένης, π. Θεογενίδος: [Θ]εογέ□νου **Λεμ. 294**, 2·

Θεογένης, υί. Σωσικλέους καὶ ἀ. Διονυσίας: Θεογένου **Λεμ. 464,** 3· Θεογένης **Λεμ. 465,** 1·

Θεογένης **Λεμ. 717,** 1·

Θεογενίς: Θεογενίς, θ. Θεογένους: [Θ]εογενὶς **Λεμ. 294**, 1·

Θεογε|νὶς **Λεμ. 383,** 1-2·

Θεοδόσιος: Θεοδόσιος, υί. Θεοδοσίου: Θεο[δό]σιε **Λεμ. 282,** 1·

Θεοδόσιος, υί. Ἀρσίνου καὶ π. Θεοδοσίου: Θε[οδ]ρ̣σίου **Λεμ. 282,** 2·

Θεοδ̣ρ̣σ̣ι̣ **Λεμ. 467,** 1·

Θεοδότη: Θεοδότη **Λεμ. 61**, 1·

Θεοδότη, θ. Τιμοκλέους: Θεοδότ|η **Λεμ. 497,** 1·

Θεωδώτη **Λεμ. 563,** 1·

Θεοδώρα: Θευδώρα **Λεμ. 100**, 2·

Θεοδώρα **Λευκ. 68,** 1·

Θεόδωρος: Θεοδώρου **Λεμ. 773**, 3· **Λεμ. 773**, 11· **Λεμ. 773**, 26· **Λεμ. 773**, 28· Θεόδωρος **Λεμ. 773**, 19· Θεόδωρον **Λεμ. 773**, 38·

Θεόδωρος, υί. Μαρκίας: Θεόδωρον **Λεμ. 785**, 8· Θεοδώρῳ **Λεμ. 785**, 13· Θεόδωρο<ς> **Λεμ. 785**, 19·

Θεόπομπος: Θεόπομπος, υί. Θεοπόμπου: Θεόπονπε **Λεμ. 248,** 1·

Θεόπομπος, π. Θεοπόμπου: Θεοπόν|που **Λεμ. 248,** 1-2·

Θεοτίμη: Θεοτίμη, θ. Ἀπολλωνίου: Θεοτίμηι **Λεμ. 266,** 1·

Θεότιμος: Θεότ|οιμε **Λεμ. 643,** 1-2·

Θεοφίλα: Θεοφίλα, θ. Ἀντιόχου: Θεοφίλα **Λεμ. 202,** 1·

Θεοφιλᾶς **(;)**: Θοιωφιλᾶ **Λεμ. 764,** 1·

Θεόφιλος: Θεόφιλος, υἱ. Ἀρίστωνος: Θεόφιλ̣ε **Λεμ. 766,** 1·

Θέων: Θέων, υἱ. Ἰσιδώρου: Θέων **Λεμ. 237,** 1·

Θέων **Λεμ. 334,** 1·

Θέων, υἱ. Θέωνος: Θέων **Λεμ. 456,** 1·

Θέων, π. Θέωνος: Θέο|νος **Λεμ. 456,** 1-2·

Θέων **Λευκ. 83,** 1·

Θέων οἰκοδόμος **Λάρ. 35,** 1·

Θεωνᾶς: Θεωνᾶ **Λάρ. 134,** 1·

Θρασυμήδης: Θρασυμή|δης **Ἀβ. Πρ. 4**, 1-2·

Θρασωνία: [Θρ]ᾰσωνία **Λεμ. 470,** 1·

Θρέπτος: Θρέπτος, π. Ἰσιδώρου: Θρέπτου **Λάρ. 21**, 4·

Θυλλικός: Θυλλικός, π. Κλαυδιανοῦ: Θυλλικοῦ **Λεμ. 73**, 2·

Θυλλικὲ **Λεμ. 447**, 1·

Θυλλίς: Θυλλίς, θ. Ἔρωτος: Θυλλὶς **Λεμ. 448,** 1·

Θυλλίς (;), γ. Καλατύχου: [Θ- ἢ Φ]ῡ̣λλὶς **Λεμ. 509**, 1·

Θωΐς: Θοΐς **Λεμ. 724,** 1·

Ἰανάριος: Ἰαναρίου **Ἀμμ. 172,** 1·

Ἰάσων: Ἰάσων, υἱ. Καρπίωνος (ἀγορανόμος): Ἰάσων **Ἀμμ. 94,** 2·

Ἱκετᾶς: Ἱκετᾶς, π. Ἀρτεμιδώρου: Ἱκετᾶτος **Λεμ. 195,** 2·

Ἱκέτων: Ἱκέτων, π. Δημητρίου: Ἱκ|ἑ̣τ<ω>̣γος (;) **Λεμ. 171,** 2-3·

Ἰλιάς: Ἰλιὰς **Λάρ. 212,** 1·

Ἰουλία: Ἰουλία Σακρικόλα Μοδέστα, θ. Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου καὶ Λικιννίας Μοδέστας, ἐγγ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης καὶ για. Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου καὶ Γαΐου Ἰουλίου Ἀριστοδάμου: Ἰουλία Σακρικόλα | Μοδέστα **Πάφ. 62**, 1-2· Ἰουλίαν Σακρικόλαν **Πάφ. 83,** (*α*) 2·

Ἰουλία, θ. Ἀρίστωνος: Ἰουλία **Λεμ. 517,** 1·

Ἰουλία Δωνᾶτα (ἀπελευθέρα Ὀλύμπου) **Λάρ. 37,** 4· Iulia Donata, f. Olympi: Iu[l]ia | Donata **Λάρ. 37**, 1 καὶ 2·

Ἰουλία Λαμπυρίς, γ. Γαΐου Ἰουλίου Χείου: Ἰουλία Λαμπυρὶς **Ἀμμ. 14**, 6·

Ἰουλιανός: [Ἰου]λιανέ **Πάφ. 34**, 1·

Ἰούλιος: Ἰουλ(ίου) | Διονυσι|ανοῦ **Πάφ. 32**, 1-3·

Ἰούλιε **Λεμ. 723,** 1·

Ἰοῦστος: Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος Ἰοῦστος (ἀρχιερεὺς τῆς νήσου): Τιβέριον Κλαύδιον | Ὕλ(λ)ον (;) Ἰοῦστον **Λάρ. 9**, 2-3·

Ἵππαρχος: Ἵππαρχος, π. Πνυταρίου: Ἱππάρχ[ου] **Λάρ. 4**, 1·

Γάιος Ἰούλιος Φλαυιανὸς Ἵππαρχος: [Γάιον] Ἰούλιον | Φλαυιανὸν | Ἵππαρχον **Λάρ. 5**, 1-3·

Ἰούλιος Ἵππαρχος, π. Γαΐου Ἰουλίου Φλαυιανοῦ Ἱππάρχου: Ἰουλ[ί]ου Ἱ̣π[π]άρχ[ου] **Λάρ. 5**, 1·

Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος (ἱερομνήμων, ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς Συγκλήτου, ἀγωνοθέτης τετράκις, γραμματεὺς βουλῆς καὶ δήμου καὶ ἄρχων τῆς πόλεως): Τιβέριον Κλαύδιον Νικοπολινὸν Ἵππαρχ[ον] **Λάρ. 8**, 1·

Ἱππάρχου **Λάρ. 15**, 2·

Ἵππαρχος, π. Μνασέου: Ἱππάρχο[υ] **Λάρ. 23**, 2·

Ἰσιᾶς: Ἰσιᾶς, π. Δημητρίου: Εἰσιᾶτος **Λεμ. 80**, 2·

Ἰσιάς: Ἰσιάς, θ. Ἕρμωνος: Ἰσιὰς **Λεμ. 190,** 1·

Ἰσιὰς **Λεμ. 241,** 1·

Ἰσιάς, θ. Φιλοδιλμότου: Εἰσιὰς **Λεμ. 712,** 1·

Ἰσιδώρα: Ἰσιδώρα ἡ καὶ Σα̣[- -] **Ἀμμ. 70**, 6·

Ἰσίδωρος: Ἰσίδωρος, π. Ἀριστονίκου: Ἰσιδώρου **Λεμ. 198,** 2·

Ἰσίδωρος, π. Θέωνος: Ἰσιδώρου **Λεμ. 237,** 2·

Ἰσίδωρ[ε] **Λεμ. 318,** 1·

Ἰσίδωρος, υἱ. Ἰσιδώρου: Ἰσίδωρε **Λεμ. 367,** 1·

Ἰσίδωρος, π. Ἰσιδώρου: Ἰσιδώρου **Λεμ. 367,** 2·

Ἰσίδωρος, π. Ἀριστίωνος: Ἰσιδώρου **Λεμ. 373,** 1·

Ἰσίδωρος, π. Παντάνδρου: [Ἰσι]δώρου **Λεμ. 392,** 2·

Ἰσίδωρος, υἱ. Εὐφράνορος: Εἰσίδωρε **Λεμ. 419,** 1·

Ἰσίδωρος, υἱ. Θρεπτοῦ (ξυστάρχης): Ἰσίδωρον **Λάρ. 21**, 3·

Ἰσίδωρος, υἱ. Μάρκου: Ἰσίδωρον **Λάρ. 30**, 2·

Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου καὶ ἀ. Γεγανίας Λουκιφέρας (ἄρχων τῆς πόλεως, πρεσβευτὴς πολλάκις καὶ γυμνασίαρχος): Τιβέριον Κλαύδιον | Ἰσίδωρον **Λάρ. 38,** 1 καὶ 2·

Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, π. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου: Τιβερίου Κλαυδίου | Ἰσιδώρου **Λάρ. 38,** 1-2·

Ἰσίδωρος **Ἀβ. Πρ. 12**, 3·

ΚΑΙ[- - -]: **Λεμ. 213**, 1·

Καικιλιανός: Γάιος Τέττιος Καικιλιανός, π. Γαΐου Τεττίου Καικιλιανοῦ: Γαΐου Τεττίου [Κ]αικιλιανοῦ **Λάρ. 20**, 3·

Γάιος Τέττιος Καικιλιανός, υἱ. Γαΐου Τεττίου Καικιλιανοῦ: Γάιον Τέττιον [Κ]αικιλιανόν **Λάρ. 20**, 2·

Καλανδίων: Καλαδίων **Λάρ. 128,** 1·

Κάλατος: Κάλατος, υἱ. Φήμης: Κάλατε **Ἀβ. Πρ. 16**, 1·

Καλατυχία: Καλατυχία **Λεμ. 725,** 1·

Καλατυχιανός: Καλατυχια|νὸς **Λεμ. 569,** 1-2·

Καλάτυχος: Καλάτυχος, υἱ. Ἀρισταγόρου: Καλάτυχε **Λεμ. 268,** 1·

Καλάτυχος, υἱ. Ἀπολλωνίου: Καλ[ά]τυχ|ος **Λεμ. 275,** 1-2·

Ḳα[λά]τυχε **Λεμ. 277,** 1·

Καλάτυχος, π. Ζωσίμου: Κ̣αλ̣α̣τ̣ύχου **Λεμ. 377,** 2·

Καλάτυχος, π. Δημαρίου: Καλατύχου **Λεμ. 466,** 2·

Καλάτυχος, ἀ. [Θ- ἢ Φ]υλλίδος: Καλα|[τύχ]ου **Λεμ. 509,** 1-2·

Καλάτυχος, π. Ἀπολλωνίου: Καλατύ[χου] **Λεμ. 609,** 4·

Καλάτυχε **Λεμ. 715,** 1·
Καλάτυχε **Λεμ. 753,** 1·
Καλάτυχε **Λεμ. 754,** 1·

Καλημέρα: [Κα]ḷημέρα **Λεμ. 655,** 1·

Καλλίδωρος: [Κ]ḷαλλή[δ]ωρε (;) **Λεμ. 737,** 1·

Καλλίκαρπος: Καλίκαρπε **Λεμ. 99**, 2·

Καλλίνικος: Λούκιος Οὐιτέλ|λιος Καλλίνικος **Λεμ. 791,** 1-2·

Καλλῖνος: Καλῖνε **Λεμ. 207,** 1·

Καλλιόπη: Καλλιόπης **Ἀμμ. 141,** 5· Καλλιόπη **Ἀμμ. 141,** 8·

Κάλλιος: Κάλλι[ν] **Λεμ. 777**, 13· Κάλλιν **Λεμ. 777**, 22· [Κά]λλιν **Λεμ. 777**, 31·

Κάλλιππος: Κάλλιπος, υἱ. Τρυφεροῦ: **Λεμ. 478,** 1·

Καλλιστάρι(ο)ν: Καλλι(σ)τά|ριν **Λεμ. 665,** 1-2·

Κάλλιστος: Κάλλιστε **Λάρ. 65,** 1·

Καλλίστρατος: [Καλ]λιστράτο[υ] **Ἀμμ. 74**, 8·

Καλλιτύχη: Καλλιτύχη **Ἀβ. Πρ. 18**, 1·

Καλόκαιρος: Καλόκερον **Λεμ. 772**, 22· Καλοκέρου **Λεμ. 772**, 25·

Καπίτων: Γάιος Γερελλανὸς Καπίτων, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: Γάιος Γερελλανὸς Καπίτων **Λάρ. 8**, 6·

Καπίτων, π. Σωσιβίου: Καπίτωνος **Ἀβ. Πρ. 15**, 1·

Καρπίων: Καρπίων, π. Ἰάσωνος: Καρπ|ίωνος **Ἀμμ. 94,** 2-3·

Κάρπος: Κάρπε **Λάρ. 69**, 1·

Καρποφόρος: [Κ]αρποφόρε **Λεμ. 549,** 1·
Καρπο[φ]όρε **Λάρ. 197,** 1·

Κατάγραφος: Κατάγραφος, π. Καταγράφου: Κατάγραφος **Πάφ. 132**, 3·
Κατάγραφος, υἱ. Καταγράφου: Καταγράφου **Πάφ. 132**, 5·

Κειωνία: Κειωνίαν Καλλιστὼ Ἀττικὴν **Ἀμμ. 51**, 2·

Κέρδος: Κέρδος **Πάφ. 33**, 1·

Κιδεκράτης: Κιδε|[κ]ράτης (οἰκοδόμος) **Λεμ. 69**, 1-2·

Κιλικᾶς: Κιλικᾶς, π. Μάρκου: Κιλι(κ)ᾶ **Λεμ. 435,** 2·
Κειλεικᾶ **Λευκ. 96,** 1·
Κιλικᾶν **Λάρ. 81,** 3·
Κιλικᾶς, π. Ἀρισταγόρου: [Κ|ι]ḷι<κ>ᾶ (;) **Ἀβ. Πρ. 1**, 5·

Κιλλεύς: Κιλλεύς, π. Ἀπολλωνίας: Κιλ̣έ[ους (;)] **Λεμ. 188,** 1·

Κιλλεύς, π. Εὐμήλου: Κιλλ̣έους **Λεμ. 243,** 2·

Κινύραρχος: Κινύραρ[χον] **Πάφ. 69**, 3·

Κ̣λ̣[- - -]: **Κερ. 23**, 1·

Κλα[- - - -]: **Ἀμμ. 193**, 2·

Κλαυδία: Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον (ἀρχιέρεια), θ. Τεύκρου καὶ γ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ μ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: [Κλαυδ]ία Ἀπφά[ριον] **Πάφ. 4**, 6· Κλαυδία Ῥοδόκλεια **Πάφ. 89**, 5· Κλαυδία Ἀπφάριον **Πάφ. 90**, 8·

Κλαυδία Μηνοδωρίς, γ. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ: Κλαυδία Μηνοδωρὶ[ς] **Ἀμμ. 38**, 6·

Κλαυδιανός: [Κλαυδια]ν̣ὸς (;) **Λεμ. 68**, 2·

[Κλαυ]διαν[οῦ] **Λεμ. 68**, 3·

Κλαυδιανός, υἱ. Θυλλικοῦ: Κλαυδιανός **Λεμ. 73**, 2·

Μ(άρκος) Αὐρήλιο[ς] Κλαυδιανὸ[ς] **Λεμ. 78**, 3·

Κλαύδιος: Κλαύ[διος] **Πάφ. 47**, 1·

Τιβέριος Κλαύδιος Τεῦκρος, υἱ. Ῥοδοκλέους καὶ ἐγ. Τεύκρου (ἀρχιερεύς): [Τιβέριον Κλ]αύδιον Τε[ῦκρον] **Πάφ. 63**, 2·

Τιβέριος Κλαύδιος Ῥοδοκλῆς, υἱ. Τεύκρου καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Τεύκρου: [Τιβερίου Κλαυ]δίου Ῥοδοκ[λέους] **Πάφ. 63**, 3·

Τιβέριος Κλαύδιος Αἰνείας, υἱ. Τι(βερίου) Κλαυδίου Αἰνείου: Τι(βέριον) Κλαύδιον | Αἰνείαν **Κερ. 2**, 1 καὶ 3·

Τιβέριος Κλαύδιος Αἰνείας, π. Τιβερίου Κλαυδίου Αἰνείου: Τι(βερίου) | Κλαυδίου Αἰνείου **Κερ. 2**, 1-2·

Τιβέριος Κλαύδιος Μέντωρ, π. Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος: Τιβέριος Κλαύδιος | Μέντωρ **Ἀμμ. 37**, 3-4·

Κλαύδιος Μέντωρ, π. Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος: Κλαυδίου Μέ[ν]τορος **Ἀμμ. 37**, 3·

Κλεάρχη: Κλεάρχης, θ. Φιλάνδρου: Κλεάρχη **Λεμ. 223,** 1·

Κλεο[- -]: υἱ. Ἀντιόχου **Λεμ. 201**, 1·

Κλέων: Ḳλέωνος **Πάφ. 10**, 3·
[Κ]λέω[νος ;] **Πάφ. 75**, 2·

Κλωδία: Κλωδία, θ. Ἀριστοκράτους: Κλωδίαν **Πάφ. 98**, 2·

Κλωδιάνη: Ὀκταβία Κλωδιάνη, μ. Μ. Κανίου Αἰλίου Μαρκελλίνου καὶ γ. Μ. Κανίου Κυιντιανοῦ: Ὀκταβία Κλωδιάνη{ι} **Πάφ. 96**, 5·

Κοιτώνηρος: Κοιτώνηρε **Λεμ. 451**, 1·

Κολόρωθος: Κολόρωθος, π. Αὐξηοῦς: Κολορώθου **Λεμ. 653,** 2·

Κορνηλία Νίκη: Κο[ρνη]λίαν Νίκην **Πάφ. 95**, 2·

Κορωναῖος: Κορωναῖος, π. (;) Ἀπολλωνίου (ἱερεύς), Κορωναῖ<ο>ς **Λάρ. 33,** 2·

Κοσκώνιος: Μᾶρκος Κοσκώνιος, υἱ. Φίλωνος: Κοσκώνιε **Λεμ. 481,** 2·

Κοτυλᾶς: Κοτυλᾶ **Λευκ. 54,** 1·
Κοτυλᾶ **Λευκ. 55,** 1·

Κουαδρατιανός: Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός, υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ [Κλαυδ]ίας Ἀπφα[ρίου] / Κλαυδίας Ῥοδοκλείας (γυμνασίαρχος καὶ ἀρχιερεύς): [Γάιον Οὐ]μμίδιον Πάνταυχον [Κουα|δρατιανό]ν **Πάφ. 4**, 1-2· Γάιον Οὐμμίδιον Πάνταυ|χον Κουαδρατιανὸν **Πάφ. 89**, 2-3· Γαΐου | Τηρητίνᾳ | Οὐμμιδίου Πανταύχο[υ] **Πάφ. 90**, 4-6·

Κουαδρᾶτος: Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος, π. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ:
Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος **Πάφ. 89**, 4·
Γ. Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος Πανταυχιανός (ἀρχιερεύς), υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: Γάιον Οὐμμίδιον Τηρητίνᾳ Κουαδρᾶτον τὸν καὶ Πανταυχιανὸν **Πάφ. 90**, 2-4·

Κούτταλος: Κούτταλος, π. Ἀρίστωνος: Κουττᾳ|λου **Λεμ. 145,** 5-6·

Κρατέα: Κρατέα, θ. Κράτητος: Κρατέα **Λεμ. 533,** 1·

Κράτεια: Κράτεια **Λεμ. 552**, 1·
Κρά[τεια] **Λεμ. 554,** 1·
Κράτεια, θ. Δημοστράτου: Κράτια **Λεμ. 605,** 1·
Κράτηα **Λάρ. 129,** 1·

Κρατέρα: Φλαυία Κρατέρα, γ. Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ: Φλαυία Κρατέρα **Ἀμμ. 36**, 4·

Κράτερος: Κράτερος, π. Ἀπολλωνίας: Κρατέρου **Πάφ. 101**, 3·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Κράτερος, υἱ. Πρόκλας: [Μ. Αὐρ. Κρ]άτερον **Λεμ. 43**, 1·

Κρατέρου **Λεμ. 777**, 4· Κρατέρ[ου] **Λεμ. 777**, 12· Κρατέρου **Λεμ. 777**, 21· Κράτερον **Λεμ. 777**, 22· Κρατέ[ρου] **Λεμ. 777**, 30· [Κρατέρο]υ **Λεμ. 777**, 32·

Κράτης: Κράτης, π. Τρύφωνος καὶ παπ. Διονυσίου: Κράτητος **Λεμ. 17**, 7·

Κράτης, π. Κράτητος: Κράτ̣η̣ **Λεμ. 210,** 1·

Κράτης, υἱ. Κράτητος: Κράτ̣η̣τ̣[ος] **Λεμ. 210,** 2·

Κράτης, π. Ἀρτέμιδος: Κράτητος **Λεμ. 347,** 2·

Κράτης, υἱ. Τίμωνος: Κράτη **Λεμ. 394,** 1·

Κράτης, υἱ. Διδύμου: Κράτη **Λεμ. 411,** 1·

Κράτης, π. Ἀπολλωνίας: Κράτητος **Λεμ. 512,** 2·

Κράτης, π. Κρατεᾶς: Κ<ρ>άτητος **Λεμ. 533,** 2·

Κράτης, υἱ. Σάμβωνος: Κράτη **Λεμ. 590,** 1·

Κράτης, υἱ. Ἀσκληπιάδους: Κράτης **Λάρ. 179,** 3· [Κρ]άτης **Ἀμμ. 27**, 3·

Κρατοῦς: Κρατοῦς, θ. Σωτίωνος: Κρατοῦ **Λεμ. 293,** 1·

Κρατοῦ **Λεμ. 652,** 1·

Κρισπιανός: Τίτος Φλαύιος | Κρι<σ>πειανὸς Φίλων **Πάφ. 99**, 3-4·

Κρισπῖνος: Λούκιον Οὐιτέλλιον Κρισ|πεῖνον **Πάφ. 99**, 2-3·

Κρίσπιος: Κρίσπιος, υἱ. Διονύσου καὶ Τερτίας: [Κρί]σπιον **Πάφ. 27**, 5·

Κρίσπος: Γάιος Ἰούλιος Κρίσπος, π. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας καὶ ἀ. Λικιννίας Μοδέστας: Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου **Πάφ. 83,** 3· [Γαΐου Ἰουλίου] Κρίσπου **Πάφ. 84,** 2·

Γάιος Ἰούλιος Κρίσπος, ἐγγ. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας: Γάιον Ἰούλιον | Κρίσπον **Πάφ. 62**, 3-4·

Κτησίας: Κτησία **Ἀμμ. 150**, 1·

Κτησίων: Κτησίων, π. Ῥόδωνος: Κ̣τ̣ησίωνος **Λεμ. 145,** 7·

Κτῆτος: Κτῆτος, π. Μηνοδότου: Κτήτου **Λεμ. 593,** 2·

Κτῆτος, π. Ἐπικτοῦδος: Κτήτου **Λεμ. 644,** 1·

Κυιντιανός: Μ. Κάνιος Κυιντιανός, π. Μ. Κανίου Αἰλίου Μαρκελλίνου καὶ ἀ. Ὀκταβίας Κλωδιανῆς: Μ. Κάνιος Κυιντιανὸς **Πάφ. 96**, 4·

Κυπρής: Κυπρής, μ. Κυπρῆτος: Κυπρής **Λεμ. 152,** 2·

Κυπρής, υἱ. Κυπρῆτος: Κυπρῆτος **Λεμ. 152,** 3·

Κυπρομένης: Κυπρομένης, π. Ζωΐλου: Κυπρο|μένου **Λεμ. 267,** 1-2·

Κυριακή: Κουριακὴ **Λεμ. 185,** 1·

Κύριλλος: Κύριλε **Λάρ. 146,** 1·

Λάιος: Λάιος, π. Φιλοστράτου: Λάιος **Πάφ. 129**, 3·

Λαμπυρίς: Ἰουλία Λαμπυρίς, γ. Γαΐου Ἰουλίου Χείου: Iulia Lampyris **Ἀμμ. 14,** 2· Ἰουλία Λαμπυρὶς **Ἀμμ. 14**, 6·

Λεοντῆς: Λεοντῆς, π. Διονυσίου: Λεοντῖ **Λευκ. 24**, 2·

Λεόντιος: Λεοντίου (ἐπαρχικός) **Ἀμμ. 167,** (*α*) 1·

Λευκοῦς: Λευκοῦ **Λεμ. 249,** 1·

Λέων: Λέων, π. Ἑκάτωνος: Λέ|οντος **Λεμ. 297,** 1-2·

Λέο[ντ]ος **Λευκ. 11**, 3·

Λέων, π. Ἀπολλωνίου: Λέοντος **Κερ. 17**, 1·

Λιγυρός: Τίμωνα Λιγυρὸν **Λεμ. 747,** 1·

Λικιννία: Λικιννία Μοδέστα, θ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης καὶ γ. Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου καὶ μ. Ἰουλίας Σακρικόλας: Λικιννίας Μοδέστας **Πάφ. 83,** (*α*) 4·

Λικιννία Ἀγαπωμένη, μ. Λικιννίας Μοδέστας καὶ Λικιννίας Ἰσουλλάνας καὶ για. Ἰουλίας Σακρικόλας καὶ Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος: Λικιννία | Ἀγαπωμένη **Πάφ. 83,** (*α*) 5· **Πάφ. 83,** (*β*) 5-6· Λικινία **Πάφ. 84,** 4·

Λικιννία Ἰσουλλάνα, θ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης καὶ γ. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος καὶ μ. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος: Λικιννίας | Ἰσουλλάνα **Πάφ. 83,** (*β*) 4-5·

Λικιννία **Λεμ. 489,** 1·

Λίμβαρος: Σωτηριανὸς ὁ καὶ Λίμβαρος: Λίμβαρον **Λεμ. 770**, 6· **Λεμ. 770**, 9· **Λεμ. 770**, 18· **Λεμ. 770**, 29· **Λεμ. 770**, 38· Λιμβάρου **Λεμ. 770**, 43· **Λεμ. 770**, 52·

Λόγγος: [Λ]όγγου **Ἀμμ. 165,** 2·

Λουκ◎[ιο-]: Λουκ̣[ιο-] **Λεμ. 126**, 2·

Λουκία: Λουκία **Λεμ. 372,** 1·

Λούκιος: Λούκιος Σέργιος Ἀρριανός (συγκλητικὸς καὶ τριβοῦνος), ἀδ. Σεργίας Δημητρίας: [Λ]ούκιον Σέργιον Κα[- - -] | Ἀρριανόν **Πάφ. 66**, 1-2·

Λούκιον Οὐιτέλλιον Κρισ|πεῖνον **Πάφ. 99**, 2-3·

Λούκειε **Λεμ. 88**, 1·

Λούκιος Νομίσιος, υἱ. Φλαυίου: Λούκιον Νομίσιον **Λεμ. 199,** 1·

Λούκιος, υἱ. Πειθούσης: Λούκις **Λεμ. 459,** 1·

Λούκιος Οὐιτέλ|λιος Καλλίνικος **Λεμ. 791,** 1-2·

Λούκιος Αὐιάνιος Φλάκκος: Λούκιον Αὐιάνιον Φλάκκον **Λάρ. 3**, 2·

Τιβέριος Κλαύδιος Μνασέας Λούκιος, υἱ. Μνασέου (ἀρχιερεύς): Τιβέριον | Κλαύ[διον] ... | ... [Μνασ]έαν Λούκιον **Λάρ. 10**, 1-3·

Λουκιφέρα: Γεγανία Λουκιφέρα, γ. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου: Γεγανία Λουκιφέρα **Λάρ. 38,** 6·

Λουσκίνιος: Λουσκίνι **Λεμ. 774**, 7· [Λουσ]κίνι **Λεμ. 774**, 30·

Λυσίας: Λυσίας, υἱ. Ὀλύμπου καὶ π. Ἀμύντορος (ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Καισάρων): Λυσίου **Πάφ. 61**, 4·

Μα[- - - -]: Μα[- - - -] **Λάρ. 51,** 1·

Μακαρεύς: Μακα<ρ>εῦ **Ἀμμ. 237,** 1·

Μακάριος: Μακάριν **Λεμ. 774**, 8· Μακάρις **Λεμ. 774**, 11· Μακαρίου **Λεμ. 774**, 15· [Μα]κάριν **Λεμ. 774**, 21·

Μακεδόνιος: Μακεδόνις **Λεμ. 774**, 8· Μ̣ακεδόνι̣ο̣ν̣ **Λεμ. 774**, 32·

Ἀλέξανδρος, ὁ καὶ Μακεδόνιος, υἱ. Ματιδίας: Μακεδόνιν **Λεμ. 773**, 4· **Λεμ. 773**, 6· Μακεδονίου **Λεμ. 773**, 38· [Μακε|δ]ονίου **Λεμ. 785**, 7-8· Μακεδονίῳ **Λεμ. 785**, 16·

Μακελῖνος: Μακελῖ|νε **Λάρ. 176**, 1-2·

Μαλλαῖος: Ἀπολλώνιος Μαλλαῖος, υἱ. Ἀπολλωνίου: Μαλλαῖος **Λάρ. 11**, 4·

Μάρθα: Μάρθα, θ. Τίμωνος: Μάρθα **Λεμ. 381,** 1·

Μάρθα, γ. Ἀπολλωνίου: Μάρθα **Λεμ. 504,** 1·

Μαρίων: Μαρίων, π. Τερπνῆς: Μαρίωνος **Λεμ. 263,** 1·

Μαρίων, υἱ. Δημητρίου: Μαρίων **Λεμ. 346,** 1·

Μαρίων **Λεμ. 586,** 1·

Μαρίωνο[ς] **Λεμ. 778**, 10· Μαρίωνος **Λεμ. 778**, 17· **Λεμ. 778**, 24· **Λεμ. 778**, 25· Μαρίων **Λεμ. 778**, 18· Μαρίωναν **Λεμ. 778**, 28· [Μαρίων]αν **Λεμ. 778**, 35·

[Μ]α[ρί]ωναν **Λεμ. 784**, 19· Μαρίω[ναν] **Λεμ. 784**, 26· [Μαρίωνο]ς **Λεμ. 784**, 36·

Μαρκελλῖνος: Μᾶρκος Κάνιος Αἴλιος Μαρκελλῖνος, υἱ. Μάρκου Κανίου Κυιντιανοῦ καὶ ἀ. Ὀκταβίας Κλωδιανῆς: Μ. Κάνιον Αἴλιον | Μαρκέλλεινον **Πάφ. 96**, 2-3·

Μάρκελλος: Μάρκελλε **Λάρ. 86,** 1·

Μάρκελε **Λάρ. 87,** 1·

Μαρκία: [Μαρ(;)]κ̣ία | Νεωτέρα **Πάφ. 28**, 1-2·

Μαρκία **Λεμ. 315,** 1·

Μαρκία **Λεμ. 328,** 1·

Μαρκία, θ. Χαρμίωνος: Μαρκεία **Λεμ. 600,** 1·

Μαρκία, μ. Τίμωνος: Μαρκία **Λεμ. 785**, 9·

Μαρκία, θ. Μαρι[- - -]: Μαρκία **Λάρ. 76,** 1·

Μαρκία, θ. Ζωίλου: Μαρκία **Λάρ. 99,** 1·

Μαρκιάνα: Μαρκιάνα **Λάρ. 168,** 1·

Μαρκιανός: Μαρκιανός, υἱ. Ζωσαρίου: Μαρκιαν[ὲ] **Λεμ. 389,** 1·

Μαρκιανὲ **Λάρ. 75**, 1·

Μαρκίων: Μαρκίων, υἱ. Μάρκου: Μαρκίων **Λεμ. 368,** 1·

Μᾶρκος: Μᾶρκος Κάνιος Κυιντιανός, π. Μ. Κανίου Αἰλίου Μαρκελλίνου καὶ ἀ. Ὀκταβίας Κλωδιανῆς: Μ. Κάνιος Κυιντιανὸς **Πάφ. 96**, 4·

Μᾶρκος Κάνιος Αἴλιος Μαρκελλῖνος, υἱ. Μάρκου Κανίου Κυιντιανοῦ καὶ ἀ. Ὀκταβίας Κλωδιανῆς: Μ. Κάνιον Αἴλιον | Μαρκέλλεινον **Πάφ. 96**, 2-3·

Μᾶρκος, π. Ὠφελίας: Μάρκου **Λεμ. 227,** 2·
Μᾷρκε **Λεμ. 290,** 1·
Μᾶρκος, π. Μαρκίωνος: Μάρκου **Λεμ. 368,** 2·
Μᾶρκος, υἱ. Κιλικᾶ: Μᾶρκε **Λεμ. 435,** 1·
Μᾶρκος Κοσκώνιος, υἱ. Φίλωνος: Μᾶρκε | Κοσκώνιε **Λεμ. 481,** 1-2·
Μᾶρκος, υἱ. Δημητρίου: Μᾶρκε **Λεμ. 503,** 1·
Μᾶρκε **Λεμ. 702,** 1·
Μᾶρκ[ον] **Λεμ. 774**, 8· [Μᾶρκ]ος **Λεμ. 774**, 12· Μ[αρκος] **Λεμ. 774**, 21· Μᾶρκον **Λεμ. 774**, 31·
Μᾶρκος **Λάρ. 22**, 1·
Μᾶρκος Νεράτιος Ἀντωνεῖνος: [Μ]ᾶρκον Νεράτι[ον] | [Ἀντων]εῖνον **Λάρ. 26**, 1-2·
Μᾶρκος, π. Ἰσιδώρου: Μά[ρκου] **Λάρ. 30**, 2· Μᾶρκος **Λάρ. 30**, 4·
Μᾶρκος **Λάρ. 182**, 3·
Μ. Τίτιος (;) Παντί|σχεινος Ἀθηνίων (τεχνάρχης) **Ἀμμ. 108,** 1-2·
Μᾶρκε **Ἀμμ. 138,** 1·
Μᾶρκε **Ἀβ. Πρ. 19**, 1·

Μᾶρκος Αὐρήλιος:
Μᾶρκος Αὐρήλιος Τίμων: Μ. Ἀ[ὐρηλίου] | Τείμω[νος] **Λεμ. 36**, 3-4·
Μᾶρκος Αὐρήλιος Τίμων (ἱερεύς): Μ. [Αὐρ.] | [Τί]μων **Λεμ. 44**, 6-7·
Μᾶρκος Αὐρήλιος Κράτερος, υἱ. Πρόκλας: [Μ. Αὐρ. Κρ]άτερον **Λεμ. 43**, 1·
Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἡλιόδωρος: [Μ. Αὐρ.] Ἡλιόδωρον **Λεμ. 44**, 5·
Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἡλιόδωρος (ἄρχων): Μ. Αὐ[ρ.] (;) Ἡλι|[όδωρον], **Λεμ. 45**, 1-2·
Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἄμεμπτος, π. Μάρκου Αὐρηλίου Ἡλιοδώρου (ἄρχων, γραμματεύς, ἀγορανόμος καὶ δεκαπρῶτος): Μ. Αὐρ. | Ἄμεμπτος **Λεμ. 45**, 2-3·
Μ. Αὐρ(ηλίου) (;) **Λεμ. 107**, 1·
Μᾶρκος Αὐρήλιος Κλαυδιανός, υἱ. Ἡρακλείδου: Μ(άρκος) Αὐρήλιο[ς] | Κλαυδιανὸ[ς] **Λευκ. 75,** 2-3·

Μᾶρος:
Μάρου **Λεμ. 177**, 2·
Μᾷρε **Λεμ. 289,** 1·

Μάρων:
Μάρων **Λάρ. 74,** 1·

Ματιδία: Ματιδία, μ. Ἀλεξάνδρου τοῦ καὶ Μακεδονίου: Ματιδία **Λεμ. 785**, 8·

Ματρωνίς: Ματρωνὶς **Ἀβ. Πρ. 9**, 2·

Μελάσιος: Ἀρτε|μίδωρον Μ̣ε[λ]άσιν **Λεμ. 769,** 12-13·

Μελινίων: Μελεινίων, υἱ. Ἀρίστωνος: Μελεινίωνος **Λεμ. 184,** 2·

Μελίτη: Μελίτη, θ. Ὀνησάνδρου: Μελίτη **Λεμ. 460,** 1·

Μελίτων: Μελίτων, υἱ. Μελίτωνος: [Μ]ελίτων **Λεμ. 150,** 2·

Μελίτων, π. Μελίτωνος: Μελί|[τω]νος **Λεμ. 150,** 2-3·

Μελίτων, π. Σαμ̣[- - -]: Μελίτ̣[ω]νος **Λεμ. 689,** 2·

Μελίτων, π. Πνυταρίου: Μελίτωνος **Λεμ. 768,** 2·

[Μ]ελίτων **Ἀμμ. 130**, 1·

Μεν[- - - -]: **Ἀμμ. 193**, 2·

Μένανδρος: Μένανδρος, υἱ. Πολυστράτου: Μέ̣[ναν]δρε **Λεμ. 189,** 1·

Μενεκράτεια: Μενεκράτια, θ. Μενεσθέως: Μ̣[ε]γ̣[εκ]ράτια **Λεμ. 260,** 1·

Μενέμαχος: Μενέμαχος, υἱ. Μενύλλου: Μενε|μάχου **Λεμ. 231,** 4-5·

Μενεσθεύς: Μενεσθεύς, υἱ. Μενεσθέως: Μενεσθεῦ **Λεμ. 259,** 1·

Μενεσθεύς, π. Μενεσθέως: Μενεσθέως **Λεμ. 259,** 2·

Μενεσθεύς, π. Μενεκράτιας: Μεγ̣ε[σθ]ε̣ύς **Λεμ. 260,** 2·

Μενέστρατος: Μενέστρατος, ὁ καὶ Φιλοκράτης (ἐφήβαρχος): Μενεστρά|[του] **Λευκ. 49**, 6-7·

Μέντωρ: Τιβέριος Κλαύδιος Μέντωρ, υἱ. Κλαυδίου Μέντορος, π. Τιβερίου Κλαυδίου καὶ Τιβερίου Κλαυδίου Ἡρακλείδου, καὶ ἀ. Σεργίας Φίλας: Τιβέριος Κλαύδιος | Μέντωρ **Ἀμμ. 37**, 3-4· [Κλαυδίου Μέ]ντορος **Ἀμμ. 39**, 1· Τιβερίου Κ[λαυδίου] | Μέντορος **Ἀμμ. 42**, 2-3·

Κλαύδιος Μέντωρ, π. Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος **Ἀμμ. 37**, 3·

Μένυλλος: Μένυλος, υἱ. Μενεμάχου: Μένυλε **Λεμ. 231,** 4·

Μηνᾶς: Μηνᾶς, υἱ. Μηνοδότου: Μ̣ηνᾶς **Λεμ. 670,** 1·

Μηνόδοτος: Μηνόδοτος, π. Ἡλιοδώρου: Μηνο|δότου **Λεμ. 343,** 1-2·

Μηνόδοτος, π. Διοσκούρου: Μηνοδότου **Λεμ. 407,** 2·

Μηνόδοτος, π. Ἐπικτήσεως: Μηνοδότου **Λεμ. 454,** 2·

Μηνόδοτος, π. Κτήτου: Μηνόδοτε **Λεμ. 593,** 1·

Μηνόδοτος, π. Μηνᾶ: Μ̣ηνο[δ]ο̣̣τ̣ου **Λεμ. 670,** 2·

Μηνοδωρίς: Κλαυδία Μηνοδωρίς, γ. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 38**, 6·

Μηνόδωρος: Τιβέριος Κλαύδιος Μηνόδωρος, π. Κλαυδίας Οὐηρανιανῆς: Τιβερίου Κ[λαυδίου] | Μηνοδώρ[ου] **Ἀμμ. 42**, 7-8·

Μητρόδωρος: Μητρόδωρος, υἱ. Μήτρωνος: Μητρόδωρε **Λεμ. 87**, 1·

Μητρόδωρος, ὁ καὶ Ἀσβόλιος (τραπεζίτης): [Μητ]ρόδωρον **Λεμ. 774**, 9· Μητρόδωρος **Λεμ. 774**, 12· Μητροδώρου **Λεμ. 774**, 16·

Μητρώ: Μητρὼ ἡ καὶ Σώτιον, γ. Γαΐου Ἰουλίου Ἑρμογένους καὶ μ. Φιλίππου: Μητρὼ **Πάφ. 85,** 1·

Μήτρων: Μήτρων, π. Μητροδώρου: Μήτρωνος **Λεμ. 87**, 2·

Μνασέας: Γάιος Ἰούλιος Φλαυιανὸς Μνασέας, υἱ. Ἰουλίου Ἱππάρχου καὶ ἀδ. Γαΐου Ἰουλίου Φλαυιανοῦ Ἱππάρχου: [Γάιος Ἰ]ούλιος Φλαυιανὸς Μνασέας **Λάρ. 5**, 4·

Μνασέας, π. Τιβερίου Κλαυδίου Μνασέου Λουκίου: [Μν]ασέου **Λάρ. 10**, 2·

Μνασέας, υἱ. Μνασέου: [Μ]νασέαν **Λάρ. 23**, 2·

Μνασέας, υἱ. Ἱππάρχου καὶ π. Μνασέου: Μν[ασέου] **Λάρ. 23**, 2·

Μνα[σι - -]: **Λεμ. 13**, 5·

Μνήμων: Μνήμων, π. Ὀνασίου: Μνή[μ]ο̣ν̣[ος] **Λεμ. 191**, 2·

Μοδέστα: Ἰουλία Σακρικόλα Μοδέστα, θ. Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου καὶ Λικιννίας Μοδέστας, ἐγγ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης καὶ γ. Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου καὶ Γαΐου Ἰουλίου Ἀριστοδάμου: Ἰουλία

Σακρικόλα | Μοδέστα **Πάφ. 62**, 1-2· Ἰουλίαν Σακρικόλαν **Πάφ. 83,** (*α*) 2·

Λικιννία Μοδέστα, θ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης καὶ γ. Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου καὶ μ. Ἰουλίας Σακρικόλας: Λικιννίας Μοδέστας **Πάφ. 83,** (*α*) 4·

Μοκάπολις: Μοκάπολις, π. Νεικαρίου: Μοκαπόλεως **Πάφ. 92**, 4·

Μόρμυλος: [Μορμύ]|λου **Λεμ. 781**, 11-12· Μ[ορμύ]λου **Λεμ. 781**, 19· Μό(ρ)μυ[λος] **Λεμ. 781**, 21· Μορμύλ[ου] **Λεμ. 781**, 30·

Μόσχος: Μόσχος, υί. Μόσχου (ἄρχων): Μόσχον **Ἀμμ. 13**, 2·

Μόσχος, π. Μόσχου: Μόσχου **Ἀμμ. 13**, 2·

Μόψος: Μόψος, π. Ἀγαθοκλέους: Μοψαῖον **Λάρ. 90,** 1·

Μυροῦς: Μυροῦς, θ. Στράβωνος: Μυροῦ **Λεμ. 635,** 1·

Μύρων: Μύρων, υί. Ἀπολλοφάνους: Μύρων **Λεμ. 273,** 1·

Μύστιον: Μύστιον, θ. Ἀπολλωνίου: Μύστιον **Λεμ. 617,** 1·

Να□[- - -]: π. Διοτίμας: **Λεμ. 463**, 1·

Νεάς: Νεὰς **Λάρ. 60,** 1·

Νεικη[- - -]: **Ἀμμ. 170**, 1·

Νέμεσος: Νέμεσος, π. Ἐπιγόνου: Νε|μέσου **Ἀβ. Πρ. 37**, 4-5·

Νέος: Νέος, υί. Τίμωνος: Νέος **Λευκ. 18**, 1·

Νεόφυτος: Νεόφυτος, υί. Πτολεμαίου: Νεόφυτε **Λεμ. 680,** 1·

Νεράτιον: Νεράτιον **Λάρ. 15**, 1·

Νεστόρις: Νεστόριν **Λεμ. 771**, 3·

Νέστωρ: Νέστωρ ὁ ἀοιδός: [Νέστ]ωρ ὁ [ἀοιδὸς] **Πάφ. 102**, 4· [Ν]ἑ̣στορα τὸν ἀοίδιμον **Πάφ. 103**, 2·

Νέων: Νέων, υί. Εὐοδήμου: Ν̣ἑ̣ων (;) **Λεμ. 713,** 1·

Νέων **Λεμ. 774**, 11· Νέωνα **Λεμ. 774**, 30·

Νέων **Λάρ. 175**, 1·

Νίδας: Γάιος Ἰούλιος Νίδας: [G. Iu]lium Nidam **Ἀμμ. 14,** 1· [Γάιον] Ἰούλιον Νίδαν **Ἀμμ. 14**, 4·

Νικαγορατίς: Νικαγορατίς, γ. Ὀν[ησ - -]: Νικαγ[όρατιν] **Λεμ. 55**, 1·

Νίκαιος: Νίκαιος, π. Ῥουντίας: Νεικαίου **Λεμ. 345,** 2·

Νίκανδρος: Νίκανδρος, π. Τιμαγόρου: Νίκανδ|ρος **Πάφ. 134**, 1-2·
Νίκανδρος, υί. Ἀπολλωνίου: Νίκανδρος **Λεμ. 84**, 1·
Νικάνωρ: Νικάνωρ, υί. Στασικράτους: Νεικάνωρ **Λεμ. 299,** 1·
Νικάνωρ, υί. Νικάνορος: Νικάνωρ **Λάρ. 211**, 1·
Νικάνωρ, π. Νικάνορος: Νικάνορος **Λάρ. 211**, 2·
Νικάριον: Νεικάριον, θ. Μοκαπόλεως: Νεικάριον **Πάφ. 92**, 3·
Νεικάριον, θ. Δημαρίου: Νεικάριṵ **Λεμ. 234,** 1·
Νίκη: Νίκη **Λεμ. 686,** 1·
Νίκη Κορνηλία: Κο[ρνη]λίαν Νίκην **Πάφ. 95**, 2·
Νικήρατος: Νικήρατος, υί. Νικηράτου: [Νι]κ[ήρ]ατος **Ἀμμ. 234,** 2·
Νικήρατος, υί. Νικηράτου: Νικηράτου **Ἀμμ. 234,** 2·
Νικήτας: Νικῆτα **Λεμ. 89**, 1·
Νικήτωρ: [Ν]ικήτωρ **Λάρ. 93,** 1·
Νικηφόρος: Νικηφόρος, υί. Ζωσίμου: Νικειφόρε **Λεμ. 746,** 1·
Νικηφόρος Καρύστιος, π. Εὐτυχίδος: Ν|ικηφόρου **Λευκ. 15**, 1-2·
Νικηφόρου **Ἀμμ. 185,** 1·
Νικόδημος: Νεικόδημος **Λεμ. 148,** 2·
Ἀκείλιος Νικόδημος: Ἀκείλιον Νικόδημον **Λάρ. 24**, 1·
Νικοκλῆς: [Ν]εικο[κλ]ῆ **Λεμ. 291,** 1·
Νικοκλέο[υς] **Ἀμμ. 148,** 4·
Νικόλαος: Νικόλαος, π. Φανοκλέους: Νικολάου **Ἀμμ. 233,** 1·
Νικόπολις: Νικόπολι **Λάρ. 147,** 1·
Νικώ: [Νικ]ὼ (;) **Λεμ. 579,** 1·
Νίκων: Νίκων, π. Ζήνωνος: **[**Νί]|κωνο[ς] **Λεμ. 192,** 1-2·
Νείκων **Λεμ. 424,** 1·
Νίκων, υί. Ἀρισταγόρου: Νίκων **Λεμ. 606,** 1·
Νίκων, π. Διονυσίου: Ν[ίκωνος (;)] **Λευκ. 82,** 1·

Νικωτύχη: Νικωτύχη **Λάρ. 123,** 1·

Νομίσιος: Λούκιος Νομίσιος, υί. Φλαυίου: Λούκιον Νομίσιον **Λεμ. 199,** 1·

Νουμήνιος: Νουμηυ[ίου] **Ἀμμ. 148,** 5·

Νουτίων: Νουτίων **Λάρ. 187,** 1·

Νῦσος: Νῦσος, υί. Ζωΐλου: **Λεμ. 333,** 1·

Ξευ[- - - -]: **Ἀμμ. 184**, 1·

Ξενοκράτης: Ξενοκρ[άτους (;)] **Λεμ. 7**, 2

Ξενόφιλος: Ξενόφιλος, π. Δημητρίου: Ξε|νοφίλου **Λεμ. 159**, 4-5·

Ξενωνίς: Ξενωνὶς **Λεμ. 560,** 1·

Ὀκταβία: Ὀκταβία Κλωδιανή, μ. Μ. Κανίου Αἰλίου Μαρκελλίνου καὶ γ. Μ. Κανίου Κυιντιανοῦ: Ὀκταβία Κλωδιάνη{ι} **Πάφ. 96**, 5·

Ὀκτάβιος: Ὀκτάουιος (ἰατρός): Ὀκτάουιος **Πάφ. 94**, 2·

Ὀλ[- - - -]: Ὀλ[- - - -] **Λεμ. 588**, 1·

Ὀλύμπα: Ὀλύμπ[α] **Λεμ. 295,** 1·

Ὀλυμπᾶς: Ὠλυμπᾶτος **Ἀβ. Πρ. 41**, 1·

Ὀλυμπι[- -]: **Λάρ. 46**, 1·

Ὀλυμπιανή: Αὐρηλία Ὀνησιμιανὴ ἡ καὶ Ὀλυμπιανή, θ. Αὐρηλίου Ἀρίστωνος: Ὀλυμ|πιανῆς **Λάρ. 32**, 13-14·

Ὀλυμπιανὴ **Λάρ. 64**, 1·

Ὀλυμπιανός: Ὀλυμπιανὸς Εὐδαίμων, π. Βεριανῆς: Ὀλυμπια|νὸς Εὐδαίμων **Λάρ. 36,** 1-2·

Ὀλυνπιανὲ **Λάρ. 67,** 1·

Ὀλυμπιανὲ **Λάρ. 89,** 1·

Ὀλυμπ<ι>ανὲ **Ἀβ. Πρ. 25**, 1·

Ὀλυμπιάς: Ὀλυμπιάς, θ. Ὀλύμπου: Ὀλυμπιὰς **Λεμ. 311,** 1·

Ὀλυμπιάς, γ. Ζωΐλου: Ὀλυμπιάς **Λεμ. 390,** 1·

Ὀλυμπιάς, θ. Ὀλύμπου: Ὀλλυπιὰς **Λεμ. 630,** 1·

Ὀλυπι|ὰς **Λευκ. 77,** 4-5·

Ὀλυμπιάς, γ. Ἀφροδᾶτος: Ὀλυμπιὰς **Λάρ. 62,** 1·

Ὀλυμπικός: Ὀλυμπικὲ **Λάρ. 53,** 1·

Ὀλύμπιος: Ὀλύνπιε **Λεμ. 645,** 1·

Ὀλυμπίων: Ὀλυμπίων **Λάρ. 108,** 1·

Ὄλυμπος: Ὄλυμπος, π. Λυσίου: Ὀλύμπου **Πάφ. 61**, 4·

Ὄλυμπος, π. Ὀλυμπιάδος: Ὀλύμπου **Λεμ. 31**, 2·
Ὄλυμπος, υἱ. Ὀνησάνδρου: Ὄλυμπε **Λεμ. 270,** 1·
Ὄλυμπος, υἱ. Φιλοκράτους: Ὄλυμπε **Λεμ. 530,** 1·
Ὄλυμπος, π. Ὀλυμπιάδος: Ὀλύπου **Λεμ. 630,** 2·
Ὀλύμπου **Λάρ. 37,** 4·
Ὄλυμπε **Λάρ. 50,** 1·
Ὄλυ<μ>πε **Ἀβ. Πρ. 26**, 1·

Ὁμίλος: Ὁμίλος, υἱ. Δημητρίου: Ὁμεῖλ[ε] **Λεμ. 529,** 1·

Ὁμόνοια: Ὁμόνοια, θ. Πνυτᾶτος: Ὁμόνοια **Λεμ. 242,** 1·

Ὀυ̣[- - - -]: **Λεμ. 128**, 1·

Ὀνᾶς: Ὀνᾶς, υἱ. Εἰρηναίου: [Ὀν]<ᾶ>ς **Πάφ. 124**, 3·
[Ὀ]νᾶ **Λεμ. 566,** 1·

Ὀνασαγόρας: Ὀνασαγόρας, π. Πτολεμαίου: Ὀνα̣[σα]|[γό-ρο]υ̣ **Λευκ. 6**, 5-6·

Ὀνασᾶς: Ὀνασᾶς **Λεμ. 163,** 1·
Ὀνασᾶ **Λεμ. 523,** 1·
Ὀνασᾶ **Λεμ. 701,** 1·
Ὀν[ασᾶ] **Λεμ. 782**, 3· Ὀνασᾶ **Λεμ. 782**, 9· **Λεμ. 782**, 24· **Λεμ. 782**, 26· Ὀνασᾶς **Λεμ. 782**, 17· Ὀνασᾶν **Λεμ. 782**, 29· Ὀ[νασᾶν] **Λεμ. 782**, 35·

Ὀ̣νασί̣ρ̣[-]: μ. Δημητρίας: **Λεμ. 310**, 2·

Ὀνάσιον: Ὀνάσιον, θ. Μνήμωνος: Ὀνάσιν **Λεμ. 191,** 1·
Ὀνάσιον, θ. Ἀρίστωνος: Ὀνάσιον **Λεμ. 212,** 1·
Ὀνάσιον, θ. Ἀριστοκράτους: Ὀνάσιον **Λεμ. 250,** 1·
Ὀνάσιν **Λεμ. 547,** 1·
Ὀνάσ[ιν] **Λεμ. 555,** 1·
Ὀνάσιον **Λεμ. 584,** 1·
Ὀνάσιον, μ. Τίμωνος Λιγυροῦ: Ὀ|νάσιον **Λεμ. 747,** 2-3·
Ὀνάσιον, μ. Ἀριστίου: Ὀνασίωι **Λευκ. 90,** 2·

Ὀνασις: Ὀνασι **Λάρ. 201,** 1·

Ὀνασίων: Ὀνασίων **Λευκ. 20**, 1·

Ὄνασος: Ὄνασε **Λεμ. 542,** 1·

Ὀν[ησ - -]: ἀ. Νικαγοράτιδος: **Λεμ. 55**, 2·

Ὀνής: Ὀνὲς **Λεμ. 677,** 1·

Ὄνησα: Ὄνησα, θ. Φίλωνος: Ὄνησα **Λεμ. 229,** 1·

Ὀνήσανδρος: Ὀνήσανδρος, π. Ὀλύμπου: Ὀνησάν|δρου **Λεμ. 270,** 2-3·

Ὀνήσανδρος, π. Φιλοδώρου: Ὀνησ(ά)νδρου **Λεμ. 292,** 2·

Ὀνήσανδρος, π. Δώρου: Ὀνη|σάνδρου **Λεμ. 376,** 1-2·

Ζώανδρος ὁ καὶ Ὀνήσανδρος, π. Μελίτης: Ὀνησάνδρ[ο]ῡ [τοῦ] | καὶ Ζωάνδρο[υ] **Λεμ. 460,** 2·

Ὀνήσανδρος, π. Ἀπολλωνίας: Ὀνησάνδρου **Λεμ. 474,** 1·

Ὀνήσανδρος, υἱ. Ἀρταβάτου καὶ π. Ζήνωνος: Ὀνησάνδρου **Ἀμμ. 31**, 3· Ὀνήσανδρος **Ἀμμ. 32**, 3·

Ὀνησᾶς: Ὀνησ[ᾶ] **Λεμ. 251,** 1·

Ὀνησ[ᾶ (;)] **Λεμ. 386,** 1·

Ὀνησᾶς, υἱ. Σκλαβᾶτος: Ὀνησᾶ **Λεμ. 511,** 1·

Ὀνησ[ᾶ (;)] **Λεμ. 553,** 1·

Ὀνησᾶ **Λάρ. 190,** 1·

Ὀνησᾶτος **Ἀβ. Πρ. 40**, 1·

Ὀνησικλῆς: Ὀνησικλῆς, υἱ. Ἑλλοφίλου: Ὀνησικλῆν **Λεμ. 4**, 6·

Ὀνησικλῆς, υἱ. Ὀνησικλέους: [Ὀ]νησικλ[ῆς] **Λεμ. 296,** 1·

Ὀνησικλῆς, π. Ὀνησικλέους καὶ Τιμω[- -]: Ὀνησικ̣[λέους] **Λεμ. 296,** 2· Ὀῡ̣ησι̣κλέ[ους] **Λεμ. 296,** 5·

Ὀνησικλῆς, υἱ. Ὀνησικλέους: Ὠνηση|κλῆ **Λεμ. 736,** 1-2·

Ὀνησικλῆς, π. Ὀνησικλέους: Ὠνισ|σ̣ικλέους **Λεμ. 736,** 2-3·

Ὀνησικράτης: Τιβέριος Κλαύδιος Ὀνησικράτης, υἱ. Ὀνησικράτους (ἄρχων, γραμματεύς, γυμνασίαρχος): Τιβέριον | Κλαύδιον | Ὀνησικράτην **Πάφ. 5**, 1-3·

Ὀνησικράτης, π. Τιβερίου Κλαυδίου Ὀνησικράτους: Ὀνησικράτους **Πάφ. 5**, 2·

Ὀνησικράτης, π. Δημητρίου: [Ὀ]ῡ[η]σικράτους **Λεμ. 246,** 2·

Ὀνησικράτης, π. Δημητρίου: Ὀνησικράτου **Λεμ. 425,** 2·

Ὀνησικράτης, π. Στησικράτους: Ὀνησίκρα-τες **Λεμ. 604,** 1·

Ὀνησικράτη **Λευκ. 65,** 1·

Ὀνησικράτης, π. Τιμοκύπρου: Ὀνη|σικράτου **Λευκ. 77,** 1-2·

Ὀνησικ[ρ]ά|τη **Λάρ. 165,** 1-2·

Ὀνήσιλος: Τίτος Αὐρήλιος Τίμων Ὀνήσιλος Ἑτερειδίων, ἀν. Σεργίας Δημητρίας: Τ. Αὐρή(λιον) Τείμωνα Ὀνήσι|λον Ἑ̣τ[ε]ρειḍίῳ̣ν̣α **Πάφ. 11**, 1-2·

Ὀνήσιλος, π. Τίμωνος: Ὀνησίλου **Λεμ. 57**, 4·

Ὀνησίμη: Ὀνη|σίμη **Λευκ. 77,** 3-4·

Ὀνησιμιανή: Αὐρηλία Ὀνησιμιανὴ ἡ καὶ Ὀλυμπιανή, θ. Αὐρηλίου Ἀρίστωνος: Αὐρ. Ὀνησι|μιανῆς **Λάρ. 32**, 11-12·

Ὀνήσιμος: Ὀνήσιμε **Λάρ. 54,** 1·

Ὀνήσιμε **Λάρ. 156,** 1·

Ὀνησίς: Ὀνησεὶ[ς] **Λεμ. 228,** 1·

Ὀνησίς, θ. Ζωίλου: Ὀνησὶς **Λεμ. 585,** 1·

Ὀνησιφόρος: Ὀνησιφόρος, υἱ. Ἀγαθητύχης: Ὀνησιφόρε **Λεμ. 388,** 1·

Ὄνησος: Ὄνησος, π. Διδύμου: Ὀνήσου **Λεμ. 175,** 2·

Ὀρόντης: Ὀρόντης, υἱ. Ὀρόντου (γυμνασίαρχος): Ὀρόντου **Κερ. 14**, 5·

Ὀρόντης, π. Ὀρόντου: Ὀρόντου **Κερ. 14**, 5·

Οὐηρανιανός: Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός (γυμνασίαρχος, ἀγωνοθέτης, ἀρχιερεύς τῆς Κύπρου καὶ πρεσβευτής): Σέρουιον Σουλπίκιον | Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Λάρ. 179,** 1-2· **Ἀμμ. 31**, 1-2· **Ἀμμ. 32**, 1-2· [Σερουίου | Σουλπικίου Πα]γκλέους Οὐη[ρανιανοῦ] **Ἀμμ. 5**, 6-7· Σέρουιον Σο[υλπίκιον] | Παγκλέα [Οὐηρανιανὸν] **Ἀμμ. 27**, 1-2· [Σερουίου Σου]λ̣πικίου [Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 28**, 6· [Σέρουιον Σουλπί]κιον Πα[γκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 29**, 1· [Σέρουιον Σουλπίκ]ιον Παγκλέ[α] | [Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 30**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπίκ]ι̣ον Π[αγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 33**, 1· [Σέρ]ουιο[ν *ν* Σου]λ̣π̣[ίκιον] | [Παγ]κλέ[α Οὐηρ]ᾰνιᾰ[νόν]

Ἀμμ. 34, 1-2· [Σέρουιον Σουλπ]ίκιρ[ν] | [Παγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 35**, 1-2· [Σερουίου Σ]ουλπικίου | [Παγκλέ]ρυς Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 36**, 2-3· Σερο[υί]ου | Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανι[α]νοῦ **Ἀμμ. 37**, 1-2· Σερουίου Σουλ[πικίου] | Παγκλέους Οὐηραν[ιανοῦ] **Ἀμμ. 38**, 2-3· Σουλπίκιος [Παγκλῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 96,** 1· [Σέρουιος Σουλ]πίκιος Παγκλ[ῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 97,** 2· Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Ἀμμ. 234,** 1·

Τιβέριος Κλαύδιος Παγκλῆς Ουηρανιανός, ἀ. Κλαυδίας Μηνοδωρίδος καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους: Τιβερίου Κλαυ[δίου] | Παγκλέους Οὐηρανιαν[οῦ] **Ἀμμ. 38**, 5-6· Τιβερίου Κλαυδίου Π[αγκλέους] | Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 40**, 2-3· Κλαυδίου [Παγκλέους] | [Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 41**, 1-2·

Παγκλῆς: Τιβέριος Κλαύδιος Παγκλῆς, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ καὶ π. Σεργίας: Τιβέριον Κλαύδιο[ν] | Παγκλέα **Ἀμμ. 40**, 1 καὶ 4· [Τιβέριον Κλαύδι]ον | [Πα]γκλέ[α] **Ἀμμ. 41**, 1-2· [Τιβερίου] | Κλα[υδίου] | Π[αγκλέους] **Ἀμμ. 43**, 1-3·

Παγκράτης: Πανκράτ[η] **Λεμ. 697,** 1·

Πάλμας: Πάλ|μα|τος **Ἀμμ. 162,** 1-3·

Πάμφιλος: Πάνφιλε **Λευκ. 22**, 1·

Πάντανδρος: Πάντανδρος, υἱ. Ἰσιδώρου: [Πάν]τανδρε **Λεμ. 392,** 1·

Πανταυχιανός: Γ. Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος Πανταυχιανός (ἀρχιερεύς), υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: Γάιον Οὐμμίδιον Τηρητίνα Κουαδρᾶτον τὸν καὶ Πανταυχιανὸν **Πάφ. 90**, 2-4·

Πάνταυχος: Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός, υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ [Κλαυδ]ίας Ἀπφα[ρίου] / Κλαυδίας Ῥοδοκλείας (γυμνασίαρχος καὶ ἀρχιερεύς): [Γάιον Οὐ]μμίδιον Πάνταυχον [Κουα|δρατια-νό]ν **Πάφ. 4**, 1-2· Γάιον Οὐμμίδιον Πάνταυ|χον Κουαδρατιανὸν **Πάφ. 89**, 2-3· Γαΐου | Τηρητίνα | Οὐμμιδίου Πανταύχο[υ] **Πάφ. 90**, 4-6·

Παντίσχεινος: Μ. Τίτιος (;) Παντί|σχεινος (τεχνάρχης) **Ἀμμ. 108,** 1-2·

Παπεῖς: Παπεῖς, υἱ. Παπείτου (ταμίας): Παπείτου **Πάφ. 77**, 2·
Παπεῖς, π. Παπείτου: Παπεί[του] **Πάφ. 77**, 2·
Πασικίνης: Πασικίνη **Λάρ. 85,** 1·
Πασικράτεια: Πασικράτια **Λευκ. 106,** 1·
Πασικράτης: Πασικράτης, π. Φίλας: Πασικράτου **Λεμ. 154,** 2·
Ṗασικράτης **Λεμ. 172,** 2·
Πασικράτης, υἱ. Πασικράτους: Πασ[ικ]ράτη **Λεμ. 433,** 1·
Πασικράτης, π. Πασικράτους: Πασ[ικ]ράτους **Λεμ. 433,** 1·
Πασιχράτη **Λευκ. 64,** 1·
Πασινίκη: Πασινείκη, θ. Ἀρίστωνος καὶ ἐγγ. Χαρίτωνος: Πασινείκη **Λεμ. 327,** 1·
Πατερ(- - - -): **Ἀμμ. 188**, 1·
Πατροκλῆς: Πατροκλῆς, υἱ. Πατροκλέους καὶ ἀ. Ἀπολλωνίας (ἀρχιερεύς διὰ βίου τῆς Τύχης): Πατροκλέα **Πάφ. 101**, 4·
Πατροκλῆς, π. Πατροκλέους: Πατροκλέους **Πάφ. 101**, 4·
Πάτρων: Πάτρων, υἱ. Ἀρίστωνος: **Λεμ. 153,** 2·
Παῦλα: Παῦλα, μ. Βακχίδος: Παύλας **Λεμ. 458,** 2·
Πείθουσα: Πείθουσα, μ. Λουκίου: Πειθούσης **Λεμ. 459,** 2·
Πεισίστρατος: Πει[σί]στρατε **Λάρ. 63**, 1·
Περιγένεια: Περιγένια **Λάρ. 169,** 1·
Πειθέρως: Πειθέρως, π. Διονυσίας: Πι|θέροτος **Λεμ. 464,** 1-2·
Πίνδαρος: Πίνδαρος, υἱ. Πινδάρου: Πίνδαρε **Λεμ. 208,** 1·
Πίνδαρος, π. Πινδάρου: Πινδάρου **Λεμ. 208,** 1·
Πίννιος: Πίννιος Ῥεστιτοῦτος **Πάφ. 42**, 1·
Πίστος: Πίστε **Λεμ. 613,** 1·
Πίστων: Πίστων **Λάρ. 92,** 1·
Πλαδύναμις: Πλαδύναμις, μ. Εὐτυχίδος: Ṗλ̣ḁδυνάμεως **Λεμ. 350,** 1·
Πλαδύναμις, μ. Ἀριστείδου: Πλαδυνάμεος **Λεμ. 651,** 2·
Πλουθυγία: Πλουθυγία, θ. Ἀσμένου: Πλουθυγία **Λεμ. 380,** 1·

Πλοῦς: [Ἀπολλώ]νιος ὁ καὶ Πλοῦς (ἀρχιερεὺς διὰ βίου τοῦ Αὐγούστου): Πλοῦν **Πάφ. 76**, 2·

Πνυτάριον: Πνυτάριον, θ. Τιμοκλέους: [Π]νυτάριν **Λεμ. 498,** 1·

Πνυτάριον, θ. Μελίτωνος: Πνυτάριον **Λεμ. 768,** 1·

Πνυτάριον, θ. Ἱππάρχου καὶ γ. Ἀσκληπιοδώρου: Πνυτάριον **Λάρ. 4**, 1·

Πνυτάριον, μ. Δημητρίου καὶ γ. Ἀριστάνδρου: Πνυτάριον **Ἀμμ. 17**, 3·

Πνυτᾶς: Πνυτᾶς, π. Ὁμόνοιας: Πνυτᾶτος **Λεμ. 242,** 2·

Πνυτᾶ **Λεμ. 370,** 1·

Πνυτᾶ **Λευκ. 50,** 1·

Πνυτοκράτης: Πνυτοκράτης, υἱ. Πνυτοκράτους: Πνῡ̣τόκρα[τες] **Λεμ. 252,** 1·

Πνυτοκράτης, π. Πνυτοκράτους: Πνυ[τ]ο-κρ̣ά[τους] **Λεμ. 252,** 2·

Πνυτοκράτη **Λεμ. 337,** 1·

Πνυτοκράτης (ἰατρός): Π̣νυτοκράτους **Ἀμμ. 5**, 3-4·

Πο[- - - - -]: π. Διον[υσίου ἢ -υσίας]: **Λεμ. 508**, 2·

Πόδων: Πόδων, π. Ἀρίστωνος καὶ παπ. Ζωίλου: Πόδωνος **Λεμ. 332,** 1·

Πολύκαρπος: Πολύκαρπε **Λεμ. 385,** 1·

Πολύκτητος: Πολύκτητος, υἱ. Τίμωνος (κεραμεύς): Πολύκτ[ητος] **Λεμ. 63**, 2·

Πολύστρατος: Πολύστρατος, π. Μενάνδρου: Πολῡ̣[σ]τ̣ράτου **Λεμ. 189,** 2·

Πολυχρόνιος: Πολυχρό|νι **Λεμ. 541,** 1·

Πολφυρίδης: Πολφυρίδη, π. Ἀπολλωνίου: Πολφυρίδη **Λεμ. 211,** 2·

Ποπλία: Ποπλία **Λεμ. 647,** 1·

Πόπλιος: Πόπλιος (ἱερεύς): Ποπλίου **Λεμ. 145,** 2·

Ποσειδώνιος: Ποσειδώνιος, υἱ. Ἑρμοφάντου: Ποσιδώνιε **Κερ. 20**, 1·

Ποτάμων: Γάιος Ἰούλιος Ποτάμων, π. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος: Γαΐου Ἰουλίου | Ποτάμωνος **Πάφ. 83,** 3-4·

Γάιος Ἰούλιος Ποτάμων, υἱ. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος καὶ ἐγγ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης: Γάιον Ἰούλιον Ποτάμωνα **Πάφ. 83,** 2· Γάιον Ἰού]λιον Π̣οτ̣άμω[να] **Πάφ. 84,** 3·

Πραπίς: Πραπὶς **Λεμ. 698,** 1·

Πρέπων: Πρέπων **Λεμ. 301,** 1·

Πριμαρία: Πρειμαρία **Λάρ. 41,** 1·

Πριμιγένεια: Προιμιγένηα **Λάρ. 200,** 1·

Πρῖμος: Πρῖμος, υί. Γάμου: Π̣ρ̣ῖ̣μ̣ε̣ **Λεμ. 264,** 1·

Πρόκλα: Πρόκλα, μ. Μ. Αὐρηλίου Κρατέρου: Πρόκλ̣[α] **Λεμ. 43**, 6·

Πρόκλα **Λεμ. 82**, 1·

Πρόκλος: Πρῶκλαι **Λάρ. 120,** 1·

Πρόκτυος: Πρόκτυος **Λάρ. 183**, 2·

ΠΡΟΤΟΤΥ[- -]: **Λάρ. 202**, 1·

Πρωτ̣[- - -]: **Λεμ. 457**, 1·

Πρώταρχος: Πρώταρχε **Λεμ. 336,** 1·

Πρωτάρχο[υ] **Ἀμμ. 5,** 1·

Πρωτόκτητος: Προτώκτητε **Λάρ. 44,** 1·

Πρωτόκτητε **Ἀμμ. 236,** 1·

Πρωτοτέλης: Προτοτ̣ε̣̣λ̣η **Λεμ. 79**, 1·

Πτολέμα: Πτολέμα, θ. Ἡροδότου: Πτολέμα **Λεμ. 360,** 1·

Πτολεμαῖος: Πτολεμαῖος, υί. Πτολεμαίου: Π[το]λεμαῖ **Λεμ. 323,** 1·

Πτολεμαῖος, π. Πτολεμαίου: Πτ[ολε]|μ̣αίου **Λεμ. 323,** 1-2·

Πτολομαῖος, υί. Πτολομαίου: Πτολομαῖ **Λεμ. 536,** 1·

Πτολομαῖος, π. Πτολομαίου: Πτολομαίου **Λεμ. 536,** 2·

Πτόλμος, υί. Πτολμέου: Πτόλμε **Λεμ. 616,** 1·

Πτόλμος, π. Πτολμέου: Πτολμέου **Λεμ. 616,** 2·

Πτολμέου **Λεμ. 629,** 2·

Πτολεμαῖος, π. Νεοφύτου: Πτολεμαίου **Λεμ. 680,** 2·

Πτολεμαῖος, υί. Ὀνασαγόρου: Π[το]|λεμαῖος **Λευκ. 6**, 4-5·

Πτολεμαῖος, π. Ἐπαφροδίτου: Πτο<λε>μ{λ}αίου **Ἀβ. Πρ. 12**, 2·

Πύγμαχος: Πύ̣γμαχ̣[ε] **Λεμ. 408,** 1·

Πωλίων: Πωλίων **Λάρ. 94,** 1·

Ῥεστιτοῦτος: Πίννιος Ῥεστιτοῦτος **Πάφ. 42**, 1·

Ῥηγῖνα: Σεργία Αὐρηλία Ῥηγῖνα (ὑπατική): [Σεργίαν] Αὐρηλ[ία]ν Ῥηγεῖ|ναν **Πάφ. 102**, 2-3·

Ῥηγῖνα **Πάφ. 103**, 3· [Σε]ργίαν Αὐ|[ρηλί]αν Ῥηγεῖ|[ναν] **Λεμ. 26**, 1-3·

Ῥηγεῖνα **Λάρ. 143,** 1·

Ῥηγῖνος: [Ῥηγ]ῖν[ε] **Λεμ. 577,** 1·

Ῥητορικός: Ῥητορικὸς **Λεμ. 54**, 2·

Ῥοδ[- -]: **Πάφ. 93**, 3·

Ῥοδοίχης: Ῥοδοίχης, υἱ. Ἡλιοδώρου, **Λεμ. 436,** 1·

Ῥοδόκλεια: Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον (ἀρχιέρεια), θ. Τεύκρου καὶ γ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ μ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: [Κλαυδ]ία Ἀπφά[ριον] **Πάφ. 4**, 6· Κλαυδία Ῥοδόκλεια **Πάφ. 89**, 5· Κλαυδία Ἀπφάριον **Πάφ. 90**, 8·

Ῥοδοκλῆς: Ῥοδοκλῆς ὁ καὶ Στασικράτης (ἀρχιερεύς τῆς νήσου τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας καὶ ἀγωνοθέτης), υἱ. Ῥοδοκλέους καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Τεύκρου: Ῥοδοκλέα τὸν καὶ Στασικράτην **Πάφ. 63**, 3· Ῥοδοκλέους **Πάφ. 78**, 2·

Ῥοδοκλέους, π. Ῥοδοκλέους, **Πάφ. 78**, 2·

Ῥόδων: Ῥόδων, υἱὸς Κτησίωνος (ἱερεύς): Ῥώδωνος **Λεμ. 145**, 6·

Ῥόδων **Λάρ. 171**, 1·

Ῥουντία: Ῥουντία, θ. Νικαίου: Ῥουντία **Λεμ. 345,** 1·

Ῥοῦφος: Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος, π. Γαΐου Γερελλανοῦ Καπίτωνος, Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου καὶ Γαΐου Γερελλανοῦ Γελλιανοῦ (ἄρχων), **Λάρ. 8**, 5·

Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: Γάιος | Γερελλανὸς Ῥ̣ο̣[ῦφος (;)] **Λάρ. 8**, 6-7·

Σα[- - - - -]ν: **Λεμ. 683**, 1·

Σαμ̣[- - -]: θ. Μελίτωνος: **Λεμ. 689**, 1·

Σαμβίων: Σαμβίων, υἱ. Δημητρίου: Σαμβίων **Λεμ. 641,** 1·

Σάμβων: Σάμβων, υἱ. Σάμβωνος: Σάμβων **Λεμ. 162,** 2·

Σάμβων, π. Σάμβωνος: Σάμβωνος **Λεμ. 162,** 3·

Σάμβων, π. Κράτητος: Σάμβωνος **Λεμ. 590,** 1·

Σάμβων, π. Φιλωνίωνος: Σάμβωνος **Λεμ. 599,** 2·

Σάμβων **Λεμ. 640,** 1·

Σάμβωνος **Λεμ. 675,** 1·
Σάμβων, π. Ἀπολλωνίας: Σάνβωνος **Λεμ. 744,** 2·

Σαραπίων: Σαραπίων, υἱ. Φιλάγρου: Σαραπίων **Λεμ. 402,** 1·

Σε[- - - -]: **Ἀμμ. 98**, 3·

Σεκοῦνδα: Σεκόνδα, θ. Ἀπολλωνίου: Σεκόνδα **Λεμ. 710,** 1·

Σεκοῦνδος: Σεκούνδου **Λάρ. 30**, 3·

Σελευκίων: Σελευκίων, υἱ. Σελεύκου: Σελευκίων **Κερ. 16**, 1·

Σέλευκος: Σέλευ[κε] **Λευκ. 78,** 1·
Σέλευκος, π. Σελευκίωνος: Σελεύκου **Κερ. 16**, 1·

Σέμνη: (Σ)έμνη **Λεμ. 668,** 1·
Σέμνη **Ἀβ. Πρ. 33**, 1·

Σέξτος: Σέξτος Κορνήλ[ιος] | Τυχικὸς **Λεμ. 62**, 3-4·

Σεραπιάς: Σεραπιάδα, γ. Μαρίωνος: [Σε]ραπ[ιάδαν] **Λεμ. 778**, 4· Σεραπιάδαν **Λεμ. 778**, 6· **Λεμ. 778**, 11· **Λεμ. 778**, 24· Σερ[α]|πιάδαν **Λεμ. 778**, 17-18· [Σε]ραπιάδαν **Λεμ. 778**, 28· [Σ]εραπιάδος **Λεμ. 778**, 35·

Σεραποῦς: Σεραποῦς, θ. Ἀνικήτου: Σεραποῦ **Λεμ. 371,** 1·

Σεραπώνυμος: Σε[ραπ]ων|[ύ]μου **Λευκ. 11**, 2-3·

Σέρβιος: Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός (γυμνασίαρχος, ἀγωνοθέτης, ἀρχιερεύς τῆς Κύπρου καὶ πρεσβευτής): Σέρουιον Σουλπίκιον | Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Λάρ. 179,** 1-2· **Ἀμμ. 31**, 1-2· **Ἀμμ. 32**, 1-2· [Σερουίου | Σουλπικίου Πα]γκλέους Οὐη[ρανιανοῦ] **Ἀμμ. 5**, 6-7· Σέρουιον Σο[υλπίκιον] | Παγκλέα [Οὐηρανιανὸν] **Ἀμμ. 27**, 1-2· [Σερουίου Σου]ḷπικίου [Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 28**, 6· [Σέρουιον Σουλπί]κιον Πα[γκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 29**, 1· [Σέρουιον Σουλπίκ]ιον Παγκλέ[α] | [Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 30**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπίκ]ḷον Π[αγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 33**, 1· [Σέρ]ουιο[ν ν Σου]ḷπ̣[ίκιον] | [Παγ]κλέ[α Οὐηρ]ạνiạ[νόν] **Ἀμμ. 34**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπ]ίκiρ[ν] | [Παγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 35**, 1-2· [Σερουίου Σ]ουλπικίου | [Παγκλέ]ṛṛς Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ.**

36, 2-3· Σερο[υί]ου | Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανι[α]νοῦ **Ἀμμ. 37**, 1-2· Σερουίου Σουλ[πικίου] | Παγκλέους Οὐηραν[ιανοῦ] **Ἀμμ. 38**, 2-3· Σουλπίκιος [Παγκλῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 96,** 1· [Σέρουιος Σουλ]πίκιος Παγκλ[ῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 97,** 2· Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Ἀμμ. 234,** 1·

Σεργία: Σεργία Δημητρία, γ. Τ. Αὐρηλίου Τίμωνος Ὀνησίλου: Σεργία | Δημ[ητ]ρία **Πάφ. 11**, 2-3·

Σεργία Δημητρία, ἀδ. Λουκίου Σεργίου Ἀρριανοῦ: **Πάφ. 66**, 3·

Σεργία Αὐρηλία Ῥηγῖνα (ὑπατική): [Σεργίαν] Αὐρηλ[ία]ν Ῥηγεῖ|ναν **Πάφ. 102**, 2-3· Ῥηγῖνα **Πάφ. 103**, 3· [Σε]ργίαν Αὐ|[ρηλί]αν Ῥηγεῖ|[ναν] **Λεμ. 26**, 1-3·

Σεργία Φίλα, θ. Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ: Σεργί[αν Φί]λαν **Ἀμμ. 37**, 1· Σεργίαν Φίλαν **Ἀμμ. 38**, 1·

Σεργία, θ. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους: Σεργ[ίαν] **Ἀμμ. 43**, 3·

Σίλλις: Σίλλις, π. Ἀσκληπιοδώρου: Σίλλιδος **Λάρ. 4**, 3·

Σκλαβᾶς: Σκλαβᾶς, π. Ὀνησᾶτος: Σκλαβᾶ **Λεμ. 511,** 2·

Σπορίων: Σπορίωνος **Ἀμμ. 168,** 1·

Στασικράτης: Ῥοδοκλῆς, υἱ. Ῥοδοκλέους, ὁ καὶ Στασικράτης (ἀρχιερεύς τῆς νήσου καὶ ἀγωνοθέτης): Στασικράτην **Πάφ. 78**, 3·

Στασικράτης, π. Νικάνορος: Στασικράτου **Λεμ. 299,** 2·

Στασικράτης, υἱ. Ἀπολλωνίου: Στασικράτη **Λεμ. 520,** 1·

Στασικράτης, υἱ. Ἀπολλωνίου: Στασικράτ[η] **Λεμ. 598,** 1·

Στασικράτης (γυμνασίαρχος): [Στασ]ικράτην **Ἀμμ. 21**, 1·

Στασικράτης, υἱ. Ἐμπύλου (ἀγορανόμος): [Στασικρά]της **Ἀμμ. 94,** 2·

Στασίνικος: Στα(σ)ίνεικε **Λευκ. 97,** 1·

Στάσιον: Στάσιον, θ. Φιλοκράτους: Στάσιον **Λεμ. 516,** 1·

Στέφανος: Στ[έφανε (;)] **Λεμ. 576,** 1·

Στέφανε **Λευκ. 85,** 1·

Στησικράτης: Στησικράτης, π. Ὀνησικράτους: Στησικράτου̣ς **Λεμ. 604,** 2·
Στράβων: Στράβων, π. Μυροῦς: Στράβωνος **Λεμ. 635,** 1·
Σύμμαχος: Σύμμαχε **Λάρ. 193,** 1·
Σφυρίδων: Σφυρίδων **Πάφ. 35**, 1·
Σφυρί|δωνος: **Πάφ. 113**, (*β*) 1-2·
Σφυρίδων, υί. Εὐφωτίου: Σφυρί|δων|ος **Ἀμμ. 173**, 1-3·
Σφυ|ρίδω|νος **Ἀμμ. 175,** 1-3·
[Σφυρίδω;]νος **Ἀμμ. 176,** 1·
Σω[- - -]: **Λεμ. 688**, 1·
Σώανδρος: Σωάνδρου **Ἀμμ. 161,** 1·
Σώδαμος: Σώδαμε **Λεμ. 312,** 1·
Σώδαμος, υί. Σωδάμου (γυμνασίαρχος καὶ ἀγορανόμος): Σώδαμον **Λάρ. 18**, 1·
Σώδαμος, π. Σωδάμου: Σωδάμ[ου] **Λάρ. 18**, 1·
Σωζομένιον: Σοζομένιν **Λεμ. 547,** 3·
Σωζομενός: Σοζομενὸς **Λεμ. 169,** 2·
Σοζ[ομενοῦ] **Λεμ. 776**, 3· Σοζομενοῦ **Λεμ. 776**, 16· **Λεμ. 776**, 25· **Λεμ. 776**, 26· Σοζομενὸς **Λεμ. 776**, 17· Σοζομεν|[ὸ]ν **Λεμ. 776**, 28-29· Σοζομενὸν **Λεμ. 776**, 35·
Σώζουσα: Σώζουσ[α] **Πάφ. 18,** 2·
Σώζουσα **Λεμ. 487,** 1·
Σώζων: Σῶζο[ν] **Λεμ. 417,** 1·
Σωκράτης: Σωκράτης, π. Ἀπολλωνίας: Σωκράτους **Λεμ. 468,** 1·
Σωκράτης, π. Ἀπολλωνίας: Σωκράτους **Λεμ. 591,** 1·
Σωκράτης, π. Ἀρτεμοῦς: Σωκράτου **Λεμ. 673,** 2·
Σώπατρος: Σώπατρε **Λάρ. 122,** 3·
Σώσανδρος: Σώσανδρος, υί. Ἀρισταγόρου: Σώσανδρον **Πάφ. 131**, 2·
Σωσίβιος: Σωσίβιος, υί. Καπίτωνος: Σωσίβιε **Ἀβ. Πρ. 15**, 1·
Σωσικλῆς: Σωσικλῆς, π. Θεογένους: Σωσικλέους **Λεμ. 465,** 2·
Σώσιππος: Σώσιπ(π)ε **Λευκ. 67,** 1·
Σωσίωρος (;): Σωσίωρ|ε **Λάρ. 170,** 1-2·

Σῶσος: Σῶσος, π. [- -]ου (ἀγορανόμου, προνοητοῦ καὶ δεκαπρώτου): Σώσου **Ἀμμ. 69**, 3·
[Σ]ώσου **Ἀμμ. 148,** 2·

Σώτερος: Ζώιλος Σώτερος, π. Ζωίλου καὶ παπ. Μαρκίας: Ζωίλου | Σωτέρου **Λάρ. 99**, 2-3·

Σωτήρ: [Σ]ωτὴρ **Λεμ. 572,** 1·
Σωτὴρ **Λεμ. 752,** 1·

Σω[τ]ηρ[- -]: **Λεμ. 314**, 1·

Σωτηρᾶς: Σωτηρᾶ **Ἀμμ. 134,** 1·

Σωτηρία: [Σο]τηρίας **Λεμ. 780**, 12· Σοτηρία **Λεμ. 780**, 21· [Σοτ]|η{τ}ρίαν **Λεμ. 780**, 34-35·
Σωτηρία **Ἀβ. Πρ. 24**, 1·

Σωτηριανή: Σωτηριανὴ **Λεμ. 556,** 1·

Σωτηριανός: Σωτηρι|ανὲ **Λεμ. 98**, 1-2·
Σωτηριανὸς ὁ καὶ Λίμβαρος: Σοτηριανὸν **Λεμ. 770**, 6· **Λεμ. 770**, 9· **Λεμ. 770**, 38· Σο[τηρι|ανὸ]ν **Λεμ. 770**, 17-18· Σοτηριανο[ῦ] **Λεμ. 770**, 42·

Σωτήριχος: Σωτήριχος, υἱ. Ζωσιλάου Θρακὸς: Σωτήριχε **Λεμ. 524,** 1·

Σωτηροῦς: Σωτηροῦ **Λάρ. 196,** 1·

Σώτιον: Μητρώ, ἡ καὶ Σώτιον, γ. Γαΐου Ἰουλίου Ἑρμογένους καὶ μ. Φιλίππου: Μητρὼ | ἡ καὶ Σώτιον **Πάφ. 85,** 1-2·

Σωτίων: Σωτίων, π. Κρατοῦδος: Σωτίω|νος **Λεμ. 293,** 1-2·

Σῶτος: Σῶτος, υἱ. Ἀσκληπιάδου: Σώτου **Κερ. 14**, 8·

Σωφροσύνη: [Σ]ω[φρο]σ̣ύνη **Λεμ. 357,** 1·

Τέρπνη: Τέρπνη, θ. Μαρίωνος: Τέρπνη **Λεμ. 263,** 1·

Τερτία: Τερτία, μ. Κρισπίου καὶ γ. Διονύσου: Τερτία **Πάφ. 27**, 5·
Τερτία, μ. Εὐτυχίδος: Τερτία<ς> **Λεμ. 518,** 2·

Τεῦκρος: Τεῦκρος, π. Κλαυδίας Ῥοδοκλείας Ἀπφαρίου: [Τ]εύκρου **Πάφ. 4**, 6· Τεύκρου **Πάφ. 90**, 9·
Τιβέριος Κλαύδιος Τεῦκρος, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Ῥοδοκλέους (ἀρχιερεύς Ἀφροδίτης): [Τιβέριον Κλ]αύδιον Τε[ῦκρον] **Πάφ. 63**, 2·
Τεῦκρος, π. Τιβερίου Κλαυδίου Ῥοδοκλέους καὶ παπ. Τιβερίου Κλαυδίου Τεύκρου: [Τεύκ]ρου **Πάφ. 63**, 4·
Τεῦκρος, π. Διαγόρου: Τεύκρου **Ἀμμ. 82**, 2·

Τήρης: Τήρης, π. Ἐρωτείου: Τήρους **Λεμ. 271,** 2·

Τιβέριος: [Τ]ιβ̣έ|[ριον (;)]: **Λεμ. 130**, 1-2·

Τιβ[έριον] **Ἀμμ. 46**, 1·

Τιβέριος Κλαύδιος: Τιβέριος Κλαύδιος Ὀνησικράτης, υἱ. Ὀνησικράτους (ἄρχων, γραμματεύς, γυμνασίαρχος): Τιβέριον | Κλαύδιον | Ὀνησικράτην **Πάφ. 5**, 1-3·

Τιβέριος Κλαύδιος Τεῦκρος, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Ῥοδοκλέους (ἀρχιερεύς Ἀφροδίτης) καὶ ἐγ. Τεύκρου: [Τιβέριον Κλ]αύδιον Τε[ῦκρον] **Πάφ. 63**, 2·

Τιβέριος Κλαύδιος Ῥοδοκλῆς, υἱ. Τεύκρου καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Τεύκρου: [Τιβερίου Κλαυ]δίου Ῥοδοκ[λέους] **Πάφ. 63**, 3·

Τιβέριος Κλαύδιος Αἰνείας, υἱ. Τι(βερίου) Κλαυδίου Αἰνείου: Τι(βέριον) Κλαύδιον | Αἰνείαν **Κερ. 2**, 1 καὶ 3·

Τιβέριος Κλαύδιος Αἰνείας, π. Τιβερίου Κλαυδίου Αἰνείου: Τι(βερίου) | Κλαυδίου Αἰνείου **Κερ. 2**, 1-2·

Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος (ἱερομνήμων, ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς Συγκλήτου, ἀγωνοθέτης τετράκις, γραμματεὺς βουλῆς καὶ δήμου καὶ ἄρχων τῆς πόλεως): Τιβέριον Κλαύδιον Νικοπολινὸν Ἵππαρχ[ον] **Λάρ. 8**, 1·

Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος Ἰοῦστος (ἀρχιερεὺς τῆς νήσου): Τιβέριον Κλαύδιον | Ὕλ(λ)ον (;) Ἰοῦστον **Λάρ. 9**, 2-3·

Τιβέριος Κλαύδιος Μνασέας Λούκιος, υἱ. Μνασέου (ἀρχιερεύς): Τιβέριον | Κλαύ[διον] ... | ... [Μνασ]έαν Λούκιον **Λάρ. 10**, 1-3·

Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου καὶ ἀ. Γεγανίας Λουκιφέρας (ἄρχων τῆς πόλεως, πρεσβευτὴς καὶ πολλάκις γυμνασίαρχος): Τιβέριον Κλαύδιον | Ἰσίδωρον **Λάρ. 38,** 1 καὶ 2·

Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, π. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου: Τιβερίου Κλαυδίου | Ἰσιδώρου **Λάρ. 38,** 1-2·

Τιβέριος Κλαύδιος Παγκλῆς Ουηρανιανός, ἀ. Κλαυδίας Μηνοδωρίδος καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους: Τιβερίου

Κλαυ[δίου] | Παγκλέους Οὐηρανιαν[οῦ] **Ἀμμ. 38**, 5-6· Τιβερίου Κλαυδίου Π̣[αγκλέους] | Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 40**, 2-3· Κλαυδίου [Παγκλέους] | [Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 41**, 1-2·

Τιβέριος Κλαύδιος Μέντωρ, υἱ. Κλαυδίου Μέντορος, π. Τιβερίου Κλαυδίου καὶ Τιβερίου Κλαυδίου Ἡρακλείδου, καὶ ἀ. Σεργίας Φίλας: Τιβέριος Κλαύδιος | Μέντωρ **Ἀμμ. 37**, 3-4· [Κλαυδίου Μέ]ντορος **Ἀμμ. 39**, 1· Τιβερίου Κ[λαυδίου] | Μέντορος **Ἀμμ. 42**, 2-3·

Κλαύδιος Μέντωρ, π. Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος: **Ἀμμ. 37**, 3·

Τιβέριος Κλαύδιος Παγκλῆς, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ καὶ π. Σεργίας: Τιβέριον Κλαύδιο[ν] | Παγκλέα **Ἀμμ. 40**, 1 καὶ 4· [Τιβέριον Κλαύδι]ον | [Πα]γκλέ[α] **Ἀμμ. 41**, 1-2· [Τιβερίου] | Κλα[υδίου] | Π̣[αγκλέους] **Ἀμμ. 43**, 1-3·

Τιβέριος Κλαύδιος Μηνόδωρος, π. Κλαυδίας Οὐηρανιανῆς: Τιβερίου Κ[λαυδίου] | Μηνοδώρ[ου] **Ἀμμ. 42**, 7-8·

Τιβέριος Κλαύδιος Ἡρακλείδης, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος καὶ ἀ. Κλαυδίας Οὐηρανιανῆς: Τιβέριον Κ[λαύδιον] | Ἡρακλε[ί]δην **Ἀμμ. 42**, 1 καὶ 4·

Τιμαγόρας: Τιμαγόρας, π. Τιμαγόρου: Τιμαγόρας **Πάφ. 122**, 2·

Τιμαγόρας, υἱ. Τιμαγόρου: Τιμαγό|ραν **Πάφ. 122**, 3-4·

Τιμαγόρας, υἱ. Νικάνδρου: Τιμαγόρου **Πάφ. 134**, 4·

Τιμαγώρ[α] **Λεμ. 544**, 1·

Τιμάριον: [Τ]ιμάριον **Λεμ. 413,** 1·

Τίμη: Τίμη, θ. Ἀρσινόης: Τείμη **Λεμ. 338,** 1·

Τιμο[- -] Τειμο[- -] **Λάρ. 58,** 1·

Τιμόδωρος: Τιμόδωρε **Λεμ. 557,** 1·

Τιμόθεος: Τιμόθεος, π. Εὐτύχου: Τιμοθέου **Λεμ. 351,** 1·

Τιμοθῆς: Τιμοθῆς, π. Ἀρτέμιδος: Τιμοθοῦ **Λεμ. 597,** 1·

Τιμοκλῆς: Τιμοκλῆς, ἀ. Δημητρίας καὶ π. Θεοδότης καὶ Πνυταρίου: Τιμο|κλέους **Λεμ. 496,** 1-2· Τιμοκλέους **Λεμ. 497,** 2· Τ̣ιμόκλος **Λεμ. 498,** 2·

Τιμοκράτης: Τιμοκράτης, π. Τιμοστράτου καὶ παπ. Διονυσίου: [Τιμοκ]ράτου (;) **Λεμ. 25**, 6·

Τιμοκράτης, υί. Τιμοκράτους: Τιμοκράτης **Λεμ. 233,** 1·

Τιμοκράτης, π. Τιμοκράτους: Τιμοκράτους **Λεμ. 233,** 2·

Τιμοκράτης, υί. Δημητρίου: Τιμοκράτη **Λεμ. 265,** 1·

Τιμοκράτης, π. Ἀπολλωνίας: Τιμο[κρ]άτου **Λεμ. 308,** 2·

Τιμοκράτης, π. Ἀπολλωνίου: Τιμοκράτου **Λεμ. 340,** 2·

Τιμοκράτη **Λεμ. 450**, 1·

Τιμοκράτης, υί. Τίμωνος: Τιμωκρ<ά>της **Λεμ. 762,** 1·

Τιμόκυπρος: Τιμόκυπρος, υί. Ὀνησικράτους: Τιμόκυπρε **Λευκ. 79**, 1·

Τιμόστρατος: Τιμόστρατος, υί. Τιμοκράτου (;) καὶ π. Διονυσίου (γραμματεύς βουλῆς καὶ δήμου καὶ γυμνασίαρχος: Τιμοστράτου **Λεμ. 25**, 1· Τιμόστρατος **Λεμ. 25**, 5·

Τιμόχαρις: [Τ]ι̣μόχαρι **Πάφ. 25**, 1·

Τιμόχαρις **Λεμ. 179,** 2·

Τιμώ: Τιμώ, θ. Τίμωνος καὶ Τιμοῦς καὶ ἐγ. Ὀνησίλου: Τιμῶι **Λεμ. 57**, 3·

Τιμώ ἡ καὶ Φοιβάδα, γ. Τίμωνος καὶ μ. Τιμοῦς: Τιμὼ ἡ | καὶ Φοιβάδα **Λεμ. 57**, 4·

Τειμὼ **Λεμ. 615**, 1·

Τιμώ, μ. Ἀρτεμιδώρου: Τιμώ **Λεμ. 769,** 12·

Τιμῳ̣[- -] Τιμῳ̣[- -], υί./θ. Ὀνησικλέους: Τιμῳ̣[- -] **Λεμ. 296**, 4·

Τίμων: Μᾶρκος Αὐρήλιος Τίμων, ἀ. Ἡλιοδώρας: Μ. Ἀ̣[ὐρηλίου] | Τ̣είμω[νος] **Λεμ. 36**, 3-4·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Τίμων: Μ̣. [Αὐρ.] | [Τί]μων **Λεμ. 44**, 6-7·

Τίτος Αὐρήλιος Τίμων: Τ. Αὐρ. Τί̣[μωνα] **Λεμ. 48**, 1·

Τίμων, υί. Ὀνησίλου καὶ π. Τιμοῦς καὶ ἀ. Τιμοῦς: Τίμωνος **Λεμ. 57**, 3·

Τίμων, π. Πολυκτήτου: Τίμωνος **Λεμ. 63**, 2·

Τίμω[να] **Λεμ. 774**, 7· Τίμωνα **Λεμ. 774**, 30·

Τίμω[να] **Λεμ. 782**, 4· Τίμωναν **Λεμ. 782**, 10· **Λεμ. 782**, 17· **Λεμ. 782**, 25· Τίμωνος **Λεμ. 782**, 16· **Λεμ. 782**, 35· Τίμων[ος] **Λεμ. 782**, 29·

Τίμων, υἱ. Μαρκίας: Τίμωναν **Λεμ. 785**, 9· Τίμωνι **Λεμ. 785**, 14·

Τίμων, π. Ἀρτέμιδος: Τίμωνος **Λεμ. 285,** 2·

Τίμων (ἱερεύς): Τίμων **Λεμ. 363,** 1·

Τίμων, π. Μάρθας: Τίμωνος **Λεμ. 381,** 1·

Τίμων, π. Κράτητος: Τίμο|νος **Λεμ. 394,** 1-2·

Τείμων **Λεμ. 400,** 1·

Τίμων, π. Δημαρίου: Τείμῳ[νος] **Λεμ. 525,** 2·

Τίμων **Λεμ. 548,** 1·

Τείμων **Λεμ. 550,** 1·

Τίμων **Λεμ. 578,** 1·

Τείμων **Λεμ. 610,** 1·

Τίμων **Λεμ. 623,** 1·

Τίμωνος **Λεμ. 674,** 1·

Τείμων **Λεμ. 707,** 1·

Τίμων Λιγυρός, υἱ. Ὀνασίου: Τίμωνα Λιγυρὸν **Λεμ. 747,** 1·

Τίμων **Λεμ. 760,** 1·

Τίμων, π. Τιμοκράτους: Τίμων{ν}ος **Λεμ. 762,** 2·

Τίμων, υἱ. Τίμωνος: Τίμων **Λεμ. 765,** 1·

Τίμων, π. Τίμωνος: Τίμων[ος] **Λεμ. 765,** 2·

Τίμων, π. Νέου: Τίμων[ος] **Λευκ. 18**, 2·

Τίμον **Λευκ. 21**, 1·

Τίμον **Λάρ. 121,** 1·

Τίμον **Λάρ. 124,** 1·

Τείμων **Λάρ. 152,** 1·

Τίμων, υἱ. Διοδώρου καὶ ἀδ. Διοσκουρίδου: Τίμων **Ἀμμ. 16**, 3·

Τίμων, π. Γλαυκίου: Τίμωνος **Ἀβ. Πρ. 32**, 2·

Τιμωνᾶς: Τειμωνᾶ **Λευκ. 103**, 1·

Τιμωνᾶτος: Τιμωνᾶτος **Ἀβ. Πρ. 11**, 1·

Τιτιανός: Τιτια[νοῦ] **Ἀμμ. 64**, 4·

Τιτιανοῦ **Ἀμμ. 152**, 1·

Τιτυῆς: Τιτυῆς, π. Ἀρτεμιδώρου: Τιτυέους **Λεμ. 183,** 2·

Τίτος: Τίτος Αὐρήλιος Τίμων Ὀνήσιλος Ἑτερειδίων, ἀν. Σεργίας Δημητρίας: Τ.

Αὐρή(λιον) Τείμωνα Ὀνήσι|λον Ἐτ[ε]ρειδίῳνα **Πάφ. 11**, 1-2·

Τίτος Φλαύιος Κρισπιανὸς Φίλων: Τίτος Φλαύιος | Κρι<σ>πειανὸς Φίλων **Πάφ. 99**, 3-4·

Τίτος Αὐρήλιος Τίμων: Τ. Αὐρ. Τί[μωνα] **Λεμ. 48**, 1·

Τίτος Φλάουιος Ζήνων: Τίτος Φλάουιος | Ζήνων **Λευκ. 12**, 3-4·

Τίτος Φλάουιος Ἡλιόδωρος **Ἀμμ. 30**, 11·

Τρύφαινα: Τρύφαινα, θ. Ἀριστῆτος: Τρύφαινα **Λάρ. 177**, 1·

Τρύφερος: Τρύφερος, ἀ. Δημητροῦς καὶ π. Καλλίπου: Τρυφέρου **Λεμ. 477,** 2· **Λεμ. 478,** 2·

Τρυφοῦς: Τρυφοῦς, θ. Θεμισταγόρου: Τρυφοῦ **Λεμ. 633,** 1·

Τρύφων: Τρύφων (προστάτης): Τρύφωνος **Πάφ. 77**, 1·

Τρύφων (ἱερεύς): Τρύφων **Πάφ. 91**, 2·

Τρύφων, ἀ. Διονυσίας: Τρύφων **Πάφ. 106**, 2·

Τρύφων, υἱ. Ἀριστοδήμου καὶ π. Τρύφωνος: Τρύφων **Πάφ. 121**, 3·

Τρύφων, υἱ. Τρύφωνος: Τρύφωνος **Πάφ. 121**, 6·

Τρύφων, υἱ. Κράτητος καὶ π. Διονυσίου: Τρύφωνος **Λεμ. 17**, 7·

Τρύφων **Λεμ. 72**, 2·

Τρύφων, π. Ἀριστοδήμου: Τρύφωνος **Λεμ. 500,** 2·

Τρύφων, π. Εὐφροσύνης: Τρύφωνος **Λεμ. 607,** 2·

Τρύφωνος **Λεμ. 780**, 12· Τρύφωνο[ς] **Λεμ. 780**, 19· Τρύφων **Λεμ. 780**, 21· [Τρύ]|φωνος **Λεμ. 780**, 31-32· Τρύφωναν **Λεμ. 780**, 35·

Τρύφωνος **Ἀμμ. 55**, 3·

Τρύφων, π. Φίλωνος: Τρύφωνος **Ἀβ. Πρ. 3**, 6·

Τρυφῶσα: Τρυφώσης **Πάφ. 61**, 3·

Τυχαία: Τιχέᾳ **Λεμ. 404,** 1·

Τυχάριον: Τυχάριν **Λεμ. 748,** 1·

Τυχάρειν **Ἀβ. Πρ. 8**, 2·

Τυχερός: Τυχερώς **Λεμ. 631,** 1·

Τύχη: Τύχη, μ. Γράπτης καὶ Εὐτυχίας: Τύχης **Ἀβ. Πρ. 13**, 3·

Τυχική: Τυχικὴ **Λεμ. 330,** 1·

Τυχικὴ **Λάρ. 139,** 1·

Τυχικός: Σέξτος Κορνήλ[ιος] | Τυχικὸς **Λεμ. 62**, 3-4·

Τυχικός, π. Εὐκάρπου: Τυ|χικοῦ **Λεμ. 592,** 1-2·

Ὕλλος: Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος Ἰοῦστος (ἀρχιερεὺς τῆς νήσου): Τιβέριον Κλαύδιον | Ὕλ(λ)ον (;) Ἰοῦστον **Λάρ. 9**, 2-3·

Ὕλλος, υἱ. Ὕλλου καὶ π. Ἡρακλείδου (γυμνασίαρχος καὶ ἀρχιερεὺς τῆς Κύπρου καὶ τῶν Σεβαστῶν): Ὕλλον **Ἀμμ. 19**, 2· Ὕλλου **Ἀμμ. 20**, 2·

Ὕλλος, π. Ὕλλου: Ὕλλου **Ἀμμ. 19**, 2·

Φαβατίων: Φαβατί|ωνος **Λευκ. 40**, 2-3·

Φανοκλῆς: Φανοκλῆς, υἱ. Νικολάου (ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ γυμνασίαρχος): Φανοκλέα **Ἀμμ. 233,** 1·

Φαῦστα: Φαῦστα, θ. Ἀριστοκράτους: Φαῦστα **Λεμ. 261,** 1·

Φαυστώ: Φαυστώ, μ. Δημητρίου: Φαυ<σ>τοῦς **Λεμ. 204,** 2·

Φειλω[- - -]: **Λεμ. 235**, 1·

Φῆλιξ: Φῆλ̣ιξ **Ἀβ. Πρ. 13**, 5·

Φήμη: Φήμη, θ. Καλάτου: Φίμης **Ἀβ. Πρ. 16**, 2·

Φι[- - - -]: υἱ. Φιλοκράτους: **Λεμ. 401**, 1·

Φιλ[- - - -]: **Λεμ. 750**, 1·

Φίλα: Φίλα, θ. Πασικράτους: Φίλα **Λεμ. 154,** 2·

Φίλα, θ. Αἰθέρος: Φίλα **Λεμ. 472,** 1·

Φίλα **Λευκ. 84,** 1·

Σεργία Φίλα, θ. Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ: Σεργί[αν Φί]λαν **Ἀμμ. 37**, 1· Σεργίαν Φίλαν **Ἀμμ. 38**, 1·

Φίλαγρος: Φίλαγρος, π. Σαραπίωνος: Φιλ̣ά[γ]ρου **Λεμ. 402,** 2·

Φίλαγρος, π. Εὐοδίας: Φιλάγρου **Λεμ. 409,** 2·

Φιλάδελφος: Φ[ι]λάδ̣ελ[φ]ε **Λεμ. 359,** 1·

Φιλαίνιον: Φιλαίνιν, θ. Ἀρτεμᾶτος: Φιλαίνειν **Λεμ. 278,** 1·

Φίλανδρος: Φίλανδρος, π. Κλεάρχου: Φιλάνδρου **Λεμ. 223,** 1·

Φιλ□ι[- - -]: **Λεμ. 513**, 1·

Φίλιππος: Φίλιππος, υί. Γαΐου Ἰουλίου Ἑρμογένους καὶ Μητροῦς: Φίλιππον **Πάφ. 85,** 3·

Φιλίππου **Ἀμμ. 5**, 2·

Φιλόδαμος: Φιλόδαμος, υί. Ἀρίστωνος: Φιλόδαμ̣ε **Λεμ. 428,** 1·

Φιλο[- - - -]: υί. Φίλωνος: **Λεμ. 639**, 1·

Φιλο[- - - -]: **Ἀμμ. 107**, 3·

Φιλόδημος: Φιλώδημος **Λεμ. 180,** 1·

Φιλόδημος, υί. Φιλοδήμου: Φιλόδημε **Λεμ. 527,** 1·

Φιλόδημος, π. Φιλοδήμου: Φιλοδήμου **Λεμ. 527,** 2·

Φιλόδημος, π. Εἰσιάδος: Φιλοδιλμότο[υ] **Λεμ. 712,** 2·

Φιλόδημος **Λεμ. 774**, 11· Φιλοδήμου **Λεμ. 774**, 15· [Φιλόδ]ημ̣ου̣ **Λεμ. 774**, 21· Φιλόδ[ημον] **Λεμ. 774**, 30·

Φιλόδωρος: Φιλόδωρος, π. Δημητρίου: Φιλοδόρου **Λεμ. 206,** 2·

Φιλόδωρος, π. Ἀσκληπιάδου: Φιλοδώρου **Λεμ. 240**, 2·

Φιλόδωρος, υί. Ὀνησάνδρου: Φιλόδωρος **Λεμ. 292,** 1·

Φιλόδωρος, υί. Ἀθετοῦτος: Φιλόδωρε **Λεμ. 735,** 1·

Φιλοδώρου **Λάρ. 3**, 2·

Φιλοκλῆς: [Φ]ι̣λοκλέ̣[ους] **Λεμ. 127**, 2·

Φιλοκράτης: Φιλοκράτης (ἄρχων καὶ ἱερεύς): Φ̣ι̣λοκράτης **Λεμ. 157,** 1·

Φιλοκράτης, π. Φίλωνος: Φιλοκράτους **Λεμ. 158,** 4·

Φιλοκράτη **Λεμ. 205,** 1·

Φιλοκράτης, π. Γλαυκίου: Φιλοκράτους **Λεμ. 269,** 2·

Φιλοκράτης, π. Δημητρίου: Φιλοκράτους **Λεμ. 344,** 2·

Φιλοκράτους **Λεμ. 401,** 2·

Φιλοκράτης, π. Στασίου: Φιλοκράτου **Λεμ. 516,** 2·

Φιλοκράτης, π. Ὀλύμπου: Φ̣ιλοκρά{ο}τ<ου>ς (;) **Λεμ. 530**, 2·

Φιλοκράτη **Λεμ. 654,** 1·

Φιλοκράτης, π. Διονυσίου: Φιλοκράτου **Λεμ. 657,** 2·

Φιλοκράτο[υς] **Λεμ. 790,** 4·

Φιλοκράτης ὁ καὶ Μενέστρατος (ἐφήβαρχος): Φιλοκράτους **Λευκ. 49**, 6·

Φιλοκρ[άτη] **Λάρ. 55,** 1·

Φιλοκράτη **Λάρ. 59,** 1·

Φιλοκράτης, υἱ. Διοσκουρίδου: Φιλοκράτη **Ἀβ. Πρ. 31**, 1·

Φιλοκῳ[- - -]: Φιλοκῳ[- - -] **Ἀμμ. 92**, 3·

Φιλόκυπρος: Φιλόκυ[πρε] **Λάρ. 39,** 1·

Φιλόκυπρε **Λάρ. 137,** 1·

Φιλόξενος: Φιλοξένου **Ἀμμ. 110,** 11·

Φιλόστρατος: Φιλόστρατος, υἱ. Λαΐου: Φ[ι|λ]όσστρατ|ον **Πάφ. 129**, 3-5·

Φιλότιμος: Φ̣ι̣λοτείμ[ου] **Λεμ. 46**, 2·

Φιλό[τιμ]ος **Λευκ. 11**, 4·

Φιλοτίμων: Φιλ̣ο̣τίμ̣ω̣ν **Λεμ. 167,** 1-2·

Φιλουμένη: Φιλουμένη, μ. Ἐπαφροδείτου: Φιλουμένης **Ἀβ. Πρ. 30**, 2·

Φίλων: Τίτος Φλαύιος Κρισπιανὸς Φίλων: Τίτος Φλαύιος | Κρι<σ>πειανὸς Φίλων **Πάφ. 99**, 3-4·

Φίλων, υἱ. Φιλοκράτους (κνεισευτὴρ θεῶν οὐρανίων καὶ Διὸς Λαβρανίου): Φίλ[ων] **Λεμ. 158,** 3·

Φίλων, π. Ὀνήσης: Φίλωνος **Λεμ. 229,** 2·

Φίλων **Λεμ. 239,** 1·

Φίλων, υἱ. Φίλωνος: Φίλων **Λεμ. 253,** 1·

Φίλων, π. Φίλωνος: Φίλωνος **Λεμ. 253,** 2·

Φίλων, π. Μάρκου Κοσκωνίου: Φίλωνος **Λεμ. 481,** 3·

Φίλων, π. Φίλωνος, παπ. Φίλωνος καὶ πρόπαπ. Διονυσίου: Φίλωνος **Λεμ. 507,** 2·

Φίλων, π. Φίλωνος καὶ παπ. Διονυσίου: Φίλωνος **Λεμ. 507,** 2·

Φίλων, υἱ. Φίλωνος καὶ π. Διονυσίου: Φίλωνος **Λεμ. 507,** 2·

Φίλων **Λεμ. 567,** 1·

Φίλων, π. Ἀρτεμοῦς: Φίλωνος **Λεμ. 601,** 2·

Φίλων ΜΥΙΩΝ (;) **Λεμ. 611,** 1·

Φίλων, π. Ἀρτέμιδος: Φίλωνος **Λεμ. 611,** 2·

Φίλων, π. Φιλο[- - - -]: Φίλ[ωνος] **Λεμ. 639,** 2·

Φίλων, υί. Τρύφωνος **Ἀβ. Πρ. 3**, 6·
Φίλων **Ἀβ. Πρ. 28**, 1·

Φιλωνίων: Φιλωνίων, υί. Σάμβωνος: Φιλωνίων **Λεμ. 599,** 1·

Φίρμος: Φίρμε **Λάρ. 68,** 1·

Φλάκκος: Λούκιον Αὐιάνιον Φλάκκον **Λάρ. 3**, 2·

Φλαυία: Φλαυία Κρατέρα, θ. Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ: Φλαυία Κρατέρα **Ἀμμ. 36**, 4·

Φλαύιος: Φλαύιος, π. Λουκίου Νομισίου: Φλαυίου **Λεμ. 199,** 2·
Φλαύιος Φι[- -], ἀ. Κειωνίας Καλλιστοῦς Ἀττικῆς (ἀρχιερεύς τῶν Σεβαστῶν): Φλαυίου Φι[- -] **Ἀμμ. 51**, 3·

Φλῶρος: Φλῶρε **Λάρ. 155,** 1·

Φοιβάδα: Φοιβάδα ἡ καὶ Τιμώ, μ. Τιμοῦς καὶ γ. Τίμωνος: Φοιβάδα **Λεμ. 57**, 5·

Φόλβιος: Φολβίο[υ] **Ἀμμ. 166,** 1·

Φρονησία: Φρονησία **Λεμ. 732,** 1·

Χαρίας: Χαρίας, π. Ἐμπύλου: Χαρία **Ἀμμ. 80**, 3·

Χάρις (ὁ): [Χ]ά[ρις] **Λεμ. 787,** 1· Χάρ[ι]ς **Λεμ. 788,** 1·
Χάρι **Λάρ. 91,** 1·

Χάρις: Χάρη **Λεμ. 94**, 1·

Χαρίτων: Χαρίτων, π. Ἀρίστωνος καὶ παπ. Πασινίκης: Χαρί|τωνος **Λεμ. 327,** 4-5·
Χαρίτων **Λάρ. 184,** 2·

Χαρμίων: Χαρμίων, π. Μαρκίας: Χαρμείωνος **Λεμ. 600,** 2·

Χάρμος: Χάρμε **Κερ. 3**, 9·

Χάροψ: [Χά]ροπα **Λεμ. 71**, 3·

Χῖος: Γάιος Ἰούλιος Χεῖος, ἀ. Ἰουλίας Λαμπυρίδος: G. Iulius C[hius] | [. .]dnianus **Ἀμμ. 14,** 1-2· Chii **Ἀμμ. 14,** 2· Γάιος Ἰούλιος Χεῖος **Ἀμμ. 14**, 4· Χε[ίου] **Ἀμμ. 14**, 5·

Χρυσέρως: Χρυσέρως, ἀ. Ἐλπίδος: Χρυσέρως **Λευκ. 92,** 1·

Χρύσιππος: Χρύσιππος, π. Ἀντιπάτρου: Χρυσίππου **Λάρ. 14**, 2·
Χρύσιππος **Ἀμμ. 151**, 1·

Χρυσογόνη: Χρυσογόνη **Λάρ. 72,** 1·

Χρυσόπολιν: Χρυσόπολιν, θ. Δημητρίου: Χρυσόπολι **Λεμ. 438,** 1·

Ψυχάρης: Ψυχάρους **Ἀμμ. 167**, (*γ*) 1·

Ὡραία:	Ὡραία, μ. Ζωσίμου: Ὡρέας **Λεμ. 483,** 2·
Ὠφελία:	Ὠφελία, θ. Μάρκου: Ὠφελία **Λεμ. 227,** 1·
[- - -]φρό[- -]ιε:	**Λάρ. 56,** 1·
[- -]Ḥ̣CM[- -]:	**Λεμ. 749**, 1·
[- -]ṣ̣η[- -]:	**Λεμ. 319**, 1·
[- - - -]ΔΙΑ:	**Λεμ. 479**, 1·
[- - -]ε:	υἱ. Δημητρίου: **Λεμ. 430**, 1·
[- - -]ΙΑΙΝΑ:	**Λάρ. 198**, 1·
[- - -]ΙΟΛΑ	**Λάρ. 42**, 1·
[- - - -κά]ρπου:	**Λευκ. 94**, 1·
[- - - -]κλης:	**Λεμ. 128**, 1·
[- -]λ̣ιος Γαμ[- -]:	**Ἀμμ. 148**, 3·
[- -]νασία:	**Λάρ. 130**, 1·
[- - - - -]ΝΗ:	**Λεμ. 488**, 1·
[- - - -]νφου:	**Λεμ. 378**, 1·
[- -]ον:	υἱ. Σώσου (ἀγορανόμος, προνοητὴς καὶ δεκάπρωτος): **Ἀμμ. 69**, 3·
[- - -]πόσεως	**Λάρ. 145**, 1·

2. Ὀνόματα στὴ λατινική.

Aelia: Aelia Maximina, c. Q. Caecilii Rufi **Ἀμμ. 140,** 7·

Aelius: Publius Aelius Basilides, f. Flavii Valentis: P(ublio) Aelio P(ublici) Basi|lide **Ἀμμ. 127,** 2-3·

Aemilius: [P(ublio)] Aeṃiḷi[o] **Ἀμμ. 129,** 8·

Alexander: Alexan|dri Lada **Λεμ. 119**, 1-2·

Basilides: Publius Aelius Basilides, f. Flavii Valentis: P(ublio) Aelio P(ublici) Basi|lide **Ἀμμ. 127,** 2-3·

Bellicus: C. Bellicus Zmaragdus: C. B[ellici] | Zma[ragdi] **Ἀμμ. 179,** 1-2· **Ἀμμ. 180,** 1-2· **Ἀμμ. 181,** 1-2· [C. Bell]ici | [Zma]ragdi **Ἀμμ. 180,** 1-2· C. Bellic(i) | [Z]m[ar]ạgd(i) **Ἀμμ. 182,** 1-2·

Caecilius: Q. Caecilius Rufus, eques Romanus: Q. C[a]ecilio Rufo **Ἀμμ. 140,** 2·

Caelius: L. Caelius: L. Caeli[o] **Ἀμμ. 99,** 1·

Caesenia: Arriae Caese|niae Paullina(e) **Ἀμμ. 177,** 1-2· **Ἀμμ. 178,** 1-2·

Calvisius: L. Calvisio Ṭ[- - - -] **Πάφ. 31**, 1·

Centurio: C. Decimius Centurio, f. Titi: C(aio) Dec(i)mio | Centurioni **Πάφ. 151**, 1 καὶ 2·

Chius: G. Iulius C[hius] | [. .]dnianus **Ἀμμ. 14,** 1-2· Chii **Ἀμμ. 14,** 2·

Claudia: Cl(audia) Musonia **Πάφ. 1**, 2·

Cornelius: Cornelius Pollio, p. Silvani: Corneli Pollio(nis) **Ἀμμ. 154,** 1·

Decimius: C(aio) Dec(i)mio | Centurioni **Πάφ. 151**, 1 καὶ 2·

Donata: Iulia Donata, f. Olympi: Iu[l]ia | Donata **Λάρ. 37**, 1 καὶ 2·

Firmius: Q. Firmius C. f. Rom. **Ἀβ. Πρ. 17**, 1·

Flavius: Flavius Valens: Fl(avius) Valens **Ἀμμ. 127,** 2-3·

Lampyris: Iulia Lampyris **Ἀμμ. 14,** 2·

Licocatrix: Licocatrix **Ἀμμ. 153,** 1·

Lucius: L. Calvisio Ṭ[- - - -] **Πάφ. 31**, 1·
L. Quedi | Statian(i) **Λεμ. 797**, 1-2·
L(ucius) Mar[- -] **Ἀμμ. 84,** (*α*) 2·
L. Caeli[o] **Ἀμμ. 99,** 1·
L. Rasin- OFF **Ἀμμ. 156,** 1·

Maximina: Aelia Maximina, c. Q. Caecilii Rufi **Ἀμμ. 140,** 7·

Musonia:	Cl(audia) Musonia **Πάφ. 1**, 2·
Nidas:	[G. Iu]lium Nidam **Ἀμμ. 14,** 1·
Olympus:	Olympus, con. Iuliae Donatae: O[l]um|pi **Λάρ. 37**, 1 - 2·
Paullina:	Arriae Caese|niae Paullina(e) **Ἀμμ. 177,** 1-2· **Ἀμμ. 178,** 1-2·
Pollio:	Cornelius Pollio, p. Silvani: Corneli Pollio(nis) **Ἀμμ. 154,** 1·
Publius:	Publius Aelius Basilides, f. Flavii Valentis: P(ublio) Aelio P(ublici) Basi|lide **Ἀμμ. 127,** 2-3·
	[P(ublio)] Aeṃiḷị[o] **Ἀμμ. 129,** 8·
Quintus:	Q. Firmius C. f. Rom. **Ἀβ. Πρ. 17**, 1·
	Q. Caecilius Rufus, eques Romanus: Q. C[a]ecilio Rufo **Ἀμμ. 140,** 2·
Romanesis:	Romanesis **Ἀβ. Πρ. 42**, 1·
Rufus:	Q. Caecilius Rufus, eques Romanus: Q. C[a]ecilio Rufo **Ἀμμ. 140,** 2·
Silvanus:	Silvanus, f. Corneli Pollionis: Silvanus **Ἀμμ. 154,** 2·
Statianus:	L. Quedi | Statian(i) **Λεμ. 797**, 1-2·
Tiro (;):	M. Og̣[u]ln[i]ụs Ṭịṛ[o] (;) P̣ṛ|aef(ectus) **Ἀμμ. 129,** 7-8·
Titus:	Titus, f. C. Decimii Centurionis: T(iti) **Πάφ. 151**, 1·
	Titi **Ἀμμ. 155,** 2·
Valens:	Flavius Valens: Fl(avius) Valens **Ἀμμ. 127,** 2-3·
Zmaragdus:	C. Bellicus Zmaragdus: C. B[ellici] | Zma[ragdi] **Ἀμμ. 179,** 1-2· **Ἀμμ. 180,** 1-2· **Ἀμμ. 181,** 1-2· [C. Bell]ici | [Zma]ragdi **Ἀμμ. 180,** 1-2· C. Bellic(i) | [Z]m[ar]ạgd(i) **Ἀμμ. 182,** 1-2·
CLA:	CLA **Ἀμμ. 158,** 1·
MA[- - - -]:	MA[- - - -] **Ἀμμ. 157,** (*α*) 1·
MAR[- - -]:	MAR[- - -] **Ἀμμ. 157,** (*β*) 1·
M(- -) Au[- - - -]:	M(- -) Au[- - - -] **Ἀμμ. 112,** 1·
[- - -]OCULO[- - -]:	[- - -]OCULO[- - -] **Ἀμμ. 203,** 2·
[- -]OVIDI[- - -]:	[- - -]OVIDI[- - -] **Πάφ. 111**, 1·
[- - -]TIBULI[- - -]:	[- - -]TIBULI[- - -] **Ἀμμ. 203,** 3·

II. ΠΡΟΩΝΥΜΙΑ, ΟΝΟΜΑΤΑ ΓΕΝΟΥΣ, ΕΠΩΝΥΜΑ, ΠΑΡΩΝΥΜΙΑ

Δὲν παρατίθενται τὰ προωνύμια καὶ τὰ ὀνόματα γένους Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων καὶ ἀξιωματούχων.

1. Προωνύμια (*praenomina*)

Gaius: Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος, π. Γ. Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος **Πάφ. 89,** 4·

Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός (γυμνασίαρχος καὶ ἀρχιερεύς), υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ [Κλαυδ]ίας Ἀπφα[ρίου] / Κλαυδίας Ῥοδοκλείας: [Γάιον Οὐ]μμίδιον Πάνταυχον [Κουα|δρατια-νό]ν **Πάφ. 4**, 1-2· Γάιον Οὐμμίδιον Πάνταυ|χον Κουαδρατιανὸν **Πάφ. 89**, 2-3· Γαΐου | Τηρητίνᾳ | Οὐμμιδίου Πανταύχο[υ] **Πάφ. 90**, 4-6·

Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος Πανταυχιανός (ἀρχιερεύς), υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: Γάιον Οὐμμίδιον Τηρητίνᾳ Κουαδρᾶτον τὸν καὶ Πανταυχιανὸν **Πάφ. 90**, 2-4·

Γάιος Ἰούλιος Ἑρμογένης, π. Φιλίππου καὶ ἀ. Μητροῦς: Γάιος Ἰούλι|ος Ἑρμογένης **Πάφ. 85,** 2-3·

Γάιος Ἰούλιος Κρίσπος, π. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας καὶ ἀ. Λικιννίας Μοδέστας: Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου **Πάφ. 83,** 3· [Γαΐου Ἰουλίου] Κρίσπου **Πάφ. 84,** 2·

Γάιος Ἰούλιος Κρίσπος, ἐγγ. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας: Γάιον Ἰούλιον | Κρίσπον **Πάφ. 62**, 3-4·

Γάιος Ἰούλιος Ποτάμων, π. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος: Γαΐου Ἰουλίου | Ποτάμωνος **Πάφ. 83,** 3-4·

Γάιος Ἰούλιος Ποτάμων, υἱ. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος καὶ ἐγγ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης: Γάιον Ἰούλιον Ποτάμωνα **Πάφ. 83,** 2· Γάιον Ἰού]λιον Ποτάμω[να] **Πάφ. 84,** 3·

Γάιος Ἰούλιος Ἀριστόδαμος, ἐγγ. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας: Γάιον Ἰούλιον | Ἀριστόδαμον **Πάφ. 62**, 3-4·

C. Decimius Centurio, f. Titi: C(aio) Dec(i)mio | Centurioni **Πάφ. 151**, 1 καὶ 2·

Γάιος Ἰούλιος Φλαυιανὸς Ἵππαρχος, υἱ. Ἰουλίου Ἱππάρχου καὶ ἀδ. Γαΐου Ἰουλίου Φλαυιανοῦ Μνασέου: [Γάιον] Ἰούλιον | Φλαυιανὸν | Ἵππαρχον **Λάρ. 5**, 1-3·

Γάιος Ἰούλιος Φλαυιανὸς Μνασέας, υἱ. Ἰουλίου Ἱππάρχου καὶ ἀδ. Γαΐου Ἰουλίου Φλαυιανοῦ Ἱππάρχου: [Γάιος Ἰ]ούλιος Φλαυιανὸς Μνασέας **Λάρ. 5**, 4·

Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος (ἄρχων), π. Γαΐου Γερελλανοῦ Καπίτωνος, Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου καὶ Γαΐου Γερελλανοῦ Γελλιανοῦ: Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος **Λάρ. 8**, 5·

Γάιος Γερελλανὸς Καπίτων, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: Γάιος Γερελλανὸς Καπίτων **Λάρ. 8**, 6·

Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: Γάιος | Γερελλανὸς Ῥ̣ο̣[ῦφος (;)] **Λάρ. 8**, 6-7·

Γάιος Γερελλανὸς Γελλιανός, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: [Γάιο]ς Γερελλανὸς Γελλιανός **Λάρ. 8**, 7·

Γάιος Τέττιος Καικιλιανός, π. Γαΐου Τεττίου Καικιλιανοῦ: Γαΐου Τεττίου [Κ]αικιλιανοῦ **Λάρ. 20**, 3·

Γάιος Τέττιος Καικιλιανός, υἱ. Γαΐου Τεττίου Καικιλιανοῦ: Γάιον Τέττιον [Κ]αικιλιανόν **Λάρ. 20**, 2·

Γάιος Ἰ̣[- -]: Γαΐου Ἰ̣[- -] **Ἀμμ. 5**, 3·

Γάιος Ἰούλιος Νίδας: [G. Iu]lium Nidam **Ἀμμ. 14,** 1· [Γάιον] Ἰούλιον Νίδαν **Ἀμμ. 14**, 4·

Γάιος Ἰούλιος Χεῖος [. .δν]ιανὸς: G. Iulius C[hius] | [. .]dnianus **Ἀμμ. 14,** 1-2· Chii **Ἀμμ. 14,** 2· Γάιος Ἰούλιος Χεῖος | [. .δν]ιανὸς **Ἀμμ. 14**, 4-5·

Γαΐῳ Νη[- -] **Ἀμμ. 135,** 5·

Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ ἕνα ἄτομο, βλ. Γαΐου **Ἀμμ. 110,** 12·

Lucius: L. Calvisio Ṭ[- - - -] **Πάφ. 31**, 1·

Λούκιος Σέργιος Ἀρριανός (συγκλητικὸς καὶ τριβοῦνος), ἀδ. Σεργίας Δημητρίας: [Λ]ούκιον Σέργιον Κα[- - -] | Ἀρριανόν **Πάφ. 66**, 1-2·

Λούκιον Οὐιτέλλιον Κρισ|πεῖνον **Πάφ. 99**, 2-3·

Λούκιος Νομίσιος, υἱ. Φλαυίου: Λούκιον Νομίσιον **Λεμ. 199,** 1·

Λούκιος Οὐιτέλ|λιος Καλλίνικος **Λεμ. 791,** 1-2·

L. Quedi | Statian(i) **Λεμ. 797**, 1-2·

Λούκιος Αὐιάνιος Φλάκκος: Λούκιον Αὐιάνιον Φλάκκον **Λάρ. 3**, 2·

L(ucius) Mar[- -] **Ἀμμ. 84,** (*α*) 2·

L. Caeli[o] **Ἀμμ. 99,** 1·

Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ τρία ἄτομα, βλ. Λούκειε **Λεμ. 88**, 1· Λουκία **Λεμ. 372,** 1· Λούκιος, υἱ. Πειθούσης: Λούκις **Λεμ. 459,** 1·

Marcus: Μᾶρκος Κάνιος Αἴλιος Μαρκελλῖνος, υἱ. Μάρκου Κανίου Κυιντιανοῦ καὶ ἀ. Ὀκταβίας Κλωδιανῆς: Μ. Κάνιον Αἴλιον | Μαρκέλλεινον **Πάφ. 96**, 2-3·

Μᾶρκος Κάνιος Κυιντιανός, π. Μ. Κανίου Αἰλίου Μαρκελλίνου καὶ ἀ. Ὀκταβίας Κλωδιανῆς: Μ. Κάνιος Κυιντιανὸς **Πάφ. 96**, 4·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Τίμων, ἀ. Ἡλιοδώρας: Μ. Ἀ[ὐρηλίου] | Τ̣είμω[νος] **Λεμ. 36**, 3-4·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Κράτερος, υἱ. Πρόκλας: [Μ. Αὐρ. Κρ]άτερον **Λεμ. 43**, 1·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἡλιόδωρος: [Μ. Αὐρ.] Ἡλιόδωρον **Λεμ. 44**, 5·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Τίμων: Μ̣. [Αὐρ.] | [Τί]μων **Λεμ. 44**, 6-7·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἡλιόδωρος (ἄρχων): Μ̣. Ἀ̣ὐ[ρ.] (;) Ἡ̣λ̣ι̣|[όδωρον], **Λεμ. 45**, 1-2·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἄμεμπτος, π. Μάρκου Αὐρηλίου Ἡλιοδώρου (ἄρχων, γραμματεύς, ἀγορανόμος καὶ δεκαπρῶτος): Μ. Αὐρ. | Ἄμεμπτος **Λεμ. 45**, 2-3·

Μᾶρκος Κοσκώνιος, υἱ. Φίλωνος: Μᾶρκε | Κοσκώνιε **Λεμ. 481,** 1-2·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Κλαυδιανός, υἱ. Ἡρακλείδου: Μ(άρκος) Αὐρήλιο[ς] | Κλαυδιανὸ[ς] **Λευκ. 75,** 2-3·

Μᾶρκος Νεράτιος Ἀντωνεῖνος: [Μ]ᾶρκον Νεράτι[ον] | [Ἀντων]εῖνον **Λάρ. 26**, 1-2·

Μ̣. Τίτ̣ι̣ος (;) Παντί|σχεινος (τεχνάρχης) **Ἀμμ. 108,** 1-2·

M. Og[u]ln[i]ụs Ṭịṛ[o] (;) P̣ṛ|aef(ectus) **Ἀμμ. 129,** 7-8·

Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ δεκατέσσερα ἄτομα, βλ. Μᾶρκ̣[ον] **Λεμ. 774**, 8· [Μᾶρκ]ος **Λεμ. 774**, 12· Μ[ᾶρκος] **Λεμ. 774**, 21· Μᾶρκον **Λεμ. 774**, 31· Μ. Αὐρ(ηλίου) (;) **Λεμ. 107**, 1· Μᾶρκος, π. Ὠφελίας: Μάρκου **Λεμ. 227,** 2· Μᾶ̣ρκε **Λεμ. 290,** 1· Μᾶρκος, π. Μαρκίωνος: Μάρκου **Λεμ. 368,** 2· Μᾶρκος, υἱ. Κιλικᾶ: Μᾶρκε **Λεμ. 435,** 1· Μᾶρκος, υἱ. Δημητρίου: Μᾶρκε **Λεμ. 503,** 1· Μᾶρκε **Λεμ. 702,** 1· Μᾶρκος **Λάρ. 22**, 1· Μᾶρκος, π. Ἰσιδώρου: Μά[ρκου] **Λάρ. 30**, 2· Μᾶρκος **Λάρ. 30**, 4· Μᾶρκο̣ς **Λάρ. 182**, 3· Μᾶρκε **Ἀμμ. 138,** 1· Μᾶρκε **Ἀβ. Πρ. 19**, 1·

Publius: Publius Aelius Basilides, f. Flavii Valentis: P(ublio) Aelio P(ublici) Basi|lide **Ἀμμ. 127,** 2-3·

[P(ublio)] Aeṃịḷị[o] **Ἀμμ. 129,** 8·

Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ δύο ἄτομα: Ποπλί<u>ου</u> **Λεμ. 145,** 2· Ποπλία **Λεμ. 647,** 1·

Quintus: Q. Caecilius Rufus, eques Romanus: Q. C[a]ecilio Rufo **Ἀμμ. 140,** 2·

Q. Firmius C. f. Rom. **Ἀβ. Πρ. 17**, 1·

Servius: Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός (γυμνασίαρχος, ἀγωνοθέτης, ἀρχιερεύς τῆς Κύπρου καὶ πρεσβευτής): Σέρουιον Σουλπίκιον | Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Λάρ. 179,** 1-2· **Ἀμμ. 31**, 1-2· **Ἀμμ. 32**, 1-2· [Σερουίου | Σουλπικίου Πα]γκλέους Οὐη[ρανιανοῦ] **Ἀμμ. 5**, 6-7· Σέρουιον Σο[υλπίκιον] | Παγκλέα [Οὐηρανιανὸν] **Ἀμμ. 27**, 1-2· [Σερουίου Σου]λ̣πικίου [Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 28**, 6· [Σέρουιον Σουλπί]κιον Πα[γκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 29**, 1· [Σέρουιον Σουλπίκ]ιον Παγκλέ[α] | [Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 30**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπίκ]ι̣ον Π[αγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 33**, 1· [Σέρ]ουιο[ν *ν*

Σου]λ̣π̣[ίκιον] | [Παγ]κλέ[α Οὐηρ]ᾰνιᾰ[νόν] **Ἀμμ. 34**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπ]ίκιρ[ν] | [Παγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 35**, 1-2· [Σερουίου Σ]ουλπικίου | [Παγκλέ]ρ̣υ̣ς Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 36**, 2-3· Σερο[υί]ου | Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανι[α]νοῦ **Ἀμμ. 37**, 1-2· Σερουίου Σουλ[πικίου] | Παγκλέους Οὐηραν[ιανοῦ] **Ἀμμ. 38**, 2-3· Σουλπίκιος [Παγκλῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 96,** 1· [Σέρουιος Σουλ]πίκιος Παγκλ[ῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 97,** 2· Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Ἀμμ. 234,** 1·

Sextus: Σέξτος Κορνήλ[ιος] | Τυχικὸς **Λεμ. 62**, 3-4·

Tiberius: Τιβέριος Κλαύδιος Ὀνησικράτης, υἱ. Ὀνησικράτους (ἄρχων, γραμματεύς, γυμνασίαρχος): Τιβέριον | Κλαύδιον | Ὀνησικράτην **Πάφ. 5**, 1-3·

Τιβέριος Κλαύδιος Τεῦκρος, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Ῥοδοκλέους καὶ ἐγ. Τεύκρου: [Τιβέριον Κλ]αύδιον Τε[ῦκρον] **Πάφ. 63**, 2·

Τιβέριος Κλαύδιος Ῥοδοκλῆς, υἱ. Τεύκρου καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Τεύκρου: [Τιβερίου Κλαυ]δίου Ῥοδοκ[λέους] **Πάφ. 63**, 3·

Τιβέριος Κλαύδιος Αἰνείας, υἱ. Τι(βερίου) Κλαυδίου Αἰνείου: Τι(βέριον) Κλαύδιον | Αἰνείαν **Κερ. 2**, 1 καὶ 3·

Τιβέριος Κλαύδιος Αἰνείας, π. Τιβερίου Κλαυδίου Αἰνείου: Τι(βερίου) | Κλαυδίου Αἰνείου **Κερ. 2**, 1-2·

Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος (ἱερομνήμων, ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς Συγκλήτου, ἀγωνοθέτης τετράκις, γραμματεὺς βουλῆς καὶ δήμου καὶ ἄρχων τῆς πόλεως): Τιβέριον Κλαύδιον Νικοπολινὸν Ἵππαρχ[ον] **Λάρ. 8**, 1·

Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος Ἰοῦστος (ἀρχιερεὺς τῆς νήσου): Τιβέριον Κλαύδιον | Ὕλ(λ)ον (;) Ἰοῦστον **Λάρ. 9**, 2-3·

Τιβέριος Κλαύδιος Μνασέας Λούκιος, υἱ. Μνασέου: Τιβέριον | Κλαύ[διον] ... | ... [Μνασ]έαν Λούκιον **Λάρ. 10**, 1-3·

Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου καὶ ἀ. Γεγανίας Λουκιφέρας (ἄρχων τῆς πόλεως, πρεσβευτὴς καὶ πολλάκις

γυμνασίαρχος): Τιβέριον Κλαύδιον | Ἰσίδωρον **Λάρ. 38,** 1 καὶ 2·

Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, π. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου: Τιβερίου Κλαυδίου | Ἰσιδώρου **Λάρ. 38,** 1-2·

Τιβέριος Κλαύδιος Μέντωρ, π. Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος: Τιβέριος Κλαύδιος | Μέντωρ **Ἀμμ. 37**, 3-4·

Τιβέριος Κλαύδιος Παγκλῆς Ουηρανιανός, ἀ. Κλαυδίας Μηνοδωρίδος καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους: Τιβερίου Κλαυ[δίου] | Παγκλέους Οὐηρανιαν[οῦ] **Ἀμμ. 38**, 5-6· Τιβερίου Κλαυδίου Π[αγκλέους] | Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 40**, 2-3· Κλαυδίου [Παγκλέους] | [Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 41**, 1-2·

Τιβέριος Κλαύδιος Παγκλῆς, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ καὶ π. Σεργίας: Τιβέριον Κλαύδιο[ν] | Παγκλέα **Ἀμμ. 40**, 1 καὶ 4· [Τιβέριον Κλαύδι]ον | [Πα]γκλέ[α] **Ἀμμ. 41**, 1-2· [Τιβερίου] | Κλα[υδίου] | Π□[αγκλέους] **Ἀμμ. 43**, 1-3·

Τιβέριος Κλαύδιος Ἡρακλείδης, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος καὶ ἀ. Κλαυδίας Οὐηρανιανῆς: Τιβέριον Κ[λαύδιον] | Ἡρακλε[ί]δην **Ἀμμ. 42**, 1 καὶ 4·

Τιβέριος Κλαύδιος Μηνόδωρος, π. Κλαυδίας Οὐηρανιανῆς: Τιβερίου Κ[λαυδίου] | Μηνοδώρ[ου] **Ἀμμ. 42**, 7-8·

Titus: Τίτος Αὐρήλιος Τίμων Ὀνήσιλος Ἑτερειδίων, ἀν. Σεργίας Δημητρίας: Τ. Αὐρή(λιον) Τείμωνα Ὀνήσι|λον Ἑτ[ε]ρειδίωνα **Πάφ. 11**, 1-2·

Τίτος Φλαύιος Κρισπιανὸς Φίλων: Τίτος Φλαύιος | Κρι<σ>πειανὸς Φίλων **Πάφ. 99**, 3-4·

Titus, f. C. Decimii Centurionis: T(iti) **Πάφ. 151**, 1·

Τίτος Αὐρήλιος Τίμων: Τ. Αὐρ. Τί[μωνα] **Λεμ. 48**, 1·

Τίτος Φλάουιος Ζήνων: Τίτος Φλάουιος | Ζήνων **Λευκ. 12**, 3-4·

Τίτος Φλάουιος Ἡλιόδωρος **Ἀμμ. 30**, 11·

Titi **Ἀμμ. 155,** 2·

2. Ὀνόματα γένους (*nomina*)

Aelius: Publius Aelius Basilides, f. Flavii Valentis: P(ublio) Aelio P(ublici) Basi|lide **Ἀμμ. 127,** 2-3·

Aelia Maximina, c. Q. Caecilii Rufi **Ἀμμ. 140,** 7·

Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ ἕνα ἄτομο, βλ. [Αἰ]λία **Λεμ. 26**, 6·

Aemilius: [P(ublio)] Aeṃiḷi̯[o] **Ἀμμ. 129,** 8·

Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ ἕνα ἄτομο, βλ. Αἰμιλία **Λεμ. 56**, 5·

Acilius: Ἀκείλιον Νικόδημον **Λάρ. 24**, 1·

Aurelianus: Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ ἕνα ἄτομο, βλ. Αὐρηλιαν̣[ὸν] **Ἀμμ. 240,** (*β*) 3·

Aurelius: Τίτος Αὐρήλιος Τίμων Ὀνήσιλος Ἑτερειδίων, ἀν. Σεργίας Δημητρίας: Τ. Αὐρή(λιον) Τείμωνα Ὀνήσι|λον Ἑ̣τ[ε]ρειḍίῳ̣ν̣α **Πάφ. 11**, 1-2·

Σεργία Αὐρηλία Ῥηγῖνα (ὑπατική): [Σεργίαν] Αὐρηλ[ία]ν Ῥηγεῖ|ναν **Πάφ. 102**, 2-3· Ῥηγῖνα **Πάφ. 103**, 3· [Σε]ργίαν Αὐ|[ρηλί]αν Ῥηγεῖ|[ναν] **Λεμ. 26**, 1-3·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Τίμων, ἀ. Ἡλιοδώρας: Μ. Ἀ̣[ὐρηλίου] | Τ̣είμω[νος] **Λεμ. 36**, 3-4·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Κράτερος, υἱ. Πρόκλας: [Μ. Αὐρ. Κρ]άτερον **Λεμ. 43**, 1·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἡλιόδωρος: [Μ. Αὐρ.] Ἡλιόδωρον **Λεμ. 44**, 5·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἡλιόδωρος (ἄρχων): Μ̣. Α̣ὐ̣[ρ.] (;) Ἡ̣λ̣ι̣|[όδωρον], **Λεμ. 45**, 1-2·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἀμεμπτος, π. Μάρκου Αὐρηλίου Ἡλιοδώρου (ἄρχων, γραμματεύς, ἀγορανόμος καὶ δεκαπρῶτος): Μ. Αὐρ. | Ἀμεμπτος **Λεμ. 45**, 2-3·

Αὐρηλία Ἡλιοδώρα: Αὐρ(ηλίας) Ἡλιοδ[ώρας] **Λεμ. 46**, 3·

Τίτος Αὐρήλιος Τίμων: Τ. Αὐρ. Τί̣[μωνα] **Λεμ. 48**, 1·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Κλαυδιανός, υἱ. Ἡρακλείδου: Μ(άρκος) Αὐρήλιο[ς] | Κλαυδιανὸ[ς] **Λευκ. 75,** 2-3·

Αὐρήλιος Ἀπολλωνίδης: [Αὐρ]ήλ[ιο]ς Ἀπολλωνί|δης **Λάρ. 25**, 3-4·

Αὐρήλιος Ἀρίστων (ἰατρός), π. Αὐρηλίας Ὀνησιμιανῆς τῆς καὶ Ὀλυμπιανῆς: Αὐρήλιος | Ἀρίστων **Λάρ. 32**, 6-7·

Αὐρηλία Ὀνησιμιανὴ ἡ καὶ Ὀλυμπιανή, θ. Αὐρηλίου Ἀρίστωνος: Αὐρ. Ὀλυμ|πιανῆς **Λάρ. 32**, 13-14·

Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ δύο ἄτομα, βλ. [Α]ὐρηλία **Λεμ. 26**, 5 καὶ Μ. Αὐρ(ηλίου) (;) **Λεμ. 107**, 1·

Avianius: Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ δύο ἄτομα, βλ. Αὐιανία **Λάρ. 29**, 5· Αὐιάνιος **Λάρ. 29**, 5·

Caecilius: Q. Caecilius Rufus, eques Romanus: Q. C[a]ecilio Rufo **Ἀμμ. 140,** 2·

Caelius: L. Caeli[o] **Ἀμμ. 99,** 1·

Calvisius: L. Calvisio Ṭ[- - - -] **Πάφ. 31**, 1·

Caneius: Μᾶρκος Κάνιος Αἴλιος Μαρκελλῖνος, υἱ. Μάρκου Κανίου Κυιντιανοῦ καὶ ἀ. Ὀκταβίας Κλωδιανῆς: Μ. Κάνιον Αἴλιον | Μαρκέλλεινον **Πάφ. 96**, 2-3·

Μᾶρκος Κάνιος Κυιντιανός, π. Μ. Κανίου Αἰλίου Μαρκελλίνου καὶ ἀ. Ὀκταβίας Κλωδιανῆς: Μ. Κάνιος Κυιντιανὸς **Πάφ. 96**, 4·

Ceionius: Κειωνίαν Καλλιστὼ Ἀττικὴν **Ἀμμ. 51**, 2·

Claudianus: Μ(άρκος) Αὐρήλιο[ς] Κλαυδιανὸ[ς] **Λεμ. 78**, 3·

Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ τρία ἄτομα, βλ. [Κλαυδια]ν̣ὸς (;) **Λεμ. 68**, 2· [Κλαυ]διαν[οῦ] **Λεμ. 68**, 3· Κλαυδιανός, υἱ. Θυλλικοῦ: Κλαυδιανός **Λεμ. 73**, 2·

Claudius: Cl(audia) Musonia **Πάφ. 1**, 2·

Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον (ἀρχιέρεια), θ. Τεύκρου καὶ γ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ μ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: [Κλαυδ]ία Ἀπφά[ριον] **Πάφ. 4**, 6· Κλαυδία Ῥοδόκλεια **Πάφ. 89,** 5· Κλαυδία Ἀπφάριον **Πάφ. 90**, 8·

Τιβέριος Κλαύδιος Ὀνησικράτης, υἱ. Ὀνησικράτους (ἄρχων, γραμματεύς, γυμνασίαρχος): Τιβέριον | Κλαύδιον | Ὀνησικράτην **Πάφ. 5**, 1-3·

Τιβέριος Κλαύδιος Τεῦκρος, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Ῥοδοκλέους καὶ ἐγ. Τεύκρου: [Τιβέριον Κλ]αύδιον Τε[ῦκρον] **Πάφ. 63**, 2·

Τιβέριος Κλαύδιος Ῥοδοκλῆς, υἱ. Τεύκρου καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Τεύκρου: [Τιβερίου Κλαυ]δίου Ῥοδοκ[λέους] **Πάφ. 63**, 3·

Τιβέριος Κλαύδιος Αἰνείας, υἱ. Τι(βερίου) Κλαυδίου Αἰνείου: Τι(βέριον) Κλαύδιον | Αἰνείαν **Κερ. 2**, 1 καὶ 3·

Τιβέριος Κλαύδιος Αἰνείας, π. Τιβερίου Κλαυδίου Αἰνείου: Τι(βερίου) | Κλαυδίου Αἰνείου **Κερ. 2**, 1-2·

Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος (ἱερομνήμων, ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς Συγκλήτου, ἀγωνοθέτης τετράκις, γραμματεὺς βουλῆς καὶ δήμου καὶ ἄρχων τῆς πόλεως): Τιβέριον Κλαύδιον Νικοπολινὸν Ἵππαρχ[ον] **Λάρ. 8**, 1·

Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος Ἰοῦστος (ἀρχιερεὺς τῆς νήσου): Τιβέριον Κλαύδιον | Ὕλ(λ)ον (;) Ἰοῦστον **Λάρ. 9**, 2-3·

Τιβέριος Κλαύδιος Μνασέας Λούκιος, υἱ. Μνασέου: Τιβέριον | Κλαύ[διον] ... | ... [Μνασ]έαν Λούκιον **Λάρ. 10**, 1-3·

Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου καὶ ἀ. Γεγανίας Λουκιφέρας (ἄρχων τῆς πόλεως, πρεσβευτὴς καὶ πολλάκις γυμνασίαρχος): Τιβέριον Κλαύδιον | Ἰσίδωρον **Λάρ. 38,** 1 καὶ 2·

Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, π. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου: Τιβερίου Κλαυδίου | Ἰσιδώρου **Λάρ. 38,** 1-2·

Τιβέριος Κλαύδιος Μέντωρ, π. Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος: Τιβέριος Κλαύδιος | Μέντωρ **Ἀμμ. 37**, 3-4·

Κλαύδιος Μέντωρ, π. Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος: Κλαυδίου Μέ[ν]τορος **Ἀμμ. 37**, 3·

Κλαυδία Μηνοδωρίς, γ. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ: Κλαυδία Μηνοδωρὶ[ς] **Ἀμμ. 38**, 6·

Τιβέριος Κλαύδιος Παγκλῆς Ουηρανιανός, ἀ. Κλαυδίας Μηνοδωρίδος καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους: Τιβερίου

Κλαυ[δίου] | Παγκλέους Οὐηρανιαν[οῦ] **Ἀμμ. 38**, 5-6· Τιβερίου Κλαυδίου Π[αγκλέους] | Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 40**, 2-3· Κλαυδίου [Παγκλέους] | [Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 41**, 1-2·

Τιβέριος Κλαύδιος Παγκλῆς, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ καὶ π. Σεργίας: Τιβέριον Κλαύδιο[ν] | Παγκλέα **Ἀμμ. 40**, 1 καὶ 4· [Τιβέριον Κλαύδι]ον | [Πα]γκλέ[α] **Ἀμμ. 41**, 1-2· [Τιβερίου] | Κλα[υδίου] | Π̣[αγκλέους] **Ἀμμ. 43**, 1-3·

Τιβέριος Κλαύδιος Ἡρακλείδης, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος καὶ ἀ. Κλαυδίας Οὐηρανιανῆς: Τιβέριον Κ[λαύδιον] | Ἡρακλε[ί]δην **Ἀμμ. 42**, 1 καὶ 4·

Τιβέριος Κλαύδιος Μηνόδωρος, π. Κλαυδίας Οὐηρανιανῆς: Τιβερίου Κ[λαυδίου] | Μηνοδώρ[ου] **Ἀμμ. 42**, 7-8·

Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ ἕνα ἄτομο, βλ. Κλαύ[διος] **Πάφ. 47**, 1·

Clodiana: Ὀκταβία Κλωδιανή, μ. Μ. Κανίου Αἰλίου Μαρκελλίνου καὶ γ. Μ. Κανίου Κυιντιανοῦ: Ὀκταβία Κλωδιάνη{ι} **Πάφ. 96**, 5·

Clodia: Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ ἕνα ἄτομο, βλ. Κλωδία, θ. Ἀριστοκράτους: Κλωδίαν **Πάφ. 98**, 2·

Cornelius: Κο[ρνη]λίαν Νίκην **Πάφ. 95**, 2·

Σέξτος Κορνήλ[ιος] | Τυχικὸς **Λεμ. 62**, 3-4·

Cornelius Pollio, p. Silvani: Corneli Pollio(nis) **Ἀμμ. 154,** 1·

Cosconius: Μᾶρκος Κοσκώνιος, υἱ. Φίλωνος: Μᾶρκε | Κοσκώνιε **Λεμ. 481,** 1-2·

Decimius: C. Decimius Centurio, f. Titi: C(aio) Dec(i)mio | Centurioni **Πάφ. 151**, 1 καὶ 2·

Firmius: Q. Firmius C. f. Rom. **Ἀβ. Πρ. 17**, 1·

Flavius: Τίτος Φλαύιος Κρισπιανὸς Φίλων: Τίτος Φλαύιος | Κρι<σ>πειανὸς Φίλων **Πάφ. 99**, 3-4·

Τίτος Φλάουιος Ζήνων: Τίτος Φλάουιος | Ζήνων **Λευκ. 12**, 3-4·

Τίτος Φλάουιος Ἡλιόδωρος **Ἀμμ. 30**, 11·

Φλαυία Κρατέρα, γ. Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ: Φλαυία Κρατέρα **Ἀμμ. 36**, 4·

Φλαύιος Φι[- -], ἀ. Κειωνίας Καλλιστοῦς Ἀττικῆς (ἀρχιερεύς τῶν Σεβαστῶν): Φλαυίου Φι[- -] **Ἀμμ. 51**, 3·

Flavius Valens, p. P. Aelii Basilidis: Fl(avius) Valens **Ἀμμ. 127,** 2-3·

Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ ἕνα ἄτομο, βλ. Φλαύιος, π. Λουκίου Νομισίου: Φλαυίου **Λεμ. 199,** 2·

Geganius: Γεγανία Λουκιφέρα, γ. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου: Γεγανία Λουκιφέρα **Λάρ. 38,** 6·

Gerellanus: Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος (ἄρχων), π. Γαΐου Γερελλανοῦ Καπίτωνος, Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου καὶ Γαΐου Γερελλανοῦ Γελλιανοῦ: Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος **Λάρ. 8**, 5·

Γάιος Γερελλανὸς Καπίτων, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: Γάιος Γερελλανὸς Καπίτων **Λάρ. 8**, 6·

Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: Γάιος | Γερελλανὸς Ῥ̣ο̣[ῦφος (;)] **Λάρ. 8**, 6-7·

Γάιος Γερελλανὸς Γελλιανός, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: [Γάιο]ς Γερελλανὸς Γελλιανός **Λάρ. 8**, 7·

Iulianus: Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ ἕνα ἄτομο, βλ. [Ἰου]λιανέ **Πάφ. 34**, 1·

Iulius: Γάιος Ἰούλιος Ἀριστόδαμος, ἐγγ. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας: Γάιον Ἰούλιον | Ἀριστόδαμον **Πάφ. 62**, 3-4·

Γάιος Ἰούλιος Ἑρμογένης, π. Φιλίππου καὶ ἀ. Μητροῦς: Γάιος Ἰούλι|ος Ἑρμογένης **Πάφ. 85,** 2-3·

Γάιος Ἰούλιος Κρίσπος, π. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας καὶ ἀ. Λικιννίας Μοδέστας: Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου **Πάφ. 83,** 3· [Γαΐου Ἰουλίου] Κρίσπου **Πάφ. 84,** 2·

Γάιος Ἰούλιος Κρίσπος, ἐγγ. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας: Γάιον Ἰούλιον | Κρίσπον **Πάφ. 62**, 3-4·

Γάιος Ἰούλιος Ποτάμων, π. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος: Γαΐου Ἰουλίου | Ποτάμωνος **Πάφ. 83,** 3-4·

Γάιος Ἰούλιος Ποτάμων, υἱ. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος καὶ ἐγγ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης:

Γάιον Ἰούλιον Ποτάμωνα **Πάφ. 83,** 2· Γάιον Ἰού]λιον Ῥοτάμω[να] **Πάφ. 84,** 3·

Ἰουλία Σακρικόλα Μοδέστα, θ. Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου καὶ Λικιννίας Μοδέστας, ἐγγ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης καὶ γ. Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου καὶ Γαΐου Ἰουλίου Ἀριστοδάμου: Ἰουλία Σακρικόλα | Μοδέστα **Πάφ. 62**, 1-2· Ἰουλίαν Σακρικόλαν **Πάφ. 83,** (*α*) 2·

Ἰούλιος Διονυσιανός: Ἰουλ(ίου) | Διονυσι|ανοῦ **Πάφ. 32**, 1-3·

Γάιος Ἰούλιος Φλαυιανὸς Ἵππαρχος, υἱ. Ἰουλίου Ἱππάρχου καὶ ἀδ. Γαΐου Ἰουλίου Φλαυιανοῦ Μνασέου: [Γάιον] Ἰούλιον | Φλαυιανὸν | Ἵππαρχον **Λάρ. 5**, 1-3·

Ἰούλιος Ἵππαρχος, π. Γαΐου Ἰουλίου Φλαυιανοῦ Ἱππάρχου: Ἰουλ[ί]ου Ἱπ̣[π]άρχ̣[ου] **Λάρ. 5**, 1·

Γάιος Ἰούλιος Φλαυιανὸς Μνασέας, υἱ. Ἰουλίου Ἱππάρχου καὶ ἀδ. Γαΐου Ἰουλίου Φλαυιανοῦ Ἱππάρχου: [Γάιος Ἰ]ούλιος Φλαυιανὸς Μνασέας **Λάρ. 5**, 4·

Ἰουλία Δωνᾶτα (ἀπελευθέρα Ὀλύμπου) **Λάρ. 37,** 4· Iulia Donata, f. Olympi: Iu[l]ia | Donata **Λάρ. 37**, 1 καὶ 2·

Γάιος Ἰούλιος Νίδας: [G. Iu]lium Nidam **Ἀμμ. 14,** 1· [Γάιον] Ἰούλιον Νίδαν **Ἀμμ. 14**, 4·

Γάιος Ἰούλιος Χεῖος [. .δν]ιανὸς: G. Iulius C[hius] | [. .]dnianus **Ἀμμ. 14,** 1-2· Chii **Ἀμμ. 14,** 2· Γάιος Ἰούλιος Χεῖος | [. .δν]ιανὸς **Ἀμμ. 14**, 4-5·

Ἰουλία Λαμπυρίς, γ. Γαΐου Ἰουλίου Χείου: Iulia Lampyris **Ἀμμ. 14,** 2· Ἰουλία Λαμπυρὶς **Ἀμμ. 14**, 6·

Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ δύο ἄτομα, βλ. **Λεμ. 517,** 1: Ἰουλία, θ. Ἀρίστωνος: Ἰουλία καὶ **Λεμ. 723,** 1: Ἰούλιε·

Licinius: Λικιννία Μοδέστα, θ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης καὶ γ. Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου καὶ μ. Ἰουλίας Σακρικόλας: Λικιννίας Μοδέστας **Πάφ. 83,** (*α*) 4·

Λικιννία Ἀγαπωμένη, μ. Λικιννίας Μοδέστας καὶ Λικιννίας Ἰσουλλάνας καὶ για. Ἰουλίας Σακρικόλας καὶ Γαΐου Ἰουλίου

Ποτάμωνος: Λικιννία | Ἀγαπωμένη **Πάφ. 83,** (*α*) 5· **Πάφ. 83,** (*β*) 5-6· Λικινία **Πάφ. 84,** 4·

Λικιννία Ἰσουλλάνα, θ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης καὶ γ. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος καὶ μ. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος: Λικιννίας | Ἰσουλλάνα **Πάφ. 83,** (*β*) 4-5·

Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ ἕνα ἄτομο, βλ. Λικιννία **Λεμ. 489,** 1·

Mallaeus: Ἀπολλώνιος Μαλλαῖος, υἱ. Ἀπολλωνίου: Ἀπολλώνιος **Λάρ. 11**, 3·

Marcellus: Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ δύο ἄτομα, βλ. Μάρκελλε **Λάρ. 86,** 1· Μάρκελλε **Λάρ. 87,** 1·

Marcianus: Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ τρία ἄτομα, βλ. Μαρκιανός, υἱ. Ζωσαρίου: Μαρκιαν[ὲ] **Λεμ. 389,** 1· Μαρκιανὲ **Λάρ. 75**, 1· Μαρκιανὰ **Λάρ. 168,** 1·

Marcius: [Μαρ(;)]κ̣ία | Νεωτέρα **Πάφ. 28**, 1-2·

Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ ἕξι ἄτομα, βλ. Μαρκία, μ. Τίμωνος: Μαρκία **Λεμ. 785**, 9· Μαρκία **Λεμ. 315,** 1· Μαρκία **Λεμ. 328,** 1· Μαρκία, θ. Χαρμίωνος: Μαρκεία **Λεμ. 600,** 1· Μαρκία, θ. Μαρι[- - -]: Μαρκία **Λάρ. 76,** 1· Μαρκία, θ. Ζωίλου: Μαρκία **Λάρ. 99,** 1·

Neratius: Μᾶρκος Νεράτιος Ἀντωνεῖνος: [Μ]ᾶρκον Νεράτι[ον] | [Ἀντων]εῖνον **Λάρ. 26**, 1-2·

Octavius: Ὀκταβία Κλωδιανή, μ. Μ. Κανίου Αἰλίου Μαρκελλίνου καὶ γ. Μ. Κανίου Κυιντιανοῦ: Ὀκταβία Κλωδιάνη{ι} **Πάφ. 96**, 5·

Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ ἕνα ἄτομο, βλ. Ὀκταούιος (ἰατρός) **Πάφ. 94**, 2·

Pinnius: Πίννιος Ῥεστιτοῦτος **Πάφ. 42**, 1·

Primarius: Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ ἕνα ἄτομο, βλ. Πρειμαρία **Λάρ. 41,** 1·

Primus: Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ ἕνα ἄτομο, βλ. Πρῖμος, υἱ. Γάμου: Π̣ρ̣ῖμ̣ε̣ **Λεμ. 264,** 1·

Proclus: Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ τρία ἄτομα, βλ. Πρόκλα, μ. Μ. Αὐρηλίου Κρατέρου: Πρόκλ̣[α] **Λεμ. 43**, 6· Πρόκλα **Λεμ. 82**, 1· Πρώκλαι **Λάρ. 120,** 1·

Rudius: Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ ἕνα ἄτομο, βλ. Ῥουντία, θ. Νικαίου: Ῥουντία **Λεμ. 345,** 1·

Secundus: Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ δύο ἄτομα, βλ. Σεκόνδα, θ. Ἀπολλωνίου: Σεκόνδα **Λεμ. 710,** 1· Σεκούνδου **Λάρ. 30**, 3·

Sergius: Σεργία Δημητρία, γ. Τ. Αὐρηλίου Τίμωνος Ὀνησίλου: Σεργία | Δημ[ητ]ρία **Πάφ. 11**, 2-3·

Λούκιος Σέργιος Ἀρριανός (συγκλητικὸς καὶ τριβοῦνος), ἀδ. Σεργίας Δημητρίας: [Λ]ούκιον Σέργιον Κα[- - -] | Ἀρριανόν **Πάφ. 66**, 1-2·

Σεργία Δημητρία, ἀδ. Λουκίου Σεργίου Ἀρριανοῦ: **Πάφ. 66**, 3·

Σεργία Αὐρηλία Ῥηγῖνα (ὑπατική): [Σεργίαν] Αὐρηλ[ία]ν Ῥηγεῖ|ναν **Πάφ. 102**, 2-3· Ῥηγῖνα **Πάφ. 103**, 3· [Σε]ργίαν Αὐ|[ρηλί]αν Ῥηγεῖ|[ναν] **Λεμ. 26**, 1-3·

Σεργία Φίλα, θ. Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ: Σεργί[αν Φί]λαν **Ἀμμ. 37**, 1· Σεργίαν Φίλαν **Ἀμμ. 38**, 1·

Σεργία, θ. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους: Σεργ[ίαν] **Ἀμμ. 43**, 3·

Sulpicius: Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός (γυμνασίαρχος, ἀγωνοθέτης, ἀρχιερεύς τῆς Κύπρου καὶ πρεσβευτής): Σέρουιον Σουλπίκιον | Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Λάρ. 179,** 1-2· **Ἀμμ. 31**, 1-2· **Ἀμμ. 32**, 1-2· [Σερουίου | Σουλπικίου Πα]γκλέους Οὐη[ρανιανοῦ] **Ἀμμ. 5**, 6-7· Σέρουιον Σο[υλπίκιον] | Παγκλέα [Οὐηρανιανὸν] **Ἀμμ. 27**, 1-2· [Σερουίου Σου]λ̣πικίου [Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 28**, 6· [Σέρουιον Σουλπί]κιον Πα[γκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 29**, 1· [Σέρουιον Σουλπίκ]ιον Παγκλέ[α] | [Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 30**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπίκ]ι̣ον Π[αγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 33**, 1· [Σέρ]ουιο[ν ν Σου]λ̣π̣[ίκιον] | [Παγ]κλέ[α Οὐηρ]α̣νι̣α̣[νόν] **Ἀμμ. 34**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπ]ίκιρ[ν] | [Παγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 35**, 1-2· [Σερουίου Σ]ουλπικίου | [Παγκλέ]ρ̣υ̣ς Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 36**, 2-3· Σερο[υί]ου | Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανι[α]νοῦ **Ἀμμ. 37**, 1-2· Σερουίου Σουλ[πικίου] | Παγκλέους Οὐηραν[ιανοῦ] **Ἀμμ. 38**, 2-3· Σουλπίκιος [Παγκλῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 96,** 1· [Σέρουιος Σουλ]πίκιος Παγκλ[ῆς

Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 97,** 2· Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Ἀμμ. 234,** 1·

Tertius: Ὡς ἁπλὸ ὄνομα φέρεται ἀπὸ δύο ἄτομα, βλ. Τερτία **Πάφ. 27**, 5· Τερτία, μ. Εὐτυχίδος: Τερτία<ς> **Λεμ. 518,** 2·

Titius: Μ. Τίτιος (;) Παντί|σχεινος (τεχνάρχης) **Ἀμμ. 108,** 1-2·

Ummidius: Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος, π. Γ. Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος **Πάφ. 89,** 4·

Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός, υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ [Κλαυδ]ίας Ἀπφα[ρίου] / Κλαυδίας Ῥοδοκλείας (γυμνασίαρχος καὶ ἀρχιερεύς): [Γάιον Οὐ]μμίδιον Πάνταυχον [Κουα|δρατιανό]ν **Πάφ. 4**, 1-2· Γάιον Οὐμμίδιον Πάνταυ|χον Κουαδρατιανὸν **Πάφ. 89**, 2-3· Γαΐου | Τηρητίνᾳ | Οὐμμιδίου Πανταύχο[υ] **Πάφ. 90**, 4-6·

Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος Πανταυχιανός (ἀρχιερεύς), υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: Γάιον Οὐμμίδιον Τηρητίνᾳ Κουαδρᾶτον τὸν καὶ Πανταυχιανὸν **Πάφ. 90**, 2-4·

Valens: Flavius Valens, p. P. Aelii Basilidis: Fl(avius) Valens **Ἀμμ. 127,** 2-3·

Vitellius: Λούκιον Οὐιτέλλιον Κρισ|πεῖνον **Πάφ. 99**, 2-3·

Λούκιος Οὐιτέλ|λιος Καλλίνικος **Λεμ. 791,** 1-2·

3. Ἐπώνυμα (*cognomina*)

Ἀγαπωμένη: Λικιννία Ἀγαπωμένη, μ. Λικιννίας Μοδέστας καὶ Λικιννίας Ἰσουλλάνας καὶ για. Ἰουλίας Σακρικόλας καὶ Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος: Λικιννία | Ἀγαπωμένη **Πάφ. 83,** (*α*) 5· **Πάφ. 83,** (*β*) 5-6· Λικινία **Πάφ. 84,** 4·

Αἴλιος: Μᾶρκος Κάνιος Αἴλιος Μαρκελλῖνος, υἱ. Μάρκου Κανίου Κυιντιανοῦ καὶ ἀ. Ὀκταβίας Κλωδιανῆς: Μ. Κάνιον Αἴλιον | Μαρκέλλεινον **Πάφ. 96**, 2-3·

Αἰνείας: Τιβέριος Κλαύδιος Αἰνείας, υἱ. Τι(βερίου) Κλαυδίου Αἰνείου: Τι(βέριον) Κλαύδιον | Αἰνείαν **Κερ. 2**, 1 καὶ 3·

Τιβέριος Κλαύδιος Αἰνείας, π. Τιβερίου Κλαυδίου Αἰνείου: Τι(βερίου) | Κλαυδίου Αἰνείου **Κερ. 2**, 1-2·

Ἀμεμπτος: Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἀμεμπτος, π. Μάρκου Αὐρηλίου Ἡλιοδώρου (ἄρχων, γραμματεύς, ἀγορανόμος καὶ δεκαπρῶτος): Μ. Αὐρ. | Ἀμεμπτος **Λεμ. 45**, 2-3·

Ἀντωνῖνος: Μᾶρκος Νεράτιος Ἀντωνεῖνος: [Μ]ᾶρκον Νεράτι[ον] | [Ἀντων]εῖνον **Λάρ. 26**, 1-2·

Ἀπολλωνίδης: Αὐρήλιος Ἀπολλωνίδης: [Αὐρ]ήλ[ιο]ς Ἀπολλωνί|δης **Λάρ. 25**, 3-4·

Ἀπφάριον: Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον (ἀρχιέρεια), θ. Τεύκρου καὶ γ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ μ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: [Κλαυδ]ία Ἀπφά[ριον] **Πάφ. 4,** 6· Κλαυδία Ῥοδόκλεια **Πάφ. 89,** 5· Κλαυδία Ἀπφάριον **Πάφ. 90**, 8·

Ἀριστόδαμος: Γάιος Ἰούλιος Ἀριστόδαμος, ἐγγ. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας: Γάιον Ἰούλιον | Ἀριστόδαμον **Πάφ. 62**, 3-4·

Ἀρίστων: Αὐρήλιος Ἀρίστων (ἰατρός), π. Αὐρηλίας Ὀνησιμιανῆς τῆς καὶ Ὀλυμπιανῆς: Αὐρήλιος | Ἀρίστων **Λάρ. 32**, 6-7·

Ἀρριανός: Λούκιος Σέργιος Ἀρριανός (συγκλητικὸς καὶ τριβοῦνος), ἀδ. Σεργίας Δημητρίας: [Λ]ούκιον Σέργιον Κα[- - -] | Ἀρριανόν **Πάφ. 66**, 1-2·

Ἀττική: Κειωνίαν Καλλιστὼ Ἀττικὴν **Ἀμμ. 51**, 2·

Basilides: Publius Aelius Basilides, f. Flavii Valentis: P(ublio) Aelio P(ublici) Basi|lide **Ἀμμ. 127,** 2-3·

Γελλιανός: Γάιος Γερελλανὸς Γελλιανός, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: [Γάιο]ς Γερελλανὸς Γελλιανός **Λάρ. 8**, 7·

Centurio: C. Decimius Centurio, f. Titi: C(aio) Dec(i)mio | Centurioni **Πάφ. 151**, 1 καὶ 2·

Δωνᾶτα: Ἰουλία Δωνᾶτα (ἀπελευθέρα Ὀλύμπου) **Λάρ. 37,** 4· Iulia Donata, f. Olympi: Iu[l]ia | Donata **Λάρ. 37**, 1 καὶ 2·

Ἑρμογένης: Γάιος Ἰούλιος Ἑρμογένης, π. Φιλίππου καὶ ἀ. Μητροῦς: Γάιος Ἰούλι|ος Ἑρμογένης **Πάφ. 85,** 2-3·

Ἑτερειδίων: Τίτος Αὐρήλιος Τίμων Ὀνήσιλος Ἑτερειδίων, ἀν. Σεργίας Δημητρίας: Τ. Αὐρή(λιον) Τείμωνα Ὀνήσι|λον Ἑτ[ε]ρειδίῳνα **Πάφ. 11**, 1-2·

Ζήνων: Τίτος Φλάουιος Ζήνων: Τίτος Φλάουιος | Ζήνων **Λευκ. 12**, 3-4·

Ἡλιοδώρα: Αὐρηλία Ἡλιοδώρα: Αὐρ(ηλίας) Ἡλιοδ[ώ-ρας] **Λεμ. 46**, 3·

Ἡλιόδωρος: Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἡλιόδωρος: [Μ. Αὐρ.] Ἡλιόδωρον **Λεμ. 44**, 5·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἡλιόδωρος (ἄρχων): Μ. Ἀὐ[ρ.] (;) Ἡλι|[όδωρον], **Λεμ. 45**, 1-2·

Τίτος Φλάουιος Ἡλιόδωρος **Ἀμμ. 30**, 11·

Ἡρακλείδης: Τιβέριος Κλαύδιος Ἡρακλείδης, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος καὶ ἀ. Κλαυδίας Οὐηρανιανῆς: Τιβέριον Κ[λαύδιον] | Ἡρακλε[ί]δην **Ἀμμ. 42**, 1 καὶ 4·

Ἰοῦστος: Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος Ἰοῦστος (ἀρχιερεὺς τῆς νήσου): Τιβέριον Κλαύδιον | Ὕλ(λ)ον (;) Ἰοῦστον **Λάρ. 9**, 2-3·

Ἵππαρχος: Γάιος Ἰούλιος Φλαυιανὸς Ἵππαρχος: [Γάιον] Ἰούλιον | Φλαυιανὸν | Ἵππαρχον **Λάρ. 5**, 1-3·

Ἰούλιος Ἵππαρχος, π. Γαΐου Ἰουλίου Φλαυιανοῦ Ἱππάρχου: Ἰουλ[ί]ου Ἱπ◎[π]άρχ◎[ου] **Λάρ. 5**, 1·

Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος (ἱερομνήμων, ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς Συγκλήτου, ἀγωνοθέτης τετράκις, γραμματεὺς βουλῆς καὶ δήμου καὶ

ἄρχων τῆς πόλεως): Τιβέριον Κλαύδιον Νικοπολινὸν Ἵππαρχ[ον] **Λάρ. 8**, 1·

Ἰσίδωρος: Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου καὶ ἀ. Γεγανίας Λουκιφέρας (ἄρχων τῆς πόλεως, πρεσβευτὴς καὶ πολλάκις γυμνασίαρχος): Τιβέριον Κλαύδιον | Ἰσίδωρον **Λάρ. 38,** 1 καὶ 2·

Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, π. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου: Τιβερίου Κλαυδίου | Ἰσιδώρου **Λάρ. 38,** 1-2·

Ἰσουλλάνα: Λικιννία Ἰσουλλάνα, θ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης καὶ γ. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος καὶ μ. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος: Λικιννίας | Ἰσουλλάνα **Πάφ. 83,** (*β*) 4-5·

Καπίτων: Γάιος Γερελλανὸς Καπίτων, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: Γάιος Γερελλανὸς Καπίτων **Λάρ. 8**, 6·

Καικιλιανός: Γάιος Τέττιος Καικιλιανός, π. Γαΐου Τεττίου Καικιλιανοῦ: Γαΐου Τεττίου [Κ]αικιλιανοῦ **Λάρ. 20**, 3·

Γάιος Τέττιος Καικιλιανός, υἱ. Γαΐου Τεττίου Καικιλιανοῦ: Γάιον Τέττιον [Κ]αικιλιανόν **Λάρ. 20**, 2·

Καλλίνικος: Λούκιος Οὐιτέλ|λιος Καλλίνικος **Λεμ. 791,** 1-2·

Κλαυδιανός: Μᾶρκος Αὐρήλιος Κλαυδιανός, υἱ. Ἡρακλείδου: Μ(άρκος) Αὐρήλιο[ς] | Κλαυδιανὸ[ς] **Λευκ. 75,** 2-3·

Κράτερος: Μᾶρκος Αὐρήλιος Κράτερος, υἱ. Πρόκλας: [Μ. Αὐρ. Κρ]άτερον **Λεμ. 43**, 1·

Κουαδρατιανός: Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός, υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ [Κλαυδ]ίας Ἀπφα[ρίου] / Κλαυδίας Ῥοδοκλείας (γυμνασίαρχος καὶ ἀρχιερεύς): [Γάιον Οὐ]μμίδιον Πάνταυχον [Κουα|δρατια-νό]ν **Πάφ. 4**, 1-2· Γάιον Οὐμμίδιον Πάνταυ|χον Κουαδρατιανὸν **Πάφ. 89**, 2-3· Γαΐου | Τηρητίνᾳ | Οὐμμιδίου Πανταύχο[υ] **Πάφ. 90**, 4-6·

Κουαδρᾶτος: Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος, π. Γ. Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: Γάιος Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος **Πάφ. 89,** 4·

Γ. Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος Πανταυχιανός (ἀρχιερεύς), υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: Γάιον Οὐμμίδιον Τηρητίνᾳ Κουαδρᾶτον τὸν καὶ Πανταυχιανὸν **Πάφ. 90**, 2-4·

Κρατέρα: Φλαυία Κρατέρα, γ. Σερουίου Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ: Φλαυία Κρατέρα **Ἀμμ. 36**, 4·

Κράτερος: Μᾶρκος Αὐρήλιος Κράτερος, υἱ. Πρόκλας: [Μ. Αὐρ. Κρ]άτερον **Λεμ. 43**, 1·

Κρισπιανός: Τίτος Φλαύιος | Κρι<σ>πειανὸς Φίλων **Πάφ. 99**, 3-4·

Κρισπῖνος: Λούκιον Οὐιτέλλιον Κρισ|πεῖνον **Πάφ. 99**, 2-3·

Κρίσπος: Γάιος Ἰούλιος Κρίσπος, π. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας καὶ ἀ. Λικιννίας Μοδέστας: Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου **Πάφ. 83,** 3· [Γαΐου Ἰουλίου] Κρίσπου **Πάφ. 84,** 2·

Γάιος Ἰούλιος Κρίσπος, ἐγγ. Ἰουλίας Σακρικόλας Μοδέστας: Γάιον Ἰούλιον | Κρίσπον **Πάφ. 62**, 3-4·

Κυιντιανός: Μᾶρκος Κάνιος Κυιντιανός, π. Μ. Κανίου Αἰλίου Μαρκελλίνου καὶ ἀ. Ὀκταβίας Κλωδιανῆς: Μ. Κάνιος Κυιντιανὸς **Πάφ. 96**, 4·

Λαμπυρίς: Ἰουλία Λαμπυρίς, γ. Γαΐου Ἰουλίου Χείου: Iulia Lampyris **Ἀμμ. 14,** 2· Ἰουλία Λαμπυρὶς **Ἀμμ. 14**, 6·

Λουκιφέρα: Γεγανία Λουκιφέρα, γ. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου: Γεγανία Λουκιφέρα **Λάρ. 38,** 6·

Μαλλαῖος: Ἀπολλώνιος Μαλλαῖος, υἱ. Ἀπολλωνίου: Μαλλαῖος **Λάρ. 11**, 4·

Maximina: Aelia Maximina, c. Q. Caecilii Rufi **Ἀμμ. 140,** 7·

Μαρκελλῖνος: Μᾶρκος Κάνιος Αἴλιος Μαρκελλῖνος, υἱ. Μάρκου Κανίου Κυιντιανοῦ καὶ ἀ. Ὀκταβίας Κλωδιανῆς: Μ. Κάνιον Αἴλιον | Μαρκέλλεινον **Πάφ. 96**, 2-3·

Μέντωρ: Τιβέριος Κλαύδιος Μέντωρ, π. Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος: Τιβέριος Κλαύδιος | Μέντωρ **Ἀμμ. 37**, 3-4·

Κλαύδιος Μέντωρ, π. Τιβερίου Κλαυδίου Μέντορος: Κλαυδίου Μέ[ν]τορος **Ἀμμ. 37**, 3·

Μηνοδωρίς: Κλαυδία Μηνοδωρίς, γ. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ: Κλαυδία Μηνοδωρὶ[ς] **Ἀμμ. 38**, 6·

Μηνόδωρος: Τιβέριος Κλαύδιος Μηνόδωρος, π. Κλαυδίας Οὐηρανιανῆς: Τιβερίου Κ[λαυδίου] | Μηνοδώρ[ου] **Ἀμμ. 42**, 7-8·

Μνασέας: Γάιος Ἰούλιος Φλαυιανὸς Μνασέας, υἱ. Ἰουλίου Ἱππάρχου καὶ ἀδ. Γαΐου Ἰουλίου Φλαυιανοῦ Ἱππάρχου: [Γάιος Ἰ]ούλιος Φλαυιανὸς Μνασέας **Λάρ. 5**, 4·

Τιβέριος Κλαύδιος Μνασέας Λούκιος, υἱ. Μνασέου: Τιβέριον | Κλαύ[διον] ... | ... [Μνασ]έαν Λούκιον **Λάρ. 10**, 1-3·

Μοδέστα: Ἰουλία Σακρικόλα Μοδέστα, θ. Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου καὶ Λικιννίας Μοδέστας, ἐγγ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης καὶ γ. Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου καὶ Γαΐου Ἰουλίου Ἀριστοδάμου: Ἰουλία Σακρικόλα | Μοδέστα **Πάφ. 62**, 1-2· Ἰουλίαν Σακρικόλαν **Πάφ. 83,** (*α*) 2·

Λικιννία Μοδέστα, θ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης καὶ γ. Γαΐου Ἰουλίου Κρίσπου καὶ μ. Ἰουλίας Σακρικόλας: Λικιννίας Μοδέστας **Πάφ. 83,** (*α*) 4·

Musonia: Cl(audia) Musonia **Πάφ. 1**, 2·

Νίδας: Γάιος Ἰούλιος Νίδας: [G. Iu]lium Nidam **Ἀμμ. 14,** 1· [Γάιον] Ἰούλιον Νίδαν **Ἀμμ. 14**, 4·

Νίκη: Κο[ρνη]λίαν Νίκην **Πάφ. 95**, 2·

Νικόδημος: Ἀκείλιον Νικόδημον **Λάρ. 24**, 1·

Νικοπολινός: Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος (ἱερομνήμων, ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς Συγκλήτου, ἀγωνοθέτης τετράκις, γραμματεὺς βουλῆς καὶ δήμου καὶ ἄρχων τῆς πόλεως): Τιβέριον Κλαύδιον Νικοπολινὸν Ἵππαρχ[ον] **Λάρ. 8**, 1·

Νομίσιος: Λούκιος Νομίσιος, υἱ. Φλαυίου: Λούκιον Νομίσιον **Λεμ. 199,** 1·

Ὀνησικράτης: Τιβέριος Κλαύδιος Ὀνησικράτης, υἱ. Ὀνησικράτους (ἄρχων, γραμματεύς, γυμνασίαρχος): Τιβέριον | Κλαύδιον | Ὀνησικράτην **Πάφ. 5**, 1-3·

Ὀνησιμιανή: Αὐρηλία Ὀνησιμιανὴ ἡ καὶ Ὀλυμπιανή, θ. Αὐρηλίου Ἀρίστωνος: Αὐρ. Ὀλυμ|πιανῆς **Λάρ. 32**, 13-14·

Οὐηρανιανός: Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός (γυμνασίαρχος, ἀγωνοθέτης, ἀρχιερεύς τῆς Κύπρου καὶ πρεσβευτής): Σέρουιον Σουλπίκιον | Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Λάρ. 179,** 1-2· **Ἀμμ. 31**, 1-2· **Ἀμμ. 32**, 1-2· [Σερουίου | Σουλπικίου Πα]γκλέους Οὐη[ρανιανοῦ] **Ἀμμ. 5**, 6-7· Σέρουιον Σο[υλπίκιον] | Παγκλέα [Οὐηρανιανὸν] **Ἀμμ. 27**, 1-2· [Σερουίου Σου]λ̣πικίου [Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 28**, 6· [Σέρουιον Σουλπί]κιον Πα[γκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 29**, 1· [Σέρουιον Σουλπίκ]ιον Παγκλέ[α] | [Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 30**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπίκ]ι̣ον Π[αγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 33**, 1· [Σέρ]ουιο[ν *ν* Σου]λ̣π̣[ίκιον] | [Παγ]κλέ[α Οὐηρ]α̣νι̣α̣[νόν] **Ἀμμ. 34**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπ]ίκιρ̣[ν] | [Παγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 35**, 1-2· [Σερουίου Σ]ουλπικίου | [Παγκλέ]ρ̣ο̣ς̣ Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 36**, 2-3· Σερο[υί]ου | Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανι[α]νοῦ **Ἀμμ. 37**, 1-2· Σερουίου Σουλ[πικίου] | Παγκλέους Οὐηραν[ιανοῦ] **Ἀμμ. 38**, 2-3· Σουλπίκιος [Παγκλῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 96,** 1· [Σέρουιος Σουλ]πίκιος Παγκλ[ῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 97,** 2· Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Ἀμμ. 234,** 1·

Τιβέριος Κλαύδιος Παγκλῆς Ουηρανιανός, ἀ. Κλαυδίας Μηνοδωρίδος καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους: Τιβερίου Κλαυ[δίου] | Παγκλέους Οὐηρανιαν[οῦ] **Ἀμμ. 38**, 5-6· Τιβερίου Κλαυδίου Π[αγκλέους] | Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 40**, 2-3· Κλαυδίου [Παγκλέους] | [Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 41**, 1-2·

Παγκλῆς: Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός (γυμνασίαρχος, ἀγωνοθέτης, ἀρχιερεύς τῆς Κύπρου καὶ πρεσβευτής): Σέρουιον Σουλπίκιον | Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Λάρ. 179,** 1-2· **Ἀμμ. 31**, 1-2· **Ἀμμ. 32**, 1-2· [Σερουίου | Σουλπικίου Πα]γκλέους Οὐη[ρανιανοῦ] **Ἀμμ. 5**, 6-7· Σέρουιον Σο[υλπίκιον] | Παγκλέα [Οὐηρανιανὸν] **Ἀμμ. 27**, 1-2· [Σερουίου Σου]λ̣πικίου [Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 28**, 6· [Σέρουιον Σουλπί]κιον Πα[γκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 29**, 1· [Σέρουιον

Σουλπίκ]ιον Παγκλέ[α] | [Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 30**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπίκ]ι̣ον Π[αγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 33**, 1· [Σέρ]ουιο[ν *ν* Σου]λ̣π̣[ίκιον] | [Παγ]κλέ[α Οὐηρ]α̣νια̣[νόν] **Ἀμμ. 34**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπ]ίκιρ[ν] | [Παγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 35**, 1-2· [Σερουίου Σ]ουλπικίου | [Παγκλέ]ρ̣υ̣ς Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 36**, 2-3· Σερο[υί]ου | Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανι[α]νοῦ **Ἀμμ. 37**, 1-2· Σερουίου Σουλ[πικίου] | Παγκλέους Οὐηραν[ιανοῦ] **Ἀμμ. 38**, 2-3· Σουλπίκιος [Παγκλῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 96,** 1· [Σέρουιος Σουλ]πίκιος Παγκλ[ῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 97,** 2· Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Ἀμμ. 234,** 1·

Τιβέριος Κλαύδιος Παγκλῆς, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ καὶ π. Σεργίας: Τιβέριον Κλαύδιο[ν] | Παγκλέα **Ἀμμ. 40**, 1 καὶ 4· [Τιβέριον Κλαύδι]ον | [Πα]γκλέ[α] **Ἀμμ. 41**, 1-2· [Τιβερίου] | Κλα[υδίου] | Π̣[αγκλέους] **Ἀμμ. 43**, 1-3·

Πανταυχιανός: Γ. Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος Πανταυχιανός (ἀρχιερεύς), υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: Γάιον Οὐμμίδιον Τηρητίνα̣ Κουαδρᾶτον τὸν καὶ Πανταυχιανὸν **Πάφ. 90**, 2-4·

Πάνταυχος: Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός, υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ [Κλαυδ]ίας Ἀπφα[ρίου] / Κλαυδίας Ῥοδοκλείας (γυμνασίαρχος καὶ ἀρχιερεύς): [Γάιον Οὐ]μ̣μίδιον Πάνταυχον [Κουα|δρατια-νό]ν **Πάφ. 4**, 1-2· Γάιον Οὐμμίδιον Πάνταυ|χον Κουαδρατιανὸν **Πάφ. 89**, 2-3· Γαΐου | Τηρητίνα̣ | Οὐμμιδίου Πανταύχο[υ] **Πάφ. 90**, 4-6·

Παντίσχεινος: Μ̣. Τίτ̣ιο̣ς (;) Παντί|σχεινος (τεχνάρχης) **Ἀμμ. 108,** 1-2·

Pollio: Cornelius Pollio, p. Silvani: Corneli Pollio(nis) **Ἀμμ. 154,** 1·

Ποτάμων: Γάιος Ἰούλιος Ποτάμων, π. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος: Γαΐου Ἰουλίου | Ποτάμωνος **Πάφ. 83,** 3-4·

Γάιος Ἰούλιος Ποτάμων, υἱ. Γαΐου Ἰουλίου Ποτάμωνος καὶ ἐγγ. Λικιννίας Ἀγαπωμένης:

Γάιον Ἰούλιον Ποτάμωνα **Πάφ. 83,** 2· [Γάιον Ἰού]λιον Ṗοṭάμω[να] **Πάφ. 84,** 3·

Ῥεστιτοῦτος: Πίννιος Ῥεστιτοῦτος **Πάφ. 42**, 1·

Ῥηγῖνα: Σεργία Αὐρηλία Ῥηγῖνα (ὑπατική): [Σεργίαν] Αὐρηλ[ία]ν Ῥηγεῖ|ναν **Πάφ. 102**, 2-3· Ῥηγῖνα **Πάφ. 103**, 3· [Σε]ργίαν Αὐ|[ρηλί]αν Ῥηγεῖ|[ναν] **Λεμ. 26**, 1-3·

Ῥοδοκλῆς: Τιβέριος Κλαύδιος Ῥοδοκλῆς, υἱ. Τεύκρου καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Τεύκρου: [Τιβερίου Κλαυ]δίου Ῥοδοκ[λέους] **Πάφ. 63**, 3·

Ῥοῦφος: Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος, π. Γαΐου Γερελλανοῦ Καπίτωνος, Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου καὶ Γαΐου Γερελλανοῦ Γελλιανοῦ (ἄρχων), **Λάρ. 8**, 5·

Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος, υἱ. Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου: Γάιος | Γερελλανὸς Ṛọ[ῦφος (;)] **Λάρ. 8**, 6-7·

Q. Caecilius Rufus, eques Romanus: Q. C[a]ecilio Rufo **Ἀμμ. 140,** 2·

Silvanus: Silvanus, f. Corneli Pollionis: Silvanus **Ἀμμ. 154,** 2·

Τεῦκρος: Τιβέριος Κλαύδιος Τεῦκρος, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Ῥοδοκλέους καὶ ἐγ. Τεύκρου: [Τιβέριον Κλ]αύδιον Τε[ῦκρον] **Πάφ. 63**, 2·

Τίμων: Τίτος Αὐρήλιος Τίμων Ὀνήσιλος Ἑτερειδίων, ἀν. Σεργίας Δημητρίας: Τ. Αὐρή(λιον) Τείμωνα Ὀνήσι|λον Ἑṭ[ε]ρειḍίῳṇα **Πάφ. 11**, 1-2·

Μᾶρκος Αὐρήλιος Τίμων, ἀ. Ἡλιοδώρας: Μ. Ἀ[ὐρηλίου] | Ṭείμω[νος] **Λεμ. 36**, 3-4·

Τίτος Αὐρήλιος Τίμων: Τ. Αὐρ. Τί[μωνα] **Λεμ. 48**, 1·

Tiro (;): M. Og[u]ln[i]ụs Ṭị̣r[o] (;) Ṛṛ|aef(ectus) **Ἀμμ. 129,** 7-8·

Τυχικός: Σέξτος Κορνήλ[ιος] | Τυχικὸς **Λεμ. 62**, 3-4·

Ὕλλος: Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος Ἰοῦστος (ἀρχιερεὺς τῆς νήσου): Τιβέριον Κλαύδιον | Ὕλ(λ)ον (;) Ἰοῦστον **Λάρ. 9**, 2-3·

Φίλων: Τίτος Φλαύιος Κρισπιανὸς Φίλων: Τίτος Φλαύιος | Κρι<σ>πειανὸς Φίλων **Πάφ. 99**, 3-4·

Φλαβιανός: Γάιος Ἰούλιος Φλαυιανὸς Ἵππαρχος: [Γάιον] Ἰούλιον | Φλαυιανὸν | Ἵππαρχον **Λάρ. 5**, 1-3·

Γάιος Ἰούλιος Φλαυιανὸς Μνασέας, υἱ. Ἰουλίου Ἱππάρχου καὶ ἀδ. Γαΐου Ἰουλίου Φλαυιανοῦ Ἱππάρχου: [Γάιος Ἰ]ούλιος Φλαυιανὸς Μνασέας **Λάρ. 5**, 4·

Χῖος: Γάιος Ἰούλιος Χεῖος [. .δν]ιανὸς: G. Iulius C[hius] | [. .]dnianus **Ἀμμ. 14,** 1-2· Chii **Ἀμμ. 14,** 2· Γάιος Ἰούλιος Χεῖος | [. .δν]ιανὸς **Ἀμμ. 14**, 4-5·

4. Παρωνύμια (*supernomina*)

Ἀπολλόδωτος:	Διονύσιος ὁ καὶ Ἀπολλόδωτος (ἐφήβαρχος), υἱ. Διονυσίου: Διονυσίου τοῦ καὶ Ἀπολλοδότου **Κερ. 9**, 11·
Ἀρτεμιδώρα:	Ζωὶς ἡ καὶ Ἀρτεμιδώρα, θ. Εὐτύχου: Ζωὶς ... | ἡ καὶ Ἀρτεμιδώ[ρα] **Λεμ. 730,** 1-2·
Ἀσβόλιος:	Μητρόδωρος ὁ καὶ Ἀσβόλιος (τραπεζίτης): Ἀσβόλιν **Λεμ. 774**, 9· Ἀσβόλις **Λεμ. 774**, 12· Ἀσβολίου **Λεμ. 774**, 16· [Ἀ]σβόλιν **Λεμ. 774**, 22·
Γάιος:	Ἀθηνόδωρος ὁ καὶ Γάιος: Ἀθηνοδώ[ρῳ] **Κερ. 18**, 2·
Εἰρήνη:	Ἄρτεμις ἡ καὶ Εἰρήνη: Ἄρτεμις **Λευκ. 19**, 1·
Λίμβαρος:	Σωτηριανὸς ὁ καὶ Λίμβαρος: Λίμβαρον **Λεμ. 770**, 6· **Λεμ. 770**, 9· **Λεμ. 770**, 18· **Λεμ. 770**, 29· **Λεμ. 770**, 38· Λιμβάρου **Λεμ. 770**, 43· **Λεμ. 770**, 52·
Λουσκίνιος:	Ἀλέξανδρος ὁ καὶ Λουσκίνιος: [Ἀλέ]ξανδρον **Λεμ. 774**, 7· Ἀλέξανδρος **Λεμ. 774**, 10· Ἀλεξάνδρου **Λεμ. 774**, 14· Ἀλέξανδρον **Λεμ. 774**, 20· [Ἀλ]έξανδρος **Λεμ. 774**, 26·
Μακεδόνιος:	Ἀλέξανδρος ὁ καὶ Μακεδόνιος, υἱ. Ματιδίας: Ἀλέξανδρον **Λεμ. 773**, 4· **Λεμ. 773**, 6· **Λεμ. 773**, 19· **Λεμ. 773**, 27· Ἀλέξανδρ[ον] **Λεμ. 773**, 11· Ἀλεξά[νδρου] **Λεμ. 773**, 30· [Ἀλεξάν]δρου **Λεμ. 773**, 38· Ἀλεξάνδρου **Λεμ. 785**, 7· Ἀλεξάν<u>δρῳ</u> **Λεμ. 785**, 15·
Μενέστρατος:	Φιλοκράτης ὁ καὶ Μενέστρατος (ἐφήβαρχος): Φιλοκράτους **Λευκ. 49**, 6·
Ὀλυμπιανή:	Αὐρηλία Ὀνησιμιανὴ ἡ καὶ Ὀλυμπιανή, θ. Αὐρηλίου Ἀρίστωνος: Αὐρ. Ὀλυμ|πιανῆς **Λάρ. 32**, 13-14·
Ὀνήσανδρος:	Ζώανδρος ὁ καὶ Ὀνήσανδρος, π. Μελίτης: Ὀνησάνδρ[ο]υ [τοῦ] | καὶ Ζωάνδρ[υ] **Λεμ. 460,** 2-3·
Πανταυχιανός:	Γ. Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος, ὁ καὶ Πανταυχιανός (ἀρχιερεύς), υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: Γάιον Οὐμμίδιον Τηρητίνα Κουαδρᾶτον τὸν καὶ Πανταυχιανὸν **Πάφ. 90**, 2-4·
Πλοῦς:	[Ἀπολλώ]νιος ὁ καὶ Πλοῦς (ἀρχιερεὺς διὰ βίου τοῦ Αὐγούστου): Πλοῦν **Πάφ. 76**, 2·

Σᾳ[- - -]: Ἰσιδώρα ἡ καὶ Σᾳ[- -] **Ἀμμ. 70**, 6·

Στασικράτης: Ῥοδοκλῆς ὁ καὶ Στασικράτης (ἀρχιερεὺς τῆς νήσου τῆς αὐτοκρατορικῆς λατρείας καὶ ἀγωνοθέτης), υἱ. Ῥοδοκλέους καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Τεύκρου: Ῥοδοκλέα τὸν καὶ Στασικράτην **Πάφ. 63**, 3· Ῥοδοκλέους **Πάφ. 78**, 2·

Σώτιον: Μητρὼ ἡ καὶ Σώτιον, γ. Γαΐου Ἰουλίου Ἑρμογένους καὶ μ. Φιλίππου: Μητρὼ **Πάφ. 85,** 1·

Φοιβάδα: Τιμώ ἡ καὶ Φοιβάδα, γ. Τίμωνος καὶ μ. Τιμοῦς: Τιμὼ ἡ | καὶ Φοιβάδα **Λεμ. 57**, 4·

III. ΟΝΟΜΑΤΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ ΚΑΙ ΡΩΜΑΙΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΩΝ. ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

1. Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες καὶ μέλη τῆς οἰκογένειάς τους.

Αὔγουστος: [Imp.] Caesari Ạ[ugusto (;)] **Πάφ. 64**, 1· Ca]esar Aug(ustus) **Πάφ. 107**, 1· [Αὔ]γουστος **Λευκ. 47**, 2· τοῦ θεοῦ Σεβαστοῦ Καίσ[αρος] **Κερ. 7**, 14· τῷ θεῷ Σεβαστῷ Καίσαρι **Κερ. 7**, 15·

Ἀγρίππας: Ἀγρίππας, ἀ. Ἰουλίας, θυγ. τοῦ Αὐγούστου: Ἀγ[ρίππα] **Πάφ. 59**, 4·

Ἁδριανός: Hadrian<i> **Πάφ. 108**, (*α*) 2· Hadriani **Πάφ. 108**, (*α*) 6· **Λευκ. 29**, (*α*) 3· Ἁδρ[ιανοῦ] **Πάφ. 108**, (*β*) 2· Ἁδριανοῦ **Πάφ. 108**, (*β*) 8· **Πάφ. 117**, (*β*) 3· **Πάφ. 117**, (*β*) 11· **Πάφ. 152**, 7· Adriani **Πάφ. 117**, (*α*) 8· Ἀδ̣[ριανοῦ] **Πάφ. 109**, 6· [Ἁδριανὸς] **Λεμ. 10**, 2· <Ἁδρ>ιανὸς **Λεμ. 20**, 2· Ἁδρι[ανοῦ] **Λεμ. 794,** 1· [Ἀ]δ̣ρι̣[ανοῦ] **Λευκ. 10**, 6· Hadr[i]ani **Λευκ. 29**, (*α*) 8· Ἁδριανὸν **Κερ. 12**, 3· [Ἁδ|ρ]ιανοῦ **Ἀμμ. 56**, 3-4· Ἁδριανῶι **Ἀμμ. 57**, 3· Ἀ̣δ̣ρι̣ᾳ̣νῷ **Ἀμμ. 58**, 3· Ἁδριανῷ **Ἀμμ. 59**, 3· [Ἁδριανῷ] **Ἀμμ. 60**, 3· Ἁδρι[ανοῦ] **Ἀμμ. 62**, 7· [Ἁδριανὸν] **Ἀμμ. 235,** 3·

Ἀντωνῖνος Εὐσεβής: Τ(ίτωι) Αἰλ[ίωι Ἁδριανῶι Ἀντωνίνωι Σεβαστῶι Εὐσεβεῖ] **Πάφ. 20**, 1· Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς **Πάφ. 108**, (*β*) 2· **Πάφ. 117**, (*β*) 2· **Πάφ. 117**, (*β*) 11· Ἀντωνίνου | Εὐσεβοῦς **Πάφ. 108**, (*β*) 7-8· M(arci) Antonini Pii **Πάφ. 117**, (*α*) 2· Antoni(ni) **Πάφ. 117**, (*α*) 8· Ἀν[τωνί|νο]υ Εὐσεβοῦς **Πάφ. 152**, 6-7· [Αἰ]λ̣ίῳ Ἁ̣[δριανῷ (;)] **Λεμ. 21**, 1· [Τίτ]ῳ Αἰλίῳ Ἁδριανῷ | [Ἀντωνείν]ῳ Σεβαστῷ **Λευκ. 10**, 3-4· Anton<in>i Pii **Λευκ. 29**, (*α*) 2· [Anto]nini Pii **Λευκ. 29**, (*α*) 8· [Μάρκου Ἀντωνείνου Εὐσεβο]ῦς **Λευκ. 29**, (*β*) 1· Ἀντωείνου Σεβ(αστοῦ) **Λευκ. 29**, 9·

Αὐρηλιανός: [Λο]ύκιον | Δομίτι[ον [[Αὐρηλ|[ιαν]ό[ν]] **Λεμ. 807**, 1-3·

Γάιος Καῖσαρ: Γάιος Καῖσαρ, υἱὸς Ἀγρίππα καὶ ἐγγ. τοῦ Αὐγούστου: Γαΐωι Καίσαρι **Πάφ. 120**, 1· Γαΐου **Ἀμμ. 85**, 6·

Γαλέριος: Γα|λερίου [Ο]ὐαλερίου | [Μ]αξιμιαγοῦ **Λεμ. 800,** 9-11· [Αὐτοκράτωρ Καῖσ]αρ Γαλή[ριος] **Ἀμμ. 120,** 1·

Germanicus: Caesa[r Germanicus] **Λευκ. 48**, 1·

Γέτας: [[Λ(ουκίῳ Σεπ(τιμίῳ) Γέτα]] **Πάφ. 108**, (*β*) 9· Λουκίῳ Σεπτιμίῳ Γέτα] **Πάφ. 109**, 7· L(ucio) Sep[[timio Getae Caesari]] **Πάφ. 117**, (*α*) 10· Λ. Σεπτίμιῳ Γέτα Καίσαρι] **Πάφ. 117**, (*β*) 14· [Αὐτοκράτορι Καίσαρι Π(οπλίῳ)] | Σεπτιμίῳ Γέτα Σεβασ|τ]ῷ **Πάφ. 145**, 1-3· Λ(ουκίῳ [[Σ[επ]τ[ιμί]ῳ Γέτα]] Καίσαρι **Πάφ. 152**, 10· [Αὐτοκράτορι Καίσαρι | Λ. Σεπτιμίωι Γέται Εὐσ]εβε̣[ῖ Σεβαστῷ] **Λεμ. 41**, 1-2· [Λ(ουκίῳ) Σεπτιμίῳ Γέτα] Καίσαρι **Λευκ. 29**, 11·

Διαδυμενιανός: M(arco) Opelli[o] | Antonino Diadumenia[no] **Λευκ. 31**, (*α*) 3-4· Μᾶρκος Ὀπέλλιος Ἀντωνεῖνος Μ(άρκῳ) Ὀπελλίῳ Ἀντωνείνῳ Δι[αδυ]|μενιανῷ **Λευκ. 31**, (*β*) 3-4·

Διοκλητιανός: [Γ. Αὐρηλίου Οὐα]λ̣ερίου | Διοκλ[ητιανοῦ] **Πάφ. 150**, 2-3· Γαΐου Αὐρηλίου | [Οὐ]αλερίου Διοκλητιανοῦ [Σεβαστ|οῦ] **Λεμ. 800,** 2-4· [Dio]cletiano **Ἀμμ. 118,** 2· [Di]ocl[etia]no **Ἀμμ. 119,** 3·

Δομιτιανός: [I]mp(erator) Doṃ[itianus] **Πάφ. 9**, 1· [ἐπὶ Αὐτοκράτορος Δομιτιανοῦ Καίσ]αρος **Πάφ. 17,** 2· Δομιτιανὸς Σεβαστό[ς] **Πάφ. 87**, 2· [Dom]itianu[s] **Πάφ. 88**, 2· Δο(μιτιανοῦ) [Δομιτιανὸν] **Λεμ. 16**, 1· **Λεμ. 792,** (*α*) 1· Δομιτ[ι]ανοῦ Καίσαρος **Λάρ. 203,** 7·

Δροῦσος Καῖσαρ: Δροῦσος Καῖσαρ, υἱ. Τιβερίου: [Drus]o (;) Caesari **Λευκ. 4**, 1· Δροίσ(ου) Κα[ίσ(αρος] **Ἀμμ. 86,** 5·

Ἰουλία: Ἰουλία, γ. Ἀγρίππα: Ἰ[ου]λίαν **Πάφ. 59**, 1·

Ἰουλία: Ἰουλία, κόρη τοῦ Τίτου: Ἰουλίαν <Σαβ>ίνην (;) **Πάφ. 67**, 2·

Ἰουλία Δόμνα: Ἰουλία Δόμνα, γ. Λ. Σεπτιμίου Σεβήρου καὶ μ. Καρακάλλα: [Ἰουλίαν] Δό[μναν] **Λεμ. 28**, 3· [Ἰ]ουλία[ν Δόμν]αν **Λεμ. 40**, 1· [Ἰουλίαν Δόμν]αν **Λάρ. 28**, 1· [Ἰουλίαν] | Δόμναγ **Ἀμμ. 72**, 3-4· [Ἰου]λία[ς (;) Δόμνης] **Ἀμμ. 73**, 1· Ἰο[υλίαν | Δόμναν] **Ἀμμ. 75**, 3-4·

Jovianus: [Fl. Iov]iani **Λεμ. 806**, 2· Fl. Iouiani **Λεμ. 810**, 2·

Iulianus: Fl(avii) (;)] Iuliani **Λευκ. 38**, 4·

Iulius: Iuli **Ἀμμ. 87,** 1·

Καλιγούλας: [Γα]ΐου Καίσαρος Σεβαστοῦ **Πάφ. 6**, 3· Γαΐωι Καίσαρι Σεβαστῶ[ι, Γερμανικοῦ Καίσαρος υἱῶι] **Πάφ. 82,** 1· Γα[ΐου Καίσαρος Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ] **Πάφ. 82,** 8· [Γ]ᾳΐου Καίσαρος Σεβαστοῦ **Λευκ. 49**, 9·

Καρακάλλας: Αὐτοκράτορα Καίσαρα Μ. Αὐρήλιον Ἀντωνεῖν[ον] **Πάφ. 14**, 2· [Αὐτοκράτορι Καίσα]ρι Μ(άρκῳ) [Αὐρηλίῳ - - - - -] **Πάφ. 24**, 1· [Αὐτ(οκράτορα) Καίσαρα Μ(ᾶρκον)] Αὐρή[λιον Ἀντωνεῖνον] **Πάφ. 71**, 1· M(arco) Aur(elio) Antonino **Πάφ. 108**, (*α*) 7· Μ(άρκῳ) Αὐ(ρηλίῳ) Ἀντωνίνῳ **Πάφ. 108**, (*β*) 8· Aurelio Antonino Augusto **Πάφ. 117**, (*α*) 9· [Μάρκῳ] Αὐ. Αντωνίνῳ Σεβαστῷ **Πάφ. 117**, (*β*) 13· Μ. [Αὐρηλίου] | [Ἀ]ντωνεί<u>νου</u> [Εὐσεβοῦς] **Πάφ. 145**, 5-6· Μ. Αὐρ(ηλίου)] Ἀντῳ[νείνου (;)] **Λεμ. 33**, 1· Αὐτοκράτορα Καίσα[ρα Μ.] | Αὐρήλιον Ἀντωνεῖν[ον] **Λεμ. 38**, 1-2· Αὐ[τοκράτορα Καίσ]ᾳρα Μ. [Αὐρήλιον] |[Ἀντωνεῖνον] **Λεμ. 39**, 1-2· [Μ. Αὐρ.] | [Ἀντ]ων[είνου] **Λεμ. 40**, 2-3· Αὐτοκράτορα Καίσαρα Μ. [Αὐρήλιον] | Σευῆρον Ἀντωνεῖνο[ν] **Λεμ. 42**, 1-2· Αὐτοκρά[τορος Καίσαρος Μ.] | [Α]ὐρηλίου Σευ[ήρου Ἀντωνείνου] **Λεμ. 44**, 1-2· Ἀντων[εί]νου | [Μεγά]λου **Λεμ. 47**, 3-4· Μ. Αὐρ. Ἀ]ντῳ[νείνου] **Λεμ. 70**, 4· M(arco) A[u]relio Antonino **Λευκ. 29**, (*α*) 9· [Μάρκῳ Αὐρηλίῳ Ἀντωνείνῳ Σε]β(αστῷ) **Λευκ. 29**, (*β*) 10· [Μ. Αὐρηλίου Ἀντ]ῳν[είνου] **Ἀμμ. 72**, 6· **Ἀμμ. 73**, 1-2· **Ἀμμ. 74**, 1-2· Μ. Α[ὐρ(ήλιον) | Ἀντωνῖν]ον **Ἀμμ. 75**, 1-2· Μάρκῳ] | [Αὐρηλίῳ Ἀ]ντω[νείνῳ] **Ἀμμ. 109,** 1-2· Μ. Αὐρηλίου Ἀ]ντῳνεί[νου Σεβαστοῦ] **Ἀμμ. 115,** 1· [M. Antonino D.] N. August[o - - -] **Ἀμμ. 116,** 1·

Κλαύδιος: Τ(ι)βερίου Κλαυδ[ίου Καίσαρος Γερ|μανι]κοῦ **Πάφ. 6**, 5-6· Κλαυδίου Καίσα<u>ρος</u> **Λεμ. 145,** 1· Τιβερίου Κλαυδίου | Καίσαρος **Κερ. 1**, (*α*) 2-3· Τιβερίου Κλαυδίου | Καίσαρος **Κερ. 1**, (*β*) 16-17· Κλαυδίου **Ἀμμ. 246,** 1·

Κόμμοδος: Κομόδου **Πάφ. 108**, (*β*) 3· **Λεμ. 158,** 3· Commodi **Πάφ. 117**, (*α*) 2· Κομμόδου **Πάφ. 117**, (*β*) a]nno 2· [Ἀντω]νείν[ου] **Λεμ. 22**, 1·

Αὐτοκ[ράτορι Καίσαρι Μάρκῳ] | Αὐρ[ηλίῳ Κομμόδῳ Ἀντωνεί]|νῳ **Λευκ. 7**, 1-2· Commodi **Λευκ. 29**, (*α*) 2· Μ(άρκωι) Αὐρηλίωι | [[Κομμόδωι]] Ἀντωνείνωι **Ἀμμ. 104,** 1-2· [Μ(άρκωι) Αὐρηλίωι] | [[Κομμόδωι]] Ἀ[ντωνε]ί**ν**ῳ **Ἀμμ. 105,** 1-2·

Constantinus: Flavius Constantinus: Fl(avio) Constanti[no] **Πάφ. 141**, 1· Fl(avio) Constantino **Πάφ. 142**, 1· Fl. [Constantino] **Λεμ. 805**, 2·

Constantinus II: Constantinus, υἱ. Κωνσταντίνου: Fl(avio) Cl(audio) Co[nst]antino **Πάφ. 141**, 4· Fl(avio) Cl(audio) Constantin[o] **Πάφ. 142**, 4· [Fl. Cl. Co]ṇsṭạ[ntino] **Λεμ. 805**, 5· [Fl(avio)] | Constanṭịno **Λευκ. 32**, 3-4· [Fl(avio) Cl(audio)] Constantino **Λευκ. 33**, 2· [Fl(avio)] Cl(audio) Constantino **Λευκ. 37**, 2·

Constantius: Constantius, υἱ. Κωνσταντίνου: Fl(avio) I[ul(io) Con]stantio **Πάφ. 141**, 5· Fl(avio) Iul(io) Constant[io] **Πάφ. 142**, 5· [Fl. Iul.] C̣onstantiọ **Λεμ. 805**, 6· [Fl(avio)] | Constantio **Λευκ. 32**, 4-5· [Const]antio **Λευκ. 33**, 4· Co[nstan]ti[o] **Λευκ. 34**, 4· [Co]n**s**[tantio] **Λευκ. 36**, 2· Fl(avio)] Constantio **Λευκ. 37**, 4· [Fl(avio) Iul(io) C]onstantio **Ἀμμ. 146,** 4·

Constans: Constans, υἱ. Κωνσταντίνου: Fl(avio) Iul(io) [Co]nstante **Πάφ. 141**, 6· Fl(avio) Iul(io) Constante **Πάφ. 142**, 6· [Fl(avio)] | Constante **Λευκ. 32**, 5-6· [Const]anti **Λευκ. 33**, 5· Co[nsta]nti **Λευκ. 34**, 5· [Co]n**s**[tanti] **Λευκ. 36**, 3· Fl(avio)] Constanti **Λευκ. 37**, 5· [Fl(avii) I]ul(ii) Constanti **Λευκ. 38**, 2· [Fl(avio) Iul(io) Consta]nt[io] **Λάρ. 207**, 6·

Constans II: F̣ḷ. [Iulius Constans] **Ἀμμ. 12,** 3·

Κωνστάντιος Χλωρός: Φλαυ|ίου Κωνσταντίου **Πάφ. 150**, 7-8· Φλαυίου Οὐαλερίου | [Κω]νσταντίου **Λεμ. 800,** 8-9· Φλα|βείου Οὐαλερίου Κωνσταντείνου **Λεμ. 801,** 6-7· Constantio **Ἀμμ. 78,** 4· Con[stantio] **Ἀμμ. 118,** 3· [C]onst[anti]o **Ἀμμ. 119,** 4·

Λιβία (Ἰουλία Αὐγούστα): Λιβία (Ἰουλία Αὐγούστα), γ. τοῦ Αὐγούστου: Λιουίαν **Πάφ. 74**, 1· Ἰουλίας **Λάρ. 11**, 2· Λιβίαν **Ἀμμ. 83**, 2·

Λούκιος Καῖσαρ: Λούκιος Καῖσαρ, υἱὸς Ἀγρίππα καὶ ἐγγ. τοῦ Αὐγούστου: Λευκίωι Καίσαρ[ι] **Πάφ. 120**, 2· Λουκίου **Ἀμμ. 85,** 6·

Μακρῖνος: M(arco) Opellio | Severo Macrino **Λευκ. 31**, (*α*) 1-2· Μᾶρκος Ὀπέλλιος Μακρῖνος: Μ(άρκῳ) Ὀπελλίῳ | Μακρείνῳ **Λευκ. 31**, (*β*) 1-2·

Μαξέντιος: Γαλερίου Οὐαλερίου | [[Μαξεντίου]] **Λεμ. 801,** 5-6·

Μαξιμιανός: Μάρκῳ | [Αὐρηλίου] Οὐαλερίου Μ̣α̣[ξιμιανοῦ] **Λεμ. 800,** 5-6· Γα|λερίου [Ο]ὐ̣αλερίου | [Μ]αξιμιαν̣ῷ̣ **Λεμ. 800,** 9-11· Μάρ(κου) Αὐρ(ηλίου) | Οὐαλερίου Μαξιμιανοῦ **Πάφ. 150**, 5-6· Οὐαλερίου | Μαξιμιανοῦ **Πάφ. 150**, 9-10· Maximiano **Ἀμμ. 77,** 4·

Μαξιμῖνος: Γαλερίου Οὐαλερίου | [[Μαξιμίνου]] **Λεμ. 801,** 3-4·

Μάξιμος: Παῦλος Φάβιος Μάξιμος, ἀ. Μαρκίας (ἀνιψιᾶς Αὐγούστου): Παύλου Φαβίου Μαξίμου **Πάφ. 55**, 3·

Μαρκία: Μαρκία, θ. Φιλίππου καὶ γ. Παύλου Φαβίου Μαξίμου καὶ ἀν. Αὐγούστου: Μαρκίαι **Πάφ. 55**, 1·

Μᾶρκος Αὐρήλιος: M(arci) Antonin<i> Pii **Πάφ. 108**, (*α*) 1· M(arci) Antonini Pii **Πάφ. 108**, (*α*) 6· Μ(άρκου) [Ἀν]τ[ωνί]νου Εὐσεβοῦς **Πάφ. 108**, (*β*) 1· Μάρκου | Ἀντωνίνου Εὐσ{ι}εβοῦς **Πάφ. 108**, (*β*) 6-7· M(arci) Antoni[ni] **Πάφ. 117**, (*α*) 1· M(arci) Antonini Pii **Πάφ. 117**, (*α*) 7· Μάρκου Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς **Πάφ. 117**, (*β*) 1· Μάρκ(ου) Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς **Πάφ. 117**, (*β*) 10· [Μ(άρκου) Ἀ]ντωνίνου Εὐ[σεβοῦς] **Πάφ. 152**, 5· [Μ(άρκῳ)] | Αὐρηλίῳ Ἀντωνίνῳ Σε[β]αστῷ **Πάφ. 152**, 8-9· Μ(ᾶρκον) Αὐρήλιον Ἀντω[νῖ]|νον **Λευκ. 6**, 2-3· M(arci) Antonini Pii **Λευκ. 29**, (*α*) 1· M(arci) [A]ntonini Pii **Λευκ. 29**, (*α*) 7· [Μάρκου Ἀντωνείνου Εὐσεβο]ῦς **Λευκ. 29**, (*β*) 1· [Μ. Αὐρήλ]ιον Ἀν[τωνεῖνον] **Ἀμμ. 103,** 1·

Νέρβας: Nerva **Πάφ. 108**, (*α*) 2· **Πάφ. 108**, (*α*) 7· **Λευκ. 29**, (*α*) 3· Νέρουα **Πάφ. 108**, (*β*) 3· **Πάφ. 117**, (*β*) 4· **Πάφ. 117**, (*β*) 12· **Πάφ. 152**, 8· **Λεμ. 56**, 1· **Λεμ. 64**, 1· **Λευκ. 29**, 9· **Ἀμμ. 57**, 2· **Ἀμμ. 60**, 2· Neroua **Πάφ. 117**, (*α*) 3· **Πάφ. 117**, (*α*) 9· [Ν]έρουα **Λεμ. 9**, 1· **Λάρ. 19**, 1· Nerḃa **Λεμ. 798**, 5· Nervae

Λάρ. 17, 1· Νέρο[υα] **Κερ. 12**, 2· [Νέρ]ουα **Ἀμμ. 61**, 1·

Νέρων: Νέρωνος Κλαυδίου Κα[ίσαρος Γερ|μανι]κοῦ **Πάφ. 6**, 6-7· [Νέρων Κλαύδιος] **Λεμ. 5**, 1· [Νέρωνι] Κλαυδίωι **Λεμ. 51**, 1· [Νέρωνα Κλάυδιον] **Ἀμμ. 22**, 1· [Ν]έρωνα Κλα[ύδιον] **Ἀμμ. 23**, 1· [Νέρωνι Κλαυδίῳ] **Ἀμμ. 88,** 1· [Νέρων Κλαύδιος] **Ἀμμ. 246,** 1·

Νέρων Κλαύδιος: Νέρων Κλαύδιος, π. Τιβερίου: Νέρωνος Κλ[αυδίου] **Πάφ. 57**, 2·

Οὐαλεριανός: Πόπλιος Λικίννιος Οὐαλεριανός: Ποπλί|ου Λικιννίου Οὐαλαι|ριανοῦ **Λεμ. 799,** 2-4·

Οὐεσπασιανός: Vespasiani **Πάφ. 9**, 2· [Οὐεσπασια]νοῦ Καίσαρος **Πάφ. 67**, 1· Ο[ὐεσπασια]|νὸν **Ἀμμ. 90,** 1-2· Ves[pasianus] **Ἀμμ. 145,** 2·

Σεβῆρος Ἀλέξανδρος: Αὐτο]κράτορο[ς Σευήρου] | [Ἀλεξάνδρου] **Λεμ. 47,** 5-6·

Σεπτίμιος Σεβῆρος: [Λ. Σεπτιμίου Σευήρου] **Πάφ. 22**, 2· L(ucio) Se(ptimio) Severo **Πάφ. 108**, (*α*) 3· L(ucii) Sep(timii) Severi **Πάφ. 108**, (*α*) 5· Λ(ουκίῳ Σε(πτιμίῳ] Σευήρῳ **Πάφ. 108**, (*β*) 3· Λ(ουκίου) Σε(πτιμίου) Περτίνακο<ς> **Πάφ. 108**, 6· [Λουκίου Σεπτ]ιμίου Σεουήρο[υ] **Πάφ. 109**, 3· L(ucio) Sep(timio) Sevhro **Πάφ. 117**, (*α*) 3-4· L(ucii) Septimio Sevhro **Πάφ. 117**, (*α*) 6· Λ. Σεπτιμίῳ Σευήρῳ **Πάφ. 117**, (*β*) 4· Λ. Σεπτιμίου Σεουήρου **Πάφ. 117**, (*β*) 8· Λ(ουκίου) Σεπτιμίου [Σευήρ]ου **Πάφ. 152**, 3· [Λ. Σεπ](τ)ίμι[ον Σευ|ῆρον] **Λεμ. 28**, 1-2· [Λ. Σεπ]τιμίου Ṣ[ευήρου] **Λεμ. 32**, 1· [Σευ]ήρου (;) **Λεμ. 34**, 1· Λουκίου Σεπτιμ[ίου] | Σευήρου **Λεμ. 38**, 5-6· Λ. Σε[πτιμίου Σευήρου] **Λεμ. 39**, 4· L(ucio) Septimio Severo **Λευκ. 29**, (*α*) 4· L(ucii) Sep(timii) Severi **Λευκ. 29**, (*α*) 6· [Λ(ουκίῳ) Σ]επτιμίῳ Σευήρῳ **Λευκ. 29**, (*β*) 3· Λ(ουκίου) Σεπτιμίου | [Σευήρου] **Λευκ. 29**, 6-7· Σευήρου Περτίνα|κος **Λάρ. 33,** 5-6· Λ. Σεπτίμιον [Σευῆρο]ν **Λεμ. 47**, 1· [Λουκίου Σεπτ]ιμ[ίου Σε|ουήρου] **Ἀμμ. 72**, 7-8· [Σ]επτιμ[ίου Σεουήρου] **Ἀμμ. 75**, 6·

Τιβέριος: Τιβέριον Καίσαρα **Πάφ. 53**, 14· **Πάφ. 79**, 2· **Πάφ. 80**, 2· Τιβερίωι Καίσαρι **Πάφ. 53**, 18· Τιβέριον [Κλαύδιον Νέρωνα] **Πάφ. 57**, 1·

[Τιβέριον Καί]σαρα **Πάφ. 81,** 2· Τιβερίου **Πάφ. 100**, 3· Ti. A[ug] **Λευκ. 4**, 1· Τιβερίωι Καίσαρι **Κερ. 9**, 1· Τιβερίου Καίσαρος **Κερ. 9**, 7· Τιβερίου **Κερ. 9**, 15· **Ἀμμ. 86**, 6· Ti(berio) Caesa[ri] **Ἀμμ. 84,** (*α*) 1· Τιβερίω Κα[ίσαρι] **Ἀμμ. 84,** (*β*) 3·

Τίτος: [Τίτο]ς Σεβαστό[ς] **Πάφ. 86,** 2· Ṭ̣ḭ̣τωι Καίσαρι **Λεμ. 146,** 4· Τίτ̣ρ̣ṵ̣ Κ[αί]σαρος **Λάρ. 203,** 6· T(itus) Caesar **Ἀμμ. 145,** 2·

Τραϊανός: Traiani **Πάφ. 108**, (*α*) 2· **Πάφ. 108**, (*α*) 7· **Πάφ. 117**, (*α*) 8· **Λευκ. 29**, (*α*) 8· Τραϊανοῦ **Πάφ. 108**, (*β*) 3· **Πάφ. 117**, 12· **Πάφ. 152**, 8· **Ἀμμ. 57**, 1· **Ἀμμ. 59**, 1· **Ἀμμ. 60**, 2· [Δεκ]ίṵ̣ (;) Τρ̣ḁ̣ḭ̣ḁ̣[νῷ] **Πάφ. 115**, 3· [Τραϊανὸς] **Λεμ. 9**, 1· [Τ]ραϊαυ̣[οῦ] **Λεμ. 20**, 3· Τραϊανὸν **Λεμ. 20**, 4· **Κερ. 12**, 3· Traia[ni] **Λεμ. 798**, 4· Traiane **Λευκ. 29**, (*α*) 3· Νέρουαν Τραϊανὸν **Ἀμμ. 48**, 1· **Κερ. 11**, 2· Τραϊανὸς **Λεμ. 56**, 1· **Λεμ. 64**, 2· [Νέρουα]ς Τρ̣ḁ̣[ϊανὸς] **Λεμ. 113**, 2· Τρα(ϊανοῦ) **Λεμ. 792,** (*β*) 1· Νέρουαν | [Τραϊανὸν Καίσαρ]α **Λευκ. 9**, 1· Τραϊ[ανοῦ] **Κερ. 12**, 1· Νέρουας Τραϊαυ̣[ὸς] **Ἀμμ. 6**, 1· Τραϊανῶι **Ἀμμ. 52**, 2· [Τρ]ḁ̣ḭ̣ḁ̣υ̣[ὸν] **Ἀμμ. 53**, 2·

Φίλιππος: Φίλιππος, π. Μαρκίας (ἀνιψιὰ τοῦ Αὐγούστου): Φιλίππου **Πάφ. 55**, 1·

2. Ῥωμαῖοι ἀξιωματοῦχοι καὶ μέλη τῆς οἰκογένειάς τους.

I. Ἀνθύπατοι

Ἀληφάνος: Λεύκιος Πόντιος Ἀληφάνος, υἱ. Λευκίου (ἀνθυπάτου): Λεὺ[κίω]ι̣ Ποντίωι̣ | Ἀληφ̣ά̣νῳι **Πάφ. 7**, 1- 2·

Ἀππιανός: Ἀππιανός: Ἀ̣ππιανο̣[ῦ] **Ἀμμ. 113,** 6·

Βάσσος: Αὔδιος Βάσσος: Audiu[m] B[ass]ou[m] **Πάφ. 108**, (*α*) 9· Αὐδίου Βάσου **Πάφ. 108**, (*β*) 11· **Πάφ. 109**, 10· Audioum Bassoum **Πάφ. 117**, (*α*) 11· Οὐδίου (;) Βάσσου **Πάφ. 117**, (*β*) 16· Αὐδίου Βάσσου **Πάφ. 152**, 13· Αὐδί[ο]υ [Βάσσου] **Λευκ. 29**, 12·

Λούκιος Ἄννιος Βάσσος: Λούκιος Ἄννιος Βάσ[σος] **Λεμ. 51**, 6· [Λ. Ἀν]νίο[υ Βάσσου] **Λεμ. 52**, 1·

Crepereius: [Crep]ereius **Λεμ. 143**, 1·

Ἐλπίς: Πλαυτία Ἐλπίς, θ. Πλαυτίου Φήλεικος Ἰουλιανοῦ ἀνθυπάτου: Πλαυτίαν Ἐλπίδα **Πάφ. 104**, 2·

Ἰουλιανός: Δέκιος Πλαύτιος Φῆλιξ Ἰουλιανός: [Δέκ. Πλαύτιον Φήλ]εικα Ἰουλ̣[ιανὸν] **Πάφ. 12**, 2· Πλαυτίου Φήλεικος | Ἰουλιανοῦ **Πάφ. 104**, 3-4· Δ. Πλαύτιον Φήλεικα Ἰ|ουλιανόν **Πάφ. 105**, 2-3· Δέκ(ιον) Πλαύτιον Φ[ήλικ]α Ἰουλια[νόν] **Λεμ. 30**, 1·

Ἰούλιος: Ἰούλιος Φρόντων Τληπόλεμος: Ἰουλίου Φρόντωνος | Τληπολέμου **Πάφ. 14**, 5-6·

Ἰοῦνκος: Τιβέριος Κλαύδιος Ἰοῦνκος: Τι(βέριος) Κλαύδιος Ἰοῦνκος **Λάρ. 2**, 1·

Ἰοῦστος: Κ(όιντος) Λαβέριος Ἰοῦστος Κοκκεῖος Λέπιδος, υἱ. Λουκίου: **Λεμ. 56**, 5·

Caelius: L. Caeli[o - - - -] **Ἀμμ. 99,** 4·

Κάνδιδος: Κόιντος Σέππιος Κέλερ Μ. Τίτιος Σάσσιος Κάνδιδος: [Κ.] Σεπ[π]ίωι Κέλερι Μ. Τιτίωι | Σασσίωι Κανδίδωι **Λεμ. 19**, 1-2· Κοΐντου Σεππίου | Κέλερος **Λεμ. 64**, 6-7· Κόιντος Σέππιος Κέλ(ε)ρ **Λεμ. 64**, 13· [Κοΐντωι Σεππίωι Κέλερι] | [Σασσίωι Κανδ]ίδῳ **Ἀμμ. 54**, 1-2·

Κλώδιος: Σέξτος Κλώδιος: Σέξτου Κλωδίου | [- - -]νιανοῦ **Λάρ. 28**, 2-3·

Κόιντος: Κόιντος, υἱ. Κοΐντου Ὀρτηνσίου καὶ π. Κοΐντου Μαρκίου Ὀρτάλου Ὀρτησείνου: Κοΐντου **Πάφ. 81,** 4·

Κόρδος: Κόιντος Ἰούλιος Κόρδος: [Q. I]ulium [Cordum] **Λεμ. 5**, (*α*) 1· [Ἰουλίου Κ]όρδου **Λεμ. 5**, (*β*) 6· Ἰουλίου | Κόρδου **Λεμ. 51**, 5-6· Κ(ό)ιντον Ἰούλιον Κόρδον **Λάρ. 12**, 2·

Κορνήλιος: [Κ]ορνη[λίου] **Λεμ. 113**, 3·

Κουϊγκτιανός: Τ. Καισερνίου Στατι[α]νο[ῦ Κουϊγκτ]ιανοῦ **Πάφ. 71**, 6·

Lauricius: Bassidius Lauricius: [Bassidio] | Lauracio **Πάφ. 1**, 3-4·

Λεόντιχος: Κλαύδιος Λεόντιχος Ἰλλύριος: Κλ(αυδίου) Λεοντίχου **Κερ. 6**, 2·

Τ. Φλαύιος (;) Λεόντιχος, π. (;) Κλαυδίου Λεοντίχου Ἰλλυρίου: [Τίτον Φλάουιον (;)] Λεόντ[ιχον (;] **Κερ. 13**, 1·

Λέπιδος: Κόιντος Λαβέριος Ἰοῦστος Κοκκεῖος Λέπιδος, υἱ. Λουκίου: Κ(όιντος) Λαβέριος Ἰοῦστος Κοκκεῖος Λέπιδος **Λεμ. 56**, 5·

Λεύκιος: Λεύκιος, π. Λευκίου Ποντίου Ἀληφάνου: Λευκίου **Πάφ. 7**, 1·

Λογγῖνος: Πόπλιος Κάσσιος Λογγῖνος: Ποπλίῳ Κασίῳ Λογγείνῳ **Λεμ. 18**, 1·

Λούκιος: Λούκιος, π. Κοΐντου Λαβερίου Ἰούστου Κοκκείου Λεπίδου: Λ(ουκίου) **Λεμ. 56**, 5·

Μάξιμος: Λούκιος Βρούττιος Μάξιμος: Λούκι[ο]ς | Βρ̣ο̣ύ̣τ̣τιος | Μάξιμος **Λεμ. 146,** 10-12·

Μάρκελλος: Τίτος Κλώδιος Ἔπριος Μάρκελλος: [Τίτῳ Κλωδίῳ Ἐπρίῳ] Μαρκέλλῳ (ταμίας, δήμαρχος, στρατηγός, πρεσβευτής) **Πάφ. 6**, 1·

Μάρκιος: Κόιντος Μάρκιος, υἱ. Κοΐντου Ὀρτηνσίου καὶ ἐγγ. Ὀρτάλου Ὀρτησείνου (ἀνθυπάτου): [Κοΐντου Μα]ρκίου **Πάφ. 81,** 4·

Ματοῦρος: Οὐεῖλιος Ματοῦρος, ἀδ. [Μάρκ]ου Οὐεϊλίου (στρατηγοῦ) καὶ Λευκίου Οὐεϊλίου (ἀνθυπάτου): Οὐεϊλίωι Μα̣τ̣ο̣ύ̣ρωι **Πάφ. 2**, 1·

Μειλιώνιος: Μειλιώνιος: **Λευκ. 1**, 4·

Νάσων: Λεύκιος Ἄξιος Νάσων: Λευκίου Ἀξίου Νάσωνος **Κερ. 9**, 3·

Ὀνηράτος: Κόιντος Καίλιος Ὀνηράτος (ἀνθύπατος): [Κοίντου Καιλίο]υ Ὀνηράτου **Λεμ. 9**, 5· Κόιντον Καίλιον Ὀνωρᾶτον **Λεμ. 17**, 2· [Κοΐντου] | Καιλ[ίου Ὀνηράτου] **Λεμ. 59**, 3-4·

Ὀρτήνσιος: Κόιντος Ὀρτήνσιος, π. Κοΐντου καὶ παπ. Κοΐντου Μαρκίου Ὀρτάλου Ὀρτησείνου: Κοΐντου Ὀρτηνσίου **Πάφ. 81,** 4·

Ὀρτησῖνος: Κόιντος Μάρκιος Ὀρτάλος Ὀρτησῖνος, υἱ. Κοΐντου καὶ ἐγ. Κοΐντου Ὀρτηνσίου: [Κοΐντου Μα]ρκίου [... Ὀρτάλου Ὀρ]τησείνου **Πάφ. 81,** 4-5·

Οὐεῖλιος: Λεύκιος Οὐεῖλιος: Λευκίου Οὐε[ϊλί]ου **Πάφ. 2**, 3·

Μᾶρκος Οὐεῖλιος, ἀδ. Οὐεϊλίου Ματούρου (στρατηγοῦ) καὶ Λευκίου Οὐεϊλίου (ἀνθυπάτου): [Μάρκ]ου Οὐεϊλίου **Πάφ. 2**, 2·

Πατερκλιανός: Τιβέριος Κλαύδιος Ἄτταλος Πατερκλιανός: Τιβερίου [Κλαυ]|δίου Ἀττάλου Πατερκλιανοῦ **Λευκ. 31**, 5-6·

Παῦλος: Παύλου **Λευκ. 39**, 10·

Πλαυτία: Πλαυτία Ἐλπίς, θ. Πλαυτίου Φήλεικος Ἰουλιανοῦ ἀνθυπάτου: Πλαυτίαν Ἐλπίδα **Πάφ. 104**, 2·

Ποῦλχρος: Λούκιος Πλώτιος Ποῦλχρος: L(ucium) Plotium P[ulchrum] **Ἀμμ. 145,** 6· [Λ]ουκίου | [Πλωτίου Πούλχρου (;)] **Ἀβ. Πρ. 39**, 8-9·

Πρῖσκος: Ποπλίκολας Πρῖσκος: Ποπλίκολαν Πρεῖσκον **Λεμ. 35**, 1·

Πρόκλος: Τίτος Κομίνιος Πρόκλος: Τίτος Κομίνιος Πρόκλος **Κερ. 1**, (*α*) 5·

Ῥοῦφος: [L. Tari]us Rufus **Πάφ. 30**, 1· [Λούκιον Τ]άριον Ῥοῦφον **Πάφ. 73**, 2·

Rufus: C. Lucretio Rufo **Ἀμμ. 87,** 5·

Sabinus: Antistius Sabinus **Ἀμμ. 77,** 6· **Ἀμμ. 78,** 5· [Antisti]us Sabin[us] **Ἀμμ. 117,** 1· [Antistius Sabi|n]us **Ἀμμ. 118,** 4-5·

Σέργιος: Κόιντος Σέργιος: [Κ]οΐντου Σεργ|[ίου] **Λευκ. 49**, 9-10·

P. Sergius: P. Serge[- -] **Ἀμμ. 149,** 1·

Τάρφινος: Λεύκιος Κοίλιος Τάρφινος (ἀνθύπατος καὶ στρατηγός): Λεύκιον Κοίλιον | Τάρφινον **Πάφ. 72**, 2-3·

Τληπόλεμος: Ἰούλιος Φρόντων Τληπόλεμος: Ἰουλίου Φρόντωνος | Τληπολέμου **Πάφ. 14**, 5-6·

Vehilius: Marcus Vehilius: M. Vehilio **Πάφ. 15**, 1·

Φλάκκος: Γάιος Καλπούρνιος Φλάκκος: [Γάιον Καλπούρνιον] | Φλάκκον **Ἀμμ. 56**, 1-2· Καλπουρνίου Φλάκκου **Ἀμμ. 57**, 7·

II. Ταμίες

Ἀρριανός: Ἀρριανός, π. Μάρκου Φουλβίου Μάρκου (ταμίας καὶ λογιστής): Ἀρριανοῦ **Λευκ. 8**, 6·

Σαβῖνος: Τίτος Ἀπικᾶτος Σαβεῖνος (ταμίας καὶ ἀντιστράτηγος): Τίτος Ἀ[πικᾶτος Σαβε]ῖνος **Πάφ. 119**, 2· Τίτος Ἀπικᾶτος Σαβ[εῖνος] **Πάφ. 120**, 3·

Σεκοῦνδος: Μᾶρκος Φίρμιος Σεκοῦνδος (ταμίας καὶ ἀντιστράτηγος Ῥωμαίων): Μᾶρκος Φίρμιος Σεκο[ῦνδος] **Πάφ. 82,** 4·

Σεπτικιανός: Τίτος Μάνλιος Σούρας Σεπτικιανός (ταμίας καὶ ἀντιστράτηγος): Τίτος Μάνλιος Σούρας Σεπτικιανὸς **Λάρ. 1**, 2·

Φίγλος: Γάιος Φλάβιος Φίγλος: Γαΐου Φλαβίου Φίγλου **Κερ. 9**, 4·

III. Λογιστές

Ἀππιανός: Ἀππιανός (λογιστής): Ἀππιανοῦ **Λάρ. 28**, 4·

Ἀρριανός: Ἀρριανός, π. Μάρκου Φουλβίου Μάρκου (ταμίας καὶ λογιστής): Ἀρριανοῦ **Λευκ. 8**, 6·

Μᾶρκος: Μᾶρκος Φούλβιος Μᾶρκος, υἱ. Ἀρριανοῦ (ταμίου καὶ λογιστοῦ): Μᾶρ(κος) Φούλ(βιος) | Μᾶκρος **Λευκ. 8**, 4-5·

Πολυβιανός: Γάιος Ἰούλιος Ἡλιανὸς Πολυβιανός (λογιστής): Ἡλιανοῦ Πολυβιανοῦ **Πάφ. 14**, 6· Γαΐου Ἰουλίου Ἡλιανο[ῦ Πολυβιανοῦ] **Πάφ. 71**, 7·

IV. Χιλίαρχοι

Ῥοῦφος: Γάιος Ῥουτιλήιος Ῥοῦφος (χιλίαρχος), υἱ. Γαΐου: Γάιον Ῥουτιλήιον | Ῥοῦφον **Πάφ. 97**, 2-3·

V. Πρεσβευτές

Λουπέρκος: Μᾶρκος Ἐτρείλιος Λουπέρκος: Μάρκου | Ἐτρειλίου Λουπέρκου **Κερ. 9**, 4·

Σαβῖνος: Τίτος Τατιῆνος Σαβεῖνος: Τίτος | [Τ]ᾰτιῆνος Σαβεῖνος **Κερ. 1**, (*α*) 7-8·

3. Αὐτοκρατορικὰ ἐπίθετα στὴν ἑλληνική.

Ἀδιαβηνικός: Ἀδιαβηνικὸν **Πάφ. 14**, 3· [Ἀδιαβηνικ]ὸν **Πάφ. 71**, 2· Ἀδιαβηνικῷ **Πάφ. 108**, 4· **Πάφ. 117**, 5· [Ἀδιαβην]ικο[ῦ] **Πάφ. 108**, 6· Ἀδιαβηνικοῦ **Πάφ. 117**, 9· Ἀδιαβηνικοῦ **Πάφ. 152**, 4· [Ἀ]διαβην[ικοῦ] **Ἀμμ. 75**, 7· [Ἀδιαβη]νικὸν **Ἀμμ. 113,** 3·

Ἀραβικός: Ἀραβικὸν **Πάφ. 14**, 3· Ἀραβι[κοῦ] **Πάφ. 22**, 4· Ἀραβικῷ **Πάφ. 108**, 4· **Πάφ. 117**, 5· Ἀρ[α]βικοῦ **Πάφ. 108**, 6· Ἀραβικοῦ **Πάφ. 117**, 9· Ἀρα[βικο]ῦ **Πάφ. 152**, 4·

Ἄριστος: Ἄριστος **Ἀμμ. 6**, 2·

Ἀρμενιακός: Ἀρμεν[ιακ- -] **Ἀμμ. 68**, 3·

ἀρχιερεὺς μέγιστος: [ἀρχιερέως μ]εγίστου **Πάφ. 17**, 3· [ἀρχιερέα μ]έγιστον **Πάφ. 71**, 3· ἀρχι[ερέα μέγιστον] **Πάφ. 79**, 3· ἀρχιερέα μέγιστον **Πάφ. 80,** 3· **Πάφ. 81,** 3· [ἀρχιερεῖ] | μεγίστωι **Πάφ. 82,** 2-3· ἀρχιερεῖς **Πάφ. 101**, 5· ἀ[ρχιερεῖ μεγ(ίστῳ)] **Πάφ. 108**, 4· ἀρχιερῖ μεγίστῳ **Πάφ. 117**, 6· ἀρχιερεῖ μεγίστωι **Λεμ. 51**, 2· ἀρχιερεὺς μέγιστος **Λεμ. 56**, 2· **Λεμ. 64**, 3· [ἀρχιερέα μέγ]ιστον **Λεμ. 807**, 6· ἀρχιερεῖ | [μεγ(ίστῳ)] **Λευκ. 29**, 4-5· ἀρχιερεῖ μεγίστωι **Κερ. 9**, 2· **Ἀμμ. 57**, 3· ἀρχιερέα μέγισ|τον **Λάρ. 19**, 1-2· [ἀρχιερέως μεγ]ίστ[ου] **Ἀμμ. 26**, 2· ἀρχιερεῖ με[γίστῳ] **Ἀμμ. 60**, 4· [ἀρχιερεὺ]ς [μ]έ[γ|ιστος] **Ἀβ. Πρ. 39**, 3-4·

Βρεταννικός: Βρεταν[νικὸ]ν **Πάφ. 14**, 3· Βρεταν[νικὸ]ν **Πάφ. 14**, 3· Βρεταννικὸν **Λεμ. 42**, 4· Βρετ]αν[ικοῦ] **Λεμ. 44**, 4· Β]ρετα[ννικ-] **Ἀμμ. 117,** (*α*) 2·

Γερμανικός: [Γερ|μανι]κοῦ **Πάφ. 6**, 4-5· **Πάφ. 6**, 5-6· Γερ[μανικῶι] **Πάφ. 82,** 2· Γερμανικοῦ **Πάφ. 108**, 1· **Πάφ. 108**, 7· **Πάφ. 117**, 10· **Λευκ. 29**, 1· **Κερ. 1**, 4· **Ἀμμ. 86,** 6· [Γερ]μανικοῦ **Πάφ. 152**, 6· Γ[ερ]μανικὸς **Λεμ. 20**, 2· **Λεμ. 56**, 2· **Λεμ. 64**, 2· [Γερμα]νικόν **Λεμ. 807**, 7· Γερμανι|[κὸς] **Λευκ. 1**, 2-3· Γερμ(ανικοῦ) **Λευκ. 29**, 8· Γερμανικὸν **Κερ. 11**, 3· **Κερ. 12**, 4· Γερμανικόν **Ἀμμ. 48**, 2· Γερμανικῶι **Ἀμμ. 52**, 3· Γερμαν[ικῷ] **Ἀμμ. 89,** 2· Γερ[μανικοῦ] **Ἀμμ. 115,** 2· Γερμανικ[οῦ] **Ἀβ. Πρ. 1**, 2·

Γοτθικός: Γ[οτ|θικὸν] **Λεμ. 807**, 6-7·

Δακικός: [Δ]ακικὸν **Λευκ. 9**, 4· Δακικῷ **Λευκ. 10**, 5· Δ[ακικὸν] **Κερ. 11**, 3· Δακικὸς **Ἀμμ. 6**, 3· [Δακι]κοῦ **Ἀμμ. 59**, 2·

Εὐσεβῆς: [Εὐσεβ]ῆ **Πάφ. 14**, 2· Εὐσεβοῦς **Πάφ. 108**, 1· **Πάφ. 108**, 2· **Πάφ. 108**, 8· **Πάφ. 116**, 5· **Πάφ. 117**, 1· **Πάφ. 117**, 3· **Πάφ. 117**, 8· **Πάφ. 117**, 10· **Πάφ. 117**, 11· **Πάφ. 152**, 3· **Πάφ. 152**, 7· **Λεμ. 38**, 6· Εὐσεβῖ **Πάφ. 108**, 3· **Πάφ. 117**, 4· Εὐσ{ι}εβοῦς **Πάφ. 108**, 7· Εὐ[σεβοῦς] **Πάφ. 152**, 5· Εὐσεβῆ **Λεμ. 38**, 3· **Λεμ. 42**, 3· **Λεμ. 47**, 2· [Εὐ]σεβοῦς **Λεμ. 40**, 3· [Εὐσ]εβε[ῖ] **Λεμ. 41**, 2· [Ε]ὐσεβοῦς **Λεμ. 44**, 3· Εὐ[σεβὴς] **Λεμ. 74**, (*α*) 2· Εὐσεβ̣ο̣ῦ̣[ς] **Λεμ. 799,** 4· [Εὐσ]εβῆ **Λεμ. 807**, 4· [Εὐσεβο]ῦς **Λευκ. 29**, 1· Εὐσεβῇ **Λευκ. 31**, (*β*) 2· **Λευκ. 31**, (*β*) 4· [Εὐσεβοῦ]ς **Ἀμμ. 73**, 2·

Εὐτυχῆς: Εὐτυχ[ῆ] **Πάφ. 14**, 2· Εὐτυχοῦς **Πάφ. 116**, 6· Εὐτυχῆ **Λεμ. 38**, 3· **Λεμ. 42**, 3· **Λεμ. 47**, 2· Εὐτυ[χοῦς] **Λεμ. 38**, 6· Εὐτ[υχοῦς] **Λεμ. 44**, 3· Ἐ̣[ὐτυχής] **Λεμ. 74**, (*β*) 1· [Εὐτ]υ̣χοῦς **Λεμ. 799,** 5· Εὐτ[υχῆ] **Λεμ. 807**, 4· [Εὐτυ]χε[ῖ] **Λευκ. 7**, 3· Εὐτυχῇ **Λευκ. 31**, (*β*) 2· **Λευκ. 31**, (*β*) 4·

Καῖσαρ: Καίσαρος **Πάφ. 6**, 3· **Πάφ. 67**, 2· **Πάφ. 78**, 4· **Πάφ. 150**, 5· **Λεμ. 9**, 2· **Λεμ. 20**, 5· **Λεμ. 799,** 2· **Λεμ. 800,** 4· **Λεμ. 800,** 5· **Λευκ. 13**, 1· **Λευκ. 49**, 9· **Κερ. 1**, (*α*) 3· **Κερ. 1**, (*β*) 17· **Κερ. 8**, 1· **Κερ. 9**, 7· **Λάρ. 203,** 7· **Ἀμμ. 19**, 6· **Ἀμμ. 83**, 3· Καίσαρα **Πάφ. 14**, 2· **Πάφ. 53**, 9· **Πάφ. 53**, 14· **Πάφ. 79**, 2· **Πάφ. 80,** 2· **Λεμ. 42**, 1· **Λεμ. 807**, 2· **Κερ. 12**, 1· **Λάρ. 19**, 1· **Ἀμμ. 48**, 1· [Καίσ]αρος **Πάφ. 16,** 2· **Πάφ. 76**, 5· Καίσαρι **Πάφ. 20**, 1· **Πάφ. 53**, 18· **Πάφ. 82,** 1· **Πάφ. 108**, 1· **Πάφ. 115**, 1· **Πάφ. 117**, 1· **Πάφ. 117**, 8· **Λεμ. 51**, 1· **Λεμ. 54**, 2· **Λεμ. 56**, 4· **Λεμ. 57**, 2· **Λεμ. 64**, 6· **Λεμ. 144,** 2· **Λεμ. 146,** 4· **Λευκ. 29**, 11· **Λευκ. 31**, 1· **Λευκ. 31**, 4· **Κερ. 9**, 1· **Ἀμμ. 52**, 2· **Ἀμμ. 57**, 1· **Ἀμμ. 60**, 1· [Καί]σαρα **Πάφ. 81,** 2· Καί[σ(αρι)] **Πάφ. 108**, 5· [Καίσα]ρι **Πάφ. 108**, 9· [Καί]σαρι **Πάφ. 109**, 8· Καίσαρ̣ο̣[ς] **Πάφ. 116**, 2· Καίσαρ[ι] **Πάφ. 120**, 2· [Κα]ίσαρος **Πάφ. 145**, 4· Καισάρων **Πάφ. 150**, 12· **Λεμ. 801,** 3· [Καί]σαρι **23**, 5· **Λεμ. 58**, 2· Καίσα[ρα] **Λεμ. 38**, 1· [Καίσ]α̣ρα **Λεμ. 39**, 1· Καίσα[ρος] **Λεμ. 40**, 5· Καῖσαρ **Λεμ. 56**, 1· **Λεμ. 64**, 1· **Ἀμμ. 6**, 2· **Ἀμμ. 246,** 4· Κ[α]ί̣[σαρι] **Λεμ. 60**, 1· Κα[ίσαρι] **Λεμ. 62**, 2· Καίσ[αρ]ος **Λεμ. 799,** 6· Καί|[σα]ρος

Λεμ. 800, 1-2· [Καίσαρο]ς **Λεμ. 800,** 8· Ḳαισά|ρων **Λεμ. 800,** 11· Καῖ|[σαρ] **Λευκ. 1**, 1-2· Καί[σαρα] **Λευκ. 6**, 1· [Καίσαρ]α **Λευκ. 9**, 2· [Καίσα]ρι **Λευκ. 29**, 6· Καί|σαρος **Λάρ. 33,** 4-5· Καίσ[αρος] **Κερ. 7**, 14· Καίσαρι **Κερ. 7**, 15· Κ[αί]σαρος **Λάρ. 203,** 6· Ḳα[ί]ṣa̤[ρος] **Ἀμμ. 4**, 2· Καίσαρος **Ἀμμ. 4**, 11· Κα̣[ίσαρος] **Ἀμμ. 26**, 1· Καί[σαρι] **Ἀμμ. 58**, 1· [Καίσ]αρι **Ἀμμ. 59**, 1· Κα[ίσαρι] **Ἀμμ. 84,** 3· Καισά[ρων] **Ἀμμ. 85,** 6· **Ἀμμ. 86,** 6· Κα[ίσ(αρος] **Ἀμμ. 86,** 5· Καίσαρα̣ **Ἀμμ. 90,** 1· Ḳa̤ḭṣa̤ρος **Ἀμμ. 90,** 6· [Κα]ίσαρο[ς] **Ἀμμ. 91,** 1· [Καίσ]αρο[ς] **Ἀμμ. 91,** 3· Κα̣[ίσαρι] **Ἀμμ. 110,** 1· Κα[ίσαρ- -] **Ἀμμ. 117**, 1· [Καί|σαρο]ς **Ἀβ. Πρ. 1**, 2-3·

Μηδικός: [Μηδι]κ[ὸ]ν **Ἀμμ. 103,** 2·

Νικητής: Νεικṯṛ̣[ῦ] **Λεμ. 803,** 1· [Ν]εικητὴς **Λεμ. 808**, 2·

Οὐανδαλικός: Οὐανδαλικὸς **Λευκ. 47**, 4·

Παρθικός: Παρθικὸν **Πάφ. 14**, 3· Πα[ρ]θ̣ḭḳ[ὸν] **Πάφ. 71**, 2· Παρθικῷ **Πάφ. 108**, 4· **Πάφ. 117**, 5· [Πα]ρθικοῦ **Πάφ. 108**, 6· Παρθικοῦ **Πάφ. 117**, 9· **Πάφ. 117**, 12· **Πάφ. 152**, 8· **Ἀμμ. 59**, 2· **Κερ. 12**, 2· Π[αρθι]|[κοῦ] **Πάφ. 152**, 4-5· [Παρθικό]ν **Λευκ. 9**, 5· Π̣a̤ρ[θικοῦ] **Λεμ. 44**, 4· [Π]a̤ρθ(ικῷ) **Λευκ. 29**, 4· Π̣αρθ(ικοῦ) **Λευκ. 29**, 7· [Π]αρθ(ικοῦ) **Λευκ. 29**, 9· Παρ[θικ]όν **Κερ. 12**, 4· Παρ[θικοῦ] **Ἀμμ. 60**, 2· Παρθ[ικὸν] **Ἀμμ. 103,** 2·

Σαρματικός: Σαρματ[ικῶι] **Πάφ. 70**, 2· Σαρματικοῦ **Πάφ. 108**, 2· **Πάφ. 108**, 7· **Πάφ. 117**, 2· **Πάφ. 117** 10· Ṣa̤ρμ[ατικοῦ] **Πάφ. 109**, 5· Σαρματ[ικο]ῦ **Πάφ. 152**, 6· [Σαρμα]ṭḭḳοῦ **Λεμ. 22**, 2·

Σεβαστός: Σεβαστοῦ **Πάφ. 6**, 3· **Πάφ. 53**, 14· **Πάφ. 55**, 2· **Πάφ. 78**, 4· **Πάφ. 80,** 2· **Πάφ. 80,** 6· **Πάφ. 81,** 2· **Πάφ. 108**, 6· **Πάφ. 116**, 6· **Λεμ. 38**, 7· **Λεμ. 799,** 5· **Λευκ. 31**, 6· **Λευκ. 49**, 9· **Κερ. 1**, (*α*) 3· **Κερ. 1**, (*β*) 17· **Κερ. 9**, 1· **Κερ. 9**, 7· **Ἀμμ. 19**, 5· **Ἀμμ. 56**, 4· **Ἀμμ. 246,** 2· Σεβαστ|[οῦ] **Πάφ. 16,** 2-3· Σεβαστὸν **Πάφ. 53**, 8· **Πάφ. 81,** 3· **Λεμ. 42**, 3· **Λευκ. 6**, 3· **Λάρ. 6**, 8· **Λάρ. 19**, 1· **Ἀμμ. 90,** 2· [Σ]εβαστοῦ **Πάφ. 22**, 4· [Σεβασ|τὸν **Πάφ. 53**, 14-15· **30**, 3· Σεβ̣a̤ṣτοῦ **Πάφ. 53**, 18· Σεβαστῶι **Πάφ. 53**, 19· Σεβαστῶν **Πάφ. 61**, 6· Σεβαστο[ῦ] **Πάφ. 67**, 1· Σεβαστ[ῷ] **Πάφ. 70**, 6· **Λευκ. 31**, 2· Σεβασ[τοῦ] **Πάφ. 76**, 5· **Λεμ. 40**, 4· Σεβαστ[οῦ] **Πάφ. 79**, 2· [Σ]εβαστὸν **Πάφ. 79**, 3·

Κερ. 12, 3· Σεβαστῶ[ι] **Πάφ. 82,** 1· Σεβαστό[ς] **Πάφ. 86,** 2· **Πάφ. 88**, 2· Ṣ̣ε̣β̣ạṣ̣τῷ (;) **Πάφ. 115**, 3· Σεβαστῷ **Πάφ. 117**, 5· **Πάφ. 117**, 13· **Λευκ. 10**, 4· **Ἀμμ. 105,** 2· [Σεβασ|τ]ῷ **Πάφ. 145**, 2-3· [Σε]βαστοῦ **Πάφ. 145**, 6· [Σε]β̣ạṣ̣τοῦ **Πάφ. 148**, 5· Σε[β]αστῷ **Πάφ. 152**, 9· Σεβαστὸς **Λεμ. 20**, 2· **Λεμ. 64**, 2· **Ἀμμ. 6**, 2· Σεβασ[τόν] **Λεμ. 38**, 3· Σε**β**[ασ]τόν **Λεμ. 47**, 2· Σεβαστῶι **Λεμ. 51**, 1· Σεβα[στὸς] **Λεμ. 76**, 1· Σεβασ{σ}τῶι **Λεμ. 144,** 3· [Σεβ]|αστοῦ **Λεμ. 158,** 2-3· Σεβ[αστοῦ] **Λεμ. 799,** 7· **Λεμ. 805**, 2· [Σεβ]αστοῦ **Λεμ. 804,** 2· [Σε]βαστόν **Λεμ. 807**, 5· [Σεβαστ]ὸ̣ς **Λευκ. 1**, 2· [Σεβα]ṣ̣τὸν **Λευκ. 9**, 3· Σεβ(αστοῦ) **Λευκ. 29**, 8· [Σε]β(αστῷ) **Λευκ. 29**, 10· Σεβ[αστὸν] **Κερ. 4**, 5· Σεβαστῶι **Κερ. 9**, 1· **Ἀμμ. 57**, 3· Σεβαστῶν **Λάρ. 8**, 2· **Ἀμμ. 20**, 5· **Ἀμμ. 51**, 4· **Ἀμμ. 233,** 4· Σεβαστοὺς **Λάρ. 38,** 4· **Ἀμμ. 30**, 9· Ṣ̣εβαστοῖς **Ἀμμ. 2**, 2· Σεβα[στῶν] **Ἀμμ. 30**, 5· [Σε]βαστοῦ **Ἀμμ. 48**, 3· Ṣ̣ε̣β̣ạṣ̣ṭ[ῷ] **Ἀμμ. 58**, 3· [Σεβα]στῷ **Ἀμμ. 60**, 3· [Σ]εβ[α]στοῦ **Ἀμμ. 83**, 4· [Σεβ]αστῷ **Ἀμμ. 88,** 2· Σεβαστ̣ọ̣ῦ **Ἀμμ. 90,** 6· [Σεβα]στὸν **Ἀμμ. 113,** 2·

Σφραγγικός: Σφραγγικὸς **Λευκ. 47**, 3·

4. Αὐτοκρατορικὰ ἐπίθετα στὴ λατινική.

Adiabenicus: Adiabenico **Πάφ. 108**, (*α*) 3· **Πάφ. 117**, (*α*) 4· Adiabenici **Πάφ. 108**, (*α*) 5· Adia<b>(enico) **Λευκ. 29**, (*α*) 5· Adiab(enici) **Λευκ. 29**, (*α*) 7·

Arabicus: Arab(ici) **Πάφ. 108**, (*α*) 5· **Λευκ. 29**, (*α*) 7·Arab(ico) **Λευκ. 29**, (*α*) 4·

Augustus: Augusto **Πάφ. 108**, (*α*) 3· **Πάφ. 108**, (*α*) 7· **Πάφ. 117**, (*α*) 4· Aug(usti) **Πάφ. 108**, (*α*) 5· **Πάφ. 117**, (*α*) 7· **Λευκ. 29**, (*α*) 6· **Λευκ. 33**, 3· **Λευκ. 38**, 2· Aug(usto) **Πάφ. 141**, 3· **Πάφ. 142**, 3· **Λευκ. 29**, (*α*) 4· **Λευκ. 29**, (*α*) 9· **Λευκ. 31**, (*α*) 3· **Λευκ. 37**, 3· **Λάρ. 17**, 1· **Ἀμμ. 87,** 1· Augusti **Λεμ. 806**, 5· **Λεμ. 810**, 5· **Λευκ. 33**, 7· **Λευκ. 34**, 7· Aug(ustis) **Λευκ. 37**, 7· [Au]g(usti) **Ἀμμ. 79,** 1· August[o] **Ἀμμ. 116,** 1· Aug. **Ἀμμ. 116,** 4· [Au]g(ustus) **Ἀμμ. 145,** 3· [A]ugustus **Ἀμμ. 146,** 6·

Caesar: Caesar **Πάφ. 88**, 1· **Ἀμμ. 145,** 2· Cai(sari) **Πάφ. 108**, (*α*) 1· Caesar<i> **Πάφ. 108**, (*α*) 5· Caisar **Πάφ. 117**, (*α*) 6· Caes(aribus) **Πάφ. 141**, 7· **Πάφ. 142**, 7· **Λευκ. 32**, 7· **Λάρ. 207**, 7· Caesar(i) **Λευκ. 29**, (*α*) 1· Caes(ari) **Λευκ. 29**, (*α*) 6· Caisari **Λευκ. 31**, (*α*) 1· Caesari **Λευκ. 31**, (*α*) 5· **Λάρ. 17**, 1· **Ἀμμ. 77,** 5· **Ἀμμ. 78,** 4· Caesaris **Λευκ. 38**, 5· Cae[saribus] **Ἀμμ. 119,** 4·

Felix: Felici **Λευκ. 31**, (*α*) 3·

Germanicus: Ger(manici) **Πάφ. 108**, (*α*) 1· **Πάφ. 117**, (*α*) 2· Germanici **Πάφ. 108**, (*α*) 6· **Πάφ. 117**, (*α*) 7· Germ(anici) **Λευκ. 29**, (*α*) 1· **Λευκ. 29**, (*α*) 7·

nobilis: nob(ilissimis) **Πάφ. 141**, 7· **Πάφ. 142**, 7· **Λευκ. 32**, 7· nobilissimo **Λευκ. 31**, (*α*) 5· [no]b(ilissimis) **Λάρ. 207**, 7· nob(ilissimo) **Ἀμμ. 77,** 4· **Ἀμμ. 78,** 4·

Parthicus: Parthici **Πάφ. 108**, (*α*) 2· **Πάφ. 117**, (*α*) 3· **Λευκ. 29**, (*α*) 7· Partico **Πάφ. 108**, (*α*) 3· Partici **Πάφ. 108**, (*α*) 5· Part(hici) **Πάφ. 117**, (*α*) 7· Parthi(ci) **Λευκ. 29**, (*α*) 3· Parthico **Λευκ. 29**, (*α*) 5·

Pertinacus: Pertinaci **Πάφ. 108**, (*α*) 3· **Πάφ. 117**, (*α*) 4· **Λευκ. 29**, (*α*) 4· Pertinacis **Πάφ. 108**, (*α*) 5· **Πάφ. 117**, (*α*) 6· Pert(inacis) **Λευκ. 29**, (*α*) 6·

Pius: Pii **Πάφ. 108**, (*α*) 3· **Πάφ. 108**, (*α*) 5· **Πάφ. 108**, (*α*) 6· **Πάφ. 117**, (*α*) 6· Pio **Πάφ. 117**, (*α*) 4·

Λευκ. 29, (*α*) 4· **Λευκ. 31**, (*α*) 2· [Piissi]mis **Ἀμμ. 119,** 1·

pontifex maximus: [pontifex] | m<a>x(imus) **Πάφ. 9**, 2-3· [ex max(imus)] ṗontif. **Πάφ. 107**, 2· [pont]|ifici maximo **Πάφ. 108**, (*α*) 3-4· po|ntifici maximo **Πάφ. 117**, (*α*) 4-5· <p>ontifico maximo **Λευκ. 29**, (*α*) 5· [p]ont(ifex) max(imus) **Ἀμμ. 145,** 3·

Sarmaticus: Sarm(atici) **Πάφ. 108**, (*α*) 1· **Λευκ. 29**, (*α*) 1· Sarmatic<i> **Πάφ. 108**, (*α*) 6· Sa[rma](atici) **Πάφ. 117**, (*α*) 2· Sarmatici **Πάφ. 117**, (*α*) 7· Sar(matici) **Λευκ. 29**, (*α*) 7·

triumphator: trium|fatori **Πάφ. 141**, 2-3· tri[um]|fatori **Πάφ. 142**, 2-3· [tr]iumfatoris **Λεμ. 806**, 4· triumfatoris **Λεμ. 810**, 4· triumfatori **Λευκ. 33**, 3· **Λευκ. 37**, 3· [triu]mf[atori] **Λευκ. 34**, 3·

victor: victori **Πάφ. 141**, 2· **Πάφ. 142**, 2· victoris **Λεμ. 806**, 3· **Λεμ. 810**, 3· [vi]c̣ṭoribus **Λευκ. 33**, 6· victo[ribu]s **Λευκ. 34**, 6· [victo]ṛiḅ[us] **Λευκ. 36**, 4· [v]ictoribus **Λευκ. 37**, 6· [vict]oribus **Ἀμμ. 146,** 5·

IV. ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΥΠΡΙΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΕΩΝ

Α. Πολιτειακὰ ἀξιώματα

1. Γυμνασίαρχοι

27 π.Χ.: ...διαφυλάσσων τε τ[ὴν εὐπρέ|πει]αν καὶ εὐκοσμίαν τοῦ γυμνασίου... **Κερ. 7**, 7-17·

19 π.Χ ἢ 14 π.Χ.: Ἔμπυλος, υἱ. Ἐμπύλου καὶ ἐγ. Χαρία (γυμνασίαρχος): Ἔμπυλον **Ἀμμ. 80**, 2·

Α' αἰ. π.Χ. - Α' αἰ. μ.Χ.: Διαγόρας, υἱ. Τεύκρου (ὁ εἰς αἰῶνα γυμνασίαρχος): Διαγόρας **Ἀμμ. 76**, 2·

2 π.Χ./2 μ.Χ. καὶ 19/23 μ.Χ.: γυμνασιαρχῶν **Ἀμμ. 85** καὶ **86**, 7·

6 ἢ 11 μ.Χ.: Ὕλλος, υἱ. Ὕλλου καὶ π. Ἡρακλείδου: Ὕλλον **Ἀμμ. 19**, 2· Ὕλλου **Ἀμμ. 20**, 2·

Ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.: Ἀσκληπιόδωρος, υἱ. Ἀσκληπιοδώρου καὶ ἐγ. Σίλλιδος καὶ ἀ. Πνυταρίου: Ἀσκληπιοδώρου **Λάρ. 4**, 2·

Ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.: Ἡρακλείδης, υἱ. Ἑρμοδάμαντος: Ἡρακλείδην **Λάρ. 6**, 2·

20/21 μ.Χ. ἢ 60/61 μ.Χ.: Φανοκλῆς, υἱ. Νικολάου: Φανοκλέα **Ἀμμ. 233,** 1·

Πρὶν τὸ 29 μ.Χ.: Ἄδραστος, υἱ. Ἀδράστου καὶ π. Ἀδράστου: Ἄδραστος **Κερ. 9**, 4· **Κερ. 9**, 12·

29 μ.Χ.: Ἄδραστος, υἱ. Ἀδράστου καὶ ἐγγ. Ἀδράστου (γυμνασίαρχος τῶν παίδων): Ἀδράστου **Κερ. 9**, 13·

31-32 μ.Χ.: Ἡρακλείδης, υἱ. Ὕλλου: Ἡρακλείδην **Ἀμμ. 20**, 2·

Μέσα Α' αἰ. μ.Χ.: Τιβέριος Κλαύδιος Ὀνησικράτης, υἱ. Ὀνησικράτους: Τιβέριον | Κλαύδιον | Ὀνησικράτην **Πάφ. 5**, 1-3·

Μέσα Α' αἰ. μ.Χ.: Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου καὶ ἀ. Γεγανίας Λουκιφέρας: Τιβέριον Κλαύδιον | Ἰσίδωρον **Λάρ. 38,** 1 καὶ 2·

Μέσα Α' αἰ. μ.Χ.: [Στασ]ικράτην **Ἀμμ. 21**, 1·

Δεύτερο ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.: Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός, υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ [Κλαυδ]ίας Ἀπφα[ρίου] /

Κλαυδίας Ῥοδοκλείας (γυμνασίαρχος καὶ ἀρχιερεύς): [Γάιον Οὐ]μμίδιον Πάνταυχον [Κουα|δρατιανό]ν **Πάφ. 4**, 1-2· Γάιον Οὐμμίδιον Πάνταυ|χον Κουαδρατιανὸν **Πάφ. 89**, 2-3· Γαΐου | Τηρητίνα | Οὐμμιδίου Πανταύχο[υ] **Πάφ. 90**, 4-6·

Α' αἰ. μ.Χ.: Ἀντίπατρος, υἱ. Χρυσίππου: Ἀντίπατρον **Λάρ. 14**, 2·

70-72 μ.Χ.: οἱ Σαλαμινίων γυμνασίαρχοι **Ἀμμ. 90**, 4·

Τέλη Α' αἰ. μ.Χ.: Σώδαμος, υἱ. Σωδάμου: Σώδαμον **Λάρ. 18**, 1·

Τέλη Α' αἰ. μ.Χ.: Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός (ὁ εἰς αἰῶνα γυμνασίαρχος): Σέρουιον Σουλπίκιον | Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Λάρ. 179,** 1-2· **Ἀμμ. 31**, 1-2· **Ἀμμ. 32**, 1-2· [Σερουίου | Σουλπικίου Πα]γκλέους Οὐη[ρανιανοῦ] **Ἀμμ. 5**, 6-7· Σέρουιον Σο[υλπίκιον] | Παγκλέα [Οὐηρανιανὸν] **Ἀμμ. 27**, 1-2· [Σερουίου Σου]λ̣πικίου [Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 28**, 6· [Σέρουιον Σουλπί]κιον Πα[γκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 29**, 1· [Σέρουιον Σουλπίκ]ιον Παγκλέ[α] | [Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 30**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπίκ]ι̣ον Π[αγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 33**, 1· [Σέρ]ουιο[ν *ν* Σου]λ̣π̣[ίκιον] | [Παγ]κλέ[α Οὐηρ]α̣νι̣α̣[νόν] **Ἀμμ. 34**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπ]ίκιρ[ν] | [Παγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 35**, 1-2· [Σερουίου Σ]ουλπικίου | [Παγκλέ]ρ̣υ̣ς Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 36**, 2-3· Σερο[υί]ου | Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανι[α]νοῦ **Ἀμμ. 37**, 1-2· Σερουίου Σουλ[πικίου] | Παγκλέους Οὐηραν[ιανοῦ] **Ἀμμ. 38**, 2-3· Σουλπίκιος [Παγκλῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 96,** 1· [Σέρουιος Σουλ]πίκιος Παγκλ[ῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 97,** 2· Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Ἀμμ. 234,** 1·

Τέλη Α' αἰ. μ.Χ.: γυμνα̣[σιαρχοῦντος] **Ἀμμ. 45,** 3·

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.: Διογέννη **Ἀμμ. 123**, 1·

Α' - Β' αἰ. μ.Χ.: [γυμνασιαρ]χοῦντ[α] **Ἀμμ. 232**, 5·

133 καὶ 136 ἢ 154 καὶ 157 μ.Χ.: Ὀρόντης, υἱ. Ὀρόντου: Ὀρόντου **Κερ. 14**, 5·

Τέλη Β' αἰ. μ.Χ.: Τιμόστρατος, υἱ. Τιμοκράτου (;) καὶ π. Διονυσίου: Τιμοστράτου **Λεμ. 25**, 1· Τιμόστρατος **Λεμ. 25**, 5·

2. Ἐφήβαρχοι

Ἀρχὲς ῥωμαϊκῆς περιόδου:	Φιλοκράτο[υς] **Λεμ. 790,** 4·
29 μ.Χ.:	Διονύσιος ὁ καὶ Ἀπολλόδωτος, υἱ. Διονυσίου: Διονυσίου τοῦ καὶ Ἀπολλοδότου **Κερ. 9**, 11·
37 - 41 μ.Χ.:	Φιλοκράτης ὁ καὶ Μενέστρατος: Φιλοκράτους **Λευκ. 49**, 6·
136 ἢ 157/158 μ.Χ.:	Σῶτος, υἱ. Ἀσκληπιάδου: Σώτου **Κερ. 14**, 8·

3. Ἀγωνοθέτες

18 ἢ 19 μ.Χ.:	Ῥοδοκλῆς ὁ καὶ Στασικράτης, υἱ. Ῥοδοκλέους καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Τεύκρου: Ῥοδοκλέα τὸν καὶ Στασικράτην **Πάφ. 63**, 3· Ῥοδοκλέους **Πάφ. 78**, 2·
Ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.:	Ἡρακλείδης, υἱ. Ἑρμοδάμαντος: Ἡρακλείδην **Λάρ. 6**, 2·
πρῶτο ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.:	ἀγωνοθέτη[ν] **Λάρ. 7**, 4·
Α' αἰ. μ.Χ.:	Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος (τετράκις): Τιβέριον Κλαύδιον Νικοπολινὸν Ἵππαρχ[ον] **Λάρ. 8**, 1·
Α' αἰ. μ.Χ.:	ἀγω[νοθετήσαντα] **Πάφ. 8**, 2·
Τέλη Α' αἰ. μ.Χ.:	Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός: Σέρουιον Σουλπίκιον | Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Λάρ. 179,** 1-2· **Ἀμμ. 31**, 1-2· **Ἀμμ. 32**, 1-2· [Σερουίου | Σουλπικίου Πα]γκλέους Οὐη[ρανιανοῦ] **Ἀμμ. 5**, 6-7· Σέρουιον Σο[υλπίκιον] | Παγκλέα [Οὐηρανιανὸν] **Ἀμμ. 27**, 1-2· [Σερουίου Σου]λ̣πικίου [Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 28**, 6· [Σέρουιον Σουλπί]κιον Πα[γκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 29**, 1· [Σέρουιον Σουλπίκ]ιον Παγκλέ[α] | [Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 30**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπίκ]ι̣ον Π[αγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 33**, 1· [Σέρ]ουιο[ν *ν* Σου]λ̣π̣[ίκιον] | [Παγ]κλέ[α Οὐηρ]ᾰνιᾰ[νόν] **Ἀμμ. 34**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπ]ίκιρ̣[ν] | [Παγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 35**, 1-2· [Σερουίου Σ]ουλπικίου | [Παγκλέ]ρ̣ο̣ς Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 36**, 2-3· Σερο[υί]ου | Σουλπικίου Παγκλέους

Οὐηρανι[α]νοῦ **Ἀμμ. 37**, 1-2· Σερουίου Σουλ[πικίου] | Παγκλέους Οὐηραν[ιανοῦ] **Ἀμμ. 38**, 2-3· Σουλπίκιος [Παγκλῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 96,** 1· [Σέρουιος Σουλ]πίκιος Παγκλ[ῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 97,** 2· Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Ἀμμ. 234,** 1·

117 ἢ 136 μ.Χ.: [ἀγ]ωνοθε|[τοῦντος], υἱὸς (;) Τρύφωνος: **Ἀμμ. 55,** 2-3·

4. Ἀγορανόμοι

31-30 π.Χ.: [ἀγορα]|νόμον **Λεμ. 1**, 3-4·

Ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.: Ἀσκληπιόδωρος, υἱ. Ἀσκληπιοδώρου καὶ ἐγ. Σίλλιδος καὶ ἀ. Πνυταρίου: Ἀσκληπιοδώρου **Λάρ. 4**, 2·

Α' αἰ. μ.Χ.: [ἀ]γο[ρανόμον] **Πάφ. 8**, 3·

Α' αἰ. μ.Χ.: Στασικράτης, υἱ. Ἐμπύλου: [Στασικρά]της **Ἀμμ. 94,** 2·

Α' αἰ. μ.Χ.: Ἰάσων, υἱ. Καρπίωνος: Ἰάσων **Ἀμμ. 94,** 2·

Δεύτερο ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.: ᾰγο[ρανόμον] **Λεμ. 12**, 2·

Τέλη Α' αἰ. μ.Χ.: Σώδαμος, υἱ. Σωδάμου: Σώδαμον **Λάρ. 18**, 1·

Τέλη Β' αἰ. μ.Χ.: Ὁ σύζυγος τῆς Ἰσιδώρας: **Ἀμμ. 70**·

Τέλη Β' αἰ. μ.Χ. (;): [Δη]μοσθένους (;)] **Λεμ. 29**, 2·

Τέλη Β' αἰ. μ.Χ. (;): Ὁ υἱὸς τοῦ Σώσου: Σώσου **Ἀμμ. 69**, 3·

Τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.: Ὁ υἱὸς τοῦ Μ. Αὐρηλίου Τίμωνος καὶ τῆς Ἡλιοδώρας: **Λεμ. 36**·

Τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.: [ἀγο]ρανομ[ήσας] **Λεμ. 37**, 1·

220 μ.Χ.: Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἄμεμπτος, π. Μάρκου Αὐρηλίου Ἡλιοδώρου: Μ. Αὐρ. | Ἄμεμπτος **Λεμ. 45**, 2-3·

Γ' αἰ. μ.Χ.: Τίτος Αὐρήλιος Τίμων: Τ. Αὐρ. Τί[μωνα] **Λεμ. 48**, 1·

5. Ἄρχοντες

27 ἢ 22 π.Χ.: Μόσχος, υἱ. Μόσχου: Μόσχον **Ἀμμ. 13**, 2·

τέλη Α' αἰ. π.Χ. - ἀρχὲς Α' μ.Χ.: [ἄρ]χοντες **Ἀμμ. 1**, (*β*) 11·

Μέσα Α' αἰ. μ.Χ.:	Τιβέριος Κλαύδιος Ὀνησικράτης, υἱ. Ὀνησικράτους: Τιβέριον | Κλαύδιον | Ὀνησικράτην **Πάφ. 5**, 1-3·
Μέσα Α' αἰ. μ.Χ.:	Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου καὶ ἀ. Γεγανίας Λουκιφέρας: Τιβέριον Κλαύδιον | Ἰσίδωρον **Λάρ. 38,** 1 καὶ 2·
Α' αἰ. μ.Χ.:	ὁ ἄρχω[ν] **Λεμ. 7**, 6·
Α' αἰ. μ.Χ.:	Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος (ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς Συγκλήτου): Τιβέριον Κλαύδιον Νικοπολινὸν Ἵππαρχ[ον] **Λάρ. 8**, 1·
Α' αἰ. μ.Χ.:	Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος, π. Γαΐου Γερελλανοῦ Καπίτωνος, Γαΐου Γερελλανοῦ Ῥούφου καὶ Γαΐου Γερελλανοῦ Γελλιανοῦ: Γάιος Γερελλανὸς Ῥοῦφος **Λάρ. 8**, 5·
Α' αἰ. μ.Χ. (;):	Διονύσιος, υἱ. Διονυσίου καὶ ἐγγ. Ἑρμίου (δίς): Διονυ|σίου **Λάρ. 16**, 1-2·
Ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.:	Διονύσιος, υἱ. Τρύφωνος καὶ ἐγγ. Κράτητος: Διονυσίου **Λεμ. 17**, 6·
116-117 μ.Χ.:	ἄρξας **Λευκ. 9**, 6·
Τέλη Β' αἰ. μ.Χ.:	Φιλοκράτης: Φ̣ι̣λοκράτης **Λεμ. 157,** 1·
Τέλη Β' αἰ. μ.Χ. (;):	Ἀ[ριστ - -], υἱὸς τοῦ Ἀρίστωνος, **Λεμ. 27**, 1·
Τέλη Β' αἰ. μ.Χ. (;):	[Δη]μοσθένους (;)] **Λεμ. 29**, 2·
Τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.:	Ὁ υἱὸς τοῦ Μ. Αὐρηλίου Τίμωνος καὶ τῆς Ἡλιοδώρας: **Λεμ. 36**·
220 μ.Χ.:	Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἄμεμπτος, π. Μάρκου Αὐρηλίου Ἡλιοδώρου (δίς): Μ. Αὐρ. | Ἄμεμπτος **Λεμ. 45**, 2-3·

6. Γραμματεῖς

Μέσα Α' αἰ. μ.Χ.:	Τιβέριος Κλαύδιος Ὀνησικράτης, υἱ. Ὀνησικράτους: Τιβέριον | Κλαύδιον | Ὀνησικράτην **Πάφ. 5**, 1-3·
Α' αἰ. μ.Χ.:	Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος (ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς Συγκλήτου): Τιβέριον Κλαύδιον Νικοπολινὸν Ἵππαρχ[ον] **Λάρ. 8**, 1·
Α' αἰ. μ.Χ. (;):	Διονύσιος, υἱ. Διονυσίου καὶ ἐγγ. Ἑρμίου: Διονυ|σίου **Λάρ. 16**, 1-2·
126 μ.Χ. (;):	Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀριστόκλειας: [Ἀπολλώνιος] **Λευκ. 39**, 1·

Τέλη Β' αἰ. μ.Χ.:	Τιμόστρατος, υἱ. Τιμοκράτου (;) καὶ π. Διονυσίου: Τιμοστράτου **Λεμ. 25**, 1· Τιμόστρατος **Λεμ. 25**, 5·
220 μ.Χ.:	Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἄμεμπτος, π. Μάρκου Αὐρηλίου Ἡλιοδώρου: Μ. Αὐρ. | Ἄμεμπτος **Λεμ. 45**, 2-3·
Γ' αἰ. μ.Χ.:	Ἀναφορὰ σὲ γραμματέα στὴν **Λεμ. 139**·

7. Ταμῖες

Ἀρχὲς τοῦ Α' αἰ. μ.Χ.:	Παπεῖς, υἱ. Παπείτου: Παπείτου **Πάφ. 77**, 2·
37-38 μ.Χ.:	ταμίου **Πάφ. 82,** 8·
161 - 180 μ.Χ.:	Πτολεμαῖος, υἱ. Ὀνασαγόρου: Π[το]|λεμαῖος **Λευκ. 6**, 4-5·
161 - 180 μ.Χ.:	Τὸ ὄνομα ἐλλείπει στὴν ἐπιγραφή, βλ. **Λευκ. 6**, 6·

8. Προνοητές

Ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.:	Διονύσιος, υἱ. Τρύφωνος καὶ ἐγγ. Κράτητος: Διονυσίου **Λεμ. 17**, 6·
130 μ.Χ. (;):	Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀντιόχου, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου ἐλλείπει στὴν ἐπιγραφή **Ἀμμ. 235**·
Τέλη Β' αἰ. μ.Χ.:	Ὁ σύζυγος τῆς Ἰσιδώρας: **Ἀμμ. 70**·
Τέλη Β' αἰ. μ.Χ. (;):	Ὁ υἱὸς τοῦ Σώσου: Σώσου **Ἀμμ. 69**, 3·

9. Δεκάπρωτοι

126 μ.Χ. (;):	Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀριστόκλειας: [Ἀπολλώνιος] **Λευκ. 39**, 1·
Τέλη Β' αἰ. μ.Χ.:	Ὁ σύζυγος τῆς Ἰσιδώρας: **Ἀμμ. 70**·
Τέλη Β' αἰ. μ.Χ. (;):	[Δη]μοσθένους (;)] **Λεμ. 29**, 2·
Τέλη Β' αἰ. μ.Χ. (;):	Ὁ υἱὸς τοῦ Σώσου: Σώσου **Ἀμμ. 69**, 3·
Τέλη Β' - ἀρχὲς Γ' αἰ. μ.Χ.:	Ὁ υἱὸς τοῦ Μ. Αὐρηλίου Τίμωνος καὶ τῆς Ἡλιοδώρας: **Λεμ. 36**·
220 μ.Χ.:	Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἄμεμπτος, π. Μάρκου Αὐρηλίου Ἡλιοδώρου (δίς): Μ. Αὐρ. | Ἄμεμπτος **Λεμ. 45**, 2-3·

10. Ἵππαρχοι

126 μ.Χ. (;): Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀριστόκλειας: [Ἀπολλώνιος] **Λευκ. 39**, 1·

Γ' - Δ' αἰ. μ.Χ.: [ἵ]ππ[α]ρ[χο]ν **Ἀμμ. 11**, 2·

11. Τιμητές

60 μ.Χ. (;): Ἡρακλείδης: Ἡρακλείδου **Ἀμμ. 23**, 3· Ἡρακλείδη[ς] **Ἀμμ. 23**, 4·

Α' αἰ. μ.Χ. (;): Διονύσιος, υἱ. Διονυσίου καὶ ἐγγ. Ἑρμίου: Διονυ|σίου **Λάρ. 16**, 1-2·

126 μ.Χ. (;): Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀριστόκλειας: [Ἀπολλώνιος] **Λευκ. 39**, 1·

12. Πρεσβευτές

Ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.: Ἡρακλείδης, υἱ. Ἑρμοδάμαντος: Ἡρακλείδην **Λάρ. 6**, 2·

Μέσα Α' αἰ. μ.Χ.: Τιβέριος Κλαύδιος Ἰσίδωρος, υἱ. Τιβερίου Κλαυδίου Ἰσιδώρου καὶ ἀ. Γεγανίας Λουκιφέρας: Τιβέριον Κλαύδιον | Ἰσίδωρον **Λάρ. 38,** 1 καὶ 2·

Τέλη Α' αἰ. μ.Χ.: Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός (τρίς): Σέρουιον Σουλπίκιον | Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Λάρ. 179,** 1-2· **Ἀμμ. 31**, 1-2· **Ἀμμ. 32**, 1-2· [Σερουίου | Σουλπικίου Πα]γκλέους Οὐη[ρανιανοῦ] **Ἀμμ. 5**, 6-7· Σέρουιον Σο[υλπίκιον] | Παγκλέα [Οὐηρανιανὸν] **Ἀμμ. 27**, 1-2· [Σερουίου Σου]λ̣πικίου [Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 28**, 6· [Σέρουιον Σουλπί]κιον Πα[γκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 29**, 1· [Σέρουιον Σουλπίκ]ιον Παγκλέ[α] | [Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 30**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπίκ]ι̣ον Π[αγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 33**, 1· [Σέρ]ουιο[ν *ν* Σου]λ̣π̣[ίκιον] | [Παγ]κλέ[α Οὐηρ]α̣νι̣α̣[νόν] **Ἀμμ. 34**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπ]ίκιρ̣[ν] | [Παγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 35**, 1-2· [Σερουίου

Σ]ουλπικίου | [Παγκλέ]ρ̣υ̣ς Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 36**, 2-3· Σερο[υί]ου | Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανι[α]νοῦ **Ἀμμ. 37**, 1-2· Σερουίου Σουλ[πικίου] | Παγκλέους Οὐηραν[ιανοῦ] **Ἀμμ. 38**, 2-3· Σουλπίκιος [Παγκλῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 96,** 1· [Σέρουιος Σουλ]πίκιος Παγκλ[ῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 97,** 2· Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Ἀμμ. 234,** 1·

13. Ξυστάρχες

Α΄ - Β΄ αἰ. μ.Χ. (;): Ἰσίδωρος, υἱ. Θρεπτοῦ (ξυστάρχης): Ἰσίδωρον **Λάρ. 21**, 3·

πρῶτο ἥμισυ τοῦ Γ΄ αἰ. μ.Χ.: Ὁ Δημήτριος ὁ Σαλαμίνιος (ἰσόβιος ξυστάρχης), βλ. L. Moretti, *IAG* 86·

14. Ἀρχειοφύλακες

126 μ.Χ. (;): Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀριστόκλειας: [Ἀπολλώνιος] **Λευκ. 39**, 1·

Β. Θρησκευτικὰ ἀξιώματα

1. Ἱερεῖς

Πρὶν τὸ 29 μ.Χ.: Ἄδραστος, υἱ. Ἀδράστου καὶ π. Ἀδράστου (ἱερεὺς Τιβερίου): Ἄδραστος **Κερ. 9**, 4· **Κερ. 9**, 12·

51 μ.Χ.: Πόπλιος (ἱερεὺς στὸ Ἡραῖον τῆς Ἀμαθοῦντος): Ποπλίου **Λεμ. 145,** 2·

51 μ.Χ.: Ἀπολλώνιος (ἱερεὺς στὸ Ἡραῖον τῆς Ἀμαθοῦντος): Ἀπολλωνίου **Λεμ. 145,** 3·

Α' αἰ. μ.Χ.: Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπολλωνίου, [Παφίας ἱ]ερεὺς καὶ ἀρχ[ιερεὺς τῆς νήσου] **Πάφ. 65**, 2·

69 μ.Χ.: Σώστρατος (ἱερεὺς τῆς Παφίας Ἀφροδίτης), βλ. Tac., *Hist.* II. 4: ... *Sostratus (sacerdotis id nomen erat)*·

Δεύτερο ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.: Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός (ἱερεὺς τοῦ *κώμου*), υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ [Κλαυδ]ίας Ἀπφα[ρίου] / Κλαυδίας Ῥοδοκλείας: [Γάιον Οὐ]μμίδιον Πάνταυχον [Κουα|δρατιανό]ν **Πάφ. 4**, 1-2· Γάιον Οὐμμίδιον Πάνταυ|χον Κουαδρατιανὸν **Πάφ. 79**, 2-3· Γαΐου | Τηρητίνᾳ | Οὐμμιδίου Πανταύχο[υ] **Πάφ. 90**, 4-6·

Τέλη Α' - ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.: Τρύφων: Τρύφων **Πάφ. 91**, 2·

Β' αἰ. μ.Χ.: Τίμων: Τίμων **Λεμ. 363,** 1·

Β' αἰ. μ.Χ.: [ἱ]ερ̣ε̣ὺ[ς] (;) **Λευκ. 42**, 2·

194 μ.Χ.: Κορωναῖος, π. (;) Ἀπολλωνίου, Κορωναῖ<ο>ς **Λάρ. 33,** 2·

Τέλη Β' αἰ. μ.Χ.: Διονύσιος, υἱ. Τιμοστράτους: Διονύσιον **Λεμ. 25**, 1·

Τέλη Β' αἰ. μ.Χ.: Φιλοκράτης: Φ̣ι̣λοκράτης **Λεμ. 157,** 1·

212 - 217 μ.Χ.: Μᾶρκος Αὐρήλιος Τίμων: Μ̣. [Αὐρ.] | [Τί]μων **Λεμ. 44**, 6-7·

2. Ἀρχιερεῖς

31-30 π.Χ.: [ἀρχιερέα] | τῆς Ῥώμης **Λεμ. 1**, 2-3·

15 π.Χ - 14 μ.Χ.: [Ἀπολλώ]νιος ὁ καὶ Πλοῦς (ἀρχιερεὺς διὰ βίου τοῦ Αὐγούστου): Πλοῦν **Πάφ. 76**, 2·

6 ἢ 11 μ.Χ.:	Ὕλλος, υἱ. Ὕλλου καὶ π. Ἡρακλείδου (ἀρχιερεὺς τοῦ Αὐγούστου ὁλόκληρης τῆς Κύπρου): Ὕλλον **Ἀμμ. 19**, 2· Ὕλλου **Ἀμμ. 20**, 2·
18 ἢ 19 μ.Χ.:	Ῥοδοκλῆς ὁ καὶ Στασικράτης, υἱ. Ῥοδοκλέους καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Τεύκρου (ἀρχιερεὺς τοῦ Αὐγούστου ὁλόκληρης τῆς νήσου): Ῥοδοκλέα τὸν καὶ Στασικράτην **Πάφ. 63**, 3· Ῥοδοκλέους **Πάφ. 78**, 2·
Ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.:	Ἀσκληπιόδωρος, υἱ. Ἀσκληπιοδώρου καὶ ἐγ. Σίλλιδος καὶ ἀ. Πνυταρίου (ἀρχιερεὺς Ἀσκληπιοῦ καὶ Ὑγιείας): Ἀσκληπιοδώρου **Λάρ. 4**, 2·
πρῶτο ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.:	ἀρχιερέα τῆς Ῥώ[μης] **Λάρ. 7**, 4·
20/21 μ.Χ. ἢ 60/61 μ.Χ.:	Φανοκλῆς, υἱ. Νικολάου (πολιτικὸς ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν ἀθανάτων Καισάρων): Φανοκλέα **Ἀμμ. 233,** 1·
Μέσα Α' αἰ. μ.Χ.:	Τιβέριος Κλαύδιος Τεῦκρος, υἱ. Ῥοδοκλέους καὶ ἐγ. Τεύκρου: [Τιβέριον Κλ]αύδιον Τε[ῦκρον] **Πάφ. 63**, 2·
Μέσα Α' αἰ. μ.Χ.:	Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος Ἰοῦστος (ἀρχιερεὺς τῆς νήσου): Τιβέριον Κλαύδιον | Ὕλ(λ)ον (;) Ἰοῦστον **Λάρ. 9**, 2-3·
Μέσα Α' αἰ. μ.Χ.:	Εὐφαμώ, θ. Εὐφάμου (ἀρχιέρεια Ἰουλίας Σεβαστῆς): [Εὐφα]μ̣ὼ **Λάρ. 11**, 1·
Α' αἰ. μ.Χ.:	Τιβέριος Κλαύδιος Μνασέας Λούκιος, υἱ. Μνασέου (ἀρχιερεύς): Τιβέριον | Κλαύ[διον] ... | ... [Μνασ]έαν Λούκιον **Λάρ. 10**, 1-3·
Δεύτερο ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.:	ἀρχιέρειαν **Λεμ. 15**, 1·
70-72 μ.Χ.:	Διόδωρος (ἀρχιερεύς τοῦ αὐτοκράτορος Οὐεσπασιανοῦ ὁλόκληρης τῆς Κύπρου), υἱ. Διοδώρου: Διόδωρος **Ἀμμ. 90,** 5·
Τέλη Α' αἰ. μ.Χ.:	Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός (τρὶς τῶν Φλαβίων αὐτοκρατόρων ὁλόκληρης τῆς Κύπρου): Σέρουιον Σουλπίκιον | Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Λάρ. 179,** 1-2· **Ἀμμ. 31**, 1-2· **Ἀμμ. 32**, 1-2· [Σερουίου | Σουλπικίου Πα]γκλέους Οὐη[ρανιανοῦ] **Ἀμμ. 5**, 6-7· Σέρουιον Σο[υλπίκιον] | Παγκλέα [Οὐηρανιανὸν] **Ἀμμ. 27**, 1-2· [Σερουίου

Σου]λ̣πικίου [Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 28**, 6· [Σέρουιον Σουλπί]κιον Πα[γκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 29**, 1· [Σέρουιον Σουλπίκ]ιον Παγκλέ[α] | [Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 30**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπίκ]ι̣ον Π[αγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 33**, 1· [Σέρ]ουιο[ν *ν* Σου]λ̣π̣[ίκιον] | [Παγ]κλέ[α Οὐηρ]ᾰνιᾰ[νόν] **Ἀμμ. 34**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπ]ίκιρ̣[ν] | [Παγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 35**, 1-2· [Σερουίου Σ]ουλπικίου | [Παγκλέ]ρ̣υ̣ς Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 36**, 2-3· Σερο[υί]ου | Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανι[α]νοῦ **Ἀμμ. 37**, 1-2· Σερουίου Σουλ[πικίου] | Παγκλέους Οὐηραν[ιανοῦ] **Ἀμμ. 38**, 2-3· Σουλπίκιος [Παγκλῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 96,** 1· [Σέρουιος Σουλ]πίκιος Παγκλ[ῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 97,** 2· Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Ἀμμ. 234,** 1·

Τέλη Α' αἰ. μ.Χ.: Γ. Οὐμμίδιος Κουαδρᾶτος, ὁ καὶ Πανταυχιανός (ἀρχιερεύς), υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: Γάιον Οὐμμίδιον Τηρητίνᾳ Κουαδρᾶτον τὸν καὶ Πανταυχιανὸν **Πάφ. 90**, 2-4·

Τέλη Α' αἰ. μ.Χ.: Ζήνων, υἱ. Ὀνησάνδρου: Ζήνων **Ἀμμ. 31**, 3·

Τέλη Α' αἰ. μ.Χ.: Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον (ἀρχιέρεια τῶν κατὰ Κύπρον Δήμητρος ἱερῶν), θ. Τεύκρου καὶ γ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ μ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: [Κλαυδ]ία Ἀπφά[ριον] **Πάφ. 4**, 6· Κλαυδία Ῥοδόκλεια **Πάφ. 89**, 5· Κλαυδία Ἀπφάριον **Πάφ. 90**, 8·

Τέλη Α' - ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.: ἀρχιερέως **Πάφ. 93**, 2·

Τέλη Α' - ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.: ἀρχιερέα **Πάφ. 93**, 3·

Τέλη Α' - Β' αἰ. μ.Χ.: Φλαύιος Φι[- -], ἀ. Κειωνίας Καλλιστοῦς Ἀττικῆς: Φλαυίου Φι[- -] **Ἀμμ. 51**, 3·

Ἀρχὲς Β' αἰ. μ.Χ.: ἀρχιερ̣έα **Πάφ. 100**, 2·

126 μ.Χ. (;): Ἀπολλώνιος, υἱ. Ἀριστόκλειας: [Ἀπολλώ-νιος] **Λευκ. 39**, 1·

Β' αἰ. μ.Χ.: Διονυσό[δωρος] **Πάφ. 69**, 2·

Β' αἰ. μ.Χ. (;): ἀρχιερεύς, π. Ἀθηναίου: ἀρ|χιερέου **Λάρ. 84,** 1-2·

211-217 μ.Χ.: [ἀρχιερ]ε̣ὡς Παφίας Ἀφρο[δίτης - - - -] **Πάφ. 72**, 9·

3. Ἀρχιερεῖς/ἱερεῖς αὐτοκρατορικῆς λατρείας

31-30 π.Χ.:	[ἀρχιερέα] | τῆς Ῥώμης **Λεμ. 1**, 2-3·
15 π.Χ - 14 μ.Χ.:	[Ἀπολλώ]νιος ὁ καὶ Πλοῦς (ἀρχιερεὺς διὰ βίου τοῦ Αὐγούστου): Πλοῦν **Πάφ. 76**, 2·
2 π.Χ./2 μ.Χ. καὶ 19/23 μ.Χ.:	ἀρχιερεὺς διὰ βίου τοῦ Αὐγούστου καὶ τοῦ Τιβερίου: Τὸ ὄνομα ἐλλείπει στὶς ἐπιγραφὲς **Ἀμμ. 85** καὶ **86**, 7·
6 ἢ 11 μ.Χ.:	Ὕλλος, υἱ. Ὕλλου καὶ π. Ἡρακλείδου (ἀρχιερεὺς τοῦ Αὐγούστου ὁλόκληρης τῆς Κύπρου): Ὕλλον **Ἀμμ. 19**, 2· Ὕλλου **Ἀμμ. 20**, 2·
18 ἢ 19 μ.Χ.:	Ῥοδοκλῆς ὁ καὶ Στασικράτης, υἱ. Ῥοδοκλέους καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Τεύκρου (ἀρχιερεὺς τοῦ Αὐγούστου ὁλόκληρης τῆς νήσου): Ῥοδοκλέα τὸν καὶ Στασικράτην **Πάφ. 63**, 3· Ῥοδοκλέους **Πάφ. 78**, 2·
20/21 μ.Χ. ἢ 60/61 μ.Χ.:	Φανοκλῆς, υἱ. Νικολάου (πολιτικὸς ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν ἀθανάτων Καισάρων): Φανοκλέα **Ἀμμ. 233,** 1·
Πρὶν τὸ 29 μ.Χ.:	Ἄδραστος, υἱ. Ἀδράστου καὶ π. Ἀδράστου (ἱερεὺς Τιβερίου): Ἄδραστος **Κερ. 9**, 4· **Κερ. 9**, 12·
πρῶτο ἥμισυ Α᾽ αἰ. μ.Χ.:	ἀρχιερέα τῆς Ῥώ[μης] **Λάρ. 7**, 4·
31-32 μ.Χ.:	Ἡρακλείδης, υἱ. Ὕλλου (ἀρχιερεύς τοῦ Διὸς Ὀλυμπίου καὶ τῶν Αὐγούστου καὶ Τιβερίου): Ἡρακλείδην **Ἀμμ. 20**, 2·
35-36 μ.Χ.:	Ἀμύντωρ (ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν): Ἀμύντορα **Πάφ. 61**, 2·
Α᾽ αἰ. μ.Χ.:	Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος (ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς Συγκλήτου): Τιβέριον Κλαύδιον Νικοπολινὸν Ἵππαρχ[ον] **Λάρ. 8**, 1·
Α᾽ αἰ. μ.Χ.:	Τιβέριος Κλαύδιος Μνασέας Λούκιος, υἱ. Μνασέου (ἀρχιερεὺς τῶν [Σεβαστῶν κα]ὶ τῆς [Ῥώμης (;)]): Τιβέριον | Κλαύ[διον] ... | ... [Μνασ]έαν Λούκιον **Λάρ. 10**, 1-3·
Μέσα Α᾽ αἰ. μ.Χ.:	Εὐφαμώ, θ. Εὐφάμου (ἀρχιέρεια Ἰουλίας Σεβαστῆς): [Εὐφα]μῷ **Λάρ. 11**, 1·
70-72 μ.Χ.:	Διόδωρος (ἀρχιερεύς τοῦ αὐτοκράτορος Οὐεσπασιανοῦ ὁλόκληρης τῆς Κύπρου), υἱ. Διοδώρου: Διόδωρος **Ἀμμ. 90,** 5·

Τέλη Α' αἰ. μ.Χ.: Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός (τρὶς τῶν Φλαβίων αὐτοκρατόρων ὁλόκληρης τῆς Κύπρου): Σέρουιον Σουλπίκιον | Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Λάρ. 179,** 1-2· **Ἀμμ. 31**, 1-2· **Ἀμμ. 32**, 1-2· [Σερουίου | Σουλπικίου Πα]γκλέους Οὐη[ρανιανοῦ] **Ἀμμ. 5**, 6-7· Σέρουιον Σο[υλπίκιον] | Παγκλέα [Οὐηρανιανὸν] **Ἀμμ. 27**, 1-2· [Σερουίου Σου]λ̣πικίου [Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 28**, 6· [Σέρουιον Σουλπί]κιον Πα[γκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 29**, 1· [Σέρουιον Σουλπίκ]ιον Παγκλέ[α] | [Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 30**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπίκ]ι̣ον Π[αγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 33**, 1· [Σέρ]ουιο[ν *ν* Σου]λ̣π̣[ίκιον] | [Παγ]κλέ[α Οὐηρ]α̣νι̣α̣[νόν] **Ἀμμ. 34**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπ]ίκιρ̣[ν] | [Παγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 35**, 1-2· [Σερουίου Σ]ουλπικίου | [Παγκλέ]ρ̣υ̣ς Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 36**, 2-3· Σερο[υί]ου | Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανι[α]νοῦ **Ἀμμ. 37**, 1-2· Σερουίου Σουλ[πικίου] | Παγκλέους Οὐηραν[ιανοῦ] **Ἀμμ. 38**, 2-3· Σουλπίκιος [Παγκλῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 96,** 1· [Σέρουιος Σουλ]πίκιος Παγκλ[ῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 97,** 2· Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Ἀμμ. 234,** 1·

Τέλη Α' - Β' αἰ. μ.Χ.: Φλαύιος Φι[- -], ἀ. Κειωνίας Καλλιστοῦς Ἀττικῆς (ἀρχιερεύς τῶν Σεβαστῶν): Φλαυίου Φι[- -] **Ἀμμ. 51**, 3·

4. Ἀρχιερεῖς τῆς νήσου

6 ἢ 11 μ.Χ.: Ὕλλος, υἱ. Ὕλλου καὶ π. Ἡρακλείδου (ἀρχιερεὺς τοῦ Αὐγούστου ὁλόκληρης τῆς Κύπρου): Ὕλλον **Ἀμμ. 19**, 2· Ὕλλου **Ἀμμ. 20**, 2·

18 ἢ 19 μ.Χ.: Ῥοδοκλῆς ὁ καὶ Στασικράτης, υἱ. Ῥοδοκλέους καὶ π. Τιβερίου Κλαυδίου Τεύκρου (ἀρχιερεὺς τοῦ Αὐγούστου ὁλόκληρης τῆς νήσου): Ῥοδοκλέα τὸν καὶ Στασικράτην **Πάφ. 63**, 3· Ῥοδοκλέους **Πάφ. 78**, 2·

Μέσα Α' αἰ. μ.Χ.:	Τιβέριος Κλαύδιος Ὕλλος Ἰοῦστος (ἀρχιερεὺς τῆς νήσου): Τιβέριον Κλαύδιον | Ὕλ(λ)ον (;) Ἰοῦστον **Λάρ. 9**, 2-3·
Α' αἰ. μ.Χ.:	Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπολλωνίου: [Παφίας ἱ]ερεὺς καὶ ἀρχ[ιερεὺς τῆς νήσου] **Πάφ. 65**, 2·
70-72 μ.Χ.:	Διόδωρος (ἀρχιερεύς τοῦ αὐτοκράτορος Οὐεσπασιανοῦ ὁλόκληρης τῆς Κύπρου), υἱ. Διοδώρου: Διόδωρος **Ἀμμ. 90,** 5·
Τέλη Α' αἰ. μ.Χ.:	Σέρουιος Σουλπίκιος Παγκλῆς Οὐηρανιανός (τρὶς τῶν Φλαβίων αὐτοκρατόρων ὁλόκληρης τῆς Κύπρου): Σέρουιον Σουλπίκιον | Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Λάρ. 179,** 1-2· **Ἀμμ. 31**, 1-2· **Ἀμμ. 32**, 1-2· [Σερουίου | Σουλπικίου Πα]γκλέους Οὐη[ρανιανοῦ] **Ἀμμ. 5**, 6-7· Σέρουιον Σο[υλπίκιον] | Παγκλέα [Οὐηρανιανὸν] **Ἀμμ. 27**, 1-2· [Σερουίου Σου]λ̣πικίου [Παγκλέους Οὐηρανιανοῦ] **Ἀμμ. 28**, 6· [Σέρουιον Σουλπί]κιον Πα[γκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 29**, 1· [Σέρουιον Σουλπίκ]ιον Παγκλέ[α] | [Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 30**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπίκ]ι̣ον Π[αγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 33**, 1· [Σέρ]ουιο[ν *ν* Σου]λ̣π̣[ίκιον] | [Παγ]κλέ[α Οὐηρ]ᾰνι̣ᾰ[νόν] **Ἀμμ. 34**, 1-2· [Σέρουιον Σουλπ]ίκιρ̣[ν] | [Παγκλέα Οὐηρανιανόν] **Ἀμμ. 35**, 1-2· [Σερουίου Σ]ουλπικίου | [Παγκλέ]ρ̣υ̣ς Οὐηρανιανοῦ **Ἀμμ. 36**, 2-3· Σερο[υί]ου | Σουλπικίου Παγκλέους Οὐηρανι[α]νοῦ **Ἀμμ. 37**, 1-2· Σερουίου Σουλ[πικίου] | Παγκλέους Οὐηραν[ιανοῦ] **Ἀμμ. 38**, 2-3· Σουλπίκιος [Παγκλῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 96,** 1· [Σέρουιος Σουλ]πίκιος Παγκλ[ῆς Οὐηρανιανός] **Ἀμμ. 97,** 2· Σέρουιον Σουλπίκιον Παγκλέα Οὐηρανιανὸν **Ἀμμ. 234,** 1·
Τέλη Α' αἰ. μ.Χ.:	Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον (ἀρχιέρεια τῶν κατὰ Κύπρον Δήμητρος ἱερῶν), θ. Τεύκρου καὶ γ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ μ. Γαΐου Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: [Κλαυδ]ία Ἀπφά[ριον] **Πάφ. 4**, 6· Κλαυδία Ῥοδόκλεια **Πάφ. 79**, 5· Κλαυδία Ἀπφάριον **Πάφ. 90**, 8·

5. Ἀρχιερεῖς *διὰ βίου*

15 π.Χ - 14 μ.Χ.: [Ἀπολλώ]νιος ὁ καὶ Πλοῦς (ἀρχιερεὺς διὰ βίου τοῦ Αὐγούστου): Πλοῦν **Πάφ. 76**, 2·

2 π.Χ./2 μ.Χ. καὶ 19/23 μ.Χ.: ἀρχιερεὺς διὰ βίου τοῦ Αὐγούστου καὶ τοῦ Τιβερίου: Τὸ ὄνομα ἐλλείπει στὶς ἐπιγραφὲς **Ἀμμ. 85** καὶ **86**, 7·

20/21 μ.Χ. ἢ 60/61 μ.Χ.: Φανοκλῆς, υἱ. Νικολάου (πολιτικὸς ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν ἀθανάτων Καισάρων): Φανοκλέα **Ἀμμ. 233,** 1·

31-32 μ.Χ.: Ἡρακλείδης, υἱ. Ὕλλου (ἀρχιερεύς τοῦ Διὸς Ὀλυμπίου καὶ τῶν Αὐγούστου καὶ Τιβερίου): Ἡρακλείδην **Ἀμμ. 20**, 2·

35-36 μ.Χ.: Ἀμύντωρ (ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν): Ἀμύντορα **Πάφ. 61**, 2·

Α' αἰ. μ.Χ.: Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος (ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν καὶ τῆς Συγκλήτου): Τιβέριον Κλαύδιον Νικοπολινὸν Ἵππαρχ[ον] **Λάρ. 8**, 1·

Δεύτερο ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.: Γάιος Οὐμμίδιος Πάνταυχος Κουαδρατιανός, υἱ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ [Κλαυδ]ίας Ἀπφα[ρίου] / Κλαυδίας Ῥοδοκλείας: [Γάιον Οὐ]μμίδιον Πάνταυχον [Κουα|δρατιανό]ν **Πάφ. 4**, 1-2· Γάιον Οὐμμίδιον Πάνταυ|χον Κουαδρατιανὸν **Πάφ. 79**, 2-3· Γαΐου | Τηρητίνᾳ | Οὐμμιδίου Πανταύχο[υ] **Πάφ. 90**, 4-6·

Μέσα Β' αἰ. μ.Χ.: Πατροκλῆς, υἱ. Πατροκλέους καὶ ἀ. Ἀπολλωνίας (ἀρχιερεύς διὰ βίου τῆς Τύχης): Πατροκλέα **Πάφ. 101**, 4·

Μέσα Β' αἰ. μ.Χ.: Ἀπολλωνία, θ. Κρατέρου καὶ γ. Πατροκλέους (ἀρχιέρεια διὰ βίου τῆς Τύχης τῆς μητροπόλεως Πάφου): Ἀπολλωνίαν **Πάφ. 101**, 3·

6. Ἀρχιέρειες

Μέσα Α' αἰ. μ.Χ.: Εὐφαμώ, θ. Εὐφάμου (ἀρχιέρεια Ἰουλίας Σεβαστῆς): [Εὐφα]μῷ **Λάρ. 11**, 1·

Δεύτερο ἥμισυ Α' αἰ. μ.Χ.: ἀρχιέρειᾳ **Λεμ. 15**, 1·

Τέλη Α' αἰ. μ.Χ.: Κλαυδία Ῥοδόκλεια Ἀπφάριον (ἀρχιέρεια τῶν κατὰ Κύπρον Δήμητρος ἱερῶν), θ. Τεύκρου καὶ γ. Γαΐου Οὐμμιδίου Κουαδράτου καὶ μ. Γαΐου

Οὐμμιδίου Πανταύχου Κουαδρατιανοῦ: [Κλαυδ]ία Ἀπφά[ριον] **Πάφ. 4**, 6· Κλαυδία Ῥοδόκλεια **Πάφ. 79**, 5· Κλαυδία Ἀπφάριον **Πάφ. 90**, 8·

Μέσα Β' αἰ. μ.Χ.: Ἀπολλωνία, θ. Κρατέρου καὶ γ. Πατροκλέους (ἀρχιέρεια διὰ βίου τῆς Τύχης τῆς μητροπόλεως Πάφου): Ἀπολλωνίαν **Πάφ. 101**, 3·

7. Κνεισευτῆρες

190-191 μ.Χ.: Φίλων, υἱ. Φιλοκράτους (κνεισευτὴρ θεῶν οὐρανίων καὶ Διὸς Λαβρανίου): Φίλ[ων] **Λεμ. 158,** 3·

8. Ἱερομνήμονες

Α' αἰ. μ.Χ.: Τιβέριος Κλαύδιος Νικοπολινὸς Ἵππαρχος: Τιβέριον Κλαύδιον Νικοπολινὸν Ἵππαρχ[ον] **Λάρ. 8**, 1·

9. Προστάτες

Ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.: Αἰνεί[ου] **Πάφ. 77**, 1·

Ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.: Εἰρηναῖος (προστάτης): Εἰρηναίου **Πάφ. 77**, 1·

Ἀρχὲς Α' αἰ. μ.Χ.: Τρύφων: Τρύφωνος **Πάφ. 77**, 1·

37-38 μ.Χ.: Δίων: Δ̣ίω̣νος (;) **Πάφ. 82,** 6·

37-38 μ.Χ.: Ἀπολλώνιος (προστάτης): Ἀπολλωνίου **Πάφ. 82,** 7·

V. ΟΝΟΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΑΤΡΕΥΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΑ ΘΕΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΥΘΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

1. Ὀνόματα καὶ λατρευτικὰ ἐπίθετα θεοτήτων καὶ μυθικῶν προσώπων στὴν ἑλληνική.

Ἅδης: Ἀ|ίδας **Πάφ. 144**, 5-6· Ἅδη **Λεμ. 770**, 18· **Λεμ. 776**, 11· **Λεμ. 777**, 14· **Λεμ. 778**, 11· **Λεμ. 781**, 13· **Λεμ. 782**, 10· Ἅ[δους] **Λεμ. 770**, 19· **Λεμ. 776**, 36· **Λεμ. 779**, 39· Ἅδους **Λεμ. 770**, 26· **Λεμ. 773**, 17· **Λεμ. 775**, 18· **Λεμ. 776**, 15· **Λεμ. 777**, 15· **Λεμ. 778**, 12· **Λεμ. 780**, 14· **Λεμ. 782**, 11· **Λεμ. 782**, 15· **Λεμ. 782**, 36· Ἅδι **Λεμ. 770**, 45· **Λεμ. 776**, 30· **Λεμ. 777**, 36· **Λεμ. 778**, 29· Ἅδην **Λεμ. 773**, 12· **Λεμ. 780**, 13· [Ἅ]δους **Λεμ. 773**, 13· **Λεμ. 781**, 13· [Ἅ]|δη **Λεμ. 775**, 12-13· Ἅδο[υς] **Λεμ. 775**, 13· **Λεμ. 781**, 18· Ἅδ[ους] **Λεμ. 776**, 11· Ἅδου **Λεμ. 777**, 20· **Λεμ. 778**, 16· **Λεμ. 784**, 17· Ἀίδην **Λευκ. 51,** 6· Ἀίδας **Ἀμμ. 121,** 3·

Ἄδωνις (θεός): Ἄ[δ]ωνιν **Λεμ. 67**, 7·

Ἀθηνᾶ: Ἀθηνᾶ **Πάφ. 44**, Β 2·
Κεραυνίας **Λάρ. 125,** 8·

Αἰών: Αἰών **Πάφ. 44**, Β 2·

Ἀκέρων: Ἀκέρων **Λεμ. 769,** 2·

Ἀκμή: Ἀκμή **Πάφ. 41**, 1·

Ἀκραία: βλ. Ἀφροδίτη Ἀκραία·

Ἀμβροσία: Ἀμβρο|σία **Πάφ. 44**, Α 2·

Ἀνάγκη: Ἀνάνκη χθονία **Λεμ. 769,** 4·

Ἀνατροφή: Ἀνα|τροφή **Πάφ. 44**, Α 2·

Ἀπόλλων: Ἀπόλλων **Πάφ. 44**, Γ 2· Ἀπόλλω[ν]α **Λεμ. 67**, 1· [Ἀπό]λλωνος **Λεμ. 71**, 2· [Ἀπ]ὸ̣λλων **Λεμ. 110**, 2· Ἀπό[λλωνος] **Λάρ. 33,** 3· Ἀπόλλωνος **Ἀβ. Πρ. 10**, 1·

Ἀπόλλων Καῖσαρ: Ἀπ[όλλωνος Καίσαρος] **Λεμ. 9**, 3· Ἀπόλλωνι | Καίσαρι **Λεμ. 54**, 1-2· Ἀπόλλωνι Καίσαρι **Λεμ. 56**, 4· **Λεμ. 57**, 2· **Λεμ. 64**, 6· Ἀπ[όλλωνι] | Καί[σαρι] **Λεμ. 58**, 1-2· [Ἀπ]όλλονι Κ[α]ί̣[σαρι] **Λεμ. 60**, 1· Ἀπόλλωνι Κ̣α̣[ίσαρι] **Λεμ. 62**, 2· Ἀπόλλ[ωνι Καίσαρι] **Λεμ. 63**, 1·

Ἀπόλλων Κερυνήτης: Κε[ρ]υ̣ν̣ή̣τη̣ν | Ἀ̣πόλλω **Πάφ. 53**, 3-4·

Ἀπόλλων Ὑλάτης: Ὑλά|τη[ν Ἀπόλλ]ω **Πάφ. 53**, 2-3· Ἀπόλλω̣[ος Ὑλάτου] **Λεμ. 1**, 7· [Ἀπόλλωνι Ὑ]λάτηι **Λεμ. 52**, 1· Ἀπόλλωνι Ὑλάτη̣ι **Λεμ. 54**, 1· **Λεμ. 63**, 1· Ἀπόλλωνι Ὑλάτη(ι) **Λεμ. 56**, 4· Ἀπόλλωνι Ὑλάτηι **Λεμ.**

57, 1· **Λεμ. 64**, 5· **Λεμ. 73**, 1· Ἀπ[όλλωνι] | [Ὑλάτηι] **Λεμ. 58**, 3-4· Ἀπόλλωνι [Ὑλάτηι] **Λεμ. 62**, 1·

Ἀριάδνη: Ἀριάδνη **Πάφ. 43**, 1·

Ἀρίστη: Ἀρίσται χθονία **Λεμ. 769,** 5·

Ἄρτεμις Παραλία: [Ἀρτέμιδι Πα]ραλίᾳ **Λάρ. 31**, 1· Ἀρτέ|μιδι | Παραλί|ᾳ **Λάρ. 32**, 1-4· Ἀρτέμιδι Παραλίᾳ **Λάρ. 34**, 1· **Λάρ. 36,** 1·

Ἀσκληπιός: Ἀσκληπιοῦ **Λάρ. 4**, 6·

Ἀφροδίτη: Ἀφροδείτῃ **Πάφ. 23**, 2· Ἀφροδίτης **Πάφ. 53**, 8· Ἀφροδ[ίτης] **Πάφ. 63**, 1· [Ἀφρο]δίτης **Πάφ. 69**, 1· Ἀφροδ[είτη] **Πάφ. 143**, 4· Ἀφροδίτης **Λεμ. 188,** 1· [Ἀφ]ροδείτηι **Λευκ. 10**, 1· Ἀφ[ροδείτῃ] **Λευκ. 28**, 1· Ἀφροδίτηι **Λάρ. 29**, 3·

Ἀφροδίτη Ἀκραία: Ἀκραίαν Ἀφροδίτην **Πάφ. 53**, 1· Ἀφ[ροδίτῃ τῇ ἐπὶ τοῖς] Ἄκροις **Ἀμμ. 239,** 12· Ἀκρέας Ἀφροδίτης **Ἀμμ. 239,** 20·

Ἀφροδίτη Γολγία: Ἀφροδίτης τῆς | Γολγίας **Λάρ. 180**, 1-2·

Ἀφροδίτη Κυπρία: [Κ]υπρί[αι] | Ἀφροδε[ί]τηι **Λεμ. 146,** 1-2·

Ἀφροδείτη Ὀρεία: Ἀφροδείτῃ Ὀρείᾳ **Λευκ. 12**, 1·

Ἀφροδίτη Παφία: [Ἀφροδίτηι Π]αφίαι (;) **Πάφ. 16,** 1· Παφίας Ἀφρο[δίτης] **Πάφ. 71**, 9· Ἀφροδίτηι Παφίαι **Πάφ. 72**, 1· **Πάφ. 78**, 1· **Πάφ. 80,** 1· **Πάφ. 83,** (*α*) 1· **Πάφ. 85,** 1· **Πάφ. 89**, 1· **Πάφ. 90**, 1· **Πάφ. 96**, 1· **Πάφ. 97**, 1· **Πάφ. 99**, 1· **Πάφ. 104**, 1· **Πάφ. 105**, 1· [Ἀφροδί]τηι Παφίαι **Πάφ. 73**, 1· [Ἀφροδί]τῃ [Πα[φίᾳ] **Πάφ. 75**, 1· [Ἀφροδίτη]ι Παφίαι **Πάφ. 76**, 1· [Ἀφ]ρο[δίτηι] Π[α]φίαι **Πάφ. 79**, 1· Ἀφρ[ο]δείτηι Παφίαι **Πάφ. 81,** 1· Ἀφροδ[ίτηι] Παφίαι **Πάφ. 83,** (*β*) 1· [Ἀφροδ]ίτη[ι Π]αφίαι **Πάφ. 84,** 1· Ἀφροδείτηι [Παφίαι] **Πάφ. 86,** 1· Ἀφροδείτηι Παφίαι **Πάφ. 87,** 1· **Πάφ. 92**, 1· **Πάφ. 103**, 1· [Ἀφροδείτηι Π]αφίαι **Πάφ. 93**, 1· [Ἀφρο]δείτηι Π[αφίαι] **Πάφ. 94**, 1· Ἀφροδίτηι [Παφίαι] **Πάφ. 95**, 1· Ἀφροδίτῃ Παφίᾳ **Πάφ. 98**, 1· Ἀφ[ροδίτ]ῃ Παφίᾳ **Πάφ. 101**, 1· Ἀφροδείτῃ Παφί[ᾳ] **Πάφ. 102**, 1·

Ἀχιλλεύς: Ἀχιλ|λεὺς **Λεμ. 122**, 1-2·

Βυθός: Βυθός **Πάφ. 44**, 6·

Γολγία: βλ. Ἀφροδίτη Γολγία·

Δαρεῖος: Δαρεῖος **Λεμ. 121**, 1·

Δηειδαμία: Δηει|[δ]αμία **Λεμ. 122**, 1-2·

Δήμητρα: [Δήμη|τρι] **Λεμ. 53**, 1-2· Δήμητρος **Πάφ. 90**, 11· Δημήτηρ χθονία **Λεμ. 769,** 1· **Λεμ. 769,** 7·

Δῆμος: Δήμωι **Λάρ. 29**, 4·

Δικαιοσύνη: Δικαιοσύνην **Ἀβ. Πρ. 3**, 3·

Διόνυσος: Διόνυσος **Πάφ. 41**, 1· **Πάφ. 44**, A 3· Διόνυσον **Ἀμμ. 108,** 1·

Διόσκουροι: Διοσκούρους **Πάφ. 53**, 5· [Δι]οσκούρω[ν] **Ἀβ. Πρ. 6**, 2·

Δωρίς: Δωρίς **Πάφ. 44**, B 2·

Ἑκάτη: Ἑκάτη **Λεμ. 770**, 35· **Λεμ. 773**, 24· **Λεμ. 776**, 23· **Λεμ. 777**, 28· **Λεμ. 778**, 22· **Λεμ. 769,** 1· [Ἑκάτ]η **Λεμ. 779**, 23· Ἑκ[άτη] **Λεμ. 780**, 27· **Λεμ. 781**, 26· [Ἑκ]άτη **Λεμ. 782**, 22·

Ἑλληνικός: Ἑλληνικός **Λεμ. 120**, 1·

Ἐρινύες: Ἐρινύες **Λεμ. 770**, 36· **Λεμ. 773**, 25· **Λεμ. 776**, 23· **Λεμ. 777**, 29· **Λεμ. 778**, 23· **Λεμ. 781**, 27· Ἐρινύων **Λεμ. 770**, 44· **Λεμ. 771**, 4· **Λεμ. 772**, 26· **Λεμ. 776**, 29· **Λεμ. 778**, 29· **Λεμ. 780**, 36· **Λεμ. 782**, 30· [Ἐρι|νύω]ν **Λεμ. 773**, 31-32· [Ἐρινύ]ων **Λεμ. 777**, 36· Ἐρινύης **Λεμ. 780**, 28· [Ἐρι]νύες **Λεμ. 782**, 23· [Ἐρινύω]ν **Λεμ. 784**, 31·

Ἑρμῆς: Ἑρμῆς **Πάφ. 44**, A 2· Ἑρμῆ **Λεμ. 770**, 35· **Λεμ. 772**, 20· **Λεμ. 773**, 24· **Λεμ. 776**, 23· **Λεμ. 777**, 28· **Λεμ. 778**, 22· **Λεμ. 779**, 23· **Λεμ. 782**, 22· **Λεμ. 784**, 24· Ἑρμεῖ **Λεμ. 769,** 1· Ἑρμεῖ ἐπηκόῳ **Ἀμμ. 82**, 1·

Ἑστία Βουλαία: Βουλαίαν Ἑστίαν **Πάφ. 53**, 6· Ἑστ[ία]ς (;) | Βουλ<α>ί[ας] (;) **Πάφ. 139**, 1-2·

Εὐρώτας: Εὐ|ρώτ|ας **Πάφ. 44**, A 1· Εὐρώ|τας **Ἀμμ. 192,** 1-2·

Ζεύς: Ζεύς **Πάφ. 44**, A 1 καὶ B 2· **Πάφ. 143**, 2· Διὸς **Λευκ. 51,** 5· **Ἀμμ. 70**, 4· Ḍιὸς **Ἀμμ. 92,** 2· Διὸ[ς] **Ἀμμ. 110,** 6

Ζεὺς Καπιτώλιος: [Διὶ Κ]ᾳπετωλίωι **Πάφ. 20**, 1·

Ζεὺς Κεραύνιος: Διὶ Κεραυνίωι **Λάρ. 29**, 2· Κε|ραυνίου **Λάρ. 125,** 3-4·

Ζεὺς Λαβράνιος: Δὶ Λαβραν[ί]ῳ **Λεμ. 155,** 1· Δεὶ Λ[αβρανίῳ] **Λεμ. 156,** 2· Διὶ Λαβρανίῳ **Λεμ. 158,** 3· Διὸς Λαβρα[νίου] **Λεμ. 158,** 5· Δὶ Λαβρανίῳ **Λεμ. 163,** 1· **Λεμ. 164,** 1· **Λεμ. 165,** 1· **Λεμ. 167,** 1· Διὶ Λαβραν{ι}ίῳ **Λεμ. 166,** 1· Δ[ιὶ Λαβρα]|νείῳ **Λεμ. 168,** 1-2· Διεὶ Λαβρανίῳ **Λεμ. 169,** 3· Ḍ[ί] (;) **Λεμ. 170,** 3· Δὶ Λαβρα|νίῳ **Λεμ. 171,** 6-7· Δὶ Λαβρ[ανίῳ] **Λεμ. 173,** 3·

Ζεὺς Ὀλύμπιος: [Δ]ία Ὀλύμπ[ιον] **Λευκ. 11**, 1· Διὸς | τοῦ Ὀλυμπίου **Ἀμμ. 20**, 4-5· Διὶ Ὀλυμπίωι **Ἀμμ. 80**, 1· **Ἀμμ. 83**, 1· [Διὸς τοῦ Ὀλυ]μπίου **Ἀμμ. 110,** 4· Διὶ Ὀλυμπίῳ **Ἀβ. Πρ. 5**, 2·

Ζεὺς Οὐράνιος: Οὐρανίῳ | Διὸ[ς] **Λευκ. 76,** 4 καὶ 9·

Ἥλιος: Ἥλιος **Λάρ. 191,** 6· Κύριε Ἥλιε **Ἀμμ. 141,** 1·

Ἥρα: Θεᾶι Ἥραι **Λευκ. 60,** 1· Ἥρης χθονίου **Λεμ. 769,** 6·

Ἡρακλῆς Νικηφόρος: [Ἡρακλεῖ Νικ]ηφ[όρῳ] **Ἀμμ. 114,** 2·

Θεογονία: Θεο|γονία **Πάφ. 44**, Α 2. 4-5·

Θεοὶ σύνναοι: Θεοῖς συ[ννάοις] **Πάφ. 135**, 1·

Θεὸς Ὕψιστος: Θεῶι Ὑψίσ|τωι **Πάφ. 16,** 1-2· Θεῶι Ὑψίστωι **Πάφ. 91**, 1· Θεῷ Ὑψίστῳ **Λεμ. 72**, 1· **Λεμ. 148,** 1· **Λεμ. 149,** 1· **Λεμ. 150,** 1· **Λεμ. 151,** 1· **Λεμ. 152,** 1· **Λεμ. 154,** 1· **Λεμ. 160,** 1· **Λεμ. 161,** 1· **Λεμ. 162,** 1· **Λεμ. 177,** 1· **Λεμ. 178,** 2· **Λεμ. 179,** 1· **Λεμ. 181,** 1· **Λάρ. 182**, 1· **Λάρ. 177**, 1· **Λάρ. 184,** 1· **Ἀβ. Πρ. 7**, 1· [Θεῷ] Ὑψίστῳ **Λεμ. 75**, 1· [Θεῷ] Ὑψίστῳ **Λεμ. 153,** 1· Θεῷ Ὑψίσ|τῳ **Λεμ. 159,** 1-2· Θεῷ Ὑψίσ[τῳ] **Λεμ. 172,** 1· Θεῷ Ὑψίστο **Λεμ. 182,** 1· [Θεῷ Ὑ]ψίστῳ **Λάρ. 35,** 1· Θεῷ Ὑψ[ίστῳ] **Λάρ. 181**, 1· Θ<ε>ῷ Ὑψίστῳ **Ἀβ. Πρ. 8**, 1·

Θέτις: Θέτις **Πάφ. 44**, Β 2·

Θησεύς: Θησεύς **Πάφ. 43**, 2·

Θίσβη: Θίσβη **Πάφ. 45**, 1·

Ἰκάριος: Ἰκάριος **Πάφ. 41**, 1·

Ἴσις: Ἴσι[δι (;)] **Ἀμμ. 98,** 1·

Καιρός: Καιρ[ός] **Πάφ. 44**, Β 1·

Καῖσαρ: βλ. Ἀπόλλων Καῖσαρ·

Καπιτώλιος: βλ. Ζεύς Καπιτώλιος·

Κασσιοπεία: [Κασσιοπε]ία **Πάφ. 44**, Β 1·

Κεραυνία Ἀθηνᾶ: Κεραυνίας **Λάρ. 125,** 5·

Κεραύνιος: βλ. Ζεὺς Κεραύνιος·

Κερυνήτης: βλ. Ἀπόλλων Κερυνήτης·

Κόρη: Κόρην **Πάφ. 53**, 2· Κό[ρηι] **Λεμ. 53**, 1·

Κρήτη: Κρή|τη **Πάφ. 43**, 1-2·

Κρίσις: [Κρίσ]ις **Πάφ. 44**, Β 1·

Κρόνος: Κρόνου **Λεμ. 770**, 50· **Λεμ. 771**, 10· **Λεμ. 776**, 34· **Λεμ. 777**, 41· Κρόν[ου] **Λεμ. 772**, 30· Κρ[όνου] **Λεμ. 778**, 34·

Κυπρία: βλ. Ἀφροδίτη Κυπρία·

Κύριος Ὕψιστος: Κυρίῳ Ὑψίστῳ **Λεμ. 175,** 1· Κυρίωι Ὑψίστωι **Λεμ. 176,** 1·

Λαβράνιος Ζεύς: βλ. Ζεὺς Λαβράνιος·

Λαβύρινθος: Λαβύ|ρινθος **Πάφ. 43**, 3-4·

Λακεδαιμονία: Λακεδε|μονία **Πάφ. 44**, Α 1-2·

Λακαίνη: [Λα]καίνη **Πάφ. 44**, Α 1·

Λῆδα: Λῆδα **Πάφ. 44**, Α 1·

Μαργαρίτης: Μαργαρείτης **Λεμ. 120**, 1·
Μαρσύας: Μαρσύας **Πάφ. 44**, Γ 1·
Μελάνθιος Ὀπάων: βλ. Ὀπάων Μελάνθιος·
Μελιοῦχος: Μελιούχου **Λεμ. 770**, 32· **Λεμ. 773**, 21· **Λεμ. 776**, 20· **Λεμ. 777**, 25· **Λεμ. 778**, 20· **Λεμ. 779**, 20· **Λεμ. 781**, 23· Μελιοῦχον **Λεμ. 770**, 32· [Με]λιοῦχον **Λεμ. 772**, 18· Μελιοῦχον **Λεμ. 773**, 22· **Λεμ. 774**, 19· **Λεμ. 777**, 25· **Λεμ. 782**, 20· Μελιοῦχο[ν] **Λεμ. 775**, 23· Μελιο[ῦχο]ν **Λεμ. 778**, 20· Μελιο[ύχου] **Λεμ. 780**, 24· [Μελιο]ῦχο[ν] **Λεμ. 781**, 23· Μελιούχ[ου] **Λεμ. 782**, 19·
Μινώταυρος: Μεινώ|ταυρος **Πάφ. 43**, 4-5·
Μοῦσαι: Μουσῶν **Ἀμμ. 121,** 9·
Νέα Ἀφροδίτη: Νέα[ν Ἀφροδίτην (;)] **Πάφ. 74**, 1·
Νέκταρ: Νέ|κταρ **Πάφ. 44**, Α 2·
Νέμεσις: [Νεμ]έσει **Ἀμμ. 96,** 1· Νέμεσιῳ **Ἀβ. Πρ. 3**, 1·
Νίκη Παλλάς: Νείκην Παλ̣λὰς **Πάφ. 16,** 1·
Νικηφόρος Ἡρακλῆς: βλ. Ἡρακλῆς Νικηφόρος·
Νύμφαι: Νύμφαι **Πάφ. 44**, Α 2·
Νύσα: Νύσα **Πάφ. 44**, Α 2·
Ὀδυσσεύς: Ὀ[δυσ]|σ[εύς] **Λεμ. 122**, 1-2·
Ὀλύμπιος Ζεὺς: βλ. Ζεὺς Ὀλύμπιος·
Ὀλύμπος: Ὀλύμπος **Πάφ. 44**, Γ 2·
Ὀπάων Μελάνθιος: [Ὀπάονι] | Μελανθίῳ **Πάφ. 121**, 1-2· Ἀπάονι Μελαν|θίῳ **Πάφ. 122**, 1-2· Ὀπ[άο]νι | Μελ[α]ν|θίῳ **Πάφ. 124**, 1-3· [Ὀπάονι Με]λ̣ανθίῳ **Πάφ. 125**, 1· Ὀπάονι Με[λανθίῳ] **Πάφ. 126**, 1· [Ὀπ]άονι Με[λανθίῳ] **Πάφ. 127**, 1· [Ὀ]πάονι Με|λ̣αν̣[θίῳ] **Πάφ. 128**, 1-2· [Ὀ]πάο[νι] | [Μελανθίῳ] **Πάφ. 129**, 1-2· Ὀπ[άονι Μελ]αν|θίῳ **Πάφ. 130**, 1-2· Ὀπάονι Μελανθίῳ **Πάφ. 131**, 4· Ὀπάονι | Μελανθίωι **Πάφ. 132**, 1-2·
Ὀρεία: βλ. Ἀφροδείτη Ὀρεία·
Οὐράνιοι Θεοί: θεῶν οὐρανίων **Λεμ. 158,** 5·
Οὐράνιος: βλ. Ζεὺς Οὐράνιος·
Παιάν: Πα[ι]άν **Λεμ. 769,** 7·
Παλλάς: βλ. Νίκη Παλλάς·
Παραλία: βλ. Ἄρτεμις Παραλία·
Παφία: βλ. Ἀφροδίτη Παφία·
Περσεφόνη: Περσεφό|νη **Λεμ. 769,** 7-8·
Πλανή: Πλανή **Πάφ. 44**, Γ 2·
Πλούτων: Πλούτων **Λεμ. 770**, 36· **Λεμ. 772**, 20· **Λεμ. 776**, 23· **Λεμ. 781**, 27· **Λεμ. 782**, 22· **Λεμ. 769,** 7· **Λευκ. 16**, 3· Π[λού|των] **Λεμ. 773**, 24-25· Πλού[των] **Λεμ. 779**, 23· Πλού|των **Λεμ. 780**, 27-28· Πλο̣ύτ̣[ων] **Λεμ. 784**, 24·

Πόλις: Πόλει **Λάρ. 29**, 3·
Πόντος: Πόντος **Πάφ. 44**, Β 3·
Πύραμος: Πύραμος **Πάφ. 45**, 1·
Σκίρτος: Σκίρ[τος] **Πάφ. 44**, Γ 1·
Σύνναοι θεοί: Θεοῖς συ̣[ννάοις] **Πάφ. 135**, 1·
Τροφεύς: Τροφεύς **Πάφ. 44**, Α 2· Τροφε[ύς] **Πάφ. 44**, Γ 1·
Τύχη: Τύχη **Πάφ. 27**, 6· Τύχης **Πάφ. 101**, 5· Τύχηι Ἀγαθῆι **30**, 1· [Ἀγα]θ̣ῆι Τύχηι **Λεμ. 4**, 1· [Ἀ]γαθῇ Τύχῃ **Λεμ. 67**, 1· **Λεμ. 71**, 1· Ἀγαθῇ Τύχῃ **Λεμ. 406,** 1· **Λευκ. 76,** 1· Ἀγαθῆι Τύχηι **Κερ. 14**, 1· [Ἀγαθῇ] Τύχῃ **Ἀμμ. 81**, 1· Ἀγα[θῆι Τύχηι] **Ἀμμ. 95,** 1· [Ἀγ]αθῇ Τύχ[ῃ] **Ἀμμ. 106,** 1· [Ἀγα]θῇ Τύχῃ **Ἀμμ. 241,** (*α*) 1· Τύχη **Ἀβ. Πρ. 3**, 6· Ἀγαθῇ Τύχ[ῃ] **Ἀβ. Πρ. 9**, 1·
Ὑγιεία: Ὑγιεία[ς] **Λάρ. 4**, 6·
Ὑλάτης: βλ. Ἀπόλλων Ὑλάτης·
Ὕψιστος: βλ. Θεὸς Ὕψιστος·
Φύσις: Φύσι **Ἀμμ. 121,** 12·

2. Ὀνόματα καὶ λατρευτικὰ ἐπίθετα θεοτήτων καὶ μυθικῶν προσώπων στὴ λατινική.

Dei Manes: D(is) M(anibus) **Ἀμμ. 127,** 1· [D(is)] M(anibus) **Ἀμμ. 140,** 1·
Venus Cypria: Veneris Cypr[iae] **Λεμ. 143**, 3·

VI. ΟΝΟΜΑΤΑ ΜΗΝΩΝ

Ἀπογονικός: Ἀπογονικοῦ κδ' **Κερ. 9**, 16·
ἰνδικτίων: (ἰ)νδ(ικτίωνος) **Ἀμμ. 188,** 2·
καλένδες: καλανδῶν **Ἀμμ. 110,** 8·
Νοέμβρης: Ν̣[οεμβρίων] **Ἀμμ. 110,** 8· Νο(εμβρίου) **Ἀμμ. 110,** 9·
Παῦνι: Παῦνι **Λευκ. 77,** 9·
Ῥωμῆος: Ῥωμήου **Λάρ. 33,** 4· **Λάρ. 203,** 5·
Τιβεριεῖος: Τιβεριείου **Πάφ. 80,** 6·
Τῦβι: Τῦβι **Λάρ. 203,** 9·
Φαρμοῦθι: [Φ]αρμοῦθ̣[ι] **Πάφ. 122**, 5·

VII. ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΑ

1. Τοπωνύμια καὶ ἐθνικὰ στὴν ἑλληνική.

Αἰολίς: Αἰο[λίδι] **Ἀμμ. 136,** 2·
Ἄκρα: Ἄκρας **Πάφ. 118**, 3·
Ἀνόγυρα: [Ἀ]νογύ|ρων **Πάφ. 154**, 3-4·
Αὐρηλία (ὁδός): Αὐρηλίας **Ἀμμ. 56**, 5·
Βειθυνία: Βειθυνίας **Λεμ. 17**, 5· [Βε]ι[θ]υνίας **Ἀμμ. 55**, 1·
Βειθύνιος: Βει|[θ]ύνιε **Λεμ. 67**, 15-6·
Γαλατία: Γαλατία **Πάφ. 44**, Β 2·
Γόλγιος: Ζωίλος | Γόλγιος **Λάρ. 192,** 1-2·
Ἤπειρος: Ἤπε̣ι̣ρος **Ἀμμ. 136,** 2·
Θράξ: Ζωσίλαος, π. Σωτηρίχου: Ζωσιλάου Θραχὸς **Λεμ. 524,** 2·
Ζώσιμος, π. Νικηφόρου: Ζωσίμου Θρακός **Λεμ. 746,** 2·
Ἰνδικός: Ἰνδικὸν **Ἀμμ. 108,** 1·
Καρπασεώτης: Καρπασεῶτι **Λεμ. 186,** 3· [Καρπασεωτ]ῶν **Ἀμμ. 235,** 7·

Κελενδερίτης: Ἐπίγονος, υἱ. Νεμέσου: *Κελενδερί|τεις* **Ἀβ. Πρ. 37**, 6-7·

Κερυνήτης: Κερυ|νητῶν **Κερ. 2**, 3-4·

Κιτιεύς: Κιτιέων **Λάρ. 1**, 1· **Λάρ. 19**, 2·

Κίτιον: Κίτιον **Λάρ. 81,** 7·

Κλαυδία (Πάφος): Κλ(αυδία) **Πάφ. 14**, 4· **Πάφ. 20**, 2· **Πάφ. 22**, 5· **Πάφ. 108**, (*β*) 10· **Πάφ. 117**, (*β*) 14· Κλαυδία **Πάφ. 71**, 4· Κλαυ(δία) **Πάφ. 152**, 11·

Κοκκηία: Κοκκηία **Λεμ. 65**, 1·

Κουριεύς: Κου[ριέων] **Λεμ. 13**, 6· [Κο]υριέων **Λεμ. 17**, 1· [Κουρι]ἑ[ω]ν̣ **Λεμ. 19**, 5· Κουρι̣[έων] **Λεμ. 27**, 1· [Κου]ριέω[ν] **Λεμ. 28**, 4· [Κου]ριέω[ν] **Λεμ. 30**, 3· Κ̣[ουριέων] **Λεμ. 31**, 3· Κουριέων **Λεμ. 38**, 8· **Λεμ. 42**, 5· **Λεμ. 51**, 4· **Λεμ. 64**, 12· Κουρ[ιέων] **Λεμ. 52**, 1·

Κρήτη: Κρή|τη **Πάφ. 43**, 1-2·

Κύπριοι: [Κ]υπρίων **Πάφ. 2**, 4· Κυπρίων **Πάφ. 5**, 1· **Πάφ. 78**, 2· **Πάφ. 78**, 5· **Πάφ. 92**, 2· **Πάφ. 101**, 2· **Κερ. 13**, 2· **Ἀμμ. 51**, 1· Κυπ[ρίων] **Πάφ. 75**, 2· Κυπρίων̣ **Λάρ. 6**, 1· Κυπρίων **Λάρ. 10**, 1·

Κύπρος: Κύπρου **Πάφ. 6**, 6· **Λεμ. 17**, 6· **Ἀμμ. 30**, 8· **Ἀμμ. 57**, 5· **Ἀμμ. 59**, 4· **Ἀμμ. 90,** 6· Κύπρον **Πάφ. 14**, 4· **Πάφ. 90**, 10· **Πάφ. 117**, 15· **Πάφ. 152**, 12· Κύπριν **Πάφ. 16**, 2· Κύπ[ρον] **Πάφ. 20**, 2· Κύ[προν] **Πάφ. 22**, 6· [Κύπρο]ν **Πάφ. 71**, 5· Κύπρο[ν;] **Πάφ. 148**, 3· Κύπ̣[ρου] **Λεμ. 11**, 5· [Κ]ύπρου **Λεμ. 67**, 3·

Κυρίνα: Κυρίνα **Πάφ. 5**, 3· **Ἀμμ. 37**, 4· Κυρείνα **Κερ. 2**, 3· **Κερ. 13**, 1· **Λάρ. 38,** 2· **Ἀμμ. 56**, 2· Κ[υρείνα] **Ἀμμ. 40**, 3·

Λα[- -]: κώμη Λα[- -] **Λευκ. 5**, 4·

Λαπήθιος: Λαπηθίων **Κερ. 6**, 6· **Κερ. 12**, 6·

Λιβύη: Λιβύης **Ἀμμ. 126**, 2·

Λίμνη: Λίμναις **Κερ. 1**, 12·

Λουσιτανία: Λου[σιτανίας] **Ἀμμ. 56**, 4·

Λυκία: Λυκίας **Πάφ. 6**, 4·

Μαλλαῖος: Ἀπολλώνιος Μαλλαῖος, υἱ. Ἀπολλωνίου: Μαλλαῖος **Λάρ. 11**, 4·

Μυλασεύς: Ἀρίστων, υἱ. Ἀρισταγόρου: Μυ̣[λ]ασ[εὺς (;)] **Λευκ. 76**, 3·

Μύριοι (;): Μ̣ύ̣ριοι (;) **Λεμ. 423**, 3·

Πάφιος: Παφίοις **Πάφ. 16,** 4· Παφίων **Πάφ. 72**, 2· **Πάφ. 73**, 3· **Πάφ. 97**, 4· Παφίῃ **Πάφ. 103**, 2· Παφίαν ὁδὸν **Λεμ. 64**, 10·

Πάφος: Σεβ[α]στῆς Πάφου **Πάφ. 7**, 3· Σεβαστὴ | Κλ(αυδία) Φλ(αουία) Πάφος **Πάφ. 14**, 3-4· Σεβ(αστὴ) Κλ(αυδία) Φλ(αουία) Πάφος **Πάφ. 20**, 2· [Σε]β(αστὴ) Κλ(αυδία) Φλ(αουία) Πάφος **Πάφ. 22**, 5· Σεβαστῆς | Πάφου **Πάφ. 55**, 3-4· [Σεβαστ]ὴ Κλαυδία Φλ<α>υία Πά[φ]ος **Πάφ. 71**, 4· [Σεβαστῆ]ς Πάφου **Πάφ. 76**, 3· Σεβαστῆι | Πάφωι **Πάφ. 78**, 5-6· [Σ]εβαστῆς Πάφου **Πάφ. 79**, 4· Σεβαστῆς Πάφου **Πάφ. 80,** 4· [Σεβα]στὴ{ι} Πάφος **Πάφ. 81,** 6· μητροπόλεως Πάφου **Πάφ. 101**, 6· Σε(βαστὴ) Κλ(αυδία) Φλ(αυία) Πάφος **Πάφ. 108**, (*β*) 10· Σε(βαστὴ) Κλ(αυδία) Φλ(αβία) | [Πά]φος **Πάφ. 117**, (*β*) 14-15· Σεβαστὴ Κλαυ(δία) Φλα(ουία) Πά|φος **Πάφ. 152**, 11-12·

Περσεύς: πόλις Περσῆος **Λεμ. 35**, 2·
αἷμα τὸ Περσέως **Λεμ. 67**, 13·

Πόντος: Πόντου **Λεμ. 17**, 5·

Ῥωμαῖοι: Ῥωμαίων **Πάφ. 82,** 5· **Λεμ. 17**, 3· **Λεμ. 19**, 3· **Ἀμμ. 56**, 6· Ῥ[ωμαίων] (;) **Ἀμμ. 71**, 1·

Ῥώμη: Ῥώμην **Πάφ. 53**, 9· Ῥώμῃ **Πάφ. 53**, 18· Ῥώμης **Λεμ. 1**, 4· **Ἀμμ. 90,** 3· Ῥώ[μης] **Λάρ. 7**, 3·

Σαλαμίς: Σαλαμὶς ἡ Κύπρου μητρόπολις **Ἀμμ. 57**, 5· Σαλαμεῖνα **Ἀμμ. 60**, 7· Σαλαμῖνα **Ἀμμ. 69**, 1·

Σαλαμίνιος: Σ̣[αλαμινίων] **Ἀμμ. 2**, 4· Σαλα[μι]νίων **Ἀμμ. 4**, 7· Σα̣λ̣α̣μινίω[ν] **Ἀμμ. 13**, 1· [Σα]λαμινίων **Ἀμμ. 22**, 6· **Ἀμμ. 56**, 8· [Σαλα]μειν(ίων) **Ἀμμ. 59**, 4· [Σα]λαμ̣[ινίων] **Ἀμμ. 64**, 3· Σαλαμινίων **Ἀμμ. 90,** 4· [Σαλα]μινίων **Ἀμμ. 94,** 1· Σαλαμεινί[ων] **Ἀμμ. 106,** 2· Σαλαμεινί[ων] **Ἀμμ. 106,** 4· Σ̣αλ(αμινίου) **Ἀμμ. 172,** 2· Σαλα[μιν- - -] **Ἀμμ. 224,** 4·

Σάμιος: Σάμιον (;) **Πάφ. 61**, 2·

Σικελία: Σικελίας **Λεμ. 17**, 4·

Σκύθαι: Σκύθαι **Πάφ. 44**, Γ 2·

Σόλιοι: Σολίω[ν] **Λευκ. 3**, 4· Σολίων **Λευκ. 31**, 7· **Λευκ. 39**, 5·

Στηλλατίνα: Στηλλ[ατῖνα] **Ἀμμ. 84,** 5·

Στρατονικεύς: Ἀπολλώνιος, υἱὸς Λέοντος: Στρατονικεῦ **Κερ. 17**, 2·

Τηρητίνα: Τηρητίνα **Πάφ. 90**, 2· **Πάφ. 90**, 5·

Ὑελίνα: Ὑελίνα **Πάφ. 97**, 3·

Φλάσου: Φλάσου **Λευκ. 5**, 5·

Χῖος: Γάιος Ἰούλιος Χεῖος, ἀ. Ἰουλίας Λαμπυρίδος: Γάιος Ἰούλιος Χεῖος **Ἀμμ. 14**, 4· Χε[ίου] **Ἀμμ. 14**, 5·

2. Τοπωνύμια καὶ ἐθνικὰ στὴ λατινική.

Breuci: coh(ors) VII Breuc[or(um)] **Ἀμμ. 129,** 5·

Citiensis: civitas Citiensium **Λάρ. 17**, 2·

Chius: Chii **Ἀμμ. 14,** 2·

Cyprus: prov(inciae) C[ypri] **Πάφ. 1**, 5· Cy[pri] provinciai **Πάφ. 108**, (*α*) 9· Cypri **Πάφ. 117**, (*α*) 11· provinc(iae) Cypri **Πάφ. 117**, (*α*) 12· [p]rovinciae Cypri **Λευκ. 29**, (*α*) 11· prov(inciae) Cypri **Ἀμμ. 77,** 7· prov(inciae) | Cypri **Ἀμμ. 78,** 6-7· [prov(inciae) Cy]pri **Ἀμμ. 118,** 5·

Gallicus: leg. III. Gallicae **Ἀβ. Πρ. 17,** 2·

Nicomedia: Nicomedia **Ἀμμ. 127,** 4·

Palatina: Palatina **Ἀμμ. 127,** 3·

Paphia: Paphiae **Πάφ. 15**, 3·

Paphos: Sebaste Papos sacra metropolis civitatioum Cy[pri] **Πάφ. 108**, (*α*) 8-9· Seb(asta) Papos sacra m[et](ropolis) | cibitatioum **Πάφ. 117**, (*α*) 10-11·

Romanus: cives R(omani) **Πάφ. 15**, 2· [Rom]ani **Ἀμμ. 99,** 2· c(ivium) R(omanorum) **Ἀμμ. 129,** 6· eq(uiti) R[om(ano) **Ἀμμ. 140,** 3·

Sal[amin- - -] Sal[amin- - -] **Ἀμμ. 201,** 1·

Salaminius: Ṣa[l]amin[i]o̯ṛ[um] **Ἀμμ. 12,** 5· [Salaminioru]m For[um] **Ἀμμ. 79,** 2· [Sal]amin<i>orum **Ἀμμ. 87,** 3·

Salamis: Salam[ine] **Ἀμμ. 99,** 3·

Solius: Soliorum **Λευκ. 4**, 2· Soliorum **Λευκ. 29**, (*α*) 10·

Stellatina: Ste(llatina tribu) **Πάφ. 151**, 1·

VIII. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

1. Λέξεις στὴν ἑλληνική

ἀγαθή: κρα|[τίστ]η[ν] **Πάφ. 26**, 3-4· Τύχῃ Ἀγαθῇ **Πάφ. 14**, 1· [Ἀγα]θ̣ῆι Τύχηι **Λεμ. 4**, 1· [Ἀ]γαθῇ Τύχῃ **Λεμ. 67**, 1· [Ἀ]γαθῇ Τύχ̣ῃ **Λεμ. 71**, 1· ἐπ' ἀγαθῇ Τύχῃ **Λεμ. 406,** 1· Ἀγαθῇ Τύχῃ **Λευκ. 76,** 1· Ἀγαθῆι Τύχηι **Κερ. 14**, 1· Ἀγα[θῆι Τύχηι] **Ἀμμ. 95,** 1· [Ἀγ]αθῇ Τύχ[ῃ] **Ἀμμ. 106,** 1· [Ἀγα]θῇ Τύχῃ **Ἀμμ. 241,** (*α*) 1· Ἀγαθῇ Τύχ[ῃ] **Ἀβ. Πρ. 9**, 1·

ἀγαθός: κρατίστου **Πάφ. 14**, 5· ἐπ' ἀγ[αθ]ῷ **Πάφ. 124**, 5· ἀγα[θὸς(;)] **Πάφ. 137**, 5· [ἀ]ρίστ[ωι(;)] **Λεμ. 24**, 1· ἐπ' ἀγαθοῖς **Λεμ. 158,** 1· ἀγαθοῖς **Λεμ. 601,** 1· ἀγα|θὸν **Λεμ. 747,** 1-2· ἄριστον **Λευκ. 9**, 2· ἀρίστ̣ου **Λευκ. 25**, 2· ἄριστο[ν] **Κερ. 12**, 3· [ἀ]γαθοῦ χάρ[ι]ν **Ἀμμ. 51**, 5· ἀγαθόν **Ἀμμ. 139,** 15· κρατίστου **Ἀμμ. 165,** 2·

ἄγαλμα: [ἀγά]λματα **Πάφ. 20**, 2· ἄγαλμα **Λεμ. 35**, 2· **Κερ. 9**, 10· [ἄ]γ̣αλ̣μ̣α **Λευκ. 9**, 8· ἀγάλματος **Κερ. 9**, 7· ἀγάλμασιν **Ἀμμ. 30**, 6·

ἄγγελος: ἄγγελον **Λεμ. 67**, 6·

ἄγλωσσος: ἄγλωσσοι **Λεμ. 785**, 17·

ἁγνεία: ἁγ[νεία]ς | χάριν **Λεμ. 30**, 2-3· κοίρανον ἁγνείας **Λεμ. 35**, 3· ἀγνείας χάριν **Λάρ. 12**, 3· [ἁ]γνείας χάριν **Ἀμμ. 15**, 2·

ἁγνή: [ἁ]γνὴν **Πάφ. 12**, 3·

ἁγνός: ἁγνὸν **Πάφ. 105**, 3· ἁγνὸ[ς (;)] **Πάφ. 137**, 4·

ἄγονος: ἄγονα **Ἀμμ. 139,** 26·

ἀγορά: ἀγορὰν **Λεμ. 142,** 5· ἀγο[ρᾶς] **Ἀμμ. 8**, 1·

ἀγοράζω: [ἀγορα]σθῆναι **Λευκ. 49**, 8·

ἀγορανόμος: [ἀ]γο[ρανόμον] **Πάφ. 8**, 3· [ἀγορα]|νόμον **Λεμ. 1**, 4-5· ἀγο̣[ρανόμον] **Λεμ. 12**, 2· ἀγορανόμ[ον (;)] **Λεμ. 48**, 2·

ἀγορανομῶ: ἠγορανομ[η]|κό[τ]ων **Λάρ. 4**, 4-5· [ἀγορ]ο̣ν̣ομή[σας] **Λεμ. 36**, 5· [ἀγορ]ανομ[ήσας] **Λεμ. 37**, 1· ἀγο̣ρ̣ο̣[ν]ο[μήσ]ας **Λεμ. 45**, 5· ἀγορ[ανο]|μήσαντα **Λάρ. 18**, 3-4· ἀγορανομήσαν[τα] **Ἀμμ. 69**, 3· [ἀγορανομή]σ̣αν̣τ̣[α] **Ἀμμ. 70**, 2· [ἀγ]ορανομοῦντες **Ἀμμ. 94,** 3·

ἀγρονόμος: [ἀγ]ρονόμος (;) **Λάρ. 22**, 3·

ἄγω: ἀχθέντων **Πάφ. 78**, 5· [ἀ]γ̣α̣γ̣ῶ̣ν̣ (;) **Λεμ. 50**, 4· ἄγ[ειν] **Λεμ. 142,** 7· ἦγε **Λάρ. 122,** 2·

ἀγών: ἀγώνων **Πάφ. 78**, 6· ἀγῶνας **Λάρ. 27**, 4·

ἀγωνοθέτης: ἀγωνοθέτην **Πάφ. 78**, 4· **Λάρ. 6**, 5· ἀγωνοθέτη[ν] **Λάρ. 7**, 4· [ἀγ]ωνοθέτ[ου (;)] **Ἀμμ. 5**, 8·

ἀγωνοθετῶ: ἀγω[νοθετήσαντα] **Πάφ. 8**, 2· ἀγωνοθετήσαντος **Πάφ. 92**, 5· ἀγωνοθετήσαντα **Λάρ. 8**, 3· [ἀγ]ωνοθέτην **Ἀμμ. 30**, 3· [ἀγ]ωνοθε|[τοῦντος] **Ἀμμ. 55**, 2-3·

ἀδελφή: [ἀδελ]φήν **Πάφ. 65**, 4· [ἀ]|δελφῆς **Λεμ. 46**, 3-4·

ἀδελφός: [ἀ]δελφ[ῶι] **Πάφ. 2**, 1· ἀδελφόν **Πάφ. 66**, 4· **Λεμ. 39**, 5· ἀδελφῷ **Πάφ. 108**, 2· **Πάφ. 117**, 2· **Κερ. 18**, 3· ἀδ̣ε̣λφ[ῷ] **Πάφ. 145**, 2· ἀ̣[δελφοῦ (;)] **Λεμ. 29**, 4· ἀ[δελφ]όν **Λάρ. 5**, 5· ἀδελφοῦ **Λάρ. 11**, 5· ἀδελφ[οὺς] **Ἀμμ. 240,** (*β*) 2·

ἄδω: ἄδω **Λεμ. 67**, 15·

ἀδωνία: ἀδωνεία **Λεμ. 770**, 14· **Λεμ. 775**, 10· **Λεμ. 778**, 9· **Λεμ. 781**, 10· [ἀδ]ωνεία **Λεμ. 773**, 10· ἀδωνία **Λεμ. 774**, 6· **Λεμ. 777**, 11· ἀδωνεί[α] **Λεμ. 776**, 8· ἀδωνεί̣α **Λεμ. 782**, 8·

ἀεί: ἀεὶ **Λάρ. 77,** 3·

ἀείμνηστος: [ἀ]είμνηστε **Λάρ. 75**, 1·

ἀέναος: ἀέναον **Πάφ. 53**, 9·

ἀετός: ἀετο[ῦ] **Λευκ. 76,** 7·

ἀθανασία: ἀθανασίας **Ἀμμ. 233,** 4·

ἀθάνατος: οὐδὶς ἀ|θάνα|τος **Λεμ. 89**, 4-6· ο<ὐ>δεὶ<ς> ἀθ|άνατος **Λεμ. 221,** 4-5· ἀθάνατον **Λευκ. 26**, 2· οὐδὶς | ἀθάνατος **Λευκ. 27**, 3-4· ἀθανάτων **Λευκ. 51,** 3· οὐ|δὶς ἀθάνα|τος **Λευκ. 71,** 2-4· οὐδ[ὶς] | ἀθάνατος **Λάρ. 94,** 3-4· οὐδὶς | ἀθάνατος **Λάρ. 128,** 3· οὐδεὶς ἀθά|νατος **Λάρ. 133,** 3-4· οὐδ(εὶς) | ἀθάνατος **Λάρ. 135,** 4· οὐ|δὶς ἀθά|νατος **Λάρ. 164,** 3-5· ο<ὐ>δὶ<ς> ἀ|θάνατ|ος **Λάρ. 176**, 2-4· οὐδὶς ἀθάνα|τος **Λάρ. 178,** 3-4·

ἄθικτος: [ἄθικ]|τον **Λεμ. 67**, 11-12·

ἄθλησις: ἄθλησιν **Λάρ. 27**, 5·

ἀθλητής: ἀθληταὶ **Λάρ. 21**, 1·

ἄθλος: ἄθ[λοις] **Πάφ. 76**, 6·

αἰθέριος: ἐθέριον **Λεμ. 770**, 46· **Λεμ. 771**, 6· **Λεμ. 773**, 33· **Λεμ. 776**, 31· **Λεμ. 777**, 38· **Λεμ. 779**, 33· **Λεμ. 780**, 38·

αἰθήρ: αἰθέρα **Λευκ. 51,** 5·

αἷμα: αἵματος **Πάφ. 53**, 20· αἷμα **Λεμ. 67**, 13·

αἰνῶ: [αἰνοῦ]μεν **Λεμ. 67**, 7· [α]ἰ̣νοῦντε[ς] **Ἀμμ. 71**, 3·
αἵρεσις: αἱρέσεσι **Ἀμμ. 239,** 12·
αἴρω: ἀρεῖ **Ἀμμ. 139,** 5·
αἱρῶ: εἷλε **Λευκ. 51,** 6·
αἰών: αἰῶνα **Ἀμμ. 30**, 2· **Ἀμμ. 82**, 3·
ἄκαρπος: ἄκαρπα **Ἀμμ. 139,** 25·
ἄκλαυστος: ἄκλαυστος **Ἀμμ. 139,** 35·
ἀκοίτη: ἀκοίτης **Λευκ. 25**, 5·
ἀκολούθως: ἀ̣κολούθως **Ἀμμ. 144,** 3·
ἀκούω: ἀκούεστε **Λεμ. 770**, 13· **Λεμ. 773**, 9· **Λεμ. 775**, 9· **Λεμ. 776**, 8· **Λεμ. 777**, 10· **Λεμ. 778**, 8· **Λεμ. 782**, 8· **Λεμ. 784**, 8· [ἀκο]ύαστε **Λεμ. 770**, 25· [ἀκούσατ]ε **Λεμ. 772**, 13· ἀκούσατε **Λεμ. 773**, 16· **Λεμ. 775**, 17· **Λεμ. 778**, 15· **Λεμ. 782**, 14· ἀκούσα|τε **Λεμ. 776**, 14-15· ἀκούειτε **Λεμ. 781**, 9· ἀκούσατε **Λεμ. 781**, 17· [ἀκούσατ]ε **Λεμ. 784**, 16·
ἀκραία: ἀκρέας **Λεμ. 785**, 5·
ἀκροτάτη: ἀκροτάτην **Λεμ. 67**, 14·
ἄλαλος: ἄλαλοι **Λεμ. 785**, 17· **Λεμ. 785**, 18·
ἁλιεύς: ἁλιεὺς **Πάφ. 125**, 2·
ἄλιμμα: ἄλιμμα **Λάρ. 7**, 7·
ἀλκή: ἀλκὴν **Λεμ. 770**, 7· **Λεμ. 773**, 5· **Λεμ. 775**, 5· **Λεμ. 776**, 4· **Λεμ. 778**, 5· ἀλκὴ[ν] **Λεμ. 777**, 5· **Λεμ. 779**, 5·
ἄλοχος: ἀλόχου **Πάφ. 106**, 2·
ἄλσος: ἄλσ[ος] **Λευκ. 49**, 2·
ἄλυπος: [ἄλ]υ̣πε (;) **Λεμ. 648,** 2·
ἁμαξεύς: ἁμαξέα **Ἀμμ. 2**, 7·
ἁμαρτία: ἁμαρτίε **Λεμ. 769,** 4·
ἀμφιθέατρον: ἀμφιθέατ[ρον] **Ἀμμ. 29**, 4· ἀμφιθέατρον **Ἀμμ. 30**, 7·
ἀμφοτέρα: ἀμφοτέρας **Λευκ. 25**, 7· ἀμφό|[τερα]ι **Ἀβ. Πρ. 13**, 4-5·
ἀμφότερος: ἀμφοτέρων **Πάφ. 27**, 2·
ἀνάβασις: ἀνάβασιν **Λεμ. 791,** 3·
ἀναγραφή: ἀναγραφῇ **Κερ. 5**, 4·
ἀναγράφω: [ἀνα]|γράψαι **Λεμ. 1**, 8-9· [ἀναγρ]ᾳ̣ψάντας **Λεμ. 4**, 12· ἀναγραφῆναι **Κερ. 5**, 5·
ἀναδίδωμι: ἀνάδοτε **Λεμ. 770**, 40· **Λεμ. 772**, 23· **Λεμ. 773**, 28· **Λεμ. 776**, 26· **Λεμ. 777**, 32· ἀ[νά|δ]οτε **Λεμ. 778**, 25-26· [ἀνάδ]οτε **Λεμ. 779**, 28· ἀν[άδοτε] **Λεμ. 780**, 32· **Λεμ. 782**, 26·
ἀνάθημα: ἀνάθη[μα] **Λεμ. 782**, 37·

ἀναλίσκω: ἀναλίσκεις **Ἀμμ. 121,** 13·

ἀνάλωμα: ἀναλώμασιν **Κερ. 9**, 10· ἀναλώμ[ασι] **Λάρ. 18**, 7·

ἀναμένω: [ἀ]γάμε[ινον] **Λευκ. 28**, 5·

ἀνανεώνω: ἀνενεώθη **Ἀμμ. 10**, 1·

ἀνατέλλω: ἀνατέλ|λις **Ἀμμ. 141,** 2-3·

ἀνατίθημι: ἀνέθηκε(ν) **Πάφ. 16,** 3· **Λεμ. 67**, 5· **Λεμ. 73**, 6· **Λεμ. 77**, 2· **Λεμ. 160,** 5· **Λεμ. 174,** 2· **Λεμ. 175,** 3· **Λεμ. 176,** 3· **Λάρ. 34**, 1· **Λάρ. 181**, 4· ἀνέθηκα **Πάφ. 23**, 2· [ἀ]ναθεῖναι **Λεμ. 4**, 10· ἀναθεῖναι **Λεμ. 4**, 12· [ἀνέ]θηκεν (;) **Λεμ. 66**, 3· ἀνέθηκαν **Λάρ. 30**, 5· ἀνέ|θηκε(ν) **Λεμ. 132**, 1-2· **Ἀμμ. 102,** 2-3· ἀνέθη|κεν **Λεμ. 133**, 1-2· ἀν[έθηκε (;)] **Ἀμμ. 98,** 4·

ἀνδριάς: ἀνδριάντα **Πάφ. 14**, 8· **Λεμ. 4**, 8· [ἀνδ]ριάντι **Λεμ. 4**, 13· ἀνδριάντας **Ἀβ. Πρ. 2**, 4·

ἄνδριος: ἄνδριοι **Λεμ. 785**, 2·

ἀνεψιά: ἀνεψιᾶι **Πάφ. 55**, 1·

ἀνήρ: ἄνδρα **Πάφ. 11**, 3· **Πάφ. 101**, 3· **Λεμ. 778**, 27· **Λάρ. 38,** 7· ἀνδρὸς **Λεμ. 4**, 13· **Λεμ. 778**, 16· ἀνδρῶν **Ἀμμ. 56**, 7· ἄνδραν **Λεμ. 778**, 35· ἀνὴρ **Ἀμμ. 139,** 4· ἄν|δρα **Λάρ. 167,** 6-7·

ἄνθρωπος: ἀνθρώπων **Λεμ. 769,** 9· ἀγθρ[ώπ]ων **Ἀμμ. 72**, 2·

ἀνθύπατος: [ἀνθυ]πάτου **Πάφ. 2**, 4· ἀνθυπάτῳ **Πάφ. 6**, 6· **Πάφ. 108**, 9· **Πάφ. 109**, 3· **Πάφ. 117**, 7· **Πάφ. 152**, 10· **Λεμ. 18**, 1· ἀνθυπάτου **Πάφ. 7**, 2· **Πάφ. 14**, 5· **Πάφ. 81,** 5· **Πάφ. 104**, 4· **Πάφ. 117**, 16· **Πάφ. 152**, 13· **Λεμ. 64**, 7· **Κερ. 9**, 3· **Λάρ. 28**, 3· **Ἀμμ. 57**, 7· [ἀν]θυπάτου **Πάφ. 56**, 2· ἀνθύπατον **Πάφ. 72**, 3· **Λεμ. 17**, 5· **Λάρ. 12**, 2· ἀνθύ|[πατον] **Πάφ. 73**, 2-3· ἀνθ(ύπατον) **Πάφ. 105**, 4· [ἀν]θυπάτῳ **Πάφ. 108**, 5· ἀνθυπά[του] **Πάφ. 108**, 11· ἀν[θυπάτῳ] **Πάφ. 109**, 7· [ἀνθυπάτ]ῳ **Πάφ. 152**, 2· [ἀνθυπ]ά[του] **Λεμ. 5**, 3· ᾳ̣γ̣θ̣[υπάτου] **Λεμ. 8**, 2· ἀνθυπ̣[άτου] **Λεμ. 9**, 5· ᾳ̣νθ̣ύ|[πατος] **Λεμ. 11**, 1-2· [ἀνθυ]πατο[- -] **Λεμ. 14**, 2· ἀνθ̣υ̣π̣[ά]τωι **Λεμ. 19**, 4· ἀνθ[ύπ]ατον **Λεμ. 30**, 2· ἀνθυπάτου **Λεμ. 51**, 6· ἀνθύπατος **Λεμ. 56**, 6· **Λεμ. 64**, 13· **Λεμ. 146,** 13· **Λάρ. 2**, 2· [ἀν]θύπατον **Λεμ. 807**, 12· [ἀ]νθυπάτου **Λευκ. 1**, 5· ἀνθ(υπάτου) **Λευκ. 31**, 6· [ἀνθυ]|πάτου **Λευκ. 39**, 10-11· ἀνθυπά[του] **Λευκ. 44**, 1· [ἀ]νθύπατος **Κερ. 1**, (*α*) 1· [ἀ]νθύπατον **Ἀμμ. 15**, 1· [ἀνθυπά]του **Ἀβ. Πρ. 39**, 9·

ἀνθῶ: ἀνθήσας **Ἀμμ. 121,** 7·

ἀνιερώνω: ἀνιερωσάντων **Λευκ. 49**, 4· ἀνιερωμένων **Λευκ. 49**, 5· ἀνιερώσεως **Ἀμμ. 7**, (*β*) + (*γ*) 3· ἀνιερωσάντων **Ἀμμ. 7**, (*β*) + (*γ*) 8· ἀνιερώ[σαντες] **Ἀμμ. 7**, (*β*) + (*γ*) 9· ἀνιερώσαντα **Ἀμμ. 30**, 10·

ἀνίκητος: [ἀνίκ]ητ[ον] **Λεμ. 807**, 5· [ἀ]νικήτου **Ἀμμ. 90,** 4·

ἀνίστημι: ἀνέστησα **Πάφ. 106**, 2· ἀνέστησεν **Πάφ. 108**, 2· **Πάφ. 117**, 14· **Πάφ. 152**, 11· **Λεμ. 9**, 3· [ἀνέστ]ησεν (;) **Λεμ. 68**, 4· ἀνέστησε **Ἀμμ. 136,** 1· ἀναṣ[τῆσαι] **Ἀβ. Πρ. 2**, 11·

ἄνοδος: ἀνόδους **Πάφ. 20**, 2·

ἀνόδυρτος: ἀνόδυρ|τος **Ἀμμ. 139,** 34-35·

ἀνόητος: ἀνόητα **Ἀμμ. 139,** 21·

ἄνοστος: ἄνοστα **Ἀμμ. 139,** 23·

ἀνταγορανομῶ: ἀνταγ[ορανομήσαν]τος (;) **Λεμ. 29**, 3·

ἀνταμείβω: ἀνταμείψας **Λεμ. 142,** 8·

ἀντίδικος: ἀντιδίκου **Λεμ. 770**, 27· **Λεμ. 773**, 17· **Λεμ. 775**, 19· **Λεμ. 776**, 16· **Λεμ. 780**, 19· ἀντίδικον **Λεμ. 770**, 42· **Λεμ. 771**, 11· **Λεμ. 776**, 28· **Λεμ. 776**, 35· **Λεμ. 777**, 34· [ἀντίδικ]ον **Λεμ. 770**, 51· ἀντιδίκους **Λεμ. 771**, 2· **Λεμ. 774**, 29· [ἀντίδικο]ν **Λεμ. 772**, 25· ἀντίδ[ικο]ν **Λεμ. 772**, 31· [ἀντ]ίδικον **Λεμ. 773**, 30· ἀντι[δίκους] **Λεμ. 774**, 32· [ἀντι|δίκ]ου **Λεμ. 777**, 20-21· ἀ[ν]τ[ίδικον] **Λεμ. 777**, 42· [ἀντ]ίδικον **Λεμ. 778**, 35· ἀντιδίκων **Λεμ. 779**, 16· **Λεμ. 785**, 7· [ἀ]ντιδίκους **Λεμ. 780**, 42· ἀντιδίκου **Λεμ. 781**, 19· ἀ[ντ]ιδίκων **Λεμ. 772**, 15· ἀντίδικοι **Λεμ. 785**, 18·

ἀντιενίριος: [ἀντι|ενί]ριοι **Λεμ. 770**, 2-3· [ἀντιε]νίριοι **Λεμ. 773**, 2· ἀντιενίριοι **Λεμ. 775**, 2· [ἀν]τιενίριοι **Λεμ. 778**, 2· **Λεμ. 780**, 2· ἀν[τιε]νίριοι **Λεμ. 781**, 2· ἀντιενίριοι **Λεμ. 785**, 2·

ἀντιλέγω: ἀṿ[τι]ḷέγῃ **Λεμ. 769,** 10·

ἀντιστράτηγος: [ἀντι|στρατ]ήγῳ **Πάφ. 6**, 3-4· ἀ̣ντ[ιστράτηγος] **Πάφ. 119**, 3· [ἀν]τιστράτηγος **Κερ. 1**, (*α*) 10· ἀντιστράτηγος **Λάρ. 1**, 3· ἀντιστράτηγον **Ἀμμ. 56**, 3·

ἀνωμαλία: ἀνωμαλιῶṿ **Πάφ. 27**, 6·

ἀνώνυμος: ἀνώνυμοι **Λεμ. 770**, 37· **Λεμ. 773**, 26· **Λεμ. 779**, 24· **Λεμ. 781**, 28· ἀνώ[νυ]μοι **Λεμ. 772**, 21· ἀ{α}νώνυμοι **Λεμ. 776**, 24· ἀνώνυμ[οι] **Λεμ. 777**, 30· **Λεμ. 778**, 23· [ἀνώνυ]|μοι **Λεμ. 780**, 28-29· ἀνώ[ν]υμοι **Λεμ. 772**, 23· ἀώνυμοι **Λεμ. 784**, 25·

ἀξιόλογος: ἀξιολογωτάτου **Πάφ. 14**, 6·

ἀοίδιμος: ἀοίδιμον **Πάφ. 103**, 2·

ἀοιδός: ἀοιδὸν **Λεμ. 67**, 10·

ἅπας: ἅπαντι **Πάφ. 53**, 15· ἁπ[άντων] **Ἀμμ. 135,** 3· [ἅπασ]ιν **Λεμ. 4**, 14· ἁ[παντας;] **Λεμ. 774**, 18· ἅπαν **Λεμ. 785**, 20· [ἅ]παντα **Ἀμμ. 239,** 11·

ἀπάων: ἀπάωνες **Λεμ. 769,** 6·

ἄπειρος: [ἄπ]ε̣ιρον **Λευκ. 28**, 8·

ἀπελευθέρα: ἀπε|λευθέρα **Λάρ. 37,** 3-4· ἀπελευθέρα **Ἀμμ. 14**, 6·

ἀπελεύθερος: [ἀπελ]εύ|θεροι **Πάφ. 95**, 2-3· ἀπελ̣[ευθερ--] **Ἀμμ. 67**, 2·

ἀπιστῶ: ἀπιστεῖν **Λευκ. 28**, 14·

ἄπλωτος: ἄπλωτα **Ἀμμ. 139,** 24·

ἀπνεύμων: ἀπνεύμονα **Λεμ. 770**, 8· **Λεμ. 776**, 5· **Λεμ. 777**, 6· ἀπνεύ|μονα **Λεμ. 775**, 5-6· ἀπνεύμονες **Λεμ. 780**, 6· [ἀπ]νεύ[μο]να **Λεμ. 781**, 6· ἀπνεύ[μονας] **Λεμ. 782**, 5·

ἀπόγονος: ἀπογόν[ῳ] **Πάφ. 108**, 3· ἀπογόνῳ **Πάφ. 117**, 4· **Πάφ. 117**, 12· **Πάφ. 117**, 13· ἀπογό[νῳ] **Πάφ. 152**, 8· [ἀπόγο]νος **Ἀμμ. 246,** 4·

ἀποδείκνυμι: ἀποδεδειγ[μέ|ν]ον **Ἀμμ. 22**, 4-5· [ἀπ]οδεδειγμ[ένον] **Ἀμμ. 47**, 1· ἀπ̣[οδεδειγμένον] **Ἀμμ. 66**, 1· [ἀπ]οδεδειγ(μένος) **Ἀβ. Πρ. 39**, 5·

ἀποδέχομαι: ἀποδέξασθαι **Ἀβ. Πρ. 2**, 8·

ἀποδίδωμι: ἀ[πέδωκεν] **Λεμ. 156,** 1· ἀπέδωκεν **Λεμ. 163,** 2· **Λεμ. 164,** 2· ἀπ<έ>δ̣ῳ[κε] (;) **Λεμ. 169,** 2· ἀ<π>έδωκη **Λεμ. 171,** 5· ἀπ̣έ̣δ̣ο̣ῡ (;) **Λεμ. 180,** 2· ἀπέ̣δ̣ωκεν **Λάρ. 184,** 2· ἀποδοθῆνε **Ἀμμ. 239,** 10·

ἀπόδοσις: [ἀπο]δόσεως **Ἀμμ. 241,** (*β*) 4· ἀ̣[πο]δ̣όσεω[ς] **Ἀβ. Πρ. 2**, 14·

ἀποθνήσκω: ἀποθά̣[νω] **Λάρ. 80,** 7·

ἀποκαθίστημι: ἀπ[οκατέστησεν] **Λεμ. 10**, 5· ἀποκατέστη-σε[ν] **Ἀμμ. 6**, 6·

ἀπόλλυμι: ἀπόλοιτο **Ἀμμ. 139,** 18·

ἄπορος: ἄποροι **Λεμ. 770**, 31· **Λεμ. 772**, 17· **Λεμ. 773**, 21· **Λεμ. 777**, 24· **Λεμ. 781**, 22· **Λεμ. 782**, 19· [ἄπο]ροι **Λεμ. 774**, 18· [ἄπο]ρο[ι] **Λεμ. 775**, 22· ἄπο|ροι **Λεμ. 776**, 19-20· [ἄπ]οροι **Λεμ. 778**, 19· ἄπορα **Ἀμμ. 139,** 22·

ἀποτείνω: ἀποτίνειν **Ἀμμ. 2**, 8·

ἀποφθείνω: [ἀποφ]θ̣ίμενον **Λεμ. 67**, 8· ἀποφθιμένων **Λευκ. 16**, 5·

ἄπρακτος: ἄπρα|κτα **Ἀμμ. 139,** 22-23·

ἀπροσδόκητος: ἀπροσδόκ̣[ητον] **Λευκ. 28**, 15·

ἅπτω: ἅψῃ **Λάρ. 125,** 5·

ἀργαλέος: [ἀργαλ]έον **Λεμ. 67**, 6·

ἀργύριον: ἀργυρίο|[υ] **Λευκ. 49**, 7-8· ἀργυρίου **Ἀμμ. 1**, (*α*) 7· ἀργύριον **Ἀμμ. 30**, 11·

ἄργυρος: ἄργυρο[ς] **Ἀμμ. 121,** 10· ἄργυρο[ν] **Ἀμμ. 240,** (*α*) 7·

ἀρετή: ἀρετῆς χάριν **Πάφ. 78**, 7· ἀρετῆς **Λεμ. 4**, 6· ἀρετὴ **Λεμ. 4**, 13· ἀρε|τῇ **Λεμ. 73**, 4-5· ἀρετ[ῆς] **Ἀμμ. 24**, 3·

ἅρμα: ἅρμα **Λάρ. 27**, 3·

ἁρπάζω: ἥρ|πασας **Λευκ. 16**, 5· ἥρ̣π̣ασεν **Λευκ. 51,** 3· ἁρπαστὸς **Ἀμμ. 121,** 2·

ἀρρητοφόρος: ἀ[ρρη]|τοφόρων **Λεμ. 67**, 12-13·

ἄρσην: ἄρσενε|[ς] **Ἀμμ. 239,** 17-18·

ἀρχή: ἀρχὰς **Λεμ. 142,** 2· ἀρχὴν **Λεμ. 142,** 4· **Κερ. 1**, (*β*) 14· ἀρχ[ῆς] **Κερ. 5**, 3· ἀρχὴ[ν] **Ἀμμ. 7**, (*β*) + (*γ*) 11·

ἀρχιέρεια: ἀρχιέρεια **Πάφ. 89**, 5· ἀρχιέρια **Πάφ. 90**, 10· ἀρχιερέᾳ **Πάφ. 100**, 2· ἀρχιέρειᾳ̣ν **Λεμ. 15**, 1·

ἀρχιερεύς: [ἀρ]χιερέα **Πάφ. 4**, 5· **Πάφ. 61**, 5· [ἀρχιερέ]α **Πάφ. 63**, 1· ἀρχ[ιερεὺς] **Πάφ. 65**, 2· [ἀρχιερ]έ̣ως **Πάφ. 71**, 9· [ἀρχι]ε**ρέα Πάφ. 76**, 4· ἀρχιε|ρέα **Πάφ. 89**, 3-4· ἀρχιερέα **Πάφ. 90**, 3· **Πάφ. 93**, 3· **Λεμ. 42**, 5· **Λάρ. 7**, 3· **Λάρ. 8**, 2· **Λάρ. 9**, 4· **Ἀμμ. 20**, 4· **Ἀμμ. 90,** 2· **Ἀμμ. 233,** 3· ἀρχιερέως **Πάφ. 90**, 7· **Πάφ. 93**, 2· **Λάρ. 4**, 6· ἀρ|χιερέου **Λάρ. 84,** 1-2· [ἀ]ρχιερέᾳ **Κερ. 4**, 7· [ἀρ]χιερέα **Λάρ. 10**, 4· [ἀ]ρχιερέως **Ἀμμ. 4**, 3· ἀρχιερεὺς **Ἀμμ. 90,** 5· **Ἀμμ. 246,** 5·

ἀρχιερῶμαι: ἀρχιερασάμενον **Πάφ. 78**, 3· [ἀρχιερα]σ̣[άμενος (;) **Λευκ. 39**, 5· ἀρχιερασάμενην **Λάρ. 11**, 2· ἀρχιερευσάμενον **Ἀμμ. 19**, 4· [ἀρχ]ιερασάμενον **Ἀμμ. 30**, 8· ἀρχιερασάμενος **Ἀμμ. 31**, 4· [ἀρ]χιερα|[σ]αμένου **Ἀμμ. 51**, 3-4·

ἀρχισυνάγωγος: ἀρχι(συναγωγοῦ) **Ἀμμ. 147,** 1·

ἄρχω: ἄρξαντα **Πάφ. 5**, 4· ἄ̣[ρξαντα] **Λεμ. 27**, 2· [ἄρ]**ξαντο**[ς] **Λεμ. 29**, 2· ἄ̣[ρξας] **Λεμ. 29**, 7· **Λεμ. 36**, 5· ἄ[ρξαντα] **Λεμ. 36**, 2· [ἄρξαντ]α̣ (;) **Λεμ. 45**, 2· ἄρξας **Λεμ. 45**, 3· **Λευκ. 9**, 6· ἄρξαντες **Λευκ. 6**, 4· ἄρ|ξας **Λάρ. 32**, 8-9· ἄρξαντ[α] **Λάρ. 38,** 2· ἄρξαν[τα] **Ἀμμ. 13**, 2·

ἄρχων: ἀρχόντων **Πάφ. 14**, 10· ἄ̣ρχον̣τ̣[ος] **Λεμ. 7**, 1· ἄρχω[ν] **Λεμ. 7**, 6· ἄρχοντος **Λεμ. 17**, 8· [ἄρχω]ν **Λεμ. 157,** 2· ἄρχοντα **Λάρ. 8**, 4· ἄρχων **Λάρ. 8**, 5· ἄρξαντος **Λάρ. 16**, 2· [ἄρ]χοντες **Ἀμμ. 1**, (*β*) 11· ἄρχοντ(ος) **Ἀμμ. 147,** 3·

ἄρωμα: ἀρώμασι **Λάρ. 80,** 1·

ἀσεβῆς: ἀσεβεῖς **Ἀβ. Πρ. 3**, 4·

ἀσκίπων: ἀσκείπωνι **Πάφ. 27**, 4·
ἀσπίδειος: ἀσπιδείοις **Ἀβ. Πρ. 2**, 5· ἀσπιδείῳ **Ἀβ. Πρ. 2**, 12·
ἀσπίς: [Ἀσπί]δα **Πάφ. 16,** 1·
ἄσπορος: ἄσπορα **Ἀμμ. 139,** 26·
ἄστρον: ἄστρων **Λεμ. 785**, 5· ἄστρα **Ἀμμ. 139,** 8·
ἄταφος: ἄταφοι **Λεμ. 774**, 10·
ἀτέκμαρτος: ἀτέκμαρτος **Πάφ. 27**, 5·
ἄτροπος: ἄτροπος **Λευκ. 51,** 6·
ἀτυχής: ἀτυχῆ **Ἀμμ. 139,** 28·
αὐθαίρετος: αὐθαίρετον **Πάφ. 78**, 4· αὐθαίρετος **Κερ. 9**, 8· αὐθαιρέτου **Κερ. 9**, 14·
αὐλή: αὐλάς **Λευκ. 51,** 5·
αὐτοκράτωρ: Αὐτοκράτορα **Πάφ. 14**, 2· **Πάφ. 79**, 3· **Πάφ. 80,** 3· **Λεμ. 38**, 1· **Λεμ. 42**, 1· **Λευκ. 6**, 1· **Κερ. 11**, 1· **Κερ. 12**, 1· **Λάρ. 19**, 1· Αὐτοκρατόρων **Πάφ. 14**, 7· Αὐτοκράτορι **Πάφ. 20**, 1· **Πάφ. 108**, 1· **Πάφ. 108**, 5· **Πάφ. 115**, 1· **Πάφ. 117**, 1· **Πάφ. 117**, 6· **Πάφ. 117**, 7· **Λευκ. 10**, 2· **Λευκ. 31**, 1· **Κερ. 9**, 2· **Ἀμμ. 52**, 1· **Ἀμμ. 57**, 1· **Ἀμμ. 88,** 3· **Ἀμμ. 104,** 1· Αὐτοκράτορο[ς] **Πάφ. 59**, 2· **Λεμ. 38**, 4· αὐτοκ[ράτορι] **Πάφ. 109**, 1· **Λευκ. 7**, 1· Αὐτοκρά|τορος **Πάφ. 116**, 1-2· αὐ[τοκράτορος] **Πάφ. 145**, 3· αὐ[τ]οκρά|τορος **Πάφ. 150**, 4-5· Αὐτοκρ[άτορι] **Πάφ. 152**, 2· [αὐτοκρά]τωρ **Λεμ. 5**, 2· Ἀ̣ὐτοκράτο[ρα] **Λεμ. 16**, 1· Αὐτοκ[ρ]ά̣τ̣ω̣ρ **Λεμ. 20**, 1· Αὐ[τοκράτορα] **Λεμ. 39**, 1· Αὐτοκρά[τορος] **Λεμ. 44**, 1· [Αὐτο]κράτορο[ς] **Λεμ. 47**, 5· <u>αὐτο</u>κράτορ<u>ι</u> **Λεμ. 51**, 3· Αὐτοκράτωρ **Λεμ. 56**, 1· **Λεμ. 64**, 1· **Λεμ. 64**, 4· **Ἀμμ. 6**, 1· [Αὐ]τ̣ρ̣[κράτωρ] **Λεμ. 74**, (*α*) 1· Αὐτο[κ]ράτορι **Λεμ. 144,** 1· Αὐτοκράτορ[ι] **Λεμ. 146,** 3· Αὐτοκράτορος **Λεμ. 158,** 2· **Λεμ. 800,** 1· **Λευκ. 13**, 1· **Λάρ. 33,** 4· **Κερ. 1**, (*α*) 1· **Κερ. 1**, (*β*) 18· αὐτοκράτο|ρος **Λεμ. 799,** 1-2· [αὐτο|κράτο]ρος **Λεμ. 799,** 5-6· [αὐτοκρ]άτορος **Λεμ. 800,** 5· **Ἀμμ. 4**, 3· Αὐτοκρ[άτο]ρα **Λεμ. 807**, 1· [αὐτοκρ]άτορα **Λεμ. 807**, 10· **Ἀμμ. 53**, 1· [αὐτοκράτο]ρι **Λευκ. 29**, 5· αὐ[τ]οκρά[τ]ορα **Ἀμμ. 22**, 3· [αὐτοκράτορο]ς **Ἀμμ. 26**, 1· [Αὐτοκράτορ]α **Ἀμμ. 48**, 1· αὐτοκ[ράτορος] **Ἀμμ. 56**, 3· Ἀ̣ὐ̣[τοκράτ]ορι **Ἀμμ. 58**, 1· [Αὐ]τοκράτορι **Ἀμμ. 60**, 1· [Αὐ]τ[ο]κ̣[ράτορος] **Ἀμμ. 72**, 5· [Αὐτο]κρά[τορα] **Ἀμμ. 75**, 1· **Ἀμμ. 101,** 1· [Αὐ]τοκράτορος **Ἀμμ. 83**, 3· [Αὐ]τοκρά[τορ -] **Ἀμμ. 89,** 1· Αὐτοκρά[τ]ο̣ρα **Ἀμμ. 90,** 1· [Αὐτοκράτ]ορος **Ἀμμ. 91,** 2· Αὐτοκράτ[ορ -] **Ἀμμ. 93,** 1· Αὐτο[κράτορα] **Ἀμμ. 107,** 1· [Αὐτοκράτο]ρι̣ **Ἀμμ. 110,** 1· [αὐτ]οκράτωρ **Ἀμμ. 246,** 6· Αὐτοκράτ[ορος] **Ἀβ. Πρ. 1**, 1·

αὐτόματος: αὐτομάτωι **Πάφ. 27**, 8·
αὐχήν: [α]ὐχένα **Λευκ. 76,** 8·
ἀφαιρῶ: ἀφέλεσθε **Λεμ. 770**, 7· **Λεμ. 775**, 4· **Λεμ. 776**, 4· **Λεμ. 780**, 5· [ἀφέλε]σθε **Λεμ. 772**, 1· ἀφέλεστε **Λεμ. 777**, 5· [ἀφέλε]σθε **Λεμ. 784**, 3· ἀφαιρε[ῖν] **Ἀμμ. 1**, (*β*) 8·
ἄφωνος: ἄφωνον **Λεμ. 770**, 8· **Λεμ. 773**, 5· **Λεμ. 775**, 5· **Λεμ. 777**, 6· ἄφωνο[ν] **Λεμ. 772**, 2· ἄφωνοι **Λεμ. 774**, 10· ἀφώνους **Λεμ. 780**, 6· [ἀφ]ώνους **Λεμ. 782**, 5· ἀφώ[νους] **Λεμ. 784**, 4· [ἄ]|φωνον **Λεμ. 776**, 4-5· [ἄφω]νον **Λεμ. 781**, 6· [ἄφω]|νοι **Λεμ. 785**, 16-17· ἄφ[ωνοι] **Λεμ. 785**, 18·
ἀψευδῆς: ἀψευδῆ **Λευκ. 28**, 11·
ἀψίς: ἀψῖδι **Λεμ. 791,** 4·
ἀωρόβιος: ἀ[ω]ρόβιος **Λευκ. 8**, 3·
ἄωρος: [ἄ]ωρε **Πάφ. 29**, 1· ἄωροι **Λεμ. 770**, 31· **Λεμ. 770**, 37· **Λεμ. 772**, 21· **Λεμ. 776**, 19· **Λεμ. 776**, 24· **Λεμ. 777**, 24· **Λεμ. 778**, 19· **Λεμ. 778**, 23· **Λεμ. 779**, 19· **Λεμ. 779**, 24· **Λεμ. 780**, 23· **Λεμ. 781**, 22· **Λεμ. 782**, 19· **Λεμ. 782**, 23· ἄ[ωροι] **Λεμ. 773**, 20· ἄω[ροι] **Λεμ. 773**, 25· [ἄω|ρ]οι **Λεμ. 781**, 27-28· [ἄωρ]οι **Λεμ. 784**, 25·
βαίνω: βαίνῃς **Λευκ. 51,** 1·
βαιός: βαιὸν **Λευκ. 51,** 2· **Λάρ. 81,** 2·
βάκτρον: βάκτρον **Πάφ. 27**, 2·
βαλανεῖον: βᾳ[λα]|νεῖον **Λεμ. 59**, 5-6·
βάλλω: βάλῃ **Λάρ. 125,** 7·
βάρβιτον: βάρβιτα **Λεμ. 67**, 11·
βαρύς: βαρὺς **Πάφ. 27**, 3· **Ἀμμ. 121,** 11·
βάσανον: βασάνοις **Ἀμμ. 139,** 18·
βασίλειον: βασίλιον **Λεμ. 770**, 44· **Λεμ. 771**, 6· **Λεμ. 776**, 29· **Λεμ. 776**, 31· **Λεμ. 777**, 38· **Λεμ. 779**, 31· **Λεμ. 779**, 33· **Λεμ. 780**, 36· **Λεμ. 780**, 38· βασίλ[ιον] **Λεμ. 770**, 45· [β]ασίλιον **Λεμ. 771**, 4· [βασί]λιόν **Λεμ. 773**, 31· β[ασίλιον] **Λεμ. 777**, 35· βασί[λιόν] **Λεμ. 778**, 28·
βασιλεύς: βασιλέα **Λεμ. 770**, 24· **Λεμ. 773**, 15· **Λεμ. 779**, 14· **Λεμ. 780**, 17· **Λεμ. 781**, 16· β[ασιλέα] **Λεμ. 772**, 12· βασιλέαν **Λεμ. 774**, 33· **Λεμ. 777**, 18· **Λεμ. 778**, 15· **Λεμ. 782**, 13· βα[σιλέ]|α, **Λεμ. 775**, 16· βασιλεὺς **Ἀμμ. 139,** 2·
βασιλεύω: βασιλέοντα **Λεμ. 776**, 14·
βαστάζω: βαστάζειν **Ἀμμ. 121,** 9·
βιαθάνατος: βιαθανά|των **Ἀμμ. 141,** 7-8·
βιβλιοφυλάκιον: βυβλιοφυλακίου **Λευκ. 39**, 7·

βιοθάνατος: βιοθάνατοι **Λεμ. 770**, 31· **Λεμ. 773**, 20· **Λεμ. 776**, 19· **Λεμ. 778**, 19· **Λεμ. 779**, 19· **Λεμ. 781**, 22· **Λεμ. 782**, 19· [β]ιοθάν[ατοι] **Λεμ. 775**, 22· [βιοθ]άνατοι **Λεμ. 777**, 24· βι[οθάν]ατοι **Λεμ. 780**, 23· βιωθάνατοι **Λεμ. 785**, 4·

βιολόγος: βιολόγον **Λάρ. 90,** 6·

βίος: βίου **Πάφ. 61**, 5· **Πάφ. 76**, 4· **Πάφ. 101**, 5· **Πάφ. 105**, 4· **Λάρ. 8**, 2· **Ἀμμ. 85,** 4· **Ἀμμ. 86,** 4· **Ἀμμ. 121,** 8· **Ἀμμ. 233,** 3 [βί]ου **Ἀμμ. 20**, 4· **β**ίον **Λευκ. 28**, 4· βίον **Ἀμμ. 24**, 3· **Ἀμμ. 139,** 13

βιότος: βιότου **Λευκ. 26**, 3· βίοτον **Λάρ. 166,** 1·

βοηθὸ[ς]: βοηθὸ[ς] **Ἀμμ. 62**, 8·

βούδιον: βούδ[ια] **Λευκ. 76,** 6·

βουθυσία: βουθυσία̣[- -] **Ἀμμ. 95,** 4·

βουλευτικός: βουλευτικῶν **Λεμ. 64**, 11·

βουλεύω: βουλε̣[ύειν] **Λευκ. 28**, 9·

βουλή: βουλὴ **Πάφ. 7**, 3· **Πάφ. 55**, 4· **Πάφ. 80,** 4· **Πάφ. 105**, 4· **Λεμ. 17**, 1· **Λεμ. 64**, 12· **Κερ. 12**, 6· **Λάρ. 9**, 1· **Ἀμμ. 233,** 47· β<ο>υλ̣ὴ **Πάφ. 54**, 1· β[ουλὴ] **Πάφ. 79**, 4· βουλῆς **Λεμ. 25**, 3· **Λάρ. 8**, 4· β(ουλῆς) **Λευκ. 8**, 1· βουλὴν **Λευκ. 39**, 9· β̣ουλῆς̣ **Ἀμμ. 4**, 10· β̣ο̣υ̣λὴ **Ἀμμ. 15**, 1· β̣ουλὴ **Ἀμμ. 71**, 1·

βροτός: βροτῶν **Πάφ. 27**, 7· βροτοῖ<ς> **Πάφ. 144**, 1·

βωμός: βωμὸν **Λεμ. 67**, 11· **Ἀμμ. 95**, 3·

γαμετή: γαμε̣τῆς **Λευκ. 25**, 5·

γαμικός: γαμικὸς **Λευκ. 51,** 8·

γάμος: γάμον **Ἀμμ. 139,** 14·

γεῖσον: γ[εῖ|σον] **Ἀβ. Πρ. 1**, 15-16·

γεμίζω: γεμί(ζ)ειν **Ἀμμ. 1**, 6·

γένεσις: γένεσις **Λάρ. 203,** 8·

γενέσιος: γενεσίῳ **Κερ. 9**, 14· γενέσια **Ἀμμ. 139,** 30·

γενέτης: γενέταν **Κερ. 3**, 5·

γένος: **γ**ένος **Ἀμμ. 7**, (*α*) 3· **Ἀμμ. 135,** 4· **Ἀμμ. 239,** 19· [γένο]υς **Ἀμμ. 74**, 7· **Ἀμμ. 164,** 2·

γεννῶ: γεννᾶς **Ἀμμ. 121**, 13·

γέρας: γέρας **Λευκ. 51,** 4·

γερουσία: γερουσία **Ἀμμ. 69**, 2·

γεωργικός: γε[ω]ρ̣γ[ικὰ] **Ἀμμ. 240,** (*α*) 2·

γεωργός: γεωρ̣γ[οὺς] **Ἀμμ. 240,** (*β*) 5·

γῆ: γῆν **Πάφ. 53**, 12· **Λεμ. 770**, 1· **Λεμ. 770**, 47· **Λεμ. 771**, 7· **Λεμ. 773**, 1· **Λεμ. 775**, 1· **Λεμ. 776**, 32· **Λεμ. 777**, 39· **Λεμ. 778**, 31· **Λεμ. 779**, 1· **Λεμ. 781**, 1· **Λεμ. 785**, 1· γαῖα **Πάφ. 144**, 8· **Λευκ. 51,** 4· [γ]ῆν **Λεμ. 778**, 1· γῆς

Λεμ. 778, 21· **Λάρ. 122,** 2· **Ἀμμ. 225,** 3· γῆ[ν] **Λεμ. 784**, 13· γῆ **Λάρ. 167,** 8· **Ἀμμ. 131,** 5· γῇ **Ἀμμ. 139,** 31·

γηγενίδες: γηγενίδες **Λεμ. 769,** 2·

γῆρας: γῆρας **Πάφ. 27**, 4·

γίγνομαι: ἐγένου **Πάφ. 144**, 2· [γένοιντ]|ο **Πάφ. 143**, 1-2· ἐγένοντο **Πάφ. 144**, 7· γενόμενος **Λευκ. 39**, 7· γεινόμε[να] **Ἀμμ. 1**, 8· γενομέ[νῳ] **Ἀμμ. 2**, 5· γενό[μενον] **Ἀμμ. 70**, 3· [ἐγείνα]τό (;) **Ἀμμ. 136,** 2· γέ|νοισθε: **Ἀμμ. 139,** 3-4· γένοιτο **Ἀμμ. 139,** 20· γενά|μενος **Ἀμμ. 141,** 4-5·

γιγνώσκω: ἔγν̣[ως] **Λευκ. 28**, 17·

γλυκερός: γλυκερὸν **Λευκ. 26**, 1 καὶ 3· **Ἀμμ. 139,** 12·

γλυκύς: γλυκύτατον **Λεμ. 747,** 3· γλυκέα **Ἀμμ. 139,** 27·

γλῶσσα: γ[λῶσ]σ[αν] **Λεμ. 781**, 19· γ[λῶσσαν] **Λεμ. 784**, 18· γλῶσσαν **Λεμ. 770**, 28· **Λεμ. 772**, 15· **Λεμ. 773**, 18· **Λεμ. 775**, 19· **Λεμ. 776**, 17· **Λεμ. 777**, 21· **Λεμ. 778**, 17· **Λεμ. 780**, 20· γλώσσας **Λεμ. 779**, 17· **Λεμ. 782**, 16·

γνήσιος: γνήσειε **Λευκ. 97,** 3·

γονεύς: γονῖς **Ἀμμ. 17**, 3· γονεύσι **Ἀμμ. 121**, 12·

γονή: γονῆι **Πάφ. 27**, 4·

γόνιμος: γόνιμα **Ἀμμ. 139,** 26·

γόνος: γόνε **Λεμ. 67**, 17·

γόνυ: γόνασιν **Ἀμμ. 139,** 11·

γράμμα: [γρά]μ̣ματα **Ἀμμ. 2**, 3·

γραμματεύω: γραμματεύσαν|τα **Πάφ. 5**, 4-5· γραμματεύσαντος **Λεμ. 25**, 2· **Λάρ. 16**, 3· γρανματεύσας **Λευκ. 39**, 6· γραμματεύσαντα **Λάρ. 8**, 4·

γραπτή: γραπτὴν **Λεμ. 4**, 10·

γράφω: [γε]γραμμένον **Λεμ. 780**, 16· γράψατο **Ἀμμ. 1**, (*γ*) 3· [γε]γραμμένη **Ἀμμ. 240,** (*α*) 6· [γ]ε̣γρα[μμένων] **Ἀβ. Πρ. 2**, 13· [γρά]φειν **Ἀβ. Πρ. 2**, 14·

γυμνασιαρχέω: γυμνασιαρχή[σαντα] **Πάφ. 4**, 2· γυμνασιαρχήσαντα **Πάφ. 5**, 5· **Λάρ. 38,** 5· **Ἀμμ. 233,** 5· [γυμνασιαρχήσ]αντα (;) **Πάφ. 76**, 6· γυμνασιαρ|χήσαντος **Πάφ. 90**, 7-8· γυμνα[σι|αρ]χήσαντος **Λεμ. 25**, 3-4· γυμνασιαρχήσαντος **Κερ. 14**, 6· γυμνασι|αρχοῦντος **Κερ. 14**, 3-4· γεγυμνασιαρχηκότων **Λάρ. 4**, 4· γυμν[α|σι]αρχήσαντα **Λάρ. 18**, 2-3· γυμνασιαρ|χήσαντα **Ἀμμ. 19**, 2-3· γυμνασιαρ[χή]σα[ν]τα **Ἀμμ. 20**, 3· [γυμν]ασιαρχοῦν[τα] **Ἀμμ. 21**, 2· γυμνα̣[σιαρχοῦντος] **Ἀμμ. 45**, 3· γυμνασιαρχή|σαντα **Ἀμμ. 80**, 3· γυμνασιαρχῶν **Ἀμμ. 85**, 7·

Ἀμμ. 86, 7· [γυ]μνασιαρ[χ - -] **Ἀμμ. 109,** 3· [γυμνασιαρ]χοῦντ[α] **Ἀμμ. 232,** 5·

γυμνασίαρχος: γυμνασίαρχος **Κερ. 9**, 8· **Ἀμμ. 82**, 4· γυμνασιάρχου **Κερ. 9**, 14· γυμνασίαρχον **Λάρ. 6**, 4· **Λάρ. 14**, 3· γυμν[ασίαρ|χον] **Ἀμμ. 30**, 2· γυμ]νασ[ίαρχον] **Ἀμμ. 33**, 2· γυμνασίαρχοι **Ἀμμ. 91,** 4· γυμνασί|αρχε **Ἀμμ. 123**, 1-2·

γυμνάσιον: γ[υμνασίωι] **Λεμ. 3**, 8· γυμνασίο[υ] **Λεμ. 4**, 2· γυμνασίου **Λεμ. 4**, 9· **Κερ. 7**, 13· γυμνασίωι **Κερ. 9**, 6· **Κερ. 9**, 9· γυμνασίῳ **Ἀμμ. 6**, 5· [γυμ|νάσιον] **Ἀμμ. 30**, 4-5·

γυμνικός: γυμνικὸν **Κερ. 7**, 16·

γυνή: γυναικὶ **Πάφ. 55**, 2· **Λευκ. 92,** 3· γυναῖκα **Πάφ. 59**, 4· **Λευκ. 91,** 2· **Λάρ. 4**, 2· **Ἀμμ. 36**, 1· **Ἀμμ. 37**, 4· **Ἀμμ. 51**, 3· **Ἀμμ. 84,** 3· [γ]υναῖκα **Πάφ. 67**, 2· γ[υναῖκα] **Λεμ. 27**, 4· [γυν]αῖκα **Λεμ. 55**, 2· [γ]υναικὸς **Λεμ. 60**, 2· γυνὴι **Λεμ. 324,** 1· γυνὴ **Λεμ. 390,** 1· **Λεμ. 464,** 1· **Λεμ. 477,** 2· **Λεμ. 504,** 3· **Λεμ. 509,** 2· **Λεμ. 519,** 1· **Λεμ. 691,** 1· **Λάρ. 62,** 2· **Ἀμμ. 14**, 6· **Ἀμμ. 38**, 5· **Ἀμμ. 139,** 4· γυν|ὴ **Λεμ. 432,** 2-3· γυνὴ **Λεμ. 496,** 1· γυγ[ὴ] **Λευκ. 88,** 1· γυνα[ῖκα] **Ἀμμ. 42**, 5· [γυναῖ]κα **Ἀμμ. 75**, 5·

δαδουχῶ: δαιδουχήσ[ας] **Ἀμμ. 23**, 6·

δαίμων: δαίμων **Πάφ. 27**, 3· **Πάφ. 144**, 3· δέμονες **Λεμ. 770**, 1· **Λεμ. 770**, 30· **Λεμ. 773**, 20· **Λεμ. 775**, 1· **Λεμ. 775**, 21· **Λεμ. 776**, 19· **Λεμ. 777**, 23· **Λεμ. 782**, 1· **Λεμ. 782**, 18· δεμόνων **Λεμ. 770**, 24· **Λεμ. 773**, 16· **Λεμ. 775**, 17· **Λεμ. 776**, 14· **Λεμ. 778**, 15· **Λεμ. 782**, 14· **Λεμ. 785**, 12· δέμο<u>νες</u> **Λεμ. 773**, 1· δεμ[όνων] **Λεμ. 777**, 18· [δέ]|μονες **Λεμ. 778**, 18-19· <u>δέμονες</u> **Λεμ. 779**, 1· **Λεμ. 785**, 1· δεμόν[ων] **Λεμ. 780**, 17· δέμ[ονε]ς **Λεμ. 781**, 1· <u>δεμόνων</u> **Λεμ. 781**, 17· [δέ]μονες **Λεμ. 781**, 21· [δέ]μ<ο>νες **Λεμ. 785**, 3· δαίμοσιν **Λεμ. 601,** 1· δέμ̣ρνης **Λεμ. 769,** 8· δαίμονες **Ἀμμ. 139,** 9·

δάκρυ: δάκρυσιν **Κερ. 3**, 5·

δακτυλίδιον: δακτυλείδιον **Ἀμμ. 240,** (*β*) 8·

δαπάνη: δαπάνης **Λεμ. 64**, 10· [δαπά]νην **Κερ. 7**, 8·

δαπάνημα: δαπανημάτω[ν] **Λεμ. 142,** 2·

δαπανῶ: [δα]πανήσαντος **Λευκ. 46**, 9· ἐδαπ[ά]-νησεν **Ἀβ. Πρ. 4**, 3·

δεῖ: ἔδι **Λευκ. 16**, 1·

δεῖγμα: δεῖγμα **Πάφ. 27**, 6·

δείκνυμι: δεικνὺς **Λάρ. 81,** 5· δείξει **Ἀμμ. 139,** 8·

δεινός: δεινὸν **Ἀμμ. 139,** 36·

δεκαπρωτεύω: δε|[καπρωτεύσ]ας **Λεμ. 45**, 5-6· δεκαπρωτε[ύ]σ[ας] **Λευκ. 39**, 6· δεκαπρωτεύσ[αντα] **Ἀμμ. 69**, 4· δεκαπρωτ[εύ|σαντ]α **Ἀμμ. 70**, 5-6·

δεκαπρῶτος: δεκα[πρώτ]ων **Λεμ. 29**, 6·

δέκατον: δ̣εκάτ[ου] **Λεμ. 23**, 3·

δέομαι: δεό|μεθε **Λάρ. 191,** 5-6·

δεσπότης: δεσπότην **Ἀμμ. 74**, 7·

δεύτερος: [δευτέ]ρου **Λεμ. 136**, 2· δευτέρου **Λάρ. 4**, 5·

δέχομαι: δεδογμένα **Λεμ. 4**, 11·

δημαρχεξούσιος: δ̣ημ[αρχε]|ξ̣ουσίου **Λευκ. 39**, 7-8·

δημαρχικὴ ἐξουσία: δημαρχ[ικῆς ἐξ̣ου]σίας **Πάφ. 71**, 3· δημαρχικῆ[ς ἐξ̣ουσίας] **Πάφ. 82,** 3· [δημ]αρχ(ικῆς) | ἐξ̣ουσίας **Πάφ. 108**, 4· δημαρχικῆς ἐξ̣ουσίας **Πάφ. 117**, 6· **Πάφ. 117**, 13· **Λεμ. 5**, 2· **Κερ. 9**, 2· **Ἀμμ. 57**, 4· δημαρχικῆς [ἐξ̣|ο]υσίας **Πάφ. 152**, 9-10· δη[μαρχικῆς ἐξ̣ουσίας **Λεμ. 10**, 3· [δημαρ]|χικῆς ἐ[ξ̣ουσίας] **Λεμ. 31**, 2· δημαρχ(ικῆς) ἐ̣[ξ̣ουσίας], **Λεμ. 42**, 5· <u>δημαρχικ</u>ῆς ἐξ̣ουσ<u>ίας</u> **Λεμ. 51**, 3· δημαρχικῆς | ἐξ̣ουσίας **Λεμ. 56**, 2-3· **Λεμ. 64**, 3-4· **Λάρ. 19**, 2· δ̣[ημ|αρχικῆς ἐ]ξ̣ουσίας **Λεμ. 807**, 8-9· δημαρχικῆς | [ἐξ̣ουσίας] **Λευκ. 29**, 10-11· [δημαρχικῆς] ἐξ̣ουσίας **Ἀμμ. 60**, 4· [δημαρχικ]ῆς ἐξ̣ου[σίας - -] **Ἀμμ. 63**, 1· δημαρχ[ικῆς ἐξ̣ουσίας] **Ἀμμ. 84,** 4· [δημαρ]|χι̣κ̣[ῆς ἐξ̣ουσίας] **Ἀμμ. 93,** 2-3· [δη]μαρχικῆ[ς ἐξ̣ουσίας] **Ἀμμ. 103,** 3· [δημαρχικῆς ἐξ̣ουσία]ς **Ἀβ. Πρ. 39**, 4·

δήμαρχος: δημάρχῳ **Λεμ. 19**, 3· [δ]ήμαρχο[ν] **Ἀμμ. 25**, 4·

δῆμος: δῆμος **Πάφ. 7**, 4· **Πάφ. 55**, 4· **Πάφ. 80,** 4· **Πάφ. 97**, 2· **Πάφ. 105**, 4· **Λεμ. 16**, 1· **Κερ. 2**, 4· **Λάρ. 4**, 1· **Ἀμμ. 22**, 5· δῆ[μος] **Πάφ. 10**, 2· [δή]μου **Πάφ. 69**, 3· [δῆ]μος **Πάφ. 73**, 3· [δῆμο]ς **Πάφ. 74**, 1· δήμου **Λεμ. 17**, 3· **Λεμ. 19**, 2· **Λεμ. 25**, 3· **Λάρ. 8**, 4· **Ἀμμ. 90,** 3· [δῆ]μ̣ο̣ς **Λεμ. 19**, 5· δ(ήμου) **Λευκ. 8**, 1· δ[ῆμος] **Κερ. 12**, 6· [δ]ήμου **Ἀμμ. 4**, 7· δήμῳ **Ἀμμ. 94,** 1· δῆμ[ο]ς **Ἀμμ. 233,** 7·

δημόσιος: δημο(σίαι) **Λεμ. 116**, 1· δημοσίων **Ἀμμ. 7**, (*β* + *γ*) 5·

δηνάρια: (δηναρίων) φ' **30**, 8·

διάδομα: διαδομάτων **Λεμ. 64**, 11·

διαδοχή: διαδοχὴν **Ἀμμ. 239,** 16· **Ἀμμ. 240,** (*β*) 11·

διαθήκη: ἐκ διαθήκης **Λάρ. 25**, 4· κατὰ διαθήκην **Λάρ. 179,** 4· **Ἀμμ. 32**, 4· [ἐκ δια]θ̣ήκης **Ἀμμ. 70**, 7· κατὰ δια[θήκην] **Ἀμμ. 240,** (*β*) 4·

διασώζω: διασωθείς **Λεμ. 73**, 5·

διαφυλάττω: διαφυλάσσων **Κερ. 7**, 12·
δίδυμος: διδύμων **Ἀμμ. 85**, 5· **Ἀμμ. 86**, 5·
δίδωμι: δοθέντος **Πάφ. 14**, 7· δὸς **Λεμ. 776**, 18· **Λεμ. 785**, 13· [δ]ότε **Λεμ. 777**, 14· δέδωκε **Λευκ. 51,** 4· [δ]ώσομεν **Ἀμμ. 7**, (*β* + *γ*) 9· δέδωκα **Ἀμμ. 110,** 7·
δίκαιος: δίκαια **Ἀβ. Πρ. 3**, 4·
δικαιοσύνη: δικαιοσύνης χάριν **Πάφ. 73**, 4· **Ἀμμ. 15**, 2·
δικαίως: δικαίως **Ἀμμ. 141,** 2·
διορθοῦμαι: διορθουμέ[νους] **Ἀμμ. 240,** (*β*) 6·
δίς: δὶς **Ἀμμ. 147**, 3·
δόγμα: δ(όγματι) **Λευκ. 8**, 1·
δογματίζω: δογματισθέντων **Πάφ. 14**, 9· ἐδογμάτισεν **Λεμ. 64**, 12·
δοκός: δ[οκοὺ]|ς **Ἀβ. Πρ. 1**, 9· [δοκο]ὺς **Ἀβ. Πρ. 1**, 13·
δοκῶ: ἔδοξε[ν] **Λεμ. 1**, 2· ἔδοξ[ε] **Λεμ. 2**, 1·
δονῶ: δονῶ **Λεμ. 67**, 11·
δόσις: δόσεως **Λεμ. 17**, 3· **Ἀμμ. 239,** 15·
δότειρα: δότιραν **Λεμ. 770**, 45· **Λεμ. 779**, 32· **Λεμ. 780**, 37· δότιρα **Λεμ. 771**, 5· [δό]τιραν **Λεμ. 772**, 27· δότιρα[ν] **Λεμ. 773**, 32· δότιρα<ν> **Λεμ. 776**, 30· δότι[ρ]αν **Λεμ. 777**, 37·
δράκων: [δ]ράκον|[τα] **Ἀμμ. 144,** 13-14·
δραχμή: δραχμὰς **Ἀμμ. 1**, (*α*) 7· [δραχμ]ῶν (;) **Ἀμμ. 7**, (*α*) 2· [δραχμῶ]ν **Ἀμμ. 7**, (*α*) 6· δραχμῶν **Ἀμμ. 7**, (*α*) 7·
δρῶ: δ̣ρᾶσαι **Λευκ. 28**, 9·
δύναμαι: δύνητε **Λεμ. 770**, 29· **Λεμ. 773**, 19· **Λεμ. 776**, 18· **Λεμ. 777**, 22· **Λεμ. 778**, 18· δύ|[νη]τε **Λεμ. 775**, 20-21· [δύν]ωντε **Λεμ. 779**, 18· δύνητ[ε] **Λεμ. 781**, 20· δύνω[ντε] **Λεμ. 785**, 14· δύναται **Λεμ. 26**, 4· [δύνα]σθε (;) **Ἀμμ. 71**, 2·
δύναμις: δύναμιν **Λεμ. 770**, 7· **Λεμ. 773**, 6· **Λεμ. 775**, 5· **Λεμ. 776**, 4· **Λεμ. 777**, 5· **Λεμ. 781**, 5· δ[ύναμιν] **Λεμ. 780**, 5·
δυνατός: δυνατὴν **Ἀβ. Πρ. 3**, 1·
δυσμή: δυσμῶν **Κερ. 7**, 6·
δυσμοιρία: δυσμοιρίας **Ἀμμ. 121,** 5·
δωρεάν: δωρεάν **Λευκ. 46**, 10· **Κερ. 9**, 8· **Κερ. 9**, 13·
δῶρον: δῶρον **Λευκ. 51,** 7· **Ἀμμ. 189,** 1· δῶρ[ον] **Λάρ. 80,** 10· δ[ῶ]ρα **Ἀμμ. 121,** 9·
ἑαυτός: ἑαυτοῦ **Κερ. 7**, 10·
ἐγγράφω: ἐνγεγραμμέ[να] **Λεμ. 770**, 34· ἐνγεγραμμέν[α] **Λεμ. 772**, 19· ἐνγεγραμ̣[μ|έν]α **Λεμ.**

773, 23-24· ἐνγεγραμμένα **Λεμ. 776**, 22· **Λεμ. 777**, 27· **Λεμ. 782**, 21· [ἐν]|γεγραμμένα **Λεμ. 778**, 21-22· ἐνγεγραμ[μένα] **Λεμ. 779**, 22· ἐνγεγ[ραμμένα] **Λεμ. 784**, 23·

ἐγείρω: ἔγιρον **Λεμ. 770**, 43· **Λεμ. 771**, 3· **Λεμ. 773**, 31· **Λεμ. 776**, 29· **Λεμ. 777**, 35· **Λεμ. 778**, 28· **Λεμ. 784**, 30·

ἐγκαλῶ: ἐνκαλίτω **Λεμ. 769,** 15·

ἐγκότιος: ἐνκότιοι **Ἀμμ. 139,** 9·

ἔθνος: [ἔ]|θνους **Ἀμμ. 9**, 5-6· ἒ[θνους] **Ἀμμ. 72**, 3· ἔθν[ους] **Ἀμμ. 109,** 4·

ἔθος: ἔθ[ος] **Ἀμμ. 7**, (*β*) + (*γ*) 2·

εἰκόνα: εἰκό[να] **Λεμ. 1**, 6· εἰκόνα **Λεμ. 4**, 10·

εἰκοσέτη: εἰκοσέτη **Πάφ. 27**, 1·

εἰκοστός: ἰκοστοῦ **Κερ. 14**, 3·

εἶμα: εἱμάτω[ν] **Λεμ. 769,** 15·

εἰμί: ἐστὶν **Λεμ. 770**, 33· **Λεμ. 773**, 22· **Λεμ. 775**, 24· **Λεμ. 776**, 21· **Λεμ. 777**, 26· **Λεμ. 778**, 21· **Λεμ. 782**, 20· ἐστε **Λεμ. 773**, 1· **Λεμ. 775**, 1· **Λεμ. 780**, 2· **Λεμ. 781**, 1· [ἐσ]τε **Λεμ. 785**, 1· ἐ<σ>θ̣ε **Λεμ. 785**, 3· ἐσμ[ὲν] **Ἀμμ. 121,** 16· ἰμὶ **Ἀβ. Πρ. 3**, 5· ἔσται **Ἀμμ. 7**, (*α*) 3· **Ἀμμ. 239,** 19· ἔστω **Ἀμμ. 139,** 37·

εἰσάγω: εἴσαγε **Λεμ. 789**, 1· εἰσήγαγε **Λευκ. 1**, 3· [εἰσήγα]γαν **Κερ. 1**, (*α*) 11·

εἰσηγοῦμαι: εἰσηγήσεσθαι **Πάφ. 53**, 21·

εἰσκομίζω: εἰσκομίζεσ̣[θαι] **Ἀμμ. 7**, (*α*) 8·

εἰσορῶ: εἰσορῶντες **Πάφ. 144**, 7·

εἰσφέρω: εἰσφερόμενος **Κερ. 7**, 9·

ἕκαστος: ἕκαστος **Λεμ. 7**, 5· ἕκαστον **Ἀμμ. 7** (*β*) + (*γ*), 11·

ἔκγονος: ἔκγονον **Πάφ. 53**, 8· ἔκγονοι **Πάφ. 53**, 11· ἐγόνῳ **Πάφ. 108**, 8· [ἐκγόν]ῳ **Πάφ. 109**, 6· ἐκγόνῳ **Πάφ. 117**, 3· **Πάφ. 117**, 11· ἐγγό[νῳ] **Πάφ. 152**, 6· ἐκγό[νῳ] **Λευκ. 29**, 2· ἔκγονος **Ἀμμ. 246,** 3·

ἐκεῖνος: ἐκείνοις **Πάφ. 53**, 16·

ἐκλείπω: ἐκλίπῃ **Ἀμμ. 239,** 18· ἐγλίπῃ **Ἀμμ. 239,** (*β*) 9·

ἐκτελῶ: ἐκτελέσαντα **Ἀμμ. 69**, 6·

ἐκτίθεμαι: ἐκτεθέντα[ς] **Λεμ. 770**, 50· **Λεμ. 777**, 41· ἐκτεθέντας **Λεμ. 771**, 10· **Λεμ. 772**, 30· **Λεμ. 776**, 34· **Λεμ. 782**, 34· [ἐκτε]θέντας **Λεμ. 778**, 33· [ἐ]κτεθέντας **Λεμ. 780**, 41· [ἐκτεθ]έντα[ς] **Λεμ. 784**, 35·

ἐλαφρός: ἐλαφρὰ **Ἀμμ. 131,** 4·

ἐλεύθερος: ἐλευ[θέραν] **Ἀμμ. 24**, 2·

ἔλπομαι: ἐλπόμενος **Λευκ. 25**, 8·

ἔμπορος: ἐνπόρ|[ου] **Λευκ. 15**, 6-7·

ἐνάντιος: [ἐ]ν̣αν̣τίοισι **Λευκ. 28**, 10·

ἐναντιώνομαι: ἐναντιωθῆνε **Λεμ. 770**, 30· **Λεμ. 772**, 16· **Λεμ. 776**, 18· **Λεμ. 777**, 23· **Λεμ. 778**, 18· **Λεμ. 782**, 18· **Λεμ. 785**, 15· [ἐνα]ντιωθῆνε **Λεμ. 773**, 20· ἐνα[ντιωθ]ῆνε **Λεμ. 775**, 21· ἐναντιωθ[ῆνε] **Λεμ. 780**, 22· [ἐνα]ντιῳθ[ῆ]νε **Λεμ. 781**, 21· [ἐναντι]ωθῆνε **Λεμ. 784**, 20·

ἔνδοξος: ἔνδοξος **Λευκ. 47**, 5· ἐνδοξό(τα)|τον **Λάρ. 191,** 3-4·

ἐνεστώς: ἐνεστῶτος **Πάφ. 14**, 10·

ἐνιαυτός: ἐνιαυτὸν **Ἀμμ. 7**, (*β*) + (*γ*) 11·

ἐνορκίζω: [ἐνο]ρκίζω **Λεμ. 770**, 24· [ἐ]νορκίσζω **Λεμ. 772**, 3· [ἐ]|νορκίσζω **Λεμ. 780**, 24-25· ἐνονκίσζω **Λεμ. 772**, 12· ἐνορκίσζω **Λεμ. 772**, 18· **Λεμ. 773**, 15· **Λεμ. 773**, 22· **Λεμ. 775**, 16· **Λεμ. 776**, 14· **Λεμ. 776**, 21· **Λεμ. 777**, 18· **Λεμ. 777**, 25· **Λεμ. 778**, 20· **Λεμ. 781**, 16· **Λεμ. 784**, 15· ἐνορκί[σζω] **Λεμ. 778**, 14· [ἐνορ]κίσζω **Λεμ. 779**, 14· [ἐνορκίσ]ζω **Λεμ. 781**, 23-24· **Λεμ. 784**, 22· ἐνορκί[σ]ζω **Λεμ. 782**, 13· ἐνο[ρ]κίσζω **Λεμ. 782**, 20·

ἐντολή: ἐντολάς **Λευκ. 39**, 4·

ἐντόπιος: ἐντόπιοι **Λεμ. 785**, 4·

ἐξάγω: ἐξάγων **Λεμ. 770**, 26· **Λεμ. 773**, 17· **Λεμ. 775**, 18· **Λεμ. 776**, 15· **Λεμ. 778**, 16· **Λεμ. 782**, 15· ἐξανάγων **Λεμ. 777**, 20· **Λεμ. 781**, 18· ἐ[ξάγων] **Λεμ. 780**, 18· ἐξάγειν **Ἀμμ. 2**, 4·

ἐξαίρετος: ἐξ[αίρετον (;)] **Πάφ. 93**, 4·

ἐξέδρα: ἐξέδρας **Λεμ. 56**, 4·

ἐξέρχομαι: ἐξεῖναι **Ἀμμ. 2**, 4·

ἔξοχος: ἔξοχον **Λάρ. 81,** 3· ἔ|ξοχον **Λάρ. 90,** 4-5·

ἐξορκίζω: ἐξορξίσζω **Λεμ. 771**, 9· ἐξορκίσζω **Λεμ. 774**, 27· **Λεμ. 773**, 36· **Λεμ. 779**, 36· [ἐξορκίσζ]ω **Λεμ. 777**, 41· ἐξο[ρκίσζ]ω **Λεμ. 778**, 33·

ἐξώλη: ἐξώλης **Ἀμμ. 139,** 19·

ἐπαινῶ: ἐπαινέσαι **Λεμ. 4**, 3· ἐπα̣[ινέσαι (;)] **Λεμ. 13**, 1·

ἔπαρμα: ἔπαρμα **Λευκ. 40**, 1·

ἐπαρχία: ἐπαρχείας **Πάφ. 2**, 3· **Ἀμμ. 56**, 4· **Ἀμμ. 62**, 4· ἐπαρχείαν **Πάφ. 101**, 7· ἐπ̣[αρχ]είας (;) **Λεμ. 19**, 4· ἐπαρχε[ίᾳ] **Κερ. 10**, 7· ἐπαρ**χ**[είας] **Ἀμμ. 90,** 7· ἐπαρ|[χείας] **Ἀμμ. 113,** 5-6· [ἐπ]α̣ρχ̣ε̣ί̣ας **Ἀμμ. 232,** 3· [ἐπαρχε]ίας **Ἀβ. Πρ. 39**, 7·

ἐπαρχικός: ἐπαρχικο[ῦ] **Ἀμμ. 167,** (*α*) 2·
ἔπαρχος: ἔπαρχον **Λεμ. 17**, 2· ἔπ[αρχον] **Ἀμμ. 62**, 3·
ἐπήκοος: ἐπηκόῳ **Λευκ. 12**, 2· **Ἀμμ. 82**, 1·
ἐπίβουλος: ἐπίβουλος **Ἀμμ. 141,** 4·
ἐπίγειος: ἐπίγι[ος] **Λεμ. 770**, 33· ἐπίγιος **Λεμ. 773**, 23· **Λεμ. 775**, 17· **Λεμ. 776**, 21· **Λεμ. 777**, 26· **Λεμ. 782**, 21·
ἐπιδέκατον: ἐ|πι[δέκατον] **Ἀμμ. 239,** 10-11·
ἐπικαλοῦμαι: ἐπικα̣[λούμενος] **Λεμ. 774**, 10· ἐπικαλούμενος **Λεμ. 774**, 12· ἐπικαλουμένου **Λεμ. 774**, 16·
ἐπιλέγω: ἐ̣πιλ̣[εχθέντα] **Λεμ. 1**, 4·
ἐπιμέλεια: ἐπιμέλειαν **Ἀμμ. 7**, (*β*) + (*γ*) 12·
ἐπιμελητής: ἐπιμελητοῦ **Πάφ. 71**, 8· ἐπιμελητὴν **Ἀμμ. 56**, 5· [ἐπιμελητή]ν **Ἀμμ. 56**, 7· [ἐπιμε]λητὴν **Ἀμμ. 70**, 4·
ἐπιμελοῦμαι: [ἐπεμελήθ]η (;) **Λεμ. 11**, 2· ἐπεμελήθη **Λεμ. 56**, 6·
ἐπινίκιος: ἐπινικίοις **Κερ. 7**, 14·
ἐπιπέμπω: ἐπί|πεμψον **Ἀμμ. 141,** 6-7·
ἐπίσημος: ἐπισημοτάτῳ **Ἀβ. Πρ. 2**, 10·
ἐπισκευάζω: ἐπισκευ[άσαντες (;)] **Λάρ. 30**, 1· ἐ̣πισκ̣ευασ[-] **Ἀμμ. 11**, 1· ἐπεσκε[ύα]|σεν **Ἀβ. Πρ. 1**, 5-6·
ἐπιστάτης: ἐπιστάται **Λάρ. 21**, 3·
ἐπιστύλιον: ἐ[πισ]|τύλια **Ἀβ. Πρ. 1**, 8-9· ἐπιστύλια **Ἀβ. Πρ. 1**, 12· ἐπιστ[ύλι|ον] **Ἀβ. Πρ. 1**, 14-15·
ἐπίσχω: ἐπίσχες **Λευκ. 51,** 2·
ἐπιτάσσω: ἐπιτάσσι **Λεμ. 770**, 25· **Λεμ. 773**, 16· **Λεμ. 776**, 15· **Λεμ. 777**, 19· **Λεμ. 780**, 18· ἐπιτάσσι **Λεμ. 772**, 13· ἐπιτάσσ[ι] **Λεμ. 778**, 15· [ἐ]πιτάσσι **Λεμ. 779**, 15· [ἐπι]τάσσι **Λεμ. 781**, 17· ἐπ[ιτά]σσι **Λεμ. 782**, 14· ἐπιτά[σσι] **Λεμ. 784**, 16·
ἐπίτροπος: [ἐπίτρο]πον **Ἀμμ. 62**, 4· ἐπίτρ[οπον] **Ἀμμ. 62**, 5·
ἐπιφανῆς: ἐπιφανεστάτων **Πάφ. 150**, 11· [ἐπιφανεστά]τωι **Λεμ. 4**, 9· ἐπιφαν|[εστατ - -] **Λεμ. 804,** 3-4· [ἐπιφαν|ε]στάτοις **Ἀβ. Πρ. 2**, 2-3·
ἐπίφθονος: ἐπίφθονος **Πάφ. 144**, 2·
ἐπίχρυσος: [ἐ]πιχρύσωι **Λεμ. 4**, 11· ἐπίχρυσον **Λάρ. 24**, 4· ἐπιχρύ[σῳ] **Ἀβ. Πρ. 2**, 12·
ἔπος: ἔ̣π̣ρ̣ους **Λευκ. 25**, 3·
ἔργον: ἔρ|[γου] **Λεμ. 11**, 2-3· ἔργου **Ἀμμ. 70**, 4·
ἐρείδομαι: ἐρειδόμενοι **Πάφ. 27**, 4·

ἔρχομαι: ἐρχομένη **Πάφ. 16,** 2· ἔρχη **Λεμ. 109**, 2· ἔρχεται **Λεμ. 769,** 9· ἦλθον **Κερ. 3**, 3· ἐλ|θεῖν **Ἀμμ. 139,** 1-2·

ἔσοπτρον: ἔσοπτρον **Λάρ. 24**, 4·

ἑταῖρος: ἑτάρω<ν> **Λάρ. 81,** 9·

ἔτος: τοῦ ἐνεστῶτος ιθ' τοῦ καὶ ιδ' | καὶ κθ' ἔτους **Πάφ. 14**, 10-11· ἔτους [β'] **Πάφ. 82,** 8· ἔτους ζ' **Πάφ. 117**, 16· ἔ[τους] **Πάφ. 143**, 6· ἔτους **Πάφ. 150**, 7· **Λεμ. 30**, 4· **Λεμ. 808**, 3· **Λεμ. 808**, 5· ἔτο[υς ἢ ἔτος] **Λεμ. 125**, 1· ἔτ̣[ους] **Λεμ. 136**, 2· ἔτους | δευτέρο[υ] **Λεμ. 146,** 14-15· ἔτος **Λευκ. 3**, 1· ἔτους τρίτου **Κερ. 1**, (*α*) 5· ἔτους ις' **Κερ. 9**, 16· ἔτους ἑνὸς καὶ | ἰκοστοῦ **Κερ. 14**, 2-3· ιη' ἔτος **Κερ. 14**, 6· η' ἔτος **Λάρ. 7**, 6· ϟζ' ἔτη **Λάρ. 203,** 4· ἔτει **Ἀμμ. 1**, (*α*) 4· πρῶτον ἔτος **Ἀμμ. 13**, 3· ἔτους ιθ' **Ἀμμ. 55**, 7· ιδ' ἔτος **Ἀμμ. 60**, 5· ἔτο[υς] **Ἀμμ. 64**, 5· [ἔτο]υς **Ἀμμ. 115,** 4· ἔτη **Ἀμμ. 121,** 7· (ἔτους) β' **Ἀβ. Πρ. 4**, 1·

εὖ: εὖ **Πάφ. 38**, 1·

εὐγενικὸς: ἐνγενικὸς **Κερ. 9**, 5·

εὐδαιμονία: εὐ[δαιμονίαν (;)] **Κερ. 7**, 10·

εὐδαίμων: εὐδαί|μων **Ἀμμ. 236,** 2-3· εὐσεβέ<εσ>σιν **Ἀβ. Πρ. 3**, 4·

εὐδοξία: εὐδοξίαν **Κερ. 7**, 10·

εὐεργεσία: [εὐεργεσ]ίας **Πάφ. 20**, 2·

εὐεργέτης: εὐ[εργέτην (;)] **Πάφ. 3**, 3· εὐ[εργέτηι] **Πάφ. 70**, 6· [εὐε]ργέτ[ην] **Πάφ. 76**, 8· εὐεργέ[τ]ην **Πάφ. 80,** 5· εὐεργ[έτιν] **Πάφ. 102**, 4· [εὐεργέτ]ης **Λεμ. 11**, 5· εὐεργέ[την] **Λεμ. 12**, 1· εὐε[ργέτην] **Λεμ. 16**, 6· εὐεργέτην **Λεμ. 747,** 2· **Κερ. 2**, 5· **Κερ. 12**, 5· **Ἀμμ. 16**, 4· **Ἀμμ. 234,** 3· **Ἀμμ. 235,** 5· εὐ|εργέτῃ **Λευκ. 77,** 7-8· εὐεργέτῃ **Ἀμμ. 57**, 6· **Ἀμμ. 60**, 6· εὐεργέ[την] **Ἀμμ. 62**, 9· [εὐερ]γέτηι **Ἀμμ. 63**, 2· [εὐ]εργέτῃ[ι] **Ἀμμ. 85,** 8· **Ἀμμ. 86,** 8·

εὐεργετῶ: εὐεργε|[τεῖ] **Λάρ. 2**, 5-6·

εὐθαλής: εὐθάλι **Λεμ. 789,** 3·

εὐθηνία: εὐθηνίαν **Ἀμμ. 30**, 10·

εὐκοσμία: εὐκοσμίαν **Κερ. 7**, 13·

εὐμενής: ε̣ὐμενῶν **Λεμ. 782**, 24·

εὔνις: εὔνιδα **Λευκ. 25**, 8·

εὔνοια: εὐνοίας χάριν **Πάφ. 90**, 12· **Πάφ. 101**, 8· **Πάφ. 106**, 3· **Λάρ. 38,** 7·

εὐνοῶ: εὐνοήσειν **Πάφ. 53**, 13·

εὔπορος: εὔπο|ρα **Ἀμμ. 139,** 21-22·

εὐπρέπεια: [εὐπρέ|πει]αν **Κερ. 7**, 12-13·
εὐσέβεια: εὐσεβείας χάριν **Πάφ. 92**, 6·
εὐτυχής: [εὐ]τυχεστάτ[ωι] **Πάφ. 70**, 5· εὐτυχῆ **Ἀμμ. 139,** 27·
εὐτυχῶ: εὐτίχι **Λεμ. 221,** 1· εὐτύ|χι{α} **Λεμ. 789,** 4-5· εὐτύχι **Λάρ. 206,** 2· εὐτύχει **Κερ. 6**, 7·
εὐφραίνομαι: εὐφραίνου **Ἀβ. Πρ. 43**, 1· **Ἀβ. Πρ. 44**, 1·
εὐχή: εὐχὴν **Πάφ. 91**, 3· **Πάφ. 121**, 7· **Πάφ. 122**, 4· **Λεμ. 60**, 3· **Λεμ. 61**, 3· **Λεμ. 149,** 4· **Λεμ. 151,** 4· **Λεμ. 152,** 4· **Λεμ. 153,** 3· **Λεμ. 154,** 1· **Λεμ. 161,** 2· **Λεμ. 162,** 4· **Λεμ. 177,** 2· **Λεμ. 178,** 3· **Λεμ. 179,** 3· **Λεμ. 180,** 2· **Λεμ. 181,** 2· **Λάρ. 35,** 2· **Ἀβ. Πρ. 7**, 2· εὐχή[ν] **Πάφ. 126**, 3· **Πάφ. 130**, 3· **Πάφ. 131**, 5· **Πάφ. 132**, 6· εὐχήν **Λεμ. 53**, 2· [εὐ]χὴν **Λεμ. 63**, 3· ε[ὐχήν] **Λεμ. 69**, 2· [εὐχ]ήν **Λεμ. 71**, 5· εὐχὴ **Κερ. 15**, 1· εὐχῆι **Ἀβ. Πρ. 3**, 7·
εὔχομαι: εὐξάμε[νος] **Λεμ. 62**, 4· **Λεμ. 168,** 2· εὐξάμενος **Λεμ. 73**, 5· **Λεμ. 158,** 6· **Λευκ. 12**, 4· **Λάρ. 182**, 2· **Λάρ. 184,** 1· εοὐξά|μενος **Λεμ. 72**, 2-3· εὐ(ξ)άμενος **Λεμ. 75**, 3· εὐξάμ[ε]|νος **Λεμ. 155,** 1-2· [εὐξάμεν]ος **Λεμ. 156,** 2· **Λεμ. 171,** 4· εὐξά|μενος **Λεμ. 159,** 2-3· **Λεμ. 163,** 1-2· **Λάρ. 32**, 4-5· εὐξάμ|ενος **Λεμ. 164,** 1-2· εὐξάμε(νος) **Λεμ. 169,** 3· εὐ<ξ>ά|<μ>εν|ος **Λεμ. 170,** 1-3· εὐ[ξάμε]νο[ς] **Λεμ. 182,** 4· εὐξάμε|νος **Λάρ. 181**, 5-6· εὐξαμέ|νη **Λάρ. 177**, 2-3· εὐξα[μέν]η **Ἀβ. Πρ. 8**, 2·
εὐψυχῶ: εὐψύχι **Λευκ. 71,** 1· **Λάρ. 77,** 3· **Λάρ. 164,** 1· **Λάρ. 178,** 1· εὐψ[ύχει] **Λάρ. 80,** 12· ε(ὐ)ψύχι **Λάρ. 94,** 3· εὐψύχι **Λάρ. 128,** 2·
ἐφήβαρχος: ἐφηβάρχου **Λευκ. 49**, 7·
ἐφηβαρχῶ: ἐφηβαρχοῦντος **Κερ. 9**, 10· **Κερ. 14**, 7·
ἔφηβος: ἐφήβων **Λεμ. 790,** 5· ἔφηβοι **Κερ. 14**, 9·
ἐχθρός: ἐχθρὸν **Πάφ. 53**, 16·
ἔχιδνα: ἐχίδνης **Ἀμμ. 139,** 37·
ἔχω: ἕξειν **Πάφ. 53**, 17· ἐχούσης **Ἀμμ. 230,** 2· ἕξω **Ἀμμ. 239,** 13· ἕξουσιν **Ἀμμ. 239,** 16· ἔχι **Λεμ. 770**, 6· **Λεμ. 770**, 17· **Λεμ. 770**, 28· **Λεμ. 772**, 8· **Λεμ. 773**, 4· **Λεμ. 773**, 11· **Λεμ. 773**, 19· **Λεμ. 775**, 4· **Λεμ. 775**, 12· **Λεμ. 775**, 20· **Λεμ. 776**, 3· **Λεμ. 776**, 10· **Λεμ. 776**, 17· **Λεμ. 777**, 13· **Λεμ. 777**, 22· **Λεμ. 778**, 4· **Λεμ. 778**, 11· **Λεμ. 778**, 17· **Λεμ. 781**, 12· **Λεμ. 782**, 10· ἔχων **Λεμ. 770**, 43· **Λεμ. 770**, 46· **Λεμ. 776**, 29· **Λεμ. 776**, 31· **Λεμ. 777**, 35· **Λεμ. 778**, 28· **Λεμ. 780**, 38· ἔχω **Λεμ. 771**, 6· [ἔχ]ων **Λεμ. 773**, 33· **Λεμ. 777**, 38· ἔχουσιν **Λεμ. 779**, 4· **Λεμ. 782**, 17· **Λεμ. 784**, 11· [ἔχω]ν **Λεμ. 779**, 33· ἔ|χι **Λάρ. 167,** 7-8·

ζηλωτός: ζηλωτὸς **Πάφ. 144**, 2·
ζημίωμα: ζημιωμάτων **Ἀμμ. 144,** 2·
ζητῶ: ζη|τοῦντες **Πάφ. 144**, 4-5· ζητεῖς **Λάρ. 81,** 7·
ζοφερός: ζοφερὸν **Λευκ. 16**, 4·
ζωή: ζωῆι **Πάφ. 27**, 8· ζοῆ<ς> **Λεμ. 769,** 13· ζωῆς **Λάρ. 81**, 8· **Ἀμμ. 239,** 14· ζωῆς **Ἀμμ. 241,** (*β*) 3· ζω[ῆς] **Ἀμμ. 241,** (*β*) 6·
ζῶ: ζήσας **Κερ. 3**, 1· ζήσας **Λάρ. 166,** 1· ζῶ **Ἀμμ. 126**, 3· ζῶντα **Ἀμμ. 139,** 29·
ἡγεμονία: ἡγεμονίας **Κερ. 1**, (*β*) 18·
ἡγεμονίς: ἡγεμονίδος **Ἀμμ. 90,** 3·
ἡγεμών: ἡγε[μόνι] **Λεμ. 785**, 13· [ἡγ(εμ)]ὼν **Λεμ. 785**, 19· ἡγεμ[ον- -] **Ἀμμ. 9**, 4·
ἡδύς: ἡδὺν **Ἀμμ. 121,** 8·
ἠΐθεος: ἠιθέων **Λάρ. 81,** 4·
ἥλιος: ἀέλι|ον **Κερ. 3**, 3-4· ἡλίο[υ] **Κερ. 7**, 6·
ἡμεῖς: ἡμῶν **Πάφ. 14**, 7· **Πάφ. 53**, 11· **Λεμ. 782**, 15· **Λεμ. 801,** 2· **Λεμ. 805**, 4· ἡμᾶς **Λεμ. 782**, 17· **Λεμ. 782**, 25· ἡμῖν **Λεμ. 782**, 18· **Λεμ. 782**, 36· **Ἀμμ. 239,** 11· **ἡμῖν Λεμ. 782**, 28· ἡμεῖς **Ἀμμ. 7**, (*β*) + (*γ*) 9· ἡμ[ῶν] **Ἀμμ. 9**, 3·
ἡμέρα: ἡμέ(ρας) **Λάρ. 203,** 9· ἡμέρᾳ[ς] **Λάρ. 203,** 11· ἤματα **Κερ. 3**, 2·
ἡμέτερος: ἡμετέραν **Πάφ. 53**, 1· [ἡμ]ετέραν **Πάφ. 53**, 2· ἡμέτερον **Πάφ. 53**, 2· **Πάφ. 53**, 3· ἡμετέρους **Πάφ. 53**, 4·
ἥμισυ: ἥμισυ **Ἀμμ. 225,** 3·
ἠνορέη: ἠνορέην **Λάρ. 81,** 6·
ἠράτη: ἠράτην **Πάφ. 144**, 5·
ἡρωίς: ἡρῳ[ΐδα] **Λεμ. 46**, 5· [ἡ]ρωίς **Λεμ. 93**, 3·
ἥρως: ἥρως **Λευκ. 8**, 2· ἡρώων **Λάρ. 81,** 5·
θάλασσα: θάλατ[αν] **Πάφ. 53**, 12· [θα]λάσσης **Ἀμμ. 74**, 6·
θάνατος: θανάτωι **Πάφ. 27**, 8·
θάπτω: θάψατε **Λεμ. 772**, 11· **Λεμ. 773**, 14· **Λεμ. 775**, 15· **Λεμ. 776**, 13· **Λεμ. 777**, 17· **Λεμ. 779**, 13· **Λεμ. 782**, 12· **Λεμ. 784**, 14· θά|ψατε **Λεμ. 778**, 13-14·
θεά: θεὰς **Πάφ. 53**, 6· θεὰν **Πάφ. 59**, 1· **Πάφ. 74**, 1· **Ἀβ. Πρ. 3**, 1· θεὰ **Λεμ. 770**, 13· **Λεμ. 772**, 5· **Λεμ. 776**, 7· **Λεμ. 777**, 9· **Λεμ. 778**, 8· **Λεμ. 780**, 9· **Λεμ. 781**, 9· **Λεμ. 782**, 7· θεᾶι **Λευκ. 60,** 1·
θέατρον: θέατρ[ον] **Λάρ. 18**, 4· θέατρον **Ἀμμ. 29**, 3· **Ἀμμ. 29**, 4·

θεμέλιον: θε|μελίων **Κερ. 6**, 4-5· θ[ε]|μελίων **Λάρ. 18**, 5-6·

θεός: θεοῖς **Πάφ. 27**, 7· **Λεμ. 770**, 40· **Λεμ. 776**, 26· **Λεμ. 778**, 26· **Λεμ. 779**, 11· **Λεμ. 780**, 33· θεοὺς **Πάφ. 53**, 6· **Πάφ. 53**, 10· **Λεμ. 771**, 10· **Λεμ. 776**, 34· **Λεμ. 778**, 34· **Λεμ. 780**, 41· **Λεμ. 782**, 32· θεὸν **Πάφ. 53**, 8· **Ἀμμ. 107**, 2· θεῶν **Πάφ. 53**, 17· **Λεμ. 770**, 9· **Λεμ. 770**, 45· **Λεμ. 771**, 5· **Λεμ. 775**, 7· **Λεμ. 777**, 7· **Λεμ. 778**, 29· **Λεμ. 780**, 7· **Λεμ. 781**, 7· **Κερ. 9**, 9· θεοῦ **Πάφ. 55**, 2· **Πάφ. 59**, 3· **Πάφ. 78**, 3· **Πάφ. 79**, 2· **Πάφ. 80,** 2· **Πάφ. 81,** 2· **Πάφ. 108**, 1· **Πάφ. 108**, 2· **Πάφ. 108**, 3· **Πάφ. 108**, 6· **Πάφ. 108**, 8· **Πάφ. 109**, 4· **Πάφ. 109**, 5· **Πάφ. 109**, 6· **Πάφ. 117**, 1· **Πάφ. 117**, 2· **Πάφ. 117**, 3· **Πάφ. 117**, 4· **Πάφ. 117**, 11· **Πάφ. 117**, 12· **Πάφ. 152**, 5· **Πάφ. 152**, 6· **Λεμ. 56**, 1· **Λεμ. 64**, 1· **Λεμ. 73**, 4· **Λεμ. 774**, 33· **Λευκ. 29**, 2· **Λευκ. 29**, 7· **Λευκ. 29**, 9· **Κερ. 7**, 14· **Κερ. 8**, 1· **Κερ. 9**, 1· **Κερ. 12**, 2· **Ἀμμ. 4**, 1· **Ἀμμ. 48**, 2· **Ἀμμ. 57**, 1· **Ἀμμ. 57**, 2· **Ἀμμ. 58**, 2· **Ἀμμ. 59**, 1· **Ἀμμ. 60**, 1· θεο[ῦ] **Πάφ. 59**, 3· **Κερ. 12**, 1· θ[εοῦ] **Πάφ. 76**, 4· **Πάφ. 152**, 7· [θε]οῦ **Πάφ. 108**, 7· θε[οῦ] **Πάφ. 108**, 8· [θ]εοῦ **Πάφ. 120**, 1· θε|οῖσιν **Πάφ. 144**, 1-2· θ[εοῦ] **Πάφ. 152**, 7· [θε]ο[ῦ] **Πάφ. 152**, 8· [θ]εὸν **Λεμ. 20**, 4· θ̣[εο]ῦ **Λεμ. 47**, 3· θεοί **Λεμ. 770**, 16· **Λεμ. 770**, 34· **Λεμ. 772**, 7· **Λεμ. 773**, 11· **Λεμ. 775**, 11· **Λεμ. 776**, 9· **Λεμ. 777**, 12· **Λεμ. 778**, 10· **Λεμ. 778**, 22· **Λεμ. 780**, 27· **Λεμ. 781**, 11· **Λεμ. 781**, 26· **Λεμ. 782**, 9· [θε]|ὸς **Λεμ. 770**, 33-34· [θε]οὺς **Λεμ. 770**, 50· θεῶ[ν] **Λεμ. 773**, 6· **Λεμ. 776**, 30· **Λεμ. 777**, 36· θεὸς **Λεμ. 773**, 23· **Λεμ. 776**, 21· **Λεμ. 777**, 26· **Λεμ. 778**, 21· **Λεμ. 782**, 21· **Λάρ. 191,** 1· θεα|ῶν **Λεμ. 776**, 5-6· θεῶν **Λεμ. 779**, 6· θ[εοῖς] **Λεμ. 779**, 28· θεοῖν **Λεμ. 782**, 37· θ̣ε̣ρ̣ί̣ **Λεμ. 784**, 10· [θ]εοῦ **Λεμ. 144,** 2· **[**θεο]ῦ **Λευκ. 29**, 8· θεῶι **Λεμ. 144,** 3· **Λευκ. 49**, 4· **Κερ. 9**, 1· **Κερ. 9**, 10· θεῷ **Λευκ. 49**, 8· **Κερ. 7**, 15· **Ἀμμ. 88,** 4· θ̣[εοῦ] **Κερ. 11**, 1· **[**θ]εοῦ **Ἀμμ. 60**, 2·

θεραπαῖνος: [θε]ραπαῖνε **Πάφ. 44**, B 1·

θέσις: θέσει **Λεμ. 57**, 4·

θέτω: ἐτέθ[η] **Λάρ. 7**, 7·

θήρ: θῆρες **Πάφ. 27**, 7· θὴρ **Ἀβ. Πρ. 3**, 3·

θησαυρός: θησαυρὸς **Ἀμμ. 121,** 4·

θνήσκω: θαν[εῖν] **Λευκ. 28**, 12· θανών **Λάρ. 122,** 3· θανόντα **Λάρ. 167,** 8· ἐθάνη **Ἀμμ. 141,** 10·

θνητός: θνητοῖς **Πάφ. 27**, 6· θνητὸς **Ἀμμ. 121,** 1·

θρέμμα: θρέμματα **Λεμ. 776**, 18·

θρεπτός: θρεπτὴ **Λεμ. 331,** 2· θρεπτοὶ **Λευκ. 81,** 2·

θρόνος: θρόν[ον] **Ἀμμ. 136,** 1·

θυγάτηρ: θυγατρί **Πάφ. 55**, 1· θυ[γάτηρ] **Πάφ. 4**, 6· θυγατρὸς **Πάφ. 61**, 3· **Λάρ. 32**, 10· θυγατέρα **Πάφ. 83,** (*α*) 3· **Πάφ. 92**, 3· **Λεμ. 57**, 3· **Λεμ. 57**, 5· **Λάρ. 11**, 5· **Ἀμμ. 37**, 1· θυγάτηρ **Πάφ. 90**, 9· **Λεμ. 472,** 1· **Λεμ. 518,** 1· **Λεμ. 605,** 1· **Λευκ. 15**, 4· **Λάρ. 99,** 1· [θυγ]άτηρ **Λεμ. 55**, 4· θ|ύγατερ **Λεμ. 609,** 1-2· [θ]υγατρὸς **Λευκ. 87,** 2· θυγατριδῆς **Λάρ. 36,** 2· θ̣υ̣γ[ατέρα] **Ἀμμ. 36**, 4· θ[υγατέρα] **Ἀμμ. 38**, 1· θυγ[ατέρα] **Ἀμμ. 43**, 1· θυγα|τέρες **Ἀβ. Πρ. 13**, 3-4·

θυμός: θυμὸν **Λεμ. 770**, 4· **Λεμ. 770**, 5· **Λεμ. 770**, 17· **Λεμ. 770**, 28· **Λεμ. 772**, 15· **Λεμ. 773**, 3· **Λεμ. 773**, 11· **Λεμ. 773**, 18· **Λεμ. 775**, 4· **Λεμ. 775**, 12· **Λεμ. 776**, 3· **Λεμ. 776**, 17· **Λεμ. 776**, 10· **Λεμ. 777**, 4· **Λεμ. 777**, 13· **Λεμ. 778**, 4· **Λεμ. 778**, 17· **Λεμ. 779**, 25· **Λεμ. 780**, 2· **Λεμ. 781**, 12· **Λεμ. 781**, 19· **Λεμ. 782**, 9· **Λεμ. 782**, 16· [θ]υμὸν **Λεμ. 772**, 8· <u>θυμὸν</u> **Λεμ. 773**, 2· [θυ]μ̣ὸ̣ν **Λεμ. 774**, 14· **Λεμ. 777**, 3· θυμ[ὸν] **Λεμ. 775**, 19· θυ[μὸν] **Λεμ. 777**, 21· **Λεμ. 778**, 10· [θυμ]ὸν **Λεμ. 779**, 4· θυμοὺς **Λεμ. 779**, 10· θ̣[υμὸν] **Λεμ. 784**, 2·

θύρωμα: θυρώμ[ατα] **Ἀβ. Πρ. 1**, 10·

θυρωρός: θυρουρῶ **Λεμ. 770**, 18· **Λεμ. 772**, 9· **Λεμ. 773**, 12· **Λεμ. 775**, 13· **Λεμ. 776**, 11· **Λεμ. 777**, 14· **Λεμ. 778**, 11· **Λεμ. 781**, 13· θυρουρ[ῶ] **Λεμ. 782**, 10·

θυσία: θυσίας **Λευκ. 46**, 5· **Λευκ. 49**, 3· θυσία[ν] **Κερ. 7**, 15·

ἰακχαῖος: ἰακ[χα]ῖος **Ἀμμ. 108,** 2·

ἰατρός: ἰατρός **Πάφ. 94**, 3· ἱα̣[τρὸς (;)] **Λεμ. 68**, 2· **Λάρ. 32**, 8· ἰατρὸν **Λάρ. 13**, 4· ἰατροῦ **Ἀμμ. 5**, 5·

ἴδιος: [ἰ]δίου **Πάφ. 4**, 4· ἰ[δ]ίω[ν] **Πάφ. 71**, 5· ἰδίου **Λεμ. 791,** 5· **Κερ. 9**, 6· **Λάρ. 29**, 8· ἴδιον **Λεμ. 25**, 5· **Λάρ. 19**, 3· **Ἀμμ. 240,** A 7· **Ἀμμ. 80**, 4· ἴδι|ον **Κερ. 2**, 4-5· ἰδίοις **Κερ. 9**, 10· ἰδίο̣[υ] **Κερ. 13**, 3· [ἰδί]οις **Λάρ. 18**, 7· [ἰ]δίων **Λάρ. 28**, 5· ἰ[δίων] **Λάρ. 37,** 5· ἰδ[ίων] **Ἀμμ. 30**, 3· ἰδίο[υ] **Ἀμμ. 30**, 7· ἰδίῳ **Ἀμμ. 88,** 4· ἰδ[ίου] **Ἀμμ. 88,** 4· ἰδίων **Ἀμμ. 108,** 2· ἰδί[ου] **Ἀβ. Πρ. 1**, 6·

ἱδρύω: ἱδρύσατο **Ἀβ. Πρ. 3**, 2·

ἱερά: ἱερὰ μητρόπολις **Πάφ. 14**, 4· **Πάφ. 20**, 2· **Πάφ. 108**, 10· **Πάφ. 152**, 12· [ἱερὰ μητρό|πο]λις **Πάφ. 22**, 5-6· ἱερὰ μητρό[πολις] **Πάφ. 71**, 4· [ἱε]ρὰ μητρόπολι[ς] **Πάφ. 109**, 9· ἱερὰ [μ]ητρόπολις **Πάφ. 117**, 15· ἱερᾶς **Λεμ. 774**, 18· ἱερᾶς Συ[γκλήτ]ου **Λάρ. 8**, 2· ἱερὰς **Ἀμμ. 1**, (*β*) 9·

ἱερεύς: ἱερέα **Πάφ. 4**, 5· [ἱ]ερεὺς **Πάφ. 65**, 2· ἱερεὺς **Πάφ. 91**, 2· **Λεμ. 157,** 2· **Λάρ. 33,** 2· **Κερ. 9**, 5· **Κερ. 9**, 9·

ἱερέα **Λεμ. 25**, 2· [ἱερε]ὺς **Λεμ. 44**, 6· ἱερέων **Λεμ. 145,** 2· ἱε|ρεῦ **Λεμ. 363,** 1-2· [ἱ]ερεὺ[ς] **Λευκ. 42**, 3·

ἱερόδουλος: εἰε<ρ>ό[δουλοι] **Πάφ. 143**, 9· ἱεροδουλ[ο- -] **Ἀμμ. 110,** 4·

ἱερομνήμων: [ἱερο]μ̣νήμονα **Λάρ. 8**, 1·

ἱερόν: Δήμητρος ἱερῶν **Πάφ. 90**, 11· ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλωγ[ος Ὑλάτου] **Λεμ. 1**, 7· ἱερῶι **Λεμ. 1**, 10· ἱερὸν Ἀπ[όλλωνος] **Λεμ. 9**, 2· [ἱε]ρὸν **Λεμ. 146,** 7· ἱεροῦ **Λάρ. 4**, 5· ἱερῷ τοῦ Διὸ[ς] **Ἀμμ. 110,** 6· ἱερῷ (Νεμέσεως) **Ἀβ. Πρ. 3**, 2·

ἱερονίκης: ἱερονεῖκαι **Λάρ. 21**, 2· [ἱερ]ονίκην **Ἀμμ. 17**, 2·

ἱερός: ἱερῶν ἀγώνων **Πάφ. 78**, 6·

ἱκανός: ἱκανοῦ **Ἀμμ. 239,** 15· **Ἀμμ. 239,** 18·

ἵκω: ἶκον **Λεμ. 67**, 13·

ἱλαρός: ἱλαρὰ **Ἀμμ. 139,** 29·

ἰοβόστρυχος: ἰοβόστ[ρυχε] **Λεμ. 67**, 15·

ἵππαρχος: [ἵ]ππ[α]ρ[χο]ν **Ἀμμ. 11**, 2·

ἱππαρχῶ: [ἱπ]|παρχήσας **Λευκ. 39**, 5-6·

ἱππικός: ἱππικὸ[ν] **Κερ. 7**, 16·

ἵστημι: στησάμενος **Λεμ. 67**, 12· στῆθι **Λάρ. 64,** 2· στησαṭ[- -] **Ἀμμ. 226,** 2·

ἴσχω: ἴσχοι **Ἀμμ. 139**, 15·

καθαρμός: καθαρμὸν **Λευκ. 28**, 16·

καθέδρα: κα[θέδραν] **Ἀμμ. 95**, 3·

καθιερώνω: καθιερούντων **Πάφ. 14**, 5· [καθι]ḛρώσαν[τα] **Πάφ. 48**, 2· καθιέρωσεν **Πάφ. 119**, 3· **Λεμ. 51**, 7· **Λεμ. 56**, 6· **Κερ. 9**, 12· **Λάρ. 1**, 3· κ[αθιεροῦντος] **Λεμ. 41**, 3· [κ]ḁθιέ[ρωσεν] **Λεμ. 49**, 1· καθιḛρω|[σε]ν **Λεμ. 145**, 9-10·

καθίστημι: καταστήσαντος **Πάφ. 14**, 8· καθεστήκηι **Λεμ. 4**, 14·

κάθομαι: [κ]άθεσθε **Λεμ. 770**, 4· <u>κάθεστε</u> **Λεμ. 773**, 2· κάθεστε **Λεμ. 775**, 2· [κά]θεστε **Λεμ. 777**, 3· [κ]άθεστε **Λεμ. 781**, 2·

Καισαρογερμανίκειοι: Καισαρογερμανικείων (ἀγώνων) **Πάφ. 78**, 7·

κακός: κακοῖς **Λεμ. 769**, 9· κακοὶ **Λεμ. 769,** 8· κακόν **Ἀμμ. 139,** 17·

καλένδες: καλανδῶν **Ἀμμ. 110,** 8·

καλλικόμη: καλλικόμη **Λεμ. 67**, 15·

καλός: καλαὶ **Ἀμμ. 106,** 6· καλοῦ **Ἀμμ. 187,** 2· καλῶν **Ἀμμ. 121,** 14·

καλύπτω: καλύπτει **Πάφ. 144**, 8· καλύπτει **Λευκ. 51,** 3·

καλῶ: καλούμενον **Λεμ. 774**, 7· καλ[ουμένου] **Λεμ. 774**, 14· καλούμεν[ον] **Λεμ. 774**, 20· καλού[μενος] **Λεμ. 774**, 27· καλ[εῖ]ν **Λευκ. 16**, 2·

καλῶς: καλῶς **Λεμ. 109**, 1· **Λεμ. 111**, 1· ḳ[αλῶς] **Λεμ. 104**, 9·

καρδία: κραδίης **Λεμ. 770**, 4· **Λεμ. 775**, 3· κ<u>ρ</u>αδίης **Λεμ. 777**, 3· κρα[δ]ίης **Λεμ. 778**, 3· [κ]ραδίης **Λεμ. 781**, 3·

κάρπιμος: κάρπι|μα **Ἀμμ. 139,** 24-25·

καρπός: [κα]ρπῶν **Ἀμμ. 240,** 10·

κάρπωσις: κάρ|[πωσιν] **Ἀμμ. 239,** 16·

καρτερῶ: καρτερῇ **Λεμ. 769,** 10·

κάστρον: [κάσ]τρω[ν] **Λεμ. 40,** 2·

καταδῶ: κατα<u>α</u>|[δ]ήσατε **Λεμ. 770**, 26-27· κατα<u>δήσατε</u> **Λεμ. 772**, 14· καταδήσατε **Λεμ. 773**, 17· **Λεμ. 775**, 18· **Λεμ. 776**, 16· **Λεμ. 777**, 20· **Λεμ. 778**, 16· καταδήσα[τε] **Λεμ. 781**, 18· καταδήσ[ατε] **Λεμ. 782**, 15· καταδήσατ[ε] **Λεμ. 784**, 17·

κατάθεμα: [κατ]αθέματος **Λεμ. 772**, 12· **Λεμ. 784**, 15· καταθέματος **Λεμ. 773**, 15· **Λεμ. 776**, 14· **Λεμ. 778**, 14· **Λεμ. 782**, 13· κα[τ]αθέματος **Λεμ. 775**, 16· **[**κα]ταθέματος **Λεμ. 781**, 16·

καταθνήσκω: κατατεθνιουσῶν **Λευκ. 25**, 1·

κατακοιμίζω: κατακο[ιμί]|[σ]ατε **Λεμ. 770**, 27-28· κατακοιμίσατε **Λεμ. 773**, 18· **Λεμ. 775**, 19· **Λεμ. 776**, 16· **Λεμ. 777**, 21· **Λεμ. 778**, 17· **Λεμ. 780**, 20· **Λεμ. 782**, 16· **Λεμ. 784**, 18· [κατακ]οιμίσατε **Λεμ. 779**, 17· [κατακοιμίσατ]ε **Λεμ. 781**, 19·

καταλέγω: [κατα]|λέξας **Λευκ. 39**, 9-10· καταλ̣ε̣[χθέντα] **Ἀμμ. 232,** 4·

κατασκευάζω: κατ̣[εσκεύασεν] **Πάφ. 20**, 2· κατ̣[εσκευ]άσθη **Λεμ. 59**, 5· κατεσκεύ<α>σεν **Λεμ. 64**, 8· κατε[σκευάσθη] **Λεμ. 790,** 1· κατεσκεύασεν **Λεμ. 791,** 5-6· **Κερ. 9**, 9· **Ἀμμ. 108,** 2· κατεσκευασμένου **Κερ. 9**, 6· κατασκευάσαντα **Λάρ. 18**, 5· κατασκευάσ[αντα] **Ἀμμ. 29**, 2· [κατασκ]ευάσαντα **Ἀμμ. 30**, 4· κατεσκεύασαν **Ἀμμ. 94,** 4·

κατασκευή: κατασκευῆς **Λεμ. 56**, 6·

κατατίθημι: ḳατθέμε[νος] **Λευκ. 25**, 6·

καταφράζω: καταφράξατε **Λεμ. 774**, 34·

καταχαίρω: καταίχαιρε **Ἀβ. Πρ. 43**, 1· κατάχαιρε **Ἀβ. Πρ. 44**, 1·

καταχθόνιος: [κα]ταχθονίους **Λεμ. 774**, 13· καταχθονίο[ις] **Λεμ. 774**, 24·

κατέχω: κατέχει **Πάφ. 144**, 6· [κ]ατέχουσα **Λεμ. 771**, 13· [κ]ατέχ[ουσα] **Λεμ. 776**, 36· κατ[έχουσα] **Λεμ. 778**, 36· **Λεμ. 782**, 36·

κατορθῶ: κα̣τ̣ο̣[ρθώσ]αν̣τ̣[ος] **Λεμ. 29**, 4·

κεδνή: κεδνῆς **Λευκ. 25**, 2·

κεῖμαι: [ἔ]κ̣ειτο **Πάφ. 26**, 5· κῖσθε **Λεμ. 770**, 3· **Λεμ. 775**, 2· **Λεμ. 776**, 2· **Λεμ. 780**, 2· **Λεμ. 781**, 2· **Λεμ. 782**, 2· κίμ[ενοι] **Λεμ. 770**, 36· [κίμ]ενοι **Λεμ. 772**, 21· κῖστε **Λεμ. 773**, 2· κίμενοι **Λεμ. 773**, 25· **Λεμ. 776**, 24· **Λεμ. 778**, 23· **Λεμ. 779**, 24· κῖσ[θε] **Λεμ. 777**, 2· κίμεν[οι] **Λεμ. 777**, 29· κῖσθε **Λεμ. 779**, 2· κίμε[νοι] **Λεμ. 782**, 23· κίμενος **Λεμ. 785**, 6· κεῖμαι **Ἀμμ. 121**, 11·

κεραμεύς: κεραμ[εὺς] **Λεμ. 63**, 2·

κίθαρις: κίθαριν **Λεμ. 67**, 11·

κιθάρισμα: [κιθάρι]σ̣μα (;) **Λεμ. 67**, 5·

κίων: κίονε[ς] **Ἀβ. Πρ. 1**, 7·

κλαίω: κλαίουσιν **Πάφ. 144**, 7·

κλείς: [κ]λῖδας **Λεμ. 770**, 53· κλῖδας **Λεμ. 773**, 39· **Λεμ. 776**, 36· **Λεμ. 779**, 39· κλῖδα **Λεμ. 782**, 36·

κλέος: κλέος **Λευκ. 26**, 2·

κλῆθρον: κλήθρων **Λεμ. 770**, 20· **Λεμ. 773**, 13· **Λεμ. 775**, 14· **Λεμ. 780**, 14· [κλήθ]ρω<ν> **Λεμ. 772**, 10· κλήθρω **Λεμ. 776**, 12· χλήθρων **Λεμ. 777**, 15· **Λεμ. 781**, 14· χλήθων **Λεμ. 782**, 11·

κληρονομία: [κληρο]νομιῶν **Ἀμμ. 62**, 5·

κλυτός: κλυτὸς **Λευκ. 25**, 8·

κνεισευτήρ: κνεισευτ[ὴρ] **Λεμ. 158,** 4·

κοινὸν τὸ Κυπρίων: κοινὸν τὸ [Κ]υπρίων **Πάφ. 2**, 4· Κυπρίων τὸ κοινὸν **Πάφ. 5**, 1· **Πάφ. 78**, 2· **Πάφ. 92**, 2· **Ἀμμ. 80**, 2· [κοινὸν τ]ὸ Κυπ[ρίων] **Πάφ. 75**, 2· τοῦ κοινοῦ Κυπρίων **Πάφ. 78**, 5· κοινὸν Κυπρίων **Πάφ. 101**, 2· **Ἀμμ. 51**, 1· τὸ κοι[νὸν τῶν - - - - -] **Λεμ. 46**, 4· [τ]οῦ κοινοῦ Κυπρίων **Κερ. 13**, 2· κοινὸν τὸ Κυπρίων **Λάρ. 6**, 1· κοινὸν τὸ Κυπρίων **Λάρ. 10**, 1·

κοινός: κοινὴν **Πάφ. 53**, 5· κοινοὺς **Πάφ. 53**, 7· κοινῶν **Λευκ. 46**, 3·

κοινωνός: [κοι]|νωνῶν **Λευκ. 5**, 1-2·

κοίρανος: κοίρανον **Λεμ. 35**, 3· κοίρανε **Λευκ. 16**, 3·

κολλήγιον: [κ]ολληγίωι **Λεμ. 4**, 2·

κόλπος: κόλπους **Λάρ. 122,** 2·

κολυμβήθρα: κολυμβήθρας **Ἀμμ. 6**, 4·

κομίζω: ἐκόμισσα **Λευκ. 25**, 7·
κόνις: κόνις **Λάρ. 90,** 1·
κοπιάτης: κωπ̣ιά̣[τ]ας **Λεμ. 674,** 2·
κόπρειος: κόπρια **Λάρ. 125,** 7·
κόρος: κόρον **Ἀμμ. 139,** 16·
κόσμος: κόσμου **Ἀμμ. 57**, 6· **Ἀμμ. 60**, 6·
κοσμῶ: [κ]οσ[μούμενον] **Πάφ. 27**, 1· [κοσμήσα]ντος **Λεμ. 29**, 5·
κουκούμης: κουκούμης **Λεμ. 149,** 3·
κρατῶ: κρατεῖ **Λευκ. 28**, 6·
κρίνω: ἐκρίθη **Λευκ. 26**, 3·
κτῆμα: κ̣τημάτ̣ων **Ἀμμ. 144,** 1·
κτίζω: ἔκτισεν **Λεμ. 56**, 4· ἐκτίσθη **Κερ. 6**, 1·
κτίστης: κτίστας **Πάφ. 101**, 4· κτίσ̣|[της] **Λεμ. 11**, 3-4· κτίστου **Λάρ. 4**, 5· κτίστην **Λάρ. 19**, 3·
κυνηγός: κυν<η>γὲ **Λευκ. 69,** 2· κυνηγοῦ **Ἀμμ. 187,** 2·
κύριος: κυρίων **Πάφ. 14**, 7· Κυρίου **Λεμ. 38**, 4· κυρίου **Ἀμμ. 9**, 3· Κυ̣[ρίου] **Λεμ. 70**, 3· Κυ|ρίων **Λεμ. 801,** 1· κύ̣[ριον] **Λάρ. 81,** 11· [κύρ]ι[ον] **Ἀμμ. 75**, 1· Κύριε **Ἀμμ. 141,** 1·
κύρομαι: κυρόμεθ' **Πάφ. 27**, 8·
κύων: κύνα **Ἀμμ. 139,** 36·
κώμη: κώμας **Λευκ. 5**, 4· κώμῃ **Ἀμμ. 143,** 2· κώ|μῃ **Ἀμμ. 239,** 6-7·
κώμος: κώ[μου] **Πάφ. 4**, 5·
κωφός: κωφῶν **Λεμ. 770**, 24· **Λεμ. 775**, 17· **Λεμ. 776**, 14· **Λεμ. 777**, 18· **Λεμ. 778**, 15· **Λεμ. 780**, 17· κω|[φ]ῶν **Λεμ. 773**, 15-16· κω[φῶν] **Λεμ. 779**, 14·
λαγχάνω: λά|χε **Πάφ. 144**, 2-3· λαχὸν **Λεμ. 67**, 14· ἔλαχον **Λευκ. 51,** 7·
λαϊνότευκτος: λαϊνοτεύκτῳ **Λευκ. 25**, 6·
λαμβάνω: [λα]|βόντες **Λεμ. 770**, 4-5· λαβόντες **Λεμ. 773**, 3· **Λεμ. 775**, 3· **Λεμ. 776**, 3· **Λεμ. 779**, 3· **Λεμ. 781**, 3· λα[βόντες] **Λεμ. 780**, 3· λαβοῦσα **Λευκ. 51,** 4· λαβὲ **Ἀμμ. 190,** 1· **Ἀμμ. 191,** 1· **Ἀβ. Πρ. 45,** 1·
λαμπαδηφορία: [λαμπαδηφο]ρίας (;) **Λευκ. 46**, 6·
λαμπρός: [λαμ]|πρότατον **Λεμ. 30**, 1-2· λαμ(πρότατος) **Λευκ. 8**, 5· λαμπροτ(άτου) **Λευκ. 8**, 7· λαμπροτάτου **Κερ. 6**, 3· λαμπρᾷ **Κερ. 6**, 5· [λ]αμπρῶ[ς] **Κερ. 10**, 3· λαμπρὰ **Ἀμμ. 139,** 28·
λάμπω: λάμπ(ε)τε **Λευκ. 26**, 2·
λανθάνω: λάθοι **Ἀμμ. 139,** 17· λάθοιτο **Ἀμμ. 141,** 3·

λεγεών: λεγιῶνος **Πάφ. 6**, 2· [λεγεῶνο]ς **Ἀμμ. 62**, 3·
λέγω: λέγε **Λεμ. 67**, 8· λέγει **Λάρ. 2**, 2· ἐρεῖ **Κερ. 3**, 8·
λείπω: λειπούσας **Λεμ. 56**, 3· λείπουσαν **Λεμ. 64**, 8· λιπόντες **Λεμ. 779**, 3· [λοιπ]οῖς **Λεμ. 112**, 3· λοιποὺς **Λευκ. 2**, 2· λείψας **Κερ. 3**, 7·
λειτουργία: λειτουργίας **Ἀμμ. 69**, 5·
λεοντιάριον: λεντιαρίῳ[ν] **Ἀμμ. 7**, (*α*) 5· λεντιαρίοις **Ἀμμ. 7**, (*β*) + (*γ*) 10· λεο[ντ]άριον **Ἀμμ. 108,** 1·
λεπτοφυής: λεπτοφυ|ῆ **Λάρ. 80,** 4-5·
λέων: λέ[ο]ντα **146**, 13·
λίβελλος: [λ]ιβέλλων **Ἀμμ. 144,** 4·
λιθόστρωτον: λιθόστρωτον **Λεμ. 64**, 7· λιθοστρώτου **Λεμ. 64**, 9·
λίνυφος: λίνυφοι **Ἀμμ. 60**, 8·
λογιστής: λογιστοῦ **Πάφ. 14**, 6· **Λάρ. 28**, 4· [λ]ογ[ιστοῦ] **Πάφ. 71**, 7· λογ(ιστοῦ) **Λευκ. 8**, 8·
λόγος: λόγος **Πάφ. 27**, 7· λόγους **Λεμ. 779**, 25· λόγων **Ἀμμ. 62**, 6·
λούομαι: λόεσ[θαι] **Ἀμμ. 71**, 2·
λουτήρ: λουτῆρσι **Πάφ. 4**, 3·
λουτρόν: λρ[υτρὸν] **Λεμ. 29**, 5· λουτ[ρῶι] **Ἀμμ. 23**, 7·
λοχός: λοχέ **Ἀβ. Πρ. 13**, 1· **Ἀβ. Πρ. 13**, 2·
λυγρός: λυγρὰ **Λευκ. 16**, 2·
λυκάβας: λυκαβάντων **Κερ. 3**, 1·
λυπηρός: λυπηρά **Ἀμμ. 139,** 29·
λυποῦμαι: λύπου **Λεμ. 89**, 3· λυποῦ **Λευκ. 27**, 2·
λυροκτύπος: λυροκτύπ[ος] **Λεμ. 67**, 9·
λύχνος: [λύ]|χνον **Λευκ. 76,** 4-5·
μαγειρική: μαγειρικαῖς **Λάρ. 167,** 4·
μάζα: μαζῶν **Λευκ. 16**, 6·
μάκαρ: μά[κ]αρ **Λεμ. 67**, 15· μάκαρ **Λάρ. 166,** 2·
μανθάνω: μάθης **Λάρ. 81,** 2· μάθε **Λάρ. 81,** 7·
μεγαλειότης: [μεγαλ]ειότητο[ς] **Κερ. 10**, 4·
μεγαλοπρεπής: [μεγ]αλοπρεπεῖς **Λεμ. 50**, 1· μεγα[λοπρε-π(εστάτου)] **Ἀμμ. 10**, 2·
μεγαλόψυχος: μεγαλόψυχον **Λεμ. 142,** 6·
μέγας: μεγάλων **Λεμ. 770**, 10· **Λεμ. 773**, 6· **Λεμ. 776**, 5· **Λεμ. 777**, 7· **Λεμ. 777**, 19· **Λεμ. 779**, 6· μεγάλου **Λεμ. 770**, 25· **Λεμ. 772**, 13· **Λεμ. 773**, 16· **Λεμ. 775**, 16· **Λεμ. 776**, 15· **Λεμ. 778**, 15· **Λεμ. 780**, 7· **Λεμ. 781**, 17· **Λεμ. 782**, 14· **Λεμ. 784**, 16· μ|[έγ]ας **Λεμ. 770**, 25-26· μεγάλ[ων] **Λεμ. 772**, 3· μέ[γας] **Λεμ. 773**, 16· μέγαν **Λεμ.**

774, 27· με|γάλων **Λεμ. 775**, 6-7· μέγας **Λεμ. 775**, 17· **Λεμ. 776**, 15· **Λεμ. 778**, 16· **Λεμ. 779**, 15· **Λεμ. 780**, 18· μέγα[ς] **Λεμ. 777**, 19· **Λεμ. 782**, 14· μεγά[λων] **Λεμ. 778**, 6· μέγας **Λεμ. 781**, 18· μεγάλῳν **Λεμ. 782**, 6· μέγα **Λευκ. 51,** 7·

μέγιστος: μ(έγιστον) **Πάφ. 14**, 3· [μ]εγίστου **Πάφ. 16,** 3· [μ]έγιστον **Πάφ. 71**, 3· μέγιστον **Πάφ. 80,** 3· **Πάφ. 81,** 3· **Λεμ. 42**, 4· **Λεμ. 42**, 5· **Ἀμμ. 90,** 2· μ̣εγί[σ]τ̣ο̣[υ (;)] **Πάφ. 109**, 4· μεγίστῳ **Πάφ. 117**, 6· μεγίστου **Πάφ. 117**, 9· [με]γίστου **Πάφ. 152**, 5· μέ[γιστον] **Λεμ. 42**, 4· μεγίστωι **Λεμ. 51**, 2· μέγιστος **Λεμ. 56**, 2· **Λεμ. 64**, 3· [μέγ]ιστον **Λεμ. 807**, 6· [μέ]γιστον **Λεμ. 807**, 8· μεγ(ίστῳ) **Λευκ. 29**, 4· μεγ(ίστου) **Λευκ. 29**, 7· μεγίστωι **Κερ. 9**, 2· **Ἀμμ. 57**, 3· μέγισ|τον **Λάρ. 19**, 1-2· μεγίστα|τον **Λάρ. 191,** 2-3· μ̣ε̣[γίστου] **Ἀμμ. 4**, 3· [μεγ]ίσ̣τ̣[ου] **Ἀμμ. 26**, 2· με[γίστῳ] **Ἀμμ. 60**, 4· [μεγίστο]υ **Ἀμμ. 115,** 2· μ̣[εγίστου] **Ἀμμ. 115,** 3· [μ]ε̣[γ|ιστος] **Ἀβ Πρ. 39**, 3-4·

μείμημα: μείμημα **Πάφ. 106**, 1·

μέλας: μέλανα **Ἀμμ. 139,** 28· [μ]ελαίν[ης] **Λευκ. 28**, 6·

μέλλω: μέλλων **Ἀμμ. 121**, 9·

μέλος: μελῶν **Λεμ. 67**, 9· μέλ[η] **Λεμ. 773**, 21· μέλη **Λεμ. 774**, 19· **Λεμ. 776**, 20· **Λεμ. 777**, 25· **Λεμ. 778**, 20· **Λεμ. 779**, 20· **Λεμ. 782**, 20·

μένω: μένειν **Ἀμμ. 7**, 7·

μέροψ: μερόπεσσιν **Λευκ. 26**, 3·

μέταλλον: [με]|τάλλων **Λευκ. 5**, 2-3·

μετατίθημι: μεταθήσει **Ἀμμ. 139,** 7·

μετατρέπω: μετέπρεπον **Λάρ. 81,** 4·

μετέχω: μετέχειν **Λευκ. 49**, 3·

μεσόω: μεσο(ῦντος) **Ἀμμ. 110,** 9·

μέχρι: [μέχρ]ι **Κερ. 7**, 6·

μήν: μηυ[ὸς] **Πάφ. 143**, 8· μη(νὸς) **Λάρ. 33,** 4· μηνὸ[ς] **Λευκ. 75,** 1·

μησερός: μησερὰν Πάφ. 153, 3·

μήτηρ: μήτηρ **Πάφ. 144**, 4· **Λεμ. 86**, 3· **Λεμ. 636,** 2· μα[τρ]ός **Λεμ. 67**, 17· [μητ]έρα **Λεμ. 70**, 2· μητέρε[ς] **Λεμ. 770**, 2· μητέρες **Λεμ. 775**, 2· **Λεμ. 778**, 2· **Λεμ. 785**, 2· μ[η]|τέρες **Λεμ. 781**, 1-2· μήτηρ **Λεμ. 747,** 2· ματέ|ρος **Λευκ. 16**, 6-7· μητρὶ **Λευκ. 39**, 2· **Ἀμμ. 139,** 31· μη|τρὶ **Λευκ. 90,** 1-2· **[**μ]α̣τ̣ἑ|ρα **Κερ. 3**, 5-6· μητρὸς **Λάρ. 24**, 2· μητέρα **Λάρ. 28**, 1· μη̣τ̣[έρα] **Ἀμμ. 135,** 2·

μητρόπολις: μητρόπολις **Πάφ. 14**, 4· **Πάφ. 20**, 2· **Πάφ. 108**, 10· **Πάφ. 152**, 12· **Ἀμμ. 57**, 5· [μητρό|πο]λις **Πάφ. 22**, 5-6· μητρό[πολις] **Πάφ. 71**, 4· μητροπόλεως **Πάφ. 101**, 6· μητρόπολι[ς] **Πάφ. 109**, 9· [μ]ητρόπολις **Πάφ. 117**, 15·

μιαρός: μιαράς **Πάφ. 153**, 1·

μικρός: μικρὸν **Λευκ. 28,** 5·

μίλια: μί(λια) **Πάφ. 108**, 9· **Πάφ. 116**, 8· **Λευκ. 31**, 8· μίλια **Πάφ. 109**, 8· **Πάφ. 152**, 11· **Λεμ. 800,** 12· μείλι(α) **Πάφ. 117**, 14· **Λευκ. 29**, 11· μ(ίλια) **Κερ. 4**, 8·

μιμνήσκω: μνημόνει **Πάφ. 39**, 1· μνησθείης **Λεμ. 79**, 2· μνησθοῖς **Λεμ. 99**, 1· **Λεμ. 100**, 1· **Λευκ. 23**, 1· [μ]ṿήσθ|[ητι] **Λευκ. 15**, 7-8· [μεμνη]μένος **Κερ. 7**, 11· μνη(σ)θοῖ **Λάρ. 208,** 2·

μιμολόγος: μει|μολόγων **Λάρ. 90,** 3-4·

μισητός: μιση[τὸν] **Λεμ. 783**, 4·

μνᾶ: μν(αῖ) **Λεμ. 116**, 1·

μνεία: μνείας χάριν **Κερ. 18**, 4·

μνήμη: μνήμης χάριν **Πάφ. 4**, 7· **Λεμ. 303**, 3· **Λευκ. 79**, 4· **Λευκ. 87**, (*β*) 3· **Λευκ. 88**, 2· **Λευκ. 80**, 3· **Λευκ. 90**, 3· **Λευκ. 91**, 3· **Λευκ. 92**, 4· **Ἀβ. Πρ. 21**, 2· μνήμηι **Πάφ. 144**, 7· χά[ριν] | μνήμης **Λεμ. 199**, 2-3· μνή[μης χάρι]ν **Λεμ. 45**, 6· μνή[μης χάριν] **Λεμ. 732**, 2· <u>μνήμης</u> | χάριν **Λεμ. 747**, 4-5· μνήμη[ς χά]ριν **Λευκ. 82**, 2· μνήμης | χάιρν **Λευκ. 81**, 3-4· μνήμης | <χ>άρειν **Λευκ. 96**, 3-4· μνή[μ]ης | χ[άριν] **Ἀβ. Πρ. 11**, 2· μνή|μης χάριν **Ἀβ. Πρ. 12**, 4-5·

μοίρα: μοίρᾳ **Λεμ. 769,** 10· Μοῖρα **Λάρ. 81,** 8·

μοιρίδιος: μοιρίδιον **Λάρ. 122,** 1·

μολπή: μολπὴν **Πάφ. 144**, 4·

μονογενής: μ[ου]ṿογενῆ **Πάφ. 27**, 2·

μόνος: μόνοις **Πάφ. 53**, 17· μόνος **Λεμ. 770**, 33· **Λεμ. 776**, 21· **Λεμ. 777**, 26· **Λεμ. 778**, 21· μ[όνος] **Λεμ. 775**, 24· μοῦνος **Λευκ. 51,** 8· μούνων **Κερ. 3**, 2·

μουνωθείς: μουνω[θέντα] **Λεμ. 67**, 10·

μύστης: μύσ|[την] **Λεμ. 50**, 2-3·

ναός: ναοῦ **Κερ. 9**, 7· ναὸν **Κερ. 9**, 9·

νεανίσκος: νεανίσκοι **Λάρ. 21**, 3·

νεκρός: νεκρὸν **Ἀμμ. 139,** 6· νε|κρὰ **Ἀμμ. 139,** 29-30·

νέκυς: νεκύων **Λευκ. 25**, 1·

νέος: νεώτερος **Λεμ. 158,** 4· **Λάρ. 161,** 2· [νεω]ṭέροις **Λευκ. 28**, 5· νεώτερε **Ἀμμ. 138**, 2·

Νερώνειος: Νερ[ωνείοις] **Πάφ. 4**, 3·

νέω: ṿ[έειν] **Λευκ. 28**, 10·

νήπιον: νήπια **Λευκ. 16**, 4·
νησιωτικός: νησιωτικῶς **Πάφ. 78**, 3· νησιωτικῶν **Πάφ. 78**, 6· νησιωτικῷ **Ἀμμ. 2**, 5·
νῆσος: νῆ̣σ̣ου **Πάφ. 53**, 5· νήσου **Πάφ. 53**, 7· **Λάρ. 6**, 9· **Λάρ. 9**, 4· ν[ῆσον] **Λεμ. 44**, 8·
νίκη: νείκην **Ἀμμ. 190,** 1· **Ἀμμ. 191,** 1· ν(ε)ίκην **Ἀβ. Πρ. 45,** 1·
νοητός: νοητὰ **Ἀμμ. 139,** 21·
νόμος: νόμος **Λευκ. 51,** 6· νόμους **Ἀμμ. 9**, 4·
νομός: νομῷ **Ἀμμ. 239,** 12·
νόστιμος: νόστιμα **Ἀμμ. 139,** 23·
νοσφίζω: νόσφισεν **Λάρ. 81,** 9·
νοσῶ: νοσήσας **Λεμ. 73**, 3·
νυμφεύω: νυμφευσάντων **Λεμ. 145,** 4·
νύξ: νυκτός **Πάφ. 4**, 4· **Λευκ. 28,** 6·
ξένος: ξένοι **Λεμ. 785**, 4· ξεῖνε **Λάρ. 81,** 1· [ξ]ε̣νοισι **Λευκ. 28,** 7· ξένε **Ἀμμ. 121,** 6·
ξυστάρχης: ξυστάρχην **Λάρ. 21**, 4·
ὁδός: ὁδοὶ **Πάφ. 148**, 3· Παφίαν ὁδὸν **Λεμ. 64**, 10· ὁδῶν **Ἀμμ. 56**, 5· [ὁδ]οὺς **Ἀβ. Πρ. 39**, 6·
ὀθνεῖος: [ὀθ]|νήοις **Λάρ. 167,** 1-2·
οἶδα: ε̣[ἰδῶσιν] **Λεμ. 3**, 9· εἰδότ[ες] **Ἀμμ. 142,** 4· εἰδότε[ς] **Ἀμμ. 144,** 2· εἰδόσιν **Ἀβ. Πρ. 3**, 5·
οἰκία: οἰκία[ι] **Ἀμμ. 143,** 1·
οἰκοδόμος: οἰκοδόμο[ς] **Λεμ. 69**, 2· οἰκοδόμου **Λεμ. 188,** 1· οἰκοδόμος **Λάρ. 35,** 1·
οἶκος: οἴκωι **Πάφ. 53**, 15· **Πάφ. 144**, 5· οἴκου **Πάφ. 61**, 6· [οἶκο]ς **Ἀμμ. 239,** 18·
οἰκουμένη: οἰκουμένης **Λάρ. 21**, 1·
οἴμη: οἴ[μην] **Λεμ. 67**, 13·
οἶνος: οἶνον **Πάφ. 41**, 2·
ὀλβίων: ὀ̣λ̣β̣ί̣[ων] **Πάφ. 143**, 2·
ὁλκή: ὁ(λκὴ) **Ἀμμ. 5**, 3· **Ἀμμ. 5**, 5·
ὄλλυμι: ὤλεσε **Πάφ. 27**, 3· ὤληλα **Πάφ. 153**, 4·
ὁλόκληρος: ὁλό|κληρος **Ἀμμ. 139,** 11-12·
ὁμοίως: ὁμ[οίως] **Ἀμμ. 7**, (*α*) 6· ὁμοίως **Ἀμμ. 110,** 1· **Ἀμμ. 239,** (*β*) 5·
ὀνηλάτης: ὀνηλάτην **Ἀμμ. 2**, 7·
ὄνομα: ὀνόματος **Λεμ. 770**, 25· **Λεμ. 773**, 16· **Λεμ. 775**, 17· **Λεμ. 776**, 15· **Λεμ. 777**, 19· **Λεμ. 778**, 15· **Λεμ. 782**, 14· **Λεμ. 784**, 16· ὄνομα **Λεμ. 770**, 40· **Λεμ. 772**, 23· **Λεμ. 773**, 28· **Λεμ. 776**, 26· **Λεμ. 777**, 32· **Λεμ. 778**, 26· **Λεμ. 779**,

28· **Λάρ. 191,** 4· ὀνόμ<u>α</u>τος **Λεμ. 772**, 13· ὀνόματο[ς] **Λεμ. 781**, 17· [ὀν]όματα **Λεμ. 782**, 27· οὔνομα **Κερ. 3**, 7·

ὁπλίτης: ὁπλίτην **Λάρ. 27**, 3·

ὀργή: ὑ̣[ρ]|γήν **Λεμ. 770**, 6-7· ὀργὴν **Λεμ. 770**, 17· **Λεμ. 770**, 28· **Λεμ. 772**, 8· **Λεμ. 773**, 4· **Λεμ. 773**, 18· **Λεμ. 775**, 4· **Λεμ. 775**, 12· **Λεμ. 775**, 20· **Λεμ. 776**, 4· **Λεμ. 776**, 10· **Λεμ. 776**, 17· **Λεμ. 777**, 5· **Λεμ. 777**, 13· **Λεμ. 778**, 11· **Λεμ. 778**, 17· **Λεμ. 780**, 5· **Λεμ. 781**, 12· **Λεμ. 781**, 20· **Λεμ. 782**, 10· **Λεμ. 784**, 17· <u>ὀργὴ</u>[ν] **Λεμ. 772**, 1· ὀρ<u>γὴν</u> **Λεμ. 772**, 15· [ὀργὴ]ν **Λεμ. 777**, 22· ὀργὰς **Λεμ. 779**, 10· ὀργὴ[ν] **Λεμ. 782**, 17·

ὁρκίζω: ὁρκί[σζω] **Λεμ. 774**, 18·

ὅρος: ὅρος **Πάφ. 118**, 2· **Πάφ. 154**, 2·

ὀροφή: ὀροφὴν **Ἀμμ. 6**, 4·

ὁρῶ: ὁράτω **Ἀμμ. 139,** 12·

ὅσιος: ὅσειṵ **Λεμ. 71**, 3· ὁσίων **Ἀβ. Πρ. 5**, 4·

ὁσιότητα: [ὁσ]ιότητα **Κερ. 7**, 9·

ὀστόν: ὀσστᾶ **Πάφ. 144**, 8· ὀ̣στέα̣ **Λευκ. 25**, 6· ὀστέα **Λευκ. 51,** 6·

οὐδείς: οὐδενὶ **Πάφ. 53**, 20· οὐδὶς **Πάφ. 87**, 4· **Λεμ. 89**, 4· **Λευκ. 27**, 3· **Λάρ. 128,** 2· **Λάρ. 178,** 3· ο<ὐ>δεὶ<ς> **Λεμ. 221,** 4· οὐ|δὶς **Λευκ. 71,** 2-3· οὐ|δὶς **Λάρ. 164,** 3-4· οὐδ[ὶς] **Λάρ. 94,** 3· οὐδεὶς **Λάρ. 133**, 3· οὐδ(εὶς) **Λάρ. 135,** 3· [ο]ὐδενὶ **Ἀμμ. 135,** 3·

οὐράνιος: οὐρανίων **Λεμ. 158,** 5· Οὐρανιώνων **Λευκ. 51,** 7· [ο]ὐρανίω̣ν **Ἀμμ. 136,** 3·

οὐρανός: οὐρανοῦ **Λεμ. 770**, 4· **Λεμ. 772**, 10· **Λεμ. 773**, 13· **Λεμ. 775**, 16· **Λεμ. 776**, 12· **Λεμ. 777**, 15· **Λεμ. 778**, 12· **Λεμ. 781**, 14· **Λεμ. 782**, 11· οὐρανῷ **Λεμ. 770**, 46· **Λεμ. 770**, 47· **Λεμ. 771**, 6· **Λεμ. 772**, 28· **Λεμ. 776**, 31· **Λεμ. 777**, 38· **Λεμ. 778**, 30· **Λεμ. 778**, 31· **Λεμ. 782**, 32· οὐραν[ῷ] **Λεμ. 773**, 34· **Λεμ. 779**, 34· [οὐρα]νῷ **Λεμ. 776**, 32· ο[ὐρανῷ] **Λεμ. 777**, 37·

ὀφθαλμός: ὀφθαλμοῖς **Ἀμμ. 139,** 11·

παῖς: παῖδα **Λεμ. 55**, 3· **Λάρ. 90**, 3· π̣α̣ι̣[σὶν] **Λευκ. 39**, 4· παίδων **Κερ. 9**, 14· παῖδες **Ἀμμ. 232,** 17·

πανάρετος: παναρέτοι[ς] **Κερ. 5**, 2· πανάρετος **Κερ. 9**, 8·

πανδάκρυτος: πανδάκρυτε **Λεμ. 770**, 35· **Λεμ. 773**, 24· **Λεμ. 778**, 22· **Λεμ. 782**, 22· πανδάκρυτ[ε] **Λεμ. 776**, 22· [πανδ]άκρυτε **Λεμ. 777**, 28·

πανώλη: πανώλης **Ἀμμ. 139,** 19·

πάππος: π[άππ]ον **Λεμ. 47**, 4· πάππον **Ἀμμ. 33**, 7·

παραδίδωμι: παράδοτε **Λεμ. 770**, 18· **Λεμ. 773**, 12· **Λεμ. 775**, 12· **Λεμ. 778**, 11· **Λεμ. 780**, 13· **Λεμ. 781**, 12· **Λεμ. 782**, 10· [πα]|ράδοτε **Λεμ. 776**, 10-11·

παραθήκη: παραθήκην **Λεμ. 770**, 39· **Λεμ. 776**, 25· **Λεμ. 777**, 31· **Λεμ. 780**, 31· παρ[αθήκην] **Λεμ. 772**, 22· παραθήκ[η]ν **Λεμ. 773**, 27· [παραθ]ήκην **Λεμ. 774**, 23· παραθή<κη>ν **Λεμ. 778**, 25· [παραθ]ήκην **Λεμ. 779**, 27· [παρα]θήκ[ην] **Λεμ. 782**, 25·

παράκειμαι: παρα[κεί|μεν]ον **Ἀμμ. 30**, 6-7·

παραλαμβάνω: παραλάβετε **Λεμ. 770**, 5· **Λεμ. 770**, 16· **Λεμ. 770**, 37· **Λεμ. 770**, 51· **Λεμ. 773**, 3· **Λεμ. 773**, 11· **Λεμ. 773**, 26· **Λεμ. 775**, 3· **Λεμ. 775**, 11· **Λεμ. 776**, 3· **Λεμ. 776**, 24· **Λεμ. 777**, 12· **Λεμ. 777**, 30· **Λεμ. 778**, 10· **Λεμ. 778**, 24· **Λεμ. 780**, 29· **Λεμ. 781**, 3· **Λεμ. 781**, 11· **Λεμ. 782**, 9· **Λεμ. 784**, 10· παρ[αλάβετε] **Λεμ. 772**, 21· **Λεμ. 777**, 4· παραλ[άβετε] **Λεμ. 774**, 6· παραλάβε[τε] **Λεμ. 776**, 9· **Λεμ. 778**, 34· [παραλάβετ]ε **Λεμ. 776**, 34-35· [παραλ]άβετε **Λεμ. 777**, 42· **Λεμ. 782**, 3· <u>πα</u>[ραλάβετε] **Λεμ. 779**, 3· παραλάβ[ετε] **Λεμ. 779**, 37· παραλάβ[ετε] **Λεμ. 781**, 28· **Λεμ. [**πα]ραλάβετε **Λεμ. 782**, 24· **Λεμ. 784**, 35· παρα[λάβετε] **Λεμ. 785**, 6·

παρανυμφεύω: παρ[α]|νυμφευσάντων **Λεμ. 145,** 3-4·

παρατίθημι: παρατίθομ[εν] **Λεμ. 773**, 27· παρατ[ίθομεν] **Λεμ. 774**, 23· παρατί|θομε **Λεμ. 776**, 25-26· παρα[τίθ|ομεν] **Λεμ. 777**, 31-32· παρατίθομε **Λεμ. 778**, 25· **Λεμ. 779**, 27· **Λεμ. 782**, 26· παρατίθ[ομεν] **Λεμ. 780**, 31· πα[ρατίθομε] **Λεμ. 784**, 38·

πάρειμι: π̣[άρειμι] **Πάφ. 16,** 1·

παρέρχομαι: παρελθέμεν **Λάρ. 81,** 1·

παροδείτης: παροδεῖτα **Λευκ. 51,** 2·

παρών: παρόντων **Πάφ. 14**, 4·

πᾶς: πάντας **Πάφ. 53**, 10· **Λευκ. 49**, 3· πάσας **Πάφ. 53**, 10· πάντων **Πάφ. 53**, 21· **Λεμ. 769,** 9· **Λάρ. 90,** 4· πᾶσι **Πάφ. 135**, 2· **Λάρ. 191,** 5· π[άσαις] **Πάφ. 135**, 2· πᾶσιν **Πάφ. 144**, 1· **Λευκ. 26**, 4· πασῶν **Λεμ. 770**, 44· **Λεμ. 771**, 4· **Λεμ. 773**, 31· **Λεμ. 776**, 29· **Λεμ. 780**, 36· **Λεμ. 782**, 30· π̣ασῶν **Λεμ. 772**, 26· [π]ασῶν **Λεμ. 778**, 29· πάσης **Κερ. 5**, 3· πάντα **Λάρ. 29**, 7· **Ἀμμ. 7**, (*α*) 7· **[**π]αντὸς **Ἀμμ. 4**, 8· πᾶσαν **Ἀμμ. 7**, (*α*) 4· **Ἀμμ. 240,** (*α*) 4· παντὸς **Ἀμμ. 60**, 7· π[αντὸς] **Ἀμμ. 74**, 6· πᾶν **Ἀμμ. 239,** 19· [πασ]ῶν **Ἀμμ. 110,** 36·

πατήρ: [πατρ]ὸς **Πάφ. 17,** 5· πατέρα **Πάφ. 69**, 4· **Λεμ. 42**, 6· **Λεμ. 47**, 3· **Λεμ. 807**, 11· **Λάρ. 19**, 2· **Ἀμμ. 90,** 3·

π[ατέρα] **Πάφ. 71**, 3· **Ἀμμ. 22**, 6· πατρὶ **Πάφ. 117**, 7· **Λευκ. 79,** 3· **Ἀμμ. 57**, 6· πατ[ὴρ] **Λεμ. 10**, 4· πατὴρ **Λεμ. 45**, 3· **Λεμ. 56**, 3· **Λεμ. 64**, 5· **Ἀμμ. 232,** 1· πατρὶ **Λεμ. 51**, 4· πατέρες **Λεμ. 770**, 2· πατέρων **Λεμ. 770**, 2· πατέρες **Λεμ. 773**, 1· πατέρων **Λεμ. 773**, 1· πατέρες **Λεμ. 775**, 1· **Λεμ. 781**, 1· πατέρων **Λεμ. 775**, 1· **Λεμ. 781**, 1· [πατ]έρων **Λεμ. 785**, 2· πατρὸς **Λευκ. 9**, 7· **Κερ. 7**, 11· [π]ατ[ρὶ] **Ἀμμ. 60**, 5· πατέρᾳ **Ἀμμ. 74**, 5· πατρὸ[ς] **Ἀμμ. 239,** 8·

πατρίς: [πατ]ρίδ[ι(;)] **Πάφ. 8**, 1· πάτρης **Πάφ. 16,** 3· πατρίδ' **Πάφ. 16,** 3· πατρίδος **Πάφ. 17,** 5· **Πάφ. 117**, 7· **Λεμ. 9**, 2· **Λεμ. 42**, 6· **Λεμ. 56**, 3· **Λεμ. 64**, 5· **Λάρ. 19**, 2· **Ἀμμ. 60**, 5· πατρίδα **Πάφ. 101**, 8· [πατρί]δ̣ος **Πάφ. 109**, 2· [πατρ]ίδ̣[ος] **Λεμ. 28**, 2· [πα]|τρίδος **Λεμ. 31**, 2-3· πατρίδος **Λεμ. 51**, 4· πα[τρίδ'] **Λεμ. 67**, 7· πατριδ[- -] **Λεμ. 808**, 4· πατρίδι **Κερ. 10**, 5· **Λάρ. 27**, 6· πα|τρίδα **Λάρ. 2**, 3-4· πάτρην **Λάρ. 81**, 7· [πατ]ρίδα **Ἀμμ. 28**, 3· πατ[ρίδι] **Ἀμμ. 69**, 5· πατρίδο[ς] **Ἀμμ. 232,** 1·

πάτρων: [πάτρων]α **Πάφ. 73**, 4· πατρώνισσαν **Πάφ. 95**, 4· πάτρωνι **Πάφ. 2**, 4· **Λευκ. 77,** 7· π[ά]τρωνι **Πάφ. 7**, 4· πάτρωνα **Ἀμμ. 56**, 7·

πατρῷος: πατρώους **Πάφ. 53**, 7· πατρῷον **Ἀμμ. 30**, 12·

πειθαρχῶ: πειθαρχήσειν **Πάφ. 53**, 12·

πειρῶ: πειρῶ **Λευκ. 28**, 10·

πελεκίζω: πεπελεκισμένοι **Λεμ. 774**, 17·

πέλω: πέλει **Λευκ. 26**, 1·

πένθιμος: πένθιμα **Ἀμμ. 139,** 30·

πενθῶ: πενθοῦσιν **Πάφ. 144**, 4·

πενταετηρικός: ἀγώνων πενταετηρικῶν **Πάφ. 78**, 6· [πενταετ]ηρικοὺς **Λάρ. 27**, 4·

πενταετηρίς: πενταετηρίδι **Λάρ. 7**, 5·

πένταθλον: [πέν]ταθλον **Λάρ. 27**, 2· πεντάθλους **Λάρ. 27**, 4·

πεντάκις: πεντ(άκις) **Ἀμμ. 147**, 1·

περίβολος: περίβολον **Λευκ. 39**, 3·

περίχρυσος: περιχρύσωι **Λεμ. 1**, 8·

πικρός: πικρᾶς **Ἀμμ. 121,** 4· πικρὰ **Ἀμμ. 121,** 12· **Ἀμμ. 139,** 27·

πίνω: πίοντες **Πάφ. 41**, 1·

πλωτός: πλωτὰ **Ἀμμ. 139,** 24·

πνεῦμα: πνεύ|ματα **Λεμ. 769,** 3-4·

ποικίλος: ποικίλε **Λεμ. 602,** 3·

ποιῶ: ἐποίει **Πάφ. 42**, 1· **Λάρ. 192,** 3· ποιήσατε **Λεμ. 770**, 34· **Λεμ. 772**, 19· **Λεμ. 775**, 5· **Λεμ. 776**, 4· **Λεμ. 776**, 22· **Λεμ. 777**, 27· **Λεμ. 778**, 5· **Λεμ. 779**, 22· **Λεμ. 782**, 21· **Λεμ. 784**, 23· [ποι|ή]σετε **Λεμ. 770**, 7-8· ποιήσετε **Λεμ. 773**, 5· ποιήσαιτε **Λεμ. 773**, 23· [ποιή]σατε **Λεμ. 775**, 25· ποιή[σατε] **Λεμ. 778**, 21· ποιήσ̣ατε **Λεμ. 779**, 5· ποιήσα̣[τε] **Λεμ. 781**, 25· ποιεῖ **Λεμ. 747,** 4· [ἐ]π̣ό[η]σε **Ἀμμ. 37**, 5· ποιῶν **Ἀμμ. 139,** 16· **Ἀμμ. 139,** 17· ποιεῖτε **Ἀμμ. 144,** 4· ἐποί|ησεν **Λεμ. 149,** 4-5· ἐποίησε **Λεμ. 157,** 3· ἐποιήσατο **Κερ. 1**, (*β*) 15· ἐποίουν **Ἀμμ. 167,** (*β*) 2·

πόλις: πόλεων **Πάφ. 14**, 4· **Πάφ. 71**, 5· **Πάφ. 108**, 10· **Πάφ. 117**, 15· πόλις **Πάφ. 72**, 2· **Λεμ. 35**, 2· **Λεμ. 39**, 6· **Λεμ. 51**, 4· **Λεμ. 135**, 4· **Λεμ. 137**, (*γ*) 1· **Λευκ. 31**, 7· **Λάρ. 1**, 1· **Λάρ. 3**, 1· **Λάρ. 4**, 1· **Λάρ. 12**, 1· **Λάρ. 13**, 1· **Λάρ. 14**, 1· **Λάρ. 16**, 1· **Λάρ. 18**, 1· **Λάρ. 19**, 2· **Λάρ. 20**, 1· **Ἀμμ. 13**, 1· **Ἀμμ. 19**, 1· **Ἀμμ. 20**, 1· **Ἀμμ. 48**, 3· **Ἀμμ. 56**, 7· **Ἀμμ. 235,** 6· πό|λεων **Πάφ. 152**, 12-13· πόλ̣[ιν] **Λεμ. 7**, 4· [π]ό̣λ̣ε̣[ως] **Λεμ. 11**, 4· [πόλ]ις **Λεμ. 27**, 1· [πό]λ̣ε[ως] **Λεμ. 27**, 3· [π]όλις **Λεμ. 30**, 3· πό[λεως] **Λεμ. 37**, 2· πό̣[λις] **Λεμ. 42**, 6· πόλεως **Λευκ. 39**, 5· **Κερ. 7**, 10· **Λάρ. 8**, 3· **Λάρ. 8**, 4· **Λάρ. 8**, 5· **Λάρ. 38,** 3· πόλει **Λευκ. 46**, 4· **Κερ. 6**, 6· **Ἀμμ. 94,** 1· πόλ[ις] **Λάρ. 23**, 1· π̣όλει **Ἀμμ. 4**, 4· π[όλις (;)] **Ἀμμ. 18**, 3· πόλιν **Ἀμμ. 24**, 2· πό[λις] **Ἀμμ. 126**, 1· πτόλις **Ἀμμ. 136,** 1· πόλεω[ς] **Ἀβ. Πρ. 2**, 3·

πολίτης: πολε[ι]τῶν **Λεμ. 59**, 7·

πολιτικός: πολιτικὸν **Ἀμμ. 233,** 2·

πολυάνδριος: πολυάν|δριοι **Λεμ. 770**, 30-31· πολυάνδριοι **Λεμ. 773**, 20· **Λεμ. 774**, 17· **Λεμ. 778**, 19· πολ[υ|άνδριοι] **Λεμ. 775**, 21-22· πολυανδρίου **Λεμ. 776**, 19· πολυάνδρι[οι] **Λεμ. 777**, 23· [πολυάνδρι]οι **Λεμ. 779**, 19· **[**πολυά]|νδριοι **Λεμ. 780**, 22-23· πολυ|άνδριοι **Λεμ. 781**, 21-22· πολυάν[δριοι] **Λεμ. 782**, 18·

πολυκηδεύς: πολυκηδέα **Λεμ. 770**, 4· **Λεμ. 775**, 3· **Λεμ. 777**, 3· **Λεμ. 778**, 3· **Λεμ. 780**, 3· **Λεμ. 781**, 3· [πολυκη]δέα **Λεμ. 779**, 3· [πολυκηδ]έα **Λεμ. 785**, 4·

πολύς: πλείστην **Λεμ. 142,** 4·

πολυτελῶς: [πολυτ]ελῶς **Κερ. 7**, 16·

πόρος: πόρων **Πάφ. 14**, 9·

ποτήριον: ποτήρια **Λευκ. 49**, 8·

ποῦς: ποσὶν **Ἀμμ. 139,** 10·

πρᾶγμα: πράγματι **Λεμ. 770**, 30· **Λεμ. 772**, 16· **Λεμ. 776**, 18· **Λεμ. 780**, 22· **Λεμ. 782**, 18· πράγ[ματι] **Λεμ. 773**, 19· πρ[άγματ]ι **Λεμ. 775**, 21· **[**πρά]γματι **Λεμ. 777**, 23·

π[ρ]άγματι **Λεμ. 778**, 18· πράγματ[ι] **Λεμ. 779**, 18· πρᾱ[γματι] **Λεμ. 781**, 21·

πράξιμος: πράξιμα **Ἀμμ. 139,** 22·

πρεσβευτής: [πρεσβ]ε̣υ̣τῇ **Πάφ. 6**, 2· π[ρεσβευτῆι] **Πάφ. 6**, 4· πρεσβευτὴν **Λεμ. 17**, 4· **Λεμ. 17**, 4· πρεσβ|[ευ]τ̣ρ̣ῦ̣ **Λεμ. 19**, 3-4· πρεσβευτὴ[ς] **Λεμ. 67**, 1· πρεσβευτὴς **Κερ. 1**, (*α*) 9· πρεσβευτοῦ **Κερ. 9**, 4·

πρεσβεύω: πρεσβεύ|σαντα **Λάρ. 6**, 6-7· πρεσβεύσαντα **Λάρ. 38,** 3· [πρ]εσβεύσαντα **Ἀμμ. 30**, 9·

προαίρεσις: προαίρ[εσις (;)] **Πάφ. 3**, 2·

προγράφω: προγεγραμμένον **Λεμ. 770**, 22· **Λεμ. 773**, 14· **Λεμ. 776**, 13· **Λεμ. 777**, 17· **Λεμ. 778**, 13· προγεγ[ραμ]|μένον **Λεμ. 775**, 15-16· προγεγραμμ[ένους] **Λεμ. 779**, 13· [προ|γε]γραμμένον **Λεμ. 780**, 15-16· [προ]γεγραμμένον **Λεμ. 781**, 15· προ|γεγραμμένους **Λεμ. 782**, 12-13· προ[γ]ε[γραμ-μένους] **Λεμ. 784**, 14· προ|[γεγραμμένη] **Ἀμμ. 239,** 19-20· προγεγραμ̣[μένων] **Ἀμμ. 240,** (*β*) 10·

πρόγονος: προγ[όν]ο̣υ **Λάρ. 203,** 4· προγ[ονο-] **Ἀμμ. 50**, 2·

πρόεδρος: προέδρους **Ἀμμ. 4**, 9·

προευμενής: προευμενὴς **Λευκ. 28**, 17·

προῖκα: προῖκα **Λάρ. 6**, 6· **Λάρ. 38,** 4· **Λάρ. 38,** 6· **Ἀμμ. 19**, 3· **Ἀμμ. 80**, 4·

προλείπω: προλιπών **Κερ. 3**, 4·

προνοητεύω: [προ|νοητ]εύσαντα **Ἀμμ. 70**, 2-3· [π]ρονοη-τεύσαντα **Ἀμμ. 69**, 4·

προνοητής: προνοητοῦ **Λεμ. 17**, 6· προνο|ῆτοῦ] **Ἀμμ. 235,** 7-8·

πρόνοια: προνοίᾳ **Λεμ. 73**, 4· πρ[ονοίας] **Κερ. 7**, 11·

προνοῶ: προνοηθὶς **Ἀβ. Πρ. 4**, 2·

προσέρχομαι: προσελεύσε|ται **Ἀμμ. 139,** 4-5·

προσκρίνω: [προσκε]κριμ̣[ένων] **Λεμ. 8**, 1· προσκεκριμένων **Λεμ. 51**, 5·

πρόσοδος: προσό[δου] **Πάφ. 71**, 5· π̣ροσόδων **Ἀμμ. 4**, 14· πρόσ[οδος] **Ἀμμ. 7**, (*α*) 3· πρόσοδον **Ἀμμ. 7**, (*α*) 4·

προσπαράκειμαι: προσπαρακεί̣[μενον] **Λεμ. 9**, 4·

πρόσωπον: [πρό|σ]ω̣πον **Λευκ. 76,** 8-9·

πρόπυλον: προπύλου **Λεμ. 64**, 10·

πρόσοδον: προσόδων **Λάρ. 28**, 5·

προστάτης: προστάτων **Πάφ. 82,** 6· προ|[στάτην] **Λεμ. 4**, 3-4·

προσδέχομαι: προσδέξοισθε **Ἀμμ. 139**, 34·

πρόωρος: πρ[όωρον] **Πάφ. 153**, 4·
πρυτανεῖον: πρυτανείου **Λεμ. 1**, 12·
πρῶτος: πρῶτοι **Πάφ. 41**, 1· πρώτως **Πάφ. 78**, 5· πρῶτα **Λευκ. 28**, 9· πρώτῳ **Κερ. 1**, (*β*) 15· πρῶ[τον] **Λάρ. 7**, 6· πρώ[τας] **Λάρ. 27**, 2· πρῶτον **Ἀμμ. 13**, 3·
πύλη: πύλας **Λεμ. 770**, 26· **Λεμ. 772**, 14· **Λεμ. 773**, 17· **Λεμ. 775**, 18· **Λεμ. 776**, 16· **Λεμ. 777**, 20· **Λεμ. 778**, 16· **Λεμ. 784**, 17· πύλα[ς] **Λεμ. 781**, 18· πύ[λ]ας **Λεμ. 782**, 15·
πυλών: πυλῶνος **Λεμ. 770**, 19· **Λεμ. 775**, 13· **Λεμ. 776**, 11· **Λεμ. 778**, 12· **Λεμ. 781**, 13· **Λεμ. 782**, 11· πυλῶνο[ς] **Λεμ. 773**, 12·
πωλικός: πωλικὸν **Λάρ. 27**, 3·
Ῥαββί: Ῥαββὶ **Κερ. 15**, 1·
ῥαψωδι[-]: [ῥα]ψῳδ̣ι̣ **Ἀμμ. 230,** 3·
ῥεῖθρον: Ῥείθρο[ις] **Λευκ. 28**, 10·
ῥηπίζω: ῥηπιζόμε|νος **Ἀμμ. 139,** 35-36·
ῥησίχθων: [ῥη]σίχθων **Λεμ. 770**, 21· ῥη[σι]|χθόνης **Λεμ. 770**, 31-32· ῥησίχθῳ̣ **Λεμ. 771**, 13· ῥησιχθόνης **Λεμ. 772**, 17· **Λεμ. 773**, 21· **Λεμ. 776**, 20· **Λεμ. 776**, 24· **Λεμ. 778**, 19· **Λεμ. 782**, 19· **Λεμ. 784**, 21· ῥησίχθω[ν] **Λεμ. 773**, 13· **Λεμ. 775**, 14· ῥησιχθόν[ης] **Λεμ. 775**, 22· ῥησίχθων **Λεμ. 776**, 12· **Λεμ. 777**, 16· **Λεμ. 778**, 13· ῥη[σίχθων] **Λεμ. 779**, 12· [ῥησι]|χθόνης **Λεμ. 780**, 23-24· [ῥησί]χθων **Λεμ. 781**, 14· ῥησιχθόνη[ς] **Λεμ. 781**, 23· ῥησίχ<θ>ων **Λεμ. 782**, 12· [ῥησίχθω]ν **Λεμ. 784**, 37·
ῥόδινος: ῥοδίνοις **Λάρ. 80,** 3·
Σεβαστή: Σεβ[α]στῆς **Πάφ. 7**, 3· Σεβαστὴ **Πάφ. 14**, 3· **Πάφ. 100**, 1· **Πάφ. 152**, 11· Σεβ(αστὴ) **Πάφ. 20**, 2· **Πάφ. 117**, 14· Σεβαστῆς **Πάφ. 55**, 3· **Πάφ. 80,** 4· Σεβαστή[ν] **Πάφ. 59**, 1· [Σεβαστ]ὴ **Πάφ. 71**, 4· [Σεβαστῆ]ς **Πάφ. 76**, 3· Σεβαστῆι **Πάφ. 78**, 5· [Σ]εβαστῆς **Πάφ. 79**, 4· Σεβαστή[ν] **Λεμ. 40**, 1· Σεβαστήν **Λάρ. 28**, 1· [Σε|β]αστῆς **Ἀμμ. 56**, 4-5·
σέβομαι: σεβάσεσθαι **Πάφ. 53**, 13·
σελίς: σελίδεσσιν **Λάρ. 64,** 5·
σεμνός: σεμνὴ **Λευκ. 84**, 2· σεμνὲ **Λάρ. 122,** 3· σεμνὸν **Λάρ. 166,** 1· **Λάρ. 167,** 6·
σεμνότης: [σε]μνότητος χάριν **Λάρ. 27**, 7·
σῆμα: σῆμα **Λευκ. 26**, 1·
σθεναρός: σθεναρῶν **Πάφ. 103**, 3·
σινδών: σιν|δόνι **Λάρ. 63,** 3-4·
σῖτος: σείτου **Λεμ. 17**, 3· [σί]των **Λευκ. 15**, 6·
σκηνικός: σκη[νικὸν] **Ἀμμ. 44**, 2·

σκυλεύω: σκυλεύσει **Ἀμμ. 139,** 6·
σοφός: σ[οφός] **Λευκ. 28**, 11·
σπέρνω: σσπείρας **Πάφ. 144**, 3· σπ[ε]ίρασιν **Ἀμμ. 121,** 12·
σπεύδω: σπεύσῃς **Λάρ. 64,** 1·
σπόριμος: σπόριμα **Ἀμμ. 139,** 25· **Ἀμμ. 239,** 5·
σπουδή: [σπ]ο[υ]δὴν **Κερ. 7**, 9·
στάσιμος: στάσιμον **Ἀμμ. 139,** 13·
στατιών: στατιῶνας **Ἀμμ. 9**, 5·
στενακτός: στενακτὰ **Λεμ. 772**, 11· **Λεμ. 773**, 14· **Λεμ. 775**, 15· **Λεμ. 776**, 13· στενα[κτὰ] **Λεμ. 778**, 13· [στ]ενακτὰ **Λεμ. 779**, 13· **Λεμ. 781**, 15· στεναικτὰ **Λεμ. 782**, 12· [σ]τενακτὰ **Λεμ. 784**, 14·
στεφανίτης: στεφανεῖται **Λάρ. 21**, 2·
στέφανος: στε[φάνωι] **Λεμ. 1**, 5· [στεφ]άνωι **Λεμ. 4**, 7· στεφάνοι**ς Λάρ. 63,** 2·
στεφανώνω: στ[εφανῶσαι] **Λεμ. 1**, 3· στεφανῶσαι **Λεμ. 4**, 4·
στήλη: στή[λην] **Λεμ. 1**, 9· στή[λην] **Λεμ. 3**, 7· στήλην **Λεμ. 4**, 12· στηλ[ῶν] **Λεμ. 146,** 8· ς̣[τήλη̣] **Κερ. 5**, 5·
στοά: στοὰς **Λεμ. 158,** 6· στοὰς **Λάρ. 29**, 6·
στοναχή: στοναχαῖσιν **Κερ. 3**, 6· στε|<u>ναχὰς</u> **Ἀμμ. 141,** 6-7·
στρατηγός: στρατηγόν **Πάφ. 72**, 4· [στρατ]ήγωι **15**, 5· στρατηγὸς **Ἀμμ. 139,** 3·
στρατηγῶ: στρατηγή[σ]αντος **Πάφ. 2**, 2· στρατηγοῦ[ντ]ος **Ἀμμ. 4**, 4·
συγκαθιερώνω: συνκαθιεροῦντος **Κερ. 9**, 12·
συγκλητικός: συνκλητικὸν **Πάφ. 66**, 2·
Σύγκλητος: Συ[γκλήτ]ου **Λάρ. 8**, 2·
συγχωρῶ: συνεχώρησεν **Λεμ. 64**, 13·
σῦκον: [σ]ῦκα **Ἀμμ. 1**, (*α*) 6· σῦκα **Ἀμμ. 1**, (*β*) 8·
σύμβιος: σύμβι̣[ος] **Λεμ. 43**, 5· συμβίου **Λευκ. 25**, 2·
σύμβουλος: σ̣υ̣νβούλοισι̣ **Λευκ. 28**, 7·
συμπίπτω: συμπεσο[ῦσαν] **Ἀμμ. 6**, 5·
συνθάπτω: συνταφέντων **Ἀμμ. 139,** 5·
συνθραύω: συνθραύσας **Πάφ. 27**, 3·
σύνθρονος: σύνθ̣ρονοι **Λεμ. 782**, 37·
σύντροφος: σύν|τροφος **Ἀβ. Πρ. 12**, 3-4·
σῶμα: σώμα|τα **Λευκ. 16**, 2-3· σῶμα **Λευκ. 51,** 3·
σωτήρ: σωτῆρας **Πάφ. 53**, 4· σωτῆρα **Πάφ. 80,** 5· **Κερ. 12**, 5· σ̣ω̣τ̣[ῆρος (;)] **Λεμ. 134**, 2· σωτῆρι **Ἀμμ. 57**, 6·

Ἀμμ. 60, 6· **Ἀμμ. 88,** 4· ϛ̣ω̣τ̣ῆ̣ρ[ι] **Ἀμμ. 59**, 5· **[**σω]τῆρι **Ἀμμ. 224,** 5· σω|τῆρα **Ἀμμ. 234,** 3-4·

σωτηρία: σωτηρίας **Πάφ. 61**, 5· [σ]ωτηρίας **Λευκ. 11**, 4·

σωφροσύνη: σωφροσύνης ἕνεκεν **Πάφ. 106**, 3· σωφροσύνης **Λευκ. 26**, 2· σωφροσύνην **Λάρ. 166,** 3·

σώφρων: σώφρων **Πάφ. 28**, 3·

ϛ̣ώφρω[- -]: **Λεμ. 85**, 3·

ταγή: ταγαῖ[ς] **Λεμ. 67**, 14·

τάλας: τάλας **Πάφ. 27**, 5·

ταμίας: ταμ̣[ίου] **Πάφ. 77**, 2· ταμίου **Πάφ. 82,** 8· ταμίας **Πάφ. 119**, 2· **Λάρ. 1**, 3· [ταμί]|ας **Πάφ. 143**, 2-3· ταμίᾳ **Λεμ. 19**, 2· [ταμ]|ίαι **Λευκ. 6**, 3-4· ταμ(ίου) **Λευκ. 8**, 8· ταμίαι **Κερ. 9**, 4·, ταμ̣[ίᾳ] **Ἀμμ. 54**, 2· ταμίαν **Ἀμμ. 56**, 6·

τάσσω: τεταγμένον **Λεμ. 770**, 20· **Λεμ. 772**, 10· **Λεμ. 773**, 13· **Λεμ. 776**, 12· **Λεμ. 779**, 12· **Λεμ. 784**, 13· [τ]εταγμ[έ]νον **Λεμ. 775**, 14· τεταγμένο[ν] **Λεμ. 777**, 15· [τετα]|γμένον **Λεμ. 778**, 12-13· [τεταγμ]έ[νο]ν **Λεμ. 781**, 14· τεταγμένο[ν] **Λεμ. 782**, 11·

ταφή: ταφῆς **Λεμ. 770**, 31· **Λεμ. 772**, 17· **Λεμ. 773**, 21· **Λεμ. 774**, 18· **Λεμ. 775**, 22· **Λεμ. 776**, 20· **Λεμ. 777**, 24· **Λεμ. 778**, 19· **Λεμ. 782**, 19· τα[φῆς] **Λεμ. 780**, 23· [ταφ]ῆς **Λεμ. 784**, 21· [ταφ]ῇ̣ς **Λεμ. 785**, 5·

τάφος: τάφων **Λεμ. 771**, 5· τάβων **Λεμ. 773**, 32· **Λεμ. 773**, 30· **Λεμ. 777**, 37· **Λεμ. 779**, 32· **Λεμ. 780**, 37· τάφοισι **Ἀμμ. 121,** 11· τάφον **Ἀμμ. 139,** 1·

τεῖχος: τείχη **Κερ. 6**, 1·

τέκνον: τέκνα **Πάφ. 62**, 2· τέκνον **Πάφ. 144**, 1· **Ἀμμ. 139,** 14· τέκν|ων **Λεμ. 151,** 3-4· τέκν[ου] **Λεμ. 177,** 1·

τελειώνω: [τελιώ|σ]ουσιν **Λεμ. 770**, 41-42· τελιώσουσιν **Λεμ. 773**, 30· **Λεμ. 776**, 28· **Λεμ. 778**, 27· **Λεμ. 780**, 34· **Λεμ. 782**, 28· **Λεμ. 784**, 29· [τελιώ]σουσιν **Λεμ. 777**, 34· τελι[ώσουσιν] **Λεμ. 779**, 29· [τελε]ιώσας **Κερ. 7**, 17·

τελευτῶ: τε|λευτήσας **Ἀμμ. 139,** 31-32·

τέλος: τέλος **Λευκ. 26**, 3· **Λάρ. 122,** 1·

τελῶ: [τε]|λουμένας **Λεμ. 142,** 1-2·

τέμενος: τεμένει **Λεμ. 35**, 4· τεμένι **Ἀβ. Πρ. 3**, 2·

τεσσαρακαιδεκάτη: τε[σσαρακαιδεκάτης] **Πάφ. 6**, 3·

τέταρτον: τέταρτον **Λεμ. 16**, 3·

τετράκις: τετράκις **Λάρ. 8**, 3·

τεύχω: τεύχ̣ειν̣ **Ἀβ. Πρ. 2**, 6· τεύξας **Ἀβ. Πρ. 3**, 2·
τεχνάρχης: τεχνάρχης **Ἀμμ. 108,** 2·
τέχνη: τέχναις **Λάρ. 167,** 3·
τίθημι: θε̣[ῖσ]α **Πάφ. 16,** 1· θῆκεν **Πάφ. 27**, 6· θέτε **Λάρ. 80,** 6·
τίκτω: τεκοῦ|σα **Πάφ. 144**, 3-4· ἔτεκεν **Λεμ. 785**, 8· **Λεμ. 769,** 12· ἔ{σ}τεκεν **Λεμ. 785**, 9· ἔτεκη̣ν **Λεμ. 769,** 14·
τιμή: τιμῆς χάριν **Πάφ. 6**, 8· **Λεμ. 19**, 5· **Ἀμμ. 56**, 8· **Ἀμμ. 233,** 8· **Ἀμμ. 234,** 4· τ[ιμῆς χάριν] **Πάφ. 75**, 4· τιμῆς | χάριν **Πάφ. 85,** 4-5· τ̣ιμῆς χάριν **Λεμ. 15**, 2· τιμ[ῆς] | [χάριν] **Λεμ. 36**, 6-7· τειμὴν **Λεμ. 235**, 2· τειμῆς [χάριν] **Λευκ. 5**, 6· τιμῆς | χάριν **Κερ. 2**, 5-6· τ̣ιμ̣[ῆς χάριν] **Κερ. 13**, 3· τιμῆς χ[άρι]ν **Λάρ. 11**, 6· τει[μῆς χάριν] **Λάρ. 13**, 4· τειμῆς χάριν **Λάρ. 21**, 5· **Λάρ. 24**, 3· τειμῆς χάρ[ιν] **Ἀμμ. 14**, 6· τιμ̣[ῆς χάριν] **Ἀμμ. 40**, 5· τιμῆς χάρ[ιν] **Ἀμμ. 42**, 9· τ̣ε̣ιμῆς χάριν **Ἀβ. Πρ. 2**, 2·
τιμητεύω: τιμητεύσας **Λευκ. 39**, 9· τιμητεύσαντος **Λάρ. 16**, 3· τιμητεύσα[ς] **Ἀμμ. 23**, 5·
τιμίως: τειμίῳ[ς] **Ἀβ. Πρ. 2**, 13·
τιμῶ: [τι]μ̣ώμενο[ι (;)] **Ἀμμ. 8**, (*β*) + (*γ*) 14·
τοκεύς: τοκέων **Πάφ. 27**, 2·
τόκος: τόκωι **Λεμ. 117**, 1·
τόπος: τόπωι **Λεμ. 4**, 9· τόπος **Λεμ. 790,** 2· τόπον **Ἀμμ. 139,** 7· **Ἀμμ. 139,** 32· τ[όπῳ] **Ἀβ. Πρ. 2**, 10·
τραπεζίτης: τραπεζίτην **Λεμ. 774**, 9· τραπεζίτης **Λεμ. 774**, 12· τραπεζ̣[ίτου] **Λεμ. 774**, 16· τραπε[ζίτην] **Λεμ. 774**, 22·
τρέφω: ἐθρέψατο **Λεμ. 67**, 10·
τριάδα: τριάδας **Λάρ. 27**, 2·
τριβοῦνος: τρι|βοῦνον **Πάφ. 66**, 2-3·
τριώνυμος: τριωνύμῳ **Λεμ. 770**, 41· **Λεμ. 772**, 24· **Λεμ. 773**, 29· **Λεμ. 777**, 33· **Λεμ. 778**, 27· [τριων]ύμῳ **Λεμ. 771**, 1· [τρι]ωνύμῳ **Λεμ. 779**, 29·
τρόπαιον: τρόπαιον **Πάφ. 106**, 1·
τροῦλλαι: τροῦλλαι **Ἀμμ. 5**, 6·
τροφεύς: τροφεύς **Ἀμμ. 40**, 5·
τρυφερός: τρυφερᾷ **Λάρ. 80,** 5·
τροχάδην: τροχάδην **Λευκ. 51,** 1·
τυγχάνω: ἔτυχε **Λεμ. 142,** 3· τύχοι **Λάρ. 125,** 3· **Λάρ. 125,** 6· **Λάρ. 125,** 8·
τύμβος: [τ]ύ̣[μ]β̣ῳ (;) **Πάφ. 26**, 7· τύνβε **Λεμ. 773**, 24· **Λεμ. 776**, 22· τύμβε **Λεμ. 777**, 27· **Λεμ. 778**, 22· τύ̣[ν|β]ε **Λεμ. 782**, 21-22·

τύραννος: τύραννος **Ἀμμ. 139,** 2·
Τυχαῖον: Τυχαίου **Πάφ. 101**, 5·
τύχη: τύχαι **Λεμ. 769,** 9· τύχας **Ἀμμ. 121,** 2·
ὑγεία: ὑγία **Πάφ. 112**, (*α*) 1· ὑγίας **Λεμ. 789,** 2·
ὑγιαίνω: ὑγιένω<ν> **Πάφ. 38**, 1·
ὕδωρ: ὑδᾰ[των] **Λεμ. 7**, 3· ὕδωρ **Κερ. 1**, (*α*) 11·
υἱοθεσία: [υ(ἱ)οθ]ε̣σ̣ίαν (;) **Λεμ. 323,** 3·
υἱός: υἱὸν **Πάφ. 5**, 3· **Πάφ. 61**, 2· **Πάφ. 80**, 2· **Πάφ. 81**, 2· **Πάφ. 83**, (*β*) 3· **Πάφ. 89**, 6· **Πάφ. 93**, 4· **Πάφ. 96**, 6· **Πάφ. 97**, 3· **Πάφ. 122**, 3· **Πάφ. 131**, 3· **Λεμ. 16**, 2· **Λεμ. 25**, 5· **Λεμ. 38**, 4· **Λεμ. 770**, 16· **Λεμ. 199,** 2· **Κερ. 2**, 2· **Κερ. 12**, 2· **Κερ. 13**, 1· **Λάρ. 8**, 3· **Λάρ. 10**, 2· **Λάρ. 16**, 1· **Λάρ. 38,** 2· **Ἀμμ. 40**, 3· **Ἀμμ. 48**, 2· υἱὸ̣ν **Πάφ. 4**, 7· υἱῷ̣[ι] **Πάφ. 7**, 1· υἱῶι **Πάφ. 20**, 1· **Λεμ. 144,** 2· **Κερ. 9**, 1· ὑὸν **Πάφ. 53**, 14· **Πάφ. 85,** 4· υἱῶι̣ **Πάφ. 53**, 18· ὑοῖ̣ς **Πάφ. 53**, 19· υἱοῦ **Πάφ. 59**, 3· **Πάφ. 62**, 1· **Πάφ. 81,** 4· **Πάφ. 132**, 4· **Πάφ. 134**, 3· **Κερ. 9**, 13· **Ἀμμ. 122**, 1· **Ἀμμ. 147**, 2· **Ἀμμ. 205,** 1· ὑὸν **Πάφ. 85,** 4· υἱῷ **Πάφ. 108**, 6· **Πάφ. 117**, 2· **Πάφ. 117**, 9· **Πάφ. 152**, 5· **Λευκ. 29**, 7· **Λευκ. 31**, 5· **Λευκ. 80,** 2· **Λευκ. 87,** 2· **Ἀμμ. 57**, 2· **Ἀμμ. 59**, 2· υἱ|οῦ **Πάφ. 121**, 5-6· <υ>ἱὸν **Πάφ. 129**, 6· υἱοὺς **Λεμ. 4**, 5· υἱὸς **Λεμ. 9**, 1· **Λεμ. 36**, 3· **Λεμ. 56**, 5· **Λεμ. 64**, 1· **Λάρ. 22**, 2· **Λάρ. 30**, 4· **Ἀμμ. 7**, (*β*) + (*γ*) 4· **Ἀμμ. 37**, 4· **Ἀβ. Πρ. 37**, 5· υἱ[ός] **Λεμ. 20**, 3· υ̣ἱ̣ὸ[ν] **Λεμ. 27**, 3· υἱ[όν] **Λεμ. 43**, 7· [υἱ]οὶ **Λεμ. 423,** 3· υἱὲ **Λεμ. 510,** 3· **Ἀβ. Πρ. 32**, 2· ὑειὸν **Λεμ. 747,** 4· υἱ<ῷ> **Λευκ. 29**, 1· [υἱ]όν **Λάρ. 5**, 2· υἱοὶ **Λάρ. 8**, 6· υ̣[ἱὸ]ν̣ **Ἀμμ. 39**, 2· υ[ἱ]ῷ̣ **Ἀμμ. 58**, 2· υ[ἱός] **Ἀμμ. 61**, 1· υἱ̣ὸ̣[ν] **Ἀμμ. 75**, 2· υἱῶν **Ἀμμ. 85,** 5· **Ἀμμ. 86,** 5·
υἱωνός: ὑ̣ω̣νὸ[ν] **Πάφ. 63**, 4· [υἱωνὸ]ν **Πάφ. 81,** 3· υἱωνῶι **Πάφ. 82,** 2· υἱωνὸν **Πάφ. 90**, 12· **Κερ. 12**, 2· **Κερ. 13**, 1· υἱωνῷ **Πάφ. 108**, 2· **Πάφ. 117**, 3· **Πάφ. 152**, 6· **Ἀμμ. 57**, 2· **Ἀμμ. 60**, 3· ὑ̣ω̣νὸ[ν] **Πάφ. 63**, 4· [υἱω]ν̣ῷ̣ **Λευκ. 29**, 2· [υἱω]νῷ **Ἀμμ. 59**, 3·
ὑμήλικος: ὑμήλικας **Πάφ. 144**, 6·
ὑπάγω: ὑπάγεις **Λεμ. 111**, 2·
ὑπακούω: ὑπα̣κούσεσθαι **Πάφ. 53**, 11·
ὑπάτη: ὑπάτη **Πάφ. 103**, 3·
ὑπατική: ὑπατικὴν **Πάφ. 102**, 3· ὑπα|[τικ]ήν **Λεμ. 26**, 4-5·
ὑπατικός: ὑπατι̣κ̣οῦ **Κερ. 6**, 4·
ὕπατος: ὑπάτων **Πάφ. 103**, 3· ὑπάτῳ **Πάφ. 108**, 5· **Πάφ. 117**, 7· **Λευκ. 29**, 5· ὕπατος **Λεμ. 56**, 3· **Λεμ. 64**, 4·

ὕπατον **Λάρ. 19**, 2· **Ἀμμ. 22**, 4· ὑπάτωι **Ἀμμ. 57**, 4· ὑπά[τῳ] **Ἀμμ. 60**, 5· ὑπάτ[ῳ] **Ἀμμ. 88,** 3·

ὑπερέχω: ὑ[περ|έχον] **Ἀβ. Πρ. 1**, 13-14·

ὑπερφυῆς: ὑπερφυ[εστάτοις (;)] **Ἀμμ. 144,** 3·

ὕπνος: ὕπνον **Λευκ. 12**, 2·

ὑπόγειος: ὑ[πό]|γιον **Λεμ. 770**, 43-44· ὑπόγιον **Λεμ. 776**, 29· **Λεμ. 777**, 35· **Λεμ. 778**, 28· **Λεμ. 780**, 36· [ὑπόγ]ιον **Λεμ. 779**, 31·

ὑποκισθίς: ὑ̣π̣ο̣χιστίδος **Πάφ. 37**, 1·

ὑπόσχεσις: ἐξ ὑ|ποσχέσεως **Λεμ. 30**, 3-4· ὑποσχέσεω[ς] **Λεμ. 59**, 6·

ὑποχείριος: ὑποχίριος **Λεμ. 769,** 12·

ὑποχθόνιος: ὑποχθόνιοι **Λεμ. 770**, 36· **Λεμ. 773**, 25· **Λεμ. 776**, 23· **Λεμ. 778**, 23· **Λεμ. 780**, 28· ὑπ[ο]χθόνιοι **Λεμ. 777**, 29· ὑποχθόνιο[ι] **Λεμ. 781**, 27· ὑποχθόνι[ο]ι **Λεμ. 782**, 23· ὑποχθονίους **Κερ. 3**, 3·

φαίνομαι: φανέντα **Λάρ. 167,** 5·

φέγγος: φένγος **Λευκ. 26**, 1·

φειδιακός: φειδιακὴν **Πάφ. 16,** 4·

φέρω: φέρονται **Πάφ. 27**, 2· φέροντος **Λεμ. 64**, 9· φέρεσθε **Λεμ. 785**, 5·

φεύγω: φυγεῖν **Λευκ. 26**, 4·

φθίνω: φθιμένοις **Λευκ. 51,** 8· **Λάρ. 122,** 4· **Λάρ. 166,** 4·

φθονῶ: φθονεῖ **Ἀμμ. 121**, 14·

φιάλη: φιά(λαι) **Ἀμμ. 5**, 3· φιά(λη) **Ἀμμ. 5**, 5·

φιλαγαθία: [φιλαγα]θίας χάριν **Ἀμμ. 21**, 3·

φιλανθρωπία: φι[λαν]|θρωπίας χάριν **Λεμ. 30**, 2-3·

φίλημα: [φ]ίλημ[α] **Λεμ. 85**, 2·

φιλοδοξία: [φι]|λοδοξίας **Λεμ. 142,** 6-7· φιλοδοξίας **Κερ. 7**, 13·

φιλοδοξῶ: φιλ̣οδ[οξοῦσι] **Λεμ. 1**, 11·

φιλόκαισαρ: φιλόκαισαρ **Κερ. 9**, 5· **Κερ. 9**, 12· φιλοκαίσαρος **Κερ. 9**, 11· **Κερ. 9**, 13· φιλο|καίσαρα **Ἀμμ. 233,** 1-2·

φιλόμουσος: φιλόμουσ̣[ος] **Πάφ. 103**, 2·

φιλόπατρις: φιλόπατρις **Κερ. 9**, 7· φιλόπατριν **Λάρ. 8**, 2· **Λάρ. 18**, 2· **Λάρ. 21**, 4· **Λάρ. 23**, 4· **Ἀμμ. 233,** 6·

φιλοπονία: φιλοπονίας **Λάρ. 27**, 5·

φίλος: φίλον **Πάφ. 53**, 16· **Λάρ. 167,** 2· **Ἀμμ. 30**, 12· φίλοις **Λευκ. 28,** 14· φίλε **Λευκ. 51,** 1·

φιλόσοφος: φιλόσοφο[ν] **Πάφ. 76**, 3·

φιλοστοργία: φι[λοστοργίας χάριν] **Πάφ. 69**, 4·

φιλοτιμία: φιλοτειμίας [χάριν] **Πάφ. 69**, 3· **Πάφ. 101**, 7· φιλ(οτιμεία) **Πάφ. 123**, 2· φιλοτι|[μίας] **Λευκ. 46**, 2-3· φιλοτειμίαν **Λάρ. 2**, 4·

φιλῶ: [φιλοῦσ]α **Πάφ. 143**, 3-4·

φιμός: φιμὸν **Λεμ. 785**, 14·

φιμῶ: φιμώσουσιν **Λεμ. 770**, 42· **Λεμ. 771**, 2· **Λεμ. 773**, 30· **Λεμ. 776**, 28· **Λεμ. 777**, 34· **Λεμ. 778**, 27· φιμώσατε **Λεμ. 774**, 29· φιμώσου[σιν] **Λεμ. 780**, 34· φιμώσο[υσιν] **Λεμ. 782**, 28· **Λεμ. 784**, 29· φιμώσαται **Λεμ. 769,** 13· φιμωθήτω **Λεμ. 769,** 16·

φιμωτική: φιμωτικὴν **Λεμ. 770**, 39· **Λεμ. 776**, 26· **Λεμ. 778**, 25· **Λεμ. 781**, 30· **Λεμ. 782**, 26· [φι]μωτικὴν **Λεμ. 773**, 28· [φι]μωτικ[ὴν] **Λεμ. 774**, 23· [φιμω]τικὴν **Λεμ. 777**, 32· **Λεμ. 784**, 27· φιμωτικὴ[ν] **Λεμ. 779**, 27·

φιμωτικός: φιμωτι[κοῦ] **Λεμ. 770**, 22· φιμωτικοῦ **Λεμ. 773**, 14· **Λεμ. 775**, 16· **Λεμ. 778**, 14· **Λεμ. 782**, 13· φιμω|τικοῦ **Λεμ. 776**, 13-14· φιμωτι[κοῦ] **Λεμ. 777**, 17· φιμωτ[ικοῦ] **Λεμ. 780**, 16· φιμω[τικοῦ] **Λεμ. 781**, 16· φιμωτικὸν **Λεμ. 769,** 11·

Φλαουία: Φλ(αουία) **Πάφ. 14**, 4· **Πάφ. 20**, 2· **Πάφ. 22**, 5· **Πάφ. 108**, 10· **Πάφ. 117**, 14· Φλ<α>υία **Πάφ. 71**, 4· Φλα(ουία) **Πάφ. 152**, 11·

φροντίζω: φροντ[ίζει] **Λευκ. 3**, 3·

φρονῶ: φρονή[σῃ] **Ἀμμ. 121,** 15· φρονεῖν **Ἀβ. Πρ. 3**, 5·

φύλαξ: φύλακος **Ἀμμ. 187,** 1·

φυλάσσω: [ἐφ]ύλαξε **Λεμ. 50**, 3·

φύσημα: φυσήματος **Ἀμμ. 139,** 37·

φύω: ἔφυν **Κερ. 3**, 8· **Ἀβ. Πρ. 3**, 3·

φωνή: φωνὰς **Λεμ. 770**, 37· **Λεμ. 773**, 26· **Λεμ. 777**, 30· **Λεμ. 778**, 24· **Λεμ. 782**, 24· φωνὰ[ς] **Λεμ. 776**, 24· [φων]ὰς **Λεμ. 779**, 25· φ[ωνὰς] **Λεμ. 780**, 29·

φωρῶ: φωραθέντα **Ἀμμ. 2**, 6· **Ἀμμ. 2**, 8·

φῶς: φάος **Ἀμμ. 139,** 12·

χαίρω: [χαρ]ίεντα (;) **Λεμ. 50**, 2·

χαλκός: χ[αλκοῦ] **Λευκ. 5**, 3·

χαλκοῦς: χαλκοῦν **Λεμ. 4**, 8· **Ἀβ. Πρ. 2**, 11· χαλκοῦς **Ἀβ. Πρ. 2**, 4·

χαρά: χαρά **Λευκ. 28**, 7· χαρὰν **Λευκ. 28,** 15·

χαράζω: χαράξας **Λευκ. 25**, 4·

χαρίζω: [χαρι]σθεὶς **Λεμ. 67**, 4·

χάρις: χάριτα **Πάφ. 16,** 4· χάριτα[ς] **Λεμ. 1**, 13· χάρισιν **Λάρ. 90,** 5· χάριν **Ἀμμ. 139,** 16·

χαριστήριον: χαριστήριον **Λεμ. 54**, 2·
χείρ: χερὶ **Πάφ. 16,** 1·
χθονία: χθονία **Λεμ. 770**, 35· **Λεμ. 772**, 20· **Λεμ. 773**, 24· **Λεμ. 776**, 23· **Λεμ. 777**, 28· **Λεμ. 779**, 23· **Λεμ. 769,** 1· **Λεμ. 769,** 1· **Λεμ. 769,** 3· **Λεμ. 769,** 4· **Λεμ. 769,** 5· **Λεμ. 769,** 7· **Λεμ. 769,** 8· χθονί[α] **Λεμ. 778**, 22· χθον[ία] **Λεμ. 782**, 22· χθόνιαι **Λεμ. 769,** 1· **Λεμ. 769,** 1· **Λεμ. 769,** 2· **Λεμ. 769,** 3· **Λεμ. 769,** 4· **Λεμ. 769,** 6· **Λεμ. 769,** 7· χθόν<ι>αι **Λεμ. 769,** 2·
χθόνιον: χθόνια **Λεμ. 769,** 4·
χθόνιος: χθόνιοι **Λεμ. 770**, 35· **Λεμ. 773**, 24· **Λεμ. 775**, 11· **Λεμ. 776**, 9· **Λεμ. 776**, 23· **Λεμ. 777**, 12· **Λεμ. 777**, 28· **Λεμ. 778**, 10· **Λεμ. 778**, 22· **Λεμ. 780**, 27· **Λεμ. 781**, 11· **Λεμ. 781**, 26· **Λεμ. 782**, 9· **Λεμ. 769,** 3· **Λεμ. 769,** 4· **Λεμ. 769,** 5· χ[θόν|ιε] **Λεμ. 770**, 35-36· χθονίοις **Λεμ. 770**, 40· **Λεμ. 773**, 28· **Λεμ. 776**, 26· **Λεμ. 778**, 26· **Λεμ. 779**, 28· **Λεμ. 782**, 27· χθόνιε **Λεμ. 772**, 20· **Λεμ. 773**, 24· **Λεμ. 776**, 23· **Λεμ. 777**, 28· **Λεμ. 779**, 23· **Λεμ. 782**, 22· **[**χθ]ονίου **Λεμ. 774**, 33· χ[θονίοις] **Λεμ. 777**, 32· χθό[νιε] **Λεμ. 778**, 22· χθόνε **Λεμ. 784**, 24· χθόνιον **Λεμ. 769,** 2· χθόνιο̣ι̣ **Λεμ. 769,** 6· χθονίου **Λεμ. 769,** 6·
χθών: χθόνα **Λεμ. 67**, 7· **Λεμ. 785**, 12· **Ἀμμ. 139,** 33· χθὼ[ν] **Λεμ. 770**, 14· χθὼν **Λεμ. 772**, 6· **Λεμ. 774**, 6· **Λεμ. 775**, 10· **Λεμ. 777**, 11· **Λεμ. 781**, 10· **Λεμ. 782**, 8· χθὼν **Λεμ. 773**, 10· **Λεμ. 778**, 9· [χ]θὼν **Λεμ. 776**, 8·
χιλίαρχος: χιλί|αρχον **Πάφ. 97**, 3-4· χιλίαρχον **Ἀμμ. 56**, 6·
χολῶ: [κ]εχολωμένου **Λάρ. 125,** 2· κ[ε]χ[ο]λ|ωμένης **Λάρ. 125,** 6-7· κεχολωμέ|νης **Λάρ. 125,** 7-8·
χορηγία: χο[ρηγίαν] **Λεμ. 142,** 5·
χορός: χορὸν **Λεμ. 67**, 12· χορὸς **Λευκ. 51,** 3·
χρή: [χρ]ή **Λευκ. 28**, 9·
χρήζω: χρήζω **Πάφ. 16,** 2·
χρῆμα: χρήμα̣[τα] **Ἀμμ. 1**, (*α*) 1·
χρηματίζω: ἐχρηματίσθη **Ἀμμ. 95,** 2·
χρηματισμός: χρηματισ|μὸν **Λεμ. 148,** 3-4· χρ[ημα]|τισμόν **Λευκ. 11**, 5-6·
χρῆσις: χρῆσιν **Ἀμμ. 239,** 16·
χρησμός: [χ]ρησμὸν **Λευκ. 28**, 11·
χριστός: χριστόν̣ **Λάρ. 167,** 5·
χρόνος: χρόνον **Λεμ. 769,** 13· χρόνο[- -] **Κερ. 10**, 2· χρόν[ους] **Κερ. 10**, 6· χρό[νου] **Ἀμμ. 228,** 2·

χρύσειος: [χρυσ]είοις **Ἀμμ. 30**, 6·
χρύσεος: χρυσέω[ι] **Πάφ. 27**, 1·
χρυσοπτέρυγος: χρυσοπτερύγου **Λεμ. 67**, 16·
χρυσός: χρυσῶι **Λεμ. 1**, 5· χρυσὸς **Ἀμμ. 121,** 10· χρυ[σοῦς] **Ἀβ. Πρ. 2**, 2·
χρῶμαι: χρῶ **Πάφ. 38**, 1· χρησάμενος **Κερ. 7**, 7·
χυλός: χυλός **Πάφ. 37**, 2·
χώνη: χώ[ν]ῃ **Λευκ. 25**, 6·
χώρα: χώρας **Ἀμμ. 1**, (*α*) 3·
χωρίον: χωρίου **Ἀμμ. 239,** 8· χωρ[ία] **Ἀμμ. 240,** (*β*) 12·
χῶρος: χῶ|ρον **Λευκ. 16**, 4-5·
ψηφίζω: ψηφίϲ[α]ϲ[θαι] **Πάφ. 53**, 21·
ψιλός: ψι[λ]ὸ̣ν **Κερ. 3**, 7·
ψυχή: ψυχῆς **Λευκ. 28**, 16· **Ἀμμ. 141,** 4· ψυχὴ **Λευκ. 51,** 5· ψυχὴν **Ἀμμ. 139**, 33·
ψυχρός: ψυχρὸν **Λεμ. 770**, 8· **Λεμ. 775**, 5· **Λεμ. 775**, 6· **Λεμ. 776**, 5· **Λεμ. 777**, 6· ψυχ|ρὸν **Λεμ. 770**, 8-9· ψυχρὴν **Λεμ. 772**, 2· ψυχρὸν **Λεμ. 773**, 5· ψυχ[ρ]ὸν **Λεμ. 776**, 4· [ψ]υχρὸν **Λεμ. 778**, 5· ψυ[χροὺς] **Λεμ. 779**, 5· **Λεμ. 780**, 6· [ψυχ]ροὺς **Λεμ. 780**, 6· **Λεμ. 784**, 4· ψυχ[ρὸν] **Λεμ. 781**, 6·
ὠμοθανός: ὠμοθα[ν]ὸ̣ν **Λεμ. 769,** 2·
ὠνοῦμαι: ὠνησάμην **Ἀβ. Πρ. 5**, 3·
ὥρα: ὥ̣ρα **Λάρ. 203,** 6· ὥρ(ας) **Λάρ. 203,** 9·

2. Λέξεις στὴ λατινική

abnepos: ab<n>[epote] **Πάφ. 108**, (*α*) 2· abnepote **Πάφ. 108**, (*α*) 7· **Λευκ. 29**, (*α*) 3· **Λευκ. 29**, (*α*) 4· ạḅṇẹṛ[oti] **Λεμ. 798**, 5· abnepo[te] **Λευκ. 29**, (*α*) 8·

aeternus: aeter[ni] **Λευκ. 38**, 2·

annus: [a]nno **Πάφ. 110**, 1· aṇi **Πάφ. 117**, (*α*) 12· annis **Ἀμμ. 140,** 3·

antistes: antist[item] **Ἀμμ. 12,** 8·

autor: autori **Ἀμμ. 77,** 3· **Ἀμμ. 78,** 3·

bene: bene **Ἀμμ. 140,** 6·

caerimonia: caerimoniarum **Ἀμμ. 77,** 2· **Ἀμμ. 78,** 2·

causa: monumenti | causa **Πάφ. 151**, 3-4· honoris causa **Ἀμμ. 14,** 3·

consul: co(n)s(uli) **Πάφ. 108**, (*α*) 4· **Λευκ. 29**, (*α*) 6· c(onsuli) **Πάφ. 117**, (*α*) 5·

civis: cives R(omani) **Πάφ. 15**, 2· c(ivium) R(omanorum) **Ἀμμ. 129,** 6·

civitas: civitatioum **Πάφ. 108**, (*α*) 9· **Πάφ. 117**, (*α*) 11· [ci]vitati **Λεμ. 5**, 1· civita(t)[i]ụṃ **Λεμ. 798**, 8· civitas Citiensium **Λάρ. 17**, 2·

clarus: c(larissimo) **Πάφ. 1**, 4·

cohors: coh(ors) VII Breuc[or(um)] **Ἀμμ. 129,** 5·

collega: collega **Ἀμμ. 127,** 6·

coniux: [c]oniuge **Ἀμμ. 116,** 3· coniux **Ἀμμ. 140,** 7·

cura: c(uram) **Ἀμμ. 129,** 8·

curo: cu[rante] **Πάφ. 1**, 3· curavit **Ἀμμ. 87,** 4·

decoro: [decora]ndam **Ἀμμ. 87,** 4·

deus: Deo [- -]**Ἀμμ. 99,** 1·

devoveo: d(evotus) **Ἀμμ. 77,** 8· **Ἀμμ. 78,** 7·

dextra: [dex]|tra **Λεμ. 6**, 4-5·

dies: dieb(us) X **Ἀμμ. 140,** 4·

dilabor: di[lapsas] **Ἀμμ. 12,** 6·

diocenseus: diocen(seos) **Πάφ. 15**, 3·

divus: Div<i> **Πάφ. 108**, (*α*) 1· **Πάφ. 108**, (*α*) 6· <Di>v<i> **Πάφ. 108**, (*α*) 2· Divi **Πάφ. 108**, (*α*) 2· **Πάφ. 108**, (*α*) 7· **Πάφ. 117**, (*α*) 3· **Πάφ. 117**, (*α*) 8· **Πάφ. 117**, (*α*) 9· **Λευκ. 29**, (*α*) 1· **Λευκ. 29**, (*α*) 2· **Λευκ. 29**, (*α*) 3· **Λευκ. 29**, (*α*) 7· **Λευκ. 29**, (*α*) 8· **Ἀμμ. 145,** 2· Div<i> **Πάφ. 108**, (*α*) 2· vidi **Πάφ. 108**, (*α*) 6· [Di]v[i] **Πάφ. 108**, (*α*) 6· [Di]vi **Πάφ. 117**, (*α*) 1· Di[vi] **Πάφ. 117**, (*α*) 2· [Di]ỵ[i] **Λεμ. 798**, 4· [D]ivi **Λευκ. 29**, (*α*) 8· Di[vi] **Ἀμμ. 116,** 3·

dominus: D(ominis) n(ostris) **Πάφ. 141**, 1· **Πάφ. 142**, 1· **Λευκ. 37**, 1· D(omino) n(ostro) **Λεμ. 810**, 1· **Ἀμμ. 77,** 3· **Ἀμμ. 78,** 3· D(ominorum) N(ostrorum duorum) **Λευκ. 38**, 1· Dom[ini]s no[stris] **Ἀμμ. 119,** 2·

dulcis: dul[c]issimo **Ἀμμ. 140,** 5·

eques: eq(uiti) R[om(ano) **Ἀμμ. 140,** 3·

equitas: eq(uitate) **Ἀμμ. 129,** 6·

erigo: erexit **Πάφ. 108**, (*α*) 8· **Πάφ. 117**, (*α*) 10· e[re]xit **Λευκ. 29**, (*α*) 10·

evoco: evoc(ato) **Ἀμμ. 127,** 5·

exedra: exe[dra] **Λεμ. 6**, 5·

exstruo: ex[struxit] **Λεμ. 6**, 3·

facio: fec(it) **Ἀμμ. 127,** 6· **Ἀμμ. 154,** 2· fecit **Ἀμμ. 140,** 6· **Ἀμμ. 145,** 5·

fauste: fausti **Ἀμμ. 159,** 1·

filius: ̣f[ilius] **Πάφ. 9**, 2· fil(io) **Πάφ. 108**, (*α*) 1· **Πάφ. 108**, (*α*) 5· **Λευκ. 29**, (*α*) 1· **Λευκ. 29**, (*α*) 7· f(ilio) **Πάφ. 117**, (*α*) 7· **Πάφ. 151**, 1· **Ἀμμ. 127,** 2· f(ilius) **Ἀμμ. 145,** 2·

fons: fon[te] **Λεμ. 6**, 6·

fortis: fortissimi **Λευκ. 38**, 4·

forum: [Salaminioru]m For[um] **Ἀμμ. 79,** 1·

frater: fratri **Πάφ. 108**, (*α*) 2· **Πάφ. 117**, (*α*) 2· **Λευκ. 29**, (*α*) 2· fra|tri **Ἀμμ. 127,** 6-7·

genius: genio **Ἀμμ. 129,** 1·

hic: h(ic) **Λάρ. 37**, 3·

honor: honoris causa **Ἀμμ. 14,** 3·

imperator: [i]mp(erator) **Πάφ. 9**, 1· iṃ[p(erator) **Πάφ. 9**, 3· inp(eratori) **Πάφ. 108**, (*α*) 1· imperator **Πάφ. 117**, (*α*) 6· im(perator) **Λεμ. 115**, 1· **Ἀμμ. 145,** 1· imp(eratori) **Λευκ. 29**, (*α*) 1· **Λευκ. 29**, (*α*) 5· **Λευκ. 29**, (*α*) 6· **Λευκ. 31**, (*α*) 1· **Λάρ. 17**, 1· imp(eratoris) **Λευκ. 38**, 3· [im]p̣eratores **Ἀμμ. 12,** 1·

incendium: incendi[o] **Πάφ. 1**, 1·

indulgens: [ind]ulgentiss[imis] **Ἀμμ. 118,** 1·

invictus: invictae **Ἀμμ. 116,** 6·

iuxta: iuxta **Λεμ. 6**, 7·

laetitia: laetitiae **Ἀμμ. 77,** 1· **Ἀμμ. 78,** 1·

legio: [l]ẹg. **Ἀμμ. 195,** 1 καὶ 2· leg. III. Gallicae **Ἀβ. Πρ. 17,** 2·

liberta: liberta **Ἀμμ. 14,** 3·

magnus: maximo **Πάφ. 117**, (*α*) 4· **Πάφ. 141**, 2· **Πάφ. 142**, 2· **Λευκ. 34**, 3· maximi **Πάφ. 117**, (*α*) 7· **Λεμ. 810**, 3·

Λευκ. 29, (*α*) 7·m[aximo] **Λεμ. 805**, 3· [maxi]mi **Λεμ. 806**, 3· m[aximo] **Λευκ. 36**, 1· [ma]ximo **Λευκ. 37**, 3· [ma]x(imi) **Λευκ. 38**, 3· maxim<o> **Λάρ. 207**, 3· [m]aximo **Ἀμμ. 146,** 3·

majestas: m(aiestati) **Ἀμμ. 77,** 8· **Ἀμμ. 78,** 7·

maritus: marito **Ἀμμ. 140,** 5·

mensis: me[n(sibus)] **Ἀμμ. 140,** 4·

mereo: bene merenti **Ἀμμ. 140,** 6·

metropolis: sacra | metropolis **Πάφ. 108**, (*α*) 8-9· sacra m[et](ropolis) **Πάφ. 117**, (*α*) 10· [me]tṛopolis **Πάφ. 155**, 1·

milia: milia **Πάφ. 108**, (*α*) 8· **Πάφ. 117**, (*α*) 10· **Λευκ. 29**, (*α*) 10· mi(lia passuum) **Πάφ. 141**, 8· **Πάφ. 142**, 8· **Λευκ. 37**, 8· m(ilia) **Λεμ. 805**, 8· mi(lia) **Λευκ. 32**, 8·

mons: montium **Ἀμμ. 129,** 4·

monumentum: monumenti | causa **Πάφ. 151**, 3-4· [mo]nṵmentum **Λεμ. 143**, 2·

negotior: [negot]iantur **Ἀμμ. 99,** 3·

nepos: nepoti **Πάφ. 108**, (*α*) 6· **Πάφ. 117**, (*α*) 3· **Πάφ. 117**, (*α*) 8· **Λευκ. 29**, (*α*) 2· **Ἀμμ. 87,** 1·

novus: novas **Ἀμμ. 145,** 5·

numen: n(umini) **Ἀμμ. 77,** 8· **Ἀμμ. 78,** 7·

ofellium: oḟel[lium] **Ἀμμ. 12,** 7·

omnis: omnium **Ἀμμ. 77,** 3· **Ἀμμ. 78,** 3·

Paphia: Paphiae **Πάφ. 15**, 3·

pecunia: pecunia **Λεμ. 143**, 4·

pater: ꝑ(ater) ꝑ(atriae) **Πάφ. 9**, 4· patri patriai **Πάφ. 108**, (*α*) 4· patri patriae **Πάφ. 117**, (*α*) 5· **Λευκ. 29**, (*α*) 6· p(ater) p(atriae) **Λάρ. 17**, 2·

patria: ꝑ(atriae) **Πάφ. 9**, 4· patriai **Πάφ. 108**, (*α*) 4· patriae **Πάφ. 117**, (*α*) 5· **Λεμ. 6**, 3· **Λευκ. 29**, (*α*) 6· p(atriae) **Λάρ. 17**, 2· pa[triae] **Ἀμμ. 116,** 4·

perfectus: p(erfectissimus) **Ἀμμ. 77,** 6· **Ἀμμ. 78,** 6· **Ἀμμ. 118,** 5· **Ἀμμ. 119,** 5·

pius: pientissimo **Ἀμμ. 127,** 7·

pontifex: pontif(ici) **Πάφ. 15**, 1·

potestas: tr(ibunicia) pot(estate) **Πάφ. 9**, 3· tribouniciai potestate **Πάφ. 108**, (*α*) 4· [tribouniciai] | pot(estate) **Πάφ. 108**, (*α*) 7-8· tribouniciae po(testate) **Πάφ. 117**, (*α*) 5· tribounicia p[ot](estate) **Πάφ. 117**, (*α*) 9· tr[i]b(unicia) pot(estate) **Λευκ. 29**, (*α*) 5· [tribunic]iae potestatis **Ἀμμ. 87,** 2·

praeses: praeses **Ἀμμ. 77,** 7· **Ἀμμ. 78,** 6· **Ἀμμ. 119,** 5·

praesidium: praesidi[i] **Ἀμμ. 129,** 2·

praesum: prạẹẹst **Ἀμμ. 129,** 6·
praetor: pr[aetore] **Ἀμμ. 79,** 1·
princeps: prince|ps **Ἀμμ. 155,** 1-2·
proconsul: proco(n)s(uli) **Πάφ. 15**, 2· proco(n)s(uli) **Πάφ. 108**, (*α*) 4· proco(n)s(ulem) **Πάφ. 108**, (*α*) 9· **Πάφ. 117**, (*α*) 11· p[roco(n)s(ulem)] **Λεμ. 5**, 1· pro[consul] **Λεμ. 143**, 1· proconsul **Ἀμμ. 149,** 1·
provincia: prov(inciae) C[ypri] **Πάφ. 1**, 5· provinciai **Πάφ. 108**, (*α*) 9· provinc(iae) Cypri **Πάφ. 117**, (*α*) 12· [pr]o[vinciae] **Λεμ. 798**, 10· [p]rovinciae Cypri **Λευκ. 29**, (*α*) 11· prov(inciae) Cypri **Ἀμμ. 77,** 7· prov(inciae) | Cypri **Ἀμμ. 78,** 6-7· [prov(inciae) Cy]pri **Ἀμμ. 118,** 5·
publicus: publicae **Ἀμμ. 77,** 1· **Ἀμμ. 78,** 1·
reddo: reddidit **Πάφ. 1**, 3·
sacer: sacra | metropolis **Πάφ. 108**, (*α*) 8-9· sacra m[et](ropolis) **Πάφ. 117**, (*α*) 10·
sacrum: s(acrum) **Ἀμμ. 140,** 1·
Sebasta: Sebaste **Πάφ. 108**, (*α*) 8· Seb(asta) **Πάφ. 117**, (*α*) 10·
semper: semper **Πάφ. 141**, 3· **Πάφ. 142**, 3· **Λεμ. 810**, 5· **Λευκ. 37**, 7· [sempe]r **Λεμ. 806**, 5· [se]mper **Λευκ. 33**, 7· [semp]er **Λευκ. 34**, 7· [s]emper **Λάρ. 207**, 4·
senatus: [sena]t[u]s Soliorum **Λευκ. 4**, 2·
signum: sị[gnum] **Λεμ. 143**, 2·
situs: s(ita) **Λάρ. 37**, 3·
sodalis: soda[lis - -] **Ἀμμ. 202,** 1·
spe: spe **Ἀμμ. 160,** 1·
stratum: stratum **Λεμ. 6**, 4·
thermae: thermas **Ἀμμ. 12,** 6·
trans: tr[ans] **Λεμ. 6**, 4·
tribunicia: tr(ibunicia) pot(estate) **Πάφ. 9**, 3· **Ἀμμ. 145,** 3· tribouniciai potestate **Πάφ. 108**, (*α*) 4· tribouniciae po(testate) **Πάφ. 117**, (*α*) 5· tribounicia p[ot](estate) **Πάφ. 117**, (*α*) 9· tr[i]b(unicia) pot(estate) **Λευκ. 29**, (*α*) 5· tri(bunicia) **Λευκ. 29**, (*α*) 9· [tribunic]iae potestatis **Ἀμμ. 87,** 2·
tribus: tribu **Ἀμμ. 49,** 2·
urbs: [ur]ḅi[s] **Ἀμμ. 12,** 8·
uxor: [u]xor **Ἀμμ. 14,** 3·
via: [via]s **Ἀμμ. 145,** 5·
vir: v(iro) **Πάφ. 1**, 4· vir[o] **Πάφ. 155**, 2· v(ir) **Ἀμμ. 77,** 6· **Ἀμμ. 78,** 6· **Ἀμμ. 118,** 5·
lam[- - - -]: lam[- - - -] **Ἀμμ. 112,** 1·

sac[- - -]:	sac[- - -] **Ἀμμ. 99,** 3·
[- - -]ino:	[- - -]ino **Ἀμμ. 99,** 4·
[- - -]tensinus:	[- - -]tensinus **Ἀμμ. 116,** 5·

IX. ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΑ

I. Θεοφόρα ὀνόματα

Τὰ ὀνόματα αὐτὰ[1326] εἴτε προέρχονται ἀπὸ τὸ θεωνύμιο μὲ τὴν προσθήκη ἑνὸς μορφήματος ὑποκοριστικοῦ ἢ πρόκειται γιὰ σύνθετα ὀνόματα τύπου Ἐπαφρόδιτος, τὸ ὁποῖο συγκεκομμένο καὶ μὲ κατάληξη -ᾶς δίδει τὸ ἀνθρωπωνύμιο Ἐπαφρᾶς. Ἄλλα ὀνόματα εἶναι παράγωγα τοῦ θεωνυμίου, ὅπως τὸ Ἐπαφροδισία, ποὺ προϋποθέτει τὸ παράγωγο ἀνθρωπωνύμιο Ἀφροδισία. Ἐπιπρόσθετα, θεοφόρα ὀνόματα παράγονται ἀπὸ τους τίτλους ἢ τόπους λατρείας τῶν θεῶν,[1327] ὅπως Ὀλύμπιος, Ὀλυμπιόδωρος. Στὴ ῥωμαϊκὴ ἐποχὴ βρίσκουμε ἐπίσης ὡς ἀνθρωπωνύμια τὰ θεωνύμια αὐτούσια,[1328] ὅπως λ.χ. τὸ Ἄρτεμις, Δήμητρα καὶ τὸ Διόνυσος. Μαρτυροῦνται ακόμη ὀνόματα, ἀρκετὰ συνήθη στὸν ἑλληνόφωνο χῶρο, ποὺ βασίζονται «στὴν ἁπλὴ ἰδέα τοῦ θεοῦ», ὅπως Διόδωρος, Θεογένης, Θεόδωρος, Θεόφιλος.[1329] Ἀπαντοῦν ἀκόμη ὀνόματα ποὺ προέρχονται ἀπὸ μικρότερες θεότητες, ὅπως Εἰρήνη καὶ Τύχη. Στὴν Κύπρο, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες περιοχές, ἀπαντοῦν καὶ τὰ ὀνόματα Μητρόδωρος, Μητρώ καὶ Μήτρων ποὺ προέρχονται ἀπὸ τη μητέρα τῶν θεῶν. Τὰ ὀνόματα ποὺ παράγονται ἀπὸ ἥρωες θεούς (Ἡρακλῆς, Διόσκουροι, Ἀσκληπιός), εἶναι συνήθως μορφολογικῶς πατρωνυμικὰ παρὰ μὲ τὴν αὐστηρὴ ἔννοια θεοφόρα,[1330] ὅπως Ἀσκληπιόδωρος, Διοσκουρίδης, Διόσκουρος, Ἡρακλείδης. Τὰ κυριότερα θεοφόρα ὀνόματα ποὺ μαρτυροῦνται στὴ νῆσο κατὰ τὴν περίοδο ποὺ ἐξετάζεται εἶναι Ἀθηνόδωρος, Ἀθηνόκριτος, Ἀθηνώ, Ἀπολλόδωρος, Ἀπολλόδοτος, Ἀπολλοφάνης, Ἀπολλώ, Ἀπολλωνία, Ἀπολλωνίδης, Ἀπολλώνιος, Ἀρτέμα, Ἀρτεμᾶς, Ἀρτέμη, Ἀρτεμιδώρα, Ἀρτεμίδωρος, Ἄρτεμις, Ἀρτεμισία, Ἀρτεμοῦς, Ἀρτεμώ, Ἀρτέμων, Ἀσκληπιάδης, Ἀσκληπιάς, Ἀσκληπιόδωρος, Ἀφροδᾶς, Ἀφροδισία, Ἀφροδισιανός, Ἀφροδίσιος, Ἀφροδοῦς (θ), Βάκχις, Βακχίς, Δήμητρα, Δημητρία, Δημητριανή, Δημητριανός, Δημήτριος, Δημητριοῦς, Δημητρίων, Δημητροῦς, Διογένης, Διογενίς, Διοδώρα, Διόδωρος, Διοκρέων,

1. Ὁ Mora 1994, σ. 177-185, μελετᾶ τὰ θεοφόρα ὀνόματα ποὺ ἀπαντοῦν στὸ *LGPN* I, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν σχεδὸν τὸ 20% τῶν ὀνομάτων, καὶ ἐπικεντρώνεται στὰ πιὸ δημοφιλῆ καὶ στὸν τρόπο παραγωγῆς τους.
2. Γιὰ τὰ θεοφόρα ὀνόματα βλ. Parker, *GPN* 2000, σ. 53-79.
3. Knoepfler, *GPN* 2000, σ. 81-82.
4. Parker, *GPN* 2000, σ. 59-60.
5. Βλ. Parker, ὅ.π., σ. 56.

Διόνικος, Διονύσα, Διονυσία, Διονυσιανή, Διονυσιανός, Διονύσιος, Διονυσόδωρος, Διόνυσος, Διοσκουρίδης, Διόσκουρος, Δωροθέα, Δωρόθεος, Εἰρήνη, Ἐπαφρᾶς, Ἐπαφροδισία, Ἐπαφρόδιτος, Ἑρμιανός, Ἑρμίας, Ἑρμιόνη, Ἑρμογένης, Ἑρμοδάμας, Ἑρμόδοτος, Ἑρμόλαος, Ἑρμόφαντος, Ἕρμων, Ἔρως, Ἡλιοδώρα, Ἡλιόδωρος, Ἥλιος, Ἡρακλείδης, Ἡράκλειτος, Ἡρόδοτος, Θεμισταγόρας, Θεμίστης, Θεμιστίων, Θεμιστόδημος, Θέμιστος, Θεμιστώ, Θεμίσων, Θεογένης, Θεοδότη, Θεόδωρος, Θεόπομπος, Θεόφιλος, Ἰσιᾶς, Ἰσιάς, Ἰσιδώρα, Ἰσίδωρος, Μηνόδοτος, Μητρόδωρος, Μητρώ, Μήτρων, Νέμεσος, Ὀλύμπα, Ὀλυμπᾶς, Ὀλυμπιανή, Ὀλυμπιανός, Ὀλυμπιάς, Ὀλυμπικός, Ὀλύμπιος, Ὀλυμπίων, Ὄλυμπος, Ποσειδώνιος, Τυχαία, Τυχάριον, Τύχη, Τυχική, Τυχικός, Φοιβάδα.

II. Εὐχετικὰ ὀνόματα

Ἀδάμας, Ἄλυπος, Ἀμάραντος, Ἀνίκητος, Ἀρίστανδρος, Ἀρίστιον, Ἀριστίων, Ἀριστόκριτος, Ἀριστόνικος, Ἄριστος, Ἀρίστων, Ἄσμενος, Δαμονίκη, Δάμων, Ἐλπιδήφορος, Ἐλπίδιος, Ἐπικράτης, Εὐάγγελος, Εὔανδρος, Εὐάνθιος, Εὐδαιμονία, Εὐδαίμων, Εὐέλπιστος, Εὐήμερος, Εὔκαρπος, Εὐλάλιος, Εὐμένης, Εὔμηλος, Εὔνοια, Εὐόδημος, Εὐοδία, Εὔοδος, Εὔπλους, Εὐπραξία, Εὐστόχιος, Εὐτυχᾶς, Εὐτύχης, Εὐτυχία, Εὐτυχιανή, Εὐτυχιανός, Εὐτύχιος, Εὐτυχίς, Εὔτυχος, Εὔφαμος, Εὐφαμώ, Εὐφιδία, Εὐφορίων, Εὐφράνωρ, Εὐφροσύνη, Εὐφρόσυνος, Εὐφώτιος, Εὐχαμένης, Εὐχιανός, Καλατυχία, Καλατυχιανός, Καλάτυχος, Καλημέρα, Καλλίδωρος, Καλλίκαρπος, Καλλίνικος, Καλλιόπη, Κάλλιος, Κάλλιππος, Κάλλιστος, Καλλίστρατος, Καλλιτύχη, Καλόκαιρος, Μακαρεύς, Μακάριος,[1331] Μελίτη, Μελίτων, Μυροῦς, Μύρων, Νέος, Νεόφυτος, Νέων, Νικηφόρος, Νικόδημος, Νικοκλῆς, Νικόπολις, Νίκων, Ξενοκράτης, Παγκράτης, Πάμφιλος, Πασινίκη, Πασικράτης, Πασικράτεια, Πολυχρόνιος, Πολύστρατος, Πολύκτητος, Πολύκαρπος, Πρέπων, Στασικράτης, Στασίνικος, Τέρπνη, Τιμόδωρος, Τιμόθεος, Τιμοκλῆς, Τιμοκράτης, Τιμόστρατος, Τίμων, Τρύφαινα, Τρύφερος, Τρυφοῦς, Τρύφων, Τρυφῶσα, Φανοκλῆς, Φήμη, Χαρμίων, Χάρμος, Χάροψ, Χρυσέρως, Ὡραία.

6. Bechtel, *HPN*, σ. 507.

III. Ὀνόματα σχετιζόμενα μὲ ψυχικές/ἠθικὲς ἰδιότητες

Ἄμεμπτος, Ἀμύντωρ, Ἀρέτη, Ἀρήγων, Βόηθος,[1332] Ἥδιστος, Μένανδρος, Μενεκράτεια, Μενέμαχος, Μενεσθεύς, Μενέστρατος, Ξενόφιλος,[1333] Πίστος, Πίστων,[1334] Σέμνη,[1335] Φίλα, Φιλόδημος, Φιλόδωρος, Φιλοκλῆς, Φιλοκράτης, Φιλόξενος, Φιλόστρατος, Φιλότιμος, Φίλων,[1336] Ὠφελία.[1337]

IV. Ὀνόματα ποὺ ἔχουν σχέση μὲ ἐξωτερικά/σωματικὰ χαρακτηριστικά

Γράπτη,[1338] Κρατέα, Κράτεια, Κρατέρα, Κράτερος, Κράτης, Κρατοῦς,[1339] Πόδων.

V. Παράγωγα ἀπὸ ὀνόματα ζώων

Ἐλαφεία, Λεοντῆς, Λεόντιος, Λέων.

VI. Παράγωγα ἀπὸ ὀνόματα φυτῶν

Δάφνος, Καρπίων, Κάρπος, Καρποφόρος, Μόσχος, Ῥοδοίχης, Ῥοδοκλῆς, Ῥόδων, Ῥώδων, Σπορίων.

VII. Ὀνόματα ποὺ σχετίζονται μὲ χρώματα

Γλαυκίας, Κιλλεύς, Λευκοῦς.

---

7. Bechtel, *HPN*, σ. 511-12.

8. Γιὰ τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχουν τὸ μόρφημα *φίλος* βλ. Solin, *Friendship* 2001, σ. 51-62.

9. Bechtel, *HPN*, σ. 503.

10. Bechtel, *HPN*, σ. 502.

11. Bechtel, *HPN*, σ. 510-11.

12. Bechtel, *HPN*, σ. 512.

13. Ὁ C. P. Jones, *SCI* 21, 2002, σ. 165-168, ἐπιχειρηματολογεῖ γιὰ τὸ ὅτι τὰ ὀνόματα Γράπτη/Γράπτος, ποὺ βρέθηκαν σὲ ἐπιγραφὲς καὶ παπύρους ἀπὸ τὴ ῥωμαϊκὴ περίοδο, δὲν ἔχουν καμία σχέση μὲ δερματοστιξία· συνδέει τὰ ὀνόματα αὐτὰ με τὸ γραπτός (= «painted» ἢ «sculpted»). Κατὰ συνέπεια μία γυναίκα μὲ τὸ ὄνομα *Γράπτη* εἶναι ὄμορφη ὅπως μία εἰκόνα/ζωγραφιά.

14. Τὰ ὀνόματα αὐτὰ παράγονται ἀπὸ τὸ ἐπίθετο *κρατερός*, τὸ ὁποῖο ἐκτὸς ἀπὸ τὴ σημασία τοῦ ἰσχυρός, δυνατὸς ἐνέχει καὶ τὴ σημασία τοῦ γενναῖος, σταθερός βλ. Chantraine, σ.λ. *κράτος*. Κατὰ συνέπεια μπορεῖ νὰ δηλώνει καὶ ψυχικὴ ἰδιότητα, πβ. Ξενοφ., *Ἀπομν*. 2.1.19: *δυνατοὶ γενόμενοι καὶ τοῖς σώμασι καὶ ταῖς ψυχαῖς*.

VIII. Ὀνόματα ποὺ δηλώνουν πνευματικὲς ἰδιότητες

Ἀγαθόκλεια Ἀγαθοκλῆς Ἀγαθοκλίων, Ἄδραστος, Θρασυμήδης, Θρασωνία, Μνήμων, Πραπίς, Φρονησία.

IX. Ὀνόματα ποὺ παράγονται ἀπὸ ἐπάγγελμα

Κοτυλᾶς, Τήρης.

X. Ὀνόματα ποὺ δηλώνουν εὐγενικὴ καταγωγή

Ἀρισταγόρας, Ἀριστῆς, Ἀριστόδαμος, Ἀριστοδᾶς, Ἀριστόδημος, Ἀριστόκλεια, Ἀριστοκλῆς, Ἀριστοκράτης,[1340] Δημοκράτης, Δημονίκη, Δημοσθένης.

XI. Δυναστικὰ ὀνόματα

Ἀρσινόη, Ἀρτάβατος, Πτολέμα, Πτολεμαῖος, Φιλάδελφος.

XII. Ἱστορικὰ (παραδοσιακὰ) ὀνόματα

Αἰνείας, Ἀλέξανδρος, Ζήνων, Ἡράκλειτος, Ἡρόδοτος, Ἡσίοδος, Ἰάσων, Κινύραρχος, Πεισίστρατος, Πίνδαρος, Σωκράτης, Τεῦκρος, Φίλιππος.

XII. Ὀνόματα ποὺ παράγονται ἀπὸ ἀριθμούς[1341]

Νουμήνιος,[1342] Πριμαρία, Πριμιγένεια, Πρῖμος, Πρώταρχος, Πρωτόκτητος, Πρωτοτέλης, Σεκόνδα, Σεκοῦνδος, Τερτία.

15. Ἐνδέχεται νὰ σχετίζεται καὶ μὲ τὰ πολιτικὰ φρονήματα τῆς οἰκογενείας, βλ. *LSJ*[9].
16. O. Masson, *ZPE* 119, σ. 68-72.
17. Τὸ ὄνομα αὐτὸ ἀναφέρεται στὸν νέο μῆνα, βλ. O. Masson, *ZPE* 102, 1994, σ. 167-173.

XIV. Ὀνόματα ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴ λογοτεχνία[1343]

Εὐλάλιος, Ἰλιάς, Κατάγραφος, Ῥητορικός.

XV. Ἐθνικὰ ὀνόματα[1344]

Ἀθήναιος, Ἀσπένδιος, Δάρδανος,[1345] Μακεδόνιος, Μαλλαῖος, Σελευκίων, Σέλευκος.

XVI. Λατινικὰ ὀνόματα

Αἰλία, Αἰμιλία, Αὐιανία, Αὐιάνιος, Αὐιανός, Αὐρηλία, Αὐρηλιανός, Αὐρήλιος, Βεριανή, Γαμιανός, Γεμελλῖνος, Γέμελλος, Ἰουλία, Ἰουλιανός, Ἰούλιος, Καλανδίων, Κλαυδιανός, Κλαύδιος, Κλωδία, Κλωδιάνη, Κρισπιανός, Κρισπῖνος, Κρίσπιος, Λικιννία, Λουκία, Λούκιος, Μάρκελλος, Μαρκία, Μαρκιάνα, Μαρκιανός, Μαρκίων, Μᾶρκος, Ὀκτάβιος, Πόπλιος, Ποπλία, Πριμαρία, Πριμιγένεια, Πρῖμος, Πρόκλα, Πρόκλος, Ῥουντία, Σεκόνδα, Σεκοῦνδος, Τερτία, Τιβέριος, Φαβατίων, Φίρμος, Φλαύιος, Φλῶρος, Φόλβιος.

XVII. Ἑβραϊκὰ ὀνόματα

Ἀνανίας.

XVIII. Ὀνόματα ποὺ προέρχονται ἀπὸ παρωνύμια[1346]

Ἀρέσκουσα, Βόηθος, Θάλλουσα, Θαρσάλεος, Πύγμαχος, Σίλλις.

XIX. Προσωποποιημένα ὀνόματα ἀπὸ φιλοσοφικὲς ἢ θρησκευτικὲς ἰδέες[1347]

Εἰρήνη, Ἐλπίς, Ἐξουσία, Πείθουσα, Σωτηρία, Χάρις.

---

18. W. J. Schneider, *Mnemosyne* 50, 1997, σ. 677-715.
19. Fraser, Theophoric Names and Greek κτλ. *Greek Personal Names* σ. 149-158.
20. Bechtel, *HPN*, σ. 538.
21. O. Masson, *MH* 47, 1990, σ. 129-138 (= *SEG* 40, 1678).
22. Monteagudo 1997, σ. 355-361.

Χ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΩΝ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΕ 1928

62 = **Πάφ. 15**

ΑΕ 1952

175 = **Κερ. 6**

ΑΕ 1953

164 = **Λευκ. 4**
169a = **Πάφ. 15**
169b = **Ἀμμ. 87**
169c = **Ἀμμ. 116**
170 = **Πάφ. 151**
171 = **Ἀμμ. 129**
175 = **Λεμ. 19**

ΑΕ 1966

490 = **Πάφ. 107**
491 = **Λευκ. 8**

ΑΕ 1971

465 = **Ἀμμ. 78**
466 = **Ἀμμ. 77**
467 = **Ἀμμ. 118**

ΑΕ 1972

666 = **Ἀμμ. 78**
667 = **Ἀμμ. 77**
668 = **Ἀμμ. 118**

ΑΕ 1975

822 = **Λεμ. 18**
823 = **Λεμ. 35**

824 = **Λεμ. 30**
825 = **Λεμ. 38**
826 = **Λεμ. 39**
827 = **Λεμ. 40**
828 = **Λεμ. 42**
829 = **Λεμ. 47**
830 = **Λεμ. 26**
831 = **Λεμ. 44**
832 = **Λεμ. 67**
833 = **Λεμ. 6**
834 = **Λεμ. 5**
835 = **Λεμ. 56**
836 = **Λεμ. 9**
836 bis = **Λεμ. 59**
837 = **Λεμ. 64**
838 = **Λεμ. 11**
839 = **Λεμ. 113**
840 = **Λεμ. 21**
841 = **Λεμ. 22**
842 = **Λεμ. 70**
843 = **Λεμ. 28**
844 = **Λεμ. 32**
845 = **Λεμ. 33**
846 = **Λεμ. 41**
847 = **Λεμ. 31**
848 = **Λεμ. 119**

ΑΕ 1981

855 = **Πάφ. 151**

ΑΕ 1986

692 = **Λεμ. 143**

ΑΕ 1989

736 = **Ἀμμ. 84**

ΑΕ 1991

1567 = **Πάφ. 119**
1570 = **Ἀμμ. 116**

1571 = **Ἀμμ. 84**

AE 1992

1682 = **Πάφ. 9**

AE 1994

1757 = **Ἀμμ. 116**

AE 1997

1531 = **Πάφ. 30**
1532 = **Πάφ. 1**

AE 2000

1491 = **Λάρ. 16**
1492 = **Λεμ. 147**
1493 a-b = **Λεμ. 792**
1494 = **Λεμ. 797**

AE 2003

1780 = **Πάφ. 20**

AE 2004

1545 = **Πάφ. 100**

Argoud – Roesch, *Résidencebyz*

σ. 39 = **Ἀμμ. 39**
σ. 40 = **Ἀμμ. 200**

Arnaud, *Epigraphica* 51, 1989

σ. 17 = **Πάφ. 81**

Audollent, *DefixTab*

σ. 40, ἀρ. 22 = **Λεμ. 770**
σ. 43, ἀρ. 23 = **Λεμ. 771**

σ. 44, ἀρ. 24 = **Λεμ. 772**
σ. 46, ἀρ. 25 = **Λεμ. 785**
σ. 47, ἀρ. 26 = **Λεμ. 773**
σ. 48, ἀρ. 27 = **Λεμ. 774**
σ. 50, ἀρ. 28 = **Λεμ. 775**
σ. 51-3, ἀρ. 29 = **Λεμ. 776**
σ. 54, ἀρ. 30 = **Λεμ. 777**
σ. 55, ἀρ. 31 = **Λεμ. 778**
σ. 58, ἀρ. 32 = **Λεμ. 779**
σ. 61, ἀρ. 33 = **Λεμ. 780**
σ. 63, ἀρ. 34 = **Λεμ. 781**
σ. 63, ἀρ. 35 = **Λεμ. 782**
σ. 66, ἀρ. 36 = **Λεμ. 783**
σ. 66, ἀρ. 37 = **Λεμ. 784**

Aupert, *BCH* 101, 1977

σ. 810 = **Λεμ. 152**

Aupert, *BCH* 104, 1980

σ. 237-8, ἀρ. 34 = **Λεμ. 200**
σ. 238-9, ἀρ. 35 = **Λεμ. 372**
σ. 239-40, ἀρ. 36 = **Λεμ. 283**
σ. 240, ἀρ. 37 = **Λεμ. 358**
σ. 241, ἀρ. 38 = **Λεμ. 356**
σ. 241, ἀρ. 39 = **Λεμ. 284**
σ. 241-2, ἀρ. 40 = **Λεμ. 609**
σ. 242-3, ἀρ. 41 = **Λεμ. 287**
σ. 243, ἀρ. 42 = **Λεμ. 276**
σ. 243, ἀρ. 43 = **Λεμ. 192**
σ. 243-5, ἀρ. 44 = **Λεμ. 288**
σ. 245, ἀρ. 45 = **Λεμ. 282**
σ. 245, ἀρ. 46 = **Λεμ. 277**
σ. 245, ἀρ. 47 = **Λεμ. 275**
σ. 246, ἀρ. 48 = **Λεμ. 289**
σ. 247, ἀρ. 49 = **Λεμ. 290**
σ. 247-8, ἀρ. 50 = **Λεμ. 593**
σ. 248-9, ἀρ. 52 = **Λεμ. 291**
σ. 249, ἀρ. 53 = **Λεμ. 371**
σ. 249-50, ἀρ. 54 = **Λεμ. 357**
σ. 250-1, ἀρ. 55 = **Λεμ. 610**
σ. 251-2, ἀρ. 56 = **Λεμ. 594**

σ. 252, ἀρ. 57 = **Λεμ. 359**
σ. 253-4, ἀρ. 61 = **Λεμ. 189**
σ. 254, ἀρ. 62 = **Λεμ. 201**
σ. 254, ἀρ. 62 = **Λεμ. 202**

Aupert, *BCH* 105, 1981

σ. 392 = **Λεμ. 786**

Aupert, *BCH* 106, 1982

σ. 246, ἀρ. 67 = **Λεμ. 396**
σ. 246, ἀρ. 68 = **Λεμ. 391**
σ. 246, ἀρ. 69 = **Λεμ. 187**
σ. 247, ἀρ. 70 = **Λεμ. 198**
σ. 247, ἀρ. 71 = **Λεμ. 203**
σ. 247, ἀρ. 72 = **Λεμ. 397**
σ. 247, ἀρ. 73 = **Λεμ. 738**
σ. 247, ἀρ. 73 = **Λεμ. 739**
σ. 248, ἀρ. 73 = **Λεμ. 740**
σ. 248, ἀρ. 73 = **Λεμ. 741**
σ. 248-9, ἀρ. 77 = **Λεμ. 393**
σ. 249, ἀρ. 78 = **Λεμ. 399**
σ. 249, ἀρ. 80 = **Λεμ. 387**
σ. 249-50, ἀρ. 81 = **Λεμ. 190**
σ. 250, ἀρ. 82 = **Λεμ. 367**
σ. 250, ἀρ. 83 = **Λεμ. 737**
σ. 250-1, ἀρ. 84 = **Λεμ. 185**
σ. 251, ἀρ. 85 = **Λεμ. 394**
σ. 251-2, ἀρ. 87 = **Λεμ. 386**
σ. 252, ἀρ. 88 = **Λεμ. 395**
σ. 252, ἀρ. 89 = **Λεμ. 301**
σ. 252, ἀρ. 91 = **Λεμ. 400**
σ. 253, ἀρ. 92 = **Λεμ. 617**
σ. 253, ἀρ. 93 = **Λεμ. 618**
σ. 254, ἀρ. 94 = **Λεμ. 398**
σ. 254, ἀρ. 95 = **Λεμ. 209**
σ. 255, ἀρ. 97 = **Λεμ. 221**
σ. 256-7, ἀρ. 99 = **Λεμ. 552**
σ. 256-7, ἀρ. 99 = **Λεμ. 553**
σ. 257, ἀρ. 100 = **Λεμ. 389**
σ. 257, ἀρ. 101 = **Λεμ. 390**
σ. 257-8, ἀρ. 102 = **Λεμ. 388**

σ. 258, ἀρ. 103 = **Λεμ. 392**
σ. 258, ἀρ. 104 = **Λεμ. 408**
σ. 258-9, ἀρ. 105 = **Λεμ. 747**
σ. 259, ἀρ. 106 = **Λεμ. 404**
σ. 259, ἀρ. 107 = **Λεμ. 611**
σ. 260, ἀρ. 108 = **Λεμ. 225**
σ. 260 = **Λεμ. 285**

Aupert, *Acts*

σ. 369-382 = **Λεμ. 146**

Aupert, *BCH* 115, 1991

σ. 785 = **Λεμ. 255**

Aupert, *BCH* 124, 2000

σ. 541 = **Λεμ. 792**

Aupert – Hellmann, *Amathonte* I

πίν. 28 = **Λεμ. 791**

Aupert – Leriche, *BCH* 113, 1989

σ. 888 = **Λεμ. 791**

Aupert - Leriche, *BCH* 115, 1991

σ. 772 = **Λεμ. 793**
σ. 783 = **Λεμ. 795**
σ. 783 = **Λεμ. 796**

Aupert – Leriche, *BCH* 121, 1997

σ. 802-3 = **Λεμ. 147**

Aupert – Masson, *BCH* 103, 1979

σ. 363-4, ἀρ. 2 = **Λεμ. 309**
σ. 364, ἀρ. 3 = **Λεμ. 286**
σ. 364, ἀρ. 4 = **Λεμ. 245**

σ. 366, ἀρ. 5 = **Λεμ. 416**
σ. 366, ἀρ. 6 = **Λεμ. 310**
σ. 367, ἀρ. 7 = **Λεμ. 246**
σ. 367, ἀρ. 8 = **Λεμ. 256**
σ. 367-9, ἀρ. 9 = **Λεμ. 247**
σ. 369, ἀρ. 10 = **Λεμ. 377**
σ. 369, ἀρ. 11 = **Λεμ. 248**
σ. 369-70, ἀρ. 12 = **Λεμ. 415**
σ. 370-1, ἀρ. 13 = **Λεμ. 210**
σ. 371, ἀρ. 14 = **Λεμ. 249**
σ. 371-2, ἀρ. 15 = **Λεμ. 250**
σ. 372, ἀρ. 16 = **Λεμ. 251**
σ. 374 = **Λεμ. 242**
σ. 374, ἀρ. 17 = **Λεμ. 768**
σ. 374, ἀρ. 18 = **Λεμ. 252**
σ. 374-6, ἀρ. 19 = **Λεμ. 417**
σ. 376, ἀρ. 20 = **Λεμ. 418**
σ. 376, ἀρ. 21 = **Λεμ. 278**
σ. 376-7, ἀρ. 22 = **Λεμ. 253**
σ. 377, ἀρ. 23 = **Λεμ. 254**
σ. 378, ἀρ. 24 = **Λεμ. 298**
σ. 378, ἀρ. 26 = **Λεμ. 307**
σ. 378, ἀρ. 27 = **Λεμ. 152**
σ. 384, ἀρ. 28 = **Λεμ. 414**
σ. 384-5, ἀρ. 29 = **Λεμ. 308**
σ. 385, ἀρ. 30 = **Λεμ. 608**
σ. 385-6, ἀρ. 31 = **Λεμ. 243**
σ. 386-7, ἀρ. 32 = **Λεμ. 244**

Balty, *RDAC* 1988 (2)

σ. 205-18 = **Ἀμμ. 192**

Beaudouin – Pottier, *BCH* 3, 1879

σ. 164-5 = **Κερ. 10**
σ. 166, ἀρ. 9 = **Λευκ. 75**
σ. 166-7, ἀρ. 10 = **Λευκ. 60**
σ. 167-8, ἀρ. 12 = **Λεμ. 148**
σ. 168, ἀρ. 13 = **Λεμ. 144**
σ. 169, ἀρ. 15 = **Πάφ. 84**
ἀρ. 21 = **Ἀμμ. 145-146**

σ. 173, ἀρ. 24 = **Ἀμμ. 51**
σ. 173, ἀρ. 25 = **Κερ. 20**
σ. 173, ἀρ. 27 = **Λεμ. 596**
σ. 174, ἀρ. 29 = **Λευκ. 89**
σ. 174, ἀρ. 30 = **Λευκ. 78**
σ. 174, ἀρ. 31 = **Λευκ. 73**
σ. 174, ἀρ. 32 = **Λάρ. 187**
σ. 174, ἀρ. 33 = **Λάρ. 197**
σ. 174, ἀρ. 34 = **Λάρ. 193**
σ. 174, ἀρ. 35 = **Λάρ. 198**
σ. 174, ἀρ. 36 = **Λάρ. 196**
σ. 174, ἀρ. 37 = **Λάρ. 199**
σ. 174, ἀρ. 38 = **Λάρ. 200**
σ. 174, ἀρ. 39 = **Λάρ. 195**
σ. 174, ἀρ. 40 = **Λάρ. 201**
σ. 174, ἀρ. 41 = **Λάρ. 202**
σ. 174, ἀρ. 42 = **Ἀμμ. 137**
σ. 174, ἀρ. 43 = **Λάρ. 205**
σ. 174, ἀρ. 44 = **Λεμ. 587**
σ. 174, ἀρ. 45 = **Λεμ. 588**
σ. 174, ἀρ. 46 = **Λεμ. 589**
σ. 174, ἀρ. 47 = **Λεμ. 590**
σ. 174, ἀρ. 48 = **Λεμ. 238**
σ. 175, ἀρ. 49 = **Λεμ. 279**
σ. 175, ἀρ. 50 = **Λεμ. 607**
σ. 175, ἀρ. 51 = **Λεμ. 608**
σ. 175, ἀρ. 52 = **Λεμ. 374**
σ. 175, ἀρ. 53 = **Λεμ. 375**
σ. 175, ἀρ. 54 = **Λεμ. 239**
σ. 175, ἀρ. 55 = **Λεμ. 680**
σ. 175, ἀρ. 56 = **Λεμ. 681**
σ. 175, ἀρ. 57 = **Λεμ. 707**
σ. 175, ἀρ. 58 = **Λευκ. 100**
σ. 175, ἀρ. 59 = **Λευκ. 101**
σ. 175, ἀρ. 61 = **Λευκ. 102**
σ. 175, ἀρ. 62 = **Λευκ. 103**
σ. 175, ἀρ. 63 = **Λευκ. 99**
σ. 175, ἀρ. 65 = **Λάρ. 186**
σ. 175, ἀρ. 66 = **Ἀμμ. 238**

Björck, *SCE* IV. 3, 1956

σ. 248-50 = **Λευκ. 28**

Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2. *Ἐπίγραμμα*, 1997

E24 = **Λάρ. 81**
E32 = **Πάφ. 16**
E34 = **Ἀμμ. 121**
E35 = **Ἀβ. Πρ. 3**
E36 = **Λάρ. 90**
E37 = **Λάρ. 80**
E38 = **Λάρ. 122**
E39 = **Λάρ. 166**
E40 = **Λευκ. 51**
E41 = **Κερ. 3**
E42 = **Λευκ. 26**
E43 = **Λευκ. 16**
E44 = **Λευκ. 25**
E46 = **Πάφ. 103**
E48 = **Πάφ. 27**
E49 = **Πάφ. 144**
E50 = **Λάρ. 167**
E51 = **Λεμ. 35**
E65 = **Λεμ. 50**
E66 = **Πάφ. 153**
E67 = **Ἀμμ. 71**
E68 = **Ἀμμ. 136**
E71 = **Λευκ. 28**

Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 3. *Πεζογραφία*

E8 = **Ἀμμ. 139**
E9 = **Ἀμμ. 141**

Bowersock, *Tituli* 5

σ. 669-670 = **Κερ. 6**

Briscoe, *ZPE* 95, 1993

σ. 249-50 = **Πάφ. 81**

Burkhalter, *BCH* 111, 1987

σ. 357 = **Λεμ. 787**
σ. 357 = **Λεμ. 788**

Calvet, *Timbres amphoriques*

σ. 56, ἀρ. 111 = **Ἀμμ. 154**
σ. 56, ἀρ. 112 = **Ἀμμ. 157**
σ. 77-8, ἀρ. 163 = **Ἀμμ. 177**
σ. 78, ἀρ. 163 = **Ἀμμ. 178**
σ. 79, ἀρ. 164 = **Ἀμμ. 179**
σ. 79, ἀρ. 165 = **Ἀμμ. 180**
σ. 80, ἀρ. 166 = **Ἀμμ. 181**
σ. 80, ἀρ. 167 = **Ἀμμ. 182**
σ. 80, ἀρ. 168 = **Ἀμμ. 183**
σ. 81, ἀρ. 169 = **Ἀμμ. 184**
σ. 81, ἀρ. 170 = **Ἀμμ. 170**
σ. 83, ἀρ. 172 = **Ἀμμ. 172**
σ. 83, ἀρ. 173 = **Ἀμμ. 166**
σ. 84, ἀρ. 174 = **Ἀμμ. 168**
σ. 84, ἀρ. 175 = **Ἀμμ. 169**
σ. 85, ἀρ. 176 = **Ἀμμ. 162**

Cayla, *CCEC* 27, 1997

σ. 71-7 = **Πάφ. 1**

Cayla, *CCEC* 31, 2001

σ. 69-81 = **Πάφ. 53**

Cayla, εἰς *L'hellénisme d'époque romaine*, 2004

σ. 233-236 = **Πάφ. 100**
σ. 242= **Πάφ. 4**
σ. 243= **Πάφ. 89**
σ. 243= **Πάφ. 90**
σ. 243= **Πάφ. 93**

Cesnola, *Cyprus*

σ. 343 = **Λεμ. 63**

σ. 414, ἀρ. 3 = **Πάφ. 132**
σ. 414, ἀρ. 4 = **Πάφ. 131**
σ. 416, ἀρ. 8 = **Πάφ. 134**
σ. 417, ἀρ. 11 = **Λευκ. 49**
σ. 419-20, ἀρ. 15 = **Κερ. 9**
σ. 422, ἀρ. 20 = **Λάρ. 191**
σ. 424-5, ἀρ. 29 = **Λευκ. 39**
σ. 427-8, ἀρ. 33 = **Λεμ. 17**
σ. 429-30, ἀρ. 37 = **Λάρ. 36**
σ. 430 = **Λάρ. 32**
σ. 430, ἀρ. 39 = **Λάρ. 166**
σ. 430-1, ἀρ. 40 = **Λάρ. 122**
σ. 431, ἀρ. 41 = **Λάρ. 37**
σ. 431-32, ἀρ. 44 = **Λάρ. 27**
σ. 432, ἀρ. 45 = **Λάρ. 167**
σ. 433, ἀρ. 47 = **Λάρ. 146**
σ. 433, ἀρ. 48 = **Λάρ. ???**
σ. 433, ἀρ. 49 = **Λάρ. 127**
σ. 433, ἀρ. 50 = **Λάρ. 128**
σ. 433, ἀρ. 51 = **Λάρ. 168**
σ. 433, ἀρ. 52 = **Λάρ. 129**
σ. 433, ἀρ. 53 = **Λάρ. 130**
σ. 433, ἀρ. 55 = **Λάρ. 39**
σ. 433, ἀρ. 56 = **Λάρ. 131**
σ. 433, ἀρ. 57 = **Λάρ. 85**
σ. 433, ἀρ. 58 = **Λάρ. 84**
σ. 433, ἀρ. 59 = **Λάρ. 82**
σ. 433, ἀρ. 60 = **Λάρ. 132**
σ. 433, ἀρ. 61 = **Λάρ. 133**
σ. 433, ἀρ. 62 = **Λάρ. 135**
σ. 433, ἀρ. 63 = **Λάρ. 136**
σ. 434, ἀρ. 64 = **Λάρ. 116**
σ. 434, ἀρ. 65 = **Λάρ. 137**
σ. 434, ἀρ. 66 = **Λάρ. 138**
σ. 434, ἀρ. 67 = **Λάρ. 139**
σ. 434, ἀρ. 68 = **Λάρ. 72**
σ. 434, ἀρ. 69 = **Λάρ. 140**
σ. 434, ἀρ. 70 = **Λάρ. 141**
σ. 434, ἀρ. 71 = **Λάρ. 142**
σ. 434, ἀρ. 72 = **Λάρ. 143**
σ. 434, ἀρ. 73 = **Λάρ. 144**
σ. 434, ἀρ. 74 = **Λάρ. 145**
σ. 434, ἀρ. 75 = **Λάρ. 84**

σ. 434, ἀρ. 76 = **Λάρ. 147**
σ. 434, ἀρ. 77 = **Λάρ. 148**
σ. 434, ἀρ. 78 = **Λάρ. 149**
σ. 434, ἀρ. 79 = **Λάρ. 126**
σ. 434, ἀρ. 80 = **Λάρ. 150**
σ. 434, ἀρ. 81 = **Λάρ. 68**
σ. 434, ἀρ. 82 = **Λάρ. 151**
σ. 434, ἀρ. 83 = **Λάρ. 152**
σ. 434, ἀρ. 84 = **Λάρ. 86**
σ. 434, ἀρ. 85 = **Λάρ. 170**
σ. 435, ἀρ. 86 = **Λάρ. 153**
σ. 435, ἀρ. 87 = **Λάρ. 154**
σ. 435, ἀρ. 88 = **Λάρ. 171**
σ. 435, ἀρ. 89 = **Λάρ. 155**
σ. 435, ἀρ. 90 = **Λάρ. 156**
σ. 435, ἀρ. 91 = **Λάρ. 157**
σ. 435, ἀρ. 92 = **Λάρ. 87**
σ. 435, ἀρ. 93 = **Λάρ. 69**
σ. 435, ἀρ. 94 = **Λάρ. 70**
σ. 435, ἀρ. 95 = **Λάρ. 40**
σ. 435, ἀρ. 96 = **Λάρ. 89**
σ. 435, ἀρ. 97 = **Λάρ. 169**
σ. 435, ἀρ. 98 = **Λάρ. 158**
σ. 436, ἀρ. 100 = **Λευκ. 69**
σ. 436, ἀρ. 101 = **Λευκ. 71**
σ. 436, ἀρ. 102 = **Λευκ. 64**
σ. 436, ἀρ. 103 = **Λευκ. 70**
σ. 436, ἀρ. 104 = **Λευκ. 65**
σ. 436, ἀρ. 105 = **Λευκ. 74**
σ. 439, ἀρ. 33 = **Λεμ. 118**

Cesnola, *Salaminia*², 1884

σ. 96-7 = **Λάρ. 34**
σ. 97 = **Ἀμμ. 134**
σ. 98 = **Ἀμμ. 132**
σ. 98 = **Ἀμμ. 133**
σ. 98-9 = **Ἀμμ. 131**
σ. 105 = **Ἀμμ. 52**
σ. 108 = **Ἀμμ. 149**
σ. 148, ἀρ. 35= **Ἀμμ. 153**
σ. 151, ἀρ. 39 = **Ἀμμ. 150**
σ. 173 = **Ἀμμ. 190**

σ. 244-5 = **Ἀμμ. 163**
σ. 256, ἀρ. 10 = **Ἀμμ. 158**

Cesnola, *Atlas*

2, CXLII, 1058 = **Λεμ. 118**
2, CXLIII, 1065 = **Λεμ. 63**
3, πίν. CXLI, 5 = **Λεμ. 118**
3, πίν. CXLII, 3 = **Λεμ. 17**
3, πίν. CXLIII, 1 = **Λεμ. 164**
3, pl. CXLIII, 2 = **Λεμ. 163**
3, πίν. CXLVII, 3 = **Λάρ. 84**
3, πίν. CXLIV, 1 = **Λευκ. 49**
3: πίν. CXLIV, 2 = **Λάρ. 191**
3, πίν. CXLV, 1 = **Λάρ. 167**
3, πίν. CXLVI, 2 = **Πάφ. 132**
3, πίν. CXLVI, 3 = **Πάφ. 134**
3, πίν. CXLVIII, 1 = **Λάρ. 122**
3, πίν. CXLVIII, 2 = **Λάρ. 27**
3, πίν. CXLIX, 2 = **Λάρ. 37**
3, πίν. CL, ἀρ. 5 = **Ἀβ. Πρ. 46**
3, πίν. CL, Suppl. 1 = **Λεμ. 63**
Suppl., ἀρ. 4 = **Λευκ. 71**
Suppl., ἀρ. 16 = **Λάρ. 166**
Suppl., ἀρ. 17 = **Λάρ. 79**
Suppl., ἀρ. 19 = **Λευκ. 14**
Suppl., ἀρ. 20 = **Λευκ. 74**
Suppl., ἀρ. 21 = **Λάρ. 142**
Suppl., ἀρ. 22 = **Λάρ. 170**
Suppl., ἀρ. 23 = **Λάρ. 156**
Suppl., ἀρ. 24 = **Λάρ. 129**
Suppl., ἀρ. 25 = **Λάρ. 137**
Suppl., ἀρ. 26 = **Λάρ. 78**
Suppl., ἀρ. 29 = **Λάρ. 77**
Suppl., ἀρ. 30 = **Λάρ. 127**
Suppl., ἀρ. 31 = **Λάρ. 151**
Suppl., ἀρ. 32 = **Λάρ. 169**
Suppl., ἀρ. 33 = **Λάρ. 152**
Suppl., ἀρ. 34 = **Λάρ. 124**
Suppl., ἀρ. 35 = **Λάρ. 126**
Suppl., ἀρ. 36 = **Λάρ. 69**
Suppl., ἀρ. 37 = **Λάρ. 158**
Suppl., ἀρ. 38 = **Λάρ. 91**

Suppl., ἀρ. 39 = **Λάρ. 144**
Suppl., ἀρ. 40 = **Λάρ. 133**
Suppl., ἀρ. 41 = **Λάρ. 149**
Suppl., ἀρ. 42 = **Λάρ. 153**
Suppl., ἀρ. 43 = **Λάρ. 171**
Suppl., ἀρ. 44 = **Λάρ. 89**
Suppl., ἀρ. 46 = **Λευκ. 70**
Suppl., ἀρ. 48 = **Λάρ. 84**
Suppl., ἀρ. 48 = **Λάρ. 82**
Suppl., ἀρ. 49 = **Ἀβ. Πρ. 24**
Suppl., ἀρ. 50 = **Ἀβ. Πρ. 25**
Suppl., ἀρ. 51 = **Ἀβ. Πρ. 26**
Suppl., ἀρ. 52 = **Ἀβ. Πρ. 27**
Suppl., ἀρ. 54 = **Λευκ. 61**
Suppl., ἀρ. 55 = **Ἀβ. Πρ. 28**
Suppl., ἀρ. 56 = **Ἀβ. Πρ. 29**
Suppl., ἀρ. 52 = **Λευκ. 64**

Chapouthier, *REA* 44, 1942

σ. 329 = **Λευκ. 28**

Chavane, *petits objets*

σ. 29, ἀρ. 78 = **Ἀμμ. 162**
σ. 44, ἀρ. 125 = **Ἀμμ. 186**
σ. 129, ἀρ. 394 = **Ἀμμ. 124**

Christol, *Chiron* 16, 1986

σ. 1-5 = **Λευκ. 1**
σ. 6-14 = **Πάφ. 2**

CIG II

2626 = **Λάρ. 14**
2628 = **Πάφ. 54**
2629 = **Πάφ. 55**
2630 = **Ἀμμ. 85**
2630 = **Ἀμμ. 86**
2631 = **Λάρ. 12**
2632 = **Λεμ. 51**

2633 = **Λάρ. 9**
2634 = **Ἀμμ. 48**
2636 = **Λάρ. 20**
2637 = **Πάφ. 90**
2638 = **Ἀμμ. 56**
2639 = **Ἀμμ. 69**
2641 = **Λάρ. 29**
2644 = **Λεμ. 791**
2645 = **Λάρ. 30**
2646 = **Κερ. 17**
2647 = **Λευκ. 51**
2648 = **Λεμ. 206**
2649 = **Λεμ. 207**
2650 = **Ἀβ. Πρ. 18**
2652 = **Λεμ. 208**

CIL 3

215 = **Ἀμμ. 129**
216 = **Λάρ. 17**
217 = **Ἀβ. Πρ. 17**
218 = **Πάφ. 117**
219 = **Λεμ. 807**
219 = **Λεμ. 808**
219 = **Λεμ. 809**
219 = **Λεμ. 810**
6054 = **Ἀμμ. 99**
6731 = **Λάρ. 37**
6732 = **Ἀμμ. 145**
6732 = **Ἀμμ. 146**
12102 = **Πάφ. 88**
12104 = **Ἀμμ. 87**
12105 = **Ἀμμ. 116**
12106 = **Ἀμμ. 79**
12107 = **Ἀμμ. 202**
12108 = **Ἀμμ. 203**
12109 = **Ἀμμ. 127**
12110 = **Ἀμμ. 14**
12111 = **Κερ. 4**
12112 = **Λευκ. 35**
12114 = **Ἀμμ. 159**
12115 = **Ἀμμ. 160**

Coldstream, *RDAC* 1975

σ. 145-6 Ε = **Λεμ. 80**

Colonna - Ceccaldi, *RA* 28, 1874

σ. 69-70 = **Πάφ. 132**
σ. 80, ἀρ. 2 = **Λάρ. 129**
σ. 81, ἀρ. 24 = **Λάρ. 89**
σ. 82, ἀρ. 6 = **Λάρ. 128**
σ. 82, ἀρ. 7 = **Λάρ. 164**
σ. 83, ἀρ. 8 = **Λάρ. 178**
σ. 83, ἀρ. 9 = **Λάρ. 124**
σ. 83, ἀρ. 11 = **Λάρ. 169**
σ. 84, ἀρ. 12 = **Λάρ. 168**
σ. 84, ἀρ. 13 = **Λάρ. 165**
σ. 84, ἀρ. 14 = **Λάρ. 146**
σ. 84, ἀρ. 16 = **Λάρ. 55**
σ. 85, ἀρ. 17 = **Λάρ. 163**
σ. 86, ἀρ. 1 = **Λάρ. 36**
σ. 87-8 = **Πάφ. 131**
σ. 88, ἀρ. 4 = **Πάφ. 134**
σ. 89, ἀρ. 4 = **Λάρ. 191**
σ. 92-3 = **Ἀμμ. 167**
σ. 94 = **Πάφ. 134**

Colonna - Ceccaldi, *RA* 29, 1875

σ. 95, ἀρ. 1 = **Λάρ. 142**
σ. 95, ἀρ. 2 = **Λάρ. 143**
σ. 95, ἀρ. 3 = **Λάρ. 144**
σ. 95, ἀρ. 4 = **Λάρ. 145**
σ. 95, ἀρ. 5 = **Λάρ. 82**
σ. 95, ἀρ. 6 = **Λάρ. 147**
σ. 95, ἀρ. 8 = **Λάρ. 149**
σ. 95, ἀρ. 9 = **Λάρ. 126**
σ. 95, ἀρ. 10 = **Λάρ. 150**
σ. 95, ἀρ. 11 = **Λάρ. 68**
σ. 95, ἀρ. 12 = **Λάρ. 151**
σ. 96, ἀρ. 13 = **Λάρ. 84**
σ. 96, ἀρ. 14 = **Λάρ. 83**
σ. 96, ἀρ. 15 = **Λάρ. 132**
σ. 96, ἀρ. 16 = **Λάρ. 133**

σ. 96, ἀρ. 17 = **Λάρ. 135**
σ. 96, ἀρ. 18 = **Λάρ. 116**
σ. 96, ἀρ. 19 = **Λάρ. 152**
σ. 96, ἀρ. 20 = **Λάρ. 154**
σ. 96, ἀρ. 22 = **Λάρ. 86**
σ. 96, ἀρ. 23 = **Λάρ. 171**
σ. 96, ἀρ. 24 = **Λάρ. 87**
σ. 96, ἀρ. 25 = **Λάρ. 170**
σ. 96, ἀρ. 26 = **Λάρ. 155**
σ. 96, ἀρ. 27 = **Λάρ. 69**
σ. 96, ἀρ. 28 = **Λάρ. 153**
σ. 96, ἀρ. 29 = **Λάρ. 156**
σ. 96, ἀρ. 30 = **Λάρ. 70**
σ. 97, ἀρ. 31 = **Λάρ. 138**
σ. 97, ἀρ. 32 = **Λάρ. 137**
σ. 97, ἀρ. 34 = **Λάρ. 139**
σ. 97, ἀρ. 35 = **Λάρ. 72**
σ. 97, ἀρ. 36 = **Λάρ. 140**
σ. 97, ἀρ. 37 = **Λάρ. 141**
σ. 97-8, ἀρ. 3 = **Λάρ. 166**
σ. 98, ἀρ. 4 = **Λάρ. 122**
σ. 98, ἀρ. 5 = **Λάρ. 37**

Colonna-Ceccaldi, 1882

σ. 204, ἀρ. 13 = **Λάρ. 84**
σ. 204, ἀρ. 17 = **Λάρ. 135**
σ. 205, ἀρ. 36 = **Λάρ. 140**

Corbier, *MEFRA* 103

σ. 674-687 = **Πάφ. 81**
σ. 680 = **Ἀμμ. 84**
σ. 680 = **Ἀμμ. 87**
σ. 687-709 = **Ἀμμ. 116**

Dain, *IGrML*

σ. 83, ἀρ. 71 = **Λάρ. 181**

Daszewski, *Nea Paphos* II, 1977

σ. 104-5 = **Πάφ. 43**

Daszewski, *RDAC* 1984

σ. 304 κέ = **Πάφ. 44**

Daux, *REG* 98, 1985

σ. 399-401 = **Λεμ. 278**

Deckers, *RQA* 81, 1986

σ. 145-172 = **Πάφ. 44**

Demougin, *ZPE* 21, 1976

σ. 135-45 = **Ἀμμ. 62**

Devreker, *Epigraphica* 38, 1976

180 = **Πάφ. 6**

Diederichs, *Céramiques*

σ. 36, ἀρ. 113 = **Ἀμμ. 187**
σ. 48, ἀρ. 174 = **Ἀμμ. 185**

Dozon, *RA* 41, 1881

σ. 124 = **Λάρ. 90**

Eck, *ZPE* 25, 1977

σ. 227-31 = **Ἀμμ. 62**

Eck, *ZPE* 95, 1993

σ. 251-60 = **Πάφ. 81**

Feissel, *CCEC* 31, 2001

σ. 196-199 = **Ἀμμ. 7**
σ. 189-196 = **Ἀμμ. 110**

Fraser, *RDAC* 1984

σ. 278-9 = **Πάφ. 103**

Giudice κ.ἄ., *RDAC* 1993

σ. 304, ἀρ. Β 58 = **Πάφ. 34**

Guarducci, *RFIC* 20, 1942

σ. 131-5 = **Πάφ. 103**

Harrison, *Kanon* 1988

σ. 101-3 = **Πάφ. 16**

Hermary, RDAC 1988 (2)

σ. 101-109 = **Λεμ. 146**

Hermary, *Sculptures*

σ. 452, ἀρ. 935 = **Λάρ. 183**
σ. 454, ἀρ. 940 = **Λάρ. 184**
σ. 454, ἀρ. 941 = **Λάρ. 182**
σ. 454, ἀρ. 942 = **Λάρ. 181**

Hermary – Schmid, *BCH* 113, 1989

σ. 858 = **Λεμ. 790**

Hogarth, *Devia Cypria* 1889

σ. 8-9, ἀρ. 1 = **Πάφ. 2**
σ. 63, ἀρ. 15 = **Ἀμμ. 32**
σ. 107, ἀρ. 23 = **Λάρ. 62**
σ. 107, ἀρ. 24 = **Λάρ. 177**
σ. 107, ἀρ. 25 = **Λάρ. 76**
σ. 109, ἀρ. 28 = **Λάρ. 7**
σ. 110, ἀρ. 33 = **Ἀμμ. 51**
σ. 112, ἀρ. 34 = **Κερ. 4**
σ. 113-4, ἀρ. 35 = **Λευκ. 6**

σ. 1134, ἀρ. 36 = **Λευκ. 39**

Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888

σ. 227, ἀρ. 6 = **Πάφ. 80**
σ. 227-8, ἀρ. 7 = **Πάφ. 79**
σ. 228, ἀρ. 10 = **Πάφ. 94**
σ. 233, ἀρ. 22 = **Πάφ. 70**
σ. 234, ἀρ. 25 = **Πάφ. 99**
σ. 237, ἀρ. 40 = **Πάφ. 101**
σ. 237, ἀρ. 41 = **Πάφ. 89**
σ. 237, ἀρ. 42 = **Πάφ. 85**
σ. 240, ἀρ. 49 = **Πάφ. 73**
σ. 240, ἀρ. 52 = **Πάφ. 88**
σ. 241, ἀρ. 56 = **Πάφ. 66**
σ. 242, ἀρ. 61 = **Πάφ. 74**
σ. 242, ἀρ. 63 = **Πάφ. 75**
σ. 243, ἀρ. 66 = **Πάφ. 68**
σ. 243, ἀρ. 68 = **Πάφ. 72**
σ. 243, ἀρ. 69 = **Πάφ. 59**
σ. 245, ἀρ. 77 (a) = **Πάφ. 98**
σ. 245, ἀρ. 79 = **Πάφ. 64**
σ. 245, ἀρ. 84 = **Πάφ. 95**
σ. 246, ἀρ. 86 = **Πάφ. 103**
σ. 246, ἀρ. 88 = **Πάφ. 96**
σ. 247, ἀρ. 90 = **Πάφ. 97**
σ. 247, ἀρ. 91 = **Πάφ. 56**
σ. 248, ἀρ. 97 = **Πάφ. 105**
σ. 249, ἀρ. 101 = **Πάφ. 69**
σ. 249, ἀρ. 104 (*a*) = **Πάφ. 104**
σ. 250, ἀρ. 104 (*b*) = **Πάφ. 77**
σ. 250, ἀρ. 106 = **Πάφ. 62**
σ. 251, ἀρ. 107 (*b*) = **Πάφ. 81**
σ. 252, ἀρ. 111 = **Πάφ. 71**
σ. 253, ἀρ. 113 = **Πάφ. 102**
σ. 253, ἀρ. 115 = **Πάφ. 86**
σ. 253, ἀρ. 115 = **Πάφ. 87**
σ. 253, ἀρ. 116 = **Πάφ. 57**
σ. 254, ἀρ. 119 = **Πάφ. 93**
σ. 259, ἀρ. 3 = **Πάφ. 83**
σ. 260, ἀρ. 1 = **Πάφ. 119**
σ. 260, ἀρ. 14 = **Πάφ. 100**
σ. 261, ἀρ. 2 = **Πάφ. 124**

σ. 261, ἀρ. 5 = **Πάφ. 125**
σ. 261, ἀρ. 6 = **Πάφ. 130**
σ. 261, ἀρ. 7 = **Πάφ. 126**
σ. 262, ἀρ. 8 = **Πάφ. 127**
σ. 262, ἀρ. 9 = **Πάφ. 128**
σ. 262, ἀρ. 10 = **Πάφ. 129**
σ. 262, ἀρ. 11 = **Πάφ. 123**
σ. 262, ἀρ. 13 = **Πάφ. 133**

IGR 3

929 = **Λευκ. 6**
930 = **Λευκ. 39**
931 = **Λεμ. 158**
932 = **Κερ. 8**
933 = **Κερ. 9**
934 = **Κερ. 12**
935 = **Λευκ. 49**
936 = **Κερ. 4**
937 = **Πάφ. 22**
938 = **Πάφ. 54**
939 = **Πάφ. 55**
940 = **Πάφ. 59**
941 = **Πάφ. 80**
942 = **Πάφ. 79**
943 = **Πάφ. 57**
944 = **Πάφ. 81**
946 = **Πάφ. 70**
947 = **Πάφ. 71**
948 καὶ 963 = **Πάφ. 100**
950 = **Πάφ. 90**
951 = **Πάφ. 89**
952 = **Πάφ. 73**
953 = **Πάφ. 72**
954 = **Πάφ. 105**
955 = **Πάφ. 105**
956 = **Πάφ. 104**
957 = **Πάφ. 56**
958 = **Πάφ. 103**
959 = **Πάφ. 102**
960 = **Πάφ. 66**
961 = **Ἀμμ. 51**
962 = **Πάφ. 101**

964 = **Πάφ. 97**
965 = **Ἀμμ. 99**
966 = **Πάφ. 95**
967 = **Πάφ. 117**
968a = **Λεμ. 807**
968b = **Λεμ. 809**
968c = **Λεμ. 808**
968d = **Λεμ. 810**
969 = **Λεμ. 20**
970 = **Λεμ. 17**
971 = **Λεμ. 51**
972 = **Λεμ. 20**
973 = **Λεμ. 144**
974 = **Λεμ. 145**
975 = **Λεμ. 791**
976 = **Λάρ. 19**
977 = **Λάρ. 28**
978 = **Λάρ. 12**
979 = **Λάρ. 2**
980 = **Λάρ. 6**
981 = **Λάρ. 9**
982 = **Λάρ. 38**
983 = **Λάρ. 37**
984 = **Ἀμμ. 83**
985 = **Ἀμμ. 22**
986 = **Ἀμμ. 88**
987 = **Ἀμμ. 48**
988 = **Ἀμμ. 52**
989 = **Ἀμμ. 59**
990 = **Ἀμμ. 93**
991 = **Ἀμμ. 56**
992 = **Ἀμμ. 15**
993 = **Ἀμμ. 80**
994 = **Ἀμμ. 19**
995 = **Ἀμμ. 31**
996 = **Ἀμμ. 14**
997 = **Ἀμμ. 85**
997 = **Ἀμμ. 86**
1529 = **Λεμ. 785**

ILS

2151 = **Ἀμμ. 127**

Jefferry, *DHMC*

σ. 213 καὶ ὑποσ. 1 = **Λευκ. 80**

Jordan, *Ancient Cult*

σ. 131-9 = **Λεμ. 775**
σ. 136-40 = **Λεμ. 769**

Kaibel, *EGr*

257 = **Πάφ. 27**
288 = **Λευκ. 51**
288a = **Λάρ. 166**
794a-b = **Πάφ. 16**

Karageorghis, *BCH* 84, 1960

274-5 = **Πάφ. 53**

Karageorghis, *BCH* 85, 1961

σ. 274, *α* = **Πάφ. 121**
σ. 274, ἀρ. IX (b) = **Λεμ. 223**
σ. 274, ἀρ. IX (b) = **Λεμ. 224**
σ. 276, ἀρ. IX (d) = **Λεμ. 211**
σ. 304 = **Ἀμμ. 104**
σ. 304 = **Ἀμμ. 105**

Karageorghis, *BCH* 87, 1963

σ. 349, ἀρ. 3 = **Πάφ. 5**

Karageorghis, *BCH* 88, 1964

σ. 383-5 = **Πάφ. 41**

Karageorghis, *BCH* 90, 1966

σ. 324 = **Λευκ. 26**

Karageorghis, *BCH* 97, 1973

σ. 671-2 = **Λευκ. 13**

Karageorghis, *BCH* 110, 1986

σ. 874 = **Πάφ. 25**

Karageorghis, *BCH* 111, 1987

σ. 649 = **Πάφ. 39**
σ. 725 = **Πάφ. 28**
σ. 728 = **Πάφ. 39**

Karageorghis, *ENSal* IV, 1978

σ. 31, ἀρ. 18 = **Ἀμμ. 173**
σ. 33, ἀρ. 70 = **Ἀμμ. 174**
σ. 33, ἀρ. 73 = **Ἀμμ. 171**
σ. 37, ἀρ. 4 = **Ἀμμ. 176**
σ. 38, ἀρ. 10 = **Ἀμμ. 175**

σ. 49, ἀρ. 125 = **Ἀμμ. 161**

Karageorghis κ.ἄ., *CCMM*, σ. 265

ἀρ. 429 = **Λάρ. 89**

E. Lane, *RDAC* 1983

σ. 242-4 = **Λεμ. 52**

Kondoleon, *Domestic*

σ. 106-8 = **Πάφ. 40**
σ. 174-84 = **Πάφ. 41**

Κυριαζῆ, *ΚΧ* 2, 1924

σ. 216-7 = **Λάρ. 81**

Lajtar, *Eos* 80, 1992

σ. 77-80 = **Λευκ. 81**

LBW

1356 καὶ 2788 = **Πάφ. 16**
2726 = **Λάρ. 2**
2728 = **Λάρ. 28**
2734 = **Λάρ. 6**
2735 = **Λάρ. 18**
2737 = **Λάρ. 38**
2739 = **Λάρ. 125**
2740 = **Λάρ. 35**
2744 = **Λάρ. 174**
2745 = **Λάρ. 175**
2746 = **Λάρ. 162**
2747 = **Λάρ. 73**
2748 = **Λάρ. 176**
2749 = **Λάρ. 67**
2750 = **Λάρ. 75**
2751 = **Λάρ. 148**
2752 = **Λάρ. 163**
2754 = **Ἀμμ. 99**
2755 = **Ἀμμ. 48**
2758 = **Ἀμμ. 94**
2759 = **Ἀμμ. 31**
2760 = **Ἀμμ. 167**
2762 = **Ἀμμ. 130**
2770 = **Λευκ. 47**
2771 = **Λευκ. 51**
2772 = **Κερ. 8**
2773 = **Κερ. 9**
2776 = **Κερ. 15**
2785 = **Πάφ. 22**
2790 = **Πάφ. 27**
2792 = **Πάφ. 79**
2801 = **Πάφ. 90**
2804 = **Πάφ. 93**
2806 = **Πάφ. 117**
2807 = **Λεμ. 807**
2807 = **Λεμ. 808**
2807 = **Λεμ. 809**

2807 = **Λεμ. 810**
2810 = **Λεμ. 20**
2814 = **Λεμ. 17**
2816 = **Λεμ. 20**
2818 = **Λεμ. 83**
2820 = **Λεμ. 60**
2821 = **Λεμ. 61**
2823 = **Λεμ. 791**
2824 = **Λεμ. 145**
2825 = **Λεμ. 538**
2826 = **Λεμ. 274**
2828 = **Λεμ. 280**
2827 = **Λεμ. 230**
2829 = **Λεμ. 281**
2830 = **Λεμ. 310**
2832 = **Λεμ. 615**
2834 = **Λεμ. 294**
2835 = **Λεμ. 240**
2836 = **Λευκ. 90**
2839 = **Λάρ. 185**
2841 = **Λάρ. 3**
2863a = **Λεμ. 158**

Lebek, *ZPE* 12, 1973

σ. 101-137 = **Λεμ. 67**

Linfert, *ZPE* 41, 1981

σ. 253-5 = **Πάφ. 16**

Linfert, *MDAI* (*A*) 97, 1982

σ. 59-66 = **Πάφ. 16**

Loewy, *IGBild*

ἀρ. 532 = **Πάφ. 16**

Maier – Wartburg, *RDAC* 1994

σ. 117-8 = **Πάφ. 112**
σ. 117-8 = **Πάφ. 113**

Mariti 1787

σ. 602-4 = **Λάρ. 17**

Μαρκίδου, *ARCA*

σ. 16, ἀρ. 4 = **Πάφ. 154**
σ. 17, ἀρ. 7 = **Λευκ. 5**
σ. 15-6 = **Κερ. 6**

Μαρκίδου, *ΚΧ* 1923

σ. 133-4 = **Ἀμμ. 139**

Marshall, *GIBM* 4

978 a-c = **Ἀμμ. 1**
979 = **Ἀμμ. 142**
980 = **Ἀμμ. 5**
981 = **Ἀμμ. 91**
986 = **Ἀμμ. 110**
987 = **Ἀμμ. 24**
988 = **Ἀμμ. 106**
989 = **Ἀμμ. 224**
990 = **Ἀμμ. 143**
991 = **Ἀμμ. 212**
992 = **Ἀμμ. 218**
993 = **Ἀμμ. 211**
994 = **Ἀμμ. 219**
995 = **Ἀμμ. 2**
996 = **Ἀμμ. 117**
999 = **Ἀβ. Πρ. 15**

Masson, *BCH* 88, 1964

σ. 237 καὶ ὑποσ. 3 = **Λευκ. 90**
σ. 238, ἀρ. 10 = **Λευκ. 84**

Masson, *Syria* 48, 1971

σ. 442-3 = **Πάφ. 131**
σ. 442-3 = **Πάφ. 132**

Masson, *BCH* 95, 1971

σ. 330, ἀρ. 9 = **Λάρ. 191**
σ. 330-1, ἀρ. 10 = **Λάρ. 192**
σ. 331, ἀρ. 11 = **Λάρ. 183**
σ. 331, ἀρ. 12 = **Λάρ. 184**
σ. 331, ἀρ. 12 bis = **Λάρ. 182**
σ. 331, ἀρ. 13 = **Λάρ. 181**
σ. 332, ἀρ. 16 = **Λάρ. 179**

Masson, *BCH* 111, 1987

σ. 275-7 = **Λάρ. 29**

Masson, *BCH* 118, 1994

σ. 266, ἀρ. 1 = **Πάφ. 132**
σ. 266, ἀρ. 2 = **Πάφ. 131**
σ. 266, ἀρ. 3 = **Πάφ. 124**
σ. 269, ἀρ. 14 = **Πάφ. 133**
σ. 266, ἀρ. 6 = **Πάφ. 125**
σ. 267, ἀρ. 7 = **Πάφ. 130**
σ. 267, ἀρ. 8 = **Πάφ. 126**
σ. 267, ἀρ. 9 = **Πάφ. 127**
σ. 267, ἀρ. 10 = **Πάφ. 128**
σ. 269, ἀρ. 11 = **Πάφ. 129**
σ. 269, ἀρ. 12 = **Πάφ. 123**
σ. 270, ἀρ. 18 = **Πάφ. 121**
σ. 271, ἀρ. 21 = **Πάφ. 122**
σ. 271, ἀρ. 22 = **Πάφ. 134**

Megaw, *JHS* 75, 1955, *Suppl*.
σ. 31 = **Λάρ. 4**
σ. 31 = **Ἀμμ. 6**

Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910

σ. 129, ἀρ. 1 = **Λεμ. 409**

σ. 130, ἀρ. 2 = **Λεμ. 410**
σ. 130, ἀρ. 3 = **Λεμ. 411**
σ. 130, ἀρ. 4 = **Λεμ. 412**
σ. 130, ἀρ. 5 = **Λεμ. 413**
σ. 130, ἀρ. 6 = **Λεμ. 644**
σ. 131, ἀρ. 7 = **Λεμ. 645**
σ. 131, ἀρ. 9 = **Λεμ. 592**
σ. 131, ἀρ. 10 = **Λεμ. 591**
σ. 131, ἀρ. 11 = **Λεμ. 605**
σ. 132, ἀρ. 1 = **Λεμ. 690**
σ. 132, ἀρ. 12 = **Λεμ. 606**
σ. 132, ἀρ. 13 = **Λεμ. 201**
σ. 132, ἀρ. 13 = **Λεμ. 202**
σ. 133, ἀρ. 2 = **Λεμ. 691**
σ. 133, ἀρ. 3 = **Λεμ. 692**
σ. 133, ἀρ. 4 = **Λεμ. 693**
σ. 133, ἀρ. 5 = **Λεμ. 694**
σ. 133-4, ἀρ. 6 = **Λεμ. 695**
σ. 134, ἀρ. 7 = **Λεμ. 285**
σ. 134, ἀρ. 1 = **Λεμ. 696**
σ. 134, ἀρ. 2 = **Λεμ. 697**
σ. 134, ἀρ. 3 = **Λεμ. 698**
σ. 135, ἀρ. 4 = **Λεμ. 699**
σ. 135, ἀρ. 5 = **Λεμ. 700**
σ. 135, ἀρ. 6 = **Λεμ. 701**
σ. 135, ἀρ. 7 = **Λεμ. 702**
σ. 135, ἀρ. 8 = **Λεμ. 703**
σ. 136, ἀρ. 3 = **Ἀμμ. 138**
σ. 136, ἀρ. 9 = **Λεμ. 704**
σ. 137 = **Λεμ. 80**
σ. 137 = **Λευκ. 52**
σ. 137 = **Λάρ. 123**
σ. 137, ἀρ. 1 = **Λάρ. 188**
σ. 138, ἀρ. 1 = **Λεμ. 638**
σ. 138, ἀρ. 2 = **Λάρ. 189**
σ. 138, ἀρ. 3 = **Λάρ. 190**
σ. 139 = **Κερ. 21**
σ. 139, ἀρ. 1 = **Λεμ. 551**
σ. 139, ἀρ. 2 = **Λεμ. 550**
σ. 139, ἀρ. 2 = **Λεμ. 639**
σ. 140 = **Λεμ. 221**
σ. 140, ἀρ. 3 = **Λεμ. 747**
σ. 141, ἀρ. 1 = **Λεμ. 595**

σ. 141, ἀρ. 2 = **Λεμ. 597**
σ. 141, ἀρ. 3 = **Λεμ. 598**
σ. 141, ἀρ. 4 = **Λεμ. 599**
σ. 142, ἀρ. 1 = **Λεμ. 584**
σ. 142, ἀρ. 2 = **Λεμ. 582**
σ. 142, ἀρ. 3 = **Λεμ. 583**
σ. 142, ἀρ. 5 = **Λεμ. 600**
σ. 142, ἀρ. 6 = **Λεμ. 408**
σ. 143, ἀρ. 1 = **Λεμ. 569**
σ. 143, ἀρ. 1 = **Λεμ. 570**
σ. 143, ἀρ. 2 = **Λεμ. 571**
σ. 143, ἀρ. 3 = **Λεμ. 552**
σ. 143, ἀρ. 3 = **Λεμ. 553**
σ. 143, ἀρ. 4 = **Λεμ. 585**
σ. 144, ἀρ. 1 = **Λεμ. 404**
σ. 144, ἀρ. 2 = **Λεμ. 209**
σ. 144, ἀρ. 4 = **Λεμ. 556**
σ. 144, ἀρ. 5 = **Λεμ. 554**
σ. 144, ἀρ. 5 = **Λεμ. 555**
σ. 145, ἀρ. 2 = **Λεμ. 642**
σ. 145, ἀρ. 3 = **Λεμ. 405**
σ. 145, ἀρ. 4 = **Λεμ. 406**
σ. 421 = **Λάρ. 179**

Mitford, *JRS* 29, 1939

σ. 184-9, ἀρ. 1 *a-b* = **Λευκ. 29**
σ. 184-9, ἀρ. 1 (*c*) = **Λευκ. 37**
σ. 184-9, ἀρ. 1 (*d*) = **Λευκ. 38**
σ. 190-1, ἀρ. 2 = **Λευκ. 31**
σ. 191-2, ἀρ. 3 (*α*) = **Πάφ. 140**
σ. 191-2, ἀρ. 3 (*b*) = **Πάφ. 141**
σ. 192-3, ἀρ. 4 = **Πάφ. 142**
σ. 193-4, ἀρ. 5 = **Πάφ. 152**
σ. 194-7, ἀρ. 6 = **Πάφ. 108**
σ. 197-8, ἀρ. 7 = **Λάρ. 207**

Mitford, *RDAC* 1940-1948

σ. 1-6, ἀρ. 1 = **Πάφ. 6**
σ. 6-9, ἀρ. 2 = **Πάφ. 7**
σ. 8 = **Πάφ. 15**

Mitford, *JHS* 66, 1946

σ. 24-5, ἀρ. 1 = **Ἀβ. Πρ. 3**
σ. 25-7, ἀρ. 2 = **Λεμ. 157**
σ. 26 = **Λεμ. 158**
σ. 27, ἀρ. 3 = **Λεμ. 165**
σ. 28, ἀρ. 4 = **Λεμ. 166**
σ. 28, ἀρ. 5 = **Λεμ. 167**
σ. 29, ἀρ. 6 = **Λεμ. 168**
σ. 30, ἀρ. 7 = **Λεμ. 155**
σ. 30, ἀρ. 8 = **Λεμ. 169**
σ. 31, ἀρ. 9 = **Λεμ. 170**
σ. 32, ἀρ. 10 = **Ἀβ. Πρ. 5**
σ. 34, ἀρ. 11 = **Λεμ. 151**
σ. 34, ἀρ. 12 = **Ἀβ. Πρ. 8**
σ. 34-6, ἀρ. 13 = **Ἀβ. Πρ. 7**
σ. 36, ὑποσ. 44 = **Λεμ. 148**
σ. 38, ὑπ. 49 (1) = **Πάφ. 124**
σ. 38, ὑπ. 49 (3) = **Πάφ. 125**
σ. 38, ὑπ. 49 (4) = **Πάφ. 130**
σ. 38, ὑπ. 49 (5) = **Πάφ. 126**
σ. 38, ὑπ. 49 (6) = **Πάφ. 127**
σ. 38, ὑπ. 49 (7) = **Πάφ. 128**
σ. 38, ὑπ. 49 (8) = **Πάφ. 129**
σ. 38, ὑπ. 51 (2) = **Πάφ. 123**
σ. 38, ὑπ. 51 (3) = **Πάφ. 133**
σ. 38, ὑπ. 52 (1) = **Πάφ. 132**
σ. 38, ὑπ. 52 (2) = **Πάφ. 131**
σ. 38, ὑποσ. 53 = **Πάφ. 134**
σ. 39-40, ἀρ. 15 = **Ἀβ. Πρ. 6**
σ. 40-2, ἀρ. 16 = **Λεμ. 146**

Mitford, *ABSA* 42, 1947

σ. 201-6, ἀρ. 1 = **Λευκ. 39**
σ. 206-8, ἀρ. 2 = **Λεμ. 158**
σ. 208, ἀρ. 3 = **Πάφ. 81**
σ. 210, ὑποσ. 31 = **Λεμ. 51**
σ. 212-4, ἀρ. 4 = **Πάφ. 71**
σ. 212, ὑποσ. 47 = **Ἀμμ. 59**
σ. 214-6, ἀρ. 5 = **Πάφ. 100**
σ. 216, ἀρ. 6 = **Πάφ. 105**
σ. 217- 8, ἀρ. 7 = **Λεμ. 807**

σ. 219-22, ἀρ. 8 = **Ἀμμ. 22**
σ. 220 = **Ἀμμ. 88**
σ. 222-5, ἀρ. 9 = **Ἀμμ. 85**
σ. 222-5, ἀρ. 9 = **Ἀμμ. 86**
σ. 225-6, ἀρ. 10 = **Πάφ. 83**
σ. 226 = **Πάφ. 62**
σ. 227, ἀρ. 11 = **Πάφ. 74**
σ. 227 = **Πάφ. 84**
σ. 227, ὑποσ. 110 = **Ἀμμ. 83**
σ. 228, ἀρ. 12 = **Πάφ. 57**
σ. 228-30, ἀρ. 13 = **Πάφ. 93**
σ. 229, ὑποσ. 118 = **Λάρ. 7**
σ. 229, ὑποσ. 121 = **Πάφ. 69**
σ. 230, ἀρ. 14 = **Ἀμμ. 68**

Mitford, *Byzantion* 20, 1950

σ. 110-6, ἀρ. 3 = **Ἀμμ. 147**
σ. 136-9, ἀρ. 10 = **Κερ. 6**
σ. 143-5, ἀρ. 13 = **Λευκ. 34**
σ. 145-7, ἀρ. 14 = **Λευκ. 33**
σ. 145, ὑποσημ. 2 = **Λευκ. 36**

Mitford, *OA* 6, 1950

σ. 1-3, ἀρ. 1 = **Ἀμμ. 21**
σ. 2, ὑποσ. 3 = **Ἀμμ. 94**
σ. 3-4, ἀρ. 2 = **Ἀμμ. 16**
σ. 4-5, ἀρ. 3 = **Ἀμμ. 27**
σ. 8-10, ἀρ. 4 = **Ἀμμ. 42**
σ. 5 a = **Ἀμμ. 31**
σ. 5 b = **Ἀμμ. 32**
σ. 5 (c) = **Λάρ. 179**
σ. 6 (d) = **Ἀμμ. 234**
σ. 10-11, ἀρ. 5 = **Ἀμμ. 241**
σ. 12-3, ἀρ. 6 = **Ἀμμ. 239**
σ. 13, ὑποσ. 2 = **Ἀμμ. 143**
σ. 13-6, ἀρ. 7 = **Ἀμμ. 240**
σ. 16-7, ἀρ. 8 = **Λευκ. 48**
σ. 17 = **Λευκ. 4**
σ. 17-20, ἀρ. 9 = **Κερ. 1**
σ. 20-2, ἀρ. 10 = **Κερ. 2**
σ. 22-4, ἀρ. 11 = **Κερ. 11**

σ. 24-5, ἀρ. 12 = **Κερ. 14**
σ. 25-6, ἀρ. 13 = **Κερ. 13**
σ. 26-8, ἀρ. 14 = **Κερ. 18**
σ. 26, ὑποσ. 2 (h) = **Πάφ. 75**
σ. 28-31, ἀρ. 15 = **Λευκ. 1**
σ. 29-31 = **Πάφ. 2**
σ. 32-3, ἀρ. 16 = **Λευκ. 9**
σ. 33-4, ἀρ. 17 = **Λευκ. 10**
σ. 35 = **Λευκ. 7**
σ. 37-8 = **Λευκ. 28**
σ. 38-9, ἀρ. 18 = **Λευκ. 3**
σ. 39-41, ἀρ. 19 = **Λευκ. 2**
σ. 41-2, ἀρ. 20 = **Λευκ. 16**
σ. 42-3, ἀρ. 21 = **Λευκ. 25**
σ. 44-5, ἀρ. 22 = **Λευκ. 15**
σ. 48-51, ἀρ. 26 = **Πάφ. 143**
σ. 51-2, ἀρ. 27 = **Πάφ. 31**
σ. 52, ὑποσ. 2 (13) = **Πάφ. 15**
σ. 52, ὑποσ. 2 (20) = **Ἀμμ. 87**
σ. 52-3, ὑπ. 2 (21) = **Ἀμμ. 116**
σ. 53, ἀρ. 28 = **Πάφ. 155**
σ. 54-5, ἀρ. 29 = **Πάφ. 151**
σ. 54 = **Ἀμμ. 127**
σ. 55-6 = **Ἀμμ. 129**
σ. 56, ἀρ. 30 = **Πάφ. 82**
σ. 58, ἀρ. 31 = **Πάφ. 92**
σ. 59-62, ἀρ. 32 = **Πάφ. 109**
σ. 60, ὑποσ. 2 = **Λευκ. 29**
σ. 60, ὑποσ. 2 = **Λευκ. 37**
σ. 61, ὑποσ. 1 = **Πάφ. 117**
σ. 62-64, ἀρ. 33 = **Πάφ. 115**
σ. 62-64, ἀρ. 34 = **Πάφ. 116**
σ. 64-66, ἀρ. 35 = **Πάφ. 118**
σ. 65 = **Πάφ. 154**
σ. 66-7, ἀρ. 36 = **Λεμ. 4**
σ. 67, ὑποσ. 2 = **Κερ. 5**
σ. 68-70, ἀρ. 37 = **Λεμ. 19**
σ. 70-1, ἀρ. 39 = **Λεμ. 186**
σ. 72-6, ἀρ. 41 = **Λάρ. 8**
σ. 72, ἀρ. 40 = **Λεμ. 789**
σ. 74-5, ὑποσ. 7 = **Λάρ. 10**
σ. 75, ὑποσ. 1 = **Ἀμμ. 51**
σ. 76-8, ἀρ. 42 = **Λάρ. 23**

σ. 78 = **Λάρ. 5**
σ. 78-81, ἀρ. 43 = **Λάρ. 24**
σ. 81-3, ἀρ. 44 = **Λάρ. 11**
σ. 81 = **Λάρ. 22**
σ. 81 = **Λάρ. 25**
σ. 83-5, ἀρ. 45 = **Ἀβ. Πρ. 1**
σ. 85-6, ἀρ. 46 = **Ἀβ. Πρ. 39**
σ. 86-7 = **Ἀμμ. 146**
σ. 88-9, ἀρ. 47 = **Ἀβ. Πρ. 13**
σ. 89-92, ἀρ. 48 = **Ἀμμ. 70**
σ. 92-3, ἀρ. 49 = **Ἀβ. Πρ. 4**
σ. 93-5, ἀρ. 50 = **Ἀβ. Πρ. 2**

Mitford, *JRS* 50, 1960

σ. 75-9 = **Πάφ. 53**

Mitford, *AJA* 65, 1961

σ. 101-2, ἀρ. 5 = **Πάφ. 1**
σ. 103-5, ἀρ. 7 = **Πάφ. 12**
σ. 101-3, ἀρ. 6 = **Πάφ. 17**
σ. 105, ὑποσ. 49 = **Πάφ. 20**
σ. 105, ὑποσ. 50 = **Πάφ. 22**
σ. 105, ὑποσ. 47 = **Πάφ. 58**
σ. 105, ὑποσ. 47 = **Πάφ. 60**
σ. 103, ὑποσ. 37= **Πάφ. 86**
σ. 103, ὑποσ. 37= **Πάφ. 87**
σ. 108-9 = **Πάφ. 119**
σ. 107-9, ἀρ. 9 = **Πάφ. 120**
σ. 109, ἀρ. 10 = **Πάφ. 121**
σ. 108, ὑποσ. 60 = **Πάφ. 136**
σ. 124-5 = **Λεμ. 20**
σ. 104 (3) = **Λεμ. 30**
σ. 111 (7) = **Λεμ. 155**
σ. 111, ἀρ. 13 = **Λεμ. 156**
σ. 111 (1) = **Λεμ. 163**
σ. 111 (2) = **Λεμ. 164**
σ. 111 (3) = **Λεμ. 165**
σ. 111 (4) = **Λεμ. 166**
σ. 111 (5) = **Λεμ. 167**
σ. 111 (6) = **Λεμ. 168**
σ. 112 (8) = **Λεμ. 169**

σ. 112 (9) = **Λεμ. 170**
σ. 111, ἀρ. 12 = **Λεμ. 171**
σ. 107, ὑποσ. 55 = **Λευκ. 60**
σ. 132-3, ἀρ. 32 = **Κερ. 3**
σ. 113-6, ἀρ. 15 = **Λάρ. 4**
σ. 114 (b) = **Λάρ. 5**
σ. 115, ὑποσ. 89 = **Λάρ. 13**
σ. 114 (a) = **Λάρ. 23**
σ. 118-9, ἀρ. 18 = **Λάρ. 203**
σ. 125 (b) = **Ἀμμ. 59**
σ. 121-2, ἀρ. 22 = **Ἀμμ. 95**
σ. 123, ἀρ. 24 = **Ἀμμ. 232**
σ. 123-5, ἀρ. 25 = **Ἀμμ. 235**
σ. 125-7, ἀρ. 26 = **Ἀμμ. 239**

Mitford, *AJA* 70, 1966

σ. 98-9, ἀρ. 3 = **Πάφ. 107**
σ. 89-96, ἀρ. 1a = **Λεμ. 798**
σ. 89-96, ἀρ. 1b = **Λεμ. 802**
σ. 89-96, ἀρ. 1c = **Λεμ. 803**
σ. 96-8, ἀρ. 2a = **Λεμ. 804**
σ. 89-96, ἀρ. 1d = **Λεμ. 805**
σ. 96-8, ἀρ. 2b = **Λεμ. 806**
σ. 98 = **Κερ. 4**

Mitford, *IK*

ἀρ. 76 = **Λεμ. 4**
ἀρ. 77 = **Λεμ. 1**
ἀρ. 78 = **Λεμ. 12**
ἀρ. 79 = **Λεμ. 13**
ἀρ. 80 = **Λεμ. 14**
ἀρ. 82 = **Λεμ. 2**
ἀρ. 81 = **Λεμ. 49**
ἀρ. 83 = **Λεμ. 3**
ἀρ. 84 = **Λεμ. 51**
ἀρ. 85 = **Λεμ. 20**
ἀρ. 86 = **Λεμ. 17**
ἀρ. 87 = **Λεμ. 19**
ἀρ. 88 = **Λεμ. 18**
ἀρ. 89 = **Λεμ. 35**
ἀρ. 90 = **Λεμ. 30**

ἀρ. 91 = **Λεμ. 15**
ἀρ. 92 = **Λεμ. 25**
ἀρ. 93 = **Λεμ. 38**
ἀρ. 94 = **Λεμ. 39**
ἀρ. 95 = **Λεμ. 40**
ἀρ. 96 = **Λεμ. 42**
ἀρ. 97 = **Λεμ. 47**
ἀρ. 98 = **Λεμ. 26**
ἀρ. 99 = **Λεμ. 27**
ἀρ. 100 = **Λεμ. 29**
ἀρ. 101 = **Λεμ. 36**
ἀρ. 102 = **Λεμ. 44**
ἀρ. 103 = **Λεμ. 45**
ἀρ. 104 = **Λεμ. 67**
ἀρ. 105 = **Λεμ. 52**
ἀρ. 106 = **Λεμ. 6**
ἀρ. 107 = **Λεμ. 5**
ἀρ. 108 = **Λεμ. 56**
ἀρ. 109 = **Λεμ. 9**
ἀρ. 110 = **Λεμ. 59**
ἀρ. 111 = **Λεμ. 64**
ἀρ. 112 = **Λεμ. 109**
ἀρ. 112 = **Λεμ. 110**
ἀρ. 112 = **Λεμ. 111**
ἀρ. 113 = **Λεμ. 77**
ἀρ. 114 = **Λεμ. 112**
ἀρ. 115 = **Λεμ. 128**
ἀρ. 116 = **Λεμ. 8**
ἀρ. 117 = **Λεμ. 114**
ἀρ. 118 = **Λεμ. 11**
ἀρ. 119 = **Λεμ. 74**
ἀρ. 120 = **Λεμ. 54**
ἀρ. 121 = **Λεμ. 60**
ἀρ. 121 = **Λεμ. 61**
ἀρ. 122 = **Λεμ. 58**
ἀρ. 123 = **Λεμ. 63**
ἀρ. 124 = **Λεμ. 62**
ἀρ. 125 = **Λεμ. 73**
ἀρ. 126 = **Λεμ. 71**
ἀρ. 127 = **Λεμ. 770**
ἀρ. 128 = **Λεμ. 771**
ἀρ. 129 = **Λεμ. 772**
ἀρ. 130 = **Λεμ. 785**

ἀρ. 131 = **Λεμ. 773**
ἀρ. 132 = **Λεμ. 774**
ἀρ. 133 = **Λεμ. 775**
ἀρ. 134 = **Λεμ. 776**
ἀρ. 135 = **Λεμ. 777**
ἀρ. 136 = **Λεμ. 778**
ἀρ. 137 = **Λεμ. 779**
ἀρ. 138 = **Λεμ. 780**
ἀρ. 139 = **Λεμ. 781**
ἀρ. 140 = **Λεμ. 782**
ἀρ. 141 = **Λεμ. 783**
ἀρ. 142 = **Λεμ. 784**
ἀρ. 143 = **Λεμ. 55**
ἀρ. 144 = **Λεμ. 57**
ἀρ. 145 = **Λεμ. 43**
ἀρ. 146 = **Λεμ. 46**
ἀρ. 148 = **Λεμ. 79**
ἀρ. 149 = **Λεμ. 80**
ἀρ. 150 = **Λεμ. 87**
ἀρ. 151 = **Λεμ. 97**
ἀρ. 152 = **Λεμ. 81**
ἀρ. 153 = **Λεμ. 82**
ἀρ. 154 = **Λεμ. 83**
ἀρ. 155 = **Λεμ. 88**
ἀρ. 156 = **Λεμ. 89**
ἀρ. 157 = **Λεμ. 90**
ἀρ. 158 = **Λεμ. 98**
ἀρ. 159 = **Λεμ. 99**
ἀρ. 159 = **Λεμ. 100**
ἀρ. 160 = **Λεμ. 75**
ἀρ. 161 = **Λεμ. 72**
ἀρ. 162 = **Λεμ. 116**
ἀρ. 163 = **Λεμ. 118**
ἀρ. 164 = **Λεμ. 104**
ἀρ. 165 = **Λεμ. 105**
ἀρ. 166 = **Λεμ. 108**
ἀρ. 167 = **Λεμ. 106**
ἀρ. 169 = **Λεμ. 21**
ἀρ. 170 = **Λεμ. 22**
ἀρ. 171 = **Λεμ. 70**
ἀρ. 172 = **Λεμ. 28**
ἀρ. 173 = **Λεμ. 32**
ἀρ. 174 = **Λεμ. 33**

ἀρ. 175 = **Λεμ. 41**
ἀρ. 176 = **Λεμ. 31**
ἀρ. 177 = **Λεμ. 34**
ἀρ. 178 = **Λεμ. 76**
ἀρ. 179 = **Λεμ. 37**
ἀρ. 180 = **Λεμ. 50**
ἀρ. 181 = **Λεμ. 102**
ἀρ. 182 = **Λεμ. 85**
ἀρ. 183 = **Λεμ. 103**
ἀρ. 184 = **Λεμ. 127**
ἀρ. 185 = **Λεμ. 126**
ἀρ. 186 = **Λεμ. 124**
ἀρ. 187 = **Λεμ. 101**
ἀρ. 188 = **Λεμ. 130**
ἀρ. 189 = **Λεμ. 65**
ἀρ. 190 = **Λεμ. 134**
ἀρ. 191 = **Λεμ. 66**
ἀρ. 192 = **Λεμ. 137**
ἀρ. 193 = **Λεμ. 23**
ἀρ. 168 = **Λεμ. 113**
ἀρ. 194 = **Λεμ. 136**
ἀρ. 195 = **Λεμ. 68**
ἀρ. 196 = **Λεμ. 135**
ἀρ. 197 = **Λεμ. 138**
ἀρ. 198 = **Λεμ. 140**
ἀρ. 199 = **Λεμ. 141**
ἀρ. 200 = **Λεμ. 78**
ἀρ. 207 = **Λεμ. 122**
ἀρ. 208 = **Λεμ. 123**
ἀρ. 219 = **Λεμ. 119**
ἀρ. 220 = **Λεμ. 131-149**
ἀρ. 221 = **Λεμ. 117**

Mitford, *RDAC* 1980

σ. 213-5, ἀρ. 2 = **Ἀμμ. 234**

Mitford, Roman Civitas

σ. 276-7 = **Ἀμμ. 14**
σ. 277 = **Ἀμμ. 99**
σ. 279, ὑποσημ. 27 = **Ἀμμ. 51**
σ. 281, ὑποσημ. 38 = **Πάφ. 76**

σ. 282, ὑποσημ. 40 = **Πάφ. 61**
σ. 282, ὑποσημ. 43 = **Πάφ. 63**
σ. 282, ὑποσημ. 46 = **Πάφ. 4**
σ. 284-5 = **Λάρ. 29**
σ. 285, ὑποσημ. 62 = **Λάρ. 38**
σ. 286, ὑποσημ. 65 = **Λάρ. 25**

Mitford - I. Nicolaou, *Salamis*

σ. 11-1, ἀρ. 2 = **Ἀμμ. 82**
σ. 22-4, ἀρ. 10 = **Ἀμμ. 7**
σ. 24-6, ἀρ. 11 = **Ἀμμ. 23**
σ. 26-8, ἀρ. 12 = **Ἀμμ. 6**
σ. 28-9, ἀρ. 13 = **Ἀμμ. 60**
σ. 29-30, ἀρ. 14 = **Ἀμμ. 101**
σ. 30-1, ἀρ. 15 = **Ἀμμ. 217**
σ. 31-2, ἀρ. 16 = **Ἀμμ. 66**
σ. 32-3, ἀρ. 17 = **Ἀμμ. 114**
σ. 33-6, ἀρ. 18 = **Ἀμμ. 113**
σ. 34 (a) = **Ἀμμ. 213**
σ. 34 (b) = **Ἀμμ. 214**
σ. 34 (c) = **Ἀμμ. 215**
σ. 34 (d) = **Ἀμμ. 216**
σ. 34 (e) = **Ἀμμ. 117** (*a*)
σ. 36-40, ἀρ. 19 = **Ἀμμ. 75**
σ. 40-1, ἀρ. 20 = **Ἀμμ. 103**
σ. 42-3, ἀρ. 21 = **Ἀμμ. 115**
σ. 43-4, ἀρ. 22 = **Ἀμμ. 81**
σ. 44-5, ἀρ. 23 = **Ἀμμ. 54**
σ. 45-6, ἀρ. 24 = **Ἀμμ. 64**
σ. 46-7, ἀρ. 25 καὶ σ. 61-9, ἀρ. 39, 40 καὶ 42 = **Ἀμμ. 119**
σ. 47-8, ἀρ. 26 = **Ἀμμ. 50**
σ. 48-9, ἀρ. 27 = **Ἀμμ. 67**
σ. 49-51, ἀρ. 28 = **Ἀμμ. 55**
σ. 51-2, ἀρ. 29 = **Ἀμμ. 65**
σ. 52-3, ἀρ. 30 = **Ἀμμ. 108**
σ. 53-4, ἀρ. 31 = **Ἀμμ. 136**
σ. 55, ἀρ. 32 = **Ἀμμ. 71**
σ. 56, ἀρ. 33 = **Ἀμμ. 199**
σ. 56-7, ἀρ. 34 = **Ἀμμ. 209**
σ. 57-8, ἀρ. 35 = **Ἀμμ. 226**
σ. 58, ἀρ. 36 = **Ἀμμ. 227**
σ. 59, ἀρ. 37 = **Ἀμμ. 229**

σ. 60-1, ἀρ. 38 = **Ἀμμ. 144**
σ. 64-7, ἀρ. 41 = **Ἀμμ. 12**
σ. 80, ἀρ. 50 = **Ἀμμ. 10**
σ. 91, ἀρ. 63 = **Ἀμμ. 228**
σ. 91-2, ἀρ. 64 = **Ἀμμ. 230**
σ. 95-6, ἀρ. 69 = **Ἀμμ. 11**
σ. 105-6, ἀρ. 80 = **Ἀμμ. 231**
σ. 109, ὑποσ. 1 = **Ἀμμ. 93**
σ. 112, ἀρ. 87 = **Ἀμμ. 25**
σ. 112-3, ἀρ. 88 = **Ἀμμ. 122**
σ. 113, ἀρ. 89 = **Ἀμμ. 188**
σ. 117-8, ἀρ. 91 = **Ἀμμ. 9**
σ. 119-21, ἀρ. 92 = **Ἀμμ. 57**
σ. 120-1, ἀρ. 92 (a) = **Ἀμμ. 56**
σ. 122-3, ἀρ. 93 = **Ἀμμ. 58**
σ. 123, ἀρ. 94 = **Ἀμμ. 61**
σ. 123-4, ἀρ. 95 = **Ἀμμ. 104**
σ. 124-5, ἀρ. 96 = **Ἀμμ. 105**
σ. 125-6, ἀρ. 97 = **Ἀμμ. 109**
σ. 126-7, ἀρ. 98 = **Ἀμμ. 72**
σ. 127-8, ἀρ. 99 = **Ἀμμ. 73**
σ. 128-30, ἀρ. 100 = **Ἀμμ. 20**
σ. 131-2, ἀρ. 101 = **Ἀμμ. 30**
σ. 132, ἀρ. 101a = **Ἀμμ. 31**
σ. 132, ἀρ. 101b = **Ἀμμ. 32**
σ. 132, ἀρ. 101d = **Ἀμμ. 27**
σ. 132, ἀρ. 101e = **Ἀμμ. 234**
σ. 132-3, ἀρ. 101g = **Ἀμμ. 28**
σ. 137, ἀρ. 101h = **Ἀμμ. 29**
σ. 139-40, ἀρ. 102 = **Ἀμμ. 33**
σ. 140-1, ἀρ. 103 = **Ἀμμ. 97**
σ. 142, ἀρ. 104 = **Ἀμμ. 96**
σ. 142-3, ἀρ. 105 = **Ἀμμ. 34**
σ. 143-4, ἀρ. 106 = **Ἀμμ. 35**
σ. 144-5, ἀρ. 107 = **Ἀμμ. 36**
σ. 145-6, ἀρ. 108 = **Ἀμμ. 38**
σ. 146-7, ἀρ. 109 = **Ἀμμ. 37**
σ. 147-8, ἀρ. 110 = **Ἀμμ. 125**
σ. 148-9, ἀρ. 111 = **Ἀμμ. 40**
σ. 149, ἀρ. 111a = **Ἀμμ. 42**
σ. 149-50, ἀρ. 112 = **Ἀμμ. 44**
σ. 150-1, ἀρ. 113 = **Ἀμμ. 41**
σ. 151, ἀρ. 114 = **Ἀμμ. 46**

σ. 152, ἀρ. 115 = **Ἀμμ. 43**
σ. 154, ἀρ. 116 = **Ἀμμ. 197**
σ. 154-5, ἀρ. 117 = **Ἀμμ. 151**
σ. 155-6, ἀρ. 118 = **Ἀμμ. 45**
σ. 156-7, ἀρ. 119 = **Ἀμμ. 198**
σ. 157, ἀρ. 120 = **Ἀμμ. 208**
σ. 157-8, ἀρ. 121 = **Ἀμμ. 207**
σ. 158-9, ἀρ. 122 = **Ἀμμ. 206**
σ. 159, ἀρ. 123 = **Ἀμμ. 210**
σ. 160-1, ἀρ. 125 = **Ἀμμ. 135**
σ. 161-2, ἀρ. 126 = **Ἀμμ. 222**
σ. 162, ἀρ. 127 = **Ἀμμ. 220**
σ. 163, ἀρ. 128 = **Ἀμμ. 223**
σ. 164-5, ἀρ. 129 = **Ἀμμ. 118**
σ. 165-7, ἀρ. 130 = **Ἀμμ. 78**
σ. 167-8, ἀρ. 131 = **Ἀμμ. 77**

Mitford - K. Nicolaou, *JHS* 77

1957, σ. 313-4 = **Ἀμμ. 233**

Μιχαηλίδη, *Acts*

σ. 473-89 = **Πάφ. 42**

Μιχαηλίδη, *RDAC* 1987

σ. 241-2, E 3a = **Λεμ. 123**
σ. 241-2, E 3b = **Λεμ. 122**
σ. 242, E 4a = **Λεμ. 120**
σ. 242, E 4b = **Λεμ. 121**
σ. 243-4 = **Πάφ. 44**
σ. 244 (b) = **Πάφ. 40**
σ. 245 (k) = **Πάφ. 45**
σ. 245 (L) = **Πάφ. 41**
σ. 246 = **Πάφ. 42**
σ. 246-7 (c) = **Πάφ. 43**

Μιχαηλίδη, *Cypriot Mosaics*², 1992

σ. 35-6 = **Πάφ. 45**
s. 43-4, ἀρ. 21 = **Λεμ. 120**
σ. 43 καὶ 46, ἀρ. 22 = **Λεμ. 121**

σ. 47-8 = **Πάφ. 43**
σ. 52-3, ἀρ. 26 = **Λεμ. 178**

Moretti, *RFIC* 109, 1981

σ. 260-4 = **Πάφ. 151**
σ. 264-8 = **Λευκ. 1**
σ. 265-8 = **Πάφ. 2**

MSW

σ. 64 = **Λεμ. 87**
σ. 64 = **Λεμ. 88**
σ. 64 = **Λεμ. 106**
σ. 96 (16) = **Λεμ. 398**
σ. 96 (57) = **Λεμ. 392**
σ. 96 (64) = **Λεμ. 389**
σ. 96 = **Λεμ. 226**
σ. 96 = **Λεμ. 414**
σ. 96 (75) = **Λεμ. 390**
σ. 96 (79) = **Λεμ. 388**

Munro, *JHS* 12, 1891

σ. 332 = **Λάρ. 5**
σ. 332 = **Λάρ. 56**
σ. 332 = **Λάρ. 160**
σ. 332 = **Λάρ. 165**

Myres, *JHS* 17, 1897

σ. 173, ἀρ. 8 = **Λάρ. 44**
σ. 173, ἀρ. 11 = **Λάρ. 89**
σ. 173, ἀρ. 13 = **Λάρ. 74**

Myres, *HCC*

σ. 530, ἀρ. 1853 = **Λεμ. 118**
σ. 548, ἀρ. 1903 = **Λευκ. 49**
σ. 548, ἀρ. 1905 = **Λάρ. 27**
σ. 548, ἀρ. 1908 = **Λεμ. 63**
σ. 549, ἀρ. 1912 = **Πάφ. 132**
σ. 550, ἀρ. 1913 = **Πάφ. 134**

σ. 550, ἀρ. 1914 = **Λεμ. 163**
σ. 550, ἀρ. 1915 = **Λεμ. 164**
σ. 550, ἀρ. 1916 = **Λάρ. 191**
σ. 551, ἀρ. 1922 = **Λευκ. 14**
σ. 553, ἀρ. 1923 = **Λάρ. 84**
σ. 551, ἀρ. 1924 = **Ἀβ. Πρ. 22**
σ. 551, ἀρ. 1925 = **Λάρ. 167**
σ. 553, ἀρ. 1927 = **Λάρ. 37**
σ. 553, ἀρ. 1930 = **Λάρ. 122**
σ. 553, ἀρ. 1932 = **Λάρ. 82**
σ. 553, ἀρ. 1933 = **Λάρ. 126**
σ. 553, ἀρ. 1935 = **Λάρ. 158**
σ. 553, ἀρ. 1936 = **Λάρ. 77**
σ. 553, ἀρ. 1937 = **Λάρ. 78**
σ. 553, ἀρ. 1940 = **Λευκ. 74**
σ. 553, ἀρ. 1941 = **Λάρ. 127**
σ. 553, ἀρ. 1942 = **Λάρ. 144**
σ. 553, ἀρ. 1943 = **Λάρ. 153**
σ. 553, ἀρ. 1944 = **Λάρ. 151**
σ. 553, ἀρ. 1946 = **Λευκ. 71**
σ. 553, ἀρ. 1947 = **Λάρ. 149**
σ. 553, ἀρ. 1949 = **Λάρ. 69**
σ. 553, ἀρ. 1950 = **Λάρ. 129**
σ. 553, ἀρ. 1951 = **Λάρ. 168**
σ. 553, ἀρ. 1952 = **Λάρ. 89**
σ. 553, ἀρ. 1956 = **Λευκ. 65**
σ. 553, ἀρ. 1957 = **Λάρ. 156**
σ. 553, ἀρ. 1959 = **Λάρ. 39**
σ. 553, ἀρ. 1961 = **Λάρ. 171**
σ. 553, ἀρ. 1963 = **Λάρ. 170**
σ. 553, ἀρ. 1965 = **Λάρ. 152**
σ. 553, ἀρ. 1966 = **Λάρ. 124**
σ. 553, ἀρ. 1967 = **Λευκ. 61**
σ. 553, ἀρ. 1968 = **Λάρ. 91**
σ. 553, ἀρ. 1969 = **Λάρ. 79**

Newton, *GIBM* II

ἀρ. 390 = **Πάφ. 27**
ἀρ. 391 = **Ἀβ. Πρ. 11**
ἀρ. 393 = **Ἀμμ. 164**
ἀρ. 394 = **Ἀμμ. 28**
ἀρ. 398 (*b*) = **Λάρ. 22**

ἀρ. 398 (c) = **Λάρ. 25**
ἀρ. 398 (d) = **Λάρ. 26**

I. Nicolaou, *BCH* 85, 1961

σ. 403-7 = **Λευκ. 50**
σ. 406-7 = **Λεμ. 369**
σ. 406-7 = **Λεμ. 370**

I. Nicolaou εἰς V. Karageorghis, *BCH* 86, 1962

σ. 404 = **Ἀμμ. 57**
σ. 404 = **Ἀμμ. 151**

I. Nicolaou, *Berytus* 14, 1963

σ. 129, ἀρ. 1 = **Λευκ. 20**
σ. 129-30, ἀρ. 2 = **Λευκ. 21**
σ. 130, ἀρ. 3 = **Ἀμμ. 102**
σ. 138, ἀρ. 8 = **Πάφ. 19**

I. Nicolaou, *RDAC* 1963

σ. 41, ἀρ. 1 = **Λευκ. 84**
σ. 41, ἀρ. 2 = **Λευκ. 68**
σ. 43, ἀρ. 3 = **Ἀβ. Πρ. 38**
σ. 43-4, ἀρ. 4 = **Ἀβ. Πρ. 23**
σ. 44, ἀρ. 5 = **Κερ. 19**
σ. 44-5, ἀρ. 6 = **Πάφ. 5**
σ. 48, ἀρ. 11 = **Λεμ. 366**
σ. 48-9, ἀρ. 12 = **Ἀμμ. 246**
σ. 49-50, ἀρ. 13 = **Ἀμμ. 243**

I. Nicolaou, *RDAC* 1964

σ. 191-2, ἀρ. 3 = **Λευκ. 85**
σ. 192-3, ἀρ. 4 = **Λευκ. 86**
σ. 192-3, ἀρ. 4 = **Λευκ. 87**
σ. 193, ἀρ. 5 = **Λευκ. 105**
σ. 193-4, ἀρ. 6 = **Λευκ. 97**
σ. 194-5, ἀρ. 7 = **Λευκ. 40**
σ. 196-7, ἀρ. 9 = **Λευκ. 8**
σ. 203-5, ἀρ. 16 = **Λεμ. 16**

σ. 206-7, ἀρ. 18 = **Πάφ. 138**
σ. 207-8, ἀρ. 19 = **Πάφ. 122**
σ. 209-10, ἀρ. 20 = **Πάφ. 137**
σ. 213-6, ἀρ. 23 = **Πάφ. 78**

I. Nicolaou, *RDAC* 1965

σ. 112, ἀρ. 1 = **Λευκ. 53**
σ. 117, ἀρ. 5 = **Λευκ. 58**
σ. 118, ἀρ. 7 = **Πάφ. 50**
σ. 119-20, ἀρ. 9 = **Πάφ. 119**
σ. 122-3, ἀρ. 12 = **Λεμ. 572**
σ. 123, ἀρ. 13 = **Λεμ. 573**
σ. 124-5, ἀρ. 14 = **Λεμ. 574**
σ. 124-5, ἀρ. 14 = **Λεμ. 575**
σ. 124-5, ἀρ. 14 = **Λεμ. 576**
σ. 125, ἀρ. 15 = **Λεμ. 577**
σ. 125, ἀρ. 15 = **Λεμ. 578**
σ. 126-7, ἀρ. 16 = **Λεμ. 579**
σ. 126-7, ἀρ. 16 = **Λεμ. 580**
σ. 127, ἀρ. 17 = **Λεμ. 581**
σ. 127, ἀρ. 18 = **Λεμ. 705**
σ. 128-9, ἀρ. 19 = **Λεμ. 304**
σ. 129, ἀρ. 20 = **Λεμ. 10**

I. Nicolaou, *RDAC* 1966

σ. 56-7, ἀρ. 2 = **Λευκ. 26**
σ. 58, ἀρ. 4 = **Λευκ. 22**
σ. 58-9, ἀρ. 5 = **Λευκ. 96**
σ. 60, ἀρ. 6 = **Λευκ. 83**
σ. 60-1, ἀρ. 7 = **Λευκ. 82**
σ. 61, ἀρ. 8 = **Λευκ. 95**
σ. 62, ἀρ. 9 = **Λευκ. 57**
σ. 62, ἀρ. 10 = **Λεμ. 654**
σ. 63, ἀρ. 11 = **Λεμ. 601**
σ. 63, ἀρ. 11 = **Λεμ. 602**
σ. 63-4, ἀρ. 12 = **Λεμ. 159**
σ. 64, ὑποσ. 2,1 = **Λεμ. 178**
σ. 64, ὑποσ. 2,2 = **Λεμ. 179**
σ. 64, ὑποσ. 2,3 = **Πάφ. 18**
σ. 64, ὑποσ. 2,3 = **Πάφ. 91**
σ. 64, ἀρ. 13 = **Λεμ. 115**

σ. 65, ἀρ. 14 = **Πάφ. 47**
σ. 68-9, ἀρ. 16 = **Πάφ. 24**
σ. 69, ἀρ. 17 = **Πάφ. 52**
σ. 69-70, ἀρ. 18 = **Πάφ. 8**
σ. 70, ἀρ. 19 = **Πάφ. 51**
σ. 71-2, ἀρ. 21 = **Ἀμμ. 236**

I. Nicolaou, *RDAC* 1967

σ. 78, ἀρ. 1 = **Λευκ. 93**
σ. 78, ἀρ. 2 = **Λευκ. 94**
σ. 80, ἀρ. 3 = **Λευκ. 23**
σ. 80-1, ἀρ. 4 = **Λευκ. 30**
σ. 80-1, ἀρ. 4 = **Λευκ. 32**
σ. 82, ἀρ. 5 = **Λεμ. 595**
σ. 82, ἀρ. 6 = **Λεμ. 597**
σ. 82-3, ἀρ. 7 = **Λεμ. 139**

I. Nicolaou, *RDAC* 1968

σ. 72, ἀρ. 1 = **Λευκ. 17**
σ. 73, ἀρ. 2 = **Πάφ. 135**
σ. 73-4, ἀρ. 3 (a) = **Πάφ. 3**
σ. 73-4, ἀρ. 3 (b) = **Πάφ. 46**
σ. 79, ἀρ. 12 = **Ἀμμ. 242**
σ. 79-80, ἀρ. 13 = **Ἀμμ. 165**
σ. 80-1, ἀρ. 14 = **Ἀμμ. 74**
σ. 81, ἀρ. 15 = **Ἀμμ. 63**

I. Nicolaou, *RDAC* 1969

σ. 71-3, ἀρ. 1 = **Λευκ. 6**
σ. 73-4, ἀρ. 2 = **Κερ. 11**
σ. 74, ἀρ. 3 = **Κερ. 22**
σ. 74-5, ἀρ. 4 = **Κερ. 23**
σ. 75-7, ἀρ. 5 = **Ἀμμ. 140**
σ. 76 = **Ἀμμ. 127**
σ. 78 = **Ἀμμ. 80**
σ. 78 = **Ἀμμ. 83**
σ. 83 = **Ἀμμ. 89**
σ. 79-81, ἀρ. 7-8 = **Ἀμμ. 121**
σ. 81-2, ἀρ. 9 = **Ἀμμ. 126**
σ. 83, ἀρ. 11 = **Ἀμμ. 244**

σ. 85-7, ἀρ. 14 = **Λάρ. 14**
σ. 90, ἀρ. 17 = **Λεμ. 762**
σ. 90-1, ἀρ. 18 = **Λεμ. 655**
σ. 91-2, ἀρ. 20 = **Λεμ. 24**
σ. 92, ἀρ. 21 = **Λεμ. 129**
σ. 92-3, ἀρ. 22 = **Πάφ. 48**
σ. 93, ἀρ. 23 = **Ἀβ. Πρ. 9**

I. Nicolaou, *RDAC* 1970

σ. 149, ἀρ. 1 = **Λευκ. 59**
σ. 150, ἀρ. 2 = **Λευκ. 18**
σ. 150, ἀρ. 3 = **Λευκ. 19**
σ. 152, ἀρ. 6 = **Λεμ. 668**
σ. 152, ἀρ. 7 = **Λεμ. 107**
σ. 153-4, ἀρ. 8 = **Πάφ. 2**
σ. 154, ἀρ. 9 = **Πάφ. 26**
σ. 154-6, ἀρ. 10 = **Πάφ. 4**
σ. 157, ἀρ. 12 = **Πάφ. 145**
σ. 165, ἀρ. 39 = **Λεμ. 72**
σ. 165-6, ἀρ. 40 = **Ἀβ. Πρ. 36**

I. Nicolaou, *RDAC* 1971

σ. 65-6, ἀρ. 1 = **Λευκ. 98**
σ. 66, ἀρ. 2 = **Ἀμμ. 225**
σ. 67, ἀρ. 3 = **Λεμ. 673**
σ. 67, ἀρ. 4 = **Λεμ. 403**
σ. 68, ἀρ. 5 = **Λεμ. 91**
σ. 68, ἀρ. 5 = **Λεμ. 92**
σ. 68-9, ἀρ. 6 = **Λεμ. 93**
σ. 69-70, ἀρ. 7 (a) = **Λεμ. 53**
σ. 70, ἀρ. 7 (b) = **Λεμ. 94**
σ. 70, ἀρ. 8 = **Λεμ. 95**
σ. 70-1, ἀρ. 9 = **Λεμ. 69**
σ. 71-2, ἀρ. 10 = **Λεμ. 542**

I. Nicolaou, *RDAC* 1972

σ. 252-3, ἀρ. 5 = **Λευκ. 45**
σ. 253, ἀρ. 6 = **Λευκ. 41**
σ. 253, ἀρ. 6 = **Λευκ. 42**
σ. 255, ἀρ. 9 = **Λεμ. 559**

σ. 255-6, ἀρ. 10 = **Λεμ. 560**
σ. 255-6, ἀρ. 10 = **Λεμ. 561**
σ. 255-6, ἀρ. 10 = **Λεμ. 562**
σ. 256, ἀρ. 11 = **Λεμ. 563**
σ. 256, ἀρ. 11 = **Λεμ. 564**
σ. 256-7, ἀρ. 12 = **Λεμ. 565**
σ. 257, ἀρ. 13 = **Λεμ. 566**
σ. 257-8, ἀρ. 14 = **Λεμ. 567**
σ. 258, ἀρ. 15 = **Λεμ. 677**
σ. 258-9, ἀρ. 16 = **Λεμ. 482**
σ. 259, ἀρ. 17 = **Λεμ. 479**
σ. 259, ἀρ. 18 = **Λεμ. 477**
σ. 259-60, ἀρ. 19 = **Λεμ. 478**
σ. 260, ἀρ. 20 = **Λεμ. 480**
σ. 260-1, ἀρ. 21 = **Λεμ. 481**
σ. 261, ἀρ. 22 = **Λεμ. 483**
σ. 261-2, ἀρ. 23 = **Λεμ. 174**

I. Nicolaou, *RDAC* 1973

σ. 213, ἀρ. 2 = **Ἀμμ. 237**
σ. 213-7, ἀρ. 3 = **Λάρ. 21**
σ. 216, ἀρ. 3 (5) = **Ἀμμ. 17**
σ. 217, ἀρ. 6 = **Λεμ. 765**
σ. 218, ἀρ. 7 = **Λεμ. 149**
σ. 218, ἀρ. 8 = **Λεμ. 650**
σ. 219, ἀρ. 9 = **Λεμ. 671**
σ. 219, ἀρ. 10 = **Λεμ. 672**
σ. 219-20, ἀρ. 11 = **Λεμ. 643**
σ. 221-2, ἀρ. 15 = **Πάφ. 149**
σ. 221-2, ἀρ. 15 = **Πάφ. 150**
σ. 222-3, ἀρ. 16 = **Πάφ. 148**

I. Nicolaou, *RDAC* 1974

σ. 190, ἀρ. 1 = **Λεμ. 767**
σ. 191, ἀρ. 2 = **Λεμ. 651**
σ. 191, ἀρ. 3 = **Λεμ. 266**
σ. 192, ἀρ. 5 = **Ἀμμ. 245**

I. Nicolaou, *RDAC* 1975

σ. 154, ἀρ. 2 = **Λεμ. 603**

σ. 154, ἀρ. 3 = **Λεμ. 634**
σ. 155-6, ἀρ. 4 = **Λάρ. 1**

I. Nicolaou, *RDAC* 1976

σ. 243-4, ἀρ. 1 = **Λευκ. 72**
σ. 244, ἀρ. 2 = **Λευκ. 73**
σ. 244, ἀρ. 3 = **Λεμ. 640**
σ. 245, ἀρ. 4 = **Λεμ. 544**
σ. 245, ἀρ. 5 = **Λεμ. 543**
σ. 246, ἀρ. 7 = **Λεμ. 125**
σ. 246, ἀρ. 8 = **Λεμ. 96**
σ. 247, ἀρ. 9 = **Λάρ. 101**
σ. 247, ἀρ. 10 = **Λάρ. 102**
σ. 247-50, ἀρ. 11 = **Λάρ. 8**
σ. 250, ἀρ. 12 = **Πάφ. 10**
σ. 251, ἀρ. 13 = **Πάφ. 156**
σ. 252, ἀρ. 16 = **Πάφ. 146**

I. Nicolaou, *RDAC* 1977

σ. 210, ἀρ. 2 = **Λάρ. 100**
σ. 210, ἀρ. 3 = **Λάρ. 206**
σ. 218, ἀρ. 7 = **Πάφ. 65**
σ. 218, ἀρ. 8 = **Πάφ. 114**
σ. 216-7, ἀρ. 5 = **Λεμ. 4**
σ. 219, ἀρ. 10 = **Ἀβ. Πρ. 40**
σ. 220, ἀρ. 11 = **Ἀβ. Πρ. 10**

I. Nicolaou, *RDAC* 1978

σ. 273-4, ἀρ. 1 = **Λεμ. 541**
σ. 274, ἀρ. 2 = **Λεμ. 568**
σ. 275-6, ἀρ. 5 = **Λάρ. 105**
σ. 276, ἀρ. 6 = **Λάρ. 106**

I. Nicolaou, *RDAC* 1979

σ. 344-5, ἀρ. 1 = **Λεμ. 712**
σ. 345, ἀρ. 2 = **Λεμ. 641**
σ. 346, ἀρ. 3 = **Λεμ. 604**
σ. 346, ἀρ. 4 = **Λεμ. 282**
σ. 346-7, ἀρ. 5 = **Λεμ. 182**

σ. 348, ἀρ. 7 = **Πάφ. 49**
σ. 347-8, ἀρ. 6 = **Λεμ. 7**

I. Nicolaou, *RDAC* 1980

σ. 262-3, ἀρ. 3 = **Λεμ. 407**
σ. 263, ἀρ. 4 = **Λεμ. 424**
σ. 263-4, ἀρ. 5 = **Λεμ. 674**
σ. 264, ἀρ. 6 = **Λεμ. 150**
σ. 264, ἀρ. 7 = **Λεμ. 678**
σ. 264-5, ἀρ. 8 = **Λεμ. 235**
σ. 265, ἀρ. 9 = **Λεμ. 48**

I. Nicolaou, *RDAC* 1981

σ. 187-8, ἀρ. 1 = **Λευκ. 92**
σ. 188 (b) = **Λευκ. 88**
σ. 188 (c) = **Λευκ. 79**
σ. 188 (d) = **Λευκ. 90**
σ. 188-9 (e) = **Λευκ. 91**
σ. 189 (f) = **Λευκ. 80**
σ. 189 (g) = **Ἀβ. Πρ. 11**
σ. 189 (h) = **Λεμ. 747**
σ. 189 (i) = **Λεμ. 227**
σ. 189 (j) = **Λεμ. 732**
σ. 189 (k) = **Ἀβ. Πρ. 21**
σ. 189 (l) = **Ἀβ. Πρ. 12**
σ. 190, ἀρ. 2 = **Λευκ. 81**
σ. 190, ἀρ. 2 (a) = **Λάρ. 37**
σ. 190-1, ἀρ. 2 (b) = **Ἀμμ. 14**
σ. 191-2, ἀρ. 3 = **Λευκ. 76**
σ. 194, ἀρ. 6 = **Λεμ. 448**
σ. 194 = **Λεμ. 449**
σ. 194 = **Λεμ. 212**
σ. 194-5, ἀρ. 7 = **Λεμ. 425**
σ. 195 = **Λεμ. 204**
σ. 195 = **Ἀβ. Πρ. 30**
σ. 195, ἀρ. 8 = **Λεμ. 261**
σ. 195, ἀρ. 8 = **Λεμ. 338**
σ. 195-6, ἀρ. 9 = **Λεμ. 183**
σ. 196, ἀρ. 10 = **Λεμ. 422**
σ. 196, ἀρ. 10 = **Λεμ. 423**
σ. 196 = **Λεμ. 653**

σ. 196 = **Λευκ. 27**
σ. 196, ὑποσ. 21 = **Ἀβ. Πρ. 34**
σ. 196, ὑποσ. 21 = **Ἀβ. Πρ. 35**
σ. 197= **Λεμ. 205**
σ. 197 = **Ἀβ. Πρ. 16**
σ. 197 = **Ἀβ. Πρ. 31**
σ. 197 = **Ἀβ. Πρ. 32**
σ. 197, ἀρ. 11 = **Λεμ. 268**
σ. 197, ἀρ. 12 = **Λεμ. 269**
σ. 197-8, ἀρ. 13 = **Λεμ. 270**
σ. 198, ἀρ. 14 = **Λεμ. 271**
σ. 198, ἀρ. 15 = **Λεμ. 272**
σ. 198, ὑποσ. 25 = **Λεμ. 295**
σ. 198, ἀρ. 16 = **Λεμ. 273**
σ. 199, ἀρ. 17 = **Λεμ. 262**
σ. 199, ἀρ. 18 = **Λεμ. 263**
σ. 199 = **Ἀβ. Πρ. 33**
σ. 200, ἀρ. 19 = **Λεμ. 264**
σ. 200, ἀρ. 20 = **Λεμ. 453**
σ. 200-1, ἀρ. 21 = **Λεμ. 706**
σ. 201, ὑποσ. 40 = **Ἀβ. Πρ. 14**

I. Nicolaou, *RDAC* 1982

σ. 187-8, ἀρ. 1 = **Λεμ. 458**
σ. 188 = **Λευκ. 104**
σ. 188, ἀρ. 2 = **Λεμ. 459**
σ. 188, ἀρ. 3 = **Λεμ. 457**
σ. 188-9, ἀρ. 4 = **Λεμ. 455**
σ. 189, ἀρ. 5 = **Λεμ. 456**
σ. 189, ἀρ. 6 = **Λεμ. 460**
σ. 190, ἀρ. 7 = **Λεμ. 461**
σ. 190, ἀρ. 7 = **Λεμ. 462**
σ. 190 = **Λάρ. 194**
σ. 190, ἀρ. 8 = **Λεμ. 463**
σ. 190-1, ἀρ. 9 = **Λεμ. 464**
σ. 190-1, ἀρ. 9 = **Λεμ. 465**
σ. 191-2, ἀρ. 10 = **Λεμ. 419**
σ. 191-2, ἀρ. 10 = **Λεμ. 420**
σ. 192, ἀρ. 11 = **Λεμ. 421**

I. Nicolaou, *RDAC* 1983

σ. 257-8, ἀρ. 1 = **Λευκ. 55**
σ. 257-8 = **Λευκ. 54**
σ. 258, ἀρ. 2 = **Λεμ. 292**
σ. 258-9, ἀρ. 3 = **Λεμ. 376**
σ. 259, ἀρ. 4 = **Λεμ. 234**
σ. 259-60, ἀρ. 5 = **Λεμ. 302**
σ. 260, ἀρ. 6 = **Λεμ. 303**
σ. 261-2, ἀρ. 9a = **Λεμ. 761**
σ. 260, ὑποσ. 14 = **Λεμ. 226**
σ. 260-1, ἀρ. 7 = **Λεμ. 293**
σ. 261, ἀρ. 8 = **Λεμ. 636**
σ. 262, ἀρ. 9b = **Λεμ. 180**
σ. 262-3, ἀρ. 10 = **Λεμ. 466**
σ. 262-3, ἀρ. 10 = **Λεμ. 467**
σ. 263, ἀρ. 11 = **Λεμ. 468**

I. Nicolaou, *RDAC* 1984

σ. 257-8, ἀρ. 1 = **Λάρ. 6**
σ. 258-9, ἀρ. 2 = **Λεμ. 659**
σ. 259, ἀρ. 3 = **Λεμ. 660**
σ. 259, ἀρ. 4 = **Λεμ. 661**
σ. 259-60, ἀρ. 5 = **Λεμ. 662**
σ. 260, ἀρ. 6 = **Λεμ. 663**
σ. 260, ἀρ. 7 = **Λεμ. 664**
σ. 260-1, ἀρ. 8 = **Λεμ. 665**
σ. 261, ἀρ. 9 = **Λεμ. 666**
σ. 262-3, ἀρ. 16 = **Ἀβ. Πρ. 42**
σ. 263, ἀρ. 17 = **Ἀβ. Πρ. 41**

I. Nicolaou, *RDAC* 1985

σ. 326, ἀρ. 2 = **Λάρ. 172**
σ. 326-7, ἀρ. 3 = **Λεμ. 184**
σ. 326-7, ἀρ. 3 = **Λεμ. 469**
σ. 327, ἀρ. 4 = **Λεμ. 745**
σ. 327, ἀρ. 5 = **Λεμ. 616**
σ. 328, ἀρ. 6 = **Λεμ. 454**
σ. 328, ἀρ. 7 = **Λεμ. 265**
σ. 328-9, ἀρ. 8 = **Λεμ. 470**
σ. 329, ἀρ. 9 = **Λεμ. 216**

σ. 329, ἀρ. 10 = **Λεμ. 471**
σ. 329, ἀρ. 10 = **Λεμ. 472**
σ. 330, ἀρ. 11 = **Λεμ. 426**
σ. 330, ἀρ. 12 = **Λεμ. 427**
σ. 330, ἀρ. 13 = **Λεμ. 428**
σ. 331, ἀρ. 14 = **Λεμ. 539**
σ. 331, ἀρ. 14 = **Λεμ. 540**

I. Nicolaou, *RDAC* 1986

σ. 192, ἀρ. 1 = **Λευκ. 56**
σ. 193, ἀρ. 2 = **Λεμ. 669**
σ. 193, ἀρ. 3 = **Λεμ. 656**
σ. 193, ἀρ. 4 = **Πάφ. 25**
σ. 194, ἀρ. 5 = **Πάφ. 106**
σ. 194, ἀρ. 6 = **Πάφ. 21**
σ. 195, ἀρ. 7 = **Πάφ. 153**

I. Nicolaou, *RDAC* 1987

σ. 177, ἀρ. 1 = **Λάρ. 204**
σ. 177, ἀρ. 2 = **Λάρ. 107**
σ. 178, ἀρ. 4 = **Λεμ. 667**
σ. 178, ἀρ. 6 = **Λεμ. 267**
σ. 178, ἀρ. 7 = **Λεμ. 473**
σ. 178, ἀρ. 8 = **Λεμ. 474**
σ. 178-9, ἀρ. 9 = **Λεμ. 299**
σ. 179, ἀρ. 10 = **Λεμ. 494**
σ. 179, ἀρ. 11 = **Λεμ. 214**
σ. 179, ἀρ. 12 = **Λεμ. 215**
σ. 179-80, ἀρ. 14 = **Πάφ. 11**
σ. 180, ἀρ. 15 = **Πάφ. 28**

I. Nicolaou, *RDAC* 1988 (2)

σ. 185, ἀρ. 1 = **Λεμ. 614**
σ. 185, ἀρ. 2 = **Λεμ. 619**
σ. 185-6, ἀρ. 3 = **Λεμ. 766**
σ. 186, ἀρ. 4 = **Λεμ. 297**
σ. 186, ἀρ. 5 = **Λεμ. 708**
σ. 186, ἀρ. 6= **Λεμ. 286**
σ. 186, ἀρ. 7 = **Λεμ. 709**
σ. 186-7, ἀρ. 8 = **Λεμ. 657**

σ. 186-7, ἀρ. 8 = **Λεμ. 658**
σ. 187, ἀρ. 9 = **Λεμ. 710**
σ. 187, ἀρ. 10 = **Λεμ. 711**
σ. 187, ἀρ. 11 = **Λεμ. 764**
σ. 187, ἀρ. 12 = **Λεμ. 675**
σ. 187, ἀρ. 13 = **Λεμ. 676**
σ. 187-8, ἀρ. 14 = **Λεμ. 679**
σ. 188, ἀρ. 15 = **Λάρ. 108**
σ. 188, ἀρ. 16 = **Λάρ. 109**
σ. 188, ἀρ. 17 = **Λάρ. 110**
σ. 188, ἀρ. 18 = **Λάρ. 111**
σ. 188-9, ἀρ. 19 = **Λάρ. 112**
σ. 189, ἀρ. 20 = **Λάρ. 113**
σ. 189, ἀρ. 21 = **Λάρ. 114**
σ. 189, ἀρ. 22 = **Λάρ. 115**
σ. 189, ἀρ. 23 = **Λάρ. 116**
σ. 189, ἀρ. 24 = **Λάρ. 117**
σ. 189, ἀρ. 25 = **Λάρ. 118**
σ. 189, ἀρ. 26 = **Λάρ. 102**
σ. 190, ἀρ. 27 = **Λάρ. 120**
σ. 190, ἀρ. 28 = **Λάρ. 121**
σ. 190, ἀρ. 29 = **Λάρ. 15**

I. Nicolaou, *RDAC* 1989

σ. 141, ἀρ. 1 = **Λάρ. 103**
σ. 141, ἀρ. 2 = **Λάρ. 104**
σ. 143, ἀρ. 4 = **Λεμ. 452**
σ. 143, ἀρ. 5 = **Λεμ. 450**
σ. 143, ἀρ. 6 = **Λεμ. 451**
σ. 143, ἀρ. 7 = **Λεμ. 713**
σ. 144, ἀρ. 8 = **Λεμ. 714**
σ. 144, ἀρ. 9 = **Λεμ. 715**
σ. 144, ἀρ. 10 = **Λεμ. 716**
σ. 144, ἀρ. 11 = **Λεμ. 717**
σ. 144, ἀρ. 12 = **Λεμ. 718**
σ. 145, ἀρ. 13f = **Πάφ. 25**
σ. 145, ἀρ. 14 = **Λεμ. 719**
σ. 145, ἀρ. 15 = **Λεμ. 720**
σ. 145, ἀρ. 15 = **Λεμ. 721**
σ. 145-6, ἀρ. 16 = **Λεμ. 722**
σ. 146, ἀρ. 17 = **Λεμ. 723**
σ. 146, ἀρ. 18 = **Λεμ. 724**

σ. 146, ἀρ. 19 = **Λεμ. 296**
σ. 146, ἀρ. 20 = **Λεμ. 725**
σ. 146, ἀρ. 21 = **Λεμ. 726**
σ. 146-7, ἀρ. 22 = **Λεμ. 727**
σ. 147, ἀρ. 23 = **Λεμ. 728**
σ. 146, ἀρ. 24 = **Λεμ. 729**
σ. 147, ἀρ. 25 = **Λεμ. 364**
σ. 147, ἀρ. 26 = **Λεμ. 160**
σ. 147, ἀρ. 27 = **Λεμ. 161**

I. Nicolaou, *RDAC* 1990

σ. 173, ἀρ. 1 = **Λεμ. 620**
σ. 173, ἀρ. 2 = **Λεμ. 621**
σ. 173, ἀρ. 3 = **Λεμ. 622**
σ. 173-4, ἀρ. 5 = **Λεμ. 623**
σ. 174, ἀρ. 6 = **Λεμ. 624**
σ. 174, ἀρ. 7 = **Λεμ. 625**
σ. 174, ἀρ. 8 = **Λεμ. 626**
σ. 174, ἀρ. 9 = **Λεμ. 627**
σ. 174, ἀρ. 10 = **Λεμ. 628**
σ. 175, ἀρ. 11 = **Λεμ. 629**
σ. 175, ἀρ. 12 = **Λεμ. 630**
σ. 175, ἀρ. 12 = **Λεμ. 631**
σ. 175, ἀρ. 13 = **Λεμ. 632**
σ. 175, ἀρ. 14 = **Λεμ. 360**
σ. 176, ἀρ. 15 = **Λεμ. 306**
σ. 176, ἀρ. 16 = **Λεμ. 378**
σ. 176, ἀρ. 17 = **Λεμ. 379**
σ. 176, ἀρ. 18 = **Λεμ. 380**
σ. 176, ἀρ. 19 = **Λεμ. 381**
σ. 176-7, ἀρ. 20 = **Λεμ. 382**
σ. 177, ἀρ. 21 = **Λεμ. 383**
σ. 177, ἀρ. 22 = **Λεμ. 241**
σ. 177, ἀρ. 23 = **Λεμ. 384**
σ. 177, ἀρ. 23 = **Λεμ. 385**
σ. 177-8, ἀρ. 24 = **Λεμ. 402**
σ. 178-9, ἀρ. 30 = **Πάφ. 139**
σ. 179, ἀρ. 32 = **Πάφ. 158**
σ. 179, ἀρ. 33 = **Πάφ. 157**

I. Nicolaou, *RDAC* 1991

σ. 195-6, ἀρ. 1 = **Λεμ. 670**
σ. 196, ἀρ. 2 = **Λεμ. 162**
σ. 196, ἀρ. 3 = **Λεμ. 173**
σ. 196, ἀρ. 4 = **Λεμ. 430**
σ. 196-7, ἀρ. 5 = **Λεμ. 431**
σ. 197, ἀρ. 6 = **Λεμ. 312**
σ. 197, ἀρ. 7 = **Λεμ. 313**
σ. 197, ἀρ. 8 = **Λεμ. 314**
σ. 197-8, ἀρ. 9 = **Λεμ. 315**
σ. 197-8, ἀρ. 9 = **Λεμ. 316**
σ. 198, ἀρ. 10 = **Λεμ. 317**
σ. 198, ἀρ. 11 = **Λεμ. 318**
σ. 198, ἀρ. 12 = **Λεμ. 319**
σ. 198, ἀρ. 13 = **Λεμ. 320**
σ. 198-9, ἀρ. 14 = **Λεμ. 321**
σ. 199, ἀρ. 15 = **Λεμ. 495**

I. Nicolaou, *RDAC* 1992

σ. 257, ἀρ. 1 = **Λεμ. 434**
σ. 257-8, ἀρ. 2 = **Λεμ. 435**
σ. 258, ἀρ. 3 = **Λεμ. 436**
σ. 258, ἀρ. 4 = **Λεμ. 437**
σ. 258, ἀρ. 5 = **Λεμ. 213**
σ. 258, ἀρ. 6 = **Λεμ. 322**
σ. 258-9, ἀρ. 7 = **Λεμ. 438**
σ. 259, ἀρ. 8 = **Λεμ. 439**
σ. 259, ἀρ. 9 = **Λεμ. 440**
σ. 259, ἀρ. 10 = **Λεμ. 336**
σ. 259, ἀρ. 11 = **Λεμ. 337**
σ. 259-60, ἀρ. 12 = **Λεμ. 441**
σ. 261, ἀρ. 14 = **Πάφ. 9**

I. Nicolaou, *RDAC* 1993

σ. 223-4, ἀρ. 1 = **Λεμ. 153**
σ. 224, ἀρ. 1a = **Λεμ. 152**
σ. 224, ἀρ. 1b = **Λεμ. 178**
σ. 224, ἀρ. 1c = **Λεμ. 179**
σ. 224, ἀρ. 1e = **Λεμ. 148**
σ. 224, ἀρ. 1f = **Λεμ. 151**

σ. 224, ἀρ. 1g = **Λεμ. 150**
σ. 224, ἀρ. 1h = **Λεμ. 182**
σ. 224, ἀρ. 1i = **Λεμ. 162**
σ. 224, ἀρ. 1j = **Λεμ. 159**
σ. 224, ἀρ. 1 (k) = **Λεμ. 75**
σ. 224-5, ἀρ. 1 (l) = **Λεμ. 72**
σ. 225, ἀρ. 1m = **Λεμ. 149**
σ. 225, ἀρ. 1p = **Λάρ. 184**
σ. 225, ἀρ. 1q = **Λάρ. 182**
σ. 225, ἀρ. 1r = **Λάρ. 183**
σ. 225, ἀρ. 1s = **Λάρ. 181**
σ. 225, ἀρ. 1t = **Λάρ. 35**
σ. 225, ἀρ. 1u = **Πάφ. 18**
σ. 225, ἀρ. 1v = **Πάφ. 91**
σ. 225, ἀρ. 1w = **Ἀβ. Πρ. 8**
σ. 225-6, ἀρ. 1x = **Ἀβ. Πρ. 7**
σ. 226, ἀρ. 3 = **Λεμ. 237**
σ. 226, ἀρ. 4 = **Λεμ. 682**

I. Nicolaou, *RDAC* 1994

σ. 181, ἀρ. 1 = **Λεμ. 323**
σ. 181-2, ἀρ. 2 = **Λεμ. 324**
σ. 182, ἀρ. 3 = **Λεμ. 325**
σ. 182, ἀρ. 4 = **Λεμ. 326**
σ. 182, ἀρ. 5 = **Λεμ. 327**
σ. 182-3, ἀρ. 6 = **Λεμ. 339**
σ. 183, ἀρ. 7 = **Λεμ. 340**
σ. 183, ἀρ. 8 = **Λεμ. 341**
σ. 183-4, ἀρ. 9 = **Λεμ. 496**
σ. 183-4, ἀρ. 9 = **Λεμ. 497**
σ. 183-4, ἀρ. 9 = **Λεμ. 498**
σ. 184, ἀρ. 10 = **Λεμ. 499**
σ. 184, ἀρ. 11 = **Λεμ. 500**
σ. 184, ἀρ. 11 = **Λεμ. 501**
σ. 184, ἀρ. 11 = **Λεμ. 502**
σ. 184, ἀρ. 11 = **Λεμ. 503**
σ. 184, ἀρ. 12 = **Λεμ. 504**
σ. 184-5, ἀρ. 13 = **Λεμ. 505**
σ. 185, ἀρ. 14 = **Λεμ. 506**
σ. 185, ἀρ. 15 = **Λεμ. 342**
σ. 185, ἀρ. 16 = **Λεμ. 218**
σ. 185, ἀρ. 17 = **Λεμ. 507**

σ. 185, ἀρ. 18 = **Λεμ. 508**
σ. 185-6, ἀρ. 19 = **Λεμ. 217**
σ. 186, ἀρ. 20 = **Λεμ. 343**
σ. 186, ἀρ. 21 = **Λεμ. 509**
σ. 186, ἀρ. 22 = **Λεμ. 344**
σ. 186-7, ἀρ. 23 = **Λεμ. 510**
σ. 186-7, ἀρ. 23 = **Λεμ. 511**
σ. 187, ἀρ. 24 = **Λεμ. 733**
σ. 187, ἀρ. 25 = **Λεμ. 617**
σ. 187, ἀρ. 25 = **Λεμ. 618**
σ. 187, ἀρ. 26 = **Λεμ. 734**
σ. 187-8, ἀρ. 27 = **Λεμ. 365**
σ. 188, ἀρ. 28 = **Λεμ. 355**
σ. 188, ἀρ. 29 = **Λεμ. 220**
σ. 188, ἀρ. 30 = **Λεμ. 730**
σ. 188, ἀρ. 31 = **Λεμ. 731**
σ. 188, ἀρ. 32 = **Λεμ. 361**
σ. 188-9, ἀρ. 33 = **Λεμ. 637**
σ. 189, ἀρ. 34 = **Λεμ. 362**
σ. 189, ἀρ. 35 = **Λεμ. 586**
σ. 189, ἀρ. 36 = **Λεμ. 545**
σ. 189, ἀρ. 37 = **Λεμ. 191**
σ. 190, ἀρ. 38 = **Λεμ. 546**
σ. 190, ἀρ. 39 = **Λεμ. 547**
σ. 190, ἀρ. 40 = **Λεμ. 747**
σ. 190-1, ἀρ. 41 = **Λεμ. 549**
σ. 191, ἀρ. 42 = **Λεμ. 550**
σ. 191, ἀρ. 43 = **Λεμ. 551**
σ. 191, ἀρ. 44 = **Λεμ. 554**
σ. 191, ἀρ. 44 = **Λεμ. 555**
σ. 191, ἀρ. 45 = **Λεμ. 172**
σ. 191-5, ἀρ. 46 = **Λεμ. 799**
σ. 191-5, ἀρ. 46 = **Λεμ. 800**
σ. 191-5, ἀρ. 46 = **Λεμ. 801**
σ. 195, ἀρ. 47 = **Λάρ. 210**

I. Nicolaou, *RDAC* 1995

σ. 221, ἀρ. 1 = **Λεμ. 345**
σ. 221, ἀρ. 2 = **Λεμ. 346**
σ. 221, ἀρ. 3 = **Λεμ. 347**
σ. 222, ἀρ. 4 = **Λεμ. 348**
σ. 222-3, ἀρ. 5 = **Λεμ. 349**

σ. 222-3, ἀρ. 5 = **Λεμ. 350**
σ. 222-3, ἀρ. 5 = **Λεμ. 351**
σ. 223, ἀρ. 6 = **Λεμ. 352**
σ. 223, ἀρ. 7 = **Λεμ. 353**
σ. 223, ἀρ. 8 = **Λεμ. 328**
σ. 223, ἀρ. 9 = **Λεμ. 329**
σ. 223, ἀρ. 10 = **Λεμ. 432**
σ. 223-4, ἀρ. 11 = **Λεμ. 330**
σ. 224, ἀρ. 12 = **Λεμ. 331**
σ. 224, ἀρ. 13 = **Λεμ. 332**
σ. 224, ἀρ. 14 = **Λεμ. 333**
σ. 224, ἀρ. 15 = **Λεμ. 334**
σ. 224, ἀρ. 16 = **Λεμ. 335**
σ. 225, ἀρ. 17 = **Λεμ. 609**
σ. 225-6, ἀρ. 18 = **Λεμ. 145**
σ. 226, ἀρ. 20 = **Πάφ. 147**
σ. 226, ἀρ. 21 = **Πάφ. 33**
σ. 226-7, ἀρ. 22 = **Λάρ. 211**
σ. 227, ἀρ. 23 = **Λάρ. 212**

I. Nicolaou, *RDAC* 1996

σ. 269, ἀρ. 1 = **Λεμ. 760**
σ. 270, ἀρ. 2 = **Λεμ. 763**
σ. 269, ἀρ. 3 = **Λεμ. 748**
σ. 270-1, ἀρ. 4 = **Λεμ. 749**

I. Nicolaou, *RDAC* 1997

σ. 269-70, ἀρ. 2 = **Πάφ. 30**

I. Nicolaou, *RDAC* 1998

σ. 161-2, ἀρ. 1 = **Λεμ. 735**
σ. 162, ἀρ. 2 = **Λεμ. 401**
σ. 162-3, ἀρ. 4 = **Λεμ. 635**
σ. 163, ἀρ. 5 = **Λεμ. 557**
σ. 163, ἀρ. 6 = **Λεμ. 558**
σ. 163-4, ἀρ. 7 = **Λεμ. 736**

I. Nicolaou, *RDAC* 1999

σ. 251-2, ἀρ. 1 = **Λεμ. 652**

σ. 252, ἀρ. 2 = **Λεμ. 142**

I. Nicolaou, *RDAC* 2000

σ. 299, ἀρ. 1 = **Λεμ. 176**
σ. 299-300, ἀρ. 2 = **Λεμ. 175**
σ. 300-3, ἀρ. 3 = **Λάρ. 16**

I. Nicolaou, *RDAC* 2001

σ. 291, ἀρ. 1 = **Λεμ. 177**
σ. 291-2, ἀρ. 2 = **Λεμ. 181**
σ. 292, ἀρ. 3 = **Λεμ. 647**
σ. 292, ἀρ. 4 = **Λεμ. 648**
σ. 292, ἀρ. 5 = **Λεμ. 86**
σ. 294, ἀρ. 6 = **Λεμ. 750**
σ. 294, ἀρ. 7 = **Λεμ. 751**
σ. 294, ἀρ. 8 = **Λεμ. 649**
σ. 294, ἀρ. 9 = **Λεμ. 752**
σ. 294, ἀρ. 10 = **Λεμ. 753**
σ. 296, ἀρ. 11 = **Λεμ. 754**
σ. 296, ἀρ. 12 = **Λεμ. 363**
σ. 296, ἀρ. 13 = **Λεμ. 755**
σ. 296, ἀρ. 14 = **Λεμ. 756**
σ. 296-8, ἀρ. 15 = **Λεμ. 757**
σ. 298, ἀρ. 16 = **Λεμ. 758**
σ. 298, ἀρ. 17 = **Λεμ. 305**
σ. 298, ἀρ. 18 = **Λεμ. 759**
σ. 298, ἀρ. 19 = **Λεμ. 84**

I. Nicolaou, *RDAC* 2002

σ. 369-70, ἀρ. 1 = **Λεμ. 199**
σ. 370, ἀρ. 2 = **Λεμ. 512**
σ. 370, ἀρ. 3 = **Λεμ. 513**
σ. 370, ἀρ. 4 = **Λεμ. 514**
σ. 370, ἀρ. 5 = **Λεμ. 743**
σ. 370-1, ἀρ. 6 = **Λεμ. 515**
σ. 371, ἀρ. 7 = **Λεμ. 516**
σ. 371, ἀρ. 8 = **Λεμ. 517**
σ. 371, ἀρ. 9 = **Λεμ. 518**
σ. 371-2, ἀρ. 10 = **Λεμ. 519**
σ. 371-2, ἀρ. 10 = **Λεμ. 520**

σ. 372, ἀρ. 11 = **Λεμ. 746**
σ. 372, ἀρ. 12 = **Λεμ. 521**
σ. 373, ἀρ. 13 = **Λεμ. 522**
σ. 373, ἀρ. 14 = **Λεμ. 523**
σ. 373, ἀρ. 15 = **Λεμ. 524**
σ. 373, ἀρ. 16 = **Λεμ. 525**
σ. 373-4, ἀρ. 17 = **Λεμ. 526**
σ. 374, ἀρ. 19 = **Λεμ. 527**
σ. 374, ἀρ. 20 = **Λεμ. 742**

I. Nicolaou, *RDAC* 2003

σ. 301, ἀρ. 1 = **Λεμ. 683**
σ. 301, ἀρ. 2 = **Λεμ. 684**
σ. 303, ἀρ. 3 = **Λεμ. 685**
σ. 303, ἀρ. 4 = **Λεμ. 686**
σ. 303, ἀρ. 5 = **Λεμ. 687**
σ. 303, ἀρ. 6 = **Λεμ. 688**
σ. 303, ἀρ. 7 = **Λεμ. 689**
σ. 303-5, ἀρ. 8 = **Λεμ. 528**
σ. 305, ἀρ. 9 = **Λεμ. 529**
σ. 305, ἀρ. 10 = **Λεμ. 530**
σ. 305, ἀρ. 11 = **Λεμ. 531**
σ. 305, ἀρ. 12 = **Λεμ. 532**
σ. 305-8, ἀρ. 13 = **Πάφ. 20**

I. Nicolaou, *RDAC* 2004

σ. 268-9, ἀρ. 2 = **Πάφ. 29**

I. Nicolaou, *RDAC* 2005

σ. 193, ἀρ. 1 = **Λεμ. 219**
σ. 193-4, ἀρ. 2 = **Λεμ. 548**
σ. 195, ἀρ. 3 = **Λάρ. 159**

I. Nicolaou, *RDAC* 2006

σ. 313, ἀρ. 1 = **Λεμ. 444**
σ. 315, ἀρ. 2 = **Λεμ. 443**
σ. 315-6, ἀρ. 3 = **Λεμ. 444**
σ. 316, ἀρ. 4 = **Λεμ. 445**
σ. 316, ἀρ. 5 = **Λεμ. 446**

σ. 316, ἀρ. 6 = **Λεμ. 447**

I. Nicolaou, *CIS*

σ. 27, πίν. 33 = **Ἀμμ. 151**
σ. 28, πίν. 34 = **Πάφ. 53**
σ. 28-9, πίν. 35 = **Λάρ. 179**
σ. 29, πίν. 37 = **Πάφ. 151**
σ. 30, πίν. 38 = **Πάφ. 101**
σ. 31, πίν. 39 = **Κερ. 14**
σ. 31, πίν. 40 = **Λάρ. 81**
σ. 31-2, πίν. 41a = **Λευκ. 106**
σ. 32, πίν. 41b = **Λευκ. 24**
σ. 33, πίν. 42 = **Ἀβ. Πρ. 37**
πίν. 43 = **Ἀμμ. 104**

I. Nicolaou, *Acta*

σ. 381-3 = **Ἀμμ. 77**
σ. 381-3 = **Ἀμμ. 78**
σ. 381-3 = **Ἀμμ. 118**

I. Nicolaou, *CPRS*

σ. 125-7 = **Ἀμμ. 62**

I. Nicolaou, *Amathonte*

σ. 195, ἀρ. 1 = **Λεμ. 744**
σ. 195, ἀρ. 2 = **Λεμ. 533**
σ. 195-6, ἀρ. 3 = **Λεμ. 534**
σ. 196, ἀρ. 4 = **Λεμ. 535**
σ. 196, ἀρ. 5 = **Λεμ. 354**
σ. 196, ἀρ. 6 = **Λεμ. 300**
σ. 197, ἀρ. 7 = **Λεμ. 536**
σ. 197, ἀρ. 8 = **Λεμ. 537**
σ. 197, ἀρ. 9 = **Λεμ. 480**
σ. 198, ἀρ. 10 = **Λεμ. 477**
σ. 198, ἀρ. 11 = **Λεμ. 478**
σ. 198, ἀρ. 12 = **Λεμ. 479**
σ. 198, ἀρ. 13 = **Λεμ. 481**
σ. 199, ἀρ. 14 = **Λεμ. 482**
σ. 199, ἀρ. 15 = **Λεμ. 483**

σ. 199, ἀρ. 16 = **Λεμ. 266**
σ. 200, ἀρ. 19 = **Λεμ. 484**
σ. 200, ἀρ. 20 = **Λεμ. 485**
σ. 200, ἀρ. 20 = **Λεμ. 486**
σ. 200-1, ἀρ. 21 = **Λεμ. 487**
σ. 201, ἀρ. 22 = **Λεμ. 488**
σ. 201, ἀρ. 23 = **Λεμ. 489**
σ. 202, ἀρ. 24 = **Λεμ. 490**
σ. 202, ἀρ. 27 = **Λεμ. 475**
σ. 203, ἀρ. 29 = **Λεμ. 491**
σ. 203, ἀρ. 30 = **Λεμ. 492**
σ. 203, ἀρ. 31 = **Λεμ. 493**
σ. 203-4, ἀρ. 32 = **Λεμ. 476**
σ. 204-5, ἀρ. 36 = **Λεμ. 433**
σ. 205, ἀρ. 37 = **Λεμ. 257**
σ. 205-6, ἀρ. 38 = **Λεμ. 258**
σ. 206, ἀρ. 39 = **Λεμ. 311**
σ. 206, ἀρ. 40 = **Λεμ. 259**
σ. 206-7, ἀρ. 41 = **Λεμ. 260**
σ. 206-7, ἀρ. 41 = **Λεμ. 368**
σ. 207, ἀρ. 42 = **Λεμ. 429**

I. Nicolaou, *Periclus*

σ. 119 = **Λεμ. 797**

K. Nicolaou, *RDAC* 1963

σ. 56-72 = **Πάφ. 45**
σ. 65 = **Πάφ. 41**

K. Nicolaou, *AJA* 80, 1976

σ. 365-6 = **Λάρ. 1**
σ. 366 = **Λεμ. 236**
σ. 366 = **Λεμ. 603**

K. Nicolaou, *HTK*

σ. 118, ἀρ. 2 = **Λάρ. 125**
σ. 133, ἀρ. 3 = **Λάρ. 4**
σ. 133, ἀρ. 7 = **Λάρ. 7**
σ. 133, ἀρ. 8 = **Λάρ. 18**
σ. 133, ἀρ. 9 = **Λάρ. 6**

σ. 134, ἀρ. 10 = **Λάρ. 38**
σ. 134, ἀρ. 11 = **Λάρ. 27**
σ. 134, ἀρ. 12 = **Λάρ. 8**
σ. 135, ἀρ. 14 = **Λάρ. 21**
σ. 292 = **Λάρ. 50**
σ. 293 = **Λάρ. 49**

Oberhummer 1888

σ. 309 = **Λάρ. 19**

OGIS

σ. 272, ἀρ. 581 = **Πάφ. 55**
σ. 272-3, ἀρ. 582 = **Ἀμμ. 19**
σ. 273, ὑποσ. 2 = **Πάφ. 22**
σ. 274, ἀρ. 583 = **Κερ. 9**
σ. 275, ἀρ. 584 = **Λάρ. 2**
σ. 275-6, ἀρ. 585 = **Πάφ. 101**

Overbeck, *SQ* 1868

σ. 764 = **Πάφ. 16**

Oziol, *Les lampes*

σ. 78-9 = **Ἀμμ. 159**

Oziol, *RDAC* 1999

σ. 255-8 = **Λάρ. 80**

Oziol – Pouilloux, *lampes*

σ. 65, ἀρ. 171 = **Ἀμμ. 189**

Peek, *GVI*, 1955

ἀρ. 515 = **Λάρ. 90**
ἀρ. 538a = **Λάρ. 167**
ἀρ. 857 = **Πάφ. 27**

ἀρ. 1201 = **Λάρ. 80**
ἀρ. 1305 = **Λάρ. 81**
ἀρ. 1325 = **Λευκ. 51**
ἀρ. 1403 = **Λάρ. 122**
ἀρ. 1405 = **Λάρ. 166**
ἀρ. 1509 = **Πάφ. 144**
ἀρ. 1598 = **Λευκ. 16**

Peek, *GG*

253 = **Λάρ. 90**

Perdrizet, *BCH* 20, 1896

σ. 339-40, ἀρ. 6 = **Λάρ. 32**
σ. 341, ἀρ. 7 = **Λάρ. 13**
σ. 341-2, ἀρ. 8 = **Λάρ. 80**
σ. 343, ἀρ. 1 = **Λάρ. 41**
σ. 343, ἀρ. 2 = **Λάρ. 42**
σ. 343, ἀρ. 3 = **Λάρ. 74**
σ. 343, ἀρ. 4 = **Λάρ. 43**
σ. 343, ἀρ. 5 = **Λάρ. 44**
σ. 343, ἀρ. 6 = **Λάρ. 92**
σ. 343, ἀρ. 7 = **Λάρ. 63**
σ. 343, ἀρ. 8 = **Λάρ. 64**
σ. 343, ἀρ. 9 = **Λάρ. 45**
σ. 343, ἀρ. 10 = **Λάρ. 93**
σ. 343, ἀρ. 11 = **Λάρ. 67**
σ. 343, ἀρ. 12 = **Λάρ. 65**
σ. 344, ἀρ. 13 = **Λάρ. 66**
σ. 344, ἀρ. 14 = **Λάρ. 94**
σ. 344, ἀρ. 15 = **Λάρ. 95**
σ. 344, ἀρ. 16 = **Λάρ. 96**
σ. 344, ἀρ. 17 = **Λάρ. 97**
σ. 344, ἀρ. 18 = **Λάρ. 46**
σ. 344, ἀρ. 19 = **Λάρ. 47**
σ. 344, ἀρ. 20 = **Λάρ. 88**
σ. 344, ἀρ. 21 = **Λάρ. 98**
σ. 345 = **Λάρ. 99**
σ. 346 = **Λάρ. 48**
σ. 347-8, ἀρ. 1 = **Κερ. 12**
σ. 349, ἀρ. 3 = **Κερ. 5**
σ. 351-3, ἀρ. 1 = **Λεμ. 145**

σ. 353, ἀρ. 2 = **Λεμ. 611-613**
σ. 353, ἀρ. 3 = **Λεμ. 244**
σ. 353, ἀρ. 4 = **Λεμ. 307**
σ. 353, ἀρ. 4 = **Λεμ. 308**
σ. 353-4, ἀρ. 5 = **Λεμ. 243**
σ. 354, ἀρ. 6 = **Λεμ. 373**
σ. 354, ἀρ. 7 = **Λεμ. 193**
σ. 354, ἀρ. 8 = **Λεμ. 228**
σ. 354, ἀρ. 9 = **Λεμ. 229**
σ. 354, ἀρ. 10 = **Λεμ. 230**
σ. 354-5, ἀρ. 11 = **Λεμ. 231**
σ. 355, ἀρ. 12 = **Λεμ. 232**
σ. 355, ἀρ. 13 = **Λεμ. 194**
σ. 355, ἀρ. 14 = **Λεμ. 195**
σ. 355, ἀρ. 15 = **Λεμ. 196**
σ. 355, ἀρ. 16 = **Λεμ. 633**
σ. 355, ἀρ. 17 = **Λεμ. 233**
σ. 356, ἀρ. 18 = **Λεμ. 374**
σ. 356, ἀρ. 19 = **Λεμ. 375**
σ. 361, ἀρ. 1 = **Λάρ. 183**
σ. 361-2, ἀρ. 2 = **Λάρ. 184**
σ. 363, ἀρ. 3 = **Λάρ. 35**

Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*, 1910

σ. 24-6 = **Κερ. 2**
σ. 39-40 = **Κερ. 18**
σ. 342-3 = **Πάφ. 92**
σ. 351, ὑποσ. 2 = **Πάφ. 85**
σ. 442-3 = **Πάφ. 143**
σ. 452 = **Λευκ. 2**
σ. 483-4 = **Κερ. 16**
σ. 599-600, ἀρ. 1 = **Λευκ. 63**
σ. 600, ἀρ. 2 = **Λευκ. 66**
σ. 600, ἀρ. 3 = **Λευκ. 62**
σ. 600, ἀρ. 4 = **Λευκ. 67**
σ. 627, ἀρ. 3 = **Πάφ. 131**
σ. 627, ἀρ. 3 = **Πάφ. 132**
σ. 707-10 = **Λευκ. 51**
σ. 731 = **Κερ. 15**
σ. 895 = **Κερ. 24**
σ. 942-3, ἀρ. 31 = **Κερ. 14**
σ. 961, ἀρ. 46 = **Λεμ. 646**

σ. 961, ἀρ. 47 = **Λεμ. 197**
σ. 962-3, ἀρ. 3 = **Λευκ. 77**

Περιστιάνη, *ΚΧ* 1923

σ. 135-6 = **Πάφ. 20**
σ. 136-7 = **Πάφ. 14**
σ. 137 = **Πάφ. 23**
σ. 137 = **Πάφ. 32**

Περιστιάνη, *ΚΧ* 3, 1925

σ. 160 = **Κερ. 1**

Περιστιάνη, *ΚΧ* 7, 1927

σ. 174 = **Λάρ. 36**
σ. 182 = **Λάρ. 180**

Petit κ.ἄ., *BCH* 113, 1989

σ. 899 = **Λεμ. 222**

Petit κ.ἄ., *BCH* 114, 1990

σ. 1028 = **Λεμ. 794**

Petit κ.ἄ., *BCH* 115, 1991

σ. 785 = **Λεμ. 145**

Pieridés, *TSBA* 4, 1875

σ. 42 = **Λάρ. 10**

Pouilloux, *RA* 1971

σ. 291-4 = **Ἀμμ. 17**

Pouilloux, *Actes*

σ. 141-150 = **Ἀμμ. 21**

Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*

σ. 15, ἀρ. 21 = **Ἀμμ. 1**
σ. 15-6, ἀρ. 22 = **Ἀμμ. 2**
σ. 16, ἀρ. 23 = **Ἀμμ. 7**
σ. 16-7, ἀρ. 24 = **Ἀμμ. 9**
σ. 17, ἀρ. 25 = **Ἀμμ. 4**
σ. 17, ἀρ. 26 = **Ἀμμ. 142**
σ. 17-8, ἀρ. 27 = **Ἀμμ. 110**
σ. 18, ἀρ. 28 = **Ἀμμ. 143**
σ. 18, ἀρ. 29 = **Ἀμμ. 144**
σ. 18-9, ἀρ. 30 = **Ἀμμ. 5**
σ. 19, ἀρ. 31 = **Ἀμμ. 3**
σ. 20, ἀρ. 33 = **Ἀμμ. 148**
σ. 20, ἀρ. 34 = **Ἀμμ. 55**
σ. 20, ἀρ. 35 = **Ἀμμ. 106**
σ. 21, ἀρ. 36 = **Ἀμμ. 94**
σ. 21, ἀρ. 37 = **Ἀμμ. 79**
σ. 21, ἀρ. 38 = **Ἀμμ. 6**
σ. 21, ἀρ. 39 = **Ἀμμ. 8**
σ. 21-2, ἀρ. 40 = **Ἀμμ. 95**
σ. 23 = **Λάρ. 34**
σ. 24-5, ἀρ. 43 = **Ἀμμ. 108**
σ. 25, ἀρ. 44 = **Ἀμμ. 82**
σ. 27, ἀρ. 47 = **Ἀμμ. 83**
σ. 27, ἀρ. 48 = **Ἀμμ. 80**
σ. 27, ἀρ. 49 = **Ἀμμ. 92**
σ. 28, ἀρ. 54 = **Ἀμμ. 98**
σ. 28, ἀρ. 55 = **Ἀμμ. 96**
σ. 29, ἀρ. 57 = **Ἀμμ. 102**
σ. 29, ἀρ. 58 = **Ἀμμ. 99**
σ. 30, ἀρ. 59 = **Ἀμμ. 81**
σ. 46, ἀρ. 96 = **Ἀμμ. 21**
σ. 47, ἀρ. 98 = **Ἀμμ. 17**
σ. 47, ἀρ. 99 = **Ἀμμ. 13**
σ. 47-8, ἀρ. 100 = **Ἀμμ. 15**
σ. 48, ἀρ. 101 = **Ἀμμ. 19**
σ. 48, ἀρ. 102 = **Ἀμμ. 20**
σ. 48, ἀρ. 103 = **Ἀμμ. 14**
σ. 49, ἀρ. 104 = **Ἀμμ. 16**
σ. 49, ἀρ. 105 = **Ἀμμ. 149**
σ. 51, ἀρ. 106 = **Ἀμμ. 30**
σ. 52, ἀρ. 107 = **Ἀμμ. 33**

σ. 52, ἀρ. 108 = **Ἀμμ. 31**
σ. 52, ἀρ. 109 = **Ἀμμ. 32**
σ. 52, ἀρ. 110 = **Ἀμμ. 27**
σ. 53, ἀρ. 111 = **Ἀμμ. 34**
σ. 53, ἀρ. 112 = **Ἀμμ. 29**
σ. 53, ἀρ. 113 = **Ἀμμ. 97**
σ. 53, ἀρ. 114 = **Ἀμμ. 36**
σ. 53-4, ἀρ. 115 = **Ἀμμ. 37**
σ. 54, ἀρ. 116 = **Ἀμμ. 38**
σ. 54, ἀρ. 117 = **Ἀμμ. 40**
σ. 54, ἀρ. 118 = **Ἀμμ. 42**
σ. 54, ἀρ. 119 = **Ἀμμ. 39**
σ. 54, ἀρ. 120 = **Ἀμμ. 41**
σ. 55, ἀρ. 121 = **Ἀμμ. 50**
σ. 55, ἀρ. 122 = **Ἀμμ. 62**
σ. 55-6, ἀρ. 123 = **Ἀμμ. 54**
σ. 56, ἀρ. 124 = **Ἀμμ. 64**
σ. 56, ἀρ. 125 = **Ἀμμ. 56**
σ. 57, ἀρ. 126 = **Ἀμμ. 151**
σ. 57, ἀρ. 127 = **Ἀμμ. 51**
σ. 57, ἀρ. 128 = **Ἀμμ. 69**
σ. 57-8, ἀρ. 129 = **Ἀμμ. 70**
σ. 58, ἀρ. 130 = **Ἀμμ. 167**
σ. 59, ἀρ. 131 = **Ἀμμ. 85**
σ. 59, ἀρ. 131 = **Ἀμμ. 86**
σ. 60, ἀρ. 132 = **Ἀμμ. 87**
σ. 60, ἀρ. 133 = **Ἀμμ. 84**
σ. 60, ἀρ. 134 = **Ἀμμ. 22**
σ. 61, ἀρ. 135 = **Ἀμμ. 88**
σ. 61, ἀρ. 136 = **Ἀμμ. 23**
σ. 62, ἀρ. 137 = **Ἀμμ. 89**
σ. 62, ἀρ. 138 = **Ἀμμ. 90**
σ. 62, ἀρ. 139 = **Ἀμμ. 48**
σ. 62, ἀρ. 140 = **Ἀμμ. 57**
σ. 63, ἀρ. 141 = **Ἀμμ. 58**
σ. 63, ἀρ. 142 = **Ἀμμ. 59**
σ. 63-4, ἀρ. 143 = **Ἀμμ. 60**
σ. 64, ἀρ. 144 = **Ἀμμ. 103**
σ. 64, ἀρ. 145 = **Ἀμμ. 104**
σ. 64, ἀρ. 146 = **Ἀμμ. 105**
σ. 64-5, ἀρ. 147 = **Ἀμμ. 113**
σ. 65-6, ἀρ. 148 = **Ἀμμ. 116**
σ. 66, ἀρ. 149 = **Ἀμμ. 72**

σ. 66, ἀρ. 150 = **Ἀμμ. 74**
σ. 66, ἀρ. 151 = **Ἀμμ. 118**
σ. 67, ἀρ. 152 = **Ἀμμ. 119**
σ. 67-8, ἀρ. 153 = **Ἀμμ. 12**
σ. 68, ἀρ. 154 = **Ἀμμ. 78**
σ. 68, ἀρ. 155 = **Ἀμμ. 77**
σ. 68, ἀρ. 156 = **Ἀμμ. 117**
σ. 68, ἀρ. 156 bis = **Ἀμμ. 120**
σ. 69, ἀρ. 158 = **Ἀμμ. 63**
σ. 69, ἀρ. 159 = **Ἀμμ. 93**
σ. 69, ἀρ. 160 = **Ἀμμ. 91**
σ. 69, ἀρ. 161 = **Ἀμμ. 101**
σ. 69-70, ἀρ. 162 = **Ἀμμ. 61**
σ. 70, ἀρ. 163 = **Ἀμμ. 68**
σ. 70, ἀρ. 164 = **Ἀμμ. 53**
σ. 70, ἀρ. 165 = **Ἀμμ. 109**
σ. 70, ἀρ. 166 = **Ἀμμ. 112**
σ. 70, ἀρ. 167 = **Ἀμμ. 107**
σ. 70, ἀρ. 168 = **Ἀμμ. 100**
σ. 72, ἀρ. 179 = **Ἀμμ. 128**
σ. 72, ἀρ. 180 = **Ἀμμ. 131**
σ. 72, ἀρ. 181 = **Ἀμμ. 123**
σ. 72-3, ἀρ. 183 = **Ἀμμ. 132**
σ. 73, ἀρ. 184 = **Ἀμμ. 133**
σ. 73, ἀρ. 186 = **Ἀμμ. 138**
σ. 73, ἀρ. 187 = **Ἀμμ. 130**
σ. 73, ἀρ. 188 = **Ἀμμ. 134**
σ. 73, ἀρ. 189 = **Ἀμμ. 127**
σ. 73-4, ἀρ. 190 = **Ἀμμ. 140**
σ. 75, ἀρ. 193 = **Ἀμμ. 121**
σ. 75, ἀρ. 194 = **Ἀμμ. 125**
σ. 75-6, ἀρ. 195 = **Ἀμμ. 136**
σ. 76, ἀρ. 197 = **Ἀμμ. 135**
σ. 76, ἀρ. 198 = **Ἀμμ. 141**
σ. 76-7, ἀρ. 17 = **Ἀμμ. 139**
σ. 78, ἀρ. 200 = **Ἀμμ. 147**
σ. 82, ἀρ. 214 = **Ἀμμ. 10**
σ. 82, ἀρ. 215 = **Ἀμμ. 11**
σ. 90, ἀρ. 244 = **Ἀμμ. 24**
σ. 90, ἀρ. 245 = **Ἀμμ. 45**
σ. 90, ἀρ. 247 = **Ἀμμ. 126**
σ. 90, ἀρ. 248 = **Ἀμμ. 47**
σ. 90, ἀρ. 249 = **Ἀμμ. 165**

σ. 90, ἀρ. 250 = **Ἀμμ. 18**
σ. 90, ἀρ. 251 = **Ἀμμ. 71**
σ. 91, ἀρ. 252 = **Ἀμμ. 25**
σ. 91, ἀρ. 255 = **Ἀμμ. 193**
σ. 91, ἀρ. 257 = **Ἀμμ. 26**
σ. 91, ἀρ. 258 = **Ἀμμ. 111**
σ. 91, ἀρ. 259 = **Ἀμμ. 164**
σ. 92, ἀρ. 260 = **Ἀμμ. 224**
σ. 92, ἀρ. 261 = **Ἀμμ. 212**
σ. 92, ἀρ. 262 = **Ἀμμ. 75**
σ. 92, ἀρ. 263 = **Ἀμμ. 76**
σ. 92, ἀρ. 264 = **Ἀμμ. 194**
σ. 92, ἀρ. 265 = **Ἀμμ. 204**
σ. 92, ἀρ. 266 = **Ἀμμ. 122**
σ. 92, ἀρ. 267 = **Ἀμμ. 205**
σ. 92, ἀρ. 268 = **Ἀμμ. 208**
σ. 92, ἀρ. 269 = **Ἀμμ. 211**
σ. 93, ἀρ. 270 = **Ἀμμ. 218**
σ. 93, ἀρ. 271 = **Ἀμμ. 199**
σ. 93, ἀρ. 272Α = **Ἀμμ. 217**
σ. 93, ἀρ. 272Β = **Ἀμμ. 230**
σ. 93, ἀρ. 273 = **Ἀμμ. 219**
σ. 93, ἀρ. 274 = **Ἀμμ. 221**
σ. 93, ἀρ. 275 = **Ἀμμ. 200**
σ. 93, ἀρ. 276 = **Ἀμμ. 196**
σ. 94, ἀρ. 280 = **Ἀμμ. 67**
σ. 94, ἀρ. 281 = **Ἀμμ. 65**
σ. 94, ἀρ. 286 = **Ἀμμ. 49**
σ. 94, ἀρ. 287 = **Ἀμμ. 201**
σ. 94, ἀρ. 288 = **Ἀμμ. 202**
σ. 95, ἀρ. 289 = **Ἀμμ. 203**
σ. 95, ἀρ. 290 = **Ἀμμ. 195**
σ. 95, ἀρ. 294 = **Ἀμμ. 226**
σ. 97, ἀρ. 339 = **Ἀμμ. 158**
σ. 98, ἀρ. 349 = **Ἀμμ. 174**
σ. 98, ἀρ. 350 = **Ἀμμ. 173**
σ. 98, ἀρ. 351 = **Ἀμμ. 175**
σ. 98, ἀρ. 352 = **Ἀμμ. 159**
σ. 98, ἀρ. 353 = **Ἀμμ. 160**
σ. 99, ἀρ. 361 = **Ἀμμ. 124**
σ. 99, ἀρ. 362 = **Ἀμμ. 187**
σ. 99, ἀρ. 363 = **Ἀμμ. 161**
σ. 99, ἀρ. 364 = **Ἀμμ. 168**

σ. 99, ἀρ. 365 = **Ἀμμ. 169**
σ. 99, ἀρ. 366 = **Ἀμμ. 183**
σ. 99, ἀρ. 367 = **Ἀμμ. 162**
σ. 100, ἀρ. 368 = **Ἀμμ. 163**
σ. 100, ἀρ. 371 = **Ἀμμ. 184**
σ. 100, ἀρ. 372 = **Ἀμμ. 170**
σ. 100, ἀρ. 374 = **Ἀμμ. 172**
σ. 100-1, ἀρ. 375 = **Ἀμμ. 166**
σ. 101, ἀρ. 376 = **Ἀμμ. 152**
σ. 101, ἀρ. 377 = **Ἀμμ. 189**
σ. 101, ἀρ. 378 = **Ἀμμ. 177**
σ. 101, ἀρ. 379 = **Ἀμμ. 178**
σ. 101, ἀρ. 380 = **Ἀμμ. 179**
σ. 101, ἀρ. 381 = **Ἀμμ. 180**
σ. 101, ἀρ. 382 = **Ἀμμ. 181**
σ. 101, ἀρ. 383 = **Ἀμμ. 182**
σ. 101, ἀρ. 384 = **Ἀμμ. 154**
σ. 101, ἀρ. 385 = **Ἀμμ. 155**
σ. 101, ἀρ. 386 = **Ἀμμ. 156**
σ. 101-2, ἀρ. 387 = **Ἀμμ. 157**
σ. 102, ἀρ. 397 = **Ἀμμ. 188**
σ. 103, ἀρ. 401 = **Ἀμμ. 153**
σ. 103, ἀρ. 402 = **Ἀμμ. 150**
σ. 103, ἀρ. 409 = **Ἀμμ. 186**
σ. 103, ἀρ. 412 = **Ἀμμ. 190**
σ. 103, ἀρ. 413 = **Ἀμμ. 191**

Rautman - McLellan, *RDAC* 1990

σ. 236 καὶ 238 = **Λάρ. 71**

Reinach, *REG* 17, 1904

σ. 212-3 = **Κερ. 7**

L. Robert, *RPh* 53, 1927

σ. 128, ὑποσ. 1 = **Κερ. 7**

L. Robert, *CollFr* 1936

σ. 104 = **Λάρ. 36**
σ. 104-5, ἀρ. 56 = **Λάρ. 32**

L. Robert, *Hellenica* 10, 1955

σ. 87 = **Λάρ. 191**

Roesch, *BCH* 95, 1971

σ. 573-80 = **Ἀμμ. 90**

Roesch, *RDAC* 1979

σ. 352-4 = **Ἀμμ. 2**
σ. 354-7 = **Ἀμμ. 1**

Ross 1850

σ. 512 = **Λάρ. 28**
σ. 514, ἀρ. 3 = **Λάρ. 38**
σ. 516, ἀρ. 9 = **Λάρ. 148**
σ. 516, ἀρ. 9A = **Λάρ. 67**
σ. 516, ἀρ. 9B = **Λάρ. 161**
σ. 516, ἀρ. 9D = **Λάρ. 75**
σ. 516, ἀρ. 9E = **Λάρ. 174**
σ. 516, ἀρ. 9G = **Λευκ. 90**
σ. 517, ἀρ. 10 = **Λάρ. 6**

Σακελλαρίου, *Κυπριακά* I

σ. 46, ἀρ. 5 = **Λάρ. 14**
σ. 48, ἀρ. 11 = **Λάρ. 6**
σ. 48, ἀρ. 12 = **Λάρ. 9**
σ. 48, ἀρ. 13 = **Λάρ. 20**
σ. 49, ἀρ. 16 = **Λάρ. 30**
σ. 49, ἀρ. 18 = **Λάρ. 163**
σ. 49, ἀρ. 19 = **Λάρ. 176**
σ. 49, ἀρ. 20 = **Λάρ. 12**
σ. 75 Δ = **Λεμ. 97**
σ. 77 = **Λεμ. 20**
σ. 170 = **Ἀμμ. 167**
σ. 171 = **Ἀμμ. 94**

Σακελλαρίου²

σ. 42, ἀρ. 27 = **Λάρ. 9**
σ. 43, ἀρ. 32 = **Λάρ. 30**
σ. 43, ἀρ. 34 = **Λάρ. 2**
σ. 43, ἀρ. 36 = **Λάρ. 28**
σ. 44, ἀρ. 40 = **Ἀμμ. 52**
σ. 44, ἀρ. 43 = **Λάρ. 3**
σ. 45, ἀρ. 44 = **Λάρ. 176**
σ. 45, ἀρ. 52 = **Λάρ. 132**
σ. 45, ἀρ. 54 = **Λάρ. 86**
σ. 45, ἀρ. 55 = **Λάρ. 155**
σ. 45, ἀρ. 56 = **Λάρ. 174**
σ. 45, ἀρ. 59 = **Λάρ. 55**
σ. 46, ἀρ. 60 = **Λάρ. 85**
σ. 46, ἀρ. 62 = **Λάρ. 70**
σ. 46, ἀρ. 65 = **Λάρ. 68**
σ. 46, ἀρ. 67 = **Λάρ. 139**
σ. 46, ἀρ. 68 = **Λάρ. 72**
σ. 46, ἀρ. 69 = **Λάρ. 148**
σ. 46, ἀρ. 70 = **Λάρ. 149**
σ. 46, ἀρ. 71 = **Λάρ. 169**
σ. 46, ἀρ. 73 = **Λάρ. 73**
σ. 46, ἀρ. 74 = **Λάρ. 140**
σ. 46, ἀρ. 75 = **Λάρ. 146**
σ. 46, ἀρ. 76 = **Λάρ. 141**
σ. 46, ἀρ. 77 = **Λάρ. 147**
σ. 46, ἀρ. 82 = **Λάρ. 54**
σ. 46, ἀρ. 83 = **Λάρ. 162**
σ. 46, ἀρ. 84 = **Λάρ. 158**
σ. 46, ἀρ. 85 = **Λάρ. 138**
σ. 46, ἀρ. 86 = **Λάρ. 154**
σ. 46, ἀρ. 89 = **Λάρ. 130**
σ. 46, ἀρ. 90 = **Λάρ. 127**
σ. 46, ἀρ. 91 = **Λάρ. 168**
σ. 47, ἀρ. 93 = **Λάρ. 143**
σ. 47, ἀρ. 94 = **Λάρ. 144**
σ. 47, ἀρ. 95 = **Λάρ. 40**
σ. 47, ἀρ. 98 = **Λάρ. 128**
σ. 47, ἀρ. 99 = **Λάρ. 164**
σ. 47, ἀρ. 100 = **Λάρ. 178**

Savage, *AJPh* 2

σ. 238-9 = **Λάρ. 192**

SCE 3

σ. 622, ἀρ. 5 = **Λευκ. 43**
σ. 623-4, ἀρ. 8 = **Λευκ. 11**
σ. 624-5, ἀρ. 9 = **Λευκ. 7**
σ. 626-7, ἀρ. 12 = **Λευκ. 12**
σ. 627-30, ἀρ. 13 = **Λευκ. 28**
σ. 630-1, ἀρ. 15 = **Λευκ. 27**

Sear, *RWVM*

σ. 142 = **Ἄμμ. 94**

SEG 6

802 = **Ἄμμ. 139**
803 = **Ἄμμ. 141**
804 = **Ἄμμ. 1**
806 = **Πάφ. 23**
807 = **Πάφ. 32**
810 = **Πάφ. 14**
811 = **Πάφ. 71**
812 = **Πάφ. 20**
826 = **Λάρ. 36**
829 = **Λάρ. 81**
833 = **Λάρ. 180**
834 = **Κερ. 1**
837 = **Κερ. 7**

SEG 13

590 = **Ἀβ. Πρ. 43**
590 = **Ἀβ. Πρ. 44**
590 = **Ἀβ. Πρ. 45**

SEG 14

816 = **Λάρ. 191**

SEG 16

790 = **Λεμ. 71**
792a = **Λεμ. 104**
792b = **Λεμ. 105**

SEG 17

748 = **Πάφ. 118**
750 = **Ἀμμ. 233**

SEG 18

578 = **Πάφ. 53**
587 = **Πάφ. 6**
588 = **Πάφ. 7**
592 = **Λευκ. 28**

SEG 20

123 = **Ἀμμ. 59**
128 = **Λάρ. 203**
131 = **Ἀμμ. 95**
133 = **Λάρ. 4**
135 = **Λάρ. 13**
137 = **Λάρ. 29**
141 = **Λάρ. 33**
143 = **Λεμ. 223**
144 = **Λεμ. 224**
145 = **Λεμ. 211**
146 = **Λεμ. 156**
147 = **Λεμ. 171**
157 = **Λεμ. 20**
158 = **Λεμ. 30**
177 = **Πάφ. 86**
177 = **Πάφ. 87**
213 = **Πάφ. 80**
239 = **Πάφ. 121**
240 = **Πάφ. 120**
241 = **Πάφ. 119**
243 = **Πάφ. 136**

252 = **Πάφ. 20**
253 = **Πάφ. 22**
254 = **Πάφ. 17**
255 = **Πάφ. 12**
297 = **Λευκ. 77**
299 = **Κερ. 3**
301 = **Λευκ. 46**
302 = **Λευκ. 49**
316 = **Ἀμμ. 239**
318 = **Ἀμμ. 232**
319 = **Ἀμμ. 235**

SEG 23

602 = **Λευκ. 105**
603 = **Λευκ. 97**
604 = **Λευκ. 40**
605 = **Κερ. 19**
609 = **Ἀμμ. 57**
610 = **Ἀμμ. 151**
612 = **Ἀμμ. 102**
628 = **Λεμ. 366**
629 = **Λεμ. 369**
629 = **Λεμ. 370**
631 = **Λεμ. 16**
634 = **Λεμ. 804**
635 = **Πάφ. 53**
638 = **Πάφ. 78**
641 = **Πάφ. 119**
643 = **Πάφ. 122**
644 = **Πάφ. 137**
645 = **Πάφ. 138**
647 = **Πάφ. 5**
650 = **Πάφ. 19**
652 = **Πάφ. 50**
654 = **Πάφ. 41**
659 = **Λευκ. 8**
662 = **Λευκ. 20**
663 = **Λευκ. 21**
666 = **Λευκ. 40**
668 = **Λευκ. 84**
669 = **Λευκ. 85**
670 = **Λευκ. 86**

670 = **Λευκ. 87**
675 = **Ἀμμ. 246**
681 = **Ἀμμ. 243**
684 = **Ἀβ. Πρ. 23**

SEG 24

1429 = **Ἀβ. Πρ. 41**

SEG 25

1050 = **Λευκ. 6**
1051 = **Λευκ. 58**
1053 = **Λευκ. 50**
1054 = **Λευκ. 53**
1055 = **Λευκ. 57**
1068 = **Ἀμμ. 121**
1070 = **Ἀμμ. 126**
1076 = **Λάρ. 14**
1079 = **Λεμ. 572**
1080 = **Λεμ. 573**
1081 = **Λεμ. 574**
1081 = **Λεμ. 575**
1081 = **Λεμ. 576**
1082 = **Λεμ. 577**
1082 = **Λεμ. 578**
1083 = **Λεμ. 579**
1083 = **Λεμ. 580**
1084 = **Λεμ. 581**
1085 = **Λεμ. 595**
1086 = **Λεμ. 597**
1087 = **Λεμ. 705**
1088 = **Λεμ. 601**
1088 = **Λεμ. 602**
1089 = **Λεμ. 159**
1090 = **Λεμ. 304**
1091 = **Λεμ. 654**
1092 = **Λεμ. 655**
1093 = **Λεμ. 762**
1094 = **Ἀβ. Πρ. 9**
1095 = **Λεμ. 10**
1096 = **Λεμ. 139**
1097 = **Λεμ. 77**

1100 = **Λεμ. 24**
1100 = **Λεμ. 129**
1103 = **Πάφ. 24**
1105 = **Πάφ. 8**
1106 = **Πάφ. 51**
1107 = **Πάφ. 52**
1108 = **Πάφ. 47**
1109 = **Πάφ. 48**
1117 = **Λευκ. 26**
1120 = **Λευκ. 30**
1123 = **Λευκ. 23**
1124 = **Λευκ. 22**
1125 = **Λευκ. 83**
1126 = **Λευκ. 82**
1127 = **Λευκ. 96**
1128 = **Λευκ. 93**
1129 = **Λευκ. 95**
1130 = **Λευκ. 94**
1131 = **Κερ. 22**
1132 = **Κερ. 23**
1133 = **Κερ. 11**
1143 = **Ἀμμ. 236**
1144 = **Ἀμμ. 244**

SEG 26

1464 = **Λεμ. 96**
1465 = **Λεμ. 544**
1466 = **Λεμ. 543**
1467 = **Λεμ. 640**
1468 = **Πάφ. 10**
1469 = **Πάφ. 146**
1470 = **Λάρ. 1**
1473 = **Λεμ. 125**
1475 = **Λάρ. 8**
1476 = **Λάρ. 101**
1477 = **Λάρ. 102**
1478 = **Λεμ. 236**
1479 = **Λεμ. 603**
1481 = **Λευκ. 72**
1482 = **Λευκ. 73**
1484 = **Πάφ. 6**
1485 = **Πάφ. 156**

1486 = **Ἀμμ. 62**

SEG 27

959 = **Ἀβ. Πρ. 40**
960 = **Ἀβ. Πρ. 10**
962 = **Λεμ. 152**
962 bis = **Λεμ. 4**
964 = **Λάρ. 100**
965 = **Λάρ. 206**
967 = **Πάφ. 65**
968 = **Πάφ. 114**
969 = **Πάφ. 124**
969 = **Πάφ. 125**
970 bis = **Πάφ. 43**

SEG 28

1298 = **Λάρ. 33**
1300 = **Λάρ. 105**
1301 = **Λάρ. 106**
1306 = **Λεμ. 541**
1307 = **Λεμ. 568**

SEG 29

1536 = **Λεμ. 414**
1537 = **Λεμ. 308**
1539 = **Λεμ. 243**
1540 = **Λεμ. 244**
1543 = **Λεμ. 286**
1544 = **Λεμ. 245**
1545 = **Λεμ. 246**
1546 = **Λεμ. 256**
1547 = **Λεμ. 247**
1548 = **Λεμ. 248**
1549 = **Λεμ. 249**
1550 = **Λεμ. 250**
1551 = **Λεμ. 251**
1552 = **Λεμ. 252**
1553 = **Λεμ. 242**
1554 = **Λεμ. 278**
1555 = **Λεμ. 253**

1556 = **Λεμ. 254**
1557 = **Λεμ. 298**
1558 = **Λεμ. 282**
1559 = **Λεμ. 309**
1560 = **Λεμ. 310**
1561 = **Λεμ. 377**
1562 = **Λεμ. 416**
1563 = **Λεμ. 415**
1564 = **Λεμ. 417**
1565 = **Λεμ. 418**
1566 = **Λεμ. 604**
1567 = **Λεμ. 768**
1568 = **Λεμ. 210**
1569 = **Λεμ. 307**
1572 = **Λεμ. 182**
1573 = **Λεμ. 641**
1574 = **Λεμ. 7**
1575 = **Πάφ. 49**
1578 = **Λεμ. 712**
1579 = **Ἀμμ. 1**
1580 = **Ἀμμ. 2**

SEG 30

1567 = **Λευκ. 44**
1574 = **Λεμ. 189**
1575 = **Λεμ. 192**
1576 = **Λεμ. 200**
1577 = **Λεμ. 201**
1577 = **Λεμ. 202**
1578 = **Λεμ. 283**
1579 = **Λεμ. 284**
1580 = **Λεμ. 287**
1581 = **Λεμ. 276**
1582 = **Λεμ. 288**
1583 = **Λεμ. 277**
1584 = **Λεμ. 275**
1585 = **Λεμ. 289**
1586 = **Λεμ. 290**
1587 = **Λεμ. 291**
1588 = **Λεμ. 358**
1589 = **Λεμ. 359**
1590 = **Λεμ. 372**

1591 = **Λεμ. 371**
1592 = **Λεμ. 356**
1592 = **Λεμ. 357**
1593 = **Λεμ. 609**
1594 = **Λεμ. 593**
1595 = **Λεμ. 610**
1596 = **Λεμ. 594**
1597 = **Λεμ. 407**
1598 = **Λεμ. 424**
1602 = **Πάφ. 143**
1605 = **Λευκ. 49**
1607 = **Λεμ. 150**
1611 = **Ἀμμ. 234**
1614 = **Κερ. 4**
1616 = **Λάρ. 27**
1617 = **Λάρ. 29**
1618 = **Λάρ. 38**
1619 = **Λάρ. 25**
1620 = **Λεμ. 48**
1622 = **Λεμ. 674**
1623 = **Λεμ. 678**
1624 = **Λεμ. 235**
1626 = **Πάφ. 56**
1627 = **Πάφ. 76**
1628 = **Πάφ. 61**
1629 = **Πάφ. 63**
1630 = **Πάφ. 4**
1631 = **Πάφ. 67**
1632 = **Πάφ. 74**
1633 = **Πάφ. 82**
1634 = **Πάφ. 77**
1635 = **Πάφ. 81**
1642 = **Ἀμμ. 14**
1643 = **Ἀμμ. 62**
1644 = **Ἀμμ. 51**
1645 = **Ἀμμ. 84**
1646 = **Ἀμμ. 88**
1647 = **Ἀμμ. 90**
1648 = **Ἀμμ. 110**
1649 = **Ἀμμ. 139**
1651 = **Ἀμμ. 200**
1652 = **Ἀμμ. 143**
1654 = **Ἀμμ. 185**

1654 = **Ἀμμ. 187**
1656 = **Ἀμμ. 161**
1656 = **Ἀμμ. 171**
1656 = **Ἀμμ. 173**
1656 = **Ἀμμ. 174**
1656 = **Ἀμμ. 175**
1656 = **Ἀμμ. 176**
1658 = **Λευκ. 5**
1659 = **Λευκ. 11**

SEG 31

1323 = **Πάφ. 16**
1326 = **Λεμ. 183**
1327 = **Λεμ. 338**
1327 = **Λεμ. 261**
1328 = **Λεμ. 422**
1329 = **Λεμ. 423**
1330 = **Λεμ. 448**
1331 = **Λεμ. 449**
1332 = **Λεμ. 212**
1333 = **Λεμ. 268**
1334 = **Λεμ. 269**
1335 = **Λεμ. 270**
1336 = **Λεμ. 271**
1337 = **Λεμ. 272**
1338 = **Λεμ. 273**
1339 = **Λεμ. 425**
1340 = **Λεμ. 262**
1341 = **Λεμ. 263**
1342 = **Λεμ. 264**
1343 = **Λεμ. 453**
1344 = **Λεμ. 227**
1345 = **Λεμ. 205**
1346 = **Λεμ. 786**
1347 = **Λεμ. 747**
1349 = **Λευκ. 76**
1350 = **Λευκ. 81**
1351 = **Λευκ. 92**
1353 = **Λεμ. 204**
1354 = **Λεμ. 706**
1355 = **Λεμ. 653**
1356 = **Λεμ. 295**

1358 = **Πάφ. 2**
1362 = **Ἀμμ. 90**
1363 = **Λευκ. 1**
1364 = **Λευκ. 27**
1365 = **Λεμ. 732**
1366 = **Λευκ. 88**
1367 = **Λευκ. 79**
1368 = **Λευκ. 91**
1369 = **Λευκ. 80**
1370 = **Ἀβ. Πρ. 14**
1371 = **Ἀβ. Πρ. 21**
1372 = **Ἀβ. Πρ. 12**
1373 = **Ἀβ. Πρ. 30**
1374 = **Ἀβ. Πρ. 34**
1375 = **Ἀβ. Πρ. 35**
1376 = **Ἀβ. Πρ. 31**
1377 = **Ἀβ. Πρ. 32**
1378 = **Ἀβ. Πρ. 33**

SEG 32

1324 = **Λεμ. 187**
1325 = **Λεμ. 185**
1326 = **Λεμ. 190**
1327 = **Λεμ. 198**
1328 = **Λεμ. 203**
1329 = **Λεμ. 301**
1330 = **Λεμ. 285**
1331 = **Λεμ. 455**
1332 = **Λεμ. 456**
1333 = **Λεμ. 457**
1334 = **Λεμ. 458**
1335 = **Λεμ. 459**
1336 = **Λεμ. 460**
1337 = **Λεμ. 461**
1337 = **Λεμ. 462**
1338 = **Λεμ. 463**
1339 = **Λεμ. 464**
1339 = **Λεμ. 465**
1340 = **Λεμ. 419**
1340 = **Λεμ. 420**
1341 = **Λεμ. 421**
1342 = **Λεμ. 617**

1342 = **Λεμ. 618**
1343 = **Λεμ. 225**
1344 = **Λεμ. 611**
1344 = **Λεμ. 612**
1344 = **Λεμ. 613**
1345 = **Λεμ. 398**
1346 = **Λεμ. 389**
1347 = **Λεμ. 390**
1348 = **Λεμ. 388**
1349 = **Λεμ. 392**
1350 = **Λεμ. 396**
1351 = **Λεμ. 391**
1357 = **Λεμ. 393**
1352 = **Λεμ. 397**
1352 = **Λεμ. 400**
1353 = **Λεμ. 738**
1354 = **Λεμ. 739**
1355 = **Λεμ. 740**
1356 = **Λεμ. 741**
1358 = **Λεμ. 399**
1359 = **Λεμ. 387**
1360 = **Λεμ. 367**
1361 = **Λεμ. 737**
1362 = **Λεμ. 394**
1363 = **Λεμ. 386**
1364 = **Λεμ. 395**
1366 = **Λεμ. 408**
1367 = **Λεμ. 404**
1368 = **Λεμ. 221**
1369 = **Λεμ. 552**
1369 = **Λεμ. 553**
1370 = **Λεμ. 209**
1378 = **Λευκ. 104**
1382 = **Λάρ. 194**

SEG 33

1199 = **Λεμ. 292**
1200 = **Λεμ. 302**
1201 = **Λεμ. 303**
1202 = **Λεμ. 293**
1203 = **Λεμ. 376**
1204 = **Λεμ. 636**

1205 = **Λεμ. 466**
1206 = **Λεμ. 467**
1207 = **Λεμ. 468**
1208 = **Λεμ. 234**
1209 = **Λεμ. 52**
1210 = **Λευκ. 55**
1210 bis = **Λευκ. 54**
1212a = **Λεμ. 761**
1212b = **Λεμ. 180**

SEG 34

1416 = **Λάρ. 6**
1417 = **Λεμ. 659**
1418 = **Λεμ. 660**
1419 = **Λεμ. 661**
1420 = **Λεμ. 662**
1421 = **Λεμ. 663**
1422 = **Λεμ. 664**
1423 = **Λεμ. 665**
1424 = **Λεμ. 666**
1426 = **Πάφ. 103**

SEG 35

1453 = **Λεμ. 184**
1453 = **Λεμ. 469**
1454 = **Λεμ. 745**
1455 = **Λεμ. 616**
1456 = **Λεμ. 454**
1457 = **Λεμ. 265**
1458 = **Λεμ. 470**
1460 = **Λεμ. 471**
1460 = **Λεμ. 472**
1461 = **Λεμ. 426**
1462 = **Λεμ. 427**
1463 = **Λεμ. 428**
1464 = **Λεμ. 539**
1464 = **Λεμ. 540**
1466 = **Λάρ. 172**
1470 = **Ἀμμ. 141**

SEG 36

1248 = **Λεμ. 146**
1253 = **Λεμ. 669**
1254 = **Λεμ. 656**
1256 = **Λευκ. 56**
1257 = **Πάφ. 25**
1258 = **Πάφ. 2**
1260 = **Πάφ. 106**
1261 = **Πάφ. 153**
1262 = **Πάφ. 21**
1263 = **Πάφ. 44**
1263 bis = **Πάφ. 42**
1264 = **Λευκ. 1**

SEG 37

1374 = **Λεμ. 267**
1375 = **Λεμ. 473**
1376 = **Λεμ. 474**
1377 = **Λεμ. 299**
1378 = **Λεμ. 494**
1379 = **Λεμ. 214**
1380 = **Λεμ. 215**
1382 = **Λεμ. 787**
1383 = **Λεμ. 788**
1384 = **Λάρ. 204**
1385 = **Λάρ. 107**
1387 = **Λεμ. 667**
1389 = **Πάφ. 11**
1390 = **Πάφ. 28**
1392 = **Πάφ. 39**
1393 = **Πάφ. 39**
1394 = **Ἀμμ. 20**
1394 = **Ἀμμ. 144**

SEG 38

1500 = **Λεμ. 146**
1502 = **Λεμ. 614**
1503 = **Λεμ. 766**
1504 = **Λεμ. 297**
1508 = **Λάρ. 15**
1510 = **Λάρ. 108**

1511 = **Λάρ. 109**
1512 = **Λάρ. 110**
1513 = **Λάρ. 111**
1514 = **Λάρ. 112**
1515 = **Λάρ. 113**
1516 = **Λάρ. 114**
1517 = **Λάρ. 115**
1518 = **Λάρ. 116**
1519 = **Λάρ. 117**
1520 = **Λάρ. 118**
1521 = **Λάρ. 102**
1522 = **Λάρ. 120**
1523 = **Λάρ. 121**
1527 = **Λεμ. 619**
1528 = **Λεμ. 657**
1528 = **Λεμ. 658**
1529 = **Λεμ. 710**
1530 = **Λεμ. 675**
1531 = **Λεμ. 676**
1532 = **Λεμ. 679**
1533 = **Λεμ. 708**
1534 = **Λεμ. 709**
1535 = **Λεμ. 711**
1536 = **Λεμ. 764**
1542 = **Ἀμμ. 192**

SEG 39

1518 = **Λεμ. 791**
1519 = **Λεμ. 452**
1520 = **Λεμ. 450**
1521 = **Λεμ. 451**
1522 = **Λεμ. 222**
1523 = **Λεμ. 790**
1527 = **Λάρ. 103**
1528 = **Λάρ. 104**
1529 = **Πάφ. 16**
1530 = **Πάφ. 45**
1531 = **Πάφ. 38**
1532 = **Πάφ. 81**
1535 = **Λεμ. 713**
1536 = **Λεμ. 714**
1537 = **Λεμ. 715**

1538 = **Λεμ. 716**
1539 = **Λεμ. 717**
1540 = **Λεμ. 718**
1542 = **Λεμ. 719**
1543 = **Λεμ. 720**
1543 = **Λεμ. 721**
1544 = **Λεμ. 722**
1545 = **Λεμ. 723**
1546 = **Λεμ. 724**
1547 = **Λεμ. 296**
1548 = **Λεμ. 725**
1549 = **Λεμ. 726**
1550 = **Λεμ. 727**
1551 = **Λεμ. 728**
1552 = **Λεμ. 729**
1553 = **Λεμ. 364**
1554 = **Λεμ. 160**
1555 = **Λεμ. 161**

SEG 40

1322 = **Λεμ. 149**
1323 = **Λεμ. 620**
1324 = **Λεμ. 621**
1325 = **Λεμ. 622**
1327 = **Λεμ. 623**
1328 = **Λεμ. 624**
1329 = **Λεμ. 625**
1330 = **Λεμ. 626**
1331 = **Λεμ. 627**
1332 = **Λεμ. 628**
1333 = **Λεμ. 629**
1334 = **Λεμ. 630**
1334 = **Λεμ. 631**
1335 = **Λεμ. 632**
1336 = **Λεμ. 360**
1337 = **Λεμ. 306**
1338 = **Λεμ. 378**
1339 = **Λεμ. 379**
1340 = **Λεμ. 380**
1341 = **Λεμ. 381**
1342 = **Λεμ. 382**
1343 = **Λεμ. 383**

1344 = **Λεμ. 241**
1345 = **Λεμ. 384**
1345 = **Λεμ. 384**
1346 = **Λεμ. 402**
1348 = **Λεμ. 794**
1356 = **Λάρ. 71**
1357 = **Λεμ. 188**
1359 = **Πάφ. 139**
1361 = **Λεμ. 154**
1362 = **Πάφ. 76**
1363 = **Πάφ. 61**
1364 = **Πάφ. 63**
1365 = **Πάφ. 69**
1366 = **Πάφ. 54**
1367 = **Πάφ. 77**
1367 bis = **Πάφ. 90**
1368 = **Πάφ. 91**
1369 = **Πάφ. 119**
1370 = **Πάφ. 18**
1374 = **Ἀμμ. 89**
1375 = **Λευκ. 11**
1376 = **Λάρ. 203**
1379 = **Πάφ. 158**
1380 = **Πάφ. 157**

SEG 41

1423 = **Λεμ. 145**
1424 = **Λεμ. 255**
1425 = **Λεμ. 744**
1426 = **Λεμ. 533**
1427 = **Λεμ. 534**
1428 = **Λεμ. 535**
1429 = **Λεμ. 354**
1430 = **Λεμ. 300**
1431 = **Λεμ. 536**
1432 = **Λεμ. 537**
1433 = **Λεμ. 480**
1434 = **Λεμ. 477**
1435 = **Λεμ. 478**
1436 = **Λεμ. 479**
1437 = **Λεμ. 481**
1438 = **Λεμ. 482**

1439 = **Λεμ. 483**
1440 = **Λεμ. 266**
1441 = **Λεμ. 484**
1442 = **Λεμ. 485**
1442 = **Λεμ. 486**
1443 = **Λεμ. 487**
1444 = **Λεμ. 488**
1445 = **Λεμ. 489**
1446 = **Λεμ. 490**
1447 = **Λεμ. 475**
1448 = **Λεμ. 491**
1449 = **Λεμ. 492**
1450 = **Λεμ. 493**
1451 = **Λεμ. 476**
1454 = **Λεμ. 257**
1455 = **Λεμ. 258**
1456 = **Λεμ. 311**
1457 = **Λεμ. 259**
1458 = **Λεμ. 260**
1458 = **Λεμ. 368**
1459 = **Λεμ. 429**
1460 = **Λεμ. 430**
1461 = **Λεμ. 431**
1462 = **Λεμ. 312**
1463 = **Λεμ. 313**
1464 = **Λεμ. 314**
1465 = **Λεμ. 315**
1465 = **Λεμ. 316**
1466 = **Λεμ. 317**
1467 = **Λεμ. 318**
1468 = **Λεμ. 319**
1469 = **Λεμ. 320**
1470 = **Λεμ. 321**
1471 = **Λεμ. 495**
1474 = **Λεμ. 793**
1474 = **Λεμ. 795**
1474 = **Λεμ. 796**
1475 = **Λεμ. 162**
1476 = **Λεμ. 173**
1477 = **Λεμ. 670**
1480 = **Πάφ. 81**

SEG 42

1297 = **Λεμ. 434**
1298 = **Λεμ. 435**
1299 = **Λεμ. 436**
1300 = **Λεμ. 437**
1301 = **Λεμ. 213**
1302 = **Λεμ. 322**
1303 = **Λεμ. 438**
1304 = **Λεμ. 439**
1305 = **Λεμ. 440**
1306 = **Λεμ. 336**
1307 = **Λεμ. 337**
1308 = **Λεμ. 441**
1313 = **Λευκ. 81**
1315 = **Πάφ. 119**
1317 = **Πάφ. 35**
1317 = **Πάφ. 36**

SEG 43

1003 = **Λεμ. 153**
1005 = **Λεμ. 237**
1006 = **Λευκ. 49**
1010 = **Λεμ. 682**
1012 = **Πάφ. 34**
1013 = **Πάφ. 37**

SEG 44

1233 = **Λεμ. 172**
1234 = **Λεμ. 323**
1235 = **Λεμ. 324**
1236 = **Λεμ. 325**
1237 = **Λεμ. 326**
1238 = **Λεμ. 327**
1239 = **Λεμ. 339**
1240 = **Λεμ. 340**
1241 = **Λεμ. 341**
1242 = **Λεμ. 496**
1242 = **Λεμ. 497**
1242 = **Λεμ. 498**
1243 = **Λεμ. 499**

1244 = **Λεμ. 500**
1244 = **Λεμ. 501**
1244 = **Λεμ. 502**
1244 = **Λεμ. 503**
1245 = **Λεμ. 504**
1246 = **Λεμ. 505**
1247 = **Λεμ. 506**
1248 = **Λεμ. 342**
1249 = **Λεμ. 218**
1250 = **Λεμ. 507**
1251 = **Λεμ. 508**
1252 = **Λεμ. 217**
1253 = **Λεμ. 343**
1254 = **Λεμ. 509**
1255 = **Λεμ. 344**
1256 = **Λεμ. 510**
1256 = **Λεμ. 511**
1257 = **Λεμ. 733**
1258 = **Λεμ. 617**
1258 = **Λεμ. 618**
1259 = **Λεμ. 734**
1260 = **Λεμ. 365**
1261 = **Λεμ. 355**
1262 = **Λεμ. 220**
1263 = **Λεμ. 730**
1264 = **Λεμ. 731**
1265 = **Λεμ. 361**
1267 = **Λεμ. 362**
1266 = **Λεμ. 637**
1268 = **Λεμ. 586**
1269 = **Λεμ. 545**
1270 = **Λεμ. 191**
1271 = **Λεμ. 546**
1272 = **Λεμ. 547**
1273 = **Λεμ. 747**
1274 = **Λεμ. 549**
1275 = **Λεμ. 550**
1276 = **Λεμ. 551**
1277 = **Λεμ. 554**
1277 = **Λεμ. 555**
1278 = **Λεμ. 775**
1279 = **Λεμ. 769**
1280 = **Λεμ. 799**

1280 = **Λεμ. 800**
1280 = **Λεμ. 801**
1282 = **Λάρ. 210**
1287 = **Πάφ. 112**
1287 = **Πάφ. 113**

SEG 45

1841 = **Λεμ. 145**
1842 = **Λεμ. 345**
1843 = **Λεμ. 346**
1844 = **Λεμ. 347**
1845 = **Λεμ. 348**
1846 = **Λεμ. 349**
1846 = **Λεμ. 350**
1846 = **Λεμ. 351**
1847 = **Λεμ. 352**
1848 = **Λεμ. 353**
1849 = **Λεμ. 328**
1850 = **Λεμ. 329**
1851 = **Λεμ. 432**
1852 = **Λεμ. 330**
1853 = **Λεμ. 331**
1854 = **Λεμ. 332**
1855 = **Λεμ. 333**
1856 = **Λεμ. 334**
1857 = **Λεμ. 335**
1858 = **Λεμ. 609**
1859 = **Λάρ. 211**
1860 = **Λάρ. 212**
1864 = **Πάφ. 40**
1864 = **Πάφ. 41**
1865 = **Πάφ. 33**
1866 = **Πάφ. 147**

SEG 46

1745 = **Λεμ. 760**
1746 = **Λεμ. 763**
1747 = **Λεμ. 748**
1748 = **Λεμ. 749**
1750 = **Ἀβ. Πρ. 7**

SEG 47

1867 = **Λεμ. 147**
1872 = **Ἀβ. Πρ. 19**
1873 = **Ἀβ. Πρ. 20**

SEG 48

1803 = **Λεμ. 401**
1804 = **Λεμ. 635**
1806 = **Λεμ. 735**
1807 = **Λεμ. 557**
1808 = **Λεμ. 558**
1813 = **Λεμ. 736**

SEG 49

1965 = **Λεμ. 142**
1966 = **Λάρ. 80**
1967 = **Λεμ. 652**

SEG 50

1370 = **Λεμ. 792**
1372 = **Λάρ. 16**
1373 = **Λεμ. 176**
1374 = **Λεμ. 175**
1375 = **Λεμ. 177**
1376 = **Λεμ. 181**

SEG 51

1877 = **Λεμ. 647**
1878 = **Λεμ. 648**
1879 = **Λεμ. 86**
1880 = **Λεμ. 750**
1881 = **Λεμ. 751**
1882 = **Λεμ. 649**
1883 = **Λεμ. 752**
1884 = **Λεμ. 753**
1885 = **Λεμ. 754**
1886 = **Λεμ. 363**
1887 = **Λεμ. 755**
1888 = **Λεμ. 756**

1889 = **Λεμ. 757**
1890 = **Λεμ. 758**
1891 = **Λεμ. 305**
1892 = **Λεμ. 759**
1893 = **Λεμ. 84**
1896 = **Πάφ. 53**
1898 = **Ἀμμ. 7**
1899 = **Ἀμμ. 110**

SEG 52

1467 = **Λεμ. 199**
1468 = **Λεμ. 512**
1469 = **Λεμ. 513**
1470 = **Λεμ. 514**
1472 = **Λεμ. 515**
1471 = **Λεμ. 743**
1473 = **Λεμ. 516**
1474 = **Λεμ. 517**
1475 = **Λεμ. 518**
1476 = **Λεμ. 519**
1476 = **Λεμ. 520**
1477 = **Λεμ. 746**
1478 = **Λεμ. 521**
1479 = **Λεμ. 522**
1480 = **Λεμ. 523**
1481 = **Λεμ. 524**
1482 = **Λεμ. 525**
1483 = **Λεμ. 526**
1485 = **Λεμ. 527**
1486 = **Λεμ. 742**
1490 = **Λάρ. 183**
1491 = **Λάρ. 184**
1492 = **Λάρ. 182**
1493 = **Λάρ. 181**
1496 = **Πάφ. 20**
1502 = **Λάρ. 89**

SEG 53

1743 = **Λεμ. 528**
1744 = **Λεμ. 529**
1745 = **Λεμ. 530**

1746 = **Λεμ. 531**
1747 = **Λεμ. 532**
1748 = **Λεμ. 683**
1749 = **Λεμ. 684**
1750 = **Λεμ. 685**
1751 = **Λεμ. 686**
1752 = **Λεμ. 687**
1753 = **Λεμ. 688**
1754 = **Λεμ. 689**

Sestini 1788

σ. 142 = **Λάρ. 29**
σ. 144 = **Λάρ. 9**
σ. 144 = **Λάρ. 17**

Seyrig, *BCH* 51, 1927

σ. 138, ἀρ. 1 = **Πάφ. 32**
σ. 138-9, ἀρ. 2 = **Πάφ. 23**
σ. 140-1 = **Πάφ. 71**
σ. 139-43, ἀρ. 3 = **Πάφ. 14**
σ. 143, ἀρ. 4 = **Πάφ. 15**
σ. 147, ἀρ. 6 = **Λάρ. 81**
σ. 148-51, ἀρ. 7 = **Ἀμμ. 139**
σ. 152-3 = **Λάρ. 180**
σ. 153-4, ἀρ. 11 = **Κερ. 1**

Tubbs, *JHS* 12, 1891

σ. 88 καὶ 186 = **Ἀμμ. 8**
σ. 92 καὶ ὑποσ. 2 = **Ἀμμ. 155**
σ. 170, ἀρ. 1 = **Ἀμμ. 127**
σ. 170, ἀρ. 3 = **Ἀμμ. 32**
σ. 171, ἀρ. 2 = **Ἀμμ. 123**
σ. 171, ἀρ. 3 = **Ἀμμ. 128**
σ. 171, ἀρ. 4 = **Ἀμμ. 5**
σ. 172, ἀρ. 5 = **Ἀμμ. 22**
σ. 172, ἀρ. 6 = **Ἀμμ. 4**
σ. 174, ἀρ. 10 = **Ἀμμ. 142**
σ. 176, ἀρ. 3 = **Ἀμμ. 47**
σ. 174-5, ἀρ. 1 = **Ἀμμ. 87**
σ. 176, ἀρ. 4 = **Ἀμμ. 13**

σ. 176, ἀρ. 5 = **Ἀμμ. 83**
σ. 177, ἀρ. 6 = **Ἀμμ. 14**
σ. 178, ἀρ. 8 = **Ἀμμ. 15**
σ. 178-9, ἀρ. 9 = **Ἀμμ. 116**
σ. 179, ἀρ. 11 = **Ἀμμ. 24**
σ. 179-80, ἀρ. 12 = **Ἀμμ. 79**
σ. 180, ἀρ. 15 = **Ἀμμ. 59**
σ. 184, ἀρ. 22 = **Ἀμμ. 88**
σ. 184, ἀρ. 23 = **Ἀμμ. 203**
σ. 184, ἀρ. 24 = **Ἀμμ. 202**
σ. 185, ἀρ. 25 = **Ἀμμ. 1**
σ. 185-6, ἀρ. 26 = **Ἀμμ. 193**
σ. 186, ἀρ. 30 = **Ἀμμ. 219**
σ. 188, ἀρ. 35 = **Ἀμμ. 92**
σ. 188, ἀρ. 36 = **Ἀμμ. 224**
σ. 188-9, ἀρ. 37 = **Ἀμμ. 18**
σ. 189, ἀρ. 38 = **Ἀμμ. 89**
σ. 189, ἀρ. 39 = **Ἀμμ. 143**
σ. 189, ἀρ. 40 = **Ἀμμ. 106**
σ. 190, ἀρ. 41 = **Ἀμμ. 93**
σ. 190, ἀρ. 42 = **Ἀμμ. 212**
σ. 190-1, ἀρ. 44 = **Ἀμμ. 80**
σ. 193, ἀρ. 47 = **Ἀμμ. 120**
σ. 193-4, ἀρ. 48 = **Ἀμμ. 110**
σ. 194, ἀρ. 49 = **Ἀμμ. 111**
σ. 194, ἀρ. 50 = **Ἀμμ. 68**
σ. 195, ἀρ. 51 = **Ἀμμ. 204**
σ. 195-6, ἀρ. 53 = **Ἀμμ. 19**

Vérilhac, *Παῖδες ἄωροι* I, 1978

σ. 58-9, ἀρ. 34 = **Πάφ. 144**

Vessberg, *OA* 7, 1952

σ. 120-1 = **Ἀβ. Πρ. 43**
σ. 120-1 = **Ἀβ. Πρ. 44**
σ. 120-1 = **Ἀβ. Πρ. 45**

Welcker, *SyEG*, 1828

34 = **Λευκ. 51**

Welcker, *SyEG*, 1829

34 = **Λευκ. 51**

Φιλίππου, *Αἰών* 1916

ἀρ. 51 = **Πάφ. 14**
ἀρ. 51 = **Πάφ. 20**

Φιλίππου, *ΚΧ* 1923

σ. 242 = **Πάφ. 20**
σ. 242-3 = **Πάφ. 14**
σ. 244 = **Πάφ. 15**

Φιλίππου, *JHS* 68, 1948

σ. 155 = **Πάφ. 144**

Χατζηιωάννου, *RDAC* 1978

σ. 105-6 = **Λάρ. 33**

Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ* Δ', 1980

ἀρ. 20.35 = **Λευκ. 12**
ἀρ. 63.1 = **Κερ. 7**
ἀρ. 91 = **Λάρ. 81**
ἀρ. 94 = **Κερ. 3**
ἀρ. 101 = **Πάφ. 16**
ἀρ. 102 = **Ἀμμ. 121**
ἀρ. 103 = **Πάφ. 103**
ἀρ. 106 = **Λάρ. 90**
ἀρ. 108 = **Λεμ. 35**
ἀρ. 109 = **Πάφ. 27**
ἀρ. 110 = **Λευκ. 51**
ἀρ. 111 = **Λευκ. 16**
ἀρ. 112 = **Λάρ. 80**
ἀρ. 113 = **Λάρ. 122**
ἀρ. 114 = **Λευκ. 26**
ἀρ. 115 = **Λάρ. 166**
ἀρ. 116 = **Λάρ. 167**

Yon, *ΚΣπ* 54-55

σ. 304 = **Λάρ. 31**
σ. 304 = **Λάρ. 32**
σ. 304 = **Λάρ. 36**

Yon κ.ἄ., *ΚΒ* V, 2004

σ. 239-40, ἀρ. 2005 = **Λάρ. 32**
σ. 240, ἀρ. 2006 = **Λάρ. 36**
σ. 240, ἀρ. 2007 = **Λάρ. 31**
σ. 241-2, ἀρ. 2009 = **Λάρ. 29**
σ. 242-3, ἀρ. 2010 = **Λάρ. 35**
σ. 243, ἀρ. 2011 = **Λάρ. 33**
σ. 243-4, ἀρ. 2012 = **Λάρ. 125**
σ. 256-7, ἀρ. 2030 = **Λάρ. 4**
σ. 258-9, ἀρ. 2033 = **Λάρ. 19**
σ. 259-60, ἀρ. 2035 = **Λάρ. 28**
σ. 260, ἀρ. 2036 = **Λάρ. 12**
σ. 260-1, ἀρ. 2037 = **Λάρ. 9**
σ. 261, ἀρ. 2038 = **Λάρ. 10**
σ. 261-2, ἀρ. 2039 = **Λάρ. 8**
σ. 262, ἀρ. 2040 = **Λάρ. 7**
σ. 262-3, ἀρ. 2041 = **Λάρ. 11**
σ. 263, ἀρ. 2042 = **Λάρ. 6**
σ. 263-4, ἀρ. 2043 = **Λάρ. 38**
σ. 264-5, ἀρ. 2044 = **Λάρ. 18**
σ. 266, ἀρ. 2047 = **Λάρ. 21**
σ. 266-7, ἀρ. 2048 = **Λάρ. 27**
σ. 267, ἀρ. 2049 = **Λάρ. 24**
σ. 267-8, ἀρ. 2050 = **Λάρ. 13**
σ. 268, ἀρ. 2051 = **Λάρ. 22**
σ. 268-9, ἀρ. 2052 = **Λάρ. 23**
σ. 269, ἀρ. 2053 = **Λάρ. 5**
σ. 269, ἀρ. 2054 = **Λάρ. 3**
σ. 269, ἀρ. 2055 = **Λάρ. 20**
σ. 269-70, ἀρ. 2056 = **Λάρ. 26**
σ. 270, ἀρ. 2057 = **Λάρ. 15**
σ. 270-1, ἀρ. 2058 = **Λάρ. 25**
σ. 271, ἀρ. 2059 = **Λάρ. 30**
σ. 271, ἀρ. 2060 = **Λάρ. 1**
σ. 272, ἀρ. 2061 = **Λάρ. 2**

σ. 279, ἀρ. 2082 = **Λάρ. 82**
σ. 279, ἀρ. 2082 = **Λάρ. 83**
σ. 279, ἀρ. 2083 = **Λάρ. 81**
σ. 280, ἀρ. 2084 = **Λάρ. 122**
σ. 279, ἀρ. 2085 = **Λάρ. 166**
σ. 281, ἀρ. 2087 = **Λάρ. 90**
σ. 282, ἀρ. 2088 = **Λάρ. 167**
σ. 282, ἀρ. 2089 = **Λάρ. 99**
σ. 282-3, ἀρ. 2090 = **Λάρ. 80**
σ. 284, ἀρ. 2092 = **Λάρ. 84**
σ. 284, ἀρ. 2093 = **Λάρ. 79**
σ. 284-5, ἀρ. 2094 = **Λάρ. 37**
σ. 285, ἀρ. 2095 = **Λάρ. 102**
σ. 285, ἀρ. 2096 = **Λάρ. 66**
σ. 285, ἀρ. 2097 = **Λάρ. 130**
σ. 286, ἀρ. 2098 = **Λάρ. 70**
σ. 286, ἀρ. 2099 = **Λάρ. 52**
σ. 286, ἀρ. 2100 = **Λάρ. 141**
σ. 286, ἀρ. 2101 = **Λάρ. 73**
σ. 286, ἀρ. 2102 = **Λάρ. 173**
σ. 287, ἀρ. 2103 = **Λάρ. 126**
σ. 287, ἀρ. 2104 = **Λάρ. 136**
σ. 287, ἀρ. 2105 = **Λάρ. 95**
σ. 287, ἀρ. 2106 = **Λάρ. 210**
σ. 287, ἀρ. 2107 = **Λάρ. 142**
σ. 288, ἀρ. 2108 = **Λάρ. 158**
σ. 288, ἀρ. 2109 = **Λάρ. 115**
σ. 288, ἀρ. 2110 = **Λάρ. 77**
σ. 288, ἀρ. 2111 = **Λάρ. 78**
σ. 288-9, ἀρ. 2112 = **Λάρ. 104**
σ. 289, ἀρ. 2113 = **Λάρ. 114**
σ. 289, ἀρ. 2114 = **Λάρ. 164**
σ. 289, ἀρ. 2115 = **Λάρ. 98**
289-90, ἀρ. 2116 = **Λάρ. 117**
σ. 290, ἀρ. 2117 = **Λάρ. 138**
σ. 290, ἀρ. 2118 = **Λάρ. 157**
σ. 290, ἀρ. 2119 = **Λάρ. 150**
σ. 290, ἀρ. 2120 = **Λάρ. 127**
σ. 290, ἀρ. 2121 = **Λάρ. 135**
σ. 291, ἀρ. 2123 = **Λάρ. 116**
σ. 291, ἀρ. 2125 = **Λάρ. 178**
σ. 291, ἀρ. 2126 = **Λάρ. 88**
σ. 292, ἀρ. 2127 = **Λάρ. 118**

σ. 292, ἀρ. 2128 = **Λάρ. 47**
σ. 292, ἀρ. 2129 = **Λάρ. 145**
σ. 292, ἀρ. 2130 = **Λάρ. 172**
σ. 293, ἀρ. 2131 = **Λάρ. 103**
σ. 293, ἀρ. 2132 = **Λάρ. 163**
σ. 293, ἀρ. 2133 = **Λάρ. 208**
σ. 293-4, ἀρ. 2134 = **Λάρ. 209**
σ. 294, ἀρ. 2135 = **Λάρ. 148**
σ. 294, ἀρ. 2136 = **Λάρ. 144**
σ. 294, ἀρ. 2138 = **Λάρ. 204**
σ. 294, ἀρ. 2139 = **Λάρ. 154**
σ. 295, ἀρ. 2140 = **Λάρ. 61**
σ. 295, ἀρ. 2141 = **Λάρ. 97**
σ. 295, ἀρ. 2142 = **Λάρ. 106**
σ. 295, ἀρ. 2143 = **Λάρ. 113**
σ. 295-6, ἀρ. 2144 = **Λάρ. 112**
σ. 296, ἀρ. 2145 = **Λάρ. 111**
σ. 296, ἀρ. 2146 = **Λάρ. 162**
σ. 296, ἀρ. 2147 = **Λάρ. 105**
σ. 296-7, ἀρ. 2148 = **Λάρ. 96**
σ. 297, ἀρ. 2149 = **Λάρ. 107**
σ. 297, ἀρ. 2150 = **Λάρ. 132**
σ. 297, ἀρ. 2151 = **Λάρ. 153**
σ. 297, ἀρ. 2152 = **Λάρ. 45**
σ. 297, ἀρ. 2153 = **Λάρ. 43**
σ. 298, ἀρ. 2154 = **Λάρ. 151**
σ. 298, ἀρ. 2155 = **Λάρ. 101**
σ. 298, ἀρ. 2156 = **Λάρ. 174**
σ. 298, ἀρ. 2157 = **Λάρ. 109**
σ. 299, ἀρ. 2158 = **Λάρ. 149**
σ. 299, ἀρ. 2159 = **Λάρ. 160**
σ. 299, ἀρ. 2160 = **Λάρ. 40**
σ. 299, ἀρ. 2161 = **Λάρ. 110**
σ. 299, ἀρ. 2162 = **Λάρ. 140**
299-300, ἀρ. 2163 = **Λάρ. 100**
σ. 300, ἀρ. 2164 = **Λάρ. 49**
σ. 300, ἀρ. 2165 = **Λάρ. 133**
σ. 300, ἀρ. 2166 = **Λάρ. 134**
σ. 300, ἀρ. 2167 = **Λάρ. 212**
σ. 301, ἀρ. 2168 = **Λάρ. 128**
σ. 301, ἀρ. 2170 = **Λάρ. 65**
σ. 301, ἀρ. 2171 = **Λάρ. 69**
σ. 301-2, ἀρ. 2172 = **Λάρ. 129**

σ. 302, ἀρ. 2173 = **Λάρ. 146**
σ. 302, ἀρ. 2174 = **Λάρ. 87**
σ. 302, ἀρ. 2175 = **Λάρ. 86**
σ. 302, ἀρ. 2176 = **Λάρ. 168**
σ. 302, ἀρ. 2177 = **Λάρ. 75**
σ. 303, ἀρ. 2178 = **Λάρ. 176**
σ. 303, ἀρ. 2179 = **Λάρ. 74**
σ. 303, ἀρ. 2180 = **Λάρ. 51**
σ. 303, ἀρ. 2181 = **Λάρ. 175**
σ. 303, ἀρ. 2182 = **Λάρ. 211**
σ. 304, ἀρ. 2183 = **Λάρ. 93**
σ. 304, ἀρ. 2184 = **Λάρ. 147**
σ. 304, ἀρ. 2185 = **Λάρ. 123**
σ. 304, ἀρ. 2186 = **Λάρ. 50**
σ. 304, ἀρ. 2187 = **Λάρ. 89**
σ. 305, ἀρ. 2188 = **Λάρ. 46**
σ. 305, ἀρ. 2189 = **Λάρ. 67**
σ. 305, ἀρ. 2190 = **Λάρ. 64**
σ. 305, ἀρ. 2191 = **Λάρ. 53**
σ. 305, ἀρ. 2192 = **Λάρ. 108**
σ. 306, ἀρ. 2193 = **Λάρ. 165**
σ. 306, ἀρ. 2194 = **Λάρ. 156**
σ. 306, ἀρ. 2195 = **Λάρ. 54**
σ. 306, ἀρ. 2196 = **Λάρ. 85**
σ. 307, ἀρ. 2198 = **Λάρ. 63**
σ. 307, ἀρ. 2199 = **Λάρ. 169**
σ. 307, ἀρ. 2200 = **Λάρ. 92**
σ. 307, ἀρ. 2201 = **Λάρ. 41**
σ. 307, ἀρ. 2202 = **Λάρ. 44**
σ. 308, ἀρ. 2203 = **Λάρ. 120**
σ. 308, ἀρ. 2204 = **Λάρ. 94**
σ. 307, ἀρ. 2205 = **Λάρ. 143**
σ. 308, ἀρ. 2206 = **Λάρ. 171**
σ. 308, ἀρ. 2207 = **Λάρ. 170**
σ. 309, ἀρ. 2208 = **Λάρ. 152**
σ. 309, ἀρ. 2209 = **Λάρ. 124**
σ. 309, ἀρ. 2210 = **Λάρ. 121**
σ. 309, ἀρ. 2211 = **Λάρ. 58**
σ. 309, ἀρ. 2212 = **Λάρ. 139**
σ. 310, ἀρ. 2213 = **Λάρ. 55**
σ. 310, ἀρ. 2214 = **Λάρ. 59**
σ. 310, ἀρ. 2214 = **Λάρ. 60**
σ. 310, ἀρ. 2215 = **Λάρ. 137**

σ. 310, ἀρ. 2216 = **Λάρ. 39**
σ. 310, ἀρ. 2217 = **Λάρ. 68**
σ. 311, ἀρ. 2218 = **Λάρ. 155**
σ. 311, ἀρ. 2219 = **Λάρ. 91**
σ. 311, ἀρ. 2220 = **Λάρ. 72**
σ. 311, ἀρ. 2221 = **Λάρ. 119**
σ. 311, ἀρ. 2222 = **Λάρ. 57**
σ. 311, ἀρ. 2223 = **Λάρ. 42**
σ. 312, ἀρ. 2224 = **Λάρ. 56**
σ. 312, ἀρ. 2225 = **Λάρ. 161**
σ. 312-3, ἀρ. 2227 = **Λάρ. 16**
σ. 313-4, ἀρ. 2230 = **Πάφ. 132**
σ. 314, ἀρ. 2231 = **Πάφ. 131**
σ. 343, ἀρ. 3001 = **Λάρ. 17**
σ. 344, ἀρ. 3002 = **Λάρ. 37**

J. καὶ S. Young, *TFKC*

σ. 24-5, ἀρ. 379 = **Λεμ. 71**
σ. 168, ἀρ. 3062 = **Λεμ. 104**
σ. 169, ἀρ. 3083 = **Λεμ. 105**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ

Α. Συντομογραφίες ἀρχαίων συγγραφέων καὶ ἔργων – Ἐκδόσεις

Act. Barn.: *Acta Barnabae*
Act. Barn. = *Περίοδοι καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Βαρνάβα τοῦ ἀποστόλου*
Ἔκδ. M. Bonnet εἰς A. Lipsius, *Acta Apostolorum Apocrypha*, τόμ. 2.2, Leipzig 1903 (ἀνατ. Darmstadt 1959), σ. 292-302.

Αἰλιαν.: Κλαύδιος Αἰλιανός
Π. ζῴ. ἰδ. = *Περὶ ζῴων ἰδιότητος*
Ἔκδ. R. Hercher, *Claudii Aeliani de natura animalium libri xvii, varia historia, epistolae, fragmenta,* τόμ. 1, Leipzig 1864 (ἀνατ. Graz 1971).

Αἰσχ.: Αἰσχύλος
Ἑπτ. = *Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας*
Ἔκδ. G. Murray, *Aeshyli tragoediae*, Oxford 1955² (ἀνατ. 1960), σ. 155-200.

Ἀλέξ. Μον.: Ἀλέξανδρος Μοναχὸς ὁ Σαλαμίνιος
Ἐγκ. Βαρν. = *Ἐγκώμιον εἰς Ἅγιον Βαρνάβαν τὸν Ἀπόστολον*
Ἔκδ. *Acta Sanctorum*, Junii, tomus II, Venetiis 1742, σ. 436-452: *Laudatio S. Barnabae Apostoli*, auctore Alexandro Monacho Cyprio.

Amm. Marc.: Ammianus Marcellinus
Rerum gestarum qui supersunt
Ἔκδ. C. U. Clark, Berlin 1910-5 (ἀνατ. 1962).

Ἀνάμνησις: «Ἀνάμνησις μερικὴ περὶ τοῦ Ἄθω ὄρους τὰ λεγόμενα πάτρια καὶ ἀπόδειξις πῶς ἦλθεν ἡ Θεοτόκος ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ, εἰς χώραν Λάρναξ», *Κυπριακὰ Χρονικά* 1 (1923), σ. 30-2.

Ἀππ.: Ἀππιανός
Ἐμφ. = *Ἐμφύλιοι πόλεμοι*
Ἔκδ. P. Viereck, *Appian's Roman history*, τόμ. 3-4 (ἔκδ. H. White), Cambridge, Mass. 1913 (ἀνατ. 3: 1964· 4: 1961).

Ἁρποκρ.: Ἁρποκρατίων
Ἔκδ. W. Dindorf, *Harpocrationis lexicon in decem oratores Atticos*, τόμ. 1, Oxford 1853 (ἀνατ. Groningen 1969).

Βί. Αὐξ.: Βίος Αὐξιβίου
Ἔκδ. Ἀθαν. Παπαγεωργίου, «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου πατρὸς ἡμῶν Αὐξιβίου, Ἀρχιεπισκόπου γεγονότος Σολίας, ἐν τῇ Κυπρίων νήσῳ», *Ἀπ. Βαρν.* 30, 1969, σ. 13-23.

Βί. Ἡρακλ.: *Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς Ἡρακλειδίου*
Ἔκδ. F. Halkin, «Les actes apocryphes de Saint Héraclide de Chypre, disciple de l' apôtre Barnabé», *AB* 82 (1964), σ. 133-169.

Βί. Σπυρ.: *Βίος ἁγίου Σπυρίδωνος*
Ἔκδ. P. Van Den Ven, *La legende de S. Spyridon*, Louvain 1953.

Βί. Ἐπιφ.: Βίος Ἐπιφανίου

Βί. Τύχ.: *Βίος καὶ πολιτεία ἐν ἐπιτόμῳ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Τύχωνος*
Ἔκδ. H. Delehaye, «Saints de Chypre», *AB* 26 (1907), σ. 229-32.

Γαλ.: Γαληνός
π. ἀντιδ. = *περὶ ἀντιδότων*
Ἔκδ. C. G. Kühn, *Claudii Galeni opera omnia*, τόμ. 14, Leipzig 1823 (ἀνατ. Hildesheim 1965), σ. 1-209.
π. ἁπλ. φαρμ. = *περὶ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων κράσεως καὶ δυνάμεως*
Ἔκδ. Kühn, ὅ.π., τόμ. 12, σ. 171 κέ.

Catullus: Gaius Valerius Catullus
Ἔκδ. R. A. B. Mynors, Oxford 1958.

Caes.: Gaius Iulius Caesar
BG : *Commentarii de bello Gallico*
Ἔκδ. Δ. Ἀντωνίου, *Ἰ. Καίσαρα, De Bello Gallico*, Ἀθήνα 1977.

Cicero: Marcus Tullius Cicero
De dom. = *De domo sua*
Ἔκδ. R. G. Nisbert, Oxford 1936.
Pro Sest. = *Pro Sestio*
Ἔκδ. R. Gardner (LCL).
Ad Att. = *Epistulae ad Atticum*
Ἔκδ. H. Kasten, München 1990[4].
Ad Fam. = *Epistulae ad familiares*
Ἔκδ. D. R. Shackleton-Bailey, Stuttgard 1988.

Cornut: Lucius Annaeus Cornutus
Π. θεῶν φύσ. = *Περὶ τῆς τῶν θεῶν φύσεως*
Ἔκδ. C. Lang, *Cornuti theologiae Graecae compendium*, Leipzig 1881.

Διόδ. Σικ.: Διόδωρος ὁ Σικελιώτης
Ἔκδ. F. Vogel καὶ K. T. Fischer (post I. Bekker καὶ L. Dindorf), *Diodori bibliotheca historica*, 5 τόμ., Leipsig 1888-1906 (ἀνατ. Stuttgard 1964).

Δίων Κάσσ.: Δίων Κάσσιος
Ἔκδ. U. P. Boissevain, *Cassii Dionis Cocceiani historiarum Romanorum quae supersunt*, 3 τόμ., Berlin, τόμ. 1: 1895, τόμ. 2: 1898, τόμ. 3: 1901 (ἀνατ. 1955).

Δίων Χρυσ.: Δίων ὁ Χρυσόστομος
Λόγ. = *Λόγοι*
Ἔκδ. J. von Arnim, *Dionis Prusaensis quem vocant Chrysostomum quae exstant omnia*, 2 τόμ., Berlin 1893-1896 (ἀνατ. 1962).

Ἐπιφ: Ἐπιφάνιος
Κ. αἱρέσ. = *Κατὰ αἱρέσεων*
Ἔκδ. K. Holl, *Epiphanius, Ancoratus und Panarion* (*Die griechischen christlichen Schriftsteller* 25, 31, 37), 3 τόμ., Leipzig, 1: 1915, 2: 1922, 3: 1933.

Εὐσέβ. : Εὐσέβιος Καισαρείας
Χρον. = *Χρονικόν*
Ἔκδ. A. Schöne, *Eusebi chronicorum canonum quae supersunt*, 2 τόμ., Berlin, 1: 1875, 2: 1866 (ἀνατ. 1967).

Εὐστ. : Εὐστάθιος Θεσσαλονίκης
εἰς Ὀδ. Ὁμ. = *Παρεκβολαὶ εἰς τὴν Ὁμήρου Ὀδύσσειαν*
Ἔκδ. G. Stallbaum, *Eustathii archiepiscopi Thessalonicensis commentarii ad Homeri Odysseam*, 2 τόμ., Leipzig 1825-1826 (ἀνατ. Hildesheim 1970).

Ἡρόδ. : Ἡρόδοτος
Ἔκδ. Ph.-E. Legrand, *Hérodote. Histoires*, 9 τόμ., Paris 1930-1954.

Ἡσύχ. : Ἡσύχιος
Λεξικόν
Ἔκδ. (A-O) K. Latte, *Hesychii Alexandrini Lexicon*, τόμ. 1-2, Copenhagen: Munksgaard 1966.

Θεοφάν. : Θεοφάνης Ὁμολογητής
Χρον. = *Χρονογραφία*

Ἔκδ. C. de Boor, *Theophanis chronographia*, τόμ. 1, Leipzig 1883 (ἀνατ. Hildesheim 1963).

Θεόκρ. : Θεόκριτος
Εἰδύλ. = Εἰδύλλια
Ἔκδ. A. S. F. Gow, *Theocritus*, τόμ. 1, Cambridge 1952² (ἀνατ. 1965), σ. 4-236.

Θεόπ. : Θεόπομπος
Ἔκδ. F. Jacoby, *Die Fragmente der griechischen Historiker*, τόμ. 2, 115, Leiden 1923-1958 (ἀνατ. 1954-1959).

Ἰουλ. : Flavius Claudius Julianus
Λόγ. = Λόγοι
Ἔκδ. J. Bidez, *L'empereur Julien. Oeuvres complètes*, τόμ. 1.2, Paris 1960².

Ἰωσ. : Φλάβιος Ἰώσηπος
Ἰουδ. Ἀρχ. = Ἰουδαϊκὴ Ἀρχαιολογία
Ἔκδ. B. Niese, *Flavii Iosephi opera*, τόμ. 1-4, Berlin, 1: 1887, 2: 1885, 3: 1892, 4: 1890 (ἀνατ. 1955).
Ἰουδ. πολ. = Περὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου
Ἔκδ. B. Niese, ὅ.π., τόμ. 6: 1895 (ἀνατ. 1955).

Κεδρηνός : Κεδρηνός
Σύνοψις = Σύνοψις ἱστοριῶν ἀρχομένη ἀπὸ κτίσεως κόσμου καὶ μέχρι τῆς βασιλείας Ἰσαακίου τοῦ Κομνηνοῦ, συλλεγεῖσα ἐκ διαφόρων βιβλίων.
Ἔκδ. *MPG* 121.

Κλήμ. Ἀλ. : Κλήμης Ἀλεξανδρεύς
Προτρ. = Προτρεπτικός
Ἔκδ. C. Mondésert, *Clément d'Alexandrie. Le protreptique*, *Sources chrétiennes* 2, Paris 1949².

Lactantius: Placidus Lactantius
De fals. rel. = De falsa religione
Ἔκδ. R. Jahnke, 1898.

Liv: Titus Livius
Ἔκδ. W. Weissenborn, M. Mueller καὶ O. Rossbach, Stuttgart 1966.

Λυκόφρ. : Λυκόφρων
Ἀλεξ.. = Ἀλεξάνδρα
Ἔκδ. L. Mascialino, *Lycophronis Alexandra*, Leipsig 1964.

Μαλάλ. : Ἰωάννης Μαλάλας
Χρον. = *Χρονογραφία*
Ἔκδ. L. Dindorf, *Ioannis Malalae chronographia* (*Corpus scriptorum historiae Byzantinae*), Bonn 1831.

Μαξ. Τυρ. : Μάξιμος Τύριος
Ἔκδ. H. Hobein, *Maximi Tyrii philosophumena*, Leipzig 1910.

Ὅμ. : Ὅμηρος
Ὀδ. = *Ὀδύσσεια*
Ἔκδ. P. von der Muehll, *Homeri Odyssea*, Basel 1962.

Ὅμ. Ὕμν. 33 : *Ὁμηρικὸς Ὕμνος* 33 *εἰς Διοσκούρους*
Ἔκδ. T. W. Allen, W. R. Halliday καὶ E. E. Sikes, *The Homeric hymns*, Oxford 1936[2].

Ovidius : Naso Publius Ovidius
Metam. = *Metamorphoses*
Ἔκδ. G. Lafaye, *Ovide, Les Metamorphoses*, 3 τόμ., Paris 1961-1963[3].

Παλλαδ. : Παλλάδιος ἐπίσκοπος Ἑλενοπόλεως
Διάλ. = *Διάλογος ἱστορικὸς γενόμενος πρὸς Θεόδωρον, διάκονον Ῥώμης, περὶ βίου καὶ πολιτείας τοῦ μακαρίου Ἰωάννου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου*
Ἔκδ. P. R. Coleman-Norton, *Palladii dialogus de vita S. Joanni Chrysostomi*, Cambridge 1928.

Παυσ. : Παυσανίας περιηγητής
Ἑλλάδος περιήγησις
Ἔκδ. F. Spiro, *Pausaniae Graeciae descriptio*, 3 τόμ., Leipzig 1903 (ἀνατ. Stuttgart 1967).

Πλ. : Πλάτων
Νόμ. = *Νόμοι*
Ἔκδ. J. Burnet, *Platonis opera*, τόμ. 5, Oxford 1900 (ἀνατ. 1967), St II. 624a-969d.

Plinius: Gaius Secundus Plinius
NH = *Naturalis Historia*
Ἔκδ. H. Rackham, Cambridge, Mass. 1952.

Πλουτ. : Πλούταρχος
Λούκ. = *Λούκουλλος*

Ἔκδ. K. Ziegler, *Plutarchi vitae parallelae*, τόμ. 1.1, Leipzig 1969,[4] σ. 359-419.
Κάτ. = *Κάτων*
Ἔκδ. K. Ziegler, ὅ.π, τόμ. 2.1, σ. 32-92.
Βροῦτ. = *Βροῦτος*
Ἔκδ. K. Ziegler, ὅ.π., τόμ. 2.1, σ. 135-79.

Πράξ. : Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, *Πράξεις τῶν Ἀποστόλων*
Καινὴ Διαθήκη

Πτολεμ. : Κλαύδιος Πτολεμαῖος
Γεωγραφικῆς ὑφηγήσεως βιβλία ὀκτώ
Ἔκδ. (βιβλ. 4-8) C. F. A. Nobbe, *Claudii Ptolemaei geographia,* τόμ. 1-2, Leipzig 1843-1845 (ἀνατ. Hildesheim 1966).

Serv. : Servius
Ἔκδ. G. Thilo – H. Hagen, *Servii Grammatici qui feruntur in Vergilii Carmina Commentarii*, Leipzig: Teubner 1878-1900 (ἀνατ. 1961).

Σιβ. χρησμ. : *Σιβυλλικοὶ χρησμοί*
Ἔκδ. J. Geffcken, *Die Oracula Sibyllina* [*Die grichischen christlichen Schriftsteller* 8], Leipzig: Hinrichs 1902.

Σούδ. : *Σούδα Λεξικόν*
Ἔκδ. A. Adler, *Suidae lexicon*, τόμ. I-V, Leipzig: Teubner 1928-1935 (ἀνατ. Stuttgart 1967-1971).

Suetonius : Gaius Tranquillus Suetonius
De viris illustribus
Ἔκδ. G. Brugnoli, Leipzig 1963.

Σοφ. : Σοφοκλῆς
Τραχ. : *Τραχίνιαι*
Ἔκδ. A. Dain καὶ P. Mazon, *Sophocle*, τόμ. 1, Paris 1955 (ἀνατ. 1967), σ. 14-60.

Σταδ. : *Σταδιασμὸς ἢ Περίπλους τῆς Μεγάλης Θαλάσσης*
Ἔκδ. K. Müller, *Geographi Graeci minores*, τόμ. 1, Paris 1855 (ἀνατ. Hildesheim 1965).

Στέφ. Βυζ. : Στέφανος Βυζάντιος
Ἐθν. = *Ἐκ τῶν Ἐθνικῶν Στεφάνου κατ᾽ ἐπιτομήν*
Ἔκδ. A. Meineke, *Stephan von Byzanz. Ethnika*, Berlin 1849 (ἀνατ. Graz 1958).

Στράβ : Στράβων
Γεωγραφικά
Έκδ. A. Meineke, *Strabonis geographica*, 3 τόμ., Leipzig 1877 (ἀνατ. Graz 1969).

Σύγκελλος : Γεώργιος Σύγκελλος
Ἐκλογὴ χρονογραφίας
Έκδ. A. A. Mosshammer, *Georgius Syncellus. Ecloga chronographica*, Leipzig 1984.

Tac. : Cornelius Tacitus
Ann. = Annales
Έκδ. F. R. D. Goodyear, Cambridge 1971 (ἀνατ. 1982).
Hist. = Historiae
Έκδ. R. M. Ogilvie – I. Richmond, Oxford 1967.
Dial. = Dialogus
Έκδ. A. Gudemann, Amsterd 1967².

Val. Max. : Valerius Maximus
Factorum ac dictorum memorabilium libri ix
Έκδ. R. Faranda, Torino 1971 (ἀνατ. 1976).

Vergilius : Publius Vergilius Maro
Aen. = Aeneis
Έκδ. R. A. B. Mynors, Oxford 1969.

Φλ. Φιλ. : Φλάβιος Φιλόστρατος
Βί. Ἀπολλ. = Βίος Ἀπολλωνίου
Έκδ. C. L. Kayser, *Flavii Philostrati opera*, τόμ. 1, Leipzig: Teubner, 1870 (ἀνατ. Hildesheim: Olms, 1964), σσ. 1-344.

Β. Βιβλιογραφία καὶ συντομογραφίες

AB	*Analecta Bollandiana* (Bruxelles)
ABSA	*Annual of the British School at Athens* (London)
Adams, *Bilingualism* 2003	J. N. Adams, *Bilingualism and the Latin Language*, Cambridge 2003
AE	*L'Année épigraphique, Revue des publications épigraphiques relatives à l'antiquité romaine*
AJA	*American Journal of Archaeology* (Princeton)
AJPh	*American Journal of Philology* (Baltimore)
Alföldy, *Latomus* 25, 1966	G. Alföldy, «Notes sur la relation entre le droit de la cité et la nomenclature dans l'Empire romain», *Latomus* 25, 1966, σ. 461-485
———, *ἱστΡωμΚοιν*	———, *Ἱστορία τῆς ῥωμαϊκῆς κοινωνίας*, μετάφρ. Ἄγγ. Χανιώτου, Ἀθήνα 2002³
Ἀπ. Βαρν.	*Ἀπόστολος Βαρνάβας*, ἐκκλησιαστικὸν περιοδικόν, ὄργανον τῆς ἐκκλησίας τῆς Κύπρου (Λευκωσία)
APF	*Archiv für Papyrusforschung und verwandte Gebiete* (Leipzig)
Arch. Zeit.	*Archäologische Zeitung* (Berlin 1843-1885)
Ἀρχ. Μακεδ. IV	*Ἀρχαία Μακεδονία* IV, *Ἀνακοινώσεις κατὰ τὸ τέταρτο διεθνὲς συμπόσιο. Θεσσαλονίκη, 21-25 Σεπτ. 1983*, Θεσσαλονίκη 1986
Ἀρχ. Μακεδ. V	*Ἀρχαία Μακεδονία* V, *Ἀνακοινώσεις κατὰ τὸ πέμπτο διεθνὲς συμπόσιο. Θεσσαλονίκη, 10-15 Ὀκτ. 1989*, Θεσσαλονίκη 1993
Archaiognosia	*Ἀρχαιογνωσία. Dépt. des études classiques* (Athènes)
Argoud – Roesch, *Résiden.byz*	G. Argoud - P. Roesch, *Salamine de Chypre* XI: *Une résidence byzantine, «L' Huilerie»*, Paris 1980
Arjava, *Tyche* 6, 1991	A. Arjava, «Zum Gebrauch der griechischen Rangprädikate des Senatorenstandes in den Papyri und Inschriften», *Tyche* 6, 1991, σ. 17-35.
Arnaud, *Epigraphica* 51, 1989	P. Arnaud, «Fragments des factes des Arvales decouvertes en 1985», *Epigraphica* 51, 1989, σ. 15-18
Ἀθηνᾶ	*Ἀθηνᾶ. Σύγγραμμα περιοδικὸν τῆς ἐν Ἀθήναις ἐπιστημονικῆς ἑταιρείας* (Ἀθήνα)
Athenaeum	*Athenaeum. Studi periodici di Litteratura e Storia dell'Antichità* (Pavia)
Ath. Mitt.	*Mitteilungen des Deutschen Archäol. Instituts, Athenische Abteilung*
Audollent, *DefixTab*	A. Audollent, *Defixionum Tabellae, quotquot innotuerunt tam in Graecis Orientis quam in totius Occidentis partibus, praeter Atticas, in Corpore Inscriptionum Atticarum editas*, Paris 1904
Aupert, *BCH* 101, 1977	P. Aupert, «Rapport sur les travaux de la mission de l'École française à Amathonte en 1976», *BCH* 101, 1977, σ. 781-815

——, *BCH* 104, 1980	——, «Inscriptions d'Amathonte, II», *BCH* 104, 1980, σ. 237-258
——, *BCH* 105, 1981	——, «Terres cuites votives d'Amathonte», *BCH* 105, 1981, σ. 373-392
——, *BCH* 106, 1982	——, «Inscriptions d'Amathonte V», *BCH* 106, 1982, σ. 245-262
——, *Acts* 1986	——, *Acts of the International Archaeological Symposion «Cyprus between the Orient and the Occident»*, Λευκωσία 1986
——, *Ὁδ. Αμαθοῦν*. 1999	——, *Ὁδηγὸς Ἀμαθοῦντας*, ἔκδ. Πολιτιστικοῦ Ἱδρύματος Τραπέζης Κύπρου, Λευκωσία 1999
Aupert – Hellmann, *Am.* I	P. Aupert, M. – C. Hellmann, *Amathonte* I. *Testimonia* 1, εἰς *Études chypriotes* IV, Paris 1984
Aupert – Leriche, *BCH* 113	P. Aupert – P. Leriche, «Rapport sur les travaux de la mission de l'École Française à Amathonte de Chypre en 1988. 2. Les murailles», *BCH* 113, 1989, σ. 878-889
——, *BCH* 115, 1991	——, «Rapport sur les travaux de l'École française à Amathonte de Chypre en 1990. 4. La murraille», *BCH* 115, 1991, σ. 766-775
Aupert κ.ἄ., *BCH* 121, 1997	P. Aupert, A. Hermary, P. Leriche καὶ M. Schmid, «Rapport sur les travaux de l'École française à Amathonte de Chypre en 1996», *BCH* 121, 1997, σ. 793-807
Aupert κ.ἄ., *BCH* 124, 2000	P. Aupert, A. Hermary, S. Fourrier, M. Schmid, C. Petit-Aupert καὶ A. Marangou, «Rapport sur les travaux de la mission de l'École française à Amathonte en 1999», *BCH* 124, 2000, σ. 527-546
Aupert – Masson, *BCH* 103	P. Aupert – O. Masson, «Inscriptions d'Amathonte I», *BCH* 103, 1979, σ. 361-389
Badian, *JRS* 55	E. Badian, «M. Porcius Cato and the Annexation and Early Administration of Cyprus», *JRS* 55, 1965, σ. 110-121
Balty, *RDAC* 1988 (2)	J. Balty, «Les mosaïques des Thermes du Gymnase à Salamine de Chypre», *RDAC* 1988 (2), σ. 205-218
Bartlett, *Jews* 2002	J. R. Bartlett (ἐκδ.), *Jews in the Hellenistic and Roman Cities*, London – New York 2002
BCH	*Bulletin de Correspondance Hellénique* (Paris)
Beard, *Ρωμ.Θρησκεία* 2003²	M. Beard, «Ῥωμαϊκὴ θρησκεία. Αὐτοκρατορικοὶ χρόνοι», εἰς F. Graz, *Εἰσαγωγὴ στὴν Ἀρχαιογνωσία*, τόμ. Β': *Ρώμη*, μετάφρ. Δ. Ζ. Νικήτα, Ἀθήνα 2003², σ. 545-576
Beaudouin – Pottier, *BCH* 3	M. Beaudouin – E. Pottier, «Inscriptions de l'île de Chypre», *BCH* 3, 1879, σ. 163-176
Bechtel, *HPN*	G. Bechtel, *Die historischen Personennamen des Griechischen bis zur Kaiserzeit*, Halle 1917 / Hildesheim 1964
——, *GD*	——, *Die griechischen Dialekte*, τόμ. 1-3, Berlin 1921-1924/1963
Berman, *Women and Wealth*	R. Van Berman, «Women and Wealth», στὸ A. Cameron καὶ A. Kuhrt (ἐκδ.), *Images of Women in Antiquity*, Detroit 1983, σ. 233-242

Berthiaume 1982	G. Berthiaume, *Les rôles du mageiros*, Leiden 1982
Berytus	*Berytus*: Archaeological Studies publ. by the Museum of Archaeology of the American University of Beirut
Björck, *SCE* IV. 3, 1956	G. Björck, «Additional Notes on the Metric Inscription from Soli», *SCE* IV. 3, 1956, σ. 248-250
BMC	*A Catalogue of the Coins in the British Museum*, London 1873-1927
BN	*Beiträge zur Namenforschung* (Heidelberg)
Boatwright 1991	M. T. Boatwright, «Plania Magna of Perge: Women's Roles and Status in Roman Asia Minor», εἰς S. B. Pomeroy (ἐπιμ.), *Women's History and Ancient History*, London 1991, σ. 249-272
———, 2002	———, εἰς P. A. Stadter – L. Van der Stockt (ἐκδ.), *Sage and Emperor. Plutarch, Greek Intellectuals, and Roman Power in the Time of Trajan (98-117 A.D.)*, Leuven 2002, σ. 259-277
Bonner, *Magical Amulets*	C. Bonner, *Studies in Magical Amulets Chiefly Graeco-Egyptian*, London 1950
Βοσκοῦ, *ΑΚΥΓ* 2	Ἀ. Ἰ. Βοσκοῦ, *Ἀρχαία Κυπριακὴ Γραμματεία*, τόμ. 2: *Ἐπίγραμμα*, Λευκωσία 1997
———, *ΑΚΥΓ* 3	———, *Ἀρχαία Κυπριακὴ Γραμματεία*, τόμ. 3: *Πεζογραφία*, Λευκωσία 1997
———, *ΚΣΠΑγΑρ*	———, «Ἡ κυπριακὴ συμβολὴ στοὺς πανελλήνιους ἀγῶνες τῆς ἀρχαιότητας», *Ἡ διδασκαλία τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας καὶ πολιτισμοῦ. Πρακτικὰ Η' Σεμιναρίου τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. «Οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες ὡς διαχρονικὸς θεσμὸς προαγωγῆς τῆς εἰρηνικῆς συνύπαρξης τῶν λαῶν σὲ δημοκρατικὲς κοινωνίες», Λεμεσὸς 12-16 Μαΐου 2003*, Λευκωσία 2004, σ. 22-41
———, *ΑΚΥΓ* 4	———, *Ἀρχαία Κυπριακὴ Γραμματεία*, τόμ. 4: *Ἰατρική*, Λευκωσία 2007
Bowersock, *AGW*	G. W. Bowersock, *Augustus and the Greek World*, Oxford 1966
———, *Tituli* 5, 1982	———, «No Senator from Cyprus», *Tituli* 5, 1982, σ. 667-671
———, *Roman Arabia*	———, *Roman Arabia*, Cambridge 1983
———, *Hyperboreus* 8, 2002	———, «The Highest God with particular Reference to North-Pontus», *Hyperboreus* 8, 2002, σ. 253-262
Bradley, Slaves - *Masters* 1984	K. R. Bradley, Slaves *and Masters in the Roman Empire. A Study of Social Control*, Bruxelles 1984
Bremen, *Women* 1996	R. van Bremen, *The limits of partipication. Women and civic life in the Greek East in the Hellenistic and Roman periods*, Amsterdam 1996
Briscoe, *ZPE* 95, 1993	J. Briscoe, «The grandson of Hortensius», *ZPE* 95, 1993, σ. 249-250
Brixhe 1987²	Cl. Brixhe, *Essai sur le grec anatolien au debut de notre ere*, Nancy 1987²

Broughton, *MRR*	T. R. S. Broughton, *Magistrates of the Roman Republic*, τόμ. 3, *Supplement*, εἰς S. Treggiari (ἐκδ.), *Philological Monographs published by American Philological Association* 15, Atlanta 1986
Brunt, *Latomus* 25, 1966	P. A. Brunt, «Procuratorial Jurisdiction», *Latomus* 25, 1966, σ. 461-485
Buchholz, *ΠολιτΆρχΚύπρ.*	H.- G. Buchholz, *Ὁ πολιτισμὸς τῆς ἀρχαίας Κύπρου. Ἀπὸ τὸν ὄγδοο μέχρι τὸν πρῶτο αἰῶνα π.Χ.*, μετάφρ. Ἰ. Κουτσάκου, εἰς *Μελέται καὶ Ὑπομνήματα* 4, 2004, Λευκωσία 2004
Buckland, *RLSlavery*	W. W. Buckland, *The Roman Law of Slavery: The Condition of the Slave in Private Law from Augustus to Justinian*, Cambridge 1908
Bull. Épigr.	«Bulletin Épigraphique» ἐτησίως εἰς *REG*
Buraselis 1984	K. Buraselis, «Ὁ Αὔγουστος καὶ ἡ civitas romana», *Πρακτικὰ τοῦ Α΄ Διεθνοῦς Συμποσίου λατινικῶν Σπουδῶν*, Ἰωάννινα 1984
———, *KosHellRome* 2000	———, «Kos between Hellenism and Rome. Studies on the Political, Institutional, and Social History of Kos from ca. the middle second century B.C. until Late Antiquity» *TAPhA* 90.4, 2000, σ. 100-110
Burkhalter, *BCH* 111, 1987	F. Burkhalter, «La céramique hellénistique et romaine du sanctuaire d'Aphrodite à Amathonte», *BCH* 111, 1987, σ. 353-395
Bureth, *Tit.impérial.* 1964	P. Bureth, *Les Titulatures impériales dans les papyrus, les ostraca et inscriptions d'Égypte (30 a.C. – 284 p.C.)*, Bruxelles 1964
Burton, *JRS* 65, 1975	G. P. Burton, «Proconsuls, Assizes and the Administration of Justice», *JRS* 65, 1975, σ. 92-106
———, *Chiron* 9, 1979	———, «The Curator Rei Publicae: Towards a Reappraisal», *Chiron* 9, 1979, σ. 465-487
———, *Roman World* 1990	———, «Government and the provinces», εἰς J. Wacher (ἐκδ.), *The Roman World*, τόμ. 1, London – New York 1990, σ. 423-439
———, *Administration* 2001	———, εἰς L. De Blois (ἐκδ.), *Administration, Prosopography and Appointment Policies in the Roman Empire. Proceedings of the first workshop of the international network Impact of Empire, Leiden June 28 – July 1, 2000*, Amsterdam 2001, σ. 207-210
———, *Oikistes* 2002	———, εἰς V. B. Gorman, E. W. Robinson (ἐκδ.), *Oikistes. Studies in Constitutions, Colonies, and Military Power in the Ancient World Offered in Honor of A. J. Graham*, Leiden – Boston – Cologne 2002, σ. 113-128
Byzantion	*Byzantion. Revue internat. des Études byzantines* (Bruxelles)
Cagnat, *Épigraphie latine*	R. Cagnat, *Cours d'Épigraphie latine*, Rome 1976⁴
CAH	*The Cambridge Ancient History* (Cambridge)
Calvet, *Timbres amphoriques*	Y. Calvet, *Salamine de Chypre* III: *Les timbres amphoriques*, Paris 1972

Cameron, *AJPh* 52, 1931	A. Cameron, «Latin words in the Greek inscriptions in Asia Minor», *AJPh* 52, 1931, σ. 232-262
———, «Θρεπτός»	———, «Θρεπτὸς and related items in the inscriptions of Asia Minor», *Anatolian Studies Presented to W. H. Buckler*, 1939, σ. 27-62
Camodeca, *Curatores* 1980	G. Camodeca, «Ricerche sui curatores rei publicae», *ANRW* 13. 2, 1980, σ. 453-534
Campanile 2003	D. Campanile εἰς C. Bearzot – F. Landucci – G. Zecchini (ἐκδ.), *Gli stati territoriali nel mondo antico*, Milano 2003, σ. 271-288
Cary, *Ῥωμ.Ἱστορία*	M. Cary, *Ῥωμαϊκὴ Ἱστορία*, τόμ. 2, μετάφρ. Αἰκ. Ἐ. Σταθοπούλου, Ἀθήνα 1960
Casevitz, *RPh* 76, 2002	M. Casevitz, «Sur les finales en *-nicos*», *RPh* 76, 2002, σ. 225-231
Cayla, *CCEC* 27, 1997	J.-B. Cayla, «Bassidius Lauricius gouverneur de Chypre? Une nouvelle hypothèse à propos de la restauration d'un monument incendié à Paphos», *CCEC* 27, 1997, σ. 71-76
———, *CCEC* 31, 2001	———, «A propos de Kinyras. Nouvelle lecture d'une épiclèse d'Apollon à Chypre», *CCEC* 31, 2001, σ. 69-81
———, *L'hellénisme ép. rom.*	———, «Livie, Aphrodite et une famille de prêtres du culte impérial à Paphos», *L'hellénisme d'époque romaine*: *Nouveaux documents, nouvelles approches* (*Ier s. a. C. – III^er^ s. p. C.*). *Actes du Colloque international à la mémoire de Louis Robert, Paris, 7-8 juillet 2000*, Paris 2004, σ. 233-243
CCEC	*Cahiers du Centre d'Études Chypriotes*. Musée du Louvre, Départment des Antiquités orientales, Paris
CE	*Chronique d'Égypte* (Bruxelles)
Cesnola, *Cyprus*	L. P. di Cesnola, *Cyprus*: *Its Ancient Cities, Tombs and Temples* (*A Narrative of Researches and Excavations during ten years' residence as American Consul in the Island*), London 1877 / New York 1878², Nicosia (ἀνατ. μὲ πρόλογο ἀπὸ τὸν St. Swiny) 1991
———, *Salaminia*	———, *Salaminia* (*Cyprus*): *The History, Treasures, and Antiquities of Salamis in the Island of Cyprus*, London 1882/1884² / ἀνατ. Nicosia 1993
———, *Atlas*	———, *A Descriptive Atlas of the Cesnola Collection of Cypriot Antiquities in the Metropolitan Museum of Art*, τόμ. I-III, New York 1885-1903
Chaniotis, *Kaiserkult* 2003	A. Chaniotis, «Der Kaiserkult im Osten des römischen Reiches im Kontext der zeitgenössischen Ritualpaxis», εἰς H. Cancik – K. Hitzl (ἐκδ.), *Die Praxis der Herrscherverehrung in Rom und seinen Provinzen*, Tübingen 2003, σ. 3-28
Chantraine	P. Chantraine, *Dictionnaire étymologique de la langue grecque* (*Histoire de mots*), 1-4, Paris 1968-1980
Chapot, *Romains et Chypre*	V. Chapot, *Les Romains et Chypre*, Mélanges Cagnat, Paris 1912, σ. 60-78

Chapouthier, *REA* 44, 1942	F. Chapouthier, «Chronique des Études Anciennes: Sentences morales», *REA* 44, 1942, σ. 329
Chavane, *petits objets*	M.-J. Chavane, *Salamine de Chypre* VI: *Les petits objets*, Paris 1975
Chiron	*Chiron. Mitteilungen der Kommission für Alte Geschichte und Epigraphik des Deutschen Archäologischen Instituts* (München)
Christol, *Chiron* 16, 1986	M. Christol, «Proconsuls de Chypre», *Chiron* 16, 1986, σ. 1-14
———, *Emp.Rom.III*[e] 1997	———, *L'Empire romain du III*[e] *Siècle. Histoire politique* (*192-325 après J.-C.*), Paris 1997
CIG II	A. Boeckhius, *Corpus Inscriptionum Graecarum*, τόμ. II, Berolini 1843
CIL	*Corpus Inscriptionum Latinarum, consilio et auctoritate Academiae Litterarum Regiae Borussicae editum* (Leipzig/Berlin 1862-1943)
Γιούνη, *ΘΙΔΜΡ* 2000	Μ. Σ. Γιούνη, *Provincia Macedonia. Θεσμοὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου στὴ Μακεδονία ἐπὶ Ῥωμαιοκρατίας*, Ἀθήνα 2000
Coldstream, *RDAC* 1975	N. Coldstream, «The Church of St. George the Latin, Famagusta», *RDAC* 1975, σ. 147-151
Colonna-Ceccaldi, *RA* 28	G. Colonna - Ceccaldi, «Nouvelles inscriptions grecques de Chypre», *RA* 28, 1874, σ. 79-95
———, *RA* 29, 1875	———, «Nouvelles inscriptions grecques de Chypre», *RA* 29, 1875, σ. 95-101
———, 1882	———, *Monuments antiques de Chypre, de Syrie et d'Égypte*, Paris 1882
Cook, *Zeus*	A. B. Cook, *Zeus. A Study in Ancient Religion*, τόμ. I-III, Cambridge 1914-1925
Corbett, *RLM* 1979[2]	P. E. Corbett, *The Roman Law of Marriage*, Darmstadt 1979[2]
Corbier, *MEFRA* 103, 1991	M. Corbier, «La descendance d'Hortensius et de Marcia», *MEFRA* 103, 1991, σ. 655-701
CPh	*Classical Philology* (Chicago)
CRAI	*Comptes Rendus de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres* (Paris)
Cramer, *ZPE* 57, 1982	J. Cramer, «Fragment eines alphabetischen lateinischen Glossars», *ZPE* 57, 1982
Crawford, *SRP* 1976	D. J. Crawford, «Imperial Estates. Appendix: A working-list for the first three centuries A.D.», εἰς M. I. Finley (ἐκδ.), *Studies in Roman Property*, Cambridge 1976, σ. 35-70
Curbera – Jordan 2001	J. M. Curbera – D. R. Jordan, «Ἡ γλῶσσα τῶν ἑλληνικῶν καταδέσμων καὶ τῶν μαγικῶν παπύρων», εἰς Α. - Φ. Χριστίδη (ἐκδ.), *Ἱστορία τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας. Ἀπὸ τὶς ἀρχὲς ἕως τὴν ὕστερη ἀρχαιότητα*, Θεσσαλονίκη (Κέντρο Ἑλληνικῆς Γλώσσας, Ἰνστιτοῦτο Νεοελληνικῶν Σπουδῶν) 2001, σ. 1006-1011
Dain, *IGrML*	A. Dain, *Inscriptions grèque du Musée du Louvre, textes inédits*, Paris 1933

Daniel – Maltomini (ἐκδ.), *Suppl. Mag.* I	R. W. Daniel – F. Maltomini (ἐκδ.), *Supplementum Magicum*, Vol. I, (*Papyrologica Coloniensia*, vo. XVI.1), Opladen 1990
Danker, *Epigraphic study*	F. W. Danker, *Benefactor: Epigraphic study of a Graeco-Roman and New Testament Semantic Fields*, S. Louis 1982
Daszewski, *Nea Paphos* II	W. A. Daszewski, *La Mosaïque de Thésée* (*Études sur les mosaïques avec représantations du labyrinthe, de Thésée et du Minotaure*), *Nea Paphos* II, Varsovie 1977
_____, *RDAC* 1984	_____, «Fouilles polonaises à Kato Paphos. Chantier de Malloutena», *RDAC* 1984, σ. 294-307
Dasz. – Μιχαηλ., *Ὁδ.ΨΠάφ.*	W. A. Daszewski – Δ. Μιχαηλίδη, *Ὁδηγὸς Ψηφιδωτῶν Πάφου*, Ἔκδ. Πολιτιστικοῦ Ἱδρύματος Τραπέζης Κύπρου, Λευκωσία 1989
Daux, *BCH* 97, 1973	G. Daux, «Notes de lecture» *BCH* 97, 1973, σ. 239-251
_____, *L'onomastique Latine*	_____, «L'onomastique romain d'expression grecque», *L'onomastique Latine*, Paris 1977
_____, *AJPh* 100, 1979	_____, «La formule onomastique dans le domaine grec sous l'Empire romain», *AJPh* 100, 1979, σ. 13-30.
_____, *REG* 98, 1985	_____, «L'épitaphe de Philainetin à Amathonte», *REG* 98, 1985, σ. 399-401
Deckers, *RQA* 81, 1986	J. G. Deckers, «Dionysos der Erlöser?», *RQA* 81, 1986, σ. 145-172
Demougin, *ZPE* 21, 1976	S. Demougin, «Un nouveau procurator summatum rationum», *ZPE* 21, 1976, σ. 135-145
Derout, *LLRM* 1980	C. Derout, *Studies in Latin Literature and Roman History*, II, Brussels 1980
DHA	*Dialogues d'histoire ancienne* (Paris)
Δημητράκου, *ΜΛΕΓ*	Δ. Δημητράκου, *Μέγα Λεξικὸν ὅλης τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης*, Ἀθήνα 1936-1950
Diederichs, *Céramiques*	C. Diederichs, *Salamine de Chypre* IX: *Céramiques hellénistiques, romaines et byzantines*, Paris 1980
Dilke, *GrRoMaps*	O. A. W. Dilke, *Greek and Roman Maps*, London 1985
Dittimann-Schöne 2001	I. Dittimann-Schöne, *Die Berufsvereine in den Städten des kaiserzeitlichen Kleinasiens*, Regensburg 2001
DNP	*Der nue Pauly. Enzyklopädie der Antike*, hrsg. von H. Cancik – H. Schneider, Stuttgart – Weimar 1996-2003
Dozon, *RA* 41, 1881	Dozon, «Nouvelles archéologiques et correspondances», *RA* 41, 1881, σ. 140-142
Duncan-Jones, *CPh* 65	R. Duncan-Jones, «Praefectus Mesopotamie et Osrhoeniae- A Postscript», *CPh* 65, 1970, σ. 107-109
EA	*Epigraphica Anatolica: Zeitschrift für Epigraphik und historische Geographie Anatoliens* (Bonn)
Eck, *Zephyrus* 23-24, 1972-3	W. Eck, «Uber die prätorisch Proconsulate in der Kaiserzeit. Eine quellenkritische Uberlegung», *Zephyrus* 23-24, 1972-3, σ. 250-3

_____, *ZPE* 25, 1977	_____, «Miscellanea consularia», *ZPE* 25, 1977, σ. 227-233
_____, *ZPE* 95, 1993	_____, «Marcius Hortalus, *nobilis iuvenis*, und seine Söhne», *ZPE* 95, 1993, σ. 251-260
Eck – Heinrichs, *Sklaven*	W. Eck – J. Heinrichs, *Sklaven und Freigelassene in der Gesellschaft der römischen Kaiserzeit*, Darmstadt 1993
Eilers, *Patrons* 2002	C. Eilers, *Roman patrons of Greek cities*, Oxford 2002
Eirene	*Eirene: Studia Graeca et Latina* (Praha)
Eos	*Eos*: *Commentarii Societatis Philologae Polonorum* (Warszawa)
Epigraphica	*Epigraphica. Rivista italiana di Epigrafia* (Faenza)
Eristov, *RA* 1987	H. Eristov, «Peinture romaine et textes antiques: Informations et ambiguités. A propos du "Recueil Milliet"», *RA* 1987, σ. 109-124
Erkelenz, *Optimo praes.*2003	D. Erkelenz, *Optimo praesidi. Untersuchungen zu den Ehrenmonumenten für Amtsträger der römischen Provinzen in Republik und Kaiserzeit*, Bonn 2003
Espluga, *Epigraphica* 57, 1995	X. Espluga, «Note di prosopografia brindisima: le gentes Mercellia e Gerellana», *Epigraphica* 57, 1995, σ. 56-60
Fabre, *Libertuspatron* 1981	G. Fabre, *Libertus, recherches sur les rapports patron – affranchi à la fin de la République romaine*, Coll. E.F.R., τόμ. 50, 1981
Faraone, *Magica Hiera*	Ch. A. Faraone, «The Agonistic Context of Early Greek Binding Spells», εἰς *Magica Hiera. Ancient Greek Magic and Religion* (ἐκδ. Ch. A. Faraone καὶ D. Obbink), New York 1991, σ. 3-31
_____, *Thymos* 2003	_____, «*Thymos* as masculine ideal and social pathology in ancient Greek magical spells», εἰς S. Braund – G. W. Most (ἐκδ.), *Ancient Anger. Perspectives from Homer to Galen*, Cambridge 2003, σ. 144-162
Feissel, *RICM*	D. Feissel, *Recueil des inscriptions chrétiennes de Macédoine du IIIe au VIe siècle* (*BCH Suppl.*, 8), Paris 1983
_____, *BCH* 108, 1984	_____, «Notes d'Épigraphie chrétienne (VII)», *BCH* 108, 1984, σ. 571-575
Fowden 1993	G. Fowden, *Empire to Commonwealth. Consequences of monotheism in late antiquity*, Princeton 1993
_____, 2002	_____, *Ὁ Αἰγύπτιος Ἑρμῆς*, μετάφρ. Γ. Κουσουνέλου, Ἀθήνα 2002
Fraser, *RDAC* 1984	P. M. Fraser, «A Dedication to L. Septimius Nestor at Old Paphos», *RDAC* 1984, σ. 278-279
_____, *GPN* 2000	_____, «Ethnics as Personal Names», εἰς S. Hornblower καὶ E. Matthews (ἐκδ.), *Greek Personal Names. Their Value as Evidence*, New York 2000, σ. 149-157
Gaide, *RPh* 61.1, 1987	F. Gaide, «Anthroponymie et Lexique; Les "cognomina" Latins», *RPh* 61.1, 1987, σ. 77-82
Gaudemet, *Institutions*	J. Gaudemet, *Les Institutions de l'Antiquité*, Paris 1982[2]
Gignac 1981	F. T. Gignac, *A Grammar of the Greek Papyri of the Roman and Byzantine Periods*, τόμ. 1: *Phonology*, Milano 1981

Giudice κ.ἄ., *RDAC* 1993	F. Giudice κ.ἄ., «Paphos Garrison's Camp. Campagna 1989», *RDAC* 1993, σ. 279-328
Graf, *Magica Hiera*	Fr. Graf, «Prayer in Magic and Religious Ritual», *Magica Hiera. Ancient Greek Magic and Religion* (ἐκδ. Ch. A. Faraone καὶ D. Obbink), New York 1991, σ. 188-213
———, 2004	———, *Πλησιάζοντας τοὺς θεοὺς καὶ βλάπτοντας τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ μαγεία στὴν ἑλληνορρωμαϊκὴ ἀρχαιότητα* (μετάφρ. Γ. Μυλωνοπούλου, ἐπιστημ. ἐπιμέλεια Ἄγγ. Χανιώτη), Ἡράκλειο 2004
GRBS	*Greek, Roman and Byzantine Studies* (Durham)
Grether, *AJPh* 67, 1946	G. Grether, «Livia and the Roman Imperial Cult», *AJPh* 67, 1946, σ. 222-252
Guarducci, *RFIC* 20, 1942	M. Guarducci, «Ancora intorno all' iscrizione ostiense del poeta L. Settimio Nestore», *RFIC* 20, 1942, σ. 131-135
———, *Epigrafia greca*	———, *L'Epigrafia greca dalle origini al tardo impero*, Roma 1987
Guinea, *DHA* 24.1, 1998	P. Guinea, «La peculiaridad de los threptoi en el Asia Menor», *DHA* 24.1, 1998, σ. 41-51
Gunnis, *Historic Cyprus*	R. Gunnis, *Historic Cyprus: A Guide to its Towns and Villages, Monasteries and Castles*, London 1936.
Hahn, *Livia* 1994	U. Hahn, *Die Frauen des römischen Kaiserhauses und ihre Ehrungen im griechischen Osten anhand epigraphischer und numismatischer Zeugnisse. Von Livia bis Sabina* (*Saarbrücken Studien zur Archäologie und Alten Geschichte* 8), Saarbrücken 1994
Halfmann, *Hypomnemata* 58, 1979	H. Halfmann, «Die Senatoren aus dem östlichen Teil des Imperium Romanum bis zum Ende des 2. Jahrhunderts n. Chr.», *Hypomnemata* 58, Göttingen 1979
Hammer 1811	J. von Hammer, *Topographische Ansichten auf einer Reise in die Levante*, Vienne 1811
Hänlein-Schäfer 1985	H. Hänlein-Schäfer, *Veneratio Augusti. Eine Studie zu den Tempeln des ersten römischen Kaisers*, Rome 1985
Harrison, *Kanon* 1988	E. B. Harrison, «Lemnia and Lemnos: Sidelights on a Pheidian Athena», *Kanon* 1988, σ. 101-103
Hassal κ.ἄ., *JRS* 64	M. Hassal, M. Crawford καὶ J. Reynolds, «Rome and the Eastern Provinces at the End of Second Century B.C.», *JRS* 64 (1974), σ. 195-200
Hatzfeld, *TIOH*	J. Hatzfeld, *Les trafiquants Italiens dans l'Orient hellénique*, Paris 1919
Hedner-Zetterholm 2001	K. Hedner-Zetterholm εἰς B. Olsson – D. Mitternacht – O. Brandt (ἐκδ.), *The Synagogue of Ancient Ostia and the Jews of Rome. Interdisciplinary Studies*, Stockholm 2001, σ. 138-139
Hellenica	*Hellenica. Recueil d'Epigraphie de numismatique et d'antiquités grecques* (Paris)

Hermary, *RDAC* 1988 (2)	A. Hermary, «Le Culte d'Aphodite à Amathonte», *RDAC* 1988 (2), σ. 101-109
———, *Sculptures*	———, *Musée du Louvre. Départment des Antiquités orientales. Cataloque des antiquités orientales Sculptures*, Paris 1989
———, *Κυπρ. Σπ.* 54/55	———, «Studies in honour of V. Karageorghis», *Κυπριακαὶ Σπουδαί* 54/55, 1990-1991, σ. 333-337
Hermary - Schmid, *SAphA*	A. Hermary - M. Schmid, «Le sanctuaire d'Aphrodite à Amathonte», *Πρακτικὰ τοῦ δευτέρου διεθνοῦς κυπρολογικοῦ συνεδρίου, Λευκωσία 20- 25 Ἀπριλίου 1982*, τόμ. Α': *Ἀρχαῖον Τμῆμα*, Λευκωσία 1985, σ. 279-286
Hermary – Schmid, *BCH* 113	A. Hermary – M. Schmid, «Rapport sur les travaux de la mission de l'École française à Amathonte de Chypre en 1988. 1. Sanctuaire d'Aphrodite et Basilique Paléochretienne. A. Le sanctuaire d'Amathonte», *BCH* 113, 1989, σ. 855-859
Herz, *Kultorganisation* 2003	P. Herz, «Zur Geschichte des Kaiserkultes in Kleinasien: die Kultorganisation für die *cives Romani*», εἰς G. Heedeman, E. Winter (ἐκδ.), *Neue Forschungen zur Religionsgeschichte Kleinasiens. Elmar Schwertheim zum 60. Geburtstag gewidmet* (*Asia Minor Studien* 49), Bonn 2003, σ. 133-148
Hill, *BMCoins*	G. F. Hill, *Catalogue of the Greek Coins of Cyprus* (*Catalogue of the Greek Coins in the British Museum*, τόμ. 25), London 1904
———, *History*	———, *A History of Cyprus*, I, Cambridge 1940
Hirschfeld, *PDBUSC*	N. Hirschfeld, *The PASP Data Base for the Use of Scripts on Cyprus*, Salamanca 1996
Historia	*Historia. Zeitschrift für Alte Geschichte* (Steiner)
Hogarth κ.ἄ., *JHS* 9, 1888	E. A. Gardner, D. G. Hogarth, M. R. Jones, R. Elsey Smith, «Excavations in Cyprus, 1887-88», *JHS* 9, 1888, σ. 223-263
Hogarth, *Devia Cypria*	D. G. Hogarth, *Devia Cypria*: *Note of an Archaeological Journey in Cyprus in 1888*, London 1889
Hornum, *Nemesis* 1993	M. B. Hornum, *Nemesis the Roman State and Games* (: *EPRO* 117), Leiden-N.York-Köln 1993
Howgego, *GIC*	C. J. Howgego, *Greek Imperial Countermarks. Studies in the Provincial Coinage of the Roman Empire*, London 1985
HSPh	*Harvard Studies in Classical Philology* (Cambridge, Mass. & London)
HThR	*Harvard Theological Review* (Cambridge, Mass. & London)
IG	*Inscriptiones Graecae, consilio et auctoritate Academiae Litterarum Regiae Borussicae/Academiae Scientiarum Germa-nicae*, ed. maior, Berlin 1873-1939, ed. minor, *ibid*. 1913 κέ.
IGR 1-3	R. Cagnat, *Inscriptiones Graecae ad Res Romanas pertinentes*, I-III, Paris 1901-1906
ILS	*Inscriptiones Latinae Selectae*, ed. H. Dessau, I-III, Berlin 1892-1916

Jakab, *Marktkauf* 1997	É. Jakab, *Praedicere und cavere beim Marktkauf. Sachmängel im griechischen und römischen Recht*, München 1997, σ. 70-93
JEA	*Journal of Egyptian Archaeology* (London)
Jefferry, *DHMC*	G. Jefferry, *A Description of the Historic Monuments of Cyprus. Studies in the Archaeology and Architecture of the Island with illustrations from measured drawings and photographs*, London 1918
JHS	*Journal of Hellenic Studies* (London)
JJP	*The Journal of Juristic Papyrology* (Warsaw)
Jones, *Cities*	A. H. M. Jones, *The Cities of the Easterh Roman Provinces*, Oxford 1937
Jordan, *GRBS* 26.2, 1985	D. R. Jordan, «A Survey of Greek Defixiones Not Included in the Special Corpora», *GRBS* 26.2, 1985, σ. 151-197
———, *Practice of Magic*	———, «New Archaeological Evidence for the Practice of Magic in Classical Athens», *Πρακτικὰ τοῦ XII Διεθνοῦς Συνεδρίου Κλασικῆς Ἀρχαιολογίας, Ἀθήνα, 4-10 Σεπτεμβρίου 1983*, τόμ.: Δ', Ἀθήνα 1988, σ. 273-277
———, *Ancient Cult*	———, «The Early History of the Demeter and Kore Sanctuary at Eleusis», *Ancient Cult Practice from the Archaeological Evidence. Proceedings of the Fourth International Seminar on Ancient Greek Cult, organized by the Swedish Institute at Athens, 22-24 October 1993* (ed. R. Hägg), *Acta Instituti Atheniensis Regni Sueciae*
———, *Γλῶσσα καὶ μαγεία*	———, «Μιὰ Εἰσαγωγὴ στὶς ἐκδόσεις ἀρχαίων μαγικῶν κειμένων», *Γλῶσσα καὶ μαγεία. Κείμενα ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα*, Ἀθήνα 1997, σ. 147-152
JRA	*Journal of Roman Archaeology* (Michigan)
JRS	*Journal of Roman Studies* (London)
Kaibel, *EGr*	G. Kaibel, *Epigrammata Graeca ex lapidibus conlecta*, Berlin 1878/ Hildesheim 1965
Kajanto, *Supernomina* 1966	I. Kajanto, *Supernomina. A Study in Latin Epigraphy*, Helsinki 1966
———, *Cognomina* 1982	———, *The Latin Cogmomina*, Roma 1982 (ἀνατ. Helsinki 1965)
Kantirea, *Culte impérial* 2007	M. Kantirea, *Les dieux et les dieux Augustes. Le culte impérial en Grèce sours les Julio-claudiens et les Flaviens: études épigraphiques et archéologiques*, *ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ* 50, Ἀθήνα 2007
Karageorghis, *BCH* 84, 1960	V. Karageorghis, «Chronique des fouilles et découvertes archéologiques à Chypre en 1959», *BCH* 84, 1960, σ. 242-299
———, *BCH* 85, 1961	———, «Chronique des fouilles et découvertes archéologiques à Chypre en 1960», *BCH* 85, 1961, σ. 256-315
———, *BCH* 86, 1962	———, «Chronique des fouilles et découvertes archéologiques à Chypre en 1961», *BCH* 86, 1962, σ. 327-414
———, *BCH* 87, 1963	———, «Chronique des fouilles et découvertes archéologiques à Chypre en 1962», *BCH* 87, 1963, σ. 325-387

———, *BCH* 88, 1964	———, «Chronique des fouilles et découvertes archéologiques à Chypre en 1963», *BCH* 88, 1964, σ. 289-379
———, *BCH* 90, 1966	——— , «Chronique des fouilles et découvertes archéologiques à Chypre en 1965», *BCH* 90, 1966, σ. 297-389
——— , *BCH* 97, 1973	——— , «Chronique des fouilles et découvertes archéologiques à Chypre en 1972», *BCH* 97, 1973, σ. 601-689
———, *ENSal*	——— , *Excavations in the Necropolis of Salamis*, τόμ. I-IV, Nicosia 1967-1978
——— , *BCH* 110, 1986	——— , «Chronique des fouilles et découvertes archéologiques à Chypre en 1985», *BCH* 110, 1986, σ. 823-880
———, *BCH* 111, 1987	———, « Chronique des fouilles et découvertes archéologiques à Chypre en 1986», *BCH* 111, 1987, σ. 663-733
Karageorghis κ.ἄ., *CCMM*	V. Karageorghis, J. R. Mertens κ.ἄ., *Ancient art from Cyprus. The Cesnola Collection in the Metropolitan Museum of Art*, New York 2000
Kearsley 2001	R. A. Kearsley (with T. V. Evans), *Greek and Romans in Imperial Asia. Mixed Language Inscriptions and Linguistic Evidence for Cultural Interaction until the End of AD III*, Bonn 2001
Kerényi, *Μυθ.*	K. Kerényi, *Ἡ Μυθολογία τῶν Ἑλλήνων*, μτφρ. Δ. Σταθοπούλου, Ἀθήνα 1974
Kienast, *RömKaiser*. 1996²	D. Kienast, *Römische Kaisertabelle: Grundzüge einer römischen Kaiserchronologie*, Darmstadt 1996²
Klaffenbach, *Ἑλλ.Ἐπιγραφ.*	G. Klaffenbach, *Ἑλληνικὴ Ἐπιγραφική*, μετάφρ. Ἀθ. Ἰ. Ἀντωνίου, Ἀθήνα 2003³
Klio	*Klio: Beiträge zur alten Geschichte* (Berlin)
Knoepfler, *GPN* 2000	D. Knoepfler, «Oropodoros: Anthroponomy, Geography, History», εἰς S. Hornblower καὶ E. Matthews (ἐκδ.), *Greek Personal Names. Their Value as Evidence*, New York 2000, σ. 81-98
Kondoleon, *Domestic*	C. Kondoleon, *Domestic and Divine. Roman Mosaics in the House of Dionysos*, Ithaca-London 1995
Kotansky, *ZPE* 88, 1991	R. Kotansky, «Magic in the Court of the Governor of Arabia», *ZPE* 88, 1991, σ. 41-60
Κουτρούμπα 1972	Δ. Εὐθ. Κουτρούμπα, «Ἡ ῥωμαϊκὴ πολιτικὴ ἔναντι τῆς Κύπρου», *Πρακτικὰ τοῦ πρώτου διεθνοῦς κυπρολογικοῦ Συνεδρίου, Λευκωσία 14-19 Ἀπριλίου 1969*, τόμ. Α': *Ἀρχαῖον Τμῆμα*, Λευκωσία 1972, σ. 579-588
ΚΣπ	*Κυπριακαὶ Σπουδαί* (Λευκωσία)
Ktèma	*Ktèma: civilisations de l'Orient, de la Grèce et de Rome antiques* (Strasbourg)
ΚΧ	*Κυπριακὰ Χρονικά* (Λάρνακα 1923-1937)
Κυριαζῆ, *ΚΧ* 2, 1924	Ν. Γ. Κυριαζῆ, «Ἐπιτύμβιος στήλη Κιτιέως», *ΚΧ* 2, 1924, σ. 216-217

Lajtar, *Eos* 80, 1992	A. Lajtar, «A new Ethnic or a new name in the Funerary inscription from Cyprus? A Reconsideration of Inscriptiones Cypriae Alphabeticae XX, 2», *Eos* 80, 1992, σ. 77-80
Lassère, *ManuelER*[1]	J.-M. Lassère, *Manuel d'Épigraphie Romaine*, τόμ. 1: *L'individu — La cité*, Paris 2005
———, *ManuelER*[2]	———, *Manuel d'Épigraphie Romaine*, τόμ. 2: *L'état — Index*, Paris 2005
Last, *PAPhS* 119	J. S. Last, «Kourion: The Ancient Water Supply», *PAPhS* 119, ἀρ. 1, σ. 39-72
Latomus	*Latomus*. *Revue d'etudes latines* (Bruxelles)
LBW	P. Le Bas – W. H. Waddington, *Voyage archéologique en Grèce et en Asie Mineure,* τόμ. III: *Inscriptions grecques et latines recueilles en Grèce et en Asie Mineure*, Paris 1870
Lebek, *ZPE* 12, 1973	W. D. Lebek, «Ein Hymnus auf Antinoos», *ZPE* 12, 1973, σ. 101-137
Lesky, *ΙΑΕΛ*[5]	A. Lesky, *Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας*, μετάφρ. Ἀγαπ. Τσοπανάκη, Θεσσαλονίκη 1981[5]
Levinskaya 1996	I. Levinskaya, *The Book of Acts in its Diaspora Setting*, Grand Rapids – Carlishe 1996
LGPN I	P. M. Fraser – E. Matthews, *A Lexicon of Greek Personal Names*, τόμ. I: *The Aegean Islands, Cyprus, Cyrenaica*, Oxford 1987
Linfert, *ZPE* 41, 1981	A. Linfert, «Phidias im Rauhen Kilikien», *ZPE* 41, 1981, σ. 253-255
———, *MDAI* 97, 1982	———, «Athenen des Phidias», *MDAI* (*A*) 97, 1982, σ. 59-66
Loewy, *IGBild*	E. Loewy, *Inschriften griechischer Bildhauer*, Leipzig 1885
LSJ[9]	H. G. Liddel - R. Scott - H. S. Jones et *al.*, *A Greek -English Lexicon,* Oxford (Clarendon Press) 1940[9], With a Supplement 1968/1978. *Revised Supplement* ed. by G. W. Glare with the assistance of A. A. Thompson, Oxford 1996
Luzzatto, *SDHI* 1941	G. I. Luzzatto, «Appunti sul testamento di Tolomeo Apione a favore di Roma», *SDHI* 1941
MacMullen, *Historia* 29, 1980	R. MacMullen, «Women in Public», *Historia* 29, 1980, σ. 208-218
Maier, *RDAC* 1975	F. G. Maier, «The temple of Aphrodite at Old Paphos», *RDAC* 1975, σ. 69-80
———, *SPAph*	———, «The Sanctuary of the Paphian Aphrodite in the Roman period», *Πρακτικὰ τοῦ τρίτου διεθνοῦς κυπρολογικοῦ συνεδρίου, Λευκωσία 16- 20 Ἀπριλίου 1996*, τόμ. Α': *Ἀρχαῖον Τμῆμα*, Λευκωσία 2000, σ. 495-505
Maier κ.ἄ, *RDAC* 1994	F. G. Maier, M.-L. von Wartburg, «Excavations at Kouklia (Palaipaphos). Seventeenth preliminary report: Seasons 1991 and 1992», *RDAC* 1994, σ. 115-119
Μακαρίου Γ', *Κύπρος* 1997[2]	Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Μακαρίου Γ', *Κύπρος ἡ ἁγία νῆσος*, Λευκωσία 1997[2]

MAMA	*Monumenta Asiae Minoris Antiqua* (Manchester 1928-1961)
Μαρκίδου, *ARCA*	M. Μαρκίδου, *Annual Report of the Curator of Antiquities for 1915*, Λευκωσία 1916, σ. 15-18
———, *ΚΧ* 1923	———, «Ἐνεπίγραφος πλὰξ ἐξ Ἁγίου Σεργίου», *ΚΧ* 1923, σ. 133-135
Marcillet-Jaubert, *NProcChyp*	J. Marcillet-Jaubert, «Un nouveau proconsul de Chypre?», *Salamine de Chypre. Histoire et Archéologie, Lyon 13-17 Μαρτίου 1978*, Colloques Intern. du CNRS, ἀρ. 578, Paris 1980, σ. 289-292
Mariti 1787	G. Mariti, *Novelle Letterarie publicate in Firenze*, 1787
Markschies 2002	C. Markschies εἰς M. Krebernik – J. van Oorschot (ἐκδ.), *Polytheismus und Monotheismus in den Religionen des Vorderen Orients*, Münster 2002, σ. 209-234
Marshall, *GIBM* 4	S. A. Marshall, *The Collection of Ancient Greek Inscriptions in the British Museum* IV, London 1916
Martin, *Euphrosyne* 18, 1990	H. Martin, «La titulature épigraphique de Domitien», *Euphrosyne* 18, 1990, σ. 335-346
Mason,	H. J. Mason, «The Roman government in Greek sources; the effect of litterary theory on the translations of official titles», *Phoenix* 24, 1970, σ. 100-159
Masson, *BN* 7, 1956	O. Masson, «Les noms grecs en Πνυτ(ο)-, nolamment à Chypre», *BN* 7, 1956, σ. 238-241
———, *ICS*	———, *Les inscriptions chypriotes syllabiques*: *Recueil*, *critique et commenté*, Paris 1961/1983²
———, *ΚΣπ* 28, 1964	———, «Notes d'Onomastique Chypriote, IIIe série», *ΚΣπ* 28, 1964, σ. 3-12
———, *BCH* 88, 1964	———, «Kypriaka I. Recherches sur les antiquités de Tamassos», *BCH* 88, 1964, σ. 237-238
———, *ΚΣπ* 32, 1968	———, «Notes d'Onomastique Chypriote, IVe série: Le nom Kilikas à Chypre at dans le monde grec», *ΚΣπ* 32, 1968, σ. 9-15
———, *BCH* 93, 1969	———, «Recherches sur les Phéniciens dans le monde hellénistique», *BCH* 93, 1969, σ. 679-700
———, *BCH* 95, 1971	———, «Kypriaka IX. Recherches sur les antiquités de Golgoi», *BCH* 95, 1971, σ. 305-334
———, *RDAC* 1974	———, «Notes d'Onomastique Chypriote, V-VII», *RDAC* 1974, σ. 157-162
———, *RDAC* 1975	———, «Remarques sur des épitaphes d'Amathonte», *RDAC* 1975, σ. 142-146
———, *BCH* 101, 1977	———, «Kypriaka X. Archéologues français à Chypre en 1896», *BCH* 101, 1977, σ. 313-328
———, *ZPE* 27, 1977	———, «Pape-Benseleriana, VI: Onâs le chypriote», *ZPE* 27, 1977, σ. 255-257
———, *Bull. Épigr.*	———, *Bulletin Épigraphique* (Paris), ἐτησίως εἰς *REG*/

_____, *Cahier* 1, 1984	_____, «Cesnola et le Trésor de Curium (I)», *Cahier* 1, 1984, σ. 16-25
_____, *Cahier* 2, 1984	_____, «Cesnola et le Trésor de Curium (II)», *Cahier* 2, 1984, σ. 1-15
_____, *Cahier* 3, 1985	_____, «Les visites de Max Ohnefalsch-Richter à Kouklia (Ancienne Paphos), 1890 et 1910», *Cahier* 3, 1985, σ. 19-28
_____, *Cahier* 6, 1986	_____, «Domenico Sestini à Larnaca en 1782 et quatre inscriptions de Chypre», *Cahier* 6, 1986, σ. 3-10
_____, *BCH* 111, 1987	_____, «Notes sur les inscriptions grecques du musée du Louvre jadis conservées au Cabinet des Médailles», *BCH* 111, 1987, σ. 267-279
_____, *Cahier* 13, 1990 (1)	_____, «Cesnola à Amathonte, 1874-1875», *Cahier* 13, 1990, σ. 15-18
_____, *Cahier* 13, 1990 (2)	_____, «Paul Perdrizet à Chypre en 1896», *Cahier* 13, 1990, σ. 27-41
_____, *OGS*	_____, *Onomastica Graeca Selecta*, Paris 1990
_____, *Hellènika Sym.* 1991	_____, εἰς P. Goukowsky – C. Brixhe (ἐκδ.), *Hellènika Symmikta. Histoire, Archéologie, Épigraphie* (*Études d'Archéologie Classique* VII), Nancy 1991, σ. 111-113
_____, *BCH* 118, 1994	_____, «Kypriaka XVIII. Amargetti, un sanctuaire rural près Paphos», *BCH* 118, 1994, σ. 261-275
_____, *BCH* 119, 1995	_____, «Kypriaka XIX. Deux "Athéniens" à Chypre en 1878, M. Beaudouin et E. Pottier», *BCH* 119, 1995, σ. 405-413
_____, *Cahier* 25, 1996	_____, «La dispersion des antiquités chypriotes au XIXe siècle: les deux collections Cesnola», *Cahier* 25, 1996, σ. 3-21
Masson – Hermary, *Cahier* 9, 1988	O. Masson – A. Hermary, «Le voyage de Ludwig Ross à Chypre en 1845 et les antiquités chypriotes du musée de Berlin», *Cahier* 9, 1988, σ. 3-10
Mattingly, *CREBM*	H. Mattingly, *Coins of the Roman Empire in the British Museum* II, London 1930,
Mazzarino, *RFIC* 19, 1941	S. Mazzarino, «Su una nuova iscrizione di Ostia», *RFIC* 19, 1941, σ. 38-40
McLean, *Greek Epigr.* 2002	B. H. McLean, *An Introduction to Greek Epigraphy of the Hellenistic and Roman Periods from Alexander the Great down to the Reign of Constantine (323 B.C. – A.D. 337)*, Ann Arbor 2002 (= *SEG* 52, 1922)
MDAI	*Mitteilungen des Dt. Archäologischen Institutes* (Berlin)
Meander	*Meander*: *revue de civilisation du monde antique* (Warzawa)
MEFRA	*Mélanges d'Archéologie et d'Histoire de l'École Française de Rome, Antiquité* (Rome)
Megaw, *JHS* 75, 1955	A. H. S. Megaw, «Archaeology in Cyprus, 1954», *JHS* 75, 1955, σ. 28-34

_____, *JHS* 79, 1959	A. H. S. Megaw, «Archaeology in Cyprus, 1958», *Archaeological Reports for 1958*, *Supp*. εἰς *JHS* 79, 1959, σ. 25-34
Maier – Karag., *Paphos* 1984	F. G. Maier – V. Karageorghis, *Paphos. History and Archaeology*, Nicosia 1984
Mehl 2000	A. Mehl, «Ἑλληνιστικὴ Κύπρος», εἰς Θ. Παπαδοπούλλου (ἐκδ.), *Ἱστορία τῆς Κύπρου*, τόμ. Β΄: *Ἀρχαία Κύπρος*, Λευκωσία 2000, σ. 619-761
Mellor, *Goddess Roma* 1975	R. Mellor, *ΘΕΑ ΡΩΜΗ. The Worship of the Goddess Roma in the Greek World*, Göttingen 1975
_____, *ANRW* II 17.2, 1981	_____, «The Goddess Roma», *ANRW* II 17.2, 1981, σ. 950-1030
Μενάρδου, *Ἀθηνᾶ* 22, 1910	Σ. Μενάρδου, «Ἐπιτύμβιοι ἐπιγραφαὶ ἐκ Κύπρου», *Ἀθηνᾶ* 22, 1910, σ. 113-146
Mendez Dosuna, *Sym. Mit.* I	Mendez Dosuna J., «La duracion de en los grupos sp, st, sk. A proposito del orden regular de difusion en algunos cambios fonéticos», *Symbolae Mitxelena* I, 1985, σ. 647-655
Μενδώνη, *Μελετήματα* 21	Λ. Γ. Μενδώνη, «Ἡ διάδοση τῶν ῥωμαϊκῶν ὀνομάτων στὴν Ἀργολίδα (1ος αἰ. π.Χ. – 3ος αἰ. μ.Χ.)», εἰς A. D. Rizakis (ἐκδ.), *Roman Onomastics in the Greek East. Social and political aspects. Proceedings of International Colloquium on Roman Onomastics, Athens 7-9 Sept. 1993* (ἔκδ. A. Rizakis), *ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ* 21, Ἀθήνα 1996, σ. 183-190
Merola, *Autonomia* 2001	G. D. Merola, *Autonomia locale, governo imperiale. Fiscalità e amministrazione nelle province asiane*, Bari 2001
Meyer-Zwiffelhoffer 2002	E. Meyer-Zwiffelhoffer, *Πολιτικῶς ἄρχειν. Zum Regierungsstil der senatorischen Statthälter in den kaiserzeitlichen griechischen Provinzen*, Stuttgart 2002
MH	*Museum Helveticum: revue suisse pour l'étude de l'Antiquité classique* (Basel)
Migeotte 1997	L. Migeotte, «Le contrôle des prix dans les cités grecques», εἰς É. Jakab (ἐκδ.), *Praedicere und cavere beim Marktkauf. Sachmängel im griechischen und römischen Recht*, München 1997, σ. 33-52
Millar, *JRS* 56	F. G. Millar, «The Emperor, the Senate and the Provinces», *JRS* 56, 1966, σ. 156-166
_____, *TERW*	_____, *The Emperor in the Roman World, 31 BC – 337 AD*, London 1977
Mitchell, *Cult ThHyps.*	St. Mitchell, «The Cult of Theos Hypsistos between Pagans, Jews and Christians», εἰς P. Athanassiadi – M. Frede (ἐκδ.), *Pagan Monotheism in the Late Antiquity*, Oxford 1999, σ. 81-147
Mitford, *Mnem*. 6, 1938	T. B. Mitford, «Contributions to the Epigraphy of Cyprus: Some Pre-Roman Inscriptions from Kouklia», *Mnemosyne* 6, 1938, σ. 103-120
_____, *APF* 13, 1938	_____, «Contributions to the Epigraphy of Cyprus: Some Hellenistic Inscriptions», *APF* 13, 1938, σ. 13-38

_____, *JRS* 29, 1939	_____, «Milestones in Western Cyprus», *JRS* 29, 1939, σ. 184-198
_____, *JHS* 66, 1946	_____, «Religious Documents from Roman Cyprus», *JHS* 66, 1946, σ. 24-42
_____, *ABSA* 42, 1947	_____, «Notes on some published Inscriptions from Roman Cyprus», *ABSA* 42, 1947, σ. 201-230
_____, *RDAC* 1940-1948	_____, «Two Roman Inscriptions of New Paphos», *RDAC* 1940-1948, σ. 1-9
_____, *Byzantion* 20, 1950	_____, «New Inscriptions from Early Christian Cyprus», *Byzantion* 20, 1950, σ. 105-175
_____, *OA* 6, 1950	_____, «New Inscriptions from Roman Cyprus», *OA* 6, 1950, σ. 1-95
_____, *JRS* 50, 1960	_____, «A Cypriot Oath of Allegiance to Tiberius», *JRS* 50, 1960, σ. 75-79
_____, *AJA* 65, 1961	_____, «Further Contributions to the Epigraphy of Cyprus», *AJA* 65, 1961, σ. 93-151
_____, *ABSA* 56, 1961	_____, «The Hellenistic Inscriptions of Old Paphos», *ABSA* 56, 1961, σ. 1-41
_____, *AJA* 70, 1966	_____, «Three Milestones of Western Cyprus», *AJA* 70, 1966, σ. 89-99
_____, *IK* 1971	_____, *The Inscriptions of Kourion*, Philadelphia 1971
_____, *ANRW* II 7.2, 1980	_____, «Roman Cyprus», *Aufstieg und Niedergang der römischen Welt* II 7.2. *Geschichte und Cultur Roms im Spiegel der neueren Forschung*, hrsg. H. Temporini – W. Haase, Berlin – New York 1980, σ. 1285-1384
_____, «Roman Civitas»	_____, «Roman Civitas in Salamis», *Salamine de Chypre. Histoire et Archéologie, Lyon 13-17 Μαρτίου 1978*, Colloques Intern. du CNRS, ἀρ. 578, Paris 1980, σ. 275-288
_____, *ANRW* II 18.3, 1990	_____, «The Cults of Roman Cyprus», *Aufstieg und Niedergang der römischen Welt* II 18.3. *Geschichte und Cultur Roms im Spiegel der neueren Forschung*, hrsg. W. Haase - H. Temporini, Berlin – New York 1990, σ. 2176-2211
Mitford – Masson, *SIRP*	T. B. Mitford – O. Masson, *Ausgrabungen in Alt-Paphos auf Cypern* 2: *The Syllabic Inscriptions of Rantidi-Paphos*, Constance 1983
Mitford – Nicolaou, *Salamis*	T. B. Mitford – I. Nicolaou, *The Greek and Latin Inscriptions from Salamis*, Nicosia 1974
Μιχαηλίδη, *Acts*	Δ. Μιχαηλίδη, *Acts of the International Archaeological Symposium «Cyprus between the Orient and the Occident»*, Λευκωσία 1986, σ. 473-489
_____, *RDAC* 1987	_____, «A Catalogue of the Hellenistic, Roman and early Christian Mosaics of Cyprus with representations of Human Figures», *RDAC* 1987, σ. 239-252

_____, *Cypriot Mosaics*², 1992	_____, *Cypriot Mosaics*² (*Picture Book nº 7*. Republic of Cyprus: Ministry of Communications and Works, Department of Antiquities), Nicosia 1992
Μιχαηλίδη κ.ἄ., *RDAC* 1988	Δ. Μιχαηλίδη κ.ἄ., «A Roman Surgeon's Tomb from Nea Paphos. Part 2: Ancient Medicines: By-Products of Copper Mining in Cyprus. Cyprus as an Ancient Centre of Medical Learning», *RDAC* 1988 (2), σ. 229-234
Mnem.	*Mnemosyne*. *Bibliotheca Classica Batava* (Leiden)
Mommsen, *ProvincesRomEmp*	Th. Mommsen, *Provinces of the Roman Empire. From Caesar to Diocletian*, τόμ. 2, Chicago 1974
Monteagudo 1997	G. López Monteagudo εἰς J. M. Blázquez Martínez – A. González Blanco – R. González Fernández (ἐκδ.), *La tradición en la antigüedad tardía*, Murcia 1997, σ. 355-361
Mora 1994	F. Mora εἰς G. Sfameni Gasparro (ἐκδ.), *Ἀγαθὴ Ἐλπίς. Studi storico-religiosi in onore di Ugo Bianchi* (*Storia delle Religioni* 11), Rome 1994, σ. 177-185
Moretti, *IAG*	L. Moretti, *Iscrizioni agonistiche greche*, Rome 1953
_____, IGIUR	_____, «Inscriptiones Graecae Ineditae Urbis Romae», *Athenaeum* 39, 1961, σ. 69-77
_____, *RFIC* 109, 1981	_____, «Epigraphica 22: Due documenti di età romana da Cipro», *RFIC* 109, 1981, σ. 260-268
MPG	J.-P. Migne, *Patrologiae cursus completus* (*series Graeca*), Paris 1857-1866
Μπουραζέλη, *Θεία Δωρεά*	Κ. Μπουραζέλη, *Θεία Δωρεά. Μελέτες πάνω στὴν πολιτικὴ τῆς δυναστείας τῶν Σεβήρων καὶ τὴν constitutio Antoniniana*, Ἀθήνα 1989
MSW	A. S. Murray, A. H. Smith, H. B. Walters, *Excavations in Cyprus*, London 1900
Munro, *JHS* 12, 1891	J. A. R. Munro καὶ H. A. Tubbs, «Excavations in Cyprus, 1890. Third Season's Work. III. Inscriptions», *JHS* 12, 1891, σ. 59-198 (Salamis) καὶ σ. 298-333 (Polis)
Myres, *JHS* 17, 1897	J. L. Myres, «Excavations in Cyprus», *JHS* 17, 1897, σ. 134-173
_____, *HCC*	_____, *Handbook of the Cesnola Collection*, New York 1914
Myres – Richter, *CCM*	J. L. Myres – M. Ohnefalsch-Richter, *A Catalogue of the Cyprus Museum* (*with a Chronicle of Excavations undertaken since the British Occupation and Introductory Notes on Cypriot Archaeology*), Oxford 1899
Nani, *Epigraphica* 5-6	T. G. Nani, «Θρεπτοί». *Epigraphica* 5-6, 1943-4, σ. 49-84
Newton, *GIBM* II	C. T. Newton, *The Collection of Ancient Greek Inscriptions in the British Museum* II, London 1883
Νίγδελη, *ἐπιγρΘεσσ*. 2006	Π. Μελ. Νίγδελη, *Ἐπιγραφικὰ Θεσσαλονίκεια. Συμβολὴ στὴν πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ ἱστορία τῆς ἀρχαίας Θεσσαλονίκης*, Θεσσαλονίκη 2006

Nijf, *Local heroes* 2001	O. van Nijf, «Local heroes: athletics, festivals and elite self-fashioning in the Roman East», ἐκδ. S. Goldhill, *Being Greek under Rome. Cultural Identity, the Second Sophistic and the Development of Empire*, Cambridge 2001, σ. 306-334
_____, *Andreia* 2003	_____, «Athletics, andreia and the askêsis-culture», εἰς R. M. Rosen – I. Sluiter (ἐκδ.), *Andreia. Studies in manliness and courage in classical antiquity*, Leiden 2003, σ. 263-286
Ἰ. Νικολάου, *ΚΣπ* 25	Ἰ. Νικολάου, «Tituli Agonistici, Hellenistici et Romani ad res Cyprias pertinentes», *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 25, 1961, σ. 61-72
_____, *BCH* 85, 1961	_____, «Épitaphes de Chypre (époque romaine)», *BCH* 85, 1961, σ. 403-407
_____, *BCH* 86, 1962	_____, εἰς V. Karageorghis, «Chronique des fouilles et découvertes archéologiques à Chypre en 1961», *BCH* 86, 1962, σ. 404
_____, *Berytus* 14, 1963	_____, «Inscriptiones Cypriae Alphabeticae 1960-1961, I» (= *ICA*), *Berytus* 14, 1963, σ. 129-141
_____, *RDAC*	_____, «Inscriptiones Cypriae Alphabeticae 1962-2003, II-XLIII» (= *ICA*), *RDAC* 1963-2004
_____, *CIS*	_____, *Cypriot Inscribed Stones* (*Picture Book nº 6*. Republic of Cyprus: Ministry of Communications and Works, Department of Antiquities), Nicosia 1971
_____, *Acta*	_____, *Acta of the fifth epigraphic congress for Greek and Latin Epigraphy, Cambridge 1967*, Oxford 1971, σ. 381-383
_____, *CPRS*	_____, «Contribution to the Prosopography of Roman Salamis», *Πρακτικὰ τοῦ πρώτου διεθνοῦς κυπρολογικοῦ συνεδρίου, Λευκωσία 14-19 Ἀπριλίου 1969*, Λευκωσία 1972, σ. 125-127
_____, *PPC*	_____, *Prosopography of Ptolemaic Cyprus* (SIMA 44), Göteborg 1976
_____, *Amathonte*	_____, «Inscriptions from the Necropolis of Amathus», εἰς V. Karageorghis, O. Picard, Chr. Tytgat (ἐκδ.), *La Nécropole d'Amathonte: Tombs 110-385*, Nicosia 1991
_____, *Ἀρχαία Θράκη* II	_____, «Θρακικὰ στὴν Κύπρο», εἰς *Ἀρχαία Θράκη* II, *Πρακτικὰ τοῦ 2ου Διεθνοῦς Συμποσίου Θρακικῶν Σπουδῶν*, Κομοτηνὴ 1997, σ. 547-550
_____, *Periclus*	_____, *Periclus. Festschrift für HansGünter Buchholz zu seinem achtzigsten Geburstag am 24 Dezember 1999,* P. Åström, D. Sürenhagen (ἐκδ.), Jonsered (SIMA 127) 2000
K. Nicolaou, *OAth* 5, 1965	K. Nicolaou, «Zeus Keraunios of Kition», *OAth* 5, 1965, σ. 37-45
_____, *HTK* 1976	_____, *The Historical Topogaphy of Kition*, SIMA 43, Göteborg 1976
_____, Marion	_____, «Marion», *Princeton Encyclopedia of Classical Sites*, Princeton 1976

_____, *AJA* 80, 1976	_____, «Archaeological News from Cyprus, 1974», *AJA* 80, 1976, σ. 361-375
Ντάντη 1983	Στ. Ντάντη, *Ἀπειλητικαὶ ἐκφράσεις εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἐπιτυμβίους παλαιοχριστιανικὰς ἐπιγραφάς. Ἐπιγραφικὴ συμβολὴ εἰς τὴν ἔρευναν πλευρῶν τοῦ παλαιοχριστιανικοῦ βίου*, Διδ. διατρ., Ἀθήνα 1983
Oberhummer, *Insel Cypern*	E. Oberhummer, *Die Insel Cypern*, I, München 1903
OA	*Opuscula Archaeologica*: Acta Instituti Romani Regni Sueciae (Lund)
OAth	*Opuscula Atheniensia*: Acta Instituti Athen. Regni Sueciae (Lund)
Oberhummer 1888	E. Oberhummer, «Griechische Inschriften aus Cypern», *Sitzungsberichte der philosophisch-philologischen und historischen Klasse der K. Akademie der Wissenschaften zu München* 1888, σ. 305-348
OCD	N. G. L. Hammond – H. H. Scullard (ἐκδ.), *The Oxford Classical Dictionary*, Oxford 1970²/1979³
Ὁδ.Κουρίου	*Ὁδηγὸς Κουρίου*. Ἔκδ. Πολιτιστικοῦ Ἱδρύματος Τραπέζης Κύπρου, Λευκωσία 1987
OGIS	W. Dittenberger, *Orientis Graeci inscriptiones selectae* (*Supplementum sylloges inscriptionum Graecarum*), τόμ. I-II, Lipsiae 1903-1905
Oliver, *AthExpSALaw*	J. H. Oliver, *The Athenian Expounders of the Sacred and Ancestral Law*, Baltimore 1950
Oost, *CPh* 50	S. I. Oost, «Cato Uticensis and the Annexation of Cyprus», *CPh* 50, 1955, σ. 98-112
Overbeck, *SQ* 1868	J. Overbeck, *Die antiken Schriftquellen zur Geschichte der bildenden Künste bei den Griechen*, Leipzig 1868
Oziol, *Les lampes*	Th. Oziol, *Salamine de Chypre* VII: *Les lampes du musée de Nicosie*, Paris 1977
_____, *RDAC* 1999	_____, «Une inscription funéraire au Musée de la Fondation Piéridès à Larnaka», *RDAC* 1999, σ. 255-258
Oziol – Pouilloux, *lampes*	Th. Oziol - J. Pouilloux, *Salamine de Chypre* I: *Les lampes* (*octobre 1964-mai 1967*), Paris 1969
Panayotou, *Greek Linguistics* 1985	Ἀν. Παναγιώτου, «Μερικὲς περιπτώσεις ὑποκορισμοῦ σὲ ἐπιγραφὲς τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας», *Μελέτες γιὰ τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα. Πρακτικὰ τῆς 5ης ἐτήσιας συνάντησης τοῦ τομέα Γλωσσολογίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 2-4 Μαΐου 1984* (*Studies in Greek Linguistics. Proceedings of the 5th annual meeting of the Department of Linguistics, Faculty of Philosophy, Aristotelian University of Thessaloniki, 2-4 May 1984*), Θεσσαλονίκη 1985, σ. 9-28

_____, *LInscGrMac* 1990	_____, *La langue des inscriptions grecques de Macédonie (IVe s. a.C.-VIIe s. p.C.)* διδ. διατριβή, Nancy 1990
_____, *Greek Linguistics* 1992	_____, «Ἐξέλιξη τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος τῆς Ἑλληνικῆς κατὰ τὴν ἑλληνιστική, ῥωμαϊκὴ καὶ βυζαντινὴ περίοδο. Τὰ ἐπιγραφικὰ δεδομένα τῆς Μακεδονίας», *Μελέτες γιὰ τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα. Πρακτικὰ τῆς 12ης ἐτήσιας συνάντησης τοῦ τομέα Γλωσσολογίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 18-20 Ἀπριλίου 1991* (*Studies in Greek Linguistics. Proceedings of the 12th annual meeting of the Department of Linguistics, Faculty of Philosophy, Aristotle University of Thessaloniki, 18-20 April 1991*), Θεσσαλονίκη 1992, σ. 13-31
Papazoglou, *Ἀρχ. Μακεδ.* IV	F. Papazoglou, «Grecs et Romains à Stuberra», *Ἀρχαία Μακεδονία* IV, σ. 431-436.
PAPhS	*Proceedings of the American Philosophical Society* (Philadelphia)
Parker, *GPN* 2000	R. Parker, «Theophoric Names and the History of Greek Religion», εἰς S. Hornblower καὶ E. Matthews (ἐκδ.), *Greek Personal Names. Their Value as Evidence*, New York 2000, σ. 53-79
Peek, *GVI*, 1955	W. Peek, *Griechische Vers-Inschriften*, τόμ. I (*Crab-Epigramme*), Berlin 1955
_____, *GG*	_____, *Griechische Grabgedichte* (*Griechisch und Deutsch*), Berlin 1960
Perdrizet, *BCH* 20, 1896	P. Perdrizet, «Notes sur Chypre», *BCH* 20, 1896, σ. 336-363
Περιστιάνη, *Γεν. Ἱστ.*	Ἰ. Κ. Περιστιάνη, *Γενικὴ Ἱστορία τῆς νήσου Κύπρου* (*ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς Ἀγγλικῆς κατοχῆς*), Λευκωσία 1910 (ἐπανέκδ. μετὰ προλεγομένων Θ. Παπαδοπούλου, Λευκωσία 1995)
_____, *KX* 1923	_____, «Ἐπιγραφαὶ ἐκ Νέας Πάφου», *KX* 1923, σ. 135-138
_____, *KX* 3, 1925	_____, «Ἐπιγραφὴ ἐκ Κερυνείας», *KX* 3, 1925, σ. 159-161
_____, *KX* 7, 1927	_____, «Ἡ Ἄρτεμις ἐλαφηβόλος – κυνηγέτις», *KX* 7, 1927, σ. 163-192
Petit κ.ἄ., *BCH* 113, 1989	C. Petit, C. Dieulafait, E. Guillet, P.–Y. Péchoux, «Rapport sur les travaux de la mission de l'École française à Amathonte en 1988. 3. Première campagne d'exploration du royaume», *BCH* 113, 1989, σ. 889-899
Petit κ.ἄ., *BCH* 114, 1990	C. Petit, Ch. Sauvage-Dieulafait, E. Guillet, P.–Y. Péchoux, «Rapport sur les travaux de la mission de l'École française à Amathonte en 1989. 4. Seconde campagne d'exploration du royaume», *BCH* 114, 1990, σ. 1028-1036
Petit κ.ἄ., *BCH* 115, 1991	C. Petit, P.–Y. Péchoux et P. Aupert, «Rapport sur les travaux de l'École française à Amathonte de Chypre en 1990. 5. La campagne de prospection», *BCH* 115, 1991, σ. 775-787

Pflaum, *Carrières*	H. G. Pflaum, *Les carrières procuratoriennes équestres sous le haut - empire romain*, 3 τόμοι, Paris 1960-1961
Phoenix	*The Phoenix: the journal of the Classical Association of Canada* (Toronto)
Pieridés, *TSBA* 4, 1875	D. Pieridés, «On a Digraphic Inscription found in Larnaca», *Transactions of the Society of Biblical Archaeology* 4, 1875, σ. 38-42
Pilhofer, *Philippi* I, σ. 184	P. Pilhofer, *Philippi.* τόμ. I: *Die erste christliche Gemeinde Europas* (: *WUNT* 87), Tübingen 1995
Piper, *Historia* 36.1, 1987	D. J. Piper, «Latins and the Roman Citizenship in Roman Colonies: Livy 34,42,5-6; Revisited», *Historia* 36.1, 1987, σ. 38-50
PIR[1]	E. Klebs, P. de Rohden – H. Dessau, *Prosopographia Imperii Romani saec. I.-III.*, partes I-III, Berlin 1897-1898
PIR[2]	E. Groag, A. Stein, *Prosopographia Imperii Romani saec. I.-III.*[2], partes I-V, Berlin 1933-1952 (repr. I-III, Hildesheim 1953-1960)
Potter	D. Potter, «Ἡ Κύπρος ἐπαρχία τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας», εἰς Θ. Παπαδοπούλλου (ἐκδ.), *Ἱστορία τῆς Κύπρου*, τόμ. Β': *Ἀρχαία Κύπρος*, Λευκωσία 2000, σ. 763-864
Pouilloux, *RA* 1971	J. Pouilloux, «Un athlète nouveau au gymnase de Salamine à Chypre», *RA* 1971, σ. 291-294
_____, *Actes*	_____, *Actes du 1er Congrès international d'etudes chypriotes, Nicosie 1969*, I, Λευκωσία 1972
_____, Artémis Paralia	_____, «Artémis Paralia à Kition», *Acts of the International Archaeological Symposion «Cyprus between the Orient and the Occident»*, Λευκωσία 1986, σ. 411-422
Pouilloux κ.ἄ., *Salamine*	J. Pouilloux, P. Roesch καὶ J. Marcillet-Jaubert, *Salamine de Chypre* XIII. *Testimonia Salaminia* 2, Paris 1987
Price, *RPRIC*	S. R. F. Price, *Rituals and Power. Roman Imperial Cult in Asia Minor*, Cambridge 1984
Quass, *Gymnasium* 99	Fr. Quass, «Bemerkungen zur "Honoratiorenherrschaft" in den griechischen Städten der hellenistischen Zeit», *Gymnasium* 99, 1992, σ. 422-434
_____, *HSGrO*	_____, *Die Honoratiorenschicht in der Städten des griechischen Ostens. Untersuchungen zur politischen und sozialen Entwicklung in hellenistischer und römischer Zeit*, Stuttgart 1993
RA	*Revue Archéologique* (Paris)
Rauh 1986	N. K. Rauh, *Cicero's Business Friendships: Economic and Politics in the Late Roman Republic*, Aevum 1986
RDAC	*Annual Report of the Department of Antiquities*, Cyprus (Nicosia)
RE	A. F. Pauly, G. Wissona, W. Kroll κ.ἄ., *Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft*, Stuttgart
REA	*Revue des Études Anciennes* (Talence)

Rebuffat, *peintures* 1995	R. Rebuffat εἰς C. Delplace (ἐκδ.), *Actes des séminaires de l'association française de peintures murales antiques* (= *Revue archéologique de Picardie* no. spécial 10), Amiens 1995, σ. 23-31
REG	*Revue des études grecques* (Paris)
Reich, *Mimus*	H. Reich, *Der Mimus* (*Ein litterar-entwickelungs-geschichtlicher Versuch*), Berlin 1903
Reinach, *REG* 17, 1904	Th. Reinach, «Inscriptions des Iles (Ios, Délos, Rhodes, Chypre)», *REG* 17, 1904, σ. 212-214
Rey-Coquais 1991	J.-P. Rey-Coquais εἰς G. Goudineau – A. Rebourg (ἐκδ.), *Les villes augustéennes de Gaule. Actes du Colloque international d'Autun 6, 7 et 8 juin 1985*, Autun 1991, σ. 141-150
Reynolds κ.ἄ., *JRS* 76, 1986	J. Reynolds, M. Beard καὶ C. Roueché, «Roman Inscriptions 1981-5», *JRS* 76, 1986, σ. 124-146
RFIC	*Rivista di Filologia e d'Istruzione Classica* (Torino)
RhM	*Rheinisches Museum* (Frankfurt)
RIDA	*Revue Internationale des Droits de l'Antiquité* (Paris)
Ῥιζάκη, *Ἀρχ. Μακεδ.* IV	Ἀ. Δ. Ῥιζάκη, «Ἡ κοινότητα τῶν "συμπραγματευόμενων Ῥωμαίων" τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἡ ῥωμαϊκὴ οἰκονομικὴ διείσδυση στὴ Μακεδονία», *Ἀρχαία Μακεδονία* IV, 1986, σ. 511-524
_____, «Anthroponymie»	_____, «Anthroponymie et société. Les noms romains dans les provinces hellénophones de l'Empire», εἰς A. D. Rizakis (ἐκδ.), *Roman Onomastics in the Greek East. Social and political aspects. Proceedings of International Colloquium on Roman Onomastics, Athens 7-9 Sept. 1993* (ἔκδ. A. Rizakis), *ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ* 21, Ἀθήνα 1996, σ. 11-29
J. καὶ L. Robert, *Bull. Épigr.*	J. καὶ L. Robert, *Bulletin Épigraphique* (Paris), ἐτησίως εἰς *REG*
L. Robert, *RPh* 4, 1930	L. Robert, «Études d'épigraphie grecque», *RPh* 4, 1930, σ. 41-42
_____, *CollFr* 1936	_____, *Collection Froehner* I: *Inscriptions grecques*, Paris 1936
_____, *ÉtA*	_____, *Études Anatoliennes* (*Recherches sur les Inscriptions Grecques de l'Asie Mineure*), Paris 1937
_____, *Hellenica* 4, 1948	_____, «Épigrammes relatives à des Gouverneurs», *Hellenica* 4, 1948, σ. 35-114
_____, *Hellenica* 10, 1955	_____, «Dédicaces et reliefs votifs. Le grand nom de dieu», *Hellenica* 10, 1955, σ. 85-89
_____, *RPh* 48, 1974	_____, «Les inscriptions de Thessalonique», *RPh* 48, 1974, σ. 180-246
_____, *CRAI* 1978	_____, «Apollon Laceutès à Chypre», *CRAI* 1978, σ. 338-344
Roberts κ.ἄ, *HThR* 29, 1939	C. Roberts, Th. C. Skeat, A. D. Nock, «The Gild of Zeus Hypsistos», *HThR* 29, 1936, σ. 39-88
Robinson, *Magical Beroea*	D. A. Robinson, «A Magical Text from Beroea in Macedonia», εἰς L. W. Jones (ἐκδ.), *Classical and Mediaeval Studies in honor of Edward Kennard Rand*, New York 1938, σ. 245-253

Roesch, *BCH* 95, 1971	P. Roesch, «Une dédicace en l'honneur de Vespasien à Salamine de Chypre», *BCH* 95, 1971, σ. 573-80
———, *RDAC* 1979	———, «Fragments de deux règlements économiques à Salamine de Chypre», *RDAC* 1979, σ. 352-357
Ross 1850	L. Ross, «Inschriften von Cypern [σ. 512-524, F. T. Welcker]», *Rheinisches Museum für Phililogie* N. F. 7, 1850, σ. 512-524
Rossi, *Patroni* 2001	F. Canali De Rossi, *Il ruolo dei patroni nelle relazioni politiche fra il mondo greco e Roma in età repubblicana ed augustea*, Munich – Leipzig 2001
Rostovtzeff, *Ρωμ.Ἱστ.*	M. Rostovtzeff, *Ρωμαϊκὴ Ἱστορία*, μετάφρ. Ἰω. Τουλουμάκου, Ἀθήνα 1984
RPh	*Revue de Philologie* (Paris)
RQA	*Römische Quartalschrift für christliche Altertumskunde und für Kirchengeschichte* (Freiburg)
Σακελλαρίου, *Κυπριακά* I	Ἀ. Σακελλαρίου, *Τὰ Κυπριακά*, τόμ. I, Ἀθήνα 1854
Σακελλαρίου²	Ἀ. Σακελλαρίου, *Τὰ Κυπριακά, ἤτοι Γεωγραφία, Ἱστορία καὶ Γλῶσσα τῆς Νήσου Κύπρου ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον*, 2 τόμ., Ἀθήνα 1890-1891²
Salomies, *AdPolNomen* 1992	O. Salomies, *Adoptive and Polyonymous Nomenclature in the Roman Empire*, Helsinki 1992
Samellas, *Death* 2002	A. Samellas, *Death in the Eastern Mediterranean (50-600 AD)*, Tübingen 2002
Sartre, *L'Orient romain*	M. Sartre, *L'Orient romain. Provinces et sociétés provinciales en Mediterranée orientale d'Auguste aux Sévères; 31 av. J.-C. – 235 april. J.C.*, Paris 1991
Σβέρκου, *ΣΙΑΜ*	Ἠ. Κ. Σβέρκου, *Συμβολὴ στὴν ἱστορία τῆς Ἄνω Μακεδονίας τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων*, Θεσσαλονίκη 2000
SCE 3	E. Gjerstand, J. Lindros, E. Sjöqvist, A. Westholm κ.ἄ., *The Swedish Expedition* III: *Finds and Results of the Excavations in Cyprus 1927-1931*, Stockholm 1937
Schmid, *TAphAma*	M. Schmid, «Le temple d'Aphrodite à Amathonte: Restitution et presentation», *Πρακτικὰ τοῦ τρίτου διεθνοῦς κυπρολογικοῦ συνεδρίου, Λευκωσία 16-20 Ἀπριλίου 1996*, τόμ. Α': *Ἀρχαῖον Τμῆμα*, Λευκωσία 2000, σ. 757-767
Schneider, *Zypern* 1997	A. Schneider, *Zypern: archäologische Shätze, byzantinische Kirchen und gotische Kathedralen im Schnittpunkt der Kulturen*, Köln 1997
Schörner,*Votive* 2003	G. Schörner,*Votive im römischen Griechenland. Untersuchungen zur späthellenistischen und kaiserzeitlishen Kunst- und Religionsgeschichte*, Stuttgart 2003
Schulze, *Kl. Schr.*	W. Schulze, *Kleine Schriften* (*2, durchgesehene Auflage mit Nachträgen hrsg. von W. Wissmann*), Göttingen 1933
Schürer, *HistJews* 1986	E. Schürer, *The History of the Jews in the Age of Jesus Christ*, εἰς F. G. Millar, G. Vermes καὶ M. Goodman (ἐκδ.), Edinburgh 1986

Schwyzer, *Gr. Gramm.*	E. Schwyzer, *Griechische Grammatik*, München 1953
SCI	*Scripta classica Israelica: yearbook of the Israel Soc. for the promotion of classical Studies* (Jerusalem)
Sear, *RWVM*	F. Sear, *Roman Wall and Vault Mosaics*, 1977
Scranton, *TAPhA* 57	R. Scranton, «The Architecture of the Temple of Apollo Hylates at Kourion», *TAPhA* 57, 1967, σ. 3-85
SDHI	*Studia et Documenta Historiae et iuris* (Roma)
SEG	*Supplementum Epigraphicum Graecum* (Leiden 1923-1990 / Amsterdam 1979-)
Sestini 1786	D. Sestini, *Viaggio da Constantinopoli a Bassora*, Accademico Etrusco 1786
_____, 1788	_____,*Viaggio di ritorno da Bassora a Constantinopoli*, (εἰς Λάρνακα: κεφ. 13), Accademico Fiorentino (trad. française 1798)
Seyrig, *BCH* 51, 1927	H. Seyrig, «Inscriptions de Chypre», *BCH* 51, 1927, σ. 138-154
Shatzman, *Roman Politics*	I. Shatzman, *Senatorial Wealth in Roman Politics*, Brussels 1975
Sherk, *Roman Empire*	R. K. Sherk (ἐκδ. και μεταφρ.), *The Roman Empire: Augustus to Hadrian* (*Translated Dosuments of Greece and Rome* 6), Cambridge 1988
Sherwin-White, *RC* 1973²	A. N. Sherwin-White, *The Roman Citizenship*, Oxford 1973²
SIMA	Stydies in the Mediterranean Archaeology (Göteborg)
Solin, *Friendship* 2001	H. Solin εἰς M. Peachin (ἐκδ.), *Aspects of Friendship in the Graeco-Roman World*, Portsmouth 2001, σ. 51-62
Solin – Salomies, *RNGCL*	H. Solin – O. Salomies, *Repertorium nominum gentilium et cognominum Latinorum*, Hildesheim-Zürich-N. York 1994²
Spawforth –Walker, *JRS* 75	A. J. Spawforth καὶ S. Walker, «The World of the Panhellenion. I: Athens and Eleusis», *JRS* 75, 1985, σ. 78-104
Σπυριδάκη, *ΣΙΚ*	Κ. Σπυριδάκι, *Σύντομος Ἱστορία τῆς Κύπρου*, Λευκωσία 1964
Stein, *ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ*	A. Stein, «Zur sozial Stellung in der Kaiserzeit der provinzialen Oberpriester», *ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ. Swoboda*, Reichenberg 1927, σ. 300-311
Strubbe, *Magica Hiera*	J. H. M. Strubbe, «Cursed be he that moves my bones», *Magica Hiera. Ancient Greek Magic and Religion* (ἐκδ. Ch. A. Faraone καὶ D. Obbink), New York 1991, σ. 33-59
Στυλιανοῦ 2000	Π. Στυλιανοῦ, «Τὰ ἀρχαῖα βασίλεια», εἰς Θ. Παπαδοπούλλου (ἐκδ.), *Ἱστορία τῆς Κύπρου*, τόμ. Β': *Ἀρχαία Κύπρος*, Λευκωσία 2000, σ. 465-618
Sykutris, *Hermes* 63, 1928	J. Sykutris, «Epigramm aus Kition», *Hermes* 63, 1928, σ. 110-111
Syme, *Historia* 17	R. Syme, «The Ummidii», *Historia* 17, 1968, σ. 73-75
Συμεωνίδη, *ΙΚΔ*	Χ. Π. Συμεωνίδη, *Ἱστορία τῆς κυπριακῆς διαλέκτου*, Λευκωσία 2006
Syria	*Syria*: *revue d'art oriental et d'archéologie, publiée par l'Institut français d'archéologie du Proche-Orient* (Paris)

Szramkiewicz, *Gouverneurs* 1975-6	Szramkiewicz, *Les gouverneurs de province à l'époque Augustétnne: contribution à l'histoire administrative et sociale du principat*, 2 τόμ., Paris 1975-1976
Tačeva-Hitova, *Balk. Stud.* 19, 1978	M. Tačeva-Hitova, «Dem Hypsistos geweihte Denkmäler in den Balkanländern», *Balkan Studies* 19, 1978, σ. 59-75
Taeger, *Charisma* 1960	F. Taeger, *Charisma: Studien zur Geschichte des antiken Herrscherkultes* II, Stuttgart 1960²
TAPhA	*Transactions and Proceedings of the American Philological Association* (Ithaca/Oxford)
TAPhS	*Transactions of the American Philosophical Society* (Philadelphia)
Tataki, *Ἀρχ. Μακεδ.* V	A. B. Tataki, «From the Prosopography of Ancient Macedonia: The metronymics», *Ἀρχ. Μακεδ.* V, σ. 1453-1471
TGrL	H. Stephanus, *Θησαυρὸς τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης*: *Thesaurus Graecae Linguae*, Graz 1954
Thériault, *Homonoia* 1996	G. Thériault, *Le culte d'Homonoia dans les cités grecques*, Lyon - Québec 1996
Thomasson, *Praesidium* 1984	B. Thomasson, *Laterculus Praesidium* I, Göteburg 1984
Threatte, *Phonology* 1980	L. Threatte, *The Grammar of Attic Inscriptions*, τόμ. 1: *Phonology*, Berlin – New York 1980
Tounbee, *Death and Burial*	J. M. C. Tounbee, *Death and Burial in the Roman World*, Londres 1971
Trebilco, *JCAM* 1991	P. Trebilco, *Jewish Communities in Asia Minor* (: *Society for New Testaments Studies*, Monograph Series 69), Cambridge 1991
Trombley 2001	F. R. Trombley εἰς L. Lavan (ἐκδ.), *Recent Research in Late-Antique Urbanism*, Portsmouth 2001, σ. 221-234
Tubbs, *JHS* 12, 1891	J. A. R. Munro – H. A. Tubbs, «Excavations in Cyprus, 1890», *JHS* 12, 1891, σ. 59-198
Tyche	*Tyche: Beiträge zur Alten Geschichte, Papyrologie und Epigraphik* (Wien)
Veligianni, *Friendship* 2001	C. Veligianni, «*Philos* und *philos*-Komposita in den griechischen Inschriften der Kaiserzeit», εἰς M. Peachin (ἐκδ.), *Aspects of Friendship in the Graeco-Roman World. Proceedings of a conference held at the Seminar für Alte Geschichte, Heidelberg, on 10-11 June 2000*, *JRA* Suppl. 43, 2001, σ. 63-80
Vérilhac, *Παῖδες ἄωροι*	A. M. Vérilhac, *Παῖδες ἄωροι*, *Poésie funéraire*, τόμ. 1-2, (*Πραγματεῖαι τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν*, τόμ. 41) Ἀθήνα 1978-1982
Versnel, *Magica Hiera*	H. S. Versnel, «Beyond Cursing: The Appeal to Justice in Judicial Prayers», *Magica Hiera. Ancient Greek Magic and Religion* (ἐκδ. Ch. A. Faraone καὶ D. Obbink), New York 1991, σ. 60-106
Vessberg, *OA* 7, 1952	O. Vessberg, «Roman Glass in Cyprus», *OA* 7, 1952, σ. 109-165
Veyne, *Latomus* 21, 1962	P. Veyne, «Les honneurs posthumes de Flavia Domitilla et les dédicaces grecques et latines», *Latomus* 21, 1962, σ. 49-98

_____, *LPC*	_____, *Le pain et le cirque. Sociologie historique d'un pluralisme politique*, Paris 1976
Vittingoff, Sozialer Systeme	F. Vittingoff, «Arcana imoeriizur politischen Intergration sozialer Systeme in der holen römischen Kaiserzeit», *Gedenkschrift für H. E. Stier*, Münster 1980
Voutiras 1998	E. Voutiras, *Διονυσοφῶντος γάμοι. Marital life and magic in fourth century Pella*, Amsterdam 1998
Waszink, *Biothanati*	J. H. Waszink, «Biothanati», *ReallexAntChr* 2, 1954, σ. 391-394
Welcker, *SyEG*, 1828	F. Th. Welcker, *Sylloge Epigrammatum Graecorum* (*ex marmoribus et libris collegit et illustravit*), Bonnae 1828
_____, *SyEG*, 1829	_____, *Zu der Sylloge Epigrammatum Graecorum Abweisung der Verunglückten conjecturen des Herrn Prof. Hermann von F. G. Welcker*, Bonn 1829
Welles, *RIDA* 2, 1949	Welles, «Manumission and Adoption», *RIDA* 2, 1949, *Mélanges Fernand de Visscher* II, σ. 507-520
West, *WD*	M. L. West, *Hesiod, Works and Days* (*edited with prolegomena and commentary*), Oxford 1978/1980
Westermann, *Slave Syst.* 1955	W. L. Westermann, *The Slave Systems of Greek and Roman Antiquity*, Philadelphia 1955
Westholm, *TempSoli*	A. Westholm, *The Temples of Soli*, Stockholm 1936
Wiseman, *NMRS*	T. P. Wiseman, *New Men in the Roman Senate 139 B.C.-A.D. 14*, Oxford 1971
Woodhead 1981²	A. G. Woodhead, *The Study of Greek Inscriptions*, Cambridge 1981²
Φιλίππου, *Αἰὼν* 1916	Λ. Φιλίππου, Ἐφημερὶς *Αἰών*, φ. 51, σ. 2, Σάββατον 16 Δεκεμβρίου 1916
_____, *ΚΧ* 1923	_____, «Ἐπιγραφαὶ ἐκ Ν. Πάφου», *ΚΧ* 1923, σ. 242-244
_____, *JHS* 68, 1948	_____, «An inscription from Hierokepia, Cyprus», *JHS* 68, 1948, σ. 155-156
Χατζηιωάννου, *ΑΚΕΠ*	Κ. Χατζηιωάννου, *Ἡ Ἀρχαία Κύπρος εἰς τὰς Ἑλληνικὰς Πηγάς*, τόμ. Α' - Δ', Λευκωσία 1971-1980
_____, *ΘρΑΚ*	_____, «Ἡ θρησκεία τῆς Ἀρχαίας Κύπρου», εἰς Θ. Παπαδοπούλλου (ἐκδ.), *Ἱστορία τῆς Κύπρου*, τόμ. Β': *Ἀρχαία Κύπρος*, Λευκωσία 2000, σ. 865-933
C. Hadjistephanou, *Athletics*	Clea C. Hadjistephanou, *Athletics in Ancient Cyprus and the Greek Tradition: From 15th / 14th century BC-AD 330*, Λευκωσία 1991: Προσάρτημα Δελτίου Ἑταιρείας Κυπριακῶν Σπουδῶν, τόμ. 52-53 (1988-1989)
_____, *ΔιδΦΑ*	_____, *Ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς ἀπὸ τῆς Ἀγγλοκρατίας καὶ οἱ σύγχρονες τάσεις - Ἱστορικὴ Προσέγγιση*, Λευκωσία 1997: Προσάρτημα Δελτίου Ἑταιρείας Κυπριακῶν Σπουδῶν, τόμ. 59-60 (1995-1996) («Εἰσαγωγή:

	Γυμναστικὴ καὶ ἀθλητισμὸς στὴν Κύπρο ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ὡς τὸ 1878 μ.Χ.: Σύντομη ἱστορικὴ ἀνασκόπηση»)
Χριστίδη, *Γλῶσσα καὶ μαγεία*	Α. –Φ. Χριστίδη, «Ἡ μαγικὴ χρήση τῆς γλώσσας», *Γλῶσσα καὶ μαγεία. Κείμενα ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα*, Ἀθήνα 1997, σ. 52-64
Χριστοφιλοπούλου 1973	Ἀν. Χριστοφιλοπούλου, *Δίκαιον καὶ Ἱστορία*, Ἀθήνα 1973
Yon, *Κυπρ. Σπ.* 54/55	«The Goddess of the Salt-Lake», «Studies in honour of V. Karageorghis», *ΚΣπ* 54-55, 1990-1991, σ. 301-306
Yon κ.ἄ., *KB* V, 2004	M. Yon, M. G. Amadasi Guzzo, Fl. Malbran-Labat, Th. Oziol, M. Sznycer, *Kition dans les textes* (*Testimonia littéraires et épigraphiques et Corpus des inscriptions*). *Kition-Bamboula* V, Paris 2004
J. καὶ S. Young, *TFKC*	J. H. καὶ S. H. Young, *Terracotta Figurines from Kourion in Cyprus*, Philadelphia 1955
Zephyrus	*Zephyrus. Chrónica del Seminario de Arqueologia y de la Sección arqueológica del Centro de Estudios Salmantinos* (Salamanca)
Zimmermann 2002	C. Zimmermann, *Handwerkervereine im griechischen Osten des Imperium Romanum*, Mainz 2002
ZPE	*Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik* (Bonn)